T.C.
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZİN ADI :
18. YÜZYIL'DA İSTİNSAH EDİLMİŞ BİR MENSUR ŞEHNÂME TERCÜMESİ II. CİLT 145a-284b VARAKLAR ARASI (İNCELEME- METİN - SÖZLÜK - ÖZEL İSİMLER DİZİNİ - TIPKIBASIM)

TEZİN TÜRÜ :
DOKTORA TEZİ

ANA BİLİM DALI :
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

TEZİ HAZIRLAYAN :
TÜRKER BARIŞ BULDUK

ADIYAMAN / 2017

18. YÜZYIL'DA İSTİNSAH EDİLMİŞ BİR MENSUR ŞEHNÂME TERCÜMESİ II. CİLT 145a-284b VARAKLAR ARASI (İNCELEME - METİN - SÖZLÜK - ÖZEL İSİMLER DİZİNİ - TIPKIBASIM)

Türker Barış BULDUK

DOKTORA TEZİ

Türk Dili ve Edebiyatı Ana bilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. İbrahim Halil TUĞLUK

Adıyaman

Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Nisan, 2017

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Prof. Dr. İbrahim Halil TUĞLUK danışmanlığında, Türker Barış BULDUK tarafından hazırlanan "18. Yüzyıl'da İstinsah Edilmiş Bir Mensur Şehnâme Tercümesi II. Cilt 145a-284b Varaklar Arası (İnceleme-Metin-Sözlük-Özel İsimler Dizini-Tıpkıbasım)" başlıklı çalışma 20/04/2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda Doktora Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan (Danışman) : Prof. Dr. İbrahim Halil TUĞLUK

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Şehrabani ALLAHVERDİYEVA

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Serdar YAVUZ

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Ahmet TANYILDIZ

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Muhittin ÇELİK

Prof. Dr. İbrahim Halil
TUĞLUK
Enstitü Müdür V.

ETİK BİLDİRİM TUTANAĞI

Doktora Tezi olarak sunduğum “18. Yüzyıl’da İstinsah Edilmiş Bir Mensur Şehnâme Tercümesi II. Cilt 145a-284b Varaklar Arası (İnceleme - Metin - Sözlük - Özel İsimler Dizini - Tıpkıbasım)” başlıklı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla doğrularım.

20/04/2017

Türker Barış BULDUK

ÖZET

18. YÜZYIL'DA İSTİNSAH EDİLMİŞ BİR MENSUR ŞEHNÂME TERCÜMESİ II. CİLT 145a-284b VARAKLAR ARASI (İNCELEME - METİN - SÖZLÜK - ÖZEL İSİMLER DİZİNİ - TIPKIBASIM)

Türker Barış BULDUK

Türk Dili ve Edebiyatı Ana bilim Dalı

Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Nisan 2017

Danışman: Prof. Dr. İbrahim Halil TUĞLUK

Şehnâme, Türk edebiyatını özellikle de Klasik Türk edebiyatını etkileyen en önemli kaynaklardan birisidir. Bir milletin tarihini kaleme alma düşüncesi, tarihteki bütün milletlerin yüzyıllardır en önemli işlerinden biri olmuştur. Firdevsî tarafından mesnevi tarzında yazılmış bu eser, İranlıların Müslümân olmadan önceki bin yılını anlatır. Firdevsî, bu eserinde İran tarihini etkilemiş olağanüstü güçlere sahip kahramanları masalsı bir dil ile anlatmıştır.

Türk coğrafyasının yanı başında yazılan bu eserden, özellikle XV. ve XVI. yüzyıllarda, Türk sanatçıları da etkilenmiştir. Şehnâme, Türkçeye defalarca tercüme edilmiş, bu tercümelerin birçok istinsahı oluşturulmuştur. Şair ve yazarlar yüzyıllar boyu Şehnâme'deki imgelerle ve kahramanların özellikleriyle eserlerini süslemişlerdir.

Bu tez çalışması, XVIII. yüzyılda Derviş Mustafa tarafından yazılmış bir istinsah üzerinedir. Giriş, inceleme, metin, sözlük ve tıpkıbasım bölümlerinden oluşan çalışmada Eski Anadolu Türkçesinin dil özelliklerine rastlanmaktadır. Bu da, Türk dilinin tarihsel sürecinde Eski Anadolu Türkçesi döneminin etkilerinin bilinenden çok daha uzun sürdüğüne dair bir kanaat oluşturmaktadır. Çalışmanın inceleme bölümünde metnin imlâ, ses ve şekil özellikleri gösterilmiş, Eski Anadolu Türkçesi ve bugünkü ortak söyleyişteki ses ve şekil özellikleri arasında nasıl bir etkileşim ve değişim olduğu üzerinde durulmuştur. Metin bölümünde orijinal metnin çeviriyazısı yer almaktadır. Çalışmada metnin anlaşılmasına yardımcı olabileceği

düşünülen kelimeler seçilerek bir metin sözlüğü oluşturulmuştur. Metinde kullanılan kişi ve yer adları metin özel isimler dizininde gösterilmiştir. Çalışmanın sonuna metnin orijinal tıpkıbasımı eklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şehnâme, Firdevsî, Eski Anadolu Türkçesi, bugünkü ortak söyleyiş, ses bilgisi, şekil bilgisi, sözlük, metin özel isimler dizini.

ABSTRACT

A TRANSLATION OF PROSE ŞEHNÂME DUPLICATED IN 18 CENTURY VOLUME II, PAGES 145a-284b (ANALYSIS - TEXT - DICTIONARY - INDEX OF PRIVATE NAMES - DUPLICATED)

Türker Barış BULDUK

Department of Turkish Language and Literature

Adıyaman University Graduate School of Social Studies

April 2017

Advisor: Prof. Dr. İbrahim Halil TUĞLUK

Şehnâme is one of the most important resources affecting Turkish Literature, especially Classical Turkish Literature. The idea of recording the history of a state has been one of the most important duty. This work written by Firdevsi in mesnevi manner tells the millennium of Persian before they coverted intı Islam. In his work, Firdevsi tells heroes who heve extraordinary powers and have affected the Persian History in a mythical manner.

It is, of course, impossible fort he Turkish artists not to be affected from such a magnificent work written justby the Turkish territories. Especially, Persian Literature had great effects on Turkish Literature in XV and XVI centuries. The work has been translated into our language many times and many copies of these translation has been written. Poets and writers have embellished their works with the unique features of heroes and images in Şehnâme for centuries.

Our study is based on a copy written by Derviş Mustafa in XVIII. century. Our study consisting of Introduction, Analysis, Text, Dictionary and exact copy parts, includes language features of Old Anatolian Turkish. So, this forms an opinion about the period inwhich the effects of Old Anatolian Turkish have lasted longer than ıt is known in the historican process of Turkish language. In our study, what kind of

interaction and change thereis between Old Anatolian Turkish, Modern Turkey Turkish and the work in terms of features of form and language is mainly discussed.

Key words: Sehname, Old Anatolian Turkish, Modern Turkey Turkish, Phonology, Morphology, Dictionary, Index of Private Names of the Text.

ÖN SÖZ

Edebiyat, toplumsal yapıyı oluşturan ögelerden biridir. Hem toplumdan etkilenir, hem de toplumu etkiler. Toplum, kültürel değerlerini gelecek kuşaklara edebiyat vasıtasıyla aktarır. Edebiyat, kişisel duygulanmaların, yaşantı ve heyecanların ifadesi olarak kullanıldığında bir eğlence aracı; sosyal problemlerin çözülmesinde toplumsal bakış açısının ürünü olarak kullanıldığında bir eğitim aracıdır. Her iki durumda edebiyat bir araçtır ve toplum edebiyatı şekillendiren ana unsurdur.

Her toplumun belli bir edebiyatı vardır. Toplumsal kodlamanın yapılabilmesi edebiyatın dolayısıyla edebî eserlerin iyi irdelenmesi ile mümkündür. Çünkü bir milletin ruhu, karakteri, anlayışı sanatkârlar tarafından yoğrulup edebî eserlere yansıtılmıştır.

Edebî eserlerin oluşturulmasında temel kaynaklardan birisi de mitolojidir. Toplum, mitolojik kahramanlarını edebî eserlerinde yücelterek, bu kahramanların yüzyıllar boyu yaşatılmasını sağlamıştır. Destanlar, toplumsal yapının ortaya konulmasında esas alınacak edebî eserlerden biridir. Türkler için Oğuz Kağan ve Türeyiş Destanı ne anlam ifade ediyorsa Ruslar için İgor; Yunanlılar için İliada ve Odessia; Sümerler için Gılgamış ve elbette İranlılar için Şehnâme aynı anlamı ifade etmektedir. Zirâ bu eserler sadece teşekkül ettiği toplumu değil; belirli değerleri paylaşan bütün toplumları da derinden etkilemiştir.

Aynı coğrafyada yaşayan ve yaklaşık olarak aynı kültürel değerleri paylaşan iki medeniyet olan Türk ve İran medeniyeti tarihsel süreç içerisinde her yönüyle birbiriyle temas hâlinde olmuştur. Türkler, İran platosuna ayak bastıkları ilk günden itibaren İran kültürü ve Fars diliyle karşılaşmışlardır. Türklerin eski dillerinde, yabancı kelimeler nadiren görülmektedir. Göktürklerin dilindeki yabancı kelime sayısı, bu dili oluşturan toplam kelime sayısının yüzde birinden daha azdır. Bu sayı, Türklerin yerleşik hayata geçmeleri, din değiştirmeleri ve anayurttan göç etmeleriyle birlikte artmış ve Uygurlar döneminde toplam kelime sayısının yüzde beşine ulaşmıştır.

Türklerin İslam kültürü içerisinde yazmış olduğu ilk eserlerden birisi olan Atabetü'l-Hakâik, Şehnâme vezniyle yazılmış ve içerisinde birçok yabancı kelime

barındırmıştır. Türk edebiyatındaki İran etkisi yıllar geçtikçe artmış ve Klasik Türk edebiyatı döneminde (XIII.-XIX. yüzyıllar arası) daha da belirginleşmiştir. Türk şairler İran dili ve edebiyatını tanımaya başladıktan sonra, bu şairlerin şiirlerine nazireler yazmaya, eserlerini tercüme etmeye başlamışlardır. Şeyhî'nin, Nizâmî'nin Hüsrev ü Şirin'ine; Fuzulî'nin Nizâmî'nin Leylâ ve Mecnun'una ve yine Ataî'nin Nizâmî'nin Heft-Peyker'ine yazmış oldukları nazireler; Şeyh Galip'in Hüsn ü Aşk'ında Attâr'ın İlâhî-nâme'sinin etkilerinin hissedilmesi Klasik Türk edebiyatındaki etkilerden bazılarıdır. Yine Klasik Türk edebiyatı şairleri, şiirlerinde kullandıkları benzetmelerde bile İran edebiyatını örnek almışlar, zülfün şeklini yılana, kokusunu misk-i ambere; dudak ve ağzın şeklini goncaya, rengini şaraba ve yakuta; sevgilinin boyunu servi ağacına benzeterek bu etkileşimi sergilemişlerdir. Klasik Türk edebiyatının XVII. yüzyıldaki iki önemli ismi Nef'î ve Nâbî'nin divanlarında kullanılan Arapça ve Farsça kelimelerin sayısının Türkçe kelimeleri geçmesi de İran edebiyatının Türk edebiyatına ne denli nüfûz ettiğini göstermektedir.

Şarkın tanınmış eserlerinden biri olan Şehnâme de Türk edebiyatı ve özellikle Klasik Türk edebiyatı şairleri arasında çok işlenmiş, bu eserdeki imgeler ve kahramanların özellikleri Osmanlı şairleri için adetâ bir ilham kaynağı olmuştur. Dolayısıyla, bu eser birbirleriyle yüzyıllar boyu aynı coğrafyayı paylaşmış bir kültürün kaynağı olmuş, eser Anadolu coğrafyasına defalarca tercüme edilmiş, eserin etkisi bu coğrafyada uzun yıllar devam etmiştir.

Şehnâme tercümelerinin Anadolu'da istinsahları da yazılmıştır. Bu istinsahların incelenmesi, yazıldığı dönemin dil özelliklerini tespit etmek için önemlidir. İncelenen metin, Şehnâme'nin tercüme edilmiş istinsahlarından biridir ve temelde Eski Anadolu Türkçesinin etkilerini barındırmaktadır. Eski Anadolu Türkçesi dönemi, ortaya konulan eserler ve bu eserlerin dil özellikleri bakımından Türk dilinin en önemli dönemlerinden birisidir. Eski Anadolu Türkçesi döneminde yazılan eserlerle ilgili metin çalışmalarının günümüzde oldukça ileri bir seviyeye ulaştığı söylenebilir. Tespit edilen ilk metinlerden itibaren dinî, tarihî, edebî, tıbbî vb. metinler üzerine birçok çalışma yapılmıştır.

Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde standart bir imlâdan söz edilemeyişi, ağızların ve alt ağız gruplarının etkisiyledir. Bu konu ile ilgili birçok çalışma

yapılmıştır. Bu çalışmalardan birisi de Leyla Karahan'ın "Eski Anadolu Türkçesinin Kuruluşunda Yazı Dili-Ağız İlişkisi" makalesidir. Bu makalede, Eski Anadolu Türkçesinin hangi ağzı kaynak aldığı meselesi ile Eski Anadolu Türkçesi eserlerindeki standart dışı yapıların alt ağız gruplarını temsil edebileceği konuları üzerinde durulmuştur (Karahan, 2006: 1-12).

Metin çalışmalarına Eski Anadolu Türkçesinin kaynak aldığı ağız ve eserlerdeki alt ağız gruplarının izleri çerçevesinden yaklaşılması ve karşılaştırmalı çalışmaların yapılabilmesi için o dönem metinlerinin çeviriyazıya aktarılıp, incelenmesi faydalı olacaktır. Böylelikle, dil ve üslup özelliklerinden hareketle o dönemde, gerek halkın gerekse edebî zevkin üst seviyede olduğu kimseler arasında nasıl bir Türkçenin konuşulduğu daha kolay tespit edilebilecektir. Elbette, bu tespitlerin kolaylaşmasında müstensih ile ilgili bilgiler de önem arz etmektedir. Ne yazık ki, çeviriyazıya aktarılan metinlerin birçoğunun istinsah yeri, tarihi ve müstensihi ile ilgili ciddi belirsizlikler bulunmaktadır. Hiç şüphesiz, bu araştırmalarda müstensihin nereli olduğunun bilinmesi bile eserin dil ve üslup özelliklerinin ortaya çıkarılmasında çok önemli rol oynayacaktır. Zirâ müstensihin yaşadığı yer bilinirse o bölgenin demografik yapısı yardımıyla eserde yer alan ağız özellikleri bugünkü ağızlar ve ortak söyleyiş ile karşılaştırılabilir. Üzerinde çalışılan eserin istinsah tarihi ve müstensihi bilinmektedir. Bu durum, o döneme ait alt ağız grupları özelliklerini tespitte yardımcı olabilir.

Şehnâme'nin bu çevirisini inceleyerek, eseri edebiyat dünyasına tanıtmak, eserin dil ve üslup özellikleri üzerinden hareketle XVIII. yüzyılda yazılmış olan bir eserde Eski Anadolu Türkçesinin etkilerinin hâlâ nasıl devam ettiğini ortaya koymak, böylelikle eserdeki dil ve üslup özellikleri ile yazıldığı dönem ve bugünkü ortak söyleyiş arasında nasıl bir uyum veya farklılık gösterdiğini tespit etmek amaçlanmıştır.

Üzerinde çalışılan eser Türkçeye kim tarafından tercüme edildiği bilinmeyen bir nüshanın XVIII. yüzyılda yapılmış bir istinsahıdır. Çalışma, giriş, inceleme, metin, sözlük ve tıpkıbasım bölümlerinden oluşmaktadır.

Çalışmanın giriş bölümünde Firdevsî ve Şehnâme tanıtılmış, eserin Anadolu coğrafyasına intikal süreci, Anadolu'daki tercüme ve bu tercümelerin istinsahları

üzerinde durulmuştur. Ayrıca incelenen eser hakkında bilgi verilmiş ve bu eserin edebiyat tarihi çalışmalarına sunacağı katkılar üzerinde durulmuştur.

Eserin inceleme bölümünün imlâ özellikleri başlığında metindeki ünlü ve ünsüz harflerin yazılışları üzerinde durulmuştur. İnceleme bölümünün ses bilgisi başlığında ünlü değişmeleri, ünlü düşmesi, birleşme ve ünlü uyumları incelenmiştir. Ayrıca ünsüzlerin yazılışı, ünsüz değişmeleri, ünsüz türemesi, ünsüz düşmesi, hece yutulması, ünsüz benzeşmeleri üzerinde durularak müstensihin dil ve üslup özellikleri ortaya konmaya çalışılmıştır. Böylelikle, metinde kullanılan dil özelliklerinde Eski Anadolu Türkçesi döneminin etkileri tespit edilmiş ve bu özelliklerin bugünkü ortak söyleyişe nasıl bir gelişim ile ulaştığı karşılaştırmalı bir şekilde verilmiştir.

Metnin şekil özelliklerine de eserin inceleme bölümünde yer verilmiştir. Eserde kullanılan bazı eklerin (zaman, iyelik, şahıs, yapım ekleri gibi) nasıl bir değişim gösterdiği, eserdeki kelime türleri ile birlikte ele alınarak verilmiştir.

Çeviriyazı bölümünde metnin İstanbul Üniversitesi Nadir eserler Kütüphanesi 6631-6633 kayıt numaralı nüshasının transkripsiyonlu metni verilmiştir. Çeviriyazı metin Times Turkish Transcription yazı karakteri ile ve tezin genel yazım ilkeleri doğrultusunda 12 punto ve bir buçuk satır aralığı ile yazılmıştır. Transkripsiyonlu metin oluşturulurken şekil olarak orijinal metne bağlı kalınmıştır. Paragraflar, metnin ortalı ya da iki kenara hizalı yazımlarında birebir orijinal nüshaya bağlı kalınmıştır. Noktalama bakımından ise sadece nokta, anlam karışıklığı olmaması için gerektiği yerde virgül ve özel isme gelen çekim eklerini ayırmak için kesme işareti kullanılmıştır.

Metnin anlaşılmasına yardımcı olabileceği düşünülen kelimeler seçilerek metin sözlüğü oluşturulmuştur. Metin sözlüğündeki kelimelerin yanında kökeni verilmiş ve kelimelerin anlamı verilirken metindeki bağlamı esas alınmıştır.

Tıpkıbasım bölümünde, araştırmacıların metinden yararlanabilmesi amacıyla İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesinde 6131-6133 demirbaş numarasıyla kayıtlı nüsha çalışmanın sonuna eklenmiştir. Böylelikle, okuyucu ve araştırmacılar tarafından metnin doğru okunup okunmadığının kontrol edilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmamı hazırlarken bilgisine, tecrübesine ve desteğine ihtiyaç duyduğum kişilere teşekkürlerimi belirtmek isterim. Öncelikle zor bir zamanda beni doktora öğrencisi olarak kabul eden, özellikle metnin doğru okunmasında ve tezin hazırlanmasında çok değerli katkılar sunan tez danışmanım kıymetli hocam Prof. Dr. İbrahim Halil Tuğluk'a; yine çalışmamın başından sonuna kadar yanımda olan, her an ulaşabildiğim, bilgi, birikim ve tecrübelerinden istifade ettiğim saygıdeğer hocalarım Prof. Dr. Şehrebanı Allahverdiyeva'ya ve Doç. Dr. Serdar Yavuz'a; çalışmayı hazırlarken teknik destek aldığım kıymetli dostlarım Ruşen Şahin, Serdar Bulut ve Burak Telli'ye; ayrıca ve elbette uzun mesailer sonunda hazırladığım tez süresince bana sabır gösteren kıymetli eşim Aynur Bulduk hanımefendiye, biricik kızım Zümra Begüm'e ve yeni misafirimiz Ömer Yiğit'e teşekkürlerimi sunuyorum.

Adıyaman-2017 Türker Barış Bulduk

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI ……..i

ETİK BİLDİRİM TUTANAĞI ……ii

ÖZET iii

ABSTRACT v

ÖN SÖZ vii

İÇİNDEKİLER xii

TABLOLAR (ÇİZELGELER) DİZİNİ xx

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ VE KISALTMALAR xxi

1. Giriş 1

1.1. Firdevsî'nin Hayatı, Edebî Kişiliği ve Eseri Şehnâme 4

1.1.1. Firdevsî'nin hayatı ve edebî kişiliği 4

1.1.2. Firdevsî'nin eseri Şehnâme 6

1.1.3. Şehnâme kaynakları 7

1.1.3.1. Tâberî Tarihi (Târîh-i Tâberî) 8

1.1.3.2. Avesta 8

1.1.3.3. Hudây-nâme (Pehlevî Şehnâmesi) 9

1.1.3.4. Şehnâme-yi Ebû Mansûrî 9

1.1.3.5. Kâr-nâme-i Erdeşir-i Babekân 10

1.1.3.6. Âsârü'l-Bâkıye 10

1.2. Türk Edebiyatında Şehnâme 11

1.2.1. Anadolu'da yazılmış ilk Şehnâme metinleri 11

1.2.1.1. Emir Ahmed Kani'î veya Ahmed b. Mehmed El-Tûsî, Şehnâme-i Selâcika 11

1.2.1.2. Hoca Dehhânî, Şehnâme-i Selçûkiyân 11

1.2.1.3. Ünsî, Şehnâme-i Selçuk 11

1.2.1.4. Yârcânî, Karaman Şâh-nâmesi 12

1.2.1.5. Ahmed Nigîdî, Selçuk-nâme 12

1.2.1.6. Şehdî 12

1.2.1.7. Fethullah Ârifî 12

1.2.1.8. Eflatun-i Şirvânî 12

1.2.1.9. Mahremî 13

1.2.1.10. Seyyid Lokman 13

1.2.1.11. Talikî-zâde Mehmed 13

1.2.1.12. Kâtib Hasan Hukmî 13

1.2.1.13. Mehmed Gani-zâde Nâdirî 14

1.2.1.14. İbrahim Mülhemî 14

1.2.1.15. Firdevsî-i Rûmî 14

1.2.2. Anadolu'da kaleme alınan Şehnâme tercümeleri 14

1.2.2.1. Mütercimi belli olanlar 14

1.2.2.2. Mütercimi belli olmayanlar 16

2. İnceleme 18

2.1. İmlâ (Yazım) Özellikleri 18

2.1.1. Ünlülerin yazımı 19

2.1.1.1. /a/ ünlüsünün yazımı 20

2.1.1.2. /e/ ünlüsünün yazımı 21

2.1.1.3. /ı/ ve /i/ ünlülerinin yazımı 22

2.1.1.4. /o/ ve /o/ ünlülerinin yazımı 22

2.1.1.5. /u/ ve /ü/ ünlülerinin yazımı 23

2.1.2. Ünsüzlerin yazımı 23

2.1.2.1. /b/ ünsüzünün yazımı 24

2.1.2.2. /c/ ve /ç/ ünsüzlerinin yazımı 24

2.1.2.3. /g/ ünsüzünün yazımı 25

2.1.2.4. /p/ ünsüzünün yazımı 25

2.1.2.5. /k/ ünsüzünün yazımı 25

2.1.2.6. /ñ/ ünsüzünün yazımı 26

2.1.2.7. /s/ ünsüzünün yazımı 26

2.1.2.8. /t/ ünsüzünün yazımı 27

2.1.3. Şeddelerin yazımı 28

2.2. Ses Bilgisi (Fonetik) 28

2.2.1. Ünlüler 28

2.2.1.1. Kelimelerde ünlülenme düzeni 28

2.2.1.1.1.1. Kalınlık-incelik bakımından 28

2.2.1.1.1.2. Düzlük-yuvarlaklık bakımından 31

2.2.1.1.1.2.1. Kelimelerde yuvarlaklaşma .. 32

2.2.1.1.1.2.2. Eklerde yuvarlaklaşma 34

2.2.1.2. Ünlü düşmesi 57

2.2.1.3. Ünlü birleşmesi (ünlü kaynaşması) 58

2.2.1.4. Ünlü daralması 58

2.2.1.5. Ünlü türemesi 59

2.2.1.6. Ünlü değişmeleri 59

2.2.1.6.1. /i/-/e/ meselesi 60

2.2.1.6.2. o/u ve ö/ü meselesi 62

2.2.1.6.3. u>ı, ü>i, u>i değişmesi 62

2.2.1.6.4. ı>u değişmesi 64

2.2.1.6.5. i>ü değişmesi 64

2.2.1.6.6. ı>ü değişmesi 65

2.2.1.6.7. u>a değişmesi 65

2.2.1.6.8. a>e değişmesi 65

2.2.1.6.9. ı>i değişmesi 65

2.2.1.6.10. o>ü değişmesi 66

2.2.2. Ünsüzler 66

2.2.2.1. Ünsüz türemesi 67

2.2.2.2. Ünsüz ikizleşmesi 70

2.2.2.3. Ünsüz benzeşmesi (ünsüz uyumu) 71

2.2.2.3.1. İmlâsı kalıplaşmış ekler……71

2.2.2.4. Ünsüz yumuşaması 73

2.2.2.4.1. Kelime sonundaki seslerde yumuşama (ötümlüleşme) 73

2.2.2.4.2. Kelimelerin içinde ötümlüleşme 77

2.2.2.4.3. Eklerde ötümlüleşme 78

2.2.2.5. Ünsüz düşmesi 79

2.2.2.6. Hece düşmesi (hapoloji) 84

2.2.2.7. Ünsüz değişmeleri 85

2.2.2.7.1. k>g değişmesi 85

2.2.2.7.2. ķ>ḫ değişmesi 87

2.2.2.7.3. b >v değişmesi 88

2.2.2.7.4. b > p değişmesi 88

2.2.2.7.5. v >f değişmesi 89

2.2.2.7.6. n>ñ değişmesi 89

2.2.2.7.7. n>m değişmesi 90

2.2.2.7.8. z>y değişmesi 90

2.2.2.7.9. d>y değişmesi 90

2.2.2.7.10. y>g değişmesi 91

2.2.2.7.11. ġ>v ve v>ġ değişmesi 91

2.2.2.7.12. t>d değişmesi 91

2.3. Şekil Bilgisi (Morfoloji) 94

2.3.1. İsim (Ad) 94

2.3.1.1. İsimlerde sayı 94

2.3.1.2. İyelik ekleri 95

2.3.1.3. Aitlik eki 97

2.3.1.4. Hâl ekleri 97

2.3.1.4.1. Yalın hâl 98

2.3.1.4.2. İlgi hâli eki 98

2.3.1.4.3. Belirtme (Akkuzatif) hâli eki 98

2.3.1.4.4. Yaklaşma (Datif) hâli eki 99

2.3.1.4.5. Bulunma (Lokatif) hâli eki 99

2.3.1.4.6. Ayrılma (Ablatif) hâli eki 99

2.3.1.4.7. Eşitlik hâli eki 100

2.3.1.4.8. Vasıta (İnstrumental) hâli eki 100

2.3.1.4.9. Yön gösterme hâli eki 100

2.3.1.5. İsim tamlaması 101

2.3.1.5.1. Belirtili isim tamlaması 101

2.3.1.5.2. Belirtisiz isim tamlaması 101

2.3.1.5.3. Zincirleme isim tamlaması 102

2.3.1.5.4. Metindeki Arapça isim tamlamaları 102

2.3.1.5.5. Metindeki Farsça isim tamlamaları 102

2.3.1.6. İsimden isim yapma ekleri 103

2.3.1.7. Fiilden isim yapma ekleri 103

2.3.2. Sıfat 104

2.3.2.1. Niteleme sıfatları 104

2.3.2.2. Belirtme sıfatları 104

2.3.2.2.1. Sayı sıfatları 105

2.3.2.2.1.1. Asıl sayı sıfatları 105

2.3.2.2.1.2. Sıra sayı sıfatları 105

2.3.2.2.1.3. Üleştirme sayı sıfatları 106

2.3.2.2.2. İşaret sıfatları..... 106

2.3.2.2.3. Belirsizlik sıfatları 106

2.3.2.2.4. Soru sıfatları 106

2.3.2.3. Sıfat-Fiiller..... 107

2.3.3. Zamir 108

2.3.3.1. Şahıs zamirleri..... 108

2.3.3.2. İşaret zamirleri..... 109

2.3.3.3. Dönüşlülük zamirleri 110

2.3.3.4. Belirsizlik zamirleri..... 110

2.3.3.5. Soru zamirleri..... 110

2.3.3.6. Bağlama zamirleri..... 111

2.3.4. Zarf 111

2.3.4.1. Hâl bildiren zarflar 111

2.3.4.2. Zaman zarfları..... 112

2.3.4.3. Yer-Yön zarfları..... 113

2.3.4.4. Nicelik (Miktar) bildiren zarflar 114

2.3.4.5. Soru zarfları..... 114

2.3.4.6. Zarf-Fiiller 114

2.3.5. Edat..... 117

2.3.5.1. Metinde kullanılan Türkçe edatlar 117

2.3.5.2. Metinde kullanılan Arapça edatlar 120

2.3.5.3. Metinde kullanılan Farsça edatlar 121

2.3.6. Bağlaç 121

2.3.6.1. Sıralama bildiren bağlaçlar..... 121

2.3.6.2. Denkleştirme bildiren bağlaçlar 122

2.3.6.3. Karşılaştırma bağlaçları..... 123

2.3.6.4. Cümle başı bağlaçları 125

2.3.6.4.1. Metindeki Türkçe cümle başı bağlaçları 125

2.3.6.4.2. Metindeki Arapça cümle başı bağlaçları 125

2.3.6.4.3. Metindeki Farsça cümle başı bağlaçları 126

2.3.6.5. Sona gelen bağlaçlar 128

2.3.7. Ünlem..... 129

2.3.7.1. İçe dönük ünlemler 129

2.3.7.2. Dışa dönük ünlemler..... 130

2.3.8. Fiil 131

2.3.8.1. Olumsuzluk eki..... 131

2.3.8.2. Şahıs ekleri..... 132

2.3.8.2.1. Zamir kökenli şahıs ekleri 132

2.3.8.2.2. İyelik kökenli şahıs ekleri 133

2.3.8.2.3. Emir kipindeki şahıs ekleri..... 133

2.3.8.3. Fiil çekimi..... 133

2.3.8.3.1. Haber kipleri..... 134

2.3.8.3.2. Dilek kipleri 136

2.3.8.3.3. Çekimli fiil..... 139

2.3.8.3.3.1. Basit çekimli fiil 139

2.3.8.3.3.2. Birleşik çekimli fiil..... 139

2.3.8.3.3.2.1. Hikâye birleşik çekimi... 139

2.3.8.3.3.2.2. Rivâyet birleşik çekimi.. 140

2.3.8.3.3.2.3. Şart kipinin birleşik çekimi 140
2.3.8.3.4. Ek-Fiil 141
2.3.8.3.5. Fiilden fiil yapma ekleri 142
2.3.8.3.6. İsimden fiil yapma ekleri 143
2.3.8.3.7. Birleşik fiiller 143
2.3.8.3.7.1. İsim ve yardımcı fiille oluşturulan birleşik fiiller 144
2.3.8.3.7.2. Tasvir fiilleri 144
2.3.8.3.7.3. Anlam kaymasına uğramış ve deyimleşmiş olan birleşik fiiller. 145
3. Metin ..... 147 - 473
3.1. İncelenen Metnin Genel Özellikleri 148
3.1.1. Metnin adı ve fiziksel özellikleri 148
3.1.2. Metnin üslûp özellikleri 148
3.1.3. İncelenen metnin muhtevâsı 152
4. Sözlük ..... 474 - 555
4.1. Sözlük ve Özel İsimler Dizini Hazırlanış Düzeni 475
5. Metin Özel İsimler Dizini ..... 556 - 667
5.1. Metin Özel İsimler Dizini Hazırlanış Düzeni 557
6. Sonuç 668
7. KAYNAKÇA 674
8. TIPKIBASIM 680
9. ÖZGEÇMİŞ 961

TABLOLAR (ÇİZELGELER) DİZİNİ

Tablo 1. Zamir Kökenli Şahıs Ekleri 132

Tablo 2. İyelik Kökenli Şahıs Ekleri 133

Tablo 3. Emir Kipindeki Şahıs Ekleri 133

Tablo 4. Metindeki Kelime Sıklığı 672

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ VE KISALTMALAR

Transkripsiyon Alfabesi

آ	Ā, ā
ا	A , a, E, e
ء	ʾ
ب	B, b
پ	P, p
ت	T, t
ث	Ş, ş
ج	C, c
چ	Ç, ç
ح	Ḥ, ḥ
خ	Ḫ, ḫ
د	D, d
ذ	Ẕ, ẕ
ر	R, r
ز	Z, z
ژ	J, j
س	S, s
ش	Ṣ, ṣ
ص	Ṣ, ṣ
ض	Ḍ, ḍ, Ż, ż
ط	Ṭ, ṭ
ظ	Ẓ, ẓ
ع	ʿ
غ	Ġ, ġ
ف	F, f
ق	Ḳ, ḳ
ك	G, g K, k, ñ
ل	L, l
م	M, m
ن	N, n
و	O, o, Ö, ö, U, u, Ū, ū Ü, ü, V, v
ه	(a, e) H, h
ى	I, ı, Ī, ī, İ, i Y, y

Kısaltmalar

Ar.	Arapça
C.	Cilt
Çev.	Çeviren
Dü.	Düzenleyen
EAT	Eski Anadolu Türkçesi
ET	Eski Türkçe
Far.	Farsça
İt.	İtalyanca
Mac.	Macarca
Moğ.	Moğolca
OT	Orta Türkçe
Peh.	Pehlevice
s.	Sayfa
Soğd.	Soğdca
T.	Türkçe
TDAY-B	Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten
T. ek.	Türkçe ek
Uyg.	Uygur Türkçesi
ünl.	Ünlem
Yun.	Yunanca
vb.	ve benzeri
>	Kelimenin yeni biçimini anlatır.

<	Kelimenin kaynağını anlatır.
[ ]	Ana metinde sayfa numaralarını gösterir.
→	İlgili madde başının altında madde başının diğer kelimelerle veya eklerle ilişkisi sonrası oluşan kullanımlarına göndermeyi ifade eder.
&	‘ve’ anlamına gelmektedir.

1. Giriş

Şehnâme, İranlıların milli destanı olarak bilinir. X. yüzyılda Firdevsî tarafından kaleme alınmıştır. Türk edebiyatında da önemli bir yer tutan eserde, Turan savaşları olarak da bilinen Türk-İran savaşlarına da yer verilir.

Şehnâme'nin Türk edebiyatına etkisi çok fazla olmuştur. Şehnâme, aruzun feʿûlün/feʿûlün/feʿûlün/feʿûl kalıbıyla yazılmıştır. Türk şiirinde kullanılan ilk aruz vezni Şehnâme vezni olmuştur. Yusuf Has Hacib'in eseri Kutadgu Bilig'de bu vezin kullanılmıştır. Atabetü'l-Hakayık, Muʿînü'l-Mürîd ve Cevâhirü'l-Esrâr gibi Doğu Türklerine ait eserlerde Şehnâme vezninden yararlanılmıştır. Şehnâme vezni bu eserlerden sonraki dönemlerde de Doğu Türk edebiyatında çok önemli bir yere sahip olmuştur. İzzeddin Ahmet, Süheyl ü Nevbahar'ı mütekarib bahriyle yazmıştır. Yahya Bey, Hâletî, Şeyhü'l-İslâm Yahya, Sâbit, İzzet Molla ve Fuzulî gibi şairler de şiirlerinde bu vezni kullanmışlardır (Gültekin, 2013: 249). Özellikle, XIII. ve XIX. yüzyıllar arasındaki klasik Türk edebiyatı döneminde İslâm düşüncesi temel alınmış ve İslâm medeniyetindeki muhtelif kaynaklardan beslenilmiştir. Klasik Türk edebiyatı sanatçılarının Şehnâme'deki mitolojik ögeleri ve kahramanları eserlerinde sıklıkla işledikleri görülmektedir. Bâkî, şiirlerinde Şehnâme'deki kahramanların özelliklerinden istifâde etmiştir:

"Çemende lale geydi efser-i Key

Elinde tāc u taht-ı Behmen-i dey

beyitinde Bâkî, baharı ve tabiatı tasvir ederek, laleyi kişileştirmiş ve onun çemende Key'in tâcını giydiğini ve Behmen'in tâc ve tahtının onun elinde olduğunu ifade etmiştir. "Key" kelimesinin İranlıların ulu, asil padişahları olarak bilinen Key-husrev, Key-kâvûs, Key-kubât gibi hükümdarlarının önünde kullanılır. Yine, beyitte adı anılan Behmen, İran hükümdarlarından İsfendiyar'ın oğludur" (Öntürk, 2016: 87).

"Cem komadı elinden içdi müdām cāmı

Aks-i lebüñ görelden cām-ı cihān-nümāda

beytinde de Bâkî, Cemşid'in şarabı içmesini hüsn-i talil yoluyla ifade etmiştir. Sevgiliye kavuşmak için her yola başvuran âşık, onun cemâlini gördüğünde sorgusuz sualsiz o surete doğru meyleder. Cem, kadehte sevgilinin yansımasını görür, bu nedenle de onca meyi içer" (Öntürk, 2016: 89).

"Rüstem-i Zālüñ tutışdum pençesin burdum idi

Kodı el arkası didi dest ber-bālā-yı dest

beytinde Bâkî, Zâl oğlu Rüstem'in yakasından tutup pençesini yere vurduğunu ve Rüstem'in pes edip el elden üstündür diyerek onun galibiyetini kabul ettiğini dile getirir" (Öntürk, 2016: 98).

Bunlara ek olarak, Bâkî'nin divânında, Şehnâme'de geçen Behrâm, Behzâd, Dârâ, Ferîdûn, Hüsrev, İsfendiyâr (Rûyin-ten), İskender, Kahramân, Kârun, Kâvûs, Keyhüsrev, Nerîmân, Sâm gibi kahramanlara yer verdiği görülmektedir.

Klasik Türk edebiyatında birçok şair Şehnâme'deki kahramanların özelliklerine bağlı olarak şiirler kaleme almışlardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

"Hüsrev-i zişân ki hayl ü askerinin her biri

Erdeşîr ü Behmen ü Efrâsiyâb'ı mîrahor" (Nâbî) (Pala, 2005: 135)

"Öğme Behrâm-ı Gûr-ı bî-rengi

Ne bilir cengi bir yaban eşeği" (Sâbit) (Pala, 2005: 63)

"Sensin ol dâver k'olur bezminde dâim müctemiʿ

Kahramân'ın tığı Sâm'ın gürzü Zâl'in hançeri" (Nedîm) (Pala, 2005: 488)

"Hüsrev-i gül gerçi kim derd-i şitâdan dağ idi

Şimdi Keyhüsrev gibi izhâr-ı şevket eyledi" (Nâdirî) (Pala, 2005: 268)

"Adlin katında cevr ü sitem dâd-ı Keykûbâd

Hışmın yanında lûtf u kerem kahr-ı Kahramân" (Bâkî) (Pala, 2005: 268)

"Cemşîd-i kâmrân ki süvâr olsa rahşına

Dârâ tutar nikabını Hüsrev inân verir" (Nefʿî) (Pala, 2005: 87)

"Hâk-i Cem üzre çıkıp lâle tutup câmını der

Ki kimin var ise bir câmı bugün oldur Cem"(Fuzûlî) (Pala, 2005: 87)

"Var fenâ deştin temâşa et açıp ibret gözün

Nice İskender türâb olmuş nice Dârâ yatur" (Rahmî) (Pala, 2005: 237)

Sıfat-ı remzini gûş edene suhriyye gelir

Harf-i Dârâ vü Sikender sühn-ı Gîv ü Peşen (Nedîm) (Pala, 2005: 168)

Bu bağlamda, Firdevsî'nin Şehnâmesi İranlılar için tarihî ve kültürel anlamda nasıl bir öneme sahip ise, zamanla Türk şair ve yazarlar için de bir ilham kaynağı hâline gelmiştir.

Mitlerin insan yaşamındaki yeri ve kullanımı ile ilgili olarak mitoloji üzerine çalışan Dursun Ali Tökel, Divan Şiirinde Mitolojik Unsurlar adlı kitabında özetle mitlerin, ilkçağlarda oluşmuş olmakla beraber bugün hâlâ hayatımızın en önemli noktalarında varlıklarını sürdürdüğüne ve insanlığı etkilemeye devam ettiğine vurgu yapmaktadır. Çalışmasının devamında mitlerin bugünlere kadar bir vesileyle gelmiş olmalarına dair çıkarımda bulunan Tökel, mitleri bugünlere taşıyanların hemen hemen bütün milletlerde mevcut olan destan, masal, halk hikâyesi, efsane veya saga gibi geleneksel anlatı türleri olduğunu tespit etmektedir (Tökel, 2000: 50–55).

Dursun Ali Tökel adı geçen çalışmasında, "şairlerin neden mitolojiyi ve mitolojik unsurları eserlerinde kullandığını" şöyle açıklamaktadır: Şairlerin, geçmiş çağların mitolojik figürlerine başvurması şüphesiz bir ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır. Bunun pek çok sebebi olabilir. Bu bazen milletlerin ortak hafızasında çok kuvvetli bir zemin bulacak olan, bir şiirsel elemana başvurmak ve böylece okuyucuyla daha rahat bir iletişim kurmak için, bazen şiirin zaten bir tasarruf olan kelime kadrosunu daha da aza indirmek ve bu suretle az söz, derin anlam birliğini sağlamak için, bazen de şiirin gizemine yeni bir boyut getirmek, anlam katmanlarındaki derinliği arttırmak ve eserin iç kurgusundaki giriftliği pekiştirmek için olabilir (Tökel, 2000: 61).

Divan Edebiyatı veya Eski Türk Edebiyatı olarak da adlandırılan klasik Türk edebiyatı mitolojik temelini çeşitli kaynaklardan aldığı gibi en önemli kaynağını İslâm kültürü içindeki yerinden almaktadır. Tökel, adı geçen çalışmasında klasik Türk edebiyatının kullandığı mitolojik unsurların genel olarak İran Mitolojisi, Geleneksel Türk Mitolojisi, İsrailiyat ve Yunan Mitolojisi kaynaklı olduğunu sıralamaktadır. Tökel çalışmasında İslâm kültür dairesine değinerek; İran Mitolojisi ve temelini dinî kaynaklardan alan mitolojik unsurların, klasik Türk edebiyatı içinde diğerlerine göre daha fazla yer aldığını, bunun nedeninin de klasik Türk edebiyatının ortak İslâm kültürü içinde oluşturulması ve bu oluşum sürecinde özellikle ilk dönemde Şehnâme'nin ve dolayısıyla İran edebiyatının örnek alınması olduğunu söylemektedir (Tökel, 2000: 99–100).

1.1. Firdevsî'nin Hayatı, Edebî Kişiliği ve Eseri Şehnâme

1.1.1. Firdevsî'nin hayatı ve edebî kişiliği

Tus şehrine bağlı Tâberan köyünde doğan Firdevsî'nin künyesi Ebu'l Kâsım Mansur B. Hasan, mahlası ise Firdevsî olarak bilinir. Firdevsî'nin adının Mansur, Ahmet ya da Hasan olabileceği rivayet edilmektedir. Doğum tarihi ile ilgili net bir bilgi bulunmamaktadır. Kaynaklarda 934 ya da 940 yılı olarak kabul edilir. Babasının adı İshak'tır. Güzel bir bahçeye sahip oldukları için kendilerine Firdevsî denmiştir. Doğum tarihi de tartışmalıdır.

Kaynaklarda mahlası Firdevsî-i Tûsî olarak geçen Firdevsî'nin çocukluk ve gençlik yıllarındaki öğrenimine dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Fakat yazmış olduğu eserdeki dil ve üslup özelliklerinden yola çıkarak, Acem geleneklerine aşırı derecede bağlı bir ailede yetişen Firdevsî'nin iyi bir eğitim aldığı, eski Farsçanın yanı sıra iyi derece de Arapça öğrendiği söylenebilir. Yine bu eserden yola çıkarak, Firdevsî'nin edebiyat tarihini çok iyi bildiğini, Yunan felsefesine ve mitolojisine ilgi duyduğu söylenebilir.

İyi bir ailede yetişen Firdevsî'nin gençliğinden itibaren İran'ın tarihi ve efsanevi kahramanlarının hikâyeleri ile büyüdüğü, bu efsane ve hikâyeleri anlatan büyük bir destan yazma arzusu taşıdığı söylenebilir. Bunun etkisiyle, İran tarihini daha iyi okuyup öğrenebilmek için Pehleviceyi sonradan öğrendiği bilinmektedir. Edebiyatla ilk tanışması yazdığı gazel ve kasidelerle olan Firdevsî, babasının Zerdüşt rahiplerinin kendisine öğrettiği Pehlevicenin de etkisiyle tamamıyla İran tarihine yoğunlaşmıştır.

Çocukluk ve gençlik yıllarında rahat bir hayat yaşayan Firdevsî, hayvanlarının hava şartlarından ötürü zarar görmesiyle maddî olarak zayıflamış ve bütün ömrünü yazacağı nitelikli bir esere bağlayarak, geçimini bu şekilde sürdürmeyi düşünmüştür. Bundan dolayı, şairlere ve şiire önem vermesiyle tanınan, hatta sarayında dört yüz şair bulunduğu tezkirelerde geçen Gazneli Mahmut'un sarayına girmeyi başarmıştır. Saraya girdikten sonra, İran tarihini gelecek kuşaklara aktarmak için nitelikli bir eser yazma düşüncesi oluşmuş, böylelikle 974 yılında Şehnâme'yi yazmaya başlamıştır. Firdevsî'nin Sultan Mahmut'un sarayına girmesi ve Gazneli Mahmut'un dikkatini çekmesi konusunda çeşitli rivayetler bulunmaktadır. Gazneli Mahmut'un Firdevsî'ye özel ilgi gösterdiği hatta eserini yazması için ona özel bir mekân hazırlattığı rivayet edilmektedir. Onun uzun yıllarını geçireceği bu yer için Gazneli Mahmut hiçbir şey esirgememiş ve onun tarih bilgilerini geliştirmesi için de her türlü desteği sunmuştur. İran tarihini mitolojik unsur ve imgelerle süsleyerek anlatan Firdevsî, insanı cezbeye getirecek güzelliklerle doluydu. Bütün bu hazların yanında tarih bilgisini de oldukça geliştiren Firdevsî, İran'ın Arap egemenliğine girdiği döneme ait eseri oluşturabilmek için ömrünün 35 yılını harcamıştır.

Firdevsî'nin sanat anlayışında dikkat çeken en önemli unsur "özgürlük bilinci"dir. İran'ın tarihî bilgileri onun ustalığıyla efsanevî bir havaya bürünür. İran halkının benliğini, özgürlük aşkını anlattığı eserinde tüm bu vasıfları Firdevsî'nin başkahraman Rüstem'de toplandığını görülmektedir. Rüstem, aslında tüm İran halkını temsil eder ve kendisi gibi kahramanların özgürlüğünü kurtaran kişi olarak tanıtılır. İranlılık ruhunun temsil eden Rüstem'in yanı sıra, tıpkı o özelliklere haiz Zâl gibi, Keykâvûs gibi, Behrâm gibi kahramanlar oluşturan Firdevsî, bu kahramanlarla tarih bilincini gelecek kuşaklara aktarmayı düşünmüştür.

Olayla anlatan Firdevsî'de, okuyucunun anlamasını zorlaştıracak sanatsal bir üslup bulunmamaktadır. Kahramanlıklarla dolu bir tarihi anlatırken takınması gereken coşkulu dili ya da duygusal sahnelerde verilmesi gereken buhranlı havayı eserde yakalamayı başarmıştır. Bu nedenle, öğretici bir nitelik taşısa da 60.000 bin beyitlik eseri sıkılmadan okunabilmektedir. Soyut kavramları somutlaştırmak için çeşitli örneklemeler kullanan Firdevsî, dili gerektiğinde motiflerle süsleyerek dile şiirsel bir işlev kazandırmıştır. Bu durum da onun dil ve üslupta ne kadar usta olduğunu göstermektedir.

Dünya görüşü olarak Firdevsî'nin milli duygularından dolayı Zerdüştlüğe meyilli olduğu söylense de bu durumu ispatlayacak net bir delil bulunmamaktadır. Aksine, eserlerinden de anlaşılacağı üzere Şiî olduğu ve ehl-i sünnetin İslâm dışında saymadığı Mutezile mezhebinin inanç ve görüşlerine yakın durduğu görülmektedir. Zaten Firdevsî'nin eserleri ve yaşamı net olarak onun inancını ispatlamaktadır.

Firdevsî'nin Şehnâme'de geçen kadınları hep yüceltmesi, onları imgesel yüceliği olan bir varlık olarak göstermesinde eşinin kabiliyetli, müziksever bir hanım olması, dolayısıyla tüm İran kadınlarının eşinin özellikleriyle bezenmiş olması arzusu yatmaktadır. Şehnâme'deki "Menije" karakteri ideal bir kadın tipidir. Bu kadın tipini mükemmele yakın çizen Firdevsî'nin eşinden ve özellikle kızından ilham aldığı yadsınamaz. Çünkü Şehnâme'deki "Menije" karakteriyle kızının özellikleri öğrenildiği kadarıyla birbiriyle uyuşmaktadır. Ayrıca bir oğlu ve bir kızı olan Firdevsî, oğlunu genç yaşta kaybetmiştir.

Bütün benliğini Şehnâme'ye adayan Firdevsî'nin eserini Gazneli Mahmud'a sunduktan sonra beklediği ödülü alamadığı, bu nedenle Gazneli Mahmud'a bir hicviye yazdığı rivayet edilmektedir. Hatta Gazneli Mahmud'un kendisine verdiği 60 bin dirheme dokunmadığı ve bu parayı çeşitli kişilere dağıttığı söylenmektedir. Gazneli Mahmud'un, kendisine hicviye yazan Firdevsî'ye çok kızdığı, öldürtmek istediği, bunun üzerine Firdevsî'nin Herat'a giderek canını kurtardığı rivayet edilmektedir. Ölümü hakkında ve hayatının son dönemlerinin nasıl geçtiği üzerine kesin bir bilgi olmasa da 1021 yılında seksen yaşındayken kendi bağında yoksulluk içinde öldüğü zannedilmektedir. Bu bilgi hem Şehnâme'de hem de tezkirelerdeki kayıtlardan

yola çıkılarak elde edilmiştir. Aksilikler ölümünden sonra da yakasını bırakmamış, Firdevsî'nin Allah'a inanmadığı gerekçesiyle Müslüman mezarlığına gömülmesine izin çıkmamış, kendisine ait bir bahçeye gömülmüştür (Zengin, 2012: 1-4; Gültekin, 2013: 239-261; Şişman ve Kuzubaş, 2012: 13-21).

1.1.2. Firdevsî'nin eseri Şehnâme

Firdevsî'nin tek eseri olan Şehnâme, dünyanın yaratılışından Arap istilasına kadarki İran tarihi, mitolojisi ve geleneklerini mesnevi nazım biçiminde anlatan, feʿûlün/feʿûlün/feʿûlün/feʿûl vezniyle yazılmış, 60 bin beyitlik manzum bir destandır.

İran'da o dönemde padişahların veya İran tarihinin önemli kahramanlarının hayatlarını, kahramanlıklarını, eğlencelerini yazmak bir gelenek hâline gelmişti. Firdevsâ de bu geleneğe uymuş ve o döneme kadar hiç yazılmamış sözlü gelenekte yaşayan bazı hikâyeleri de alarak eserine eklemiştir. Ayrıca, yetişdiği toplumun ulusal unsurlarından yararlanmış, tarih öncesi kahramanların, tanrı ve tanrıçaların mitolojik özelliklerini işlerken millîlik duygusundan hiç ödün vermemiştir. O dönemdeki bütün kaynakları inceleyen Firdevsî, şarkın en önemli mitoslarından olan Avesta'dan özellikle çok etkilenmiştir. Ayrıca, Hint-Avrupa, Yunan mitolojilerinden ve İslâm kaynaklarından büyük ölçüde faydalanmıştır. Böylelikle, şarkın en tanınmış destanlarından olan Şehnâme yazıldığı dönem de bile kısa sürede şöhrete ulaşmış ve bu alanda yeni bir tarz olan Şehnâmeciliğin gelişmesini sağlamıştır. Bu eser müellifine "Bununla İran milletini dirilttim." sözünü söyletecek kadar cesaret vermiştir.

Eser, Avesta'daki kahramanlık ilahileri ile başlar. İran tarihi, ilk menkıbevî hükümdar olan Keyûmers ile başlarken Sasanî hükümdarı III. Yezdcird'e kadar gelen elli hükümdarın dönemleri anlatılmıştır. Firdevsî, İran hükümdarlarının soylarını da Şehnâme'de açıkça vermiştir. Bununla birlikte İran tarihini dört ana döneme ayırmaktadır:

Pişdaniler dönemi; Keyûmers, Hûşeng, Tehmûrs, Cemşîd, Dahhâk, Ferîdun, Menûçehr, Nevzer, Zev ve Gersasb gibi hükümdarların döneminin anlatıldığı bölümdür. Ayrıca bu dönem, Şehnâme'nin büyük kahramanı Rüstem'in yiğitlikleriyle doludur. Bundan dolayı Klasik Türk edebiyatımıza etkisi çok olan dönemdir. Şairlerimiz bu hükümdarları sıkça şiirlerinde kullanmışlardır.

Keyâniler dönemi; Keykubâd, Keykâvûs, Keyhüsrev, Lohrâsp, Güştasb, Behmen, Hümây gibi önemli hükümdarların hayatlarının anlatıldığı bölümdür. Bu bölümün son kısımlarında Zerdüştlüğün etkisi görülür. Ahamenilerden birkaç kişinin anlatılmasıyla ve İskender'in İran'ı işgal etmesiyle biter. Bu dönemin hükümdarları da edebiyatımızı oldukça etkilemiş ve şairlerimiz tarafından iyi bir malzeme olarak kullanılmışlardır.

Eşkanîler dönemi, İskender'in toplumu nasıl geliştirdiğinin açıkça görüldüğü kısımdır. Ayrıca İskender'in Şark kültüründe yetkinleşmiş popüler hayatı ve kardeşi Dârâ ile olan mücadelelerinin uzun uzun anlatıldığı bölümdür. İskender ve Behram-ı Gûr bu dönemin şiirlerimizi süsleyen iki önemli hükümdarıdır.

Sasanîler dönemi padişahlarının İran tarihine ve Klasik Türk edebiyatına fazla etkileri olmamıştır. Silik karakterlerin oluşturduğu bir dönemdir. Hâliyle bu dönemin hükümdarları Osmanlı İmparatorluğunun sosyal ve siyasi gücünün de etkisiyle özellikle Osmanlıların değişirken gelişmesinden dolayı bu kahramanlara ihtiyaç duyulmamış ve şairler tarafından pek fazla kullanılmamışlardır.

Masalsı bir anlatıma sahip olan Şehnâme, her ne kadar konu edindiği olaylar itibarı ile tarihî olsa da Firdevsî mitolojik kavramların da etkisiyle anlatımını menkıbevî bir havada yapmıştır. Kahramanların karakterleri ayrıntılı bir biçimde anlatılmış, Acem halkının yaşayışları, düşünüşleri ön plana alınarak işlenmiştir. Hükümdarların tahta çıkışları ve ölümleri düzenli periyotlarla anlatılmış, ayrıca bu kadar şâşaalı hükümdarların ölümleri ile herkesin ölebileceği vurgusu yapılarak dünyanın geçiciliği belirtilmiştir.

Şehnâme, her ne kadar İranlıların İslâmiyet öncesi dönemini yansıtsa da, Firdevsî'nin Müslüman olması ve eserini Müslüman bir padişah olan Gazneli Mahmut'a sunmasından dolayı, İslâm'ın önemle üzerine durduğu bir kaynak eser olmuştur. Zaten eserde de Firdevsî'nin İslâm felsefesine ve İslâm kültürüne karşı yaklaşımı çoğu zaman Müslüman bir şair gözüyle olmuştur.

Şehnâme'nin tam metin olarak ilk baskısı 1829 yılında Turner Macan tarafından yayınlanmıştır. Eserin Türkçeye ilk çevirisi II. Murad'ın emriyle yapılan mensur çeviridir. Ali Efendi'nin 1510 yılında yaptığı tam metin Türkçe manzum 6 çevirisi de ilk Türkçe çeviri olarak kabul edilir. Necati Lugal'in 20.000 beyitlik Türkçeye çeviri ise eserin günümüzdeki en önemli çalışmasıdır.[1]

1.1.3. Şehnâme kaynakları

Firdevsî, Şehnâme'yi yazmaya koyulduğunda başta doğup büyüdüğü şehir Tûs olmak üzere İran'ın değişik bölgelerinden birçok kişi ile dostluklar kurmuştur. Bu dostları ve yakınları onun Şehnâme'yi yazmasında kaynak sağlamışlar ve yapmak istediği önemli iş için onu motive etmişlerdir. Halk arasında anlatılan İran tarihi ile ilgili efsaneleri de kullanan Firdevsî

[1] Bu bölüm hazırlanırken şu kaynaklardan istifade edilmiştir: Ali Zengin, Şehname'de Görülen Kahramanların Klasik Türk Edebiyatına Yansıması, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2012. Bekir Şişman - Muhammet Kuzubaş, Şehname'nin Türk Kültür ve Edebiyatına Etkileri, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2012. Hasan Gültekin, "Firdevsi, Şeh-name, Şeh-namecilik ve Meşahir-i İslam'da Firdevsi Maddesi", *The Journal of Academic Social Studies,* 2013, 239-261.

ayrıca kendisinden önce bu alanla ilgili yazılmış eserlerden de yararlanmıştır. Burada genel olarak Şehnâme'ye kaynaklık yapabilecek eserlerden bahsedilecektir:

1.1.3.1. Tâberî Tarihi (Târîh-i Tâberî)

Ebu Cafer Tâberî tarafından yazılan ve Tâberî Tarihi olarak bilinen eser İran'ın İslâmiyet'ten önceki tarihini ve İslâm dönemi ile başlayan tarihini en iyi anlatan eserdir. Şehnâme, Tâberî tarihinden yaklaşık yüz yıl sonra yazılmıştır.

Her iki eser de incelendiği vakit Tâberî tarihinin İslâm tarihini de ele alarak İran hükümdarlarının hayatlarını anlattığı görülür. Firdevsî ise Şehnâme'sinde İslâm tarihinden bahsetmeyip sadece İran mitolojik kahramanlarına değinir. İran hükümdarları isim olarak her iki eserde de telaffuz farklılıkları olmasına rağmen aynı kişilerdir. Fakat bu kişilerin geçirdikleri ömür Tâberî'de normal bir kahramanın yaşamı olarak genellikle bir insan ömrü olarak geçer. Firdevsî efsanevi bir anlatımla bir ömrü bin yıla kadar çıkarmaktadır. Hâliyle bir kahraman birkaç hükümdarın yanında görülmektedir. Tâberî Tarihi de Şehnâme gibi fantastik bir anlatım tarzına sahiptir. Hz. Adem'in yaradılışından Hülafa-i Raşidîn'e kadar olan dönem İran tarihi ile birlikte anlatılmıştır. Lakin Tâberî Tarihi, Şehnâme'ye göre daha gerçekçidir. Bunun yanında Tâberî Tarihi, Şehnâme'den yüz yıl önce yazıldığı için esas kaynaklara daha yakındır. Firdevsî'nin bu eserden yararlanmış olduğu düşünülmektedir (Zengin, 2012: 6; Yıldırım, 2008: 41).

1.1.3.2. Avesta

Zerdüştlüğün kutsal kitabıdır. Bu inancın kurucusu Zerdüşt, Gatalar denen dörtlükler yazmıştı. Bu yazılar, Zerdüşt'ün neye inandığını ve Zerdüştçülüğün temellerini anlatan tek belgedir. İran edebiyatının en eski ve en önemli eseridir. Acemlerin Müslüman olmadan önceki devlet dilleri olan Zerdüştlüğün lâhutî deyişler kitabıdır. Milattan önce yedinci yüzyılda bulunmuştur.

X. yüzyılın önemli tarihçisi Mesûdî, Zerdüşt'ün icat ettiği Avesta dili ile 12000 öküz derisi üzerine yazılmış olan Avesta'nın 21 kitaptan oluştuğu ve İskender'in saldırısı sırasında bunların üçü dışında diğerlerinin kaybolduğunu bildirmektedir. İran'ın Hahamenişî dönemine ait bize kadar gelen eserler taş ve maden üstüne işlenmiş tarihi notlar ve padişah mühürleridir.

Avesta, dini bir eser olmasına rağmen sanatsal ve imgesel bir anlatımı olduğu için farklı bir tarzı vardır. Bu farklı anlatım havası ve içerdiği konu itibariyle Firdevsî'nin dikkatini çekmemesi düşünülemezdi. Bütün bu etkileşimler paralelinde Şehnâme, Avesta'daki

bazı kahramanları anlatan ilahilerle başlar ve Şehnâme'nin içeriği ve özellikle Goştâsp döneminden sonraki İran inanç sistemi Avesta doğrultusunda geçmektedir. Günümüzde elde bulunan Avesta'nın en eski tarihli şekli on üçüncü ve on dördüncü yüz yıllara aittir (Zengin, 2012: 7; Yıldırım, 2008: 21).

1.1.3.3. Hudây-nâme (Pehlevî Şehnâmesi)

Hudây-nâme diğer ismiyle Pehlevî Şehnâmesi, Sasaniler döneminin en önemli tarihi eseri olup İran hanedanlarının, padişahlarının adlarını, çeşitli dönemlerin tarihi gelişmelerini efsanelerle karışık olarak anlatmaktadır. İran mitolojik rivayetlerini, bir bakıma mitoloji tarihini konu alan birtakım rivayetleri bir araya toplayan bu eser, Sasanilerin son dönemlerinde kaleme alınmış, bazı bölümlerinde gerçek tarihi olayları, bazı bölümlerinde ise gerçeğe yakın gelişmeleri, İran'ın klasik dönemlerine ait rivayetleri aktararak o dönemleri açık bir tarzda tasvir etmiştir. Bu eser, o dönem İran'ın resmi tarih kitabı kabul edilirken en önemli mitolojik bilgiler bu eserde toplanmıştır. Keyûmers'ten başlayarak son Sasani hükümdarına kadar olan İran hükümdarlarının hayatları, dönemin gelişmeleri, rivayetleri, belli başlıklar hâlinde olmasa da konu içerisinde verilmiştir.

Hudây-nâme'nin kaynakları ise Avesta ve dinî sözlü rivayetlerdir. Sasani hükümdarı Nuşirevan, egemenliği altındaki topraklarda gelişen sözlü İran edebiyatını, halk hikâyelerini, padişahların hayatları ve yönetim şekilleri ile ilgili bilgilerin toplatılmasını istemiş, bu toplanan bilgiler yazıya dökülerek Huday-nâme oluşturulmuştur. En eski Pehlevice Hudây-nâme'nin aslı bulunamamıştır. Hudây-nâme, sadece Firdevsî'nin Şehnâmesine kaynaklık etmemiş, bütün Şehnâmelere kaynaklık etmiş önemli bir eserdir (Zengin, 2012: 7; Yıldırım, 2008: 23-24).

1.1.3.4. Şehnâme-yi Ebû Mansûrî

Firdevsî, Şehnâme'sini yazarken asıl kaynak olarak bir heyet tarafından yazılan bu eserden faydalanmıştır. Ebû Mansûr Muhammed b. Abdurrezzâk ve Ebû Mansûr b. Abdullâh, Farsça bir Şehnâme yazmak için görevlendirildiler. Bu Şehnâme 957 yılında tamamlanınca Ebû Mansûr b. Abdullâh tarafından bu esere bir de mukaddime yazıldı.

İran'da Derî nesrinin gelişmesiyle birlikte yazılmaya başlanan bu Şehnâme Buhara hükümeti tarafından Tûs şehrinde Horasan emirliğine atanan vatansever bir insan olan Ebû Mansûr, Ebû Mansûr-i Muammerî adlı vezirine Zerdüşt ileri gelenlerini Tûs'a getirmesini söyler. Getirilen bu yaşlı ağaların iştiraki ile bu eser Firdevsî'nin Şehnâme'sinden otuz yıl önce yazılmış bir eserdir.

Derî nesrinden Firdevsî de Şehnâme'de "Derî dili" olarak bahseder. Derî dili, sarayda, devlet kademesinde ve padişahlık merkezinde konuşulan dildir. "Der" saraya mensup olan demektir. Bu eser, Derî Farsçası şiirinin özelliklerinden olan sadelik ile sözün ve düşüncenin akıcılığını tamamıyla yansıtır. Bu şiirin önemli biçimsel özelliği şairin kendi düşüncesini rahat bir şekilde açıklıyor olmasıdır. Hayallerden, anlaşılmaz güç söylemlerden kaçınılarak dilin göndergesel işlevi kullanılmıştır. Bu eserin elimizde sadece mukaddimesi bulunmaktadır. Mukaddime-i Kadîm-i Şehnâme olarak bilinen bu mukaddime birkaç eserle birlikte elimize ulaşan en eski Farsça nesir örneğinden biridir. Bu eserde Arapça kelime yok denecek kadar azdır. Oldukça yalın ve sade yazılan bu eser İran edebiyatı açısından önemlidir (Zengin, 2012: 8; Yıldırım, 2008: 27).

1.1.3.5. Kâr-nâme-i Erdeşir-i Babekân

Babek'in oğlu olan Erdeşir döneminde yazılan eser, Pehlevice olarak oldukça açık ve yalın bir anlatımın kullanıldığı bir eserdir. İran'ın 256 yılından 652 yılına kadar olan Sasani dönemini anlatır.

Eserin Zerdüşt din adamları tarafından yazıldığı, eserin içeriğinde Zerdüştlük ile ilgili bilgilerin olmasından anlaşılmaktadır. Fakat Müslüman din adamları tarafından bu bölümler eserden çıkartılmıştır. Eserde tarihi gerçeklere uyan olaylardan bahsedilse de tıpkı diğer Acem Şehnâmeleri gibi bu eserde de kahramanların özellikleri abartılmış, mitolojik ögelerle eser süslenmiştir. Bu yönüyle de Firdevsî'ye örnek olmuş bir eserdir (Zengin, 2012: 8; Yıldırım, 2008: 24).

1.1.3.6. Âsârü'l-Bâkıye

İlk Müslüman antropolog olarak bilinen Ebu Reyhân Bîrûnî 973 yılında Harezm'in başkenti Kath yakınlarında doğmuştur. Âsâru'l Bâkiyye adlı eseri başta olmak üzere eserlerinde farklı dini ve etnik grupların bir arada yaşayabileceğinin hem insânî hem de İslâmî açıdan imkânı üzerine fikirleri olan ve bu alanda birçok eser veren Türk/ Tacik ilim adamıdır. Eserde Bîrûnî, Asyalı milletler hakkında bilgiler verip, onların takvimlerini, hukuk ve dinlerini, matematiksel, astronomik ve tarihsel bilgilerini anlatırken farklı kültür ve medeniyetler ile karşılaştırmalar da yapmıştır.

Bîrûnî, Vasili V. Bartold tarafından "en büyük İslâm bilgini" olarak nitelenmiştir. Harezmlilerin yüksek medeniyet seviyelerini gösterdiği bu eserinde, İranlıların Nevruz gününün kutsallığı da belirtilmektedir. Firdevsî'nin bu eserden de istifâde ettiği kabul edilmektedir.

Anadolu'da Şehnâme yazma geleneği, ilk olarak Anadolu Selçukluları döneminde ortaya çıkmıştır. XIII. yüzyılın ilk yarısında, Emir Ahmet Kâni'î tarafından Selçuklular Şehnâmesi'nin te'lifi ile başlayan gelenek, zamanla Karamanlılar tarafından da devam ettirilmiştir (Zengin, 2012: 9; Yıldırım, 2008: 24).

1.2. Türk Edebiyatında Şehnâme

1.2.1. Anadolu'da yazılmış ilk Şehnâme metinleri

1.2.1.1. Emir Ahmed Kani'î veya Ahmed b. Mehmed El-Tûsî, Şehnâme-i Selâcika

Aslen Horasan bölgesinin Tus şehrinden olan İranlı şair, Moğol istilası nedeniyle Anadolu'ya gelip yerleşmiş ve Anadolu Selçuklu Devletinin saray şairlerinden biri olmuştur. Alâeddin Keykubad ve Gıyâseddin Keyhusrev dönemlerini anlatan ve II. İzzeddin Keykavus adına kaleme aldığı eseri, 30 ciltlik Şehnâme vezniyle yazılmış Farsça manzum bir Selçuklu tarihidir. I. Alâeddin Keykubâd'ın emriyle yazılmaya başlanan bu eserde eski İran tarihinden, peygamber kıssalarından, İslâm tarihinin muhtelif devirlerinden, Gazneli, Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçukluları döneminden etraflıca bilgi verilmektedir (Köprülü, 1943: 393-395).

1.2.1.2. Hoca Dehhânî, Şehnâme-i Selçûkiyân

III. Alâeddin Keykubad döneminde Horasan'dan gelip Anadolu'ya yerleşen şair, Sultan Keykubad'ın isteğiyle 20 bin beyitlik Farsça Selçuklu Şehnâmesini yazmıştır. Bu eserde, İran'ın eski tarihi, peygamber kıssaları, İslâmiyet'in çeşitli dönemleri, Gazneliler, İran ve Anadolu Selçukluları hakkında geniş bilgi verilmiştir. Karamanlı Alâeddin Bey bu eseri görmüş ve kendi hanedanına ait bir Şehnâmeyi ,Şehnâme-i Karamâniyân adıyla Yârcânî adlı bir şaire tanzim ettirmiştir. Bu eser henüz ele geçmemiştir. Sonraki Karamanlı hükümdarları zamanında yaşamış Şikârî adlı biri de bu eseri mensur olarak Türkçeye tercüme etmiştir. Bu eserde çoğunlukla Yârcânî'nin eserinden beyitler kullanılmıştır (Köprülü, 1943: 393-401).

1.2.1.3. Ünsî, Şehnâme-i Selçuk

Ünsî hakkında eski kaynaklarda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. H. 785 yılında Halep'te Farsça olarak bitirdiğini söylediği manzum eserindeki kayda göre Horasan'dan Konya'ya III. Alâeddin Keykubâd zamanında gelmiştir. Şehnâme-i Selçuk'un Mesud Koman tarafından kısa bir mukaddime, Farsça metni, Türkçe tercümesi ve indeksle birlikte yayımlanan nüshası, imam Hafız Hasan Efendi tarafından istinsah edilmiştir. On altı bâbdan oluşan eserde Selçuklular, Karamanlılar ve Osmanlılarla ilgili bilgilere yer verilmiştir. Fuad Köprülü bu

eserin tarihî bakımdan hiçbir değeri olmadığını ve sonradan uydurulmuş olabileceğini düşünmektedir (Köprülü, 1943: 381).

1.2.1.4. Yârcânî, Karaman Şâh-nâmesi

Karaman Devleti hükümdarlarından Alâeddin Bey'in (757-793) Dehhânî tarafından kaleme alınan Şâh-nâme'yi gördükten sonra kendi sarayı şairlerinden Yâcânî'yi de Karamanlı şâh-nâmesi yazmaya memur etmiştir. Kaynaklarda kendisi ve eserleri hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmayan Yârcânî'nin bu eseri ele henüz geçmemiştir. Fakat yine Karamanlı şairlerden Şikârî bu Farsça manzum Şâh-nâmeyi nesir olarak Türkçeye çevirmiştir (Köprülü, 1943: 399-401).

1.2.1.5. Ahmed Nigîdî, Selçuk-nâme

Niğdeli Emir Şemseddin Dündar Bey adına ithaf edilmiştir. Mensur yazılmış Farsça muhtasar bir Selçuklu Tarihi'dir (Gültekin, 2013: 247).

1.2.1.6. Şehdî

Fatih Sultan Mehmed devri şairlerindendir. Fatih Sultan Mehmed bu şairden Osmanlı hanedanının tarihini Şehnâme benzeri bir eser yazarak ortaya koymasını istemiştir. Şairin ömrü bu görevi tamamlamasına yetmeyince Fatih, bu görevi başkasına vermemiştir (Anbarcıoğlu, 1981: 6).

1.2.1.7. Fethullah Ârifî

Kâtip Derviş Şirazî adında birinin oğludur. Annesi ise meşhur İbrahim Gülşenî'nin kızıdır. Hakkında verilen bilgiler ihtilaflı olmasına rağmen, Osmanlı hükümdar hanedanının ve özellikle Yavuz Sultan Selim'in kahramanlıklarını anlatan 6000 veya 8000 beyitlik Farsça Şehnâme'si ile tanınmıştır. Beş cilt olarak yazılan eser, güzel minyatürlerle süslenmiştir. Peygamberlere, İslamiyet'in doğuşuna, eski Türk devletleri ve Selçuklulara, Osmanlı Devletinin Kuruluşuna ve Kanuni Sultan Süleyman döneminin bir kısmına eserinde yer vermiştir (Ardıç, 1939: 20).

1.2.1.8. Eflatun-i Şirvânî

Türkmen asıllı olup Şirvân'da doğmuştur. Farsça şiirlerinde Esirî, Türkçe şiirlerinde Hazinî mahlasını kullanmıştır. Fethullah Ârifî'nin yerine Şehnâmecilik mevkiini ele geçirmek için çok sayıda hileye başvurmuş hatta idam edilmekten son anda affedilerek Şehnâmeci tayin edilmiştir. Tezhip ve minyatürde usta bir şairdi. Üç fasıl hâlinde yazdığı Şehnâmesi yarım

kalmış ve Kanuni Sultan Süleyman dönemine kadarki Osmanlı tarihine yer verilir. Henüz ele geçmemiştir (Ardıç, 1939: 20).

1.2.1.9. Mahremî

Kanunî Sultan Süleyman'ın tahta oturmasından ordularını Bağdat'a göndermesine kadar geçen olayları tanzim etmiştir. 12.280 beyitten oluşan mesnevi tarzında yazılmış bir eserdir. Eser, üç bölümden oluşur. Birinci bölümünde II. Beyazıd'ın seferlerinden söz eden şair, ikinci bölümde Yavuz Sultan Selim döneminden üçüncü bölümünde de Kanuni Sultan Süleyman'ın ilk iki yılındaki olaylardan bahsetmiştir (Anbarcıoğlu, 1981: 7).

1.2.1.10. Seyyid Lokman

Eflatun'un yerine Şehnâmeci olarak Osmanlı sarayına tayin edilmiştir. Osmanlı sarayında en uzun süre görev yapan şehnâmecidir (1569-1595). Urmiyelidir. 178 varaklık Şehnâmesinde Ertuğrul Bey'den başlayarak III. Murad'a kadar olan dönemdeki Osmanlı tarihini işlemiştir (Ardıç, 1939: 20).

1.2.1.11. Talikî-zâde Mehmed

1595 yılında Seyyid Lokman'ın yerine tayin olunmuştur. Yarım kalan Hüner-nâme'yi kendi başına tamamlayamayınca Seyyid Lokman ile 6 yıl birlikte çalışmışlardır. Önceleri kâtiplik de yapmıştır. Şehnâme-i Hümâyûn, Eğri Seferi Şehnâmesi, Şehnâme, Firâsetnâme, Gürcistan Seferi Tarihçesi ve Tebriziye yazmış olduğu eserlerdir. Şehnâmecilik sahasında en çok eser veren sanatçıdır. Bunların içerisinde vezir-i azâm Osman Paşa'nın 1558 yılındaki Tebriz zaptını anlatan Tebriziye, Bosna valisi Hasan Paşa'nın ölümünden III. Mehmed'in tahta oturuşuna kadar geçen olayları ve kısaca Macaristan-Eflak seferlerini anlatan Şehnâme-i Hümâyûn eserleri en önemli olanlarıdır (Ardıç, 1939: 21).

1.2.1.12. Kâtib Hasan Hukmî

İlk olarak divan kâtipliğine atanarak serasker Çıgalazâde'nin İran seferinde refakat etmiştir. 1601 yılında ise padişah fermanı ile Talikî-zâde'nin yerine tayin olunmuştur. Bu görevde dört yıl kaldıktan sonra reisü'l-küttâb, nişancılık, sipahilere mukabeleci ve tekrar reisü'l-küttâblık görevlerinde bulunmuştur. Mecmua ve inşa kitaplarında dağınık hâlde bulunan vaka ve parçaları olup müstakil bir Şehnâmesi yoktur. Zaten, 1600'lü yıllardan sonra Osmanlı sarayında şehnâmecilik edebî bir mevki olmaktan çıkarılmış, kâtiplik sınıfının bir unsuru

hâline gelmiştir. Bunda, bu tür metinler üretmenin çok masraflı olması ve şehnâmeciliğin eski önemini kaybetmesinin etkisi olmuştur (Ardıç, 1939: 21).

1.2.1.13.Mehmed Gani-zâde Nâdirî

II. Osman'ın emriyle kaleme alınan 1956 beyitlik mesnevi tarzında yazılmış bir Şehnâme'dir. Allah, peygamber ve dört halifeye övgüden sonra I. Ahmet'in son dönemiyle II. Osman dönemindeki savaşlar, özellikle Lehistan Seferi ve şenlikler anlatılmıştır (Ardıç, 1939: 21).

1.2.1.14.İbrahim Mülhemî

Erzurumludur. Canbulad-zâde Paşa'nın hocası olması sebebiyle Canbulad-zâde Hocası lakabıyla tanınır. Sahn Medresesi'ne kadar yükselmiş bir müderris olup, riyaziyeci yönüyle şöhret bulmuştur. Mukaddimesi Türkçe olan Farsça eseri, Şehinşâh-nâme'de IV. Murad'ın doğumundan Bağdat Seferi'nden dönüşüne kadar olan önemli olaylar anlatılmıştır. Bunlardan başka, Fetihnâme-i Kara Boğdan adlı bir eseri daha vardır. Mülhemî saray Şehnâmecilerinin sonuncusudur (Ardıç, 1939: 22).

1.2.1.15.Firdevsî-i Rūmî

Firdevsî-i Rûmî, XV. ve XVI. yüzyılda yaşayan klasik bir Osmanlı tarihçisidir. Sözlü gelenekte yaşayan Dâsitân-ı Ceng-i Aheng-i Efrâsiyâb-ı Türk adlı İslam öncesi Türk Tarihi'ne ait destanı derleyip yazıya geçirmiştir. Firdevsî-i Rûmî, Sultan II. Beyazıd'ın himayesine girmiş ve Anadolu'da yaşayan Efrâsiyâb hikayelerini derleyerek Süleyman-nâme adlı eserinde toplamıştır.Böylece bir Osmanlı tarihçisi XV. ve XVI. yüzyılda, İran'ın milli destanı Şehnâme'ye benzer bir destan tertip etmiştir. Şair Firdevsî-i Tûsî'nin İranlı kimliğinden rahatsız olmuş ve Firdevsî-i Rûmî adını kullanarak Anadolu (Türk) kimliğini öne çıkarmıştır (Biçer, 2005: 245-261).

1.2.2. Anadolu'da kaleme alınan Şehnâme tercümeleri

1.2.2.1. Mütercimi belli olanlar

a) *Tatar Ali:* Memlük Sultanı Kansu Gavri adına Türkçeye çevrilen manzum Şehnâme 1511'de Kansu Gavri'ye sunulmuştur. Eserin, Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi dönüşünde İstanbul'a getirildiği düşünülen iki ciltlik mütercim hattı nüshası Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde Hazine 1519 arşiv numarasıyla muhafaza edilmektedir. Eser, 56.506 beyittir. Tevhid, münâcât, naʿt, Hulefâ-yi Râşidîn'e dua, tercüme sebebi ve Kansu Gavri'ye övgüye ayrılan ilk 422 beyitle

Firdevsî'nin Gazneli Sultan Mahmud ile ve yanındaki sanatkârlarla tanışması, eseri yazmaya başlaması, Sultan Mahmud'a gücenip memleketine dönmesi gibi olayların anlatıldığı son kısımlardaki mensur bölüm Şerîfî tarafından ilâve edilmiştir (Kültüral, 2010: 291).

b) *Şerifî-i Amidî:* Şerîfî eserini aruzun "mefâîlün-mefâîlün-feûlün" kalıbıyla kaleme almıştır. Eserin ketebesinde Şerîfî tarafından tercüme ve istinsah edildiği tarihler kayıtlıdır. Eserde 61 adet minyatür bulunmaktadır. Eserin I. cildini Zuhal Kültüral, II. cildini Latif Beyreli doktora tezi olarak hazırlamış, daha sonra bu çalışmalar birleştirilerek Şerîfî Şehnâme Çevirisi adıyla yayımlanmıştır (Kültüral, 2010: 291).

c) *Mehdî:* II. Osman'ın emriyle 1621'de Mehdî mahlaslı Derviş Hasan tarafından Şehnâme tercümesi yapılmıştır. Şehnâme'nin I. cildini içeren bu eserde 30 adet minyatür mevcuttur. Aynı tercümenin diğer bir nüshası Paris Bibliotheque Nationale'de 320 arşiv numarasıyla kayıtlı olup eserin ikinci bölümünü ihtiva etmektedir (Kültüral, 2010: 291).

d) *Tercümetu Şehnâme-i Firdevsî-i Tûsî:* Müstensihi Necmeddin el-Ezheri olan eserimiz 202 varaktan ibarettir. Eser, Hicrî 967 yılında istinsah edilmiştir ve Köprülü Yazma Eserler Kütüphanesi'nde 34 Fa 1063/1 arşiv numarasıyla muhafaza edilmektedir.

e) *Şehnâme:* Şehnâme'nin günümüz Türkçesine tam bir çevirisi henüz yapılmamıştır. Eserin ilk 20.000 beyti Necati Lugal tarafından Şehnâme'nin Vullers baskısı esas alınarak Türkçeye çevrilmiş, bu çeviri Kenan Akyüz'ün önsözüyle birlikte ilk defa 1945'te yayımlanmıştır (Kültüral, 2010: 291).

f) *Şehnâme-i Ahmet el-Evvel:* Ganizâde Nadirî Muhammed Efendi tarafından yazılan ve Pehlivanzâde Muhammed bin Mustafa tarafından istinsah edilen eser, Köprülü Yazma Eserler Kütüphanesi'nde 34 Ha 280 arşiv numarasıyla muhafaza edilmektedir. Eser, her biri 15 satırlık 68 varaktan oluşmaktadır.

g) *Şark İlyadası Şehnâme:* Edirne Selimiye Yazma Eserler Kütüphanesi'nde 22 Sel 5665 arşiv numarasıyla kayıtlı eserdir. Firdevsî Mim Cevdet tarafından yazılan eserin baş tarafı eksiktir. Mensur bir çeviri olan eserin tercüme tarihi bilinmemektedir. Muallim Cevdet eserin bazı bölümlerinin tercümesini 1928'de Şark İlyadası Şehnâme adıyla neşretmiştir (Kültüral, 2010: 291).

h) Celilî isminde bir yazar tarafından oluşturulan eser, Ankara Milli Kütüphane Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu'nda 06 Mil Yz A 3825/2 arşiv numarasıyla muhafaza edilmektedir.

i) *Dibâce-i Şehnâme:* Baysungur tarafından yazılan eser, Köprülü Yazma Eserler Kütüphanesi'nde 34 Fa 1632/1 arşiv numarasıyla kayıtlıdır. Eser, 24 varaktan ibarettir.

j) Nişarî tarafından yazılan eser, Konya Bölge Yazma eserler Kütüphanesi'nde 42 Kon 3136 arşiv numarasıyla kayıtlıdır. Eser, 75 varaktan ibarettir.

k) Eyüp Sabri Paşa'nın Süleymaniye Kütüphanesi'nde 370 arşiv numarasıyla kayıtlı çevirisi muhtasar bir çeviri olup 1227'de (1812) istinsah edilmiştir (Kültüral, 2010: 291).

1.2.2.2. Mütercimi belli olmayanlar

a) Şehnâme ilk defa II. Murad'ın emriyle Türkçeye çevrilmiştir. Mensur olan bu tercüme Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesinde Hazine 1518 arşiv numarasıyla kayıtlı olup Şehnâme'nin ikinci bölümünü ihtiva etmektedir (Kültüral, 2010: 290).

b) Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesinde mensur ve tamamlanmamış iki adet yazma Şehnâme tercümesi bulunmaktadır. Bunlardan birisi 1281'de yazılan ve kütüphanede 87123 numara ile kayıtlı Müntehabât-ı Şehnâme adlı eserdir. Diğeri aynı kütüphanede 87035 numara ile kayıtlı, 1306'da yazılmış Müntehabat-ı Şehnâme-i Firdevsî-i Tûsî adlı eserdir.

c) İstanbul Belediyesi Atatürk Kitaplığı'nda 101 demirbaş numarasıyla kayıtlı eser II. Murad'ın emriyle yapılan Şehnâme tercümesinin nüshasıdır.

d) Eser, Ankara Milli Kütüphane'de 06 Mil Yz A 8689/2 arşiv numarasıyla kayıtlıdır. Her biri 74 varaktan oluşan 46 defterden ibaret olan eserin varaklarının her bir sayfası 17 satırdan müteşekkildir.

e) Eser, Ankara Milli Kütüphane'de 06 Mil Yz A 8689/1 arşiv numarasıyla kayıtlıdır. Eser, her biri 47 varaktan oluşan 42 defterden müteşekkildir. Varakların her biri 15 satırdır.

f) Kütahya Vahidpaşa İl Halk Kütüphanesi'nde 43 Va 1375 arşiv numarasıyla kayıtlı olan eser her biri 17 satırlık 370 varaktan oluşmaktadır.

g) Biri 527 varak ve 34 Nk 3384 arşiv numarasıyla; bir diğeri 341 varak 34 Nk 3384M arşiv numarasıyla kayıtlı iki ayrı Şehnâme de Nuruosmaniye Yazma Eserler Kütüphanesi'nde bulunmaktadır.

h) Köprülü Yazma Eserler Kütüphanesi'nde 34 Ma 392 arşiv numarasıyla muhafaza edilen eser 505 varaktan oluşmaktadır.

İNCELEME

2. İnceleme

2.1. İmlâ (Yazım) Özellikleri

"Bir dilin söz varlığını o dilde yürürlükte olan ses, şekil, köken vb. kurallara uygun olarak yazıya geçirme; dildeki sözleri kurallarına uygun olarak yazmaya imlâ denir" (Korkmaz, 2007: 130). Günümüze kadar tespit edilen metinlerden yola çıkarak Türklerin VI. yüzyıldan beri runik adı verilen bir yazı kullandıkları görülmektedir. Bu yazıya ait en önemli örneğin VII. yüzyılda yazılan Orhun Yazıtları olduğu kabul edilmektedir. Daha sonra Uygur (Soğd) yazısını kullanan Türkler, İslamiyet'i kabul ederek Arap yazısını tanımışlar ve XX. yüzyıla kadar da yazılı eserlerini bu alfabe ile yazmışlardır.

Dünya üzerinde çok geniş bir coğrafyaya yayılan Türkler, farklı kültürler ile etkileşim içerisine girmişlerdir. Bunun da etkisiyle yazılı eserlerinde farklı imlâ özellikleri kullanmışlardır. Özellikle geçiş dönemi eserlerinde, farklı kültür ve dil özelliklerinin etkisiyle farklı imlâ özelliklerinin kullanıldığı görülmektedir.

XIII.-XV. yüzyıllara ait Eski Anadolu Türkçesi olarak adlandırılan dönemdeki yazılı eserlerin imlâ özelliklerinin kullanılan alfabe, benimsenen din ve yaşanılan coğrafyanın da etkisiyle yavaş yavaş yerini Arap yazısı imlâ özelliklerine bıraktığı görülmektedir. Fakat, halkın kullandığı dil ile yazılı eserlerde kullanılan dil ve imlâ özellikleri farklı olduğundan, Eski Anadolu Türkçesinin etkileri yazılı eserde çok uzun bir süre daha hissedilmiştir. Reşit Rahmeti Arat, "Anadolu Yazı Dilinin Tarihî İnkişafına Dair" makalesinde, "İçtimaî ve siyasî değişiklikler aynı zamanda Türk dilinin bünyesinde zaman zaman vukua gelen inkişafların mühim bir merhalesine tesâdüf etmiş olduğundan yazı dilinin esasını ve tedricî seyrini temin eden unsurlara pek dikkat edilmemiş, böylece önce ağız, sonra şive hassasiyeti olarak beliren değişiklikler, yavaş yavaş yazı diline girmeye başlamış ve nihayet eskisinden az-çok farklı bir yahut birkaç yazı dili meydana gelmiştir." diyerek o dönemdeki yazı dili ile konuşma dili arasındaki farklılıklara dikkat çekmiştir. Nitekim, incelemesi yapılan XVIII. Yüzyılda İstinsah Edilmiş Bir Şehnâme Tercümesi adı verilen eserde de hâlâ Eski Anadolu Türkçesinin izleri bulunmaktadır. Metni incelerken, müstensihin imlâ tercihine bağlı kalınmış ve özellikle ünlülerin okunuşunda düz ünlü ile mi yoksa yuvarlak ünlü ile mi yazdığı analiz edilmeye çalışılmıştır. Eserde, her ne kadar Eski

Anadolu Türkçesi imlâ özellikleri yoğun olarak kullanılmışsa da bu dönemden farklı olarak, Türkçede yabancı kökenli, özellikle Arapça ve Farsça, kelimelerin bir hayli fazla olduğu görülmektedir.

Eser XVIII. yüzyıla ait bir kahramanlık hikayesidir. Metin harekesiz ve matbudur. Dönem itibarıyla Eski Anadolu Türkçesinden çok sonra klasik Osmanlı Türkçesi içerisinde kaleme alınan bir eserdir. Eser döneminin imla özelliklerini yansıtmakla birlikte Eski Anadolu Türkçesi ve Eski Türkçeden de izler taşımaktadır. Bu izler ses ve şekil bilgisi bölümlerinde yeri geldikçe gösterilmiştir.

Eserde müstensihin aynı kelimeleri farklı harflerle yazdığı görülmektedir. Şöyle ki, aynı kelime metnin bir yerinde “ظ” farklı bir yerinde “ز” ile; ya da farklı bir kelime metnin bir yerinde “ص” ile; yine farklı yerinde “س” ile yazılabilmektedir. Müstensih, standart bir imlâ kuralı uygulamamıştır.

Eserde görülen imlâ özellikleri, ünlüler ve ünsüzler olarak iki ana başlıkta toplanmış, her harfin başta, ortada ve sondaki yazılışları da verilmeye çalışılmıştır.

2.1.1. Ünlülerin yazımı

Temelde Türkiye Türkçesinde uzun ünlülerin sayısını azaltma eğilimi vardır. Türkmen Türkçesinden farklı olarak, genel Türkçedeki kelimelere bu durum uygulanmıştır. Türkmen Türkçesindeki kelimeler ise çok miktarda eski uzun ünlüyü muhafaza etmiştir. Bu durum, dayandığı dilin etkisi ile veya yalnızca Osmanlı İmparatorluğu topraklarının çok geniş olması sebebiyle diğer kavimlerle daha fazla irtibatta bulunmasından dolayı olabilir.

Durum böyle iken, iki ünlü arasındaki damak sesinin yumuşamasının ardından uzun ünlüler yeniden oluşurlar, ancak her zaman, hatta bu durumda bile ünlü neticede kısalır: Türkçe-Moğolca “Kagan (kağan)” kelimesinde olduğu gibi, ard arda “ka’an, hân” sultan isimlerinin ardından ünvan gibi söylendiği zaman kısa ünlü ile telâfuz edilir (Deny, 2013: 127-128).

Dolayısıyla Türkçe kelimelerde uzun ünlüye ancak iki sesin birleşmesi, bir sesin düşmesi gibi durumlarda rastlanır. Ayrıca, günümüzde Anadolu’da konuşulan birtakım ağızlarda da uzun ünlü korunmuştur. Nitekim bunun bir benzerini Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde de görmek gayet doğaldır. Böylece, Eski Anadolu

Türkçesi döneminde de bazı metinlerin dilinde uzun ünlü olabilir, bazılarının dilinde olmayabilir. Metinde, Türkçe kelimelerde ünlüler standart bir biçimde gösterilmemiştir. Müstensihin üslup özelliği dikkate alınarak ünlülerin düz veya yuvarlak olduğu tespit edilmiştir. Türkçe kelimelerde sadece seslenme ifadelerinde müstensihin uzun ünlü kullandığı görülmektedir.

Örnek:

بقه baḳ ā (261b/05) دکلمه degilim ā (263b/15) .

Metindede ünlüsü sürekli yuvarlak olan eklerin varlığı da Eski Anadolu Türkçesinin etkilerinden kaynaklanmaktadır. "-up/-üp, -ur/-ür, -avuz, -u/ü" eklerindeki ünlüler bunlardan olup çalışmada bu eklere ayrıca yer verilecektir.

Örnek:

بیلور bilür (168a/18) ایدوب idüb (166b/05)

اوروب urub (149a/19) چقاره وز çıḳaravuz (201b/06)

دیو diyü (201b/14).

Metinde bazı eklerdeki ünlüler sürekli düz bir şekilde kullanılmıştır. "-I" belirtme hâl eki, "-dI" görülen geçmiş zaman 3. tekil şahıs eki, "mı" soru eki, "-cI" isimden isim yapma eki, "-mIş" öğrenilen geçmiş zaman eki, "-sIz" 2. çoğul şahıs eki bu eklerden bazılarıdır. Bunlara da çalışmada ayrıca yer verilecektir.

Örnek:

قوپدی ḳopdı (145a/15) صویی şuyı (146a/16)

یولمی yol mı (154b/01) اوچنجی üçünci (149b/11)

اولمش olmış (158a/14) بلورسز bilürsiz (221a/19).

2.1.1.1. /a/ ünlüsünün yazımı

Ön seslerde /a/ ünlüsü

Kelime başında /a/ ünlüsü, elif (ا) veya medli elif (آ) ile gösterilmiştir.

اخشامه aḫşāma (208a/10) اراسی arası (209a/13)

آلدی aldı (209b/06) الوده ālūde (209b/23).

İç seslerde /a/ ünlüsü

Metinde iç seslerde /a/ ünlüsü elif (ا) ile gösterilmiştir. Ancak, herhangi bir harf kullanılmadan /a/ ünlüsünün gösterildiği örnekler de mevcuttur:

باشیکی başıñı (157a/24) واروب varub (165a/09)

برادری birāderi (171a/01).

Metinde /a/ ünlüsü için herhangi bir harf kullanılmayan örnekler de bulunmaktadır:

قیزلری ḳızları (171a/02) قنی ḳanı (165b/02)

بقدقده baḳdıḳda (165b/08).

Son seslerde /a/ ünlüsü

Kelime sonlarında /a/ ünlüsü elif (ا) veya hâ-i resmiye (şekilce he) ile gösterilmiştir.

امّا ammā (175b/20) صد با **ṣ**abā (176b/04)

رخشنه raḫşına (210b/06) دیوانده dīvānda (242b/07).

2.1.1.2. /e/ ünlüsünün yazımı

Ön seslerde /e/ ünlüsü

Ön seslerde /e/ ünlüsü elif (ا) ile yazılmıştır.

افراسیاب Efrāsyāb (180b/02) اسیر esīr (188b/08)

الم elem (202a/06) الّرین ellerin (215a/13).

İç seslerde /e/ ünlüsü

/e/ ünlüsü iç seslerde herhangi bir şekilde gösterilmemiştir.

کلنجه gelince (210b/06) سویلدی söyledi (210b/09)

کندن kendin (205a/19).

Son seslerde /e/ ünlüsü

Son seslerde /e/ ünlüsü hâ-i resmiye (şekilce he) ile gösterilmiştir.

حمله ḥamle (238a/23) شماوره müşāvere (246b/12)

کندویه kendüye (248a/03) کیجه gice (257a/04).

2.1.1.3. /ı/ ve /i/ ünlülerinin yazımı

Ön seslerde /ı/ ve /i/ ünlüleri

Ön seste /ı/ ve /i/ ünlüleri çoğu kez elif (ا) + ye (ى) ile yazılmıştır. Az da olsa sadece elif (ا) ile gösterildiği örnekler de mevcuttur.

ايش iş (145a/01) ايدەمدى idemedi (168b/11)

اصلاح ışlāḥ (183b/13) اصمرلدى ışmarladı (189a/16)

ايرق ıraḳ(171b/19).

İç seslerde /ı/ ve /i/ ünlüleri

İç seslerde /ı/ ve /i/ ünlüleri genellikle ye (ى) ile gösterilmiştir. Herhangi bir harf kullanılmadan bu ünlülerin verildiği örnekler de bulunmnaktadır.

حريف ḥarīf (157b/18) تنبيه tenbīh (157b/23)

اولنجه olınca (163b/08) وروب virüb (169b/18).

Son seslerde /ı/ ve /i/ ünlüleri

Son seslerde /ı/ ve /i/ ünlüleri ye (ى) ile gösterilmiştir.

قتّال زنكى Ḳattāl Zengī (170a/07) باقى bāḳī(170a/15)

صندلى ṣandalī (186b/25) سوزى sözi (187a/03).

2.1.1.4. /o/ ve /ö/ ünlülerinin yazımı

Ön seslerde /o/ ve /ö/ ünlüleri

Metinde, ön seslerde /o/ ve /ö/ ünlüleri elif (ا) + vav (و) ile gösterilmiştir.

اولوب olub (186b/23) اوتردى oturdı (186b/25)

اوغلى oġlı (187a/16) اويله öyle (187a/16)

اوكين öñin (225a/25).

İç seslerde /o/ ve /ö/ ünlüleri

İç seslerde /o/ ve /ö/ ünlüleri vav (و) ile gösterilmiştir. Kimi kelimelerde de herhangi bir harf kullanılmamıştır.

كوردى gördi (226b/19) كوزم gözim (226b/20)

كوكلندن göñlinden (227a/02) طقوزنجى ṭoḳuzıncı (168a/02)

طيور ṭoyur (170b/02) صكره ṣoñra (225b/03).

2.1.1.5. /u/ ve /ü/ ünlülerinin yazımı

Ön seslerde /u/ ve /ü/ ünlüleri

Ön seslerde /u/ ve /ü/ ünlüleri elif (ا) + vav (و) kullanılarak gösterilmiştir.

اوردى urdı (227a/20) اوچقورى uçḳurı (227b/05)

اوزرينه üzerine (228a/25) اوستاد üstād (229b/09).

İç seslerde /u/ ve /ü/ ünlüleri

/u/ ve /ü/ ünlüleri, iç seslerde vav (و) ile gösterilmiştir.

اوتوز otuz (227b/13) اويقوسز uyḳusız (228a/07)

جاسوس cāsūs (229b/12) كتوره مز getüremez (238b/16)

Son seslerde /u/ ve /ü/ ünlüleri

Son seslerde /u/ ve /ü/ ünlüleri vav (و) ile gösterilmiştir.

بو bu (175b/23) قرشو ḳarşu (177a/09)

دولتلو devletlü (176a/01) كيرو girü (176a/06)

ايلرو ilerü (177a/02).

2.1.2. Ünsüzlerin yazımı

Eski Anadolu Türkçesinde Eski Türkçedeki “ñ” damak ünsüzü varlığını devam ettirmiştir. Ayrıca, yine bir gırtlak ünsüzü olan ḫ de yazılı metinlerde kullanılmıştır (Korkmaz, 2004: 99-105). Metinde de bu kullanımlara sıklıkla rastlanmaktadır. Eser edebî kaygı gözetilmeden yazılmıştır. Dolayısıyla, ünlü yazımlarında olduğu gibi, ünsüz yazımlarında da bir standartlaşmadan söz etmek mümkün değildir. Aynı kelimenin metnin farklı yerlerinde farklı harflerle yazıldığı örnekler bir hayli fazladır. Müstensihin, dönem özelliklerinde çok sık rastlanıldığı üzere, özellikle “b ve p”, “t ve d”, “c ve ç” ünsüzlerinde farklı farklı kullanımları görülmektedir. Bütün ünsüzlerin yazılışını vermek yerine eserde tespit edilen yazım farklılıkları verilecektir.

2.1.2.1. /b/ ünsüzünün yazımı

Bugünkü ortak söyleyişte */p-/*'li kullanılmalarına rağmen metinde */b-/*'li kullanılan bazı kelimeler bulunmaktadır:

بهاسين bahāsın (172a/18) بازو bāzū (187b/15)

بيدا beydā (268b/24) بوغاجه boġaca (189b/16).

Metindeki *b*'li kullanımların bazıları Eski Türkçedeki kullanımların devamı niteliğindedir:

parmak < برمق barmaḳ (168b/08) < ET. , OT. barmak

pınar < بكار bıñar (189a/23) < OT. bunar-mıñar

Metinde, aynı kelimenin hem *be (ب)* ile hem de *pe (پ)* ile yazıldığı örnekler de mevcuttur.

بيلسم Bīlsem (156a/23) – پيلسم Pīlsem (155b/03)

بيران Bīrān (160b/03) – پيران Pīrān (163a/24)

بشنك Beşeng (156b/17) – پشنك Peşeng (156b/18)

دسته چوب deste-çūb (164b/15) - د سد ته چوپ ى deste-çūpı (164b/13).

Metinde kullanılan zarf-fiil eki *-up*, çoğu kez *be (ب)* ile yazılmıştır. Aynı ekin *pe (پ)* ile yazıldığı da görülmektedir. Metni incelerken, *be (ب)* ile yazılmış bütün zarf-fiil ekleri *pe (پ)*'li olarak düzeltilmiştir.

كلوب gelüp (176a/18) سلاملیوب selāmlayup (182a/04)

ايرشديروب irişdirüp (182b/03) ياپشوب yapışup (182b/06).

2.1.2.2. /c/ ve /ç/ ünsüzlerinin yazımı

Metinde /c/ ve /ç/ ünsüzlerinin yazılışında gerek ön seslerde, gerek iç seslerde ve gerekse son seslerde belli bir standart bulunmamaktadır. Aynı kelime metnin farklı yerlerinde cim (ج) ve çim (چ) olarak farklı farklı yazılmıştır.

قليج ḳılıc (203a/05) – قليچ ḳılıç (221b/06)

جنكه cenge (145a/09) – چنك çeng (147b/19)

اوج üc (151a/25) – اوچ üç (148b/19)

اوجنجی ücinci (198a/01) – اوچنجی üçinci (199b/16).

2.1.2.3. /g/ ünsüzünün yazımı

Metinde */g/* ünsüzü düzenli bir biçimde *kef (*ك) ile; */ġ/* ünsüzü ise gayn (غ) ile gösterilmiştir.

كتوروب getürüp (199b/16) لنكر lenger (199b/19)

دوكمكه dögmege (209a/04) غلطان ġalṭān (211a/15).

ايلمكه eylemege (224b/11) طوغرى ṭoġrı (159a/01)

غيرى ġayrı (160a/25) اوغلون oġlun (164a/10).

2.1.2.4. /p/ ünsüzünün yazımı

/p/ ünsüzü ön ses ve iç seslerde *pe (*پ) ile gösterilmiştir.

پيمانه peymāne (208a/04) قاپودن ḳapudan (208a/18)

سپر siper (208b/15) پهلوان pehlevān (227a/04).

Metninde */p/* ve */b/* ünsüzlerinin birbirinin yerine kullanıldığı örnekler de bulunmaktadır. Dönemin özelliğine de bağlı olarak aynı ek veya kelime metnin farklı yerlerinde bazen *be (*ب) ile bazen *pe (*پ) ile yazılmıştır.

بيران Bīrān (261a/09) – پيران Pīrān (280a/04)

بيژن Bījen (173b/22) – پيژن Pījen (173b/01)

برمق barmaḳ (168b/08) – پرمق parmaḳ (168b/10).

Yukarıda bahsedilen */b/* ve */p/* ünsüzleri karışıklığı, metinde çok sık kullanılan *-up, -üp* zarf-fiil eklerinde de görülmektedir. Metnin genelinde */b/*'li kullanım mevcuttur. Metinde */b/*'li kullanımların düzeltilerek */p/*'ye dönüştürülmesi tercih edilmiştir.

توره مـ يوب ڪ getüremeyüp (227b/05) يناشوب yanaşup (231a/19)

صاروب ṣarup (235a/08) گوندروب gönderüp (238b/19).

2.1.2.5. /k/ ünsüzünün yazımı

Metinde, genel olarak ince sıradan kullanımlarda *kef (*ك); kalın sıradan kullanımlarda *kaf (*ق) harfleri kullanılmıştır. Fakat, bu kullanıma uymayan örneklere de rastlanmaktadır.

كرّه kerre (194a/06) كامو kamu (162b/18)

كمندين kemendin (203a/02) كافورى kāfūrī (233b/22)

قرنداشك ḳarındaşıñ (207b/03) زوق zevḳ (217a/01).

Özellikle iç seslerde bazı kullanımların Eski Anadolu Türkçesinin özelliklerinden *ḳ>ḫ* değişimine örnek teşkil ettiği durumlar da bulunmaktadır.

aḳşam>اخشام aḫşām (218b/04) yoḳsa>يوخسه yoḫsa (217b/14)

ṭaḳı>daḳı>دخى daḫı (224b/09) oḳşayı>اوخشايى oḫşayı (153a/25).

2.1.2.6. /ñ/ ünsüzünün yazımı

"Türkçeye özgü bir sestir. Bu ses bugün ortak söyleyişte, diş sesi olan *n*'ye dönmüştür. Osmanlı Türkçesi döneminde de *n*'ye döndüğü bilinmektedir" (Tulum, 2014: 101). İç ve son seslerde bulunan *ñ, kef (ك)* ile gösterilmiştir. Eski Türkçe döneminden beri Türkçede var olan */ñ/* damak ünsüzünün XVIII. yüzyılda istinsah edilmiş bir eserde aynen korunuyor olması da hem Eski Türkçe hem de Eski Anadolu Türkçesi özelliklerinin konuşma ve yazı dilinde hâlâ etkisini kaybetmediğini göstermektedir.

ارقه لرك arḳalaruñ (146a/08) صكره şoñra (161b/04)

بكزر beñzer (161b/06) بونلرك bunlarıñ (172b/10)

كندونك kendüniñ (175a/23) ديرسك dirseñ (209b/12)

قولكز ḳulıñız (214a/10).

2.1.2.7. /s/ ünsüzünün yazımı

Metinde */s/* ünsüzünün yazılışında da belli bir standart bulunmamakla beraber, genellikle ince sıradan kelimelerde *sin (س)*; kalın sıradan kelimelerde *sad (ص)* harfleri kullanılmıştır. Arapça ve Farsça kelimelerde *peltek se (ث)*'nin kullanıldığı da görülmektedir.

عسكرلرندن ʿaskerlerinden (174b/10) سرقپلاندر ser-ḳaplāndır (182a/15)

صباح şabāḥ (182b/03) حاصلدر ḥāṣıldır (196b/19)

ثالث s̱āliṣ (168a/17) مكث meḳs̱ (217b/06).

2.1.2.8. /t/ ünsüzünün yazımı

Eski Türkçede kelime başındaki */t-/* ünsüzünün Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde yine */t-/*'nin aynen korunması ya da */t-/*'nin */d-/*'ye dönüşerek kullanılmasıyla karışık bir durum sergilemesi metnimize de yansımıştır. Metinde */t/* ünsüzü ile başlayan kimi kelimelerde */t/* ünsüzü korunmuş, kimi kelimelerde de */t/* ünsüzü */d/*'ye dönüşerek kullanılmıştır. Aynı kelimenin metin içerisinde hem */t/* ile hem de */d/* ile yazıldığı örnekler de mevcuttur.

دوغری doġrı (182b/20) – طوغری ṭoġrı (239a/06)

دولدردی doldırdı (158b/20) – طولدردی ṭoldırdı (183b/19)

دوروب durup (166b/15) – طوریورز ṭurıyorız (159a/12)

دمور demür (154a/09) – طیمور timur (146a/02)

دوکمه dügme (153b/02) - توکمه tügme (250a/14).

Metnin genelinde yine belli bir standart olmamakla birlikte ince sıradan kelimelerde *te (ت)*; kalın sıradan kelimelerde *tı (ط)* harfleri kullanılmıştır.

تمغاسی tamġası (206a/05)

تبر teber (255b/21)

تازی tazı (274a/01)

ترکیسنه terkisine (208b/14)

طشره ṭaşra (231a/23)

طاغده ṭaġda (234b/03)

طبل ṭabl (238b/11).

Bugün ortak söyleyişte */d/*'li kullanılıp metinde sadece */t/*'li kullanılan kelimeler de bulunmaktadır.

طوقندقده ṭoḳunduḳda (167b/05)

طمر ṭamar (167b/13)

طقوزنجی ṭoḳuzıncı (168a/02)

طیور ṭoyur (170b/02)

طولی ṭolı (174b/02)

طاغ ṭaġ (180a/05)

طوکار ṭoñar (182b/12).

2.1.3. Şeddelerin yazımı

"Şedde Arapçada kelime içinde yan yana gelen ve tek harf olarak yazılan bir ünsüz sesi iki kez okutmak için kullanılmış bir işarettir" (Tulum, 2014: 13). Metinde Arapça kelimelerin bir kısmında bu işaretin kullanıldığı görülmektedir.

الاّ illā (185b/14) شدّاد Şeddād (187a/21)

كرّه kerre (187a/21) قوّتده ḳuvvetde (187a/17)

امّا ammā (187a/15) عيّار ʿayyār (189a/15)

مفرّح müferraḥ (189a/24) مكّاره mekkāre (225a/24)

زوّاره Zevvāre (225b/24).

Metinde Türkçe kelimelerin yazımında hem bu işaret kullanılmış, hem de harf iki kez yazılmıştır:

بـ س بلّلو besbellü (184b/24) الّلريك ellerin (187a/21).

2.2. Ses Bilgisi (Fonetik)

2.2.1. Ünlüler

Metinde tespit edilen ünlüler şunlardır:

a, ā, e, ı, i, ī, o, ö, u, ū, ü.

2.2.1.1. Kelimelerde ünlülenme düzeni

Türkçede gerek yapım ekleriyle elde edilen gövdelerde, gerekse kök ve gövdelerin çekim eki almış biçimlerinde hece ünlüleri belli bir düzen içinde gelir. Bu düzeni ünlü uyumu kuralı oluşturur. Dilimizin yapısıyla ilgili olan bu kural aslında hece ünlülerinin benzeşmesidir. Benzeşme, ünlülerin kalınlık-incelik, düzlük-yuvarlaklık niteliklerine dayanır. Bu yüzden de iki bakımdan benzeşme (uyum) söz konusu olur (Tulum, 2014: 113).

2.2.1.1.1. Kalınlık-incelik bakımından

Bir Türkçe kelimede ya *a, ı, o, u* ya da *e, i, ö, ü* ünlüleri bir arada bulunabilir. *bacak, kıvrak, kalınlık, esirgemek, gönüllü, birikmek* gibi. İşte bu kurallı benzeşmeye kalınlık-incelik uyumu diyoruz. Dil benzeşmesi, damak uyumu ve büyük ünlü uyumu da denir (Tulum, 2014: 113).

Türkçenin her döneminde olduğu gibi metnin yazıldığı dönemde de kelimelerde sağlam bir kalınlık-incelik uyumu olduğunu söyleyebiliriz.

ṭaḳı < daḳı < daḫı (146b/19) ET. ḳanu > ḳanı (165a/09) > hani

ḳangısı (148b/05) > hangisi ḳarındaş (160a/16) > kardeş

Kalınlık-incelik uyumuna uymayan kelimeler genellikle Arapça veya Farsça kelimelerdir.

Īmān (146b/02) bünyād (151b/19)

dilāver (153a/16) ḳuvvetde (157b/18)

pādişāmız (159a/12) ḥavāle (162b/18)

düvāline (192a/18) beyhūde (192b/07).

Türkçe kelimeler genellikle kalınlık-incelik uyumuna girmekle birlikte *akçe* kelimesi uyum dışı kalmıştır:

aḳçe (265b/20)

Türkçe kelimelerin bir kısmı aldıkları ekler etkisiyle uyum dışı kalmışlardır:

geliyor (154b/17) ideyor (186a/17)

çalarken (161b/22) oġuşdururken (166b/01)

altındaki (212b/24) aġzındaki (234a/05).

Metinde Arapça ve Farsça kelimelerden bazıları metindeki kullanımlarıyla, kalınlık-incelik uyumuna uygunluk göstermişlerdir:

düşmen (146b/25) > düşman ṣadā (151a/09) > seda

ālāt (147b/15) > ālet siyeh (278b/21) > siyah

Metinde, eklendiği kelimelerin kalınlık-incelik uyumunu bozan ekler şunlardır:

+ki Aitlik eki

+ki eki Türkçenin birkaç ses kuralına birden uymayan eklerinden biridir. Hem sedalılaşmaya, hem kalınlık-incelik uyumuna hem de düzlük-yuvarlık uyumuna karşı koymaktadır. Eski Türkçede *+ki* ve *+kı* olarak iki şekilde kullanılan bu ekin *+kı* şekli Eski Anadolu Türkçesinde de görülmektedir. Farsçadan Türkçeye geçen *ki* edatının

etkisiyle çok şekilliliğini kaybetmiştir (Ergin:2003:163). Ekin metinde kalınlık-incelik uyumunu bozduğu görülmektedir.

altındaki (212b/24) aġzındaki (234a/05)

yanındaki (254b/16).

-ken Zarf-Fiil eki

-ken ekinin, bugünkü ortak söyleyişteki gibi metinde de kalınlık-incelik uyumunu bozduğu görülmektedir. Ekin kendi ünlüsü ince olduğu için ince ünlülü bir kelimeye eklendiğinde uyumu bozmazken kalın ünlülü bir kelimeye eklendiğinde ek uyum dışı kalmaktadır:

durırken (174b/04) baḳarken (211b/09)

yaturken (212a/02) ṭurırken (212b/13)

otururken (233b/17) oḳurken (242b/07).

-yor Şimdiki zaman eki

yorı- "yürümek" fiilinin *yorı-r* geniş zaman şeklinden çıkan *-yor* eki, Batı Türkçesinin başında *yorı-* fiilinin geniş zamanı ile bağlandığı asıl fiilin şimdiki zamanını ifade eden bir yardımcı fiil olarak görülmektedir: *gelü yorır, geli yorır* "geliyor", *gide yorır* "gidiyor" misallerinde olduğu gibi. Eski Anadolu Türkçesinde birleşik fiil gibi kullanılan *yorır* Osmanlıcada haploloji yolu ile ekleşmiş ve böylece *-yor* eki ortaya çıkmuştır. *-yor* ekinin bugün vokal uyumu dışında kalmasının ve ek olduğu halde *o* vokalini taşımasının sebebi de bir kelime kökünden kalmış bulunmasıdır (Ergin, 2003: 296).

Metinde kalınlık-incelik uyumunu bozan eklerden biridir.

geliyor (154b/17) ideyor (186a/17)

gideyor (188b/23) ineyor (195b/20)

götüriyor (205a/23) geçeyor (255b/06).

+daş İsimden isim yapım eki

Türkçede eşlik, ortaklık ve mensubiyet, bağlılık ifade eden isimler yapan bu ek Eski Türkçede ve Eski Anadolu Türkçesinde *+daş, +deş, +taş, +teş* olarak dört şekli

vardı. Batı Türkçesinde ek, Eski Anadolu Türkçesinden sonra vokal ve konsonant uyumları dışına çıkarak çok şekilliliğini kaybetmiş ve son zamanlara kadar yalnız *+daş* şeklinde kullanılagelmiştir (Ergin, 2003:167-168).

+daş ekinin, metinde kalınlık-incelik uyumuna tabi olduğu görülmektedir.

ḳarındaş (164a/22) ḳardaş (248a/10).

Bugünkü ortak söyleyişte kalınlık-incelik uyumuna uymayan *hangi, kardeş, dahi* kelimeleri metinde *ḳangı, ḳarındaş, daḫı* şeklinde kullanılarak kalınlık-incelik uyumuna uymuştur.

ḳarındaş (160a/18) > ḳardaş (248a/10) > kardeş ET. ḳanu > ḳanı (165a/09) > hani

ET. ḳanyu > ḳanġı (203a/18) > hangi ET. ṭaḳı > EAT. daḳı > daḫı (164b/18).

2.2.1.1.2. Düzlük-yuvarlaklık bakımından

Bu uyum bir Türkçe kelimede ilk hece ünlüsünün düz veya yuvarlak oluşuna göre sonraki hece ünlülerinin geliş düzeniyle ilgilidir. Bir Türkçe kelimenin ilk hecesinde bir düz ünlü varsa, ondan sonraki hecelerin ünlüleri de düz olur: *ağır, eksik, silinmek, bıçak* gibi. Bir Türkçe kelimenin ilk hecesinde bir yuvarlak ünlü varsa, ikinci hecenin dar ünlüsü yuvarlak olur ve sonraki hecelerin de ünlüleri darsa, uyum ileri doğru işler: *omuz, koyuldu, buruşukluk, sürgülü mü* gibi. İkinci hecenin ünlüsü düz genişse, öylece kalır ve kendisinden sonraki hece ünlüleri de ona uyar: *konağında, öleceklerini, bulamadı, üsttekini* gibi. İşte bir Türkçe kelimede düz ve yuvarlak ünlüler arasındaki bu kurallı benzeşmeye de düzlük-yuvarlaklık uyumu diyoruz. Ayrıca dudak ünlülerinin benzeşmesine dayandığı için dudak benzeşmesi denildiği gibi, düz geniş ünlüleri etkilememesi, yani sınırlılığı yüzünden küçük ünlü uyumu olarak da anılır (Tulum, 2014: 113).

Eski Anadolu Türkçesinde dudak benzeşmesi denilen düzlük-yuvarlaklık uyumu, daha önceki devirlerde olduğu gibi henüz genelleşmemiştir. Metin Osmanlı Türkçesi döneminde kaleme alınmıştır ve metinde dudak benzeşmesine genel olarak uyulmamıştır.

Metinde ünlülerin türlü sebeplerle yuvarlaklaştığı tespit edilmiştir. Bunlar şu şekilde tasnif edilmiştir:

2.2.1.1.2.1. Kelimelerde yuvarlaklaşma

a) Dudak ünsüzlerine bağlı olarak yuvarlaklaşan kelimeler

"Düz bir ünlünün, yanındaki dudak ünsüzünün veya söz içindeki yuvarlak bir ünlünün etkisiyle yuvarlak sıradan ünlüye dönüşmesi: *bedük>böyük>büyük, nevbet>növbet>nöbet, yabız>yavuz vb.*" (Korkmaz, 2007: 246)

Dudak ünsüzleri *b, m, p, v*'dir. Bu ünsüzler, kendisinden sonra gelen düz ünlüleri yuvarlaklaştırma özelliğine sahiptir. Eski Anadolu Türkçesinde "*bülezük, bunar, demür, kirpük vb.*" örneklerinde görülen yuvarlaklaşma metinde de kimi kelimelerde görülmektedir.

demir < timur (146a/02) < ET., OT. temür

demir < demür (154a/09) < ET., OT. temür

ṣovuḳ (238a/10) < OT. soġuḳ < ET. soġıġ

yavuz (246b/16) < OT. yafuz < ET. yabız

büyük (252b/08) < OT. bedük

b) Ses düşmesine bağlı olarak yuvarlaklaşan kelimeler

Eski Türkçedeki */ġ/* ve */g/*'lerin düşerken kendinden önceki ünlüleri yuvarlaklaştırması sonucu oluşan kelimelerdir. Metinde bu şekilde yuvarlaklaşan kelimeler bulunmaktadır.

kapı < ḳapu (276a/18) < OT. ḳapuġ < ET. (Uyg.) kapaġ

belli < bellü (171a/19) < OT. belgülüg

egerli < egerlü (158a/13) < ET. egerlig

yürekli < yüreklü (154a/09) < OT. yüreklig

atlı < atlu (206b/23) < OT. atlıġ

Sonundaki */+g/* ve */+ġ/*'ler düştüğü hâlde yuvarlak ünlü taşımayan kelimeler de metinde bulunmaktadır:

acı (151a/18) < OT. açıġ < ET. acıġ

ḳatı (183a/20) < ET. ḳatıġ

c) Yapım eklerindeki yuvarlak ünlülerin etkisiyle yuvarlaklaşan kelimeler

Bazı yapım eklerindeki ünlüler, Eski Türkçe devrinden beri yuvarlaktır. Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde de bu yuvarlaklık devam etmektedir. Bu ekler, *+aru, +erü, -(u)k, -(ü)k* ekleridir. Bu özellikle yuvarlaklaşan kelimeler metinde bulunmaktadır.

açuḳ (269b/19) > açık

kesük (273b/06) > kesik

delüg (273b/06) > delik

yuḳaru (244a/14) > yukarı

içerü (240a/08) > içeri

ilerü (241a/14) > ileri

berü (244b/17) > beri.

d) Eskiden beri yuvarlak ünlülü olan kelimeler

Bazı kelimelerde yuvarlak ünlü bulunuşunu, bir sebebe bağlamak mümkün değildir. Nitekim bu kelimeler Eski Türkçe döneminde de yuvarlak ünlü özelliği taşımaktaydılar. Bunların belli bir bölümü Anadolu ağızlarında hâlâ yuvarlak ünlülü olarak kullanılmaktadır. Metinde bu özelliğe uyan şu kelimeler bulunmaktadır:

kendü (239a/08)

delü (205a/24)

girü (240b/13) < OT. kirü < ET. kerü, kirü

berü(244b/17) < OT. berü

ḳarşu (241a/06) < OT. karşu <ET. ḳarşı

altun (243b/18) < OT. altun < ET. altun

ḳulaġuz (277b/25) < ET. , OT. ḳulabuz - ḳulavuz

içün (242b/03) < ET. uçun – üçün

2.2.1.1.2.2. Eklerde yuvarlaklaşma

XVIII. yüzyılda yazılmış metin bu dönemin dil özelliklerini yansıtmakla birlikte Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesi dönemlerine ait dil özelliklerini de bazı örneklerde yansıtmaktadır. Klasik Osmanlı Türkçesi dönemine ait metinde Eski Anadolu Türkçesinin özelliklerinden birisi olan yuvarlaklaşmanın yerini düzleşmeye bırakmaya başladığı görülmektedir. Bu nedenle metindeki bazı ekler hem yuvarlak ünlülü hem de düz ünlülü şekilleriyle yazılmıştır. Eski Anadolu Türkçesinin yoğun yuvarlak ünlülü özelliği Türkiye Türkçesi dönemine yaklaştıkça kaybolmakla birlikte bazı eklerde etkisini göstermeye devam etmiştir. Bu yuvarlak ünlülü eklerin bir kısmı, ilk olarak Eski Anadolu Türkçesinde görülmekte iken, bir kısmı da Eski Türkçe döneminde de yuvarlak olarak kullanılagelmiştir.

a) Ünlüsü sonradan yuvarlaklaşan ekler

-Up (Fiilden isim yapma / zarf-fiil) eki

Köktürkçede *-p* olarak kullanılan bu ek, ilk fiilin yapılmasından hemen sonra ikinci fiilin yapıldığını ya da yapılacağını anlatır. Oğuz lehçelerinde *-Ip* şeklinde kullanılmışken, Eski Anadolu Türkçesinde *-p* dudak ünsüzünün eki yuvarlaklaştırmasıyla devamlı yuvarlak ünlü ile birlikte kullanılmıştır. Metinde de Eski Anadolu Türkçesinin bu özelliğini koruduğu görülmektedir.

calınup (242b/02)	ṣarup (242b/03)
aralayup (243a/11)	ḳollayup (249b/16)
yüriyüp (242a/17)	irişüp (242b/16)
virüp (245b/10)	eyleyüp (247a/22).

+lU (İsimden isim yapma) eki

+lU eki, Köktürkçede *+lIg* şeklindedir. Düz ünlülü kelimelere her zaman düz şekliyle gelir. Daha sonra, ekin sonundaki *+g* ünsüzünün düşmesi ile ekin yuvarlaklaştığı düşünülmektedir. Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde, bu ekin yuvarlak bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Metinde belli bir standartlaşma olmasa da, bu ekin çoğunlukla yuvarlak bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Yuvarlak sıralı kelimelere gelen bu ek dudak uyumuna tâbi iken, düz sıralı kelimelere eklendiğinde uyum dışı kalmıştır:

oṭaġalu (154a/19) yollu (200a/25)

başlu (182a/08) bağlu (186a/03)

diyārlu (201a/09) atlu (206b/53)

firāḳlu (213b/06) ḳabżalu (238a/22)

ḫaṭālu (251a/09) ḳuşaḳlu (276a/07)

ḳanadlu (276b/03).

Ek metinde bazı örneklerde aslına uygun olarak düz ünlüsünü muhafaza etmiştir. Bu durumda düz sıralı kelimelere eklendiğinde uyuma tâbi olmuş, yuvarlak sıralı kelimelere eklendiğinde uyum dışı kalmıştır:

yollı (267a/21) ḳalḳanlı (183b/23)

çenberli (197b/18)

+sUz (İsimden isim yapma) eki

+lU ekinin olumsuzu olarak kullanılan bu ek, sonradan yuvarlaklaşan eklerden birisidir. Nitekim Köktürkçede düz ünlülü kelimelere düz şekliyle eklenmiştir. Fakat Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde çoğunlukla yuvarlak ünlülüdür. Metinde de hem düz hâli ile hem de yuvarlak hâliyle kullanıldığı görülmektedir.

Metinde bu ekin etkisiyle dudak uyumu dışında kalan kelimeler bulunmaktadır:

añsuzdan (169b/05) < ET. añ + sız + (ı) n

özensüz (228b/18) **ş**usız (269b/12)

Ekin metinde dudak uyumuna tâbi olduğu kullanımlar da bulunmaktadır:

deñsiz (188b/20) nikāḥsız (238a/23)

-U (Fiilden isim yapma) eki

-U < -(I) g – gU – U şeklinde bir değişim göstererek Köktürkçeden Eski Anadolu Türkçesine geçen bu ek, bu dönemde yuvarlak ünlülü kullanılmıştır. Metinde birkaç kelimede bu kullanıma rastlanmaktadır ve bu kullanımlar uyuma tâbidir:

ḳorḳu (166a/21) < OT. ḳorḳı – ḳorḳu

ṭolu (249a/13) < OT. tolu < ET. tolı

-GUn (Fiilden isim yapma) eki

Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde yuvarlak hâliyle kullanılan bu ek, metinde yuvarlak ünlülü ve düz ünlülü olarak kullanılmıştır. Yuvarlak sıralı kelimede dudak uyumuna tâbidir, düz sıralı kelimede dudak uyumu dışında kullanılmıştır:

yorġun (202b/18), (228a/07), (269a/12)

ṭaşġun (204a/08)

Ek metinde düz ünlülü olarak da kullanılmıştır ve bu kullanım dudak uyumuna tâbidir:

ṭaşġın (203b/06) dizgin (174b/03)

+m, +Im, +Um, +ImIz (I. Şahıs iyelik) ekleri

Eski Anadolu Türkçesinde birinci teklik şahıs iyelik eki +*m*'dir. Fakat bu ekin yardımcı sesi Eski Anadolu Türkçesinde her zaman yuvarlak bir ünlü olmuştur. Bu durum, dudak ünsüzü olan *m*'den kaynaklanmaktadır. Metinde yuvarlak ünlülü olarak kullanıldığında dudak uyumu dışında kalmıştır.

pādişāhum (147b/11) gümānum (149b/19)

ḳızum (150a/15) ḳanlum (257a/09)

suʾalüm (148b/13) ḥācetüm (149a/07)

Metinde ekin düz ünlülü kullanımları daha yaygındır. Ek bu durumda düz sıralı kelimelere eklendiğinde uyuma tâbi iken yuvarlak sıralı kelimelere eklendiğinde dudak uyumu dışında kalmıştır:

yolımız (233b/04) yanımız (274a/20)

birimiz (174a/10) göñlim (284b/01)

ikimiz (184b/17) cengimiz (150b/15).

+(U) ñ, + (U) ñUz (2. Şahıs iyelik) ekleri

Eski Anadolu Türkçesinde 2. teklik şahıs iyelik eki +*ñ*'dir. Ancak, tıpkı 1. teklik şahıs iyelik ekinde olduğu gibi bu eklerde de kendisine gelen yardımcı ses genellikle

yuvarlak bir ünlü olmuştur. Metinde bu eklerin yuvarlak ünlülü olarak kullanıldığı yerlerde dudak uyumu dışında kaldığı görülmektedir.

murāduñ (146a/04) arḳalaruñ (146a/08)

diyāruñ (146b/01) ʿırżuñ (146b/18)

arzuñ (148b/13) ḥaḳḳuñ (148b/24)

ümīdüñ (148b/25) dīnüñ (149b/19)

ʿömrüñ (156b/22) ʿırżıñuz (261b/07)

ḳanġıñuz (236b/25).

Ek metinde düz ünlülü olarak da kullanılmıştır, bu kullanımlarda tekil şahıs *+In* eki dudak uyumuna tâbi iken, çoğul şahıs *+IñIz* eki dudak uyumuna tâbi değildir:

pederiñ (221b/15) devletiñ (234b/20)

kendüñiz (159a/14) yoluñız (208a/17).

+(U) m (I. Tekil şahıs) eki

Dudak ünsüzü olan *m*'nin etkisiyle birinci teklik şahıs ekine gelen ünlüler yuvarlak ünlü olmuştur. Metinde bu kullanıma uygun örnekler bulunmaktadır. Ek yuvarlak sıralı kelimelerde uyuma tâbi iken düz sıralı kelimelerde uyum dışındadır:

ḳulunum (151b/03) yıḳayum (269a/15).

+(U) ñ, +nUñ (İlgi hâli) ekleri

Eski Türkçe döneminde düzlük-yuvarlaklık uyumuna uygunluk gösteren bu ek, Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde yuvarlaklaşmıştır. Metinde ek çoğunlukla yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır. Bu durumda düz sıralı kelimelere eklendiğinde dudak uyumu dışında kalmıştır:

Ehrimān'uñ nizesin (146b/09)

onuñ ḥaḳḳından (147b/12)

ḥalḳuñ yöni (148a/02)

erüñ mertebesin (148a/21)

dilāverüñ ʿırżuñ (148b/20)

bunuñ aṣlı (148b/13)

gürzinüñ on ikinci ḳıraṭından (147a/17)

birbirlerinüñ başına (147a/20)

-vUz (I. Çokluk şahıs) eki

"Çokluk birinci şahıs *-vuz, -vüz* eki *b-v* değişikliği ile eski *biz*'den çıkmıştır. Vokali ise *v* tesiri ile yuvarlaklaşmıştır" (Ergin, 2003: 285).

Metinde bu kullanım sadece bir kelimede görülmektedir ve dudak uyumuna tâbi değildir:

çıḳaravuz (201b/06).

+Uz (I. Çokluk şahıs) eki

+vUz ekinin bir ileri safhasıdır. Yuvarlaklığı da buradan gelmektedir. *+uz, +üz* eki Batı Türkçesinin hâkim çokluk birinci şahıs eki durumundadır. Eski Anadolu Türkçesi ile Osmanlıcanın ilk devirlerinde daima yuvarlak vokalli olmuş, Osmanlıca içinde vokal uyumuna bağlanarak bugünkü şekilleri ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003: 285). Metinde hem düz hem yuvarlak ünlülü olarak kullanılan bu ek çoğunlukla dudak uyumu dışında kullanılmıştır:

ṣaḥib-ḳırānuz (146a/23) oluruz (148b/12)

bilürüz (148a/19) alurız (228b/13)

gelüriz (232b/18)

-AlUm (I. Çokluk şahıs emir) eki

"Çokluk birinci şahıs emir eki Eski Türkçede *-alım, -elim* şeklinde iken Batı Türkçesinin ilk devirlerinde ekin son vokali yuvarlaklaşıp *-alum, -elüm* şeklini almıştır. Osmanlıcanın sonlarına kadar bu yuvarlak kullanım devam etmiştir" (Ergin, 2003: 306). Metinde bu ek hep düz ünlülü olarak kullanılmıştır ve dudak uyumuna bağlıdır.

görelim (145b/18) diyelim (147b/12)

görelim (146b/06) idelim (155a/14)

girelim (155b/07) eyleyelim (161b/15)

varalım (152a/05) baḳalım (158b/16)

ṭutalım (173b/23).

-Ur (Geniş zaman) eki

"*-Ur* eki geniş zaman eklerinin en eskisidir. Eski Anadolu Türkçesinde konsonantla biten fiillerde yine bu ek kullanılmıştır" (Ergin, 2003: 293). Metinde ekin kullanımına rastlanmaktadır ve dudak uyumu bakımından eklendiği sıraya aykırı şekillerde kullanıldığında uyuma tâbi değildir.

gelürsiz (158b/04) bilürsiz (221a/19)

çalışur (243a/02) ḳalur mı (265b/19)

añılur (283a/07) dökedurım (247b/12)

alurım (254a/10) varurım (278a/15)

bulursın (255b/22) alurız (228b/13).

-UrAk (Zarf-Fiil) eki

"Bu ek, Eski Anadolu Türkçesinin sonlarında teşekküle başlamıştır. O devirde eki *-uraḳ, -ürek, -ıraḳ, -irek* şeklinde görüyoruz" (Ergin, 2003: 341). Metinde *-uraḳ, -ürek* şeklinde yuvarlak ünlülü kullanıma rastlanmaktadır. Bu kullanım dudak uyumuna bağlı değildir.

yuvarlanuraḳ (156a/16) oḫşayuraḳ (217b/05)

söyleşürek (247b/25) kişneyürek (202a/08)

Metinde ayrıca bu ekin *-araḳ, -erek* şeklinde kullanıldığı da görülmektedir. Bu kullanım düz sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbidir.

ḳataraḳ (150b/20) açaraḳ (168b/24)

yataraḳ (190a/03) çaġışdararaḳ (194a/24)

şancaraḳ (250a/06) iderek (255a/25)

dögerek (257a/19) sürüyerek (263b/08).

-Uñ (2. Çoğul şahıs emir) eki

"Çokluk ikinci şahıs emir eki Türkçede aslında *-ñ* şeklinde idi. Batı Türkçesinde, uzun müddet konsonantla biten fiillerde bu eklerin önündeki yardımcı vokal daima yuvarlak olmuştur. Bu vokallerin vokal uyumuna bağlanması ancak Osmanlıcanın son devirlerinde olmuştur" (Ergin, 2003: 306-307).

Metinde bu ek çoğunlukla yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır ve bu kullanım yuvarlak sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbidir.

buyuruñ (157a/07)	ṭutuñ (157b/05)
uruñ (168a/16)	eglenüñ (234b/10)
ṣaḳınuñ (234b/10)	oturuñ (266a/18)
gelüñ (148a/13)	öldürüñ (231a/03)

Ekin düz ünlülü kullanımları da metinde bulunmaktadır ve bu kullanım düz sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbidir.

varıñ (187b/10)	gidiñ (187b/10)
istiḳbāl idiñ (232b/02)	açıñ (235b/01).

+cIk, +cUk (İsimden isim yapma) ekleri

+cıḳ, +cik, +cuḳ, +cük eki Eski Türkçede yoktu. Bu ekin Türkçede eskiden beri görülen ve kendisinin bir eşi olan *+caḳ, +cek* ekinden türemiş olduğu anlaşılmaktadır (Ergin, 2003: 164). Metinde düz ve yuvarlak ünlülü olarak sadece birkaç kelimede kullanılmıştır ve yuvarlak ünlülü kullanımı dudak uyumuna tâbi değildir.

aġacuġım (188b/25)	ḳocacıġım (253b/03).

-dIkçA, -dUkçA (Zarf-Fiil) ekleri

-dIk, -dUk geçmiş zaman sıfat-fil ekleri üzerine eşitlik hâli eki gelerek oluşturulan bir ektir. Metinde düz ünlülü kullanımlar dudak uyumuna tâbidir. Yuvarlak ünlülü kullanımlarda ise yuvarlak sıralı kelimeler dudak uyumuna tâbidir.

urduḳça (233a/13)	olmaduḳça (146a/15)
girmedükçe (148b/15)	gitdikçe (168b/04)

eyledikçe (182b/14) gelmedikçe (212b/07)

baḳdıḳça (217a/08) olmadıḳça (217b/01).

-dUkdA (Zarf-Fiil) eki

-dUk geçmiş zaman sıfat-fiil eki üzerine bulunma hâli eklenerek oluşturulan bu ek, Eski Anadolu Türkçesi döneminde çok sık kullanılmıştır. Bu ek cümleye zaman anlamı katar. Metinde çoğunlukla yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır ve bu kullanım yuvarlak sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbidir.

olduḳda (145b/12) ṭoḳunduḳda (146b/07)

alduḳda (147a/14) bulduḳda (153b/07)

eyledükde (146a/21) geldükde (146b/06)

getürdükde (236a/18).

Metinde bu ekin düz ünlülü kullanımları da bulunmaktadır ve bu kullanım düz sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbidir.

gördikde (184a/06) didikde (188a/19)

indikde (191a/15). oldıḳda (154b/02)

ḳondıḳda (155a/18) vardıḳda (218b/22)

b) Ünlüsü aslında yuvarlak olan ekler

-dUk (Sıfat-Fiil) eki

Köktürkçede en sık kullanılan sıfat-fiil ekidir. Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesi dönemlerinde her zaman yuvarlak ünlülüdür. Ünlü uyumuna Osmanlıca döneminde bağlanmıştır. Ek metinde çoğunlukla yuvarlak ünlülü olarak kullanılmış ve düz sıralı kelimelere eklendiğinde dudak uyumu dışında kalmıştır.

alduġı şeyleri (247a/18) didügi zamān (246b/16)

yıḳılduġı (252a/03) ḳonduġı (255a/22)

oturduġı (255b/07) etdügiñ iş (231b/14)

urduġı (261b/02) itdügi işleri (232a/07).

Ek metinde düz ünlülü olarak kullanıldığında uyuma tâbi olmuştur:

bindigi (269a/07) bağladığım esīrleri (186a/08)

ḳullandığı nīze (184a/08) emdigiñ ḳan (213b/01).

-dUr Faktitif eki

Oldurma ve yaptırma ekidir. Türkçede eskiden beri bulunan ve işlek olarak kullanılan fiilden fiil yapma eklerinden biridir. Eski Türkçede ekin *-tur-, -tür-, -dur-, -dür-* olarak yalnız yuvarlak şekilleri vardı. Bunlardan da *-tur-, -tür-* daha eski ve aslî şekil olup *-dur-, -dür-* sedalılaşma ile sonradan ortaya çıkmıştır. Eski Anadolu Türkçesinde ise ekin yalnız yuvarlak ve *d*'li şekilleriyle kullanıldığını görüyoruz: *yan-dur-, it-dür-* misallerinde olduğu gibi (Ergin, 2003: 212-213). Bu ekin metinde düz ünlülü ve yuvarlak ünlülü kullanımları mevcuttur. Ek dudak uyumu bakımından tam bir uyum göstermemektedir:

ṭoldırup (189b/25) indüre (263b/17)

barışduralım (259a/24) itdürerek (195b/18)

etdüreyim (251a/17) ḳavuşdırdılar (145b/04).

Ekin metinde dudak uyumuna tâbi olarak yuvarlak tabanlara yuvarlak ünlülü, düz tabanlara ise düz ünlülü olarak eklendiği de görülmektedir:

itdirerek (146b/13) bildirdiler (150a/03)

ḳurdurup (217a/04) döndüreler (150a/04)

yapdırup (260b/12) ḳondurır (284a/13).

-Ur Faktitif eki

Köktürkçede ve Eski Anadolu Türkçesinde bu ek tamamen yuvarlak olarak kullanılmıştır. Metinde çoğunlukla yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır.

uçurdılar (240b/07) ḳaçurdı (252b/02)

şaşurdı (154b/04) baturdı (156a/18)

getürdiler (237b/18) < ET. ketür- < keltür-

Metinde bu ek bazen uyuma tâbi olarak da kullanılmıştır:

aşırup (191a/07) yatırup (228b/18)

ḳaçırup (257b/04).

+dUr (Bildirme) eki

Bu ek, *turur (< tur-ur)* yardımcı fiilinin hece düşmesine uğramasıyla oluşmuştur. Eski Anadolu Türkçesi döneminde henüz ekleşme sürecini tamamlamamıştır. Hem çekimli fiil şeklinde hem de *+dUr* şeklinde görülür. Ekleşmiş şekli her zaman yuvarlak ünlülüdür. Yuvarlaklık *tur-* fiilinin aslından gelmektedir.

Metinde hem düz ünlülü hem de yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır.

degildür (150a/05) leşkerdür (150a/19)

beyindür (150a/24) eyüdür (231b/22)

göçdür (236a/11) yoḳdur (271b/10)

nā-bekārdur (145a/04) aḫşāmdur (145a/24)

olmuşlardur (146a/07) gerekdir (152a/11)

vardır (153a/06) ḥarāmdır (153b/16)

ḥükmimdedir (153b/22).

-sUn (3. Teklik şahıs emir) eki

Köktürkçede tamamen yuvarlak olan bu ek, Eski Anadolu Türkçesi döneminde de bu özelliğini korumuştur. Eski Türkçede *-zun, -zün; -sun, -sün* şeklinde kullanılan teklik üçüncü şahıs emir eki Batı Türkçesine de *-sun, -sün* şeklinde geçmiş, Eski Anadolu Türkçesinden Osmanlıcanın son devirlerine kadar hep yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır (Ergin, 2003: 306).

Metinde bu ekin çoğunlukla yuvarlak ünlülü olarak kullanıldığı görülmektedir. Buna bağlı olarak yuvarlak sıralı kelimelerde uyuma tâbi olduğu, düz sıralı kelimelerde uyum dışı kaldığı görülmektedir:

ṭursun (146a/19) olmasun (148a/14)

ḳalmasun (148a/23) olsun (149a/04)

oturmasun (151b/07) disün (192a/22)

geçsün (189b/07).

Ek metinde düz ünlülü kullanıldığında uyuma tâbi olmuştur:

girsin (207b/06) varsın (238a/09)

gelsin (173b/10)

-sUnlAr (3. Çoğul şahıs emir) eki

Eski Türkçede *-zunlar, -zünler; -sunlar, -sünler; -sular, -süler* Batı Türkçesinde Eski Anadolu Türkçesi ile Osmanlıcanın ilk devirlerinde *-sunlar, -sünler* şeklinde olmuş, Osmanlıcanın son devirlerinde vokal uyumuna bağlanarak bugünkü *-sınlar, -sinler, -sunlar, -sünler* şekilleri ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003: 307). Metinde çoğunlukla yuvarlak ünlülü kullanılan bu ek yuvarlak sıralı kelimelerde uyuma tâbi olarak kullanılmıştır:

ḳonsunlar (150a/08) olsunlar (155b/17)

dursunlar (159a/07) bulmasunlar (169b/06)

görsünler (196a/02)

Metinde düz sıralı kelimelere gelen bu ek uyum dışı kalmıştır:

gelsünler (184b/24) çalmasunlar (176a/13)

eylemesünler (177a/03) geçsünler (156b/16).

Ek metinde sadece *göstersinler* kelimesinde düz ünlülü olarak kullanılmıştır:

göstersinler (273b/03).

-U (Zarf-Fiil) eki

Köktürkçede en sık kullanılan zarf-fiil ekidir. Bu ekin kullanım alanı Eski Anadolu Türkçesinde daralsa da kullanıldığı yerlerde daima yuvarlak ünlülüdür. Ünlü ile biten kelimelere eklendiğinde araya *-(y)* ünsüzü girmektedir. Metinde yuvarlak ünlülü kullanılan bu ek dudak uyumuna tâbi olmamıştır:

diyü (213a/21) yüriyü (185b/24)

arayu (211b/07).

+ArU (Yön bildirme) eki

Bu ek Eski Türkçede *+ġaru, +gerü* şeklinde idi. Batı Türkçesine geçerken *ġ* ve *g*'nin düşmesi ile *+aru, +erü* şekline girmiştir. Eski Anadolu Türkçesinde ek, yuvarlak vokalli olarak hep *+aru, +erü* şeklinde idi: *yuḳ+aru, iç+erü, dik+erü (dikine)* misallerinde olduğu gibi (Ergin, 2003: 242). Metinde bu ek çoğunlukla yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır ve bu durumda dudak uyumu dışında kalmıştır:

yuḳarudan (265b/14) < ET. yoḳaru-yoḳgaru

ilerü (151a/13) < ET. , OT. ilgerü

içerü (152a/22) < OT. içre < ET. iç + gerü

berüde (155a/18) < OT. berü

Metinde bu ekin düz ünlülü olarak kullanıldığı yerlerde uyuma tâbi olduğu görülmektedir:

içeri (215a/07) beri (254b/16)

ileri (246a/07) yuḳarı (267a/02).

-mUr (Fiilden isim yapma) eki

İşlek olmayan bir ektir. Dudak ünsüzü olan *m*'nin etkisiyle yuvarlaklaşma ortaya çıkmıştır. Ek dudak uyumuna tâbi değildir.

Metinde sadece bir kelimede rastlanmaktadır.

yaġmur (237b/23) < ET. , OT. yaġmur-yamġur

+dUz (İsimden isim yapma) eki

İşlek olmayan bir ektir. Metinde sadece bir örnekte yuvarlak ünlülü olarak karşımıza çıkan bu ek uyuma tâbidir:

gündüz (154a/15) < ET. , OT. kün+tüz

+tUk (İsimden isim yapma) eki

İşlek olmayan bir ektir. Metinde yuvarlak ünlülü olarak sadece bir örnekte karşımıza çıkan bu ek uyuma tâbidir:

ḳoltuḳ (146b/08) < OT. ḳol+tıḳ

c) Düz ünlü taşıyan ekler

+I (Belirtme hâli) eki

Eski Türkçede isimlerden sonra kullanılan *+g, +ġ* akkuzatif eki konsonantla biten isimlerde önüne gelen yardımcı vokali sonradan kendi bünyesine alarak *+ıġ, +iġ, +uġ, +üg* şekline geçmiştir. Batı Türkçesine gelince, sonundaki *g* ve *ġ* sesleri düştüğü için isimlerden sonra gelen akkuzatif eki *+ı, +i* şekline geçmiştir (Ergin, 2003: 232). Bugünkü ortak söyleyişte kullanılan belirtme hâl ekleri *+ı, +i, +u, +ü* şeklindedir.

Metinde belirtme hâl eki çoğunlukla düz ünlülü olarak kullanılmıştır ve yuvarlak sıralı kelimelerde dudak uyumunu bozmuştur.

efendimizi (191b/04) Sīmāb'ı (192a/02)

beni (201a/18) nebīremi (201b/02)

oḳını (208b/05) oġlını (275b/06).

Belirme hâl eki metinde birkaç kelimede yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır. Bu kullanımlar o döneme kadar kadar hep düz ünlülü olarak kullanılan bu ekin günümüze doğru yavaş yavaş dudak uyumuna girdiğini göstermektedir.

köşkü (205b/09) ḳolu (207b/21)

ḫuşūsu (2157b/17).

+I (3. Teklik şahıs iyelik) eki

Adın karşıladığı nesnenin bir şahsa veya nesneye ait olduğunu belirten çekim eklerine iyelik ekleri denir (Korkmaz, 2007: 135).

Teklik üçüncü şahıs iyelik ekleri Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesi dönemlerinde yalnız düz ünlülü olarak *+ı, +i; +sı, +si* şeklinde kullanılmıştır. Osmanlıca döneminde ünlü uyumuna girerek, yuvarlak ünlülü olarak da kullanıldığı görülmektedir (Ergin, 2003: 222). Metinde bu ekin çoğunlukla düz ünlülü olarak kullanıldığı ve düz sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbi olduğu görülmektedir.

şikemi (191a/24) aḳlıġı (192a/06)

ṭaʿamı (200b/19) ʿilācı (201b/04)

oḳı (208b/05).

Ek metinde yuvarlak ünlülü olarak da kullanılmıştır. Bu durumda yuvarlak sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbi olmuştur.

oġlu (164a/20)	ucu (240b/19)
ḳulu (148a/15)	üstü (202a/07).

+sI (3. Teklik şahıs iyelik) eki

Ünlü ile biten kelimelerden sonra kullanılan bu iyelik eki Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesi dönemlerinde düz ünlülü iken Türkçenin Osmanlıca döneminde yuvarlaklaştığı görülmektedir. İncelenen metin Türkçenin Osmanlıca döneminde kaleme alınmasına rağmen *+sI* teklik üçüncü şahıs iyelik eki metinde sadece düz ünlülü olarak kullanılmıştır. Bu durum yuvarlak sıralı kelimelerde bu ekin dudak uyumu dışında kalmasına neden olmuştur.

nevrūzıñ haftası (201a/16)	hemşīresi (208b/18)
ḳapusı (209a/03)	kölesi (227a/04)
lalası (227a/05)	ikisi (246a/13)
ṣadāsı (247a/13)	kendüsine (268b/04)
uyḳusı (269a/13).	

+lIk (İsimden isim yapma) eki

Çok eski dönemlerden bu yana Türkçenin isimlerden, yer, âlet, topluluk isimleri, soyut isimler ve sıfatlar yapan belli başlı eklerinden birisidir. Eski Türkçede vokali düzlük-yuvarlaklık uyumuna tâbi olan bu ek Eski Anadolu Türkçesinde vokal uyumu dışında kalmış ve Batı Türkçesinin bu ilk devresinde ekin yalnız düz şekilleri kullanılmıştır. Ekin vokal uyumuna bağlanması Osmanlıca döneminde tamamlanmış, ondan sonra ek bugüne kadar yine dört şekilli olarak kullanılagelmiştir (Ergin, 2003: 156-157). Ekin metinde Eski Anadolu Türkçesi dönemindeki kullanımına uygunluk göstererek sadece düz ünlülü kullanıldığı görülmektedir. Bu kullanım yuvarlak sıralı kelimelerde dudak uyumuna aykırılık göstermektedir.

rehnümālıḳ (154a/22)	pişmānlıḳ (157a/25)
şaşḳınlıḳ (162a/13)	arpalıḳ (173a/12)

elçilik (176a/20) ser-ʿaskerlik (177a/19)

dilāverlik (180a/15) merdlik (183a/10)

ḫoşnudlıḳ (261a/18) çoḳlıḳ (268b/24)

yorġunlıḳ (269b/17) ḳuşlıḳ (274a/25)

pullıḳ (276b/19).

-l- (Fiilden fiil yapma) eki

Türkçede pasiflik eki olarak bilinen *-l-* ekinin önündeki yardımcı vokaller Eski Türkçede vokal uyumuna bağlanmıştı. Eski Anadolu Türkçesinde ise bunlar bir müddet vokal uyumu dışında kalmış ve yuvarlak fiillerde de düz şekilleri kullanılmıştır. (Ergin, 2003:207). Ekin metinde çoğunlukla düz ünlülü olarak kullanılması Eski Anadolu Türkçesindeki kullanımına uygunluk göstermektedir. Bu kullanım yuvarlak sıralı kelimelerde dudak uyumunu bozmuştur.

düzildiler (157b/24) süzilüp (170a/04)

üzilüp (199b/10) büzilüp (153a/05)

urılup (158a/18) duyılup (159a/20)

ayrılup (160b/10) ṣarılup (160b/13)

atılup (164b/16).

Ekin metinde yuvarlak ünlülü kullanımı sadece birkaç kelimede görülmektedir. Bu kullanım yuvarlak sıralı kelimelerde dudak uyumuna uygunluk göstermiştir.

ḳoyulup (231b/16) söyleşülür (254a/12)

-n- (Fiilden fiil yapma) eki

Kendi kendine yapma veya olma ifade eden *-n-* eki Eski Türkçede vokal uyumuna bağlı idi. Fakat, Eski Anadolu Türkçesinde bu uyum bozulmuş, yardımcı seslerin bir müddet yalnız düz şekilleri kullanılmıştır. Eski Anadolu Türkçesinden sonra bu yardımcı sesler tekrar vokal uyumuna bağlanmıştır (Ergin, 2003: 203). Metinde bu ek Eski Anadolu Türkçesindeki kullanımına uygun olarak yalnız düz ünlülü olarak kullanılmıştır. Ek düz sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbidir.

bulındum (148a/06) görinürdi (174b/02)

sürinmege (202a/08) gezinmege (194a/04)

olındı (145b/11) bilinmedi (225a/07).

-n- ekinin metinde yuvarlak sıralı kelimelerden sonra düz ünlülü olarak kullanıldığından bu kelimelerde dudak uyumunu bozmuştur.

bulınmadıḳça (153a/09) bulınca (234a/04)

olınmaz (267a/05) görinmediler (175a/25)

düşindikde (225a/06).

-ş- (Fiilden Fiil Yapma) eki

Fiil kök veya gövdelerine gelerek oluş ve kılışın birden fazla kişi tarafından karşılıklı ya da toplu olarak yapıldığını gösteren ve işteş çatı kuran ek (Korkmaz, 2007:135). Metinde karşılaşılan bütün *-ş-* eklerinde işteşlik anlamı bulunmamaktadır.

-ş-'den önce gelen yardımcı vokaller Eski Türkçede vokal uyumuna bağlı idi. Eski Anadolu Türkçesinde bir müddet uyuma aykırı olarak yalnız düz şekilleri kullanılmıştır: *uy-ı-ş-, ur-ı-ş-, gül-i-ş-* misallerinde olduğu gibi. Eski Anadolu Türkçesinden sonra uyum çerçevesine sokulmuş ve bu şekilde kullanılagelmiştir (Ergin, 2003: 209).

Metinde bu ekin kullanımında da bir standartlaşmadan söz etmek mümkün değildir. Metinde çoğunlukla Eski Anadolu Türkçesindeki gibi düz ünlülü olarak kullanılan *-ş-* eki yuvarlak sıralı kelimelerde bu kullanımıyla dudak uyumunu bozmuştur.

bulışup (266a/07) bulışayım (251b/06)

görişdiler (251a/03) sürişdiler (149a/21)

şavışdırdı (219a/06).

Ekin yuvarlak sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbi olarak yuvarlak ünlülü kullanıldığı örnekler de bulunmaktadır.

ṭutuşduġım (199a/05) buluşalım (229b/15)

ḳoçuşup (251a/03) görüşelim (251b/16)

uruşunca (199a/12) yapuşaydıñ (274b/22)

-(A) sIn (2. Teklik şahıs istek) eki

Fiile istek, niyet kavramları veren tasarlama kipi; yapılan işin istendiğini veya o işe niyet edildiğini gösterir. *-A* eki ile kurulur.

Eski Anadolu Türkçesinde düz ünlülü olarak kullanılan bu ek metinde de uyuma girerek hep düz ünlülü olarak kullanılmıştır. Ek düz sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbidir.

olasın (186a/08) ḳomıyasın (230a/12)

yıġasın (155a/01) bulınasın (155a/02)

idesin (225a/18) gelesin (268b/02)

etdüresin (251b/10) eşidesin (281a/22).

-dI (Görülen geçmiş zaman) eki

Eski Türkçede *-tı, -ti, -dı, -di* şeklinde kullanılan görülen geçmiş zaman eki Eski Anadolu Türkçesinde çoğunlukla *-dı, -di* şeklinde idi. *t*'li ve yuvarlak şekillerinin ortaya çıkması Osmanlıca döneminde olmuştur (Ergin, 2009: 299). Metinde bu ek düz ünlülü olarak kullanılmıştır ve düz sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbi olmuştur:

baġlardım (149a/17) ḳalıdıramadım (149b/06)

ḳorḳmadıñ mı (145a/03) getürdim (146a/08)

gördi (199b/10) bile idik (181a/02)

geldiñ (146b/02) murād eyledi (149b/23)

urışdılar (147a/21) ḳondılar (148a/08)

bildirmediñ (168a/06) getürtdi (181a/02).

-mIş (Öğrenilen geçmiş zaman) eki

Eski Türkçede ekin yalnız *-mış, -miş* olarak düz şekilleri vardı. Ekin Eski Anadolu Türkçesinden başka Osmanlıcanın ilk devirlerinde de hep düz şekli devam etmiş, ekin yuvarlak şekilleri ancak Osmanlıcanın sonlarına doğru ortaya çıkarak bugünkü

çok şekillilik meydana gelmiştir (Ergin, 2003: 300). Metinde Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesindeki gibi sadece düz ünlülü olarak kullanılmıştır.

cemʿ eylermiş (146a/04) almışımdur (150a/04)

göndermiş (171a/07) perkitmişler (180a/05)

ḳulle imiş (181b/09).

-mIş eki metinde yuvarlak sıralı kelimelerden sonra düz ünlülü şekliyle kullanılarak dudak uyumu dışında kalmıştır.

çāk olmış (147a/09) oturmış (151b/21)

örtmişler (152b/11) öldürmiş (172b/19)

gelürmiş (181b/15).

-sIz (Geniş zaman 2. çokluk şahıs) eki

Çokluk ikinci şahıs eki Eski Anadolu Türkçesinde *-sız, -siz* olarak kullanılmıştır. Ek, Osmanlıcada da bir müddet böyle devam etmiş, sonra Osmanlıca içinde teklik ikinci şahsa bağlanıp, onun *z* çokluk belirtisi almış şekli olarak *-sıñız, -siñiz* şekline geçmiştir (Ergin, 2003: 285). Ek, metinde işlek bir biçimde kullanılmıştır.

ḫiẕmet eyler misiz (148a/17) çevirmez misiz(148a/17)

geçesiz (148a/22) ne dirsiz (155a/23)

gelesiz (157b/02) gitüresiz (174a/06)

ḳalḳasız (208a/10).

Metinde bu ekin, yuvarlak ünlülü kullanımlardan sonra düz ünlülü olarak kullanılıp dudak uyumunu bozduğu örnekler de bulunmaktadır.

gelürsiz (158b/04) gitmelüsiz (208a/13)

bilürsiz (221a/19).

-sız, -siz eki Türkçenin Osmanlıca dönemi içerisinde *-sıñız, -siñiz* şeklini almıştır. Ekin bu kullanımına metinde rastlanmaktadır. Metinde hem Eski Anadolu Türkçesi hem de Osmanlıca döneminin izlerinin görülmesi incelenen eserin dil özellikleri bakımından geçiş dönemine ait olduğunu göstermektedir.

ne dirsiñüz (148a/16) istersiñüz (153a/08)

bilmez misiñiz (159a/12) idersiñiz (164a/01)

eylemişsiñiz (169b/06) gidersiñiz (174a/04).

-mIş (Sıfat-Fiil) eki

Türkçede işlek olarak kullanılan sıfat-fiil eklerinden biridir. Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesi dönemlerinde bu ekin yalnız düz ünlülü şekilleri vardı. Ek Türkçenin Osmanlıca döneminde vokal uyumuna girerek çok şekilli kullanılmaya başlamıştır. Metinde ekin sadece düz ünlülü olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu kullanım yuvarlak sıralı kelimelerde dudak uyumuna aykırılık oluşturmuştur.

ṭonanmış yedek gergedān (149b/22)

cāmeler giymiş bir şāh (177b/22)

irişmege başlamış bir nihāl-i tāze (252a/01)

oḳlanmış āhū (255b/06).

sürülmiş tarla (149a/21)

ṣūvār olmış ḳılıc (161b/21)

zehr yutmış kelbe (165b/24)

berāber olmış bir dilāver (177a/10)

yunmış ʿavd-i mā-verdeye (244a/09).

-IncA (Zarf-Fiil) eki

Eski Türkçede bu ek *-ġınça, -gınçe* şeklinde iken Batı Türkçesine *-ınça, -ınçe* şeklinde geçmiş ve Eski Anadolu Türkçesinde uzun zaman bu şekilde kullanılmıştır. Osmanlıca döneminde ek *c*'li şekle sokularak ve vokal uyumuna bağlanarak bugünkü şekiller ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003: 342). Zaman ifadesi taşıyan işlek bir zarf-fiil eki olan *-ınca, -ince* metinde bu anlamıyla kullanılmıştır.

baḳınca (166a/24) eşidince (171a/09)

gidince (173a/24) aġsırınca (186b/03)

yıḳılınca (202b/07).

Metinde ekin dudak uyumuna aykırı olarak, yuvarlak sıralı kelimelerden sonra düz ünlülü olarak kullanıldığı görülmektedir.

dönince (167a/24) olınca (167b/24)

görince (168b/21) ḳonınca (188b/15).

Ekin metinde yuvarlak ünlülü olarak kullanılıp yuvarlak sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbi olduğu da görülmektedir.

sürünce (145b/20) dönünce (194b/07)

uruşunca (199a/12) görünce (255b/11).

-mI (Soru) eki

mu edatından gelen soru eki Eski Türkçede *-mu, -mü* şeklinde yalnız yuvarlak vokalli idi ve uyuma bağlı değildi. Batı Türkçesinde ise ekin başlangıçta yalnız düz şekilleri olmuş ve ek yine uyum dışında kalmıştır. Eski Anadolu Türkçesinde eki daima düz vokalli olarak *-mı, -mi* şeklinde görüyoruz. Ek Osmanlıca içinde uyuma bağlanmış ve bugünkü çok şekilliliğe kavuşmuştur (Ergin, 2003: 243). Ek metinde bütünüyle düz ünlülü olarak kullanılmıştır. Bu kullanımıyla metin Eski Anadolu Türkçesi döneminin izlerini taşımaktadır. Sadece düz ünlülü olarak kullanıldığı için yuvarlak sıralı kelimelerde dudak uyumuna tâbi değildir.

ḳuşcılıġa mı (186b/04) gördiñ mi (186b/09)

münāsib midir (186b/15) Ṣaġād mıyım (189a/17)

ṭurır mı (190a/18) ḳarındaşı mısın (194a/15)

sen misin (194a/18) dirilür misin (202b/04).

-AcAk (Sıfat-Fiil) eki

Gelecek zaman ifade eden bu ek, en işlek sıfat-fiil eklerinden biridir. Metinde bu ek dudak uyumuna tâbi olarak kullanılmıştır.

ḫışmına uġrayacaḳ oġlan (145a/17)

ʿasker ḳonacaḳ yiri (176b/10)

ḳolu ḳopacaḳ melʿun (207b/21)

ayırd olacak günlerdir (224b/21)

babalar çıḳaracaḳ ḳuşına (250a/15)

çıḳacaḳ yir (277a/21).

+ncI (İsimden isim yapma) eki

Sıra sayı isimleri yapmakta kullanılan bu ekin geçmişi bir hayli eskidir. Ek, Eski Türkçede *+nç* şeklindeydi. Eski Türkçeden sonra *+nç* ekinin sonuna bir *i* eklenmiş ve ek, Batı Türkçesine böylece *+nçi* şeklinde geçmiştir. Eski Anadolu Türkçesinde bir müddet ek yalnız *ç*'li olarak kullanılmış, sonra *+nci* şekline geçmiştir. Ek Osmanlıcanın son devirlerinde bu ses uyumuna girerek çok şekilli olarak kullanılmaya başlamıştır (Ergin, 2003: 168-169). *+ncI* eki, metinde daima düz ünlülü olarak kullanılmıştır.

on ikinci(147a/18) on yidinci(148a/04)

on sekizinci (148a/05) ḳırḳıncı(153a/17)

altıncı(179b/15) beşinci(181a/22).

Ek metinde daima düz ünlülü olarak kullanıldığından yuvarlak sıralı sıra sayı isimlerine eklendiğinde dudak uyumuna aykırılık oluşturmuştur.

ṭoḳuzıncı(147a/12) onıncı(151a/05)

yigirmi dördinci(151a/23) üçinci(178a/19).

+cI (İsimden isim yapma) eki

Türkçede *+cI* ekinin işlevi meslek isimleri yapmaktır. Ek Eski Türkçede sadece *+çı, +çi* şeklinde kullanılmaktayken Batı Türkçesinin ilk devirlerinde *c*'li kullanımlar da görülmeye başlamıştır. Eski Türkçe, Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlıca dönemlerinde ekin sadece düz ünlülü kullanımları görülmektedir. Ekin yuvarlak ünlülü kullanımları Osmanlıcanın son dönemlerinde ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003: 158-159). Metinde bu ek sadece düz ünlülü olarak kullanılmıştır.

zindancı (213b/20) bekci (219b/01)

çiftci (239a/19) ḫancı (263b/10)

Ek metinde hep düz ünlülü kullanıldığı için yuvarlak sıralı kelimelere eklendiğinde dudak uyumuna aykırılık oluşturmuştur.

ḳuşcılıġa (186b/04) timurcı(202b/14)

Ekin ünsüz benzeşmesiyle *ç*'li kullanıldığı kelime de metinde vardır.

ḳonaḳçı(154a/17).

+dAş (İsimden isim yapma) eki

Türkçede, eşlik, ortaklık, mensubiyet, bağlılık ifade eden isimler yapan bir ektir. Eski Türkçede ve Eski Anadolu Türkçesinde bu ekin vokal ve konsonant uyumları çerçevesinde *+daş, +deş, +taş, +teş* olarak dört şekilde kullanılırken Batı Türkçesinde çok şekilliliğini kaybetmiş ve yalnız *+daş* şeklinde kullanılagelmiştir (Ergin, 2003:168). Metinde çok fazla kullanılmayan bu ek, dudak uyumuna tâbidir.

ḳarındaşı(205a/07) ḳardaş(248a/10).

-IcI (Fiilden isim yapma) eki

Türkçede eskiden beri kullanılan işlek bir ektir. Çokluk, aşırılık, devamlılık anlamlarını taşıyan isimler yapar. Eski Türkçede *-ı-ġçı, -i-gçi* ve *-ġuçı, -güçi* şekillerinde kullanılan bu ekin Batı Türkçesinde sonundaki ve başındaki *ġ* ve *g* düşmüş; böylece ek Eski Anadolu Türkçesine *-uçı, -üçi* şeklinde geçmiştir. Sonradan *ç*'nin ötümlüleşme ve yuvarlak vokalin düzleşmesi ile *-ıcı, -ici* şeklini almış; son zamanlarda vokal uyumuna bağlanarak bugünkü çok şekilli hâle gelmiştir (Ergin, 2003:191). Metinde tek bir kelimede görülen bu ek düz ünlülü olarak kullanılmış ve dudak duyumuna aykırılık göstermiştir.

öldürici (268a/19).

+Im (İlgi) eki

Türkçede *ben, biz* zamirlerine gelerek, belirtili isim tamlaması kurmaya yarayan bir ektir. Düz ünlülü olarak kullanılır. Ek metinde daima düz ünlülü olarak kullanılmıştır ve dudak uyumuna tâbidir.

benim ayaġıma (205a/15) benim tāziyānem(211a/03)

benim emrime (213a/21) bizim cānımızıñ (208a/11)

bizim dāstānımız(215a/11).

+dA (Bulunma hâl) eki

Türkçede, kelime, kelime gruplarında ve cümlelerde kullanılarak bulunma anlamı taşımalarını sağlayan bir ektir. Türkçenin bütün dönemlerinde ünlü uyumuna uyduğu görülür. Eski Anadolu Türkçesinde ve Osmanlıcada yalnız *d*'li şekilleri kullanılmıştır. Bu ek metnin bütününde *d*'li kullanılmıştır ve bu durum bazı kelimelerde ünsüz benzeşmesine aykırılık göstermiştir.

taġda (202b/21)
deryāsında (202b/24)
dīvānda (206a/15)
eṭrāfda (208a/14)
ḫuṣūṣında (217a/10)
vüṣūlında (217b/24)
ṭaşrada (221a/08)
cānibde (202b/21)
yirde (203a/05)
öñiñde (207b/14)
nıṣf-ül-leylde (210b/12)
elbetde (211a/05)
dönişde (211a/18).

+dAn (Ayrılma hâl) eki

Türkçede, kelime, kelime gruplarında ve cümlelerde kullanılarak ayrılma, uzaklaşma anlamları taşımalarını sağlayan bir ektir. Ablatif eki Eski Türkçede konsonant uyumuna bağlı olmayarak *+tın, +tin, +dın, +din* şeklinde dar vokalli iken Eski Anadolu Türkçesi ile Osmanlıcanın ilk devrelerinde *+dan, +den* şeklinde kullanılmıştır. Osmanlıcanın sonlarında konsonant uyumuna bağlanarak bugünkü *+dan, +den, +tan, +ten* şekillerini almıştır (Ergin, 2003:236). Ek metinde Eski Anadolu Türkçesindeki gibi yalnız *d*'li olarak kullanılmıştır. Bu kullanım bazı kelimelerde ünsüz benzeşmesine aykırılık göstermiştir.

cümleden (145a/06)
selefden (146g/10)
āteşden (146a/14)
der-bendden (154a/01)
yüksekden (154a/20)
ıraḳdan (186a/02)
ṭarafdan (186a/14)
rikābdan (188a07)
aġaçdan (203a/06)
ḳapudan (208a/18)
açlıḳdan (211b/19).

2.2.1.2. Ünlü düşmesi

"Türlü ses etkileri altında kelimelerin iç ve son seslerinde bulunan bazı ünlülerin düşmesine ünlü düşmesi denir" (Korkmaz, 2007: 227).

Dilimizde orta heceler vurgusuz olduğundan dolayı, kelime ortasında vokal düşmesi fazla görülmektedir.

Metinde de ünlü düşmesine sıklıkla rastlanmaktadır.

üzre (186b/20) <öz+e (Zarf-Fiil eki)+r+i

oġlı(187a/16) < ET. , OT. oġul

uyḳu (228a/07) < uyu-ku

beñzer (145b/24) < beñiz+e-r

ayrılmaz (154a/24) < ayır-ıl-maz

alnınıñ (195b/25) < alın+ı+n+ıñ

i- fiili Eski Türkçede *er*- şeklinde iken Batı Türkçesine geçerken *r*'si düşmüş, e-i değişmesi ile vokali de değişerek *i*- şekli ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003:316). Bu kullanımın metinde eklendiği kimi kelimelerde düştüğü, kimi kelimelerde de aynen varlığını devam ettirdiği görülmektedir.

eylerken (193a/09) < eyler iken

gelürken (206b/22) < gelür iken

ḳalursam (190b/19) < ḳalur isem

yoḫsa (190b/19) < yok ise

dirmiş (154b/21) < dir imiş

bilürdi (185b/16) < bilür idi

bulunıyordı (154a/24) < bulınıyor idi .

yimemiş-idi (150b/21)

ḳanda imiş (153b/05)

gönderir ise (155a/07)

yetişmez iken (157b/02).

2.2.1.3. Ünlü birleşmesi (ünlü kaynaşması)

Ünlü ile biten bir kelimeden sonra ünlü ile başlayan bir kelime veya ek geldiği zaman ünlülerden birinin düşerek iki kelimenin birleşmesi olayıdır. Bu şekildeki ünlü düşmesi geçici veya devamlı olabilir.

Metinde ünlü birleşmesine çok sayıda örnek vermek mümkündür.

kimesne (201a/20) < kim+ise+ne

kimse (190b/07) < kim+ise

nesne (200a/15) <ne+ise+ne

şol (202b/13) <şu+ol

niçün (190a/24) < ne+içün

nasıl (190b/18) < ne + aṣıl

neden (197b/14) < ne+eden

burayı (213a/05) < bu+araya

2.2.1.4. Ünlü daralması

Yanlarında geniş ünlüleri daraltma etkisi yapan bazı ünsüzlerin etkisi altında geniş ünlülerin *a>ı, o>u, e>i, ö>ü* biçimindeki daralma olayına ünlü daralması denir. Bu olay yazı dilindeki bazı örnekler dışında Anadolu ağızlarında yaygındır (Korkmaz, 2007:226). Ünlü daralmasıyla ilgili metindeki örneklerden bazıları şunlardır:

diyü (191a/04) <de-y-ü

didi (191b/05) < de-di

yiye (262b/23) < ye-y-e

niye (202b/06) < ne-y-e

Bugünkü ortak söyleyişte *-yor* ekinin daraltıcı özelliğine rağmen, metinde bazı kullanımlarda bu daralmanın gerçekleşmediği görülmektedir.

ideyor (208a/01) ḳırayor (220a/01)

gideyor (249b/19) geçeyor (255b/06)

ineyor (195b/20)

1.2.1.5. Ünlü türemesi

Ses özelliklerine veya birbirleri ile birleşme şartlarına bağlı olarak bazı nedenlerle kelimenin ön, iç ve sonuna ünlü getirilmesi olayına ünlü türemesi denir (Korkmaz, 2007:229). Metinde, ünlü türemesi yabancı kelimelerin orta hecesinde gerçekleşmektedir. Bu kelimeler Türkçeye geçerken daha kolay söylenebilmesi için Türkçenin söyleyişine uydurulmaktadır.

şükür (272a/12) < (Ar.) şükr zehir (215b/09) < (Far.) zehr

şehir (208a/10) < (Far.) şehr ʿömür (258a/15) < (Ar.) ömr

ʿaḳıl (197a/06) < (Ar.) ʿaḳl devir (191b/23) < (Ar.) devr.

Metinde kelime başında ünlü türemesine de rastlanmaktadır.

ısıcaġı (268a/07).

Metindeki *iskele* kelimesi, İtalyanca bir kelimenin, başında ünlü türemesi alarak Türkçeye geçmesiyle kullanılmıştır.

iskele (178b/06) < (İt.) scala

2.2.1.6. Ünlü değişmeleri

Dil, canlı bir varlıktır. Sürekli bir değişim ve gelişim göstermektedir. Dildeki ses özellikleri yüzyıllar boyu kendisini muhafaza edemez, zamanla yıpranır ve değişime uğrar. Bu değişim hiç şüphesiz önce o dilin konuşma dilinde gerçekleşir. Zaten konuşma dilinde gerçekleşen bu değişimler o dilin ağızlarının ortaya çıkmasını sağlar. Yazı dilindeki değişim elbette ki konuşma dili kadar kısa süreli ve sürekli değildir.

Türkçe de tarihî geçmişi olan bir dildir. Çok çeşitli faktörlerin etkisiyle (din, coğrafî konum, kültürel etkileşim vb.) dilimizde zamanla değişiklikler olmuştur. Yazılı kaynaklar bu değişiklikleri tespit etmekte ilk başvurulan kaynaklardır. Ses değişimlerini belirlerken metni istinsah eden kişinin ağız özelliklerinin de dikkate alınması gerekmektedir. İncelenen metin de XVIII. yüzyıldaki dil özelliklerini ve

Türkçenin tarihî seyrini açıklamada faydalanılacak kaynaklardan biridir. Metni çeviriyazıya aktarırken orijinal metne tamamen bağlı kalınmıştır. Metinde tespit edilen ünlü değişmeleri şunlardır:

2.2.1.6.1. /i/-/e/ meselesi

Türkçede Eski Türkçenin başından beri kelime başında ve ilk hecedeki bazı *e*'lerin *i*, bazı *i*'lerin *e* olma temayülü vardır. Bu iki değişmeden özellikle Batı Türkçesinde *i*'lerin *e* olması daha çoktur. Başlangıçtan beri Türkçenin her devrinde bu iki değişmenin yan yana ve karışık bir şekilde vuku bulduğunu da unutmamak lâzımdır. Eski Anadolu Türkçesinde kelime başında ve ilk hecedeki birçok *i*'ler Osmanlıcanın son devirlerinde ve Türkiye Türkçesinde *e* olmuştur.

Türkçede *e-i* değişikliğinin örnekleri pek fazla değildir. Eski Türkçedeki *er-* fiili böyle bir değişme ile Batı Türkçesinde *i-* şekline geçmiştir. Aynı şekilde Eski Anadolu Türkçesinde *e*'li olan bazı kelimeler Osmanlıcanın sonlarında ve Türkiye Türkçesinde *i*'ye dönmüşlerdir: *eşitmek>işitmek, eyü>iyi, geymek>giymek* misallerinde olduğu gibi (Ergin, 2003:79-80). Metinde *er-* fiilinin *i-* şeklinde kullanımı görülmektedir.

eylemiş idi (152a/18)	dirler imiş (157a/17)
yetişmez iken (157b/02)	uyur iken (172b/21).

Türkçenin her döneminde var olan, fakat neden olduğu tam olarak açıklanamayan */i/-/e/* meselesine uygun örnekler metinde de bulunmaktadır. Bu örnekler üç başlıkta değerlendirebilir:

a) Metinde /i/ ile yazılıp bugün /e/ şeklinde telaffuz edilen kelimeler

gece < gice (191b/16) < ET. kiç-keç+e

geri < girü (194b/15) < ET., OT. kerü-kirü

et-<it- (192b/19)

ettir- < itdür- (195b/18) < ET. itdür-

de- < di- (191b/09)

yer < yir (192a/04) < OT. yer, er < ET. yer

ver- < vir- (192a/03) < OT. ber- < ET. ber-, bir-

ye- < yi- (223b/08) < ET., OT. yi-, ye-

yedir- < yidir- (200a/11) < yedir- < yetür-

kese < kīse (159a/06) < (Ar.) kīse

er- <ir- (194b/08)

eriş- < iriş- (192a/09) < ET. er-(i)-ş-

erken < irken (199a/07) < OT. er+ken

demir < timur (202b/14) < ET., OT. temür

dev < dīv (193a/20) < (Far.) dīv

yedi < yidi (191b/18) < OT. yeti, yetti < ET. yiti

yetmiş < yitmiş (191b/24) < (Uyg.) yetmiş, yitmiş

geçecek < gicecek (211a/01)

devşir- < divşür (217a/07) < EAT. devşür- < ET. tegşür-

b) Metinde /e/ ile yazılıp bugün /i/ şeklinde telaffuz edilen kelimeler

Eski Anadolu Türkçesinde sık rastlanan bir değişim değildir. Metinde de birkaç kelimede bu değişim görülmektedir.

iyi < eyü (198a/09) < OT. edgü < ET. edgü, eygü

pişman < peşīmān (283a/02) < (Far.) peşīmān

işitmiş idi < eşitmiş idi (205b/24) < OT. eşit- < ET. eşid-

giydirüp < geydirüp (169a/15) < ET., OT. ked-ür-

c) Metinde hem /e/'li hem de /i/'li şekilde kullanılan kelimeler

ederim (152b/25) – iderim (171a/09)

encitme (238b/02) – incitme (199b/23)

endirdi (165a/19) – indirdi (245a/01)

eşidince (155a/05) – işitdüm (146a/08)

sesi (200a/11) – sisinden (272a/10)

3.2.1.6.2. o/u ve ö/ü meselesi

Türklerin kullandığı alfabelerden birisi de Arap alfabesidir. Bu alfabenin kullanıldığı dönemlerde Türkçedeki yuvarlak ünlüler *o, ö, u, ü* Arap alfabesinden sadece vav (و) harfi ile gösterilmekteydi. Dolayısıyla bu durum, içerisinde yuvarlak ünlü barındıran kelimelerin çeviriyazıya aktarılmasında karışıklıklar ortaya çıkarmıştır. Eski Anadolu Türkçesinde de bu karışıklık devam etmiş ve aynı kelime farklı eserlerde farklı biçimde yazılmıştır.

Metinde *o/u* ve *ö/ü* harflerini doğru tespit edebilmek için müstensihin üslûp özellikleri, eserin yazıldığı dönemdeki ek ve kelimelerin kullanım şekilleri ve bu harflere kelime içerisinde yakın olan diğer seslerin durumları dikkate alınmıştır.

a) Metinde dar-yuvarlak (u/ü) ünlülü olarak tespit edilen kelimeler

ḳapu (221b/25)	ḳaldırup (154a/19)
idemeyüz (210b/10)	ayu (269a/16)
eyü (177a/13)	yerlü (151b/14)
yapuşaydıñ (274b/22)	yüreklü (154a/09)
söyleşülür (254a/12)	demür (154a/09)
ünleşüp (209b/18)	içerü (152a/22).

b) Metinde geniş-yuvarlak (o/ö) ünlülü olarak tespit edilen kelimeler

ḳonaḳçı (154a/17)	olduġın (210b/05)
dördinci (177b/07)	bölük (210b/15)
oġlan (209b/15)	dökedurım (247b/12)
dögüşe dögüşe (209b/18)	öldirmek (249b/21).

2.2.1.6.3. u>ı, ü>i, u>i değişmesi

Eski Türkçe döneminde dar-yuvarlak ünlü *u, ü* ile yazılmış bazı kelimelerin metinde düz-dar ünlü *ı, i* ile yazıldığı görülmektedir.

için < içün (250b/25) < ET. uçun, üçün

bitmez (264a/04) < ET., OT. büt-

dibine (259b/01) < OT. tüp

yuḳarısı (250a/08) < OT. yoḳaru, yuḳaru < ET. yoḳaru (yok + ġaru)

içeri (250b/22) < ET. iç + gerü

ileri (249b/18) < ET., OT. il + gerü

kütürdi (193a/11) < küt + ür + tü

yumurta < yımırṭa (240b/08) < OT. yımırtġa < ET. yumurka

tokuşuruz < doḳışurız (279b/21)

işte (282b/09) < ET., OT. uş

Eski Türkçede dar-yuvarlak ünlü olan *u* ile yazılan kelime metinde dar-düz ünlü *ı* ile yazılmıştır.

açıḳ (242b/10) < ET. açuḳ

Bugünkü ortak söyleyişte dar-yuvarlak ünlü olan *u* ile yazılan iki kelime metinde farklı kullanılmıştır:

kutu < ḳuṭı (266b/10) < ET. ḳodı-ḳotı

oğun- < oġındı (175a/18)

Eski Türkçede dar-düz ünlü olan *ı* ile yazılan kelimeler metinde de yine dar-düz olarak yazılmıştır. Fakat bu ünlü günümüzde dar-yuvarlak *u* ünlüsü ile kullanılmaktadır.

onu < anı (248a/19) < ET., OT. anı, onu

Eski Türkçede dar-yuvarlak ünlü olan *u-ü* ile yazılan kimi kelimeler metinde de aynı şekliyle yazılmıştır. Fakat bu dar-yuvarlak ünlülerle yazılan kelimeler bugün dar-düz ünlüler *ı, i* ile yazılmaktadır.

ayı < ayu (269a/16) < OT. ayıġ

iyi < eyü (249b/18) < ET. (Uyg.) edgü

kendi < kendü (284b/16) < OT. kendü < ET. kentü

altın < altun (159a/06) < OT. altun < ET. altun

beri < berü (250a/01) < OT. berü

ileri < ilerü (251b/24) < ET., OT. il+gerü

yukarı < yuḳaru (249a/11) < OT. yokaru, yukaru < ET. yokaru

içeri < içerü (247b/18) < ET. iç+gerü

2.2.1.6.4. ı>u değişmesi

Eski Türkçede bu değişiklik genellikle *+lıġ, +lig* ekindeki *g*'lerin Batı Türkçesinde zamanla düşmesi ve bu düşmenin etkisiyle ünlülerin yuvarlaklaşması neticesinde ortaya çıkmıştır. Metinde bu değişime uygun kelimeler bulunmaktadır.

atlu (254b/10) < OT. atlıġ

başlu (271a/05) < OT. başlıġ

ḳanadlu (276b/03) < OT. ḳanatlıġ

Metinde tespit edilen *ı>u* değişimleri şunlardır:

kapı < ḳapu (276a/18) < OT. ḳapuġ < ET. kapaġ, ḳapı

yavuz (182a/14) < OT. yafuz < ET. yabız

bulut (270a/16) < ET., OT. bulıt

yazı < yazu (276a/16)

karaltı < ḳaraltu (212b/14) < OT. ḳarañḳu

fısıltı < fısıldu (196b/12)

olmadığı < olmaduġı (167a/04)

Arapçada *sandık* şeklinde kullanılan kelime metinde farklı kullanılmıştır:

ṣanduḳ (267b/04) < (Ar.) sandık

2.2.1.6.5. i>ü değişmesi

Metinde az görülen bir değişimdir. Eski Türkçede düz-dar ünlü *i* ile kullanılan kelime, dar-yuvarlak ünlü *ü* ile kullanılmıştır.

küçük (271a/07) < OT. kiçik, kiçük < ET. kiçig

geyük (188a/21) < ET., OT. keyik

Bugünkü ortak söyleyişte düz-dar ünlü *ı* ile yazılan kimi kelimeler metinde dar-yuvarlak ünlü *ü* ile yazılmıştır.

devşir- < divşür (217a/07) < EAT. devşür- < ET. tegşür-

bildir- < bildür- (150a/03)

gelirler < gelürler (150a/06)

Arapçada düz-dar ünlü ile kullanılan kelime, metinde dar-yuvarlak ünlü *ü* ile kullanılmıştır.

vādü (202a/23) < (Ar.) vādī

2.2.1.6.6. ı>ü değişmesi

Bu değişim metinde sadece *yürüde* kelimesinde tespit edilmiştir. Eski Türkçede düz-dar ünlü *ı* ile kullanılan kelime, metinde dar-yuvarlak ünlü *ü* ile kullanılmıştır.

yürüde (145a/24) < ET., OT. yorı-

2.2.1.6.7. u>a değişmesi

Eski Türkçede dar-yuvarlak ünlülü *u* ile kullanılan kelime, metinde düz-geniş ünlü *a* ile kullanılmıştır.

boġaz (149a/20) < OT. boġaz, boġuz < ET. (Uyg.) boġuz

2.2.1.6.8. a>e değişmesi

Eski Türkçede düz-geniş-kalın ünlü *a* ile kullanılan kelime, metinde düz-geniş-ince ünlülü *e* olarak kullanılmıştır.

yeşil (271b/09) < ET., OT. yaşıl (yaş+ıl)

2.2.1.6.9. ı>i değişmesi

Türkçede *ı-i* değişikliği pek eski değildir. *dahi, hani, hangi* kelimelerindeki değişme Eski Anadolu Türkçesinden sonra ortaya çıkmıştır. Eski Türkçedeki *taḳı*'dan gelen *dahi* Eski Anadolu Türkçesinde daḳı ve daḫı olmuştur. Osmanlıcanın son devirlerinde de *dahi* şeklini almıştır. Bu kelimeyi bugün bile *daḫı* şeklinde söyleyen ağızlar vardır. *Hani* ve *hangi* kelimeleri ise Eski Anadolu Türkçesinde *ḳanı* ve *ḳangı* şeklinde idi ve bu şekiller Osmanlıca içinde de uzun zaman devam etmiştir (Ergin, 2003:80-81). Metinde bu değişikliğe uygun örnekler bulunmaktadır.

yeşil(177b/22) < ET., OT. yaşıl (yaş+ıl)

daḫı(248a/07) < OT. taḳı, daḳı

Metinde *daḫı, ḳanı, ḳanġı* kelimelerinin Eski Anadolu Türkçesindeki şekilleriyle kullanıldıkları görülmektedir.

daḫı (248a/15)

ḳanı (253b/06) < OT. ḳanı < ET. ḳanu

ḳanġı (248a/25) < OT. ḳanġı < ET. kanyu

ḳanġısında (280b/11).

2.2.1.6.10. o>ü değişmesi

Eski Türkçede geniş-yuvarlak ünlü *o* ile kullanılan kelime metinde dar-yuvarlak ünlü *ü* ile kullanılmıştır.

yürüde (145a/24) < ET., OT. yorı-

2.2.2. Ünsüzler

Tek başlarına söylenemeyen ve hece kuramayan, şekillenme yerleri birbirlerine göre çok çeşitli olan seslerdir. Ağız kanalında ve diğer ses organlarında bir engelleme, daralma veya kapanmayla birlikte ünlü yardımıyla çıkarılan sese ünsüz ses denir. *p, b, m; t, d; k, g; ç, c; f, v; y; h; s, z; ş, j; ğ, l, r* (Korkmaz, 2007: 230).

Metinde 32 adet ünsüz tespit edilmiştir. Bunlar sırasıyla şöyledir:

b, c, ç, d, ḍ, f, g, ġ, h, ḥ, ḫ, j, k, ḳ, l, m, n, ñ, p, r, s, s̱, ṣ, ş, t, ṭ, v, y, z, ẕ, ż, ẕ.

Konsonantlar ses tellerinin titreşimi için sarf edilen kuvvetin ortaya çıktığı çıkma şekline göre sedalı ve sedasız olmak üzere ikiye ayrılır. Sedalı konsonantlarda ses tellerinin titreşimi için sarf edilen kuvvet teşekkül noktalarında tasarruf edilir. Sedasız konsonantlarda ise teşekkül noktalarında hem boğumlanma yapmak, hem de konsonantın duyulması için lazım gelen sesi çıkarmak üzere daha fazla bir kuvvet sarf etmek icap eder (Ergin, 2003: 36).

Sedalı konsonantlar şunlardır: b, c, d, g, ġ, ğ, j, l, m, n, ñ, r, v, y, z.

Sedasız konsonantlar şunlardır: ç, f, h, ḫ, k, ḳ, p, s, ş, t.

Teşekkül noktası bakımından Türkçedeki konsonantlar çeşitli guruplara ayrılırlar:

Dudak konsonantları: b, p, m. Bunlar iki dudağın temasıyla ile dudaklarda teşekkül eden konsonantlardır (Ergin, 2003: 46-47).

Diş-Dudak konsonantları: f, v. Bunlar alt dudağın üst ön dişlere temasıyla teşekkül eden konsonantlardır (Ergin, 2003: 46-47).

Diş konsonantları: d, t, n, s, z. Bunlar dilin ucunun veya ön tarafının üst ön dişlerin arkasına veya diş yuvalarına teması veya yaklaşması ile teşekkül eden konsonantlardır (Ergin, 2003: 46-47).

Damak-Diş (Diş Eti) konsonantları: c, ç, j, ş. Bunlar dilin ucunun ve ön tarafının diş yuvası veya sert damağa teması veya yaklaşması ile teşekkül eden konsonantlardır (Ergin, 2003: 46-47).

Ön Damak konsonantları: g, k, l, r, y. Bunlar dilin ucunun veya orta tarafının sert yani ön damağa teması veya yaklaşması ile teşekkül eden konsonantlardır (Ergin, 2003: 46-47).

Arka Damak konsonantları: ġ, g, ḫ, ḳ, ñ. Bunlar dilin arka tarafının yumuşak damağa teması veya yaklaşması ile teşekkül eden konsonantlardır (Ergin, 2003: 46-47).

Gırtlak konsonantları: h. Bu konsonant gırtlaktan önce hançerenin sonunda teşekkül eder. Konsonantların en arkada teşekkül edenidir (Ergin, 2003: 46-47).

Metinde geçen ünsüzlerin ses özelliklerini ve teşekkül noktalarını açıkladıktan sonra metinde ünsüzlerle ilgili ses olaylarını açıklamaya çalışacağız.

2.2.2.1. Ünsüz türemesi

Kelimenin ön, iç ve son seslerinde kelimenin aslında olmayan bir ünsüz türemesi olayına ünsüz türemesi denir (Korkmaz, 2007: 231).

Türkçede ünsüz türemesi genellikle ünlü ile biten bir kelimeye yine ünlü ile başlayan bir ek geldiğinde ilâve bir sesin türemesi şeklinde ortaya çıkar. Yardımcı sesler denilen bu ünsüzler Türkçede ünsüz türemesinin en güzel örnekleridir.

Türkçede kelimelerin şekil yapısını meydana getiren kök ve ekler arasındaki

birleşmelerin bir kısmı yan yana gelen unsurların doğrudan doğruya, vasıtasız olarak birbirlerine bağlanmaları şeklinde olurken bir kısmı vasıtalı bir birleşme şeklinde ortaya çıkar. İşte birbirleri ile doğrudan doğruya birleşemeyen kök ve ekler arasında vasıtalık eden bu bağlayıcı sese yardımcı ses denir (Ergin, 2003: 144). Türkçedeki yardımcı sesler *y, n, ş* sesleridir.

a) /y/ Türemesi

Türkçede yardımcı ünsüz olarak kullanılan ünsüzlerden biri *y*'dir. Sonu ünlüyle biten bir kelimeye yine ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde bu iki ünlü arasına *y* ünsüzü girebilmektedir.

Metinde buna örnek gösterilebilecek çok sayıda kelime bulunmaktadır:

diyü (225a/07) burayı (227a/03)

eyleye (227a/08) ḳor mıyım (227a/23),

şuya (227b/07) varayım (231a/19)

diyince (226a/03) eylemeyüp (226a/03)

oğluyım (226b/11).

Bu durum, metinde Türkçe kökenli olmayan kelimeler için de geçerlidir:

şehzādeye (226b/14) zaḫireye (230a/15)

eşyāyı (235b/11) nīdāyı (240b/09)

deryāya (233b/02).

Metinde ünlü ile biten kelimelere *ile* edatı etirildiğinde iki kelimenin birleşmesi sırasında araya *y* ünsüzü girmektedir.

ḫavfıyla (152a/24) parmaġıyla (156a/12)

eliyle (156b/18) begleriyle (157b/25).

Metinde kelime başında */y/* türemesi bir kelimede bulunmaktadır:

yiderek (227b/25) < iterek

b) /n/ Türemesi

Türkçede *+ki* aitlik eki ve iyelik eklerinin vokalle bitenleri ile isim çekim ekleri arasında kullanılan yardımcı ses *n* sesidir. Kendisinden sonra gelen isim çekim eki vokal ve konsonantla başlayabilir: *el+i+n+den, kendi+si+n+e, yan+ı+n+da, evdeki+n+den* misallerinde olduğu gibi (Ergin, 2003:145-146). Bugünkü ortak söyleyişte de bu durum aynen korunmaktadır.

Metinde *n* ünsüz türemesine birçok örnek bulunmaktadır:

yirine (231a/13) eline (231a/15)

üzerine (231a/16) Zevvāre'niñ öñine (233b/19)

birine (234b/04) elçisini (235b/22)

ḳızını (236a/05) bundan (235b/03).

Metinde Türkçe kökenli olmayan kelimelerden sonra da *n* ünsüz türemesi görülmektedir:

aṣlını (236b/23) kellesini (239b/02)

ʿaskeriniñ ẓuhūrını (240a/25) ʿaskerini (242a/20)

der-bend ṭarafından (235a/24).

Metinde zamir türündeki bazı kelimelerin kullanımında da *n* türemesi görülmektedir.

anlara (158a/13) bunda (158b/11)

şunda (175b/08).

c) /ş/ Türemesi

Metinde kelime başında *ş* ünsüz türemesine örnek gösterilebilecek kelimeler *şimdi,şol,şöyle* kelimeleridir. Bunlardan *şimdi* kelimesi metinde standart bir şekilde kullanılmamış, müstensih bazı yerlerde *imdi*'yi; bazı yerlerde *şimdi*'yi tercih etmiştir. Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde de *imdi* olarak kullanılan bu kelime Dîvânü Lugat-it-Türk'te *amdı* ve *imdi* şeklinde idi (Gülensoy, 2011: 845).

şimdi (236a/26) < OT. uş + imdi

şol (227a/01) < OT. uş + ol

şöyle (227b/15) < OT. uş + öyle

Metinde kelime içinde *ş* türemesi sayı isimlerinin *+ar, +er* üleştirme sayı sıfatı eklerini aldıklarında görülmektedir.

yidişer (176a/09) ikişer (183b/22)

yigirmişer (252a/10) on ikişer (225b/03).

2.2.2.2. Ünsüz ikizleşmesi

İç seste iki ünlü arasında bulunan ve vurguyu üzerinde bulunduran ikinci hece başındaki ünsüzlerin, açık ve zayıf boğumlanmalı ilk hece ünlülerinin etkisi altında kendi hece sınırlarını aşacak bir yoğunlukla boğumlanmaları sonucunda söz konusu ünsüzdeki tekrarlanmayı gösteren ses olayına ünsüz ikizleşmesi denir (Korkmaz, 2007: 231).

elig ve *ısıġ* kelimeleri Eski Türkçeden Batı Türkçesine geçerken kelimelerin sonundaki *g* ve *ġ* sesleri düşmüş ve bu düşüşün izi olarak kelimelerin sonundaki *l* ve *s* ünsüzleri ikizleşmiştir. Bu kelimeler metinde ikiz ünsüz olarak kullanılmıştır.

elli (235a/24) < ET. elig ıssıdır (266b/09) < ET., OT. isig

yaşşı (153a/25) < ET. yası

Bugünkü ortak söyleyişte tek ünsüzle kullanılan kimi kelimeler metinde orijinal şekilleriyle ikiz ünsüzlü olarak kullanılmıştır:

ammā (156b/05) < (Ar.) amma kerre (156b/12) < (Ar.) kerre

ṣaffında (157b/09) < (Ar.) ṣaff teneffüs (168b/13) < (Ar.) teneffüs

ittiffāḳ (173b/07) < (Ar.) ittifāḳ

Bugünkü ortak söyleyişte hâlâ ikiz ünsüz ile kullanılan bazı kelimeler metinde de aynı şekilde kullanılmıştır:

zerrīn (158a/13) < (Far.) zerrīn

muḥarrif (161b/22) < (Ar.) muḥarrif

tecessüse (158b/11) < (Ar.) tecessüs

teʾessüf (186a/24) < (Ar.) teʾessüf

müvekkil (193a/02) < (Ar.) müvekkil

tefekküre (203a/19) < (Ar.) tefekkür.

2.2.2.3. Ünsüz benzeşmesi (ünsüz uyumu)

Türkçe ünlü uyumlarının yanında ünsüz uyumlarıyla da dikkat çekmektedir. Şöyle ki Türkçede ötümsüz (sert) ünsüzlerden sonra ötümsüz; ötümlü (yumuşak) ünsüzlerden sonra ötümlü ünsüzler gelmektedir. Bu nedenle birçok ekin ötümlü ve ötümsüz iki şekli vardır: (+da, +de, +ta, +te / +ca, +ce, +ça, +çe / +gın, +gin, +kın, +kin) gibi (Efendioğlu ve İşcan, 2010: 138-139).

Ötümsüz (sert) ünsüzlerin benzeşmesi, Türkçede ötümsüz ünsüzlerden (p, ç, t, k, f, s, ş, h) sonra yine ötümsüz ünsüzlerin gelmesi olayıdır. Ötümsüz ünsüz benzeşmesi kelimeye eklenen eklerin yanında kelime içinde de görülebilir. Bugünkü ortak söyleyişte tam olarak kendini gösteren bu benzeşmeyi metinde tam olarak görmek mümkün değildir. Ötümsüz ünsüzlerden sonra gelen ötümlü ünsüzler aynen kullanılmış, herhangi bir benzeşmeye uğramamıştır. Bu durum o dönemde kullanılan eklerin yazımının kalıplaşmasıyla ilgilidir. Bu ekler şunlardır:

2.2.2.3.1. İmlâsı kalıplaşmış ekler

Sedalı ünsüzlerle başlayan bazı eklerin, tıpkı Eski Türkçede olduğu gibi, Eski Anadolu Türkçesinde ve dolayısıyla incelenen metinde de ünsüz uyumunu bozduğu görülmektedir. Metinde bu şekilde olan ekler şunlardır:

+dIr Bildirme eki

olmaktır < olmaḳdır (170a/23)

gerektir < gerekdir (170b/04)

eylemiştir < eylemişdir (170b/16)

alâmettir < ʿalāmetdir (182b/15)

sabahtır < ṣabāḥdır (198b/14)

iştir < işdir (236a/19)

pestir < pesdir (151b/03).

-dIr Fiilden fiil yapma eki

ettirdi < etdirdi (236a/11)

iriştirdiler < irişdirdiler (227b/12)

kapattırdım < ḳapatdırdımā (253b/25)

yirleştirdi < yirleşdirdi (231b/18)

unuttırdım < unutdırdım (257b/16)

kestirdi < kesdirdi (265b/16)

diktirdi < dikdirdi (165a/07)

açtırdup < açdırdup (235b/04)

çektirdi < çekdirdi (206b/17)

yaptırdı < yapdırdı (208a/24).

-dI Görülen geçmiş zaman eki

yıktı < yıḳdı (225b/04)

kesti < kesdi (239a/25)

fırlattı < fırlatdı (227b/07)

uzattı < uzatdı (241a/06)

açtı < açdı (238b/01)

buluştı < buluşdı (231a/04)

çarptı < çarpdı (145a/19)

kaptı < ḳapdı (238b/06).

tıktı < ṭıḳdı (253b/19)

esti < esdi (284b/19)

oturttı < oturtdı (233b/23)

geçti < geçdi (232a/18)

olınmıştı < olınmışdı (227a/25)

irişti < irişdi (243a/07)

öpti < öpdi (276a/11)

+dA Bulunma hâl eki

tarafta < ṭarafda (230b/24)

selefte < selefde (154b/21)

mecliste < meclisde (233b/24)

hususta < ḫuṣūsda (167a/02)

elbette < elbetde (231b/12)

çenkte < çenkde (230a/15)

işretgāhta < ʿişret-gāhda (226b/13)

telaşta < telāşda (235a/19)

başta < başda (276b/20)

dönişte < dönişde (225b/19)

tahtta < taḥtda (234a/25)

surette < ṣūretde (241a/15)

eflakta < eflāḳda (170a/01).

+dAn Ayrılma hâl eki

kılıçtan < ḳılıçdan (250b/08) ağaçtan < aġaçdan (203a/06)

içten < içden (157b/23) kardaştan < ḳardaşdan (248a/10)

taştan < ṭaşdan (275a/03) ateşten < āteşden (270b/06)

hāb-gāhtan < ḫāb-gāhdan (225a/20) şahtan < şāhdan (248b/01)

kafesten < ḳafesden (225a/11) attan < atdan (244a/14)

seyahatten < seyāḥatden (273a/10).

-dIḳ Sıfat-Fiil Eki

oldıḳdan (269b/09) başdıḳda (279a/03)

baḳdıḳda (165b/08) bıraḳdığıñız (208a/16)

çekdigimdir (244b/05) söyleşdigimiz (148a/10)

gitdigi (179b/03).

+cI İsimden İsim Yapma Eki

bek+çi > bekci (219b/01) çift+çi > çiftci (239a/16)

iş+çi > işcileri (212a/02).

2.2.2.4. Ünsüz yumuşaması

Türkçede kelime sonunda yer alan ötümsüz (sert) ünsüzler *(p, ç, t, k)* ünlü ile başlayan bir ek aldığında iki ünlünün arasında kaldıklarından yumuşayarak *(b, c, d, g/ğ)*'ye dönüşürler. Bu olaya Türkçede sert ünsüzlerin yumuşaması adı verilir. Süreksiz sert ünsüzlerin titreşimsiz olması ve ünlü ile başlayan bir ek alması kelime sonunda ünlü-ünsüz çatışmasını ortaya çıkarır ve o kelimenin telaffuzu zorlaşır. İşte bu zorluğu gidermek için dil yumuşama olayını devreye sokar (Efendioğlu ve İşcan, 2010: 132). Metinde ünsüz yumuşaması çeşitli şekillerde gerçekleşmiştir:

2.2.2.4.1. Kelime sonundaki seslerde yumuşama (ötümlüleşme)

Türkçede kelime sonunda bulunan *ç, k, ḳ, p, t* konsonantları iki vokal arasında sedalılaşır ve yumuşarlar. Bunlardan *ç, p, t* sadece sedalılaşırlar, *ç-c, p-b, t-d* olur: *agaç+ı > agacı, dip+e > dibe, geçit+i >geçidi* gibi. İki vokal arasında kalan *k* ve *ḳ*

ise önce sedalılaşarak yerlerini sedalıları olan *ġ* ve *ġ*'ya bırakırlar; fakat bununla kalmayarak sonra hemen yumuşar ve yumuşak *ğ* şekline geçerler: *bilek+i > bilegi > bileği, ayaḳ+a > ayaġa > ayağa* gibi (Ergin, 2003: 63).

Metinde tespit edilen yumuşama (ötümlüleşme) örnekleri şunlardır:

k>g Ötümlüleşmesi

getürdik+i > getürdigi (200b/02)

içmek+e >içmege (200b/07)

gelecek+in > gelecegiñ (201b/22)

tedārük+i > tedārügi (204a/21)

çenk+e > çenge (204b/04)

bilek+i+n+den > bileginden (205a/19)

tāzelik+i+me > tāzeligime (207b/21)

gerek+i > geregi (208a/17)

emdik+in > emdigiñ (213b/01)

söyledük+i > söyledügi (217a/24).

ḳ>ġ Ötümlüleşmesi

olduḳ+ın > oldugın (201b/20)

ḳalpaḳ+ın > ḳalpağın (212b/22)

ayaḳ+ı+n+a > ayağına (213a/10)

odalıḳ+ı+n+dan > odalığından (218a/21)

ḳomaḳ+ı > ḳomağı(220a/10)

fużūllıḳ+ı > fużūllığı (221a/05)

varmaḳ+a > varmaġa (213a/02)

bağlamak+a > bağlamaġa (225b/16)

ṭaraḳlıḳ+a > ṭaraḳlığa (235a/11)

olduḳ+u > oldugu (283a/10)

oturduḳ+ı > oturdu*ġ*ı (219a/23).

Metinde ḳ ünsüzünden sonra ünlü ile başlayan ek gelmesine rağmen *ġ* ünsüzüne dönüşmeyen Arapça ve Farsça kelimeler de bulunmaktadır.

ittifāk+ı > ittifākı(230a/07)

ḫalḳ+ı > ḫalḳı (237a/21)

ḥaḳḳ+ı > ḥaḳḳı (246a/10)

iştiyāḳ+ı > iştiyāḳı (264a/13)

ʿumḳ+ı > ʿumḳı (269b/21)

ʿaşıḳ+ı >ʿaşıḳı (278a/25)

ṭumṭuraḳ+ı > ṭumṭuraḳı (146b/15)

āfāḳ+a > āfāḳa (146b/15).

t>d Ötümleşmesi

yedek (242a/02) < OT. yet-ek

idüp (242a/06) < ET. (Uyg.) et-

gidüp (212b/25) < OT. kit- < ET. ket-

adına (214a/14) < ET.at

Arapça ve Farsça bazı kelimeler Türkiye Türkçesinde */t/*'li olarak kullanılmasına rağmen metinde ötümlüleşerek */d/*'li olarak kullanılmıştır.

murādıñız (220b/22) ḳāġıdı (213b12)

ümīd (210b/13) pūlād (219a/24)

Metinde bulunan kimi yabancı kelimelerin sonu */t/*'li olmasına ve kendisinden sonra ünlü ile başlayan bir ek gelmesine rağmen */d/*'ye dönüşmedikleri görülmüştür.

devletim (234a/25) vaḳti (218a/06)

ḫarekete (146b/16).

Metinde yine bazı Türkçe kelimeler de sonu */t/*'li olmasına ve kendinden sonra ünlü ile başlayan ek gelmesine rağmen */d/*'ye dönüşmemişlerdir.

üst+i > üsti (215b/14) ḳat+ım > ḳatım (170b/02).

ç>c Ötümlüleşmesi

gice (215b/08) < ET. kiç-e, keç-e

güciyle (149b/01) < ET., OT. küç

ḳılıcın (217b/15) < ET., OT. ḳıl+(ı)ç

avuca (255b/22) < OT. avuç < ET. (Uyg.) adut

ucı (229a/17) < ET. uç

tācıñ (180b/16) < (Far.) taç

ḳıcın (243b/20) < ET. köç

burcına (249a/09) < (Ar.) burç

Metinde bazı Türkçe kelimeler, ünlü ile başlayan ek almasına rağmen, ötümlüleşmemiştir.

aġaçın (203a/02) < ET. ıgaç

saçı (272b/05) < ET. , OT. saç

üçinci (274a/24) < ET. , OT. üç

p>b Ötümlüleşmesi

dibine (187b/03) < OT. tüp

Metinde aynı kelimelerin ünlü ile başlayan bir ek aldıklarında bazı yerlerde ötümlüleştiği bazı yerlerde de aynı */p/*'li şeklini muhafaza ettikleri görülmüştür. Bu durum bazı Türkçe kelimelerde de görülmektedir:

deste-çūpı (196a/06)

ṭopı (276a/06)

ṭopuḳlarına (197a/05) < OT. topık < ET.tobık

ṭopuz (270b/01) < OT. topuz (to-p + uz)

Metinde bazı Arapça ve Farsça kelimelerde, kendisinden sonra ünlü ile başlayan bir ek geldiği zaman */p/*'lerin */b/*'leştiği görülmektedir. Zaten bu kelimelerin

orijinal şekilleri de */b/*'lidir. Fakat bugünkü ortak söyleyişte */p/*'li olarak kullanılmaktadır.

cevāb+ı > cevābı (187a/05)

ṣāḥib+i > ṣāḥibi (187b/12)

kebāb+ı > kebābı (217a/02)

aḥbāb+ı > aḥbābı (219a/12)

şarāb+ı > şarābı (219a/23)

münāsib+i > münāsibi (233a/21)

ḥesāb+ı >ḥesābı (240a/03)

esbāb+ı > esbābı (246b/25)

cānib+i > cānibi (261b/25).

2.2.2.4.2. Kelimelerin içinde ötümlüleşme

t>d Ötümlüleşmesi

yedek (249b/21) < OT. yet+ek

yidi (145b/25) < OT. yeti, yetti < ET. yiti

ç>c Ötümlüleşmesi

ET. kiçe > keçe > gece: gice (148a/24), (152b/25)

gice kelimesi metinde ötümlüleşmeden *giçe* şeklinde de kullanılmıştır.

giçe (202a/11), (225a/08)

ET. acıġ > OT. açıġ > acı: acı (151a/18), (257b/12).

p>b Ötümlüleşmesi

ET. (Uyg.) ḳapaġ > OT. ḳapuġ > ḳapu: ḳapu (221b/25), (276a/22).

Türkiye Türkçesinde ötümlüleşmiş; ama metinde ötümlüleşmemiş kelime de bulunmaktadır.

(Fars.) çābük > çapuḳ/çapik: çapiklik (175a/06), çapuḳ (151a/17).

2.2.2.4.3. Eklerde ötümlüleşme

+lıḳ, +lik/+lıġ, +lig İsimden isim yapma eki

tīġ-zenlik+e > tīġ-zenlige (242a/12)

şenlik+e > şenlige (266b/05)

küştegīrlik+e > küştegīrlige (280a/12)

yemeklik+e > yemeklige (284b/25)

cāriyelik+e > cāriyelige (153a/13)

cāsūslıḳ+a > cāsūslıġa (163b/16)

tuġlıḳ+a > tuġlıġa (184a/25)

ḳuşcılıḳ+a >ḳuşcılıġa (186b/04)

ṭaraḳlıḳ+a >ṭaraḳlıġa (199b/16)

ortalıḳ+a > ortalıġa (283a/22).

-(ı)ḳ, -(i)k/-(ı)ġ, -(i)g Fiilden isim yapma eki

delük+i>delügi(273b/01).

+cıḳ, +cik>+cıġ, +cig İsimden isim yapma eki

ḳocacıḳ+ım > kocacıġım (253b/03)

aġacuḳ+ım > aġacuġım (188b/25).

-dıḳ, -dik, -duḳ, -dük/-dıġ, -dig, -duġ, -düg Sıfat-Fiil eki

getürdik+i > getürdigi (172a/17)

eyledik+im+e > eylediğime (185b/18)

geldük+imiz+i > geldügimizi (169b/07)

bildük+i > bildügi (170a/13)

oturduḳ +ı > oturdıġı (175a/01)

ḳullandıḳ+ı > ḳullandıġı (184a/08)

olduḳ+ı+n+ı > olduġını (172b/07)

yıḳulduḳ+ı > yıḳuldugı (173a/13).

-maḳ, -mek/-maġ, -meg İsim-Fiil eki

bilemek+e > bilemege (171a/14)

eylemek+e > eylemege (171b/02)

içmek+e > içmege (185a/02)

ovuşdurmaḳ+a > ovuşdurmaġa (170b/14)

almaḳ+a > almaġa (187b/09)

şatmaḳ+a >**ş**atmaġa (188b/25).

-t- Fiilden fiil yapma eki

gözedirdi (189a/06) < ET. , OT. közet-

-acaḳ, -ecek/-acaġ, -eceg Sıfat-Fiil eki

gelecegi ṭarafa (173b/07)	koyacaġı (175b/07)
feṭḥ idecegin (181b/17)	olacaġı (197a/11)
idecegiñ (195a/21)	alacaġım (231b/13)

getürecegünden (147a/01).

2.2.2.5. Ünsüz düşmesi

Kelime içinde bir ünsüzden önce, kelime sonunda veya kaynaşma olayı ile iç seste *r, n, l, f* gibi akıcı ve sızıcı ünsüzler ile *y, g, ğ, k, h* gibi ünlüleşme ve sızıcılaşarak erime özelliği taşıyan ünsüzlerin kaybolması olayına ünsüz düşmesi denir (Korkmaz, 2007:231). Metinde tespit edilen ünsüz düşmeleri şunlardır:

a) g/ġ Düşmesi

Oğuz grubuna giren lehçelerde, Eski Türkçenin iç seste hece başı, hece sonu ve kelime sonu *g*'lerinin eriyip kaybolması bir ünsüz düşmesi olayıdır: *açıġ > acı, çerig > çeri, kudug > kuyu, ulug > ulu, kışlag > kışla, yaylag > yayla, kurtgar- > kurtar-, suvgar- > suvar-, başkar- > başar-* (Korkmaz, 2007:231). Metindeki *g/ġ* düşmesi örnekleri şunlardır:

acı (171b/24) < OT. açıġ < ET. acıġ

ḳapu (221b/25) < OT. ḳapuġ < ET. ḳapaġ, ḳapı

elli (235a/24) < ET. elig

ḳatı (183a/20) < OT. ḳatġı, ḳatıġ < ET. ḳatıġ

ṣarı (274a/01) < ET. , OT. sarıġ

ısıcağı (268a/07) < OT. isi-g+cak

ulu (178a/16) < ET. , OT. uluġ

ölü (169b/25) < ET., OT. ölüg

oṭa (244a/25) < ET. otaġ

ḳışla (215b/10) < ET., OT. ḳışlaġ

Metinde sayı sıfatı olarak kullanılan *yigirmi* kelimesi Eski Türkçedeki şekliyle kullanılmıştır:

yirmi < yigirmi (146b/19) < ET., OT. yigirmi

Bugünkü ortak söyleyişte *ödül* şeklinde kullanılan kelime metinde Anadolu ağızlarındaki şekliyle kullanılmıştır:

ödül < ögdül (206a/07)

g/ġ ünsüzlerinin düşmesi metindeki bazı eklerde de görülmektedir. Bunlar şunlardır:

+(ı)ġ/+(i)g > +ı/+i Belirtme hâl eki

Eski Türkçede başlangıçta isimlerden sonra *+g, +ġ*; iyelik ekli kelimelerden sonra *+n*; zamirlerden sonra *+nı, +ni* olmak üzere üç türlü akkuzatif eki kullanılırdı. İsimlerden sonra kullanılan *+g, +ġ* akkuzatif eki zamanla değişime uğramıştır ve konsonantla biten isimlerde önüne gelen yardımcı vokali sonradan kendi bünyesine alarak *+ıġ, +ig, +uġ, +üg* şekline geçmiştir. Batı Türkçesinde sonundaki *g* ve *ġ* sesleri düştüğü için isimlerden sonra gelen akkuzatif eki *+ı, +i* şekline geçmiştir (Ergin, 2003:232). Metinde belirtme hâl ekinin kullanıldığı kelimelerden bazıları şunlardır:

ḫaberi (172a/19) ḳızı (172b/23)

ol ālātı (173a/10) aḥvāli (175a/01)

Ḳarṭās'ı(172b/01) bu cevābı (173a/05)

āhūyı (173b/13) tīġi(175a/11)

+lıġ/+lig>+lu/+lü İsimden isim yapma eki

Eski Türkçede *+lıġ, +lig, +luġ, +lüg* şeklinde iken Eski Anadolu Türkçesi döneminde *ġ/g* ünsüzlerinin düşerek kendisinden önceki ünlüyü yuvarlaklaştırmasıyla Eski Anadolu Türkçesinde bu ekin sadece *+lu/+lü* şekilleri kullanılmıştır. Metinde de Eski Anadolu Türkçesindeki kullanımlara uyan birçok kelime bulunmaktadır.

başlu (182a/08) < OT. başlıġ yüreklü (178a/03) < OT. yüreklig

pāylu (182b/06) küngürelü (180a/08)

baġlu (186a/03) < ET. baġ+lıġ çenberlü (184b/05)

diyārlu (201a/09) devletlü (184b/09)

atlu (206a/23) < OT. atlıġ yirlü (200b/18)

ḳabżalu (238a/22) kilidlü (260b/03)

ḳuşaḳlu (276a/07) yüzlü (271b/01)

egerlü (282b/09)

+ġaru/+gerü >+aru/+erü Yön ekleri

Ek Eski Türkçede *+ġaru/+gerü* şeklinde iken Batı Türkçesine geçerken *ġ/g* ünsüzleri düşmüştür. Eski Anadolu Türkçesinde *+aru/+erü* şeklinde kullanılmıştır. Metinde de Eski Anadolu Türkçesindeki kullanıma uyan kelimeler bulunmaktadır.

ilerü (174a/05) < ET. , OT. il+gerü

içerü (172b/06) < ET. iç+gerü

yuḳaruya (216b/21) < ET. yoḳ+garu

Metinde *berü* kelimesi herhangi bir değişime uğramadan Eski Türkçedeki şekliyle kullanılmıştır.

berü (174b/05) < ET., OT. berü

-ġınca/gince>-ınca/-ince Zarf-Fiil eki

Eski Türkçede *-ġın, -gin* ile *+ça, +çe* eşitlik ekinin birleşmesiyle ortaya çıkan bu ek Batı Türkçesine bünyesindeki *g/ġ* ünsüzlerini düşürerek *-ınça, -ince* şeklinde geçmiş, Eski Anadolu Türkçesinde uzun zaman bu şekilde kullanılmıştır. Osmanlıcada ek *c*'li şekle sokularak ve vokal uyumuna bağlanarak bugünkü şekiller ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003: 342). Metinde *-ınca/-ince* şeklindeki kullanım söz konusudur.

olınca (176a/12)	gidince (173a/24)
ḳalḳınca (180b/20)	gelince (174b/09)
ṣorınca (182a/13)	yüriyince (177b/04)
aġsırınca (186b/03)	düşürince (183a/06)
baḳınca (186b/05)	görince (183a/18)
ḳayınca (193b/15)	geçince (184b/05)

-ġan/-gen>-an/-en Sıfat-Fiil eki

Eski Türkçede *-ġan/-gen* şeklinde kullanılan ek, Batı Türkçesine geçince *ġ/g* ünsüzlerinin düşmesi ile Eski Anadolu Türkçesinde *-an/-en* şeklinde kullanılmıştır. Metinde de Eski Anadolu Türkçesindeki kullanım görülmektedir.

olan (173b/11)	gelen (187a/15)
oturan (181a/09)	öldüren (190b/23)
çalınan (187a/13)	isteyen (192b/25)
ḳalan (193b/14)	eken (195b/06)
çıḳan (197b/18)	yiyen (196a/01)

+ġa/+ge>+a/+e Yönelme hâl eki

Eski Türkçede *+ġa/+ge* şeklinde kullanılan ek, Batı Türkçesine geçerken çekim eklerindeki *ġ/g* ünsüzlerinin düşmesi ile *+a/+e* şeklinde kullanılmıştır. Ekin metindeki kullanımı +a/+e şeklindedir.

nāylara (184b/05)	ʿişrete (184b/21)
şikāra (184b/18)	yire (185a/04)

baña (199a/02)	kemāne (185a/12)
meydāna (199a/09)	dīve (201a/10)
pādişāha (215a/05)	Belḫ'e (201a/15)

b) y- Ünsüzünün düşmesi

Eski Türkçede *y*-'li ve *y*-'siz *em/yem "ilaç", ıġla-/yıġla-, ır/yır "şarkı", ig/yig "hastalık", ir/yir, yer "yer"; inçke/yinçke* kullanımlar görülmekteyken Yenisey ve Orhan yazıtlarında *yılpaġut "yiğit"* örneği dışında *alpaġu, ıġaç, ıḍ- "göndermek", ıḍma-, ırak* gibi *y*-'siz türler daha yaygındır. Kaşgarlı Mahmut XI. yüzyılda Oğuzların sözcük başındaki *y*-'leri attıklarını bildirmektedir (Korkmaz, 2013: 47). Kaşgarlı'nın bahsettiği *y->Ø* değişimi, Eski Anadolu Türkçesinin Azeri kolunda ve Türkiye Türkçesinin Doğu Anadolu ağızlarında daha fazla görülmektedir. Eski Anadolu Türkçesinde ise bu durum geçerli değildir ve Eski Türkçenin *y*-'li şekilleri devam ettirilmiştir. Metinde çoğunlukla *y*-'li kullanımlar görülmektedir.

yılan (208b/20)	yaturup (201b/09)
yılduz (239b/21)	yidi (201b/25)
yol (204b/02)	yorġun (202b/18)
yir (200a/22)	yalıñız (202b/23)
yigirmi (200b/24)	yüzdürüp (203b06)

Metinde *y*- ünsüzünün düştüğü örnekler şunlardır:

aġlamaġa (205a/25) < ET. (Uyg.) yıġla-

ıraḳ (185a/07) < OT. yırak < ET. ırak

ince (270b/21) < ET. yinçge < ET. yinçge, yinçke

iplik (270a/21) < OT. yıp < ET. yıp, yip

incitme (199b/23) < OT. yunçıt-, yunçut-

c) Orta hece ünsüzü -l-'nin düşmesi

Eski Türkçede *keltür-, oltur-* şeklinde kullanılan iki kelime metinde *-l-* ünsüzünün Eski Anadolu Türkçesinde düşmesiyle *getür-, otur-, olur-* şeklinde kullanılmıştır. Metinde de aynı durum söz konusudur.

getürdim (200a/15) < ET. ketür- < ET. kel-tür-

oturup (200b/01) < OT. oltur-, oldur- < ET. oltar-, olur-

d) Kelime başı b- ünsüzünün düşmesi

b- sesi Türkçede sağlam bir ses olup Türkçenin bütün lehçelerinde kullanılmıştır. Bununla birlikte, Eski Türkçedeki *bol-* fiilinin Eski Anadolu Türkçesi döneminde, bazı çağdaş lehçe ve ağızlarda *b-*'siz şekliyle kullanıldığı görülmektedir. Eski Türkçe metinlerde *ol-* şekli görülmediği için kelimenin *bol-* fiilinin başındaki *b-*'nin düşmesiyle ortaya çıktığı düşünülmektedir (İlhan, 2009: 45-46). Metinde kelime başındaki *b-*'nin düştüğü iki kelime tespit edilmiştir.

olan (199b/23) < ET., OT. < bol-

ile (260b/22) < ET., OT. bile-birle

Metinde ayrıca kelime sonunda b ünsüzünün düştüğü su kelimesi de görülmektedir.

ṣu (270a/13) < OT. sūf < ET. sub, suw

2.2.2.6.Hece düşmesi (hapoloji)

Bir gramer birliğinde arka arkaya gelen ve ses bakımından birbirine benzeyen iki heceden birinin bazen eridiği, düştüğü görülür. Böylece, o iki hece bir hece hâline gelir. Bu ses olayına hece düşmesi denir. Meselâ: *durur > -dur, yorır > -yor, pekiyi > peki* olmuştur (Ergin, 2003: 52). *-yor* şimdiki zaman eki *yorı-"yürümek"* fiilinin *yorı-r* geniş zaman şeklinden çıkmıştır. Eski Anadolu Türkçesinde hep birleşik fiil çerçevesi içinde kullanılan bu *yorır* Osmanlıcada haploloji(hece düşmesi) yolu ile ekleşmiş ve böylece *-yor* eki ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003:296). Hece düşmesi diğer ünsüz düşmesi olaylarından farklıdır. Hece düşmesinde (ünsüz+ünlü)'den oluşan bir hece düşmektedir. Türkçe yan yana gelip, birbirine benzeyen eklerden birini zamanla düşürmektedir. Hece düşmesi yoluyla ortaya çıkan *-yor* ekinin metinde kullanıldığı örnekler bulunmaktadır:

geliyor (205a/13)	bulıyor (227a/24)
götüriyor (205a/23)	ṭurıyor (228b/16)
ideyor (208a/05)	geçeyor (255b/06)
ḳırayor (220a/01)	oturıyor (261a/11)

Eski Türkçede ana yardımcı fiil önce *er-* iken sonradan buna *tur-* yardımcı fiili de katılmıştır. Eski Türkçede üçüncü şahısların *turur, tururlar* yardımcı fiili aynı fonksiyonla Batı Türkçesine de geçmiş ve bildirme üçüncü şahıslarının temelini teşkil etmiştir. Tabiî bu fiil *t-d* değişmesi ile Batı Türkçesine *durur, dururlar* şeklinde geçmiştir (Ergin, 2003:316). Hece düşmesi yoluyla ortaya çıkan *+dır, +dir, +dur, +dür* eklerinin metinde kullanıldığı kelimelerden bazıları şunlardır:

budır (201b/05) nedir (205a/05)

kimdir (206a/06) ʿaskerdir (207a/24)

aḫşamdur (145a/24) budur (146a/05)

ḫavāşındandur (146a/17) göçdür (236a/11)

gündür (259b/05).

Metinde hece düşmesinin görüldüğü başka örnekler de vadır:

ölmiyim (190a/12) < ölmeyeyim

dökedurım (247b/12) < dökedurayım

seksan (284a/02) < sekiz+on

ṭoḳsan (264b/22) < tokuz+on

nesne (270a/06) < ne+erser+ne

2.2.2.7. Ünsüz değişmeleri

Türk dilinin gelişimini en eski yazılı belgeler olan Eski Türkçe döneminden itibaren aşama aşama takip edebilmek mümkündür. Böylece, bugünkü Türkçede var olan kelimelerin çoğunun hangi fonetik hâdiseler geçirdiği bilimsel anlamda tespit edilebilmektedir. Bugün ortak söyleyişteki hemen her kelime, çeşitli sebeplerle birtakım ses değişikliklerine maruz kalmış ve bu kelimelerin hepsinin kendince bir hikâyesi oluşmuştur. İncelenen metinde ünsüz değişikliğine uğrayan birçok kelime bulunmaktadır. Bu değişiklikleri şu şekilde sınıflandırabiliriz:

2.2.2.7.1. k>g değişmesi

Türkçenin devre farklarını gösteren özelliklerden birisi *g* ve *ġ* sesleridir. Eski Türkçede kelime başlarında *g* sesi yoktu. Batı Türkçesinde kelime başında

gördüğümüz *g*'ler Eski Türkçede k şeklinde idi. Yani Eski Türkçede *k* ile başlayan bazı kelimeler Batı Türkçesine geçerken başlarındaki *k*'yi *g*'ye çevirmişlerdir: *körmek* > *görmek, kelmek* > *gelmek, köñül* > *göñül, kök* > *gök, kün* > *gün* gibi (Ergin, 2003: 84-85).

Metinde *k* ile okunan ve bugünkü ortak söyleyişte aynı şekliyle kullanılmaya devam eden kelimeler bulunmaktadır:

kendülerin (158b/01) ḳapu (271b/06)

ḳarşu (274b/15) ḳara (274b/01)

kesek (230a/08) kimse (231a/22).

Kelime başındaki *k*'lerin Batı Türkçesinde *g*'ye dönüşerek, metinde *g*'li şekilleriyle kullanıldığı kelimeler de bulunmaktadır:

gice (229a/02) < ET. kiç + e

gec- (241a/23) < ET. , OT. keç-

gelüp (228a/02) < ET. kel-

gelen (229a/12) < OT. kel-en < kelgen < kel-e-gen

gemi (233a/22) < ET., OT. kemi, kimi

gerekdir (229a/04) < OT. kerek < ET. kergek

gerüden (262b/12) < OT. kirü < ET. kerü, kirü

getürüp (230a/01) < ET. ketür- < kel-tür-

geyük (188a/21) < ET., OT. keyik

gezerek (230a/21) < ET.,OT. kez-

gibi (228b/22) < OT. kip + i

girüp (228b/07) < ET.,OT. kir-

gitdi (229b/01) < ET. ket-

giyüp (243b/06) < ET. kiy- < key- < ked-

giydirdi (229b/07) < ET., OT. kedür-

göçdür (236a/11) < ET., OT. köç

gök (249b/24) < ET. kök

gönderdi (228b/12) < OT. köndger- < ET. (Uyg.) köntür-

göñül (236b/10) < ET. köngül

görüp (229a/17) < ET. , OT. kör-

göre (229b/15) < ET. kör-e

gösterince (229a/03) < OT. körküt- < ET. körkit-

gözleri (229a/20) < ET., OT. köz

güciyle (235a/11) < ET., OT. küç

gülüp (235a/05) < ET. kül-

günde (228b/17) < ET., OT. kün

güzel (239a/11) < ET. köz + el

kavga < ġavġā (254b/04) < (Far.) ġevġā

2.2.2.7.2. ḳ>ḫ değişmesi

ḳ-ḫ değişikliği kelime içinde, kelime ve hece sonunda görülen bir değişikliktir. Metinde bu değişiklik daha çok kelime içerisinde gerçekleşmiştir.

Batı Türkçesinde bu değişiklik Eski Anadolu Türkçesinde sıklıkla karşımıza çıkmaktadır: *ayaḳ > ayaḫ, çıḳan > çıḫan, yaḳan > yaḫın* gibi.

Metinde çok sık kullanılan *daḫı* kelimesinde bu değişim bâriz bir şekilde görülmektedir: *taḳı > daḫı*

Ayrıca; *aḳşām > aḫşām, yoḳsa > yoḫsa* kelimelerinde de bu değişimi görebiliriz:

aḫşām (230a/12) < aḳşām yoḫsa (230a/23) < yok + ise

Metinde aynı kelimenin iki farklı şekilde yazıldığı örnek de bulunmaktadır:

ḳorḳu (166a/21) – ḳorḫu (283b/02)

Bugünkü ortak söyleyişte değişime uğramış, ama metinde *ḳ*'lı şekliyle kullanılan kelimeler bulunmaktadır:

hangi < ḳanġı (263b/11) < ET. kanyu

hani < ḳanı (238b/01) < OT. ḳanı < ET. ḳanu

hep (236b/04) < ET. kop

2.2.2.7.3. b > v değişmesi

Eski Türkçede kelime başında *v* sesi bulunmazken Batı Türkçesinde bazı kelimelerde *v* sesi bulunduğunu görülmektedir. Kelime başlarındaki *b-v* değişikliği Eski Türkçe ile Batı Türkçesi arasında olmuştur. Batı Türkçesinde kelimelerin başındaki *v*'ler Eski Türkçede *b* şeklinde idi: *bar > var, barmak > varmak, birmek > virmek > vermek* gibi (Ergin, 2003: 84).

Metinde *v* ünsüzü ile kullanılan aslında *b*'li olan kelimeler bugünkü ortak söyleyişte de *v*'li olarak kullanılmaktadır:

varup (229b/14) < ET. bar- virüp (229a/10) < ET. bir-

vardır (231b/13) < ET. , OT. bar yavuz (172b/25) < ET. yabız

Metinde çokluk birinci şahıs ekinin *+vuz, +vüz* olarak çekimlendiği örnek de bulunmaktadır. Bu ekteki b-v değişikliği *biz* zamirindeki *b*'nin *v*'ye dönüşmesi ve *v* ünsüzünün etkisiyle ünlüyü yuvarlaklaştırması neticesinde olmuştur:

çıḳaravuz (201b/06)

2.2.2.7.4. b > p değişmesi

Türkçede *b-p* değişikliği kelime başında görülür. Türkçede aslında *b* ile başlayan bazı kelimeler, sonradan *p*'ye dönmüşlerdir. Kelime başındaki *b-p* bakımından Eski Anadolu Türkçesi umumiyetle *b* tarafındadır. Bu *b*'lerin *p* olması ise aynı devre sonlarında başlamıştır. *bek > pek, barmak > parmak, biş- > piş-* misallerinde olduğu gibi (Ergin, 2003: 83).

Metinde */b/* ve */p/* ünsüzlerinin standartlaşmadığını görmekteyiz. Müstensih her ikisini de kullanmıştır, aynı kelime metnin farklı yerlerinde */b/*'li ve */p/*'li şekilde yazılmıştır:

parmaḳları (245b/05) – barmaḳ (168b/08)

poġaça (189b/02) – boġaca (189b/17) < OT. boġ + ça

Bugünkü ortak söyleyişte *p*'li kullanılan kelimeler metinde farklı kullanılmıştır:

sapla- < ṣabla- (262b/14)

ip < ib (205a/12)

parla- < barla- (145b/25)

Metinde Farsça bir kelimenin yazılışında da farklılıklar bulunmaktadır:

kepūter (267a/07) < (Far.) kebūter

2.2.2.7.5. v > f değişmesi

Metinde fazla görülen bir ünsüz değişimi değildir. Eski Türkçede yazılışı */v/*'li iken metinde */f/*'li yazılan sadece bir kelime tespit edilmiştir:

yufḳa (261a/24) < OT. yuw + ka

Arapçada *şavk "ışık"* şeklinde kullanılan kelime metinde farklı kullanılmıştır:

şafḳı (269b/20) < (Ar.) şavḳ

Bugünkü ortak söyleyişte *öfke* şeklinde kullanılan kelime metinde Anadolu ağızlarındaki şekliyle kullanılmıştır:

öfke < öyke (245a/21) < OT. öfke-öpke < ET. övke-öpke

2.2.2.7.6. n > ñ değişmesi

Türk runik harfli yazıtlarda */n/* ünsüzü sadece belirli isim ve fiil çekim eklerinde */g/* ünsüzüyle değişkenlik göstermiş, kelimelerin kök ve gövdelerinde ve diğer eklerde aslî şeklini korumuştur.

Eski Türkçe döneminden beri varlığını devam ettiren */n/* ünsüzünün metinde nazal *n (ñ)*'ye dönüştüğü birkaç örnek tespit edilmiştir. Bu kelimelerin Eski Türkçeden günümüze değişimleri şu şekildedir:

bana < baña (153a/07) < baña < benge < ben + ge

sana < saña (167b/12) < OT. sanga < ET. saña (sen+ge)

2.2.2.7.7. n>m değişmesi

ben kişi zamirine getirilen ilgi eki, Eski Türkçede ve Eski Anadolu Türkçesinde *+iñ* şeklinde idi. Bu ekin gerek metinde gerekse bugünkü ortak söyleyişte *+im* şeklinde kullanıldığı görülmektedir.

benim (169a/09) < ben+in < ET. , OT. ben, men

Bugünkü ortak söyleyişte *m*'li kullanılan birkaç kelime metinde *n*'li kullanılmıştır:

pembe < penbe (153b/04)

çember < çenber (151a/11)

tembih < tenbīh (176a/13)

cümbüş < cünbüş (177b/22)

2.2.2.7.8. z > y değişmesi

Eski Türkçede *sözleş-* şeklinde kullanılan ve *söyleşmek, sözleşmek, konuşmak* gibi anlamlarda kullanılan kelime, metinde *z>y* değişmesine uğrayarak metinde *söyleş-* şeklinde kullanılmıştır.

söyleşürler (190a/08) < OT. söz+le- < ET. sözle-

2.2.2.7.9. d > y değişmesi

Eski Türkçede iç ve son seste *d>y* değişmesi sık görülen önemli özelliklerden birisidir. Türkçenin tarihî gelişiminde ve şivelerin ayrılmasında önemli bir yeri olan bu değişiklik Eski Türkçenin sonlarında olmuştur. Batı Türkçesi *y* tarafındadır. Dolayısıyla *d-y* değişikliği Batı Türkçesinin içinde değil, Batı Türkçesi ile Eski Türkçe arasında olan bir değişikliktir (Ergin, 2003: 93-94). Metinde *d>y* değişmesine örnek gösterilebilecek kelimeler şunlardır:

ayırup (175a/23) < (Uyg.) adır- < ET. adru-

ayrılup (173b/25) < ET. (Uyg.) adrıl-

boy (177a/20) < ET. bod

eyü (208b/08) < OT. edgü < ET. (Uyg.) edgü (ed+gü)

uyķusız (228a/07) < uyu+ku < ET. udı + ķu

giydirdi < giyürdi (169a/14) < ET., OT. ked-ür-

ķoyup (171a/16) < ET. (Uyg.), OT. ķod-

ayaķ (221a/06) < ET. (Uyg.) adak

doy- < ṭoyardı (264b/12) < ET. (Uyg.), OT. tod-

2.2.2.7.10. y>g değişmesi

Eski Türkçedeki metinlerde karşılaştığımız *yana* kelimesinin metinde hem *yine* hem de *gine* şeklindeki kullanımı y>g değişmesine örnektir.

yine < gine (273b/19) <ET., OT. yana

Arapçada *heybe* şeklinde kullanılan kelime metinde farklı kullanılmıştır:

heybe < hegbe (189b/01)

2.2.2.7.11. ġ>v ve v>ġ değişmesi

ġ>v değişmesi yuvarlaklaşmanın ortaya çıkarmış olduğu bir değişikliktir. Metinde bu değişime uğramış kelimeler şunlardır:

soğuk < **ş**ovuķ (173a/15) < OT. soġuķ < ET. soġıġ, soġıķ

ķoġdı (185b/22) < OT. ķov-

ķulaġuz (277b/25) < ET. , OT. ķulabuz, ķulavuz

sıva- < **ş**ıġadı (238a/21) < ET. suva-

Metinde değişime uğramayıp Eski Türkçedeki kullanımını devam ettiren kelimeler de bulunmaktadır.

söv- < sögerek (228b/24) < OT. sög-

öv- < ögünesin (171a/21) < ET., OT. ög-

döv- < dögüp (252b/10) < ET. tög-

dövüş- < dögüşe dögüşe (173a/15) < ET. tög-(ü)ş-

2.2.2.7.12. t > d değişmesi

Türkçede *t-d* değişikliği kelime başında görülen ve Batı Türkçesinde geniş ölçüde görülen bir değişikliktir. Eski Türkçede kelime başında *d* sesi bulunmazdı. Batı

Türkçesinde kelime başında görülen *d*'ler Eski Türkçede hep *t* şeklinde idi. Eski Türkçede kelime başındaki bazı *t*'ler sonradan Batı Türkçesinde *d* olmuştur: *til>dil, taş>dış, tolu> dolu, taḳı> daḳı> daḫı* gibi (Ergin, 2003:91).

Eski Türkçede kelime başında */d/* ünsüzü olmamasına rağmen gerek metinde gerekse bugünkü ortak söyleyişte */d/* ünsüzü ile başlayan birçok kelimenin varlığı Muharrem Ergin'in yukarıda açıkladığı değişikliklerle ilgilidir. Metinde */d/* ünsüzü ile başlayan çok sayıda kelime mevcuttur.

daḫı (173b/08)
düzüp (173b/09)
duydı (174a/07)
düşüp (174a/11)
dün (174a/21)
dizgin (174b/03)
donandı (176a/04)
dört (182b/13)
demren (173b/15) < OT. temür+gen
doġrı (182b/20)
depüp (185b/09)
dibine (187b/03)
ditremege (189b/05)
doldurup (189b/05)
degdi (194a07)
dartup (196a/02)
duyılursa (202a/09)

Metinde bazı kelimelerin Eski Türkçedeki gibi */t/*'li kullanımlarına da rastlanmaktadır.

ṭaġ (202a/23)
ṭağıdup (202b/03)
ṭoġrı (204a/25)
ṭurırken (204a/25)
ṭoġmadan (204b/16)
ṭayadı (204b/17)
oṭa (244a/25) < ET. otaġ
ṭaşra (207b/08)
ṭamladıḳda (207b/25)
ṭavar (208a/14)
ṭoḳındı (208b/04)
ṭoḳuz (221b/07)
ṭonların (223b/05)

Metinde standart bir şekilde yazılmayıp hem */t/*'li hem de */d/*'li olarak yazılmış kelimeler de bulunmaktadır.

ṭayanup (253b/05) – dayanup (251b/24)

ṭaġıldı (149a/10) – daġıldıktan (173b/02)

ṭoġrı (204a/03) – doġrı (212b/14)

ṭuyulmuş (235b/24)– duyulmışdır (209a/08)

tīmurcı (202b/14) – demür (154a/19)

ṭayadı (204b/17) – dayayup (217b/16)

ṭoldır (230a/24) – doldırdı (158b/20)

ṭavar (208a/14) – davar (208a/12)

ṭamladıḳda (207b/25) – damla (193b/25)

ṭoḳındıḳda (153b/05) – dokışdılar (279b/18)

ṭolaşdırıñ (152a/18) – dolanınca (203a/03)

ṭurup (206a/07) – durup (206a/19)

yigit (238b/16) – yigid (239b/13)

ḳanaṭ (269a/05) – ḳanad (267b/19)

Bugünkü ortak söyleyişte */t/*'li kullanılan birkaç kelime metinde */d/*'li kullanılmıştır.

dürlü (212a/14) < ET., OT. törlüg (tö-r+lüg)

ditredi (248b/12) < OT. titre- < ET. tite-, titri-

ḳurd (226a/09) < OT. kurt

kütürtü < kütürdi (193a/11)

fısıltı < fısıldu (196b/12)

süt < süd (270b/03)

tokuşuruz < doḳışurız (279b/21) < OT. tokuş- < ET. tokış-

2.3. Şekil Bilgisi (Morfoloji)

2.3.1. İsim (Ad)

Evrendeki canlı cansız bütün varlıkları, insan tasavvurundaki somut ve soyut bütün kavramları, tek tek ya da tür olarak karşılayan kelimelere isim denir: at, ağaç, aslan, bağ, balık, baş, başak, bitki, böcek, çocuk, çiçek, dağ, demir, deniz, deve, gelin, insan, kuş, tarla, toprak, sınıf, sürü, yaprak; Ali, Kâmil, Ayşe, Çiğdem, Gelibolu, İzmir, Trabzon; başlamak, okumak, anlayış, cesaret, duygu, güzellik, iyilik, rüya vb. (Korkmaz, 2009: 195).

2.3.1.1. İsimlerde sayı

- **Teklik-Çokluk**

Sayıca biri (teki) gösteren kelime için tekil, çoğu gösteren kelime için ise çoğul terimleri kullanılır. Türkçede canlı ve cansız varlıkların ve kavramların birden çok olduğunu anlatan ek *+lar/+ler*'dir (Tulum, 2014: 6).

bunlar (157a/07), erenler (157a/18), begler (181a/12).

Arapça ve Farsça kelimelerin çoğul şekilleri farklı olmasına rağmen metinde özellikle bu kelimelere +lar/+ler ekleri eklenerek de çoğulluk sağlanmıştır:

pehlevānlar (145a/24), dīvler (146a/06), taḫtlarda (147b/01).

Metinde Arapça kelimelerin *+eyn* ekini alarak "ikili" yapıldığı kullanımlar bulunmaktadır:

ṭarafeyn (145a/25) "iki taraf"

mābeyn (218a/07) "iki şeyin arası"

baḥreyn (234a/05) "iki deniz"

Metinde Arapça kelimelerin sonuna *+āt* eki getirilerek çoğul yapılmış kullanımlar bulunmaktadır:

kelimāt (146a/18) "kelimeler, sözler"

ālāt (257a/19) "vâsıtalar, aygıtlar"

ġarāibāt (269b/09) "tuhaf, şaşılacak şeyler"

Metindeki Farsça kelimelerin sonuna *+ān* eki getirilerek çoğul yapılmış kullanımlar bulunmaktadır:

bānūvān (202a/22) "kadınlar"

serhengān (217b/18) "çavuşlar"

pehlevānān (244a/13) "pehlivanlar"

2.3.1.2. İyelik ekleri

İsmin karşıladığı nesnenin kime veya neye ait olduğunu bildiren, sahiplik gösteren isimler ile isimler arasında bağlantı kuran eklerdir (Korkmaz, 2009: 259). Metindeki iyelik ekleri şunlardır:

Teklik 1. şahıs (+m, +Im, +Um)

Metinde teklik birinci şahıs iyelik eki hem düz hem de yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır. Eski Anadolu Türkçesinde teklik birinci şahıs iyelik eki *+m*'dir. Bu ek Eski Anadolu Türkçesinde ünsüz ile biten kelimelere getirildiğinde iki ünsüz arasına giren ünsüz yuvarlak olmaktadır. Metinde bu ünlünün çoğunlukla düz olması ekin Osmanlıca döneminde çok şekilli kullanılması ile ilgilidir.

nāmem (155a/01), ḳademimde (157a/22), gözim (227b/23), oġlım (228a/06), ḳanlum (257a/09).

Teklik 2. şahıs (+ñ, +Iñ, +Uñ)

Eski Anadolu Türkçesinde teklik ikinci şahıs iyelik eki *+n*'dir. Bu ek o dönemde sonu ünsüz ile biten kelimelere getirildiğinde iki ünsüz arasına giren ünsüz yuvarlak ünlü olmaktadır. Teklik ikinci şahıs iyelik eki metinde ise çoğunlukla düz ünlülü olarak kullanılmıştır. Fakat yuvarlak ünlülü olarak kullanıldığı kelimeler de metinde bulunmaktadır.

didügüñ (145a/04), dedeñ (232a/03), ḳuluñı (206b/03), ḥāṭırıñ (237a/01), pederiñ (237b/17), oġluñ (275b/16).

Teklik 3. şahıs (+I, +sI)

Teklik üçüncü şahıs iyelik ekleri Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesi dönemlerinde yalnız düz ünlülü olarak +ı, +i; +sı, +si şeklinde kullanılmıştır. Osmanlıca döneminde ünlü uyumuna girerek, yuvarlak ünlülü olarak da kullanıldığı görülmektedir (Ergin, 2003: 222). Metinde *+I* eki çoğunlukla düz ünlülü olarak kullanılmıştır.

ḳan eṣeri (155a/05), şikemi (191a/24), Ḳarṭūs'ıñ yanına (238a/25), oḳı (208b/05).

+I teklik üçüncü şahıs iyelik ekinin metinde yuvarlak ünlülü olarak kullanıldığı kelimeler de bulunmaktadır.

oġlu (164a/20) ucu (240b/19)

ḳulu (148a/15) üstü (202a/07).

Ünlü ile biten kelimelerden sonra kullanılan *+sI* teklik üçüncü şahıs iyelik eki Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesi dönemlerinde düz ünlülü iken Türkçenin Osmanlıca döneminde yuvarlaklaşmıştır. İncelenen metin Türkçenin Osmanlıca döneminde kaleme alınmasına rağmen *+sI* teklik üçüncü şahıs iyelik eki metinde sadece düz ünlülü olarak kullanılmıştır.

ḳarşusına (156b/17), Nīrem'iñ arḳasın (238a/21), uyḳusı (269a/13), kendüsi (239a/04), ḳapusı (209a/03).

Çokluk 1. şahıs (+mIz)

Çokluk birinci şahıs iyelik eki Eski Türkçede bugünkü gibi vokal uyumuna bağlı olarak *+mız, +miz, +muz, +müz* şeklinde iken Eski Anadolu Türkçesinde bu eklerin yalnız yuvarlak şekilleri kullanılmıştır. Osmanlıca içinde ek yeniden çok şekilli olarak kullanılmaya başlanmıştır (Ergin, 2003: 223). Metinde çokluk birinci şahıs iyelik eki hep düz ünlülü olarak kullanılmıştır.

neslimizde (243b/22), murādımız (254b/02), pādişāhımız (260b/05), öñimiz (262b/01).

Çokluk 2. şahıs (+ñIz, ñUz)

Çokluk ikinci şahıs iyelik eki Eski Türkçede *+ñız, +ñiz, +ñuz, +ñüz* şeklinde iken Eski Anadolu Türkçesinde bu eklerin yalnız yuvarlak şekilleri kullanılmıştır. Ek Osmanlıca döneminde vokal uyumuna tekrar bağlanarak çok şekilli kullanılmaya başlanmıştır (Ergin, 2003: 223). Metinde çokluk ikinci şahıs iyelik eki Eski Türkçe ve Osmanlıca dönemlerindeki gibi çok şekilli olarak kullanılmıştır.

> teşrīfiñiz (264a/15), murādıñız (266a/19), eliñizi (282b/14), fermānıñız (170a/09), ʿırżıñuz (261b/07), ḳanġıñuz (236b/25).

Çokluk 3. şahıs (-lArI)

Türkçede çokluk üçüncü şahıs iyelik eki eskiden beri *+ları, +leri* şeklinde kullanılmıştır. Teklik üçüncü şahıs iyelik eki *+ı, +i* ile *+lar, +ler* çokluk ekinin birleşmesiyle ortaya çıkan bu ek iyelik eki alan ismin çokluğunu karşılamaktadır (Ergin, 2003: 223). Ekin metinde kullanıldığı kelimelerden bazıları şunlardır:

> Ḥind şāhları (170a/20), Bījen'iñ ḳolları (174b/21), İrān mübārizleri (179b/05), kendi begleri (185a/03).

2.3.1.3. Aitlik eki

Eklendiği isim soylu kelimelere bir yerde ya da zamanda bulunma veya bir varlığa ait olma anlamı katan *+ki* ekidir. Çoğunlukla ismin bulunma hâli ve ilgi hâli ile kalıplaşmış şekilde kullanılır. Her zaman kelimelere birleşik yazılır.

> Metinde kullanılan aitlik eklerinden bazıları şunlardır:
>
> evdeki ḥesāb (147b/08), evvelki gibi (157a/23), evvelki siyāḳ üzre (158a/19), elindeki gürzi (233a/16), seccādedeki taṣvīri (283b/03).

2.3.1.4. Hâl ekleri

İsmin hâlleri ismin diğer kelimelerle münasebeti sırasında içinde bulunduğu durumlardır. İsim bu münasebeti bazen eksiz çoğu zaman da ek alarak oluşturur. Bu ekler genellikle vurguyu üzerine çeken eklerdir (Ergin, 2003: 226).

Metinde isimlerin, ifade ettikleri münâsebetlere göre şu hâlleri tespit edilmiştir:

2.3.1.4.1. Yalın hâl

Kelimelerin hâl eki almamış hâlidir. Başka dillerde nominatif olarak bilinir. Çoğul eki, iyelik eki ya da tamlama eki almış kelimeler de yalın durumdadır.

Metinde karşılaşılan yalın hâldeki isimlerden bazıları şunlardır:

ḳan (155a/05), ḫilʿat (156b/18), erenler (157a/18), sāybān (157b/20), ʿasker (229a/01), pehlevān (229a/05), oġlım (228a/06).

2.3.1.4.2. İlgi hâli eki

Bir varlığın kime ait olduğunu bildiren *+in* ekidir. Türkiye Türkçesinde *+ın, +in, +un, +ün* şekillerine sahiptir. Sadece *ben* ve *biz* kişi zamirlerine eklendiğinde *+im* şekline dönüşür. Belirtili isim tamlamalarında ilk kelimeye (tamlayana) eklendiği için tamlayan eki olarak da bilinir. Metinde karşılaşılan ilgi eklerinden bazıları şunlardır:

bunıñ ʿilācı (230b/14), pehlevānıñ elinden (230b/17), ḳaşidiñ ḫaberine (230b/21), cāriyeniñ şekline (231a/13), Raḥām'ıñ darusu (231a/21), düşmānıñ ḥaḳḳından (232b/25), meclisiñ pūşīdesin (233b/23), çengiñ aşlı (236b/23), ḳocanıñ altında (238a/05).

2.3.1.4.3. Belirtme (Akkuzatif) hâli eki

Eski Türkçede isimlerden sonra *+g, +ġ*; iyelik ekli kelimelerden sonra *+n*; zamirlerden sonra *+nı, +ni* olmak üzere üç türlü akkuzatif eki kullanılırdı. İsimlerden sonra kullanılan *+g, +ġ* akkuzatif eki konsonantla biten isimlerde önüne gelen yardımcı vokali sonradan kendi bünyesine alarak *+ıġ, +ig, +uġ, +üg* şekline geçmiştir. Batı Türkçesine gelince, sonundaki *g* ve *ġ* sesleri düştüğü için isimlerden sonra gelen akkuzatif eki *+ı, +i* şekline geçmiş, iyelik eklerinden ve zamirlerden sonra da kullanılmaya başlamıştır. İyelik eklerinden sonra gelen *+n* akkuzatif eki de Batı Türkçesinde son zamanlara kadar yaşamış, Osmanlıcada ve bilhassa Eski Anadolu Türkçesinde geniş ölçüde kullanılmıştır (Ergin, 2003: 231-232). Bugünkü ortak söyleyişte belirtme eki olarak *+ı, +i, +u, +ü* kullanılmaktadır. Metinde kullanılan belirtme eklerinden bazıları şunlardır:

+ı, +i, +u, +ü: bu cevābı eşidince ḫavfından *vücūdu* lerzān olup (155a/05), Kāmūs-ı Keşānī bu *ḥāli* görüp (229a/17), Ṭavs Rüstem'e üc *ḫilʿatı* bir biri üzerine giydirdi (229b/07)

+n: hemān murādum īmāna *gelmesin* isterem (146b/02), Tārḫān Türk *kendin* bildirmek murād eyledi (156a/05), pehlevānları getürüp *bendlerin* alup birer ḫilʿat giyürüp *raḫşların* virdi (159b/20),

2.3.1.4.4. Yaklaşma (Datif) hâli eki

Batı Türkçesinde datif eki *+a, +e*'dir. Aslında, Eski Türkçede bu ek *+ġa, +ge* şeklinde idi. Batı Türkçesine geçerken çekim eklerinin başındaki *ġ* ve *g*'ler düştüğü için datif eki de *+a, +e* şeklinde kullanılmaya başlanmıştır (Ergin, 2003: 234). Metindeki yaklaşma hâl eklerinden bazıları şunlardır:

leşkere (155a/10), aġzına (155b/11), ser-ā-perdeye (156b/17), gürze (229a/16), sāyesine (229a/23).

2.3.1.4.5. Bulunma (Lokatif) hâli eki

Bugünkü ortak söyleyişte lokatif eki *+da, +de, +ta, +te* şeklindedir. Eski Türkçede de ek *+da, +de, +ta, +te* şeklinde idi, fakat ünsüz uyumuna bağlı değildi. Eski Anadolu Türkçesinde ve Osmanlıcada uzun zaman ekin yalnız *d*'li şekilleri var olmuş, *t*'li şekilleri ünsüz uyumuna bağlı olarak ancak son zamanlarda ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003: 235). Metindeki bulunma hâl ekleri de ünsüz uyumuna bağlı olarak kullanılmamış ve Eski Anadolu Türkçesi özelliklerini taşımıştır:

yirinde (156b/17), ḳademimde (157a/22), meydānda (229a/25), ṭaşrada (229b/16), ḳalʿada (230a/11).

2.3.1.4.6. Ayrılma (Ablatif) hâli eki

Ablatif eki Eski Türkçede konsonant uyumuna bağlı olmayarak *+tın, +tin, +dın, +din* şeklinde dar vokalli iken Batı Türkçesinde geniş vokalli olmuştur. Eski Anadolu Türkçesi ile Osmanlıcanın ilk devrelerinde yalnız *+dan, +den* şeklinde idi. Osmanlıcanın sonlarında konsonant uyumuna bağlanarak bugünkü *+dan, +den, +tan, +ten* şekillerini almıştır (Ergin, 2003: 236). Metinde ayrılma hâl eki Eski

Anadolu Türkçesindeki kullanım şekli olan +*dan,* +*den* şeklinde kullanılmış ve ünsüz uyumuna tâbi olmamıştır.

> Efrāsyāb'dan (155a/02), bileginden (156a/14), bināgūşından (229a/09), aġzından (229a/20), elinden (229a/15).

2.3.1.4.7. Eşitlik hâli eki

Kelime guruplarında ve cümlede fiilin nasıl ve ne şekilde olduğunu veya yapıldığını, fiilin oluş veya yapılış tarzını ifade etmek için isim eşitlik hâline girer. Eski Türkçede ek yalnız *ç*'li olarak +*ça,* +*çe* şeklinde iken Eski Anadolu Türkçesinden sonra ve Osmanlı sahasında *c*'li şekilleri de ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003: 239). Metinde ekin hem *c*'li hem de *ç*'li şekilleri kullanılmıştır:

> neçe (230b/13), bunca (237b/22), ardınca (231b/04), böylece (148a/16), niçe (22a/23).

2.3.1.4.8. Vasıta (İnstrumental) hâli eki

Kelime guruplarında ve cümlelerde fiilin kendisi vasıtası ile, kendisinin iştiraki ile veya kendisinin ifade ettiği zamanda yapıldığını göstermek için isim instrumental hâlinde bulunur. Türkçede instrumental eki +*n* iken bu ek zamanla işlekliğini kaybetmiş ve onun yerine *ile* edatı kullanılmıştır (Ergin, 2003: 237-238). Metinde hem +*n* eki hem de *ile* edatı vasıta hâli olarak kullanılmıştır.

> *ile:* ṭās peydāh idüp *miskiyle* şu ile doldırdı (158b/20), Hümān *gürziyle* geldi (160b/24).
>
> *birle:* diyüp bunlar ʿacele *birle* çıḳup (159a/08), Ferāmerz̲'iñ meydānından aḫşām selāmet *birle* dönmiş yoġ idi (191b/08).
>
> +*n:* için (229a/24) < ET. uçun, üçün (uç + u + n)
>
> degin (199b/16) < OT. tegin (teg-in)
>
> añsūzın (220a/12) < an + sız + (ı) n.

2.3.1.4.9. Yön gösterme hâli eki

Kelime guruplarında ve cümlede fiilin kendi yönünde yapıldığını göstermek için isim yön gösterme hâline girer. Bugün artık çoktan yapım eki durumuna girmiş bulunan

bu yön ekleri *+ra, +re* ve *+arı, +eri* olmak üzere iki çeşittir. *+arı, +eri* eki Eski Türkçede *+ġaru, +gerü* şeklinde iken Batı Türkçesine geçerken *ġ* ve *g*'nin düşmesi ile *+aru, +erü* şekline girmiştir (Ergin, 2003: 241-242). Metinde ekin her iki hâline de rastlanmaktadır:

ilerü (233a/10) < ET. , OT. ilgerü (il + gerü)

yuḳarudan (230a/13) < OT. yokaru < ET. yokaru (yok + ġaru)

içerüden (236a/02)

ṭaşrada (229b/16) < OT. taşırtı (taş + ır + a)

içre (230a/07).

2.3.1.5.İsim tamlaması

Bir isim başka bir isimle ilgi durumu eki alarak veya almadan bir anlam bağı oluşturduğunda isim tamlaması denilen kelime grubu ortaya çıkar. İsim tamlamasında birinci unsur tamlayan, ikinci unsur tamlanandır. Tamlayanın ilgi hâli ekini alıp almamasına veya tamlayanın bir isim tamlaması olup olmamasına göre belirtili isim tamlaması, belirtisiz isim tamlaması ve zincirleme isim tamlaması olmak üzere üç gruba ayrılır (Korkmaz, 2009: 270).

2.3.1.5.1. Belirtili isim tamlaması

Tamlayanın ilgi, tamlananın iyelik eki aldığı tamlamalardır. Her iki unsuru da ek alarak oluşturulan bu tür tamlamalarda kuvvetli bir aitlik ilgisi vardır. Metinde tespit edilen belirtili isim tamlamalarından bazıları şunlardır:

> Cihān-Baḫş'uñ öñin (145a/02), tüyünüñ rengi (146a/02), Ehrimān'ıñ ḳolları (147a/04), benim memleketde (155a/06), benim murādım (156b/19), Ferāmerẕ'iñ ḳonaḳcıları (158a/01), Erdevān'ıñ beyāż fili (158a/14).

2.3.1.5.2. Belirtisiz isim tamlaması

Tamlayanın ilgi eki almayıp tamlananın iyelik eki aldığı tamlamalardır. Bu tür tamlamalarda bir ismin başka bir isme aitliğinden çok bir nesne ya da kavram ismi oluşturmak esastır. Metinde tespit edilen belirtisiz isim tamlamalarının bazıları şunlardır:

raḫş ḳuvvetiyle (145a/14), reẕm libāsların (145b/02), ʿalem dibine (145a/25), der-bend öñine (155a/01), der-bend aġzına (155b/11), erenler meydānında (157a/18).

2.3.1.5.3. Zincirleme isim tamlaması

Tamlayanın, tamlananın veya her ikisinin kendi içinde başka bir isim tamlaması olduğu söz öbekleridir. Zincirleme isim tamlamaları en az üç ismin bir araya gelmesi ile oluşur. Metinde tespit edilen zincirleme isim tamlamalarından bazıları şunlardır:

Cihān-Baḫş'uñ bindügi gergedānuñ kellesine (145a/11), Hind ʿaskerinüñ güzīdeleri (147a/25), Türk fedāyīsiniñ eline (155a/14), Efrāsyāb ordusınıñ ḳarşusına (158a/02), kendilerin şāhlarınıñ dīvānında (159a/10).

2.3.1.5.4. Metindeki Arapça isim tamlamaları

Metinde Arapça esaslara göre oluşturulan isim tamlamaları da bulunmaktadır:

satḫi'l-vücūd (235b/13) "vücudun dış tarafı"

taḫtü'l-serāy (252a/20) "saray tahtı"

nāḳıṣatü'l-ʿaḳl (253b/22) "akıl eksikliği, [mec.] kadın"

ṣaġirü'l-cüṣṣe (271a/06) "cüssesi küçük"

ʿaẕīmü'ş-şān (146a/22) "şânı büyük olan"

ʿale-s-seḥer (157b/24) "seher vakti"

2.3.1.5.5. Metindeki Farsça isim tamlamaları

Metinde Farsça esaslara göre oluşturulan isim tamlamaları da bulunmaktadır:

zevḳ-i ṣoḥbet (281a/21) "sohbet zevki"

dīvān-ı Keyḫüsrev (283a/15) "Keyhüsrev divanı"

rıżā-yi peder (153a/09) "baba rızası"

netīce-yi mezāyā-yı kelām (153b/09) "sözün meziyetlerinin sonucu"

2.3.1.6.İsimden isim yapma ekleri

İsimden isim türeten ekler, isim kök ve gövdelerine getirilen eklerdir. Metinde görülen isimden isim yapma eklerinden bazıları şunlardır:

+*lIk:* bendeligim (157a/22) < bende + lik + im

+*cIk:* ḳocacıġım (253b/03) < koç + a + cık + ım

+*cI:* bekcisi (268b/25) < bek + ci + s + i

+*düz:* gündüz (230a/10) < ET. , OT. kün + tüz

+*ıl:* yeşil (238a/22) < ET. , OT. yaşıl (yaş + ıl)

+*daş:* ḳarındaş (192b/05)

+*an:* oġlan (206a/15) < ET., OT. oġlan (ogul+an)

+*Ar:* birer (210b/15) < bir+er, ikişer (212a/17) < iki+ş+er

+*caḳ:* ısıcaḳ (268a/07) < OT. ısıġ+caḳ

+*du:* vızıldu (274a/11), fısıldu (196b/12)

+*IncI:* ṭoḳuzıncı (198b/18), ikinci (199b/19).

+*lI +lU:* dārūlı (219a/23), pūşīdeli (242b/18), ḫaṭālu 251a/09).

+*sIz, +sUz:* uyḳusız (228a/07), deñsiz (232a/11), özensüz (228b/18).

2.3.1.7.Fiilden isim yapma ekleri

Fiilden isim türeten ekler ya fiil kök ve gövdelerine yahut da isim kök ve gövdelerinden oluşturulmuş fiil gövdelerine getirilen eklerdir. Metinde görülen fiilden isim yapma eklerinden bazıları şunlardır:

-*ak:* oturaḳ (157b/23) < ET. (olur-) - ak

-*e:* devre (246a/05) < devir-e

-*gek:* kürek (181b/04) < OT. kürgek (kür - gek)

-*gin:* dizgin (164b/24)< diz-gin

-*mAk:* eylemek (192b/23), uyandırmaḳ (202b/25)

-*Iş:* baḳış (265b/12), geliş (146b/20)

-*I, -U:* ölü (169b/25), ḳorḳu (173b/24)

-*IcI:* öldürici (268a/19)

-*ḳu:* uyḳu (269a/13) < uyu-ku

-*m:* ölüm (165a/23)

2.3.2. Sıfat

Türkiye Türkçesinde çok geniş bir yeri olan sıfatlar, adlardan önce gelerek onları niteleyen, nasıl olduklarını gösteren veya çeşitli yönlerden belirten sözlerdir: açık kapı, boş oda, geniş yer, uzun yol, yaşlı adam, beş kişi, üçer ay, her insan, beşinci sınıf, bu sözler, hangi başarı, yanan ateş, sararmış yaprak vb. (Korkmaz, 2009: 333). Türkçede sıfatlar mutlaka bir isimle birlikte kullanılır ve nitelediği veya belirttiği isimle birlikte bir tamlama kurar. Bu tamlamada sıfat tamlayan öge, isim ise tamalanan ögedir. Metinde tespit edilen sıfat çeşitleri şu şekildedir:

2.3.2.1. Niteleme sıfatları

Bir varlığın rengini, biçimini, boyunu, durumunu; kısaca nasıl olduğunu bildiren sıfatlardır. Niteleme sıfatları varlıkların bünyesinde bulunan yani kalıcı özelliklerini ifade ederler. O nedenle niteleme sıfatları sınırsız sayıdadır. Zirâ, varlıkların ne kadar vasfı var ise o kadar da niteleme sıfatı bulunur.

Metindeki varlıkların çeşitli yönlerden vasfını ifade eden kelimelerden bazıları şunlardır:

bed-aṣıl, bed-aḫlāḳ nā-bekārdur (145a/04), *yaldızlı* vaḳarımı (145a/17), *az* zamānda (155a/16), *zerrīn egerlü* yedekler (158a/13), *eyü* fırṣatdır (160b/11), *yeşil ḳabżalu* ḳılıc (238a/22), *çatal atlu* pehlevāna (236b/10), *eli mużır oḳlu* ḥarāmīye (234b/03), *ḳuvvetlü* ḳoca (238b/01).

2.3.2.2. Belirtme sıfatları

İsimleri ve diğer sıfatları sayı yönünden tamlayan, yerlerini işaret eden, özeliklerini belli belirsiz olarak bildiren sıfatlar ve soru şeklinde olan sıfatların tümüne birden

belirme sıfatları denir. Belirtme sıfatları varlıklara ait olmayan, geçici özelliklerini bildirirler. Belirtme sıfatları dört gruba ayrılır:

2.3.2.2.1. Sayı sıfatları

Sayı sıfatları, adları sayı gösterme yoluyla belirten sıfatlardır. Bu sıfatlar aslında birer sayı adı iseler de, adlar önünde tam bir sıfat görevi yüklenmişler, birer sıfata dönüşmüşlerdir.

Metinde karşılaşılan sayı sıfatı çeşitleri şunlardır:

2.3.2.2.1.1. Asıl sayı sıfatları

Türkçede sayılar sıfırdan başlayıp sonsuza kadar giden bir basamak sistemine dayanır. İşte, asıl sayı sıfatları da varlıkların önüne gelerek onların sayılarını belirten, ek almayan tam sayılardan oluşur.

Metindeki asıl sayı sıfatlarının bazıları şunlardır:

yitmiş iki pāre Süleymānī ālāt (145b/24), *yidi* dane (145b/25), *iki* cānibden (147a/24), *on dört* kerre (155b/05), *yüz biñ* ʿasker (155b/05), *ḳırḳ biñ* er (155b/06), *yigirmi dört* arış (147a/21).

Metinde Farsça sayı sıfatları da bulunmaktadır:

dü el (180b/14), *yek* süvār (234b/16), *şeş* pāy (257b/19), *heşt* pāy (146a/01)

2.3.2.2.1.2. Sıra sayı sıfatları

Varlıkların herhangi bir şekle göre diziliş sırasındaki konumunu belirten sıfatlardır. Metindeki kullanımlarda asıl sayı sıfatlarına + IncI eki getirilerek oluşturulmuştur:

ṭoḳuzıncı ḳırāṭından (147a/12), *dördinci* gün (157b/10), *on ikinci* baḫşından (258a/02), *ikinci* ḳulesine (267a/23), *onıncı* ḳırātından (151a/05).

Metinde Arapça sıra sayı sıfatları da bulunmaktadır:

pāng-ı *ṣāliṣ* (168a/17) “üçüncü haykırma”

pāng-ı *ṣānī*de (168a/17) “ikinci haykırma”

Metinde Farsça sıra sayı sıfatı da bulunmaktadır:

çarḫ-ı *çehār*ümden (223b/10) “dördüncü felek”

2.3.2.2.1.3. Üleştirme Sayı Sıfatları

Sayıların sonuna *+Ar / +şAr* eklerinden biri getirilerek oluşturulan, bölüşme ifade eden sıfatlardır.

Metinde karşılaşılan üleştirme sıfatlarından bazıları şunlardır:

üçer arış (146a/01), *birer* kīse (159a/06), *yidişer* küngürelü tāc (154a/11), *onar* baṭmān (237b/10), *dörder* pāre (245b/10).

2.3.2.2.2. İşaret sıfatları

İşaret sıfatları varlıkları gösterme yoluyla belirten sıfatlardır. Belirtme, varlıkların bulundukları yeri, mekândaki, zamandaki veya tasavvurdaki uzaklık derecelerine göre göstererek yapılır. Türkiye Türkçesinde bu işlevi yüklenmiş olan *bu, şu, o (< ol)* sıfatları aslında birer zamir iken isimlerin önünde sıfat görevi yüklenmişlerdir. Sıfatlar, sıfat oldukları sürece herhangi bir işletme eki almadıkları için işaret sıfatlarının çokluk biçimleri yapılmaz, yalnız teklik biçimleri ile kullanılır (Korkmaz, 2009: 385). Metindeki işaret sıfatlarından bazıları şunlardır:

bu heybetde (146a/02), *ol* sebeb (146a/22), *ol* menzil (155a/12), *şol* Zengī (155b/16), *şu* oġlana (232a/13), *o* ṭarafdan (247b/13).

2.3.2.2.3. Belirsizlik sıfatları

Adı tek bir varlığın adı olmaktan çıkarıp belirsizleştiren, belirsizlik niteliğiyle tanıtıp sınırlayan sıfatlardır (Tulum, 2014: 31). Metinde tespit edilen belirsizlik sıfatlarından bazıları şunlardır:

birḳaç gün (147a/21), *fīlān* menzile (157b/16), *bu* gūne pend (201a/05), *biraz* ʿasker (234b/09), *bütün* eşyāsın 233a/23), *her* sene (264a/13).

2.3.2.2.4. Soru sıfatları

Varlıkları ve nesneleri soru yoluyla belirten sıfatlardır. Soru sıfatlarına yine başka bir sıfatla cevap verilir. Metinde tespit edilen soru sıfatlarından bazıları şunlardır:

ne nām (156a/04), *nice* pehlevānsın (156a/09), *ne* **ş**ūrete (159a/18), *ḳaç* seneden (221b/15), *ḳanı* ḳulaġuz (154a/24), *ḳanġı* semte (208a/09), *naṣıl* işdir (231b/14).

2.3.2.3.Sıfat-Fiiller

Fiil kök ve gövdelerine sıfat-fiil ekleri getirerek oluşturulan bu yapılan Türkçenin bir zenginliğidir. Fiili isim şeklinde ifade eden, hareketi isim kalıbına sokan bu kelime çeşidi birçok dilin birleşik cümlelerle karşıladıkları ifadelerin yardımcı cümlelerden uzak basit cümlelerle karşılanmasını sağlamaktadır (Ergin, 2003: 334). Sıfat-fiiller Türkçede zaman ve hareket anlamını muhafaza ederler ve isim gibi kullanılıp, çekimlenirler. Metinde tespit edilen sıfat-fiil örnekleri şu şeklidedir:

-an, -en: Eski Türkçede *-ġan, -gen* şeklinde kullanılan *-an, -en* eki geniş zaman anlamı taşıyan bir sıfat-fiildir. Metinde ekin kullanıldığı kelimelerden bazıları şunlardır:

> iki cānibden ol*an* ʿasker (148a/05), çalın*an* kūs-ı ḥarbīleri diñdirdi (148b/09), yüzine baḳ*an* evvelkinden ziyāde heybet alup (151b/22), selefden gel*en* **ş**āḥib-ḳırānların imiş (153b/20), Allah'ı bilmey*en*leri cebren ve ḳahren İslām'a getürüp (157a/13).

-ar, -er, -r: Türkçede geniş zaman ifade eden sıfat-fiil eki olarak çoğunlukla *-an, -en* kullanılsa da bu ekin de belli bir kullanım alanı bulunmaktadır. Metinde çok fazla kullanılan bir sıfat-fiil eki değildir.

> yan*ar* āteş gibi Ḳarvān Kūhī'niñ öñin aldı (162a/03), Ḳaṭrān ṭulumına beñz*er* bir zengī pehlevānıdur (145b/24).

-mış, -miş: Geçmiş zaman ifade eden bir sıfat-fiil ekidir. Metinde, Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesindeki gibi, yalnız düz ünlülü şekliyle kullanılmıştır.

> ṭonan*mış* yedek gergedān getürüp (149b/22), varup bir zehr ile **ş**uvar ol*mış* ḳılıc getürdi (161b/21), zehr yut*mış* kelbe döndi (165b/24), yeşil cāmeler giy*miş* bir şāh (177b/22), bāde vir*miş* maʿtūh ḳoca (215a/22).

-dıḳ, -dik, -duḳ, -dük: Geçmiş zaman ifade eden bir sıfat-fiil ekidir. Bu ekin genellikle iyelik eki alarak kullanılması dikkat çeken bir özelliğidir. Eskiden yalnız -

duk, -dük şekli kullanılan bu ek Osmanlıca döneminde çok şekilli bir hâl almıştır (Ergin, 2003: 335-336). Metinde bu ekin kullanıldığı kelimelerden bazıları şunlardır:

> Bürzū ʿaskeri ol*dıḳ*ları yirden ḳalḳup gitmişler (230b/19), Ferāmerz̲’iñ otur*dıġ*ı ʿişret-gāha gelüp (175a/01), getür*dig*i hedāyeleri ʿarż idüp (200b/02), bir memeden em*dig*iñ ḳan, birinden em*dig*iñ irin olsun (213b/01), bunlarıñ ol*dug*ı yir bir deryāya nāẓır idi (273a/22).

-maz, -mez: Olumsuz geniş zaman anlamı taşıyan bu sıfat-fiili eki metinde çok fazla kullanılmamıştır.

> yi*mez*, iç*mez*, yat*maz*, uyu*maz*, mülkinden maʿzūl ol*maz* Allah (223b/08), dünyāda fuḳarāya bulın*maz* necīl-i tüvān-gerleriñ ṣıfatıdır (270b/17), yir götür*mez* ʿasker (146a/04).

-acaḳ, -ecek: Eski Anadolu Türkçesinin sonlarında ortaya çıkan bu ek gelecek zaman ifade eder (Ergin, 2003: 336). Ekin metinde kullanıldığı kelimelerden bazıları şunlardır:

> ayırd ol*acaḳ*ları gün (148b/21), ḳolu ḳop*acaḳ* melʿūn, benim tāzeligime merḥamet eylemediñ mi (207b/21), andan ḳaşına andan dişine andan dūşına andan babalar çıḳar*acaḳ* ḳuşına (250a/15), çıḳ*acaḳ* yir yoḳdır (277a/21), Rüstem bile gid*ecek* iş yoḳdır (284a/12).

2.3.3. Zamir

Zamirler nesnelerin dildeki gerçek karşılıkları olmayıp nesneleri temsil veya işaret suretiyle karşılayan kelimelerdir. Zamirler temsil ettikleri veya gösterdikleri nesnelerin gerçek karşılıkları olmadıkları için, ancak o nesnelerin ilk ve gerçek isimlerinin yerini geçici olarak tuttukları için tek başlarına bir şey ifade etmezler. Nesne biliniyor ve bir zamirle ifade ediliyorsa o nesne ile zamir arasında bir bağ kurulur, zamir o nesneyi karşılar (Ergin, 2003: 262-263). Metinde tespit edilen zamir çeşitleri şöyledir:

2.3.3.1.Şahıs zamirleri

Varlıkları şahıslar hâlinde ve temsil suretiyle karşılayan kelimelerdir. Bütün varlıklar üç şahıs altında toplanır, üç şahıs teşkil ederler. Bunlardan birincisi konuşan, ikincisi

dinleyen, üçüncüsü adı geçendir. Her varlık şahıs olarak ya konuşan, ya dinleyen veya adı geçen durumunda bulunur. Bunlara gramerde sıra ile birinci şahıs, ikinci şahıs, üçüncü şahıs denir.

Zamirlerin çekim sırasında kök değiştirme özelliği diğer isimlerden en önemli farkıdır. Gerçekten, Türkçe eklemeli bir olduğu hâlde diğer bütün kelimelerde ekler kökleri değiştirmeden onlara eklendiği hâlde zamirlerin çekiminde köklerde değişiklik olduğu görülür: *ben, sen*'in datif şeklinde *bana, sana* olmaları gibi (Ergin, 2003: 264-265).

Metinde tespit edilen şahıs zamirlerinden bazıları şunlardır:

Teklik 1. şahıs zamiri

ben (155a/07), baña (157a/19).

Teklik 2. şahıs zamiri

seniñ (231b/14), saña (232b/08).

Teklik 3. şahıs zamiri

o da bir ṭarafa yüridi (250a/06), o da öyle didi (255a/20), aña muḳayyed olmayup (231b/08).

Çokluk 1. şahıs zamiri

biz (232b/18), bize (238b/10).

Çokluk 2. şahıs zamiri

siz (232a/23), size (232b/15).

Çokluk 3. şahıs zamiri

anlar da daʿvete icābet idüp (235b/09), biz ise anlara inandıḳ (262a/23).

2.3.3.2.İşaret zamirleri

Nesneleri işaret etmek, göstermek suretiyle karşılayan kelimelerdir. İşaret zamirleri nesneleri bir yer içinde gösterir, onlara yerlerine göre işaret ederler. Yani bu zamirlerde belirtilen varlıklar şu veya bu vasıfları ile değil, yerleri ile ifade edilmiş

olurlar. Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlıcada *bunda "burada", şunda "şurada", bundan "buradan", andan "oradan"* gibi misallerin yer ismi olarak kullanılması da bu zamirlerin bu ifadeleri ile ilgilidir (Ergin, 2003: 273). Metinde Ergin'in açıklamalarına uygun kullanımlara rastlamak mümkündür:

> şimdi *bundan* İrān'a giden evvel Tūrān'a uġrar (153b/22), gönderilse biz *bunda* ʿasker cemʿ idüp tedārik görince varup der-bendden geçürmese (155b/01), ben *şunda* bir miḳdār āsāyiş ideyim (246b/22), *andan* ḳaşına *andan* dişine *andan* dūşına *andan* babalar çıḳaracaḳ ḳuşına (250a/15).
>
> anı (146b/12), bunı (155a/24), buñlar (167b/24), şunı (255b/19), şunları (157b/04), anları getürdüp ḳadeḥ sürdirdi (244a/24).

2.3.3.3. Dönüşlülük zamirleri

Bu zamirler asıl şahıs zamirlerinden daha kuvvetli bir ifadeye sahip bulunan, onların mânâ bakımından daha kuvvetlileri, katmerlileri olan şahıs zamirleridir. *kendi* kelimesi aslında *kendü* şeklinde idi. Ancak Osmanlıca içinde *kendi* şekline geçmiştir (Ergin, 2003: 272). Metinde de Ergin'in açıklamalarına uygun olarak her iki kullanıma da rastlamak mümkündür:

> kendüye (146b/10), kendü (233b/23), kendüsi (239a/24), kendin (250b/25), kendi (251a/09).

2.3.3.4. Belirsizlik zamirleri

Nesneleri belirsiz bir şekilde temsil eden zamirlerdir. Türkçenin Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlıca döneminde görülen *kimesne* belirsizlik zamirine metinde de rastlanmaktadır. Metinde tespit edilen belirsizlik zamirlerinden bazıları şunlardır:

> şeyleri (146a/16), herkes (147a/25), birine (234b/04), birisi (261b/02), kimisi (274a/14), mā-ʿadāsın (279a/10), kimse (254a/17), kimesne (270a/12) < kim + ise + ne.

2.3.3.5. Soru zamirleri

Nesneleri soru şeklinde temsil eden, onların soru şeklindeki karşılıkları olan, onları soru hâlinde ifade eden, onları sormak için kullanılan zamirledir (Ergin, 2003: 276). *Kim* ve *ne* kelimeleri Türkçedeki asıl soru zamirleridir. *Kim* insanları, *ne* insan

dışındaki varlıkları soru yoluyla temsil eder. Metinde tespit edilen soru zamirlerinden bazıları şunlardır:

> neye (145a/05), nereye (248b/05), kim (159a/13), ḳanġımuz (146b/06), ḳandasın (155a/15), ḳanda (159a/09), ḳanġısı (148b/05).

2.3.3.6. Bağlama zamirleri

Bir kelimeyi, bir kelime gurubunu, bir cümleyi bir kelimeye, bir cümleye bir temsil ifadesi içinde bağlayan kelimedir. Türkçede bir tek bağlama zamiri vardır: *kim*. Bu kelime bağlama zamiri olarak eskiden beri kullanılmış, ancak son zamanlarda yerini *ki*'ye bırakmıştır (Ergin, 2003: 280). Metinde her iki kullanıma da rastlamak mümkündür:

> yidi küngürelü tāc giyüp Efser-i Çemşīd'i *kim* altı biñ baṭmān zer-i ḫālişden pür-daḫte olup (243b/18), öyle bir tīg urdı *ki* eger ḫānesine varınca iki pāre eyledi (237a/14).

2.3.4. Zarf

Fiillerden, sıfatlardan, sıfat-fiillerden ve zarf niteliğindeki kelimelerden önce gelerek onları zaman, yer, yön, nitelik, durum, azlık-çokluk bildirme, pekiştirme ve sorma gibi çeşitli yönlerden etkileyen kelimelere zarf denir. Türkçede gerçek zarf olan kelimeler *dün, bugün, şimdi, orası, burası, içeri, dışarı, şöyle, böyle, öyle, nasıl, niçin* gibi kelimelerdir ve sayıları çok fazla değildir. Çoğu zarf yalın durumda aslında birer isimdir. Zarflar, genellikle isim, sıfat, zamir gibi kelimelerden alınarak oluşturmuştur. Sıfatlardan ve kendi türlerindeki zarflardan önce gelmekle birlikte asıl bulundukları yer fiillerin önüdür. Bir isme, bir sıfata zarf niteliği kazandıran, onların Türkçedeki kullanılış biçimleri ve yüklendikleri görevlerdir (Korkmaz, 2009: 451). Metinde kullanılan zarflar şunlardır:

2.3.4.1. Hâl bildiren zarflar

Fiildeki oluş ve kılışın durumunu belirten zarflardır. Durumda benzerlik, beraberlik, dilek, hatırlatma, karşılaştırma, kesinlik, pekiştirme, tahmin, tekrarlama, sebep, sınırlama, süreklilik gösterme, şüphe bildirme, yanıt verme gibi türlü işlevler yüklenmiştir (Korkmaz, 2009: 502). Vasıf bildiren hâl zarfları cümle içerisinde

kullanıldığı yere göre niteleme sıfatı ya da zarf olabilmektedir. Türkçede vasıf bildiren kelime sayısı çok çeşitli olduğundan hâl zarfı sayısı da bir hayli fazladır. Metinde de bu özellikte birçok kelime tespit edilmiştir.

öyle: bend idüp *öyle* mi getüreyüm didi(145a/01)

eyü : bugün benümle *eyü* ceng eyledüñ (147a/23)

ḳarşu: kendiñ daḫı *ḳarşu* gelüp ḫāk-i pāyime (155a/01)

yine: bulınasın ve ḳalʿāı *yine* saña virüp daḫı ziyāde riʿāyetler ideyim (155a/02)

añsuzın: varsaḳ *añsuzın* gelüp ġāfil baṣdı (155a/12)

tedāriksiz: tedāriksiz bulındıḳ dimesünler (155a/12)

öyle: Ḳahḳaşān daḫı *öyle* nidā etdirüp göñli dileyen ḫāżr oldı (155b/22)

ḫālā: Pīlsem ibn Bīlsem diyüp kendüyi bildirdi ve *ḫālā* Efrāsyāb pehlevānlarında (156a/21)

böyle: ḳapusına irüp ʿasker ile *böyle* içeri girdi (156b/14)

tekrār: Hūmān *tekrār* geldi (160b/25)

maʿa-l-kerāha: Dādşem pederin görince *maʿa-l-kerāha* yanın ḳıcın ayaġa ḳalḳup (243b/20)

ʿale-l-ġafle: ṣoñra *ʿale-l-ġafle* gelüp bizi şaşurdı (154b/04)

bi-l-ẓarūrī: begleri görüp *bi-l-ẓarūrī* gülüşdiler (157b/13)

fi-l-ḫaḳīḳa: fī-l-ḫaḳīḳa başına yidi küngüreli tāc giyüp (243b/17)

2.3.4.2.Zaman zarfları

Bir oluş ve kılışın zaman içindeki yerini bildiren, daha açık bir anlatımla fiillerin, sıfat-fiillerin ve zarf-fiillerin anlamlarını zaman açısından belirleyen, sınırlandıran veya kesinleştiren sözlerdir. Bu zarflar *ne zaman* ve *ne vakit* sorularına karşılık oluştururlar (Korkmaz, 2009: 495). Metinde tespit edilen zaman zarflarından bazıları şunlardır:

şimdi: dönüp ayıtdı: Yā Ḳattāl, oralar ṭursun *şimdi* (146a/19)

bugün: bugün benümle eyü ceng eyledüñ (147a/23)

imdi: Var *imdi* yi kebābın, iç şarābın taḳviyet-i bedeñ ḥāṣıl eyle (147a/23)

temennādan ṣoñra: Sādıḳ dīvāndan içerü girüp *temennādan ṣoñra*(155a/10)

ʿale-s-seḥeri: cümlesi ḥāżr u müheyyā olup *ʿale-s-seḥeri* ḳalḳup tertīb üzre yola düzildiler (157b/24)

fi-l-ḥāl: varup ʿayyār *fī-l-ḥāl* leşkere ḫaber virdi (231a/20)

baʿdehū: urışup *baʿdehū* el gürze urdılar (149a/02)

muḳaddem: muḳaddem mehter başıya tenbīh eyledi (168a/15)

ṭarfet-ül-ʿayn: ṭarfet-ül-ʿayn içre der-bend-i Sistān'a vardı (172a/05)

ḳaçan: ḳaçan alay ile ben geçdikde pehlevānlarıñ ismin ve pādişāhları birer birer taʿrīf eyle (175b/23).

2.3.4.3. Yer-Yön zarfları

Bunlar boşlukta bir yer ifade eden yer isimleridir. Sayıları çok değildir. Aşağı yukarı hepsinde bir yön ifadesi olduğu için zarf olarak fiilin yönünü gösterirler. Zaten çoğu yön eki ile zarf yapılmıştır. Eskiden beri en çok kullanılanları *ileri, geri, aşağı, yuḳarı, içeri, dışarı, beri* kelimeleridir (Ergin, 2003: 259). Bu kelimelerin yer-yön zarfı olmaları için herhangi bir çekim eki almamaları ve bir fiilin anlamını belirtmeleri gerekmektedir. Metinde tespit edilen yer-yön zarflarından bazıları şunlardır:

içerü: Sādıḳ dīvāndan *içerü* girüp temennādan ṣoñra (155a/10)

içeri: ḳapusına irüp ʿasker ile böyle *içeri* girdi (156b/14)

ṭaşra: bevvāblar *ṭaşra* gelüp Peşeng'e (157a/07)

aşaġa: gönlinden, bu oġlan ber-ḫüdār olmaz, Allāh ḫayırlar vire, diyüp *aşaġa* indi (244a/06)

aşaġı: öteden dönüp hemān Ḳuṭb-ı Āteş-dem'den *aşaġı* indi (199b/07)

yuḳaru: atdan inüp *yuḳaru* çıḳdı (244a/14)

yuḳarı: ammā kimse *yuḳarı* baḳup ḳafesi görmedi (186b/02)

gerü: şāh nedir diyü *gerü* baḳdı (213a/23)

berü: yirden biraz *berü* gelince bir yire gelüp (186a/15)

beri: yā öte olalım veya *beri* olalım (199a/01).

2.3.4.4.Nicelik (Miktar) bildiren zarfları

Bir sıfatın, bir zarfın veya fiildeki oluş ve kılışın miktarını, ölçüsünü ve derecesini belirleyen zarflardır. Kullanımda *ne kadar, ne derece* sorularına karşılık oluştururlar (Ergin, 2003: 517). Metinde tespit edilen miktar zarflarından bazıları şunlardır:

elimizden geldügi *ḳadar* saʿy eyleriz (156b/03), bu nā-bekārları ele getürince *az* ḳaldı ki güzer eyleye (256b/01), *çoḳ* zaḥmet çekdik (159a/05), kendüsi biraz fikirlendi (239a/04), Būrzū pek *eyü* eyledi (183a/12), *pek* keyf olup yıḳılmışım (219b/04), *eñ* soñ ol diyārda arḳasın yire getürir yoḳ idügin bilür idi (279b/17), Rüstem Nām-dār *biraz* fikr idüp baş ḳaldırdı (280b/16), *bir kerre* **ṣ**aġ ve **ṣ**ola baḳup (145b/19).

2.3.4.5.Soru zarfları

Fiildeki oluş ve kılışı çeşitli yönlerden soru yoluyla belirleyen zarflardır: hani, nasıl, ne, ne denli, ne biçim, neden, nerede, nereden, ne kadar, nice, niçin gibi (Korkmaz, 2009: 523). Metinde tespit edilen soru zarflarından bazıları şunlardır:

Ḳattāl Zengī'yi *niçe* gördün (147b/06), der-bend-i Tārḫān aḫvāli *neçe* oldı diyüp (157a/04), çenkleri *naṣıl* oldı (239b/12), birbiriñize ḳıymaḳ *neden* lāzım geldi (194b/14), *niçün* bu dilāverleri helāk eylediñ (164a/24).

2.3.4.6.Zarf-Fiiller

Cümlede yüklemin anlamını çeşitli yönlerden etkileyen ve fiilden *-(y) A, -(y) I, -(y) ArAk, -DıktA, -ken, -mA, -dAn, -mAksIzIn, -(y) IncA, -(y) Ip, -DIkçA* gibi belirli bazı eklerle yapılan, kişi ve zaman belirtmeden soyut bir hareket kavramı anlatan, bir esas fiilden sonra gelerek yardımcı fiillerle birleşik fiiller kuran ve zarf olarak fiilin anlamını, zaman ve yer bakımından tamamlayan kelimelerdir (Korkmaz, 2007: 251).

Türkçe zarf-fiil bakımından zengin bir çeşitliliğe sahiptir. Bu kelimelerin varlığı Türkçenin ifâde kabiliyetini arttırmakta, birçok hareketi basit bir cümle ile anlatma özelliği kazandırmaktadır. Metinde tespit edilen zarf-fiillerden bazıları şunlardır:

-ı, -i, -u, -ü: Türkçede eskiden beri kullanılan bu ek bugünkü ortak söyleyişte sadece birleşik fiillerde görülmektedir. Eski Anadolu Türkçesinde vokal uyumu dışında kullanılarak düz sıralı kelimelere yuvarlak ünlülü olarak kullanıldığı görülmektedir (Ergin, 2003: 340). Ek metinde çok şekilli olarak kullanılmıştır:

geldim *diyü* böyle degneksiz bī-pervā gezersin (166a/20), saña babañıñ taḫtı olan Zeberced Şāh'dan *alıvirir diyü* Hürmüz Şāh da Kūh-ı Surḫ'a varup (181b/20)

-up, -üp: Eski Türkçede *-p* olarak kullanılan bu ek Batı Türkçesine geçerken önündeki yardımcı vokal ekin bünyesine dâhil zannedilmiş, böylece ek *-up, -üp* şeklinde kullanımaya başlanmıştır. Eski Anadolu Türkçesinde çoğunlukla yuvarlak ünlülü olarak kullanılan bu ek, Osmanlıca döneminde çok şekilli bir hâl almıştır (Ergin, 2003: 340-341). Ekin metinde kullanıldığı yerlerden bazıları şunlardır:

oġuşdururken ʿaḳlı *gidüp* ayaḳları rikābdan *boşanup* kilīsa damından (166b/01), Zengī'ye rāst *gelüp* ayaġına düşer ve ḥālin ʿarż eyler (181b/21).

-araḳ, -erek: Eski Anadolu türkçesinin sonlarında *-a, -e* zarf-fiil eki ile *-raḳ, -rek* karşılaştırma ve büyütme ekinin bir araya gelmesiyle ortaya çıkan yeni bir ektir (Ergin, 2003: 341). Metinde ekin kullanıldığı yerlerden bazıları şunlardır:

memleket şāhların ḍarb-ı dest ile kendüye *tābiʿ iderek* Hind'e gelmiş (171a/05), ammā Būrzī *yataraḳ* kendüye gelüp gördi (190a/03).

-ınca, -ince: Eski Türkçede *-ġınça, -gınçe* şeklinde kullanılan bu ek, *-ġın, -gin* yapım eki ile *-ça, -çe* eşitlik ekinin birleşmesinden ortaya çıkmıştır. eski Anadolu Türkçesinde *-ınça, -ınçe* şeklinde kullanılmış, Osmanlıcada ek c'li şekle sokulmuştur (ergin, 2003: 341-342). Metinde iki kullanıma da rastlanmaktadır.

> bunı *eşidince* cān başına şıçradı (155a/23), kim gire *diyinçe* anı gördiler (197b/21).

-alı, -eli: Eski Türkçede *-ġalı, -geli* şeklinde kullanılan bu ek Batı Türkçesine *-alı, -eli* şeklinde geçmiştir. Eski Türkçede *-mak için, -mek için* anlamlarında

kullanılan bu ek, Batı Türkçesinde *-den beri* anlamında kullanılmıştır (Ergin, 2003: 342). Ek metinde Batı Türkçesindeki anlamıyla kullanılmıştır. Ekin metinde yaygın bir kullanımı bulunmamaktadır.

> Ḫüsrev'den bir nīze yidi kim seyāḥata *çıḳalı* bu nīzei belki Ḳahhār u Ḳahḳaşān'dan (191a/03), Būrzū ġavġası *ẓuhūr ideli* ḳac aydır şikāra gitmedim (221a/20).

-madan, -meden: Eski Türkçede *-madın, -medin* şeklinde kullanılan bu ek Batı Türkçesinde de uzun yıllar bu şekilde kullanılmış, Eski Anadolu Türkçesinin sonlarında ablatif ekinin etkisiyle *-madan, -meden* şekliene geçmiştir. *-ma, -me* fiilden fiil yapım eki ile ablatif ekinin birleşmesinden doğmuştur (Ergin, 2003: 343). Ekin metinde kullanıldığı yerlerden bazıları şunlardır:

> gün *ṭoġmadan* ol ḳalʿaya yüriyüp vardı (204b/16), öyle **ş**ıḳdı kim ḳılıc elinden zemīne daḫı *düşmeden* Nīrem (262b/15).

-ken: Yalnız *i-* fiilinin zarf-fiil ekidir. Diğer fiillere getirilmez. *i-* fiilinin de *i-ken*'den başka zarf-fiil şekli yoktur (Ergin, 2003: 346). Çoğu kullanımda *i-* fiili düşer ve *-ken* eklendiği kelimede vokal uyumuna aykırı bir durum ortaya çıkarır. Metinde *-ken* tek başına da *i-* fiili ile birlikte de kullanılmıştır.

> iki elin ḳafasına *bend eylerken* Ṭavs'ıñ delü oġlu Ẕarāsb gelüp (205a/20), Cāzū daḫı kendü kendüsine taʿlīm-i siḥr idüp *ṭurırken* gördi (268b/04), Zengī'ye ḳul olduġıñız ḳabāḥat yetişmez *iken* yine baña elçilik ile gelesiz (157b/02).

-dıḳça, -dikçe: -dık, -dik sıfat-fiil eki ile *+çe, +ça* eşitlik ekinin birleşmesiyle ortaya çıkan bir ektir. Israr ve devamlılık ifâdesi taşıyan bir hareket hâlini karşılar. Metinde ekin kullanıldığı yerlerden bazıları şunlardır:

> Rüstem ya Ferāmerẕ *gelmedikçe* biz bu barzaḫdan ḫalā**ş** olmazız (212b/07), bilürim ʿarẕ yıḳılup maġlūb *olmadıḳça* virmez (172a/22).

-dıḳda, -dikde: -dıḳ, -dik sıfat-fiil eki ile bulunma hâl ekinin birleşmesiyle ortaya çıkan ve zaman anlamı taşıyan bir ektir. Metinde yaygın bir şekilde kullanılmıştır.

ḳatl eylese gerektir *didikde* Ṭavs aġlayup (213a/07), gidüp İrān'a *vardıḳda* didim yanında ḳalurım diyüp geldim (173a/04).

-anda, -ende: -an, -en geniş zaman sıfat-fiil eki ile bulunma hâl ekinin birleşmesiyle ortaya çıkan ve *-ınca* zarf-fiil ekiyle aynı işlevde kullanılan bir ektir. Metinde bu ekin yaygın bir kullanımı bulunmamaktadır.

hemān sen ḳarşumda böyle *görende* ʿömrim oldıḳça (219b/06).

2.3.5. Edat

Edatlar tek başlarına anlamları olmayan ancak cümledeki başka kelime ve kelime grupları arasında çeşitli gramer vazifeleri bulunan kelimelerdir. Hiçbir nesne veya hareketi karşılamazlar. Edatlar, birlikte kullanıldıkları kelimelerin, kelime gruplarının ve cümlelerin kullanışlarına ve ifade kabiliyetlerine yardım ederler (Ergin, 2003: 348). Edatlar kullanıldıkları cümlede anlam elamanı olmaktan ziyade görev elemanı olarak kabul edilirler. Metinde kullanılan edatlardan bazıları şunlardır:

2.3.5.1. Metinde kullanılan Türkçe edatlar

ancaḳ: Edat ve bağlaç olarak kullanılan bir kelimedir. Cümlede *yalnız, sadece* anlamı ile kullanıldığında edat görevinde; *fakat, ama* anlamında kullanıldığında bağlaç görevindedir. ancaḳ < ET. inça-inçak

Efrāsyāb Ferāmerz̲'den bir nīze yidi kim *ancaḳ* bu nīzei Rüstem'den yimiş idi (167a/21), bu nāmede pādişāha müteʿalliḳ aşlā bir ḥurūfı yoḳdır, bu nāme *ancaḳ* sizedir (172b/16).

tek: Cümlede *yalnız, sadece* anlamında kullanılan bir edattır. tek < OT. tek < ET. tak-tag.

Bre naşıl eylerseñ eyle, *tek* hemān iş gör (145a/01), oturup kendi ʿālemimde olaydım, *tek* bu günleri görmeye idim (231b/21).

birle: Cümleye vasıta anlamı katan bir edattır. Bugünkü ortak söyleyişte yerini *ile* edatına bırakmıştır.

diyüp bunlar ʿacele *birle* çıḳup gitdiler (159a/08), Ferāmerz̲'iñ meydānından aḫşām selāmet *birle* dönmiş yoġ idi (191b/08).

ile: Cümleye vasıta anlamı katan Türkçenin belli başlı edatlarından biridir. ile < OT. bile-birle < ET. bile-birle (bir+ile)

ḥarbīleri diñdirüp bülend āvāz *ile* naʿra urup (145b/17), ḫulāṣa-i kelām Ferāmerz̲ Ḫüsrev *ile* yidi gün gürz-i çeng eyledi (191b/18).

gibi: kip "kalıp" kelimesinin *kip+i* iyelik şeklinden ortaya çıkan *gibi* edatı Eski Anadolu Türkçesinde instrumentalli *gibin* şeklinde de kullanılmıştır (Ergin, 2003: 371). gibi < OT. kip+i

tüyünüñ rengi tīmūr *gibi* gök ve mücellā (146a/02), Ḳattāl Zengī Ḫüsrev *gibi* dilāvere daḫı ġālib geldi (192a/24).

degil: Olumsuzluk ifade eden bir edattır. Eski Türkçedeki *tağ "değil"* olumsuzluk edatı ile şahıs zamiri menşeli çekimin *-ol "-dır, -dir"* bildirme ekinden türemiştir. Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlıcada uzun zaman *degül* şekli kullanıldıktan sonra bugünkü *değil* şekline geçmiştir (Ergin, 2003: 365). Metinde her iki kullanım şekli de görülmektedir. degil < OT. tegül-dağ ol

dinleñ imdi ey ʿasker, ben size ḳābil *degildir* kim kendü iḫtiyārımla teslīm olur *degülim* (209a/20), ben öyle cerrār dervīşlerden *degülim* (263a/21), likin murādı Ehrimān'ı żāyiʿ eylemek *degil* (147a/05).

içün: Kullanıldığı cümleye sebep anlamı katan için edatı *uç* isminin instrumental şekline dayanır. Eski Türkçede *uç+u+n* şeklinde kullanılan bu edat Batı Türkçesine de aynı şekilde geçmiş, ancak Osmanlıcanın sonlarında bugünkü *için* şeklini almıştır (Ergin, 2003: 370). Metinde hep yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır. içün < ET. uç+u+n

ḫalāṣ eylemek *içün* gidüp Rüstem ve Kāvus, Selāmūn'a reml itdirüp (169b/22), Rüstem bu cevābı eşidüp tekrār Ferāmerz̲ *içün* aġladı (173a/05).

+A göre: Cümleye *görelik, görecelik* anlamı katar. *gör-* fiili ile *-e* zarf-fiil ekinin birleşmesiyle ortaya çıkmıştır.

ne cevāb gönderir ise *aña göre* ben de ḥareket eylerim (155a/07), Ferāmerz̲ gürz ile gelüp *miḳdārına göre* bir ḍarb urdı (188a/14).

+A dek: Cümleye *"kadar"* anlamı katan, zaman ifade eden bir edattır. dek < ET., OT. tek-tegü

murādum budur ki ḥāliyā bugün ben **ṣ**āḥib-ḳırān-ı ʿālem daḫı bu *ana dek* (146a/05), , üc *güne dek* çeng yoḳdır (195a/05).

+A degin: -a/-e dek edatı gibi cümleye *"kadar"* anlamı katar. degin < OT. tegin

Ferāmerz̲'i *gögsine degin* ḳaldırup murād eyledi kim zemīne urup (199b/21), ikinci zūrında Rüstem'i *ṭaraḳlıġa degin* ḳaldırdı (199b/16).

üzre/üzere: Eski Türkçede *öze "üst"* ve *+re* yön ekinin birleşmesinden doğmuş özere kelimesinden gelir (Ergin, 2003: 370). Cümleye amaç, şart anlamı katar.

ḳalem alup Ferāmerz̲'iñ murādı *üzre* bir mufa**ṣṣ**al nāme inşā idüp (186b/20), ammā bu ṭarafdan İrānīler ol zaḫīrei ḳıllet *üzere* yiyüp beş on gün her ne ḥāl ise geçindiler (212a/08).

işte: Gösterme veya bir şeye dikkat çekme amacıyla kullanılan edattır. işte < ET., OT. uş

ʿasker tedārikine meşġūl oldı, *işte* Ferāmerz̲ gelüp muḳābil ḳonınca (155b/05), *işte* Būrzū şikāra çıḳup bir iki āhū ve ḥargūş **ṣ**ayd eyledi (216b/16).

+A ḳarşu: İsimken edat olarak kullanılan *ḳarşı* eskiden *ḳarşu* şeklinde idi ve *ḳarış-u* zarf-fiilinden ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003: 372). karşı < OT. karşı-karşu < ET. ḳarşı

bir gün gelüp ālāy ile der-bend-i *Tārḫān'a ḳarşu* ser-ā-perde-yi İskender-i Kübrā'yı ḳurup ḳarār eylediler (155b/10), var sen de bunları ṭaġda *Tūrānīlere ḳarşu* berdār eyle (224b/05).

+A ṭoġrı: Hem isim hem edat olan bir kelimedir. Cümleye yönelme anlamı katar. doğru < ET., OT. toġru-toġrı

binüp deşt-i *Nehr-vān'a ṭoġrı* şikāra gitdiler (173b/12), *yana ṭoġrı* dönderdi (165a/04).

+*dan özge:* Metinde sadece bir defa kullanılan *başka* anlamı katan bir edattır.

Keyḫüsrev gördi iş ġayrı oldı, *madaradan özge* **ṣ**anʿat ḳalmadı (220a/18).

+*dan/+den ṣoñra:* Bürzū Ḳadfer ile çenge ṭurup biraz *çengden ṣoñra* ʿāḳıbet Bürzū bir tīġ urup Ḳadfer'ı iki pāre eyledi (221b/10), yir öpüp *temennādan ṣoñra* çıḳarup nāmesin virdi (222b/05).

+*den ötüri:* Bir şeyden dolayı, bir şey yüzünden anlamlarıyla kullanılan bir edattır. ötürü < ET. ötgürü-ötkürü-ötrü

Bürzū'nıñ başın yarup geçdügi *ṣadedden ötüri* Ferāmerz̲'e bir küdüret var idi (281b/21), bir gelüp Bürzū böyle *eyledüginden ötüri* ve bir de çāriye parmaḳların *kesdüginden ötüri* bu kez Pür-ʿişve'ye dönüp ayıtdı (282a/17).

2.3.5.2.Metinde kullanılan Arapça edatlar

ḳadar: Ölçü, miktar, derece bildiren bir edattır.

bir fil-i mengelūs üzere ṭaġ *ḳadar* bir gördi (180a/05), taṣvīrin daḫı naḳş idüp ol **ṣ**ūrete Behz̲ād *ḳadar* ḥüsn virirdi (283a/12).

aṣlā: Hiçbir zaman, katiyen anlamlarında olumsuzluk bildiren bir edattır.

yaḳmaz iseñ söner, ***aṣlā*** murād-ı Allah olmaduḳça bir kimse yaḳmaġa ḳādir (146a/15), ammā bunlarıñ ***aṣlā*** aralarında beni ādem yoḳdır (152a/23).

keẕālik: Böylece, yine anlamlarında kullanılan bir edattır.

hemān murādum īmāna gelmesin isterem, *keẕālik* çünkim sen daḫı meydāna geldüñ (146b/02), **ṣ**aġ yanında bir dānā-yı z̲u-fünūn oturur ve **ṣ**olında *keẕālik* bir dānā oturur (180b/17).

ġayrı: Artık, daha anlamlarında kullanılan bir edattır.

ġayrı bundan ʿasker alayı düzüp elbetde İrānīler bizim alayımız (173b/09), *ġayrı* Ḳattāl Zengī'den *ġayrı* beni ādem yoḳdır (181a/08).

2.3.5.3.Metinde kullanılan Farsça edatlar

mānend: Eş, benzer anlamlarıyla kullanılan bir edattır.

şehzādeye melʿūn bir ḳılıc öyle urdı kim *mānend* ḫıyār gibi iki pāre (227a/20), iki sipāh inüp *mānend* gürūh gürūh bir şükre yirlerinden ṭurup raḫşlarına süvār olup ṭabl u nāy nefīr-i cāri ve ʿazm-i hecā eylediler (163b/19).

āsā: Gibi, benzer anlamlarıyla kullanılan bir edattır.

peleng-āsā raḫşına ṣıçrayup üzerinde yolındı ve Kāmūs'ıñ ardına düşdi (227a/25), Ferāmerz̲'iñ lengerinden fīl-i sefīdiñ dört başı ṭopuḳlarına varınca zemīne ġarḳ olup berg-i *ḫazān-āsā* ditremege başladı (197a/05).

2.3.6. Bağlaç

Türkçede çok geniş bir yer tutan bağlaçlar; kelimeleri, kelime gruplarını, cümleleri ve kimi zaman da paragrafları şekil ve anlam bakımından birbirine bağlayan ve yüklendikleri işlevler ile, bağlandıkları sözler arasında türlü anlam ilişkileri kuran gramer ögeleridir (Korkmaz, 2009: 1091). Bir dilde bağlaç sayısının fazlalığı o dilin ifade kabiliyetini ortaya koyması bakımından önemlidir. Bağlaçların bir dildeki azlığı ifadeyi kısıtlayacak ve o dilin kısa cümlelerle örülmüş bir dil olmasına neden olacaktır. Türkçe bağlaç bakımından zengin bir dildir. Yavuz, *Türkiye Türkçesi Ağızlarında Bağlaçlar* isimli çalışmasında Türkçedeki bağlaç sayısını Türkiye Türkçesindeki ağızlarda kullanılanlarla birlikte 734 olarak vermiştir (Yavuz, 2011: 59-107). İncelenen metinde müstensih, savaş sahnelerini anlatırken Türkçenin bu zenginliğinden fazlasıyla istifade etmiştir. Metinde kullanılan bağlaçları şu şekilde sınıflandırabiliriz:

2.3.6.1.Sıralama bildiren bağlaçlar

Bu bağlaçlar arka arkaya gelen kelime, kelime grubu veya cümleleri *ve* anlamı veya *virgül (,)* işleviyle birbirine bağlarlar. Metinde kullanılan sıralama bildiren bağlaçlardan bazıları şunlardır:

ve: Arapça bir bağlaçtır. Sıralama bildiren bağlaçlar içerisinde en yaygın olanıdır. Metinde en fazla kullanılan bağlaçlardan biridir.

gelince at oynatdı *ve* çalınan kūs-ı ḥarbīleri diñdirüp bülend āvāz ile naʿra urup (145b/17), tamām keyfler irüp kelleler germ *ve* ḫaṭırlar nerm olduġı maḥal Ferāmerz̤ Rāy-ı Aʿẓam'a İslām'ı teklīf eyledi (152b/19).

ile: Türkçenin belli başlı sıralama bağlaçlarından biridir. *il-* fiiline *-e* zarf-fiilin eklenmesiyle oluşmuştur. *ve* bağlacıyla eş değerdir. Türkçede bu bağlaç ile < ET., OT. bile-birle (bir ile) şeklinde değişim göstermiştir. Metinde sık kullanılılan bağlaçlardan biridir.

Ḳarṭās *ile* Ṣarṣar rikābında iki yüz ḳadar dilāver, ḳafasında ʿazm-i leşker-i İrān eyledi (172b/02), anlarıñ yine ḳırḳ biñ leşker *ile* Ehremān-ı Āhen-dil, ser-ā-perde-i Āṣaf Şāh'ı ḳaldırup yüridi (154a/20).

u, ü, ve, vü: Atıf vavı denilen ve yazıda *و (vav)* ile yazılan sıralama bağlacı Arapçadır ve bu dilde yalnız *ve* olarak okunur. Farsçada *u* şeklinde okunan bu bağlaç Osmanlıcada ünlüyle biten kelimelerden sonra *ve, vü*; ünsüzle biten kelimelerden sonra *u, ü* olarak okunmuştur (Tulum, 2014: 117). Metinde bu sıralama bağlacı sıklıkla kullanılmıştır.

rāvī-i üstād eyle naḳl *u* beyān eyler kim Cihāngīr (173b/22), Gurgīn el tīr *ü* kemāne urup bu āhūnıñ ardına düşdi (174a/13), andan ṣaġ *u* ṣol bu ḳadar vüzerā *vü* ḥükemā *vü* müneccimān oturmışlar ve taḫtıñ öñünce ol ḳadar (180b/18)

2.3.6.2. Denkleştirme bildiren bağlaçlar

Birbirine denk olan, birbirinin yerini tutabilecek iki varlığı birbirine bağlayan, birbiriyle karşılaştıran bağlaçlardır. Metinde denkleştirme bildiren bağlaçlardan bazıları şunlardır:

yā: Farsça bir bağlaçtır. Bağlandığı kelimelerden birini seçme veya iki unsuru birbiriyle karşılaştırma anlamı taşır.

yā öte olalım veya beri olalım bundan (199a/01), *yā* öldürir yāḫūd seni bir yerde ḥaps idüp bir begenmedügin kimsei Sulṭān-ı Hindistān eyler (152a/07).

veya: Arapça *ve* bağlacı ile Farsça *ya* bağlacının kaynaşmasıyla ortaya çıkan veya bağlacı, birbirine denk, birbirinin yerini alabilecek iki unsuru birbirine bağlar.

burnına *veya* başına bir zaḥm açabilürseñ ġayrı helāk olur (161b/23), Ferāmerz̲ deryā idi diyeni dü-elinden ḳapup Ḳarṭās'a *veya* **Ş**ar**ş**ar'a virdi (187b/02).

veyaḫūd: Arapça *ve* bağlacı ile Farsça *yaḫūd* bağlacının kaynaşmasıyla ortaya çıkan *veyaḫūd* bağlacı da *veya* bağlacı gibi birbirine denk, birbirinin yerini alabilecek iki unsuru birbirine bağlar.

belki fır**ş**at bulup yabanda çekeriz *veyaḫūd* başın keseriz (173b/05), Ḳattāl Zengī yā ṭutalım *veyaḫūd* başın kesüp Rüstem'e getürelim (173b/23).

2.3.6.3.Karşılaştırma bağlaçları

Bu bağlaçlar, karşılaştırılan iki veya daha çok varlığı veya söz birliğini birbirine bağlar. Metinde tespit edilen karşılaştırma bağlaçlarından bazıları şunlardır:

yā ..... yā: Bu bağlaç Farsçadır ve iki veya daha fazla unsuru birbirine bağlayarak bu unsurları birbiriyle karşılaştırma veya bu unsurlardan birini seçme anlamı taşır.

ya da ḫayır birāder, ol tāziyānei elbetde *yā* bulurım *yā* ölürim (211a/05), yarın seni elbetde *yā* bend eylerim *yā* ḳatl eylerim (248b/25).

hem ..... hem: Farsça olan bu bağlaç aynı görevdeki ögeleri eşitlik ya da karşıtlık işlevi ile bağlar.

yüz biñ ʿaskeri var, ben *hem* nesl-i Ferīdūn'ım ve *hem* Ḳahramān evlādlarındanım (214a/15), *hem* görişelim ve *hem* yetecek ḳadar aḳçamız ile bize zaḫīre irsāl idesin (251a/24).

kimi ..... kimi: kim soru zamirine üçüncü tekil şahıs iyelik ekinin eklenmesiyle oluşturulmuş *kimi ..... kimi* bağlacı, cümlede iki unsur arasında çeşitli yönlerden seçenekli bir bağlama görevi üstlenmiştir.

küçük ḳuşlar var, *kimi* uçar ve *kimi* ḳonar, *kimisi* yorılmuş (274a/14), görişüp *kimi* temennā ve *kimi* muʿānaḳa ve *kimi* mu**ş**āfaḥa eyledi (260a/20).

ne ..... ne: Zamir kökenli olan *ne ..... ne* bağlacı, zıt anlamlı veya görevdeş kelimelerin başına gelerek sıraladığı unsurlara olumsuzluk anlamı veren bir işlevi bulunmaktadır.

Cihān-baḫş'un öñin alup *ne* selām ve *ne* ʿaleyk (145a/02), dīnim ḥaḳḳıçün *ne* Maʿrūş Şāh'a şikāyet eylerim ve *ne* bir daḫı raḫşı añarım (265b/21).

gāh ..... gāh: Farsça bir bağlaçtır. *bazen, kimi zaman* anlamlarıyla iki veya daha fazla unsuru birbirine bağlar.

ʿaḳlı *gāh* gelür *gāh* giderdi (179b/02), Rüstem Efrāsyāb'a muḳābil olup *gāh* çeng ve *gāh* āsāyiş iderlerdi (222a/24).

olsun ..... olsun: ol- fiilinin üçüncü tekil şahıs emir kipinden kalıplaşan *olsun ..... olsun* bağlacı, bağladığı unsurlar arasında benimseyici, birleştirici bir anlam oluşturur.

söyleyelim didikde Pīlsem *olsun* Tārḫān Türk *olsun* vesāirler *olsunlar* her biri ḥālince (155b/17), vezāret maḳamında oturdup Rāy-ı Aʿẓam'ıñ *olsun* ve öbir şāhlarıñ *olsun* vezīrlerine ḫilʿat giydirilüp (152b/17).

gerek ..... gerek: Eski Türkçe *kerge- > ker-ge-k > gerek* şeklinde oluşan bu bağlaç, kelime, kelime grubu veya görevdeş ögeleri sıralama yoluyla birbirine bağlar ve bu sıralanan ögelerin hepsini içine alan bir eşitleme, birleştirme görevi yüklenir (Korkmaz, 2009: 1110). Metinde çok sık kullanılmamıştır.

ne ḳadar pehlevān var ise *gerek* Kūhistān ve *gerek* Çīn ve *gerek* Efrāsyāb pehlevānlarından (160b/01), murād eylese Ferāmerz *gerek* Sām'ı *gerek* Ḫüsrev'i bir ḍarbda yıḳardı (193b/23).

ister .....ister: iste- fiilinin geniş zaman üçüncü tekil şahıs ekiyle çekimlenip kalıplaşmasıyla ortaya çıkan *ister ..... ister* bağlacı, aynı görev ve zıt nitelikteki iki unsuru birbirine bağlayarak, sıralanan unsurlar arasında tercih yapmadan benimseme bildiren bir göreve sahiptir. Metinde bu bağlaç bir defa kullanılmıştır.

öñine gelen pehlevānı *ister* Yılduzyān *ister* İrānī'den amān virmeyüp (249b/07).

2.3.6.4. Cümle başı bağlaçları

Cümleleri anlam bakımından birbirine bağlayan bu bağlaçlar daima cümle başında bulunurlar. Metinde tespit edilen cümle başı bağlaçlarından bazıları şunlardır:

2.3.6.4.1. Metindeki Türkçe cümle başı bağlaçları

ancaḳ: yalnız, fakat anlamlarında kullanılan bağlaçtır. Türkçede bu bağlaç *ancak < ET. inça-inçak (anca ok)* şeklinde bir gelişim göstermiştir. Metinde çok fazla kullanılmamıştır.

varıñ, gidiñ *ancaḳ* bir daḫı meydānıma girmeñ (187b/10), şimdengirü ġayrı İrān'a ʿazīmet idelim, *ancaḳ* murādım benim daḫı buradan bir nāme inşa idüp göndermekdir (169b/04).

yalñız: ama, ancak, fakat anlamlarında kullanılan bağlaçtır. Türkçede bu bağlaç *yalñız <OT. yalnus <ET. yalanġus, yalañuz* şeklinde gelişim göstermiştir.

Sührāb Kāmūs'ıñ bu vaż'ından güçendi, *yalñız* Sührāb degil (227a/13), ben anı böyle söz ile almadım, *yalñız* varup Kūh-ı Elbez'de Keyḳubād ile dögüşe dögüşe getürdim (173a/15).

yoḫsa: Aksi takdirde, olmazsa anlamlarında kullanılan bağlaçtır.

Tīz laʿīn īmāna gel, *yoḫsa* şimdi başıñı keserem (145a/21), yüri var cāzū-yı laʿīne uyanmadan git, *yoḫsa* sen de benim gibi mekrine giriftār olursın (272a/09).

2.3.6.4.2. Metindeki Arapça cümle başı bağlaçları

faḳaṭ: ama, ancak anlamlarıyla kullanılan bağlaçtır.

māl ü memleket degildir, *faḳaṭ* ʿālemde nāmdır (156b/19), ey dilāver-i ʿālem, iki kimse ḳaldı, *faḳaṭ* eger şunlara daḫı bir cüzʾī ġalebe eylerseñ ġayrı bütün İrān'ı żabṭ eylersin (195a/08).

lākin: Birbirinin şartı yerinde bulunan iki cümleyi bağlamakta kullanılır. *ama, fakat, ancak* anlamlarıyla kullanılır. Metinde bir defa kullanılmıştır.

çıḳınca ġālib maġlūb olmaḳ ʿayıb degildir, *lākin* bir daḫı meydāna çıḳmañ didi (161b/01).

amā/ammā: lâkin, fakat anlamlarında kullanılan bağlaçtır. Metinde bu bağlaç *amā/ammā* olarak çok sık kullanılmıştır.

Bizrek kendin taḫt ardına atup oradan firār eyledi, *ammā* Kāmūs bundan ziyāde ġażaba gelüp (228b/02), Efrāsyāb cānibine yolladı, *ammā* öte cānibden çünki ṭabl-ı ārām çalınup Efrāsyāb döndi (161b/02), Kāmūs'a ġażab eyledi, *amā* pehlevānlar icün at görk eyledi (224a/16).

ḫulāṣa-i kelām: sözün kısası, kısaca anlamlarında kullanılan bağlaçtır.

Şīr-efgen girdi, *ḫulāṣa-i kelām* yidi günde daḫı Ferāmerz cümle İrān ʿaskerinde olan (188b/12), yine bindiler, *ḫulāṣa-i kelām* Ferāmerz Ḫüsrev ile yidi gün gürz-i çeng eyledi (191b/18).

ḫattā: Anlamı kuvvetlendirmek için *üstelik, o kadar ki, hem de* anlamlarıyla kullanılan bağlaçtır.

gibi naḳl ü beyān eylediler, *ḫattā* bizi iki kemer-i āb ile bār-gāh öñine indiriñ diyü (157a/09), benimle ḳırḳ gün çeng eyledi, *ḫattā* benim bir gürzim vardır (191b/22).

2.3.6.4.3. Metindeki Farsça cümle başı bağlaçları

lākim: lâkin anlamıyla kullanılan bağlaçtır. Metinde sık kullanılmamıştır.

söziñ gerçekdir, bu oġlan yegānelerdendir hemān bu, *lākim* bir ḫaṭā olmaya (257b/13), Ḳattāl Zengī alup eyü fırṣatdır bu *lākim* şol nā-bekār zengīye bir fırṣat bulup nām ṣāḥibi olaydım (160b/11).

velākin: fakat, ama, lâkin anlamlarında kullanılan bağlaçtır. Metinde bir defa kullanılmıştır.

murādum ṭoġrı Tūran'a gitmek idi, *velīkin* Litān didükleri vezīr-i bī-dīn niçe feṣāḥatlar idüp (146a/21)

eger: şāyed anlamıyla kullanılan bağlaçtır.

kendüligimden aña cevāba ḳādir degülim, *eger* yoḳ ben varup cebrī der-bendi alup (155a/08), görüñ, *eger* gitmezseñüz cebr yoḳdır (154a/03).

şāyed: eğer anlamıyla kullanılan bağlaçtır. Metinde fazla kullanılmamıştır.

ḳafasından ayrılmazdı, *şāyed* oġlım Dādşem ile muḳābil olup bir ḫaṭā ola diyü (249b/16), Surḫ-Ābād üzerinden gidilsün, *şāyed* der-bend-i Sistān'dan geçerken ol oġlana rāst geleyüz, gözim görmesün (246a/22).

gerçi: her ne kadar, ise de anlamlarıyla kullanılan bağlaçtır. Metinde sık kullanılmamıştır.

Şahāb'a bir tīġ öyle urdı kim *gerçi* Şahāb siper berāber virdi (250a/13), Şarvān Hindī dirlerdi, *gerçi* bir ḫayli metīn Hindī idi (163a/21).

egerçi: eğer, gerçi, her ne kadar anlamlarıyla kullanılan bağlaçtır.

bir ḳız idi, *egerçi* yaşın almış ve çaġı kemāl bulmış (216b/11), bir ḫadeng yolladı, *egerçi* tīr āhūya gelüp irişdi (261a/23).

çün: şu sebepten ki, şundan dolayı ki, zira anlamlarıyla kullanılan bağlaçtır. Metinde sık kullanılmamıştır.

ol gün aḫşām olınca gezüp yine bār-gāhlarına geldiler, *çün* meydān oldı (160b/21), didiler, *çün* Rüstem oġlu Ferāmerz̲ oldıġın bildikde (199b/24).

çünki/çünkim: Farsça *çûn* ile Türkçe *ki/kim* kelimelerinin kalıplaşmasıyla ortaya çıkan bu bağlaç, cümlede açıklama gerektiren durumlarda kullanılır.

Būrzū'nıñ yanında bekci ḳodılar, *çünkim* ṣabāḥ oldı (219b/01), senden yol almaġa geldim, *çünkim* ʿinād idüp yol virmediñ (252a/06), ḥaḳ dīn olduġundan benim aṣlā şüphem ḳalmadı, *çünki* baña ġālib oldı (152a/01)

zīrā: çünkü, onun için anlamlarıyla kullanılan bağlaçtır. Açıklama bildiren cümlelerden önce kullanılır. Metinde sık kullanılmıştır.

şād olup Ferāmerz̲'e muḥabbeti daḫı ziyāde oldı, *zīrā* ḳıyās eylerdi ki şimdiye dek Ferāmerz̲ (153a/10), murādıñ eger çeng ise ḥamle eyle, *zīrā* ben dört şeye tevbeliyim (257a/10).

meger: ama, fakat, lâkin anlamlarıyla kullanılan bağlaçtır.

alup içdiler, *meger* **ş**uyı dārūlamış-idi (158b/24), rāvī-i şīrīn-edā aydır, *meger* ol görinen ḳa**ş**r çarḫ-ı İskender idi (269b/18).

belki: İhtimal anlamı taşıyan bağlaçtır.

Sührāb Rüstem'iñ yanından ayrılmaz, *belki* göñlinden Rüstem istīşḳāl eyleye (227a/07), bārī kendimi **ş**uya atayım, *belki* ḫavżdan selāmet bulup ṭaşra çıḳarım (270a/01).

2.3.6.5.Sona gelen bağlaçlar

Bu bağlaçlar, kelimelerin, kelime gruplarının veya cümlelerin sonuna gelerek onları kendisinden önceki kelime, kelime grubu veya cümlelere bağlarlar. Metinde tespit edilen sona gelen bağlaçlardan bazıları şunlardır:

daḫı: Eski Türkçede *taḳı* şeklinde olan bu bağlaç, Eski Anadolu Türkçesinde *daḳı, daḫı* şeklini almıştır. Eklendiği unsura bir aşırılık, beklenmedik bir netice anlamları kazandırır. Metinde çok sık kullanılan bağlaçlardan biridir.

bu cānibden İslām dil-āverleri *daḫı* rezm libāsların çıḳarup bezm ṭonların giyüp ser-ā-perdeye cemʿ oldılar (145b/08), Ḫüsrev'e bir ḍarb-ı şedīd ḥavāle eyledi, Ḫüsrev *daḫı* gürz berāber virüp (192a/09).

da/de: Sonuna geldiği unsurları, kelimeleri daha önce veya sonra gelen ve düşünülen, mevcut olan unsurlara bağlayarak sonuna geldiği unsuru belirtir ve kuvvetlendirir. Eski Anadolu Türkçesinin sonlarında daḫı bağlacının etkisiyle ortaya çıktığı düşünülmektedir (Ergin, 2003: 359-360). Metinde *da/de* bağlacı sıklıkla kullanılmıştır.

senüñ *de* ümīdüñ baña ġālib gelmekdür (148b/25), irüp bir ḳılıc urdı, ol *da* kesdiremedi (193a/20).

ki: Sonuna geldiği unsuru kendisinden sonra gelen unsura izah ve netice ifadesi içinde bağlar. *ki*'den sonra gelen unsur kendisinden önce gelen unsurun izahı veya neticesidir (Ergin, 2003: 361). Metinde sıklıkla kullanılan bağlaçlardan biridir.

Ehrimān'dur ġayret ile lenger viregördi *ki* Ferāmerz̲'iñ ḳolların büküp zemīne ine (149b/09), Sām ḳıyās eyledi *ki* nīze bir ṭarafın söküp aldı (193b/11).

kim: ki'nin Türkçesi olarak Osmanlıcanın sonuna kadar *ki* ile yan yana kullanılmış, sonra yerini *ki*'ye bırakmıştır (Ergin, 2003: 364). *kim* bağlacının *ki* bağlacıyla anlam özellikleri aynıdır ve metinde sıklıkla kullanılmıştır.

> Rāy-ı Aʿẓām murād eyledi *kim* ʿasker gönderüp bunları girü döndüreler (150a/04), Bānū'dan bir nīze yidi *kim* ṭamar-be-ṭamar ḫaber-dār oldı (194a/25).

bile: dahi bağlacının daha kuvvetlisi olan ve sonuna geldiği unsuru daha önce gelen unsura bağlarken kuvvetle belirten bir bağlaçtır. Türkçede *bile < OT. bile-birle (bir+il-e)* şeklinde bir gelişim göstermiştir. Metinde sıklıkla kullanılmıştır.

> evvelki siyāḳ üzre ya baña tābiʿ olup öñüme düşüp İrān'a *bile* gidersin (158b/06), ḥamlei saña degil ammā **ṣ**āḥib-ḳırān geçinen Rüstem'den ġayrı kimseye *bile* ḥamle eylemem (195a/20).

2.3.7. Ünlem

Seslenerek bir dilek ve isteği duyurmaya, çağırmaya, bir şey sormaya, bir şey öğrenmek istemeye, yönlendirmeye, bir şeye dikkat çekmeye, bir işi gördürmeye, bir şey göstermeye yarayan ya da kişiye özgü duyuşları, sevinç, keder, üzüntü, acı, hayıflanma gibi duyguları anlatan sesler ve kelimelerdir (Tulum, 2014: 117). Ünlem Arapça nida kelimesinin olarak kullanılmıştır. Sıfat, zarf, fiil gibi kelime türleri insanın düşünce dünyasına yönelik kavramlar iken, ünlem insanın duygu dünyasına yönelik kavramlardan oluşur. İncelenen metinde savaş sahneleri yoğun bir biçimde işlenmiştir. Dolayısıyla metinde seslenmeye dayalı birçok ünlem bulunmaktadır.

2.3.7.1.İçe dönük ünlemler

İnsanın iç dünyasındaki türlü duygu ve heyecanları dışarı vuran ünlemlerdir. Bir duyguyu veya heyecanı dile getirmek için birbirinden farklı ünlemler kullanılabildiği gibi, aynı ünlem, birbirinden farklı duygu ve heyecanları da dile getirebilir (Korkmaz, 2009:1148). Metinde içe dönük ünlemlere rastlanmaktadır.

> *āh:* Bānū *āh* idüp Ferāmerẕ'iñ (195a/02).

> *amān:* gelüp Nīrem'iñ ayaġına düşüp *amān* didi (272b/23).

eyvāh: *eyvāh* gördiñ mi nā-bekār oġlan geçdi (253b/17).

ha: *ha* yirine on ol ḳadar bāde virirdik (216b/24).

hay hay: *hay hay* diyince sīnede daḫı ḳarār eylemeyüp ẓahrından çıḳdı (226a/03).

meded: bre *meded* gözüm nūrı (251a/09).

oḫ: ḳayup sīnesine varınca *oḫ* diyüp bayıldı (255a/10).

tüh: *tüh* yā Ṣarṣar, n'eylersin (189a/08).

2.3.7.2. Dışa dönük ünlemler

İnsanın, dış dünyada kendi dışındaki kimselerle iletişimini ortaya koyan ünlemlerdir (Korkmaz, 2009:1173). Metinde tespit edilen dışa dönük ünlemler şunlardır:

Allāhu Ekber: çigerinden bir naʿra-i ṭanṭana-i *Allāhu Ekber* öyle baḫş eyledi ki (237a/04).

āferīn: Ferāmerẕ: *Āferīn* idüp imdi ḥamle eyle, didi (187a/18).

be: *be* ḫoş imdi baña ġālib gelecek ḥāli yoġa (235a/06).

bre: ʿaskere fenā virdi, *bre bre* diyüp ʿaskerin ḳalʿadan çekdi (236b/08).

dirīġ: hey *dirīġ* Yezdān-ı pāk, baña Ferāmerẕ gibi bir pür-i güzīn iḥsān eylemişdi (171a/10).

ey: *ey* devletim dede, ben Ferāmerẕ'iñ oġlıyım (172b/18).

eyā: *eyā* bunı nece ele getürdi (182b/08).

hay: *hay* mūẕī melʿūn diyüp (269a/08).

hey: ḳalḳ *hey* sefīh, saña dimez miyim (227a/16).

yā: Gelā *yā* Ferāmerẕ (257a/06).

zihī: *zihī* pehlevān ve *zihī* ṣāḥib-ḳırān diyü taḥsīn eyledi (146a/03).

zinhār: zinhār ve *zinhār* **ş**aḳınup şehriñ içinde bir şey bıraḳmayasıñız (208a/15).

2.3.8. Fiil

Şekil bilgisinin isimden sonra en önemli ögesi olan fiiller, iş ve hareket bildiren kelimelerdir. Fiiller, karşıladıkları hareketler ile zaman ve mekân kavramı içinde, somut ve soyut nesne ve kavramlarla ilgili her türlü oluş, kılış, kılınış ve durumları bildirirler: *al-, at-, başla-, bilin-, büyü-, dinlen-, getir-, otur-, ört-, sivril-, tut-, uyu-, uza-, ver-, yar-, yaşa-, yeşer-, yıkıl- gibi.*

İsimler, gramer açısından kendi başlarına birer bağımsız nitelik taşıyan canlı, cansız, somut, soyut varlık ve nesneler ile kavramları karşılayan kelimeler oldukları hâlde, fiiller bağımsız değil, bağımlı kelimelerdir. Çünkü bunlar tek başlarına kullanılamazlar. Karşıladıkları iş ve hareketler, ancak isimlerle olan ilişkileri ile ortaya çıkar. (Korkmaz, 2009: 527). Türkçe fiiller tabanlarından *-mak/-mek* ekiyle yapılmış ve *mastar* denilen isimlerle ifade edilir. türkçe bir fiil tabanı çekimsiz olarak kullanılamaz, kişi ve zaman kavramlarına bağlanmadan söz içinde asıl işleyişini yerine getiremez, bir bağımsız cümlede yüklem olamaz (Tulum, 2014: 67). İncelenen metin savaş sahnelerinin anlatıldığı harekete dayalı bir metin olduğundan fiil sayısı fazladır. Fiiller kip, şahıs, olumsuzluk, ek-fiil ve yapım eklerini alabilirler.

2.3.8.1. Olumsuzluk eki

Çekime girmiş fiilleri olumsuz bir anlatıma (şekle) sokabilmek için fiil kök veya gövdeleri ile fiil çekimi ekleri arasına *-ma/-me* olumsuzluk eki getirilir. Bu ek, fiile yeni bir anlam, bir olumsuzluk anlamı kattığı için fiilden fiil türeten bir ek niteliğindedir (Korkmaz, 2009: 573). Fiil bakımından bir hayli zengin olan metinde de olumsuzluk eki ile kurulmuş fiiller bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şunlardır:

> virmemek (156b/01), olmıyanlara (157b/23), gitmemek (200a/14), bilmeyenleri (157a/13), içmeyene (158b/20), eylemedikce (162b/10), girmedik (188b/13), gelmedikçe (212b/07), idemeyeceksin (196a/14).

2.3.8.2. Şahıs ekleri

Çekimli fiildeki şahıs ekleri, fiilin gösterdiği oluş ve kılışın hangi şahıslar tarafından yapıldığını bildiren bir gramer kategorisidir. Dolayısıyla bu ekler, fiildeki oluş ve kılışı, bir şekil ve zaman kalıbı içinde şahıslara bağlayan eklerdir. Şekil ve zaman eklerinden sonra gelen şahıs ekleri, kendilerinden sonra yalnız soru ekleri alabilirler. Çekimli bir fiilde konuşan, dinleyen ve kendisinden söz edilen olmak üzere başlıca üç şahıs vardır. Bu şahısların teklik ya da çokluk biçimlerinde bulunmalarına göre, bunlara sayı kategorisi de eklenmiş olur (Korkmaz, 2009: 571). Türkçede çekimli bir fiilden bahsedebilmek için o fiilin kip ve şahıs eklerini alması gerekir. Her kılış ve oluş bir kişiye bağlı bulunur, dolayısıyla kılış ve oluşun bir zman içinde gerçekleşmiş olması yanında mantık bakımından bir kimse tarafından da gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Türkçede şahıs ekleri üç kısımda değerlendirilmektedir.

2.3.8.2.1. Zamir kökenli şahıs ekleri

Tablo 1: Tekil ve Çoğul Zamir Kökenli Şahıs Ekleri

Teklik	1. Şahıs: -am, -em / -ım, -im
	2. Şahıs: -sın, -sin
	3. Şahıs: - (-dur, -dür, -durur)
Çoğul	1. Şahıs: -uz, -üz / -z, -iz
	2. Şahıs: -sız, -siz
	3. Şahıs: -lar, -ler

(Korkmaz, 2009: 571).

Eski Anadolu Türkçesinde geniş zaman, şimdiki zaman, gelecek zaman, öğrenilen geçmiş zaman ve istek kipi çekimlerinde kullanılan zamir kökenli şahıs eklerine metinde de rastlanmaktadır.

> ḳorḳaram (145a/06), ḳul oluram (146a/12), isterem (146b/01), görelim (146b/06), yapışayım mı(149b/06), geçüresin (146b/03), virmişdür (146a/16), bilmeziz (157a/06), gidesiz (208a/10), ʿinād eyler (157a/24).

2.3.8.2.2. İyelik kökenli şahıs ekleri

Tablo 2: Tekil ve Çoğul İyelik Kökenli Şahıs Ekleri

Teklik	1. Şahıs: -m
	2. Şahıs: -ñ
	3. Şahıs: -
Çoğul	1. Şahıs: -k, -ḳ
	2. Şahıs: -ñız, -ñiz, -ñuz, -ñüz
	3. Şahıs: -lar, -ler

(Korkmaz, 2009: 571).

Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde görülen geçmiş zaman ve şart çekimlerinde kullanılan iyelik kökenli şahıs eklerine metinde de rastlanmaktadır.

> eyledim (156a/08), çenk eylediñ mi (156a/08), bağlasa (159a/13), vardıḳ (172b/23), buyurırsañız (214a/11), virdiler (219b/12).

2.3.8.2.3. Emir kipindeki şahıs ekleri

Tablo 3: Tekil ve Çoğul Emir Kipindeki Şahıs Ekleri

Teklik	1. Şahıs: -ayım, -eyim
	2. Şahıs: -
	3. Şahıs: -sın, -sin, -sun, -sün
Çoğul	1. Şahıs: -alım, -elim
	2. Şahıs: -ñ
	3. Şahıs: -sunlar, -sünler

(Korkmaz, 2009: 572).

Metinde emir kökenli şahıs eklerine de rastlanmaktadır:

> varayım (220a/02), öldüriñ (219b/13), git (227a/14), gelelim (229b/08), gitmeñ (234b/11), göstersinler (273b/03), ḳonsunlar (235b/02).

2.3.8.3.Fiil çekimi

Fiiller, cümle kuruluşlarında diğer kelimeler ile çok yönlü kurup farklı kalıplara girdikleri için dilde yalın hâlde değil çekimli olarak bulunurlar. Türkçede bu çekim fiil tabanlarına kip ve şahıs ekleri getirilerek oluşturulur. Metinde kullanılan kip ekleri şu şekilde sınıflandırılabilir:

2.3.8.3.1. Haber kipleri

Görülen geçmiş zaman kipi

Bu ekin ifade ettiği zamana görülen geçmiş zaman denilmesinin nedeni, hareketin geçmiş zamanda, konuşanın gözü önünde yapılmış olmasıdır.

Görülen geçmiş zaman eki, Eski Türkçede *-tı, -ti, -dı, -di* şeklinde idi. Eski Anadolu Türkçesinde esas itibarıyla *-dı, -di* şeklinde görülmektedir. (Ergin, 2003: 299). Ekin konsonant ve vokal uyumlarına bağlanarak *t*'li ve yuvarlak şekillerinin ortaya çıkması Osmanlıca döneminde olmuştur.

Görülen geçmiş zaman ekinin iyelik kökenli şahıs ekleriyle çekime girmesi, fiilden isim türeten bir ekten türediği görüşünü desteklemektedir. Ancak ekin Eski Türkçe döneminden beri kullanılması ve gelişimini tamamlaması kesin bir köken açıklaması yapılmasını engellemektedir (Korkmaz, 2009: 584). Görülen geçmiş zaman çekimi incelenen metinde en çok kullanılan fiil çekimidir. Bu çekim Eski Anadolu Türkçesindeki gibi yalnız *d*'li ve düz ünlülü olarak gerçekleşmiştir:

> **ş**ıçradı (155a/23), yolladılar (155b/20), eşitmedim (155a/04), eylediñ mi (156a/08), irmedik (209a/23), söyleşdiñiz (151b/15), irişdi (156a/10), ṭutuşdıḳ (192b/17), düşdi (196a/24).

Öğrenilen geçmiş zaman kipi

Görülmeyen geçmiş zamanda yapılan hareket demek geçmişte olan ve konuşanın, o hareketi bildirenin önünde cereyan etmeyen hareket demektir. Konuşanın gözü, bilgisi, şuuru önünde vuku bulmamıştır. Konuşan onu sonradan duymuş, öğrenmiş veya onun sonradan farkına varmıştır.

Eski Türkçede ekin yalnız *-mış, -miş* olarak düz şekilleri vardı (Gabain, 2000: 81). Eski Anadolu Türkçesinden başka Osmanlıcanın ilk devirlerinde de hep bu şekil devam etmiş, ekin yuvarlak şekilleri ancak Osmanlıcanın sonlarına doğru ortaya çıkarak bugünkü çok şekillilik meydana gelmiştir (Ergin, 2003: 300). Öğrenilen geçmiş zaman ekinin *-mış/-miş* sıfat-fiil ekinden geldiği düşünülmektedir. Görülen geçmiş zaman ile duyulan geçmiş zaman arasındaki en önemli fark, gerçekleşen olayı görüp-görmeme, bilip-bilmeme ve duyuma dayanma noktasında

toplanmaktadır (Korkmaz, 2009: 600). Metinde öğrenilen geçmiş zaman çekimi Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesi dönemlerinde olduğu gibi, ekin düz vokalli şekilleri ile yapılmıştır:

> girmiş (159a/18), yıḳılmışım (219b/04), uġramışız (159a/19), örtmişler (152b/11), yapmışsın (213b/03), olmış (197a/08), duyılmışdır (209a/08), oturmış (211a/10), ḳonmış (215b/02).

Gelecek zaman kipi

Hareketin gelecek zamanda olacağını bildiren kiptir. Eski Türkçede gelecek zaman eki *-ġay, -gey* şeklinde bulunmaktaydı (Gabain, 2000: 81). Eski Türkçedeki bu kullanım Eski Anadolu Türkçesinin ilk dönemlerine kadar devam etmiş, *-acaḳ, -ecek* eki Türkçede sonradan ortaya çıkmıştır. Eski Anadolu Türkçesinin sonlarında görülmeye başlamış, önce yalnız partisip eki olarak kullanılmış, sonra devre sonunda Osmanlıcaya aynı zamanda gelecek zaman çekim eki olarak geçmiştir. Osmanlıca ile Türkiye Türkçesinin tek gelecek zaman ekidir (Ergin, 2003: 303). *-acaḳ/-ecek* eki yapısı bakımından sıfat-fiil kökenlidir. Zamir kökenli şahıs eklerini alarak çekime giren bu ek metinde çok fazla kullanılmamıştır.

> ḳovacaḳ (227a/02), idemeyeceksin (196a/14), vireceklerdir (187a/05).

Geniş zaman kipi

Geniş zaman, her zamanı içine alan, fiilin her zaman ortaya çıktığını ve çıkacağını ifade eden zamandır. Sıfat-fiil kökenli olan geniş zaman kipi Eski Türkçede *-r, -ar, -er, -ur, -ür* olarak kullanılmaktaydı (Gabain, 2000: 80). Bunlardan en eskisi *-ur, -ür* ekidir. *-ar, -er*'in daha sonra ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. *-r* ise ancak Eski Türkçenin sonlarında ortaya çıkmıştır. Eski Anadol Türkçesinde çoğunlukla *-ur, -ür* eklerinin kullanıldığı görülmektedir (Ergin, 2003: 293). Geniş zaman çekimi bugünkü ortak söyleyişte iyelik kökenli şahıs ekleriyle çekimlenirken metinde zamir kökenli şahıs ekleriyle çekimlenmiştir.

> söyündürürem (145a/05), dirsiz (155a/23), istersiñüz (156b/01), bilmeziz (157a/06), ḳonarlar (157b/23), ṭurırsız (215a/22).

Türkçede bütün kiplerin olumsuzu *-ma, -me* olumsuzluk eki ile yapılırken geniş zamanda birinci teklik ve çoklukta *-ma, -me* ile, diğer şahıslarda ise *-maz, -mez* ile yapılır.

bulınmaz (217a/01), baḳmaz (217a/10), viremez (218a/23), olmam (221a/20), söylemezsin (232b/06), varımazlar (276a/01).

Şimdiki zaman kipi

Fiilin gösterdiği oluş ve kılışın içinde bulunulan zamanda başladığını ve sürmekte olduğunu gösteren kiptir (Korkmaz, 2009: 610). *-yor* şimdiki zaman eki *yorı- "yürümek"* fiilinin *yorı-r* geniş zaman şeklinden çıkmıştır. Batı Türkçesinin başında *yorı-* fiili, geniş zaman ile, bağlandığı asıl fiilin şimdiki zamanını ifade eden bir yardımcı fiil olarak görülmektedir: *gelü yorır, geli yorır "geliyor", gide yorır "gidiyor"* misallerinde olduğu gibi. Eski Anadolu Türkçesinde hep birleşik fiil çerçevesi içinde kullanılan bu yorır Osmanlıcada haploloji yolu ile ekleşmiş ve böylece *-yor* eki ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003: 296). Eski Türkçede şimdiki zaman için ayrıca bir ek kullanılmamış, geniş zaman ekleri hem geniş zaman hem şimdiki zaman bazen de gelecek zaman yerine kullanılmıştır (Gabain, 2000: 80). Türkçede *-yor* ekinin kendisinden önce gelen geniş ünlüyü daraltma özelliği bulunmaktadır. Bu özellik metinde çoğu zaman görülmemekte, geniş ünlüler *-yor* ekiyle birlikte kullanılmaktadır. Metinde şimdiki zaman eki *-yor*'un kullanıldığı yerlerden bazıları şunlardır:

> varıyor (160b/05), geliyorlar (147b/25), ideyor (186a/17), ideyorız (281b/24), ḳırayor (220a/01), turıyorız (159a/12), ineyor (195b/20), geçeyor (255b/06), ideyorlar (282b/06).

2.3.8.3.2. Dilek kipleri

Emir kipi

Emir ekleri yalnız şekil bildiren eklerdendir. Tasarlama kipi eklerinden biri olan bu ekler tasarlanan hareketi emir şeklinde ifade eder, hareketin emirle yapılmasına işaret ederler (Ergin, 2003: 304). Emir çekiminde kip ekleri ile şahıs ekleri iç içe girmiştir. Fiil kök veya gövdesine getirilen kip eki aynı zamanda şahsı da karşıladığından, kipe ayrıca şahıs ekleri getirilmez (Korkmaz, 2009: 665). Bu kipe giren fiiller birinci

şahıstan mahrumdur. Ayrıca emir kipini ortaya çıkması için özel bir ek de yoktur. Teklik ve çoklukları farklı olmak üzere, ikinci ve üçüncü şahıslarına mahsus şahıs ekleri göze çarpmaktadır. İkinci şahsa ait ekler, ünlü harflerden biriyle biten bir kök veya gövdeden sonra gelecekse yardımcı ses olarak araya *y* kaynaştırma harfi girer (Bilgegil, 2009: 262). İkinci çoğul şahıs çekiminde kullanılan *y* kaynaştırma ünsüzü metinde kullanılmamıştır. Metinde tespit edilen emir kiplerinden bazıları şunlardır:

> unutmañ (145b/20), ḳalmasun (155a/09), alıñ (156a/15), geçürmeñ (156b/02), yıḳdırmañız (173b/04), bulınmañız (201a/03), heves eylemen (174a/21).

Şart kipi

Hareketin şart şeklinde tasarlandığını, şart olarak düşünüldüğünü anlatmak için fiil kök ve gövdelerine şart eki *-sa, -se* eklenir. Şart bildirme görevi ile kurulan öteki tasarlama kiplerinden ayrılan yanı, yalnız başına bir yargı taşımaması ve ancak temel cümledeki yargının gerçekleşmesini şarta bağlayan bir yardımcı, bir tamlayıcı öge niteliği taşımasıdır (Korkmaz, 2009: 677).

Türkçede şart eki aslında *-sar, -ser* şeklinde idi. Eski Türkçede uzun zaman bu *-sar, -ser* kullanılmış, sonra devrenin sonlarında *r*'si düşerek ek *-sa, -se* şekline geçmiştir. Ek Batı Türkçesine bu *-sa, -se* şekli ile geçmiş ve Batı Türkçesinde hep bu şekilde kullanılagelmiştir (Ergin, 2003: 309). Metinde şart kipinin kullanıldığı örnekler bugünkü ortak söyleyişteki kullanım ile aynıdır.

> görsem (188b/17), inseñ (149a/04), vāḳıf olsañ (156a/20), baġlasa (159a/13), ifāde eylesek (154b/04), viremezseñiz (212a/13), virseler (265a/10).

Gereklilik kipi

Tasarlanan hareketin gerekliliğini gösterir; gerekli olan, gereklilik şekline bürünen bir tasarlama ifade eder. Bu gereklilik emir şeklinde bir gereklilik değil, içten gelen bir gerekliliğin ifadesidir.

-malı, -meli eki Eski Anadolu Türkçesinin sonlarında teşekküle başlamış, şekil eki olarak Osmanlıca içinde kullanış sahasına çıkmıştır. *-ma, -me* fiilden isim yapma eki ile *+lı, +li* sıfat ekinin birleşmesinden türemiş olduğu anlaşılmaktadır (Ergin, 2003: 312-313). Metinde gereklilik anlamı *-malı, -meli* ekleriyle sağlanmıştır:

olmalıyuz (198b/21), getürtmeliyüz (208a/12), geçmelidir (217a/22).

-malı, -meli gereklilik eklerinin bulunmadığı eski dönemlerde gereklilik ifadesi için *gerek* kelimesinden faydalanılırdı. *gerek* kelimesi istek veya şart şekli ile beraber kullanılır, böylece gereklilik ifade edilirdi. Eski Anadolu Türkçesindeki *gelse gerek "gelmeli", açsam gerek "açmalıyım"* misallerinde olduğu gibi (Ergin, 2003: 313). Metinde gerek kelimesinin kullanılmasıyla gereklilik anlamının sağlandığı kullanımlar bulunmaktadır.

nice *itsek gerek* pādişāhım (232b/24)

eger ḥāceti ise girü ḳalḳup böyle etmek *gerek* idi (247a/16)

Keyḫüsrev ile cümle İrān beglerin daʿvet idüp żiyāfet *etse gerek* imiş (281a/12)

ġālibā elçi olmaḳ *gerek* (242b/17).

İstek kipi

Tasarlanan hareketin istendiğini gösterir, istek şeklinde bir tasarlama ifade eder, dilek bildirir.

Batı Türkçesinde istek eki *-a, -e* Eski Türkçedeki gelecek zaman eki *-ġa, -ge (-ġay, -gey)*'den gelmiştir. Eski Türkçedeki gelecek zaman ekinin *ġ* ve *g*'si Batı Türkçesine geçerken düşmüş, böylece *-a, -e* istek eki ortaya çıkmıştır (Ergin, 2003: 310). Bugünkü ortak söyleyişte istek kipinin birinci şahıs teklik ve çokluk şekilleri yaygın olarak Eski Türkçede hem emir hem de istek bildiren *-ayın, -eyin* ekinden gelme *-(y)ayım, -(y)eyim* ekiyle karşılanmaktaydı. Bunun çokluk biçimi *-alım, -elim*'dir. Emir kipi, Eski Türkçe döneminde hem emir hem de istek görevini yerine getirmekteydi. Bu nedenle *-ayım, -eyim* ve *-alım, -elim* ekleri yalnız emir değil, aynı zamanda istek ekleridir (Korkmaz, 2009: 651). Metinde istek kipinin *-a, -e* ile kurulduğu görülmektedir:

yıġasın (155a/01), ideyim (155a/02), gidelim (155a/03), gelesiz (157b/02), getüreler (158b/18), ṭuralım (211b/19), eyleye (155a/11).

2.3.8.3.3. Çekimli fiil

Fiiller hareketleri karşılayan kelimelerdir. Cümle içinde diğer kelimelerle ilişkiler kurup farklı kalıplara girdikleri için cümlede yalın hâlde değil çekimli olarak bulunurlar (Korkmaz, 2009: 567). Türkçede çekimli fiil, fiil kök veya gövdelerine kip ve şahıs ekleri getirmek suretiyle oluşturulur. Böylelikle cümle içinde kullanıma hazır, yargı bildiren bir hâl alırlar. Fiiller, aldıkları kip sayısına göre basit çekimli ve birleşik çekimli olmak üzere ikiye ayrılırlar.

2.3.8.3.3.1. Basit çekimli fiil

Fiil kök veya gövdesine tek bir kipin eklenmesiyle oluşturulan çekimlerdir. Bu kip haber veya dilek-istek kiplerinden herhangi biri olabilir.

ideyim (155a/02), geçmelidir (217a/22), vāḳıf olsañ (156a/20), geçeyor (255b/06), ṭurırsız (215a/22), ḳovacaḳ (227a/02), ḳonmış (215b/02), eşitmedim (155a/04).

2.3.8.3.3.2. Birleşik çekimli fiil

Fiillerin birleşik çekimi, iki çekimli fiilin bir araya gelmesinden, birlikte kullanılmasından ibarettir. Bunu için çekimli fiillerden birinin fiil kökünün belirli bir anlam taşımaması, böylece birleşen iki çekimin tek bir fiil kökü etrafında toplanması gerekmektedir (Ergin, 2003: 320). Eski Türkçedeki *er-* fiili zamanla değişime uğrayarak *i-* şeklini almıştır. *i-* fiili çeşitli kip eklerini alarak basit zamanlı fiil çekimlerine eklenmiş ve böylelikle birleşik çekimli fiiller ortaya çıkmıştır. Türkçede birleşik çekimli fiiller hikâye, rivayet ve şart şeklinde isimlendirilmektedir. Metinde Türkçedeki birleşik çekimli fiillerin tamamına raslanmamaktadır.

2.3.8.3.3.2.1.Hikâye birleşik çekimi

Birleşik çekimin hikâye şekli asıl fiil kipinin gösterdiği hareketin görülen geçmiş zamanda cereyan etmiş olduğunu bildirir. Asıl fiil kipleri ile *i-* fiilinin görülen geçmiş zamanının veya ekleşmiş şeklinin birleşmesi ile ortaya çıkar (Ergin, 2003: 321-322). Metinde hikâye birleşik çekimin şu kullanımları bulunmaktadır:

Öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesi

süvār olmış idim (184a/03), getürmişdi (165b/19), düşmişdi (270a/03).

Geniş zamanın hikâyesi

bulınmazdı (156a/01), yıḳardım (156a/08), ṭurırdı (157b/03), olmazdıñ (156a/21).

Şimdiki zamanın hikâyesi

bulunıyordı (154a/24).

İstek kipinin hikâyesi

olaydı (160b/10), olaydım (160b/12), çıḳmayaydı (227b/11), olabileydik (167b/23).

Şart kipinin hikâyesi

olmasaydıñ (244a/04), olmasaydı (214b/24).

2.3.8.3.3.2.2. Rivâyet birleşik çekimi

Asıl fiil kiplerine *i-* fiilinin öğrenilen geçmiş zamanının getirilmesi ile yapılan birleşik çekimdir. *i-miş* şeklinin burada vazifesi zaman bildirmek değil, bir nakil, bir anlatma, bir sonradan farkına varış ifade etmektir (Ergin, 2003: 323). Metinde sadece geniş zaman kipinin rivâyeti kullanılmıştır.

Geniş zamanın rivâyeti

gelürmiş (181b/15), bilürmiş (181b/17), severmiş (188a/10), ṭutarmış (189b/24), burarmış (237b/20).

***2.3.8.3.3.2.3.** Şart kipinin birleşik çekimi*

Birleşik çekimin şart kipi asıl fiil kiplerinin karşıladığı hareketi şart şeklinde ifade eder. Bu kip asıl fiil kiplerine i- yardımcı fiilinin şart şeklini getirmek suretiyle yapılır (Ergin, 2003: 325). Metinde görülen geçmiş zaman ve geniş zaman kiplerinin şartlı birleşik çekimi görülmektedir.

Görülen geçmiş zamanın şartı

urdıysa (255a/03), ne oldıysa (189a/19), yol virmediyse (251b/21), zūr eylediyse (262b/12), girdiyse (155b/24), endiyse (192a/10).

Geniş zamanın şartı

dirseñ (155a/03), tābiʿ olmazsañ (156a/05), begenürse (260b/02), olursañız (281a/15), buyurırsañız (214b/11), isterlerse (212a/25), geçersek (274a/23).

2.3.8.3.4. Ek-Fiil

Eski Türkçedeki *er- "olmak"* yardımcı fiilinin *er- > ir- > i-* değişimi ile ekleşmiş olan biçimidir. Bugün bu fiili her ne kadar *i- (imek)* diye adlandırıyor isek de fiilin tek başına bir anlamı yoktur. Asıl fiillerde olduğu gibi yalnız başına *i-* biçimiyle kullanılmaz ve yapım ekleri ile genişletilemez. *i-* ek-fiilinin dildeki görevi, ad soylu kelimeleri fiil durumuna getirmek ve basit zamanlı kiplerden birleşik zamanlı kipler oluşturmaktır (Korkmaz, 2009: 702). *i-* fiiline görülen geçmiş zaman, öğrenilen geçmiş zaman, şart veya *-ken* zarf-fiil eki getirilerek *i-di, i-miş, i-se, i-ken* şeklinde kullanılması ek-fiili oluşturmaktadır. Türkçede ek-fiilin olumsuzu *değil* ile yapılmaktadır. Metinde tespit edilen ek-fiil kullanımları şunlardır:

Ek-Fiilin görülen geçmiş zamanı

i- fiiline görülen geçmiş zaman eki getirilerek oluşturulur. Metindeki kullanımlarında hep ayrı yazılmıştır.

degil idi (156a/08), seferde idiñ (250b/15), ḳanda idiñiz (255a/18), şikārda idik (255a/19), āyine-perest idik (267b/09).

Ek-Fiilin öğrenilen geçmiş zamanı

i- fiiline öğrenilen geçmiş zaman eki getirilerek oluşturulur. Metindeki kullanımlarında hep ayrı yazılmıştır.

degil imiş (147b/07), zengī imiş (147b/08), Şāh'ıñ ḳızı imiş (283b/04), ḳulle imiş (181b/09), nā-bekār imiş (172b/25), ḳanda imiş (211a/24).

Ek-Fiilin geniş zamanı

Ek-fiilin geniş zamanı isim soylu kelimeye şahıs ekleri getirilerek oluşturulmuştur. Üçüncü teklik şahıs çekiminde *-dır, -dir* eki kullanılmıştır.

ḥāceti degil (146b/10), yoḳdır (155a/07), pehlevānsın (156a/20), Ḳattāl Zengī'yim (157a/11), ġarībiz (159a/15), ḳızıyım (272b/07), dervīşleriz (262a/12).

Ek-Fiilin şartı

i- fiiline şart kipinin eklenmesiyle oluşturulan bu kullanım metinde çoğunlukla ayrı yazılmıştır.

var ise (251b/16), yol almaḳ ise (252a/08), āhū ise (255b/13), ṭarafında ise (266a/07), temāşā ise (267a/11), başında ise (155b/14).

yoḫsa ve *kimse* kelimelerinde *i-se* kullanımı kalıplaşmıştır.

yoḫsa (163b/13), kimse (166b/25).

Ek-Fiilin zarf-fiili

i- fiiline ken zarf-fiil eki getirilerek oluşturulmuştur. Metindeki kullanımlarda hep ayrı yazılmıştır.

nāẓır iken (157b/25), ġāfil iken (161b/16), **ṣ**adedde iken (170a/03), fikirde iken (213a/17), dīvānda iken (232b/14).

2.3.8.3.5. Fiilden fiil yapma ekleri

-ş-: gülüşdiler (157b/13), yapışup (182b/06), bulışdılar (186a/18), görüşelim (191b/10).

-ar-/-er-: giderüp (158b/05), ḳoparmış (161b/10), gönderüp (157b/13), gösterüp (159a/25), çıḳardı (193a/03).

-dır-/-dir-: bildirdi (156a/21), endirdiler (157a/03), uyandırdı (202b/25), ḳondırdı (204a/15), atlandırdılar (207a/25).

-l-: açıldı (159b/02), bayıldı (207b/23), duyıldı (212a/12), gömildi (216a/11), düzildi (223a/05).

-n-: giyinüp (186b/12), görindi (224b/09), idindiñ (230a/02), bölindi (248a/17), çalındı (259a/18).

-t-: uzatdı (263b/17), oturtdı (264b/05), getürtdi (284b/21).

-ma-: virmedi (153a/22), eşitmedim (153a/04), muḫālefet eylemedi (157b/05), urmadı (160a/22), olmadı (163b/17).

-maş-/-meş-: şarmaşup (208a/03).

-y- <-d-: ṭoyardı (264b/12) < to-d-, giy (269b/04) < ke-ḍ-, ḳoyup (272a/19) < ḳo-ḍ-, söyle (277b/14) < sö-d-üg+le-

2.3.8.3.6. İsimden fiil yapma ekleri

+a-/+e-: dileyen (155b/21), oynadup (237b/02), yaşarsa (252b/12), uzatdı (157a/10), beñzer (159a/16).

+an-/+en-: boşanup (229a/21), davranup (228b/09), gücenüp (173b/02), donandı (176a/05).

+ar-/+er-: ḳarardı (229a/21).

+aş-/+eş-: yanaşdırup (255a/08).

+ḳır-/+kir-: ḫayḳırup (160b/12).

+la-: yolladılar (155b/20), ḳılıçladı (156a/14), yoḳladı (161a/04), başladılar (161a/14), bağladı (161a/20).

+at-/+et-: gözetmege (189b/03), iletdiler (163a/11), ögretdi (203a/20), ṭonatdılar (264b/02).

+laş-/+leş-: elleşüriz (155b/18), ağırlaşur (191b/23), ağırlaşur (191b/23), ünleşüp (209b/18).

+lan-/+len-: bağlandı (223a/05), ḫāżırlandı (264a/19), havālandı (269a/05), ʿārlanup (166a/07), yüreklenüp (183a/06).

2.3.8.3.7. Birleşik fiiller

Birleşik fiiller, bir isim ile bir yardımcı fiilin, iki ayrı fiil şeklinin yahut da isim soylu bir veya birden çok kelime ile bir esas fiilin birleşmesinden oluşan ve tek bir kavrama karşılık olan fiil türleridir (Korkmaz, 2009: 150). Birleşik fiillerde isim veya fiil unsuru önce, yardımcı fiil sonra getirilir. Türkçede birleşik fiiller üç şekilde oluşturulmaktadır.

2.3.8.3.7.1. İsim ve yardımcı fiille oluşturulan birleşik fiiller

İsim soylu bir kelime ile *et-, ol-, eyle-, kıl-* yardımcı fiillerinin birleştirilmesi yoluyla oluşturulan birleşik fiillerdir. Metinde bu şeklide oluşturlmuş birleşik fiillerden bazıları şunlardır:

it-: başı üzerinden *devr itdürerek* maḥal (146b/13), perest olup *ḫiẕmet itdügim* devletlüye böylece (148a/16), sinesine *meyl itdi* (150b/12), nesi var ise *ẓabṭ itmiş* (170a/18), *muḫālefetitmeyüp* daʿvete *icābet idüp* kendi (175b/09).

eyle-: ʿayyārları gelüp çalmasunlar diyüp *tenbīh eyledi* (176a/13), bir pehlevān *ricā eyledim* (170a/19), ʿasker ḳonacak yiri *taḫmīn eylediler* (176b/10), tābiʿ oldılar diyüp aşlı ile *naḳleyledi* (177a/08), bu Ḳahḳaşān ikinci ser-ḳaplān olmaġa *tenezzül eylemeyüp* ser-ʿaskerlik istedi (177a/19).

ḳıl-: Ferāmerz̲ miyānın *rāst ḳılup* vücūdın yoḳladı (191a/19), Tīmūr Bījen'e daḫı bir ḫadeng *endaḫte ḳıldı* (242a/04).

ol-: Ol dil-āver ile elbetde *ayırd olur* (148b/22), raḫşınuñ miyānı *şīkest olup* Ehrimān-ile (149a/10), Ehrimān *ʿāciz olup* (149b/04), ʿalev ʿalev āteşler *ẓāhir olup* Ferāmerz̲'iñ bāzūları ḥareket eyledi (150b/11), Nīrem köyi görüp *şād oldı* (271b/08).

2.3.8.3.7.2. Tasvir fiilleri

Tasvir fiilleri, iki ayrı fiilin kaynaşmasından oluşmuş birleşiklerdir. Bu birleşikler içindeki birinci fiil, bir *-a, -e, -ı, -i* veya *-(y) ıp, -(y) ip* zarf-fiil yapısındadır ve asıl anlam bu fiildedir. İkinci fiil ise, aslında bir esas fiil olduğu hâlde, anlam kayması yoluyla, yavaş yavaş hem sözlük anlamından farklı yeni bir anlam kazanmış hem de esas fiil olmaktan çıkıp, esas fiile bazı anlam incelikleri katan bir yardımcı fiil durumuna gelmiştir (Korkmaz, 2009: 811). Metinde tespit edilen tasvir fiillerinden bazıları şunlardır:

Yeterlik fiili

Yeterlik fiilleri bir esas fiilin *-(y)a, -(y)e* zarf-fiil şekli üzerine bil- yardımcı fiilin getirilmesi ile oluşturulur. Bir oluş ya da kılışı yapabilme iktidarını veya bir oluş ve kılışın gerçekleşme olasılığının bulunduğunu gösterir (Korkmaz, 2009: 812). Metindeki yeterlik fiillerinden bazıları şunlardır:

getüremeyüp (156b/01), varamaz (183a/23), ḳıyamaz (183b/12), uramaz (252b/13), ḳucaḳlayamaz (270a/04), cevāb viremez (169a/09), muḳavemet idemezler (170b/09), göremezsiñiz (208a/16), viremeyüp (164b/02).

Tezlik fiili

Tezlik fiilleri, *-(y)ı, -(y)i, -(y)u, -(y)ü* zarf-fiil eki almış bir esas fiilin ver- yardımcı fiiliyle birleşmesinden oluşmuştur. Bir oluş ve kılışın tezlikle, ansızın, kolayca gerçekleştiğini bildiren birleşik fiillerdir (Korkmaz, 2009: 818). Metindeki tezlik fiillerinde zarf-fiil ekinin sadece düz ünlülü şekilleri kullanılmıştır.

atıvirdi (156a/10), **ş**alıvirdiñ (156b/23), ṭutıvireyim (220a/02), çekivirdiler (224b/12), oturıvirem (227a/15).

Süreklilik fiili

Süreklilik fiilleri, esas fiilin *-(y)a, -(y)e, -(y)ı, -(y)i* zarf-fiil şekilleri üzerine *dur-, gel-, kal-, gör-, koy-* yardımcı fiillerinin getirilmesi ile oluşturulur. Bu fiiller, bir oluş ve kılışın belirli bir zaman içinde yapıladurma, bir zamandan beri yapılagelme veya belirli bir durumda kalakalma gibi birtakım anlamlar taşımaktadır (Korkmaz, 2009: 820). Metindeki süreklilik fiilerinden bazıları şunlardır:

geledursun (163a/14), dökedurım (247b/12), çıḳageldi (255b/19), yıġılaḳaldı (219a/23), itegördi (262b/10), çekegördi (262b/11), viregördi (149b/11).

Yaklaşma fiili

Yaklaşma fiili eses fiilin -a, -e zarf-fiil biçimi üzerine yaz- tasvir fiilinin getirilmesi ile kurulur. Bu fiillerde gerçekleşmeye çok yaklaşmış olma anlamı vardır (Korkmaz, 2009: 831). Metinde yaklaşma fiili çok fazla kullanılmamıştır.

olayazdı (164b/12), donayazdı (263a/22), geleyazdı (182b/07), ideyazdı (274b/22).

2.3.8.3.7.3. Anlam kaymasına uğramış ve deyimleşmiş olan birleşik fiiller

İsim veya isim soylu bir veye birden çok kelimenin esas bir fiille birleşip kaynaşması ve anlam değişikliğine uğramasıyla oluşturulmuş birleşik fiillerdir. Türkçede anlam

kaymasına uğrayarak kaynaşıp kalıplaşmış birleşik fiiller bakımından çok zengindir. Bu birleşik fiilleri oluşturan kelimelerden en az biri gerçek anlamı dışında kullanılır ve zaman içinde kolay kolay değişmeyen bir kalıplaşma söz konusudur. Metinde bu şekilde oluşturulmuş birleşik fiiller bulunmaktadır:

Keyḫüsrev dönüp: “Yüri nā-bekār delü ḳaltabān, evvel yuvayı yapmışsın, ḫoş imdi ḳatliñden geçdim” (213b/03)

heyʾetde görince tüyleri ülperdi (183a/18)

eşitdügiñ söyle diyü bir baḳış baḳdı kim ḥarīfiñ ödi aġzına geleyazdı (265b/12)

der-bend ve ḳalʿañı başına yıḳup seni ḳalʿa ḳapusına ber-dār eylemem muḳadderdir (155a/04)

beni istiḳbāl idüp ḳademimde baş ḳoyup bendeligim ḳabūl idesin (157a/22)

Getüriñ şunlarıñ ʿaḳılların başlarına görelim ne söylerler (159a/04)

Hūmān nīzeniñ gelişin görüp cān başına şıçradı (161a/01)

bre nedür diyince Şīreng ʿAyyār’a toza ṭopraġa bulanmış (164a/01).

METİN

3.1. İncelenen Metnin Genel Özellikleri

3.1.1. Metnin adı ve fiziksel özellikleri

Çalışılan eser Şehnâme yazma geleneğine bağlı olarak tercüme edilmiş bir Şehnâme'dir. İlk defa Orhan Şaik Gökyay'ın bahsettiği Şehnâme'nin mensur tercümesi (Gökyay, 1982: 48) İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi'nde 6131-6133 demirbaş numarasıyla kayıtlıdır. Eser, üç cilt, 1778 varaktır ve mütercimi belli değildir. Her sayfada 25 satır bulunan eserde 104 adet minyatür bulunmaktadır. Eserin I. cildinin sonunda istinsahının Derviş Mustafa tarafından Hicrî 1187, Miladî 1773 yılında tamamlandığı kaydedilmiştir. Serbest bir tercüme niteliğinde olan bu çeviriye halk arasındaki çeşitli rivayetler ilave edilmiştir. Hikâye üslubuyla kaleme alınan bu tercümede geçen deyim ve atasözleri, savaş tasvirlerindeki yansıma kelimeler, argo ifadeler o dönemin söz varlığını ortaya koymak bakımından önem taşımaktadır (Kültüral, 2010: 291). İncelenen metin bu yazmanın 2. cildinin 145a-284b varaklarını kapsamaktadır.

Eserin adı ile ilgili metnin bütününde herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Bu nedenle "XVIII. Yüzyılda İstinsah Edilmiş Bir Mensur Şehnâme Tercümesi" eser adı olarak kullanılacaktır.

3.1.2. Metnin üslûp özellikleri

XVIII. Yüzyılda İstinsah Edilmiş Bir Mensur Şehnâme Tercümesi adlı eser bir kahramanlık hikâyesidir. Olaylar hikâye tarzında anlatılmıştır. Efsaneci üslup tarzı benimsenerek, olaylar olağanüstü etkenlerle açıklanmaktadır. Genel olarak sâde bir dilin kullanıldığı eserde yer yer Arapça ve Farsça terkiplerle dilin ağırlaştığı da görülmektedir. Eser oluşturulurken üslup kaygısı ön planda bulunmamaktadır. İran-Turan savaşlarındaki cenk sahnelerinin yoğun bir şekilde işlendiği görülen eserde, İran kahramanlarının yüceltildiği dikkat çekmektedir. Neredeyse bütün mücadelelerden İranlılar gâlip ayrılmaktadır.

Firdevsî'nin adı eserde bir yerde geçmektedir. O bölüm şu şekildedir:

‘‘283b/14 ez̲īn-cānib rāvī-yi Firdevsī-yi Ṭūsī ḳavlince elçilerdir, gidinçe belki İrān ʿaskeri añsuzın gelüp baṣarlar"

Müstensih bir olaydan başka bir olaya geçmek isterken ya da anlattıklarının nasıl rivâyet edildiğini ifâde etmek için çeşitli kalıplar kullanmıştır. Bu kalıplardan hareketle bu tercümede Firdevsî'nin eserinin esas alındığı, fakat başka rivâyetlerden de faydalanıldığı söylenebilir:

"ʿazm-i Behişt-ābād eylediler, bunlar geledursun, rāvī [163a/15] ḳavlince bir gün beride Ferāmerz̲'iñ zaḫmı eyü oldı"

"ammā rāvī aydır Cihān-baḫş gitdikden ṣoñra Ferāmerz̲ bir gün daḫı eglenüp [173b/08] irtesi gün ol menzilden ḳalḳup bir menzil daḫı gelüp ḳondı"

"rāvī-i üstād eyle naḳl u beyān eyler kim Cihāngīr ve Bānūlar ve Bījen ve Gurgīn, Raḫām ve Gürāz̲e, [173b/23] bu yidi nefer dilāverler varalım bir ṭarīḳ ile Ḳattāl Zengī'i yā ṭutalım veyaḫūd başın kesüp Rüstem'e getürelim"

"İrān'da ẓuhūr iden ḥavādiṯ ʿacībe aḥvāline rāvī-yi dāstān öyle rivāyet ider kim günlerde [216b/08] bir gün Būrzū ibn Sührāb yalñız lālaları ile şikāra çıḳdı"

"rāvī-yi şīrīn-zebān öyle naḳl u beyān eyler kim Tūrān'da Ṣaḫrā-yı [222a/24] Kāse-rūd'a Rüstem Efrāsyāb'a muḳābil olup gāh çeng ve gāh āsāyiş iderlerdi"

"rāvī-yi dānā öyle naḳl u inşā eyler kim, Zöhre Bānū Zevvāre'den ol gice ḥāmile ḳalup [234a/14] müddet tamāmında vażʿ-ı ḥaml idüp bir oġlan vücūda getürdi"

"[269b/18] ammā ez̲īn-cānib rāvī-i şīrīn-edā aydır, meger ol görinen ḳaṣr çarḫ-ı İskender idi"

"rāvī-yi ḫoş-elḥān ḳavlince sebze endāmlar [271b/13] dirler idi, ġıdāları nefis idi, Nīrem oradan daḫı geçüp"

"rāvī-yi ʿacib-ül-beyān öyle naḳl-i beyān eyler kim [273a/20] meger Ṭaflım Ḥekīm ḥabb-i kāfūr-ı ḥikmetden iki dāne ḥabb virmiş-idi"

"rāvī-i şīrīn-edā vü muḥaddiṯān ʿanberīn ḳaşuyla ʿayān ve beyān eyler kim ol yitmiş iki miletiñ düşmānı [274b/10] olan recīm ʿaleyhi'l-laʿnne cāzūlara ayıtdı"

Eserde argo ifâdeler bulunmaktadır. Özellikle gerdek sahneleri açık bir şekilde anlatılmıştır:

“bir kerre Zöhre Bānū’yı bülbül ḳafesi gibi ḳapup ḳaʿr-ı cāme-ḫāba daldı ve ḳolların Bānū’ya ferş ü ilḥāḳ idüp pūse [234a/02] kenār iderek Zevvāre’niñ miyān-ı ẕātında olan Ebu’l ʿAbīd kāşānesi ḳıyām gösterüp nāfe-i pehlevāna baş urdı”

“Zevvāre Zöhre Bānū’nıñ [234a/05] der-gencīne-i vaṣlın küşād eyledikde beyt-i neheng mecmaʿ-ül-baḥreyn ḫurūc itdi, mekānından ṣadef aġzındaki dürri [234a/06] bıraḳdı, ḳaʿr-ı deryāya ṣulb-ı pederden raḥm-i mādere bir dürr-i yektā nāzil oldı”

“Kāmūs’ıñ göte dek uçḳurı [227b/06] ḳapup şelvārı aşaġa inüp zengūleleri açıḳda ṣallanmaġa başladı, Deli Bānū bunı görüp: “Tü, bre melʿūn!”

“ʿuryānlardır ve bunlarıñ [271b/11] aṣlā dübri ve ẕekeri ve ferci yoḳdur”

Eserde atasözlerine, deyimlere, ikilemelere, benzetmelere yer verilmiştir:

“[161a/25] öñine getürüp bendlerin alup bunlara ḫilʿat virüp ayıtdı: “Öyle olur dilāverler.” diyüp “El elden üstündür”

“ʿazl idüp yerine āḫarı pādişāh eylerim, bir ḫoş fikr-i teʾemmül idüp aña göre ḥareket eyleyesin, ṣoñ pişmanlık [170b/13] fāʾide virmez”

“meydāna [147b/08] girince ḥaḳḳından gelem ammā evdeki ḥesab pāzāra uymadı”

“[213b/03] eyle.” didiler, Keyḫüsrev dönüp: “Yüri nā-bekār delü ḳaltabān, evvel yuvayı yapmışsın, ḫoş imdi ḳatliñden geçdim”

“[183a/18] heyʾetde görince tüyleri ülperdi”

“[265b/12] eşitdügiñ söyle.” diyü bir baḳış baḳdı kim ḥarīfiñ ödi aġzına geleyazdı”

“[155a/13] ol aradan göçüp yab yab der-bend-i Tārḫān diyüp divāne oldılar”

“[229a/23] dögerek ḳalġıdı ḳalġıdı ʿalem sāyesine iletdi”

“ayaḳları rikābdan boşanup kilīsa damından [166b/02] ruhbān kelbi uçar gibi uçup depesi üzerine muʿallāḳ yire düşdi”

“altına girüp bileginden ḳavrayup öyle ṣıḳdı kim parmaḳları toḫumluḳ ḫıyar gibi oldı, ḳan fevvāre-miṣāl [166a/11] atıldı”

“Ṣarṣar meşrebeye [189b/09] ḫaste bardaġa ṣarılur gibi ṣarıldı”

Eserde kişi ve yer adlarına sıklıkla rastlanmaktadır. Bu kişi ve yer adlarına, incelemenin sonunda “özel adlar dizini”nde yer verilmiştir.

Eser harekeli yazılmadığı için metnin okunuşunda dönemin dil özellikleri ve döneme ait başka eserlerdeki yazılışlar dikkate alınmıştır. Eserde müstensihten kaynaklı birçok yazım yanlışı bulunmaktadır. Bu yanlışlar, ya kelimedeki harfin yazılmasının unutulması ya da kelimedeki harfin noktasının konulmasının unutulması şeklindedir. Bu durumdaki kelimeler düzeltilerek çeviriyazıya aktarılmıştır.

Eserde çoğunlukla Farsça, Arapça ve Türkçe kelimeler kullanılmıştır. Türkçe kelimelerin bir kısmı bugünkü ortak söyleyişte Anadolu ağızlarında yaşayan ve çok sık kullanılmayan kelimelerdir.

“ḳaġışşadaḳ (197a/19), söykindi (237a/13), singleyüp (276b/22), sıġadı (238a/21), **ş**anc- (250a/06), yekinüp (183a/24), yaraḳ (162a/12), ṭurġur- (190a/02)”

Metinde hemze (ʾ)’nin belirtme hâl eki göreviyle kullanıldığı birçok örnek bulunmaktadır: Ferāmerz̲ *nīzei* elinden alup yine eline virdi (160a/17), Ferāmerz̲ bu *vaḳʿaı* bilürdi (161a/17), Kereşyüz bu *nesnei* Ḳarvān’a bildirdi (161b/20), benim Ḳarvān Kūhī, hīc kimsei istemem, Ḳattāl Zengī’i isterim (162a/02).

Eserde kısa ve kurallı cümleler daha fazla kullanılmıştır. Samimi hitap cümlelerine sıklıkla başvurulmuştur:

“Baba, şunda bir köhne hegbe yatur, [189b/16] **ş**aḳın ol olmasun.” didi, **Ş**ar**ş**ar: “Bre meded oġul, işte odır, içinde höşmerim ve ḳaymaḳ ve gözleme ve boġaca vardır.” [189b/17] didi, Şaġād varup gördi, baḳdı, didügi gibi ḳaymaḳ var, höşmerim ve boġaca var”

Metnin anlatımında üçüncü tekil şahıs ve görülen geçmiş zaman kipi daha fazla kullanılmıştır.

“pehlevānlarıñ [190a/03] dārūsın yine alup cüzʿī ḳodı ve aldı, yüriyüvirdi, ammā Būrzī yataraḳ kendüye gelüp gördi”

Metinde savaş sahneleri anlatıldığından hançer, gürz, zırh, ok, balta gibi savaş âletleri değişik isimlerle metinde kullanılmıştır. Özel ad biçimindeki bu kullanımlara “özel adlar dizini”nde yer verilmiştir.

3.1.3. İncelenen metnin muhtevâsı

Şehnâme, Gazneli Mahmud'a övgü ile başlar ve İran hükümdarlarının tahta çıkış sırasına göre kahramanlıklarını, olağanüstü güçlerle mücadelelerini anlatır. İncelenen metin, Şehnâme'nin ikinci cildi olduğundan Gürşarb ve ağırlıklı olarak Keykavus dönemlerini anlatmaktadır. Rüstem'in Turan padişahı Efrasyab ile mücadelesi, Keykavus'un esir düşmesi ve Rüstem'in devler ülkesindeki olağanüstü güçlerle savaşıp Keykavus'u kurtarması işlenmiştir. İkinci ciltte Ferâmerz bir mağarada Muttahar Şah'ın kızı Gülçehre Banu'yu şeytanın esaretinden kurtarır ve kız ile sohbet eder ve ikisi birbirine âşık olur, Feramerz babası Rüstem'den ayrıldıktan sonra Gülçehre Banu ile görüşmek ve Hint ülkesini İslâm'a davet etmek için Hindistan'a gider, Hint hükümdarı Rây-ı Aʿzam'a ulaşmadan önce Hint ülkesindeki bütün putperest kavimleri tek tek mağlup eder ve o kavimler İslâmiyet'i kabul eder ve her geçen gün Ferâmerz ordusunu güçlendirir. Son olarak Hint hikümdarı Rây-ı Aʿzam ile cenge başlar. İncelenen metnin muhtevâsı Rây-ı Aʿzam ve Ferâmerz ordularının cenk sahnesi ile başlar ve şu şekilde ilerler:

Helhelan, Rây-ı Aʿzam'ın emriyle Cihan-Bahş ile cenk etmek için meydana girdi, Helhelan ateşe tapıyordu, Cihan-Bahş ise Allah'a inanıyordu. Helhelan hile yapsa da sonunda Cihan-Bahş cengi kazanarak Helhelan'ı öldürdü.

Ertesi gün er meydanına Hint pehlivanlarından Ehrimân çıkmak istedi. Savaş davulları çalındıktan sonra askerler meydana dizildiler. Ehrimân, Ferâmerz'i er meydanına özellikle çağırınca Ferâmerz de cenk için meydana geldi. Er meydanında Ehrimân Ferâmerz'e amacının ne olduğunu sordu. Ferâmerz de şu ana kadar hiç kimseye yenilmediğini, fakat İran ülkesinde Zal oğlu Rüstem diye bir pehlivan olduğunu, onu da yenerek dünyanın tek yenilmez pehlivanı olmak istediğini söyledi. Rây-ı Aʿzam'ın düşmanlarına yardım ettiğini ve ateşe taptığını söyledi. Onu güzellikle ya da zorla imana getirmek istediğini söyledi. İlk gün cenk eyledikten sonra iki taraf da birbirlerini nasıl bulduklarını ordugâhtaki diğer devlet adamlarına anlattı. İkinci gün Ehrimân ile Ferâmerz cenk meydanında yine kavgaya tutuştular. Sonunda Ferâmerz, Ehrimân'ı yendi ve İslâm'a davet etti. Ehrimân da kabul etti ve askerleriyle birlikte Ferâmerz'in ordusuna katıldı.

Birkaç gün sonra Rây-ı Aʿzam'ın en güvendiği pehlivanlardan Raʿd-ı Cihan-sûz Ferâmerz ile cenk için meydana girdi. Birbirlerini askerî usulde selamladıktan sonra cenge başladılar. Ferâmerz yirmi dört gün Raʿd ile eğlendi ve kendisini yenmesi için ona fırsat verdi, sonunda silahı bir yana atıp kavgaya başladılar. Ferâmerz Raʿd'ı da yenip İslâm'a davet etti, Raʿd da kabul etti. Daha sonra Rây-ı Aʿzam'ın yanına vardı ve onu da İslâm'a davet etti, Ferâmerz'e tabi olamaya çağırdı. Rây-ı Aʿzam da kabul etti ve Ferâmerz'in otağına komutanlarıyla birlikte gitmeye karar verdi. Otağa gelince otağın düzeninden ve şaşaasından çok etkilendi. Ferâmerz'in İslâm'a davet etmesini kabul etti ve otağda ziyafet düzenlendi. Raʿd da ser-kaplanlık sırası için Ferâmerz'in ser-kaplanlarıyla cenk etti, bazılarını yendi, bazılarına yenildi. Sonunda Raʿd Ferâmerz'in üçüncü ser-kaplanı oldu.

Rây-ı Aʿzam'ın kızını eş olarak almak isteyen Ferâmerz, babasından rıza aldı ve kırk gün kırk gece eğlenceden sonra Ferâmerz muradına erdi.

Ardından Ferâmerz devlet büyüklerini toplayarak Hint ülkesinde kendisine muhalefet kalmadığını, asıl amaçları olan Turan ve İran ülkelerine varıp Zal oğlu Rüstem ile kavgaya tutuşmalarını ve bunun için hazırlıklar yapılmasını istedi.

Turan ülkesinde sarp bir derbend olan Tarhan'a gitmek için hazırlandılar, Ferâmerz baskın şeklinde gidilmemesi için o derbendin beyi Tarhan Türk'e mektup yazılmasını ve amaçlarının ne olduğunun yazılmasını istedi. Tarhan Türk gelen mektuba cevap yazmak için Efrasyab'a yazdı. Efrasyab da izin vermemesini söyledi. Bunun üzerine cenk meydanında Tarhan Türk ile Ferâmerz kavgaya tutuştular. Ferâmerz aslında İran dilâveri Rüstem'in oğlu idi, fakat kendisini gizliyordu. Bir anlamda bu ecnebi yurtları İslâm'a katarak kendisini babasına ispatlamak istiyordu. Bilsem isminde Türk pehlivanı ile cenge başladı, Ferâmerz onu da yendi. Tarhan Türk'ün çocukları aman dileyip teslim oldular ve kaleyi Ferâmerz'e verdiler. Ferâmerz bunları serbest bıraktı ve bir mektup yazıp Efrasyab'a götürmelerini istedi. Ferâmerz, mektubunda Turan ülkesini kendisine vermesini ve kendisine tabi olmasını Efrasyab'dan istedi. Efrasyab bu duruma çok öfkelendi ve kabul etmedi. Bunun üzerine Ferâmerz ordusu ile Behiştkend önüne geldi. Efrasyab, ülkesinin ileri gelenleriyle bir tepede oturup Ferâmerz'in ordusunun gelişini izlediler. Daha sonra her iki tarafın pehlivanları cenk meydanında kavgaya tutuştular. Bu kavgalarda hep

Ferâmerz'in pehlivanları galip geldi. Efrasyab'ın komutanlarından Hakan Bizrek, Çin cezirelerindeki semenderserlere haber edip onlardan yardım istenmesinin doğru olacağını söyledi. Bir mektup yazıp haberci ile Çin ülkesine gönderdiler. Kereşyüz bu esnada zehirli bir kılıç yaptırarak Karvan'a verdi ve Ferâmerz'e bir darbe vurmasını, böylece öleceğini söyledi. Karvan er meydanında hile ile Ferâmerz'e bir darbe vurdu. Ferâmerz yaralandı, yarası için merhem yaptılar, bu esnada Ferâmerz ordusu ile Efrasyab ordusu cenge tutuştular. Fakat Ferâmerz ordusu Efrasyab ordusunun geri çekilmesini sağladı. Birkaç gün savaş olmadı, bu sırada Ferâmerz iyileşti, meydana çıktı ve pehlivan istedi. Ferâmerz meydana çıkan bütün Turan pehlivanlarını yendi. Efrasyab ordusuna destek için Çin'den semenderserler geldi. Birkaç gün sonra yeniden cenk başladı. Semenderserler birçok Ferâmerz pehlivanını şehit etti. Ferâmerz'in önde gelen savaşçıları da birçok semenderser komutanını öldürdü. Sonunda Ferâmerz semenderserlerin komutanı Semnak'ı öldürünce Ferâmerz ordusu ile semenderserlerin ordusu savaşmaya başladılar. Bu savaştan da Ferâmerz'in ordusu galip ayrıldı.

Birkaç küçük cenkten sonra Efrasyab er meydanına çıktı ve Ferâmerz ile cenke başladılar. Günlerce cenk eylediler. Ferâmerz'in Efrasyab'ı yeneceğini gören Turan askerleri Efrasyab'ı kurtarmak için Ferâmerz ordusuna saldırdılar. Fakat bu da sonucu değiştirmedi ve komutanları Ferâmerz'e esir düştü.

Turan ülkesini de hâkimiyetine alan Ferâmerz, İran ülkesine yürümeye başladı, fakat öncesinde bir mektup yazarak geleceğini ve teslim olmalarını istedi. Mektup, Rüstem'e elçiler vasıtasıyla ulaştırıldı. Rüstem'e Ferâmerz'in yani oğlunun öldürüldüğü söyleniyordu, bunun için çok üzüldü ve Ferâmerz'i öldüren Kattal Zengi'den intikam almak için Belh önüne yürüdü. Aslında Ferâmerz ile Kattal Zengi aynı kişilerdi. Ferâmerz, babasına yiğitliğini ispatlamak istiyordu. Ferâmerz, İran ülkesine gitmek için Efrasyab'dan yol göstermesini istedi. Efrasyab da Sistan ve Surh-Abad yollarını gösterdi. Ferâmerz, Sistan üzerinden giderek Burzu ismindeki komutanı yenip kendisine bağlamak istedi. Fakat, Burzu'nun Belh'e gittiğini öğrenince Surh-Abad tarafına yöneldi. Kattal Zengi'nin mektubunu okuyan Rüstem, teslim ol denildiğni duyunca çok öfkelendi, bu esnada sohbete katılan komutanları Rüstem'in öfkelendiğini görünce, onun haberi olmadan Kattal Zengi'nin üzerine yürüyüp onu öldürmek istediler. Kattal Zengi ile av sırasında karşılaştılar ve cenge

başladılar. Rüstem, komutanlarının kendisinden habersiz cenge gittiğini öğrenince hemen arkalarından gitti ve Ferâmerz ile karşılaştı. Sohbet edip savaşmadılar. Rüstem, Ferâmerz'den ordusunu tanıtması için bir kişi istedi. Onunla birlikte bir tepeye kurulup Ferâmerz'in ordusunu tek tek izleyip tanımaya başladılar. Tanıtan kişi Cihan-Bahş idi.

Ferâmerz'in ordusu günlerce süren bir temaşa ile geçip yerlerini aldılar. Bu esnada Ferâmerz ava çıktı, aslında kardeşi olan Cihangir de avdaydı. Bir ahu için mücadele edip kavgaya tutuştular. Ferâmerz, Cihangir'i yenip bir ağaca bağladı. Cihangir'in askerleri Rüstem'e durumu bildirmek için yola çıktılar, Burzu ile karşılaştılar. Burzu'ya durumu anlattılar. Daha sonra cenk davulları çalındı ve Ferâmerz pehlivanları ile Rüstem pehlivanları cenge tutuştular. Meydana sonunda Ferâmerz çıktı, Rüstem'in gönderdiği bütün pehlivanları yendi, ama öldürmedi, akşama kadar tutup ödüllendirip gönderdi. Daha sonra Burzu ile cenk etmeye başladılar. Ferâmerz, Burzu ile daha fazla eğlendi, ama sonunda galip geldi. Er meydanına Rüstem'i çağırdı. Rüstem, er meydanına çıktı, Ferâmerz babasına sarılmamak için kendisini zor tuttu. Kırk gün boyunca cenk eylediler, Rüstem kırk günün sonundaki cenkte oğlu Ferâmerz'i tam öldürecek iken devlet büyükleri araya girerek, Ferâmerz'in onun gerçek oğlu olduğunu söylediler. Ferâmerz, tüm ordusuyla Rüstem'in emrine girdi ve bütün hazinelerini Rüstem'e verdi. Ferâmerz için günlerce ziyafetler düzenlendi. Ferâmerz, kendisine tabi olan bütün komutanları serbest bıraktı ve bundan böyle her türlü ihtiyaçta kendisine haber vermelerini istedi.

Belh'te bulunan İran uluları bir araya geldiler. Kavus, Rüstem'e bir rüya gördüğünü söyleyince, o gece o rüyayı oradaki 37 kişinin de gördüğünü işitti. Bunun üzerine, Kavus, nebiresi Keyhüsrev'i kim bulup getirirse İran tahtını ona vereceğini söyledi. Bu iş için Giv'i görevlendirdiler. Giv, Turan ülkesine gidip Keyhüsrev'i aramaya başladı. Giv, Turan ülkesinde olağanüstü özellikleri olan birçok kişi ile karşılaştı, çok cenk etti. Sonunda Keyhüsrev'i kapıp Ceyhun'u geçerek İran ülkesine ulaştı. Keyhüsrev gelince, diğer kardeşleriyle İran hükümdarlığı için mücadeleye giriştiler. Selâmun Hekim, Çin'de bulunan Gurab ve Sepid'i kim fethederse o padişah olsun dedi. Herkes kabul etti. Giv, Keyhüsrev'i alıp kaleye gitti. Kaleye yaklaştılar, fakat kale birden kayboldu. Daha sonra kalenin tılsımını bozdular ve kaleyi fethettiler. Keyhüsrev'in hükümdar olması gerekiyordu, fakat Tavs kabul

etmedi. Sonunda Rüstem'e haber verdiler, Tavs ise Rüstem'i beklemeden hükümdarlığını ilan etti. Rüstem buna çok kızdı, oğlu Ferâmerz'e gidip Tavs'ın çadırını başına yıkmasını söyledi. Ferâmerz gidip Tavs'ı teslim alıp Rüstem'in yanına getirdi. Rüstem de Tavs gelince Keyhüsrev'i İran tahtına oturttu. Ardından, Keyhüsrev, Tavs'ı komutan yapıp Turan ülkesine gönderdi, orada isyan çıkaran bir kaleyi kontrol altına almasını istedi. Tavs, Ceyhun'u geçip Turan ülkesine varınca Tavs'ın ordusundan Behram Keyhüsrev'in biraderi Farh-ı Furud ile karşılaştı. Farh-ı Furud, üzerine gelen Tavs ordusundan birkaç pehlivanı öldürüp kendi kalesine sığındı. Tavs, Raham ve Pijen'e pusu kurmalarını istedi. Sonunda Raham, Farh-ı Furud'u pusuya düşürüp öldürdü. Tavs kaleyi fethetti. Ardından Balaşan Türk ile Bijen karşılaştılar ve cenge başladılar. Bijen, Balaşan Türk'ü öldürdü.

Turan ülkesinde Tacav Türk'ü yenen Gürdez Pir, Tacav Türk'ün tacını Keyhüsrev'e getirmek için yola çıktı. Keyhüsrev'e tacı verdikten sonra tekrar Türan ülkesine döndü. İranlılar ile Efrasyab mektuplaştıktan sonra cenge başladılar. Şiddetli bir çarpışmadan sonra iki taraf da çekildi. Behram cenk meydanına yeniden dönünce, Tacav Türk Behram'ı yaraladı.

Bir gün Rüstem Keyhüsrev ile otururken iki elçi geldi. Hurşid şah adında birinin kalelerini kuşattığını ve yardıma ihtiyaçları olduğunu söyledi. Keyhüsrev buna çok öfkelendi. Bunun üzerine Rüstem, Burzu'yu Keyhüsrev'i korumak için Belh'te bırakıp kaleyi kurtarmak için yola çıktı. Cenk için alaylar düzüldü ve Efrasyab ordusundan karşısına kim geldiyse yendi. Bu arada Burzu ava çıkmıştı. Birkaç ahuyu vurduktan sonra Gürdez'in kızı Gürda-Ferid ile karşılaştı. Gürda-Ferid'i Gürdez Keyhüsrev'e emanet etmişti. Fakat Burzu Gürda-Ferid'i çok beğendiğinden nikâhlamak istedi. Keyhüsrev kızın kendisine emanet edildiğini, bu işin ancak kızın babası gelince çözülebileceğini söyleyince Burzu buna çok öfkelendi, Keyhüsrev'e kılıç çekti. Bu esnada bir elçi gelerek bir mektup sundu. Növfel isminde birinin Belh'e yaklaştığını ve Keyhüsrev'den şehri kendisine teslim etmesini istiyordu. Keyhüsrev, Rüstem olmadığı için çok sıkışmıştı. Burzu da kızı kendisine vermediği için yardım etmiyordu. Keyhüsrev başka çare olmadığını anlayınca Burzu'ya haber gönderip kendilerini Növfel'den kurtarırsa Gürda-Ferid'i kendisine vereceğini söyledi. Bunun üzerine Burzu kale önüne gelip Növfel'i yendi. Burzu, gece yarısı Gürda-Ferd'in sarayına gitti, kendisine ilaçlı içki verip bayılttılar

ve hapsettiler. Rüstem'e haber gönderip durumu anlatmayı, ona göre de öldürüp öldürmemeyi düşündüler. Bu esnada Növfel yine kaleyi kuşatmıştı. Burzu kafesi kırarak hapisten çıktı, Növfel'i yakalayıp Keyhüsrev'e getirdi. Növfel, çok yalvarınca Keyhüsrev Burzu'nun isteğiyle onu bağışladı. Burzu, Keyhüsrev'den kızı yine istedi, vermeyince askerleriyle beraber Sistan tarafına çekildi ve bir gün gelip Keyhüsrev'i yaralayarak kızı zorla alıp nikâhladı. Birlikte Surh-Abad'a gittiler. Bu esnada Rüstem Efrasyab ile kıyasıya savaşıyordu. Keyhüsrev, kızı Burzu'ya kaptırdığı için çok kızgındı ve asker toplayıp Surh-Abad'ı kuşattı. Keyhüsrev ve Burzu'nun askerleri savaşmaya başladılar. Keyhüsrev, Burzu'ya galip gelemeyince Rüstem'e mektup yazılıp durumun ona anlatılmasını, gelip kendisini Burzu'dan kurtarmasını istedi. Çünkü Belh'i Burzu Keyhüsrev'in elinden almıştı. Rüstem'e mektup ulaşınca kardeşi Zevvâre'yi olayı çözmesi için gönderdi. Zevvâre Burzu'yu ikna etti ve Belh'i yeniden Keyhüsrev'e verdirdi. Zevvâre, bu esnada bir kaleyi kuşatan haramileri yok etmek için oğlu Dadşem ile Kamus Şah'ın yardımına gittiler ve kaleyi kurtardılar. Dadşem'in yanında oğlu Nîremsâni de vardı. Nîremsâni çok kuvvetliydi, babası Nîrem'e silahşörlüğü öğretmesi için Kartus'u görevlendirdi. Diğer taraftan Rüstem, Efrasyab'a yardıma gelenler dâhil meydana girenleri teker teker yeniyordu.

Keyhüsrev, ülkesini istila etmeye gelen bir orduyu haber alınca tekrar Sistan'da oturan Burzu'dan yardım istedi. Yılduzyan ordusu Belh'e yaklaştı ve iki ordu cenge başladı. Bu defa Dadşem isyan çıkardı, Yılduzyan ordusunu kendisi yendiği için Belh'i Keyhüsrev'e teslim etmedi ve kendisini İran Hükümdarı ilan etti. Babası Zevvâre ısrar etmesine ve Keyhüsrev ayağına gitmesine rağmen Belh'i teslim etmedi. Bunun üzerine Keyhüsrev, Rüstem'e mektup yazdı. Rüstem 28 yıldır Efrasyab ile savaşıyordu. Sonunda Rüstem, Efrasyab'a galip geldi ve Keyhüsrev'e yardıma koştu. Oğlu Ferâmerz bu sırada Burzu'yu buldu ve Burzu'yu yenip derbentten geçti.

Rüstem, Keyhüsrev divanına ulaşınca, Keyhüsrev olanları tek tek anlattı. Rüstem, Dadşem'i ve Burzu'yu yeneceğini söyledi. Dadşem'e teslim olması için mektup yazdılar, Dadşem teslim olmayınca iki ordu dizildi ve cenk başladı. Sonunda Rüstem, Dadşem'i yendi ve öldürdü. Bu haberi alan Dadşem'in oğlu Nîremsâni, Rüstem'den hesap sormak için yola çıktı. Burzu'nun derbendinden geçmesi

gerekiyordu. Burzu, Nîremsâni'nin dayısı olmasına rağmen izin vermedi. Burzu ile Nîremsâni cenk etmeye başladılar, Nîremsâni Burzu'yu yenip derbendi geçti ve Rüstem'den babasının kanını talep etti. Nîremsâni'nin ordusu ile Rüstem ordusu karşı karşıya geldiler ve cenk başladı. Nîremsâni meydana çıkanları teker teker yendi. Sonunda Ferâmerz meydana çıkıp Nîremsâni ile kavgaya başladılar. Ferâmerz, Nîrem'i yendi, tam öldürecekken Nîrem'in annesi oğlunu bağışlaması için yalvardı. Rüstem de Ferâmerz'e bağışlamasını emretti. Rüstem, Nîrem'e iyileşmesini ve iyileştikten sonra kendisiyle cenk etmesini istedi. Nîrem, iyileştikten sonra Rüstem ile kavgaya tutuştular. Rüstem, Nîrem'i yendi ve bağışladı. Nîrem daha sonra Kartus ile birlikte Belh'ten ayrıldı ve tılsımlı bir yolculuğa çıktılar. Bu tılsımlı yolda Zeberced Şahı'nın oğlu Bihruz'u kurtarmak için Taflım Hekim adında bir dervişin de yardımını alarak zorlu bir yolculuğa çıktılar. Son olarak, Serahla Cazu'nun sihirlerini ve olağanüstü güçlerini yenip Bihruz'u kurtardılar. Bu sihirli mekânda Nîrem evlendi ve Himam Nara-zen adında bir oğlu oldu. Ardından Nîremsâni Efrasyab ülkesine vardı. Efrasyab, Nîrem için ziyafetler düzenledi. Sonra, Nîremsâni İran ülkesine geçti, Keyhüsrev'e başından geçenleri anlattı. Nîrem, Keyhüsrev'den dayısı Burzu'yu affetmesini istedi, Keyhüsrev de onun ricasını kabul etti ve Burzu ile Keyhüsrev ve İran beyleri barıştılar.

Burzu ile Ferâmerz aynı anda ava çıkmıştı. Ferâmerz'in yanındaki cariyeyi gören Burzu, Ferâmerz avda iken haberciyi gönderip cariyeyi yanına istedi. Cariye kabul etmemesine rağmen zorla getirdiler. Avdan dönen Ferâmerz bunu öğrenince çok öfkelendi ve cariyeyi öldürdü. Burzu'nun üzerine hücum etti, kavgaya tutuştular. Bu durumu haber alan Rüstem, gelip kavgayı ayırdı. Burzu'ya kızıp Ferâmerz'i alarak Keyhüsrev'in yanına döndü.

METİN

[145a] [145a/01] bend idüp öyle mi getüreyüm didi, Rāy-ı Aʿẓam, bre naşıl eylerseñ eyle, tek hemān iş gör didi, Helhelān, hele pādişāhum [145a/02] öldürürsem baña incinme diyüp at binüp meydāna girdi, Cihān-baḫş'uñ öñin alup ne selām u ne ʿaleyk, baḳ ā [145a/03] bre sefīh oġlan, Sāviye-i Hindī'yi niçün öldürdiñ, hīç Nār-ı nūr ṣoñra baña ḫışm eyler diyü ḳorḳmadıñ mı didi, Cihān- [145a/04] baḫş gördi, bu daḫı bir bed-aṣıl, bed-aḫlāḳ nā-bekārdur, bildi ki bundan daḫı ḫayr gelmez, ayıtdı, yoḳ Nār-ı nūr didigüñ [145a/05] neye ḳādirdür ki ben andan ve anuñ ḫışmından ḳorḳayum, ol benden ḫavf eylesün kim üzerine ṣu döküp söyündürürem, [145a/06] maḥv olup gider, ben ol ẕāt-ı bī-hemtādan ḳorḳaram ki naẓīri yoḳdur, cümleden münezzeh bir pādişāh-ı lā-yezāldür ki seni ve beni [145a/07] ve on sekiz biñ ʿālemi kim ʿademden vücūda getürdi diyüp Ḥaḳḳ'ıñ ṣıfātını ve nice kelām söyledi, ammā laʿīnüñ ḳalbinde [145a/08] eṯer-i nūr-ı īmān yoġ-idi, hemān hidāyet-i Rabbānī olmayup ḫalṭ-ı kelāma başladı ve Nār-ı nūrı medḥ idüp ḫāṣılı bunlar [145a/09] cenge başladılar, aḫşām da yaḳın idi, bu arada Helhelān gördi kim Cihān-baḫş'a erlik ile cevāb virilmez, ḫīle [145a/10] semtine sālik olup gürz ḥavāle eyledi, Cihān-baḫş daḫı gürzin berāber virdi kim menʿ eyleye, laʿīn gürzi ḳaṣden [145a/11] girüden ṭutup Cihān-baḫş'uñ bindügi gergedānuñ kellesine bir gürz öyle urdı kim bī-çāre gergedānuñ kellesi ḫurd-ı ḫām [145a/12] olup ḳaġışşadaḳ yanınuñ üzerine yıḳıldı, Cihān-baḫş gergedāna bir żarar işābet eyledügin duyup pāyların rikābdan [145a/13] alup zemīne pertāb eyledi ve ayaġ üzere geldi, ammā Helhelān'ıñ ḳaṣden eyledügin bilüp āteş-maḥż oldı, Helhelān [145a/14] raḫş ḳuvvetiyle geçüp giderken bir kerre Cihān-baḫş Cihān-ārā'dır el ṣunup raḫşınuñ ḳıç ayaġından ḳavradı ve ġażabla [145a/15] öyle silkdi kim hem raḫşuñ ayaġı ḳopdı ve hem Helhelān üzerinden teker meker olup zemīne naḳş olınca [145a/16] yüzi gözi ṭaşa ḳuma gelüp pers oldı ve başına bir ṭaş sürüsi gelüp deldi. Helhelān yirinden ṭurup, [145a/17] hey nā-bekār, Nār-ı nūr ḫışmına uġrayacaḳ oġlan, sen misin benim yaldızlı vaḳarımı bozup ʿırżumı zebzeḫāne tersinden [145a/18] daḫı alçaḳ eyleyen, yā seni şimden girü ve ṣaġ mı ḳoram diyüp miyānından tīġin ʿuryān eyledi ve Cihān-baḫş'a ḫavāle eyledi, [145a/19] Cihān-baḫş bunuñ dirsegine bir muşt urup elinden tīġi fırladı ve düvālinden ḳapup zemīne öyle bir çarpdı kim [145a/20] eñegüleri ḫurd oldı, Cihān-baḫş bu laʿīnüñ sīnesine çıḳup ṣol eliyle yaḳasından ṭutup başdırdı ve ṣaġ [145a/21] eliyle ḫançer alup, tīz laʿīn īmāna gel, yoḫsa şimdi başıñı keserem, didükde Helhelān göz açup gögsinde Cihān-baḫş'ı [145a/22] görince ġayrı ḫayātından nevmīd olup başladı Cihān-baḫş'a türrehāt

söylemege, Cihān-baḫş gördi bu laʿīn [145a/23] ışlāḥa gelür degil, niyyet-i ġazā, diyüp başını kesdi, başı eline alup öyle fırlatdı ki tā ʿalemleri öñine düşdi, [145a/24] Rāy-ı Aʿẓam bu ḥāli görüp diledi ki ʿaskeri yürüde, vüzerā ve pehlevānlar rıżā virmediler, aḫşāmdur diyü ṭabl-ı ārām çaldırup [145a/25] döndiler, Cihān-baḫş'a at getürdiler, süvār olup dönüp ʿalem dibine geldi, ṭarafeynden ṭabl-ı ārām çalınup iki leşker daḫı [145b] [145b/01] dönüp ḳondılar. Beyt:

"Çünkü çıḳdı ṭabl-ı āsāyiş üni.

Döndi meskenden yaña ḫalḳuñ yöni."

Herkes bār-gāhlarına [145b/02] gelüp rezm libāsların çıḳarup bezm cāmelerin giyindiler. Hind pehlevānları Rāy-ı Aʿẓam bār-gāhına cemʿ oldı. İslām [145b/03] dil-āverleri Ferāmerẕ'iñ ser-ā-perdesine gelüp Helhelān-ı Hindī ile Sāviye-i Nīze-dār'ıñ küştelerin Hindīler āteşe yaḳdılar, [145b/04] yaʿnī Nār-ı nūra ḳavuşdırdılar. Rāy-ı Aʿẓam dīvān idüp baʿd-et-ṭaʿām niçe idelim diyü şāhlar ve begler ile müşāvere eylediler. [145b/05] Hemān Ehrimān-ı Āhen-dil ayaġa ṭurup, ey Sulṭān-ı Hindistān, yarın meydān benim olsun, girüp Ḳattāl Zengī'yi daʿvet ideyüm, [145b/06] yoḳ yire ne sürişüp yaturuz, başdan murād olan beyindür, Ḳattāl'ıñ ḥaḳḳından gelürsem Nār-ı nūr devletinde ʿaẓīm nām alup [145b/07] ve büyük ḫiẕmet eylemiş oluruz, Ḳattāl eger baña ġālib gelürse ol zamān her niçe diler iseñ öyle ḥareket idiñ, didi. [145b/08] Rāy-ı Aʿẓam daḫı fermān idüp Ehrimān-ı Āhen-dil'e ceng ḫilʿatı giyürdiler. Bu cānibden İslām dil-āverleri daḫı [145b/09] rezm libāsların çıḳarup bezm ṭonların giyüp ser-ā-perdeye cemʿ oldılar, baʿd-et-ṭaʿām meclīs gelüp biraz da bāde-i [145b/10] ḫoş-güvār nūş eyledükden ṣoñra Ferāmerẕ fermān eyledi. Hāvrān-ı Hindī'yi meydān-ı siyāsete getürüp dīne daʿvet [145b/11] olındı. Hāvrān muḫālefet eylemeyüp İslām'a geldi. Ferāmerẕ emr eyledi bendin aldılar, arḳasına ḫilʿat giyürüp [145b/12] Cihān-baḫş ḳolında miḳdārına göre ṣandalī virdiler geçüp oturdı. Biraz daḫı oturup maḥall-i ḫāb olduḳda [145b/13] herkes rāhata vardılar. Ol gice mürūr idüp ṣabāḥ oldı. Āf-tāb, ʿālem-tāb olduḳda Rāy-ı Aʿẓam ṭarafından ṭabl-ı [145b/14] ceng çalınup İslām ṭarafından daḫı kūs ve kerre-nāylar zaḥmeler urup ol vādīler velvele vü zelzeleye geldi. İki sipāh, [145b/15] enbūh-mānend gürūhā gürūh ʿazm-i meydān idüp birbirlerine muḳābil olduḳda alaylar baġlayup meydāna nāẓır [145b/16] oldılar. Nā-gāh Rāy-ı Aʿẓam ṭarafından bir süvār-ı nām-dār ʿazm-i meydān eyledi, tamām maḥal yirine gelince at oynatdı [145b/17] ve çalınan kūs-ı

ḥarbīleri diñdirüp bülend-āvāz ile naʿra urup, benem pāy-i taḫt-ı Muḥarrem Şāh Ehrimān-ı Āhen-dil. [145b/18] Hīç kimseyi istemem, illā meydānuma Ḳattāl Zengī didükleri dil-āver gelsüñ, görelim Nār-ı nūr ne gösterür, didi. Pehlevānlar Ferāmerz̲’iñ [145b/19] yüzine baḳdılar. Ferāmerz̲-i Şīr-dil çünkim Ehrimān’uñ naʿra urup kendüsin daʿvet eyledügin işitdi. Bir kerre ṣaġ [145b/20] ve ṣola baḳup, begler bizi duʿādan unutmañ. Ehrimān ismimiz ile daʿvet eyledi, diyüp Ḳuṭb-ul-iblāġ-ı Āteş-efşān’ı sürünce [145b/21] iki ṭarafdan begler, dil-āverler raḫşlarından zemīne atılup iki cānibden Ferāmerz̲’iñ öñine düşüp taʿẓīm ile miyān-ı [145b/22] meydāna getürdiler ve selāmlayup döndiler. Ferāmerz̲ meydānda Ṣarṣar ve Ḳarṭās ile ḳaldı ve Ehrimān’ıñ öñin kesdirüp [145b/23] ādāb ile ʿaşḳ ile, Ehrimān daḫı taʿẓīm ile ʿaşḳ alup merḥabā eyledi ve ser-ā-pā Ferāmerz̲’e naẓar eyledi. Ḳaṭrān ṭulumına [145b/24] beñzer bir zengī pehlevānıdur. Yüzine baḳan heybetinden helāk olur. Üzerinde yitmiş iki pāre Süleymānī ālāt miyānında beş [145b/25] tīġ ve başında ejderhā-yı ser-tolġa. Yidi dane mürġ-ı buḳalemūn oṭaġaları flandra miṣāli barlar, elinde ṭoḳsan ṭoḳuz boġum [146a] [146a/01] nīze devr-i mih-i İskender-i Kübrā ki her biri üçer arış ve altunda Ḳuṭb-ı Āteş-dem-i Āhen-ten-i Evren-ser-i Heşt-pāy-ı ʿİfrīt-z̲ād daḫı [146a/02] fīl cüṣṣesinden büyük başı, evren başına beñzer ve tüyünüñ rengi timur gibi gök ve mücellā, Ehrimān, Ferāmerz̲’i bu heybetde [146a/03] temāşā idüp ḫayrān oldı, zihī pehlevān ve zihī ṣāḥib-ḳırān diyü taḥsīn eyledi ve dönüp ayıtdı, yā Ḳattāl Zengī, [146a/04] saña bu ḳadar ḳuvvet ü devlet virüp yir götürmez ʿasker, ecnās-ı maḫlūḳātı başıña cemʿ eylemişsin. Bundan murāduñ nedür, [146a/05] n’eylemek istersin, didi, Ferāmerz̲ gülüp, yā Ehrimān, murādum budur ki ḥāliyā bugün ben ṣāḥib-ḳırān-ı ʿālem daḫı bu ana dek [146a/06] pençemi kimse burmadı ve ketefüm zemīne getürmedi, bu ḳadar pehlevānlar ve pādişāhlar ve ʿayyārlar dīvler ve ehrimānlar ki [146a/07] cümlesi baña tābiʿ olup emrüme rām ve ḥükmüme fermān-ber olmışlardur. Her biriyle miḳdārına göre ceng idüp pençelerin [146a/08] bükdim ve arḳalaruñ yire getürdim ve ḳulluġum iḫtiyār idüp ḫiz̲metüm ḳabūl eylediler, ammā işitdim İrān memleketinde Zāl [146a/09] oġlı Rüstem dirler bir pehlevān var imiş, ol daḫı benim gibi ḥāliyā ṣāḥib-ḳırān-ı şarḳ u ġarbım diyü daʿvā idermiş, [146a/10] aṣlında Ḳahramān nesli imiş, selefden gelüp geçen bunca ṣāḥib-ḳırānlaruñ ālātı kendine ırs̲-ile intiḳāl eylemiş, iki [146a/11] ṣāḥib-ḳırān ise bir ʿaṣrda olmaz, varup ol Rüstem didükleri pehlevān ile imtiḥān olup ālāt-ı ṣāḥib-ḳırānı [146a/12] alsam gerekdür, eger ol baña ġālib gelürse ḫiz̲metin iḫtiyār idüp ḳul oluram ve

hem saña ve baña ve on sekiz biñ ʿālemi [146a/13] yoḳdan var idüp ḳuvvet ḳudret viren Allāh aḥaddür ki şerīki yoḳdur, mekāndan münezzehdür. Senüñ Nār-ı nūr didigüñ [146a/14] daḫı Allāh'ıñ bir maḫlūḳıdur. Dilerse bütün kāʾinātı āteşler eyler dilerse mevcūdātı āteşden eṣer ḳoymayup cümle maḥv [146a/15] eyler. Görmez misin kendi elüñle yaḳarsın yanar, yaḳmaz iseñ söner, aṣlā murād-ı Allāh olmaduḳça bir kimse yaḳmaġa ḳādir [146a/16] degildür ancaḳ ḫāliḳu'l-eşyā olan Yezdān-ı cihān bir ḫaṣṣā virmişdür ki yanmaġa müstaʿidd olan şeyleri yaḳar. Ṣuyı [146a/17] yanmaġa ḳādir degildür ancaḳ ḫavāşındandur ıssı idüp ḳaynadur. Üzerine dökersüñ kendi söyinür, yā nice maʿbūd [146a/18] biʾẕ-ẕāt olmaġa lāyıḳ olabilür, diyüp bu güne niçe kelimāt söyledi. Ehrimān fikr eyledi, cümle Ferāmerẕ'iñ didigü [146a/19] sözler yirindedür, dönüp ayıtdı, yā Ḳattāl, oralar ṭursun şimdi. Rāy-ı Aʿẓam'dan ne istersüñ, öyle bir ulu [146a/20] pādişāhı niçün rencīde idersin, didi. Ferāmerẕ, yā Ehrimān, muḳaddemā benim aḳṣā-yı murādum ṭoġrı Tūrān'a gitmek idi, [146a/21] velīkin Leyṭān didükleri vezīr-i bī-dīn niçe feṣāḥatlar idüp ʿāḳıbet tīġümden firār eyledükde Rāy-ı Aʿẓam arḳa çıḳdı. [146a/22] Ol sebeb ile gelüp istedim, virmedi ve gördim kendi daḫı bu kadar ʿaẓīmü'ş-şān, şehr-yār iken kendüsin ḫalḳ iden [146a/23] Allāh'ı bilmeyüp şeyṭān ʿaleyhi'l-laʿne iġvāsı ile kendi eliyle fürūzān eyledügi āteşe ṭapar. Biz ki ṣāḥib-ḳırānuz bu maʿḳūle [146a/24] işleri menʿ idüp ol ecelden kendüsini ṭoġrı yola daʿvet idüp ḥüsn-i iḫtiyār ile gelürse fe-bihā. Eger [146a/25] gelmezse ḍarb-ı dest ile īmāna getürmek ʿinādında muṣirr olup Ḫudā-perest olmazsa başın kesüp yirine āḫarı [146-b] [146b/01] pādişāh eylemek yoḫsa benim māl mülke daḫı iḫtiyācum yoḳdur. Ne diyāruñ elinden almaḳ isterem ve ne mālın almaḳ [146b/02] isterem. Hemān murādum īmāna gelmesin isterem. Keẕālik çünkim sen daḫı meydāna geldiñ. Gerekdür ki dīn-i İslām'ı ḳabūl idüp benimle [146b/03] yār-ḳarındaş olasın ve benim bār-gāhumda diledügin ṣandalīye oturup bāḳī ʿömrüñi şeref-i ṣoḥbetümle geçüresin. Sāʾir dil-āverler [146b/04] gibi sen de ʿizzet ü rifʿat bulasın, didi, Ehrimān tebessüm idüp, ey dil-āver o senüñ didigün ġālib geldükden ṣoñra olur, [146b/05] şimdi bu sözler aḳçe eylemez, didi, Ferāmerẕ göñlinden bildi ki İslām'a ḳābiliyyeti vardı. İmdi yā Ehrimān ḥamle eyle [146b/06] görelim ḳanġımız ġalebedür, didükde Ehrimān el nīzeye urup at ḳopardı. Maḥal yirine geldükde rikāba dürüst başup [146b/07] Ferāmerẕ'e bir nīze ḥavāle eyledi. Ferāmerẕ siper-i İskender-i Kübrā'yı berāber virüp yalman nīze sipere ṭoḳunduḳda ʿalev ʿalev āteşler çıḳdı. [146b/08] Ferāmerẕ siper göbegiyle çarpup dāmen-i siperden yol

gösterdi. Ḳoltuḳ altına uġrayup Ehrimān nīzesin żabṭ idüp [146b/09] yan yana geçüp ser-i meydāna vardı. Ferāmerz̲, Ehrimān'uñ nīzesin āsān veçhle redd eyledi, ammā begenüp taḥsīn eyledi. Ehrimān [146b/10] daḫı öteden dönüp gördi. Ḳattāl Zengī sedd-i İskender miṣāl ṭurup kendüye nigerān. Aṣlā ḥāceti degil, bi'ż-żarūrī [146b/11] Ehrimān daḫı Ferāmerz̲'iñ nīzeyi menʿ idişine taḥsīn eyledi ve irişüp iḳdām-ı tām ile bir nīze daḫı urdı. Ferāmerz̲ [146b/12] anı da menʿ eyledi. Bu kerre Ehrimān nīzeyi zemīne zerk idüp ṭerefilinden gürzin çeküp raḫşına meydān virüp gürzi [146b/13] başı üzerinden devr itdirerek maḥal yirine geldükde, al imdi bu yādigārı, diyüp bir ḍarb-ı şedīd urdı. Dil-āver-i ʿālem [146b/14] gördi Ehrimān'ıñ gürzi bahar buludı gibi gürleyüp iner. Tīz gürz-i İskender-i Kübrā'yı berāber virdi. Beyt:

"Ṭoḳandı [146b/15] gürze gürz, ḳopdı ṭaraḳa.

Üni irdi Ḥorāsān'a ʿIrak'a."

Gürz gürze inince ṭumṭuraḳı āfāḳa irüp Ferāmerz̲'iñ ḳolları [146b/16] ḥarekete geldi. Başın ḳaçurup arḳaya aldı. Merdāne vü dilberāne gerçi arḳada menʿ eyledi. Ehrimān ḍarbın girān görüp pesend [146b/17] eyledi. Ehrimān gürzin żabṭ idüp meydān başına gitdi. Öteden dönüp Ferāmerz̲'e naẓar eyledi, bī-bāk metīn dil-āverdür, [146b/18] ġayretiyle ceng eyle, yoḫsa ʿırżuñ yıḳar, diyüp kendü kendüsine ġayret virdi ve ṭurdı ki Ḳattāl Zengī de ḥamle eyleye. Ferāmerz̲ [146b/19] daḫı Ehrimān'ıñ üç ḥamlesin menʿ idince el nīze-yi devr-i mih-i İskender'e urup yigirmi otuz adım miḳdārı Ḳuṭbü'l-iblāġ'a [146b/20] meydān gösterüp öteden bir geliş geldi kim Ehrimān gibi server Ferāmerz̲'iñ gelişinden vehm aldı. Ferāmerz̲ tamām maḥal yirine geldükde payların [146b/21] terāzū-yı rikāba dürüst baṣup Ehrimān'a bir nīze şundı. Ehrimān nīzeye üç ḳat pūlād siper berāber virdi, yalman nīze sipere ṭoḳunduḳda [146b/22] par par āteşler ṣaçıldı. Ḍarb-ı nīzeden Ehrimān'ıñ ḳolları bükilüp siper gögsine meyl eyledi. Az ḳaldı ki yalman nīze āyīne-i siperden [146b/23] güzer eyleye. Yine Ferāmerz̲ nīzeyi dāmen-i siperden ḳaydırup ḳoltuḳ altına uġratdı. Cebe ḫalḳaların birbirine ḳatup Ferāmerz̲ [146b/24] at ḳuvvetiyle geçüp ser-i meydāna vardı. Ehrimān bir nīze yidi ki daḫı ʿömründe bir ḫaşmından böyle bir nīze yimedi-idi ve göñlünden [146b/25] taḥsīn idüp kendü kendüsine ayıtdı. Beyt:

"İy göñül maʿreke-i ʿaşḳ-ı ḫaṭarnāk ancak.

Düşmenüñden ḫaẕer it çābük süvār ancaḳ."

Yā Ehrimān **[147-a]** [147a/01] bu Ḳattāl Zengī her vechle saña ġālib gelüp başını zemīne getürecegünden gerçegi yoḳdur. Fe-emmā sen daḫı ġayret idüp cengi iḳdām ile [147a/02] eyle ki tīziyye ʿırżuñ pāy-māl olmaya, diyüp ġayret kemerin beline otuz yirinden bend eyledi. Ammā çi-fāʾide, ḫaşm ḳavī. Ḥāşılı Ferāmerz̲ [147a/03] öteden dönüp gördi Ehrimān nīze ḍarbından ḫayli ıżṭırāb çekdi ve ammā merdāne menʿ eyledi. İrişüp iḳdāmıyla bir nīze [147a/04] daḫı şundı. Ehrimān siper berāber virüp nīze āyīne-i siperi pūs eyledükde Ehrimān'ıñ ḳolları büküldi. Ferāmerz̲ murād [147a/05] eylese yalman nīze siperden degil sīnesinden güzer idüp ẓahrından gösterürdi. Līkin murādı Ehrimān'ı żāyiʿ eylemek degil zīrā [147a/06] gördi kim Ehrimān müteʿaddid dil-āverlerinden. Öyle mübāriz-i cihān her zamān ele girmez ancaḳ bir miḳdār gūşmāl göstermek [147a/07] murād eyleyüp yalman nīzeyi dāmen-i siperden ḳaydırdı ve çapur çapur cebesin söküp ḫalḳaları yalman nīzede ḳaldı. [147a/08] Ferāmerz̲ at ḳuvvetiyle geçüp ser-i meydāna vardı. Ehrimān zaḫm-dār oldım ḳıyās idüp ʿaḳlı gitdi. Hele kendin dirüp yoḳladı. [147a/09] Gördi zaḫmı yoḳ ancaḳ cebesi çāk olmış. Fikre vardı bu maḥal Ferāmerz̲ öteden dönüp Ehrimān'ıñ üzerine geldi, öyle [147a/10] olur yā Ehrimān, düşmenine bu ceng ḫālidür. Al bunları yine cebeñi dikdür, didükde yalman nīzeden ol ṭavḳı Ehrimān'ıñ [147a/11] eger ḳaşında olan ṭabl-ı bazınuñ üzerine silkivirdi. Ehrimān dibelek elem çeküp ḫacālete düşdi. Andan Ferāmerz̲ [147a/12] nīzeyi miyānına ḳoyup ṭerefilinden gürz-i İskender'i çıḳardı. Ṭoḳuzıncı ḳırāṭından ṭutup irişdi. Ehrimān'a bir ḍarb-ı şedīd [147a/13] ḫavāle eyledi. Ehrimān gördi gürz Kūh-ı Elbürz miṯāl gürleyüp iner, tīziyye gürzüñ berāber virdi. Gürz gürze indükde [147a/14] Ehrimān'ıñ ḳolları ḫam-ender-ḫam bükilüp iki gürz bir olup başına indi. Tīziyye baş ḳaçurup arḳaya alduḳda arḳada olan siper [147a/15] oluḳ oluḳ olup, arḳaya arḳa sīneye sīne eger-ḫānesine naḳş olup başı at başına berāber oldı. Ferāmerz̲, gürzin [147a/16] żabṭ idüp geçdi, ser-i meydāna vardı. Ehrimān hele kendin cemʿ idüp vücūdın yoḳladı. Gerçi vücūdına bir ḫaṭā [147a/17] gelmedi ammā ṭamar-be-ṭamar ḫaber-dār olmış, ne ḥāl ise miyānın rāst idüp ṭozdan ṭaşra çıḳdı. Ol ġayret ile gürzinüñ [147a/18] on ikinci ḳırāṭından ḳavrayup irişüp Ferāmerz̲'e, ala ey Ḳattāl Zengī, diyüp bir ḍarb-ı şedīd ḥavāle eyledi. Ferāmerz̲ de gürz [147a/19] berāber virüp evvelki siyāḳ üzre menʿ eyledi. Ferāmerz̲ urdı, Ehrimān biñ ıżṭırāb ile menʿ iderdi, ḫulāṣa-i kelam [147a/20] bunlar yek-ā-yek gürz cengine başlayup birbirlerinüñ başına cihānı teng eylediler. Aḫşām olınca yitmiş seksen ḳadar ḍarb urışdılar. [147a/21] Ferāmerz̲ gördi, Ehrimān ḫayli merd-i mübāriz-i dil-āverdür,

İslām'a gelmege ḳābiliyyeti var. Birḳaç gün ruḫṣat virmek iḳtiżā eyledi. Aḫşām [147a/22] olduḳda nevbet Ehrimān'a gelince Ferāmerz̲ ṭur idüp at başın keşīde ḳaldı. Ehrimān daḫı ṭurdı. Ferāmerz̲ ayıtdı, yā Ehrimān, [147a/23] āferīn bugün benimle eyü ceng eylediñ. Var imdi yi kebābın, iç şarābın taḳviyet-i bedeñ ḥāṣıl eyle de yarın senüñle yine [147a/24] görişürüz, diyüp döndi. Ehrimān-ı Āhen-dil daḫı dönüp ʿalem sāyesine geldi. İki cānibden ṭabl-ı āsāyiş çalınup dönüp [147a/25] ḳondılar. Herkes bār-gāhlarına gelüp ḳondılar. Hind ʿaskerinüñ güzīdeleri Rāy-ı Aʿẓam bār-gāhına cemʿ olup Rāy-ı Aʿẓam taḫtında ḳarār [147-b] [147b/01] eyledi. İlyās Şāh ve Maḳbel Şāh ve Tefāruḳ Şāh ve Ḥurrem Şāh ve Muḥarrem Şāh nīm taḫtlarda ḳarār eylediler. Sāʾir erkān-ı devlet ü āʿyān-ı [147b/02] salṭanat gelüp ḳuʿūd eylediler. Raʿd-ı Cihān-sūz ṣaġ pāy-i taḫtında ḳarār eyleyüp Ehrimān daḫı geldükde Rāy-ı Aʿẓam buña ḫilʿat [147b/03] giyürüp ṣol pāy-i taḫt ṣandalīsinde ḳarār eyledi, ḫān gelüp yindi, pīrler dilinden duʿā olup andan meclīs geldi. [147b/04] Cām-ı billūrı ortada devr eyleyüp ṣelāṣe-i ġassāle devri tamām oldı. Devr-i seyyāliye şürūʿ eylediler, ammā ġayrı ṣoḫbet [147b/05] vaḳti irüp Rāy-ı Aʿẓam feṭḥ-i kelām eyledi. Dönüp Ehrimān'a, merḥabā dil-āver, bugün Ḳattāl Zengī ile eyü merdāne ceng eylediñ. [147b/06] Ḳattāl Zengī'yi niçe gördiñ, didi. Ehrimān daḫı baş ḳaldırup ayıtdı, ey Sulṭān-ı Hindistān ne diyeyüm, Ḳattāl Zengī [147b/07] ġāyet ile ḳuvvet-i ḳahra ve zūr-ı bāzūya mālik server imiş. Ṭaşradan görmek gibi degil imiş. Benüm ẓannum ol idi kim meydāna [147b/08] girince ḥaḳḳından gelem ammā evdeki ḥesāb pāzāra uymadı. Meger metīn zengī imiş. Bugün baña itdügi işi görmediñüz mi, [147b/09] cebemi nīze ile sökdi. Az ḳaldı bir ḫaṭā olayazdı. Hele Nār-ı nūr yine ṣaḳladı yoḫsa gitmiş idüm, diyüp ʿaẓīm vaṣfa [147b/10] başladı, ammā Rāy-ı Aʿẓam'ıñ keyfi bozılup levni müteġayyir oldı. Ehrimān bu ḥāli görince tīziyye ṣadedi meremmete düşüp, yoḳ [147b/11] yoḳ pādişāhum ṣaḳın zengī şöyle böyle diyüp vaṣf eyledigümden ḫāṭıra bir […] ḳonmasın. Nār-ı nūr içün [147b/12] diyelim çoḳ metīn zengī imiş, līkin elem üzre olmañuz. Ben anuñ ḥaḳḳından gelürem, zīrā birḳaç ḥālini tecribe eyledüm. Benüm ḫavf [147b/13] eyledigim rütbede degildür, diyüp Rāy-ı Aʿẓam'a bir miḳdār ḥakīm-āne cevāb ile tesellī virdi. Rāy-ı Aʿẓam'ıñ biraz ḳalb-i maḥzūnına āb-ı [147b/14] serd-efşān olup mesrūr oldı. Bu ṭarafdan āb-ı rūy-ı sülāle-i Neyrem olanı Ferāmerz̲ ibn-i Rüstem daḫı ser-ā-perdesine gelüp [147b/15] rezm ālātın çıkarup bezm ālātın giydi ve geçüp yirinde oturdı. Cümle begler ve şāhlar gelüp yirlerinde ḳarār eylediler. Baʿd-et-ṭaʿām [147b/16] ʿişrete başladılar. Eṣnā-yı ṣoḫbetde begler Ferāmerz̲'den

Ehrimān'ı su'āl eylediler. Ferāmerz̲ ayıtdı, begler, sözün ṭoġrusı budur ki [147b/17] Ehrimān çoḳ metīn dil-āverdür ve Mülk-i Seyf aḳranı bir serverdür. Ḥüsn-i muʿāmelesi var ve İslām'a gelmek ʿalāmeti var. İn-şāʾ-Allāh [147b/18] bizümle ol daḫı dost olup ʿadāvet-i dīniyye mündefiʿ olur, didi. Andan vaḳt-i ḫāb olınca ṣoḥbet idüp herkes mekānına [147b/19] gidüp yatdı, uyudı. Ṣabāḥ oldı. İki ṭarafdan ḳalḳup āyinlerince ʿibādet andan çeng-i ḥarbīler çalınup gürūhā gürūh [147b/20] deryāleyn iki leşker raḫşlarına süvār olup ʿazm-i meydān eylediler. Alaylar baġlanup ṣāflar düzdiler. Meydān açıldı. [147b/21] Herkes nāẓır-ı meydān olduḳda hemān Ehrimān-ı Āhen-dil yüz yigirmi dört arış ḳaddiyle meydāna girüp ṭarīd ü cevelān [147b/22] eyledükden ṣoñra naʿra urup, gel e yā Ḳattāl Zengī meydānuma. Görelim bugün daḫı n'eylerüz, diyüp Ferāmerz̲'i daʿvet eyledi. Anı [147b/23] işidüp Ferāmerz̲ daḫı Ḳuṭbü'l-aḳṭāb'ı sürüp yanar āteş miṣāli meydāna girdi ve Ehrimān'ıñ öñin alup ve rıfḳ-ile selām virdi. [147b/24] Andan söyleşürek cenge mübāşeret eylediler. El ḳıṣṣa, aḫşām olınca küt-ā-küt ḍarb-ı gürz urup birbirlerinüñ vücūdlarına sindān-ı [147b/25] āhen-girān miṣāli dögdiler, tā aḫşām olınca Ferāmerz̲ yine dur idüp, var imdi dil-āver bugün daḫı ġālib ve maġlūb bilinmedi. [148-a] [148a/01] Görelim yarın nice olur, diyüp döndiler. İki cānibden yine ṭabl-ı ārāma ṭurralar urdılar. Beyt:

"Çünki çıḳdı ṭabl-ı āsāyiş üni.

[148a/02] Döndi meskenden yaña ḫalḳuñ yöni."

Herkes dönüp bār-gāhlarına vardılar. Rezm ṭonların çıḳarup bezm cāmelerin giyüp andan [148a/03] ʿişrete mübāşeret idüp yine ṣabāḥa muntaẓır oldılar. Ammā rāvī ḳavlince Ferāmerz̲, Ehrimān'a on yidi gün ruḫṣat virüp akrān [148a/04] cengi eylediler. On yidinci gün aḫşām olup dönerken ayıtdı, işte yā Ehrimān, bugün senüñle on yidi gündür ceng iderüz. [148a/05] İki cānibden olan ʿasker daḫı her gün inüp binmekden uṣandı. Yarın on sekizinci gündür. Senüñle be-her-ḥāl ile ayırd oluruz. Aña göre [148a/06] tedārükin gör. Ṣoñra ʿöz̲r-i bahāne ber-ṭarafdur. Ġāfil bulındım dimeyesin, didi ve selāmlayup dönüp ʿalem dibine geldükde [148a/07] fermān eyledi. Ṭabl-ı ārāma ṭurralar urdılar. Ol ṭarafdan Ehrimān daḫı dönüp ʿalem sāyesine geldükde ṭabl-ı ārām çalınup [148a/08] dönüp ḳondılar. Birazdan Ehrimān, Rāy-ı Aʿẓam bār-gāhına geldükde Rāy-ı Aʿẓam suʾāl eyledi, yā Ehrimān, dönüşde Ḳattāl Zengī [148a/09] ile vāfir mükāleme eylediñiz. Ne söyledi ve aṣlı ne idi, didi. Ehrimān gülüp, ey Sulṭān-ı Hindistān, yarın seniñle on

sekiz [148a/10] gün olur ceng eyleriz. Be-her-ḥāl yarın ayırd olurız, didi. Ol idi söyleşdigimiz. İşte yarın ayırd olsaḳ gerek, didi. [148a/11] Bildiler ki yarın Ḳattāl Zengī ile ayırd olınsa gerek. Her biri kendi mezāḳı üzre bir söz söylediler, ammā birazdan Ehrimān Rāy-ı Aʿẓam'a vedāʿ idüp [148a/12] gitdi. Bār-gāhına geldikde, kendinüñ başḳa on iki biñ ʿaskeri var idi. Kendülerin yanına daʿvet idüp getürdi ve bunlara tenbīh [148a/13] idüp, geliñ imdi begler. Yarın işte ben Ḳattāl Zengī ile ayırd olsam gerekdir. Eger Nār-ı nūr fırṣat virüp ben Ḳattāl Zengī'ye ġālib [148a/14] gelürsem niçe murād eylersem öyle eylerem, ancaḳ eger Ḳattāl Zengī baña ġālib gelürse hīç şüpheñüz olmasun Ḳattāl Zengī'nüñ rikābın [148a/15] öpüp ve Ḫudā-perest olup ḳulu oluram. Ancaḳ derūnumdan öyle bir taṣavvur geçer. Görelim ne ẓuhūr eyler. Eger öyle [148a/16] bir ḥāl olursa siz ne dirsiñüz, benüm girdigim dīne berāber girüp Ḫudā-perest olup ḫiẕmet itdügim devletlüye böylece [148a/17] ḫiẕmet eyler misiz, yoḫsa Nār-ı nūrdan yüz çevirmez misiz, bunlar bir uġurdan, ey server-i ʿālem, bu ana gelince biz senüñ [148a/18] tayının yiyüp sāyeñde zevḳ rāḥat eyledük. Şimdi senden yüz çevirüp āḫara biz ḫiẕmet idecek degüliz. Sen kime [148a/19] ḫiẕmet eylerseñ eyle ve naṣıl dīne girerseñ gir, biz seni bilürüz ve senden ayrılmazuz, didiler. Ehrimān, berḫur-dār oluñ, [148a/20] diyüp bunları nevāziş eyledi. İmdi eger didügim gibi Ḳattāl Zengī baña ġālib gelürse, ġālib gelecegüne iştibāh yoḳdur. [148a/21] Zīrā er erüñ mertebesin ibtidāki günde teşḫīṣ eyler, ḫuṣūṣā biz on sekiz gündür ceng eylerüz. Çünkim ben Ḳattāl Zengī'ye tābiʿ [148a/22] olursam ġayrı bu cānibe geçmem, Ḳattāl'ıñ yanında ḳalıram, hemān ol maḥal bārū bün-gāhı ḳaldırup Ḳattāl ʿaskerine geçesiz. [148a/23] Bir nesne ḳalmasun, cümlesin alup gelesüz, didi. Bunlar da n'ola sulṭān, didiler. Andan ḳalḳup el altından on iki biñ [148a/24] ʿaskere bu ṭarz üzere tenbīh eyledi. Çünki ol gice mürūr idüp vaḳtā ki ṣabāḥ irişdi. Anı gördiler. Ḳattāl Zengī ṭarafından ṭoḳsan [148a/25] altı çift kūs-ı sūr-nāylara ṭurralar urdılar. Ol ṣaḥrāyı velvele vü zelzeleye getürdiler. Hindīler ne ġarīb temāşā āhir zamān ceng ṭablı [148-b] [148b/01] bizüm ṭarafdan çalınurdı, bugün ne ʿaceb Ḳattāl Zengī çaldurdı, ʿacelesi var ise eceldür, diyüp her biri bir maʿnā [148b/02] virdi. El-ḳıṣṣa, iki ʿasker ʿazm-i meydān idüp birbirlerine muḳābil olınca anı gördiler. Ḳattāl Zengī ṭoḳsan beş arış [148b/03] ḳaddiyle bir rivāyetde yüz arış ḳaddiyle altında olan Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i şīr-i zebān gibi sürüp meydāna girdi. Zīrā Ferāmerẕ'iñ [148b/04] aṣlında Ḳahramān Ḳātil gibi ḳaddi seksen sekiz arışdur. Şimdi Heykel-i feylesofuñ ḫāṣṣasıyla bir rivāyetde yidi arış bir rivāyetde [148b/05] on iki arış ḳaddi ziyāde

gösterürdi. Yidi arışa göre ṭoḳsan beş on iki arışa göre tamām yüz arış olur. Ḳanġısı [148b/06] olursa olsun Ferāmerz̧ at sürüp meydāna girince bu ḳadar biñ pehlevān çifte otaġ ve çifte ḳılıç ṭaşur. Serverler [148b/07] piyāde öñüne düşüp medḥ iderek miyān-ı meydāna getürdiler ve selāmlayup döndiler. Ferāmerz̧ meydānda yalıñuz ḳaldı. [148b/08] Ṣaġında Ṣarṣar, ṣolunda Ḳarṭās. Dil-āver-i ʿālem, el ālāt-ı ṣāḥib-ḳırāna urup ol ḳadar fenn-i silāḥşörī ʿarż eyledi kim dost [148b/09] düşmen ḫayrān oldı. Andan Ferāmerz̧ ḳol ḳaldırup çalınan kūs-ı ḥarbīleri diñdirdi ve naʿra urup, gel e yā Ehrimān [148b/10] meydānuma. Bugün senüñle ayırd oluruz. Görelim devlet kime yār ḳalır, didükde Ehrimān daḫı altında olan raḫş-ı peymāsına [148b/11] mahmūz urup meydāna girdi ve Ferāmerz̧ öñin alup ādābıyla ʿaşḳ eyledi. Ferāmerz̧ merḥabā idüp, diñle imdi yā Ehrimān, [148b/12] işte bugün senüñle ber-ṭaraf oluruz in-şāʾ-Allāh. Līkin var maḳdūrıñı ṣarf eyle ve naṣıl ālāt-ile ḥamle eylerseñ eyle [148b/13] ve arżūñ ḳalmasun, ʿöz̧r-i bahāne ber-ṭarafdur, didi. Ehrimān, n'ola ammā yā Ḳattāl, senden bir suʾālüm var. Bunuñ aṣlı nedür, baña bildür, didi. [148b/14] Ferāmerz̧, söyle yā Ehrimān, bilürsem söyleyem, didükde Ehrimān ayıtdı, biz senüñle bugün tamām on sekiz gündür ki ceng [148b/15] eylerüz. Bu on sekiz günde her bār çeng-i ḥarbī, ibtidā bizüm ṭarafımızdan çalınurdı ve ibtidā meydāna ben girmedükçe sen girmezdiñ. [148b/16] Bugün ne oldı kim ibtidā çeng-i ḥarbī çaldırup evvel meydāna girdiñ, yoḫsa ʿacele eyledügin ecele veya maġlūb olacaġıña [148b/17] bir nişān mıdur, didi. Ferāmerz̧ güldi, dil-āver yā sen kendi diyārınuñ ṣāḥib-ḳırānı geçinürsin daḫı bu ḳāʿidei bilmez misin, [148b/18] şimdi ṣāḥib-ḳırānlarda ḳāʿide-i külliye ḳadīm eyyāmdan Gürşāsb Ḳahramān zamānından berü böyledür. Senüñ gibi bir pehlevān ile [148b/19] imtiḥān cengi eyledükleri zamān evvel miḳdārına göre ḳuvvetine göre bir gün, üç gün, yidi gün, ḳırḳ gün ruḫṣat virüp [148b/20] aḳrāniyyet üzre yek-ā-yek ceng idüp ol dil-āverüñ ʿırżuñ yıḳmazlar, maḥall-i maʿmūrede ol dil-āver tābiʿ olduḳda, ben ṣāḥib-ḳırān [148b/21] ile şu ḳadar gün ceng eyledüm, diyüp beynü'l-aḳrān iftiḫārına sebeb olur. Aṣlı budur ve ayırd olacaḳları gün ibtidā çeng-i ḥarbī [148b/22] çaldırup ibtidā meydāna girer. Ol dil-āver ile elbetde ayırd olur. Her ne yüzden olursa olsun, didi, yā öyle mi ḥamleyi daḫı [148b/23] ẓāhir evvel sen eylersin, didi. Ferāmerz̧, yoḳ yā Ehrimān, ḥamle senüñdür. Zīrā dünki gün saña bir ḍarb urup nevbet senüñ [148b/24] iken biz cengden ferāġat eyledük. Şimdi ben ḥamle eylesem senüñ bende bir gürz ḥaḳḳuñ ḳalur, didi. Ehrimān, imdi ḳonuḳ umduġın [148b/25] yimez bulduġın yir. Senüñ de ümīdüñ baña ġālib gelmekdür, ammā

orasın Nār-ı nūr bilür, diyüp el nīzeye urdı. İrüp Ferāmerz̲’e iḳdām-ı tām [149-a] [149a/01] ile bir nīze zerk eyledi. Ferāmerz̲ siperin berāber virüp menʿ eyledi. Ferāmerz̲ daḫı nīze-yi devr-i mih ile ḥamle idüp Ehrimān daḫı ne [149a/02] ḥāl ise menʿ eyledi. Üçer nīze urışup baʿdehū el gürze urdılar. Birbirlerinüñ vücūdların sindān-ı āhen-girān miṣāli ḳıldılar. Gün [149a/03] ḳubbe-i felege dikildügi maḥal nevbet Ferāmerz̲’e geldükde raḫşınuñ başın çeküp ṭurdı, Ehrimān’a, yā Ehrimān, bugün senüñle on sekiz [149a/04] gündür ceng eylerüz. Arada ġālib maġlūb bellü olsun, didi. Ehrimān ayıtdı, yā Ḳattāl, sen evvel inseñ olmaz mı, didi. Ḳattāl Zengī [149a/05] yaʿnī Ferāmerz̲, yā Ehrimān, yol senüñdür. Zīrā ben maġlūb degilüm, didi. Ehrimān ayıtdı, yā ben maġlūb mıyum, didi. Ferāmerz̲ ayıtdı, on [149a/06] sekiz günden berü benim hīç saña atdan inecek deñlü ġalebem ẓāhir olmadı mı, didi. Ehrimān ayıtdı, yā Ḳattāl, on sekiz [149a/07] gün daḫı ceng eylesem ḥācetüm degildür, didi. Ferāmerz̲, ḫoş imdi yā Ehrimān, öyle ise bu gürzümden ġāfil olma, diyüp [149a/08] gürz-i İskender’iñ on birinci baḫşından ṭutup irişdi. Ehrimān’a bir gürz-i şedīd ḍarb ḥavāle eyledi. Ehrimān gürz berāber [149a/09] virdi ki menʿ eyleye. Ferāmerz̲’iñ sāʾir gürzlerine ḳıyās eyledi. Gürz gürze indükde Ehrimān’uñ bāzūları uyuşup ḳolları [149a/10] büküldi. Baş ḳaçurup arḳaya alınca arḳasında olan siperi çīnī ṭabaḳ gibi ṭaġıldı. Başı at başına berāber oldı. Şiddet-i [149a/11] ḍarb-ı gürzden lenger virince altında olan raḫşınuñ miyānı şikest olup Ehrimān-ile bile yıḳıldı. Ehrimān lā-yaʿḳıl olup [149a/12] iki dizi ve iki pençesi zemīne geldi. Ferāmerz̲ raḫş ḳuvvetiyle geçüp gitdi. Öteden dönüp Ehrimān’ıñ üzerine geldi. [149a/13] Ehrimān’ı ol ḥālde görince atından inüp Ḳarṭās’a virdi. Kendi apul apul Ehrimān’ıñ eṭrāfın dolanup gezinmege [149a/14] başladı. Bir zamān Ehrimān kendüye gelüp ol ḥāli gördi ve Ferāmerz̲’i gördi. Raḫşından inmiş, eṭrāfın gezinüp [149a/15] kendi ʿaskerinden ḥicāb idüp bir de Ḳattāl Zengī kendüye bir ḍarbla ol ḥāle ḳoduġına ʿār ve ġayret eyledi. Ammā [149a/16] kendi bu ḥāle varınca raḫşından inüp kendüyü baġlamaḳ ṣadedinde olmayup gezindügine inṣāf eyledi. Ḥaḳḳā ki merd kerimen [149a/17] imiş. Eger bu fırṣat benim elüme girse amān zamān virmez baġlardum, çoḳ mürüvvetdür, diyüp Ferāmerz̲’e bi’ż-żarūrī muḥabbet eyledi [149a/18] ve yine ġayret ile yirinden ḳalḳup, sen misin beni raḫşımdan ayırup yire indiren, diyüp muştun dögüp Ferāmerz̲’iñ üzerine [149a/19] yürüdi. Ferāmerz̲ ellerin ḳarşu virüp bir adım miḳdārı ḳıçınladı. Kendin żabṭ idüp Ferāmerz̲ de Ehrimān’a bir muşt urup [149a/20] Ehrimān iki üç belki dört beş adım ḳıçınlayup ḫāṣılı muşt muşta, yaḳa yaḳaya, boġaz boġaza olup

ol ḳadar [149a/21] sürişdiler ki zemīn ayaḳları altında sürülmiş ṭarlaya döndi. ʿĀḳıbet Ferāmerz̲, Ehrimān'ı gögsinden ḳaḳup ṭur eyledi. Ehrimān da [149a/22] ṭurdı. Ferāmerz̲ ayıtdı, yā Ehrimān ayırd düvāl-ı kemerde olur. Gel ṭutup düvālümden eger beni yirden ḳaldırabilürseñ senüñ maġlūbuñum, [149a/23] niçe dilerseñ öyle eyle, didi. Ehrimān göñlünden, benüm bundan ḳaddüm yigirmi dört arış ziyāde var. Belki düvālde ḳaldırup [149a/24] ġalebe eyleyem ümmīdi ile bir kerre çınar dalları gibi ḳolların uzadup Ferāmerz̲'iñ miyānından yitmiş ḳat düvāl-ı zencīr-kemerine [149a/25] el ṭaḳdı, yā Nār-ı nūr, diyüp zūr eyledi. İbtidā o zūrda Ferāmerz̲'i ḳaldıramadı. Zīrā Ferāmerz̲ lenger virmişdi. İkinci zūrda **[149-b]** [149b/01] ökçesin iki parmaḳ güciyle yirden ayırabildi. Üçünci zūrda var ḳuvvetin bāzū-yı himmete öyle aldı ki kendi zūrından [149b/02] damaġınuñ perdesi çāk olup ḳan burnından fevvāre miṣāl atıldı. Ferāmerz̲'iñ ökçesin dört parmaḳ zemīnden güciyle [149b/03] ayırdı. Ferāmerz̲ de öyle lenger virdi kim ḫāh-nā-ḫāh Ehrimān'ıñ ḳolları bükilüp Ferāmerz̲'iñ pāyları dört parmaḳ miḳdārı zemine [149b/04] gömüldi. Ehrimān ʿāciz olup, bre şeddādī binā mısın yā Ḳattāl Zengī Ben seni yuḳarı çekerem, sen mismār-ı āhen gibi aşaġa [149b/05] gidersin, diyüp ḳapup düvāl-i kemerin şalıvirdi. Biraz teneffüs idüp andan Ferāmerz̲, Ehrimān'a, dil-āver-kār ne bu yetiş ḥaḳḳuña [149b/06] rāżı mısın, ben de senüñ düvāline yapışayım mı, didükde Ehrimān, gel yā Ḳattāl Zengī, ben seni bu ḳadd-ile ḳaldıramadum. Sen beni [149b/07] niçe ḳaldırabilürsin, didi. Ferāmerz̲ ayıtdı, ḳaldıramazsam bir dürlü daḫı imtiḥān oluruz, diyüp bir kerre Ferāmerz̲, Ehrimān'ıñ [149b/08] düvālinden ḳavradı. Ġāfil mübaş yā Ehrimān, didi. Andan, yā Maʿbūd-ı bī-ẕevāl, diyüp niçe zūr eylediyse zūr-ı evvelde [149b/09] Ehrimān'ı dizine berāber ḳaldırup ruḫṣat virdi. Mīzān büküldi, Ehrimān'dur ġayret ile lenger viregördi ki [149b/10] Ferāmerz̲'iñ ḳolların büküp zemīne ine. Niçe mümkün olmadı. Ferāmerz̲ bir zūr daḫı idüp ikincide gögsüne berāber [149b/11] ḳaldırdı ve yine ruḫṣat virdi. Ehrimān lenger viregördi, fāʾide virmedi. Üçünci ḳuvvetde Ferāmerz̲ öyle zūr [149b/12] eyledi kim Ehrimān'ı tā başına berāber ḳaldırup ṣaġ eliyle tamām mülk edindi. Baş zemīnde, ayaḳ zemīnde, miyān-ı bālāda [149b/13] iki ʿaskere gösterüp yidi adım ṣaġa ve yidi adım ṣola ve yidi adım girüye ve yidi adım ilerüye gidüp şarṭ-ı muʿānaḳayı [149b/14] icrādan ṣoñra yine Ehrimān'ı ayaḳ üzerine ḳodı. Şikeste vü beste yā Ehrimān eger inṣāfuñ var ise Ḥaḳḳ'ı inkār eylemezsin, didükde, [149b/15] hemān Ehrimān segirdüp Ferāmerz̲'iñ pāyine düşdi, ey dil-āver-i ʿālem elbetde merd olan merdüñ ḳadrin ve mertebesin inkār eylemez. [149b/16] Her

vechle baña ġālib oldıñ ve öyle mülāḥaẓa eylerem ki ḥāliyā bu ʿālemde saña ġālib olur bir kimse bulınmaz. Ṣāḥib-ḳırān-ı yegāne olduġına [149b/17] aṣlā şübhem ḳalmadı ve bundan böyle. Beyt:

“Senüñ maḥzūnuñ olmaḳ baña şādān olmadan yegdür.

Ḳapunda aġlamaḳ yıllarca ḫandān [149b/18] olmadan yegdür.

Cihānuñ ʿizz ü cāhuñ şöyle idrāk eyledim ben kim,

Eşiginde ḳul olmaḳ dehre sulṭān olmadan yegdür.”

[149b/19] Ve daḫı dīnüñ ḥaḳ oldıġına da gümānum ḳalmadı. Ne dimek ile İslām’a gelüp saña ḳul oluram, didi. Ferāmerz̧, Ehrimān’dan [149b/20] bu muʿāmeleyi görince taḥsīn idüp şād oldı ve telḳīn idüp hemān ol sāʿat meydānda Ehrimān ḳul olup īmāna geldi. Ferāmerz̧, [149b/21] Ehrimān’ı baġrına başup gözinden öpdi ve Ḳarṭās’a işāret eyledi Ehrimān içün bir raḫş getür diyü. Ḳarṭās varup [149b/22] bir ṭonanmış yedek gergedān getürüp Ehrimān’a, buyur dil-āver, diyüp Ehrimān da süvār oldı. Ferāmerz̧ daḫı süvār olup er ṭaleb [149b/23] eyledükde Rāy-ı Aʿẓam murād eyledi ki hemān ʿaskeri bir uġurdan yüride. Raʿd-ı Cihān-sūz rıżā virmeyüp, ṭabl-ı ārām çaldur [149b/24] pādişāhum. Üç gün āsāyiş olsun da dördünci gün ġayrı nevbet benimdür. Görelim Nār-ı nūr ne gösterür, didi. Rāy daḫı Cihān-sūz’ıñ [149b/25] sözi ile fermān eyledi. Ṭabl-ı ārām çaldılar. Ferāmerz̧ gördi ṭabl-ı ārām çalındı, ol daḫı dönüp Ehrimān ile at başı berāber [150-a] [150a/01] muṣāḥabet iderek ʿalem sāyesine gitdiler. Ṭabl-ı ārām çalınup iki leşker dönüp ḳondılar ammā Ehrimān’ıñ on iki biñ [150a/02] ʿaskeri gördiler efendileri maġlūb olup Ḳattāl Zengī’ye tābiʿ oldı çünki evvelden tenbīh olınmış-idi. Hemān bunlar bār-gāhların [150a/03] bozup ḳalḳdılar. Ol ḳarışma arasında İslām cānibe göçdiler. Bunları görüp Rāy-ı Aʿẓam’a bildirdiler. Rāy-ı [150a/04] Aʿẓam murād eyledi kim ʿasker gönderüp bunları girü döndüreler. Raʿd-ı Cihān-sūz ayıtdı, n’eylersin pādişāhum. [150a/05] Ḳo gitsünler şimden girü anlar saña yār olacaḳ degildür elbetde. Pehlevānları ḳanda ise yanına giderler. Ḳattāl Zengī’ye bir ḥāl [150a/06] olınca yine bu cānibe gelürler, didi. Bu yañadan Ferāmerz̧ daḫı ser-ā-perdesine gelüp cümle begleri daḫı gelüp yirlerinde [150a/07] ḳarār eylediler. Ehrimān’ı Ferāmerz̧ yanına yaḳın bir ṣandalīyye alup ṭaʿāmdur yindi. Andan meclīs ḳurılup bāde içilür iken [150a/08] gelüp ḫaber virdiler ʿasker geldi diyü. Ferāmerz̧ fermān eyledi Mülk-i Seyf yanında ḳonsunlar diyü. Andan eṣnā-yı kelamda [150a/09] Ferāmerz̧, beglere ḫiṭāb idüp Ehrimān

ile imtiḥān oluñ, herkesüñ miḳdārı bilinsün, didi. Maʿḳūl görilüp Mülk-i [150a/10] Seyf'e gelince evvelen ser-ḳaplanlara yaʿnī Ḳanāṭūr Zengī'ye Ṭanṭanūş-ı Ciger-dār'a, Behrām-ı Ejder-keş, Ṭumṭuraḳ Zengī'ye ġālib gelüp [150a/11] Mülk-i Seyf berāber geldi. Ehrimān ikinci ser-ʿaskerligi dileyüp bār-gāh-ı Āṣaf'ı ḳaldırup ḳorumaġa taʿyīn olındı. Ferāmerz̲ [150a/12] ḫilʿat giyürüp bir İslām'a geldigünden ötüri bir ḫilʿat de ser-ʿaskerlik içün giyürdi. Bu sürūr üzre [150a/13] ele cām alup ʿişrete başladılar. Cāsūslar bu ḫaberi alup Rāy-ı Aʿẓam'a bildürdiler. Rāy-ı Aʿẓam melūl oldı. [150a/14] Bunuñ üzerine üç gün mürūr eyledi. İşte bir rivāyetde Ṣarṣar Sebük-bār ʿayyār, ʿĀṣım-ı Cihān-dest ʿayyārı, bir dihḳāni [150a/15] ṣūretine girüp, Ḫudā-perestlerüñ Ṣarṣar dirler bir ʿayyārı köyde ḫāneme gelüp ḳızum aldı. Ḥālā anuñla bāde içer, diyü şikāyet [150a/16] idüp ʿĀṣım-ı Cihān-dest, gel baña göster, ḥaḳḳından geleyüm, diyü bile gidüp bir tenhā ormana gelüp Ṣarṣar kendi suretine [150a/17] girüp ʿĀṣım'ı teber dügdüsi ile döge döge yıḳup bende çekdi. Andan iki yüz degnek urup oradan kendi [150a/18] çadırına getürüp müslümān ve ḫalīfe eyler. Üç gün tamām olup dördünci gün tamām iki ṭarafdan çeng-i ḥarbīler çalınup [150a/19] iki leşkerdür yay-ı aḫterān gibi cūş-ı ḫurūşa gelüp at ve fīl, gergedānlarına süvār oldılar. Gürūhā gürūh ʿazm-i meydān [150a/20] eylediler. Birbirlerine muḳābil olup alaylar baġlandı, ṣāflar düzüldi, meydān açıldı, eyā, meydāna kim gire, dirken anı gördiler. [150a/21] Rāy-ı Aʿẓam ṭarafından yüz yigirmi arış ḳadd-i ḳāmet ile Raʿd-ı Cihān-sūz bir ḳızıl tüylü zinde gergedāna süvār olup vücūdın [150a/22] ser-ā-pā āhene ġarḳ eylemiş, elinde nīzeyi ḫāra güz̲ārı yanar āteş gibi meydāna girüp ṭarīd ve cevelān eyledükden ṣoñra ḳol ḳaldırup [150a/23] çalınan kūsları diñdirüp naʿra urup, benüm Raʿd-ı Cihān-sūz ve pāyitaḫt-ı Rāy-ı Aʿẓām ṣāḥib-ḳırān-ı memālik-i Hindistān. [150a/24] Meydānuma hīç kimseyi istemem, illā Ḳattāl Zengī gelsün. Başdan murād olan beyindür, didükde Ferāmerz̲ ḳalb-gāh-ı ʿaskerde Muṭahhar Şāh'ıñ [150a/25] taḫtı öñinde ṭurdı. Bu kerre altında olan Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i berḳ-ı ḫāṭıf gibi meydāna sürdi ve Raʿd-ı Cihān-sūz'ıñ öñin [150-b] [150b/01] kesdirüp ādābıyla ʿaşḳ eyledi. Raʿd daḫı, merḥabā ey şīr-i siyāh ḫoş geldiñ. Çünkim Ehrimān'a ġālib gelüp ʿāḳıbet [150b/02] Ḫudā-perest eylediñ. Māniʿ degildür, kişi ġālibine ḳul olmaḳ erenler meydānında ḳāʿide-i külliyedür, ancaḳ ḥāliyā Hind ʿaskerinden [150b/03] baña muʿādil bir dil-āver daḫı yoḳdır ki Rāy-ı Aʿẓam'ıñ pāy-ı taḫtın çıkup eḳālīm-i Hind'de olan serverlerüñ cümlesine bir yüzden [150b/04] dest-i bürd gösterüp zīr destüme almışımdur. Keẕālik senüñ ʿaskerinde daḫı saña berāber

olur kimse olmaduġı gibi imdi öyle [150b/05] olduġı ḥālde sāʾir dil-āverler ile muḥārebe idüp ʿırżların pāy-māl veyāḫūd biri biri baña ġalebe eyledükde biʾż-żarūrī [150b/06] kendimi ālūde eylemekden ise senüñle aḳrāniyyet cengi eyleyelim. Eger sen baña ġālib gelürseñ benim sāʾirlere ġalebe eyledigim [150b/07] neye müfīd. Eger ben saña ġālib gelürsem anlaruñ daḫı cümlesine ġālib olduġum bellü olur, didi. Ḳattāl Zengī ṣūret [150b/08] Ferāmerz̤, ḫoş imdi yā Raʿd-ı Cihān-sūz, ḥamle eyle görelim ḥāl niçe olur, didükde Raʿd-ı Cihān-sūz bir miḳdār ḥamle-i [150b/09] nizāʿı eyledükden ṣoñra ʿāḳıbet el nīzeyi ḫārā güz̤āra urup demin baġalda żabṭ ve yalmanuñ raḫṣuñ bināġūşından derāz [150b/10] idüp irişüp Ferāmerz̤'e bir ḍarb-ı nīze ḥavāle eyledi. Ferāmerz̤ on sekiz āyineli siper berāber virüp yalman nīze [150b/11] āyīne-i siperi pūs eyledükde ʿalev ʿalev āteşler ẓāhir olup Ferāmerz̤'iñ bāzūları ḥareket eyledi ve siper-i İskender [150b/12] sīnesine meyl itdi. Ferāmerz̤ nīzeyi ṭabancalayup yolından irdi. Dāmen-i siperden yol gösterüp zīr-i baġala yaḳın yirden [150b/13] geçüp gitdi. Ser-i meydāna vardı. Ferāmerz̤ Raʿd'ıñ bu nīze urışına taḥsīn ve āferīn eyledi. Raʿd-ı Cihān-sūz ne mertebede [150b/14] dil-āver olduġın fehm eyledi. Ammā Raʿd-ı Cihān-sūz öteden dönüp maḥal yirine ṭurdı. Ferāmerz̤ ayıtdı, yā Raʿd, ne ṭurursun [150b/15] daḫı ḥamle eylemez misin, didükde Raʿd ayıtdı, yā Ḳattāl senüñle cengimiz yek-ā-yek olsun. Sen de ḥamle eyle, neye maliksin [150b/16] görelim, diyince Ferāmerz̤ el nīzeye urup irişüp Raʿd-ı Cihān-sūz'a bir nīze ḥavāle eyledi. Raʿd-ı Cihānsūz gördi [150b/17] Ḳattāl Zengī'niñ nīze yalmanı cān almaḳ ḳaṣdıyla yalmanup gelür tīziyye evc-i ḳan çīni pūlād siperin berāber virdi. Yalman [150b/18] nīze āyīne-i siperi pūs eyledükde Raʿd'ıñ ḳolları bükilüp siper-i gögse az ḳaldı ki nāfī-i siperden güz̤er eyleye. Raʿd, bre bre [150b/19] idüp ġayretiyle ṭabancalayup hele ne ḥāl ise yolından ayurdı. Ferāmerz̤ nīzeyi zīr-i baġala uġradup cebe ḫalḳaların [150b/20] birbirine ḳataraḳ yan yana naʿleyn dögerek ser-i meydāna gitdi. Raʿd-ı Cihān-sūz Ferāmerz̤'den bir nīze yidi kim [150b/21] daḫı müddet-i ʿömründe bu nīzeyi kimseden yimemiş-idi. Ṭamar-be-ṭamar ḫaber-dār olup vücūdı berki ḫazān-āsā lerzān oldı. [150b/22] Ferāmerz̤'iñ ne mertebe ḳuvvet, ḳahr ṣāḥibi pehlevān olduġın bildi. Kendü kendüye ġayret virüp, yā Raʿd, gözün [150b/23] aç. Bu Ḳattāl Zengī'den ziyāde iḫtirāz gerekdür. Nā-bekār zengī çoḳ ḳuvvete mālikdür. Olmaya ki saña da Ehrimān gibi ġalebe [150b/24] eyleye. Ṣoñra eḳālīm-i Hind'de ser-efrāz iken bir zengīye maġlūb oldı, diyü bed-nām olursın, didi. Ol ġayret ile [150b/25] nīzesin zemīne zerk idüp el gürz-i girāna urdı. Başınuñ üzerinden devr itdirüp at

sürdi, ala yā Ḳattāl Zengī diyüp [151-a] [151a/01] irişüp bir ḍarb-ı gürz ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ gürz-i İskender'i berāber virüp baş ḳaçurdı, ketifinde olan sipere [151a/02] alup Raʿd'ıñ gürziñ gerçi arḳasında menʿ eyledi, ammā ḥayli zūr gördi ve Ehremān'dan ziyāde olduġın bildi [151a/03] ve āferīn eyledi, Raʿd gürzin żabṭ idüp raḫş ḳuvvetiyle geçüp ser-i meydāna vardı, öteden dönüp baḳdı, Ḳattāl [151a/04] Zengī sedd-i İskender miṣāl ṭurur ve menʿ idişine taḥsīn eyledi ve Ferāmerz̲ gelüp ḥamle eylesün diyü muntaẓır oldu, Ferāmerz̲ [151a/05] gördi Raʿd-ı Cihānsūz öteden dönüp ṭurdı, murādın fehm idüp görür İskender'iñ onıncı ḳırātından [151a/06] żabṭ idüp Ḳuṭb-ı Āteş-dem'e meydān virüp tamām-ı ḫaṭā yerine geldikde terāzū-yı rikāba dürüst baṣup netice [151a/07] boyu Raʿd ile berāber olup yidi ariş yuḳarıdan Raʿd da bir ḍarb-ı şedīd urdı, Raʿd naẓar eyledi, gör İskender [151a/08] Raʿd felek gibi görilüp iner, dehşetinden maḥāfet geldi, tīziyye kendin dirüp iki eliyle gürzimiñ deste-çūpından muhkem [151a/09] ṭutup ḳarşu virdi, gürz gürze inince ṣadāsı meydānı ṭutdı, Raʿd'ıñ ḳolları bükilüp gürziñ çūbı elinde ṭutam [151a/10] ṭutam ḳıymaġa başladı, gördi iki gürz bir olup başına iner, bre bre diyüp başın ḳaçurdı, ḍarb-ı gürz [151a/11] gürzden ḳayup Raʿd'ıñ ketifinde olan sipere indi, siperiñ āyīneleri raḳṣa girüp çenber çenber oldı, Raʿd'ıñ miyānı [151a/12] iki ḳat olup başı bindügi gergedān başına berāber oldı, Raʿd ḍarb-ı gürziñ şiddetinden mest olup ve kendi lengerinden [151a/13] gergedānıñ ol ayaḳları ilerü ve ḳıç ayaḳları girüye gidüp şikemi zemīne döşendi, baḳıyye-i ḍarb-ı gürz zemīne inüp [151a/14] Raʿd'ı toz büridi, Ferāmerz̲ gürzin żabṭ idüp geçüp ser-i meydāna vardı, ammā Raʿd-ı Cihānsūz Ferāmerz̲'den bir ḍarb [151a/15] yidigim daḫı müddet-i ʿömrinde bu ḍarbı kimseden yememişdi, hele ne ḥāl ise baş ḳaldırup miyānın rāst ḳılup [151a/16] vücūdın yoḳladı, gördi bir mūyına ḫaṭā gelmiş, ancaḳ ṭamar-be-ṭamar ḫaber-dār olup endāmı berg-i ḫazān gibi lerzān oldı, [151a/17] baş ṣalup ey göñül maʿreke-i ʿaşḳ ḫaṭır-nāk ancaḳ düşmanından ḥazer it çapiḳ çalañ ancaḳ diyüp licām silkdi, [151a/18] ṭozdan ṭaşra çıḳdı, ol acı ile irişüp Ferāmerz̲'e bir ḍarb-ı şedīd urdı, Ferāmerz̲ de arḳada menʿ eyledi, ammā ḥayli [151a/19] ıżṭırāb çekdi, ḫulāṣa-i kelām bunlar tā aḫşām olınca çeng idüp ṣabāḥ yine bindiler bu minvāl üzre yidi gün [151a/20] çeng idüp sekizinci gün āsāyiş ve şikār ṭoḳuzıncı gün yine iki cānibden süvār olup Raʿd-ı Cihānsūz meydāna [151a/21] girüp cevelāndan ṣoñra naʿra urup Ferāmerz̲'i daʿvet eyledi, Ferāmerz̲ girüp öñin aldı, başladılar çenge, aḫşām olınca [151a/22] dönüp ḳondılar, ṣabāḥ yine binüp çenge başladılar, bu minvāl üzre yidi gün çeng bir gün āsāyiş ve şikār, ḫulāṣa-i kelam

151a/23 yigirmi dördinci gün yine minvāl-i meşrūḥ üzre ibtidā, Ferāmerz̤ çeng ḫarbi çaldırup ibtidā meydāna girdi, Raʿd-ı Cihānsūz 151a/24 daʿvet idüp öyle vaḳti olınca çeng etdiler, Ferāmerz̤ Raʿd'a bir gūşmāl olsun diyü bir ḍarb-ı şedīd urup gergedānın 151a/25 öldürdi, kendi de raḫşından inüp muşt muşta oldılar, āḫir kemer kemere olup Raʿd üc kere ẓūr eyledi, üçünci zūrda [151-b] 151b/01 Ferāmerz̤'i tamām ṭaraḳlıġa bindirdi, ammā ziyāde idmeyüp şalıvirdi, biraz teneffüsden şoñra Ferāmerz̤ Raʿd-ı Cihān-sūz'ı 151b/02 kemerinden ṭutup zūr-ı evvelde dizine aldı, ikinci zūrda gögsine berāber alup üçünci zūrda tā başına berāber aldıḳda 151b/03 Raʿd ayıtdı, pesdir pehlevān, evvelince ḳulunum ve dīnine girerim, ancaḳ beni ser-ḳaplan eyleyesin, didi. Ferāmerz̤ n'ola diyüp 151b/04 ayaġ üzre ḳodı, Raʿd ol dem İslām'a geldi, Ferāmerz̤ ayıtdı, ancaḳ pehlevān ẓāhir benim ḫāliyā yidi ser-ḳaplanım 151b/05 vardır, anlar ile imtiḥān olursın, ḳanġısına ġālib gelürseñ üst yanında olan şandalīde ḳarār eylersin, ḳanġısı 151b/06 saña ġālib gelürse anıñ alt yanına otursın, didi. Raʿd-ı Cihān-sūz ayıtdı, devletlü ṣāḥib-ḳırān, ben aña rāżıyım, 151b/07 tek maġlūbum olanlar üst yanıma oturmasun, didi. Ferāmerz̤ ayıtdı, neçe ḳābil yā Raʿd, ki sen ġālib olup seni 151b/08 alt yanında oturdam, öyle olursa ẓulm eylemiş olurum, didi. Raʿd imdi, ey dilāver-i ʿālem, buyur siz saʿādetle 151b/09 ser-ā-perdeñize, ben de varup Rāy-ı Aʿẓam'ı ve şāhlar ile alup in-şāʾ-Allāh yarın ḫāk-i pāye varurım, didi. Ferāmerz̤ n'ola 151b/10 diyüp Raʿd'a bir raḫş getürtdi, Raʿd süvār olup dönüp ʿasker-i Hind cānibine gitdi, Ferāmerz̤ de binüp, ʿaskerine 151b/11 gitdi, bu arada Rāy-ı Aʿẓam bütün ʿaskerin yürütmek diledi, ammā Şemūsā-yı Dānā ḳomadı, Raʿd şoñra saña ʿadū 151b/12 olup iş fenāya varır, gelsün görelim ne cevāb eyler diyü menʿ eyledi ve ṭabl-ı ārām çaldırup döndiler, 151b/13 Ferāmerz̤ daḫı duyup ṭabl-ı ārām çaldırdı, iki leşker dönüp ḳondı, Ferāmerz̤ ser-ā-perdeye gelüp pāy-i taḫtda ḳarār 151b/14 eyledikde cümle şāhlar ve begler daḫı gelüp yerlü yerinde ḳarār idüp niʿmet yenildi, bāde içildi, keyifler germā-germ 151b/15 olınca Muṭahhar Şāh ayıtdı, devletlü oġlım, Raʿd-ı Cihān-sūz ile ne söyleşdiñiz, diyü sūāl eyledi. Ferāmerz̤ de 151b/16 olduġı gibi naḳl eyledi, islām'a geldi ve ser-ḳaplanlıḳ istedi ve şāhları getürmege der-ʿuhde eyledi, yarın 151b/17 gelseler gerekdir, didi. Cümle şāhlar ve begler ḥaẕẕ eylediler, ancaḳ ser-ḳaplanlar biraz telāşa düşdiler ʿaceb ḳanġımız maġlūb 151b/18 olur diyü. El-ḳıṣṣa Ferāmerz̤ ẓiyāfet ṭaʿāmları tedārük idüp istiḳbāle şāhlara ve beglere tenbīh eyledi ve ʿişrete 151b/19 bünyād urup ṣabāḥa muntaẓır oldılar, ol ṭarafdan Raʿd-ı Cihān-sūz daḫı

ṣoyınup Rāy-ı Aʿẓam bār-gāhına vardı, [151b/20] yine bī-pervā evvelki gibi temennā eyleyüp geçdi, pāy-i taḫt ṣandalīsinde oturdı, Rāy-ı Aʿẓam ve sāʾir erbāb-ı dīvān [151b/21] ve şāhlar gördiler, Raʿd-ı Cihān-sūz evvelki gibi degil, bir başḳa sīmā-yı nūrānī bağlamış ve üzerine bir heybet oturmış, [151b/22] yüzine baḳan evvelkinden ziyāde heybet alup Rāy-ı Aʿẓam, ḫoş geldiñ yā Raʿd, Ḳattāl Zengī hele seni bend eylemedi, ṣalıvirdi, [151b/23] ne ṭarz elinden ḳurtuldıñ, didi. Raʿd gülüp, ey Sulṭān-ı Hindistān, Ḳattāl Zengī'niñ elinden ḳurtulmaḳ güc degil, [151b/24] bir söz dir, hemān sen de söyleseñ ḳurtulursın, Ḳattāl Zengī kimseniñ malıñ ve mülkin alayım dimez ve kimseye ẓulm eylemez, hemān [151b/25] amān diyüp tābiʿ oldıñ ve dīnine girdiñ, yanında evvelkiden daḫı ziyāde ʿizzet-i hürmet bulup salṭanatıñ revnaḳ bulur **[152-a]** [152a/01] zīrā Ḫudā-perestlik ḥaḳ dīn olduġundan benim aṣlā şüphem ḳalmadı, çünki baña ġālib oldı, kişi ġālibine ḳul olmak [152a/02] ʿayıb degildir, öteden beri erenler meydānında ʿādettir, ol ecelden hem Ḳattāl Zengī'ye ḳul oldım ve Ḫudā-perest oldım [152a/03] ve seni daḫı ricā idüp der-ʿuhde eyledim ki barışduram, zīrā pādişāhım bu Ḳattāl Zengī'ye bir vechle cevāb virilmek [152a/04] muḥāldir, baña ġālib geldikden ṣoñra daḫı señin memleketinde benden ziyāde kim vardır, Cāzū ve ʿAyyār ile ise [152a/05] iş görülmez, işte anların da ḥāllerin gördük, hemān tedārük görüp ḥużūr-ı Ḳattāl'a varalım, ser-fürū idüp [152a/06] yanında ḫoş kişi olalım, yoḳ dirseñ yarın binüp gelür, yalvarırsın, ʿaskerin de öñine durır, yoḳ der yaḳañdan [152a/07] ṭutup seni taḫtıñdan endirir, yā öldürir yāḫūd seni bir yerde ḥaps idüp bir begenmedügin kimsei Sulṭān-ı Hindistān [152a/08] eyler, ṣoñra pişmānlıḳ fāʾide eylemez didi, Rāy-ı Aʿẓam fikre vardı, birazdan baş ḳaldırup Şemūsā Ḥekīm'iñ yüzine [152a/09] baḳdı, ey dānā-yı rüzgār, bu ḫuṣūṣda sen ne dirsün, neçe idelim, münāsib olan nedür, didikde Şemūsā, belī pādişāhım, söz [152a/10] Raʿd-ı Cihān-sūz'ıñdır, ben bu aḥvāli daḫı Ḳattāl Zengī'niñ ibtidā ẓuhūrunda yoḳladım, Ḳattāl Zengī bu diyār-ı Hind'i bütün Ḫudā-perest [152a/11] eylese gerekdir ve kendüsine dünyāda ġalebe eyler yoḳdır ve dīni ḥaḳ dīndir, bizim Nār-ı nūr didügimiz bāṭıldır, aṣlı yoḳdır, [152a/12] didi. Cümle şāhlar daḫı fikr idüp ölmekden dirlik yegdir fehvāsı üzre maʿḳūl ve münāsib görüp Rāy-ı Aʿẓam [152a/13] daḫı ḫazīne açup peşkeşler düzdi, Erdāl Hindī firār eylemek murād eyledi, Raʿd-ı Cihān-sūz murādını bilüp ṭutdı, [152a/14] ṣalıvirmedi ve Rāy-ı Aʿẓam bend idüp Ḳattāl Zengī'den seni de ricā idüp bir mūnīh ḫaṭā getürmeyem diyü der-ʿuhde [152a/15] eyledi, cümle şāhlar ḫāżır olup irtesi gün süvār oldılar, Raʿd-ı Cihān-sūz öñlerine düşüp

ʿazm-i leşker-i [152a/16] İslām eylediler, nigeh-bānlar görüp Ferāmerz̲’e ḫaber virdiler, Ferāmerz̲ fermān eyledi, Muṭahhar Şāh’dan ġayrı Naḳder Şāh ve şehzade [152a/17] ve pehlevān var ise istiḳbāle çıḳup kenār-ı leşkerden ṭaşra bir maḥalde buluşup görişdiler ve öñlerine düşüp [152a/18] orduya girdiklerinde sipāriş eylemiş idi ard ḳapudan ṭolaşdırıñ diyü, Rāy-ı Aʿẓam’ı şāhlar ile ol [152a/19] yoldan getürüp bunlar bu ḳadar ecnās-ı maḫlūḳātı temāşā iderek bālā-ḳadd mühīb dīvleri görüp ʿaḳılları [152a/20] çāk oldı, Rāy-ı Aʿẓam şāhlara maḫāfet düşdi, bunları alup ser-ā-perde öñine geldiler, ibtidā ḳapuya [152a/21] gelince Rāy-ı Aʿẓam ve sāʾīr şāhlar gūyā raḫşlarından inmege ḫāżırlandılar, ammā böyle olanlar inmeyüp buyuruñ diyü bāb-ı [152a/22] evvelden içerü girdiler, Rāy-ı Aʿẓam gördi, ecnās-ı muḫtelife şāhları taḫtlarda oturmışlar ve ser-ḳaplan [152a/23] ṣandalīlerinde Kehkeşān ve Sünḥāb ve Ḳahṭmūr başları ser-ā-perde ḳubbesiniñ saḳfına irmiş, ammā bunlarıñ aṣlā aralarında [152a/24] beni ādem yoḳdır, Rāy-ı Aʿẓam büyük ḫavfıyla aralarından geçüp ikinci ḳapuya varınca yine bevvābān ve serhengān iki cānibe [152a/25] selāma ṭurdılar, andan daḫı içeri girince Rāy-ı Aʿẓam gördi, yine muʿaẓẓam-ı dīvān bu ḳadar perī ululları iki ṭaraf [152-b] [152b/01] ṣandalīlerinde ve nīm taḫtlarda perī şāhları ve şehn-şāh menzilesinde Elmās Şāh yidi küngüreli tāc ile oturup [152b/02] cümle ḥükūmet ü pāy-i taḫtda Ġarġanūş-ı Düvāzdeh-ser on başın ṣıra vardı, ṭutup aları aları bunlara naẓar eyledi, [152b/03] ammā bunlar girdikde Elmās Şāh ve sāʾīrleri cümle ayaġa ḳalḳup selāma ṭurdılar, ey Rāy-ı Aʿẓam, Raʿd’ıñ taʿlīmi ile selām [152b/04] virdikde bunlar daḫı ḳadd-i ḥamīde selām alup ṭopuḳladılar, oradan üçünci ḳapuya geldikde cümle raḫşlarından endiler, [152b/05] Rāy’ıñ pādişāhlar ḳoltuġuna girüp içeri girdikde Rāy-ı Aʿẓam naẓar eyledi, bir dīvān-ı ʿālīdir ki dīvān-ı Süleymān’dan [152b/06] nişān virirdi, yidi pāylu bir taḫt şehn-şāhı etrāfında nīm taḫtlar ṣaġ ṭarafta altı biñ altı yüz altmış altı zerrīn ṣandalī [152b/07] ve ṣol ṭarafda keẕālik altı biñ altı yüz altmış altı sīmīn ṣandalī pāy-i taḫt ṣandalīsi yek-pāre zebercedden, Rāy-ı Aʿẓam’ı dehşet [152b/08] aldı, taḫtında Muṭahhar Şāh oturur, aḳ ṣaḳal düvāl-i kemere inmiş, başında on dört küngüreli bir efser şehn-şāhı atında [152b/09] oturduġı yerden yüce bir taḫt on sekiz arış ṭūl u ʿarżı var, yek-pāre laʿlden ḳarşusında yidi ḳademesi var, her ḳademe [152b/10] bir cevherden saḳfına nüh-ṭāḳ feleġi resm ü naḳş idüp ferşine daḫı bayṭḥāki deryā-yı muḥīṭ ve ḳāf ile taṣavvur eylemişler, [152b/11] bir ṭarafa bir āyīne vażʿ eylemişler, bu taḫtıñ üzerinde zerrīn-pūşīde ile örtmişler kimesne oturmasun diyü, Rāy-ı Aʿẓam içerü [152b/12] girince pāy-i taḫt ṣandalīsinde

Ferāmerz ayaġa ḳalḳınca Muṭahhar Şāh daḫı ḳalḳup şaġ yanında Feylesof-ı Dānā ayaġa ṭurdılar, [152b/13] Rāy ṭopuḳlayup selām virdikde taʿẓīmen ʿaleyk alup Ferāmerz işāret eyledi, Rāy-ı Aʿẓam'ıñ ḳoltuġına girüp [152b/14] taḫta çıḳardılar, tā Muṭahhar Şāh'ıñ alt yanında ve Cevāhir Şāh'ıñ üst yanında olan taḫta iclās eylediler, sāʾir şahlara [152b/15] daḫı yollu yolınca nīm taḫtlar gösterüp Erdāl daḫı yir öpüp Ferāmerz'iñ ayaġına şarıldı, Raʿd ricā idüp cürmi ʿafv olındı, [152b/16] miḳdārına göre şandalī virdiler, Rāy-ı Aʿẓam ve sāʾirler yine tāc u libāce Raʿd'a ve pehlevānlara ḫilʿat ve Şemūsā-yı Dānā'yı şolda baş [152b/17] vezāret maḳamında oturdup Rāy-ı Aʿẓam'ıñ olsun ve öbir şāhlarıñ olsun vezīrlerine ḫilʿat giydirilüp vüzerā şafında [152b/18] yir taʿyīn olındı, andan żiyāfet ṭaʿāmı gelüp yendi ve şükri dinildi, baʿde, meclis gelüp ele cām alup ʿişrete bünyād uruldı, [152b/19] tamām keyfler irüp kelleler germ ve ḫaṭırlar nerm olduġı maḥal Ferāmerz Rāy-ı Aʿẓam'a İslām'ı teklīf eyledi, Rāy-ı Aʿẓam Şemūsā'ya muḫālefet [152b/20] vaḳti degildir diyü işāret eyledi, ḫāṣılı cümle şāhlar ile müselmān oldı, Ferāmerz işāret eyledi, tekrāren tāc u ḫilʿat elbās [152b/21] olup ol gün ol gice yidiler, içdiler, andan Rāy-ı Aʿẓam iẕīn alup ʿaskerine gitdi ve żiyāfet tedārügi görüp Şemūsā'yı gönderdi, [152b/22] Ferāmerz'i şāhlar ve begler ile daʿvet eyledi, Ferāmerz de icābet idüp vardı, Rāy-ı Aʿẓam daḫı ʿaẓīm żiyāfet idüp peşkeşler [152b/23] virdi ve bütün leşkere ṭaraf ṭaraf dānālar taʿyīn olınup cümlesin imāna getürdiler, arada yād ḳalmadı, cümle birlik oldılar, Ferāmerz [152b/24] ḳalḳup kendi leşkerine gelüp dīvān eyledikde Raʿd-ı Cihān-sūz ayaġa ṭurup, devletlü şāḥib-ḳırān, vaʿde olınan aḥvāl vücuda [152b/25] gelmesin, ricā ederim vehm alanımda olan dilāverler raʿdından müsteḥaḳ oldı, üst yanımıza gice dirler, benim de ḫāṭırıma gelür ki [153-a] [153a/01] belki daḫı yuḳarı rütbede bulınam diyü ḥāṣılı imtiḥān olup rütbemiz bilinsün, didikde Ferāmerz n'ola diyüp imtiḥān oldılar, Raʿd, [153a/02] Feraḫzād Ḫaḳanī'ye varınca ġalebe idüp Feraḫzād Raʿd'a ġalebe gösterdi, cümle dilāverān bu ḫuṣūṣda Ferāmerz'iñ ferāsetine taḥsīn eylediler ki [153a/03] Raʿd'a virdügi maḳām gūyā evvelden imtiḥān olup virilmiş, ḥāṣılı Raʿd üçünci ser-ḳaplan olup Melik Seyf dördinci oldı ve sekiz [153a/04] ser-ḳaplan daḫı tamām oldı, bundan şoñra Ferāmerz tekrār żiyāfet tertīb idüp Rāy-ı Aʿẓam'ı daʿvet idüp cümle şāhlar ile bir ʿālī [153a/05] żiyāfet eyledi, ṭaʿām yindikden şoñra Ferāmerz ḳalḳup niyāz yirinde ṭurdı, cümlesi büzilüp ayaġa ḳalḳmaḳ dilediler, oturun [153a/06] murādım vardır diyü cümlesin ḥareket iydirmedi, dönüp Rāy-ı Aʿẓam'dan Mihr Efrūz Bānū'yı ricā eyledi, Allāh'ıñ buyurugı [153a/07] ile baña

menkūḥalıga viresin, didi. Rāy-ı Aʿẓam gülüp, devletlü ṣāḥib-ḳırān, bu naṣıl sözdir, bunca zamāndan [153a/08] berü ḳız seniñ yanında olup şimdi benden mi istersiñüz, didi. Ferāmerẕ ayıtdı, ey Sulṭān-ı Hindistān, seniñ mülāḥaẓa [153a/09] eyledügin gibi degildir, ḥālā bānū-yı cihān başḳa çadırda bīkāretiyle ṭurur, bizim dīnimizde rıżā-yı peder bulınmadıḳça olmaz, [153a/10] didikde Rāy-ı Aʿẓam şād olup Ferāmerẕ'e muḥabbeti daḫı ziyāde oldı, zīrā ḳıyās eylerdi ki şimdiye dek Ferāmerẕ ḳızı [153a/11] bozup her gice zevḳin sürer ve oġlan baba dimeġe az ḳalmışdır, ammā gördi ṣanduġı gibi çıḳmadı, ḳızının derūc-ı ʿişmeti [153a/12] daḫı ser-peşte olup dest-i teṭavül pehlevānı ile mühr-i bekāreti şikeste olmamış, ḥaẓẓ eyledi, çünki öyledir devletlü [153a/13] ṣāḥib-ḳırān, virdim ḳızımı cāriyelige didikde Ferāmerẕ şād olup ol dem ḳırḳ gün sür fermān eyledi, bütün şehri ve orduyı [153a/14] donadup herkes şenlige başladılar, bu ḥāl üzre ḳırḳ gün sür oldı, ʿaẓīm şenlikler eylediler, andan Feylesof-ı Dānā ʿaḳd u nikāh [153a/15] idüp gerdek-ḫāne ḳaṣrıñ tezeyyün eylediler, andan Mihr Efrūz Bānū'yı alay ile alup gitdiler, gerdek-ḫāne ḳaṣrına iletdiler [153a/16] ve meşşāṭalar Bānū'nıñ cemāline zīnet virdiler, ḥācet-i meşşāṭa nist rūy-ı dil-ārām mażmūnınca ḥüsn-i cemāline ḥilye-i ḫūrşīde-i lemʿa [153a/17] virilmek gibi bir maʿnā idi, ḥāṣılı ḳırḳıncı gice şāhlar ve begler Ferāmerẕ'iñ öñine düşüp gerdek-ḫāne ḳaṣrına iletdiler, [153a/18] ḳapuya gelince Şemūsā-yı Dānā el ele virüp cümlesi mübārek-bād diyüp döndiler, Ferāmerẕ içeri girdi, gördi şemʿā-i [153a/19] kāfūrīler fürūzān ve şebistān-ı zifāf-ı sencāb ve semmūr ve zer-beft ve dībā ile tezeyyün olup yanında bir mülūkī nīm-i meclis-i [153a/20] ārāste ve bir seccāde döşenmiş, Ferāmerẕ evvel varup seccāde üzerinde iki rekʿat namāz ḳıldı, andan ṣoñra Bānū'nıñ yüzinde [153a/21] nikābın defʿ idüp elinden yapışdı ve getürüp kenār-ı meclise bī-tekellüf oturtdı, Bānū ḥicābından ḳan tere batdı, [153a/22] evvelki ülfet ü ṣoḥbet ol maḥalde iş virmedi, Ferāmerẕ daḫı yanına oturup sürāḫi ve sāġarı eline aldı, ibtidā sākī [153a/23] ṣoñra bāḳī fehvāsı üzre sāġarı mey-i raḫşān ile pür eyleyüp kendi be-ʿaşḳ-ı cānāne-i mā diyüp bilā-cürʿā velā-tereddüd nūş [153a/24] eyledi, bir daḫı ṭoldırup Mihr Efrūz Bānū'ya ṣundı, Bānū da biñ istiġnā ve nāzıyla alup içdi, ḥāṣılı üçer cām bāde nūş [153a/25] eylediler, Ferāmerẕ söyleye gördi, Bānū aṣlā söylemez beyit biñ niyāz ile el urdım, sinde-i şalvārına yalvarup yaṣṣı çöküp oḫşayı [153-b] [153b/01] gördüm, söylemez ḫülāṣā-i kelām Ferāmerẕ gördi ṣoḥbet olmaduġından meclisde meze yoḳ aṣıl neşāṭ rūḥānī ve zevḳ müşehhevātı [153b/02] cāme-ḥābda olmaḳ iḥtimāli vardır diyüp ḳalḳdı, ol Bānū'nıñ dügmelerin çözüp ṣoñra kemer-i bend-i

miyānın cözüp andan [153b/03] cennetiyānıñ küşād eyleyüp birer birer ḫāmelerin pīrāhene varınca cıḳardı, kendi de ʿuryān olup Bānū'yı bülbül ḳafesi gibi [153b/04] ḳaʿr-ı câme-ḫāba daldı, bir elin altına ve bir elin üstüne ḳoyup Bānū'yı ṣıḳdı ve sīneye çekdi, Bānū'nıñ penbe gibi teni [153b/05] Ferāmerz̲'iñ tenine ṭoḳındıḳda ḳanda imiş Ebu'l ʿAbid kāşānesi ḫāb-gāhından baş ḳaldırup nāfe-i pehlevānı pūs [153b/06] eyledi, Ferāmerz̲ ḫāmuş-ı vuṣlat müstevlī olup Bānū'dan gencīne-i rāh-ı āsān ṭaleb eyledi, niyāza başladıḳda Bānū nāz idüp [153b/07] tamām-ı nāz u niyāz kemāl bulduḳda bir kerre Ferāmerz̲ iki zānū üzre gelüp bānū-yı cihān ṣırtı üzre yatdı, Ferāmerz̲ [153b/08] genc-i vuṣlat bābınıñ raṣadını buldı, el-ḳıṣṣa fetḥ eyledi, yaʿnī nāvek-i maḳṣūdı hedef icābete vāṣıl olup genc-i visalin [153b/09] laʿl-i nidāyı cereyān buldı, netīce-i mezāyā-yı kelām bu oldı ki Ferāmerz̲ Bānū'nıñ bagrını izāle idüp māderi murādına nāīl [153b/10] eyledi, Ferāmerz̲'iñ Mihr-i Nūş-ı Bānū-nām bir ḳızı olsa gerekdir, bir rivāyetde Sām-ı Ser-Efrāz-nām oġlu bu ḳızdan olur, [153b/11] ḫülāṣā-i kelām ol gice Ferāmerz̲ Mihr Efrūz Bānū ile murād virüp murād aldı, ṣabāḥa dek zevḳ-i câme-ḫāb eyledi, [153b/12] Allāh ʿAẕīmü'ş-şān isteklü olan ḳulları hemīşe böyle zevḳ-i neşāṭ ile feraḫ-nāk eyleye, Āmīn. Çünki ṣabāḥ olup [153b/13] baʿde'l-ġusl Ferāmerz̲ dīvān-ı şāha gelüp Rāy-ı Aʿẓam-ı iḳlīm ḫarācī diger bir ḫilʿat-ı elbās eyledi, bu minvāl üzre beş [153b/14] on gün daḫı ʿayş u nūş ve zevḳ-i ṣoḥbet idüp bir gün Ferāmerz̲ ġalaba dīvān idüp cümle pādişāhlar ve begler [153b/15] cümle gelüp yerlerinde ḳarār eylediler, Ferāmerz̲ baş ḳaldırup Rāy-ı Aʿẓam'a ayıtdı, elḥamdülillah ġayrı ey Sulṭān-ı Hindistān, [153b/16] aramızda aṣlā nizāʿ vü ḫuṣūmet ü bāʾiṣ̲-i meks̲ ü ārām olur, maṣlaḥat ḳalmadı, ḳaydluya ṣoḥbet ḥarāmdır demişler, imdi [153b/17] bizim aṣl-ı maḳṣūdımız bu idi ki bu ḳadar ʿasker bī-şümār ile Tūrān ve İrān memleketine geçüp ol diyārları kendime [153b/18] ḍarben tābiʿ idüp anda olan ser-keşleriñ pençesin bu gün ketifin zemīne getürüp bende-i ḫalḳa bigūş eyleyem ve hem [153b/19] Rüstem dirler bir pehlevān var imiş, ʿālemde baña muʿādil er bulınmaz, ḥālīyā ṣāḥib-ḳırān-ı ʿaṣrım, diyü daʿvā eyler imiş ve üzerinde [153b/20] olan ālāt selefden gelen ṣāḥib-ḳırānların imiş, anları daḫı alup Rüstem'i başup kendime ḳul eyleyem, imdi öyle [153b/21] olınca tedārük görülsün, şimden girü ol ṭarafa giderim ve naṣıl diyāra uġrarız, didi. Rāy-ı Aʿẓam ayıtdı, devletlü [153b/22] ṣāḥib-ḳırān, şimdi bundan İrān'a giden evvel Tūrān'a uġrar, Tūrān sınurına varınca benim ḥükmimdedir Elḥamdülillah cümle [153b/23] ṣāḥib-ḳırānıñ ḥükmindedir ve bendeleridir, aṣlā muḫālefet ider bir ferd yoḳdır, Hind sınurından

çıḳup Tūrān sınurına girince [153b/24] bir der-bend vardır, der-bend-i Tārḫān dirler, bir ṣarb der-benddir, anda bir ḳalʿa vardır, serḥad-ı Tūrān'dır, ol ḳalʿaya Tārḫān [153b/25] Türk dirler bir pādişāh ḥükm eyler, Tūrān Şāhı Efrāsyāb ṭarafından yüz bīn ḳadar ere mālikdir, güzīde pehlevāndır ol [154-a] [154a/01] der-bendden öte memālik-i Tūrān'dır, İrān'a birḳac yol vardır, ḳanġısından murād olınursa ol yol ile gidilür, [154a/02] didi. Ferāmerz̲, imdi evvel ʿasker ḥesāb olınsun, bir de bu kim benimle maʿen İrān'a giderseñiz aña göre tedarik [154a/03] görüñ, eger gitmezseñüz cebr yoḳdır, ṣafāñız da olıñuz, didi. Rāy-ı Aʿẓam, gideriz diyüp Hind şāhları diyārlarına ādem [154a/04] gönderüp kendi aḥvāllerin vekīllerine ifāde eylediler ve her diyāra dānālar taʿyīn olınup bütün memālik-i Hind'i İslām'a [154a/05] getürdiler ve küttāblar ellerine ḫamelar alup ʿaskeri bütün deftere alup ḥesāb eylediler ve defterin Ferāmerz̲'e virdiler, Ferāmerz̲ [154a/06] baḳdı, otuz altı kerre yüz biñ beni ādem ve on sekiz kerre yüz biñ ecnās-ı muḫtelife yigirmi beni ādem pādişāhı ve ṭoḳuz ecnās-ı muḫtelife [154a/07] pādişāhı sekiz ser-ḳaplan dört ser-i ḫalḳa otuz iki ser-i ḫalḳa dört dīv ser-ḳaplanı iki Süleymānī bār-gāh, iki ser-ʿasker [154a/08] üc Süleymānī raḫş ve bir Süleymānī fil ve on sekiz bīn ʿayyār ve sekiz ʿayyār başı ve ḳırḳ ḫalīfe ve altı biñ altı yüz altmış [154a/09] altı demür ḳuşaḳlı āhen yüreklü çifte oṭaġalu ve çifte ḳılıçlu benām pehlevān ve biñ dört yüz ḳırḳ dört vezir [154a/10] ve ḥekīm ve müneccim ve ṭabīb baş vezīr ṣaġda Feylesof-ı Dānā ve ṣolda başvezīr Şemūsā-yı Dānā Muṭahhar Şāh-ı Aʿẓam [154a/11] on dört küngürelü tāc ile cümle şāhlara vezīrine şehn-şāh ve Cevāhir Şāh ve Rāy-ı Aʿẓam yidişer küngürelü [154a/12] tāc ile sāʾīr şāhlar cümle dörder küngürelü tāclar ile ṭoḳsan altı çift kūs ü kerre nāy u gāvdem Ferāmerz̲ [154a/13] defterde bu ḳadar dārāt ü ṭanṭana-yı ṣāḥib-ḳırānīi görüp iḥsān iden Ḫudā'ya dilim şükr eyledi,bundan ṣoñra [154a/14] bütün ʿaskerde münādīler nidā etdirdi, yidi gün muḥkem tedārük sekizinci gün güçdür, Tūrān ṭarafına diyü herkes [154a/15] tedārüklerin görüp ḥażırlanmaġa başladı, ol yidi gün içinde Ferāmerz̲ gündüz ṣayd u şikār ve gice ʿālem-i zevḳ-i [154a/16] vaṣl-ı nigār idüp yidi gün tamām oldı, Rāy-ı Aʿẓam daḫı yirine oġlu Dāmen Şāh'ı vekīl naṣb idüp ḫāżırlanmışdı, [154a/17] sekizinci gün ʿalī-el siḥr göc borıları çalınup muḳaddem ceyş ḳonaḳçı seksan biñ eriyle der-bend-i Ṣabā begleri Peleng-i [154a/18] Efgen Zırḫ-Pūş ve Pīr-efgen Evren-gūş ḳalḳup ʿazm-i der-bend-i Tārḫān eylediler, anlarıñ ardınca ḳırḳ biñ sipāh-zerem [154a/19] ḫāh ile Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest ser-ā-perde-yi İskender'i ḳaldırup ḥuddāmları olan cinnīler ber-hevā iki ādem boyu [154a/20]

yüksekden getürürlerdi, anlarıñ yine ḳırḳ biñ leşker ile Ehremān-ı Āhen-dil, ser-ā-perde-i Āṣaf Şāh'ı ḳaldırup yüridi, [154a/21] andan ṣoñra ġayrı şāhlar kendi ʿaskerleri ve pehlevānları ile ʿale-l-tertīb göçüp beni ādem tamām olduḳdan ṣoñra ecnās-ı [154a/22] muḫtelife geçdi, cümleden ṣoñra kendi geçüp ʿazm-i rāh eylediler, reh-nümālıḳ ʿilmin geregi gibi bilür ḳulaġuzlar ibtidā [154a/23] der-bend-i Ṣabā'nıñ begleri yanında öñlerine düşüp giderlerdi, ḳulaġuz başı ḫod Ferāmerz'iñ dāʾiresinden ayrılmaz idi, [154a/24] her ḳaçan iḳtiżā idüp ḳanı ḳulaġuz başı didikde bulınıyordı, ḥāṣıl-ı kelām ol gün gidüp bir laṭīf cāy-gāha ve bir mürġ- [154a/25] zāra nüzūl idüp Ferāmerz fikr eyledi, maʿḳūl olan Tārḫān'a buradan ḫaber gönderüp āgāh eylemekdir, ṣoñra añsuzın [154-b] [154b/01] gelüp boġazımız aldı, ġāfil bulındıḳ, yoḫsa biz anlara der-bendden yol mı virirdik dimeyeler diyüp dīvān idüp şahlar [154b/02] ve begler gelüp ser-ā-perdeye cemʿ oldıḳda Ferāmerz baş ḳaldırup cümlesine ḫiṭāb idüp şöyle bir maʿnā ḫāṭıra ḫuṭūr eyledi, [154b/03] buradan der-bend-i Tārḫān begi olan Tārḫān Türk'e bir nāme inşā olınup gönderilse murādımız nidügin ol nāmede [154b/04] ifāde eylesek ṣoñra ʿale-l-ġafle gelüp bizi şaşurdı dimeyeler didi, cümlesi maʿḳūl fikr eylemiş siz devletlü ṣāḥib-ḳırān [154b/05] didiler, Ferāmerz işāret eyledi, bu siyāḳ üzre bir nāme yazıldı, Ferāmerz baḳup begendi, andan ʿünvān-ı ṣāḥib-ḳırānīsin [154b/06] urdı, ṣaġ ve ṣol baḳup Rāy-ı Aʿẓam ʿayyār başısı olan Sādıḳ Ceyle-cū'ya gel diyüp Sādıḳ geldi, temennā idüp [154b/07] ṭurdı, Ferāmerz nāmei Sādıḳ'a virüp ayıtdı, yā Sādıḳ, yolları sen bilürsin, bu nāmei al, der-bend-i Tārḫān'a var, Tārḫān [154b/08] Türk'e virüp cevāb getür, didi. Andan Ḳarṭās'a daḫı fermān idüp āʿvānından birin taʿyīn eyledigi Sādıḳ'ı ṭarafta [154b/09] elʿayn içinde der-bend-i Tārḫān'a iletüp nāmeniñ cevābın aldıḳdan ṣoñra yine getüre, Ḳarṭās-ı Merdüm-ser'iñ yidi āʿvānı [154b/10] vardır, Cemrūn Cinnī Sādıḳ'ı alup ol gün der-bend-i Tārḫān'a getürdi, zemīne indirüp gözden nihān yanınca bile [154b/11] gitdi, eger bir ṭut ḳab iderlerse Sādıḳ'ı ḳapup selāmete çıḳara, Sādıḳ ḳalʿadan girüp ṭoġrı dīvān-ı Tārḫān'a [154b/12] irdi, ḳapuda naʿra urup kendin bildirdi, bevvābān Tārḫān'a ḫaber virüp Sādıḳ'ı içeri aldılar, Sādıḳ girü [154b/13] adāb u erkān icrāsından ṣoñra nāmei ṣundı, Tārḫān Türk ise taḫtına oturmış, oġulları Tenbīk Ḫān ve Ceñil [154b/14] Ḫān ile Türk dilāverleri ṣaġ ve ṣol oturmış, Tārḫān işaret eyledi, Sādıḳ'a bir ṣandalī getürdiler, [154b/15] oturdı, eline şerbet virdiler, içdi, andan Tārḫān nāmeye naẓar eylemeden, ḳandan gelürsin ey peyk-i ṣabā ve kimin [154b/16] ʿayyārısın ve bu nāme kimiñdir, didikde Sādıḳ duʿā idüp, şāhım, bu nāme ḥāliyā Kūh-ı

Muʿaẓẓam'dan ẓuhūr iden ṣāḥib-ḳırān [154b/17] olan Ḳattāl Zengī'niñdir, ben anıñ ʿayyārlarındanım, leşker emīnim şümār ile öñine geleni kendüsine tābiʿ iderek geliyor, şimdi [154b/18] bütün memālik-i Hind'i fetḥ idüp Rāy-ı Aʿẓam'ı cümle zīr ḥükminde olan diyārlarıñ şāhları ve ḫalḳı ile İslām'a getürüp [154b/19] kendüsine tābiʿ eyledi, aṣl-ı maḳṣūdı Tūrān ve İrān'ı kendüye ḍarb- dest-i müsteḥir idüp ve İrān'da nesl-i Ḳahramān'dan [154b/20] Zāl oġlu Rüstem dirler bir pehlevān var imiş, daḫı kimse arḳasın yire bu ana dek getürememiş, ṣāḥib-ḳırān-ı ʿaṣrım [154b/21] dirmiş ve selefde gelen ṣāḥib-ḳırānlarıñ bütün ālātı ol Rüstem'de imiş, Ḳattāl Zengī Rüstem'i baṣup üzerinden ālātı almaḳdır, [154b/22] beni bu nāme ile saña gönderdi, bāḳī cevāb nāmededir, didi. Tārḫān Türk nāmeniñ mührin giderüp dānā eline virdi, [154b/23] dānā ḳırāʾat eyledi, ṣıfat-ı nāme, ben ki ṣāḥib-ḳırān-ı ʿālem Ḳattāl Zengī-i merdüm-ḫūrem, sen ki der-bend-i Tārḫān nigeh-bānı ve kemter-i ālī olan [154b/24] Tārḫān Türk'sin, eşitdim Tūrān Şāhı Efrāsyāb Ḫān ibn Peşeng Ḫān'a tābiʿ olup der-bend-i Tārḫān'ı anıñ ṭarafından [154b/25] żabṭ eyler imişsin, benim murādım bütün Tūrān'ı żabṭ idüp Efrāsyāb'ı ḍarb-ı dest kendime ḳul eylemekdir, öyle olduġı **[155-a]** [155a/01] ḥālde gerekdir kim nāmem vüṣūlında zaḫīrei vāfir ḫāżr idüp der-bend öñine yıġasın ve kendiñ daḫı ḳarşu gelüp ḫāk-i pāyime [155a/02] yüz sürüp Efrāsyāb'dan muḳaddem tābiʿ olup emek-dār bulınasın ve ḳalʿaı yine saña virüp daḫı ziyāde riʿāyetler ideyim, [155a/03] andan ḳalḳup Efrāsyāb üzerine gidelim, yoḳ dirseñ işte yoḳdır, ʿasker ile üzeriñe vardım, der-bend ve ḳalʿañı [155a/04] başına yıḳup seni ḳalʿa ḳapusına ber-dār eylemem muḳadderdir, ṣoñra bilmedim, eşitmedim dimeyesin, nāmemiñ şāfī cevābın viresin, [155a/05] diyüp ḫatm eylemiş, Tārḫān Türk nāmeden bu cevābı eşidince ḫavfından vücūdı lerzān olup beñzinden ḳan [155a/06] eṣeri gitdi, tīziyye ʿaḳlına bu cevāb gelüp, baḳ ā ʿayyār, bu memālik-i Tūrān Efrāsyāb gibi bir ḳahhār-ı şehr-yār ẓabṭındadır, benim [155a/07] memleketde ʿalāḳam yoḳdır, Efrāsyāb'a ḫaber irsāl idüp aḥvāli bildüreyim, ne cevāb gönderir ise aña göre ben de ḥareket eylerim, [155a/08] yoḫsa şimdi kendüligimden aña cevāba ḳādir degülim, eger yoḳ ben varup cebrī der-bendi alup kendiñ helāk eylerim dirse [155a/09] bildüginden ḳalmasun, der-bend ṣarb ve müstaḥkemdir, biñ yıl gelüp ḳalʿa dögse bir ṭaşın ḳoparımaz, didi. ʿAyyārıñ cāizesin virüb [155a/10] Sādıḳ dīvāndan ṭaşra oldı, Cemrūn Cinnī Sādıḳ'ı alup yine leşkere geldi, Sādıḳ dīvāndan içerü girüp temennādan ṣoñra [155a/11] Tārḫān Türk'üñ virdügi cevābı virdi, Ferāmerẕ imdi iḳtiżā eyledi ki birkac gün oturaḳ ve mekṣ u ārām eyleye, şimdi

155a/12 varsaḳ añsuzın gelüp ġāfil başdı, tedārüksiz bulındıḳ dimesünler diyüp ol menzilde bir hafta ḳadar ārām eyledi, 155a/13 ol aradan göçüp yab yab der-bend-i Tārḫān diyüp divāne oldılar, o yañadan Tārḫān Türk ʿayyār gidince vüzera 155a/14 ile dīvān idüp nece idelim didi, Efrāsyāb'a ḫaber göndermek münāsibdir didiler, Tārḫān ol sāʿat bir nāme yazup bu Türk 155a/15 fedāyīsiniñ eline virüp Efrāsyāb'a gönderdi, ol peykdir, benden ṭabān alup ḳandasın, Behişt-kend diyüp gitdi, 155a/16 az zamānda yetdi, dīvān-ı Efrāsyāb'a girdi, nāmei virdi, Efrāsyāb alup dānā'ya virdi, dānā ḳırāʾat eyledi, mefhūm-ı 155a/17 nāme, ey Sulṭān-ı Türkistān, Ḳattāl Zengī nāmında bir ṣāḥib-ḫurūc ẓuhūr idüp yer götürmez ʿasker ile gelüp bütün memālik-i 155a/18 Hind'i kendüye tābiʿ eyleyüp ol aradan daḫı ḳalḳup bir ḳonaḳ berüde ḳondıḳda baña bir ʿayyār ile nāme gönderüp elbetde 155a/19 ḳarşu gelüp tābiʿ olasın ve zaḫīre tedārük idesin, zīrā murādım memālik-i Tūrān'ı daḫı kendüme tābiʿ idüp ʿayyār ile 155a/20 andan İrān'a geçüp Zāl oġlu Rüstem'iñ ketifin yire getürüp üzerinde olan ālāt-ı ṣāḥib-ḳırānīi alsam gerekdir, yoḳ dirseñ seni 155a/21 vardıḳda ḳalʿa ḳapusına ṣalb eylerim dimiş ben de benim ḳalʿada ʿalāḳam yoḳdır, Sulṭān-ı Türkistān'a ḫaber göndereyim, niçe dirlerse 155a/22 öyle eylesün diyü cevāb virdim ve bu nāmei saña gönderdim, bāḳīsin, āʿlimsin dimiş, sāʾir ṣāḥib-ḫurūclara ḳıyās olınmaya, 155a/23 dimiş. Efrāsyāb bunı eşidince cān başına ṣıçradı. Türk ve Tatar beglerine ve Kereşyüz'e ve Pīrān'a baḳup, ne dirsiz, bütün 155a/24 memālik-i Hind'i ḍarben İslām'a getürüp kendüsine tābiʿ eylemek bu çoḳça işdir, şimdi buñı nice eylemek gerekdir, didikde 155a/25 bunlar ayıtdılar, sulṭān-ı Türkistān, bu mertebe oldıḳdan ṣoñra elbetde tedārüke muḥtācdır, ancaḳ der-bend-i Tārḫān'a biraz ʿasker ile bir serdār **[155-b]** 155b/01 gönderilse biz bunda ʿasker cemʿ idüp tedārük görince varup der-bendden geçürmese birḳaç gün sedd-i 155b/02 rāh olsa münāsib idi, didiler. Efrāsyāb maʿḳūl görüp tīz elden Behişt-kend'e mevcūd olan ʿaskerden ḳırḳ 155b/03 biñ ʿasker intiḫāb idüp oġlu Peşeng ibn Efrāsyāb'ı serdār ve Pīlsem ibn Pilsem'i ṣāḥib-ḳırān maḳāmında ḫilʿat 155b/04 giyürüp gönderdi. Tā ki varup der-bend-i Tārḫān'ı alup Ḳattāl Zengī ʿaskerine yol virmeye, kendi daḫı eṭrāf 155b/05 ve eknāfa ḫaberler ṣalup ʿasker tedārükine meşġūl oldı. İşte Ferāmerz gelüp muḳābil ḳonınca on dört kerre yüz biñ 155b/06 ʿasker cemʿ olsa gerekdir. Ammā Beşeng ile Pīlsem Türk ḳırḳ biñ er ile bir gün der-bend-i Tārḫāñ'a irüp Tārḫān Türk 155b/07 bunları istiḳbāl eyledi, ḳalʿaya girelim didi. Pīlsem ḳāʾil olmayup der-bend aġzına ḳondılar, otuz biñ ʿasker

de [155b/08] Tārḫān Türk çıḳarup yitmiş biñ eriyle ḳarār eylediler ve Ḳattāl Zengī üc günden gelüp ḳonar diyü cāsūslar ḫaber getürdi. [155b/09] Bunlar daḫı tedārüklerin görüp ḥāżır u müheyyā olup ṭurdılar. Ammā eẕīn-cānib rāvī aydır Ferāmerẕ yiye ice, ḳona göçe [155b/10] bir gün gelüp alay ile der-bend-i Tārḫān'a ḳarşu ser-ā-perde-yi İskender-i Kübrā'yı ḳurup ḳarār eylediler, Ferāmerẕ ol gün [155b/11] eglenüp irtesi gün dīvān eyledi, bir nāme daḫı yazup Ṣarṣar'a virüp gönderdi. Ṣarṣar nāmei alup der-bend aġzına [155b/12] gelüp bār-gāh-ı Peşeng'e irdi, iẕīn ile içerü girdi, temennādan ṣoñra nāmei virdi, Peşeng nāmei alup dānā eline virdi, [155b/13] dānā ḳırāʾat eyledi, ḥamd u ṣenādan ṣoñra ben ki ḥāliyā ṣāḥib-ḳırān ve ṣāḥib-ḫurūc olan Ḳattāl Zengī-yi merdüm-ḫūrem, sen ki [155b/14] Tūrān Şāhı Efrāsyāb Ḫān oġlu Peşeng'sin, nāmem vüṣūlında eger ʿaḳlıñ başında ise ḫāk-i pāyime gelüp yüz sürüp [155b/15] bendeligim ḳabūl idesin, eger yoḳ dirseñ vaḳtiñe ḥāżır olasın, dimiş. Çün Peşeng bu cevābı eşitdi, bir zamān dem-beste-i [155b/16] ḫāmūş ḳaldı, zamāndan ṣoñra baş ḳaldırup, ne dirsiñiz, şol Zengī-yi nā-bekārıñ nāmesinde olan cevāblara ne söz [155b/17] söyleyelim, didikde Pīlsem olsun Tārḫān Türk olsun ve sāʾirler olsunlar her biri ḥālince, benim geçmez pehlevānlardır, [155b/18] cevāb bildüginden ḳalmasun, bir kerre meydāna çıḳar elleşüriz, eger ġālib gelür ise der-bendden geçemez, ḳalʿaya girüp çeng [155b/19] eyleriz, didiler. Peşeng daḫı bunlara āferīn idüp, benim daḫı murādım budır, didi ve ol sāʿat çeng nidā etdirüp Ṣarṣar'a böyle [155b/20] cevāb virdiler ve cāizesin virüp yolladılar, Ṣarṣar oradan dönüp Ferāmerẕ'e geldi, olduġı gibi naḳl idüp [155b/21] yarın çeng olsa gerek diyince Ferāmerẕ daḫı emr eyledi, Ḳahḳaşān, ʿaskerden göñlü dileyen çenge ḫāżır olsun, bütün [155b/22] ʿasker binmek ḥācet degildir, didi, Ḳahḳaşān daḫı öyle nidā etdirüp göñli dileyen ḫāżır oldı, ol gice mürūr idüp [155b/23] ṣabāḥ oldı, iki ṭarafdan çeng ḥarbīler çalınup süvār oldılar, birbirlerine muḳābil olup alay baġladılar, hemān Ferāmerẕ Ḳuṭb-ı [155b/24] Āteş-dem'i sürüp meydāna girdi, naʿra urup er ṭaleb eyledikde Türk pehlevānlarından kim girdiyse yaḳasından ṭutup [155b/25] yire urdı, Ṣarṣar ve Ḳarṭās bend idüp ʿalem dibine iletdiler, āḫir Tārḫān Türk nefsinde bahādır, dilāverdir, at sürüb [156-a] [156a/01] meydāna girdi, Ferāmerẕ'iñ öñin alup, baḳ ā ey Zengī, nedür bu itdüginiñ tecāvüzlük, hīc bu dünyāda saña bir muʿādil er bulınmazdı, [156a/02] ḳıyās eylersen Sulṭān-ı Türkistān'a ḳarşu ṭurup ben anıñ memleketin elinden alup kendüme ḳul eylerim dimek ne ḫamāḳatdir, [156a/03] bu ḳadar yıldan berü Ḳahramān oġulları ki her biri ṣāḥib-ḳırān oġlu ṣāḥib-ḳırān geçinürken cevāb

virmekde ʿācizlerdir, sen [156a/04] n’eylemek istersin, didi. Ferāmerz̲ tecāhülden gelüp, evvelā sen kimsin ve Türkistān diyārında ne nām ile yād olursın, didi. [156a/05] Tārḫān Türk kendin bildirmek murād eyledi, yine fikr idüp muḳaddemā tābiʿ olmazsañ, ḳalʿa ḳapusına aṣarım diyü ḫaber gönder- [156a/06] miş-idi, şāyed şol zengī nā-bekārı baña ġālib gelüp didügin eyler diyü diyüvirmedi, n’eylersin benim kim olduġum ṣoñra duyarsın, [156a/07] didi. Ferāmerz̲, yā sen, İrān dilāverlerin bilür misin, didi. Tārḫān ayıtdı, bilürim, Ferāmerz̲ ayıtdı, rüstem’iñ oġlu Ferāmerz̲ [156a/08] ile çeng eylediñ mi, didi. Tārḫān, eyledim, bir şey degil idi, ben istesem anı bir ḍarb ile yıḳardım hā, bir miḳdār ḳılıc ḳullana- [156a/09] bilürdi, ol daḫı bir nesne degil idi, didi. Ferāmerz̲ ayıtdı, ḫamle eyle, görelim nice pehlevānsın, didi. Tārḫān el nīzeye [156a/10] urup irişdi, Ferāmerz̲’e bir nīze ṣundı, Ferāmerz̲ el ṣunup çekdi, nīzesin elinden aldı ve Ṣarṣar’a atıvirdi, Tārḫān [156a/11] Türk darılup el gürze urup ve irişüp bir ḍarb-ı şedīd ḫavāle eyledi, Ferāmerz̲ gürzin daḫı çeküp elinden aldı [156a/12] ve atıvirdi, Tārḫān Türk ḫicāba düşüp el tīr ü kemāna urdı, eyü oḳ atardı, üç ok atdı, Ferāmerz̲ okların [156a/13] daḫı parmaġıyla ṭutup atdı, bu kerre ḫışt endāḫte eyledi, Ferāmerz̲ anı da ṭutdı, Tārḫān ġayrı ġażabından omuzların [156a/14] yimege başladı ve dāl-ı tīġ olup irişüp Ferāmerz̲’i ḳılıçladı, Ferāmerz̲ bileginden ḳavrayup ṣıḳdı, Tārḫān’ıñ tīġi elinden [156a/15] düşdi, düvālinden ḳapup alıñ pehlevānıñızı diyüp ʿaskere ṭoġrı fırlatdı, Tārḫān Türk ʿaskeri Tūrān’a ṭoġrı [156a/16] taḳla-bāz gögercin miṣāl yuvarlanuraḳ gitdi, egerçe bir aʿẓāsı şikest olmadı, ammā vücūdı mumyā ādemi gibi [156a/17] nerm olup üstüḫānları bal mumına döndi, hele bunı ʿaskerden aldılar, tīziyye vücūdına yaş deri ṣarup tāze ısıcaḳ [156a/18] ṣıġır mayısına baturdı, ḳodılar, Ferāmerz̲ meydānda ḳalup er ṭaleb eyledikde hemān Pīlsem Türk at sürüp meydāna [156a/19] girdi, ḫışm-gīn ile Ferāmerz̲’e muḳābil olup, yā Ḳattāl Zengī, nʿaceb ḫūn-rīzlik eylediñ ol pādişāha öyle ḫaḳāret [156a/20] eylemek erlige düşer mi, didi. Ferāmerz̲, pehlevānsın, aṣlını bilmezsin, eger söyledügi söze vāḳıf olsañ ḳatl eylemek ile müteselli [156a/21] olmazdıñ, ancaḳ saña kim dirler, adıñ nedür, diyince Pīlsem ibn Bīlsem diyüp kendüyi bildirdi ve ḫālā Efrāsyāb pehlevānlarında [156a/22] baña ġalebe eyler yoḳdır didi ve āḳʿābinde öyle idi bil ki ḳuvvet ü şecāʿatde pederi Pīlsem de teraḳḳisi var idi, Ferāmerz̲ [156a/23] yine İrān pehlevānların ṣorup Ferāmerz̲ nice idi didi, Bīlsem ayıtdı, ḫaḳḳın yitürmeyelim, eyi pehlevān idi, Rüstem evlādlarınıñ [156a/24] ser-efrāzı ve āb-ı rūyı idi, didi. Ferāmerz̲ ayıtdı, yā Bīlsem, sen anıñla çeng eylediñ mi, didi. Bīlsem, yoḳ, ammā berāber

gelürdik [156a/25] yāḫūd birbirimize cezū-yı ġalebe eylerdik, didi. Ferāmerz̲, imdi öyledir, yā niçün benim yolım alup sedd-i rāh oldıñız, baña yol [156-b] [156b/01] virmemek istersiñüz,Ferāmerz̲ benim bir ḍarbıma ṭāḳat getüremeyüp üstüḫānları ḫūrd oldı, ḳanda ḳaldı ki siz, didi. [156b/02] Bīlsem, orasın meydān bilür ve hem biz emr ḳulıyız, pādişāhımız varıñ şol Zengī der-bendden geçürmeñ diyü bizi taʿyīn eyledi, [156b/03] elimizden geldügi ḳadar saʿy eyleriz, ruḫṣat virmek Ḫudā'nıñ, didi. Ferāmerz̲ gönlinden āferīn idüp dı imdi ḥamle [156b/04] eyle didikde Bīlsem el nīze-i cān-sitāne urup irişdi, Ferāmerz̲'e bir nīze urdı, Ferāmerz̲ bunıñ nīzesin siper ile [156b/05] çarpup menʿ eyledi, ammā begendi, Bīlsem nīzesin żabṭ idüp meydān başına vardı, öteden dönüp gördi, [156b/06] Ḳattāl Zengī sedd-i İskender gibi ṭurır, Bīlsem bir nīze daḫı urdı, Ferāmerz̲ anı da menʿ eyledi, Bīlsem gürz ile geldi, Ferāmerz̲ [156b/07] gürzine gürz berāber virüp arḳada menʿ eyledi, dönüp, yā Bīlsem, eger daḫı ḥamleñ var ise eyle, zīrā benim ʿahdim vardır, [156b/08] size bir ḥamleden ziyāde eylemesem gerekdir, bilürsem ne ḫoş almaz isem nice diler iseñ öyle eyle, didi. Pīlsem ücden [156b/09] ziyāde eylemege ʿār eyledi, yā Ḳattāl, üc ḥamleden ziyāde ḥamle eylemek cünündan gelür, bir de ġāyet muḫannetlikden gelür, bende ikisi de [156b/10] yoḳdır, nevbet seniñdir, eger yine nevbet degerse eylerim, didi. Ferāmerz̲ imdi, yā Bīlsem, nīzeler saña cibā, hemān bir ḍarbım menʿ eyle, [156b/11] diyüp gürz-i İskender'iñ on birinci ḳırātından ṭutup başınıñ üzerinden devr itdirüp ve irişüp bir ḍarb-ı gürz [156b/12] ḥavāle eyledi ve geçerken bir kerre kemerinden ḳapup raḫşından irüp ḳolına aldı ve tekrār naʿra urup andan ʿaskeri [156b/13] ḳoyun sürüsi gibi sürüp der-bende ṭıḳdı, bunlar birbirin başup der-bendi geçdiler, ḳalʿaya cān atup kimi daḫı [156b/14] der-bendiñ öte ṭarafına geçdi, Ferāmerz̲ ḳalʿa ḳapusına irüp ʿasker ile böyle içeri girdi, andan Tārḫān oġulları [156b/15] gördiler, iş ġayrı oldı, nā-çār gelüp amān didiler, Ferāmerz̲ ḳalʿaı żabṭ eyleyüp andan ʿaskere Ṣarṣar ile ḫaber [156b/16] gönderdi gelüp der-bendi geçsünler diyü, ʿasker de ḳalḳup bütün der-bendi beri cānibe geçüp cümle ḳondılar, Ferāmerz̲ [156b/17] ser-ā-perdeye gelüp yirinde ḳarār eyleyüp emr eyledi, Tārḫān'ı ve Bīlsem'i ve Beşeng'i ḳarşusına getürdiler, ḳalḳup Ferāmerz̲ kendi [156b/18] eliyle üçiniñ daḫı bendlerin alup ḫilʿat giyürdiler, ammā Peşeng ile Tārḫān'ı taḫta ve Bīlsem'i bir ṣandalīye oturdup, benim muradım [156b/19] māl ü memleket degildir, faḳaṭ ʿālemde nāmdır, eger baña daḫı ġālib gelür bulınursa ölince ḳul olup ḫiz̲metiñ iḫtiyār eylerim, didi. [156b/20] Bunlar Ferāmerz̲'iñ bu mürüvvetin ve bu merdligin görüp bi-l-żarūrī muḥabbet eylediler,

Ferāmerz̤ bunlar żiyāfet idüp şeyler baġışladı [156b/21] ve bunlara destūr virdi, varıñ imdi Efrāsyāb Ḫān'a olduġı gibi naḳl idiñ, ẓāhir ḫükm ġālibiñdir, ancaḳ sizden [156b/22] ricām budur ki bir nāme yazayım, götürüp viriñ, didi. Peşeng şeh-zāde duʿā idüp, ʿömriñ çoḳ olsun devletlü ṣāḥib-ḳırān, [156b/23] gerçi mürüvvet idüp bizi ṣalıvirdiñ, ammā pederim Efrāsyāb ziyāde ḫūn-rīzdir, biz nāme ile varınca bizi ḳorḳarım ḳatl [156b/24] eyler, didi. Ferāmerz̤ gülüp, elem çekme şeh-zāde, size żarar ḳaṣd idemez, eylerse daḫı bir nesneye ḳādir olımaz, didi. Ḳarṭās'a [156b/25] fermān eyledi, āʿvānından bir cinnī ile bunları alup Efrāsyāb ordusına ilet ve gözden nihān ardlarınca dīvāna [157-a] [157a/01] girüp, Türk eger Efrāsyāb bunlara ġażab idüp ḳatl eylemek murād eylerse ḳapup bunda getüriñ, didi. Ḳarṭās-ı Merdüm n'ola [157a/02] diyüp āʿvānından Şehrāḳ Nerre, Pilsem'i aldı, Ḳarṭās daḫı Peşeng şeh-zādei alup ber-hevā ṭarafta elʿayn içre bunları Behişt-kend [157a/03] öñine Efrāsyāb bār-gāhı öñine iletdi ve yire endirdiler, Efrāsyāb daḫı ol maḥall dīvān idüp taḫtında ḳarār eylemiş idi, [157a/04] Peşeng ile Pīlsem gelmezden muḳaddem eyā der-bend-i Tārḫān aḥvāli neçe oldı diyüp söyleşürken bevvāblar girüp, ey Sulṭān-ı [157a/05] Türkistān, müjde, şeh-zāde ile pehlevānzādeler geldiler, ne atlar var ve ne yanlarında ḫuddāmları var, hemān bār-gāh ḳapusında [157a/06] ẓuhūr eylediler, bilmeziz aṣlı nedür, didiler, Efrāsyāb bunı eşidüp bozıldı, bre bu naṣıl sözdir, getürüñ, görelim, didikde [157a/07] bevvāblar ṭaşra gelüp Peşeng'e, buyuruñ ey şeh-zāde, diyüp bunları alup içeri girdiler, bunlar der-i Efrāsyāb öñinde temenna [157a/08] eylediler, Efrāsyāb, bre ne ḫaber bu siziñ gelişiñiz naṣıl gelişdir, tīz ḫaber viriñ, diyince Peşeng ve Bīlsem duʿā idüp olduġı [157a/09] gibi naḳl ü beyān eylediler, ḥattā bizi iki kemer-i āb ile bār-gāh öñine indiriñ diyü gönderdi ve bir nāme daḫı yazup bizimle [157a/10] gönderdi diyüp Peşeng Ferāmerz̤'iñ nāmesin çıḳarup Efrāsyāb'a uzatdı, Efrāsyāb āteş olup hele nāmei alup dānā [157a/11] eline virdi, dānā ḳırāʾat eyledi, dimiş ki, ben ki ḥāliyā Kūh-ı Muʿaẓẓam'dan ẓuhūr iden ṣāḥib-ḳırān-ı ʿālem Ḳattāl Zengī'yim, sen ki memālik-i Tūrān [157a/12] pādişāhı Efrāsyāb Ḫān'sın, nāme vüṣūlında maʿlūm ola ki Kūh-ı Muʿaẓẓam'da ẓuhūr idüp öñime gelen diyārdan şahların [157a/13] ve pehlevānların ḍarb-ı dest kendime tābiʿ idüp Allāh'ı bilmeyenleri cebren ve ḳahren İslām'a getürüp gelmiyenleri ṭuʿme-i dendān [157a/14] tīg-i barān iderek yer götürmez ʿasker ile Hind'e gelüp memālik-i Hind'i daḫı İslām ile müşerref eyledikden ṣoñra ʿazm-i [157a/15] Tūrān ve İrān idüp yolım der-bend-i Tārḫān'a uġradı, anda olan ʿaskeri daḫı kendime tābiʿ idüp ḥattā oġlıñ [157a/16] Peşeng

şeh-zāde ile pehlevān Pīlsem nām-dārı bu nāme ile saña irsāl eyledim, hemān aḳṣā-yı murādım Tūrān'ı da kendime tābiʿ [157a/17] idüp andan İrān'a geçüp anda Zāl oġlu Rüstem dirler imiş bir pehlevān var imiş, ḥāliyā selefde gelen pehlevānlarıñ ālātı [157a/18] anda imiş ve ben ṣāḥib-ḳırān-ı ʿaṣrım diyü daʿvā eylermiş, iki ṣāḥib-ḳırān bir ʿaṣrda olmaz, geldim ki anıñ ile erenler meydānında [157a/19] çeng idüp her yüzden imtiḥān olayım, eger baña ġālib gelürse ʿaskerimle ve cümle dārātımla kendüye ḳul olup ḫiẕmetiñ [157a/20] iḫtiyār eyleyim, eger ben aña ġālib gelürsem ḳulaġına mengüş ṭaḳup kendime bende-yi ḫalḳa-yı begüş ve mertebesine göre manṣıbda [157a/21] istiḫdām eyleyim, imdi eger ʿaḳlıñ başına yār ise ol ṭarafa ʿaskeri deryā şümārımla vardıḳda bütün āʿyān-ı devlet [157a/22] ve erkān-ı salṭanatıñ ile beni istiḳbāl idüp ḳademimde baş ḳoyup bendeligim ḳabūl idesin, ben daḫı yine Tūrān'ı [157a/23] saña virüp evvelki gibi Sulṭān-ı Türkistān eyleyim, eger İrān pādişāhı tābiʿ olmaz ise seni anıñ yirine belki İrān şāhı [157a/24] eyleyim, eger muḫālefet idüp ʿinād eyler iseñ ṣoñra ziyān görirsin, keserim başıñı ve yirine bir ednā ḳulı Şāh-ı Tūrān eylerim, [157a/25] bilmedim, eşitmedim diyüp ʿöẕr-i bahāne eylemeyesin, ṣoñ pişmānlıḳ fāʾide virmez, diyüp nāmesin tamām eylemiş, Efrāsyāb nāmeden bu cevabı [157-b] [157b/01] güş eyledi, ġażabından ol ḳadar āteş-maḥż oldı ki olmaz dönüp Peşeng ve Pīlsem'e , bre nā-bekār muḥannetler, bir ölüm [157b/02] içün varup öyle Zengī'ye ḳul olduġıñız ḳabāḥat yetişmez iken yine baña elçilik ile gelesiz, diyüp murād eyledigi [157b/03] nāmei dānā elinden alup çāk eyleye, Ḳarṭās-ı Merdüm-ser ise gözden nihān ṭurırdı, hemān dānā elinde nāme ġayb [157b/04] oldı, dibelek āteş olup, bre ṭutuñ şunları, didi, Peşeng ile Pīlsem'i gelüp bende çekdiler, anlar da [157b/05] muḫālefet eylemedi, bre cellād diyince cellādlar gelüp diledi ki bunları çökerdüp istīẕān eyleye, ammā Ḳarṭās cellādıñ [157b/06] ṣūretına bir sille-yi ecinnī öyle urdı kim yüzi ardına döndi, hemān Peşeng'i ve Pīlsem'i ḳapup ṭaşra oldı, [157b/07] andan Pīlsem'i Şehrāḳ Nerre'ye virüp ber-hevā dem çekdiler, az zamān içinde Ferāmerẕ ʿaskerine gelüp ser-ā-perdeden içeri [157b/08] oldılar, Peşeng ile Pīlsem'i meydāna ḳapup bendin aldılar ve olan aḥvāli cümle naḳl eylediler, Ferāmerẕ, ḫoş imdi [157b/09] kendi bilür, diyüp Peşeng'e şāhlar ṣaffında ve Pīlsem'e pehlevānlar ṣaffında yir virdiler, andan Tārḫān Türk daḫı eyü [157b/10] olup Ferāmerẕ'e nā-çār temennā eylemiş idi, şimdi żiyāfet idüp üç gün der-bend-i Tārḫān öñine oturdılar, dördinci [157b/11] gün ol Tārḫān Türk daḫı eyü olup Ferāmerẕ'e aradan göçüp ʿazm-i Behişt-kend eylediler, bunlar gelmekde ammā eẕīn-cānib [157b/12] rāvī

aydır, Ḳarṭās-ı Merdüm-ser çünkim cellādıñ sille ile yüzin ardına dönderdi, ammā bir ʿacaba ṣūrete girdi, Tatar [157b/13] begleri görüp bi-l-ẓarūrī gülüşdiler, Efrāsyāb bu ḥāli görince dibelek pür-āteş olup ġażabından emr eyledi, ol celladın [157b/14] başın kesdiler, bundan ṣoñra Ḳattāl Zengī'niñ geleçek oldıġı muḳadder olup muḥkem tedārük üzre oldılar, Efrāsyāb casuslar [157b/15] gönderüp yol üzre nigeh-bānlar ḳodı, tā kim Ḳattāl ʿaskeri ẓāhir oldıḳda ḫaber vireler, birḳac günden ṣoñra her gün ḫaberler [157b/16] gelmege başladı, işte Ḳattāl Zengī filān menzile geldi, yarın filān yire gelür diyü, bir gün ḫaber eylediler ki yarın Ḳattāl Zengī [157b/17] ʿaskeriniñ muḳaddem çeyşi gelüp muḳābile ḳonar diyü, Türk Tatar begleri ve ḥaḳanlar ḫuṣūsu Kāmūs-ı Keşānī kim Ḫaḳan-ı Bizrek'iñ ḳulı [157b/18] idi, ammā bir zīr-dest ḥarīf idi, ol daḫı gelüp pāy-i taḫt ṣandalīsinde oturdı, ḳuvvetde Pīrān'a ġālib olmaġın yirin [157b/19] virmiş idi, bunların cümlesi Efrāsyāb'a yüz ṭutup, ey Sulṭān-ı Türkistān, yir yirden çıḳup Ḳattāl Zengī ʿaskeriñ temāşā [157b/20] eylesek, didiler, Efrāsyāb'ıñ daḫı murādı idi, n'ola diyüp yol üzerinde bir yüksek yire sāye-bān ḳurup maṭbaḫ varup [157b/21] irtesi çin-seherden binüp vardılar, ol sāye-bān altında ḳarār eylediler ve ʿasker-i Ḳattāl'ıñ gelmesine muntaẓır oldılar, amā eẕīn-cānib [157b/22] rāvī aydır, bu ṭarafdan Ferāmerẕ daḫı ḳonaḳ-ber-ḳonaḳ āheste āheste gelürdi, tā kim bir maḥalle gelüp ḳondılar kim yarın [157b/23] Efrāsyāb ʿaskerine ḳarşu ḳonarlar, Ferāmerẕ ol gün oturaḳ idüp ʿaskere tenbīh eyledi, yarın alay içden olmıyanlara [157b/24] at ve silāḥ virdiler, cümlesi ḥāżr u müheyyā olup ʿale-s-seḥeri ḳalḳup tertīb üzre yola düzildiler, o yañadan Efrāsyāb [157b/25] vüzerā ve begleriyle oturup Ferāmerẕ'iñ gelecegi cānibe nāẓır iken anı gördiler, bir ġubār ẓāhir olup bād-ı ṣabā ḳarşulayup dāmeninden [158-a] [158a/01] giryānına varınca iki şaḳ eyledi, içinden seksan biñ eriyle iki dilāver ẓāhir oldı ki der-bend-i Ṣabā begleri ve Ferāmerẕ'iñ ḳonaḳcıları [158a/02] idi, gelüp geçdiler, Efrāsyāb ordusınıñ ḳarşusına bir mürtefiʿ hevā-dār yir bulup taṣmīm eylediler ki ser-ā-perde geldikde ol maḥalle ḳuralar, [158a/03] anıñ ardınca ḳırḳ biñ eriyle Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest ser-ā-perde-yi İskender-i Kübrā'yı getürüp fermān eyledi, ol yirde ḫuddāmlar üç yüz [158a/04] otuz üc ḳubbe üzre üc ḳat ḳurdılar, Efrāsyāb ve sāʾirleri görüp ḫayrete vardılar, der-ʿaḳab Ehremān-ı Āhen-dil ḳırḳ biñ er ile [158a/05] gelüp yanına ser-ā-perde-i Āṣaf Şāh'ı ḳurdılar, ve sāʾirler ser-ḳaplan ve pehlevān ve pādişāh anıñ bār-gāhların ḳurdılar, bundan ṣoñra [158a/06] her pādişāh ʿaskerleri ve pehlevānları ile gelüp geçdiler, ammā Ferāmerẕ tenbīh eylemiş idi selām viriñ diyü, anlar da selāmlayup geçüp [158a/07]

gitdiler, ḥāṣılı cümle ʿasker bölük bölük gelüp geçdiler, bir haftada ṣoñı güc ile tükendi, Tūrānīler bu ʿaskeriñ böyle kesretin [158a/08] görüp ġuş-ı ʿālemine vardılar, bu kerre ecnās-ı muḫtelife gelüp geçdiler, Ḳahḳaşān ve Sünḥāb'ı ve ʿArġanūş ve Evrenhūs'ı görüp [158a/09] ġuş oldılar, Evren-i Ne-ser'i geçürirken siperine ṭurup yıġınaḳ eylediler, Evren bu kerre zencīr ḳırup Efrāsyāb'ıñ olduġı [158a/10] yire ḳaçdı, ḥamle eyledikde sāye-bān altında cümlesi ḳaçdılar, ammā Ferāmerz̲'e ḫaber olup Ḳuṭb'ı sürüp yıldırım gibi Evren'iñ [158a/11] ḳafasından irüp bir gürz ile serāsime eyledi ve bend idüp yine kührāblara teslīm eyledi, alup gitdiler, Ferāmerz̲ dönüp [158a/12] yine alaya yirine gitdi, herkes engüşt ber-dehān idüp muḥaḳḳaḳ bu zengīye İrān'da daḫı cevāb virir bulınmaz, Rüstem'i hīc şübhe [158a/13] yoḳ baṣup ālat-ı ṣāḥib-ḳırānı elinden almaġa, diyüp hele anlara da geçdikden ṣoñra Ferāmerz̲ gelüp öñince yitmiş ḳadar zerrīn egerlü [158a/14] yedekler Reh-vār-ı Baḥrī andan Şeş-pāy-ı Baḥrī, Erdivān'ıñ beyāż fīli bu ḳadar ʿayyār yitmiş iki ālāt-ı ṣāḥib-ḳırāniye tezeyyün olmış [158a/15] bu dārātıyla gelüp geçdi ve ʿaşḳ eyledi, cümle ayaġa ṭurdılar, öteden ne ḳadar pehlevān var ise piyāde gelüp selāma ṭurdılar [158a/16] ve meydānda yaʿnī ol yirden ser-ā-perdeye varınca ikişer ikişer öñine düşüp endirdiler ve selāmlayup herkes mekānına [158a/17] gitdi, Ferāmerz̲ ol sāʿat Ḳahḳaşān'a sipāriş eyledi, üç gün āsāyiş dördinci gün dīvāndır diyüp ʿasker de münādiler [158a/18] nidā etdirüp üç gün geçüp dördinci gün dīvān kūslarına ṭurralar urılup şāhlar ve pehlevānlar gelüp ser-ā-perdeye [158a/19] cemʿ oldılar, Ferāmerz̲ baş ḳaldırup Feylesof-ı Dānā'ya ayıtdı, ey dānā-yı z̲ū-fünūn, Efrāsyāb'a evvelki siyāḳ üzre bir nāme yaz, gelüp [158a/20] temennā ve tābiʿ olup bizi İrān'a götürsün, yā meydāna ḫāżr olsun, didi, Dānā daḫı eline kāġıd ḳalem alup Ferāmerz̲'iñ muradı [158a/21] üzre bir nāme inşā idüp Ferāmerz̲'e şundı, Ferāmerz̲ nāmeye naẓar idüp begendi ve üzerine ʿünvān-ı ṣāḥib-ḳırānī urup bir kerre [158a/22] dīvānı gözden geçürdi, gözi Raʿd-ı Cihān-sūz'a rāst gelüp işāret eyledi, Raʿd-ı Cihān-sūz ayaġa ṭurup geldi, [158a/23] Ferāmerz̲ öñine temennā eyledi ve el ḳavışup ṭurdı, Ferāmerz̲ Raʿd'a, yā Raʿd, seni Efrāsyāb'a elçi naṣb eyledim, Ṣarṣar ile varup [158a/24] bu nāmei virüp cevāb getüriñ, didi. Ṣarṣar'a da böyle didi, Ṣarṣar daḫı n'ola diyüp Raʿd-ı Cihān-sūz nāmei alup ṭaşra [158a/25] çıḳdı, raḫşına süvār olup Ṣarṣar-ı Sebük-bār rikābına düşdi, ʿazm-i Efrāsyāb eylediler, tā kim leşkeri Tūrān'dan girüb [158-b] [158b/01] bār-gāh-ı Efrāsyāb'a geldiler, kendülerin ʿarż eylediler, Efrāsyāb iẕīn virüp Raʿd'ı Ṣarṣar ile içeri aldılar, Şīreng ile [158b/02] Terek ʿayyār öñlerine düşüp

Raʿd ile Ṣarṣar'ı Efrāsyāb öñine geldiler, ādāb u erkānı icrā eyledikden ṣoñra Efrāsyāb bunlara [158b/03] ḫoş geldiñ didi ve iki ṣandalī getirüp bunlara buyuruñ diyüp bunlar da oturdılar, ellerine şerbet virüp icdiler, Efrāsyāb, [158b/04] kimden gelürsiz, didi, Raʿd-ı Cihān-sūz, ḥālā gelüp muḳābil ḳonan leşkeriñ ṣāḥibi olan Ḳattāl Zengī'den gelüriz, elçiyüz, nāme [158b/05] getürdik, diyüp Ferāmerz̲'iñ nāmesin virdiler, Efrāsyāb alup mührin giderüp dānā eline virdi, dānā alup ḳırāʾat idüp mefhūm-ı namede [158b/06] yine evvelki siyāḳ üzre yā bāña tābiʿ olup öñüme düşüp İrān'a bile gidersin, Efrāsyāb nāmei alup Raʿd'ıñ eline virdi [158b/07] ve suʾāl eyledi, sen Ḳattāl Zengī'niñ ḫiz̲metinde misin, didi, Raʿd, dördinci ser-ḳaplanım, didi, Efrāsyāb, var imdi pehlevān Ḳattāl Zengī'ye [158b/08] söyle, bizden aña varır yoḳdır, işte İrān yolı, cādde yol ḳulaġuz ḥācet degildir, varsın ne ḥāli var ise görsün, bundan [158b/09] aña māniʿ olur kimse yoḳdır, eger murādı çeng ise biz de ḫāżırız, bildüginden ḳalmasun, didi, Raʿd'a ḫilʿat ve Ṣarṣar'a [158b/10] cāizesin virüp bunlar da ḳalḳup dīvāndan ṭaşra çıḳdılar, Ṣarṣar Raʿd'a, var imdi yā Raʿd, sen ṣāḥib-ḳırāna eşitdüginiñ gibi söyle, [158b/11] didi ve benim bunda biraz işim vardır, didi, Raʿd'ı yollayup kendi tecessüse ḳaldı ve tebdīl olup dīvān-ı Efrāsyāb'a [158b/12] girdi, ammā Raʿd ile Ṣarṣar gitdikden ṣoñra Efrāsyāb Tūrān beglerine, ne dirsiñiz begler Ḳattāl Zengī'niñ elçisine virdügim cevāba, [158b/13] didi, cümlesi, pādişāhım, güzel cevāb virdiñiz, bildüginden ḳalmasun, bir yılan ile birḳac kührāb öldürüp ve bend eylemek ile [158b/14] hemān cevāb virilmez mi, meydān olsun meydānda Ḳattāl Zengī'ye işler idelim ki bu diyārlara geldügine peşīmān olsun, diyüp [158b/15] lāf-ı güz̲āf urdılar, Efrāsyāb dönüp Şīreng ʿayyār ile Türkī'ye, nā-bekārlar, siz daḫı ʿayyār olsañız gerekdir, diyü biraz [158b/16] bunlara taʿzīz eyledi, bunlar, varalım hem Ṣarṣar'ı ṭutup getürelim ve hem Ḳattāl Zengīi baḳalım, çeng ider mi, ḫaber alalım, [158b/17] didi, andan dīvān-ı Efrāsyāb'dan çıḳup çadırlarına gitdiler ki tebdīl olup leşker-i Ḳattāl'a varup hem çeng [158b/18] ḫaberin alup ve hem Ṣarṣar'ı ala, getüreler, Ṣarṣar bunı eşitdi, gördi, olsun nā-bekār diyüp oradan çıḳdı, ṭabān [158b/19] alup orduları kenārına geldi, fi-l-ḥāl bir dervīş ṣūretine girüp bir muṣannaʿ meşk peydāh eyledi ve iki mücevher-i [158b/20] z̲ī-ḳıymet ṭās peydāh idüp miskiyle ṣu ile doldırdı ve ordunıñ kenārına gezüp sebīl-Allāh içene raḥmet, içmeyene [158b/21] cennet diyüp dolaşmaġa başladı ve bir gözi daḫı Efrāsyāb leşkerinden ṭarafa idi, nā-gāh gördi, ordu-yı [158b/22] Efrāsyāb'dan iki piyāde ḳopdı, yaḳın gelüp gördi ʿayyārlardır, bunlar daḫı dervīş-ṣūret, Ṣarṣar bunlarıñ öñin alup

hevā-yı [158b/23] ʿāşıḳlar diyüp ṭāsın birin ṭoldırup Şīreng'e virdi, birin daḫı Terek'e virdi, bunlar da gördiler muṣannaʿ meşk ve mücevher ṭās [158b/24] alup içdiler, meger ṣuyı dārūlamış-idi, bunlar biraz gidince taḳıldılar, Ṣarṣar bunlarıñ ikisin de pāk-bende çekdi, kendüniñ bār-gāhına [158b/25] getürdi, Şīreng ʿayyār aḥvāli bildirdi, andan Şīreng'i Terek ʿayyār ṣūretine ḳodı ve kendi Şīreng ʿayyār ṣūretine girüp Jīvek [159-a] [159a/01] ʿayyārıñ yanına alup Jīvek Türk'i ṣırtına aldı ve Ṣarṣar Şīreng'i ṣırtına aldı, ṭoġrı dīvān-ı Efrāsyāb'a vardılar, arkalarından [159a/02] kilim perdelerin zemīne bıraḳdılar, Efrāsyāb, nedir ʿayyārlar getürdikleriñiz, diyince Şīreng ṣūretinde olan Ṣarṣar duʿā idüp [159a/03] ayıtdı, pādişāhım, devletiñde Ḳattāl Zengī'niñ ʿayyār başısı olan Ṣarṣar ʿayyārı, baş ḫalīfe Jīvek ile ṭutup getürdik, [159a/04] didi ve kilim perdeden çıḳarup ikisin daḫı meydāna ḳodılar, Efrāsyāb, getüriñ şunlarıñ ʿaḳılların başlarına görelim ne [159a/05] söylerler, didi, Ṣarṣar ayıtdı, pādişāhım, bu nā-bekārları ele getürince çoḳ zaḥmet çekdik, evvel bize inʿām eyle ṣoñra nece [159a/06] neçe dilerseñ öyle eyle, didi, Efrāsyāb iki kīse getürdüp bunlara birer kīse altun virdi, Ṣarṣar ayıtdı, pādişāhım, [159a/07] bunlar bunda dursunlar, varalım ikisin daḫı getürelim, zīrā ardımızca bizim leşkere girdiler kim bilür kim bölüge bir ḫasarāt ideler, [159a/08] diyüp bunlar ʿacele birle çıḳup gitdiler, ṭaşra çıḳınca fi-l-ḥāl tebdīl olup yine bār-gāhdan içeri girüp bir gūşede [159a/09] temāşāya vardılar, Efrāsyāb biraz durup, bre bu nā-bekārlar, ḳanda gitdiler, şunların ʿaḳıllların getüreler, dirken Ṣarṣar bunların [159a/10] dārūların ḳarār üzre virmiş idi, ʿaḳılları gelüp gözlerin açdılar, ikisi de kendilerin şāhlarınıñ dīvānında [159a/11] bend ile gördiler, bunlar taʿaccüp idüp fikre vardılar, Efrāsyāb gördi kim ʿayyārların ʿaḳılları geldi, bunlara ḫiṭāb idüp, [159a/12] nicesiñiz ey nā-bekārlar, didi, Şīreng ile Türk, nice olsaḳ gerek pādişāhımız, diyü anında işte bend ile ṭurıyorız, ammā bizi [159a/13] kim baġladı, ammā bu dem bizim cevrimiz nedür didiler, Efrāsyāb ayıtdı, kim baġlasa gerek, benim ʿayyārlarım Şīreng ile Terek [159a/14] baġladı, didi. Bunlar, yā biz kimiz, didi. Efrāsyāb, bre ne yabāna söyler bu ḳaltabānlar, siz kendüñiz kim idügin bilmez misiñiz, didi. [159a/15] Bunlar ayıtdı, kim olsaḳ gerek, birimiz Şīreng ve birimiz Terke'yüz, pādişāhım bizim ḳabāḥatimiz bilmeziz ve biz ġarībiz, diyüp bunlar güldi, [159a/16] Efrāsyāb ġażaba gelüp, bre nā-ḫalefler, siziñ Şīreng ile Terek'e nereñiz beñzer, bre āyīne getürüp viriñ ellerine, diyüp [159a/17] şol ḳaltabānlar kendülerine baḳsunlar, diyince varup bir āyīne getürüp bunlara virdiler, Şīreng kendi ṣūretine baḳdı, [159a/18] Ṣarṣar'a beñzer ve dönüp Terek'e

baḳdı, jīvek ṣūretine girmiş hay nā-bekār, gördiñ mi bizi ṣayd eyleyüp ne ṣūrete [159a/19] ḳoymış, diyüp dönüp ayıtdı, pādişāhım, söziñiz yirinde imiş, ancaḳ bizler denge uġramışız, didi, ḫāṣılı bunlarıñ aḥvāli [159a/20] duyılup Şīreng ile Türke olınduġı bilindi, Efrāsyāb āteş-i maḥż olup bunlara cellād eyledi, bunlar amān pādişāhım diyüp [159a/21] aġlamaġa başladılar, hele dört ṭarafdan şāhlar ve begler ricā idüp ḫalāṣ eylediler, Efrāsyāb bunlarıñ ikisin de ḳovdı ve ol [159a/22] ġażabla çeng nidā etdirdi, Ṣarṣar ile Jīvek bunlarıñ seyrin idüp baʿde ol aradan ṭabān alup ser-ā-perde-yi İskender'e [159a/23] gelüp Ferāmerz̤'e Efrāsyāb çeng nidāsın etdirdigin ḫaber virdiler, Ferāmerz̤ de Ḳahḳaşān'a emr eyledi, ol da ordu-yı Ferāmerz̤ de [159a/24] münādīler nidā etdirüp iki leşker tedārüklerin ṣabāḥa muntaẓır oldılar, çünkim ṣabāḥ oldı, gün ḳubbe-yi felekden baş [159a/25] gösterüp ʿālemi münevver eyledi, baʿde iki leşker deryā-yı aḫterān gibi çalḳanup ḥarekete geldi ve at, fil, gergedānlarına süvār olub **[159-b]** [159b/01] ʿalem ü sancaḳ şuḳḳaların küşād eylediler ve ʿazm-i meydān idüp birbirlerine muḳābil ve muḳārīn olup alaylar baġlayup [159b/02] ṣāflar düzdiler, meydān açıldı, iki cānibden naẓar-ı ber-meydān olup, eyā meydāna kim gire dirken anı gördiler, Tūrān ʿaskerinden [159b/03] bir süvār at sürüp ʿazm-i meydān eyledi, tamām miyān ṣaḫn-ı hicāya geldikde biraz ṭarīd cevelān idüp andan ḳol ḳaldırup [159b/04] çalınan kūsları diñdirüp naʿra urup ayıtdı, benim Ferḫān Türk ve bende-i Efrāsyāb, ey Ḳattāl Zengī, meydānıma er gönder, [159b/05] dilerseñ kendiñ gel, didikde Ferāmerz̤ murād eyledi kim kendi gide, Süheyl Zerrīn-pūş Ferāmerz̤'e gelüp meydāna girmege iẕīn [159b/06] ṭaleb eyledi, Ferāmerz̤ ayıtdı, var imdi yā Süheyl, ammā ṣaḳın pehlevān öldürme, ḳādirseñ yıḳup bende çek, didi, Süheyl n'ola [159b/07] diyüp atın depdi, meydāna girdi, Ferḫān Türk'iñ öñin alup ʿaşḳ eyledi ve kendin bildirdi, andan çenge başladılar, ʿāḳıbet [159b/08] Süheyl fırṣat bulup Ferḫān Türk'i yıḳdı ve bende çeküp ʿalem sāyesine gönderdi, Ferḫād ardınca Gilgüs Türk girüp [159b/09] biraz çengden ṣoñra Süheyl anı da bende çekdi, bu kerre Kūhīlerden Yamluḳ Kūhī-nām bir Kūhī girdi, ʿaẕīm deste-çūb ḳullanırdı, [159b/10] Süheyl'e berāber olup çenge başladı, Yamluḳ Kūhī Süheyl'iñ raḫşın öldürüp Süheyl-i Zerrīn-pūş piyāde ḳalınca Yamluḳ Kūhī [159b/11] diledi kim bir ḍarb daḫı urup helāk eyleye, ʿÜmrān Bedeḫşānī at sürüp Yamluḳ Kūhī'niñ bu dem öñin aldı, ḥaṣmıñ benim, çek [159b/12] eliñ andan diyince Yamluḳ bir kerre ʿÜmrān'a, ey nā-bekār, sen misin benim şikārımı elimden alan, diyüp irişdi ʿÜmrān'a bir gürz ḫavāle [159b/13] eyledi, ʿÜmrān gürz berāber virüp menʿ eyledi, bu arada Süheyl'e raḫş

irişdirüp süvār olup ʿalem sāyesine gitdi, varup [159b/14] yerinde ḳarār eyledi, meydānda ʿÜmrān Bedeḫşān'a irdi, Yamluḳ'a bir gürz urdı, Yamluḳ Kūhī daḫı dest-çūbı berāber virdi ve menʿ [159b/15] eyledi, bunlar biraz çeng idüp ʿāḳıbet ʿÜmrān Bedeḫşānī'ye daḫı Yamluḳ bir deste-çūb urup başın yardı, bu kerre Behrām-ı Gerden-keş [159b/16] at sürüp irişdi, Yamluḳ'ıñ öñin aldı, Ḳarṭās ʿÜmrān'ı meydāndan aldı, Yamluḳ Kūhī, Behrām ile biraz cengden ṣoñra Behrām-ı [159b/17] Gerden-keş Yamluḳ Kūhīi yıḳup baġladı, ʿalem sāyesine gönderdi, Bālūc Kūhī-nām bir Kūhī daḫı girüp Behrām anı da bende çekdi, [159b/18] Ferhād Kūhī-nām bir metīn Kūhī daḫı girüp Behrām ile aḫşām olınca çeng eyledi, aḫşām döneçek maḥall Behrām Ferhād'ı [159b/19] daḫı bende çekdi, Efrāsyāb ṭabl-ı ārām çaldırup döndi, Ferāmerz̲ daḫı çaldırup iki leşker dönüp ḳondılar, Ferāmerz̲ [159b/20] ser-ā-perdeye gelüp emr eyledi, ol gün esīr olan pehlevānları getürüp bendlerin alup birer ḫilʿat giyürüp raḫşların [159b/21] virdi, varıñ, pādişāhıñız Efrāsyāb'a gidiñ, diyüp bunları gönderdi, öteden Efrāsyāb daḫı bār-gāhına gelüp [159b/22] dīvān eyledi, ʿacabā Ḳattāl Zengī esīr olanları n'eyledi dirken pehlevānlar gelüp dīvān-ı Efrāsyāb'a girdiler, Efrāsyāb gördi [159b/23] üstlerinde ḫilʿat, nedür aṣlı diyüp suʾāl eyledi, anlar daḫı Ḳattāl Zengī bizi ḳarşusına getürüp ṣalıvirdi ve bu ḫilʿatı [159b/24] giyürüp varıñ şāhıñıza gidiñ diyüp gönderdi didiler, Efrāsyāb fikr idüp, ʿāḳıl pādişāh, bu Zengī'niñ elinden çoḳ [159b/25] iş gelür, bu ḥareket ve bu mürüvvet çoḳ işdir, diyüp inṣāf eyledi. Ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, āf-tāb-ı ʿālem-tāb çarḫ-ı cihārümden **[160-a]** [160a/01] ṭulūʿ idüp ʿālem nūrıyla pür-żiyā oldıḳda yine iki leşker ṭabl-ı çeng çaldırup süvār oldılar, ʿazm-i meydān idüp alaylar baġladılar, birbirlerine [160a/02] muḳābil olup devr-i dūn sipāh nāẓır heycā-gāh olup kim gire meydāna didikde Çinīlerden Merdāsab Çinī-nām bir Çinī dilāveri [160a/03] meydāna girüp er ṭaleb eyledi, Ferāmerz̲ pehlevānlarından Saʿd iz̲īn alup meydāna girdi, Merdāsb'ıñ ḥamlelerin menʿ idüp yıḳdı [160a/04] ve bende çekdi, Ḳırtās varup aldı, Saʿd yine er ṭaleb eyledikde Çinnīlerden Şehmād Çinnī bir pehlevān daḫı girdi, Saʿd birḳac ḥamleden [160a/05] ṣoñra anı da bende çekdi, Cinnīlere ġayret düşüp ol gün aḫşām olınca Saʿd-ı Sepīd-endām on ṭoḳuz dilāver esīr idüp [160a/06] ṭabl-ı ārām çalınup döndiler, Ferāmerz̲ ser-ā-perdeye gelince cümle esīr olan pehlevānlara ḫilʿat giyürüp Efrāsyāb'a gönderdi, [160a/07] gice geçüp ṣabāḥ oldı, yine iki leşker süvār olup birbirlerine muḳābil oldıḳda Ferāmerz̲ ṭarafından Evrān-ı Āhen-derīd iz̲īn [160a/08] alup meydāna girdi, aḫşām olınca Tūrān ʿaskerinden on yidi pehlevān ṭutdı ve dört

pehlevānı nīze vü gürz ile [160a/09] zaḥm-dār eyledi, aḫşām olup ṭabl-ı ārām çalındı ve dönüp ḳondılar, Ferāmerz̲ yine esīrlere ḫilʿat virüp gönderdi, [160a/10] irtesi gün yine iki leşker muḳābil olup meydān açıldı, ol gün Ferāmerz̲ Reh-vār-ı Baḥrī'ye süvār olmış idi, meydāna sürdi, [160a/11] kendi girdi, naʿra urup er ṭaleb eyledi, her kim meydāna girdi ise ḥamlelerin menʿ idüp düvālinden ḳapdı, [160a/12] Ḳarṭās'a teslīm idüp Ḳarṭās daḫı bend idüp ʿalem dibine getürdi, aḫşām dönüp ser-ā-perdeye geldi, cümlesin ṣalıvirdi, [160a/13] bir daḫı ṣaḳınıñ meydāna girmeñ diyüp tenbīh eyledi, bunlar Efrāsyāb'a varup böyle cevāb virdiler, irtesi gün yine [160a/14] Ferāmerz̲ meydāna girüp er ṭaleb eyledikde Veyse Terādūn Sāmān ibn Veyse girdi, Ferāmerz̲'e muḳābil oldı, Ferāmerz̲ [160a/15] heb bunları bilür, ammā tecāhülden gelüp kimsin diyü suʾāl eyledi, Sāmān ibn Veyse daḫı kendin bildirüp, bize Veyse [160a/16] Nezād dirler, yitmiş iki ḳarındaşız, her birimiziñ daḫı birer ikişer üçer oġullarımız vardır, üç yüz ḳadar olurız, didi, Ferāmerz̲, [160a/17] dı imdi ḫamle eyle, didi, Sāmān el nīzeye urup irişdi, Ferāmerz̲'e bir nīze urdı, Ferāmerz̲ nīzei elinden alup yine [160a/18] eline virdi, Sāmān geçerken düvālinden ḳapup Ḳarṭās'a virdi, bu kerre ḳarındaşlarından Sāsān ibn Veyse girdi, [160a/19] ḥamle eyledi, Ferāmerz̲ anı da Sāmān gibi eyledi, Ḥılzāy ibn Veyse girdi, ol da esīr oldı, Ṭaġrān ibn Veyse [160a/20] girdi, esīr oldı, Gülbān ibn Veyse girdi, Ferāmerz̲ anı da bende çekdi, Ṭurc ibn Veyse girdi, Sercān ibn Veyse, [160a/21] Elgūs ibn Veyse ḥāṣılı Ferāmerz̲ ol gün ve Veyse Nezād ibn Veyse işte otuz ḳadar pehlevān ṭutup aṣlā kendi [160a/22] ālātına el urmadı, aḫşām dönüp ser-ā-perdeye gelince cümlesine birer ḫilʿat virüp ṣalıvirdi, irtesi yine Ferāmerz̲ [160a/23] girüp Veyse Nejād'ıñ Şemūr ibn Veyse, Darġūn ibn Veyse, Şīrān ibn Veyse, Ḥalādūn ibn Veyse ve Zerrīn ibn [160a/24] Veyse, Berdīn ibn Veyse yine aḫşām olınca otuz ḳadar pehlevān ṭutup ser-ā-perdeye geldikde ṣalıvirirdi, [160a/25] irtesi gün yine bu minvāl üzre ḫulāṣa-i kelām Ferāmerz̲ ġayrı meydāna kimse ṣalıvirmeyüp kendi yidi gün meydāna girüb **[160-b]** [160b/01] ne ḳadar pehlevān var ise gerek Kūhistān ve gerek Çin ve gerek Efrāsyāb pehlevānlarından yidi gün cümlesine [160b/02] ġālib geldi, faḳad Kūhistān ʿaskerinde Fervān Kūhī ve ʿAzer Kūhī ḳaldı, Cīn ʿaskerinde daḫı Ḳahrām Cinnī ve Cumhūr Çinī ḳaldı, [160b/03] Veyse Nezād'dan Hūmān, Yarman, Bīrān ḳaldı, Türklerden Kāmūs-ı Kīşān ḳaldı, sāʾirlerden cümle bende çekdi, yine [160b/04] salıvirdi, aṣlā kendi ālātına yidi gün el urmadı, Efrāsyāb Ferāmerz̲'iñ çengine baḳup göñlinden, ṭayan ḳoca nā-bekār, [160b/05] saña bir ḫaṣm-ı ḳavī varıyor kim sen de Rüstem olalı daḫı böyle bir

ḫaşma rāst gelmediñ, işte bu zengī seniñ hakkından [160b/06] gelür, dirdi, yidi gün tamām olup sekizinci gün çeng olınmadı, ʿasker diñlenüp göñli isteyen şikāra gitdi, Ferāmerz̲ [160b/07] daḫı ol gün şikāra gitdi, gezerek bir şikār öñinden pür-tāb idüp İblāġ'a binmiş idi, İblāġ'ı bindirüp urdı, [160b/08] āhūyı aldı, biraz gidüp añsuzdan bir şikār daḫı çıḳdı, ammā bu dem üzerinde bir oḳ var, Ferāmerz̲ urup yıḳdı ve aldı, [160b/09] der-ʿaḳab bir paṭırdı oldı, gördi bir bālā-ḳadd ḥarīf elinde kemān at sürüp gelür, meger bilmez Kūhistān beglerinden biri [160b/10] şikāra çıḳup ṣol ḳol pāy-ı taḫt pehlevānı olan Maz̲vān Kūhī bir şikār ardınca ayrılup olaydı, şikārı ıraḳdan [160b/11] urup yıḳamamış idi, şimdi gördi şikārın Ḳattāl Zengī alup eyü fırṣatdır bu līkim ṣol nā-bekār zengīye bir fırṣat bulup [160b/12] nām ṣāḥibi olaydım, hemān ḥayḳırup, ey nā-bekār zengī, çek eliñ şikārımdan, şikār benimdir, diyüp bir kerre kemānın yirine ḳoyup dest- [160b/13] çūpā el urup ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ bunıñ böyle evżāʿ vü eṭvārına darılup bunıñ hemān deste-çūpına ṣarılup [160b/14] çeküp elinden aldı ve kendi deste-çūpıyla bir deste-çūb öyle urdı kim Fervān Kūhī raḫşından zemīne inüp [160b/15] zīr ü zeber oldı ve yüzi gözi ṭaşa ḳuma sürinüp Ferāmerz̲, baḳ melʿūnıñ eṭvārın, diyüp ġayrı encitmedi, [160b/16] çıḳup gitdi, ammā öteden Behmen Kūhistānī ve Ġūr Kūhistānī Ḳarvān Kūhī'niñ ḳafasına düşüp geldiler, Ḳarvān'ı ol ḥālde [160b/17] gördiler, bre bu Ḳarvān'a n'oldı, diyüp yanına geldiler, bu maḥaller Ḳarvān ḳalḳup yüzin gözin tozın silkdi ve Behmen ayıtdı [160b/18] yā Ḳarvān, saña ne oldı, didi. Ḳarvān Kūhī ayıtdı, atdan düşdim, didi, ammā meger bu Ḳarvān'ıñ başı çürük idi, bunlarıñ şikārda [160b/19] merhemleri yoḳ, tīz raḫşını ḳaḳa itdirüp bunıñ başına sürdiler, baʿde raḫşına süvār olup Behmen Kūhistānī ile [160b/20] bir ṭarafa döndiler, ammā Ferāmerz̲ böyle eyledi, Ḳarvān ġāyet kīn idüp bir ṭarīḳ ile öldürmek sevdāsına düşüp [160b/21] ol gün aḫşām olınca gezüp yine bār-gāhlarına geldiler, çün meydān oldı, Ferāmerz̲ meydāna girüp er ṭaleb eyledi, [160b/22] Hūmān ibn Veyse at sürüp meydāna girdi ve Ferāmerz̲'iñ öñin aldı, Ferāmerz̲ kimsin diyü suʾāl eyledi, Hūmān [160b/23] kendin bildirdi, Ferāmerz̲, dı imdi ḥamle eyle, diyince Ferāmerz̲'e Hūmān ibn Veyse bir nīze urdı, Ferāmerz̲ riʿāyet idüp [160b/24] Hūmān'ıñ nīzesine siper virdi ve çarpdı, menʿ eyledi, Hūmān gürziyle geldi, Ferāmerz̲ gürzin gürziyle çarpup menʿ [160b/25] eyledi, Hūmān tekrār geldi, Ferāmerz̲ tekrār anı da menʿ eyledi, nevbet kendine geldikde el nīze-yi İskender'e urup irişdi, Hūmān'a [161-a] [161a/01] bir nīze ḥavāle eyledi, Hūmān nīzeniñ gelişin görüp cān başına şıçradı, tīziyye siper ḳapup berāber virdi, yalman nīze [161a/02]

āyīne-i siperi pūs eyledikde Hūmān'ıñ ḳolları bükilüp siper gögsine ḳapandı, Ferāmerz̲ murād eylese bir bir yanından geçürirdi, [161a/03] ammā nīzei dāmen-i siperden ḳaydırup Hūmān'ıñ siperine uġrayup cebe ḫalḳaların kevākib-miṣāl zemīne bıraḳdı, Ferāmerz̲ nīzesin [161a/04] żabṭ idüp geçdi, gitdi, Hūmān nīze bir yanın aldı, ḳıyās idüp ʿaḳlı gitdi, hele vücūdın yoḳladı, mūyına ḫaṭā gelmemiş, [161a/05] şükr-i Yezdān eyledi, ammā vücūdı Hūmān'ıñ ṣaḳır ṣaḳır aʿẓāları ditrer, hemān, hāy nā-bekār zengī, Ferāmerz̲'e ġālib gelüp [161a/06] öldürdigi ḳadar var imiş, nā-bekār Ferāmerz̲'den ḳuvvetlü çoḳ, didi, zīrā Tūrān pehlevānlarınıñ evvelden Ferāmerz̲ ile muḳābil olup [161a/07] çeng eyledikleri vardır, bilürler, ḥadd-i z̲ātında şimdi Ferāmerz̲ de otuz altısınadır, çeng ve erlik idüp iṭmānı kemālinde idi ve nece [161a/08] yādigārlara mālik oldı, anlarıñ daḫı ḫāṣṣāları vardır, ḫāṣılı Ferāmerz̲ öteden dönüp Hūmān'a miḳdārına göre bir gürz [161a/09] urdı, Hūmān gürz berāber yir virüp menʿ eyledi, ammā ecel terleri dökdi, az ḳaldı ki ser-engūn ola, kendin güciyle [161a/10] żabṭ eyledi, Ferāmerz̲ öteden dönüp ṭurdı, hemān, ḳattāl Zengī bir daḫı ḥamle eylemez misin, didi, Ferāmerz̲ ayıtdı, eylemem saña [161a/11] bir gürz, cabā sen ḥamle eyle, didi, Hūmān daḫı cānına minnet idi, ḳapdı gürzin, irişdi Ferāmerz̲'e, maḳdūrın ṣarf idüb [161a/12] bir ḍarb-ı gürz urdı, Ferāmerz̲ gürz-i İskender ile çarpup pāk-i bī-pervā menʿ eyledi, Ferāmerz̲ de Hūmān'a urdı, ol da güciyle [161a/13] menʿ idüp işte üçer gürz urdılar, dördinci gürzi Ferāmerz̲ bir ḳırāṭ girüden urup Hūmān'ı yıḳup bend idüp [161a/14] ʿalem sāyesine gönderdi, bu kerre Yarman at sürüp irişdi, Ferāmerz̲'iñ öñin aldı, çenge başladılar, Ferāmerz̲ [161a/15] aña da üc gürz ruḫṣat virdi, amā Yarman ziyāde būd-nāz idi, sābıḳā ḫān çengiñde Gīve ile piyāde ḫānda boġaz [161a/16] boġaza oldıḳda Gīv'i esīrlik çeküp zebūn idi, Yarman'ı ḳaldırup yire urmaġa dermānı yoḳ idi, āḫir burnından [161a/17] ḳavrayup yıḳmışdı, Ferāmerz̲ bu vaḳʿaı bilürdi, şimdi bu dem ʿaḳlına gelüp bārī bu da bir nām olsun diyüp dördinci [161a/18] gürzi ḥavāle eyledi, Yarman daḫı gürz berāber virdi, Ferāmerz̲ maḥall yirine geldikde tīz destlik idüp gürzin ṭarafıyla [161a/19] ṣaldı ve Yarman'a yanaşup burnına öyle bir fiske urdı kim Yarman oḫ diyüp bayıldı ve raḫşından ser-engūn oldı, [161a/20] Ḳarṭās baġladı, ʿalem sāyesine götürdi, Ḳahrām Cinnī at sürüp meydāna girdi, Ferāmerz̲'iñ öñin aldı, çenge başladı, [161a/21] öyle vaḳti Ferāmerz̲ anı da yıḳup bende çekdi, hemān Cumhūr Çinnī kim, ṣāḥib-ḳırān-ı Çin geçünirdi, at sürüp meydāna [161a/22] girdi, Ferāmerz̲'iñ öñin alup çenge başladı, Ferāmerz̲ Cumhūr gördi, şecīʿ dilāverdir, aḫşām olınca çeng idüp

āḫir [161a/23] Ferāmerz̲ aḫşām döneçek maḥall bir ḍarbla ālūde idüp bend eyledi, Efrāsyāb ġayrı ṭabl-ı ārām çaldırup Ferāmerz̲ [161a/24] ṭarafından daḫı çalındı, iki leşker dönüp ḳondı, Ferāmerz̲ ser-ā-perdeye geldikde Hūmān'ı ve Yarman'ı ve Ḳahrām'ı ve Cumhūr'ı [161a/25] öñine getürüp bendlerin alup bunlara ḫilʿat virüp ayıtdı, öyle olur dilāverler, diyüp el elden üstündür, ʿarşa [161-b] [161b/01] çıḳınca ġālib maġlūb olmaḳ ʿayıb degildir, lākin bir daḫı meydāna çıḳmañ, didi, raḫşların virüp bunları [161b/02] Efrāsyāb cānibine yolladı, ammā öte cānibden çünki ṭabl-ı ārām çalınup Efrāsyāb döndi, bār-gāhına geldi, amma [161b/03] pür-ḳasāvet, aġzın bıçaḳlar açmaz, Kereşyüz tesellī virüp, ḳasāvet çekme birāder, ben anıñ ʿilācın bilürim, rıżā [161b/04] virirseñ, didi, Efrāsyāb, saña ṣoñra söylerim, didi, bu arada Ḫaḳan-ı Bizrek daḫı nuṭḳa gelüp, ey Sulṭān-ı Türkistān, [161b/05] benim ḫāṭırıma bir nesne geldi, didi, Efrāsyāb, nedir, didikde Ḫaḳan, Çin cezīrelerinde bir çezīrede semender-serler [161b/06] oturur, başları semender başına beñzer, dāʾimā işte girüp cilveler iderler, āteşde yanmazlar, şāhlarına Semnāk [161b/07] Semender-ser dirler, iki oġulları vardır, birine ʿAmlāḳ Semender-ser ve birine Şamlaḳ Semender-ser dirler, her biri meyl-i menāreye [161b/08] beñzer, Semnāk Semender-ser'i ne at çeker ve ne fil çeker, öyle piyāde çeng eyler ve ālātı pūlād-ı ʿamūd diyü ḳaddine göre [161b/09] uçına degirman ṭaşı gibi ṭaġa beñzer bir ṭaş geçürmiş, ol ʿamūd ile eger kūh, pūlāda ursa sırma-yı İşfehān'a [161b/10] döndürirdi,, Efrāsyāb, şimdi ne fāʾide ṭutalım, ṭaġı yirinden ḳoparmış, bize fāʾidesi nedür, didi, Ḫaḳan-ı Çin, [161b/11] ey Sulṭān-ı Türkistān, eger murād eylerseñiz bir nāme ile daʿvet eyleyelim, didi, Kereşyüz, gelsünler yine fāʾide ide, Ḳattāl Zengī'ye [161b/12] cevāb virirler, diyüp Efrāsyāb'ı ḳāʾil eylediler, bir nāme yazup Ḫaḳan-ı Bizrek aġzından yaʿnī baʿżı vaʿdeler eyledi, [161b/13] andan Şīreng'e virüp gönderdi, Şīreng ṭabān ḳaldırup, ḳandasın Cīn, diyüp revāne oldı, birazdan Efrāsyāb [161b/14] dīvānı ṭaġıdup tenhā ḳalḳup Kereşyüz ḫalvet itdi, didi kim, ʿaḳlıma bir ḥīle geldi, bir zehirli ḳılıc [161b/15] peydāh eyledim, Ḳarvān Kūhī'ye virüp tenbīh eyleyelim kim andan ḳarşıma çeng idüp ʿaskeri birden yüritelim, [161b/16] Ḳarvān Kūhī añsuzdan eñsesine düşüp fırṣat gözlesün, ġāfil iken bir tīġ ile çalup ḳafasından urup [161b/17] helāk eyleye, helāk eyledikde bir ʿaskeriñ cümlesi birbirine bunlar düşüp birbirlerin helāk iderler, ṣoñra ḳalanın [161b/18] biz helāk ideriz, baʿde Ḳattāl Zengī'niñ bu dem dārātın żabṭ eyleriz, diyüp Efrāsyāb'a ṭamaʿ virdi, Efrāsyāb ise merd dilāverdir, [161b/19] böyle ḥīle-yi nā-merdlik yolından ḥaẕẕ eylemez, ammā şimdi żarūrī ḳāʾil oldı, gice içre varup

Ḳarvān'ı daʿvet eylediler, [161b/20] Kereşyüz bu nesnei Ḳarvān'a bildirdi, baʿde Ḳarvān'ıñ Ferāmerz̲'e ḥīle aḥvālinden kemāl-i mertebe ġarażı var idi, rāżı oldı, Kereşyüz [161b/21] varup bir zehr ile ṣuvar olmış ḳılıc getürdi, Ḳarvān Kūhī'ye virüp, yārın meydāna girüp Ḳattāl Zengī gelsün diyü [161b/22] daʿvet eyledikde nīze vü gürzden ṣoñra dāl-ı tīġ olup muḥarrif gösterüp çalarken tīz destlik ile bir ḳılıc ur, eger yā burnına [161b/23] veya başına bir zaḫm açabilürseñ ġayrı helāk olur, işte Sulṭān-ı Türkistān, raḫş u ālātın saña virse gerekdir, didi, Ḳarvān [161b/24] Kūhī tīġi alup, ol nā-bekār zengīye bir ḳılıc urayım ki eger ḫānesine iki pāre idem, didi, bunı faḳad bir Kereşyüz ve bir daḫı [161b/25] Efrāsyāb bilürdi, daḫı bir ferd kimesne bilmezdi, irtesi gün çeng ḫarbīleri çalınup iki ʿasker birbirlerine muḳābil oldılar, [162-a] [162a/01] meydān açıldı, hemān Ḳarvān Kūhī at depüp meydāna girüp cevelān gösterüp baʿde dönüp ayıtdı, benim Ḳarvān Kūhī, [162a/02] hīc kimsei istemem, Ḳattāl Zengīi isterim, diyüp naʿra urdı, Ferāmerz̲ gönlinden şikārda olan mācerā intiḳamın almaḳ ister diyüp [162a/03] Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i meydāna sürdi, yanar āteş gibi Ḳarvān Kūhī'niñ öñin aldı, söyleşürek çenge başladılar, ammā Ḳarvān Kūhī [162a/04] bir nīze iki gürz urdı, Ferāmerz̲ menʿ idüp ammā gördi Ḳarvān Kūhī ḳuvvet ṣāḥibi pehlevāndır, şol dilāvere biraz ruḫṣat [162a/05] vireyim didi, melʿūnıñ gönlinde ne var bilmez, Ferāmerz̲ de miḳdārına göre bir nīze ve bir gürz urup yine ḥamle nevbetin Ḳarvān'a [162a/06] virdi, Ḳarvān ḥamle eylese gerek dönüp Ferāmerz̲'e ayıtdı, yā Ḳattāl Zengī, bu pehlevānları kendüye ḳafa-dār mı getürdiñ, didi, [162a/07] Ferāmerz̲, naṣıl pehlevān, didi, Ḳarvān, işte ardında ṭurıyor, didi, Ferāmerz̲, benim ardımda kim var, diyüp baḳınca Ḳarvān [162a/08] çāpiklik idüp ol maʿhūd ḳılıcı çeküp bir kerre neçe urdı ise Ṣarṣar ve Ḳarṭās, bre ṣaḳın devletlü ṣāḥib-ḳırān, [162a/09] diyince Ferāmerz̲ gördi ardından gelür yoḳ, ammā kim ṣaḳın ṣadāsından dönince ḳılıc inüp şol ḳaşınıñ üzerin [162a/10] cizdi, laʿīn ḫavfından girüden ṣaldı, yoḫsa bir ḫaṭā eylerdi, Ferāmerz̲ āh idüp lā-yaʿḳıl oldı, Ḳarvān murād [162a/11] eyledi kim bir daḫı ura hemān Ḳarṭās-ı Merdüm-ser on iki biñ baṭmān teber uran dehānıyla dübüre Ḳarvān'a öyle bir teber [162a/12] urdı kim atıyla ve yaraġıyla yiriñ ṭaşına varınca laʿīni dört pāre eyledi ve Ferāmerz̲'i alup ʿalem sāyesine getürdi, [162a/13] Kereşyüz, ḳattāl Zengī'niñ işi bitdi, ʿaskeri birden yüridelim, didi. Şimdi anlara şaşḳınlıḳ oluvirdi, belki münhezim [162a/14] ideriz diyüp Efrāsyāb da fermān eyledi, o dört kerre yüz biñ ʿasker bu ḥāli görüp birden yüriyüp berüden [162a/15] İslām ʿaskeri de żarūrī anlar da yüridi, Ferāmerz̲'i alup ser-ā-perdeye

getürdiler, fi-l-ḥāl başı ṭuluma döndi, [162a/16] Feylesof-ı Dānā ile Şemūsāy bunı zehirlü tīg ile urmışlar diyüp tīz bir merhem yapup üzerine urdılar, tīz pāk [162a/17] añber ezüp içürdi, işte hükemā bunda, Ferāmerz̲’e ʿilāc eylemekde ammā öteden on dört kerre yüz biñ Tūrān [162a/18] ʿaskeri ile bir ḳoldan Melik Behmen Kūhīstānī yüridi, Ġūr Kūhī yüz ḳırḳ ārış ḳaddiyle elinde deste-çūpı bir kerre [162a/19] urduġın merḥeme dönderirdi, bu ṭarafdan Çin ʿaskeri ile Kāmūs-ı Keşānī ve Cumhūr Çinī yüridi, Tūrān [162a/20] ʿaskeriyle bir ṭarafdan Efrāsyāb yüridi, ḳafasında Veyse Nezād’dan Bīrān ibn Veyse, Hūmān ibn Veyse, [162a/21] Yaman ibn Veyse ve Yestān ibn Veyse, Zeynān ibn Veyse, Rūyīn ibn Veyse, Zūyīn ibn Veyse, Nestehīn ibn Veyse, [162a/22] Ḫādāy u Ṭuġrāy u Ferḥāy u Ḫām ibn Veyseler, işte Türkistān dilāverleri ile yüriyüp ʿasker-i Ferāmerz̲ hirāsān [162a/23] bıraḳdılar, Ferāmerz̲’iñ zaḥm-dār olduġın ʿaskerde biraz teferruḳa gelmekle çengden elleri ṣoġıdı, ammā Ḳahhār-ı Aʿẓam hemān [162a/24] ʿaskere istimālat virüp ol da üc ḳol eyledi, Kūhistān ḳolına Feraḫzād Ḫaḳanı yüridi, ser-ḳaplanlardan Gülgün [162a/25] Zengī ve Ṭanṭanūş ile ser-ḫalīḳālardan Süheyl Zerrīn-pūş ve Sām-ı Sipāh-ḳabā ve Ḫūn-āşām ve Ḥüsām-ı Zūr-āver ve Behmen [162-b] [162b/01] Ḫeşt-endāz ve Şaġāyūr Tīġ-zen ve ʿAmlāḳ-ı ʿAmūd-keş ve Saʿd Sepīd-endām ve Fīrūz Cihāngīr ve Behmen-zūr [162b/02] ve Birehmez-ẓāẓ Zencīr-zen yüridi, Çin üzerine Cihān-baḫş ser-ḳaplanlardan Raʿd-ı Cihān-sūz ve Melik Seyf u Ḳamhūr-i [162b/03] Aḫṣarī ve Cumhūr Āḫṣarī, ʿÜmrān Bedeḫşānī, Ṣafder Ṣaf-şiken ve Ġeżebān Tīġ-zen ve Helhelān-ı Hindī ve Lāhūr Hindī [162b/04] ve Bālūs Hindī ve Kālūs ve Ḫeẓār Hindī ve ʿAdlān Hindī yüridi, Ḳahhār-ı Aʿẓam ile Ḳanāṭūr Zengī Ṭumṭurak Pūlād-dest [162b/05] Eşrem-i Şīr gibi ve Neheng-i Deryā-cūş ve Meşhūr Zengī ve Erdivān Pūlād-pūş ve Peleng-i Efgen Zırḫ-pūş ve Pīr-efgen Evren- [162b/06] gūş ve Behrām-ı Gerden-keş ve keẕẕā pehlevānları yüridi, birbirlerine ḳatıldılar, bīr penbe-miṣāl atıldı, Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest [162b/07] ile Ehremān-ı Āhen-dīl seksan bīn eriyle yüridi, orduyı ḳuşadup bekledi, düşmān ʿaskeri orduya [162b/08] ġulüvv eylemesün diyü dīvlerden Kehkeşān ve Sünḥāb ve Evrenṭūs Evren-ser ile ʿAḳrabā-yı Evren-ten üzerine taʿyīn [162b/09] olmışlardır, böyle çenglerde anlar ol mevẕīleri gözedirlerdi boşanmasun diyü, perī ʿaskeri daḫı orduya [162b/10] düşmān hüçūm eyleyüp dest-dırāzlıḳ eylemedikce kimesnei incitmezlerdi, öyle tenbīh olınmış idi, netīce-i kelam [162b/11] bu üc ḳol ʿasker birbirlerin ḳarşuladı, öteden Tūrānīler geldi, beriden Ferāmerz̲ ʿaskeri varup birbirlerine [162b/12] ḳılıc semāʿına girdiler, Feraḫzād Ḫaḳanı Ġūr Kūhī’ye muḳābil olup

çenge başladılar, Gülgün Zengī daḫı Çengüş Çefi'ye [162b/13] berāber olup çenge başladı, Ṭanṭanūş daḫı Melik Behmen Küşānī'ye muḳābil oldı, Zencīr-zen daḫı Ḳahrām Cinnī'ye mukabil [162b/14] olup çenge ṭurdılar, Feraḫzād ʿāḳıbet Ġūr Kūhī'niñ raḫşın öldirüp zīr ü zeber eyledi, Gülgün Zengī görince Çengüş'iñ [162b/15] başın yarup zaḫm-dār eyledi, Ṭanṭanūş çiger-dār daḫı Melik Behmen Kūhistānī'niñ raḫşın helāk idüp Melik Behmen [162b/16] dönince Kūhīler ġulüvv idüp Feraḫzād'ıñ öñinden Ġūr'ı Ṭanṭanūş'ıñ öñinden Melik Behmen'i ḳapdılar, pehlevānlar fırṣat bulup [162b/17] Kūhīleri bozdılar, ʿalemleri üzerlerine dökdiler, berüden Cihān-baḫş daḫı Kāmūs-ı Keşānī'ye muḳābil olup elinde ḳılıc [162b/18] Cihān-baḫş'a ḥavāle eyledi, Cihān-baḫş daḫı tīġin ʿuryān idüp kamu ḳılıcın iki böldi ve bir ḳılıc urup omuzı [162b/19] başına bir ḳarış zaḫm açup andan ḳılıc inüp oyluġına daḫı dört parmaḳ miḳdārı bir zaḫm açup baʿde raḫşın oyluġına [162b/20] daḫı urdı, ḥayvān cān acısıyla ḳaldırup Kāmūs'ı yire urdı, başı bir ṭaşa rāst gelüp yarıldı, Türkler [162b/21] ġulüvv idüp Kāmūs'ı köpek leşi gibi alup bār-gāha götürüp zaḫmına merhem urmaġa muḳayyed oldılar, Raʿd-ı Cihān-sūz daḫı [162b/22] Cumhūr Çinnīi zaḫm-dār eyledi, Hemenzād daḫı Ḳahrān'ı zencīr ile ṣarup yıḳdı, pehlevānlar girüden yüriyüp ol ḳolı daḫı [162b/23] ʿalemler üzerine dökdiler, Ḳahhār-ı Aʿẓam da Efrāsyāb'a muḳābil olup raḫşın öldirüp yıḳdı, Tatar ġulüvv idüp aldılar ve çekilince [162b/24] pehlevānlarıñ her biri Veyse Nezād'dan birer pehlevāna rāst gelüp ekṣerī ḫaṣmın ālūde eyledi, ol ḳolı da girüye sürdiler, [162b/25] Kereşyüz gördi ʿasker-i Tūrān her ṭarafdan girilenüp inhizāma yüz ṭutdılar, tīz ṭabl-ı ārām çaldırup pehlevānān çengden [163-a] [163a/01] el çeküp döndiler, ʿalem-i dīne geldiler, berüden Muṭṭahar Şāh daḫı ṭabl-ı ārām çaldırup iki leşker birbirinden ayrıldı, [163a/02] dönüp ḳondılar, Efrāsyāb bār-gāhına varup işleri başına varmaduġına müteʾellim olup yaralularıñ yaraların ṣardılar, ölenleri [163a/03] meydāndan alup defn eylediler, Ferāmerz̤ ʿaskerinden daḫı düşenleri defn idüp zaḫmlı olanlarıñ zaḫmların ṣardılar, andan ser-ā-perdeye [163a/04] cemʿ oldılar, Ḳattāl Zengī nece oldı diyü feylesof urduġı merhem Ferāmerz̤'iñ başında olan şişi çeküp aldı, lakin başı [163a/05] Ferāmerz̤'iñ birḳac yirinden ṣarı ṣarı ṣular aḳdı, birazdan Ferāmerz̤ göz açdı, neçe oldı aḥvāl diyü suʾāl eyledi, bunlar da olduġı gibi [163a/06] ḫaber virdiler, Ferāmerz̤ ḫoş imdi birḳaç gün çeng olmasun, in-şāʾ-Allāh biraz ifāḳat bulayım da lā-büdd bu intiḳām anlarda ḳalmaz didi, [163a/07] meger Efrāsyāb cāsūs göndermiş idi, varıñ, görüñ Ḳattāl Zengī nece oldı diyü, cāsūs bu ḫaberi alup Efrāsyāb'a gelüp [163a/08] ḫaber virdi,

Efrāsyāb'ıñ cānına minnet idi birḳac gün çeng olmadugına, zīrā pehlevānlarıñ zaḫmdār idi, ḫāṣılı iki cānibden [163a/09] çeng yoḳ, Feylesof-ı Dānā ve Mehlān ile Ferāmerz̲'iñ başına tīmār eylemekde, ötede Efrāsyāb da Kāmūs ile Ġūr'ıñ ve sā'irleriñ zaḫmların [163a/10] tīmār itmekde, bizim ḳışṣamız gelsün şimden girü ez̲īncānib ol zamān ki Şīreng bir gün Çin'e varup Ḫaḳan-ı Türk'iñ nāmesin [163a/11] gösterdi, bir gemiye ḳoyup Şīreng'i ol cezīreye iletdiler, Şīreng gemiden çıḳup semender-serler şāhı olan Semnāk Semender-ser'e [163a/12] temennādan ṣoñra nāme-i Efrāsyāb'ı virdi ve hedāyāları ʿarż eyledi, Semnāk nāmei oḳıdı, mefhūmına müṭaliʿolınca n'ola baş üzerine [163a/13] diyüp fi-l-ḥāl cezīrede ḳırḳ biñ semender-ser cemʿ oldı, gemileri var idi, bindiler Semnāk Semender-ser oġlı ʿAmlāḳ ve Şamlaḳ'ı [163a/14] alup ḳırḳ biñ semender-ser ile bir gün Çin'e çıḳdılar, ol aradan ʿazm-i Behiştābād eylediler, bunlar geledursun, rāvī [163a/15] ḳavlince bir gün beride Ferāmerz̲'iñ zaḫmı eyü oldı, Tūrānīleriñ daḫı ḫaberleri yoġ idi, bir gün Ferāmerz̲ yarın çengdir diyü [163a/16] Efrāsyāb'a ḫaber gönderdi, iki cānibden tedārükler görüp ḥāżr-ı müheyyā oldılar, gice geçüp ṣabāḥ oldı, gün ḳubbe-yi felekden [163a/17] baş gösterüp ʿālem münevver oldıḳda iki ṭarafdan çeng ṭabllarına ṭurrālar urdılar, ʿazm-i meydān eylediler, Ferāmerz̲ bir kerre [163a/18] at sürüp meydāna girüp er ṭaleb eyledi, Tūrānīlerden Ejdeng Çinī at sürüp Ferāmerz̲'e muḳābil oldı, ḥamle [163a/19] eyledi. Ferāmerz̲ Ejdeng Çin'iñ ḥamlelerin menʿ idüp bir ḍarb öyle urdı kim anı ālūde eyledi. Anıñ ardınca Efz̲ād [163a/20] Çinī girdi, anı da ālūde eyledi, Kālāy Hindī girdi, anı da bend eyledi. Şekel Hindī ḳarındaşı vardı, Şarvān [163a/21] Hindī dirlerdi, gerçi bir ḥayli metīn Hindī idi, lakin bed-zebān idi, meydāna girüp Ferāmerz̲'iñ öñin aldı, başladı [163a/22] her z̲evāt yimege, Ferāmerz̲ ġażaba gelüp bu melʿūna bir gürz öyle urdı kim eger ḫānesine varınca ḫurd-ḫām eyledi, ġayrı [163a/23] kimse meydāna girmedi, ṭabl-ı ārām çalındı, dönüp ḳondılar, ol gice daḫı geçüp ṣabāḥ oldı, Ferāmerz̲ meydāna girüp er ṭaleb [163a/24] eyledi. Pīrān ibn Veyse öñin aldı, Ferāmerz̲ Bīrān'ı sürdi, merd pehlevān oldugı çün Bīrān da Ferāmerz̲'i sürdi, [163a/25] Ferāmerz̲ dönüp Bīrān'a ayıtdı, ey pehlevān, sen kimsin, Tūrān ʿaskerinde ne nām ile yād olursın, didi, Pīrān ayıtdı, yā Ḳattāl [163-b] [163b/01] Zengī, baña Pīrān bin Veyse dirler, Efrāsyāb'ıñ pāy-i taḫt pehlevānıyım ve iḳlīm-i Tūrān'ıñ ḫālā ṣāḥib-ḳırānıyım, didi, Ferāmerz̲ ayıtdı, [163b/02] öyle ise yā Pīrān, riʿāyet lāzımdır, ḥamle eyle, görelim ne ḳaṭʿī dilāversin, didi. Pīrān el nīze-yi cān-sitāne urup irişüp [163b/03] Ferāmerz̲'e bir nīze ḥavāle eyledi. Ferāmerz̲

siper berāber virüp Pīrān'ıñ nīzesin menʿ eyledi, bu kerre Pīrān el gürze urup 163b/04 irişdi, bir ḍarb urdı, Ferāmerz̲ gürzin de menʿ eyledi, Pīrān bir ḍarb daḫı urdı, Ferāmerz̲ anı da menʿ eyledi. Baʿde 163b/05 nevbet Ferāmerz̲'e geldi, el nīzeye urup Pīrān'a taḥammüline göre bir nīze şundı. Pīrān siper ḳapup menʿ eyledi, 163b/06 ammā ḥayli zaḥmet çekdi, Ferāmerz̲ bir gürz urdı, Pīrān ne ḥāl ise anı da menʿ idüp yine nevbet Pīrān'a 163b/07 geldi, ol dem gürzin alup Ferāmerz̲'e bir gürz urdı, Ferāmerz̲ menʿ eyledi, Ferāmerz̲ urdı, Pīrān menʿ eyledi, 163b/08 ḥāṣılı kelām Ferāmerz̲ Pīrān ile yek-ā-yek aḫşām olınca çeng eylediler, dönecek zamān Ferāmerz̲ ayıtdı, yā Pīrān, var 163b/09 imdi bu gice zevḳ u ṣafālar eyle, yarın seniñle yine görüşelim, diyüp Ferāmerz̲ beri ṭarafa Pīrān öte ṭarafa dönüb 163b/10 iki leşkerden ṭabl-ı ārām çalındı, iki sipāh döndi, Efrāsyāb dīvān idüp Pīrān geldikde, bre āferīn yā Pīrān, 163b/11 Ḳattāl Zengī ile bu gün eyü merdāne çeng eylediñ, senden ġayrı Ḳattāl Zengī'niñ meydānından selāmet ile dönmiş 163b/12 yoḳ idi, diyüp ḫilʿat giyürdi ve suʾāl eyledi, nice gördiñ Ḳattāl Zengīʾ, didi, Pīrān ayıtdı, pādişāhım, 163b/13 sözin budır kim Ḳattāl Zengī bilmem aşlı nedür, baña ḥimāye eyledi, yoḫsa Yezdān-ı pāk ḥaḳḳı içün murād eylese 163b/14 beni bir ḍarbıyla yıḳardı ve bir nīze ile helāk eylerdi, didi, Ġūr Kūhī, olsun Kāmūs-ı Keşānī olsun, Pīrān'a 163b/15 ʿitāb idüp, yā Pīrān, sen de bir zengī-yi nā-bekārı öge öge eflāga çıḳardıñ, nedür ol nā-bekārıñ ḫāṣṣiyyeti, 163b/16 bir sillelik ḥāli vardır, didiler, meger Jīvek ʿayyār tebdīl-i ṣūret cāsūslıġa gelmişdi, bu kelimātı eşidüp dönüp 163b/17 ser-ā-perde-yi İskender'e gelüp geçen kelimātı Ferāmerz̲'e naḳl eyledi, Ferāmerz̲, ḫoş imdi, diyüp muḳayyed olmadı, ol gice 163b/18 geçüp ṣabāḥ oldı, mihr-i ʿālem-āmizden carḫ-ı cihārümden ṭāliʿ vü seri āfeti ḫāverden lāmiʿ oldıḳdan ṣoñra 163b/19 iki sipāh inüp mānend gürūh gürūh bir şükre yirlerinden ṭurup raḫşlarına süvār olup ṭabl u nāy nefīr-i cārʾ ve ʿazm-i 163b/20 hecā eylediler, Pīrān ibn Veyse at sürüp meydāna girdi, Ferāmerz̲ öñin aldı, yine aḫşām olınca çeng idüp 163b/21 döndiler, ṣabāḥ yine bindiler, bu minvāl üzre Ferāmerz̲ yidi gün Pīrān'a ruḫṣat virdi, aḫşāma ḳarīb Pīrān'ı düvālinden 163b/22 ḳapup yine raḫşına ḳodı ve ayıtdı, ey pehlevān, var imdi bir daḫı meydāna girme, diyüp bunlar döndi, iki cānibden 163b/23 ṭabl-ı ārām calınup dönüp ḳondılar, Pīrān ibn Veyse gelüp dīvān-ı Efrāsyāb'dan içeri girdi, Efrāsyāb öñinde 163b/24 zemīni pūs idüp geçüp yirinde ḳarār eyledi, Efrāsyāb yine suʾāl eyledi, Pīrān da olan cevābları söyledi, Kāmūs-ı Keşānī'ye 163b/25 ve Ġūr Kūhī'ye ayıtdı, ey dilāverler, işte ben nevbet ṣavdım, yine yidi gün murād üzre

müdāvemet eyledik, görelim sizler [164-a] [164a/01] nice idersiñiz, didi, ammā bu aralıḳda bir ürkündilik oldı, bre nedür diyince Şīreng ʿAyyār'a toza ṭopraġa bulanmış, bār-gāh-ı [164a/02] Efrāsyāb'dan içeri girüp varup Efrāsyāb öñinde temennā eyledi, Efrāsyāb gördi gelen Şīreng'dir, bre ḫoş [164a/03] geldiñ yā Şīreng, gitdügin yirden ne ḫaber, diyince Şīreng duʿā idüp ayıtdı, pādişāhım, müjde, yarın Semnāk Semender-ser [164a/04] gelüp ʿaskere dāḫil olur, didi, Efrāsyāb ve Kereşyüz şād olup ayıtdı, yārın çeng yoḳdır, didi, semender-serler [164a/05] icün ordunıñ bir ṭarafına anlarıñ ordu yirleriñ ḫāżr eylediler, Semnāk Semender-ser şāhı ḳarşulamaġa Efrāsyāb [164a/06] oġlı Yulcās Türk ile Yāfeş vezīri ve Ḥāres vezīri Veyse Nezād'dan daḫı biraz pehlevān ile ḳarşu gitdiler, [164a/07] Ferāmerz ṭarafından anı gördiler, leşker-i Tūrān'da bir vā-veylā var, biraz ʿasker ayrılup bir ṭarafa gitdiler, acabā bunıñ aṣlı [164a/08] ne ola diyince Ḳarṭās-ı Merdüm-ser Nerre dem çeküp vardı, fi-l-ḥāl ḫaber aldı ve gelüp Ferāmerz'e ayıtdı, ey devletlü ṣāḥib-ḳırān, [164a/09] muḳaddem Efrāsyāb Çin cezīrelerinde semender-serler olur, aña Efrāsyāb nāme gönderüp daʿvet eylemiş, yarın gelürler [164a/10] imiş, yarın çeng yoḳ, Efrāsyāb da anıñ istiḳbāline vezīrlerin ve pehlevānların ve oġlun ḳarşu göndermiş, didi, Ferāmerz [164a/11] bildi kim yarın çeng yoḳ, muḳayyed olmadı, ammā bu ṭarafdan Semnāk Semender-ser'e ḳarşu gidenler varup buluşup görişdiler, [164a/12] baʿde öñine düşüp zīnet ile leşkere getürdiler, yaḳın olınan yirde ʿaskerin ḳondurup Semnāk oġulları ʿAmlāḳ [164a/13] ve Şamlaḳ ile dīvān-ı Efrāsyāb'a getürdiler, içeri gireñde yir öpüp Efrāsyāb öñine temennālar eylediler, Efrāsyāb da taḳdīm [164a/14] idüp kendüne ve oġıllarına yir gösterüp żiyāfet eyledi, bunlar bir ʿaẓīm āteş-i fürūzān idüp āteşe girdiler, āteş [164a/15] içinde ʿaẓīm cilvelendiler, üç gün bu minvāl üzre yine geçüp Semnāk Semender-ser dönüp ayıtdı, yārın çeng olsun, [164a/16] Ḳattāl Zengī'niñ ḥaḳḳından gelelim, didi, Efrāsyāb daḫı yarın çengdir diyüp münādīler nidā eylediler, cāsūslar Ferāmerz'e [164a/17] ḫaber virüp Ferāmerz de çeng nidā etdirdi, ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, āf-tāb çarḫ-ı cihārümdan ṭulūʿ idüp [164a/18] rūy-ı zemīni rūşenā eyledikde Efrāsyāb kütür kütür çeng ḥarbīleri calınup on dört kere yüz biñ Türk [164a/19] Tatar ʿaskeri ile Efrāsyāb süvār olup ʿazm-i meydān eylediler, beriden Ferāmerz de yir götürmez ʿasker ile süvār olup [164a/20] birbirlerine muḳābil oldılar, meydān açıldı, hemān meydāna kim gire diyince Semnāk Semender'iñ oġlu ʿAmlāḳ meydāna [164a/21] girüp er ṭaleb eyledi, elinde bu dem bir ʿacāīb deste-çūb, Ferāmerz pehlevānlarından bir pehlevān at sürüp öñin

[164a/22] aldı, urup ol pehlevānı şehīd eyledi, bir pehlevān daḫı girdi, ʿAmlāḳ anı da şehīd eyledi, Gülgün Zengī'niñ ḳarındaşı [164a/23] girdi, şehīd oldı, Gülgün Zengī bunı görüp āh eyledi, at sürüp meydāna girdi, ʿAmlāḳ'ıñ öñin aldı, [164a/24] ayıtdı, ey melʿūn, niçün bu dilāverleri helāk eylediñ İmdi ṭurma ḥamle eyle, saña miḳdārın bildüreyim, diyince ʿAmlāḳ [164a/25] el deste-çūba urup irişüp Gülgün'e bir deste-çūb ḥavāle eyledi, Gülgün Zengī gürz berāber virüp menʿ eyledi, ne [164-b] [164b/01] ḥāl ise işte bunlar biraz çeng idüp āḫir Gülgün ġayrete gelüp ʿAmlāḳ'a bir gürz urup ʿAmlāḳ deste-çūbı [164b/02] berāber viremeyüp Gülgün'iñ gürzi ʿAmlāḳ'ıñ başına endi, başı ḫurd-ḫām olup cān virdi, hemān Semnāk Semender-ser [164b/03] oġlunıñ helāk olduġın görince piyāde meydāna yüridi, zīrā laʿīni at ve fil çekmezdi, yitmiş ḳulac bir deste- [164b/04] çūpı var idi, uçına bir degirman ṭaşı resminde bir ṭaş geçürüp anı ḳullanurdı, omuzuna urup meydāna [164b/05] girdi, Gülgün Zengī'ye muḳābil olup ayıtdı, ey nā-bekār Zengī, sen misin benim oġlum helāk eyliyen, diyüp bir kerre [164b/06] ol deste-çūbı eline alup tamām atman böldirüp Gülgün Zengī'ye bir ʿamūd ḥavāle eyledi, Gülgün Zengī gürzin [164b/07] berāber virdi, ammā melʿūn ḥırşından deste-çūbı inḫirāf üzre urup Gülgün Zengī'niñ elinden gürzi [164b/08] ḳaydı, tīziyye başın ḳaçuramadı, başına inüp ḫurd eyledi, Gülgün Zengī cām-ı şehādeti nūş eyledi, Ferāmerz̤ ʿalem [164b/09] sāyesinden bu ḥāli görince hemān bir kerre, hāy bre melʿūn ebedi diyüp öyle bir naʿra urdı kim Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd [164b/10] ṣadālar virdi, Ḳuṭb-i Āteş-dem'i sürdi, berḳ-i ḫāṭıf gibi Semnāk'ıñ öñin aldı, ayıtdı, ey laʿīn-i bī-dīn, ḥamle eyle, [164b/11] senden ol serveriñ ḳanın alayım, diyüp Semnāk'a ġażab ile bir naẓar idince Semnāk'ıñ zehresi çāk olup helak [164b/12] olayazdı, ayıtdı, hāy nā-bekār zengī, sen misin böyle diyen, seni de Ṣagār'ıñ yanına göndereyim, diyüp ol maʿhūd [164b/13] deste-çūpı bir kerre ḳaldırup Ferāmerz̤'e ḥavāle eyledi, Ferāmerz̤ ise Gülgün Zengī'ye böyle olduġuna ziyade [164b/14] ġażabda idi, hemān Ferāmerz̤ pençe açup Semnāk Semender-ser'iñ öyle muḫālif deste-çūpına keff-i destin berāber virüp [164b/15] ṣarıldı ve çekdi, ʿamūdı Semnāk'ıñ elinden alup yine kendi ʿamūdı ile Semnāk Semender-ser'e bir dest-çūb öyle [164b/16] urdı kim Semnāk zīr ü zeber oldı, hemān Ferāmerz̤ Ḳuṭb-ı Āteş-dem'den zemīne atılup iki ayaġıyla bir ayaġın başdırup [164b/17] iki eliyle bir ayaġın ṭutup neçe zūr eyledi ise çapır çapır eski bez gibi pāre pāre eyledi, oġlı Şamlaḳ Semender-ser [164b/18] bu ḥāli görüp ḳırḳ biñ semender-ser ile hemān Ferāmerz̤'iñ üzerine yüridi, sāʾir Tūrān ʿaskeri daḫı yüridi, [164b/19] on dört

kerre yüz biñ Tatar ile ḳırḳ biñ ḳadar semender-ser ḳavmi ġulüvv idüp naʿralar urup yüridiler, bu kerre [164b/20] Ferāmerz̲ gördi ʿasker birden yüridi, baʿde Ḳuṭb'a süvār olup miyānından tīġ-i Āṣaf Şāhı ʿuryān idüp kendin [164b/21] bu ʿaskere urdı, Gülgün Zengī'niñ āteşi ile öñine geleni demet demet, deste deste idüp küşer gibi ṭoġrayup [164b/22] çeng iderdi, beriden ʿasker bu ḥāli görüp pehlevānlar muḳaddem isimlerin yād idüp çenge girdiler, işte çeng ḳırışma [164b/23] oldı, Cihān-baḫş Cihān-ārā çeng içre semender-serler gürūhına düşdi, ḥikmet-i Ḫudā Şamlaḳ Semender-ser'e rast [164b/24] geldi, üzerine at sürüp ṭolı dizgin giderken ḳażārā raḫşınıñ pāyi bir delüge geçüp raḫş tekerlenüp gitdi, Şamlaḳ [164b/25] bunı görince emr eyledi, semender-serler üzerine dört ṭarafdan kemendler serpüp Cihān-baḫş yirden ḳalḳınca otuz ḳadar [165-a] [165a/01] yirden üzerine kemendler girift oldı, kemendleri ṭob idüp çekdi, semenderleri yüzleri üzre düşürdi. [165a/02] Şamlaḳ gördi Cihān-baḫş Cihān-ārā'nıñ ḳafasından añsuzın ġāfil ketifine bir deste-çūb niçe urdı ise Cihān- [165a/03] Baḫş Cihān-ārā yüzi üzerine ḳapandı, fırṣat bulup Cihān-baḫş'ı yine bende çekdiler. Ammā bu maḥaller Ferāmerz̲ ʿasker-i [165a/04] Tūrān'ıñ yüzin ġayrı urdılar, yana ṭoġrı dönderdi, aḫşām daḫı ḳarīb idi, Kereşyüz sözi ile Efrāsyāb [165a/05] ṭabl-ı ārām caldırup Ferāmerz̲ çengden döndi. İki leşker dönüp ḳondılar, Ferāmerz̲ ser-ā-perdeye gelüp yerinde ḳarār eyledi, [165a/06] meydāndan ol gün ölenlerin küştelerin Tūrān ʿaskeri küştelerinden ayırup Gülgün ile ṭoḳuz pehlevānıñ küştesin [165a/07] bir bellü başḳa yire defn etdirüp başı uçına nişān dikdirdi, sāʾirlerin bir yire defn etdirdi, ammā cümle dilaverler [165a/08] ser-ā-perdeye gelüp cemʿ oldılar, bu dem Cihān-baḫş gelmedi, Ferāmerz̲, cihān-baḫş neçe oldı, gelmedi, göriñ çadırda mıdır, diyince [165a/09] varup baḳdılar, yoḳdır, ḳanda gitdi, yoḫsa bir ḳażāya mı uġradı bre ḳanı Ḳarṭās diyince Ḳarṭās ḥāżr oldı, Ferāmerz̲ [165a/10] ayıtdı, yā Ḳarṭās, Tūrān leşkerine var, Cihān-baḫş'dan bir ḫaber al, tīz gel, didi. Ḳarṭās n'ola diyüp dem çekdi, ʿazm-i leşker-i [165a/11] Efrāsyāb etdı, ammā beri ṭarafdan Efrāsyāb daḫı dönüp ḳondı, ol gün ölenleri ḳaldırup defn eylediler, dīvān idüp [165a/12] cümle Tūrān begleri gelüp Efrāsyāb dīvānına cemʿ oldılar, Şamlaḳ Semender-ser daḫı gelüp yerinde ḳarār eyledi, Efrāsyāb ve Ḫaḳan-ı [165a/13] Bizrek Şamlaḳ'a başın ṣaġ olsun diyü taʿziye idüp tāc u libāce giyürüp babası yerine pādişāh [165a/14] oldı, bu arada Şamlaḳ, ben anlardan birin bugün ṭutdım, didi, pederim ve birāderim yerine anı ben de helāk eylerim, [165a/15] intiḳāmım alurım, didi, Kereşyüz, ʿacabā kimdür, getürüñ, görelim, bunda söyledüp ḳatl idelim, didi. Şamlaḳ da ādem gönderüp [165a/16] Cihān-

baḫş'ı bend-girān ile keşān-ber-keşān Efrāsyāb öñine getürdiler, Efrāsyāb gördi Ferāmerz̲'iñ oġlı ve Ḳattāl [165a/17] Zengī'niñ oġulluġı olan Cihān-baḫş'dır, bu maḥall Ḳarṭās daḫı gelmiş-idi, Cihān-baḫş'ı görüp döndi, ṭarfet-ül-ʿayn içre [165a/18] Ferāmerz̲'e gelüp aḥvāli ḫaber virdi, Ferāmerz̲ ayıtdı, yā Ḳarṭās, beni tīz Efrāsyāb dīvānına götür, didi. Ḳarṭās ol dem Ferāmerz̲'i [165a/19] alup bār-gāh-ı Efrāsyāb öñine getürüp zemīne endirdi, baʿde Ferāmerz̲ ayıtdı, yā Ḳarṭās, tīz ol Ḳuṭb'ı bańa [165a/20] getür, didi, bu vaḳt Ferāmerz̲ apul apul dīvān-ı Efrāsyāb'a yüridi, ammā Efrāsyāb Cihān-baḫş'a ḫiṭāb idüp [165a/21] ayıtdı, necesin ey nā-ḫalef oġlan, şimdi seni neʿaz̲āb ile helāk ideyim, sen Ferāmerz̲ gibi bir serveriñ oġlı [165a/22] olup bir zengī nā-bekārı seniñ babañı helāk ide, bundan ṣoñra sen varup öyle bir zengīye ḳul olup tābiʿ olasın, [165a/23] diyince Cihān-baḫş ġażab ile Efrāsyāb'a baḳup ayıtdı, ey nā-bekār Türk, benim babamıñ ölümi ol yüzden imiş, işte [165a/24] öyle oldı, kişi ġālibine ḫiz̲met etmek ʿaceb degildir, sen oralara ḳarışma ve bildüginden ḳalma, sen beni helāk eylersin, ṣoñra [165a/25] Ḳattāl Zengī seni benim yerime bütün evlād-ı ensābıñ ile ḳatl eyler, diyüp Efrāsyāb'a vāfir düşnām eyledi, bu arada Şamlaḳ Semender-ser [165-b] [165b/01] ayıtdı, ey Şāh-ı Tūrān, bu nā-bekārı niçün söyledirsin, hemān emr eyle öldürsünler, eger sen öldürmezsen [165b/02] bańa iz̲īn virin, öldüreyim, didi. Efrāsyāb da ġażaba gelmiş idi, ol dem bu cevābdan bre ḳanı cellād didi, cellād gelüp [165b/03] tīġin ʿuryān idüp Cihān-baḫş'ıñ ḳafasına geçdi, üc kerre istīzān eyledi, baʿde Pīrān dönüp ayıtdı, pādişāhım, [165b/04] öldürme, ṣoñra peşīmān olursun, diyince Efrāsyāb ferāġat eylemek semtin ṭutdı, ammā ol dem Şamlaḳ ayaġ baṣup [165b/05] cellād ḳılıcın ḳaldırdı kim boynun ura, ammā Ferāmerz̲ dīvān-ı Efrāsyāb'a girüp tā cellādıñ eñsesine gelmiş idi, [165b/06] cellādıñ eñsesi köküne bir müşt öyle urdı kim cellādıñ başı boynından ḳopup öñine düşdi, andan [165b/07] Ferāmerz̲ hemān üzerinden püşīdesin ḳaldırup ʿayāna çıḳdı, Efrāsyāb, bre cellāda n'oldı,cellādıñ [165b/08] ḳafasına baḳdıḳda Ferāmerz̲'i gördi, Kāmūs-ı Keşānī daḫı ṣol ḳolda oturup temāşā eylerken gördi, Ḳattāl Zengī [165b/09] gelmiş, cellādı öldürdi ve Cihān-baḫş'ıñ bendin almaḳ ister, hemān yerinden itilüp elinde gürz ṭutardı, ayıtdı, [165b/10] hāy nā-bekār zengī, sen kim olasın kim Tūrān Sulṭānı Efrāsyāb Ḫān gibi pādişāhıñ dīvānın baṣup ve celladını [165b/11] ḳatl eyleyüp ġażab eyledügi esīrin ḫalāṣ eylemek diliyesin, diyüp gürzi elinden Ferāmerz̲'e ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ [165b/12] bir naʿra urup el ṣundı, Kāmūs-ı Keşān'ıñ çapır çapır gürzin elinden alup neçe fırlatdı ise dīvān ḳapusına [165b/13] ṭoġrı girüp ḳırḳ elli ādem öldürdi,

andan Kāmūs'ıñ sīnesine bir mūşt öyle urdı kim Kāmūs'ıñ dem-i nefesi [165b/14] sīnesine bend olup ḳaçın ḳaçın gitdi ve göti üzerine oturadüşdi, Cihān-baḫş daḫı bu maḥalde gördi [165b/15] gelen pederidir, hay beni bend ile gördi diyüp ġayret ile zūr idüp bendin ḳırdı, Aḳrād Çinī-nām pehlevān [165b/16] yerinden atılup dāl-ı ḫancer olup Cihān-baḫş'ıñ üzerine yüridi, Cihān-baḫş Aḳrād'ıñ başına bir mūşt nece [165b/17] urdı ise depesi çöküp cān virdi, Ferāmerz̲ dönüp ayıtdı, ey ehl-i dīvān, ṣaḳınıñ yeriñizde ḳalḳmañ, [165b/18] cümleñiz helāk eylerim, didi, ol dem dīvān-ḫāne ḳapusına ṭoġrı çekilüp Cihān-baḫş ile gitdi, Ḳarṭās [165b/19] daḫı Ḳuṭb'ı getürmişdi, Ferāmerz̲ süvār oldı, Kāmūs-ı Keşān'ıñ daḫı Şedīz-nām tāzī bir birāder raḫşı var idi, [165b/20] Cihān-baḫş'ıñ gözi ol raḫşa ilişüp serrācıñ elinden çeküp aldı ve üzerine süvār olup orduya [165b/21] geldiler, bir miḳdār ser-ā-perdede oturup andan herkes bār-gāhlarına gidüp ḫāba vardılar, ammā Efrāsyāb ordusından, [165b/22] Ferāmerz̲ gidince Kāmūs yerinden ḳalḳup ḥicābından yarın meydāna girüp, Ḳattāl Zengīi bend idüp bir sille ile yıḳayım didi, [165b/23] baʿde ḳalḳup bār-gāhına gitse gerek, ṭaşra çıḳup gördi kim raḫşı yoḳdır, ol dem suʾāl eyledi, ayıtdılar, cihān-baḫş [165b/24] binüp gitdi, didiler. Kāmūs zehr yutmış kelbe döndi, hele buña bir ġayrı raḫş getürüp süvār oldı, bār-gāhına gitdi, [165b/25] ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, şems żiyā gösterüp ṭulūʿ eyledikde iki ṭarafdan süvār olup ʿazm-i ordugāh [166-a] [166a/01] eylediler, miyān-ı kār-zārda gelüp derecād olduḳda hemān Kāmūs-ı Keşānī raḫşın sürüp meydāna girüp [166a/02] naʿra urup, ey nā-bekār Ḳattāl Zengī, gice içre ādeme mūşt urmaḳ hüner degildir, işte şimdi meydāna [166a/03] gelüp cevāb virmekdir, diyince Ferāmerz̲ ol gün İblāġ'a süvār olmış idi, İblāġ'ı sürüp yanar āteş gibi [166a/04] meydāna girdi, Kāmūs öñine gelüp ayıtdı, ey melʿūn Türk, ne çaġırır, baġırırsın, elinde hüneriñ var ise [166a/05] icrā eyle ve illā seniñ ṣanduġıñ başına gelse gerekdir, ṣoñra ʿöz̲r-i bahāne eyleme, maḳdūrıñı ṣarf eyle, didi. Kāmūs [166a/06] ḳapdı nīzesin irişdi, Ferāmerz̲'e bir nīze ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ el ṣunup çekdi, nīzesin elinden alup yabana [166a/07] atıvirdi, Kāmūs ʿārlanup el gürze urup on ikinci baḫşından ṭutup irişdi, iḳdām-ı tām ile Ferāmerz̲'e [166a/08] bir ḍarb urdı, Ferāmerz̲ gürzin daḫı çeküp elinden alup yabāna atdı, bu dem Kāmūs ölüm eri olup dāl-ı [166a/09] tīġ olup at sürdi, gelüp Ferāmerz̲'e bir tīġ urdı, Ferāmerz̲ İblāġ-ı Şeş-pāy'ı sürüp Kāmūs'ıñ eli [166a/10] altına girüp bileginden ḳavrayup öyle ṣıḳdı kim parmaḳları toḫumlıḳ ḫıyar gibi oldı, ḳan fevvāre-miş̲āl [166a/11] atıldı ṭırnaḳları dibinden ve ḳılıc elinden fırladı ve bilegin ṣalıvirüp bunuñ ṣūretına bir sille öyle [166a/12] urdı kim

gözlerinden āteşler çıḳdı, başı döndi, gözleri ḳarardı, pāyları rikābdan boşanub [166a/13] depesiniñ üzerine muʿallāḳ yıḳılup zemīne düşüp ʿaḳl dāʾiresinden çıḳup şırtı üzerine yayılub [166a/14] ḳaldı, Ferāmerz̲ muḳayyed olmayup er ṭaleb eyledi, Efrāsyāb Ġurguhey'e baḳup ayıtdı, var imdi yā Ġūr, nevbet saña geldi, [166a/15] ammā göreyim seni Kāmūs gibi sen de Ḳattāl Zengīi yaḳasından ṭutup bāña getüresin, didi. Ġurguhey ise [166a/16] ṭaġ gibi pehlevān, Kūhīlere ġālib geldügin cümle pehlevānlara daḫı ġālib gelürim ḳıyās eylerdi, işte bu dem [166a/17] hemān gergedānıñ sürüp Efrāsyāb'ıñ söziyle ʿazm-ı meydān eyledi, bu maḥalle dek Kāmūs-ı Keşānī'niñ daḫı [166a/18] ādemleri ġulüvv idüp geldiler, Kāmūs'ı meydāndan sürüyüp götürdiler, Ġurguhey Ferāmerz̲'iñ öñin alup ayıtdı, [166a/19] baḳ ā bre nā-bekār kişi, aḫşām çehrelü ḳaṭrān ḳıyāfet Zengī, nedür bu seniñ itdügiñ, yoḫsa köpeksiz köye [166a/20] geldim diyü böyle degneksiz bī-pervā gezersin, ḥamle eyle ben de seni Kāmūs gibi bir şaplama ile ṣardala ideyim, didi. [166a/21] Bu dem Ferāmerz̲ ekşi ṣūrat gösterdi, zīrā ḫavfa düşürmek ḳaydında oldı, Ferāmerz̲ ise ḳorḳu nedür köy midir [166a/22] ḳaṣaba mıdır görmemiş eşitmemiş bilmez, ṣus bre ṭaġ ayusı ḳaltabān, öyle lisānıña gelen her z̲evātı [166a/23] yiyüp ḥaddiñden tecāvüz söz söyleme, ḥamle eyle şimdi sen de naṣībiñ alursın, diyüp ḫışm ile Ġurguhey'e [166a/24] baḳınca Ġurguhey hemān deste-çūpın ḳapup Ferāmerz̲'e bir deste-çūb ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ bunıñ deste- [166a/25] çūpın elinden alup geçerken Kāmūs gibi sīnesine bir el arḳası urup Ġurguhey bir kere oḫ diyüp gögsin [166-b] [166b/01] oğuşdurmaġa başladı, oğuşdururken ʿaḳlı gidüp ayaḳları rikābdan boşanup kilīsa damından [166b/02] ruhbān kelbi uçar gibi uçup depesi üzerine muʿallāḳ yire düşdi, ol dem Kūhīler bu ḥāli görüp birden [166b/03] meydāna yürüyüp Ġūr Kūhīi Ferāmerz̲ öñinden alup Ferāmerz̲'e hücūm eylediler, Ferāmerz̲ de bunları ḳarşulayup ḳırmaġa [166b/04] başladı. Efrāsyāb, beyhūde ʿaskeri niçün ḳırdurayım, diyüp ṭabl-ı ārām çalındı, berüden daḫı çalınup [166b/05] Ferāmerz̲ de döndi. Kūhīler de dönüp ḳondılar, Efrāsyāb dīvān idüp cümle begler gelüp şemʿine cemʿ [166b/06] oldılar, Kāmūs ile Ġūr Kūhī gelmedi ḥicāblarından, Efrāsyāb dönüp ayıtdı, ey begler, şimden ṣoñra ġayret [166b/07] bize geldi, yarın ben de meydāna girüp Ḳattāl Zengī ile bir kerre muḥārebe eylerim, görelim mirʾāt-ı ʿālem ne ṣūret gösterür, [166b/08] didi, işte bu dem bu söz rāygān oldı, yarın meydāna Efrāsyāb gidecek oldı, Sarıḳ Cemīle cūş-ı tecessüse [166b/09] gelmiş-idi, bu ḫaberi alup Ferāmerz̲'e gelüp söyledi, Ferāmerz̲, ḫoş imdi eñār-Ḫudā kerīmdir, didi, Begler Efrāsyāb'ıñ [166b/10] çengin istediler, ammā

Ferāmerz̲ kimseye rıżā virmedi, zīrā bilür kim ḫūnīdir daralınca el ḫişte urur Efrāsyāb'ıñ [166b/11] ḫişti ise menʿ olınmaz, Rüstem bile yedek siper ile menʿ eylerdi, zīrā Rüstem'iñ bir yabānına bir nesne kār eylemezdi, [166b/12] illā dört kimesneniñ ālātı güzer eyledi, biri Gīv'iñ nīzesi ve biri Efrāsyāb'ıñ ḫıştı ve biri İsfendiyār'ıñ oḳı [166b/13] ve biri Ferāmerz̲'iñ ḳılıcı, işte bu dört nesneden ġayrı bir şey güzer eylemezdi, ammā pehlevānlar burayı bilmezler, arada [166b/14] pehlevān żāyiʿ olur diyü kimseye iẕin virmedi, ḫāṣılı ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, Tūrān ʿaskerinden [166b/15] ceng ṭablları çalınup on dört kerre yüz biñ ʿasker yerinden durup, at, fil, gergedānlarına süvār olup [166b/16] ʿalem u sancaḳ şuḳḳaların güşād idüp, fevc fevc, mevc mevc meydān merkezine geldiler, ṣaflar durup alaylar [166b/17] baġlayup berü cānibden Ferāmerz̲ ʿaskeri daḫı raḫşlarına süvār olup, gürūh gürūh kenār-ı deşt-i ġāba gelüp alaylar düzüp [166b/18] ṣafların dizüp merdler ilerü ve muḫannetler girü ḳalup meymene, meysere ḳalb-i cenāḥ ārāste vü pīrāste oldıḳda dorudan [166b/19] nāẕır bir meydān idüp, eyā bu gün meydāna kim gire dirken anı gördiler, Sulṭān-ı Türkistān Efrāsyāb Ḫān çīn-i [166b/20] pūlād'a ġarḳ olup yanar āteş gibi at sürüp meydāna girdi, sipāhīlik ʿarż idüp ṣoñra başından semmūr [166b/21] ḳalpaġın çıḳarup egeriñ öñ ḳaşına geçürdi ve naʿra urup benim Sulṭān-ı Türkistān ve nesl-i Ferīdūn-ı [166b/22] Feraḥ-nezād Efrāsyāb ibn Peşeng diyüp andan gel e yā Ḳattāl Zengī seniñle biz de imtiḥān olalım diyüp Ferāmerz̲'i [166b/23] daʿvet eyledi, Ferāmerz̲ de İblāġ'a süvār olmış-idi, meydāna sürüp Efrāsyāb'a muḳābil olup el sīnede ʿaşḳ [166b/24] eyledi, Efrāsyāb da merḥabā idüp, diñle yā Ḳattāl Zengī, cümle pehlevānlarıma birer luʿbla ġalebe eylediñ, eger baña da ġālib [166b/25] olursañ ġayrı sözüm yokdur, İrān diyārında daḫı saña kimse muḳābil olamaz, meydān seniñdir, Rüstem'e daḫı ġālib gelürsin, didi. [167-a] [167a/01] Ferāmerz̲ dönüp ayıtdı, imdi ḥamle eyle yā Efrāsyāb, görelim Ḫüdā ne gösterür, didi. Efrāsyāb ayıtdı, yoḳ yā Ḳattāl ḥamlei [167a/02] sen idersin, zīrā yol seniñdir, bu ḫuṣūsda sen daʿvācısın, ḥamle saña düşer, didi. Ferāmerz̲ ayıtdı, ḫayır [167a/03] yā Efrāsyāb, ḥālā ben ṣāḥib-ḳırānım ve ṣāḥib-ḳırānlıḳ daʿvāsın iderken ibtidā ḥamle eylemek maʿḳūl ve münāsib [167a/04] olmaduġı gün gibi ʿayāndır, zīrā ben daḫı müddet-i ʿömrümde ebtere ḥamle eylemedim ve eylemem de, ammā sen neçe neçe ḥamle [167a/05] itmişsin, didi. Efrāsyāb el nīzeye urup damen baġlada bend idüp ve yalman nīzei raḫşınıñ binā- [167a/06] gūşından rāz idüp onsekiz yigirmi adım miḳdārı raḫşına meydān virüp öteden döndi, tamam [167a/07] maḥal yirine geldikde terāzūyı rikāba bile dürüst başup Ferāmerz̲'e bir

nīze şundı. Ferāmerẕ Efrāsyāb'ıñ nīzesin [167a/08] gördi, yalmanı cān almaḳ ḳaṣdına yele binüp gelür, tīziyye İskender-i Kübrā siperin berāber virdi, yalman nīze āyīne-i [167a/09] siperi pūs eyledikde siper āyīnelerinden āteşler nümāyān oldı, eṭrāfda olan ḫār u ḫāşāki sūzān eyledi, [167a/10] ḍarb-ıyalman nīzeden Ferāmerẕ'iñ ḳolları ḥareket eyledi, siper sīneye meyl eyledi, Ferāmerẕ nīzei ṭabançalayup dāmen-i [167a/11] siperden yol gösterdi, Efrāsyāb nīzesin żabṭ idüp yan yana, rikāb rikāba naʿleyn dökerek ser-i meydāna [167a/12] vardı, Ferāmerẕ Efrāsyāb'dan bir nīze yidi kim żarūrī taḥsīn eyledi, ayıtdı, āferīn ḳoca Efrāsyāb, ṭopraḳ [167a/13] ol ḫaşmıñ başına kim seniñle ḫuṣūmet idüp başa çıḳa, didi. Efrāsyāb öteden dönüp ṭurdı, Ferāmerẕ de [167a/14] dönüp ayıtdı, yā Efrāsyāb, ne ṭurursın, ḥamle eylemez misin, didi. Efrāsyāb ayıtdı, yoḳ yā Ḳattāl, çengimiz yek-ā-yek [167a/15] olsun, ḥamle eyle, didi. Ferāmerẕ ḫoş imdi diyüp ḳapup nīze-i dūrme-yi İskender'i damen baġlada bend idüp [167a/16] yalman nīzei İblāġ-ı Şeş-pāy-i Baḥrī'niñ bināgūşından derāz idüp irişdi, Efrāsyāb'a bir nīze ʿaşḳ eyledi, [167a/17] EfrāsyābFerāmerẕ'iñ gelişinden ḥaẕer idüp nīzeye siperin ḳapup berāber virdi, nīze āyīne-i siperi pūs [167a/18] eyledikde ʿalev ʿalev āteşler nümāyān olup Efrāsyāb bre bre idüp ġayret ile ṭabança layup ne ḥāl ise yolundan [167a/19] ayırdı, nīze yalmanı dāmen-i siperden ḳayup ḳoltuḳ altına uġrayup çebe ḫalḳaların birbirine ḳatdı, Ferāmerẕ nīzesin [167a/20] żabṭ eyledi, yan yana rikāb rikāba terkeş terkeşe naʿleyn dökerek ser-i meydāna vardı, Efrāsyāb Ferāmerẕ'den [167a/21] bir nīze yidi kim ancaḳ bu nīzei Rüstem'den yimiş idi, bu dem hemān Ferāmerẕ'e taḥsīn idüp ayıtdı, hāy nā-bekār [167a/22] Ḳattāl Zengī, çoḳ ḳuvvete mālik imiş, diyüp Ferāmerẕ'i öldürdügi ḳadar var imiş, gerçiFerāmerẕ de yegāne server idi, [167a/23] ammā bu mertebede degil idi, bu zengī Ferāmerẕ'den ḳuvvet-i şecāʿatden ziyādedir diyüp żarūrī taḥsīn ü iḫtirāz [167a/24] eyledi, Ferāmerẕ öteden dönince Efrāsyāb ḳapdı gürzin irişdi, Ferāmerẕ'e bir ḍarb-ı şedīd ḥavāle eyledi, [167a/25] Ferāmerẕ gürz-i İskender'i berāber virdi, gürz gürze inince ikisiniñ ittiṣālinde ḥāṣıl olan ṭaḳ ṭıraḳ ṭumṭuraḳ [167-b] [167b/01] āfāḳa olup Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd ṣadā ile şiddet-i ḍarb-ı gürzden Ferāmerẕ'iñ ḳolları ḥareket idüb [167b/02] gürz gürzden ḳayınça Ferāmerẕ baş ḳaçurup arḳada olan sipere aldı, siper āyīneleri çarḥa girüp [167b/03] şiddet-i ḍarb-ı gürzden İblāġ'ı miyānı zemīne meyl eyledi, Efrāsyāb gürzin żabṭ idüp geçüp ser-i meydāna [167b/04] vardı, Ferāmerẕ miyānın rāst ḳılup licām silkdi, tozdan ṭaşra çıḳdı, irişdi Efrāsyāb'a bir ḍarb [167b/05] urdı, Efrāsyāb gürzin berāber virdi, gürz gürze ṭoḳunduḳda Efrāsyāb'ıñ gürzi elinden ḳaydı, [167b/06] ḳolları

büküldi, baş ḳaçurup baḳıyye-i ḍarb-ı gürzi arḳada olan sipere aldıḳda siper oluḳ oluḳ [167b/07] olup şiddet-i ḍarbından Efrāsyāb'ıñ miyānı dü-tā olup başı at başına berāber oldı, cebbeninden dāne dāne [167b/08] ʿark ḥāṣıl oldı ve lenger virince altında olan raḫşınıñ öñ ayaḳları ileri ve ḳıc ayaḳları girü şikemi- [167b/09] taḥte-ş-şerāya döşendi, baḳıyye-i ḍarb-ı gürz zemīne inüp toz Efrāsyāb'ı büridi. Ferāmerz̧ gürzin żabṭ [167b/10] idüp geçüp ser-i meydāna vardı, Şīreng toza girüp gördi, Şāh-ı Tūrān'ıñ başı raḫş başına berāber olup, [167b/11] mest ʿālemine varmış, Şīreng Efrāsyāb'ıñ yüzine güllāb ṣaçup Efrāsyāb göz açup Şīreng ayıtdı, [167b/12] pādişāhım, n'eylersin, dost düşmān saña muntaẓırdır ġayret eyle, tozdan ṭaşra çıḳ, seni görsünler, didi. [167b/13] Efrāsyāb vücūdın yoḳladı, miyānın rāst gördi, vücūdınaḫaṭā gelmemiş ammā ṭamar-be-ṭamar ḫaber-dār olmış, [167b/14] başın ṣalup ayıtdı, ʿayyār, dīnim ḥaḳḳıçün bu zengī çoḳ ḳuvvete mālikdir, ammā Rüstem'den yidigim ḍarbı işte bu kerre [167b/15] bu zengīden yidim, belki Rüstem'den daḫı ziyādedir, didi, licām silküp tozdan ṭaşra çıḳdı, ḳapdı gürzin [167b/16] Ferāmerz̧'e urdı, ḥāṣılı kelām Efrāsyāb ile Ferāmerz̧ olgün aḫşām olınca yek-ā-yek küt-ā-küt çeng [167b/17] idüp aḫşām üsti Ferāmerz̧ Efrāsyāb'a bir ḍarb urdı, Efrāsyāb menʿ idince nevbet Efrāsyāb'a geldi, Ferāmerz̧ [167b/18] İblāġ'ıñ licāmın keşīde ḳılup Efrāsyāb'a ṭur eyledi, Efrāsyāb daḫı ṭurdı, Ferāmerz̧ ayıtdı, yā Efrāsyāb, [167b/19] ġayrı artıḳ aḫşām oldı, dönelim, yarın yine çengimiz bāḳī, didi, bunlardır döndiler, Efrāsyāb da dönüp [167b/20] iki bölük leşker de birbirlerinden ayrılup iki ṭarafdan ṭabl-ı ārām çalınup döndiler, işte Ferāmerz̧ ser-ā-perdeye [167b/21] gelüp üzerinden ālātı çıḳarup dīvāna çıḳdı, pādişāhlar ve begler cümle gelüp yerlerinde ḳarār eylediler, eṣnā-yı muṣāḥabetde [167b/22] Efrāsyāb'ı sūʾāl eylediler, Ferāmerz̧ ayıtdı, işte faḳaṭ bir dilāvere rāst geldim, bu līke elinden selāmet ile ḫalāṣ [167b/23] olabileydik, diyüp Efrāsyāb'ı buñlara ziyāde medḥ eyledi kim meydānına çıḳmaġa ṭālib olanlar eyyā eylediler, öteden [167b/24] Efrāsyāb da gelüp dāḫil olınca buñlar ayıtdılar, ferāmerz̧'i yaʿnī Ḳattāl Zengīi sūāl eylediler, Efrāsyāb da medḥ eyledi, [167b/25] o gice geçüp ṣabāḥ oldı, Efrāsyāb meydāna girüp Ferāmerz̧'i daʿvet eyledi, Ferāmerz̧ de meydāna gelüp ʿaşḳ ola [168-a] [168a/01] diyüp yine yek-ā-yek çenge başladılar, aḫşām olup dönüp ṣabāḥ olup çeng eylediler, tamām yidi gün ʿale-t-tevālī çeng [168a/02] idüp sekizinci gün āsāyiş, ṭoḳuzıncı gün yine çeng, onuncı gün āsāyiş, bu üslūb üzre Ferāmerz̧ Efrāsyāb'a [168a/03] otuz ṭoḳuzıncı gün aḫşām dönecek maḥal Ferāmerz̧ Efrāsyāb'a dönüp ayıtdı, yā Efrāsyāb seniñle yarın çengimiz [168a/04] ayırd

çengidir, zīrā bu gün otuzṭoḳuzıncı gündür seniñle çeng eyleriz, yarın tamām ḳırḳ gün olur, soñra ʿöẕr-i bahāne ber-ṭaraf, [168a/05] elbetde ne ḥāl ile olursa yarın ne olmalu ise olsun ol bir güne iş ḳalmaz, aña göre vaṣiyyet u naṣīḥat [168a/06] u sipāriş her ne ise eyle ben de eylerim, ṣoñra baña bildirmediñ dime, ġāfil mübāş, diyüp döndi. Baʿde Efrāsyāb da [168a/07] dönüp iki leşkerden ṭabl-ı ārām çalınup ḳondılar, Efrāsyāb bār-gāhına geldikde Kereşyüz'i tenhāsına çaġırup [168a/08] ayıtdı, yā Kereşyüz, Ḳattāl Zengī bu gün baña şöyle didi, yārın elbetde ayırd olurız didi, kim bilür, eger Ḳattāl [168a/09] Zengī baña fırṣat bulup baġlamaḳ ṣadedinde olursa ʿaskeri birden yüridüp beni ḳurtarmaġa saʿy eyle, böyle kim [168a/10] Ḳattāl elinde esīr olmıyalım, didi. Göñlinden geçen bu idi kim eger Ḳattāl kendüsine ġālib gelürse Çin diyarına [168a/11] nüzūl eyleye. Ḳattāl bu ḳadar ʿasker ile ardıma düşüp tekrār dönüp Çin'e geleçek degildir, didi. Bu ṭarafdan [168a/12] Ferāmerẕ de ser-ā-perdeye gelüp şāhlar ve begler geldikde ayıtdı, yārın Efrāsyāb ile ayırd olaçaġız, eger Efrāsyāb [168a/13] baña ġalebe eylerse ṣaḳınup çeng idelim dimeyesiz, hemān bu aradan İrān'a varup ālātım Rüstem'e teslīm idesiz, [168a/14] zīrā ṣāḥib-ḳırānlarıñ vārisi yine ṣāḥib-ḳırāndır, didi. Bilenler ḫod Ferāmerẕ'i bilürler, Rüstem oġlıdır, andan ḳalḳup [168a/15] ʿibādet-ḫāne bār-gāhına girüp ʿibādet eyledi, ammā muḳaddem mehter başıya tenbīh eyledi kim Efrāsyāb'dan evvel [168a/16] çeng ṭabllarına ṭurralar uruñ didi. Çünkim pāng-ı ḫurūsı ẓāhir oldı, yab yab mehterler ḳalḳup ḥāẕır [168a/17] oldılar, pāng-ı ṣānide bir yire gelüp tamām pāng-ı ṣāliṣ olup şafaḳ yiri soñladı, ṣubḥ-ı ṣādıḳ nümāyān oldı, [168a/18] kūs-ı kerre nāylara ṭurralar urdılar, Efrāsyāb işidüp hay nā-bekār zengī gördiñ ṣāḥib-ḳırān Rüstem'iñ bilür diyüp [168a/19] yerinden ḳalḳdı, ol da çeng ṭabllarına ṭurralar urdırup iki cānibden leşker süvār olup meydān merkezine [168a/20] gelüp tamām alaylar baġlayup ṣaflar düzilüp hemān cümleden evvel Ferāmerẕ Ḳuṭb-ı Āteş-dem'e süvār olup yanar āteş [168a/21] gibi meydāna sürdi, ol ḳadar silaḫşorlıḳ ʿilmin ve sipāhīlik fennin gösterdi kim dost düşmān ḫayrān oldı. [168a/22] Andan yönin Tūrān ʿaskerine ṭutup ayıtdı, gel ā yā Efrāsyāb, seniñle bu gün bu meydānda ayırd olalım, elbetde yā taḫt [168a/23] ola yā baḫt, didikde Efrāsyāb da at sürüp Ferāmerẕ'e muḳābil olup ʿaşḳ eyledi. Ferāmerẕ merḥabā idüp [168a/24] ayıtdı, yā Efrāsyāb, bu gün ol gündür ki seniñle ḳaṭʿ-i nizā vü faṣl-ı ḫuṣūmet idüp mā-beynimizde bir nesne ḳalmasa gerekdir, [168a/25] ṣoñra ʿöẕr-i bahāne idüp bilmezdim dimiyesin, bugünki günde maḳdūriñı ṣarf eyle ve cihāndārlıḳda ne deñlü [168-b] [168b/01] mahāretiñ var ise ʿarẕ eyle, arada aṣlā ʿillet

ḳalmasun, didi. Efrāsyāb bu sözden ṣoñra nasıl [168b/02] çeng etse gerek, hemān gürzin ḳapup irişüp Ferāmerz̲'e bir ḍarb urdı, Ferāmerz̲ de ġayret idüp evvelkilerden [168b/03] āsān menʿ idüp kendi daḫı Efrāsyāb'a bir ḍarb urdı, Efrāsyāb güc-ile menʿ eyledi, ḍuḥā vaḳtine dek gürz [168b/04] çengin eylediler, Ferāmerz̲ gitdikçe teraḳḳi ḳayup Efrāsyāb zebūn olmaġa başladı, ḥatta Ferāmerz̲ ol gün Efrāsyāb'ıñ [168b/05] üc raḫşın miyānın şikest idüp Efrāsyāb'ı piyāde ḳodı, üçüncide Efrāsyāb bir kerre hemān yan ḫiştiñ [168b/06] birin çeküp Ferāmerz̲'e bir ḫişt endāḫt eyledi, Ferāmerz̲ at ṣaġrısına yatup geçerken tīġ ile çalup iki pāre eyledi, [168b/07] andan kendüsi Ḳuṭb'dan atup Efrāsyāb ile müşt müşta oldılar, āḫir düvāl düvāle olup Efrāsyāb [168b/08] Ferāmerz̲'iñ düvālinden ṭutup zūr eyledi, zūr-ı evvelde beş altı barmaḳ miḳdārı ökçesin zemīnden ayırdı, Ferāmerz̲ [168b/09] lenger virüp Efrāsyāb'ıñ ḳolları bükildi, Ferāmerz̲ daḫı pāyların zemīne başdı, Efrāsyāb bir zūr daḫı idüp [168b/10] Ferāmerz̲'iñ sekiz parmaḳ ökçesin zemīnden aldı, Ferāmerz̲ yine lenger virüp önceleri zemīne başdı, Efrāsyāb [168b/11] böyle üc zūr eyledi, ḫāh nā ḫāh ṭaraḳlıġa varınca ḳaldırdı, ammā andan ziyāde idemedi, Ferāmerz̲ de öyle [168b/12] lenger virdi kim Efrāsyāb'ıñ ḳolları ḥam-ender-ḫam bu gün pāyların ṭopuḳlarına varınca zemīne gömüldi, Efrāsyāb [168b/13] ʿāciz olup ḳapup şalıvirdi, biraz gezinüp teneffüs eyledi, baʿde Ferāmerz̲ de Efrāsyāb'ıñ düvāline el ṣunup [168b/14] andan Efrāsyāb'a ayıtdı, yā Efrāsyāb, ḥamlem zemīnedir, lenger bālāya vir, diyüp yuḳarudan aşaġa Efrāsyāb'ı [168b/15] neçe silkdi ise deve gibi diz çöküp dizi üzre geldi, Efrāsyāb lenger virüp dizlerin alup ḳalḳamadı, [168b/16] Ferāmerz̲ bir zūr daḫı idince nāfe-i Efrāsyāb zemīni pūs eyledi, Efrāsyāb zemīne lenger virdi, olmadı, Ferāmerz̲ ayıtdı, [168b/17] yā Efrāsyāb, lengeriñ bālāya virdiñ, olmadı, imdi lengeriñ zemīne vir, ḥamlem bālāyadır, diyüp aşaġadan yuḳaru [168b/18] nece kim zūr eyledi ise zūr-ı evvelde Efrāsyāb'ı tā başına berāber olup andan ṣırtı üzerine ḳoyup iki elin [168b/19] ḳafasına bend idüp ol dem Kereşyüz leşkere ḳūme eyledi, yidi kere yüz biñ Tatar ʿaskeri, üc kerre yüz biñ Çin [168b/20] ʿaskeri, dört kerre yüz biñ Kūhistān ʿaskeri birden yüridiler kim Efrāsyāb'ı ḫalāṣ eyleyeler, Ferāmerz̲ ʿasker-i [168b/21] Tūrān'ıñ ḥareketin görince Efrāsyāb'ı bende çeküp Ḳarṭās'a teslīm eyledi, Ḳarṭās da alup ḥapis-ḫāneye götürdi, Ferāmerz̲ [168b/22] daḫı Ḳuṭb'a süvār olup gelen ʿaskeri ḳarşuladı, berüden İslām dilāverleri daḫı isimlerin yād idüp birbiri [168b/23] ardınca yüridiler, Ferāmerz̲ bu kere başından ejderhā-ser ṭuġulġasın çıḳarup eger ḳaşına geçürdi, andan nīze-i dūrme-i [168b/24] İskender'i eline alup öñine geleni

arḳurı çarpup yol açaraḳ ʿalem sāyesine ṭoġrı yüridi, ardınca Cihān- [168b/25] baḫş Cihān-ārā ve Ḳahhār-ı Aʿẓam ve Feraḥẕād Ḫaḳanı ve Melik Seyf-i Seng-endāz ve Raʿd-ı Cihān-sūz ve Ṭanṭanūş-ı Çiger-dār **[169-a]** [169a/01] ve Ḳanāṭūr Zengī ve Ṭumṭuraḳ Pūlād-dest ve sāʾir ser-ḫalḳalar ḳafadār olup yüridiler, alaylar söküp Ferāmerẕ cümleden [169a/02] muḳaddem ʿalem sāyesine irüp Efrāsyāb'ıñ büyük oġlı Şīde görüp düvālinden ḳapup Ṣarṣar'a teslīm eyledi, Cihān- [169a/03] baḫş daḫı Kereşyüz'i görüp ṭutdı, Feraḫzād Ḫaḳanı daḫı Kāmūs-ı Keşānī'ye rāst gelüp bende çekdi, Ḳahhār-ı Aʿẓam [169a/04] Ġurguhey'e rāst gelüp bend eyledi, Raʿd-ı Cihān-sūz Çebgūş-ı Ḥabeşī'ye rāst gelüp esīr eyledi, Melik Seyf Cumhūr [169a/05] Çinī'ye muḳābil olup bend eyledi ve Ṭanṭanūş Ḳahrām Çinī'ye derçār olup bend eyledi, ḫāṣılı cümle Tūrān beglerin [169a/06] ve pehlevānların bend idüp Ferāmerẕ orduya yüridi, bār-gāh-ı Efrāsyāb'ı varup ẓabṭ eyledi ve taḫtını ḳılıçalayup [169a/07] andan dönüp ser-ā-perdeye gelüp cümle esīrleri Kereşyüz ile Efrāsyāb'ı yanına getürüp ḫaps eyledi, Kereşyüz ile [169a/08] Efrāsyāb ḫapsde müşāvere idüp Kereşyüz Efrāsyāb'a ayıtdı, birāder, bu zengīye tābiʿ olmaḳdan münāsibi yoḳdur, muradı [169a/09] İrān'a bile gidelim dimek degil mi, n'ola diyüp gideriz, benim ẓannım budur ki bu zengīye Rüstem daḫı cevāb viremez, belki [169a/10] Rüstem'i öldürüp İrān'ı bütün ẓabṭ eylese seni vaʿd eyledi, İrān'a pādişāh eyleme ki anlar vaʿdinde ḫilāf [169a/11] eylemezler eger bir ʿaks olursa bizi ḍarbı getürdi diriz, yine ḫalāṣ oluruz, didi, ammā berüde Ferāmerẕ daḫı [169a/12] biraz ārām eyledikden ṣoñra dīvān idüp Efrāsyāb'ı cümle pehlevānları ve begleri ile ḳarşusına getürdi, [169a/13] bunlar ser-ā-perde-yi İskender'iñ dārātın seyr idüp ḫayrān oldılar, zihī dārāt diyüp Efrāsyāb pesend eyledi, Ferāmerẕ [169a/14] emr eyledi, Efrāsyāb'ıñ ve sāʾirleriñ bendlerin alup Efrāsyāb'a ve cümlesine ḫilʿat giyürdi, ammā bu dem hemān Efrāsyāb'a [169a/15] libāce tāc geydirüp Muṭṭahar Şāh'ıñ alt yanına yir virdi, Rāy-ı Aʿẓam'ıñ üst yanına andan Kereşyüz'e daḫı [169a/16] Feylesof Dānā'nıñ yanında yir gösterdi, ve sāʾir pehlevānlara hemān ṣandalīler taʿyīn idüp ḫilʿatlar virdi ve ẓiyāfetler [169a/17] idüp üç gün Efrāsyāb'ı ṣalıvirmedi ve ayıtdı, irān'a benimle bile gider misin, didi, Efrāsyāb n'ola diyüp [169a/18] aradan ʿadāvet-i kilit ile defʿolup muḥabbete tebdīl oldı, bundan ṣoñra Efrāsyāb iẕīn alup ʿaskerine [169a/19] gitdi, perīşān olan ʿaskeri yine cemʿ idüp yidi kere yüz biñ āskeri alıḳodı, mā-ʿadāsın her pādişāh diyarına [169a/20] gönderdi, cümle tedārüklerin görüp ḫāẓır oldılar, Efrāsyāb daḫı büyük oġlu Cihān yirine vekīl naṣb idüp [169a/21] Pīrān Behişt-kend'de Yāfeṣ Vezīr

ile Cihān ibn Efrāsyāb yanında bıraġup Pīrān yirine Pīlsem ibn Bīlsem'i vekāleten pāy-i taht [169a/22] eyledi veFerāmerz̲'e bu arada birḳac gün ẓiyāfetler idüp ʿişretgāhlarında ṣayd u şikārlar eylediler, Kereşyüz Ferāmerz̲'e [169a/23] ṣoḳılup ayıtdı, ey devletlü ṣāḥib-ḳırān Rüstem'iñ aḥvāli şöyledir, hemān nā-bekāra ruḫṣat virme, helāk eyle, Keykāvus [169a/24] ḫod bir deli pādişāhdır, ḫayr şerri bilmez, Rüstem'e neler eylemişdir, aṣlā ḳadr ḳıymet bilmez, diyüp İrānīleri Ferāmerz̲'e [169a/25] ol ḳadar geçdi kim olmaz Ferāmerz̲ göñlünden gülüp ayıtdı, elem çekme ey şeh-zāde, Efrāsyāb'ı İrān'a pādişāh eylersem seni daḫı [169-b] [169b/01] memālik-i Tūrān'a pādişāh ideyim, diyüp Kereşyüz'i biraz mızıḳa geçdi, bunuñ mā-beyni beş on gün geçdi. Bir gün [169b/02] Ferāmerz̲ bir ʿaẓīm dīvān idüp cümle şāhlar ve pehlevānlar ve erbāb-ı dīvān gelüp yerlerinde ḳarār eylediler, andan Ferāmerz̲ baş [169b/03] ḳaldırup bütün erbāb-ı dīvāna ḫiṭāb idüp ayıtdı, diñleñ ey şāhlar ve ey begler, […] Allāh Teʿālā Tūrān [169b/04] iḳliminde işimiz almadı, şimdengirü ġayrı İrān'a ʿazīmet idelim, ancaḳ murādım benim daḫı buradan bir nāme inşa [169b/05] idüp göndermekdir, ṣoñra dimesünler kim Ḳattāl Zengī añsuzdan ʿale-l-ġafle gelüp bizi tedārük görmege ḳomadı, [169b/06] yoḫsa biz anı şöyle eylerdik, böyle eylerdik diyüp ʿöz̲r-i bahāne bulmasunlar, sizler bu ḫuṣūṣda ne dirsiñiz, bu mülāḥaẓa [169b/07] yerinde midir, bundan biz muḳaddem geldügimizi bir nāme ile iʿlām eylesek maʿḳūl münāsib midir, diyince bütün ehl-i dīvān [169b/08] cümlesi bir uġurdan aġız açup ayıtdılar, ey devletlü ṣāḥib-ḳırān, bu ḫuṣūṣda güzel mülāḥaẓa eylemişsiñiz, [169b/09] evvelinden de münāsib olan budur, didiler, andan Ferāmerz̲ dönüp Feylesof Dānā'ya baḳup ayıtdı, ey dānā, benim aġzımdan [169b/10] Kāvus-ı Kāmrān'a bir mufaṣṣal nāme inşā eyle, şu siyāḳda olsun, diyüp nāmeniñ mefhūmın taḳrīr eyledi, Feylesof [169b/11] Dānā daḫı Ferāmerz̲'iñ murādı üzre bir nāme taḥrīr idüp baʿdeFerāmerz̲'e virdi, Ferāmerz̲ nāmei alup müṭālaʿā [169b/12] idüp gördi, tamām murādı üzre taḥrīr eylemiş, bu dem üzerine ʿünvān-ı ṣāḥib-ḳırānīsin urup baʿde [169b/13] dīvānı gözden geçürüp Peşeng ibn Efrāsyābʿa işāret eyledi, andan Kāmrān Vezīr'e işāret eyledi [169b/14] ve Ṣarṣar ʿayyār'a işāret eyledi, bunlarıñ üci birden ayaġ üzre ṭurdılar, andan Ferāmerz̲ ayıtdı, ḳanı [169b/15] Ḳarṭās, diyince Ḳarṭās da Ferāmerz̲'iñ öñinde bulındı, Ferāmerz̲ Ḳarṭās'a baḳup, yā Ḳarṭās, Dār-ı Keyṭġān [169b/16] Nerrei ve Ḳarġūl-ı Cehār-dest'i ve Surḫ-deng Nerrei al, gel, didi. Ḳarṭās da n'ola diyüp varup bu üc kührābı alup [169b/17] Ferāmerz̲'iñ ḫuẓūrına getürdi. Ferāmerz̲ ayıtdı, ey nerreler, bu üc kimesnei alup bundan ber-hevā Belḫ'e

varıñ, serāy-ı [169b/18] Kāvus'a inüp bunlar dīvān-ı Kāvus'a girüp Keykāvus'a buluşup nāmelerin virüp, cevāb alub [169b/19] yine ṭaşra çıḳınça ṭurıñ, baʿde bunları arḳa göze alup bunda getüriñ, didi. Bunlar daḫı n'ola didiler. Ferāmerẕ [169b/20] nāmei Peşeng'e virdi ve üc nerre bunları arḳalarına alup dem çeküp ḳandasın Belḫ diyüp revāne olup [169b/21] gitdiler, ammā üstād öyle rivāyet eyler kim Ferāmerẕ serāmed ol zamānki oġlı Cihān-baḫş Şemāme Cāzū'dan [169b/22] ḫalāṣ eylemek içün gidüp Rüstem ve Kāvus, Selāmūn'a reml itdirüp Selāmūn otuz seneye varınca [169b/23] aṣlā ḫaberi ẓuhūr eylemez dimişdi, bir gün Kāvus-ı Kāmrānī şehr-i Belḫ'de serāyında oturup dīvān eylerken [169b/24] ḫāṭrına Ferāmerẕ geldi, döndi Selāmūn Dānā'ya ayıtdı, ey Dānā, ʿacabā Ferāmerẕ ibn Rüstem neçe oldı ola, [169b/25] ʿaceb ṣaġ mıdır, ölü midir, bu ḳadar zamāndan berü bir ḫaberi ẓuhūr eylemedi, bir kerre yoḳlasañ, didi. Selāmūn Ḥekīm [170-a] [170a/01] uṣṭurlāb eline alup ḳum döndi, ḳurʿa atdı, cāsūs eflāk olup biraz eflākda cevelān eyledi, andan baş [170a/02] ḳaldırup ayıtdı, pādişāhım, Ferāmerẕ'iñ Allāh u aʿlem ḫaberi bu gün ḥuẕūrıñıza belki ẓuhūr eyler, didi. Kāvus ḥesāb [170a/03] idüp gördi, gideli tamām otuz sene olmış, bunlar hemān bu ṣadedde iken der-i dīvānda bir görüldi ḳopdı, bevvābān [170a/04] ser-hengān anı gördiler, hevādan berü üc ḳaralu ẓuhūr idüp bunlar üci daḫı zemīne süzilüp dīvān-ḫāne ḳapusına [170a/05] yaḳın yire indirdiler, bunlar taʿaccüp idüp ne ola dirken gördiler uc kührāb, her biriniñ pençelerine birer ādem ṣarmış, [170a/06] bunlardır ol ādemleri zemīne endirdiler, baʿde bunlar inüp dīvān-ḫāne ḳapusına geldiler, kendülerin elciyüz [170a/07] diyüp ʿarẕ eylediler, Ḳattāl Zengī'den gelüriz didiler, anlar da ol idi kim segirdişüp içerü girdiler, gelüp Kāvus [170a/08] öñinde yir öpüp ayıtdılar, pādişāhım, şol ṣūret ile üc kührāb arḳalarında olan ādemleriñ biri pādişāh ve biri [170a/09] vezīr ve biri ʿayyār ṣūretinde ḳapuya geldiler, kendülerin elciyüz bizleri pādişāhıñıza ʿarẕ eyleñ didiler, fermānıñız nedür, [170a/10] didiler, Kāvus bu cevābı eşidüp şaşdı, eyā bunlar kim ola, diyince Selāmūn Dānā'nıñ sözi ḫāṭrına [170a/11] gelüp bu gün Ferāmerẕ'iñ ḫaberi gelür dimiş idi, ʿacabā Ferāmerẕ ṭarafından mı ola didi, ḫāṣılı iẕīn virdi, bevvāblar [170a/12] varup ayıtdılar, buyuruñ, diyüp bunları içeri aldılar, bunlar içeri girüp Kāvus berāber eyne gelince bunlar yir öpüp [170a/13] duʿā eylediler, Kāvus-ı Kāmrān baḳdı, biri Efrāsyāb oġlı Peşeng'dir, ancaḳ ol ʿayyār ile vezīr bildügi degildir, [170a/14] dönüp Kāvus, Peşeng'e, ḫoş geldiñ Peşeng şeh-zāde, nedür aṣlı böyle gelişin bir ḫaberiñ mi var, didi. Peşeng şeh-zāde [170a/15] duʿā idüp ayıtdı, pādişāhım, bizler elciyüz, Ḳattāl Zengī ṭarafından gelüriz bāḳī

cevāb nāmededir, diyüp ḥāmūş oldı [170a/16] ve çıḳarup nāmei şundı, Kāmūs-ı Kāmrān nāmei alup ayıtdı, yā Peşeng, Ḳattāl Zengī kimdir, didi, Peşeng şeh-zāde daḫı [170a/17] eşitdügi miḳdārı taʿrīf eyledi, Kūh-ı Sepīd-i Muʿaẓẓamdan biri gelür, anda Ferāmerẕ bir cāzū sebebiyle varup bu Ḳattāl [170a/18] Zengī Ferāmerẕ'i öldirmiş ve her nesi var ise ẓabṭ itmiş, oradan ẓuhūr idüp Ḳāf'a varmış, vāfir dīv ʿaskeri [170a/19] kendüsine tābiʿ idüp öñine geleni tābiʿ iderek Hind'e gelmiş, bütün Hind'i İslām'a getürüp Rāy-ı Aʿẓam'ı cümle Hind [170a/20] şāhları ile kendüsine tābiʿ eylemiş, oradan Tūrān'a geldi, pederim Efrāsyāb ile ʿaẓīm çeng idüp Kāmūs-ı Keşānī [170a/21] ve Ġurguhey gibi ḫarīfleri birer sille ile yıḳdı ve yanında pehlevānlar vardır kim her biri yalñız bir memlekette belā vü ḳażā yeter, [170a/22] pederim Efrāsyāb'ı daḫı başup bütün Tūrān Türkistān şāhları ile ḍarb-ı destiyle kendüsine tābiʿ idüp [170a/23] murādı gelüp İrān'ı da bütün kendüsine tābiʿ idüp ve Rüstem'den daḫı ālāt-ı şāḥib-ḳırānī alup ʿāleme ṣāḥib-ḳırān olmaḳdır [170a/24] diyü nāmei yazup gönderdi, bāḳī cevāb nāmededir, didi, Kāvus bu ḫaberi eşidüp Peşeng ibn Efrāsyāb'dan evvelden [170a/25] daḫı ʿaḳlı yoḳdır, bir miḳdār bāzārı idi, şimdi hīc ḳalmadı, cān başına ṣıçrayup, nāmei oḳu görelim ey Selāmūn [170-b] [170b/01] ne yazmış, didi, Selāmūn da nāmei alup açup oḳıdı, mefhūm-ı nāme bu idi kim, yazmış dībāce-i nāme-i [170b/02] benām Ḥüdā ve ʿazze celle ʿalī mārmūr ḫoş ṭoyur ifrīde ḳılup cihān mülkin insān ile müşerref ve nūr-ı imān ile [170b/03] münevver eyledi, Sānipā benim ḳatımdan kim ḥālīyā rubʿ-i meskūndan ḫurūc iden ṣaḥib-ḳırān-ı ʿālem u keşende-i Ferāmerẕ ibn Rüstem [170b/04] ve Ḳattāl Zengī-i Merdüm-ḫūrem, sen kim İrān pādişāhı olan Kāvus-ı Kāmrān'sın, nāmem vüṣūl buldıḳda gerekdir kim [170b/05] āʿyān-ı devletiñle ḫaẓr olup ben daḫı ol ṭarafa vardıḳda üc ḳonaḳ istiḳbālime çıḳup gelüp hāk-i pāyime [170b/06] yüz süresiz, emrime, rām-ı ḥükmime fermān-ber olup baña tābiʿ olasın ve memālik-i İrān'ı benim menşūrum ile ẓabṭ [170b/07] idesin, ben de seni yine İrān diyārına kemā-fī-l-evvel üslūb-ı sābıḳ üzre şāh idüp dostuña dost [170b/08] ve düşmānıña maḥalinde cevāb virem, eger yoḳ diyüp ʿinād u muḫālefet eylerseñ dostuma ve sāʾir pehlevānlarıña [170b/09] miḳdārlarıñ bildürürem, zīrā deyyār yüz biñ er pehlevānıñ olup anlara dayanursañ, anlar benimle muḳāvemet idemezler, [170b/10] zīrā Ferāmerẕ benim ḍarbıma taḥammül idemeyüp ḫaẕer eyledim, ḫālā başı cüdāda degilmişdir, öñimçe çekilür gerekse Rüstem [170b/11] ve sāʾir pehlevānlarıñ Ferāmerẕ'den birḳac mertebe ilerü ola, anlara maġrūr olup kendüñe ʿöẕr eylemiyesin, ṣoñra seni [170b/12] ʿazl idüp yerine āḫarı pādişāh eylerim,

bir ḫoş fikr-i teʾemmül idüp aña göre ḥareket eyleyesin, ṣoñ pişmanlık [170b/13] fāʾide virmez, bildim bilmedim dimeyesin, vaḳtiñe ḥāẕr olasın, ʿöẕr-i bahāne ber-ṭaraf ġāfil mübāş, diyüp nāmei tamam [170b/14] etmiş, Kāvus nāmeden bu cevābları güş idince ḫavfa düşüp elin ovuşdurmaġa başladı, Selāmūn'a baḳup [170b/15] ayıtdı, ey dānā, neçe idelim yā Selāmūn nereye ḳaçalım, didi. Selāmūn ise ʿilm ḳuvvetiyle Ḳattāl Zengī Ferāmerẕ idügin [170b/16] bilürdi, dönüp Kāvus'a ayıtdı, ey pādişāh, elem çekme Yezdān-ı pāk saña Rüstem'iñ gibi bir ṣāḥib-ḳırān ʿaṭā eylemişdir kim [170b/17] dünyā ḥalḳı bir yire gelse cümlesine cevāb virmege ḳādirdir, Rüstem pādişāhım bikr geldi bikr gider, bir ferd aña ġālīb [170b/18] gelmez, ancaḳ ʿasker-i pādişāhlarıñ şehre yetdirsen daḫı eṭrāf eknāfa saña tābiʿ olan memālik-i maḥrūsaya nameler [170b/19] perākende idüp ʿasker cemʿ eyle ve ṣāḥib-ḳırān-ı ʿāleme ḫaber gönder, cümle pehlevānlar gelüp ḫāẕırlansun, didi, [170b/20] Kāvus daḫı tīz nāme inşā idüp meger Zābil Ḳalʿası diz-dārı Darāhūş Zāblī bir ḥiẕmet içün gelmiş-idi, [170b/21] ittifāḳ rāst gelüp Kāvus-ı Kāmrān nāmei Darāhūş Zāblī'ye virdi, var bu nāmei Rüstem'e vir didi, Darāhūş n'ola [170b/22] diyüp nāmei aldı ve raḫşına süvār olup ʿazm-i Zābul eyledi, Darāhūş gitdikden ṣoñra Kāvus nāmeler inşā etdirüp [170b/23] bir nāme Kābil'de Mihrāb Kāblī'ye gönderdi ve bir nāme Sistān'da Būrzū'ya gönderdi ve bir nāme Cihāngīr ibn Rüstem'e [170b/24] gönderdi, bir nāme Melik Şehrbān Şāh-ı Şīzā'ye gönderdi, bir nāme Sām-ı Geylānī'ye, işte ḥāṣılı İrān ülkesinde [170b/25] olan şāhlar ve kutvāllere daḫı vüzerālara nāmeler perākende idüp bütün gürz diyārına ḫaberler ve ḳāṣidler irsāl [171-a] [171a/01] eyledi ammā Derāhūş Zāblī Alġār ile Zābul'e geldi, Rüstem-i Zūrmend daḫı pederi Zāl-ı Zamān ve birāderi Zevvāre-i [171a/02] Dilīr ve ḳızları Bānū Güşāsb ve Āzer Bānū ve nebīresi Bījen ile Zābul'den yaʿnī Zābul'de oturup ʿişret eylerken [171a/03] ve Derāhūş Zāblī gelüp Rüstem'e buluşdı, Kāvus'ıñ nāmesin virdi, Rüstem alup müṭālaʿa eyledi, dimiş ki, yā Rüstem, [171a/04] Ḳattāl Zengī-nām bir ṣāḥib-i ḥurūc ẓuhūr idüp oġlıñ Ferāmerẕ'i helāk idüp başın cüdāya degmiş, öñine gelen [171a/05] memleket şāhların ḍarb-ı dest ile kendüye tābiʿ iderek Hind'e gelmiş, bütün Hind iḳlīmin daḫı Rāy-ı Āʿẓam'ı [171a/06] bile emrine rām idüp oradan Tūrān'a gelmiş ve daḫı Efrāsyāb'ı cümle begleri ile ṭutup cebrī kendüye [171a/07] müsāḫḫir eyledi, oradan şu siyāk üzre baña bir nāme yazup göndermiş, yanında Ecnās-ı Muḫtelife çoḳ ʿaskeri var [171a/08] imiş, imdi nāmem vüṣūlında bir an teʾḫīr eylemeyüp bu cānibe gelesin, eger tīz gelmez iseñ başım alup bir cānibe firar [171a/09] eylerim, dimiş, Rüstem

Kāvus'ıñ firār iderim didügine güldi, ammā Ferāmerz̲'iñ fevti ḫaberin eşidince āh idüp [171a/10] gözleri yaş-ile ṭoldı, hey dirīġ Yezdān-ı pāk, baña Ferāmerz̲ gibi bir pür-i güzīn iḥsān eylemişdi kim yirime ḳā'im [171a/11] olup menzilim boş ḳomaz diyü tefaḫḫur eylerdim, ʿāḳıbet felek-i āyīne de çoḳ gördi diyüp ʿaẓīm teʾessüf eyledi [171a/12] ve ayıtdı, olsun nā-bekār zengī, eger bu intiḳām yanıña ḳalursa ögünesin, didi, Zāl-ı Zamān olsun Zevvāre [171a/13] olsun bānūlar olsun Bījen olsun Ferāmerz̲'e ḳıyan Ḳattāl Zengī diyü kīn eylediler, āh elimize girerse diyüp [171a/14] diş bilemege başladılar, Rüstem ol demde fermān idüp on iki biñ ʿasker kendiniñ; on iki biñ ʿasker Zevvāre'niñ; üçer biñ ʿasker [171a/15] bānūlarıñ; yidi biñ ʿasker Bījen'iñ; üç biñ ʿasker Zāl-ı Zamān'ıñ ḥāṣılı ḳırḳ [171a/16] biñ ʿasker ḥaẓr olup bindiler, Derāhūş Zābul de muḥāfıẓ ḳoyup on biñ ʿasker ile ʿazm-i Belḫ eylediler, Belḫ'e [171a/17] geldikde Kāvus-ı Kāmrān istiḳbāl etdirüp Rüstem'iñ bār-gāhıñ Belḫ ṣaḥrāsına ḳurdılar, ʿasker ṭaşra ḳonup [171a/18] Rüstem pederi ve birāderi ve duḫterleri ile şehre girüp serāy-ı Kāvus-ı Kāmrān'a irdiler, dīvān-ı Kāvus'dan [171a/19] girüp yir öpdiler, bellü yirleri geçüp ḳarār eylediler, Kāvus-ı Kāmrān, ḫoş geldiñ yā Rüstem, didi, Rüstem, ḫoş [171a/20] bulduḳ pādişāhım, didikde Kāvus ayıtdı, yā Rüstem, şöyle bir zengī ẓuhūr eyledi, bütün Hind'i, Tūrān'ı ẓabṭ [171a/21] eylemiş, neçe olur bizim ḥālimiz, didi, Rüstem ayıtdı, elem çekme pādişāhım, Ḫudā kerīmdir, anıñ da ḳaydı görilür, el-hamdüli-llāh [171a/22] benim gibi ṣāḥib-ḳırāna māliksin, ne elem çekersin, diyüp biraz göñlin egledi, Kāvus da bār-gāhların ṭaşra çıḳarup [171a/23] Rüstem'e ẓiyāfetler eyledi, bu ṭarafdan ʿasker gelüp bir gün Nīmrūz Şāhı Melik Şāh geldi, Kābil Şāhı Mihrāb [171a/24] Kāblī geldi, Sām-ı Bel geldi, Ḫüsrev-i Ejderhā-bend geldi, Gürdezyān geldi, nāmeniñ biri daḫı Sistān'da Būrzū'ya [171a/25] varup Būrzū daḫı ḳırḳ biñ ʿasker ile bir gün gelüp ve ṣol ḳolda bār-gāhın ḳurup ḳarār eyledi, Zenge-i [171-b] [171b/01] Şāvrān geldi, oġlı Tenke ile Gurgīn Mīlād geldi, ḥāṣılı Kāvus-ı Kāmrān başına on kerre yüz biñ [171b/02] ʿasker cemʿ oldı ve müşāvere eylediler, maʿreke eylemege Ṣaḥrā-yı Belḫ ʿaskere teng gelür, bārī deşt-i Nehr-vān [171b/03] yine Ṣaḥrā-yı Belḫ'den vāsiʿdir diyüp Kāvus, Ṭavs-ı Sephīd'e fermān eyledi. ʿAskeri āgāh idüp andan bār-gāh-ı [171b/04] Kāvus'ı ḳaldırup Behmen-i Sistānī daḫı Rüstem'iñ bār-gāhın ḳaldırdı, el-ḳıṣṣa Belḫ öñinden göçüp deşt-i [171b/05] Nehr-vān öñine vardılar, ba'de bir ṭarafına ḳonup ḳarār eylediler ve Ḳattāl Zengī'niñ gelmesine muntaẓır oldılar, eẓīn-cānib [171b/06] Kāvus-ı Kāmrān Ferāmerz̲'iñ bu dem nāmesin oḳıyup Selāmūn Ḫekīm, elem çekme pādişāhım, Rüstem aña cevāb virir,

171b/07 didikde Kāvus-ı Kāmrān da Beşeng ibn Efrāsyāb'a ve Kāmrāne Vezīr'e ḫilʿat virüp Ṣarṣar-ı Sebük-bār'a cāʿizesin 171b/08 virdi ve ayıtdı, var Ḳattāl Zengī'ye söyle, bizden ol cānibe varır yoḳdur, Rüstem ile öyle çoḳ leşker ve ḳuvvet 171b/09 ṣāḥibi gelüp muḳābil olup Rüstem ḫāmın alup bal mumı gibi nerm eylemişdir, anı da eyler, diyüp cevābın virdi. Peşeng 171b/10 ve Kāmrān ve Ṣarṣar nāmeniñ cevābın aldılar, Kāvus öñinde temennā idüp divāndan ṭaşra çıḳup dīvlere süvār 171b/11 olup ber-hevā ʿazm-i Tūrān idüp az zamānda Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd'a gelüp ser-ā-perde-yi İskender-i Kübrā öñine endiler, 171b/12 Peşeng ve Kāmrān Vezīr ve Ṣarṣar içeri girdi, Ferāmerz̲ öñinde temennā idüp Kāvus-ı Kāmrān nāmeniñ cevābın naṣıl 171b/13 virdi ise ḫaberi öyle virdiler, Ferāmerz̲ ayıtdı, ḫoş imdi günāhı boynuna, diyüp yidi gün tedārük, 171b/14 sekizinci gün göçdür İrān diyārına, didi. Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest daḫı ʿaskerde münādīler nidā etdirüp ʿasker 171b/15 āgāh olup tedārüke başladılar, EfrāsyābḪān dahi tedārügin görüp yidi gün geçdi sekizinci gün çīn- 171b/16 seḥerden göçdür diyüp borılar çalınup ibtidā seksan biñ er-ile der-bend-i Ṣabā begleri Peleng-i Efgen Zırḫ- 171b/17 Pūş ve Pīr-i Efgen Evren-Gūş ḳalḳdı, ardınca ḳırḳ biñ er-ile Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest ḳalḳup ser-ā-perde-yi 171b/18 İskender-i Kübrā'yı ḳaldırup andan ṣoñra tertīb üzerine şāhlar ve begler gürūh gürūh ḳalḳup ʿazm-i İrān 171b/19 eylediler, aġarr ʿasker bir başdan ḳalḳup bir başa ḳonardı ve ḳonaḳları daḫı ıraḳ degil idi, bir gün Ceyḥūnī 171b/20 kenārına ḳondılar, üç gün oturaḳ idüp ʿaskeri Ceyḥūn'ı beş günde güc-ile ʿubūr eyledi, İrān yakasına 171b/21 geçüp yine oturaḳ oldı, andan Ferāmerz̲ Efrāsyāb'a ayıtdı, ey Şāh-ı Tūrān, şimdi bizim yolımız ḳanda gider, 171b/22 öñimizde ḳalʿadan der-bendden ne vardır, didi, Efrāsyāb ayıtdı, ey devletlü ṣāḥib-ḳırān, şimdi 171b/23 bundan yolımız ikidir, biri der-bend-i Sistān'dan geçer, ammā Sistān'da Rüstem'iñ bir nebīresi olur, adına Būrzī 171b/24 dirler, aṣlında Tūrān'da Depe Naḳşān dirler bir köyde ḫāṣıl oldı, ben bulup besledim, ammā ġayet acı ḳuvvete 171b/25 mālik oġlandır, diyüp Būrzū'yı medḥ eyledi ve biri Der-bend-i Surḫ-Ābād'dır anda daḫı Gürdez Pīr dirler bir pehlevān [172-a] 172a/01 vardır, anıñ bir oġlı ve bir ḳızı olurdı. Ferāmerz̲ ayıtdı, imdi öyle ise der-bend-i Sistān üzerine gideriz, 172a/02 eger ol Būrzī didüginiñ dilāver mānīʿ olursa anı da başup kendüme tābiʿ eylerim, ancaḳ bir kerre baḳılsa ol 172a/03 Būrzī orada mıdır, eger orada ise gidelir, eger kendi anda degil ise ṣāḥibsiz memleketi başmaḳ erlik degildir, 172a/04 der-bend-i Surḫ-Ābād'dan gideriz, didi. Ol dem ayıtdı, ḳanı Ḳarṭās, diyince, Ḳarṭās-ı Merdüm-ser gelüp zemīni pūs eyledi,

Ferāmerz ayıtdı, [172a/05] yā Ḳarṭās, var der-bend-i Sistān'ı gör, Būrzī anda mıdır, degil midir, bir ḫaber getür, didi. Ḳarṭās n'ola diyüp dem çeküp ṭarfet- [172a/06] ül-ʿayn içre der-bend-i Sistān'a vardı, ol maḥal kim Būrzū'ya Kāvus'dan nāme gelüp Būrzī ʿaskerin alup ḳalʿadan [172a/07] çıḳup ʿazm-i Belḫ eylemiş idi, Ḳarṭās bunı görüp döndi, yine leşkere geldi, Ferāmerz'e buluşup gördügi gibi naḳl [172a/08] eyledi, Ferāmerz ayıtdı, öyle ise ṣāḥibsiz diyārı başup geçmek merdlik degildir, der-bend-i Surḫ-Ābād'dan gidilsün, [172a/09] diyüp irtisi gün der-bend-i Surḫ-Ābād üzre göçdiler, Surḫ-Ābād'a yaḳın gelüp Hecīr ibn Gürdez, Ḳattāl Zengī ṣadedin [172a/10] eşidüp Gürd-āferid Hecīr'e, birāder, Ḳattāl Zengī'ye biz ḳarşu ḳomaḳ olmaz, zīrā Efrāsyāb gibi cebbār ḳuvvet-i kahra [172a/11] ṣāḥibi pādişāh kendüye ḍarb-ı dest ile tābiʿ iden nā-bekāra biz nice cevāb virebilüriz, ancaḳ bundan [172a/12] binüp, eyle şāha varup ḫaber idelim, eger Ḳattāl Zengī gelürse sen istiḳbāl idüp ser-fürū eylersin, elinden [172a/13] öyle ḫalāṣ olursın, didi ve gitdi, binüp Alġār ile çeşme-i Nehr-vān'a vardı, gördi ʿasker andadır, Kāvus-ı [172a/14] Kāmrān'a buluşup, Ḳattāl Zengī, der-bend-i Surḫ-Ābād'a geldi, didi ve oradan babası Gürdez yanında ḳaldı, berü cānibden [172a/15] Ferāmerz bir gün der-bend-i Surḫ-Ābād'a gelüp uġradı, ʿasker geçüp ṣaḥrāya ḳondı, Heçīr gelüp Ferāmerz öñinde temennā idüp [172a/16] Ferāmerz ṣūret-i muʿāmele-i tecāhülden gelüp kimsin diyüp sūāl eyledi, Hecīr kendüyi bildirdi ve bir miḳdār mākūlāt [172a/17] ḳısmından hediyye getürüp Ferāmerz āferīn idüp Hecīr'e ḫilʿat giyürdi ve getürdigi şeyi otuzı ḳadar iḥsān [172a/18] idüp üç gün ol yirde oturup eṭrāfdan zaḫīre getürenlere ikişer ḳat bahāsın virdi, reʿāyā [172a/19] duʿālar iderlerdi, dördinci gün ol menzilden daḫı ḳalḳup Ferāmerz ḫaberi ʿasker-i İrān'ıñ çeşme-i Nehr-vān [172a/20] ṣaḥrāsına geldiklerinden muḳaddem ḫaber almış idi, deşt-i Nehr-vān'a üç menzil ḳala bir laṭīf, vāsiʿ yire ḳondı, [172a/21] üç gün oturaḳ diyüp nidā etdirdi, andan dīvān idüp Feylesof Dānā'ya ayıtdı, rüstem'e daḫı bundan [172a/22] bir nāme gönderüp ālāt-ı ṣāḥib-ḳırānī kendüden isteyelim, bilürim ʿarz yıḳılup maġlūb olmadıḳça virmez, [172a/23] hele bir kerre isteyelim, ṣuc bizden gitsün, didi. Feylesof-ı Ekber n'ola diyüp bir mufaṣṣal nāme inşā eyledi, andan [172a/24] Ferāmerz'e virdi, Ferāmerz alup müṭālaʿa idüp begendi, ṭayy idüp üzerine ʿünvān-ı ṣāḥib-ḳırānesin urdı, [172a/25] andan Cihān-baḫş'ıñ yüzine baḳup ayıtdı, ey gözüm nūrı, ḳalḳ seni dedeñ Rüstem'e elçi naṣb eyledim, didi. Yanına [172-b] [172b/01] iki yüz ḳadar pehlevān ḳoşdı ve Ṣarṣar-ı Sebükbāy ve Ḳarṭās'ı ḳoşdı, Cihān-baḫş Şebrīz Tāzī'ye süvār olup [172b/02] Ḳarṭās ile Ṣarṣar rikābında iki yüz ḳadar

dilāver, ḳafasında ʿazm-i leşker-i İrān eyledi, ol gün gidüp bir menzilde [172b/03] ḳaldılar, irtesi gün deşt-i Nehr-vān'a irüp urdı, İrān'a girdiler, bār-gāh-ı Kāvus'a irüp dīvān [172b/04] ḳapusında kendin Cihān-baḫş ʿarż eyledi, bevvābān ve ser-hengān içeri girüp Kāvus'a ayıtdılar, pādişāhım, [172b/05] iki yüz nefer dilāver ile bir nev-civān dilāver geldi, rikābında bir dīv ʿayyārı ile bir beni ādem ʿayyārı var, elçiyim [172b/06] diyü içerü girüp size buluşmaḳ ister, didiler, Kāvus destūr virdi, Semek segirdüp ṭaşra çıḳdı, Cihān- [172b/07] baḫş'ı gördi, hemān, Ferāmerz̲'e beñzer Ferāmerz̲'e, ne pek müşābeheti var, didi ve daḫı kim olduġını bilmez Cihān-baḫş , [172b/08] Kāvus diyü anında görmiş yoġ-idi ve Ṣarṣar'ı gördi. On sekiz arış ḳaddi var, ammā öyle mühībdir kim [172b/09] yüzine baḳılmaz, Sīmāb-ı Ṣabā-reftār ile Ṣaġād ʿAyyār da çıḳup Ṣarṣar'ı gördiler ve Sīmāb-ı Ṣabā-reftār Ḳarṭās'ı [172b/10] gördi, Ferāmerz̲'iñ çāh-ı Ḳahramān'dan ḫalāṣ eyledügi Ḳarṭās'dır, taʿaccüp eyledi, bunlarıñ öñlerine düşüp [172b/11] ʿayyārlar Cihān-baḫş'ı pehlevānlar ile alup içerü Kāvus-ı Kāmrān öñine getürdiler, Cihān-baḫş taḫt öñine [172b/12] gelince yir öpdi, andan vardı Rüstem'iñ dest-i dāmenin öpdi ve ḳoynından nāmesin çıḳarup taʿẓīm [172b/13] ile Rüstem'e ṣundı, Rüstem bu kere Cihān-baḫş'ıñ yüzine baḳup ayıtdı, ey elçi beg, bu seniñ ādāb u erkānı [172b/14] icrā eyledügine göre uymadı, yoḫsa bu ḳāʿidei bilmez misin, nāmei pādişāhlara virirler, bāña ne virirsin, didi, [172b/15] Cihān-baḫş gülüp ayıtdı, ey devletim dede, bu nāmede pādişāha müteʿalliḳ aṣlā bir ḥurūfı yoḳdır, bu nāme [172b/16] ancaḳ sizedir, diyince Rüstem tekrār Cihān-baḫş yüzine baḳup ayıtdı, ey nev-civān, sen kimsin, bāña ne baḳarsın [172b/17] ve ʿaynı oġlım Ferāmerz̲'e beñzersin, ṣaḳın anıñ siz oġlı olmayasın, didi, Cihān-baḫş ayıtdı, belī [172b/18] ey devletim dede, ben Ferāmerz̲'iñ oġlıyım, didi, Rüstem ayıtdı, sen bu Ḳattāl Zengī'niñ yanında ne ararsın, huṣūṣā [172b/19] babañı öldürmiş, didi, Cihān-baḫş ayıtdı, devletim dede, bāña ol zamānki Beni Şemāme Cāzū siḥr ile [172b/20] giriftār idüp cezīre-i Bāġ-ı İrem'e, ḳalʿa-yı Merdüm-ribā'ya iletdi, pederim Ferāmerz̲ gelüp cāzūyı öldirüp [172b/21] beni ḫalāṣ eyledi, ṣoñra Pīrān Nerre kendin uyur iken ḳapup Kūh-ı Sepīd'e iledir, pederim Ferāmerz̲ Sepīdān Nerrei [172b/22] helāk idüp Sepīd-i Aʿẓam Şāhı Muṭṭahar Şāh'ıñ oġlın ve ḳızın ḫapisden ḫalāṣ idüp anlar ile ḳalʿa-yı [172b/23] Sepīd-i Muʿaẓẓam'a varup ḳızı alur, ṣoñra bizi daḫı daʿvet eyledi, vardıḳ ol eṣnāda bu Ḳattāl Zengī ẓuhūr [172b/24] eyledi, ben ṣāḥib-ḳırānım, İrān'a giderim, anda Rüstem var imiş, varup selefimizden geçen ṣāḥib-ḳırānların ālātı [172b/25] anda imiş, alsam gerek diyüp pederim Ferāmerz̲ daḫı varup

imtiḥān olurım diyü gitdi, ammā zengī yavuz nā-bekār imiş, **[173-a]** [173a/01] pederim ḍarb ḫarbine ṭāḳat getüremeyüp üstüḫānları ḫurd olur, Ḳattāl Zengī başın kesüp geldi, bizi cümle [173a/02] ḍarb-ı dest ile ġalebe idüp pederimiñ raḫşın ve ālātın ve dārātın ẓabṭ eyledi, baña rū-yı dīl gösterüp, [173a/03] dünyā ve āḫiret oġlım ol, didi. Ben de gördim ḥükm ġālibiñdir, neçe ideyim, çünki murādı bunda gelmeñ, işte böyle [173a/04] gidüp İrān'a vardıḳda didim yanında ḳalurım diyüp geldim, şimdi nāmesiniñ cevābı ne ise virüp bunda [173a/05] gelürim didi, Rüstem bu cevābı eşidüp tekrār Ferāmerẕ içün aġladı ve derūnī Ḳattāl Zengī diyü Ferāmerẕ'e kīn [173a/06] baġladı, bundan ṣoñra Rüstem nāmeniñ mührin giderüp Selāmūn Ḥekīm'iñ eline virdi, Selāmūn Dānā [173a/07] ayaġa ṭurup nāmei ḳırā'at eyledi, mefhūm-ı nāme, ben ki Ḳattāl Zengī'yim, sen kim nesl-i Ḳahramān'dan İrān ṣāḥib-ḳırānı [173a/08] olan Rüstem'sin, oġlıñ Ferāmerẕ üzerime gelüp elbetde seniñle çeng idüp imtiḥān olurım didi, ḍarb-ı [173a/09] gürzime üstüḫānları ṭāḳat getürmeyüp ḫurd oldı, ammā eşitdim selefden geçen ṣāḥib-ḳırānlarıñ ālātı [173a/10] var imiş sende, nāmem vüṣūlunda ol ālātı nebīreñ Cihān-baḫş ibn Ferāmerẕ ile baña gönderesin, kendin [173a/11] daḫı gelüp öñimde ser-fürū idesin ve el arḳası perde idesin ve Gürşāsb-ı Āhen-dest ṣandalīsin [173a/12] teslīm idesin, ben de seni dünyā ve āḫiret pederim idüp Zābil'i yine saña tābīden arpalıḳ idüp küllī riʿāyet [173a/13] eyleyim, eger yoḳ dirseñ vaḳtiñe ḥāẓır olasın, ḍarb-ı dest-ile daḫı alurım, hemān ʿırżıñ yıḳuldugı ḳalur, [173a/14] diyü nāmesin tamām eylemiş, Rüstem nāmei Selāmūn Dānā'dan alup ayıtdı, al yā Cihān-baḫş , nāmei var ol zengīye [173a/15] söyle, anıñ başına ṣovuḳ geçmiş, ben anı böyle söz ile almadım, yalñız varup Kūh-ı Elbez'de Keyḳubād ile döğüşe [173a/16] döğüşe getürdim, dedem Ḳahramān Ḳātil bu ālātı baña ısḳāṭ eyledi, eger ālātı ṣāḥib-ḳırānī ḥaceti ise benimle [173a/17] meydāna çıḳup imtiḥān olur, arḳamı yire getürebilürse alur, başım kesüp, ālātı üzerimden ṣoyup alur, [173a/18] yoḫsa bir vechle ġayrı yüzden mümkin degildir, didi. Andan Cihān-baḫş'a iḳlīm-i ḫarācı deger bir ḫilʿat [173a/19] giyürdi ve Ṣarṣar'a ve Ḳarṭās-ı Merdüm-ser'e cā'izelerin virüp gönderdi, ancaḳ ayıtdı, yā Ḳarṭās, saña ne oldı kim [173a/20] varup bir zengīye bende oldıñ, didi. Ḳarṭās duʿā idüp ayıtdı, devletlü ṣāḥib-ḳırān, bilürsin ben Esmā'ya [173a/21] bağlıyuyız, Esmā'mız her kimiñ ẓabṭına girdiyse żarūrī biz aña ḫiẕmet eyleriz, didi. Rüstem ġayrı muḳayyed olmayup [173a/22] ol ikinüz pehlevān kim Cihān-baḫş Cihān-ārāile bile gelmişler idi, cümlesine ḫilʿatlar virüp andan Cihān- [173a/23] Baḫş yirinden ḳalḳup yine vardı, Rüstem'iñ elin öpdi ve Kāvus-ı Kāmrān'ıñ öñinde

yir öpdi, dīvāndan ṭaşra [173a/24] çıḳdılar, raḫşlarına süvār olup ʿazm-i Surḫ-Ābād eylediler, Cihān-baḫş gidince Rüstem dönüp beglere ayıtdı, [173a/25] ey begler, ṣaḳınıñ Ḳattāl Zengī'niñ çengine heves eylemeñ, zīrā oġlım Ferāmerz̲'e ġālib gelen pehlevān çoḳ metīn pehlevāndır, [173-b] [173b/01] diyü tenbīh eyledi, Rüstem'iñ böyle sözünden Cihāngīr ve Bānū Güşāsb ve Āzer Bānū ve Pījen ve Gurgīn Mīlād [173b/02] ve Raḥām ve Kejāde yidi nefer dilāver gücenüp birazdan dīvān daġıldıḳdan ṣoñra bu yidi nefer kimse bir yire gelüp, [173b/03] ne dirsiñiz Rüstem'iñ Ḳattāl Zengī ḥaḳḳına söyledügi söze, kānā dimek ister kim sen Ḳattāl Zengī'niñ ḥarīfi degilsiñiz, [173b/04] yoḳ yire ʿırżıñızı yıḳdırmañız, didi. Geliñ siziñle şikār bahānesiyle Ḳattāl Zengī cānibine gidelim, eger tenhā bulursak [173b/05] belki fırṣat bulup yā bende çekeriz veyaḫūd başın keseriz, işte medḥ eyledügiñiz zengī bu mıdır diyü Rüstem'e ʿarż [173b/06] idüp nām ṣāḥibi olurız, maʿnen Ferāmerz̲'iñ daḫı intiḳāmın almış olurız, didi. Bunlarıñ yidisi bu söz üzerine [173b/07] ittiffāḳ idüp Ferāmerz̲'iñ gelecegi ṭarafa gitdiler, ammā rāvī aydır Cihān-baḫş gitdikden ṣoñra Ferāmerz̲ bir gün daḫı eglenüp [173b/08] irtesi gün ol menzilden ḳalḳup bir menzil daḫı gelüp ḳondı kim çeşme-i Nehr-vān'a ere, yatı ḳaldı ol ḳonaḳda [173b/09] oturaḳ eyleyüp Ḳehḳeşān'a tenbīh eyledi, ġayrı bundan ʿasker alayı düzüp elbetde İrānīler bizim alayımız temaşaya [173b/10] ṭururlar, her kimin raḫşı ve ālātı alçaḳdır gelsin cebhe-ḫāneden ālāt-ı raḫşlar alsun diyüp sipāriş eyledi [173b/11] ve kendi şikāra binüp göñli isteyen gitsün didi. Cihān-baḫş da bindi ve baʿżı sefāsı olan pehlevānlardan [173b/12] binüp deşt-i Nehr-vān'a ṭoġrı şikāra gitdiler, Ferāmerz̲ biraz gidüp nā-gāh öñinden bir āhū pür-tāb eyledi, Ferāmerz̲ [173b/13] Ḳuṭb'ı sürüp irişdi, nīze ile āhūyı urup yıḳdı, Ṣarṣar irüp boġazladı, eline alup yine Ferāmerz̲'iñ [173b/14] rikābına geldi, biraz gidüp bir āhū daḫı pür-tāb eyledi, bu kerre Ferāmerz̲ el tīr ü kemāna urup bir ḥadeng-i çiger-dūzı [173b/15] baḫr-i kemāna vażʿ idüp āhūyı nişāne aldı, göz ḳulak demren ṭırnaḳ tīre iç ḳabżadan güşād virdi, ḥadeng [173b/16] ḫaṭā eylemeyüp āhūyı urdı, āhūnıñ ḳıçı başından aşurı gitdi, Ṣarṣar-ı Sepük-pār irüp ol āhūyı da boġazladı, [173b/17] parmaġına ṭaḳdı, biraz daḫı gidüp bir laṭīf seyrān-gāha geldiler, Ferāmerz̲ Ṣarṣar'a ayıtdı, şol yirde şol āhūları [173b/18] kebāb ve bir miḳdār bāde nūş idüp defʿ-i sevdā idelim, diyince bunlar ol araya inüp Ṣarṣar āteş yaḳub [173b/19] āhūları kebāb eyledi, baʿde meydāna kebāb ve bādei getürüp Ferāmerz̲ bir miḳdār kebāb ve baʿde bāde nūş idüp [173b/20] böyle zevḳ-i sefā iderken Cihān-baḫş Cihān-ārāda şikār iderek pederiniñ ʿişret eyledügi yire geldi, ammā eline [173b/21] bir

şikār girmeyüp geçüp gitdi ve lā-büdd bende bir şikār bulurım diyü Cihān-baḫş da şikār aramaḳda, biz gelelim yidi [173b/22] nefer İrān pehlevānlarına rāvī-i üstād eyle naḳl u beyān eyler kim Cihāngīr ve Bānūlar ve Bījen ve Gurgīn, Raḫām ve Gürāẕe, [173b/23] bu yidi nefer dilāverler varalım bir ṭarīḳ ile Ḳattāl Zengīi yā ṭutalım veyaḫūd başın kesüp Rüstem'e getürelim, ṣāḳınıñ [173b/24] çengine heves eylemeñ, sizi şöyle ider böyle ider diyüp, bize ḳorḳu virdigin zengī bu mıdır diyelim diyüp [173b/25] bunlar şikār bahānesiyle ʿaskerden ayrılup Surḫ-Ābād ṭarafına çekilüp gitdiler, ammā bunları Sīmāb ʿAyyār görüp, [174-a] [174a/01] murādları ne ola, bunlarıñ arasında meşveret var, diyüp ḳafalarına düşdi, bunlar Surḫ-Ābād yolın ṭutup gitdiler, [174a/02] Sīmāb-ı Reftār bildi kim bunlar Ḳattāl Zengī ḳaṣdı ile gitdiler, ṭabān ḳaldırup bunlarıñ ḳafalarına düşdi, uġur [174a/03] ola ey dilāverler diyince bunlar dönüp baḳdılar, gelen Sīmāb ʿAyyār'dır, merḥabā yā Sīmāb, ḳanda gidersin bu ṭarafa, [174a/04] yoḫsa seni bir ḫiẕmete mi gönderdiler didiler. Ṣarṣar ayıtdı, yoḳ hemān sizi görüp geldim, ammā sizler ḳanda gidersiñiz, [174a/05] didi. Bunlar ayıtdılar, ḳanda gitsek gerek, ilerüde şikār çoḳ, şikār içün gideriz, didiler. Sīmāb gülüp ayıtdı, [174a/06] ilerüde şikārlar heb tellidir, ele girmesi müşkilçedir, meger tedbīr ile ala gitüresiz, didi, bunlar Sīmāb'ıñ bu nükte- [174a/07] āmīz cevābın eşidüp mülāḥaẓa eylediler kim Sīmāb-ı Ṣabā-Reftār kendüleriniñ murādların duydı, bu nükte-āmīz [174a/08] cevābları anıñçün söyler, hemān Deli Bānū ayıtdı, n'eylersin ʿayyār, sözin ṭoġrısı budur kim bizim murādımız varup [174a/09] Ḳattāl Zengīi ala getürmekdir, sen de bizim ile böyle gider misin, eger Ḳattāl Zengīi bize tenhā bir yere çıḳarabilürsek her [174a/10] birimiz saña birer kīse altun virelim, didi, hemān bize tenhāda göster didiler, Sīmāb ʿAyyār daḫı ṭamaʿ düşdi ve hem [174a/11] Ferāmerẕ'i öldürdüginden gūyā Ḳattāl'a derūnından kīn itmiş-idi, hele göñli oldı bunlarıñ rikābına düşüp bunlar [174a/12] çekilüp gitdiler, ammā hem giderler ve hem şikār iderlerdi, ḥikmet-i Ḫudā giderken Gurgīn'iñ öñinden bir āhū pür-tāb idüp [174a/13] bunlarıñ uġurlarına uġradı, hemān Gurgīn el tīr ü kemāna urup bu āhūnıñ ardına düşdi, Gurgīn ḳafasından [174a/14] Gorāze düşdi, ardınca Raḫām düşdi, anıñ ardınca Pījen gitdi, anıñ ardınca Delī Bānū, anıñ ardınca Āzer Bānū daḫı ardınca [174a/15] Cihāngīr ibn Rüstem yüridi, Sīmāb ʿAyyār da Cihāngīr'iñ rikābında gitdi, ammā eẕīn-cānib bu ṭarafdan Rüstem dīvāna geldi, [174a/16] cümle pehlevānlar geldi, yidi nefer pehlevān gelmedi, Rüstem ayıtdı, bunlar niçün gelmedi, diyü suʾāl eyledi, ammā Semek ʿAyyār Deli [174a/17] Bānū'nıñ çadırına geldi, suʾāl eyledi, ġulāmlar ayıtdı, anlar

yidi nefer kimesne müşāvere idüp gice ḳalḳup gitdiler, [174a/18] ammā bilmeziz ḳanda gitdiler, didiler, ammā gelüp ḫaber virdi, Rüstem ḥiss eyledi kim Ḳattāl Zengī ṭarafına gitdiler, cümlesiniñ [174a/19] çadırların dolaşup oradan dīvān-ı Kāvus-ı Kāmrān'a geldi, Rüstem, çadırlarına gitdim, yoḳdır, didi. Rüstem'iñ [174a/20] cevābın eşidüp ayıtdı, ḫayır, anlar ittifāḳ idüp yidisi birden gice gitmişlerdi, Rüstem, ʿacabā ḳanda gitdi ola, [174a/21] didikde Semek ʿAyyār gülüp, bellü yā gitdikleri, dün Ḳattāl Zengī'niñ çengine heves eylemeñ diyü tenbīh eylemediñ mi, besbellü [174a/22] güçendiler, ittifāḳ idüp gitdiler, varup Ḳattāl Zengī ile çeng idüp bir iş göreler, didi, Rüstem, gerçek didiñ [174a/23] yā Semek taḥḳīḳ, nā-bekārlar ol ṭarafa gitdiler, diyüp at görk eyledi, Ebreş-i Gül-endām'ı ḫażr eylediler, Rüstem süvār [174a/24] oldı, Semek ʿAyyār'ı rikābına aldı, Alġār ile Surḫ-Ābād cānibine çekilüp gitdi, işte Rüstem gele ṭursun biz gelelim [174a/25] Gurgīn Mīlād'a, āhūnıñ ardına düşüp āhūyı ırāḳ idi, hemān bir ḫadeng-i baḥr-ı kemāna ḳoyup iç ḳabżadan küşād **[174-b]** [174b/01] virdi, ḫadeng gerçi gelüp āhūnıñ ṣırtından urdı, ammā ırāḳdan gelmek ile yufḳa urup āhū yıḳılmadı, [174b/02] ḫadengi daḫı alup ḳarşuda bir püşte görinürdi, aña çıḳup öte yüze indi, Gurgīn daḫı ḳafasınca ṭolı [174b/03] dizgin ol püşteye çıḳdı, meger Cihān-baḫş daḫı öte yüzden şikār arardı, kendüye ayıtdı, hey meded, bu gün [174b/04] baḫtımıñ darlıġına rāst gelüp şüzmān oldı, bir şikār bulamadım diyüp durırken anı gördi, bu püşteden [174b/05] berü bir āhū inüp gelür, Cihān-baḫş şād olup el ḫadenge urdı, ḫadeng āhūyı urup āhūnıñ ḳıçı başından [174b/06] aşurı gitdi, Cihān-baḫş inüp āhūyı aldı, hemān boġazladı, gördi ġulāmlar da girüde kendi fitrākine [174b/07] beste eyledi, ammā Gurgīn ırāḳdan gördi, bir süvār āhūyı yıḳup ve at sürüp vardı, aldı, hemān Gurgīn [174b/08] at sürüp Cihān-baḫş'ıñ üzerine vardı, ḫayḳırup ayıtdı, ey nā-bekār, bıraḳ āhūyı, o şikār benimdir, diyüp [174b/09] yaḳın gelince gördi kim Cihān-baḫş'dır, tecāhülden gelüp, vir āhūyı, didi, Cihān-baḫş gördi bir zengī pehlevānı, [174b/10] ammā kendi ʿaskerlerinden degil, bildi kim İrān ʿaskerindendir, Cihān-baḫş virmedi, Gurgīn el gürze urup irişdi, [174b/11] Cihān-baḫş'a bir gürz urdı, Cihān-baḫş gürzin berāber virüp menʿ eyledi ve Gurgīn'e on ikinci ḳırāṭından [174b/12] gürzin żabṭ idüp bir ḍarb öyle urdı kim Gurgīn menʿ idemeyüp yıḳıldı, bu maḥalle dek Gorāze gelüp irişdi, [174b/13] gördi Cihān-baḫş Gurgīn'i yıḳmış, ayıtdı, ey nā-bekār oġlan, sen misin ol pehlevānı yıḳan, diyüp bir gürz urdı, Cihān- [174b/14] Baḫş anıñ da gürzin menʿ idüp bir ḍarb-ile Gürāz'ı da ālūde eyledi, Raḥām gelüp irişdi, Cihān-baḫş'a bir ḍarb [174b/15] ḫavāle eyledi, Cihān-baḫş

anıñ da ḥamlesin menʿ idüp bir ḍarb ile ālūde eyledi, hemān Bījen ḥayḳırup Cihān-baḫş'ıñ [174b/16] öñin aldı, ayıtdı, ey yabān oġlanı, sen misin bu dilāverleri böyle eyleyen, diyüp el nīze-i cān-sitāne urdı, irişdi [174b/17] Cihān-baḫş'a bir nīze urdı, Cihān-baḫş siper ḳapup Bījen'iñ nīzesine siper berāber virüp menʿ eyledi, ammā Cihān- [174b/18] Baḫş gördi bunlar gibi degildir Bījen, nīzesin żabṭ idüp geçüp gitdi, öteden dönüp el gürze urdı [174b/19] ve irüp Cihān-baḫş'a bir ḍarb ḥavāle eyledi, Cihān-baḫş yine gürz berāber virüp menʿ eyledi, nevbet Cihān-baḫş'a [174b/20] gelüp ol dem nīzesin eline alup, irişüp Bījen'e bir nīze ḥavāle eyledi, Bījen siper berāber virüp yalman nīze āyīne-i [174b/21] siperi pūs eyledikde Bījen'iñ ḳolları bükilüp siper gögsine ḳapandı, ne ḥāl ise ḳoltuḳ altından yol gösterüp [174b/22] Cihān-baḫş geçüp gitdi, ser-i meydāna vardı, öteden dönüp nīzesin zemīne zerk idüp el gürz-i girāne [174b/23] urdı, Bījen gürz berāber virdi, arḳaya aldı, gerçi menʿ eyledi, ammā gözleri fal ṭaşı gibi açıldı, ḥāṣılı [174b/24] bunlar gürz gürze oldılar, ammā ġulāmlar Cihān-baḫş'ıñ ḳafasında ṭurup birbirlerine ayıtdılar, bunlarıñ girüsi [174b/25] çoḳ gitdikçe birer ikişer geliyorlar, ṣoñra bir ḫaṭā olur da Ḳattāl Zengī baña niçün ḫaber eylemediñiz diyü bize ʿitāb eyler, diyüp [175-a] [175a/01] biri Ferāmerz̤'iñ oturdıġı ʿişret-gāha gelüp Ṣarṣar'a aḥvāli bildirdi, Ṣarṣar da bunı Ferāmerz̤'e söyledi, Ferāmerz̤ [175a/02] bunı eşidüp cān başına şıçradı, zīrā İrān pehlevānların ḥālin bilürdi, hemān yerinden şıçrayup Ḳuṭb-ı Āteş- [175a/03] dem'e süvār oldı, Ṣarṣar'ı rikābına aldı, işte Cihān-baḫş Bījen ile çeng eyledügi yere geldiler, ammā Bījen [175a/04] Cihān-baḫş'ıñ gürzi ḍarbından ʿāciz olup hemān gürzi ṭarafıyla ḳodı ve el tīġe urup ġılāfından [175a/05] ʿuryān eyledi, irişüp Cihān-baḫş'a bir tīġ ḥavāle eyledi, Cihān-baḫş bu ḥāli görüp evvelde gürzin [175a/06] bıraġup siper ḳapup berāber virince Bījen ʿilm-i tīġde māhirdir, Ferāmerz̤'den taʿlīm etmiş idi, tīziyye çapiklik ile tīġi [175a/07] irişdirdi, Cihān-baḫş'ıñ omuzı başına bir zaḫm-ı şedīd urdı, Cihān-baḫş daḫı Bījen'e bir tīġ urup [175a/08] bir sürre miḳdārı zaḫm urdı, ammā Cihān-baḫş'a ḳolı ʿamelden ḳaldı, bu maḥal Ferāmerz̤ de gelüp irişdi, gördi [175a/09] Cihān-baḫş ile Pījen ḳılıc ḳılıca olmış, Cihān-baḫş'ı zaḫmdār eylemiş, tekrār ḳılıc ḥavāle eyledi, Ferāmerz̤ ayıtdı,[175a/10] çek eliñ ey nā-bekār, ḫaṣmıñ benim, diyüp yıldırım gibi irüp ikisiniñ arasına girdi, Bījen, nā-bekār zengī sen misin [175a/11] benim zaḫm-ı ḫurde şikārım alan, diyüp çevirüp tīġi Ferāmerz̤'e ḥavāle eyledi, Ferāmerz̤ gördi, hemşīreleri [175a/12] ile birāderi Cihāngīr daḫı gelmişler, ṭurup temāşā iderler, Ferāmerz̤ hemān el ṣunup ayıtdı, ey nā-ḫalef oġlan, [175a/13] merd olan merde ḳılıc

çeker mi, diyüp beliñden ḳavrayup öyle ṣıḳdı kim Bījen'iñ parmaḳları açılup [175a/14] tīġ elinden düşdi, andan sīnesine bir mūşt urup Pījen'iñ dem-i nefesi sīnesinde bend olup ayaḳları [175a/15] rikābdan boşanup derāz-ber-derāz zemīne naḳş oldı, hemān Delü Bānū'nıñ olanca ʿaḳlı gidüp ayıtdı, hāy [175a/16] nā-bekār zengī, sen misin benim oġlumı ol ḳıyāfete ḳoyan, diyüp at sürüp irişdi, Ferāmerz̧'e bir el arḳası [175a/17] urdı, Ferāmerz̧, Bānū Güşāsb'ıñ sillesin bilür, iki ellerin ḳarşu ṭutdı, ammā ellerinden ḳayup sīnesine uġradıḳda [175a/18] Ferāmerz̧ oḫ diyüp oġındı, hemān Delü Bānū murād eyledi kim düvāline el ura, Ferāmerz̧ ayıtdı, çek elin nā-bekār [175a/19] diyüp Bānū'nıñ başına bir mūşt öyle urdı kim Bānū'nıñ başı enār gibi iki şaḳ oldı, Deli Bānū āh idüp raḫş-ı [175a/20] gerdānın ḳoca düşdi, hemān Āzer Bānū at sürüp Ferāmerz̧'e bir ḍarb urdı, Ferāmerz̧ gürz-i İskender-i Kübrā'yı [175a/21] berāber virdi, Āzer Bānū'nıñ gürzin āsān menʿ eyledi ve gürz-i İskender ile bir ḍarb öyle urdı kim Bānū [175a/22] raḫş boynına ḳapandı, Ferāmerz̧ yek-meyc üzre dönüp Āzer Bānū'yı bir kerre düvālinden ṭutup neçe kim zūr [175a/23] eyledi ise raḫşından ayırup ḳolına aldı ve ḳarşu baḳdı, ne gördi, Rüstem gelmiş Semek ʿAyyār ile, kendüniñ [175a/24] çengin temāşā eyler, Āzer Bānū'ya baḳup ayıtdı, bu ḳız imiş, diyüp yine raḫşına ḳodı, Cihāngīr Sīmāb ile Rüstem'i [175a/25] gördiler, bunlar alup yüriyüvirdiler, Rüstem'e görinmediler, ammā Rüstem ise cümlesin gördi, hemān Ebreş-i Gül-endām'ı **[175-b]** [175b/01] sürüp Ferāmerz̧'iñ öñine geldi, ol altı nefer kimsei āzār idüp, bre nā-ḫalefler, n'eylerim, Ḳattāl Zengī sizi helāk [175b/02] eylemedi, eger öldürse ḥaz̧z̧iderdim, diyüp bunları azarladı, bunlar geldikleri ṭarafa ṭutup kös kös çekilüp [175b/03] gitdiler, Rüstem Ferāmerz̧'e, ʿaşḳ olsun yā Ḳattāl Zengī, didi. Ferāmerz̧ daḫı, merḥabā pehlevān, sizler kimsiñiz, didi, yoḫsa [175b/04] küstāhlıḳ olmasun Rüstem didikleri server siz misiz, didi, Rüstem ayıtdı, belī benim, ammā n'eylerim yā Ḳattāl, şu nā-ḫaleflere [175b/05] bir eyüce miḳdārların bildirüp veyāḫūd ḳatl eylemediñ, eger ḳatl daḫı eyleseñ ḥaz̧z̧ iderdim, didi, ammā Rüstem [175b/06] Ferāmerz̧'e baḳdıḳca Rüstem'iñ derūnına bir muḥabbet ʿāriż olup oġlun öldürmiş ḳanlusı iken bulsa cānına [175b/07] ḳoyacaġı geldi, taʿaccüp idüp bu zengīye böyle muḥabbetneden gelür, ẓāhir merd-i meydān u ṣāḥib-i şecāʿat bir er [175b/08] olduġundan bu muḥabbet ẓuhūr eyler didi, dönüp Ferāmerz̧ ayıtdı, ey server, buyuruñ şunda ḥāżır şarāb u kebābımız [175b/09] var, biraz ṣoḥbet idelim, maʿnen diñlenelim, didi, Rüstem de muḫālefet itmeyüp daʿvete icābet idüp kendi [175b/10] bunlar varup olʿ işret-gāha indiler, biraz ṣoḥbet idüp Ferāmerz̧ Rüstem'e

ayıtdı, niçün nāmem ile ʿāmil [175b/11] olup ālāt-ı ṣāḥib-ḳırānı göndermediñ, didi, Rüstem ayıtdı, ey pehlevān, ol ālāt öyle gönderilmez, māniʿ [175b/12] degildir, hemān meydāna çıḳar baba oġul gibi seniñle imtiḥān olurız, eger arḳamı yire getürebilürseñ veyāḫūd [175b/13] pāylarım zemīnden kesebilürseñ ol zamān bī-minnet alursın teklīfsiz, didi, bu aralıḳda Cihān-baḫş'ıñ [175b/14] zaḥmına merhem-i Süleymānī urup bend eylediler, eṣnā-yı ṣoḥbetde Rüstem Ferāmerz̤'e ayıtdı, yā Ḳattāl Zengī, elbetde gelüp muḳābile [175b/15] ḳondıḳda alay gösterseñ gerekdir, lakin senden ricāmız budur ki seniñ pehlevānlarıñ bilür bir ādem bize gönderüp [175b/16] pehlevānlarınıñ ism-i resmi ile bize ḫaber virsün, bizler de naṣıl pehlevāndır bilelim, didi, ol dem Ferāmerz̤ ayıtdı,[175b/17] baş üzerine yā Rüstem, saña bir ādem gönderem ki bütün pehlevānlarım ism-i resmiyle sizlere taʿrīf eylesün, işte yine [175b/18] seniñ nebīreñ olan Cihān-baḫş var, anı gönderem siziñle olsun ve hem bütün pehlevānları aṣlı ile bilür, [175b/19] size taʿrīf eylesün, didi, Rüstem de ḫaẓẓ idüp biraz daḫı oturup baʿde ḳalḳup Ferāmerz̤'e vedāʿ idüp [175b/20] Ebreş'e süvār olup gitdi, ammā Semek ise Ṣarṣar-ı Sebük-bār ile yārān olup berāber oturup saz çalarlardı, [175b/21] birbirine tefāvüd idemediler, ḫāṣılı Rüstem, Semek ile çekilüp gitdi, ṣoñra Ferāmerz̤ daḫı ḳalḳup [175b/22] ser-ā-perdeye geldi, andan Cihān-baḫş'a ayıtdı, ey gözüm nūrı, seni dedeñ Rüstem'iñ yanına göndersem [175b/23] gerek, ḳaçan alay ile ben geçdikde pehlevānlarıñ ismin ve pādişāhları birer birer taʿrīf eyle, didi, bu kerre [175b/24] Cihān-baḫş Cihān-ārā'nıñ yanına Ḳarṭāṣ-ı Merdüm-ser'i ve yidi nefer āʿvānı ile ḳoşup Ḳarṭās'a ayıtdı, [175b/25] imdi yā Ḳarṭās, sen bunı dedesi Rüstem ibn Zāl'a teslīm idüp sen yine ʿavdet idüp gel, didi. [176-a] [176a/01] Ḳarṭās-ı Merdüm-ser daḫı, n'ola devletlü sāḥib-ḳırān, diyüp Cihān-baḫş Cihān-ārādaḫı lālaların alup ve beş [176a/02] on ḳadar ġulām aldı ve raḫşına bindi, Ḳarṭās ve yidi āʿvānı ile rikābına düşüp ʿazm-i deşt-i [176a/03] Nehr-vān eyledi, Ferāmerz̤ tekrār Ḳahḳaşān'a tenbīh eyledi, ʿaskerde atı olmıyan ve ālātı olmıyan gelüp [176a/04] at ve ālāt alup donandı, Ḳahḳaşān şāhları tertīb idüp evvel sen ḳalḳ, ṣoñra siz daḫı diyüp [176a/05] ṣıraların taʿyīn idüp her pehlevān muḳaddem ḫiz̤met etdikleri şāhlarıñ taḫtı öñince gideler, [176a/06] Rüstem'iñ berāberine vardıḳda pehlevānlar raḫşlarından inüp daḫı yidi adım Kāvus-ı Kāmrān'dan ṭarafa [176a/07] varup yir öpeler ve Rüstem'e daḫı temennā idüp girü yine raḫşlarına süvār oldıḳda tekrār el sīnede [176a/08] selāmlayup geçüp gide, şāhlar da taḫt üzerinde ayaġa ḳalḳup Kāvus-ı Kāmrān ṭarafına dönüp yir [176a/09] öpeler ve selāmlayup geçüp gideler ve günde yidişer pādişāh

alay gösterüp üç gün de beni ādem şāhları [176a/10] geçe, bir gün ecnās-ı muḫtelife geçe ve bunlardan ṣoñra bir gün daḫı Ferāmerẕ, Sünḫāb ve Kehkeşān ile varup [176a/11] ve Evren-i Ne-ser ü ʿAḳrabā-yı Evren-ten ile kendi geçe ve Ferāmerẕ Surḫ-deng Nerrei cüdāda olan Ferāmerẕ gelesi [176a/12] diyüp taʿyīn eyledi, on iki ʿāʿvānıñla gice gündüz tā çeng ber-ṭaraf olınca bekliyeler, olmıya kim İrān [176a/13] ʿayyārları gelüp çalmasunlar diyüp tenbīh eyledi, andan Kehkeşān ve Sünḫāb tenbīh eyledi, tamām Rüstem [176a/14] berāberine varınca bir miḳdār evren ser ile ʿaḳribā-yı kührābları boş ḳosunlar didi, işte bunlar tedārükde, [176a/15] ammā bu ṭarafdan yidi nefer kimesne dönüp deşt-i Nehr-vān'a geldiler, Bījen'i Bānūlar zaḥmların ṣarup [176a/16] ḫoş bend eylediler, Rüstem de dönüp dīvān-ı Kāvus-ı Kāmrān'a vardı, olan aḥvāli naḳl eyledi, pehlevānlara [176a/17] tenbīh eyledi, tekrāren ayıtdı, ṣaḳınuñ, didi, ammā tek ṭururlar mı, andan Rüstem ayıtdı, ḳattāl Zengī alay [176a/18] göstermek içün bir bilür ādem bunda gelüp Ḳattāl Zengī'niñ pehlevānların taʿrīf eylemek içün Ḳattāl'dan [176a/19] bir pehlevān ricā eyledim, ol da Cihān-baḫş Cihān-ārā'yı taʿyīn eyledi, gelse gerek, dirken ḳapuda bir ġalaba [176a/20] oldı, nedür aṣlı diyince bevvāblar segirdüp içeri girüp ayıtdılar, pādişāhım, Ḳattāl Zengī'den elçilik ile [176a/21] gelen nev-civān yine geldi, diyüp ḫaber virdiler, Rüstem bildi nebīre-yi cihāndār olan Cihān-baḫş Cihān-ārā'dır, [176a/22] ḳarşulanup dīvāndan içeri aldılar, Cihān-baḫş daḫı içeri girüp Kāvus-ı Kāmrān öñinde yir öpdi [176a/23] ve Rüstem'iñ destin pūs eyledi, Rüstem, ḫoş geldiñ çiger gūşem, diyüp bir ṣandalī getürüp şöyle muḳābele [176a/24] ḳurdurup Cihān-baḫş oturdı, baʿde żiyāfetler eylediler, ol gün yidiler, içdiler ve Kāvus-ı Kāmrān [176a/25] ʿaskeriñ gelecegi yol üzerine bir yüce yire sāye-bān gönderüp ve maṭbaḫ gönderüp ol gice Rüstem Cihān-baḫş'ı [176-b] [176b/01] kendi bār-gāhına getürdi, ṣabāḥ erkenden ḳalḳup keyiflerin görüp baʿde raḫşlarına süvār olub [176b/02] bār-gāh-ı Kāvus'a geldiler, cümle dilāverler gelüp cemʿ oldılar ve ḳalḳup ol sāye-bāna gelüp nüzūl eylediler [176b/03] ve meclis ḳurup ʿişrete bünyād urdılar, Rüstem Cihān-baḫş'ı yanına alup gün ḍuḥā vaḳtine varınca anı [176b/04] gördiler, Surḫ-Ābād ṭarafından tozlar āsumāna peyveste oldı, pehlevān bād-ı ṣabā ol tozı dāmeninden giryānına [176b/05] varınca iki şaḳ idüp içinden sekiz ʿalem ẓāhir oldı, seksan biñ eriñ nişānesidir ve baş ʿalem sāyesinde [176b/06] iki pehlevān at başı berāber gelürler, ḳafalarında seksan biñ ʿasker ʿArab alayı on iki ḳat mehter-ḫāne pehlevānlarıñ [176b/07] biri, yüz yigirmi iki arış ḳaddiyle ve biri yüz yigirmi arış ḳaddıyla tamām Kāvus berāberine gelince bunlar hemān mehter-

ḫāne [176b/08] diñdirüp ikisi de birden raḫşlarından inüp yidi adım Kāvus'a ṭoġrı piyāde gelüp yir öpdiler ve Rüstem'e [176b/09] el arḳası yirde eylediler, baʿde girü gidüp raḫşlarına süvār oldılar, tekrār el gögüsde selāmlayup geçüp [176b/10] gitdiler, varup ʿasker ḳonacak yiri taḫmīn eylediler, ser-ā-perde-yi İskender'i nereye ḳurmaḳ maʿḳūl ve münāsibdir, anı taşmīme [176b/11] başladılar, ammā geçüp gidince Kāvus şol iki dilāverine, uşlu müʾeddeb pehlevānlar olur ẓāhir bunlar Ḳattāl Zengī'niñ ser-ʿaskeri [176b/12] olmaḳ gerek, ammā büyük, muʿaẓẓam ser-ā-perdesi vardır dirler, geçmedi, didi, dönüp Rüstem Cihān-baḫş'a ayıtdı, ey gözüm nūrı,

[MİNYATÜR]

[177-a] [177a/01] bu pehlevānlar Ḳattāl Zengī'niñ ne ḫiẕmetindedir, diyince Cihān-baḫş Cihān-ārā ayıtdı, devletim dede, Ḳattāl Zengī'niñ bu iki [177a/02] pehlevānlar ḳonaḳcılarıdır, böyle ilerü gelüp ser-ā-perde yirin taşmīm idüp ḫāżr iderler, geldikde şuraya ḳuralım, [177a/03] diyüp ārām eylemesünler diyü ve bu pehlevānlar iki birāderlerdir, birine Peleng-i Efgen Zırḫ-pūş, birine Pīr-efgen Evren- [177a/04] gūş dirler, der-bend-i Ṣabā begleridir, şehr-i Ṣabā'ya iştirāken ḫükm iderler, Sepīd-i Muʿaẓẓam'dan gelürken deryā-yı oḳyānūs [177a/05] ile geçüp beri ṭarafa geldikde bunlarıñ kemer gemicisi var idi, Ẕerġām Fīl-süvār dirlerdi, gelüp bāʿżı mā-lā-yaʿnī [177a/06] işler idüp Ḳattāl Zengī darılup deryāya attı ve der-bendi geçüp giderken bunlar seksan biñ er ile gelüp birden [177a/07] Ḳattāl Zengī'niñ üzerine hücūm idüp Ḳattāl Zengī daḫı ikisin birer eliyle ḳapup ḳaldırdı, bunlar amān diyüp [177a/08] tābiʿ oldılar diyüp aşlı ile naḳl eyledi, ayıtdı, işte ser-ʿasker şimden ṣoñra gelür, didi, bunlar bu sözde iken bu ṭarafdan [177a/09] bir ʿaẓīm toz daḫı ḳopdı, bād-ı ṣabā ḳarşu varup ġubārı defʿ idüp ḳırḳ ʿalem ẓāhir oldı, ḳırḳ biñ eriñ nişānesidir, [177a/10] başı ʿaleme berāber olmış bir dilāver, bıyıḳları mışr-ı kettānīniñ demedine beñzer bināgūşından aşurı gitmiş altında bir ḳızıl tüylü [177a/11] gergedān-ı metīn, yüz yigirmi yidi arış ḳaddi var, berāber geldikde yigirmi dört ḳat mehter-ḫānesini degdirüp raḫşlarından [177a/12] inüp yidi adım ilerü varup yir öpdi ve Rüstem'e temennā idüp girü girü çekilüp raḫşına binüp selāmlayup [177a/13] geçüp gitdi, Cihān-baḫş , bu kimdir, eyü metīn dilāver, diyüp suʾāl eyledi, Cihān-baḫş , bu dilāveriñ adına Ḳahḳaşān-ı [177a/14] Zīr-dest dirler, nesl-i Keyūmerş'dendir, küçük iken dīvler ḳapup baḫr-ı oḳyanus cezīrelerinden Cezīre-yi Pervīn [177a/15] dirler bir cezīrede Pervīn Şāh dirler bir perī pādişāhı olurmış, dīvler Ḳahḳaşān'ı ol cezīreye götürüp [177a/16] ġayrı getürmezler, ṣoñra Pervīn Şāh bulur,

besler, pāy-i taḫt pehlevānı eyler, Ḳattāl Zengī gemi ile fırtına olup [177a/17] üc bölük oldıḳda bu cezīreye uġrar, Ḳattāl bunı başup kendüsine baş ser-ḳaplan eyledi, Ḳahhār-ı Aʿẓam ẓuhūr [177a/18] eyledikde imtiḥān olup Ḳahhār-ı Aʿẓam bu Ḳahḳaşān'a cazūyı ġalebe gösterüp, Ḳahhār-ı Aʿẓam baş ser-ḳaplan oldı, [177a/19] bu Ḳahḳaşān ikinci ser-ḳaplan olmaġa tenezzül eylemeyüp ser-ʿaskerlik istedi, didi, bu maḥalde Ḳahḳaşān geçüp girüden [177a/20] bir ḳaraltu ẓuhūr eyledi, tamām berābere gelüp gördiler, iki ādem boyı ber-hevā ser-ā-perde-yi İskender-i Kübrā'yı ḫuddāmı olan cinnīler [177a/21] getürür, ammā kendüleri görinmez, bu nedür diyüp suʾāl eyledi, Cihān-baḫş ayıtdı, ḳaçan pederim Ferāmerẕ beni Gülistān-ı Bāġ-ı İrem cezīresinde [177a/22] ḳalʿa-yı Āhen-rübā'da Şemāme Cāzū'dan ḫalāṣ eyledikde bu daḫme-yi İskender-i Kübrā'yı fetḥ idüp işte ser-ā-perdei çıḳarup [177a/23] ṣoñra Ḳattāl Zengī pederim Ferāmerẕ'i öldürdikden ṣoñra gelüp żabṭ eyledi, ḫuddāmı olan cinnīler ber-hevā getürdiler, [177a/24] ammā kendileri görinmez, didi, bu maḥalle dek ser-ā-perdei getürüp vardılar, bir maḥal yire üç yüz otuz üc ḳubbe üzerine [177a/25] üc ḳat ḳurdılar, Rüstem ve Kāvus-ı Kāmrān ve sāʾir pehlevānlar temāşā idüp ḫayrān oldılar, beri cānibden yine bir toz [177-b] [177b/01] daḫı peydāh oldı, bād-ı ṣabā ḳarşu varup tozı defʿ idüp ḳırḳ ʿalem ẓāhir oldı, ḳırḳ biñ eriñ nişāne- [177b/02] sidir, ʿalem sāyesinde bir dilāver, bıyıḳları dem-i evren-miṣāl bināgūşından aşurı yüz otuz arış ḳaddi var, mīl [177b/03] ü menāreye beñzer, tamām berābere geldikde mehter-ḫānesin degdirüp raḫşından zemīne inüp yidi adım ilerü gelüp [177b/04] yir öpdi ve Rüstem'e temennā idüp girüye çekildi ve raḫşına süvār olup selāmlayup ilerü yüriyince mehter- [177b/05] ḫānesin döñüp çekilüp gitdi, Rüstem, pehlevānı ziyāde begenmedi, Cihān-baḫş'a suʾāl eyledi, Cihān-baḫş da [177b/06] ayıtdı, devletlü dede, buña Ehremān Āhen-dil dirler, Muḥarrem-ābād pādişāhınıñ çihān pehlevānıdır, Rāy-ı Aʿẓam'ıñ imdādına [177b/07] gelüp Ḳattāl Zengī ile çeng idüp Ḳattāl bunı on sekiz günde başup ser-ḳaplan eyledi, ṣoñra dördinci [177b/08] ser-ḳaplan ile imtiḥān olup birbirlerine ġalebe idemediler, bu kerre Ehremān ser-ā-perde-i Āṣaf Şāh'ıñ ser-ʿaskerliginiñ [177b/09] alup şöhreti şimdi Ḳattāl Zengī'niñ ikinci ser-ʿaskeridir, daḫme-yi Āṣaf Şāh'ı daḫı Ḳāf'a gitdügi zamān Kūh-ı [177b/10] Surḫ'da fetḥ eylemiş idi didi, Ehremān daḥi geçüp ardınca ser-ā-perde-i Āṣaf Şāh'ı cinnīler ber-hevā geçürdiler, varup [177b/11] ser-ā-perde-i Āṣaf Şāh'ı daḫı iki yüz seksan iki ḳubbe üzerine ser-ā-perde-yi İskender-i Kübrā'nıñ yanına ḳurdılar, Kāvus [177b/12] bu dārātı görüp ayıtdı, yā Rüstem, ḳorḳarım bu zengīniñ elinden bizler çoḳ

zaḫmet çekeriz, zīrā bunıñ dārātı [177b/13] zamānede bir pādişāhda yoḳdır, didi, yine girüden bir toz ḳopdı, bād-ı ṣabā ḳarşu varup ol ġubārı iki şaḳ [177b/14] idüp içinden yüz ʿalem ẓāhir oldı, yüz biñ eriñ nişānesidir, bir taḫt-ı ʿālī fil-i mengelūs üzerinde [177b/15] taḫt öñince iki pehlevān berāber gelür, pehlevānlar Kāvus öñine gelince raḫşından inüp yidi adım yirden yir öpdiler, [177b/16] girü çekilüp yidi adım yirden birer temennā daḫı Rüstem'e idüp baʿde el gögüsde selāmlayup ve raḫşlarına [177b/17] süvār olup geçüp gitdiler, pādişāhları daḫı taḫt üzerinden ayaġa ḳalḳup Kāvus'a ṭoġrı temennā idüp baʿde [177b/18] selāmlayup yirine oturdı, andan fīl-bānlar taḫtı çeküp mehter-ḫāne çalmaġa başladı, Rüstem Cihān-baḫş'a [177b/19] ayıtdı, bu pādişāh kimdir, diyüp suʾāl eyledi, Cihān-baḫş, bu pādişāha Remed Şāh-ı Dīv-çeşm dirler, şehr-i Medven [177b/20] pādişāhıdır öñince giden pehlevānlarıñ birine ṣaff-der-ṣaff-şiken ve birine Ġeżebān Tīg-ẕen dirler, ser-ḫalḳalardır, [177b/21] didi, bunlar da varup bār-gāhlarıñ ḳurup ḳarār eylediler, nā-gāh bir toz daḫı belürdi, yüz ʿalem ẓāhir oldı, [177b/22] yüz biñ eriñ nişānesidir, bir taḫt üzere ḳara ṣaḳallu, yeşil cāmeler giymiş bir şāh, ammā kim cünbüşi levend-āne taḫtıñ [177b/23] öñince iki dilāver, bıyıḳları dem-i evren gibi bināgūşından ṭaşra berāber geldikde pehlevānlar raḫşından indi, pādişāh [177b/24] ayaġ üzere ḳalḳup temennā idüp geçüp gitdiler, Rüstem Cihān-baḫş'a suʾāl eyledi, Cihān-baḫş ayıtdı, bu şāha [177b/25] Aḫżar Şāh Sepze-ḳebā dirler, Aḫżar-ābād pādişāhıdır, önçe giden pehlevānlarıñ birine Cumhūr-ı Aḫżarī ve birine Ḳamhūr-ı [178-a] [178a/01] Aḫżarī dirler, birāderlerdir ve ser-ḫalḳalardır, didi, Kāvus-ı Kāmrān ayıtdı, bre bu zengī ne çoḳ ser-ḫalḳa pehlevānı var, [178a/02] didi, Cihān-baḫş gülüp ayıtdı, şāh daḫı n'oldıñ, tamām otuz iki ser-ḫalḳa ve sekiz ser-ḳaplan ve altı biñ altı yüz [178a/03] seksan beş timur ḳuşaḳlu, āhen yüreklü ṣandalī-nişīn pehlevānı vardır, didi, ammā bu söz tamām olmadan yine bir ġubār [178a/04] ẓāhir oldı, içinden yüz ʿalem görindi, yüz biñ eriñ nişānesidir, taḫt üzere bir pādişāh öñince iki pehlevānı [178a/05] berāber gelince vech-i meşrūḥ üzere selāmlayup geçüp gitdiler, Rüstem yine suʾāl eyledi, Cihān-baḫş ayıtdı, buña Laʿlān [178a/06] Şāh dirler, Laʿlāniyye diyārına ḥükm eyler, öñince geçen Aḫżar Şāh'ıñ birāderidir, öñinde olan pehlevānların birine [178a/07] Leycūr Laʿlānī ve birine Şīr-ẕād Laʿlānī'dir, ser-ḫalḳalardır, bu Laʿlān Şāh'ıñ cihān pehlevānına Keyūs-ı Nīze-dār [178a/08] dirler, bir muṭalsam nīze ḳullanur, menʿi müşkildir, şimdi ʿalem-i Āṣaf Şāhı çeker, ʿalem-dārdır, didi, bu cevābda iken [178a/09] yine bir toz daḫı ẓāhir oldı, toz defʿ olup içinden iki yüz ʿalem peydā oldı, iki yüz biñ eriñ nişānesidir,

178a/10 ʿalem sāyesinde bir taḫt üzerinde bir pādişāh ve taḫt öñinde dört pehlevān, ikisi öñinde ve ikisi ardında, 178a/11 ammā arda giden pehlevānıñ biri tāze ammā ziyāde muḥabbet ü ṣalābet üssi serverdir, öñince zerrīn egerlü yedek 178a/12 ve üzerinde dest-çūb uçı üç çatāl zencīr ve her zencīr üçer ḳat ve içlerinde küffe-yi terāzū gibi küffeler 178a/13 vardır, berāber gelince üslūb-ı ḳadīm üzere pehlevānlar zemīne inüp pādişāh da taḫt üzere ayaġa ḳalḳup 178a/14 yir öpdiler ve selāmlayup gitdiler, Kāvus ise, bunlar düşmān olup da bu ḳadar bize taʿẓīm eylemek neden gelür, dirdi, 178a/15 Rüstem ayıtdı, pādişāhım, Ḳattāl Zengī'niñ kemāl mertebe merdliginden ve ādemligindendir, diyüp döndi, Cihān-baḫş 178a/16 ayıtdı, devletim ata, bu pādişāha ʿAdlān Şāh dirler, muḳad geçen Laʿlān Şāh ile Aḫżar Şāh'ıñ ulu birāderleridir, 178a/17 Laʿlān Şāh ortancalarıdır, Aḫżar küçükleridir ve taḫtıñ öñinde giden dört pehlevānlarıñ öñince gidenleriniñ 178a/18 birine Behẕād Bedāḫşānī ve birine Şīr-ẕād Bedaḫşānī dirler, ardlarında ola pehlevānlarıñ ṣaġ yanında olan pehlevāna 178a/19 Melik Seyf-i Seng-endāz dirler, Ḳattāl Zengī'niñ üçinci ser-ḳaplanıdır ve ʿAdlān Şāh'ıñ oġlıdır ve Ḳattāl Zengī ile 178a/20 bacanaḳdır ve öñince giden yedegiñ üzerinde olan ālet ile ṭaş atar, menʿi bir vech ile ḳābil degildir, diyüp 178a/21 taʿrīf eyledi ve ṣol ṭarafında olan pehlevāna ʿÜmrān Bedaḫşānī dirler, üçinci ser-ḫalḳadır, didi, anlar sābıḳ üzere 178a/22 geçdiler, bir ṭarafdan yine bir ġubār ẓāhir oldı, içinden ḳırḳ ʿalem nümāyān oldı, ḳırḳ biñ eriñ nişānesidir, ʿalem 178a/23 dibinde bir zengī dilāveri yüz yigirmi arış ḳadd ile ḳafasında bir zengī nev-civānı var, ammā mühīb berāber gelüp raḫşlarından 178a/24 inüp yir öpdi ve selāmlayup geçüp gitdiler, Rüstem yine Cihān-baḫş'a suʾāl eyledi, Cihān-baḫş ayıtdı, 178a/25 bu pehlevāna Ḳanāṭūr Zengī dirler, ḳırḳ biñ zengī bir der-bendi żabṭ eylemiş-idi, der-bendiñ başında ḳalʿası var idi, [178-b] 178b/01 ʿaskeri ḳarşulayup öñin alup çoḳ dizledi, soñra Ḳattāl Zengī bir ḍarb-ile bunı yıḳup imāna 178b/02 getürdi, şimdi yidinci ser-ḳaplanıdır, ḳafasında olan oġludır, Ḳanāṭūr Zengī dirler, ser-ḫalḳadır, didi, Rüstem 178b/03 baş ṣalup, bu nā-bekār zengī, ne metīn dilāverlere mālik olmış, didi, Ḳanāṭūr Zengī de varup ḳondı, 178b/04 bu yakadan yine bir toz ḳopdı, içinden ḳırḳ ʿalem ẓāhir oldı, ḳırḳ biñ eriñ nişānesidir, yaḳın gelüp gördiler, 178b/05 bir taḫt üzerinde bir şāh öñince pehlevānlar gelüp selāmlayup geçüp gitdiler, Rüstem yine suʾāl eyledi, Cihān- 178b/06 baḫş ayıtdı, bu pādişāha Selīm Ḫān dirler, ḳalʿa-yı Beyāż Şāhı'dır, olduġı ḳalʿa iskeledir, deryā bile gelüp 178b/07 bunıñ ḳalʿası öñine yanaşdıḳ, bizi istiḳbāl idüp ḥüsn-i iḫtiyārıyla Ḳattāl Zengī'ye tābiʿ oldı,

didi, [178b/08] ammā bu vaḳte dek aḫşām daḫı oldı ġayrı ol ṭarafdan ʿaskeriñ girüsi kesildi, Kāvus dönüp Cihān- [178b/09] baḫş'a ayıtdı, yā Cihān-baḫş , ʿaskerin daḫı girüsi var mıdır, didi, Cihān-baḫş gülüp ayıtdı, pādişāhım, [178b/10] daḫı deveden ḳulaḳ ancaḳ geçdi, lakin şimdi aḫşāmdır, ġayrı geçmez, yine ṣabāḥ geçer, didi, Kāvus-ı Kāmrān [178b/11] dönüp ayıtdı, yā bu ḳadar ʿaskere zaḫīrei ḳanda bulurlar, didi, Cihān-baḫş ayıtdı, pādişāhım, dīv perrī ʿaskeri zaḫīreye [178b/12] taʿyīndir, uzaḳ yirlerden getürirler, didi, ol gice ol sāye-bān altında ḳalup ṣoḥbet eylediler, andan yatup [178b/13] ḫāba vardılar, yarın yine temāşā eyleriz didiler, çünkim ṣabāḥ oldı, seḥeriñ altun çerāġı yandı ve dehriñ [178b/14] bāsibānı uyandı, yaʿnī āf-tāb-ı ṣabā-güster sūy-ı ḫāverān serenmūd olup nīrā-yı serāy-ı cihān münevver ve müzeyyen eyledikde [178b/15] Kāvus-ı Kāmrān ve Rüstem-i Dāstān ve cümle pehlevānān-ı İrān ile sāye-bān altında oturup ʿaskeriñ gelmesine muntaẓır [178b/16] iken anı gördiler, Surḫ-Ābād ṭarafından yine tozlar āsumāna peyveste oldı, bād-ı ṣabā ġubārı şaḳ idüp ol ġubārıñ [178b/17] içinden yüz ʿalem ẓāhir oldı, taḫt ile bir pādişāh ve taḫtıñ öñinde iki pehlevān selāmlayup geçdiler, Rüstem, bu [178b/18] pādişāh kimdir, didi, Cihān-baḫş ayıtdı, bunıñ adına Çemşīd Şāh dirler, ol öñinde olan pehlevānlarıñ birine [178b/19] Eşrem-i Şīrgīr dirler ve ol birine Erdeşīr-i Dilīr dirler, Ḳattāl Zengī ʿayyār başısı Ṣarṣar-ı Sebük-bār'ı Leyṭān Vezīr'den [178b/20] ötüri döküp ol daḫı küsüp gitdi, ṣoñra tebdīl olmış geldi, bir pādişāhı kendüye yār eyleyüp getürdi, [178b/21] diyü aṣlı ile naḳl eyledi, varup Çemşīd Şāh daḫı ḳondı, yine bir toz daḫı belürdi, içinden ḳırḳ ʿalem ẓāhir [178b/22] oldı, ḳırḳ biñ eriñ nişānesidir, gördiler ḳırḳ biñ zengī ile bir pehlevān geldi, yüz yigirmi dört arış ḳaddi [178b/23] var, yir öpüp selāmlayup geçüp gitdi, Rüstem, bu zengī dilāveri kimdir, didi, Cihān-baḫş , işte Ṣarṣar seyāḥatden [178b/24] geldügi zamān bu dilāveri getürüp çeng eyledi, Ḳattāl Zengī daḫı ṭoḳuz günde başdı, sekizinci ser-ḳaplanıdır, [178b/25] adına Ṭumṭuraḳ Pūlād-dest dirler, didi, Ṭumṭurāḳ daḫı varup beri cānibden bir gerd-i ʿaẓīm daḫı peydā oldı, [179-a] [179a/01] içinden altmış ʿalem ẓāhir oldı, altmış biñ eriyle bir pādişāh geldi, selāmlayup geçdi, bu kimdir didiler, Cihān-baḫş ayıtdı, [179a/02] bu pādişāha Lāhūr Şāh dirler, ḳalʿa-yı Lāhūr şāhıdır, bunı da Ṣarṣar getürdi, didi. Lāhūr Şāh daḫı varup ḳondı, [179a/03] bu ṭarafdan yine bir ġubār ḳalḳup içinden on iki ʿalem ẓāhir oldı, on iki biñ erle bir dilāver gelüp yir öpdi, [179a/04] piyāde ve yine raḫşına binüp selāmlayup geçdi, Rüstem yine suʾāl eyledi, bu kimdir, didi, Cihān-baḫş ayıtdı, bu dilāvere [179a/05] Süheyl-i Ser-firāz dirler, Ṣarṣar bunı bir der-bendde

dārūlayup kendüye tābiʿ eylemiş, şimdi ser-ḫalḳadır, didi, nā-gāh [179a/06] bir toz daḫı ẓuhūr eyledi, rüzgār ḳarşulayup içinden yüz ʿalem ẓāhir oldı, yüz biñ eriyle bir pādişāh geldi, [179a/07] öñinde iki pehlevān ve taḫt yanında şeh-zāde selāmlayup geçdi, Rüstem anı da suʾāl eyledi, Cihān-baḫş, [179a/08] Ġażanfer Şāh dirler, ḳalʿa-yı Cihān-efrūẕ'a ḥükm eyler, yanında olan öz oġlıdır, adına Ḫüsrev Şāh [179a/09] dirler, ol pehlevānlarıñ birine Fürūz-ı Cihāngir, birine Behmen-i Zūr-āver dirler, didi, anlar daḫı geçdi, ardınca bir toz [179a/10] daḫı belürdi, andan iki yüz ʿalem nümāyān oldı, bir pādişāh taḫt üzere ve taḫtıñ öñince dört pehlevān, ammā [179a/11] girüde gelen pehlevānlarıñ biri meyl-i menāreye beñzer ve yüz yigirmi altı arış ḳaddi var, ṣol ṭarafda olan dilāveriñ [179a/12] daḫı yüz on sekiz arış ḳaddi var, berābere geldikde ol dört pehlevān inüp yir öpdi, ol taḫt üzere şāh [179a/13] ayaġa ḳalḳdı, ḳāʿide-yi meẕkūr üzere selāmlayup geçdiler, gitdiler, Rüstem ol dem ol pehlevānı ziyāde begendi, Cihān- [179a/14] baḫş'a bunlar kimlerdir diyüp suʾāl eyledikde Cihān-baḫş daḫı taʿrīf idüp, ol pādişāha Muẓaffer Şāh dirler, [179a/15] Ḫaḳan-ı Zemīn sulṭānıdır, öñince ol iki pehlevānıñ birine Şīrmerd Ḫaḳanı, taḫt ṣaġ ṭarafında giden [179a/16] pehlevāna Feraḫzād Ḫaḳanı'dır, Ḫüsrev-i Şīr neslinden bir dilāverdir ve Ḳattāl Zengī'niñ ikinci ser-ḳaplanıdır, didi, [179a/17] anlar da varup ḳondılar, beri ṭarafdan yine tozlar nümāyān oldı, ol ġubārdan üc yüz ʿalem görindi, üç kerre [179a/18] yüz biñ eriyle bir pādişāh geldi, öñinde bir pehlevān selāmlayup geçdi, gitdi, Rüstem, bu pādişāh kimdir, diyü suʾāl [179a/19] eyledikde Cihān-baḫş , devletim dede, bu pādişāha Keymurād Ḫān dirler, Hüşeng Şāh evlādlarındandır, ziyāde [179a/20] zūr-bāzuya mālik bir pādişāhdır, Hūşeng-ābād'a ḥükm ider, öñinde giden pehlevāna Erdāl Hindī dirler, ol [179a/21] Erdāl'ıñ büyük ḳarındaşıdır, Erdivān Hindī dirlerdi, diyüp naṣıl geldi ve naṣıl ḳatl olındı naḳl eyledi, [179a/22] Keymurād Ḫān daḫı varup ḳondı, ardınca bir ġubār daḫı ẓāhir olup içinden yüz ʿalem görindi, yüz biñ [179a/23] eriyle bir pādişāh taḫt üzere öñinde üc pehlevān selāmlayup bir ḳāʿide geçüp gitdi, Rüstem, bu kimdir, didi, [179a/24] Cihān-baḫş , bu pādişāha İlyās Şāh dirler, Hind şāhlarındandır, Lisāniyye diyārına ḥükm ider, öñince giden [179a/25] pehlevānlarıñ birine Sām-ı Sipāh-ḳabā dirler, birine Sālūs Hindī, birine Kālūs Hindī dirler, didi, bu maḥale dek yine [179-b] [179b/01] aḫşām ḳarīb olup ʿaskeriñ ardı kesildi, Kāvus-ı Kāmrān ise bu ʿaskeri ve geçen dilāverleri görüp [179b/02] ʿaḳlı gāh gelür gāh giderdi ḳorḳarım bu devlet benim elimden gider de zīrā Rüstem bu zengīye cevāb viremez diyü, ammā [179b/03] yine pek söylemege Rüstem'den ḳorḳar idi, Sührāb

Ḳalʿası’nda dārūlup gitdigi belki gider diyü İrān pehlevānları [179b/04] ḫavfa düşüp her biri söylemege başladı, ol gice daḫı bu ḥāl üzere geçüp ṣabāḥ oldı, āf-tāb-ı cihān-tāb [179b/05] ḳulle-yi ḫāverden-i ser-nümūn olup Kāvus ve Rüstem cümle İrān mübārizleri oturup Surḫ-ābād’a ṭoġrı nāẓır [179b/06] iken nā-gāh yine bir ġubār ẓāhir oldı, bād-ı ṣabā ol ġubārı ḳarşulayup iki şaḳ eyledikde içinden yüz ʿalem ẓāhir [179b/07] oldı, yüz biñ eriyle bir pādişāh taḫt üzere oturmış, taḫtıñ öñinde üç pehlevān bir ḳāʿide yir öpüp baʿde [179b/08] selāmlayup geçüp gitdiler, Rüstem, bu pādişāh kimdir, didikde Cihān-baḫş ayıtdı, bu pādişāhıñ adına Maḳbel Şāh [179b/09] dirler, Ḳebāliyye pādişāhıdır, taḫtıñ öñinde giden pehlevānlarıñ birine Behrām-ı Gerden-keş dirler, ser-ḫalḳagāndır, zīrā [179b/10] otuz iki ser-ḫalḳanıñ dördi ser-ḫalḳagāndır, işte biri de budır, biri daḫı Feraḫzād Ḫaḳanı’nıñ ṣol yanında [179b/11] giden Berehmen-zād-ı Zencīr-ẕen dirler, pehlevāndır, ikisi daḫı geçmedi, didi ve ol iki pehlevānıñ birine Sāmūr Hindī ve birine [179b/12] daḫı Cīrān Zengī dirler, diyüp anlar da varup ḳondılar, beriden yine tozlar belürdi, içinden iki yüz ʿalem ẓāhir oldı, [179b/13] iki yüz biñ eriyle bir pādişāh taḫtıñ üzerinde öñçe üc dilāver gelüp o da bir ḳāʿide yir öpüp selāmlayup [179b/14] geçdiler, gitdiler, Rüstem, bu, kimdir, didi, bunıñ adına Tefāruḳ Şāh dirler, şehr-nümāya ḥükm ider, ol baş pehlevāna [179b/15] Ṭanṭanūş Ciger-dār dirler, altıncı ser-ḳaplandır, ikinci pehlevāna Geyāmerẕ Kemān-dār dirler, üçinci pehlevāna Şaburġāy [179b/16] dirler, didi, anlar daḫı varup ḳondılar, bu ṭarafdan yine tozlar belürdi, içinden iki yüz ʿalem iki kerre yüz biñ eriyle [179b/17] bir pādişāh taḫt üzerinde ve taḫtıñ öñinde iki pehlevān geldi, selāmlayup geçüp gitdiler, Rüstem, bu pādişāh kimdir, [179b/18] diyü suʾāl eyledi, Cihān-baḫş ayıtdı, buña Muḥarrem Şāh dirler, Muḥarrem-ābād pādişāhıdır, öñince giden pehlevāna birine [179b/19] Neheng-i Deryā-cūş ve birine Hāvrān-ı Hindī dirler, didi, anlar da varup ḳondılar, der-ʿaḳab bir ġubār daḫı ḳopdı, [179b/20] içinden iki yüz ʿalem ẓāhir oldı, iki kerre yüz biñ eriyle bir pādişāh taḫt üzerinde taḫtıñ öñinde iki dilāver [179b/21] geldiler, yine üslūb-ı sābıḳ üzere selāmlayup geçüp gitdiler, Rüstem suʾāl eyledi, bu pādişāha kim dirler, didi, [179b/22] Cihān-baḫş , bu pādişāhıñ adına Ḫurrem Şāh dirler, Ḫurrem-zemīn pādişāhıdır, evvel geçen Muḥarrem Şāh’ıñ öz ḳarındaşıdır [179b/23] ve öñünde olan dilāverleriñ birine Helhelān-ı Hindī dirler ve birine Ferḥām Hindī dirler, didi, anlar da varup [179b/24] ḳondılar, ammā deşt-i Nehr-vān sürḫ-gūn ve sebze-gūn ḥayme ve ḫar-gāhdan lāle-zāra dönüp ṣaḥrā ʿaskeriyle māl-ā-māl [179b/25] ṭolmaġa az ḳaldı, ammā bu ṭarafdan bir ʿaẓīm gerd-i

ġubār ḳalḳup āsumāna peyveste oldı, bād-ı ṣabā ḳarşu varup ol ġubārı [180-a] [180a/01] dāmeninden girībānına varınca iki şaḳ idüp içinden altı yüz ʿalem ẓāhir ü nümāyān oldı, altı kerre yüz biñ eriyle bir muʿaẓẓam [180a/02] pādişāh-ı ẕü-l-ḥışm taḫtıñ dört fil-i mengelūs üzere bend eylemişler, ṣaġ ve ṣol yanında vüzerā ve hükemāsı kendiniñ başında [180a/03] yidi küngüreli tāc ve öñinde dört pehlevān, cihān pehlevānı yirinde, bir pehlevān yüz otuz arış ḳaddi ve yitmiş arış [180a/04] sīnesiniñ ferahı var, çīn-pulada ġarḳ olmış, altında bir Süleymānī raḫş, Cihān-baḫş peymā-sipāh ṭaġa beñzer ve öñünce [180a/05] bir fil-i mengelūs üzere ṭaġ ḳadar bir gördi, yeşil ġılāf ile perkitmişler, ṣol ṭarafında olan niḳāb ile öñünde [180a/06] iki dilāver daḫı biri file binmiş, Rüstem bunı görünce Şehn-şāh leşker ḳıyās eyleyüp döndi, Cihān-baḫş'a, [180a/07] gözüm nūrı, besbellü bu pādişāh leşkeriñ şehn-şāhı olmaḳ gerek, diyince Cihān-baḫş , ḫayır devletim dede, ḳanı daḫı [180a/08] şehn-şāh leşker gelince böyle birḳac yidi küngürelü tāc giyer şāhlar vardır, Cevāhir-ābād iḳlīmine ḥükm eyler, öñünde olan [180a/09] dilāvere Ḳahhār-ı Aʿẓam dirler, Ḳattāl Zengī'niñ baş ser-ḳaplanıdır ve Cevāhir Şāh'ıñ dāmādıdır, ṣol ṭarafda olan [180a/10] niḳāb-dār Cevāhir Şāh'ıñ oġlıdır, Ḫūrşīd Şāhı Niḳāb-dār dirler, ġāyet ḥüsnālardandır, lakin çeng-āver pehlevāndır, [180a/11] öñünçe giden pehlevānıñ birine Çāpūr Fil-süvār dirler ve birine Şifā-būr Tīġ-zen dirler, ser-ḫalḳalardandır [180a/12] ve Ḳahhār-ı Aʿẓam Ḳahramān oġlı imiş, diyüp der-bend-i Ḳahramān'da olan çenglerin ve ṣoñra Ḳattāl Zengī ḳafesine ḳoyup [180a/13] aṣlı Cevāhir Şāh'ıñ pāy-i taḫt pehlevānı kim Bīl-ten-i Bīl-efgen dirler, şimdi ʿalem-dārdır, anıñla geçen çenglerde ḳafesi [180a/14] ḳırup tekrār yine ḳafes yanına gelüp kendin baġlatmışdır, diyü naḳl idüp İrān dilāverleri ġeşş olup ḳaldı, [180a/15] zihī dilāverlik kim ancaḳ olur diyü taḥsīn ve āferīn eylediler, Rüstem bunları eşidüp fikre vardı ve göñlinden [180a/16] niyāz eylemege başladı, yā Rabb, ʿırẓ-ı ṣāḥib-ḳırānī saña emānet, didi, Cevāhir Şāh daḫı varup ḳondı, andan bir ʿaẓīm [180a/17] ġubār daḫı ẓuhūr eyledi, içinden ṭoḳuz ʿalem ẓāhir ü nümāyān oldı, ṭoḳuz kerre yüz biñ eriñ nişānesidir, ʿalem sāyesinde [180a/18] bir taḫt-ı ʿālī, yidi fil-i mengelūs üzere bend eylemişler, üzerinde bir pādişāh-ı ʿaẓīm-ül-ʿünvān oturup ṣaġ ve ṣol [180a/19] ḥekīm ü ḥükemā, vezīr vüzerā öñünce dört pehlevān berāber gelüp bir ḳāʿide selāmlayup geçüp gitdi, başında [180a/20] yidi küngüreli tāc, bu kimdir diyü suʾāl eyledi Rüstem, Cihān-baḫş, şehn-şāh-ı Hindistān olan Rāy-ı Aʿẓam'dır [180a/21] ve Ḳattāl Zengī'niñ ḳayın atasıdır, öñünce giden pehlevānlarıñ birine Raʿd-ı Cihān-sūz dirler, Ḳattāl Zengī'niñ [180a/22] dördinci

ser-ḳaplanı ve Rāy-ı Aʿẓam'ıñ çihān pehlevānıdır, ṣol cānibinde olana ʿAdlān-ı Teber-dār dirler, ser-ḫalḳa- [180a/23] gāndır, anlarıñ öñinde olan dilāverleriñ birine Ḫūnḫār Hindī ve birine Süheyl Zerrīn-pūş dirler ve birine [180a/24] ʿAmlāḳ-ı ʿAmūd-keş dirler, ser-ḫalḳalardırlar, didi, anlar da geçüp gitdiler, Kāvus-ı Kāmrān ġayrı ḫayrete vardı, bre bre [180a/25] bu nā-bekār Ḳattāl Zengī ne dārāt ve bu ʿaskere mālik imiş, diyüp derūnından raʿşe-endāz oldı, andan nā-gāh bir ġubār [180-b] [180b/01] daḫı ẓāhir oldı, içinden bir ḳara buluṭ miṣāli ʿaskerdir belürdi ve içinden biñ sipāh ʿalemler ẓāhir oldı, bildiler [180b/02] ki bu gelen Efrāsyāb'dır, yaḳın gelince gördiler ki taḫtıñ yidi fil-i mengelūse perkitmişler, andan kendi taḫt üzerinde yanında oġulları [180b/03] Şīde vü Siyām'ıñ ve Peşeng'iñ ve Kūhistān Meliki Melik Behmen Kūhistānī ve Kereşyüz taḫtıñ öñünce pehlevānlar ve taḫtda daḫı [180b/04] Ḫaḳan-ı Kūçek ve Ḫaḳan-ı Sīvem ve Çüngüş-i Ḥabeşī ve Şengül Hindī ṣāḥib-ḳırān menzelesinde Bīlsem bin Bīlsem ṣol [180b/05] ṭarafda Kāmūs-ı Keşānī ve Cumhūr Cinnī ve Ġurguhey ve Hūmān ibn Veyse vü Yarman ibn Veyse vü Ṣāni Veyse tīz el [180b/06] tamām berābere geldikde pehlevānlar zemīne inüp Efrāsyāb daḫı taḫt üzerinde biraz zānūya ḳalḳup maʿa-l-kerāha temennā [180b/07] eyleyüp geçdi, gitdiler, eger kim Ḳattāl Zengī ḫavfı olmasa hīc inanmazdı, ammā Ferāmerẕ tenbīh eylemiş idi, her kim tenbīhim [180b/08] üzere ḥareket eylemezse dīnim ḥaḳḳıçün ḳatl eylerim diyü yemīn eylemiş idi, İrān dilāverleri ġayrı ʿaẓīm vehme düşdiler, [180b/09] Efrāsyāb'ı bu ṣūrete ḳoyup kendüsine ḍarb-ı dest rām eyleyen Zengī'den ihtirāz lāzımdır didiler, hele Efrāsyāb da [180b/10] geçüp gitdi, Cihān-baḫş , işte devletüm niyā, ġayrı benī ādem şāhları ḳalmadı, şimden ṣoñra şehn-şāh geçer, didi, [180b/11] Rüstem dönüp Kāvus'a, pādişāhım, ḳaçan şehn-şāh olan berābere gelüp ayaġa ḳalḳarsa siz de ḳalḳup bir iki [180b/12] ḳademe ilerüye varıñ, didi, bunlar bu ṣadedde iken bir ġubār-ı ʿaẓīm ẓuhūr idüp yaḳın geldikde dört yüz ʿalem [180b/13] ẓāhir ü nümāyān oldı, dört yüz biñ eriñ nişānesidir ve yitmiş küngüreli bir taḫt-ı şehn-şāhı, on sekiz fīl-i [180b/14] mengelūsı üzre bend idüp üzerinde bir pādişāh-ı ʿaẓīm-üş-şān oturmış, aḳ ṣaḳal, dü el kemerde ve başında [180b/15] on dört küngüreli tāc, bir efser-i şehn-şāhı kim İskender-i Kübrā'nıñ Keyḫüsrev-i Kāmrān içün emānet ḳoduġı [180b/16] tācıñ resmidir, ol tāc ile taḫt-ı Cemşīd ḫazīne-yi Ferāmerẕ de maḥfuẓdır, Genc-ser ve gelüp taḫt-ı İrān'a cülūs eyledikde [180b/17] virse gerekdir ve ol pādişāh-ı ʿalī-yi çāhıñ ṣaġ yanında bir dānā-yı ẕu-fünūn oturur ve ṣolında keẕālik bir dānā oturur, [180b/18] andan ṣaġ u ṣol bu ḳadar vüzerā vü ḥükemā vü müneccimān oturmışlar ve taḫtıñ

öñünce ol ḳadar pehlevānlar var kim her biri [180b/19] şīr-i Ġarrān gibi ammā tā öñinde dört pehlevān bu dārātıyla berābere geldikde pehlevānlar raḫşlarından inüp yidi adım [180b/20] ilerü erdi, yir öpüp yine raḫşlarına geldiler, Muṭṭahar Şāh daḫı ayaġa ḳalḳınca sāyebān altında daḫı Kāvus-ı [180b/21] Kāmrān ḳalḳınca Rüstem ve Būrzū ve sāʾir şehzādegān ü dilāverān ayaġa ḳalḳup ilerü geldiler, Muṭṭahar Şāh Kāvus'a [180b/22] temennā idüp selāmladı, Kāvus daḫı taʿẓīmen selām aldı, Muṭṭahar Şāh geçüp gidince Kāvus varup yine yirinde oturdı, [180b/23] Rüstem, Cihān-baḫş'dan suʾāl eyledikde Cihān-baḫş , devletüm niyā, bu pādişāh Kūh-ı Sepīd'iñ muʿaẓẓam sulṭānıdır, adına [180b/24] Muṭṭahar Şāh-ı Muʿaẓẓam dirler, merḥūm pederim Ferāmerz̤'i Sepīdān Nerre ḳapup Kūh-ı Sepīd-i Muʿaẓẓam'a vardıḳda Ekvān Nerre'niñ ḥapsinde [180b/25] bu Muṭṭahar Şāh'ıñ bir oġlu ile bir ḳızın bulup ḫalāṣ eyler, oradan şehr-i Sepīd-i Muʿaẓẓam'a varup ḳızı Gül-çehre Simīn-pūş'ı [181-a] [181a/01] süvār idüp alur, ol zamān bizi ṣaġ yanında olan dānā ki Feylesof-ı Ekber dirler Ḳīşāġūrş tevḥīdi oġlıdır, [181a/02] anıñla beni Ḳarṭās'ı gönderüp getürtdi, ṣūrda bile idük ḳırḳ gün ṣūrdan ṣoñra Gül-çehre'i aldı, ṣoñra bu Ḳattāl Zengī [181a/03] ẓuhūr idüp vardı, elinden pederim helāk oldı, Ḳattāl Zengī gelüp dārātın żabṭ eyledikde ḳızı da aldı cümleye [181a/04] Muṭṭahar Şāh'ı şehn-şāh eyledi, ḥāṣıl-ı kelām bu da Ḳattāl Zengī'niñ ḳayın atasıdır, öñünde olan dört pehlevān [181a/05] birine Sāʿīd-i Sepīd-endām dirler, ser-ḫalḳagāndır ve ol birleriniñ birine Cüneyd-i Ḫūn-āşām ve birine Behmen-i Ḫişt-endāz [181a/06] ve birine Ḥüsām-ı Zūr-āver dirler, aṣlı şuʿbed-bāz idi, ṣūrda gelüp bir taḫt üzerinde bir fili ḳaldırup gezdirdi, [181a/07] ṣoñra pederim Ferāmerz̤ üc fil ḳoyup ḳaldırdı ve bu dört pehlevān taḫtıñ dört kūşesine aşılup yine [181a/08] ḳaldırdı, ol zamān bu Ḥüsām-ı Şuʿbed-bāz pederime ḳul oldı, pederim adın Ḥüsām-ı Zūr-āver ḳodı, ġayrı Ḳattāl Zengī'den [181a/09] ġayrı beni ādem yoḳdır ve ṣol yanında oturan dānāya Şemūsā-yı Dānā dirler, Rāy-ı Aʿẓam'ıñ baş vezīri ve reʾīs- [181a/10] ül-ḥükemāsı idi, şimdi kendi dārātına ṣol vezīr eyledi didi, bu maḥalle dek aḫşām olup ʿaskeriñ ardı [181a/11] kesildi, Muṭṭahar Şāh daḫı varup cümle şāhlar ve pehlevānlar daḫı ḳarşulayup endirüp ḳondırdılar, bundan ṣoñra [181a/12] Kāvus ve Rüstem ve begler ile oturup ṣoḥbete başladılar, sözler cümle Ḳattāl Zengī idi, vaḳt-i ḫāb olınca [181a/13] ṣoḥbet idüp andan biraz da rūḥa ġıda virdiler ve yatup ḫāba vardılar, çünkim ṣabāḥ oldı, şems- [181a/14] ḫāver çarḫ-ı cihārümden nümāyān oldıḳda ḳalḳup ʿibādetleri her ne ise eyledikden ṣoñra bir miḳdār da defʿ-i ḫumār [181a/15] içün bāde nūş eylediler, ol zamānda şimdiki

gibi ḳahve ve tütün ve berş ve afyon yoḳ idi, keyfi seḥeri bāde [181a/16] ile irişdirirlerdi, tamām-ı keyfleri irişdi, ġayrı Surḫ-Ābād yolına çeşm-i gūş olup ṭurdılar, nā-gāh [181a/17] anı gördiler, bir ġubār belürdi, yaḳın geldikde gördiler, ḳırḳ biñ ḳadar bālā-ḳadd bir maḫlūḳ, başları semender başına [181a/18] beñzer, gözleri insān gözine, gelüp şāhlar taḫt üzerinde birḳac semender-serler başlarına almışlar, gelüp [181a/19] temennā idüp geçüp gitdiler, ser-ā-perde-yi İskender'iñ ardına varup ḳondılar, Rüstem bunlar nedür diyü ṣordı, [181a/20] Cihān-baḫş ayıtdı, bunlar semender-ser ḳavmidir, Çin cezīrelerinde bir cezīrede olurlarmış, şāhlarına Semnāk [181a/21] Semender-ser dirler, iki oġlu var idi, biri budır ki adına Şamlaḳ dirler, ammā bunıñ ḳarındaşı ʿAmlāḳ meydāna [181a/22] girüp Ḳattāl Zengī'niñ ṭoḳuz pehlevānın öldirdi, ṣoñra Ḳattāl Zengī'niñ beşinci ser-ḳaplanı var idi, Gülgün Zengī [181a/23] dirler idi, ol girüp ʿAmlāḳ'ı ḳatl eyledi, babaları Semnāk girdi, Gülgün'i deste-çūb ile başın ḫurd [181a/24] eyledi, Ḳattāl Zengī ol ġażab ile girüp deste-çūbın elinden aldı ve kendi deste-çūbı ile ḫurd-ḫām [181a/25] eyledi, Şamlaḳ ṣoñra tābiʿ olup babası yirine semender-serlere şāh eyledi, didi, bu cānibden yine toz [181-b] [181b/01] ḳopdı, seksan ʿalem ẓāhir oldı, seksan biñ perrī ile bir perrī şāhı geçdi, taḫtıñ dīvler başına [181b/02] almışlar, öñünce perrī ve cinnī dilāverleri bir ḳāʿide benī ādem gibi anlar da temennā idüp geçdiler, Rüstem, bu, kimdir, [181b/03] didi, Cihān-baḫş, cezīre-yi Pervīn Şāhı Pervīn Şāh dirler, işte ser-ʿasker olan Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest perverīş [181b/04] iden pādişāhdır, didi, anlar da varup ḳondı, anıñ ardınca sekiz biñ kürek-serler geçdi, Cihān-baḫş öyle [181b/05] nerrei de tābiʿ eyledügin aṣlı naḳl eyledi, anlar ardınca on iki biñ āyīne-tenler geçdi, şāhları Eşkāl-i [181b/06] Āyīne-ten ile anıñ ardınca evren-tenler geçdi, şāhları Şaʿbān-ı Evren-ten ile anıñ ardınca māhī-bedenler [181b/07] geçdi, Semāk-i Māhī eyle kim pādişāhlarıdır, Cihān-baḫş bunları heb aṣlı ile taʿrīf eyledi, andan ṣoñra [181b/08] altmış biñ perrī bir perrī-yi nev-civānı geçdi, Rüstem, bu, kimdir, didi, Cihān-baḫş Cihān-ārā ayıtdı, [181b/09] Kūh-i Surḫ yanında Kūh-ı Heftgān dirler bir kūh-ı ʿaẓīm var imiş, yidi ḳulle imiş, Ḥaḳ Teʿālā her ḳullesin bir [181b/10] ṭaşdan ḫalḳ eylemiş, yidi pādişāhlıḳ yir imiş, şehn-şāhlarına Elmās Şāh dirler, yidi küngüreli tāc giyer [181b/11] ve Ḳattāl Zengī'niñ ḳayın atasıdır, ḳızı Semensā Bānū biledir, bu nev-civāna Hürmüz Şāh dirler, Kūh-ı Heftgān'ıñ [181b/12] evvel ḳullesi ḳulle-yi Lūlū şāhıdır, muḳaddem pederine ʿAdlān Şāh dirler imiş, vefāt eylemiş, ikinci ḳulle şāhı [181b/13] Zeberced Şāh, perrī gelüp fuẓūlī bunıñ babası taḫtıñ żabṭ idüp bu Hürmüz şeh-zāde daḫı şehn-şāhları [181b/14] olan Elmās Şāh'a varup Zeberced Şāh'dan

şikāyet ider, Elmās Şāh daḫı muḳayyed olmaz, ammā Elmās Şāh'ıñ [181b/15] bir vezīri vardır, Sehlān, ḥikmet-şinās ziyāde kāmil perrīdir, dānā Cinnīstān'a gelürmiş, tenhā varup Hürmüz [181b/16] Şāh ana buluşur, benim ḥālim neçe olur dir, meger Sehlān ḳuvvet-i ʿilmiyle yaḳın zamānda Ḳattāl Zengī-nām bir benī [181b/17] ādem pehlevānı gelüp bütün Heftgān'ı feṯḥ idecegin bilürmiş, buña, yā Hürmüz, saña Elmās Şāh'dan fāʾide [181b/18] yoḳdır, ancaḳ yaḳın zamānda Kūh-ı Surḫ'a Ḳattāl Zengī-nām bir ṣāḥib-ḳırān geldi diyü Surḫ-bād'ın ulu oġlı [181b/19] Kehkeşān'ı başup kendüye tābiʿ eyledi, var aña bulaşup ayaġına düş ve ḥāliñi aña ʿarż eyle, ol [181b/20] saña babañıñ taḫtı olan Zeberced Şāh'dan alıvirir diyü Hürmüz Şāh da Kūh-ı Surḫ'a varup şikārda Ḳattāl [181b/21] Zengī'ye rāst gelüp ayaġına düşer ve ḥālin ʿarż eyler, Ḳattāl Zengī de merḥamet idüp varır bütün Kūh-ı [181b/22] Heftgān'ı ol bahāne ile İslām'a getürüp tābiʿ eyler, zīrā bütün Heftgān perīleri āyīne-perest imişler, aṣlı [181b/23] bu kim bir ḥakīm-i kāmil yidinci ḳulle ki elmāsdır, anda şehr-i Almās'da bir āyīne düzüp adına āyīne-yi ḥikmet-nümā ḳodı, [181b/24] bütün Heftgān yidi ḳullesinde ne ḳadar ḥavādiṯ ẓuhūr eylerse āyīneden görinürmiş, ol sebebden perīler [181b/25] aña ṭaparlar imiş, diyüp pederi Ferāmerz̤'den eşitdügi gibi cümle naḳl eyledi, bu maḥalle dek Hürmüz Şāh varub [182-a] [182a/01] ḳondı, bu yakadan altmış biñ perrī ile Zeberced Şāh geçdi, Cihān-baḫş ayıtdı, işte ikinci ḳulle-yi Zeberced [182a/02] Şāhı Zeberced Şāh budır, didi, anıñ ardınca altmış biñ perrī ile bir pādişāh geçüp gitdi taḫt üzerinde, taḫtı [182a/03] dīvler dūşına almışlar, öñinde iki perī pehlevānı ile bir kührāb ʿamūdın dūşına urmış, iki yüz on ṭoḳuz [182a/04] arış ḳaddi var, vücūdı billūr gibi par par yanar, berābere gelince bir ḳāʿide selāmlayup geçdi, Rüstem, bu, kimdir, [182a/05] didi, Cihān-baḫş , daḫı üçinci ḳulle ki ḳulle-yi Pīrūze'dir, anıñ pādişāhıdır, Bīrūz Şāh dirler, öñce giden [182a/06] Zeberced Şāh'ıñ ḳarındaşıdır, ol perī pehlevānlarınıñ birine Erḳāl Perrī ve birine Şehmādī Perrī dirler ve ol kührāba [182a/07] Ṭayṭanūş Billūr-ten dirler, beşinci ser-ḳaplanıdır, Ecnās ṭarafından, didi, anlar da geçdi, der-ʿaḳab bir ġubār daḫı [182a/08] ẓāhir olup altmış biñ perrī ile gitdi, taḫt üzerinde bir pādişāh, öñinde daḫı bayḳuş başlu bir kührāb [182a/09] zīr-desti var, dūşında bir ʿacāīb ʿamūd selāmlayup geçdiler, Rüstem anı da ṣordı, Cihān-baḫş ayıtdı, bu pādişāh [182a/10] dördinci ḳulle ki ḳalʿa-yı Lūʾlūvān'ıñ şāhıdır ve Laʿlān Şāh dirler, öñinde giden kührāba Erān Berem-ser dirler, Ḳattāl [182a/11] Zengī'niñ altıncı ser-ḳaplanıdır, yüz ṭoḳsan sekiz arış ḳadd ü ḳāmetle ol daḫı geçdi, bu ṭarafdan altmış biñ [182a/12] perī bir pādişāh daḫı geçdi, taḫt üzerinde öñince

bir kührāb omuzunda bir ʿamūd iki yüz otuz sekiz [182a/13] arış ḳaddi var, anlar daḫı ber-muʿtād-ı ḳadīm selāmlayup geçdi, Rüstem ṣorınca Cihān-baḫş ayıtdı, beşinci ḳulle [182a/14] şāhıdır, adına Zümrüd Şāh dirler, öñince giden nerreye Aḳraṭūs-ı Heft-dest dirler, yavuz kührābdır, [182a/15] bu kührāb dördinci ser-ḳaplandır, didi, anıñ ardınca altmış biñ perī ile bir pādişāh gelüp geçdi, taḫtıñ öñinde iki [182a/16] kührāb, ʿamūdları dūşlarında, ṣaġ ṭarafda olan kührābıñ yüz seksan yidi arış ḳaddi var, ṣolında olan kührābıñ [182a/17] yüz yitmiş sekiz arış ḳaddi var, Rüstem bunı ṣorınca Cihān-baḫş , altıncı ḳulle şāhı Yāḳūt Şāh dirler, öñce giden [182a/18] kührābıñ ṣaġ yanında giden kührāba Ṭāl Nerre ve ṣol ṭarafda giden kührāba Beyṭāl Nerre dirler, didi, anlar da varup [182a/19] ḳondılar, anıñ ardınca yüz biñ perī ile bir pādişāh ẓuhūr eyledi, taḫtın dīvler başına almışlar, kendiniñ başında [182a/20] yidi küngüreli tāc-ı mücevher, ṣaġ cānibinde bir perrī oturmış, ṣaġ ve ṣol vezīrler oturır, öñince nerre-yi zīr-desti, [182a/21] ammā biri ṭoḳuz başlu, her bir başı ḥammām ḳubbesine beñzer, iki yüz ṭoḳsan arış ḳaddi var, biri daḫı ʿanḳā [182a/22] başlu, iki yüz on yidi arış ḳaddi var, biri daḫı cāmūs başlu bir kührāb, iki yüz iki arış ḳaddi var, İrān [182a/23] bahādırları Evrenṭūs'ı görübheybet aldılar, Rüstem, bunlar, kimlerdir, didi. Cihān-baḫş, devletim niyā, Kūh-ı Heftgān'ıñ [182a/24] yidinci ḳullesiniñ şāhıdır, Elmās Şāh dirler, cümleniñ şehn-şāhı budır, öñince yüriyen nerreniñ ṭoḳuz başlusına [182a/25] Evrenṭūs-ı Ne-ser dirler, üçinci ser-ḳaplandır, ʿanḳa başlu kührāba Erṭālūş-ı ʿAnḳā-ser dirler ve cāmūs başlu nerreye Cāmūs [182-b] [182b/01] ser dirler, yidinci ser-ḳaplandır, didi, bu maḥalle dek aḫşām ḳarīb oldı, Cihān-baḫş, ġayrı gelür gider [182b/02] yoḳdır, Rüstem, Cihān-baḫş'ından baʿżı şeyler ṣordı, Cihān-baḫş bildügi mertebe naḳl eyledi, vaḳt-i ḫāb irince [182b/03] herkes yatup uyudılar, ṣabāḥ oldı, yirlerinden ḳalḳdı, keyflerin irişdirüp Surḫ-Ābād ṭarafına nāẓır [182b/04] oldılar, vaḳt-i ḍuḥā olınca anı gördiler, bir ʿaẓīm ġubār ve bir ġulġule ẓāhir oldı, yaḳın gelince gördiler, ḳırḳ [182b/05] biñ nerre ile bir kührāb, ḳırḳ eli var, iki yüz ṭoḳsan arış ḳaddi var, ammā öyle bir mühībdir ki yüzine baḳan [182b/06] lerzān olur, ḳırḳ sekiz pāylu bir taḫt-ı zerrīn ile üzerinde oturmış, her pāyine birer kührāb yapışup giderler, [182b/07] tamām berābere gelince taḫtda ayaġa ḳalḳup Kāvus-ı Kāmrān'a ṭapındı, ammā Kāvus'ıñ odı aġzına geleyazdı, [182b/08] Kāvus ayıtdı, ḳattāl Zengī, eyā bunı nece ele getürdi, didi, Cihān-baḫş , pādişāhım, döge döge zebūn idüp [182b/09] andan ḳaldırup yire urup bende çekdi, öyle tābiʿ eyledi, bu kührāba Sünḥāb-ı Cehl-dest Nerre dirler, Ṭāhī'niñ [182b/10] oġlıdır, Ṭahī ol kührābdır ki

Ḥażret-i Süleymān taḫtın bu ḳadar maḫlūḳāt ile yidi gün başında getürmişdir, [182b/11] ḫilḳati kürre-yi zemherīdendir, ḳaçan ḥaps-i nefes idüp şişüp ḳabarsa eṭrāfına uçar, fersaḫ yire varınca bir kimse [182b/12] yanaşmaz, ṣovuḳdan ṭoñar, helāk olur, didi, bu maḥalle dek geçüp gidince ardınca bir ʿaẕīm ġulġule ḳopdı, [182b/13] anı gördiler, dört yüz ḳadar kührāb gelürler, bir ʿaẕīm-ül-cüsse cān-veri araya almışlar, ellerine ve boyunlarına ve ḳuyruġına [182b/14] zencīrler bend idüp dört yüz zencīr her birin bir kührāb ṣol eliyle zencīri ṭutup ṣaġ ellerinde ʿamūd, ḥareket eyledikçe [182b/15] ururlar, bre bu ne ʿalāmetdir diyü Kāvus ve Rüstem ve Būrzū ve Bānūlar ve sāʾir dilāverān-ı İrān cümle sāyebāndan ṭaşra [182b/16] çıḳup bu cān-veri temāşā eylemege başladılar, ammā Farġūl-ı Çihār-dest üzerine müvekkildir muḳaddem Ferāmerẕ söylemiş idi, [182b/17] tamām berābere gelince dīvler Evren-i Ne-ser'i boş ḳodılar, Evren-i Ne-ser daḫı ṭoḳuz başın ḳaldırup [182b/18] bir kerre Kāvus ṭarafına baḳdı, bir alay adamlar kendüsin temāşā iderler, ḫuṣūṣā Semek ve Sünḥāb ve Şaġād baḳup [182b/19] hāy anasını, şimdi boşanup üzerimize yürirse, ḥāl müşkil olur, diyüp hey-ā-hey ḳopardılar. Evren-i Ne-ser bundan [182b/20] darılup bir kerre zencīrlerin silkinüp dīvleriñ elinden aldı ve bayıra doġrı bunlarıñ üzerine yüridi, [182b/21] Kāvus ve sāʾir anda olan şeh-zādegān ve dilāverān ve ʿayyārlar sāyebān içine ḳaçdılar, ammā Rüstem ve Būrzū [182b/22] ve Bānūlar ve Sām ve Ḫüsrev ü Ejderhā-bend gögüs gerüp durdılar, tamām yaḳın gelince Rüstem gürz-i kāv-seri ḳapup ilerü [182b/23] yüridi kim varup ol cānavarı gürz ile şaşurup zencīrlerinden ṭutup yine dīvlere teslīm ide, Rüstem gürz ile [182b/24] ḳarşu vardı, Rüstem ḥareket eyledüginden sāʾirler ġayrı muḳayyed olmadı, ammā Būrzū gördi kim Rüstem cānavara ḳarşu [182b/25] gider, hemān Būrzū Rüstem'den muḳaddem cest ilerü yüriyüp tīġ-ı Ḫüsrev-i Şīr'i çeküp ve Evren-i Ne-ser'e irüb [183-a] [183a/01] kellelerin ṣıralayup bir ḳılıc ile öyle urdı kim üc başın birden düşürdi, Rüstem görüp, bre oġlan, çek [183a/02] eliñ, diyesiye ḳalmadı, bu arada Evren-i Ne-ser cān acısıyla damen zemīne urup ḥandek ḥandek eyledi ve ḳıvrılup [183a/03] Būrzū'yı içeri alup ṣoyḳa Būrzū bir cānibe pür-tāb idüp irişdi, bir ḳılıc daḫı urup üç başın daḫı [183a/04] ġalṭān eyledi, Evren-i Ne-ser bir kerre bir ṣadā ile öyle çaġırdı kim ṭorṭob oldı ve Būrzū'nıñ üzerine yürüyib [183a/05] atıldı, Būrzū yine bir ṭarafa pür-tāb idüp irişdi, bir ḳılıc daḫı urup üc başın daḫı kesdi, Evren-i Ne-ser ġayrı çarpunı [183a/06] çarpunı ḫelāk oldı, ve sāʾirler Kāmūs-ı Kāmrān, Būrzū ibtidā varup Evren'iñ üc kellesin düşürince yüreklenüp [183a/07] yine sāyebān öñine çıḳdılar idi, Būrzū'nıñ Evren-i Nuh-ser ile

çengin görüp taḥsīn eylediler, bu eṣnāda dīvler [183a/08] Ferāmerẕ'e ḫaber idüp Ferāmerẕ daḫı Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i sürüp gelüp temāşā eyledi, Būrzū Evren'i helāk eyledügin [183a/09] görüp āferīn eyledi ve yine gitdi, Būrzū da tīġin ġılāfına ḳoyup döndi, sāyebān altına geldiler, Rüstem Būrzū'ya, [183a/10] bre oġlan, niçün öldirdiñ, bir dilāveriñ cān-verin merdlik ile anı ṭutup dīvlere teslīm eylemek idi, belki [183a/11] Ḳattāl Zengī'niñ bizde ḫāṭırı ḳalur, didi, Būrzū ayıtdı, n'eyleyelim, mevzi melʿūnıñ ṭutup diyince öteden Kāvus [183a/12] daḫı yoḳ yā Rüstem, Būrzū pek eyü eyledi öldirdi, Ḳattāl Zengī'niñ ḫāṭırı ḳalursa uġur olsun diyüp [183a/13] bunlar bu ṣadedde iken yine bir ʿaẕīm ġulġule vü hengāme ḳopdı, bu nedür diyüp ol cānibe tekrār naẕar eylediler, anı [183a/14] gördiler, ḳırḳ biñ kührābile bir nerre geldi, bir taḫt-ı müntehā üzerinde oturmış, ammā yine başı buluda berāber [183a/15] Sīmūrġ-ı ʿAnḳā gibi başı var, başında yidi gözi var kim her biri deşt-i Nuṣṣār'a beñzer ḳalḳan cirminde çoḳ [183a/16] büyük ve iki yüz ḳanadı var, ḳaçan nefes virüp aldıḳça aġzından burnından ḳızıl ʿalev gibi duḫān çıḳar, [183a/17] üç yüz yigirmi arış ḳaddi var, Kāvus-ı Kāmrān ve sāʾirleri Kehkeşān-ı Dü-ṣadlar ʿAnḳā-ser-i Heft-çeşm'i ol [183a/18] heyʾetde görince tüyleri ülperdi, öñince bir pūlād taḫta bend-i resmindesi peydā idüp dīvler arḳasına almışlar, [183a/19] üzerinde on yidi biñ ḳanṭār pūlād ʿamūdı, Rüstem ve sāʾir dilāverler bu dīve taḥsīn eylediler, Rüstem dönüp [183a/20] Cihān-baḫş'a, gözüm nūrı, bu kimdir, ḳatı maġrūr kührāb olur, didi, Cihān-baḫş , devletim binā, bu dīve Kehkeşān-ı [183a/21] Dü ṣad-per-i ʿAnḳā-ser-i Heft-çeşm-i āteş-efrūz dirler, Kūh-ı Surḫ sulṭānı ve ṣāḥib-ḳırānı Cinnīstān'a gelürmiş, Surḫ-bād [183a/22] Nerre'niñ ulu oġlıdır, ḳaçan ġażaba gelüp ḥaps-i nefes eyleyüp şişüp ḳabarsa üçer fersaḫ yir eṭrāfına ḥarāretden [183a/23] kimse varamaz, yanar ve işte öñince giden ʿamūdı on yidi biñ ḳanāṭīrdir, Ḳattāl Zengī ol ʿamūdı üç gün [183a/24] arḳasında menʿ eylemiş dirler, bu arada Kehkeşān Nerre berāberine gelince yekinüp ayaġa durdı, buludlara gitdi, [183a/25] ṭapuḳladı, yine oturdı ve geçüp gitdi, ardınca bir ġulġule ḳopdı, anı gördiler, dört yüz ḳadar kührābiñ [183-b] [183b/01] miyānında pūlād ḳuşaḳ ḫalḳa geçürüp ḳırḳ yirden pūlād zencīrler perkitmişler, her zencīre otuz kührāb [183b/02] yapışur, ellerinde ʿamūdlar ile ḥareket eyleyüp zencīrleri alayım didikce ʿamūdlar ile ururlar, bu ḥāl üzere [183b/03] getürirler, Kāvus ve sāʾir dilāverān bundan vehm aldılar, ammā Rüstem Cihān-baḫş'a, bu kührāb ḳanda ele getürdi, [183b/04] didi, Cihān-baḫş , devletim niyā, işte ol geçen dīv kim Kehkeşān'dır, anı Kūh-ı Surḫ'a varup kendüye ḍarb- [183b/05] dest tābiʿ eyledikde ayıtdı Kehkeşān bu

Kūh-ı Surḫ'da daḫı ʿacāyibātdan ne vardır diyü suʾāl eyler, Kehkeşān daḫı [183b/06] bu Kūh-ı Surḫ'ıñ bu ṭarafı ṣaḥrā-yı muḥarrefātdan nihāyeti Yezdān'dan ġayrı kimse bilmez, anıñ biri başında biñ sekiz yüz [183b/07] ḳulac bir cāh vardır, Süleymān ibn Cān, baʿżı temerrüd cinnīleri anda ḥaps eylermiş, ḥāliyā anda şimdi bu ʿāṣī kührāb maḥbūsdır, [183b/08] adına ʿAḳrabā-yı Ḳubbe-ser-i Rūyīn-ten dirler, üc yüz yigirmi arış ḳaddi var, Ḥażret-i Süleymān'a ʿāṣī olup Sām'ı taʿyīn eyledi, [183b/09] Sām vücūdına bir ālāt teʿṣīr etdiremeyüp dānālar bir ḳılıc düzer, adın Tīġ-ı ʿAḳrabā-yı Süleymānī ḳorlar, ol kührābı bu tīġ [183b/10] ile öldir diyü ʿAḳrabā-yı Evren-ten daḫı ṣanduġı ḳapup ol cāha ḳaçar, Ḥażret-i Süleymān gelüp ol cāhıñ aġzına [183b/11] bir ṭaş ḳapar, dīv-i Kehkeşān naḳl eyler, ḳattāl Zengī daḫı varup ol cāha kemend ile inüp ʿaḳrabāı bende çeküp cāhdan [183b/12] çıḳarup īmāna daʿvet idüp ʿaḳrabā darılup bendin ḳırmaḳ ister, Ḳattāl Zengī daḫı öldürmege ḳıyamaz belki [183b/13] ıṣlāḥ olur diyü, ol zamāndan berü bu zencīr ile dört yüz ḳadar kührāba teslīm idüp işte ol girüye gelen kührāb [183b/14] kim Keyṭġān Nerre dirler, Kehkeşān Nerre ser-ḳaplanıdır, anı üzerine taʿyīn eylemişdir, didi, ammā pehlevānlar göñüllerinden [183b/15] aña birer ḳılıc uralım ki iki pāre idelim didiler, Rüstem Cihān-baḫş'a, hīc ʿAḳrabā Nerre daḫı boşandı mı, didi, Cihān- [183b/16] baḫş, belī, birḳac defʿa boşanup leşkere fenā virdi, Ḳattāl Zengī gelüp yine yıḳup baġladı, didi, bunlar bu sözde [183b/17] iken ʿaḳrabāı geçürdiler, ḥadd-i ẕātında bu dīve naẓar eylediler, başı ḥammām ḳubbesinden büyük, vücūdı evren gibi pul pul [183b/18] bir ġarīb-ül-heykel nerredir, hele ʿaḳrabā tecāvüzlik eylemeyüp geçüp gitdi, varup ʿaḳrabā dīvin teni ser-ā-perde ardında [183b/19] taʿyīn olınan yirine ʿamūd ḳapup bend eylediler, bundan ṣoñra kūs-ı kürre-yi nāy ṣadāsı Ṣaḥrā-yı Nehr-vān'ı ṭoldırdı, [183b/20] nā-gāh bir ʿacāyib gerd-i ġubār ḳopdı, bād-ı ṣabā ḳarşulayup dāmeninden girībānına varınca iki şaḳḳ idüp on iki [183b/21] zerrīn-ser ʿalem ẓuhūr eyledi, andan ṣoñra on sekiz biñ ʿayyār ṭerrār ile ve ḫançer-i kuẕār ile gelüp her biri bir luʿb-ı [183b/22] hüner gösterüp ʿarż-ı hüner iderek gelüp geçdiler, ardınca yedekler yüridi, her bir yedegi ikişer zīr-destkührāb, [183b/23] elinde yitmiş mücevher ḳalḳanlı gergedānlar ve fīller, andan ṣoñra Erdivān-ı Hindī'niñ beyāż fīli ki merdüm-ḫārdır, dört nerre [183b/24] başına çengāl urup getürürler, anıñ ardınca Rehvār-ı Baḥrī sekiz kübrāb, dördi bir ṭarafda efsārīniñ zencīrin [183b/25] ṭutar, anıñ ardınca İblāġ-ı Şeş-pāy-ı Baḥrī geçdi, anı da sekiz nerre çeküp geçürdiler, Rüstem İblāġ'ı görince kendinin [184-a] [184a/01] tāzelikde dedesi Ḳahramān Ḳātil seyāḥatden gelüp Kūh-ül-bürz'den Keyḳubād'ı getürmege

gitdügi zamān binmiş idi, [184a/02] ol maḥaller ḫāṭıra gelüp gözleri yaş ile ṭoldı, begler cedd-i burz-i gürām olan Ḳahramān Ḳātil'iñ yādigārıdır, tāzelikde [184a/03] bir kerre bu İblāġ'a ben de süvār olmış idim diyüp Keyḳubād vaḳʿasını naḳl eyledi, ol zamān Kāvus da böyle idi, yedekler [184a/04] geçüp Cihān-baḫş her birin neçe ele getürdügin aṣlı ile naḳl eyledi, nā-gāh Direfş-i Ejderhā-peyker İskender ve Direfş-i [184a/05] ʿAnḳā-peyker Āṣaf Şāh nümāyān oldı, orta yirlerinde nīze-yi ḳıtālda, ol sāḫte kelle başları evc-i āsmāna peyveste [184a/06] olmış, Rüstem gördikde üc dilāver bunları żabṭ idüp çekerler, bu dilāverler kimlerdir diyü ʿalemler ẓāhir oldı, [184a/07] daḥme-yi İskender-i Kübrā'dan biri daḥme-yi Āṣaf Şāh'dan çıḳmadır, ammā orta yirinde olan nedür didi, Cihān-baḫş sāḫteden [184a/08] āh idüp, devletim niyā, ol orta yirinde olan Ḳattāl Zengī'niñ eski ḳullandıġı nīzedir kim merḥūm pederim Ferāmerz'iñ [184a/09] ol nīzeye kellesin diküp şimdi nīze-yi İskender'i ḳullanur, nīze-yi İskender geçmedir, ṭoḳsan ṭoḳuz boġumdır, [184a/10] her boġum üçer arışdır, bütün iki yüz ṭoḳsan yidi arışdır, ṣaġ ṭarafında olan ejderhā-peyker ʿalem-i İskender-i Kübrā [184a/11] daḥmesinden çıḳandır, ʿalem-dārına Bīl-ten u Bīl-efgen dirler, Cevāhir Şāh'ıñ pāy-i taḫt pehlevānı idi ve ṣol [184a/12] ṭarafında çekilen ʿanḳā-ser ʿalem-i Āṣaf Şāh daḥmesinden çıḳandır, ʿalem-i ʿalem-dārına Keyyūs-ı Nīze- [184a/13] dār dirler, muṭalsam nīze ḳullanur, ibtidā geldügi zamān meydānda nīze ile cümlemizi meydānda zaḫm-dār eyledi, ṣoñra Ḳattāl Zengī girüp nīzesin [184a/14] elinden aldı ve kendin bende çekdi ve īmāna getürdi ve orta yirde olan dilāvere Evrān-ı Āhen-derīd dirler, meydāna [184a/15] girdigi zamān āhen taḫtlar getürüp çapır çapır çürük bez gibi ikişer pāre ider, şimdi Ḳattāl Zengī'niñ beşinci ser-ḳaplanıdır, [184a/16] didi, anlar da gelüp at üzerinde temennā idüp geçdiler, zīrā anlara enmek olmaz, ardlarınca ḫulefā-yı ʿayyārān yüridi, [184a/17] otuz iki ser-ḫalḳa menzelesinde ḫalīfeler geçüp andan ʿayyārlar başları yüridi, Cihān-baḫş , işte şunlar [184a/18] sekiz ʿayyār başı postında olan ḫalīfelerdir, ṣaġ yanında olan Zengirek ve ṣol yanında ʿĀṣım-ı Cihān-dest dirler, [184a/19] anlarıñ ardında olanlarıñ ṣaġında yüriyene Nīreng, ṣolında yüriyene Ṣabā-rū dirler, anlarıñ daḫı ardında olan [184a/20] ṣaġ ṭarafda Sarıḳ'dır, Rāy-ı Aʿẓam'ıñ ʿayyār başısı olan Sarıḳ-ı Ḥīle-cū, ṣolda olana Ser-bāz'dır, anlarıñ ardında [184a/21] olan ʿayyārıñ ṣaġ cānibinde gelen ṭoḳuz arış ḳaddlü ʿayyāra Jīvek dirler, baş ḫalīfedir, ṣol ṭarafda olan [184a/22] tāze civān Celdek ʿAyyār dirler, Ṣarṣar-ı Sebük-bār'ıñ kendi oġlıdır, ikinci ḫalīfe menzelesindedir, didi, anlarıñ ardınca [184a/23] ki Ḳattāl Zengī'niñ öñince gelen sulṭān-ı ʿayyārān Ṣarṣar-ı Sebük-

bār'dır, şolda Ḳarṭās-ı Merdüm-ser'dir, didi, bunlar daḫı [184a/24] berābere geldi, Ferāmerz̲'iñ altında Ḳuṭb-ı Āteş-dem ve egininde zırḫ-ı Dāvudī ve pīrāhen-i İskender ve başında ejderhā-peyker [184a/25] tuġulġa yidi mürġ-ı buḳalemūn otaġaları ve miyānında beş Süleymānī ḳılıc tīġ-i āteşīn ve tīg-i sepīd ve tīġ-i Surḫ-ı İskender, tīġ-i [184-b] [184b/01] hüzzām, tīġ-i Āṣaf Şāh, Tīġ-i ʿAḳrabā-yı Süleymānī ve kemer-i İskender ve kemer-i berhayā-yı pīr ki yidiler başıdır, ḳolında on sekiz [184b/02] baṭmān tāziyānei Ḥızır ʿAleyhis-selām dü elinde ṭoḳsan ṭoḳuz boġum nīze-yi dürme-yi İskender-i Kübrā ḥāṣıl-ı kelām yitmiş [184b/03] iki pāre ālāt-ı İskender-i Kübrā'ya vücūdın ārāyīde ḳılmış, tamām Kāvus berāberine geldikde mehter-ḫānei degdirüp at üzerinden [184b/04] Kāvus ve Rüstem ṭarafına āşinālıḳ idüp Rüstem begler ile on iki adım ileri gelüp taʿẓīmā selāmın aldı, [184b/05] Ferāmerz̲ yine el sīnede vedāʿ eyleyüp geçince eñseden ṭoḳsan altı çift altun çenberlü kūs-ı kerre-yi nāylara daḫmeler [184b/06] urup deşt-i Nehr-vān zelzele vü velvele ile māl-ā-māl oldı, ḳafasınca on iki biñ dilāverān-ı çeng alayla [184b/07] geçüp ġayrı ḥūrında maʿḳūlesi aḫşāma dek çekildi, ammā Ferāmerz̲ orduya yaḳın varınca cümle şāhlar, dilāverler [184b/08] Ferāmerz̲'e ḳarşu gelüp piyāde öñine düşüp taʿẓīm ve tekrīm ile Ferāmerz̲'i tā ser-ā-perde-yi İskender'iñ ḳapusına dek [184b/09] getürüp binek ṭaşına yanaşdırdılar, Ferāmerz̲ Ḳuṭb'dan inince çavuşlar devletlü ṣāḥib-ḳırān çoḳ yaşa diyüp [184b/10] alḳışlayup ʿaṭiyyelerin aldılar, Ferāmerz̲ daḫı cümleyi selāmlayup ser-ā-perdeden içeri girdi, şāhlar, begler dönüp [184b/11] çadırlarına gitdiler, Ferāmerz̲ biraz ārām eyledikden ṣoñra fermān eyledi, Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest ṭaraf ṭaraf leşkere [184b/12] münādīler ḳodı, ey leşker-i Ḳattāl Zengī, üç gün āsāyiş, dördinci gün dīvāndır, üc güne dek herkes kendi kārında ve kendi [184b/13] ʿāleminde olsun, didi, leşker eşidüp herkes ʿāleminde oldı, Kāvus ve Rüstem daḫı sāyebān [184b/14] altından ḳalḳup çadırlarına geldiler, ol gice vaḳt-i ḫāb olınca Ḳattāl Zengī ṣadedi sürilüp pehlevānlar her biri [184b/15] bir söz söyleyüp herkes bār-gāhına gidüp rāḥata vardı, çünkim ṣabāḥ oldı, iki leşker ḫāb-gāhlarından ḳalḳup [184b/16] ḳārlarına meşġūl oldı, ammā Ferāmerz̲ ṣubḥ namāzın edā eyledikden ṣoñra bir miḳdār defʿ-i ḫumār eyledi, göñli şikār isteyüp Ṣarṣar'a [184b/17] ayıtdı, yā Ṣarṣar, seniñle ikimiz bir şikāra çıḳalım, didi, Ṣarṣar n'ola diyüp Ḳarṭās Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i ḫāżır eyledi, Ferāmerz̲ [184b/18] binüp şikāra gitdi, İrān ʿaskerinden Ġażanfer Şāh oġlı Ḫüsrev Şāh daḫı yalñız iki ġulām ile süvār olup bir ṭarafa şikāra [184b/19] gitdi, İrān ʿaskerinden Rüstem gitdi, Būrzī gitdi, begleriyle binüp bir cānibe

gitdi, Cihāngīr ibn Rüstem daḫı gitdi, tevābiʿ ile [184b/20] binüp bir ṭarafa gitdi, ammā Ferāmerz̲ bir iki şikār urup bir ʿişretgāha endi, ṣayd eyledügi āhūları Ṣarṣar kebāb idüb [184b/21] Ferāmerz̲'iñ öñine getürdi ve bāde çıḳarup ʿişrete başladılar, nā-gāh şikār iderek ʿAmlāḳ-ı ʿAmūd-keş ile Süheyl-i Z̲errīn- [184b/22] pūş ol araya çıḳa geldiler, ne gördiler, Ḳattāl Zengī Ṣarṣar ile yalñız bir yirde oturup ʿişret eyler, bunlar bir ṭarafa gitmek [184b/23] murād eylediler, ammā bunları Ferāmerz̲ görüp Ṣarṣar'a, yā Ṣarṣar, şol iki süvār ʿAmlāḳ ile Süheyl degil midir, didi, Ṣarṣar da [184b/24] baḳup, belī, anlardır, didi, bu kerre ayıtdı, var şunları daʿvet eyle, bunda gelsünler, besbellü bu diyārın vādīsin bilmezler, [184b/25] şikār bulmamışlar, bunlar bunda gelsünler, olan şikārdan tenāvül eylesünler, didi, Sebük-bār-ı ʿAyyār segirdüp bunlara ayıtdı, [185-a] [185a/01] buyuruñ pehlevānlar, sizi ṣāḥib-ḳırān ister, didi, çevirdi, Ferāmerz̲'iñ yanına getürdi, bunlar da gelüp temennā eylediler, Ferāmerz̲, oturuñ, [185a/02] didi, bunlar da oturup Ferāmerz̲ ile yiyüp içmege başladılar, ammā Būrzī ibn Sührāb daḫı bir yire inüp şikār eyledügi [185a/03] āhū ve ḫar-gūşdan kebāb itdirüp kendi begleri ile yiyüp içmege başladı, gelelim biz Ḫüsrev Şāh'a Ḫüsrev Şāh da [185a/04] iki ḫiz̲metkār ile gezerek Ferāmerz̲ ile pehlevānlarıñ oldıġı yire gelüp Ferāmerz̲ Ḫüsrev Şāh'ı daʿvet idüp Ḫüsrev Şāh [185a/05] daḫı inüp oturup ʿişrete meşġūl oldılar, ḥikmet-i Ḫudā Cihāngīr daḫı kendi tevābiʿ ile birḳac şikār urup Ferāmerz̲'iñ yanına yaḳın [185a/06] bir yire inüp ol daḫı ʿişrete başladı, berüde Ferāmerz̲ meclisinde kebāb az ḳaldı, hay meded bize bir şikār olsa dirken Ferāmerz̲'iñ [185a/07] gözine bir āhū rāst geldi, ammā ḥayli ıraḳ segirdüp gider, baḳıñ, bir āhū gider, şol āhūyı biriñiz varup ṣayd eyleseñiz, didi, [185a/08] hemān dem Ḫüsrev şeh-zāde yirinden ḳalḳup, varayım devletlü ṣāḥib-ḳırān, ben ḳulıñ alayım, diyüp raḫşına süvār oldı, [185a/09] ṭolu dizgin āhūnıñ arḳurı öñin aldı ve el tīr ü kemāna urup āhūyı nişāna aldı ve gez ḳulaḳ ṭırnaḳ iç ḳabżadan [185a/10] küşād virdi, egerçi ḥadeng dürüst idi, ammā ıraḳ olmaḳ ile ṣovuḳ urup āhūyı alıḳoyamadı, āhū zaḥm-ı ḫurde [185a/11] olmaġla dibelek ḳaçdı, Ḫüsrev Şāh ardına düşdi, āhū segirdüp giderken Cihāngīr'iñ oturdıġı yire uġradı, [185a/12] Cihāngīr ibn Rüstem gördi bir ḫāżır şikār ayaġa geldi, hemān oturdıġı yirden el tīr ü kemāna urup bir ḥadeng baḫr-ı kemāna [185a/13] vażʿ idüp āhūyı yıḳdı, pehlevānlarıñ biri segirdüp āhūyı aldı, Cihāngīr'e getürdi, bu maḥall Ḫüsrev Şāh daḫı gelüp [185a/14] irişdi, ammā gördi bir pehlevān oturmış, birḳac begler ile ʿişret eylerken bir pehlevān ḳalḳup āhūyı aldı, Ḫüsrev Şāh [185a/15] hemān at sürüp irişdi, āhūyı alan pehlevānıñ öñin kesdirüp, ey

dilāver, āhūyı ḳanda getürirsin, didi, ol [185a/16] āhūı alan pehlevān Ḫüsrev Şāh'ıñ yüzine baḳdı, gördi bir şeh-zāde-ṣūret nev-civān kimsedir, ey nev-civān, seniñ [185a/17] başına ṣovuḳ geçmiş, av alanıñdır, diyüp vardı āhūyı oturdıḳları yirde bir dıraḫta aṣa ḳodı. Ḫüsrev Şāh'ıñ bu gücine [185a/18] geldi, bir daḫı bu kim Ḳattāl Zengī'ye getüre, āhūyı alamadı, boş gitmege ʿār idüp vardı, elbetde viriñ āhūyı diyüp at [185a/19] sürüp dıraḫtdan çözüp almaḳ murād eyledi, hemān Cihāngīr yirinden atılup nā-bekār işte āhū saña budır diyüp [185a/20] vardı, Ḫüsrev Şāh'ı ṭutup raḫşından zemīne endirdi ve dıraḫtıñ birine ṣara ḳodı, ve yine gelüp yirine oturdı, [185a/21] ammā bu yañadan Ferāmerz̤ gördi, ḫüsrev Şāh gideli ḫayli zamān oldı, gelmedi, aṣlı nedür, var yā Süheyl [185a/22] baḳ, didi, Süheyl-i Zerrīn-pūş n'ola diyüp yirinden ḳalḳınca raḫşına binüp Ḫüsrev Şāh'ıñ gitdügi ṭarafa gitdi, biraz gidüp gördi [185a/23] bir dıraḫt sāyesinde bir pehlevān oturmış, birḳac etbāʿı ile Ḫüsrev Şāh'ı aġacıñ birine ṣara ḳomışlar, aṣlı ne [185a/24] ola diyüp ileri vardı, bu şeh-zādei kim baġladı böyle, didi, Cihāngīr, ben baġladım, didi, eger pek göñlim olursa [185a/25] seni daḫı baġlarım, didi. Süheyl ġażaba gelüp, bre nā-bekār, bu seniñ göñliñ ʿālemde sulṭān mıdır, diyüp at depdi. Vardı ki [185-b] [185b/01] Ḫüsrev Şāh'ı dıraḫtdan çöze, Cihāngīr yirinden pür-tāb idüp geldi, Süheyl-i Zerrīn-pūş'a daḫı ṣarılup [185b/02] ḫāh-nā-ḫāh andan ayırdı, boġaz boġaza oldılar, Cihāngīr daḫı ṣarılup ḳaldırup Süheyl'i daḫı yire urup [185b/03] anı da dıraḫtıñ birine ṣara ḳodı, baḳ nā-bekārı diyüp varup yirine oturdı ve bunlara cürʿā-feşānlıḳ [185b/04] eylemege başladı, ammā beriden Ferāmerz̤ gördi Süheyl daḫı gelmedi, ne ġarīb ḫāldir, bunlara ne oldı ki gelmezler, diyince [185b/05] hemān ʿAmlāḳ-ı ʿAmūd-keş yirinden ṭurup, devletlü ṣāḥib-ḳırān, ben de varayım, göreyim aṣlı nedür, diyüp raḫşına binüp [185b/06] bunlarıñ gitdügi yola gitdi, gele gele ol Cihāngīr'iñ oturduġı yire geldi, gördi bir pehlevān biraz kimse ile oturup [185b/07] ʿişret eyler, Ḫüsrev Şāh ile Süheyl'i bir dıraḫta ṣara ḳomışlar, ol pehlevān şarāb icüp cürʿāsın bunlarıñ üzerine [185b/08] serper, hemān ʿAmlāḳ ilerü gelüp, baḳa, bunları böyle kim baġladı, didi, Cihāngīr Süheyl-i Zerrīn, sen n'eylersin nā-bekār, [185b/09] işte ben baġladım, diyince ʿAmlāḳ, ne yabāna söyler bu nā-bekār, diyüp at depüp vardı ki bunları çözüp ḫalāṣ [185b/10] ide, Cihāngīr yirinden atılup ʿAmlāḳ'a daḫı ṣarılup ʿAmlāḳ daḫı buña ṣarılup Cihāngīr ʿAmlāḳ'ı daḫı raḫşından [185b/11] ayırdı, ḫāh-nā-ḫāh anı da yıḳup dıraḫtıñ birine ṣara ḳodı ve gelüp yine yirinde oturup şarāb içmege başladı, [185b/12] ammā bu ṭarafdan Ferāmerz̤ gördi ʿAmlāḳ da gelmedi, andan dönüp Ṣarṣar'a, yā ʿayyār, bunda

bir ḥāl vardır, iḳtiżā [185b/13] eyledi, ben kendim gitmek, didikde Ṣarṣar, ben varup saña fi-l-ḥāl bir ḫaber getüreyim, diyüp yirinden ḳalḳduġı gibi ṣarṣar-miṣāl [185b/14] yirde nā-būd oldı, varmadı, illā Cihāngīr'iñ olduġı mekāna vardı, gördi Cihāngīr oturır, pehlevānları ile [185b/15] ʿişret ider, Ḫüsrev Şāh ile Süheyl ve ʿAmlāḳ birer dıraḫta bağlamışlar, Ṣarṣar zīrā Cihāngīr'i nāme ile geldikde dīvān-ı [185b/16] Kāvus'da görüp Rüstem oġlu olduġını bilürdi ve Ferāmerz̲ dīvān-ı Kāvus'da Rüstem evlādlarından kim vardır diyü suʾāl [185b/17] eyledikde Ṣarṣar daḫı Cihāngīr ve Bānūları ve Būrzū'yı cümle söylemiş idi, ol maḥalde Ferāmerz̲ Ṣarṣar'a, yā Ṣarṣar, işte [185b/18] benim, bu seyāḥate çıḳup ġurbet iḫtiyār eyledigime sebeb Cihāngīr'dir, didi, andan Ṣarṣar gördi ol üc [185b/19] pehlevānı bağlamışlar, ileri vardı, Cihāngīr'e temennā idüp, ey dilāverler, bu pehlevānları niçün bağladılar, bunlar ḥālā ṣāḥib-ḳırān [185b/20] olan Ḳattāl Zengī'niñ pehlevānlarıdır, ṭuyarsa ṣoñra saña incinür, ṣalıvir şunları, didi, Cihāngīr ayıtdı, yüri şundan [185b/21] nā-bekār, sinirinden aṣlā baḳ ʿayyār şimdi seni daḫı bağlarım, Ḳattāl Zengī incinürse babam oġlı degilā, göñlim olursa [185b/22] anı daḫı bağlarım, cürʿā-feşānlıḳ eylerim, diyüp Ṣarṣar'ı ḳoġdı, Ṣarṣar göñlinden n'eyleyim efendim ḳarındaşı olmayaydıñ, [185b/23] ben saña miḳdārın bildirirdim, didi, ammā āşikāra ḫoş pehlevān ṣoñra sen peşīmān olursın diyüp aldı, [185b/24] yüriyü virdi, Ferāmerz̲'e gelüp, işte aḥvāl şöyle şöyle, diyüp Cihāngīr ile arada geçen kelimātı naḳl eyledi, [185b/25] Ferāmerz̲ bunı eşidince ortalıġı divşürüp ʿayyāra, yüri gidelim, diyüp ḳalḳdı ve Ḳuṭb'ı caġırdı, Ḳuṭb-ı Āteş-dem [186-a] [186a/01] gelüp Ferāmerz̲ üzerine binüp Ṣarṣar daḫı ortada olan meclisi ālātın enbān-ı ḥikmete yirleşdirdi, Ferāmerz̲'iñ rikābına düşdi [186a/02] ve Cihāngīr'iñ oturduġı yire getürdi, Ferāmerz̲ ıraḳdan gördi, Cihāngīr begleriyle oturmış, ʿişret eyler, kendi [186a/03] pehlevānları dıraḫta bağlu bāde içüp cürʿāsın üzerine ṣaçar, Cihāngīr begleri daḫı gördiler, Ḳattāl Zengī [186a/04] kendi geliyor, Cihāngīr'e, sulṭānım, Ḳattāl Zengī geliyor, didiler, Cihāngīr, ḳovıñ, gelsün, pehlevānların ricā eylemege gelür, [186a/05] ammā ṣalı virmem, eger ser-keşlik iderse anı da bağlarım, didi, pehlevānlar göñlinden degmede ḳorḳarız, ḳattāl Zengī, seni [186a/06] bağlar da iş ṣoñra müşkil olur, didiler, bu yañadan Ferāmerz̲ ṭoġrı gelüp ne selām ve ne kelām, hemān Ḳuṭb'dan aşaġa [186a/07] inüp vardı, bir bir pehlevānları aġaçlardan çözmege başladı, Cihāngīr bunı görüp, çek eliñ ey nā-bekār zengī, [186a/08] sen kim olasın ki gelüp benim bağladıġım esīrleri ḫalāṣ idersin, diyüp yirinden atıldı ve dāl-ı ḫançer olup [186a/09] Ferāmerz̲'iñ üzerine yüridi, Ferāmerz̲ daḫı bunıñ

bileginden ḳavrayup ḫançeri elinden aldı ve yaḳasından ṭutup zemīne [186a/10] çaldı ve Ḫüsrev Şāh'ı baġladuġı dıraḫta Cihāngīr'i ṣara ḳodı, Cihāngīr begleri bu ḥāli görüp yirlerinden [186a/11] ṣıçrayup raḫşlarına binüp ḳaçdılar, pehlevānlar ḳaçalım diyenleri ṭutalım didiler, Ferāmerz̲ muḳayyed olmañ didi, kendi [186a/12] geçüp Cihāngīr'iñ yirine oturdı, Ṣarṣar sāḳīliḳ idüp Ferāmerz̲ cāmı nıṣf geçerek nūş idüp cürʿāsın [186a/13] Cihāngīr'e ṣaçdı, Cihāngīr yüzin gözin alışdırup Ferāmerz̲, gör imdi nā-bekār, ḫaṭṭı var mıdır, didi, [186a/14] işte Ferāmerz̲ bunda şarāb içüp Cihāngīr'e cürʿā-feşānlıḳ eylemekde, ammā bu ṭarafdan Cihāngīr'iñ pehlevānları oldıḳları [186a/15] yirden biraz berü gelince bir yire gelüp, varalım, bu aḥvāli ṣāḥib-ḳırān-ı ʿālem bildirelim, didiler, giderken ḥikmet-i Ḫudā [186a/16] Būrzī'nıñ olduġı yire uġradılar, biri ayrılup Būrzū'ya vardı, ey dilāver-i ʿālem, Ḳattāl Zengī gelüp efendimiz [186a/17] Cihāngīr'i bir dıraḫta bend idüp yirine oturup cürʿā-feşānlıḳ ideyor, didiler, Būrzū, varıñ Rüstem'e bildiriñ, [186a/18] diyüp muḳayyed olmadı, bunlar oradan orduya gelüp Rüstem'e bulışdılar, Rüstem, aṣlı neçe oldı, ẓāhir Ḳattāl [186a/19] Zengī imdi anı bilā-cürm Cihāngīr'i baġlamaz, didi, bunlar daḫı aṣlı ile naḳl eylediler, Rüstem ḳıṣṣanıñ netīcesin [186a/20] bilince, ʿaleyhi mā yesteḥaḳ ne isterdi bir ṣāḥib-ẓuḫūr dilāveriñ pehlevānlarından, diyüp ṣāḥib çıḳmadı, beride Ferāmerz̲ [186a/21] aḫşām olınca ol yirde ʿişret idüp aḫşām oldıḳda ḳalḳdı, Cihāngīr'i bile alup ser-ā-perdesine [186a/22] geldi, tīz bir pūlād ḳafes getürüp Cihāngīr'i ol ḳafese ḳoydı ve ʿālem-i aġyārdan ḥāli oldıḳda Ḳarṭās'a virüp [186a/23] Kāvus-ı Kāmrān'ıñ dīvān-ı bār-gāhınıñ orta sütūnına ḳafesiyle bülbül gibi aṣdırdı, Cihāngīr etdügi işe nādim [186a/24] olup, behey nā-bekār, n'eylerdiñ elin ḥūyın bilmez ʿArabī'niñ pehlevānlarına o ḥaḳāreti eylemegi, diyü kendü kendüsine teʾessüf eyledi, [186a/25] ammā çi-fāʾide, cümleden büyük belām gelürse erbāb-ı dīvānıñ başına ṭoġrı tebevvül ideyim mi diyü ġama düşdi, ol efkār [186-b] [186b/01] ile ḳaldı, çünki ṣabāḥ oldı, Kāvus-ı Kāmrān dīvāna çıḳup ümerā vüzerā cümle erbāb-ı dīvān gelüp yirlerinde ḳarār eylediler, [186b/02] ammā kimse yuḳarı baḳup ḳafesi görmedi, tā ki Rüstem gelüp geçüp ṣandalīsinde ḳarār eyledi, biraz ṣoḥbet idüp Cihāngīr'e [186b/03] ʿaṭse gelüp żabṭ idemedi, aġsırınca Rüstem yuḳarı baḳdı, bir ḳafes aṣılı, pādişāhım sen mi aṣdırdıñ, yoḫsa [186b/04] ḳuşcılıġa mı heves eylediñ, ammā bu ḳafes ḳatı büyük ʿacabā naṣıl zermān ḳuşdır içinde olan, diyince Kāvus Rüstem'e [186b/05] naṣıl ḳuş ve naṣıl ḳafes benim ḫaberim yoḳ diyüp baḳınca cümle erbāb-ı dīvān baḳışa düşdiler, vāḳıʿa gördiler [186b/06] bir pūlād ḳafes aṣılmış, içinde bir ḳaraaltu var, Cihāngīr ise

ḥicābından siñüp ṭorṭob oldı, indiriñ şol [186b/07] ḳafesi diyince, ḳafes biraz yüksek aşılmış idi, dīvān-ı Kāvus'da ise Rüstem Ejderhā-bend ḳadar bālā-ḳadd pehlevān [186b/08] yoġidi, ḳalḳup ḳafesi endirdi, gördiler içinde Cihāngīr'dir, erbāb-ı dīvān gülüşmege başladılar, Rüstem [186b/09] Cihāngīr'i ḳafesden çıḳarup, gördiñ mi nā-ḫalef oġlan ḥaddini, hemān sen her ādemi bir bilüp kendi [186b/10] ḳuvvetiñize maġrūrlanursıñız, ammā felekde böyle ne pehlevānlar vardır ki ādemi dürüp büküp ḳara ṭavuḳ gibi ḳafese [186b/11] ḳor, diyü vāfir taʿzīr eyledi, üç gün geçüp dördinci gün Ferāmerz̧ fermān eyledi, dīvān kūslarına ṭurralar [186b/12] urdılar, şāhlar ve pehlevānlar bildiler ki dīvāndır, herkes dīvān libāsını giyinüp dīvān-ı Ferāmerz̧'e gelüp cemʿ oldılar, andan [186b/13] Ferāmerz̧ baş ḳaldırup şāhlara ve beglere ayıtdı, ey şāhlar ve ey begler, işte Elḥamdulillah gelüp Kāvus ve Rüstem'e muḳābil [186b/14] ḳondıḳ ve muḳaddem Kāvus'a bir nāme ve bir nāme de Rüstem'e getürdik, redd eylediler, şimdi ne dirsiz, ikisine bir nāme daḫı yazup [186b/15] irsāl eylemek münāsib midir, yoḫsa hemān yarın çeng-i ḥarbī çaldırup meydāna mı gidelim, didi, herkes, siz āʿlimsiz [186b/16] devletlü ṣāḥib-ḳırān, ancaḳ maʿḳūl-ı münāsib budır ki bir nāme daḫı gönderüp ve yarın çengin aḥvālin bildirmekdir, [186b/17] didiler, Ferāmerz̧, āferīn begler, benim de derūnımda olan bu idi, diyüp Feylesof-ı Ekber'iñ yüzine baḳdı, bize bir nāme ey dānā, [186b/18] Kāvus-ı Kāmrān'a ve Rüstem'e gelüp ḫāk-i pāyime yüz sürüp baña tābiʿ olup Kāvus-ı menşūrı benden alup Rüstem [186b/19] daḫı bütün ālāt-ı ṣāḥib-ḳırānīi gönderir mi, yoḫsa yarın meydāna çıḳarlar mı, didi. Feylesof-ı Ekber daḫı eline kāġıd [186b/20] ḳalem alup Ferāmerz̧'iñ murādı üzre bir mufaṣṣal nāme inşā idüp andan Ferāmerz̧'iñ eline ṣundı, Ferāmerz̧ daḫı alup [186b/21] müṭālaʿa eyledi, üzerine ʿünvān-ı ṣāḥib-ḳırānīsin urup ṭayy eyledi, ṣaġ u ṣola baḳup Feraḫzād Ḫaḳanī'ye işāret eyledi, [186b/22] Feraḫzād Ḫaḳanı ayaġa ṭurup Ferāmerz̧ nāmei Feraḫzād'a virdi, yanına Jīvek ʿAyyār'ı daḫı ḳoşup ḳırḳ ḳadar pehlevān [186b/23] ile dīvān-ı Kāvus'a irsāl eyledi, Feraḫzād Ḫaḳanı nāmei alup raḫşına süvār olup rikābında Jīvek ḳırḳ ḳadar dilāver [186b/24] ile ʿazm-i leşker-i İrān idüp bār-gāh-ı Kāvus'a gelüp kendin ʿarż eyledi, ḫaber olup iz̧īn oldı, Feraḫzād içeri [186b/25] girüp ādāb-ı erkān icrāsından ṣoñra ṣandalī gösterdiler, geçüp oturdı, şerbet virdiler, icdi andan [187-a] [187a/01] nāmei çıḳarup taḫt kenārına ḳodı, Kāvus alup nāmeniñ mührin giderüp Selāmūn Dānā eline virdi, Selāmūn ḳırāʾat [187a/02] eyledi, mevhūmına evvelki siyāḳ üzere Rüstem'den ālāt-ı ṣāḥib-ḳırānīi istemiş ve Kāvus'a İrān menşūrın alasın, yoḳ dirseñiz [187a/03] yarın

meydāna ḥāżır olasın dimiş, Rüstem sözi ile Feraḫzād'a bir aġır ḫilʿat giyürüp beş kīse altun virdi, [187a/04] sāʾir pehlevānlara daḫı birer ḫilʿat virüp meydānda her ne ise cevābın alsun diyü cevāb virdi ve Jīvek ʿAyyār'a daḫı [187a/05] cāʾizesin virdi, Feraḫzād bu cevābı alup, dönüp raḫşına binüp Ferāmerz̲ ṭarafına geldi, yarın meydānda cevāb vireceklerdir [187a/06] didi, Ferāmerz̲ daḫı ḳanı Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest diyince ileri gelüp Ferāmerz̲ Ḳahḳaşān'a, ʿaskerde çeng nidā itdir, ḫāżır [187a/07] olsunlar, didi, Ḳahḳaşān, be-ser-çeşm, diyüp ṭaşra çıḳdı ve bütün ʿaskerde yir yir münādīler nidā itdirdiler, yarın [187a/08] çeng-i sulṭānī ve neberd-i ḫaḳanīdir diyü ʿaskeri āgāh itdi, tedārüklerin de oldılar, ol gün ol gice iki leşker müheyyā [187a/09] olup ṣabāḥa muntaẓır oldılar, çünki ṣabāḥ oldı, āf-tāb-ı ʿālem-tāb sū-yı ufḳdan ṭulūʿ eyledikde iki leşker yirlerinden [187a/10] ṭurup deryālayın çalḳandı ve kūs-ı kürre nāylarına daḥmeler urup at ve fīl gergedānlarına süvār olup meydān merkezine geldiler, [187a/11] iki cānibden alaylar baġlayup ṣaflar düzildi, saḳḳālar meydānı ṣulayup ferāʾişler süpürdi, herkes nāẓır-ı ber-meydān olup eyā meydāna [187a/12] kim gire dirken Ḳattāl Zengī Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i meydāna sürüp geldi, ol ḳadar sipāhīlik ʿarż eyledi kim dost düşman taḥsīn [187a/13] eyledi, andan ṣoñra ḳol ḳaldırup çalınan kūsları diñdirüp ve naʿra urup, benim Ḳattāl Zengī, yā Rüstem çünki nāmem [187a/14] ile ʿāmil olmadıñ, meydānıma er gönder, didikde Gürdezyān'dan Şeddād ibn Gürdez, Ferāmerz̲'iñ öñin aldı, Ferāmerz̲ gördi [187a/15] gelen Şeddād ibn Gürdez'dir, ammā tecāhülden gelüp, kimsin, pehlevān-ı İrān ʿaskerinden ne ism ile yād olursın, didi, [187a/16] Şeddād adın diyüvirdi, Ferāmerz̲ dönüp, yā Şeddād ẓāhir Rüstem'iñ oġlı Ferāmerz̲'i bilürdiñ, didi, Şeddād, nece bilmem, ḳanı öyle [187a/17] bir dilāver, didi, Ferāmerz̲, ṭoġrı söyle yā Şeddād ol Ferāmerz̲ ḳuvvetde, sen neçe idiñ, didi, Şeddād ayıtdı, yā Ḳattāl, sen dīvāne misin, [187a/18] ol deryā ben aña ḳaṭre bile degilim, didi, Ferāmerz̲, āferīn idüp imdi ḥamle eyle, didi. Ferāmerz̲ āferīn lafẓın göñlinden ayıtdı, [187a/19] Şeddād el nīzeye urup irişdi, Ferāmerz̲'e bir nīze ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ ḳolçaġıyla çarpup menʿ eyledi, Şeddād bu kerre [187a/20] nīzesin zemīne zerk idüp el gürz-i girāna urdı, irişüp Ferāmerz̲'e bir ḍarb urdı, Ferāmerz̲ gürzin daḫı [187a/21] ḳolçaġıyla menʿ eyledi, tekrār geldi, bu kerre Ferāmerz̲ ellerin açup Şeddād'ıñ gürzin el ayasında żabṭ idüp ve dü elinden [187a/22] ḳapup ḳolına aldı, Ḳarṭās'a virüp kendi yine er ṭaleb eyledi, bu kerre Şeddād esīr olduġından ṣoñra Şedīd ibn Gürdez [187a/23] meydāna girdi, Ferāmerz̲'iñ öñin alup Ferāmerz̲'e adın ṣorup Ferāmerz̲ ile neçe idiñ diyüp Şedīd daḫı medḥ [187a/24] eyledi,

Ferāmerz̲ anıñ da ḥamlelerin menʿ idüp dü-elinden ḳapup Ṣarṣar'a teslīm eyledi, Ṣarṣar bend idüp ʿālem sāyesine [187a/25] iletdi, Ferhād ibn Gürdez girdi, anı da öyle eyledi, Feraḫzād ibn Gürdez ibn Gürdez Behmen ibn Gürdez ve Yektā ve Ber- [187-b] [187b/01] Zerrīn ibn Gürdez ḫāṣılı kelām Ferāmerz̲ aḫşām olınca Gürdezyān'dan otuz ḳadar pehlevān ālūde eyledi ve cümlesine [187b/02] Ferāmerz̲ ile nice idiñ diyü ṣordı, Ferāmerz̲ deryā idi diyeni dü-elinden ḳapup Ḳarṭās'a veya Ṣarṣar'a virdi, Ferāmerz̲ bir şey [187b/03] degil idi diyeni sille ile yāḫūd muştla yāḫūd püşt-i pā ile zīr ü zeber eylerdi, ḥaḳāretle bende çeküp ʿalem dibine [187b/04] iletürdi, aḫşām oldıḳda ṭabl-ı ārām çalınup dönüp ḳondılar, Ferāmerz̲ ser-ā-perdesine gelince ol gün ṭutduġı [187b/05] pehlevānları getürdüp bendlerin birer ḫilʿat virüp raḫşlar virüp Kāvus ṭarafına yolladı, beride Rüstem dönüp Kāvus [187b/06] dīvānına geldikde Semek ʿAyyār, var yā Semek, gör Ḳattāl Zengī esīr eyledügi pehlevānları n'eyler, eger bir ḳaṣd eylerse gel, ḫaber [187b/07] eyle, varup dīvānın baṣup pehlevānları ḫalāṣ ideyim, didi, Semek daḫı n'ola diyüp dīvān-ı Kāvus'dan ḳalḳup [187b/08] kendi çadırına geldi, tebdīl-i ṣūret idüp çıḳdı, leşker-i Ferāmerz̲'e yüridi, nıṣf-ı rāhda gördi, cümle esīr olan [187b/09] pehlevānlara birer ḫilʿat giymişler, gelürler, Semek kendin iẓhār idüp, ben de sizi Ḳattāl Zengī n'eyler diyü bir ḫaber almaġa giderdim, [187b/10] didi, bunlar ḳarşusına getürüp bendlerimiz aldırdı, birer ḫilʿat virüp, varıñ, gidiñ ancaḳ bir daḫı meydānıma girmeñ, [187b/11] diyü tenbīh eyledi ve yolladı, didiler Semek bunlar ile bile dönüp dīvān-ı Kāvus'a geldiler, Rüstem suʾāl eyledi, nice oldı [187b/12] diyü, Semek ʿAyyār naḳl eyledikleri gibi ol daḫı naḳl eyledi, bu kerre Rüstem fikr idüp, bu zengī, metānet ṣāḥibi bir merd zengīdir, [187b/13] Allāh ḫayrlar vire, didi, dönüp Selāmūn'a, ey dānā, Ḳattāl Zengī içün bir reml eyle, görelim, ṭāliʿi neçedir, [187b/14] didi. Selāmūn ise ʿilm ḳuvvetiyle Ferāmerz̲ idügin bilürdi, baḳup, yā Rüstem, Ḳattāl Zengī bir pehlevāndır ki bu dünyāda [187b/15] bir kimse ẓūr-ı bāzū ile ṣırtın yire getüremez, didi, Rüstem bu sözden ġama düşdi, bu kerre Selāmūn ayıtdı, elem çekme [187b/16] devletlü ṣāḥib-ḳırān, seniñ daḫı ṣırtıñ yire gelmez ve bu dünyāda saña da ġālib kimse bulınmaz, diyü tesellī virdi, ol gice [187b/17] geçüp ṣabāḥ oldı, yine iki leşker süvār olup Ferāmerz̲ at sürüp meydāna girdi, Kāvus ṭarafından er ṭaleb [187b/18] eyledi, evvelki gün gibi gireni yıḳdı, aḫşām olınca otuz ḳadar pehlevān ṭutup döndiler, Ferāmerz̲ ser-ā-perdeye [187b/19] gelince cümlesiniñ bendlerin alup ḫilʿatladı ve Rüstem ṭarafına yolladı, el-ḳıṣṣa bu minvāl üzere yidi gün Ferāmerz̲ meydāna [187b/20] girüp kendi ālātına el urmadı, İrān

pehlevānlarından çoḳ pehlevāna ġalebe gösterdi, faḳaṭ nām-dārlardan beş on [187b/21] kimse ḳaldı, sekizinci gün çeng olmayup şikāra çıḳdılar, ṭoḳuzıncı gün yine Ferāmerz meydāna girdi, luʿb-ı hüner [187b/22] ʿarż eyledikden ṣoñra er ṭaleb eyledi, Zengī-yi Şāvrān'ıñ oġlı Tenke meydāna girüp Ferāmerz'iñ öñin aldı, Ferāmerz [187b/23] anıñ da adın ṣorup Ferāmerz ile nice idiñ didikde Tenke daḫı medḥ eyledi, Ferāmerz, dey imdi ḥamle eyle, diyince [187b/24] ol dem Tenke el nīzeye urup irişdi, Ferāmerz'e bir nīze ṣundı, Ferāmerz siper ḳapup Tenke'niñ nīzesin çarpup [187b/25] vücūdından bir ḳulac alarġada menʿ eyledi, Tenke gürz ile geldi, gürzine gürz berāber virüp hevāda menʿ eyledi, [188-a] [188a/01] Tenke tekrār geldi, Ferāmerz menʿ eyledi, Tenke gürzin żabṭ eyledi, Ferāmerz'iñ yanından geçerken Ferāmerz dü-elinden ḳapup ḳolına [188a/02] aldı, Ḳarṭās'a virüp ʿalem sāyesine gönderdi, hemān Ḳārūn-ı Ejderhā-keş at sürüp meydāna girdi, Ferāmerz'iñ [188a/03] öñin aldı, bir nīze iki gürz urdı, Ferāmerz menʿ idüp anı da bir ḍarb ile ālūde eyledi, ʿalem sāyesine gönderdi, [188a/04] Raḫām ibn Gürdez girdi, Ferāmerz, benim silleme ṭāḳat getüremez, didi, Ferāmerz, dey imdi ḥamle eyle, diyince Raḫām nīze [188a/05] ile geldi, Ferāmerz çeküp elinden alup atdı, gürz ile geldi, gürzin daḫı elinden alup atdı, Raḫām daḫı eleminden [188a/06] daḫı dāl-ı tīġ olup yüridi, Ferāmerz Raḫām'ıñ bilegin ṣıḳup ḳılıcı elinden alup ve ṣūretına öyle bir sille-yi saḫt-ı [188a/07] ṣāḥib-ḳırānī urdı ki Raḫām'ıñ gözi döndi, ayaḳları rikābdan boşanup teker meker oldı, Ṣarṣar üzerine düşüp [188a/08] iki elin ḳafasına bend idüp Ferāmerz de meydānda ḳaldı, bu kerre Behrām girdi, Ferāmerz aña da ṣordı, Behrām [188a/09] ibn Gürdez merd dilāverdir ve hem Ferāmerz'i ṣordı āh idüp nā-bekār zengī, öyle bir dilāvere nice ḳıydıñ, didi, gözleri [188a/10] yaş ile ṭoldı, Ferāmerz bildi kim kendüyi pek severmiş, yā Behrām, benden olmadı, kendinden oldı, dey imdi ḥamle eyle, [188a/11] didi, Behrām el nīzeye urup irişdi, Ferāmerz'e bir nīze ḥavāle eyledi, Ferāmerz siper alup menʿ eyledi, bu kerre [188a/12] Behrām gürz ile geldi, Ferāmerz'e tekrār ḥamle eyledi, Ferāmerz menʿ eyledi, bir daḫı urdı, anı da menʿ eyleyüp nevbet kendüye [188a/13] geldikde el nīzeye urup Behrām'a miḳdārına göre bir nīze urdı, siper virüp Behrām da ne ḥāl ise menʿ eyledi, [188a/14] Behrām'a gelince bir kimse ḥamlesin menʿ eylemiş idi, Ferāmerz gürz ile gelüp miḳdārına göre bir ḍarb urdı, Behrām [188a/15] gürz berāber virüp arḳada güc ile menʿ eyledi, ḥāṣılı Ferāmerz Behrām'a biraz ruḫṣat virüp yidişer ḍarb urdılar, [188a/16] nevbet Ferāmerz'e de geldikde Ferāmerz at sürüp Ferāmerz Behrām'ı kemerinden ḳapup ḳolına aldı ve yine raḫşına ḳoyup, var

pehlevān, [188a/17] sen meydāndan çıḳ, bir ġayrısi gelsün, didi, Behrām dönüp ʿalem sāyesine geldi, Behrām'a, irān begleri ḥased idüp [188a/18] Ḳattāl Zengī ile bu ḳadar pehlevān çeng eyledi, daḫı Behrām'a gelince kimse iki ḥamle eylemedi idi, Behrām meydāndan [188a/19] cıḳınca Geyyūs Türk at sürüp meydāna girdi, Ferāmerz̲'iñ öñin alup kimsin didikde diyüvirüp Ferāmerz̲ ile [188a/20] nice idiñ didi, Geyyūs, yā Ḳattāl, Ferāmerz̲'e babası Rüstem'den ġayrı muʿādil bir pehlevān yoḳdır, didi, Ferāmerz̲ Geyyūs'a āferīn [188a/21] eyledi ve ḥamle teklīf eyledi, Geyyūs nīzesin eline alup irişdi, Ferāmerz̲'e bir nīze urdı, Ferāmerz̲ bilür ki geyük [188a/22] nīzesine siper ḥāʾil olmaz, aṣlā sipere yapışmadı, ʿalem sāyesinden İrānīler görüp gitdi, Ḳattāl Zengī didiler, Rüstem [188a/23] daḫı, vāh yazıḳ, geyük nīzesi aḥvālin bilmez, n'eylese gerek bu līkim bir ḫaṭā olmaya idi, didi, ammā geyük tamām ḫaṭā yirine [188a/24] gelüp nīzesin Ferāmerz̲'e ṭoġrı ḥavāle idince Ferāmerz̲ nīzeye çāpüklük ile eger boşaldup Ḳuṭb'ıñ ḳarnı altına [188a/25] girüp nīze-yi geyük boşa gelüp at ḳuvvetiyle geçdi, gitdi, Ferāmerz̲ yine eger üzerine geldi, herkes Ferāmerz̲'iñ çāpükligine [188-b] [188b/01] taḥsīn eyledi, Gīv öteden dönüp el gürze urdı, irişüp Ferāmerz̲'e bir ḍarb urdı, Ferāmerz̲ anı da [188b/02] gürz ile çarpup menʿ eyledi, Gīv tekrār geldi Ferāmerz̲'e, anı da menʿ eyledi, nevbet kendüye geldi, Gīv'e bir nīze ve bir gürz [188b/03] urdı, Gīv menʿ idince ecel terleri dökdi, ḥāṣılı yidişer ḍarb daḫı Gīv ile urışdılar, ʿāḳıbet dü-elinden [188b/04] ḳapup ḳolına aldı, Ḳarṭās'a virüp yolladı, Gürdez Pīr at sürüp geldi, Ferāmerz̲'iñ öñin aldı, andan Ferāmerz̲ [188b/05] ile neçe idiñ diyü suʾāl eyledi, Gürdez Pīr daḫı medḥ eyledi, Ferāmerz̲, ḥamle eyle, diyüp Gürdez Pīr de el nīze ve gürze [188b/06] urup üc ḥamle eyledi, Ferāmerz̲ ḥamlelerin menʿ idüp yidinci gürz de anı da dü-elinden ḳapup raḫşına ḳodı, var imdi [188b/07] pīrim, bir daḫı meydāna girme, didi, Gürdez Pīr de n'ola diyüp dönüp gitdi, aḫşām daḫı olmış, Ferāmerz̲ daḫı dönüp iki [188b/08] cānibden döndiler, ḳondılar, Ferāmerz̲ serā-peredeye gelince esīr olan pehlevānları getürüp ḫilʿat virüp yine yolladı, [188b/09] irtesi yine meydāna Ferāmerz̲ gelüp ol gün daḫı Zenge'i ve Būrzū'yı pehlevānların yıḳdı, irtesi gün Gührāsb-ı Ḫāverī [188b/10] girdi, anı da dü-elinden ḳaldırup yine raḫşına ḳodı, şeh-zādeler Muẓaffer şeh-zāde girdi, ālūde eyledi, Ferbīrez ibn Kāvus [188b/11] girdi, ālūde oldı, Ṭahhār, Merzibān, Elviye, Bengü Dehşet ve Ferāmerz̲'iñ kendi lālaları Sāfīl-i Ṣaff-şiken ve Kāmil-i Şīr-efgen [188b/12] girdi, ḫulāṣa-i kelām yidi günde daḫı Ferāmerz̲ cümle İrān ʿaskerinde olan pehlevānları ālūde eyledi, Güstehem ve Ṭavs [188b/13] girdi, anları da ālūde eyledi, faḳad

Rüstem ve Būrzī ve Bānūlar ḳaldı meydāna girmedik ve Sām ve Ḫüsrev ve Sīr ve Bījen [188b/14] ḳaldı ve Cihāngīr ḳaldı, Cihāngīr ile Bījen ḫod ġalebesi muḳaddem ẓāhir oldı, anlara meydāna girmege ḥācet ḳalmadı, [188b/15] yidinci gün Ferāmerz̲ dönüp ḳonınca üç gün āsāyiş olınsun da yine çengimiz bāḳīdir diyü ʿaskere tenbīh eyledi, Rüstem [188b/16] Kāvus ḫaber-dār olup anlar da āsāyiş nidā etdirdiler, ol gün mürūr idüp ṣabāḥ oldı, çeng yoḳ, Būrzī'nıñ [188b/17] ʿayyārı Ṣaġād ayıtdı, varsam görsem, Ḳattāl Zengī ordusında ne var ne yoḳ, diyüp tebdīl-i ṣūret ser-ā-perde-yi İskender'e [188b/18] gelüp bir kūşede seyre ṭurdı, ammā Ferāmerz̲ bu arada Ṣarṣar'a, yā Ṣarṣar, bu kerre varsaḳ İrān ʿaskerin tecessüs idüp [188b/19] görsek, bu gün anlar da şikāra gider, pehlevān var mıdır ve ne ṭarafa giderler, bir ḫaber alup gelsek, biz de bir āḫar ṭarafa [188b/20] gitsek, zīrā anlar da deñsiz pehlevānlar vardır, zevḳimize mānīʿ olurlar, didi, Ṣarṣar da n'ola diyüp ser-ā-perdeden ṭaşra çıḳup [188b/21] gitdi, kendi çadırına varup tebdīl olup İrān ordusına gide, Ṣaġād ʿAyyār bunı eşitdi, tīz serāperde-yi İskender'den [188b/22] ṭaşra oldı, fi-l-ḥāl ordu kenārına gelüp kendüyi bir dihḳāni ṣūretine ḳodı, eline bir deste gül alup yab yab orduya [188b/23] gelür gibi Ṣarṣar'ıñ öñine geldi ve hīc Ṣarṣar'a baḳmayup geçüp gideyor, ammā Ṣarṣar bu gülleri görüp imrendi, ne nāzik [188b/24] gül olur diyüp ʿacabā bu dihḳāni bu gülleri ḳanda getürir diyüp Ṣaġād'ıñ öñin aldı, ey dihḳāni, bu gülleri nereye getürirsin, [188b/25] diyince Ṣaġād, vallāh aġacuġım ben çalmadım, bu benim kendi baġcemde biter, orduya ṣatmaġa getüririm, didi, Ṣarṣar, ne istersin [189-a] [189a/01] bu güllere, diyüp Ṣaġād, mürüvvete endāze olmaz, ne virirseñ vir, didi, Ṣarṣar bir altun virüp bu gülleri aldı, Ṣaġād [189a/02] altuna baḳup, ey aġacuġım, benim ḳüṣūr virecek param yoḳdır, didi, Ṣarṣar ayıtdı, var adam, ben senden bir şey istemem, [189a/03] diyüp aldı, yüriyüvirdi, ammā ʿādetdir, bir çicek ele alındıḳda lā-büdd bir kere ḳoḳlanur, Ṣarṣar da bu güli birḳac [189a/04] kerre ḳoḳladı, ol gül ise dārū ile perverde olmış idi, teʾs̲īr idüp Ṣarṣar dārūdan geçdi, giderken [189a/05] yıḳıldı. Ṣaġād ardından yab yab gözedirdi, gelüp Ṣarṣar'ı bende çekdi ve kendi ṣūretine ḳoyup kendisi Ṣarṣar [189a/06] ṣūretine girdi, Ṣarṣar'ı kilim perdesine ḳoyup ṣırtına urdı, oradan dönüp ser-ā-perdeye geldi, Ferāmerz̲'e bulışup [189a/07] kilim perdeden Ṣarṣar'ı zemīne ḳoydı, İrānīler bu gün filān semte gitseler gerek ve hem gelürken Ṣaġād-nām bir ʿayyār ala getürdim [189a/08] didi, Ṣaġād'a Ferāmerz̲ darılup, tüh yā Ṣarṣar, n'eylersin bir dilāveriñ öyle ʿayyārıñ ṣayd idecek ne işiñe yarar, ṣoñra [189a/09] ṭuyup beni atdırdı, ḳıyās ider, ḫāṭırı ḳalur, var

çadıra getür de ʿaḳlın başına getürüp ve ṣalıvir, didi, Ṣarṣar- [189a/10] ṣūret Ṣaġād daḫı Jīvek'e baḳup, yā Jīvek, al şunı getür çadıra, ʿaḳlı geldikde ṣalıvir, diyü Ṣarṣar'ı Ṣaġād Jīvek'e teslīm [189a/11] eyledi, kendi bir şey bahānesiyle ṭaşra çıḳup ṭabān aldı ve doġrı İrān ordusına geldi, meger Būrzī de kendi begleriyle şikāra [189a/12] ḥāẓırlanup ḳanı Ṣaġād dirken Ṣaġād da geldi, Būrzī süvār olup begleriyle Ṣaġād'ı alup şikāra gitdi, beriden Ferāmerz de [189a/13] Ḳuṭb'a binüp gördi Ṣarṣar yoḳdır, Ḳarṭās'ı alup şikāra gitdi, ammā Jīvek ʿayyār Ṣarṣar'ı Ṣaġād diyü çadıra getürüp [189a/14] dārūsın defʿ eyledi, Ṣarṣar kendüye gelüp gördi baġlu kendi çadırında, ol maḥal Jīvek ʿayyār bendin aldı, Ṣarṣar [189a/15] ʿayyār Jīvek'e, beni bunda kim getürdi, didi, Jīvek, yā Ṣaġād, maġrūr olsun, seni bunda sulṭān-ı ʿayyārān Ṣarṣar getürdi, [189a/16] ha bilmezlik ile getürmiş, baña ışmarladı, ʿaḳlın getürüp riʿāyet eyle ve ṣalıvir, varsun, gitsün, didi, eger giderseñ [189a/17] māniʿ degildir, var ṣafā geldiñ ḫoş geldiñ, didi, Ṣarṣar gülüp Jīvek'e, nā-bekār, yā ben şimdi Ṣaġād mıyım, didi, ẓāhir [189a/18] kim olsañ gerekdir, didikde Ṣarṣar, ne yabāna söyler bu nā-bekār, benim nerem Ṣaġād'a beñzer, diyüp kendüye baḳdı, vāḳıʿa ʿaynı ile [189a/19] Ṣaġād'a beñzer, ṭuydı ḳıṣṣaʾ, hāy veled-i zinā, gördiñ mi, ne oldıysa baña dihḳāni ile gülden oldı, diyüp ḥāṣılı [189a/20] Jīvek ʿAyyār'a, kendin bildirüp, ḫoş imdi nā-bekār ben de saña bir reng eylemezsem benim de adım Ṣarṣar olmasun, diyüp ol [189a/21] aradan ṭabān ḳaldırup tebdīl-i ṣūret İrān ordusına geldi, Ṣaġād'ı aradı, ḫaber aldı ki efendisi Būrzī [189a/22] ile berāber şikāra gitmiş, ne cānibe gitdügin bilüp ol cānibe revāne oldı, ammā Būrzī-yi Şeh-bāz daḫı birḳac şikār [189a/23] idüp kendi begleriyle bir yire indi, hevā-dār, laṭīf yir, ammā şöyle bir püşte var, öte başında püşteniñ bir laṭīf bıñar [189a/24] var, ammā bıñarıñ oldıġı maḥal bir muḳaṣṣī mevżiʿ-yi püşte, beri yanı müferraḥ, ol müferriḥ yirde āteş yaḳup ṣayd eyledikleri āhūları [189a/25] Ṣaġād kebāb idüp ʿişrete başladılar, Ṣarṣar da ḳafalarınca izlenüp ol yire geldi, gördi oturdıḳları yirde ṣu yoḳdır [189-b] [189b/01] ancaḳ ṣu, püşteniñ öte cānibinde lā-büdd vardır, bu nā-bekār ṣuya gelür diyüp tīz bir köhne hegbe peydā [189b/02] eyledi, bir gözine biraz ḳaymaḳ ve biraz höşmeri ile bir nāzenīn poġaça ḳoydı, hegbei şöyle bir ṭarafa bıraġup kendi [189b/03] daḫı bir iḫtiyār dihḳāni ṣūretine girüp yüzin zaġferān ile yıḳadı, andan oturup raṣad gözetmege başladı. [189b/04] Birazdan ṣu iḳtiżā idüp Ṣaġād meşrebei alup bıñara geldi, Ṣarṣar gördi Ṣaġād ʿayyār geliyor, hemān yatup ṣaḳır [189b/05] ṣaḳır ditremege başladı, ammā Ṣaġād gelüp gördi bir köyli ḳocası bıñarıñ yanında ditreyüp amān bir içim ṣu [189b/06] diyüp feryād ider, Ṣaġād

bunıñ yanına gelüp, baba, saña n'oldı, didi, baḳdı, çehresi ṣapṣarı ayvaya dönmiş, [189b/07] Ṣarṣar güc ile gözin açup Ṣaġād'ı gördi, oġul, meşrebe ile bana bir yudum ṣu vir, biraz bayġınlıġım geçsün de [189b/08] saña aşlın diyeyim, didi ve hem ditrer, Ṣaġād taʿaccüp idüp vardı, meşrebei doldırup getürdi, Ṣarṣar meşrebeye [189b/09] ḫaste bardaġa ṣarılur gibi ṣarıldı, biraz ṣu içüp gūyā ol ditreme bir miḳdār sākin oldı, ammā Ṣaġād gördi [189b/10] alarġada bir köhne hegbede yatur, muḳayyed olmadı, döndi, Ṣarṣar ṣuyı içdikden ṣoñra Ṣaġād'a didi, ol maḥal şunda [189b/11] bir köy vardır, andan olurım, orduya biraz yaġ ve yoġurt ve bulġur getürdim ṣatmaġa, bu araya gelince beni [189b/12] sıtma ṭutup merkebden yıḳıldım, merkeb beni bıraġup gitdi, velākin bu ḥāl ile ben bu gice köyime gidemem, sāʾir zaḫīreden [189b/13] ve merkebden geçdim, cehenneme başı, baña cān lāzım, ancaḳ bu eskice hegbe ile azuġım var idi, o da ḳocaḳarı ḳomış idi, [189b/14] ol elime girse o da yoḳ, bārī biri Allāh içün bir loḳma vire idi, bunda açlıḳdan ölürim, Ṣaġād göñlinden ayıtdı, [189b/15] hāy gidi ḳoca, şol ṣıfata girmiş, yine boġazı derdinden, diyüp ayıtdı, baba, şunda bir köhne hegbe yatur, [189b/16] ṣaḳın ol olmasun, didi, Ṣarṣar, bre meded oġul, işte odır, içinde höşmerim ve ḳaymaḳ ve gözleme vü boġaca vardır, [189b/17] didi, Ṣaġād varup gördi, baḳdı, didügi gibi ḳaymaḳ var, höşmerim ve boġaca var, bir de bir beze ṣarılu bir nesne var, [189b/18] daḫı buġı çıḳar, besbellü gözleme budır, didi, ammā gözlemeye cānı çekindi, Ṣarṣar hegbei alup, ha, işte budır oġul, [189b/19] Elḥamdulillah Yezdān-ı pāk iḥsān idüp hegbe üzerinden düşmiş, didi ve didreyerek elin içine ṣoḳup ḳaymaḳ [189b/20] ile üssi gözlemeden biraz çıḳarup Ṣarṣar'ıñ öñine ḳodı, oġul, dīniñ ʿaşḳına şunları al, yi, baña boġaca ile [189b/21] höşmerim yeter, didi, Ṣaġād daḫı gözlemei aldı, şimdi öteye getürmek bunları ʿaybdır, diyüp oturdı, gözleme [189b/22] ile ḳaymaḳdan istedigi ḳadar yidi, Ṣarṣar biraz Ṣaġād'ı söze ṭutup Ṣaġād'ıñ tamām dārūsı irişdi ve yıḳıldı, [189b/23] Ṣarṣar Ṣaġād'ı bir yirde ṣaḳlayup kendi Ṣaġād oldı ve meşrebei ṭoldurup Būrzū'nıñ yanına vardı, Būrzī [189b/24] Ṣarṣar'a, bre ʿayyār, ḳanda idiñ, didi, Ṣarṣar, ṣuya vardım, şöyle bir iḫtiyārı meger sıtma ṭutarmış, merkebinden düşmiş, [189b/25] biraz başı uçında ṭurdım, ditremesi geçinçe andan eşegine bindirdim, gitdi, ben de meşrebei ṭoldırup geldim, didi, Būrzī [190-a] [190a/01] ġayrı muḳayyed olmadı, Ṣarṣar sāḳīliḳ idüp cümlesin dārūdan geçürdi, andan varup Ṣaġād'ı getürdi, kendi ṣūretine [190a/02] ḳoyup bunı bir ṭarīḳ ile ayaġ üzere ṭurġurdı ve eline bir ḫancer virdi, gūyā Būrzū'yı urmaġa yapınmış, andan pehlevānlarıñ [190a/03] dārūsın yine alup cüzʾī ḳodı ve aldı, yüriyüvirdi, ammā Būrzī

yataraḳ kendüye gelüp gördi, yanında olan [190a/04] pehlevānlarıñ ʿaḳılları gelüp, ne pek keyf olmışuz, dirken pehlevānıñ biri gördi, Ḳattāl Zengī'niñ ʿayyārı Ṣarṣar-ı Sebük-bār elinde [190a/05] ḫançer gūyā Būrzū'ya ḥamle eylemiş, bre baḳ nā-bekār ʿayyār, pehlevāna ḳaṣd eylemiş, diyüp yirinden atılup gögsine bir muşt [190a/06] urup Ṣarṣar-ṣūret Ṣaġād yıḳıldı, elinden ḫançer düşdi, gördiler ʿaḳlı başında yoḳdır, bre bunıñ ʿaḳlı başında [190a/07] degil, bu ne ġarīb temāşādır, diyüp bir ḫayretde iken Ṣaġād'ıñ daḫı dārūsı geçüp gözin açup baḳdı, pehlevānlar [190a/08] ile Būrzī cümle kendüsin seyr iderler ve söyleşürler, ẓāhir pek keyf olup yıḳılmışım diyüp ḳalḳdı, pehlevānıñ [190a/09] biri ayıtdı, yā Ṣarṣar, efendimiz Būrzū'ya niçün ḳaṣd eylediñ, efendiñ Ḳattāl Zengī duyduġı zamān ḳā'il olur mı, [190a/10] yoḫsa seni Ḳattāl Zengī mi gönderdi, var bir ṭarīḳ ile öldür, belki meydānda cevāb viremem diyü, didi, Ṣaġād bu sözleri [190a/11] diñleyüp, pehlevān, sen yeni dīvān mı oldıñ, yoḫsa rābıṭāsız bir esrāra müteʿalliḳ nesne mi yidiñ, bu seniñ rābıṭāsız sözleriñ [190a/12] aṣlā lüzūmı bile yoḳ, yā ben kim Ṣarṣar didügiñ kim, Ḳattāl Zengī benim ne'm, efendime ben ne zamān ḫançer çeküp efendimi öldüreyim, [190a/13] didi, cümle pehlevānlar bile gülüşdiler, dönüp, yā Ṣarṣar, sen kimsin, didiler, Ṣaġād dibelek bozılup düşindi, ṣuda [190a/14] hegbe ile bir köylü ḳocası gözleme ḳaymaḳ virüp yimiş idim, tīz bir āyīne çıḳarup baḳdı, vāḳıʿa Ṣarṣar ṣūretinde [190a/15] görüp ṭuydı ḳıṣṣa', ey dilāverler, denge uġradım, ben Ṣaġād'ım, diyüp kendi ḳıyāfetine girdi, bu gün ṣabāḥdan [190a/16] Ḳattāl Zengī'niñ ʿayyārı Ṣarṣar'a şöyle bir ṣanʿat gösterüp bir raḫne eyledim, bize bu raḫnei geçdi, didi, Būrzī bundan [190a/17] darılup, nā-bekār ʿayyār, ḫuyın bilmedügiñ ʿayyāra ṭaḳılursın, gördiñ mi bize bile raḫne virüp kesr-i ʿarż eyledi, [190a/18] ḳoynında baḳıñ altun kīseñiz ṭurır mı, didi, herkes ḳoynın ve cebin yoḳladı, aṣlā bir şey żāyiʿ olmamış, mīdende [190a/19] olan dārūlı şarābı döküp ḳapları yıḳayup şarāb getürdiler, biraz daḫı yiyüp icüp birazdan [190a/20] ḳalḳup orduya gitdiler, ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, yine iki cānibden çeng ṭablları çalınup ʿazm-i [190a/21] meydān eylediler, birbirine muḳābil olup meydān açıldı, yine Ferāmerz meydāna girüp ʿarż-ı hüner eyledikden ṣoñra naʿra [190a/22] urup er ṭaleb eyledi, hemān Ḫüsrev Ejderhā-bend Kemmiyyet-i Baḥrī'i sürüp Rüstem'iñ öñüne geldi, Rüstem'den Ḳattāl Zengī'niñ [190a/23] çengin istedi, Rüstem biraz izīn virmedi, ammā Ḫüsrev Ejderhā-bend iḳdām idüp Kāvus ayıtdı, ḳo, varsun yā Rüstem, [190a/24] niçün ṣalıvirmezsin, didi, Rüstem, pādişāhım, rıżā virmedigimiñ aṣlı budır ki Ḫüsrev Ejderhā-bend bir ġayūr dilāverdir, [190a/25] efendisi olan Ferāmerz'iñ intiḳāmın almaḳ

ḳaṣdıyla öldüresiye çeng eyler, bu kerre Ḳattāl Zengī de darılup, ara yirde [190-b] 190b/01 birine bir ḫaṭā olur, yazıḳdır, didi. Kāvus, elbetde, ṣalıvir, diyüp Rüstem nā-çār iẕīn virdi, Ḫüsrev Ejderhā-bend 190b/02 Kemmiyyet-i Kürre'yi yanar āteş gibi meydāna sürüp Sīmāb-ı Ṣabā-reftār rikābında Ferāmerẕ'iñ öñin aldı ve ādāb ile Ferāmerẕ'e ʿaşḳ 190b/03 eyledi, Ferāmerẕ Sīmāb ile Ḫüsrev Ejderhā-bend'i görince bir ṭarz oldı, otuz altı seneden beri görmemiş idi, 190b/04 bir iştiyāḳ el virüp Ferāmerẕ daḫı ādāb ile Ḫüsrev'iñ ʿaşḳın alup merḥabā eyledi ve kimsin pehlevān, İrān ʿaskerinde 190b/05 ne nām ile yād olursın, beñzer ki sen de bir ser-ferāz-ı ʿālemsin, Rüstem'iñ nesisin, didi, Ḫüsrev Ejderhā-bend, nesl-i 190b/06 Ḳahramān'da ne'm benim pederim adına Behrām dirler ki Ehremān'dır, Ehremān daḫı Ḳahramān'ıñ ṣulb evlādıdır ve ḫāliyā öldirdigiñ 190b/07 Ferāmerẕ'iñ ben de baş ser-ḳaplanıyım, daḫı Ferāmerẕ'den ġayrı bu ana gelince bir kimse pençemi büküp ṣırtım yire getürmemişdir, didi, 190b/08 yā Ḫüsrev, çünki Ferāmerẕ'iñ ser-ḳaplanı imişsin, öyle olınca gelüp baña tābiʿ ola, yine ben de seni ser-ḳaplan ideyim, işte Ferāmerẕ'iñ 190b/09 cümle dārātı baña naṣīb oldı, oġlı Cihān-baḫş oġullıġım oldı, vezīri baña tābiʿ oldı, ḫattā menkūḥasın bile aldım 190b/10 ve Ḳarṭās-ı Merdüm-ser baña tābiʿ oldı, didi. Ḫüsrev Ejderhā-bend, yā Ḳattāl, ben Ferāmerẕ'den ġayrı bir kimseye bir daḫı ḳul 190b/11 olmam, ḫāliyā Rüstem ki ʿālemiñ ṣāḥib-ḳırānıdır, aña bile tābiʿ olmam, baḳalım bu çeng ber-ṭaraf olınca ṣaġ ḳalursam başım 190b/12 alup bir cānibe çıḳar, giderim, zīrā şimden girü efendim Ferāmerẕ'iñ yirin boş görüp her gün derdiyle ölmiyim, didi 190b/13 ve gözleri yaş ile ṭoldı, Ferāmerẕ daḫı Ḫüsrev'den bu sözleri eşidince riḳḳat-i ḳalb gelüp ammā şecāʿat-i ṣāḥib-ḳırānī 190b/14 medār olup kendin żabṭ eyledi ve dönüp Ḫüsrev'e, çünki pehlevān öyledir ẓāhir, efendiñ Ferāmerẕ'iñ intiḳāmın benden 190b/15 murād idersin, dey imdi ḫamle eyle, didi, Rüstem Ejderhā-bend, ḫayır, yā Ḳattāl, ben daḫı ibtidā ḫamle itmedim ve itmem, sen 190b/16 ḫamle eyle, didi. Ferāmerẕ, yā Ḫüsrev, seniñ hīc müddet-i ʿömrinde kimseye evvel ḫamle eylediñ mi, didi, Ḫüsrev, efendim Ferāmerẕ'den 190b/17 ġayrıya eylemedim, didi, Ferāmerẕ ayıtdı, yā Ḫüsrev, sen Ferāmerẕ'e eylemişsin, ben ḫod Ferāmerẕ'e ġālib geldim, baña niçün eylemezsin, 190b/18 didi, hemān ol dem Ḫüsrev Ejderhā-bend ġażaba gelüp ayıtdı, nā-bekār zengī, kim bilür ol serveri naṣıl ḥīle ile 190b/19 helāk eylediñ, yoḫsa merdlik ile aña cevāb virüp kimse ġalebe idemezdi, didi, bunlar vāfir ḫamle nizāʿı 190b/20 idüp ʿāḳıbet gördi olmaz, Rüstem, Semek'i gönderüp, var söyle Ḫüsrev'e ibtidā ḫamle eylesün, yāḫūd

meydāndan [190b/21] çıḳsun, didi, Semek gelüp Ḫüsrev'e Rüstem'iñ emrin bildirince Ḫüsrev darılup ġażabından bir kerre nīze-yi [190b/22] Ehremān'ı ḳapup eline aldı, damen baġlada żabṭ-ı rabṭ idüp yalmanın Kemmiyyet-i Kürre'niñ bināgūşından aşurdı [190b/23] ve sīne-yi Ferāmerz̤'i nişāne alup gitdi, Ferāmerz̤'i öldüren zengī didiler, ammā Ferāmerz̤ Ḫüsrev'i bilür, tīz siper-i [190b/24] İskender'i berāber virdi, Ḫüsrev Ejderhā-bend maḥal yirine geldikde Ferāmerz̤'e bir nīze urdı, yalman nīze āyīne-yi siperi [190b/25] pūş eyledikde ʿalev ʿalev āteşler ẓāhir olup Ferāmerz̤'iñ ḳolları ḥarekete geldi, siper gögsine meyl eyledi, Ferāmerz̤ nīze-yi [191-a] [191a/01] Ehremān'ı ṭabanca urup yolından ayırdı, yalman nīze dāmen-i siperden ḳopup ḳoltuḳ altına uġradı, zırḫ-ı Dāvud'ıñ ṭoḳa- [191a/02] ların oḫşayup yab yaba rikāb rikāba terkeş terkeşe naʿleyn dökerek Ḫüsrev Ejderhā-bend nīzesin żabṭ idüp [191a/03] geçüp gitdi, ser-i meydāna vardı, Ferāmerz̤ Ḫüsrev'den bir nīze yidi kim seyāḥata çıḳalı bu nīzei belki Ḳahhār u Ḳahḳaşān'dan bile [191a/04] yimemiş idi, baş şalup, āferīn ḳoca dal-ı aʿẓam-ı dilāversin, diyü taḥsīn ve āferīn ve iftiḫār eyledi, öteden Ḫüsrev dönüp [191a/05] ṭurdı, Ferāmerz̤ bilür bu ḥamlei daḫı Rüstem'iñ emri ile bi-l-żarūrī eyledi, ġayrı ḥamle eylemez, Ferāmerz̤ de nīze-yi İskender'i ḳapup [191a/06] parmaġıyla Ferāmerz̤ devr itdirüp damen baġlada żabṭ eyledi ve yalman nīze üc bucuḳ ḳulacdan mütecāviz Ḳuṭbıñ [191a/07] bināgūşından aşırup irişdi, Ḫüsrev Ejderhā-bend'e bir nīze şundı, Ḫüsrev daḫı siper-i Ehremān'ı berāber virüp yalman [191a/08] nīze āyīne-yi siperi pūş eyledikde ʿalev ʿalev āteşler şaçılup eṭrāfında olan ḫār-ı ḫāşākı sūzān eyledi, Ḫüsrev'iñ [191a/09] ḳolları bükilüp siper-i sīneye ḳapandı, Ḫüsrev ġayretinden hele nīze-yi İskender'i ṭabanca layup nīze-yi yalmanı dāmen-i siperden [191a/10] ḳapdı, ḳoltuḳ altına uġradı, Ehremān'ıñ ḫalḳāları birbirine ḳatıldı, Ferāmerz̤ nīzesin żabṭ idüp yan yana [191a/11] rikāb rikāba naʿleyn dökerek ser-i meydāna vardı, Ḫüsrev Ejderhā-bend Ferāmerz̤'den bir nīze yidi kim vücūdı berg-i [191a/12] ḫazān gibi lerzān oldı, kendüsine, yā Ḫüsrev, bu zengī nā-bekārı efendiñ Ferāmerz̤'e ġālib geldügi gerçekdir, [191a/13] çoḳ ḳuvvete mālik zengīdir, olmaya ki ʿırż-ı Ḳahramān'a ḥalel getüresin, diyüp ġayret kemerin birḳac yirden miyānına [191a/14] bend eyledi ve ḳapdı, gürz-i küçük Ehremānī irişdi, Ferāmerz̤'e bir ḍarb-ı gürz ḥavāle eyledi, Ferāmerz̤ gürz-i İskenderī [191a/15] berāber virdi, gürz-i Ehremān gürz-i İskender'e indikde ṭaḳ ṭıraḳ ṭumṭuraḳ āfāḳa ilṭaḳ oldı, şiddet-i ḍarb-ı [191a/16] gürzden ḳaydı, Ferāmerz̤ baş ḳaçırup arḳasında olan sipere aldı, baḳıyye-yi ḍarb-ı gürziñ şiddetinden [191a/17] siper āyīneleri çarḫ urup ordu-gāh

zelzeleye vardı, Ḳuṭb-ı Āteş-dem'iñ miyānı ḥamīde olup Ḫüsrev gürzin [191a/18] żabṭ idüp geçüp gitdi, toz Ferāmerz̲'i büridi, Ṣarṣar ile Ḳarṭās tozdan ṭaşrada ḳaldı, bunlar cān [191a/19] atup içeri girdiler, bu maḥal Ferāmerz̲ miyānın rāst ḳılup vücūdın yoḳladı, gördi bir mūyına ḫaṭā gelmemiş, [191a/20] şükr-i Yezdān eyleyüp hele tozdan ṭaşra oldı, ḳapdı gürz-i kūh-ı peykerin, irişdi, Ḫüsrev Ejderhā-bend'e [191a/21] bir ḍarb-ı gürz urdı, Ḫüsrev daḫı gürzin berāber virince Ḫüsrev'iñ ḳolları bükilüp başın ḳaçurdı, ḍarb-ı [191a/22] gürz arḳasında olan sipere aldı, siper āyīneleri çarḫa girdi, şiddet-i ḍarb-ı gürzden Ḫüsrev'iñ miyānı iki ḳat [191a/23] olup başı Kemmiyyet-i Baḥrī-kürre'niñ başına berāber oldı ve mest olup cibīninden dāne-yi ʿaraḳ ḥāṣıl oldı [191a/24] ve Kemmiyyet-i Kürre'niñ öñ ayaḳları ilerü, ḳıc ayaḳları girüye ve şikemi taḫt-üs-s̲erāya döşendi, baḳıyye-yi gürz-i ḍarb zemīne indi, [191a/25] toz Ḫüsrev'i büridi, Ferāmerz̲ gürzin żabṭ idüp geçdi, ser-i meydāna vardı, Sīmāb-ı Ṣabā-reftār'ıñ ʿaḳlı gidüp tozdan **[191-b]** [191b/01] iceri girdi, Ḫüsrev'i ol ḥālde görüp yüzine gül-āb ṣaçup, Ḫüsrev gözin açup miyānın rāst ḳıldı, [191b/02] Sīmāb ayıtdı, ey server-i ḫāver-zemīn ġayret eyle, ne yaparsın, Ḳattāl Zengī'niñ tā bu ḳadar bir gürzinden ālūde mi [191b/03] olursın, dost düşmān saña muntaẓırdır, tozdan ṭaşra çıḳ, didi, Ḫüsrev Ejderhā-bend Sīmāb'a ayıtdı, dīnim ḥaḳḳıçün bu ḍarbı [191b/04] ben daḫı görmedim, nā-bekār zengī efendimizi öldirdim ve başdım didügi ḳadar vardır, bu zengī Ferāmerz̲'den çoḳdır ḳorḳarım, [191b/05] bu zengīye Rüstem de cevāb viremez, didi ve licām silküp tozdan ṭaşra çıḳdı, Ferāmerz̲'e bir ḍarb urdı, Ferāmerz̲ daḫı evvelki siyāḳ [191b/06] üzere zaḥmetle menʿ eyledi, Ferāmerz̲ urdı, Ḫüsrev ol ḥāl üzere menʿ idüp, bunlar yek-ā-yek, küt-ā-küt aḫşām [191b/07] olınca çeng idüp Ferāmerz̲ Ḫüsrev'e ṭur eyledi, işte bu ḳadar çeng oldı, daḫı Ḫüsrev'e gelince İrānīler de [191b/08] Ferāmerz̲'iñ meydānından aḫşām selāmet birle dönmiş yoġ idi, Ferāmerz̲ ṭur idince Ḫüsrev de raḫş başın çeküp [191b/09] ṭurdı, Ferāmerz̲, var imdi yā Ḫüsrev, bu gün saña ruḫṣat virdim, yine yarın meydāna gel, görüşelim, didi [191b/10] ve Ḫüsrev'e vedāʿ idüp döndi, Ḫüsrev de dönüp iki cānibden ṭabl-ı ārāma ṭurrālar urıldı, iki leşker dönüp [191b/11] ḳondılar, herkes bār-gāhına varup rezm libāsların çıḳarup bezm ṭonların giydiler, İrān mübārizleri Kāvus dīvānına [191b/12] cemʿ oldılar, Ferāmerz̲ dilāverleri daḫı ser-ā-perdeye cemʿ oldılar, Kāvus, Rüstem, Ḫüsrev Ejderhā-bend'e ṣordılar, [191b/13] nece gördiñ Ḳattāl Zengī'i yā Ḫüsrev, diyü suʾāl eylediler, Ḫüsrev, Ferāmerz̲'i medḥ idüp, efendim, Ferāmerz̲'den ḳuvvetde ziyāde [191b/14] olduġına aṣlā şübhem ḳalmadı, didi, bu yañadan Ferāmerz̲

daḫı Ḫüsrev'i medḥ idüp, begler, merḥūm Ferāmerz naṣıl [191b/15] dilāver imiş, şimdi añladım, diyü Ḫüsrev çoḳ ḳuvvet-i ḳāhire ṣāḥibi dilāverdir, Ferāmerz böyle özini ḍarb-ı dest [191b/16] kendüsine ser-ḳaplan eylemiş, didi, begler Ḫüsrev'e taḥsīn eylediler, ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, yine iki leşker süvār [191b/17] olup meydān açıldı, Ferāmerz ile Ḫüsrev meydāna girüp başladılar gürz çengine, aḫşām olınca birbirleriniñ vücūtların [191b/18] sindān-ı āhengīr-miṣāl dökdiler, aḫşām dönüp ṣabāḥ yine bindiler, ḫulāṣa-i kelām Ferāmerz Ḫüsrev ile yidi gün gürz-i [191b/19] çeng eyledi, yidinci gün ḍuḥā vaḳti Ferāmerz Ḫüsrev'e, yā Ḫüsrev, saña bir şey suʾāl ideyim, ṭoġrı söyle, didi, Ḫüsrev, nedir [191b/20] suʾāl ideçegiñ yā Ḳattāl, eger bilürsem söylerim, didi, Ferāmerz ayıtdı, yā Ḫüsrev, sen Ferāmerz'e ḫüsn-i irādetiñle mi tābiʿ [191b/21] oldıñ, yoḫsa saña ġālib geldi de mi tābiʿ oldıñ ve ser-ḳaplan oldıñ, didi, Ḫüsrev, yā Ḳattāl, kişi hīc tevekkelī adama bende [191b/22] olur mı, benimle ḳırḳ gün çeng eyledi, ḥattā benim bir gürzim vardır, Ehremān'ıñ gürzi gibidir, ṭoḳuz biñ batmāndır, ammā [191b/23] muṭalsamdır, her devirde aġırlaşur, ol gürzi getürdüp benimle on sekiz gün çeng eyledi, piyāde ol gürzi [191b/24] on sekiz günde yitmiş sekizer ḍarbın arḳada menʿ eyledi, ṣoñra dü-elde başup ġālib geldi, didi, Ferāmerz, yā Ḫüsrev, [191b/25] niçün ol gürzi getürüp benimle de çeng eylemezsin, didi, Ḫüsrev, ol gürze ne ḥācet, anıñ menʿī müşkildir, didi, Ferāmerz, [192-a] [192a/01] yā Ḫüsrev, elbetde ol gürzi getürdüp benimle çeng eylersin, eger getürmezseñ meydañdan çıḳ, ġayrı pehlevān gelsün, didi, bu kerre [192a/02] Ḫüsrev ʿāciz olup Sīmāb'ı gönderdi, ol gürzi getürtdi, fīl-bānlar ġılafın alup Ḫüsrev deste-çūbından ḳapdı, eline [192a/03] aldı ve raḫşından inüp Ferāmerz'e inüp Ferāmerz'e ḥavāle eyledi, Ferāmerz gürz berāber virüp ḳolları uyışdı, [192a/04] baş ḳaçup arḳaya aldıḳda Ferāmerz'iñ bir dizi ve bir pençesi yire geldi, toz Ferāmerz'i büridi, Ṣarṣar tozdan [192a/05] içeri girüp Ferāmerz'i ol ḥālde görüp yüzine gül-āb ṣaçdı, bu kerre Ferāmerz kendüye gelüp, Ṣarṣar, n'işlersin [192a/06] devletlü ṣāḥib-ḳırān, ġayret eyle, ha işte sonda üc dört nefer kimse ḳaldı, bu līke bir yüz aḳlıġı ẓuhūr [192a/07] eyleye, didi, Ferāmerz ayıtdı, ʿayyār, egerçi üc dört kimse ḳaldı, ammā ḳalanlar zehr-i ḳātil ve semm-i helāhildir, didi [192a/08] ve tozdan çıḳup gürz-i İskender'iñ on ikinci ḳırāṭından ṭutup başından devr etdirüp, yā Ḫüsrev, sen de [192a/09] benim bu gürzimden ġāfil olma, diyüp irişdi, Ḫüsrev'e bir ḍarb-ı şedīd ḥavāle eyledi, Ḫüsrev daḫı gürz berāber [192a/10] virüp, ammā gürz-i İskender nice ki gürz-i Ehremān'a endiyse Ḫüsrev bāzūları uyışdı ve gürziniñ deste- [192a/11] çūpı ṭutam ṭutam ḳapup Ḫüsrev başın ḳaçurdı, arḳada olan

sipere aldı, siperiñ āyīneleri yoġrılup [192a/12] şiddet-i ḍarb-ı gürzden Ḫüsrev'iñ iki dizi iki pençesi zemīne gelüp ve mest olup burnından birḳac [192a/13] damla ḳan geldi, Sīmāb-ı Ṣabā-reftār tozdan içeri girüp Ḫüsrev'i ol ḥālde görüp ʿaḳlı gitdi, tīz yüzine [192a/14] gül-āb ṣaçup ḳanın sildi, nā-gāh Ḫüsrev kendüye gelüp kendin ol ḥālde görince, hāy nā-bekār zengī, sen misin [192a/15] beni bu ḥāle ḳoyan, diyüp ḳalḳdı, tozdan ṭaşra çıḳdı, hemān muştın döküp Ferāmerz̧'e yüridi ve irüp Ferāmerz̧'e [192a/16] bir muşt urdı, Ferāmerz̧ ellerin ḳarşu virüp elinden ḳaydı, gögsine uġradı, bir iki adım Ferāmerz̧ ḳaçanlayup kendin [192a/17] żabṭ eyledi, Ferāmerz̧ de Ḫüsrev'e bir muşt ḥavāle eyledi, Ḫüsrev de ellerin ḳarşu virüp ellerinden ḳayup gögsine uġrayup [192a/18] üc adım ḳadar yir ḳaçanladı, hemān öteden yüriyüp Ferāmerz̧'iñ düvāline ṣarılup Ferāmerz̧ düvālin teslīm eyledi, Ḫüsrev [192a/19] üç kerre ṭoz idüp üçüncide ṭaraḳlıġa degdi, ziyāde idemedi, Ferāmerz̧ lenger virüp pāyların zemīne başdı, [192a/20] andan Ferāmerz̧ Ḫüsrev'iñ düvāline ṣarılup yā Allāh diyüp nice ẓūr eyledi ise zūr-ı evvelde tā başına berāber ḳaldırup yine ayaġ [192a/21] üzerine ḳodı, andan, yā Ḫüsrev, şikeste vü beste maġrūr olsun, ancaḳ efendiñ Ferāmerz̧'iñ bir vaṣiyyeti var, saña söylesem gerekdir, [192a/22] bin raḫşıña, yüri çadıra gidelim, didi, Ḫüsrev, ne disün, gitmem dise ḳorḳusından gitmedi dirler, diyüp bindi raḫşına [192a/23] Ferāmerz̧ de binüp döndiler, iki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup iki leşker dönüp ḳondılar, İrān begleri Kāvus-ı Kāmrān bār-gāhına [192a/24] cemʿ olup ṭaʿāmdan ṣoñra meclis gelüp andan ol gün olan cengiñ ṣordı, açılup, ḳattāl Zengī Ḫüsrev gibi dilāvere daḫı ġālib geldi [192a/25] ve gürz-i kübrā-yı Ehremān'ı menʿ, bu çoḳ işdir, ammā Ḫüsrev Ejderhā-bend binüp berāber gitdügine ḥikmet ne ola, diyüp her biri bir söz [192-b] [192b/01] söyledi, ammā bu yañadan rāvī aydır, Ferāmerz̧ Ḫüsrev'i alup Ḳarṭās ile Ṣarṣar'dan ġayrı kimse ḳalmadı, bir nīm-i [192b/02] meclis düzüp üçer cām bāde içdiler, baʿde Ferāmerz̧ Ḫüsrev'e ayıtdı, yā Ḫüsrev, merḥūm Ferāmerz̧ baña ölürken [192b/03] vaṣiyyet eyledi kim ḳaçan İrān'a varup anda olan pehlevānları imtiḥān oldıḳda benim anda bir ser-ḳaplanım vardır, [192b/04] Ḫüsrev Ejderhā-bend anıñla imtiḥān olup ġālib geldikde benden ol dilāvere selām eyle, saña tābiʿ olup muḫālefet eylemesün, [192b/05] zīrā bir ʿālī-cenāb dilāverdir, kimseye tābiʿ olmaz, didi, imdi yā Ḫüsrev, gel benimle yār u ḳarındaş ol, ben saña Ferāmerz̧'den [192b/06] ziyāde riʿāyet eylerim, didi, Ḫüsrev Ferāmerz̧'iñ kelimātın gūş idüp, yā Ḳattāl, beni bu sözlerden ötüri mi getürdiñ, şimdi [192b/07] ben ṣaġ olup n'eylesem gerek, beyhūde zaḥmet çekme, didi, bir vechle

Ḫüsrev'e söz teʾṣīr etdiremedi, Ḫüsrev, yā Ḳattāl, [192b/08] şimdiki ḥālde baña ġālib geldiñ, saña teslīm oldım, diler iseñ öldir, diler iseñ ḥaps eyle, muḫālefetim yoḳdır, ancaḳ [192b/09] Ferāmerz̲'den ġayrıya tābiʿ olmam, didi, bu kerre Ferāmerz̲ Ḫüsrev'iñ böyle ṣadāḳatine taḥsīn idüp güldi, āferīn, berāder [192b/10] bir ḫod-ārā ol merd dilāversin, elem çekme birāder yabāncı degilim, Ferāmerz̲'im, diyüp kendin bildirdi ve yemīn virdi, [192b/11] ṣaḳın birāder, bu sırrı bir ferde söyleme, tā Būrzī ile ve pederim Rüstem ile imtiḥān olup murādım ḥāṣıl olmayınca, [192b/12] diyü ol dem Ḫüsrev Ejderhā-bend şād olup ḳalḳup Ferāmerz̲'iñ ayaġına ṣarıldı, Ferāmerz̲ daḫı Ḫüsrev der-āġūş [192b/13] idüp yüzinden ve gözinden öpdi, biraz daḫı ṣoḥbet idüp, var imdi birāder yine sen ol cānibe, işte oġlım [192b/14] Cihān-baḫş daḫı bu sırrı bilür, iḳtiżā maḥallinde beni bildiriñ, didi ve Ḫüsrev'e bir fāḫir ḫilʿat giyürüp yolladı, Sīmāb-ı [192b/15] Ṣabā-reftār daḫı bu sırdan āgāh olmadı, Ḫüsrev'dir, doġrı bār-gāh-ı Ehremān'a varup üzerinden çeng ālātın [192b/16] bıraḳdı, andan dīvān-ı Kāvus'a geldi, Ḫüsrev'i görüp, işte Ḫüsrev geldi, didiler, Rüstem Ḫüsrev'e suʾāl [192b/17] eyledi, meydāndan berāber gitdügine sebeb ne idi, didi, Ḫüsrev daḫı, devletlü ṣāḥib-ḳırān, düvāl ṭutuşdıḳ, baña ġalebe eyledi, [192b/18] dönüp ayıtdı, yā Ḫüsrev, bin atuña, yüri, seniñle bizim bār-gāha gidelim, Ferāmerz̲'iñ saña vaṣiyeti, emāneti vardır, vireyim, [192b/19] ṣaḳın ḳorḳma benden, saña ziyān yoḳdır didi, ben de vardım ol söz ḥāṭırıçün żarūrī gitmek iḳtiżā itdi, [192b/20] gitdik, çadırına varınca baña efendiñ Ferāmerz̲ vaṣiyet eyledi, İrān'a vardıḳda eger Ḫüsrev ile imtiḥān olup ġalebe [192b/21] eylerseñ ṣaḳın öldirme, kendüñe tābiʿ eyle didi, gel baña tābiʿ ol, seni yine kendüme ser-ḳaplan ideyim didi, [192b/22] ben de olmadım, işte bir ḫilʿat virüp var imdi yirine pehlevān ammā ṣaḳın bir daḫı meydāna çıḳma didi ve hem yarın [192b/23] āsāyiş ideriz diyü tenbīh eyledi, didi, nā-bekār zengī, gördiñ mi, Ḫüsrev'i nezāket ile kendine tābiʿ eylemek ister, diyüp her biri [192b/24] bir söz söyledi, vaḳt-i ḫāb olınca ṣoḥbet idüp herkes bār-gāhına girüp ḫāba varup rāḥat oldılar, [192b/25] şeb mürūr idüp çünki ṣabāḥ oldı, iki cānibden ḳalḳup çeng yoḳ göñli isteyen şikāra gitdi, ammā Rüstem ve Būrzī ve Deli Bānū **[193-a]** [193a/01] ve Ḫüsrev ve Cihāngīr ve Bījen ve Sām bunlar gitmeyüp bār-gāhlarında ʿişrete meşġūl oldılar, Ferāmerz̲ biraz begler ile binüp [193a/02] şikāra gitdi, ʿAḳrabā-yı Evren-ten üzerine müvekkil olan Keyṭġān Nerre iki biñ ḳadar kührāb alup zaḫīreye gitdi, ʿAḳrabā [193a/03] Nerre ḥāli ḳalup bir kez zūr eyledi, zencīrlerin ḳırup kendüsin bend eyledikleri ʿamūdı çeküp yirinden çıḳardı ve dīvlere

193a/04 girişdi, dīvler bu ḥāli görüp bre bre diyü seyyii ḳalmadı vāfir dīv helāk eyledi, dīvler gördiler olmaz, Ḳahḳaşān 193a/05 Nerre'ye ḫaber eylediler, Sünḫāb Nerre daḫı ḫaber-dār oldı, Evrenṭūs ḫaber-dār oldı, Afrāṭūs ve Ṭanṭanūş ḫaber-dār olup ʿamūdların 193a/06 ḳapdılar, dem çeküp ʿaḳrabā üzerine gelüp dört ṭarafdan ʿamūd üşürüp ʿaḳrabā elinde olan ʿamūd ile Ṭanṭanūş Afrāṭūs'ı 193a/07 ve Evrenṭūs'ı yıḳup Sünḫāb ve Ḳahḳaşān'a daḫı birer ʿamūd urup yüzleri üzere ḳapadı, gördi, bunlar çoḳlıḳdır, 193a/08 hemān ʿaskeriñ bir cānibine yüriyüvirdi, ʿaskere bir giriş girdi ki çadırları birbirine ḳatdı, ʿaskerden çıḳdı, İrān 193a/09 ordusına yüridi, ammā İrān pehlevānları çadırlarında oturup ʿişret eylerken bir hay hūydır ḳopdı, 193a/10 ʿālem zelzeleye vardı, bre, bunıñ aṣlı ne ola, Ḳattāl Zengī ʿaskerin añsuzdan üzerimize mi yüritdi ola, diyüp herkes 193a/11 yirlerinden ḳalḳup tīġlerin ḳapup silāḥlanup ṭaşra çıḳdılar ve raḫşlarına süvār olup bu kütürdi olan ṭarafa 193a/12 yüridiler, Rüstem daḫı hemān gürzin ḳapup bār-gāhdan ṭaşra olup ne gördi, Ḳattāl Zengī'niñ ordusından biri 193a/13 bir bālā-ḳadd kührāb gelür, elinde bir ʿamūd ardınca Sünḫāb ve Kehkeşān Nerreler ve Evrenṭūs ve Afrāṭūs ve Ṭanṭanūş-ı Billūr-ten 193a/14 Nerreler ellerinde ʿamūdlar, gelürler, pehlevānlar birbirine baḳup ġayretlenüp ʿaḳrabāı ḳarşuladı, cümleden evvel ʿaḳrabā nerreniñ Ḫüsrev 193a/15 Ejderhā-bend'e gözi ilişüp elinde olan ʿamūd ile bir ʿamūd urup at boynuna ḳapadı, bu arada Bījen arḳurı 193a/16 gelüp buña bir ḳılıc öyle urdı ki eger Ẕījen ol ḳılıcı Kūh-ı Āhen'e ursa ikiyi bölerdi, ammā ʿaḳrabā nerreniñ ḳılıc 193a/17 vücūdından buzdan ḳayar gibi ḳayup aṣlā eṣer bile idemedi, ʿaḳrabā Bījen'e bir ʿamūd öyle urdı ki raḫşı helāk 193a/18 olup kendi zīr ü zeber oldı, bu ṭarafdan Cihāngīr gelüp ḳılıçladı, anıñ da ḳılıcı buzdan ḳayar gibi ḳaydı, ʿaḳrabā 193a/19 aña da bir ʿamūd urup zīr ü zeber eyledi, Sām gelüp bir gürz urdı, kührāb bir kerre egilüp yine ṭoġrıldı, bu maḥal Būrzī 193a/20 irüp bir ḳılıc urdı, ol da kesdiremedi, ammā diviñ gözi Rüstem'e rāst gelüp elinde olan ʿamūdı Rüstem'e ḥavāle 193a/21 eyledi, Rüstem'iñ elinde gürz-i Kāvser var idi, anıñla dīvin ʿamūdın çarpup menʿ eyledi ve gürz-i Kāvser'iñ on ikinci 193a/22 baḫşından ḳapup irişdi, dīve bir ʿamūd öyle urdı kim ʿaḳrabāı yüzi üzere yıḳıldı, Rüstem üzerine düşüp dīvlere, 193a/23 getüriñ zencīrlerin, diyüp bend eyleyüp dīvlere teslīm eyledi, dīvlerine alup yirine getürüp baġladılar, ammā Ferāmerẕ şikārda 193a/24 gezerken añsuzdan ʿasker ṭarafından bir ġulġule vü hengāmedir ḳopdı, bre bre ʿaskerde bir ḥāl var ancaḳ, diyüp döndi, 193a/25 Ḳarṭās ile ilerü yüridi, ʿasker kenārına gelince ḫaber aldı kim ʿAḳrabā-yı

Ḳubbe-ser boşanmış, dīvlere ve ʿaskere fenā virmiş, oradan [193-b] [193b/01] İrān ordusına varmış, pehlevānlar ḳılıc urmışlar, kesdirememişler, Rüstem gürz-i Kāvser ile yıḳup bend eylemişler, [193b/02] yine dīvlere teslīm eylemiş didiler, bu kerre Ferāmerz̲ pederi Rüstem'e taḥsīn idüp dönüp ġayrı gitmeyüp kendi ser-ā-perdesine [193b/03] gitdi, ol gün ol gice bu ḥāl üzere geçüp ṣabāḥ oldı, yine iki leşkerden ṭabl-ı çeng çalınup süvār oldılar, [193b/04] meydān merkezine gelüp alaylar baġlandı ve ṣaflar düzildi, meydān açıldı, Ferāmerz̲ meydāna girüp er ṭaleb eyledikde [193b/05] Sām-ı Pīl meydāna girüp Ferāmerz̲'iñ öñin aldı, biraz ḥamle nizāʿından ṣoñra Sām el nīzeye urup irişdi, Ferāmerz̲'e [193b/06] bir nīze ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ sipere alup ḳoltuḳ altından yol gösterüp Sām nīzesin żabṭ eyledi ve ser-i meydāna [193b/07] vardı, Ferāmerz̲ gerçi kim Sām'ıñ nīzesin menʿ eyledi, ammā Ḫüsrev'iñ nīzesi gibi ıżṭırāb-vār oldı, Sām öteden [193b/08] yine döndi, Ferāmerz̲ de nīze-yi dūrme-yi İskender'i eline alup irişdi, güşmāl içün Sām'a bir nīze urdı, ammā Sām [193b/09] siper berāber virüp ḳolları bükilüp siper-i sīneye ḳapandı, Sām ġayretle ṭabāncālayup nīze-yi dāmen siperden yol bulup [193b/10] ḳoltuḳ altına uġradup Sām'ıñ cübbesiniñ bir ḫalḳasın ilişdirüp zūr idince ḫalḳasın ḳoparup nīzei [193b/11] żabṭ eyledi, geçüp ser-i meydāna vardı, Sām ḳıyās eyledi ki nīze bir ṭarafın söküp aldı, vücūdın yoḳladı, bir mūyına [193b/12] ḫaṭā gelmedi, ancaḳ zırḫınıñ bir ṭoḳası sökilmiş, baş ṣalup, hāy nā-bekār Zengī, ṭayan ḳoca Rüstem, eger bu zengīye daḫı [193b/13] gālib gelüp kendüye bende idebilürseñ ġayrı dünyāda saña ġarīm olur yoḳdır, didi, ammā Ferāmerz̲ öteden dönüp [193b/14] nīzeniñ yalmanda ḳalan ḫalḳaı Sām'ıñ ṭabl-bāzı üzerine ḳodı, Sām bundan āteş olup el gürze urdı, irüp [193b/15] Ferāmerz̲'e bir ḍarb urdı, Ferāmerz̲ gürz berāber virüp gürz gürzden ḳayınca baş ḳaçırup arḳaya aldı, arḳada [193b/16] olan siperiñ āyīneleri çarḫa girüp ne ḥāl ise Ferāmerz̲ Sām'ıñ gürzin bī-pervā menʿ eyledi, andan Ferāmerz̲ de [193b/17] Sām'a bir ḍarb urup Sām güc ile menʿ eyledi, bu üslūb üzere aḫşām olınca çeng eylediler, aḫşām [193b/18] Ferāmerz̲ Sām'a ṭur idüp ayıtdı, var pehlevān, bu gice ye, ic, taḳviyet-i beden ḥāṣıl eyle, yarın yine senıñle görüşelim, [193b/19] diyüp döndi, Sām da dönüp ḳondılar, Sām dīvāna gelince Ḳattāl Zengī niçedir diyü suʾāl eylediler, Sām medḥ [193b/20] idüp, merḥūm Ferāmerz̲'den çoḳdır, didi, ötede olan begler daḫı Ferāmerz̲'den Sām'ı suʾāl eylediler, Ferāmerz̲ de medḥ [193b/21] eyledi, Ḫüsrev Ejderhā-bend, aḳrānı pehlevāndır, didi, ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, yine iki leşker süvār olup meydān [193b/22] merkezine geldiler, Sām ile Ferāmerz̲ meydāna girüp aḫşām olınca

çeng idüp döndiler, ṣabāḥ yine bindiler, Ferāmerz [193b/23] yidi gün daḫı Sām'a ruḫṣat virdi, murād eylese Ferāmerz gerek Sām'ı gerek Ḫüsrev'i bir ḍarbda yıḳardı, ammā [193b/24] ʿırż-ı ṣāḥib-ḳırānī olduġından ve sāʾirlerden mümtāz olduġı bilinsün içün, ḫulāṣa-i kelām yidinci gün ḍuḥā vaḳti Ferāmerz [193b/25] Sām'dan büyük gürzini isteyüp getürtdi, menʿ eyledi, ammā Ḳuṭb'ıñ burnından bir damla ḳan geldi, Ferāmerz daḫı gürz-i İskender'i [194-a] [194a/01] on ikinci ḳırāṭından ṭutup Sām'a bir ḍarb-ı şedīd urdı, Sām daḫı gürzin berāber virdi, ammā ḳolları uyışup [194a/02] gürz elinden fırladı, Sām tīziyye başın ḳaçırup arḳada olan sipere alup şiddet-i ḍarb-ı gürzden siper āyīneler ḫurd olup [194a/03] bī-hūş oldı ve altında olan gergedānıñ beli ḳırılup Sām-ı Pīl gergedānıyla yıḳılup iki dizi ve iki pençesi yire geldi, Ferāmerz [194a/04] öteden dönüp Ḳuṭb'dan indi ve gezinmege başladı, tā Sām'ıñ ʿaḳlı başına gelince, kendin ol ḥālde görüp yirinden ḳalḳdı, [194a/05] baḳdı, Ḳattāl Zengī daḫı inmiş, gezinüp ṭurır, hemān Sām, hāy nā-bekār zengī, sen misin beni raḫşımdan zemīne endiren, diyüp dāl-ı ḫançer oldı, [194a/06] irüp Ferāmerz'e bir ḫancer ḥavāle eyledi, Ferāmerz Sām'ıñ tīz bilegin ṭutup ḫançerin elinden aldı, Sām bu kerre Ferāmerz'iñ düvāline ṣarılup [194a/07] zūr eyledi, üçincide ṭaraḳlıġa degdi, ziyāde idemedi, Ferāmerz lenger virüp Sām'ıñ ḳolların büküp pāyların zemīne [194a/08] başdı ve Sām'ıñ düvālinden ṭutup ẓūr-ı evvelde Sām'ı başına berāber ḳaldırup andan zemīne urup iki elin ḳafasına [194a/09] bend idüp ʿalem sāyesine gönderdi, hemān Sām nıṣf-ı rāha varınca bir kerre dizi üzerine çöküp zūr eyledi, [194a/10] kütür kütür bendin ḳırup döndi, İrān ʿaskerine aldı, yüriyüvirdi, Ferāmerz'iñ yanından geçerken, uġur olsun iḫtiyār didi, [194a/11] Sām, merḥabā yā Ḳattāl diyüp vardı ʿalem sāyesine, yedek gergedānlarıñ birine süvār olup ṭurdı, Ferāmerz murād eyledi ki [194a/12] dönüp gide, ammā Deli Bānū Sām'ıñ maġlūb olduġın görince ḳarārı ḳalmayup at sürdi, bilā-iẕīn meydāna [194a/13] girüp Ferāmerz'iñ öñün kesdirüp Ferāmerz gördi, hemşīresi Bānū Güşāsb geldi, kimsin ey niḳāb-dār, niye geldiñ, [194a/14] didi, Bānū ayıtdı, niye gelsem gerek nā-bekār zengī, seniñle çeng idüp ḳarındaşım Ferāmerz'iñ intiḳāmın almaġa geldim, didi, Ferāmerz, [194a/15] yā sen, Ferāmerz'iñ ḳarındaşı mısın, didi, Deli Bānū, ben Ferāmerz'iñ ḳız ḳarındaşı ve Rüstem'iñ ḳızıyım, Deli Bānū Güşāsb-ı [194a/16] Yegāne dirler, ṭurma, ḥamle eyle, didi, Ferāmerz bilür ki Deli Bānū evvel ḥamle eylemez, nizāʿ eylemek iḳtiżā eyler, bārī mekkārei daraldayım da [194a/17] ḥamle eylesün diyüp, yā mekkāre, çünki sen ʿavratsın, erenler meydānında işiñ nedür, yüri, var evde öreke egir [194a/18] ve bir ṭoḳı, didi, Bānū

āteş-maḥż olup ʿaḳlı evvelinden yār degil idi, bu kerre hīc ḳalmadı, hāy nā-bekār zengī, sen misin [194a/19] söyliyen baña bu sözi, sen beni sāʾir ʿavratlar gibi mi ḳıyās eylediñ, diyüp bir kerre nīzesin devr itdirüp damen [194a/20] bağlada żabṭ-ı rabṭ eyledi ve yalmanın raḫşınıñ bināgūşından aşırup ġażab-ı tām ile irişdi, Ferāmerz̲’e bir nīze ḥavāle [194a/21] eyledi, Ferāmerz̲ Bānū’nıñ gelişin görüp kendü kendüye, yā Ferāmerz̲, bu mükkārihden ḫaz̲er lāzımdır, diyüp tīziyye siper-i İskender’i [194a/22] berāber virdi, yalman nīze āyīne-yi siperi pūş eyledikde Ferāmerz̲’iñ ḳolları ḥareket idüp ve siper gögsine meyl eyledi, [194a/23] Ferāmerz̲ ġayret ile nīzeyi ṭabanca layup yolından ayırdı ve ḳoltuḳ altından yol gösterdi, Bānū nīzesin żabṭ eyledi, [194a/24] yalman nīze zırḫ-ı Dāvudī ṭoḳaların çaġışdararaḳ yan yana rikāb rikāba Bānū geçüp ser-i meydāna vardı, Ferāmerz̲ Deli [194a/25] Bānū’dan bir nīze yidi kim ṭamar-be-ṭamar ḫaber-dār oldı, mükkārihi daraltdım, iḳdām ile çeng idiyüz, ben de aña göre ḥareket [194-b] [194b/01] ideyim, didi. Öteden Bānū dönince Ferāmerz̲ nīze-yi İskender’e el urup irişdi, Bānū’ya bir nīze ḥavāle eyledi, [194b/02] Bānū daḫı siperin berāber ṭutup yalman nīze āyīne-yi siperi pūş eyledikde ʿalev ʿalev āteşler nümāyān oldı, Bānū Güşāsb’ıñ [194b/03] ḳolları bükilüp siper sīnesine ḳapandı, Bānū bre bre eyleyüp ne ḥāl ise nīzei ṭabancalayup bir miḳdār yolından [194b/04] ayırdı ve ḳoltuḳ altından yir virdi, Ferāmerz̲ nīzesin żabṭ idüp Bānū Güşāsb’ıñ zırḫ ḫalḳaların birbirine ḳatup [194b/05] yan yana rikāb rikāba Ferāmerz̲ geçdi, ser-i meydāna vardı, Bānū Ferāmerz̲’den bir nīze yidi kim uyurdı, uyandı, Bānū’nıñ gözleri [194b/06] açıla düşdi, vücūdı raʿşe-nāk oldı, hāy nā-bekār zengī, ne metīn nā-bekār imiş, ḳarındaşım Ferāmerz̲’i helāk [194b/07] eyledim didügi ḳadar var imiş, didi, Ferāmerz̲ öteden dönünce Bānū Güşāsb el gürze urup irişdi, Ferāmerz̲’e bir ḍarb [194b/08] urdı, Ferāmerz̲ daḫı gürz-i İskender’i berāber virüp gürz gürze ṭoḳındıḳda ṭaḳ ṭıraḳ ṭumṭuraḳ ʿayyūḳa irdi, [194b/09] Ferāmerz̲ baş ḳaçırup arḳasında olan sipere aldı, siper āyīneleri çarḫa girüp Ferāmerz̲ lenger virince Ḳuṭb-ı [194b/10] Āteş-dem’iñ miyānı zemīne meyl eyledi, baḳıyye-yi ḍarb-ı gürz zemīne irüp toz Ferāmerz̲’i büridi, Bānū gürzin [194b/11] żabṭ idüp geçüp ser-i meydāna vardı, Ferāmerz̲ bir ḍarb yidi kim gözleri fāl ṭaşı gibi açıldı, Bānū öteden [194b/12] döndikde Ferāmerz̲ de el gürze urup irişdi, Bānū’ya bir ḍarb urdı, Bānū gürzin berāber virüp gürz gürze [194b/13] indikde Bānū’nıñ ḳolları bükildi, baş ḳaçırup arḳasında sipere aldı, siper āyīneleri çarḫa girüp Bānū’nıñ [194b/14] başı at başına berāber oldı, cibīninden dāne-yi ʿaraḳ ḥāṣıl oldı ve altında olan raḫşıñ öñ ayaḳları ilerü ve ḳıç ayaḳları [194b/15]

girü şikemi taḫt-üs-ṣarāya inüp toz büridi, Ferāmerẕ gürzin żabṭ eyleyüp geçüp gitdi, Bānū toz içinde ḳalup miyānın [194b/16] rāst ḳıldı, vücūdın yoḳladı, bir ḫaṭā gelmemiş mūyına, şükr-i Yezdān eyledi, ammā vücūdı lerzān oldı, ḥāṣılı [194b/17] aḫşām olınca çeng idüp döndiler, ṣabāḥ yine bindiler, yidi gün daḫı Bānū ile çeng idüp yidinci gün [194b/18] Ferāmerẕ Bānū'ya gürz urdıḳça Bānū'nıñ miyānı iki ḳat olmaġa başladı, ḍuḥā vaḳti olınca Bānū'nıñ pāyları lerziş- [194b/19] peẕīr olup ġayrı Ferāmerẕ'iñ ḍarb-ı gürzinden ʿāciz oldı, nevbet kim Bānū'ya geldi, hemān gürzi ṭaraf ile [194b/20] ṣalup bir kez at sürüp Ferāmerẕ'iñ üzerine yüridi, Ferāmerẕ daḫı murādın bilüp ṭurdı, öteden Bānū gelüp [194b/21] atın yanaşdırup Ferāmerẕ'iñ sīnesine bir el arḳası öyle urdı ki Ferāmerẕ gerçi ellerin ḳarşu virdi, [194b/22] ammā ellerinden ḳayup sīnesine uġradı, Ferāmerẕ bir kerre oḫ diyüp oġındı, Bānū hemān Ferāmerẕ'iñ düvāline [194b/23] ṣarılup zūr eylemege başladı, Ferāmerẕ kendin dirüp Bānū zūr eyler gördi, Ferāmerẕ muḳayyed olmayup lenger [194b/24] virdi, āḫir Ferāmerẕ gördi, Bānū düvālin ṣalıvirmez, ṭurma zūr eyler, Ferāmerẕ, ḳoyuvir mükkārih, düvālim niçe bir [194b/25] zūr eylersin, didi, ammā Bānū aṣlā diñlemez, yine durmayup zūr eyler, Ferāmerẕ ġażaba gelüp, ṣalıvir dimez miyim hey mükkārih saña, [195-a] [195a/01] diyüp Bānū'nıñ başına bir muşt pehlevānı öyle urdı ki Bānū'nıñ başı enār gibi iki şaḳḳ oldı, ḳan fevvāre gibi [195a/02] atılup zīr ü zeber oldı, Bānū āh idüp Ferāmerẕ'iñ düvālinden el çekti, Ferāmerẕ Bānū'nıñ düvālin ṭutup neçe zūr [195a/03] eylediyse iki ḳarış miḳdārı Bānū'yı ḳaldırup ve yine raḫşına ḳoyup döndi, Semek ve Sīmāb segirdüp [195a/04] Bānū'yı meydāndan çıḳardılar, ʿalem sāyesine gelince iki cānibden ṭabl-ı ārām calınup döndiler, ḳondılar, Rüstem bunıñ [195a/05] başına merhem-i Süleymānī urup ḫoş bend eyledi ve tesellī virdi, Ferāmerẕ de dönüp ḳondı, üc güne dek çeng [195a/06] yoḳdır, āsāyişdir diyü dellāl çaġırtdı, cāsūslar bu ḫaberi Kāvus-ı Kāmrān'a ve Rüstem'e bildirdiler, anlar da üc gün āsāyişdir [195a/07] diyü dellāllar çaġırtdı, ammā Ferāmerẕ ser-ā-perdeye gelüp şāhlar ve begler cümle geldiler, Efrāsyāb ile Kereşyüz Ferāmerẕ'e [195a/08] ayıtdı, ey dilāver-i ʿālem, iki kimse ḳaldı, faḳaṭ eger şunlara daḫı bir cüzʾī ġalebe eylerseñ ġayrı bütün İrān'ı żabṭ [195a/09] eylersin, didiler, Ferāmerẕ Efrāsyāb'a, ḫoş imdi ey Şāh-ı İrān, anlara da Ḫudā kerīmdir, didi, ammā rāvī [195a/10] ḳavlince üç gün daḫı mürūr idüp dördinci gün yine ṭarafından çeng ḥarbīler çalınup iki leşker süvār [195a/11] oldı, kenār-ı meydāna geldi, birbirine ḳarşu ṣaf baġladılar, ol gün Ferāmerẕ İblāġ-ı Şeş-pāy-ı Baḥrī'ye süvār olup [195a/12] yanar āteş gibi meydāna girdi, tamām-ı ʿarż-ı hüner eyledikden ṣoñra ḳol

ḳaldırup çalınan kūsları diñdirüp ve naʿra [195a/13] urup er ṭaleb eyledi, hemān Būrzī-yi Şehbāz, Rüstem öñine gelüp meydāna girmege iẕīn istedi, Rüstem daḫı, yā Būrzī, [195a/14] var, ammā baṣīret üzere ol, didi, Būrzū Ġurāb-ı Baḥrī'i sürüp yanar āteş gibi meydāna girdi, Ferāmerẕ'iñ öñin [195a/15] alup ʿaşḳ eyledi, Ferāmerẕ merḥabā idüp, kimsin pehlevān, İrān ʿaskerinde ne isim ile yād olursın, didi, [195a/16] Būrzū, yā Ḳattāl Zengī, baña Būrzī ibn Sührāb dirler, Rüstem'iñ nebīresiyim, Rüstem benim büyük babamdır, didi, Ferāmerẕ ayıtdı, [195a/17] ẓāhir meydānıma çeng eylemege geldiñ, didi, Būrzī ayıtdı, yā Ḳattāl, seniñle oynamaġa gelmedim, elbetde çeng eylemek içün [195a/18] geldim, eger baña da ġalebe idebilürseñ ġayrı nevbet Rüstem'iñdir, lā-büdd saña cevāb virir, ṭurma ḥamle eyle, diyince [195a/19] Ferāmerẕ geldi, Būrzī ayıtdı, ne gülersin yā Ḳattāl, didikde Ferāmerẕ ayıtdı, aña gülerim ki yā Būrzī, baña ḥamle [195a/20] eyle dirsin, ben evvel ḥamlei saña degil ammā ṣāḥib-ḳırān geçinen Rüstem'den ġayrı kimseye bile ḥamle eylemem, hemān ḥamle [195a/21] idecegiñ var ise eyle, yoḳ eylemem dirseñ meydāndan çıḳ, bir çeng eyler pehlevān var ise gelsün, yāḫūd [195a/22] Rüstem gelsün, didi, Būrzī, ben daḫı kimseye evvel ḥamle eylemedim, didi, Ferāmerẕ ayıtdı, yā Būrzī, merdim dirsin, niçün [195a/23] yalan söylersin, evvelā ben eşitdim, Rüstem ibtidā ḥamle eylemişsin, iki defʿā ṣırtıñı yire getürmiş, ammā ben ḫāliyā [195a/24] bikrüm ve ṣırtım daḫı bir kimse zūr-ı bāzū ile bu aāna gelince zemīne getürmemişdir, diyince Būrzī gördi olmaz, nā-çār [195a/25] el nīze-yi Ḫüsrev-i Şīr'e urup damen baġlada żabṭ idüp yalman nīzei Ġurāb-ı Baḥrī'niñ bināgūşından derāz idüb [195-b] [195b/01] bir geliş geldi kim iki leşker Būrzī'nıñ vādīsinden ḥaẕer eylediler, zīrā ziyāde ġażaba gelmiş-idi, Ferāmerẕ [195b/02] siper-i İskender'i barāber virüp yalman nīze āyīne-yi siperi pūs eyledikde āteşler çıḳup ḍarb-ı nīzeden Ferāmerẕ'iñ [195b/03] ḳolları bükildi, siper-i sīnesine meyl eyledi, Ferāmerẕ ġayret ile Būrzī'nıñ nīzesin ṭabancalayup yalman nīze [195b/04] dāmen-i siperden ḳaydı, Ferāmerẕ ḳoltuḳ altından yol gösterüp Būrzī nīzesin żabṭ eyledi, zırḫ-ı Dāvud'ıñ [195b/05] ṭoḳalarıñ çaġşadaraḳ yan yana geçüp ser-i meydāna vardı, Ferāmerẕ'iñ vücūdı nīze-yi Būrzū'dan ḫaber-dār [195b/06] olup Ferāmerẕ göñlinden taḥsīn idüp, yā Būrzī, seni eken ataya raḥmet olsun, diyüp āferīn eyledi [195b/07] ve kendüye ġayret virüp, ferāmerẕ, işte tekmīl-i ʿarż idecek maḥal şimdi geldiñ, gürziñ pek ac, ġāfil bulınma, olmaya ki [195b/08] Būrzū'ya zedelenüp otuz altı yıldan berü çekdügiñ zaḥmet hebā ola, didi ve Ḳuṭb-ı Āteş-dem'e mahmūz gösterüp [195b/09] Būrzū meydān başından dönüp geldikde öñin kesdirüp nīze-yi İskender'iñ

damen bağlada żabṭ-ı rabṭ idüp [195b/10] ve yalman nīzei dört ḳulac miḳdārı Ḳuṭb'ıñ bināgūşından derāz idüp, yā Būrzū, al imdi sen de bu yādigārı, diyüp [195b/11] irişdi, Būrzū'ya bir nīze urdı, Būrzū da siper-i Ḫüsrev-i Şīr'i berāber virdi, ammā yalman nīze āyīne-yi siperi pūs [195b/12] eyledikde nār-ı şerāre baş ile ṣaḥn-ı veġā-yı āteş-kedei ata dönüb ḍarb-ı nīzeden Burzu'nıñ ḳolları bükildi, siper-i [195b/13] Ḫüsrev-şīr gögsine ḳapandı, az ḳaldı ki nīze siperden güẕer ide, Būrzū ġayret idüb hele ne ḥāl ise nīzei [195b/14] ṭabancalayup dāmen siperden ḳayınca ḳoltuḳ altına uġradı, ammā Būrzū'nıñ cübbe vü cevşen ḫalḳaların birbirine [195b/15] ḳatup Ferāmerẕ nīzesin żabṭ eyledi ve geçüp ser-i meydāna vardı, Būrzū bir nīze yidi kim uyurdı, uyandı, vücūdı [195b/16] reg-be-reg ḫaber-dār oldı, baş ṣalup, hāy nā-bekār zengī hāy diyüp, dīnim ḥaḳḳı-çün bu zengī ʿammım Ferāmerẕ'den çoḳdır, [195b/17] bu nā-bekārdan iḫtirāz lāzımdır, didi ve ṭerefilinden gürz-i Ḫüsrev-i Şīr'i çeküp deste-çūpından muḥkem ṭutup [195b/18] ve başınıñ üzerinden devr itdürerek gelüp öteden Ferāmerẕ de dönince, al yā Ḳattāl Zengī bu yādigārı daḫı, diyüp [195b/19] irişdi, iḳdām-ı tāmmla Ferāmerẕ'e bir ḍarb-ı gürz ḥavāle eyledi, Ferāmerẕ gördi Būrzū'nıñ ḳara ḳuş şikāra [195b/20] iner gibi gürz-i Ḫüsrev-i Şīr gürleyüp ineyor, tīziyye nīzesin miyān-dāna alup gürz-i İskender'i çekdi, deste- [195b/21] çūpından ṭutup berāber virdi, gürz gürze kim ṭoḳındı, ḳaḳ ṭıraḳ, ṭumṭuraḳ āfāḳa resīde olup ḍarb-ı gürzden [195b/22] Ferāmerẕ'iñ ḳolları bükildi, baş ḳaçırup arḳasında olan sipere aldı, siper āyīneleri çarḫ urup Ferāmerẕ'iñ başı [195b/23] Ḳuṭb'ıñ başına berāber oldı ve şiddet-i ḍarb-ı gürzden Ferāmerẕ'iñ lengerinden Ḳuṭb-ı Āteş-dem bel virüp baḳıyye-yi ḍarb zemīne [195b/24] inüp toz Ferāmerẕ'i büridi, Būrzī gürzin żabṭ idüp geçdi, ser-i meydāna vardı, Ṣarṣar tozdan içeri girüp [195b/25] gördi Ferāmerẕ alnınıñ terin siler, ey dilāver-i ʿālem, neçesin, didi, bu kez Ferāmerẕ, niçe olsam gerek, el-ḥamdüli-llāh bir mūyıma [196-a] [196a/01] ḫaṭā gelmedi, ammā buña Būrzī kötegi dirler, ʿayyār lezzetin yiyen bilür, didi, Ṣarṣar, server, ṭaşra çıḳ, tozdan seni selāmet [196a/02] görsünler, diyince Ferāmerẕ Ḳuṭb'ıñ licāmın dartup mahmūz gösterüp tozdan ṭaşra çıḳdı, dost-düşman [196a/03] Būrzī'nıñ ḍarb uruşına ve Ferāmerẕ'iñ menʿ idişine cümle taḥsīn eylediler, andan Ferāmerẕ daḫı gürz-i İskender'i [196a/04] başınıñ üzerinden devr itdirüp, yā Būrzī, al imdi sen de benden bu yādigārı, diyüp Ḳuṭb'ı sürüp irişdi, [196a/05] Būrzū'ya terāzūyı rikāba dürüst başup bir ḍarb-ı gürz urdı, Būrzī daḫı gürz-i Ḫüsrev-i Şīr'i berāber virdi, [196a/06] ammā gürz gürze inüp şiddetinden Būrzī'nıñ ḳolları bükildi ve gürziniñ deste-çūpı elinden ṭutam

ṭutam ḳaydı, [196a/07] başın ḳaçırup arḳasında olan sipere indikde siper āyīneleri çarḫa girdi ve çenber çenber olup Būrzī'nıñ [196a/08] başı Ġurāb-ı Baḥrī'niñ başına berāber olup mest-i lā-yaʿāḳıl olup ve cibīninde dāne-yi ʿaraḳ ḥāṣıl oldı ve şiddet-i ḍarb-ı [196a/09] gürzden ve Būrzū'nıñ lengerinden Ġurāb'ıñ öñ ayaḳları ilerü ve ḳıc ayaḳları girü şikemi zemīne döşenüp zemīni pūs [196a/10] eyledi, baḳıyye-yi ḍarb-ı gürz zemīne inüp Būrzū'yı toz büridi, Ferāmerz̤ gürzin żabṭ idüp ser-i meydāna vardı, [196a/11] Şaġād ʿAyyār tozdan içeri girdi, gördi Būrzī mest olmış, hemān yüzine gül-āb ṣaçup Būrzī gözin açdı, [196a/12] miyānın rāst ḳılup vücūdın yoḳladı, egerçi bir mūyına ḫaṭā gelmemiş, ammā vücūdı rek-be-rek ḫaber-dār olmış, [196a/13] terin silüp Şaġād, yā Būrzī, Ḳattāl Zengī'niñ daḫı bir gürzinden bu ḥāle girdiñ, birḳac gürz daḫı urırsa ḥesābda [196a/14] anlar menʿ idemeyeceksin, bu naṣıl ḥareketdir, diyüp ġayret virdi, Būrzī licāmın silküp tozdan ṭaşra çıḳdı [196a/15] ve ḳapdı gürzin, irişdi Ferāmerz̤'e bir ḍarb urdı, Ferāmerz̤ yine evvelki siyāḳ üzre zaḥmet-ile menʿ eyledi, Ferāmerz̤ urdı, [196a/16] Būrzī hem-çünān, el-ḳıṣṣa aḫşām olınca iki pehlevān-ı cihān yek-ā-yek gürz çengi idüp sindān-ı āhengīr miṣāl birbirleriniñ [196a/17] vücūdların dökdiler, yitmiş sekiz ḍarb-ı gürz urışdılar, aḫşām oldı, Ferāmerz̤ Būrzū'ya bir ḍarb urup Būrzū [196a/18] menʿ idince Ferāmerz̤ at başın keşīde ḳılup ṭurdı ve Būrzū'ya ṭur eyledi, Būrzī daḫı ṭurdı, ayıtdı, [196a/19] var imdi yā Būrzī, bu gice ye kebābıñ, ic şarābın, taḳviyet-i beden ḥāṣıl idüp yarın seniñle yine görüşelim, [196a/20] didi ve Būrzū'yı selāmlayup döndi, Būrzī daḫı dönüp iki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup iki leşker [196a/21] dönüp ḳondılar, rezm libāsların çıḳarup bezm ṭonların giyindiler, İrān dilāverleri Kāvus-ı Kāmrān dīvānına [196a/22] cemʿ oldılar, Ferāmerz̤ pehlevānları ser-ā-perde-yi İskender'e cemʿ oldılar, Kāvus ve Rüstem Būrzī'dan suʾāl eylediler ki [196a/23] yā Būrzī, Ḳattāl Zengī ne rütbede dilāverdir, diyü Būrzī ḥaḳḳın inkār itmeyüp, devletim niyā, çoḳ ḳuvvet ṣāḥibi serverdir [196a/24] ve ʿammım Ferāmerz̤'e ġālib olduġına şübhem yoḳdır, didi, Kāvus Būrzī'dan bu cevābı eşidince ḫavfa düşdi, birazdan [196a/25] tenhā Selāmūn'a, ey dānā, niçe olur bu nā-bekār ile ḥālimiz, şunda bir Būrzī bir Rüstem ḳaldı, işte gör Būrzī da ne [196-b] [196b/01] söyler, didi. Selāmūn ayıtdı, elem çekme pādişāhım, Ḳattāl Zengī'niñ şırrı saña ṭoḳınmaz, ammā çoḳ fāʾidesi [196b/02] olup ve niçe ḫiz̤metinde bulınur, didi, tesellī virdi, bu yañadan Ferāmerz̤ daḫı gelüp ser-ā-perdeye indi, pādişāhlar [196b/03] ve begler cemʿ oldıḳda cümlesi, devletlü ṣāḥib-ḳırān, bugün çeng eylediğiñ Būrzī didikleri pehlevānı neçe gördiñiz, diyü [196b/04] suʾāl eylediler,

Ferāmerz ayıtdı, begler, işte daḫı bir pehlevāndır, istekledim, benimle aḳrāniyyet üzere yek-ā-yek çeng eylemege [196b/05] ḳādir dilāverdir, bu līkim Yezdān-ı pāk bir yüz aḳlıġı vire idi kim daʿvāmızda kāẕib olmaya idik, diyü bir nükte eyledi, [196b/06] Ferāmerz'iñ sırrın bilenler murādın fehm idüp bıyıḳ altından güldiler, ol gicei başa çıḳarup ṣabāḥ oldı, mihr-i [196b/07] ʿālem-tāb-ı şuʿle-baḫş rūy-ı zemīn oldıḳda çeng ḥarbīler çalınup iki leşker süvār oldı, birbirlerine muḳābil gelüp meydān [196b/08] açıldı, Ferāmerz ile Būrzī yine meydāna girüp aḫşām olınca gürz çengi eylediler, aḫşām oldıḳda iki ṭarafdan [196b/09] ṭabl-ı ārām çalınup döndiler, ḳondılar, ṣabāḥ yine bindiler, yidi gün böyle aḳrān çengi idüp sekizinci gün [196b/10] āsāyiş olındı, ammā Ferāmerz her gün bir raḫşına binerdi, yaʿnī bir gün Ḳuṭb'a, bir gün İblāġ-ı Şeş-pāy-ı Baḥrī'ye, bir gün [196b/11] Rehvār-ı Baḥrī'ye binerdi, Būrzī dāʾimā Ġurāb'a binerdi, İrān begleri içeri güft ü gū oldı, Būrzī Ḳattāl Zengī'ye ṭayanmazdı, [196b/12] altında Ġurāb-ı Baḥrī var, yoḫsa eger Ġurāb olmasa idi Ḳattāl Zengī Būrzū'yı yıḳardı diyü, ammā bu fısılduyı [196b/13] Ṣaġād ʿAyyār eşidüp Būrzū'ya bildirdi, Būrzī daḫı, ḫoş imdi, yarın bir gergedāna bineyim de meydāna [196b/14] öyle çıḳayım, Ḳattāl Zengī yine ḳādir olur, diyü Būrzū maġrūrāne biraz tekebbürlik eyledi, meger Çaldak ʿAyyār İrān [196b/15] ordusına gelüp Būrzī'niñ bār-gāhı öñine uġradı, yalıñız oturup ʿişret eyler gördi, göreyim Būrzī [196b/16] Ḳattāl Zengī ḥaḳḳında ne söyler diyüp Būrzī etbāʿnıñ kıyāfetine girüp ṭurdı, Ṣaġād bu ṣadedi söyleyüp [196b/17] Būrzū da yarın gergedāna binüp meydāna gireyim, Ḳattāl Zengī yine ḳādir olur didügin eşidüp oradan [196b/18] ṭabān alup ser-ā-perde-yi İskender'e geldi, Ferāmerz de ol gün şikāra gitmedi, yalıñızca oturup ʿişret eylerdi, [196b/19] Caldaḳ gelüp Ferāmerz'iñ öñinde bu ḫaberi söyleyüp Ferāmerz daḫı şād oldı, in-şāʾ-Allāh murādım ḥāṣıldır, didi, [196b/20] ol gice niyāza başladı, çünki ṣabāḥ oldı, yine iki ʿasker yirlerinden ḳalḳup at, fīl, gergedānlarına süvār [196b/21] olup ʿazm-i meydān eylediler, Ferāmerz daḫı ol gün Erdivān Hindī'niñ beyāż fīline binüp tamām iki leşker muḳābil [196b/22] olup herkes naẕar-ı ber-meydān eyledikde Ferāmerz fīl sürüp meydāna girdi, Būrzī daḫı gergedān sürüp [196b/23] Ferāmerz'iñ öñin aldı, bunlar yine küt-ā-küt çenge başladılar, ḍuḥā vaḳti olınca Būrzī kendi kendüye ayıtdı, yā Būrzī, [196b/24] bu gün işte Ḳattāl Zengī fīl iledir, bundan ziyāde fırṣat ele girmez, diyüp gürz-i Ḫüsrev-i Şīr'iñ on ikinci [196b/25] baḫşından ṭutup başınıñ üzerinden devr itdirüp tamām mīzānın buldırdıḳda terāzūyı rikāba dürüst baṣup **[197-a]** [197a/01] iḳdām-ı tām ile Ferāmerz'e bir ḍarb-ı gürz urdı, Ferāmerz daḫı

gürz-i İskender'i berāber virdi, gürz gürze indikde [197a/02] Ferāmerz̲'iñ ḳolları bükilüp gürziniñ deste-çūpı elinden ṭutam ṭutam olup ḳaydı, başın ḳacurdı, [197a/03] arḳasında olan sipere ḍarb-ı gürz indikde siper āyīneleri çarḫ urup oluḳ oluḳ oldı ve Ferāmerz̲'iñ [197a/04] miyānı iki ḳat olup başı fīl başına berāber olup mest ʿālemine vardı ve cibīni ʿaraḳ-rīz oldı ve şiddet-i ḍarb-ı [197a/05] gürzden ve Ferāmerz̲'iñ lengerinden fīl-i sefīdiñ dört başı ṭopuḳlarına varınca zemīne ġarḳ olup berg-i ḫazān-āsā [197a/06] ditremege başladı, Būrzī gürzin żabṭ idüp geçüp ser-i meydāna vardı, Ṣarṣar'ıñ ve Ḳarṭās'ıñ ʿaḳılları gidüp [197a/07] tozdan içeri girdiler, ne gördiler, Ferāmerz̲'iñ başı fīl başına berāber olup cibīninden dāne dāne ʿaraḳ ḥāṣıl [197a/08] olmış, Ṣarṣar tīz cilbendinden gül-ābdan çıḳarup Ferāmerz̲'iñ yüzine gül-āb ṣaçdı, Ferāmerz̲ göz açup miyānın [197a/09] rāst ḳıldı ve terin sildi, Ṣarṣar-ı Sebük-bār ayıtdı, devletlü ṣāḥib-ḳırān, ne bī-çārsın, Būrzī'nıñ ġayrı gürzinden [197a/10] ʿāciz mi oldıñ, didi, Ferāmerz̲ ayıtdı, yoḳ ʿayyār, bu gürzi sāʾir gürzlerine beñzemez, ṣırf maḳdūr idüp [197a/11] var ḳuvvetin bāzūya alup urdı, olmış olacaġı budır, ancaḳ ben daḫı ḥaḳḳım geregi gibi alurım, diyüp licām silkdi, [197a/12] fīl-i sepīd yayların zemīnden alup Ferāmerz̲ tozdan ṭaşra çıḳdı, Būrzī öteden dönüp Ferāmerz̲ dahi gürz-i [197a/13] İskender'iñ on ikinci baḫşından ṭutup başınıñ üzerinden devr itdirerek Būrzī'nıñ üzerine geldi, yā Būrzī, [197a/14] al imdi sen de benden bu yādigārı, ġāfil mübāş, diyüp iḳdām-ı tāmmı saʿy eyledi ve irüp Būrzī'ya bir ḍarb urdı, [197a/15] Būrzī gürzin berāber virüp gürz gürze indikde Būrzī'nıñ bāzūları uyuşup gürz elinden ṭutam ṭutam ḳaydı, [197a/16] bre bre diyüp başın ḳaçurdı, ḍarb-ı gürzi arḳada olan sipere aldıḳda siper āyīneleri şiddet-i ḍarb-ı gürzden [197a/17] ve Būrzī'nıñ lengerinden gergedānıñ beli ḫalel-peẕīr olup vücūdı ditremege başladı ve ʿayyārlar tozdan içeri girüp [197a/18] Būrzū'yı ol ḥālde görüp gül-āb ṣaçup Būrzī göz açup kendüyi ol ḥālde görüp hemān tozdan [197a/19] ṭaşra çıḳmaġa licām silküp gergedāna mahmūz ḳaḳdı, meger gergedānıñ miyānı şikest olmış idi, ḳaġışşadaḳ [197a/20] gergedān yanı üzerine yıḳıldı, Būrzī hay diyüp kendin zemīne atdı, dibelek ġażaba gelüp Şaġād'ı Ġurāb-ı [197a/21] Baḥrī'ye gönderdi, ammā Ferāmerz̲ öteden yab yab dönüp Būrzū'yı piyāde görince şükr idüp fīl-i sefīdden [197a/22] inüp Būrzī görince hemān ol ġażabla kendin unudup, ey nā-bekār zengī, sen misin beni raḫşımdan ayırup piyāde [197a/23] ḳoyan, diyüp muştın döküp Ferāmerz̲'iñ üzerine yüridi ve irüp sīnesine bir muşt ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ daḫı iki [197a/24] elin berāber virüp elinden ḳayup sīneye irince üc adım giri ḳaçanlayup kendin

żabṭ eyledi, Ferāmerz̤ daḫı muştın [197a/25] büküp Būrzī'ya bir muşt ḥavāle eyledi, Būrzī daḫı üc adım ḳaçanlayup kendin żabṭ eyledi, andan muşt muşta [197-b] [197b/01] boġaz boġaza yaḳa yaḳaya olup düvāl düvāle geldiler, Būrzī Ferāmerz̤'iñ düvālinden ṭutup zūr eyledi, [197b/02] Ferāmerz̤'i baş parmaġı üzerine dikdi, Ferāmerz̤ lenger virüp pāyların zemīne zerk idüp bu kerre Būrzī zemīne [197b/03] ḥamle eyledi, Ferāmerz̤'iñ ṣol dizin zemīne çökerdi, Ferāmerz̤ daḫı Būrzū'ya zūr idüp ṣaġ dizini zemīne dikdi, [197b/04] hemān Būrzī ayıtdı, behey nā-bekār zengī, seniñ vücūdıñ ʿālemden ḥak ideyim, diyüp el tīġ-i Ḫüsrev-i Şīr'e urdı, [197b/05] Ferāmerz̤ daḫı tīġ-i āteşi ʿuryān eylediler, Būrzī Ferāmerz̤'e bir tīg ḥavāle eyledi, Ferāmerz̤ siper-i İskender'i berāber virüp [197b/06] dāmen-i siperden ḳayup pīr-āhen-i İskender'e varınca tīġ-i Ḫüsrev-i Şīr ḳayup gitdi, Ferāmerz̤ çalup Būrzī daḫı [197b/07] siper berāber virüp tīġ-i āteş-gīn dāmen-i siperden ḳayup Būrzī'nıñ omuzı başına bir zaḫm açdı, Būrzī tekrār [197b/08] bir tīġ daḫı urdı, Ferāmerz̤ yine sipere alup dāmen-i siperden ḳaydı, velakin pīr-āhen-i İskender'i kesmedi, Ferāmerz̤ [197b/09] urup bir zaḫm açdı, ḫulāṣa-i kelām birbirlerine üçer ḳılıc ḥavāle idüp Ferāmerz̤ Būrzī'ya üç zaḫm açdı, [197b/10] Būrzī urdı, pīr-āhen-i İskender'den geçmedi, Ferāmerz̤ yine tīġ urmaḳda teʾānni gösterdi, söziñ dürüsti budır ki [197b/11] Ferāmerz̤ tīġ urmaḳda murād eylese Būrzū'yı ikiyi bölerdi, velakin yine ruḫṣat virdi, andan Rüstem Ebreş-i [197b/12] Gül-endām'ı meydāna sürdi, ikisiniñ arasına girüp, çek eliñ yā Ḳattāl, ʿayıb degil midir ki pehlevān pehlevāna ḳıyar mı, [197b/13] didi. Ferāmerz̤ ayıtdı, yā Rüstem, benim ne ṣuçım vardır, kendi ḳılıç çekdi, didi. Rüstem daḫı Būrzū'ya ayıtdı, [197b/14] ʿayıbdır yā Būrzī, birbiriñize ḳıymaḳ neden lāzım geldi, Elḥamdülillah ikiñiz daḫı İslām dīninde dilāverlersiñiz, didi [197b/15] ve dönüp Ferāmerz̤'e, var imdi yā Ḳattāl Zengī, üç gün āsāyiş eyle, ye, ic, taḳviyet-i beden ḥāṣıl it, zīrā [197b/16] sekiz ṭoḳuz gündir Būrzī gibi adam ejderi ile çeng eylediñ, elbetde yorġunsın, diyüp Būrzū'yı [197b/17] alup döndi, bu kerre Ferāmerz̤ dönüp iki cānibden ʿasker dönüp ḳondılar, netīce-i kelām üç gün geçdi, dördinci [197b/18] gün Ferāmerz̤ emr eyledi, iki deḥmeden çıḳan ṭoḳsan altı çift altun çenberli kūs-ı ḥarbīlere ṭurrālar urdılar [197b/19] ve deryā miṣāl ʿasker süvār olup ʿazm-i meydān eylediler, berüden Rüstem ve Kāvus-ı Kāmrān süvār olup ʿazm-i [197b/20] meydān eylediler, iki leşker birbirlerine muḳābil ve muḳārīn olup alaylar baġlandı ve ṣaflar düzildi, meydān [197b/21] açıldı, kim gire diyinçe anı gördiler, Ferāmerz̤ Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i meydāna sürüp ol ḳadar sipāhīlik ʿarż eyledi kim [197b/22] dost düşman ḫayretde

ḳalup andan ḳol ḳaldırup ṭarafından çalınan kūsları diñdirdi ve bülend-āvāz [197b/23] ile naʿra urup, yā Rüstem, meydānıma gel, seniñle imtiḥān olalım, zīrā iki ḫūrşīd bir āsumāna olmaz ve iki [197b/24] ṣāḥib-ḳırān bir kevkeb gök ḳubbeniñ altında olmaz, ġālib maġlūb bellü olsun, didikde Rüstem-i Zūr-mend daḫı egninde [197b/25] bir yabān postı miyānında kemer-bend-i Ḳahramān, ṣaġında ḫançer-i ẕü'l-ficān ve ṣolında ḫançer-i kubad-şāh-ı Ḳahramānī ve beş ḳılıc [198-a] [198a/01] baş tīġi tīġ-i ġamġam, ikinci tīġi tīġ-i deḥḥāk-mārı, ücinci tīġi Ṭahmūrāṯ, dördinci tīġ-i siyāmek, beşinci tīġ-i Keyūmerṯ [198a/02] ve başında arslan ser-tuġulġa kim Rüstem anuñla iki başlu gibi görinür idi ve üzerinde yidi dāne Sīmurġ-ı [198a/03] ʿAnḳā otaġası filāndra miṯāli yalābür ve arḳasında iki siper ve ḳolında evvel yidi arış dīv karışı ile bükilmiş [198a/04] ḫācı kemān ve bileginde yigirmi dört baṭmān tāziyāne-i Ḳahramān ve elinde üç yüz arış ve üc yüz arṭāl nīze-i [198a/05] pār-keşt ve altında Ebreş-i Gül-endām-ı Bāḥrī, muttaṣıl yitmiş iki pāre ālāt, çeng-i ṣāḥib-ḳırānī, üzerine ārāste vü pīrāste [198a/06] olup yanar āteş gibi meydāna girdi ve Ferāmerẕ'iñ öñin alup ādāb ile ʿaşḳ eyledi, Ferāmerẕ Rüstem'i görince cānı [198a/07] ḫulḳuma gelüp hemān raḫşından inüp ve rikābına ṣarılup, devletim-ata, ben Ferāmerẕ, dimege parmaḳ ḳadar ḳaldı, [198a/08] ol mertebe şevḳ ẓuhūr eyledi, zīrā Ferāmerẕ ḳadar babaya muṭīʿ ṣāḥib-ḳırān-zādelerde bir dilāver gelmemişdir, ḥāṣılı kelām [198a/09] yine kendin żabṭ idüp merḥabā eyledi, dönüp Rüstem, yā Ḳattāl Zengī, muḳābil olalıdan berü İrān dilāverlerine eyü [198a/10] dest-pür-dest gösterüp atup ṭutdıñ, eger baña daḫı bıçaḳ arḳası ḳadar ġalebe idebilürseñ ġayrı meydān [198a/11] seniñdir, didi ve ayıtdı, dey imdi ḥamle eyle, görelim, didikde Ferāmerẕ, ḫayır, yā Rüstem, ḥamle seniñdir, zīrā sen benden iḫtiyārsın, [198a/12] iḫtiyārlara riʿāyet vācibdir, didi, ḥulāṣa-i kelām bunlar baba-oġul berāber ḥamle ideçek oldılar, el nīze-yi İskender'e Ferāmerẕ [198a/13] urdı ve el nīze-yi pār-keşte Rüstem urdı, Ḳuṭb-ı Āteş-dem'iñ başın Ferāmerẕ dönderdi, Ebreş-i Gül-endām'ıñ başın [198a/14] daḫı Rüstem dönderdi, ṣol ellerinde siper birbirlerine birer nīze urup siperlerin berāber ṣundılar, ikisiniñ de yalman [198a/15] nīzesi āyīne-i siperleri pūs eyledikde ʿalev ʿalev āteşler ṣaçılup ikisiniñ daḫı ḳolları bükildi, siperleri daḫı [198a/16] gögüslerine ḳapandı, ġayret ile nīzeleri ṭabanca layup ḳoltuḳ altından yol gösterüp ikisi daḫı nīzelerin [198a/17] żabṭ idüp biri bir cānibe ve biri daḫı bir cānibe geçüp gitdi, ammā birbirlerinden birer nīze yidiler kim vücūdları [198a/18] ditredi, hele üçer nīze urışdılar, andan nīzeleri bıraġup andan Ferāmerẕ el gürze urup irişdi, [198a/19] Rüstem'e

bir ḍarb-ı gürz ḥavāle eyledi, Rüstem gürz-i Kāvser'i berāber virdi, ammā Ferāmerz̲'iñ ḍarbından Rüstem'iñ [198a/20] ḳolları bükilüp başına ṭayandı, ne ḥāl ise başın ḳaçırup arḳada sipere aldı, siper āyīneleri çarḫa girdi, [198a/21] ammā Ferāmerz̲ ḍarbından Rüstem'iñ altında olan Ebreş'iñ öñ ayaḳları ilerü ve ḳıc ayaḳları girü şikemi taḫt-üs-şerāya [198a/22] döşendi, baḳıyye-yi ḍarb-ı gürz yire urup toz Rüstem'i büridi, Rüstem toz içinde ḳaldı, Ferāmerz̲ gürzin żabṭ [198a/23] idüp geçdi, ser-i meydāna vardı, Semek ʿAyyār toza girüp, n'işlersin devletlü ṣāḥib-ḳırān, Ḳattāl'ıñ bir ḍarbından bu mertebe [198a/24] ʿāciz ḳaldıñ, diyince Rüstem licām silküp tozdan ṭaşra çıḳdı, öteden Ferāmerz̲ daḫı dönince Rüstem ḳapdı [198a/25] biñ ḳanṭār olan gürz-i Kāvser'i ve irişdi, Ferāmerz̲'e bir ḍarb urdı, Ferāmerz̲ daḫı gürz-i İskender-i Kübrā'yı [198-b] [198b/01] berāber virdi, ammā şiddet-i ḍarb-ı gürzden Ferāmerz̲'iñ ḳolları bükildi, baş ḳaçırup arḳasında olan sipere [198b/02] aldıḳda siper āyīneleri çarḫa girüp az ḳaldı ki ḫurd-ḫām ola, Ferāmerz̲'iñ başı at başına berāber olup [198b/03] Ḳuṭb-ı Āteş-dem'iñ beli çenber çenber olup baḳıyye-yi ḍarb-ı gürz zemīne inüp toz Ferāmerz̲'i büridi, Rüstem gürzin [198b/04] żabṭ idüp ser-i meydāna vardı, Ṣarṣar-ı Sebük-bār tozdan içerüye girüp Ferāmerz̲'e ayıtdı, ey dilāver, babanıñ [198b/05] bir gürzinden tā bu mertebe ʿāciz mi oldıñ, ġayret eyle, didi, Ferāmerz̲ daḫı licām silküp tozdan ṭaşra çıḳdı, hemān [198b/06] ḳapdı gürzin, irişdi, Rüstem'e bir ḍarb-ı gürz ḥavāle eyledi, Rüstem daḫı menʿ ve Rüstem urdı, Ferāmerz̲ menʿ eyledi, netīce-i kelām [198b/07] bunlar bu ḥāl üzere aḫşāma dek birbirleriniñ vücūdların gürz ile sindān-ı āhen-girān miṣāli dögdiler, aḫşām olınca [198b/08] Rüstem-i Zūr-mend ṭur idüp Ferāmerz̲'e, var imdi yā Ḳattāl Zengī, yarın yine görüşelim, diyüp döndi, Ferāmerz̲ daḫı [198b/09] dönüp iki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup dönüp ḳondılar, İrān dilāverleri Kāvus-ı Kāmrān dīvānına cemʿ oldılar, [198b/10] Ferāmerz̲'iñ dilāverleri daḫı Ferāmerz̲ dīvānına cemʿ oldılar, Kāvus-ı Kāmrān Rüstem'den suʾāl eyledi, neçe gördiñ Ḳattāl [198b/11] Zengī'i yā Rüstem, didikde Rüstem ziyāde medḥ idüp, çoḳ metīn dilāver imiş, oġlum Ferāmerz̲'e ġālib geldügi ḳadar [198b/12] var imiş, didi, ammā bu ṭarafda Ferāmerz̲ dīvānında daḫı Ferāmerz̲'den Rüstem'i suʾāl eylediler kim, nice gördiñ [198b/13] devletlü ṣāḥib-ḳırān, Rüstem ibn Ẕāl'ı, didiler, Ferāmerz̲ daḫı ziyāde medḥ idüp, sāʾirlerine ḳıyās olınmaz, hemān [198b/14] Allāh'a ṣıġındıḳ, didi, ol gice düşmanıñ az ʿömri gibi mürūr idüp ṣabāḥdır oldı, yine iki leşker yirlerinden [198b/15] ḳalḳup raḫşlarına süvār olup meydān merkezine geldiler, alaylar baġlandı ve ṣaflar düzildi,

meydān açıldı, [198b/16] Ferāmerz̲ yine meydāna girdi, berüden daḫı Rüstem ibn Z̲āl girüp Ferāmerz̲'iñ öñin aldı, başladılar yine [198b/17] küt-ā-küt gürz cengine, aḫşām oldıḳda dönüp yine ṣabāḥ oldıḳda bindiler bu üslūb üzere yidi gün [198b/18] çeng idüp sekizinci āsāyiş, ṭoḳuzıncı gün yine ceng etdiler, bu üslūb üzere otuz ṭoḳuz gün kelle- [198b/19] ber-kelle çeng idüp aḫşām olup dönecek maḥal Rüstem dönüp Ferāmerz̲'e ayıtdı, diñle imdi yā Ḳattāl [198b/20] Zengī, bu gün seniñle tamām otuz ṭoḳuz gündir kim çeng eyleriz, ġālib maġlūb bellü olmadı, yarın ḳırḳ gün [198b/21] tamām olur, İn-şaʾ-Allāh-ı Teʿālā yarın seniñle be-her-ḥāl ayırd olmalıyuz, bildim, bilmedim dime, diyüp döndi, iki [198b/22] leşkerden ṭabl-ı ārām çalınup dönüp herkes kendü bār-gāhlarına varup İrān serverleri daḫı Kāvus-ı [198b/23] Kāmrān dīvānına gelüp cemʿ oldılar, Ferāmerz̲'iñ begleri daḫı Ferāmerz̲'iñ şemʿine cemʿ oldılar, Kāvus-ı Kāmrān [198b/24] Rüstem'e, ne idi yā Rüstem, Ḳattāl Zengī ile söyleşdügiñ, didikde Rüstem de ayıtdı, pādişāhım, yarın Ḳattāl Zengī [198b/25] ile ayırd olurız, zīrā ḳırḳ gün olur, yeter, bundan böyle seksan gün daḫı çeng eylesek ġālib ve maġlūb **[199-a]** [199a/01] bellü olmaz, bārī iki cānibde bu ḳadar ʿasker beyhūde yire zaḥmet çekmesünler, yā öte olalım veya beri olalım, bundan [199a/02] böyle Ferāmerz̲ daḫı dīvānda, ey begler, yarın Rüstem ile ayırd olsaḳ gerekdir, eger Rüstem baña ġālib gelürse ṣaḳınup [199a/03] ʿasker yüridüp çeng eyleyelim dimeyesiñiz, ṣoñra żarar çekersiz, eger ben Rüstem elinde helāk olursam cümle dārātım [199a/04] Rüstem'e teslīm idiñ, diyüp vaṣiyyet eyledi, andan tenhāca Feylesof'a ve Ḳahhār-ı Aʿẓam'a ve Muṭṭahar Şāh'a ve Ṣarṣar-ı [199a/05] Sebük-bār'a ve Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest'e tenbīh eyledi, ḳaçan pederim Rüstem ile ben düvāl ṭutuşduġım zamān maḥal yiri [199a/06] geldikde beni pederim Rüstem'e oġluñdır diyü bildiresiñiz, didi, ammā ötede Rüstem-i Zūr-mend daḫı tenbīh eylemişdi kim,[199a/07] yarın irkenden ḳalḳup çeng ḥarbī çalınsun, diyü, ammā bu ḳāʿidei Ferāmerz̲ de bilürdi, ol da tenbīh ve teʾkīd [199a/08] eylemiş idi, çünki ṣubḥ irişdi, anı gördiler kim iki leşker çeng ḥarbīler berāber çalındı [199a/09] ve meydāna Rüstem girse gerek idi, ʿalem sāyesinden ḳopınça Ferāmerz̲ daḫı ḳopup meydāna berāber girdi, [199a/10] Rüstem başın ṣalup, bu nā-bekār zengī, her Şīde berāber gelür, diyüp Ferāmerz̲'e ʿaşḳ eyledi, Ferāmerz̲ de merḥabā [199a/11] idüp başladılar yine bunlar gürz çengine, tā ḍuḥā vaḳti geçinçe Ferāmerz̲ mülāḥaẓa eyledi kim birer ikişer gürz [199a/12] daḫı uruşunca Rüstem ibn Z̲āl'a dur idüp düvāl ṭutuşalım dise gerekdir, kendü kendüye ayıtdı, yā Ferāmerz̲,

[MİNYATÜR]

[199-b] 199b/01 ʿālemiñ ṣāḥib-ḳırānına ġalebe idecek degilsin, lakin diḳḳat lāzımdır, pederiñe bir gūşmāl vir kim maḥallende 199b/02 yād olına, diyüp nevbet Ferāmerz̲’e geldikde gürz-i İskender-i Kübrā’nıñ on ikinci baḫşından ṭutup başınıñ üzerinden 199b/03 devr itdürerek irişdi, maḳdūrın ṣarf idüp Rüstem’e bir ḍarb-ı gürz ḥavāle eyledi, Rüstem gürz- 199b/04 i Kāvser’i berāber virdi, gürz gürze inince şiddet-i ḍarb-ı gürzden Rüstem’iñ ḳolları bükilüp başın ḳaçurdı, arḳasın 199b/05 berāber virdi, arḳasında olan siper-i Gürşāsb-ı Āhen-dest çarḫa girdi ve Rüstem’iñ başı Ebreş-i Gül-endām’ıñ 199b/06 başına berāber olmaġa az ḳaldı, iki raḫşın ayaġı altından ḳalḳan toz Rüstem’i büridi, Ferāmerz̲ gürzin 199b/07 żabṭ idüp geçdi ve öteden dönüp hemān Ḳuṭb-ı Āteş-dem’den aşaġı indi ve gezinme başladı, berüde Rüstem’iñ 199b/08 ʿayyārı Semek ʿAyyār toza girüp şamāṭa eyleyince Rüstem’e ġayret-i ṣāḥib-ḳırānī müstevlī oldı, miyānın rāst ḳılup 199b/09 tozdan ṭaşra çıḳdı, el gürz-i Kāvser’e urup Ḳattāl Zengī’i atı ve ālātı ile ḫurd-ḫām eylemek sevdāsıyla gelür iken 199b/10 gördi Ḳattāl Zengī raḫşından inmiş, gezinür, Rüstem’iñ güci üzilüp, yüri nā-bekār Ḳattāl Zengī, elimden uçuz 199b/11 ḳurtuldıñ, diyüp Rüstem daḫı fi-l-ḥāl Ebreş’den zemīne indi, bu maḥal Feylesof-ı Dānā ve Muṭṭahar Şāh ve Ḳahhār-ı Aʿẓam 199b/12 ve Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest ʿalem sāyesinde ṭurırlar idi, hemān bunlar atların sürüp Rüstem’iñ olduġı yire yaḳın 199b/13 gelüp ṭurdılar, ammā Rüstem ayıtdı, yā Ḳattāl Zengī, çengin evveli nīze vü gürz, āḫiri düvāl-i kemerdir, gel imdi yapış 199b/14 kemerime, diyüp Rüstem düvāl-i kemerin Ferāmerz̲’e teslīm eyledi, hemān Ferāmerz̲ Rüstem’iñ düvāl-i kemer-bend-i zencīrine dest urup 199b/15 zūr eyledi, zūr-ı evvelde Rüstem’iñ ṭopuḳların zemīnden dört parmaḳ miḳdārı ḳaldırdı, Ferāmerz̲ bir zūr daḫı eyledi, 199b/16 ikinci zūrında Rüstem’i ṭaraḳlıġa degin ḳaldırdı, ammā üçinci zūrında Ferāmerz̲ var ḳuvvetin bāzūya getürüp zūr 199b/17 eyledi, Rüstem’i baş parmaġı üzerine dikdi, andan ziyāde idemedi, hemān ḳapdı, ṣalıvirdi, nevbet Rüstem’e geldikde 199b/18 hemān Rüstem-i Dāstān, bir kerre Ferāmerz̲’iñ düvāl-i kemer-bend-i zencīrine dest urup zūr eyledi, zūr-ı evvelde Ferāmerz̲’i 199b/19 zemīnden ṭaraḳlıġa degin ḳaldırdı, Ferāmerz̲ lenger virdi, ammā pāyların zemīne başamadı, Rüstem ikinci zūrda Ferāmerz̲’i 199b/20 zānūsına degin ḳaldırdı, ammā Ferāmerz̲ öyle lenger virdi kim pāyların zemīne başa, lakin başamadı, hemān Rüstem 199b/21 üçinci zūrında Ferāmerz̲’i gögsine degin ḳaldırup murād eyledi kim zemīne urup Ferāmerz̲’i helāk eyleye, hemān 199b/22

berüden Feylesof-ı Dānā ve Muṭṭahar Şāh ve Ḳahhār-ı Aʿẓam ve Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest segirdişüp Rüstem'iñ yanına varup ayıtdılar, [199b/23] devletlü şāḥib-ḳırān, incitme ḫayf idersin, zīrā Ḳattāl Zengī seniñ çiger gūşeñ olan Ferāmerz̲ dilāverdir, didiler, [199b/24] çün Rüstem oġlu Ferāmerz̲ olduġın bildikde, hāy gözim nūrı Ferāmerz̲-ı Serāmdem, diyüp uṣūl ile Ferāmerz̲'i [199b/25] ayaġ üzere zemīne ḳodı ve ayıtdı, buyur oġul, Ferāmerz̲'im orduya gidelim seniñle, diyüp daʿvet eyledikde [200-a] [200a/01] Ferāmerz̲-i Serāmed daḫı pederi Rüstem'den bu lüṭfı görüp, siz devletim ata, buyuruñ yarın ben de cümle şāhlar ve beglerim [200a/02] ile ḫāk-i pāye varup rū-māl olurum, didi, Rüstem İrān begleri ile dönüp ʿalem sāyesine gitdi, ammā Ṣarṣar-ı [200a/03] Sebük-bār daḫı ilerü segirdüp cümle şāhlara ve beglere müjde eyledi, ḳattāl Zengī Ferāmerz̲ çıḳdı, ol kelle meger Ferāmerz̲'iñ [200a/04] degil imiş, didi, cümlesi şād oldılar, Efrāsyāb Kereşyüz'e baḳup, hāy nā-bekār çeçe, gördiñ mi, meger tebdīl imiş, diyüp Efrāsyāb [200a/05] ḥicāba düşdi, baʿżı Rüstem Ferāmerz̲ ḥaḳḳında nā-sezā sözler söylemiş-idi andan ötüri, ammā yine Ferāmerz̲ olduġından [200a/06] ḥaẕẕ eyledi, zīrā Ferāmerz̲ öteden berü kendüsine hezār kerre ġalebe eylemişdir, yine ġālib gelse baʿīd degil, ammā ecnebīden [200a/07] bir zengī ġalebe eyledügine müteʾellim idi, ancaḳ çāre ne, ḥükm ġālibiñ, żarūrī tābiʿ olmış-idi, bu arada Ferāmerz̲ de [200a/08] ʿalem sāyesine geldikde ṭabl-ı ārām çaldırup cümle ʿasker dönüp ḳondı ve bildiler kim meger Ḳattāl Zengī Ferāmerz̲ imiş, [200a/09] Ferāmerz̲ daḫı ser-ā-perdesine gelüp ālāt-ı çengi üzerinden çıḳardı, aḫşām olınca Feylesof-ı Ekber yine maʿan Ferāmerz̲ [200a/10] ile ṭaġa çıḳup bir ormanda āteş yaḳdı, yidi dürlü yaġı ḳaynadup ʿilāc eyledi, yine evvelki heyʾete [200a/11] girdi, ol şarḳıḳ dudaḳları ve ol şerḥalar ve göziniñ keşret beyāżı gitdi ve bir maʿçūn yidirüp sesi yine [200a/12] evvelki gibi oldı ve ḥamāili boynından çıḳarup ḳaddi yine seksan ḳaldı, ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, [200a/13] Ferāmerz̲ ḫazīnei açup cümleye peşkeşler ḥār eyledi, andan Muṭṭahar Şāh'ıñ başında olan on dört küngüreli [200a/14] tācı Keykāvus Kāmrān icün alup cümle şāhlar ve begleri aldı, Efrāsyāb gitmemek murād eyledi, ammā Ferāmerz̲, [200a/15] yüri yā Efrāsyāb, elem çekme, bunda seni ben getürdim, saña bundan nesne yoḳdır, diyüp nā-çār Efrāsyāb [200a/16] daḫı gitdi, ötede Rüstem ise dönince bār-gāh-ı Kāvus'a gelüp, yarın çiger gūşem Ferāmerz̲'im cümle şāhları [200a/17] ile gelse gerekdir, diyüp żiyāfet ṭaʿāmı sipāriş olındı ve dīvānda ṣandalīler ve nīm taḫtlar ḥāżr olındı [200a/18] ve gözciler ḳondı, ol gice mürūr idüp ṣabāḥ oldı, Ferāmerz̲ ʿaskerinden beş-on biñ süvār görindi, [200a/19] segirdüp Rüstem'e ve

Kāvus-ı Kāmrān'a ḫaber virdiler, Kāvus emr eyledi, Naḳder Şāh ve şeh-zāde vü pehlevān var ise [200a/20] kendiyle Rüstem ve Zāl'dan mā-ʿadāsı, cümlesi ḳarşu gitdiler, nıṣf-ı rāhda buluşup öñlerine düşüp [200a/21] bār-gāh-ı Kāvus'a geldikde Kāvus-ı Kāmrān ve Rüstem-i Dāstān ve Ẕāl-ı Zamān daḫı bār-gāh ḳapusına dek varup ḳarşuladılar, [200a/22] Ferāmerẕ de Ḳuṭb-ı Āteş-dem'den inüp içeriye yüridi, Kāvus-ı Kāmrān öñinde yir öpdi ve pederi Rüstem'iñ [200a/23] ve dedesi Ẕāl-ı Zamān'ıñ elin öpdi, Kāvus-ı Kāmrān taḥtına çıḳup cümle şāhlar Kāvus öñinde yir öpdiler, [200a/24] Rüstem işāret eyledi, Ḳahramān Ḳātil ṣandalīsiniñ pūşīdesin alıvirdiler, Ferāmerẕ geçüp ḳarār eyledi, [200a/25] andan Kāvus-ı Kāmrān Muṭṭahar Şāh'ı tā yanına alup Efrāsyāb'ı anıñ yanına Rāy-ı Aʿẓam andan Cevāhir Şāh yollu yolınca cümle [200-b] [200b/01] şāhlar oturup pehlevānlar daḫı Ferāmerẕ ḳolında tertīb üzere oturdılar, Feylesof ile Şemūsā [200b/02] daḫı Selāmūn Ḥekīm yanına oturup andan Ferāmerẕ getürdigi hedāyeleri ʿarż idüp maḳbūle geçdi, Kāvus-ı [200b/03] Kāmrān tāc muḳābelesinde kendi ẕī-ḳıymet tāclarından yidi küngüreli bir tāc Muṭṭahar Şāh'a giyürdi, [200b/04] andan sāʾirlere daḫı tāc ve libāce vü ḫilʿat giyürüp Ferāmerẕ'e yidi ḫilʿatı birbiri üzerine giyürdi, bundan [200b/05] ṣoñra żiyāfet ṭaʿāmı çekilüp yendi, meclis gelüp bu şevḳe dīv-i sefīd kellesin çıḳardılar, Rüstem kendü [200b/06] meclisine Ferāmerẕ'i aldı, andan Būrzū-yı Şehbāz ve Bānūlar ve Ḫüsrev-i Ejderhā-bend ve Ḳahhār-ı Aʿẓam ve Ḳahḳaşān-ı [200b/07] Zīr-dest ve Feraḫ-zād Ḫaḳanı bundan böyle dīv-i sefīd kellesi ile baʿde içmege istiʿdādı olanları [200b/08] alup başladılar ʿişrete, üç gün Kāvus-ı Kāmrān żiyāfet eyledi, andan dördinci gün Rüstem daʿvet idüp [200b/09] cümlei bār-gāh-ı Ḍaḥḥāk'a getürdi, üç gün daḫı Rüstem żiyāfet eyledi, andan Būrzū ve Ḫüsrev-i Şīr bār-gāhına [200b/10] daʿvet idüp bir ʿālī żiyāfet eyledi, andan Bānū Güşāsb żiyāfet eyledi, andan Ḫüsrev-i Ejderhā-bend [200b/11] żiyāfet eyledi, Sām żiyāfet eyledi, ḫāṣılı żiyāfete ḳudreti olan idüp tamām oldıḳdan ṣoñra cümle daʿvet eyledi, [200b/12] andan kendi leşkerine gelüp emr eyledi, ser-ā-perde-yi İskender-i Kübrā'nıñ üc ḳatın daḫı zeyn idüp ʿālem-i seyāḥatde [200b/13] ele getürdigi yādigārları maḥal yirlerine ünite eyledi, andan tekrār Cihān-baḫş Cihān-ārā ile Feylesof'ıñ yanına [200b/14] Ṣarṣar-ı Sebük-bār ʿayyārı ve Ḳarṭās-ı Merdüm-ser'i ḳoşup Kāvus-ı Kāmrān'ı ve Rüstem-i Dāstān'ı cümle İrān mübārizleri [200b/15] ile daʿvet idüp ve nıṣf-ı rāhda ne ḳadar begler ve şāhlar var ise ḳarşu gidüp öñlerine düşüp getürdiler, [200b/16] Ferāmerẕ daḫı piyāde biraz ilerü gidüp Kāvus'ıñ rikābına düşüp binek ṭaşına gelince bile geldi, üçinçi [200b/17]

ḳapuya gelince ayaġı altına ẕer-beft döşedi, andan atdan inüp ḳoltuġına girüp ve içerü getürüp taḫt-ı İskender-i [200b/18] Kübrā'ya iclās eyledi, sā'ir şāhlar ve pehlevānlar da yirlü yirince oturup Rüstem'i Ferāmerẕ kendü ṣandalīsine [200b/19] geçürdi, andan ẕiyāfet ṭaʿāmı gelüp yendi, baʿde meclis gelüp ʿişrete başladılar, andan Feylesof-ı Dānā'nıñ ṣanʿatına [200b/20] ḫayrān oldılar, ol ünite olan yādigārları görüp Ferāmerẕ'dir yidi gün ẕiyāfet idüp cümlesine [200b/21] çoḳ yādigārlar bağışladı, ol eṣnāda tekrār Efrāsyāb ile Kāvus-ı Kāmrān'ı barışdırup ṣulḥ-nāmeler virildi, [200b/22] ẕiyāfetler tamām oldıḳdan ṣoñra bir gün Ferāmerẕ bir ʿaẕīm dīvān eyledi, cümle şāhlar ve pehlevānlar gelüp cemʿ [200b/23] oldılar, andan Ferāmerẕ baş ḳaldırup, ey begler ve ey pehlevānlar, otuz altı seneden berü ile kimiñiz otuz [200b/24] senedir ve kimiñiz yigirmi senedir, kimiñiz on senedir kim gezüp diyārıñızdan o ara oldıñız şimdi murādıma [200b/25] irüp diyārıma daḫıl oldım, imdi şimden girü size daḫı izīndir, herkes vīlāyetine gitsün, diyüp andan [201-a] [201a/01] Muṭṭahar Şāh'a ve Aḥẓar Şāh'a ve Remed Şāh'a ve ʿAdlān Şāh'a ve Laʿlān Şāh'a iẕīn virüp on dört şāha [201a/02] tenbīh eyledi, işte ḳayın atam olan Muṭṭahar Şāh, cümleñiziñ üzerine şehn-şāh olup sözinden ṭaşra [201a/03] bulınmañız, eger üzeriñize bir düşman gelürse ḫaber idüp imdād idiñ ve eger Muṭṭahar Şāh'a daḫı bir düşman [201a/04] üzerine gelürse ḫaber gönderdikde bu cümleñiz imdād idiñ aña ve eger cevāba ḳādir olımazsañız baña ḫaber [201a/05] idiñ, diyüp bu gūne pend virüp iẕīn virdi, bunlar Ferāmerẕ'e vedāʿ idüp ʿazm-ı rāh eylediler, andan ecnās-ı [201a/06] muḫtelife ʿaskerine daḫı iẕīn virüp gitdiler, ehl-i Semensā Bānū ile Sehlān Vezīr ḳalup Pervīz Şāh daḫı gidüp [201a/07] Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest ḳaldı ve Cevāhir Şāh gidüp Ḳahhār-ı Aʿẓam ḳaldı, ḫāṣılı Ferāmerẕ ḳırḳ biñ er-ile [201a/08] ser-ḳaplanlardan göñli istiyen ve ser-ḫalḳalardan göñli istiyen ḳaldı, cümlesine iẕīn virüp herkes daḫı [201a/09] diyārlu diyārına gitdi, Rāy-ı Aʿẓam daḫı Hind şāhları ile vedāʿ idüp Hind'e gitdi, Kehkeşān ve Sünḥāb [201a/10] Nerre'ler daḫı ʿaskerlerin alup gitdi, Sünḥāb Nerre Cezīre-i ʿAyn'el Baḳr'a gitdi, dīve müteʿallik Ḳarṭās'dan [201a/11] ġayrı kimse ḳalmadı, Efrāsyāb daḫı Tūrān ve Kūhistān ve Çin ululları ile ḳalḳup Tūrān'a gitdi, orada [201a/12] Kāvus-ı Kāmrān daḫı üç gün eglenüp dördinci gün ʿazm-i Belḫ eylediler, bir gün Belḫ'e gelüp taḫtında ḳarār [201a/13] eyledi ve gelen ʿaskere iẕīn virüp vīlāyetlerine gitdiler, birḳac gün daḫı eglenüp Rüstem'dir Ferāmerẕ'i ve Būrzū'yı [201a/14] andan Bānūları ve Cihān-baḫş'ı alup Kāvus'a vedāʿ idüp Sistān'a gitdi, bir gün Sistān'a varup kendi [201a/15] zevḳlerinde oldılar, üstād

aydır, bir gün nevrūz olup bütün şāhlar ve dilāverler gelüp Belḫ'e cemʿ oldılar [201a/16] ve nevrūza ibtidā olup nevrūzıñ haftası oldı, ammā bir gice ḳırḳ nefer kimse bir vāḳıʿa gördiler, cümlesiniñ [201a/17] gördügi vāḳıʿa bir ṣūretde idi, Kāvus-ı Kāmrān vāḳıʿasına oġlı Siyāvuş-ı Żiyā-baḫş'ı gördi, devletim [201a/18] ata baña çünkim ʿaẕar idüp taḫt-ı İrān'dan beni maḥrūm eylediñ, bārī oġlım Keyḫüsrev'i İrān'a şāh eyle, zīrā [201a/19] vaḳit geldi, didi, Rüstem-i Dāstān ve Ferāmerẕ-i Serāmed ve Selāmūn Dānā ve Būrzī-yi Şehbāz ve Bānū Güşāsb [201a/20] ve Āzer Bānū ve Ẕāl-ı Zamān ve Zevvāre ve Gürdez ve Gīv ve Bījen ve Behrām cümle otuz ṭoḳuz nefer kimesne [201a/21] daḫı gördiler Siyāvuş gelüp, pederim Kāvus baña ʿaẕar eyledi, elbetde oġlum Keyḫüsrev'i yirine şāh eylesün, diyü çünkim [201a/22] ṣabāḥ oldı, bunlar Kāvus dīvānına gelüp yirlü yirinde ḳarār eyledikde Kāvus Rüstem'e ve Selāmūn'a, bu gice şöyle bir [201a/23] rüʾyā gördim, diyüp naḳl eyledikde Rüstem ve Selāmūn, şāhım, ben daḫı ʿaynı ile böyle gördik, diyince otuz yidi [201a/24] nefer kimseler daḫı, biz de böyle gördik, diyince Kāvus-ı Kāmrān dönüp, eger bir kimse varup nebīrem Keyḫüsrev'i [201a/25] bulup getürirse taḫt-ı İrān'ı teslīm idüp kendim bir gūşede inzivā-yı iḫtiyār idüp oturırdım, didikde Selāmūn [201-b] [201b/01] Ḥekīm dönüp, pādişāhım, Keyḫüsrev'i Gīv'den ġayrı kimesne getüremez, ṣāḥib-ḳırān bile gitse bulınmaz, [201b/02] didikde Kāvus Gīv'e emr eyledi, yā Gīv, seni taʿyīn eyledim bu ḫiẕmete, var nebīremi Tūrān'da bulup baña getür, didi, [201b/03] Gīv yir öpüp, pādişāhım, bu ḫiẕmet cānıma minnetdir, lakin Tūrānīler beni ne ṣūrete girsem bilürler, didikde Selāmūn, [201b/04] yā Gīv, anıñ ʿilācı vardır, diyüp birazdan dīvān ṣavıldı, ortalıḳ tenhā ḳaldıḳda Selāmūn Ḥekīm, yā Gīv, anıñ [201b/05] ʿilācı budır kim sen ḳaṣden ölürsin, üç günden ṣoñra bu ölüme müsteḥaḳ mücrimi boġup seniñ yirine tābūta [201b/06] ḳoyup defn eyleriz, Gīv vefāt eyledi diyü bir āvāz çıḳaravuz, bütün Tūrān'a bu ḫaber münteşir olur, ġayrı Tūrānīler seni [201b/07] öldi bilürler, andan rāst gelüp beñzedeñ bile Gīv degildir diyü saña kimesne muḳayyed olmaz, diyüp bir tedbīri [201b/08] ṣevāb gördiler, Gīv daḫı sāḫte ḫasta olup pehlevān Gīv ḫasta oldı diyü şāyiʿ eylediler, üç günden [201b/09] ṣoñra bir gice zindāndan ḳatle müsteḥaḳ bir mücrim çıḳarup boġdılar, Gīv'iñ yirine yaturup irtesi gün tābūta [201b/10] ḳoyup getürdiler, bir yirde defn idüp üzerine türbe yapup tārīḫ ḳazıdılar, bu ḫaber bütün İrān'a ve Tūrān'a Gīv öldi [201b/11] diyüp münteşir oldı, andan Gīv cübbesin giyindi, bir kemeri var idi, ol kemeriñ üç yüz ḫalḳası var idi [201b/12] birbirinden geçürme, İrān'da ol kemeri üc kimseden ġayrı baġlar yoġ-idi, bir ucından

ṭutup silkince [201b/13] birden çözilürdi, Rüstem ol kemeri Gīv'iñ miyānına bend idüp ol maʿhūd yire mühr urdı, diñle imdi [201b/14] yā Gīv, ṣaḳın bu kemeri miyānından çıḳarma, tā ḫizmetiñ tamām olmadıḳça, diyü tenbīh eyleyüp, var imdi Allāh işiñi [201b/15] rāst getüre, didi, Gīv tebdīl-i ṣūret olup yüzine niḳāb aṣdı, bir raḫṣa süvār olup andan Gīv [201b/16] yidi yüz yitmiş yidi vāriṣ-i mülk-i İrān olan şeh-zāde-gāndan ḫüccet aldı, Keyḫüsrev'i getürdikde taḫt daʿvāsı [201b/17] eylemiyeler, andan Gīv cümleye vedāʿ idüp ʿazm-i Tūrān eyledi, bir gün Ceyḥūn'ı ʿubūr idüp Tūrān ülkesine [201b/18] ḳadem başdı, Kelāt-ı Ḥarem yolından gidüp Kelāt-ı Ḥarem'e uġradı, meger Cezīre Bānū ile Farḥ-ı Furūd şeh-zāde ki [201b/19] Siyāvuş oġlıdır, Pīrān ḳızı Cezīre Bānū'dan olmışdı, bunlar ol gice Siyāvuş'ı vāḳıʿada görüb [201b/20] yarın Gīv bunda gelse gerekdir, oġlum Keyḫüsrev'i bulmaġa şāh ḳanda olduġın bildiriñ, didi, bunlar [201b/21] Gīv'i gözedir idiler, görince bildiler ve caġırup görişdiler, yā Gīv, Keyḫüsrev vālidesiyle Şād-gān'dadır, [201b/22] seniñ gelecegiñ vāḳıʿamız da bize Siyāvuş bildirdi, ancaḳ Keyḫüsrev'i bulup döndikde bu araya uġra, [201b/23] görişelim, didiler, Gīv n'ola diyüp bunlara vedāʿ idüp gitdi, üstād aydır, gīv rāst geldügine Keyḫüsrev'i suʾāl [201b/24] ider, didi, bilürim diyeni de bilmem diyeni de öldürirdi, her vādīden ḳırḳ kerre geçdi, yollar ögrendi, ḳatı çoḳ [201b/25] Tūrānī helāk eyledi, ḫāṣılı yidi sene gezdi dirler, bir gün bir pīre rāst gelüp ol pīre, iḫtiyār saña bir nesne [202-a] [202a/01] suʿāl eylesem gerekdir, bilürseñ de öldüririm, bilmezseñ de öldüririm, didi, ol pīr Gīv'iñ bu sözine gülüp bir duʿā [202a/02] oḳıdı, ol sāʿat Gīv'i bir lerze ṭutup ol pīr ġāyb oldı, ammā Gīv gezerek bir gün Şādgān'a geldi, ammā rāvī [202a/03] aydır, meger Ferengīs Bānū Keyḫüsrev ile Pīrān'dan destūr alup Şādgān'dan ṭaşra ṣuffe-yı Siyāvuş'da oturırlardı, [202a/04] Gīv öñlerinden geçerken, berü gel yā Gīv, diyü çaġırdılar, bozılup gelmedi, ammā Keyḫüsrev, elem çekme yā Gīv, gel, diyince Gīv daḫı [202a/05] vardı, bunlar Gīv'e kendilerin bildirdiler, o gün ol ṣuffede oturup ṣoḫbet eylediler, Keyḫüsrev, yā Gīv, sen bizi almaġa [202a/06] geldiñ, elem çekme gideriz, ancaḳ raḫş-ı siyāh ki Siyāvuş-ı Maẓlūm'ıñ idi, anı taġal eylediler, eger kendiliginden gelürse [202a/07] işimiz rāstdır, didiler, aḫşām üstü anı gördiler, ḫergeleniñ ardınca raḫş-ı siyāh çıḳa geldi, Keyḫüsrev [202a/08] bir naʿra urdı, raḫş-ı siyāh kişneyürek geldi, Keyḫüsrev'e sürinmege başladı, raḫşı egerleyüp ḫāżr eylediler ve Gīv [202a/09] Ferengīs Bānū ile ḳarındaş oldı, Gīv bir pābūc peydā eyledi kim ters giyilürdi, adın Gīver ḳodı, duyılursa [202a/10] ḳaçmaġa āsān olsun diyü meger iki nigeh-bān var idi, Ferengīs Bānū raḫş-ı siyāhı ol

nigeh-bānlara virdi, [202a/11] Gīv'den ötüri, bu adam babamdan geldi, giçe geldikde bu raḫşı bu adama viriñ, babam Efrāsyāb'a götürse gerekdir, [202a/12] didi, anlar da n'ola diyüp raḫş-ı siyāhı alup żabṭ eylediler, Ferengīs ve Keyḫüsrev ve Gīv ḳalʿaya girdiler, gice serāyda [202a/13] oturup ʿişret eylediler, nıṣf-ül-leyl oldıḳda Gīv serāy ḳaṣrında olan āhen revzeni ḳırup kemend ile ol [202a/14] yirden bārū üzerine indiler, bārūdan daḫı kemend ile ṭaşra inüp kemend ḳaldı, Gīv kendü atına binüp Bānū'yı [202a/15] daḫı bir at tedārük idüp bindirdi, Keyḫüsrev daḫı raḫş-ı siyāha süvār oldı, ol iki nigeh-bān bunları [202a/16] görince ḥāl n'idügin bilüp şamāṭa idelim ṣandılar, Gīv birin urup helāk eyledi, biri ḫavfından ḳaçup [202a/17] bir yire siñdi, bunlar köpriden geçüp yola revāne oldılar, ammā kim ol ḳaçup siñen ʿilām bunlarıñ ḳaçup gitdügiñ [202a/18] görince segirdüp varup Pīrān'a, ey dilāver, işte aḥvāl şöyle oldı, diyü ḫaber virince Pīrān āh idüp [202a/19] tīz ḳırḳ biñ er ile Hūmān'ı ardlarınca gönderdi, Yarman'ı gönderdi daḫı ardınca kendi bindi oradan [202a/20] Efrāsyāb'a Keyḫüsrev'i çalup ḳaçdılar diyü ḫaber gönderdi, bu ḫaber Efrāsyāb'a vardıḳda bulınan Tatar ʿaskeriyle [202a/21] binüp ol daḫı gelmekde ammā bu cānibden Gīv ve Keyḫüsrev ve Ferengīs Bānū Alġār ile giderlerdi, yolda Ferengīs Bānū [202a/22] ṣıḳılup, yā Gīv, amān ben ġayrı ḳaldım bir yirde, cazūyı inüp biraz teneffüs idelim, didikde Gīv, ey sulṭān-ı Bānūvān [202a/23] lüṭf eyle biraz daḫı ġayret eyle, öñimizde iki ṭaġ vardır, anları geçüp andan öte iki vādü vardır, anları da [202a/24] geçdikden ṣoñra üc ṭaġ daḫı var, anları da geçince üc ṣaḥrā daḫı vardır, ol ṣaḥrāları da geçeriz, andan bir nehir vardır, [202a/25] köprüsinden bir adam ancaḳ geçer, ol nehri daḫı geçelim de andan öte bir ṭaġ vardır, bir günlik yoldan gelen adam görinür [202-b] [202b/01] işte ol ṭaġda inelim de biraz ārām idelim, didi, bunlar bu sözde iken girüden ṭoz belürdi, Gīv, gördiñiz mi [202b/02] işte girüden ʿasker belürdi, siz ilerü yüriñ, ben gelen ʿasker ile elleşim, diyüp girü ḳaldı, nā-gāh ʿayyārı [202b/03] rüzgār ṭaġıdup ḳırḳ biñ er ile Hūmān ibn Veyse ẓāhir oldı, Gīv raḫşına zīr ü zeber teng virüp ḥāżır [202b/04] oldı, yaḳın geldikde gördi Hūmān'dır, Hūmān daḫı Gīv'i bulup, ey nā-bekār ḳaltabān, hem ölür hem yine dirilür misin [202b/05] ve gelür Tūrān'dan şeh-zāde uġurlarsın, hey diyüp ʿasker ile yüridi, Gīv daḫı Hūmān'a, ey nā-bekār, böyle olur, [202b/06] ammā sen niye geldiñ, diyüp Hūmān'ı ḳarşulayup Hūmān dāl-ı tīġ olup Gīv'e ḥamle eyledi, Gīv Hūmān'ıñ tīġini menʿ [202b/07] idüp raḫşınıñ kellesine bir tīġ urup Hūmān raḫşıyla yıḳılınca irüp Hūmān'ı tīg ile üc yirden çaldı, [202b/08] Türkler ġulüvv idüp Hūmān'ı ḳapup süvār eylediler, Gīv ḳılıc urup ʿasker-i

Tatar Hūmān'ı alup girü ḳaçdılar, [202b/09] Gīv dönüp Keyḫüsrev ile Bānū'ya irişdi ve bunlara da bildirdi, andan yollarına revān oldılar, ammā bu ṭarafdan [202b/10] Hūmān'ı zaḫm-dār ʿaskeri alup firār eylerken ḳarşularından Yarman geldi, Hūmān'ı zaḫm-dār görüp, bre bunı [202b/11] böyle kim eyledi ve sen niçün ḳaçarsın, didikde ʿasker aşlıyla naḳl eylediler, çünkim eşitdi, yā bu ḳaltabān, [202b/12] egri gözlü, āhen-ger çeçe olmış idi, yine mi dirilmiş diyüp Alġār ile Gīv ile Keyḫüsrev ve Bānū giderken [202b/13] irişdi, Gīv gördi yine ʿasker gelür, bunlara, siz ilerü gidiñ, ben şol gelen ʿaskeri daḫı ḳarşulayım, diyüp [202b/14] yab yab gitmege başladı, nā-gāh Yarman ibn Veyse daḫı irüp ayıtdı, bre nā-bekār timurcı çeçe, ḥīle-kār diyüp [202b/15] ḥamle eyledi, Gīv anıñ da raḫşın öldürüp kendüni de zaḫm-dār ve ʿaskerin de bozup firār eylediler, yine bunlara [202b/16] irüp, ha şöyle, ġayret eyleñ, cisri gice bileydik, ammā ol ẕikr olan ṭaġları ve ṣaḥrāları geçüp köpri [202b/17] görindi, Gīv der, işte geldik, dirken girüden yine tozlar belürdi, Gīv bunları sürüp ne ḥāl ise cisri [202b/18] geçdiler, ol didügi ṭaġa inüp yorġun yatdılar, Gīv daḫı uyudı, girüden gelen ʿaskerden ḫaberleri [202b/19] yoḳ idi, meger Pīrān daḫı on iki biñ er-ile Yarman'ıñ ardına düşüp gelürdi, evvel Hūmān'a rāst [202b/20] geldi, zaḫm-dār aşlın duydı, Pīrān oradan geçdi, Yarman'a rāst geldi, ol daḫı zaḫm-dār, anı da geçüp [202b/21] cisriñ başına geldi, gördi öte cānibde olan ṭaġda bir dıraḫt dibine enmişler, yatup uyurlar, ammā Bānū [202b/22] ḫavfından uyumazdı, Pīrān dönüp ʿaskere, ṣaḳınuñ, ardımca gelmeñ, dīnim ḥaḳḳı-çün ṣoñra cümleñiz [202b/23] ḳarārım ben yalıñız üçini de bende çekerim, diyüp cisri geçüp bunlarıñ üzerine yüridi, ol maḥal Gīv der-rüʾyāsında [202b/24] kendin ḳan deryāsında görince dehşet-i rüʾyādan uyandı, Bānū ise ḫavfından nuṭḳı dutılup uyandıramadı, [202b/25] Gīv uyanup Pīrān'ı gördi, üzerine gelmiş, tīziyye Keyḫüsrev'i uyandırdı, ol Bānū'yı uyandırmaḳ diledi, [203-a] [203a/01] uyanıḳdır, niçün beni uyandırmadıñ, didi ve çüst yirinden şıçrayup Pīrān'ıñ öñinden [203a/02] ḳaçup aġaçıñ ardına siñdi ve tīziyye kemendin ḥāżr eyledi, Pīrān, nereye ḳaçarsın nā-bekār timurcı [203a/03] oġlu, diyüp Gīv'iñ ardınca aġacı dolanınca Gīv kemendi atup Pīrān'ıñ gerdenine girift oldı, çeküp [203a/04] Pīrān'ı yıḳdı ve üzerine düşüp bende çekdi, andan aġaça ṣarup raḫşına bindi, köprüye uġrayup [203a/05] Pīrān'ıñ ʿaskerine ḳılıc urdı, ḥāṣılı iḳdām ile bir çeng-i ʿaẕīm eyledi, andan üçi bir yirde ḳalmayup [203a/06] ḳarār eylediler, andan girü dönüp Pīrān'ı aġaçdan çözüp boġazına kemend ṭaḳup Keyḫüsrev'e, pādişāhım, [203a/07] ben bu nā-bekārı aṣarım, didikde Pīrān da Keyḫüsrev'e, pādişāhım, beni aṣdırma, tīz helāk

olurım, ancaḳ emr eyle [203a/08] derimi yüzsün, zīrā bir daḫı benim gibi kimesne seniñ gibi şeh-zādeye ṣāḥib çıḳmasun, diyüp Keyḫüsrev de Gīv'e, [203a/09] öldürme Pīrān'ı, anıñ üzerimde ḥaḳḳı çoḳdır, didi. Gīv, pādişāhım, seniñ ḫāṭırıñ içün öldürmem, velakin [203a/10] yemīnim vardır, diyüp ṭutdı Pīrān'ıñ ḫançer ile ḳulaġın delüp atınıñ naʿlını giçürdi ve ellerin ardına [203a/11] muḥkem bend idüp atına bindirdi ve şarṭ virdi kim evine varınça Pīrān kimseye çözdirmeye ve Gīv'e [203a/12] Pīrān'ı bu miṣillū ḥaḳāret ile ḳapup ṣalıvirdi ve ayıtdılar, imdi, bu māddeyi daḫı āsān-ı vech ile [203a/13] ṣavdıḳ, bundan Gīv'iñ murādı ol idi ki sābıḳā Gīv'iñ Küreng şāh ḳızı Dil-Ferīb Bānū'ya biñ [203a/14] cān ile ʿāşıḳ şūrīdesi olmış idi ve derd-i ḥasret-ile nār-ı hicrānıñ kimesneden ketm idemeyüp nās-ı [203a/15] mābeyninde şöhret bulup andan bu ḥāli Kāvus-ı Kāmrān'a daḫı ḫaber virmişler idi, Kāvus-ı Kāmrān daḫı Gīv'iñ [203a/16] Dil-Ferīb Bānū'ya taʿaşşuḳı ḥāline merḥamet idüp Kāvus vezīr gönderüp Gīv icün Küreng Şāh ḳızı Dil-Ferīb [203a/17] Bānū'yı istedi, ol gün Efrāsyāb'dan daḫı vezīr gelüp Dil-Ferīb Bānū'yı Pīrān içün istedi, [203a/18] bu kerre Küreng Şāh daḫı ḳanġısına virsün, Efrāsyāb'a virirse Kāvus-ı Kāmrān kendüsine düşman [203a/19] olur ve eger Kāvus'a virirse Efrāsyāb düşman olur, bu kerre Küreng Şāh tefekküre iken vezīriñ biri [203a/20] Küreng Şāh'a bir tedbīr ögretdi, Küreng Şāh dīvānında ayıtdı, her kimiñ silsilesinde pādişāh var ise aña [203a/21] viririm, didikde ikisi de bu ḳavle rāżı oldılar, teftīş olındı, Pīrān'ıñ silsilesi Çemşīd Şāh'a çıḳdı, Gīv'iñ [203a/22] silsilesi Kāviye-i Āhen-ger'e çıḳdı, imdi Dil-Ferīb Bānū'yı ol zamān Pīrān'a virmişlerdi, Dil-Ferīb Bānū'ya, [203a/23] baḳ mekkāre, baña gelmediñ, begenmedügiñ Gīv ḳocanı n'eyledi, diye ḫāşılı Pīrān'ı ṣalıvirüp ve Keyḫüsrev ile Bānū'yı [203a/24] alup yine ʿazm-i rāh eyledi, tā kim Kelāt-ı Ḥarem'e gelüp Furūd ile Keyḫüsrev'i at üzerinde görişdirdi, Keyḫüsrev daḫı [203a/25] birāderi Farḫ-ı Furūd'a vedāʿ idüp ʿazm-i İrān eylediler, Alġār ile Çeyḥūn kenārına geldiler, Gīv gördi Çeyḥūn ṭaşmış, **[203-b]** [203b/01] kemāl-i mertebe ṭuġyānlıġı var idi, geçid virmez, gemileri daḫı kenāra çekmişler, Gīv ol gemicileriñ birine ayıtdı, [203b/02] ey kişi, getür gemiñi, binüp ḳarşuya gicelim, her ne isterseñ virelim, didi, olmadı, gemiciler rāżı olmadı, ʿāḳıbet [203b/03] gelüp Keyḫüsrev'e şecāʿat pādişāhı müstevlī olup raḫş-ı siyāhı depüp ṣuya uġrayınça Gīv'e daḫı cesāret pehlevānı [203b/04] gelüp hemān ol dem Ferengīs Bānū'yı öñine alup ol rütbe ṭuġyānlıġı ḥālinde Çeyḥūn'ı öte yüze geçdiler, [203b/05] İrān ḫākine ḳadem başdılar, Ferīdūn Farḫ-ı Nejād muḳaddemā Kāve ile serḥadd-ı Çin'den gelüp İrān'a şāh oldıḳda [203b/06] böyle gelüp Çeyḥūn'ı

ṭaşġın idi, gemiciler gelmeyüp atıyla yüzdürüp geçmiş-idi, Keyḫüsrev-i Kāmrān işte raḫş-ı siyāh [203b/07] ile Ceyḥūn'ı geçdi, İrān ḥākine ḳadem başınca andan bir dıraḫt sāyesine indiler, bunlar bunda eylensünler ammā [203b/08] üstād aydır, bu ṭarafdan Pīrān ibn Veyse muḳaddem Efrāsyāb'a Gīv Keyḫüsrev'i alup ḳaçdıḳda Efrāsyāb'a ḫaber uçurup [203b/09] kendi Gīv'iñ ardına düşdi, Efrāsyāb daḫı biraz ʿasker ile binüp ardlarına düşdi, ibtidā yolda Hūmān'a rāst [203b/10] gelüp aḥvāli naḳl eyledi, Efrāsyāb Hūmān'ı dönderüp biraz daḫı gitdiler, nā-gāh Yarman'a rāst geldi, ol daḫı [203b/11] zaḫm-dār, anı da dönderüp biraz daḫı gidince Pīrān ʿaskerine rāst geldiler, Efrāsyāb bunlardan suʾāl [203b/12] eyledi, ḳanı Pīrān, neçe oldı, anlar da ayıtdılar, pādişāhım, köprübaşında, diyüp naḳl eylediler, Efrāsyāb daḫı

[MİNYATÜR]

[204-a] [204a/01] ileri gitdi, nā-gāh Pīrān ẓuhūr eyledi, Efrāsyāb gördi elleri ardına baġlu ve ḳulaġına bir at naʿlı geçürmişler, [204a/02] taʿaccüp idüp, yā Pīrān, bu ne ḥāldir, didikde Pīrān, pādişāhım, baña oldı olaçaḳ, diyüp aḥvāli naḳl eyledi [204a/03] ve geçüp gitdi, ṭoġrı Şād-gān'a varup serāyına irdi, ol üslūb üzere ḫareme girdi, ehli Dil-Ferīb [204a/04] Bānū'ya, gel, şu ellerim çöz, diyüp çözdirdi, Dil-Ferīb Bānū, bunıñ aṣlı nedür, diyü ṣordıḳda Pīrān, gīv baġladı, [204a/05] diyüp aṣlını naḳl eyledi, Dil-Ferīb Bānū, abov, ādem, sen Gīv'e baġlandın, diyüp ġayrı ben de seniñ yanıña varmam, diyü yemīn [204a/06] eyledi, Pīrān bundan ġażaba gelüp ziyāde ʿārlanup ol elem ile urup Dil-Ferīb Bānū'yı öldirdi, ammā bu ṭarafdan Efrāsyāb [204a/07] Alġār ile sürüp Çeyḥūn kenārına irdi, gördi İrān sınurına geçmişler ve bir dıraḫt sāyesinde oturırlar, [204a/08] Ceyḥūn ise ġāyet ṭaşġun, Efrāsyāb öteden çaġırup, yüri yā Gīv, elimden uçuz ḳurtıldıñ, diyüp [204a/09] andan dönüp andan dönüp, keyḫüsrev, pederiñ Siyāvuş-ı Żiyā-baḫş rūḥıçün ayaġa ḳalḳ, saña bir sözim var, didi, [204a/10] Keyḫüsrev murād eyledi kim ayaġa ḳalḳa, Gīv, otur pādişāhım, seni imtiḥān eylese gerekdir, diyince Keyḫüsrev yine oturdı, [204a/11] öteden Efrāsyāb yine çaġırup, yā Keyḫüsrev bundan böyle ġam degildir, bu ḳadar olsun emrime rām oldıñ, didikde [204a/12] Keyḫüsrev de, hele yā Efrāsyāb, Pādişāh-ı İrān olayım da, ḫayır ola, pederim Siyāvuş intiḳāmın sende ḳomam, didi, [204a/13] biraz ārām idüp andan raḫşlarına binüp ʿazm-i Belḫ eylediler, ol ṭarafdan Efrāsyāb daḫı dönüp gitdi, [204a/14] bir gün Gīv Surḫ-ābād'a geldi, Hecīr ile Gürd-āferid istiḳbāl idüp Keyḫüsrev öñinde yir öpdiler, serāyına [204a/15] getürüp ḳondırdı, ʿaẓīm ḫiẓmetler eylediler, Gürd-āferid ḫoş ṣoḫbet olmaḳ ile Keyḫüsrev ḫaẓẓ eyledi, oradan

[204a/16] Gīv Belḫ'e Kāvus-ı Kāmrān'a ḫaber gönderdi, giden ḳāṣid Belḫ'e irüp dīvān-ı Kāvus'a girüp müjde eyledi, [204a/17] Kāvus şād oldı, tīz emr eyledi, cümle erbāb-ı dīvān ü āʿyān memleket-i istiḳbāle gitdiler, Gīv Keyḫüsrev'e ve Ferengīs [204a/18] Bānū'yı alup taʿẓīm ile Belḫ'e getürdiler, Kāvus-ı Kāmrān bi-ẕ-ẕāt kendüsi ḳarşulayup Keyḫüsrev Kāvus'ıñ [204a/19] elin öpdi, Kāvus daḫı Keyḫüsrev'i baġrına başdı, gözlerinden öpdi ve taḫta yanına alup tāc ve libāce [204a/20] giyürdi, Gīv ol miyānında olan kemeri yaġ ile güç-ile çözüp çıḳardı, andan Kāvus-ı Kāmrān [204a/21] emr eyledi, bāġ-ı Erc'de żiyāfet tedārügi olsun, nebīre-i ʿazīzim Keyḫüsrev'e taḫt-ı İrān'ı teslīm eylesem [204a/22] gerek, didi, Gürdezyān, emr pādişāhımıñ, didiler, ammā yidi yüz yitmiş şeh-zāde-gān kim vāriṯ-i mülk-i İrān'dır, cümlesine [204a/23] serdār Ṭavs ibn Nevrūz Şāh'dır ve ser-ʿasker Kāvus-ı Kāmrān'dır, muḳaddem Keyḫüsrev'e Gīv gitdikde Gīv'e cümle şeh-zāde- [204a/24] gān aġzından Ṭavs bir ḫüccet virmişdi, Keyḫüsrev'i alup getürdikden ṣoñra taḫt içün daʿvā ve ġavġā ve mücādele [204a/25] eylemiyeler, şimdi Ṭavs rāżı olmadı ve virdügi ḫüccete iʿtibār eylemedi, Ṭavs muḫālefet idüp, kişiniñ öz oġlu ṭurırken [204-b] [204b/01] nebīresini taḫta geçürmek ḳanūn degildir, ḥaḳ Ferbīrez'iñdir, istemez ise ben pādişāh olurım, daḫı [204b/02] aṣlı ile pederim Nevrūz Şāh'dan ṣoñra yol benim idi, pādişāh eylediler, didi, cümle şeh-zāde-gān getürüp [204b/03] Ferpīrez'i pādişāh ve kendi ṣāḥib-ḳırān olup ḫāṣılı bunlar iki fırḳa oldılar, birbirleriyle nizāʿa düşüp [204b/04] ʿaḳıbet çenge başladılar, hemān Ṭavs meydāna girüp Gürd-ziyān'dan her kim girdi ise yıḳdı, cümle Gürd-ziyān'a [204b/05] ġalebe eyledi, zīrā Ṭavs çoḳ metīn pehlevān idi, arada vāfir ādem telef oldı, gördiler olmaz, iki ṭarafdan [204b/06] ṭabl-ı ārām çalınup çengden el çekdiler, Kāvus, Selāmūn Ḥekīm ile müşāvere idüp iki fırḳadan yidişer adam [204b/07] söz añlarlarından getürüp tekrār müşāvere eylediler, bu kerre döndi Selāmūn, gelüñ, imdi bu böyle olmaz, serḥadd-i [204b/08] Çin'den bir ḳalʿa vardır, adına Ġurāb u Sepīd dirler, muṭalsamdır, her kim varup fetḥ eylerse ol pādişāh olsun, [204b/09] didi, iki ṭarafdan daḫı bu ḳavle rāżı oldılar, pes, Ṭavs ibn Nevrūz'ı alup biraz ʿasker ile gitdi, tā kim ḳalʿaya [204b/10] yaḳın gelüp ġayrı ḳalʿa görindi, biraz daḫı ilerü varup bir maḥale varınca ḳalʿa gözlerinden ġayb oldı, [204b/11] ḳalʿaı göremediler, dönüp maḥall giçinçe ardlarına baḳdılar, ḳalʿa yine görindi, tekrār dönüp ḳalʿaya ṭoġrı [204b/12] yüridiler, ol maḥalle gelüp bir ḳademe daḫı ḳalʿadan yaña varınca ḳalʿa yine ġayb oldı, bunlar ilerü gide [204b/13] girü çekile tāb ü tüvānları kesilüp ʿāciz oldılar, ümīd ḳaṭʿ idüp dönüp Belḫ'e geldiler, aḥvāli

naḳl eylediler, [204b/14] Gīv bu kerre Keyḫüsrev'i alup gitdi, tā kim ḳalʿa-yı Ġurāb u Sepīd görindi, biraz daḫı ileri varınca ġayb oldı, [204b/15] ol yire nişān ḳoyup girü çekildiler, ḳalʿa yine görindi, oraya inüp Keyḫüsrev-i Kāmrān Gīv'iñ nīzesine ism-i [204b/16] aʿẓam yazup ol gice anda āsāyiş idüp irkenden ḳalḳdı, gün ṭoġmadan ol ḳalʿaya yüriyüp vardı, [204b/17] ḳalʿa ḳapusına nīzei ṭayadı, ḳalʿanıñ ṭılsmı bu idi, feṭḥ olup bunlar içeri girdiler, bu ḳalʿaya iki birāderler [204b/18] ḥükm iderlerdi, birine Ġurāb ve birine Sepīd dirlerdi, gördiler ḳalʿanıñ ṭılsmı feṭḥ oldı, bunlar nā-çār olup [204b/19] amān diyüp tābiʿ oldılar, Gīv bunları alup oradan dönüp Belḫ'e geldiler, Ġurāb ve Sepīd'i Kāvus öñinde [204b/20] yir öpüp Kāvus'dan menşūr aldılar, bu ḥāli görüp Ṭavs yine rāżı olmadı, Ferbīrez'iñ üzerine çetr-i hümāyūn [204b/21] ṭutdı, anı görüp on yidi yirinden daḫı çetr-i hümāyūn ḳaldırdılar, Kāvus-ı Kāmrān gördi olmaz, müşāvere [204b/22] idüp Selāmūn ayıtdı, pādişāhım, Rüstem gelmedikçe olmaz, ṣāḥib-ḳırān-ı ʿāleme ādem gönderüp daʿvet idiñ, [204b/23] gelsün, ġayrı Rüstem'e muḫālefet idemez, didikde Kāvus daḫı tīz bir nāme yazup Rüstem'e Behrām ile gönderdi, [204b/24] Behrām nāmei alup raḫşına binüp Alġār ile Sistān'a gitdi, bir gün varup Rüstem'e bulışdı, Kāvus'ıñ nāmesin [204b/25] virdi, Rüstem alup oḳıdı, yā Rüstem, nebīrem Keyḫüsrev'i Gīv gerçi Selāmūn ile Belḫ'e dāḫil eyledi, ammā Ṭavs şöyle [205-a] [205a/01] muḫālefet eyledi, ʿaẓīm fesāda sebeb oldı, ben böyle ḥükmim cārī olmıyan şāhlıġı n'eylerim, gelüp beni [205a/02] ellerinden alasın, dimiş, Rüstem āteş-maḥż olup ol sāʿat ʿasker binsün eyledi, Rüstem, Ferāmerẕ ve Būrzū'yı [205a/03] aldı, andan Ẕāl-ı Zamān'a, devletim ata, sen ʿasker ile gel, diyüp ʿazm-i Belḫ eyledi, az zamānda Belḫ'e gelüp dāḫil [205a/04] oldı, Rüstem geldügin görince cümle çetrileri endirdiler, Kāvus gördi kim añsuzdan çetrileri birden endirdiler, [205a/05] bunıñ aṣlı nedür diyü suʾāl eyledikde, pādişāhım, ṣāḥib-ḳırān gelür, didiler, ammā Ṭavs yine indirmedi, Ferbīrez ibn [205a/06] Kāvus ḫavfa düşüp, yā Ṭavs, biz de endirelim, zīrā ben Rüstem'den ḳorḳarım, didikde Ṭavs Ferbūrz'a darılup, [205a/07] nā-bekār, sen Sūdāve oġlu degil misin, muḥannet, diyüp kendü şāh oldı, ḳarındaşı Güstehem'i vezīr eyledi, oġlu Zerāsb'ı [205a/08] ṣāḥib-ḳırān eyledi, ammā Rüstem gelüp Kāvus-ı Kāmrān'a bulışup yir öpdi ve geçüp pāy-ı taḫt ṣandalīsinde [205a/09] ḳarār eyledi, Ferāmerẕ, Ḳahramān Ḳātil ṣandalīsinde ḳarār eyledi, Būrzū daḫı Ḳārūn Dīv-bend ṣandālīsinde ḳarār [205a/10] eyledi, Kāvus Rüstem'e, ḫoş geldiñ, diyüp Ṭavs'dan şikāyet eyledi, Rüstem āteş olup dönüp Ferāmerẕ'e, [205a/11] var gözüm nūrı, Ṭavs'ıñ çadırın başına yıḳ ve ḳarındaşı

Güstehem'i ve oġlu Zerāsb'ıñ daḫı üçini de ellerin ḳafasına [205a/12] bend idüp boġazlarına ib ṭaḳup getür, didi. Ferāmerz̲ n'ola diyüp ḳalḳup Ḳuṭb'a süvār olup Ṭavs'ıñ cadırına [205a/13] vardı, ṣāḥib-ḳırān-zāde Ferāmerz̲ geliyor, didiler, Ṭavs'dır, ḳo, gelsün, didi, ammā Ferāmerz̲ Ḳuṭb-ı Āteş-dem'den inüp [205a/14] Ṭavs'ıñ çadırına girdi, yine adamlıḳ idüp birden incitmedi, ḳalḳ yā Ṭavs, seni pederim ṣāḥib-ḳırān ister, [205a/15] gidelim, didi. Ṭavs, yā Ferāmerz̲, Rüstem'iñ ḥāceti ise benim ayaġıma gelsün, ḥālā ben Pādişāh-ı İrān, ḥükm benimdir, [205a/16] diyüp yirinden bile ḥareket eylemedi, Ferāmerz̲ gördi söz ḳabūl eylemez, ḳalḳ hey ḳaltabān delü, diyüp Ṭavs'ıñ [205a/17] çetrin indirdi ve çadırın yıḳdı, hemān Ṭavs dāl-ı tīġ olup, nā-bekār, sen misin benim çetrim ve çadırım yıḳan, [205a/18] diyüp irişdi Ferāmerz̲'e bir tīġ ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ daḫı bunıñ bu ḥālinden ġażaba gelüp bir naʿra urup [205a/19] Ṭavs'ıñ bileginden ḳavrayup ṣoḳup ḳılıcın elinden alup ve kendin daḫı düvāl-i kemerinden ḳapup ḳolına aldı [205a/20] ve çevirüp zemīne urdı, iki elin ḳafasına bend eylerken Ṭavs'ıñ delü oġlu Zerāsb gelüp Ferāmerz̲'e [205a/21] ḳafasından bir tīġ ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ daḫı el arḳasıyla urup Zerāsb-ı Esb'iñ dem-i nefesi sīnesinde [205a/22] bend olup tīġi elinden fırladı ve kendüsi zemīne naḳş oldı, Ferāmerz̲ ikisini de bende çeküp ve boġazlarına [205a/23] birer kemend ṭaḳup süriyüp götüriyor, ammā Güstehem el ḳaldırmadı, Ferāmerz̲ daḫı aña muḳayyed olmadı, ammā gördi ki [205a/24] delü Ṭavs didügi olmayup iş ġayrı büzürg oldı, düşinüp şimdi bu ḥaḳāret-ile dīvāna varırsam [205a/25] erbāb-ı dīvānıñ yüzine neçe baḳup ve ne cevāb vireyim diyüp hemān aġlamaġa başladı, Ferāmerz̲ bunıñ aġladuġın görüb [205-b] [205b/01] ne aġlarsın, didikde hemān başın ḳaldırup, ey dilāver-i ʿālem, lüṭf eyle, bizi bu ḥaḳāret-ile dīvāna [205b/02] çıḳarma, diyüp niyāz eyledi, Ferāmerz̲ yine bunlara merḥamet idüp ṣalıvirdi ve öñlerine ḳatup dīvān-ı [205b/03] Kāvus'a getürdi, bunlar gelüp Kāvus öñinde yir öpdiler, Rüstem'iñ dest-i dāmenin pūs eylediler, Rüstem Ferāmerz̲'iñ [205b/04] naʿrasın eşitmiş-idi, suʾāl eyledi, yā Ferāmerz̲, ne idi ol urduġıñ naʿranıñ aṣlı, yoḫsa saña bunlar [205b/05] muḫālefet idüp çeng mi eylediler, didikde Ferāmerz̲, ḫayır, devletim ata, muḫālefet eylemediler, diyüp ketm eyledi, Ṭavs [205b/06] göñlinden āferīn yā Ferāmerz̲ ḥaḳḳa dilāver-i merdsin, diyü taḥsīn eyledi, bundan ṣoñra Keykāvus bāġ-ı İrec'de [205b/07] ziyāfet idüp üç gün ʿālī ziyāfetler oldı, baʿde Kāvus Keyḫüsrev'i getürüp elinden ṭutup [205b/08] taḫt-ı İrān'ı teslīm eyledi ve Ferāmerz̲ emr eyledi, ḥazīneden kendüye emānet virilen on dört [205b/09] küngüreli köşkü ṭūl ʿarżı olan yek-pāre İskender-i Kübrā'yı berrāşīde olan taḫtı

laʿl-i remānī'den [205b/10] çıḳardılar, getürüp efseri Keyḫüsrev'iñ başına giyürdiler ve taḫtı mevżiʿne vażʿ idüp Keyḫüsrev'i [205b/11] ol taḫta iclās eylediler ve efser-i Çemşīd kim altmış baṭmān ẕer-i ḫālişden perdāḫte olup zerrīn zencīr ile [205b/12] taḫtıñ üzerine oynaḫte olup İrān şāhları altında oturır, gūyā ol tāc başında gibi görinürdi, Keyḫüsrev-i [205b/13] Kāmrān'ı anıñ altına oturtdılar, ibtidā Kāvus gelüp Keyḫüsrev'den bīʿat eyledi, anıñ ardınca Rüstem ve Ferāmerẕ ve Būrzī [205b/14] ve Ẕāl-ı Zamān ve Bānūlar ḫāṣılı kelām cümle İrān serverleri bīʿat eylediler, Keyḫüsrev emr eyledi, ibtidā Rüstem'e üc ḫilʿat [205b/15] birbiri üzerine giyürüp ṣāḥib-ḳırānımsın didi, andan iki ḫilʿat Ferāmerẕ'e ve bir ḫilʿat Būrzū'ya giyürdi, [205b/16] Būrzū güçenüp ḫilʿatı giymedi, fırlatdı, Keyḫüsrev bunı görince bozılup Būrzū'ya derūnī inçindi, Rüstem [206-a] [206a/01] Keyḫüsrev'iñ munḳabıż olduġın görince Būrzū'ya āzār idüp ḫilʿatı giy diyüp giydirdi, andan Keyḫüsrev-i Kāmrān [206a/02] cümle Gürdezyān'a ḫilʿatlar giyürdi ve Rüstem Gīv'e bir otaġa baġışladı, Gīv üc otaġa daşurdı, sāʾirler [206a/03] ikişer otaġa daşurdı, bunlar tamām olup Kāvus-ı Kāmrān bāġ-ı Ebrec'de inzivā-yı iḫtiyār idüp kendü ʿibādetinde [206a/04] oldı, Keyḫüsrev ḳalḳup şehre geldi, andan bir ʿaẕīm dīvān idüp cümle begler ile gelüp yirlü yirinde ḳarār [206a/05] eyledi, Keyḫüsrev-i Kāmrān emr eyledi, ḫazīne açup Kāvus tamġası ile on at ve on cāriye ve on ġulām on ṭob [206a/06] ḳumāş ve on ṭās altun çıḳarup şöyle ḳodılar, andan Keyḫüsrev dönüp, kimdir Palaşan Türk'iñ başı [206a/07] icün bu ögdüli alup ḳabūl idüp bu ḫiẕmeti der-ʿuhde eyleye, didikde Pījen-i Pīl ayaġa ṭurup, pādişāhım, [206a/08] ben bu ḫiẕmeti ḳabūl eylerim, didi, Keyḫüsrev-i Kāmrān ḳaldır eyledi, Pījen ol peşkeşi ḳaldırup Keyḫüsrev-i Kāmrān [206a/09] bir ol ḳadar peşkeş daḫı getürüp kimdir Tacav Türk'iñ başında olan tāc-ı Siyāvuş olup getür diyince yine Pījen [206a/10] ayaġa ḳalḳup, ben alurım, diyüp Keyḫüsrev anı da Pījen'e virdi, tācıñ aṣlı ol idi kim Efrāsyāb Siyāvuş'ı ḳatl [206a/11] eyledikde Tacav Türk kim Efrāsyāb'ıñ ḳayın atasıdır, ol tācı almış-idi, andan ṣoñra Keyḫüsrev bir ol ḳadar nesne [206a/12] daḫı çıḳarup meydāna ḳodılar, Keyḫüsrev, kimdir Tacav Türk'iñ hemşīresi Semen-būy Bānū'yı alup getüre, diyince yine [206a/13] Pījen ḳalḳup anı da alladı, Keyḫüsrev bir ol ḳadar nesne daḫı getürüp, kimdir Tacav Türk'iñ başın kesüp baña getüre, [206a/14] didikde yine Bījen ayaġa ḳalḳup murād eyledi ki anı da ben alurım diye, hemān pederi Gīv-i Setrek yirinden ṣıçrayup [206a/15] Bījen'e bir sille-yi Ḫudā'yı urup, bre nā-bekār oġlan, bunıñ cümlesin sen mi alursın, bu dīvānda senden ġayrı pehlevān [206a/16] yoḳ mıdır, diyüp Tacav Türk'iñ başı icün olanı

Gīv aldı, Keyḫüsrev bir ol ḳadar daḫı peşkeş getürüp, kimdir Palaşan [206a/17] Türk'iñ ḳalʿasın ḫāk-ile yek-sān eyler, didikde bu kez Gürdez Pīr ayaġa ṭurup, ben eylerim pādişāhım, didi, [206a/18] Keyḫüsrev daḫı ol ögdüli aña virdi, bir ol ḳadar daḫı getürüp, kimdir nāmemi vara Efrāsyāb'a götürüp vire, [206a/19] didikde Zenge-i Şāvrān ayaġa durup, ben giderim pādişāhım, didi, Keyḫüsrev anı da aña virdi, andan bir ol ḳadar [206a/20] daḫı getürüp meger Keyḫüsrev İrān'a geçdikde Efrāsyāb yollar üzerine olan der-bendlere ve dar yollara aġaclar yıġdırup [206a/21] yolları ḳapatmış-idi, zīrā Keyḫüsrev İrān'a varup pādişāh olınça pederi ḳanı içün üzerine ʿasker çeküp çeng [206a/22] ideçegin bilürdi, Keyḫüsrev, kimdir yollar üzerinde yıġılup sedd olan aġaçları yollardan ḳaldırup yolları [206a/23] ʿasker geçmege aça, didikde Gurgīn Mīlād ayaġa ṭurup, ben iderim, didikde anı da Gurgīn'e virdi, yidi bölük [206a/24] peşkeşi beş nefer pehlevān aldı, bundan ṣoñra Keyḫüsrev yine Ṭavs'a ḫilʿat giyürüp, yā Ṭavs, seni serdār eyledim, didi, [206a/25] andan eṭrāfa nāmeler perākende idüp cümle geldiler, Keyḫüsrev'den bīʿat eylediler, andan Keyḫüsrev gelen ʿaskeri ṣalıvirmeyüb [206-b] [206b/01] yidi kerre yüz biñ ʿasker cemʿ oldı, cümlesiniñ üzerine Ṭavs'ı serdār eyledi ve Gürdez Pīr'e ḫilʿat giyürüp [206b/02] bu yidi kerre yüz biñ ʿaskere ṣāḥib-ḳırān naṣb eyledi ve bütün Gürdezyān'a ḫilʿat giyürdi, Rüstem gördi [206b/03] hīc kendüye teklīf eylemedi, belki kendi ṭālib olsun diyü söylemez diyüp Keyḫüsrev'e, pādişāhım, ben ḳuluñı bu sefer [206b/04] taʿyīn eylemez misin, didikde Keyḫüsrev, devletlü ṣāḥib-ḳırān, size zaḥmet olmasun, işte Gürdezyān yeter, siz zevḳiñizde [206b/05] olıñ, didi, Keyḫüsrev, Gīv'de ol ḳadar şecāʿat ve hüner görüp yalñız Gīv Efrāsyāb'a cevāb virir, ḳanda ḳaldı kim cümlesi [206b/06] bir yirde ola diyüp bu mülāḥaẓa ile Rüstem'i bile göndermedi, Rüstem daḫı gördi Keyḫüsrev kemāl-i mertebe Gürdezyān'a [206b/07] iʿtimādı var diyüp muḳayyed olmadı, oġlu Ferāmerẕ'i ve Būrzū'yı alup Sistān'a gitdi, Ẕāl-ı Zamān daḫı [206b/08] Bānūları alup Zābul'e gitdi, Ṭavs bir gün yidi kerre yüz biñ eriyle ve Gürdezyān ile Belḫ öñinden [206b/09] ḳalḳup ʿazm-i Tūrān eyledi, ammā Keyḫüsrev-i Kāmrān Ṭavs'a, ṣaḳın yā Ṭavs, Kelāt-ı Ḥarem'e uġrama, ġayrı [206b/10] yoldan git, didi, Ṭavs, baş üzerine, didi, ḫulāṣa-i kelām Ṭavs yidi kerre yüz biñ ʿasker ile ḳalḳup [206b/11] ḳırḳ biñ eriyle öġlen muḳaddem çeyş eyledi, bir gün leb-i Çeyḫūn'ı gelüp ḳondılar, o gün oturaḳ idüp [206b/12] irtesi Ceyḫūn'ı ʿubūr idüp Tūrān yaḳasına geçdiler, ammā üstād-ı süḫan aydır Efrāsyāb meger muḳaddem İrān [206b/13] ṭarafından ʿasker geleciginden ḫaber-dār olup on altı kerre yüz bīn ʿasker cemʿ idüp

Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd'a [206b/14] ḫāżr olmış-idi, ammā bu ṭarafdan Ṭavs daḫı Ceyḫūn'ı geçüp meger ḳalʿa-yı Sünḥāb begi Ṭavs'ıñ ḫaşmı idi, andan gitmeyüp [206b/15] Kelāt-ı Ḥarem üzerine güc eyledi, Gürdez Pīr Ṭavs'a, pādişāhım, gel o yola gitme, Pādişāh-ı İrān bilmez misin bir günde [206b/16] yitmiş kerre tenbīh eyledi, nedāmet çekeriz, didikde Ṭavs diñlemeyüp oġlu Zerāsb'a, yüri Kelāt üzerinden [206b/17] gideriz, diyü o yola çekdirdi, olacaḳ olur, çāre yoḳ, meger Farḥ-ı Furūd ibn Siyāvuş iki lālası ile yalñızça [206b/18] şikāra çıḳmış-idi, ʿasker-i İrān geleçeginden ḫaberleri var idi, ṭabl-ı āsāyiş ṣadāsın eşidüp bir püşte üzerine [206b/19] çıḳdı, ammā ol püşte öñinden yol var idi, ʿasker-i İrān ol yoldan geçüp giderlerdi, Furūd şeh-zāde lālasınıñ [206b/20] birin gönderüp ḫaber aldı ki taḫḳīḳ-i İrān ʿaskeri imiş, birāderi Keyḫüsrev Ṭavs nāmında bir şeh-zādei vekīl [206b/21] naṣb idüp Efrāsyāb üzerine göndermiş, pederleri Siyāvuş-ı Maẓlūm'ıñ intiḳāmın aḫẕ eylemek icün Farḫ-ı Furūd [206b/22] daḫı ol püşteden temāşāya ṭurdı, tā kim ʿasker gelüp geçdi, Ṭavs daḫı girüden gelürken gördi bir püşteniñ [206b/23] üzerinde üc atlu ṭurır, bu maḥalde Furūd şeh-zāde daḫı lālası Kīfāl'e, lāla beg, birāderim Keyḫüsrev'iñ vekīli bu mıdır, [206b/24] diyü parmaġıyla Ṭavs'ı gösterdi, Kīfāl, belī şeh-zāde, odır, didikde ammā Ṭavs gördi kim ol üc atlunıñ biri [206b/25] parmaġı ile kendin gösterdi, Ṭavs bundan ġażaba gelüp, kimdir şol küstāḫ, varıñ şunları ṭutup baña getüriñ, [207-a] [207a/01] diyü pehlevān birine emr eyledi, ol daḫı Furūd şeh-zāde'niñ üzerine yüridi, ammā Furūd lālaları Ṭavs'ıñ öyle [207a/02] didügiñ eşitdiler, bildiler kim kendülerin ṭutmaġa gelürler, meger Furūd eyü oḳ atardı, gelen pehlevānı gögsinden [207a/03] nişāne alup bir oḳ atup ḫaṭā eylemedi, ḳaçı başından aşurı yıḳılup cān virdi, Ṭavs bunı görince dibelek [207a/04] cünūnī ḥareket eyledi, Behrām'a, yüri, yā Behrām, sen, var, eger ele gelmezse hemān ḳatl eyle ki kim ölürse ölsün, [207a/05] didikde Behrām daḫı nā-çār at sürüp Furūd şeh-zāde'ye ṭoġrı vardı, ammā Kīfāl Türk kim Furūd'ıñ lālasıdır [207a/06] ve Pīrān'ıñ ʿamūsıdır, Furūd'a, şehzādem, bu gelen pehlevāna Behrām dirler, bir merd dilāverdir, ṣaḳın öldürme, didikde [207a/07] şeh-zāde daḫı el tīr-i kemāna urup Behrām'ıñ raḫşına bir oḳ urup dübüründen çıḳdı, raḫş yıḳılup cān virdi, [207a/08] Behrām da çüst atılup zemīne endi ve dāl-ı tīġ olup, ey nā-bekār, sen kimsin kim benim raḫşım öldüresin, [207a/09] yā ḳor mıyım seni, diyüp Furūd'ıñ üzerine yüridikde Furūd da Behrām'a, cek eliñ yā Behrām, bre toz etmeñ cānibleri, [207a/10] ben Keyḫüsrev'iñ birāderi ve Siyāvuş'ıñ oġlu Farḫ-ı Furūd şeh-zāde degil miyim, diyince Behrām, hāy şeh-zādem, ḫaṭā eyledim, [207a/11] bu küstāḫlıġıma

ḳalmasa, diyü varup ʿöẕr diledi ve getürüp ḳılıcı elinden atdı, Furūd, var imdi, yā Behrām [207a/12] serdārıñıza söyle, yarın ben de peşkeş ile varup görişürim, didi, Behrām temennā idüp dönüp Ṭavs'a [207a/13] geldi, Ṭavs, yā Behrām, niçün getürmediñ ol nā-bekārı, diyince Behrām, yā Ṭavs, yabāndan degil imiş, meger pādişāhımızıñ [207a/14] birāderi Farḫ-ı Furūd şeh-zāde imiş, diyü naḳl eyledikde Ṭavs bundan daḫı ziyāde kükreyüp, bre varıñ şol [207a/15] yabān oġlanın getüriñ, ben şeh-zāde falān bilmem, elbetde ḳatl eylerim, didikde Gürdez Pīr'iñ ʿaḳlı gitdi, Gīv ile, ferāġat [207a/16] eyle yā Ṭavs, gerçekden mi, dīvāne mi oldıñ, bu naṣıl işdir, başımıza ḫayr gelmez, diyü naṣīḥat ide gördiler, Ṭavs diñlemedi, [207a/17] elbetde varıñ, getüriñ, didikde Gürdezyān'dan kimse gitmedi, Ṭavs āteş oldı, dāmādı Dīv tīz şeh-zāde'ye [207a/18] emr eyledi, ol da at sürüp Furūd üzere yüridi kim varup getüre, gelmezse ḳatl ide, Furūd şeh-zāde bu sözleri [207a/19] eşidirdi, lālasına ayıtdı, şol ḥarīfi niresinden urayım, didikde Kīfāl Türk, aġzından ur, diyüp Furūd [207a/20] şeh-zāde daḫı Dīv tīz gelürken tā aġzından bir oḳ neçe urdıysa yıḳılup cān virdi, Ṭavs'dır, bunıñ helāk [207a/21] olduġın görüp kendi at ḳoparup gideyim dirken, oġlu Zerāsb at sürüp Furūd'a ḥamle eyledi, [207a/22] anıñ da alnından bir oḳ ile urup helāk eyledi, ġayrı Ṭavs'ıñ ʿinān iḫtiyārı deşt-i irādetinden selb [207a/23] olup bir kerre at sürüp Furūd üzerine ḥamle eyledi, Furūd gördi ʿaskeriñ serdārı olan kendü gelür, [207a/24] hemān bir oḳ ile Ṭavs'ıñ raḫşın urup helāk eyledi Ṭavs da raḫşıyla bile yıḳup ʿaskerdir bu ḥāli görince gulüvv [207a/25] idüp Ṭavs'ı ḳapdılar ve atlandırdılar, Furūd şeh-zāde oḳları dükeninçe bunlar ile çeng idüp ġayrı döndi, ḳalʿaya [207-b] [207b/01] girdi, ammā vālidesi bundan ḫaber-dār olup tāc-ḫāne üzerine gelmiş seyr ider idi, oğlınıñ üzerine [207b/02] adam gelince ʿaḳlı giderdi oğluma bir ḫaṭā irişdirir diyü, hele Furūd gelüp vālidesiniñ elin öpdi, Cerīde Bānū [207b/03] Furūd'a, oġul, ḳarındaşıñ ʿaskeri ile niçün çeng eylediñ, didikde Furūd, yā devletim māderim, ne cürmim vardır, [207b/04] üzerime hücūm eylediler, diyüp olduġı gibi naḳl eyledi, ammā beriden Ṭavs ʿaskeri ḳonup ölüleri defn [207b/05] itdirdi ve müşāvere idüp, elbetde ol oġlanı ḳalʿadan yine çıḳar, lakin ḳalʿa ḳapusınıñ iki yirinde kimine iki [207b/06] pehlevān girsin, ḳaçan üzerlerine uġraya, ol zamān urup helāk eylesünler, didi, döndi Raḥām ile Pījen'e [207b/07] emr eyledi, siz kemīn viriñ, diyü, anlar n'ola didiler, ol gice mürūr idüp ṣabāḥ oldı, Furūd şeh-zāde yine [207b/08] lālaları ile ḳalʿa ḳapusın açdırup ṭaşra çıḳmaḳ diledikde vālidesi Çerīde Bānū, gel, gözüm nūrı, bu gün ṭaşra [207b/09] çıḳma, zīrā bu gice bir vāḳıʿa gördim, saña bir ḫaṭā irişdirirler, diyince Furūd,

devletim māder, baḳ ḫavfından ḳalʿaya ḳapandı, 207b/10 dimesünler, elbetde yine çeng iderik, içerü girürim, didi, lālalarıyla ḳalʿadan ṭaşra çıḳdı, başladı yine ʿasker-i İrān 207b/11 ile çeng eylemege, Gürdez ve Gīv Ṭavs'a yine bu ḳadar söylediler, gel bu çengden ferāġat idelim, yolımıza gidelim diyü, Ṭavs ḳabūl 207b/12 eylemedi, Furūd şeh-zāde yine oḳları dükeninçe çeng eyledi, Ṭavs gördi olmaz, ʿaskeri birden yüritdi, bunlar daḫı çenge 207b/13 başladılar, çeng ide çeng ide ʿāḳıbet Furūd'ıñ lālalarını düşürdiler, Furūd şeh-zāde yalñız ḳalup ġayrı çeng iderek 207b/14 ḳalʿaya cān atdı, Gīv at sürüp hemān Furūd'ıñ öñin aldı, şehzādem, ileri varma, öñiñde iki yirde kemīn vardır, 207b/15 hele ṣaḳın iḥtirāz üzere ol ġāfil bulınma, diyü āgāh eyledi, Furūd cān atup yüridi, Pījen'iñ puşuya girdügi yire 207b/16 uġradı, Pījen Furūd'ı görince merḥamete gelüp aṣlā ḥareket eylemedi, Furūd şeh-zāde geçüp gitdi, bu kerre Raḫām üzerine 207b/17 uġradı, Raḫām şeh-zādeyi görince hemān kemīnden ḥayḳırup dāl-ı tīg Furūd şeh-zāde üzerine yüridi, Furūd 207b/18 Raḫām'ı görince ḳalʿaya ṭoġrı at ḳoparup gitdi, Raḫām ardına düşdi, Furūd, açıñ ḳapuyı, diyü naʿra urınca 207b/19 gelüp tīziyye ḳapuyı açdılar, Furūd daḫı ḳalʿa ḳapusına gelüp içerü girerken Raḫām irişüp arḳurı çaldı, niçe 207b/20 bir ḳılıc urdıysa Furūd şeh-zāde'niñ bir ḳolın düşürüp ketifinden çiger-hāhın daḫı çāk eyledi, Furūd'ıñ çigeri 207b/21 ḳandīl gibi aşılı ḳaldı, Furūd, āh idüp, ey ḳolu ḳopacaḳ melʿūn, benim tāzeligime merḥamet eylemediñ mi, diyüp at 207b/22 ḳuvvetiyle içerü girdi, ḳalʿa ḳapusın tīziyye bend idüp Furūd'ı alup serāya getürdiler, vālidesi çiger gūşesin 207b/23 ol ḥālde görüp āh idüp üzerine düşüp bayıldı, bir zamāndan ṣoñra ʿaḳlın getürdiler, baḳdı zaḫmı içerü 207b/24 Furūd'ıñ çigeri aşılı ḳalmış, Çerīde Bānū, tīz hükemā gelsün, belki ʿilāc iderler, didikde bu maḥal Furūd daḫı kendüden 207b/25 geçmiş idi, vālidesiniñ gözi yaşı Furūd'ıñ yüzine ṭamladıḳda Furūd kendüsine gelüp göz açdı, gördi [208-a] 208a/01 vālidesi Cerīde Bānū aġlayup kendüsine ʿilāc tedārüginde, bir kerre āh idüp, ey vālide, aġlama baña şimden girü 208a/02 ʿilāc fevt oldı, ölüm gözime tūtiyā-yı ekberdir, āḫiret ḥaḳḳın helāl eyle, vālidesi daḫı destini Furūd'ıñ 208a/03 gögsi üstine ḳoyup ḥekimā birbiri üstine on ādem irsāl eyledi. Beyt:

"Ṣarmaşup çıḳdı, dıraḫt-ı ʿömrime 208a/04 mār-ı ecel,

Āşiyān-ı tende yaṭar bülbül cān bī-ḫaber."

meger şeh-zāde-i civān-baḫtıñ peymāne-yi ʿömri tamām olmış imiş, vālidesi 208a/05

gördi ki teslīm-i rūḥ ideyor, ġayrı burnını oġlı gerdānına ṣoḳup şeh-zāde daḫı bir kerre gözlerini vālidesi [208a/06] yüzine diküp teslīm-i rūḥ eyledi, çünki oġlu gitdi, her ne ḳadar eşyāsı var ise Bānū āteşe yaḳup andan Kelāt-ı [208a/07] Ḥarem ḫalḳına, varıñ sizler daḫı şimden ṣoñra ehl-i ʿıyāliñiz alup Şād-gān'a gidiñ, didikde bu kerre bunlar bir yire cemʿ [208a/08] olup meşveret idüp ʿacabā ḳanda gitsek diyü fikr ü elem üzere olup cümlesi birden Cerīde Bānū'nıñ öñine [208a/09] gelüp ayıtdılar, ey sulṭān-ı Bānūvān, emriñiz ve fermānıñız nedür, bizler şimdi ehl-i ʿıyālimizi alup ḳanġı semte gidelim, didiklerinde [208a/10] Çerīde Bānū ayıtdı, sizler hemān ṭoġrı Şād-gān'a gidesiz ve hem bu gün aḫşāma degin bu şehirden ḳalḳasız,, bunlar [208a/11] cümlesi dönüp ayıtdılar, ey Bānū, bizim cānımızıñ tecemmülātını ḳaldırır vāfir davara muḥtācdır, şimdi eṭrāfa ādem gönderüp [208a/12] davar getürtmeliyüz, didiler, Cerīde Bānū ayıtdı, benim her ne miḳdār davarlarım var ise cümlesi siziñ olsun, hemān yüklediñ [208a/13] ve bu gün gitmelüsiz, didi, cümlesi eşyāsı döküp taḫmīn eylediler daḫı nışfın eşyāsı bile yirde ḳaldı, ġayrı lā-ʿilāc [208a/14] ol eṭrāfda olan ḳaryelere ādemler taʿyīn eyleyüp ṭavar tedārük eyleyüp getürdiler ve yüklerin yükledüp cümlesi [208a/15] ḫāżr oldılar, Bānū tenbīh eyledi ki ṭavuḳlarıñızı ve kelbleriñizi daḫı götüriñiz, zinhār ve zinhār ṣaḳınup şehriñ [208a/16] içinde bir şey bıraḳmayasıñız, zīrā bir daḫı bıraḳdıġıñız şey eliñize girmez, belki şehri daḫı göremezsiñiz, aña göre ḥareket [208a/17] idiñ, diyüp ve bunlara geregi gibi tenbīh eyledi, andan varıñ selāmet ile yoluñıza ṭoġrı gidiñ, diyüp ve cümlesini [208a/18] ard ḳapudan Şād-gān'a gönderdi ve ḳalʿada kimesne ḳalmadı ve ḳalḳup şehriñ her ṭarafından āteş eyledi ve gelüp [208a/19] oġlu Furūd'ıñ gögsine ḫançer ḳabżasın ṭayayup üstine düşince oġlını ḳoçup ḫançer ḳabżasına dek [208a/20] girdi ve Cerīde Bānū öyle teslīm-i rūḥ eyledi ve ḳalʿadır her ṭarafdan ṭutuşmaġa başladı, ḳalʿanıñ yanduġını [208a/21] görüp Ṭavs'a ḫaber eylediler, Ṭavs itdügi işe peşīmān olup Ṭavs delisiniñ ʿaḳlı başına gelüp emr eyledi, [208a/22] ol ḳalʿanıñ ḳapusını yıḳdılar ve içeri girdiler, gördiler ḳalʿanıñ içinde hīc ẕī-rūḥ ḳısmından kimesne ḳalmamış [208a/23] ve ḳalʿanıñ içerisi yanar, hele bunlarıñ küştelerini bulup bildiler ki Cerīde Bānū da ġayrete düşüp ḫançere düşüp [208a/24] helāk olmış, Ṭavs bunları bir yire defn itdirüp türbe yapdırdı ve sebeb-i mevtleri ṭaşlar üstine taḥrīr [208a/25] itdirüp başları ucına dikdirdi, andan geçüp gitdiler, Efrāsyāb ise İrān ʿaskeri gelecegin ḫaber alup Rüstem [208-b] [208b/01] ve Ferāmerz ve Būrzū ve Bānūlar böyledir diyü ʿaẓīm ʿasker tedārük idüp ha bire ha bire ṭarafdan gelmekde idi ve ʿasker-i İrān [208b/02] gelüp muḳābil olınca

otuz altı kerre yüz biñ ʿasker Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd'a oturup İrān ʿaskerine göz ḳulaḳ [208b/03] urup durdılar, ammā İrān ʿaskeri ile Ṭavs'dır Şān Türk ḳalʿasına ṭoġrı diyüp ve ḳalʿaya yaḳın bir yire ḳondılar, [208b/04] Bījen yalñız raḫşına binüp ṭaġa ṭoġrı gitdi ve aġaclıḳ içine girdi, başına bir nesne ṭoḳındı, ʿacabā nedür, meger [208b/05] Tacav Türk oḳını ġayb ile uzaġa atar idi, meger anıñ oḳı idi, Bījen varınca [208b/06] oḳları atup kendisi Semen Bānū ile şikāra gitmiş idi, tāc-ı siyāh başında idi, bu kerre Bījen at ḳoparup Palaşan [208b/07] Türk'iñ yanına geldi, Bījen'i gördi, İrānī ṭarzında bir mübārizdir, Bījen'e ḫiṭāb idüp ayıtdı, ey merd süvār, [208b/08] kimsin ve sen yalıñız ne gezersin, ṣaḳın İrānīlerden olmayasın, taḥsīn āferīn iẕʿānıña, eyü bildiñ, ben ḥāliyā [208b/09] İrān pādişāhı olan Keyḫüsrev-i Kāmrān'ıñ ḳullarından, ismime Pījen dirler, beni var Balaşan Türk'iñ başını kesüp baña [208b/10] gönder diyü gönderdi, ben de işte başını kesüp Keyḫüsrev-i Kāmrān'a gönderdim, didi, Balaşan Türk, āferīn yā Bījen, [208b/11] ben daḫı ḥāliyā Pādişāh-ı Tūrān olan Efrāsyāb ibn Peşeng Ḫān'ıñ dāmādı Balaşan Türk'im ve beni Efrāsyāb [208b/12] gönderdi, var Bījen'iñ başını kesüp getür didi, ben de işte geldim ve bunları çeng üstinde, bunlar azġaşup çenge [208b/13] başladılar, gitdikce Balaşan zebūn olmaġa başladı, ʿaḳıbet Bījen Balaşan'a bir yaḫşı ḍarb urup yıḳdı ve üstüne [208b/14] düşüp başını kesdi ve terkisine baġladı, dönüp leşkere geldi, Balaşan'ıñ başın bir torba içine ḳoyup mühürledi [208b/15] ve bir dilāvere virüp İrān'da Keyḫüsrev'e gönderdi, bir gün ol dilāver İrān'a gelüp Keyḫüsrev'e bulışdı ve torba [208b/16] ile başı virdi, Keyḫüsrev ol gelen pehlevāna ḫilʿat giyürüp Pījen'e daḫı ḳılıc ḳaftān gönderdi, yine ol gün Belḫ'den [208b/17] çıḳup ʿazm-i Tūrān eyledi, o yañadan Pījen kelle-i Balaşan Türk'i gönderüp yine şikāra çıḳdı, meger Tacav Türk [208b/18] şikāra çıḳmış-idi, Bījen şikārda Tacav Türk'e rāst geldi, hemşīresi Semen-būy Bānū daḫı yanında bile idi, Bījen [208b/19] Tacav'ı görince, ey nā-bekār Türk, eyü elime girdiñ, diyüp Tacav Türk öñin aldı, Tacav Bījen'i görince torbada [208b/20] yılan görmişe dönüp nā-çār çenge ṭurdılar, ʿaḳıbet Bījen-i Nām-ver ziyāde iḳdām idüp döge döge zebūn eyledi, [208b/21] Tacav Türk gördi olmaz, eger daḫı ṭurırsa Bījen kendüsin eceli, hemān Bījen'iñ öñinden firār idüp şehre [208b/22] ṭoġrı ṭabān ḳaldırdı, Bījen Tacav'ıñ ardına düşdi, āḫir irüp Semen-būy'ı alıḳoydı, ṭutup bir dıraḫta [208b/23] ṣardı, yine Tacav'ıñ özine düşdi, Tacav bu arada fürce bulup biraz irdi, ammā Bījen raḫşına mahmūz-ı ḫār-engīz [208b/24] gösterüp Tacav Türk'iñ ḳalʿa ḳapusına vardı, Bījen daḫı ardından irdi, Tacav Türk cān ḥavliyle ḳalʿadan [208b/25]

girer iken tāc-ı Siyāvuş başından yire düşdi, Bījen ḳılıc ile tācı yirden alup eger ḳaşına geçürdi, döndi, [209-a] [209a/01] Semen-būy ṣarduġı yire gelüp indi, Semen-būy aldı, andan leşkere geldi, andan Gürdez ile Gīv daḫı Bījen'iñ ardınca [209a/02] gitmişlerdi, yolda rāst gelüp berāber döndiler, leşkere geldiler ve ḳalḳup leşker ile ḳalʿa öñine gelüp ḳondılar [209a/03] ve ḳalʾaı muḥāṣara idüp istediler, Tacav virmedi, Gürdez Pīr tedbīri ile ḳalʿanıñ dört ḳapusı var idi, birine Gīv ṭurdı, [209a/04] birine Bījen birine Behrām birine Gürdez ṭurdı, dört pehlevān gürziyle ḳalʿa ḳapusın dögmege başladılar, ibtidā Gürdez [209a/05] Pīr yıḳdı, ardınça Bījen yıḳdı, daḫı ardınca Gīv yıḳdı, ṣoñra Behrām yıḳup dört ḳapudan ʿasker içeri yüridi, Tacav [209a/06] Türk gördi iş işden geçdi, laġım yolından ḳaçup Efrāsyāb'a gitdi, İrānīler bütün şehri yaġma idüp ḫarāb eylediler, [209a/07] bu iş daḫı tamām oldıḳdan ṣoñra Gürdez Pīr, kimdir, tāc-ı Siyāvuş ile Semen-būy'ı İrān'da pādişāha götüre, didi, pehlevānlardan [209a/08] kimesne ben götüririm dimedi, Furūd ḳıṣṣası lā-büdd duyılmışdır, varınca şāh bizi öldürir diyü gitmediler, ʿāḳıbet [209a/09] Ṭavs Gürdez'e, sen götür, didi, göñilli göñilsiz Gürdez Pīr daḫı alup Alġār ile ʿazm-i İrān eyledi, Ceyḫūn'ı [209a/10] geçüp bir gün Belḫ'e dāḫil oldı, dīvān-ı Keyḫüsrev'e irüp Keyḫüsrev öñinde zemīn pūs eyledi, tāc ile Semen- [209a/11] būy'ı teslīm eyledi ve ḳalʿanıñ fetḥin müjde eyledi, yidi māddeniñ dördi ḥuṣūla geldi, üçi ḳaldı, [209a/12] Keyḫüsrev şād olup Gürdez Pīr'e ḫilʿat giyürdi ve üç gün ṣalıvirmeyüp ikrām eyledi, dördinci gün [209a/13] Gürdez iẕin alup şāha vedāʿ idüp Belḫ'den çıḳup ʿazm-i Tūrān eyledi, arası iki sāʿat mürūr eyledikde [209a/14] Kelāt-ı Ḥarem ṭarafından adamlar gelüp Furūd şeh-zāde'niñ vālidesiniñ aḥvālin naḳl eylediler, Keyḫüsrev bu bed ḫaberi eşidince [209a/15] āh idüp, hāy nā-bekār delü ḳaltabān, diyüp biraz Ṭavs'a levm eyledi ve Gürdez Pīr'in ardınca on iki biñ ʿasker [209a/16] gönderdi varup getüreler, andan ḳatl ide, Gürdez ise kendü kendüye, eyü hele, Furūd vaḳʿası daḫı duyılmamış, [209a/17] Keyḫüsrev'iñ elinden sühūlet ile ḫalāṣ oldım, diyüp Alġār ile giderdi, Çeyḫūn kenārına varınca girüden tozlar [209a/18] ḳopdı ve ʿasker gelüp irişdi, ṭur yā Gürdez, emr-i pādişāhı budır kim seni bend idüp Belḫ'e gideyüz, hemān ḥüsn-ı [209a/19] rıżāñla teslīm ol, ṣoñra muḫālefet iderseñ eyü olmaz, didiler, Pīr bildi kim kendi İrān'dan çıḳınca ḫaber gelmişdir, [209a/20] dönüp bunlara, dinleñ imdi ey ʿasker, ben size ḳābil degildir kim kendü iḫtiyārımla teslīm olur degülim çoġıñız żāyiʿ [209a/21] olur, ancaḳ hemān dönüp varıñ, irişmedik Ceyḫūn'ı geçüp gitmiş diyüñ, siz de selāmet bulıñ ben de, didi, ʿasker daḫı [209a/22] gördiler Pīr teslīm olmaz, üzerine

hücūm idüp çeng eyleyelim diseler çoġı ḳırılur, oradan dönüp Belḫ'e [209a/23] geldiler, şāha bulışup, irmedik pādişāhım, gitmiş, didiler, şāhdır el ḳaldırup bu ʿaskere beddu ʿā eyledi, ammā [209a/24] eẕīn-cānib bu ṭarafdan ʿasker-i İrān ḳalʿa-yı Palaşan'ı ḫarāb idüp Gürdez Pīr'i, ḳızı ve tācı alup gidince [209a/25] Gurgīn Mīlād daḫı ḳırḳ biñ zengī ʿaskeri ile ilerü gidüp yol üzere kesilüp yıḳdıḳları aġaçları yaḳub [209-b] [209b/01] yollar açıldı, dönüp Gurgīn yine leşkere geldi, bu maḥale dek Gürdez de gelüp irişdi, andan ḳalḳup [209b/02] bütün leşker ile Kāse-rūd Ṣaḥrāsı'na gelüp Efrāsyāb ʿaskerine muḳābil ḳondılar, üç gün āsāyiş dinledi, [209b/03] dördinci gün Ṭavs dīvān eyledi, Gürdezyān dīvān-ı Ṭavs'a gelüp cemʿ oldılar, Ṭavs baş ḳaldırup Zenge-yi [209b/04] Şāvrān'ıñ yüzine baḳup, yā Zenge, ḳalḳ imdi māmūr olduġıñ ḫiẕmeti edā eyle, nāme-yi Keyḫüsrev, Efrāsyāb'a iletüp [209b/05] cevāb getür, didi, Zenge-i Şāvrān n'ola diyüp nāmei aldı ve kendi ʿaskerinden yitmiş nefer dilāver intiḫāb eyleyüp ḳafa-dār [209b/06] aldı ve raḫşlarına binüp ʿazm-i leşker-i Efrāsyāb eyledi, tā kim Efrāsyāb bār-gāhı öñine varup raḫşlarından [209b/07] endiler, kendülerin ʿarż idüp Efrāsyāb'a bildirdiler, Efrāsyāb destūr virüp Zenge-i Şāvrān yitmiş [209b/08] nefer zengī ile dīvāna girüp erkān-ı icrā eyledikden ṣoñra nāme virdi, ol da mührine baḳdı, Keyḫüsrev gider, [209b/09] dānā eline virüp ḳırāʾat etdirdi, yazmış kim, ben kim Pādişāh-ı İrān, Keyḫüsrev-i Kāmrān'ım, sen kim Şāhı Tūrān Efrāsyāb' [209b/10] sın, nāme vüṣūlında gerekdir kim pederim Siyāvuş Maẓlūm'ıñ ḳatline sebeb olanları cümle ḳayd u bend idüp varan [209b/11] vekīlim Ṭavs-ı Sipeh-bud'a teslīm idüp kendiñ daḫı tīġ-i bürdāndan kefen bir gerdān bile ḫāk-i pāyime gelüp ʿöẕr dileyesin, [209b/12] yidi yıllıḳ ḫarāc-ı ʿavāʾid daḫı peşīn viresin, yoḳ dirseñ varan ʿaskerime cevāb viresin, dimiş, ammā muḳaddem [209b/13] Tacav Türk ise gelüp Palaşan Türk'iñ helākiñ ve tāc-ı Siyāvuş'ı ve hemşīresi Semen-ber'i aldıḳların ve ḳalʿaı [209b/14] alup yaġma itdiklerin bildirmiş-idi, şimdi Efrāsyāb nāmeden de bu cevābları eşidince, keyḫüsrev kimdir kim [209b/15] dünki oġlan ḫuṣūṣā ḳızım oġlu olup benim terbiyyem ile ḫāṣıl ola da baña böyle cevāb yazup göndere, [209b/16] urıñ şunlarıñ başına, diyü emr eyledikde erbāb-ı dīvān bir uġurdan ḳalḳup bunlarıñ üzerine hücūm eylediler, [209b/17] Zenge-i Şāvrān gördi iş işden geçdi, hemān zengīlere işāret idüp anlarıñ bir maʿhūd ṣadāları vardır, [209b/18] ol ṣadā ile birden ünleşüp ḫalḳı ürkitdiler, çadırdan ṭaşra olup raḫşlarına süvār olup dögüşe [209b/19] dögüşe leşker-i Tūrān'ı yarup ṭaşra çıḳdılar, andan leşker-i İrān'a selāmet ile dāḫil oldılar, Ṭavs Zenge'i gelince [209b/20] ḫilʿat giyürdi ve emr eyledi yarın çengdir

diyü, Efrāsyāb da tenbīh eyledi, çünkim ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, iki [209b/21] ṭarafdan çeng ḥarbīler çalınup alaylar baġlanup meydān açıldı, İrān ʿaskerinden Şeddād bin Gürdez meydāna girüp er ṭaleb [209b/22] eyledi, Rūyīn ibn Veyse at sürüp öñin alup çenge başladılar, ʿaḳıbet Şeddād, Rūyīn ibn Veyse'i yıḳdı, [209b/23] ardınca Rūbīn ibn Veyse girdi, anı da yıḳdı, ḥāṣılı yidi pehlevān ālūde eyledi, Nestehīn ibn Veyse girüp [209b/24] Şeddād'ı yıḳdı, Ferhād ibn Gürdez girdi, yıḳdı, ḫulāṣa-i kelām gāh andan gāh bundan maġlūb arada kimi de zaḫm-dār [209b/25] ve kimi helāk oldı, ancaḳ ġalebe İrānīler ṭarafında bulındı, iki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup dönüp ḳondılar, ṣabāḥ oldıḳda [210-a] [210a/01] yine meydān olup Behmen ibn Gürdez at sürüp meydāna girdi, naʿra urup er ṭaleb eyledi, Veyse Nejād'dan gireni [210a/02] yıḳdı, ʿāḳıbet Hūmān ibn Veyse girüp Behmen'i zaḫm-dār eyledi, bu kerre Behmān ibn Gürdez girüp biraz çengden ṣoñra [210a/03] Hūmān'ı yıḳdı, ḳalḳayım diyince zaḫm-dār eyledi, Yarman ibn Veyse girüp Hūmān'ı meydāndan aldılar, Behrām, Yarman [210a/04] ile ḳażā vü ḳader çengine başladılar, ʿāḳıbet Behrām Yarman'ı da ālūde eyleyüp bu kez Gülgūs Türk-nām bir pehlevān [210a/05] girüp aḫşāma yaḳın Behrām Gülgūs'ı da yıḳup zaḫm-dār eyledi, andan ṭabl-ı ārām çalınup dönüp ḳondılar, irtesi [210a/06] yine bütün Efrāsyāb ṭarafından Ḳahrama-yı Çinī girdi, Behrām öñin alup biraz çengden ṣoñra Ḳahrama-yı Çinī Behrām'ıñ [210a/07] raḫşın helāk idüp Behrām piyāde olınca hemān Gīv ibn Gürdez at sürüp Ḳahrama'nıñ öñin kesdirüp [210a/08] Behrām'ı meydāndan çıḳardılar, Ḳahrama-yı Çinī Gīv'e nīze ḥavāle eyledi, Gīv menʿ idüp nīze ile Ḳahrama'ı zaḫm-dār [210a/09] eyledi, ḳarındaşı Ḳahrām Çinī girüp gürz ile Gīv'iñ başın yardı, Bījen girüp aḫşāma dek kim girdiyse kimiñ yıḳdı ve [210a/10] kimin zaḫm-dār eyledi ve kimin öldirdi, andan ṭabl-ı ārām çalınup dönüp ḳondılar, nā-gāh Efrāsyāb'a [210a/11] Melik Behmen Kūhistānī geldi, yarın gelür ʿasker dāḫil olur diyü müjdeci geldi, Efrāsyāb irtesi çenge binmeyüp [210a/12] Melik Behmen'i ḳarşulatdı, getürüp ḳondırdı, Melik Behmen dīvān-ı Efrāsyāb'a varup bulışdı, andan Efrāsyāb [210a/13] żiyāfet idüp üç gün çeng olmadı, dördinci yine meydān oldıḳda Ṭavs ibn Nevrez ata binmiş-idi, bu gün [210a/14] meydān benim olsun, diyüp raḫş sürdi, meydāna girüp er ṭaleb eyledi, Kūhīlerden gireni yıḳdı, Çinnīlerden [210a/15] Murādāsb Çinnī girdi, anı helāk eyledi, Çengcūy-ı Tīġ-zen-nām bir pehlevān daḫı girüp Ṭavs ile çenge [210a/16] başladılar, Çengcūy gördi Ṭavs şecīʿ dilāverdir, hemān dāl-ı tīġ oldı ve irüp Ṭavs'a tīġ ḥavāle eyledi, [210a/17] Ṭavs tīġ ü siperi bā-hem idüp berāber virdi, Çengcūy'ıñ tīġ ḥamlesin menʿ ve bir ḳılıc urup

Çengcūy'a bir zaḫm açdı, [210a/18] Çengcūy daḫı zaḫm-dār olınca hemān Kāmūs-ı Keşānī at sürüp meydāna girdi, Ṭavs'ıñ öñin kesdirdi, ey nā-bekār, [210a/19] ammā er iseñ baña da cevāb vir, diyüp başladılar çenge, gerçi Ṭavs şecīʿ dilāver idi, ammā Kāmūs-ı Keşānī daḫı [210a/20] baṭṭāl ḥarīf idi, bunlar ʿazīm çeng eylediler, ʿāḳıbet Ṭavs Kāmūs'a bir ḍarb urup raḫşını helāk, Kāmūs'ıñ [210a/21] ayaġı rikābda ḳalınca Ṭavs tīz destlik ile Kāmūs'a bir zaḫm-ı şedīd açdı, ʿasker bu ḥāli görince bir uġurdan ġulüvv idüp [210a/22] yüridiler, Ṭavs'ıñ öñinden Kāmūs'ı ḳapdılar, bu ṭarafdan İrān ʿaskeri daḫı yüriyüp çeng maġlūbe oldı, gerçi [210a/23] İrān ʿaskeri az idi, ammā şecīʿ dilāver çoġ-idi, çoḳ kimse telef eylediler, çeng içre Pījen-i Pīl Efrāsyāb'a rāst gelüp [210a/24] bir tīġ urup raḫşın helāk eyledi, Efrāsyāb yıḳılınca iki yirde zaḫm yetişdirdi, Tatar ʿaskeri Pījen'e hücūm idüp [210a/25] Efrāsyāb'ı ḳapdılar, Efrāsyāb daḫı zaḫm-dār olınca Tūrānīleriñ yüzi döndi, Kereşyüz gördi ʿasker girülendi, belki bozula **[210-b]** [210b/01] diyü ṭabl-ı ārām çaldırdı, iki leşker ayrılup dönüp ḳondılar, İrān mübārizleri Ṭavs bār-gāhına cemʿ [210b/02] oldılar, Efrāsyāb'ıñ bār-gāhına Tūrānīler cemʿ oldılar, Efrāsyāb'ıñ ve Kāmūs'ıñ zaḫmların ṣardılar, birüde Ṭavs ibn [210b/03] Nevrez manṣūr Efrāsyāb ġamgīn iken nā-gāh Kelāt-ı Ḥarem'e ḳışşası duyılup Pīrān'a daḫı ḫaber şimdi geldi, zīrā Kelāt [210b/04] ḫalḳı Şād-gān'a varup bulışup oradan birüye ḫaber gelince zamān geçmiş-idi, Pīrān ḳızı Cerīde Bānū'nıñ [210b/05] ve nebīresi Farḥ-ı Furūd'ıñ helāk olduġın ve ḳalʿanıñ iḫrāḳ olduġın eşidince āh idüp Efrāsyāb'a, pādişāhım, [210b/06] ben bir kerre varup göreyim, neçe olmışdır, ancaḳ ben gelince çeng eyleme, didi ve raḫşına süvār olup ʿazm-i Kelāt eyledi, [210b/07] bir gün Kelāt'a varup gördi ḫarāb olmış, n'eylesün, teʾessüf iderek döndi, yine leşkere geldi, gelürken İrān ʿaskerin [210b/08] gördi, herkes kendi zevḳinde ġāfillerdir, zīrā Ṭavs'a ġurūr gelüp ammā Pīrān gelüp Efrāsyāb'a bulışdı ve Kelāt [210b/09] aḥvālin söyledi ve Kereşyüz'e, irān ʿaskeri ziyāde ġāfillerdir, diyü bildirdi, Kereşyüz daḫı bu fikirde idi kim, irān ʿaskeri [210b/10] ile böyle muḳāvemet idemeyüz, neçe olur, diyü meger Kūh-ı Hemāvend'de bir cāzū olurdı, Bāzūr Girye-liḳā dirlerdi, [210b/11] Kereşyüz ile āşinālıġı var idi, Pīrān'dan ʿasker-i İrān'ıñ ġāfilin eşidüp maḥal fırṣatıdır diyüp bu ṣadedi [210b/12] Efrāsyāb'a söyledi, ammā ben bir tedbīr eyledim, ʿaskeri on sekiz bölük idüp nıṣf-ül-leylde eyü şeb-ḫūn ideriz, [210b/13] ümīd oldır kim ʿasker-i İrān'ı dīl çıḳarmayup ḳırarız, diyüp n'eylediyse eyledi, Efrāsyāb'ı uydırup andan Bāzūr Cāzū'ya [210b/14] daḫı ādem gönderüp daʿvet eyledi, Bāzūr da gelüp Kereşyüz'e gelüp bulışdı, Kereşyüz murādın

bildirüp ve ʿaskeri on [210b/15] sekiz bölük idüp her birine adı bellü birer bahādır taʿyīn eyledi, birine daḫı kendi baş olup her birini bir ṭarafa ḥavāle [210b/16] eyledi, zīrā Peşeng ibn Efrāsyāb ile Bīlsem ibn Bīlsem ḫarāc cemʿine gitmişler idi, bu ʿaskerde yoġ-idi, tamām aḫşām [210b/17] olup nıṣf-ül-leyl olınca ġāfil yatan ʿasker-i İrān on sekiz yirden añsuzdan naʿralar urup yüridiler, Bāzūr [210b/18] Cāzū daḫı bir ṭarafdan siḥr idüp ʿasker-i İrān'a bir ġaflet ʿāriż olup bunlar yirlerinden ṭurup, bre Tūrānīler şeb-ḫūn [210b/19] eylediler, diyüp herkes esbābın giyüp ālātın üzerine ārāste idüp raḫşlarına süvār olınca ʿasker-i İrān'ı [210b/20] öyle ḳırdılar ki yidi kerre yüz biñ ādemden yitmiş biñ ādem ḳaldı, Gürdez Pīr'iñ yitmiş iki evlādı var idi, [210b/21] faḳaṭ yidi evlādı ḳaldı, ol gice ṣabāḥa dek çeng olup ṣabāḥ yine çengi ibḳā eylediler, aḫşām olınca [210b/22] bir çeng oldı ki Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd'ıñ bir ṭarafı bir kūh idi, adına Kūh-ı Hemāvend dirlerdi ve bu Kūh-ı Hemāvend ile [210b/23] ṣaḥrānıñ arasından bir nehir aḳardı, ʿasker-i İrān dögüşe dögüşe o nehri geçüp vardı, Kūh-ı Hūmānd'a arḳa [210b/24] virüp penāh eylediler ve öñlerine ḫendek kesüp ol ḥāl üzere ḳaldılar, bu eṣnāda Behrām baḳdı tāziyānesi [210b/25] yoḳdır, düşmiş, tāziyāne ise ol tāziyāne idi kim Māzenderān seferinde Kāvus-ı Kāmrān ḳaçan dīv-i sefīdiñ siḥri ile [211-a] [211a/01] yidi kerre yüz biñ eriyle āʿmmī olup Behrām ibn Gürdez Rüstem'e ḫabere geldikde Efrāsyāb'a rāst gelüp çeng idüp [211a/02] Efrāsyāb'ı zaḫm-dār eyleyüp başından tācı zemīne düşdikde alup Rüstem'e getürmiş-idi, ol maḥal Rüstem Behrām'ıñ [211a/03] laġban tāc-rübāyı Efrāsyāb ḳoyup Ḳahramān Ḳātil tāziyānelerinden birin bağışlamışdı, Behrām Gīv'e, birāder, benim tāziyānem [211a/04] düşmiş, varup çeng yirinde arayup bulayım, didi, Gīv Behrām'a, gel gitme birāder, bir tāziyāne icün āteşe kendin [211a/05] atma, bende tāziyāne çoḳ, begendügiñ al, didi, Behrām, ḫayır birāder, ol tāziyānei elbetde yā bulurım yā ölürim, zīrā [211a/06] ol tāziyāne Nīrem yādigārıdır, diyüp nehri geçdi, çeng yirine gitdi, Gīv olmadı Behrām'ı menʿ idüp döndiremedi, [211a/07] gördi olmaz oġlu Bījen-i Nām-ver'i alup baba-oġıl ikisi Behrām'ıñ ḳafasınca gitdiler, Raḥām daḫı, ʿaskeriñ [211a/08] ardı Kūh-ı Hemāvend idi, raḫşına binüp gezerken gördi ṭaġdan berü ʿaskeriñ üzerine bir sādık bir toz bir duman [211a/09] gelür, Tūrānīlerde yoḳ bu, hemān İrān ʿaskerindedir, Raḥām fikr eyledi kim bu cāzū işidir, varup göreyim, [211a/10] aṣlı nedür diyü ol duman gelen cānibe teveccüh eyledi, ṭaġa çıḳup yaḳın vardıḳda gördi bir cāzū oturmış, [211a/11] ʿasker üzerine siḥr eyler, Raḥām yab yab dolaşup cāzūnıñ ardına geçdi, el tīr ü kemāna urup ḳafasından [211a/12] ber-te-ber endāḫte ḳıldı, cāzū

kendü kārına meşġūl iken añsuzdan tīr ḳafasından girüp aġzından çıḳdı, [211a/13] cāzū yüzi üzerine ḳapandı, Raḥām irüp başın kesdi, ol sāʿat ʿalāʾim siḥr ġayb oldı, ʿaskere bir ḳuvvet [211a/14] gelüp ol kesāfet üzerlerinden ḳalḳdı, bunlar bu taʿaccübde iken Raḥām gelüp cāzūnıñ kellesin Ṭavs'ıñ [211a/15] öñinde ġalṭān eyledi ve gördügi gibi naḳl eyledi, bildiler kim kendülere olan inhizām cāzū siḥrinden imiş, [211a/16] ammā bu ṭarafdan Behrām tāziyāne sevdāsıyla çeng yirine endi, gördi kim küşteler arasında bir iñildi gelür, eyā kim [211a/17] ola, diyü Behrām üzerine vardı, gördi kim iñleyen Ṭavs'ıñ ḳızı oġlu Rūşen şeh-zāde'dir, Behrām'ı görüp, [211a/18] amān yā Behrām, beni al, ʿaskere ilet, in-şāʾ-Allāh ben eyü olurım, didi, Behrām, n'ola yā Rūşen, dönişde seni uġrar, [211a/19] alurım, diyüp gitdi, ne icün geldügin bildirdi ve dört yanına küşteler yıġup andan raḫşına binüp biraz [211a/20] daḫı gidüp gördi kim tāziyānesi yatup ṭurır, raḫşından inüp tāziyānei alup döndi kim raḫşına bine, [211a/21] ḳażārā Behrām'ıñ raḫşı bir mādiyān görüp Süheyl urup mādiyāna ṭoġrı segirdüp gitdi, Behrām bu ḥāli [211a/22] görüp, ey bī-vefā nā-bekār, şimdi buldıñ ḳışraḳ ardınca gidecek, diyü raḫşına düşnām iderek ardınca [211a/23] piyāde gitdi, hele ne ḥāl ise varup raḫşı ṭutdı, bu arada Pīrān ol arada idi, Behrām'ı gördi, [211a/24] vaḳt-i fırṣatdır, ammā Pīrān merd dilāverdir, muḳayyed olmadı, ḳanda imiş bir at oġlanı Behrām'ı görüp bildi, hemān [211a/25] ḥayḳırup, bre ḳomañ, İrānī geldi, diyince Tūrānīler eşidüp geldiler, Behrām'ı araya aldılar, Behrām gördi iş [211-b] [211b/01] işden geçdi, nā-çār çenge ṭurup başına cemʿ olan Tūrānīleri perīşān eyledi, meger Tacav Türk ol araya [211b/02] yaḳın idi, gelüp Behrām'ı gördi, ḳarşu gelmege cürʾet idemedi, el tīr ü kemāna urdı, tā aġzından urup [211b/03] ḳafasından çıḳdı, Behrām kendüyi Tacav Türk urduġın görüp āh eyledi ve raḫşından zemīne indi, Tacav Türk [211b/04] öldi diyü muḳayyed olmadı, bir yaña gitdi, ammā Gīv ve Bījen Behrām'ıñ ḳafasından gelüp gördiler Behrām zaḫm-dār olup [211b/05] yıḳılmış, bunıñ yanına gelüp Gīv, birāder, seni kim urdı, didikde Behrām, beni Tacav Türk urdı, didikde Behrām, Gīv [211b/06] Bījen'e, oġıl, sen ʿamūñı gözet, ben varup ol Tacav Türk'i bulup Behrām'ıñ intiḳāmın alayım, didi, Bījen'i Behrām'ıñ [211b/07] yanında ḳoyup gitdi, Tacav Türk'i arayu gitdi ve ḳafasından irüp bir ḍarb urup yıḳdı, iki elin ḳafasına [211b/08] bend eyledi, Behrām'ıñ yanına getürdi, andan Behrām'a Tacav Türk'i gösterüp, yā Behrām, bu mıdır seni uran, didikde [211b/09] Behrām göz açdı, Tacav Türk'i görüp, budır, didi, Gīv ol sāʿat Tacav Türk'iñ başını Behrām baḳarken gözi [211b/10] ḳarşusında kesdi, Behrām ḥaẓẓ idüp, elḥamdülillah, düşmandan

bir nefes ṣoñra ḳalmaḳ ḥayāt-ı cāvidānı bulmaḳ ḳadar vardır, [211b/11] diyüp teslīm-i rūḥ eyledi, Gīv ile Bījen Behrām'ı ve Tacav Türk'iñ başın alup döndiler, nehri geçüp ṭaġ dāmenine geldiler, [211b/12] ṣabāḥ olınca Behrām'ı oldıḳları yire defn eylediler, öte cānibde Efrāsyāb'a daḫı Tacav Türk'iñ helāk olduġın ḫaber [211b/13] virdiler, Efrāsyāb ol öyke ile ʿaskere ḳomañ idüp yürüyiş etdiler, ṣuyı geçüp ḫendekden geçmediler, [211b/14] zīrā ʿasker gerçi az idi, ammā metīn dilāverler var idi, ḫendekden geçeyim diyeni öldirirler, Efrāsyāb ʿaskerinden [211b/15] vāfir kimesne telef oldı, bir iş göremediler, Efrāsyāb ʿaskerini girü çekdi, ol gice ṣabr idüp irtesi gün yine [211b/16] böyle yürüyiş eyledi, ol ṭaġıñ ardı ise yalçın ḳaya idi, bir ḥāl ile ādem çıḳmazdı, öñlerine ḫendek [211b/17] kesmişler, Efrāsyāb on yidi gün bunlara yürüyiş olmadı, bu eṣnāda Māzenderān'dan bir pehlevān geldi, adına [211b/18] Eşkibūs Māzenderānī dirlerdi, yüz yigirmi arış ḳadd çekerdi, ḳırḳ biñ er ile Efrāsyāb gördi, olmaz bunları [211b/19] muḫāṣara idüp böyle ṭuralım, açlıḳdan helāk olsunlar ve lakin içlerinden çıḳup bir kimse İrān'a ḫaber [211b/20] eylemesün, didi, faḳaṭ bir der-bend var idi, andan ġayrı bir gicecek yol yoġ-idi, Tūrān'dan yaña daḫı bir der-bend [211b/21] var idi, Efrāsyāb İrān'dan yaña olan der-bende Eşkipūs taʿyīn eyledi, Tūrān'dan yaña olan der-bende Ḳālūn [211b/22] Kūhī'i taʿyīn eyledi, andan ʿaskeri nehriñ bir ṭarafına ḳondırup İrānīleri dāʾiren-mādār üc ṭarafın ḳuşadup [211b/23] oturdılar, ammā kim zaḫīreleri ḳalmadı, gelüp Ṭavs'a, zaḫīremiz ḳalmadı, neçe idelim, diyüp teşekkī eylediler, Ṭavs [211b/24] daḫı şaşup ḳalmış-idi, niçe eylesün, ʿāḳıbet cümle pehlevānlar bir yire gelüp müşāvere eylediler, nevbetce ḫendekden [211b/25] çıḳup ṭaşradan zaḫīre peydā eyleyeler, ibtidā Gürdez Pīr beş on ḳadar iş bilür dilāver alup tebdīl-i ṣūret [212-a] [212a/01] bir gice ḫendekden çıḳup ṣuyı geçdiler, leşker-i Tūrān'a girüp gezerek Efrāsyāb'ıñ maṭbaḫı öñine geldiler, Gürdez Pīr gördi [212a/02] ḳatı çoḳ zaḫīre yıġılmış, bundan eyü fırṣat olmaz diyüp gice yaturken işcileri cümle öldirdiler, ṣu kenārına yaḳın [212a/03] idi, küştelerin ṣuya atdılar, andan maṭbaḫ tenhā ḳaldıḳda cümle zaḫīreleri çār-pālara yükledüp ṣuyı görenler daḫı [212a/04] aṣlın bilmezler, Efrāsyāb işcileri kim bilür ḳanda getürir diyü muḳayyed olmadılar, ammā ṣoñradan duyılup Efrāsyāb'a ḫaber [212a/05] eylediler, ardlarınca ʿasker gönderdi, ʿasker gelince bunlardır zaḫīrei ḫendekden içeri ḳodı, ʿasker geldikde Zenge ve Bījen [212a/06] ve Gurgīn ve Tenke ve Gīv ve Raḥām Tūrānīlere ḫendekden çıḳup baṣdılar, ṣātūrī Tūrānīler ḳaçup büyük ʿaskere düşdiler, [212a/07] Efrāsyāb irtesi gün tekrār maṭbaḫa zaḫīre getürdüp yeñiden işciler naṣb eyledi

ve maṭbaḫa bekciler taʿyīn eyledi, [212a/08] ammā bu ṭarafdan İrānīler ol zaḫīrei ḳıllet üzere yiyüp beş on gün her ne ḥāl ise geçindiler, bir gün yine zaḫīre [212a/09] dükendi, bu kerre Zenge oġlu Tenke ile yitmiş ḳadar zengī dilāveri alup bir gice ḫendekden çıḳup ṣuyı geçdi, niçe eylesek [212a/10] dirken meger ol gice nevāle nevbeti Hūmān ibn Veyse'niñ idi, Zenge-i Şāvrān Hūmān'ı gözedüp ṣu kenārına [212a/11] gelüp öñin aldı, añsuzın maʿhūd ṣadā ile bir ḍarb urup yıḳdı ve ḳapup ṣuyı geçdiler, Hūmān'ı bend idüp [212a/12] ṣabāḥ oldıḳda duyıldı, Bīrān gelüp ṣuyıñ öte cānibinden naʿra urup ḳarındaşın istedi, her ne dilerseñiz [212a/13] vireyim didi, bunlar, zaḫīre isteriz, eger viremezseñiz boġazından aṣarız, didiler, Pīrān, bre meded, öldirmeñ, vireyim, [212a/14] didi, her dürlü zaḫīreden yüzer deve olmaḳ üzere alup Hūmān'ı virdiler, bir zamān daḫı anıñla geçindiler, bir gün [212a/15] ol zaḫīre de ḳalmadı, dönüp Gīv'e nevbet seniñdir didiler, Gīv daḫı bir gice tebdīl Tūrān'a indi, ʿacabā ben [212a/16] nece eylesem dirken gördi Kereşyüz Efrāsyāb bār-gāhından çıḳup kendü bār-gāhına gider, eyü şikārdır diyüp [212a/17] Kereşyüz'i yanaşup añsuzdan düvālinden ḳapup baġladı ve alup ṣuyı geçürdi, irtesi gün duyılup ikişer [212a/18] yüz de zaḫīre isteyüp Kereşyüz'i ṣatdılar, vāfir eyyām anıñla geçindiler, bir gün yine zaḫīre dükenüp Bījen'e nevbet [212a/19] geldi diyüp ḳalḳdı, Türk libāsı giyüp ordu-yı Tūrān'a indi, orduda ṣabāḫa dek gezdi, olmadı, [212a/20] eline bir nesne girmedi, nice eylesem şimdi eli boş gitmek olmaz, ʿacabā ne eylesem diyüp fikr eylerken anı gördi, [212a/21] Şīde ibn Efrāsyāb biraz ādem ile binüp şikāra gitdi, Bījen hīc bundan eyü şikār ele girmez diyüp Şīde ile giden [212a/22] kimseleriñ arasına ṭaḳılup bile gitdi, nā-gāh şikār-gāhda bir āhū çıḳup pīşe-zāra ḳaçdı, Şīd bin Efrāsyāb daḫı āhūnıñ [212a/23] ardınca pīşe-zāra girdi, Pījen daḫı Şīde'niñ ḳafasından irüp tevābiʿden ayrılınca bir ḍarb urup yıḳdı [212a/24] ve bende çeküp aldı, pīşe-zārıñ öte cānibinden ṭaġa çıḳardı, Efrāsyāb ʿaskerine gösterüp aṣarız didiler, Efrāsyāb'a [212a/25] ḫaber olup Pīrān'ı gönderdi, Pīrān'ıñ gözi Şīde'niñ gözine rāst geldi, Şīde, amān yā Pīrān, ne isterlerse vir de ḳurtar, [212-b] [212b/01] didikde Pīrān, söyleñ imdi dilāverler Şīde'ye ne istersiñiz, didi, Gürdez Pīr ilerü gelüp, yā Pīrān, [212b/02] her dürlü zaḫīreden üçer yüz ʿaraba isteriz, didi, Pīrān, yoḳ yā Gürdez, evvelkilere böyle istemediñiz, şimdi size ne [212b/03] oldı, didikde Gürdez, yā Pīrān, evvel ʿacemi idik, ammā şimdi üstād oldıḳ, didi, Pīrān vāfir lac eyledi, ammā [212b/04] olmadı, Gürdez yemīn eyledi kim ber-dār eyleriz eger istedügimiz virmezseñiz diyü, nā-çār virüp Şīde bin Efrāsyāb'ı [212b/05] aldılar, bu kez Efrāsyāb tenbīh eyledi kim

şikāra kimse gitmesün ve ʿaskeri bir ḫoş gözedek, bir daḫı adam ḳapılmasun diyü, 212b/06 İrānīler bu ḳadar zaḫīrei gerçi aldılar, ammā lā-büdd bir gün bu da dükenür, böyle olmaz, bārī İrān'a bir pehlevān varup 212b/07 Keyḫüsrev-i Kāmrān'a aḥvāli bildirse, Rüstem yā Ferāmerz̤ gelmedikçe biz bu barzaḫdan ḫalāṣ olmazız didiler, ittifāḳ ile 212b/08 bir firāḳlı ʿarż yazup, kim götürir bu kāġıdı Pādişāh-ı İrān'a, diyüp cümle pehlevānlara birer birer teklīf eylediler, 212b/09 herkes ībā idüp söziñ rāstı budır kim biz Keyḫüsrev'e bu nāmei göz göre kellei fedā idemeziz didiler, Ṭavs, 212b/10 bilürim ey dilāverler, ibtidāsında ḳabāḥat benim oldı, yaʿnī ḫācetiñ ise bir ḳabāḥatdir, eyledik, söz diñlemedik, nāmei sen 212b/11 götür dimek isterseñiz, ḫoş imdi deli Ṭavs'ıñ kellesi bu ḳadar ʿebād, Allāh'ıñ uġrına fedā olsun, didi ve nāmei alup ve cümle 212b/12 ile ḥelālleşüp piyāde der-bende yüridi, ḳırḳ biñ ʿasker yaturdı, ammā Eşkibūs Māzenderānī birḳac ġulām ile yalñız 212b/13 der-bend aġzında ʿişret iderdi, ġulāmıñ biri ḳarşuya baḳup ṭurırken gördi kim ḳarşudan gice içre bir ḳaraltı 212b/14 görindi, der-bende doġrı gelür, segirdüp Eşkibūs'a, ey pehlevān-ı Māzenderānī, der-bende ṭoġrı bir ḳaraltu gelür, 212b/15 ammā bilmem nedür, diyince Eşkipūs yirinden şıçrayup raḫşına binüp ve gürzin ḳapup der-bend aġzına geldi, Ṭavs daḫı 212b/16 öteden berü der-bend aġzına geldi, ne gördi, bir mühīb pehlevān der-bend aġzın alup ṭurır, Ṭavs n'eylesün, girü 212b/17 dönmek olmaz, Eşkipūs'ıñ üzerine yüriyince hemān Eşkipūs Ṭavs'ıñ öñin kesdirüp, nereye nā-bekār, bu bī-vaḳt-i 212b/18 zamān, bu der-bendde ne ararsın, diyüp irişdi Ṭavs'a bir gürz urdı, Ṭavs kendü gürzi dūşında berāber 212b/19 virüp menʿ eyledi, andan Ṭavs gürzin döydirüp Eşkipūs'a bir ḍarb ḥavāle eyledi, Eşkipūs daḫı gürz 212b/20 berāber virüp Ṭavs'ıñ ḍarbını arḳaya alup lenger virince meger ardı dere idi, Eşkipūs'ıñ ḳıc ayaḳları ḳayup 212b/21 at üzerinden tekerlendi, başı bir ṭaşa gelüp iki şaḳḳ oldı, hemān Ṭavs Eşkipūs'ıñ başından ḳalpaġın 212b/22 alup raḫşına bindi ve der-bende yüridi, Eşkipūs'ıñ ġulāmları gelüp Eşkipūs'ı gördiler, ol ḥālde ḳaldırup 212b/23 başın ṣardılar, Eşkipūs tīz bir at getürdüp bindi, öte yüze geçüp ṣaḥrāya çıḳdı, Eşkipūs ardından 212b/24 ḥayḳırup, var, yüri nār altındaki raḫşın naʿlını zer-i ḫālişden öyle kim seni benim elimden ḳurtara, diyüp 212b/25 döndi, ġulāmlara gelüp, bu rāzı kimseye keşf eylemeñ, diyü tenbīh eyledi, ammā Ṭavs Alġār ile gidüp bir gün [213-a] 213a/01 Ceyḥūn kenārına irişdi, Ceyḥūn'ı ʿubūr idüp İrān ülkesine geçdi, ammā ḫān-ı ʿazīz altı ay köylerde 213a/02 dolaşup gezdi, Belsenc'e varmaġa cürʾet idemedi, āḫar fikr eyledi, yā Ṭavs, ne zamāna dek

böyle gezersin, ötede [213a/03] bu ḳadar biñ cān saña muntaẓırdır, böyle gezmek ile nesne ḥāṣıl olmaz, bunıñ ʿilācını gör, didi, fikr iderek ḫāṭırına [213a/04] bu geldi kim maḫfī bir gice varup māderine buluşa, andan şāhıñ vālidesine ve Rüstem'iñ vālidesine gönderüp anlardan [213a/05] şefāʿat ṭaleb eyleye, ol ṭarīḳ ile Keyḫüsrev ḥużūrına varup ʿarż-ı dāşte vire, burayı ṣevāb görüp bir gice [213a/06] kimse duymadan kendi serāyına varup kendin bildirdi, andan vālidesine bulışup, gözüm nūrı, niye geldiñ, şāh cümleñizi [213a/07] ḳatl eylese gerektir, didikde Ṭavs aġlayup, ey māder, bir işdir, oldı, şimdi sen şāhıñ vālidesiyle Rüstem'iñ vālidesine [213a/08] varup aḥvāli bildürirsin, ötede ʿaskeriñ ḥāli ziyāde diñer, gönder beni şāhdan şefāʿat idüp cürmim [213a/09] ʿafv itdirirler, ben de ʿaskeriñ ʿarż-ı dāştelerin viridim, oḳındıḳda ḥālleri maʿlūm olur, diyü yalvardı, vālidesiniñ [213a/10] eline ayaġına ṣarıldı, vālidesiniñ Ṭavs'a şefḳati gelüp, olsun, gözüm nūrı, diyüp şāhıñ vālidesine vardı, [213a/11] görişüp ḥāl ü ḫāṭır ṣorışdıḳdan ṣoñra māder-i Ṭavs ṣaded açup, lüṭf eyle ey sulṭān-ı Bānūvān, ittifāḳ idüp [213a/12] pādişāhdan cürmin ʿafv etdirelim, diyüp niyāz eyledi, Ferengīs, baş üzerine, diyüp Ridāye Bānū'ya daḫı ḫaber [213a/13] gönderüp getürtdiler, bu ṣadedi acdılar, Ridāye Bānū daḫı, baş üzerine, didi, andan māder-i Ṭavs'a, var imdi, [213a/14] oġluña söyle, birazdan dīvāna bī-pervā gelsün, eger pādişāh ġażab eylerse biz ricā eyleriz, didiler, māder-i Ṭavs [213a/15] şād-ı ḥurrem olup serāyına gitdi, Ṭavs'a aḥvāli bildirdi, andan yine serāya varup Bānūlar ile ḳafes ardına [213a/16] geldiler, şāhdır, dīvān idüp erbāb-ı dīvān geldi, yirlü yirinde ḳarār eyledi, ol maḥal Tūrān'a giden ʿasker egilüp [213a/17] bir ḫaber ẓuhūr eylemedi, ʿacabā ḥālleri nece oldı diyü herkes bir fikirde iken Ṭavs dīvāndan içeri girüp Keyḫüsrev [213a/18] öñinde yir öpüp, amān pādişāhım, ben kendi ayaġımla geldim, kerem seniñdir, didi ve çıḳarup nāmei ṣundı, Keyḫüsrev-i [213a/19] Kāmrān Ṭavs'ı görince birāderi Farḫ-ı Furūd ḫāṭırına gelüp āh eyledi, nāmei alup dizi altına ḳodı, baḳmadı, Ṭavs'a [213a/20] ḫiṭāb idüp, bre ḳaltabān delü, ben saña bir günde yitmiş kerre tenbīh eyledim, ṣaḳın yā Ṭavs Kelāt-ı Ḥarem'e uġrama, [213a/21] ṣoñra nedāmetin çekersin diyü, sen benim emrime ʿiṣāʿat eylemeyüp beni Furūd gibi bir ḳarındaşdan ayırdıñ, ḳanı cellād, [213a/22] diyince cellād-ı bī-amān Ṭavs'ıñ ḳafasına geçüp iki destin ḳafasına beste eyledi, andan boynın ursa gerek, [213a/23] nā-gāh şāhıñ ḳafasında olan ḳafes ḳaḳıldı, şāh nedür diyü gerü baḳdı, māderi, oġul senden Ṭavs'ıñ ḳanını [213a/24] ricā eyleriz, işte ṣāḥib-ḳırān-ı ʿālemiñ vālidesi gelmiş, ricā eyler, elbetde ḳabūl eyle, didikde ol bānūlar daḫı niyāz eylediler, [213a/25] şāh der, ḫayır, olmaz, her ne

ricā eylerseñiz cān başa geçer, illā bunı ricā eylemeñ, didi. Gördiler olmaz, Ferengīs Bānū, diñle imdi [213-b] 213b/01 oġıl, bir memeden emdigiñ ḳan, birinden emdigiñ irin olsun, eger öldürir iseñ, diyü yemīn virince Keyḫüsrev,213b/02 tüh ey māder, ḳomazsın beni kendi ḥālime, ḳatlinden geçdim, lakin ḥaps eylerim, didikde bānūlar da, tek öldirme de n'eylerseñ 213b/03 eyle, didiler, Keyḫüsrev dönüp, yüri nā-bekār delü ḳaltabān, evvel yuvayı yapmışsın, ḫoş imdi ḳatliñden geçdim, 213b/04 ancaḳ boġazına zencīr ṭaḳup ḳaldırıñ zindāna bu nā-bekārı, didikde Ṭavs'ıñ boġazına pālheng ṭaḳup 213b/05 zindāna ḳaldırdılar, Keyḫüsrev-i Kāmrān ġażabından nāmei daḫı unıtdı, arası birḳac gün geçüp Selāmūn Dānā Keyḫüsrev'iñ 213b/06 nāmei ʿaḳlına getürdi, oḳıdılar, bir mertebe firāḳlu yazmışlardı kim, eşidenleriñ çigeri pāre pāre olurdı, Keyḫüsrev'e 213b/07 bi-l-żarūrī merḥamet gelüp Selāmūn'a, neçe idelim, didikde neçe eylesek gerek, Ḥaḳ Teʿālā saña Rüstem gibi ṣāḥib-ḳırān 213b/08 iḥsān eyledi, ḫaber gönderüp daʿvet eyle, gelsün, varup ḫaşmıña cevāb virsün, eger muḳaddem Rüstem'i göndere idiñ 213b/09 bu iş böyle olmazdı, didikde Keyḫüsrev-i Kāmrān daḫı Selāmūn Dānā sözi ile Rüstem'e daʿvet-nāme yazup 213b/10 ʿasker-i İrān'dan gelen kāġıdı daḫı içine ḳodı ve bir vezīr ile Rüstem'e gönderdi, bir gün vezīr Rüstem'e varup 213b/11 bulışdı, temennā idüp nāmei ṣundı, Rüstem oḳıdı, sen ki ṣāḥib-ḳırān-ı ʿālem Rüstem ibn Ẕāl-ı Zamān-ı Dāstān'sın, 213b/12 devletlü ṣāḥib-ḳırān, keyfiyyet-i ḥāl şöyledir ve böyle olmış, nāme içinde olan ḳāġıdı daḫı oḳıyup ḥāllerine merḥamet 213b/13 idüp ol derd-mendleri ḫalāṣ idesin, dimiş, Rüstem ol ḳāġıdı daḫı Furūd ve gerek Zerāsb ve gerek 213b/14 sāʾirleri içün acıyup, tīz ʿasker ḥāżr olsun, didi, üç gün tedārük, dördinci gün Sistān'dan ḳalḳup 213b/15 ʿazm-i Belḫ eyledi, bir gün Belḫ'e geldi, Ṭavs'dır zindān-bāna yalvarup biraz zencīrin ṣalıvirdi, ibtidā ʿasker çeküp 213b/16 geçdi, ṣoñra bānūlar geçdi, Ṭavs, ey bānūlar, baḳıñ ḥālime merḥamet idüp beni şāhdan ricā idiñ, didikde bānūlar n'ola 213b/17 didiler, ardınca Ferāmerẕ ile Būrzī geçdi, Ṭavs yine caġırup Ferāmerẕ baḳup Ṭavs'ı gördi, Būrzū'ya daḫı 213b/18 gösterüp, elem çekme yā Ṭavs, didiler, andan Ẕāl-ı Zamān ile Zevvāre geçüp anlara da böyle didiler, ammā Rüstem geçinçe, 213b/19 amān devletlü ṣāḥib-ḳırān, beni ḫalāṣ eyle, diyince Rüstem baḳup Ṭavs'ı gördi, elem çekme yā Ṭavs, seni şāhdan ricā 213b/20 idüp ḫalāṣ iderim, diyüp geçüp gitdi, andan zindāncı Ṭavs'ı yine içeri çekdi, Rüstem ḳonup evlādları 213b/21 ve pederi ile dīvāna gelüp yir öpdi, şāh ayaġa ṭurup, ḫoş geldiñ yā ṣāḥib-ḳırān, diyü ikrām eyledi, Ẕāl-ı 213b/22 Zamān ve Zevvāre ve Ferāmerẕ ve Būrzī ve bānūlar cümle

yir öpüp herkesiñ ṣandalīsi maʿlūm, geçüp yirlerinde ḳarār [213b/23] eylediler, Keyḫüsrev Rüstem'e ʿasker ṣadedin açup, yā Rüstem, seni anıñçün daʿvet eyledim ki varup Efrāsyāb'dan ʿasker-i [213b/24] İrān'ıñ intiḳāmın alasın, didikde Rüstem, baş üzerine pādişāhım, ancaḳ benim de senden ricām budır ki Ṭavs'ıñ cürmin [213b/25] ʿafv idüp yine serdār naṣb idesin, didikde Keyḫüsrev Rüstem'iñ sözin redd idemeyüp ol dem emr eyledi, Ṭavs'ı [214-a] [214a/01] zindāndan çıḳarup dīvāna getürdiler, Ṭavs'dır şāh öñinde yir öpdi, şāh emr eyledi, Ṭavs'a tāc u libāce giyürüp [214a/02] yine vekīl naṣb eyledi ve tekrār Rüstem'e ve Ferāmerz̤'e ve Būrzū'ya ve bānūlara ḫilʿatlar virüp üç güne dek tedārük [214a/03] dördinci gün Belḫ öñinden ḳalḳup ʿazm-i Tūrān eyleyeler diyü, bunlar bu ṣadedde iken nā-gāh bir gürildi oldı dīvān-ı [214a/04] Keyḫüsrev'de, bre nedür aṣlı, didikde, pādişāhım, birḳac kimesneler geldi, deşt-i ser-serāydan Çemşāh-ı ʿĀdī ki Mihrāb Şāh [214a/05] Kābulī'niñ birāderidir, anıñ adamları imiş, didiler, Keyḫüsrev iz̤īn virdi, bunları içeri aldılar, bunlar şāh öñine gelüp [214a/06] zemīn pūs eylediler, ellerinde bir ʿarża dāşt Keyḫüsrev'e ṣundılar, şāh alup dānā eline virdi, dānā oḳıdı,[214a/07] ben kim deşt-i serāy kutvāli Cem Şāh'ım, pādişāhım, maġrib zemīnden yüz biñ eriyle iki şeh-zāde z̤uhūr eyledi, birine [214a/08] Ġeżebān ve birine Seylāb dirler, üzerime ṭoġrı gelürler, murādları deşt-i serāyı alup andan İrān memleketlerini urmaḳ [214a/09] imiş, āgāh olsun içün ḫużūra bu ʿarża dāştı irsāl eyledim, bāḳī fermān siziñdir, diyüp tamām eylemiş, Keyḫüsrev-i [214a/10] Kāmrān dönüp Rüstem'e baḳdı, neçe idelim server, diyinçe Rüstem, pādişāhım, anda nesne yoḳdır, bir ḳulıñız taʿyīn [214a/11] buyurırsañız eger üstelerse, dirken bir gürildi daḫı oldı, bu, nedür, diyince bevvāblarına segirdüp, pādişāhım, [214a/12] birḳaç kimse daḫı geldi, bulışmaḳ isterler, didikde Keyḫüsrev daḫı iz̤īn virüp içeri girdiler, Keyḫüsrev öñinde [214a/13] yir öpüp bir nāme ṣundılar, Keyḫüsrev alup dānā eline virüp dānā ḳırāʾat eyledi, ben kim Ḫāver Zemīn Şāhı Ḫūrşīd [214a/14] Şāh'ım, cānib-i şarḳdan berü bir kimesne piyāde olup z̤uhūr eyledi, adına Növfel ibn Ḳahramān dirlermiş, iki kerre [214a/15] yüz biñ ʿaskeri var, ben hem nesl-i Ferīdūn'ım ve hem Ḳahramān evlādlarındanım, Belḫ u Buḫārā'yı żabṭ idüp hem pādişāh [214a/16] ve hem ṣāḥib-ḳırān olurım diyü ol cānibe teveccüh eylemişdir, bāḳī fermān siziñdir, dimiş, andan ardından Keyḫüsrev dibelek ġama [214a/17] düşdi, Rüstem Keyḫüsrev'iñ ġamın görüp, elem çekme şāhım, diyüp döndi, gelenlerden suʾāl eyledi, növfel Ḫāver- [214a/18] zemīn'e daḫı uġradı mı, didi, gelenler, belī, devletlü ṣāḥib-ḳırān, gelüp ḳondı ve

nāme gönderdi, Ḫüsrev-i Ejderhā-bend [214a/19] yabāna söylemiş, diyüp ḳarşu çıḳdı, bir gün çeng idüp Ḫüsrev, Növfel'iñ gürz ile başın yardı, Növfel bir gice [214a/20] ʿaskerin ḳaldırup gitdi, andan bu cānibe teveccüh eyler diyüp pādişāhumız Ḫürşīd Şāh daḫı iḫtiyāta bu nāmei [214a/21] irsāl eyledi didiler, Rüstem fikr eyledi, lā-büdd bunda birimiz ḳalmaḳ iḳtiżā eyledi, diyüp Būrzū'ya baḳup ayıtdı, [214a/22] yā Būrzī, şimdi iki yirden düşman ḫaberi ẓuhūr eyledi, biz gidüp taḫt-ı İrān'ı ḫāli ḳomaḳ olmaz, sen bunda [214a/23] pādişāh yanında ḳal, benim vekīlim ol, ḳaçan düşman ẓuhūr eylerse ḥaḳḳından gel, pādişāha bir yirden elem ve keder [214a/24] getürme, göreyim seni, didi ve ḳalḳup kendi eliyle Būrzū'yı Gürşāsb-ı Āhen-dest ṣandalīsine geçürdi, [214a/25] Keyḫüsrev-i Kāmrān gerçi Būrzū'ya ḫilʿat giyürdi, ammā o ḳadar yanında ḳalduġına ḥaẕẕ eylemedi, zīrā muḳaddem aḥvālinden [214-b] [214b/01] ve meşrebin bilürdi, ancaḳ bir nesne söylemedi, ol gün geçüp ṣabāḥ oldı, Rüstem ol gün süvār olup [214b/02] şikāra gitdi, biraz şikār idüp döndi, gelürken Ferpīrez ibn Kāvser daḫı şikāra çıḳup yol üzerinde bir yire [214b/03] indi ve Rüstem'i gözedirdi, şimdi gelürken öñin alup daʿvet eyledi, Rüstem daḫı daʿvete icābet idüp [214b/04] Ferpīrez'iñ meclisine indi, Ferpīrez Rüstem'e ʿaẓīm ʿizzet idüp eṣnā-yı ṣoḥbetde aġladı, devletlü ṣāḥib-ḳırān, [214b/05] birāderim Siyāvuş Maẓlūm'ıñ ḫātūnıña şāhıñ vālidesidir, öteden berü māʾilim lüṭf idüp şāhdan ricā [214b/06] idüp alıvir, didikde Rüstem'iñ pāyine ṣarıldı, Rüstem, baş üzerine, diyüp ʿahd eyledi, andan ḳalḳup [214b/07] irtesi gün Rüstem dīvān-ı Keyḫüsrev'e geldi ve Keyḫüsrev'den Ferengīs Bānū'yı ricā eyledi Ferpīrez içün, şāh, n'ola [214b/08] server, ancaḳ bir kerre kendüsine danışayım, eger rıżā virirse pek maʿḳūl, diyüp ḳalḳdı, ḥareme gidüp vālidesine, [214b/09] ey vālide, ṣāḥib-ḳırān seni benden Ferbīrez icün ricā eyledi, ne dirsin rıżāñ var mıdır, didikde Ferengīs Bānū [214b/10] sükūt idüp omuz ṣıḳdı, şāh üc kerre tekrārlayup danışdı, Ferengīs Bānū omuz ṣıḳdı, Keyḫüsrev ṭaşra [214b/11] çıḳup, aḥvāl şöyle oldı, didi, sükūt iḳrārdandır ve omuz ṣıḳmaḳ sen bilürsin dimekdir, diyüp Selāmūn [214b/12] Dānā hemān nikāḥ eyledi, ve Ferbīrez şeh-zāde ol gice güyegü girdi, Bānū'dan murād aldı, murād virdi, ammā Ferengīs Bānū [214b/13] Ferbīrez'iñ zaḥmesinden ḥaẕẕ idüp cānı sevdi, Siyāvuş merḥūmıñ bir mücevher ḫançeri ile bir ẕī-ḳıymet mücevher [214b/14] ve muraṣṣaʿ kemeri var idi, ehlim Siyāvuş yādigārıdır diyü anları ṣaḳlardı, oġlu Keyḫüsrev'e bile virmemiş-idi, [214b/15] bu kez Ferbīrez'e virüp ol da kemeri ḳuşanup ḫançeri ṭaḳındı ve ġusl idüp elinde dest-māl ile derin silerek [214b/16] dīvān-ı Keyḫüsrev'e geldi, Keyḫüsrev-i Kāmrān teri

gördi ve miyānında ḫançeri ve kemeri gördikde ol ḳadar ġażaba geldi kim [214b/17] olmaz, ancaḳ bildirmeyüp Ferbīrez'e dāmādlıḳ ḫilʿatı giyürdi ve mübārek bād, didi, der-ʿaḳab bir ḫilʿat daḫı giyürüp, [214b/18] yā Ferbīrez, seni ʿasker-i İrān'a muḳaddem çeyş eyledim, bu gün elbetde ḳalḳup gidesin, didi, Ferbīrez şaşup neye [214b/19] uġraduġın bilmedi, olsun pādişāhım, emr seniñdir, diyüp dīvāndan ṭaşra çıḳdı, ṭoġrı ḥareme girüp [214b/20] Bānū'ya neçe olur aḥvāl şöyle oldı didikde Bānū, görelim şāh oġlımdan seni ricā ideyim, belki sözim geçer, diyüp [214b/21] Keyḫüsrev'i ḥareme çaġırtdı, şāhdır pür-ġażab ḥareme girüp Bānū'nıñ yanına vardı, nedir ey māder, beni niye daʿvet [214b/22] eyledin, didikde Bānū der, gözüm nūrı, seni anıñçün çaġırtdım ki ʿammıñ Ferbīrez'i sefere taʿyīn eylemişsin, anı ʿafv idüp [214b/23] yirine bir ġayr kimse taʿyīn idesin, didi, Keyḫüsrev māderinden bu cevābı eşidince tekrār ol ḳadar ġażaba geldi kim [214b/24] eger vālidesi olmasaydı ol dem ḳatl eylerdi, dönüp Bānū'ya, diñle imdi ey māder, bir daḫı bu sözi baña söyleme, māder mıdır dimem dīnim ḥaḳḳıcün seni ḳatl eylerim, diyüp aldı ṭaşraya yüriyüvirdi, Bānū end-mend olup ġayrı [215-a] [215a/01] nuṭḳa mecāli ḳalmadı, Keyḫüsrev ṭaşra çıḳdıḳda Rüstem'e ayıtdı, yā Rüstem, fermānım budır kim tīz bu sāʿat Ferbīrez [215a/02] ḳalḳsun, didikde Rüstem, emr, şāhıñ, diyüp Ferpīrez'e, tīz bu sāʿat ḳalḳ, fermān pādişāhı böyle dir, didikde Ferbīrez [215a/03] nā-çār ol sāʿat ḳalḳup biraz yir gidüp ḳondı, ol gün Rüstem daḫı tedārügin görüp irtesi gün Keyḫüsrev'e [215a/04] ve Būrzū'ya vedāʿ idüp tekrār Būrzū'ya, yā Būrzū, pādişāhı ḫıfẓ-ı ḥırāset üzere ol, ṣaḳın ser-keşlik idüp [215a/05] pādişāha incindügi yire başma, diyüp tenbīh idüp ḳalḳdı, Ferbīrez'iñ nüzūl eyledügi yire ḳondı, irtesi gün [215a/06] ʿumūmen ḳalḳup ʿazm-i Tūrān-zemīn eyledi, daḫı irtesi Keyḫüsrev-i Kāmrān dīvān idüp Būrzū geldi, Rüstem yirinde [215a/07] geçüp ḳarār eyledi, nā-gāh dīvān-ı Keyḫüsrev'de bir gürildi oldı, nedür aṣlı diyince bevvāblar içeri girüp Keyḫüsrev'e, [215a/08] ey şāh, Heft Kişver-deşt serāy kutvāli Cemşāh ʿĀdī geldi, destūr ister içerü girmege, didiler, Keyḫüsrev iẕīn [215a/09] virüp serhengler ṭaşra çıḳup Çemşāh'a, buyurıñ, diyüp Cemşāh'ı içeri aldılar, andan Keyḫüsrev-i Kāmrān öñinde [215a/10] yir öpüp dād-ı bī-dād, ey Şāh-ı dād-güster, Seylāb u Ġeżebān-nām iki maġrib, Zemīn Şāhı Mahlāl Şāh oġılları şeh-zādeler [215a/11] yüz biñ eriyle gelüp ḳalʿamı muḥāṣara eylediler, zebūn olup āḫar kārlıġım yolından geçüp bunda geldim, didikde [215a/12] bu kez Keyḫüsrev-i Kāmrān'ıñ Cemşāh'dan bu sözi eşidince dönüp Būrzū'ya, yā Būrzū, var, ʿaskeriñ alup bu sāʿat [215a/13] git, Seylāb u Ġeżebān'ıñ ellerin ḳafasına bend idüp

ikisin de ḥużūrıma getür, didi ve ḫilʿat giyürdi, Būrzū [215a/14] n'ola diyüp ol sāʿat ʿaskerin alup ʿazm-i deşt-i serāy eyledi, deşt-i serāya iki menzil ḳala ḳonup ʿaskerin [215a/15] kemīne ḳodı, kendi ḳırḳ nefer pehlevān alup Seylāb u Ġeżebān ordusına geldi, gördi, bir iḫtiyār kimse oturup [215a/16] bir yirde daʿvā diñler, Būrzū varup ol iḫtiyāra yanaşup, pīrim, bir merd-i ġarībim, bu diyāra gelüp bu ʿaskeri gördim, [215a/17] ben niyāz eylerim ki, şāhlara yanaşdırasın, didikde ol iḫtiyār Būrzū'ya baḳdı, bir metīn dilāverdir, n'ola diyüp [215a/18] Būrzū'yı aldı, Seylāb u Ġeżebān'ıñ çadırına getürüp, ey şāhlar, şol dilāver size yanaşmaḳ ister, ammā ḳıyāfeti [215a/19] bir ḥayli gösterişlü, bundan yigitlik daḫı māmūldır, didikde Seylāb u Ġeżebān Būrzū'ya naẓar idüp, ey dilāver, [215a/20] adıñ nedür ve ne diyārlusın, didiler, Būrzū, adıma Būrzū ibn Sührāb ibn Rüstem-i Dāstān ibn Ẕāl-ı Zamān [215a/21] dirler, şimdiki ḥālde İrān'da olurım, diyince Seylāb u Ġeżebān bozılup ol iḫtiyāra, ṣaġlıḳ ile götürme [215a/22] ey ʿömr-i nāzenīn, bāde virmiş maʿtūh ḳoca, diyüp bre ne ṭurırsız, urıñ eylediler, dīvān içinde olan pehlevānlar [215a/23] bir uġurdan ḳalḳup Būrzū'ya hücūm eyledikde ḳırḳ nefer dilāver daḫı Būrzū'ya ḳafa-dār olup Seylāb u Ġeżebān [215a/24] ḳalḳup Būrzū'ya ḥamle eylediler, Būrzū daḫı bunlarıñ ḥamlelerin menʿ idüp birer ḍarb ile ikisin de yıḳup [215a/25] bende çekdi, meger Būrzū-yı Şehbāz bir pehlevān ile ʿaskere adam göndermiş-idi, ḳırḳ biñ ʿasker gelüp maġrib ʿaskerin perīşān [215-b] [215b/01] eylediler, Būrzū bunlarıñ māl-ı zaḫīresin żabṭ idüp andan Seylāb u Ġeżebān aldı, ṭoġrı Keyḫüsrev'e iletmeyüp [215b/02] Rüstem ṭarafına gitdi, Rüstem-i Hüner-ver Ceyḥūn kenārına varup ḳonmış-idi, Būrzū Alġār ile Rüstem'e irişdi, bulışup Seylāb [215b/03] u Ġeżebān'ı ʿarẓ eyledi, Rüstem bunları ḳarşusına getürdüp, niçün bu ḳabāḥati eylediñiz, didi, bunlar aġlayup, bir ḫaṭādır, [215b/04] eyledik, devletlü ṣāḥib-ḳırān cürmimiz ʿafv eyle, diyü niyāz eylediler, Rüstem bunlarıñ ḥāline baḳup merḥamet eyledi, [215b/05] bunları yine Būrzū'ya teslīm idüp, var yā Būrzū, bu şeh-zādeleri Pādişāh-ı İrān-ı Keyḫüsrev-i Kāmrān'a ilet ve benden [215b/06] selām idüp cürmlerin ʿafv eylesün, didi, Būrzū bunları alup oradan döndi, bir gün Belḫ'e gelüp dāḫil [215b/07] oldı, dīvān-ı Keyḫüsrev'den girüp Seylāb u Ġeżebān'ı ʿarż eyledi ve Rüstem'iñ ricāsın ifāde eyledi, Keyḫüsrev [215b/08] Būrzū'ya bundan daḫı rencīde-yi ḫāṭır oldı, evvel buraya gelmeyüp Rüstem'e gitdi diyü Seylāb u Ġeżebān'ı [215b/09] ḥapse ḳaldırdı, ol gice ikisin daḫı zehirledüp ṣabāḥ ḥapisde ḳorḳularından ödleri ṣıyırup helāḳ [215b/10] olmışlar didi, Būrzū daḫı ʿaskere ḳışla virüp ʿālemlerinde oldılar, bunlar bunda rāvī ḳavlince bizim dāstānımız

215b/11 Rüstem'e geldi, Rüstem Bürzū'yı Seylāb u Ġeżebān ile ki iki şeh-zādei Keyḫüsrev'e gönderüp irtesi ḳalḳup 215b/12 Ceyḥūn'ı ʿubūr idüp öte cānibe geçdi, Tūrān yaḳasına ḳadem baṣdılar, Rüstem Ferāmerz̲'i yirine vekīl naṣb 215b/13 idüp, gözüm nūrı, sen ʿasker ile gel, ben ilerü gidem, didi ve bānūları aldı, Ṭahār ve Merzibān ve Nīkū Dehşet 215b/14 ve Elviye'yi pehlevānıyla ilerü yüridi, bir aḫşām üsti der-bend-i Eşkipūs'a geldiler, bunları görüp Eşkibūs'a 215b/15 ḫaber eylediler, Eşkibūs Rüstem'iñ öñin alup, nereye gidersiñiz nā-bekārlar, ilerüde pilāv mı yiseñiz gerek, diyüp Rüstem 215b/16 öñde idi, bir nīze ḥavāle eyledi, Rüstem Eşkibūs'ıñ nīzesin siper ile çarpup menʿ eyledi ve ṭaʿn-ı nīze ile 215b/17 Eşkipūs'ı yıḳup muḳayyed olmadı, geçdiler, gitdiler, gice içre ṭaġa çıḳdılar, Rüstem ʿaskere varmayup bir dıraḫt sāyesine 215b/18 indi, Ebreş-i Gül-endām ṭaġa çıḳınça ṭaşa ḳayup aḳsadı, pehlevānlar odun getürüp bir āteş yaḳdılar, 215b/19 Rüstem ṭabanların bir dıraḫta ṭayayup yatdı, ḫābā vardı, İrān ʿaskeri görüp Rüstem'i bildiler, hemān 215b/20 Tūrānīler Rüstem geldi diyü tīz varup Efrāsyāb'a, ey Şāh-ı Tūrān, Rüstem geldi, diyü ḫaber virdiler, Efrāsyāb, 215b/21 gerçek mi dirsiñiz, diyüp ḳalḳdı, gelüp baḳdı, Rüstem'i gördi, hāy nā-bekār sekrī gördiñ mi, gelmiş, didi, meger ṣabāḥ yaḳın idi, 215b/22 bānū Rüstem'i uyandırdı, Rüstem ḳalḳup tā kim ṣabāḥ oldı, İrān dilāverleri cümle ḫendekden çıḳup geldiler, Rüstem'iñ 215b/23 ḳademinde baş ḳodılar, Rüstem bunlara tesellī virüp ḫāṭırların ṣordı, andan piyāde ṭaġdan inüb 215b/24 meydāna girdi ve naʿra urup er ṭaleb eyledi, kim meydāna girdi ise helāk eyledi, Eşkipūs-ı Māzenderānī'niñ [216-a] 216a/01 Rüstem'e kīni var idi, at sürüp meydāna girdi, Rüstem'iñ öñin alup, yā Rüstem, niçün meydāna böyle 216a/02 piyāde geldiñ, didi, Rüstem ayıtdı, yā Eşkibūs, beni Ṭavs piyāde meydāna gönderdi ki var Eşkipūs'ı öldirüp 216a/03 atın al, süvār ol, didi, işte anıñçün geldim ki seni öldürüp raḫşıñı elingden alayım, didi, Eşkibūs'ıñ daḫı 216a/04 Rüstem'den gözi ḳorḳmış-idi, el tīr ü kemāna urup bir ḥadeng-i cān-güzārı baḥr-i kemāna vaṣiʿ eyledi 216a/05 ve Rüstem'iñ sīnesin nişāne alup iç ḳabżadan güşād virdi, Rüstem siper-i Gürşāsb'ı berāber virüp 216a/06 Eşkibūs'ıñ ḫadengin menʿ eyledi, Eşkibūs bir ḫadeng daḫı endāḫte ḳıldı, Rüstem anı da menʿ eyledi, Eşkibūs bir daḫı atdı, 216a/07 Rüstem netīce Eşkibūs'ıñ üc ḫadengin menʿ eyledi, nevbet Rüstem'e geldi, Rüstem daḫı ḳurbānından bir tīr-i ciger-dūzı çıḳarup 216a/08 baḥr-i kemāna vaṣiʿ eyledi ve Eşkibūs'ıñ sīnesin nişān alup bir ḫadeng endāḫte ḳıldı, Eşkibūs tīziyye cān 216a/09 ḥavli ile siper berāber virdi, ammā peykān-ı ḫadeng Eşkibūs'ıñ āyīne-i siperine

irdikde engişt-i ḫamīrden ve sūzan-ı [216a/10] ḥarīrden ne Rüstem'e güzer eylerse daḫı āsān güzer idüp sīne-yi Eşkibūs'a uġradı, hay hay diyince sīneden [216a/11] geçüp püştinden pürrān oldı, varup ḫadeng Rüstem tācın ʿaskeri yanında zemīne gömildi, Çinnīler bulup

[MİNYATÜR]

[216-b] [216b/01] güc-ile zemīnden çıḳarup Şāh-ı Çin'e götürdiler, Ḫaḳan-ı Çin baḳup, bu, nīzedir, didi, vāfir mücādele oldı, āḫir [216b/02] soḳarı yanından gördiler, ḫadeng-i Rüstem yazar, andan ṣoñra Rüstem ḫadeng olduġına inandılar, Eşkipūs ol sāʿat [216b/03] raḫşından yıḳılup hemān cān virdi, Efrāsyāb dönüp ḳondı, İrān ʿaskeri daḫı cümle ṣuyı geçüp geldiler, [216b/04] Efrāsyāb'a muḳābil ḳondılar, ol gice ārām idüp irtesi gün Zābul ü Sistān ʿaskeri ile Ferāmerz̤ daḫı gelüp ḳondılar, [216b/05] Māzenderānīler Eşkibūs'ıñ küştesin meydāndan alup bir yire defn eylediler, iki ṭarafdan çeng yoḳ öyle birbirlerine muḳābil [216b/06] ḳonup ḳarār eylediler, Rüstem, birḳac gün āsāyiş olınsun da Tūrānīleriñ ḥaḳḳından gelelim, didi, bu minvāl üzere bunlar bunda [216b/07] otursunlar, biz gelelim, İrān'da ẓuhūr iden ḥavādiṯ ʿacībe aḥvāline rāvī-yi dāstān öyle rivāyet ider kim günlerde [216b/08] bir gün Būrzū ibn Sührāb yalñız lālaları ile şikāra çıḳdı, ammā ḳaçan Keyḫüsrev-i Kāmrān, Ṭavs'ı serdār ve Gürdez [216b/09] Pīr'i ṣāḥib-ḳırān-ı vekīl naṣb idüp bütün Gürdezyān ile Kūh-ı Hemāvend seferine taʿyīn eyledikde Gürdez'iñ ḳızı [216b/10] Gürd-āferid'i Keyḫüsrev-i Kāmrān yanında alıḳoymışdı ve Gürdez Pīr daḫı Keyḫüsrev'e emānet eylemiş-idi, Keyḫüsrev-i Kāmrān [216b/11] Gürd-āferid'iñ ṣoḥbetine bi-t-ṭabʿ māʾil idi, ġāyet ḫoş-ṣoḥbet, nedīm bir ḳız idi, egerçi yaşın almış ve çaġı kemāl bulmış [216b/12] idi, ammā hüsni yine yirinde idi, Ṭavs gelüp ʿasker-i İrān'dan ʿarża dāşt getürüp oḳındıḳda yitmiş iki ḳarındaşından [216b/13] faḳad yidi birāderi ḳalup sāʾirleri cām-ı memāti nūş eyledügin eşidüp Keyḫüsrev-i Kāmrān'dan iẕin aldı ve dāʾim [216b/14] bāġda birāderlerimiñ yas u mātemin tutayım ḳırḳ gün ḳadar diyü, siyāhlar giydi, birḳaç cāriye vü ḫadım aldı, bāġ-ı Gürdez'e [216b/15] gitdi, varup anda gūyā ḳarındaşların yas u mātemin ṭuta, birḳaç gün mātemde oldı, ammā biz gelelim şimdi Būrzū'ya, [216b/16] işte Būrzū şikāra çıḳup bir iki āhū ve ḥargūş ṣayd eyledi, dönüp gelürken ḥikmet-i Rabbānī yolı bāġ-ı Gürdez öñine [216b/17] uġradı, bilürdi Gürd-āferid bāġdadır, hemān kendü kendüye, baġa varup hem şol āhū ve ḥargūşı kebāb [216b/18] etdirüp yiyeyim ve hem Gürd-āferid ile biraz ṣoḥbet idelim, diyüp bāġ-ı Gürdez'e ṣapdı, ṭoġrı bāġ ḳapusına [216b/19] gelüp

içerüyi uġradı, cāriye vü ḫādımlardan görüp Gürd-āferid Bānū'ya varup ḫaber eylediler, Gürd-āferid Bānū ḫod-revzenden [216b/20] kendi görmiş-idi, n'eylesün żarūrī ḳarşu çıḳup, ḫoş geldiñ ey dilāver-i ʿālem, diyü Būrzū'ya ikrām gösterdi, Būrzū [216b/21] raḫşından inüp yuḳaruya çıḳdı, Gürd-āferid Bānū'ya, ey bānū-yı cihān, şol ṣaydları kebāb itdir, yiyelim, didi, [216b/22] Gürd-āferid n'ola diyüp cāriye vü ḫādımlara virüp pişürtdi, getürüp Būrzū'nıñ öñine ḳoyup, buyuruñ ey server-i [216b/23] ʿālem, didiler, Būrzū gördi meclis gelmedi, dönüp Gürd-āferid'e, ey bānū, hīc bir ṣūrāḥī şarābıñ yoḳ mıdır ya, ne var bizi [216b/24] istiṣḳāl ideçek, ha yirine on ol ḳadar bāde virirdik, ödünc olsun, bir ṣūrāḥī bāde getür, içelim, biraz ṣoḥbet [216b/25] idüp defʿ-i ġam eyleyelim, didi, Bānū, yoḳdır ey dilāver, olsa lā-büdd getürirlerdi, maʿẕūr olsun, ben bunda ḳarındaşlarımıñ [217-a] [217a/01] mātemin eylemege geldim, zevḳ içün gelmedim, ol sebebden bādemiz bulınmaz, diyüp ʿöẕr diledi, ammā Būrzū ayıtdı, yā Gürd-āferid [217a/02] Bānū, şarābsız kebābı n'eylerler, diyüp lālası Telke-yi Ṣaf-şiken'i çaġırup, lāla beg, var, bize şehrden şarāb getür, diyüp [217a/03] şarāba gönderdi, Gürd-āferid ḥaẓẓ eylemedi, ammā ne disün, zīrā Būrzū bir miḳdār āteşi idügin bilürdi, o yañadan [217a/04] Telke varup şehrden iki ṭulım bāde getürdi, meclis ḳurdurup Gürd-āferid Bānū'ya daḫı otur diyü ibrām idüp zūr [217a/05] eyledi ve oturtdı ve bāde içürdi, Bānū daḫı göñlinden levm iderek birḳaç ḳadeḥ bāde içdi, ammā Būrzū tamām keyf [217a/06] oldıḳda gözleri ḳızup Gürd-āferid'e ṣarıldı, birḳac pūsesin aldı, Gürd-āferid Bānū ḳaçınup, ʿayıbdır ey [217a/07] dilāver-i ʿālem, kendüñi divşür, diyü gördi, Būrzū diñler mi, olacaḳ var idi, gitdikce Būrzū şevḳe gelüp Gürd-āferid'e [217a/08] baḳdıḳça meyli ziyāde oldı, Būrzū ḫod Gürd-āferid'iñ oġlınıñ oġlı yirinde idi, zīrā Rüstem on iki yaşında iken [217a/09] dedesi kutvāli ḫalāṣ eylemege ḳalʿa-yı Rūyīn-ẕer'e gitdügi maḥal Hecīr ile bu Gürd-āferid Surḫ-ābād'da idiler, yaş [217a/10] ḫuṣūṣında Rüstem'den bile büyükdir, ammā göñil yaşa baḳmaz, ḥāṣılı Būrzū'nıñ giderek ṣabra mecāli ḳalmayup Gürd-āferid'den [217a/11] viṣāl ṭaleb eylemege başladı, Gürd-āferid Bānū gördi kim gitdikce keyf olup dest-dırāzlıḳ ideyor, [217a/12] bre meded, belki bir bed-aṣıllıḳ eyler, diyüp cāriyeniñ birine işāret eyledi, dārū getürdüp şarāba ḳatdı, Būrzū'yı [217a/13] dārūdan geçürdi, öyle bıraḳdı, ne ḳadar cāriye vü ḫādım var ise aldı, bāġ-bāna ve lālalarına ayıtdı, aña benden [217a/14] gökteki bulud daḫı yaḳındır diyü sipāriş eyleyüp şehre gitdi, ḥarem-i pādişāha girüp kendi kārına meşġūl [217a/15] oldı, ammā Būrzū da yataraḳ dārūsı defʿ olup ḳalḳdı, oturdı, gördi, yanında aṣlā kimse

yoḳdır, [217a/16] bre bre diyüp el ḳaḳınca lālaları ile bāġ-bān gelüp, buyuruñ, didiler, Būrzū bunları görince şaşdı, ḳanı Ger- [217a/17] dā-Ferīd Bānū ve cāriyeler neçe oldı, didikde bunlar aḥvāli naḳl idüp, aña benden gökteki bulud daḫı yaḳındır didi [217a/18] ve cāriyelerin alup şehre gitdi, didiler, Būrzū keyf idüp, ḫoş imdi ben anı bulurım, didi, oradan ḳalḳup [217a/19] şehre geldi, ṭoġrı serāya varup ol fikr ile öñine meclis ḳurup şarāb içmege başladı, tā ol ḳadar kim [217a/20] sızup yatdı, ṣabāḥ oldıḳda ḳalḳup dīvān-ı Keyḫüsrev'e vardı, ādāb-ı erkānı icrā eyledikden ṣoñra geçüp [217a/21] pāy-i taḫt ṣandalīsinde ḳarār eyledi, Keyḫüsrev baḳdı Būrzū'da bir telāş var, ne ola diyüp suʾāl idecek maḥal [217a/22] dönüp Būrzū Keyḫüsrev'e, pādişāhım, senden bir ricām vardır, elbetde geçmelidir, didi, Keyḫüsrev, söyle yā Būrzū, [217a/23] eger mümkünātdan ise n'ola, didi, Būrzū, pādişāhım, Gürdez Pīr'iñ ḳızı Gürd-āferid'i baña menkūḥalıga vir, didi, [217a/24] Keyḫüsrev baḳdı Būrzū'nıñ vaż'īne söyledügi söz yolında degil, ammā ḫāṭırı incinmesün diyü muḫālefet eylemedi, [217a/25] n'ola yā Būrzū, baş üzerine, ben seni kendi elimle evlendirüp ʿaẓīm sūr ideyim, ancaḳ ṣabr eyle, pederi Gürdez'e ḫaber gönderelim, [217-b] [217b/01] rıżāsın ṭaleb idelim, elbetde rıżā-yı peder olmadıḳça olmaz, hem şimdi ḳarındaşları içün mātem libāsındadır, [217b/02] ḫaber gelince ol daḫı mātem libāsından çıḳar, didi, Būrzū ġayrı nutuḳ eylemeyüp ḳalḳup serāyına gitdi, Keyḫüsrev [217b/03] Būrzū'dan bu muʿāmelei görüp keyfi bozıldı, dönüp Selāmūn'a, ey dānā, Būrzū'nıñ etdügi vaż'-i nā-hem-vāra ne [217b/04] dirsün, didi, Selāmūn, öyle pādişāhım, ancaḳ yine siz ʿafv ile muʿāmele idüp anıñ etdügine ḳalmañ, diyüp [217b/05] iki ṭarafı oḫşayuraḳ Keyḫüsrev'e biraz tesellī virdi, ol gün geçdi, ṣabāḥ oldı, yine Būrzū dīvān-ı Keyḫüsrev-i [217b/06] Kāmrān'a gelüp bir ḳāʿide pāy-i taḫtda ḳarār eyledi, bir cüzʾī mekş idüp hemān yine Keyḫüsrev'e ḫiṭāben, senden ricā [217b/07] itdügim, pādişāhım niçe oldı, beni lüṭf eyle, maḥrūm eyleme, elbetde bir murād eyle, didi, Keyḫüsrev, yā Būrzū, saña [217b/08] dün cevāb virdima ṣabr eyle, Gürdez'e nāme yazup gönderelim, eger rıżā virirse vireyim, didi, Būrzū yine [217b/09] söylemeyüp ḳalḳdı, gitdi, ol gün daḫı ṣabāḥ olınca Gürd-āferid ʿaşḳına bāde içüp uyumadı, ṣabāḥ oldı, [217/10] Keyḫüsrev-i Kāmrān dīvān eyledikde yine Būrzū gelüp pāy-i taḫtda ḳarār eyledi, biraz ṭurup Keyḫüsrev'e, pādişāhım, [217b/11] ġayrı ṣabra ṭāḳatim ḳalmadı, yā Gürd-āferid'i baña vir yāḫūd bir fesād eylerim, didi, Keyḫüsrev Būrzū'dan bu evżāʿı [217b/12] görince, tüh yā Būrzū, saña cevāb virdikden ṣoñra niçün edepsizlik eylersin, seni dedeñ Rüstem bunıñ içün mi [217b/13] bunda ḳodı, saña bir pehlevānıñ emānet

ḳızını nice vireyim, fesād idüp n'eyleseñ gerek, didi, Būrzū, n'eylesem gerek, [217b/14] aramıza ḳılıc girer, didi, Keyḫüsrev, yā Būrzū, bir ḳız icün yoḫsa baña ḳılıc mı çekersin, didi, Būrzū hemān bundan [217b/15] ḳaḳıyup, yā Keyḫüsrev, seniñ ḳılıc didügiñ bu degil mi, diyüp ḳılıcın ʿuryān eyledi ve Keyḫüsrev'iñ tācınıñ ferḳine dayayup, şimdi [217b/16] urup seni iki pāre eylerim, diyince dört ṭarafdan vüzerā ve erbāb-ı dīvān ḫuṣūṣā Selāmūn Ḥekīm, ʿayıbdır pehlevān, [217b/17] hīc ḫalīfe yüzine ḳılıc çekilür mi, diyüp menʿ eylediler, bunlar bu ḥālde iken, der-i dīvān-ı Keyḫüsrev'de bir gürildi [217b/18] oldı, bre nedür dirken bevvābān u serhengān içerü gelüp Keyḫüsrev-i Kāmrān öñine geldiler, yir öpüp, pādişāhım, [217b/19] bir ḳāṣid geldi, nāmem var, şāha bulışmaḳ isterim diyü, fermānıñız nedür, didiklerinde Keyḫüsrev, ne ola, diyüp destūr [217b/20] virdi, serhengler çıḳup ḳāṣidi içeri aldılar, ḳāṣid dīvāna girince Keyḫüsrev-i Kāmrān öñinde yir öpüp [217b/21] andan bir nāme çıḳarup taḫt kenārına ḳodı, Keyḫüsrev, ey ḳāṣid, bu nāme kimiñdir, ḳandan gelürsin, didi, ol ḳāṣid, [217b/22] Növfel ibn Ḳahramān'dan gelürim, nāme anıñdır, bāḳī cevāb nāmede mestūrdır, diyüp ḫāmūş oldı, Keyḫüsrev [217b/23] nāmeniñ mührin giderüp dānā eline virdi, dānā ḳırāʾat eyledi, nāmede yazılan, ben kim nesl-i Ferīdūn'dan Növfel [217b/24] ibn Ḳahramān'ım, iki kerre yüz biñ eriyle gelüp bir menzil ḳala bu nāmei irsāl eyledim, gerekdir kim nāme vüṣūlında Belḫ'i [217b/25] baña teslīm idesin, zīrā ben ṣāḥım ve hem ṣāḥib-ḳırānım, eger baña ser-fürū idüp tābiʿ olursañ yine seni tahtına [218-a] [218a/01] geçürüp kendim ṣāḥib-ḳırān kürsisine oturup İrān'a bütün ḥükm eylerim, yoḳ dirseñ vaḳtiñe ḥāżr olasın, [218a/02] dimiş, Keyḫüsrev nāmeden bu cevābı eşidüp dibelek dil-teng oldı, nāmei dānā elinden alup ḳāṣidiñ üzerine [218a/03] atdı, var, söyle Növfel'e, bildüginden ḳalmasun, diyecek maḥal Būrzū dönüp Keyḫüsrev'e, eger ḳızı baña virirseñ varayım [218a/04] saña Növfel'iñ iki destini ḳafasına bend idüp getüreyim, didi, Keyḫüsrev, lāzım degil seniñ ḫiẕmetiñ yā Būrzū, bize de [218a/05] Ḫudā kerīmdir, diyüp gelen elçiye, yabāne söylemiş, diyüp cevāb virüp yolladı, elçi gidince Būrzū da ḳalḳup [218a/06] ʿaskerin aldı, Belḫ'iñ ṭaşrasında bār-gāhın ḳurup ḳarār eyledi, ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, ḳuşlıḳ vaḳti [218a/07] olınca tozlar belürdi, meger Növfel'iñ ḳāṣidi Növfel'e varup İrān pādişāhı Keyḫüsrev ile Būrzū'nıñ muʿāmelesin [218a/08] ve bir ḳız icün mābeynlerinde olan mücādelei naḳl idüp Būrzū'yı medḥ eyledi, Növfel böyle olduġından ḥaẓẓ [218a/09] eyledi, ʿale-s-seḥer ol menzilden ḳalḳup ḍuḥā vaḳti ol idi kim tozlar belürdi, bād-ı ṣabā ḳarşu varup ol [218a/10] ġubārı dāmeninden girībānına varınca iki şaḳ eyleyüp iki

yüz ʿalem ẓāhir oldı, iki kerre yüz biñ eriñ nişānesi, [218a/11] ʿalem sāyesinde Növfel-i Gürd, yüz yigirmi arış ḳaḍḍiyle bıyıḳlar düm-i evren gibi, bināgūşından gelüp Belḫ şaḥrāsına ḳondı, [218a/12] tīz biraz hedāyā alup Növfel ḳalḳdı pehlevānları ile Būrzū bār-gāhına vardı, Būrzū pehlevānları görüp Būrzū'ya [218a/13] ḫaber virdiler, Būrzū, öñüne düşüp getüriñ, didi, Būrzū begleri Növfel'i ḳarşulayup öñine düşüp bār-gāhdan [218a/14] içeri getürdiler, Növfel Būrzū ile görişüp getürdigi hedāyāyı virdi, andan biraz ṣoḥbet idüp Būrzū'ya [218a/15] Növfel ayıtdı, ey dilāver, sen māniʿ olup ṣāḥib çıḳma, ben saña ḍarb-ı dest ile istedügiñ ḳızı alı- [218a/16] vireyim, didi, Būrzū da rıżā virdi, amā ṣaḳın yā Növfel, şāh ve şeh-zādelerden kimsei ḳatl eyleme, ṣoñra [218a/17] seni de helāk iderler, didi, Növfel n'ola diyüp ḳalḳup kendi kişilerine geldi, andan ḳalḳup tā Belḫ öñine [218a/18] ḳondı, Keyḫüsrev vüzerā ile müşāvere eyledi, şimdi nice idelim, şehirde bulınan ʿasker ile ṭaşra çıḳup [218a/19] muḳābil mi olalım, yoḫsa ḳalʿa ḳapuların ḳapayup burc u bārū üzerinden ḳalʿa çengi mi idelim, didi, her biri [218a/20] ʿaḳlı yetdügi ḳadar bir tedbīr etdi, meger vāriṯ-i mülk-i İrān olan şeh-zāde-gān içinde bir şeh-zāde var idi, [218a/21] Kāvus-ı Kāmrān'ıñ odalıġından vücūda gelmiş oġıllarından idi, adına Ḳadfer dirlerdi, şeh-zāde-gānda Ṭavs gibi [218a/22] ḫayli şecīʿ merd mübāriz şeh-zāde idi, āḫir sözi aña ḳodılar kim, ḳadfer şeh-zāde biraz ʿasker ile çıḳup muḳābil [218a/23] ola, eger cevāb virir ise ḫoş, viremez ise ʿaskeri ḳalʿaya ḳapu-yı bend eyleriz, andan burc-ı bārū üzerinden [218a/24] ḳalʿa çengi eyleriz, didiler, bu söz üzere tedārük gördiler, ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, Növfel-i Gürd iki kerre yüz biñ [218a/25] eriyle çeng ḥarbī çaldırup süvār oldı, ḳalʿadan Ḳadfer şeh-zāde ḳırḳ biñ miḳdārı sipāh ile çeng [218-b] [218b/01] ḥarbīlerin çalaraḳ çıḳup Növfel ʿaskerine muḳābil oldı, iki ṭarafdan ṣaf ṭutup alaylar baġlayup ṭurdılar, [218b/02] hemān Növfel-i Gürd at sürüp meydāna girdi, biraz ṭarīd-i cevelāndan ṣoñra ṭarafından çalınan çeng ḥarbīleri [218b/03] diñdirdi ve naʿra urup er ṭaleb eyledi, berüden Ḳadfer şeh-zāde daḫı at ḳoparup ṣaḥn-ı ġāye girdi [218b/04] ve Növfel-i Gürd'iñ öñin alup bunlar söyleşürek azġaşup çenge başladılar, el nīze vü gürze urup aḫşām [218b/05] olınca ʿaẓīm çeng eylediler, birbirlerin eleyemeyüp aḫşām birbirlerinden ayrılup yarın yine görüşelim diyüp döndiler, [218b/06] Növfel de dönüp ordusına geldi, Ḳadfer Şāh ʿasker ile dönüp ḳalʿaya girdi ve dīvāna geldikde Keyḫüsrev, [218b/07] āferīn yā ʿammı, diyüp libāçe giyürdi, ol gice ārām idüp ṣabāḥ oldı, yine neyyir-i aʿẓam ufḳ-ı muʿaẓẓamdan baş [218b/08] gösterüp ʿālemi nūr-ı Yezdānī birle tezeyyün eyledikde ṭaşrada iki kerre yüz biñ eriyle Növfel-i Gürd

bindi, içeriden [218b/09] ḳırḳ biñ ḳadar mübāriz ile Ḳadfer şeh-zāde binüp ḳalʿa-yı Belḫ'den ṭaşra çıḳdı, birbirlerine muḳābil olup ṣaf ṭutınca [218b/10] Növfel girüp Ḳadfer de öñin alup bunlar yine çenge başladılar, aḫşām olınca birbirin alımadılar, dönüp Ḳadfer [218b/11] ḳalʿaya girdi, Növfel ordusına varup ḳondı, irtesi gün yine çenge başladılar, aḫşām olınca birbirin [218b/12] alımadılar ve ḳondılar, ḥāṣılı Ḳadfer şeh-zāde ile Növfel yidi gün kelle-ber-kelle çeng eylediler, birbirlerine ġalebe idemeyüp [218b/13] hemān Növfel iki yüz eriyle hū diyüp Ḳadfer daḫı ḳırḳ biñ eriyle Növfel'i ḳarşuladı, iki ʿasker birbirlerine ḳarılup ḳatıldı, [218b/14] çeng maġlūba oldı, nā-gāh yine çeng içre Növfel gördi Ḳadfer şeh-zāde bir mertebe çeng eyler ki gökte melekler bile taḥsīn [218b/15] eyler, Növfel'iñ elinde ḳılıc irişdi, añsuzdan Ḳadfer'e bir ḳılıc ḥavāle eyledi, Ḳadfer şeh-zāde daḫı siper ḳapup egerçi berāber [218b/16] virdi, ammā Növfel tīġi siperi yufḳaladup omuzı başından zaḫm irişdirüp Ḳadfer'iñ ḳolı ʿamelden ḳaldı, [218b/17] İrān ʿaskeri görüp Ḳadfer'ı aldılar, Belḫ'e girüp ḳapuları bend eylediler ve Ḳadfer şeh-zāde'niñ zaḫmın ṣardılar, [218b/18] ammā Növfel-i Gürd ʿasker-i İrān'ıñ ardınca gelüp başladı ḳalʿa ḳapusın dögmege, ol ḳadar dögdi kim az ḳaldı ḳapuyı [218b/19] yıḳup içeri yüriye, Keyḫüsrev şaşup, nice eylesek gerek, diyince vüzerā, pādişāhım, şimdiki ḥālde dermān olursa [218b/20] yine Būrzū'ya ḫaber gönder, Gürd-āferid'i vireyim diyü iḳrār eyle, düşmanıñ ḥaḳḳından gelsün, ṣoñra eliñdedir, yine virme, [218b/21] maḥallinde ḥīle de pehlevānlıḳdandır,, didiler, Keyḫüsrev n'eylesün, nā-çār Būrzū'ya ḫaber gönderdi, yā Būrzū, eger bunları ber-ṭaraf [218b/22] eylerseñ ḳızı saña vireyim, didi, bu ḫaber Būrzū'ya vardıḳda Būrzū şād olup ol sāʿat Ġurāb-ı Baḥrī'ye süvār [218b/23] oldı, Növfel ḳalʿa ḳapusın dögerken gelüp, çek eliñ ey nā-bekār ḳalʿadan, ben saña adam öldirme diyü tenbīh eylemedim mi, [218b/24] diyüp Növfel'iñ üzerine yüridi, Növfel-i Gürd gördi iş ġayrı oldı Būrzū'ya kīn idüp ḳalʿadan el çekdi [218b/25] ve gelüp Būrzū'ya muḳābil olup gürz çengine başladılar, Būrzū ʿāḳıbet bir ḍarb urup Növfel'i yıḳdı, üzerine [219-a] [219a/01] düşüp bende çekdi ve Keyḫüsrev'iñ ādemlerine Növfel'i teslīm idüp çadırına gitdi, Būrzū gitdügin görince hemān Növfel-i [219a/02] Gürd iki zānūsı üzerine çöküp zūr eyledi, kütür kütür bendin ḳırup aldı, yüriyüvirdi, kendi bār-gāhına varup [219a/03] ḳarār eyledi, ammā berüden çünkim Būrzū Keyḫüsrev'e geldi, Keyḫüsrev berāy-ı müṣalaḥa, ḫoş geldiñ, diyüp iltifāt gösterdi, ammā [219a/04] derūnı münkesir olmış-idi, yapılmaz, ḥāṣılı Būrzū biraz ṭurup Keyḫüsrev'den ḳızı istedi, Keyḫüsrev, yā Būrzū, [219a/05] ṭutduġıñ nā-bekār, bendin ḳırup gitdi, didi, Būrzū,

pādişāhım, himmetiñ olur ise yarın yine ṭutarım, didi, [219a/06] Keyḫüsrev daḫı, ḫoş imdi düşman ele girsin de ḳıza ḳalsun, diyüp şavışdırdı, Būrzū da muḳayyed olmadı, [219a/07] birazdan dīvān ṭaġıdup herkes serāyına gitdi, Būrzū daḫı kendi serāyına gidüp meclis ḳurup ʿişrete başladı, [219a/08] hem içerdi ve hem Gürd-āferid'i fikr iderdi, ammā fikr iderek şarāb keyfi ile kendüyi sevdā aldı, hemān yirinden [219a/09] ṭurup şīrvāne cāmeler giyindi, pādişāh serāyına ʿazm eyledi, elbetde Gürd-āferid, ḥarem-i pādişāhdadır, varup [219a/10] bulurım, didi, rāvī-yi dāstān öyle naḳl u beyān eyler kim meger māder-i Keyḫüsrev, Ferengīs Bānū cümle bānūvāna żiyāfet [219a/11] idüp ol gice cemʿīyyetleri var idi, Gürd-āferid Bānū hem beste-gū idi ve hem saz da çalardı, zīrgülede vāfir [219a/12] kār-ı naḳş çıḳarmış-idi, anıñla aḥbābı eglendirirdi, el-ḳıṣṣa bir yirde saz u söz ile ṣoḥbet iderlerdi, [219a/13] Būrzū, serāy-ı Keyḫüsrev'e geldi, bir yirden kemend atup içeri girdi, bānūlarıñ olduġı ḳaṣra gelüp cām-ı revzenden [219a/14] baḳdı, bānūlar oturmışlar, şarāb içerler, Gürd-āferid daḫı aralarında saz çalar, ammā bānūlar cāmı ellerine alup ibtidā [219a/15] Ferengīs Bānū Ferpīrez ʿaşḳına içdi, andan Redāye Bānū Zāl-ı Zamān ʿaşḳına içdi, sen de kimiñ ʿaşḳına içersin, [219a/16] ic, görelim diyü Gürd-āferid'e laṭīfe eylediler, Gürd-āferid daḫı şaḳa yüzinden, cānım, benim ʿaşḳım yoḳ mıdır, ben de [219a/17] Būrzū ʿaşḳına içerim, diyüp ḳaldırup sāġarı nūş eyledi, Būrzū ise ġāyet keyf olmış idi, bunı [219a/18] eşidince, ṣaḥḥā ey Bānū, işte geldim, ben de seniñ ʿaşḳına cām nūş eylemege, diyüp içeri giredüşdi, [219a/19] bānūlar Būrzū'yı görince bozılup ḫavfa düşdiler, abov, cānım nā-maḥrem adam bunda ne arar, diyüp yüzlerine [219a/20] niḳāb çekdiler, ammā Ridāye Bānū ʿāḳıle ḫātūn-idi, hemān Būrzū'yı görince madara idüp, abov, ey bānūlar, niçün [219a/21] ürküp ḳaçınursınız, benim oġlım yabāncı mıdır, gel gözüm nūrı, Būrzū-yı Şehbāz'ım gel, oġul benim yanıma sen, [219a/22] diyüp yüzine güldi, Būrzū da böbürlenürek geldi, Ridāye Bānū'nıñ yanına oturdı, Ridāye Bānū sāḳīye işāret [219a/23] eyledi, dārūlı şarābı Būrzū'ya ṭutuşdırdılar, Būrzū ḫod evvelden keyf idi, oturduġı yirde yıġılaḳaldı, [219a/24] tīz Būrzū'yı muḥkem bende çeküp bir pūlād ḳafese ḳoyup ḳafesiñ ḳapusın kilidlediler, andan kendi zevḳlerine [219a/25] muḳayyed oldılar, tamām diledikleri ḳadar ṣoḥbet idüp andan her biri bir ḫücreye girüp ḫāba vardılar, Gürd-āferid [219-b] [219b/01] birḳac cārīye vü ḫādım ile Būrzū'nıñ yanında bekci ḳodılar, çünkim ṣabāḥ oldı, Būrzū'nıñ dārūsı defʿ olup [219b/02] kendine geldikde gördi, elleri baġlu ve bir pūlād ḳafesi içinde yatur, biraz fikr eyledi, beni böyle kim ḫaps eyledi, diyü nā-gāh gözi [219b/03] Gürd-āferid Bānū'ya rāst

gelüp Gürd-āferid'i görince ʿaḳlına geldi, ben gice şāh serāyına gelüp bānūlarıñ meclisine girdim [219b/04] idi, ẓāhir anlar darılayup ṭutmışlardır, yāḫūd çoḳ şarāb içdim idi, pek keyf olup yıḳılmışım, bend idüp bu ḳafese [219b/05] ḳomışlar, didi, dönüp Gürd-āferid'e, ey bānū-yı cihān, beni bunda kim baġlayup bu ḳafese ḳoydı, didi, Gürd-āferid olduġı gibi [219b/06] naḳl eyledi, Būrzū ne yüzden olduġın bilüp, ḫoş imdi ey nāzenīnim, hemān sen ḳarşumda böyle görende ʿömrim oldıḳça [219b/07] bunda ḥaps olursam ġam degildir, didi, Gürd-āferid göñline gelen ṭaġa ṭaşa, yā Būrzū, işte ben de gitdim, diyüp aldı, [219b/08] yüriyüvirdi, Būrzū dibelek ġam-gīn olup, ḳażāya rıżā, didi, ol ḥāl üzere ḳaldı, ammā bu yañadan Gürd-āferid [219b/09] Bānū varup Ferengīs Bānū'ya, ey sulṭān-ı Bānūvān, Būrzū'nıñ ʿaḳlı başına geldi, neçe idersiñiz, didikde Ferengīs Bānū, oġlum Keyḫüsrev'e [219b/10] bildirmedikce olmaz, diyüp bir ḫādım ile Keyḫüsrev'e ḫaber virdi, Keyḫüsrev, orada ṭursun, vüzerā ile bir kerre müşāvere ideyim, [219b/11] münāsib olan nedür, diyüp ḫaber gönderdi, kendi dīvāna çıḳup vüzerāya aḥvāli olduġı gibi bildirdi, dānālar [219b/12] ḳatline fetvā virdiler ḫalīfe yüzine ḳılıc çekdi diyü, ammā Selāmūn ḳāʾil olmadı, zīrā, Rüstem nebīresidir, ṣoñra Rüstem [219b/13] ile bozışmaḳ iḳtiżā eyler, ancaḳ Rüstem'e bir kāġıd yazup aḥvāli ifāde idersiz, eger öldüriñ dirse ol zamān kendi [219b/14] iẕni ile ḳatl idersiñiz, didi, bunı maʿḳūl görüp nāme yazdırdı, andan bir ḳāṣid eline virüp Tūrān'da Rüstem'e [219b/15] gönderdi, vüzerā dönüp Keyḫüsrev'e, hibb pādişāhım, Būrzū'nıñ ġurūrı ve istinādı ʿaskerine ve pehlevānlarınadır, ʿaskeri [219b/16] perīşān olsa yalıñız ḳalurdı, ġayrı bir mertebe ser-keşlik idemezdi, Növfel'e ḫaber gönderiñ, Būrzū'nıñ ṭaşrada ʿaskerin [219b/17] perīşān eyle, saña Belḫ'i virüp Būrzū'nıñ ṣandalīsin vireyim dirsün, ol daḫı süvār olup ʿaskeri perīşān [219b/18] eyler, Būrzū yalıñız ḳaldıḳda ġayrı size ser-fürū eylerdi didiler, Keyḫüsrev daḫı Növfel'e bu siyāḳ üzre ḫaber gönderdi, yā Növfel, [219b/19] Būrzū'nıñ ʿaskerin perīşān eyle, saña Būrzū'nıñ ṣandalīsin vireyim ve hem Belḫ'i maʿīşet vireyim, ben İsteḫserāya gider, [219b/20] oturırım, diyü ḫaber Növfel'e varınca şād oldı, zīrā Būrzū'ya kīn eylemiş-idi, kendüsine vaʿd idüp ʿahdleşüp [219b/21] ṣoñra yine ṭutup bend eyledügi icün n'ola diyüp hemān iki kerre yüz biñ ʿasker ile süvār olup Būrzū'nıñ [219b/22] ʿaskerine kendin urdı, Būrzū ʿaskeri bre bre diyüp süvār olınca çoḳ ʿasker ḫāke düşdi, ancaḳ Būrzū [219b/23] ʿaskerinde pehlevānlar çoḳ olmaġ-ile muḳāvemet idüp anlar daḫı Növfel'iñ iki kerre yüz biñ ʿaskerin öyle ḳırdılar kim leş leşe [219b/24] söykendi, bunlar küt-ā-küt çengde bu ṭarafdan Būrzū-yı Pür-zūr ḳafesde

ṭurırken bir hay hūy u dād-gīr ṣadāsın [219b/25] eşidüp, nedir bu çengiñ aṣlı, diyü üzerine nigeh-bān olanlara suʾāl eyledi, anlar da, n'olsa gerek, işte Növfel-i Gürd didikleri [220-a] [220a/01] pehlevān ʿaskeri ile süvār olup kendin seniñ ʿaskerine urmış, ʿaskeriñi ḳırayor, didiler, Būrzū müteʾellim oldı, dönüp bunlara, [220a/02] geliñ ḳafesi açup bendimi alıviriñ, varayım ʿaskerimi Növfel'den ḫalāṣ idüp Növfel'i pādişāha ṭutıvireyim, didi, bunlar, biz [220a/03] ḳorḳarız, seni ṣalıviremeyüz, diyüp ṣalıvirmediler, Būrzū bunlara çoḳ söyledi, olmadı, ʿaskerinde hay hūy gitdikce [220a/04] ziyāde oldı, Būrzū'ya ġayret pehlevānı müstevlī olup, behey nā-bekārlar, size ne minnet eylerim, diyüp öyle zūr eyledi kim bendin [220a/05] kütür kütür ḳırdı ve ḳafese bir püşt-i pā urup ḳafesi daḫı ḳırup ṭaşra oldı, bekciler bu ḫāli görüp ḳaçdılar, [220a/06] varup Ferengīs Bānū'ya ḫaber virdiler, ol daḫı Keyḫüsrev'e ḫaber virdi, ammā Būrzū ḳafesden çıḳup ġayrı bir şeye muḳayyed [220a/07] olmadı ġayrı ṭoġrı serāyına varup ālātın alup ve raḫşına süvār olup ḳalʿadan ṭaşra çıḳup çeng yirine geldi, ne gördi, [220a/08] ʿasker öyle çeng eyler kim gökde melekler ḫayrān olur, hemān Būrzū leşker kenārına gelüp ṣaġ [220a/09] elin ṣol güzer-gāhına ve ṣol elin ṣaġ güzer-gāhına ḳoyup, benim Būrzū ibn Sührāb, ey nā-bekār Növfel, ben saña göstereyim [220a/10] ṣāḥibsiz ʿaskere el ḳomaġı, diyü öyle bir naʿra urdı kim iki leşker çalḳandı, andan kendüsin leşkere urdı, [220a/11] leşker Būrzū efendīleriniñ naʿrasın eşidüp her biri ejder oldı, Növfel ʿaskerine öyle bir ḳılıc urdılar kim ḳan [220a/12] gövdei götürmege başladı, Növfel-i Gürd daḫı añsuzın Būrzū'nıñ naʿrasın eşidince şaşup Būrzū'dan ṭarafa teveccüh [220a/13] eyledi, Būrzū da ʿasker-i Növfel'i aralayup Növfel'iñ olduġı yire yüridi, ikisi birbirine muḳābil geldikde Būrzū, ey muḥannet [220a/14] ḳaltabān, Ḳahramān oġluyım diyü iddiʿā eylersin, hīc ṣāḥibsiz ʿaskere ḳılıc mı ḳonur, diyüp bunlar cenge ṭurdılar, Būrzū Növfel'iñ [220a/15] ḥamlesin menʿ idüp bir ḍarb-ı şedīd öyle urdı kim Növfel'iñ raḫşı taḥammül eylemeyüp miyānı şikest oldı, Növfel [220a/16] raḫşıyla serengūn oldı, Būrzū hemān iki elin ḳafasına bend idüp Növfel esīr olınca ʿaskeri münhezim olup perīşān [220a/17] oldılar, Būrzū Növfel'iñ ordusın ve bār-gāhın żabṭ eyledi ve Növfel'i alup Keyḫüsrev'e getürdi, Keyḫüsrev gördi iş [220a/18] ġayrı oldı, madaradan özge ṣanʿat ḳalmadı, āferīn yā Būrzū diyüp Növfel'i elinden aldılar, Keyḫüsrev fermān eyledi, [220a/19] Būrzū'ya bir ḫilʿat getürüp giyürdiler, andan Növfel'i zindāna ḳaldırdılar, Növfel'iñ cümle eşyāsın Būrzū'ya getürüp [220a/20] teslīm eyledi, aḫşām olup Būrzū bār-gāhına gitdi, gice Keyḫüsrev vüzerā ile müşāvere idüp Növfel-i Gürd'i

zindāndan [220a/21] getürtdi, bendin alup ḫilʿat giyürdi, yā Növfel, eger Būrzū'yı ḳatl iderseñ saña vaʿde eyledügim şeyleri vireyim, [220a/22] didi, Növfel, olsun pādişāhım, ancaḳ Būrzū degme ḥāliyle ḳatl olmaz, tedārüge muḥtācdır, benim ḫāṭırıma bir nesne geldi, [220a/23] siz beni yine bend idüp zindāna gönderirsiñiz, yarın dīvān idüp beni ḳayd u bendiyle dīvāna getürdüp cellād [220a/24] idersiñiz, ben de Būrzū'ya yalvarup Būrzū ricā eyler, beni ṣalıvirirsiñiz, andan bāġ-ı İrec'de Būrzū'ya bir żiyāfet [220a/25] tertīb idüp eṣnā-yı żiyāfetde Būrzū'ya ḫilʿat dirsiñiz, evvelden bir dar ḫilʿat ḫāżr iderler, getürüp giydirüb [220-b] [220b/01] bekler, yine olmaz, iki pehlevān ḳollarından ṭutup ḫilʿatıñ yeñlerin giymege meşġūl iken ben berüden dāl-ı ḫançer olup [220b/02] varup sīnesine bir ḫançer urup ḳatl eylerim, işte ölürse böyle ölür, didi, Keyḫüsrev rāżı olup Növfel'i yine [220b/03] ol sāʿat zindāna ḳaldırdılar, çünkim gice geçüp ṣabāḥ oldı, Keyḫüsrev-i Kāmrān dīvān idüp Būrzū daḫı [220b/04] geldi, yirinde ḳarār eyledi, Keyḫüsrev emr eyledi, varıñ şol Növfel didikleri nā-bekārı zindāndan getüriñ, didi, varup [220b/05] Növfel'i keşān-ber-keşān çekerek dīvāna getürüp meydāna siyāsete çökerdiler, Keyḫüsrev-i Kāmrān, bunı hīc söyletmeyüp [220b/06] ḳanı cellād, urıñ şol celālī ḳaltabānıñ boynın, diyince cellād-ı bī-amān Növfel'iñ yalın ḳılıc ḳafasına geçdi kim boynın [220b/07] ura, hemān Növfel-i Gürd Būrzū'ya baḳup aġladı, amān ey dilāver-i ʿālem, beni pādişāhımdan şefāʿat idüp ḫalāṣ eyle, [220b/08] olınca saña ḫiẓmet ideyim, didi, Būrzū Növfel'den bu cevābı eşidince cellāda girü ṭur diyü işāret idüp döndi [220b/09] Keyḫüsrev'e, pādişāhım, Növfel'iñ ṣuçını bana bağışla, ġayrı ʿişyān eylemeyecek oldı, diyüp ricā eyledi, Keyḫüsrev, ḫoş imdi [220b/10] var öyle olsun, seni Būrzū'ya bağışladım, didi, Növfel'iñ bendin aldılar, Növfel ḳalḳup Keyḫüsrev-i Kāmrān öñine yir öpdi, [220b/11] andan varup Būrzū öñinde temennā eyledi, Növfel'e bir ṣandalī gösterdiler, geçüp oturdı, Keyḫüsrev fermān eyledi, bāġ-ı İrec'e [220b/12] maṭbaḫ gitsün, yarın Būrzū'ya ve Növfel'e bāġ-ı İrec'de żiyāfet eylesem gerek, didi, maṭbaḫcıdır, gitdi, Būrzū şād oldı, ẓāhir [220b/13] yarın żiyāfetde Keyḫüsrev bana dāmādlıḳ ḫilʿatın giyürüp Gürd-āferid'i virse gerekdir, didi, ol gice geçüp ṣabāḥ [220b/14] oldı, Keyḫüsrev cümle anda olan şeh-zāde-gān ve erbāb-ı dīvān ḳalḳup süvār olup bāġ-ı İrec'e gitdiler, Növfel [220b/15] ile Būrzū da binüp gitdiler, bāġa varup ḳaṣr-ı āʿlāda oturup ʿişrete başladılar, ammā bu arada bir ġulām-ı sābıḳā Sührāb'a [220b/16] ḫiẓmet eylerdi, bu esrāra vāḳıf olup Būrzū ṭaşra çıḳınca cıḳup maḫfī Būrzū'ya, ey dilāver-i ʿālem, [220b/17] ġāfil olma, Keyḫüsrev ile Növfel yek-dil ve yek-cihetdir, seni

ṣanʿat ile ḳatl eylemek murād iderler, diyü āgāh eyledi, Būrzū, [220b/18] ḫoş imdi, iden bulur, diyüp iş görüp içeri girdi, yine ʿişret idüp tā kim Semāṭ Pādişāhı gelüp [220b/19] yendi, andan Keyḫüsrev-i Kāmrān, ḫilʿat didi, evvelden ḫāżırlanmış-idi, bir dar ḫilʿat getürüp Būrzū'ya virdiler, [220b/20] ammā yeñler dar, Būrzū ellerin ṣoḳdı, olmadı, Növfel pehlevānlarından iki pehlevān Būrzū'nıñ iki ḳolların [220b/21] ṭutdılar, gūyā ḫilʿatı giydirseler gerek, hemān Növfel-i Gürd ḫançerin ʿuryān idüp Būrzū üzerine yürüyinçe Būrzū, [220b/22] hāy nā-bekār ḥīle-kārlar, murādıñız bu mı idi, diyü zūr idüp ḫilʿatı yırtdı ve ol iki pehlevānı ḳapup [220b/23] birbirine çarpup ḫurd-ḫām eyledi, bu arada Növfel ḫançeri irişdirüp Būrzū'nıñ bāzūsına bir zaḫm urdı, [220b/24] Būrzū Növfel'i ġażabla ḳapup düvālinden ḳolına aldı, al imdi nā-bekār Keyḫüsrev iʿtimād eyledügiñ pehlevānı, diyü Keyḫüsrev'e [220b/25] bu Növfel'i öyle urdı kim Keyḫüsrev tīziyye kendin taḫt ardına atdı, Növfel taḫta gelüp başı ḫurd ve kendi mürd oldı, hemān [221-a] [221a/01] Būrzū, yā Keyḫüsrev, beyhūde sen baña ḳız virmezsin, ben anı zūr ile daḫı alabilürim, saña ne minnet eylerim, diyüp ḳaṣrdan [221a/02] indi ve raḫşına binüp pehlevānları ile Belḫ'e yüridi, şehirden girüp ibtidā Gürdez'iñ serāyını başdı, Gürd-āferid'i aradı, [221a/03] bulamadı, andan Gīv'iñ serāyın başdı, anda daḫı bulamadı, Ṭavs'ıñ serāyını başdı, Rüstem'iñ ve Bījen'iñ ve bānūlarıñ serāyların [221a/04] başdı, ḫāṣılı yidi serāy başdı, Gürd-āferid'i aradı, aradı, bulamadı, ṣoñra şāh serāyına geldi kim anı da başa, bütün [221a/05] şehirli Keyḫüsrev'iñ serāy ḳapusına cemʿ olup ġulüvv eylediler, yā Būrzū, bu seniñ eyledügiñ fużūllıġı köpri belinde olan [221a/06] Tūrīdīler bile daḫı irtikāb eylemez, biz cümlemiz ḳırılurız, saña şāh serāyın başdırmayuz, diyü ayaḳ başdılar, Dāniş-i [221a/07] Pezīr döndi Būrzū'ya, pehlevān, ferāġat eyle, bu nefīr-i ʿāmmdır, pādişāhlar ile başa çıḳılmaz, ṣoñı fenā olur, [221a/08] ancaḳ ṭaşrada kemīne girüp gözle, lā-büdd bir gün ḳalʿadan ṭaşra Gürd-āferid çıḳar, ol zamān ḳap, nereye [221a/09] dilerseñ götür, diyüp Būrzū'yı döndürdi, ḳalʿadan çıḳup kendi leşkerine geldi, hemān ol dem leşkeri ḳaldırup [221a/10] göçdi, gitdi, Keyḫüsrev'e, pādişāhım, Būrzū şeh-zāde girüp yidi serāy başdı, ḥarem-i hümāyūna daḫı murād eyledi ammā reʿāyā [221a/11] ġulüvv idüp ḳomadılar, Būrzū daḫı tebehde düşüp şehirden çıḳdı ve ʿaskerin ḳaldırup Sistān ṭarafına çıḳdı, [221a/12] gitdi, didiler, Keyḫüsrev şād olup, cehenneme gitsün bed-aḫlāḳ, ʿāṣī nā-bekār, diyüp bāġdan ḳalḳup şehre geldi, ol [221a/13] sāʿat vukūʿı üzere bir nāme daḫı yazup Rüstem'e gönderdi ve cāsūs gönderüp Būrzū'yı yoḳlatdı, Sistān [221a/14] semtine gitdi diyü ḫaber getürdiler, ammā Būrzū birḳac gün

gitdi, Sistān'a yaḳın varınca bir gice ʿaskeri ḳaldırup [221a/15] Alġār ile giri dönüp ṣabāḥa dek gidüp seḥer vaḳti bir yire ḳonup gice kendi yine Belḫ'e yaḳın gelüp [221a/16] ʿaskerin kemīne ḳodı, kendi daḫı pehlevānları ile kemīne girüp birḳac nigeh-bān ḳodı, kendi daḫı, ḳaçan Keyḫüsrev [221a/17] Gürd-āferid'i ḳalʿadan ṭaşra çıḳarır, gelüp baña ḫaber viriñ, didi, işte Būrzū kemīne bu ṭarafdan Keyḫüsrev-i Kāmrān [221a/18] daḫı, şol nā-bekārdan ḫalāṣ oldık, yıḳılup gitdi, diyü kendi ʿāleminde oldı, bunıñ mābeyni ḳırḳ gün mürūr [221a/19] eyledi, bir gün Gürd-āferid Keyḫüsrev öñinde yir öpüp, lüṭf eyle pādişāhım, baña iẕīn vir, şikāra çıḳayım, bilürsiz ben [221a/20] sevdāyı meşrebim, dāʾim şikārsız olmam, Būrzū ġavġası ẓuhūr ideli ḳac aydır şikāra gitmedim, Būrzū ḫod gitdi, [221a/21] şimdi ġayrı ḫavf idecek iş ḳalmadı, diyü niyāz u ilḥāḥ eyledi, Keyḫüsrev de nā-çār ibrāmına dayanmayup [221a/22] ḳırḳ cāriye Gürd-āferid ḳıyāfetine ḳoyup cümlesin siyāh atlara bindirdi, illā Gürd-āferid'iñ atınıñ alnında ṣabāḥ- [221a/23] ül-ḫayrı var idi, andan Ḳadfer ibn Kāvus şeh-zādei üzerlerine nigeh-bān taʿyīn eyledi, kendi daḫı ḳafalarınca [221a/24] çıḳdı, meger Būrzū şehirde cāsūs bıraḳmış-idi, ḫaber virdi, Būrzū kemīnden çıḳup añsuzın bunların [221a/25] öñin aladüşdi, Keyḫüsrev Būrzū'yı görince torbada yılan görmişe döndi, ammā Būrzū hemān at sürüb [221-b] [221b/01] vardı, eliyle ḳomış gibi Gürd-āferid'iñ üzerine ve düvālinden ḳapup ḳolına aldı, Keyḫüsrev bu ḥāli [221b/02] görince, ṣalıvir nā-bekār diyüp dāl-ı ġaddāre oldı ve irüp Būrzū'ya bir zaḫm urdı, Būrzū, ur yā Keyḫüsrev, odıncıdır, [221b/03] didi, bre ṣalıvir nā-bekār, diyüp bir zaḫm daḫı urdı, Būrzū, ur yā Keyḫüsrev, nevbet baña da gelür, diyüp muḳayyed olmadı, [221b/04] ḫulāṣa-ı kelām Keyḫüsrev yidi yirde Būrzū'ya zaḫm urdı, Būrzū hīc söylemedi, Gürd-āferid'i çadıra götürüp işte [221b/05] ġayrı nevbet benimdir, diyüp tīġ-i Ḫüsrev-i Şīr'i ʿuryān eyledi ve irüp Keyḫüsrev'e bir zaḫm urdı, Keyḫüsrev, çek eliñ [221b/06] nā-bekār, pādişāhlara ḳılıç mı çekilür, didikçe Būrzū, oduncıdır, diyüp yidi yirde Keyḫüsrev'e zaḫm urdı, işte bu da [221b/07] fāʾidesidir, diyüp iki yirde daḫı zaḫm urup Keyḫüsrev'e ṭoḳuz zaḫm açdı, Keyḫüsrev gördi amān bilmez, süñerek [221b/08] şehre ṭoġrı ḳaçdı, bu arada Ḳadfer şeh-zāde gördi kim Keyḫüsrev'i Būrzū helāk ideyor, çek eliñ Şāh-ı İrān'dan [221b/09] nā-bekār Būrzū, diyüp öñin aldı, Keyḫüsrev fırṣat bulup şehre firār eyledi, Būrzū Ḳadfer ile çenge ṭurup [221b/10] biraz çengden ṣoñra ʿāḳıbet Būrzū bir tīġ urup Ḳadfer'ı iki pāre eyledi, andan dönüp bār-gāhına gitdi, [221b/11] Keyḫüsrev şehre gelüp serāya irdikde zaḫmların ṣardırdı, nā-gāh Keyḫüsrev'e ḫaber geldi kim Būrzū ʿammıñ Ḳadfer'ı

[221b/12] tīġ ile iki pāre eyledi, Keyḫüsrev-i Kāmrān daḫı, boynı altında ḳalsun, diyüp beddu‘ā eyledi, müstecāb olup ‘āḳıbet [221b/13] boynı ḳırılsa gerekdir, zīrā Keyḫüsrev eyü adamdır, ‘āḳıbet ḳırḳlara ḳarışur o ṭarafdan Būrzū bār-gāha geldikde [221b/14] Gürd-āferid’i çevirüp nikāḥ eylemek murād eyledi, bānū ḳā’il olmadı, elbetde pederim olmadıkça olmaz, didi, Būrzū, [221b/15] yā Gürd-āferid, pederiñ ıraḳ yirdedir, Ḫudā bilür, ḳaç seneden ṣoñra gelse gerekdir, ol sevdādan fāriġ ol, didi, [221b/16] Gürd-āferid, pederim olmazsa bārī māderim olsun, didi, Būrzū gördi olmaz şehre adam gönderüp māder-i Gürd- [221b/17] ā-Ferīd’i bir ṣan‘at ile ḳızın ister diyü getürdüp zūr ile iẕin alup Dāniş-i Pezīr’e nikāḥ etdirdi, [221b/18] hemān ol gice Gürd-āferid’i bānū ile ber-murād oldı ve māder-i Gürd-āferid’i yine şehre gönderdi, Būrzū birḳac [221b/19] gün yirde oturup Gürd-āferid ile ‘ālem eyledi, ammā Gürd-āferid gördi, ġayrı iş bitdi, şimden girü fā’ide [221b/20] yoḳ dönüp Būrzū’ya ayıtdı, pehlevān çünkim bir işdir, oldı, biz böyle bunda ne zamāna dek ṭuralım, [221b/21] şimden girü cümlesi bize ḫaşm olur, elbetde bu yazıñ bir de ḳışı olur, lā-büdd bize bir mekān lāzımdır, bārī [221b/22] Surḫ-Ābād’a gideyim, varup anda bir zamān eglenelim, göre ṣoñı neye varır, didi, Būrzū, şimdi ḥadd-i [221b/23] ẕātında bize bir mesken lāzımdır, söz Gürd-āferid’iñdir, diyüp rāżı oldı, ol yirden ḳalḳup ayaḳ ayaḳ Surḫ- [221b/24] Ābād’a ṭoġrı çekilüp gitdiler, bir gün Surḫ-Ābād’a vardılar, meger Surḫ-Ābād’da Gürd-āferid’iñ lālası Pürāsb-ı İrānī [221b/25] beklerdi, Būrzū kemīne girüp Gürd-āferid beş on miḳdārı kimse ile ḳal‘a ḳapusına varup gördi ḳapu ḳapalı [222-a] [222a/01] meger Būrzū ile Keyḫüsrev’iñ bānū icün ġavġası eşidilüp belki Būrzū bunda gelür diyü ḳal‘a ḳapusın ḳapalı ṭutardı, hemān [222a/02] Gürd-āferid na‘ra urup burc üzere olanlara, varıñ, Pürāsb’ı çaġırıñ, diyüp çaġırtdı, Būrāsb burc üzere [222a/03] gelüp gördi, gelen Gürd-āferid Bānū’dır, nedir ey bānū-yı cihān, didikde Gürd-āferid, aç ḳapuyı lāla, ben Būrzū’dan [222a/04] ḳaçup geldim, beni içeri al, didi, Pürāsb ne bilsün, gerçek ṣanup ḳapuyı bānūya açıvirdi, hemān [222a/05] Būrzū kemīnden çıḳup ḳapudan içeri oldı, Pürāsb-ı İrānī bu ḥāli görüp, hāy mekkāre, gördiñ mi neçe [222a/06] ḥīle ile şāh düşmanın içeri ḳodı, diyüp Būrzū’nıñ öñin aldı, nereye nā-bekār, seniñ bu ḳal‘ada [222a/07] ne kārıñ vardır, diyü irüp Būrzū’ya tīġ ḥavāle eyledi, Būrzū Pürāsb’ıñ tīġin siper ile çarpub [222a/08] men‘ eyledi ve Pürāsb’ı düvālinden ḳapup yire urup bende çekdi, andan Būrzū’nıñ ḳırḳ biñ ‘askeri [222a/09] ḳal‘adan içeri yüriyüp cümlesi şehre girdiler, içerüde olan ‘asker ḥareket idelim ṣandılar, Gürd-āferid, [222a/10] ṣaḳınıñ ḥareket eylemeñ, ṣoñra arada żāyi‘ olursıñız,

didi, anlar da el çeküp ol da yine ḳalʿa-yı Surḫ-Ābād, Gürd-āferid'iñ [222a/11] babası ocaḳlıġıdır, ne üzerimize lāzım, didiler, Pürāsb daḫı gördi iş ġayrı yüzden olmış, nāçār [222a/12] Pürāsb daḫı tābiʿ olup muḫālefet eylemedi, Gürd-āferid ile Būrzū ḳalʿa-yı Surḫ-Ābād'da ʿayş u nūş-ı [222a/13] zevḳ ṣoḥbetlerinde oldılar, bir gün serḥadd-i Çin'de İrān şāhlarına tābiʿ olan memleketlerden yidi yıllıḳ [222a/14] ʿavāʾidi Behrām-ı Kemān-keş-nām bir dilāvere virüp Pādişāh-ı İrān'a gönderdiler, Behrām daḫı bir miḳdār ʿasker ile [222a/15] gelür iken Surḫ-Ābād'a yaḳın bir yirde ḳondı kim irtesi gün der-bend-i Surḫ-Ābād'dan geçüp gitse gerek, Būrzū [222a/16] bunı ḫaber alup Çāpür-ı Çiger-dār'ı gönderdi, var, söyle Behrām'a, ḫazīnei getürüp baña teslīm eylesün, didi, [222a/17] Çāpür-ı Çiger-dār varup Behrām'a bulışdı, Būrzū'nıñ fermānın bildirdi, Behrām virmedi, bu ḫazīne Şāh-ı [222a/18] İrān'ıñdır, ben bir emānet-kārım, baña neçe tenbīh olındı ise öyle eylerim, didi, Çāpür dönüp Būrzū'ya [222a/19] gelüp böyle cevāb virdikde Būrzū ġażaba gelüp raḫşına bindi, biraz pehlevān ile varup Behrām-ı Kemān-keş'e, [222a/20] bre nā-bekār, niçün ḫazīnei virmediñ, diyüp urdı Behrām'ı, helāk eyledi ve bütün ʿaskerin perīşān idüp [222a/21] cümle ḫazīnei żabṭ eyledi ve oturup ʿāleminde oldı, bu ḳıṣṣadan Keyḫüsrev ḫaber-dār olup bir nāme inşā eyledi, [222a/22] arada geçen mācerāyı ve Surḫ-Ābād'ı alup gelen ḫazīnei urduġın cümle bildirdi, andan bir çatal atlu [222a/23] pehlevāna virüp Rüstem'e gönderdi, rāvī-yi şīrīn-zebān öyle naḳl u beyān eyler kim Tūrān'da Ṣaḥrā-yı [222a/24] Kāse-rūd'a Rüstem Efrāsyāb'a muḳābil olup gāh çeng ve gāh āsāyiş iderlerdi, Efrāsyāb'a bir ṭarafdan ʿasker [222a/25] u pehlevān hay hay gelürdi, bu maḥalle dek Efrāsyāb'ıñ başına otuz altı kerre yüz biñ ʿasker cemʿ olmış-idi, zīrā [222-b] [222b/01] bu Kūh-ı Hemāvend çengi Şāh-nāme içre meşhūr çengdir, ʿasker-i İrān bunda yigirmi sekiz sene ʿale-t-tevāli muḳābil [222b/02] olup çeng iderler, ḫāṣılı bir gün yine çengden dönüp birḳac gün āsāyiş diyü nidā olındı, Rüstem bār-gāhında [222b/03] oturup oġlı Ferāmerz̤ ve bānūlar ile ʿayş-ı ʿişret, bezm-i ṣoḥbet eylerken der-i bār-gāhda bir gürildi oldı, nedür [222b/04] diyince Semek ʿAyyār içeri girüp, devletlü ṣāḥib-ḳırān, bir pehlevān gelmiş, nāme getürmiş, size bulışmaḳ ister, didi, [222b/05] Rüstem n'ola diyüp iz̤īn virdi, gelen pehlevān bār-gāh-ı Rüstem'den içeri girdi, yir öpüp temennādan ṣoñra çıḳarup [222b/06] nāmesin virdi, Rüstem baḳdı nāmei Keyḫüsrev'iñdir, mührin bozup açup oḳıdı, mefhūm-ı nāme, yā Rüstem, sen gitdikden ṣoñra [222b/07] Būrzū-yı Kānne yanımda bıraḳdıñ kim düşman z̤uhūr eylerse ḫaḳḳından gele, Būrzū ḫod baña cümleden ziyāde düşman [222b/08] olup Gürd-āferid'i

ḫāṭırası içün baña ḳılıç çekdi ve Növfel-i Gürd-nām bir pehlevān gelüp anı üzerime ḥavāle eyledi, [222b/09] şoñra hele vüzerā sözi ile ḳızı iḳrār idüp Növfel'i ṭutdı, Növfel bendin ḳırup ʿaskerine gitdi, Būrzū ol [222b/10] gice şeb-revlik idüp ḥarem-i hümāyūnıma girmiş, bānūlarıñ meclisine varup ḳıza dest-dırāzlıḳ idince dārūlayup ḳafese [222b/11] ḳomışlar, ṣabāḥ ben de dönüp bu kāġıdı gönderdim, dimiş, Rüstem baş ṣalup, eyü, garībe ḳıṣṣa, bu oġlan delü mi [222b/12] oldı, bir ḳız içün pādişāha ḳılıc çeker, bunda bir iş olmaḳ gerek, diyüp Gürdez'i çaġırtdı, Gürdez Pīr gelince [222b/13] Rüstem, yā Gürdez, Keyḫüsrev Būrzū biraz mābeyn olmışlar ve Növfel-nām bir pehlevān gelüp Belḫ'i muḫāṣara eylemiş, var, Būrzū [222b/14] ile pādişāhı barışdırup Növfel'iñ ḥaḳḳından gelsün, eger Būrzū ser-keşlik idüp rām olmazsa öyle ḳafesde [222b/15] dursun, lā-büdd inṣāfa gelür, didi, Gürdez Pīr n'ola diyüp ḳalḳdı, oġıllarından Rezekyā ile Ḳārūn-ı Ejder-keş'i [222b/16] alup on biñ ḳadar ādem ile ʿazm-i İrān eyledi, ol maḥal geldi kim Būrzū Surḫ-Ābād'ı alup Behrām-ı Kemān-keş'i [222b/17] öldirmiş-idi, Keyḫüsrev bunları ḫaber-dār olup nāme yazup gönderdi, Gürdez Pīr Ceyḥūn'ı ʿubūr idüp [222b/18] İrān yaḳasına geçinçe nāme getüren atluya rāst gelüp suʾāl eyledikde atlu olduġı gibi naḳl eyledi, Gürdez [222b/19] Pīr aḥvāle vāḳıf olınca ġayrı Surḫ-Ābād'a uġramayup doġrı Belḫ'e geldi, Keyḫüsrev'e bulışup yir öpdi, Keyḫüsrev-i [222b/20] Kāmrān Gürdez Pīr'i görince şād olup, ḫoş geldiñ yā Gürdez, didi, evvelki ʿadāveti unıtdı, niye geldiñ [222b/21] yā Gürdez, didi, Gürdez daḫı, nāme gelüp Rüstem var şāhı Būrzū ile barışdır, eger Būrzū ser-keşlik eylerse [222b/22] ḳafesde ṭursun ben varınca didi, ancaḳ Ceyḥūn'ı ʿubūr idinçe nāme ile giden pehlevāna rāst geldim, olan [222b/23] vaḳāyiʿ ḫaber aldım, didi, Keyḫüsrev, yā Gürdez, bizim Būrzū ile barışmamız şimden girü gitdi, diyüp ġayrı Gürdez'i yanından [222b/24] ṣalıvirmedi, Gürdez, Keyḫüsrev yanında ḳaldı, biz gelelim bu ṭarafdan Būrzū aḥvāline, Gürd-āferid ile Būrzū ḳalʿa-yı Surḫ- [222b/25] Ābād'da ʿayş-ı nūş eylerdi, bir gün Būrzū ziyāde mest olup Gürd-āferid'e, ey nāzenīnim, yüri seniñle varup dedem [223-a] [223a/01] Rüstem'iñ Efrāsyāb ile olan çengin seyr eyleyelim, didi, Gürd-āferid n'ola diyüp ḳalḳdı, raḫşlarına süvār olup birḳac [223a/02] ġulām ile ʿazm-i Tūrān eylediler, Ceyḥūn'ı ʿubūr idüp bir gün Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd'a geldiler, Kūh-ı Hemāvend'e çıḳup bir yüksek [223a/03] yirde oturup ʿişrete başladılar, bu yañadan Rüstem yine bir gün ceng nidā itdirüp Efrāsyāb daḫı āgāh oldı, [223a/04] iki cānibde ceng ḥarbīler çalınup süvār oldılar, meydān merkezine gelüp birbirlerine muḳābil oldılar, alaylar [223a/05] baġlandı, ṣaflar

düzildi, meydān açıldı, kim gire meydāna diyince Rüstem-i Zūr-mend Ebreş-i Gül-endām'ı sürüp [223a/06] yanar āteş gibi meydāna girdi, ṭarīd-i cevelāndan ṣoñra naʿra urup er ṭaleb eyledi, Efrāsyāb ṭarafından Çüngüş [223a/07] Çeysī at sürüp meydāna girdi, Rüstem'iñ öñiñ alup ḥamle eyledi, Rüstem nīze vü gürz ḥamlelerin menʿ idüp [223a/08] ṭaʿn-ı nīze ile Çüngüş'i yıḳdı, Semek bend idüp ʿalem dibine iletdi, ardınca Şengel Hindī at sürüp [223a/09] Rüstem'iñ öñin aldı, bir nīze iki gürz urdı, Rüstem menʿ idüp bir ḍarb ile Şengel Hindī'i daḫı yıḳup Semek [223a/10] bende çekdi, Şirvān Hindī girdi, Rüstem'e bir nīze ve iki gürz urdı, Rüstem anıñ da ḥamlelerin menʿ idüp [223a/11] bir ḍarb ile serengūn eyledi, Semek bend eyleyüp ʿalem dibine iletdi, Gālāy Zengī-nām bir pehlevān gelmiş-idi, o meydāna [223a/12] girdi, Rüstem anıñ da ḥamlelerin menʿ idüp Semek bende çeküp ʿalem yanına getürdi, Pūlād-vend-i Dilīr-nām bir pehlevān [223a/13] daḫı gelmiş-idi, yüz yigirmi arış ḳaddi var idi, Rüstem anı da bende çekdi, Efrād Çinnī ve Ejreng Çinnī-nām [223a/14] iki pehlevān daḫı girüp Rüstem bende çekdi, ḥāṣılı yidi pehlevān bende çekdi, Efrāsyāb ṭabl-ı ārām çaldırup [223a/15] İrān ʿaskerinden daḫı çalındı, Rüstem dönüp iki ṭarafdan döndiler ve ḳondılar, Rüstem ol yidi nefer esīr olan [223a/16] pehlevānları ḥapse gönderdi, ol gice mürūr idüp ṣabāḥ oldı, yine iki leşker süvār olup birbirlerine muḳābil oldılar, [223a/17] meydān açıldı, Efrāsyāb ṭarafından Kāmūs-ı Keşānī meydāna girdi, naʿra urup er ṭaleb eyledi, Behmen ibn Gürdez iẕīn alup [223a/18] at sürdi, meydāna girüp Kāmūs-ı Keşānī'niñ öñin aldı, biraz çengden ṣoñra Kāmūs-ı Keşānī Behmen yıḳdı, bende [223a/19] çekdi, bu kerre ḳarındaşı Ferhād ibn Gürdez girdi, Kāmūs ile çenge ṭurdı, ʿāḳıbet Kāmūs-ı Keşānī anı da yıḳup [223a/20] bende çekdi, Ḳaraz-dār ibn Gürdez girdi, Kāmūs-ı Keşānī birḳaç ḥamleden ṣoñra anı da bende çekdi, Hecīr ibn Gürdez [223a/21] girdi, anı da bende çekdi, Görçīn Mīlād girdi, anı da, Tenke ibn Zenge girdi, anı da el-ḳıṣṣa ol gün aḫşām [223a/22] olınca yidi dilāver daḫı Kāmūs-ı Keşānī İrānīlerden ṭutup çünkim aḫşām oldı, iki cānibden ṭabl-ı ārām [223a/23] çalınup iki leşker dönüp ḳondı, Efrāsyāb daḫı ol yidi pehlevānı ḥapse gönderdi, ol gice mürūr idüp [223a/24] ṣabāḥ oldı, yine iki leşker süvār olup meydān oldı, Kāmūs-ı Keşānī meydāna girüp Rüstem öñin aldı, [223a/25] Kāmūs el nīzeye urup Rüstem'e bir nīze ḥavāle eyledi, Rüstem sipere alup nīzei ṭabancaladı, merdāne menʿ eyledi, [223-b] [223b/01] ammā Kāmūs'ı begendi, metīn dilāver gördi, Kāmūs gürziyle geldi, Rüstem gürzin de menʿ eyledi, Rüstem daḫı [223b/02] bir nīze bir gürz urup Kāmūs daḫı menʿ eyledi, bunlar yek-ā-yek aḫşām olınca çeng eylediler, Rüstem dönecek maḥal

Kāmūs'a [223b/03] bir ḍarb-ı şedīd urup Kāmūs'ıñ raḫşın miyānı ḳırılup yıḳıldı, Kāmūs daḫı yıḳıldı, Rüstem Kāmūs'ı bend [223b/04] eylemege muḳayyed olmayup döndi, Kāmūs'a bir raḫş getürdiler, bindi, iki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup dönüp [223b/05] ḳondılar, rezm libāsların çıḳarup bezm ṭonların giyindiler, Tūrānīler Efrāsyāb bār-gāhına cemʿ oldı, [223b/06] İrānīler Ṭavs bār-gāhına cemʿ oldılar, ṭaʿām gelüp yendi ve şükri dindi, andan bisāt-ı ʿişret gelüp güsterde [223b/07] ḳılındı, ol gün Kāmūs ile Rüstem'iñ çengin söyleşüp yarın çeng olmasun dinildi, iki cānibden āgāh oldılar [223b/08] ki yarın çeng yoḳdır diyü ol gice yidiler, icdiler, yatdılar, uyudılar, yimez, içmez, yatmaz, uyumaz, mülkinden [223b/09] maʿzūl olmaz Allāh Celle Celāle ve ʿAmme nevāledir çünkim şeb girüp rūz-ı rūşen oldı, āf-tāb-ı gītī-tāb çarḫ-ı [223b/10] çehārümden iltihāb idüp rūy-ı arżı nūr ile pür-tāb eyledikde iki leşker yirlerinden ṭurup ol gün çeng yoḳ, her biri [223b/11] bir kāre meşġūl oldı, Rüstem daḫı ol gün şikāra gitdi, Tūrān ordusı kenārından geçerken meger Kāmūs çadırında oturup [223b/12] ʿişret eylerdi, Rüstem'i gördi şikāra gider, biraz keyf olmış idi, hemān ḳalḳup çadır öñine çıḳdı, uġur olsun, devletlü [223b/13] ṣāḥib-ḳırān diyü çaġırdı, Rüstem dönüp baḳdı, çaġıran Kāmūs'dır, merḥabā yā Kāmūs didikde Kāmūs, buyurıñ, bir miḳdār ṣoḥbet [223b/14] idelim, diyüp Rüstem'i daʿvet eyledi, Rüstem şimdi eger varmasa ḳorḳdı varmaġa dirler diyü żarūrī daʿvete icābet [223b/15] lāzımdır diyüp döndi, Kāmūs'ıñ çadırı öñine geldi ve Ebreş-i Gül-endām'dan inüp çadıra girdiler, Kāmūs Rüstem'i [223b/16] kendi yirine oturdup meclis tāzeleyüp içmege şürūʿ eylediler, tamām kelleler germ u ḫātırlar nerm oldıġı maḥal Kāmūs-ı [223b/17] Keşānī eṣnā-yı ṣoḥbetde Rüstem'e, devletlü ṣāḥib-ḳırān, ālātın temāşā eylemekde yümn vardır, seyr ideyim iẕniñ olursa, [223b/18] didi, Rüstem n'ola diyüp beş ḳılıc birer birer çeküp gösterdi, kemānın seyr eyledi ve sāʾir ālātın temāşā eyledi, [223b/19] andan ḫançer-i ẕū'l-ḥaccāmı seyr eyledi, bunları Kāmūs birer birer seyr eyledikce Rüstem naẓarda yā Kāmūs dirdi, ammā [223b/20] ḫançer-i Ḳahramān'ı daḫı gösterüp Kāmūs seyr eyledikde ḫançer-i Ḳahramān'a māʾil olup, devletlü ṣāḥib-ḳırān, işte şol ḫançeri [223b/21] virirseñ alurım, didi, Rüstem daḫı keyf idi, n'ola yā Kāmūs, virdim saña benden cabā bir yādigārım olsun, ancaḳ bu ḫançeri [223b/22] Tūrānīler cümle bilürler, ṣoñra nice aldıñ diyü suʾāl eyledikde ṭoġrı söyle, ḫilāf söylemeyüp puṭ itme, dīnim ḥaḳḳı-çün [223b/23] ṣoñra bir söz eşidirsem seni helāk eylerim, didi, Kāmūs, estaġfirullah yā Rüstem, niçün ḫilāf söylerim, didi, Rüstem [223b/24] bir miḳdār daḫı ṣoḥbet idüp ḳalḳdı, Kāmūs'a vedāʿ idüp gitdi, biraz

şikār-gāhı gezüp geldi, bār-gāhında istirāḥat [223b/25] eyledi, ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, yine çeng yoḳ, iki cānibden dīvān oldı, Semek ʿAyyār erkenden tebdīl-i ṣūret [224-a] [224a/01] dīvān-ı Efrāsyāb'a gitdi, göreyim, ne söyleşürler diyü bār-gāh-ı Efrāsyāb'dan girüp bir gūşede ḳarār eyledi, herkes [224a/02] gelüp yirlü yirinde ḳarār eyledi, nā-gāh Kāmūs-ı Keşānī daḫı gelüp ṣol pāy-i taḫt ṣandalīsinde ḳarār eyledi, ammā miyānında ḫançer-i [224a/03] Ḳahramān ḳaṣden mallūtesin açup gösterir, Kereşyüz ise ḥarām-zāde gözleri şimşek gibi oynar, Kāmūs'ıñ miyānında [224a/04] ḫançeri görüp taʿaccüp eyledi, Efrāsyāb'a gösterdi, baḳ Rüstem'iñ ḫançeri Kāmūs'ıñ belinde ne gezer, ʿacabā aṣlı ne ola, didi, [224a/05] Efrāsyāb da baḳdı, ḥadd-i ẕātında öyle dönüp Kāmūs'a ayıtdı, yā Kāmūs, şu beliñde olan ḫançer Rüstem'iñ miyānında [224a/06] olan ḫançer-i Ḳahramānī degil midir, didi, Kāmūs, belī pādişāhım, odır, didi, Efrāsyāb, yā Kāmūs, sende ne arar, ḳandan eliñe [224a/07] girdi, didi, Kāmūs gülüp, pādişāhım, ḳandan girse gerek, Rüstem'den aldım, didi, Efrāsyāb, yā Rüstem'den neçe aldın, [224a/08] baġışladı mı, yoḫsa düşürdi de buldıñ mı, didi, Kāmūs, yoḳ, hemān aġzına bir sille urup miyānından çeküp aldım, [224a/09] ġayrı incitmeyüp aldım, yüriyüvirdim, didi, Efrāsyāb zīr-i burūtdan gülüp inanmadı, ḫoş imdi netīcesi [224a/10] bir gün bilinür diyüp muḳayyed olmadı, ammā bu arada Kereşyüz'iñ ʿaḳlına esīr olan yidi nefer-i İrān pehlevānları gelüp [224a/11] Efrāsyāb'a, şol yidi nefer-i İrānī'i ṭaġa götürüp aġaçlara assunlar, didi, Efrāsyāb, bizim de anlarda yidi nefer pehlevānımız [224a/12] esīrdir, anları da Rüstem öldürir, didi, Kereşyüz, rüstem, adam öldirmege māʾil degildir, bir de bu kim anlar ol dilāverleriñ [224a/13] berdār oldugın duyınça ben ʿayyār gönderüp pehlevānları ḫalāṣ eyleriz, didi, Efrāsyāb'ıñ göñlin eyledi, andan yidi [224a/14] nefer-i dilāveri ḥaps-ḫāneden alup Ḳālūn Ḳūhī-nām bir pehlevān ile ṭaġa gönderdi, bunları berdār eyle, diyü Ḳālūn [224a/15] Ḳūhī daḫı alup ṭaġa ṭoġrı getürdi, Semek bu ḥāli görüp oradan ṭabān alup leşker-i İrān'a geldi, Rüstem'e [224a/16] bu aḥvāli naḳl eyledikde Kāmūs'a ġażab eyledi, amā pehlevānlar icün at görk eyledi, Ebreş'i ḫāżırladılar, üzerine [224a/17] süvār olup ʿazm-i Kūh eyledi, Semek ʿAyyār rikābınca ol maḥal geldi kim Ḳālūn Ḳūhī pehlevānları dizüp ṣol dıraḫta [224a/18] şu pehlevānı çekiñ, ol bir dıraḫta şunı dirken Rüstem gelüp bir naʿra urdı ve Ḳālūn Ḳūhī üzerine yüridi, [224a/19] Semek varup pehlevānları bendlerin almaġa başladı, Ḳālūn Ḳūhī bu ḥāli görince elinde gürz-i girān, ey nā-bekār, [224a/20] sen misin böyle gelüp mānīʿ olan, diyü Rüstem'e bir ḍarb-ı gürz ḥavāle eyledi, Rüstem el ṣunup Ḳālūn Kūhī'niñ gürzin [224a/21] çeküp elinden

alup ol gürz ile bir ḍarb öyle urdı kim Ḳālūn Ḳūhī raḫşından derāz-be-derāz yıḳıldı, Rüstem [224a/22] ġayrı Ḳālūn'a muḳayyed olmayup pehlevānlarıñ üzerinde olan cellādları ṭaġıdup pehlevānları ḫalāṣ eyledi ve alup [224a/23] döndi, Rüstem gitdikden ṣoñra Ḳālūn'ı raḫşına bindirdiler, öyle olur pehlevān, sen ġāfil bulındıñ, yoḫsa [224a/24] böyle olmazdıñ, diyüp üzerinden tozını silkdiler ve dönüp orduya geldiler, ammā muḳaddem ḳaçanlar gelüp [224a/25] Efrāsyāb'a ḫaber virdiler kim Rüstem gelüp pehlevānları cümle ḫalāṣ eyledi ve Ḳālūn'ı bir ḍarb ile yıḳdı diyü, bre gerçek mi [224-b] [224b/01] dirsiñiz, dirken Ḳālūn Ḳūhī daḫı gelüp yir öpdi, Efrāsyāb gördi, Ḳālūn'ıñ yüzi gözi evkār olmış, nedir [224b/02] aṣlı yā Ḳālūn, pehlevānları n'eylediñ, didikde Ḳālūn olduġı gibi naḳl eyledi, pādişāhım, añsuzdan geldi, ġāfil bulındım, didi, [224b/03] Kāmūs-ı Keşānī, n'eyleyim pādişāhım, beni göndermediñ, yoḫsa ol nā-bekāra pehlevān mı virirdim, didi, meger cāsūs var idi, [224b/04] bu cevābı eşidüp geldi, Rüstem'e irişdirdi, ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, Rüstem ḫapisden ol yidi nefer pehlevānı [224b/05] çıḳarup Gīv'e, yā Gīv, var sen de bunları ṭaġda Tūrānīlere ḳarşu berdār eyle, didi, Gīv n'ola diyüp yidi nefer pehlevānı [224b/06] aldı, ṭaġa ṭoġrı gitdi, ṭaġıñ bir maḥaline geldi kim ardı orman öñi Tūrānīlere ḳarşu idi, orada ol yidi [224b/07] pehlevānı ṣırası ile dizüp berdār eylese gerek, Semek'de bile idi, meger cāsūs ḫaber alup varup Efrāsyāb'a [224b/08] ḫaber eyledi, Efrāsyāb dönüp Kāmūs-ı Keşānī'ye, var, yā Kāmūs, sen de pehlevānları ḫalāṣ eyle, didi, Kāmūs daḫı [224b/09] raḫşına binüp ʿazm-i Kūh eyledi, Gīv esīrleri dıraḫtıñ dibine dizerken Kāmūs ıraḳdan görindi, Semek Kāmūs'ı [224b/10] görince, hāy nā-bekār, şimdi gelüp esīrleri ḫalāṣ eyler, diyüp ṭabān aldı, fi-l-ḥāl gelüp Rüstem'e, devletlü [224b/11] ṣāḥib-ḳırān, Kāmūs-ı Keşānī geliyor, esīrleri ḫalāṣ eylemege, ben de cān atup ḫabere geldim, şāyed kim Gīv Kāmūs'a cevāb [224b/12] viremeye, diyince Rüstem, bre, at didi, Ebreş-i Gül-endām'ı çekivirdiler, Rüstem süvār olup Semek öñine düşdi, Alġār ile [224b/13] Gīv'iñ olduġı yire gitdi, ammā bu ṭarafdan Būrzū ibn Sührāb daḫı ol gün gelüp ṭaġda Gürd-āferid ile ʿişret eyledi, [224b/14] nā-gāh bir çatırdı oldı, eyā ne ola, diyü Būrzū ḳalḳup biraz yüridi, ormanda gördi Gīv ibn Gürdez yidi [224b/15] nefer pehlevān getürmiş, çatırdınıñ aṣlı ol imiş, ammā nā-gāh Kāmūs gelüp esīrleri ḫalāṣ eyledi, Gīv ḳarşu varup çenge [224b/16] ṭurdılar, āḫir Kāmūs gürz ile Gīv'iñ başını yardı ve esīrleri ḫalāṣ eyledi, Būrzū hemān yüzine niḳāb aṣup [224b/17] ṭaġdan indi, Kāmūs'ıñ öñin aldı, Kāmūs Būrzū'ya gürz ḫavāle eyledi, Būrzū el ṣunup Kāmūs'ıñ gürzine [224b/18] ṣarıldı ve çeküp elinden aldı ve kendi gürzi ile

Kāmūs'a bir ḍarb öyle urdı kim Kāmūs'ıñ aġzından [224b/19] ḳan gelüp depesiniñ üzerine yıḳıldı, Būrzū Kāmūs'ıñ üstine çıḳdı, nā-bekār yine kendi ḫançeriñle seniñ başını keseyim, [224b/20] diyüp Kāmūs'ıñ miyānından ḫançeri çeküp ʿuryān eyledi, ne gördi, ḫançer, ḫançer-i Ḳahramān'dır, hemān ġılāfın daḫı Kāmūs'ıñ belinden [224b/21] alup, yüri nā-bekār, seni bu ḫançere baġışladım, diyüp Kāmūs'ıñ sīnesinden ḳalḳup meger maḥallerde Rüstem yaḳın gelmiş-idi, [224b/22] Kāmūs'ı yıḳup sīnesinden ḳalḳduġın gördi, Būrzū da baḳınca gördi, dedesi Rüstem geliyor, hāy Rüstem [224b/23] geldi, diyüp yine ormana ṭoġrı aldı, yüriyüvirdi, tīz gelüp Gürd-āferid'e, ḳalḳ ey nāzenīnim, şimdi Rüstem [224b/24] gele de bizi göre, belki, diyü Gürd-āferid'i ḳaldırdı ve raḫşlarına binüp ʿazm-i Surḫ-Ābād eylediler, berüde Kāmūs-ı Keşānī [224b/25] yirinden ḳalḳınca Rüstem gelüp, yā Kāmūs, ol seni yıḳup ḫançeri alup giden kim idi, didi, Kāmūs, bilmem, ancaḳ ḫançeri **[225-a]** [225a/01] aldı, yüri seni bu ḫançere baġışladım, diyüp aldı, yüriyüvirdi, ṭoġrısı devletlü ṣāḥib-ḳırān, her kim ise daḫı ʿömrimde [225a/02] böyle bir zūr-ı bāzūya mālik pehlevāna rāst gelmedim, diyü Būrzū'yı ziyāde medḥ eyledüginden Rüstem daḫı taḥsīn idüp [225a/03] Gīv'i aldı, dönüp leşkere geldi, Gīv'iñ başın ṣarup zaḫmın baġladılar, bundan ṣoñra Rüstem oturup meclis getürtdi, şarāb [225a/04] içmege şürūʿ idüp, bu ne dimekdir, Kāmūs gibi Ḳattāl u Baṭṭāl ḫarīfiñ gürzin alup bir ḍarb ile yıḳa, metānetdir, āl-ı [225a/05] Ḳahramān'dan olan dilāverleriñ dügmesinde bulınmaz bu ḫod ecnebīden bir pehlevān olup gelüp Kāmūs'ı bu ḳıyāfete ḳoya, [225a/06] düşindikde ʿaşḳına ṭolular içdi, Kāmūs daḫı pehlevānları alup kendi Efrāsyāb dīvānına varup olan [225a/07] aḥvāli naḳl eyledi, ṭoġrısı pādişāhım, çoḳ ḳuvvet ṣāḥibi kimse imiş, kimdir, bilinmedi, diyü Kāmūs daḫı ʿaşḳına ṭolular [225a/08] içdi, ol giçe geçüp ṣabāḥ oldı, Ṭavs dīvān idüp Rüstem ve Ferāmerz ve Gürdezyān ve bānūlar, dīvān-ı Ṭavs'a gelüp [225a/09] cemʿ oldılar, nā-gāh der-i dīvān-ı Ṭavs'da bir ġalebe oldı, nedür aşlı didikde bevvābān içeri girüp, irān'dan Keyḫüsrev'den elçi [225a/10] geldi, didiler, destūr olup gelen pehlevān içeri girdi, zemīn pūs idüp Keyḫüsrev-i Kāmrān'ıñ nāmesin virdi, dānā ḳırāʾat [225a/11] eyledi, mefhūm-ı nāme, yā Rüstem, ben ol çengden geçdim, gelüp beni nebīreñ Būrzū elinden ḫalāṣ idesin, diyüp ḳafesden [225a/12] ḳurtılup Gürd-āferid'i alup kendüyi ṭoḳuz yirden zaḫm-dār idüp Ḳadfer şeh-zādei iki pāre eyledügin yazup ʿaẓīm [225a/13] şikāyet eylemiş, Rüstem nāmeden bu cevābları eşidince āteş-maḥż oldı, bu nā-bekār, yabān oġlanı ne yabāna söyler, [225a/14] gitdikce ʿaḳlı başına gelecek iken bed-ḫūy oldı,

şimdi nece idelim, ḳarşımızda şöyle bir leşker-i bī-kerān var iken [225a/15] bıraġup gitmek olmaz, diyince hemān Gīv ve Raḥām ve Hecīr ve Bījen ayaġa ṭurup, devletlü, bize destūr vir, varup [225a/16] Būrzū'nıñ ḥaḳḳından gelüp Keyḫüsrev'iñ intiḳāmın alalım, didiler, Rüstem, varıñ, neçe dilerseñiz idiñ, giçdim ben öyle [225a/17] nā-ḫalef bed-āṣıl oġlandan, didi, bu dört nefer pehlevān ḳırḳ biñ ʿasker alup, ḳandasın İrān zemīn ve ḳaṣd-ı [225a/18] Būrzū, diyüp gitdiler, vaḳti geldikde bunları istimāʿ idesin kim n'etdiler, ol gün yine iki cānibden yarın çeng sulṭānı [225a/19] ve neberd Ḫaḳanıdır diyü münādiler nidā eylediler, ol gün ol gice iki leşker tedārüklerin gördiler, çünkim ṣabāḥ oldı, [225a/20] āf-tāb-ı ʿālem-tāb ḫāb-gāhdan pür-tāb idüp çihāna ʿarż-ı cemāl eyledikde iki ʿaskerden çeng ḥarbīler çalınup raḫşlarına [225a/21] süvār oldılar ve gürūhā-gürūh meydān merkezine yüridiler, birbirlerine muḳābil ve muḳārīn olup ṣaflar düzildi, meydān [225a/22] açıldı, herkes nāẓır ber-meydān olup eyā meydāna kim gire, dirken anı gördiler, Bānū Güşāsb-ı Sille-yi Pür-dāz at sürüp [225a/23] yüzinde niḳāb yanar āteş gibi meydāna girdi ve naʿra urup er ṭaleb eyledi, Efrāsyāb gördi meydāna giren Deli Bānū'dır, [225a/24] ṣaġ u ṣola baḳup, olur olmaz pehlevān şol mekkāreniñ meydānına girmesün, didi, Gālāy Hindī at sürüp [225a/25] Deli Bānū'nıñ öñin aldı ve ḥamle idüp çenge başladılar, arada ṭoḳuzar ḥamlei ḫaṭā geçdi, ʿāḳıbet Bānū bir ḍarb [225-b] [225b/01] urup Gālāy Hindī'niñ raḫşın helāk idüp Gālāy Hindī serengūn oldı, Bānū üzerine düşüp bend [225b/02] eyledi, ʿayyārlara virüp ʿalem sāyesine gönderdi, Tūrān ʿaskerinden Dīsemūn Zengī-nām bir dilāver daḫı girdi, yüz [225b/03] on yidi arış ḳaddiyle Bānū'nıñ öñin alup ḥamle eyledi, birer nīzeden ṣoñra gürz çengine başladılar, aralarında on ikişer [225b/04] ḥamle geçdikden ṣoñra Bānū bir ḍarb ile Dīsemūn Zengī'i daḫı yıḳdı, üzerine düşüp baġladı ve ʿalem dibine gönderdi, [225b/05] anıñ ardınca Ḳālūn Kūhī-nām bir Kūhī girüp deste-çūb ḥavāle eyledi, Bānū menʿ idüp aḫşāma dek çeng eylediler, [225b/06] aḫşām üsti Bānū Ḳālūn'a bir ḍarb urup yıḳdı, bende çekdi, ġayrı Tūrānīlerden ṭabl-ı ārām çalınup berü cānibden de [225b/07] çalındı, iki leşker dönüp ḳondı, dīvāna geldikde Bānū esīr eyledügi pehlevānları ʿarż eyledi, Ṭavs üçin de [225b/08] çökerdüp cellād eyledikde bunlar amān diyüp tābiʿ oldılar, bir daḫı Tūrān ʿaskerine ḳarışup İrānīlerle [225b/09] çeng eylemeyelim diyü ʿahd eylediler, Rüstem üçüniñ de bendin aldırup birer ḫilʿat giyürdi, bir daḫı ṣaḳınıñ [225b/10] meydāna girmeñ diyü tenbīh eyledi, varıñ imdi ʿasker-i Tatar'a gidiñ diyü bunları yolladı, bunlar Tūrān ʿaskerine [225b/11] gelüp Efrāsyāb dīvānına vardılar, Efrāsyāb çengden

dönüp dīvāna geldikde ʿacabā bu gün esīr olan üc pehlevānı [225b/12] İrānīler n'eylerler ola, dirken pehlevānlar gelüp olduġı gibi naḳl eylediler, Efrāsyāb baş şalup, bu nā-bekār sekrīde olan [225b/13] mürüvvet nedür, diyü żarūrī taḥsīn eyledi, ol gice mürūr idüp şabāḥ oldı, yine iki leşker birbirlerine [225b/14] muḳābil olup Ferāmerz̧ Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i sürüp meydāna girdi, naʿra urup er ṭaleb eyledikde Cinnīlerden Ḳahrame-yı [225b/15] Peleng-pūş-nām bir metīn dilāver yüz yigirmi arış ḳaddiyle at sürüp meydāna girdi, Ferāmerz̧ öñin alup çenge başladılar, [225b/16] Ferāmerz̧ gördi Ḳahrame metīn dilāverdir, biraz ruḫṣat virüp ḍuḥā vaḳti olınca bir ḍarb urup yıḳdı, baġlamaġa muḳayyed [225b/17] olmadı, ḳarındaşı Ḳahrām Çinnī girüp Ḳahrame'i meydāndan çıḳardılar, Ḳahrām Ferāmerz̧'e muḳābil olup ḥamle eyledi, Ferāmerz̧ [225b/18] öyle geçinçe Ḳahrām ile çeng idüp ʿāḳıbet bir ḍarb ile anı da yıḳdı, bu kerre Ḳahhār Çinnī girdi, yüz yigirmi altı arış [225b/19] ḳaddiyle Ferāmerz̧ Ḳahhār'ı begenüp aḫşām olınca çeng eyledi, aḫşām dönişde bir ḍarb urup Ḳahhār'ı da yıḳdı ve baġlamayup [225b/20] döndi, iki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup dönüp ḳondılar, ol gice daḫı mürūr idüp şabāḥ oldı, yine çeng ḥarbīler [225b/21] çalınup iki sipāh-ı süvār birbirlerine dū-çār olup meydān güşād oldıḳda Zevvāre ibn Z̤āl ve ol dilāver bir hüner [225b/22] at depüp meydāna girdi ve naʿra urup er ṭaleb eyledi, Tūrānīlerden Yalḫāb Türk öñin alup biraz çengden şoñra [225b/23] Zevvāre, Yalḫāb'ıñ gürziyle başın yardı, Ṭalḳan Türk girdi, eyü oḳ atardı, biraz gürz çenginden şoñra el tīr [225b/24] ü kemāna urup Zevvāre'ye bir ḥadeng atdı, Zevvāre siper berāber virdi, dāmen-i siperden ḳayup ḥadeng gelmedi, illā Zevvāre [225b/25] şol bāzūsına rāst gelüp bir bir yanından güzer eyledi, Zevvāre zaḫm ḥadengi yiyecek, ġażaba gelüp nīzesin eline aldı, [226-a] [226a/01] ve at ḳoparup Ṭalḳan'a cirīd-vāri bir nīze endāḫte ḳıldı, Ṭalḳan Türk tīziyye siperin ḳapup bir irüvirdi, ammā [226a/02] yalman nīze āyīne-i sipere neçe urdı ise parmaḳ ḫamīrden sūzan ḥarīrden ne resme güzer iderse daḫı āsān [226a/03] āsān güzer idüp Ṭalḳan'ıñ sīnesine uġradı, hay hay diyince sīnede daḫı ḳarār eylemeyüp ẓahrından çıḳdı, [226a/04] Ṭalḳan āh idüp cān virdi, raḫşından yıḳılmadan Zevvāre irüp nīzesin çekdi, aldı Ṭalḳan raḫşından [226a/05] zemīne bī-cān düşdi, Ṭalḳan'ıñ yigirmi biñ ʿaskeri var idi, Ṭalḳan'ıñ öldügin görince hemān yigirmi [226a/06] biñ ʿaskerden birden naʿra urup tīġlerin ʿuryān idüp Zevvāre'niñ bir uġurdan üzerine Sīylāb-ı ḳażā gibi [226a/07] aḳup hücūm eylediler, Zevvāre gördi iş ġayrı yüzden oldı, bir kerre zemīne inüp zīr ü zeber tengine [226a/08] metānet virüp raḫşına süvār oldı ve tīġ-i āteş-tābın ʿuryān idüp

kendin bu yigirmi biñ ʿaskere bir giriş [226a/09] girdi kim ac ḳurd ḳoyun sürüsine ne resme girerse öyle girüp başdı tīġi, bunlara berüde Zevvāre'niñ [226a/10] on biñ ʿaskeri daḫı bu ḥāli görince birden yüriyüp Zevvāre'niñ ḳafa-dārı oldılar, fi-l-ḥāl yigirmi biñ [226a/11] Türk'i Efrāsyāb ʿalemi üzerine dökdiler, Kereşyüz Efrāsyāb'a, ʿaskere imdād irişdir, diyince Efrāsyāb ḳırḳ [226a/12] biñ er ile bir pehlevān gelmiş-idi, Şabur Türk nām, aña fermān eyledi, Şabur Türk ḳırḳ biñ Türk [226a/13] ile yüriyüp Zevvāre ʿaskerin ḳarşuladı, kendi Zevvāre'ye muḳābil olup çenge ṭurdı, ammā altmış biñ ʿasker [226a/14] Zevvāre'niñ on iki biñ ʿaskerin girüye sürdiler, Azra Bānū gördi ʿammūsı Zevvāre'niñ ʿaskeri ḳaçanladı, hemān [226a/15] tīġin ʿuryān idüp bu altmış biñ ʿaskeri ḳarşuladı, üc biñ kendi ʿaskeri daḫı yüridi, Tūrānīleri [226a/16] girü sürdiler, bu arada Zevvāre Şāpūr'ı yıḳup ʿaskeri ġulüvv idüp ḳapdılar, Kūhistān ʿaskerinden yüz biñ [226a/17] eriyle ʿAver Kūhī yüridi, İrān ʿaskerin girülediler, berüden Zenge-i Şāvrān on biñ zengī ʿaskeri [226a/18] ile yüridi, ardınca Gurgīn Mīlād yüridi, öte ṭarafdan bütün Kūhistān ʿaskeri ile Melik Behmen Kūhistānī [226a/19] yüridi, ḫulāṣa-i kelām iki ṭarafdan bütün ʿasker yüridi, İrān ʿaskeri az idi, ammā içlerinde Rüstem ve Ferāmerz̤ [226a/20] ve bānūlar gibi kimseler var idi, birbirlerine başdılar, tīġ-i teberi öyle çeng oldı kim ḳan gövdei götürdi, [226a/21] el, ayaḳ, burun, ḳulaḳ tirāşe-yi neccār gibi dökilürdi, aḫşām olınça çeng olup Tūrānīler gitdikce [226a/22] girü gitmege başladı, Kereşyüz sözi ile Efrāsyāb fermān eyledi, ṭabl-ı ārām çaldırup iki leşker birbirinden [226a/23] ayrıldı, Tūrānīleriñ cānına meded inmişdi, iki ṭarafdan ölenleri ḳaldırup defn eylediler, birḳaç gün [226a/24] çeng olmadı, irtesi gün Rüstem bānūlar ile gitdi, birḳac şikār urup gezerek laṭīf ʿişret-gāha [226a/25] geldiler, Rüstem ʿişret-gāhı görince, şurada inüp ṣayd olan āhūları kebāb idelim ve aḫşām olınca [226-b] [226b/01] oturalım didi, maʿḳūl diyüp ol araya indiler, ṣayd eyledikleri āhūları kebāb idüp bāde çıḳarub [226b/02] ʿişrete başladılar, rāvī-yi şīrīn zebān öyle rivāyet eyler kim Ḫaḳan-ı Bizrek'iñ bir oġlı var idi, adına [226b/03] Sührāb dirlerdi, ġāyet maḥbūb nev-civān idi ve ziyāde ḥüsn-i aḫlāḳa mālik şeh-zāde idi, daḫı sīmāda [226b/04] Rüstem'iñ oġlı Sührāb'a nevʿā müşābeheti var idi, ḥikmet-i Ḫudā ol gün Sührāb şeh-zāde daḫı yalñızça [226b/05] şikāra çıḳmış-idi, şikār ḳovaraḳ tā kim Rüstem'iñ olduġı yire geldi, Rüstem Sührāb'ı görince oġlı [226b/06] Sührāb'a beñzedüp daʿvet eyledi, Sührāb şeh-zāde gördi Rüstem ḳızları ile oturmış ʿişret eyler [226b/07] ve kendüsin görüp daʿvet eyledi, Sührāb daḫı daʿvete icābet idüp Rüstem öñinde temennā idüp [226b/08] raḫşından indi, Rüstem Sührāb'ı tā yanına alup

Sührāb'a bir cām ṣundı, Sührāb şeh-zāde daḫı Rüstem'iñ [226b/09] elinden cāmı ādāb ile alup nūş eyledi, Rüstem Sührāb'a baḳdıḳça muḥabbet eyledi, dönüp, ey şeh-zāde-yi [226b/10] civān-baḫt, ḳanġı bāġıñ güli ve ḳanġı bāġceniñ bülbülisin, adıñ nedür, didi, Sührāb, devletlü ṣāḥib-ḳırān, ben [226b/11] ḳulıñ Ḫaḳan-ı Bizrek'iñ oġluyım, adıma Sührāb dirler, diyinçe Rüstem Sührāb adın eşidüp dibelek [226b/12] muḥabbet eyledi ve ayıtdı, yā Sührāb, sen de benim dünyā ve āḫiret oġlım ol, didi, Sührāb tekrār Rüstem'iñ elin [226b/13] öpdi, andan Rüstem ol ʿişret-gāhda aḫşām olınca ʿayş-ı ʿişret u bezm-i ṣoḥbet eyledi, Sührāb şeh-zāde gitmek [226b/14] istemedi, ardınca ġulāmlar gelüp şeh-zādeye gidelim didiler, Sührāb, ben gitmem, siz varıñ pederime söyleñ, didi, [226b/15] ġulāmlar da varup Ḫaḳan-ı Bizrek'e öyle didiler, Ḫaḳan-ı Bizrek ne disün muḳayyed olmadı, berüde Rüstem [226b/16] aḫşām olınca ḳalḳup ol yirden bār-gāhına geldi, Sührāb daḫı bile Rüstem ile geldi, ol gice Rüstem ile [226b/17] ṣoḥbet eyledi, bānūlar daḫı öz ḳarındaşları gibi Sührāb'a muḥabbet eylediler, birazdan vaḳt-i ḫāb gelüp Rüstem'e [226b/18] câme-ḫāb tezyīn eylediler, Rüstem, oġlum Sührāb'a daḫı benim yanımda câme-ḫāb tezyīn idiñ, didi, Sührāb daḫı [226b/19] yatup ḫāba vardılar, birazdan Rüstem uyanup gördi Sührāb şeh-zāde ḳalḳmış ayaġın hem öpüp ve hem ovar, [226b/20] Rüstem ayıtdı, niçün idersin gözim nūrı, ber-ḫūrdār ol, diyüp duʿā eyledi, andan ḳalḳup ʿibādetlerin eyledikden ṣoñra [226b/21] defʿ-i ḫumār eylediler, tamām keyflerin irişdikde ḳalḳup raḫşlarına süvār olup şikāra gitdiler, birḳac şikār [226b/22] urup bir yirde gelüp indiler, ʿişrete başladılar, Sührāb yine Rüstem'den ayrılmayup berāber gitdi, işte bunlar [226b/23] bunda ṣoḥbetde, ammā rāvī ḳavlince Çin ʿaskerinde Ḫaḳan-ı Bizrek gördi kim oġlı Sührāb şeh-zāde aḫşām [226b/24] oldı, gelmedi, ol gice mürūr idüp ṣabāḥ oldı, yine gelmedi, bu oġlan nereye gitdi, diyüp ādem gönderdi, [226b/25] nā-gāh gördiler kim Rüstem ile berāber leşker-i İrān'dan çıḳup şikāra gitdiler, varup Bizrek'e ḫaber virdiler, [227-a] [227a/01] Ḫaḳan-ı Bizrek bundan Sührāb'a darıldı, baḳ şol yabān oġlanın iki gündir Rüstem'e ṣıḳlet virir, ẓāhir Rüstem, var, git [227a/02] diyü ḳovacaḳ, diñle, ammā göñlinden ne ʿārsız olur, yanımızda ḳaldı, varup gitmez diye edeb bilmez imiş dirler, diyü [227a/03] burayı ṣaydı, biraz daḫı ṣayd eyledi, gördi, gelmedi, Rüstem ile bir yirde oturup ṣoḥbet eyledigin yine ḫaber aldı, [227a/04] rāvī-yi ḍāstān öyle naḳl u beyān eyler kim Kāmūs-ı Keşānī didikleri pehlevān aṣlında Ḫaḳan-ı Bizrek'iñ kölesi idi [227a/05] ve Sührāb şeh-zāde'niñ lālası idi, Sührāb pederine yalvarup Kāmūs'a Keşān şāhlıġın alıvirmiş-idi, [227a/06] zīrā aṣlı Mevlev'di, yine Keşān

idi, şimdi Ḫaḳan-ı Bizrek adam gönderüp Kāmūs'ı daʿvet eyledi, Kāmūs [227a/07] gelince Ḫaḳan-ı Bizrek Kāmūs'a, yā Kāmūs, dünden berü Sührāb Rüstem'iñ yanından ayrılmaz, belki göñlinden Rüstem istīṣḳāl [227a/08] eyleye, var, getür, ṣāḥib-ḳırāna ṣıḳlet virmesün, didi, Kāmūs daḫı raḫşına binüp Rüstem'iñ ʿişret eyledügi yire [227a/09] geldi, gördi, şeh-zāde-yi Sührāb Rüstem ile zānū-be-zānū oturup lāübālī muṣāḥabet eyler, gūyā küçükden Rüstem'iñ [227a/10] ṣalb oġlıdır, hemān at sürüp meclis kenārına geldi, Rüstem yanında olanlar daḫı gördiler Kāmūs geldi, Kāmūs [227a/11] licām-ı keşīde ḳıldı, ne selām u ne ʿaleyk, aṣlā kimseniñ yüzine baḳup iltifāt eylemedi, hemān Sührāb'a baḳup, ḳalḳ, [227a/12] yā Sührāb, gidelim, seni pederiñ Ḫaḳan-ı Bizrek ister, bunda ne oturırsun, seniñ İrānīler ile münāsebetiñ nedür, didi, [227a/13] Sührāb Kāmūs'ıñ bu vażīʿından güçendi, yalñız Sührāb degil, Rüstem ve bānūlar daḫı gücenüp āteş oldılar, lakin pederleri [227a/14] Rüstem söylemedüginden bunlar daḫı ṣabr eylediler, ammā Sührāb dönüp, pederim beni şimdi n'eyler, işte bunda ṣoḥbet idüp [227a/15] oturıvirem, birazdan giderim, var, git sen, didi, Kāmūs Sührāb'ıñ öyle didügine darıldı, gözleri [227a/16] ġażabından ʿaḳīḳ-i Yemen'e döndi, ḳalḳ hey sefīh, saña dimez miyim, diyü diledi kim Sührāb'ı egilüp düvālinden ḳapup [227a/17] raḫşına ḳoya, Sührāb Rüstem'den ve bānūlardan ʿārlanup, hāy melʿūn, sen benim göñlimiñ ketḫüdāsı mısın, işte gitmem, [227a/18] diyüp dāl-ı tīġ oldı ve yirinde pür-tāb idüp Kāmūs'a ḳılıc ḥavāle eyledi, Kāmūs-ı Keşānī, hāy nā-bekār oġlan, [227a/19] sen misin baña tīġ çeken, diyüp ḳılıçın ʿuryān eyledi, andan Sührāb'ıñ ḳılıçına ḳarşu virüp tīġ-i Sührāb'ı anıñla menʿ [227a/20] eyledi, vücūd yire getürüp ol nāzenīn şeh-zādeye melʿūn bir ḳılıc öyle urdı kim mānend ḫıyar gibi iki pāre [227a/21] eyledi, Rüstem bu ḥāli görüp āh idüp diledi kim yirinden ḳalḳup Kāmūs'a miḳdārın bildire, hemān Deli [227a/22] Bānū'nıñ gözleri dönüp ġażabından ʿaḳlı hīc ḳalmadı, hāy melʿūn-ı ebedī, sen misin öyle bir şeh-zāde-yi ʿālīcenāba ḳıyan, [227a/23] yā ḳor mıyım anıñ intiḳāmın sende, diyüp ʿuḳāb-miṣāl yirinden atılup Kāmūs üzerine yüriyince Kāmūs at başın [227a/24] dönderdi ve leşker-i Tūrān'a doġrı ḳaçdı, Deli Bānū gördi Kāmūs firār eyleyüp ḫalāṣ bulıyor, hemān peleng- [227a/25] āsā raḫşına ṣıçrayup üzerinde bulındı ve Kāmūs'ıñ ardına düşdi, muḳaddemā naḳl olınmışdı kim İrān ʿaskeri [227-b] [227b/01] ile Tūrān ʿaskeriniñ arasından bir nehr-i ʿaẓīm aḳardı, Kāse-rūd dirler, Kāmūs-ı Keşānī ol nehriñ kenārına [227b/02] geldikde Deli Bānū daḫı Kāmūs'ıñ ḳafasından irüp raḫşını bindirdi ve ardından bir kerre Kāmūs'ıñ düvālinden bir el [227b/03] urdı kim Kāmūs

arḳasın delüp parmaḳları tā cigerine geçdi, ḳıyās eyledi, bānū zūr idüp Kāmūs'ı düvālinden [227b/04] ḳapup ḳaldırdı, ḳolına aldı, lakin Kāmūs sengīn olmaġla lenger virince düvāl-i zencīr-i kemeri ṭāḳat getüremeyüp [227b/05] birḳac ḳatı ḳırıldı, meger bānū bend şelvārın daḫı düvāl ile berāber ḳavramışdı, Kāmūs'ıñ göte dek uçḳurı [227b/06] ḳapup şelvārı aşaġa inüp zengüleleri açıḳda ṣallanmaġa başladı, Deli Bānū bunı görüp, tü, bre melʿūn [227b/07] diyü Kāmūs'ı ol nehre ṭoġrı öyle bir fırlatdı kim nehriñ nıṣfın geçüp Tūrānīlerden yaña ṣuya düşdi, [227b/08] bu kerre ṣuya dalup yine çıḳdı ve feryād idüp, irişiñ, beni ḳurtarıñ, didi, Tūrān ʿaskerinden görüp segirtdiler, [227b/09] nehriñ kenārına gelüp yigirmi otuz yirden kemendler atdılar, birḳacı girift oldı, birḳaçın da cān ʿalāmeti ile [227b/10] Kāmūs ḳavrayup ṭutdı, hele ne ḥāl ile olursa olsun Kāmūs'ı ol ṣudan çıḳardılar, üzerinden [227b/11] ṣu aḳar, rāvī ḳavlince eger Kāmūs'ıñ zengüleleri meydāna çıḳmayaydı, Deli Bānū kendüsin ḳatl eylerdi, zengüleleri [227b/12] ḥayātına sebeb oldı, hele raḫş irişdirdiler, bindi, burada Deli Bānū ol ġażab ile ṣuyı yıldırup geçdi ve kendin [227b/13] leşker-i Tūrān'a urdı, Efrāsyāb'a ḫaber olup otuz altı kerre yüz biñ Türk ve Tatar ʿaskeri Deli Bānū'yı ḳuşadup [227b/14] Deli Bānū daḫı deryāya neheng dalar gibi bu otuz altı kerre yüz biñ ʿaskeriñ içine daldı ve tīġ-i āteş-rengīn ʿuryān [227b/15] idüp bunları kırmaġa başladı, şöyle kim az zamānda küştelerden püşteler baġladı, ḳan gövdei götürmege başladı, [227b/16] berüde Rüstem gördi Bānū kendin ʿaskere urup çenge başladı, muḳayyed olmadı, pehlevānlar Rüstem'e, devletlü [227b/17] ṣāḥib-ḳırān, ʿasker-i Tūrān çoḳdır, Bānū'ya varup imdād idelim, didiler, Rüstem, ḫayır, her kim Bānū'ya imdād eylerse [227b/18] dīnim ḥaḳḳıcün öldüririm, eger benim ṣulbımdan ise ṣaġ u sālim ol çengden çıḳar, didi, ġayrı kimse söylemedi, [227b/19] Rüstem aḫşām olınca ol yirde ʿişret idüp andan ḳalḳdı, pehlevānları ile raḫşlarına süvār olup leşkere [227b/20] geldiler, Deli Bānū aḫşāma dek ʿasker-i Tūrān'a başdı tīġi, aḫşām oldıḳda Efrāsyāb emr eyledi, meşʿal ü fānūs [227b/21] yaḳup gicei gündüze dönderdiler, Bānū ol gice daḫı urdı, Tūrān Deli Bānū Tūrānīlere tīġ ḳoyup otuz altı kerre yüz biñ ʿaskeri [227b/23] ṭayadı, Rüstem ġayrı üçinci gün inṣāf idüp Ferāmerz̤'e, var, gözim nūrı, hemşīreñ Bānū Güşāsb'ı çengden çıḳar, [227b/24] yeter, didi, Ferāmerz̤ Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i sürüp çenge girdi, Bānū'nıñ çeng eyledügi yire geldi, gördi Bānū'nıñ [227b/25] aġzı köpürüp iki yanında yımırṭa gibi köpek yıġılmış, aṣlā kendin bilmez, varup raḫşınıñ licāmından ṭutup yiderek [228-a] [228a/01] Bānū'yı cengden çıḳardı, leşker-i İrān'a getürdi, Rüstem kendi bār-gāhı öñinde oturmış begler

ile ʿişret iderdi, [228a/02] Ferāmerz̤ Bānū'yı bār-gāh öñine getürdi, Bānū daḫı öyle beyhūde elinde ḳılıc iki cānibe tīġ ṣalardı, hele Ferāmerz̤, ey [228a/03] hemşīre, kendin dirüp ʿaḳlıñ başıña getür, çengiñ tamām oldı, göziñ ac, diyü caġırdı, Bānū Ferāmerz̤'iñ ṣadāsından [228a/04] kendüye gelüp göz açdı, gördi, İrān leşkerinde, pederi Rüstem bār-gāhı öñindedir, tīġini ġılāfına ḳoydı, Rüstem [228a/05] Bānū'ya, ber-ḫūrdār ol ḳızım, diyüp çıḳardı başından bir otaġa virdi ve elinde cām var idi, Bānū'ya [228a/06] virdi, āh n'eyleyim Bānū da oġlım Ferāmerz̤ gibi erkek olaydı, yegānelerden olurdı ve ṣāḥib-ḳırānlıḳ postına [228a/07] lāyıḳ olurdı diyüp ʿaẓīm medḥ eyledi, Bānū üç gündir yorġun uyḳusız idi, varup bār-gāhında yatup [228a/08] āsāyiş eyledi, o ṭarafdan Ḫaḳan-ı Bizrek oġlı Sührāb vāḳʿāsın ḫaber alup ādem gönderüp cenāzesin ḳaldırdı, [228a/09] Efrāsyāb daḫı gördi Deli Bānū'yı Ferāmerz̤ gelüp aldı, gitdi, emr eyledi, ṭabl-ı ārām çalınup ʿasker çengden el çekdiler, ölenlerin [228a/10] defn idüp zaḫm-dār olanlarıñ zaḫmların ṣardılar, Efrāsyāb dīvān eyledi, Tūrān begleri cümle dīvāna geldiler, Kāmūs [228a/11] ḥacāletinden dīvāna gelmedi, ammā Ḫaḳan-ı Bizrek Sührāb'ıñ cenāzesin terbiye idüp ʿāc-ı ābnūs tābūta ḳodı ve raḫşına [228a/12] ḥamal idüp biraz kimse ile Çin'e getürdi, andan ḳalḳup dīvān-ı Efrāsyāb'a geldi ve Kāmūs'dan şikāyet eyledi, [228a/13] bu ḳadar ʿaskeriñ daḫı helāk olmasına sebeb oldı ve beni ol günde oġıldan ayırdı, didi, Efrāsyāb ayıtdı, yā Ḫaḳan, [228a/14] var ne ṭarīḳ ile ḥaḳḳından gelebilürseñ gel, didi, Ḫaḳan-ı Bizrek bu ḳadar Efrāsyāb'dan iẓin aldı, oradan ḳalḳup [228a/15] kendi çadırına geldi, vezīrleri ile müşāvere eyledi, vüzerā ayıtdılar, ey Ḫaḳan-ı aʿẓam, şimdi Kāmūs'ı ḍarben öldirmek [228a/16] murād itseñiz, arada çoḳ kimse helāk olur, ancaḳ bir ṣanʿat ile öldürmege muḥtāc, bir dar ḫilʿat ḥāżr idersiñiz, [228a/17] andan evvel iki pehlevāna sipāriş eylersiñiz, iki ṭarafdan ḫilʿatı Kāmūs'a giydirirken ḳollarından tutarlar, ol maḥal bir pehlevān [228a/18] daḫı ḫançer ile sīnesinden urup öldürir, didiler, Ḫaḳan-ı Bizrek bunı ṣevāb gördi, tīz fermān eyledi, [228a/19] öyle bir dar ḫilʿat getürüp ḥāżr eylediler ve iki pehlevāna daḫı sipāriş olındı, Kāmūs ḫilʿatı giyerken ḳollarından [228a/20] ṭutıñ diyü Ḫaḳan daḫı kendi ḫançer ile uracaḳ oldı, andan adam gönderüp Kāmūs'ı daʿvet eyledi, eyü eyledi [228a/21] Sührāb'ı ḳatl eyledügine, zīrā oġlan İrānīlere tebaʿiyyet eyledi, diyüp Kāmūs'a rūy-ı dil gösterdi, inandırdı, [228a/22] Kāmūs-ı Keşānī daḫı gercek ṣanup tefeḫḥiz iderek geldi, Ḫaḳan-ı Bizrek, ḫoş geldiñ yā Kāmūs, diyüp ikrām eyledi [228a/23] ve fermān eyledi ḫilʿat diyü, varup ol ḥāżr olan dar ḫilʿatı getürüp Kāmūs'a giyürdiler, yeñleri dar idi, [228a/24] ol iki pehlevān

yeñlerin giydirmek bahānesiyle Kāmūs'ıñ ḳollarından ṭutdılar, hemān Ḫaḳan dāl-ı ḫançer olup [228a/25] Kāmūs'ıñ üzerine yürüyinçe Kāmūs ḫurdei duydı, cān ʿalāmeti ile zūr idüp ḫilʿatı yırtdı, ḳolların ḳurtardı, [228-b] [228b/01] ve ol iki pehlevānı urup helāk idüp Ḫaḳan-ı Bizrek'iñ üzerine ḥayḳırup yüridikde Ḫaḳan-ı [228b/02] Bizrek kendin taḫt ardına atup oradan firār eyledi, ammā Kāmūs bundan ziyāde ġażaba gelüp gūyā ġażabından [228b/03] kelb-i ʿaḳūra döndi, hemān ʿaskerin alup Tūrān leşkerinden ayrılup şöyle başḳa ḳondı ve çeng ḥarbī çaldırup [228b/04] bendi ṣaf ṭutup at sürüp meydāna girdi, Efrāsyāb leşkerinden er ṭaleb eyledi, eger er iseñiz bu gün meydānıma [228b/05] geliñ, diyü naʿra urdı, żarūrī Efrāsyāb daḫı pehlevānlar ile süvār olup muḳābil oldı, andan Kāmūs-ı Keşānī'niñ meydānına [228b/06] kim girdi ise Kāmūs birer luʿb ile yıḳdı, germ olup, yā Efrāsyāb, meydānıma sen gel, ġayrısın ne gönderirsiñ, didikde [228b/07] Efrāsyāb daḫı Kāmūs'ıñ sözine ġażaba gelüp at sürdi, meydāna girüp Kāmūs'ıñ öñin aldı, bre nā-bekār Keşānī, nedür [228b/08] bu seniñ eyledügiñ melʿanet, ḥamle eyle, bārī seniñ ḥaḳḳından geleyim, didi, bunlardır çenge başladılar, biraz çengden ṣoñra Efrāsyāb [228b/09] Kāmūs'a bir ḍarb-ı şedīd urup yıḳdı, kendi daḫı raḫşından atılup Kāmūs'ıñ üzerine gelince Kāmūs davranup [228b/10] Efrāsyāb ile boġaz boġaza düvāl düvāle oldılar, Kāmūs ḳaldırup atınca ayaġı sürçüp Efrāsyāb yıḳıldı, Kāmūs [228b/11] Efrāsyāb'ıñ üzerine yıḳıldı, Kāmūs fırṣat bulup davrandırmadı, Efrāsyāb'ı bende çekdi, birḳac adama teslīm idüp [228b/12] Rüstem'e gönderdi, varıñ bunı Rüstem'e viriñ, işte kendine ḫaṣmını ṭutıvirdim, nece diler ise eylesün, didi, [228b/13] ol ādemlar daḫı yine Rüstem'den vāfir baḫşīş alurız diyü şād olup Efrāsyāb'ı Rüstem'e iletdiler, Rüstem daḫı bār-gāh-ı [228b/14] Ḍaḥḥāk öñinde meclis ḳurup oturırdı, ḥarīfler Efrāsyāb'ı alup geldiler, Rüstem'e ʿarż eylediler, andan pehlevān [228b/15] gönderdi, işte ḫaṣmını ṭutıvirdim, neçe diler ise eylesün didi ve gönderdi didiler Rüstem, bundan Rüstem ol ḳadar [228b/16] ġażaba geldi kim, olmaz ṭutıñ şol ḥarīfleri, didi, Efrāsyāb daḫı şöyle ṭurıyor, ḥarīfleri cümle ṭutdılar, [228b/17] bih giydiler, ben ḫaṣmımdan ʿāciz mi ḳaldım, murād eyledügim zamān cümlesin bir günde ṭutup ḥaḳḳından gelürim, diyüp emr [228b/18] eyledi, ḳac kimse ise her birine yatırup ikişer yüz pāk, özensüz degnek urdılar, andan Rüstem Efrāsyāb'ıñ bendin [228b/19] alup otur eyledi, Efrāsyāb da oturdı, biraz yiyüp içdiler, andan Rüstem Efrāsyāb'ıñ altına at çekdi, biraz pehlevān [228b/20] ḳoşup leşkerine gönderdi, Efrāsyāb Rüstem'iñ merdligine ve ādemliginden şerm-sār oldı, Kereşyüz ile Pīrān mücādelede [228b/21] idiler kim şimdi Efrāsyāb varınca Rüstem ḥapse

ḳaldırır diyü Kereşyüz ʿināḍ eyler, Pīrān, ḫayır, Rüstem o Rüstem degildir kim [228b/22] ḥaşmına āḫar kimse eliyle cevāb vire ve ol nāmı ḳabūl eyleye, şimdi Şāh-ı Tūrān gelür, Rüstem varduġı gibi ṣalıvirir, [228b/23] dirken işte Efrāsyāb geldi didiler, Efrāsyāb daḫı gelüp Rüstem'iñ merdligin ve ḥarīflere ikişer yüz degnek urduġın [228b/24] naḳl eyledi, ammā ötede Kāmūs'ıñ adamları Kāmūs'a sögerek geldiler, Kāmūs bunlara, rüstem'den baḫşīş aldıñız mı, [228b/25] didi, ḥarīfler, aldıḳ, didi, Kāmūs, ne ḳadardır, didi, ḥarīfler, ikişer yüz tamāmca, didiler, Kāmūs, altun mı, didi, [229-a] [229a/01] ḥarīfler, bre yoḳ, çil degnek, diyüp olduġı gibi naḳl eylediler, Kāmūs bundan ġażaba gelüp emr eyledi, ʿasker de nidā [229a/02] eyledi yarın çengdir diyü, ḳırḳ biñ eriyle ṣabāḥa muntaẓır oldı, ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, gün ḳubbe-yi felekden baş [229a/03] gösterince Kāmūs-ı Keşānī ḳırḳ biñ eriyle süvār olup çeng ḥarbī çalup İrān ʿaskerine ḳarşu gelüp ṣaflar baġladı [229a/04] ve kendi at sürüp meydāna girdi ve naʿra urup, nā-bekār sekrī, neçe bu gün meydānıma gel, seni helāk eylesem gerekdir, [229a/05] didi, Rüstem Kāmūs'dan bu cevābı eşidince Ebreş-i Gül-endām'a süvār olup iki yüz ḳadar pehlevān ile ʿalem-i nıḳşı ḳaldırup [229a/06] Kāmūs'a ḳarşu gelüp ṣaf ṭutdılar, Rüstem at sürüp meydāna girdi, Kāmūs'ıñ öñin aldı ve ayıtdı, bre melʿūn, ne [229a/07] çaġırup baġırırsın, ḥamle eyle, bu gün ṣanduġıñ kendi başına gelse gerekdir, diyü ġażab ile Kāmūs'a baḳınca [229a/08] Kāmūs-ı Keşānī muhabbet-i ṣāḥib-ḳırāna ṭāḳat getüremeyüp nuṭḳa mecāli ḳalmadı, bir kere biriz ḫāne-i sütūnından nişān [229a/09] viren nīze-yi bālā-gişīn ḳapup eline aldı ve damen baġlada żabṭ idüp yalmanın raḫşı bināgūşından derāz eyledi, on [229a/10] sekiz yigirmi ādem miḳdārı raḫşına meydān virüp öteden döndi, Rüstem'e tamām yaḳın gelince bir nīze ṣundı, Rüstem aṣlā sipere [229a/11] muḳayyed olmayup nīze ḫaṭā yirine geldikde Rüstem bir yol el ṣunup Kāmūs'ıñ nīzesin ṭob dibinden ve yalman girüsinden [229a/12] ṭutup ẓabṭ eyledi ve lenger virince yel gibi gelen Kāmūs sedd-i İskender gibi ṭuravardı, Kāmūs nīzesin ilerü [229a/13] ḳaḳdı, idemedi, girü çekdi, alımadı, ġayrı ʿācz olup ṣalıvir nīzei nā-bekār Zāblī dimege başladı, Rüstem, melʿūn, [229a/14] nīze öyle alınmaz, işte böyle alınur, diyüp neçe silkdi ise Kāmūs'ıñ eliniñ derileri ṣoyıldı, nīzede ḳaldı, [229a/15] nīzei Rüstem çeküp elinden aldı, ḳırup atıvirdi, Kāmūs ʿārlanup bir kerre el gürz-i girāne urdı ve on [229a/16] ikinci baḫşından ṭutup irişdi, ḫurd-ḫām eylemek ḳaṣdıyla Rüstem'e bir ḍarb-ı gürz urdı, Rüstem gürze daḫı [229a/17] ellerin berāber virdi, gürz inince iki ucı icinde ẓabṭ idüp çekdi, elinden aldı, Kāmūs-ı Keşānī bu ḥāli görüp [229a/18] ġayrı ölüm ārī oldı, bir kerre miyānından

tīġ-i āteş-tāban eline alup Rüstem'e bir ḳılıc ḥavāle eyledi, Rüstem ḳılıcın [229a/19] daḫı bilegin ṭutup elinden alup atdı, andan gürz-i Kāvser'i çeküp Kāmūs'a bir ḍarb-ı şedīd öyle urdı kim [229a/20] Kāmūs'ıñ dem-i nefesi sīnesinde bend olup aġzından burnından ḳan tüfenk gibi atılup göñli bulandı ve gözleri [229a/21] ḳarardı, ayaḳları rikābdan boşanup depesi üzere raḫşından zemīne serengūn oldı, Semek'e baġla diyü işāret [229a/22] eyledi, Semek ʿAyyār daḫı Kāmūs'ıñ ellerin ḳafasına bend idüp boġazına pālheng ṭaḳdı ve teber dügdüsi ile [229a/23] dögerek ḳalġıdı ḳalġıdı ʿalem sāyesine iletdi ve pehlevānlara, ṣāḥib-ḳırān-ı ʿālem öyle fermān eyledi kim niçe [229a/24] dilerlerse öyle öldirsünler, didi, pehlevānlarıñ Sührāb şeh-zāde içün bu laʿīne ʿadāvetleri var idi, hemān [229a/25] orada ḳılıc üşürüp Kāmūs'ı pāre pāre eylediler, Rüstem meydānda ḳalup naʿra urdı, var mıdır Kāmūs'ıñ intikamın [229-b] [229b/01] alur, diyü Kāmūs ʿaskeri gördiler pehlevānları gitdi, bunlar şimden girü biz ne olsaḳ gerek diyüp ḳırḳ biñ Keşān [229b/02] ʿaskeri bir uġurdan ḳılıcların ʿuryān idüp Rüstem'iñ üzerine yüridiler, Rüstem girü baḳup pehlevānlara işāret eyledi, ṣaḳınıñ [229b/03] yiriñizden ḥareket eylemeñ diyü kendi yalıñız bu ḳadar biñ ʿaskeri ḳarşulayup elinde nīze-yi bār-geşt bir uçından ṭutup ʿaskere [229b/04] urdıḳda yitmiş sekseni birden yıḳılup at ayaġı altında pāy-māl olurdı, bu ḥāl üzere Rüstem ḫücūm sāʿate ḳomadı, ḳırḳ [229b/05] biñ ʿaskeri perīşān eyledi, Efrāsyāb ve Ḫaḳan-ı Bizrek ḥaẕẕ idüp aṣlā ṣāḥib çıḳmadılar, Rüstem sālim ü ġānim dönüp [229b/06] ʿalem dibine geldi, gördi Kāmūs'ı pehlevānlar ḳılıç üşürüp pārelemişler, hīc muḳayyed olmayup dönüp bār-gāhına geldi, üzerinden [229b/07] ālāt-i çengi çıḳarup dīvān-ı Ṭavs'a geldi, Ṭavs Rüstem'e üc ḫilʿatı bir biri üzerine giydirdi, bundan ṣoñra iki cānibden [229b/08] çeng yoḳ ʿayş-ı nūşlarında ve zevḳ u ṣoḥbetlerinde oldılar, bunlar bunda bu ḥāl üzere ṭursunlar, gelelim İrān cānibinde olan [229b/09] ṣadede, bu dāstāna bünyād uran rāvī-yi üstād öyle rivāyet eyler kim işte Būrzū gelüp Kāmūs'dan ḫançer-i Ḳahramān'ı [229b/10] aldı ve dönüp yine Surḫ-Ābād'a geldi, Gürd-āferid Bānū ile gāh ʿişret ü gāh ṣoḫbet ü gāh vuṣlat kendi ʿāleminde ammā Gīv ve Raḫām [229b/11] ve Hecīr ve Bījen ḳırḳ biñ ʿasker ile Būrzū'yı ṭutup ḥaḳḳından gelmege ʿazm-i İrān eylemişlerdi, bir gün Ceyḥūn'ı ʿubūr idüp [229b/12] İrān yaḳasına geçdiler, bir yire inüp cāsūs gönderdiler, Būrzū ḥālā Surḫ-Ābād'da oturup kendi ʿāleminde, cāsūs [229b/13] böyle ḫaber getürdi, bunlar müşāvere idüp neçe idelim ṭoġrı Būrzū üzerine gitsek, Belḫ'de Keyḫüsrev'e ḫaber [229b/14] irsāl eylesek, belki niçün ṭoġrı gelmediñiz diyü ṣoñra bize ʿitāb eyler, eyüsi bundan ṭoġrı Belḫ'e varup

Pādişāh-ı [229b/15] İrān olan Keyḫüsrev-i Kāmrān'a buluşalım, şāh ne fermān eylerse biz de aña göre ḥareket idelim didiler, oradan ḳalḳup [229b/16] ṭoġrı Belḫ'e revāne oldılar, ʿasker ṭaşrada ḳonup pehlevānlar dīvāna vardılar, Keyḫüsrev ile bulışup görişdiler, Keyḫüsrev [229b/17] suʾāl idüp ʿasker de vāḳiʿ olan çengleri naḳl eylediler, andan nāme gelüp geldiklerin bildirdiler, Keyḫüsrev, ben de bile [229b/18] giderim, didi, tīziyye altmış biñ ḳadar ʿasker tedārük idüp ḳırḳ biñ daḫı yüz biñ ʿasker ile ḳalḳup ʿazm-i Surḫ- [229b/19] Ābād eylediler, bir gün gelüp ḳalʿa öñine ḳondılar, andan Būrzū'ya bir nāme gönderdüp, ḳalʿaı ve Gürd-āferid'i istedi, [229b/20] yāḫūd vaḳtine ḥāżr olasın, diyüp Būrzū, ḳalʿa degil, dişlerine ṭaş virmem, bildiklerinden ḳalmasunlar, [229b/21] yarın çıḳarım meydānda cevāb viririm, alsunlar, didi, ol gice ārām idüp irtesi gün Būrzū-yı Şehbāz ḳırḳ [229b/22] biñ ʿasker ile ḳalʿadan ṭaşra çıḳdı, Keyḫüsrev muḳābil oldı, iki cānibden meydān açılup kim gire meydāna [229b/23] didikde Raḥām ibn Gürdez at sürüp meydāna girdi ve naʿra urup Būrzū'yı ṭaleb eyledi, Būrzū daḫı Ġurāb-ı [229b/24] Baḥrī'i meydāna sürüp yanar āteş gibi Raḥām'ıñ öñin aldı, andan Raḥām'a dönüp, yā Raḫām, nedür benimle siziñ çengiñiziñ [229b/25] aşlı, ne virüp benden alımazsıñız, didi, Raḥām, nā-bekār Türk peçe, sen ḳabāḥatiñ bilmez misin, evvelā sen pādişāha [230-a] [230a/01] ḳılıc çekdügiñ ḳabāḥat nedür, andan mā-ʿadā bizim ḳız ḳarındaşımızdan ne isterdiñ kim fāḥişe ʿavratlar gibi ḳapup getürüp gitmişsin, [230a/02] zūr-ile kendiñe ʿavrat idindiñ, bre seniñ ḳatliñ çoḳdan geçdi, ammā n'eyleyim bir ḳatl eyler yoḳdır, diyüp söyleşürek çenge [230a/03] başladılar, Būrzū ʿāḳıbet Raḥām'ı bir ḍarb ile yıḳdı, Ḳārūn-ı Ejder-keş hemān at sürüp Būrzū'nıñ öñin aldı, Raḥām'ı [230a/04] meydāndan çıḳardılar, başladı Ḳārūn Būrzū ile çenge, Būrzū-yı Pür-zūr āḫir Ḳārūn'ı da yıḳdı, bu kerre Hecīr öñin [230a/05] aldı, ḫāṣıl-ı kelām on yidi günde Būrzū cümle Gürdezyān'a ġalebe eyledi, āḫirinde Gürdez Pīr girüp gürz ile Gürdez'iñ [230a/06] daḫı başın yardı, Keyḫüsrev-i Kāmrān ʿaskeri birden yüritdi, Būrzū ʿaskeri de yüriyüp iki leşker birbirine ḳarılup ḳatıldı, [230a/07] çeng içre ittifāḳı Būrzū ile Gīv muḳābil gelüp çenge başladılar, Būrzū Gīv'e bir ḍarb urup geçüp ser-i meydāna [230a/08] giderken Ġurāb'ıñ pāyi bir kesek yire gelüp tekerlendi, Ġurāb yıḳılınca Būrzū üzerinde boş bulınup Ġurāb'dan yuvarlandı, [230a/09] başı bir ṭaşa rāst gelüp enār leyn iki şaḳḳ oldı, hemān Gīv üzerine atılup meger Bījen daḫı ol arada yaḳın [230a/10] idi, gelüp ḫāh-nā-ḫāh Būrzū'yı bende çekdiler, ammā Keyḫüsrev gelüp muḳābil oldıḳda Būrzū gündüz çeng idüp [230a/11] gice ḳalʿaya giderdi, Keyḫüsrev vüzerā söziyle el altından ḳalʿada

Pürāsb'a kāġıd gönderdi, eger başıñ saña [230a/12] gerek ise Būrzū'yı ḳalʿaya ḳomıyasın diyü Pürāsb daḫı ḳapuların bend idüp Būrzū aḫşām olınca [230a/13] çeng idüp ḳalʿaya dönüp gördi ḳapuları bend olmış, açuñ ḳapuyı eyledi, yuḳarudan, yā Būrzū, ḳalʿa, [230a/14] Keyḫüsrev'iñdir, iẕni yoḳdır, kimsei içeri ḳomazız, didiler, Būrzū ḥaṭāyı dönüp ḫoş imdi didi, ṭaşra [230a/15] ḳondı ve ʿAnḳā-yı Çehār-dest'i zaḫīreye gönderdi, andan çenge ṭurup, işte ḳarşıma çengde Būrzū'yı [230a/16] bende çekdiler, Gürd-āferid bu ḥāli görüp leşkere fermān, çengden çıḳup ṭaġa çıḳdılar, Keyḫüsrev-i Kāmrān [230a/17] daḫı dönüp Gīv ile Bījen Būrzū'yı şāha ʿarẕ eylediler, Keyḫüsrev Būrzū'yı yine Gīv ile Bījen'e virdi, [230a/18] żabṭ idiñ, diyüp Bījen Būrzū'yı kendi bār-gāhına getürüp ḥayme sütūnına ṣaraḳodı ve ḳarşusına geçüp [230a/19] öñine meclis ḳurup şarāb içüp şarābıñ cürʿasın Būrzū'nıñ üzerine efşān eyledi, o ṭarafdan [230a/20] leşker-i Būrzū ṭaġa çıḳup penāh etdiler, Şaġād ʿAyyār daḫı tebdīl-ṣūret ṭaġdan indi, leşker-i Keyḫüsrev'e geldi, [230a/21] gezerek gördi Bījen bār-gāhında oturup öñine meclis ḳurmış, şarāb içer ve ḳarşusında Būrzū'yı ḥayme sütūnına [230a/22] ṣaraḳomışlar, Bījen şarāb içdikçe çürʿasın Būrzū üzerine ṣaçar, Şaġād biraz ṣabr eyledi, nā-gāh Bījen ḳalḳup [230a/23] ṭaşra teşāşür eylemege çıḳdı, Şaġād ʿAyyār Būrzū'nıñ yanına yanaşup kendin bildirdi ve uṣūl ile bendin aluvirdi, [230a/24] Būrzū ḫalāṣ olup hemān geldi, Bījen'iñ yirine geçüp oturdı ve sāḳīye ṭoldır idüp şarāb içmege başladı, [230a/25] Bījen teşāşür idüp içeri girdi, gördiBūrzū ḫalāṣ olup kendi yirine geçmiş, oturmış, şarāb içer, iş ġayrı [230-b] [230b/01] olmış, nā-çār Bījen dāl-ı ḫançer olup Būrzū'nıñ üzerine yüridi, Būrzū yirinden pür-tāb idüp Bījen'iñ [230b/02] sīnesine bir muşt urup yıḳdı ve üzerine düşüp baġladı ve kendüyi ṣarduġı ḥayme sütūnına Bījen'i [230b/03] ṣaraḳodı, başladı şarāb içüp cürʿasın Bījen'iñ üzerine ṣaçmaġa, Bījen'iñ tevābiʿi segirdüp Keyḫüsrev'e [230b/04] varup, pādişāhım, işte aḥvāl şöyle oldı, Būrzū ḳurtulup yirine Bījen'i ṣardı, didiler, şāh bu ḫaberi [230b/05] eşidince yire [...] eyledi, pehlevānlar binüp Bījen çadırına varup ḳuşadup, Būrzū'ya Şaġād ḫaber [230b/06] idince Būrzū ḳalḳup ṭaşraya çıḳmadı ve naʿra urup bu gelen dilāverlere ḳarşu yüriyince meger başı bir ḫoş [230b/07] bend idememişler idi, yine kendi naʿrasından bendleri açılup yarası daḫı açılınça Būrzū bayıldı, üzerine [230b/08] düşüp Būrzū'yı bende çekdiler, Keyḫüsrev-i Kāmrān eleminden Būrzū'ya yidi tāziyāne urdı, Būrzū, ur yā Keyḫüsrev, [230b/09] ṣoñra yirine on ururım, didi, Keyḫüsrev Būrzū'yı bend-i girāne urup üzerine nigeh-bānlar taʿyīn eyledi ve ol [230b/10] sāʿat bir nāme yazup bir çatal atlu pehlevāna virüp Rüstem'e gönderdi, ammā Şaġād gördi

Būrzū'yı yine [230b/11] ṭutdılar, tebdīl olup ġalebelikde ṭurup göreyim niçe olur diyü çeşm ü gūşda oldı, Keyḫüsrev, yā Rüstem, [230b/12] Būrzū'yı ṭutdıḳda niçe idelim, diyü nāme yazup gönderdi, Şaġād görüp oradan çözildi, ṭaġa leşkere [230b/13] vardı, Gürd-āferid'e ve begler ile bulışup olduġı gibi naḳl eyledi ve neçe idelim diyü müşāvere eylediler, Dāniş [230b/14] Vezīr, bunıñ ʿilācı budır kim Ceyḥūn kenārında kemīne girüp nāmei götüren ḳāṣid Rüstem'e varup cevāb alup [230b/15] döndikde gelürken ṭutar ḳāṣidi, ḥaps eylersin, benim pādişāhım Būrzū'nıñ yanına bir pehlevān ḳoşup bu ṭarafa irsāl [230b/16] idesin diyü bir nāme düzüp bir ġayrı kimse ile Keyḫüsrev'e gönderirsiñiz, nāmei Keyḫüsrev oḳuyınca Būrzū'yı [230b/17] Rüstem ṭarafına irsāl eyler, elbetde yine yoldan geçer, Ceyḥūn'a yaḳın bir yirde kemīne girüp Būrzū'yı götüren pehlevānıñ [230b/18] elinden bir ṭarīḳ ile ḫalāṣ eylersiz, didi, bu rāyı cümle ṣevāb gördiler, gice ol aradan geçüp Ceyḥūn kenārına [230b/19] ṭoġrı revān oldılar, ṣabāḥ oldı, gördiler Būrzū ʿaskeri oldıḳları yirden ḳalḳup gitmişler, Keyḫüsrev, cehenneme [230b/20] gitsünler, diyüp muḳayyed olmadı, ammā Pürāsb ḳalʿa ḳapuların açup geldi, şāha bulışdı, Keyḫüsrev Pürāsb'a [230b/21] ḫilʿat virüp Surḫ-Ābād öñinde oturup ḳāṣidiñ ḫaberine muntaẓır oldılar, bu yaña ḳāṣiddir Alġār ile gidüp [230b/22] bir gün Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd'a irdi ve Rüstem'e bulışup Keyḫüsrev'iñ nāmesin virdi, Rüstem alup ḳırāʾat eyledi, yā Rüstem, [230b/23] Būrzū'yı ṭutup ele getürdik, ne dirsin, bunda öldürelim mi, yoḫsa ol cānibe irsāl idelim mi, dimiş, Rüstem ziyāde [230b/24] dil-gīr olmış idi, hemān, pādişāhım, ol ṭarafda öldüriñ, gitsün, gözim görmesün, baña öyle pādişāha ʿişyān [230b/25] üzere olan evlād lāzım degildir, diyü cevāb-ı nāme yazup gelen ḳāṣide virdi, ol ḳāṣid nāmei alup dönüb [231-a] [231a/01] Ceyḥūn kenārına geldi Ceyḥūn'ı ʿubūr eyleye, kemīnde olan pehlevānlar ḳāṣidi görüp kemīnden çıḳup ṭutdılar, üzerinde Rüstem'iñ [231a/02] nāmesin buldılar, açup oḳıdılar, gördiler Rüstem hemān anda öldürüñ diyü yazmış, bunlar nāmei tebdīl idüp, pādişāhım [231a/03] bu ṭarafa gönderesin, bunda ben ʿaẕāb-ı şedīd ile ḳatl iderim, diyü taḥrīr olınmış, nāme ve bir āḫar pehlevān eline virüp [231a/04] Keyḫüsrev'e gönderdiler, ol pehlevān tā kim Surḫ-Ābād öñine gelüp şāha buluşdı ve Rüstem aġzından olan sāḫte [231a/05] nāmei virdi, Keyḫüsrev oḳıdı, benim pādişāhım, bu ṭarafa irsāl idesin, ben bunda ʿaẕāb-ı şedīd ile helāk eylerim, dimiş, [231a/06] Keyḫüsrev, kim götürür bunı, didikde Raḥām ibn Gürdez, ben götüririm, didi, Keyḫüsrev Būrzū'yı Raḥām'a [231a/07] teslīm eyledi, Raḥām bend ile Būrzū'yı bir gergedāna ḥaml idüp faḳaṭ biñ eriyle alup ʿazm-i Tūrān eyledi,

Keyḫüsrev daḫı Surḫ-Ābād öñinden [231a/08] ḳalḳup çeşme-i Nehr-vān'a ṭoġrı revān oldı, ammā Raḥām bir gün Ceyḥūn kenārına gelüp bin nefer ādem ile, amā rāvī [231a/09] ḳavlince meger Raḥām'ıñ bir sāḳī cāriyesi var idi, her ḳanda gitse bile götürürdi, Şaġād gözetdi, tebdīl-i ṣūret [231a/10] gelüp Raḥām'ıñ bār-gāhında ṭurdı, Būrzū'ya olmadı, bir ṭarīḳ ile yanaşmadı, āḫir fırṣat vaḳtin gözetmege [231a/11] başladı, bir vaḳt oldı kim ol sāḳī olan cāriye ḳalḳup ḳażā-yı ḥācete ḥaymeden ṭaşra çıḳdı, bir maḫfī yirde ḳażā-yı [231a/12] ḥācete oturdı, Şaġād yab yab eñsesinden gelüp boġazın aldı, öyle ṣıḳdı kim cāriye boġıldı, Şaġād [231a/13] ol cāriyeniñ şekline girüp bār-gāha girdi, yirine oturup fi-l-ḥāl şarābı dārūladı ve Raḥām'a virüp [231a/14] Raḥām'ı dārūdan geçürdi, andan Raḥām bāline söykinüp geçdi, Şaġād cāriye-ṣūret ġulāmlara daḫı dārūlı şarābdan [231a/15] virüp cümlesin dārūdan geçürdi ve eline bir ṣurāḥī bāde alup Raḥām'ıñ bār-gāhına muttaṣıl bār-gāhda Būrzū [231a/16] ḥaps idi, aña gelüp Būrzū üzerine nigeh-bān olanlara beni Raḥām dilāver size gönderdi, birer cām bāde virem, [231a/17] ancaḳ ziyāde tenbīh ve teʾkīd eyledi kim olmaya ki Būrzū'yı çaldıra yāḫūd boşandıralar ṣoñra kendülere ʿaẓīm ʿitāb [231a/18] eylerim didi diyüp bunlara şive-i ʿayyārān ile birer cām bāde virüp cümlesin mest-i ġaflet eyledi, andan Būrzū'nıñ [231a/19] yanına yanaşup bendin aldı ve kendin bildirdi ve ayıtdı, varayım esb ve silāḥ getüreyim ve leşkere daḫı ḫaber ideyim, didi, [231a/20] zīrā leşker daḫı yaḳın yirde kemīnde idi, varup ʿayyār fi-l-ḥāl leşkere ḫaber virdi ve Būrzū'nıñ esb ve ālātın getürüp [231a/21] Būrzū pür-silāḥ olup raḫşına süvār olup leşker-i Būrzū da gelince zamān geçüp Raḥām'ıñ dārūsı defʿ oldı, [231a/22] gözin açup gördi ortalıḳ ġayrı güne ḳalḳup oturdı, el ḳaḳdı kimse gelmedi, bre bunlara ne oldı, diyüp [231a/23] çadırdan ṭaşra çıḳdı, bu maḥall Būrzū ʿaskeri ġāfil yatan biñ nefer ādeme naʿralar urup ḳılıc ḳoydılar, Raḥām [231a/24] şaşup tīziyye silāḥlanup raḫşına süvār olınca iş bitdi, gördi kim Raḥām Būrzū boşanmış ve ʿaskeri gelmiş [231a/25] muḳāvemet bir vechle mümkün değildir, hemān eyüsi ġavġanıñ içinde bulınmayup selāmet der-kenār eylemek eyüdir diyüp [231-b] [231b/01] Surḫ-Ābād'a ṭoġrı firār eyledi, biñ nefer kimse daḫı tār ü mār oldılar, Būrzū ʿaskerin alup oradan dönüp [231b/02] Surḫ-Ābād'a yüridi eẕīn-cānib rāvī ḳavlince Şāh-ı İrān Keyḫüsrev-i Kāmrān bir gün deşt-i Nehr-vān'a gelüp ḳondı, [231b/03] nā-gāh Ṣonġūn biñ nefer ādem ile Raḥām gelüp irişdi, zīrā Surḫ-Ābād'a uġradı mı gördi, şāh gitmiş, Pürāsb'a [231b/04] buluşdı, Būrzū'yı ḫalāṣ eylediklerin bildirdi, ṣaḳın ḳalʿaı Būrzū'ya virme, diyü ışmarlayup şāhıñ ardınca [231b/05] deşt-i Nehr-vān'a gelüp

Keyḫüsrev'e buluşdı, Bürzū'yı ḫalāṣ eylediklerin bildirdi, Keyḫüsrev-i Kāmrān bu ḫaberi eşidince [231b/06] ġam-gīn olup ḫayf, şol nā-bekārı ḳaç defʿa ele getürmiş iken öldirmediñ, şimdi yine başımıza belā oldı, [231b/07] diyüp bu teʾessüfde iken anı gördiler, tozlar belürdi, rāvī aydır, Bürzū Raḥām ʿaskerin bozup oradan [231b/08] döndi, Surḫ-Ābād'a geldi, gördi şāh gitmiş ve Surḫ-Ābād ḳalʿasınıñ ḳapuları muḥkem-beste, Bürzū aña muḳayyed [231b/09] olmayup Belḫ'e yüridi, deşt-i Nehr-vān'a gelüp ol idi kim tozlar belürdi, içinden Bürzū ʿaskeri ile [231b/10] nümāyān olup Bürzū daḫı görinüp Bürzū geliyor diyü şāha ḫaber virdiler, Keyḫüsrev, eyā ne içün gelür ola, [231b/11] diyüp muḳayyed olmadılar, ammā Bürzū bār-gāh-ı Keyḫüsrev'den girüp ne selām u ne ʿaleyk, hemān taḫta ṭoġrı yüridi, [231b/12] n'eylese gerek dirken varup Keyḫüsrev-i Kāmrān'ı bir kerre yaḳasından ḳavrayup, elbetde ḥaḳḳım ḳomam, alurım andan biriniñ [231b/13] yirine on alurım, didi, yitmiş tāziyāne alacaġım vardır, diyüp murād eyledi kim Keyḫüsrev'e tāziyāne ile ura, hemān [231b/14] begler ġulüvv idüp Selāmūn Dānā daḫı araya girdi, yā Bürzū naṣıl işdir bu seniñ etdügiñ iş, diyüp hele [231b/15] şāhı elinden aldılar, Bürzū dönüp ʿaskerine vardı, oradan Belḫ'e yüridi, tā kim Belḫ'e vardı añsuzın [231b/16] Belḫ'den içeri ḳoyulup Belḫ'i żabṭ eyledi, ahāli-yi Belḫ bu ḥāli görüp şaşdılar, el ḳaldırmaġa ḳādir deġiller nā-çār [231b/17] muṭīʿ oldılar, Bürzū Keyḫüsrev'iñ taḫtın ḳılıçlayup żabṭ eyledi, var imdi nā-bekār Keyḫüsrev, sen Surḫ-Ābād'da otur, [231b/18] diyüp ḳırḳ biñ ʿaskerin şehre tamām yirleşdirdi ve oturup ʿāleminde oldı, berüde Bürzū gitdikden ṣoñra [231b/19] Keyḫüsrev-i Kāmrān ardınca cāsūs gönderdi, ḳanda gider diyü cāsūs bile gidüp Belḫ'i Bürzū żabṭ eyledikde [231b/20] cāsūs dönüp geldi, Keyḫüsrev'e aḥvāli bildirdi, Keyḫüsrev āh idüp aġlamaġa başladı, ben ḳalʿa-i Şād-gān'da [231b/21] oturup kendi ʿālemimde olaydım, tek bu günleri görmeye idim, böyle İrān pādişāhı olmaḳdan ṭaġda bir coban [231b/22] olmaḳ daḫı eyüdür, bārī sen de ḳul olduġuñı bilürsin, ana göre ḥareket idersin, ammā şimdi Pādişāh-ı İrān [231b/23] olup yidi iḳlīme ḥükmim cāridir dirken kendi zīr-i ḥükmimde olan bir pehlevān pāresi seni bu mertebe ḥaḳīr ü rezīl [231b/24] eyleye, diyüp kendü kendüsin urup helāk eylemek rütbesine vardı, dört ṭarafdan tesellī virüp, öyle [231b/25] olur pādişāhım, elbetde ṣoñı selāmetdir, ancaḳ ṣāḥib-ḳırāna bir nāme inşā idüp irsāl buyuruñ, didiler, Keyḫüsrev daḫı [232-a] [232a/01] Selāmūn'a, yā Selāmūn, Rüstem'e bir nāme yaz, yā gelsün beni nebīresi elinden ḫalāṣ eylesün yāḫūd bir belli cevāb virsün [232a/02] ben de başımıñ tedārükin görüp bir ṭarafa gideyim, baña böyle İrān pādişāhlıġı

lāzım deġildir, didi, Selāmūn Dānā daḫı [232a/03] Keyḫüsrev'iñ murādı üzre bir nāme yazup Keyḫüsrev mühr urdı, andan Bījen'e, yā Bījen, var bu nāmei dedeñ Rüstem'e sen [232a/04] götür, diyüp ve şāfī cevāb getür, didi, Bījen, n'ola pādişāhım, diyüp nāme-i Keyḫüsrev'i aldı ve yitmiş seksan ḳadar [232a/05] süvār ile binüp ʿazm-i Tūrān ve Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd eyledi, Alġār ile bir gün Ceyḥūn'ı ʿubūr idüp Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd'a [232a/06] irdi, leşker-i İrān'a dāḫil olup Rüstem'e buluşdı ve Keyḫüsrev-i Kāmrān'ıñ nāmesin virdi, Rüstem oḳıyup gördi, Keyḫüsrev [232a/07] Būrzū'dan ʿaẓīm şikāyetler idüp itdügi işleri taḳrīr eylemiş, Rüstem baş ṣalup, bu oġlana ne ḥāl oldı, [232a/08] sevdāyla ʿaḳlına hiffet mi geldi, zīrā nāmede olan aḥvāl vāḳiʿ ise bu oġlanıñ ġayrı ḳatli geçmiş, bunı devr-i [232a/09] Ādem'den bu ana gelince āl-ı Keyūmerş'den ve nesl-i Ḳahramān pādişāhlara bu ḥaḳāreti bir kimse eylememişdir, zehī feżāḥat diyüp [232a/10] vāfir neferin eyledi, Bījen, vāḳiʿdir devletlü niyā, nāmede taḥrīr olan deryādan ḳaṭredir, didi, Rüstem fikr eyledi, [232a/11] kendü kendüye, bu oġlan ziyāde maġrūr u fużūl bir deñsiz oġlandır, biraz da nevāziş yüzünden ṭutalım ben varınca, [232a/12] diyüp divīt ḳalem getürdüp Rüstem kendi ḫaṭṭı ile ḳalʿa-yı Sistān'ıñ menşūrın yazup üzerine ʿünvān-ı ṣāḥib-ḳırānīsin [232a/13] urdı, andan ḳarındaşı Zevvāre'niñ yüzüne baḳup, birāder, gel kerem eyle şu oġlana sen var, belki yine senden ḥicāb [232a/14] ider, ġayrısı gitse olmaz, ʿinādcıdır, ġavġā ẓuhūr eylersin, yine ilzāmāne cevāblarıyla bend idüp ol belāyı [232a/15] Keyḫüsrev üzerinden defʿ eyle, eger murādı ḳalʿa ise varsın, Sistān ḳalʿasında otursun, ben varınca [232a/16] elbetde iḳtiżāsına göre mābeynleri bulınur, didi ve menşūrı Zevvāre'ye virdi, Zevvāre menşūrı aldı ve raḫşına [232a/17] süvār olup ʿazm-i İrān eyledi, Bījen yanında ḳaldı, rāvī ḳavlince bir gün Zevvāre Ceyḥūn'ı ʿubūr idüp [232a/18] İrān yaḳasına geçdi ve çeşme-i Nehr-vān'da Şāh-ı İrān Keyḫüsrev-i Kāmrān oturur idi, Zevvāre bār-gāh-ı Keyḫüsrev'e [232a/19] gelüp içeri girdi, yir öpüp devām-ı ʿömr-i devlet-şāh'a duʿā idüp Keyḫüsrev-i Kāmrān Zevvāre'i görüp şād oldı, [232a/20] ḫoş geldiñ ey dilāver-i ʿālem, didikde Zevvāre, ḫoş buldıḳpādişāhım, diyüp tekrār duʿā eyledi, Keyḫüsrev Zevvāre'den [232a/21] ḫaber suʾāl eyledi, Zevvāre daḫı şāhıñ nāmesi gelüp Būrzū'dan ʿaẓīm şikāyet olınmış, birāderim Rüstem daḫı fikr [232a/22] eyledi, şimdi evlādlarından birin gönderse irāde-i fesād olur, zīrā Būrzū bir miḳdār fużūldür, bārīsen var [232a/23] sühūletle naṣīḥat idüp Belḫ'i alıvir diyü beni gönderdi, göreyim nice olur ben giderim, siz burada eġlenüp her ḳaçan [232a/24] gelsün diyü bir ṭarafa mużır geldikde ol zamān gelesiñiz didi, ol gice şāh yanında kalup irtesi gün

şāha, pādişāhım, [232a/25] duʿādan ferāmūş eylemeñiz ve hem himmetiñiz benimle bile olsun, didi ve Keyḫüsrev'e vedāʿ idüp ʿazm-i Belḫ eyledi, Keyḫüsrev-i Kāmrān [232-b] [232b/01] çeşme-i Nehr-vān'da ḳalup Zevvāre ṭarafından ḫaber ẓuhūr eyler diyüp ḫabere intiẓārda bu ṭarafdan Zevvāre bir gün Belḫ'e [232b/02] geldi, Būrzū'ya ḫaber virdiler, büyük ʾammıñ Zevvāre geldi diyü, Būrzū, gelsün, didi, beglerine istiḳbāl idiñ diyü fermān eyledi, [232b/03] begler çıḳup Zevvāre'yi ḳarşuladılar, Zevvāre içeri girüp Būrzū yine ḥicāb idüp ayaġa ṭurdı ve gelüp Zevvāre-i Dilīr'iñ [232b/04] elin öpüp, ḫoş geldiñ ey ʿammı, niye geldiñ, didi, Zevvāre, gözüm nūrı, hemān ziyārete geldim, ġayrı murādım yoḳdır, diyüp [232b/05] aṣlā bir ṣaded acmadı, Būrzū Zevvāre'ye ʿizzet idüp żiyāfet eyledi, Būrzū her-bār Zevvāre'den, yā ʿammı seniñ bir murādın [232b/06] vardır, ammā söylemezsin, diyü ibrām iderdi, Zevvāre de bu ḳadar diyū inkār eylerdi, ḫulāṣa-i kelām Zevvāre ḳırḳ gün [232b/07] oturup yidiler, içdiler, tamām Būrzū'nuñ bir maḥalde keyfin avlayup münāsebet getürdi ve ayıtdı, gözüm nūrı, eger [232b/08] murādın ḳalʿa ise işte saña Sistān menşūrın dedeñ yazup gönderdi, diyüp çıḳarup Būrzū'ya virdi ve Belḫ'i [232b/09] yine pādişāha vir diyü ricā eyledi, Būrzū Zevvāre'niñ ricāsın ḳabūl idüp olsun yā ʿammı, ancaḳ gelsün şehriñ [232b/10] ḳapusından girsün, ben bir ḳapusından çıḳarım, didi, Zevvāre tīz Keyḫüsrev'e ḫaber gönderdi, ḫaber Keyḫüsrev'e vardıḳda [232b/11] ḥaẓẓ idüp ḳalḳup Belḫ'e geldi, ḳalʿa ḳapusından girince Būrzū evvel bir ḳapudan çıḳup Sistān'a ṭoġrı [232b/12] aldı yüriyüvirdi, bir gün Sistān'a varup żabṭ eyledi ve oturup kendi ʿāleminde oldı, bu ṭarafdan [232b/13] Keyḫüsrev-i Kāmrān Belḫ'e girüp taḫtına cülūs eyledi, ġayrı Zevvāre'i şalıvirmedi, yanında alıḳodı, arası beş-on gün [232b/14] mürūr eyledi, bu kerre Keyḫüsrev-i Kāmrān bir gün ġalebe dīvān idüp cümle begler dīvānda iken der-i dīvān-ı Keyḫüsrev'de bir [232b/15] gürildi oldı, bre nedür aṣlı, diyince bevvāblar içeri girüp, pādişāhım, birḳaç atlu geldi, nāmeleri var imiş, size [232b/16] bulışmaḳ isterler, didiler, Keyḫüsrev n'ola diyü iẕin virdi, bevvāblar ṭaşra çıḳup gelen ādemları içeri aldılar, bunlar içeri [232b/17] girüp Keyḫüsrev-i Kāmrān öñinde yir öpüp ve çıḳarup bir nāme ṣuñdılar, Keyḫüsrev bunlara ḫiṭāb idüp, ādemler, ḳandan [232b/18] gelürsiñiz ve bu nāme kimiñdir, diyü suʾāl eyledi, ol ādemler duʿā idüp, pādişāhım, biz Sebze-bahār'dan gelüriz ve bu nāmei [232b/19] Sebze-bahār şāhı Kāmūs Şāh'ıñdır, bāḳī cevāb nāmededir, diyüp ḫāmūş oldılar, Keyḫüsrev nāmei dānā eline virüp [232b/20] dānā ḳırāʾat eyledi, mefhūm-ı nāme, ben kim Sebze-bahār kutvāli olan Kāmūs Şāh'ım,

pādişāhım, maʿlūm olsun kim pes-perde-i [232b/21] ʿişmetimde bir duḫter-i pākīze-aḫterim irişmişdir, adına Zöhre Bānū-yı Müşterī Çebīlen dirler, ammā Cezīre-yi Ḳanvān [232b/22] Şāhı Ḳanvān Şāh ḫaber alup yüz biñ ḳadar ʿasker ile üzerime gelüp ḍarben ḳızımı elimden almaḳ isteyüp ḳalʿa-yi Sebze-bahār'ı muḥāṣara [232b/23] eylemişdir, lüṭf idüp baña imdād idesin, yoḫsa ḳalʿa düşman żabṭına geçmek muḳarrerdir, dimiş, Keyḫüsrev nāmeden [232b/24] bu cevābı eşitdikde Zevvāre'niñ yüzine baḳup, neçe idelim, ey dilāver-i ʿālem, diyince Zevvāre, nice itsek gerek pādişāhım, [232b/25] ben ḳulıñı taʿyīn eyle, varup ʿavn-ı Ḫudā ile ol düşmanıñ ḥaḳḳından gelüp Kāmūs Şāhı ḫalāṣ ideyim, didi, Keyḫüsrev-i Kāmrān **[233-a]** [233a/01] ḫilʿat giyürüp Zevvāre'i taʿyīn eyledi, Zevvāre on iki biñ dilāver ile Kāmūs Şāh ādemlerin öñine ḳatup ʿazm-i [233a/02] Sebze-bahār eyledi, Alġār ile bir gün Sebze-bahār'a irişdiler, Ḳanvān Şāh daḫı ḳalʿaı muḥāṣara idüp ṭaşradan çeng [233a/03] eylerdi, ammā ol gün yürüyüş idüp Ḳanvān Şāh'ıñ Gürdāsb-ı Cezīre-nişīn-nām bir cihān pehlevānı var idi, yüz [233a/04] yidi arış ḳadd çekerdi, Gürdāsb'ı taʿyīn idüp gürz ile ḳalʿa ḳapusın dögerdi, ḳalʿa ḳapusın yıḳmaġa az ḳalmış [233a/05] idi, Kāmūs Şāh Tāc-ḫāne üzerinde yüzen yirlere sürüp Ḫudā-yı Cihān-ı Āferīn'den istimdād eylerken nā-gāh Belḫ [233a/06] cānibinden toz ḳopup bād-ı ṣabā ol toza ḳarşu varup dāmeninden girībānına varınca iki şaḳ eyledi, içinden [233a/07] on iki ʿalem nümāyān oldı, baş ʿalem dibinde Zevvāre-i Dilīr bir zinde raḫş-ı cihān-peymāya süvār olup vücūdın [233a/08] āhene ġarḳ eylemiş, Alġār ile bād-ı ṣarṣar gibi gelür, Zevvāre daḫı yaḳın gelince gördi, düşman ʿaskeri yüriyiş [233a/09] idüp ḳalʿaı ḳuşatmışlar, çeng iderler ve bir pehlevān ḳalʿa ḳapusını gürz ile döger, ġayrı yıḳmaḳ derecesine getürmiş, [233a/10] hemān Zevvāre-i Dilīr raḫşın ilerü sürüp bir naʿra-i raʿd-vār öyle baḫş eyledi kim Ḳanvān Şāh ʿaskeri naʿra-yı Zevvāre'den [233a/11] ġeş olup Ḳanvān Şāh daḫı şaşdı, Gürdāsb daḫı ḳalʿa ḳapusın dögerken añsuzın bir naʿra eşidüp [233a/12] endūhmend oldı, bu arada Zevvāre on iki biñ eriyle kendin ʿasker-i Ḳanvān'a urup yüz biñ ʿaskeri bölük [233a/13] bölük bölmege başladılar, Zevvāre dem-be-dem naʿra urup ḳılıc urduḳça bu ʿaskeri keşür gibi ṭoġradı, añsuzın [233a/14] Ḳanvān ʿaskerine bir āteş düşüp başlarına ḳıyāmet ḳopdı, Gürdāsb-ı Cezīre-nişīn daḫı bu hengāmei görüp [233a/15] ḳalʿa ḳapusından el çekdi, dönüp Zevvāre'i ḳarşuladı, ey nā-bekār, sen kim olasın ki gelüp bizim işimize böyle mānic [233a/16] olasın, diyüp elindeki gürzi Zevvāre'ye ḥavāle eyledi, Zevvāre daḫı gürzin çeküp Gürdāsb'ıñ gürzine berāber [233a/17] şundı, inerken çarpup Gürdāsb'ıñ

gürzin menʿ eyledi ve gürziniñ on ikinci baḫşından ṭutup Gürdāsb'a bir ḍarb-ı [233a/18] şedīd öyle urdı kim Gürdāsb'ıñ raḫşınıñ miyānı şikest olup kendi daḫı raḫş ile serengūn oldı [233a/19] ve başı bir ṭaşa gelüp enār leyn iki şaḳ oldı, Zevvāre geçince ʿasker-i Ḳanvān Şāh gulüvv idüp hele Gürdāsb'ı [233a/20] ḳapdılar ve atlandırdılar, Gürdāsb daḫı böyle ʿasker muḳāvemet idemeyüp girīzān oldılar, Ḳanvān Şāh gördi, [233a/21] iş ġayrı yüzden ẓuhūr eyledi, ḳaçmadan münāsibi yoḳdır, ḳosḳona ḳuvvet ḳamçıya bereket, diyüp deryā ṭarafına [233a/22] ṭoġrı gemilere cān atdı, Gürdāsb daḫı nā-çār ḳaçup biraz ʿasker-i Zevvāre bunları ḳoyup girüye döndiler, [233a/23] Ḳanvān Şāh'ıñ bütün eşyāsın żabṭ eyledi, Kāmūs Şāh tāc-ḫāne üzerinden bu ḥāli görüp secde-i şükr [233a/24] eyledi, andan ḳırḳ biñ ḳadar ʿasker ile ḳalʿadan ṭaşra çıḳup Zevvāre ile görüşdi ve temennā ve duʿā eyledi, Zevvāre [233a/25] Kāmūs Şāh'a, yā Kāmūs Şāh, ben ardlarınca giderim, sen ardımca gel, didi, altı biñ ʿaskeri orduda ḳodı ve altı [233-b] [233b/01] biñ ʿasker ile Ḳanvān Şāh'ın ḳafasına düşdi, ammā Ḳanvān Şāh gemiden yana cān atup gitdi kim gemilere binüp [233b/02] ḳaçup ḳurtulalar ve firār eyleye, ḥikmet-i Ḫudā yol yañıldı, ḫilāf gitdi, Zevvāre andan evvel leb-i deryāya irdi, gördi [233b/03] gemiler ṭurır, ammā Ḳanvān Şāh gelmiş, tīz gemileriñ bir ḳaçına āteş idüp ne ḳadar gemi var ise birbirine yaḳın idi, [233b/04] cümlesi yandı, bir dane ḳalmadı ve girü döndi, Ḳanvān Şāh daḫı giderek gördi yolları, ḫilāf yire yolımız [233b/05] ḫilāf gitdi, diyüp ne ḥāl ise yine ṭoġrı yola çıḳup leb-i deryāya yüridiler, nā-gāh Zevvāre ḳarşularından [233b/06] nümāyān olup Ḳanvān Şāh Zevvāre'i görince girüsi geçdi, ʿaskeri Ḳanvān'ıñ ġayrı elleri ve ayaḳları şaşdı, [233b/07] Zevvāre daḫı Ḳanvān Şāh ʿaskerin görince dāl-ı tīġ olup, nereye ey ḳavm-i gümrāh, diyüp bunlara tīġ urdı, altı biñ [233b/08] sipāh daḫı ḳafa-dār olup başdılar bunlara tīġi, Zevvāre çeng içre Gürdāsb'a rāst geldi, Gürdāsb Zevvāre'ye [233b/09] tīġ ḥavāle eyledi, Zevvāre menʿ idüp Gürdāsb'a bir tīġi öyle urdı kim Gürdāsb'ı iki pāre eyledi, Ḳanvān Şāh [233b/10] girü dönüp ḳaçdı, Zevvāre altı biñ eriyle ḳafasına düşüp ḳıra ḳıra ilerüde der-bend var idi, Ḳanvān [233b/11] Şāh girü ḳalan ʿasker ile der-bende girecek, meger öteden Sebze-bahār Şāhı Kāmūs Şāh ḳırḳ biñ eriyle gelürdi, [233b/12] Ḳanvān Şāh'ıñ öñin alup, Zevvāre daḫı girüden öyle ḳırdı kim bunlardan dil çıḳmadı, Zevvāre Ḳanvān Şāh'ı [233b/13] ṭutup bende çekdi, oradan ḳalʿaya geldiler, Zevvāre Ḳanvān Şāh'ı ḳalʿa ḳapusında ber-dār eyledi, Kāmūs Şāh [233b/14] Zevvāre'ye birḳaç gün żiyāfet idüp vüzerāsı ile müşāvere eyledi biz bu dilāvere ne virelim ki ʿivaż ola diyü, [233b/15] bārī Zöhre Bānū'yı alursa virsek, ġayrı düşmandan

emīn olurdıḳ, didi, vüzerā maʿḳūl görüp bir gün [233b/16] Zevvāre tenhā, keyfi yirinde iken vüzerā Zevvāre'ye Zöhre Bānū'yı Kāmūs Şāh aġzından ʿarż eylediler, Zevvāre daḫı ḳabūl eyledi, [233b/17] ol sāʿat Kāmūs Şāh'a müjde eylediler, Kāmūs Şāh şād olup dīvānda Zevvāre'i pāy-i taḫt sandalīsinde otururken dāmādlık [233b/18] ḫilʿati giydirüp yidi gün muḥtaşarī sūr eylediler, sekizinci gün dānālar Zöhre Bānū'yı Zevvāre'ye ʿaḳd ü nikāḥ eylediler, andan [233b/19] aḫşām oldıḳda Zevvāre'niñ öñine düşüp gerdek-ḫāne ḳapusına getürdiler, Zöhre Bānū'nıñ üzerine ḳodılar, mübārek bād [233b/20] idüp döndiler, Zevvāre içeri girdi, gördi Zöhre Bānū āl u āla ile bir gūşede ṭurır, iki rekʿat ḥācet namāzı [233b/21] ḳılup andan varup Zöhre Bānū'nıñ duvaġın ḳaldırup naẓar eyledi, ne gördi, bir pençe-yi āf-tāb, bir bānū-yı ḫūb- [233b/22] rūydır kim cemāliniñ şuʿlesi fürūzān olan şemʿ-i kāfūrī żiyāsın başdırdı, Zevvāre ḳolundan ṭutup götürüp [233b/23] meclis kenārına oturtdı ve meclisiñ pūşīdesin ḳaldırup Zevvāre kendü sāḳīliḳ eyledi, ol ṭoldırup kendi [233b/24] içdi, ṣoñra Bānū'ya içürdi, ḥāṣılı üçer cām bāde nūş idüp gördi meclisde şarāb içmekde meze yoḳdır, başladı [233b/25] Bānū'yı soymaġa, ol ḳadar soydı kim semen-āsā sāde bir pīrāhenle ḳodı, kendi de ṣoyınup bend-i şelvāra küşād virdikden ṣoñra [234-a] [234a/01] bir kerre Zöhre Bānū'yı bülbül ḳafesi gibi ḳapup ḳaʿr-ı cāme-ḫāba daldı ve ḳolların Bānū'ya ferş ü ilḥāḳ idüp pūse [234a/02] kenār iderek Zevvāre'niñ miyān-ı ẕātında olan Ebu'l ʿAbīd kāşānesi ḳıyām gösterüp nāfe-i pehlevāna baş urdı, [234a/03] Zevvāre uyluḳ sıḳdıḳça kendin getürüp atdı, olmadı żabṭ idemedi, ʿaḳıbet Zevvāre iki zānū üzere gelüp [234a/04] zerdeste-i ādeme el urdı ve Zöhre Bānū'dan viṣāl ṭaleb idüp edāda nāz u niyāz-ı kemāl bulınca Zevvāre Zöhre Bānū'nıñ [234a/05] der-gencīne-i vaṣlın küşād eyledikde beyt-i neheng mecmaʿ-ül-baḥreyn ḫurūc itdi, mekānından ṣadef aġzındaki dürri [234a/06] bıraḳdı, ḳaʿr-ı deryāya ṣulb-ı pederden raḥm-i mādere bir dürr-i yektā nāzil oldı, el-ḳıṣṣa, Zevvāre Bānū ile ber-murād olup [234a/07] Zöhre Bānū Zevvāre'den ol gice ḥāmil oldı, Zevvāre'niñ Zöhre Bānū'dan bir oġlı olup adın Dādşem diyeler [234a/08] in-şāʾ-Allāh ʿan-ḳarīb naḳl olınur, ṣabāḥ olup Zevvāre ġusl eyledikden ṣoñra dīvān-ı Kāmūs Şāh'a vardı, Kāmūs [234a/09] Şāh meger evvelden ḫāżır eylemiş-idi, Zevvāre'ye iḳlīm ḫerācı deger bir ḫilʿat-ı fāḫire giyürdi, Zevvāre beş on gün daḫı Sebze- [234a/10] bahār'da eglenüp bir gün Kāmūs Şāh'a vedāʿ idüp ḳalḳdı, Belḫ'e gitdi, bir gün Belḫ'e varup dīvān-ı Keyḫüsrev'e irdi, [234a/11] yir öpüp pāy-i taḫt sandalīsinde ḳarār eyledi, Keyḫüsrev Zevvāre'den suʾāl eyledi, nice oldı, didi, Zevvāre daḫı olduġı gibi [234a/12] naḳl eyledi,

Keyḫüsrev ve Zevvāre'ye taḥsīn idüp ḫilʿat giyürdi ve ḳızı aldugına ḥazẓ eyledi, bunlar bunda ʿālemlerinde olsun, [234a/13] biz gelelim Dādşem aḥvāline, rāvī-yi dānā öyle naḳl u inşā eyler kim, Zöhre Bānū Zevvāre'den ol gice ḥāmile ḳalup [234a/14] müddet tamāmında vażʿ-ı ḥaml idüp bir oġlan vücūda getürdi, dāyeler nāfesin kesüp ḳımāṭa şardılar, egerçi dehmenlerden [234a/15] degil idi, ammā ziyāde sengīn idi, dāyeler taʿyīn idüp bu oġlanıñ ismin Dādşem ḳoydılar ve beslemege başladılar, dört [234a/16] yaşına girdikden ṣoñra Kāmūs Şāh muʿallim taʿyīn idüp sekiz yaşına girince oḳıdı, kāmil oldı, ġayrı inüp binmege [234a/17] heves eyledi, ġāyet zūr-āver oldı, ekşeri şikāra giderdi, tā kim on iki yaşına bāliġ oldı, bir gün Kāmūs Şāh [234a/18] dīvānında pāy-i taḫt sandalīsinde oturup muḥabbet eylerken der-i dīvān-ı Kāmūs Şāh'da bir gürüldi oldı, bre nedür [234a/19] aṣlı, diyince bevvāblar içeri segirdişüp, pādişāhım, birḳaç dāne bāzergānlar geldi, dād-ı feryād diyüp içeri girmek isterler, [234a/20] bilmeziz aṣlı nedür, didiler, Kāmūs Şāh, getüriñ, görelim feryādları kimdendir, didi, iẕīn virdi, bevvāblar çıḳup bunları [234a/21] içeri aldılar, bāzergānlar Kāmūs Şāh öñine gelüp, dād u feryād pādişāhım feryād, Ḳarṭūs ḥarāmīden bizi ṣoyup cümle malımız [234a/22] elimizden aldı, didiler, Kāmūs Şāh bunlara, ādemler, niçe idelim işte bir iki senedir peydā oldılar, birḳaç defʿa üzerlerine [234a/23] ʿasker gönderdim, ʿaskerim bozdılar, cevāba ḳādir olımadım, varıñ İrān Şāhı'na şikāyet idiñ, belki ḥāliñize merḥamet idüp [234a/24] pehlevān gönderüp ḥaḳlarından gelür, didi, bāzergānlar meʾyūs olup girü dönse gerek, Dādşem ibn Zevvāre bu ṣadedi [234a/25] pāy-i taḫtda ol bāzergānlardan diñleyüp döndi, Kāmūs Şāh'a, devletim niyā, ḥarāmīler didikleri kimlerdir, tā bu ḳadar anlardan ʿāciz, [234-b] [234b/01] ḳalmaḳ neden gelse gerekdir, bunlar pek çoḳ mıdır yoḫsa oldıḳları bir ziyāde ṣaʿb u düşvār mıdır, didi, Kāmūs [234b/02] Şāh dönüp Dādşem'e, behey gözim nūrı, aṣlı bu kim iki senedir buraya yaḳın bir kūh vardır, Tūrān yolı ṭaġıñ dāmeninden [234b/03] geçer, işte ol ṭaġda iki ḳarındaş ḥarāmīler türedi, altı biñ curd atlu ve eli mużır oḳlu ḥarāmīye māliklerdir, [234b/04] birine Ḳarṭūs ḥarāmī dirler, birine Ekvā ḥarāmī dirler, ol Ḳarṭūs cümleye başdır, ṭaġıñ dāmeni der-bend elbetde ḳāfile [234b/05] ol der-bendden geçer, ol Ḳarṭūs nigeh-bān ḳomışdır, iki cānibden her kim uġrarsa ḫaber iderler, kendi degme [234b/06] ḥāl ile der-bende inmez, ḳāfileye göre ḥarāmī gönderüp der-bendi alurlar ve ḳāfile urup neleri var ise alup [234b/07] ṭaġda ʿaẓīm maġaralar oyup kendiler mesken eylemişlerdir, didi, Dādşem Kāmūs'dan bunı eşidüp, devletim niyā, ben [234b/08] gider ol ḥarāmīleriñ ḥaḳḳından gelürim didi, Kāmūs,

olmaz diyü gördi, Dādşem elbetde giderim, didi, ol bāzergānları [234b/09] İrān'a gitmege şalıvirmedi, Kāmūs daḫı gördi, olmaz, bārībiraz ʿasker al, öyle var, git, didi, Dādşem ḫayır, [234b/10] kimse istemem, yalñız giderim, diyüp ol bāzergānlardan birini ḳulāvuz aldı, refīḳlerine, siz eglenüñ, şaḳınuñ İrān [234b/11] Şāhı'na gitmeñ, ben siziñ malınız ḥarāmīlerden alup size teslīm eylerim, diyü tenbīh eyledi, andan pür-silāḥ olup raḫşına [234b/12] süvār oldı, ol bāzergānı öñine ḳulāvuz idüp ʿazm-i der-bend eyledi, tā kim der-bend görindi, işte şu ṭaġda [234b/13] olur ḥarāmīler, diyüp ḳulaġuz girü döndi, Dādşem yalñız raḫşın sürüp ol der-bende geldi, ammā ol gün havā [234b/14] ġāyet leṭāfet üzere idi, Ḳarṭūs ḳarındaşı Ekvān biraz ḥarāmī uluları ile der-bendiñ üst yanında bir yirde [234b/15] oturup ʿişret eylerdi, der-bendden geçen oturduġı yirden görinür, Dādşem, tā ki der-bende geldi, Ḳarṭūs ḥarāmī [234b/16] oturup ʿişret eylerken der-bende ṭoġrı naẓar eyledi, ne gördi, İrān'dan berü bir yek süvār nev-civān sāde-rū bir ṭıfl [234b/17] nevresīde gelür, ammā üzerinde ālātı pāk ve altında bir raḫş-ı cihān-peymā, ammā ne gelür meger Ḳarṭūs'uñ bir miḳdār maḥbūb [234b/18] dostluġı var idi, sāde-rū ġulāmları sürdi, Dādşem görince begendi, ḥarāmīniñ birine ayıtdı, var, şol der-bende [234b/19] gelen oġlanı al, getür kendime sāḳī ideyim, zīrā çiger-dār nev-civāna beñzer, didi, ol ḥarāmī daḫı nʿola diyüp raḫşına bindi, [234b/20] der-bende Dādşem'iñ öñin alup, ṭurā ey nev-civān, yüri seni ḥarāmī başı pehlevān Ḳarṭūs ister, başıñda devletiñ [234b/21] var imiş, kendüsine sāḳī idense gerek, didikde Dādşem, yabāne söylemiş, Ḳarṭūs da sen de yıḳıl şuradan hey melʿūn, [234b/22] diyince ḥarāmī Dādşem'iñ sözünden darılup, hāy sefīh oġlan, sen misin baña böyle söyleyen, diyüp elinde şeş-beri [234b/23] var-idi, Dādşem'e ḥavāle eyledi, Dādşem el ṣunup ḥarāmīniñ şeş-perin elinden aldı ve başına bir şeş-per neçe urdıysa [234b/24] ḳafası tār ü mār olup raḫşından zemīne bī-cān yıḳıldı, Dādşem gördi, der-bendiñ üst yanında Ḳarṭūs oturmış [234b/25] bāde içer, hemān anıñ üzerine ṭoġrı yüridi, ammā yuḳarudan gördiler ki oġlan varan ḥarāmīniñ şeşperin elinden [235-a] [235a/01] alup varup öldürdi, bre refīḳimiz öldürdi, diyü üzerine varmaḳ dilediler, Ḳarṭūs ḳomadı ki kim bilür oġlana ne [235a/02] ḫalt kelām söylemişdir, işte oġlan kendü geliyor, didikde ḥarāmīler de ġayrı muḳayyed olmadılar, Dādşem tamām Ḳarṭūs'uñ [235a/03] olduġı yire gelüp ʿaşḳ eyledi, Ḳarṭūs merḥabā idüp, nev-civānım ḳandan gelürsin, didi, Dādşem, seni ḫaber alup yanaşmaġa [235a/04] geldim, ancaḳ ʿahdim vardır, tā baña ġalebe eylemedikçe kimseye ḳul olup ḫiẕmet eylemem, seniñle bir kerre imtiḥān olalım, eger baña ġalebe eylerseñ [235a/05] ḫiẕmetinde olurım,

eger ben saña ġalebe eylersem sen de baña tābiʿ olur mısın, didikde, Ḳarṭūs gülüp göñlünden, eyü dilāver-i nev-civān, [235a/06] ammā bir miḳdār ʿaḳlında zorı var ve hem fuẕūl oġlana beñzer, be ḫoş imdi baña ġālib gelecek ḥāli yoġa, diyüp, [235a/07] öyle olsun, naṣıl imtiḥān olalım, isterseñ gel pençe ṭutuşalım, didikde Dādşem n'ola diyüp birbirleriniñ pençelerin [235a/08] muḥkem ḳavradılar ve zencīr ile ṣarup Ḳarṭūs, dı imdi ḥamle eyle, didikde Dādşem, yoḳ pehlevān, sen ḥamle eyle, [235a/09] ṣoñra bahāne eyleme, didi, Ḳarṭūs Dādşem'iñ pençesin üç kerre zūr eyledi, olmadı, bıcaḳ arḳası ḳadar ḥareket etdiremedi, [235a/10] nevbet Dādşem'e gelince zūr idüp Ḳarṭūs'uñ pençesin bükdi, Ḳarṭūs, pençe idmāndır, düvāl ṭutuşalım, didi, Dādşem'iñ [235a/11] rāżı olup Ḳarṭūs Dādşem'iñ düvālından ṭutup üc kerre zūr eyledi, üçüncide güciyle ṭaraḳlıġa bindirdi, bu kez [235a/12] Dādşem zūr-ı evvelde Ḳarṭūs'ı ḳaldırup yire urdı ve üzerine çöküp dāl-ı ḫançer oldı kim başın kese, Ḳarṭūs, [235a/13] amān nev-civān, yegāne kimsin, dīniñ ʿaşḳına ṭoġrı söyle, diyince Dādşem kendiniñ kim olduġın ve bunda kendüsi [235a/14] içün geldügin bildirdi, Ḳarṭūs, imdi ey dilāver, sen beni kendüne ser-ḳaplan eyle, ölince ḫiẕmetiñ ideyim, didikde, [235a/15] Dādşem şād olup Ḳarṭūs'uñ üzerinden ḳalḳup Ḳarṭūs Dādşem'iñ öñinde temennā idüp derūnī altı biñ er ile [235a/16] imāna gelüp bende oldı, andan yiyüp içüp birazdan Dādşem gitmek murād eyledi, Ḳarṭūs, n'ola imdi sulṭānım, sizler [235a/17] saʿādetle şehre gidiñ, yarın ben de cümle ḫazīnemi ve ʿaskerim alup ḫāk-i pāye varup rū-māl iderim, didi, Dādşem daḫı ḳalḳup [235a/18] raḫşına süvār oldı, andan şehre geldi, Kāmūs Şāh ise Dādşem gitdikden ṣoñra, ʿacaba niçe olur Ḳarṭūs ḥarāmī [235a/19] Dādşem'i helāk mı eyler, yoḫsa ḥapsmi eyler, diyüp telāşda iken evvel ḳulaġuz olan bāzergān gelüp der-bende gitdügin [235a/20] ḫaber virdi, Kāmūs Şāh, ġam-gīn iken Dādşem gelüp müjdeçiler görüp segirtdiler, Kāmūs'a gelüp, pādişāhım müjde, [235a/21] şeh-zāde geldi, didiler, Kāmūs Şāh şād olup, bu arada Dādşem daḫı gelüp Kāmūs Şāh neçe oldı, ḥarāmīler ile, diyü suʾāl [235a/22] eyledi, Dādşem olduġı gibi naḳl eyleyüp, yārın bunda gelse gerekdir, didi, şāh gülüp, gördiñ mi nā-bekārlar ẕerāfet ile şehre [235a/23] girmek isterler, diyüp emr eyledi ḳapuçılara ḳalʿa ḳapuların açmañ diyü, muḥkem tenbīh eyledi, ol gice mürūr idüp ṣabāḥ [235a/24] oldı, anı gördiler, Ḳarṭūs olduġı der-bend ṭarafından yüz ḳaṭār yalıñız bār-gīr ve ḳatır ve elli ḳaṭār deve cümle ḫazīne [235a/25] yükleri bellü oldı, meger Dādşem gidince Ḳarṭūs ṭaġda ne ḳadar malı var ise çār-pālara yükledüp ḳalʿaya göndermiş-idi, bunlar ḳapuya **[235-b]** [235b/01] bunlar ḳapuya geldiler, ḳapular beste, bre

açıñ ḳapuyı, ḫazīnei içeri alıñ, didiler, ḳapucılar şāha ḫaber eylediler, şöyle yükler [235b/02] getürdiler, Şāh Kāmūs, söyle ṭaşraya ḳonsunlar didi, ḳapucılar gelüp, ṭaşraya ḳonıñ, fermān öyle oldı, didiler, [235b/03] ḥarīfler daḫı ṭaşra ḳondılar, ammā Dādşem bundan ḫaber-dār olup Kāmūs'a, devletim niyā, niçün öyle eylediñ, yazıḳ bir [235b/04] dilāverin ḫāṭırı ḳalur, diyüp tīz ḳapuyı açdırdup ṭaşra çıḳdı, Ḳarṭūs Dādşem'i görüp piyāde ḳarşu geldi, [235b/05] Dādşem'i alup getürdi, üç gün Dādşem'e żiyāfetler idüp dördinci gün, ey dilāver, buyuruñ, ḫazīnei içeri ḳaldırsunlar, [235b/06] didi, Dādşem n'ola diyüp emr eyledi, Kāmūs Şāh ādemleri gelüp cümle ḫazīnei ḳalʿaya serāy-ı Kāmūs'a ṭaşıdılar, [235b/07] cümlesin on dört oṭaya yirleşdirdiler, Dādşem Kāmūs Şāh'a ayıtdı, devletim niyā, ʿaybdır, Ḳarṭūs ve ḳarındaşını daʿvet [235b/08] idüp ḫilʿat giyür, żiyāfet ile göñüllerini ele al, didikde, Kāmūs Şāh daḫı ādem gönderüp Ḳarṭūs ile Ekvān'ı daʿvet eyledi, [235b/09] anlar da daʿvete icābet idüp dīvān-ı Kāmūs'a geldiler, Kāmūs Şāh fermān eyledi, Ḳarṭūs ile Ekvān'a birer ḫilʿat giyürdiler, [235b/10] andan żiyāfet idüp ʿaẓīm riʿāyet eyledi, işte Ḳarṭūs ḳarındaşı Ekvān, altı biñ eriyle Dādşem'e bende olup [235b/11] ol bāzergānlardan alınan eşyāyı maʿ-ẕiyāde virüp kendüleri ʿayş-ı nūşa başladılar, bunlar bunda ammā üstād aydır, meger [235b/12] bir ʿArab begi var idi, adına Fāris Şāh Nīze-güẕār dirlerdi, dāʾimā Semengān'a gelüp Semengānīlere inʿām-ı iḥsān eylerdi, ġāyet [235b/13] ile satḫi'l-vücūd idi, ʿādet-i māʿlūmesi üzerine bir gün Semengān'a gelüp cümle ḫalḳına ʿaẓīm ikrām eyledi ve şikāra [235b/14] çıḳdı, meger Sührāb ibn Rüstem'iñ bir ḳızı irişmiş idi, adına Nāhīde Bānū dirler idi, ġāyet ile bahādır ḳız ḳopmış idi, [235b/15] her-bār şikār eylerdi, yine ol gün şikāra gidüp ḥikmet-i Ḫudā şikārda Nāhīde Bānū'ya Fāris Şāh rāst gelüp gördigi [235b/16] gibi ʿāşıḳ oldı, suʾāl eyledi, Sührāb ibn Rüstem'iñ ḳızıdır, didiler, Fāris Şāh şikārdan dönüp bār-gāhına geldügi gibi [235b/17] vezīrin Semengān Şāhı Selīm Şāh'a gönderdi, Nāhīde Bānū'yı istedi, vezīr gelüp Selīm Şāh'a buluşdı ve Fāris Şāh'ıñ [235b/18] ricāsın ʿarż eyledi, Selīm Şāh vezīre, ey vezīr-i ḫāṣ, Fāris Şāh'ıñ ricāsı cān ve başa geçer ve lakin benim ḥükmimde degildir, benim [235b/19] anda ʿalāḳam yoḳdır, eger murādı ise Rüstem'den veyāḫūd ḳarındaşı Būrzū'dan istesün, diyü cevāb virdi, vezīr dönüp Fāris [235b/20] Şāh'a gelüp bu cevābı virdikde, Fāris Şāh Selīm Şāh'ıñ sözine gücenüp ġażaba geldi, ol sāʿat ḳalḳup vilāyetine gitdi, [235b/21] az zamānda yüz biñ nīze-dār ʿArab mübārizleri peydā idüp Semengān üzerine yüridi, murādı bu kim varup çeng idüp [235b/22] ḍarb-ı dest Nāhīde Bānū'yı alup ber-murād ola, ammā bu

yañadan Selīm Şāh Fāris Şāh'ıñ elçisini gönderdikden ṣoñra vüzerāsı [235b/23] ile meşveret idüp iki nāme taḥrīr eyledi, biri Sistān'da Būrzū'ya ve birin Sebze-bahār'da Dādşem'e gönderdi, zīrā [235b/24] bilürlerdi ki İrān'da kimse yoḳdır, cümle dilāverān Tūrān diyārına Efrāsyāb çengine gitmişlerdir ve Dādşem'iñ ẓuhūrı ṭuyulmış-idi, [235b/25] berüden Fāris Şāh bir gün gelüp ḳalʿa-yı Semengān öñine yüz biñ nīze-güẕār ile gelüp ḳondı, Selīm Şāh duyup tīz ḳalʿa [236-a] [236a/01] ḳapuların bend eylediler, Fāris Şāh ol gün eglenüp irtesi yüz biñ ʿasker ile binüp ḳalʿaya yüriyiş eyledi, ehl-i Semengān [236a/02] daḫı içerüden burc-ı bārū üzere gelüp çenge ṭurdılar, aḫşām olınca çeng idüp andan dönüp ḳondılar, ammā [236a/03] rāvī aydır, bu Fāris Şāh'ıñ diyārına muttaṣıl bir pādişāh var idi, adına Ġayyūr Şāh dirler, andan bu Fāris Şāh'ıñ daḫı [236a/04] Āşüfte Bānū dirler bir ḳızı var idi, Ġayyūr Şāh bu ḳızı eşidüp ḳulaḳdan ʿāşıḳ olup Fāris Şāh'a elçi gönderüp [236a/05] Fāris Şāh'dan ḳızını istedi, Fāris Şāh daḫı, yabāne söylemiş, diyüp virmedi, elçi varup Ġayyūr Şāh'a bu cevābı [236a/06] virdi, Ġayyūr Şāh yüz biñ ʿasker ile gelüp çeng eyledi, Fāris Şāh Ġayyūr Şāh'ı bozup ḳaçurdı, bu kez cāsūslar [236a/07] gönderüp fırṣat gözetdi, tā kim Fāris Şāh ḳalḳup Nāhīde Bānū içün Semengān'a gitdi, bunı eşitdikde Ġayyūr Şāh [236a/08] on biñ ʿasker intiḫāb idüp Alġār ile Fāris Şāh diyārına geldi, meger Āşüfte Bānū yaylaḳda idi, Ġayyūr Şāh ḫaber [236a/09] alup vardı, yaylaḳda iken baṣup ḳızı alup diyārına gitdi, Āşüfte Bānū'nıñ etbāʿından birazı firār idüp [236a/10] Semengān'a geldiler, Fāris Şāh bir gün ḳalʿa çengi iderken feryādcılar gelüp Fāris Şāh'a buluşdılar, aḥvāli naḳl eylediler, [236a/11] Fāris Şāh'ıñ cān başına ṣıçrayup tīz ʿaskerine yarın göçdür diyü nidā etdirdi, irtesi ʿale-s-seḥer ḳalḳup gitdi, [236a/12] bunı Semengānīler görüp Selīm Şāh'a ḫaber virdiler, Selīm Şāh fikr idüp, ġevrine vāṣıl olmadı, kim bilür ne [236a/13] ḥīle eylese gerekdir, diyüp muḳayyed olmadılar, ammā Ġayyūr Şāh diyārına Fāris Şāh bir gün varup ḳondı ve bir nāme [236a/14] yazup Ġayyūr Şāh'a gönderdi, yā ḳızımı gönder yāḫūd kendiñ bilürsin, ṣoñra seni ʿibret-i ʿālem eylerim, didi, nāme [236a/15] Ġayyūr Şāh'a varup Ġayyūr Şāh Fāris Şāh'ıñ nāmesin oḳıdı, Ġayyūr Şāh vüzerāsıyla müşāvere idüp, [236a/16] gelen ḳāṣide ben ḳızı alup getürdigim gibi taṣarruf eyledim, eger ḳızı isterseñ göndereyim, ancaḳ saña boyuñdır kim ḳızı [236a/17] virüp nikāḥ idesin, ben de seniñle maʿen gidüp ikimiz el bir idüp seniñ de murādıñı ḥāṣıl iderüz, didi ve böyle [236a/18] cevāb virüp gönderdi, elçidir Fāris Şāh'a gelüp bu cevābı getürdükde Fāris Şāh müşāvere idüp, vaḳıʿā [236a/19] şimdengirü ḳızı alup n'eyleyim, bir işdir

olmış, bārīĠayyūr Şāh ile birlik olup birbirimize arḳa oluruz, varup [236a/20] Nāhīde Bānū'yı daḫı alup Fāris rıżā virüp Ġayyūr Şāh'la barışdılar, sīne ṣāf olup ḳızı ʿaḳd eylediler, [236a/21] Ġayyūr Şāh Fāris Şāh'a yemīn eyledi, ḳıza daḫı yapışmadım, bikri ile ṭurır, didi, yüz biñ er daḫı Ġayyūr Şāh'ıñ [236a/22] var idi, bunlar iki kerre yüz biñ er ile ʿazm-i Semengān eylediler, bir gün Semengān öñine gelüp ḳondılar, ḳalʿadan [236a/23] görüp Selīm Şāh'a yine geldiler, ammā şimdi evvelkiden ziyādedir didiler, bu ṭarafdan Fāris Şāh bir nāme yazup [236a/24] tekrār Selīm Şāh'a gönderdi, nāme Selīm Şāh'a vāṣıl olup oḳıdı, mefhūm-ı nāme, ḳızı baña viresin, yoḳ [236a/25] dirseñ vaḳtiñe ḥāżır olasın, dimiş, Selīm Şāh yine evvelki cevābı gönderdi, Fāris Şāh ġażaba gelüp iki kerre yüz biñ [236-b] [236b/01] ʿasker ile ḳalʿaya yüriyiş eyledi, Semengānīler ḳalʿadan çenge başladılar, ol gün aḫşāma dek çeng idüp [236b/02] döndiler, ṣabāḥ yine bindiler, gerçi Fāris Şāh ḳalʿa-yı Semengān'a fırṣat bulımadı, ammā içerüde ehl-i ḳalʿada buñaldı, [236b/03] ve-l-ḥāṣıl bir hafta ḳadar çeng eylediler, içerüden ve ṭaşradan vāfir ādem düşdi, bu kerre ehl-i ḳalʿa bir ḳız içün [236b/04] nedür bu çekdigimiz diyü söyleşmege başladılar, Nāhīde Bānū eşidüp kendü kendüye, hep bu çenge ve ġavġāya bāʾiṣ [236b/05] benim, beyhūde benim içün ḫalḳ niçün ġavġa çeker, diyüp hemān çīn-i pūlāda ġarḳ oldı, andan bir raḫş-ı cihān-peymāye süvār [236b/06] olup yüzine niḳāb aṣdı ve ḳapucılara ḳalʿa ḳapusın açdırup tek ve tenhā naʿra urup kendini iki kerre yüz biñ [236b/07] ʿaskere urup allaḳ bullaḳ eyledi, Fāris Şāh bu ḥāli görüp, kim idügin bilmez bir niḳāb-dār ādem ejderhāsı ẓuhūr [236b/08] idüp ʿaskere fenā virdi, bre bre, diyüp ʿaskerin ḳalʿadan çekdi, andan Nāhīde Bānū'nıñ üzerine hücūm idüp, [236b/09] deryā cihānı ve kemer miyānı ḳuşadır gibi Nāhīde Bānū'yı ḳat-ender-ḳat ḳuşadup çenge ṭurdılar, Nāhīde Bānū ise [236b/10] bunları küşer gibi ṭoġradı, ammā çeng ide çeng ide zebūn olup göñül ondan münācāta başladı, bunlar bu ḥāl [236b/11] üzere içerüden Selīm Şāh daḫı ṭuyup muḳāvemete kādir degil, tāc-ḫāne üzerinde ṭurup yüz yire sürüp [236b/12] ol daḫı Ḫudā'dan ʿināyet ṭaleb eylemekde, ammā rāvī aydır, Fāris Şāh ibtidā elçi gönderdikde Selīm Şāh bir nāme Būrzū'ya [236b/13] ve bir nāme Dādşem'e göndermiş idi, nāmeniñ biri Sebze-bahār'da Dādşem'e gelüp oḳıdı, benim oġlum üzerime şöyle [236b/14] bir düşman geldi, ʿammıñ Sührāb ḳızı Nāhīde Bānū içün dedesi Rüstem ve ʿammısı Ferāmerẕ bunda yoḳ, lüṭf idüp [236b/15] imdādımıza gelüp iresin, dimiş, Dādşem Nāhīde Bānū adını eşidince derūnından bir muḥabbet ḳopup hemān altı [236b/16] biñ er ile Ḳarṭūs ve Ekvān'ı alup ḳandasın Semengān diyüp revāne

oldı, nāmeniñ biri daḫı bir gün Sistān'da [236b/17] Būrzū'ya varup Būrzū'dır oḳıdı, mefhūmı, hemşīreni almaḳ ḳāṣdıyla üzerimize ʿasker geldi, imdāda gelesin, [236b/18] dimiş, Būrzū daḫı Gürd-āferid'e ʿaskeri sipāriş idüp yitmiş nefer pehlevān ile süvār olup ʿazm-i Semengān [236b/19] eyleyüp bir gün Semengān görindi, ammā ḳalʿa öñinde bir ʿaẓīm ʿarbede ve çeng var ki olmaz, ammā Dādşem altı biñ [236b/20] çeng-āver sipāhla ʿazm-i Semengān eyleyüp bir gün Semengān göründi, ammā ḳalʿa öñinde bir ʿaẓīm çeng var ki [236b/21] olmaz, hemān Dādşem Ekvān'a, sen ʿasker ile ḳafamızdan yüri, diyüp Ḳarṭūs aldı, ilerü raḫş sürüp [236b/22] çeng kenārına geldi, gördi, bir ʿaẓīm çeng var, ammā birine yıġnak eylemişler, ḳalʿaya ṭoġrı baḳdı, tāc-ḫānede [236b/23] pādişāh duʿā ider, Ḳarṭūs gönderüp, ġāliba, Selīm Şāh'dır, beni bildir ve çengiñ aṣlını suʾāl eyle, kimiñle çeng [236b/24] iderler, didikde Ḳarṭūs tāc-ḫāneniñ altına gelüp naʿra urdı, Selīm Şāh baḳdı, bilmedügi bir pehlevān, ammā boyı [236b/25] āşināyı gelüp Ḳarṭūs, Selīm Şāh ḳanġıñuz ise baḳsun, didikde Selīm Şāh baḳup, nedir pehlevān, ne istersin, [237-a] [237a/01] diyince Ḳarṭūs, pādişāhım, ḫāṭırıñ ḫoş ṭut, ṣāḥib-ḳırān-ı ʿālemiñ birāder-zādesi Dādşem geldi, çengiñ aṣlı nedür, kimiñle [237a/02] çeng iderler, anı suʾāl eyler, didikde, Selīm Şāh bu ḫaberi eşidince şād olup ayıtdı, nāhīde Bānū'dır, yalñız bir başıyla [237a/03] çeng ideyor, didi, bu kez Ḳarṭūs ḫaberi alınca gelüp Dādşem'e bildirdi, Dādşem her āsān içün leşker kenārına gelüp [237a/04] ṣaġ elin ṣol güzer-gāhına ve ṣol elin ṣaġ güzer-gāhına ṭutup çigerinden bir naʿra-i ṭanṭana-i Allāhu Ekber öyle baḫş eyledi ki [237a/05] zemīn zamān ü çarḫ-ı āsumān velveleye ve zelzeleye gelüp andan ayıtdı, benim Dādşem ibn Zevvāre ibn Ẕāl ibn Sām ibn Nerīmān [237a/06] ibn Ḳahramān, ey ḳavm-ı ʿArabān, cān elemden ḳanda rehā idersiñiz, diyüp tīġ-i āteş-tābın ʿuryan idüp urdı, [237a/07] kendüyi iki kerre yüz biñ ʿaskere Ḳarṭūs ʿādemī daḫı ardınca ḳafa-dār olup bu ʿaskere bir giriş girdiler kim [237a/08] gūyā bir ḳurı ney-istāna āteş-i sūzān ne resme düşüp fürūzān eyler ise öyle yaḳdılar, bu maḥalle dek Bānū'nıñ [237a/09] üzerine ʿalev idüp dört ṭarafdan kemendler ḫāżır eylemişlerdi, üzerine atup girift idecek vaḳitde başlarına [237a/10] ḳıyāmetler ḳopup, bre kimdir bu gelen, ḳażā-yı nā-gehānı, diyesiye ḳalmadı, Dādşem irüp Nāhīde Bānū üzerinden [237a/11] ʿaskeri tār ü mār eyledi, Nāhīde Bānū da selāmet bulup ġayrete geldi, başdı sāṭūrī, Dādşem Nāhīde [237a/12] Bānū'yı görince nā-gāh girüden altı biñ ʿasker ile Ekvān daḫı gelüp irişdi, kendülerin Fāris ve Ġayyūr ʿaskerine [237a/13] urup öyle ḳırdılar ki leş leşe söykindi, çeng içre Dādşem Ġayyūr Şāh'a rāst gelüp Ġayyūr Şāh Dādşem'e [237a/14]

ḳılıç ḥavāle eyledi, Dādşem Ġayyūr Şāh'ıñ ḳılıcın menʿ idüp depre öyle bir tīġ urdı ki eger ḫānesine varınca [237a/15] iki pāre eyledi, andan geçüp ʿalemler üzerine varup ʿalem ʿalem-dārı ikişer pāre eyledi, ʿasker de ġayrı yüz dönderüp [237a/16] perīşān oldı, Fāris Şāh eşyāsından geçdi, murād eyledi ki firār eyleye, Dādşem görüp ardından at sürüp [237a/17] irişüp Fāris Şāh'ı düvālinden ḳapup bende çekdi, bu arada Selīm Şāh gördi, düşman bozıldı, tīz ḳalʿa [237a/18] ḳapuların açup ṭaşra çıḳdı, Dādşem ḳarşulayup bu kerre Dādşem dönüp fermān eyledi, altı biñ ʿasker ṭaşrada [237a/19] bār-gāhların ḳurup ḳarār eyledi, Dādşem bütün Fāris ve Ġayyūr ordusın żabṭ eyledi, bu kerre Selīm Şāh [237a/20] Dādşem'e, ḫoş geldiñ ey dilāver-i ʿālem, diyüp görişdi, ammā Nāhīde Bānū şehre gitdi, Dādşem emr eyledi Fāris [237a/21] Şāh'ı öldürmege, lakin Semengān ḫalḳı ricā idüp Fāris Şāh'ı azād eyledi, Selīm Şāh Dādşem'e üç gün [237a/22] żiyāfet eyledi, dördinci gün nā-gāh yitmiş dilāver ile Būrzū geldi, Dādşem Būrzū'ya ḳarşu varup birbirlerin [237a/23] der-āġūş eylediler, Dādşem Būrzū'yı bār-gāhına götürüp żiyāfet eyledi, Būrzū aḥvāli suʾāl eyledi, olduġı gibi [237a/24] naḳl eylediler, Būrzū ḥaẓẓ idüp Dādşem'e āferīn eyledi, andan meclis ḳurup ʿişrete bünyād oldılar, ammā Dādşem [237a/25] Nāhīde Bānū'ya ḳapılmış idi, bir ṭarīḳ ile Selīm Şāh'a bildirdi, Selīm Şāh daḫı Būrzū'ya söyledikde Būrzū imtihan [237-b] [237b/01] olmadıḳça virmem diyüp Dādşem ile pençe ṭutuşdılar, Dādşem üç kerre Būrzū'nıñ pençesin [237b/02] bükdi, idemedi, Būrzū üçüncide pençesin Dādşem'iñ cüzʾī yirinden oynadup egerçi ġalebe-i aḳrān [237b/03] gösterdi, ammā Būrzū'nıñ daḫı burnından ḳan boşandı, Būrzū Dādşem'e āferīn idüp hemşīresin [237b/04] ʿaḳd idüp Bānū ile gerdege ḳodılar, Dādşem ol gice Nāhīde Bānū ile ber-murād olup andan üc gün daḫı [237b/05] yiyüp içüp Būrzū Dādşem'e vedāʿ idüp Sistān'a gitdi, Dādşem anda ḳalup Semengān Şāhı Selīm Şāh'a [237b/06] pāy-i taḫt oldı ve Sebze-bahār'a ḫaber gönderüp kendi Semengān'da ḳaldıġı ḫaberin ifāde eyledi, Zöhre Bānū ki Dādşem'iñ [237b/07] vālidesidir, ḫoş imdi diyüp duʿāya meşġūl oldı, ammā rāvī aydır, Dādşem Nāhīde Bānū'yı aldı, ṭoḳuz [237b/08] ay on gün diyince bir oġlan vücūda geldi, ammā ġāyet sengīn dāyidir, ṣarup Dādşem'iñ eline virdiler, yüzin [237b/09] açup baḳdı, envār-ı velāyet bir ḳavrar gūşına gül-bāng-ı dāveri virüp Erdeşīr diyü isim virdiler, ammā bu [237b/10] oġlan dehomīnlerden oldı, dāye taḥammül eyledi, ʿāḳıbet günde onar baṭmān şīr u āhū südiyle beslediler, bir yaşına [237b/11] ḳadem baṣdıḳda gören üc yaşında ṣanurdı, üc yaşına ḳadem baṣdıḳda Ḳarṭūs'ıñ birāderi Ekvān'a virüp Būrzū [237b/12] vilāyetine gönderdi, sekiz ṭoḳuz yaşına

varınca Būrzū'da yazup oḳıyup terbiye oldı, ammā bir miḳdār çaḳır pençelü [237b/13] oldı, āyīnde vü revendede tüccārdan eyü at ve silāḥ buldıḳça ḍarbī alurdı, bāzergānlar ol ḥālin Erdeşīr'iñ görüp [237b/14] Yezdigerd gelmiş diyüp ḳaçarlardı, ol münāsebet ile eẕā Yezdigerd on yaşına ḳadem başdı, kimse pençesine [237b/15] yapışmaġa ḳādir olmadı, bir gün Dādşem Būrzū Şāh'a nāme gönderüp oġlın istedi, nāme Şāh Būrzū'ya [237b/16] gelüp oḳıdı, gördi, oġlımı bu ṭarafa gönderesin, dimiş, Şāh Būrzū daḫı Yezdigerd'e ayıtdı, ey pehlevān-zāde [237b/17] seni pederiñ istemiş, diyüp ʿaẕīm iḳrām ile yanına daḫı ādemler ḳoşup Yezdigerd'i Semengān diyārına gönderdi, [237b/18] Yezdigerd bir gün Semengān'a geldi, ilerü ādem gelüp Dādşem'e müjde eyledi, ol da ḳarşucılar gönderdi, alup getürdiler, [237b/19] Yezdigerd Semengān ḳalʿası ḳapusına geldikde yine ne gördi, ḳalʿa ḳapusın üzerinde bir pūlātdan pençe aşmışlar, yanında [237b/20] olanlara suʾāl eyledi didiler kim bu pençe Ḳahramān Ḳātil'iñ iṭmān pençelerindendir, böyle pūlād pençeler yapdırmışdır, [237b/21] ḳaçan kim çeng olmayup ḥāli ḳalduġı maḥaller bu pençeler ile iṭmān idüp bunları burarmış, didiklerinde Yezdigerd [237b/22] ayıtdı, öyle ise baḳayım ben de burabilir miyim ola, diyüp ol pençei endirtdi, pençe urup bükdi, meger bunca [237b/23] zamāndır yaş yaġmur yidügünden ve senehdār pūşīdelenmiş yaʿnī paşlanmış idi, göte dek ḳapup şikest oldı, bundan [237b/24] ṣoñra ġayrı laġabı Nīrem Ṯāni oldı, Erdeşīrlik ve Yezdegerlik nāmı añlamazdı, Nīrem Ṯāni egildi, hele dīvān-ı Selīm [237b/25] Şāh'a varup ādāb-ı erkān icrā eyledikden ṣoñra varup pederi Dādşem'iñ elin öpdi, Dādşem daḫı oġlı Nīrem Ṯāni'niñ [238-a] [238a/01] gözlerinden öpüp baġrına başdı ve yanına aldı, Selīm Şāh ḫilʿat giyürüp żiyāfetler eyledi, Dādşem, Nīrem [238a/02] Ṯāni'de ʿaẕīm ḳuvvet müşāhede idüp Ḳarṭūs'a ayıtdı, yā Ḳarṭūs, oġlım Nīrem Ṯāni'ye sen silaḥşorlıḳ taʿlīm eyle, didi, [238a/03] ol da n'ola diyüp taʿlīm eyledi, bir gün Ḳarṭūs ile şikāra çıḳup giderken Nīrem gördi, bir iḫtiyār kimse gider, ammā [238a/04] altında bir raḫş-ı Ṣabā-reftārı var kim bād-ı ṣabā ve bād-ı ṣarṣar gibi uçup gider, Nīrem bu raḫşı görince māʾil olup [238a/05] Ḳarṭūs'a, ey üstādımā, var şol ḳocanıñ altında olan raḫşı iste, her ne bahā dilerse virelim, varsun ġayrsın alsun, [238a/06] diyüp Ḳarṭūs'ı gönderdi, Ḳarṭūs at sürüp ol pīriñ öñin kesdirüp, uġur ola iḫtiyār, didikde ol pīr merḥabā idüp, [238a/07] nedir pehlevān, didi, Ḳarṭūs ayıtdı, pīrim şu ḳarşuki civāna Nīrem Ṯāni dirler, ḥālā ṣaḥib-ḳırān-ı ʿālem olan Rüstem'iñ çiger gūşesi [238a/08] Sührāb-ı Ser-efrāz'ıñ ḳızı, oġlı ve baba ṭarafından birāder-zādesi oġlıdır, altındaki raḫşı görüp māʾil oldı, her ne bahā [238a/09] dilerse

virelim, raḫşı bańa virüp varsın, kendü bir begendügi at alsun diyü beni gönderdi, her ne isterseñ virelim, [238a/10] atı bize vir, didikde ol pīr gülüp, var pehlevān ol nev-civāna söyle, anıñ başına ṣovuḳ geçmiş, benim ṣatılıḳ atım yoḳdır ve hem [238a/11] ol bu ata binmege ḳādir degildir, ol degilā Rüstem didügiñ pehlevān bile binemez, didikde, Ḳarṭūs dönüp, pīrim ḳatı yüksekden [238a/12] dem urdıñ, eger eyilik ile virmezseñ zūr ile daḫı alabilür, didikde, ol pīr, yüri pehlevān işüñe, eliñden gelmez daʿvāyı [238a/13] ḳo, diyüp yüriyüvirdi, Ḳarṭūs bundan gücenüp, baḳ imdi maʿtūh ḳoça, neçe alurım, diyüp gürz-i kūh-ı peykerin [238a/14] çeküp ve raḫşına meydān virüp irişüp ol pīre bir ḍarb urdı, ol pīr hemān bir kerre el ṣunup çekdi, Ḳarṭūs'ıñ [238a/15] gürzini elinden alup kendi gürzüyle niçe bir ḍarb urdıysa Ḳarṭūs at boynına ḳapanup bī-hūd oldı, [238a/16] Nīrem Ṣāni bu ḥāli görince, hāy nā-bekār ḳoça, sen misin Ḳarṭūs'ı ol ḥāle ḳoyan, diyüp at sürdi, gelüp bir ḍarb [238a/17] urdı, ol iḫtiyār Nīrem'iñ daḫı gürzine ellerin berāber virüp çekdi, gürzin elinden alup atıvirdi, Nīrem Ṣāni [238a/18] bundan öyle ġażaba geldi kim, gözleri ṭās-ı pür-ḫūna dönüp hemān ḳabża-i şimşīre el urup ʿuryān eyledi, [238a/19] al imdi maʿtūh ḳoca bu yādigārı, diyüp irişdi, depre bir tīġ urdı, bu kerre ol pīr el ṣunup Nīrem'iñ ḳılıcın [238a/20] elinden alup ṣaġ eliyle düvālinden ḳapup raḫşından ayırdı ve ḳolına aldı, yine raḫşına ḳoyup, yā Nīrem, elem çekme ben [238a/21] Ḥażret-i Ḫıżır'ım, saña terbiye eylemege geldim, lakin bu sırrı ṣaḳın kimseye söyleme, diyüp Nīrem'iñ arḳasın ṣıġadı, ṣırtıñ [238a/22] yire gelmesün ve ayaġın yirden kesilmesün diyü üc sāʿat miḳdārı silaḥşorlıḳ taʿlīm idüp bir yeşil ḳabżalu ḳılıc virdi, [238a/23] Nīrem'iñ miyānına ḳuşadup, ṣaḳın yā Nīrem, evvel ḥamle eyleme ve ḳaçanı ḳoġma ve amān diyene ḳıyma ve nikāḥsız ʿavrat yanına [238a/24] varma ve kimseye ḳılıc çekme, tā ḫasmıñ yapışmadıḳça, didi ve ʿālem-i ġayba ḳadem başdı, Nīrem Ṣāni raḫşından inüp gürzin aldı [238a/25] ve tīġiñ ġılāfa ṣaldı ve raḫşına süvār olup Ḳarṭūs'ıñ yanına geldi, ol maḥalde Ḳarṭūs'ıñ daḫı ʿaḳlı başına gelüp göz [238-b] [238b/01] açdı gördi, Nīrem Ṣāni yanında duran ḳoca ḳanı, didikde, Nīrem, gitdi yā Ḳarṭūs, ammā çoḳ ḳuvvetlü ḳoca [238b/02] imiş, bańa bir ḳılıc virüp raḫşım encitme, didi, ben de almadım, ancaḳ ṣaḳın bu ahvāli kimseye söyleme, didi, Ḳarṭūs da [238b/03] nʿola diyüp ol aradan şehre döndiler, serāya gelüp Dādşem Nīrem Ṣāni'niñ belinde ḳılıcı görüp, ḳanda buldıñ, diyü [238b/04] suʾāl eyledi, Nīrem, bir iḫtiyārdan aldım, diyüp ammā bunın arası birḳac gün geçdi, bir gün dīvānda Dādşem pāy-i [238b/05] taḫt ṣandalīsinde oturırken erlik baḫṣi açıldı, hemān Nīrem pederi yanında idi, devletim ata, ʿaceb

dilāverlik [238b/06] baḫşi eylersin, diyüp hemān ḳapdı Dādşem'i, iki uyluġından ḳucaġına alup Selīm Şāh'ıñ dīvān-ḫānesin [238b/07] birḳaç kerre dolanup getürüp yine sandalīsine ḳodı, herkes Nīrem Ṣāni'de bu ḳuvveti görüp buña dünyāda kimse ġarīm [238b/08] olımaz diyü āferīn eylediler, işte gitdikçe Nīrem Ṣāni Semengān'da neşv ü nemā buldı, ammā üstād aydır, ṣāḥib-ḳırān-ı ʿālem Rüstem-i [238b/09] Zūr-mend, ol dilāver ṣāḥib gürz ü kemend Efrāsyāb'a Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd'a muḳābil olup Kāmūs-ı Keşānī didikleri [238b/10] nā-bekārı meydānda ṭutup ʿalem sāyesine gönderdikde Sührāb şeh-zāde icün pehlevānlarıñ Kāmūs'a ġayẓ-ı feyẓleri var idi, [238b/11] hemān ḳılıc üşürüp pāre pāre eylediler, Efrāsyāb da ṭabl-ı ārām çaldırup ḳondılar, ol elem ile birḳaç gün āsāyiş olınsun [238b/12] diyü nidā eylediler, iki leşker ḫaber-dār olup bildirdiler, çeng yoḳdır ammā Efrāsyāb melūl olup, ʿacabā bunlara ne yüzden [238b/13] cevāb virebilsek, gelen pehlevānlar daḫı cümle maġlūb oldılar, Kāmūs da böyle oldı, didikde, Ḫaḳan-ı Çin dönüp [238b/14] Efrāsyāb'a, ey Şāh-ı Tūrān, benim Çin'de bir pehlevānım vardır, adına Şīrūy-ı Şīr-dil dirler, baba ṭarafından Şīrāyen Jiyāne [238b/15] neslindendir, ana ṭarafından Dīvzād'dır, bir gün daḫı beş yaşında iken Kāmūs'ı ḳapup ḳuçaġına aldı, dīvān-ḫāne [238b/16] yitmiş kerre dolaşdırdı, şimdi tuvānā yigit oldı, ḍarb-ı ḥarbına kimse ṭāḳat getüremez, Cumhūr Çinī yanında bir şey [238b/17] degildir, lakin ziyāde ʿālī-çenābdır, ḥattā ben bu cānibe geldikde gidelim didim idi, tenezzül idüp gelmedi yüz otuz [238b/18] altı ārış ḳaddi vardır, eger gelse ümīdim oldır ki İrānīlere cevāba ḳādir olabilür, didi, Efrāsyāb bir nāme [238b/19] yazup biraz hedāyā ile bir vezīrin gönderüp daʿvet eyledikde gelmez mi didikde Ḫaḳan-ı Çin, belki siziñ nāmeñiz ile [238b/20] gelür, didi, Efrāsyāb tīz bir nāme yazup biraz hedāyā ile ḳılıc ḳaftān virüp Yāfeş vezīri gönderdi, meger Semek [238b/21] ʿAyyār tebdīl-i ṣūret dīvān-ı Efrāsyāb'da idi, tecessüs icün bu ḫaberi alup oradan çözildi, Rüstem bār-gāhına [238b/22] gelüp bu ḫaberi Rüstem'e söyledikde Rüstem, belī, Ḫaḳan-ı Çin'iñ sözi yirindedir, ziyāde metīn bir zīr-i dest pehlevāndır, [238b/23] ḳaçan ben Kāvus-ı Kāmrān'ı dīv-i sefīd siḥrinden ḫalāṣ eylemek içün Māzenderān'a giderken Çin diyārına uġradım, [238b/24] gördimki bir fil-i mengelūsī köprüden geçüp düşüp bir ʿırmaġıñ çamurına ṣaplanup ḳalmış, bu ḳadar çāmūs [238b/25] çiftleri getürüp ḳoşdılar, olmadı ol fili söküp baṭaḳdan alımadılar, ṣoñra o Şīrūyen pehlevān gelüp yalñız [239-a] [239a/01] başına bataḳdan fili söküp aldı, işte öyle bir pehlevāndır, ol zamān daḫı tāze idi, şimdi ḫod-kemāl mertebe [239a/02] yigitdir, ḳuvvet-i ḳāhireye mālik olduġı maḥaldir, hele ṣaḳınıñ begler,

begler çengine heves idüp kendiñiz verṭa-yı helāka ṣalmañ, [239a/03] ziyāde ḫazer gerekdir, diyü tenbīh eyledi, ammā Bījen bundan güçendi, birazdan bār-gāhına vardı, tamām keyfin irişdirüp [239a/04] kendüsi biraz fikirlendi ve ḳalḳup pür-silāḥ oldı ve raḫşına binüp kendi ġulāmlarına tenbīh eyledi, eger beni [239a/05] suʾāl iderlerse şikāra getdi diyü cevāb viriñ, didikde, ġulāmlar be ser-i çeşm didiler, Bījen tek ve tenhā Çin [239a/06] yolına ṭoġrı revāne oldı, o yañadan Yāfeṯ Vezīr bir gün serḥadd-i Çin'de Şīrūyen Şīrdil didikleri [239a/07] pehlevāna varup buluşdı, Efrāsyāb'ıñ nāme vü hedāyāsın virüp aġzından selām getürdi, Şīrūyen nāme-i Efrāsyāb'ı [239a/08] oḳıdı, kendüsin daʿvet eylemiş, Şīrūyen dönüp Yāfeṯ Vezīr'e, güzel ey vezīr-i ḫāṣ, sen ṣafā geldiñ, ammā benim [239a/09] İrānīler ile ne münāsebetim var ve ne ḫuṣūmetim var, benden Şāh-ı Tūrān'a selām eyle, beni ʿafv eylesün, bir ġayrı tedārük görsün, [239a/10] didikde, Yāfeṯ Vezīr gördi, Şīrūyen gitmedi, fikr idüp, elbetde bunı ḳaldırmaġa bir ḥīle gerekdir, diyüp döndi, ayıtdı, [239a/11] ey dilāver, güzel, söziñ yirinde, ammā şimdi getmedügiñde iki ḥāl vardır, biri buña Şāh-ı Tūrān olan Efrāsyāb Şāh'ıñ [239a/12] saña ḫāṭırı ḳalur, ikinci bu kim baḳ pehlevān Şīrūyen İrānīlerden ḫavf idüp gelmedi dirler, ṣoñra ʿırżıñıza ḫalel [239a/13] gelür, diyince Şīrūyen fikr idüp, bu söziñ yirindedir, diyüp gidecek oldı, Yāfeṯ Vezīr'e, ḫoş imdi söziñ [239a/14] yirindedir, giderim, ancaḳ sen ilerüce var, müjde eyle ben de ardıñça varırım, didi, Yāfeṯ Vezīr ḳalḳup gitdi, bu kez Şīrūyen [239a/15] daḫı filine süvār olup ʿazm-i Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd eyledi, Bījen giderken gördi, Yāfeṯ Vezīr gelür, yüzine niḳāb aṣup [239a/16] yoldan ṣapdı, Yāfeṯ geçüp gitdikden ṣoñra yine yola çıḳdı, bir yire geldi, gördi bir çiftci çift sürer, nā-gāh [239a/17] ḳarşudan Şīrūyen ẓuhūr eyledi, filine süvār olmış gelür, hemān Bījen at sürüp arḳurıdan gelüp, ṭurā bre nā-bekār [239a/18] diyüp Şīrūyen'iñ öñin aldı, Şīrūyen Bījen'e baḳdı, bir yek süvār pehlevān, nedir ey dilāver, benden ne istersin, didi, [239a/19] Bījen, ne istesem gerek nā-bekār, başıñı kessem gerek, diyüp el nīze vü gürze urdı, Şīrūyen, bre ne yabāna söyler bu nā- bekār, [239a/20] diyüp başladılar çenge, ammā Bījen gitdikçe zebūn olup rikābda pāyları raʿşe-nāk olmaġa başladı, Bījen geldügine [239a/21] pişmān oldı, biraz daḫı çeng eylediler, Şīrūyen ise ḳuvvet-i ḳāhireye mālik, ʿaḳıbet Şīrūyen ġayrete gelüp Bījen'e [239a/22] bir ḍarb urdı, Bījen'iñ başı gergedān başına berāber olup lenger virince altında olan gergedānıñ beli ḳırılup yıḳılınca [239a/23] Şīrūyen kendüyi filinden zemīne atup üzerine vardı kim bend eyleye, meger Şīrūyen ṣarʿaya mübtelā idi, ol maḥal [239a/24] ṣarʿa ṭutup devri döne gelüp yıḳıldı, Bījen ruḫṣat bulup ḳalḳdı,

hemān Şīrūyen'iñ üzerine düşüp ḫançerin [239a/25] ʿuryān eyledi ve ṭutup Şīrūyen'iñ başın kesdi ve terkisine bend eyleyüp Şīrūyen'iñ filine süvār oldı ve ʿazm-i leşker eyledi, [239-b] [239b/01] ol çiftci bunların çengin temāşā eyledi, ammā Bījen leşker-i İrān'a gelüp Rüstem meger dīvānda idi, Bījen [239b/02] dīvāna girüp Şīrūyen'iñ kellesini Rüstem'iñ ṣandalīsi pāyine ġalṭān eyledi, Rüstem, nedir bu kelle yā Bījen, [239b/03] didikde, Bījen, işte devletim niyā, medḥ eyledügiñ pehlevānıñ kellesidir, varup çeng idüp başın kesdim, didikde, Rüstem ḥayf [239b/04] ṭutdı, Bījen'e ayıtdı, yazıḳ eylemişsin, öyle bir dilāvere ḳıydıñ, ancaḳ neçe öldürdiñ, didikde, Bījen, anda yañılup [239b/05] gürziyle yıḳdım, inüp başın kesdim, didikde Rüstem, ḫayır, bu söz yalandır, diyüp eger tīġ ile urup iki pāre idüp [239b/06] andan başını kesdim diseñ inanurdım, diyüp hemān Rüstem ḳalḳup, ben bunın ġavrına vāṣıl olur, diyüp dīvāndan [239b/07] çıḳup Ebreş'e süvār oldı, ol cānibe teveccüh eyledi, gele gele Şīrūyen'iñ küştesi yaṭan maḥalle geldi, dört [239b/08] ṭarafa baḳdı, nā-gāh ol ḥarīfi gördi, çift sürer, Rüstem çiftcii görince, işte bu ḥarīf bunda olmak [239b/09] gerekdir, varup aṣlını suʾāl ideyim, ancaḳ birden suʾāl eylersem belki inkār eyler, diyüp Ebreş'i sürdi, çiftciniñ [239b/10] yanına varup rıfḳ-ile ʿaşḳ eyledi, çiftci gördi bir pehlevāndır, temennā idüp Rüstem'iñ ʿaşḳın aldı, Rüstem'dir çiftciye [239b/11] şundan bundan söz açup, baba, dün de bunda mıydıñ, didikde, belī aġacuġım, bunda idim, didi, Rüstem, dün [239b/12] bunda iken iki pehlevān çeng eylemişler, çengleri naṣıl oldı, ḳanġısı yigit idi, didi, çiftci ayıtdı, aġacuġım, [239b/13] başı kesilen yigid idi, zīrā ol biriniñ gürziyle raḫşın öldirüp yıḳdı ve filinden atılup üzerine varınca [239b/14] bilmen ne oldı, hemān devri döne geldi, ol öldüren altından ḳalḳup üzerine düşüp başını kesdi, [239b/15] didikde Rüstem'dir oradan döndi ve çiftciye baḫşīş virdi, andan leşkere gelüp Bījen'e, nā-bekār oġlan, öyle bir dilāveri [239b/16] muḫanetlik ile helāk eylediñ, bir daḫı gözime görinme, seni helāk eylerim, diyüp āzār eyledikde Bījen daḫı küsüp raḫşına [239b/17] süvār olup İrān'a ṭoġrı gitdi, Rüstem de, cehenneme gitsün, diyüp muḳayyed olmadı, Tūrānīler Şīrūyen'iñ helāk [239b/18] olduġın duyup birḳaç gün mātemin eylediler bunlar bu ḥāl üzre, ammā üstād aydır, dāmen-i ẓulmātda bir ḳavm [239b/19] var idi, Yılduzyān dirler idi, ḳavm-i Yeʾcüc gibi ḥadd-i Ḥaṣrīnullāh'dan ġayrı kimse bilmez idi, bu ḳavmiñ [239b/20] iki birāder şāhları var idi, birine Şeddād Şāh ve birine Yeldād Şāh dirler idi ve Şeddād Şāh'ıñ daḫı bir oġlı [239b/21] var idi, adına Yılduz dirler idi, bu şāhlar ve Yılduz ziyāde bālā-ḳadd ve kūh-cesed pelīdler idi, bir gün bunlar [239b/22] bir yire gelüp müşāvere

eylediler kim ʿaẕīm ʿasker cemʿ idüp sefer eyleyeler, İrān'ı ve Tūrān'ı żabṭ idüp Şeddād Şāh [239b/23] İrān'a ve Yeldād Şāh Tūrān'a pādişāh olup ve Yılduz daḫı cümleye ṣāḥib-ḳırān olup yidi iḳlīmi kendülere musaḫḫar [239b/24] eyleyeler, bu kez ʿasker cemʿ eylediler, bir gün diyārlarından ḫurūc idüp yüridiler, Tūrān diyārına dāḫil olup bir vāsiʿ [239b/25] yirde ḳonup cāsūs gönderdiler, ḫaber aldılar kim Tūrān Sulṭānı Efrāsyāb Ḫān İrān ʿaskeri ile muḳābil olup **[240-a]** [240a/01] çeng iderler imiş, oradan Efrāsyāb'a nāme yazup Ḫarvāṭ-ı Ẓulmātī-nām bir pehlevān ile irsāl eyledi, bu yañadan, Efrāsyāb [240a/02] Şīrūyen'iñ māteminde iken ẓulmāt cānibinden birḳaç kimseler gelüp kendülerin ʿarż eylediler, Efrāsyāb'a buluşup, ey Sulṭān-ı [240a/03] Türkistān, ẓulmāt ṭarafından bir leşker ẓuhūr eyledi, ammā ne ḥaddi var ve ne ḥesābı var, murādları İrān'ı Tūrān'ı bütün żabṭ [240a/04] eylemek imiş, şimdi teveccühleri bu yañadır, bāḳīsin sen bilürsin, didiler, Efrāsyāb bu ḫaberden beliñleyüp gelen ādemlere [240a/05] baḫşīş virüp ḥarīfler gitdikden ṣoñra, bu ne belādır başımıza, şimdi İrānīlere cevāb viremez iken bu yir götürmez [240a/06] ʿaskere nece cevāb virilür, bunlar memleketi ḥarāb iderler, didi, Kereşyüz, birāder, elem çekme, anlara bir ṣaplıḳ virüp İrān [240a/07] üzerine ḥavāle eyleriz, ol bahāne ile belki Rüstem daḫı gidüp kurtulurız, didi, arası iki gün geçdi bir gün [240a/08] dīvān-ı Efrāsyāb'da bir gürüldi oldı, bre, nedür aṣlı, dirken bevvāblar içerü girüp, ey Şāh-ı Tūrān, bir pehlevān geldi [240a/09] elçiyim diyü, fermānıñız nedür, didiklerinde iẕīn olup gelen ḳāṣid ki Ḫarvāṭ-ı Ẓulmātī idi, dīvāna girüp yir öpdi [240a/10] ve nāmesin çıḳarup virdi, Efrāsyāb daḫı Ḫarvāṭ'a ṣandalī ḳurup şerbet virdi, andan, ey ḳāṣid, ḳandan [240a/11] gelürsin ve bu nāme kimiñdir, didikde, Ḫarvāṭ nuṭḳa gelüp, yılduzyān Şāhı Şeddād Şāh'dan gelürim, nāme anıñdır, [240a/12] bāḳī cevāb nāmededir, didi, nāmei Efrāsyāb dānā eline virüp oḳutdı, ben kim diyār-ı ẓulmātda ḳavm-i Yılduzyān [240a/13] pādişāhı Şeddād Şāh'ım, sen ki Tūrān zemīn şāhı olan Efrāsyāb Ḫān'sın, nāmem vuṣūlında gerekdir kim iḳlīm-i Tūrān'ı [240a/14] baña eliñ ile virüp kendiñ daḫı baña tābiʿ olasın, ben de saña yine Tūrān'da istedüginiñ ḳalʿaı virüp kendi [240a/15] ʿālemiñde olasın, eger yoḳ diyüp ʿinād iderseñ vaḳtiñe ḥāżır olasın, dimiş, Efrāsyāb dönüp Ḫarvāṭ'a, [240a/16] pehlevān, baş üzerine Tūrān anıñdır, lakin işte görirsin şimdi benim İrānīler ile çengim vardır ḥālā İrān memleketi [240a/17] ḥālīdir, varsun evvel İrān'ı żabṭ eylesün, andan bu cānibe kendi mi gelür ādem mi gönderir Tūrān'ı bütün aña teslīm ideyim, didikde [240a/18] Ḫarvāṭ-ı Ẓulmātī'ye ḫilʿat virüp yolladı, Ḫarvāṭ bu cevābı alup dīvāndan çıḳup ṭoġrı Yılduzyān [240a/19] ʿaskerine

geldi, Şeddād Şāh'a bulışup Efrāsyāb'ıñ virdügi cevābı ifāde eyledi, Şeddād Şāh birāderi ve begleri [240a/20] ile müşāvere idüp Efrāsyāb'ıñ cevābını münāsib gördiler, ol menzilden ḳalḳup ʿazm-i İrān eylediler, bir gün Ceyḥūn'ı [240a/21] ʿubūr idüp Surḫ-Ābād ile Sistān arasında bir münāsib yire ḳondılar, ammā bu ʿaskeriñ ẓuhūrı İrān'a münteşir [240a/22] olup Sistān'da Būrzū ṭuydı, belki Keyḫüsrev'den nāme gelüp imdād ister, diyüp beglerine ayıtdı, eger Keyḫüsrev [240a/23] ṭarafından ādem gelürse bunda yoḳdır diyüp cevāb viriñ, diyü tenbīh eyledi ve raḫşına süvār olup şikār bahānesiyle [240a/24] Surḫ-ābād'a ṭoġrı gitdi, bu ṭarafdan, Belḫ'de Keyḫüsrev-i Kāmrān dīvān idüp oturırken bir gün ādemler gelüp [240a/25] Şāh'a bulışdılar ve Yılduzyān ʿaskeriniñ ẓuhūrını ḫaber virdiler, Şāh-ı İrān ḫavfa düşüp, şimdi niçe idelim, [240-b] [240b/01] diyüp müşāvere eyledi, pehlevānlar, elem çekme, cevāb virüriz, didiler, ammā Keyḫüsrev tesellī bulmadı, ʿaḳıbet [240b/02] vüzerā didiler ki, şāhım, Būrzū şimdi siziñle barışdı, bir nāme gönderiñ, öñin alup bu cānibe ṣalıvirmesün, tā kim [240b/03] siz bunda ʿasker cemʿ idince, didiler, Keyḫüsrev vüzerā söziyle, yā Būrzū, şöyle bir düşmān ẓuhūr eylemiş, eger emrime muṭīʿ [240b/04] iseñ bu ṭarafa ṣalıvirmeyesin, zīrā iki der-bendiñ birinden geçerler, Ḳārūn ile nāmei Sistān'da Būrzū'ya gönderdi, [240b/05] bir gün Ḳārūn-ı Ejder-keş Sistān'a gelüp Būrzū beglerine bulışdı, Būrzū'yı suʾāl eyledi, bunda yoḳdır, yabāna gitdi, [240b/06] ammā siz ne maṣlaḥata geldiñiz, didiler, Ḳārūn nāme getürdügin bildirdi, begler Ḳārūn'a, pehlevān nāmei getür, bunda bıraḳ, geldügi [240b/07] zamān kendüsine virelim, diyüp nāmei alıḳodılar, Ḳārūn'dır gidince Būrzū'ya ḫaber uçurdılar, Būrzū yine Sistān'a gelüb [240b/08] münādīlere nidā itdirdi, herkes māl, ḫazīne vü zaḫīresin ḫāneleri öñine yıġsun, her kimiñ bir yımırṭası żāyiʿ olursa yirine [240b/09] ṭavuḳ vireyim, diyü herkes bu nidāyı eşitdikde öyle eylediler ve Sistān ḳapuları küşāde, reʿāyā cümle işinde ve güçinde, Būrzū'nıñ [240b/10] ḫavfından kimse kimseye ẓulm taʿaddi eylemege ḳādir degildi, rāvī ḳavlince, meger Yılduzyān ʿaskeriniñ zāhirecisine Pürāsb [240b/11] Ser-keş dirler bir dilāver idi, bu kez gelüp bir şerrīn ḳocanıñ zaḫīresin başup alup götürdi, ḳoca feryād [240b/12] iderek Būrzū'ya gelüp şekvā eyledi, Būrzū süvār olup ḳafasına düşdi, bir maḥalde irüp bir naʿra urup zaḫīre [240b/13] üzere taʿyīn olan ʿaskeri perīşān idüp alınan zaḫīrei girü aldı, Pürāsb ilerüde idi, ḫaber eylediler, [240b/14] dönüp Būrzū'ya, ey nā-bekār sen kimsin, gelüp zaḫīrei dönderesin, diyüp Būrzū'ya bir ḍarb urdı, Būrzū gürz [240b/15] berāber virüp menʿ eyledi ve Burāsb'a niçe urdıysa menʿ idemeyüp raḫşından zemīne serengūn eyledi,

ʿaskeri bu ḥāli [240b/16] görüp ġulüvv eylediler, Pürāsb'ı ḳapup ḳaçdılar, Bürzū ḳocadan alınan zaḫīrei alup girü döndi, getürüp ḳocaya [240b/17] virdi, Bürzū Gürd-āferid'e ayıtdı, ey Bānū, yüri seniñle varup Yılduzyān ʿaskerin bir yirden temāşā idelim, [240b/18] didikde Gerdāferid n'ola diyüp Bürzū ile ikisi raḫşlarına süvār olup Yılduzyān ʿaskerine ṭoġrı gidüp [240b/19] bir yüksek yirden seyr eylediler, gördiler bir ʿaskerdir kim ucu bucaġı görinmez, andan gidüp bir yirde inüp ʿişrete [240b/20] başladılar, ol ṭarafdan Pürāsb ʿaskere yaḳın gelince atlandırdılar, orduya geldiler, hemān Pürāsb, Şeddād Şāh öñine [240b/21] gelüp, pādişāhım, Bürzū nāmında bir dilāver gelüp beni bir ḍarb ile yıḳdı, aldugım zaḫīreniñ birazın bulup girü aldı, [240b/22] gitdi, diyü Bürzū'dan şikāyet eyledikde Şeddād Şāh aşlın suʾāl eyledi, Pürāsb daḫı olduġı gibi naḳl eyledi, Şāh da, [240b/23] ṣuc, seniñ imiş, diyüp muḳayyed olmadı, irtesi gün Şeddād Şāh birāderi ve oġlı üci bile şikāra çıḳdılar, nā-gāh bunların [240b/24] öñinden bir āhū pür-tāb idüp Yılduz, āhunıñ ḳafasına düşdi, ammā āhū ḳaçup Bürzū ile Gürd-āferid'iñ oturduġı [240b/25] ṭarafa gitdi, Bürzū gördi, bir āhū ḳaçup gelür, Gürd-āferid'e, var, şol āhūyı ṣayd eyle,, Gürd-āferid yirinden ḳalḳup [241-a] [241a/01] raḫşına süvār olup āhūya irüp yıḳdı, anı gördi, yüz otuz ārış ḳaddiyle bir mühīb pehlevān gelüp, bıraḳ ey [241a/02] nā-bekār, āhū benimdir, diyüp ḥamle idince Gürd-āferid ḫavf idüp Bürzū'ya ṭoġrı ḳaçdı, meger Yılduz zen-pāre idi, Gürd-āferid'iñ [241a/03] ardınca geldi, ol Bānū gelüp Bürzī'nıñ ardına sekdi, Yılduz gelüp Bürzū'ya ʿaşḳ eyledi ve bu, seniñ n'eñdir, diyü suʾāl eyledi, [241a/04] Bürzū, cārīyemdir, didi, Yılduz, gel bu cārīyei baña ṣat, ne ḳadar altun isterseñ vireyim, didi, Bürzū, ḫayır, ṣatlıġım degildir [241a/05] aġrınca altun virseñ, didi, Yılduz, ammā, eyilik ile virmez iseñ zūr ile alurım, didikde Yılduz, gör imdi nece alurım, [241a/06] diyüp elin uzatdı kim Gürd-āferid'i ḳolundan ḳapup getüre, Bürzū, girü ṭur, diyüp ṣıçradı, Yılduz'a ḳarşu gelüp Yılduz [241a/07] piyāde Bürzū'ya gürz ḥavāle, Bürzū gürz berāber virüp menʿ eyledi, Bürzū urup Yılduz da menʿ eyledi, ʿaḳıbet [241a/08] Bürzū bir ḍarb-ı şedīd urup Yılduz'ı yıḳdı, üzerine düşüp baġladı ve bir dıraḫta ṣara ḳodı, Gürd- [241a/09] āferīd'e işāret eyledi, ben öldüririm diyeyim, sen ricā eyle, diyü dönüp, nā-bekār, şimdi seni iki pāre ideyim, [241a/10] diyüp tīġe yapındı, Gürd-āferid, kerem eyle ey dilāver, ḫaṭā eyledi, sen cürmin ʿafv eyle, diyü ricā idüp yalvardı, [241a/11] Bürzū, ḫoş imdi seni şol cāriye yalvardı, başı gözi ṣadaḳası seni öldürmiyim, diyüp öyle dıraḫta baġlu bıraġup [241a/12] ḳalḳdılar, raḫşlarına süvār olup gitdiler, Yılduz öyle ḳaldı, ammā ötede Yılduz şikārda bir āhū ardınca gitdi, [241a/13]

arası birḳac sāʿat geçdi, gelmedi ġulāmları, şehzāde ne çoḳ eglendi, diyüp ḳafasınca geldiler, yolda Būrzū'ya rāst [241a/14] geldiler, gördiler bir niḳāb-dār ile bir pehlevān gelür, belki görmişdir, suʾāl idelim, diyüp içlerinden biri ilerü gelüp [241a/15] Būrzū'ya ayıtdı, pehlevān geldügiñiz ṭarafda şu ṣūretde bir kimse gördiñiz mi, didikde, Būrzū, belī, şunda didügüñiz heyʾetde [241a/16] bir şaḫṣı bir dıraḫta ṣara ḳomışlar, ammā bilmem o mıdır varıñ, baḳıñ, diyüp, geçüp gitdi ve ḥarīfler Būrzū'nıñ didügi yire gelüp [241a/17] gördiler, ḥadd-i ẕātında Yılduz'ı bir dıraḫta ṣara ḳomışlar, ġulāmlar taʿaccüp idüp Yılduz'ı dıraḫtdan çözüp ḫalāṣ [241a/18] eylediler ve sizi böyle kim baġladı, diyü suʾāl eylediler, Yılduz, gelürken hīc kimseye rāst geldiñiz mi, didi, bunlar, belī, [241a/19] rāst geldik, didiler, işte beni ol pehlevān baġladı, aña Būrzū dirler dīv ü ser-efrāz-ı ʿālem imiş, Sistān ḳalʿasında [241a/20] olurmış didi, oradan raḫşına binüp Şeddād Şāh'a varup başına gelen serencāmı naḳl eyledi ve Būrzū'yı ziyāde [241a/21] medḥ eyledi, Şeddād Şāh Būrzū'nıñ ol deñlü vaṣfın eşidüp tīz Būrzū'ya müteʿallik biraz hedāyā düzüp Būrzū ṭarafına [241a/22] gitdi, ḳalʿadan girüp serāyına vardı, buluşup getürdigi hedāyāları ʿarż eyledi, Būrzū daḫı ḳabūl idüp Şeddād Şāh'a [241a/23] ʿizzet eyledi, Şeddād Şāh Būrzū'dan iẕīn istedi der-bend-i Sistān'dan geçüp Belḫ'e gitmege, Būrzū gec diyüp destūr virdi, Şeddād [241a/24] Şāh ḳalḳup oradan leşkerine geldi, dīvān idüp andan ḳarındaşı Yeldād'a ve oġlı Yılduz'a, işte Būrzū'dan iẕīn oldı, [241a/25] ʿaskere nidā olsun yarın göçdir, diyüp herkes ḥāżır oldı, irtesi gün geçdi, der-bend-i Sistān'dan geçdiler, öte cānibe ḳonub [241-b] [241b/01] irtesi ʿazm-i Belḫ eylediler, eẕīn-cānib ol zamān kim Bījen Şīrūyen'i öldürüp Rüstem de Bījen'i azād idüp [241b/02] ḳovdı, Bījen daḫı ol ḥālde küsüp ʿazm-i İrān eyledi, ol maḥal geldi kim Yılduzyān ʿaskerinden ḫaber ẓuhūr idüp [241b/03] Keyḫüsrev-i Kāmrān Būrzū'ya nāme irsāl eylemiş-idi, şöyle bir düşman ẓuhūr eyledi, göz ḳulaḳ olup bu ṭarafa baṣīret olasın, diyü, [241b/04] el-ḳıṣṣa Bījen gelüp Şāh'a bulışdı ve gelürken leşker-i Yılduzyān yaḳın geldügin ḫaber almış-idi, anı bildirdi, Keyḫüsrev daḫı [241b/05] ḥāżır bulınan ʿasker ile ḳalʿadan ṭaşra bār-gāh ḳurup mevcūd bulınan pehlevānlar ile gelen düşman ʿaskerine muntaẓır [241b/06] oldılar, anı gördiler, bir gün Yılduzyān ʿaskeri gelüp Keyḫüsrev-i Kāmrān'a muḳābil ḳondılar, ṭaġ ṭaş ʿasker ile ṭoldı, üç gün [241b/07] āsāyiş idüp dördinci gün Şeddād Şāh dīvān idüp dānāsına emr eyledi, şu siyāḳ üzre bir nāme yazılınca isteyelim, [241b/08] görelim ne cevāb aydır, didi, nāmei yazup mührin urup Yılduz'a virüp ʿazm-i leşker eylediler, Būrzū'dan Keyḫüsrev de [241b/09] dīvān

idüp, Yılduzyān ʿaskerinden elbetde bu gün elçi gelür, diyü çeşm-güşde iken nā-gāh dīvān-ı Keyḫüsrev-i Kāmrān'da bir gürildi [241b/10] oldı, meger Yılduz gelüp içerü girmege iẕīn ṭaleb eylerdi, bevvāblar gelüp Keyḫüsrev'e ḫaber virdiler, ol da iẕīn virüp dīvāna [241b/11] aldılar, āyīn-i erkānı icrā eyledikden ṣoñra nāmesin virdi, Keyḫüsrev işāret eyledi, altına ṣandalī ḳodılar, Yılduz geçüp [241b/12] oturdı, Keyḫüsrev nāmei dānā eline virüp mefhūm-ı nāme, Belḫ'i baña teslīm idesin, dimiş, Keyḫüsrev nāmei dānā elinden alup Yılduz'a [241b/13] virdi ve ḫilʿat giyürüp, var pederiñe söyle bildüginden ḳalmasun, aña ḳalʿa degil dişine ṭaş bile virmem, eger ceng [241b/14] eylerim dirse ben de ḥāżırım, yarın meydānda cevāb alsun, diyüp yolladı, Yılduz dīvāndan çıḳup raḫşına süvār [241b/15] oldı, andan pederi Şeddād Şāh'a varup nāmeniñ cevābın virdi, çenk eylese gerek, diyinçe Şeddād Şāh daḫı, yārın, [241b/16] çeng-i sulṭānīdir, diyü nidā etdirdi, iki cānibden tedārüklerin görüp ṣabāḥa muntaẓır oldılar, çünkim ol gice geçüp [241b/17] ṣabāḥ oldı, iki cānibden çeng ḥarbīler çalınup iki leşker süvār oldı, birbirlerine muḳābil olup alaylar baġladılar, [241b/18] ʿacabā meydāna kim gire dirken Yılduzyān ʿaskerinden Şāḫvek Derāz-ḳadd-nām bir pelīd meydāna girüp İrānīlerden Kūhī'i [241b/19] öldirdi, Ḳārūn-ı Ejder-keş girüp biraz çengden ṣoñra Şāḫvek'e bir ḍarb-ı gürz urup kellesin ḫurd eyledi, [241b/20] Yılduzyān'dan Ġarīv çıḳup bu kez Tilḫāsib Tond-ḫu girdi, Ḳārūn'ın öñin alup çenge ṭurdılar, Ḳārūn-ı Ejder-keş [241b/21] ʿaḳıbet Tilḫāsib Tond-ḫu'ya ruḫṣat bulup helāk eyledi, bu kerre Timur Āhen-kemān-nām bir dilāver uzaḳ oḳ atardı, [241b/22] at sürüp meydāna girdi, ḫadeng yirine geldikde ḳurbānından tīr ü kemān çıḳarup Ḳārūn'a bir ḫadeng atdı, Ḳārūn [241b/23] siper berāber virdi, ammā Timur'ıñ ḫadengi sipere irince siperden güzer idüp sīnesine uġradı, hay diyince tīrdir [241b/24] Ḳārūn'ın ẕehrinden çıḳup Ḳārūn cān virdi, Gīv bu ḥāli görüp, hāy melʿūn, n'eyledin, diyüp at sürdi, meydāna [241b/25] girerken laʿīn Gīv'iñ raḫşınıñ altından bir ḫadeng urup deminden çıḳdı, Gīv raḫşıyla bile yıḳıldı, başı bir ṭaşa rāst, [242-a] [242a/01] gelüp iki şaḳḳ oldı, Gürdez Pīr bu ḥāli görüp āh idüp at ḳopardı, Timur Āhen-kemān'ıñ öñin aldı, berüden Raḥām [242a/02] at ḳoparup yedek raḫş alup Gīv'i raḫşa süvār idüp ʿalem dibine götürdi, zaḥmın ṣardılar, ammā Timur, Gürdez Pīr'iñ [242a/03] daḫı bāzūsına ḫadeng urup ʿamelden ḳaldı, hemān Bījen meydāna girüp dedesi Gürdez'i meydāndan çıḳardılar, [242a/04] kendi Timur Āhen-kemān'a berāber olup Timur Bījen'e daḫı bir ḫadeng endaḫte ḳıldı, Bījen at ṣaġrısına yatup Timur'ıñ [242a/05] ḫadengi geçerken tīġ ile iki böldi ve berḳ-ı ḫāṭıf gibi ayırup

Timur Kemān'a depre bir tīġ öyle baḫş eyledi kim [242a/06] atıyla dört pāre eyledi, Yılduzyān ʿaskeri bu ḥāli görüp Bījen'iñ tīġ uruşına taḥsīn idüp gözleri [242a/07] ḳorḳdı, Bījen naʿra urup er ṭaleb eyledi, Tehmād Nīze-dār-nām bir pehlevān daḫı girdi, nīze ḥavāle eyledi, Bījen anıñ da [242a/08] nīzesin tīġ ile iki bölüp irişdi, muḥarrif bir ḳılıç öyle çaldı ki bir ḳolıyla bir başı havāya bürrān olup [242a/09] bir kez Şahāb Tīġ-zen-nām ṣol ḳol pāy-i taḫtında oturır bir pehlevān var idi, tīġ ʿilminde māhir idi, öyle tīġ- [242a/10] zenligi görüp ġāyetle ġażaba gelüp, nā-bekār, saña tīġ-zenlik nece olur, göstereyim, diyüp at sürüp meydāna [242a/11] girdi, Bījen'iñ öñin aldı, nā-bekār İrānī, ol dilāveri niçün helāk eylediñ, besbellü tīġ-zen dilāvere beñzersin, [242a/12] çünki tīġ-zenlige maġrūrlanursın, ḥamle eyle, ben saña tīġ-zenlik neçe olur göstereyim, diyü Bījen'e ḥamle teklīf [242a/13] eyledi, ammā Bījen, evvel, seniñ adıñ nedür, didi, Şahāb, benim adıma Şahāb Tīġ-zen dirler, Şāh-ı Şeddād'ıñ ṣol pāy-i taḫtın [242a/14] çekerim, didi, Bījen, bildiġim bu pehlevān daḫı ziyāde tīġ-zen imiş, sözinden bildügi kendüsine ʿaẓīm iʿtimādı var, ḫoş [242a/15] imdi, diyüp bunlar çenge başladılar, nīze vü gürz çengi idüp ʿaḳıbet ḳılıc ḳılıca oldılar, Bījen çāpiklik ile Şahāb'a [242a/16] ölüme muʿādil zaḫm urdı, Şahāb daḫı Bījen'e zaḫm irişdirdi, lakin Şahāb'ıñ ziyāde idi, Şeddād Şāh bu ḥāli görüp [242a/17] ʿaskerden yüz ʿaleme baḳup işāret eyledi, yüz biñ ʿasker birden yüriyüp Keyḫüsrev-i Kāmrān daḫı ḳırḳ biñ ʿasker ile [242a/18] Raḥām'ı yüritdi, Yılduzyān ʿaskeri Şahāb'ı aldılar, İrān ʿaskeri Bījen'i aldılar, iki leşker birbirine ḳarılup ḳatıldı, Raḥām [242a/19] ibn Gürdez ġayret ile Yılduzyān ʿaskerine ḳırḳ biñ ʿasker ile öyle bir giriş girdi kim fi-l-ḥāl yüz biñ eri girü [242a/20] sürdiler, Şeddād Şāh yüz ʿalem daḫı yüritdi, Yılduzyān ḳuvvet bulup İrān ʿaskerini girü sürdiler, bu kerre [242a/21] Keyḫüsrev ḳırḳ biñ er ile Zevvāre ibn Zāl'ı yüritdi, Şeddād Şāh ṭarafından iki yüz biñ eriyle Yılduz yürüdi, [242a/22] çeng içre Yılduz, Zevvāre'ye rāst gelüp çenge ṭurdılar, nā-gāh Yılduz bir ḍarb urup Zevvāre'niñ raḫşını [242a/23] ṣaḳatladı, Zevvāre kendin zemīne atup irişdi, Yılduz'ıñ gergedānınıñ zemīn ṭutup neçe silkdi ise gergedān [242a/24] yanı üzre yıḳıldı, Yılduz bu ḥāli görince kendin zemīne atup irişdi, Zevvāre'niñ başına bir muşt urup iki [242a/25] şaḳ eyledi, bu eṣnāda Raḥām gelüp gördi, Zevvāre hem piyāde hem zaḫm-dār olmış, Yılduz tekrār ḳāṣd eylemiş, añsuzın [242-b] [242b/01] Yılduz'ıñ arḳasına bir ḍarb urup Yılduz semelendi, Raḥām fırṣat bulup Zevvāre'i süvār eyledi [242b/02] ve çengden çıḳardı, ġayrı aḫşām daḫı olmış idi, iki ṭarafdan ṭabl-ı ārām calınup dönüp ḳondılar, iki [242b/03] zaḫmluların zaḫmın ṣarup

ölenler içün aġladılar, İrānīler Ḳārūn'ıñ cenāzesin defn eylediler ve Yılduzyān [242b/04] daḫı pehlevānların eyinleri üzre ḥaḳḳına ḳodılar, bir iki gün çeng eylemeyüp Şeddād Şāh ile Yeldād Şāh ve Yılduz [242b/05] üçi bir yire gelüp müşāvere eylediler, nece eyleseñ bunları āsān vechiyle perīşān idüp ḳalʿa-yı Belḫ'i żabṭ [242b/06] eylesek, didiler, Yılduz ayıtdı, benim ḫāṭırıma bir tedbīr geldi, evvelki siyāḳ üzre bir nāme yazup baña virirseñiz [242b/07] varup dīvānda Keyḫüsrev'e nāmei virürim ol nāmei alup oḳurken añsuzın Keyḫüsrev'i düvālinden ḳapup [242b/08] ḳoluma alurım, şimdi Keyḫüsrev dīvānında ne kadar pehlevān var ise cümlesi zaḫm-dārdır, birisiniñ çenge iḳtidārları [242b/09] yoḳdır, ol arada ʿammım Yeldād Şāh daḫı yüz biñ miḳdārı çāpik ʿasker intiḫāb idüp ḳalʿa ṭarafına yaḳın [242b/10] varsın, biz burada ʿasker ile keş-ā-keşde iken añsuzın ḳalʿaya yüriyiş idüp ḳapular açıḳ içeri ḳoyulsunlar, [242b/11] ḳalʿaya girüp żabṭ eylesünler, ġayrı ṭaşrada ḳalan ʿasker fi-l-ḥāl perākende olup ikisi bir yirde ḳalmaz, bu [242b/12] ṭarīḳ ile murādımız ḥāṣıl olur, didi, Şeddād Şāh ve Yeldād Şāh Yılduz'ıñ bu tedbīrin begendiler, ʿaskerden yüz biñ [242b/13] miḳdārı intiḫāb idüp ḫāżır oldılar, andan güzīde ṣandalī-nişīn pehlevānlardan otuz ḳadar nām-dār ayırup [242b/14] andan bir nāme yazup Yılduz'a virdiler, otuz ḳadar dilāver daḫı Yılduz'a tevābiʿ şeklinde leşker-i İrān'a yüridiler, Yeldād Şāh [242b/15] daḫı yüz biñ ʿasker ile süvār olup ḳalʿa cānibine ṭoġrı yab yab çekildiler, ammā Yılduz, İrān ʿaskerine gelüp [242b/16] bār-gāh-ı Keyḫüsrev öñine irişüp ol dem bevvābān ve serhengān gelüp, pādişāhım, ol evvel elçilik ile gelen şeh-zāde [242b/17] yine geldi, emriñiz nedür, ġālibā elçi olmaḳ gerek ve yanında otuz miḳdārı ādemi var, içerü girmege destūr ister, didiler, [242b/18] Şāh-ı İrān iẕīn virüp andan öñine düşüp ammā otuz nefer dilāver pür-silāḥ üzerleri pūşīdeli bār-gāh ḳapusında [242b/19] ḳaldılar, bir hay huy olursa içerü uġrayup Yılduz'a imdād eyleyeler, Yılduz içeri girüp nāmesin virdi, [242b/20] Keyḫüsrev nāmei alup altına ṣandalī ḳoyup oturdılar, Yılduz oturmadı, Keyḫüsrev nāmei dānā eline virüp ḳırāʾat [242b/21] eylemeġe başladı, hemān Yılduz nāme oḳınurken añsuzın Keyḫüsrev'i düvālinden ḳapup ḳolına aldı, bre bre diyüp [242b/22] Yılduz'ıñ üzerine hücūm eylediler, ammā Zevvāre ve Bījen ve Gürdez ve Gīv cümle zaḫm-dār idiler, yine ġayret ile dīvāna [242b/23] gelüp oturdılar idi, nā-çār bunlar daḫı hücūm idüp Keyḫüsrev'i ḫalāṣ eylemek ṣadedinde iken ṭaşradan otuz [242b/24] nefer pehlevān daḫı yüriyüp Zevvāre'i ve Bījen'i ve Gīv'i Gürdez'i zaḫm-dār eylediler, Yılduz bu arada ṭaşra çıḳup gergedānına [242b/25] süvār oldı, bār-gāh öñinde Direfş-i Kāvyānī dikilü ṭururdı, anı da

aldı, zīrā ṣūreti ʿasker ile Tūrān'dadır ve aṣıl [243-a] [243a/01] Direfş-i Kāvyānī İrān şāhlarından ayrılmaz idi, Keyḫüsrev ise Yılduz'ıñ ḳolında, beni ḫalāṣ idiñ, diyü feryād eylerdi, [243a/02] ʿasker çalışur ḫalāṣ eylemege, ammā ol otuz ḳadar pehlevān Yılduz'a ḳafa-dār olup çeng idüp Yılduz'a hücūm [243a/03] idenleri defʿ iderlerdi, bu arada yüz biñ ʿasker ile Yeldād Şāh ḳalʿa ḳapusına yüriyüp ʿaskeri İrān Keyḫüsrev'i [243a/04] ḫalāṣ eylemege muḳayyed iken Yeldād Şāh ʿasker ile ḳalʿadan içerü ḳoyulup Belḫ'i żabṭ eyledi, ammā rāvī aydır, Dādşem [243a/05] Sebze-bahār'a gelmiş-idi, ḫaber aldı ki Yılduzyān ʿaskeri Belḫ üzerine gitmiş, belki Şāh-ı İrān'a ve pederim Zevvāre'ye bir [243a/06] żarar eyler diyü altı biñ ʿaskerin alup ʿazm-i Belḫ eyledi, Belḫ'e yaḳın gelince Ḳarṭūs'a, sen ʿasker ile gel, diyüp [243a/07] kendi yalñız ilerü yüridi, ol maḥal irişdi kim Yılduz ḳolında Keyḫüsrev, ʿasker-i İrān hücūm idüp alayım dir, [243a/08] otuz nefer ḳafa-dārları ʿaskeri menʿider, Direfş-i Kāmrānī'i daḫı almışlar, pederin ve sāʾir pehlevānları cümle zaḫm-dār [243a/09] eylemişler, Dādşem bu ḥāli görince ġayrı ḳarārı ḳalmadı ve naʿra-yı saḫt-raʿd-vār öyle baḫş eyledi kim añsuzın [243a/10] bu naʿranın ṣadāsı ẓāhir olınca otuz nefer pehlevān ile Yılduz şaşdı, bu naʿra kimiñdir, ʿaceb Būrzū mı geldi [243a/11] ola dirken Dādşem yıldırım gibi irüp ol otuz nefer dilāverleri aralayup Direfş-i Kāvyānī'i ellerinden aldı, [243a/12] bu arada Raḥām yanında bulına düşdi, Dādşem baḳdı İrān pehlevānlarındandır, Direfş-i Kāvyānī'i virüp kendi [243a/13] Yılduz'a irişdi, bıraḳ ey nā-ḫalef, Şāh-ı İrān'ı, diyüp bir ḍarb öyle urdı kim gürziñ bir yiri Yılduz'ıñ miġferi [243a/14] kenārına rāst gelüp başını iki şaḳ eyledi, Yılduz'ıñ ḳan yüzine ṭoġrı akmaġa başladı, Yılduz Keyḫüsrev'i ol dem [243a/15] şalıvirdi, Dādşem ṭutup tīz raḫş irişdirdiler, binüp bu arada ol otuz nefer pehlevān Yılduz'ı alup gitdiler, [243a/16] Dādşem kendin Yılduzyān ʿaskerine urup fenā virdi, nā-gāh girüden altı biñ er ile daḫı Ḳarṭūs gelüp irişdi, [243a/17] gördi Dādşem çenge girmiş, biñ nefer ādem ile aġırlıġı orduya gönderüp kendü beş biñ ādem ile çenge [243a/18] girdi, Yılduzyān ʿaskerin küşer gibi ṭoġramaġa başladılar, Şeddād Şāh bunı görüp oġlın da zaḫm-dār görince [243a/19] emr eyledi, ṭabl-ı ārām urdılar, bu kez Dādşem ile Ḳarṭūs çengden el çeküp dönüp ḳondılar, Keyḫüsrev daḫı bār-gāhına [243a/20] geldi, Yeldād Şāh ḳalʿadan Dādşem gelüp Yılduz'ı zaḫm-dār idüp Keyḫüsrev'i elinden ḫalāṣ idüp leşkere fenā virdügin [243a/21] görüp tīz Belḫ'iñ ḳapuların muḥkem perkitdi, berüde Keyḫüsrev'e, pādişāhım, düşman ʿaskeri Belḫ'i żabṭ eylediler, diyü [243a/22] ḫaber virdiklerinde Keyḫüsrev āh idüp bütün māl-ı erzāḳı, ehl-i ʿıyāli andadır, aġlamaġa

başladı, bu eṣnāda Dādşem [243a/23] bār-gāhına varup bār-gāh-ı Keyḫüsrev'e geldi, yir öpüp Zevvāre'i yanına aldı, Keyḫüsrev ve Dādşem'e üc ḫilʿat birbiri üzerine [243a/24] giydirdi, ḳalʿa aḥvāli añladı, Keyḫüsrev, her kim Belḫ'i düşman elinden alursa aña vireyim, didi, hemān Dādşem ayaġına ṭurup, [243a/25] pādişāhım, eger ḳavliñe ṭurırsañ ben alurım, didi, Keyḫüsrev, n'ola yā Dādşem, inanmazsañ işte menşūrın daḫı vireyim, diyüp [243-b] [243b/01] Dādşem'iñ eline virdi, Dādşem hemān ol gün ḳalḳup bār-gāhına gitdi ve Ḳarṭūs'a aḥvāli bildirüp [243b/02] altı biñ ʿasker süvār idüp ḳalʿaya yaḳın geldikde kendi ilerü yüriyüp ḳalʿa ḳapusına geldi, ḫendegi geçüp ḳalʿa [243b/03] ḳapusına gürz ile ṣataşdı, döge döge ʿaḳıbet ḳalʿa ḳapusın ic ṭarafa yıḳup içerü girdi, altı biñ ʿasker daḫı [243b/04] ardınca ḳoyuldı, Yeldād Şāh gördi, Dādşem ḳalʿa ḳapusın yıḳup içeri girdi, bu ḳalʿadan ḫayr ḳalmadı, diyüp bir ġayrı [243b/05] ḳapudan çıḳup gitdi, Dādşem ḳalʿaı żabṭ eyledi, serāy-ı Keyḫüsrev'e vardı, taḫtını ḳılıçlayup geçdi, serīr-i salṭanatda efser-i [243b/06] Çemşīd'i altında ḳarār eyledi ve başına yidi küngüreli tāc giyüp güyā yidi īḳlīme şāh oldı ve sikkei kendü adına [243b/07] ḳazdırup cümle māl-ı ḫazīnei żabṭ eyledi, bu ḫaber Keyḫüsrev'e geldikde ḫāṭırı perīşān olup Dādşem'e inçindi, [243b/08] Zevvāre'i daʿvet idüp, puh, āferīn yā Zevvāre oġlıñ ne güzel ḫiẓmetde bulındı, didikde Zevvāre bozılup, neçe [243b/09] pādişāhım, diyince, Keyḫüsrev, yā Zevvāre, ben Dādşem'e Belḫ'iñ menşūrın virüp Belḫ kutvāli eyledim, yoḫsa yidi iḳlīm [243b/10] şāhlıġın aña ısḳāṭ eylemedim, diyüp, söyle, var şuña biraz pend ü naṣīḥat eyle, ʿaḳlını başına cemʿ idüp o sevdāyı [243b/11] ḫāmī dimāġından çıḳarsun, ben yine sözimden dönmem, ḳalʿaı teslīm eylesün ve ne kim aldı ise girü virsün [243b/12] ve ḫaremi İṣṭaḫra'ya göndereyim, andan kendüye Belḫ kutvāllıġın virdim, Belḫ'i de teslīm ideyim, ben varup İṣṭaḫra'yı [243b/13] taḫt-gāh idinürim, didikde Zevvāre'i Dādşem'e gönderdi, Zevvāre, baḳ imdi şu oġlanıñ itdügi işe, diyüp [243b/14] kendü kendüye darılup raḫşına bindi, ṭoġrı ḳalʿadan içeri girüp serāy-ı Keyḫüsrev'e irdi, görüp Dādşem'e, [243b/15] pederiñ Zevvāre geliyor, didiler, Dādşem, gelsün, diyüp Zevvāre dīvān-ḫāne nerd-bānına gelüp raḫşından indi, yuḳaru [243b/16] çıḳdı, gördi, aṣlā kendüyi istiḳbāle gelür yoḳ Zevvāre bundan bir miḳdār gücenüp, ammā yine deliḳanludır, [243b/17] diyüp kendüsine tesellī virdi, hele dīvāndan içeri girdi, gördi, fi-l-ḥaḳīḳa başına yidi küngüreli tāc [243b/18] giyüp efser-i Çemşīd'i kim altı biñ baṭmān zer-i ḫālişden pür-dāḫte olup yine altun zencīr ile İrān şāhlarınıñ [243b/19] taḫtı üzerinde aviḫtedir İrān şāhları taḫta cülūs eyledikde güyā başında gibi ṭurır ve Ḳarṭūs pāy-i

taḫt [243b/20] ṣandalīsinde ṣāḥib-ḳırān postında oturmış, Dādşem pederin görince maʿa-l-kerāha yanın ḳıcın ayaġa [243b/21] ḳalḳup, ḫoş geldiñ, diyüp yanına teklīf eyledi, Zevvāre, ḫayır gözim nūrı, bir taḫt-nişīn degilüz, ṣandalī- [243b/22] nişīnüz, bizim neslimizde Gürşāsb'a varınca Ṭahmūraṯ'dan beri taḫt ḳabūl eylemiş yoḳdır, didikde Ḳarṭūs yirinden [243b/23] ṣıçrayup, buyuruñ siziñ yiriñiz buradır, diyü Zevvāre kendi yirine oturdup kendi alt yanına oturdı, [243b/24] Dādşem, niye geldiñ, didi, Zevvāre, gözim nūrı, hem ziyāret ve hem ticāret, senden ricā eylerim ki Keyḫüsrev yine taḫtın [243b/25] teslīm eylesin, gerçi ol Belḫ'i saña virdi, ammā saña lāyıḳ olan ḳabūl eylememekdir, Bālṭar Zākir Belḫ'e ḥākim olmaġı [244-a] [244a/01] isterseñ Keyḫüsrev yine Belḫ'i saña virecek, ancaḳ ḳalʿaı şimdi Şāh'a teslīm eyle, ol daḫı içinde kendüye müteʿallik [244a/02] eşyāsını alsun, İṣṭaḫra'ya göndersin, andan Belḫ'i kutvāllıḳ ile saña teslīm eylesün, ölince Belḫ'iñ ḥükümeti yalñız [244a/03] seniñ eliñde olsun, başıñdan tācı çıḳar, cümle ḫazīnei teslīm eyle, didikde Dādşem bu sözlerden ġażaba [244a/04] gelüp yüzin ekşitdi, dönüp Zevvāre'ye, eger pederim olmasaydıñ şimdi seni ḳatl iderdim, ben de ḳıyās eyledim ki İrān [244a/05] Şāhlıġına mübārek bād dimege geldiñ, yüri şuradan, diyüp babasın ḳoġdı, Zevvāre maḥzūn ḳalḳup ṭaşra çıḳdı, [244a/06] göñlinden, bu oġlan ber-ḫüdār olmaz, Allāh ḫayırlar vire, diyüp aşaġa indi ve raḫşına binüp Keyḫüsrev'e geldi, imdi [244a/07] ḳaçan Būrzū gelüp Keyḫüsrev'e ḳalʿa-yı Belḫ'i alıvirdi, Keyḫüsrev yanında alıḳoyup Ḳanvān Şāh vaḳʿasında Dādşem'iñ [244a/08] vālidesi Zöhre Bānū'yı alup ḥīn-i inzālde ol maḥal ḫāṭırına Būrzū'nıñ ser-keşligi ve ḫarabdārlıġı gelüp Būrzū'yı [244a/09] taʿyīb eylerdi, kendüye Tañrı bir ferzend-i rūzī ḳıldı ki Būrzū, anıñ yanında yitmiş kerre āb-ı zemzem ile yunmış ʿavd-i [244a/10] mā-verdeye beñzer, ḫāṣılı Zevvāre Keyḫüsrev'e gelüp, olmadı, diyüp etdügi muʿāmelei didikde Keyḫüsrev feryāda başladı [244a/11] naṣıl işdir bu diyü, vüzerā, gel pādişāhım göñül alçaklıġı idüp bu kerre kendiñ teşrīf eyle, ne ḳadar ise yidi iḳlīm [244a/12] ḫalīfesi ʿālī-cāhsın, şāyed ki seni görinçe ḥicāb idüp Belḫ'i teslīm ide, didiler, Keyḫüsrev, ḫoş imdi, diyüp [244a/13] biraz vüzerā ve ḥükemā ve pehlevānān ile süvār olup ʿazm-i Belḫ eyledi, ḳalʿadan görüp tā ki kendi serāyına vardı, [244a/14] Dādşem'e, Keyḫüsrev kendi geliyor, didiler, Dādşem, gelsün, didikde, atdan inüp yuḳaru çıḳdı, gördi hīc necātiye [244a/15] ṣūret yoḳ, geldügine pişmān oldı, ammā çi-fāʾide, Keyḫüsrev dīvāndan içerü girüp Dādşem aṣlā ḥareket itmeyüp, [244a/16] ḫoş geldiñ, ḫilʿat getüriñ, diyüp ḫilʿat giydirdiler, Keyḫüsrev daḫı ziyāde müteʿellim olup, Ḥaḳḳ'ıñ belāsına

uġra [244a/17] nā-bekār, hīc pādişāhlara ḫilʿat mı virilür, dilerim Ḫudā'dan kim ṣāḥib-ḳırān ḳılıcına uġrayasın, diyüp geriye künān beddu ʿā [244a/18] iderek döndi, yine bār-gāhına geldi, Keyḫüsrev'iñ duʿāsı müstecāb oldı, Keyḫüsrev gidince Dādşem meclis ḳurup ʿişrete [244a/19] başladı, Ḳarṭūs ile aḫşām olınca şarāb içüp tamām keyf oldı, ʿaḳlına ḥarem-i pādişāh gelüp, yā Ḳarṭūs yüri, [244a/20] seniñle ḥareme girüp biraz cāriyeleri seyr idüp ellerinden şarāb içelim, didikde Ḳarṭūs Dādşem'e, gel fāriġ ol server, [244a/21] ne isteriz eliñ çāriyesinden, didi, Dādşem ġażaba gelüp, yüri hey nā-bekār, biz yabāncı degilüz, diyüp ḳalḳdı, Ḳarṭūs [244a/22] ile ikisi ḥareme yüridiler, ehl-i ḥarem ḫaber-dār olup her biri bir bucaġa ḳaçup pinhān oldı, Dādşem, Şāh'ıñ ʿişret [244a/23] eyledügi oṭaya girüp Ḳarṭūs ile oturdı, ehl-i ḥareme zūr idüp öñlerine meclis getürtdi, Keyḫüsrev'iñ iki cāriyesi [244a/24] var idi, anları getürdüp ḳadeḥ sürdirdi, Ferengīs Bānū gördi, müdārādan ġayrı çāre yoḳdır, cāriyelere işāret eyledi, [244a/25] bunlara ol ḳadar şarāb virdiler ki ikisi daḫı yatdılar, Ferengīs Bānū üzerlerine birer yorġan örtüp oṭa ḳapusın çeküp [244-b] [244b/01] öyle bıraḳdılar, ṣabāḥa dek bunlar yatup ḳaldılar, ṣabāḥ oldı, Dādşem ve Ḳarṭūs bī-dār olup ḳalḳdılar, Dādşem, [244b/02] burası neredir, didikde, Ḳarṭūs naḳl eyledi, Dādşem itdügi işe nādim olup ṭaşra oldı, ammā Ferengīs Bānū bir ḫādım [244b/03] ile vaḳʿaı Keyḫüsrev'e bildirdi, Keyḫüsrev eleminden bulsa kendüsin helāk eylerdi, tīz ādem gönderüp ḥaremin istedi, [244b/04] bu ḫaber Dādşem'e vardıḳda darılup ol sāʿat ne ḳadar ḥarem var ise İṣṭaḫra ḳalʿasına sürdi, Keyḫüsrev bunı da [244b/05] eşidüp, nedir benim bu nā-ḫaleflerden çekdigimdir dīlā, diyüp tīz bir nāme yazup Rüstem'e irsāl eyledi, ez̲īn-cānib, [244b/06] Rüstem-i Dāstān, memālik-i Tūrān'da Ṣaḥrā-yı Kāse-rūd'da Kūh-ı Hemāvend öñinde Efrāsyāb ile muḳābil ḳonup gāh çeng ve gāh āsāyiş [244b/07] iderek yigirmi sekiz sene ol ḥāl üzere geçdi, bir gün yine āsāyiş idüp otururken Keyḫüsrev'iñ gönderdigi ḳāṣid [244b/08] gelüp Rüstem'e bulışdı, Keyḫüsrev'iñ nāmesin virdi, Rüstem alup oḳıdı, mefhūm-ı nāme, yā Rüstem, saña bu ḳadar nāme [244b/09] gönderdim, niçün gelmezsin, ben Efrāsyāb çenginden vazgeçdim, elbetde bu nāme vardıḳda bir an teʾḫīr itmeyüp gelesin, [244b/10] bir zamān Būrzū elinden gūne gūne cevrler çekdim, ḫūn-ı cigerim şimdi kebāb oldı, Zevvāre'niñ Dādşem-nām bir oġlı [244b/11] irişüp geldi, ḳalʿamı alup nāmına sikke ḳazdırup māl ve ḫazīnemi bütün żabṭ eyledi, andan mā-ʿadā ḥaremim bir ālāsı [244b/12] ḥarāmīye seyr etdirüp ṣoñra İṣṭaḫra sürdi, diyüp olduġı gibi naḳl eyledi, ol ḳadar yanup yaḳılmış ki Rüstem [244b/13] āteş-maḥż oldı, bre bu oġlan ne yabāna söyler, ġayrı

şimdi girü gitmek iḳtiżā eyledi, diyüp ol sāʿat Efrāsyāb'a [244b/14] ḫaber gönderdi, elbetde üc güne dek ayırd olup ber-ṭaraf olurız, ʿöẕr-i bahāne eylemeyesin, zīrā pādişāhım elbetde gelsün [244b/15] diyü kāġıd göndermiş, dördinci gün bundan ḳalḳup giderim, diyü bu ḫaber Efrāsyāb'a varınca Efrāsyāb daḫı tedārügin [244b/16] görüp ʿasker-i Tūrān'da çeng nidā itdirdi, otuz altı kerre yüz biñ Tūrān ʿaskeri āgāh olup tedārüklerin [244b/17] görüp ṣabāḥa muntaẓır oldılar, berü cānibden Rüstem daḫı çeng nidā etdirüp İrān ʿaskeri daḫı ḥāżır oldılar, [244b/18] çünkim ṣabāḥ oldı, çeng ḥarbīler çalınup iki sipāh süvār olup ʿazm-i meydān eylediler, birbirlerine muḳābil olup ṣaflar [244b/19] düzüp alaylar bağladılar, eyā, bu gün meydāna kim gire dirken anı gördiler, Rüstem-i Zūr-mend ol server ṣāḥib-i gürz [244b/20] ü kemend, ṭoḳsan ārış ḳaddiyle Ebreş-i Gül-endām'ı sürüp luʿb-ı hüner gösterdikden ṣoñra naʿra urup, yā Efrāsyāb bu gün [244b/21] ġayrı ayırd olacaḳ günlerdir, meydāna pehlevān gönder, didikde Efrāsyāb ṣağ ve ṣola baḳup gözi Ḳālūn Kūhī'ye dūş [244b/22] olup işāret eyledi, Ḳālūn Kūhī at sürüp meydāna girdi, Rüstem'iñ öñin aldı, Rüstem gördi, bir Kūhī pehlevāndır, [244b/23] sen kimsin, diyü suʾāl eyledikde, Ḳālūn daḫı, baña, Ḳālūn Kūhī dirler, Melik Behmen Kūhistānī pehlevānlarındanım, dīdi, Ḳālūn'a [244b/24] Rüstem ayıtdı, dı imdi ḥamle eyle, diyince, Ḳālūn Ḳūhī deste-çūbın ḳapup irişdi, Rüstem'e bir deste-çūb ḥavāle [244b/25] eyledi, Rüstem daḫı gürz-i Kāvser ile çarpup Ḳālūn'ıñ deste-çūbın havāda menʿ eyledi, Ḳālūn tekrār geldi, anı da menʿ idüp [245-a] [245a/01] bir ḍarb neçe urdı ise Ḳālūn'ı at ṭırnaġına indirdi, Semek ʿAyyār rikābında idi, üzerine düşüp bend eyledi, [245a/02] boġazına pālheng ṭaḳup piyāde teber dügdüsi ile dögerek ʿalem sāyesine iletdi, yine Rüstem'iñ yanına geldi, andan [245a/03] Rüstem'e naʿra urup er ṭaleb eyledi, bu kerre Kūhīlerden Hītāl Kūhī-nām Melik Behmen'iñ birāder-zādesi var idi, ziyāde [245a/04] gürbüz dilāver idi, gergedān sürüp meydāna girüp Rüstem de kim idügin bilüp, ḥamle eyle, didikde, Hītāl Kūhī [245a/05] Rüstem'e bir nīze ve iki gürz urdı, Rüstem menʿ idüp bir ḍarb ile Hītāl'ı da serengūn eyleyüp Semek bağladı, Kūhīlere [245a/06] ġayret düşüp Yalūḳ Kūhī girdi, Rüstem ḥamlelerin menʿ idüp bir ḍarb ile yıḳdı, Ehrīmūn Kūhī girdi, maġlūb [245a/07] oldı, Ġūr Ḳūhī girdi kim Melik Behmen'iñ cihān pehlevānıdır, Rüstem anı da bir ḍarbıyla yıḳdı, bu kerre cīnlerden Ḳahrama Çinī [245a/08] girdi, esīr oldı, Cumhūr Çinī girdi, esīr oldı, Ḳahrām Çinī girdi, esīr oldı, Veyse Nejād girdi, esīr oldı, [245a/09] Yarman, Hūmān, Pīrān cümle esīr oldı, Efrāsyāb gördi Rüstem'iñ ġażabı vardır, birer birer girmek fāʾide virmez, hemān

245a/10 otuz altı kerre yüz biñ ʿaskere yürüñ eyledi, bu ḳadar sipāh […] mānend kūh pür-şekve yirlerinden ḥareket eyleyüp deryā-yı 245a/11 bī-pāyān gibi Rüstem'iñ üzerine ġulüvv idüp yüridiler, Rüstem nāmdār ʿaskeriñ birden yüridigin görince Ebreş'den 245a/12 inüp zīr-i zeber tengine muḥkem metānet virüp yine üzerine süvār oldı ve nīze-yi pār-keşi eline alup bu gelen 245a/13 ʿaskeri ḳarşuladı, öñine rāst gelüp ḥāʾil olanlar şoḳaḳ şoḳaḳ idüp berüden Ṭavs ibn Nevrez 245a/14 daḫı Direfş-i Kāvbānī ve Direfş-i Tebġaşī debredüp iki kerre yüz biñ miḳdārı İrān ʿaskerine yürüñ eyledikde 245a/15 ibtidā hemān Ferāmerz̲ Leşker-keş Ḳuṭb-ı Āteş-dem'e mahmūz-ı ḫār-engīz gösterüp yanar āteş gibi meydāna at sürüp, 245a/16 benim Ferāmerz̲-i Dilīr, ol pehlevān nerre-şīr, diyü naʿra urup tīġ-i āteşīni ʿuryān eyledi ve kendin bu ʿaskere urup 245a/17 āteş-i sūzān miṣāl yaḳup yıḳmaġa başladı, Ferāmerz̲'iñ ḳafasından Bānū Güşāsb yüridi, anıñ ardınca Azra Bānū yüridi, 245a/18 Zenge-i Şāvrān ve oġlu Tenke yüridi, Gurgīn Mīlād yüridi, Ferbīrez yüridi, andan bāḳī ḳalan dilāverler 245a/19 yüridiler, Ferāmerz̲ yanında bulınan seyāḥat pehlevānları yüridi, Nīkū Dehşet, Elviye, Cāhāz̲, Merzibān ve Zāl-ı Zamān 245a/20 cümleden ṣoñra Ṭavs kendi yüridi, İrānīler gerci Tūrānīlere göre bir avuc idi, ammā içlerinde Rüstem gibi ve Ferāmerz̲ gibi 245a/21 Bānūlar gibi dilāverler var idi, öyke ile Tūrānīlere öyle urdılar tīġ-i teberi kim ḳandır seyl-mānendi cereyān idüp 245a/22 çuḳur yirler āb-gīr oldı, kelleler mānend ḥabāb-āsā deryā-yı ḫūn üzere ġalṭān olmaġa başladı, çeng içre pehlevānlar 245a/23 rāst geldikleri Türkistān dilāverleri ile çeng idüp esīr iderler idi, Rüstem, Çenlūs Ḥabeşī'ye rāst gelüp bir ḍarb 245a/24 ile yıḳdı, Semek ʿAyyār bend idüp çeng içinden çıḳardı, Delü Bānū Bulāvend Terek'i yıḳup esīr eyledi, Ferāmerz̲ de Melik 245a/25 Behmen Kūhistān'ı görüp ḥamlesin menʿ idüp bir ḍarb ile yıḳdı, Ṣarṣar-ı Sebük-bār baġlayup ʿalem dibine iletdi, ḥāṣılı iki gün [245-b] 245b/01 iki gice meşʿal ve fānūs yaḳup çeng muttaṣıl ibḳā idüp ikinci gün ġayrı ṣafları söküp ḫāṣ alaya hücūm 245b/02 eylediler, Ferāmerz̲'iñ gözine Ḫaḳan-ı Çin ilüp üzerine vardı, bir kerre düvālinden ḳapup ḳolına aldı, gördi rikābında 245b/03 ʿayyār yoḳdır, çengden çıḳdı, Direfş-i Kāvyānī dibine götürüp yire urdı, Ṣarṣar anda idi, bende çekdi, andan yıḳdı, 245b/04 gördi cānı çıḳmış, dönüp Ferāmerz̲'e ayıtdı, server, bunıñ cānı bıldırdan çıḳmış, diyince Ferāmerz̲, bre ne yabāna söyler 245b/05 şu ʿayyār, diyüp meger düvālinden ṭutup ṣıḳınca parmaḳları Ḫaḳan-ı Çin'iñ ḳarnını delüp tā çiger-gāhından ḳavramış 245b/06 idi, bu kez ʿayyār bunı görüp Ferāmerz̲'e bildirdi, Ferāmerz̲ taʿaccüp idüp andan yine

Efrāsyāb'ıñ ʿalemleri sāyesine irüp [245b/07] Ḫaḳan-ı Kūcek'i ṭutdı ve Ṣarṣar'a teslīm eyledi, Deli Bānū daḫı Ḫaḳan-ı Sīv'i ṭutdı, anı da Ṣarṣar'a virüp ikisin birbirine [245b/08] catup ʿalem sāyesine iletdi, Azra Bānū Kereşyüz'i görüp ṭutdı, Zenge-i Şāvrān Efrāsyāb'ıñ Bulcāsen nāmında olan [245b/09] oġlın ṭutdı, Ferāmerz̧ tekrār Peşeng ibn Efrāsyāb'a rāst gelüp ṭutdı, Deli Bānū Siyāmek ibn Efrāsyāb'ı ṭutdı, Rüstem [245b/10] Efrāsyāb'a irüp düvālinden ḳapup ḳolına aldı, Semek ḫāżır idi, Semek'e virüp ʿalem ʿalem-dārları dörder pāre [245b/11] eyledi, ʿalem-i Efrāsyāb serengūn olınca ġayrı ʿasker-i Tūrān hezīmet bulup perīşān olmaġa başladı, ḥāṣılı ikisi [245b/12] bir yirde ḳalmayup cümle perākende ve perīşān oldılar, Rüstem-i Nām-dār ordu-yı Efrāsyāb'ı bütün żabṭ idüp bār-gāhına [245b/13] varup taḫtın ḳılıçlayup cümle ḫazīnesin żabṭ eyledi, andan esīrleri cümle getürdüp gördi, ikiyüz yitmiş [245b/14] nefer ele girmiş esīr, Rüstem cümle ele giren ḫazīnei ve eşyāyı cemʿ idüp çār-pālara ḥaml etdirdi ve Elviye'yi esīrler [245b/15] üzerine taʿyīn idüp Ferāmerz̧'e, gözüm nūrı, sen bugün hemān ʿaskeriñ alup ḳalḳ, esīrler ve ḫazīne, eşyā ile bir gün [245b/16] evvel iriş şāhıñ imdādına, ben de yarın bütün ʿasker ile giderim, didikde Ferāmerz̧, pe ser-i çeşm, diyüp on iki biñ [245b/17] ʿaskerin aldı, esīrleri ve ḫazīnei cümle alup ʿazm-i İrān eyledi, ol gice Rüstem anda ḳalup ölenleri defn itdirüp [245b/18] bāḳī ḳalan ḥayme vü ḫar-gāh her ne var ise ḥāżır etdirüp irtesi gün Rüstem daḫı ʿumūmen bütün ʿasker ile ḳalḳup [245b/19] Ferāmerz̧'iñ ardınca ʿazm-i İrān eyledi, ammā Ferāmerz̧ ol gün Alġār ile gelüp tā ki Ceyḥūn kenārına ḳondı, irtesi Ceyḥūn'ı [245b/20] ʿubūr idüp gele gele der-bend-i Sistān'a yaḳın bir yire geldi, meger Būrzū ol gün Gürd-āferid ile şikāra çıḳup bir yirde ʿişret [245b/21] eyler idi, ṭabl-ı kūs ṣadāsın eşidüp nedür bunıñ aṣlı diyü Şaġād ʿAyyār'ı gönderdi, Şaġād gelüp ḫaber aldı, gelen Ferāmerz̧'dir, [245b/22] bütün Tūrān dilāverleri ile Efrāsyāb, iki yüz yitmiş nefer kimse esīr eylemişler, Rüstem Ferāmerz̧ ile ilerü göndermiş, kendi [245b/23] girüden gelürmiş, diyü Būrzū'ya naḳl eyledi, Būrzī aḥvāle vāḳıf olınca, imdi ben Efrāsyāb'ıñ etmegi ile ḥāṣıl olup [245b/24] meydāna geldim, der-bend-i Sistān'da ʿammım Ferāmerz̧'iñ öñin alup esīrleri elinden alup ḫalāṣ eylerim, didi, Gürd-āferid, n'eylersin [245b/25] server, ġavġayı başına nāfile yire ne alursın, şimdi Ferāmerz̧ ġayret ile çeng idüp esīrleri degme ḥāliyle virmez, belki arada [246-a] [246a/01] bir ʿırż eksikligi daḫı ẓuhūr ider, Ferāmerz̧'e ṭutalım cevāb virilmiş, ardınca Rüstem gelür, iş büyür, didi, ammā Būrzū'ı [246a/02] kemāl mertebe ġurūr almış idi, Gürd-āferid'e, ey bānū, n'idelim, Ferāmerz̧ ve Rüstem bir şey midir, bildiklerinden

ḳalmasunlar, diyü aṣlā diñlemedi, [246a/03] hemān oradan ḳalḳup der-bend aġzına geldi, der-bendi alup bir maḥal yirde öñine meclis ḳurup oturdı, bāde nūş [246a/04] eylemege başladı, Ferāmerz̲ de gelüp der-bendiñ yaḳınında ḳonup irtesi gün erkenden ol aradan ḳalḳup der-bende [246a/05] yüridiler, Būrzū ise der-bendi dünden almış idi, devre idüp ilerü gelenleri ṣalıvirmedi, ammā gördiler ol kimse [246a/06] Būrzī'dır, segirdüp girüde Ferāmerz̲'e ḫaber eylediler, Ferāmerz̲, bre meded, şimdi esīrleri Būrzī ḫalāṣ ider, bir yüz ḳaralıġı [246a/07] olur, diyüp ʿaḳlı gitdi, Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i daḫı ileri sürüp ʿaskeriñ öñine geçdi, gördi Būrzī Ġurāb'a süvār olup [246a/08] der-bend aġzını almış, ṭurır, gelüp, ʿaşḳ ola yā Būrzī, didikde Būrzī da merḥabā eyledi, Ferāmerz̲ ayıtdı, yā Būrzī, bu der-bendi [246a/09] böyle niçün alup yol virüp ʿaskeri İrān'ı ṣalıvirmediñ, murādıñ nedür, didikde Būrzī ayıtdı, yā Ferāmerz̲, Efrāsyāb'ı [246a/10] bütün Tūrān dilāverleriyle esīr eylemişsiñiz, Efrāsyāb'ıñ benim üzerimde ḥaḳḳı çoḳdır, lāyıḳ olan anları ḫalāṣ eylemekdir, eger [246a/11] der-bendden murādıñ geçmek ise Efrāsyāb'ı cümle esīrler ile ṣalıvir, kendiñ gec, git, yoḳ dirseñ bu der-bendden [246a/12] yol virmem, ḍarb-ı dest ile alurım, didikde Ferāmerz̲ ayıtdı, öyle ise yā Būrzī, ẓāhir seniñ murādıñ çengdir, didi, [246a/13] Būrzī daḫı, ha işte, şimdi bildiñ, diyüp birbirlerine kelām iderek ikisi de el gürze urup çenge başladılar, [246a/14] üc sāʿat ḳadar küt-ā-küt ʿaẓīm gürz çengi eylediler, Ferāmerz̲ kendü kendüye fikr idüp şimdi bunda ḳalup bugün [246a/15] geçemez isem pederim Rüstem yarın gelüp baña ʿitāb eyler diyüp ġayret ile var ḳuvveten bāzū-yı himmete alup Būrzū'ya [246a/16] bir ḍarb-ı gürz ḥavāle eyledi, Būrzī daḫı gürz berāber virüp ġurūrından boş ṭutdı, bir ḫoş siper virmedi, [246a/17] bu kez gürziñ bir ṭarafı başına rāst gelüp iki şaḳḳ oldı, çünki insānı żabṭ iden başdır, Būrzū raḫşından serengūn [246a/18] oldı, Ferāmerz̲ de ʿasker ve ḫazīne ve esīrler ile der-bendi geçdi, bu kez Gürd-āferid Bānū Būrzū'yı alup ḳalʿasına götürdiler, [246a/19] Būrzū birazdan kendüsine gelüp gördi ḳalʿasında, suʾāl idüp olduġı gibi naḳl eylediler, imdi tīz baña raḫşımı ḥāżır [246a/20] idiñ, Ferāmerz̲'iñ ardından irüp intiḳāmım alayım, didikde Gürd-āferid ve begleri ayıtdılar, yā Būrzī, Ferāmerz̲ şimdiye dek yolı yarı [246a/21] eyledi, hem şimdi zaḥmlusın, intiḳām vaḳti degil, diyüp ṣalıvirmediler, irtesi gün de Rüstem Ceyḥūn'ı geçinçe der-bend-i Surḫ- [246a/22] Ābād üzerinden gidilsün, şāyed der-bend-i Sistān'dan geçerken ol oġlana rāst geleyüz, gözim görmesün, didi, [246a/23] zīrā Keyḫüsrev-i Kāmrān'a itdügi işleri fikr eyledikce Rüstem'e ġażab gelürdi, zīrā ṣāḥib-ḳırānlar da pādişāhlara muṭīʿ Rüstem [246a/24] ḳadar bir ṣāḥib-ḳırān gelmemişdir, ṣāḥib-

ḳırān evlādlarında daḥi pederine muṭīʿ Ferāmerz̲ ḳadar gelmemişdir, ḥāṣılı Rüstem'iñ emri üzere [246a/25] der-bend-i Surḫ-Ābād'dan geçüp ʿazm-i Belḫ eylediler, bu yakadan Ferāmerz̲ der-bend-i Sistān'dan geçüp ʿazm-i Belḫ eyledi, bir gün bir mahalle [246-b] [246b/01] geldiler ki ḳalʿa-yı Belḫ nümāyān oldı, Ferāmerz̲'e bir fütūr gelüp Elviye'ye, sen yab yab esīrler ile bile alup gideṭur, [246b/02] ben şunda bir miḳdār āsāyiş ideyim, diyüp Ḳuṭb'dan inüp bir dıraḫt sāyesinde oturup Ṣarṣar-ı Sebük-bār ʿAyyār öñine [246b/03] biraz nevāle ve bir ṣurāḥī bāde ḳodı, Ferāmerz̲ keyf irişdirmege başladı, Elviye ḫazīne vü eşyāyı önçe çekdirüp ardınca [246b/04] esīrleri çekdiler, Elviye daḫı ḳafalarınca yüridi, ammā ḫazīne üzerine taʿyīn olanlar Keyḫüsrev'i Belḫ'de ḳıyās idüp [246b/05] ḳalʿaya ṭoġrı çekildiler, Elviye girüden görüp, bre Türk nereye, diyüp ileri segirtdi, esīrleri daḫı bıraġup [246b/06] ḫazīnelere irişdi, bre dönek diyince ḫazīneden birḳac çār-pā ḳalʿaya ṭoġrı ḳalʿa ḳapusına varmışdı, Dādşem [246b/07] ḫaber-dār olup gelüp ilerüde bulınanları ḳalʿaya aldı, Elviye girüde olanları dönderüp ileri gidenleri döndermege [246b/08] gidince Dādşem ḳarşulayup virmedi, Elviye, vir, diyüp Dādşem ile çenge başlayup Elviye'ye tīġ ile Dādşem bir zaḫm [246b/09] açdı, bunlar bu çengde iken Yılduzyān ʿaskeri esīrleri görüp ḫaber aldılar ki Tūrān Şāhı Efrāsyāb Ḫān'ı iki yüz yitmiş [246b/10] pehlevān ve şeh-zādeler ile ṭutup cümle esīr idüp getürmişler, leşkeriñ kimi ḫazīne ile ilerü ve Elviye yanına gidüp [246b/11] ve kimi girüde ḳalmış esīrler orta yirde tenhā ḳalup ṭurdılar, varup Şeddād Şāh'a ve Yeldād Şāh'a ve Yılduz'a [246b/12] ḫaber virdiler, Şeddād Şāh müşāvere idüp Efrāsyāb tābiʿ oldı idi, münāsib olan şimdi anları ḫalāṣ eylemekdir, [246b/13] hem anlar ḫalāṣ oldıḳda el bir idüp İrānīlere geregi gibi cevāb virebilüriz, diyüp binek eyledi, bre bre diyince esīrleri [246b/14] araya alup cümlesin şalıvirdiler, ʿasker-i Ferāmerz̲ bu ḥāli görüp girü segirtdiler ki Ferāmerz̲'e varup, ne ṭurırsun [246b/15] ey dilāver, esīrleri deryā-miṣāl bir ʿasker ḳuşadup cümle ḫalāṣ eylediler, diyince Ferāmerz̲ āh idüp ne yavuz ḫaṭā oldı, [246b/16] şimdi pederim baña yazıḳ saña kim beş on esīri żabṭ idemeyüp eliñden aldırdıñ didügi zamān ne cevāb vireyim [246b/17] diyüp bir kerre Ḳuṭb-ı Āteş-dem'iñ üzerine gelüp berḳ-ı ḫāṭıf gibi irişdi ve kendin Yılduzyān ʿaskerine urup öyle [246b/18] bir naʿra-yı saḫt-ı raʿd-vār ṣāʿiḳā-kirdār baḫş eyledi kim zemīn-i zamān çarḫ-ı āsumān ṣadā ile ṭolup ṭaġlar [246b/19] ve ṣaḥrālar ṭop çatlar gibi çatladı, bir kerre tīġ āteşi ʿuryān idüp Yılduzyān ʿaskerine bir giriş girdi kim [246b/20] gūyā bir ḳurı ney-sitāna āteş düşüp naşıl sūzān olursa ʿasker-i Yılduzyān'ı nār-ı celāl seyfine öyle yıḳup [246b/21] küşer gibi ṭoġramaġa başladı,

ʿasker-i Yılduzyān Ferāmerz̲’i ḳat-ender- ḳat ḳuşadup üzerine hücūm iderlerdi, [246b/22] ammā Ferāmerz̲ bunlara urdıḳca ḫarmen ḳadrin açılup eṭrafından yıġınaḳ iderlerdi, ıraḳdan ḫışt u ḫadengi [246b/23] bārān gibi yaġdırırlar idi, amā ne Ḳuṭb’a ve ne kendü vücūdına teʾs̲īr iderler idi, ancaḳ Ferāmerz̲ ne ṭarafa teveccüh idüp [246b/24] ḳılıc ṣalarsa ol ṭarafı ṣoḳaḳ ṣoḳaḳ eylerdi, ḫulāṣa-i kelām, Ferāmerz̲ Yılduzyān leşkerine tīġ urmaḳda berüde [246b/25] Keyḫüsrev-i Kāmrān bu ḥengāme ḳopınca tīz bāḳī ḳalan ḫazīne vü esbābı kendi dāʾiresine getürdüp Ferāmerz̲’iñ bār-gāhın [247-a] [247a/01] daḫı ḳurdılar ve Elviye’yi getürüp zaḥmın ṣardılar, Dādşem yine ḳalʿa ḳapuların bend eyleyüp tāc-ḫānei döşetdi [247a/02] ve çıḳup oturdı, öñine meclis ḳurup Ḳarṭūs ile oturup ʿişrete başladılar ve Ferāmerz̲’iñ çengin [247a/03] temāşā idüp ol arada Ferāmerz̲ dem-be-dem naʿra urup ḳılıc urdıkça, taḥsīn yā ʿammı hezār taḥsīn, diyü sitāyiş [247a/04] iderdi ve Ferāmerz̲’iñ ṣaġ olduġın naʿrasından bilürdi, Ferāmerz̲ ol gün aḫşām olınca tīġ urub [247a/05] ḫūn-ı düşman ḳızıl az̲maḳ gibi cereyān etdi, aḫşām oldıḳda Şeddād Şāh meʿşal ve fānūs fürūzān itdirüp [247a/06] yine çenge ṭurdılar, gice de ṣabāḥ olınca urdı tīġi ḍuḥā vaḳti oldıḳda ṭabl-ı kūs ṣadāsı ẓāhir olup [247a/07] muḳaddem ceyş Ferbīrez idi, gelüp bār-gāh-ı Ṭavs’ı ve bār-gāh-ı Rüstem’i ḳurmaġa başladılar, Keyḫüsrev emr eyledi, cümle [247a/08] vüzerā ve pehlevānlar süvār olup ḳarşu gitdiler, nā-gāh Rüstem’iñ Direfş-i Nebġaşī ile Direfş-i-i Kāyvānī ṣūreti nümāyān oldı, [247a/09] ʿalem sāyesinde taḫt ile Ṭavs önce Rüstem nāmdār Ebreş-i Gül-endām’ıñ üzerinde ve gürz-i Kavser dūşında gūyā [247a/10] üc ṭaġ birbiri üzerine ḳomışlar, biri Ebreş biri Rüstem biri daḫı gürz, leşker-i İrān yaḳın geldikde Keyḫüsrev [247a/11] daḫı ḳarşu geldi ve pehlevānlar Ṭavs Şāhı görince zemīne inüp piyāde oldılar, varup Keyḫüsrev öñinde zemīn [247a/12] pūs idüp Rüstem rikābın öpdi, Keyḫüsrev, ḫoş geldiñ server, diyüp döndi, Rüstem ve sāʾirler yine raḫşlarına süvār [247a/13] olup tā kim bār-gāh-ı Ḫüsrev’e geldiler, sāʾir ʿasker ḳondı, ammā Rüstem bir hay huy ṣadāsı işidüp ḳarışıḳlıġı görüp [247a/14] aṣlını suʾāl eyledikde olduġı gibi naḳl eylediler, Rüstem bunı eşidince ġażaba gelüp, ol yabān oġlanıñ girüde [247a/15] işi ne idi, eger ki bile olaydı belki bu iş böyle olmayaydı, her kim imdādına varırsa dīnim ḥaḳḳıçün ḳatl eylerim, [247a/16] eger ḥāceti ise girü ḳalḳup böyle etmek gerek idi, diyüp ġayrı kimse söylemedi Keyḫüsrev emr eyledi Rüstem’e sāʾir [247a/17] bile gelenlere ḫilʿatlar giyürüp Rüstem eṣnā-yı ṣoḥbetde Dādşem aḥvālin suʾāl eyledi, Keyḫüsrev daḫı olduġı gibi Dādşem’den [247a/18] şekvā idüp aġladı, Rüstem merḥamet idüp, elem çekme şāhım, anıñ ḥaḳḳından gelüp saña

aldugı şeyleri cümle alıvirürim, [247a/19] didi, Keyḫüsrev'e tesellī virüp ʿişrete başladılar, Rüstem'dir eline cām alup ṣoḥbet eyler iken añsuzın bir şedīd naʿra [247a/20] ẓāhir olup Rüstem'iñ elinde cām cām ṭāsı gibi çıngladı, Rüstem çengi unutmış-idi, nedir bu naʿra, diyince begler [247a/21] ayıtdılar, ey devletlü ṣāḥib-ḳırān çiger-gūşeñiz Ferāmerz̲'iñ naraʿsıdır, ḥālā çengdedir, didiler, Rüstem yine muḳayyed olmadı, [247a/22] biraz ṣoḥbet eyleyüp arası bir iki sāʿat mürūr eyledikden ṣoñra yine cām Rüstem'iñ elinde çınglayup el-ḳıṣṣa, [247a/23] aḫşām oldı, dem-be-dem Rüstem'iñ elinde cām ṣadā virüp Ferāmerz̲'iñ naʿrasıdır dirlerdi, ṣabāḥ olınca Ferāmerz̲, ʿasker-i [247a/24] Yılduzyān'a başdı tīġi, birḳac begler ricā eyledi imdād idelim diyü, ammā Rüstem rıżā virmedi, eger benim oġlım Ferāmerz̲ [247a/25] ise kimseden imdād istemez, dir idi,, ol gün daḫı aḫşām olınca bu ḥāl üzre ceng eyledi, aḫşām çengi yine ibḳā [247-b] [247b/01] idüp ṣabāḥa dek başdı tīġi, ḫulāṣa-i kelām üç gün üç gice deryā-miṣāl ʿaskere ḳılıc urup dördinci [247b/02] gün cām yine dīvān-ı Keyḫüsrev'de Rüstem'iñ elinde ṣadā virüp, Ferāmerz̲ naʿrasıdır, didiklerinde Keyḫüsrev-i Kāmrān, dīniñ [247b/03] ʿaşḳına yā Rüstem eger ḫāṭırım isterseñ Ferāmerz̲'e imdād eyle, diyince ġayrı Rüstem daḫı inṣāf idüp Delü Bānū'ya baḳdı, [247b/04] var yā Bānū Güşāsb, birāderin Ferāmerz̲'i çengden çıḳar, yeter ġayrı gelsün, didikde, Delü Bānū n'ola diyüp ḳalḳdı, raḫşına [247b/05] süvār olup kendini leşker-i Yılduzyān'a urdı, dögüşe dögüşe Ferāmerz̲'iñ olduġı maḥalle gelüp Ferāmerz̲'i gördi, [247b/06] çeng deminden mest olmış idi, olmadı Bānū cesāret idüp yaḳlaşamadı, ʿaḳıbet Ḳuṭb'ıñ licāmına ıraḳdan çevgān [247b/07] ilişdirüp çekdi, Ḳuṭb ḥis idüp Bānū'nuñ ardına düşdi, ol tarīḳ ile leşkerden çıḳardı, Ferāmerz̲'i [247b/08] alup Keyḫüsrev bār-gāhı öñine getürdi, Ferāmerz̲ pey-ā-pey ḳılıç şalardı, Rüstem, oġıl Ferāmerz̲'im, göziñ ac kendüñi divşür, [247b/09] diyü ṣadā idince Rüstem'iñ ṣadāsı Ferāmerz̲'iñ gūşına girüp göz açdı, ne gördi, Keyḫüsrev'iñ bār-gāhı öñinde [247b/10] ṭurır, cümle begler ile pederi Rüstem ṭaşra çıḳmışlar kendüsin seyr iderler, hemān murād eyledi kim Ferāmerz̲ dönüp [247b/11] yine kendi Yılduzyān leşkerine ura, Rüstem licāmından ṭutup, yenilmek istersin gözim nūrı, didikde Ferāmerz̲, yine kendim [247b/12] leşkere urup, yā ḳıra ḳıra dökedurım yāḫūd cām-ı memāti nūş iderim, didi, Rüstem, öyle olur çiger-gūşem, erlik [247b/13] ise ancaḳ olur kemāliyle, iṯbāt-ı vücūd etdiñ, ber-ḫūrdār ol çiger-gūşem, diyüp duʿā eyledi, o ṭarafdan Ferāmerz̲ [247b/14] çengden fāriġ olup gidince Şeddād Şāh emr eyledi, ārām-ı ṭabl-ı çeng çalınup ʿasker çengden el çekdi, Şeddād Şāh [247b/15] Efrāsyāb'ı ve begleri aldı, başḳa çadıra götürdi, Ferāmerz̲'iñ

erliġin ve şecāʿatin söylerlerdi, irtesi gün Keyḫüsrev-i [247b/16] Kāmrān dīvān eyledi, pehlevānlar ile Rüstem gelüp yirinde ḳarār eyledi, Rüstem baş ḳaldırup Selāmūn Dānā'ya emr [247b/17] eyledi, bir nāme inşā itdirüp Zenge-i Şāvrān'a virüp Dādşem'e gönderdi, Şāvrān ḳalʿa ḳapusına varup [247b/18] kendin ʿarż eyledi, Dādşem'e ḫaber virüp içerü aldılar, içerüye aldıḳdan ṣoñra dīvāna girüp gördi, Dādşem [247b/19] yidi küngüreli tāc giyüp efser-i Çemşīdī altında ḳarār eylemiş, Zenge-i Şāvrān ādāb ile çıḳarup Rüstem'iñ nāmesin [247b/20] virdi, Dādşem alup oḳıdı, Rüstem ḳalʿaı Şāh'a teslīm idesin, dimiş, yoḳ dirseñ ziyān görirsin, dimiş, nāmei [247b/21] Zenge-i Şāvrān'ıñ eline virdi ve ayıtdı, var pehlevān Rüstem'e söyle, ḳalʿa degil bir ṭaşın bile virmem, yarın meydānda [247b/22] cevāb viririm, didikde Zengī'dir dönüp geldi, Rüstem Dādşem'iñ cevābın virdi, Rüstem, ḫoş imdi günāhı boynına, [247b/23] diyüp ammā irtesi Dādşem altı biñ eriyle ḳalʿadan ṭaşra çıḳup ṣaf ṭutdı, Keyḫüsrev de dört kerre yüz biñ [247b/24] ʿasker ile muḳābil oldı, bu kerre Dādşem at sürüp meydāna girdi, er ṭaleb eyledi, Yılduzyān'dan Şabur Ẓulmātī-nām [247b/25] bir pehlevān at sürüp Dādşem'iñ öñin alup söyleşürek azġaşup Şabur nīzesin eline alup Dādşem'e bir nīze [248-a] [248a/01] ḥavāle eyledi ve Dādşem daḫı siper ḳapup berāber virdi ve arḳurı çarpup Şabur'ıñ nīzesini zemīne zerk idüp el gürze [248a/02] urdı, seksan dört ārış ḳaddi var idi, Dādşem'e bir ḍarb ḥavāle eyledi, Dādşem gürz berāber virdi, Şabur'ıñ [248a/03] gürzin daḫı āsān-ı vech üzre menʿ eyledi, Şabur tekrār geldi, Dādşem tekrārın daḫı menʿ idüp nevbet kendüye [248a/04] geldikde, bir kerre el nīze-yi cān-güzāra urup on sekiz yigirmi adım yirden raḫşına meydān virüp nīzesiniñ demin baġalda [248a/05] żabṭ eyledi ve yalman nīzei raḫşının bināgūşından derāz idüp Şabur'a bir geliş geldi kim Şabur Dādşem'iñ gelişinden [248a/06] ḫazer idüp tīziyye iki ḳat pūlād-ı çīni siperin berāber virdi, ammā Dādşem ḫaṭā yirine geldikde Şāpūr'a nīzeyi [248a/07] zerk idüp yalman nīze āyīne-yi siperi pūs idince parmaḳ ḫamīrden ve sūzān ḥarīrden ne resme güzer eylerse daḫı [248a/08] āsān güzer idüp Nişābūr-ı Ẓulmātī'niñ sīnesine uġradı, bre bre diyesiye ḳalmadı, ẓahrından nīze-yi yalman [248a/09] gösterüp Şabur cān virdi, Dādşem nīzesin çeküp alınca yıḳıldı, Dādşem yine er ṭaleb eyledi, Ṭābūrī [248a/10] Ẓulmātī-nām bir ḳarındaşı var idi, at sürüp, ey ḳolı ḳopası, beni ḳardaşdan ayırdıñ, didi ve irişüp Dādşem'e [248a/11] bir gürz urdı, Dādşem gürzin berāber virüp menʿ eyledi, andan Ṭāpūr'a bir ḍarb urdı, Ṭābūr gürzin berāber [248a/12] virdi kim menʿ eyleye, gürz gürze inince Ṭābūr'ıñ gürzi elinde ḳırılup baş ḳaçurayım didikde idemedi, [248a/13] Dādşem'iñ

gürzi Ṭābūr'ın başına inüp tār ü mār eyledi, ammā bir bahādır oġlu var idi, adına Ṭārāc Nīzen dirler [248a/14] idi, ʿammüsiniñ ve babasınıñ helāk olduġın görüp āh eyledi ve raḫşın sürüp ʿazm-i meydān eyledi, Dādşem'iñ [248a/15] öñin alup ey nā-bekār, al imdi benden bu yādigārı, diyüp dāl-ı tīġ oldı ve irüp Dādşem'e bir tīġ daḫı miyānından [248a/16] tīġ-i āteş-tābın ʿuryān idüp ol tīġe berāber virdi, iki tīġ birbirine efʿī-miṣāl ṣarılup Dādşem tīġini neçe [248a/17] silkdi ise Ṭārāç'ıñ tīġi iki bölindi, Dādşem tīġiñ çevirüp Ṭārāc'a ḳoltuḳ altından bir ḳılıc urdı, [248a/18] bir ḳol ile başı havāya perrān oldı, ʿalem sāyesinden Dādşem'iñ çengin temāşā idüp böyle ḫūn-rīzligin görüp, [248a/19] bu oġlan ber-ḫūrdār olmaz, didi, Ṭārāc daḫı gidince Dādşem yine er ṭaleb eyledi, bir pehlevān daḫı girdi, anı da [248a/20] helāk eyledi, ḫāṣılı on yidi pehlevān helāk eyledi, bundan ṣoñra yönin İrān ʿaskerine dönderüp naʿra urdı, [248a/21] yā Rüstem, er iseñ meydānıma gel, saña daḫı miḳdārın bildüreyim, diyinçe İrān serverleri Rüstem'iñ yüzine baḳdılar, Rüstem [248a/22] hemān Ebreş-i Gül-endām'ı meydāna sürüp Dādşem'iñ öñin alsa gerek, hemān Zevvāre Rüstem'iñ yanına gelüp, amān birāder, ṣaḳın [248a/23] oġlumıñ sözlerine güçenüp hemān helāk eyleme, daḫı tordır, kendin bilmez, diyü yalvardı, Rüstem, elem çekme birāder, öldirmem, [248a/24] didi, andan Dādşem'iñ öñin alup ʿaşḳ eyledi, Dādşem Rüstem'iñ ʿaşḳını ʿunfla alup Rüstem dir, yā Dādşem, niçün böyle [248a/25] ser-keşlik eylersin, yabāna söyleme, gel seni Pādişāh-ı İrān ile barışdırayım, eger şāhlıḳ murād eylerseñ memālik-i İrān'da her ḳanġı [248-b] [248b/01] diyārı dilerseñ saña vireyim ve şāhdan menşūrın alıvireyim, yoḳ eger ṣandalī-nişīn olurım dirseñ [248b/02] dīvān-ı Keyḫüsrev-i Kāmrān'da saña begendügiñ ṣandalī vireyim, diyü bu gūne naṣīḥat eyledi, ammā Dādşem diñlemez, ḫayır ben [248b/03] öyle sözleri aşlā ḳulaġıma ḳoymam, Keyḫüsrev, bāña Belḫ'i virüp ol ḳavl ile ben de çeng idüp düşman elinden [248b/04] aldım, ẓāhir Belḫ'e pādişāh olan bütün İrān'a mālik olur, şimdi ben daḫı İrān'a bütün ḥükm eylerim, Keyḫüsrev varsun [248b/05] nereye giderse gitsün, şimdengirü ben aña İrān şāhlıġın virmem, bildüġinden ḳalmasun, didikde Rüstem gördi, [248b/06] bir ḥāl ile söz ḳabūl eylemez, tond-ḫū meşreb oġlandır, ḫoş imdi yā Dādşem çünkim söz ḳabūl eylemezsin, dı imdi [248b/07] ḥamle eyle, diyince Dādşem el nīzeye urup irişdi, Rüstem'e bir nīze urdı, Rüstem nīze-yi Dādşem'i sipere alup gerçi [248b/08] menʿ eyledi, ammā Dādşem'iñ ẕātında çoḳ ḳuvvet gördi, bu kez Rüstem daḫı nīze-yi bār-geşi eline alup irişdi, Dādşem'e [248b/09] bir nīze ṣundı, Dādşem siper virüp yalman nīze āyīne-yi siperi pūs

eyledikde Dādşem'iñ ḳolları bükilüp siper gögsine [248b/10] ḳapandı, bre bre idüp ġayr ile nīzei tapançalayup biraz yolından ayırdı ve ḳoltuḳ altından yol gösterüp cebe [248b/11] ḫalḳaların birbirine ḳatdı, Rüstem nīzesin żabṭ idüp geçdi, ser-i meydāna vardı, Dādşem Rüstem'den [248b/12] bir nīze yidi kim müddet-i ʿömrinde böyle nīze yidügi yoḳ idi, vücūdı ṣaḳır ṣaḳır ditredi, Rüstem'iñ ne ḳuvvete [248b/13] mālik idügin fehm eyledi, bu kerre Dādşem gürzin ḳapup irişdi, Rüstem'e bir ḍarb urdı, Rüstem gürz-i kāvseri berāber [248b/14] virüp arḳada menʿ eyledi, Rüstem urdı, Dādşem daḫı ne ḥāl ise menʿ idüp bunlar yek-ā-yek aḫşām olınca çeng [248b/15] eylediler, aḫşām Rüstem Dādşem'e ṭur idüp, var imdi yā Dādşem bu gün saña mehl virdim, bu gice ṭursun, yarın [248b/16] ḳalʿaı teslīm eyle, diyüp döndi, Keyḫüsrev daḫı dönüp ḳondılar, Dādşem de yine ḳalʿa-yı Belḫ'e gelüp ḳapuları bend eyledi, [248b/17] yine ʿişrete başladı, Yılduzyān ʿaskeri daḫı dönüp ḳondılar, irtesi yine ḳalʿa ḳapuların açdırup ṭaşra çıḳdılar, [248b/18] İrān ʿaskeriyle süvār olup muḳābil oldılar, Yılduzyān ʿaskeri daḫı bindi, ḫāṣılı yine üc bölük sipāh birbirlerine muḳābil [248b/19] olup meydān açıldı, ibtidā Dādşem meydāna girüp yönin Yılduzyān ṭarafına dönderdi ve naʿra urup er ṭaleb eyledi, [248b/20] yine giren pehlevānı ḳatl idüp ol gün daḫı Yılduzyān ʿaskerinden on dört benām pehlevān helāk eyledi, andan [248b/21] yönin İrān ʿaskerine dönderüp Rüstem'i daʿvet eyledi, Rüstem daḫı Ebreş-i Gül-endām'ı sürüp Dādşem'iñ öñin aldı, ʿaşḳ [248b/22] idüp, yā Dādşem, dünki sözler saña teʾsīr eyledi mi, ḳalʿa-yı Belḫ'i ḥüsn-i iḫtiyārıñ ile teslīm idecek oldıñ mı, didikde Dādşem, [248b/23] yā Rüstem, öyle cevābları n'eylersin, çengi görelim, diyüp ḳapdı gürzin irişdi Rüstem'e bir ḍarb urdı, Rüstem gürz [248b/24] berāber virüp aḫşām olınca yek-ā-yek çeng eylediler, aḫşām oldıḳda Rüstem yine Dādşem'e ṭur idüp, var bu gice de [248b/25] işte saña ruḫṣat, yarın seni elbetde yā bend eylerim yā ḳatl eylerim, bir ḫoş düşinüp yarın ḳalʿaı teslīm eyle, diyüp döndi, [249-a] [249a/01] üc bölük ʿasker daḫı ḳonup Rüstem de bār-gāh-ı Keyḫüsrev'e geldi, eṣnā-yı ṣoḥbetde Keyḫüsrev, yā Rüstem, bu Dādşem ile bizim ḫālimiz [249a/02] niçe olur, ḳalʿaı virmez ve gelüp inḳıyād dilemez, bārī ḳalʿaya yüriyiş olınsun, lā-büdd bir ṭarafdan raḫne açılup ḳalʿaya [249a/03] yol bulınurdı, didikde, Rüstem, pādişāhım, elem çekme elbetde ḳalʿa Dādşem'de ḳalmaz, bu sühūletle żarar olmadan elinden [249a/04] alalım diriz, yoḫsa oġlanı helāk eylemek bir şey degil, ancaḳ öyle olmasun dirim, didi, biraz naṣīḥat idüp Rüstem [249a/05] ḳalḳdı, bār-gāhına gitdi, ammā Rüstem fikr idüp, bu oġlan ḳorḳarım arada żāyiʿ olup birāderimiñ dilinden

249a/06 ḳurtulmayuz, belki meydān içinde çeng maḥallinde naṣīḥat eyledügime ʿār ider, varayım tenhā ḳalʿaya girüp göreyim, 249a/07 şu oġlana biraz da maḫfī naṣīḥat ideyim, diyüp ḳalḳdı, Semek ʿAyyār'ı yanına alup Ebreş'e süvār oldı, ḳalʿa 249a/08 dīvārına gelüp irişdi, Ebreş'den inüp Semek ʿAyyār'a, bunda sen Ebreş ile ṭur, ben kemend ile burcdan aşup 249a/09 Dādşem'e varayım, didi, ḫendegi geçüp ḳalʿa burcına kemend açup, atup pür gitdi ve ṣarılup ḳadem ḳadem çıḳmaġa başladı, 249a/10 bāsbānlar gözedirlerdi, tīz varup Dādşem'e ḫaber eylediler, Dādşem segirdüp ol araya gelüp burcdan 249a/11 aşaġa baḳdı, gördi Rüstem yaḳlaşmış, ḫançer ḫāžır idüp tamām Rüstem yuḳaru çıḳup başı burca berāber olınca 249a/12 Dādşem Rüstem'iñ başından arslan tuġulġayı ḳapup aldı ve ḫançer ile kemendi kesüp kemenddir añsuzın boşanup 249a/13 Rüstem, bre bre diyinçe aġır gövde ile aşaġa inüp düşdi, bu kez ḫendek ṣu ile ṭolu idi, içine düşdi 249a/14 eger ḳovaya düşeydi ol sengīn gövde ile ḫurd-ḫām olurdı, Rüstem ṣudan çıḳup başı çıplaḳ üzerinden 249a/15 şular aḳar, ol ḳadar ġażaba geldi kim olmaz ʿayyār Ebreş'i getürüp hele süvār oldı, ey ʿayyār, bu sefīh oġlan 249a/16 ışlāḥ olmaz, hemān Allāh ḫayırlar vire ḳorḳarım elimden bir ḫaṭā çıḳup bunı da oġlım Sührāb gibi ḳatl iderim, 249a/17 didi, oradan dönüp bār-gāha geldiler, hele ṣabāḥ oldı, yine üc bölük sipāh süvār olup birbirlerine 249a/18 muḳābil oldılar, Dādşem ḳalʿadan çıḳınca gördiler kim Rüstem'iñ arslan ser-tuġulġası Dādşem'iñ başında, Rüstem 249a/19 bir ġayrı miġfer giymiş, taʿaccüp eylediler, kimse aşlın bilmez, ammā Dādşem meydāna girüp yönün İrānīlere ṭutup, yā Rüstem, 249a/20 gice şīrvelik ile ādem öldürmege gelmek hüner degildir, er iseñ işte gelüp meydānda baña cevāb vir, diyüp naʿra urınca 249a/21 cümle pehlevānlar Rüstem'iñ yüzine baḳışdılar, Rüstem'e bir ḥicāb gelüp Ebreş'i meydāna sürüp Dādşem'e muḳābil olup, ḫamle 249a/22 eyle bre yabān oġlanı, diyüp ġażab ile Dādşem'e ḫayḳırınca Dādşem'e vehm gelüp el gürze urdı, var ḳuvvetin 249a/23 bāzūya getürüp bir gürz ḫavāle eyledi, Rüstem gürz-i Kāvser ile çarpup menʿ eyledi ve irüp Dādşem'e 249a/24 öyle bir ḍarb urdı kim Dādşem gürz berāber virdikde bāzūları uyışup gürzi elinden ḳaydı, baş ḳaçurup 249a/25 arḳaya aldıḳda Dādşem'iñ ʿaḳlı gidüp eger ḳaşın ḳoca düşdi, hemān Rüstem başından arslan ser-tuġulġaı alub **[249-b]** 249b/01 kendi başında olan miġferi Dādşem'iñ başına giydirüp arslan ser-tuġulġayı giydi ve Dādşem'i 249b/02 öyle bıraġup aldı yüriyüvirdi, ʿalem sāyesine geldi, Dādşem'iñ ʿaḳlı gelüp at üzerinden ṭoġrılup 249b/03 kendüyi ol heyʾetde görince öykesinden kendüyi ekl iderdi, hemān ol ġażabla

bir ṣıçrayup kendüni [249b/04] leşker-i Yılduzyān'a urdı, Yılduzyān ʿaskeri de yüriyüp iki ʿasker birbirlerine ḳarılup ḳatıldı, İrān [249b/05] mübārizleri daḫı yüridi, Rüstem ve Ferāmerz̲ ve Gīv ve Bījen ve Gürdez ve Zenge ve Tenke ve Gurgīn ve Raḥām ve Bānūlar [249b/06] ve Ṭavs ve Güstehem ve Ferbīrez ve Zevvāre ḥāṣılı Yılduzyān ʿaskerin küşer gibi ṭoġramaġa başladılar, ammā Dādşem [249b/07] öñine gelen pehlevānı ister Yılduzyān ister İrānī'den amān virmeyüp helāk eylerdi, ḥattā İrān şeh-zādelerinden [249b/08] birḳac şeh-zādei ikişer pāre eyledi, bunı görüp Rüstem'e bildirdiler, Rüstem çünki ittifāḳı Dādşem'e rāst geldi, nā-gāh [249b/09] Ġażanfer Şāh ibn Kāvus-nām bir şeh-zāde leşker-i Yılduzyān'a urup giderken Dādşem arḳurıdan geldi, bir ḳılıc urup [249b/10] ol şeh-zādei iki pāre eyledi, Dādşem geçüp gidince Rüstem de anda idi, gözi Rüstem'e ilüp hemān elinde ḳılıc Rüstem'e [249b/11] ḥamle eyledi, Rüstem bunın tīġin menʿ idüp biraz naṣīḥat eyledi, Dādşem Rüstem'e yine ḳılıc ḥavāle eyledi, Rüstem anı da [249b/12] menʿ idüp, şol oġlanı bārī biraz ḳorḳudayım, diyüp behey oġlan, nedür bu sende olan ʿinād, diyüp el ḳabża-yı tīġe [249b/13] urup meger tīġ-i ġamġam ḳabżasına el urmış-idi, çeküp ʿuryān eyledügi gibi dübüre bir tīġ ḥavāle eyledi, Dādşem siperin [249b/14] berāber virdi, ammā tīġ-i ġamġam niçe sipere endi ise pancar-āsā iki bölüp Dādşem'iñ başına indi, eger ḫānesine [249b/15] varınca iki böldi, Rüstem, bre bre diyüp tīġe baḳdı, tīġ-i ġamġamdır, ḥayf idüp geçüp gitdi, Zevvāre çeng içre Rüstem'i [249b/16] ḳollayup ḳafasından ayrılmazdı, şāyed oġlım Dādşem ile muḳābil olup bir ḫaṭā ola diyü olaçaġa çāre yoḳdır, ol [249b/17] araya gelüp oġlı Dādşem'i ol ḥālde görince āh idüp aġlamaġa başladı ve bildi ki Rüstem eyledi, ileri gidüp [249b/18] Rüstem'i gördi, at sürüp yanına vardı ve Rüstem'e, āferīn birāder, eyü tīġ-zenlik icrā eylemişsin, seniñ bu ḳadar [249b/19] oġullarıñ ve ḳızlarıñ var, her biri pādişāha kimi ḳılıc çekdi, zaḫm açdı, tāziyāne urdı, cümlesi geçinüp gideyor, [249b/20] benim bir oġlum sıġmadı, ʿāḳıbet anı da żāyiʿ idince çalışdıñ, diyinçe Rüstem'e ser-zenişler eyledi, Rüstem şerm-sār olup [249b/21] Zevvāre'ye, birāder, dīnim ḥaḳḳıcün murādım öldirmek degil idi, ancaḳ arada ḫaṭā oldı, biraz ḳorḳudayım diyü ḳılıca [249b/22] el urdım, meger tīġ-i ġamġamı çekmişim, vardı böyle oldı, anıñ da ḫoyrādlıġı ʿaḳıbet başın yidi, diyüp iʿtiẕār eyledi, [249b/23] bu arada Ferāmerz̲ geldi ve Gīv gelüp Dādşem'i öyle görüp yine acıdılar, Zevvāre Dādşem'i çengden çıḳarup ʿalem [249b/24] sāyesine iletdi, Keyḫüsrev'e, işte şāhım, murādıñıza nāʾil oldıñ, yiriñ gök olsun, diyü pādişāha daḫı vāfir sitem āmīz [249b/25] cevāblar söyledi, Keyḫüsrev-i Kāmrān daḫı Dādşem'i görince teʾessüf eyledi,

Zevvāre'ye biraz taʿziye idüp tesellī-yi ḫāṭır eyledi, [250-a] [250a/01] bunlar böyle ammā berüde Rüstem Ferāmerz ve Gīv'e, siziñle Yılduzyān ʿaskerini bozmadıḳça dönmiyelim, ancaḳ ben Yılduz'ı [250a/02] badaşurım, Ferāmerz Şeddād'ı Gīv daḫı Yeldād'ı, diyüp Rüstem Ebreş'e zīr ü zeber tengin virüp süvār oldı ve nīze-i [250a/03] bārkeşin uçından ṭutup ṣarıḳvāri leşker-i Yılduzyān'a bir giriş girdi kim öñine gelenleri çarpup nīze-i bārkeşiñ [250a/04] üç yüz ārış boyı vardır, ṣırasına ḳac gelürse kimin ḫurd ve kimin serengūn iderek yüridi, bir ṭarafdan Ferāmerz [250a/05] tīġ-i āteşīni ʿuryān idüp öñine gelenleri ḫıyār-mānendi ikişer pāre iderek yüridi ve Gīv daḫı nīzesin eline [250a/06] alup şişe bıldırcın ṣancar gibi öñine gelenleri ṣancaraḳ o da bir ṭarafa yüridi, bunlar çeng ide çeng [250a/07] ide Yılduzyān ʿaskerin yarup ʿalemlere yaḳın vardılar, Rüstem çeng içre Būrāsb-ı Ser-keş'e rāst gelüp ḥamlesin [250a/08] menʿ idüp bir ṭaʿn-ı nīze öyle urdı kim nıṣfından yuḳarısı penbe gibi tozdı, geçüp gidince Yelḫāb-ı Tond-ḫū'ya [250a/09] rāst geldi, anı da öldirdi, Ferāmerz daḫı çeng idüp giderken ḳarşusına Şahāb Tīġ-zen geldi kim Şeddād [250a/10] Şāh'ıñ ṣol ḳol pāy-i taḫtı idi, elinde tīġ-i ḫūn-āşām bir naʿra urup irişdi, Ferāmerz'e bir tīġ ḥavāle eyledi, [250a/11] Ferāmerz Şahāb'ıñ tīġine tīġ-i āteşīni ḳarşu virüp iki tīġ biri birine efʿī-miṣāl ṣarıldı, Ferāmerz tīġ āteşini [250a/12] silküp Şahāb'ıñ tīġi dört pāre olup balcaġı elinde ḳaldı, ġażabından Ferāmerz'iñ çehresine ṭoġrı fırlatdı, [250a/13] Ferāmerz ḳolcaġıyla çarpup anı da menʿ eyledi ve dübüre Şahāb'a bir tīġ öyle urdı kim gerçi Şahāb siper berāber virdi, [250a/14] ammā tīġ-āteş siperi ḫıyar gibi iki bölüp başında olan miġferiniñ tüġmesine rāst gelüp anı daḫı bulup başına [250a/15] indi, andan ḳaşına andan dişine andan dūşına andan babalar çıḳaracaḳ ḳuşına, andan eger ḳaşına yürek ṭaşına [250a/16] varınca Şahāb Tīġ-zen'i atıyla yab yaraġıyla dört pāre idüp nıṣfı bir cānibe ve nıṣfı bir cānibe yıḳıldı, Ferāmerz [250a/17] geçüp gitdi, Ṭārāsb Ẓulmātī-nām bir pehlevāna rāst geldi, anıñ da elinde gürz-i müntehā irüp Ferāmerz'e bir ḍarb urdı, [250a/18] Ferāmerz tīġ-i āteşīn ile gürzin tā ortasından deste-çūpı ucına varınca iki bölüp bilegi żabṭ eyledi ve tīġ-i [250a/19] āteşīni çevirüp bir tīġ öyle urdı kim nıṣfından yuḳarusın iki böldi, Ṭārāsb ḥareket ideyim ṣandı, nıṣfından [250a/20] yuḳarusı zemīne düşüp nıṣfı raḫş üzerinde ḳaldı, Ferāmerz geçüp gitdi, Gīv daḫı Nihmād Nīze-dār'a rāst [250a/21] gelüp elinde nīze Gīv'e bir nīze urdı, Gīv daḫı siper ile çarpup menʿ eyledi, Gīv de bir nīze zerk eyledi, Nihmād [250a/22] daḫı siperin berāber virdi, ammā Gīv'iñ nīzesi dāmen-i siperden güzer idüp sīne-yi Nihmād'a uġradı ve ẓahrından çıḳdı, [250a/23] Gīv'dir geçüp

gitdi, ḫāṣılı bu minvāl üzre ḳırmaġa başladılar, bu kez Rüstem ʿalemlere irişüp serengün eyledi, Yılduz [250a/24] Rüstem'iñ bu ḥālin görüp ḳarşu geldi, elinde tīġ Rüstem'e bir tīġ ḥavāle eyledi, Rüstem siper-i Gürşāsb ile çarpup [250a/25] menʿ eyledi, bu kerre depre bir tīġ öyle urdı kim Yılduz'ı tā eger ḫānesine varınca iki böldi, der-ʿaḳab Ferāmerz̲ Şeddād [250-b] [250b/01] Şāh'ı düvālinden ḳapup zemīne öyle urdı kim ḫurd oldı, Gīv daḫı irüp Yeldād'ı bir nīze ile birden [250b/02] aḳdarup başın kesdi, Efrāsyāb gördi, ġayrı Yılduzyān ʿaskeriniñ kārı tamām oldı, hemān pehlevānları [250b/03] ile Şeddād'ıñ ḫazīnesin urup alabildikleri ḳadar alup, ḳandasın Tūrān, diyüp ḳarār eyledi, Ceyḥūn'ı ʿubūr [250b/04] idüp Tūrān yaḳasına geçdiler, ġayrı selāmetdir diyüp ārām eylediler, andan yab yab Behişt-kend'e varup taḫtında [250b/05] ḳarār eyledi, andan Ḫaḳan-ı Kūcek'i Ḫaḳan-ı Bizrek idüp, Ḫaḳan-ı Sīv'i Ḫaḳan-ı Kūcek eyledi ve mīrzālardan birin Ḫaḳan-ı [250b/06] Sīvem eyleyüp vilāyetlerine yolladı, Seyrīn begleri daḫı ve Melik Behmen Kūhī daḫı diyārlarına gidüp Efrāsyāb yine [250b/07] İrān cānibine cāsūs gönderdi ne ẓuhūr eylerse gel ḫaber vir diyü, berüde Rüstem daḫı Yılduzyān ʿaskerini [250b/08] öyle ḳırdı kim ikisi bir yirde ḳalmadı, çoġı ḳılıçdan geçdi, baḳıyye-yi seyf olanlar daḫı firār idüp ṭaġa kimi [250b/09] diyārına varup kimi yollarda ḳırıldı ve Rüstem Şeddād Şāh ordusın żabṭ idüp māl-ı ġanāʾimi ʿaskerine baḫş [250b/10] eyledi, andan Dādşem'iñ de cenāzesin Ḳarṭūs alup Sebze-bahār'a iletdi, anası Zöhre Bānū görince bayıldı, hele [250b/11] bir nişān-gāhda defn idüp tārīḫ ḳazdırup andan yine Belḫ'e döndi, berüde Keyḫüsrev de Belḫ'i yine żabṭ [250b/12] idüp yirine oturdı, andan Rüstem ile birḳaç gün ʿayş idüp Rüstem Keyḫüsrev'e Tūrān'da olan çengleri [250b/13] naḳl eyledi, bu kerre Keyḫüsrev de Rüstem gideliden ol deme gelince gerek Būrzī ve gerek Dādşem ile geçen ḳıṣṣaları [250b/14] Rüstem'e naḳl eyledi, andan birgün Rüstem Keyḫüsrev'e, pādişāhım sen bunda ʿāleminde ol, Gürdez Pīr oġulları ile bunda eglensün, [250b/15] bunca zamāndır seferde idiñ, biz de varup birḳac eyyām Zābul'de olup yine nev-rūzıñ oldıḳda gelürim, diyüp ammā [250b/16] Ḳarṭūs Sebze-bahār'dan gelmiş idi, Dādşem'iñ cümle eşyāsın teslīm idüp oġluna gönderdi, edā-yı ḫiẓmetden ṣoñra, [250b/17] ḳanġımızın yanında dilerseñ kal, diyü cevāb virdi, Ḳarṭūs da ser-ḳaplanı Ḳālūn Der-bendī ile eşyāyı ḳaldırup [250b/18] altı biñ ʿasker ile ʿazm-i Semengān eyledi, ḳarındaşı Ekvān Nīrem yanında ḳalmış-idi, berüde Rüstem de oġlı Ferāmerz̲'i, [250b/19] Bānūları alup pederi Zāl, birāderi Zevvāre'i ve dāmādı ve nebīresi Bījen'i aldı, Şāh'a vedāʿ idüp Zābul'e gitdi, [250b/20] Ḳarṭūs ve Ḳālūn altı biñ er ile bir gün Semengān'a

gelüp dāḫil oldı, ʿasker ṭaşrada ḳonup kendi Ḳālūn ile [250b/21] şehre girdi, serāy-ı Selīm Şāh'a irdi, Selīm Şāh'a, Ḳarṭūs geldi, didiler, Selīm Şāh da ḳarşuladup Ḳarṭūs ile [250b/22] Ḳālūn dīvāndan içeri girüp Selīm Şāh öñinde yir öpdiler ve duʿā idüp Nīrem Ṣāni'i suʾāl eylediler, Selīm Şāh, [250b/23] ḳarındaşıñ Ekvān ile şikāra gitdi, didi, Ḳarṭūs daḫı Dādşem ḳıṣṣasın naḳl eyledi, Selīm Şāh Dādşem'e [250b/24] açıdı, Ḳarṭūs ayıtdı, ben varup şeh-zādemi bulurım, diyüp ḳalḳup Ḳālūn ile raḫşlarına süvār olup [250b/25] Nīrem Ṣāni'niñ gitdügi ṭarafa gitdiler, ḥaremde Nāhīde Bānū duydı, kendin yirden yire urup Dādşem içün [251-a] [251a/01] yas mātem ṭonların giydiler, Ḳarṭūs ile Ḳālūn giderken añsuzın bir şedīd naʿra ẓāhir oldı, bildi kim Nīrem Ṣāni'niñdir, [251a/02] şikār ḳovar, biraz daḫı gidüp Nīrem Ṣāni oldugı yire vardılar, Nīrem Ṣāni daḫı gidüp bunları gördi, ammā Ḳarṭūs [251a/03] raḫşından indi, Nīrem'iñ rikābın öpmek diledi, Nīrem ḳomadı, zīrā üstādıdır, ḳoçuşup görişdiler, Ḳālūn [251a/04] gelüp rikābın öpdi, Ḳarṭūs birāderi Ekvān ile görişdi, Nīrem Ṣāni, Ḳarṭūs'dan gelmeñe sebeb nedür, diyü suʾāl [251a/05] eyledi, Ḳarṭūs daḫı oldugı gibi naḳl eyledi, Nīrem Ṣāni pederi Dādşem'iñ fevti ḫaberin eşidince gözleri yaş ile [251a/06] ṭoldı, çünkim öyledir, elbetde ben varup pederim ḳanın dedem Rüstem'den ṭaleb idüp alurım, didi, oradan [251a/07] dönüp Semengān'a geldi, Nīrem Ṣāni ṭoġrı leşkere gelüp pederi bār-gāhın ve ḫazīne vü eşyāsın żabṭ eyledi, andan şehre [251a/08] gelüp Selīm Şāh'a ve vālidesi Nāhīde Bānū'ya, elbetde ben giderim, didi, Rüstem'den pederimiñ ḳanın alurım, didikde Nāhīde Bānū, [251a/09] bre meded gözüm nūrı, seniñ dedeñ olacaḳ ẓālim, bir ālī ḫaṭālu ādemdir, dedeñ Sührāb'ı öldirdi, kendi öz evlādı [251a/10] iken aṣlā tāzedir dimeyüp merḥamet itmedi, şimdi işte pederiñ Dādşem'i öldirecek, sen gidersin, ammā seni de [251a/11] öldürüp ṣoñra ben daḫı kendimi helāk eylerim, arada bu ḳadar ḳana sebeb olursun, hemān Allāh'dan bulsun, muḳayyed olma, [251a/12] didikde Nīrem Ṣāni, ey vālide, ben gidüp Rüstem'le çeng eylemem, şerʿan pederim ḳanın ṭaleb iderim, şerīʿat-ı Dāvud ne ḥükmi derse [251a/13] aña rāżıyım, ẓāhir Rüstem de rāżı olur, elbetde gidüp ḥaḳḳımdır ṭaleb eylerim, didikde, Nāhīde Bānū, olsun [251a/14] Selīm Şāh olsun, bir ḥāliyle Nīrem Ṣāni menʿ idemediler, Nāhīde Bānū gördi, olmaz, ben de bile giderim, didi, tedārügin görüp altı biñ [251a/15] ʿasker de Semengān'dan alup on iki biñ ḳılıc sipāh oldı ve ḳırḳ ḳadar ʿalem intiḫāb idüp yanınça bile aldı, [251a/16] bir gün Semengān'dan ḳalḳup ʿazm-i İrān eyledi, Ceyḥūn'ı ʿubūr idüp İrān ṭarafına ḳondılar, Nāhīde Bānū fikr idüp, [251a/17] bārī ḳarındaşım Būrzū'ya iletüp biraz pend ü naṣīḥat etdüreyim,

şāyed kim ferāġat etdüre, didi, dönüp, gözüm [251a/18] nūrı, Sistān üzerinden dayıñ Būrzū ile göriş, saña Rüstem'iñ çengin taʿlīm eylesün, belki çeng idüb [251a/19] iḳtiżā eyleye, o ṭarīḳin bilür, didikde Nīrem Ṣāni rāżı olup Sistān yolına ʿazm eylediler, der-bend-i Sistān'a [251a/20] yaḳın gelüp ḳondılar, Nīrem Ṣāni bir nāme yazup Būrzū'ya gönderdi, Ekvān ile Būrzū ḳalʿa-yı Sistān'da oturup [251a/21] Gürd-āferid ile ʿişret eylerdi, Ekvān ḳalʿa-yı Sistān'a gelüp Būrzū serāyına vardı, Būrzū'ya buluşup temennādan ṣoñra [251a/22] nāmei virdi, Būrzū Ekvān'a baḳup, pehlevān, bu nāme kimiñdir, didikde Ekvān ayıtdı, Nīrem Ṣāni ki Dādşem'iñ oġlu, [251a/23] hemşīre-ẕādeñüzdir, nāme anıñdır, bāḳī cevāb nāmededir, didikde Būrzū alup nāmei dāna eline virüp oḳutdı, [251a/24] mefhūm-ı nāme, benim dayım, murādım Rüstem'den varup pederim Dādşem'iñ ḳanını ṭaleb eylemekdir, bunda gelüp ḳondıḳ, hem görişelim [251a/25] ve hem yetecek ḳadar aḳçamız ile bize zaḫīre irsāl idesin, dimiş, Būrzū nāmei dānā elinden alup Ekvān'a virdi, var pehlevān **[251-b]** [251b/01] Nīrem Ṣāni'ye söyle, bu der-bendden aña yol yoḳdır, ḳanda giderse gitsün, didikde Ekvān dönüp Nīrem [251b/02] Ṣāni'ye geldi, aḥvāli bildirdi, bu kez Nīrem, Būrzū'nıñ bu vādīsine ziyāde ġażaba gelüp, ne tünd-ser-keş kimse imiş, ben [251b/03] aña görişmege geldim, ol bāña düşman muʿāmelesi eyler, ġayrı iḳtiżā eyledi kim ḍarb-ı dest ile elinden yol alup geçem, didi, [251b/04] hemān ol yirden ḳalḳup der-bend aġzına gelüp ḳondı, meger Būrzū da Ekvān gidince ḳalʿadan çıḳup der-bend [251b/05] öñinde bār-gāh ḳurup ḳarār eylemiş-idi, Nīrem Ṣāni Būrzū'ya muḳābil ḳonınca Nāhīde Bānū, çiger gūşem, bir kerre ben varup [251b/06] dayıña bulışayım, göreyim ne cevāb ider, nāfile çeng idüp belki arada ḫaṭā vāḳiʿ ola, diyüp ve bindi biraz ḫādim [251b/07] ve cāriye ile Būrzū bār-gāhına vardı, ḫaber olup Gürd-āferid ile ḳarşulatdı, Gerdāferid çıḳup Nāhīde Bānū ile görişüp [251b/08] içeri girdi, Būrzū ile görişdi, andan Nāhīde Bānū ayıtdı, birāder, niçün böyle eylersin, işte bir tāze civān şöyle bir daʿvāya [251b/09] sālik oldı, bir ḥāliyle defʿ idemedim, ḳaṣden saña getürdimki biraz pend ü naṣīḥat idüp Rüstem'le çeng eylemekden ferāġat [251b/10] etdüresin diyü, pederimiz Sührāb'ı öldirdi, ehlim Dādşem'i öldirdi, ḳorḳarım oġlımı da öldürüp ṣoñra ben de [251b/11] kendimi ḳatl idüp arada yine birḳac ḳan olur, lüṭf eyle, varayım bunda alup geleyim, görişüp biraz naṣīḥat eyle, [251b/12] döndermege saʿy eyle, eger yoḳ diyüp dönmezse der-bendden yol vir, geçelim Nīrem seniñ yabāncıñ degülā, n'olur, diyüp [251b/13] vāfir yalvardı, Būrzū, ḫayır hemşīre, beyhūde cevheriñ żāyiʿ eyleme, ben Rüstem ile anıñ çengine ḳarışmam ve

ṣaḳın varup [251b/14] Rüstem ile çeng eyleme dimem daḫı ziyāde terġīb idüp elbetde ṣaḳın ferāġat eyleme disem gerekdir, baña düşen budır [251b/15] ve bu der-bendden aña yol virüp ṣoñra baḳ Būrzū'yı Nīrem Ṣāni'ye ḫavfından yol virmiş didirmem, görişmek māniʿ [251b/16] degildir, gelsün görüşelim, yine dönüp der-bend-i Surḫ-ābād'dan geçsün, ne ḥāli var ise görsün, diyüp Nāhīde [251b/17] Bānū olmadı Būrzū'ya söz geçüremedi, meʾyūs darılup Nīrem Ṣāni'ye geldi, Nīrem Ṣāni, nece oldı ey devletim māderim, [251b/18] dayım Būrzū bir yol virecek oldı mı, didikde Nāhīde Bānū, olmadı gözüm nūrı, söz geçüremedim, aṣlında da ṭabīʿiyeti [251b/19] ile tünd-ser-keşdir, ancaḳ oġıl gel benim ḫāṭırım isterseñ dönüp der-bend-i Surḫ-ābād'dan geçelim, dayıñ ile ġavġa [251b/20] ve ḫuṣūmet eyleme, didikde, Nīrem Ṣāni, ḫayır ey vālide, dīnim ḥaḳḳıçün yol almadıḳça bundan dönmem, baña Nīrem varmış, Būrzū'dan [251b/21] yol almayup dönüp ġayrı yirden geçmiş dimezler mi, eger ol ʿinād eyleyüp yol virmediyse ben daḫı andan döge döge [251b/22] yol alurım, ṣaḳın bir daḫı baña dönelim dime, didikde, Nāhīde gördi, Nīrem daḫı böyle didi, ġayrı duʿāya başladı, [251b/23] irtesi hemān Nīrem ṭabl-ı çeng çaldırup on iki biñ güzīde sipāh ile binüp ṣaf baġladı, Būrzū da yanında bulınan [251b/24] pehlevān ve ʿasker ile binüp kendü ilerü gelüp nīze-yi Ḫüsrev-i Şīr'e dayanup ṭurdı, hemān Nīrem Ṣāni altında olan raḫşı [251b/25] sürüp meydāna girdi, Būrzū'nıñ öñin alup ʿaşḳ eyledi, Būrzū merḥabā idüp Nīrem'e naẓar eyledi, henüz [252-a] [252a/01] daḫı irişmege başlamış bir nihāl-i tāze daḫı yitmiş ārış ḳaddi var, ammā bunda bir heybet ve bir şecāʿat vardır kim yüzine [252a/02] baḳılmaz, dönüp Nīrem Ṣāni, dayı beg, niçün böyle yol virmediñ, yoḫsa murādıñ benimle çeng eyleyüp ʿırżıñı yıḳdır- [252a/03] maḳ mıdır, ben elbetde senden eyilik ile olmazsa ḍarben yol alup geçerim, hemān ʿinād idüp ʿırżıñ yıḳılduġı ḳalur, [252a/04] didikde Būrzū Nīrem'iñ bu sözinden ġażaba gelüp, yabāne söyleme nā-bekār oġlan, sen saña bir iki gün ḫaber gönderdim, [252a/05] varsun begendügi yirden gitsün diyü, sen niçün ʿinād idüp gitmediñ, besbellü göziñe görinecek vardır, ḫayr ola [252a/06] şimdi niye geldiñ, didikde Nīrem Ṣāni, niye gelsem gerek, senden yol almaġa geldim, çünkim ʿinād idüp yol virmediñ, [252a/07] dı imdi ḥamle eyle saña miḳdārın bildüreyim, didikde Būrzū, yā Nīrem, ben daḫı kimseye evvel ḥamle eylemedim ve eylemem, eger seniñ [252a/08] murādıñ yol almaḳ ise ḥamle eyle, diyüp bunlar ʿaẓīm ḥamle nizāʿına düşüp bir sāʿat ḳadar lec eylediler, Būrzū gördi [252a/09] olmaz, dönüp Nīrem'e, oġlan, çünkim evvel ḥamle eylemezsin, ben de eylemem, bārī berāber ḥamle idelim, didikde Nīrem

ḳāʾil olup [252a/10] ikisi berāber nīzelerin ellerine alup raḫşlarını dönderüp yigirmişer ādem yirden raḫşlarına meydān virdiler [252a/11] ve nīzeleriniñ demin baġalda żabṭ idüp nīze-yi yalmanların raḫşlarınıñ bināgūşından aşurup Nīrem Būrzū'ya, Būrzū [252a/12] Nīrem'e birer nīze ḥavāle eylediler, ṣol elleriyle siperlerin berāber virüp ikisiniñ de ḳolları bükilüp siper gögüslerine [252a/13] ḳapandı, dāmen-i siperden yol bulup ikisiniñ de ḳoltuḳ altına uġradı, cebe ḫalḳaların birbirine ḳatup yan yana [252a/14] rikāb rikāba naʿleyn dögerek ser-i meydāna çıḳdılar, ammā Būrzū Nīrem'den bir nīze yidi kim bu nīzei Rüstem'den ve Ferāmerz̤'de [252a/15] görmiş-idi, vücūdı ṭamar-be-ṭamar ḫaberdār oldı, Nīrem Ṣāni daḫı müddet-i ʿömrinde görmedi, ḫāṣılı birbirleriniñ kim oldıḳların [252a/16] bilüp ġayrete geldiler, Nīrem Ṣāni ḳapdı gürzi irişdi, Būrzū'ya bir ḍarb urdı, Būrzū gürz-i Ḫüsrev-i Şīr'i berāber [252a/17] virüp Nīrem'iñ gürzi gürz-i Ḫüsrev-i Şīr'e endikde Būrzū'nıñ ḳolları bükilüp gürziñ deste-çūpı elinden [252a/18] ṭutam ṭutam kaymaġa başladı, Būrzū tīziyye baş ḳaçurup arḳaya aldı, arḳada olan siper āyīneleri çarḫa [252a/19] girüp Būrzū'nıñ miyānı ḫam ve başı Ġurāb-ı Baḫri'niñ başına berāber oldı ve sost olup ve cebeninde dāne-i ʿaraḳ [252a/20] peydā oldı, lenger virince raḫşıñ öñ ayaġı ilerü ḳıc ayaġı girü gidüp şikemi taḥtü'l-serāya döşendi, baḳıyye-i [252a/21] ḍarb-ı gürz zemīne inüp toz Būrzū'yı büridi, Nīrem Ṣāni gürzin żabṭ idüp geçüp ser-i meydāna vardı, [252a/22] berüden Ṣaġād ʿAyyār toza girüp Būrzū'yı gördi, mest olmış yüzine güllāb ṣaçup Būrzū göz açdı, [252a/23] n'işlersin yā Būrzū, Nīrem Ṣāni bir anası südi aġzında ḳoḳar uşaġıñ ibtidā ḍarbından bu ḥāle girdiñ, kendüñi [252a/24] cemʿ eyle tozdan ṭaşra çıḳ, yoḫsa şimdi Nīrem Ṣāni havlayup der-bendi geçer, diyince Būrzū kendüsine [252a/25] geldi, licām silküp tozdan ṭaşra çıḳdı, Nīrem öteden dönüp Būrzū'ya muntaẓır idi, Būrzū daḫı gürz-i Ḫüsrev-i Şīr'i [252-b] [252b/01] ḳapup irişdi, iḳdām-ı tām ile Nīrem Ṣāni'ye bir ḍarb-ı gürz ḥavāle eyledi, Nīrem daḫı gürzin berāber virüp [252b/02] gürz gürze endikde Nīrem'iñ ḳolları bükilüp baş ḳaçurdı, arḳada olan sipere aldıḳda siper oluḳ oluḳ olup [252b/03] Nīrem'iñ başı at başına berāber oldı, altında bindügi raḫşıñ şikemi zemīni pūs eyledi, bu kerre baḳıyye-i ḍarb-ı gürz [252b/04] zemīne inüp toz Nīrem'i büridi, Būrzū gürzin żabṭ idüp geçüp gitdi, Nāhīde Bānū'nıñ ʿaḳlı gidüp [252b/05] meydāna at bıraḳdı, tozdan içeri girüp ne gördi, Nīrem mest ʿālemine varup cebīni ʿaraḳ-rīz olmış destmāl [252b/06] çıḳarup Nīrem Ṣāni'niñ derin sildi, Nīrem göz açup gördi, vālidesi yanına gelmiş, ayıtdı, ey vālide, dayım [252b/07] ne yaman ḳuvvet ṣāḥibi pehlevān imiş, diyüp licām silküp tozdan ṭaşra çıḳdı, gürzin ḳapup

irişdi, [252b/08] Bürzū'ya bir ḍarb daḫı urdı, Bürzū yine evvelki siyāḳ üzre büyük zaḥmetle menʿ eyledi, Bürzū urdı, [252b/09] Nīrem daḫı hem-çünān bu iki ādem ejderhāsı tā aḫşām olınca küt-ā-küt gürz çengi idüp birbirlerin vücūdların [252b/10] sindān-ı āhen-girān-miṣāl dögüp yitmiş seksaner ḍarb urışdılar, ġālib maġlūb bellü olmadı, at başların [252b/11] çeküp yarın görişelim diyüp ikisi de dönüp bār-gāhlarına geldiler, Bürzū begleri, Nīrem Ṣāni neçedir, [252b/12] diyü suʾāl eylediler, Bürzū medḥ idüp, eger bu oġlan yaşarsa çoḳ metīn dilāver olur, kimseye pençesine [252b/13] el uramaz, didi, berüde Ḳarṭūs ve Ekvān ve Ḳālūn daḫı suʾāl eylediler, Nīrem daḫı medḥ idüp, dayım çoḳ [252b/14] metīn dilāver imiş, didi, ol gice bunlar ārām idüp ṣabāḥ oldı, yine iki cānibden süvār olup Bürzū [252b/15] ile Nīrem Ṣāni meydāna girdi, gürz-i girānların ellerine alup yek-ā-yek başladılar birbirleriniñ vücūdların dögmege, [252b/16] aḫşām olup yine ġālib maġlūb belürmedi, dönüp ḳondılar ve birbirleriniñ ʿaşḳına ṭolular içüp ṣabāḥ yine binüp [252b/17] çenge ṭurdılar, el ʿahdete ale'r-rāvī Bürzū ile Nīrem Ṣāni bu üslūb üzre ḳırḳ gün muttaṣıl çeng idüp [252b/18] birbirlerine ẓafer bulımadılar, ḳırḳıncı gün ḍuḥā vaḳti Nīrem Ṣāni var ḳuvvetin bāzū-yı himmete alup irişdi, Bürzū'ya bir ḍarb-ı [252b/19] şedīd ḥavāle eyledi, Bürzū arḳaya aldıḳda aġzından burnından Bürzū'nıñ acı açı tütünler gelüp başı at başına [252b/20] inüp başında olan otaġalarıñ ucı zemīni pūs eyledi ve Ġurāb-ı Baḥrī iki zānūsı üzere çöküp yine [252b/21] ḳalḳdı, Nīrem gürzin żabṭ idüp geçdi, gitdi, Bürzū kendüye gelüp bu ḥāli görince licām silküp tozdan [252b/22] ṭaşra çıḳdıḳda Ġurāb-ı Baḥrī ḳan ḳuşandı, Bürzū bunı daḫı görince dibelik ġażaba geldi, el gürz-i Ḫüsrev-i Şīr'e [252b/23] urdı ve on ikinci baḫşından ḳapup Nīrem Ṣāni'ye, ey yabān oġlanı, sen de benim gürzimden ṣaḳın, diyüp irişdi, [252b/24] ṣarf-ı maḳdūr idüp Nīrem'e bir ḍarb-ı şedīd ḥavāle eyledi, Nīrem Ṣāni daḫı gürzin berāber virüp ḳolları bükildi, [252b/25] ḍarb-ı gürzi arḳaya alup lenger virince Nīrem'iñ altında olan raḫşıñ beli şikest oldı, Nīrem ḥis idüp **[253-a]** [253a/01] getürdi, kendini zemīne atdı, sen misin benim raḫşım helāk idüp zemīne indiren, diyüp muştın döñüp [253a/02] Bürzū'ya yüridi kim Ġurāb-ı Baḥrī'niñ kellesine bir muşt urup helāk ide, Bürzū Nīrem'iñ murādın bilüp [253a/03] getürdi, kendin zemīne atdı, Nīrem irüp Bürzū'nıñ sīnesine bir muşt ḥavāle eyledi, Bürzū iki elin ḳarşu [253a/04] virdi, Nīrem'iñ muştı Bürzū'nıñ iki ellerinden ḳayup sīnesine uġradı, Bürzū'dır dört beş adım [253a/05] girü gidüp Bürzū daḫı muştın döñüp irişdi, Nīrem'e bir muşt ḥavāle eyledi, Nīrem Ṣāni daḫı iki ellerin [253a/06] ḳarşu virüp ellerinden ḳaydı, sīnesine uġradı,

üc adım miḳdārı daḫı Nīrem gitdi, bunlardır muşt muşta [253a/07] yaḳa yaḳaya gelüp ol ḳadar sürişdiler kim ayaḳları altında zemīn sürilmiş tarlaya döndi, ʿāḳıbet bunlar düvāl [253a/08] düvāle olup ikisi de birbirleriniñ düvāline ṣarıldı, Būrzū Nīrem'e düvālin teslīm idüp Nīrem Ṣāni Būrzū'nıñ [253a/09] düvāline ṣarıldı ve üc kerre ẓūr idüp Būrzū'yı ṭırnaḳ üzre dikdi, Būrzū daḫı Nīrem Ṣāni'niñ düvāline [253a/10] ṣarılup üç kerre ẓūr eyledi, Būrzū daḫı Nīrem'i ṭırnaġı üzre dikdi, bu kez ikisi el tīġ-i ḫūn-āşāma urup [253a/11] Būrzū Nīrem'e Nīrem Ṣāni daḫı Būrzū'ya birer tīġ ḥavāle idüp siperlerin berāber virüp ikisiniñ de dāmen-i siperlerinden [253a/12] ḳayup birbirlerine birer ḳarış zaḫm açdılar, ikisiniñ daḫı ḳan fevvāre-miṣāl atıldı, tīġlerin çevirüp birer zaḫm daḫı

[MİNYATÜR]

[253-b] [253b/01] açdılar, bir daḫı bir daḫı ḫulāṣa-i kelām, birbirlerine ṭoḳuz zaḫm açdılar, her bir zaḫmdan ḳan aḳa aḳa ikisi de [253b/02] bī-hūş olup yıḳıldı, hemān Nāhīde Bānū geldi, āh oġıl, seni bu ḥālde gördim, didi, Nīrem Ṣāni'niñ başın dizine [253b/03] alup aġlamaġa başladı, Gürd-āferid daḫı gelüp, āh ḳocacıġım, sen ölürseñ benim ḥālim nece olur, diyüp Būrzū'nıñ [253b/04] başın dizine alup ol daḫı aġlamaġa başladı, birazdan Nīrem Ṣāni gözin açup gördi, vālidesi başın dizine [253b/05] almış hemān Nīrem ġayret ile ḳalḳup oturdı, vālidesi ardına ṭayanup, oġul neçesin, didi, Nīrem, Elḥamdülillāh [253b/06] eyüyim, ḳorḳma, ammā ḳanı dayım nece oldı, didikde Nāhīde Bānū, işte lā-yaʿḳıl yatur, diyüp gösterdi, Nīrem Ṣāni [253b/07] ḳalḳup yab yab çadırına ṭoġrı gitdi, māderi daḫı ardınca gitdi, amā Gürd-āferid Nīrem gitdüginden ḫavf [253b/08] idüp aġladı, göziniñ yaşı Būrzū'nıñ yüzine aḳup Būrzū daḫı göz açup ḳalḳdı, ḳanı Nīrem Ṣāni neçe oldı, [253b/09] didikde Gürd-āferid, ḳalḳup çadırına gitdi, didi, Būrzū daḫı ḳalḳup ḳılıcına ṭayanup yab yab çadırına vardı, [253b/10] yine bī-hūş oldı, tīz cerrāḥ gelüp zaḫmın ṣardılar, muvāfiḳ merhem ḳodılar, bu yaḳadan Nīrem Ṣāni çadıra gelince zaḫmın [253b/11] ṣardırup yüklediñ eyledi, cümle altı biñ ʿasker bār-gāhların yükledüp kendü daḫı üc cām bāde nūş idüp [253b/12] bir miḳdār taḳviyet buldı, Nāhīde Bānū yükleri çekdirüp, çañlar ötince ḳorḳarım, ḳarındaşım eşidüp yine gelür [253b/13] gitmege mānīʿ olur, diyüp ḫarmandalara bre çañlara ot ṭıḳın, ötmesin, diyüp çañlara ot ṭıḳdırdı, oradan [253b/14] Gürd-āferid daḫı begler ile Būrzū'ı öyle lā-yaʿḳıl raḫşına süvār idüp ḳalʿa-yı Sistān'a iletdiler, orduyı [253b/15] bozup ḳalʿaya girdiler ve ḳalʿa ḳapuların bend idüp emīn oldılar, ammā Nīrem ol ʿaskeri geçürüp ardınca gitdi, [253b/16] ḳalḳup der-bendi geçüp öte cānibe ḳonup ḳarār eyledi, ötede Būrzū'nıñ zaḫmları

ṣarılup üc sāʿatden ṣoñra [253b/17] ʿaḳlı başına geldi, Nīrem Ṣāni, neçe oldı, didikde der-bendi geçdi, didiler, Būrzī bunı eşidince āh idüp, eyvāh [253b/18] gördiñ mi nā-bekār oġlan geçdi, diyüp ʿaẓīm keder çekdi, naṣıl geçdi diyüp suʾāl eyledikde vālidesi çañlara [253b/19] ot ṭıḳdı didiler, Būrzū at diyüp ne ḥāl ise atına bindi, ibtidā Efrāsyāb ḫazīnesinden bir gürz-i müntehā almışdı kim [253b/20] Ḳahṭarān yıl süvār gürzlerinden idi, ḥattā Rüstem'iñ ketefin ol gürz ile ḳırmışdı, ol gürzi alup ḳalʿa ḳapusına [253b/21] geldi, gördi, ḳapular bend olmış, bunun aṣlı nedür, didi, Gürd-āferid emr eyledi, didiler, Būrzū başın ṣalup, bu ʿavretler [253b/22] nāḳıṣatü'l-ʿaḳl olduġına şübhe yoḳdır, diyüp ḳapuları açdırdı, ṭaşra çıḳup ṭoġrı Nīrem'iñ çadırı öñine [253b/23] geldi, Nīrem'e, Būrzū geldi, didiler, Nīrem, gelsün, diyüp çadır ḳapusına çıḳdı ve ayıtdı, dayı beg, hele senden yol [253b/24] aldımā, didi, Būrzū, yā Nīrem, hele ben de seniñ çañlarıña ot ṭıḳdırdımā, diyince Nīrem Nāhīde'ye sögüp, [253b/25] ben de saña ḳalʿa ḳapuların ḳapatdırdımā, didi, Būrzū daḫı Gürd-āferid'e sögmeġe başladı, Nīrem Būrzū'yı çadıra [254-a] [254a/01] daʿvet eyledi, Būrzū enmedi, ancaḳ Ḳahṭarān gürzün çıḳarup, al yā Nīrem, işte bu gürz ile Rüstem'e eyü ḍarblar [254a/02] urup intiḳām al, diyü atıvirdi ve bir ḳılıc ile bir siper daḫı atıvirdi, var imdi uġrıñ ḫayr olsun, didikde [254a/03] Nīrem Ṣāni daḫı, berekāt virsün, diyüp tīġ ve siperi gürzi aldı, Būrzū Nīrem'e vedāʿ idüp ḳalʿasına gitdi, [254a/04] Nīrem daḫı ol yirden ḳalḳup, ḳandasın Belḫ, diyüp revāne oldı, eẓīn-cānib Keyḫüsrev-dārā Dādşem'den Belḫ'i alup [254a/05] yine taḥtgāhıda ḳarār eyledi, arası bir zamān geçüp nevrūz oldı, cümle İrān zemīn-i pādişāhına tābiʿ olan memālik [254a/06] şāhları gelüp Belḫ şaḥrāsına cemʿ oldılar, Būrzū'dan ġayrısı ḥattā Cihān-baḫş Cihān-ārādaḫı geldi, Cihāngīr [254a/07] ibn Rüstem Sām-ı Bīl ḫāṣılı yidi kerre yüz biñ ʿasker cemʿ oldı, eṣnā-yı ṣoḥbetde Būrzī añıldı, Rüstem ayıtdı, şu [254a/08] nā-bekār oġlan, ne ḳadar ser-keşdir kim gelüp pādişāha ser-fürū eylemez, didi, ol arada bir ḳaçı Rüstem'e ayıtdılar, devletlü [254a/09] ṣāḥib-ḳırān, Būrzū'nıñ ne gelecek ḥāli vardır, Dādşem'iñ oġlı Nīrem Ṣāni babası ḳanın ṭaleb eylemege yanına ḳırḳ ḳadar [254a/10] ʿālem alup şerʿan babam ḳanın alurım diyü on iki biñ sipāh ile gelürken şöyle böyle olmış, diyüp naḳl eylediklerinde [254a/11] Keyḫüsrev eşidince ḫavfa düşdi, nece olur dimege başladı, Rüstem dir, elem çekme şāhım, anıñla da söyleşülür [254a/12] ve lakin Būrzū'ya ġālib gelüp elinden yol alan çoḳ ḳuvvete mālikdir, ṣaḳınıñ begler, çengine heves eylemeñ, [254a/13] diyü tenbīh eyledi, Rüstem'iñ böyle didüginden Deli Bānū, Bījen, Cihāngīr gücenüp birazdan aḫşām oldı, [254a/14] talāyi nevbeti Ṭavs'ıñ idi,

ammā Deli Bānū ve Gīv ve Bījen ve Cihāngīr ḫaberleşüp dördi de Deli Bānū'nıñ çadırına [254a/15] cemʿ oldılar, müşāvere idüp bunlar gice içre dört nefer dilāver Sistān yoluna ṭoġrı gitdiler, leşkerden [254a/16] çıḳup ḳarāvula uġradılar, Ṭavs bunlarıñ öñin alup, nereye gidersin, didikde bunlar Ṭavs'a murādların bildirdiler, [254a/17] Ṭavs, berāber giderim, diyüp talāyi ḳılıcın birāderi Güstehem'e virüp bunlar beş nefer kimse ṣabāḥ olınca gitdiler, [254a/18] Nīrem Ṣāni daḫı yaḳın gelmişdi, yolda nevrūz olduġın ḫaber alup Rüstem'iñ şimdi Belḫ'de olduġın bildiler, Nīrem [254a/19] Belḫ'e ṭoġrı yüridi, ammā ṣabāḥ oldı, Semek ʿAyyār beş nefer kimseniñ Nīrem üzerine gitdiklerin ḫaber alup [254a/20] geldi, Rüstem'e bildirdi, Rüstem Ferāmerz̤'i alup ardlarına düşdi, o yañadan Nīrem Ṣāni nıṣf-ül-leyl olınca ḳalḳup [254a/21] yola girdiler, ḍuḥā vaḳti bir yire geldiler, beş nefer pehlevān da bunları ḳarşuladı, bir maḥal yirde ṭurdılar, öñçe Ekvān gelürdi, [254a/22] Ekvān'ıñ ardınca Ḳālūn Der-bendī gelürdi, Ḳālūn'ıñ ardınca Ḳarṭūs gelürdi, anıñ ardınca Nīrem Ṣāni [254a/23] gelürdi, ammā Ekvān, Nīrem Ṣāni yanında ḳalup Dādşem ile berāber İrān'a gelmiş-idi, İrān pehlevānların Ḳālūn [254a/24] ve Ḳarṭūs gibi bilmezdi, gördi beş nefer kimse öñlerinde ṭurdılar, Ekvān ise ötelerden berü reh-zenlik itmiş [254a/25] üstād iş bilür ḥarāmīlerden, bunlarıñ ṭuruşından ḥayāl eyledi kim murādları çeng eylemekdir, hemān kendü at [254-b] [254b/01] sürüp cümleden evvel bunlara varup, merḥabā pehlevānlar, bu yolı niçün böyle alup ṭurırsıñız, [254b/02] murādıñız nedür, didikde Ṭavs ayrılup Ekvān'a, pehlevān murādımız oldır ki bundan sizi ṣalıvirmeyüz, zīrā [254b/03] İrān Şāhı olan Keyḫüsrev-dārā bizi buraya taʿyīn eyledi, ʿaskeri ḳısmından kimsei bu ṭarafa geçürmeñ [254b/04] diyü emr eyledi, didi, bu kez Ekvān, yā ẓāhir siziñ murādıñız ġavġādır, didi, Ṭavs ayıtdı, yā, ẓāhir bunda kār-ı [254b/05] naḳş oḳımaġa gelmedik, didikde Ekvān bildi bunlarıñ murādı çengdir, fikr eyledi, dönüp Nīrem'e varsa ḫaber [254b/06] eylese yazıḳ saña birḳac bī-nām kimseden ḳorḳup girü döndi diyü ṣoñra baña ʿitāb eyler diyü hemān gürzin [254b/07] ḳapup Ṭavs üzerine yüridi, irüp bir ḍarb urdı, Ṭavs Ekvān'ıñ ḍarbın menʿ idüp Ekvān'a bir ḍarb [254b/08] urdı, Ekvān bu ḍarba gürz berāber virdi, ammā ḳolları bükilüp baş ḳaçurdı, arḳaya alınca taḥammül idemeyüp [254b/09] at boynına düşdi, ammā girüden Ḳālūn gördi, ʿasker ṭurdı, aṣlı ne ola dirken biraz kimse segirdüp [254b/10] girü döndiler, Ḳālūn'a aḥvāli bildirdiler, Ḳālūn da at sürüp ilerü vardı, gördi beş nefer atlu biri [254b/11] ilerü gelmiş Ekvān'ı at boynına ḳapatmış, hemān Ḳālūn at sürüp, ey nā-bekārlar, siz ḳandan gelüp böyle ʿasker [254b/12]

öñine sedd-i rāh olasıñız, diyü gürzin ḳapup irişdi, Ṭavs'a bir ḍarb urdı, Ṭavs daḫı Ḳālūn'a bir ḍarb [254b/13] urdı, Ḳālūn güc-ile menʿ eyledi, bunlar gürz çengi iderken girü gidenler varup Nīrem'e ḫaber eylediler, [254b/14] Nīrem, Ḳarṭūs ile ilerü at ḳoparup geldiler, Ḳarṭūs baḳup bunları bildi, Nīrem'e, işte ol çeng idene [254b/15] Ṭavs ibn Nevrez dirler, yidi yüz yidi yüz yitmiş yidi vāriṣ-i mülk-i İrān olan şeh-zādegānıñ serdārı [254b/16] ve Keyḫüsrev-dārā'nıñ ser-ʿaskeridir, ötede ṭuranlarıñ niḳāblusına Delü Bānū dirler Rüstem'iñ ḳızıdır, beri yanındaki [254b/17] Rüstem'iñ oġlıdır, Cihāngīr dirler, Bānū'nıñ öte yanında olan oġludır, Bījen dirler, anıñ yanında olan egri [254b/18] gözlüye Gīve dirler, ḳocası ve Bījen'iñ babasıdır, diyüp cümlesin taʿrīf eyledi, bu maḥalle dek Ṭavs [254b/19] Ḳālūn'a bir yaḫşi ḍarb urup raḫşın öldirdi, üzerine varınca hemān Nīrem Ṣāni bir naʿra urup, çek [254b/20] eliñ andan nā-bekār, ḫaṣmıñ benim, diyüp Ṭavs'ıñ öñin aldı, Ṭavs Ḳālūn'dan el çeküp bu kerre Nīrem'e muḳābil [254b/21] olup irişdi, ey nā- bekār, şikārım almaġa māniʿ oldıñ, al imdi benden bu yādigārı, diyüp Nīrem Ṣāni'ye bir ḍarb [254b/22] ḥavāle eyledi, Nīrem de gürz-i Ḳahṭarān ile çarpup menʿ eyledi ve bunlara ḫeresān icün Ṭavs'a bir ḍarb öyle [254b/23] urdı kim menʿ idemeyüp yıḳıldı, hemān Gīv yüridi, elinde nīze Nīrem'e bir ḍarb şundı, bu maḥalde Rüstem [254b/24] Ferāmerz ile gelüp bunlarıñ çenglerin temāşāya ṭurdılar, pehlevān bunları görmedi, amā Gīv Nīrem Ṣāni'ye nīze [254b/25] ḥavāle idince Rüstem, vāh yazıḳ, oġlan nīze-yi Gīv'iñ ḥālin bilmez, diyüp ṭurırken Nīrem yedek siper ḳapup berāber virdi, [255-a] [255a/01] meger Ḳarṭūs cümle İrān dilāverleriniñ çengleri ṭarīḳin bildirmiş-idi, Gīv'iñ nīzesi öteden gelüp sipere urınca [255a/02] bir bir yüzinden güzer eyledi, Nīrem Ṣāni at ṣaġrısına yatup sipere küşād virdi, Gīv'iñ nīzesi siperi alup gitdi, [255a/03] Rüstem, Nīrem'e taḥsīn eyledi, Gīv öteden dönüp Nīrem Ṣāni Gīv'e bir ḍarb neçe urdıysa Gīv'iñ raḫşı helāk [255a/04] olup serengūn olınca Bījen öñin alup dāl-ı tīġ oldı, irüp Nīrem'e bir tīġ ḥavāle eyledi, Nīrem siper [255a/05] berāber virdi, amā Bījen'iñ tīġi siperden ḳayup dört parmaḳ ḳadar Nīrem'e bir zaḫm irişdirdi, Nīrem Ṣāni [255a/06] zaḫmı görince ġażaba gelüp gürz-i Ḳahṭarān'ıñ on ikinci ḳırāṭından ṭutup Bījen'e öyle urdı kim Bījen daḫı [255a/07] gerçi gürz berāber virdi, ammā ḳolları bükilüp baş ḳaçurdı, ol demde arḳaya aldıḳda şiddet-i ḍarb-ı gürzden [255a/08] raḫşınıñ beli ḳırılup Bījen raḫşıyla bile yıḳıldı, hemān Delü Bānū at sürüp irişdi, atın yanaşdırup [255a/09] Nīrem'iñ sīnesine bir el arḳası niçe urdı ise Nīrem Ṣāni ellerin berāber virüp ḳarşuladı, ellerinden [255a/10] ḳayup sīnesine varınca oḫ diyüp bayıldı, eger ḳaşına

ḳapandı, hemān Delü Bānū Nīrem'iñ düvāline el urup [255a/11] ẕūr idince Nīrem'iñ oturaġın iki ḳarış ḳadar zīn ḫānesinden ayırdı, Ḳarṭūs'ıñ ʿaḳlı gidüp, n'eylersin [255a/12] ey dilāver-i ʿālem, kendin divşür, diyince Nīrem Ḳarṭūs'ıñ ṣadāsından kendüye geldi, ne gördi Bānū düvālinden [255a/13] ṭutup ẕūr eyler ve oturaġın iki ḳarış ḳadar eger ḫānesinden ayırmış, hāy nā-bekār tūnī, diyüp nice kim [255a/14] Bānū'nıñ başına bir muşt urdı ise miġferiniñ kenārına rāst gelüp başı yarıldı, Bānū āh idüp düvālin [255a/15] ḳapdı, ṣalıvirdi, Gīv gelüp Bānū'yı aldı, Cihāngīr öñin aldı ve Nīrem ile çenge ṭurdı, Nīrem ʿāḳıbet aña da [255a/16] bir ḍarb urup raḫş gerdānına ḳapandı, raḫş alup Cihāngīr'i bir ṭarafa gitdi, Nīrem geçüp gitdi, Rüstem daḫı [255a/17] Ferāmerẕ ile dönüp leşkere geldiler, ötede pehlevānlar bir yire gelüp Bānū'nıñ başın ṣardılar, dönüp bār-gāhlarına [255a/18] geldiler, Rüstem ādem ḳoyup bunlar geldikde çaġırtdı, dīvāna gelüp yirlerinde oturdılar, Rüstem bunlara, ḳanda idiñiz, [255a/19] didikde bunlar, şikārda idik, didiler, Rüstem dönüp Bānū'ya, başıña ne oldı, didi, Bānū, devletim ata, atdan düşdim, [255a/20] didi, dönüp Bījen'e ṣordı, o da öyle didi, Gīv'e ṣordı, Gīv daḫı atdan düşdim, didi, Cihāngīr'e ṣordı, [255a/21] ol daḫı öyle didi, Rüstem, n'eyleyim nā-bekārlar, Nīrem Ṣāni sizi öldirmedi, diyüp biraz taʿzīr eyledi, o yakadan [255a/22] Nīrem Ṣāni gelüp irtesi gün muḳābele ḳondı ve ḳonduġı gibi āsāyiş-i nidā itdirüp ol gün āsāyiş eylediler, [255a/23] gice mürūr idüp irtesi Nīrem Ṣāni begleriyle şikāra gitdi, biraz şikār idüp bir yire indi, ṣayd olınan [255a/24] āhūları kebāb itdirüp ʿişrete başladı, İrānīlerden daḫı pehlevānlar şikāra getdi, ammā Ṭavs'ıñ ḳarındaşı Güstehem [255a/25] ibn Nevrez yalñız gidüp ṣayd iderek Nīrem Ṣāni'niñ ʿişret eyledügi yire geldi, Nīrem Ṣāni Güstehem'i görüp Ḳarṭūs'dan suʾāl [255-b] [255b/01] eyledi, bu dilāver şeh-zāde ṣūret kimdir, didi, Ḳarṭūs, buña Güstehem dirler, o gün öñimiz alup [255b/02] ibtidā Ekvān'ı ālūde iden Ṭavs'ıñ birāderidir, didi, Nīrem Ḳālūn'ı gönderüp, var daʿvet eyle, bunda [255b/03] gelsün, hem görişelim ve hem ṣoḥbet idelim, didi, Ḳālūn varup, gel şeh-zāde, seni serverimiz daʿvet [255b/04] eyler, buyursunlar biraz ṣoḥbet idelim didiler, buyuruñ, didikde, Güstehem, aṣlā muḫālefet itmeyüp geldi, Nīrem [255b/05] yanına alup elinde cām virüp ṣoḥbete başladılar, Nīrem Güstehem ile birāder oldılar, bunlar ṣoḥbet eylerken nā-gāh [255b/06] anı gördiler, ormān içinden berü bir oḳlanmış āhū gelüp şöyle geçeyor, hemān Nīrem Ṣāni el tīr u kemāna [255b/07] urup oturduġı yirden ol āhūya bir ḫadeng yolladı, oḳ ḫaṭā eylemeyüp āhūyı urdı, āhūnıñ [255b/08] ḳıcı başından aşurı gitdi, Ḳarṭūs varup aldı, getürdi ve dıraḫta aṣaḳodı, ardınca bir zengī pehlevān-ı [255b/09]

ẓuhūr eyledi, meger Gurgīn Mīlād idi, Gurgīn daḫı gördi, Nīrem bir yirde kendü pehlevānları ile oturup [255b/10] ʿişret eyler ve Güstehem daḫı yanında oturmış ḳırḳ yıllıḳ yārānı gibi Nīrem ile ṣoḥbet eyler ve kendüniñ oḳlanmış [255b/11] āhūsın urup almışlar ve dıraḫta aşmışlar, Gurgīn bunı görünce ġażaba gelüp hemān at sürüp meclis kenārına [255b/12] gelüp ne selām u ne ʿaleyk, şol āhū benimdir, üzerinden ḫadengi görmediñiz mi, nicün aldıñız, viriñ āhūmı, [255b/13] didikde Nīrem dönüp ayıtdı, dilāver hīc alınan āhū virilür mi, eger murādıñ āhū ise in raḫşıñdan gel, [255b/14] sen de otur, baḳ Güstehem şeh-zāde daḫı bunda, āhūyı kebāb eylesünler, bile yiyüp hem ṣoḥbet idelim, didikde [255b/15] Gurgīn Mīlād, benim seniñ kebābına iḫtiyācım yoḳdır, hemān āhūyı getürüp terkime beste idiñ, gideyim, didikde [255b/16] Nīrem Gurgīn'iñ bu evżāʿından gücenüp, pehlevān, sen nā-ḫalef imişsin, var saġlıḳ ile, āhū virilmez, diyüp [255b/17] Gurgīn'i ḳovdı, Gurgīn darılup, hāy nā-bekār, yā ben āhūyı ḍarb-ı dest alabilürim, diyüp Nīrem Ṣāni'ye ḥamle [255b/18] eyledi, Nīrem yirinden atılup Gurgīn'i atdan çeküp endirdi ve iki elin ḳafasına bend idüp Ekvān'a virdi, [255b/19] var şunı dıraḫta aş, didi, Ekvān daḫı alup giderken ḥikmet-i Ḫudā, Semek ol araya çıḳageldi, gördi [255b/20] Nīrem Ṣāni oturup ʿişret eyler, Güstehem yanında bile, ammā Gurgīn'i bend idüp Ekvān'a virdi ber-dār eyle diyü, [255b/21] Semek segirdüp Ekvān'a bir teber dügdüsi urup añsuzın Gurgīn'i ḫalāṣ eyledi, Nīrem bu ḥāli görince ziyāde [255b/22] ġażaba gelüp, Semek ʿAyyār üzerine varmaḳ murād eyledi, ammā ḳanda bulursın ele avuca girer ḳuş degildir, [255b/23] bu arada Güstehem dönüp Nīrem Ṣāni'ye, pehlevān eyü oldı ḫalāṣ eyledügi, ṣoñra Rüstem duyup gelür, yirine seni [255b/24] ber-dār eylerdi, didikde, Nīrem āteş-maḥż oldı, hāy nā-ḫalefler, sen de öyle imişsin, diyüp döndi, Güstehem'iñ [255b/25] ṣūretına bir sille urup yıḳdı ve iki elin ḳafasına bend eyledi ve kendüsi ḳalḳup atına bindi, imdi eger er ise **[256-a]** [256a/01] Rüstem gelsün, seni benim elimden ḫalāṣ eylesün, diyüp Güstehem'i ber-dār eylemege gitdi, meger Rüstem anda yaḳın yirde idi, [256a/02] Semek ʿAyyār segirdüp Rüstem'e vardı, devletlü ṣāḥib-ḳırān, yetiş Güstehem'i Nīrem Ṣāni ber-dār ideyor, Rüstem Ebreş'e [256a/03] süvār olup ol araya geldi, Nīrem daḫı Güstehem'i dıraḫt sāyesine iletüp ber-dār ideyor, Rüstem Ebreş'e süvār olub [256a/04] ol araya geldi ve Güstehem'i çekdi aldı, bendin alup ḫalāṣ eyledi, Nīrem, sen misin benim elimden esīr ḫalāṣ eyleyen, diyüp [256a/05] Rüstem'e bir nīze ḥavāle eyledi, Rüstem Nīrem'iñ nīzesin ḳolçak ile çarpup menʿ eyledi ve nīze-yi bārkeşi ucından [256a/06] ṭutup Nīrem Ṣāni'ye bir ṭaʿn nīze nice urdıysa Nīrem'iñ başı

enārleyn iki şaḳ olup Nīrem at gerdānın ḳoca [256a/07] düşdi, Rüstem nāmdār Ḳarṭūs'a eger ḳaşından biraz merhem-i Süleymānī virüp ve ayıtdı, al, götür oġlanı çadırına, [256a/08] başın şar, didi ve Güstehem'i alup leşkere geldiler, Ḳarṭūs Nīrem'i alup çadırına götürdi, başın şarup melhem-i [256a/09] Süleymānī urdı, Nīrem'iñ yataraḳ ʿaḳlı gelüp aḥvāli suʾāl eyledi, Ḳarṭūs daḫı olduġı gibi naḳl eyledi, Nīrem, [256a/10] ḫoş imdi benim murādım kendi ile muṣālaḥa idüp barışmaḳ idi, şimdengirü iḳtiżā eyledi, ġayrı çeng idüp [256a/11] aḫẕ-i intiḳām eylemek, diyü Rüstem'e ḫuṣūmet eyledi, ol gice mürūr idüp irtesi gün Nīrem Ṣāni bir nāme [256a/12] yazup Ḳālūn ile Rüstem'e gönderdi, bu kerre Ḳālūn nāmei alup Rüstem'e gelüp bulışdı, andan ʿizzet ile nāmei [256a/13] çıḳarup Rüstem'e şundı, yā Rüstem, benim murādım seniñle muṣālaḥa idüp barışmaḳ idi, çünkim böyle oldı [256a/14] vaḳtiñe ḥāżır olasın, yarın seniñle imtiḥān olalım, dimiş, Rüstem, pek maʿḳūl, işte ben daḫı ḥāżırım, didi, [256a/15] ol gün iki leşker de çeng-i nidā olınup ṣabāḥa muntaẓır oldılar, çünkim gice geçüp ṣabāḥ oldı, çeng ḥarbīler [256a/16] çalınup iki bölük ʿasker süvār olup alaylar bağlayup ṣaflar düzildi, meydān açıldıḳda ʿaceb kim gire meydāna [256a/17] dediklerinde anı gördiler kim Nīrem Ṣāni at sürüp meydāna girdi, üstādı Ḫıżır ʿAleyḥisselām'dan gördügi [256a/18] gibi silaḫşorlıḳ gösterüp andan ḳol ḳaldırup çalınan kūs ḥarbīleri diñdirdi ve naʿra urub [256a/19] er ṭaleb eyledi, İrān ʿaskerinden Eyeknā ibn Gürdez at sürüp meydāna girdi, Nīrem Ṣāni'niñ öñin aldı, Nīrem, [256a/20] ḳimsin, İrān ʿaskerinde ne nām ile yād olursın, didikde, Eyeknā kendin bildirüp Nīrem Ṣāni, dı imdi [256a/21] ḥamle eyle, didikde, Eyeknā el nīzeye urup irişdi, Nīrem'e bir nīze urup Nīrem Ṣāni siper ile çarpup menʿ [256a/22] eyledi, bī-pāḳ ve bī-pervā bu kerre Eyeknā nīzesin zemīne zerk idüp ṭerefilinden gürzin çekdi, on ikinçi [256a/23] ḳırāṭından ṭutup irişdi, Nīrem Ṣāni'ye bir gürz urdı, Nīrem gürz-i Ḳahṭarān ile çarpup gürzi daḫı bī-pāk [256a/24] ve bī-pervā menʿ eyledi, bu kez nevbet kendüye geldikde Nīrem el nīzeye urup irişdi, Eyeknā'ya bir nīze ḥavāle eyledi, [256a/25] Eyeknā siper ḳapup berāber virdi, yalman nīze āyīne-yi siperi pūs eyledikde Eyeknā'nıñ ḳolları bükilüp siper gögsine ḳapandı, [256-b] [256b/01] az ḳaldı ki güzer eyleye, yine Nīrem boş ḳoyup tīre-yi dāmen-i siperden ḳaydırdı, Eyeknā'nıñ ḳoltuġı altına uġradup [256b/02] cebe ḫalḳaların birbirine ḳatarak Nīrem Ṣāni nīzesin żabṭ idüp geçdi, gitdi, Eyeknā'nıñ vücūdı berg-i [256b/03] ḫazān-āsā raʿşe-dār oldı, Nīrem Ṣāni öteden dönüp el gürze urdı, Eyeknā'ya urup Eyeknā gürzin [256b/04] berāber virdi, gürz gürze inince Eyeknā'nıñ ḳolları bükilüp baş ḳaçurdı, arḳaya alınca miyānı iki

ḳat [256b/05] olup başı at başına berāber oldı ve ayaḳları rikābda lerze-nāk oldı, ne ḥāl ise menʿ eyledi, ammā ecel [256b/06] terleri dökdi, Nīrem gürzin żabṭ idüp geçdi, öteden dönüp ṭurdı, Eyeknā'ya ḥamle eyle didikde, Eyeknā [256b/07] gürzin ḳapup, Nīrem Ṣāni'ye bir ḍarb urdı, Nīrem gürz ile çarpup menʿ eyledi, Nīrem daḫı ḍarb urdı, [256b/08] Eyeknā biñ belā ile menʿ eyledi, birer ḍarb daḫı urınca Eyeknā ġayrı idemeyüp serengūn oldı, Nīrem Ṣāni aṣlā [256b/09] bend eylemege muḳayyed olmadı, bu kerre Rezekyā ibn Gürdez girdi, Nīrem Ṣāni anı da üçünci ḍarbda serengūn eyledi, [256b/10] Zīverd ibn Gürdez girdi, anı da serengūn eyledi, ḫāṣılı Gürdezyān'dan ol gün ṭoḳuz pehlevān yıḳdı, birin [256b/11] daḫı baġlamadı, aḫşām olup iki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup dönüp ḳondılar, ol gice ārām idüp ṣabāḥ [256b/12] oldıḳda yine iki leşkerden ṭabl-ı çeng urılup süvār oldılar, meydān merkezine gelüp alaylar baġlayup meydān [256b/13] merkezinde ṣaflar düzüp Nīrem Ṣāni meydāna girüp er ṭaleb eyledikde Raḥām ibn Gürdez at sürüp meydāna [256b/14] girdi, Nīrem Ṣāni'ye muḳābil olup çenge ṭurdılar, birḳac ḥamleden ṣoñra Raḥām'ı da ālūde eyledi, ardınca Ferhād [256b/15] bin Gürdez girdi, anı da ālude eyledi, ol gün daḫı aḫşām olınca yidi nefer dilāvere ġalebe eyledi, dönüp [256b/16] ḳondılar, irtesi gün yine Nīrem meydāna girüp Tenkeʾ, Zengeʾ, Hecīr'i, Nīkū Dehşet'i, Elviye'yi aḳdardı, aḫşām [256b/17] dönüp ḳondılar, dördinci gün yine Nīrem meydāna girüp Azra Bānū öñin alup öyle vaḳti olınca çeng [256b/18] idüp, andan Bānū'ya bir ḍarb-ı şedīd urdı, raḫş taḥammül idemeyüp miyānı ḥalel-pezīr oldıḳda Azra Bānū ḥiss [256b/19] idüp kendin zemīne pür-tāb idüp atdı ve tīġ çeküp Nīrem'iñ raḫşınıñ ḳıç ayaḳların ḳalem eyledi, Nīrem Ṣāni [256b/20] daḫı zemīne atılup muşt muşta geldiler, āḫir Azra Bānū Nīrem'iñ düvāline ṣarılup üç kerre ẓūr eyledi, ḳaldıramadı, [256b/21] Nīrem Ṣāni ibtidā ẓūrda bir ḳarış ḳadar Bānū'yı zemīnden ḳaldırdı, Azra Bānū lenger virince düvālı ḳırılup [256b/22] Nīrem ḳapdı ṣalıvirdi, iki cānibden ṭabl-ı ārām çalındı, irtesi yine Nīrem Ṣāni meydāna girüp er ṭaleb eyledikde, [256b/23] Cihān-baḫş Cihān-ārāRüstem'den iẕīn alup meydāna girdi, Nīrem'iñ öñin alup kendin bildirdi, andan yek-ā-yek [256b/24] çenge başladılar, aḫşām olınca ṭabl-ı ārām çalınup döndiler, ḫāṣılı üç gün Cihān-baḫş Cihān-ārāile Nīrem Ṣāni [256b/25] çeng idüp dördinci gün öyle maḥalli Nīrem Cihān-baḫş'a bir ḍarb urdı, Cihān-baḫş ḫaṭā itdirüp gürziñ [257-a] [257a/01] kenārı Cihān-baḫş'ıñ başına ilüp yardı, Cihān-baḫş raḫş-ı gerdānın ḳoca düşdi, hemān Ferāmerẕ Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i sürüp [257a/02] Cihān-baḫş'ı meydāndan ḳapdı ve Nīrem'e, var yā Nīrem, bu gün, yarın āsāyiş eyle de ol bir gün çeng benimle olsun,

257a/03 diyüp döndi, Nīrem Ṣāni daḫı döndi, iki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup döndiler, Cihān-baḫş'ıñ başın ṣarup 257a/04 melhem-i Süleymānī urdılar, ol gice geçüp ṣabāḥ oldı, çeng yoḳ, herkes zevḳine meşgūl oldı, göñlü isteyen 257a/05 şikāra gitdi, irtesi gün yine meydān açıldıḳda anı gördiler, Nīrem Ṣāni raḫşın yanar āteş gibi sürüp meydāna 257a/06 girdi ve luʿb-ı hüner ʿarż eyledikden ṣoñra naʿra urup, gel ā yā Ferāmerz̧, seniñle imtiḥān olalım, görelim, didikde Ferāmerz̧ 257a/07 ol gün Rehvār-ı Baḥrī'ye süvār olup öyle gelmiş-idi, pederi Rüstem'iñ elin öpüp Keyḫüsrev-dārā'dan duʿā ṭaleb eyledi, 257a/08 andan Rehvār'ı sürüp Nīrem Ṣāni'ye muḳābil oldı ve ādāb ile ʿaşḳ eyledi, Nīrem de merḥabā idüp, dı imdi, 257a/09 yā ʿammi ḥamle eyle, saña daḫı bir dest-ber gösterüp andan ḳanlum olan Rüstem'le görelim ḥālimiz nece olur, didi, Ferāmerz̧, 257a/10 yā Nīrem, murādıñ eger çeng ise ḥamle eyle, zīrā ben dört şeye tevbeliyim, ḳaçanı ḳovmam, amān diyene tīġ urmam, nikāḥsız 257a/11 ʿavrat yanına varmam, ḥamle seniñ, meydān erenleriñdir, ṭurma ḥamle eyle, didikde, Nīrem Ṣāni, yā Ferāmerz̧, ben de evvel ḥamle eylemem, 257a/12 zīrā üstādım olan devletlü öyle tenbīh eyledi, didikde bunlar ḥamle nizāʿına düşüp ʿaẓīm lec eylediler, ʿāḳıbet 257a/13 Rüstem Semek'i meydāna gönderüp, var söyle berāber ḥamle eylesünler, didi, Semek gelüp, ey güzīde-yi devrānlar, niçün beyhūde yire mücādele 257a/14 idersiñiz, çünkim bilürsiñiz ikiñiz de evvel ḥamle eylemezsiñiz, bārī berāber ḥamle idiñ, ṣāḥibḳırān-ı ʿālem öyle tenbīh eyledi, 257a/15 yā berāber ḥamle eylesünler yā meydāndan çıḳup gitsünler didi, diyince ikisi de berāber el nīzeye urup birbirlerine birer 257a/16 nīze ḥavāle eylediler ve ṣol ellerine daḫı siperlerin alup nīzeler berāber virdiler, nīzeleriñ yalmanı siper āyīnelerine 257a/17 zerk oldıḳda āteşler ṣaçılup ikisiniñ daḫı ḳolları bükilüp göġüslerine ḳapandı, ne ḥāl ise ikisi de nīzeleri 257a/18 çarpup cebe ḫalḳaların birbirine ḳatup ikisi de nīzelerin żabṭ idüp yan yana rikāb rikāba terkeş terkeşe 257a/19 naʿleyn dögerek biri bir ṭarafa ve biri bir ṭarafa gitdi, müşkil çeng berāber ḥamledir kim hem ḫaṣma ālāt ḥavāle idesin ve hem 257a/20 ḫaṣmdan ālāt menʿ idesin, ḫāṣılı kelām birbirlerinden birer nīze yidiler kim ikisiniñ daḫı vücūdları raʿşe-nāk 257a/21 oldı, andan her ḳanḳısı ḥamle iderse māniʿ deġildir, bundan ṣoñra Nīrem Ṣāni gürz-i Ḳaḥtarān'ı çeküp irişdi, Ferāmerz̧'e 257a/22 bir ḍarb urdı, Ferāmerz̧ gürz-i Āṣaf Ṣāh'ı berāber virüp gürz gürze urınca ṭaḳ ṭıraḳ ṭumṭuraḳ āfāḳa 257a/23 ilṣāḳ olup şiddet-i ḍarb-ı gürzden Ferāmerz̧'iñ ḳolları ḥarekete gelüp baş ḳaçurdı, arḳada olan sipere aldı, 257a/24 siper āyīneleri çarḫ urup gürziñ şiddetinden Ferāmerz̧'iñ lengerinden

Rehvār-ı Baḥrī'niñ şikemi zemīne meyl eyledi, Nīrem [257a/25] gürzin żabṭ idüp geçüp gitdi, Ferāmerz̤ Nīrem Ṣāni'den bir ḍarb yidi kim ṭamar-be- ṭamar ḫaber-dār olup güyā Ḫüsrev-i [257-b] [257b/01] Ejderhā-bendin gürz-i kebīr-i Ehremān'ıñ menʿ eyledi, Nīrem taḥsīn idüp, eger bu oġlan muʿammer olursa yegānelerden [257b/02] olur, Būrzū'dan yol alduġı ḳadar var imiş, diyüp andan gürz-i Āṣaf Şāhı ḳapup Nīrem Ṣāni öteden [257b/03] dönince, alā yā Nīrem, sen de benden bu yādigārı, diyüp at sürdi, irişdi, Nīrem'e bir ḍarb ʿaşḳ eyledi, [257b/04] Nīrem Ṣāni daḫı gürz-i Ḳahṭarān'ı berāber virüp şiddet-i gürzden ḳolları bükildi, baş ḳaçırup ketifinde [257b/05] olan sipere aldıḳda siper āyīneleri raḳṣa girüp lenger virince altında gergedānıñ beli ḥallāc-ı yay gibi iki [257b/06] ḳat oldı, Nīrem'iñ başı gergedān başına meyl eyledi, Ferāmerz̤ gürzin żabṭ idüp geçüp meydān başına [257b/07] vardı, Nīrem Ferāmerz̤'den bir ḍarb yidi kim ʿömrinde yimedi, Būrzū'dan der-bend-i Sistān'da yidüġi ḍarbları [257b/08] unutdı, el-ḳıṣṣa bunlar yek-ā-yek küt-ā-küt ol gün aḫşām olınca birbirleriniñ vücūdların sindān-ı āhen-girān miṣāli [257b/09] dögdiler, yitmiş seksaner gürz urışdılar, ġālib maġlūb bellü olmadı, aḫşām olup ṭabl-ı ārām çalındı, Ferāmerz̤ [257b/10] ile yarın yine görişelim diyüp birbirlerine vedāʿ idüp döndiler, iki cānibden ḳonup İrān begleri Keyḫüsrev [257b/11] bār-gāhına cemʿ oldılar, Keyḫüsrev-dārā Ferāmerz̤'den, Nīrem Ṣāni ḳuvvetde ne mertebe dilāverdir, diyü suʾāl eyledi, Ferāmerz̤ de, [257b/12] pādişāhım, rāst gelmedim bu ana dek böyle acı ḳuvvetlü dilāvere, ḍarben yol alup Būrzū elinden geçdügi taḥḳīḳdir, [257b/13] diyüp Nīrem'i ziyāde medḥ eyledi, söziñ gerçekdir, bu oġlan yegānelerdendir hemān bu, līkim bir ḫaṭā olmaya tā ki [257b/14] ṭarīḳ idince, didi, öteden Ḳarṭūs daḫı Nīrem'e suʾāl eyledi Ferāmerz̤'i nece gördiñ diyü, Nīrem de, [257b/15] yā Ḳarṭūs, çoḳ metīn ḳuvvet-i ḳāhire ṣāḥibi ve sipāhīlik feninden üstād-ı yegāne gördim, bu gün baña der-bend-i [257b/16] Sistān'da dayımdan yidügim ḍarbları unutdırdı, diyü Ferāmerz̤'i medḥ eyledi, ol gice bu ḥāl üzre geçüp ṣabāḥ [257b/17] oldı, yine iki cānibden süvār olup Nīrem Ṣāni ile Ferāmerz̤ meydāna girüp aḫşām olınca birbirleriniñ vücūdlarına [257b/18] merdāne ḍarblar urup aḫşām oldıḳda yine ġālib maġlūb bellü olmadı, dönüp ḳondılar, ṣabāḥ yine bindiler, [257b/19] rāvī ḳavlince Ferāmerz̤ ile Nīrem Ṣāni yidi gün ʿale-t-tevāli çeng eylediler, ammā Ferāmerz̤ gāh Ḳuṭb'a binerdi gāh Şeş-pāy-ı [257b/20] Baḥrī'ye binerdi gāh Rehvār-ı Baḥrī'ye binerdi, ḥikmet-i Ḫudā ol gün Ferāmerz̤'iñ altında Rehvār-ı Baḥrī bulındı, Nīrem [257b/21] Ṣāni şevḳe gelüp Ferāmerz̤'e bir ḍarb urdı, Ferāmerz̤ gürz berāber virüp arḳada olan sipere aldıḳda

Ferāmerz̲’iñ başı [257b/22] Rehvār-ı Baḥrī’niñ başına berāber olup gürziñ şiddet-i ḍarbından Ferāmerz̲’iñ lengerinden Rehvār’ıñ miyānı iki ḳat olup [257b/23] ṭopuḳlarına varınca zemīne gömildi, baḳıyye-i ḍarb-ı gürz zemīne inüp toz Ferāmerz̲’i büridi, Nīrem Ṣāni [257b/24] gürzün żabṭ idüp geçüp ser-i meydāna vardı, öteden döndi, ammā Ṣarṣar-ı Sebük-bār tozdan içerü girüp, ne yaparsın [257b/25] server, ṭaşra çıḳ tozdan, dost düşman seni görsünler, didikde Ferāmerz̲ miyānın rāst ḳılup licām silkdi, [258-a] [258a/01] Rehvār-ı Baḥrī kendin divşürüp dört pāyin bir yire getürüp atılup tozdan ṭaşra çıḳdı, Ferāmerz̲ gördi, [258a/02] Nīrem kendüsine muntaẓırdır, Ferāmerz̲ daḫı gürz-i Āsaf’ıñ on ikinci baḫşından ṭutup, yā Nīrem, merd iseñ sen de benim [258a/03] bu gürzim menʿ eyle, diyüp irişdi, Nīrem Ṣāni’ye bir ḍarb-ı şedīd öyle urdı kim Nīrem gürz berāber virüp [258a/04] ḳolları bükildi, arḳaya alınca Nīrem Ṣāni’niñ başı gergedān başına berāber olup lenger virince şiddet-i ḍarb-ı gürzden [258a/05] ve Nīrem’iñ lengerinden gergedānıñ beli ṭāḳat getüremeyüp kütür kütür ḳırıldı, Nīrem bu ḥāli görüp cest-i zemīne pertāb [258a/06] idüp ayaġ üzerine geldi, tīz Ḳarṭūs bir gergedān getürüp Nīrem süvār oldı, ol ġażabla gürz-i Ḳahṭarān’ıñ [258a/07] on ikinci baḫşından ṭutup irişdi, Ferāmerz̲’e bir ḍarb-ı şedīd urdı, Ferāmerz̲ arḳaya alınca Rehvār-ı Baḥrī’niñ [258a/08] pāyları aşıḳlarına varınca yire batdı, Ferāmerz̲ yine toz içinde ḳaldı, kendin dirüp Rehvār’a mahmūz [258a/09] gösterüp hemān Rehvār pāyların zemīnden alup tozdan ṭaşra çıḳdı ve ḳan-feşāndı, Ferāmerz̲ bunı görüp [258a/10] gürz-i Āṣaf Ṣāh’ıñ on ikinçi baḫşından ḳapup Nīrem’e bir ḍarb urdı, Nīrem arḳaya alup lenger virince gergedānıñ [258a/11] beli ḳırılup yine kendini zemīne atdı, ammā bir dizi ve bir pençesi yire geldi, cest-i yirinden ḳalḳup ġayrı [258a/12] Nīrem Ṣāni’niñ ġażabından gözleri cihānı görmekden ḳalup bir kerre dāl-ı tīġ-i āşāma el urup, behey nā-bekār, [258a/13] seniñ raḫşıñ Süleymānī taḥammül eyler, benim gergedānlarım eylemez, bārī ben daḫı seniñ raḫşıñ öldirüp berāber olalım, [258a/14] diyüp Nīrem’e ḳaṣd eyledi kim Rehvār-ı Baḥrī’i tīġ ile çalup iki pāre eyleye, Ferāmerz̲’iñ ʿaḳlı gitdi, Rehvār-ı [258a/15] Baḥrī gibi at, at pāzārında ṣatılmaz, zīrā Rehvār-ı Baḥrī’ye Ferāmerz̲ ṭoḳuz yüz elli sene ʿömr sürmişdir müddet-i [258a/16] ʿömrinde ücer raḫşa mālik olmışdır, göñlince raḫş anlardır, ḫāṣılı Ferāmerz̲ Nīrem’iñ ḳaṣdın bilüp Rehvār-ı [258a/17] Baḥrī’den atılup zemīne endi, Nīrem bu kerre tīġi Ferāmerz̲’e ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ siper berāber virüp Nīrem’iñ [258a/18] tīġi siper dāmeninden ḳayup Ferāmerz̲’e irdi, pīrāhen-i İskender’den geçmedi, bu kerre Ferāmerz̲ dāl-ı tīġ-i hezām-ı Āṣaf’a [258a/19] urup Nīrem’e bir tīġ urdı, dāmen

siperden ḳayup Nīrem'iñ dūşına bir ḳarış zaḫm açdı, Nīrem zaḫmı görince [258a/20] tekrār Ferāmerz̲'e bir tīġ daḫı ḥavāle eyledi, Ferāmerz̲ anı dā menʿ idüp bir zaḫm daḫı açdı, Nīrem ḫāṣılı beş kerre [258a/21] Ferāmerz̲'e tīġ ḥavāle eyledi, kesdirmedi, Ferāmerz̲ Nīrem'e beş yirden zaḫm açdı, Nīrem'iñ zaḫmlarından ḳan fevvāre gibi [258a/22] atılmaġa başladı, hemān Nāhīde Bānū kim Sührāb'ıñ ḳızı ve Nīrem'iñ māderi ve Dādşem'iñ menkūḥasıdır, yaḳın gelür idi, [258a/23] at ḳoparup Ferāmerz̲ ile Nīrem'iñ arasına girüp, yā ʿammı Allāh'dan ḳorḳmaz mısın, babamı öldirdiñiz, ḳocamı daḫı [258a/24] öldirdiñiz, bir evlādım ḳaldı, anı daḫı öldirmek istersiñüz, diyüp Ferāmerz̲'e söyleyince Ferāmerz̲ etdügine pişmān [258a/25] oldı, bu arada Rüstem daḫı ʿalem sāyesinden, çek yā Ferāmerz̲ eliñ, diyüp Ebreş-i Gül-endām'ı sürdi, andan Ferāmerz̲ [258-b] [258b/01] ḳılıcın ġılāfa ṣalup yan virdi, Rüstem gelüp Nīrem'e, yā Nīrem, yüri var zaḫmlarıñ eyü olsun da ġayrı [258b/02] benimle imtiḥān ol, dilāverān ortasında raḫşı helāk olmaḳ, zaḫmdār olmaḳ maġlūb olmaḳdan ṣayılmaz, diyüp [258b/03] Nāhīde Bānū'ya, var ḳızım oġlun bār-gāhına ilet, zaḫmların ṣar, diyüp döndi, Nāhīde Bānū da Nīrem'i alup bār-gāhına [258b/04] iletdi, ammā Ferāmerz̲ tīz eger ḳaşından melhem-i Feylesof var idi, ḥoḳḳa ile Ṣarṣar'a virüp Nīrem'e gönderdi, Ṣarṣar varup [258b/05] ḥoḳḳa ile melhemi virdi, Nāhīde Bānū, ḳoma, belkim Ferāmerz̲'iñ saña ḥīlesi vardır, didi, Nīrem Ṣāni, ḫāşā, merd [258b/06] olan ḥīlei irtikāb eylemez ve ʿammim Ferāmerz̲'iñ evvelden baña ġarażı yoḳ kim ḥīle meʾmūl ola, diyüp ol melhemden zaḫmına [258b/07] ṣardı, melhem-i Feylesof ise melhem-i Süleymānī terkibidir, ne ḳadar şedīd zaḫm olsa yigirmi dört sāʿat ḫükmi vardır, bunıñ [258b/08] mābeyni üç gün mürūr eyledi, dördinci gün Nīrem ṭabl-ı çeng çaldırup bindi, berüden İrān ʿaskeri ile [258b/09] Rüstem daḫı binüp iki cānibden meydān merkezine geldiler, ṣaflar düzüp alaylar baġlandı, meydān açılup [258b/10] kim gire dirken anı gördiler, Nīrem Ṣāni atı sürüp meydāna girdi, silaḫşorlıḳ gösterüp naʿra urdı, [258b/11] Rüstem'i meydāna daʿvet eyledi, Rüstem daḫı Ebreş'i meydāna sürüp Nīrem Ṣāni'ye muḳābil oldı ve ādāb ile Nīrem'e [258b/12] ʿaşḳ eyledi, Nīrem daḫı ʿaşḳın alup döndi, Rüstem ayıtdı, yā Nīrem, gel bu sevdādan fāriġ ol, işte bu ḳadar İrān [258b/13] dilāverleriyle çeng eylediñ, arżūñ defʿ olmadı mı, eger pederiñ Dādşem'iñ aḥvālin dirseñ pādişāha ḫılāf-ı inhā [258b/14] bu ḳadar şeh-zāde ve pehlevān ḳatl eyledi, yine benim murādım ḳatl eylemek degil idi, ḫaṭā oldı, diyüp vāfir naṣīḥat eyledi, [258b/15] Nīrem diñlemedi, ḫayır, elbetde senden ben de pederim ḳanın alurım, didikde, Rüstem gördi olmaz, hā, benimle daḫı bu gün

[258b/16] çeng eyleyüp defʿ-i arżū eylesün, belki fāriġ olur, diyüp çünkim, yā Nīrem, naṣīḥat ḳabūl eylemezsin, imdi ḥamle [258b/17] eyle, didi, Nīrem, yoḳ, sen eyle, diyince Rüstem döndi, yā ḥamle eyle yā çıḳ meydāndan, edebiñle var git, nereye giderseñ [258b/18] benim ḳarşımda biñ yıl böyle ṭursañ ben ḥamle eylemem, didikde Nīrem gördi, olmaz, ḫoş imdi, diyüp nīzesin [258b/19] eline aldı, demin baġalda żabṭ idüp yalmanını gergedānıñ bināgūşından derāz eyledi ve irüp Rüstem'e bir nīze urdı, [258b/20] Rüstem siper-i Gürşāsb'ı berāber virüp yalmanıñ nīze āyīne-yi siperi pūs eyledikde āteşler nümāyān olup Rüstem'iñ ḳolları [258b/21] ḥarekete geldi, siper-i Gürşāsb Rüstem'iñ gögsine meyl eyledi, Rüstem Nīrem'iñ nīzesin ṭabanca layup yolından ayırdı ve zīr-i [258b/22] yoldan yol gösterüp Nīrem nīzesin żabṭ idüp yalmanın Ebreş'iñ bināgūşından dört ḳulac miḳdārı derāz [258b/23] eyledi ve Nīrem'e bir geliş geldi kim Nīrem Rüstem'iñ gelişinden vehm aldı, tīziyye siper berāber virdi, yalman nīze āyīne-yi [258b/24] siperi pūs eyledikde Nīrem'iñ ḳolları bükilüp siper gögsine ḳapandı, Nīrem ḳapanduġın görüp ġayretle nīze-i [258b/25] pārkeşi ṭabancaladı, ammā Rüstem Nīrem'e bir güşmāl içün zīr-i baġala uġradup Nīrem'iñ egininde olan zırḫıñ [259-a] [259a/01] bir ṭoḳasına ilişdirüp yan virdi, ḫalḳa ḳopup yalmanda kaldı, Rüstem geçüp gitdi, Nīrem ḳıyās eyledi kim nīze-i pār-keşt [259a/02] bir yanın söküp aldı, bir el urdı gördi, zaḫm filān yoḳ, ammā cebesiniñ bir ḫalḳası ḳopup cebe yırtılmış, Nīrem [259a/03] ayıtdı, hāy nā-bekār Rüstem, gördiñ mi bize cebe ṣatdı, diyüp raḫş oynatdı, öteden Rüstem dönüp Nīrem'iñ ṭabl- [259a/04] bāzı üzerine yalmanda ḳalan ḫalḳaı silkdi, al yā Nīrem bu ḫalḳaı yine cebeñe dikdirirsin, didikde Nīrem Ṣāni [259a/05] bundan ṣıḳıldı, bir kerre gürzine el urup başınıñ üzerinden devr itdirüp geldi, Rüstem'e bir ḍarb urdı, [259a/06] Rüstem daḫı gürz berāber virüp gürz gürze endikde ṭaḳ ṭıraḳ ṭumṭuraḳ ʿayyūḳa irdi ve Rüstem'iñ elinden gürz ḳaydı, [259a/07] Rüstem baş ḳaçırup arḳasında olan sipere aldıḳda şiddet-i ḍarb-ı gürzden Ebreş bel virdi, Nīrem gürzin [259a/08] żabṭ idüp geçdi, ser-i meydāna vardı, Rüstem miyānın rāst ḳılup vücūdın yoḳladı, bir mūyına ḫaṭā gelmiş, [259a/09] ammā rek-be-rek ḫaber-dār olmış Nīrem'e āferīn eyledi, Rüstem daḫı gürz-i kāvserin onıncı ḳırāṭından ḳapup irişdi, [259a/10] Nīrem'e bir ḍarb urdı, Nīrem daḫı gürzin berāber virdi, gürz gürze enince Nīrem'iñ ḳolları bükilüp baş ḳaçurdı, [259a/11] arḳada olan sipere aldı, siper āyīneleri çarḫ urup şiddet-i ḍarb-ı gürz-i kāvserden gergedān-ı metīniñ [259a/12] öñ ayaḳları ilerü ve ḳıc ayaḳları girü şikemi taḥtu's-ṣerāya döşendi, Nīrem'iñ daḫı başı gergedān başına berāber olup [259a/13]

cebeninden dāne-i ʿaraḳ ḥāṣıl oldı, Rüstem gürzin żabṭ idüp geçüp ser-i meydāna vardı, Nīrem kendin [259a/14] dirüp gözin açdı, miyānın rāst idüp vücūdın yoḳladı, bir mūyına ḫaṭā gelmemiş, licām silküp gergedān [259a/15] oynatdı, andan ḳapup Rüstem'e bir ḍarb urdı, Rüstem anı da menʿ idüp ḫulāṣa-i kelām, aḫşām olınca [259a/16] gürz çengi idüp aḫşām oldıḳda Rüstem at başın çeküp ṭurdı, Nīrem Ṣāni'ye daḫı ṭur idüp, var yā Nīrem, [259a/17] işte benimle bir gün çeng idüp defʿ-i ʿarżū eylediñ, bu gice düşün, bir ḫūşınca fikr eyle de yarın gel, [259a/18] seni Keyḫüsrev ile barışdırayım, diyüp döndi, Nīrem de dönüp iki cānibden ṭabl-ı ārām çalındı, dönüp [259a/19] ḳondılar, rezm libāsların çıḳarup bezm ṭonların giydiler, ol gice iki leşkerde ol gün olan çengi söyleşüp [259a/20] yine irtesi Nīrem ṭarafından çeng-i ḥarbīler çalınup meydāna yüridiler, berüden İrān ʿaskeri daḫı süvār olup iki leşker [259a/21] birbirine muḳābil olup meydān açıldıḳda Nīrem at sürüp meydāna girdi, Rüstem'i daʿvet eyledi, Rüstem pederi [259a/22] Zāl-ı Zamān'a ayıtdı, sen bir kerre var, şol oġlana pend ü naṣīḥat eyleseñ, eger ḳabūl eylemezse gelüp ben görsem, didi, [259a/23] Zāl, n'ola diyüp atın depdi, Nīrem'iñ öñine varup ʿaşḳ eyledi, Nīrem, merḥabā diyüp sipāhīliḳ gösterdi, Zāl-ı [259a/24] Zamān Nīrem Ṣāni'ye, gel oġıl, bu çengi terk eyleyüp seni Ṣāh-ı İrān ile barışduralım, lāyıḳ olan oldır, diyüp [259a/25] ve beyhūde yire çeng ve ḫuṣūmet eyleme, diyü vāfir pend ü naṣīḥat eyledi, Nīrem ḳabūl eylemedi, elbetde imtiḥān olmadıḳça [259-b] [259b/01] olmaz, didi, Zāl-ı Zer gördi, olmaz, ḫoş imdi sen bilürsin, diyüp döndi, ʿalem dibine gelüp, oġıl, [259b/02] o naṣīḥat ḳabūl eylemez, didikde Rüstem daḫı, kendi bilür, diyüp Ebreş'i sürüp meydāna girdi, Nīrem'iñ öñin [259b/03] alup, oġlan çünkim pend ü naṣīḥat ḳabūl eylemezsin, dı imdi ḥamle eyle, diyüp başladılar çenge, aḫşām olınca [259b/04] çeng idüp döndiler, ṣabāḥ yine bindiler, el-ʿuhdetü ʿale-r-rāvī otuz ṭoḳuz gün kelle-ber-kelle çeng idüp [259b/05] aḫşām dönecek vaḳit Rüstem Nīrem'e ayıtdı, yā Nīrem, bu gün otuz ṭoḳuz gündür seniñle çeng eyleriz, yarın [259b/06] ḳırḳ gün olur, elbetde ayırd olurız, aña göre tedārük görelim, ġāfil olma, didi, andan dönüp iki cānibden [259b/07] ṭabl-ı ārām çalınup ḳondılar, Rüstem tenbīh idüp çeng ḥarbī bu ṭarafdan evvel olsun diyü, hele irtesi Rüstem [259b/08] ṭarafından çeng ḥarbīlere ṭurrālar urılup meydān açıldı, ʿaceb ol meydāna kim gire dirken anı gördiler, Rüstem [259b/09] Ebreş'i sürüp meydāna girdi, ol ḳadar luʿb-ı hüner gösterdi kim iki leşker taḥsīn eyledi, andan naʾra urup, gel e [259b/10] yā Nīrem, bu gün ol gündir kim seniñle ayırd olurız, diyüp daʿvet eyledikde Nīrem daḫı at sürüp meydāna girdi, [259b/11] Rüstem'iñ öñin alup, nedir aṣlı, bu gün ibtidā

meydāna girdik, didi, Rüstem, yā Nīrem, āyīn-i ṣāḥib-ḳırānī öyle ayırd [259b/12] olacaġı gün evvel meydāna girer, bu gün seniñle be-her-ḥāl ayırd olurız, didikde Nīrem el gürze urup Rüstem'e [259b/13] bir ḍarb urdı, Rüstem menʿ idüp Rüstem urdı, Nīrem menʿ idüp yek-ā-yek yine gürz çengine başladılar, vaḳt-i ḍuḥā olınca [259b/14] nevbet Nīrem'e geldikde gürz-i Ḳahṭarān'ıñ on ikinci ḳırāṭından ṭutup var ḳuvvetin bāzūya aldı ve irüp Rüstem'e [259b/15] bir ḍarb-ı şedīd ḥavāle eyledi, Rüstem gürz-i kāvseri berāber virdi, gürz gürze endikde Rüstem'iñ ḳolları bükilüp [259b/16] baş ḳaçurdı, ṣandı bir ḳara ṭaġ altında ḳaldı, hele ketifinde olan sipere aldıḳda siper āyīneleri raḳṣa girüp [259b/17] şiddet-i ḍarb-ı gürzden Rüstem'iñ başı Ebreş-i Gül-endām başına berāber olup lenger virince Ebreş'iñ öñ ayaḳları ilerü [259b/18] ve ḳıc ayaḳları girü şikemi taḥtu's-şerāya döşendi, Nīrem gürzin żabṭ idüp geçüp ser-i meydāna vardı, Rüstem kendin [259b/19] dirüp miyānın rāst ḳıldı, gördi bir mūyına ḫaṭā gelmemiş, ammā vücūdı ḫaber-dār olmış, licām silküp tozdan ṭaşra [259b/20] çıḳdı ve gürz-i kāvseriñ on ikinci baḫşından ṭutup irişdi, Nīrem'e bir ḍarb-ı şedīd urdı, Nīrem gürz berāber virüp gürz [259b/21] gürze inince Nīrem'iñ bāzūları uyuşdı, başın ḳaçurdı, ketifinde olan sipere aldıḳda [259b/22] siper āyīneleri raḳṣ idüp oluḳ oluḳ oldı, Nīrem'iñ başı gergedān başına berāber olup lenger virdikde [259b/23] gergedānıñ miyānı şikest oldı, Nīrem üzerinden yıḳılup iki dizi bir pençesi yire geldi, Rüstem gürzin żabṭ [259b/24] idüp geçdi, öteden dönince Nīrem yirinden ḳalḳup hemān muştın büküp Rüstem'e ṭoġrı yüridi, Rüstem de [259b/25] kendin zemīne atup Nīrem'e ḳarşu vardı, Nīrem Rüstem'iñ sīnesine bir muşt urup Rüstem ellerin berāber virdi, [260-a] [260a/01] ellerinden ḳayup sīne-yi Rüstem'e urdı, Rüstem bir iki adım ḳaçanladı, kendin żabṭ idüp Rüstem daḫı Nīrem'iñ sīnesine [260a/02] bir muşt urup Nīrem daḫı ellerin ḳarşu virdi, ellerinden ḳayup sīnesine uġrayınca Nīrem üc adım miḳdārı [260a/03] ḳaçanlayup kendin żabṭ eyledi, bunlar muşt muşta yaḳa yaḳaya olup biraz aşaġa yuḳaru sürişdiler, ayaḳları [260a/04] altında zemīn sürilmiş tarlaya döndi, andan ayıtdı, yā Nīrem, çengiñ evveli nīze ve āḫiri düvāldir, gel seniñle kemer ṭutuşalım, [260a/05] didi, Nīrem n'ola diyüp Rüstem'iñ miyānında olan yitmiş ḳat kemerine el urup ẓūr-ı evvelde Nīrem Rüstem'iñ altı yidi [260a/06] ṣerḫ miḳdārı ökçelerin yirden ayırdı, Rüstem lenger virince zemīne yine başdı, ikinci ẓūrda Rüstem'i ṭaraḳlıġa [260a/07] dikdi, Rüstem yine lenger virüp zemīne başdı, bu kez üçinci ẓūrda Rüstem'i baş parmaġı üzerine dikdi, [260a/08] ziyāde idemedi, Rüstem'iñ düvālinden ḳapdı ṣalıvirdi, biraz teneffüs idüp andan Rüstem dönüp, yā Nīrem,

ḥaḳḳına [260a/09] rāżı mısın, ben daḫı seniñ düvālina el urayım mı, didikde Nīrem, gel yā Rüstem, diyüp düvālin Rüstem'e teslīm eyledi, [260a/10] Rüstem daḫı ellerin açup vardı kim Nīrem Ṣāni'niñ düvāline el ura, sūy-ı hātifden, çek eliñ yā Rüstem, Nīrem'e [260a/11] yapışma, Nīrem Perhīz-kārlardandır, ṣırtı yire gelmez ve ayaġı yirden kesilmez, ʿırż-ı ṣāḥib-ḳırāna noḳṣān tertīb eyler, diyü [260a/12] Rüstem'iñ gūşına bir ġarīb ṣadā geldi, Rüstem bu ṣadāyı eşidince dehşet ʿāriż olup ellerin çekdi, Nīrem Ṣāni [260a/13] Rüstem'iñ bu ḥālin görüp taʿaccüp eyledi, yā Rüstem, gelüp düvālime niçün el urmazsın, didikde, Rüstem, aṣlı var yā Nīrem, [260a/14] diyüp geldi, murād eyledi kim el ura, yine çek eliñ, didiler, ḫāṣılı üc defʿa böyle oldı, bu kez Nīrem Rüstem'e, saña [260a/15] ne oldı, şaşup ḳaldıñ, didikde Rüstem, behey gözüm nūrı, şöyle bir aḥvāl oldı, didikde Nīrem bu cevābı [260a/16] eşidüp, çünkim öyledir, ben daḫı pederim Dādşem'iñ ḳanını saña, şāha hībe eyledim, diyüp gelüp Rüstem'iñ elin [260a/17] öpdi, Rüstem de Nīrem'i baġrına başup gözlerinde öpdi, andan Nīrem Ṣāni Şemengān'da iken Rüstem'e şikārda [260a/18] Ḥażret-i Ḫıżır ḳıṣṣasın söyledikde bundan ṣoñra Nīrem'iñ Rüstem elinden ṭutup piyāde leşkere geldiler, Semek ʿAyyār [260a/19] ilerü segirdüp Nīrem daʿvāsından cümle ferāġat idüp barışdı diyü müjde eyledi, şāh daḫı ḥaẓẓ idüp [260a/20] emr eyledi, cümle İrān dilāverleri Nīrem Ṣāni'ye ḳarşu vardılar, görişüp kimi temennā ve kimi muʿānaḳa ve kimi muṣāfaḥa [260a/21] eyledi, Nīrem ʿalem sāyesine geldikde Keyḫüsrev-i Kāmrān öñinde yir öpüp varup şāhıñ elin öpdi, Şāh da [260a/22] baġrına başdı, berḫūdār ol, diyü arḳasın ṣıġadı, Nīrem Ṣāni'ye Rüstem kendü yedek gergedānlarından birini [260a/23] çekivirdi, Nīrem süvār olup döndiler, ṭabl-ı sulḥ çalınup orduya geldiler, Rüstem ol sāʿat emr eyledi, Nīrem'iñ [260a/24] leşkeriñ berü cānibe geçürdiler, iki leşker bir olup andan Nīrem'e Şāh-ı İrān ḫilʿat giyürüp żiyāfetler eyledi, [260a/25] andan Rüstem baʿde Ferāmerz daḫı Bānūlar ve Zāl-ı Zamān ve Zevvāre güci yeten ḥaddince żiyāfetler idüp ʿayş-ı nūş eylediler, [260-b] [260b/01] andan destūr virildi, nevrūza gelenler diyārlu diyārına gitdi, bir gün Keyḫüsrev-dārā Gencūr'ı [260b/02] daʿvet eyledi, var ne ḳadar ḫazīne var ise bir bir açup Nīrem Ṣāni'ye göster, her ne begenürse alsun, didi, [260b/03] Nīrem daḫı Gencūr ile gitdi, Nīrem gördi, ḳırḳ oṭa cümlesi kilidlü ve Gencūr birin açdı, Nīrem de [260b/04] gördi bu ḳadar ṭaş ve ḳumāş ve ālāt ve tefāriḳ şeyleri var kim gözler görmedeñ Nīrem cümlesin temāşā eyledi, [260b/05] Gencūr, server, baḳ begendügiñ var ise al, zīrā pādişāhımız öyle emr eylemişdir, didi, Nīrem, yoḳ Gencūr, bir nesne [260b/06] istemem, diyüp birisini ḳabūl eylemedi, ḫulāṣa

otuz ṭoḳuz oṭaı gezdi, bir şey almadı, Gencūr hücreniñ birini [260b/07] açmadı, Nīrem ayıtdı, yā Gencūr, bu oṭayı niçün açmadıñ, bunda ne vardır, didikde Gencūr, yā server, ol [260b/08] hücrede bir nesne yoḳdır, anıñçün açmadım, işte baḳ, diyüp ol oṭaı daḫı açup içerü girdi, Nīrem gördi [260b/09] bir şey yoḳdır, ancaḳ şöyle dīvārda bir pālheng ve bir zer-deste ve iki ḫırḳa ve bir külāh ve bir siper aṣılu durır, [260b/10] Nīrem görüp Gencūr'a, bunlar nedür, aṣıl istedügim benim bunlardır, didikde Gencūr daḫı bu ālātlar Kehzād Kūhī-nām [260b/11] bir ḥarāmīniñ idi, Menūcehr Şāh'ıñ zamānında Rüstem on iki yaşında iken ol ḥarāmī ālūde varup [260b/12] öldirdi, ḳırḳ nefer dervīş ile Kūh-i Nālān'da bir tekye yapdırup anda olurdı, işte bu ālātlar [260b/13] ol Kührāb Kūhī'niñ idi, Menūcehr Şāh getürüp bu oṭaya teberrüken aşmış, ol ʿaṣrda olan dānā [260b/14] bu ālātıñ bir ṣāḥibi gelse gerekdir dimişler, ol zamāndan berü ṭurır, didikde Nīrem'dir bunları endirüp işte [260b/15] ṣāḥibi benim diyüp cümlesin aldı, dönüp Gencūr'a ayıtdı, yā Gencūr, sen ser-ṭıraşlıḳ bilür misin, ol da, belī, [260b/16] bilürim, didi, pāk usṭura getürdüp ṣaḳalın ve bıyıḳın ṭıraş idüp pāk bir ʿaşḳ oldı, andan çıḳub [260b/17] ṭoġrı dīvāna geldi, Nīrem Ṣāni'i gördiler, pak bir torlaḳ olmış, nedir aşlı yā Nīrem, didiler, Nīrem dir, pādişāhım, [260b/18] baña bu ḳıyāfet ḫoş geldi ve lakin ṭūlada kizde Kehzād Kūhī'niñ esb-i siyāh nāmında bir raḫş var imiş, [260b/19] anı da iḥsān idiñ, ġayrı bir ḥabbe istemem, didikde, şāh emr eyledi, esb-i siyāhı çıḳarup getürdiler, [260b/20] raḫtın urup Nīrem'e virdiler, üzerine süvār olup ḥaẓẓ eyledi, ammā bu arada Ḳarṭūs gördi kim [260b/21] Nīrem dervīş oldı, ol da ḳırḳ nefer dest-yārı ile dervīş oldı, Nīrem'e refīḳ oldı, altı biñ leşkeri [260b/22] Ḳālūn ile Ekvān'a sipāriş eyledi, baʿde Nīrem ḳırḳ nefer kimse ile İrān'da ḳalḳup ʿişret eylediler, ammā üstād [260b/23] aydır ḳalʿa-yı Semengān aşlında Tūrān diyārında olup Efrāsyāb'a tābiʿ idi, bir zamān Sührāb ẓuhūrında Efrāsyāb Selīm [260b/24] Şāh'dan ʿavāʾid almadı, Sührāb olınca yine alurdı, Būrzū ẓuhūrında birḳac sene almadı, Būrzū İrān ṭarafına geçdikde [260b/25] almaġa başladı, tā Nīrem gelince Nīrem anda iken yine ʿavāʾid istedi, Nīrem'dir ol gelen pehlevānın burnın, ḳulaġın [261-a] [261a/01] ḳoparup ḳovdı, Efrāsyāb da muḳayyed olmayup cāsus ḳodı, Nīrem, n'eylerse ḫaber vir, didi, bu kez bu aḥvāl ẓuhūr [261a/02] olınca Efrāsyāb da, şimdengirü Nīrem dervīş olmış, işte ḳarşımız, diyüp tīz ādem gönderüp Selīm Şāh'ı [261a/03] aḫẕ itdirüp getürtdi, nā-bekār, sen bunca zamāndır ʿavāʾid virmezsin, diyüp zindāna urdı, Selīm [261a/04] Şāh'ıñ yirine Ḳarṭās Türk-nām bir pehlevānı şāh idüp ammā Selīm Şāh'ıñ tevabiʿinden birḳac ādeme firār idüp [261a/05]

İrān'a geldiler, Belḫ'e irüp Nīrem Ṣāni'ye bulışdılar, cümle aḥvāli naḳl eylediler, Nīrem eşidince ġażaba gelüp, hāy nā-bekār [261a/06] Türk diyüp ḳalḳdı, Ḳarṭūs yanına alup şāha vedāʿ idüp ʿazm-i Tūrān eylediler, bir gün Behişt-kend'e varup dīvān-ı [261a/07] Efrāsyāb'a irdiler, Nīrem görüp şāha ḫaber virdiler, eyā, niye geldi ola, dirken Nīrem'dir dīvāndan içeri girdi, [261a/08] Şāh'ıñ öñine gelüp, yā Efrāsyāb, dedem Selīm Şāhı niçün ʿazl idüp ḥaps eylediñ, ister misin şimdi seni [261a/09] ḳaldırup yirine anı Şāh-ı Tūrān ideyim, diyince Efrāsyāb şaşup Pīrān'ıñ yüzine baḳdı, ne cevāb virelim [261a/10] şeklinde hemān Pīrān dönüp, ey dilāver, belī ʿazl olduġı vāḳʿidir, ammā ḥapisde olduġı ḫilāfdır, şāh bu ṭarafa [261a/11] getürdi kim andan aʿlā bir manṣıb virir, şimdi bunda muʿazzez oturıyor, imdi bunda getüreyim kendiñ ṣor, [261a/12] öyle degil midir, ḳalḳdı Nīrem'i pāy-i taḫta geçürüp ʿizzet eyledi, Ḳarṭūs'a daḫı yir gösterdiler, Bīrān zindāna [261a/13] varup, ey şāh, seni ḫalāṣ idüp yine manṣıbıñı alıvireyim ve lakin Nīrem'i gördikde Efrāsyāb'dan ḫoşnudlıḳ [261a/14] getüresin, didikde Selīm Şāh daḫı yemīn eyledi tek ḫalāṣ olup diyārıma gideyim diyü, bu kez Bīrān, Selīm [261a/15] Şāh'ı alup pāk libāslar giydirdi ve alup dīvāna götürdi, Selīm Şāh dīvān-ı Efrāsyāb'a girüp Nīrem Ṣāni'i [261a/16] görince, yüri nā-bekār Bīrān, eyü ẓerāfetle yemīn virdiñ, diyüp yir öpdi, Efrāsyāb Şāhı yanına alup ikrām [261a/17] eyledi, Nīrem, Selīm Şāh'dan suʾāl eyledi, seni zindāna ḳoyup eziyyet etdiler mi, diyü Selīm Şāh, ḫayır gözüm nūrı, Efrāsyāb [261a/18] baña ikrām eyledi, diyüp ḫoşnudlıḳ getürdi, Efrāsyāb ol sāʿat Semengān'ıñ menşūrın yazup müʾeyyed Selīm [261a/19] Şāh'a virdi, ol nice kimse müdāḫale eylemeye, dīvāndan birḳac gün Nīrem'e ve Selīm Şāh'a żiyāfetler idüp baʿżı şeyler [261a/20] virdi, bir gün Nīrem'dir Selīm Şāhı alup Ḳarṭūs ile Efrāsyāb'a vedāʿ idüp ʿazm-i Semengān eylediler, Semengān'a [261a/21] yaḳın ḳalınca Nīrem, Selīm Şāh'a, devletim ata, sen yab yab gel, ben ilerü gidüp Ḳarṭūs'ı yirinden ḳaldırayım, didi, [261a/22] Ḳarṭūs'ı alup ikisi yüridiler, rāvī ḳavlince Ḳarṭūs Türk biraz kimse ile ol gün şikāra çıḳmış-idi, [261a/23] bu kez öñinde bir āhū pür-tāb idüp Ḳarṭās hemān el tīr ü kemāna urdı, bir ḫadeng yolladı, egerçi tīr [261a/24] āhūya gelüp irişdi, ammā yufḳa yirine gelüp āhū yıḳılmadı, Nīrem daḫı Ḳarṭūs ile ol maḥal ḳarşudan ẓuhūr [261a/25] idüp āhū gelürken görüp tīz tīr ü kemān dizüp yolladı, āhūya bir tīr tīrdir gelüp āhūyı urup āhū yıḳıldı, [261-b] [261b/01] Ḳarṭūs gelüp āhūyı aldı, Ḳarṭās Türk meger gelürdi, gördi ḳarşudan iki süvār peydā olup biri [261b/02] kendiniñ urduġı şikārı urup birisi gelüp aldı, Ḳarṭās ġażaba gelüp, baḳ şol küstāḫları, şikārı [261b/03] aldılar,

diyüp yanında Yalman Türk dirler bir pehlevānı var-idi aña, var şol dervīşlerden āhūyı al, getür, eger [261b/04] muḫālefet iderlerse ikisin de öldirüp āhūyı öyle al, didi, Yalman Türk de n'ola diyüp at sürdi, Nīrem [261b/05] ile Ḳarṭūs'ıñ yanına geldi, baḳ ā ey nā-ḫalefler, ol āhū kim urup aldıñız Şāh-ı Semengān Ḳarṭūs'ıñdır, viriñ [261b/06] āhūyı, ṣoñra ġażaba gelüp sizi öldürir, işte baña tenbīh eyledi, virmezlerse ikisin de öldürüp āhūyı [261b/07] al, getür didi, tīz āhūyı viriñ ʿırżıñuz yirinde iken, didikde Nīrem bu sözlerden ġażaba gelüp, yıḳıl bre melʿūn [261b/08] diyüp āzār eyledi, Yalman Türk de, hāy nā-bekār sen misin baña böyle diyen, diyüp bir nīze ṣundı, Nīrem el ṣunup [261b/09] nīzesin elinden alup kendi nīzesi ile Yalman'a bir nīze urdı kim Yalman Türk kendü nīzesi yalmanında cān [261b/10] virdi, Ḳarṭās gördi kim dervīşiñ biri Yalman'ı öldirdi, hāy nā-bekār dervīş, sen kimsin kim benim pehlevānım [261b/11] Yalman Türk'i ḳatl idesin, diyü Nīrem'e düşnām iderek geldi, bir gürz ḥavāle eyledi, Nīrem Ḳarṭās'ıñ gürzini [261b/12] çeküp elinden aldı ve kendi gürziyle bir ḍarb öyle urdı kim Ḳarṭās menʿ idemeyüp derāz-be-dırāz serengūn [261b/13] oldı, Nīrem hemān raḫşından atılup üzerine geldi, Ḳarṭās'ıñ bir ayaġın iki ayaġı ile başup bir ayaġından [261b/14] iki eliyle ṭutup neçe silkdi ise tā ḫulḳuma varınca çayır çayır eski bez gibi yırtdı, tevābiʿi bir uġurdan hücūm [261b/15] idüp Nīrem tīġ urup Ḳarṭūs daḫı ḳafadār olup bile gelen ādemleri cümle tuʿme-yi dendān tīġ-i bürrān idüp [261b/16] oradan şehre geldiler, Nīrem Ṣāni Ḳarṭās'ıñ Semengān'da olan ādemlerin ḳırup şehirlü Nīrem Ṣāni'i bildiler, pāyine [261b/17] düşüp, elem çekmeñ, işte şāhıñız, yine gelür istiḳbāl idiñ, diyüp cümle āʿyān-ı memleket Selīm Şāh'ı istiḳbāle [261b/18] çıḳdılar, öteden Selīm Şāh daḫı gelüp öñinde yir öpdiler ve getürüp yine taḫta cülūs idüp bīʿat eylediler, [261b/19] Nīrem, Selīm Şāh'ıñ pāy-i taḫtı olup bir zamānda Semengān'da ammā rāvī-yi şīrīn-zebān öyle naḳl eyledi kim bir gün [261b/20] Nīrem Ṣāni Selīm Şāh'ıñ pāy-i taḫtında oturup ʿayş-ı nūş ṣayd u şikār iderken bir seyyāḥ-ı ʿālem ʿabā-pūş bir dervīş [261b/21] gelüp Nīrem'dir bunı serāyına götürüp ʿizzet eyledi ve seyāḥātinden söyledüp göñli seyāḥat arżūsına düşdi, [261b/22] elbetde dervīş olana seyāḥat lāzımdır, diyüp ol dervīş bir gün Nīrem Ṣāni'ye vedāʿ idüp gitdi, ammā Nīrem [261b/23] arżū-yı seyāḥat eyledi, ārām olup dönüp, yā Ḳarṭūs, seniñle ikimiz dervīşāne bir zamān seyāḥat idüp [261b/24] ʿālemi geşt-i güzār eyleyelim, didikde Ḳarṭūs n'ola diyüp bunlar seyāḥate gitmege ʿazm idüp bir gün Selīm Şāh'a vedāʿ [261b/25] idüp ikisi Semengān'dan çıḳup bir cānibi ṭutup gitdiler, üc gün gidüp dördinci gün bir yire geldiler, [262-a] [262a/01] gördiler bir ʿaẓīm ḳāfile ḳonup oturır,

Nīrem Ḳarṭūs'a, gel biz daḫı şunda bir yire inüp bu ḳāfileye refīḳ olup [262a/02] her ḳanda giderler ise biz de berāber gidelim, didi, Ḳarṭūs da n'ola diyüp bir dıraḫt sāyesinde inüp raḫşların [262a/03] giyāha ṣaldılar, kendileri ol dıraḫt sāyesinde oturup, ammā kārbān ḫalḳı bunları görüp ürkdiler, [262a/04] iki dervīş-ṣūret ammā esb-i ālātları pāk, üzerlerinden çeng-āver oldıḳları nümāyān, bunlar ḫavfa düşdiler, [262a/05] meger bu ḳāfileniñ sālārına Ḫoca Menʿam Māldār dirler-idi, bu kez bāzergānlar ḫoca Menʿam'ıñ bār-gāhına varup, [262a/06] yā Ḫoca Menʿam, şu ṣūretde iki süvār gelüp filān yire endiler, diyü ṣafların taʿbīr eylediklerinde Ḫoca Menʿam [262a/07] bu cevābı eşitdikde bār-gāhından ṭaşra çıḳdı, Nīrem ile Ḳarṭūs daḫı dıraḫt sāyesinde oturırlar idi, [262a/08] Ḫoca Menʿam ıraḳdan bunlara baḳup mīzān-ı nigāha urdı, ferāset ṣāḥibi pīr idi, ḫayır, bunlar da reh-nümān ʿalāmeti [262a/09] yoḳdır, didi, tīz bir ṣofra alup Nīrem ile Ḳarṭūs'ıñ oturduġı yire gelüp başından endirüp bunlarıñ [262a/10] öñinde ḳodı, ey dervīşler, efendim baña tenbīh eyledi, ḳandan gelüp ḳanda giderler, suʾāl eyle diyü, didikde, [262a/11] bu kez Nīrem ġulāma, bu ḳāfile ḳandan gelüp ḳanda gider, didi, ġulām, biz ibtidā Hind'den gelüp Cīn'de metāʿımız ṣatup [262a/12] Cīn'den Behişt-kend'e geldik, şimdi Behişt-kend'den Māverāü'n-nehr'e gideriz, didi, Nīrem Ṣāni, biz de seyyāḥ dervīşleriz, [262a/13] Semengān ḳalʿasından çıḳdıḳ, Māverāü'n-nehr'e gideriz, didi, ġulām biraz ṭurdı, Nīrem ile Ḳarṭūs ṭaʿāmı yidiler, [262a/14] ġulām ṣofraı alup Ḫoca Menʿam'a vardı, Ḫoca Menʿam ġulāmdan suʾāl eyledi ne muʿāmele eyledi diyü, ġulām [262a/15] olduġı gibi naḳl eyledi, Ḫoca Menʿam dönüp bāzergānlara, şimdi ḳalbiñiz muṭmaʾin oldı mı, eger anlar siziñ [262a/16] ẓann eyledigiñiz gibi olaydı, ṭaʿāmımızdan yimezlerdi, diyü ḳāfile ḫalḳı bunlardan emīn olup ol gice anda [262a/17] kaldılar, irtesi gün ḳalḳup yollarına gitdiler, yine bir maḥalle ḳonup Nīrem Ḳarṭūs ile bir dıraḫt sāyesinde nüzūl [262a/18] idüp bir ṣofra-yı ṭaʿām ve şarāb gönderdi, ḫulāṣa bu üslūb üzre birḳac gün gitdiler, bir gün bunlar [262a/19] bir der-bende gelüp ḳondılar, rāvī ḳavlince meger ol der-bendde iki ḳarındaş ḥarāmīler olurdı, birine Goştāsb [262a/20] Ḥarāmī ve birine Lohrāsb Ḥarāmī dirlerdi, yüz yigirmişer ārış ḳaddları var idi, ḳırḳ nefer ḥarāmīler ile [262a/21] ol der-bendi żabṭ eylemişlerdi, gelen giden ḳāfile vü reh-revān urup kendilerin öldirüp mālların alurlardı, [262a/22] ḳāfileniñ bunlardan ḫaberi yoḳ, bunlar der-bende yürüyince bu ḥarāmīler birden bunlarıñ öñin alup ṭur eylediler, [262a/23] ḳāfile ḫalḳı bu ḥāli görüp, hāy gördiñiz mi, meger dervīşler işte bunlarıñ cāsūsları imiş, biz ise anlara [262a/24] inandıḳ, diyüp feryāda başladılar, Ḫoca Menʿam'a

ḫaber oldı, bunlar nece olur, diyüp ellerin oġuşdırmaġa başladılar, [262a/25] ammā Nīrem ile Ḳarṭūs gördiler, ḳāfile ṭurup bir ḳarışıḳlıḳ ẓuhūr eyledi, bre bunıñ aṣlı nedür, diyüp ilerü yüridiler, [262-b] [262b/01] nedür aslı diyü suʾāl eylediler, bāzergānlar, n'olsa gerek, işte ḥarāmīler öñimiz aldı, şimdi cümlemiz ḳırarlar, [262b/02] dediklerinde, bunlar at sürüp ḳāfileniñ öñine geçdiler, ḥarāmīler daḫı at ḳoparup yüridi, Nīrem, öñçe [262b/03] gelen iki pehlevān bir bellü başlarıdır, birine sen var ve birine ben, diyüp Ḳarṭūs'ı gönderdi, ḳāfile ḫalḳına, siz [262b/04] yükleri öñçe çeküp gelüñ, diyüp kendi Goştāsb ḥarāmīye ḳarşu vardı, Ḳarṭūs daḫı Lohrāsb Ḥarāmī'ye ḳarşu [262b/05] at sürüp bunlar ikisi de ḫaşmlarınıñ öñin alup, nereye melʿūnlar, didiklerinde Goştāsb ḥarāmī Nīrem'e, hāy nā- bekār [262b/06] torlaḳ, seniñ dervīş olduġıñ ṣuc yetişmez iken çeng de mi eylemek istersin, diyüp elindeki nīzei Nīrem'e [262b/07] ṣundı, Nīrem el ṣunup Goştāsb ḥarāmīniñ nīzesin ṭob dibinden ṭutup żabṭ eyledi, Goştāsb yel gibi [262b/08] gelürken sedd-i İskender-miṣāl ṭuravardı, gördi nīzei ṭutup alıḳoydı, ḳoyuvir nīzei nā-bekār torlaḳ, şimdi ḳaḳı- [262b/09] virüp sīneñi sūrāḫ eylerim, didikde Nīrem, ne ṭurırsın melʿūn, hemān iş gör, diyince Goştāsb ḥarāmī nīzei [262b/10] ilerü itegördi, olmadı, ḳalemdānımız, ammā şimdi nīzei çeküp eliniñ derilerin ḳoparurım, didikde Nīrem, eliñden geleni girü [262b/11] ḳoma, diyüp Goştāsb Ḥarāmī, nīzei żūr idüp kendinden yaña çekegördi, olmayup alımadı, Nīrem dir, melʿūn işte [262b/12] nīze böyle alınur, diyüp neçe zūr eylediyse Goştāsb'ıñ eliniñ derileri nīzede ḳalup çekdi, elinden aldı ve gerüden [262b/13] gelen ḳırḳ nefer ḥarāmīniñ Ḳarṭūs nişānlayup cirīd-vāri nīzei neçe atdı ise ḥarāmīleriñ yidi sekiz ḳadarıñ şişe [262b/14] balıḳ şablar gibi şaplayup birbirlerine yapışdırdı, Goştāsb ḥarāmī bu ḥāli görüp hemān dāl-ı tīġ oldı, irişüp Nīrem [262b/15] Ṣāni'ye ḥavāle eyledi, Nīrem'dir Goştāsb'ıñ bileġin ḳavrayup öyle ṣıḳdı kim ḳılıc elinden zemīne daḫı düşmeden Nīrem [262b/16] tīġi ḳapdı ve kendi ḳılıcı ile Goştāsb'ā bir tīġ öyle ʿaşḳ eyledi kim eger ḫānesine varınca iki pāre eyledi, andan [262b/17] ḥarāmīlere girişdi, Ḳarṭūs gördi kim Nīrem ḫaşmın öldirdi, ġayret idüp bu kez Lohrāsb tīġ ḥavāle eyledi, [262b/18] Ḳarṭūs menʿ idüp bir tīġ urup sīnesine varınca iki böldi, andan Nīrem'e ḳafadār olup ḥarāmīlerden [262b/19] dil ḳurtılmadı, der-bendi bāzergānlar geçüp öte yüze ḳondılar, bre bu dervīşler, ne afacan imiş, ḳırḳ elli [262b/20] ḥarāmīi heb dökdiler, yoḳ yire günāhlarına girerdik, diyü ḫulāṣa-i kelām Nīrem ḥarāmīleriñ meskenlerine varup [262b/21] ol ḳadar māl buldı kim ḥesāba gelmez, cümlesin alup nışfın Ḫoca Menʿam'a virdi ve nışfın sāʾir bāzergānlara [262b/22] taḳsīm

eyledi, bāzergānlar Nīrem'e duʿā eyledi, Ḫoca ġayrı ḳonaġa varınca kendi çadırına muttaṣıl Nīrem ve Ḳarṭūs [262b/23] icün bir çadır ḳurup ḫizmetinde pervāne-vār cümle Kārbān ḫalḳı dönerlerdi, bu üslūb üzre yiye içe bir gün [262b/24] Māverāü'n-nehr'de geldi, şehre gelüp kārbān serāya ḳondılar, Māverāü'n-nehr'iñ meger şāhına Enher Şāh dirlerdi, [262b/25] bir ḳızı vardı, adına Gülnār Bānū dirlerdi, ġāyet ḥüsnālardan idi, lakin bahādır ḳız idi ve her kim beni meydānda [263-a] [263a/01] başup ġalebe eylerse aña varırım, dir idi, yılda bir kerre nevrūz eylerdi, eṭrāf, eknāfdan neçe şeh-zādeler gelüp çeng [263a/02] iderlerdi, Gülnār Bānū yıḳup başların keserdi, bu maḥalde nevrūz idi, Nīrem Ḳarṭūs'a bir iki altun virüp [263a/03] çārşūya gönderdi nevāle al diyü, ol da n'ola diyüp gitdi, gördi ḫalḳ birbirin başup giderler, aṣlını [263a/04] suʾāl eyledi, ol ādem de aṣlıyla ḫaber virdi, Ḳarṭūs da varup göreyim diyüp ardlarına düşdi, [263a/05] tā kim ḳalʿadan çıḳup meydāna vardı, gördi birḳac yirde bölük bölük ʿasker ḳonmışlar, herkes Bānū'ya [263a/06] muntaẓır olup ṭurırlar, Ḳarṭūs biraz baḳup, şimdi ötede Nīrem baña baḳar, diyüp döndi, Kārbān [263a/07] serāya geldi, bu kez Nīrem ayıtdı, yā Ḳarṭūs ne çoḳ eglendiñ, nedür aṣlı, yoḫsa yol mı yañıldıñ, didikde Ḳarṭūs, [263a/08] ḫayır server, diyüp gördügin ve eşitdügin bir bir beyān eyledi, hele nevāleden yiyüp bādeden içdiler, tamām [263a/09] keyfi germ oldıḳda, imdi yā Ḳarṭūs, varup seniñle temāşā idelim, görelim çengleri neçe olur, diyüp [263a/10] raḫşlarına süvār olup maʿreke yirine ṭoġrı çekilüp gitdiler, cemʿiyyet yirine varup Nīrem'dir gördi, üç yüz [263a/11] ḳadar niḳāb-pūş cāriye ile Gülnār Bānū gelüp ol gelen şeh-zādeleriñ ḳarşularında ṣaf ṭutup andan raḫşını [263a/12] sürüp meydāna girdi ve raḫş oynadup, her kim baña ʿāşıḳdır, meydānıma gelsün, diyü naʿra urdı, Altun Şāh- [263a/13] nām bir şeh-zāde gelmiş-idi, hemān raḫş sürüp meydāna girdi, Gülnār Bānū'nıñ öñin aldı, Gülnār Bānū, ḫamle eyle, diyüp [263a/14] Altun Şāh el nīze vü gürze urup ḫamle eyledi, Gülnār Bānū Altun Şāh'ıñ ḫamlelerin menʿ idüp bir nīze urdı, [263a/15] yıḳdı, başın kesüp yine raḫşına bindi, naʿra urup, var mıdır daḫı ṭālib, diyince Fīrūz Şāh-nām bir şeh-zāde [263a/16] ḫulāṣa-i kelām beş bölük ʿasker idi, dördiniñ şeh-zādeleriniñ başın kesdi, beşincisine Ḫūrşīd Şāh [263a/17] dirlerdi, anı da ḳatl eyledi, Nīrem ol ṭarafda bulınup ve Gülnār Bānū Ḫūrşīd Şāh'ı ḥīle ile helāk eyledüginden [263a/18] ġayrete gelüp hemān Esb-i Siyāh'ı meydāna sürüp Gülnār Bānū'nıñ öñin aldı, Gülnār Bānū ise beş dāne şeh-zāde [263a/19] ḳatl eyledüginden germ olup daḫı, ṭālib var mıdır, diyü naʿra urdı, gördi bir dervīş gelüp öñin aldı, [263a/20] Gülnār Bānū, nedir kerem-i assı, Şeydullāh'a geldiñ

ise bura iḥsān yiri degildir, çeng yiridir, didikde Nīrem dir, mekkāre, [263a/21] ben öyle cerrār dervīşlerden degülim, benim murādım seni bu belādan ḫalāṣ idüp emīn eylemekdir, ṭurma ḥamle eyle, [263a/22] diyüp Gülnār Bānū'ya bir baḳış baḳdı kim Bānū'nıñ ödi donayazdı, Bānū gördi bu kendi didiklerinden degildir, [263a/23] vāy bre nā-bekār ṭorlaḳ, sen bir dervīş olasın da benim gibi Sulṭān Bānū'ya bu evżāʿ ḳullanasın, gör imdi ben de [263a/24] saña n'eylerim, diyüp el nīzeye urdı, irüp Nīrem'e bir nīze urdı, Nīrem Bānū'nıñ nīzesin ḳolcaġıyla çarpup menʿ [263a/25] eyledi, Bānū gürz ile geldi, anı da ḳolcaġıyla çarpup menʿ eyledi, Bānū āteş olup tīġin ʿuryān idüp Nīrem'e [263-b] [263b/01] ḥavāle eyledi, Nīrem'dir ṣol eliyle Bānū'nıñ bilegin ṣıḳup ṣaġ eliyle düvālinden ḳapup ḳolına aldı, tamām [263b/02] bütün ḫalḳa gösterüp, var imdi nā-bekār, bir daḫı bu daʿvādan ferāġat idüp istedügiñ bir ḳocaya var, [263b/03] diyüp yine raḫşınıñ üzerine ḳoyup döndi, andan Ḳarṭūs'ıñ yanına gelüp baʿde Kārbān serāya ṭoġrı çekilüp [263b/04] gitdiler, ḫalḳ Nīrem'den bu şecāʿat ḳuvveti görüp, hāy gidi torlaḳ hāy diyüp taḥsīn eyledi, bu kez Bānū'ya da [263b/05] ḥacālet gelüp andan serāyına gitdi, Enher Şāh da gücenüp ġażaba geldi, ammā bir cihān pehlevānı var idi, [263b/06] adına Behmen-i Zerrīn-kemer dirlerdi, yüz on iki arış ḳaddi var-idi, aña baḳup, var yā Behmen, Bānū'ya ġalebe [263b/07] iden dervīşi nerede bulursañ getür, göreyim naşıl küstāḫdır, ḥaḳḳından geleyim, eger iḫtiyārıyla gelmez ise [263b/08] yaḳasından ṭutup sürüyerek getür, didi, Behmen Rezzīn-kemer, n'ola pādişāhım, diyüp iki yüz ḳadar tevābiʿ ile bindi, [263b/09] Nīrem'iñ olduġı oṭaya ʿazm eyledi, Nīrem de oṭasında oturup ʿişret iderdi, Behmen, ḫān ḳapusından [263b/10] içerü girüp ḫāncıı çaġırdı, ḫāncı bunı görince iki yüz ḳadar ādem ḫānı iḫāṭā eylemişler görince şaşdı, [263b/11] aşlını bilmez, bu kez Behmen, ḫāncıya, ḳanı bunda iki dervīş var imiş, ḳanġı oṭada olur, baña göster, [263b/12] didikde, ḫāncı dir, sulṭānım, işte ḳarşuki oṭada olurlar, diyüp gösterdi, Behmen'dir, nerd-bāndan [263b/13] yuḳaru çıḳup gördi, iki dervīş ʿişret iderler, ne selām ve ne kelām, ḳalḳ ey dervīşler, sizi [263b/14] pādişāhımız ister, didikde Nīrem baş ḳaldırup Behmen'iñ yüzine baḳdı, böyle vażʿdan gücenüp, n'eyler pādişāhıñ [263b/15] pehlevān beni, ben seniñ pādişāhıñıñ aġzı ḳoḳar muṣāḥibi degilim a, diyince Behmen, baḳā, nā-bekār torlaġıñ evżāʿını, [263b/16] nā-bekār sen etdügiñ küstāḫlıġı bilmez misin, niye ṭurmış ḫalṭ-ı kelām eylersin, ben seni ḍarben daḫı götürebilürim, [263b/17] diyüp el uzatdı kim Nīrem'i yaḳasından ṭutup çeke, peykeden aşaġa indüre, Nīrem'dir çūra getürüp Behmen'iñ [263b/18] ṣūretına bir sille-yi pehlevānī öyle urdı kim

Behmen'iñ başı dönüp nerd-bāndan aşaġı tıkır mıkır oldı, hele ādemler [263b/19] ḳaldırup ḳanın sildiler, Behmen, hāy nā-bekār ṭorlaḳ, ne zehr-i ḳātil imiş, varup pādişāha bildirüp bunı cumhūr [263b/20] ile ṭutmaḳ gerekdir, hele ṣaḳın ḫāndan ṭaşra ṣalıvirme, diyü ḫāncıya tenbīh eyledi, ḫāncı göñlinden Behmen'e [263b/21] sögdi, ammā Nīrem aṣlā yirinden ḥareket eylemedi, şimdi Behmen varup ʿasker ile gelüp ḫānı ḳuşadırlar diyüp [263b/22] ḫalḳdır seyr-i temāşāda Behmen atına binüp hele dīvāndan içeri girdi, şāh Behmen'i görince, ḳanı dervīş yā Behmen, getürdiñ mi, [263b/23] didikde Behmen, ḫayır pādişāhım, gelmedi benim ʿırżım vardır, aġır ʿasker ile ḳalḳarım bundan diyüp getüremedim, [263b/24] diyince, Enver Şāh, yā Behmen, sen ne söylersin, delü mi oldıñ, niçün yaḳasından ṭutup getürmediñ, didikde, [263b/25] Behmen'iñ olduġı gibi naḳl eyledi, Enher Şāh dibelek ġażaba gelüp, bre şundan ʿasker binsün, eger ele girmezse [264-a] [264a/01] pāre pāre eylesünler, didikde ammā şāhıñ bir kāmil vezīri var idi, adına Māhyār Ḫekīm dirler idi, ḫayli dānā- [264a/02] lardan idi, Behmen'den Nīrem'iñ vaṣfın eşidince ayıtdı, pādişāhım, bunda bir iş vardır, tevekkülī iş görmiyelim, [264a/03] görelim bu dervīş kimdir, ḫaber alalım, belki tebdīldir, zīrā Behmen'i bir sille ile ol mertebeye ḳoyan tehī degildir, ʿasker [264a/04] ile daḫı varılsa iş bitmez, ancaḳ ben bir kerre varup aṣlın ḫaber alayım, ṣoñra nice dilerseñ öyle eyle, didi, [264a/05] Enher Şāh daḫı Māhyār'ıñ tedbīrin begendi, var imdi yā Māhyār göreyim seni, bir ṭarīḳ ile nā-bekārı getürebile-idiñ, [264a/06] didikde Māhyār ḳalḳup raḫşına süvār olup biraz kimse ile ṭoġrı ḫāna vardı, ḫāncı gördi baş vezīr [264a/07] geliyor, hāy meded, gitdikçe ġavġa büyidi, ḫān ḫarāb olur, diyüp ammā Ḳarṭūs, Māhyār olduġın ḫaber alup Nīrem'e [264a/08] söyledi, Nīrem de, isterse şāh kendi olsun, diyüp Māhyār ḫāna girüp raḫşından inüp ḫāncıya suʾāl [264a/09] eyledi, ol oṭaı gösterdikde Māhyār nerd-bāndan yuḳaru çıḳdı, tamām muḳābelesine vardıḳda ādāb ile el [264a/10] sīneye urup selām virdi, Nīrem de gördi, bir pīr-i rūşen, ol da ayaġa ṭurup, ḫoş geldiñ, buyuruñ, diyüp [264a/11] Māhyār'ı yanına daʿvet eyledi, ol da muḫālefet itmeyüp yanında oturdı, Nīrem elinde cām Māhyār'a ṣundı, [264a/12] ol da alup nūş eyledi, andan ṣoḥbete girüp Māhyār, ḫoş geldiñiz, ḳademiñiz ile diyārımız müşerref eylediñiz, şāhımızıñ [264a/13] size iştiyāḳı vardır, zīrā duḫteri Gülnār Bānū yād daʿvaya düşüp nā-ḥaḳḳ yire her sene bu ḳadar ādem telef eylerdi, [264a/14] hele siz gelüp ol ḳaydın ḫalāṣ eylediñiz, ol sebebden pehlevān gönderdi, ammā gelen nā-bekār nā-dān imiş, bunda gelüp [264a/15] baʿżı ḫalṭ eylemiş, cezāsın bulmış, şimdi beni gönderüp teşrīfiñiz ricā

eyledi, didi, Nīrem gördi Māhyār ġāyet [264a/16] şīrīn kelām kimsedir, ḥaẓẓ idüp, olsun ey vezīr-i ḫāṣ, didi, andan Māhyār, Nīrem'e, ey dilāver, lüṭf idüp kendiñiz [264a/17] setr eylemeñ, dīniñ ʿaşḳına ṭoġrı söyle, diyince Nīrem kendiniñ kim olduġın bildirdi, vezīr dir, tīz bir süvār ile [264a/18] Nīrem'iñ kim idügin ifāde eyle diyü, şāha gönderdi, ol şaḫṣ varup Nīrem'iñ kim idügin ifāde idüp [264a/19] andan ṣoñra şāhıñ ġażabı teskīn olup ḥāżırlandı ve ḳızı Gülnār Bānū'ya ādem gönderüp Nīrem Ṣāni'niñ kim idügin [264a/20] bildirdi, berüde Māhyār da Nīrem Ṣāni'i Ḳarṭūs ile alup dīvān-ı şāha getürdi, Nīrem dīvāndan içerü girinçe [264a/21] Enher Şāh ayaġa ṭurup, ḫoş geldiñ ey server-i ʿālem, diyüp ʿizzet eyledi ve pāy-i taḫt ṣandalīsine geçürüp [264a/22] żiyāfetler eyledi, Nīrem içün kendi serāyında bir ḫücre döşedüp Ḳarṭūs'la ol ḫücrede ḳondırdı, üç gün ʿāli [264a/23] żiyāfetler idüp, Gülnār Bānū'ı teklīf eyleseñ ʿacabā olur mı, didikde Māhyār, baḳalım bir kerre söyleyelim, diyüp vezīrdir [264a/24] tenhāca Nīrem'iñ keyfin olup bu ṣadedi açdı, Nīrem biraz çekindi, ammā vezīr n'eylediyse eyledi, göñlin idüp iḳrār [264a/25] aldı, andan şāha müjde eyledi, andan Bānū'ya müjdeci gitdi, baʿde dāmādlıḳ ḫilʿatinden ḫāżır idüp dīvāna geldikde emr idüb [264-b] [264b/01] Nīrem Ṣāni'ye ḫilʿati giydirdi, Enher Şāh münādī nidā itdirüp yidi gün muḥtaṣarca sūr eylediler ve şehri [264b/02] ṭonatdılar, herkes ʿayş-i nūş idüp yidi gün sūr oldı, sekizinci gün Gülnār Bānū'yı ʿaḳd eylediler, ṭoḳuzıncı [264b/03] güniñ gicesi gerdek ḳaṣrını tezeyyün idüp Gülnār Bānū'yı da meşşāṭalar zeyn idüp aḫşām olınca Nīrem'iñ [264b/04] öñine düşüp gerdek-ḫāneye getürdiler ve içeri ḳoyup döndiler, Nīrem içerü girüp Gülnār Bānū'yı elinden [264b/05] ṭutup meclis kenārına oturtdı, biraz yidirdi, icürdi, baʿde Bānū'yı sāde pīrāhenle ḳalınca ṣoydı, kendi [264b/06] daḫı ḫırḳaların çıḳarup Bānū'yı ḳapup ḳucaġına alup, cām-ı ḫāba daldı, hele murād alup murād virdi, ṣabāḥ [264b/07] olınca Nīrem baʿde'l-ġusl, dīvān-ı Enher Şāh'a geldi, şāh da bir ḫilʿat-ı fāḫire giyürdi, andan ṣoñra Nīrem Ṣāni Māverā- [264b/08] ü'n-nehr'de bir zamān ḳalup gāh dīvān-ı şāhda gāh ṣayd, şikār ol ṭarafı seyr-i temāşā eylerdi, ammā Gülnār Bānū [264b/09] ḥāmile ḳalmış-idi, ṭoḳuz ay on gün diyince vażʿ-ı ḥaml idüp bir oġlan vücūda getürdi, Māhyār ṭāliʿin ṭutup [264b/10] adını Himām ḳodılar, ammā bu oġlan öyle naʿra urdı kim yidi maḥalleye ṣadāsı giderdi, ehl-i ḥarem ṣadāsından bīzār [264b/11] oldılar, bu kez ol sebebden adını Himām Naʿra-zen ḳodılar, dāyeler taʿyīn idüp günde on dāye emzirirdi, güc ile [264b/12] ḳarnı ṭoyardı, Gülnār Bānū yine ḥāmile ḳaldı, sene tamāmında bir oġlan daḫı vücūda getürdi, ammā gözleri ḳudretinden [264b/13] sürmelü

ve cebeninde nūr-ı berḳ urırdı, ḳundaġa ṣardılar ve her ne ṭarafa yatursalar yine boynını ḳıbleden ṭarafa 264b/14 bulurlardı ve dāʾimā alnı yirde secde ider gibi ṭurırdı, bu maʿṣūmıñ daḫı adını Hūm ʿĀbid ḳodılar ve dāyeler 264b/15 taʿyīn olındı, Hūm ʿĀbid memelerin almadı, ol diyārda Raḫmāne-i ʿĀbide dirler bir ḫātūn var idi, anı getürdiler, anıñ memesin 264b/16 aldı, ḫāṣılı Himām Naʿra-zen üç yaşına girüp Hūm ʿĀbid iki yaşına girdi, bir gice Himām Naʿra-zen câme-i ḫābında 264b/17 yaturken ġayb oldı, ṣabāḥ oldı, gördiler Himām Naʿra-zen câme-i ḫābından yoḳdır, feryād ḳopdı, bre nedür aṣlı 264b/18 diyince, büyük şeh-zāde câme-i ḫābından ġayb oldı, didiler, Nīrem melūl olup vālidesi feryāda başladı, Nīrem Māhyār'a, 264b/19 ey dānā, ʿacabā oġlumı kim aldı, cāzū mı aldı, yoḫsa dīv mi ḳapdı, bir reml eyleseñ, diyü niyāz eyledi, Māhyār reml idüp 264b/20 ayıtdı, server, seniñ oġlıñ Allāh u aʿlem dīv şerrine uġramış, didikde Nīrem, ha ha, hīc degil, Şenglāl-i Şerpāy-i Şīr-nerre'niñ 264b/21 işidir, didi, üstād aydır vādī-yi Ḳāf'da Kūh-ı Ehrimengāh dirler bir ṭaġ var idi, ol ṭaġda Dīv Ehrimān ve ġūl yiri 264b/22 çoḳ idi, ammā bir semtinde Şenglān-ı Şer-pāy-i Şerser dirler yüz ṭoḳsan ṭoḳuz ārış ḳadlü bir kührāb olurdı, dīv-i 264b/23 sefīd ile ḫīşāvend idi ve ziyāde dīv-i sefīdi severdi, āh Rüstem'iñ evlādlarından biri elime girse, dirlerdi, 264b/24 bir gün yitmiş iki milletiñ düşmanı olan recīm ʿaleyhi'l-laʿne Şenglān Nerre'ye varup, yā Şenglān eger sen dīv-i sefīdi dürüst 264b/25 sever iseñ var ḫāliyā rubʿ-i meskūnda Māverāü'n-nehr didikleri şehirde Rüstem evlādlarından bir pehlevān vardır, adına Nīrem dirler [265-a] 265a/01 anı ḳapup öldir, dīv-i sefīdiñ intiḳāmın al, didi ve ġayb oldı, Şenglān Nerre Racīm'iñ söziyle Kūh-ı Ehrimen'den dem 265a/02 çeküp bir gün Māverāü'n-nehr'e geldi, bir gün Nīrem Ṣāni yalıñız şikāra çıḳdı, Şenglān Nerre ḳarşusında ẓāhir olup, 265a/03 ey ḫāki, seni helāk idüp dīv-i sefīdiñ intiḳāmın senden alayım, didi, Nīrem, sen kimsin, benden ne istersin, didikde 265a/04 baña Şenglāl Nerre dirler, Kūh-ı Ehrimengāh'da olurım, diyüp ḥamle eyledi, Nīrem Ṣāni bunıñ ʿamūdına ṣarılup elinden aldı 265a/05 ve kendi ʿamūdıyla Şenglāl'e ʿamūd ḥavāle idince Şenglāl bir siḥr idüp öñinden ġayb oldı, Nīrem, hāy melʿūn 265a/06 diyüp ʿamūdın atup bir ṭarafa yüriyüvirdi, Nīrem gidince Şenglāl Nerre gelüp ʿamūdın aldı ve Nīrem'den gözi 265a/07 ḳorḳup ġayrı yanaşmadı, ʿāḳıbet bunı fikr idüp hemān Naʿra-zen'i cām-ı ḫābdan ḳapup mekānına iletdi, 265a/08 eger Nīrem oġlunı arayu ardınça bunda gelürse elbetde bunda ḥaḳḳından gelürim, didi, işte irtesi gün 265a/09 duyılup Māhyār dīv şerrine uġramış diyince, Nīrem Şengāl Nerre'niñ işidir

didügine sebeb bu idi, Māhyār [265a/10] vezīre, beş on gün muḳaddem şöyle bir dīv ẓuhūr eyledi idi, diyü naḳl eyledikde, Māhyār vezir, bilür server ol [265a/11] laʿīniñ işidir, didi, Nīrem, Kūh-ı Ehrimengāh'a nice gidilür, didi, Māhyār bundan Kūh-ı Ehrimengāh'a nerre gitmek [265a/12] muḥāldir, zīrā berzaḫ ve beriyyesi vardır, ḳuvvet ü pehlevānlıḳ fāʾide virmez, ancaḳ Kūh-ı Seylān dirler bir ṭaġ vardır, [265a/13] ol ṭaġda Baṭlamyūs Ḥekīm dirler bir dānā vardır, Ḳīşāġūrş tevḥīdi hulefāsındandır, ḥāliyā kendi ḳırḳ [265a/14] ḳadar ḫalīfe ve iki biñ şākirdi vardır, iki ṣınıfdır, bir ṣınıfı eşrāfiyyūn ve bir ṣınıfı muṣāʾibūndır, eger olursa [265a/15] bir çāre andan olur, ḳuvvet-i ʿilm ile yoḫsa ġayrı çāre yoḳdır, didi, Nīrem Ṣāni ayıtdı, öyle ise elbetde [265a/16] Kūh-ı Seylān'a giderim, varup Baṭlamyūs Ḥekīm'den niyāz idüp Kūh-ı Ehremengāh'a yol bulup oġlımı ḫalāṣ eylerim, [265a/17] didi, Ḳarṭūs'ı aldı ve cümleye vedāʿ idüp ikisi ʿazm-i Kūh-ı Seylān eylediler, bir iki gün gidüp birgün bir çeşme- [265a/18] sārıñ öñinde cīn-i müneḳḳa bir ṭarafı şöyle peşte-zār ol gice ol ṣofada ḳalup ārām eylediler, ṣabāḥa yaḳın [265a/19] Ḳarṭūs uyandı, ne gördi, bir şīr-i ziyān gelmiş Nīrem Ṣāni'niñ ṭabanın yalar, taʿaccüp eyledi, birazdan Nīrem uyanup [265a/20] ḳalḳdı, andan yola girdiler, bir gün der-bend-i Seylān'a geldiler, meger Seylāniye Şāhı Maʿrūş Şāh ṭarafından [265a/21] Şeddād Der-bendī-nām bir dilāver ol der-bendi muḥāfaẓa idi, eger düşman ʿaskeri gelürse yol virmeyüp kimsei [265a/22] geçürmeye, ḳırḳ biñ er ile der-bendiñ iki başında daḫı birer ḳalʿa var idi, yigirmi biñ ʿasker birinde ve yigirmi biñ [265a/23] ʿasker birinde ṭurırdı, Şeddād Der-bendī gāh berü ḳalʿada ve gāh öte ḳalʿada eglenürdi, ancaḳ iki ḳalʿadan [265a/24] daḫı gözcileri var idi, gerek ḳalʿa-yı Seylān ṭarafından gelen gerek bu ṭarafdan gelüp Seylān ṭarafına gideñ eger yek [265a/25] süvār ve eger çoḳ ʿasker eger ḳāfile eger piyāde her kim geçerse elbetde Şeddād Der-bendī'ye ḫaber virirler idi, ammā ol gün Şeddād [265-b] [265b/01] Der-bendī berü ḳalʿada idi, tāc-ḫānesinde oturup ʿişret eylerdi, nigeh-bānlar segirdüp Şeddād Der-bendī'ye [265b/02] ḫaber virdiler, Şeddād Der-bendī dönüp baḳdı bir maḥalle dek, Nīrem Ṣāni ile Ḳarṭūs da yaḳın gelmişler idi, gördi [265b/03] iki dervīş gelür, ammā biri tāzedir, altında bir siyāh raḫş-ı cihān-peymā var kim gözler görmiş degil, Şeddād Der-bendī [265b/04] gördügi gibi Nīrem'iñ raḫşına māʾil oldı, birine, var şol dervīşlerden suʾāl eyle, ḳandan gelüp ḳanda giderler [265b/05] ve şol tāze dervīşiñ altında olan raḫşı baña ṣatsun, her ne ḳadar altun isterse vireyim, didi, ol ādem ḳalʿadan [265b/06] inüp der-bend geldi, bu vaḳte dek Nīrem Ṣāni ile Ḳarṭūs daḫı der-bende geldiler, ol ādem Nīrem'iñ öñin alup, [265b/07] ey

dervīşler, ḳandan gelüp ḳanda gidersiñiz, pehlevān Şeddād suʾāl eyler ve hem şol altında olan estere her ne [265b/08] ḳadar altun dilerse vireyim dir, didi, Nīrem dönüp ol ādeme, pehlevān Şeddād didügiñ kimdir, didi, [265b/09] ol ādem de kim idügin bildirdi, Nīrem ayıtdı, var pehlevānıña söyle, bizim gelişimiz Māverāü'n-nehr'dendir, Kūh-ı [265b/10] Seylān'a gideriz ve ṣatlıḳ atım yoḳdır, aġrınca cevāhir virseler virmem, didi, gelen ādem biraz ḳarşu söyleyim [265b/11] ṣandı, biraz ḳorḳudayım atı vire diyü, ammā Nīrem āzār idüp, sen bir emir ḳulı ḥarīfsin, var pehlevānıña benden [265b/12] eşitdügiñ söyle, diyü bir baḳış baḳdı kim ḥarīfiñ ödi aġzına geleyazdı, ḥarīf göñlinden, hāy nā-bekār [265b/13] torlaḳ, günde on ādem mi yirsin, nedür bu heybet, diyüp kös kös dönüp gitdi ḳalʿaya varup Şeddād'a ḫaber [265b/14] eylemege, ammā Şeddād ise yuḳarudan baḳup Nīrem'iñ ḥarīf ile muʿāmelesin gördi, bre at diyüp aşaġa indi, [265b/15] raḫşına süvār olup ḳalʿadan çıḳdı ve der-bendi aldı, ol ādem daḫı Şeddād Der-bend'e Nīrem'iñ cevābın söyledi, [265b/16] Nīrem daḫı Ḳarṭūs ile Şeddād'ıñ öñine gelmişler idi, Şeddād Der-bendī ṭur idüp bunlarıñ öñin kesdirdi, [265b/17] bunlar da ṭurdı, Nīrem'e, ey dervīş, şol altıñda olan atı baña vir, bahāsın ne isterseñ vireyim diyü ḫaber [265b/18] gönderdim, niçün virmediñ, didi, Nīrem Ṣāni'ye serāpā naẓar eyledi, bir metīn dilāver dönüp, pehlevān, ben cevāb virdimā, [265b/19] ṣatlıḳ degildir, her mūyına bir ḫazīne virseler yine virmem diyü, bundan ṣoñra daḫı söz ḳalur mı, didikde Şeddād, [265b/20] eger eyilik ile virmezseñ ḍarben alurım, ol zamān bir aḳçe virmem, varup Maʿrūş-ı Seylān'a şikāyet eylersin, ṣoñra seni [265b/21] ḳatl eylerim, didi, Nīrem ayıtdı, yā Şeddād, eger ḍarben alabilürseñ dīnim ḥaḳḳıçün ne Maʿrūş Şāh'a şikāyet eylerim ve ne bir daḫı [265b/22] raḫşı añarım, anañ südi gibi saña helāl olsun, diyinçe Şeddād şād oldı, işim rāstdır, torlaḳdan aldım atı, diyüp [265b/23] baḳ imdi nece alurım, diyü geldi, Nīrem'iñ yaḳasından ṭutup atdan endirse gerek, Nīrem Ṣāni Şeddād'ı düvālinden [265b/24] ḳapup silkdi, ḳolına aldı dönüp, neçesin yā Şeddād, şimdi zemīne urup seni ḫurd-ḫādim ideyim mi, didikde [265b/25] Şeddād bu ḥāli görüp, bre bre, bu torlaḳ tehī kimse degil imiş, bunda bir ḥāl vardır, diyüp amān ey dervīş-i cihāngīr [266-a] [266a/01] kimsin, baña kendüñi bildir, zīrā dervīşlerde böyle ḥāl-i ḳuvvet olmaz, didi, Nīrem'dir Şeddād'ı yine raḫşınıñ üzerine [266a/02] ḳoyup kendin bildirdi, Şeddād, Nīrem Ṣāni ile Ḳarṭūs'ı ḳalʿaya daʿvet eyledi, Nīrem daḫı icābet idüp [266a/03] gitdi, Şeddād Der-bendī ol gice Nīrem'i ṣalıvirmeyüp żiyāfet eyledi ve Maʿrūş Şāh'a ādem gönderüp [266a/04] Nīrem Ṣāni geldügin bildirdi, andan Şeddād eṣnā-yı ṣoḥbetde, bu

cānibe ne içün geldiñiz, diyü suʾāl eyledi, [266a/05] Nīrem daḫı oġlın giçe ḳapdıḳların, Māhyār Ḥekīm reml idüp dīv şerrine uġramış didügin ve birḳac [266a/06] gün muḳaddem Şengāl Nerre gelüp kendine ḳaṣd eyledügin naḳl eyledi, şimdi murādım, Kūh-ı Seylān'da Baṭlamyūs [266a/07] Perhīz-kār'a varup bulışup fi-l-ḥaḳīḳa eger Kūh-ı Ehremengāh ṭarafında ise gitmege ṭarīḳ necedir, anı [266a/08] niyāz idüp ḫaber almaġa geldim, didikde Şeddād, belī ey dilāver-i ʿālem, Baṭlanyūs Perhīz-kār riyāżet-keş kāmil devletlü- [266a/09] dir, diyüp ʿaẓīm medḥ eyledi, ol gice bunlar yiyüp içüp ṣabāḥ oldı, Şeddād Nīrem'i ve Ḳarṭūs'ı alup öñlerine [266a/10] düşüp Seylāniye şehrine götürdi, Maʿrūş Şāh da evvelden ḫaberdār idi, Nīrem'e ḳarşucılar gönderüp ʿizzet-i [266a/11] ikrām ile getürdiler, dīvān-ḫāne ḳapusına dek Maʿrūş Şāh daḫı piyāde ḳarşu gelüp Nīrem ile görişdiler, [266a/12] Nīrem Ṣāni pāy-i taḫt ṣandalīsine geçüp ḳarār eyledi, alt yanına Ḳarṭūs oturdı, Maʿrūş Şāh üç gün Nīrem [266a/13] Ṣāni'ye żiyāfet idüp yidirdi, içürdi ve, bu ṭarafa teşrīfe sebeb ne oldı, diyü suʾāl eyledikde Nīrem daḫı [266a/14] aṣlın naḳl eyledi, Maʿrūş Şāh dördinci gün süvār olup Nīrem ve Ḳarṭūs'ı ve Şeddād Der-bendī ḳalḳup Kūh-ı [266a/15] Seylān'a çıḳdılar, tā kim Baṭlanyūs Berhīz-gār'ıñ olduġı maġara öñine geldiler, ḫalīfelerden birine bulışup ḥekimiñ [266a/16] yanına girmege iẕīn ṭaleb eylediler, ol ḫalīfe bilüp girdi ve bildirdi, Baṭlanyūs, gelsinler, didikde ḫalīfe çıḳup, [266a/17] buyuruñ, didi, Nīrem ve Maʿrūş Şāh ve Ḳarṭūs ve Şeddād maġaradan içerü girdiler, Nīrem Ṣāni gördi bir pīr-i rūşen [266a/18] żamīr-i nūra ġarḳ olmış oturır, cümlesi öñinde diz çöküp elin öpdiler, oturuñ diyü bunlara işāret eyledi, [266a/19] bunlar daḫı diz çöküp oturdılar, Baṭlanyūs Ḥekīm, nedir murādıñız, diyü suʾāl eyledikde Nīrem Ṣāni murādın ifāde idüp [266a/20] oġlını kim aldı, bir kerre baḳılsa, didi, Baṭlanyūs n'ola diyüp usṭurlābın öñüne alup baḳdı, baş ḳaldırup, [266a/21] oġıl, ḫālā seniñ oġlıñ Kūh-ı Ehremengāh'da maḥbūsdır, didi, Nīrem Ṣāni aġlayup, ey dānā-yı ẕū-fünūn, şimdi [266a/22] ḫulāṣa çāre nedür, didi, yā Nīrem, sen kendin varup ḫalāṣ eyleseñ gerek, ġayrınıñ eliyle olmaz, didikde, [266a/23] Nīrem, Baṭlanyūs'a ayıtdı, ey dānā, ben Kūh-ı Ehremengāh ḳandadır bilmem, ikinci ne ṭarīḳ ile gidilür, anı da bilmem, didikde, [266a/24] Baṭlanyūs dönüp baş ḫalīfesi olan Ṭaflım Ḥekīm'e, yā Ṭaflım, bu ḫiẕmete seni bile taʿyīn eyledim, al bu dilāveri [266a/25] öñince reh-ber olup Kūh-ı Ehremengāh'a götür, murādı ḫāṣıl oldıḳdan ṣoñra yine bile gel, didi, Ṭaflım Ḥekīm n'ola diyüp tedārügin **[266-b]** [266b/01] görüp andan Baṭlanyūs Ḥekīm'iñ elin öpdi, maġaradan çıḳdılar, aşaġa şehre geldiler, Ṭaflım Ḥekīm Nīrem Ṣāni'ye, [266b/02] server,

seniñle ikimiz gideriz, Ḳarṭūs biz varup gelince bunda ḳalup otursun, didi ve ol gice Seylāniye şehrinde [266b/03] yatup irtesi gün Nīrem Ṣāni ile Ṭaflım Ḥekīm raḫşlarına süvār olup Ḳarṭūs'ı Nīrem Maʿrūş Şāh'a emānet eyledi [266b/04] ve cümlesine vedāʿ idüp ʿazm-i rāh eylediler, Ḳarṭūs Maʿrūş Şāh yanında ḳaldı, Şeddād Der-bendī der-bende gitdi, Nīrem ile [266b/05] Ṭaflım Ḥekīm gidüp tamām on sekiz gün gitdiler, aḫşām ḳanda olursa orada yaturlardı ve şenlige uġradıḳca zaḫīre [266b/06] ve ʿalef alurlardı, bir gün der-bend öñine gelüp ḳondılar, Ṭaflım Ḥekīm Nīrem'e işte pehlevān, bu der-bende der-bend-i dūzaḫ [266b/07] dirler, on gün gider bu der-bend döñinmez, böyle bir der-benddir kāmil on gün çekilür gider aṣlā ne ot [266b/08] ve ne ṣudan eṣer vardır, andan der-bendden çıḳınca beriyye-yi germā dirler bir beriyye vardır, anda daḫı ne ot ne ṣu [266b/09] bulınur, ol ḳadar ıssıdır kim ṭaşı eridir, bu ḳırḳ gün böyle berzaḫdır, bunları geçseñ gerekdir, didikde, Nīrem ġama [266b/10] düşdi, yā bunları ey dānā neçe giçeriz, didi, Ṭaflım Ḥekīm, anıñ tedārügi görilmişdir, diyüp ḳoynundan bir ḳuṭıı [266b/11] çıḳardı ve ḳutıı açup içinden dört dāne beyāż ḥab çıḳardı, ḥabıñ birin kendi yutdı ve birin Nīrem'e [266b/12] virdi yut diyü, Nīrem de yutdı, andan on iki ḥab daḫı ṣuyıyla ezüp birini kendi raḫşına ve birini Nīrem'iñ Esb-i [266b/13] Siyāh'ına içürdi, Nīrem'e, işte bu ḥabba, ḥabb-i kāfūr-i ḥikmet dirler, ḳırḳ güne dek aṣlā ne ḳarnıñ açuġup ṭaʿām ister [266b/14] ve ne ḥarāret ü ʿaṭeş gelüp ṣu ister ve ne ḳadar havāda germiyyet olursa olsun aṣlā teʾṣīr eylemez, didi, Nīrem Ṭaflım [266b/15] Ḥekīm'iñ kemāline taḥsīn ve āferīn eyledi, ol gice anda yatup irtesi gün der-bende girdiler, Nīrem gördi bu bir der-benddir kim [266b/16] iki ṭaġ birbirine ve yalcın ḳayadır, aṣlā bir yirden çıḳılup inilmez, ol gün öyle gitdiler, tā aḫşām oldıḳda hemān [266b/17] orada ḳalup Ṭaflım Ḥekīm eṭrāfa dāʾire çizüp yatup uyudılar, ṣabāḥ ḳalḳup yine yola girdiler, ḥāṣılı on gün [266b/18] böyle muttaṣıl gitdiler, on birinci gün der-bend tamām olup bir ṣaḥrāya çıḳdılar, öyle ıssıdır kim havāda ḫūrşīdiñ yüzine [266b/19] baḳılmaz, āteş gibi bu kürre-yi zemīn ḳaynar, ammā ḥabbıñ ḥāṣṣası aṣlā bunlara germiyyet teʾṣīr eylemedi, ol gün daḫı gidüp aḫşām [266b/20] olduġı gibi ḳonup ṣabāḥ yine bindiler, el-ḳıṣṣa ḳırḳ gün gidüp beriyye-yi germādan daḫı mürūr idüp ḫalāṣ oldılar, beş [266b/21] gün daḫı gidüp bir gün bāġ-ı behşiyet-āṣār öñine geldiler, ḳapusı küşāda bāġdan içerü girdiler, Nīrem gördi bu bir laṭīf [266b/22] bāġdır kim rubʿ-i meskūnda miṣli bulınmazdı, cümle meyve vü ezhār bu bāġda mevcūd ve mürġān u ḫuş-elḥān nevāsīġ ve naġme-gūyān [266b/23] ammā kimse yoḳdır ve bu bāġıñ ortasında bir laṭīf ḳaṣr-ı raʿnā binā eylemişler, ḳaṣrıñ

ortasında bir ḥavż-ı müzeyyen yapmışlar ve ḥavżıñ [266b/24] orta yirinde bir ḳadeḥ vażʿ eylemişler, ḳadeḥiñ kenārına iki mürġ taṣvīr eylemişler, biri beyāż ve biri siyāh, bir gice öter [266b/25] ve biri gündüz öter, sāʿat başında feryād idüp ḳanat bükerlerdi ve bu ḳaṣrıñ eṭrāfında ḥücreler var, Nīrem Ṣāni inüp bāġıñ [267-a] [267a/01] içinde gezdi, gördi resīde olmış amrūd ve ḳaysı ve rümmān ve ayvā ve incīr ve ʿannāb gün-ā-gün meyveler ha şöyle şīrīn [267a/02] yıḳup Nīrem bunlara imrenüp birine el uzatdı kim ḳoparup tenāvül eyleye, bu kez ol meyve yuḳarı ṭoġrı ḳalḳdı, [267a/03] Nīrem görüp taʿaccüp idüp andan ṣoñra bir enāra yine el uzatdı, ol daḫı yuḳaru gitdi, bu kez Nīrem olmadı, birisinden [267a/04] ḳoparamadı, ʿāciz olup kendüye bir ḫavf ʿāriż oldı, andan ḥekīme gelüp söyledi, Ṭaflım Ḥekīm, anlarıñ meyvesi tenāvül [267a/05] olınmaz server, zīrā bu bāġ-ı laṭīf Kīşāġūrş Tevḥīdī'niñdir, cümle bināsı muṭalsamdır, ṭılısm ile binā olınmışdır, didikde Nīrem Ṣāni [267a/06] icād iden üstāda taḥsīn idüp andan ol gice ol bāġ-ı laṭīfde ḳalup zevḳ-i ṣafāda oldılar, ammā giceniñ dört [267a/07] baḫşından bir baḫşı geçince nā-gāh bir parıldı oldı, Nīrem anı gördi, bir süri kepūter havādan gelüp ḳaṣra indiler ve silkinüp [267a/08] cümle bunlar perī oldılar, ammā bunlarıñ içinde bir pençe-yi āf-tāb bir perī maḥbūbesi ṣadra geçüp oturdı, sāʾirler daḫı [267a/09] cümle ḳızlar bunıñ ḳarşusında el baġlayup ṭurdılar, ol bānū perrīlere emr eyledi, bir ṣanduḳ getürdiler, kendi perçeminden [267a/10] bir miftāḥ çıḳarup ol ṣanduġı açdı, Nīrem ise bunları görince ḥekīm ṣorup, ḥekīm, bunlar perīlerdir, beni ādemi [267a/11] görince ḳaçarlar, eger murādıñ temāşā ise ses eyleme, anlar bizi görmezler, diyüp bir ʿamel eyledi, gerek kendileri ve gerek raḫşları [267a/12] perrīleriñ gözinden nihān oldı, Nīrem seyre ṭurdı, bu maḥal ṣanduġı ol nā-bekār açdı, içinden yine bir perrī nev-civānı [267a/13] çıḳardı, ḳarşusına oturdup, gel yā Bihrūz, muḫālefeti ḳavsını bütün gün Kūh-ı Heftgān'a pādişāh ideyim, yaʿnī şehn-şāh [267a/14] ideyim, benimle sīne-i ṣāf ol yabāna söyleme, seni ġayrı helāk eylerim, didi, ol nev- civān aġlayup, behey melʿūn, benden [267a/15] ne istersin, saña ārām olmam ve seni ḳabūl eylemem, bildüginden ḳalma, didi, ol ḳız bu nev-civānıñ sözine ġażaba gelüp hemān [267a/16] ḳaṣd eyledi kim bu şeh-zādei helāk eyleye, bu kerre Nīrem, çek eliñ mekkāre andan, żarar görirsin benden, diyüp ḫayḳırınca [267a/17] ol ḳız ve sāʾir ḳızlar ürküp ḳaçdılar, ol nev-civān ortada ḳaldı, Nīrem bunıñ yanına varup, ey nev-civān [267a/18] tāze, kimsin ve bu ḳız ile seniñ bāzgeştiñ nedür, didi, Bihrūz şeh-zāde dört cānibine baḳup ayıtdı, ey baña ḫiṭāb [267a/19] iden kimse, sen belli beni ādeme beñzersin, ammā iḫfādasın, baña görinmezsin, ben

de seni görüp saña derdimi diyemem, [267a/20] diyinçe Nīrem dönüp Ṭaflım Ḥekīm'e ayıtdı, beli server, sözi yirindedir, anlar bizi görmezler, diyüp yine isim [267a/21] oḳudı, bunlar āşikāra oldılar, Bihrūz şeh-zāde gördi, iki beni ādem, biri tāze pehlevān-ṣūret ve biri iḫtiyār yollı [267a/22] ḥekīm-ṣūret, Nīrem Ṣāni, söyle imdi yā Bihrūz derdiñi, didi, Bihrūz ayıtdı, ey dilāver-i ʿālem, Kūh-ı Heftgān dirler [267a/23] bir ṭaġ vardır, yidi ḳuledir her birisi bir cevherdendir, ikinci ḳulesine ḳulle-yi Zeberced dirler, pādişāhına Zeberced Şāh [267a/24] dirler, ben ol Zeberced Şāh'ıñ oġlıyım kim adıma Bihrūz dirler, ol ḳaçup giden ḳız Cezīre-yi Neyrān'da [267a/25] Kūhşīn Sulṭānı Ḥaylūn Şāh'ıñ ḳızıdır, adına Şemmāne Bānū dirler, sāḫiredir Kūh-ı Leylān dirler bir ṭaġ vardır, anda **[267-b]** [267b/01] Seraḫla Cāzū dirler bir cāzū vardır, anıñ şākirdidir, melʿūne meger beni görüp māʾil olmış, ḳarındaşı [267b/02] Eylūn şeh-zādei baña gönderüp elbetde benimle sīne-i ṣāf olsun, yoḳ dirse ṣoñra kendüyi helāk eylerim dimiş, [267b/03] ben daḫı ġażaba gelüp ṭutup karındaşı Eylūn şeh-zādei ḥaps eyledim, birḳac günden ṣoñra yine ṣalıvirdim, Eylūn varup [267b/04] hemşīresine söylemiş, ol melʿūn daḫı gelüp beni bir gice cāme-ḫābımdan ḳapup bir ṣanduġa ḳoydı, işte bunda [267b/05] getürdi, didi, Nīrem, Bihrūz şeh-zāde'den bunı eşitdi, ayıtdı, imdi iḳtiżā eyledi ki ibtidā varup Kūh-ı Şebīn'de [267b/06] Şemmāne didikleri mekkārei bulup ḥaḳḳından gelüp andan oġlum arayu gitmek gerek, didi, meger Şemmāne-yi Sāḫire siḥr ile [267b/07] kendin iḫfāya çeküp gelmiş, bunı diñler idi, ḫoş imdi nā-bekār, ben daḫı seni Bihrūz yirine ḳapup bir berzaḫa [267b/08] bıraḳmazsam, adım Semāne Bānū olmasun, diyüp gitdi, ammā Nīrem, Bihrūz şeh-zāde'ye dīnlerin ṣordı, Bihrūz, sulṭānım, [267b/09] bir muḳaddemā āyīne-perest idik, ṣoñra İrān'dan Ferāmerz̤-nām bir ṣāḥib-ḳırān gelüp bizi cümle yidi pādişāh İslām'a [267b/10] götürüp Dāvud ʿAleyhisselām şerīʿatına götürdi, didi, Nīrem bildi kim bunlar Ferāmerz̤'e tābiʿ imişler, Nīrem daḫı kendin [267b/11] bildirüp, yā Bihrūz, işte ol Ferāmerz̤ benim ʿammımdır, didi, Bihrūz, bunda gelmeñize sebeb nedür, didi, Nīrem daḫı aṣlın [267b/12] naḳl eyledi, Bihrūz, çünkim server murādıñ Kūh-ı Ehremengāh'a gitmekdir, buyuruñ imdi bizim diyārımıza gidelim, oradan [267b/13] yaḳındır, şimdi bundan siz zemīnden varınca zaḥmet çekersiz ve hem gic varırsıñız, didi, Nīrem Zeberced ḳulesine daʿvet [267b/14] eyledi, Nīrem Ṣāni Ṭaflım Ḥekīm'e baḳdı, Ṭaflım Ḥekīm, gidelim, didi, Nīrem daḫı n'ola diyüp Bihrūz Şāh, varayım, bārī siz [267b/15] bunda egleniñ, ben perrīler getüreyim, diyüp gitdi, Nīrem ile Ṭaflım Ḥekīm üç gün bāġ-ı Ḳīşāġürş'da ḳalup Ṭaflım Ḥekīm [267b/16] daʿvet-i cin

idüp birer ṣofra-yı ṭaʿām getürdirdi, dördinci gün Bihrūz şeh-zāde biraz perrī ile geldi, iki perrī raḫş [267b/17] daḫı getürdi, birine Nīrem Ṣāni ve birine Ṭaflım Ḥekīm binüp süvār olup raḫşları daḫı iki perrī alup ber-hevā ʿazm-i [267b/18] Kūh-ı Heftgān ve ḳule-yi Zeberced eylediler, ol gün ol gice gidüp irtesi gün ḳuşlıḳ vaḳti Kūh-ı Heftgān görindi, [267b/19] Bihrūz Şāh Nīrem'e, işte sulṭānım, ġayrı Kūh-ı Heftgān'a geldik, ben ilerü varup pederime ḫaber ideyim, diyüp ḳanad bükdi, [267b/20] ilerü gitdi, ḳule-yi Zeberced'e varup pederi Zeberced Şāh'a Nīrem'iñ geldügin bildirdi, Zeberced Şāh daḫı istiḳbāl [267b/21] idüp taʿẓīm ve tekrīm ile ḳule-yi Zeberced'e getürdi, żiyāfet idüp Nīrem, Kūh-ı Heftgān'ı gezdi, bir gice Şemmāne-yi Sāḫire gelüp [267b/22] fırṣat bulup Nīrem Ṣāni uyur iken siḥrden geçürüp ḳapdı, Kūh-ı Şebīde serāyına getürdi, Nīrem'e ʿāşıḳ oldı, [267b/23] Bihrūz'dan ferāġat eyledi, Nīrem'iñ siḥrin alup kendin ʿarż eyledi, Nīrem, olsun, diyüp tamām Nīrem Ṣāni'ye yaḳın gelüp [267b/24] der-āġūş idecek maḥal Nīrem Şemmāne'niñ kellesine öyle bir muşt-i pehlevānī urdı kim Şemmāne Bānū'nıñ kellesi tār ü mār [267b/25] oldı, baḳ melʿūneyi diyüp ve serāy-ı Şemāne'den çıḳup yol iz bilmez tevekkülī bir cānibi ṭutup gitse gerek, Şemmāne [268-a] [268a/01] Bānū'nıñ ḫaddāmı Şemāne helāk olınca varup pederi Ḥaylūn Şāh'a ḫaber eylediler, ey sulṭān-ı Kūh, Şebīn Bānū helāk oldı, [268a/02] didiler, Ḥaylūn aṣlın suʾāl eyledi, şöyle bir beni ādem getürdi, sīne-i ṣāf olalım didi, ol beni ādem daḫı başına bir muşt [268a/03] urup ḫurd-ḫām eyledi, bīçāre Şemmāne Bānū zīzān ḥasreti ile cān virüp nā-murād gitdi, didiler, Ḥaylūn Şāh daḫı [268a/04] bu cevābı eşidince Şemmāne Bānū içün ḥayf idüp, yā şimdi ol ḫāki ḳandadır, didi, perrīler ayıtdı, Bānū'yı öldirdi ve serāydan [268a/05] çıḳup gideyor, didiler, Ḥaylūn Şāh, bre varıñ, getüriñ biriñiz, didi, bu Ḥaylūn Şāh dīvānında kührāblar var idi ve pehlevānlar [268a/06] çoḳ idi, ammā Ḥayḳıran Āteş-dem dirler, yüz seksan ṭoḳuz ārış ḳadd çeker dīv var idi, Ḥaylūn'ıñ pāy-i taḫt pehlevānıydı, [268a/07] gāhīce Şemmāne'i ḳurcalardı, yaʿnī siñirdi, ol sebebden Şemmāne Bānū'ya ısıcaġı geçmiş-idi, Ḥaylūn Şāh, biriñiz [268a/08] varıñ, getüriñ, didikde, Ḥayḳıran Āteş-dem Nerre ayıtdı, varup ol ḫāki nā-bekārıñ ben getüreyim, diyüp ʿamūdın ḳapdı [268a/09] ve dem çeküp Nīrem Ṣāni'ye irişdi, ḥayḳırup, ne ḳaçarsın nā-bekār ḫāki, elimden ḫalāṣ mı bulsañ gerek, diyüp ol [268a/10] elindeki müntehā ʿamūdı bir kerre añsuzın Nīrem'e ḥavāle eyledi, Nīrem n'eylesün üzerinde aṣlā bir şey yoḳ, cāme-ḫāb [268a/11] libāsıyla hemān el ṣunup Ḥayḳıran Nerre'niñ ʿamūdın çeküp elinden aldı ve kendi ʿamūdıyla Ḥayḳıran bir ʿamūd öyle urdı kim [268a/12] sīnesine

varınca başın ḫurd-ḫām eyledi, Ḥayḳıran Nerre daḫı cān-ı ber-cehennem eyledi ve Ḥayḳıran ʿamūdın aldı, [268a/13] belki girüden daḫı gelür olursa bir ʿamūd elimde bulınsun, didi, ammā varup Ḥaylūn Şāh'a Ḥayḳıran da gitdi [268a/14] dediklerinde Ḥaylūn Şāh fermān eyledi, yüz biñ ḳadar dīv perrī ile Nīrem üzerine yüriyüp, ey nā-bekār ḫāki, ḳızım [268a/15] öldirdiñ ve çihan pehlevānım olan Ḥayḳıran Nerre gibi bir ḳırmadīç zīr-destin öldürüp ḫāke pest itdiñ, ḳor mıyım [268a/16] anlarıñ intiḳāmın sende, diyüp yüz biñ ḳadar ʿasker ecnās Nīrem Ṣāni'ye ḥamle eyledi, Nīrem gördi iş ġayrı oldı, [268a/17] hemān Ḥayḳıran Nerre'niñ ʿamūdı ile bunlara girişdi, başladı çeng eylemeye, ol gün ol gice çeng idüp irtesi [268a/18] gün çeng içre Nīrem, Ḥaylūn Şāh'a rāst gelüp bir ḍarb urup yıḳdı, başın keseyim, didi, Ḥaylūn Şāh [268a/19] gördi öldürici, hemān cān ḥavli ile, amān ey dilāver diyince Nīrem ayıtdı, ey Ḥaylūn, amān imānda olur, imāna [268a/20] gelürseñ elimden ḫalāṣ olursun, didikde, Ḥaylūn Şāh ölüm ḫavfı ile dil ucıyla yalandan müslümān olup [268a/21] Davūd ve Süleymān'a iḳrār eyledi, ammā derūnī degil idi, Nīrem daḫı Ḥaylūn'ıñ gögsinden ḳalḳup ġayrı ʿasker çengden [268a/22] el çekdi, Ḥaylūn Şāh Nīrem Ṣāni öñinde temennā idüp dīvāna geldiler, Nīrem Ṣāni pāy-i taḫt şandalīsinde geçüp [268a/23] ḳarār eyledi, ammā Ḥaylūn Şāh'ıñ oġlı Eylūn şeh-zāde hemşīresi Şemmāne-yi Sāḥire'nin öldüginden ḥaẕẕ idüp [268a/24] Nīrem'e muḥabbet idüp derūnī bende oldı, babası Ḥaylūn Şāh Nīrem Ṣāni'ye ḳaṣd eyledi, Eylūn şeh-zāde ḳāʾil olmadı, [268a/25] Ḥaylūn Şāh oġlu Eylūn'a daḫı kibr ü kīn idüp el altından Kūh-ı Leylān'da Seraḫla Cāzū'ya perrī uçurup, yā Seraḫla [268-b] [268b/01] şākirdiñ Şemmāne'i şöyle bir beni ādem ḫāki gelüp ḳatl eyledi ve beni ṭutup ben daḫı ḥīle ile yüzine gülüp [268b/02] dīnine iḳrār eyledim, gelüp ḥaḳḳından gelesin diyü ḫaber gönderdi, perrī az zamānda gelüp Kūh-ı Leylūn'e irişdi, [268b/03] Seraḫla Cāzū'nıñ maġarasına varup içeri girdi, öñinde yir öpüp el ḳavuşup ḳarşusında ṭurdı, Seraḫla [268b/04] Cāzū daḫı kendü kendüsine taʿlīm-i siḥr idüp ṭurırken gördi, bir perrī gelüp temennā eyledi, cāzū daḫı görüp, [268b/05] nedir ey perī, ḳandan gelürsin, didikde ol perī daḫı ayıtdı, ey Melike-yi Sāḫrān, Kūh-ı Şebī'den Ḥaylūn Şāh [268b/06] ṭarafından gelürim, didi, cāzū ayıtdı, ey perī, bizim o ḳızmış, Şemmāne'i n'işler hemān kendin eşekler gibi yıġıldup [268b/07] yatur mı, ne ʿālemdedir, didikde, perrī ayıtdı, ey Melike-yi Sāḫrān dārūsı başıña Şemmāne gitdi, didi, Seraḫla [268b/08] Cāzū, bre nereye gitdi, didi, ẓāhir bir belī pek ḳoça aramaġa gitmişdir, didi, perrī ayıtdı, bre yoḳ cehenneme [268b/09] ṭavul çalmaġa gitdi, didi, yā kim gönderdi, didi, perrī de aṣlını cümle naḳīr ü

ḳıṭmīr taḳrīr eyledi ve Ḥaylūn [268b/10] Şāh seni gelsün, ol ḫākiden Şemmāne Bānū'nıñ intiḳāmın alsun diyü beni gönderdi, diyince Seraḫla Cāzū [268b/11] Şemmāne Bānū'ya acıdı, hemān küpin ḫāżır idüp ol gelen perrīye ayıtdı, var imdi sen Ḥaylūn Şāh'a [268b/12] bildir, işte ben daḫı ardınca varurım, didi, perrī ol dönüp Ḥaylūn Şāh'a vardı, tenhā bulışup Seraḫla [268b/13] Cāzū'nıñ geleçegin müjde eyledi, Ḥaylūn Şāh şād oldı, ol gün Seraḫla Cāzū daḫı gelüp maḫfī Ḥaylūn [268b/14] Şāh'a bulışup görişdi, kimseniñ ḫaberi yoḳ idi, ol gün ṣabr idüp Nīrem'i gördi, āşikāre ṭurub [268b/15] intiḳām almaġa cesāret idemedi, gice olınca Nīrem'i câme-ḫāba girüp yatdı ve nefīr-i ḫāba vardı, Seraḫla [268b/16] Cāzū Nīrem Ṣāni'ye yaturken bir siḥr ignesi urup siḥrden geçürdi ve ḳapup ber-hevā çıḳardı, deryā-yı muḥīṭ [268b/17] üzre gelüp diledi kim deryāya bıraġa, Seraḫla Cāzū kendü kendüye fikr eyledi, ben bunı şimdi deryāya bıraḳsam [268b/18] ölür gider ṭuymaz ancaḳ ben bunı ṣaḥrā-yı heyhātda beriyye-yi ġūla biraġayım, günde biñ kerre ölsün, diyüp getürdi, [268b/19] beriyye-i ġūla bıraḳdı ve siḥrin alup ber-hevā çıḳdı, andan ayıtdı, yā Nīrem Ṣāni diyü ṣadā idince Nīrem göz [268b/20] açup ḳalḳdı, oturdı kendin bir beriyye icinde ḳurı ḫāk üzre buldı, Seraḫla Cāzū tekrār ṣadā idüp, [268b/21] yā Nīrem, Seraḫla Cāzū dirler, Kūh-ı Leylān'da olurım, ol helāk eyledügiñ Şemmāne Bānū'nıñ ben üstādıyım, var imdi [268b/22] bu beriyye-i gūlda günde biñ kerre öl, diyüp aldı yüriyüvirdi, Nīrem n'eylesün eli irmez kim ḫaşmından intiḳām [268b/23] ala, ḫoş imdi, ṣaġ ḳalursam lā-büdd ol laʿīneniñ ḥaḳḳından gelürim, didi ve bir ṭarafı ṭutup gitdi, biraz gidüp [268b/24] çoḳlıḳ piyāde yürimiş dilāver, ayaġı ḳabardı, nā-gāh ḳarşudan bir kimse beydā oldı, yedeginde bir raḫş-ı cihān-peymā, [268b/25] Nīrem Ṣāni'ye gelüp, ey güzīde beni ādem, elem çekme, ben bu beriyye-yi ġūlıñ bekcisi ve nigeh-bānıyım, seniñ gibi bu beriyye-i ġūla düşmiş [269-a] [269a/01] neçe bīçāreleri selāmete çıḳarup bu varṭa-yı hovlnākden ḫalāṣ eylemişdir, bin bu raḫşa seni semt-i selāmete [269a/02] irişdirsin, didi, Nīrem Ṣāni şād olup ol raḫşa süvār oldı, işte şu ṭarafa git, murādıña nāʾil olursın, [269a/03] diyüp ġayb oldı, Nīrem ol ṭarafa raḫşı sürüp revāne oldı, ammā bu raḫş öyle giderdi kim ġubārına Ṣarṣar [269a/04] irişmez idi, giderek segirtmege başladı, Nīrem de muḳayyed olmadı tīz menzile ireyim diyü, nā-gāh segirdirken [269a/05] bir uġurdan üc bālāya ḳalḳup gūyā ḳanaṭ büküp havālandı, uçmaġa yüz ṭutup başladı pervāza, ammā [269a/06] Nīrem bu ḫāli görince bre bre idüp uyluḳ ṣıḳınca raḫş bī-tāb olup zemīne indi, Nīrem Ṣāni, be cānım, [269a/07] bu raḫşıñ ẓāhir ḳanadı da vardır kim uçdı, diyüp baḳınca ne gördi, altında raḫş diyüp bindiġi [269a/08] bir ʿaẓīm ejderhā-yı

ziyāndır kim aġzından āteşler çıḳar, hay mūẕī melʿūn diyüp Nīrem dīviñ başına [269a/09] bir muşt öyle urdı kim tār ü mār olup yıḳıldı, Nīrem kendin pertāv idüp zemīne atladı, baḳup gördi [269a/10] bir ġūl küştesi yatur, geçüp kendi aḫşām olınca gidüp bir dıraḫsitān içine girdi, gördi bu aġaclarıñ [269a/11] her bir yapraġı ḫermen cürmi ḳadar var, fikr eyledi belki mūẕī cānavarlar ola, uyurken gelüp bir ḫaṭā iderler [269a/12] diyüp dıraḫtıñ biriniñ üzerine çıḳdı, iki yapraġ arasına girüp yatdı, yorġun dilāver ḫāb gelüb [269a/13] uyuya ḳaldı, ṣabāḥ oldı, ammā Nīrem uyḳusı arasında altında olan dıraḫt müntehā ḥareket idüp oynamaġa [269a/14] başladı, gözin açup baḳdı, dıraḫt varup gelür, ne ola diyüp aşaġa baḳdı, ḳıl cüssesinde bir ayu [269a/15] dıraḫta ṣarılmış, yıḳayum diyü zūr eyler, dıraḫt yirinden oynayup köki gögişmiş, hay melʿūn diyüp [269a/16] aġacdan aşaġa ince ayu dıraḫtı ḳoyup Nīrem'e ṣarıldı kim ḳaldırup yire üzre idemedi, [269a/17] Nīrem ayuyı miyānından ḳavrayup niçe ḳaldırup zemīne urdıysa ḫurd-ḫām oldı, oradan bir ṭarafı [269a/18] ṭutup gitdi, aḫşām olınca gidüp dıraḫsitān dükendi, nā-gāh bir cāmiʿa geldi, böyle bir mescīd ne ola [269a/19] diyüp içine girdi, içerüsi ḳandīller ile zeyn olmış, ammā bunda aṣlā ẕevi-l-ervāḥ cinsinden diyār [269a/20] yoḳ, her ne ise bunda bu gice misāfir olurız diyüp bir gūşede oturdı, gördi bir laṭīf çeşme var, ṣuyı [269a/21] āb-ı ḥayāta beñzer, ḳalḳup içdi ve abdest alup yine mescīde girdi, çünkim ġurūb olup ḫūrşīd Baḥr-i Siyāh'a [269a/22] ġavṣ olup ketm oldı, ne ḳadar ḳanadīller var ise kendinden cümle yanup mescīdin derūnī rūşen oldı, [269a/23] nā-gāh ḳırḳ nefer ʿabā-būş dervīşān gelüp mescīde girdiler, içlerinde biri bir pīr-i rūşen-żamīr yüzinde ṣuʿle-i [269a/24] envār-ı İlahi berḳ urır, imāmete geçüp ol otuz ṭoḳuz nefer kimse ol pīre iḳtidā eylediler, Nīrem daḫı iḳtidā idüp [269a/25] ṣalāt-ı maġribi edā eylediler, duʿā idüp el yüze sürdiler, andan ṣoñra Ẕikrullah'a başladılar, bunlar ḫalḳa olup ol [269-b] [269b/01] pīr Nīrem'e işāret eyledi, gel sen de, didi, Nīrem Ṣāni de varup vāfir Ẕikrullāh eyledikden ṣoñra ol pīr duʿā [269b/02] idüp tekrār el yüze sürdiler, andan ol pīr, ḫoş geldiñ yā Erdeşīr, yanıma gel, diyüp Nīrem Ṣāni'i tā yanına aldı, [269b/03] Nīrem'iñ aṣıl adı Erdeşīr'dir, Nīrem Ṣāni laġabıdır, andan dervīşiñ birine işāret eyledi, ol dervīş bir ṣanduḳ [269b/04] getürdi, ol pīriñ öñine ḳodı, ol pīr ṣanduġı açup içinden bir cübbe çıḳardı, Nīrem'e giy didi, Nīrem [269b/05] Ṣāni de giydi, andan bir kemer çıḳardı, anı kendi eliyle Nīrem'e ḳuşatdı ve bir sīnī tāc-ı dervīşānī çıḳardı, [269b/06] tekbīrleyüp Nīrem'iñ başına giydirdi, andan bir kemān ve üc oḳ virdi, bunları daḫı miyānıña bend eyle, al, didi, [269b/07] Nīrem Ṣāni anları da alup miyānına bend eyledi, dönüp ol

pīr Nīrem'e, yā Erdeşīr, benim adıma da Yemliḫāy Pīr [269b/08] dirler, ḳırḳlarıñ reʾisiyim, yarın ḳalḳdıḳda şu ṭarafa ṭoġrı git çarḫ-ı İskender'e düşüp on iki sene [269b/09] gezseñ gerekdir, neçe ʿacāʾibāt ü ġarāʾibāt temāşā idüp ʿaḳıbet çarḫ-ı İskender'den daḫı ḫalāṣ oldıḳdan ṣoñra [269b/10] oġlıñ Himām'ı daḫı ḫalāṣ idüp yine ṣaġ ve selāmet diyār-ı İrān'a varırsın, diyüp Nīrem Ṣāni'ye bir duʿā taʿlīm [269b/11] idüp ayıtdı, yā Erdeşīr ṣāḥib-ḳırānlarda seng-i şifā dirler bir ṭaş vardır, her ne zamān açıḳsa ol ṭaşı çıḳarup [269b/12] yalarlar, açlıḳları ve ṣusızlıḳları gider, işte bu duʿā daḫı seng-i şifā yirine saña teberrükdir, her ne zamān bu duʿāı [269b/13] niyyetle oḳursañ ġāʾibden bir ṣofra-yı ṭaʿām ile bir maşraba ṣu öñinde ẓāhir olur, murādıñça yiyüp ṭoydıḳdan ṣoñra [269b/14] yine ġayb olur, didi, andan yine Ẕikrullāh başladılar, Nīrem nevm ġalebe idüp uyudı, andan uyanup gözin [269b/15] açdı, ne dervīşler var ne mescīd var, ancaḳ virdikleri yādigārlar üzerinde ṭurır ve duʿā ḫāṭırında naḳş [269b/16] olınmış ve işāret eyledikleri semte Nīrem Ṣāni ḳalḳup ṣabāḥ namāzın edā eyledikden ṣoñra ol semte ṭoġrı çekilüp gitdi, [269b/17] kemeriñ ḫāṣṣası ile kendine yürimekden yorġunlıḳ gelmedi, üç gün gidüp ḳarşudan bir ḳaṣr-ı ʿālī görindi, [269b/18] ammā eẕīn-cānib rāvī-i şīrīn-edā aydır, meger ol görinen ḳaṣr çarḫ-ı İskender idi, hele gele gele ol ḳaṣra irüp [269b/19] yaḳın gelince gördi palanḳa-miṣāl bir bāġ ḳapusı açuḳ, Nīrem bāġdan içeri girdi, orta yirinde bir ḳaṣr-ı [269b/20] ʿālī kim şafḳı ʿayyūḳa peyveste olmış, eṭrāfı şükūfe-zār ve meyve hay gün-ā-gün ile dıraḫtānī pür-yād ve ḳaşrıñ [269b/21] ortasında bir ʿacāyib ġavṣ yapmışlar, ammā ʿumḳı ne miḳdārdır Allāh-ı ʿAẕīmü'ş-şān bilür, ṣu ile leb-rīz ve üzerine [269b/22] bir çarḫ vażʿ eylemişler, dolab resminde on iki gözi var, öyle tīz devr eyler kim devrine göz irmez ve ol [269b/23] ḫavżdan ṣuyı alup yine ḥavża dökerler, Nīrem Ṣāni bu bāġı gezüp ne laṭīf bāġ olur diyüp āḫir ḫavża [269b/24] geldi kim temāşā eyleye, nā-gāh bir şedīd rüzgār çıḳup Nīrem Ṣāni'i aldı, o çarḫ dolabıñ bir gözine ḳodı, [269b/25] başladı Nīrem bile dönmege, döne döne ġayrı Nīrem Ṣāni'ye fütūr geldi, niçe bir dönüp ṭurayım bundan necāt **[270-a]** [270a/01] yoḳ, bārī kendimi ṣuya atayım, belki ḫavżdan selāmet bulup ṭaşra çıḳarım, didi, raṣad gözedüp tamām ṣuya [270a/02] gelince Nīrem Ṣāni götürüp kendini ṣuya atdı, bir kerre ṣuya daldı, bre diyüp kendin bir ṣaḥrā-yı bī-pāyānda buldı, [270a/03] meger ḥavżdan merkez-i yāda düşmişdi, göz açdı, bir ʿaẕīm ṣaḥrā, ammā güneş görinmez, cümle görinen nücūm-ı ṣāḳıba [270a/04] ve bu ṣaḥrāda aṣlā çūb-ı bārik yoḳ ve lakin bir şecer-i müntehā var gövdesin beş yüz ādem ḳucaḳlayamaz ve bu şeçeriñ [270a/05] sekiz şāhı var, ortası dūz batmış gibi

üzerinde bir ʿaẕīm melek oturır, üç yüz altmış ḳanadı var, elinde dūrbīn [270a/06] gibi bir nesne ṭutar, sekiz ṣūrāḫı var, dem-be-dem üfler, ol sekiz ṣūrāḥdan rüzgār çıḳar, Nīrem bunıñ yanına gelüp [270a/07] selām virdi, ol melek selām aldı, Nīrem suʾāl eyledi, sen kimsin ve bu ara neredir ve ol eliñde olan nedür, didi, [270a/08] ol melek, yā Nīrem, bu ara merkez-i bārdır ve deşt-i aḫterāndır ve ben rüzgār müvekkiliyim, adıma Naġam-yāʾil dirler, elimdeki [270a/09] ālāt sekiz havānıñ maḫrecidir, didi ve yine işte muḳayyed ṭaraf-ı ḥaḳdan ḳanġı rüzgār emr olınursa anı üfler [270a/10] idi, Nīrem Ṯāni ḥikmet-i Ḫudā'ya ḫayrān ḳalup yol ṣordı, Naġamyāʾil, şöyle git, diyüp işāret eyledi, Nīrem de [270a/11] işāret olınan ṭarafa çekilüp gitdi, bir zamān gitdi, gice vü gündüz bilinmezdi, bir vaḳit oldı kim bir deryā [270a/12] kenārına geldi, deryānıñ bir yanı ṭaġ ve ol ṭaġdan buḫār çıḳup ṭuman olur ve bir ʿacayibü'l-heykel kimesne deryā kenārında [270a/13] ṭurmış, deryādan ol ṭuman gibi olan buḫāra, ṭurma ha ṣu seper, Nīrem bunı biraz temāşā eyledikden ṣoñra ol [270a/14] şaḫṣıñ yanına varup selām virdi, ol şaḫṣ ʿaleyk alup Nīrem ayıtdı, ey maḫlūḳ-ı Ḫudā, yol ḳanġı ṭarafa- [270a/15] dır ve sen bu deryādan böyle ṣuyı ol ṭumana niçün sepersin, didi, ol şaḫṣ ḫiṭāb idüp, yā Erdeşīr, ben [270a/16] bunda bulut müvekkiliyim, ol gördügiñ ṭuman bulutdır, didi ve şöyle git, didi, Nīrem ol didügi ṭarafa [270a/17] biraz gitdi, ekl u şurb iḳtiżā eyledikçe ol duʿāı oḳurdı ve bir ṣofra-yı ṭaʿām ve bir maşraba ṣu gelüp defʿ-i cū [270a/18] vü ʿaṭaş eyledikden ṣoñra yine ġayb olurdı, Nīrem yine bir maḥalle geldi, gördi kim bir kimse oturmış, aḳ ṣaḳal [270a/19] sīnede ve öñinde bir küllāba penbe ipligi bir çehreye ṣarar, Nīrem biraz ṭurup bunı temāşā eyledi, tamām ol ḳoca [270a/20] ipligi çehreye alup bitürdi, cehrei yire bıraġup ṭurdı, Nīrem Ṯāni varup ol pīre selām virdi, ol pīr [270a/21] ʿaleyk alup Nīrem ol pīre yol ṣordı ve, bu iplik nedür, didi, ol pīr ayıtdı, yā Nīrem, ben gündüziñ müvekkiliyim, ol [270a/22] iplik gündüze miṯāldir, şimdi gice oldı, ben daḫı fāriġ olup böyle ṭururım, ṣabāḥ olınca yine işime muḳayyed [270a/23] olurım ve sen şu ṭarafa git, didi, Nīrem, göreyim nice olur, diyüp ṣabr eyledi, birazdan ṣoñra Nīrem Ṯāni gördi [270a/24] çehrede olan iplik küllābaya vardı, hemān ol ḳoça yine çehrei alup ṣarmaġa başladı, Nīrem ol pīre vedāʿ [270a/25] idüp gösterdigi ṭarafa ṭoġrı çekilüp gitdi, biraz daḫı gidüp gördi, bir yirde bir ʿavratı memelerinden aṣmışlar **[270-b]** [270b/01] bir ʿabūs-ül-vech şāḫış elinde bir otdan ṭopuz var, bu ʿavratı döger, ol ʿavrat feryād eyler, Nīrem ol şaḫṣın [270b/02] yanına varup selām virdi ve ol şāḫış ʿaleyk alup Nīrem Ṯāni, bu ʿavratı niçün dögersin, ne ṣuç eyledi, [270b/03] didi, ol kimse ayıtdı, yā Nīrem,

bu ʿavrat yiryüzünde ḳocasından iẕīn almadın eliñ maʿṣūmlarına süd virüp [270b/04] emziren ḫātūnlarıñ miṣālidir, yarın ḳıyāmetde işte bu ʿaẕāba giriftār olsalar gerekdir ve şu ṭarafa git, diyüp [270b/05] yine kendi işine muḳayyed oldı, Nīrem Ṣāni taʿaccüp idüp oradan daḫı geçüp bir müddet daḫı gitdi, [270b/06] bir yire geldi gördi, bir kerīh-ülmanẓar şaḫṣ-ı menḫūsı āteşden bir kürsi üzerine oturtmışlar, yanup ṭutışur, [270b/07] ammā ṣaġ yanında ol şaḫṣıñ bir ḥavż var, bir mā-i ṣafī-billūra beñzer, ḳardan aḳ ve şekerden lezīz, ol şaḫṣıñ [270b/08] ṣaġ eli öyle uzundır kim ol ḥavża irişür, ṭurma ol ḥavżdan ṣu alup kendi vücūduna döküp [270b/09] ol āteşiñ ḥarāretin bir miḳdār kendüden teskīn eyler ve ṣol yanında bī- ḥesāb kimesneler daḫı ʿaṭṭaşān kemāl teşnelikden [270b/10] ṭudaḳları tepserüp aġızlarından dilleri siyāh ṭaşra çıḳmış, bunlar ol ḥavża hücūm eylerler kim varup [270b/11] ol ḥavżdan icüp defʿ-i ʿeteş ideler, ol şaḫṣ bunları eliyle çarpup ḥavża varmaġa ḳomaz, menʿ [270b/12] eyler, ammā ol şaḫṣıñ ḳafasından bir mühīb şaḫṣ daḫı var, ṭurmış elinde āteşīn bir gürz ṭutar, kürsi üzerinde [270b/13] oturan ol kerih-liḳā kimesne ol ḫalḳı ḥavża ḳoyumayup menʿ eyledikçe ol ṭopuz ṭutan şaḫṣ depesine [270b/14] bir ṭopuz urup ol kürsi üzerinde oturan şaḫṣ ṣu gibi ṭopuzdan eriyüp maḥv olur, bir anda yine vücūdı [270b/15] yirine gelür, Nīrem bir zamān durup bunları temāşā eyledi, andan ol ṭopuz ṭutan şaḫṣıñ yanına varup [270b/16] selām virdi, ol şaḫṣ ʿaleyk aldı, Nīrem, bu keyfiyyet ne keyfiyyetdir, diyü suʾāl eyledi, ol şaḫṣ ayıtdı, yā Erdeşīr, [270b/17] bu şaḫṣ-ı kerih-liḳā, dünyāda fuḳarāya bulınmaz necīl-i tüvān-gerleriñ ṣıfatıdır, kim anlar içün cennet yoḳdır, mālı kendine [270b/18] vefā eyledikden mā-ʿadā ziyādesin daḫı imsāk idüp muḥtāc olanlara bulınmaz, yarın ḳıyāmetde işte bu ʿaẕāb ile [270b/19] giriftār olsalar gerekdir ve şu cānibe ṭoġrı git, diyüp yol gösterdi, Nīrem geçüp gitdi, nā-gāh bir maḥalle [270b/20] geldi kim öñi deryā ve ṣaḥrānıñ iki cānibi düşirilüp ṭaġ oldı ve iki başı gelüp ol deryāya ittiṣāl [270b/21] eyledi ve öyle yücedir kim göz ferāzına irişmez, deryā üzerinde bir ince mīzān gibi yol gider, ġayrı gidecek [270b/22] yol yoḳdır, Nīrem Ṣāni biraz fikr idüp ayıtdı, ẓāhir yol budır, diyüp ol yola ʿazm eyledi, iki yanı deryā, [270b/23] ammā deryā süd gibi beyāż ve ṣāf, aṣlā ḥareket yoḳ, öyle sükūt üzre Nīrem ol yol ile vāfir gidüp [270b/24] bir vaḳte geldi kim öñinde ol inçe mīzān resminde yol nihāyet bulup deryāya gitdi, Nīrem müteḫayyīr olup [270b/25] ḳaldı, şimdi neçe ideyim, dirken nā-gāh bir şedīd rüzgār çıḳup ḳafadan gelüp Nīrem'i baḥr-i meskūna atdı, Nīrem **[271-a]** [271a/01] bre bre diyesiye ḳalmadı, deryāya dalup göz açdı, kendin yine bir ʿālem-i āḫarda buldı, bir beriyye-yi hovlnāk ḫāki [271a/02]

siyāh ḳaṭrān gibi ve aṣlā nebātāta müteʿalliḳ bir çūb-ı bārīk yoḳdır ve bir bedrāçe gelür kim insān taḥammül eylemez, Nīrem Ṣāni [271a/03] nā-çār elin burnına ṭutup gitdi, bir yire geldi, gördi bir ʿaẓīm ṭaġ, ammā par par yanar, ne ola diyüp daḫı yaḳın [271a/04] geldi, ne gördi, bir ʿaẓīm şikāf-zemīn dere ve ol ṭaġ gibi görinen bir ejderhānıñ kellesi imiş, gövdesi [271a/05] ol ʿaẓīm dereyi ṭoldırmış, dereniñ ʿumḳı ne miḳdārdır, Allāh'dan ġayrı kimse bilmez, ammā bir ḳarınca başlu [271a/06] ṣaġirü'l-cüṯṯe bir şaḫṣ elinde bir ṭopuz ol ejderhā başın ḥareket etdirdikçe ol vādīler bütün ḥarekete [271a/07] gelür ve ol ḳarınca başlu küçük ādem elinde olan ṭopuz ile, yat melʿūn daḫı vaḳit gelmedi, diyüp urup [271a/08] ejderhā sākin olur, Nīrem Ṣāni'ye bu iş müşkil oldı, ol şaḫṣıñ yaḳınına varup selām virdi, [271a/09] ol şaḫṣ daḫı ʿaleyk alup Nīrem yol ṣordı, ol şaḫṣ, yā Erdeşīr, şu ṭarafa git, bunda çoḳ ṭurma, [271a/10] rayiḥadan helāk olursın, didi, Nīrem Ṣāni suʾāl eyledi, bu ara neredir ve bu ejderhāyı ursın daḫı [271a/11] vaḳit gelmedi dirsin, aṣlı nedür, didi, ol şaḫṣ ayıtdı, yā Erdeşīr, bu dere cehennem derelerinden bir deredir [271a/12] ve bu ejderhā daḫı cehennem ejderhālarındandır, āḫir zamānda ḳavm-i Yeʾcüc dirler bir ḳavm gelse gerekdir, ol zamān [271a/13] bu ejderhā yiryüzüne çıḳup o ḳavmi ekl eylese gerekdir, didi, Nīrem Ṣāni, oradan daḫı gidüp bir yire geldi, [271a/14] ne gördi, bir ʿaẓīm mürġ-i siyāh, ṭaġa beñzer oturır, Nīrem bu mürġi görince heybet aldı, daḫı yaḳın vardıḳda [271a/15] ol mürġ-i kebīr bir kerre silkinüp ḳanatların yaydı ve Nīrem'i ḳanadı altına çeküp aldı, Nīrem ḥamle ideyim [271a/16] ṣandı, idemedi, ol mürġ ḳanadların açup havāya ḳalḳdı, Nīrem kendinden gitdi, biraz kendüye gelüp gördi, [271a/17] bir sebze-zārda yatur, ammā ne mürġ var ve ne ġayrı ẕī-rūḥ var, ḳalḳup duʿā-yı Yemliḫā'yı oḳıdı, bir ṣofra-yı ṭaʿām [271a/18] ve bir maşraba ṣu geldi, ṭaʿāmdan murād üzereydi ve ṣudan içdi, ṣofra ve maşraba yine ġayb oldı, biraz taḳviyyet-i [271a/19] beden ḥāṣıl idüp ḳalḳdı ayaġa, bir ṭarafı ṭutup gitdi, bir maḥalle geldi, bir yanı ṭaġ ve bir yanı deryā, orta yiri [271a/20] ṣaḥrā, biraz gidüp ṭaġdan beri bir ṣadā geldi yā Erdeşīr, bu ṭarafa gel diyü, Nīrem ṭurup ol ṣadāyı diñledi, [271a/21] ol ṣadā tekrār geldi, Nīrem daḫı ṣadā gelen cānibe ṭoġrı gitdi, dāmen-i kūhda gördi, bir maġara var, ṣadā ol maġaradan [271a/22] gelür, daḫı yaḳın vardı, maġaradan tevḥīd ve Ẕikrullāh āvāzı gelür, Nīrem Ṣāni maġara öñine geldi, içeri gel [271a/23] yā Nīrem, diyü bir ṣadā geldi, Nīrem maġaradan içeri girdi, gördi bir gūşede bir pīr-i nūrānī var, oturmış Ẕikrullāh [271a/24] eyler, Nīrem varup ol pīriñ elin öpdi, ol pīr Nīrem'i yanına alup, ḫoş geldiñ yā Nīrem, elem çekme yaḳında çarḫ-ı [271a/25] İskender'den ḫalāṣ

bulursın, ancaḳ seninçün bende bir emānet ḳılıç vardır, diyüp yanından el uzatdı, eline bir tīġ [271-b] [271b/01] geldi, ol bir tīġi Nīrem'e ṣundı, Nīrem alup baḳdı, iki yüzlü bir tīġ ḳabżası, yanında tīġ-i dü-dem [271b/02] diyü yazmışlar, Nīrem tīġi miyānına bend eyledi, ol pīr dönüp Nīrem'e ayıtdı, oġul benim adıma Uysāy ʿĀbid [271b/03] dirler, ṭoḳuz yüz elli senedir bu maġarada ʿibādet eylerim, diyüp Nīrem'e bir enār virdi, Nīrem Ṣāni alup yidi, [271b/04] müddet-i ʿömründe o lezzetde enār yimemiş idi, andan Uysāy Pīr, oġıl maġaradan çıḳınca ṣaġ cānibe dāmen-i kūhı [271b/05] ṭutup gid, didi, Nīrem Uysāy Pīr'iñ tekrār elin öpüp maġaradan çıḳdı, ṣaġ cānibi ṭutup biraz gitdi, [271b/06] bir bāġa geldi, ḳapusı küşāde içeri girdi, bu bāġıñ cümle eşcārı altundan ve eṣmārı cevāhirden ve bütün dünyāda [271b/07] ne ḳadar meyve vü şükūfe var ise bu bāġda mevcūd, Nīrem bu bāġı gezüp temāşā eyledi, ol bāġdan çıḳup yine [271b/08] bir ṭarafı ṭutup gitdi, üç gün kadar gidüp bir köye geldi, Nīrem köyi görüp şād oldı, bunca yıldır gezer [271b/09] daḫı şenlik yüzi görmemiş-idi, tamām köye girdi, Nīrem Ṣāni'dir gördi, bunda olan maḫlūḳ cümle yeşil tenlü, [271b/10] ṣūretleri insān, ṣacları uzun, yirde sürinür, ammā üzerlerinde aṣlā libās yoḳdur, ʿuryānlardır ve bunlarıñ [271b/11] aṣlā dübri ve ẕekeri ve ferci yoḳdur, bunlar Nīrem'i görüp başına cemʿ olup temāşā eylemege başladılar, Nīrem [271b/12] daḫı bunları temāşā idüp ḳudret-i Ḥak'da māt müteḥayyīr ḳaldı ve bu ḳavme rāvī-yi ḫoş-elḥān ḳavlince sebze endāmlar [271b/13] dirler idi, ġıdāları nefis idi, Nīrem oradan daḫı geçüp gitdi, bir muṣallāya geldi, gördi, yidi dāne ṭıfl [271b/14] nev-rest maʿṣūmlar oyun oynarlar, içlerinden birin ḳāḍı naṣb eylemişler, oturır, altısı birbirin ṭutup öñine iletürler, [271b/15] ḳāḍı efendi bir ḫırsuz ṭutdım dirler, ol ḳāḍı olan maʿṣūm daḫı, varıñ bunı şöyle idiñ, diyüp ḥükm ider, [271b/16] Nīrem gelüp bunları temāşāya ṭurdı, bunlar bir ḳāʾide beni ādem gördikleri ādemīzāde yaḳın geldim diyüp Nīrem şād, [271b/17] ammā güdügiñ biri hemān gelüp Nīrem'iñ yaḳasından el urup ṭutdı, işte ḳāḍı efendi bir yabāncı ḫırsuz [271b/18] daḫı ṭutdım, ammā ḳatı büyük ḫırsuz diyüp çekerek ḳāḍı öñine getürdi, Nīrem'e güdügiñ bu sözi ḫoş gelüp [271b/19] şuña bir miḳdār zūr vireyim diyüp laṭīfe yüzünden lenger virdi, güdük öyle çekdi ki Nīrem gerçekden lenger [271b/20] vire gördi, olmadı, tā ḳāḍınıñ yanına iletdi, ḳāḍı olan güdük Nīrem Ṣāni'ye baḳup, bunıñ cezāsı ayaḳ [271b/21] ṣabanı ile bunı var Kūh-ı Leylān'da Seraḫla Cāzū'nıñ ḳaṣrı öñine at, didi, Nīrem Ṣāni Seraḫla Cāzū adın [271b/22] işidince şād oldı, ammā ora bundan kim bilür ne ḳadar yirdir, oraya düşen ṣaġ mı ḳalur, diyüp düşinürken [271b/23] hemān Nīrem'i ol güdük ṣaġ

ayaġı üzerine bindirüp bir kerre ayaġın silkdi ise Nīrem Ṣāni'dir ḳatı yaydan [271b/24] oḳ boşanur gibi ol güdügiñ ayaġı üzerinden fırladı, gitdi, bir de gözin açdı kendin bir ḳaṣr-ı ʿālī üzerinde [271b/25] buldı, bildi kim kendüsine hidāyet-i Rabbānī irişüp çarḫ-ı İskender ortasından ḫalāṣ oldı, rāvī-i şīrīn [272-a] [272a/01] zebān aydır, meger ol güdükler yidiler idi, Nīrem naẓar eyledi bir ʿaẓīm ṭaġ ve ol ṭaġıñ ferāzında bir ḳaṣr-ı şeddādī, ḳapusı [272a/02] açuḳ, Nīrem ḳapudan içeri girdi, ne gördi, ḳapunıñ iki yanında iki fil ḳadar arslanlar ṭurır, Nīrem'i görince [272a/03] Nīrem'iñ üzerine hücūm eylediler, hātifden Nīrem'iñ gūşına bir ṣadā geldi, yā Nīrem, ḫadeng ile ur, diyüp Nīrem [272a/04] Ṣāni tīziyye tīr ü kemānın eline alup bir ḫadeng-i ciger-dūzı baḫr-i kemāna vażʿ idüp ol arslanıñ birine bir [272a/05] ḫadeng urdı, arslan ġayb oldı, birine daḫı bir ḫadeng urdı, ol daḫı ġayb oldı, Nīrem geçüb [272a/06] gitdi, ḳaṣrıñ tā nihāyetinde bir zerrīn taḫt ḳurmışlar, otuz iki pāyesi var, taḫtıñ üzerinde Seraḫla Cāzū [272a/07] yatmış ḫor ḫor uyur, amā bir bānū-yı ʿālem-ārā, hem bānūnıñ ayaġın ovar, hem aġlar, Nīrem taḫt öñine varınca ol [272a/08] bānū baḳup Nīrem'i gördi, tīziyye bilmedi, egininde olanlar zīrā ġayrı cāmeler idi, dönüp, ey bī-çāre, bunda [272a/09] ne geldiñ, yüri var cāzū-yı laʿīne uyanmadan git, yoḫsa sen de benim gibi mekrine giriftār olursın, diyince [272a/10] bunıñ sisinden Nīrem boyı āşināyı gelüp diḳḳat ile baḳdı ne gördi, kendiniñ ehli Gülnār Bānū'dur, yā Gülnār, [272a/11] bunda sen ne ararsın, diyince Gülnār Bānū daḫı Nīrem Ṣāni'i bilüp diḳḳatle naẓar eyledi, gördi kim Nīrem Ṣāni'dir, [272a/12] hāy efendim, şükür seni dünyā göziyle gördim, diyüp Nīrem'iñ ayaġına ṣarıldı, Nīrem ayıtdı, yā Gülnār, bu laʿīne [272a/13] seni ne zamān getürdi, didi, Gülnār Bānū, sulṭānım, sizi ḳapup beriyye-i ġūla bıraḳmış, ṣoñra çarḫ-ı İskender'e düşdügiñiz [272a/14] eşidüp ḫaber alup geldi, bir gice beni de ḳapup bunda getürdi, işte Nīrem çarḫ-ı İskender'e düşdi, ġayrı [272a/15] aña andan ḫalāṣ yoḳdur, sen de ölince baña ḫiẓmet eyle, didi, on iki senedir ki bunda böyle cāzūya [272a/16] ḫiẓmet eylerim, didi, Nīrem gördi bir ejderhā-ziyān yidi ḳat taḫtı ḳuşadup başın ḳapudan yañaya virmiş, [272a/17] her kim taḫta ḳaṣd eylerse ḫamle eyler, Nīrem tīr ü kemānın çıḳarup ejderhāya bir oḳ urdı, ejderhā daḫı maḫv [272a/18] oldı, ammā cāzū-yı laʿīne şamātadan uyanup gördi, Nīrem başı uçında ejderhā da bāṭıl olmış, hemān laʿīne [272a/19] Gülnār Bānū'yı da ḳapup ber-havā siḥr idüp çıḳdı kim Gülnār Bānū'yı bir yire ḳoyup gele, Nīrem Ṣāni'i daḫı siḥrden [272a/20] geçürüp ḫaḳḳından gele, Nīrem Ṣāni bir naʿra urup ve cāzū'ya bir ḫadeng tīziyye urup helāk eyledi, cāzū- [272a/21] yı laʿīne ber-hevā helāk olınca bir

ṭaraḳa ḳopup ḳaṣr ġayb oldı, Gülnār Bānū'yı daḫı ber-hevā ḳapdı, ṣalıvirdi, [272a/22] baş ve ḳıc dönerek ikisi de zemīne indi, cāzū düşüp pāre pāre oldı, Gülnār Bānū nā-gāh bir perī- [272a/23] yi nev-civānı ḳapup selāmet ile Nīrem'iñ öñinde yire ḳoyup temennā ve duʿā eyledi, Nīrem Ṣāni bunı görüp, ey nev-civān, [272a/24] kimsin, bunda nereden geldiñ, didikde ol perī-yi nev-civānī tekrār duʿā idüp, server, ben Reyḥān Şāh perī dirler bir pādişāh [272a/25] vardır, Kūh-ı Reyḥān'da olur, ben anıñ oġlıyım, adıma Serīʿ Perrī dirler, bu laʿīn beni görüp māʾil olmış, ḳapup bunda [272-b] [272b/01] getürdi, yidi senedir maḫpūs idim, benden her gün vişāl ṭaleb eyler idi, ben rām olmadım, bu gice çoḳ [272b/02] aġlayup niyāz eyledim Ḥażret-i Süleymān'ı şefīʾ ṭutdım, vāḳiʿımda yarın cāzūnıñ ḫaşmı ẓuhūr eyler ve cāzūyı ḳatl eyler, sen de [272b/03] ḫalāṣ olursın, ancaḳ ol dilāveriñ ḫiẕmetinden cüdā olma selāmet bulınca, didiler ve bendim cözdiler, uyanup kendim [272b/04] boş buldım, ancaḳ size müteraḳḳıb idim, Elḥamüdlillah murādım ḥāṣıl oldı, didi, Nīrem Ṣāni Serīʿ Perrī'den ḥaẓẓ idüp şād [272b/05] oldı, oradan üçi cāzūnıñ cümle mekānın gezüp bir gūşede bir perrī maḫbūbesi buldılar, kendi ṣaçı ile bende [272b/06] urmışlar, Nīrem bunı ḫalāṣ idüp, sen kimsin, diyü suʾāl eyledi, ol bānū ayıtdı, ben Kūh-ı Heftgān'da ḳule-i Elmās'da [272b/07] şehn-şāh-ı perrīyān olan Elmās Şāh'ıñ ḳızıyım ve rubʿ-i meskūnda İrān diyārında ḥālā ṣāḥib-ḳırān-ı ʿālem olan Rüstem'iñ [272b/08] oġlı Ferāmerẕ'iñ ḫātūnıyım, didi, Nīrem muḳaddemā eşitmiş-idi, Bānū, cāzū laʿīnesi ne sebeb ile getürüp ḥaps [272b/09] eyledi, didi, Semensā Bānū, sābıḳā Ferāmerẕ Ḳattāl Zengī nāmında tebdīl ibtidā gelüp Kūh-ı Heftgān'ı bütün fetḥ eyledikde [272b/10] Ḳahṭamūr Kūh-ser-nām bir kührāb öldirdi, meger bu cāzū laʿīne ile ʿalāḳası var imiş, anıñ intiḳāmına beni [272b/11] ḳapup bunda getürdi, didi, Nīrem, şimdi Kūh-ı Sebīn bu araya yaḳın mıdır, didi, Serīʿ Perrī, belī, perī gidişiyle [272b/12] yaḳındır, didi nīrem Ṣāni, Kūh-ı Heftgān gördi daḫı ötedir Kūh-ı Ehremengān daḫı ötedir, Billūr-ı Aʿẓam'ı [272b/13] aşmadıḳça varılmaz, didi, Nīrem ayıtdı, ibtidā Kūh-ı Şebit'e varup Ḥaylūn Şāh'ıñ ḫaḳḳından gelüp andan [272b/14] Kūh-ı Heftgān'a varup perrīler gönderüp cāzūnıñ eşyāsın ḳaldırdalım, oradan lā-büdd bir ṭarīḳin [272b/15] daḫı bulup Kūh-ı Ehremengān'a da gidilür, didi, Semensā Bānū, Gülnār Bānū'yı aldı, Serīʿ perī daḫı Nīrem Ṣāni'i [272b/16] alup Kūh-ı Leylān'dan ḳalḳdılar, ber-hevā ʿazm-i Kūh-ı Şebīn eylediler, az müddet içre Kūh-ı Şebīn'e irdiler, Nīrem Ṣāni hemān [272b/17] ṭoġrı serāy-ı Ḥaylūn Şāh'a irüp perrīler gördiler, iki beni ādem bir perrī serāy ḥavlısına indirdi, [272b/18] kimlerdir diyüp baḳdılar, Nīrem'i bilüp vardılar, Ḥaylūn Şāh'a ḫaber eylediler,

ey sulṭān-ı Bānūvān, Şemmāne Bānū'yı [272b/19] ḳatl iden ḫāki geldi, didiler, Ḥaylūn Şāh ayıtdı, yalandır, ol degildir, zīrā ol ḫāki çarḫ-ı İskender'e [272b/20] düşmiş, andan ḫod ḫalāṣ olmış, yoḳdur, diyüp inanmadı, bu maḥal Nīrem Ṣāni içeri girüp, necesin [272b/21] nā-bekār Ḥaylūn, diyince Ḥaylūn Şāh şaşup uruñ eyledi ve kendi daḫı bir āteşīn ḫarbe ile Nīrem Ṣāni'ye ḫamle [272b/22] eyledi, Nīrem bunı düvālinden ḳapup yire urdı, ḫurd-ḫām eyledi, meger ki ʿAnberīn Bānū-nām bir ḳız var idi, [272b/23] gelüp Nīrem'iñ ayaġına düşüp amān didi ve perrī ʿaskerine çeng eylemeyin diyüp işāret eyleyüp perrīler daḫı [272b/24] çengden el çekdiler, Nīrem Eylūn şeh-zādei ṣordı, ḫapsdedir, didiler, sebebin suʾāl eyledi, ol zamān ki şāh [272b/25] seni öldirmek murād eyledi ve sū-i ḳaṣd eyledi, ammā şeh-zāde kāʾil olmadı, ṣoñra el altından Seraḫla Cāzū'ya [273-a] [273a/01] ḫaber gönderüp Seraḫla geldi, seni ḳapup beriyye-i ġūla bıraḳdıḳda Ḥaylūn Şāh, sen baña niçün ʿāṣī olup, ol hākiden [273a/02] ṭarafa oldıñ, diyüp ṭutdırup ḫaps eyledi, tamām on iki senedir ḫapsdir, didiler, Nīrem Ṣāni ol sāʿat [273a/03] varup ḫapsden çıḳardup başına tāc giydirüp pederi Ḥaylūn Şāh maḳāmına şāh eyledi, andan perrī [273a/04] gönderüp vardılar, Kūh-ı Leylān'da Seraḫla Cāzū'nıñ eşyāsın ḳaldırup getürdiler, Nīrem Ṣāni Kūh-ı Şebīn'de birḳac [273a/05] gün oturup bir gün Eylūn Şāh bir taḫt peydā eyledi, üzerine Nīrem Ṣāni ve Gülnār Bānū ve Semensā Bānū ve ʿAnberīn [273a/06] Bānū, Eylūn Şāh oturup perrīler dūşlarına alup ber-havā ʿazm-i Kūh-ı Heftgān eylediler, yaḳın geldikde ilerü müjdeci [273a/07] gidüp Zeberced Şāh'a ve Elmās Şāh'a ḫaber eylediler, Elmās Şāh ḳızı Semensā Bānū ṣaġ idügin bilüp şād [273a/08] oldı, bütün Heftgān perrīleri ve şāhları ḫaberdār olup ḳarşu geldiler, Nīrem Ṣāni'ye temennā idüp görişdiler, [273a/09] Nīrem Ṣāni ol ḳulle-yi Zeberced'e gelüp indi, Ṭaflım Ḥekīm ile görişüp ʿaẓīm şenlik ve şādmānlıḳ eylediler, [273a/10] Nīrem'e Zeberced Şāh üç gün żiyāfet idüp seyr ü seyāḥatden Nīrem'e suʾāl eyledi, Nīrem daḫı başına gelen [273a/11] serencāmın cümle naḳl eyledi, müstemiʿān istimāʿından ḫayrete vardı, Elmās Şāh ḳızı Semensā ile görişüp [273a/12] Nīrem Ṣāni'i ḳulle-i Elmās'a daʿvet eyledi, Nīrem daʿvete icābet idüp ḳalḳdı, ḳulle-i Elmās'a gitdiler, ḳulle-i Pīrūz'ı [273a/13] ve ḳulle-i Zümürrüd'i, ḳulle-i Laʿlūn'ı, ḳulle-i Yāḳūt'ı seyr iderek ḳulle-i Elmās'a geldiler, Nīrem Ṣāni āyīne-yi ḥikmet-nümāyı seyr idüp [273a/14] birḳac gün eglendiler, ḳulle-i Elmās Şāhı, ḳızı ḫāṭırıcün ve Ferāmerz̤'iñ aḳrabāsı olduġın daḫı bilüp Nīrem'e [273a/15] ol ḳadar ikrām ve żiyāfetler eyledi ki vaṣfı ḳābil degil, Nīrem daḫı ʿaẓīm ḫaẓẓ idüp ṣafālar eyledi, andan Nīrem [273a/16] oġlı Himām Naʿra-zen içün Sehlān Vezīr'e reml

itdirüp ṣaġdır didi, Nīrem Ṣāni gitmek murād idüp Serīʿ [273a/17] perrī, ben götüririm, didi, Nīrem Ṣāni ʿaẓīm ṣafā idüp Serīʿ Perrī'ye muḥabbet eyledi, andan Nīrem Ṣāni bir gün cümlesine [273a/18] vedāʿ idüp Serīʿ Perrī'ye süvār olup ʿazm-i ḳulle-yi Ehremengān diyüp ber-hevā çekilüp gitdiler, bir gün Billūr-ı Aʿẓam'a [273a/19] gelüp Serīʿ Perrī Nīrem Ṣāni'ye, işte Billūr-ı Aʿẓam budır, didi, ammā rāvī-yi ʿacib-ül-beyān öyle naḳl-i beyān eyler kim [273a/20] meger Ṭaflım Ḥekīm ḥabb-i kāfūr-ı ḥikmetden iki dāne ḥabb virmiş-idi, birin Nīrem yidi ve birin Serīʿ Perrī yidi, Billūr-ı Aʿẓam'ıñ [273a/21] ḥarāreti teʾṣīr eylemeyüp dīvāndan Serīʿ Perrī Nīrem Ṣāni'i arḳasına alup yidi günde Billūr-ı Aʿẓam'ı aşup orta yüzine [273a/22] endiler, ol gün anda ārām eylediler, ammā bunlarıñ olduġı yir bir deryāya nāẓır idi, tamām giceniñ dört baḫşından [273a/23] bir baḫşı ḳaldıḳda Nīrem Ṣāni anı gördi, deryā-yı muḥīṭ temevvüc idüp ol ḳadar meşʿale ẓuhūr eyledi kim ḥaddi ḥaṣrı [273a/24] yoḳ, deryādan bir ʿacāyib maḫlūḳ çıḳdı, her biriniñ elinde bir şeb çerāġı, nūrānī gelüp bir dıraḫt-ı müntehā sāyesine [273a/25] bir taḫt-ı zerrīn ḳurup etrāfına ṣaġ ve ṣol cevāhir ṣandalīler ḳurdılar, bir pīr-i sepīd-rīş gelüp ol taḫta cülūs eyledi, [273-b] [273b/01] Nīrem naẓar eyledi, bunlarıñ cümle gözleri üçer ve burunları uzun ve delügi bir, Nīrem Ṣāni ḳudret-i Yezdān'a ḫayrān ḳalup [273b/02] bunları temāşā eylemege başladı ve Serīʿ perī daḫı görüp temāşāya ṭurdı, ammā bu ḳavm biraz ṣoḥbet idüp cilve eylediler, [273b/03] andan ol pādişāhları olan pīr, ḳanı barınca kerler gelüp biraz hünerlerin göstersinler, cilve idelim, diyince iki ṭarafa [273b/04] heykel şaḫṣ meydāna girüp birbirlerine sille urup hemān biri ol birine bir sille urup yıḳdı ve dāl-ı ḫançer olup [273b/05] yıḳduġı ḥarīfiñ başın kesdi, meydāna atıvirdi, iki şāh ṭamarlarından ḳan fevvāre gibi atılup ol ḳadar aḳdı kim [273b/06] zemīn ḫermen gibi olup ḳandan iki ḫavż oldı, nā-gāh ol kesük başın burnı delüginden bir küçük ādem ṭaşra [273b/07] çıḳdı, elinde ḳılıc ol ḫançer çeküp öldüren şaḫṣıñ üzerine hücūm idince ol şaḫṣ ḳaçup kendin ol [273b/08] ḥavżıñ birine atup ġayb oldı, ol kücük ḥarīf dönüp çıḳduġı ol kesük başını ve gövdesin ol bir ḫavża [273b/09] atup kendi daḫı ardınca atılup başladı ol ḥavżlar ḳaynayup cūş eylemege, ol ḥavżlardan bir duḫān gibi buḫār [273b/10] ḳalḳup birḳac nīze boyı yuḳarı suʿūd idince öyle ḳalup büyüdiler ḳalınlanup iki mīl oldılar, ikisiniñ [273b/11] daḫı ferāzında birer ḥücre gibi nesne peydā olup ve birer revzen açıldı, ol iki ḥarīf kim biri başı kesük idi, [273b/12] biri daḫı ḫançer çeküp ol şaḫṣıñ başın kesen biri bir mīliñ firārında olan revzenden baş gösterdi, biri daḫı [273b/13] ol bir ḥavżda olan mīliñ revzeninden baş

gösterüp revzenlerden birbirlerine ol ḳadar ādem kellesi atdılar [273b/14] kim yiryüzi kelleden görinmez oldı, nā-gāh yine bir duman ḳapup mīller görinmez oldı, duman gidüp gördiler, [273b/15] mīller ġayb olup ḫavżlar ṭurır, ol iki şaḫṣıñ biri bir ḥavżdan ve biri bir ḫavżdan baş gösterüp kendilerin [273b/16] ṭaşra atdılar ve bunlarıñ ellerinde birer şapan, ol meydānda ṭaġ gibi yıġılan kelleleri şapana ḳoyup deryāya ṭoġrı [273b/17] atdılar, her birin atdıḳça bir ġarīb ṣadā ḥāṣıl olurdı ve deryā mevçlenüp gün-ā-gün ṣadālar virirdi, [273b/18] tamām bu kelleler dükendi, ol ḥarīfler daḫı getürüp kendülerin birer ḫavża atup nā-būd ve nā-peydā oldılar, [273b/19] ol iki ḫavż gine ḳaynayup duman çökdi, bir ṭaraḳa oldı, anı gördiler, ne ḫavżlar var ve ne ġayrısı, [273b/20] cümlesi maḥv olup iki ḥarīf yine meydānda ḳaldı, bunlar varup şāhları öñinde yir öpüp girü çekildiler, [273b/21] ol pīr bundan ḥaẓẓ idüp ve kesb-i ṣafā eyledi, bunlar beng-i ḫurūs olınca ṣoḥbet idüp ḳalḳdılar, yine deryāya [273b/22] girüp nā-būd nā-peydā oldılar, Nīrem Ṣāni bu temāşāya ḫayrān ḳalup döndi, Serīʿ Perrī'ye, yā Serīʿ, ne ġarīb seyrān [273b/23] olur bu, diyince Serīʿ Perrī, server, bunlara ṭāʾife-i meyṭaṭrī dirler, bunlar ecinnī ṭāʾifesiniñ simyāgerleridir, ol yire [273b/24] Meyṭaṭrūn Cinnī dirler, anı cinnīlerdendir, mekānları ekṣer deryā ḳaʿrīdır, didi, ol gice ol yirde tā ṣabāḥ olınca [273b/25] ārām idüp ṣabāḥ yine ber-hevā yollarına gitdiler, vaḳt-i ḍuḥā olınca Nīrem Ṣāni aṣaġa naẓar eyledi, bir ḳumsāl-zemīn [274-a] [274a/01] ve bunda tazı gibi daḫı iri ve daḫı ufaḳ ṣarı ve ḳırmızı cānavarlar gezer, Nīrem Ṣāni suʾāl eyledi, bu cānavarlar [274a/02] nedür, didi, Serīʿ Perrī, sulṭānım, bu ara vādī-i Mevārān'dır, ol gezenler ḳarıncalardır, didi, ol vādīi geçüp aḫṣām olıncaya [274a/03] dek gitdiler, aḫṣām bir yire inüp yatup ḫāba vardılar, ṣabāḥ olup Nīrem Ṣāni uyandı, ne gördi, eṭrāfların ol ḳadar [274a/04] arslan olmış kim ḥadd ü ḥaṣrı yoḳ, Serīʿ Perrī ayıtdı, server, vādī-i şīr-āne düşmişiz, bin ṣırtıma ber-hevā ḳalḳar gideriz, didi, Nīrem [274a/05] Ṣāni ayıtdı, ḫayır yā Serīʿ, rubʿ-i meskūna çıḳup bu maḥalleri naḳl eyledikde arslanları görüp havāya ḳaçdım dimek ʿārdır, [274a/06] didi, arslanlar daḫı Nīrem'e birden hücūm eyledikde Nīrem Ṣāni dü-dem-i İskenderī tīġini ʿuryān idüp bir naʿra-i raʿd- [274a/07] vārı öyle baḫş eyledi kim ol vādīler güm güm ṣadā virüp şīrler serāsime olup Nīrem bunlara tīġ ile girişüp [274a/08] çenge başladı, aḫṣām olınca çeng idüp bunları ḳırup vehm giderdi, ḥāṣılı aḫṣām oldıḳda arslanlar [274a/09] girü ḳalup Nīrem geçdi, gitdi, sūzdan çıḳdılar, bir ṣuya gelüp Nīrem üzerin pāk eyledi ve orada yatup [274a/10] ṣabāḥ yine ber-havā giderken bir vızıldı ṣadāsı gelür kim gūşlar kör olurdı, Nīrem Serīʿ Perrī'ye

suʾāl eyledi [274a/11] bu vızıldu nedür diyü, Serīʿ Perrī aytıdı, server, bu ara vādī-i mürġāndır, sınurıdır, vızıldı ḳuşlarıñ ḳanadı [274a/12] ṣadāsıdır, didi, Nīrem Ṣāni ayıtdı, yā Serīʿ, biraz yaḳın gidüp temāşā eylesek, didikde Serīʿ n'ola diyüp sınurdan [274a/13] geçdiler, Nīrem seyr eyledi, dıraḫtlar var kim her biri ʿayyuḳası çıḳmış ve sāyesinde ikişer biñ ādem sāyelenürdi [274a/14] ve bu dıraḫtlarıñ üzerinde fil ḳadar daḫı büyük ve küçük ḳuşlar var, kimi uçar ve kimi ḳonar, kimisi yorılmış [274a/15] yavruların gözedüp üzerine ḳanadların yaymış, Nīrem bunları temāşā iderek geçüp gitdiler, ol gün [274a/16] gidüp irtesi gün bir meşʿale peydā oldı, yaḳın varup gördi, ol vādī ḫārḫār ṭutuşup yanar, [274a/17] Nīrem, Serīʿ Perrī'ye, bu āteş nedür, didi, Serīʿ ayıtdı, server, ol görinen deryā-yı āteşdir, bir ṭarafı heyhāt ṣaḥrāsına [274a/18] ve deşt-i muḫteriḳāta muttaṣıldır ve bir yanı deryā-yı muḥīṭdir, didi, Nīrem daḫı yaḳın varup biraz ṭurup temāşā [274a/19] eylediler, Nīrem gördi bu āteşiñ içinde semenderler ve pelenk-āteş ve feylesof ve daḫı deryā-yı āteş maḫlūḳları cilvelenüp [274a/20] gezişürler, bunları seyr idüp Nīrem'e, işte server, şimdi bir yanımız deryā-yı muḥīṭdir, işlemez ve bir yanımız beriyye-yi bī-amāndır [274a/21] ve deşt-i muhteriḳātdır, ikisiniñ arasından geçüp żulmāt dāmeninden ḳalʿa-i Çārmīn dirler bir ḳalʿa vardır, dünyāda [274a/22] ne ḳadar üstād cāzūlar var ise ol ḳalʿa-i Çārmīn'de her rūz cemʿ olup recīm ʿaleyhi'l-laʿnne gelür, cümlesine ders [274a/23] virir, işte ol ḳalʿaı ṣavuşup geçersek ötesi selāmete yaḳındır, didi, Nīrem Ṣāni, Ḫudā ḳādirdir, in-şāʾ-Allāh anı da geçeriz, [274a/24] diyüp gitdiler, iki gün deryā-yı muḥīṭ sāḫili ile gidüp üçinci gün deryā-yı muḥīṭi bıraḳdılar, iki gün daḫı [274a/25] gidüp üçinci gün ḳuşlıḳ maḥalli ḳarañu ola düşdi, Serīʿ Perrī, işte server, ẓulmāta girdik, didi, üç gün [274-b] [274b/01] öyle ḳara gövde gitdiler, dördinci gün ẓulmātdan çıḳup yine rūşenāya çıḳdılar, ol gün daḫı aḫşām [274b/02] olınca gidüp ol gice yine bir yirde yatdılar, Serīʿ Perrī Nīrem'e ayıtdı, server, yārınki gün ġāyet muḫāṭara [274b/03] menzildir, ḳalʿa-i Çārmīn öñinden giçeriz, zīrā bir yanımız deşt-i muḫteriḳātdır, alarġa gidilmez, didi, çünki ṣabāḥ [274b/04] oldı, Nīrem Ṣāni, Serīʿ Perrī'ye süvār olup ber-hevā gitdiler, ḍuḥā vaḳti ḳalʿa-i Çārmīn görindi, Serīʿ Perrī [274b/05] Nīrem'e ayıtdı, server, ḳalʿa-i Çārmīn görindi, biraz alarġa gidelim, didi, Nīrem ayıtdı, yoḳ yā Serīʿ, tā ḳalʿa öñinden [274b/06] git, ḳalʿaı temāşā idelim, yoḫsa alarġa gitmek lāyıḳ degildir, zīrā rubʿ-i meskūna Ḫudā fırṣat virüp çıḳarsaḳ [274b/07] bu seyr-i seyāḥatleri cümle naḳl eylemek lāzım gelür, ol zamān ḳalʿa-i Çārmīn öñinden geçmeyüp ḳorḳdıḳ, ıraḳdan ḳaçdıḳ [274b/08] dimek olmaz, didi, Serīʿ Perrī daḫı, pek güzel, diyüp ḳalʿa öñine uġradı,

Nīrem ṭurup ḳalʿaı temāşāya başladı, [274b/09] rāvī-i şīrīn-edā vü muḥaddiṯān ʿanberīn ḳaşuyla ʿayān ve beyān eyler kim ol yitmiş iki miletiñ düşmānı [274b/10] olan recīm ʿaleyhi'l-laʿnne cāzūlara ayıtdı, ey sāḥirān, ne ṭurırsıñız ḳalʿa öñinde bir beni ādem geldi, varıñ [274b/11] ṭutıñ, ḥaḳḳından gelüñ, zīrā ol beni ādem cāzūlarıñ ġāyet düşmānıdır, ḥattā Seraḫla Cāzū'yı öldirüp daḫı aña [274b/12] göre neçe cāzūları öldirdi, didi, cāzūlar bu cevābı recīmden eşidince ḳalʿadan boşanup yüridiler, [274b/13] Nīrem Ṯāni'i iḥāṭa idüp başladılar siḥr eylemege, Nīrem gördi ol ḳadar cāzūlar geldi kim ḥadd ü ḥaṣrı yoḳdur, [274b/14] hemān tīġ-i dü-demi ʿuryān idüp başladı bunları ḳırmaġa, ammā bu ḳadar biñ cāzūnıñ siḥrinden Nīrem buñalup [274b/15] göñül evinden niyāza başladı, anı gördi kim añsuzın ḳarşusında bir pīr-i fāni ẓāhir oldı, gözinde sürme [274b/16] ve boynında ridā ve elinde bir elvān reng ʿaṣā, Nīrem'e ʿaṣāyı uzadup, al yā Nīrem, bu ʿaṣāyı ṣal, cümle cāzūlar [274b/17] bir uġurdan helāk olurlar, didi, Nīrem Ṯāni daḫı el uzatdı kim ʿaṣāyı ol pīriñ elinden ala, nā-gāh anı [274b/18] gördi, bir boz atlu süvār ẓāhir olup, çek eliñ yā Nīrem, ʿaṣāya yapışma, diyüp geldi, Nīrem bu ṣadāyı daḫı [274b/19] eşidince el çekdi ve gördi gelen kimesne Ḥażret-i Ḫıżır ʿAleyhi's-selām'dır, Ḫıżır Nebī geldügi gibi elinde ṭopuz [274b/20] ol pīre bir ṭopuz neçe urdı ise yidi ḳat yiriñ dibine indi ve Ḫıżır ʿAleyhi's-selām dönüp Nīrem Ṯāni'ye [274b/21] bir tāziyāne ṣundı ve ayıtdı, yā Nīrem, bu tāziyānei ṣal, cāzūlarıñ cümlesi de helāk olup iḥrāḳ bi-n-nār olur, [274b/22] didi ve ayıtdı, yā Nīrem, az ḳaldı şeyṭān aleyhi'l-laʿnne seni ıżlāl idüp helāk ideyazdı, eger ʿaṣāya yapuşaydıñ [274b/23] ol sāʿat helāk olurdı, didi ve ʿālem-i ġayba ḳadem başdı, Nīrem şükr-i Yezdān idüp şād oldı ve ol tāziyānei [274b/24] nice ṣaldı ise ol tāziyāneniñ ucından bir āteş çıḳup cümle cāzūları iḥrāḳ bi-n-nār eyledi, eẕīn-cānib rāvī [274b/25] aydır, meger bu ḳalʿa-i Çārmīn Süleymān cinnī binā itdirmiş-idi, buña Çārmīn dimekden murād ol idi kim rubʿ-i meskûndan [275-a] [275a/01] ġayrı olan yirlerde dört ḳalʿa yapdırdı, dördincisi bu ḳalʿa idi, ol sebebden adın ḳalʿa-i [275a/02] Çārmīn ḳomışlar idi, el-ḳıṣṣa Nīrem girüp bu ḳalʿaı seyr ü temāşā eyledi, gördi orta yirinde bir ʿaẕīm meydān var, [275a/03] şöyle bir siyāh ṭaşdan oyulma bir minber vażʿ olınup iki cānibinde seng-i ḫārādan ṣandalīler ḳonulmış, ol [275a/04] ṣandalīlerde üstād ve ʿatīḳ cāzūlar oturup yitmiş iki milletiñ düşmanı olan şeyṭān aleyhi'l-laʿnne ol minbere [275a/05] binüp cāzūlara bend ü naṣīḥat ve taʿlīm-i siḥr eylerdi, Nīrem bunları tamām seyr eyledikden ṣoñra tāziyāne-i Ḥażret-i Ḫıżır ʿAleyhi's-selām daḫı [275a/06] mālik oldı, bir miḳdār ḳalʿada eglenüp gūşe-ber-gūşe

cümle gezüp seyrān eyledi, ṣoñra ḳalʿadan çıḳup yine Serīʿ [275a/07] perrī'ye süvār olup ʿazm-i Kūh-i Ehremengān eylediler, ol gün gidüp bir ṭaġ dāmenine gelüp ḳondılar, ol gice anda yatup [275a/08] uyudılar, ṣabāḥ oldı, Serīʿ Perrī uyanup ne gördi, eṭrāfların bir ḳalʿa iḥāṭa eyleyüp ḳuşatmış, bu n'ola diyüp [275a/09] diḳḳat-ile naẓar idüp gördi, bir ejderhā-yı ziyān, meger gelüp bunları ḳuşatmış, ḫalḳa içine alup ejderhā daḫı [275a/10] uyumış, Serīʿ Perrī'niñ görince ʿaḳlı gitdi, şimdi ṣıḳup bizi ḫurd-ḫām eyler, havāya ḳalḳarsaḳ dem çeküp yudar [275a/11] dirken Nīrem Ṣāni daḫı uyandı, Serīʿ Perrī Nīrem Ṣāni'ye, baḳ şu ḳażāyı server, diyüp ejderhāyı gösterdi ve nece [275a/12] olur ḥāl, didi, Nīrem hemān el tīr ü kemāna urup bir ḥadengi baḥr-i kemāna ḳoyup ic ḳabżadan küşād virdi, ḥadeng [275a/13] ejderiñ vücūdına urup girü ṣıçradı, aṣlā ejder ḳımıldanmadı bile, Nīrem gördi oḳ teʾṯīr eylemedi, ʿacabā [275a/14] ḳılıc teʾṯīr eyler mi diyüp düşinürken tāziyāne-i Ḥażret-i Ḫıżır ʿAleyhi's-selām ʿaḳlına gelüp hemān tāziyāne-i Ḫıżır'ı eline alup [275a/15] ve bir kerre ṣaldı, uçından bir āteş çıḳup ejderi yıḳdı, kül eyledi, ol ṭarīḳ ile ol mūrīden daḫı ḫalāṣ [275a/16] olup Ḥaḳḳ'a yüz biñ ḥamd ü ṯenā eyledi, andan ṣoñra ol yirden ḳalḳup iki gün gitdiler, üçinci gün Kūh-ı Ehremengān [275a/17] görindi, Serīʿ Perrī Nīrem Ṣāni'ye müjde eyledi, Nīrem eşidüp şād oldı, tā kim gelüp Kūh-ı Ehremengān'da ḳalʿa-i [275a/18] Şenglāl öñine irdiler, zemīne inüp Nīrem Ṣāni piyāde ḳalʿaya yüridi, amā Şengāl Nerre'niñ dīvleri gördiler, bir perrī [275a/19] ile bir beni ādem getürüp ḳalʿa öñine indiler ve ol beni ādem piyāde ḳalʿaya yüridi, bunlar, bu beni ādem bunda n'eyler, diyüp [275a/20] varup Şengāl Nerre'ye, ey sulṭān-ı Kührābān, şöyle bir beni ādem gelüp işte ḳalʿaya irdi, ġāliba niyyeti bunda gelmekdir, [275a/21] didiler, Şengāl Nerre kim ola diyü düşindi, tīziyye Nīrem idügin bilmedi, Nīrem serāy-ı Şengāl'den içeri girdi, olduġı [275a/22] yire yüridi, Şengāl'e, işte geldi, didiler, Şengāl Nerre ise aṣlā Nīrem ḫāṭırına bile getürmez, ammā Nīrem Ṣāni Şengāl'iñ öñine [275a/23] gelince Şengāl Nerre baḳup bildi ve ayıtdı, ey ḫāki nā-bekār, sen daḫı ṣaġ mısın, diyüp yanından ʿamūdun ḳapdı ve Nīrem'e [275a/24] ḥavāle eyledi, Nīrem Ṣāni hemān tīġ-i dü-demi çeküp ʿamūd ṭutan ḳolına omzundan bir tīġ öyle urdı kim ṣaġ ḳolın [275a/25] yire düşürdi, Şengāl Nerre ʿamūdın ṣol ḳolına alup cān ḥavliyle Nīrem Ṣāni'ye tekrār ḥavāle eyledi, Nīrem ṣol ḳolına **[275-b]** [275b/01] alup Nīrem Ṣāni'ye tekrār ḥavāle eyledi, bu kerre işte ṣol ḳolına daḫı bir tīġ urup omuzından yire bıraḳdı, [275b/02] bu kerre Şengāl Nerre kös küdük ḳalup başı ile ḥamle eyledi, Nīrem bir tīġ daḫı urup başın kined gibi zemīne ġalṭān [275b/03] eyledi, kührāblar

bu ḥāli görüp birden Nīrem Ṣāni'niñ üzerine yüridiler, Nīrem bir naʿra urup dīvlere girişdi, [275b/04] Şengāl Nerre'niñ bir oġlı var idi, Sehmengān Nerre dirler, Nīrem Ṣāni'niñ gördi öñine ṭurılmaz, biñ nefer kührābıyla [275b/05] ḳaçup Şenglāl Nerre'niñ bir ḳalʿası daḫı var idi, ol araya yaḳın ekṣer ḥapsḫānesi anda idi, aña girdi, [275b/06] ḳapuların bend idüp oturdı, berüde Nīrem dīvleri perīşān idüp ḳalʿa-i Şenglāl żabṭ eyledi, andan oġlını [275b/07] aradı, bulımadı, birḳac dīv ṭutup suʾāl eyledi, ol dīvler ayıtdılar, anıñ bu ḳalʿada maḥbūsı yoḳdur, bir ḳalʿası [275b/08] daḫı vardır, ol ḳalʿadadır, ḥāliyā Şenglāl'iñ oġlı Sehmengān Nerre daḫı andadır, didiler, Nīrem bu ḫaberi alınca [275b/09] oradan Serīʿ Perrī'ye süvār olup ḳalʿa-i Sehmengān'a vardı, gördi ḳalʿa ḳapusı bend olmış, hemān bir müntehā ʿamūd [275b/10] bulup başladı ḳalʿa ḳapusın dögmege, ʿāḳıbet döge döge ḳapuyı yıḳup içeri girdi, dīv-i Sehmengān'a ḫaber [275b/11] eylediler, ol ḫāki ḳapuyı yıḳup ḳalʿadan içeri girdi, didiler, Sehmengān Nerre gördi, olmaz hemān ʿamūdın [275b/12] ḳapup Nīrem'e ḳarşu geldi, elinde olan ʿamūdı Nīrem Ṣāni'ye ḥavāle eyledi, Nīrem Sehmengān Nerre'niñ ʿamūdın çarpup [275b/13] elinde olan ʿamūdıyla menʿ eyledi ve Sehmengān Nerre'ye bir ʿamūd öyle urdı kim Sehmengān Nerre menʿ idemeyüp aġzından [275b/14] burnından ḳan gelüp zīr ü zeber oldı, Nīrem üzerine düşüp diledi kim başın kese, Sehmengān Nerre göz [275b/15] açup gördi, kendin ol ḥālde görince bildi kim Nīrem ile muḳāvemet olmaz, amān server, ḳıyma bāña, olınca [275b/16] ḳulıñ olayım ve hem oġluñı göstereyim, didi, Nīrem Ṣāni ayıtdı, amān imānda olur, diyince, Sehmengān Nerre imāna geldi, [275b/17] Nīrem üzerinden ḳalḳup ve Sehmengān Nerre biñ nefer kührābıyla tābiʿ oldı, andan Nīrem'iñ öñine düşüp ḥapsḫāne [275b/18] olan yire getürdi, Nīrem gördi ḳatı çoḳ esīr var, beni ādemden ve perrīden, Nīrem cümlesin ṣalıvirdi, Nīrem'e duʿā [275b/19] eylediler, andan bir ḥücreye geldi gördi bir nev-civānı bende urmışlar, Nīrem gördügi gibi bildi kim oġlı, Himām [275b/20] Naʿra-ẕen'dir, bendin aldı, hemān Naʿra-ẕen rāvī ḳavlince bu maḥallerde on sekiz yaşına ḳadem başmış idi, hemān [275b/21] Nīrem Ṣāni'i görince, devletim ata, ṣafā geldiñ, diyüp elin öpdi ve ayaġına düşdi, Nīrem ayıtdı, çiger-gūşem, beni [275b/22] sen neden bildiñ, didi, hemān Naʿra-ẕen ayıtdı, sulṭānım, bu gice bir pīr gelüp yā Himām, yarın pederiñ Nīrem Ṣāni [275b/23] gelüp seni ḫalāṣ eylese gerekdir, ben daḫı andan bildim, didi, Nīrem daḫı oġlın baġrına başup gözlerinden öpdi [275b/24] ve ḫāṭırın ṣordı ve Ḥaḳ Teʿālā'ya şükürler eyledi ve Nīrem Ṣāni, Sehmengān Nerre'den suʾāl eyledi ki, hīc bu Kūh-ı Ehremengān'a [275b/25] yaḳın bir temāşā ve ziyāret idecek ne

vardır, didi, Sehmengān Nerre ayıtdı, sulṭānım, Kūh-ı Ẕer bu araya yaḳındır, andan Ḥażret-i [276-a] [276a/01] Süleymān'ıñ merḳad-ı şerīfi vardır, lakin dīvden ve perrīden ve beni ādemden kimse ol yire varımazlar, didi, Nīrem Ṣāni merḳad-ı [276a/02] Süleymān'ı ziyāret eylemek arẕūsına düşüp niyāz eyledi, Cenāb-ı Rabbü'l-ʿālemin duʿāsın ḳabūl idüp ol sāʿat [276a/03] Ḥażret-i Ḫıżır ʿAleyhi's-selām gelüp, yā Nīrem, niyāzıñ ḳabūl oldı, gel seni Kūh-ı Ẕer'e iletüp merḳad-ı Süleymān'ı iẕn-i İlāhiyle [276a/04] ziyāret itdüreyim, didi ve elinden yapışup yum göziñ eyledi, Nīrem gözlerin yumdı, ac didi, açdı, [276a/05] ol maḥal kendin bir ḳubbe-i Ḫıżır öñinde buldı, gördi bir mezār var, yüz on dört ārış ḳaddi var, başı [276a/06] uçında bir ṣalıḳ var, biñbir ṭopı var, Ḫıżır ʿAleyhi's-selām ayıtdı, yā Nīrem, işte bu merḳad çeddiñ Sām'ıñdır, didi, andan [276a/07] ḳubbeden içeri girdi, gördi ki bir dīvānḫāne-i vezīr, vüzerā, emīr, ümerā, müneccim, dānā, timur ḳuşaḳlu pehlevānlar ve bevvābān, [276a/08] mehterān, serhengān böyle bir keṣret-i dīvān kim gözler görmiş degildir, hemān gūyā ki cümlesi ḥayātdadır ve bir taḫt-ı [276a/09] ʿāli ḳurulmış, üzerinde bir tābūt ve tābūtı bir ejderhā yidi ḳat ḳuşatmış, Ḥażret-i Ḫıżır ʿAleyhi's-selām'ıñ ṣaġ eli [276a/10] tābūtdan ṭaşra ṭurır ve parmaġında on dört ḫānelü ḫātem-i ḳudret, Nīrem ādābıyla varup Ḥażret-i [276a/11] Süleymān'ıñ elin öpdi ve yine ādāb ile ḳıçın ḳıçın ṭaşra çıḳdı ve rūḥ-ı şerīflerine duʿālar eyledi, andan ṣoñra [276a/12] Ḫıżır ʿAleyhi's-selām Nīrem Ṣāni'i alup yine ḳalʿa-yı Şenglāl'e götürüp bıraḳdı ve ʿālem-i ġayba ḳadem başdı, Nīrem gördügi gibi [276a/13] beride naḳl eyledi, bir gün Nīrem şikāra çıḳdı, gezerek bir maḥalle geldi, gördi, bir ḳubbe-i ser-bülend, eṭrāfı ḫendek, ammā [276a/14] ḳapusı görinmez, Nīrem Ṣāni, Sehmengān Nerre'den suʾāl eyledi bu ḳubbe nedür diyü, Sehmengān Nerre ayıtdı, sulṭānım, bu ḳubbe öyle [276a/15] eşidiriz atalarımızdan kim tā Süleymān Ḫafī zamānından ḳalma bir ḳubbedir, içinde ne vardır kimse bilmez, didi, Nīrem bu ḳubbei [276a/16] dolanup gördi ḳırḳ ādem bir yirde bir sütūn dikmişler, üzerinde yazu var, Nīrem oḳıdı dimiş ki, bu sütūnı [276a/17] ḳoparasın, altı dehlīzdir, çarḫlar vardır, Nīrem Ṣāni ol çarḫları bozdı, ḳubbe devr idüp ṭurdı [276a/18] ve ḳubbede bir ḳapu ẓāhir oldı, üzerinde kilid ve miftāḥı var, yanında aşılu, Nīrem miftāḥı alup kilidi [276a/19] açdı, ḳapudır küşād oldı, Nīrem ḳapudan içeri girdi, nā-gāh ḳarşudan bir dīv ẓāhir oldı, elinde bir müntehā [276a/20] ʿamūd-ı girān, ey ḫāki, bunda sen ḳandan geldiñ, diyüp ʿamūdı Nīrem'e ḥavāle eyledi, Nīrem Ṣāni el acup çekdi, [276a/21] ʿamūdı elinden aldı ve kendi ʿamūdıyla urup yıḳdı, ol kührāb, amān pehlevān, ben daḫme-i müvekkilim, adıma Ḳayṭās [276a/22] Nerre dirler raḫş-ı Siyehgün

Ṭayrı-nām raḫşıñ haddāmıyım, didi, Nīrem gördi ḳarşuda bir ḳapu var, zenbūrī perde [276a/23] aşılu, Nīrem Ṣāni bildi kim dīvānḫānedir, perdeyi ḳaldırup içeri girdi, bu bir dīvāndır kim gözler görmiş [276a/24] degildir, cümle erbāb-ı dīvān ve erkān-ı salṭanat yirlü yirinde ḳarār eylemişler, taḫt üzere bir pādişāh oturır, ṣaġında [276a/25] ve ṣolında umūr-dīde iḫtiyār vezīrler ve ḥekīmler ve bu pādişāhıñ boynında bir levḥ-i zerrīn ṭutar, Nīrem Ṣāni ilerü [276-b] [276b/01] varup ol levḥi alup oḳıdı, dimiş ki beyit, ey zamān-ile bunda gelen nāmdār, Kim getüre bunda [276b/02] seni rüzgār, ben ki zamānımda Süleymān Ḫafī idim, bunda gelüp bu daḫmei binā eyledim, ḳırḳ küp altun ḳodım ve altmış altı pāre [276b/03] ālāt-ı çeng ḳodım ve Siyehgün Ṭayrı nāmında iki ḳanadlu bir at ḳodım, uçar ve yüz ḳırḳ sekiz ḳubbeli şīr pusatından [276b/04] bir yādigār-ı bār-gāh ḳodım, bunları alup rūḥım duʿā ile yād idesin, dimiş, Nīrem dīvāndan çıḳup bir ḥücrede [276b/05] bu didikleri şeyleri bulup cümle aldı ve dīvlere altunları cümle çıḳarup Ḳayṭās Nerre daḫı raḫşı getürdi, [276b/06] Nīrem gördi bu bir siyāh raḫş ki iki yeşil ḳanadları var, Nīrem bu daḫmede mevcūd olan cümle eşyāyı alup yine [276b/07] daḫme ḳapusın bend idüp ḳalʿa-yı Sehmengān'a geldi, Nīrem tenbīh eyledi, Sehmengān Nerre tedārük görüp ve daḫmede [276b/08] olan eşyāyı dīvlere taḳsīm idüp bir gün Kūh-ı Ehremengān'dan ber-havā ḳalḳup raḫş-ı Siyehgün'a Nīrem bindi, hemān [276b/09] Naʿra-ẕen'i Serīʿ Perrī arḳasına alup ʿazm-i Kūh-ı Heftgān eylediler, bu üslūb üzere yidi gün gidüp ẓulmāta girdiler, [276b/10] on yidi gün ẓulmāt icinde gidüp yine rūşenāya çıḳdılar, Billūr-ı Aʿẓam girü ḳaldı, andan yine ber-hevā Süleymān- [276b/11] vārī gidüp bir gün yine giderken Nīrem gördi, zemīnde bir nesne par par yanar, Serīʿ Perrī'ye, nedir bu yanan, diyü suʾāl [276b/12] eyledi, Serīʿ Perrī ayıtdı, server, ol ejderdir, ol par par yanan yollarıdır, didi, Nīrem Ṣāni bunı eşidüp hemān [276b/13] Siyehgün'a işāret idüp aşaġa indi, gördi ḥadd-i ẕātında bir ʿaẓīm ejderhā-yı ziyān idi, hemān Nīrem tīr ü kemānın [276b/14] çıḳarup ser-tīzi baḫr-i kemāna vażʿ idüp ve iç ḳabżadan küşād virdi, ḥadengdir ejdere urup güzer eylemedi, [276b/15] girüye ṣıçradı, ammā tīriñ ḍarbından ejderhā uyanup aları aları dört cānibe baḳup hemān Nīrem gördi, [276b/16] ammā Nīrem ise bu maḥaller Siyehgün Ṭayrı'dan inüp Ḳayṭās'a virmiş-idi, anlar alarġada ḳalmışlar idi, ejder Nīrem Ṣāni'i [276b/17] görince bir kerre başın ḳaldırup kemerlendirdi ve ḳuyruġı ile zemīni çāk çāk eyledi ve Nīrem Ṣāni'den ṭarafa baḳup [276b/18] dem çekdi, Nīrem ḳatı yaydan oḳ çıḳar gibi ejderiñ aġzına ṭoġrı gitdi, Nīrem Ṣāni lenger virdi, ammā ayaḳları [276b/19] yiri pullıḳ yarar gibi yarup gitdi,

hele Allāh rāst getürüp Nīrem Ṣāni'niñ ayaġına bir yirlü ḳaya ilüp Nīrem [276b/20] Ṣāni ejderiñ ḥamlesin menʿ eyledi, Nīrem hemān tīziyye kemānın eline alup ve bir ḥadeng çıḳarup baḥr-i kemāna ḳodı [276b/21] ve ejderiñ ṣaġ gözin nişāne alup ḥadenge ic ḳabżadan küşād virdi, ḥadeng gelüp ṣaġ gözinden urup [276b/22] ḳafasına başın mıḫlaya ḳodı, ejder cān acısından singleyüp kendin ṭorṭob idüp Nīrem'iñ üzerine [276b/23] atdı, Nīrem Ṣāni pür-tāv idüp bir ġayrı yire vardı, ejderhā Nīrem'iñ ṭurṭuġı yire düşüp, orayı çuḳur çuḳur [276b/24] eyledi, Nīrem tīziyye bir ḥadeng daḫı çıḳarup baḥr-i kemāna ḳodı, ejderhānıñ ṣol gözin nişāne alup ḥadenge küşād virdi, [276b/25] ol ḥadeng daḫı gelüp ejderi ṣol gözinden ḳafasına mıḫlaya ḳodı, ejder ġayrı iki gözi daḫı gidüp çarpunı [277-a] [277a/01] helāk oldı, Nīrem fermān eyledi, dīvler ol araya inüp ol gün anda ḳaldılar, Nīrem Ṣāni ejderiñ kemendin söküp [277a/02] ve şāh mühresin aldı, ertesi gün oradan ḳalḳup üç gün gitdiler, dördinci gün bir bāġ öñine geldiler, Nīrem, Serīʿ Perrī'ye [277a/03] suʾāl eyledi, bu bāġ böyle beyābān yirde ne arar, didi, Semensā Bānū Nīrem Ṣāni'ye ayıtdı, ey dilāver-i ʿālem, bu bāġa bāġ-ı Süleymān [277a/04] dirler, bizim teferrüc-gāhımızdır, ekṣer gelüp biz bunda ʿişret ü ṣoḥbet idüp cilvelenüriz, didi ḥatta ibtidā ḥelālim olan [277a/05] ṣāḥib-ḳırān Ferāmerz̤ ile bunda görişüp āşinā oldıḳ, diyüp Ferāmerz̤ ile geçen ṣoḥbeti naḳl eyledi, zīrā Semensā [277a/06] Bānū'yı Senglāl Nerre ḳapup Kūh-ı Ehremengān'a iletmiş-idi, esīrler içinde bulup tekrār Nīrem ḫalāṣ eylemiş-idi, ḥāṣılı vācib- [277a/07] üs-seyrdir, diyüp Nīrem Ṣāni'ye bāġ-ı Süleymān'ı medḥ eyledi, Nīrem daḫı bāġ-ı Süleymān'ı temāşā eylemege ṭālib olup hemān emr [277a/08] eyledi, bunlar bāġıñ öñine inüp Nīrem Ṣāni kendi bāġdan içeri girdi, Serīʿ Perrī ile Semensā Bānū daḫı bile Nīrem [277a/09] Ṣāni gördi, bu bir bāġ-ı behişt-āsādır ki meyve-zār ve şükūfe-zār ve tā ortasında mīnādan bir ḳaṣr-ı ʿālī eṭrāfında [277a/10] üc yüz altmış revzenesi var, ammā açılmaz ve dāʾiresi yigirmi dört nīm ḳubbei vażʿ eylemişler, ortası bir ḳubbe-yi ser-bülend [277a/11] ferāzında Sīmurġ-ı ʿAnḳā'yı taṣvīr eylemişler, şep-çiraġdan her sāʿat geldikçe ṣadā virir ve ḳaṣrıñ yitmiş iki pāyelü [277a/12] nerd-bānı var, nerd-bānıñ nihāyetince ḳaṣra girmege ḳapu resminde bir şey göstermişler, ammā ḳapu degil idi, Nīrem Ṣāni nerd-bāndan [277a/13] yuḳarı yüridi, yidinci pāyesine başınca bir ṭaraḳa olup kendin bir dehlīzde buldı, ḳarşudan bir ejderhā [277a/14] aġzın açmış ṭurur, dehlīzde ejderiñ vücūdı sımsıḳı olmış, alnında bir yazu var, Nīrem oḳıdı, kendin [277a/15] ejderiñ aġzına atasın, dimiş, Nīrem kendin ol ejderiñ aġzına atup deminden çıḳdı, kendin ḳaṣrda buldı, [277a/16] gördi çār gūşe bir

ḳaṣr-ı muṣannaʿ, eṭrāfın nīm suffeler eylemişler ve tā ḳaṣrıñ orta yirinde iki dāne ḥavż eylemişler, [277a/17] ḥavżların ortalarında bir ḳadeḥ ve ḳadeḥleriñ kenārında birer mürġ taṣvīr eylemişler, biri beyāż ve biri siyāh, biri gündüz [277a/18] öter ve biri gice öter, yirmi dört sāʿati bildirir ve sāʿat başına bunlar bunlar ötdikçe ḳaṣrıñ ṭaşra [277a/19] eṭrāfında olan şükūfe-zārda ne ḳadar mürġān-ḫūş-ı elḥān var ise bir uġurdan feryād idüp naġamāta başlar, [277a/20] Nīrem tamām murād üzerine yine bāġ-ı Süleymān'ı seyr ü temāşā idüp ol gice daḫı anda ḳalup ʿālem eyledi, Serīʿ Perrī ve Semensā [277a/21] Bānū daḫı ḳaldı, ammā eẕīn-cānib ṣabāḥ oldı, çıḳsalar gerek, Nīrem Ṣāni gördi çıḳacaḳ yir yoḳdır, Semensā [277a/22] Bānū'ya ayıtdı, ey Melike-i Kūh-ı Heftgān, şimdi bundan ṭaşra neçe çıḳarız, didi, Semensā Bānū gülüp ayıtdı, server, [277a/23] işte bu siyāh mürġlü ḥavża atılup çıḳarız, didi, kendilerin ol ḥavża atup ḳaṣrdan ṭaşra nerd-bān dibinde [277a/24] buldılar, Nīrem Ṣāni bu ṣanāyiʿi icād iden üstāda taḥsīn eyledi ve Ḥażret-i Süleymān'ıñ rūḥ-ı şerīfine duʿā ve ṣenā [277a/25] eyledi, andan bāġdan uġrayup ṭaşra çıḳup yine ber-hevā ʿazm-i Kūh-ı Heftgān eylediler, birkac gün gidüp bir gün [277-b] [277b/01] Kūh-ı Heftgān görindi, Semensā Bānū ileri ḳanad büküp gitdi, evvel ḳulle-i Zeberced'e uġrayup müjde eyledi, andan [277b/02] pederi Elmās Şāh'a vardı, anlar da Semensā Bānū'nıñ ḳasāvetin çekerlerdi neçe oldı ve yine ne ḳażāya uġradı diyü, [277b/03] Semensā gelüp Nīrem Ṣāni oġlın ḫalāṣ eyledi, işte geliyor didi ve kendüyi Şenglāl Nerre ḳapduġın ve yine Nīrem Ṣāni [277b/04] gelüp oġlı ile bilece ḫalāṣ eyledügin naḳl u beyān eyledi, Elmās Şāh şād olup Evrenṭūs Neser [277b/05] ile ḳalḳup Nīrem'e ḳarşu gitdiler, Nīrem Ṣāni daḫı öteden gelürdi, ber-hevā bulışup Zeberced Şāh daḫı Nīrem'i [277b/06] getürüp ḳulle-i Zeberced'de ḳalʿa öñine endiler ve bār-gāh-ı Süleymān Ḫafī'i ḳurdılar, yüz ḳırḳ sekiz ḳubbe üzerine [277b/07] Himām Naʿra-zen'i, vālidesi Gülnār Bānū ile görişüp elin öpdi, Gülnār Bānū Himām'ı gördi bir cilāsın yigit [277b/08] olmış, viren Allāh'a şükr eyledi, Nīrem gideli başına gelen serencāmı encāmına varınca naḳl eyledi, birḳac gün [277b/09] ḳulle-i Zeberced'de eglenüp Elmās Şāh tekrār Nīrem'i ḳulle-i Elmās'a daʿvet idüp Nīrem daḫı icābet eyledi, bir gün [277b/10] ḳalḳup ʿumūmen ḳulle-i Elmās'a vardılar, birḳaç gün daḫı anda eglenüp yidiler ve icdiler, Nīrem Evrenṭūs Neser'e [277b/11] baḳdıḳça Ferāmerẕ de taḥsīn eylerdi, şöyle mühīb zīr-dest kührāba ġalebe idüp ḍarb-ı dest kendüsine [277b/12] tābiʿ eylemişdir idi, ammā eẕīn-cānib rāvī-i ʿacīb-ül-beyān böyle naḳl u beyān eyler kim meger Zeberced Şāh'ıñ [277b/13] oġlı Bihrūz Şāh Kūh-ı Şebbīn sulṭānı Ḥaylūn Şāh ḳızı ʿAnberīn Bānū'yı

görüp māʾil olmış-idi, babası [277b/14] Zeberced Şāh'a ayıtdı, devletlü peder ʿazīzim, elbetde Nīrem'e ricā idüp söyle, ʿAnberīn Bānū'yı bańa alıvirsin, didi, [277b/15] Zeberced Şāh daḫı ayıtdı, oġıl, ben bunı Nīrem'e söylemege ḥicāb eylerim, ancaḳ Sehlān vezīre añalım, diyüp birḳac günden ṣoñra [277b/16] Sehlān Vezīr'e añdılar, Sehlān Vezīr daḫı münāsebetin bulup Nīrem'e añdı, Nīrem Ṣāni cevāb eyledi kim, benim ḳızda ʿalāḳam [277b/17] yoḳdır, birāderi Eylūn Şāh'a söyleyeyim, ḳızıñ göñli olursa varsun, diyüp Eylūn Şāh'a Nīrem Ṣāni añdı, [277b/18] Eylūn Şāh'dır baş üzerine server diyüp vardı ʿAnberīn Bānū'ya söyledi, ʿAnberīn Bānū, sen bilürsin, didi, Eylūn [277b/19] Şāh daḫı gelüp Nīrem Ṣāni'ye söyledi, Nīrem Ṣāni daḫı Sehlān Vezīr'e söyleyüp Sehlān Vezīr iki ṭarafdan iẕīn alup [277b/20] birbirlerine ʿaḳd ü nikāḥ eyledi, bu kerre yidi gün sūr idüp Bihrūz Şāh'ı ʿAnberīn Bānū ile ber-murād eylediler, rāvī ḳavlince [277b/21] bir gün Nīrem Ṣāni gidecek oldı, Sehmengān Nerre'ye, yā Sehmengān, yüri sen ġayrı diyārıña git, belki bir düşman ẓuhūr [277b/22] eyleye, diyüp Sehmengān'a destūr virdi, andan Eylūn Şāh'a, sen de var diyārına, diyüp iẕīn virdi, kendi daḫı Zeberced [277b/23] Şāh'ıñ perrīlerinden iki yüz nefer perrī aldı, Serīʿ Perrī ve Himām Naʿra-zen ve Ṭaflım Ḥekīm ve Gülnār Bānū gideçek oldı, [277b/24] andan müşāvere idüp bir taḫt düzdiler, taḫt üzere Nīrem Ṣāni ve Gülnār Bānū ve Ṭaflım Ḥekīm ve Himām Naʿra-zen oturup [277b/25] taḫtı perrīler dūşlarına alup Serīʿ Perrī önçe ḳulaġuz ve raḫşları birer perī alup ʿazm-i rubʿ-i meskūn eylediler, bir gün [278-a] [278a/01] rubʿ-i meskūn ʿālemine geçüp Hind üzerine geldiler, gündüz gidüp gice olınca ḳonarlardı, bir gün bir yire gelüp ḳondılar, [278a/02] Nīrem Ṣāni yarın oturaḳ olsun, perrīler diñlensün diyüp fermān eyledi, ol gice yatup irtesi gün [278a/03] oturaḳ idüp Himām Naʿra-zen Siyehgūn Ṭayrı'ya binüp şikāra gitdi, öñinde bir āhū pür-tāb idüp Himām Naʿra-zen [278a/04] el tīr ü kemāna urup bir ḥadeng-i çiger-dūẕı baḫr-i kemāna ḳoyup āhūyı nişāne alup ic ḳabżadan küşād virdi, [278a/05] ḥadeng āhūyı urup yıḳdı, Himām Naʿra-zen ol āhūyı alup fitrāka beste eyledi, yaʿnī terkiye baġladı, nā-gāh bir āhū [278a/06] daḫı ẓuhūr eyledi, üzerinde oḳ var, Himām Naʿra-zen bir ḥadeng urup anı da yıḳdı, nā-gāh yitmiş ṭoḳuz ārış [278a/07] ḳadd çeker bir süvār elinde kemān çıḳageldi, gördi ki urduġı āhūyı bir nev-civān urup yıḳmış, Himām Naʿra-zen'iñ üzerine [278a/08] gelüp ayıtdı, ey nev-civān, bu āhū benimdir, niçün urdıñ, bu āhūyı vir, didi, Himām Naʿra-zen virmedi, av alanıñdır dirler, [278a/09] sen bu meṣeli bilmez misin, didi, ammā ol süvār elbetde alurım diyüp gürz-i girān çeküp Himām Naʿra-

zen'e ḥamle eyledi, Himām Naʿra-zen [278a/10] gürz berāber virüp ḥamlesin menʿ eyledi, Himām daḫı ol süvāra bir ḍarb urup yıḳdı ve üzerine endi kim başın [278a/11] kese, ol süvār, amān ey nev-civān, ḳıyma baña ḫaṭā eyledim, didikde Himām Naʿra-zen bunıñ üzerinden ḳalḳdı, [278a/12] ol süvār gelüp Himām'a temennā eyledi, Himām Naʿra-zen, kimsin, didi, ol süvār ayıtdı, baña Behmān-ı Pür-zūr dirler, şunda [278a/13] on iki biñ ʿaskerim var, ḳarşu ṭaġıñ ardında bir şehir vardır, şehr-i Faraḫtān dirler, şāhına Faraḫ Süvār-hindī [278a/14] dirler, ol Faraḫ süvārıñ bir duḫter-i ferḫunde-aḫteri vardır, adına Māh-ı Ferīd Bānū dirler, yılda bir nevrūz idüp her kim [278a/15] beni başarsa aña varurım diyüp yılda niçe şāh-zādeleri öldirüp, benim ḳarındaşım var idi adına Behmen Zūr-āver [278a/16] dirler, bu Māh-ı Ferīd Bānū'nıñ taṣvīrin görüp ʿāşıḳ oldı, geldi kim başup ala, ol ḫūnī mekkāre ḳatl eyledi, [278a/17] ben de şimdi on biñ ʿasker ile geldim ki ḳarındaşım Behmen'iñ intiḳāmın alayım, egerçi ben ḥod ḳıza ʿāşıḳ degülim, [278a/18] lakin mekkāre pek ʿaceb ḥüsnālardandır, diyüp medḥ eyledi, meger ḳoynında ol ḳızıñ taṣvīri var idi, çıḳarup Himām Naʿra-zen'e [278a/19] gösterdi, Himām taṣvīri alup gördügi gibi biñ cān-ı dil ile ʿāşıḳ-ı şeydāsı olup boş bögrinden uruldı, üftādesi [278a/20] oldı, taṣvīri alup ḳoynına ḳoydı, Behmāy-ı Pür-zūr'a kendin bildirdi, yā Behmāy, sen bu ḳızdan ḳarındaşıñ ḳanın ṭaleb [278a/21] eylemekden fāriġ olursın ve benimle bile gidersin, elbetde ben ol ḳızı başup alurım, eger beni daḫı helāk eyler ise ol zamān [278a/22] neçe dilerseñ öyle eyle, didi, Behmāy bu ḳavle rıżā virdi, Himām Naʿra-zen Behmāy'ı alup pederi Nīrem Ṣāni'niñ olduġı [278a/23] yire getürdi, Behmāy-ı Pür-zūr gelüp Nīrem'iñ dest-i dāmenin pūs eyledi, Nīrem Ṣāni Himām'a, oġıl, bu dilāver kimdir, didikde [278a/24] Himām Naʿra-zen daḫı aṣlın naḳl idüp taṣvīri gösterdi, elbetde ben gidüp bu ḳızı alurım didi, zīrā taṣvīriñ göreliden [278a/25] berü āteşi ʿaşḳına yanmışdır, didi, bu kerre Nīrem gördi ziyāde ʿāşıḳı olmışdır, defʿi mümkün degildir imdi diyüp [278-b] [278b/01] bile gidecek oldı, Behmāy daḫı varup ʿaskerin alup ol araya getürdi ve irtesi gün ol aradan ḳalḳup [278b/02] ṭaġı aşdılar, şehr-i Faraḫtān'a yaḳın bir yirde ḳondılar, andan iki yüz ḳadar kimse ile Nīrem Ṣāni, Himām-ı Dilīr, Behmāy-ı Pür-zūr üçi [278b/03] gidüp Serīʿ Perrī ʿaskerde ḳaldı, Himām Naʿra-zen pederi Nīrem'den esb ü ālāt isteyüp Nīrem Ṣāni daḫı Süleymān Ḫafī [278b/04] daḥmesinden çıḳarduġı esb u ālātı cümle Himām Naʿra-zen'e virdi, Himām Naʿra-zen altmış altı pāre ālāt-ı Süleymānī'ye [278b/05] müstaġrıḳ olup Siyehgūn Ṭayrı'ya süvār oldı, Nīrem Ṣāni raḫş-ı siyāha binüp Ṭaflım Ḥekīm daḫı ʿaskerde bıraḳdı, [278b/06]

iki yüz nefer kimse ile ʿazm-i şehr-i Faraḫtān eylediler, bir maḥalde geldiler kim birḳac yirden daḫı ṭālibler gelüp bölük ṣaflar [278b/07] ṭutmışlar, Māh-ı Ferīd Bānū meydāna girmiş, ḳanı bańa ṭālib geçinenler, meydāna gelsün, diyüp naʿra urur, ṭāliblerden Şehrūz [278b/08] Şāh-nām bir şeh-zāde daḫı gelmiş-idi, hemān at sürüp meydāna girdi, Māh-ı Ferīd Bānū'ya muḳābil olup öñin alup çenge [278b/09] ṭurdı, Māh-ı Ferīd Bānū Şehrūz Şāh'ıñ ḥamlelerin üçin daḫı menʿ idüp bir ḍarb-ı nīze ile yıḳdı, inüp diledi kim [278b/10] başın kese, hemān Himām Naʿra-zen at sürüp derūn-ı dilden bir naʿra baḫş idüp, çek mekkāre elin andan, żarar görirsin [278b/11] benden, ḥaşmıñ benim, diyüp Şehrūz Şāh'ı ḫalāṣ eyleyüp kendi hemān ḳızıñ öñin aldı, Māh-ı Ferīd, Himām Naʿra-zen'i [278b/12] gördi on sekiz yigirmi yaşında bir nev-civāndır, ammā heybet-i ṣalābet ṣāḥibi dilāverdir ki Rüstemlere ve Ḳahramānlara yol [278b/13] virmez, ammā ḥikmet-i Ḫudā ile, Māh-ı Ferīd Himām gördügi gibi māʾil oldı, göñil mürġin ol hümā-pervāza şikār itdirdi, [278b/14] kendüsine ayıtdı, işte beni başup alursa ve bu dilāver alur, didi ve Himām Naʿra-zen'e, ey civān, sen kimsin, dīniñ ʿaşḳına [278b/15] ṭoġrı söyle, sen de ṭāliblerden misin, didi, Himām daḫı kendiniñ kim olduġın bildirdi ve, dı imdi ṭurma, [278b/16] ḥamle eyle, didi, Māh-ı Ferīd Bānū daḫı nīzesin eline alup Himām Naʿra-zen'e bir nīze ḥavāle eyledi, Himām Naʿra-zen daḫı [278b/17] Māh-ı Ferīd Bānū'nıñ nīzesin siper ile çarpup menʿ eyledi, Bānū'dır ġażaba gelüp ol ġażab ile gürz ile gelüp [278b/18] ḥamle eyledi, Himām Naʿra-zen Māh-ı Ferīd'iñ gürzine gürz berāber virüp āsānlıḳ ile anı da menʿ eyledi, Māh-ı Ferīd [278b/19] Bānū tekrār geldi, Himām Naʿra-zen anı da menʿ idüp nevbet kendüye geldikde hemān at sürüp Māh-ı Ferīd'iñ üzerine [278b/20] yüridi, görenler ʿacabā n'eylese gerek diyüp temāşā eyledikde Himām Naʿra-zen tamām Māh-ı Ferīd'iñ üzerine varup çatınca [278b/21] hemān Siyehgūn Ṭayrı'ı çökerdüp ve el ṣunup düvālinden ḳapup niçe zūr eylediyse raḫşından ayırup [278b/22] ḳolına aldı ve at başın çevirüp, bu gün ben Ḳāf-ı ʿanḳāyım, şikārım destime aldım, diyüp pederi Nīrem Ṣāni'niñ [278b/23] yanına geldi ve iki ṭarafdan ṭurup bu çengi temāşā idenler āferīn ve taḥsīn idüp, ḳolına ḳuvvet pehlevān, biñ [278b/24] baş ḥaḳḳıñdır, diyüp Himām'a alḳış eylediler ve, işte ben aldım şikārım, diyüp pederiniñ elin öpüp ve Bānū'yı bağrına [278b/25] başdı, ammā Faraḫ Süvār-hindī Himām'ıñ ġalebe eyledüginden ḥaẓẓ idüp, nev-civān kimdir, diyüp ādem gönderüp suʾāl [279-a] [279a/01] etdirdi, kim olduġın ḫaber alup geldi, Faraḫ Süvār'a bildirdi, Faraḫ Süvār-hindī vüzerāsı ile gelüp Nīrem Ṣāni'ye temennā [279a/02] eyledi ve şehre

daʿvet eyledi, Nīrem daḫı icābet idüp leşkere ādem gönderdi bunda gelsünler diyü, Himām Naʿra-zen Māh-ı Ferīd [279a/03] Bānū'yı başdıḳda ṭālib olanlar ümīdi ḳaṭʿ idüp hemān ol sāʿat çekilüp vilāyetlerine gitdiler, Şehrūz Şāh [279a/04] kendini Himām ölimden ḫalāṣ eyledügi içün gitmeyüp Himām'a tābiʿ oldı, Faraḫ Süvār-hindī ol sāʿat fermān idüp sūra [279a/05] bünyād urdı, ötede olan ʿasker daḫı gelüp ḳondı, Faraḫ Süvār Nīrem Ṣāni'ye żiyāfetler idüp yidi gün muḥtaṣarī sūr [279a/06] eylediler, andan bir mübārek sāʿatde Ṭaflım Ḥekīm ʿaḳd ü nikāḥ idüp bir gice Himām'ı Māh-ı Ferīd Bānū üzerine ḳoyup ber-murād [279a/07] eylediler ve birbirinden murād alup murād virdiler, Himām Naʿra-zen'iñ rāvī ḳavlince bu ḳızdan Ferheng-i Faraḫtānī-nām bir [279a/08] oġlı dünyāya gelse gerekdir, maḥallinde naḳl u beyān olınur, Nīrem Ṣāni bundan ṣoñra beş on gün daḫı anda eglenüp bir gün [279a/09] gideçek oldı, Himām Naʿra-zen anda ḳalup Nīrem Ṣāni daḫmeden çıḳarduġı eşyāyı ve ālāt bār-gāhı cümle Himām [279a/10] Naʿra-zen'e virüp perrīlerden Serīʿ Perrī ile otuz miḳdārı perrī alıḳodı, mā-ʿadāsın diyārlarına gönderdi, oradan [279a/11] Faraḫ Süvār-hindī'ye ve oġlı Himām Naʿra-zen'e bir gün vedāʿ idüp ḳalḳdı, Seylābiye üzerine revāne oldı, bir gün Seylābiye öñine gelüb [279a/12] indiler ve Maʿrūş Şāh'a ḫaber olup istiḳbāl eyledi, Nīrem Ṣāni ile görişüp Gülnār Bānū'yı ḥareme aldılar, ol gün [279a/13] Maʿrūş Şāh żiyāfetler idüp Ḳarṭūs geldi, Nīrem Ṣāni'niñ öñinde temennā eyledi ve görişdiler, Nīrem Ṣāni eṣnā-yı ṣoḥbetde [279a/14] ser-güzeştin ve seyr ü seyāḥatin naḳl eyledi, cümle eşidenler ḫayrete vardılar, irtesi gün Nīrem Ṣāni ḳalḳup Küseylān'a [279a/15] çıḳdılar, Ṭaflım Ḥekīm bile varup Baṭlanyūs Dānā'ya biraz ḥekīme münāsib tuḫfe vü yādigār ile bulışup görişdiler, [279a/16] Ṭaflım Ḥekīm anda ḳaldı, yine Nīrem şehre inüp üç gün daḫı eglendi, dördinci gün Maʿrūş Şāh'a vedāʿ idüp [279a/17] oradan ḳalḳdılar, bir gün Māverāü'n-nehr'e geldiler, Enher Şāh ve Hūm ʿĀbid ḫaber-dār olup bütün vüzerā ve āʿyān-ı [279a/18] memleket ile ḳarşulayup görişdiler, Hūm ʿĀbid gelüp peder māderiniñ elin öpüp anlar da Hūm ʿĀbid'i baġrına [279a/19] başup gözlerinden öpdiler, Nīrem Ṣāni Hūm ʿĀbid'i gördi, dervişāne ḳıyāfet ʿabālar içine ġarḳ olmış ve kendi [279a/20] nūr-ı maḥż olmış, bir keşf-i kerāmet ṣāḥibi veliyy olmışdır, nūr-ı vilāyet cebhesinde lemeʿān eyler, Gülnār Bānū daḫı [279a/21] pederi Enher Şāh ile görişdi ve ḫareme gidüp vālidesi ile daḫı görişdi, Nīrem ol aradan gideli [279a/22] tamām on sekiz sene olmış-idi, ḫasretler cümle birbirlerine mülāḳāt olup sürūr-ı zevḳ-i ṣafā el virdi, Enher Şāh [279a/23] Nīrem Ṣāni'ye seyr ü seyāḥatinden suʾāl eyledi, Nīrem da geçen ser-

güzeşti vaḳayiʿi üzre naḳīr u ḳıṭmīr min-evvele ile-āḫire [279a/24] naḳl eyledi, eşidenler ḫayrete vardılar ve bundan ṣoñra Nīrem Ṣāni bir iki ay miḳdārı Māverāü'n-nehr'de mekṣ ü ārām idüp [279a/25] günlerde bir gün Ḳarṭūs'ı ve Hūm ʿĀbid'i alup ḳayın atası Enher Şāh'a ve ehli Gülnār Bānū'ya vedāʿ idüp üci ʿazm-i [279-b] [279b/01] İrān eylediler, ḳayın atası bunları birḳac ḳonaḳ gündüzi gidüp girü döndi, bunlar daḫı yola revāne olup [279b/02] gitdiler, ammā rāvī ḳavlince bunlar muḳaddem Tūrān'a gelüp bir gün Behişt-kend öñine irdiler, gördiler bir ʿaẓīm ġalaba [279b/03] var, Nīrem, bu ġalabanıñ aṣlı ne ola, diyüp ilerü geldi, gördi ki Efrāsyāb Ḫān ibn Peşeng Şāh cümle [279b/04] begleri ile şöyle bir yirde sāye-bān ḳurup çetr-i hümāyūn çekdirüp ḳarār eylemişler, ḫalḳ dāʾiren-mādār olup [279b/05] temāşāya ṭurmışlar, ammā Behram-ı Geşt-gīr-nām bir geşt-gīr kisvet giyüp meydāna girüp ve cümle Tūrān beglerine, [279b/06] dilāverlerine ġalebe eylemiş, Efrāsyāb'dan menşūr ister, Efrāsyāb daḫı, hele ṣabr eyle, görelim belki daḫı pehlevān [279b/07] gelür, diyüp ʿavḳ eyler, zīrā menşūr virmek pādişāhlara göre müşkildir, menşūr oldır kim filān pehlevān diyārıma [279b/08] geldi, diyārımda olan pehlevānlara cümle ġālib gelüp ol dilāveriñ arḳasın yire getürir bir pehlevānım bulınmayup bu kez [279b/09] çıḳup gitmişdir diyü eline bir kāġıd yazup ve üzerine mühr urup virilür, bu ise Efrāsyāb'a göre ne ḳadar müşkildir, [279b/10] Nīrem Ṣāni baḳdı, gördi kendi dervīşleri daḫı şöyle bir yirde Ḳālūn ile oturmışlar, temāşā iderler, [279b/11] bu kerre Nīrem Ṣāni bunlarıñ yanına vardı, Ḳālūn, dervīşler ile gördi, üc dervīş gelüp üçi daḫı yanlarında [279b/12] ṭurdılar, bunlar Nīrem Ṣāni'i bilmediler, ammā Nīrem ṣoyınup hemān Behrām-ı Geşt-gīr'e meydāna yüridi, berüde Efrāsyāb [279b/13] ve Tūrān dilāverleri gördiler, bir dervīş-i dil-rīş ṣoyınup meydāna girdi, ammā kim idügin bilmediler, görelim [279b/14] bu dervīş n'eyler, ẓāhiren muḳaddemā geşt-gīrlik eylemişdir, didiler, bu yañadan Nīrem Ṣāni Behrām-ı Geşt-gīr'e gelüp ʿaşḳ [279b/15] eyledi, Behrām-ı Geşt-gīr daḫı ʿaşḳ idüp merḥabālayup Nīrem, Behrām'a, dilāver, benimle daḫı bir kerre güreş, ancaḳ seniñle bir ḳavl [279b/16] eyleyelim, eger sen beni başarsañ cümle ne'm var ise heb seniñ olsun, eger ben seni başarsam sen daḫı neye mālik [279b/17] iseñ cümle mālıñı alurım, didi, Behrām Keşt-gīr ise eñ soñ ol diyārda arḳasın yire getürir yoḳ idügin [279b/18] bilür idi, ol ecelden, öyle olsun pehlevān, didi, andan bunlar ibtidā birer baş doḳışdılar, pehlevānlarıñ ise [279b/19] ʿādetleri üçer kerre evvel birbirlerine kelle urup andan ṣoñra birbirlerine el ṣunarlar idi, Nīrem Ṣāni Behrām-ı Geşt-gīr'e [279b/20] bir baş urup bir başda Geşt-gīr'iñ kellesi

şişdi, Nīrem bir baş daḫı urmaġa girü çekildikde Behrām [279b/21] ayıtdı, pehlevān, n'eylesen gerek, didi, Nīrem ayıtdı, n'eylesem gerek, ikişer kerre daḫı kelle doḳışurız, didi, Behrām ayıtdı, [279b/22] biri de kifāyet ider pehlevān, hemān güreşelim, didi, Nīrem Ṣāni, ḫoş imdi sen bilürsin, diyüp bunlar birbirlerine ṣarıldı, ammā [279b/23] Behrām-ı Geşt-gīr daḫı ṭaşlamadan ṭutdı, pīş ḳabżaya aldı, saḳameşki ve yan başı el-ḳıṣṣa her oyunı ṭutdı, [279b/24] Nīrem teslīm oldı ve kündeden atayım didi, idemedi, ṣarmaya urdı, olmadı, Nīrem Ṣāni hemān bir kerre deyr gözinden [279b/25] ḳapup Behrām-ı Geşt-gīr'i peftere gibi ṣallayup avuc ḳayası gibi atdı ve hemān her nesi var ise meydānda alup kendi dervişlerine [280-a] [280a/01] taḳsīm eyledi, Efrāsyāb bunı görüp şād oldı, bre āferīn şol dervīşe ikrām gerekdir, diyüp vāfir altun [280a/02] getürtdi virmeġe Nīrem Ṣāni'ye, ammā rāvī ḳavlince meger Kereşyüz Nīrem Ṣāni'niñ ketifinde ḫāli Keyūmerṣ'i görince, hāy bu āl-i [280a/03] Ḳahramān'dandır, ṣaḳın tebdīl olmasun, diyüp diḳḳat-ile baḳup bildi kim Nīrem Ṣāni'dir, Efrāsyāb'a işāret idüp [280a/04] Nīrem Ṣāni'dir diyü bildirdi, Efrāsyāb da diḳḳat idüp baḳdı fi-l-ḥaḳīḳa Nīrem Ṣāni'dir, Pīrān'a ayıtdı, var yā Pīrān [280a/05] benden Nīrem Ṣāni'ye selām eyle, daʿvet eyle buyursın, görişelim, didi, Pīrān ibn Veyse daḫı ḳalḳup Nīrem'e vardı, [280a/06] temennā idüp, ḫoş geldiñ ey dilāver-i ʿālem, ṣafā geldiñ, buyurıñ, şāhımız Şāh-ı Tūrān size muntaẓırdır, daʿvet eyledi, [280a/07] didi, Nīrem daḫı daʿvete icābet lāzımdır, diyüp Pīrān, Nīrem'i aldı, Efrāsyāb ḥużūrına getürdi, Nīrem Ṣāni gelince [280a/08] Efrāsyāb ayaġa ḳalḳup, ḫoş geldiñ ey server diyüp ʿizzet idüp ḫilʿat-ı fāḫire giyürdi, Efrāsyāb Ḳarṭūs'ı hele evvelden [280a/09] bilür idi, ammā Hūm ʿĀbid'i görmedi idi, Nīrem Ṣāni'ye suʾāl eyledi, Nīrem daḫı, oġlumdır, diyüp on sekiz yıldan [280a/10] berü geçen ser-güzeşti cümle naḳīr u ḳıṭmīr Efrāsyāb'a naḳl idüp Tūrānīler ḫayrān ḳaldılar, seyāḥat olursa bārī şöyle [280a/11] olsun, diyüp reşk eylediler, Behrām Küşt-gīr daḫı Nīrem Ṣāni'niñ kim olduġın bilüp geldi, Nīrem öñinde temennā idüp [280a/12] el arḳası yirde eyledi ve ġayrı küştegīrlige tevbe eyleyüp Nīrem Ṣāni'den inābet idüp pāk bir dervīş oldı, [280a/13] Behrām Küşt-gīr iken Dervīş Behrām diyü nām virdi, ammā Efrāsyāb, Nīrem Ṣāni'i dervīşler ile serāya götürüp [280a/14] beş on gün ḳadar żiyāfet eyledi ve baʿżı nesneler ve tuḫfe-i yād-gār baġışladı, Nīrem Ṣāni daḫı ḥaẓẓ idüp bu minvāl üzere [280a/15] bir eyyām oturup Efrāsyāb ile dem-i ṣoḥbet ü ʿayş-i ʿişret eyledi, ammā rāvī ḳavlince bir gün Nīrem Ṣāni Efrāsyāb'a ayıtdı, [280a/16] ey Şāh-ı Tūrān, şimden ṣoñra yeter varup aḳrabā ve taʿalluḳātıyla daḫı görişüp defʿ-i iştiyāḳ idelim,

didi, Efrāsyāb daḫı [280a/17] iẕīn virüp Nīrem dervīşlerin alup Efrāsyāb'a vedāʿ idüp Tūrān'dan İrān yaḳasına geçdi, ṭoġrı hemān [280a/18] Surḫ-Ābād üzerinden Belḫ'e geldi, ḥikmet-i Ḫudā Rüstem ve Ferāmerẕ Belḫ'de bulındılar, Nīrem Ṣāni yaḳın geldikde ilerü Ḳarṭūs'ı [280a/19] gönderüp, Ḳarṭūs dīvān-ı Keyḫüsrev-i Kāmrān'dan içeri girüp yir öpdi, Keyḫüsrev, Ḳarṭūs'ı görüp, bre, ḫoş geldiñ yā Ḳarṭūs, [280a/20] bunca demdir ḳanda idiñiz, eşitdik Nīrem Ṣāni ile seyāḥate gitmişsiñiz, didi, Ḳarṭūs ayıtdı, belī pādişāhım, gitdik idi, [280a/21] seyr ü seyāḥat tamām oldı, işte Nīrem Ṣāni kendi de geldi, diyince Keyḫüsrev-i Kāmrān Nīrem'iñ geldüginden ḥaẕẕ idüp [280a/22] Nīrem Ṣāni'i istiḳbāl idiñ diyü cümle erbāb-ı dīvāna fermān eyledi, cümle ehl-i dīvān, Ferāmān pādişāhıñdır, diyüp [280a/23] istiḳbāle giden emīr, ümerā, vezīr, vüzerā pehlevānān cümle Nīrem Ṣāni ile görişüp, ḫoş geldiñ server, didiler, [280a/24] Nīrem bunlarıñ ḫāṭırın ṣorup muṣāḥabet iderek gelüp dīvān-ı şāha girdiler, Nīrem Pādişāh-ı İrān Keyḫüsrev-i Kāmrān [280a/25] öñinde yir öpüp Rüstem'iñ elin öpdi ve Zāl-ı Zamān'ıñ ve Zevvāre'niñ andan Ferāmerẕ'iñ ve Bānūlarıñ ellerin öpüp cümle ile [280-b] [280b/01] görişdi, Keyḫüsrev-i Kāmrān Nīrem Ṣāni'ye seyr ü seferinden suʾāl eyledi, Nīrem Ṣāni de vuḳūʿı üzere min-evvel [280b/02] ilā-āḫire naḳl u beyān eyledi, eşidenler ḫayrān olup Nīrem Ṣāni'ye taḥsīn eylediler, Ferāmerẕ Semensā Bānū'yı iki [280b/03] defʿa ḫalāṣ eyledügin eşidince ziyāde ḥaẕẕ idüp Nīrem Ṣāni'ye derūnī muḥabbet eyledi, Keyḫüsrev-i Kāmrān daḫı [280b/04] Nīrem Ṣāni'ye ġāyet muḥabbet idüp ʿaẕīm ikrām eyledi, andan ibtidā Keyḫüsrev Nīrem'e żiyāfet idüp üç gün [280b/05] ʿayş-ı ʿişret eylediler, andan pādişāh emr eyledi, cümle vezīr, vüzerā, emīr, ümerā ve pehlevānān Nīrem'e żiyāfet eylesünler,, [280b/06] dīvāndan pādişāhdan ṣoñra Rüstem żiyāfet eyledi, andan ṣoñra Ferāmerẕ eyledi, andan ṣoñra Bānūlar eyledi, andan ṣoñra [280b/07] Ẕāl-ı Zamān eyledi, andan Zevvāre eyledi, andan ṣoñra herkes yollu yolınca eyledi, ḫāṣılı ḳırḳ gün ḳadar żiyāfetler [280b/08] olup yidiler, içdiler, ʿaceb zevḳ-i ṣafā alıvirdi, ammā rāvī-i şīrīn edā ve nāḳilān ʿAnberīn-fām ḳavlince [280b/09] bir gün Nīrem Ṣāni Keyḫüsrev-i Kāmrān'dan niyāz idüp Ceyḥūn kenārından bir tekye yapmaġa iẕīn ṭaleb eyledi, Keyḫüsrev-i [280b/10] Kāmrān, ben yapdırayım, diyüp Nīrem Ṣāni'niñ murādı üzere iki tekye yapdırdı, biri Ceyḥūn'ıñ İrān ṭarafında [280b/11] virdi ve biri de Tūrān ṭarafında, her ḳanġısında göñli dilerse eglensün diyü tekyeler tamām olup her tetimmātı [280b/12] görüldi, bir gün Keyḫüsrev-dārā ve Rüstem ve Ferāmerẕ ve sāʾir İrān dilāverleri ʿumūmen ḳalḳup Ceyḥūn kenārında [280b/13] ṣayd ü şikār iderek ve tekyeleri

varup temāşā eylediler, Nīrem Ṣāni bu arada pādişāha cümle begler ile [280b/14] tekyede bir ʿāli żiyāfet eylemek murād eyledi, cümlei daʿvet idüp döndi, Rüstem'e ayıtdı, devletim, sizden [280b/15] niyāz iderim ki dayım Būrzū'yı daḫı daʿvet eyleyeyim, o da gelsün, bu cemʿiyyetde bile bulınsun ve hem Şāh-ı [280b/16] İrān ile daḫı görişüp ülfet ü muḥabbete bir vesīle olurdı, didi, Rüstem Nām-dār biraz fikr idüp baş ḳaldırdı, [280b/17] dönüp Nīrem Ṣāni'ye ayıtdı, gözüm nūrı, gel Būrzū'yı daʿvet eylemekden fāriġ ol, zīrā daḫı Būrzū'yı bir ḫoş [280b/18] bilmezsin, ġāyet ser-keş bed-ḫuy bir oġlandır, geldügi gibi elbetde yine bir bed vażʿ-ı nā-hem-vār idüp İrān [280b/19] dilāverleri daḫı evżaʿına taḥammül idemezler, arada bir fesād ġavġa peydā olup nūşımız, nīş u ʿayşımız telḫ olur, didi, [280b/20] Nīrem Ṣāni ayıtdı, hele devletim niyā, ne var gelse eyü olurdı, şimdi daʿvet eylemeseñ baḳ hemşīrem oġlı olsa gerek, [280b/21] ḫuṣūsan ġayrılar ile mābeynimizde küdūret vāḳiʿ olup gürgāne naẓar eyleseñ anıñla yoġa ādem degil imiş [280b/22] diyü ġıyābımızda sitem-āmīz söze bāʾiṣ olur, didi, Rüstem ayıtdı, yā Nīrem, benden yaña ḫāṭırım ḫoş gelse de [280b/23] baña māniʿ yoḳ gelmese de ve lakin Şāh-ı İrān gelsün dirse daʿvet eyle ve elʾān anıñ rıżāsı olmaduġı zamān ġayrı [280b/24] pādişāh ile arañıza küdūret düşer, didi, Nīrem Rüstem'den bu cevābı alınca ʿaẓīm şād olup oradan ḳalḳdı, [280b/25] Keyḫüsrev-dārā öñine vardı, içeri girdi, yir öpüp peyḥānca ṭurdı, Keyḫüsrev, nedir ey dilāver-i pāk-rūşen, didikde [281-a] [281a/01] Nīrem Ṣāni duʿā idüp ayıttı, pādişāha bir ricāya geldim, didi, pādişāh, buyur, ricāñ nedür yā Nīrem, didikde Nīrem [281a/02] ayıttı, sulṭānım, şol dayım Būrzū'yı izniñiz olursa daʿvet ideyim, gelsün bu cemʿiyyetimizde bile bulınsun, [281a/03] didi, Keyḫüsrev, n'ola yā Nīrem, daʿvet eyle, gelürse ḳo gelsün, benim ol dilāvere ʿadāvetim yokdur, ha ʿaşḳ belāsıyla [281a/04] n'eylediyse eyledi, biz anıñ itdügine ḳalmadıḳ, mażā mā mażā geçen unudıldı, didi, Nīrem, çünkim pādişāhdan [281a/05] bu cevābı aldı, ġāyet ḥaẕẕ idüp tekrār yir öpüp dīvāndan ṭaşra çıḳdı, tekyesine geldi, oġlu [281a/06] Hūm ʿĀbid ile Ḳarṭūs'a ayıttı, varıñ Sistān'a dayım Būrzū ile görişüp bunda daʿvet idiñ ve bilece [281a/07] alup getüriñ ve gelmege eger istiġnā ider ise niyāz idiñ, diyüp muḥkem sipāriş eyledi, Hūm ʿĀbid ile Ḳarṭūs [281a/08] daḫı Nīrem Ṣāni'niñ sözinden çıḳmayup gidecek oldılar, Nīrem Ṣāni daḫı bir iştiyāḳlı muḥabbet nāme yazup [281a/09] içinde ʿaẓīm niyāz idüp Būrzū'yı daʿvet eyledi ve Hūm ʿĀbid ile Ḳarṭūs'a virüp gönderdi, mürūr eyyāmıyla [281a/10] günlerde bir gün Hūm ʿĀbid ile Ḳarṭūs Sistān'a varup Būrzū'ya bulışdılar, elin öpüp Nīrem Ṣāni'niñ muḥabbet [281a/11] nāmesin Būrzū'ya virdiler, Būrzū alup oḳudı,

mefhūm gördi ki Nīrem Ṣāni Ceyḥūn kenārında tekye yapdırup [281a/12] Keyḫüsrev ile cümle İrān beglerin daʿvet idüp żiyāfet etse gerek imiş, kendin daḫı daʿvet eylemiş, mefhūm [281a/13] maʿlūm oldıḳda Būrzū biraz istiġnā idüp ayıttı, olmaz ve şimdi ben anda varınca İrān pehlevānları benden [281a/14] ḥaẓẓ eylemezler, bir ṣovuḳlıḳ olur, Ṣāni, Keyḫüsrev ḥaẓẓ eylemez, bir ṣovuḳ yüz gösterir de ṭuramam, dedem Rüstem de baña ʿitāb [281a/15] idüp arada ġavġaya sebeb olur, didi, Ḳarṭūs ile Hūm ʿĀbid niyāz idüp, elbetde giderseñiz ṣoñra gitmeyecek olursañız [281a/16] Nīrem Ṣāni'niñ ḫāṭırı ḳalur ve Keyḫüsrev-dārā şöyle söyledi diyüp hele ne ḥāl ise göñlin idüp ḳaldırdılar, [281a/17] Būrzū yanına kimesne almayup yalñız hemān Şaġād ʿAyyār'ı alup Ġurāb-ı Baḥrī'ye süvār olup Ḫüsrev-i Şīr ālātın [281a/18] üzerine ārāste idüp Ḳarṭūs ile Hūm ʿĀbid yanınca üçi süvār, Şaġād ʿAyyār piyāde rikābında tekyeye geldiler, [281a/19] Keyḫüsrev-i Kāmrān ḫaber-dār oldıḳda Nīrem'iñ ḫāṭırıçün istiḳbāl itdirüp getürdi, Būrzū maʿa-l-kerāha Keyḫüsrev- [281a/20] dārā öñinde yir öpüp temennā eyledi, yeri belli, geçüp oturdı, cümle pehlevānlar temennā idüp ḫoş geldiñ diyüp taʿẓīm [281a/21] eylediler, ḫuṣūṣā Nīrem ḫoş geldiñ dayı beg diyüp ʿaẓīm ikrām eyledi, ol gün ol gice zevḳ-i ṣoḥbet eylediler, ammā [281a/22] rāvī ḳavlince çünkim ṣabāḥ oldı, göñli isteyen şikāra gitdi, ammā eşidesin ki Būrzū n'eyleyüp n'etdi Ferāmerẕ [281a/23] daḫı yalñızca binüp bir cāriyesi var idi, ḳayın atası Rāy-ı Aʿẓam virmiş-idi, bī-miṣal bir cāriye idi, gerek ḥüsnde [281a/24] ve gerek sazda Ferāmerẕ ḳanda gitse yanından ayırmazdı, ḫāṣılı şimdi Ferāmerẕ Pür-ʿişve Bānū'yı da alup şikāra gitdi, [281a/25] hele varup bir şikār urup bir mesīre yire endiler, āhūyı kebāb idüp ortaya getürdiler, Pür-ʿişve'niñ fitrākında bāde [281-b] [281b/01] var idi, çıḳarup ʿişrete başladılar, āhūdır bitüp Ferāmerẕ Pür-ʿişve'ye ayıtdı, varayım bir şikār getüreyim, sen bunda [281b/02] ṭur, diyüp ḳalḳdı, ol gün Ferāmerẕ Rehvār'a binmiş-idi, yine Rāhvār'a binüp şikāra gitdi, Pür-ʿişve Bānū daḫı yalñızca [281b/03] oturup efendim Ferāmerẕ gelüp faṣıl ister diyüp ve sazın çıḳarup düzmege başladı, ammā rāvī-i şīrīn-zebān [281b/04] öyle rivāyet ider kim Būrzū ibn Sührāb daḫı Şaġād ʿAyyār ile şikāra çıḳup bir āhū urdı, bir yirdir gelüp [281b/05] indi, Şaġād ʿAyyār āhūyı yüzüp kebāb eyledi, andan Būrzū'nıñ öñine getürüp silkdi ve ṣūrāḫī ile bāde çıḳarup [281b/06] ʿayş-ı ʿişrete başladılar, tamām Būrzū keyf olup içdügi şarābıñ nicārı başına çıḳdıḳda nā-gāh Būrzū'nıñ ḳulaġına [281b/07] püşte ardından bir ḫazīn saz āvāzı geldi, ayıtdı, yā Şaġād ḳulaġıma bir saz āvāzı geldi, ammā ġāliba şol püşteniñ ardında- [281b/08] dır, var, gör, kimdir ve her kim ise benden ötüri söyle gelsün,

öñümde bir faṣıl eyleyüp yine gitsün, didi, [281b/09] Ṣaġād ʿAyyār n'ola diyüp ḳalḳdı, hemān püştei aşdı, ne gördi, bir dıraḫtıñ sāyesinde Ferāmerz̧'iñ Pür-ʿişve [281b/10]-nām cāriyesi yalñız tenhā oturmış, sazın düzer, Ṣaġād ʿAyyār ilerüye varup Pür-ʿişve daḫı gördi Būrzū'nıñ [281b/11] ʿayyārı Ṣaġād ʿAyyār geldi, bu maḥal Ṣaġād gelüp ayıtdı, ey bānū, bunda yalñız ne oturırsın, didi, Pür-ʿişve ayıtdı, [281b/12 yā] Ṣaġād, yalñız degilim, efendim Ferāmerz̧ ile bile geldim, ancaḳ şikārımız dükendi, efendim Ferāmerz̧ bir āhū daḫı ṣayd [281b/13] eylemege gitdi, didi, Ṣaġād ʿAyyār daḫı ne disün, dönüp Būrzū'nıñ yanına vardı, Būrzū gördi ki Ṣaġād [281b/14] ʿAyyār yalñız geldi, Būrzū Ṣaġād'a ayıtdı, yā Ṣaġād, ol saz çalan kim imiş, didi, Ṣaġād ayıtdı, pehlevān [281b/15] ʿammıñ Ferāmerz̧'iñ Pür-ʿişve Bānū-nām olan cāriyesi yalñız oturup saz çalar, yaʿnī sazın düzer, Ferāmerz̧ [281b/16] kendi āhūları dükenüp āhū ṣayd eylemege gitmiş, didi, Būrzū Ṣaġād'a, var ʿayyār, benden söyle Pür-ʿişve'ye gelsün, [281b/17] bunda baña bir faṣıl idüp yine gitsün, didi, Ṣaġād dönüp, gel yā Būrzū, bu sevdādan ferāġat eyle, ṣoñra ʿammıñ [281b/18] Ferāmerz̧ dönüp arada belki bir ġavġa peydā olur, didi, Būrzū ise ġāyet ʿinādına muṣirr kimesne idi, ġażaba [281b/19] gelüp ayıtdı, hey nā-bekār ʿayyār, sen var, söyle didim söyle, Ferāmerz̧ gelürse gelsün, ġavġası ne imiş, Ferāmerz̧ [281b/20] n'olsa gerek, diyüp ġavġa eyler ise bildüginden ḳalmasun, didi, rāvī-i dāstān ḳavlince zīrā Būrzū da [281b/21] der-bend-i Sistān'da gürz ile Ferāmerz̧ Būrzū'nıñ başın yarup geçdügi ṣadedden ötüri Ferāmerz̧'e bir küdüret [281b/22] var idi, Ferāmerz̧ ile ġavġa vü çeng idüp intiḳām almaġa bahāne arardı, Ṣaġād ʿAyyār n'eylesün, nā-çār varup Pür-ʿişve [281b/23] Bānū'ya, ḳalḳ ey nigār-ı nāzenīn, seni efendim Būrzū-yı Şehbāz ister, şol püşte ardında oturup yalñızça ʿişret [281b/24] ideyorız, size gelsün öñimde bir faṣıl idüp yine varsın, gitsin, didi, buyurıñ gidelim, didikde, Pür-ʿişve [281b/25] Bānū ayıtdı, yoḳ yā Ṣaġād, ben gidemem, ṣoñra efendim Ferāmerz̧ beni öldürir, diyüp gitmedi, Ṣaġād ʿAyyār yine dönüb [282-a] [282a/01] Būrzū'ya geldi, Būrzū ayıtdı, nece oldı ʿayyār, didikde Ṣaġād ayıtdı, gelmedi, efendim Ferāmerz̧'den ḳorḳarım, ṣoñra beni [282a/02] öldürir didi, getüremedim, diyince Būrzū hemān ġażaba gelüp ayıtdı, baḳ imdi nā-bekār ʿayyār, ben varup şimdi [282a/03] nece getüririm, diyüp ḳalḳup Ġurāb'a binüp Ṣaġād ise keyfiyyet ile ġażabın görüp gitme diyemedi, ḳorḳdı, [282a/04] rikābınca gidüp Pür-ʿişve Bānū'nıñ olduġı yire geldiler, Bānū gördi ki Būrzū kendi geliyor, hāy meded hāy diyüp [282a/05] Pür-ʿişve Bānū'nıñ ʿaḳlı gitdi, ammā bu arada Būrzū gelüp Pür-ʿişve Bānū'ya ayıtdı, ey Bānū, ḳalḳ, şol püşte ardında [282a/06] eglenürim, gidelim,

baña bir faṣıl eyle de yine gel, didi, Pür-ʿişve ayıtdı, ḫayır sulṭānım, gidemem, efendim Ferāmerz̲’den [282a/07] ḳorḳarım, didi, zīrā duyınca bilā-şübhe beni ḳatl eyler, didi, Būrzū ayıtdı, be yüri hey mekkāre, gidelim, Būrzū [282a/08] seniñ efendiñ Ferāmerz̲’den elem çekmez, diyüp hemān murād eyledi kim Bānū’yı ḳapup atına alup getüre, cāriye gördi, [282a/09] iş ġayrı olsa gerek, nedir bu benim saz içün çekdügim sitem ve belā, diyüp bī-çāre hemān ölüm ḫavfı [282a/10] ile ṭutup parmaḳların pıçaġ-ile kesdi, bu maḥalde Ferāmerz̲ daḫı bir āhū ṣayd idüp geldi, ne gördi, Būrzū [282a/11] meclise gelmiş, raḫş üzeri ṭurır, Ferāmerz̲ kendü kendüsine ayıtdı, besbelli Pür-ʿişve’yi görüp bunda yalñız [282a/12] ne ṭurırsın, efendiñ Ferāmerz̲ ḳandadır diyü anı suʾāl eyler, diyüp yüridi, ammā Şaġād Ferāmerz̲’i görüp [282a/13] Būrzū’ya, işte Ferāmerz̲ geldi, gör imdi ġavġayı, didi, Būrzū, yüri, n’olsa gerek, bildüginden ḳalmasun, [282a/14] diyüp biraz alarġa çekildi, ammā alup yüriyüvirmege de ʿār eyledi, şimdi benden ḳorḳup ḳaçdı [282a/15] dirler diyüp Ferāmerz̲ de gelüp Pür-ʿişve’niñ yanına geldi, gördi parmaḳlarından ḳan fevvāre gibi atılur, n’oldı [282a/16] parmaḳlarına, diyüp ġażaba geldi, Pür-ʿişve Bānū daḫı olduġı gibi naḳl idince Ferāmerz̲’e ol mertebe ġażab [282a/17] müstevlī oldı kim gözleri ġayrı çihānı görmekden ḳaldı, bir gelüp Būrzū böyle eyledüginden ötüri [282a/18] ve bir de çāriye parmaḳların kesdüginden ötüri bu kez Pür-ʿişve’ye dönüp ayıtdı, behey melʿūne, ha bir yabān [282a/19] oġlanı nā-bekār bed-aḫlāḳlıḳ idüp gelmiş, bārī parmaḳların niye kesdiñ, seni şimden ṣoñra n’eylerler, diyüp [282a/20] kemāl-i ġażabından hemān tīg-i hüzām-āṣafı ʿuryān idüp neçe bir tīg urdı ise ol nāzenīn Pür-ʿişve Bānū’yı [282a/21] iki pāre eyledi, ammā cāriyeniñ helākından Ferāmerz̲’e dibelek āteş-i ġażab müstevlī oldı, bu arada Būrzū-yı [282a/22] Şehbāz dönüp Ferāmerz̲’e ayıtdı, nā-bekār, ol cāriyeyi niçün öldirdiñ, anı öldirüp baña hüner mi ʿarż [282a/23] eylediñ, didikde Ferāmerz̲’dir ġażaba gelüp hemān raḫşın Būrzū’ya ṭoġrı dönderüp, baḳ ā yabān oġlanı, [282a/24] nedür bu seniñ etdügiñ, nā-ḫulf evżāʿı, yoḫsa dünyāyı kendiñden ḳorḳar mı ḳıyās eylersin, beni şöyle bir cāriyeden [282a/25] şimdi seni daḫı cāriye gibi iki pāre eylerim, diyüp Būrzū üzerine elinde yalıñ tīġ yüridikde Būrzū daḫı [282-b] [282b/01] ayıtdı, yā nā-bekār keyāni, sende ḳılıc vardır da bende yoḳ mıdır, diyüp hemān tīg-i Ḫüsrev-i Şīr’i ʿuryān idüp [282b/02] Ferāmerz̲’e yüridi, ammā Şaġād ʿAyyār bu ḥāli görince cān başına ṣıçradı, şimdi bunlar birbirlerin helāk iderler, [282b/03] ḫuṣūṣā ḳılıc baḫşında ḫod Ferāmerz̲’iñ aḥvāli maʿlūm ḳaçan Būrzū seyāḥatden gelüp muḳābil ḳondıḳda Ferāmerz̲ [282b/04] Būrzū’nıñ ḳarnın yarup

bağırṣaḳların ṭaṣra dökdügin Ṣaġād bilür idi, hemān ṭabān ḳaldırub [282b/05] cān atdı, Rüstem'e varup, amān devletlü ṣāḥib-ḳırān iriş, efendim Būrzū ile çiger-gūşeñiz Ferāmerz̲ ḳılıc [282b/06] ḳılıca ceng ideyorlar, şimdiye dek biri biri gitmişdir, diyince Rüstem'iñ ʿaḳlı gitdi, dönüp Nīrem Ṣāni'ye baḳup, [282b/07] gördiñ mi yā Nīrem dayıñı, n'işlemiş, saña dimedim miydi ki daʿvet eyleme, o bir sefīh ve maʿz̲ūr kendin görmiş oġlandır, [282b/08] bir fesāda bāʾiṣ yādı olur dimedim mi, diyüp hemān vāy diyüp ġażaba geldi, hemān at göriñ didi, Ebreş-i [282b/09] Gül-endām egerlü degil idi, hemān çul ile süvār olup Ṣaġād'a düş öñime eyledi, işte Rüstem gelmekde, [282b/10] ammā berüde Ferāmerz̲ ile Būrzū birbirlerine birer ḳılıc ḥavāle idüp siperlerin berāber virdiler, ḥikmet-i Ḫudā Ferāmerz̲'iñ [282b/11] egininde pīr-āhen İskender-i Kübrā bulınmadı, bu kerre tīġler siperlerden ḳayup Būrzū Ferāmerz̲'e bir ḳarış bir zaḫm açdı, [282b/12] Ferāmerz̲ de Būrzū 'ya bir buçuḳ ḳarış bir zaḫm-ı şedīd açdı, birer tīġ daḫı urdılar, birer daḫı, ḥāṣıl-ı kelām [282b/13] Būrzū Ferāmerz̲'e birer ḳarış üc zaḫm açdı, Ferāmerz̲ Būrzū 'ya birer bucuḳ ḳarış beş zaḫm urdı, bu maḥalldeñ [282b/14] Rüstem daḫı gelüp irişdi ve gördikde, çekiñ eliñizi nā-bekārlar diyüp bir naʿra urdı ve ikisiniñ arasına [282b/15] girüp, bre nā-bekārlar, nedür bu ġavġañız, diyince Ferāmerz̲ el çeküp ayıtdı, behey ata, işte aḥvāl şöyle, şu yüzden [282b/16] oldı, diyüp aşlını naḳl idüp girü çekildi, Rüstem dönüp Būrzū'ya ayıtdı, bre hey yabān oġlanı, nedür [282b/17] bu seniñ evżāʿ-ı eṭvārın, bu bed-ḫuylıḳdan neçe bir geçmezsin, işte bir gün gelmeñ ile baḳ eyledügiñ iş, diyüp [282b/18] taʿzīr eyledi, Būrzū ise pür-ġażab dönüp Rüstem'e ayıtdı, buyur yā Rüstem, eger güçendiñ ise işte meydān, [282b/19] diyince Rüstem āteş-maḥż olup ayıtdı, yıḳıl bre sefīh, dīnim ḥaḳḳıcün şimdi seni helāk eylerim, diyüp Ferāmerz̲'i [282b/20] alup döndi, Būrzū daḫı oradan dönüp Ṣaġād ile Sistān'a gitdi, zaḫmın Ṣaġād'a ṣardırup [282b/21] eger ḳaşında ḥoḳḳa ile merhem var idi, ḳodırdı ve Sistān'a gelüp Gürd-āferid Būrzū 'yı gördi zaḫm-dār olmış, [282b/22] aşlın suʾāl eyledi, Būrzū daḫı naḳl idüp zaḫmın tīmāra meşġūl oldı, bu yañadan Rüstem-i Dāstān daḫı Ferāmerz̲ [282b/23] ile dönüp tekye öñine geldiler, Ferāmerz̲ zaḫmın ḫoş-bend idüp Keyḫüsrev-dārā ḥużūrına geldi, Keyḫüsrev Ferāmerz̲'e [282b/24] bu ġavġaya sebeb ne olduġın suʾāl eyledi, Ferāmerz̲ de olduġı gibi naḳl eyledi ve ādem gönderüp cāriyeniñ küştesin [282b/25] ḳaldırup defn eylediler, Keyḫüsrev-dārā Ferāmerz̲'e tesellī virüp ve bir cāriyesi var idi, adına Mūʾir-i Pür-būd [283-a] [283a/01] dirler idi, sazda ve ḫüsnde ve nedīmlikde yegāne idi, ol cāriyeyi Keyḫüsrev Ferāmerz̲'e hībe eyledi, Nīrem Ṣāni [283a/02] daḫı

arada ḥicāba düşüp Būrzū'yı daʿvet eyledügine peşīmān oldı, ortalıġa ġayrı bir şovuḳlıḳ düşüp [283a/03] ol gün daḥi ne ḥāl ise yiyüp içüp ʿişret eylediler, irtesi Keyḫüsrev, Nīrem Ṣāni'ye vedāʿ idüp ḳalḳdılar, [283a/04] ʿazm-i Belḫ idüp Belḫ'e gitdiler, Nīrem Ṣāni dervīşleri ile tekyede ḳaldı, Keyḫüsrev-i Kāmrān Belḫ'e gelüp ḳarār [283a/05] eyledi, eẕīn-cānib bunıñ arası bir zamān geçüp tā kim nev-rūz oldı, eṭrāf diyārlarda İrān'a tābiʿ olan şāhlar [283a/06] ve pehlevānlar gelüp nev-rūza cemʿ oldılar, kimi ʿazl olup ve kimi naṣb olup ve kimi ne manṣıbı muḳarrer oldı, ammā Hāmāverān [283a/07] dirler bir diyār var idi, taḫtgāhı olan şehre Şām dirlerdi, ḥāliyā şimdi yine Ḫavrān ovası añılur ol [283a/08] diyārıñ pādişāhına Hümāyūn Şāh dirler idi ve bu Hümāyūn Şāh'ıñ pes-perde-i ʿişmetinde bir duḫter-i pākīze- [283a/09] aḫteri var idi, adına Şemsā Bānū dirler idi, ḥüsn iḳlīminiñ şāhı ve melāḥat-ı esmānıñ māhı idi, [283a/10] ḥüsn ü cemāl de yegāne olduġı gibi maʿrifetde daḫı yegāne idi ve fenninde bī-bahāne idi, bir seccāde doḳurdı, [283a/11] ol seccādei andan ġayrı zīr-i felekde ṭoḳur yoġ-idi ve ṭoḳuduġı seccādeniñ tā ortasında kendi taṣvīrin [283a/12] daḫı naḳş idüp ol ṣūrete Behẕād ḳadar ḥüsn virirdi, ol nev-rūzda Hümāyūn Şāh kendi gelmeyüp vezīri [283a/13] Zercesīb Ḥekīm ile Keyḫüsrev-i Kāmrān'a vāfir hedāyā gönderüp ve bir de ḳızı Şemsā Bānū'nıñ işledügi [283a/14] seccādelerden bir pek āʿlāsın bile ḳoyup Keyḫüsrev-dārā'ya gönderdi, Zercesīb Ḥekīm bir gün Belḫ'e dāḫil [283a/15] olup bu kerre dīvān-ı Keyḫüsrev'e geldi, bār-gāh ḳapusında kendi kendin ʿarż eyledi, destūr olup içeri [283a/16] girdi, Keyḫüsrev-i Kāmrān öñinde yir öpüp getürdügi hedāyāyı ʿarż eyledi, maḳbūle geçüp Keyḫüsrev-i Kāmrān [283a/17] ol seccādeye naẕar eyledi, ibrişimden ve baʿżı zerdçūbeden işlenmiş, ammā ol seccādeniñ orta yirinde bir ḳız [283a/18] taṣvīri eylemişler, ammā öyle maḥbūbdır ki baḳmaġa gözler ḳamaşur, gūyā ki ḥayātdadır, Keyḫüsrev bu ḳız taṣvīrine [283a/19] baḳdıḳça derūnında yir eyledi, ol ḳadar kim ṣabrı ḳarārı ḳalmadı, biñ cānıyla ol ṣūrete ʿāşıḳ oldı, Zercesīb [283a/20] Ḥekīm'e suʾāl eylemege dīvānda ḥicāb eyledi, birazdan Keyḫüsrev-dārā dīvān ṣavılınca Zercesīb Ḥekīm'i tenhā daʿvet [283a/21] itdi, yā Zercesīb, bu seccādeyi kim doḳur, didi, Zercesīb daḫı ayıtdı, sulṭānım, pādişāhımız Hümāyūn Şāh'ıñ [283a/22] bir ḳızı vardır, adına Şemsā Bānū dirler, işte taṣvīr de anıñdır ve seccāde de anıñ eli işidir, didi, Keyḫüsrev-i [283a/23] Kāmrān ḳız kim olduġın ḫaber alup muḳayyed olmadı, ammā gitdikce nār-ı muḥabbet şāha teʾṯīr idüp üç gün dīvāna [283a/24] çıḳmadı, Selāmūn Ḥekīm ḥareme girüp şāhıñ nabżın yoḳladı, gördi, maraża müteʿalliḳ bir şey yoḳdır, ancaḳ [283a/25]

sevdā-yı ʿaşḳ ḥareketinden ġayrı ḥekīm ayıtdı, pādişāhım, seniñ mizācıñda Elḥamdülillah-i Teʿālā ḫastalık ʿalāmeti yoḳdır, [283-b] [283b/01] ancaḳ ʿaşḳ, sevdā ʿalāmeti vardır, benden ṣaḳlama, her nice mādd ise meʿālce ve tedbīr-i ḫuṣūlın görelim, [283b/02] yoḫsa bu sevdā sepze ʿāḳıbet cünūn getürir, diyüp ḳorḫu virüp hele güc-ile şāhı iḳrāra getürdi, [283b/03] şāh daḫı hemān seccādedeki taṣvīri görüp ʿāşıḳ olup ve Zercesīb Ḥekīm'den ṣorup meger Hümāyūn [283b/04] Şāh'ıñ ḳızı imiş didi, pes Selāmūn Ḥekīm aḥvāli bilüp, dönüp şāha ayıtdı, pādişāhım, anıñ ḳolayı var, [283b/05] bir nāme ile elçi gönderüp iste, didi, Keyḫüsrev-i Kāmrān daḫı Selāmūn Ḥekīm sözi ile bir nāme yazup Zercesīb [283b/06] Ḥekīm'e aḥvāli bildirüp yanına Zercesīb'iñ üc vezīr ile birer pehlevān ḳoşup vāfir peşkeşler de düzüp [283b/07] Hümāyūn Şāh'a irsāl eyledi, bir gün Zercesīb Vezīr ile Keyḫüsrev-i Kāmrān'ıñ vezīrleri Hāmāverān iḳlīmine dāḫil olup [283b/08] ḳalʿa-yı Şām'a vardılar, dīvān-ı Hümāyūn Şāh'a girüp Keyḫüsrev'iñ peşkeşleriyle nāmesin virdiler, Hümāyūn Şāh nāmei [283b/09] alup, mührin bozup dānā eline virdi, dānā ayaġa ṭurup nāmei oḳıdı, Hümāyūn Şāh gördi ki mefhūm-ı nāme [283b/10] Keyḫüsrev-i Kāmrān, ḳızı Şemsā Bānū'yı istemiş, Hümāyūn Şāh elçilere ḫoş geldiñiz diyüp serāyı virdi, taʿyīn virüp [283b/11] andan ṣoñra Zercesīb Ḥekīm ile tenhā müşāvere idüp yā şimdi niçe idelim diyü, Zercesīb Vezīr Hümāyūn Şāh'a ayıtdı, [283b/12] hemān vir pādişāhım, hem hīc andan ilerü dāmād ele girmez, didi, Hümāyūn Şāh ayıtdı, ḫayır, virmem, anlar İrānī'dir, bī-vefā olurlar, [283b/13] ikinci ben ḳızım ġayrı göremem, diyüp virmedi, gelen vezīrlere de böyle cevāb virüp elçileri girü gönderdi, [283b/14] eẕīn-cānib rāvī-yi Firdevsī-yi Ṭūsī ḳavlince elçilerdir, gidinçe belki İrān ʿaskeri añsuzın gelüp başarlar [283b/15] diyü ḳızı Şemsā Bānū'yı ḳarındaşı Şāha şeh-zāde kim Hümāyūn Şāh'ıñ oġlıdır, Zercesīb Ḥekīm'i daḫı yanına [283b/16] ḳoşup bir nāme ile ḳızı Şemsā Bānū'yı Efrāsyāb'a gönderdi, günlerde bir gün Behişt-kend'e gelüp Efrāsyāb'a bulışdılar [283b/17] ve nāme ile ḳızı teslīm eylediler, Efrāsyāb nāmei oḳıdı, dimiş ki, ey Şāh-ı Tūrān, ḳızım Şemsā Bānū'yı İrān Şāhı [283b/18] olan Keyḫüsrev-i Kāmrān istedi, ben de virmeyüp ḥużūrıña gönderdim, ḳızım yanıñda emānet ṭursun, tā İrān [283b/19] ʿaskeri ile ber-ṭaraf olınca ṣoñra alurım, dimiş, Efrāsyāb, n'ola, pek maʿḳūl, diyüp ḳızı alıḳodı, Efrāsyāb'ıñ [283b/20] oġlı Şīde, Şemsā Bānū'yı görince māʾil olup boş bögrinden vurıldı, pederi Efrāsyāb'a niyāz idüp, elbetde [283b/21] devletim ata, bu ḳızı ben alurım, didi, Efrāsyāb Ḫān daḫı oġlı Şīde'ye ayıtdı, hele yā Şīde, beş on gün [283b/22] ṣabr eyle, Hümāyūn Şāh görelim İrānīler ile neçe olur, İrānīleri ber-ṭaraf

eylesün de ol zamān ḳız seniñdir, elem çekme, [283b/23] diyüp Şīde'niñ damāġına dad çaldı, hele Şīde daḫı ol server ile vaḳit gözetmekde ki ʿacabā ḳızı ne zamān [283b/24] alurım diyü, ammā Zercesīb ile Şāha yine dönüp vilāyetlerine geldiler, Hümāyūn Şāh'a varup Tūrān Şāhı Efrāsyāb [283b/25] Ḫān'a ḳızı teslīm idüp geldik didiler, Hümāyūn Şāh daḫı, pek gözel, didi, ammā üstād-ı dāstān böyle naḳl u beyān [284-a] [284a/01] eyler kim meger bu Hümāyūn Şāh'ıñ bir cihān pehlevānı var idi, adına Būlādvend-i Pūlād-dil dirler idi, Ṭamġac Ḫān ibn [284a/02] Ṭahmūrāṯ Dīv-Bend neslinden idi, yüz otuz üc ārış ḳadd çekerdi, daḫı o ana gelince pençesin kimse büküp [284a/03] ketifin zemīne getürmemiş-idi, dört beş ḳonaḳ yirde başḳa kendiniñ bir ḳalʿası var idi, anda olurdı, [284a/04] ol diyārlarıñ ṣāḥib-ḳırānı geçinürdi, Hümāyūn Şāh bu Pūlādū Ner'e nāme gönderüp daʿvet eyledi ve Keyḫüsrev [284a/05] ile olan aḥvāli mā-fīḫāyı cümle taḥrīr eyledi, bu yañadan bir gün elçiler gelüp Belḫ'e dāḫil oldılar, Keyḫüsrev-i [284a/06] Kāmrān'a bulışup Hümāyūn Şāh ḳızı virmedi ve şöyle cevāb virdi, didiler, Keyḫüsrev bu cevābı eşidince [284a/07] pür-ġażab olup fermān eyledi, tīz ʿasker cemʿ olınsun, seferim vardır Hāmāverān üzerine, didi, zīrā bu maḥallere dek [284a/08] nev-rūza gelen ʿasker gidüp Rüstem ve Ferāmerẕ bile Zābil'e gitmişlerdi, pādişāhım her ḳaçan iḳtiżā eyler ise bize ḫaber [284a/09] gönder, gelüriz dimişlerdi, hele işte ʿasker cemʿine başladılar, vüzerā ve Selāmūn Ḥekīm Keyḫüsrev'e ayıtdılar, pādişāhım, [284a/10] ṣāḥib-ḳırān-ı ʿāleme ḫaber göndermez misin, didiler, Keyḫüsrev ayıtdı, Rüstem yigirmi sekiz sene Kūh-ı Hemāvend çenginde eglendi, andan [284a/11] gelüp Dādşem çengi ve Yılduzyān çengi, bir an rāḥat olmadı, şimdi Rüstem'e bile gidelim diyü teklīf eylemege [284a/12] yüzüm dönmez ve hem bunda Rüstem bile gidecek iş yoḳdır, ʿasker ile ben varduġım gibi Hümāyūn Şāh ḳarşu gelüp [284a/13] istiḳbāl idüp ḳondurır, virir ḳızı, teslīm eyler ve eger çeng eylemek daḫı iḳtiżā eylerse bile işte Gürdezyān ile [284a/14] Zengibārān yeter, didi, ammā in-şāʾ-Allāh dimedi, üç kere yüz biñ ḳadar ʿasker cemʿ oldı, bir gün Keyḫüsrev-i Kāmrān üc kerre [284a/15] yüz biñ ʿasker ile Belḫ öñinden ḳalḳup ʿazm-i Hāmāverān eyledi, yiye-içe, ḳona-göçe ṭayy-ı merāḥil ü ḳaṭʿ-i menāzil iderek [284a/16] bu gün Keyḫüsrev, Şām'a iki menzil ḳala ḳonup ilerü tekrār nāme gönderdi, Hümāyūn Şāh'adır nāme varup, Hümāyūn [284a/17] Şāh nāmei oḳıyup Şāh-ı İrān'ıñ geldügin gördi, ammā daḫı Pūlādū Ner gelmiş-idi, n'eylesün nā-çār müdārādan ġayrıya [284a/18] çāre vü ʿilāc yoḳdır diyüp hemān emr eyledi, vüzerāsı ile şāhı ḳarşulayup istiḳbāl idüp öñinde temennā eyledi [284a/19] ve şāhdan ʿöẕürler diledi

ve ayıtdı, pādişāhım, ḳızı evvel göndermedigime sebeb bu oldı ki ḳız ol ṭarafa gitdikde [284a/20] ben mürüvvetin göremem, ancaḳ virmem diyü ḫaber göndereyim, lā-büdd Şāh-ı İrān darılup ʿasker ile kendi gelür, bunda ʿaẓīm sūr [284a/21] idüp, ben daḫı şenlikde bile bulınup, ḳızımıñ mürüvvetin görürim diyü eyledim, didi, şāhıñ ṣaḳalına piyāz eyledi, [284a/22] andan ṣoñra şāha birḳac gün żiyāfetler idüp bir gün cümle begler ile şāhı ḳalʿaya daʿvet eyledi, ammā Selāmūn Ḥekīm [284a/23] gördi, ʿasker de birḳac gün nuḫūset var, Keyḫüsrev cümle on sekiz nefer dilāver ile Zengeʾ, Şāvrān ve Bījen ve Gīv'iñ [284a/24] birāderi Gorāze ve Ferhād ve Hecīr ve Raḥām ve pederleri Gürdez Pīr ve Sām Pīl ve Gurgīn ve Enekyā ḫāṣılı on sekiz nefer dilāver [284a/25] ḳalḳup ḳalʿaya gitdiler, Tenke ibn Zenge-i Şāvrān'ı ʿaskerde bıraḳdılar ve Selāmūn Ḥekīm daḫı gitmedi, mizācım münḥarif, [284-b] [284b/01] ṭabiʿatım nā-ḫoşdır, göñlim yoḳdır didi, ḫāṣılı murādı gitmemek idi, gitmedi, Hümāyūn Şāh on sekiz [284b/02] pehlevānıyla Şāh-ı Keyḫüsrev'i ḳalʿaya alup ḳapuları bend eyledi ve serāyına götürüp żiyāfet eyledi, eṣnā-yı ṣoḥbetde [284b/03] fırṣat bulup sāḳīye tenhā tenbīh eylemişdi, cümle dārūdan geçürüp bende çekdiler ve yanında bulınan tevābiʿi [284b/04] ḳırdılar, hele tevābiʿden ikisi bir ṭarīḳ ile firār idüp leşkere düşdiler ve Selāmūn Ḥekīm'e gelüp aḥvāli bildirdiler, [284b/05] Hümāyūn Şāh begler ile Şāh-ı İrān'ı dārūlayup bende çekdiler, biz güc-ile ḳaçup bunda geldik didiler, bunlar [284b/06] bu ḫaberi eşidince cān başlarına ṣıçrayup şaşdılar, hemān Selāmūn Dānā, Tenke ibn Zenge-i Şāvrān'a [284b/07] ḫaber idüp ol sāʿat ʿaskeri ḳaldırup ṭaġa çıḳardılar ve fi-l-ḥāl öñine ḫendek kesüp ol ṭaġı [284b/08] penāh eylediler ve dönüp Selāmūn Dānā Tenke'ye, yā Tenke, sen ṣaḳın ġāfil olup ʿaskere inhizām virme, ġayret [284b/09] eyle ben varup Zābul'e gidüp ṣaḥib-ḳırān-ı ʿālem Rüstem'e ḫaber ideyim, yoḫsa iş ḫarāb olur, didi, Tenke [284b/10] ibn Zenge n'ola diyüp ʿaskeri görüp gözetmege meşġūl oldı, Selāmūn Ḥekīm hemān raḫşına binüp sürʿat ile [284b/11] ʿazm-i Zābul diyüp gitdi, bir gün Zābul'e irdi, meger ki ol gün Rüstem daḫı yidi nefer dilāver ile şikāra çıḳup ʿişret [284b/12] eylerdi, Selāmūn, Zābul'e geldi, ḥikmet-i Ḫudā, Rüstem'iñ oturup ʿişret eyledügi yire geldi, gördi ki Rüstem yidi nefer dilāver [284b/13] ile oturup ʿişret eyler-idi, nefer-i dilāverin biri Rüstem ve biri Ferāmerz ve biri Zevvāre ve biri Nīkū Dehşet ve Ṭahār ve Merzibān [284b/14] ve Elviye idi, pehlevānlar daḫı bilüp Rüstem'e, yā ṣāḥib-ḳırān, Selāmūn Ḥekīm gelür, didiler, Rüstem daḫı baḳup gördi, gelen Selāmūn [284b/15] Ḥekīm'dir, Rüstem ise muḳaddem Keyḫüsrev'iñ Hāmāverān seferine gitdügin ḫaber almış-idi, ḥattā

ḳendüsin daʿvet idüp bile götür- [284b/16] medügine rençiş-peẕīr olmış idi, kendü kendüsine ayıtdı, eyā Selāmūn Ḥekīm, bunda ne gezer, yoḫsa ḳızı Keyḫüsrev [284b/17] aldı da bizi düğüne daʿvete mi geldi, dirken Selāmūn Ḥekīm daḥi gelüp irişdi, Rüstem işāret eyledi, ḳalḳup [284b/18] kimi rikābın ṭutup kimi ḳoltuġına girüp atdan endirdiler, Rüstem daḫı ayaġa ṭurup, ḫoş geldiñ ey dānā, ne yeller [284b/19] esdi bu cānibe geldiñ, didikde Selāmūn, hīc ṣorma aḥvāli devletlü ṣāḥib-ḳırān, diyüp olduġı gibi ḥaps eylediler, [284b/20] diyüp naḳl idüp zīrā ḳaçup gelenler öyle ḫaber virmişlerdi, Hümāyūn Şāh ḳatl eylemek istedikde vüzerāsı rıżā [284b/21] virmeyüp ḥaps eylemişlerdi, Rüstem bu ḫaberi eşidince Elviye'yi hemān ḳalʿaya gönderüp pederi Zāl-ı Zamān'ı getürtdi, [284b/22] Rüstem Zāl'a ayıtdı, devletim ata, Pādişāh-ı İrān ile on sekiz nefer dilāveriñ başına şöyle bir ḥāl gelmiş, ben bu aradan [284b/23] ṭoġrı giderim, ötede İrān taḫtı daḫı ḥālīdir, bānūlar ile sen bunda ḳalup Belḫ cānibine çeşm ü gūşede ol, [284b/24] ġāfīl bulınma, diyüp hemān oradan yidi nefer dilāver ile binüp Selāmūn Ḥekīm öñlerine ḳatup ʿazm-i Tūrān eylediler, [284b/25] ġāyet ile Alġār ile Ceyḥūn'ı geçüp bir yirde yimeklige endiler, ammā rāvī ḳavlince meger Efrāsyāb daḫı Tūrān dilāverleri

SÖZLÜK

4.1. Sözlük Hazırlanış Düzeni

Yazı dili, bir milletin yazılı belgelerini ortaya koyarken kullandığı dildir. Yazı dili medeniyet dili olduğu için ancak belli bir medeniyet seviyesine ulaşan, kendine özgü edebiyatı, sanatı olan milletlerin yazı dilleri de oluşmaktadır. Yazı dili sözlükleri, yazı dillerine ve onların yazılı ürünlerine dayalı olarak ortaya konulan sözlüklerdir. Bu tür sözlüklerin Türkçedeki en eski ürünlerine, Orta Türkçe denilen dönem ürünleriyle birlikte 11. yüzyıldan itibaren rastlanmaktadır (İlhan, 2009: 539).

Yazılı eserlerin anlaşılabilir olmasında sözlük bölümleri önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada sözlük ve özel isimler dizini bölümleri hazırlanırken şu esaslara uyulmuştur:

- Sözlük hazırlanırken metinde geçen bütün kelimeler madde başı olarak alınmamıştır. Metnin anlaşılmasına yardımcı olabilmesi için metinde sık kullanılan kelimeler seçilerek bir metin sözlüğü oluşturulmuştur. Bu kelimelerin çoğunluğu Arapça ve Farsçadır. Türkçe olup bugün sadece ağızlarda yaşayan ve metinde ağızlardaki anlamlarıyla kullanılan kelimelere de metin sözlüğü içerisinde yer verilmiştir.
- Sözlükte madde başları çeviriyazıya uygun bir şekilde bold olarak verilmiştir.

  firaḳ (Ar.) Ayrılma (217b/15)

  firār (Ar.) Kaçma (233b/02)

  firāz (Far.) Yokuş, çıkış (270b/21)

  fiske (Yun.) Parmaklardan birini baş-parmağa tutturduktan sonra birden bırakarak vurulan darbe (161a/19)
- Sözlükte yer alan madde başları alfabetik sıraya göre düzenlenmiştir.

  nişāne (Far.) İz, belirti (177b/01)

  niyā (Far.) Dede (183b/04)

  niyāz (Far.) Yalvarma, yakarma (266a/08)

  niyyet (Ar.) Niyet, kurma, meram (275a/20)
- Sözlük bölümünde geçen kelimelerin hangi dillere ait oldukları kelimelerin yanına parentez içinde kısaltılarak verilmiştir.

  palanḳa (Mac.) Kaleden küçük müstahkem yer (269b/19)

  pālheng (Far.) Dizgin, yular (229a/22)

  pāng (< bāng Far.) Ses, sedâ (168a/17)

- Sözlük bölümünde yer alan fiil kök ve ve gövdelerine gelen "-mek, -mak" yerine fiilin yanına (-) işareti konulmuştur.

  sanç- Batırmak, sokmak (250a/06)

  semele- Sersemlemek (242b/01)

  söyündür- Söndürmek (145a/05)

- İki farklı dile ait kelime veya eklerin yan yana gelmesiyle oluşturulan kelimeleri belirtmek için dil adlarının kısaltmalarının arasına (+) işareti konulmuştur.

  ṣulḥ (Ar.) Barış (260a/23)

  ṣ.-nāme (Ar.+Far.) Barış kağıdı, antlaşma (200b/21)

  taḳla-bāz (T.+Far.) Başı yere koyup ayakları atarak yapılan dönme hareketini yapan, takla atan (156a/16)

- Sözlükte kelimenin madde başı olarak anlamı verildikten sonra, o kelime ile başka bir kelimenin yan yana gelmesiyle oluşan kelimeler de madde başı kelimenin altında ve bir tab tuşu içeriden başlanarak verilmiştir.

  teferrüc (Ar.) Ferahlama, gezinti

  t.-gāh (Ar.+Far.) Gezinti yeri (277a/04)

  tīġ (Far.) Kılıç (156a/14)

  t.-zen (Far.) İyi kılıç kullanan (210a/15)

- Sözlük bölümünde kelimenin sadece metinde geçen anlamı verilmeye çalışılmıştır.

- Sözlük bölümünde yer alan kelimelerin metinde nerede veya nerelerde geçtiği ile ilgili sadece bir yer numarası gösterilmiştir.

  tuʿme (Ar.) Yiyinti, azık (261b/15)

  ṭumṭuraḳ (Far.) Gösteri, debdebe (178b/25)

  tūnī (Far.) Rezil, alçak (255a/13)

  ṭurġur- Durdurmak, dikmek (190a/02)

- Sözlükteki bazı kelimelerin nasıl bir değişikliğe uğrayarak kullanıldığı parantez içinde gösterilmiştir.

  cānavar (< Far. cān-āver) Canavar, canlı (182b/24)

  cilāsın (< Moğ. calasun) Kahraman, cesur (277b/07)

oḳyanus (Ar. uḳyānūs < Yun. okeanos) Okyanus, kıtʿaları çevreleyen büyük deniz (177a/14)

SÖZLÜK

-A-

āb (Ar.) Su (157a/09)

ʿabā (Ar.) Yünden yapılmış kaba kumaş (279a/19)

ābād (Ar.) Bayındır (246a/22)

ābnūs (Far.) Abanoz denilen sert ve siyah bir ağaç (228a/11)

ʿabūs (Ar.) Somurtkan

ʿa.-ül-vech(Ar.) Asık suratlı (270a/01)

ʿāc (Ar.) Fildişi (228a/11)

ʿacebā (Ar.) Şüphe, tereddüt, kararsızlık ve merak ifade eder (157b/12)

ʿacāʾibāt(Ar.) Acayip şeyler (269b/09)

ʿaceb (Ar.) Şaşma, hayret (148b/01)

ʿacele (Ar.) Çabuk, çabukluk (159a/08)

acı- Üzülmek (249b/23)

ʿacīb (Ar.) Tuhaf (277b/12)

ʿacībe (Ar.) Şaşılacak şey (216b/07)

ʿāciz (Ar.) Güçsüz (267a/04)

açuḳ- (Ar.) Acıkmak (266b/13)

ādāb (Ar.) Kurallar, usuller (276a/11)

ʿadāvet (Ar.) Düşmanlık (147b/18)

ādem (Ar.) Kişi, insan (255a/18)

ʿadem (Ar.) Yokluk (145a/07)

ʿadū (Ar.) Düşman (151b/11)

āferīn (Far.) Beğenme, takdir, taltif ve alkış ifadesi (195b/06)

āfitāb(Far.) Güneş ışığı (223b/09)

ʿafv (Ar.) Af, bağışlama (213a/12)

ağaç Sap ve dalları sert büyük bitki, şecer (269a/16)

āgāh (Far.) Bilgili, haberdar (192b/15)

ağarr (Ar.) Kendini çok beğenmiş (171b/19)

ağsır- Soluma kaslarının ani ve şiddetli kasılması neticesinde, ağız ve burundan gürültülü tarzda nefes boşaltmak, hapşırmak (186b/03)

ağyār (Ar.) Yabancılar (186a/22)

āh (F. ünl.) Ah, feryat (210b/05)

ahāli (Ar.) Halk (231b/16)

aḥbāb (Ar.) Dost (219a/12)

ʿahd (Ar.) Söz verme, yemin (214b/06)

ʿahdleş- (Ar.+T.) Sözleşmek, yeminleşmek (219b/20)

āhen (Far.) Demir (154a/09)

ā.-ger (Far.) Demirci (202b/12)

āheste (Far.) Yavaş yavaş (157b/22)

āḫir (Ar.) Son olarak, nihayet (216b/01)

āḫar (Ar.) Başka (146a/25)

aḫterān (Far.) Yıldızlar (159a/25)

āhū (Far.) Ceylan, karaca (216b/16)

aḥvāl (Ar.) Haller (214b/20)

aḫẕ (Ar.) Alma, kabul etme (261a/03)

āḳʿābinde (Ar.) Ardından, hemen arkasından (156a/22)

aḳça Para (251a/25)

ʿaḳd (Ar.) Bağ, nikâh, sözleşme (264b/02)

ʿāḳıbet (Ar.) Nihayet, sonunda (230a/03)

ʿāḳıl (Ar.) Akıllı kimse (159b/24)

ʿāḳıle (Ar.) Akıllı kadın (219a/20)

ʿaḳīḳ (Ar.) Kırmızı renkli değerli bir taş (227a/16)

ʿaḳl (Ar.) Akıl (207a/15)

aḳrān (Ar.) Yaşıt (237b/02)

aḳrāniyyet (Ar.) Akran oluş, boydaşlık (150b/06)

ʿaḳs (Ar.) Çarpma, çarpıp geri dönme (169a/11)

aḳṣā (Ar.) Son, en son (157a/16)

āl (Ar.) Aile, evlat, sülale, hile (280a/02)

aʿlā (Ar.) Yüksek (261a/11)

ʿalāʾim (Ar.) Nişanlar, izler (211a/13)

ʿalāḳa (Ar.) İlgi, ilişik (155a/21)

ʿalāmet (Ar.) İşaret, belge (227b/09)

alarġa (İt.) İlgi göstermek (274b/05)

aları aları Dik dik (276b/15)

ālāt (Ar.) Aletler, malzemeler (176a/04)

alay (Far.) Ordu, asker (182b/18)

ʿalef (Ar.) Havyan yemi, ot, saman (266b/06)

ʿale-l-ġafle (Ar.) Dalgınlığa gelerek, boş bulunarak (169b/05)

ʿalem (Ar.) Bayrak, sancak (179a/17)

ʿālem (Ar.) Dünya (284b/09)

ālet (Ar.) Vasıta, araç (178a/20)

ʿaleyhi'l-laʿne (Ar.) Ona lanet olsun (264b/24)

ʿālī (Ar.) Yüce, büyük (200b/10)

altun Parlak sarı renkte, paslanmayan, kolay işlenebilen, ziynet eşyası olarak da kullanılan maden, zer (265b/05)

ālūde (Far.) Bulaşmış, karışmış (209b/23)

ʿām (Ar.) Sene, yıl (221a/07)

amān (Ar.) Yardım, yalvarma, bağışlanma isteği (235a/13)

ʿamel (Ar.) İş, niyet (267a/11)

ʿāmil (Ar.) Sebep (187a/14)

āmīz (Far.) ...le karışık, ...yı içine alan (249b/24)

ʿamm (Ar.) Amca (245b/24)

ammā (Ar.) Ama, fakat (217a/24)

ʿamūd (Ar.) Savaş aleti olarak kullanılan uzun ve kalın direk (268a/11)

añа Ona (229b/15)

anda Orada (281a/13)

andan Oradan (159b/03)

anı Onu (257a/05)

ʿAnḳā (Ar.) Hayali bir masal kuşu (198a/03)

ʿA.-peyker (A.+F.) Anka yüzlü (184a/05)

ʿA.-ser (Far.) Anka başlı (184a/12)

anlar Onlar 219b/23)

anları Onları (214b/14)

ʿannāb (Ar.) Üzümcü (267a/01)

añsuzdan Birdenbire, beklenmedik bir zamanda (169b/05)

añsuzın Birdenbire, beklenmedik bir zamanda (283b/14)

anuñ Onun (147b/12)

apul apul İki yana sallana sallana yürüme (165a/20)

ʿār (Ar.) Utanma (282a/14)

ʿaraḳ (Ar.) Ter (252a/19)

ārām (Far.) Durma, dinlenme (259b/07)

ārāste (Far.) Bezenmiş, süslenmiş (281a/18)

arāyīde (Far.) Süsleyicilik (184b/03)

arış Arşın (182b/05)

ʿārıż (Ar.) Sonradan ortaya çıkan şey, musibet (267a/04)

arḳurı Eğri, tersine (248a/01)

ʿarż (Ar.) Bir büyüğe sunma, gösterme (200b/02)

ārzū (Far.) Arzu, istek, heves (259a/17)

ʿaṣā (Ar.) Deynek, sopa (274b/16)

āsān (Far.) Kolay (203a/12)

āsānlık (Far.) Kolaylık (278b/18)

āsāyiş (Far.) Rahatlık, huzur, dinlenme (244b/07)

aṣl (Ar.) Asıl, esas (176a/20)

aṣlā (Ar.) Hiçbir zaman (229a/10)

āsmān (Far.) Gök, sema (184a/05)

ʿaṣr (Ar.) Asır, devir (157a/18)

ʿāṣıḳ (Ar.) Bir kişiye veya şeye karşı şiddetli sevgi duyan, seven kimse, tutkun (283b/03)

āşinā (Far.) Bildik, tanıdık (277a/05)

āşiyān (Far.) Kuş yuvası, mesken, ev (208a/04)

ʿaşḳ (Ar.) Aşk, sevgi (260b/16)

aşur- Geçirmek, uzatmak (190b/22)

aşurı Öte, yukarı (177a/10)

ata Ata, cet (238a/11)

ʿaṭaş (Far.) Susuzluk (270b/11)

āteş (Far.) Yanma neticesinde beliren ısı ve ışık, od, ateş (195a/14)

ā.-dem (Far.) Yanık sesli (268a/08)

ā.-efrūz (Far.) Ateş yakan (183a/21)

ā.-kede (Far.) Mecûsî mabedi (195b/12)

āteşīn (Far.) Ateşten, ateşli (272b/21)

ʿaṭiyye (Ar.) Hediye, bahşiş (184b/10)

ʿaṭse (Ar.) Tek aksırık (186b/03)

ʿavā'id (Ar.) İratlar, gelirler (261a/03)

āvāz (Far.) Ses (201b/06)

ʿavd (Ar.) Geri gelme, dönme (244a/09)

ʿavdet (Ar.) Geri gelme, dönme (175b/25)

ʿavḳ (Ar.) Alıkoyma, durdurma (279b/07)

ʿavn (Ar.) Yardım (232b/25)

ʿavret (Ar.) Eş, zevce, kadın (257a/11)

āʿyān (Ar.) Bir memleketin ileri gelenleri (147b/01)

ʿayān (Ar.) Belli, açık (274b/09)

ʿayb (Ar.) Ayıp (235b/07)

āyine (Far.) Ayna (226a/02)

ʿayş (Ar.) Zevk, safa, eğlence (250b/12)

ʿayyār (Ar.) Gezgin, serseri, zeki, kurnaz, arsız, hergele, hırsız (281b/11)

ʿayyārān (A.+F.) Kurnazlar (231a/18)

aʿẓā (Ar.) Organ (161a/05)

āʿẓam (Ar.) En büyük, çok büyük (154b/06)

āzār (Far.) İncitme, paylama, tekdir, çıkışma (265b/11)

azġaş- Döğüşmek, çekişmek (247b/25)

ʿaẓīm (Ar.) Büyük (270a/05)

ʿazīmet (Ar.) Gitme, gidiş, yola çıkma (169b/04)

ʿazm (Ar.) Gitme, gidiş (250b/18)

-B-

bād (Far.) Rüzgâr (177b/01)

bāde (Far.) Şarap, içki (217b/09)

baʿde (Ar.) Sonra (168a/06)

baʿdehū (Ar.) Ondan sonra (149a/02)

bāġ (Far.) Bahçe (220b/14)

b.-bān (Far.) Bahçıvan (217a/16)

b.-ce (Far.) Bahçe (188b/25)

baġal (Far.) Koltuk (150b/19)

bahā (Far.) Kıymet, bedel (238a/08)

bahādır (Far.) Cesur, yiğit (235b/14)

bahāne (Far.) Sebep, vesile (281b/22)

baḥr (Ar.) Deniz (185a/12)

baḫş (Far.) Bağış, ihsan (250b/09)

baḫşīş (Far.) Bağış olarak verilen para (240a/05)

baʿid (Ar.) Uzak (200a/06)

bāʾiṯ (Ar.) Sebep olan (153b/16)

baḳıyye (Ar.) Artan, geri kalan (198a/22)

bāḳī (Ar.) Daimi, kalıcı (251a/23)

bālā (Far.) Yüksek

b.-ḳadd Uzun boylu (239b/21)

balcaḳ Kılıç kabzası, kılıç siperi (250a/12)

bāliġ (Ar.) Reşid, erişmiş, yetişmiş (234a/17)

bānū (Far.) Kadın, hanım (194a/14)

bārān (Far.) Yağmur (246b/23)

bāri (Far.) Hiç olmazsa, hiç değilse (267b/14)

bārū (Far.) Kale duvarı, burç (218a/19)

bār-gāh (Far.) Saltanat çadırı, otağ (157a/09)

bār-gīr (Far.) Beygir, at (235a/24)

bār-keş (Far.) Yük taşıyan, sabırlı (256a/05)

barmaḳ Parmak (168b/08)

baṣīret (Ar.) Önden görüş, seziş (241b/03)

bāṭıl (Ar.) Geçersiz, boş (272a/18)

baṭman (Soğd. patmān) Bir ağırlık ölçüsü (191b/22)

baṭṭāl (Ar.) Cesur, kahraman, pek büyük (225a/04)

bāzār (Far.) Pazar, çarşı (170a/25)

bāzergān (Far.) Tācir (235a/19)

bāz-geşt (Far.) Geri dönme, pişmanlık (267a/18)

bāzū (Far.) Pazı (195a/24)

be (Far.) Kelimelere -e halini verir (270a/06)

bed-duʿā (F.+A.) İnkisar (244a/07)

bekār (Ar.) Hiç evlenmemiş, ergen (262b/05)

belā (Ar.) Gam, keder, üzüntü (256b/08)

belī (Far.) Evet, elbette (239a/22)

benām (Far.) Ünlü, meşhur (248b/20)

bend (Far.) Bağ (230a/12)

bende (Far.) Köle (153b/18)

beng (Far.) Afyon gibi uyuşturucu bir madde, esrar (273b/21)

ber-ā-ber (Far.) Beraber, birlikte (147a/15)

ber (Far.) Üzere (187a/25)

b.-dār Asılmış (224a/14)

b.-hevā Havaya gitmiş, kaybolmuş, uçmuş (177a/23)

b.-meydān Meydanın başına (225a/22)

b.-muʿtād Alışıldığı, her zaman olduğu üzere (182a/13)

b.-murād Arzusuna ḳavuşan (235b/22)

b.-ṭaraf Bir yana atılan (190b/11)

berg (Far.) Yaprak (191a/11)

b.-i ḫazān Sonbahar yaprağı (151a/16)

ber-ḫūrdār (Far.) Mesut olan (248a/19)

beriyye (Ar.) Halk, insanlar, yaratık (271a/01)

berḳ (Ar.) Şimşek (246b/17)

b.-ı ḫāṭıf Göz kamaştıran şimşek (242a/05)

berrānī (Ar.) Yabanî (227b/21)

berş (Ar.) Afyon şurubu, keten yaprağı ile yapılan bir çeşit macun (181a/15)

berzaḫ (Ar.) İnce, uzun kara parçası. Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar bulunacakları yer (265a/12)

be-ser (Far.) Baş üstünde (239a/05)

beste (Far.) Bağlanmıs, bağlı (213a/22)

bevvāb (Ar.) Kapıcı, hademe (232b/15)

bevvābān (A.+F.) Kapıcılar, hademeler (276a/07)

beyābān (Far.) Kır, çöl (277a/03)

beyān (Ar.) Açıklama, bildirme (283b/25)

beyn (Ar.) Arasında

b.-el-aḳrān Akranlar, yaşıtlar arasında (148b/21)

beyt (Ar.) Aynı vezinle yazılmış, mânâ bakımından birbirine bağlı iki mısralık bendlerden oluşan şiirlerde her bir bend (234a/05)

bezm (Far.) Meclis (147b/15)

bıldır Geçen yıl, önceki sene (245b/04)

bi-n-nār (Ar.) Ateşle (274b/21)

bi-t-tabʿ (Ar.) Doğal olarak (216b/11)

bi-z-ẓarūrī (Ar.) İster-istemez (156b/20)

bi-ẕ-ẕāt (Ar.) Kendi, kendisi (204a/18)

bī- (Far.) Başına geldiği kelimeye "-sız", "-maz" anlamı katan olumsuzluk eki

b.-amān Amansız (220b/06)

b.-bahāne Sebepsiz (283a/10)

b.-bāk Korkusuzca (146b/17)

b.-cān Cansız (234b/24)

b.-çāre Çaresiz, zavallı (272a/08)

b.-dād Zulüm, zâlim (215a/10)

b.-dār Uyanık (244b/01)

b.-dīn Dinsiz, acımasız (164b/10)

b.-ḫaber Habersiz, bilgisiz (208a/04)

b.-hemtā Benzersiz (145a/06)

b.-hod Çılgın (238a/15)

b.-hūş Şaşkın, sersem, deli (253b/10)

b.-kerān Sınırsız, sonsuz (225a/14)

b.-minnet Başa kalkmayan (175b/13)

b.-miṣal Eşsiz (281a/23)

b.-nām Adsız, sansız (254b/06)

b.-pāyān Sonsuz, tükenmez (245a/11)

b.-pervā Çekinmeksizin (161a/12)

b.-şümār Sayısız, pek çok (153b/17)

b.-tāb Bitkin, yorgun (269a/06)

b.-vaḳt Vakitsiz, uygunsuz (212b/17)

b.-vefā Vefāsız, hayırsız (283b/12)

b.-ẕevāl Sonu olmayan (149b/08)

bikr (Ar.) Bekaret, dokunulmamış, kız-oğlan kız (170b/17)

bilā- (Ar.) -siz anlamını veren ek (186a/19)

billūr-ten (A.+F.) Kristal vücutlu (193a/13)

bināgūş (Far.) Kulak memesi (258b/22)

birāder (Far.) Kardeş (245a/03)

bögür Bağır, sine (283b/20)

bre (Ünl.) Ey, hey, be (193a/10)

buġı Buhar (189b/18)

buḳalemūn (Ar.) Kertenkeleye benzeyen bir sürüngen olup bulunduğu yerin rengini alır (184a/25)

bunda Burada (185b/12)

bundan Buradan (260a/18)

bur- Bir şeyi iki ucundan tutup ekseni çevresinde çevirerek bükmek, burmak (237b/22)

burc (Ar.) Kale (222a/02)

bülend-āvāz (Far.) Yüksek sesli (197b/22)

bün-gāh (Far.) İçine para, eşya ve yolculuk malzemesi konulan oda, çadır (148a/22)

bünyād (Far.) Asıl, esas, temel (176b/03)

bürrān (Far.) Keskin, kesici (261b/15)

-C-

cāh (Far.) Kuyu, çukur (183b/07)

cā'ize (Ar.) Tol yiyeceği, hediye (173a/19)

cām (Far.) Kadeh, bardak (247a/23)

cāme-ḫāb (Far.) Yatak (226b/18)

cāmiʿa (Ar.) Topluluk (269a/18)

cāmus (Far.) Manda (182a/25)

cān (Far.) Can, ruh (216b/03)

c.-güzār Cana dokunan (248a/04)

c.-sitān Can çıkarıcı, insana bela olan (163b/02)

cānāne (Far.) Sevgili (153a/23)

cānavar (< Far. cān-āver) Canavar, canlı (182b/24)

cānib (Ar.) Taraf, yön (267b/25)

cār (Ar.) Komşu (163b/19)

cārī (Ar.) Akan, geçen, yürüyen (205a/01)

cāriye (Ar.) Halayık, hizmetçi (282a/25)

cāsūs (Ar.) Hafiye (170a/01)

cāy (Far.) Yer, mevki, makam (154a/24)

cāẕū (Far.) Cadı, büyücü (274b/24)

cebbār (Ar.) Zorlayıcı, zorba (172a/10)

cebe (Ar.) Zincirden veya halkadan örme zırh (146a/23)

cebīn (Far.) Alın (190a/18)

cebr (Ar.) Zor, zorlama (154a/03)

cebren (Ar.) Zorla (157a/13)

cedd (Ar.) Dede, büyük baba (184a/02)

celāl (Ar.) Büyüklük, ululuk (246b/20)

celālī (Ar.) Allah'a ait (220b/06)

cellād (Ar.) Cellat (165b/02)

cemʿ (Ar.) Toplama (252a/24)

cemāl (Ar.) Yüz güzelliği (283a/10)

cemʿiyyet (Ar.) Topluluk (263a/10)

cenāḥ (Ar.) Yan, kol (166b/18)

ceng (Far.) Savaş (148b/20)

cerrāḥ (Ar.) Operatör doktor (253b/10)

cerrār (Ar.) Arkasından sürükleyen. Harp âletleriyle donatılmış kalabalık (263a/21)

cest (Far.) Atlayış, sıçrayış (182b/25)

cevelān (Ar.) Gezinti (170a/01)

cevher (Ar.) Öz, maya (152b/10)

cevr (Ar.) Haksızlık, eziyet, zulüm (159a/13)

ceyş (Ar.) Asker, ordu (247a/07)

cezīre (Ar.) Ada (163a/13)

cezū (Ar.) Çok sabırsızlanan (156a/25)

ciger (Far.) Ciğer, bağır (244b/10)

cihān (Far.) Dünya (219b/05)

c.-peymā (Far.) Dünyayı dolaşan (268b/24)

cilāsın (< Moğ. calasun) Kahraman, cesur (277b/07)

cilve (Ar.) Kırıtma, görünme (273b/03)

cin (< Ar. cinn) Cin (267b/16)

cinnī (Ar.) Cin (177b/10)

cirīd (Ar.) Cirit (262b/13)

cirm (Ar.) Hacim, cisim (183a/15)

cisr (Ar.) Köprü (202b/23)

civān (Far.) Genç delikanlı (278b/14)

cū (Ar.) Açlık (270a/17)

cūş (Far.) Coşma, kaynama (273b/09)

cüdā (Far.) Ayrı, ayrı düşmüş (272b/03)

cülūs (Ar.) Tahta çıkma (261b/18)

cümle (Ar.) Bütün, hep, herkes, hepsi (167b/21)

cünbüş (Far.) Kımıldanma, hareket (177b/22)

cünūn (Ar.) Delirme, çıldırma (283b/02)

cürʿa (Ar.) Yudum (230b/03)

cürʾet (Ar.) Cesaret, atılganlık (213a/02)

cürm (Ar.) Suç (269a/11)

cüs̱s̱e (Ar.) Gövde, beden (146a/02)

cüzʾī (Ar.) Az, pek az (237b/02)

-Ç-

çābük (Far.) Normalden hızlı ve tez zamanda, beklenen, istenenden hızlı (146b/25)

çāk (Far.) Yırtık, yarık (157b/03)

çalḳan- Dalgalanmak (159a/25)

çār (Far.) Çare (277a/16)

çarḫ (Far.) Çark, felek (272b/19)

çār-pā (Far.) Dört ayaklı hayvanlar (246b/06)

çeçe Çocuk, genç (202b/14)

çehār-dest (Far.) Dört elli (230a/15)

çehre (Far.) Yüz, surat (189b/06)

çenber (Far.) Merkeze eşit uzaklıktaki noktaların teşkil ettiği yuvarlak, daire, halka (198b/03)

çenġāl (Far.) Çengel, pençe (183b/24)

çerāġ (Far.) Fitil, mum (273a/24)

çeşm (Far.) Göz (284b/23)

çetr (Far.) Çadır (279b/04)

çevgān (F) Cirit oyununda atlıların birbirine attıkları değnek (247b/06)

çıngla- Çınlamak, yankı yapmak (247a/20)

çil Yeni ve parlak para veya altın (229a/01)

çin-seḥer (F.+A.) Alacakaranlık (157b/21)

çoġı Çoğu, çok kimse (250b/08)

çūb (Far.) Sopa (271a/02)

çün (Far.) Çünkü, ...-dığında, ...-dığı zaman (199b/24)

çünki (Far.) ... -dığında, ... -dığı zaman (196b/20)

çünkim (Far.) Çünkü**,** ...-dığında, ...-dığı zaman (201a/21)

çüst (Far.) Çabuk, hareketli, çevik (207a/08)

-D-

dād (Far.) Adālet, doğruluk (234a/19)

d.-gīr Adāletli, doğru (219b/24)

dāḫil (Ar.) İç, içinde, dahil (284a/05)

daḫme (Ar.) Türbe, mezar (177b/09)

dāʾim (Ar.) Devamlı, sürekli (216b/13)

dāʾimā (Ar.) Her vakit (235b/12)

dāʾire (Ar.) Çember, daire (266b/17)

dāʾiren-mādār (Ar.) Çepeçevre (279b/04)

dāl (Far.) Eğri (220b/01)

dāmen (Far.) Etek (197b/08)

dānā (Far.) Bilgili, bilgin (172a/21)

dāne (Far.) Tane (198a/02)

-dār (Far.) Sahiplik anlamı katar, ...-li (206b/13)

dārāt (Far.) Debdebe, şan, gösteriş (169a/13)

ḍarb (Ar.) Vurma, vuruş, darbe (166a/08)

d.-ı dest El, kol kuvveti (235b/22)

ḍarben (Ar.) Vurarak, çarparak (155a/24)

dārū (Far.) İlaç (189a/04)

dārūla- (F.+T.) İlaçlamak (231a/13)

dārūlı (F.+ T.) İlaçlı (190a/19)

dāstān (Far.) Destan (215b/10)

daʿvā (Ar.) Dava, iddia (157a/18)

dāver (Far.) Doğru, insaflı olan hükümdar (237b/09)

daʿvet (Ar.) Çağrı (161b/22)

dāye (Far.) Çocuğa bakan dadı (264b/11)

debret- Kımıldamak, harekete gelmek (245a/14)

defʿ (Ar.) Ortadan kaldırma (189a/14)

defʿa (Ar.) Defa, kere (260a/14)

defn (Ar.) Gömme (282b/25)

degirman Tahılları ve başka bazı maddeleri öğütmeye yarayan âlet, değirmen (164b/04)

degme Her, harhangi bir (234b/05)

deḫān (Far.) Ağız (162a/11)

dehlīz (Ar.) Hol, koridor (277a/14)

dehr (Ar.) Dünya (149b/18)

dehşet (Ar.) Dehşet, korku, telaş (151a/08)

dellāl (Ar.) Tellal (195a/06)

dem (Far.) Soluk, nefes, vakit (169b/12)

demren Mızrak, ok gibi şeylerin ucunda bulunan batıcı ve sivri demir (173b/15)

demür Dayanıklı ve kullanış sahası geniş, mavimsi esmer renkli bir maden, timur, demir (154a/09)

dendān (Far.) Diş (261b/15)

der (Far.) -de, içinde, kapı (217b/17)

d.-āġūş Kucaklama (237a/23)

d.-ʿaḳab Hemen arkasından (250a/25)

d.-bend Boğaz, dar geçit (233b/10)

d.-kenār Kucaklama (231a/25)

d.-ʿuhde Üstüne alma, yüklenme (152a/14)

-der (Far.) Yırtan, yaran (177b/20)

derāz (Far.) Uzun (229a/09)

derecād (Ar.) Basamak, rütbe (166a/01)

dermān (Far.) Çare, ilaç (218b/19)

derūnī (Far.) İçten, gönülden (235a/15)

dervīş (Far.) Allah için alçakgönüllülüğü ve fukaralığı kabul eden veya bir tarikata bağlı bulunan kimse (263b/22)

dervīşān (Far.) Dervişler (269a/23)

deryā (Far.) Deniz (270b/23)

dest (Far.) El (160b/12)

d.-ber Üstünlük, kuvvetlilik (257a/09)

d.-māl El bezi (252b/05)

d.-yār Yardımcı (260b/21)

deste (Far.) Deste (181a/23)

deste-çūb (Far.) Değnek, sopa (164b/01)

destūr (Far.) İzin, müsaade (209b/07)

deşt (Far.) Çöl, kır, ova (214a/07)

devr (Ar.) Devir, döndürme (199b/03)

devrān (Ar.) Zaman, çağ (257a/13)

deyr (Ar.) Manastır, kilise, dünya (279b/24)

deyyār (Ar.) Bir kimse, manastır sahibi (170b/09)

dıraḫsitān (Far.) Ağaçlık yer (269a/18)

dıraḫt (Far.) Ağaç (269a/14)

dībā (Far.) Renkli dkuma motiflerle süslü, lüks bir çeşit ipek kumaş (153a/19)

dibelek Büsbütün, tamamıyla (197a/20)

dīde (Far.) Göz (276a/25)

dil (Far.) Gönül, kalp (262b/19)

d.-āver (Far.) Yiğit, cesur (279b/15)

d.-āverān (Far.) Yiğitler (182b/21)

dilberāne (Far.) Güzele, sevgiliye yakışır sūretle (146b/16)

dimāġ (Ar.) Beyin, akıl (243b/11)

dirīġ (Far.) Eyvah, aman, ah, yazık (171a/10)

ditre- Titremek (248b/12)

dīv (Far.) Dev, şeytan, cin, canavar (266a/05)

d.-bend Tehmûres'in lakabı (205a/09)

dīvān (Ar.) Büyük meclis (213a/16)

dīvāne (Far.) Deli, budala (207a/16)

dīvān-ḫāne (A.+F.) Divanın toplandığı yer (170a/04)

divīt (Ar.) Divit, kalem (232a/12)

dīv-zād (F.+A.) Dev soylu (238b/15)

diyār (Ar.) Memleket, ülke (283a/07)

diz-dār (Far.) Kale muhafızı (170b/20)

doru Yelesi ve kuyruğu siyah diğer tarafları kırmızı at (166b/18)

dög- Dövmek, vurmak (218b/18)

ḍuḥā (Ar.) Kaba kuşluk vakti (259b/13)

duḫān (Far.) Duman, sis (273b/09)

duḫter (Far.) Kız (278a/14)

duvaḳ Gelinlerin veya yeni doğmuş çocukların başlarına ve yüzlerine örtülen ince tül örtü (233b/21)

dū-çār (Far.) Tutulmuş, yakalanmış (225b/21)

dūr-bīn (Far.) İlerisini, ileriyi, uzağı gören (270a/05)

dūzaḫ (Far.) Cehennem (266b/09)

dü (Far.) İki (183a/21)

d.-tā İki kat, bükülmüş (167b/07)

dübür (Ar.) Kıç, makat (271b/11)

dügdü Çekiç, keser gibi aletlerin bir şeyi dövmeye yarayan düz ve yuvarlak tarafı (150a/17)

dümel (Ar.) Büyük kan çıbanı (169b/22)

dürlü Türlü, çeşitli (212b/02)

düşmen (Far.) Bir kimsenin kötülüğünü isteyen, hasım, düşman (148b/09)

düşnām (Far.) Sövme (261b/11)

düşvār (Far.) Güç, zor (234b/01)

düvāl (Far.) Kayış (256b/21)

-E-

ʿebād (Ar.) Uzunluk, uzaklık (212b/11)

ebedī (Ar.) Sonsuza kadar (227a/22)

ebter (Ar.) Kuyruğu kesik hayvan (167a/04)

ecinnī (Ar.) Cin tâifesinden bir fert (157b/06)

ecl (Ar.) Sebep, illet (148b/01)

ecnās (Ar.) Cinsler (152a/22)

ecnebī (Ar.) Yabancı, misafir (225a/05)

edā (Ar.) Yerine getirme (269a/25)

ednā (Ar.) Pek aşağı, pek alçak (157a/24)

edeb (Ar.) Edep, nezaket (227a/02)

efʿī (Ar.) Engerek yılanı (248a/16)

efkār (Ar.) Düşünceler (186a/25)

eflāk (Ar.) Semalar, gökler (170a/01)

-efrāz (Far.) Kaldıran, yükselten (150b/24)

-efşān (Far.) Saçan, serpen, dağıtan (145b/20)

efrūz (Far.) Aydınlatan, parlatan (153b/11)

efser (Far.) Taç (152b/08)

egin Omuz, sırt, arka (197b/24)

ehl (Ar.) Sahip, usta, bir yerde oturan (264b/10)

eḳālim (Ar.) Dünyanın memleketleri, diyarları (150b/03)

ekber (Ar.) Daha büyük, en büyük (208a/02)

ekl (Ar.) Bir şey yemek (271a/13)

eknāf (Ar.) Dört taraf, her bir yön (170b/18)

ekṣer (Ar.) Daha ziyade, daha çok (275b/05)

el'ān (Ar.) Şimdi, henüz, daha (280b/23)

el-ḥamdulli-llah (Ar.) Allah'a hamd olsun (171a/21)

elem (Ar.) Sıkıntı, keder (261b/17)

elleş- Savaşa girişmek, karşı koymak (155b/18)

elvān (Ar.) Rengarenk (274b/16)

emīr (Ar.) Reis (280b/05)

emr (Ar.) Emir, buyruk (253b/21)

enbūh (Far.) Çok, kalabalık (145b/15)

encām (Ar.) Nihayet, son (277b/08)

endāḫt (Far.) Atma, atış (168b/06)

endaḫte (Far.) Atılmış, bir tarafa bırakılmış (211a/12)

endām (Far.) Vücut, beden (151a/16)

endāze (Far.) Altmış santimetrelik bir ölçü, mertebe (189a/01)

engüşt (Far.) Parmak (158a/12)

enver (Ar.) En parlak (263b/24)

erbāb (Ar.) Ehil, muktedir (276a/24)

eren Yiğit, kahraman kimse (194a/17)

erkān (Ar.) Kural, kaide, usul (209b/08)

erlik Yiğitlik (238b/05)

erzāḳ (Ar.) Yiyecek, içecek, azıklar (243a/22)

esb (Far.) At, beygir (231a/20)

eṣer (Ar.) Nişan, iz, alamet (155a/06)

esīr (Ar.) Tutsak (220a/16)

esmār (Ar.) Meyveler (271b/06)

eṣnā (Ar.) Ara, aralık, sıra, an (210b/24)

esrār (Ar.) Sırlar (220b/16)

ester (Far.) Katır (265b/07)

eşcār (Ar.) Ağaçlar (271b/06)

eşyā (Ar.) Şeyler, nesneler, eşya (245b/15)

etbāʿ (Ar.) Hizmetçi, uşak (185a/23)

eṭrāf (Ar.) Etraf, taraflar, civar (263a/01)

eṭvār (Ar.) Hâl ve hareketler (282b/17)

evc (Ar.) Yüce, yüksek (184a/05)

evlād (Ar.) Çocuklar (210b/20)

evren Ejderha, yılan (176a/11)

e.-ten (T.+F.) Ejderha vücutlu (181b/06)

evvel (Ar.) Evvel, önce (257a/14)

evvelā (Ar.) Öncelikle 229b/25)

evżāʿ (Ar.) Haller, vaziyetler (282b/17)

eyā (A.+F. ünl.) Ey, hey (170a/10)

eyyām (Ar.) Günler, gündüzler (250b/15)

ezhār (Ar.) Arkalar, sırtlar, çiçekler (266b/22)

eẕ (Far.) ...-dan, ...-den

e.-in cānib (Far.+Ar.) Öte yandan (155b/09)

eziyyet (Ar.) İncinecek, incitecek hâl, cefâ (261a/17)

-F-

fāḫire (Ar.) Onurlu, şanlı, şerefli (234a/09)

fāʾide (Ar.) Fayda, yarar (170b/13)

fāni (Ar.) Ölümlü (274b/15)

fānūs (Ar.) Küre veya silindir şeklinde cam kapak (245b/01)

fāriġ (Ar.) Vazgeçmiş (258b/12)

faṣl (Ar.) Ayrıntı, ayırma (168a/24)

fe-bihā (Ar.) Ne güzel, öyle olsun (146a/24)

fehm (Ar.) Anlama, anlayış (196b/06)

fehvā (Ar.) Mânâ, anlam (153a/23)

felek (Ar.) Gökyüzü (151a/08)

ferāġat (Ar.) Vaz geçmek (165b/04)

ferāʾiş (Ar.) Döşemler, yataklar (187a/11)

ferāmuş (Far.) Unutma (232a/25)

ferāset (Ar.) Anlayışlılık, çabuk seziş (262a/08)

ferc (Ar.) Kadının edep yeri (271b/11)

ferd (Ar.) Kişi, fert (161b/25)

ferḫunde (Far.) Mübarek, mesut (278a/14)

fermān (Far.) Emir, buyruk (145b/10)

fersaḫ (Ar.) Bir uzunluk birimi (183a/22)

ferş (Ar.) Döşeme, yayma, halı (234a/01)

feryād (Far.) Feryat, bağırma (234a/21)

ferzend (Far.) Oğul, çocuk (244a/09)

fesād (Ar.) Bozukluk (217b/13)

-feşān (Far.) Saçan, saçıcı (185b/03)

fevc (Ar.) Bölük, takım (166b/16)

fevt (Ar.) Bir daha ele geçmemek üzere kaybetme (208a/02)

fevvāre (Ar.) Fıskiye (195a/01)

fırḳa (Ar.) İnsan kalabalığı

fısıldu Güç duyulan konuşma, fısıltı (196b/12)

fi-l-ḥaḳīḳa (Ar.) Gerçekten, doğrusu (280a/04)

fi-l-ḥāl (Ar.) Hemen, derhal (284b/07)

fil (Ar.) Hindistan ve Asya gibi yerlerde bulunan iri vücutlu, hortumlu hayvan, fil (196b/22)

f.-bān Fil çobanı (192a/02)

f.-süvār Fil binicisi, file binmiş (177a/05)

firaḳ (Ar.) Ayrılma (217b/15)

firār (Ar.) Kaçma (233b/02)

firāz (Far.) Yokuş, çıkış (270b/21)

fiske (Yun.) Parmaklardan birini başparmağa tutturduktan sonra birden bırakarak vurulan darbe (161a/19)

fitrāk (Far.) Atın terkisi (278a/05)

flandra (İt.) Ticaret gemilerini savaş gemilerinden ayıran, uçkurluk kısmı dar, ince, uzun flama (145b/25)

fuḳarā (Ar.) Yoksullar (270b/17)

fużūl (Ar.) Gereksiz (232a/11)

fürce (Ar.) İki şey arasındaki açıklık, yarık (208b/23)

fürūzān (Far.) Parlayan (153a/19)

fütūr (Ar.) Zayıflık, utanma, keder (269b/25)

-G-

ġāfil (Ar.) Habersiz (284b/24)

gāhice (Far.) Bâzan, ara sıra (268a/07)

ġalebe (Ar.) Galip gelme, yenme, üstünlük (269b/14)

ġālib (Ar.) Galip, üstün gelen, yenen (150a/10)

ġālibā (Ar.) Görünüşe göre, belki (242b/17)

ġalṭān (Far.) Yuvarlanan (275b/02)

ġam (Ar.) Dert, keder (219b/07)

ġ.-gīn (Ar.) Kederli (231b/06)

-gān (Far.) Bazı sayıların sonuna gelerek –lik halinde sıfat yapar (201b/16)

ġanā'im (Ar.) Emeksiz kazanç (250b/09)

-gār (Far.) Faillik ve nisbet anlamlarıyla isimlere son ek olarak katılır (280a/14)

ġārā'ibāt (Ar.) Gariplikler, görülmedik, anlasılmadık, tuhaf şeyler (269b/09)

ġaraż (Ar.) Hedef, istek (258b/06)

ġarīm (Ar.) Alacaklı (193b/13)

ġarḳ (Ar.) Batma (166b/20)

ġassāl (Ar.) Ölü yıkayan (147b/04)

ġavṣ (Ar.) Yardım, medet, yardımcı (269b/21)

ġayb (Ar.) Görülmeyen, kayıp (271a/18)

ġāye (Ar.) Maksat, amaç (218b/03)

ġāyet (Ar.) Son derece, çok fazla (237b/08)

ġayret (Ar.) Çalışma, çabalama (167b/12)

ġayrı (Ar.) Başka, özge (180b/10)

ġayẓ (Ar.) Hiddet, öfke (238b/10)

ġażab (Ar.) Hiddet, öfke (213a/14)

ġażabān (Ar.) Öfkeyle (215a/19)

genc (Far.) Hazîne (153b/08)

gencīne (Far.) Hazîne (234a/05)

-ger (Far.) İsimlerin sonuna eklenen ve yapıcılık bildiren edat (202b/12)

gerçi (Far.) Gerçi, her ne kadar (212b/06)

gerdān (Far.) Dönen (209b/11)

gergedan (Far.) Büyük cüsseli, ağır, kuvvetli, burnunun üzerinde bir veya iki boynuz bulunan memeli hayvan (259b/22)

germ (Far.) Sıcak (152b/19))

g.ā-germ (Far.) Pek kızışmış (151b/14)

germiyyet (Far.) Hararet, sıcaklık (266b/19)

geşt (Far.) Gezme, seyretme (279b/05)

geyük Erkeklerinin başında çatallı boynuzlar bulunan bir memeli hayvan cinsi, âhu, geyik (188a/23)

ġılāf (Ar.) Kılıf (180a/05)

ġışş (Ar.) Hile, karışıklık (180a/14)

gice Günün karanlık kısmı, gece (189b/12)

giç- Bir baştan öbür başa yürümek, geçmek

gine Yine (273b/19)

girān (Far.) Ağır (224a/19)

gir-dār (Far.) Tarz, âdet (246b/18)

girībān (Far.) Elbise yakası (218a/10)

giriftār (Far.) Yakalanmış, esir (270b/19)

girü Geri (150a/05)

giyāh (Far.) Bitki, taze ot (262a/03)

giyür- Giydirmek (209b/20)

göt Kaba et, popo (227b/05)

ġubār (Ar.) Toz (182b/04)

ġulām (Ar.) Köle, esir (184b/18)

ġulġule (Ar.) Gürültü, şamata, bağrışıp çağrışma (182b/12)

ġulüvv (Ar.) Haddini aşma, ileri gitme, taşkınlık (162b/23)

gūne (Far.) Türlü gidiş, tarz (248b/02)

ġusl (Ar.) Cünüblük, hayız ve nifas hâllerinden sonra din gereğince yıkanma (234a/08)

gūş (Far.) Kulak, işitme (162b/06)

gūşe (Far.) Köşe, bucak (201a/25)

gūşmāl (Far.) Kulak bükme, yola getirme (199b/01)

gūyā (Far.) Güya, sözde, sanki (190a/02)

güdük Tamamlanmamış, küçük, yetersiz (271b/20)

güft (Far.) Söz, lakırdı (196b/11)

gül-bāng (Far.) Eskiden tekkelerde âyin sırasında, saraylarda merâsim sırasında hep bir ağızdan yüksek sesle okunan ilahi veya duâ (237b/09)

gümān (Far.) Zan, sanma (198a/04)

güm-rāh (Far.) Yolunu şaşırmış, doğru yoldan ayrılmış (233b/07)

gürbüz İri yapılı (245a/04)

gürūh (Far.) Cemâat, bölük (150a/19)

g.ā-gürūh Bölük bölük, takım takım (225a/21)

gürz (Far.) Topuz, bir çesit harp âleti (163b/06)

güşād (Far.) Açma, açılma (216a/05)

güvigü Evlenmekte olan erkek, damat (214b/12)

güẕāf (Far.) Beyhude, boş (158b/15)

güẕer (Far.) Geçme, geçiş (147a/05)

güzīde (Far.) Seçkin, seçilmiş (242b/13)

güzīn (Far.) Seçen, seçilmiş, seçkin (171a/10)

-H-

ḫāb (Far.) Uyku, rüya (182b/02)

h.-gāh Yatak odası (225a/20)

ḥabāb (Ar.) Su üzerinde olan hava kabarcıkları (245a/22)

ḥabb (Ar.) Hilekâr, aldatıcı (273a/20)

ḫaber (Ar.) Havadis, bilgi (172a/12)

ḥacālet (Ar.) Utanma (263b/05)

ḥācet (Ar.) İstek, dilek (158b/08)

ḥadd (Ar.) Sınır (274b/13)

ḫaddām (Ar.) Hizmetçiler, işinde becerikli, çalışkan (276a/22)

ḥadeng (Far.) Kayın ağacından yapılan ok (174a/25)

ḫāh-nā-ḫāh (Far.) İster istemez (185b/11)

ḥā'il (Ar.) Engel (245a/13)

ḫāk (Far.) Toprak (275a/23)

ḥaḳāret (Ar.) Küçük düşürme (203a/12)

ḫākī (Far.) Toprakla ilgili, Ademoğlu, insan (268a/09)

ḥakīm (Ar.) Âlim, bilgin (243b/25)

ḥaḳīr (Ar.) İtibarsız, değersiz, âdi (231b/23)

ḥālā (Ar.) Henüz, şimdi (170b/10)

ḫalāṣ (Ar.) Kurtulma, kurtuluş (243a/20)

ḥalel (Ar.) Bozukluk, eksiklik, boşluk (191a/13)

ḥ.-pezīr (A.+F.) Halel bulucu, bozulucu (197a/17)

ḫālī (Ar.) Ayrı, başka (240a/17)

ḫāliṣ (Ar.) Hilesiz, katkısız (243b/18)

ḥāliyā (Ar.) Şu anda, şimdiki zamanda (208b/08)

ḫalt (Ar.) Karıştırma (264a/15)

ḫalvet (Ar.) Bir kimsenin hususi dairesi (161b/14)

ḫamāḳat (Ar.) Ahmaklık, beyinsizlik (156a/02)

ḫāme (Far.) Kalem (153b/03)

ḫāmī (Far.) Hamlık, gevşeklik (243b/11)

ḫamīde (Far.) Eğrilmiş, kambur (191a/17)

ḥāmil (Ar.) Yüklü, gebe kadın (234a/07)

ḥāmile (Ar.) Gebe kadın (264b/12)

ḫamīr (Ar.) Hamur (248a/07)

ḥaml (Ar.) Gebe olma, ana karnındaki çocuk (245b/14)

ḥamle (Ar.) Saldırma, hamle, hücum (160a/19)

ḥammām (Ar.) Hamam, banyo (183b/17)

ḥāmūş (Far.) Susmuş, sessiz (170a/15)

ḫān (Far.) Hükümdar, hakan (145b/14)

ḫandān (Far.) Gülen, sevinçli (149b/17)

ḫandek (Ar.) Hendek (183a/02)

ḫāne (Far.) Ev (229a/08)

ḥaps (Ar.) Hapis (169a/07)

ḫar-gāh (Far.) Büyük çadır, otağ (245b/18)

ḫarāb (Ar.) Harap (240a/06)

ḫarāc (Ar.) Vaktiyle Müslüman olmayan tebʿadan alınan vergi (210b/16)

ḥarāmī (Ar.) Hırsız, haydut (234b/15)

ḥarāret (Ar.) Sıcaklık, susuzluk (266b/14)

ḥarbī (Ar.) Savaşla ilgili (148b/21)

ḥarem (Ar.) Herkesin girmesine müsâade edilmeyen, saygıdeğer ve kutsal yer (221a/10)

ḥargūş (Far.) Tavşan (216b/16)

ḫārḫār (Far.) Gönül üzüntüsü, yürek sıkıntısı, devamlı istek (274a/16)

ḥarīf (Ar.) Kişi, şahıs (160b/09)

ḥarīr (Ar.) İpek (226a/02)

ḥasārāt (Ar.) Zararlar, ziyanlar (159a/07)

ḥased (Ar.) Kıskançlık (188a/17)

ḥāṣıl (Ar.) Peyda olan, çıkan, üreyen (197b/15)

ḥāṣılı (Ar.) Sözün kısası, kısacası (170a/11)

ḫaşm (Ar.) Düşman (147a/02)

ḥaṣr (Ar.) Etrafını çevirme (274a/04)

ḥasret (Ar.) Hasret, özlem (279a/22)

ḫāṣṣa (Ar.) Bir kimseye ya da bir şeye özel olan nitelik, güç, kuvvet (146a/16)

ḫāşā (A. ünl.) Asla, katiyyen, hiçbir zaman (258b/05)

ḫāṭıf (Ar.) Kapıp götüren, göz kamaştıran (246b/17)

ḫāṭır (Ar.) Hafıza, zihin, keyif, gönül (215b/08)

ḥattā (Ar.) Bundan başka, bile, üstelik (277a/04)

ḥavādiṣ (Ar.) Hadiseler, olaylar (216b/07)

ḥavāle (Ar.) Atma, fırlatma (159b/12)

ḫāver (Far.) Şark, doğu yönü (214a/13)

ḫavf (Ar.) Korku, korkma (253b/07)

ḥavl (Ar.) Güç, kuvvet (268a/19)

ḥavż (Ar.) Havuz (273b/19)

hay (F. ünl.) Eyvah, hay, hey (222a/25)

ḫayf (Ar.) Haksızlık, zulüm, bedduâ (231b/06)

ḫayme (Ar.) Çadır (230b/02)

ḫayret (Ar.) Şaşma, şaşırma (273a/11)

ḫazān (Far.) Sonbahar, güz (256b/03)

ḥaẕer (Ar.) Sakınma, çekinme (170b/10)

ḫazīn (Ar.) Hüzünlü, kederli (281b/07)

ḥazīre (Ar.) Etrafında duvar veya çit bulunan ağıl, mezarlık (164a/09)

ḥażret (Ar.) Saygı bildiren bir unvan (277a/24)

ḥaẓẓ (Ar.) Haz, hoşlanma (234a/12)

hedāyā (Ar.) Armağanlar (218a/12)

heft (Far.) 7 rakamı (215a/08)

h.-çeşm Yedi gözlü (183a/17)

h.-dest Yedi elli (182a/14)

hegbe Daha çok binek hayvanlarının eğerine asılarak yük taşımakta kullanılan, iki gözlü, dokuma veya meşinden yapılan torba (189b/13)

ḥekīm (Ar.) Bilgin, âlim (284b/10)

helāhil (Ar.) Çâresi, panzehiri olmayan öldürücü zehir (192a/07)

helāk (Ar.) Ölme, yok olma, helak (183a/08)

hele (Far.) Hele, özellikle, her şeyden önce (165b/24)

ḫergele (Far.) Terbiye ve görgüden uzak, bayağı, aşağılık kimse. Eşek sürüsü (202a/07)

heşt (Ar.) 8 rakamı

h.-pāy Ahtapot (146a/01)

heybet (Ar.) Gösteriş (252a/01)

heycā-gāh (Ar.) Savaş yeri (160a/02)

hey'et (Ar.) Şekil, görünüş, kurul (249b/03)

hezār (Ar.) Pek çok, bin, bülbül (247a/03)

ḥıfẓ (Ar.) Saklama, muhafaza (215a/04)

ḫılāf (Ar.) Karşı, zıt, yalan (258b/13)

ḥırāset (Ar.) Bekleme, koruma (215a/04)

ḫışt (Far.) Bir çeşit savaş aleti, taş, kerpiç (246b/22)

hībe (Ar.) Bağış (283a/01)

ḥicāb (Ar.) utanma, sıkılma (244a/12)

hidāyet (Ar.) Hak yoluna yönlendirme (271b/25)

hiffet (Ar.) Hafiflik (232a/08)

ḥikmet (Ar.) Bilgelik, hikmet (226b/04)

ḥ-nümā Hikmet gösteren (181b/23)

ḥ-şināş Filozof (181b/15)

ḫilʿat (Ar.) Padişah tarafından verilen kaftan (150a/12)

ḥīle (Ar.) Hile, aldatma (258b/06)

ḥ-kārlıḳ Aldatıcılık (202b/14)

ḫilḳat (Ar.) Yaratılma, yaradılış (182b/11)

ḥilye (Ar.) Süs, cevher (153a/16)

ḥimāye (Ar.) Koruma, korunma (163b/13)

himmet (Ar.) Gayret, emek, çabalama (246a/15)

ḥīn (Ar.) An, zaman, vakit (244a/08)

ḫiṭāb (Ar.) Seslenmek (154b/02)

ḫod (Far.) Kendi, bizzat, öz (169a/24)

ḫ.-ārā Kendini süsleyen (192b/10)

ḫoş (Far.) Güzel, hoş, iyi (212b/05)

ḫ.-elḥān Makamı güzel, güzel ve tatlı okuyan (271b/12)

ḫ.-güvār Lezzetli, tatlı (145b/10)

ḫ.-ṣoḥbet Sohbeti, konuşması güzel (216b/11)

ḫoyrād (Yun.) Ser davranan, vahşi (249b/22)

höşmerim Peynir veya kaymağı unla karıştırarak yapılan, bölgelere göre değişiklik gösteren bir tür tatlı (189b/21)

hūb (Ar.) Hoş, güzel (233b/21)

Ḫudā (Far.) Allah

Ḫ.-perest Allah'a inanan (148a/15)

ḫulāṣa (Ar.) Bir şeyin, bir sözün özü (246b/24)

ḫulḳūm (Ar.) Hayvanlarda ve insanlarda boğaz (198a/07)

ḫumār (Ar.) İçkiden sonraki sersemlik (226b/21)

ḫūn (Far.) Kan (245a/22)

ḫ.-āşām Kan içici (181a/05)

ḫ.-rīz Kan dökücü (156b/23)

ḫurd (Far.) Kırık (164b/08)

ḫ.-ḫām (Far.) Kırılmış, parçalanmış (181a/24)

ḫūrşīd (Far.) Güneş (266b/18)

ḫurūc (Ar.) Çıkış (171a/04)

ḫurūf (Ar.) Harfler (172b/15)

ḫurūs (Far.) Horoz (273b/21)

ḫuşūl (Ar.) Üreme, türeme (283b/01)

ḫuşūmet (Ar.) Düşmanlık, kıskançlık (168a/24)

hüccet (Ar.) Senet, delil, seçkin âlimlere verilen ünvan (204a/24)

ḫücre (Ar.) Göz, odacık (273b/11)

hücūm (Ar.) Saldırma, saldırı (243a/07)

ḫükemā (Ar.) Bilginler, âlimler (207b/24)

ḫükm (Ar.) Emir, hüküm (218a/01)

ḫükūmet (Ar.) Devlet. Bir memleketi idare eden vekiller heyeti (152b/02)

hümā (Far.) Devlet kuşu, kutluluk

h.-pervāz Hüma kuşu gibi yüksek uçan, yüksekten konuşan (278b/13)

hümāyūn (Far.) Mübarek, kutlu, padişaha ait (283b/12)

hüner (Far.) Hüner, marifet (195a/12)

hürmet (Ar.) Saygı (151b/25)

ḥüsn (Ar.) Güzel, iyi (209a/18)

-I-

ʿırż (Ar.) Şeref, namus (193b/24)

ısıcaḳ Sıcak (156a/17)

ısḳāṭ (Ar.) Düşürme (243b/10)

ışlāḥ (Ar.) İyi bir hâle koyma, iyileştirme (249a/16)

ıssı Sıcak (146a/17)

ʿıyāl (Ar.) Bir kimsenin geçindirmek zorunda olduğu kimseler (208a/09)

ıżlāl (Ar.) Doğru yoldan çıkarma, azdırma (274b/22)

ıżṭırāb (Ar.) Elem, acı (147a/19)

-İ-

ībā (Ar.) Çekinme, razı olmama (212b/09)

ibn (Ar.) Oğul (210a/03)

ʿibādet (Ar.) Allah'ın emirlerini yerine getirme, tapma (206a/03)

ibḳā (A) Bâki, devamlı, sürekli (247a/25)

ibrām (Ar.) Zorlama, ısrar etme (217a/04)

ʿibret (Ar.) Kötü bir hâdiseden alınan ders (236a/14)

ibtidā (Ar.) Başlama, başlangıç (256b/21)

icābet (Ar.) Kabul etme, kabul edilme (223b/14)

iclās (Ar.) Oturtma (205b/11)

icrā (Ar.) Yerine getirme, yapma (209b/08)

içre İçinde, arasında (237a/13)

içün İçin, amacıyla (214b/07)

idrāk (Ar.) Anlayış (149b/18)

ifāde (Ar.) Anlatma, anlatış (237b/06)

ifāḳat (Ar.) Hasta, iyi olma, baygınlıktan ayılma (163a/06)

ʿifrīt (Ar.) Zararlı ve korkunç mitolojik mahlûk (146a/01)

iftiḫār (Ar.) Öğünme (191a/04)

iġvā (Ar.) Azdırma, baştan çıkarma (146a/23)

iḥāta (Ar.) Bir şeyin etrafını çevirme, kuşatma (275a/08)

iḫfā (A) Gizleme, saklama (267b/07)

iḥrāḳ (Ar.) Yakma, yakılma (274b/24)

iḥsān (Ar.) İyilik etme, bağışlama (171a/10)

iḫtimāl (Ar.)İhtimal, olasılık (153b/02)

iḫtirām (Ar.) Saygı, hürmet (232b/21)

ihtirāz (Ar.) Sakınma, çekinme (180b/09)

iḫtiyār (Ar.) Seçme, seçilme (238a/06)

ihtiyāṭ (Ar.) İlerisini düşünerek tedbirli, tedarikli davranma. Sakınma (214a/20)

iḳdām (Ar.) Gayretli çalışma (148b/25)

iḳlīm (Ar.) Ülke, memleket (244a/11)

ikrām (Ar.) Hürmet, saygı (237b/17)

iḳrār (Ar.) Dil ile söyleme (268a/21)

iḳtidā (Ar.) Tâbî olma, uyma (269a/24)

iḳtidār (Ar.) Güç yetme, yapabilme (242b/08)

iḳtiżā (Ar.) Lazım gelme, ihtiyaç (267b/05)

iʿlām (Ar.) Bildirme, anlatma (169b/07)

ilḥāḳ (Ar.) Katma, karışma (234a/01)

illā (Ar.) İlle, mutlaka (166a/05)

ʿillet (Ar.) Hastalık, sakatlık (168b/01)

ʿilm(Ar.) İlim (265a/15)

ilṣāḳ (Ar.) Bitiştirme, kavuşturma (257a/23)

iltifāt (Ar.) İtibar etme (227a/11)

iltihāb (Ar.) Alevlenme, tutuşma, vücudun bir tarafına kan hücumuyla oranın şişip kızarması (223b/10)

ilzām (Ar.) Zorlama, zorla kabul ettirme, susturma (232a/14)

imāmet (Ar.) İmamlık (269a/24)

īmān (Ar.) İman, inanç (178b/01)

imdād (Ar.) Yardım (227b/17)

imdi Şimdi (147b/25)

imsāk (Ar.) Bir şeyden el çekme, oruca başlama zamanı, cimrilik (270b/18)

imtiḥān (Ar.) Deneme, sınama (177b/08)

inābet (Ar.) Günahlara tövbe edip Hak yoluna dönme (280a/12)

inʿām (Ar.) Nimet verme, iyilik etme (159a/05)

ʿināyet (Ar.) Dikkat, özenme, iyilik, ihsan (236b/12)

inhā (Ar.) Ulaştırma, yetiştirme (258b/13)

inḫirāf (Ar.) Doğru yoldan çıkma, sapma (164b/07)

inhizām (Ar.) Hezimete uğrama, bozulma, yenilme (284b/08)

inḳıyād (Ar.) Boyun eğme, teslim olma (249a/02)

inṣāf (Ar.) İnsaf, merhamet (227b/23)

intiḫāb (Ar.) Seçmek (242b/09)

intiḳāl (Ar.) Bir yerden başka bir yere geçme, göçme (146a/10)

intiḳām (Ar.) Öç alma (256a/11)

inzāl (Ar.) İndirme, indirilme (244a/08)

inzivā (Ar.) Bir köşeye çekilip hiçbir işe karışmama (206a/03)

ir- Ulaşmak, ermek, erişmek (234a/10)

irādet (Ar.) İrade, dileme, gönül isteği (207a/22)

irsāl (Ar.) Gönderme, yollama (231b/25)

irtikāb (Ar.) Bekleme, gözleme (258b/06)

iṣābet (Ar.) Yerini bulma (145a/12)

iṣbāt (Ar.) Şahit ve delil göstererek doğrusunu meydana çıkarma (247b/13)

ʿiṣmet (Ar.) Günahsızlık, temizlik, namusa dokunur hâllerden çekinme (153a/11)

istiʿdād (Ar.) Kabiliyet (200b/07)

istiġnā (Ar.) Aza kanaat etme (281a/13)

istiḫdām (Ar.) Hizmete kabul etme (157a/21)

istiḳbāl (Ar.) Gelecek zaman, birini karşılama (261b/17)

istimāʿ (Ar.) Dinleme (225a/18)

istimālāt (Ar.) Kullanmalar, kullanışlar (162a/24)

istimdād (Ar.) Yardım isteme (233a/05)

istinād (Ar.) Dayanma, güvenme (219b/15)

istirāḥat (Ar.) Dinlenme(223b/24)

istīṣḳāl (Ar.) Yüz vermeme (216b/24)

istīẕān (Ar.) İzin isteme, danışma (165b/03)

ʿişret (Ar.) Zevk ü safa, içki meclisi (220b/18)

iştibāh (Ar.) Şüphelenme (148a/20)

iştirāk (Ar.) Ortak olma (177a/04)

iştiyāḳ (Ar.) Şevklenme, özleme (280a/16)

ʿitāb (Ar.) Azarlama (229b/14)

iʿtibār (Ar.) Önem verme (204a/25)

iʿtimād (Ar.) Güven, güvenme (220b/24)

ittifāḳ (Ar.) Sözleşme, uyuşma (213a/11)

ittiṣāl (Ar.) Bitişme, kavuşma (270b/20)

ʿivaż (Ar.) Bedel, karşılık (233b/14)

iẕʿān (Ar.) Anlayış, kavrayış, söz dinleme (208b/08)

izāle (Ar.) Giderme, yok etme (153b/09)

iẓhār (Ar.) Gösterme, meydana çıkarma (187b/09)

ʿizz (Ar.) Değer, kıymet, yücelik (149b/18)

ʿizzet (Ar.) Değer, kıymet, yücelik, saygı (256a/12)

-K-

ḳabāḥat (Ar.) Çirkin hareket, uygunsuz iş (230a/01)

ḳaçan Ne zaman, ne zaman ki (154a/24)

ḳābil (Ar.) Mümkün, olabilir (151b/07)

ḳābiliyyet (Ar.) Kabul edebilirlik, anlayış (147a/21)

ḳabūl (Ar.) Razı olma, onaylama (146a/08)

ḳabża (Ar.) Tutacak, sap (238a/18)

ḳadd (Ar.) Boy (178a/23)

ḳadeḥ (Ar.) Bardak (277a/17)

ḳadem (Ar.) Ayak (210b/18)

ḳademe (Ar.) Basamak, derece (204b/12)

ḳadim (Ar.) Eski (182a/13)

ḳadr (Ar.) Değer, itibâar, şeref (169a/24)

ḳafa (Ar.) Baş, kafa

ḳ.-dār (Ar. + Far.) Kafa dengi, arkadaş (162a/06)

ḳāfile (Ar.) Birlikte yolculuk eden topluluk (234b/04)

ḳaftan Üste giyilen astarsız, uzun, bolca elbise (238b/20)

kāfūr (Ar.) Uzak Doğu'da yetişen aynı adlı ağaçtan elde edilen şeffaf, keskin kokulu madde (266b/13)

ḳaġışşadaḳ Ses çıkararak (197a/19)

ḳahhār (Ar.) Ziyâdesiyle kahreden, yok edici (225b/18)

ḳāhir (Ar.) Ezici, yok edici, zorlayan, üstün gelen (191b/15)

ḳahr (Ar.) Zorlama, üstün gelerek mahvetme, çok üzüntü duyma (150b/22)

ḳāʿide (Ar.) Usul, yöntem (150b/02)

kāʾil (Ar.) Söyleyen, râzı olmuş, inanmış (272b/25)

ḳāʾim (Ar.) Ayakta duran, yerine geçen (171a/10)

kāʾināt (Ar.) Var olan şeylerin hepsi (146a/14)

ḳaḳ- Vurarak sokmak, itmek, saplamak (231a/22)

ḳalʿa (Ar.) Kale, hisar (153b/24)

ḳalemdān (Ar.) Kalemlik (262b/10)

ḳalġıdı ḳalġıdı Sıçraya sıçraya (229a/23)

ḳalḳan Siper, savunma silahı (199b/06)

ḳalpaḳ Deri veya deri taklidi kumaştan yapılan tüylü başlık (166b/21)

ḳaltaban (Far.) Namussuz, hilekâr (166a/22)

ḳamaş- Fazla aydınlık, parlaklıktan ötürü bakamaz hâle gelmek (283a/18)

ḳāmet (Ar.) Boy (150a/21)

kāmil (Ar.) Eksiksiz, olgun (181b/15)

kamu Bütün, hepsi (162b/18)

ḳanātīr (Ar.) Kantarlar (183a/23)

ḳanda Nerede (150a/05)

ḳandan Nereden (217b/21)

ḳandīl (Ar.) Sıvı, yağ veya fitil konularak yakılan aydınlatma kabı (269a/19)

ḳanġı Hangi (208a/09)

ḳanı Hani (154a/24)

ḳanṭār (Ar.) Kantar, tartı (198a/25)

ḳapu Kapı (221b/25)

kār (Far.) İş (219a/12)

k.-zār (Far.) Ceng, savaş (166a/01)

ḳaʿr (Ar.) Dip, nihâyet, derinlik (234a/06)

ḳarañu Karanlık (274a/25)

kārbān (Far.) Kervan (262a/03)

ḳarındaş Kardeş (179a/21)

ḳarīb (Ar.) Yakın (163b/21)

ḳarye (Ar.) Köy (208a/14)

ḳasāvet (Ar.) Kasvet, keder (277b/02)

ḳāṣid (Ar.) Haberci, ulak (217b/19)

kāse (Far.) Kâse, çanak (238b/09)

ḳaṣr (Ar.) Saray, köşk (220b/15)

kāşāne (Far.) Köşk, mâlikâne (234a/02)

ḳaṭʿ (Ar.) Kesme, halletme (168a/24)

ḳaṭʿī (Ar.) Kesip atan, kesin (163b/02)

ḳaṭrān (Ar.) Bazı organik maddelerden kuru damıtma yöntemiyle veya metanın petrol yağlarıyla yakılmasından elde edilen koyu siyah renkte madde (166a/19)

ḳaṭre (Ar.) Damla (187a/18)

ḳavī (Ar.) Kuvvetli, güçlü (147a/02)

ḳavl (Ar.) Söz (248b/03)

ḳavm (Ar.) İnsan topluluğu, kavim (271a/12)

ḳayd (Ar.) Endişe (209b/10)

ḳażā (Ar.) Kader, dâvâları görme işi (226a/06)

ḳażārā (Ar.) Yanlışlıkla (211a/21)

kebir (Ar.) Büyük, ulu (257b/01)

keçe Islatılarak dövülmek suretiyle yün veya kıldan elde edilen kalın ve kaba kumaş (260a/06)

keff (Ar.) Avuç (164b/14)

kelām (Ar.) Söz, lakırdı (145a/07)

kelb (Ar.) Köpek, it (228b/03)

kelimāt (Ar.) Kelimeler, sözler (146a/18)

kelle (Far.) Kafa, baş (184a/05)

kemāl (Ar.) Olgunluk (153b/07)

kemān (Far.) Yay (160b/09)

kemend (Far.) Çekince daralan düğüm, ilmik, kement (183b/11)

kemer (Far.) Kuşak (151a/25)

kemīn (Ar.) Pusuya gizlenmiş adam (231a/01)

kemter (Far.) Daha aşağı, itibarsız, eksik (154b/23)

kerāmet (Ar.) Bağış, ikram (279a/20)

kerem (Ar.) Cömertlik (213a/18)

kerīh-ül-manẓar (Ar.) Görünüşü çirkin, iğrenç (270b/06)

kerīm (Ar.) Cömert (166b/09)

kerre (Ar.) Defa, kere, kez (145a/14)

kesāfet (Ar.) Sıklık, tokluk (211a/14)

kesb (Ar.) Çalışıp kazanma (273b/21)

kesr (Ar.) Kırma, kırılma (190a/17)

keşret (Ar.) Çokluk, bolluk (200a/11)

keşān-ber-keşān (Far.) Zorla, sürükleye sürükleye, çeke çeke (165a/16)

keşīde (Far.) Çekilmiş, tartılmış (147a/22)

ketif (Ar.) Omuz (151a/01)

ketḫüdā (Far.) Kahya, yaver (227a/17)

ketm (Ar.) Bir sözü, bir haberi, bir sırrı saklama, gizli tutma (269a/22)

kettānī (Ar.) Ketene ait, ketenle ilgili (177a/10)

kevākib (Ar.) Yıldızlar (161a/03)

kevkeb (Ar.) Yıldız (197b/24)

keyāni (Far.) Büyük hükümdara mahsus, onunla ilgili (282b/01)

keyf (Ar.) Keyif (190a/04)

keyfiyyet (Ar.) Bir hâdisenin geçişi, nitelik (270b/16)

keẕā (Ar.) Böyle, böylece (162b/06)

keẕālik (Ar.) Bu, bu da öyle (150b/04)

ḳıç Kıç, popo (191a/24)

ḳıçın ḳıçın Geri geri (276a/11)

ḳıçınla- Geri gitmek, gerilemek (149a/19)

ḳıllet (Ar.) Azlık, kıtlık (212a/08)

ḳırā'at (Ar.) Okuma (187a/01)

ḳırāṭ (Ar.) Ölçü birimi (161a/13)

ḳışraḳ Henüz doğurmamış dişi at (211a/22)

ḳıṣṣa (Ar.) Hikâye, rivâyet (148b/02)

ḳışla Askerlerin topluca oturduğu bina (215b/10)

ḳıtāl (Ar.) Savaş, vuruşma (184a/05)

ḳıyāfet (Ar.) Kıyafet, elbise (215a/18)

ḳıyām (Ar.) Ayağa kalkma (234a/02)

ḳıyās (Ar.) Karşılaştırma (198b/13)

kibr (Ar.) Büyüklük, ululuk (268a/25)

kilīsa (Far.) Kilise (166b/01)

kīn (Far.) Gizli düşmanlık (171a/13)

kīse (Far.) Kese (187a/03)

kisvet (Ar.) Elbise (279b/05)

kişver (Far.) İklim, memleket (164b/21)

ḳoç- Kucaklamak (208a/19)

ḳoġ- Kovmak (244a/05)

ḳolcaḳ Kola takılan zırh parçası (263a/24)

ḳorḫu Korku (283b/02)

köhne (Far.) Yıpranmış, eskimiş (189b/10)

körpe Yeni yetişmiş, tâze (270b/13)

kötek Dayak, dövme (196a/01)

kubad Kaba, battal, biçimsiz (197b/25)

ḳubbe (Ar.) Gökyüzü, yapıların üstünü örten yarım küre şeklindeki örtü (149a/03)

ḳudret (Ar.) Güç, kuvvet (276a/10)

kūh (Far.) Dağ (193a/16)

kūhī (Far.) Dağlı, dağ gibi (159b/14)

ḳulaġuz Kılavuz, rehber (235a/19)

ḳulle (Ar.) Dağ tepesi, doruk (182a/01)

ḳūs (Far.) Eski savaşlarda, alaylarda deve veya araba üstünde taşınarak çalınan büyük davul (245b/21)

kūşe (Far.) Köşe (188b/18)

kūt-vāl (Far.) Kale muhafızı, dizdar

ḳuʿūd (Ar.) Oturma (147b/02)

ḳuvvet (Ar.) Kuvvet, güç (186b/10)

kūy (Far.) Köy (160b/05)

kübrā (Ar.) En büyük (171b/11)

küdūret (Ar.) Bulanıklık, gam (281b/21)

küffe Sepet (178a/12)

küllāb (Ar.) Ucu eğri demir, çengel (270a/19)

küllī (Ar.) Umumî, bütün (173a/12)

külliye (Ar.) Bütünlük, çokluk (148b/18)

künān (Far.) –yaparak, -ederek (244a/17)

künde (Far.) Güreşte, rakibin alta alınıp, bir elin önden, diğerinin arkadan geçirilerek kilitlenmesi suretiyle yapılan oyun (279b/24)

küngüreli (Far.+T.) Süslü çıkıntısı olan (243b/06)

kürre (Ar.) Yuvarlak cisim, top (183b/19)

küstāḫ (Far.) Saygısız (206b/25)

küşād (Far.) Açılış, açma, fetih (233b/25)

küşte (Far.) Öldürülmüş, ölü (269a/10)

k.-gīr (Far.) Güreş tutan, pehlivan (280a/12)

küttāb (Ar.) Kâtipler, yazıcılar (154a/05)

kütürdi Kütürtü (193a/11)

-L-

lā (Ar.) Olumsuzluk edatı (253b/06)

l.-büdd (Ar.) Lazım, gerekli (173b/21)

l.-ʿilāc (Ar.) Çâresiz (208a/13)

l.-yaʿḳıl (Ar.) Aklı başında olmayan (162a/10)

l.-yezāl (Ar.) Bitimsiz (145a/06)

lāf (Far.) Söz, lakırdı, konuşma (158b/15)

lafẓ (Ar.) Söz (187a/18)

laġab (Ar.) Lakap, takma ad (237b/24)

laġım (Yun.) Yer altında açılan pis su yolu (209a/06)

laʿīn (Ar.) Lanetlenmiş, istenilmeyen (241b/25)

laʿīne (Ar.) Lanetlenmiş, istenilmeyen (268b/23)

lākin (Ar.) Ama, fakat (161b/01)

laʿl (Ar.) Kırmızı (205b/09)

lāle-zār (Far.) Lâle bagçesi (179b/24)

lāmiʿ (Ar.) Parlayan, parlak (163b/18)

laṭīf (Ar.) Hoş, güzel, nâzik, yumuşak (266b/23)

lāübālī (Ar.) İlişiksiz, saygısız (227a/09)

lāzım (Ar.) Lüzumlu olan, gerekli (180b/09)

leb (Far.) Dudak, kenar

l.-deryā (Far.) Deniz kenarı

l.-rīz (Far.) Taşıcı, ağzına kadar dolmuş (269b/21

lec (Far.) Tepme (252a/08)

lemʿa (Ar.) Parıltı, parlayış (153a/16)

lemeʿān (Ar.) Parlama, parıldama (279a/20)

lenger (Far.) Gemi demiri, çapa (252a/20)

lerzān (Far.) Titrek, titreyen(151a/16)

lerze (Far.) Titreyen, titrek (202a/02)

l.-nāk (Far.) Titreyen, titrek (256b/05)

lerziş (Far.) Titreme, titreyiş (194b/18)

leş Hayvan ölüsü, düşman ölüsü (219b/23)

leşker (Far.) Asker, ordu (184b/15)

leṭāfet (Ar.) Hoşluk, güzellik (234b/14)

levḥ (Ar.) Yassı, düz, üzerine resim, yazı gibi şeyler yazılabilen nesne (276b/01)

levm (Ar.) Çekiştirme (217a/05)

levn (Ar.) Renk (147b/10)

lezīz (Ar.) Lezzetli, tatlı (270b/07)

libāce (Ar.) Elbise (169a/15)

libās (Ar.) Elbise, giysi (271b/10)

licām (Ar.) Gem, yular (252b/21)

līk (Far.) Fakat, ama, ancak (192a/06)

līkim (Far.) Lâkin (196b/05)

lisān (Ar.) Dil (166a/22)

luʿb (Ar.) Oyun, eğlence (187b/21)

lüṭf (Ar.) İyilik, lütuf (205b/01)

lüzūm (Ar.) Lâzım olma, gereklik (190a/12)

-M-

mā-ʿadā (Ar.) -den başka (230a/01)

maʿa-l-kerāha (Ar.) İstemeyerek, zorla (281a/19)

maʿān (Ar.) Beraber, birlikte (200a/09)

mābeyn (Ar.) İki şeyin arası, padişah sarayı (258b/08)

maʿbūd (Ar.) İbadet edilen (146a/17)

maʿçun (maʿcun < Ar.) Hamur kıvamına getirilmiş ilaç (200a/11)

māder (Far.) Anne (213a/07)

mādiyān (Far.) Kısrak (211a/21)

māfīḫā (Ar.) Öteki dünya, ahiret (284a/05)

maġlūb (Ar.) Yenilgiye uğramış (198b/20)

maġrūr (Ar.) Gururlu (183a/20)

m.-āne (Ar.) Kendini beğenerek, gururla (196b/14)

maḫāfet (Ar.) Korkma, korku (152a/20)

maḥall (Ar.) Yer, konum, bölge (146b/13)

mahāret (Ar.) Ustalık, beceriklilik (168b/01)

maḥbūb (Ar.) Sevgili, sevilmiş (234b/17)

maḥbūbe (Ar.) Sevilmiş, sevilen (272b/05)

maḥbūs (Ar.) Hapsedilmiş, esir (266a/21)

maḥfī (Ar.) Gizli, saklı (220b/16)

maḥfūẓ (Ar.) Saklanmış, korunmuş, gizlenmiş (180b/16)

māhī-beden (Far.) Balık vücutlu (181b/06)

maḫlūḳ (Ar.) Yaratılmış (271b/09)

maḫlūḳāt (Ar.) Yaratılmışlar, canlılar (182b/10)

mahmūz (Ar.) Binek hayvanını dürterek hareket ettirmek için çizme ve potinlerin topuklarına takılan sivri uçlu veya dişli çarklı demir parça (195b/08)

maḫrec (Ar.) Dışarı çıkacak, çıkılacak kapı (270a/09)

maḥrūm (Ar.) İstediğini, dilediğini elde edemeyen (217b/07)

maḥrūsa (Ar.) Büyük şehir (170b/18)

maʿhūd (Ar.) Sözü geçen (212a/11)

maḥv (Ar.) Yok etme, ortadan kaldırma (146a/14)

maḥż (Ar.) Halis, katıksız, sâde, tam (159a/20)

māʾil (Ar.) Hevesli, istekli, eğri (283b/20)

maʿīşet (Ar.) Yaşama, yaşayış, geçinme (219b/19)

maḳām (Ar.) Oturulan yer, mevki (153a/03)

maḳbūle (Ar.) Kabul gören, beğenilen (200b/02)

maḳdūr (Ar.) Güç (252b/24)

maḳṣūd (Ar.) İstek (154b/19)

maʿḳūl (Ar.) Akla uygun (186b/16)

mākūlāt (Ar.) Çeşitler, kategoriler (172a/16)

maʿḳūle (Ar.) Akıllıca, akla uygun, anlayışlı (146a/23)

māl (I) (Ar.) Mal, servet (146b/01)

māl (II) (Far.) Süren, sürülen anlamlarıyla terkipler yapar (147a/02)

mā-lā-yaʿnī (Ar.) Faydasız, boş şey (177a/05)

mālik (Ar.) Sahip (239a/02)

maʿlūm (Ar.) Bilinen, belli (213b/22)

māmūl (Ar.) Yapılmış, işlenmiş (215a/19)

māmūr (Ar.) Bayındır, şenlikli (209b/04)

maʿmūre (Ar.) Şehir, kasaba (148b/20)

maʿnā (Ar.) Mana, anlam (153a/17)

mānend (Far.) Benzer, eş (227a/20)

manṣıb (Ar.) Devlet hizmeti, rütbe (261a/11)

maraż (Ar.) Hastalık (283a/24)

maʿreke (Ar.) Savaş meydanı (151a/17)

maʿrifet (Ar.) Herkesin yapamadığı ustalık (283a/10)

maşlaḥat (Ar.) İş, emir, barış, dirlik düzenlik (153b/16)

maʿṣūm (Ar.) Suçsuz (271b/15)

maşraba (Ar.) Ağzı açık, küçük ve saplı su kabı (271a/18)

mātem (Ar.) Hüzün, keder, yas (251a/01)

maʿtūh (Ar.) Bunamış, bunak (238a/13)

maṭbaḫ (Ar.) Mutfak (212a/03)

mā-verd (Ar.) Gülsuyu (244a/10)

maẕlūm (Ar.) Zulme uğramış (202a/06)

maʿzūl (Ar.) Azledilmiş (223b/09)

maʿẕūr (Ar.) Özürlü, özürü olan (282b/07)

mecāl (Ar.) Güç, kuvvet (217a/10)

meclis (Ar.) Toplanılacak yer, görüşmek üzere toplanan gurup (223b/16)

mecmaʿ-ül-baḥreyn (Ar.) İki deniz veya büyük bir suyun kavuştuğu nokta (234a/05)

medār (Ar.) Bir şeyin döneceği, devredeceği nokta (190b/14)

meded (Ar.) Yardım, çare, imkân (212a/13)

medḥ (Ar.) Övme, övgü (193b/20)

mefhūm (Ar.) Anlaşılmış (173a/07)

meger (Far.) Meğer (189b/24)

mehl (Ar.) Vâde, vakit verme (248b/15)

mehter (Ar.) Yüksek rütbeli hizmetkâr. Mızıkacı (177b/04)

m.-ḫāne (Ar.) Bando takımı (176b/07)

mekān (Ar.) Yer, mahal, bölge (158a/16)

mekkāre (Ar.) Hileci, düzenbaz (278a/16)

mekr (Ar.) Hile, aldatma, oyun, düzen (Birisinin kötü veya iyi hallerini öğrenmek veya kötülüğe sevketmek ya da gâyesinden alıkoymak için yapılır.) (272a/09)

mekṣ (Ar.) Eğlenme (279a/24)

melāḥat (Ar.) Güzellik (283a/09)

melʿanet (Ar.) Melʿunluk, lânet edilmeye değer iş (228b/08)

melhem (Far.) Merhem (257a/04)

melike (Ar.) Kadın hükümdar. (268b/07)

melūl (Ar.) Bıkmış, bezmiş (238b/12)

melʿūn (Ar.) Lanetlenmiş (267a/14)

melʿūne (Ar.) Lanetlenmiş (267b/25)

memālik (Ar.) Memleketler (170b/18)

menʿ (Ar.) Men, yasaklama (188a/03)

menāre (Ar.) Minâre, ışık kulesi (179a/11)

menāzil (Ar.) Menziller, duraklar

mengūş (Far.) Küpe (157a/20)

menḫūs (Ar.) Uğursuz (270b/06)

menşūr (Ar.) Neşrolunmuş, dağıtılmış, padişahın rütbeleri dağıtırken yazdığı ferman (279b/07)

menzele (Ar.) Derece, sıra, durak yeri (184a/17)

menzil (Ar.) Konak yeri, bir günlük yol (173b/08)

merāḥil (Ar.) Konaklar, mesafeler, duraklar (284a/15)

merd (Far.) Adam, erkek, yiğit (258a/02)

meremmet (Ar.) Tâmir, onarma (147b/10)

merḥūm (Ar.) Allah'ın rahmetine kavuşmuş, ölmüş (192b/02)

merḳad (Ar.) Mezar (276a/03)

merkeb (Ar.) Binilecek şey, eşek (189b/12)

mertebe (Ar.) Derece, miktar (213b/06)

mescīd (Ar.) Küçük cami, mescit (269a/18)

meṣel (Ar.) Örnek, benzer. Terbiye ve ahlaka faydalı olan hikâye (278a/09)

mesīre (Ar.) Gezilecek yer (281a/25)

mesken (Ar.) Ev, hâne (234b/07)

meskūn (Ar.) Yaşanılan, oturulan yer (278a/01)

mesrūr (Ar.) Memnun, sevinmiş (147b/14)

mest (Far.) Sarhoş (191a/23)

mestūr (Ar.) Yazılmış, çizilmiş (217b/22)

meşʿal (Ar.) Lamba, kandil (245b/01)

meşġūl (Ar.) Bir işle uğraşan (211a/12)

meşhūr (Ar.) Şöhretli (222b/01)

meşk (Ar.) Tulumdan yapılmış su kabı (158b/23)

meşrebe (Ar.) Maşrapa (189b/08)

meşrūḥ (Ar.) Açıklanmış (178a/05)

meşşāṭa (Ar.) Gelini süsleyen (264b/03)

meşveret (Ar.) Danışma (235b/23)

metāʿ (Ar.) Satışacak mal, eşya (262a/11)

metānet (Ar.) Sağlamlık, kuvvetli olma (245a/12)

metīn (Ar.) Sağlam (198b/11)

mevc (Ar.) Dalga (166b/16)

mevhūm (Ar.) Aslı, esası yokken zihinde kurulmuş olan (187a/02)

mevt (Ar.) Ölüm (208a/24)

mevżi (Ar.) Bir şey konulacak yer (189a/24)

mevżuʿ (Ar.) Konu (205b/10)

meyl (Ar.) Eğilme, eğiklik (167b/03)

meymene (Ar.) Ordunun sağ kanadı (166b/18)

meysere (Ar.) Ordunun sol kanadı (166b/18)

meʾyūs (Ar.) Ümitsiz (251b/17)

mezāḳ (Ar.) Zevk alma, lezzet (148a/11)

mezāyā (Ar.) Meziyetler, üstünlük vasıfları (153b/09)

mezkūr (Ar.) Zikrolunmuş, adı geçmiş (179a/13)

mıḫ (Far.) Çivi (276b/25)

mışr (Ar.) Mısır bitkisi (177a/10)

miftāḥ (Ar.) Anahtar (267a/10)

miġfer (Ar.) Savaşta başa giyilen demir tas (249a/19)

miḳdār (Ar.) Parça, değer (181a/14)

mīl (Far.) Direk (273b/13)

mīnā (Far.) Cam, billur, şişe (277a/09)

minber (Ar.) Câmilerde hâtibin çıkıp hutbe okuduğu merdivenli kürsü (275a/03)

minnet (Ar.) Teşekkür (163a/08)

minvāl (Ar.) Tarz, sûret, biçim (151a/23)

mirʾāt (Ar.) Ayna (166b/07)

mīrzā (Far.) İranlılara mahsus bir asâlet ünvânı, beyzâde (250b/05)

miṣāl (Ar.) Örnek (147b/25)

mismār (Ar.) Çivi (149b/04)

miyān (Far.) Bel, orta, ara (194b/18)

mizāc (Ar.) Huy (284a/25)

mīzān (Ar.) Ölçü âleti, terâzi, ölçek, düzen (196b/25)

muʿādil (Ar.) Denk (153b/19)

muʿallaḳ (Ar.) Baş aşağı asılmış. Sürüncemede kalmış (166b/02)

muʿallim (Ar.) Öğretmen (234a/16)

muʿāmele (Ar.) Davranış (172a/16)

muʿammer (Ar.) Ömür süren, yaşayan (257b/01)

muʿānaḳa (Ar.) Sarılma, kucaklaşma (149b/13)

muʿaẕẓam (Ar.) Kocaman, ulu (152a/25)

muʿazzez (Ar.) Ağırlanan, saygı ile kabul olunan (261a/11)

mufaṣṣal (Ar.) Uzun uzadıya anlatılan (172a/23)

muḥabbet (Ar.) Sevgi (281a/08)

muḥaddiṯān (Ar.) Hadis ile meşgul olanlar. Olayları anlatanlar (274b/09)

muḥāfaẓa (Ar.) Saklama, koruma (265a/21)

muḥāfıẓ (Ar.) Koruyan (171a/16)

muḥaḳḳaḳ (Ar.) Doğruluğu belli olmuş (158a/12)

muḥāl (Ar.) Mümkün olmayan (265a/12)

muḫālefet (Ar.) Aykırılık, düşmanlık (209a/19)

muḥālif (Ar.) Muhalefet eden, aykırılık gösteren, uymayan (164b/14)

muḥannet (Ar.) İhanet eden, hâin, alçak (205a/07)

muḥārebe (Ar.) Savaş (166b/07)

muḥarrif (Ar.) Tahrif edilmiş, değiştirilmiş (242a/08)

muḥāṣara (Ar.) Kuşatma (233a/02)

muḥāṭara (Ar.) Tehlike, zarar, korku (274b/02)

muhīb (Ar.) Seven, dost (241a/01)

muḥīṭ (Ar.) Çevre (152b/10)

muḥkem (Ar.) Tamamen, sıkıca, sağlam (231b/08)

muḫtaṣar (Ar.) Kısaltılmış (279a/05)

muḫtelife (Ar.) Birbirine uymayan, zıt. (154a/22)

muḫteriḳāt (Ar.) Yanmışlar, yanıklar (274a/18)

muḳābele (Ar.) Karşısına gelme (200b/03)

muḳābil (Ar.) Karşılamak (168a/23)

muḳaddem (Ar.) Önce, önceden (182b/16)

muḳaddemā (Ar.) Önceden (227a/25)

muḳadder (Ar.) Takdir olunmuş, kıymeti bilinmiş (157b/14)

muḳarīn (Ar.) Ulaşmış, yaklaşmış (197b/20)

muḳarrer (Ar.) Kararlaşmış, sağlam (283a/06)

muḳaṣṣī (Ar.) Kasvetli, sıkıntılı (189a/24)

muḳāvemet (Ar.) Karşıkoyma, direnme (219b/23)

muḳayyed (Ar.) Dikkat eden, ihtimam gösteren (164a/11)

munḳabıż (Ar.) Toplanmış, çekilmiş (206a/01)

muntaẓır (Ar.) Bekleyen, gözleyen (151b/19)

murād (Ar.) İstek, maksat (254a/16)

muraṣṣaʿ (Ar.) Kıymetli taşlarla bezenmiş (214b/14)

mūrī (Far.) Su yolu, oluk (275a/15)

muṣāfaḥa (Ar.) Tokalaşma (260a/20)

muṣāḥabet (Ar.) Sohbet etme, konuşma (280a/24)

musaḫḫar (Ar.) Ele geçirilmiş (239b/23)

muṣāḥib (Ar.) Biriyle sohbet eden, konuşan (263b/15)

muṣālaḥa (Ar.) Barışma, uzlaşma (256a/10)

muṣallā (Ar.) Namaz kılmaya mahsus açık yer (271b/13)

muṣannaʿ (Ar.) Sanat eseri olarak meydana getirilmiş, süslenmiş (158b/23)

muṣirr (Ar.) Israr eden, direnen (281b/18)

muşt (Ar.) Yumruk, tokat (253a/02)

muttaṣıl (Ar.) Ulaşan, kavuşan, aralıksız, hiç durmadan (236a/03)

muṭalsam (Ar.) Tılsımlı, büyülü (204b/08)

muṭī (Ar.) İtaat eden, boyun eğen (231b/17)

muṭmaʾin (Ar.) İçi rahat kimse (262a/15)

muvāfıḳ (Ar.) Uygun (253b/10)

mūy (Far.) Kıl (195b/25)

mużır (Ar.) Zarar veren (234b/03)

mūẕī (Ar.) İnciten, eziyet veren (269a/11)

mübārek (Ar.) Bereketli (244a/05)

mübāriz (Ar.) Döğüşe, güreşe kalkışan (218a/22)

mübāşeret (Ar.) Bir işe başlama, girişme (148a/03)

mübtelā (Ar.) Tutulmuş (239a/23)

mücellā (Ar.) Cilalı, parlak (146a/02)

mücevher (Ar.) Cevher ile süslenmiş, elmaslı (158b/19)

mücrim (Ar.) Suçlu (201b/09)

müdāḫ̲ale (Ar.) Karışma, el atma (261a/19)

müdārā (Far.) Yüze gülme, dost gibi davranma (284a/17)

müdāvemet (Ar.) Devam etme, bir işe aralıksız çalışma (163b/25)

müddet (Ar.) Zaman (167a/04)

müʾeddeb (Ar.) Edebli, terbiyeli (176b/11)

müʾeyyed (Ar.) Kuvvetlendirilmiş, sağlam (261a/18)

müferriḥ (Ar.) Ferahlık veren, iç açıcı (189a/24)

müfīd (Ar.) İfade eden, anlatan, faydalı (150b/07)

müheyyā (Ar.) Hazır (187a/08)

mühīb (Ar.) Heybetli, gösterişli (277b/11)

mühr (Far.) Mühür (154b/22)

mükāleme (Ar.) Konuşma, antlaşma (148a/09)

mülāḥaẓa (Ar.) Dikkatle bakma, iyice düşünme (174a/07)

mülāḳāt (Ar.) Kavuşma, buluşma (279a/22)

mülk (Ar.) Ülke (149b/12)

mülūkī (Ar.) Padişaha yaraşır (153a/19)

münācāt (Ar.) Yalvarma (236b/10)

münādī (Ar.) Tellal (171b/14)

münāsebet (Ar.) Uygunluk, ilişik, ilgi (232b/07)

münāsib (Ar.) Uygun (279a/15)

mündefiʿ (Ar.) Geçmiş, atlatılmış (147b/18)

müneccim (Ar.) Falcı (154a/10)

müneḳḳa (Ar.) Temizlenmiş (265a/18)

münevver (Ar.) Aydın, aydınlatılmış, parlatılmış (170b/03)

münezzeh (Ar.) Temiz, arı, uzak (145a/06)

münḥarif (Ar.) Doğru gitmeyen (284a/25)

münhezim (Ar.) Bozguna uğrayan (220a/16)

münkesir (Ar.) Kırılmış, kırık (219a/04)

müntehā (Ar.) Son nokta, nihayet bulmuş (253b/19)

münteşir (Ar.) Saçılan, yayılan (240a/21)

mürd (Far.) Ölmüş (220b/25)

mürġ (Far.) Kuş (271a/15)

mürtefiʿ (Ar.) Yükselen, yükselmiş (158a/02)

mürūr (Ar.) Geçme, geçip gitme (223a/16)

mürüvvet (Ar.) İyilik, insaniyet, yiğitlik (225b/13)

müstaġrıḳ (Ar.) Batmış, dalmış, dalgın (278b/05)

müstahkem (Ar.) Sağlamlaştırılmış (155a/09)

müstaʿidd (Ar.) Kabiliyetli, akıllı (146a/16)

müstecāb (Ar.) Kabul olunmuş (244a/18)

müsteḫir (Ar.) Geciken (154b/19)

müstemiʿān (Ar.) İşiterek (273a/11)

müstevlī (Ar.) İstila eden, ele geçiren (203b/03)

müşāhede (Ar.) Benzeme (238a/02)

müşāvere (Ar.) Danışma, konuşma (228a/15)

müşerref (Ar.) Şereflendirilmiş (170b/02)

müşkil (Ar.) Güç, zor, çetin (186a/06)

müṭālaʿa (Ar.) Okuma, tetkik, düşünce (172a/24)

müteʿaddid (Ar.) Çoğalan, çok, türlü türlü (147a/06)

müteʿalliḳ (Ar.) Asılı, bağlı, ilişiği olan (190a/11)

mütecāviz (Ar.) Saldıran, sataşan (191a/06)

müteʾellim (Ar.) İçi sızlayan, acı duyan (220a/01)

müteġayyir (Ar.) Değişen, bozulmuş (147b/10)

müteḫayyīr (Ar.) Şaşmış, şaşırmış (271b/12)

müteraḳḳıb (Ar.) Bekleyen, gözleyen (272b/04)

mütesellī (Ar.) Teselli bulan, avunan (156a/20)

müvekkil (Ar.) Vakâlet eden, vekil edilmiş (193a/02)

müzeyyen (Ar.) Süslenmiş, süslü (266b/23)

-N-

nā (Far.) Olumsuzluk ön eki (254b/21)

n.-bekār (Far.+Ar.) İşe yaramaz, hayırsız, yaramaz (221a/12)

n.-bud (Far.) Yok olan, perişan olmuş (185b/14)

n.-çār (Far.) Çaresiz, ister istemez (157b/10)

n.-dān (Far.) Câhil, kaba (264a/14)

n.-gāh (Far.) Zamansız, birdenbire (173b/12)

n.-ḫāh (Far.) İstemeyerek (168b/11)

n.-ḥaḳ (Far.) Haksız, boş (264a/13)

n.-ḫalef (Far.) Soyuna çekmeyen, hayırsız evlad (165a/21)

n.-hem-vār (Far.) Eğri, uygunsuz (280b/18)

n.-ḫoş (Far.) Beğenilmeyen (284b/01)

n.-gehān (Far.) Ansızın, birdenbire (237a/10)

n.-maḥrem (Far.+Ar.) Nikah düşmeyen (219a/19)

n.-merd (Far.) Alçak, korkak (161b/19)

n.-murād (Far.) Muradına eremeyen (268a/03)

n.-peydā (Far.) Belirsiz, kayıp (273b/18)

n.-sezā (Far.) Yakışmaz (200a/05)

nabż (Ar.) Damar, bilek atardamarı (283a/24)

nādim (Ar.) Pişman olan (244b/02)

nāfe (Far.) Bir çeşit misk (153b/05)

nāfī (Ar.) Gideren, yok edici (150b/18)

nāfile (Ar.) Faydasız, işe yaramaz şey (251b/06)

naġamāt (Ar.) Nağmeler, ahenkler, ezgiler, güzel sesler (277a/19)

naġme (Ar.) Ahenk, ezgi, güzel ses

n.-gūyān (Ar.+Far.) Ezgi söyleyen (266b/22)

nāʾil (Ar.) Ulaşan, ulaşmış (269a/02)

nāk (Far.) İsimlere takılarak sıfat yapan "-lı, -li" anlamı veren bir edat (151a/17)

nāḳışat-ül-ʿaḳl (Ar.) Aklı kısa (253b/22)

nāḳilān (Ar.) Anlatanlar, nakledenler (280b/08)

naḳl (Ar.) Nakil, taşıma (207b/04)

naḳş (Ar.) Resim, işleme (147a/15)

naʿl (Ar.) Nal (204a/01)

naʿleyn (Ar.) Bir çift nal (167a/20)

nām (Far.) Ad, isim, ün (181b/18)

n.-dār (Far.) Ünlü (276b/01)

nāme (Far.) Mektup (154b/05)

nār (Ar.) Ateş, cehennem (212b/24)

naʿra (Ar.) Yüksek sesle bağırma (245a/03)

nās (Ar.) İnsanlar, halk (203a/14)

naṣb (Ar.) Atama, tayin etme (206b/02)

naṣīb (Ar.) Pay, nasip (190b/09)

naṣīḥat (Ar.) Öğüt (168a/05)

nāvek (Far.) Ok (153b/08)

nāy (Far.) Kamış, ney (163b/19)

nāz (Far.) Kendini beğendirmek için takınılan yapmacık tavır (153b/07)

naẓar (Ar.) Bakma, bakış (251b/25)

nāẓır (Ar.) Bakan, gözeten (160a/02)

nāzik (Far.) İnce, zarif (188b/23)

nāzil (Ar.) İnen (234a/06)

naẓīr (Ar.) Benzer (145a/06)

nebātāt (Ar.) Bitkiler (271a/02)

neberd (Far.) Savaş (225a/19)

nebīre (Ar.) Kız torun (176a/21)

necāt (Ar.) Kurtuluş (269b/25)

neccār (Ar.) Marangoz (226a/21)

necīl (Ar.) Soylu (270b/17)

nedāmet (Ar.) Pişmanlık (206b/16)

nedīm (Ar.) Sohbet arkadaşı (216b/11)

nefer (Ar.) Asker (201a/24)

nefīr (Ar.) Topluluk (221a/07)

nefis (Ar.) Pek hoş, çok beğenilen (271b/13)

neheng (Far.) Timsah (227b/14)

nemā (Ar.) Büyüme (238b/08)

nerd-bān (Far.) Merdiven (263b/18)

nerm (Far.) Yumuşak (156a/17)

nerre (Peh.) Erkek (164a/08)

nesl (Ar.) Nesil, kuşak, soy (154b/19)

neşāṭ (Ar.) Sevinç, neşe (153b/01)

neşv (Ar.) Canlının büyümesi, boy atması (238b/08)

netīce (Ar.) Sonuç olarak, özetle (162b/10)

nev (Far.) Yeni, tâze (267a/14)

n.-civān (Far.) Tâze, genç delikanlı (278b/12)

n.civānī (Far.) Gençlik, delikanlılık (272a/24)

n.-rest (Far.) Yeni bitmiş, yeni yetişmiş (271b/14)

n.-rūz (Far.) Yeni gün (283a/12)

nevʿā (Ar.) Çeşit, tür (226b/04)

nevāle (Ar.) Vergi, bağış, kısmet (263a/08)

nevāziş (Far.) Okşama, gönül alma (232a/11)

nevbet (Ar.) Sıra (174b/19)

nevm (Ar.) Uyku (269b/14)

nevmīd (Far.) Ümitsiz (145a/22)

neyyir (Ar.) Nurlu, parlak, güneş (218b/07)

nezāket (Ar.) Nâziklik, zariflik (192b/23)

nıṣf (Ar.) Yarım, yarı (200a/20)

n.-ül-leyl (Ar.) Gece yarısı (210b/12)

nicār (Ar.) Esas, asıl (281b/06)

nidā (Ar.) Çağırma, seslenme (188b/16)

nigāh (Far.) Bakış, bakma (262a/08)

nigār (Far.) Sevgili (154a/16)

nigeh-bān (Far.) Gözcü, bekçi (265b/01)

nigerān (Far.) Bakan, bakıcı, gözcü (146b/10)

nihāl (Far.) Fidan (252a/01)

nihān (Far.) Gizli (156b/25)

nihāyet (Ar.) Son, uç (270b/24)

niḳāb (Ar.) Peçe, örtü (201b/15)

nikāḥ (Ar.) Kanûnî evlenme töreni (221b/17)

nīm (Far.) Yarı, yarım, buçuk (152b/01)

niʿmet (Ar.) İyilik, ihsan, azık (151b/14)

nīrā (Far.) Ateş (178b/14)

nīş (Far.) İğne, diken, zehir (280b/19)

nişān (Far.) İz, belirti (152b/06)

n.-gāh (Far.) Nişan tahtası, hedef yeri (250b/11)

nişāne (Far.) İz, belirti (177b/01)

niyā (Far.) Dede (183b/04)

niyāz (Far.) Yalvarma, yakarma (266a/08)

niyyet (Ar.) Niyet, kurma, meram (275a/20)

nizāʿ (Ar.) Kavga, çekişme (194a/16)

nīze (Far.) Mızrak, süngü

n.-dār (Far.) Mızraklı (242a/07)

noḳṣān (Ar.) Eksiklik, azlık (260a/11)

nuḫūset (Ar.) Uğursuzluk (284a/23)

nūr (Ar.) Aydınlık, parlaklık (145a/04)

nūrānī (Ar.) Nurlu, ışıklı (271a/23)

nūş et- (Far.+T.) İçmek (145b/10)

nuṭḳ (Ar.) Konuşma, söz, lakırdı (217b/02)

nücūm (Ar.) Yıldızlar (270a/03)

nüh (Far.) Dokuz

n.-ṭāḳ (Far.) Dokuz gök

nükte (Ar.) Herkesin anlayamadığı ince mânâ (174a/06)

n.-āmīz (Ar.+Far.) Nükte karıştıran

nümāyān (Far.) Meydanda, açık, görünen (194b/02)

nüzūl (Ar.) Aşağı inme, konaklama (215a/05)

-O-

ocaḳlıḳ Ocak yeri (222a/11)

od Ateş (182b/07)

odalıḳ Cariye (218a/21)

oğın- Bayılmak, kendinden geçmek, sızlanmak, oğunmak (175a/18)

oğlan Erkek çocuk, oğlan (235a/01)

oğul Erkek evlat, oğul (189b/16)

oḫşayuraḳ Okşayarak (217b/05)

oḳyanus (Ar. uḳyānūs < Yun. okeanos) Okyanus, kıtʿaları çevreleyen büyük deniz (177a/14)

ol o (148b/22)

oluḳ oluḳ Çok bol, kesilmeksizin (147a/15)

olur- Oturmak, ikamet etmek (263b/12)

ordu Devletin silahlı kuvvetlerinin tamamı (188b/22)

o.-gāh (T.+Far.) Ordunun konakladığı yer (191a/17)

oṭa Oda (244a/25)

otaġ Otak, büyük çadır (148b/06)

oṭaġa (F.) Başa giyilen şeylere takılan tuğ, çelenk (184a/25)

oturaḳ Konaklama, oturulacak yer (155a/11)

oyluḳ Bacağın dizden kalçaya kadar olan kısmı (162b/19)

-Ö-

öd Cesaret [mec.] (263a/22)

ödünc Geri verilmek veya alınmak üzere verilen veya alınan para yahut eşya (216b/24)

ögdül Ödül, mükâfat (206a/07)

ög- Yüceltmek, methetmek (163b/15)

öğlen Günün orta vakti (206b/11)

ökçe Topuk, topuk arkası (168b/08)

ʿömr (Ar.) Ömür, yaşayış, hayat (208a/04)

öte Uzak (156b/14)

öyke Öfke, şiddetli kızgınlık hissi (245a/21)

öz Kendi, benlik (179b/22)

özensüz Dikkatsiz (228b/18)

özge Başka (220a/18)

özr (Ar.) Bir kusur veya suçun hoş görülmesini gerektiren sebep (166a/05)

-P-

pā (Far.) Ayak (187b/03)

pābūc (Far.) Ayakkabı (202a/09)

pādişāh (<pād-şāh Far.) Hükümdar (203b/03)

pāk (Far.) Temiz, arı (260b/17)

pākīze (Far.) Temiz (283a/08)

palanḳa (Mac.) Kaleden küçük müstahkem yer (269b/19)

pālheng (Far.) Dizgin, yular (229a/22)

pāng (< bāng Far.) Ses, sedâ (168a/17)

par par cayır cayır 182a/04)

pār-keşt (< bār-keş Far.) Yük taşıyan, sabırlı (198a/05)

pāre (**Far.)** Parça, adet (161b/24)

paṭırdı Gürültü (160b/09)

pāy (Far.) Ayak (147b/03)

p.-māl (Far.) Ezilmiş, çiğnenmiş (229b/04)

p.-ı taḫt (Far.) Başkent (150b/03)

peçe Yüze örtülen tül şeklindeki örtü (229b/25)

peder (Far.) Baba (153a/09)

peftere (< beftere Far.) Ava alıştırılmış avcı kuşu (279b/25)

pehlevān (Far.) Savaşçı, yiğit, kahraman (160b/01)

pehlevānān (Far.) Savaşçılar, yiğitler (244a/13)

pehlevānī (Far.) Yiğitlik (263b/18)

peleng (Far.) Kaplan (162b/05)

pelīd (Far.) Pis, murdar, alçak (241b/18)

penāh (Far.) Sığınma, sığınacak yer (230a/20)

penbe (Far.) Pamuk (250a/08)

pençe (Far.) Yırtıcı hayvanların ön ayaklarının parmaklarıyla tırnakları (237b/01)

pend (Far.) Nasihat (251a/17)

perākende (Far.) Dağınık, azar azar yapılan (206a/25)

perçem (Far.) Tepede bırakılan saç (267a/09)

perī (Far.) Cinlerin çok güzel ve alımlı olarak farzedilen dişilerine verilen ad (162b/09)

perīşān (Far.) Dağınık, karışık (242b/05)

perkit- Berkitmek, sağlamlaştırmak (180b/02)

perrān (Far.) Uçan, uçucu (248a/18)

perrī (Far.) Peri (268b/07)

pertāb (Far.) Atılma, sıçrama (145a/13)

pervāne (Far.) Fırıldak, çark

p.-vār (Far.) Fırıldak gibi

pervāz (Far.) Uçma, uçuş (269a/05)

perverde (Far.) Yetiştirilmiş, büyütülmüş (189a/04)

perverīş (Far.) Besleme, terbiye etme, yetiştirme (181b/03)

pes (Far.) Hemen, derhal (232b/20)

pesend (Far.) Beğenme, seçme (169a/13)

pest (Far.) Alçak, aşağı (268a/15)

peşīmān (Far.) Pişman (165b/04)

peşīn (Far.) Önden verilen (209b/12)

peşkeş (Far.) Hediye, armağan (206a/16)

pey-ā-pey (Far.) Birbiri ardınca (247b/08)

peydā (Far.) Meydanda, açıkta (274a/16)

peyk (Far.) Haber ve mektup getirip götüren (154b/15)

peykān (Far.) Okun ucundaki sivri demir (216a/09)

peyke (Far.) Tahta sedir (263b/17)

peyker (Far.) Yüz, çehre (238a/13)

peymā (Far.) Ölçen manasında birleşik kelime yapar (265b/03)

peymāne (Far.) Büyük kadeh (208a/04)

peyveste (Far.) Ulaşmış, bitişik, dâimâ (184a/05)

peẕīr (Far.) Kabûl eden, edici mânâlarıyla Arapça ve Farsça kelimelere eklenerek birleşik kelimeler yapar (197a/17)

pıçaġ Bıçak (282a/10)

pilāv (Far.) Pirinç veya bulgur ile yapılan bir çeşit yemek (215b/15)

pinhān (Far.) Gizli (244a/22)

pīr (Far.) Yaşlı, ihtiyar (211b/25)

pīrāhen (Far.) Gömlek(197b/06)

pirān (< bürrān Far.) Keskin, kesici (216a/11)

pīrāste (Far.) Düzenlenmiş, donatılmış (198a/05)

pīş (Far.) Ön, ileri, ön taraf (279b/23)

pīşe-zār (Far.) Ormanlık, meşelik (212a/23)

pişürt- Pişirmek fiilini yaptırmak (216b/22)

piyāde (Far.) Yaya giden asker (158b/22)

piyāz (Far.) Yüze karşı övme, iltifat (284a/21)

poġaça (İt.) Bir çeşit çörek (189b/02)

pul pul Küçük parçalar hâlinde (183b/17)

pūlād (Far.) Çelik (150b/17)

p.-dest (Far.) Çelik elli (169a/01)

pullıḳ Toprak sürmekte kullanılan bir çeşit büyük demir saban (276b/19)

pūs (Ar.) Öpme, öpüş (176a/23)

pusat Silah, zırh (276b/03)

pūse (< būse Ar.) Öpücük (234a/01)

puşu Düşmana ansızın baskın vermek için saklanılan yer (207b/15)

pūşīde (Far.) Örtülmüş (242b/18)

pür (Far.) Dolu

p.-āteş (Far.) Ateş dolu (157b/13)

p.-ġażab (Far.) Kızgın, hırslı (282b/18)

p.-ḫūn (Far.) Kan içinde 238a/18)

püşte (Far.) Tepe (189a/23)

-R-

Rabb (Ar.) Allah, tanrı (180a/16)

rabṭ (Ar.) Bağlama (194a/20)

raʿd (Ar.) Gök gürültüsü (152a/13)

raʿd-vār (Ar.+Far.) Gök gürültüsü gibi (246b/18)

rāh (Far.) Yol (154a/22)

rāḥat (Ar.) Üzüntüsüz, tasasız, kedersiz bir hâlde bulunma (145b/13)

raḥm (Ar.) Döl yatağı (234a/06)

raḥmet (Ar.) Acıma, esirgeme, koruma (195b/06)

raḥne (Far.) Zarar, ziyan (190a/17)

raḫş (Far.) Gösterişli at (175a/22)

raḫşān (Far.) Parlak (153a/23)

raḳṣ (Ar.) Dans etme (259b/22)

rām (Ar.) İtaat eden, boyun eğen (171a/06)

raʿnā (Ar.) Güzeli lâtif, hoş görünen (266b/23)

raṣad (Ar.)Gözetme, bekleme (270a/01)

rāst (Far.) Doğru, uygunluk (191a/19)

raʿşe (Ar.) Titreme

r.-dār (Ar.+Far.) Titreyen (256b/03)

r.-nāk (Ar.+Far.) Titreyen (239a/20)

rāvī (Ar.) Rivâyet eden, anlatan (227a/04)

rāygān (Far.) Bedâva, pek çok (166b/08)

rayiḥa (Ar.) Koku (271a/10)

rāżı (Ar.) Kabul eden, boyun eğen (161b/20)

reʿāyā (Ar.) Bir hükümdar idaresi altında bulunan ve vergi veren (240b/09)

recīm (Ar.) Lanetlenmiş, taşlanmış (274b/10)

redd (Ar.) Geri çevirme (186b/14)

refīḳ (Ar.) Arkadaş (262a/01)

rehā (Far.) Kurtuluş (237a/06)

reh-ber (Far.) Yol gösterici, kılavuz (266a/25)

reh-nümā (Far.) Yol gösteren, kılavuz (154a/22)

reʾis (Ar.) Başkan (269b/08)

rekʿat (Ar.) Namazda bir kıyam (ayakta durma), bir rükû (ayakta iken eğilme) ve iki sücûd (yere kapanma) dan ibâret hareket (233b/20)

reml (Ar.) Falcılık (266a/05)

rencīde (Far.) Kırılmış, incinmiş (215b/08)

rençiş (< rencīş Far.) İnciniş, sızlanış, keder (284b/16)

reng (Far.) Hile, oyun (189a/20)

resīde (Far.) Erişmiş, yetişmiş (267a/01)

resm (Ar.) Âdet, usûl, tarz (152b/10)

reşk (Far.) Kıskanma (280a/11)

revān (Far.) Akan, yürüyen, giden (230b/19)

revāne (Far.) Akan, yürüyen, giden (189a/22)

revende (Far.) Gidici, giden (237b/13)

revnaḳ (Ar.) Parlaklık, güzellik (151b/25)

revzen (Far.) Pencere (273b/11)

rezīl (Ar.) Bayağı, alçak, soysuz (231b/23)

rezm (Far.) Kavga, savaş (148a/02)

rıfḳ (Ar.) Yumuşaklık, yavaşlık (239b/10)

rıżā (Ar.) Hoşnutluk, memnunluk (190a/24)

riʿāyet (Ar.) Gözetme, saygı (189a/16)

ricā (Ar.) Ümit, umma (152b/25)

ridā (Ar.) Hırka (274b/16)

rifʿat (Ar.) Yükseklik, yücelik (146b/04)

rikāb (Ar.) Üzengi (194a/24)

riḳḳat (Ar.) Yufkalık, merhamet (190b/13)

rivāyet (Ar.) Söylenti (226b/02)

riyāżet (Ar.) Nefsi kırma, kanaatle yaşama (266a/08)

rubʿ-i meskūn (Ar.) Dünya'nın kara olan dörtte bir kısmı (274b/25)

rūḥ (Ar.) Ruh, can, nefes (208a/20)

rūḥānī (Ar.) Ruh ile ilgili, gözle görülemeyen (153b/01)

ruhbān (Ar.) Evlenmeyen papazlar (166b/22)

ruḫṣat (Ar.) İzin (193b/23)

rūşen (Far.) Aydın, parlak (269a/22)

r.-żamīr (Far.+Ar.) Gönlü aydınlık, hakikatleri bilen (269a/23)

rūşenā (Far.) Aydın, parlak (164a/18)

rūy (Far.) Tunç (156a/20)

r.-ten (Far.) Tunç vücutlu (183b/08)

rūz (Far.) Gün (244a/09)

rübā (Far.) Kapan, kapıcı mânâlarıyla birleşik kelimeler yapar (211a/03)

rümmān (Ar.) Nar (267a/01)

rütbe (Ar.) Sıra, derece, basamak (203b/04)

rüʾyā (Ar.) Düş (202b/24)

rüzgār (Far.) Zaman, devir, dünya, yel (270a/06)

-S-

saʿādet (Ar.) Mutluluk (151b/08)

sāʿat (Ar.) Saat, vakit, zaman (244b/13)

ṣabā (Ar.) Gün doğusundan esen hafif rüzgâr (179b/06)

ṣaʿb (Ar.) Güç, zor, çetin (234b/01)

ṣaban Çift sürmekte kullanılan, toprağı kazıp alt üst ederek ekime hazırlayan demir uçlu âlet (271b/21)

sābıḳ (Ar.) Geçmiş, geçen (179b/21)

sābıḳā (Ar.) Gecmişte olan şey, gecmiş bulunan olay (272b/09)

sabla- Saplamak (262b/14)

ṣabr (Ar.) Sabır, dayanma, katlanma (268b/14)

ṣad (Far.) Yüz sayısı (183a/21)

ṣadā (Ar.) Ses, yankı (271a/20)

ṣadaḳa (Ar.) 241a/11)

ṣadāḳat (Ar.) Dostluk, içten bağlılık (192b/09)

sāde (Far.) Düz, basit, gösterişsiz (264b/05)

ṣaded (Ar.) Konu, bahis, fikir, yakınlık (232b/05)

ṣadef (Ar.) İnci kabuğu (234a/05)

ṣaf (Ar.) Sıra, dizi (247b/23)

śāf (Ar.) Temiz, hâlis, kolay aldatılabilen (267b/02)

ṣafā (Ar.) Zevk, eğlence (273b/21)

ṣaff (Ar.) Dizi, sıra

> **ṣ.-der-ṣaff-şiken (Ar.+Far.)** Düşman saflarını yaran, bozan.

sāġar (Far.) Kadeh, içki bardağı (219b/17)

ṣaġīr-ül-cüṣṣe (Ar.) Ergenlik çağına gelmemiş, küçük cüsse (271a/06)

ṣaġrı Sırt, arka (255a/02)

ṣāḥib (Ar.) Sahip, mâlik, koruyan (186a/20)

> **ṣ.-ḫurūc (Ar.+Far.)** Ayaklanmış, âsî (155b/13)
>
> **ṣ-ḳırān (Ar.+Far.)** Her zaman üstünlük kazanan hükümdar (190b/11)
>
> **ṣ-ḳırānī (Ar.+Far.)** Sahip kıran hükümdarlara özgü (155a/20)
>
> **ṣ-ḳırānlıḳ (Ar.+Far.+T.)** Yiğitlik, yenilmezlik (228a/06)
>
> **ṣ-ẓuḫūr (Ar.)** Ayaklanan, baş kalıdıran (186a/20)

sāḫil (Ar.) Deniz, nehir, göl kenarı. Kıyı (274a/24)

sāḥirān (Ar.) Büyücüler (274b/10)

sāḥire (Ar.) Büyücü kadın (267b/21)

ṣaḥn (Ar.) Avlu, meydan, orta (159b/03)

ṣaḥrā (Ar.) Bozkır, çöl, ova (271a/20)

saḫt (Far.) Kuvvetli, güçlü, sert (246b/18)

sāẖte (Far.) Düzme, düzmece, yapmacık (201b/08)
ṣāʿiḳa (Ar.) Yıldırım (246b/18)

sāʾir (Ar.) Diğer, başka (280b/12)

ṣāḳıba (Ar.) Delen, delik açan (270a/03)

saḳf (Ar.) Tavan, çatı (152b/10)

ṣaḳır ṣaḳır şiddetle titremek (248b/12)

sāḳī (Ar.) Su veren, içki dağıtan (234b/21)

sākin (Ar.) Hareketsiz olan, uslu (271a/08)

saḳḳā (Ar.) Su dağıtan (187a/11)

ṣalābet (Ar.) Sağlamlık, kuvvet, dayanma (278b/12)

ṣālār (Far.) Baş, en büyük âmir (262a/05)

ṣalāt (Ar.) Namaz (269a/25)

ṣalb (Ar.) Asma, dar ağacına çekme (227a/10)

ṣalıḳ Ucunda demir parçaları bulunan zincirli sopa (276a/06)

sālik (Ar.) Bir yola giren, bir yolda giden (251b/09)

sālim (Ar.) Sağ, sağlam (229b/05)

ṣāliṯ (Ar.) Üçüncü (168a/17)

salṭanat (Ar.) Sultanlık, padişahlık (276a/24)

ṣanʿat (Ar.) Ustalık, hüner (220b/17)

ṣanāyiʿ (Ar.) Sanatlar (277a/24)

sancaḳ Alay bayrağı (159b/01)

sanç- Batırmak, sokmak (250a/06)

ṣandalī (Ar.) Sandal ağacından yapılmış sandalye (154b/14)

ṣanduḳ (Ar.) İçine çeşitli şeyler konulan dört köşe ve kapaklı eşya (267b/04)

ṣānī (Ar.) İkinci (168a/17)

ṣara (Ar.) Bayıltıcı, ağız köpürtücü ve çırpındırıcı bir sinir hastalığı (239a/24)

serāy (Far.) Büyük konak (219a/13)

ṣarb Zor, çetin, çok dik (155a/09)

ṣarf (Ar.) Harcama, çevirme, değişme (252b/24)

ṣarıḳ Sarılarak meydana getirilen başlık, kavuk (250a/03)

saṯḥ (Ar.) Dış taraf (235b/13)

saʿy (Ar.) Çabalama, gayret (251b/12)

ṣayd (Ar.) Av (255a/25)

sāye (Far.) Gölge, yardım, fayda (177b/02)

sāyebān (Far.) Gölgelik, büyük çadır (279b/04)

sāyelen- (Far.+T.) Faydalanmak (274a/13)

sebīl (Ar.) Su dağıtılan yer (158b/20)

sebze (Far.) Yeşillik (234a/09)

s.-zār (Far.) Yeşillik, çayırlık (271a/17)

seccāde (Ar.) Üzerinde namaz kılınan küçük kilim (283a/22)

secde (Ar.) Namazda alnı, el ayalarını, dizleri ve ayak parmaklarını yere dayamaktan ibâret ibâdet vaziyeti (233a/23)

sedd (Ar.) Bent, kapama, engel (206a/22)

sefer (Ar.) Yolculuk, savaşa gitme (239b/22)

sefīd (Ar.) Ak (238b/23)

sefīh (Ar.) Zevk ve eğlenceye düşkün, akılsız (249a/15)

sefīne (Ar.) Gemi (282b/19)

segird- Sürʿatle gitmek, koşmak, saldırmak, sıçrayarak yakın bir yere yürümek (269a/04)

seḥer (Ar.) Tan yeri ağarmadan önceki vakit (221a/21)

sekrī (Ar.) Sarhoş (225b/12)

selām (Ar.) Barış, rahatlık (239a/09)

selāmet (Ar.) Korku ve endişeden uzak olma (272a/23)

s̱elāṣ̱e (Ar.) Üç (147b/04)

selb (Ar.) Kapma, zorla alma (207a/22)

selef (Ar.) Bir yerde, bir işte, bir görevde başka birinden önce bulunmuş olan kımse (157a/17)

semāʿ (Ar.) Karşılama, işitme (162b/12)

semele- Sersemlemek (242b/01)

semen (Far.) Yasemin

s.-ber (Far.) Göğsü yasemin gibi beyaz olan (209b/13)

s.-būy (Far.) Yasemin kokulu (209a/01)

semender (Far.) Ateşte yaşayan bir masal hayvanı (181a/20)

semm (Ar.) Zehir (192a/07)

semmūr (Ar.) Samur hayvanı (166b/20)

semt (Ar.) Taraf, yön (269a/01)

ṣenā (Ar.) Övme, övüş (277a/24)

sencāb (Far.) Sincap hayvanı (153a/19)

sendān (Ar.) Örs denilen demirci âleti (257b/08)

sene (Ar.) Yıl (244b/07)

seng (Far.) Taş (269b/12)

sengīn (Far.) Taştan yapılmış, sert (249a/14)

sep- Serpmek (270a/15)

sepīd (Far.) Beyaz (204b/08)

s.-endām (Far.) Beyaz vücutlu (162b/01)

ser (Far.) Baş

s.-ā-pā (Far.) Baştan başa (265b/18)

s.-āmed (Far.) Başta bulunan, ileri gelen (201a/19)

s.-ʿasker (Far.+Ar.) Ordu kumandanı (177b/09)

s.-bāz (Far.) Cesur, yiğit (184a/20)

s.-bülend (Far.) Yüce (277a/10)

s.-dār (Far.) Asker başı, komutan (204a/23)

s.-efrāz (Far.) Başı dik (238a/08)

s.-encām (Far.) Başına gelen, bir işin sonu (277b/08)

s.-firāz (Far.) Başını yukarı kaldıran (179a/05)

s.-güzeşt (Far.) Serüven, macera, birinin başından gelip geçen şey (279a/14)

s.-ḥadd (Far. +Ar.) Sınır, hudut (222a/13)

s.-ḫalḳa (Far.+Ar.) Halka hâlinde oturanların başı (178b/02)

s.-heng (Far.) Çavuş (217b/20)

s.-hengān (Far.) Çavuşlar (242b/16)

s.-ḳaplan (Far.+T.) [mec.] Baş savaşçı (151b/03)

s.-keş (Far.) Dikbaşlı, inatçı (222b/21)

s.-meydān (Far.+Ar.) Meydanın başı (146b/24)

s.-tolġa (Far.+T.) Savaş başlığı (145b/25)

s.-tuġulġa (Far.+T.) Savaş başlığı (249a/25)

s.-ṭıraşlıḳ (Far.) Berber (260b/15)

s.-zeniş (Far.) Başa kakma (249b/20)

ser-ā-perde (Far.) Padişah çadırı, otağ (176b/12)

serāsime (Far.) Sersem (158a/11)

serd (Far.) Soğuk (147b/14)

ṣerh (Far.) Felek, gökyüzü (260a/06)

serīr (Ar.) Taht, yatacak yer (243b/05)

serrāc (Ar.) Saraç (165b/20)

server (Far.) Başkan, reis (267a/05)

setr (Ar.) Örtme, gizleme (264a/17)

ṣevāb (Ar.) Hayır işleme (228a/18)

sevdā (Far.) Heves, istek, aşk (221b/15)

seyāḥat (Ar.) Yolculuk, gezi (261b/22)

seyf (Ar.) Kılıç (246b/20)

seyl (Ar.) Sel (245a/21)

seyr (Ar.) Yürüme, hareket, gitme (274a/13)

seyrān (Ar.) Gezinme (275a/06)

s.-gāh (Ar.) Gezme yeri (173b/17)

seyyāḥ (Ar.) Yolcu (261b/20)

seyyāliye (Ar.) Akan, akıcı (147b/04)

seyyiʿ (Ar.) Fenâ, kötü (193a/04)

ṣıfat (Ar.) Hâl, sûret, şekil (189b/15)

ṣıġa- Sıvamak (260a/22)

ṣıḳlet (Ar.) Ağırlık, yük (227a/08)

sınur (Yun.) Sınır (274a/11)

ṣırf (Ar.) Sâde, yalnız (197a/10)

sırma Altın yaldızlı veya yaldızsız ince gümüş tel (161b/09)

sırr (Ar.) Gizli tutulan, kimseye söylenmeyen şey (238a/21)

sıtma Sivrisinek tarafından aşılanan, üşütme, titreme ve ateş nöbeti ile belli olan hastalık (189b/24)

siḥr (Ar.) Büyü (172b/19)

sikke (Ar.) Madenî para, akçe (243b/06)

silāḥ (Ar.) Hücum veya savunma maksadıyla kullanılan ateşli veya ateşsiz her türlü âlet (237b/13)

silāḥşorlıḳ (Ar.+Far.+T.) Savaşçılık, silahlı muhafızlık (238a/22)

silk- Sarsmak, sallayarak düşürmek (160b/17)

sille (Far.) El ayası ile vurulan sert tokat (263b/18)

sīmā (Far.) Yüz, çehre (151b/21)

sīmīn (Far.) Gümüş gibi (152b/07)

sīmurg (Far.) Bir masal kuşu, anka kuşu (183a/15)

sīne (Far.) Göğüs, bağır (260a/01)

single- Çınlamak (276b/22)

sīnī (Far.) Büyük tepsi (269b/05)

sipāh (Far.) Asker (233b/08)

sipāriş (Far.) Ismarlama (281a/07)

siper (Far.) Arkasına saklanılacak şey (210a/17)

sitāyiş (Far.) Övme, övüş (247a/03)

sitem (Far.) Zulüm, haksızlık, eziyet (249b/24)

s.-āmiz (Far.) Hain, insafsız (280b/22)

siyāḳ (Ar.) Sözün gelişi, ifâde şekli (158a/19)

siyāset (Ar.) Memleket idaresi, politika (145b/10)

ṣofa (Ar.) Oturulacak yüksekçe yer (265a/18)

ṣoḥbet (Ar.) Karşılıklı hoşça konuşma (264a/12)

ṣovuḳ Soğuk (182b/12)

ṣoyḳa Ölü veya esirin üzerinden soyulan elbise. [ar.] Erkeklik uzvu (183a/03)

söyken- Yaslanmak, dayanmak (237a/13)

söyündür- Söndürmek (145a/05)

sū (Ar.) Kötülük, fenâlık. Yön, taraf (272b/25)

s.-ḳaṣd (Ar.) Cana kıymaya hazırlanma (272b/25)

s.-ufḳ (Ar.) Ufuk tarafı

suʾāl (Ar.) Soru, sorma (250b/22)

ṣubḥ (Ar.) Sabah (168a/17)

suffe (Ar.) Sofa (277a/16)

ṣulb (Ar.) Döl, zürriyet (190b/06)

ṣulḥ (Ar.) Barış (260a/23)

ṣ.-nāme (Ar.+Far.) Barış kağıdı, antlaşma (200b/21)

sulṭān (Ar.) Padişah, hükümdar (225a/18)

sūr (Far.) Düğün, şenlik (153a/13)

s.-nāy (Far.) Zurna (148a/25)

ṣuraḫı (Far.) Delik (270a/06)

ṣurāḥī (Ar.) Su şişesi (246b/03)

ṣūret (Ar.) Biçim, görünüş, şekil (187b/08)

suʿūd (Ar.) Yukarı çıkma, yükselme (273b/10)

sūy (Ar.) Taraf, yön

s.-ḥāverān (Ar.) Doğu ile batı yönü (178b/14)

sūzān (Far.) Yakan, yakıcı (216a/09)

süd Süt (270b/03)

süḫān (Far.) Söz, lakırdı (206b/12)

sühūlet (Ar.) Kolaylık (232a/23)

sükūt (Ar.) Susma (270b/23)

sülāle (Ar.) Soy sop (147b/14)

sürʿat (Ar.) Hız, çabukluk (284b/10)

sürç- Bir şeye çarpmaktan ötürü dengesini kaybedip düşecek gibi olmak, tökezlemek (228b/10)

sürḫ-gūn (Far.) Kırmızı renkli (179b/24)

sürre Süre, müddet (175a/08)

sürūr (Ar.) Sevinç (279a/22)

sütūn (Far.) Direk (276a/16)

süvār (Far.) Ata binmiş, binici (146b/25)

süvārī (Far.) Atlı asker

-Ş-

şād (Far.) Sevinçli, neşeli (219b/20)

ş.-mān (Far.) Sevinçli (273a/09)

şādān (Far.) Sevinçli, mutlu kimseler (149b/17)

şafaḳ (Ar.) Güneş doğmadan önceki alacalık (168a/17)

şāfį (Ar.) Hastayı iyi eden, şifa veren (155a/04)

şafḳ (Ar.) Işık (269b/20)

şāh (Far.) Hükümdar, padişah (179a/08)

ş.-zāde (Far.) Şah oğlu, prens (278a/15)

şaḫṣ (Ar.) Kişi, kimse (270b/02)

şaḳa Güldürmek veya eğlendirmek kastıyla söylenen söz veya yapılan davranış (219a/16)

şākird (Far.) Talebe, çömez, çırak (265a/14)

şaḳḳ (Ar.) Yarık, çatlak, parça (212b/21)

şamāṭa (Ar.) Bağırış, çağırış, gürültü (202a/16)

şaplama Yükü, direk veya dikmenin ortalık bir yerinden taşıtmak üzere çakılan ağaç (166a/20)

şarāb (Ar.) İçilecek şey, şarap, bâde (230a/22)

şarḳ (Ar.) Doğu (214a/14)

şāyed (Far.) Eğer, şayet (246a/22)

şāyiʿ (Ar.) Duyulmuş, herkesçe bilinmiş (201b/08)

şeb (Far.) Gece (223b/09)

ş.-çirāġ (Far.) Gece parlayan yakut (277a/11)

ş.-ḫūn (Far.) Gece baskını (210b/18)

ş.-rev (Far.) Gece giden, gece yolculuğu eden (222b/10)

şecāʿat (Ar.) Yiğitlik (252a/01)

şecer (Ar.) Ağaç (270a/04)

şecīʿ (Ar.) Cesur, yiğit (161a/22)

şeddādī (Ar.) Çok büyük ve sağlam yapı (272a/01)

şedīd (Ar.) Şiddetli, sert olarak (187a/23)

şefāʿat (Ar.) Birinin suçundan geçilmesi veya dileğinin yerine getirilmesi için edilen aracılık (220b/07)

şefīʿ (Ar.) Bir suçun bağışlanması için aracılık eden (272b/02)

şefḳat (Ar.) Merhamet ederek, acıyarak (213a/10)

şehādet (Ar.) Şehitlik, şehit olma (164b/08)

şehīd (Ar.) Allah yolunda canını fedâ eden müslüman, şehit (164a/23)

şehn-şāh (Far.) Şahlar şahı, en büyük padişah (180b/13)

şehr (Ar.) Şehir, kent (206a/04)

ş.-yār (Far.) Hükümdar (155a/06)

şeh-zāde (Far.) Hükümdarın oğlu, prens (202b/05)

ş.-gān (Far.) Şehzâdeler, prensler (218a/21)

şekl (Ar.) Şekil, biçim (261a/10)

şekvā (Ar.) Şikâyet (247a/18)

şelvār (Far.) Şalvar (227b/06)

şemʿ (Ar.) Mum, ışık (198b/23)

şemʿā (Ar.) Mumlu fitil (153a/18)

şems (Ar.) Güneş (181a/13)

şerʿan (Ar.) Şerîate uygun olarak (251a/12)

şerāre (Ar.) Kıvılcım (195b/12)

şerbet (Ar.) İçilecek tatlı şey (158b/03)

şeref (Ar.) Büyüklük, ululuk (146b/03)

şerḥa (Ar.) Dilim, kesilmiş, parça (200a/11)

şerīʿat (Ar.) Doğru yol, Allah'ın emri (251a/12)

şerīf (Ar.) Şerefli, mübârek, soylu (276a/01)

şerīk (Ar.) Ortak (146a/13)

şerm (Ar.) Utanma (249b/20)

şerr (Ar.) Kötülük (169a/24)

şeş (Far.) Altı

ş.-pāy (Far.) Altı ayaklı (183b/25)

ş.-per (Far.) Eski harp âletlerinden altı dilimli topuz (234b/23)

şevḳ (Ar.) Şiddetli arzu, keyif, sevinç (257b/21)

şey (Ar.) Nesne (283a/24)

şeydā (Far.) Aşktan aklını kaybetmiş, dîvâne (278a/19)

şifā (Ar.) Hastalıktan kurtulma, iyileşme (269b/12)

şikāf (Far.) Yarık, çatlak (271a/04)

şikār (Far.) Av (174a/05)

şikāyet (Ar.) Sızlanma, yakınma (205a/10)

şiken (Far.) Kıran, kırıcı anlamlarına gelerek birleşik kelimeler yapar (177b/20)

şikem (Far.) Karın, bel (191a/24)

şikeste (Far.) Kırık, kırılmış (237b/23)

şimden Şimdiden (177a/08)

şimden girü Bundan sonra, şimdiden sonra (256a/10)

şinās (Far.) Anlayan, tanıyan, bilen anlamlarına gelerek birleşik kelimeler yapar (181b/15)

şimşek Fırtınalı havalarda bulutlarda meydana gelen elektrik boşanmasının sebep olduğu parlama, berk (224a/03)

şimşīr (Far.) Kılıç (238a/18)

şīr (Far.) Arslan (148b/03)

ş.-dil (Far.) Arslan yürekli

ş.-āne (Far.) Arslana yaraşır yolda (274a/04)

şīrīn (Far.) Tatlı, lezzetli, sevimli, cana yakın (267a/01)

ş.-edā (Far.) Lâtif edâlı (269b/18)

ş.-zebān (Far.) Tatlı dilli (281b/03)

şol Şu (160b/11)

şöhret (Ar.) Ün, nam (203a/15)

şuʿbed-bāz (Far.) Hokkabazların sanʿatı sürʿatle gösterdikleri hüner (181a/06)

şuḳḳa (Ar.) Kumaş veya kağıt parçası, küçük tezkere (166b/16)

şuʿle (Ar.) Alev (233b/22)

şurb (Far.) İçme, şurup, şerbet (270a/17)

şūrīde (Far.) Karışık, perişan, âşık (203a/14)

şübhe (Ar.) Kuşku, şüphe (253b/22)

şükr (Ar.) Görülen iyiliğe karşı gösterilen memnunluk (233a/23)

şükūfe (Far.) Çiçek (271b/07)

ş.-zār (Far.) Çiçek bahçesi (277a/19)

şümār (Far.) Hesap, sayı (154b/17)

şürūʿ (Ar.) Başlama (225a/04)

-T-

tā (Far.) Ta ki, kadar, değin, dek (151b/02)

taʿaccüb (Ar.) Şaşkınlık, şaşırma (265a/19)

taʿaddi (Ar.) Öteye geçme, saldırma, zulmetme (240b/19)

taʿalluḳāṭ (Ar.) Hısımlar, akraba (280a/16)

ṭaʿām (Ar.) Yemek, yiyecek (270a/17)

taʿaşşuḳ (Ar.) Âşık olma (203a/16)

tāb (Far.) Parlayan, parlatan mânâlarına gelerek birleşik kelimeler oluşturur (226a/08)

tāb ü tüvān (Far.) Güç, kuvvet, dayanma (204b/13)

ṭaban Ayağın altı (265a/19)

ṭabancala- Tokatlamak (195b/14)

tābiʿ (Ar.) İtaat eten, bağlanan (155a/24)

ṭabiʿat (Ar.) Yaradılış, huy (284b/01)

ṭabīb (Ar.) Hekim, doktor (154a/10)

taʿbīr (Ar.) İfâde, anlatma (262a/06)

ṭabl (Ar.) Davul (151b/12)

ṭ.-bāz (Ar.+Far.) Davulcu (193b/14)

tāc (Ar.) Hükümdarların başlarına giydikleri cevahirli başlık (180b/16)

ṭaġ Dağ (267a/25)

taġal Hazırlamak, nakış yapmak (202a/06)

ṭaġıd- Dağıtmak, saçmak (202b/03)

taḥammül (Ar.) Yüklenme, bir yükü üstüne alma (258a/13)

taḥḳīḳ (Ar.) Doğru olup olmadığını araştırma (174a/23)

taḥmīn (Ar.) Aşağı yukarı bir fikir söyleme (208a/13)

taḥrīr (Ar.) Yazma, yazılma (208a/24)

taḥsīn (Ar.) Güzel bulma, beğenme (146b/09)

taḫt (Far.) Hükümdarın oturduğu büyük koltuk (176a/05)

t.-gāh (Far.) Taht yeri, başşehir (243b/13)

t.-nişīn (Far.) Tahta oturan hükümdar, padişah (243b/21)

taḳdīm (Ar.) Öne alma, büyük bir kimsenin huzuruna bir şey götürme (164a/13)

taḳla-bāz (T.+Far.) Başı yere koyup ayakları atarak yapılan dönme hareketini yapan, takla atan (156a/16)

talāyi (Ar.) Öncü (254a/14)

ṭāʾife (Ar.) Kavim, kafile, bölük (273b/23)

ṭāḳat (Ar.) Kuvvet, direnç, güç (173a/01)

taḳrīr (Ar.) Sözle ifade, anlatma (232a/07)

taḳsīm (Ar.) Parçalara bölme, bölüştürme (276b/08)

taḳviyet (Ar.) Kuvvetlendirme, sağlamlaştırma (196a/19)

ṭaleb (Ar.) İstek, arzu (164a/21)

ṭāliʿ (Ar.) Tulûʿ eden, doğan, talih, kısmet (163b/18)

ṭālib (Ar.) İsteyen, istekli (279a/03)

taʿlīm (Ar.) Yetiştirme, öğretme, bir işi öğrenmek için çalışma (238a/02)

tām (Ar.) Bütün, eksiksiz (166a/07)

ṭamaʿ (Ar.) Açgözlülük (161b/18)

tamām (Ar.) Noksansız, eksiksiz (157a/25)

ṭamar-be-ṭamar (T.+Far.) Damar damar, katmanlı (194a/25)

tamġa Bir şeyin üzerinde iz veya belirti bırakmak sûretiyle başkalarından ayırmak için kullanılan âlet ve bu âletle yapılan nişan, damga. (206a/05)

ṭaʿn (Ar.) Yerme, ayıplama (250a/08)

ṭanṭana (Ar.) "Tan tan" diye ses çıkarma, debdebe, patırtılı, gürültülü gösteriş (237a/04)

tār ü mār (Far.) Karmakarışık, dağınık, perişan (248a/19)

ṭaraf (Ar.) Yön, yan, memleket, yer (230b/15)

ṭarafeyn (Ar.) İki taraf (145a/25)

ṭaraḳa (Ar.) Büyük gürültü (273b/19)

ṭaraḳlıḳ El ve ayak parmaklarını meydana getiren kemikler (260a/06)

ṭarfet-ül-ʿayn (Ar.) Göz açıp kapayana kadar geçen zaman, bir an (165a/17)

ṭarīd (Ar.) Sürüp çıkaran, kovan (150a/22)

taʿrīf (Ar.) Bildirme, anlatma (175b/19)

tārīḫ (Ar.) Bir hâdisenin olduğu yıl, ay ve gün (201b/10)

ṭarīḳ (Ar.) Yol, usül, âdet (190a/10)

ṭarz (Ar.) Şekil, biçim, usul (190b/03)

ṭas (Ar.) Kâse, çanak, su kabı (158b/23)

taṣarruf (Ar.) Sahip olma, idâreli kullanma (236a/16)

taṣavvur (Ar.) Zihinde şekillendirme, istek (152b/10)

tasmīm (Ar.) Tasarlama (177a/02)

taṣvīr (Ar.) Resim, figür (277a/17)

ṭaşra Dış, dış taraf (230a/14)

ṭavar Koyun sürüsü, davar (208a/14)

ṭavḳ (Ar.) Gerdanlık (147a/10)

ṭavul Vurmalı bir çalgı, tabl, davul (268b/09)

ṭayan- Dayanmak (198a/20)

tayın (Ar.) Asker yiyeceği (148a/18)

taʿyīb (Ar.) Ayıplama (244a/09)

taʿyīn (Ar.) Gösterme, belirtme, bir işe yerleştirme (240b/13)

ṭayr (Ar.) Kuş (276b/03)

ṭayy (Ar.) Dürüp bükme, katlama, atlama (186b/21)

tāze (Far.) Yeni yetişmiş (178a/11)

tazı Hızlı koşan bir cins av köpeği (274a/01)

tāzī (Far.) Arap (165b/19)

taʿẓīm (Ar.) Büyük görme, saygı gösterme (145b/23)

taʿẓimen (Ar.) Hürmet ve ikram ederek (180b/22)

taʿzīr (Ar.) Azarlama (282b/18)

tāziyāne (Far.) Kırbaç, kamçı (211a/05)

taʿziye (Ar.) Başsağlığı dileme (249b/25)

tāʿzīz (Ar.) İzzetleme, şerefleme, kutlu kılma (158b/16)

teʿālā (Ar.) "Yüksek olsun." anlamına gelen bir söz olup Allah adıyla birlikte kullanılır (181b/09)

teʿānni (Ar.) Çabalama, zahmet çekme (197b/10)

tebaʿiyyet (Ar.) Tâbi olma, uyma (228a/21)

tebdīl (Ar.) Değiştirme (280a/03)

teber (Far.) Balta (150a/17)

teberrük (Ar.) Mübârek sayma, uğur sayma (269b/12)

teberrüken (Ar.) Uğur sayarak (260b/13)

tebessüm (Ar.) Gülümseme (146b/04)

tebevvül (Ar.) İşeme (186a/25)

tecāhül (Ar.) Bilmemezlikten gelme (172a/16)

tecāvüz (Ar.) Saldırma (166a/23)

tecemmülāt (Ar.) Süslenmek üzere kullanılan eşya (208a/11)

tecessüs (Ar.) İç yüzünü araştırma (238b/21)

tecribe (Ar.) Deneme, sınama, görmüş geçirmişlik (147b/12)

tedārük (Ar.) Hazırlama, araştırıp bulma, edinme (214a/02)

tedbīr (Ar.) Bir şeyi temin edecek veya önleyecek yol, çâre (218a/20)

teʾemmül (Ar.) Etraflıca düşünme (170b/12)

teʾessüf (Ar.) Eseflenme, tasalanma, acıma (249b/25)

tefāriḳ (Ar.) Ayırmalar, seçmeler, ufak tefek şeyler (260b/04)

tefekkür (Ar.) Düşünme (203a/19)

teferrüc (Ar.) Ferahlama, gezinti

t.-gāh (Ar.+Far.) Gezinti yeri (277a/04)

teftīş (Ar.) Gereği gibi sorup araştırma, kontrol (203a/21)

tehī (Far.) Boşuna, hünersiz (265b/25)

teġayyür (Ar.) Değişme, başkalaşma

teʾḫir (Ar.) Geciktirme (171a/08)

tekebbür (Ar.) Kibir gösterme, büyüklük satma (196b/14)

tekʾīd (Ar.) Sağlamlaştırma (231a/17)

teklīf (Ar.) Sunma, önerme (212b/08)

tekmīl (Ar.) Tamamlama, bitirme (195b/07)

tekrār (Ar.) Bir şeyi iki veya daha çok defa yapma (188b/02)

tekrīm (Ar.) Saygı gösterme (267b/21

tekye (Ar.) Tekke, dayanma, güvenme (280b/10)

telāş (Ar.) Endişe, kaygı, sıkıntı (217a/21)

telef (Ar.) Yok etme, öldürme (204b/05)

telḫ (Ar.) Acı (280b/19)

telḳīn (Ar.) Fikir aşılama (149b/20)

temāşā (Far.) Bakıp seyretme, gezme (275a/02)

temennā (Ar.) Elini alnına götürerek selam işareti yapma (180b/06)

temerrüd (Ar.) Dikbaşlılık, inat (183b/07)

temevvüc (Ar.) Dalgalanma (273a/23)

tenāvül (Ar.) Alıp yeme (267a/04)

tenbīh (Ar.) Nasihat, uyarı (188b/15)

teneffüs (Ar.) Soluk alma, dinlenme (202a/22)

tenezzül (Ar.) Kendine aykırı düşen bir işi veya durumu kabul etme, inme (238b/17)

teng (Far.) Dar, küçük, sıkıntı (147a/20)

tenhā (Far.) Yalnız, boş, ıssız (281b/10)

tepser- Hararet ve susuzluktan dudakları çatlamak ve şişmek (270b/10)

teraḳḳi (Ar.) Yükselme, ilerleme (156a/22)

terāzū (Far.) Mîzân, tartı, ölçek (167a/07)

terbiye (Ar.) Besleyip büyütme, alıştırma (237b/12)

tereddüd (Ar.) Kararsızlık, duraksama (153a/23)

ṭeref (Far.) Kuşak, kemer (195b/17)

terġīb (Ar.) Arzu ettirme, isteklendirme (251b/14)

terkeş (Far.) Ok çantası (257a/18)

terki Eğerin arka tarafı (278a/05)

tertīb (Ar.) Düzen, dizme, sıralama (157b/24)

tesellī (Ar.) Avutma (187b/16)

teʿs̱īr (Ar.) Etki veya iz bırakma (192b/07)

teskīn (Ar.) Sâkinleştirme, yatıştırma (270b/09)

teslīm (Ar.) Emaneti yerine verme (189a/10)

teşāşür (Ar.) Çiş (230a/25)

teşḫīṣ (Ar.) Seçme, fark etme, ayırma (148a/21)

teşnelik (Far.+T.) Susuzluk, susamış (270b/09)

teşrīf (Ar.) Şereflendirme (244a/11)

tetimmāt (Ar.) Eksiğin tam olması için katılan şeyler (280b/11)

tetāvül (Ar.) Uzanma, uzama (153a/12)

tevābiʿ (Ar.) Bir kimsenin hizmetinde bulunanlar (185a/05)

tevbe (Ar.) İşlenmiş bir günah veya suçun bir daha işlenmeyeceğine dâir verilen söz (257a/10)

teveccüh (Ar.) Yönelme, güleryüz gösterme (246b/23)

tevekkelī (Ar.) Rastgele, boşuna (191b/21)

tevekkül (Ar.) İşi Allah'a bırakıp kadere râzı olma (267b/25)

tevhīd (Ar.) Birleştirme (271a/22)

tezeyyün (Ar.) Süslenme (218b/08)

ticāret (Ar.) Alım-satım (243b/24)

ṭılsım (Ar.) Sihir, büyü (204b/18)

ṭıraḳ Sert çarpma sesi (191a/15)

ṭırnaḳ Parmak uçlarında bulunan sert ve koruyucu tabaka (185a/09)

tīġ (Far.) Kılıç (156a/14)

t.-zen (Far.) İyi kılıç kullanan (210a/15)

tīmār (Far.) Yara bakımı, hayvan temizleme, tımar (163a/10)

timur Demir (242a/05)

tīr (Far.) Ok (261a/23)

tīz (Far.) Tez, çabuk, keskin (215b/20)

tīziyye (Far.) Çabucak (216a/08)

toḫumluḳ (Far.+T.) Tohum olarak ayrılan (166a/10)

tor Toy, acemi (248a/23)

torlaḳ Genç, acemi, toy, acemi hovarda (263b/04)

ṭoġrı –e doğru, doğruca (243b/14)

ṭon Giysi, elbise (191b/11)

tond-ḫu (Far.) Asabi mizaçlı, öfkeli (248b/06)

ṭopuz Baş tarafı yuvarlak, saplı bir çeşit savaş âleti (270b/15)

tuġulġa Mâdenî harp başlığı (249a/12)

ṭuġyān (Ar.) Taşma, taşkınlık, coşkunluk (203b/04)

tuḥfe (Ar.) Hediye, armağan (280a/14)

ṭuhr (Ar.) Temizlik, paklık (241b/24)

ṭūl (Ar.) Uzunluk, boy (205b/09)

ṭūlā (Ar.) Daha uzun (260b/18)

ṭulūʿ (Ar.) Doğma, doğuş (165b/25)

ṭulum Hayvan derisinden yapılan bir çeşit kap (217a/04)

ṭuman Duman (270a/13)

tuʿme (Ar.) Yiyinti, azık (261b/15)

ṭumṭuraḳ (Far.) Gösteri, debdebe (178b/25)

tūnī (Far.) Rezil, alçak (255a/13)

ṭurġur- Durdurmak, dikmek (190a/02)

ṭurra (Ar.) Tokmak (158a/18)

tūtīyā (Ar.) Kadınların gözlerine çektikleri sürme (208a/02)

tüccār (Ar.) Tâcirler, satıcılar (237b/13)

tüfenk (Far.) Ateşli bir savaş âleti, tüfek (229a/20)

tünd (Far.) Sert, şiddetli (251b/02)

türbe (Ar.) Mezar (201b/10)

türe- Meydana çıkmak (234b/03)

tüvān (Far.) Güç, kuvvet (204b/13)

t.-ger (Far.) Zengin, paralı (270b/17)

-U-

ʿubūr (Ar.) Bir suyun öte yakasına geçme (240a/21)

uçḳur Şalvar, iç donu vb. şeyleri bele tutturmaya yarayan, uçkurluk denilen yere takılan iç kuşağı (227b/05)

ufḳ (Ar.) Gökle yerin veya denizin birleşir gibi göründüğü yer, ufuk (218b/07)

uġra- Hareket hâlindeyken bir yerde geçici olarak durmak (207b/16)

uġur İyilik getirdiğine inanılan şey veya belirti, yön, yol (183a/12)

ʿuḳāb (Ar.) Kartal (227a/23)

ulu Büyük, çok büyük, yüce (178a/16)

ʿumḳ (Ar.) Derinlik (269b/21)

ʿumūmen (Ar.) Bütün, hep, herkese olduğu gibi (277b/10)

umūr (Ar.) İşler, hususlar

u.-dīde (Ar.+Far.) İşten anlar, tecrübeli kimse (276a/25)

ur- Vurmak (221b/03)

urıñ eyle- Hücum etmek, vurunmak (215a/22)

ʿuryān (Ar.) Çıplak (226a/08)

usṭura Açılır-kapanır tıraş bıçağı (260b/16)

usṭurlāb (Ar.) Eskiden yıldızların hareketlerini ve uzaklıklarını hesaplamakta kullanılan âlet (266a/20)

uṣūl (Ar.) Kaide, yol, tarz (230a/23)

uyluḳ Bacağın dizden kalçaya kadar olan kısmı (269a/06)

-Ü-

üftāde (Far.) Düşkün, âşık (278a/19)

ülfet (Ar.) Kaynaşma, görüşme, dostluk (280b/16)

ülper- Ürkmek, korku, soğuk vb. sebeplerle titremek (183a/18)

ümerā (Ar.) Emirler, beyler (280b/05)

ümīd (Far.) Ümit, umma (279a/03)

ün Ses, seda, nida (148a/01)

ünleş- Bağırmak, seslenmek, nara atmak (209b/18)

ʿünvān (Ar.) Şan, şöhret, isim, lakab (186b/21)

ürk- Aniden korkuya kapılıp sıçramak (262a/03)

üslūb (Ar.) Yol, biçim, usul (252b/17)

üss (Ar.) Temel, esas (189b/20)

üstād (Far.) Usta, sanatkâr (260b/22)

üstele- Üste vermek, bastırmak, ısrar etmek (214a/11)

üstüḫān (Far.) Kemik (173a/01)

-V-

vācib (Ar.) Yapılması gerekli (198a/12)

vaʿd (Ar.) Söz verme (219b/20)

vaʿde (Ar.) Söz verme, bir iş için önden belirtilen zaman (220a/21)

vādī (Ar.) İki dağ arasındaki uzun çukur (274a/16)

vāfir (Ar.) Bol, çok (219a/11)

vaḳʿa (Ar.) Olay, olup geçen şey (209a/11)

vaḳar (Ar.) Ağırbaşlılık (145a/17)

vaḳāyiʿ (Ar.) Olaylar, hâdiseler (222b/23)

vāḳıʿa (Ar.) Olmuş bir iş, gerçek, cenk (201a/16)

vāḳıf (Ar.) Bir şeyden haberi, bilgisi olan (245b/23)

vāḳiʿ (Ar.) Vukuʿ bulan, olan (280b/21)

vaḳt (Ar.) Vakit, zaman, saat (199a/11)

vālide (Ar.) Anne (252b/06)

vār (Far.) Benzetme edatı, gibi (274a/07)

-vārī (Far.) Benzer, gibi (276b/11)

vāriṣ (Ar.) Mirasçı (218a/20)

varṭa (Ar.) Uçurum (269a/01)

vaṣf (Ar.) Vasıf, nitelik, bir kimsenin veya şeyin taşıdığı hâl (147b/11)

vāṣıl (Ar.) Erişen, ulaşan, kavuşan (239b/06)

vāsiʿ (Ar.) Geniş, açık, bol (239b/24)

vaṣiyyet (Ar.) Bir kimsenin öldükten sonra yapılmasını istediği şey (199a/04)

vā-veylā (Ar.) Çığlık, yaygara, feryâd (164a/07)

vażʿ (Ar.) Koyma, konulma (185a/13)

vazgeç- Hakkından feragat etmek, yapmayı bırakmak (244b/09)

vażīʿ (Ar.) Alçak, aşağı (227a/13)

vażʿī (Ar.) Onunla ilgili (217a/24)

vech (Ar.) Yüz, surat, çehre, üst (178a/05)

vedāʿ (Ar.) Ayrılış, ayrılma (261b/24)

vefā (Ar.) Sözünde durma, sözünü yerine getirme (270b/18)

vefāt (Ar.) Ölüm (201b/06)

vehm (Ar.) Kuruntu, şüphe, tereddüt (183b/03)

vekāleten (Ar.) Vekil olarak, başkasının adına (169a/21)

vekīl (Ar.) Birinin işini görmesi için yerine bıraktığı veya yetki verdiği kimse (206b/20)

velā (Ar.) Yakınlık, sahiplik (153a/23)

velakin (Ar.) Amma, fakat (197b/11)

veled (Ar.) Çocuk, oğul (189a/19)

velīkin (Ar.) Lâkin, fakat, ancak (146a/21)

veliyy (Ar.) Ermiş, eren (279a/20)

velvele (Ar.) Yaygara, şaşkınlık, gürültü (148a/25)

verṭa (Ar.) Uçurum, içinden çıkılması güç iş (239a/02)

ve sāʿir (Ar.) Ve başkaları, ve bunun gibiler (158a/04)

vesīle (Ar.) Yol, vasıta (280b/16)

veyā (Ar.+Far.) Veya, ya da (161b/23)

veyāḫūd (Ar.+Far.) Yahut, veya (235b/19)

vezāret (Ar.) Vezirlik (152b/17)

vezīr (Ar.) Valilik, vekillik gibi yüksek rütbelerde bulunan paşa ünvanını taşıyan kimse (277b/19)

vızıldı Hızla uçan böcek veya cisimlerin çıkardığı ses (274a/11)

vilāyet (Ar.) İl (237b/12)

vir- Vermek (155b/20)

viṣāl (Ar.) Ulaşma, bitişme, sevgiliye kavuşma (272b/01)

vuḳūʿ (Ar.) Olma, oluş, bir hâdisenin çıkış şekli (221a/13)

vuṣlat (Ar.) Bir şeye ulaşma, sevgiliye kavuşma (153b/08)

vuṣūl (Ar.) Ulaşma, gelme, varma, erişme, yetişme (240a/13)

vü (Far.) Bağlaç olarak kullanılır, "ve" anlamı taşır (163b/18)

vücūd (Ar.) Bulunma, var olma, insan veya hayvan gövdesi (247b/13)

vüzerā (Ar.) Vezirler (220a/20)

-Y-

yā (Ar.) Ey, hey (243a/25)

yab yab Ağır ağır (242b/15)

yabān (Far.) Vahşi, yabanî, yabancı, çöl (252b/23)

yabāna (Far.+T.) Temelsiz, boş (konuşmak)

yād (Far.) Anma, hatırlama (187a/15)

yādigār (Far.) Bir kimseyi veya nesneyi hatırlatacak şey (197a/14)

yāḫūd (Far.) Veya, ya da (195a/21)

yalan Asılsız, gerçeğe uymayan, doğru olmayan söz (195a/23)

yaldızlı Yaprak hâlinde yapıştırılan veya erimiş hâlde sürülen altın, gümüş veya bunların taklidinden yapılmış süs (145a/17)

yalın Sâde, sıyrılmış, kınsız (220b/06)

yalıñız Tek, bir başına (208b/08)

yalman Kılıç, kama, bıçak, mızrak gibi kesici veya delici aletlerin ağzı ya da ucu (174b/20)

yaman Şiddetli, üstün, korkunç (252b/07)

yanaş- Yanına varmak, yaklaşmak (178b/07)

yaʿni (Ar.) Demek, şu demek, sözün kısası (178b/14)

yapın- Kendine yapmak, kendine yaptırmak, imâl ettirmek (190a/02)

yapraġ Bitkilerde yeşil renkli, çeşitli şekil ve yapıda olan, nefes almaya yarayan uzantı, yaprak (269a/11)

yār (Far.) Sevgili (157a/21)

yaraḳ Silah, teçhizat, âlet (162a/12)

yārān (Far.) Dostlar (175b/20)

yarın Bugünden sonraki ilk gün (241a/25)

yas Ölüm veya felaketli hâlden ötürü takınılan üzüntülü tavır veya ağlama, mâtem (251a/01)

yaṣṣı Kalınlığı az olan, basık, düz, yayvan (153a/25)

yavuz Yaman, güçlü, kötü, fena, azgın (172b/25)

yay İki ucu kirişle bağlanarak kavisli hâle getirilmiş, ok atmaya yarayan âlet, keman (257b/05)

yaylaḳ Yayla yeri, yaz geçirilen yüksek yer (236a/09)

yazıḳ Üzüntü veren şey (254b/06)

yeg Yeğ, tercih edilen, daha iyi, üstün (152a/12)

yegāne (Far.) Biricik, tek (194a/16)

yek (Far.) Bir, tek (239a/18)

y.-ā-yek (Far.) Tek tek, birer birer (150b/15)

y.-cihet (Far.+Ar.) Fikirleri bir olan (220b/17)

y.-dil (Far.) Gönüllü, gönülleri birbirine uygun (220b/17)

y.-pāre (Far.) Tek parça, bütün (152b/09)

y.-sān (Far.) Düz, bir, beraber (206a/17)

yekin- Kalkmak, doğrulmak için davranmak (183a/24)

yel Rüzgar (167a/08)

yemīn (Ar.) And etme (192b/10)

yen Elbisede kol ağzı (220b/20)

yımırṭa Yumurta (240b/08)

yiderek İterek (227b/25)

yigid Genç, delikanlı, cesur, kahraman (239b/13)

yigirmi Yirmi (183a/17)

yir Yer (176b/08)

yorġan Yatarken örtünülen içi yün, pamuk vb. malzeme ile doldurulmuş örtü (244a/25)

yufḳa İnce, hafif (174b/01)

yufḳalat- İnceltmek (218b/16)

yum- Kapamak (276a/04)

yuva Kuşlara ve bazı hayvanlara ait barınak (213b/03)

yürüñ eyle- Harekete geçmek, saldırmak (245a/14)

-Z-

żabṭ (Ar.) İdaresi altına alma, kendine mal etme (161b/18)

ẓafer (Ar.) Birçok emek neticesinde maksada ulaşma, başarma (252b/18)

zaġferān (Ar.) Safran (189b/03)

ẓāhir (Ar.) Görünen, meydanda olan, belli, açık (177a/09)

zaḫīre (Ar.) Gerektiği zaman harcanmak üzere ambarda saklanan yiyecek (212a/05)

ẓāhiren (Ar.) Görünüşe göre, göründüğü gibi (279b/14)

zaḫm (Far.) Yara (162b/22)

z.-dār (Far.) Yaralı (210a/05)

zaḫme (Far.) Vurma, kudüme vurulan uzunca ve ucu topuzlu değnek (145b/14)

zaḫmet (Ar.) Sıkıntı, eziyet (192b/07)

ẓahr (Far.) Arka, sırt (226a/03)

ẓālim (Ar.) Zulmeden, kötülük eden (148a/25)

zamān (Ar.) Vakit, süre (184a/01)

żamīr (Ar.) Gönülde gizlenen sır, vicdan (266a/18)

ẓann (Ar.) Sanma, sezme (262a/16)

zānū (Far.) Diz (234a/03)

z.-be-zānū (Far.) Diz dize 227a/09)

zār (Far.) İsimlere gelerek yer adı bildirir (154a/25)

żarar (Ar.) Bir menfaatin bozulması veya kaybolması, ziyan, kayıp (249a/03)

żarūrī (Ar.) Mecbûrî, zorunlu iş (192b/19)

ẕāt (Ar.) Kendi (145a/06)

żāyiʿ (Ar.) Elden çıkan, kaybolan, zarar, ziyan, kayıp (190a/18)

zebān (Far.) Dil, lisan (272a/01)

zīr ü zeber (Far.) Alt-üst, âmir (193a/18)

zebun (Far.) Zayıf, takatsiz, yenilmiş, yenik (182b/08)

zedelen- (Far.+T.) Hasara uğratılmak, çürütülmek (195b/08)

zehī (Far.) Ne iyi, ne güzel (232a/09)

zehr (Far.) Organizmaya girince fonksiyonları tahrip eden veya bozan madde, zehir (165b/24)

zehre (Far.) Öd, safra, cesaret (164b/11)

ẕeker (Ar.) Erkeklik organı (271b/11)

zelzele (Ar.) Yer sarsıntısı, deprem (184b/06)

zemherī (Ar.) Şiddetli soğuk, karakış (182b/11)

zemīn (Far.) Yer, yeryüzü (260a/04)

zemzem (Ar.) Kâbe civarındaki meşhur kuyu (240a/09)

zenbūrī (Far.) Sarı (276a/22)

zencīr (Far.) Zincir (182b/14)

zengī (Far.) Kara yüzlü, zenci (183b/11)

zengūle (Far.) Çıngırak, testis (227b/11)

zen-pāre (Far.) Zampara (241a/02)

zer (Far.) Altın (234a/04)

z.-beft (Far.) Sırmalı kumaş (153a/19)

zerāfet (Ar.) Zariflik, kibarlık (235a/22)

zerk (Ar.) Mızrak batırmak, mızrak saplamak (149a/01)

ẕerrīn (Far.) Altından yapılmış, parlak (160a/23)

ẕevāt (Ar.) Kişiler, kimseler (166a/22)

ẕevi-l-ervāḥ (Ar.) Canlılar (269a/19)

zevḳ (Ar.) Tatma, hoşa giden hâl (222a/13)

zeyn (Ar.) Süs (264b/03)

ẕırḥ (Ar.) Demirden örme veya dökme savaş elbisesi (171b/16)

ẕ.-pūş (Far.) Zırh giymiş (177a/03)

ẕī- (Ar.) "Sahip" mânâsında kelimelerin başlarına getirilerek birleşikler yapar

ẕ.-ḳıymet (Ar.) Kıymetli (214b/13)

ẕ.-rūḥ (Ar.) Canlı (271a/17)

zifāf (Ar.) Gerdeğe girme (153a/19)

zihī (Far.) Aferin, ne güzel, ne hoş (180a/15)

zīn (Far.) Eyer (255a/11)

zinā (Ar.) Nikahsız çiftleşme (189a/19)

zindān (Far.) Karanlık, yeraltı hapishanesi (157a/13)

zinde (Far.) Diri, dinç, canlı (233a/07)

ẕinet (Ar.) Süs (164a/12)

zinhār (Far.) Sakın, asla (208a/15)

zīr (Far.) Alt (275b/14)

z.-dest (Far.) El altındaki âciz halk (199a/05)

zīrā (Far.) Şundan dolayı ki, çünkü (199b/23)

zirgüle (Far.) Çıngırak, şark müziğinde bir makamın adı (219a/11)

żiyā (Ar.) Işık, aydınlık (165b/25)

ziyāde (Ar.) Çok, fazla (156b/23)

żiyāfet (Ar.) Yeme içme, şölen (200b/10)

ziyān (Far.) Zarar, kayıp (265a/19)

ziyāret (Ar.) Görüşmeye veya görmeye gitme (275b/25)

ẓuhūr (Ar.) Görünme, meydana çıkma (171a/04)

ẓulm (Ar.) Zulüm, haksızlık, eziyet (151b/24)

żulmāt (Ar.) Karanlıklar (274a/21)

zūr (Far.) Kuvvet, güç, zor (193a/03)

z.-mend (Far.) Kuvvetli, güçlü (244b/19)

METİN ÖZEL İSİMLER DİZİNİ

5.1. Özel İsimler Dizini Hazırlanış Düzeni

- Metinde geçen kişi, yer ve hayvan adlarına özel isimler dizininde yer verilmiştir.

Baḳr'a

cezīre-i ʿAyn'el B. 201a/10

Ḳuṭb

Ḳ. 247b/07

Ḳ.-ı Āteş-dem 184a/24, 185b/25, 195b/22

Būrzū

B. 171a/25, 180b/21, 182b/15, 182b/21, 182b/24, 182b/25

- Özel isimler dizinindeki madde başları çeviriyazıya uygun bir şekilde bold olarak verilmiştir.

Birehmez

B.-ẕāẕ Zencīr-zen 162b/02

Bīrūz

B. Şāh 182a/05

Bizrek

Ḫaḳan-ı B. 161b/04, 165a/13, 226b/15, 226b/23, 227a/01.

- Özel isimler dizininde yer alan madde başları alfabetik sıraya göre düzenlenmiştir.

Ehrīmūn

E. Kūhī 245a/06

Ejdeng

E. Çīni 163a/18, 163a/19

Ejreng

E. Çinnī 223a/13

- Özel isimler dizininde yer alan kelimelere gelen ekler bir tab tuşu içerden bold olarak gösterilmiştir.

  Çārmīn

  ḳalʿa-i Ç. 274a/21, 274b/03, 274b/04, 274b/05, 274b/07, 274b/25, 275a/02

  Ç.+de

  ḳalʿa-i Ç. 274a/22

- Özel isimler dizininde tamlama şeklinde olan özel isimler ayrıca belirtilmiştir.

  Çemşīd

  Ç. 178b/18, 178b/21, 203a/21

  efser-i Ç. 205b/11

  Ç.+i

  efser-i Ç. 243b/06, 243b/18

  Ç.+ī

  efser-i Ç. 247b/19

  Çengcūy

  Ç. 210a/16, 210a/18

  Ç.-ı Tīġ-zen 210a/15

  Ç.+a

  Ç. 210a/17

A

Ādem'den

devr-i Ā. 232a/09

ʿAdlān

ʿA. 162b/04, 178a/16, 178a/19, 181b/12, 201a/01

ʿA.-ı Teber-dār 180a/22

Afrāṭūs

A. 193a/05, 193a/13

A.+ı

A. 193a/06

Āhen'e

Kūh-ı Ā. 193a/16

Aḫżar

A. Şāh 177b/25, 201a/01

A.-ābād 177b/25

Aḫżar

A. 178a/06, 178a/16, 178a/17

ʿAḳrabā

ʿA. 183b/15, 193a/02

ʿA.-yı Evren-ten 162b/08, 176a/11, 183b/10, 193a/02

ʿA.-yı Ḳubbe-ser 193a/25

ʿA.-yı Ḳubbe-ser-i Rūyin-ten 183b/08

Aḳrād

A. 165b/15

A.+ıñ

A. 165b/16

Aḳraṭūs

A.-ı Heft-dest 182a/14

Alġār

A. 171a/01, 172a/13, 174a/24, 202a/21, 202b/12, 203a/25, 203b/20, 204b/24, 209a/09, 209a/17, 212b/25, 215b/02, 221a/15, 224b/12, 230b/21, 232a/05, 233a/02, 233a/08, 236a/08, 245b/19, 284b/25

Allāh

A. 146a/13, 153b/12, 169b/03, 170a/02, 187b/13, 189b/14, 192a/20, 201b/14, 223b/09, 244a/06, 249a/16, 264b/20, 276b/19

murād-ı A. 146a/15

A.-ı ʿAẕīmü'ş-şān 269b/21

A.+a

A. 198b/14, 277b/08

A.+dan

A. 251a/11, 258a/23, 271a/05

A.+ı

A. 146a/23, 157a/13

A.+ıñ

A. 146a/14, 153a/06, 212b/11

A.+u

naʿra-i ṭanṭana-i A. 237a/04

Almās'da

şehr-i A. 181b/23

ʿAmlāḳ

ʿA. 161b/07, 163a/13, 164a/12, 164a/20, 164a/22, 164a/24, 164b/01, 181a/21, 184b/23,185b/08, 185b/09, 185b/10, 185b/12, 185b/15

ʿA.-ı ʿAmūd-keş 162b/01, 180a/24, 184b/21, 185b/05

ʿA.+a

ʿA. 164b/01, 185b/10

ʿA.+ı

ʿA. 181a/23, 185b/10

ʿA.+ıñ

ʿA. 164a/23, 164b/02

ʿAnberīn

ʿA. Bānū 272b/22, 273a/05, 277b/13, 277b/14, 277b/18, 277b/20

ʿAnḳā

ʿA.-ser-i Heft-çeşm'i 183a/17

ʿA.-yı Çehār-dest'i 230a/15

ʿArab

ʿA. 176b/06, 235b/12, 235b/21

ʿArabān

ḳavm-ı ʿA. 237a/06

ʿArabī'niñ

ʿA. 186a/24

ʿArġanūş

ʿA. 158a/08

Āṣaf

ʿalem-i Ā. 178a/08

daḥme-yi Ā. 177b/09, 184a/07

Direfş-i ʿAnḳā-peyker Ā. 184a/05

gürz-i Ā. 257a/22, 257b/02, 258a/10

ʿanḳā-ser ʿalem-i Ā. 184a/12

ser-ā-perde-i Ā. 154a/20, 158a/05, 177b/08, 177b/10, 177b/11

tīġ-i Ā. 164b/20, 184b/01

Ā.+a

dāl-ı tīġ-i hezām-ı Ā. 258a/18

Ā.+ıñ

gürz-i Ā. 258a/02

Ā.+ı

bār-gāh-ı Ā. 150a/11

ʿĀṣım

ʿĀ.-ı Cihān-dest 150a/14, 150a/16, 184a/18

ʿĀ.+ı

ʿĀ. 150a/17

Āşüfte

Ā. Bānū 236a/04, 236a/08, 236a/09

ʿAver

ʿA. Kūhī 226a/17

ʿAzer

ʿA. Kūhī 160b/02

Āzer

Ā. Bānū 171a/02, 173b/01, 174a/14, 175a/20, 175a/21, 175a/22, 175a/24, 201a/20

Azra

A. Bānū 226a/14, 245a/17, 245b/08, 256b/17, 256b/18, 256b/20, 256b/21

B

Baḳr’a

cezīre-i ʿAyn’el B. 201a/10

Balaşan

B. 208b/09, 208b/10, 208b/11, 208b/13

kelle-i B. 208b/17

B.+a

B. 208b/13

B.+ıñ

B. 208b/14

Bālūc

B. Kūhī 159b/17

Bālūs

B. Hindī 162b/04

Bānū

B.-yı Güşāsb 173b/01, 200b/10, 201a/19

B.-yı Güşasb’ıñ 175a/17

Baṭlamyūs

B. 265a/13, 265a/16, 266a/06

Baṭlanyūs

B. 266a/08, 266a/15, 266a/16, 266a/19, 266a/20, 266a/24, 266b/01, 279a/15

B.+a

B. 266a/23

Bāzūr

B. 210b/10, 210b/13, 210b/14, 210b/17

Behişt

ʿazm-i B.-ābād 163a/14

B.-kend 155a/15, 157a/02, 279b/02

ʿazm-i B.-kend 157b/11

B.-kend’de 169a/21

B.-kend’den 262a/12

B.-kend’e 155b/02, 250b/04, 261a/06, 262a/12, 283b/16

Behmān

B. 210a/02

B.-ı Pür-zūr 278a/12

Behmāy

B. 278a/20, 278a/22, 278b/01

B.-ı Pür-zūr’a 278a/20, 278a/23, 278b/02

Behmāy’ı

B. 278a/22

Behmen

B. 160b/16, 160b/17, 160b/19, 162a/18, 162a/25, 162b/13, 162b/15, 187a/25, 210a/01, 210a/11, 210a/12, 223a/17, 223a/18, 226a/18, 244b/23, 245a/25, 250b/06, 263b/06, 263b/08, 263b/09, 263b/11, 263b/15, 263b/19, 263b/21, 263b/22, 263b/23, 263b/24, 278a/15

B.-i Ḫişt-endāz 181a/05

B.-i Kūhistānī 180b/03

B.-i Sistānī 171b/04

B.-i Zerrīn-kemer 263b/06

B.-i Zūr-āver 179a/09

B.-zūr 162b/01

B.+den

B. 264a/02

B.+dir

B. 263b/12

B.+e

B. 263b/20

B.+i

B. 162b/16, 210a/02, 210a/12, 263b/22, 264a/03

B.+iñ

B. 245a/03, 245a/07, 263b/14, 263b/17, 263b/18, 263b/25, 278a/17

Behrām

B. 159b/16, 159b/17, 159b/18, 162b/06, 179b/09, 188a/08, 188a/10, 188a/11, 188a/12, 188a/13, 188a/14, 188a/17, 188a/18, 190b/06, 201a/20, 204b/23, 204b/24, 207a/04, 207a/05, 207a/06, 207a/08, 207a/09, 207a/10, 207a/11, 207a/12, 207a/13, 209a/04, 209a/05, 210a/03, 210a/04, 210a/05, 210a/06, 210a/07, 210b/24, 211a/01, 211a/03, 211a/05, 211a/16, 211a/17, 211a/18, 211a/21, 211a/25, 211b/03, 211b/04, 211b/05, 211b/08, 211b/09, 211b/10, 222a/14, 222a/17, 279b/17, 279b/20, 279b/21, 280a/11, 280a/13

Ṭanṭanūş-ı Ciger-dār'a B.-ı Ejder-keş Ṭumṭuraḳ 150a/10

B.-ı Gerden-keş 159b/15, 159b/16

B.-ı Geşt-gīr 279b/15, 279b/23, 279b/25

B.-ı Geşt-gīr'e 279b/12, 279b/14, 279b/19

B.-ı Kemān-keş 222a/14

B.-ı Kemān-keş'e 222a/19

B.-ı Kemān-keş'i 222b/16

B.+a

B. 188a/13, 188a/14, 188a/15, 188a/17, 188a/18, 207a/04, 207a/09, 211a/04, 211b/08,

222a/16, 222a/17, 279b/15

B.+ı

B. 188a/16, 210a/08, 211a/06, 211a/17, 211a/23, 211a/24, 211a/25, 211b/02, 211b/11, 211b/12, 222a/20

B.+ıñ

B. 207a/07, 210a/06, 211a/02, 211a/07, 211a/21, 211b/04, 211b/06, 211b/08

Behẕād

B. 178a/18, 283a/12

Belḫ

B. 169b/20, 171a/17, 171b/04, 206b/08, 214a/03, 214a/15, 218a/11, 218a/17, 233a/05, 243a/05, 243b/09, 243b/12, 254a/04, 254a/06, 284a/15, 284b/23

ahāli-yi B. 231b/16

ḳalʿa-yı B. 246b/01

ʿazm-i B. 171a/16, 172a/07, 201a/12, 204a/01, 205a/03, 213b/15, 232a/25, 241b/01, 243a/06, 244a/13, 246a/25, 283a/04

ṣaḥrā-yı B. 171b/02

B.+de

B. 229b/13, 240a/24, 246b/04,

254a/18, 280a/18

şehr-i B. 169b/23

B.+den

B. 208b/16, 209a/13, 231b/16

ḳalʿa-yı B. 218b/09

ṣaḥrā-yı B. 171b/03

B.+e

B. 169b/17, 171a/16, 201a/12, 201a/15, 204a/04, 204a/06, 204b/13, 204b/19, 204b/25, 205a/03, 209a/10, 209a/18, 209a/22, 213b/15, 215b/06, 218b/17, 221a/02, 221a/15, 222b/19, 229b/14, 229b/16, 231b/09, 231b/15, 232b/01, 232b/11, 232b/13, 234a/10, 241a/23, 243a/06, 243b/25, 248b/04, 250b/11, 254a/19, 261a/05, 280a/18, 283a/04, 283a/14, 284a/05

ḳalʿa-yı B. 248b/16

B.+i

B. 217b/24, 219b/17, 219b/19, 222b/13, 231b/16, 231b/19, 232a/23, 232b/08, 241b/12, 243a/04, 243a/21, 243a/24, 243b/12, 243b/25, 244a/01, 244a/02, 244a/12, 248b/03, 250b/11, 254a/04

ḳalʿa-yı B. 242b/05, 244a/07, 248b/22

B.+iñ

B. 218a/06, 243a/21, 243b/09, 244a/02

Bengü

A. Dehşet 188b/11

Berdīn

B. ibn Veyse 160a/24

Berehmen

B.-zād-ı Zencīr-ẕen 179b/11

Berhīz

Baṭlanyūs B.-gār'ıñ 266a/15

Beşeng

B. 155b/06, 171b/07

B.+i

B. 156b/17

Beyṭāl

B. Nerre 182a/18

Bihrūz

B. 267a/13, 267a/18, 267a/21, 267a/22, 267a/24, 267b/05, 267b/07, 267b/08, 267b/11, 267b/12, 267b/14, 267b/16, 267b/19, 277b/13, 277b/20

B.+dan

B. 267b/23

Bījen

B. 171a/02, 171a/13, 173b/22, 174b/15, 174b/18, 174b/20, 174b/23, 175a/03, 175a/06, 175a/10, 188b/13, 188b/14, 193a/01, 193a/15, 201a/20, 206a/14, 208b/04, 208b/05, 208b/06, 208b/10, 208b/13, 208b/18, 208b/21, 208b/22, 208b/23, 208b/24, 208b/25, 209a/04, 209a/05, 210a/09, 211b/04, 211b/11, 212a/05, 212a/21, 225a/15, 229b/11, 230a/09, 230a/17, 230a/18, 230a/21, 230a/22, 230a/25, 230b/01, 230b/05, 232a/03, 232a/04, 232a/10, 232a/17, 239a/03, 239a/05, 239a/15, 239a/17, 239a/19, 239a/20, 239a/24, 239b/01, 239b/02, 239b/03, 239b/04, 239b/16, 241b/01, 241b/02, 241b/04, 242a/03, 242a/04, 242a/07, 242a/13, 242a/14, 242a/15, 242b/22, 249b/05, 254a/13, 254a/14, 254b/17, 255a/04, 255a/06, 255a/08, 284a/23

B.-i Nām-ver 208b/20

B.-i Nām-ver'i 211a/07

B.+e

B. 174b/20, 175a/07, 193a/17, 206a/15, 208b/07, 211b/06, 212a/18, 230a/17, 232a/03, 239a/18, 239a/21, 239b/04, 239b/15, 242a/04, 242a/12, 242a/16, 255a/06, 255a/20

B.+i

B. 176a/15, 208b/07, 208b/19, 211b/06, 230b/02, 230b/04, 241b/01, 242a/18, 242b/24,

250b/19

B.+iñ

B. 171a/15, 174b/17, 174b/21, 175a/13, 208b/12, 208b/21, 209a/01, 221a/03, 230a/24, 230b/01, 230b/03, 239a/22, 242a/06, 242a/11, 254b/18, 255a/05

Bīl

B.-ten u B.-efgen 184a/11

B.-ten-i B.-efgen 180a/13

Billūr

B.-ı Aʿẓam 273a/19, 276b/10

B.-ı Aʿẓam'a 273a/18

B.-ı Aʿẓam'ı 272b/12, 273a/21

B.-ı Aʿẓam'ıñ 273a/20

B.-ten dirler 182a/07

Ṭanṭanūş-ı B.-ten 193a/13

Bīlsem

B. 156a/21, 156a/23, 156a/24, 156b/02, 156b/04, 156b/05, 156b/06, 156b/07, 156b/10,

157a/08, 180b/04, 210b/16

B.+i

B. 156b/17, 156b/18, 169a/21

Bīrān

B. 160b/03, 162a/20, 163a/24, 212a/12, 261a/12, 261a/14, 261a/16,

B.+a

B. 163a/25

B.+ı

B. 163a/24

Birehmez

B.-ẕāẓ Zencīr-zen 162b/02

Bīrūz

B. Şāh 182a/05

Bizrek

Ḫaḳan-ı B. 161b/04, 165a/13, 226b/15, 226b/23, 227a/01, 227a/06, 227a/07, 227a/12,

228a/08, 228a/11, 228a/14, 228a/18, 228a/22, 228b/02, 229b/05

Haḳan-ı B. 161b/12

Ḫaḳan-ı B. 250b/05

B.+e

Ḫaḳan-ı B. 226b/15, 226b/25

B.+iñ

Ḫaḳan-ı B. 157b/17, 226b/02, 226b/11, 227a/04, 228b/01

Buḫārā'yı

B. 214a/15

Būlādvend

B.-i Pūlād-dil 284a/01

Bulāvend

B. Terek 245a/24

Bulcāsen

B. 245b/08

Būrāsb

B. 222a/02

B.-ı Ser-keş'e 250a/07

B.+a

B. 240b/15

Būrzī

B. 171b/23, 172a/02, 172a/03, 172a/05, 172a/06, 184b/19, 185a/02, 188b/13, 189a/11, 189a/12, 189a/21, 189b/23, 189b/25, 190a/03, 190a/08, 190a/16, 192b/11, 192b/25, 193a/19, 195a/13, 195a/16, 195a/17, 195a/19, 195a/22, 195a/24, 195b/04, 195b/06, 195b/23, 196a/01, 196a/04, 196a/05, 196a/11, 196a/13, 196a/14, 196a/16, 196a/18, 196a/19, 196a/20, 196a/23, 196a/25, 196b/03, 196b/08, 196b/11, 196b/13, 196b/15, 196b/16, 196b/22, 196b/23, 197a/06, 197a/12, 197a/13, 197a/15, 197a/18, 197a/20, 197a/22, 197a/25, 197b/01, 197b/02, 197b/04, 197b/05, 197b/06, 197b/07, 197b/10, 197b/14, 197b/16, 205b/13, 213b/17, 213b/22, 214a/22, 245b/23, 246a/06, 246a/07, 246a/08, 246a/09, 246a/12,

246a/13, 246a/16, 246a/20, 250b/13, 253b/17, 254a/07

B.-yi Şehbāz 189a/22, 195a/13, 201a/19

B.+dan

B. 196a/22, 196a/24

B.+dır

B. 246a/06

B.+nıñ

B. 186a/16, 188b/16, 195b/01, 195b/03, 195b/12, 196a/06, 196a/07, 196b/15, 197a/09, 197a/13, 197a/15, 197a/17, 197b/07, 241a/03

B.+ya

B. 197a/14, 197a/25, 197b/09

Būrzū

B. 171a/25, 180b/21, 182b/15, 182b/21, 182b/24, 182b/25, 183a/03, 183a/05, 183a/06, 183a/08, 183a/09, 183a/11, 183a/12, 186a/17, 195a/14, 195a/16, 195b/09, 195b/10, 195b/11, 195b/14, 196a/17, 196b/14, 196b/17, 200b/09, 205a/09, 205b/16, 208b/01, 215a/04, 215a/06, 215a/12, 215a/13, 215a/16, 215a/20, 215a/24, 215b/01, 215b/05, 215b/06, 215b/10, 216b/08, 216b/16, 216b/20, 216b/23, 217a/01, 217a/03, 217a/05, 217a/07, 217a/08, 217a/15, 217a/16, 217a/18, 217a/22, 217a/23, 217a/25, 217b/02, 217b/05, 217b/07, 217b/08, 217b/10, 217b/12, 217b/13, 217b/14, 218a/03, 218a/04, 218a/05, 218a/12, 218a/13, 218a/14, 218a/16, 218b/21, 218b/22, 218b/25, 219a/01, 219a/03, 219a/04, 219a/05, 219a/06, 219a/07, 219a/13, 219a/17, 219a/22, 219a/23, 219b/06, 219b/07, 219b/08, 219b/18, 219b/22, 220a/01, 220a/03, 220a/06, 220a/08, 220a/09, 220a/11, 220a/13, 220a/14, 220a/16, 220a/17, 220a/20, 220a/22, 220a/24, 220b/03, 220b/08, 220b/11, 220b/12, 220b/15, 220b/16, 220b/17, 220b/20, 220b/21, 220b/24, 221a/01, 221a/05, 221a/10, 221a/11, 221a/14, 221a/17, 221a/20, 221a/24, 221a/25, 221b/02, 221b/03, 221b/04, 221b/06, 221b/08, 221b/09, 221b/10, 221b/11, 221b/13, 221b/14, 221b/16, 221b/18, 221b/22, 221b/25, 222a/01, 222a/05, 222a/07, 222a/12, 222a/15, 222a/19, 222b/07, 222b/09, 222b/13, 222b/14, 222b/16, 222b/21, 222b/23, 222b/24, 222b/25, 224b/13, 224b/14, 224b/16, 224b/17, 224b/19, 224b/22, 225a/11, 229b/09, 229b/12, 229b/13, 229b/20, 229b/23, 230a/03, 230a/04, 230a/05, 230a/06, 230a/07, 230a/08, 230a/10, 230a/12, 230a/13, 230a/14, 230a/22, 230a/24, 230a/25, 230b/01, 230b/04, 230b/06, 230b/07, 230b/08, 230b/19, 231a/16, 231a/21, 231a/23, 231a/24, 231b/01, 231b/07, 231b/09, 231b/10, 231b/11, 231b/14, 231b/15, 231b/17, 231b/18, 231b/19, 232a/22, 232b/02, 232b/03, 232b/05, 232b/09, 232b/11, 236b/18, 237a/22, 237a/23, 237a/24, 237a/25, 237b/02, 237b/03, 237b/05, 237b/11, 237b/15, 237b/16, 240a/22, 240b/02, 240b/03, 240b/05, 240b/07, 240b/12, 240b/14, 240b/16, 240b/17, 240b/18, 240b/21, 240b/24, 240b/25, 241a/04, 241a/06, 241a/07, 241a/08, 241a/11, 241a/15, 241a/19, 241a/21, 241a/22, 241a/23, 243a/10, 244a/07, 244a/09, 244b/10, 245b/20, 246a/05, 246a/17,

246a/19, 251a/18, 251a/20, 251a/21, 251a/22, 251a/23, 251a/25, 251b/04, 251b/07, 251b/08, 251b/13, 251b/18, 251b/23, 251b/25, 252a/04, 252a/07, 252a/08, 252a/11, 252a/14, 252a/16, 252a/18, 252a/22, 252a/23, 252a/24, 252a/25, 252b/04, 252b/08, 252b/11, 252b/12, 252b/14, 252b/19, 252b/21, 252b/22, 253a/02, 253a/03, 253a/05, 253a/08, 253a/09, 253a/10, 253a/11, 253b/08, 253b/09, 253b/19, 253b/21, 253b/23, 253b/24, 253b/25, 254a/01, 254a/03, 257b/12, 260b/24, 281a/06, 281a/11, 281a/13, 281a/17, 281a/19, 281a/22, 281b/04, 281b/06, 281b/13, 281b/14, 281b/16, 281b/17, 281b/18, 281b/20, 282a/01, 282a/02, 282a/04, 282a/05, 282a/07, 282a/10, 282a/13, 282a/17, 282a/25, 282b/03, 282b/05, 282b/10, 282b/11, 282b/12, 282b/13, 282b/18, 282b/20, 282b/22

B.-yı Kānne 222b/07

B.-yı Pür-zūr 230a/04

B.-yı Pür-zūr 219b/24

B.-yı Şehbāz 200b/06, 215a/25, 229b/21, 281b/23, 282a/21

B.-yı Şehbāz'ım 219a/21

B.+ʿ

B. 246a/01, 253b/14

B.+da

B. 217a/21, 237b/12

B.+dan

B. 217b/03, 217b/11, 220a/12, 222a/03, 232a/07, 232a/21, 235b/19, 240b/22, 241a/23, 241a/24, 241b/08, 251b/20, 254a/06, 257b/02, 257b/07

B.+dır

B. 236b/17, 253a/04

B.+nıñ

B. 183a/04, 183a/07, 189b/23, 195b/13, 195b/18, 196a/09, 216b/22, 217a/10, 217a/24, 217b/03, 218a/07, 219b/01, 219b/09, 219b/15, 219b/16, 219b/17, 219b/19, 219b/21, 220a/12, 220b/20, 220b/23, 222a/06, 222a/08, 222a/17, 225a/16, 230a/03, 230a/19, 230a/23, 230b/01, 230b/15, 231a/18, 231a/20, 232b/07, 237b/01, 237b/03, 240b/09, 241a/16, 241a/21, 244a/08, 251b/02, 251b/25, 252a/17, 252a/19, 252b/19, 253a/03, 253a/04, 253a/08, 253b/03, 253b/08, 253b/16, 281b/05, 281b/10, 281b/13, 281b/21, 282b/04

B.+ya

B. 170b/23, 171a/24, 172a/06, 183a/09, 186a/16, 190a/05, 190a/09, 195b/08, 195b/11, 196a/05, 196a/17, 196a/18, 196b/13, 197b/03, 197b/13, 205b/15, 205b/16, 206a/01, 213b/17, 214a/02, 214a/21, 214a/25, 215a/04, 215a/12, 215a/17, 215a/19, 215a/23, 215a/24, 215b/05, 215b/08, 216b/15, 216b/20, 218a/12, 218a/14, 218b/20, 218b/22, 218b/24, 218b/25, 219a/23, 219b/20, 220a/04, 220a/19, 220a/24, 220a/25, 220b/10, 220b/12, 220b/16, 220b/19, 221a/07, 221b/02, 221b/04, 221b/20, 222a/07, 222a/18, 224b/17, 229b/19, 230b/05, 230b/08, 231a/10, 231b/04, 232b/02, 232b/08, 235b/23, 236b/12, 236b/17, 237a/22, 237a/25,

237b/15, 240b/04, 240b/07, 240b/12, 240b/14, 241a/02, 241a/03, 241a/07, 241a/13, 241a/15, 241a/21, 241b/03, 245b/23, 246a/15, 251a/17, 251a/20, 251a/21, 251b/05, 251b/17, 252a/11, 252a/16, 252a/25, 252b/08, 252b/18, 253a/02, 253a/11, 254a/12, 281a/10, 281a/11, 282a/01, 282a/13, 282a/23, 282b/16

B.+yı

B. 171b/25, 183a/03, 185b/17, 188b/09, 190a/02, 196a/10, 196a/20, 196b/12, 197a/18, 197a/21, 197b/11, 197b/16, 201a/13, 205a/02, 206b/07, 214a/24, 215a/18, 215b/11, 217a/12, 218a/08, 219a/19, 219a/20, 219a/24, 220a/21, 221a/09, 221a/13, 221a/25, 225a/02, 229b/11, 229b/23, 230a/12, 230a/15, 230a/17, 230a/18, 230a/21, 230b/08, 230b/09, 230b/10, 230b/12, 230b/16, 230b/17, 230b/23, 231a/06, 231a/07, 231a/17, 231b/04, 231b/05, 237a/23, 240b/05, 241a/20, 244a/08, 246a/18, 251b/15, 252a/21, 252a/22, 253a/09, 253b/25, 280b/15, 280b/17, 281a/02, 281a/09, 283a/02

C

Cāhāẕ

C. 245a/19

Caldaḳ

C. 196b/19

Celdek

C. ʿAyyār 184a/22

Cem

C. Şāh 214a/07

Cemīle

Sarıḳ C. 166b/08

Cemrūn

C. Cinnī 154b/10, 155a/10

Cemşāh

C. ʿĀdī 215a/08

C.+dan

C. 215a/12

C.+ı

C. 215a/09

Cemşīd

taḫt-ı C. 180b/16

Ceñil

C. Ḫān 154b/13

Cerīde

C. Bānū 207b/02, 208a/01, 208a/08, 208a/12, 208a/20, 208a/23,

210b/04

Cevāhir

C. Şāh 152b/14, 154a/11, 180a/09, 180a/10, 180a/13, 180a/16, 184a/11, 200a/25, 201a/07

C.-ābād 180a/08

Ceyḥūn

C. 203b/21, 213a/01, 215b/02, 230b/14, 230b/18, 231a/01, 231a/08, 245b/19, 280b/09, 280b/12, 281a/11

C.+a

C. 230b/17

C.+ı

C. 171b/20, 201b/17, 203b/07, 213a/01, 215b/12, 222b/17, 222b/22, 223a/02, 229b/11, 231a/01, 232a/05, 232a/17, 240a/20, 245b/19, 246a/21, 250b/03, 251a/16, 284b/25

C.+ı

C. 206b/12, 206b/14, 209a/09, 209a/21

C.+ıñ

C. 280b/10

C.+ī

C. 171b/19

Cezīre

C. Bānū 201b/18, 201b/19

C.-i ʿAyn'el Baḳr'a 201a/10

C.-yi Kanvān 232b/21

C.-yi Neyrān'da 267a/24

C.-yi Pervīn 177a/14, 181b/03

Cihān

C. 169a/20, 169a/21

C.- baḫş 145a/03, 145a/10, 145a/12, 145a/19, 145a/20, 145a/22, 145b/12, 162b/17, 162b/18, 164b/25, 165a/02, 165a/08, 165a/23, 165b/14, 165b/16, 165b/18, 165b/23, 168b/24, 168b/25, 169a/02, 169b/21, 172b/01, 172b/04, 172b/07, 172b/11, 172b/15, 172b/16, 172b/17, 172b/19, 173a/10, 173a/14, 173a/22, 173a/24, 173b/07, 173b/11, 173b/21, 174b/03, 174b/05, 174b/06, 174b/09, 174b/10, 174b/11, 174b/13, 174b/15, 174b/17, 174b/19, 174b/22, 175a/03, 175a/05, 175a/07, 175a/09,175b/18, 176a/22, 176a/24, 177a/13, 177b/05, 177b/19, 177b/24, 177a/21, 178a/02, 178a/05, 178a/15, 178a/24, 178b/05, 178b/09, 178b/11, 178b/18, 178b/23, 179a/01, 179a/04, 179a/07, 179a/14, 179a/19, 179a/24, 179b/08, 179b/18, 179b/22, 180a/04, 180a/07, 180a/20, 180b/10, 180b/23, 182a/17, 182a/23, 181a/20, 181b/03, 181b/04, 181b/07, 182a/01, 182a/05, 182a/09, 182a/13, 182b/01, 182b/02, 182b/08, 183a/20, 183b/04, 183b/15, 184a/04, 184a/07, 184a/17, 190b/09, 192b/14, 256b/25, 257a/01

C.- baḫş'a 145a/09, 145a/18, 145a/22, 162b/18, 165a/20, 173a/18, 174b/11, 174b/14, 174b/17, 174b/19,

175a/05, 175a/08, 175b/22, 176b/12, 177b/05, 177b/18, 177b/24, 178a/24, 178b/08, 179a/13, 180a/06, 183a/20, 183b/03, 183b/15, 256b/25

C.-baḫş'dan 165a/10, 180b/23

C.-baḫş'dır 165a/17, 174b/09

C.- baḫş'ı 145a/21, 165a/03, 165a/16, 165a/17, 172b/11, 172b/06, 175a/09, 176a/25, 176b/03, 201a/14, 257a/02

C.-baḫş'ıñ 145a/02, 145a/11, 165b/03, 165b/09, 165b/16, 165b/20, 172a/25, 172b/13, 174b/08, 174b/15, 174b/24, 175a/04, 175a/07, 175b/13, 182b/02, 257a/01, 257a/03

Cihān-baḫş C.-ārā 177a/01, 181b/08, 164b/23, 165a/03, 173b/20, 173a/22, 176a/01, 177a/01, 200b/13, 254a/06, 256b/23, 256b/24,

Cihān-baḫş C.-ārā'dır 145a/14, 176a/21

Cihān-baḫş C.-ārā'nıñ 165a/02, 175b/24

Cihān-baḫş C.-ārā'yı 176a/19

Cihāngīr

C. 162b/01, 170b/23, 173b/01, 173b/22, 174a/15, 175a/12, 175a/24, 184b/19, 185a/05, 185a/12, 185a/19, 185a/24, 185b/01, 185b/02, 185b/08, 185b/10, 185b/14, 185b/17, 185b/20, 185b/24, 186a/02, 186a/03, 186a/04, 186a/07, 186a/10, 186a/13, 186a/23, 186b/06, 188b/14, 193a/01, 193a/18, 254a/06, 254a/13, 254a/14, 254b/17, 255a/15

C.+dir

C. 185b/18, 186b/08

C.+e

C. 185a/13, 185b/19, 186a/04, 186a/13, 186a/14, 186b/02, 255a/20

C.+i

C. 185b/15, 186a/10, 186a/17, 186a/19, 186a/21, 186a/22, 186b/09, 255a/16

C.+iñ

C. 174a/15, 185a/11, 185b/06, 185b/14, 186a/02, 186a/12, 186a/14

Cīn

C. 160b/02, 161b/13

C.+de

C. 262a/11

C.+den

C. 262a/12

Cinnistān'a

C. 181b/15

Cīrān

C. Zengī 179b/12

Cumhūr

C. 160b/02, 161a/21, 161a/22, 162a/19, 162b/03, 162b/22, 169a/04, 180b/05, 238b/16, 245a/08

C.-ı Aḥżarī 177b/25

C.+ı

C. 161a/24

Cüneyd

C.-i Ḫūn-āşām 181a/05

Ç

Çaldak

Ç. ʿAyyār 196b/14

Çāpūr

Ç. Fil-süvār 180a/11

Çāpür

Ç. 222a/18

Ç.-ı Çiger-dār 222a/17

Ç.-ı Çiger-dār'ı 222a/16

Çārmīn

ḳalʿa-i Ç. 274a/21, 274b/03, 274b/04, 274b/05, 274b/07, 274b/25, 275a/02

Ç.+de

ḳalʿa-i Ç. 274a/22

Çebgūş

Ç.-ı Ḥabeşī'ye 169a/04

Çemşāh

Ç.-ı ʿĀdī 214a/04

Ç.+a

Ç. 215a/09

Çemşīd

Ç. 178b/18, 178b/21, 203a/21

efser-i Ç. 205b/11

Ç.+i

efser-i Ç. 243b/06, 243b/18

Ç.+ī

efser-i Ç. 247b/19

Çengcūy

Ç. 210a/16, 210a/18

Ç.-ı Tīġ-zen 210a/15

Ç.+a

Ç. 210a/17

Ç.+ıñ

Ç. 210a/17

Çengüş

Ç. Çefī 162b/12

Ç.+iñ

Ç. 162b/14

Çenlūs

Ç. Ḥabeşī 245a/23

Çerīde

Ç. Bānū 207b/08, 207b/24, 208a/10

Çeyḫūn

Ç. 203a/25, 203b/20

Çeyḫūn

Ç. 209a/17

Ç.+ı

Ç. 203b/04, 203b/06

Ç.+ı

leb-i Ç. 206b/11

Çin

Ç. 160b/01, 161b/05, 162a/19, 162b/02, 164a/09, 168a/10, 168b/19, 181a/20, 201a/11, 226b/23, 238b/23, 239a/05

Ḫakān-ı Ç. 216b/01, 238b/13, 238b/19, 245b/02

Ḫaḳan-ı Ç. 161b/10

ṣāḥib-ḳırān-ı Ç. 161a/21

Ç.+de

Ç. 238b/14

serḥadd-i Ç. 222a/13, 239a/06

Ç.+den

serḥadd-ı Ç. 203b/05

serḥadd-i Ç. 204b/08

Ç.+e

Ç. 163a/10, 163a/14, 168a/11, 228a/12

şāh-ı Ç. 216b/01

Ç.+iñ

Ç. 163a/19

Ḫaḳan-ı Ç. 245b/05

Ḫaḳan-ı Ç. 238b/22

Çinī

Ç. 160a/02

Ç.+lerden

Ç. 160a/02

Çinnīlerden

Ç. 160a/04, 210a/14

Çinnīler

Ç. 216a/11

Çüngüş

Ç. Çeysī 223a/06

Ç.-i Ḥabeşī 180b/04

Ç.+i

Ç. 223a/08

D

Dādşem

D. 234a/07, 234a/13, 234a/15, 234a/24, 234b/07, 234b/08, 234b/09, 234b/13, 234b/15, 234b/18, 234b/21, 234b/23, 234b/24, 235a/02, 235a/03, 235a/07, 235a/08, 235a/12, 235a/13, 235a/15, 235a/16, 235a/17, 235a/18, 235a/20, 235a/21, 235a/22, 235a/25, 235b/03, 235b/06, 235b/07, 236b/15, 236b/19, 236b/21, 237a/03, 237a/05, 237a/10, 237a/11, 237a/13, 237a/14, 237a/16, 237a/18, 237a/19, 237a/20, 237a/22, 237a/23, 237a/24, 237b/01, 237b/04, 237b/05, 237b/07, 237b/15, 237b/25, 238a/01, 238b/03, 238b/04, 243a/04, 243a/09, 243a/11, 243a/12, 243a/15, 243a/16, 243a/17, 243a/19, 243a/20, 243a/22, 243a/24, 243a/25, 243b/01, 243b/04, 243b/05, 243b/15, 243b/20, 243b/24, 244a/03, 244a/14, 244a/15, 244a/18, 244a/21, 244a/22, 244b/01, 244b/02, 244b/10, 246b/06, 246b/08, 247a/01, 247a/17, 247b/18, 247b/20, 247b/23, 247b/24, 248a/01, 248a/02, 248a/03, 248a/06, 248a/09, 248a/11, 248a/16, 248a/17, 248a/19, 248a/24, 248b/02, 248b/06, 248b/07, 248b/09, 248b/11, 248b/13, 248b/14, 248b/15, 248b/16, 248b/19, 248b/22, 249a/01, 249a/10, 249a/12, 249a/18, 249a/19, 249a/24, 249b/06, 249b/09, 249b/10, 249b/11, 249b/13, 249b/16, 250b/13, 250b/23, 250b/25, 254a/23, 284a/11

D. ibn Zevvāre ibn Ẕāl ibn Sām ibn Nerīmān 237a/05

D.+de

D. 249a/03

D.+den

D. 247a/17, 254a/04

D.+e

D. 234b/02, 235a/10, 235b/05, 235b/10, 236b/13, 237a/03, 237a/13, 237a/20, 237a/21, 237a/24, 237b/03, 237b/05, 237b/18, 243a/23, 243b/07, 243b/09, 243b/13, 243b/14, 244a/14, 244a/20, 244b/04, 247b/17, 247b/18, 247b/25, 248a/02, 248a/10, 248a/15, 248b/08, 248b/15, 248b/24, 249a/09, 249a/10, 249a/21, 249a/22, 249a/23, 249b/08, 250b/23

D.+i

D. 235a/19, 235b/04, 235b/05, 238b/06, 249b/01, 249b/17, 249b/23,

249b/25, 251a/10, 251b/10

D.+iñ

D. 234b/22, 235a/09, 235a/10, 235a/11, 235a/15, 235b/24, 237b/02, 237b/06, 237b/08, 237b/25, 243b/01, 244a/07, 247b/22, 247b/25, 248a/05, 248a/13, 248a/14, 248a/18, 248a/22, 248a/24, 248b/08, 248b/09, 248b/21, 249a/25, 249b/01, 249b/02, 249b/14, 250b/10, 250b/16, 251a/05, 251a/22, 251a/24, 254a/09, 258a/22, 258b/13, 260a/16

Ḍaḥḥāk

bār-gāh-ı Ḍ. 228b/14

Ḍ.+a

bār-gāh-ı Ḍ. 200b/09

Dāniş

D. 230b/13

D.-i Pezīr 221a/06, 221b/17

Darāhūş

D. 170b/20, 170b/21, 170b/22

Darġūn

D. ibn Veyse 160a/23

Dāvud

D. 267b/10, 268a/21

şerīʿat-ı D. 251a/12

D.+ıñ

zırḫ-ı D. 191a/01, 195b/04

D.+ī

zırḫ-ı D. 184a/24, 194a/24

Delī

D. Bānū 174a/14

Delü

D. Bānū 175a/15, 175a/18, 245a/24, 247b/03, 247b/04, 254b/16, 255a/08, 255a/10

Depe Naḳşān

Depe N. 171b/24

Direfş

D.-i Ejderhā-peyker 184a/04

D.-i Kāyvānī 242b/25, 243a/01, 243a/08, 243a/11, 243a/12, 245a/14, 245b/03, 247a/08

D.-i Nebġaşī 247a/08

D.-i ʿAnḳā-peyker 184a/04

Dil

D.-Ferīb Bānū 203b/17, 203b/18

D.-Ferīb Bānū'ya 203a/13, 203a/16, 203a/22, 203b/16

D.-Ferīb Bānū'yı 203a/16, 203a/17, 203a/22, 203b/19

Dīsemūn

D. Zengī 225b/02, 225b/04

Dīvzād'dır

D. 238b/15

E

Ebrec'de

bāġ-ı E. 206a/03

Ebreş

E. 247a/10, 249a/08, 259a/07

E.-i Gül-endām 215b/18, 282b/08, 259b/17

E.-i Gül-endām-ı Bāḥrī 198a/05

E.-i Gül-endām'a 229a/05

E.-i Gül-endām'dan 223b/15

E.-i Gül-endām'ı 174a/23, 175a/25, 197b/11, 223a/05, 224b/12, 244b/20, 248a/22, 248b/21, 258a/25

E.-i Gül-endām'ıñ başın 198a/13, 199b/05, 247a/09

E.+den

E. 199b/11, 245a/11, 249a/08

E.+e

E. 175b/20, 239b/07, 249a/07, 250a/02, 256a/02, 256a/03

E.+i

E. 224a/16, 239b/09, 249a/15, 249a/21, 258b/11, 259b/02, 259b/09

E.+iñ

E. 198a/21, 258b/22, 259b/17

Ebu'l

E. ʿAbīd 153b/05, 234a/02

Efrād

E. Çinnī 223a/13

Efrāsyāb

E. 153b/25, 154b/24, 155a/03, 155a/06, 155a/16, 155a/23, 155b/02, 155b/14, 156a/21, 156b/21, 156b/23, 156b/25, 157a/01, 157a/03, 157a/06, 157a/08, 157a/10, 157a/12, 157a/25, 157b/13, 157b/14, 157b/23, 157b/24, 158a/02, 158a/04, 158b/01, 158b/02, 158b/03, 158b/05, 158b/06, 158b/07, 158b/12, 158b/15, 158b/21, 159a/02, 159a/04, 159a/06, 159a/09, 159a/11, 159a/13, 159a/14, 159a/16, 159a/20, 159a/21, 159a/23, 159b/19, 159b/21, 159b/22, 159b/24, 160b/01, 160b/04, 161a/23, 161b/02, 161b/04, 161b/05, 161b/10, 161b/13, 161b/18, 161b/25, 162a/14, 162a/20, 163a/02, 163a/07, 163a/09, 163b/10, 163b/23, 163b/24, 164a/02, 164a/04, 164a/05, 164a/09, 164a/10, 164a/13, 164a/16, 164a/18, 164a/19, 165a/04, 165a/11, 165a/12, 165a/16, 165a/18, 165a/20, 165b/02,

165b/04, 165b/07, 165b/10, 165b/21, 166a/14, 166b/04, 166b/05, 166b/06, 166b/08, 166b/19, 166b/22, 166b/24, 167a/01, 167a/03, 167a/05, 167a/11, 167a/12, 167a/13, 167a/14, 167a/17, 167a/18, 167a/20, 167a/24, 167b/03, 167b/05, 167b/11, 167b/13, 167b/16, 167b/17, 167b/18, 167b/19, 167b/24, 167b/25, 168a/03, 168a/06, 168a/07, 168a/12, 168a/18, 168a/22, 168a/23, 168a/24, 168b/01, 168b/03, 168b/04, 168b/05, 168b/07, 168b/09, 168b/10, 168b/12, 168b/14, 168b/15, 168b/16, 168b/17, 169a/08, 169a/13, 169a/17, 169a/18, 169a/20, 169a/21, 169b/13,170a/13, 170a/20, 171b/22, 172a/10, 180b/06, 180b/09, 195a/07, 200a/04, 200a/14, 200a/15, 200b/21, 201a/11, 203a/19, 203b/09, 203b/10, 203b/11, 203b/12, 203b/14, 203b/19, 203b/21, 203b/24, 203b/25, 204a/01, 206a/10, 206a/20, 206b/12, 206b/21, 208a/25, 208b/11, 209b/02, 209b/06, 209b/07, 209b/09, 209b/14, 209b/20, 210a/06, 210a/11, 210a/12, 210a/24, 210a/25, 210b/03, 210b/16, 211a/03, 211b/13, 211b/14, 211b/15, 211b/17, 211b/18, 211b/21, 212a/04, 212a/07, 212a/16, 212a/21, 212a/22, 212a/24, 212b/05, 215b/20, 216b/03, 223a/01, 223a/03, 223a/06, 223a/14, 223a/17, 223a/23, 223b/05, 224a/05, 224a/06, 224a/07, 224a/09, 224a/11, 224b/01, 224b/08, 225a/06, 225a/23, 225b/11, 225b/12, 226a/11, 226a/22, 227b/20, 228a/09, 228a/10, 228a/13, 228b/04, 228b/05, 228b/06, 228b/07, 228b/08, 228b/10, 228b/16, 228b/19, 228b/20, 228b/21, 228b/23, 229b/05, 235b/24, 238b/11, 238b/12, 238b/18, 238b/20, 239a/11, 239b/25, 240a/01, 240a/04, 240a/10, 240a/12, 240a/13, 240a/15, 244b/06, 244b/09, 244b/15, 244b/20, 244b/21, 245a/09, 245b/22, 246b/09, 246b/12, 250b/02, 250b/06, 253b/19, 260b/23, 261a/01, 261a/02, 261a/08, 261a/09, 261a/16, 261a/17, 261a/18, 279b/03, 279b/06, 279b/12, 280a/01, 280a/04, 280a/07, 280a/08, 280a/13, 280a/15, 280a/16, 283b/17, 283b/19, 283b/21, 283b/24, 284b/25

bargāh-ı E. 165a/19

bende-i E. 159b/04

der-i E. 157a/07

nāfe-i E. 168b/16

ʿalem-i E. 245b/11

ʿazm-i E. 158a/25

ʿazm-i leşker-i E. 165a/11, 209b/06

E.+a

E. 155a/07, 155a/14, 155a/15, 157a/10, 157b/19, 158a/19, 158a/23, 159b/21, 160a/06, 160a/13, 161b/18, 162b/23, 163a/07, 163a/16, 165a/23, 165a/25, 166b/23, 167a/16, 167b/04, 167b/17, 167b/18, 168a/02, 168a/03, 168b/03, 168b/14, 169a/08, 169a/14, 171b/07, 195a/09, 202a/11, 202a/20, 203a/18, 203b/08, 206a/18, 206b/05, 209a/06, 209b/04, 209b/07, 210a/10, 210a/23, 210b/05, 210b/08, 210b/12, 211a/01, 211b/12, 212a/04, 212a/24, 215b/20, 216b/04, 222a/24, 224a/04, 224a/11, 224a/25, 224b/07, 226a/11, 227b/13, 238b/09, 238b/14, 240a/01, 240a/02, 244b/13, 244b/15, 245b/09, 245b/10, 260b/23, 261a/20, 279b/09, 280a/03, 280a/10, 280a/15, 280a/17, 283b/16, 283b/20

bār-gāh-ı E. 158b/01

dīvān-ı E. 155a/16, 158b/11, 159a/01, 159b/22, 164a/13, 165a/20,

165b/05, 210a/12, 224a/01, 228a/12, 261a/07, 261a/15

E.+da

dīvān-ı E. 238b/21, 240a/08

E.+dan

E. 155a/02, 167a/12, 168a/15, 170a/24, 203a/17, 213b/23, 228a/14, 261a/13, 279b/06

bār-gāh-ı E. 164a/02, 224a/01

dīvān-ı E. 158b/17, 163b/23

ordu-yı E. 158b/22

E.+dır

E. 180b/02

E.+ı

E. 154b/25, 155b/03, 161b/12, 167b/09, 167b/22, 167b/23, 168b/05, 168b/14, 168b/18, 168b/20, 168b/21, 169a/07, 169a/12, 169a/17, 169a/25, 170a/22, 171a/06, 180b/09, 200a/25, 210a/25, 210b/13, 211a/02, 212b/04, 228b/11, 228b/13, 228b/14, 245b/09, 246a/09, 246a/11, 247b/15

bārgāh-ı E. 169a/06

nāme-i E. 163a/12, 239a/07

ordu-yı E. 245b/12

E.+ıñ

E. 157b/20, 158a/09, 163a/08, 163b/01, 166a/17, 166b/09, 166b/10, 166b/12, 167a/07, 167b/05, 167b/07, 167b/11, 168b/04, 168b/09, 168b/12, 168b/13, 169a/02, 169a/14, 206a/11, 210b/02, 212a/01, 222a/25, 224a/13, 228b/11, 228b/18, 228b/19, 239a/07, 240a/19, 240a/20, 245b/06, 245b/08, 245b/23, 246a/10, 283b/19

Efẕād Çinī

E. 163a/19

Ehremān

E. 162b/07, 177b/06, 177b/08, 177b/10, 190b/06

gürz-i E. 191a/15

E.-ı Āhen-dil ḳırḳ 154a/20, 158a/04

E.+a

bār-gāh-ı E. 192b/15

gürz-i E. 192a/10

E.+dan

E. 151a/02

E.+dır

E. 190b/06

E.+ı

gürz-i kübrā-yı E. 192a/25

nīze-yi E. 190b/22, 191a/01

siper-i E. 191a/07

E.+ıñ

E. 191a/10, 191b/22, 257b/01

E.+ī

E. 191a/14

Ehremengāh

Kūh-ı E. 266a/07, 266a/23

E.+a

Kūh-ı E. 265a/16, 266a/25, 267b/12

E.+da

Kūh-ı E. 266a/21

Ehremengān

Kūh-ı E. 272b/12, 275a/16

ʿazm-i Kūh-i E. 275a/07

ʿazm-i ḳulle-yi E. 273a/18

E.+a

Kūh-ı E. 272b/15, 275b/24, 277a/06

E.+da

Kūh-ı E. 275a/17

E.+dan

Kūh-ı E. 276b/08

Ehrimān

E. 145b/20, 145b/23, 146a/02, 146a/05, 146a/18, 146a/20, 146b/04, 146b/05, 146b/06, 146b/08, 146b/09, 146b/12, 146b/16, 146b/17, 146b/20, 146b/21, 146b/24, 146b/25, 147a/03, 147a/04, 147a/06, 147a/08, 147a/10, 147a/13, 147a/16, 147a/19, 147a/21, 147a/22, 147b/02, 147b/06, 147b/10, 147b/17, 148a/04, 148a/07, 148a/08, 148a/09, 148a/11, 148a/19, 148b/09, 148b/10, 148b/11, 148b/13, 148b/14, 148b/23, 148b/24, 149a/01, 149a/03, 149a/04, 149a/05, 149a/06, 149a/07, 149a/08, 149a/11, 149a/14, 149a/20, 149a/21, 149a/22, 149a/23, 149b/04, 149b/06, 149b/08, 149b/11, 149b/14, 149b/15, 149b/20, 149b/21, 149b/22, 149b/25, 150a/09, 150a/11, 150b/23, 264b/21

E.-ı Āhen-dil ayaġa 145b/05, 145b/17, 147a/24, 147b/21

E.-ı Āhen-dil’e 145b/08

E.+a

E. 146b/21, 147a/12, 147a/22, 147b/05, 148a/03, 149a/03, 149a/08, 149a/19, 149b/05, 149b/22, 150b/01

E.+dan

E. 149b/19

E.+dur

E. 149b/09

E.+ı

E. 147a/05, 147b/16, 149a/13,

149a/21, 149b/09, 149b/12, 149b/14, 149b/21, 150a/07

E.+ıñ

E. 145b/19, 145b/22, 146b/09, 146b/14, 146b/19, 146b/22, 147a/04, 147a/09, 147a/10, 147a/14, 147b/23, 149a/09, 149a/12, 149a/13, 149b/03, 149b/07, 150a/01

Ehrimen'den

Kūh-ı E. 265a/01

Ehrimengāh

Kūh-ı E. 264b/21

E.+a

Kūh-ı E. 265a/11

E.+da

Kūh-ı E. 265a/04

Ehrīmūn

E. Kūhī 245a/06

Ejdeng

E. Çīni 163a/18, 163a/19

Ejreng

E. Çinnī 223a/13

Ekber

Feylesof-ı E. 172a/23, 181a/01, 186b/19, 200a/09

E.+iñ

Feylesof-ı E. 186b/17

Ekvā

E. 234b/04

Ekvān

E. 180b/24, 234b/14, 235b/10, 237a/12, 250b/18, 250b/23, 251a/04, 251a/20, 251a/21, 251a/22, 251b/01, 251b/04, 252b/13, 254a/21, 250b/23, 254a/24, 254b/04, 254b/05, 254b/08, 255b/19

E.+a

E. 235b/09, 236b/21, 237b/11, 251a/22, 251a/25, 254b/02, 254b/07, 255b/18, 255b/20, 255b/21, 260b/22

E.+ı

E. 235b/08, 236b/16, 254b/11, 255b/02

E.+ıñ

E. 254a/22, 254b/07

Elbez'de

Kūh-ı E. 173a/15

Elbürz

Kūh-ı E. 147a/13

Elgūs

E. ibn Veyse 160a/21

Elmās

E. Şāh 152b/01, 152b/03, 181b/10, 181b/14, 181b/17, 182a/24, 272b/07, 273a/07, 273a/11, 277b/02, 277b/04, 277b/09

ḳulle-i E. 273a/14

E.+a

ḳulle-i E. 273a/12, 273a/13, 277b/09, 277b/10

E.+da

kule-i E. 272b/06

Elviye

E. 188b/11, 245a/19, 246b/03, 246b/04, 246b/05, 246b/07, 246b/08, 246b/10, 284b/14

E.+ye

E. 246b/01, 246b/08

E.+yi

E. 215b/14, 245b/14, 247a/01, 256b/16, 284b/21

Enekyā

E. 284a/24

Enher

E. Şāh 262b/24, 263b/05, 263b/25, 264a/05, 264a/21, 264b/01, 279a/17, 279a/21, 279a/22, 279a/25

dīvān-ı E. 264b/07

Enver

E. Şāh 263b/24

Erān

E. Berem-ser 182a/10

Erc'de

bāġ-ı E. 204a/09

Erdāl

E. 152a/13, 152b/15, 179a/20

E.+ıñ

E. 179a/21

Erdeşīr

E. 237b/09, 269b/02, 269b/07, 269b/11, 270a/15, 270b/16, 271a/09, 271a/11, 271a/20

E.-i Dilīr 178b/19

E.+dir

E. 269b/03

E.+iñ

E. 237b/13

Erdivān

E. Hindī 158a/14, 162b/05, 179a/21, 183b/23, 196b/21

Erḳāl

E. Perrī 182a/06

Erṭālūş

E.-ı ʿAnḳā-ser 182a/25

Esmā'mız

E. 173a/21

Esmā'ya

E. 173a/20

Eşkāl

E.-i Āyīne-ten 181b/05

Eşkibūs

E. 211b/18, 212b/12, 215b/15, 216a/02, 216a/06, 216a/08

E.+a

E. 212b/14, 215b/14

sīne-yi E. 216a/10

E.+ıñ

E. 215b/16, 216a/03, 216a/06, 216a/07, 216a/08, 216a/09, 216b/05

Eşkipūs

E. 211b/21, 212b/15, 212b/17, 212b/19, 212b/23, 216b/02

E.-ı Māzenderāb'ıñ 215b/24

E.+a

E. 212b/19

der-bend-i E. 215b/14

E.+ı

E. 212b/22, 215b/17, 216a/02

E.+ıñ

E. 212b/17, 212b/20, 212b/21, 212b/22

Eşrem

E.-i Şīrgīr 178b/19

E.-i Şīr 162b/05

Evrān

E.-ı Āhen-derīd 160a/07, 184a/14

Evren

E.-i Ne-ser 158a/09, 176a/11, 182b/17, 182b/19, 183a/02, 183a/04, 183a/05

E.-i Ne-ser’e 182b/25

E.-i Ne-ser’i 182b/17

E.-i Nuh-ser 183a/07

E.-ser 162b/08

E.+i

E. 183a/08

E.+iñ

E. 158a/10, 183a/06

Evrenhūs’ı

E. 158a/08

Evrenṭūs

E. 162b/08, 193a/05, 193a/13, 277b/04, 277b/10

E.-ı Ne-ser 182a/25

E.+ı

E. 182a/23, 193a/07

Eyeknā

E. 256a/19, 256a/20, 256a/21, 256a/22, 256a/25, 256b/03, 256b/06, 256b/08

E.+nıñ

E. 256a/25, 256b/01, 256b/02, 256b/04

E.+ya

E. 256a/24, 256b/03, 256b/06

Eylūn

E. Şāh 267b/02, 267b/03, 268a/23, 268a/24, 272b/24, 273a/05, 273a/06, 277b/17, 277b/18, 277b/22

E.+a

E. 268a/25

F

Faraḫ

F. Süvār-hindī 278a/13, 278a/14, 278b/25, 279a/01, 279a/04, 279a/05, 279a/11

Faraḫtān

ʿazm-i şehr-i F. 278b/06

şehr-i F. 278a/13

F.+a

şehr-i F. 278b/02

F.+į

Ferheng-i F. 279a/07

Farġūl

F.-ı Çihār-dest 182b/16

Farḥ

F.-ı Furūd 201b/18, 206b/17

F.-ı Furūd'a 203a/25

F.-ı Furūd'ıñ 210b/05

F.-ı Nejād 203b/05

Farḫ

F.-ı Furūd 206b/21, 207a/10, 207a/14, 213a/19

Fāris

F. 235b/12, 235b/15, 235b/16, 235b/17, 235b/18, 235b/19, 235b/20, 235b/22, 235b/25, 236a/01, 236a/03, 236a/04, 236a/05, 236a/06, 236a/07, 236a/08, 236a/10, 236a/11, 236a/13, 236a/15, 236a/18, 236a/20, 236a/21, 236a/23, 236a/25, 236b/02, 236b/07, 236b/12, 237a/12, 237a/16, 237a/17, 237a/19, 237a/20, 237a/21

Feraḫzād

F. Ḫaḳanı 153a/02, 162a/24, 162b/12, 162b/14, 168b/25, 169a/03, 179a/16, 179b/10, 186b/21, 186b/22, 186b/23, 186b/24, 187a/05, 187a/25

F.+a

F. 186b/22, 187a/03

F.+ıñ

F. 162b/16

Ferāmerẕ

F. 145b/10, 145b/11, 145b/22, 146a/05, 146a/20, 146b/05, 146b/07, 146b/08, 146b/09, 146b/11, 146b/18, 146b/20, 146b/23, 147a/02, 147a/04, 147a/08, 147a/09, 147a/11, 147a/15, 147a/18, 147a/19, 147a/21, 147a/22, 147b/14, 147b/16, 147b/23, 147b/25, 148a/03, 148b/06, 148b/07, 148b/09, 148b/11, 148b/14, 148b/17, 148b/23, 149a/01, 149a/05, 149a/07, 149a/12, 149a/19, 149a/21, 149a/22, 149a/25, 149b/03, 149b/05, 149b/07, 149b/10, 149b/11, 149b/19, 149b/20, 149b/22, 149b/25, 150a/06, 150a/07, 150a/08, 150a/09, 150a/11, 150a/24, 150b/08, 150b/10, 150b/12, 150b/13, 150b/14, 150b/16, 150b/19, 151a/01, 151a/04, 151a/14, 151a/18, 151a/21, 151a/23, 151a/24, 151b/01, 151b/03, 151b/04, 151b/07, 151b/09, 151b/10, 151b/13, 151b/15, 152a/16, 152b/12, 152b/13, 152b/19, 152b/20, 152b/22, 152b/23, 153a/01, 153a/04, 153a/05, 153a/08, 153a/10, 153a/13, 153a/18, 153a/20, 153a/22, 153a/25, 153b/01, 153b/07, 153b/09, 153b/11, 153b/14, 153b/15, 154a/02, 154a/05, 154a/12, 154a/15, 154a/25, 154b/02, 154b/05, 154b/07, 155a/11, 155b/05, 155b/10, 155b/21, 155b/23, 156a/04, 156a/07, 156a/09, 156a/10, 156a/11, 156a/12, 156a/13, 156a/14, 156a/18, 156a/20, 156a/22, 156a/23, 156a/24, 156a/25, 156b/01, 156b/03, 156b/04, 156b/06, 156b/10,

156b/14, 156b/15, 156b/16, 156b/17, 156b/20, 156b/24, 157b/07, 157b/08, 157b/22, 157b/23, 158a/06, 158a/11, 158a/13, 158a/17, 158a/19, 158a/21, 158a/23, 159a/23, 159b/05, 159b/06, 159b/19, 160a/03, 160a/06, 160a/07, 160a/09, 160a/10, 160a/14, 160a/16, 160a/17, 160a/19, 160a/20, 160a/22, 160a/25, 160b/06, 160b/08, 160b/13, 160b/15, 160b/20, 160b/21, 160b/22, 160b/23, 160b/24, 160b/25, 161a/02, 161a/03, 161a/06, 161a/07, 161a/08, 161a/10, 161a/12, 161a/13, 161a/14, 161a/17, 161a/18, 161a/21, 161a/22, 161a/23, 161a/24, 162a/02, 162a/04, 162a/05, 162a/07, 162a/09, 162a/10, 162b/11, 163a/03, 163a/05, 163a/06, 163a/15, 163a/17, 163a/19, 163a/22, 163a/23, 163a/24, 163a/25, 163b/01, 163b/03, 163b/04, 163b/06, 163b/07, 163b/08, 163b/09, 163b/17, 163b/20, 163b/21, 164a/07, 164a/10, 164a/17, 164a/19, 164b/08, 164b/13, 164b/14, 164b/16, 164b/20, 165a/03, 165a/05, 165a/08, 165a/09, 165a/18, 165a/20, 165a/21, 165b/05, 165b/07, 165b/11, 165b/17, 165b/19, 165b/22, 166a/03, 166a/06, 166a/08, 166a/09, 166a/14, 166a/21, 166a/24, 166b/03, 166b/05, 166b/10, 166b/17, 166b/23, 167a/01, 167a/02, 167a/07, 167a/10, 167a/12, 167a/13, 167a/19, 167a/24, 167a/25, 167b/02, 167b/04, 167b/09, 167b/16, 167b/17, 167b/18, 167b/20, 167b/22, 167b/25, 168a/02, 168a/03, 168a/12, 168a/20, 168a/23, 168b/02, 168b/04, 168b/06, 168b/08, 168b/09, 168b/10, 168b/11, 168b/13, 168b/16, 168b/20, 168b/21, 168b/23, 169a/01, 169a/06, 169a/11, 169a/13, 169a/25, 169b/02, 169b/09, 169b/11, 169b/14, 169b/15, 169b/17, 169b/19, 169b/21, 169b/24, 170a/11, 170a/17, 170b/10, 170b/15, 171a/10, 171b/12, 171b/13, 172a/01, 172a/04, 172a/08, 172a/15, 172a/16, 172a/17, 172a/19, 172a/24, 172b/20, 172b/21, 172b/25, 173a/05, 173a/08, 173a/10, 173b/07, 173b/12, 173b/14, 173b/17, 173b/19, 175a/01, 175a/08, 175a/09, 175a/11, 175a/12, 175a/17, 175a/18, 175a/20, 175a/22, 175b/03, 175b/08, 175b/10, 175b/16, 175b/21, 176a/03, 176a/10, 176a/11, 177a/21, 180b/07, 181a/07, 182b/16, 183a/08, 184b/05, 184b/07, 184b/09, 184b/10, 184b/11, 184b/16, 184b/17, 184b/20, 184b/23, 185a/01, 185a/02, 185a/04, 185a/06, 185a/21, 185b/04, 185b/12, 185b/16, 185b/17, 185b/25, 186a/01, 186a/02, 186a/06, 186a/09, 186a/11, 186a/12, 186a/13, 186a/14, 186a/20, 186b/11, 186b/13, 186b/17, 186b/20, 186b/22, 187a/05, 187a/06, 187a/14, 187a/16, 187a/17, 187a/18, 187a/19, 187a/20, 187a/21, 187a/23, 187a/24, 187b/01, 187b/02, 187b/04, 187b/14, 187b/17, 187b/18, 187b/19, 187b/21, 187b/22, 187b/23, 187b/24, 188a/01, 188a/03, 188a/04, 188a/05, 188a/06, 188a/08, 188a/10, 188a/11, 188a/12, 188a/14, 188a/15, 188a/16, 188a/19, 188a/20, 188a/21, 188a/24, 188a/25, 188b/01, 188b/04, 188b/05, 188b/06, 188b/07, 188b/08, 188b/09, 188b/12, 188b/15, 188b/18, 189a/08, 189a/12, 190a/21, 190b/03, 190b/04, 190b/13, 190b/16, 190b/17, 190b/23, 190b/25, 191a/03, 191a/05, 191a/06, 191a/10, 191a/14, 191a/16, 191a/19, 191a/25, 191b/05, 191b/06, 191b/07, 191b/08, 191b/09, 191b/12, 191b/14, 191b/15, 191b/17, 191b/18, 191b/19, 191b/20, 191b/24, 191b/25, 192a/03, 192a/05, 192a/07, 192a/16, 192a/17, 192a/18, 192a/19, 192a/20, 192a/23, 192b/01, 192b/02, 192b/09, 192b/12, 192b/20, 193a/01, 193a/23, 193b/02, 193b/04, 193b/06, 193b/07, 193b/08, 193b/13, 193b/15, 193b/16, 193b/18, 193b/20, 193b/22, 193b/23, 193b/24, 193b/25,

194a/03, 194a/06, 194a/07, 194a/11, 194a/13, 194a/14, 194a/16, 194a/21, 194a/23, 194a/24, 194b/01, 194b/04, 194b/05, 194b/07, 194b/08, 194b/09, 194b/11, 194b/12, 194b/15, 194b/18, 194b/20, 194b/21, 194b/22, 194b/23, 194b/24, 194b/25, 195a/02, 195a/05, 195a/07, 195a/09, 195a/11, 195a/15, 195a/16, 195a/19, 195a/22, 195b/03, 195b/04, 195b/06, 195b/07, 195b/14, 195b/17, 195b/18, 195b/24, 196a/02, 196a/03, 196a/10, 196a/15, 196a/17, 196a/18, 196a/22, 196b/02, 196b/04, 196b/08, 196b/10, 196b/18, 196b/19, 196b/21, 196b/22, 197a/01, 197a/08, 197a/10, 197a/12, 197a/21, 197a/23, 197a/24, 197b/02, 197b/03, 197b/05, 197b/06, 197b/08, 197b/09, 197b/10, 197b/11, 197b/13, 197b/17, 197b/18, 197b/21, 198a/06, 198a/07, 198a/08, 198a/11, 198a/12, 198a/13, 198a/18, 198a/21, 198a/22, 198a/24, 198a/25, 198b/05, 198b/06, 198b/08, 198b/10, 198b/12, 198b/13, 198b/16, 199a/02, 199a/07, 199a/09, 199a/10, 199a/11, 199a/12, 199b/06, 199b/14, 199b/15, 199b/16, 199b/19, 199b/20, 199b/23, 199b/24, 200a/03, 200a/05, 200a/06, 200a/07, 200a/08, 200a/09, 200a/13, 200a/14, 200a/18, 200a/22, 200a/24, 200b/01, 200b/02, 200b/16, 200b/18, 200b/22, 200b/23, 201a/07, 205a/02, 205a/09, 205a/12, 205a/13, 205a/15, 205a/16, 205a/18, 205a/21, 205a/22, 205a/23, 205a/25, 205b/02, 205b/04, 205b/05, 205b/06, 205b/08, 205b/13, 208b/01, 212b/07, 213b/17, 213b/22, 216b/04, 222b/03, 225a/08, 225b/14, 225b/15, 225b/16, 225b/17, 225b/19, 226a/19, 227b/23, 228a/02, 228a/06, 228a/09, 236b/14, 245a/15, 245a/19, 245a/20, 245a/24, 245b/04, 245b/06, 245b/09, 245b/16, 245b/19, 245b/22, 245b/25, 246a/02, 246a/04, 246a/06, 246a/08, 246a/09, 246a/12, 246a/14, 246a/18, 246a/20, 246a/24, 246a/25, 246b/03, 246b/15, 246b/22, 246b/23, 246b/24, 247a/03, 247a/04, 247a/23, 247a/24, 247b/02, 247b/08, 247b/10, 247b/11, 247b/13, 249b/05, 249b/23, 250a/01, 250a/02, 250a/04, 250a/09, 250a/11, 250a/13, 250a/16, 250a/18, 250a/20, 254b/24, 255a/17, 257a/01, 257a/06, 257a/09, 257a/11, 257a/22, 257a/25, 257b/06, 257b/09, 257b/11, 257b/17, 257b/19, 257b/21, 257b/25, 258a/01, 258a/02, 258a/07, 258a/08, 258a/15, 258a/16, 258a/17, 258a/18, 258a/20, 258a/21, 258a/23, 258a/24, 258a/25, 258b/04, 260a/25, 267b/09, 267b/11, 272b/09, 277a/05, 277b/11, 280a/18, 280b/02, 280b/06, 280b/12, 281a/22, 281a/24, 281b/01, 281b/02, 281b/03, 281b/12, 281b/15, 281b/18, 281b/19, 281b/21, 281b/22, 281b/25, 282a/10, 282a/11, 282a/12, 282a/13, 282a/15, 282b/03, 282b/10, 282b/12, 282b/13, 282b/15, 282b/22, 282b/23, 282b/24, 284a/08, 284b/13

keşende-i F. 170b/03

ʿasker-i F. 162a/22, 246b/14

ordu-yı F. 159a/23

F.-ı Serāmdem 199b/24

F.-ı Şīr-dil 145b/19

F.-i Dilīr 245a/16

F.-i Serāmed 200a/01, 201a/19

F.+de

F. 252a/14

F.+den

F. 147b/16, 150b/20, 151a/14, 161a/06, 167a/23, 170b/11, 175a/06,

181b/25, 190b/07, 190b/10, 190b/16, 191a/11, 191b/04, 191b/13, 192b/05, 192b/09, 193b/20, 194b/05, 195b/15, 198b/12, 257b/07, 257b/11, 282a/01

F.+dir

F. 200b/20, 245b/21, 282a/23

F.+e

F. 145b/23, 146b/07, 146b/17, 147a/18, 148b/25, 149a/03, 149a/17, 150b/10, 151a/18, 152a/16, 153a/10, 154a/05, 155b/20, 156a/10, 156a/19, 156b/04, 157b/10, 157b/11, 158a/10, 158a/21, 159a/23, 159b/05, 160a/14, 160a/17, 160b/23, 161a/05, 161a/11, 161b/20, 162a/06, 162a/17, 163a/18, 163b/03, 163b/05, 163b/07, 163b/17, 164a/08, 164a/16, 164b/13, 165a/18, 165b/11, 166a/06, 166a/07, 166a/09, 166a/24, 166b/03, 166b/09, 167a/07, 167a/21, 167a/24, 167b/16, 168a/23, 168b/02, 168b/06, 169a/22, 169a/24, 171a/13, 172a/07, 172a/24, 172b/07, 172b/17, 173a/05, 173a/25, 175a/01, 175a/11, 175a/16, 175a/20, 175b/03, 175b/06, 175b/14, 175b/19, 183a/08, 184b/08, 185b/24, 187a/19, 187a/20, 187a/23, 187b/24, 188a/11, 188a/12, 188a/16, 188a/20, 188a/21, 188a/24, 188b/01, 188b/02, 189a/06, 190b/02, 190b/17, 190b/24, 191a/12, 191a/14, 191b/05, 191b/20, 192a/03, 192a/15, 193b/05, 193b/15, 194a/06, 194a/20, 194b/07, 195a/07, 195b/18, 196a/15, 196a/24, 197a/01, 197b/05, 197b/15, 198a/25, 198b/04, 198b/08, 198b/11, 198b/19, 199a/10, 199b/02, 199b/14, 200b/04, 201a/05, 205a/10, 205a/18, 205a/20, 205b/15, 214a/02, 225b/17, 227b/22, 245b/04, 245b/06, 245b/15, 246a/01, 246a/06, 246b/01, 246b/14, 247b/03, 250a/10, 250a/17, 257a/21, 257b/21, 258a/17, 258a/18, 258a/20, 258a/21, 258a/24, 267b/10, 281b/21, 282a/16, 282a/21, 282a/22, 282b/02, 282b/11, 282b/13, 282b/23, 282b/25, 283a/01

dīvān-ı F. 186b/12

leşker-i F. 187b/08

F.+i

F. 146a/02, 147b/22, 149a/14, 149a/25, 151a/21, 151b/01, 152b/22, 156a/14, 162a/12, 162a/15, 163a/24, 165a/18, 165b/08, 166b/22, 167a/22, 167b/24, 167b/25, 168a/14, 170a/18, 171a/04, 174a/11, 177a/23, 180b/24, 184b/08, 187a/16, 188a/09, 190b/23, 191a/18, 191b/13, 192a/04, 192a/05, 194b/06, 194b/10, 195b/23, 197b/02, 198b/03, 199b/18, 199b/19, 199b/21, 199b/24, 200b/06, 201a/13, 206b/07, 215b/12, 246b/21, 247b/04, 247b/05, 247b/07, 250b/18, 254a/20, 257b/14, 257b/16, 257b/23, 282a/12, 282b/19

sīne-yi F. 190b/23

F.+im

F. 192b/10, 199b/25, 200a/16, 247b/08

F.+iñ

F. 145b/03, 145b/18, 145b/21, 146a/18, 146b/11, 146b/15, 146b/20, 148b/03, 149a/09, 149a/18, 149a/24, 149b/02, 149b/03, 149b/10, 149b/15, 150b/11, 150b/22, 152b/15, 153a/02, 153a/17, 153b/05, 153b/10, 154a/23,

156a/01, 156b/20, 157a/10, 157b/25, 158a/01, 158a/20, 158b/05, 160b/04, 160b/22, 161a/14, 161a/20, 161a/22, 162a/23, 163a/04, 163a/05, 163a/09, 163a/15, 163a/21, 164b/18, 165a/16, 166a/18, 166b/13, 167a/10, 167b/01, 168b/08, 168b/10, 169b/11, 169b/15, 169b/17, 170a/02, 170a/11, 171a/09, 171b/06, 172b/10, 172b/18, 173b/06, 173b/07, 173b/13, 175a/01, 175b/01, 184a/08, 184a/24, 184b/21, 185a/01, 185a/05, 185a/06, 186a/01, 186a/09, 186b/20, 187a/14, 187a/23, 187b/22, 188a/01, 188a/02, 188a/19, 188a/25, 188b/04, 188b/11, 190a/25, 190b/02, 190b/07, 190b/08, 190b/12, 190b/14, 190b/25, 191b/08, 192a/04, 192a/18, 192a/21, 192b/06, 192b/12, 192b/18, 193b/05, 194a/06, 194a/10, 194a/13, 194a/14, 194a/15, 194a/22, 194b/19, 194b/20, 194b/21, 194b/22, 195a/02, 195a/14, 195b/02, 195b/05, 195b/21, 195b/22, 196a/03, 196b/06, 196b/19, 196b/23, 197a/02, 197a/03, 197a/05, 197a/07, 197a/08, 197a/23, 197b/01, 197b/03, 198a/06, 198a/19, 198b/01, 198b/02, 198b/10, 198b/16, 198b/23, 199b/18, 200a/03, 205b/03, 228a/03, 245a/17, 245b/02, 245b/19, 245b/24, 246a/20, 246b/25, 247a/02, 247a/04, 247a/21, 247a/23, 247b/05, 247b/09, 247b/15, 250a/12, 257a/23, 257a/24, 257b/20, 257b/21, 257b/22, 258a/14, 258b/05, 258b/06, 272b/08, 273a/14, 280a/25, 281b/09, 281b/15, 282b/03, 282b/10

Ferbīrez

F. 188b/10, 205a/05, 214b/09, 214b/12, 214b/18, 215a/01, 215a/02, 245a/18, 247a/07,

249b/06

F.+e

F. 214b/15, 214b/17

F.+i

F. 214b/22

F.+iñ

F. 204b/20, 214b/13, 215a/05

F.+iñdir

F. 204b/01

Ferbūrz’a

F. 205a/06

Ferengīs

F. Bānū 202a/03, 202a/09, 202a/10, 202a/12, 202a/21, 203b/04, 204a/05, 213a/12, 213a/25, 214b/07, 214b/09, 214b/10, 214b/12, 219a/10, 219a/15, 219b/09, 220a/06, 244a/24, 244a/25, 244b/02

Ferhād

F. 159b/18, 187a/25, 209b/24, 223a/19, 256b/14, 284a/24

Ferẖād

F. 159b/08

F.+ı

F. 159b/18

Ferḥām

F. Hindī 179b/23

Ferḫān

F. Türk 159b/04, 159b/07, 159b/08

Ferḥāy

F. 162a/22

Ferīdūn

F. Farḥ-ı Nejād 203b/05

nesl-i F.-ı Feraḥ-nezād 166b/21

F.+dan

nesl-i F. 217b/23

F.+ım

nesl-i F. 214a/15

Ferpīrez

F. 214b/02, 214b/04, 214b/07, 219a/15

F.+e

F. 215a/02

F.+i

F. 204b/03

F.+iñ

F. 214b/04

Fervān

F. Kūhī 160b/02, 160b/14

Feylesof

F.-ı Dānā 152b/12, 153a/14, 154a/10, 162a/16, 199b/11, 199b/22

F.-ı Dānā'nıñ 200b/19

F.-ı Dānā'ya 158a/19

F.-ı Ekber 172a/23, 181a/01, 186b/19, 200a/09

F.-ı Ekber'iñ 186b/17

F.+ıñ

F. 200b/13

F.+a

F. 199a/04

Fīrdevsī

F.-yi Ṭūsī 283b/14

Fīrūz

F. Şāh 162b/01, 263a/15

Fürūz

F.-ı Cihāngir 179a/09

G

Gālāy

G. Hindī 223a/11, 225a/24, 225b/01

Ġarġanūş

Ġ.-ı Düvāzdeh-ser 152b/02

Ġarīv

Ġ. 241b/20

Ġarrān

şīr-i Ġ. 180b/19

Ġayyūr

Ġ. 236a/03, 236a/04, 236a/05, 236a/06, 236a/07, 236a/08, 236a/13, 236a/14, 236a/15, 236a/19, 236a/20, 236a/21, 237a/12, 237a/13, 237a/14, 237a/19

Ġażanfer

Ġ. Şāh 179a/08, 184b/18, 249b/09

Gencūr

G. 260b/03, 260b/05, 260b/06, 260b/07, 260b/10, 260b/15

G.+a

G. 260b/10, 260b/15

G.+ı

G. 260b/01

Geyāmerẕ

G. Kemān-dār 179b/15

Geyyūs

G. 188a/19, 188a/20, 188a/21

G.+a

G. 188a/20

Ġeżebān

Ġ. 162b/03, 177b/20, 214a/08, 215a/10, 215a/15, 215a/19, 215a/21, 215a/23, 215b/01, 215b/11

Ġ.+ı

Ġ. 215b/03, 215b/07, 215b/08

Ġ.+ıñ

Ġ. 215a/13, 215a/18

Gilgüs

G. Türk 159b/08

Gīv

G. 188b/01, 188b/02, 188b/03, 201a/20, 201b/02, 201b/03, 201b/04, 201b/06, 201b/07, 201b/08, 201b/10, 201b/11, 201b/14, 201b/15, 201b/17, 201b/20, 201b/21, 201b/23, 202a/02, 202a/04, 202a/05, 202a/08, 202a/09, 202a/12, 202a/13, 202a/14, 202a/16, 202a/21, 202a/22, 202b/01, 202b/03, 202b/05, 202b/06, 202b/08, 202b/09, 202b/12, 202b/13, 202b/15, 202b/17, 202b/18, 202b/23, 202b/25, 203a/03, 203a/09, 203a/16, 203a/23, 203a/25, 203b/01, 203b/08, 203b/17, 203b/21, 203b/23, 204a/02, 204a/04, 204a/05, 204a/08, 204a/11, 204b/14, 204b/19, 204b/25, 206a/02, 206a/16, 206b/05, 207a/15, 207b/11, 207b/14, 209a/01, 209a/03, 209a/05, 210a/07, 210a/08, 211a/04, 211a/06, 211b/04, 211b/05, 211b/09, 211b/11, 212a/06, 212a/15, 224b/05, 224b/09, 224b/11, 224b/14, 224b/15, 225a/15, 229b/10, 230a/07, 230a/09, 230a/17, 241b/24, 241b/25, 242b/22, 249b/05, 249b/23, 250a/02, 250a/05, 250a/20, 250a/21, 250b/01, 254a/14, 254b/23, 254b/24, 255a/03, 255a/15, 255a/20

G.-i Setrek 206a/14

G.+de

G. 206b/05

G.+den

G. 201b/01, 202a/11

G.+dir

G. 250a/23

G.+e

G. 188b/02, 201b/02, 202a/05, 202b/06, 203a/08, 203a/11, 203b/03, 203b/18, 204a/11,

206a/02, 210a/08, 211a/03, 212a/15, 224b/05, 230a/07, 250a/01, 250a/21, 255a/03, 255a/20

G.+i

G. 161a/16, 201b/21, 202a/02, 202b/04, 225a/03, 242a/02, 242b/24

G.+iñ

G. 166b/12, 201b/09, 201b/13, 202a/01, 203a/03, 203a/13, 203a/15, 203a/21, 203b/09, 204b/15, 210a/09, 221a/03, 224b/13, 224b/16, 225a/03, 241b/25, 250a/22, 255a/01, 255a/02, 255a/03, 284a/23

nīze-yi G. 254b/25

Gīve

G. 161a/15, 254b/18

Gīver

G. 202a/09

Gorāze

G. 174a/14, 174b/12, 284a/24

Goştāsb

G. 262b/04, 262b/05, 262b/07, 262b/09, 262b/11, 262b/14

G.+a

G. 262b/16

G.+ıñ

G. 262b/12, 262b/15

Görçīn

G. Mīlād 223a/21

Ġūr

Ġ. 160b/16, 162a/18, 162b/12, 162b/14, 163b/14, 163b/25, 166a/14, 166b/03, 166b/06, 245a/07

Ġ.+ı

Ġ. 162b/16

Ġ.+ıñ

Ġ. 163a/09

Ġurāb

Ġ. 196b/12, 204b/08, 204b/18, 204b/19, 230a/08

ḳalʿa-yı Ġ. 204b/14

Ġ.-ı Baḥrī 196b/12, 252b/20, 252b/22

Ġ.-ı Baḥrī’niñ 195a/25, 196a/08, 253a/02

Ġ.-ı Baḫri’niñ 252a/19

Ġ.-ı Baḥri’ye 281a/17

Ġ.-ı Baḥrī’ye 197a/20, 218b/22, 281a/17

Ġ.-ı Baḥrīʿ 195a/14, 229b/23

Ġ.+a

Ġ. 196b/11, 246a/07, 282a/03

Ġ.+dan

Ġ. 230a/08

Ġ.+ıñ

Ġ. 196a/09, 230a/08

Gurgīn

G. 171b/01, 173b/01, 173b/22, 174a/13, 174a/25, 174b/02, 174b/07, 174b/10, 174b/12, 206a/23, 209a/25, 209b/01, 212a/06, 226a/18, 245a/18, 249b/05, 255b/09, 255b/11, 255b/15, 255b/17, 284a/24

G.+e

G. 174b/11, 206a/23

G.+i

G. 174b/13, 255b/17, 255b/18, 255b/20, 255b/21

G.+iñ

G. 174a/12, 255b/16

Ġurguhey

Ġ. 166a/15, 166a/18, 166a/24, 166a/25, 170a/21, 180b/05

Ġ.+e

Ġ. 166a/14, 166a/23, 169a/04

Gührāsb

G.-ı Ḫāverī 188b/09

Gül

G.-çehre Simīn-pūş'ı 180b/25

Gülbān

G. ibn Veyse 160a/20

Gülgün

G. 162a/24, 162b/12, 162b/14, 164a/22, 164a/23, 164a/25, 164b/01, 164b/05, 164b/06, 164b/07, 164b/08, 164b/13, 164b/21, 165a/06, 181a/22

G.+e

G. 164a/25

G.+i

G. 181a/23

G.+iñ

G. 164b/02

Gülgūs

G. Türk 210a/04

Gülgūs'ı

G. 210a/05

Gülnār

G. Bānū 262b/25, 263a/02, 263a/11, 263a/13, 263a/14, 263a/17, 263a/18, 263a/20, 263a/22, 264a/13, 264a/19, 264a/23, 264b/02, 264b/03, 264b/04, 264b/08, 264b/12, 272a/10, 272a/11, 272a/12, 272a/13, 272a/19, 272a/21, 272a/22, 272b/15, 273a/05, 277b/07, 277b/23, 277b/24, 279a/12, 279a/20, 279a/25

Gürāz'ı

G. 174b/14

Gürāẕe

G. 173b/22

Gürd-āferid

G. 172a/10, 216b/17, 216b/18, 216b/22, 217a/03, 217a/09, 217b/09, 219a/09, 219a/14, 219a/16, 219a/25, 219b/05, 219b/07, 221a/08, 221a/19, 221a/22, 221b/15, 221b/16, 221b/19, 221b/25, 222a/02, 222a/03, 222a/12, 222b/24, 223a/01, 224b/13, 230a/16,

222a/09, 240b/25, 241a/02, 241a/10, 245b/24, 246a/20, 251a/21, 251b/07, 253b/03, 253b/07, 253b/09, 253b/14, 253b/21, 240b/18, 245b/20, 251b/07, 282b/21

G.-āferid Bānū 216b/19, 217a/01, 217a/06, 217a/11, 219a/11, 219b/08, 229b/10, 246a/18

G.-āferid Bānū'dır 222a/03

G.-āferid Bānū'ya 216b/19, 216b/21, 217a/04, 219b/03

G.-āferid'den 217a/10

G.-āferid'e 216b/23, 217a/06, 217a/07, 219a/16, 219b/05, 222b/25, 224b/23, 230b/13, 246a/02

G.-āferid'i 216b/10, 217a/23, 217b/11, 218b/20, 219a/08, 219b/03, 220b/13, 221a/02, 221a/04, 221a/17, 221b/04, 221b/14, 221b/18, 221b/18, 222b/08, 224b/24, 225a/12, 229b/19

G.-āferid'iñ 216b/11, 217a/08, 221a/22, 221b/01, 221b/24, 222a/10

G.-āferid'iñdir 221b/23

G.+e

G. 236b/18, 240b/17, 240b/25, 253b/25

G.+i

G. 241a/06

G.+iñ

G. 240b/24, 241a/02

Gürdāsb

G. 233a/11, 233a/20, 233a/22, 233b/08

G.-ı Cezīre-nişīn 233a/03, 233a/14

G.+a

G. 233a/17, 233b/08, 233b/09

G.+ı

G. 233a/04, 233a/19, 233b/09

G.+ıñ

G. 233a/16, 233a/17, 233a/18

Gürdez

G. 171b/25, 172a/09, 172a/14, 187a/14, 188b/04, 188b/05, 188b/07, 201a/20, 206a/17, 206b/01, 206b/15, 207a/15, 207b/11, 209a/01, 209a/03, 209a/04, 209a/07, 209a/09, 209a/12, 209a/13, 209a/15, 209a/16, 209a/18, 209a/24, 209b/01, 210a/02, 210b/20, 211b/25, 212a/01, 212b/01, 212b/02, 212b/03, 212b/04, 216b/08, 216b/10, 217a/23, 222b/12, 222b/13, 222b/15, 222b/17, 222b/18, 222b/20, 222b/21, 222b/23, 222b/24, 223a/17, 224b/14, 230a/05, 231a/06, 242a/01, 242a/02, 242a/19, 242b/22, 249b/05, 250b/14, 256a/19, 256b/09, 284a/24

bāġ-ı G. 216b/16

G.+dir

G. 187a/15

G.+e

G. 209a/09, 217a/25, 217b/08

baġ-ı G. 216b/18

bāġ-ı G. 216b/14

G.+i

G. 222b/12, 222b/23, 242a/03, 242b/24

G.+iñ

G. 216b/09, 221a/02, 230a/05

Gürdezyān

G. 171a/24, 204a/10, 206b/04, 206b/08, 209b/03, 216b/09, 225a/08, 284a/13

G.+a

G. 206a/02, 206b/02, 206b/06, 230a/05

G.+dan

G. 187a/14, 187b/01, 207a/17, 256b/10

Gürşāsb

G. 148b/18, 214a/24

siper-i G. 250a/24, 258b/21

siper-i G.-ı Āhen-dest 173a/11, 199b/05

G.+a

G. 243b/22

G.+ı

siper-i G. 258b/20

Güstehem

G. 188b/12, 205a/23, 249b/06, 255a/24, 255b/01, 255b/04, 255b/05, 255b/10, 255b/14,

255b/20, 255b/23

G.+e

G. 254a/17

G.+i

G. 205a/07, 205a/11, 255a/25, 256a/01, 256a/02, 256a/03, 256a/04, 256a/08

G.+iñ

G. 255b/24

Güşāsb

Bānū G. 171a/02, 173b/01, 194a/13, 194b/07, 200b/10, 201a/19, 245a/17, 247b/04

Bānū G.-ı Sille-yi Pür-dāz 225a/22

Bānū G.-ı Yegāne 194a/15

G.+ı

Bānū G. 227b/22

G.+ıñ

Bānū G. 175a/17, 194b/02, 194b/04

H

Ḫādāy

Ḫ. 162a/22

Ḫak’da

ḳudret-i Ḫ. 271b/12

Ḫaḳan

Ḫ. 161b/05, 165a/12, 228a/13, 228a/20, 228a/24

Ḫ.-ı aʿẓam 228a/15

Ḫ.-ı Bizrek 157b/17, 161b/04, 165a/12, 226b/11, 226b/15, 226b/23, 227a/01, 227a/07, 227a/04, 227a/06, 227a/12, 228a/08, 228a/11, 228a/14, 228a/18, 228a/22, 228b/01, 229b/05, 250b/05

Ḫ.-ı Bizrek’iñ 226b/02

Ḫ.-ı Çīn 161b/10, 216b/01, 238b/13, 238b/19, 245b/02

Ḫ.-ı Çīn’iñ 238b/22, 245b/05

Ḫ.-ı Kūcek 180b/04, 250b/05

Ḫ.-ı Kūcek’i 245b/07, 250b/05

Ḫ.-ı Sīvem 180b/04, 250b/05

Ḫ.-ı Sīv’i 245b/07, 250b/05

Ḫ.-ı Türk’iñ 163a/10

Ḫ.-ı Zemīn 179a/15

Ḫaḳḳ’a

Ḫ. 275a/16

Ḫaḳḳ’ı

Ḫ. 149b/14

Ḫaḳḳ’ıñ

Ḫ. 145a/07

Hāmāverān

H. 283a/06, 283b/07, 284a/07, 284b/15

ʿazm-i H. 284a/15

Ḫāres

Ḫ. 164a/06

Ḫarvāṭ

Ḫ. 240a/11, 240a/18

Ḫ.-ı Ẓulmātī 240a/01, 240a/09

Ḫ.-ı Ẓulmātī’ye 240a/18

Ḫ.+a

Ḫ. 240a/10, 240a/15

Ḥaṣrīnullāh'dan

ḥadd-i Ḥ. 239b/19

Hāvrān

H. 145b/11

H.-ı Hindī'yi 145b/10, 179b/19

Ḫāvrān

Ḫ. 283a/07

Ḥayḳıran

Ḥ. 268a/06, 268a/08, 268a/11, 268a/12, 268a/13, 268a/15, 268a/17

Ḥaylūn

Ḥ. Şāh 267a/25, 268a/01, 268a/02, 268a/03, 268a/05, 268a/07, 268a/13, 268a/14, 268a/18, 268a/19, 268a/20, 268a/22, 268a/23, 268a/24, 268a/25, 268b/05, 268b/09, 268b/11, 268b/12, 268b/13, 272b/13, 272b/18, 272b/19, 272b/21, 273a/01, 273a/03, 277b/13

serāy-ı Ḥ. 272b/17

Ḥ.+ıñ

Ḥ. 268a/06, 268a/21

Ḥażret

Ḥ.-i Ḫıżır 260a/18, 274b/19, 276a/03, 276a/09

tāziyāne-i Ḥ.-i Ḫıżır 275a/05, 275a/14

Ḥ.-i Ḫıżır'ım 238a/21

Ḥ.-i Süleymān 182b/10, 183b/10

Ḥ.-i Süleymān'a 183b/08

Ḥ.-i Süleymān'ı 272b/02

Ḥ.-i Süleymān'ıñ 275b/25, 276a/10, 277a/24

Hecīr

H. 172a/09, 172a/16, 204a/02, 217a/09, 223a/20, 225a/15, 229b/11, 230a/04, 284a/24

H.+e

H. 172a/10, 172a/17

H.+i

H. 256b/16

Heçīr

H. 172a/15

Heftgān

H. 181b/22, 181b/24, 273a/08

ʿazm-i Kūh-ı H. 267b/18, 273a/06, 276b/09, 277a/25

ʿazm-i Kūh-i H. 277a/25

Kūh-ı H. 181b/09, 267a/22, 267b/18, 272b/12, 277b/01

melike-i Kūh-ı H. 277a/22

H.+a

Kūh-ı H. 267a/13, 267b/19, 272b/14

H.+da

Kūh-ı H. 272b/06

H.+ı

H. 181b/17, 181b/22

Kūh-ı H. 267b/21, 272b/09

H.+ıñ

Kūh-ı H. 181b/11, 182a/23

Helhelān

H. 145a/01, 145a/09, 145a/13, 145a/15, 145a/16, 145a/21, 145b/03, 162b/03, 179b/23

H.+ıñ

H. 145a/13

Hemāvend

Kūh-ı H. 210b/22, 211a/08, 216b/09, 222b/01, 284a/10

Kūh-ı H. 244b/06

H.+de

Kūh-ı H. 210b/10

H.+e

Kūh-ı H. 223a/02

Hemenzād

H. 162b/22

Ḥılzāy

Ḥ. ibn Veyse 160a/19

Ḥızır

Ḥ. 184b/02, 256a/17, 274b/19, 274b/20, 276a/06, 276a/12

ḳubbe-i Ḥ. 276a/05

Ḥ.+ı

tāziyāne-i Ḥ. 275a/14

Himām

H. Naʿra-zen 264b/10, 264b/11, 264b/16, 264b/17, 273a/16, 275b/19, 275b/22, 277b/07, 277b/23, 277b/24, 278a/03, 278a/05, 278a/06, 278a/07, 278a/08, 278a/09, 278a/10, 278a/11, 278a/12, 278a/18, 278a/19, 278a/22, 278a/24, 278b/03, 278b/04, 278b/10, 278b/11, 278b/13, 278b/14, 278b/15, 278b/16, 278b/18, 278b/19, 278b/20, 278b/25, 279a/02, 279a/04, 279a/07, 279a/09, 279a/11

H.-ı Dilīr 278b/02

H.+a

H. 278a/12, 278a/23, 278b/24,

279a/04

H.+ı

H. 269b/10, 277b/07, 279a/06

Hind

H. 145b/02, 147a/25, 150b/02, 153b/23, 154a/03, 170a/19, 171a/05, 179a/24, 201a/09, 278a/01

ʿasker-i H. 151b/10

H.+de

eḳālīm-i H. 150b/03, 150b/24

H.+den

H. 262a/11

H.+e

H. 157a/14, 170a/19, 171a/05, 201a/09

H.+i

H. 170a/19, 171a/20

diyār-ı H. 152a/10

memālik-i H. 154a/04, 154b/18, 155a/18, 155a/24, 157a/14

Hindī

H. 163a/21

H.+ler

H. 145b/03, 148a/25

Hindistān

Şehn-şāh-ı H. 180a/20

ṣāḥib-ḳırān-ı memālik-i H. 150a/23

Sulṭān-ı H. 145b/05, 147b/06, 148a/09, 151b/23, 152a/07, 153a/08, 153b/15

Hītāl

H. Kūhī 245a/03, 245a/04

H.+ı

H. 245a/05

Ḫorāsān'a

Ḫ. 146b/15

Ḫudā

Ḫ. 167a/01, 170b/02

Ḫudā

Ḫ. 171a/21, 195a/09, 218a/05, 221b/15, 274a/23, 274b/06

ḥikmet-i Ḫ. 164b/23, 174a/12, 185a/05, 186a/15, 226b/04, 233b/02, 235b/15, 255b/19, 257b/20, 278b/13, 280a/18, 282b/10, 284b/12

maḫlūḳ-ı Ḫ. 270a/14

ʿavn-ı Ḫ. 232b/25

Ḫ.-perest eyledüñ 146a/25, 148a/15, 148a/16, 150a/15, 150b/02, 152a/01, 152a/02, 152a/10

Ḫ.-yı Cihān-ı Āferīn'den 233a/05

Ḫ.+dan

Ḫ. 236b/12, 244a/17

Ḫ.+nıñ

Ḫ. 156b/03

Ḫ.+ya

Ḫ. 154a/13

ḥikmet-i Ḫ. 270a/10

Ḫ.+yı

sille-yi Ḫ. 206a/15

Hūm

H. ʿĀbid 264b/14, 264b/15, 264b/16, 279a/17, 279a/18, 279a/19, 279a/25, 280a/09, 281a/06, 281a/07, 281a/09, 281a/10, 281a/15, 281a/18

Hūmān

H. 160b/03, 160b/22, 160b/23, 160b/24, 160b/25, 161a/01, 161a/04, 161a/09, 161a/11, 162a/20, 180b/05, 202b/03, 202b/04, 202b/06, 202b/07, 210a/02, 212a/10, 245a/09

H.+a

H. 160b/25, 161a/08, 161a/12, 202b/05, 202b/19, 203b/09

H.+dır

H. 202b/04

H.+ı

H. 161a/13, 161a/24, 202a/19, 202b/06, 202b/07, 202b/08, 202b/10, 203b/10, 210a/03, 212a/10, 212a/11, 212a/14

H.+ıñ

H. 160b/24, 161a/02, 161a/03, 161a/05, 202b/06

Hūmānd'a

Kūh-ı H. 210b/23

Ḥurrem

Ḥ. Şāh 147b/01

Ḫurrem

Ḫ. Şāh 179b/22

Ḫ.-zemīn 179b/22

Ḫūrşīd

Ḫ. Şāh 180a/10, 214a/13, 214a/20, 263a/16, 263a/17

Hūşeng

H.-ābād'a 179a/20

Hürmüz

H. 181b/11, 181b/13, 181b/15, 181b/17, 181b/20, 181b/25

Ḥüsām

Ḥ.-ı Şuʿbed-bāz 181a/08

Ḥ.-ı Zūr-āver 162a/25, 181a/06, 181a/08

Ḫüsrev

Ḫ. 179a/08, 179a/16, 182b/22, 184b/18, 185a/03, 185a/04, 185a/08, 185a/11, 185a/13, 185a/14, 185a/16, 185a/17, 185a/20, 185a/21, 185a/22, 185a/23, 185b/01, 185b/07, 185b/15, 186a/10, 188b/13, 190a/22, 190a/23, 190a/24, 190b/01, 190b/03, 190b/05, 190b/08, 190b/10, 190b/16, 190b/17, 190b/18, 190b/21, 190b/24, 191a/02, 191a/04, 191a/07, 191a/09, 191a/11, 191a/12, 191a/17, 191a/20, 191a/21, 191b/01, 191b/03, 191b/06, 191b/08, 191b/09, 191b/10, 191b/12, 191b/13, 191b/15, 191b/17, 191b/18, 191b/19, 191b/20, 191b/21, 191b/24, 191b/25, 192a/01, 192a/02, 192a/08, 192a/09, 192a/10, 192a/11, 192a/14, 192a/17, 192a/18, 192a/21, 192a/22, 192a/24, 192a/25, 192b/02, 192b/04, 192b/05, 192b/06, 192b/07, 192b/12, 192b/16, 192b/17, 192b/18, 192b/20, 193a/01, 193a/14, 193b/21, 214a/19

Ḫ.-i Ejderhā-bend 171a/24, 200b/06, 200b/10, 214a/18, 257a/25

Ḫ.-i Şīr 200b/09, 281a/17

gürz-i Ḫ.-i Şīr 195b/19

gürz-i Ḫ.-i Şīr'e 252a/17, 252b/22

gürz-i Ḫ.-i Şīr'i 195b/16, 196a/05, 252a/16, 252a/25

gürz-i Ḫ.-i Şīr'iñ 196b/24

nīze-yi Ḫ.-i Şīr'e 195a/25, 251b/24

tīġ-i Ḫ.-i Şīr 197b/06

tīġ-i Ḫ.-i Şīr'e 197b/04

tīg-i Ḫ.-i Şīr'i 182b/25, 221b/05, 282b/01

siper-i Ḫ.-i Şīr'i 195b/11

Ḫ.+den

Ḫ. 190b/13, 191a/03

Ḫ.+dir

Ḫ. 192b/15

Ḫ.+e

Ḫ. 190b/14, 190b/20, 190b/21, 191b/07, 191b/10, 191b/16, 191b/19, 192a/09, 192a/17, 192b/02, 192b/07, 192b/14, 192b/16

bār-gāh-ı Ḫ. 247a/13

Ḫ.+i

Ḫ. 190b/23, 191a/25, 191b/01, 191b/14, 192a/13, 192b/01, 192b/16, 192b/23, 193b/23

Ḫ.+iñ

Ḫ. 190b/04, 191a/08, 191a/21, 191a/22, 192a/12, 192a/20, 192b/09, 193b/07

Hüşeng

H. Şāh 179a/19

I

ʿIrak'a

ʿI. 146b/15

İ

İblāġ

İ.-ı Şeş-pāy'ı 166a/09

İ.-ı Şeş-pāy-ı Baḥrī 167a/16, 183b/25

İ.-ı Şeş-pāy-ı Baḥrī'ye 195a/11, 196b/10

İ.+a

İ. 160b/07, 166a/03, 166b/23, 184a/03

İ.+ı

İ. 160b/07, 166a/03, 167b/03, 183b/25

İ.+ıñ

İ. 167b/18

İlahi

şuʿle-i envār-ı İ. 269a/24

İlāhiyle

iẕn-i İ. 276a/03

in-şāʾ-Allāh

İ. 147b/17, 148b/12, 151b/09, 163a/06, 196b/19, 211a/18, 234a/08, 274a/23, 284a/14

İrān

İ. 146a/08, 153b/17, 156a/07, 156a/23, 157a/15, 157a/23, 158b/08, 166b/25, 170b/04, 170b/07, 170b/24, 171b/14, 171b/20, 173a/07, 173b/22, 174b/10, 175a/02, 176a/12, 179b/03, 179b/05, 180a/14, 180b/08, 182a/22, 184b/18, 184b/19, 187a/02, 187b/20, 188a/17, 188b/12, 188b/18, 188b/21, 189a/11, 189a/21, 190b/04, 191b/11, 192a/23, 193a/08, 193a/09, 193b/01, 194a/10, 195a/15, 196a/21, 196b/11, 196b/14, 198a/09, 198b/09, 198b/22, 200a/02, 200b/14, 203b/05, 203b/07, 203b/20, 205b/12, 205b/14, 206b/12, 208a/25, 208b/02, 208b/03, 208b/09, 209b/21, 210a/22, 210a/23, 210b/01, 210b/07, 210b/09, 211a/09, 213a/01, 214a/08, 215b/19, 215b/22, 216b/03, 218a/07, 218b/17, 222a/13, 222b/18, 223a/15, 225a/17, 226a/17, 226a/19, 227a/25, 228a/04, 229a/03, 229b/08, 229b/12, 231b/21, 232a/02, 232a/18, 234a/23, 234b/10, 239b/25, 240a/06, 240a/16, 242a/18, 242a/20, 242b/15,

243a/01, 243a/03, 243a/12, 243b/18, 243b/19, 244a/04, 244b/17, 245a/14, 248a/20, 248a/21, 248b/05, 248b/18, 248b/21, 249b/04, 249b/07, 250b/07, 251a/16, 254a/05, 254a/23, 254b/03, 255a/01, 256a/19, 256a/20, 257b/10, 258b/08, 258b/12, 259a/20, 260a/20, 260b/24, 272b/07, 280a/17, 280b/10, 280b/12, 280b/18, 281a/12, 281a/13, 283b/14, 283b/17, 283b/18, 284b/23

dilāverān-ı İ. 182b/15

leşker-i İ. 247a/10

nefer-i İ. 224a/10

ʿasker-i İ. 206b/18, 206b/19, 207b/10, 208b/01, 209a/24, 210b/17, 210b/23, 222b/01, 243a/07

ʿazm-i İ. 171b/18, 203a/25, 209a/09, 222b/16, 229b/11, 232a/17, 240a/20, 241b/02, 245b/17,

245b/19, 251a/16, 279b/01

ʿazm-i leşker-i İ. 172b/02, 186b/24

Pādişāh-ı İ. 203b/25, 205a/15, 206b/15, 209b/09, 229b/15, 231b/22, 248a/25, 280a/24, 284b/22

pehlevān-ı İ. 187a/15

pehlevānān-ı İ. 178b/15

Şāh-ı İ. 195a/09, 231b/02, 232a/18, 240a/25, 242b/18, 259a/24, 260a/24, 280b/16, 280b/23, 284a/20

taḫḳīḳ-i İ. 206b/20

vāriṣ-i mülk-i İ. 201b/16, 218a/20, 254b/15

Pādişāh-ı İ.-ı Keyḫüsrev-i Kāmrān'a 215b/05

İ.+a

İ. 153b/22, 154a/01, 154a/02, 155a/20, 157a/17, 158a/20, 158b/06, 168a/13, 169a/09, 169b/04,169a/10, 169a/17, 169a/25, 172b/03, 172b/24, 173a/04, 192b/03, 192b/20, 201a/18, 201b/10, 203b/05, 206a/20, 206a/21, 208b/15, 211b/19, 212b/08, 212b/06, 218a/01, 234b/09, 239b/17, 239b/23, 240a/21, 248b/04, 254a/23, 261a/05, 283a/05

diyār-ı İ. 269b/10

leşker-i İ. 209b/19, 224a/15, 228a/01, 232a/06, 239b/01, 242b/14

ʿasker-i İ. 210b/18, 214b/18

Pādişāh-ı İ. 222a/14

Şāh-ı İ. 243a/05

taḫt-ı İ. 180b/16

İ.+da

İ. 154b/19, 158a/12, 201b/12, 208b/15, 209a/07, 215a/21, 216b/07, 235b/24, 260b/22

memālik-i İ. 248a/25

İ.+dan

İ. 209a/19, 211b/21, 225a/09, 234b/16, 267b/09

leşker-i İ. 226b/25

ʿasker-i İ. 213b/10, 216b/12

Şāh-ı İ. 221b/08

taḫt-ı İ. 201a/18

İ.+dır

vāriṣ-i mülk-i İ. 204a/10

İ.+ı

İ. 154b/19, 169a/10, 170a/23, 195a/08, 239b/22, 240a/03, 240a/17, 246a/09

memālik-i İ. 170b/06

Şāh-ı İ. 243a/13, 284b/05

ʿasker-i İ. 210b/13, 210b/19

taḫt-ı İ. 201a/25, 204a/09, 205b/08, 214a/22

İ.+ıñ

ʿasker-i İ. 172a/19, 210b/11, 213b/24, 218b/18, 284a/17

İ.+ıñdır

Şāh-ı İ. 222a/18

İrānī

İ. 208b/07, 211a/25, 242a/11

Pürāsb-ı İ. 221b/24, 222a/05

İ.+ʾ

nefer-i İ. 224a/11

İ.+den

İ. 249b/07

İ.+dir

İ. 283b/12

İ.+ler

İ. 173b/09, 188a/22, 189a/07, 191b/07, 209a/06, 209b/25, 212a/08, 212b/06, 223b/06,

225b/12, 227a/12, 239a/09, 240a/16, 242b/03, 245a/20, 283b/22

İ.+lerden

İ. 208b/08, 223a/22, 239a/12, 241b/18, 255a/24

İ.+lere

İ. 228a/21, 238b/18, 240a/05, 246b/13, 249a/19

İ.+leri

İ. 169a/24, 211b/22, 283b/22

İ.+lerle

İ. 225b/08

İrec’de

bāġ-ı İ. 205b/06, 220a/24, 220b/12

İrec’e

bāġ-ı İ. 220b/11, 220b/14

İrem

Gülistān-ı Bāğ-ı İ. 177a/21

İ.+e

Cezīre-i Baġ-ı İ. 172b/20

İṣfehān’a

sırma-yı İ. 161b/09

İsfendiyār’ıñ

İ. 166b/12

İskender

İ. 151a/07

çarḫ-ı İ. 269b/18, 271b/25

gürz-i İ. 161a/12, 175a/21, 192a/10

kemer-i İ. 184b/01

Direfş-i Ejderhā-peyker İ. 184a/04

nīze-yi İ. 184a/09

pīrāhen-i İ. 184a/24

sedd-i İ. 146b/10, 151a/04, 156b/06, 229a/12

siper-i İ. 150b/11

tīġ-i Surḫ-ı İ. 184a/25

İ.-i Kübrā 167a/08

devr-i mih-i İ.-i Kübrā 146a/01

ejderhā-peyker ʿalem-i İ.-i Kübrā 184a/10

nīze-yi dūrme-yi İ.-i Kübrā 184b/02

pīr-āhen İ.-i Kübrā 282b/11

ser-ā-perde-yi İ.-i Kübrā 171b/11

İ.-i Kübrā’nıñ 180b/15

İ.-i Kübrā’yı 205b/09

gürz-i İ.-i Kübrā’nıñ 199b/02

ser-ā-perde-yi İ.-i Kübrā’nıñ 177b/11, 200b/12

ser-ā-perde-yi İ.-i Kübrā’yı 155b/10, 158a/03, 171b/18, 177a/20

ālāt-ı İ.-i Kübrā’ya 184b/03

taḫt-ı İ.-i Kübrā’ya 200b/17

daḫme-yi İ.-i Kübrā’dan 184a/07

daḫme-yi İ.-i Kübrā’yı 177a/22

gürz-i İ.-i Kübrā’yı 146b/14, 175a/20, 198a/25

sedd-i İ.-miṣāl 262b/08

İ.+den

çarḫ-ı İ. 269b/09, 271a/25

pīr-āhen-i İ. 197b/10, 258a/18

ser-ā-perde-yi İ. 188b/21

İ.+e

çarḫ-ı İ. 269b/08, 272a/13, 272a/14, 272b/19

gürz-i İ. 191a/15

nīze-yi devr-i mih-i İ. 146b/19

nīze-yi İ. 160b/25, 194b/01, 198a/12

pīr-āhen-i İ. 197b/06

ser-ā-perde-yi İ. 159a/22, 163b/17, 188b/17, 196a/22, 196b/18

İ.+i

gürz-i İ. 147a/12, 151a/01, 167a/25, 193b/25, 194b/08, 195b/19, 196a/03, 197a/01

ser-ā-perde-yi İ. 154a/19

nīze-yi dūrme-yi İ. 167a/15, 168b/24, 193b/08

nīze-yi İ. 184a/09, 191a/05, 191a/09

pīr-āhen-i İ. 197b/08

ser-ā-perde-yi İ. 176b/10

siper-i İ. 190b/24, 194a/21, 195b/02, 197b/05

İ.+iñ

İ. 151a/05

gürz-i İ. 149a/08, 156b/11, 192a/08, 197a/13

nīze-yi İ. 195b/09

ser-ā-perde-yi İ. 169a/13, 181a/19, 184b/08

İ.+ī

dü-dem-i İ. 274a/06

gürz-i İ. 191a/14

İslām

İ. 145b/02, 145b/08, 145b/14, 150a/03, 157a/14, 162a/15, 168b/22, 197b/14

ʿazm-i leşker-i İ. 152a/16

İ.+a

İ. 145b/11, 146b/05, 147a/21, 147b/17, 149b/19, 150a/12, 151b/04, 151b/16, 154a/04, 154b/18, 155a/24, 157a/13, 170a/19, 181b/22, 267b/09

İ.+ı

İ. 152b/19

dīn-i İ. 146b/02

İṣṭaḫra

İ. 244b/04, 244b/12

İ.+ya

İ. 243b/12, 244a/02

İ.+yı

İ. 243b/12

İsteḫserāya

İ. 219b/19

J

Jīvek

J. 158b/25, 159a/01, 159a/03,

159a/18, 159a/22, 163b/16, 184a/21, 186b/22, 186b/23, 187a/04, 189a/10, 189a/13, 189a/14, 189a/15,189a/20

J.+e

J. 189a/10, 189a/15, 189a/17

K

Kābil

K. 171a/23

K.+de

K. 170b/23

Ḳadfer

Ḳ. 218a/21, 218a/22, 218a/25, 218b/03, 218b/06, 218b/09, 218b/10, 218b/12, 218b/13, 218b/14, 218b/15, 218b/17, 221a/23, 221b/08, 221b/09, 225a/12

Ḳ.+e

Ḳ. 218b/15

Ḳ.+ı

Ḳ. 218b/17, 221b/10, 221b/11

Ḳ.+iñ

Ḳ. 218b/16

Ḳāf

Ḳ.-ı ʿanḳāyım 278b/22

Ḳ.+a

Ḳ. 170a/18, 177b/09

Ḳ.+da

vādī-yi Ḳ. 264b/21

Ḳahhār

Ḳ. 191a/03, 225b/18

Ḳ.-ı Aʿẓam 162a/23, 162b/04, 162b/23, 168b/25, 169a/03, 177a/17, 177a/18, 180a/09, 180a/12, 199a/04, 199b/11, 199b/22, 200b/06, 201a/07

Ḳ.+ı

Ḳ. 225b/19

Ḳahḳaşān

Ḳ. 155b/21, 155b/22, 158a/08, 176a/04, 177a/19, 187a/07, 193a/04

Ḳ.-ı Zīr-dest 154a/19, 158a/03, 162b/06, 171b/14, 171b/17, 177a/13, 181b/03, 184b/11, 187a/06, 199b/12, 199b/22, 200b/06, 201a/07

Ḳ.-ı Zīr-dest’e 199a/05

Ḳ.+a

Ḳ. 158a/17, 159a/23, 176a/03, 177a/18, 187a/06, 193a/07

Ḳ.+dan

Ḳ. 191a/03

Ḳ.+ı

Ḳ. 177a/15, 199b/22, 200b/06, 201a/07

Ḳahrām

Ḳ. 160b/02, 161a/20, 162b/13, 169a/05, 210a/09, 225b/17, 225b/18, 245a/08

Ḳ.+ı

Ḳ. 161a/24

Ḳahrama

Ḳ. 245a/07

Ḳ.-yı Çīnī 210a/06, 210a/08

Ḳ.+ʿ

Ḳ. 210a/08

Ḳ.+nıñ

Ḳ. 210a/07

Ḳahramān

Ḳ. 146a/10, 148b/18, 156a/03, 180a/12, 214a/14, 214a/15, 220a/14, 237a/06

ḫançer-i Ḳ. 224a/03

kemer-bend-i Ḳ. 197b/25

nesl-i Ḳ. 232a/09

tāziyāne-i Ḳ. 198a/04

Ḳ. Ḳātil 148b/04, 173a/16, 184a/01, 184a/02, 200a/24, 205a/09, 211a/03, , 237b/20

Ḳ.+a

ḫançer-i Ḳ. 223b/20

ʿırż-ı Ḳ. 191a/13

Ḳ.+da

der-bend-i Ḳ. 180a/12

nesl-i Ḳ. 190b/06

Ḳ.+dan

Ḳ. 172b/10, 217b/22, 225a/05

nesl-i Ḳ. 173a/07, 154b/19

Ḳ.+dandır

āl-i Ḳ. 280a/03

Ḳ.+dır

ḫançer-i Ḳ. 224b/20

Ḳ.+ı

ḫançer-i Ḳ. 223b/20, 229b/09

Ḳ.+ım

Ḳ. 217b/24

Ḳ.+ıñ

Ḳ. 190b/06

Ḳ.+ī

ḫançer-i Ḳ. 224a/06

ḫançer-i kubad-şāh-ı Ḳ. 197b/25

Ḳ.+lara

Ḳ. 278b/12

Ḳahrame

Ḳ. 225b/16

Ḳ.-yı Peleng-pūş 225b/14

Ḳ. 225b/17

Ḳahrān'ı

Ḳ. 162b/22

Ḳaḥtarān'ı

gürz-i Ḳ. 257a/21

Ḳahṭamūr

Ḳ. Kūh-ser 272b/10

Ḳahṭarān

Ḳ. 253b/20, 254a/01

gürz-i Ḳ. 254b/22, 256a/23

Ḳahṭarān'ı

gürz-i Ḳ. 257b/04

Ḳ.+ıñ

gürz-i Ḳ. 258a/06, 259b/14

Ḳaḥṭarān'ıñ

gürz-i Ḳ. 255a/06

Ḳahṭmūr

Ḳ. 152a/23

Kālāy

K. Hindī 163a/20

Ḳālūn

Ḳ. 224a/14, 224a/17, 224a/18, 224a/19, 224a/20, 224a/21, 224b/01, 224b/02, 225b/05, 244b/21, 250b/20, 244b/22, 244b/23, 244b/24, 244b/25, 250b/17, 250b/20, 250b/22, 250b/24, 251a/01, 251a/03, 252b/13, 254a/22, 254a/23, 254b/09, 254b/10, 254b/11, 254b/13, 255b/03, 256a/12, 260b/22, 279b/10, 279b/11

Ḳ.+a

Ḳ. 224a/22, 225b/06, 244b/23, 254b/10, 254b/12, 254b/19

Ḳ.+dan

Ḳ. 254b/20

Ḳ.+ı

Ḳ. 224a/23, 224a/25, 245a/01, 255b/02

Ḳ.+ıñ

Ḳ. 224b/01, 244b/25, 254a/22

Kālūs

K. Hindī 162b/04, 179a/25

Ḳamhūr

Ḳ.-ı Aḥżarī 162b/02, 177b/25

Kāmrān

K. 169b/13, 171b/10, 171b/12, 200a/14

Kāmrāne

K. Vezīr 171b/07

Kāmūs

K. 163a/09, 165b/22, 165b/24, 166a/04, 166a/05, 166a/07, 166a/08, 166a/15, 166a/20, 166a/25, 166b/06, 223a/19, 223a/25, 223b/01, 223b/02, 223b/03, 223b/07, 223b/11, 224b/08, 223b/13, 223b/15, 223b/19, 223b/20, 223b/21, 223b/23, 224a/05, 224a/06, 224a/07, 224a/08, 224b/08, 224b/09, 224b/16, 224b/17, 224b/25, 225a/04, 225a/06, 225a/07, 227a/06, 227a/07, 227a/08, 227a/10, 227a/15, 227a/23, 227a/24, 227b/03, 227b/04, 227b/10, 228a/10, 228a/19, 228a/22, 228a/25, 228b/02, 228b/06, 228b/09, 228b/10, 228b/11, 228b/24, 228b/25, 229a/01, 229a/12, 229a/15, 229b/01, 232b/19, 232b/20, 232b/25, 233a/01, 233a/05, 233a/23, 233a/25, 233b/11, 233b/13, 233b/16, 233b/17, 234a/08, 234a/10, 234a/16, 234a/17, 234a/20, 234a/21, 234a/22, 234a/25, 234b/01, 234b/08, 234b/09, 235a/18, 235a/20, 235a/21, 235b/02, 235b/06, 235b/07, 235b/08, 235b/09, 238b/13

der-i dīvān-ı K. 234a/18

dīvān-ı K. 234a/08

K.-ı Kāmrān 170a/16, 183a/06

K.-ı Keşān’ıñ 165b/12, 165b/19

K.-ı Keşānī 157b/17, 162a/19, 163b/14, 165b/08, 166a/01, 180b/05, 210a/18, 210a/19, 223a/17, 223a/18, 223a/19, 223a/20, 223a/22, 223a/24, 223b/16, 224a/02, 224b/03, 224b/11, 224b/24, 227a/04, 227a/18, 227b/01, 228a/22, 229a/03, 229a/08, 229a/17, 238b/09

K.-ı Keşānī’niñ 166a/17, 223a/18, 228b/05

K.-ı Keşānī’ye 162b/17, 163b/24, 169a/03, 224b/08

K.-ı Kīşān 160b/03

K.+a

K. 210a/20, 210a/21, 223b/02, 223b/04, 223b/24, 224a/05, 224a/16, 224b/11, 224b/18, 227a/05, 227a/07, 227a/18, 227a/21, 228a/17, 228a/21, 228a/23, 228b/09, 228b/24, 229a/06, 229a/07, 229a/19, 235a/20, 235b/03, 238b/10

dīvān-ı K. 235b/09

serāy-ı K. 235b/06

K.+dan

K. 228a/12, 229a/05, 229b/09, 234b/07

K.+dır

K. 223b/13

K.+ı

K. 162b/20, 162b/21, 166a/18, 210a/22, 223b/01, 223b/03, 224b/09, 224b/22, 225a/05, 227a/06, 227b/03, 227b/07, 227b/10, 228a/15, 228a/20, 229a/25, 229b/06, 238b/15

K.+ıñ

K. 165b/13, 166a/09, 210a/20, 210b/02, 223b/03, 223b/15, 224a/03, 224a/04, 224b/17, 224b/18, 224b/19, 224b/20, 224b/21, 227a/13, 227a/25, 227b/02, 227b/05, 227b/11, 228a/24, 228a/25, 228b/07, 228b/09, 228b/24, 229a/06, 229a/11, 229a/14, 229a/20, 229a/22, 229a/25

Ḳanāṭūr

Ḳ. Zengī 150a/10, 162b/04, 169a/01, 178a/25, 178b/02, 178b/03

Ḳanvān

Ḳ. 232b/21, 232b/22, 233a/02, 233a/03, 233a/10, 233a/11, 233a/14, 233a/20, 233a/23, 233b/01, 233b/03, 233b/04, 233b/06, 233b/07, 233b/09, 233b/10, 233b/12, 233b/13, 244a/07

ʿasker-i Ḳ. 233a/19

Ḳ.+a

ʿasker-i Ḳ. 233a/12

Ḳ.+ıñ

Ḳ. 233b/06

Ḳaraz

Ḳ.-dār ibn Gürdez 223a/20

Ḳarġūl

Ḳ.-ı Cehār-dest'i 169b/16

Ḳarṭās

Ḳ. 145b/22, 148b/08, 149b/21, 155b/25, 157a/02, 157b/05, 159b/16, 160a/12, 161a/20, 162a/08, 165a/09, 165a/10, 165a/17, 165a/18, 165a/19, 165b/18, 168b/21, 169b/15, 169b/16, 172a/04, 172a/05, 172a/07, 172b/02, 173a/19, 173a/20, 175b/25, 176a/02, 184b/17, 191a/18, 192b/01, 193a/25, 261a/04, 261a/23, 261b/01, 261b/02, 261b/10, 261b/12

Ḳ.-ı Merdüm 157a/01

Ḳ.-ı Merdüm-ser 157b/03, 157b/12, 162a/11, 164a/08, 172a/04, 176a/01, 190b/10

Ḳ.-ı Merdüm-ser'dir 184a/23

Ḳ.-ı Merdüm-ser'e 173a/19

Ḳ.-ı Merdüm-ser’i 200b/14

Ḳ.-ı Merdüm-ser’iñ 154b/09

Ḳ.+a

Ḳ. 149a/13, 149b/21, 154b/08, 156b/24, 160a/12, 160a/18, 168b/21, 169b/15, 175b/24, 186a/22, 187a/22, 187b/02, 188a/02, 188b/04

Ḳ.+dan

Ḳ. 201a/10

Ḳ.+dır

Ḳ. 172b/10

Ḳ.+ı

Ḳ. 172b/01, 172b/09, 181a/02, 189a/13

Ḳ.+ıñ

Ḳ. 197a/06, 261b/11, 261b/13, 261b/16

Ḳarṭūs

Ḳ. 234a/21, 234b/04, 234b/05, 234b/14, 234b/15, 234b/20, 234b/21, 234b/24, 235a/01, 235a/03, 235a/05, 235a/08, 235a/09, 235a/10, 235a/11, 235a/12, 235a/14, 235a/15, 235a/16, 235a/18, 235a/24, 235a/25, 235b/04, 235b/07, 235b/08, 235b/09, 235b/10, 236b/16, 236b/21, 236b/23, 236b/24, 236b/25, 237a/01, 237a/03, 237a/07, 238a/02, 238a/03, 238a/06, 238a/07, 238a/11, 238a/13, 238a/15, 238b/01, 238b/02, 243a/16, 243a/19, 243b/19, 243b/22, 244a/19, 244a/20, 244a/21, 244a/23, 244b/01, 244b/02, 247a/02, 250b/10, 250b/16, 250b/17, 250b/20, 250b/21, 250b/23, 250b/24, 251a/01, 251a/02, 251a/04, 251a/05, 252b/13, 254a/22, 254a/24, 254b/14, 255a/01, 255b/01, 255b/08, 256a/08, 256a/09, 257b/14, 257b/15, 258a/06, 260b/20, 261a/06, 261a/20, 261a/22, 261a/24, 261b/01, 261b/15, 261b/23, 261b/24, 262a/02, 262a/07, 262a/13, 262a/17, 262a/25, 262b/04, 262b/13, 262b/17, 262b/18, 262b/22, 263a/04, 263a/06, 263a/07, 263a/09, 264a/07, 264a/20, 265a/19, 265b/02, 265b/06, 265b/16, 266a/12, 266a/17, 266b/02, 266b/04, 279a/13, 280a/19, 280a/20, 281a/07, 281a/10, 281a/15, 281a/18

Ḳ.+a

Ḳ. 238a/02, 238a/05, 243a/06, 243b/01, 256a/07, 261a/12, 262a/01, 263a/02, 281a/06, 281a/09

Ḳ.+dan

Ḳ. 251a/04, 255a/25

Ḳ.+ı

Ḳ. 235a/12, 238a/06, 238a/16, 261a/21, 261a/22, 262b/03, 265a/17, 266a/02, 266a/09, 266a/14, 266b/03, 279a/25, 280a/08, 280a/18, 280a/19

Ḳ.+ıñ

Ḳ. 234b/17, 235a/02, 235a/10, 235a/15, 237b/11, 238a/14, 238a/25,

255a/11, 255a/12, 261b/05, 262a/09, 263b/03

Ḳ.+ıñdır

Ḳ. 261b/05

Ḳārūn

Ḳ. 205a/09, 230a/04, 240b/04, 240b/06, 241b/22, 241b/24

Ḳ.-ı Ejder-keş girüp 230a/03, 241b/19, 241b/20

Ḳ.-ı Ejder-keş'i alup 222b/15

Ḳ.-ı Ejderhā-keş at 188a/02

Ḳ.+a

Ḳ. 240b/06, 241b/22

Ḳ.+dır

Ḳ. 240b/07

Ḳ.+ı

Ḳ. 230a/04

Ḳ.+ıñ

Ḳ. 241b/20, 241b/24, 242b/03

Ḳarvān

Ḳ. 160b/16, 160b/17, 160b/18, 160b/20, 161b/15, 161b/16, 161b/21, 161b/23, 162a/01, 162a/03, 162a/04, 162a/06, 162a/07, 162a/10

Ḳ.+a

Ḳ. 160b/17, 161b/20, 162a/05, 162a/11

Ḳ.+ı

Ḳ. 160b/16, 161b/19

Ḳ.+ıñ

Ḳ. 160b/18, 161b/20

Kāse

K.-rūd 227b/01

ʿazm-i Ṣaḥrā-yı K.-rūd 164b/09, 167b/01, 232a/05, 239a/15

Ṣaḥrā-yı K.-rūd'a 171b/11, 206b/13, 208b/02, 222a/24, 223a/02, 230b/22, 232a/05, 238b/09

K.-rūd Ṣaḥrāsı'na 209b/02

Ṣaḥrā-yı K.-rūd'da Kūh-ı Hemāvend 244b/06

Saḥrā-yı K.-rūd'ıñ bir 210b/22

Ḳattāl

Ḳ. Zengī 145b/05, 145b/07, 145b/18, 146a/03, 146a/19, 146b/10, 146b/18, 147a/01, 147a/18, 147b/05, 147b/06, 147b/22, 148a/08, 148a/11, 148a/13, 148a/14, 148a/20, 148a/21, 148a/22, 148a/24, 148b/01, 148b/02, 148b/13, 149a/04, 149a/06, 149a/15, 149b/04, 149b/06, 150a/02, 150a/05, 150a/24, 150b/07, 150b/15, 150b/17, 150b/23, 150b/25, 151a/03, 151b/22, 151b/23, 151b/24, 152a/02, 152a/03, 152a/10, 152a/14, 154b/17, 154b/21,

154b/23, 155a/17, 155b/04, 155b/08, 155b/13, 156a/19, 156b/06, 156b/09, 157a/11, 157b/14, 157b/15, 157b/16, 157b/19, 158b/04, 158b/07, 158b/12, 158b/14, 158b/16, 159a/03, 159b/04, 159b/22, 159b/23, 160b/11, 161a/10, 161b/11, 161b/18, 161b/21, 162a/02, 162a/06, 162a/13, 163a/04, 163a/07, 163a/25, 163b/11, 163b/12, 163b/13, 164a/16, 165a/16, 165a/25, 165b/08, 165b/22, 166a/02, 166a/15, 166b/07, 166b/22, 166b/24, 167a/01, 167a/14, 167a/22, 167b/24, 168a/08, 168a/10, 168a/11, 169b/05, 170a/07, 170a/15, 170a/16, 170a/17, 170b/04, 170b/15, 171a/04, 171a/13, 171b/05, 171b/08, 172a/09, 172a/10, 172a/12, 172b/18, 172b/23, 173a/01, 173a/05, 173a/07, 173a/25, 173b/03, 173b/04, 173b/23, 174a/02, 174a/09, 174a/18, 174a/21, 174a/22, 174b/25, 175b/01, 175b/03, 175b/04, 175b/14, 176a/17, 176a/18, 176a/20, 176b/11, 177a/01, 177a/06, 177a/07, 177a/16, 177a/17, 177a/23, 177b/07, 177b/09, 178a/15, 178a/19, 178b/01, 178b/07, 178b/19, 178b/24, 179a/16, 180a/09, 180a/12, 180a/21, 180a/25, 180b/07, 181a/02, 181a/03, 181a/04, 181a/08, 181a/12, 181a/22, 181a/24, 181b/11, 181b/16, 181b/18, 181b/20, 181b/21, 182a/10, 182b/08, 183a/11, 183a/12, 183a/23, 183b/11, 183b/12, 183b/16, 184a/08, 184a/13, 184a/15, 184a/23, 184b/14, 184b/22, 185a/18, 185b/20, 185b/21, 186a/03, 186a/04, 186a/05, 186a/16, 186a/18, 187a/12, 187a/13, 187a/17, 187b/06, 187b/09, 187b/13, 187b/14, 188a/18, 188a/20, 188a/22, 188b/17, 190a/04, 190a/09, 190a/10, 190a/12, 190a/16, 190a/22, 190a/25, 190b/10, 190b/15, 191b/02, 191b/13, 191b/20, 191b/21, 192a/24, 192b/06, 192b/07, 193a/10, 193a/12, 193b/19, 194a/05, 194a/11, 195a/16, 195a/17, 195a/19, 195b/17, 196a/13, 196a/23, 196b/01, 196b/11, 196b/12, 196b/14, 196b/16, 196b/17, 196b/24, 197b/12, 197b/15, 198a/09, 198b/08, 198b/10, 198b/19, 198b/24, 199b/09, 199b/10, 199b/13, 199b/23, 200a/03, 200a/08, 225a/04, 272b/09

leşker-i Ḳ. 184b/12

Ḳ.+a

Ḳ. 174a/11

ḥużūr-ı Ḳ. 152a/05

leşker-i Ḳ. 158b/17

Ḳ.+dan

Ḳ. 176a/18

Ḳ.+ıñ

Ḳ. 145b/06, 148a/22, 198a/23

ʿasker-i Ḳ. 157b/21

Kāve

K. 203b/05

Kāviye

K.-i Āhen-ger'e çıḳdı 203a/22

Kāvser

K. 214b/02

gürz-i K. 193a/21, 193b/01, 244b/25, 247a/09, 249a/23

K.+e

gürz-i K. 199b/09

K.+i

K. 199b/04

gürz-i K. 198a/19, 198a/25, 229a/19

K.+iñ

gürz-i K. 193a/21

Kāvus

K. 169b/10, 169b/22, 170a/02, 170a/07, 170a/10, 170a/12, 170a/14, 170a/24, 170b/14, 170b/20, 170b/22, 171a/20, 171a/22, 171b/03, 171b/10, 172b/06, 176b/07, 172b/08, 176b/11, 177b/11, 177b/15, 178a/14, 178b/08, 179b/05, 180b/22, 181a/12, 182b/08, 182b/15, 182b/18, 182b/21, 183a/11, 183b/03, 184a/03, 184b/03, 184b/04, 184b/13, 186b/04, 186b/13, 187a/01, 187b/05, 187b/17, 188b/10, 188b/16, 190a/23, 190b/01, 191b/11, 191b/12, 196a/22, 196a/24, 200a/19, 200a/23, 201a/21, 201a/22, 201b/02, 203a/16, 204a/05, 204a/07, 204b/06, 204b/19, 204b/23, 205a/04, 205a/06, 205a/10, 205b/03, 205b/07, 205b/13, 206a/05, 221a/23, 238b/23, 249b/09

K.-ı Kāmrān 170a/13, 170b/21, 171a/17, 171a/19, 171b/01, 171b/06, 171b/07, 171b/12, 172b/11, 176a/08, 176a/22, 176a/24, 177a/25, 178a/01, 178b/10, 178b/15, 179b/01, 180a/24, 180b/20, 183a/17, 186b/01, 192a/23, 196a/21, 197b/19, 198b/09, 198b/10, 198b/22, 198b/23, 200a/21, 200a/22, 200a/23, 200a/25, 200b/02, 200b/08, 201a/12, 201a/17, 201a/24, 203a/15, 203a/18, 204a/06, 204a/08, 204b/21, 206a/03, 210b/25

K.-ı Kāmrān'a 172a/13, 182b/07, 186b/18, 195a/06, 200a/19, 203a/15, 204a/04, 205a/08

dīvān-ı K.-ı Kāmrān'a 174a/19, 176a/16

serāy-ı K.-ı Kāmrān'a 171a/18

K.-ı Kāmrān'dan 176a/06

K.-ı Kāmrān'dır 204a/11

K.-ı Kāmrān'ı 200b/14, 200b/21

K.-ı Kāmrān'ıñ 173a/23, 186a/23, 218a/21

K.-ı Kāmrān'sın 170b/04

K.-ı Kāmrānī 169b/23

K.+a

K. 169b/18, 170b/16, 172b/04, 176b/08, 177b/17, 180b/11, 180b/21, 186b/14, 187a/02, 201a/14, 203a/19

bār-gāh-ı K. 172b/03, 176b/02, 186b/24, 200a/16, 200a/21

dīvān-ı K. 186b/23, 187b/11, 192b/16, 204a/04, 205b/03

K.+da

dīvān-ı K. 185b/16, 186b/07

K.+dan

K. 172a/06, 204b/20

dīvān-ı K. 171a/18, 187b/07

K.+ı

bārgāh-ı K. 171b/04

K.+ıñ

K. 171a/03, 171a/09, 182b/07, 200b/16, 204a/06, 204b/24

Ḳayṭās

Ḳ. Nerre 276a/21, 276b/05, 276b/16

Ḳebāliyye

Ḳ. 179b/09

Kehkeşān

K. 152a/23, 162b/08, 176a/10, 176a/13, 183a/24, 183b/05, 183b/14, 193a/13, 201a/09

dīv-i K. 183b/11

K.-ı Dü-ṣad 183a/17, 183a/20

Ḳ.+a

Ḳ. 173b/09

K.+dır

K. 183b/04

K.+ı

K. 181b/19

Kehzād

K. Kūhī 260b/10, 260b/18

Kejāde

K. 173b/02

Kelāt

K. 206b/16, 210b/03, 210b/08

ʿazm-i K. 210b/06

K.-ı Ḥarem 201b/18, 206b/15, 208a/06, 209a/14

K.-ı Ḥarem'e 201b/18, 203a/24, 206b/09, 210b/03, 213a/20

K.+a

K. 210b/07

Kemmiyyet

K.-i Baḥrī-kürre'niñ 191a/23

K.-i Baḥrīʿ 190a/22

K.-i Kürre'niñ 190b/22, 191a/24

K.-i Kürre'yi 190b/02

Kereşyüz

K. 161b/03, 161b/11, 161b/14, 161b/20, 161b/24, 162a/13, 162b/25, 164a/04, 165a/04, 165a/15, 168a/08, 168b/19, 169a/07, 169a/08, 169a/22, 180b/03, 195a/07, 210a/25, 210b/09, 210b/11, 210b/14, 212a/16, 224a/03, 224a/12, 226a/11, 226a/22, 228b/20, 228b/21, 240a/06, 280a/02

K.+e

K. 155a/23, 169a/15, 200a/04, 210b/09, 210b/14

K.+i

K. 168a/07, 169a/03, 169b/01, 212a/17, 212a/18, 245b/08

K.+iñ

K. 224a/10

Keşān

K. 227a/05, 227a/06, 229b/01

K.+ıñ

Kāmūs-ı K. 165b/12, 165b/19

Keşānī

K. 228b/07

Kāmūs-ı K. 162a/19, 163b/14, 165b/08, 166a/01, 170a/20, 180b/05, 210a/18, 210a/19, 223a/17, 223a/18, 223a/19, 223a/20, 223a/22, 223a/24, 223b/17, 224a/02, 224b/03, 224b/11, 224b/24, 227a/04, 227a/18, 227b/01, 228a/22, 229a/03, 229a/08, 229a/17, 238b/09

K.+niñ

Kāmūs-ı K. 166a/17, 223a/18, 228b/05

K.+ye

Kāmūs-ı K. 162b/17, 163b/24, 169a/03, 224b/08

Keyḫüsrev

K. 201b/21, 202a/03, 202a/04, 202a/05, 202a/07, 202a/12, 202a/15, 202a/21, 202b/09, 202b/12, 203a/08, 203a/23, 203a/24, 203b/22, 203b/23, 203b/24, 203b/25, 204a/02, 204a/03, 204a/06, 205b/14, 205b/16, 206a/04, 206a/06, 206a/10, 206a/11, 206a/12, 206a/13, 206a/16, 206a/18, 206a/19, 206a/20, 206a/21, 206a/22, 206a/24, 206a/25, 206b/04, 206b/05, 206b/06, 206b/20, 208b/16, 209a/10, 209a/12, 209a/14, 209b/08, 209b/14, 213a/05, 213a/17, 213b/01, 213b/03, 213b/23, 213b/25, 214a/05, 214a/12, 214a/13, 214a/16, 214b/10, 214b/23, 215a/01, 215a/08, 215b/07, 217a/21, 217a/22, 217a/24, 217b/02, 217b/07, 217b/11, 217b/14, 217b/15, 217b/19, 217b/21, 217b/22, 218a/02, 218a/04, 218a/07, 218a/18, 218b/06, 218b/19, 218b/21, 219a/03, 219a/04, 219a/06, 219b/10, 219b/18, 220a/17, 220a/18, 220a/20, 220b/02, 220b/04, 220b/09, 220b/11, 220b/13, 220b/14, 220b/17, 220b/24, 220b/25, 221a/01, 221a/12, 221a/16, 221a/19, 221a/21, 221a/25, 221b/01, 221b/02, 221b/03, 221b/04, 221b/05, 221b/07, 221b/09, 221b/11, 221b/13, 222a/21, 222b/13, 222b/17, 222b/23, 222b/24, 229b/16, 229b/17, 229b/22, 230a/10, 230a/11, 230a/17, 230b/08, 230b/09, 230b/11, 230b/16, 230b/19, 230b/20, 231a/05, 231a/06, 231a/07, 231b/10, 231b/17, 231b/20, 231b/25, 232a/03, 232a/06, 232a/15, 232a/20, 232b/16, 232b/17, 232b/19, 232b/23, 234a/11, 234a/12, 240a/22, 240b/01, 240b/03, 241b/04, 241b/08, 241b/11,

241b/12, 242a/21, 242b/08, 242b/20, 243a/01, 243a/07, 243a/19, 243a/22, 243a/23, 243a/24, 243a/25, 243b/09, 243b/24, 244a/01, 244a/07, 244a/10, 244a/12, 244a/14, 244a/15, 244a/16, 244a/18, 244b/03, 244b/04, 247a/07, 247a/10, 247a/11, 247a/12, 247a/16, 247a/17, 247b/08, 247b/23, 248b/03, 248b/04, 248b/16, 249a/01, 250b/11, 250b/13, 254a/11, 257b/10, 259a/18, 280a/19, 280b/04, 280b/25, 281a/03, 281a/12, 281a/14, 282b/23, 283a/01, 283a/03, 283a/18, 284a/04, 284a/06, 284a/10, 284a/16, 284a/23, 284b/16

bār-gāh-ı K. 242b/16

nāme-yi K. 209b/04

K.- dārā 254a/04, 254b/03, 257b/11, 260b/01, 280b/12, 280b/25, 281a/16, 281a/19, 282b/23, 282b/25, 283a/20

K.-dārā'dan 257a/07

K.-dārā'nıñ 254b/16

K.-dārā'ya 283a/14

K.-i Kāmrān 180b/15, 203b/06, 204b/15, 206a/01, 206a/05, 206a/08, 206b/09, 213a/18, 213b/05, 213b/09, 214a/09, 214a/25, 214b/16, 215a/06, 215a/09, 216b/08, 216b/10, 217b/10, 217b/18, 217b/20, 220b/03, 220b/10, 220b/05, 220b/19, 221a/17, 221b/12, 222b/19, 230a/06, 230a/16, 230b/08, 231b/02, 231b/05, 231b/19, 232a/18, 232a/19, 232a/25, 232b/13, 232b/14, 232b/17, 232b/25, 240a/24, 241b/03, 242a/17, 246b/25, 247b/02, 247b/15, 249b/25, 260a/21, 280a/21, 280a/24, 280b/01, 280b/03, 280b/09, 281a/19, 283a/04, 283a/16, 283a/22, 283b/05, 283b/10, 283b/18, 284a/14

K.-i Kāmrān'a 208b/10, 212b/07, 229b/15, 241b/06, 246a/23, 283a/13, 284a/05

dīvān-ı K.-i Kāmrān'a 217b/05

pādişāh-ı İrān-ı K.-i Kāmrān'a 215b/05

dīvān-ı K.-i Kāmrān'da 241b/09, 248b/02

K.-i Kāmrān'dan 216b/13, 280b/09

dīvān-ı K.-i Kāmrān'dan 280a/19

K.-i Kāmrān'ı 205b/12, 231b/12

K.-i Kāmrān'ım 209b/09

K.-i Kāmrān'ıñ 208b/09, 215a/12, 225a/10, 232a/06, 283b/07

K.+de

der-i dīvān-ı K. 217b/17, 232b/14

dīvān-ı K. 214a/04, 215a/07, 247b/02

K.+den

K. 205b/13, 206a/25, 214b/07, 219a/04, 225a/09, 240a/22

bār-gāh-ı K. 231b/11

dīvān-ı K. 215b/07

K.+e

K. 202a/08, 203a/06, 203a/07, 203b/03, 204a/05, 204a/09, 204a/11, 206b/03, 208b/15, 212b/09, 213b/06, 214a/06, 214b/14, 215a/03, 215a/07,

215b/01, 215b/11, 216b/10, 217a/22, 217b/05, 217b/06, 217b/10, 218a/03, 219a/03, 219b/09, 219b/10, 219b/15, 220a/06, 220a/17, 220b/09, 220b/24, 221a/10, 221b/05, 221b/06, 221b/07, 221b/11, 222b/19, 229b/13, 230b/03, 230b/16, 231a/04, 231b/05, 231b/13, 231b/20, 232a/25, 232b/10, 241b/10, 242b/07, 243a/21, 243b/07, 244a/06, 244a/07, 244a/10, 244b/03, 247a/19, 249b/24, 250b/12, 250b/14, 284a/09

bār-gāh-ı K. 232a/18, 243a/23, 249a/01

dīvān-ı K. 209a/10, 214b/07, 214b/16, 217a/20, 234a/10, 283a/15

leşker-i K. 230a/20

serāy-ı K. 219a/13, 243b/05, 243b/14

K.+i

K. 201a/18, 201a/21, 201a/24, 201b/01, 201b/16, 201b/20, 201b/22, 201b/23, 202a/20, 202b/25, 203a/24, 203b/08, 204a/07, 204a/12, 204b/14, 204b/25, 205b/07, 205b/10, 214b/21, 221b/08, 242b/07, 242b/21, 242b/23, 243a/03, 243a/14, 243a/20, 246b/04

nāme-i K. 232a/04

Şāh-ı K. 284b/02

K.+iñ

K. 205b/10, 206a/01, 206b/23, 207a/10, 209a/17, 213b/05, 214a/17, 217b/15, 219a/01, 221a/05, 222a/01, 225a/16, 230b/22, 231b/17, 232a/03, 244a/18, 244a/23, 244b/07, 244b/08, 247b/09, 283b/08, 284b/15

K.+iñdir

K. 222b/06, 230a/14

Keykāvus

K. 169a/23, 200a/14, 205b/06

K.+a

K. 169b/18

Keyḳubād

K. 173a/15, 184a/03

K.+ı

K. 184a/01

Keymurād

K. Ḫān 179a/19, 179a/22

Keyṭġān

K. Nerre 183b/14, 193a/02

Dār-ı K. 169b/15

Keyūmerṣ

tīġ-i K. 198a/01

K.+den

āl-ı K. 232a/09

K.+dendir

nesl-i K. 177a/14

K.+i

K. 280a/02

Keyūs

K.-ı Nīze-dār 178a/07

Keyyūs

K.-ı Nīze-dār 184a/12

Kīfāl

K. 206b/24, 207a/05, 207a/19

K.+e

K. 206b/23

Ḳīşāġūrş

Ḳ. 181a/01, 265a/13, 267a/05, 267b/15

Kūcek

Ḫāḳān-ı K. 180b/04, 250b/05

K.+i

Ḫāḳān-ı K. 245b/07, 250b/05

Kūh

ʿazm-i K. 224a/17, 224b/09

sulṭān-ı K. 268a/01

Kūhīler

K. 162b/16, 166b/02, 166b/05

K.+den

K. 159b/09, 210a/14, 245a/03

K.+e

K. 166a/16, 245a/05

K.+i

K. 162b/17

Kūhistān

K. 160b/01, 160b/02, 160b/09, 162a/24, 168b/20, 180b/03, 201a/11, 226a/16, 226a/18

Kūhşīn

K. 267a/25

Ḳuṭb

Ḳ. 247b/07

Ḳ.-ı Āteş-dem 184a/24, 185b/25, 195b/22

Ḳ.-ı Āteş-dem-i Āhen-ten-i evren-ser-i heşt-pāy-ı ʿifrīt-ẕād 146a/01

Ḳ.-ı Āteş-dem'den 164b/16, 199b/07, 200a/22, 205a/13

Ḳ.-ı Āteş-dem'e 168a/20, 175a/02, 195b/08, 245a/15

Ḳ.-ı Āteş-dem'i 148b/03,

150a/25, 155b/23, 162a/03, 183a/08, 184b/17, 187a/12, 197b/21, 225b/14, 227b/23, 246a/07, 257a/01

Ḳ.-ı Āteş-dem'iñ 191a/17, 194b/09, 198a/13, 198b/03, 246b/17

Ḳ.+a

Ḳ. 164b/20, 168b/22, 189a/13, 196b/10, 205a/12, 246b/23, 257b/19

Ḳ.+dan

Ḳ. 168b/07, 184b/09, 186a/06, 194a/04, 246b/02

Ḳ.+ı

Ḳ. 158a/10, 165a/19, 173b/13, 185b/25, 196a/04

Ḳ.+ıñ

Ḳ. 188a/24, 191a/06, 193b/25, 195b/10, 195b/22, 196a/02, 247b/06

Ḳuṭbü'l

Ḳ.-aḳṭāb'ı 147b/23

Ḳ.-iblāġ'a 146b/19

Küreng

K. Şāh 203a/13, 203a/16, 203a/18, 203a/19, 203a/20

Küseylān'a

K. 279a/14

L

Lāhūr

L. 162b/03, 179a/02

ḳalʿa-yı L. 179a/02

Laʿlān

L. Şāh 178a/05, 178a/07, 178a/16, 178a/17, 182a/10, 201a/01

Laʿlāniyye

L. 178a/06

Leycūr

L. Laʿlānī 178a/07

Leylān

Kūh-ı L. 267a/25

L.+da

Kūh-ı L. 268a/25, 268b/21, 271b/21, 273a/04

L.+dan

Kūh-ı L. 272b/16

Leylūn'e

Kūh-ı L. 268b/02

Leyṭān

L. 146a/21, 178b/19

Lisāniyye

L. 179a/24

Lohrāsb

L. 262a/20, 262b/04, 262b/17

M

Māh

M.-ı Ferīd 278a/14, 278a/16, 278b/07, 278b/08, 278b/09, 278b/11, 278b/13, 278b/16, 278b/17, 278b/18, 279a/02, 279a/06

M.-ı Ferīd'iñ 278b/19, 278b/20

Mahlāl

M. Şāh 215a/10

Māhyār

M. 264a/01, 264a/05, 264a/06, 264a/07, 264a/08, 264a/09, 264a/12, 264a/15, 264a/16, 264a/20, 264a/23, 264b/09, 264b/19, 265a/09, 265a/10, 265a/11, 266a/05

M.+a

M. 264a/11, 264b/18

M.+ı

M. 264a/11

M.+ıñ

M. 264a/05

Maḳbel

M. Şāh 147b/01, 179b/08

Maʿrūş

M. Şāh 265a/20, 265b/21, 266a/03, 266a/10, 266a/11, 266a/12, 266a/14, 266a/17, 266b/03, 266b/04, 279a/12, 279a/13, 279a/16

M.-ı Seylān'a 265b/20

Māzenderān

M. 210b/25

M.+a

M. 238b/23

M.+dan

M. 211b/17

Māzenderānī

M. 211b/18, 212b/12

Eşkipūs-ı M. 215b/24

pehlevān-ı M. 212b/14

M.+ler

M. 216b/05

Maẕvān

M. Kūhī 160b/10

Medven

şehr-i M. 177b/19

Mehlān

M. 163a/09

Melik

M. Behmen 162b/13, 162b/15, 162b/16, 180b/03, 210a/11, 210a/12, 226a/18, 244b/23, 245a/03, 245a/07, 245a/24, 250b/06

M. Behmen Kūhīstānī 162a/18, 162b/15

M. Şehrbān Şāh-ı Şīzā 170b/24

M. Seyf 153a/03, 162a/02, 168b/25,

169a/04, 178a/19

M. Şāh 171a/23

Melike

M.-i Kūh-ı Heftgān 277a/22

M.-yi Saḫrān 268b/05, 268b/06

Menʿam

Ḫoca M. 262a/05, 262a/06, 262a/08, 262a/14, 262a/15

M.+a

Ḫoca M. 262a/14, 262a/24, 262b/21

M.+ıñ

Ḫoca M. 262a/05

Menūcehr

M. Şāh 260b/11, 260b/13

Merdāsb

M. 160a/02, 160a/03

Merzibān

M. 188b/11, 215b/13, 245a/19, 284b/13

Mevārān

vādī-i M. 274a/02

Mevlev'di

M. 227a/06

Meyṭaṭrūn

M. Cinnī 273b/24

Mihr

M. Efruz Bānū 153a/06,

153a/15, 153a/24, 153b/11

M.-i Nūş-ı Bānū-nām bir 153b/10

Mihrāb

M. Kāblī 170b/23, 171a/23

M. Şāh 214a/04

Mīlād

Gurgīn M. 171b/01, 173b/01, 206a/23, 209a/25, 223a/21, 226a/18, 245a/18, 255b/09, 255b/15

M.+a

Gurgīn M. 174a/25

Muʿaẓẓam'a

ḳalʿa-yı Sepīd-i M. 172b/23

Kūh-ı Sepīd-i M. 180b/24

şehr-i Sepīd-i M. 180b/25

Muʿaẓẓam'da

Kūh-ı M. 157a/12

Muʿaẓẓam'dan

Kūh-ı M. 154b/16, 157a/11

Kūh-ı Sepīd-i M. 170a/17

Sepīd-i M. 177a/04

Muḥarrem

M. Şāh 147b/01, 179b/18, 179b/22

pāy-i taḫt-ı M. Şāh 145b/17

M.-ābād 177b/06, 179b/18

Mūʿir

M.-i Pür-būd 282b/25

Murādāsb

M. Çīnnī 210a/15

Muṭahhar

M. Şāh 150a/24, 151b/15, 152a/16, 152b/08, 152b/12, 152b/14, 154a/10

Muṭṭahar

M. Şāh 163a/01, 169a/15, 172b/22, 180b/20, 180b/21, 180b/22, 180b/24, 180b/25, 181a/04, 181a/11, 199a/04, 199b/11, 199b/22, 200a/13, 200a/25, 200b/03, 201a/01, 201a/02, 201a/03

Muẓaffer

M. Şāh 179a/14

M. Şeh-zāde 188b/10

Mülk

M.-i Seyf 147b/17, 150a/08, 150a/11

M.-i Seyf'e 150a/09

N

Naġam

N.-yāʿil 270a/08, 270a/10

Nāhīde

N. Bānū 235b/14, 235b/15, 235b/17, 235b/22, 236a/07, 236a/20, 236b/04, 236b/08, 236b/09, 236b/14, 236b/15, 237a/02, 237a/10, 237a/11, 237a/20, 237a/25, 237b/04, 237b/07, 250b/25, 251a/08, 251a/13, 251a/14, 251a/16, 251b/05, 251b/07, 251b/08, 251b/16, 251b/18, 251b/22, 252b/04, 253b/02, 253b/06, 253b/12, 258a/22, 258b/03, 258b/05

N.+ye

N. 253b/24

Naḳder

N. Şāh 152a/16, 200a/19

Nālān'da

Kūh-i N. 260b/12

Nār

N.-ı nūr 145a/03, 145a/04, 145a/17, 145b/06, 145b/18, 146a/13, 147b/09, 147b/11, 148a/13, 148b/25, 149a/25, 149b/24, 152a/11

N.-ı nūra 145b/04

N.-ı nūrı 145a/08

N.-ı nūrun 148a/17

Neheng

N.-i Deryā-cūş 162b/05, 179b/19

Nehr-vān

ʿazm-i deşt-i N. 176a/03

çeşme-i N.-vān 172a/19

çeşme-i N.-vān'a 172a/13, 173b/08, 231a/08

çeşme-i N.-vān'da 232b/01

çeşme-i N.-vān'da 232a/18

deşt-i N. 176a/15

deşt-i N.-vān 171b/02, 171b/05, 179b/24, 184b/06

deşt-i N.-vān'a 172a/20, 172b/03, 173b/12, 231b/02, 231b/05, 231b/09

ṣaḥrā-yı N.-vān'ı 183b/19

Nestehīn

N. ibn Veyse 162a/21, 209b/23

Neyrān'da

Cezire-yi N. 267a/24

Neyrem

āb-ı rūy-ı sülāle-i N. 147b/14

Nihmād

N. Nīze-dār 250a/20, 250a/21

N.+a

sīne-yi N. 250a/22

Nīkū

N. Dehşet 215b/13, 245a/19, 256b/16, 284b/13

Nīmrūz

N. 171a/23

Nīrem

N. Ṣāni 211a/06, 237b/24, 238a/01, 238a/03, 238a/04, 238a/07, 238a/16, 238a/17, 238a/24, 238a/20, 238a/23, 238b/01, 238b/03, 238b/04, 238b/05, 238b/08, 250b/18, 250b/22, 250b/25, 251a/01, 251a/02, 251a/03, 251a/04, 251a/05, 251a/07, 251a/12, 251a/14, 251a/19, 251a/20, 251a/22, 251b/01, 251b/02, 251b/05, 251b/12, 251b/15, 251b/17, 251b/20, 251b/22, 251b/23, 251b/24, 252a/02, 252a/06, 252a/07, 252a/09, 252a/11, 252a/15, 252a/16, 252a/21, 252a/23, 252a/24, 252a/25, 252b/01, 252b/05, 252b/06, 252b/09, 252b/11, 252b/13, 252b/15, 252b/17, 252b/18, 252b/21, 252b/23, 252b/24, 252b/25, 253a/03, 253a/05, 253a/06, 253a/08, 253a/09, 253a/11, 253b/02, 253b/04, 253b/05, 253b/06, 253b/07, 253b/08, 253b/10, 253b/15, 253b/17, 253b/23, 253b/24, 253b/25, 254a/01, 254a/03, 254a/04, 254a/09, 254a/18, 254a/19, 254a/20, 254a/22, 254a/23, 254b/14, 254b/19, 254b/21, 254b/22, 254b/24, 254b/25, 255a/02, 255a/03, 255a/04, 255a/05, 255a/09, 255a/12, 255a/15, 255a/16, 255a/21, 255a/22, 255a/23, 255a/25, 255b/02, 255b/04, 255b/05, 255b/06, 255b/09, 255b/10, 255b/13, 255b/16, 255b/17, 255b/18, 255b/20, 255b/21, 255b/23, 255b/24, 256a/02, 256a/03, 256a/04, 256a/06, 256a/09, 256a/11, 256a/17, 256a/19, 256a/20, 256a/21, 256a/23, 256a/24, 256b/01, 256b/02, 256b/03, 256b/06, 256b/07, 256b/08, 256b/09, 256b/13, 256b/14, 256b/16, 256b/17, 256b/19, 256b/21, 256b/22, 256b/24, 256b/25, 257a/02, 257a/03, 257a/05, 257a/08, 257a/10, 257a/11, 257a/21, 257a/24, 257a/25, 257b/01, 257b/02, 257b/03, 257b/04, 257b/07, 257b/11, 257b/14, 257b/17, 257b/19, 257b/20, 257b/23, 258a/02, 258a/03, 258a/04, 258a/05, 258a/06, 258a/10, 258a/12, 258a/17, 258a/19, 258a/20, 258b/01, 258b/05, 258b/08, 258b/10, 258b/11, 258b/12, 258b/15, 258b/16, 258b/17, 258b/18, 258b/22, 258b/23, 258b/24, 259a/01, 259a/02, 259a/04, 259a/07, 259a/10, 259a/13, 259a/16, 259a/18, 259a/20, 259a/21, 259a/23, 259a/24, 259a/25, 259b/05, 259b/10, 259b/11, 259b/12, 259b/13, 259b/18, 259b/20, 259b/22, 259b/23, 259b/24, 260a/02, 260a/04, 260a/05, 260a/08, 260a/09, 260a/10, 260a/11, 260a/12, 260a/13, 260a/14, 260a/15, 260a/17, 260a/19, 260a/20, 260a/21, 260a/22, 260a/23, 260b/02, 260b/03, 260b/04, 260b/05, 260b/07, 260b/08, 260b/10, 260b/17, 260b/21, 260b/22, 260b/25, 261a/01, 261a/02, 261a/05, 261a/07, 261a/15, 261a/17, 261a/21, 261a/24, 261b/04,

261b/07, 261b/08, 261b/11, 261b/13, 261b/15, 261b/16, 261b/19, 261b/20, 261b/22, 262a/01, 262a/07, 262a/09, 262a/11, 262a/12, 262a/13, 262a/17, 262a/25, 262b/02, 262b/07, 262b/09, 262b/10, 262b/11, 262b/14, 262b/15, 262b/17, 262b/20, 262b/22, 263a/02, 263a/06, 263a/07, 263a/17, 263a/20, 263a/24, 263b/09, 263b/14, 263b/21, 264a/08, 264a/10, 264a/11, 264a/15, 264a/17, 264a/19, 264a/20, 264a/22, 264a/24, 264b/01, 264b/04, 264b/07, 264b/18, 264b/20, 264b/25, 265a/02, 265a/03, 265a/04, 265a/05, 265a/06, 265a/08, 265a/09, 265a/11, 265a/15, 265a/19, 265b/02, 265b/06, 265b/08, 265b/09, 265b/11, 265b/15, 265b/16, 265b/18, 265b/21, 265b/23, 266a/02, 266a/04, 266a/05, 266a/11, 266a/12, 266a/13, 266a/14, 266a/17, 266a/19, 266a/21, 266a/22, 266a/23, 266b/01, 266b/03, 266b/04, 266b/09, 266b/12, 266b/14, 266b/15, 266b/21, 266b/25, 267a/02, 267a/03, 267a/05, 267a/07, 267a/10, 267a/12, 267a/16, 267a/17, 267a/20, 267b/05, 267b/08, 267b/10, 267b/11, 267b/13, 267b/14, 267b/15, 267b/17, 267b/21, 267b/22, 267b/23, 267b/24, 268a/09, 268a/10, 268a/14, 268a/16, 268a/18, 268a/19, 268a/21, 268a/22, 268a/24, 268b/16, 268b/19, 268b/21, 268b/22, 268b/25,269a/02, 269a/03, 269a/04, 269a/06, 269a/08, 269a/09, 269a/13, 269a/17, 269a/24, 269b/01, 269b/02, 269b/03, 269b/04, 269b/07, 269b/10, 269b/14, 269b/16, 269b/19, 269b/23, 269b/24, 269b/25, 270a/02, 270a/06, 270a/07, 270a/08, 270a/10, 270a/13, 270a/14, 270a/16, 270a/18, 270a/19, 270a/20, 270a/21, 270a/23, 270a/24, 270b/01, 270b/02, 270b/03, 270b/05, 270b/15, 270b/16, 270b/19, 270b/22, 270b/23, 270b/24, 270b/25, 271a/02, 271a/08, 271a/09, 271a/10, 271a/13, 271a/14, 271a/15, 271a/16, 271a/20, 271a/21, 271a/22, 271a/23, 271a/24, 271b/01, 271b/02, 271b/03, 271b/05, 271b/07, 271b/08, 271b/09, 271b/11, 271b/13, 271b/16, 271b/19, 271b/20, 271b/21, 271b/23, 272a/01, 272a/02, 272a/03, 272a/05, 272a/07, 272a/10, 272a/11, 272a/12, 272a/14, 272a/16, 272a/17, 272a/18, 272a/19, 272a/20, 272a/23, 272b/04, 272b/06, 272b/08, 272b/11, 272b/12, 272b/13, 272b/15, 272b/16, 272b/20, 272b/21, 272b/22, 272b/24, 273a/02, 273a/04, 273a/05, 273a/08, 273a/09, 273a/10, 273a/12, 273a/13, 273a/15, 273a/16, 273a/17, 273a/19, 273a/20, 273a/21, 273a/23, 273b/01, 273b/22, 273b/25, 274a/01, 274a/03, 274a/04, 274a/06, 274a/07, 274a/09, 274a/10, 274a/12, 274a/13, 274a/15, 274a/17, 274a/18, 274a/19, 274a/23, 274b/04, 274b/05, 274b/08, 274b/13, 274b/14, 274b/16, 274b/17, 274b/18, 274b/20, 274b/21, 274b/22, 274b/23, 275a/02, 275a/05, 275a/11, 275a/12, 275a/13, 275a/17, 275a/18, 275a/21, 275a/22, 275a/24, 275a/25, 275b/01, 275b/02, 275b/03, 275b/04, 275b/06, 275b/08, 275b/12, 275b/14, 275b/15, 275b/16, 275b/17, 275b/18, 275b/19, 275b/21, 275b/22, 275b/23, 275b/24, 276a/01, 276a/03, 276a/04, 276a/06, 276a/10, 276a/12, 276a/13, 276a/14, 276a/15, 276a/16, 276a/17, 276a/18, 276a/19, 276a/20, 276a/22, 276a/23, 276a/25, 276b/04, 276b/06, 276b/07, 276b/08, 276b/11, 276b/12, 276b/13, 276b/15, 276b/16, 276b/17, 276b/18, 276b/19, 276b/20, 276b/23, 276b/24, 277a/01, 277a/02, 277a/03, 277a/06, 277a/07, 277a/08, 277a/12, 277a/14, 277a/15, 277a/20, 277a/21, 277a/24, 277b/03, 277b/05, 277b/08, 277b/09, 277b/10, 277b/16, 277b/17, 277b/19, 277b/21, 277b/24, 278a/02, 278a/22, 278a/23, 278a/25, 278b/02, 278b/03, 278b/05,

278b/22, 279a/01, 279a/02, 279a/05, 279a/08, 279a/09, 279a/12, 279a/13, 279a/14, 279a/16, 279a/19, 279a/21, 279a/23, 279a/24, 279b/03, 279b/10, 279b/11, 279b/12, 279b/14, 279b/15, 279b/19, 279b/20, 279b/21, 279b/22, 279b/24, 280a/02, 280a/03, 280a/04, 280a/05, 280a/07, 280a/09, 280a/11, 280a/12, 280a/13, 280a/14, 280a/15, 280a/17, 280a/18, 280a/20, 280a/21, 280a/22, 280a/23, 280a/24, 280b/01, 280b/02, 280b/03, 280b/04, 280b/09, 280b/10, 280b/13, 280b/17, 280b/20, 280b/22, 280b/24, 281a/01, 281a/03, 281a/04, 281a/08, 281a/10, 281a/11, 281a/16, 281a/21, 282b/06, 282b/07, 283a/01, 283a/03, 283a/04

N.+den

N. 252a/14, 263b/04, 265a/06, 278b/03

N.+dir

N. 260b/14, 260b/25, 261a/07, 261a/20, 261b/21, 262b/15, 263a/10, 263b/01, 263b/17, 266a/01

N.+e

N. 251b/25, 252a/09, 252a/12, 252b/24, 253a/05, 253a/08, 253a/11, 253b/23, 254a/03, 254b/05, 254b/13, 254b/14, 254b/20, 254b/23, 255a/03, 255a/04, 255a/05, 256a/21, 257a/02, 257b/03, 257b/14, 258a/10, 258a/14, 258a/19, 258a/21, 258b/01, 258b/04, 258b/11, 258b/23, 258b/25, 259a/09, 259a/10, 259b/05, 259b/14, 259b/20, 259b/24, 260a/10, 260a/24, 260b/20, 260b/21, 261a/19, 261b/11, 262b/05, 262b/06, 262b/18, 262b/22, 263a/24, 263a/25, 264a/07, 264a/16, 265b/17, 266a/10, 266b/06, 266b/11, 266b/13, 267a/22, 267b/19, 267b/22, 268a/10, 268a/24, 269a/16, 269b/01, 269b/04, 269b/05, 269b/07, 271b/01, 271b/02, 271b/03, 271b/18, 273a/10, 273a/14, 274a/06, 274a/20, 274b/02, 274b/05, 274b/16, 275a/23, 275b/12, 275b/18, 276a/20, 277b/05, 277b/14, 277b/15, 277b/16, 280a/04, 280a/05, 280b/04, 280b/05

N.+i

N. 252b/04, 253a/10, 256a/08, 257b/13, 258b/03, 260a/17, 261a/12, 261a/13, 263b/17, 266a/03, 266a/09, 268b/14, 268b/15, 270b/25, 271a/15, 271a/24, 271b/11, 271b/23, 272a/02, 272a/08, 272b/18, 277b/05, 277b/09, 280a/07

N.+iñ

N. 238a/17, 238a/19, 238a/21, 238a/23, 251a/03, 252a/04, 252a/17, 252b/02, 252b/03, 252b/25, 253a/02, 253a/04, 253b/22, 255a/09, 255a/10, 255a/11, 256a/05, 256a/06, 256a/09, 256b/19, 256b/20, 256b/23, 257b/06, 258a/05, 258a/16, 258a/17, 258a/19, 258a/21, 258a/22, 258a/23, 258b/21, 258b/24, 258b/25, 259a/03, 259a/10, 259a/12, 259a/23, 259b/02, 259b/21, 260a/01, 260a/18, 260a/23, 263b/09, 264a/02, 264a/18, 264a/24, 264b/03, 265b/04, 265b/06, 265b/14, 265b/23, 266b/12, 267b/20, 267b/23, 269b/03, 269b/06, 271b/17, 272a/03, 272a/12, 272a/23, 272b/23, 275b/17, 276b/22, 276b/23, 278a/23, 280a/21, 281a/19

Nīreng

N. 184a/19

Nişābūr

N.-ı Ẓulmātī 248a/08

Növfel

N. 214a/14, 214a/17, 214a/19, 217b/22, 217b/23, 218a/08, 218a/12, 218a/14, 218a/15, 218a/16, 218a/17, 218b/01, 218b/06, 218b/10, 218b/11, 218b/12, 218b/13, 218b/14, 218b/16, 218b/23, 219b/18, 220a/11, 220a/15, 220a/16, 220a/21, 220a/09, 220a/22, 220b/04, 220b/10, 220b/14, 220b/17, 220b/20, 220b/23, 220b/25, 222b/09, 222b/13

N.-i Gürd 218a/11, 218a/24, 218b/02, 218b/08, 218b/18, 218b/24, 219a/01, 219b/25, 220a/12, 220a/20, 220b/07, 220b/21, 222b/08

N.-i Gürd'iñ 218b/04

N.+den

N. 220a/02, 220b/08

N.+e

N. 218a/03, 218a/07, 219b/16, 219b/18, 219b/20, 220b/11, 220b/12

N.+i

N. 218a/13, 218b/13, 218b/25, 219a/01, 220a/02, 220a/17, 220a/18, 220a/19, 220b/02, 220b/05, 220b/24, 220b/25, 222b/09

ʿasker-i N. 220a/13

N.+iñ

N. 214a/19, 218a/04, 218a/07, 218b/15, 218b/24, 219b/23, 220a/13, 220a/14, 220a/15, 220a/17, 220a/19, 220b/06, 220b/09, 220b/10, 222b/14

Nuṣṣār'a

deşt-i N. 183a/15

P

Palaşan

P. Türk 206a/06, 206a/16, 208b/06, 209b/13

P.+ı

ḳalʿa-yı P. 209a/24

Peleng

P.-i Efgen 154a/17, 162b/05, 171b/16, 177a/03

Ḳahrame-yı P.-pūş 225b/15

Perhīz

Baṭlamyūs P.-kār 266a/08

Baṭlanyūs P.-kār'a 266a/07

P.-kārlardandır 260a/11

Pervīn

P. Şāh 177a/15, 177a/16, 181b/03

Cezīre-yi P. 177a/14, 181b/03

Pervīz

P. Şāh 201a/06

Peşeng

P. 154b/24, 155b/03, 155b/12, 155b/15, 155b/19, 156b/18, 156b/22, 157a/02, 157a/04, 157a/08, 157a/10, 157a/16, 157b/01, 157b/04, 157b/08, 166b/22, 169b/13, 170a/14, 170a/16, 170a/24, 171b/09, 171b/12, 208b/11, 210b/16, 245b/09, 279b/03

P.+dir

P. 170a/13

P.+e

P. 157a/07, 157b/09, 169b/20, 170a/14

bār-gāh-ı P. 155b/12

P.+i

P. 157b/06

P.+iñ

P. 180b/03

P.+sin

P. 155b/14

Pījen

P. 173b/01, 174a/14, 175a/09, 206a/08, 206a/09, 206a/13, 207b/16, 208b/09, 208b/17, 212a/23

P.-i Pīl 206a/07, 210a/23

P.+e

P. 206a/10, 207b/06, 208b/16, 210a/24

P.+iñ

P. 175a/14, 207b/15

Pīl

Pījen-i P. 210a/23, 284a/24

Sām-ı P. 193b/05, 194a/03

Pīlsem

P. 155b/03, 155b/06, 155b/07, 155b/17, 156a/18, 156a/21, 156a/22, 156b/08, 157a/04, 157a/16, 169a/21

P.+e

P. 157b/01, 157b/09

P.+i

P. 155b/03, 157a/02, 157b/04, 157b/06, 157b/07, 157b/08

Pīrān

P. 163a/24, 163a/25, 163b/01, 163b/02, 163b/03, 163b/04, 163b/05, 163b/06, 163b/07, 163b/08, 163b/09, 163b/10, 163b/12, 163b/15, 163b/20, 163b/23, 163b/24, 165b/03, 169a/21, 172b/21, 201b/19, 202a/18, 202b/19, 202b/20, 202b/22, 203a/02, 203a/07, 203a/11, 203a/17, 203b/08, 203b/11, 203b/12, 203b/14, 203b/15, 203b/17, 203b/19, 210b/04, 210b/08, 211a/23, 211a/24, 212a/13, 212a/25, 212b/01, 212b/02, 212b/03, 228b/20, 228b/21, 245a/09, 261a/10, 280a/04, 280a/05, 280a/07

P.+a

P. 155a/23, 157b/18, 163b/05, 163b/06, 163b/14, 163b/21, 202a/18, 203a/22, 210b/03, 280a/04

P.+dan

P. 202a/03, 210b/11

P.+ı

P. 163b/21, 202b/25, 203a/04, 203a/06, 203a/09, 203a/12, 203a/23, 212a/25

P.+ıñ

P. 163b/03, 203a/01, 203a/03, 203a/05, 203a/10, 203a/21, 207a/06, 212a/25, 261a/09

Pīrūz'ı

ḳulle-i P. 273a/12

Pīrūze'dir

ḳulle-yi P. 182a/05

Pūlād

P.-vend-i Dilīr 223a/12

Pūlādū

P. Ner 284a/04, 284a/17

Pür

P.-ʿişve 281b/09, 281b/10, 281b/11, 282a/06

P.-ʿişve'niñ 281a/25, 282a/15

P.-ʿişve'ye 281b/01, 281b/16, 282a/18

P.-ʿişve'yi 282a/11

P.-ʿişve Bānū 281b/02, 281b/15, 281b/24, 282a/16

P.-ʿişve Bānū'nıñ 282a/04, 282a/05

P.-ʿişve Bānū'ya 281b/22, 282a/05

P.-ʿişve Bānū'yı 281a/24, 282a/20

Pürāsb

P. 222a/04, 222a/11, 222a/12, 230a/12, 230b/20, 240b/10, 240b/13, 240b/20, 240b/22

P.-ı İrānī 221b/24, 222a/05

P.+a

P. 230a/11, 230b/20, 231b/03

P.+ı

P. 222a/02, 222a/08, 240b/16

P.+ıñ

P. 222a/07

R

Rabb

R. 180a/16

Rabbānī

hidāyet-i R. 145a/08, 271b/25

ḥikmet-i R. 216b/16

Rabbü'l

Cenāb-ı R.-ʿālemin 276a/02

Racīm'iñ

R. 265a/01

Raʿd

R. 150b/01, 150b/14, 150b/15, 150b/18, 150b/22, 151a/03, 151a/07, 151a/08, 151a/12, 151a/25, 151b/03, 151b/04, 151b/07, 151b/08, 151b/10, 151b/11, 151b/22, 151b/23, 152b/15, 153a/01, 153a/03, 158a/23, 158b/02, 158b/07, 158b/10, 158b/12

R.-ı Cihān-sūz 147b/02, 149b/23, 150a/04, 150a/21, 150a/23, 150a/25, 150b/08, 150b/13, 150b/14, 150b/16, 150b/20, 151a/05, 151a/14, 151a/20, 151a/23, 151b/06, 151b/15, 151b/19, 151b/21, 152a/10, 152a/13, 152a/15, 152b/24, 158a/22, 158a/24, 158b/04, 162b/02, 162b/21, 168b/25, 169a/04, 180a/21

R.+a

R. 151a/24, 151b/10, 152b/16, 153a/02, 153a/03, 158a/23, 158b/09, 158b/10

R.+ı

R. 151a/14, 158b/01, 158b/11

R.+ıñ

R. 150b/13, 150b/18, 151a/02, 151a/09, 151a/11, 152b/03, 158b/06

Raḥām

R. 173b/02, 174a/14, 174b/14, 207b/06, 211a/07, 211a/09, 211a/11, 211a/13, 211a/14, 212a/06, 225a/15, 229b/23, 229b/25, 231a/06, 231a/07, 231a/08, 231a/14, 231a/16, 231a/23, 231a/24, 231b/03, 231b/07, 242a/01, 242a/18, 242a/25, 242b/01, 243a/12, 249b/05, 256b/13, 284a/24

Raḫām

R. 173b/22, 188a/04, 188a/05,

207b/16, 207b/17, 207b/18, 207b/19, 229b/10, 229b/24

Raḥ.+a

R. 229b/24, 231a/06, 231a/13

Raḥ.+ı

R. 230a/03, 231a/14, 242a/18, 256b/14

Raḫ.+ı

R. 207b/18

Raḥ.+ıñ

R. 229b/24, 231a/09, 231a/10, 231a/15, 231a/21

Raḫ.+ıñ

R. 188a/06, 188a/07

Raḫmāne

R.-i ʿĀbide 264b/15

Rāy

R. 149b/24, 152b/13

R.-ı Aʿẓam 145a/01, 145a/24, 145b/02, 145b/04, 145b/08, 145b/13, 145b/16, 146a/21, 147a/25, 147b/02, 147b/05, 148a/08, 149b/23, 150a/03, 150a/13, 150a/21, 150a/23, 151b/11, 151b/19, 151b/20, 151b/22, 152a/08, 152a/12, 152a/14, 152a/20, 152a/21, 152a/22, 152a/24, 152a/25, 152b/03, 152b/05, 152b/11, 152b/16, 152b/19, 152b/21, 152b/22, 153a/07, 153a/10, 153b/13, 153b/21, 154a/03, 154a/11, 154a/16, 154b/06, 200a/25, 201a/09, 281a/23

R.-ı Aʿẓam’a 147b/13, 148a/11, 150a/03, 150a/13, 152b/19, 153b/15

R.-ı Aʿẓam’dan 146a/19, 153a/06

R.-ı Aʿẓam’dır 180a/20

R.-ı Aʿẓam’ı 151b/09, 152a/18, 152b/07, 153a/04, 154b/18, 170a/19, 171a/05

R.-ı Aʿẓam’ıñ 147b/10, 147b/13, 150b/03, 152b/13, 152b/17, 169a/15, 177b/06, 180a/22, 181a/09, 184a/20

R.+ıñ

R. 152b/05

Redāye

R. Bānū 219a/15

Rehvār

R. 258a/09

R.-ı Baḥrī 183b/24, 257b/20, 258a/01, 258a/14

R.-ı Baḥrī’den 258a/16

R.-ı Baḥrī’nin 257b/22

R.-ı Baḥrī’niñ 257a/24, 257b/22, 258a/07

R.-ı Baḥrī’ye 196b/11,

257a/07, 257b/20, 257b/22, 258a/15

R.-ı Baḥrīʿ 258a/14

R.+a

R. 258a/08, 281b/02

R.+ı

R. 257a/08

R.+ıñ

R. 257b/22

Remed

R. Şāh 177b/19, 201a/01

Reyḥān

R. Şāh 272a/24

R.+da

Kūh-ı R. 272a/25

Rezekyā

R. 222b/15, 256b/09

Ridāye

R. Bānū 213a/12, 213a/13, 219a/20, 219a/22

Rūbīn

R. ibn Veyse 209b/23

Rūşen

R. 211a/17, 211a/18

Rūyīn

R. ibn Veyse 162a/21, 209b/22

ḳalʿa-yı R.-ẕer'e 217a/09

Rüstem

R. 146a/09, 146a/11, 147b/14, 153b/19, 154b/20, 156a/23, 157a/17, 160b/05, 166b/11, 168a/14, 169a/09, 169b/22, 169b/24, 170b/03, 170b/10, 170b/17, 171a/03, 171a/09, 171a/14, 171a/18, 171a/19, 171a/20, 171a/21, 171b/06, 171b/08, 171b/09, 172b/13, 172b/16, 172b/18, 172b/24, 173a/05, 173a/06, 173a/14, 173a/21, 173a/24, 174a/15, 174a/16, 174a/18, 174a/19, 174a/20, 174a/22, 174a/23, 174a/24, 175a/23, 175a/25, 175b/03, 175b/04, 175b/05, 175b/09, 175b/11, 175b/14, 175b/17, 175b/19, 175b/21, 175b/25, 176a/13, 176a/16, 176a/17, 176a/21, 169a/23, 176a/25, 176b/03, 176b/12, 177a/25, 177b/05, 177b/12, 177b/18, 177b/24, 178a/05, 178a/15, 178a/24, 178b/02, 178b/05, 178b/17, 178b/23, 179a/04, 179a/07, 179a/13, 179a/18, 179a/23, 179b/02, 179b/05, 179b/08, 179b/14, 179b/17, 179b/21, 180a/06, 180a/15, 180a/20, 180b/11, 180b/21, 180b/23, 181a/12, 181a/19, 181b/02, 181b/08, 182a/04, 182a/09, 182a/13, 182a/17, 182a/23, 182b/02, 182b/15, 182b/21, 182b/22, 182b/23, 182b/24, 183a/01, 183a/09, 183a/12, 183a/19, 183b/03, 183b/15, 183b/25, 184a/06, 184b/04, 184b/13, 184b/19, 185a/12, 185b/16, 186a/18, 186a/19, 186b/02, 186b/03, 186b/07, 186b/08, 186b/18,

187a/03, 187a/13, 187b/05, 187b/11, 187b/12, 187b/14, 187b/15, 187b/19, 188a/22, 188b/13, 188b/15, 190a/23, 190a/24, 190b/01, 190b/11, 190b/15, 190b/20, 191b/05, 191b/12, 192b/11, 192b/16, 192b/25, 193a/12, 193a/22, 193b/01, 193b/12, 195a/04, 195a/13, 195a/16, 195a/22, 195a/23, 196a/22, 196a/25, 197b/11, 197b/13, 197b/19, 197b/23, 198a/02, 198a/09, 198a/11, 198a/14, 198a/19, 198a/22, 198a/24, 198b/03, 198b/06, 198b/11, 198b/16, 198b/19, 198b/24, 199a/02, 199a/03, 199a/05, 199a/09, 199a/10, 199a/12, 199b/03, 199b/11, 199b/13, 199b/14, 199b/19, 199b/20, 199b/24, 200a/02, 200a/05, 200a/16, 200a/20, 200a/24, 200b/05, 200b/08, 200b/09, 201a/23, 201b/13, 204b/22, 204b/25, 205a/02, 205a/04, 205a/08, 205a/10, 205b/03, 205b/13, 205b/16, 206a/02, 206b/02, 206b/06, 208a/25, 211a/02, 212b/07, 213b/07, 213b/11, 213b/13, 213b/18, 213b/19, 213b/20, 213b/23, 213b/24, 214a/10, 214a/17, 214a/21, 214b/01, 214b/03, 214b/06, 214b/07, 215a/01, 215a/02, 215a/03, 215a/06, 215b/02, 215b/03, 215b/04, 215b/11, 215b/12, 215b/15, 215b/16, 215b/17, 215b/19, 215b/20, 215b/22, 215b/23, 216a/01, 216a/02, 216a/05, 216a/06, 216a/07, 216a/11, 216b/02, 216b/06, 217a/08, 217b/12, 219b/12, 222b/02, 222b/05, 222b/06, 222b/11, 222b/13, 222b/21, 223a/03, 223a/07, 223a/09, 223a/10, 223a/12, 223a/13, 223a/14, 223a/15, 223a/24, 223a/25, 223b/01, 223b/02, 223b/03, 223b/11, 223b/13, 223b/14, 223b/18, 223b/19, 223b/21, 223b/23, 224a/12, 224a/18, 224a/20, 224a/21, 224a/23, 224a/25, 224b/04, 224b/12, 224b/21, 224b/22, 224b/23, 224b/25, 225a/02, 225a/03, 225a/08, 225a/11, 225a/13, 225a/16, 225b/09, 226a/19, 226a/24, 226a/25, 226b/05, 226b/06, 226b/07, 226b/08, 226b/09, 226b/11, 226b/13, 226b/15, 226b/16, 226b/18, 226b/19, 226b/20, 226b/25, 227a/01, 227a/03, 227a/07, 227a/09, 227a/10, 227a/13, 227a/14, 227a/21, 227b/16, 227b/17, 227b/19, 227b/22, 228a/01, 228a/04, 228b/13, 228b/15, 228b/18, 228b/19, 228b/21, 228b/22, 229a/05, 229a/06, 229a/10, 229a/11, 229a/13, 229a/15, 229a/16, 229a/18, 229a/25, 229b/02, 229b/04, 229b/05, 230b/11, 230b/17, 230b/22, 230b/23, 231a/02, 231a/04, 232a/06, 232a/07, 232a/10, 232a/12, 232a/21, 236b/14, 238a/11, 238b/08, 238b/21, 238b/22, 239b/01, 239b/02, 239b/03, 239b/05, 239b/06, 239b/08, 239b/11, 239b/17, 240a/07, 241b/01, 244b/08, 244b/12, 244b/17, 244b/19, 244b/22, 244b/24, 244b/25, 245a/04, 245a/05, 245a/06, 245a/07, 245a/11, 245a/20, 245a/23, 245b/09, 245b/14, 245b/17, 245b/18, 245b/22, 246a/01, 246a/02, 246a/15, 246a/21, 246a/23, 247a/09, 247a/10, 247a/12, 247a/13, 247a/14, 247a/17, 247a/18, 247a/20, 247a/21, 247a/24, 247b/03, 247b/08, 247b/10, 247b/11, 247b/12, 247b/16, 247b/20, 247b/22, 248a/21, 248a/23, 248a/24, 248b/05, 248b/07, 248b/08, 248b/11, 248b/13, 248b/14, 248b/15, 248b/21, 248b/23, 248b/24, 249a/01, 249a/03, 249a/04, 249a/05, 249a/11, 249a/13, 249a/14, 249a/18, 249a/19, 249a/23, 249a/25, 249b/05, 249b/08, 249b/10, 249b/11, 249b/15, 249b/17, 249b/20, 250a/01, 250a/02, 250a/07, 250a/23, 250a/24, 250b/07, 250b/09, 250b/12, 250b/13, 250b/14, 250b/18, 251a/13, 251b/13, 251b/14, 254a/07, 254a/11, 254a/20, 254b/23, 254b/25, 255a/03, 255a/16, 255a/18, 255a/19, 255a/21, 255b/23, 256a/01, 256a/02, 256a/03, 256a/05, 256a/07, 256a/13, 256a/14, 257a/13, 258a/25, 258b/01, 258b/09, 258b/11, 258b/12,

258b/15, 258b/17, 258b/20, 258b/21, 258b/25, 259a/01, 259a/03, 259a/06, 259a/07, 259a/08, 259a/09, 259a/13, 259a/15, 259a/16, 259a/21, 259b/02, 259b/05, 259b/07, 259b/08, 259b/11, 259b/13, 259b/15, 259b/18, 259b/22, 259b/23, 259b/24, 260a/01, 260a/06, 260a/07, 260a/08, 260a/09, 260a/10, 260a/12, 260a/13, 260a/15, 260a/17, 260a/18, 260a/22, 260a/23, 260a/25, 260b/11, 264b/25, 280a/18, 280b/06, 280b/12, 280b/16, 280b/22, 281a/14, 282b/09, 282b/14, 282b/16, 282b/18, 282b/19, 284a/08, 284a/10, 284a/12, 284b/11, 284b/12, 284b/13, 284b/14, 284b/15, 284b/17, 284b/18, 284b/21, 284b/22

ḫadeng-i R. 216b/02

R.-i Dāstān 178b/15, 199b/18, 200a/21, 201a/19, 215a/20, 282b/22, 244b/06

R.-i Dāstān'ı 200b/14

R.-i Hüner-ver 215b/02

R.-i Nām-dār 245b/12

R.-i Zūr-mend 171a/01, 197b/24, 198b/08, 199a/06, 223a/05

R.+de

R. 154b/21

R.+den

R. 167a/21, 167b/14, 167b/15, 170a/23, 179b/03, 182b/25, 187a/02, 188a/20, 190a/22, 195a/20, 198b/10, 200a/01, 205a/06, 216a/04, 217a/10, 224a/07, 226b/22, 227a/17, 228b/13, 228b/24, 235b/19, 248b/11, 251a/06, 251a/08, 251a/24, 252a/14, 256b/23, 280b/24

bār-gāh-ı R. 222b/05

R.+dir

R. 201a/13, 239b/10, 239b/15, 247a/19

R.+e

R. 166b/25, 168a/13, 169a/24, 170b/21, 170b/23, 171a/03, 171a/23, 172a/21, 172a/25, 172b/13, 173b/05, 173b/23, 175a/25, 175b/10, 176a/07, 176b/08, 177a/12, 177b/04, 177b/16, 186a/17, 186a/18, 186b/04, 186b/13, 186b/14, 186b/18, 193a/20, 193b/02, 195a/06, 198a/19, 198b/06, 198b/24, 199a/04, 199a/06, 199b/03, 199b/08, 199b/17, 200a/19, 201a/22, 204b/23, 204b/24, 205a/10, 205b/14, 211a/01, 211a/02, 213b/09, 213b/10, 213b/23, 214a/02, 214a/10, 214b/04, 215a/01, 215b/02, 215b/08, 215b/11, 216a/01, 216a/07, 216a/10, 219b/13, 219b/14, 221a/13, 222a/23, 223a/10, 223a/25, 223b/17, 224a/15, 224a/20, 224b/04, 224b/10, 226b/17, 227a/01, 227b/16, 228b/12, 228b/13, 228b/14, 229a/10, 229a/16, 229a/18, 229b/07, 230b/10, 230b/14, 230b/22, 232a/01, 232a/03, 232a/06, 238b/22, 244b/05, 244b/08, 244b/24, 245a/03, 245a/05, 246a/23, 247a/16, 247b/21, 248b/07, 248b/13, 248b/23, 249a/21, 249b/08, 249b/10, 249b/11, 249b/18, 249b/20, 250a/24, 250b/14, 254a/01, 254a/08, 254a/20, 256a/02, 256a/05, 256a/11, 256a/12, 256a/13, 258b/19, 259a/05, 259a/15, 259b/12, 259b/14, 259b/23, 260a/09, 260a/14, 260a/17, 280b/14, 282b/05, 282b/18, 284a/11, 284b/09, 284b/14

sīne-yi R. 260a/01

R.+i

R. 153b/20, 154b/21, 158a/12, 169a/10, 175a/24, 198a/06, 198a/22, 198b/12, 199b/06, 199b/16, 199b/17, 200b/18, 206b/06, 213b/08, 214b/03, 215b/19, 215b/21, 215b/22, 223b/12, 223b/14, 223b/15, 248b/21, 249b/15, 249b/18, 258b/11, 259a/21, 260a/06, 260a/07

bār-gāh-ı R. 247a/07

R.+iñ

R. 155a/20, 156a/07, 166b/11, 168a/18, 169a/23, 170b/16, 171a/17, 171b/04, 171b/23, 172b/12, 173a/23, 173b/01, 173b/03, 174a/19, 175b/06, 175b/22, 176a/06, 176a/23, 187a/16, 190a/22, 190b/05, 190b/21, 191a/05, 193a/21, 194a/15, 195a/16, 198a/19, 198a/21, 199b/04, 199b/05, 199b/07, 199b/10, 199b/12, 199b/14, 199b/15, 199b/22, 200a/22, 205a/15, 205b/03, 213a/04, 213a/07, 213b/25, 214b/06, 215b/07, 215b/15, 215b/22, 216a/01, 216a/05, 221a/03, 223a/01, 223a/07, 223a/09, 223b/07, 224a/04, 224a/05, 226b/04, 226b/05, 226b/08, 226b/12, 227a/07, 227a/08, 227a/09, 228b/20, 228b/23, 229b/02, 231a/01, 235b/14, 235b/16, 238a/07, 239b/02, 239b/10, 244b/22, 245a/02, 245a/09, 245a/11, 246a/24, 247a/08, 247a/20, 247a/22, 247a/23, 247b/02, 247b/09, 247b/19, 248a/21, 248a/22, 248a/24, 248b/12, 249a/12, 249a/18, 249a/21, 250a/24, 251a/18, 253b/20, 254a/13, 254a/18, 254b/16, 254b/17, 257a/07, 258b/20, 258b/21, 258b/23, 259a/06, 259b/11, 259b/15, 259b/17, 259b/24, 260a/05, 260a/08, 260a/12, 260a/13, 260a/16, 264b/23, 272b/07, 280a/25, 282b/06, 284b/12

R.+iñdir

R. 195a/18

R.+le

R. 251a/12, 251b/09, 257a/09

R.+sin

R. 173a/08

R.+lere

R. 278b/12

Rüzgār

Dānā-yı R. 152a/09

S

Ṣabā

der-bend-i Ṣ. 154a/17, 158a/01, 171b/16, 177a/04

Ṣ.-rū dirler 184a/19

Ṣ.+nıñ

der-bend-i Ṣ. 154a/23

Ṣ.+ya

şehr-i Ṣ. 177a/04

Sādıḳ

S. 154b/06, 154b/07, 154b/11, 154b/12, 154b/16, 155a/10

S.+a

S. 154b/07, 154b/14

S.+ı

S. 154b/08, 154b/10, 154b/11, 154b/12, 155a/10

Ṣafder

Ṣ. Ṣaf-şiken 162b/03

Sāfīl

S.-i Ṣaff-şiken ve 188b/11

Ṣagār'ıñ

Ṣ. 164b/12

Sā'īd

S.-i Sepīd-endām 181a/05

Sālūs

S. Hindī 179a/25

Sām

S. 182b/22, 183b/09, 188b/13, 193a/01, 193a/19, 193b/05, 193b/06, 193b/07, 193b/08, 193b/09, 193b/11, 193b/14, 193b/17, 193b/19, 193b/22, 194a/01, 194a/02, 194a/05, 194a/06, 194a/09, 194a/11, 200b/11, 237a/05, 284a/24

S.-ı Bel 171a/24

S.-ı Bīl 254a/07

S.-ı Geylānī'ye 170b/24

S.-ı Pīl 193b/05, 194a/03

S.-ı Ser-Efrāz-nām 153b/10

S.-ı Sipāh-ḳabā 162a/25, 179a/25

S.+a

S. 193b/08, 193b/17, 193b/18, 193b/23, 194a/01

S.+dan

S. 193b/25

S.+ı

S. 183b/08, 193b/20, 193b/23, 194a/08

S.+ıñ

S. 193b/07, 193b/10, 193b/14, 193b/16, 194a/04, 194a/06, 194a/07, 194a/08, 194a/12

S.+ıñdır

S. 276a/06

Sāmān

S. 160a/14, 160a/15, 160a/17, 160a/18, 160a/19

Sāmūr

S. Hindī 179b/11

Ṣāni

Nīrem Ṣ. 180b/05, 238b/08, 251a/02, 251a/04, 251a/05, 251a/07, 251a/12, 251a/14, 251a/19, 251a/20, 251a/22, 251b/05, 251b/17, 251b/20, 251b/24, 252a/02, 252a/06, 252a/15, 252a/16, 252a/21, 252a/23, 252a/24, 252b/11, 252b/15, 252b/17, 252b/18, 252b/24, 253a/05, 253a/08, 253a/11, 253b/04, 253b/06, 253b/08, 253b/10, 253b/17, 254a/03, 254a/09, 254a/18, 254a/20, 254a/22, 254a/23, 254b/19, 255a/02, 255a/03, 255a/05, 255a/09, 255a/21, 255a/22, 255a/23, 255a/25, 255b/06, 255b/20, 256a/02, 256a/11, 256a/17, 256a/20, 256a/21, 256b/02, 256b/03, 256b/08, 256b/09, 256b/13, 256b/19, 256b/21, 256b/22, 256b/24, 257a/03, 257a/05, 257a/11, 257a/21, 257b/02, 257b/04, 257b/11, 257b/17, 257b/19, 257b/21, 257b/23, 258b/05, 258b/10, 259a/04, 260a/12, 260a/17, 261b/16, 261b/20, 262a/12, 264b/07, 265a/02, 265a/04, 265a/15, 265b/02, 265b/06, 265b/23, 266a/02, 266a/04, 266a/12, 266a/17, 266a/19, 266a/21, 266b/03, 266b/25, 267a/05, 267a/22, 267b/14, 267b/17, 267b/22, 268a/22, 269a/02, 269a/06, 269b/01, 269b/03, 269b/05, 269b/07, 269b/16, 269b/23, 270a/02, 270a/10, 270a/20, 270a/23, 270b/02, 270b/05, 270b/22, 271a/02, 271a/10, 271a/13, 271a/22, 271b/03, 271b/21, 272a/04, 272a/20, 272a/23, 272b/04, 272b/12, 272b/16, 272b/20, 273a/02, 273a/04, 273a/05, 273a/09, 273a/13, 273a/16, 273a/17, 273a/23, 273b/01, 273b/22, 273b/25, 274a/01, 274a/03, 274a/05, 274a/06, 274a/12, 274a/23, 274b/04, 274b/17, 275a/11, 275a/18, 275a/22, 275a/24, 275b/16, 275b/22, 275b/24, 276a/01, 276a/14, 276a/17, 276a/20, 276a/23, 276a/25, 276b/12, 276b/18, 276b/20, 276b/23, 277a/01, 277a/08, 277a/09, 277a/12, 277a/21, 277a/24, 277b/03, 277b/05, 277b/16, 277b/17, 277b/19, 277b/21, 277b/24, 278a/02, 278a/23, 278b/02, 278b/03, 278b/05, 279a/08, 279a/09, 279a/12, 279a/13, 279a/14, 279a/19, 279a/24, 279b/10, 279b/11, 279b/14, 279b/19, 279b/22, 279b/24, 280a/07, 280a/14, 280a/15, 280a/18, 280a/20, 280a/21, 280a/23, 280b/01, 280b/09, 280b/13, 280b/20, 281a/01, 281a/08, 281a/11, 281a/14, 283a/01, 283a/04

Ṣ.+ʿ

Ṣ. 250b/22, 260b/17, 261a/15, 261b/16, 264a/20, 269b/02, 269b/24, 272a/11, 272a/19, 272b/15, 273a/12, 273a/21, 274b/13, 275b/21, 276a/12, 276b/16, 279b/12, 280a/13, 280a/22

Ṣ.+de

Nīrem Ṣ. 238a/02

Ṣ.+den

Nīrem Ṣ. 257a/25, 276b/17,

280a/12

Ṣ.+dir

Nīrem Ṣ. 271b/09, 271b/23, 272a/11, 280a/03, 280a/04

Ṣ.+niñ

Nīrem Ṣ. 238b/03, 250b/25, 252b/06, 253a/09, 253b/02, 255a/25, 256a/19, 258a/04, 258a/12, 260a/10, 264a/19, 265a/19, 275b/03, 275b/04, 276b/19, 278a/22, 278b/22, 279a/13, 280a/02, 280a/11, 280b/10, 281a/08, 281a/10, 281a/16

Ṣ.+niñdir

Nīrem Ṣ. 251a/01

Ṣ.+ye

Nīrem Ṣ. 251b/01, 251b/02, 251b/15, 251b/17, 252b/01, 252b/23, 254b/21, 254b/24, 255b/17, 255b/23, 256a/06, 256a/23, 256b/07, 256b/14, 257a/08, 258a/03, 258b/11, 259a/16, 259a/24, 260a/20, 260a/22, 260b/02, 261a/05, 261b/22, 262b/15, 264b/01, 265b/18, 266a/13, 266b/01, 267b/23, 268a/09, 268a/16, 268a/24, 268b/16, 268b/25, 269b/10, 269b/25, 271a/08, 271b/20, 272b/21, 273a/08, 273a/19, 274b/20, 275a/11, 275a/17, 275a/25, 275b/01, 275b/12, 277a/03, 277a/07, 277b/19, 279a/01, 279a/05, 279a/23, 280a/02, 280a/05, 280a/09, 280b/01, 280b/02, 280b/03, 280b/04, 280b/17, 282b/06, 283a/03

Sarıḳ

S. Cemīle 166b/08

S.-ı Ḥīle-cū ṣolda 184a/20

S.+dır

S. 184a/20

Ṣarṣar

Ṣ. 145b/22, 148b/08, 150a/14, 150a/15, 150a/16, 155b/11, 155b/20, 155b/25, 156b/15, 158a/23, 158a/24, 158b/01, 158b/10, 158b/12, 158b/18, 158b/22, 158b/24, 159a/01, 159a/02, 159a/03, 159a/05, 159a/06, 159a/09, 159a/22, 162a/08, 169b/14, 171b/10, 171b/12, 172b/02, 173b/13, 173b/18, 174a/04, 175a/01, 178b/23, 179a/02, 179a/05, 184b/17, 184b/20, 184b/22, 184b/23, 185b/13, 185b/15, 185b/17, 185b/18, 185b/22, 186a/01, 186a/12, 187a/24, 188a/07, 188b/18, 188b/20, 188b/23, 188b/25, 189a/01, 189a/02, 189a/03, 189a/04, 189a/05, 189a/08, 189a/09, 189a/13, 189a/14, 189a/15, 189a/17, 189a/18, 189a/20, 189a/25, 189b/04, 189b/07, 189b/08, 189b/10, 189b/16, 189b/18, 189b/22, 189b/23, 189b/24, 190a/01, 190a/06, 190a/09, 190a/12, 190a/13, 190a/14, 191a/18, 192a/04, 192a/05, 195b/23, 196a/01, 197a/08, 245b/03, 258b/04, 269a/03

Ṣ.-ı Sebük-bār 158a/25, 175b/20, 190a/04, 197a/09, 198b/04, 200a/02, 200b/14, 245a/25, 246b/02, 257b/24

Ṣ.-ı Sebük-bār'a 171b/07, 199a/04

Ṣ.-ı Sebük-bār'dır ṣolda 184a/23

Ṣ.-ı Sebük-bār'ıñ kendi 184a/22

Ṣ.-ı Sebük-bār'ı 178b/19

Ṣ.-ı Sebükbāy 172b/01

Ṣ.-ı Sepük-pār irüp 173b/16

Ṣ.+a

Ṣ. 155b/11, 155b/19, 156a/10, 158a/24, 158b/09, 159a/18, 169a/02, 173a/19, 173b/17, 175a/01, 184b/16, 184b/23, 185b/12, 185b/17, 187a/24, 187b/02, 188b/18, 188b/23, 189b/24, 190a/16, 245b/07, 258b/04

Ṣ.+dan

Ṣ. 192b/01

Ṣ.+ı

Ṣ. 158b/02, 158b/16, 158b/18, 172b/08, 172b/09, 175a/03, 185b/22, 189a/05, 189a/06, 189a/07, 189a/10, 189a/13

Ṣ.+ıñ

Ṣ. 188b/23, 189b/20, 197a/06

Sāsān

S. ibn Veyse 160a/18

Sāviye

S.-i Hindī'yi 145a/03

S.-i Nīze-dār'ıñ 145b/03

Sebīn

Kūh-ı S. 272b/11

Sebze

S.- bahār'da 234a/09

ʿazm-i S.-bahār 232b/19, 232b/20, 233a/02, 233b/11

S.-bahār'a 233a/02, 237b/06, 243a/05, 250b/10

S.-bahār'da 234a/09, 235b/23, 236b/13

S.-bahār'dan 232b/18, 250b/16

ḳalʿa-yi S.-bahār'ı 232b/22

Sehlān

S. 181b/15, 181b/16, 201a/06, 273a/16, 277b/15, 277b/16, 277b/19

Sehmengān

S. 275b/04, 275b/08, 275b/11, 275b/12, 275b/13, 275b/14, 275b/16, 275b/17, 275b/24, 275b/25, 276a/14, 276b/07, 277b/21

S.+a

S. 277b/22

dīv-i S. 275b/10

ḳalʿa-yı S. 275b/09, 276b/07

Selāmūn

S. 169b/22, 169b/24, 169b/25, 170a/10, 170a/25, 170b/01, 170b/15,

171b/06, 173a/06, 173a/14, 187a/01, 187b/14, 187b/15, 196b/01, 200b/02, 201a/19, 201a/23, 201a/25, 201b/03, 201b/04, 204b/06, 204b/07, 204b/22, 204b/25, 213b/05, 213b/09, 214b/11, 217b/04, 217b/16, 219b/12, 231b/14, 232a/01, 232a/02, 247b/16, 283a/24, 283b/04, 283b/05, 284a/09, 284a/22, 284a/25, 284b/04, 284b/06, 284b/08, 284b/10, 284b/12, 284b/14, 284b/16, 284b/17, 284b/19, 284b/24

S.+a

S. 169b/22, 170b/14, 187b/13, 196a/25, 201a/22, 213b/07, 217b/03, 232a/01

Selīm

S. Şāh 178b/06, 235b/17, 235b/18, 235b/20, 235b/22, 235b/25, 236a/12, 236a/23, 236a/24, 236a/25, 236b/11, 236b/12, 236b/23, 236b/24, 236b/25, 237a/02, 237a/17, 237a/19, 237a/21, 237a/25, 237b/05, 238a/01, 238b/06, 250b/21, 250b/22, 250b/23, 251a/08, 251a/14, 260b/23, 261a/02, 261a/03, 261a/04, 261a/08, 261a/14, 261a/15, 261a/17, 261a/18, 261a/19, 261a/20, 261a/21, 261b/17, 261b/18, 261b/19, 261b/20, 261b/24

dīvān-ı S. 237b/24

serāy-ı S. 250b/21

Semāk

S.-i Māhī 181b/07

Semāne

S. Bānū 267b/08

Semek

S. 172b/06, 174a/16, 174a/21, 174a/23, 174a/24, 175a/23, 175b/20, 175b/21, 182b/18, 187b/06, 187b/07, 187b/09, 187b/11, 187b/12, 195a/03, 198a/23, 199b/08, 222b/04, 223a/08, 223a/09, 223a/11, 223a/12, 223b/25, 224a/15, 224a/17, 224a/19, 224b/09, 224b/12, 229a/22, 238b/20, 245a/01, 245a/05, 245a/24, 245b/10, 249a/07, 249a/08, 254a/19, 255b/19, 255b/21, 255b/22, 256a/02, 257a/13, 260a/18

S.+de

S. 224b/07

S.+e

S. 229a/21, 245b/10

S.+i

S. 190b/20, 257a/13

Semen

S. 208b/06

S.-ber'i 209b/13

S.-būy 209a/01

S.-būy Bānū 208b/18

S.-būy Bānū'yı 206a/12, 209a/01

S.-būy'ı 208b/22, 209a/07,

209a/10

Semengān

S. 235b/17, 235b/21, 236a/22, 236b/16, 236b/19, 236b/20, 237a/21, 237b/05, 237b/17, 237b/19, 262a/13

ehl-i S. 236a/01

ḳalʿa-yı S. 235b/25, 260b/23

ʿazm-i S. 236a/22, 236b/18, 236b/20, 250b/18, 261a/20

Şāh-ı S. 261b/05

S.+a

S. 235b/12, 235b/13, 236a/07, 236a/10, 237b/18, 250b/20, 251a/07, 261a/20

ḳalʿa-yı S. 236b/02

S.+da

S. 237b/06, 238b/08, 261b/16, 261b/19

S.+dan

S. 251a/15, 251a/16, 261b/25

S.+ıñ

S. 261a/18

Semengānīler

S. 236a/12, 236b/01

S.+e

S. 235b/12

Semensā

S. Bānū 181b/11, 272b/09, 272b/15, 273a/05, 273a/07, 273a/11, 277a/03, 277a/05, 277a/08, 277a/20, 277a/21, 277a/22, 277b/01, 277b/02, 277b/03, 280b/02

ehl-i S. Bānū 201a/06

Semnāk

S. 161b/06, 161b/08, 163a/11, 163a/12, 163a/13, 164a/03, 164a/05, 164a/11, 164a/12, 164a/15, 164a/20, 164b/02, 164b/14, 164b/15, 164b/16, 181a/20, 181a/23

S.+a

S. 164b/11

S.+ıñ

S. 164b/10, 164b/11, 164b/15

Senglāl

S. Nerre 277a/06

Sephīd'e

Ṭavs-ı S. 171b/03

Sepīd

S. 204b/08, 204b/14, 204b/18

Saʿd-ı S.-endām 160a/05

S.-endām ve 162b/01

S.-i Aʿẓam 172b/22

ḳalʿa-yı S.-i Muʿaẓẓam'a 172b/23

Kūh-ı S.-i Muʿaẓẓam'a 180b/24

şehr-i S.-i Muʿaẓẓam'a 180b/25

S.-i Muʿaẓẓam'dan 177a/04

Kūh-ı S.-i Muʿaẓẓam'dan 170a/17

S.+e

Kūh-ı S. 172b/21

S.+i

S. 204b/19

S.+iñ

Kūh-ı S. 180b/23

Sepīdān

S. Nerre 172b/21, 180b/24

Seraḫla

S. Cāzū 267b/01, 268a/25, 268b/03, 268b/07, 268b/10, 268b/12, 268b/13, 268b/15, 268b/17, 268b/20, 268b/21, 271b/21, 272a/06, 272b/25, 273a/01, 273a/04, 274b/11

Sercān

S. ibn Veyse 160a/20

Serīʿ

S. Perrī 272a/25, 272b/04, 272b/11, 272b/15, 273a/16, 273a/17, 273a/18, 273a/19, 273a/20, 273a/21, 273b/02, 273b/22, 273b/23, 274a/02, 274a/04, 274a/05, 274a/10, 274a/11, 274a/12, 274a/17, 274a/25, 274b/02, 274b/04, 274b/05, 274b/08, 275a/06, 275a/08, 275a/10, 275a/11, 275a/17, 275b/09, 276b/09, 276b/11, 276b/12, 277a/02, 277a/08, 277a/20, 277b/23, 277b/25, 278b/03, 279a/10

Seylāb

S. 214a/08, 215a/10, 215a/13, 215a/15, 215a/18, 215a/19, 215a/21, 215a/23, 215b/01, 215b/02, 215b/07, 215b/08, 215b/11

Seylābiye

S. 279a/11

Seylān

S. 265a/24

ḳalʿa-yı S. 265a/24

Kūh-ı S. 265a/12

ʿazm-i Kūh-ı S. 265a/17

S.+a

der-bend-i S. 265a/20

Kūh-ı S. 265a/16, 265b/10,

266a/15

S.+da

Kūh-ı S. 266a/06

Seylāniye

S. 265a/20, 266a/10, 266b/02

Seyrīn

S. 250b/06

Seyūm

Ḫaḳan-ı S. 180b/04

Sīmāb

S. 173b/25, 174a/03, 174a/05, 174a/10, 174a/15, 175a/24, 190b/03, 191b/02, 195a/03

S.-ı Reftār 174a/02

S.-ı Ṣabā-reftār 172b/09, 174a/07, 190b/02, 192a/13, 192b/14

S.-ı Ṣabā-reftār'ıñ 191a/25

S.+a

S. 191b/03

S.+ı

S. 192a/02

S.+ıñ

S. 174a/06

Sīmūrġ

S.-ı ʿAnḳā 183a/15, 198a/02

S.-ı ʿAnḳā'yı 277a/11

Sistān

S. 216b/04, 221a/11, 221a/13, 232a/15, 232b/08, 240a/21, 240b/09, 241a/19, 251a/18, 251a/19, 254a/15

der-bend-i S. 172a/01

S.+a

S. 201a/14, 204b/24, 206b/07, 221a/14, 232b/11, 232b/12, 237b/05, 240b/05, 240b/07, 281a/06, 281a/10, 282b/20, 282b/21

der-bend-i S. 172a/06, 245b/20, 251a/19

ḳalʿa-yı S. 251a/21, 253b/14

S.+da

S. 170b/23, 171a/24, 171b/23, 235b/23, 236b/16, 240a/22, 240b/04

der-bend-i S. 245b/24, 257b/07, 257b/16, 281b/21

ḳalʿa-yı S. 251a/20

S.+dan

S. 213b/14

der-bend-i S. 171b/23,

241a/23, 241a/25, 246a/22, 246a/25

S.+ı

der-bend-i S. 172a/05

S.+ıñ

ḳalʿa-yı S. 232a/12

Sīv'i

Ḫāḳān-ı S. 245b/07, 250b/05

Sīvem

Ḫāḳān-ı S. 250b/06

Siyām'ıñ

S. 180b/03

Siyāvuş

S. 201a/21, 201b/19, 201b/22, 203b/25, 206b/17, 214b/13, 214b/14

tāc-ı S. 206a/09, 208b/25, 209a/07

S.-ı Maẓlūm 202a/06, 206b/21, 209b/10, 214b/05

S.-ı Żiyā-baḫş 203b/22

S.-ı Żiyā-baḫş'ı 201a/17

S.+da

ṣuffe-yı S. 202a/03

S.+ı

S. 201b/19, 206a/10

tāc-ı S. 209b/13

S.+ıñ

S. 207a/10

Siyehgūn

S. Ṭayrı 276b/03, 276b/16, 278a/03, 278b/05, 278b/21

raḫş-ı S. 276a/22

S.+a

S. 276b/08, 276b/13

Surḫ

Kūh-ı S. 181b/09, 183a/21

S.-Ābād 173b/25, 174a/01, 174a/24, 176b/04, 178b/16, 181a/16, 182b/03, 230b/21, 231a/04 231a/07, 231b/08, 240a/21, 280a/18

S.-Ābād'a 172a/09, 179b/05, 204a/02, 221b/22, 221b/23, 221b/24, 222a/15, 222b/19, 229b/10, 231b/01, 231b/02, 231b/03, 231b/08, 240a/24

S.-Ābād'da 217a/09, 221b/24, 229b/12, 231b/17

S.-Ābād'ı 222a/22, 222b/16

ʿazm-i S.- Ābād 173a/24, 229b/18, 224b/24

der-bend-i S.- Ābād 172a/09, 246a/21

der-bend-i S.-Ābād'a 172a/14,

172a/15

der-bend-i S.-ābād'dan 172a/04, 172a/08, 222a/15, 246a/25, 251b/16, 251b/19

der-bend-i S.-Ābād'dır 171b/25

ḳalʿa-yı S.-Ābād 222a/10

ḳalʿa-yı S.- Ābād'da 222a/12, 222b/24

S.-bād Nerre'niñ 183a/21

S.-bād'ın 181b/18

S.-deng Nerreʿ 169b/16, 176a/11

S.+a

Kūh-ı S. 181b/18, 181b/20, 183b/04

S.+da

Kūh-ı S. 177b/10, 183b/05

S.+ıñ

Kūh-ı S. 183b/06

Süheyl

S. 159b/05, 159b/06, 159b/08, 159b/09, 162a/25, 180a/23, 184b/23, 185a/21, 185a/25, 185b/04, 185b/15, 211a/21

S.-i Ser-fırāz 179a/05

S.-i Zerrīn 185b/08

S.-i Ẕerrīn-pūş 159b/10, 184b/21, 185a/22

S.-i Zerrīn-pūş'a 185b/01

S.+e

S. 159b/10, 159b/13

S.+i

S. 185b/02, 185b/07

S.+iñ

S. 159b/10

Sührāb

S. 179b/03, 185a/02, 195a/16, 215a/20, 216b/08, 220a/09, 224b/13, 226b/03, 226b/04, 226b/06, 226b/07, 226b/08, 226b/10, 226b/11, 226b/12, 226b/13, 226b/14, 226b/16, 226b/18, 226b/19, 226b/22, 226b/23, 227a/05, 227a/07, 227a/12, 227a/13, 227a/14, 227a/17, 228a/08, 229a/24, 235b/14, 235b/16, 236b/14, 238b/10, 249a/16, 260b/23, 260b/24, 281b/04

şeh-zāde-yi S. 227a/09

S.-ı Ser-efrāz'ıñ 238a/08

S.+a

S. 220b/15, 226b/04, 226b/06, 226b/08, 226b/09, 226b/17, 226b/18, 227a/01, 227a/11

S.+ı

S. 226b/05, 226b/08, 227a/16, 228a/21, 251a/09, 251b/10

tīġ-i S. 227a/19

S.+ıñ

S. 227a/15, 227a/19, 228a/11, 258a/22

Süleymān

S. 183b/07, 274b/25, 276a/15, 276b/02, 278b/03

bāġ-ı S. 277a/03

bār-gāh-ı S. 277b/06

Ḥażret-i S. 182b/10, 183b/10

S.-vārī 276b/10

S.+a

S. 268a/21

Ḥażret-i S. 183b/08

S.+dan

dīvān-ı S. 152b/05

S.+ı

bāġ-ı S. 277a/07, 277a/20

Ḥażret-i S. 272b/02

merḳad-ı S. 276a/02, 276a/03

S.+ıñ

Ḥażret-i S. 276a/01, 276a/11, 277a/24

Süleymānī

S. 145b/24, 154a/07, 154a/08, 180a/04, 184a/25, 258a/13

melhem-i S. 256a/09, 257a/04, 258b/07

merhem-i S. 175b/14, 195a/05, 256a/07

Tīġ-ı ʿAḳrabā-yı S. 183b/09

Tīġ-i ʿAḳrabā-yı S. 184b/01

S.+ye

ālāt-ı S. 278b/04

Sünḥāb

S. 152a/23, 162b/08, 182b/18, 201a/09, 201a/10

ḳalʿa-yı S. 206b/14

S.-ı Cehl-dest Nerre 182b/09

Sünḫāb

S. 176a/10, 176a/13, 193a/05, 193a/07, 193a/13

S.+ı

S. 158a/08

Ş

Şabur

Ş. Türk 226a/12, 247b/24,

247b/25, 248a/03, 248a/05, 248a/09

Ş.+a

Ş. 248a/05

Ş.+ıñ

Ş. 248a/01, 248a/02

Şaburġāy

Ş. 179b/15

Şādgān'a

Ş. 202a/02

Şādgān'dan

Ş. 202a/03

Şaġād

Ş. 172b/09, 182b/18, 188b/17, 188b/21, 188b/25, 189a/01, 189a/05, 189a/07, 189a/10, 189a/12, 189a/13, 189a/15, 189a/17, 189a/25, 189b/04, 189b/05, 189b/06, 189b/08, 189b/09, 189b/14, 189b/17, 189b/21, 189b/23, 190a/06, 190a/10, 190a/13, 196a/11, 196a/13, 196b/13, 196b/16, 230a/20, 230a/22, 230a/23, 230b/05, 230b/10, 230b/12, 231a/09, 231a/12, 231a/14, 245b/21, 252a/22, 281a/17, 281a/18, 281b/04, 281b/05, 281b/07, 281b/09, 281b/10, 281b/11, 281b/12, 281b/13, 281b/14, 281b/17, 281b/22, 281b/25, 282a/01, 282a/03, 282a/12, 282b/02, 282b/04, 282b/20

Ş.+a

Ş. 189a/08, 189a/18, 189a/19, 189b/10, 281b/14, 281b/16, 282b/09, 282b/20

Ş.+ı

Ş. 189a/12, 189a/21, 189b/07, 189b/22, 189b/23, 190a/01, 197a/20

Ş.+ım

Ş. 190a/15

Ş.+ıñ

Ş. 188b/24, 189b/22, 190a/07

Şaġāyūr

Ş. Tīġ-zen 162b/01

Şahāb

Ş. 242a/09, 242a/13, 242a/16, 250a/09, 250a/13, 250a/16

Ş.+a

Ş. 242a/15, 250a/13

Ş.+ı

Ş. 242a/18

Ş.+ıñ

Ş. 242a/16, 250a/11, 250a/12

Şāḫvek

Ş. 241b/18

Ş.+e

Ş. 241b/19

Şām

Ş. 283a/07

Ş.+a

Ş. 284a/16

ḳalʿa-yı Ş. 283b/08

Şamlaḳ

Ş. 161b/07, 164a/13, 164b/17, 164b/23, 164b/24, 165a/02, 165a/12, 165a/14, 165a/15, 165a/25, 165b/04, 181a/21, 181a/25

Ş.+a

Ş. 165a/13

Ş.+ı

Ş. 163a/13

Şān

Ş. Türk 208b/03

Şāpūr'a

Ş. 248a/06

Şāpūr'ı

Ş. 226a/16

Şarvān

Ş. Hindī 163a/20

Şāvrān

Ş. 247b/17, 284a/23

Zenge-i Ş. 171b/01, 206a/19, 209b/05, 209b/07, 209b/17, 212a/10, 226a/17, 245a/18, 245b/08, 247b/19

Ş.+a

Zenge-i Ş. 247b/17, 284b/06

Ş.+ı

Zenge-i Ş. 284a/25

Ş.+ıñ

Zenge-i Ş. 209b/04, 247b/21

Zengī-yi Ş. 187b/22

Şebbīn

Kūh-ı Ş. 277b/13

Şebī'den

Kūh-ı Ş. 268b/05

Şebīde

Kūh-ı Ş. 267b/22

Şebīn

Ş. 268a/01

ʿazm-i Kūh-ı Ş. 272b/16

Ş.+de

Kūh-ı Ş. 267b/05, 273a/04

Ş.+e

Kūh-ı Ş. 272b/16

Şebit'e

Kūh-ı Ş. 272b/13

Şebrīz

Ş. Tāzī 172b/01

Şeddād

Ş. 187a/14, 187a/15, 187a/16, 187a/17, 187a/19, 187a/22, 209b/21, 209b/22, 239b/20, 239b/22, 240a/11, 240a/13, 240a/19, 240b/20, 240b/22, 240b/23, 241a/20, 241a/21, 241a/22, 241a/23, 241b/07, 241b/15, 242a/16, 242a/20, 242a/21, 242b/04, 242b/12, 243a/18, 246b/11, 246b/12, 247a/05, 247b/14, 250a/09, 250a/25, 250b/09, 265a/21, 265a/23, 265a/25, 265b/01, 265b/02, 265b/03, 265b/07, 265b/08, 265b/14, 265b/15, 265b/16, 265b/19, 265b/21, 265b/22, 265b/24, 265b/25, 266a/02, 266a/03, 266a/04, 266a/08, 266a/09, 266a/14, 266a/17, 266b/04

Ş.+a

Ş. 265b/13

Ş.+ı

Ş. 209b/24, 250a/02, 265b/23, 266a/01

Ş.+ıñ

Ş. 187a/21, 250b/03, 265b/16

Şāh-ı Ş. 242a/13

Şedīz

Ş. 165b/19

Şehmād

Ş. Çinnī 160a/04

Şehmādī

Ş. Perrī 182a/06

Şehrāḳ

Ş. Nerre 157a/02, 157b/07

Şehrūz

Ş. Şāh 278b/07, 278b/09, 278b/11, 279a/03

Şekel

Ş. Hindī 163a/20

Şemāme

Ş. Cāzū 169b/21, 172b/19, 177a/22

Şemāne

Ş. 268a/01

Ş.+den

serāy-ı Ş. 267b/25

Şemengān'da

Ş. 260a/17

Şemmāne

Ş. 267a/25, 267b/06, 267b/24, 267b/25, 268a/03, 268a/04, 268a/07, 268b/07, 268b/10, 268b/11, 268b/21, 272b/18

Ş.-yi Sāḥire'nin 268a/23

Ş.-yi Sāḫire 267b/21

Ş.+ʿ

Ş. 267b/06, 268a/07, 268b/01, 268b/06

Ş.+niñ

Ş. 267b/24

Şemsā

Ş. Bānū 283a/09, 283a/13, 283a/22, 283b/10, 283b/15, 283b/16, 283b/17, 283b/20

Şemūr

Ş. ibn Veyse 160a/23

Şemūsā

Ş. 152a/08, 152a/09, 200b/01

Ş.-yı Dānā 151b/11, 153a/18, 154a/10, 181a/09

Ş.-yı Dānā'yı 152b/16

Ş.+ya

Ş. 152b/19

Ş.+yı

Ş. 152b/21

Şemūsāy

Ş. 162a/16

Şengāl

Ş. 265a/09, 266a/06, 275a/18, 275a/20, 275a/21, 275a/22, 275a/23, 275a/25, 275b/02, 275b/04

Ş.+den

serāy-ı Ş. 275a/21

Ş.+e

Ş. 275a/22

Ş.+iñ

Ş. 275a/22

Şengel

Ş. Hindī 223a/08, 223a/09

Şenglāl

Ş. 265a/04, 265a/05, 265a/06, 275b/05, 277b/03

ḳalʿa-i Ş. 275a/18, 275b/06

Ş.-i Şerpāy-i Şīr-nerre'niñ 264b/20

Ş.+e

ḳalʿa-yı Ş. 265a/05, 276a/12

Ş.+iñ

Ş. 275b/08

Şenglān

Ş. 264b/24, 265a/01, 265a/02

Ş.-ı Şer-pāy-i Şerser 264b/22

Şengül

Ş. Hindī 180b/04

Şeş

Ş.-pāy-ı Baḥrī 158a/14

Ş.-pāy-ı Baḥrī'ye 257b/19

Şeydullāh'a

Ş. 263a/20

Şīd

Ş. bin Efrāsyāb 212a/22

Şīde

Ş. 169a/02, 180b/03, 199a/10, 212a/21, 212a/25, 212b/04, 283b/20, 283b/21, 283b/23

Ş.+niñ

Ş. 212a/23, 212a/25, 283b/23

Ş.+ye

Ş. 212b/01, 283b/21

Şifā

Ş.-būr Tīġ-zen 180a/11

Şīr

Ş.-ẕād Bedaḫşānī 178a/18

Ş.-ẕād Laʿlānī 178a/07

Şīrān

Ş. ibn Veyse 160a/23

Şīrāyen

Ş. Jiyāne 238b/14

Şīreng

Ş. 158b/01, 158b/15, 158b/25, 159a/02, 159a/12, 159a/13, 159a/15, 159a/16, 159a/17, 159a/20, 161b/13, 163a/10, 163a/11, 164a/01, 164a/03, 167b/10, 167b/11

Ş.+dir

Ş. 164a/02

Ş.+e

Ş. 158b/23, 161b/13

Ş.+i

Ş. 158b/25, 159a/01, 163a/11

Şīrmerd

Ş. Ḫaḳanı 179a/15

Şīrūy

Ş.-ı Şīr-dil 238b/14

Şīrūyen

Ş. 238b/25, 239a/06, 239a/07, 239a/08, 239a/10, 239a/12, 239a/13, 239a/14, 239a/17, 239a/18, 239a/19, 239a/21, 239a/23

Ş.+i

Ş. 241b/01

Ş.+iñ

Ş. 239a/18, 239a/24, 239a/25, 239b/02, 239b/07, 239b/17, 240a/02

Şirvān

Ş. Hindī 223a/10

T

Ṭābūr

Ṭ. 248a/11

Ṭ.+ın

Ṭ. 248a/13

Ṭ.+ıñ

Ṭ. 248a/12

Ṭābūrī

T. Ẓulmātī 248a/09

Tacav

T. Türk 206a/09, 206a/11, 206a/12, 206a/13, 206a/16, 208b/05, 208b/17, 208b/18, 208b/19, 208b/21, 208b/23, 208b/24, 209a/03, 209a/05, 209b/13, 211b/01, 211b/03, 211b/05, 211b/06, 211b/07, 211b/09, 211b/11, 211b/12

T.+ı

T. 208b/19

T.+ıñ

T. 208b/22, 208b/23

Ṭaflım

Ṭ. Ḥekīm 266a/24, 266a/25, 266b/01, 266b/03, 266b/05, 266b/06, 266b/10, 266b/14, 266b/17, 267a/04, 267a/20, 267b/14, 267b/15, 267b/17, 273a/09, 273a/20, 277b/23, 277b/24, 278b/05, 279a/06, 279a/15, 279a/16

Ṭaġrān

Ṭ. ibn Veyse 160a/19

Ṭahār

Ṭ. 215b/13, 284b/13

Ṭahhār

Ṭ. 188b/11

Ṭahī

Ṭ. 182b/10

Ṭ.+niñ

Ṭ. 182b/09

Ṭahmūrāṣ

Ṭ. 198a/01, 284a/02

Ṭ.+dan

Ṭ. 243b/22

Ṭāl

Ṭ. Nerre 182a/18

Ṭalḳan

Ṭ. 225b/23, 226a/01, 226a/04

Ṭ.+a

Ṭ. 226a/01

Ṭ.+ıñ

Ṭ. 226a/03, 226a/05

Ṭamġac

Ṭ. Ḫān ibn Ṭahmūrāṣ 284a/01

Tañrı

T. 244a/09

Ṭanṭanūş

Ṭ. 162a/25, 162b/13, 162b/15, 169a/05, 179b/15, 193a/05, 193a/06

Ṭ.-ı Billūr-ten 193a/13

Ṭ.-ı Çiger-dār 168b/25

Ṭ.-ı Ciger-dār’a 150a/10

Ṭ.+ıñ

Ṭ. 162b/16

Ṭāpūr'a

Ṭ. 248a/11

Ṭārāc

Ṭ. 248a/13, 248a/19

Ṭ.+a

Ṭ. 248a/17

Ṭārāç'ıñ

Ṭ. 248a/17

Ṭārāsb

Ṭ. 250a/17, 250a/19

Tārẖān

T. 153b/24, 154b/03, 154b/07, 154b/13, 154b/14, 154b/15, 154b/22, 154b/24, 155a/05, 155a/11, 155a/13, 155a/14, 155b/06, 155b/08, 155b/17, 155b/25, 156a/05, 156a/07, 156a/08, 156a/09, 156a/10, 156a/12, 156a/13, 156a/15, 156b/14, 157b/09, 157b/11

der-bend-i T. 153b/24, 154a/18, 154b/03, 154b/23, 155a/13, 157a/04, 157b/10

T.+a

T. 154a/25

der-bend-i T. 154b/07, 154b/09, 154b/10, 154b/12, 155a/25, 155b/06, 155b/10, 157a/15

dīvān-ı T. 154b/11

T.+ı

T. 156b/17, 156b/18

der-bend-i T. 154b/24, 155b/04

T.+ıñ

T. 156a/14

Tatar

T. 155a/23, 157b/12, 157b/17, 162b/23, 164a/19, 164b/19, 168b/19, 202a/20, 210a/24,

227b/13

ʿasker-i T. 202b/08

T.+a

ʿasker-i T. 225b/10

Ṭavs

Ṭ. 188b/12, 204a/11, 204a/12, 204a/13, 204b/04, 204b/05, 204b/09, 204b/20, 204b/25, 205a/05, 205a/06, 205a/14, 205a/15, 205a/17,205a/24, 205b/05, 206a/24, 206b/08, 206b/09, 206b/10, 206b/14, 206b/16, 206b/20, 206b/22, 206b/24, 206b/25, 207a/03, 207a/13, 207a/14, 207a/16, 207a/17, 207a/24, 207b/04, 207b/11, 207b/12, 208a/21, 208a/24, 209a/09, 209b/03, 209b/19, 210a/13, 210a/15, 210a/16, 210a/17, 210a/19, 210a/20, 210a/21, 210b/01, 210b/02, 211b/23, 212b/09, 212b/15, 212b/16, 212b/18, 212b/19, 212b/21, 212b/25, 213a/02, 213a/07, 213a/17, 213a/20, 213b/16, 213b/17, 213b/18, 213b/19, 216a/02, 216b/12, 223b/06, 225a/08, 225b/07, 229b/07,

245a/13, 245a/20, 247a/09, 247a/11, 249b/06, 254a/16, 254a/17, 254b/02, 254b/04, 254b/07, 254b/12, 254b/15, 254b/18, 254b/20

Ṭ.+a

Ṭ. 206a/24, 206b/09, 206b/15, 207a/12, 207b/11, 208a/21, 209a/15, 210a/16, 210b/08, 211b/23, 212b/18, 213a/10, 213a/15, 213a/19, 214a/01, 254a/16, 254b/12, 254b/22

dīvān-ı Ṭ. 209b/03, 225a/08, 229b/07

māder-i Ṭ. 213a/13

Ṭ.+da

der-i dīvān-ı Ṭ. 225a/09

Ṭ.+dan

Ṭ. 205a/10

Ṭ.+dır

Ṭ. 205a/13, 207a/20, 208b/03, 213b/15, 214a/01

Ṭ.+ı

Ṭ. 206b/01, 206b/24, 207a/25, 213a/19, 213b/17, 213b/19, 213b/20, 213b/25, 216b/08

bārgāh-ı Ṭ. 247a/07

Ṭ.+ıñ

Ṭ. 205a/11, 205a/12, 205a/14, 205a/16, 205a/19, 205a/20, 206b/14, 207a/01, 207a/22, 207a/24, 210a/18, 210a/22, 211a/14, 211a/17, 212b/11, 212b/17, 212b/20, 213a/23, 213b/04, 213b/24, 221a/03, 254a/14, 254b/20, 255a/24, 255b/02

Ṭayṭanūş

Ṭ. Billūr-ten 182a/07

Tefāruḳ

T. Şāh 147b/01, 179b/14

Tehmād

T. Nīze-dār 242a/07

Telke

T. 217a/04

T.-yi Ṣaf-şiken'i 217a/02

Tenbīk

T. Ḫān 154b/13

Tenke

T. 171b/01, 187b/22, 187b/23, 187b/24, 187b/25, 188a/01, 212a/06, 212a/09, 223a/21, 245a/18, 249b/05, 284a/25, 284b/06, 284b/08, 284b/09

T.+ʿ

T. 256b/16

T.+niñ

T. 187b/24

T.+ye

T. 284b/08

Terek

T. 158b/02, 158b/25, 159a/13, 159a/15, 159a/18, 245a/24

T.+e

T. 158b/23

Tilḫāsib

T. Tond-ḫu 241b/20, 241b/21

Timur

T. 241b/21, 242a/01, 242a/02, 242a/04, 242a/05

T.+ıñ

T. 241b/23, 242a/04

Ṭuġrāy

Ṭ. 162a/22

Ṭumṭuraḳ

Ṭ. 178b/25

Ṭ. Pūlād-dest 169a/01, 178b/25

Tūrān

T. 153b/17, 153b/22, 153b/23, 153b/25, 154a/14, 154b/19, 154b/24, 155b/14, 158b/12, 159b/02, 160a/08, 161a/06, 162a/17, 162a/19, 163a/25, 164b/18, 165a/06, 165a/10, 165a/12, 165b/10, 166b/14, 168a/22, 169a/05, 169b/03, 170a/22, 201a/11, 201b/17, 206b/12, 209b/09, 215b/12, 223b/11, 225b/02, 225b/08, 225b/10, 227b/01, 227b/08, 227b/21, 228a/10, 228b/03, 234b/02, 235b/24, 239b/24, 239b/25, 240a/13, 240a/16, 244b/16, 245b/22, 246a/10, 246b/09, 250b/03, 250b/04, 260b/23, 279b/05, 279b/13, 280b/11, 283b/24, 284b/25

memālik-i T. 155a/06, 157a/11

ʿasker-i T. 162b/25, 227b/17, 245b/11

ʿazm-i T. 157a/15, 171b/11, 201b/17, 206b/09, 208b/17, 209a/13, 214a/03, 223a/02, 231a/07, 232a/05, 261a/06, 284b/24

pādişāh-ı T. 208b/11

Şāh-ı T. 157a/24, 165b/01, 171b/21, 215b/20, 228b/22, 238b/14, 239a/11, 240a/08, 261a/09, 280a/06, 280a/16, 283b/17

ʿazm-i T.-zemīn 215a/06

T.+a

T. 146a/20, 153b/22, 156a/15, 170a/20, 171a/06, 201a/11, 201b/06, 201b/10, 212a/15, 213a/16, 239b/23, 279b/02

leşker-i T. 212a/01, 227a/24, 227b/13

memālik-i T. 169b/01

ʿasker-i T. 227b/20

ordu-yı T. 212a/19

Şāh-ı T. 239a/09

T.+da

T. 171b/24, 201b/02, 219b/14, 222a/23, 240a/14, 250b/12

leşker-i T. 164a/07

Memālik-i T. 244b/06

ʿasker-i T. 244b/16

T.+dadır

T. 242b/25

T.+dan

T. 158a/25, 202b/05, 211b/20, 211b/21, 280a/17

T.+dır

memālik-i T. 154a/01

serḥad-ı T. 153b/24

T.+ı

T. 154b/25, 157a/16, 157a/22, 171a/20, 239b/22, 240a/03, 240a/17

iḳlīm-i T. 240a/13

leşker-i T. 209b/19

memālik-i T. 155a/19

T.+ıñ

iḳlīm-i T. 163b/01

ʿasker-i T. 165a/04, 168b/21

Şāh-ı T. 167b/10

Tūrānī

T. 201b/25

T.+ler

T. 158a/07, 162b/11, 201b/03, 201b/06, 210b/02, 210b/18, 211a/25, 212a/06, 215b/20, 223b/05, 223b/22, 226a/21, 239b/17, 280a/10

T.+lerde

T. 211a/09

T.+lerden

T. 163a/18, 225b/06, 225b/22, 227b/07

T.+lere

T. 212a/06, 224b/05, 224b/06, 227b/21, 245a/20, 245a/21

T.+leri

T. 211b/01, 226a/15

T.+leriñ

T. 163a/15, 210a/25, 216b/06, 226a/23

Ṭurc

Ṭ. ibn Veyse 160a/20

Tūrīdīler

T. 221a/06

Türk

154b/14, 155a/14, 155a/23, 155b/24, 157a/01, 157b/21, 164a/18, 165a/23, 208b/19, 222a/19, 226a/12, 227b/23, 229b/25, 246b/05, 261a/06

T.+i

226a/11

T.+ī

158b/15

Türkistān

T. 156a/04, 162a/22, 170a/22, 245a/23

Sulṭān-ı T. 155a/17, 155a/25, 157a/23, 157a/05, 157b/19, 161b/04, 161b/11, 161b/23, 166b/19, 166b/21, 240a/03

T.+a

Sulṭān-ı T. 155a/21, 156a/02

Türkler

T. 162b/20, 202b/08

T.+den

T. 160b/03

U

Uysāy

U. 271b/02, 271b/04, 271b/05

Ü

ʿÜmrān

ʿÜ. Bedaḫşānī 159b/11, 159b/13, 159b/14, 159b/15, 162b/03, 178a/21

ʿÜ.+a

ʿÜ. 159b/12

ʿÜ.+ı

ʿÜ. 159b/16

V

Vallāh

V. 188b/25

Veyse

V. Nezād 160a/15, 160a/21, 160b/03,

162a/20, 162b/24, 164a/06

V. Terādūn 160a/14

Y

Yāfeş

Y. Vezīr 164a/06, 169a/21, 238b/20, 239a/06, 239a/08, 239a/10, 239a/13, 239a/14, 239a/15, 239a/16

Yāḳūt

Y. Şāh 182a/17

Yalḫāb

Y. 225b/22

Y.+ıñ

Y. 225b/23

Yalman

Y. Türk 261b/03, 261b/04, 261b/08, 261b/09, 261b/11

Y.+a

Y. 261b/09

Y.+ı

Y. 261b/10

Yalūḳ

Y. Kūhī 245a/06

Yaman

Y. ibn Veyse 162a/21

Yamluḳ

Y. 159b/09, 159b/10, 159b/11, 159b/12, 159b/14, 159b/15, 159b/16, 159b/17

Y.+a

Y. 159b/14

Y.+ıñ

Y. 159b/16

Yarman

Y. 160b/03, 161a/14, 161a/15, 161a/18, 161a/19, 180b/05, 202b/10, 202b/14, 210a/03, 245a/09

Y.+a

Y. 161a/19, 202b/20, 203b/10

Y.+ı

Y. 161a/16, 161a/24, 202a/19, 210a/04

Y.+ıñ

Y. 202b/19

Yeʿcüc

ḳavm-i Y. 239b/19, 271a/12

Yektā

Y. 187a/25

Yeldād

Y. Şāh 239b/20, 239b/23, 242b/04, 242b/09, 242b/12, 242b/14, 243a/03, 243a/04, 243a/20, 243b/04, 246b/11

Y.+a

Y. 241a/24

Y.+ı

Y. 250a/02, 250b/01

Yelḫāb

Y.-ı Tond-ḫū 250a/08

Yemen'e

ʿaḳīḳ-i Y. 227a/16

Yemliḫā'yı

duʿā-yı Y. 271a/17

Yemliḫāy

Y. Pīr 269b/07

Yestān

Y. ibn Veyse 162a/21

Yezdān

şükr-i Y. 161a/05, 191a/20, 194b/16, 274b/23

Y.-ı cihān 146a/16

Y.-ı pāk 163b/13, 170b/16, 171a/10, 189b/19, 196b/05

Y.+a

ḳudret-i Y. 273b/01

Y.+dan

Y. 183b/06

Y.+ī

nūr-ı Y. 218b/08

Yezdegerlik

Y. 237b/24

Yezdigerd

Y. 237b/14, 237b/18, 237b/19, 237b/21

Y.+e

Y. 237b/16

Y.+i

Y. 237b/17

Yılduz

Y. 239b/21, 239b/23, 240b/24, 241a/02, 241a/03, 241a/04, 241a/05, 241a/06, 241a/07,241a/12, 241a/18, 241b/10, 241b/11, 241b/14, 242a/21, 242a/22, 242a/24, 242a/25, 242b/01, 242b/04, 242b/06, 242b/15, 242b/19, 242b/20, 242b/21, 242b/24, 243a/07, 243a/10, 243a/14, 250a/23

Y.+a

Y. 241a/06, 241a/24, 241b/08, 241b/12, 242b/14, 242b/19, 243a/02, 243a/13, 246b/11

Y.+ı

Y. 241a/08, 241a/17, 243a/15, 243a/20, 250a/01, 250a/25

Y.+ıñ

Y. 242a/23, 242b/01, 242b/12, 242b/22, 243a/01, 243a/13, 243a/14

Yılduzyān

Y. 239b/19, 240a/11, 240a/18, 240a/25, 240b/10, 240b/17, 240b/18, 241b/02, 241b/06, 241b/09, 241b/18, 242a/06, 242a/18, 242a/19, 242a/20, 242b/03, 243a/05, 243a/16, 243a/18, 246b/09, 246b/17, 246b/19, 246b/24, 247b/11, 248b/17, 248b/18, 248b/19, 248b/20, 249b/04, 249b/06, 249b/07, 250a/01, 250a/07, 250b/02, 250b/07, 284a/11

ḳavm-i Y. 240a/12

leşker-i Y. 241b/04

ʿasker-i Y. 246b/21

Y.+a

leşker-i Y. 247b/05, 249b/04, 249b/09, 250a/03

ʿasker-i Y. 247a/24

Y.+dan

Y. 241b/20, 247b/24

Y.+ı

ʿasker-i Y. 246b/20

Yulcās

Y. Türk 164a/06

Z

Zāblī

Z. 170b/20, 171a/01, 171a/03, 173a/12, 229a/13

Z.+ye

Z. 170b/21

Zābul

Z. 170b/20, 171a/16, 216b/04, 284a/08

ʿazm-i Z. 170b/22, 284b/11

Z.+de

Z. 171a/02, 250b/15

Z.+e

Z. 171a/01, 206b/08, 250b/19, 284b/09, 284b/11, 284b/12

Zākir

Z. 243b/25

Zāl

Z. 146a/08, 154b/20, 155a/20, 157a/17, 250b/19, 259a/23

Z.-ı Zamān 171a/01, 171a/12, 219a/15, 245a/19, 259a/23, 260a/25

Z.-ı Zamān'a 259a/22

Z.-ı Zamān'ı 284b/21

Z.-ı Zamān'ıñ 171a/15, 280a/25

Z.-ı Zer 259b/01

Ẕāl

Ẕ. 198b/16, 225b/21, 237a/05

Ẕ.-ı Zamān 200a/21, 201a/20, 205b/14, 206b/07, 213b/18, 213b/21, 215a/20, 280b/07

Ẕ.-ı Zamān-ı Dāstān 213b/11

Ẕ.-ı Zamān'a 205a/03

Ẕ.-ı Zamān'ıñ 200a/23

Z.+a

Z. 175b/25, 284b/22

Ẕ.+a

Ẕ. 199a/12

Z.+dan

Z. 200a/20

Z.+ı

Z. 242a/21

Ẕ.+ı

Ẕ. 198b/13

Zeberced

Z. 181b/13, 181b/14, 181b/20, 182a/01, 182a/02, 182a/06, 267a/23, 267a/24, 267b/13, 267b/20, 273a/07, 273a/10, 277b/05, 277b/12, 277b/14, 277b/15, 277b/22

ḳule-yi Z. 267b/18

ḳulle-yi Z. 182a/01, 267a/23

Z.+de

ḳulle-i Z. 277b/06, 277b/09

Z.+e

ḳule-yi Z. 267b/20, 267b/21

ḳulle-i Z. 277b/01

ḳulle-yi Z. 273a/09

Zenge

Z. 209b/04, 212a/05, 212a/09, 223a/21, 249b/05, 284b/10

Z.-i Şāvrān 171a/25, 206a/19, 209b/05, 209b/07, 209b/17, 212a/10, 226a/17, 245a/18, 245b/08, 247b/19

Z.-i Şāvrān’a 247b/17, 284b/06

Z.-i Şāvrān’ı 284a/25

Z.-i Şāvrān’ıñ 209b/03, 247b/21

Z.+ʿ

Z. 188b/09, 209b/19, 256b/16, 284a/23

Zengibārān

Z. 284a/14

Zengirek

Z. 184a/18

Zerāsb

Z. 205a/20, 207a/21, 213b/13

Z.-ı Esb’iñ 205a/21

Z.+a

Z. 206b/16

Z.+ı

Z. 205a/07

Z.+ıñ

Z. 205a/11

Zercesīb

Z. 283a/13, 283a/14, 283a/19, 283a/20, 283a/21, 283b/03, 283b/05, 283b/07, 283b/11, 283b/15, 283b/24

Z.+iñ

Z. 283b/06

Ẕerġām

Ẕ. Fīl-süvār 177a/05

Zevvāre

Z. 171a/12, 201a/20, 213b/18, 213b/22, 225b/21, 225b/23, 225b/24, 225b/25, 226a/04, 226a/07, 226a/13, 226a/16, 232a/16, 232a/17, 232a/18, 232a/20, 232a/21, 232b/01, 232b/02, 232b/03, 232b/04, 232b/06, 232b/10, 232b/24, 233a/01, 233a/08, 233a/12, 233a/13, 233a/16, 233a/19, 233a/24, 233b/02, 233b/07, 233b/08, 233b/09, 233b/10, 233b/12, 233b/13, 233b/16,

233b/20, 233b/22, 233b/23, 234a/03, 234a/04, 234a/08, 234a/09, 234a/11, 234a/24, 237a/05, 242a/21, 242a/23, 242a/25, 242b/22, 243b/08, 243b/09, 243b/13, 243b/15, 243b/16, 243b/21, 243b/23, 243b/24, 244a/05, 244a/10, 248a/22, 249b/06, 249b/15, 249b/23, 260a/25, 280b/07, 284b/13

ʿasker-i Z. 233a/22

Z.-i Dilīr 171a/01, 233a/07, 233a/10

Z.-i Dilīr'iñ 232b/03

Z.+ʿ

Z. 232a/19, 232b/13, 233a/01, 233a/15, 233b/06, 233b/17, 242b/01, 242b/24, 243a/23, 243b/08, 243b/13, 250b/19

Z.+den

Z. 232a/20, 232b/05, 233a/10, 234a/07, 234a/11, 234a/13

Z.+niñ

Z. 171a/14, 226a/06, 226a/09, 226a/10, 226a/14, 232a/13, 232b/09, 232b/24, 233b/19, 234a/02, 234a/07, 242a/22, 242a/24, 244b/10, 280a/25

Z.+ye

Z. 225b/24, 226a/13, 232a/16, 232b/05, 233a/16, 233b/08, 233b/14, 233b/16, 233b/18, 234a/09, 234a/12, 242a/22, 243a/05, 244a/04, 249b/21, 249b/25

Z.+yi

Z. 232b/03

Zeynān

Z. ibn Veyse 162a/21

Ẕījen

Ẕ. 193a/16

Ẕikrullāh

Ẕ. 269b/01, 269b/14, 271a/22, 271a/23

Ẕ.+a

Ẕ. 269a/25

Zīverd

Z. ibn Gürdez 256b/10

Zöhre

Z. Bānū 232b/21, 233b/15, 233b/16, 233b/18, 233b/19, 233b/20, 233b/21, 234a/01, 234a/04, 234a/07, 234a/13, 237b/06, 244a/08, 250b/10

Zūyīn

Z. ibn Veyse 162a/21

Zümrüd

Z. Şāh 182a/14

Zümürrüd'i

ḳulle-i Z. 273a/13

SONUÇ

X. yüzyılda İranlı şair Firdevsî tarafından yazılan Şehnâme eseri, yüzyıllar boyu unutulmamış ve sadece İran coğrafyasında değil, bütün İslam kültür ve medeniyetine damgasını vurmuştur. Eserdeki mitolojik ögeler, imgeler, kahramanların üstün özellikleri ve eserin içeriği bütün edebiyat âlemine ilham kaynağı olmuş, eser dünya üzerinde birçok dile çevrilmiştir.

Anadolu coğrafyasına eserin intikali Anadolu Selçuklu Devleti zamanında olmuş ve bu coğrafyada eserin birçok tercümesi yapılmıştır.

İncelenen eser 1773 yılında Derviş Mustafa tarafından istinsah edilmiş, mütercimi bilinmeyen bir nüshadır. Eser, toplam 3 cilt ve 1778 varaktan oluşmaktadır. Eserin farklı bölümleriyle ilgili Sadettin Şahin (I. cilt 01b-40b), Sema Demirel Şahin (I. cilt 41a-80b), Nilgün Yıldız (I. cilt 80a-119b), Erhan Aktaş (120a-159b), İshak Algan (I. cilt 160a-200b), Özgü Karamanlıoğlu (I. cilt 200a-230b), Tülin Sarıibrahimoğlu (I. cilt 231a-260b), Dilek Karayağız (I. cilt 261a-290b), Selvet Isparta (I. cilt 291a/320b), Zahide Okun (I. cilt 320a-350b), Mehmet Gürlek (I.cilt 380a-408b), Neslihan Balcı Eriş (I. cilt 440a-470b), Esen Koyun (I. cilt 521a-551b), Seval Cav (I. cilt 553a-573b), Gkiolsach Sachin (III. cilt 121b-150a) yüksek lisans tezi olarak çalışmışlardır.

Eserde dikkat çeken en önemli özellik, eserin istinsah edildiği tarih ile dil ve üslûp özellikleri arasındaki çelişkidir. Eser, Eski Anadolu Türkçesi dönemi diye adlandırılan XIII. – XV. yüzyıldan çok daha sonra yazılmıştır. Fakat eserde bu dönemin dil ve üslûp özellikleri de görülmektedir.

Eserde, özellikle yabancı kelimelerin yazımı ile ilgili standart bir imlâdan bahsetmek zordur. Ünlü ve ünsüzlerin yazımında bir standarttan söz edilememesi, Eski Anadolu Türkçesinin özelliklerinden biridir. O dönemde verilen eser sayısının fazlalığı, Anadolu coğrafyasının, içinde bulunduğu siyasî karışıklığa bağlı olarak, çok göç alması, kültürel ve dinî etkilere bağlı olarak ortaya çıkan birçok ağız özelliği bu dönem eserlerini etkilemiştir. Zirâ müstensihlerin ağız özelliklerine bağlı olarak aynı dönemlerde yazılmış eserlerde farklı farklı özellikler ortaya çıkabilmektedir.

Aynı kelimenin metnin farklı varaklarında hatta aynı cümle içerisinde farklı farklı yazılması, müstensihin eseri edebî bir zevk kaygısıyla oluşturmadığına, saray çevresine yönelik yazmadığına bir işarettir.

Metin yazılırken ortalama bir seviyeden çok daha fazla yanlışlık yapılmıştır. Bu yanlış yazmalar, genellikle harflerdeki nokta (.) sayısının az yazılması, noktanın unutulup hiç yazılmaması ya da harfin unutulması şeklinde olmuştur.

Eserde kullanılan bazı kelimeler bugünkü ortak söyleyişte kullanılmayıp sadece Anadolu ağızlarında varlığını devam ettiren kelimelerdir: *aları aları, arkurı, apul apul, azgaş-, balcak, bıldır, çeçe, debret-, degme, dibelek, dügdü, egin, imdi, kaçan, kagışşadak, kak-, karaña, kıçın kıçın, kıçınla-, olur-, ögdül, öyke, sanç-, semele-, sep-, soyka, söyken-, söyündür-, tabancala-, tagal, tepser-, timur, tor, ton, turgur-, türe-, ünleş-, yab yab, yalman, yarak, yekin-* gibi.

Eserde Türkçedeki bütün ünlüler kullanılmıştır. Kelimelere eklenen eklerde dönemin en önemli özelliği olan yuvarlaklaşmaya bağlı olarak yuvarlak ünlüler daha çok tercih edilmiştir.

Eser, */i/ - /e/* meselesinde daha çok */i/* sesi tarafındadır. /*i*/'li kullanımlar daha yaygındır. Metinde aynı kelimenin farklı yerlerde hem */i/*'li hem de */e/*'li yazıldığı da görülmektedir.

Eserde ilgi çekici özelliklerden biri de dönem eserlerinde sistemli bir şekilde görülen *-Up* zarf-fiil ekinin yazımıdır. *-Up* zarf-fiil eki dönem eserlerinde pe (پ) sesiyle yazılırken eserimizde düzenli bir şekilde be (ب) ile yazılmıştır. Bu durum Anadolu'da *b > p* değişim sürecinin devam ettiğini göstermektedir.

Yine, pe (پ) - be (ب) karışıklığı, eserde sadece *-Up* zarf-fiil ekinde değil; pe (پ)'li yazılması gerekirken be (ب)'li; be (ب)'li yazılması gerekirken pe (پ)'li yazılan birçok kelimede görülmektedir.

Aynı durum özellikle */c/* ve */ç/* ünsüzlerinin kullanılmasında da karşımıza çıkmaktadır. Eski Türkçe döneminde yalnız */ç/*'li bir şekilde kullanılan eşitlik eki *(-çA)*, zarf-fiil ekleri *(-dIkçA, -IncA)* gibi ekler eserde hem */c/*'li hem de */ç/*'li bir şekilde kullanılmıştır. Bu durum, *üç, ceng, kılıç* gibi birçok kelimede görülmektedir.

/t/ ve */d/* ünsüzlerinin de metinde standart bir şekilde kullanılmamıştır. Metin içerisinde bazı kelimelerin *(ṭoġrı-doġrı, timur-demür, ṭoldırdı-doldırdı vb.)* hem */t/*'li hem de */d/*'li yazıldığı görülmektedir.

Ünsüzlerin yazımıyla ilgili dikkat çeken bir başka şey de kalın sıralı kelimelerde ince; ince sıralı kelimelerde kalın ünsüz tercihleriyle ilgilidir. Müstensihin edebî bir zevk ortaya koymayı amaçlamadığını, bunun için de kalın

sıralı bir kelimede sad (ص) yerine sin (س); ya da tı (ط) yerine te (ت); ya da kaf (ق) yerine kef (ك) kullandığını, yine bunun tam tersini uyguladığı da söylenebilir.

Eski Anadolu Türkçesi döneminin en önemli özelliği olan yuvarlaklaşma metinde fazlasıyla görülebilmektedir. Bu yuvarlaklaşma, çeşitli ses hâdiselerine bağlı olarak gerçekleşebildiği gibi bir sebep arz etmeden de olabilmektedir. Bu durumu, özellikle *-Up* zarf-fiil eki, *-dUk*, sıfat-fiil eki, *-dUr* bildirme eki, *-dUr* ettirgenlik eki, *-Ur* ettirgenlik ve yine -Ur geniş zaman eki gibi birçok ile yine *kendü, ḳapu, demür, yuḳaru, altun* gibi birçok kelimede görülmektedir.

Eserde, yuvarlaklaşmaya maruz kalmayıp dönemin özelliklerine bağlı olarak düz ünlülü kullanılan *-I* belirtme hâli eki, *-I* iyelik eki, *-sI* iyelik eki, *-lIk* isimden isim yapma eki, *-dI* görülen geçmiş zaman eki gibi birçok ekte bulunmaktadır.

Metinde hemze (ʾ)'nin belirtme hâl eki göreviyle kullanıldığı birçok örnek bulunmaktadır: Ferāmerz̲ nīzei elinden alup yine eline virdi (160a/17), Ferāmerz̲ bu vaḳʿaı bilürdi (161a/17).

Metinde en sık karşılaşılan ünlü değişiklikleri *i > e, u > ı, ü > i, ı > u* olmuştur. Bu değişikliklerin de çeşitli ses hâdiselerine bağlı olarak ortaya çıktığı ve kelimelerde yuvarlaklaşmayı sağladığı düşünülmektedir.

Metinde en sık karşılaşılan ünsüz değişiklikleri ise *ḳ > ḫ, b > p, b > v, d > y* ve *t > d* olmuştur.

Yine bazı kelime ve eklerde görülen */g/* , */ġ/* ünsüzlerinin düşmesi hâdisesi de metinde karşılaşılan ve düştüğü kelime ve ekleri çoğu zaman yuvarlaklaştıran bir hâdisedir.

Eserde şahıs eklerinin Eski Anadolu Türkçesinin özelliklerine uygun olarak özellikle öğrenilen geçmiş zaman, geniş zaman ve istek kipi çekimlerinde birinci teklik şahıs *-Am*, birinci çokluk şahıs *-Uz* ve ikinci çokluk şahıslarda *-sIz* şeklinde kullanıldığı görülmüştür.

Ayrıca, özellikle görülen geçmiş zaman ve şart kipi çekimlerinin ikinci teklik ve çokluk şahıslarında *-ñ* ve *-ñIz* şeklinde *ñ (nazal n)* kullanılmıştır. Bu ek, emir kipinin ikinci çokluk olumsuz kullanımında da görülmektedir (geçürmeñ, unutmañ gibi).

Öğrenilen geçmiş zaman eki, Eski Anadolu Türkçesinin özelliklerine uygun olarak yalnız düz ünlülü olarak *(-mIş)* kullanılmıştır.

Yine, görülen geçmiş zaman eki Eski Türkçeden farklı olarak sadece *d*'li bir şekilde düz ünlülü olarak *(-dI)* kullanılmıştır. Böylelikle, bu ekin ünsüz benzeşmesi dışında kaldığı görülmüştür.

Eserde geniş zaman ekinin genellikle yuvarlak ünlülü bir biçimde *(-Ur)* kullanıldığı ve zamir kökenli şahıs ekleriyle çekimlendiği görülmüştür.

Şimdiki zaman eki *-yor*'ın daraltıcı özelliğinin aksine bir şekilde kullanılmıştır *(ideyor, ḳırayor gibi)*.

Eserde kullanılan zarf-fiillerden *-dIkçA* ile *-dIkdA* dikkat çekmektedir. Her iki ek de başka eklerin bir araya gelmesi ile zarf-fiil fonksiyonu kazanmıştır. *-dIkçA* eki, sıfat-fiil *-dIk* ile eşitlik eki *-çA* ile oluşturulmuştur ve metinde eşitlik ekinin etkisiyle hem */c/*'li hem de */ç/*'li kullanılmıştır. Yine, *-dIkdA* eki sıfat-fiil eki *-dIk* ile bulunma hâl eki *-dA* ile oluşturulmuş bir zarf-fiildir.

Eser, ağırlıklı olarak cenk sahnelerinden oluşan bir kahramanlık metnidir. Dolayısıyla, metinde sürekli bir hareket vardır. Buna bağlı olarak da eserde şekil olarak fiil, bağlaç ve ünlem diğer kelime türlerine göre daha ağırlıklıdır.

Genellikle soru zamiri şeklinde kullanılan *ḳanı, ḳangı* gibi kelimeler dönem itibarıyla henüz *k > h* değişiminin tamamlanmadığının bir işaretidir.

Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesinde *anña (ona)* işaret zamiri metinde de aynı şekilde kullanılmıştır.

Eserde bağlaçların kullanımında ilgi çekici bir ayrıntı söz konusudur. Özellikle *ve, ki, kim, daḫı* bağlaçlarının kullanım sıklığı metnin eyleme dayalı bir metin olması ile açıklanabilir. Ayrıca, müstensih fazla sayıda bağlaç kullanarak dilin akıcılığını sağlamayı, ifade kabiliyetini arttırmayı amaçlamıştır. Zirâ bir metinde sürekli kısa cümle kullanılması metnin akıcılığını olumsuz etkileyecektir. Metinde bağlaçları destekler nitelikte *-Up* zarf-fiili de çok fazla kullanılmıştır. Muharrem Ergin, Türkçede eskiden bağlama edatlarının bulunmadığını, bu nedenle bağlaçların büyük bir kısmının yabancı asıllı olduğunu ifade ederken de bu duruma dikkat çekmiştir. Müstensih, Eski Türkçe döneminden etkilenerek özellikle *-Up* zarf-fiil eklerini bir anlamda bağlaç yerine kullanarak cümleleri uzatmış ve metne bir akıcılık kazandırmıştır.

Eserde özel isim sayısı bir hayli fazladır. Özellikle, kişi ve yer isimlerine rastlanmaktadır. Cenk sahnelerinin anlatıldığı eserde kadın kahraman sayısı çok azdır. Metin, genellikle üçüncü şahıs veya şahıslara seslenerek oluşturulmuştur.

Metinde savaş sahneleri hep aynı şekilde anlatılmıştır. Buna bağlı olarak aynı kelimenin metin içerisinde çok fazla kullanıldığı görülmektedir. Metinde fiil sayısının fazla olması metnin eyleme dayalı bir metin olması ile açıklanabilir. Metinde çok sayıda özel isim kullanılmıştır ve bu özel isimler metin özel isimler dizininde gösterilmiştir. Metinde özel isimlerin fazla kullanılması kelime sıklığı tablosuna da yansımıştır. Metin hikâye üslubu ile anlatıldığından en fazla görülen geçmiş zaman kullanılmıştır. Görülen geçmiş zamanın ne kadar kullanıldığı kelime sıklığı tablosunda görülebilmektedir. Ayrıca müstensih anlatıma akıcılık kazandırmak ve uzun cümlelerle ifâdeyi kuvvetlendirmek amacıyla bağlaç ve zarf-fiillere sıklıkla başvurmuştur. Bu durum metinde en fazla kullanılan yirmi kelimenin verildiği aşağıdaki tablodan da anlaşılmaktadır.

Tablo 4: Metindeki Kelime Sıklığı

KELİME SIKLIĞI			
SIRA	**KELİME**	**SIKLIK**	**%**
1	bir	2283	1,863
2	ve	2160	1,763
3	eyledi	1459	1,191
4	daḫı	1230	1,004
5	bu	1177	0,960
6	idüp	1148	0,937
7	ile	1117	0,911
8	ol	1000	0,816
9	didi	916	0,747
10	Ferāmerẕ	857	0,699
11	diyüp	843	0,688
12	Nīrem-	770	0,628
13	gelüp	714	0,582
14	Rüstem	610	0,498
15	oldı	603	0,492
16	olup	560	0,457
17	gün	541	0,441
18	ammā	539	0,440

19	kim	532	0,434
20	iki	487	0,397

Metindeki cenk sahnelerinde seslenme, haykırma ifade eden çok sayıda ünlem bulunmaktadır.

Klasik edebiyat için önemli bir kaynak olan Şehnâme'nin Anadolu'da yazılmış bir nüshasının daha Türk diline kazandırılması önemlidir. Hem metnin çeviriyazıya aktarılması ve aktarılırken dönemin özellikleri ile bugünkü ortak söyleyiş arasında benzerlik ve farklılıkların ortaya konması ve böylelikle Türkçenin XVIII. yüzyıldan bu yana nasıl bir değişim seyri gösterdiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu tip eserler Türk diline kazandırıldıkça Eski Anadolu Türkçesindeki standart imlâ probleminin nelerden kaynaklanmış olabileceği açıklanabilecektir.

KAYNAKÇA

Akar, A. (2014). *Türk Dili Tarihi.* İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Aksan, D. (2015). *Her Yönüyle Dil-Ana Çizgileriyle Dilbilim.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Aktaş, E. (2005). *17. Yüzyılda Yazılmış Mensur Şehname Tercümesi 120a-159b.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) . İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Algan, İ. (2005). *17. Yüzyılda Yazılmış Mensur Şehname Tercümesi 160a-200b.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) . İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Anbarcıoğlu, M. (1981). "Şeh-name-i Firdevsi ve Edebiyat-ı Türk". *Doğu Dilleri*, 1-6.

Ardıç, N., & Babinger, F. (1939). "Osmanlı Şeh-namecileri". *Aramak, Güzeli, İyiyi, Gerçeği*, 37-40.

Ateş, A. (1954). "Şah-name'nin Yazılış Tarihi ve Firdevsi'nin Sultan Mahmud'a Yazdığı Hicviye Meselesi Hakkında". *Türk Tarih Kurumu-Belleten*(XVIII:LXX), 159-168.

Ay, Ö. (2013). "Türkiye Türkçesi Ağızlarında Kullanılan Dönüşlülük Zamir(ler)i Üzerine". *Diyalektolog Dergisi*, 13-30.

Banguoğlu, T. (2000). *Türkçenin Grameri.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Bayraktar, N. (2004). *Türkçede Fiilimsiler.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Bilgegil, M. K. (2009). *Türkçenin Dilbilgisi.* Erzurum: Salkımsöğüt Yayınevi.

Boz, E. (2003). "Eski Anadolu Türkçesinde +lU Eki Üzerine". *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı*, 35-42.

Bozkaplan, Ş. A. (2007). "Divanu Lügati't-Türk'te +la-". *Turkish Studies/Türkoloji Araştırmaları*, 109-120.

Clausan, G. (2007). "Türkçede Sekizinci Yüzyıldan Önce Kullanılan Ekler (Çev: Uluhan Özalan)". *Dil Araştırmaları Dergisi, 1*(1), 185-196.

Çiftçioğlu, İ. (2002). "Karamanlı Dönemi Şehname Yazarları ve Eserleri Üzerine". *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(4), 57-66.

Çoşar, A. M. (2010). "Eski Anadolu Türkçesi Üzerinde Düşünce Ve Yorumlar". *Turkish Studies*, 246-262.

Deny, J. (2012). *Türk Dil Bilgisi.* (Çev. A.U. Elöve) İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Deny, J. (2013). *Türk Dili Gramerinin Temel Kuralları.* (Çev. O. Şahin) Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Develioğlu, F. (1999). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat.* Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları .

Doğan, M. (2001). *Büyük Türkçe Sözlük.* Ankara: Vadi Yayınları.

Ediskun, H. (1996). *Türk Dilbilgisi.* Remzi Kitabevi: İstanbul.

Efendi, M. A. (2009). *Burhan-ı Katı.* (Dü. M. Öztürk & D. Örs) İstanbul: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Ercilasun, A. B. (2013). *Türk Dili Tarihi.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Ergin, M. (2003). *Türk Dil Bilgisi.* İstanbul: Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım.

Erol, H. A. (2014). *Eski Türkçeden Eski Anadolu Türkçesine Anlam Değişmeleri.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Firdevsi. (2013). *Şerifi Tercümesi.* (Dü. Z. Kültüral & L. Beyreli) Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Gabain, A. V. (2003). *Eski Türkçenin Grameri.* (Çev. M. Akalın) Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Gökçe, A. (2009). "Eski Anadolu Türkçesinden Osmanlı Türkçesine Dudak Uyumu ve Ünsüz Uyumu". *Turkish Studies*, 991-1012.

Gökyay, O. Ş. (2007). *Destursuz Bağa Girenler.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Grönbech, K. (2011). *Türkçenin Yapısı.* (Çev. M. Akalın) Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Gülensoy, T. (2011). *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Gülsevin, G. (2009). "Eski Anadolu Ağızlarında Uzun Ünlüler Üzerine". *Dil Araştırmaları*(5), 39-56.

Gülsevin, G. (2011). *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Gültekin, H. (2013). "Firdevsi, Şeh-Name, Şeh-Namecilik ve Meşahir-i İslam'da Firdevsi Maddesi". *The Journal of Academic Social Studies*(6), 239-261.

Gürlek, M. (2006). *17. Yüzyılda Yazılmış Mensur Şehname Tercümesi 380a-408b.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) . İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Isparta, S. (2006). *17. Yüzyılda Yazılmış Mensur Şehname Tercümesi 291a-320b.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) . İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Kanar, M. (1996). "Firdevsi". *İslam Ansiklopedisi* (Cilt 13, s. 125-127). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.

Kanar, M. (2016). *Büyük Türkçe-Farsça Sözlük.* İstanbul: Say Yayınları.

Karadoğan, A. (2003). "Eski Anadolu Türkçesinde Yuvarlaklaşan Ekler". *Türk Dili Araştırmaları*, 171-179.

Karahan, L. (1993). *Türkçede Söz Dizimi-Cümle Tahlilleri.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Karahan, L. (2006). "Eski Anadolu Türkçesinin Kuruluşunda Yazı Dili-Ağız İlişkisi". *Turkish Studies*, 1-12.

Karamanlıoğlu, Ö. (2006). *17. Yüzyılda Yazılmış Mensur Şehname Tercümesi 200a-230b.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) . İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Keçe, S. (2010). *17. Yüzyılda Yapılmış Mensur Şehname Tercümesi 04a-27b.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) . İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Korkmaz, M. (2010). *Zerdüşt Dini İran Mitolojisi.* Ankara: Alter Yayınları.

Korkmaz, Z. (1975). "Eski Türkçedeki Oğuzca Belirtiler". *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*, 1, 205-216.

Korkmaz, Z. (1977). "Eski Anadolu Türkçesi Üzerindeki Çalışmaların Bugünkü Durumu ve Karşılaştığı Sorunlar". *Türkoloji Dergisi*, 14-22.

Korkmaz, Z. (2004). "Eski Anadolu Türkçesinin Türk Dili Tarihindeki Yeri". *TDAY-B*, 99-105.

Korkmaz, Z. (2005). *Türk Dili Üzerine Araştırmalar* (Cilt 1). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Korkmaz, Z. (2007). *Gramer Terimleri Sözlüğü.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Korkmaz, Z. (2007). *Türk Dili Üzerine Araştırmalar* (Cilt 3). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Korkmaz, Z. (2013). *Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Köksal, M. F. (2012-Bahar). "Metin Neşrinin Ana Esasları". *TÜBAR*, 1-31.

Köprülü, M. F. (1943). "Anadolu Selçukluları Tarihi'nin Yerli Kaynakları-Umumi Bir Bakış I". *Belleten*, 381-458.

Köprülü, M. F. (2016). *Türk Edebiyatı Tarihi.* İstanbul: Alfa Yayıncılık.

Kurum, T. D. (2009). *Tarama Sözlüğü.* (Dü. Ö. A. Aksoy, & D. Dilçin) Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Kurumu, T. D. (1998). *Türkçe Sözlük.* (Dü. İ. Parlatır, N. Gözaydın, H. Zülfikar, B. T. Aksu, S. Türkmen, & Y. Yılmaz) Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Kurumu, T. D. (2009). *Derleme Sözlüğü.* (Dü. Ö. A. Aksoy, E. Vardarlı, Ş. Ülkütaşır, A. Ünver, G. A. Cankoçak, O. Sarıbaş, & C. Dilçin) Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Küçük, M. (2010). "Tarihi Türk Lehçelerinden Türkiye Türkçesine -DIr/-DUr (-Turur) Eki ve İşlevleri". *Türkbilig*(19), 59-75.

Kültüral, Z. (2010). "Şahname". *İslam Ansiklopedisi* (Cilt 38, s. 291-292). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.

Kültüral, Z., & Beyreli, L. (1999). *Şerifi Şehname Çevirisi* (Cilt 1, 2, 3, 4). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Okun, Z. (2006). *17. Yüzyılda Yapılmış Mensur Şehname Tercümesi 320a-350b.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) . İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Öntürk, T. (2016). "Baki Divanı'nda Efsanevi ve Mitolojik Kahramanlar". *Dede Korkut Dergisi*, 84-100.

Özçelik, S. (2010). *Eski Türkçe (Kök Türkçe).* Ankara: Bizim Büro Basımevi.

Pala, İ. (2005). *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü.* İstanbul: Kapı Yayınları.

Sami, Ş. (2014). *Kamus-ı Türki.* (Dü. R. Gündoğdu, N. Adıgüzel, & E. F. Önal) İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.

Sarıibrahimoğlu, T. (2006). *17. Yüzyıl Mensur Şehname Tercümesi 231a-260b.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Serebrennikov, B. A., & Gadjieva, N. Z. (2011). *Türk Yazı Dillerinin Karşılaştırmalı Tarihi Grameri.* (Çev. M. Öner) Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Şişman, B., & Kuzubaş, M. (2012). *Şehname'nin Türk Kültür Ve Edebiyatına Etkileri.* İstanbul: Ötüken Yayınları.

Tanındı, Z. (2008). "Sultanlar, Şairler ve İmgeler: Şehname-i Firdevsi'nin Mukaddimesinin Resimleri". *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*(15), 267-296.

Tekin, T. (1988). *Orhon Yazıtları.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Timurtaş, F. K. (1976). "Küçük Eski Anadolu Türkçesi Grameri". *Türkiyat Mecmuası*(18), 331-368.

Timurtaş, F. K. (2005). *Eski Türkiye Türkçesi.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Tökel, D. A. (2000). *Divan Şiirinde Mitolojik Unsurlar Şahıslar Mitolojisi.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Tuğluk, İ. H. (2007). *Abbas Vesim Efendi, Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği, Divanı'nın Tenkitli Metni ve İncelemesi.* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Tulum, M. (2014). *Osmanlı Türkçesine Giriş I-II.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Vural, H., & Böler, T. (2013). *Ses ve Şekil Bilgisi.* Ankara: Kesit Yayınları.

Yavuz, S. (2011). Türkiye Türkçesi Ağızlarında Bağlaçlar. *Diyalektolog Dergisi*(3), 59-107.

Yavuz, S. (2013). *Cerrah-name (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım).* İstanbul: Kesit Yayınları.

Yıldırım, N. (2008). *Fars Mitoloji Sözlüğü.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Yıldırım, N. (2009). *Firdevsi ve Şehname.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Yıldız, N. (2005). *17. Yüzyılda Yapılmış Mensur Şehname Tercümesi 80a-119b.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Yılmaz, H. (2003). "Çokluk Eki -lar/-ler Üzerine". *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*(15), 125-130.

Zengin, A. (2012). *Şehname'de Görülen Kahramanların Klasik Türk Edebiyatına Yansıması.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TIPKIBASIM

بند ایدوب اویله می کتوره یردی رای اعظم یره ناصل ایلرسك ایله تك همان ایش کوردی هلهلون هله پادشاهم
اولدوقدرسم بصعا انجمنه دیوب آت بتوب میدانه کیردی جهان بخشك اوکین آلوب سلام ونه علیك بقه
یره سفینه اوغلون ساویرهندی بخون اولدرك هیچ نارنور صکره بکا خشم ایلردیو قورقادکی دی جهان
بخش کوردی بو دخی بر بد اصل بد اخلوق نابکار در بلدیکم بوندن دخی خیر کلمز ایتدی یوق نارنوردیدوك
بینه قادر دکه بن اندن وانك خشمندن قورقایم اول بندن خوف ایلسونکیم اوزرینه صود وکوب سویندرم
محو اولوب کیدرم بن اول ذات بی همتادن قورقارمکم نظیری یوقدر جلدن منزه بر پادشاه لایزالدر کم سنی وبنی
واون سکز بیك عالمی کیم عدمدن وجوده کتوردی دیوب حمقك صفاتنی ویخه کلوم سویلدی امالعینك قابنده
اثر نور ایمان یوغیدی همان هدایت ربانی اولیوب خلط کلومه باشلدی ونار نوری مدح ایدوب حاصلی بونلر
چنکه باشلدیلر اخشامدن یقین ایدی بو اراده هلهلون کوردیکیم جهان بخشه ارلك ایله جواب ویرلز حیله
سمتنه سالك اولوب کوزنر حوالدایلدی جهان بخش دخی کوزنین برابر ویردیکیم منع ایلیه لعین کوزنری قصدا
کیرودن طوب جهان بخشك بندوکی کرکدانك کلهسنه برکوزاویله اوردیکیم بیچاره کرکدانك کلهسی خورد خام
اولوب قاغشه دق یانتك اوزرینه یقلدی جهان بخش اکر کدانه ضرر اصابت ایلدوکین دویوب یایلرین کایدن
آلوب زمینه برتاب ایلدی وایاغ اوزره کلدی امّا هلهلونك قصدا ایلدوکین بیلوب آتش محض اولدی هلهلون
رخش قوه تیله کچوب کیدرکن برکرّه جهان بخش جهان آرا آدرال صنوب رخشنك قیچ ایاغندن قاورادی وعضله
اویله سلکدیکیم هم رخشك ایاغی قوپدی وهم هلهلون اوزرندن تکرمکم اولوب زمینه نقش اولیخه
یوزی کوزی طاشه قومه کلوب پرس اولدی وباشنه برطاش سورسی کلوب دلدی هلهلون یرندن طورمیوب
های نابکار نارنور خشمنه اوغرایجق اوغلون سنسین بنم یالدزلی وقاریمی بوزوب عرضی زبزه خانه ترسندن
دخی الحاق ایلین یاسنی شمدنکیرو صاغمی قورمدیوب میاندن یتغین عریان ایلدی وجهان بخشه حوالدایلدی
جهان بخش بونك دیرسکنه برمشت اوروب اندن یتغی فرلادی دوالندن قاپوب زمینه اویله برجا یدیکیم
اککولری خرد اولدی جهان بخش بو لعینك سینه سنه چقوب صول الیله یقاسندن طوتوب باصدردی وصاغ
الیله جغرآلوب تین لعین ایمانسز کل یوخسه شمدی باشیکی کسرم دیدکده هلهلون کوزآچوب کوکسنده جهان بخشی
کورنجه غیری حیا اتمدن نومیدا اولوب باشلدی جهان بخشه دیرهات سویلیکی جهان بخش کوردی بو لعین
اصلوحه کلورد کل نیت عزادیوب باشنی کسدی باشنی الینه آلوب اویله فرلاتدیکه تا عالمدکی اوکینه دوشدی
رای اعظم بو حالی کوروب دیلدیکیم عسکری یوریده وزراوربهلوانلر رضا ویرمدیلر اخشامدیو طبل ارام چالدیرمیوب
دوندیلر جهان بخشه آت کتوردیلر سوارا اولوب دونوب علم دینه کلدی طرفیندن طبل ارام چالنوب ایکی لشکر

لشکر دونوب قوندیلر بیت چونکه چقدی طبل اسایشی اوفی ٭ دوندی مسکندن یکا خلقك یوفی ٭ هرکس بارگاهلرینه
کلوب رزم لباسلرین چقاروب بزم جامه لرین کیندیلر هند پهلوانلری رای اعظم بارگاهنه جمع اولدی اسلوم
دکاورلری فرامرزك سراپرده سنه کلوب هلهلون هندی ایله ساویشه ینوه دارك کشتلرین هندیلر آتشه یقدیلر
یعنی نار نوره قاوشدیردیلر رای اعظم دیوان ایدوب بعد الطعام بنیچه ایره لیم دیوشاهلر و یکلر ایله مشاوره ایلدیلر
همان اهرمان آهن دل ایاغه طوروب ای سلطان هندستان یارین میدان بنم و لسون کیروب قتال زنکی دعوت ایده یم
یوقیره نه سور یشوب یا تورز باشدن مراد اولان بیندر قتالك حقندن کلور سم نار نوردولنده عظیم نام آلوب
ویبوك خدمت ایلمش اولور قتال اکر بکا غالب کلورسه اول زمان هر نیچه دیلرایسك اویله حرکت ایدك دیدی
رای اعظم دخی فرمان ایدوب اهرمان آهن دلر چنك خلعتی کیوردیلر یوجا بندن اسلوم دکاورلری دخی
رزم لباسلرین چقاروب بزم طونلرین کیوب سراپرده یه جمع اولدیلر بعد الطعام مجلس کلوب برازده بادهٔ
خوشکوار نوش ایلدکدن صکره فرامرز فرمان ایلدی هاوران هندئ میدان سیاسته کتوروب دینه دعوت
اولندی هاوران مخالفت ایلیوب اسلومه کلدی فرامرز امر ایلدی بندن آلدیلر ارقه سنه خلعت کیوروب
جهان بخشی قولنده مقدار ینه کوره صندلی ویردیلر کجوب اوتوردی برازدخی اوتوروب محل خواب اولدقده
هرکس راحته وارديلر اول کیجه مرور ایدوب صباح اولدی آفتاب عالمتاب اولدقده رای اعظم طرفندن طبل
جنك چالنوب اسلوم طرفندن دخی کوس وکره نایلر زخمه لراوروب اول وادیلر ولوله وزلزله کلدی ایکی سپاه
ابنوه هاننده کروهاکروه عزم میدان ایدوب بربرلرینه مقابل اولدقده لایلر یاغلیوب میدان ناظر
اولدیلر ناصاه رای اعظم طرفندن برسوار نامدار عزم میدان ایلدی تمام محل پرینه کلنجه آت اوینادی
وچالنان کوس حربیلری دکدیروب بلند اوازایله نعره اوروب بنم پای تخت محترم شاه اهرمان آهن دل
هیچ کسنه اسمیم آلا میدانه قتال زنکی دکلری دکاورکلسون کوره لم نار نورنه کوستردی پهلوانلر فرامرزك
یوزینه بقدیلر فرامرز شیردل چونکیم اهرمانك نعره اوروب کندوسین دعوت ایلدوکین اشتدی برکم صاغ
وصولی یاقوب یکلر بزی دعادن اونمالك اهرمان اسمین ایله دعوت ایلدی دیوب قطب لایلوغ آتش افشانی سورنجه
ایکی طرفدن یکلر دکاورلر خشلرندن زمینه آتیلوب ایکی جانبدن فرامرزك اوکنه دوشوب تعظیم ایله میان
میدانه کتوردیلر وسلوملیوب دوندیلر فرامرز میدانده صرصر وقرطاس ایله قالدی واهرمانك اوکین کسدیروب
اداب ایله عشق ایله اهرمان دخی تعظیم ایله عشق آلوب مرحبا ایلدی وسراپا فرامرزه نظر ایلدی قطران طلومنه
بکزر برزنکی پهلوانیدر یوزینه بقان هیبتندن هلوك اولوراوزدیکی یمش ایکی پاره سلیمانی آلتی میانده بش
تیغ ویاشده اژدرهاسر بولغه یدی دانه مرغ بوقلمون اوطاغه لری فلوندره مثالی بارلرندن طقسان طقوز بوغوم

نیزه دورمهٔ اسکندر کبرا کم هربری اوچرارش والتنده قلب آتشی دم آهن تن اورن سر هشت پای عفریت دارد دخی
فیل جثه مندن بیوك یاشی اورن باشنه بکزر وتوینك رنکی یتمورسی کوك ومجلو اهرمان فرامرزی بوهیئتده
تماشا ایدوب حیران اولدی زهی پهلوان وزهی صاحبقران دیو محتشین ایلدی ودونوب ایتدی یا قتال رنکی
سکا بو قدر قوت ودولت ویروب برکتور مز عسکر اجناس مخلوقاتی باشکه جمع ایلمش سین بوندن مرادك نه در
دیدی نیلمك استر سین ددی فرامرز کولوب یا اهرمان مراد م بودر که حالیا بوکون بن صاحبقران عالم دخی بوآ
پنجه می کسه بور مدی وکتفم زمینه کتور مدی بو قدر پهلوانلر ویاد شاهلر وعیارلر دیولر واهرمنلر کم
جمله سی بکا تابع اولوب امر یمه رام وحکمه فرمان بر اولمشلر در هر بریله مقدار ینه کوره چنك ایدوب پنجه لرین
بوکدم وارقه لرك یره کتوردم وقو للوغنه اختیار ایدوب خذمتم قبول ایلدیلر امتا اشتدم ایران مملکتنده زال
اوغلو رستم دیرلر بر پهلوان وار ایمش اولدخی بنم کبی حالیا صاحبقران شرق وغربه دیو دعوا ایدر مش
اصلنده قهرمان نسلی ایمش سلفدن مکتوب کچن بو پنجه صاحبقرانلرك آلاتی کندینه ارثیله انتقال ایلمش ایکی
صاحبقران ایسه بر عصرده اولماز دوب اول رستم ددکلری پهلوان ایله امتحان اولوب الآن صاحبقرانی
السم شکردم اکر اول بکا غالب کلورسه خذمتنی اختیار ایدوب قولی اولورم وهم سکا وبکا اون سکر بیك عالمی
یوقدن وار ایدوب قوت قدرت ویرن الله احددر که شریکی یوقدر مکاندن منزهدر سنك نار نور دیدیك
دخی اللهك بر مخلوقیدر دیلرسه بتون صعایتلری آتشلر ایلر دیلرسه موجوداتی آتشدن اثر قومیوب جمله سنی محو
ایلر کورمز مسین کندی الکله یقار سین بنار یقمز ایسك سوز اصلو مراد الله اولمدیکه بر کسه یقاغه قادر
دکلدر انجق خالق الاشیا اولان یزدان جهان بر خاصه ویرمشدر که یقاغه مستعد اولان شیلری یقار صوبی
یقاغه قادر دکلدر انجق خواصندندر اشی ایدوب قیناد راوزرینه دوکرسك کندی سویور یا بنجه معبود
بالذات اولمغه لایق اولدیکیلر دیوب بوکونه پنجه کلمات سویلدی اهرمان فکر ایلدی جمله فرامرزك دیدوکی
سوزلر یرندر ددوب ونوب ایتدی یا قتال اورالرطورسون شمدی رای اعظمدن نه استرسك اویله بر اولو
پادشاهی پنجون رنجیده ایدرسین ددی فرامرز یا اهرمان مقدما بنم اقصای مرادم طوغری توراننکمك ایدی
ولیکن لیطان ددکلری وزیریدین بنجه فصاحتلر ایدوب عاقبت یتمغدن فرار ایلدکدم رای اعظم ارمه چقدی
اول سبب ایله کلوب استدم ویرمدی وکوردم کندی دخی بو قدر عظیم الشان شهریار ایکن کندوسین خلق ایدن
اللهی بلیوب شیطان علیه اللعنه اغواسی ایله کندی ایله فروزان ایلدوکی آتشه طپار یزکه صاحبقرانز بو معقوله
اشلری منع ایدوب اول اجلدن کندوسنی طوغری یوله دعوت ایدوب حسن اختیار یله کلورسه فبها اکر
کلمزسه ضرب دست ایله ایرانه کتورمك عنادنده مصر اولوب خدا پرست اولمزسه باشین کسوب یرینه اخری

اخری پادشاه ایلك یوخسه بنم مال ملکم دخی اختیاجم یوقدر نه دیارك الندن الوب استرم ونه مالین الوب
استرم همان مرادم ایمانه کلمسین استرم کذالك چونکیم سندخی میدانه کلدك کرکدرکه دین اسلامی قبول ایدوب بنمله
یار قرنداش اولهسین وبنم بارکاهمده دیلدوکین صندلیه اوتوروب باقی عمریکی شریف صحبتمله کچوره سین سائر دلاورلر
کبی سنده عزت ورفعت بوله سین ددی اهرمان تبسم ایدوب ای دلاور اوسنك دیدوکین غالب کلدکدن صکره اولور
شمدی بوسوزلرك اچه ایلمزدی فرامرز کوکلندن بلدیکه اسلامه قابلیتی واردی ایمدی یا اهرمان حمله ایلهم
صکره لیم قنغن غالبدر دیدکده اهرمان الی نیزه یه اوروب آت قوپاردی محل برینه کلدکده رکابه دورست باصوب
فرامرزه برنیزه حواله ایلدی فرامرز سپر اسکندر کبرای برابرویروب یلمان نیزه سپره طوقندقده علوعلو آتشلر چقدی
فرامرز سپرکوبکیله چارپوب دامن سپردن یولکوستردی قولتق التنه اوغرایوب اهرمان نیزه سین ضبط ایدوب
یان یانه کچوب سرمیدانه واردی فرامرز اهرمانك نیزه سین اسان وجهله رد ایلدی اما کچوب تحسین ایلدی اهرمان
دخی اوتهدن دونوب کوردی قتال زنکی سد اسکندر مثال طوروب کندویه نکران اصلا وحاجتی دکل باتصور
اهرمان دخی فرامرزك نیزهٔ منع ایدیشنه تحسین ایلدی وایریشوب اقدام تام ایله برنیزه دخی اوردی فرامرز
آینده منع ایلدی بوکرم اهرمان نیزهٔ زمینه زدك ایدوب طرفیلندن کوزرین چکوب زخشنه میدان ویروب کوزرك
باشی اوزرندن دوراندوررك محل برینه کلدکده ال ایمدی بویادکاری دیوب برضرب شدید اوردی دلاور عالم
کوردی اهرمانك کوزری بهار بولودی کبی کورلیوب اینیر کوزر اسکندر کبرای برابرویردی بیت طوقاندی
کوزده کوزر قوپدی طراقه ٭ اوفایردی حراسانه عراقه ٭ کوزر کوزده اینجه طمطراقی افاقه ایدوب فرامرزك قولکی
حرصعته کلدی باشین قاچوروب ارقه آلدی مردانه ودلیرانه کرچه ارقدن منع ایلدی اهرمان ضربن کران کوزروب پسند
ایلدی اهرمان کوزرین ضبط ایدوب میدان باشنه کتدی اوتهدن دونوب فرامرزه نظر ایلدی بی باك متین دلاور
غیرتیله چنك ایله یوخسه عرصك یقاردیوب کندوکندوسنه غیرت ویردی وطوردیکه قتال زنکیده حمله ایلیه فرامرز
دخی اهرمانك اوج حمله سین منع ایدیجه ال نیزهٔ دورمدا اسکندره اوروب یکرمی اوتوز آدم مقداری قطبی کاه بیلاغه
میدان کوستروب اوتهدن برکلش کلدیکم اهرمان کبی سروری فرامرزك کلشندن وهم آلدی فرامرز تمام محل برینه کلدکده پایلرین
ترازوی رکابه باصوب اهرمانه برنیزه صوندی اهرمان نیزه یه اوج قات پولاد سپر برابرویردی یلمان نیزه سپره طوقندقده
پایپار آتشلر صاچلدی ضرب نیزه دن اهرمانك قولتری بوکلوب سپرکوکسنه میل ایلدی ازقالدیکه یلمان نیزه آینهٔ سپردن
کوزرایلیه بینه فرامرز نیزهٔ دامن سپردن قایریروب قولتق التنه اوغرایدی جیبه خلقه لرن بربرینه قاتوب فرامرز
آت قوتیله کچوب سرمیدانه واردی اهرمان برنیزه یدیکم دخی عمرنده برخصمدن بویله برنیزه یمدی ایدی وکوکلندن
تحسین ایدوب کندوکندوسنه ایدی بیت ای کوکل معرکهٔ عشوق خطرناك اینجق ٭ دوشمکدن حذر ایت چابك سوار اینجق ٭ یا اهرمان

بوقتال زنکی هروجهله سکا غالب کلوب باشکی زمینه کتوره چکندن کرچکی یوقدر فاتامسن دخی غیرت ایدوب چنکی اقدام ایله
ایله که تزیه عرضنك پایمال اولیه دیوب غیرت کرین بلنه اوتوزیردن بندایلدی اماچه فائده حضم قوی حاصلی فرامرز
اوتدن دونوب کوردی اهرمان نیزه ضربندن خیلی اضطراب چکدی واما مردانه منع ایلدی ایرشوب اقدامیله برنیزه
دخی صوندی اهرمان سپر برابرویروب نیزه آیینهٔ سپری پوسا ایلدکده اهرمانك قولتری بوکولدی فرامرز مراد
ایلسه یلمان نیزه سپردن دکل سینه سندن کزرایدوب ظهرندن کوسترردی لکن مرادی اهرمانی ضایع ایلمك دکل زیرا
کوردیکیم اهرمان متعدد دلاورلرندن اویله مبارز جهان هرزمان الکیرمز انجق برمقدار کوشمال کوسترمك
مرادایلیوب یلمان نیزهٔ دامن سپردن قایدردی وچابرچابیرجیه سین سوکوب خلقه لری یلمان نیزه ده قالدی
فرامرز آت قوتیله کچوب سرمیدانه واردی اهرمان زخمدار اولدیغی قیاس ایدوب عقلی کندی هله کندین دیروب یوقاردی
کوردی زخمی یوق انجق جبه سی چاك اولمش فکره واردی بومحل فرامرز اوتدن دونوب اهرمانك اوزرینه کلدی اویله
اولورکه اهرمان دوشمنیته بوچنك حالیدر آل بونلری ینه جبه کم دکدردکده یلمان نیزه دن اول طوقتا اهرمانك
اکر قاشنده اولان طیل بازینك اوزرینه سلکی ویردی اهرمان دیبه لك الم چکوب جالته دوشدی اندن فرامرز
نیزهٔ میانه قیوب طرفیلندن کورزی اسکندری چقاردی طقوزنجی قیراطندن طتوب ایرشدی اهرمانه برضرب شدید
حوالهٔ ایلدی اهرمان کوردی کورزی اسکندر کوه البرز مثال کورلیوب اینز تزیه کورزك برابرویردی کورزکوزه اندکده
اهرمانك قولتری خم اندر خم بوکلوب ایکی کورزبراولوب باشنه اندی تزیه باشی قاچروب ارقیه الدقده ارقاده اولان سپر
اولوق اولوق اولوب سپرارقیه ارقه سینیه سینه اکرخانه سنه نقش اولوب باشی آت باشنه برابراولدی فرامرز کورزین
ضبط ایدوب کچدی سرمیدانه واردی اهرمان هله کندین جمع ایدوب وجودین یوقاردی کرچه وجودینه برخطا
کلمدی اماطمر بطمر خبردار اولمش نه حال ایسه میانن راست ایدوب طوزدن طشره چقدی اول غیرت ایله کوزینك
اون ایکینی قیراطندن قاوراپوب ایرشوب فرامرزه الکایقتال زنکی دیوب برضرب شدید حوالهٔ ایلدی فرامرزه کورز
برابرویروب اولکی سیاق اوزره منع ایلدی فرامرز اوردی اهرمان بیك اضطراب ایله منع ایدردی خلوصهٔ کلام
بونلر یکایك کوزرحینکه باشلیوب بربرلرینك باشنه جهانی تنك ایلدیلر اخشام اولنجه یتمش سکسان قدرضرب اورشدیلر
فرامرز کوردی اهرمان برحیلی مرد مبارز دکلدر اسلوبه کلمکه قابلیتی وار بزخ کون رحمت ویرمك اقتضا ایلدی اخشام
اولدقده نوبت اهرمانه کلنجه فرامرز طورایدوب آت باشین کشیده قلدی اهرمان دخی طوردی فرامرز ابتدی یا اهرمان
آفرین بوکون بنمله ایوجنك ایلدك وارایدی بوکیجه یه کیابن ایچ شرابن تقویت بولك حاصل ایله ده یارین سنکله ینه
کورشورز دیوب دوندی اهرمان آهن دل دخی دونوب علی سابه سنه کلدی ایکی جانبدن طبل سایشی چالنوب دونوب
قوندیلر هرکس بارکاهلرینه کلوب قوندیلرهند عسکرینك کوزیدلری رای اعظم بارکاهنه جمع اولوب رای اعظم تحتنده قرار

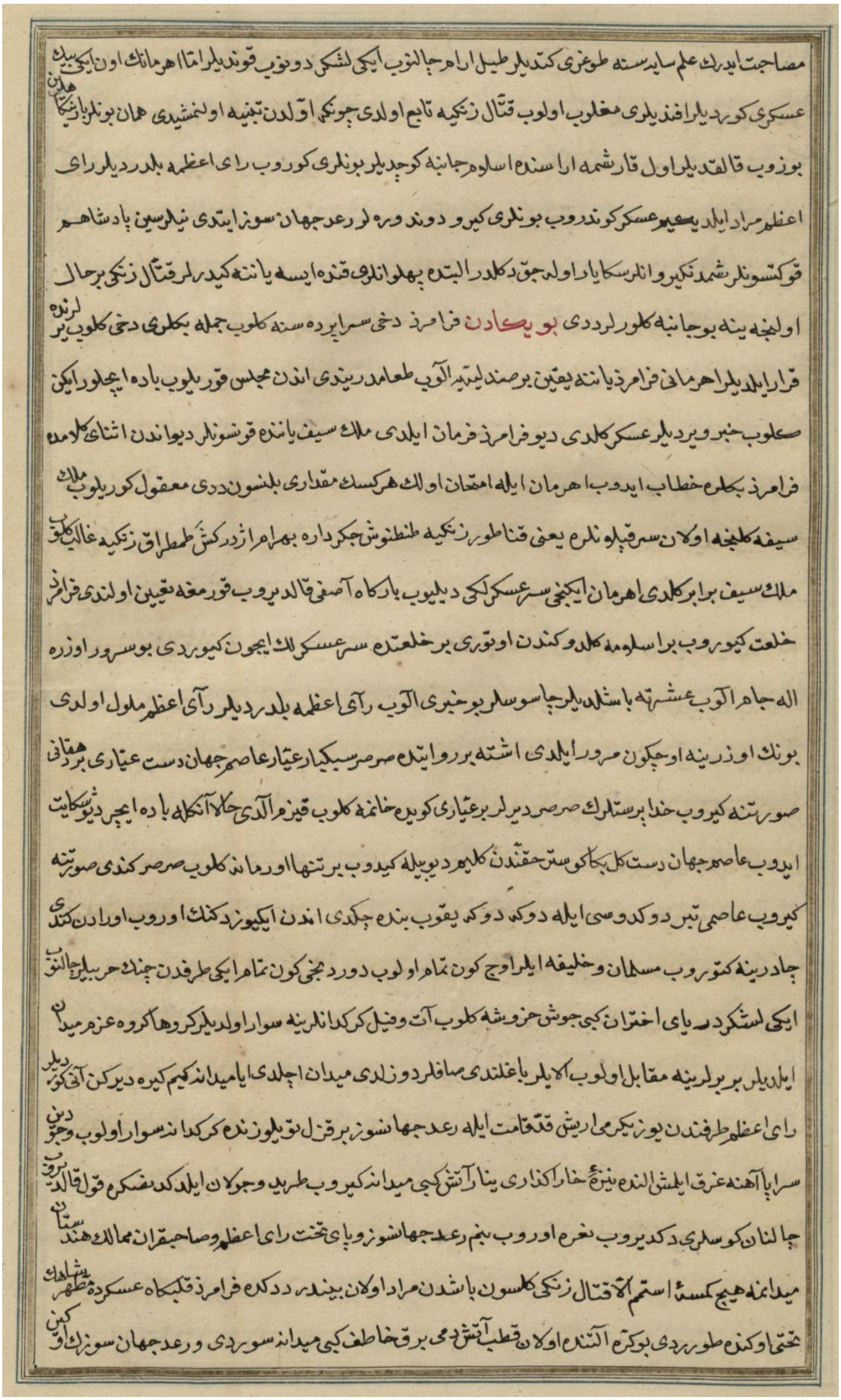
طبلی بزم طرفدن جالنوردی بوکون بنجیب قتال زنکی جالدردی عجله سی وار ایسه اجلدر دیوب هربری بر معنا
ویردی القصه ایکی عسکر عزم میدان ایدوب بر برلرینه مقابل اولنجه آنی کوردیلر قتال زنکی طقسانبش ارش
قدیلله بر روایتده یوز ارش قدیله آتشده اولان قطیب آتش دمی شیرزیان کبی سوروب میدانه کیردی زیرا فرامرز
اصلنده قهرمان قاتل کبی قدی سکسان سکز ارشد رشمدی هیکل فیلسونك خاصه سیله بر روایتده یدی ارش بر روایتده
اون ایکی ارش قدی زیاده کوستردی یدی اریشه کوره طقسان بش اون ایکی ارشه کوره تمام یوز ارش اولور قنغشی
اولور سما اولسون فرامرز آت سوروب میدانه کیرنجه بو قدر بیك پهلوان چفته او طاغه وچفته قلیچ طاشور سر اولور
پیاده اوکونه دوشوب مدح ایده رك میان میدانه کوتردیلر وسلاملیوب دوندیلر فرامرز میدانده یالکز قالدی
صاغنده صرصر صولنده قرطاس دلاور عالم الکلات صاحبقرانه اوروب اولقدر فتح سلحشورانه عرض ایلدیکیم دوست
دوشمن حیران اولدی اندن فرامرز قول قالدیروب جالنان کوس حربیلری دکدردی ونعره اوروب کله یا اهرمان
میدانه بوکون سنکله آیردا اولوز کوره لم دولت کیمه یار فیلور دکدی اهرمان دخی التنده اولان رخش پیلاسنه
مهموز اوروب میدانه کیردی وفرامرز اوکینالوب ادابیله عشق ایلدی فرامرز مرحبا ایدوب دکله ایمدی یا اهرمان
اشته بوکون سنکله برطرف اولوز ان شاء الله لکن وار مقدوریکی صرف ایله وناصل اولا آیتله حمله ایلرسك ایاله
وارزوك قالمسون عذر بهانه برطرفدر ددی اهرمان نولما یا قتال سندن برسوالم وار بونك اصلی ندر یکا بلدردی
فرامرز سویله یا اهرمان بیلورسم سویلیم ددکده اهرمان ایمدی بزسنکله بوکون تمام اون سکز کوندر کچنك
ایلرز بو اون سکز کونده هربارچنك حربنده ابتدا بزم طرفیمزدن جالنوردی وابتدا میدانه بن کیرمدکچه سن کیرمه رك
بوکون نه اولدیکیم ابتدا چنك حربنده جالدیروب اول میدانه کیردك یوخسه عجله ایلدوکین اجله ویا مغلوب اولا جاغکدن
برنشانه مدردی فرامرز کولوب دلاور یاسون کندی دیارینك صاحبقرانی کچنورسین دخی بو قاعده یلمز مسین
شمدی صاحبقرانلرده قاعده کلیه قدیم ایامدن کرشاسب قهرمان زمانندن بروبویله رسنك کبی بر پهلوان ایاله
امتحان چنکی ایلدکلری زمان اول مقدار نه کوره وقوتنه کوره برکون اوچکون یدی کون فرق کون رخصت ویرلر
اقرانیت اوزره بکایك چنك ایدوب اول دلاورك عرضنك یقمازلر محل معموره ده اول دلاور تابع اولدقدن صاحبقرانی
ایله شوقدر کون چنك ایلدم دیو بین الاقران افتخارینه سبب اولورا صلی بودر وآیردا ولجقدری کون ابتدا چنك حربنده
چالدیروب ابتدا میدانه کیرر اول دلاور ایله البته آیردا اولور هرنه یوزدن اولورسه اولسون ددی یا اویلی حمله دخی
ظاهر اول سن ایلرسین ددی فرامرز یوق یا اهرمان حمله سنکدر زیرا دونکی کون بن سکا برضرب اوروب نوبت سنك
ایکن بزچنکدن فراغت ایلدك شمدی بن حمله ایلرسم سنك بنده برکور زحمتك قالور ددی اهرمان خوش ایمدی فونوا وندده
یمز بولدوغین برسنکده اومیدك یکا غالب کلمکدر امّا اوراسن نادنور بیلور دیوب ال بنزه یه اوردی ایروب فرامرز اقدام

کوره لر یارین یتجه اولور دیوب دوندیلر ایکی جانبدن ینه طبل ارامه طرح لر اوردیلر بیت چونکه چقدی طبل اسایش اونی ۷ ما
دوندی مسکندن یکا خلقك یونی ۷ هرکس دونوب بارکاهلرینه واردیلر زرم طونلرین چقاروب بزم جامه لرین کیویرلدت
عشرتله مباشرت ایدوب ینه صباحه منتظر اولدیلر اما راوی قولنجه فرامرز اهرمانه اون یدی کون رخصت ویروب اقرلر
جنکی ایلدیلر اون یدنجی کون احتشام اولوب دوزکن ایتدی اشته یا اهرمان بوکون سنکله اون یدی کوندر جنك ایدرز
ایکی جانبده اولان عسکر دخی هرکون اینوب بمکدن اوساندی یارین اون سکزنجی کون درسنکله بر حال ایله آیرد اولورز اکا کوره
تدارکین کورکره عذر بهانه برطرفدر غافیل بولندم دیمیه سین ددی وسلاملیوب دونوب علم دینه کلدکده
فرمان ایلدی طبل ارامه طرح لر اوردیلر اولطرفدن اهرمان دخی دونوب علم سایه سنه کلدکده طبل ارام چالنوب
دونوب قوندیلر برازدن اهرمان رای اعظم بارکاهنه کلدکده رای اعظم سؤال ایلدی یا اهرمان دونشده قتال زنکی
ایله وافرمکالمه ایلدیکزنه سویلدی واصلی نه ایدی ددی اهرمان کولوبای سلطان هندستان یارین سنکله اون سکز
کون اولورجنك ایلرز بهرحال یارین آیرد اولورزددی اول ایدی سویلیشدیکیمز اشته یارین آیرد اولسون کرك ددی بلدیکز
یارین قتال زنکی ایله ایرد اولنسه کرك هربری کندی مزاقی اوزره برسوزسویلدیلر اما برازدن اهرمان رای اعظمه وداع ایدوب
کندی بارکاهنه کلدکده کندینك بشقه اون ایکی بیك عسکری وارایدی کندولرینه یانه دعوت ایدوب کتوردی وبونلره تنبیه
ایدوب کلك ایمدی بکلر یارین اشته بن قتال زنکی ایله آیرد اولسم کرکدر اکر نار نور فرصت ویروب بن قتال زنکیه غالب
کلورسم نیجه مراد ایلرسم اویله ایلرم انجق اکر قتال زنکی بکا غالب کلورسه هیچ شبهکز اولسون قتال زنکینك رکابین
اوپوب وخدا پرست اولوب قولواولورم انجق درونمدن اویله بر تصور کچیرکوره لم نه ظهور ایلر اکر اویله
برحال اولورسه سین نه دیرسکز بنم کیردیکیم دینه برابر کیروب خدا پرست اولوب خدمت اندوکیم دولتلو بیرلیجه
خدمت ایلرمسز یوخسه نار نورون یونه چویرمزمسین ددی بونلر براوغورلدن ای سرور عالم بوآنه کلنجه بزسنك
تابعین بیوب سایکده زوق راحت ایلدك شمدی سندن یوزچویروب آخره بزخدمت ایده جك دکولیز سن کیمه
خدمت ایلرسك ایله وناصل دینه کیورسك کیرسنی بیلورز وسندن آیرلمازز دیلر اهرمان برخوردار اولك
دیوب بونلری نوازش ایلدی ایمدی اکر دیدوکیم کیم قتال زنکی یه غالب کلورسه غالب کله چکنه اشیاء یوقدر
زیرا ارارك مرتبه سین ابتدا کم کوندره تشخیص ایلر خصوصا بزاون سکز کوندرجنك ایلرز چونکم بن قتال زنکیه تابع
اولورسم غیری بوجانبه کچمم قتالك یانده قالورم همان اول محل بارو بنیکاهی قالدیروب قتال عسکر بینه کچه سز
برسنه قالمسون جملسین آلوب کله سز ددی بونلرده نوله سلطانم دیلراندن قالقوب ال اتتندن اون ایکی بیك
عسکره بوطرزاوزره تنبیه ایلدی چونکه اول کیجه مورایدوب وقتاکه صبح ایرشدی آنی کوردیلر قتال زنکی طرفندن طقسان
التی چفت کوس سره نایله طرح لر اوردیلر اول صحرای ولوله وزلزله کتوردیلر هندیلرنه غریب تماشاهر زمان چنك طبلی

طبلی بزم طرفندن چالنوردی بوکون بنجیب قتال زنکی چالدردی عجله سی وار ایسه اجلدر دیوب هر بری برمعنا
ویردی القصه ایکی عسکر عزم میدان ایدوب بربرلرینه مقابل اولنجه آنی کوردیلر قتال زنکی طقسان بش ارش
قوتله بر روایده یوز ارش قدیله آلنده اولان قطب آتش دمی شیرزیان کبی سوروب میدانه کیردی زیرا فرامرز
اصلنده قهرمان قاتل کبی قدی سکسان سکز ارشد رشمدی هیکل فیلسونك خاصه سیله بر روایده یدی ارش بر روایده
اون ایکی ارش قدی زیاده کوستردی یدی اریشه کوره طقسان بش اون ایکی ارشه کوره تمام یوز ارش اولور قنغسی
اولورسه اولسون فرامرز آت سوروب میدانه کیرنجه بو قدر بیك پهلوان چفته او طاغه وچفته قلیچ طاشور سر ولر
پیاده اوکونه دوشوب مدح ایده رك میدانه کوردیلر وسلاملیوب دوندیلر فرامرز میدانده یالکز قالدی
صاغنده صرصر صولنده قرطاس دلاور عالم الات صاحبقرانه اوروب اولقدر فن سلحشورانه عرض ایلدیکیم دوست
دوشمن حیران اولدی اندن فرامرز قول قالدیروب چالنان کوس حربیلری دکدردی ونعره اوروب کله یا اهرمان
میدانه بوکون سنکله آیردا اولوردی کوره لم دولت کیمه یار قیلور دکدی اهرمان دخی التنده اولان رخش پیلتنه
مهموز اوروب میدانه کیردی وفرامرز اوکین آلوب ادا بیله عشق ایلدی فرامرز مرحبا ایدوب دکله ایمدی یا اهرمان
اشته بوکون سنکله برطرف اولورز ان شاء الله لکن وار مقدوریکی صرف ایله وناصل آیتله حمله ایلرسك ایاله
وارزوك قالمسون عذر بهانه برطرفدر ددی اهرمان نولورسه سن یا قتال سندن برسوز الم وار بونك اصلی ندر یکا بلدردی
فرامرز سویله یا اهرمان بیلورسم سویلیم دکدی اهرمان ایتدی بزسنکله بوکون تمام اون سکز کوندر کچنك
ایلرزبو اون سکز کونده هر بارچنك حربی ابتدا بزم طرفیمزدن چالنوردی وابتدا میدانه بن کیرمدکچه سن کیرمزسك
بوکون نه اولدیکیم ابتدا چنك حربی چالدیروب اول میدانه کیردك یوخسه عجله ایلدوکین اجله ویا مغلوب اولا جاغکدن
برنشانه دردی فرامرز کولوب دلاور یاسن کندی دیارینك صاحبقرانی کچنورسین دخی بوقاعده یلمزمسین
شمدی صاحبقرانلرده قاعده کلیه قدیم ایامدن کرشاسب قهرمان زمانندن بروبویلدرسنك کبی برپهلوان ایاله
امتحان چنکی ایلدکلری زمان اول مقدار نه کوره وقوتنه کوره برکون اوحیکون یدی کون فرق کون رخصت ویرلرمش
اقرانیت اوزره یکایك چنك ایدوب اول دلاورك عرضنك یقمازلر محل معموره ده اول دلاور تابع اولدقده بن صاحبقرانم
ایله شوقدر کون چنك ایلدم دیو بین الاقران افتخارینه سیب اولورا صلی بودر وآیردا ولجقلری کون ابتدا چنك حربی
چالدیروب ابتدا میدانه کیرر اول دلاور ایله البته آیردا اولور هرنه یوزدن اولورسه اولسون ددی یا اویلی حمله دخی
ظاهر اول سن ایلرسین ددی فرامرز یوق یا اهرمان حمله سنکدر زیرا دونکی کون بن سکا بر ضرب اوروب نوبت سنك
ایکن بزچنکدن فراغت ایلدك شمدی بن حمله ایلرسمسنك بنده برکورز حقك قالوردی اهرمان خوش ایمدی فونق اوندن
یمز بولدوغین برسنکده اومیدك یکا غالب کلمکدر امّا اوراسن نارنوز بیلوردیوب ال نیزه یه اوردی ایروب فرامرز اقدام

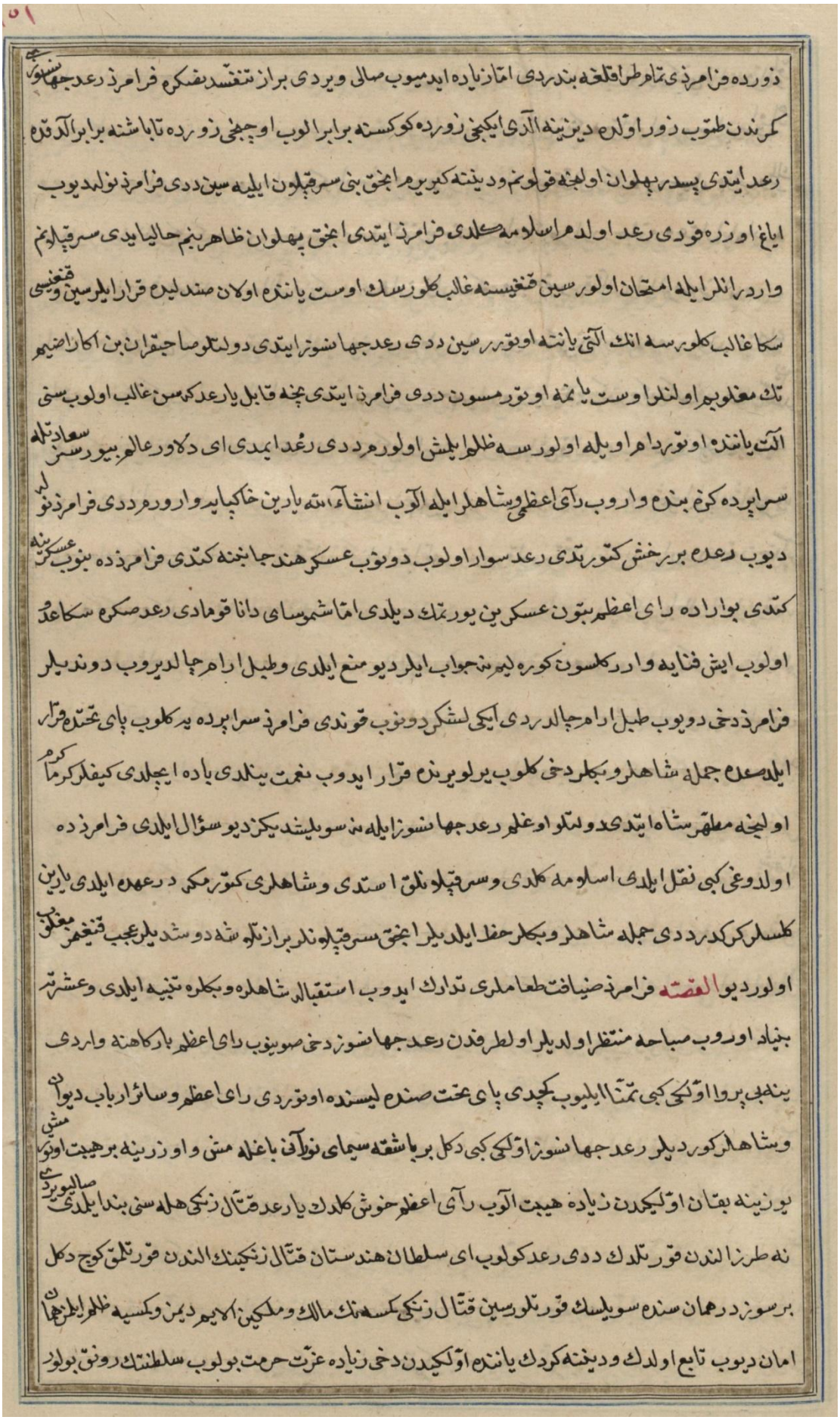
ایله برنیزه رزك ایلدی فرامرز سپرین برابرویروب منع ایلدی فرامرز دخی نیزهٔ دور مایله حمله ایدوب اهرمان دخی نه
حال ایسه منع ایلدی اوچرنیزه اوریشوب بعده ال کورزه اوردیلر بربرلرینك وجودلرین سندان آهنکران مثالی قلدیگرن
قبهٔ فلکه دکلدوکی محل نوبت فرامرزه کلدکده رخشنك باشین چکوب طوردی اهرمانه یا اهرمان بوکون سنکله اوسن کز
کوندرچنك ایلرزاده غالب مغلوب بللو اولسون ددی اهرمان ایتدی یا قتال سن اول انسك اولمز مردی قتال زنکی
یعنی فرامرزیا اهرمان یول سنکدرزیرابن مغلوب دکولمردی اهرمان ایتدی یابن مغلوبیمیردی فرامرز ایتدی اون
سکز کوندن بروبنم هیچ سکا آتدن اینه جك دکلوغلبم ظاهر اولدیمی ددی اهرمان ایتدی یا قتال اون سکز
کون دخی چنك ایلسم حاجتم دکلدر ددی فرامرز خوش ایمدی یا اهرمان اویله ایسه بوکورزمدن غافل اولمه دیوب
کورزاسکندرك اون بریخی بخشندن طوتوب ایرشدی اهرمانه برکورز شدید ضرب حواله ایلدی اهرمان کورزه برابر
ویردیکه منع ایلیه فرامرزك سائر کورزلرینه قیاس ایلدی کورزکورزه ایندکده اهرمانك بازولری اویشوب قولتلری
بوکلدی باش قاچوروب ارضیه النجه ارقاسنده اولان سپرچینی طبق کبی طاغلدی باشی آت باشنه برابر اولدی شدت
ضرب کورزدن لنکرویرنجه التنده اولان رخشنك میانی شکست اولوب اهرمانیله بله یقلدی اهرمان لایعقل اولوب
ایکی دیزی وایکی پنجه سی زمینه کلدی فرامرز رخش قوتیله کچوب کندی اوته دن دونوب اهرمانك اوزرینه کلدی
اهرمانی اول حالده کورنجه آتندن اینوب قرطاسه ویردی کندی اپول آپول اهرمانك اطرافن دولانوب کزمکله
باشلدی برزمان اهرمان کندویه کلوب اول حالی کوردی وفرامرزی کوردی رخشندن اینمش اطرافن کزمیوب
کندی عسکرندن حجاب ایدوب برده قتال ننکی کندوی برضربله اول حالده قودوغنه عار وغیرت ایلدی امتا
کندی بوحاله وارنجه رخشندن اینوب کندوی بغملق صددنده اولمیوب کزندوکنه انصاف ایلدی حقاکه مردکزین
ایمش اکر بوفرصت بنم الیه کیرسه امان زمان ویرمز باغلردم چوق مرتدردیوب فرامرزه بالضروری محبت ایلدی
وینه غیرت ایلهٔ یرندن قالقوب سنمسین بنی رخشمدن آیروب یره اندیرن دیوب موشتن دوکوب فرامرزك اوزرینه
یوریدی فرامرز اللرین قرشویروب برآدیم مقداری قچملدی کندین ضبط ایدوب فرامرزه اهرمانه برمشت اورزی
اهرمان ایکی اوچ بلکه دورت بش آدیم قچمنیوب حاصلی موشت موشته یقه یقیه بوغاز بوغازه اولوب اولقدر
سورشدیلرکه زمین آیقلری التنده سورلمش تارلایدوندی عاقبت فرامرز اهرمانی کوکسندن قاقوب طورایلدی اهرمان
طوردی فرامرز ایتدی یا اهرمان آیردوال کمرده اولورکل طوب دوالمدن اکربنی یردن قالدیره بیلورسك سنك مغلوبکم
نیچه دیلرسك اویله ایله ددی اهرمان کوکلندن بنم بوندن قدم یکرمی دورت اریش زیاده وار بلکه دوالده قالدیروب
غلبه ایلیم امتیدی ایله برکره چنار دالری کبی قولتلرین اوزادوب فرامرزك میانندن یمش قات دوال زنجیر کمرینه
الطاقدی یانار نوردیوب زور ایلدی ابتدا زورده فرامرزی قالدیره مدی زیرا فرامرز لنکرویرمشدی ایکینجی زوره

زورده اوکچه سین ایکی پرمق کوجیله یردن آیره بلدی اوچنجی زورده وار قوتن یازوی همتله اویله الدیکمکندی زورندن
رماغنك پرده سی چاك اولوب قان یورتندن فوآره مثال آقلدی فرامرزك اوکچه سین دورت پرمق زمیندن کوجیله
آیردی فرامرز ده اویله لنکر ویردیکیم خاه ناخاه اهرمانك قولتری بوصلوب فرامرزك پایلری دورت پرمق مقداری زمینه
کوملدی اهرمان عاجز اولوب بره شتادی بنا مسین یا قتال زنکی بن سنی یوقاری چکرمسن مسمار آهن کبی اشاغه
کیدرسین دیوب قاپوب دوال کمرین صالیویردی براز تنفس ایدوب اندن فرامرز اهرمانه دکاوز کاربنو بتش حقکمه
راضی مسین بنده سنك دوالکمی یاپشه یمی دردکره اهرمان کل یا قتال زنکی بن سنی بوقدیله قالدیره مدم سن بنی
پنجه قالدیره بیلورسین ددی فرامرز ایتدی قالدرمزسم بردورلو دخی امتحان اولورز دیوب برکتره فرامرز اهرمانك
دوالندن قاورادی غافل مباش یا اهرمان ددی اندن یا معبود بی زوال دیوب پنجه زور ایلدیسه زوال وآولده
اهرمانی دزینه برابر قالدیروب رخصت ویردی میزان بکلدی اهرمانه غیرت ایله لنکر ویره کوردی که
فرامرزك قولترین بوکوب زمینه اینه پنجه ممکن اولمدی فرامرز برزوردخی ایدوب ایکیجیده کوکسنه برابر
قالدیردی وینه رخصت ویردی اهرمان لنکر ویرم کوردی فائده ویرمدی اوچنجی قوتنه فرامرز اویله زور
ایلدیکیم اهرمانی تاباشنه برابر قالدیروب صاغ الیله تمام ملك ایدندی باش زمینده ایاق زمینده میان بالاده
ایکی عسکرم کوستروب یدی آدیم صاغه ویدی آدیم صوله ویدی ادیم کیروویدی آدیم الرویه کیدوب شرط معانقه
اجرا دنصکره ینه اهرمانی ایاغ اوزرینه قودی شکسته وبسته یا اهرمان اکر انصافك وار ایسه حقی انکار ایلمسین ددکده
همان اهرمان سکردوب فرامرزك پاینه دوشدی ای دلاور عالم البته مردا اولان مردك قدرین ومرتبه سین انکار ایلمز
هروجهله بکا غالب اولدك واویله ملوحظه ایلرمکه حالیا بوعالمده سکا غالب اولور برکیمسه بولنمز صاحبقران یکانه اولدوغنه
اصلو شبهم قالمدی وبوندن بویله بیت سنك محزونك اولمق بکا شادان اولمدن یکدر ۔ قیوکده اغلمق یلدن جندان
اولمدن یکدر ۔ جهانك عزوجاهك شویله ادراك ایلدم سنکم ۔ اشیکنده قول اولمق دهرده سلطان اولمدن یکدر ۔
ودخی دینك حق اولدوغنه ده کانم قالمدی نه دیمك ایله اسلامه کلوب سکا قول اولورم ددی فرامرز اهرمانه
بومعامله کورنجه تحسین ایدوب شاد اولدی وتلقین ایدوب همان اول ساعت میدانده اهرمان قول اولوب ایمان کلدی فرامرز
اهرمانی بغرینه باصوب کوزندن اوپدی وقرطاسه اشارت ایلدی اهرمان ایجون برخش کتوردیوقرطاسی واروب
برطوتامنش یدك کرکدان کتوروب اهرمانه بیورکلوردیوب اهرمانده سوار اولدی فرامرزدخی سوار اولوب ارطلیب
ایلدکده رای اعظم مرادایلدیکمه همان عسکری براوغوردن یوریدم رعدجهانسوز رضا ویرمیوب طبل ارام جالدر
پادشاهم اوچون اسایش اولسونده دوردیمجی کون غیری نوبت بنمدرکوره لم نار نوزینه کوستررددی رای دخی جهانسوزك
سوزی ایله فرمان ایلدی طبل ارام جالدیلر فرامرز کوردی طبل ارام جالندی اولدخی دونوب اهرمان ایله آت باشنی برابر

اوكين كسديروب اداييله عشق ايلدى رعد دخى مرحبا اى شير سياه خوش كلدك چونكيم اهرمانه غالب كلوب عاقبت
خدا پرست ايلدك مانع دكلدر كشى عالينه قول اولمق ارنلر ميدانده قاعدهٔ كليه در اجنبى حاليا هند عسكرينده
يكا معادل برد لاور دخى يوقدر رعد راى اعظمك پاى تختنه چكوب اقاليم هنده اولان سرور لرك جمله سنه بريوزدن
دست برد كوستروب زير دسته المشهد ركذالك سنك عسكرنده دخى سكا برابر اولور كسه اولمدوغى كبى ايمدى اويله
اولدوغى حالده سائر دلاور لرايله محاربه ايدوب عرصه لرين پايمال و ياخود برى برى يه اغلبه ايلدكده بالضروره
كندينى آلوده ايلمكدن ايسه سنكله اقرانيت چنكى ايله يدليم اكر سن بكا غالب كلورسك بنم سائر لره غلبه ايلديكيم
يينه مفيد اكر بن سكا غالب كلورسم انلرك دخى جملسنه غالب اولدوغم بالتواولوردى قتال زنكى صورت
فرامرز خوش ايمدى يا رعد جهانسوز حمله ايله كوره ليم حال بخه اولوردكده رعد جهانسوز برمقدار حمله
نزاعى ايلدكدن صكره عاقبت الى نيزهٔ خاراكذاره اوروب دمن بغلده ضبط و يالمانك رخشك بناكوشندن دراز
ايدوب ايرشوب فرامرزه برضرب نيزه حواله ايلدى فرامرز اون سكز آينه لى سپر برابر ويروب يلمان نيزه
آينهٔ سپرى پوس ايلدكده علو علو آتشلر ظاهر اولوب فرامرزك بازولرى حركت ايلدى وسپر اسكندر
سينه سينه ميل ايتدى فرامرز نيزهٔ طباجه ليوب يولندن ايردى دامن سپردن پول كوستروب زير بغله يقين يردن
كچوب كتدى سس ميدانه واردى فرامرز رعدك بونيزه اوروشنه تحسين و آفرين ايلدى رعد جهانسوز نه مرتبه وه
دكاوه اولدوغين فهم ايلدى امّا رعد جهانسوز اوته دن دونوب محل يرينه طوردى فرامرز ايتدى يا رعد نه طورسون
دخى حمله ايلمز مسين دده كده رعد ايتدى يا قتال سنكله چنكيمز يكايك اولسون سنده حمله ايله بنه مالك سين
كوره ليم ديينجه فرامرز ال نيزه يه اوروب ايرشوب رعد جهانسوزه برنيزه حواله ايلدى رعد جهانسوز كوردى
قتال زنكينك نيزه يلمانى جان الميق قصديله يلمانوب كلور تز تيراوج قان چيني بولاد سپرين برابر ويردى يلمان
نيزه آينهٔ سپرى پوس ايلدكده رعدك قولترى بوكلوب سپر كوكسه آز قالديكه نافذ سپردن كذر ايليه رعد بره بره
ايدوب غيرتله طباجه ليوب هله نه حال ايسه يولندن آير دى فرامرز نيزهٔ زير بغله اوغرادوب جبه خلقه
لرين بر برينه قتاراق يان يانه نعلين دوكرك سرميدانه كتدى رعد جهانسوز فرامرزدن برنيزه يديكيم
دخى مدّت عمرنده بونيزهٔ كسه دن يمشيدى طمر بطمر جنبر دار اولوب وجودى برك خزان اسا لرزان اولدى
فرامرزك نه مرتبه قوّت قاهره صاحبى پهلوان اولدوغين بلدى كندوكندويه غيرت ويروب يا رعد كونرك
آچ بوقتال زنكيدن زياده احتراز كركدر نابكار زنكى چوق قوّته مالك درا ولمياكد سكا ده اهرمان كبى غلبه
ايليه صكره اقاليم هنده سرافراز ايكن برزنكيه مغلوب اولدى ديوبد نام اولورسين ددى اول غيرت ايله
نيزه سين زمينه رزك ايدوب الكورزكرانه اوردى باشنك اوزرندن دوراندير وب آت صوردى آلديا قتال زنكى دوب

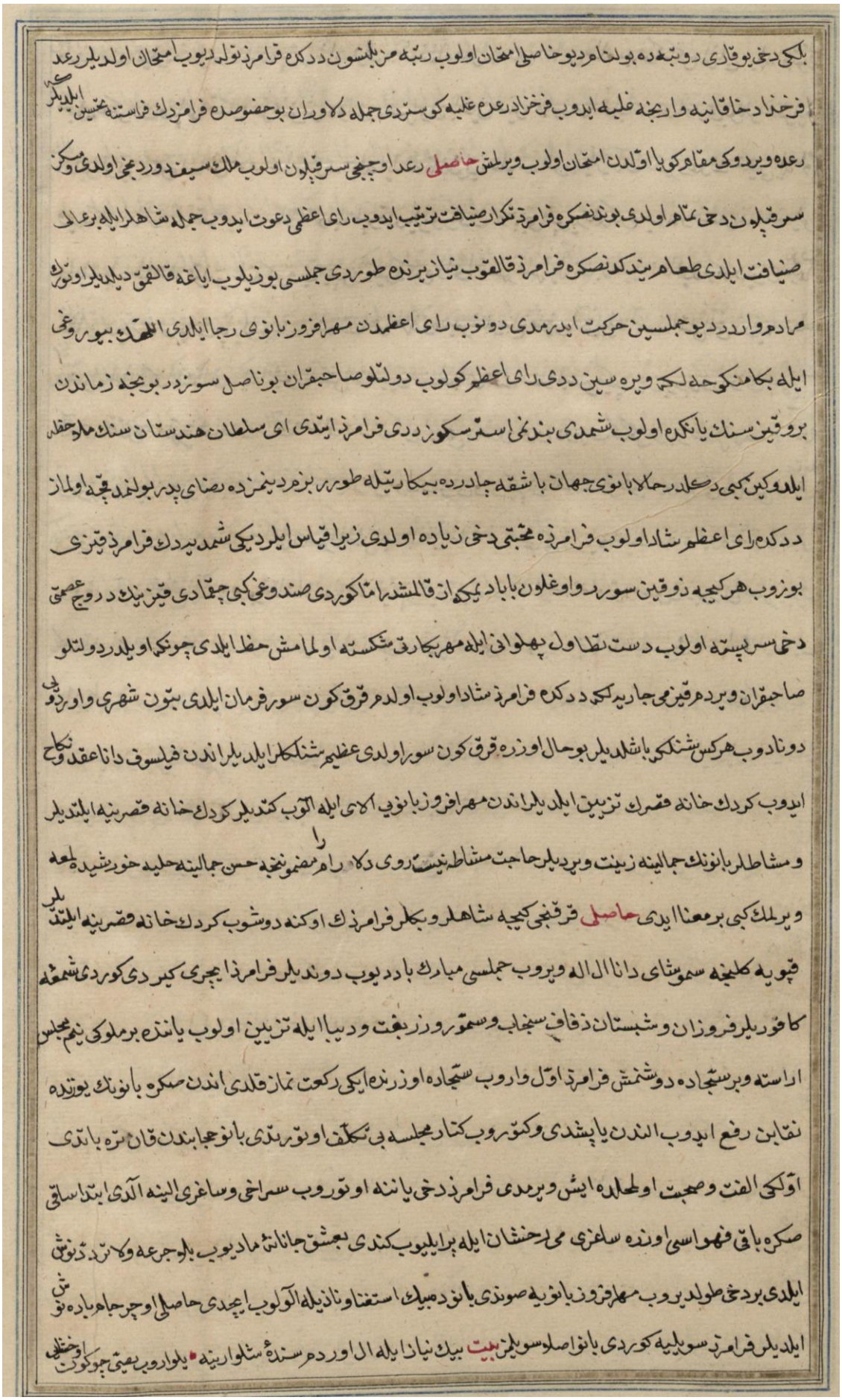
ایر شوب برضرب کورز حواله ایلدی فرامرز کورزا سکندری برابرو یروب باش قاچوردی کتفنده اولان سپره
آلوب رعدك کورزك کرچه ارقاسندن منع ایلدی امّا حیلی زور کوردی واهر ماندن زیاده اولدوغین بلدی
وآفرین ایلدی رعد کورزین ضبط ایدوب رخش قوتیله کچوب سرمیدانه واردی اوتردن دونوب بعدی قتال
زنکی ستد اسکندر مثال طوردوب منع ایدیشنه تحسین ایلدی وفرامرز کلوب حمله ایلسون دیو منتظر اولدی فرامرز
کوردی رعد جها نسوز اوتردن دونوب طوردی مرادین فهم ایدوب کورز اسکندرك اونجی قیراتندن
ضبط ایدوب قطب آسیای دمه میدان عویروب تمام خطا یرینه کلدکده ترازوی رکابه دوشت باصوب نتیجه
بویی رعد ایله برابر اولوب یدی اریشی یوقاریدن رعد ده برضرب شدید اوردی رعد نظر ایلدی کورز اسکندر
رعد فلك کبی کورلیوب ایکی دهشتندن محافظت کلدی تزیر کندین دیروب ایکی الیله کورزینك دسته چوبندن محکم
طوتوب قرشو یردی کورزکوزده اینجه صداسی میدانی طوتدی رعدك قوللری بوکلوب کورزك دسته چوبی النده طوتام
طوتام قیماغه باشلدی کوردی ایکی کورز برابر اولوب باشنه اینز بره دیوب باشین قاچوردی ضرب کورز
کورزدن قایوب رعدك کتفنده اولان سپره ایندی سپرك آیینه لری رقصه کیروب چنبر چنبر اولدی رعدك میانی
ایکی قات اولوب باشی بندوکی کمرکدان باشنه برابر اولدی رعد ضرب کورزك شدتندن مست اولوب وکندی لنکردن
کرکدانك اوك آیقلری ایلروو قیخ آیقلری کیرویه کیدوب شکی زمینه دوشدی بقیهٔ ضرب کورز زمینه اینوب
رعدی توز بوریدی فرامرز کورزین ضبط ایدوب کچوب سرمیدانه واردی امّا رعد جها نسوز فرامرزدن برضربه
یدیکیم دخی مدت عمرنده بو ضربه کسه دن یمشیدی حیله نه حال ایسه باشی قالدیروب میانی راست قیلوب
وجودین یوقاردی کوردی برمویینه خطا کلمش انجق طرطر چنبر دار اولوب اندامی برك خزان کبی لرزان اولدی
باشی صالوب ای کوکل معرکهٔ عشق خطرناك انجق دوشمندن حذر ایت چابك چالاك انجق دیوب لجام سکدی
طوتردن طشره چقدی اولدا بی ایله ایر شوب فرامرزه برضرب شدید اوردی فرامرز ده ارقه ده منع ایلدی امّا حیلی
اضطراب چکدی خلاصهٔ کلام بونلرتا احشام اولنجه چنك ایدوب صباح ینه بندیلر بو منوال اوزره یدی کون
چنك ایدوب سکز نجی کون اسایش وشکار طقوز نجی کون ینه ایکی جانبدن سوار اولوب رعد جها نسوز میدانه
کیرویه جولاندی نصکرم دغره اوریب فرامرزی دعوت ایلدی فرامرز کیروب اوکین آلدی باشلدی لرچنکما احشام اولنجه
دونوب قوندیلر صباح ینه بنوب چنکی باشلدیلر بو منوال اوزره یدی کون چنك برکون اسایش وشکار خلاصهٔ کلام
یکرمی دوردنجی کون ینه منوال مشروح اوزره ابتدا فرامرز چنك جریی چالدیروب ابتدا میدانه کیردی رعد جها نسوزی
دعوت ایدوب اویله وقتی اولنجه چنك اتدیلر فرامرز رعدی برکوشمال اولسون دیو برضرب شدید اوروب کردانین
اولدردی کندیده رخشندن اینوب مشت مشته اولدیلر آخر کمرکمره اولوب رعد اوجکن طوراییلدی اوجنی زوزه

ذوردہ فرامرذی تمام طرا قلغہ بندردی امّا زیادہ ایدمیوب صالی ویردی براز تنفسد بصکرم فرامرذ رعد جھانسوز
کمرندن طوب زور اوللرم دیرینہ الدی ایکینجی زوردہ کوکسنہ برابر الوب اوچنجی زوردہ تاباشنہ برابر الدقدہ
رعد ایتدی پسدر پھلوان اولیجہ قولونم ودینہ کیریرم ایچق بنی سرقپلون ایلیہ سین ددی فرامرذ نولمدیوب
ایاغ اوزرہ قودی رعد اولدم اسلومہ کلدی فرامرذ ایتدی ایچق پھلوان ظاھر بنم حالیا یدی سرقپلونم
واردرانلر ایلہ امتحان اولورسین قنغیسنہ غالب کلورسک اوست یاتندہ اولان صندلیدہ قرار ایلرسین وقنغیسی
سکا غالب کلورسہ انک آلتی یاتنہ اوتورسین ددی رعد جھانسوز ایتدی دولتلو صاحبقران بن اکار اضیم
تک مغلوبیم اولللرا وست یاتمہ اوتورمسون ددی فرامرذ ایتدی ایچہ قابل یارعد کہ سن غالب اولوب سنی
آلت یاتندہ اوتوردام اویلہ اولورسہ ظلم ایلمش اولورم ددی رعد ایمدی ای دلاور عالم بیور سرسعادتلہ
سرایردہ کزہ بندہ واروب رای اعظمی وشاھلرایلہ آلوب انشاء اللہ یارین خاکپایہ وارورم ددی فرامرذ نولہ
دیوب رعد برخش کتورتدی رعد سوارا اولوب دونوب عسکرھندجا بنہ کتدی فرامرذہ بنوب عسکرینہ
کتدی بوارادہ رای اعظم بتون عسکرین یورتمک دیلدی امّا شموسای دانا قومادی رعد صکرہ سکاعدد
اولوب ایش فنایہ وارر کلسون کورہ لیم بن جواب ایلردیو منع ایلدی وطبل ارام چالدیروب دوندیلر
فرامرذ دخی دویوب طبل ارام چالدردی ایکی لشکر دونوب قوندی فرامرذ سرایردہ یرکلوب پای تختہ قرار
ایلدی رعد جملہ شاھلر وبکلردخی کلوب یرلویرندہ قرار ایدوب نعمت یندی یادہ ایچلدی کیفلر کرمادہ
اولیجہ مطھر شاہ ایتدی دولتلو اوغلم رعد جھانسوز ایلہ بن سویلیشدیکزدیو سؤال ایلدی فرامرذ دہ
اولدوغی کبی نقل ایلدی اسلومہ کلدی وسرقپلونلق استدی وشاھلری کتورمکم رعدھدہ ایلدی یارین
کلسلر کردردی جملہ شاھلر وبکلرحفظ ایلدیلر ایچق سرقپلونلر براز تلوشہ دوشدیلر عجب قنغضر مغلوب
اولوردیو القصہ فرامرذ ضیافت طعاملری تدارک ایدوب استقبال شاھلرہ وبکلرہ تنبیہ ایلدی وعشرتہ
بنیاد اوروب مباحہ منتظر اولدیلر اولطرفدن رعد جھانسوز دخی صویوب رای اعظم بارکاھنہ واردی
ینہ بی پروا اوتکی کبی تمنّا ایلیوب کچدی پای تخت صندلیسندہ اوتوردی رای اعظم وسائر ارباب دیوان
وشاھلر کوردیلر رعد جھانسوز اوتکی کبی دکل بر باشقہ سیمای نورانی باغلہ مشی واوزرینہ برھیبت اوتورمشی
یوزینہ بقان اوتکیدن زیادہ ھیبت آلوب رای اعظم خوش کلدک یارعد قتّال زنکی ھلہ سنی بندایلدی صالیویردی
نہ طرز الندن قورتلدک ددی رعد کولوب ای سلطان ھندستان قتّال زنکینک الندن قورتلمق کوچ دکل
برسوزدرھمان سندہ سویلسک قورتلورسین قتّال زنکی کمسہ نک مالک وملکین الایم دیمن وکمسیہ ظلم ایلمز ھمان
امان دیوب تابع اولدک ودینہ کردک یاتندہ اوتکیدن دخی زیادہ عزّت حرمت بولوب سلطنتک رونق بولور

زیرا خدا پرستلك حق دین اولدوغندن بنم اصلا شبهم قالمدی چونکه بکا غالب اولدی کشی غالبنه قول اولق
عیب دکلدر اوته دن بری ارتلر میداندن عادتدر اول اجلدن هم قتال زنکیه قول اولدم وخدا پرست اولدم
وسنی دخی رجا ایدوب درعهده ایلدم کرچه بار شدید ایدم زیرا پادشاهم بو قتال زنکیه بر وجهله جواب ویرلك
محالدر بکا غالب کلدکده نصکره دخی سنك مماله کتدکده بندن زیاده کیمسه وار در جاز و وعیتار ایله ایسه
ایشی کورلمز اشته انلرنده حالا لرین کوردك همان تدارك کوروب حضور قتاله وارالم سرفراز ایدوب
یانندن خوش کشی اولا لم یوق دیرسك یارین بنوب کلوب بلوردسین عسکر بنده اوکنه دوه در یوقدر یقاکدن
طوتوب سنی محتکدن اندیرر یا اولدوررم یاخود سنی بربرده حبس ایدوب پرینه بریکمدوکین کسمز سلطان هندستان
ایلرصکره بنیمانلق فائده ایلمز دی رای اعظم فکره واردی براز دن باش قالدیروب شموسا حیکمك یوزینه
بقدی ای دانای روزکار بو خصوصده سن نه دیرسون بنجه ایده لیم مناسب اولان ندر دکه شموسا بلی پادشاهم سوزك
رعدجها نشوزکدر بن بو احوالی دخی قتال زنکینك ابتدا ظهوریدن یوقلودم قتال زنکی بودیار هندی بتون خدا پرست
ایلیسه کرکدر وکندوسنه دنیاده غلبه ایلر یوقدر ودینی حق دیندر بزم نار نور دیدوکیمن یا طلدر اصلی یوقدر
ددی جمله شاهلر دخی فکر ایدوب اولکدن دیرلك یکدر فهواسی اوزره معقول ومناسب کوروب رای اعظم
دخی خزینه آچوب پشکشلر دوزدی اردال هندی فرار ایلك مراد ایلدی رعدجها نشوز مرادینی بیلوب طوتدی
صالیویرمدی ورای اعظم بندایدوب قتال زنکیدن سنیده رجا ایدوب برموینه خطا کتور میم دیودرعهده
ایلدی جمله شاهلر حاضر اولوب ایرتسی کون سوار اولدیلر رعدجها نشوز اوکلرینه دوشوب عزم لشکر
اسلوم ایلدیلر نکهیانلر کوروب فرامرزه خبر ویردیلر فرامرز فرمان ایلدی مظفر شاهدن غیری نقدر شاه وشهزاده
وپهلوان وار ایسه استقبالی چقوب کنار لشکردن طشره برمحلده بولشوب کورشدیلر واوکلرینه دوشوب
اوردویه کیردکلرنده فرامرز سپارش ایلمشیدی اردقیودن طولاشدیرك دیورای اعظمی شاهلر ایله اول
بولدن کتوروب بونلر بوقدر اجناس مخلوقاتی تماشا ایدرك اول بالاقدمهیب دیولری کوروب عقللری
چاك اولدی رای اعظم وسائر شاهلره مخافت دوشدی هله بونلر آلوب سرایرده اوکنه کلدیلر ابتدا قپویه
کلیجه رای اعظم وسائر شاهلر کویا رخشلرندن اینمکه حاضر لندیلر اما بیله اولنلر اینمیوب بیورك دیویاب
اولدن ایچرو کیردیلر رای اعظم کوردی اجناس مختلفه شاهلری محتلرده اوتورمشلر وسرقپیلرنده
صندلیلرنده کهکشان وسنجاب وقهطمور باشلری سرایرده قبه سنك سقفنه ایرمش اما بونلرك اصلوارالرنده
بنی آدم یوقدر رای اعظم بیك حوفیله ارالرندن کچوب ایکنجی قپویه واریجه بنه بوآبان وسرهنکان ایکی جانبه
سلامه طورديلر اندن دخی ایچری کیرنجه رای اعظم کوردی بنه معظم دیوان بوقدر بری اولولری ایکی طرف

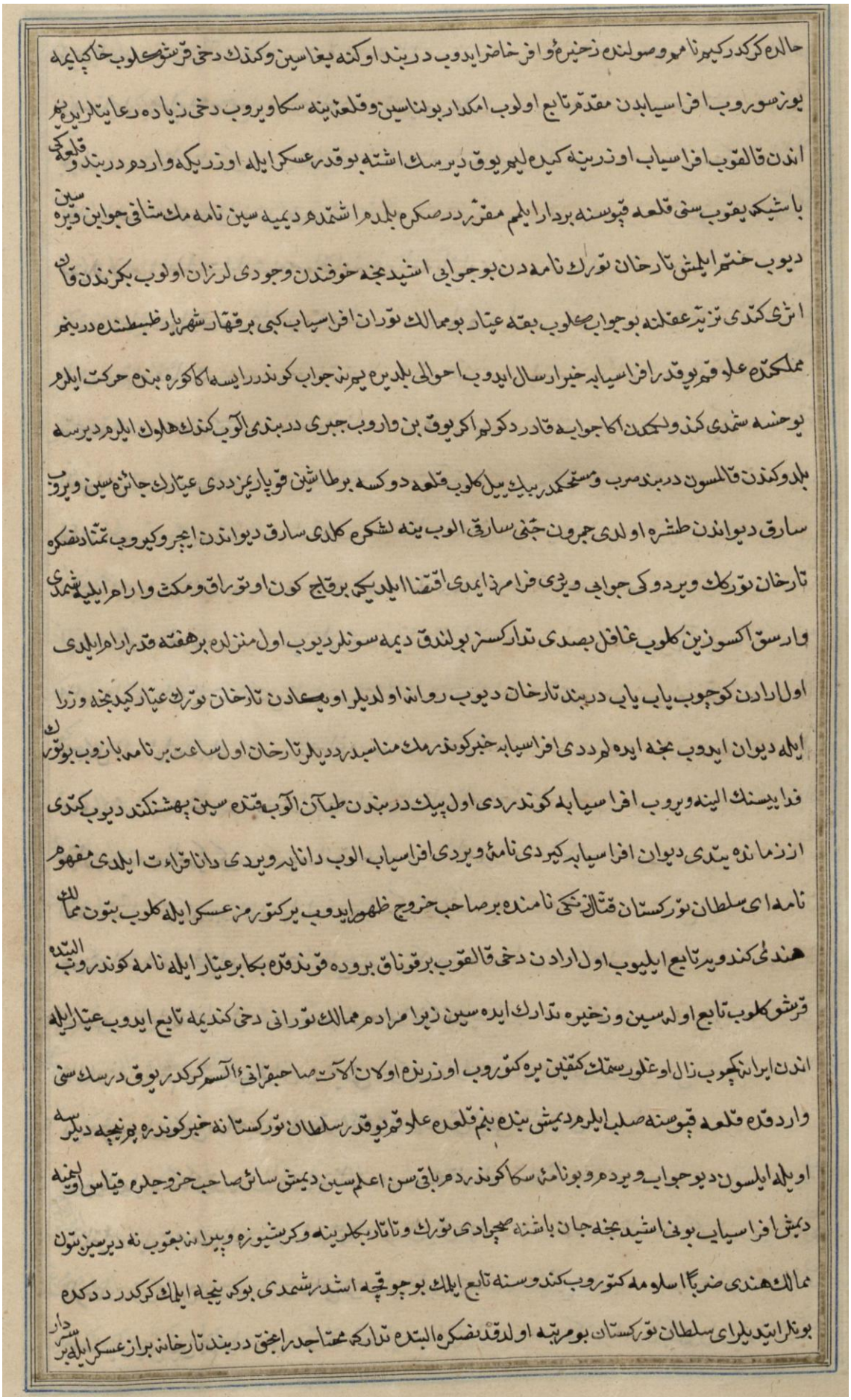
طرف صنده لیلرده ونیم تختلرده پری شاهلری وشهنشاه منزلرسنده الماس شاه یدی کنکره لی تاج ایله اوتورمش
جمله حکومت وپای تختنده عز عنوش دوازده سراون باشین صیره واردی طوب الاری الاری بونلره نظر ایله
امابونلر کیردکده الماس شاه وسائرلری جمله ایاغه قالقوب سلامه طور دیلر رآی اعظم رعدك تعلیمی ایله سلام
ویردکده بونلردخی قدحمیدسلام الوب طپو قلدیلر اوراداون اوچنجی قپویه کلدکده جمله رخشلرندن اندیلر
رایك پادشاهلر قولتوغنه کیروب ایچری کیردکده رای اعظم نظر ایلدی بردیوان عالیده رکه دیوان سلیمانی
نشان ویررده یدی پایلو برتخت شهنشاهی اطراف نیم تختلرصاغ طرفده التی بیك آلتموز التمش التی ذرین صندلی
وصول طرفده کذالك التی بیك آلتموز آلتمش التی سیمین صندلی پای تخت صنده لیسی یکپاره زبرجددن رای اعظمی هشت
آلدی تختنده معظم شاه اوتورر آی صفال دوال کمره ایغنش باشنده اون دورت کنکره لی براقسر شهنشاهی انکده
اوتوردوغی پردن بوجه برتخت اون سکز ارشن طول وعرضی واریکپاره لعلدن فرشوسنده یدی قدمسی واهر قدمه
برجوهردن سقفنه نه طاق فلکی رسم ونقش ایدوب فرشنده دخی بیطحاکی دریای محیط وقاف ایله تصویر ایلشلر
برطرفه برآیینه وضع ایلشلر وبوتختك اوزرنده زرین پوشیده ایله اورتشلر کسنه اوتورمسون دیورای اعظم ایچرو
کیرنجه پای تخت صنده لیسنده فرامرز ایاغه قالقنجه معظم شاه دخی قالقوب صاغ یانده فیلسوف دانا ایاغه طور دیلر
رای طپو قیلوب سلام ویردکده تعظیماً علیك آلوب فرامرز اشارت ایلدی رای اعظمك قولتوغنه کیروب
تختنه چقاردیلر تا معظم شاهك التی یانده وجواهر شاهك اوستی یانده اولان تختنه اجلاس ایلدیلر سائر شاهلرك
دخی یوالتو یولنجه بنم تختلر کوستروب اردال دخی پرادوب فرامرزك ایاغنه صارلدی رعد رجا ایدوب جرمی عفو اولندی
مقدارینه کوره صندلی ویردیلر رای اعظم وسائرلرینه تاج ولباجه رعده وپهلوانلره خلعت وشموسای دانایی صولاره
وزارت مقامنده اوتوردوب رای اعظمك اولسون واوبرشاهلرك اولسون وزیرلرینه خلعت کیدیریلوب وزر افشنده
پریغیبن اولندی اندن ضیافت طعامی کلوب یندی وشکری دینلدی بعده مجلس علوب اله جام آلوب عشرته بنیاد
تمام کیفلر ایروب کلدلر کرم وخاطرلرنرم اولدوغی محل فرامرز رای اعظمه اسلامی تکلیف ایلدی رای اعظم شموسایه مخالفت
وقتی دکلدر دیو اشارت ایلدی حاصلی جمله شاهلر ایله مسلمان اولدی فرامرز اشارت ایلدی تکرار اجملیه تاج وخلعت الباس
اولوب اولکون اولکیجه یدیلر ایچدیلر اندن رای اعظم اذین آلوب عسکرینه کندی وضیافت تدارکی کوروب شموسای
فرامرزی شاهلر وبکلر ایله دعوت ایلدی فرامرزده اجابت ایدوب واردی رای اعظم دخی عظیم ضیافت ایدوب پشکشلر
ویردی وبتون لشکره طرف طرف دانالر یغین اولنوب جمله سین ایمانه کتوردیلر اراده یاد قالمدی جمله براك اولدیلر فرامرز
قالقوب کندی لشکرینه کلوب دیوان ایلدکده رعد جها نسوز ایاغه طوروب دولتلو صاحبقران وعده اولنان احوال وجوده
کلسین رجا ایدرم وهم آلتمزه اولان دلاورلر رعد ندن مستحق اولدی اوستی یانمزه کیجه دیرلرینده خاطرمه کلورکه

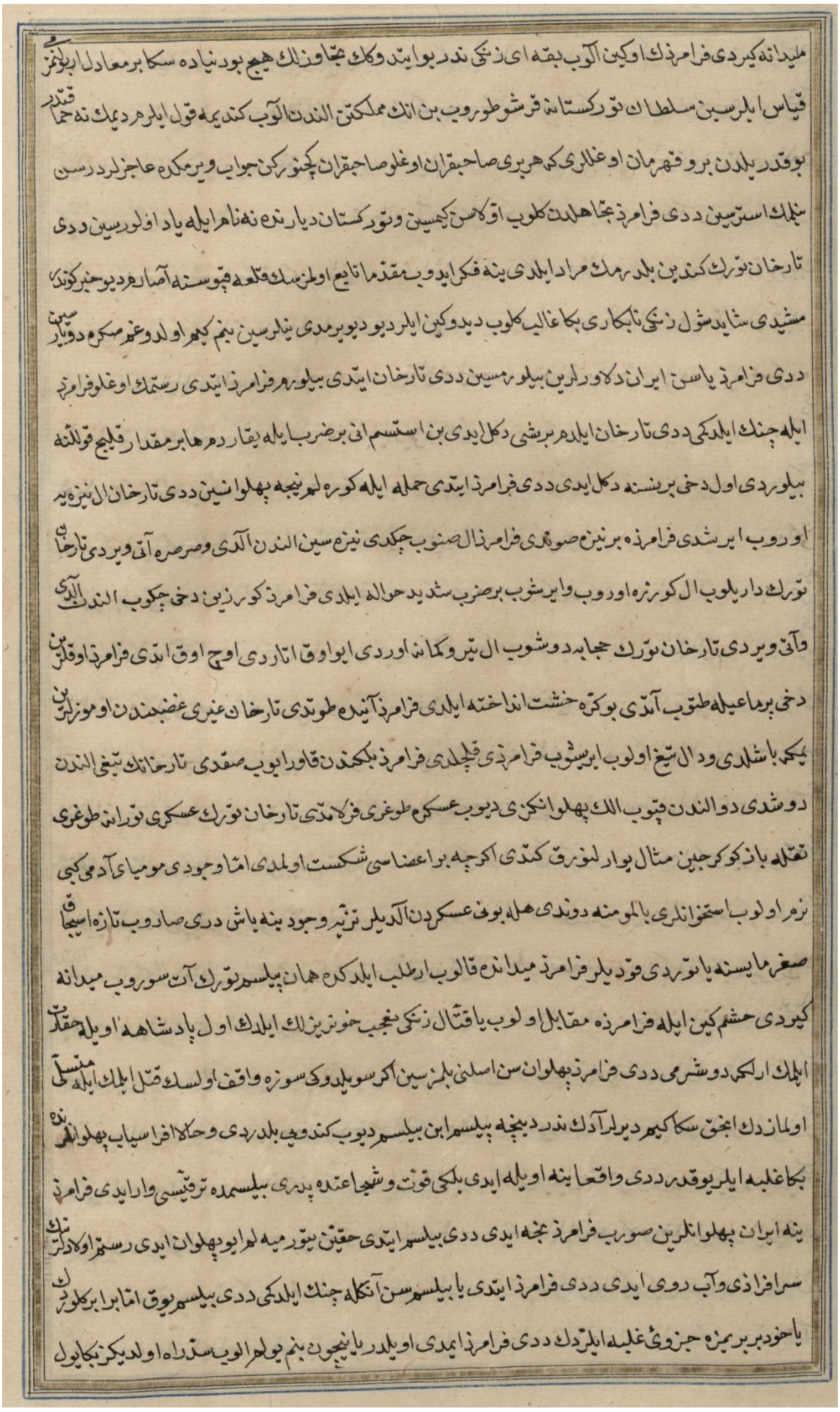
او خشای صورد مرسولین خلوصهٔ کلوم فرامرز کوردی صحبت اولماد وغندن مجلسده مزه یوق اصل نشاط روحانی وذوق مشقوانی
حامه خوابنده اولمق احتمالی وارد دیوب قالقدی اول بانونك دوکه لرین چوزوب سکرم کمر بندیاتن جوزوب اندك
جنتیانك کشاد ایلیوب بر بر بر خامه لرین پیراهنه وارنجه جقاردی کندیده عریان اولوب بانوی بلبل قفسی کبی
قعر جامه خابه دالدی براین آسته وبراین اوسته قیوب بانوی صقدی وسینه جکدی بانونك پنبه کبی تنی
فرامرزك تینه طوقندقده قنده ایمش ابو العبید کاشانه سی خوابکاهندن باش قالدیروب نافهٔ پهلوانی بوسه
ایلدی فرامرز خواهش وصلت مستولی اولوب بانودن کیفینه راه اسان طلب ایلدی نیازه باشلدقده بانو نازایدوب
تمام ناز ونیازکمال بولدقده برکره فرامرزایکی زانو اوزره کلوب بانوی جهان صرف اوزره یاتدی فرامرز
کیخ وصلت بابنك رصدینی بولدی العقصه فتح ایلدی یعنی ناوك مقصودی هدفه اجابته واصل اولوب کیخ وصالین
لعل ندابی جریان بولدی نتیجه مزایای کلام بو اولدیکه فرامرز بانونك بکرینی ازالهایدوب مادری مرادنه نائل
ایلدی فرامرزك بوندن مهر نوش بانو نام برقیزی اولسه کرکدر بر روایتده سام سرافراز نام اوغلو یوقیزدن اولور
خلوصهٔ کلوم اول کیجه فرامرز مهرافروز بانوایله مراد ویروب مرادالدی صباحه دك ذوق جامه خواب ایلدی
الله عظیم الشان اشکلوا ولان قوالدی همیشه بویله ذوق نشاط ایله فرخناك ایلیه آمین چونکم صباح اولنوب
بعد الغسل فرامرز دیوان شاهه کلوب رای اعظم اقلیم خراجی دکر برخلعت الباس ایلدی بومنوال اوزره بش
اون کون دخی عیش ونوش وذوق صحبت ایدوب برکون فرامرز غلبه دیوان ایدوب جمله پادشاهلر وسکلر
جمله کلوب برلرنده قرار ایلدیلر فرامرز باش قالدیروب رای اعظمه ایتدی الحمد لله غیری ای سلطان هند ستان
ارامزده اصلا نزاع وخصومت وباعث مکث وارام اولور مصلحت قالمدی قید لونیر صحبت حرامدر دیمشلر ایمدی
بزم اصل مقصود میز بو ایدیکه بو قدر عسکر بی شمار ایله توران وایران مملکتنه کچوب اول دیارلری کندیمه
صفر یاتابع ایدوب اندن اولان سر کشلرك پنجه سین بوکوب کتفن زمینه کتوروب بندهٔ خلقه بکوش ایلیم وهم
رستم دیرلر بر پهلوان وار ایمش عالمده بکا معادل اربولنماز حالیا صاحبقران عصرم دیو دعوا ایلر ایمش واوزره
اولان الات سلفدن کلن صاحبقرانلرین ایمش انلری دخی الوب رستمی باصوب کندیمه قول ایلیم ایمدی اویله
اولنجه تدارك کورلسون شمدیکیر واولطرفه کیدرم وناصل دیاره اوغرارزدی رای اعظم ایتدی دولتلو
صاحبقران شمدی بوندن ایرانه کیدن اول توراننا وغرار توران سنورینه وارنجه بزم حکمدار الحمد لله جمله
صاحبقرانك حکمنه دروبنده لریدر اصلا مخالفت ایدر برفرد بوقدر هند سنورندن چقوب توران سنورینه کیرنجه
برد ربند وارد ردربند تارخان دیرلر برصرب دربند دراندر برقلعه وارد رسرحد توراندر اول قلعه یه تارخان
توركدیرلر بر پادشاه حکم ایلر توران شاهی افراسیاب طرفندن یوزبیك قدر اره مالکدر کزیده پهلوانلر اول

دربند دن اوته ممالك تورانده ایرانه برج یول وار در قتغسندن مراد اولنور سه اول یول ایله کیدیلور
دی فرامرز ایمدی اول عسکر حساب اولنسون برده بوکیم بنمله معًا ایرانه کیدر سکز اکا کوره تدارك
کورك اکر کمتر سکوز جبریو قدر صفا کزده اولوکز دی رای اعظم کیدر زدیوب هندشاهلری دیارلرینه آدم
کوندروب کندی احوالترین وکیللرینه افاده ایلدیلر وهردیاره دانالر تعیین اولنوب بتون ممالك هندی اسلامه
کتوردیلر وکتابلرالترینه خامه لرالوب عسکری بتون دفتره الوب حساب ایلدیلر ودفترین فرامرزه ویردیلر فرامرز
بقدی اوتوز التی کرّه یوز بیك بنی آدم واون سکز کرّه یوز بیك اجناس مختلفه یکرمی بنی آدم پادشاهی وطقوز اجناس مختلفه
پادشاهی سکز سر قیلون دورت سر خلقه اوتوز ایکی سر خلقه درت دیو سر قیلوني ایکی سلیمانی بارکاه ایکی سر عسکر
اوج سلیمانی دخش وبر سلیمانی فیل واون سکز بیك عیار وسکز عیار باشی وقرق خلیفه والتی بیك التیوز التمش
التی دمور قوشاقلی اهن پوردکلو چفته اوطاغه لو وچفته قلچلو بنام پهلوان وبیك درتیوز قرق درت وزیر
وحکیم ومنجم وطبیب باشی وزیر صاغده فیلسوف دانا وصولده باشی وزیر شموسای داتا مصطفر شاه اعظم
اون درت کنکره لو تاج ایله جمله شاهلره وزیرینه شهنشاه وجواهر شاه ورای اعظم بیدیشر کنکره لو
تاج ایله سائر شاهلر جمله دوردر کنکره لو تاجلر ایله طقسان التی چفت کوس وکرّنای وکاودم فراوز
دفترده بوقدردارات وطنطنه صاحبقرانی کوروب احسان ایدن حذایه دلیم سکز ایلدی بوندن صکره
بتون عسکرده منادیلر ندا ایتدردی یدی کون محکم تدارك سکز بخی کون کوچدر تورانطرفنه دیوهرکس
تدارکلرین کوروب حاضر لنمغه باشلدی اول یدی کون ایچنده فرامرز کوندز صید وشکار وکیجه عالم ذوق
وصل نکار ایدوب یدی کون تمام اولدی رای اعظم دخی برینه اوغلو رامن شاهی وکیل نصب ایدوب حاضر لنمشدی
سکز بخی کون علی الصبح کوچ بوردیلر چالنوب مقدم جیش قوناقچی سکسان بیك ایله دربند صبا بکلری پلنك
افکن درخ پوش وبیرافکن اورنکوش قالقوب عزم دربند تارخان ایلدیلر انلرین اردنجه قرق بیك سپاه رزم
خواه ایله قهقشان زیردست سمرا پردهٔ اسکندری قالدیروب خذاملری اولان جینلر برهوا ایکی آدم بویی
یوکسکدن کوررلردی انلرك اردنجه ینه قرق بیك لشکر ایله اهرمان آهن دل سرا پردهٔ آصف شاهی قالدیروب بوریدی
اندن صکره غیری شاهلر کندی عسکرلری وپهلوانلری ایله علی الترتیب کوچوب بنی آدم تمام اولدقدن صکره اجناس
مختلفه کچدی جمله دن صکره کندی کچوب عزم راه ایلدیلر رهنمالق علمین کرکی بیلور قولاغوزلر ابتدا
دربند صبانك بکلری یانندن اوکلرینه دوشوب کیدرلردی قولاغوز باشی خود فرامرزك دائم سندت ایرنلرین ایدردی
هرقچن اقتضا ایدوب قنی قولاغوز باشی ددکده بولینوردی حاصل کلام اولکون کیدوب برلطیف جایکاهده ومرغزاره نزول ایدوب فرامرز فکر ایلدی معقول اولان تارخانه بورادن خبر کوندروب اکاه ایلمکدر صکره اکسوزین

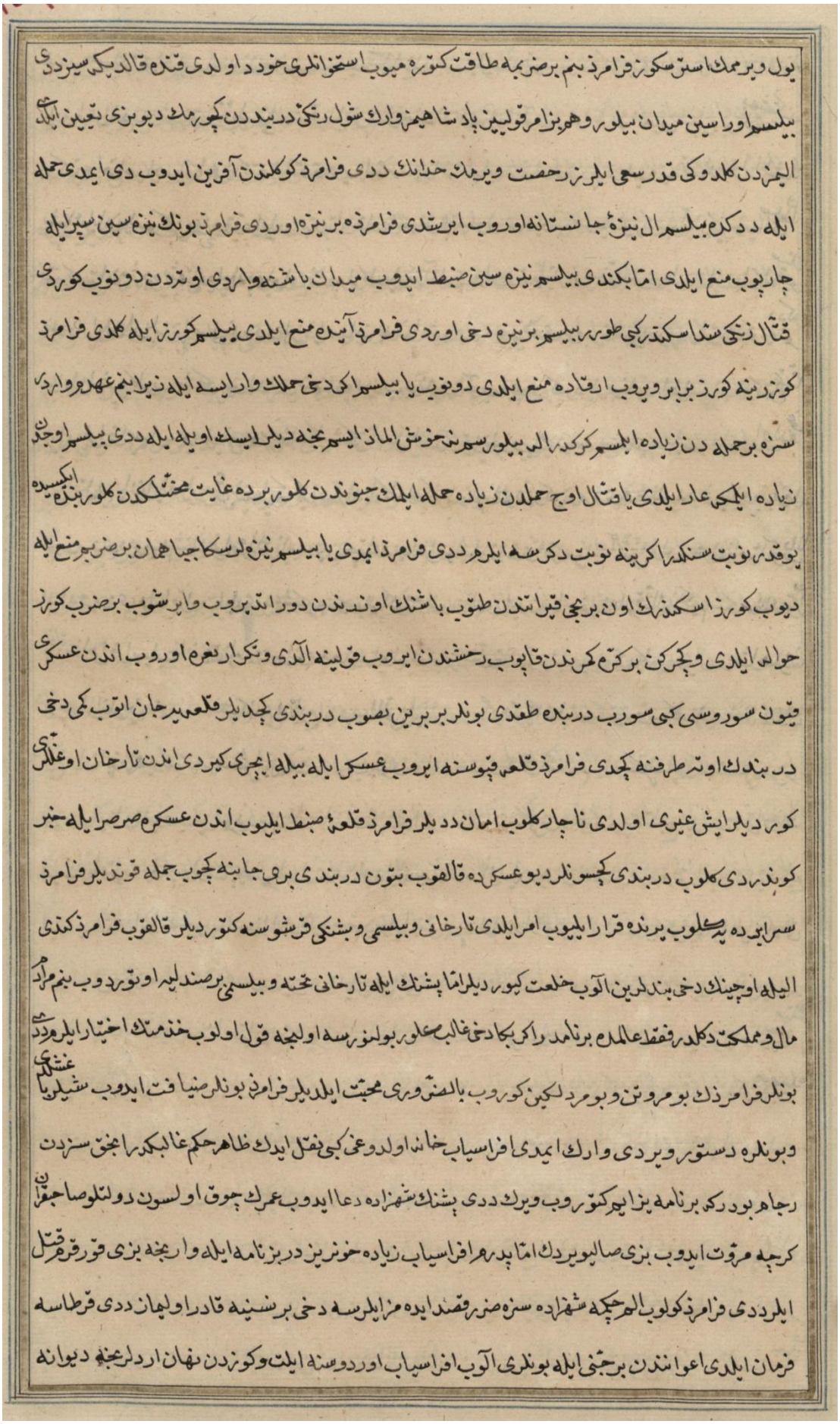
زين كلوب بوغان يمز آلدى غافل بولندق يوخسه بزانلره دربندن يولمى ويررديك ديميه لردى يوب ديوان ايدوب شاهلر
وبسملر كلوب سزايله يرجمع اولدقدن فرامرز باش قالديروب جملسنه خطاب ايدوب شويله برمعنا خاطره خطور ايلدى
بورادن دربند تارخان بكى اولان تارخان تورك برنامه انشا اولنوب كوندرلسه مرادمز بيندوكين اول نامه
افاده ايلسك صكره على الغفله كلوب بزى شاشوردى ديميه لردى جملسى معقول فكر ايلمش سزدولتلو صاحبقران
ددىلر فرامرز اشارت ايلدى بوسياق اوزره برنامه يازلدى فرامرز بقوب يكدى اندن عنوان صاحبقرانى سين
اوردى صاغ وصول بقوب راى اعظم عيار باشيسى اولان سارق حيله جويه كل ديوب سارق كلدى تمنا ايدوب
طوردى فرامرز نامهٔ سارقه ويروب ايندى يا سارق يوللرى سن بيلورسين بونامهٔ ال دربند تارخانه وارتارخان
تورسه ويروب جواب كتوردى اندن قرطاسه دخى فرمان ايدوب اعواندن برين تعيين ايلديكه سارق طرفة
العين ايچنده دربند تارخانه ايلتوب نامه نك جوابن آلدقدن صكره ينه كتوره قرطاس مردم سرك يدى اعوانى
واردرجمرون جتى سارق الوب اولكون دربند تارخانه كتوردى ذمينه ايندبروب كوزدن نهان يا نجه بيله
كندى اكر برطوت قاب ايدرلرسه سارق قيوب سلامته چقاره سارق قلعه دن كيروب طوغرى ديوان تارخانه
ايردى قيوده نعره اوروب كندين بلدردى بوآبان تارخانه خبر ويروب سارق ايچرى آلديلر سارق كيروب
اداب واركان اجراسندن صكره نامهٔ صوندى تاخارن تورك ايسه تحتنه اوتورمش اوغلانرى تنبيك خان
وجكل خان ايله تورك دلاورلرى صاغ وصول اوتورمش تارخان اشارت ايلدى سارقه برصندلى كتوردىلر
اوتوردى الينه شربت ويردىلر ايچدى اندن تارخان نامه نظر ايلدن قندن كلورسين اى بيك صبا وكيمك
عيار سين وبونامه كيمكدر دكرم سارق دعا ايدوب شاهم بونامه حالياكوه معظمدن ظهور ايدن صاحبقران
اولان قتال زنكيندن انك عيارلرندن بزلشكر ايچنم شمارايله اوكنه كلنى كندوسنه تابع ايدرك كليورشمدى
بتون ممالك هندى فتح ايدوب راى اعظمى جمله زير حكمنده اولان ديارلرك شاهلرى وخلقى ايله اسلامه كتوروب
كندوسنه تابع ايلدى اصل مقصودى توران وايرانى كندويه ضرب دست مستخر ايدوب وايرانزم نسل قهرمانلرن
ذال اوغلو رستم ديرلر بر پهلوان وارايمش دخى كيمسه ارقه سين يره بوآن دك كتورمش صاحبقران عصرم
ديرمش وسلفده كلن صاحبقرانلرك بتون الاتى اول رستمدن ايمش قتال زنكى رستمى ياصوب اوزرينده الاتى الحمد
بنى بونامه ايله سكاكوندردى باقى جواب نامه ده دردى تارخان تورك نامه نك مهرين كيدروب دانا الينه ويردى
دانا قرأت ايلدى صفت نامه بنكى صاحبقران عالم قتال زنكى مردم خورم سنكه دربند تارخان تكهبانى وكيوالى اولان
تارخان تورك سين اشندم توران شاهى افراسياب خان ابن پشنك خانه تابع اولوب دربند تارخانى آنك طرفندن
ضبط ايلرايمش سين بنم مرادم بتون توراني ضبط ايدوب افراسيابى ضرب دست كنديمه قول ايلكدر اويله اولدوغى

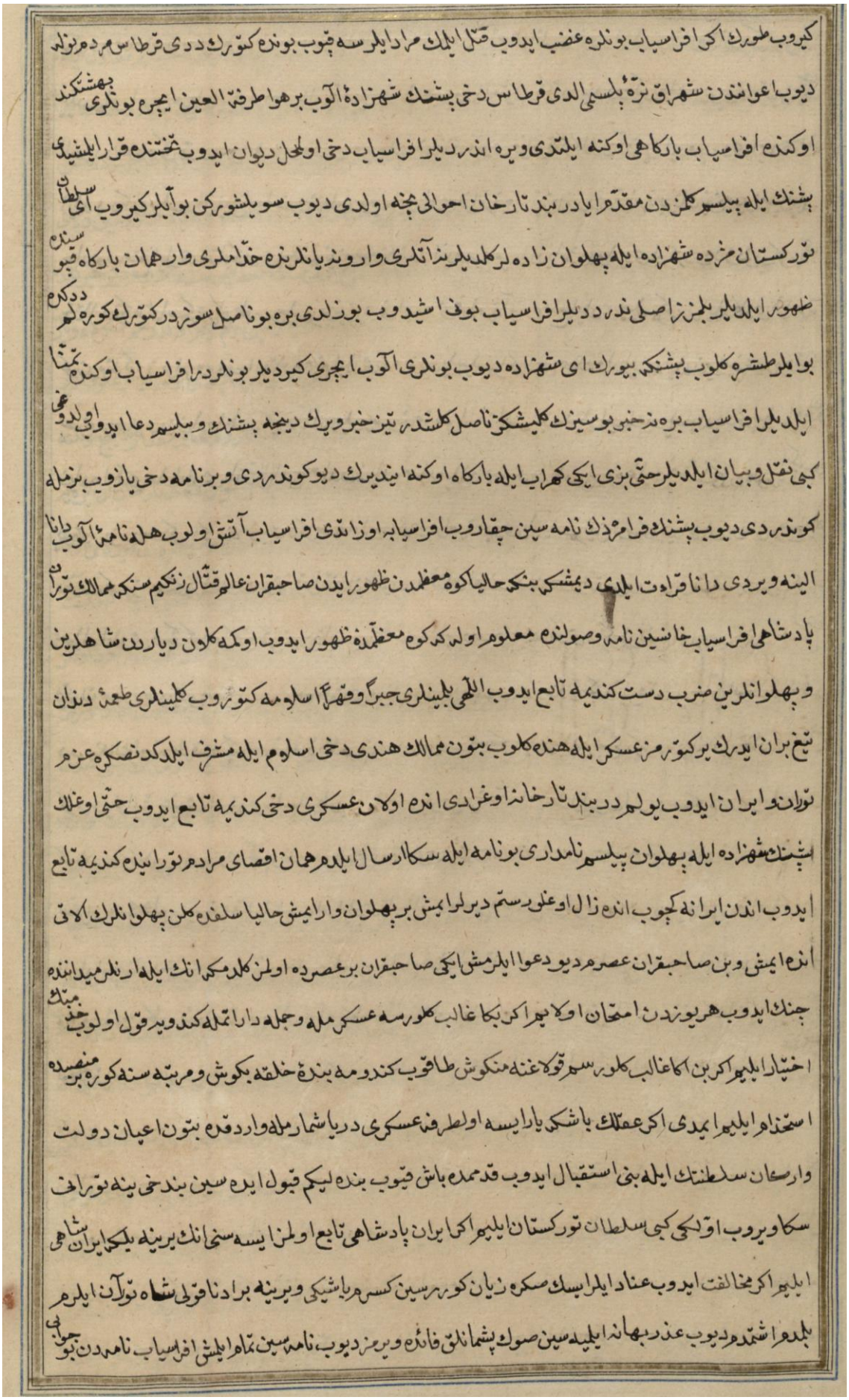

برسردار کوندرلسه بزبوندم عسکر جمع ایدوب تدارك کورمجه واروب دربنددن کچورمسه برقاچکوب سدّ
راه اولسه مناسب ایدی ددیلر افراسیاب معقول کورروب تیزالدن بهشتکندم موجود اولان عسکردن قرق
بیك عسکر انتخاب ایدوب اوغلو پشنك ابن افراسیابی سردار وپیلسم ابن پلسمی صاحبقران مقامنده خلعت
کیوروب کوندردی تاکه واروب دربند تارخانی الوب قتال زنکی عسکرینه بول ویرمیه کندی دخی اطراف
واکنافه خبرلرصالوب عسکرتدارکنه مشغول اولدی اشته فرامرز کلوب مقابل قونجه اون درت کره یوزبیك
عسکر جمع اولسه کرکدر امّا بشنك ایله پیلسم تورك قرق بیك ایله برکون دربند تارخانه ایروب تارخان تورك
بونلری استقبال ایلدی قلعه یه کیرمه لودی پیلسم قائل اولیوب دربند اغزینه قوندیلر اوتوز بیك عسکرده
تارخان تورك چقاروب بیمش بیك ایله قرار ایلدیلر وقتال زنکی اوج کوندن کلوب قونارد یوجاسوسلر خبرکتوردی
بونلر دخی تدارکلرین کورروب حاضر ومهیّا اولوب طوردیلر امّا اذیبجانب راوی ایدر فرامرز بیه ایچه قونه کنجه
برکون کلوب اکلای ایله دربند تارخانه قرسق سراپرده اسکندر کبرایی قورروب قرار ایلدیلر فرامرز اولکون
اکلوب ایرتسی کون دیوان ایلدی برنامه دخی یازوب صرصره ویروب کوندردی صرصر نامهٔ الوب دربند اغزینه
کلوب بارکاه پشنکه ایردی اذین ایله ایچوکیردی تمّادن صکره نامهٔ ویردی پشنك نامهٔ الوب دانا الینه ویردی
دانا قراءت ایلدی حمد وثنادن صکره بنکه حالیا صاحبقران وصاحب حروج اولان قتال زنکی مردم خورروسنکه
توران شاهی افراسیاب خان اوغلو پشنك سین نامه وصولندم اکر عقلك باشنده ایسه خاکپایمه کلوب یوز سوروب
بنده ایکم قبول ایده سین اکر یوق دیرسك وقتکه حاضراولرسین دیمش چون پشنك بوجوابی اشتدی برزمان دم بسته
خاموش قالدی زماندن صکره باش قالدیروب نه دیرسکز ستول زنکی نابکارك نامه سنده اولان جوابلره نه سوز
سویلیه لم ددکده پیلسم اولسون تارخان تورك اولسون وسائرلر اولسون لرهریری حالنجه بیم کچن پهلوانلردن
جواب بلدوکندن قالمسون برکره میدانه چقار اللّشور زاکر غالب کلورایسه دربنددن کچه مزقلعه کیروب جنك
ایلرزدیلر پشنك دخی بونلره افرین ایدوب بیم دخی مرادم بوددی واول ساعت جنك ندا اتدیروب صرصره یه ایله
جواب ویردیلر وجائزهٔ سین ویروب یولآدیلر صرصرا وراددن دونوب فرامرزه کلدی اولدوغی کبی نقل ایدوب
یارین جنك اولسه کرك دیمجه فرامرز دخی امرایلدی قهقشان عسکردن کوکلو دیلین جنکه حاضراولسون بتون
عسکر بیمك حاجت دکلدر ددی قهقشان دخی اویله ندا اتدیروب کوکلی دیلین حاضراولدی اولکیجه مرورایدوب
صباح اولدی ایکی طرفدن جنك حربیلر چالنوب سوار اولدیلر بربرلرینه مقابل اولوب الای بغلدیلر همان فرامرز قطب
آتش دمی سوروب میدانه کیردی نعره اوروب ارطلب ایلدکده تورك پهلوانلردن کیم کیردیسه بقاسندن طونوب
یره اوردی صرصر وقرطاس بندایدوب علم دبنه ایلندیلر احزتارخان تورك نفسنده بهادردکاوردرآت سوروب

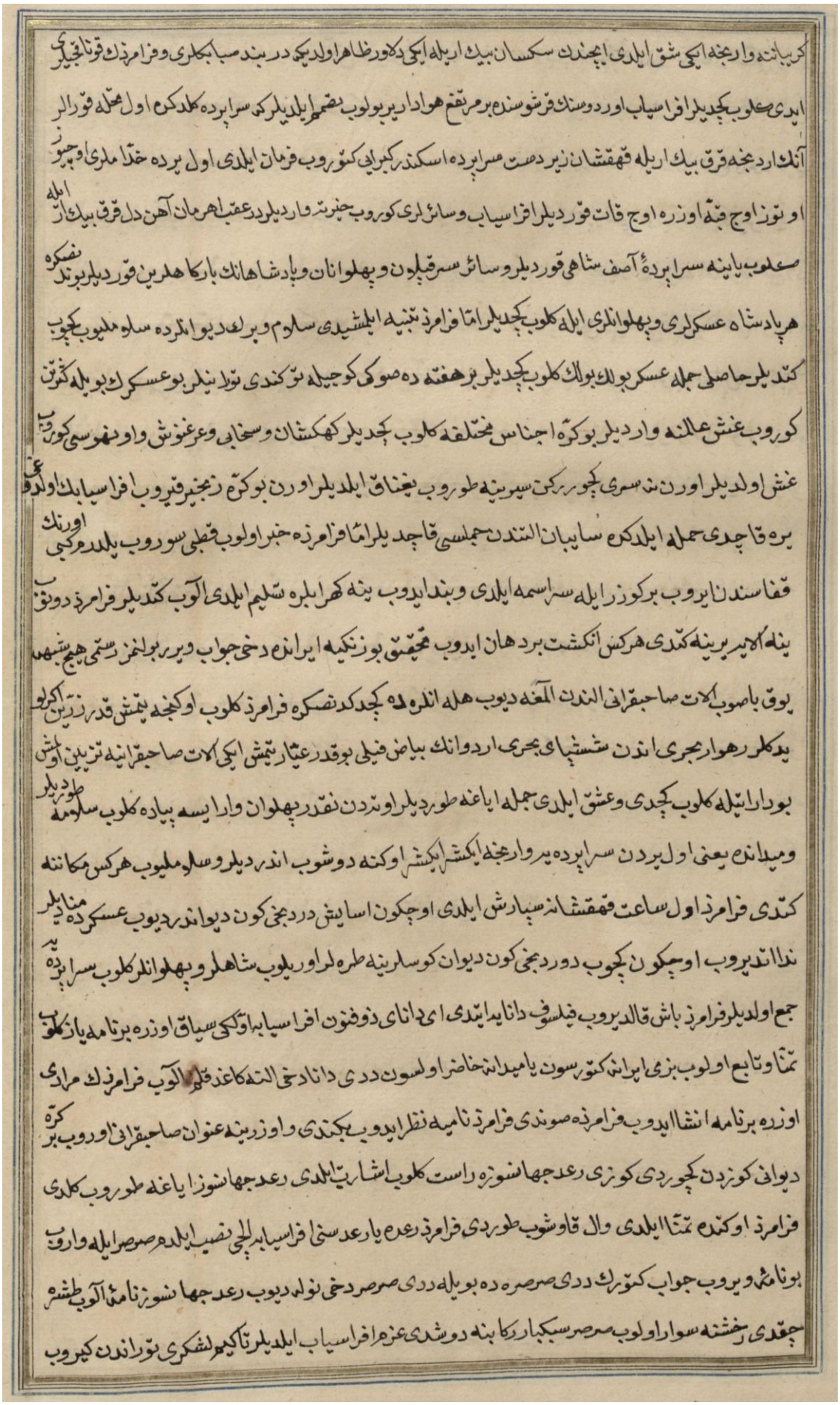

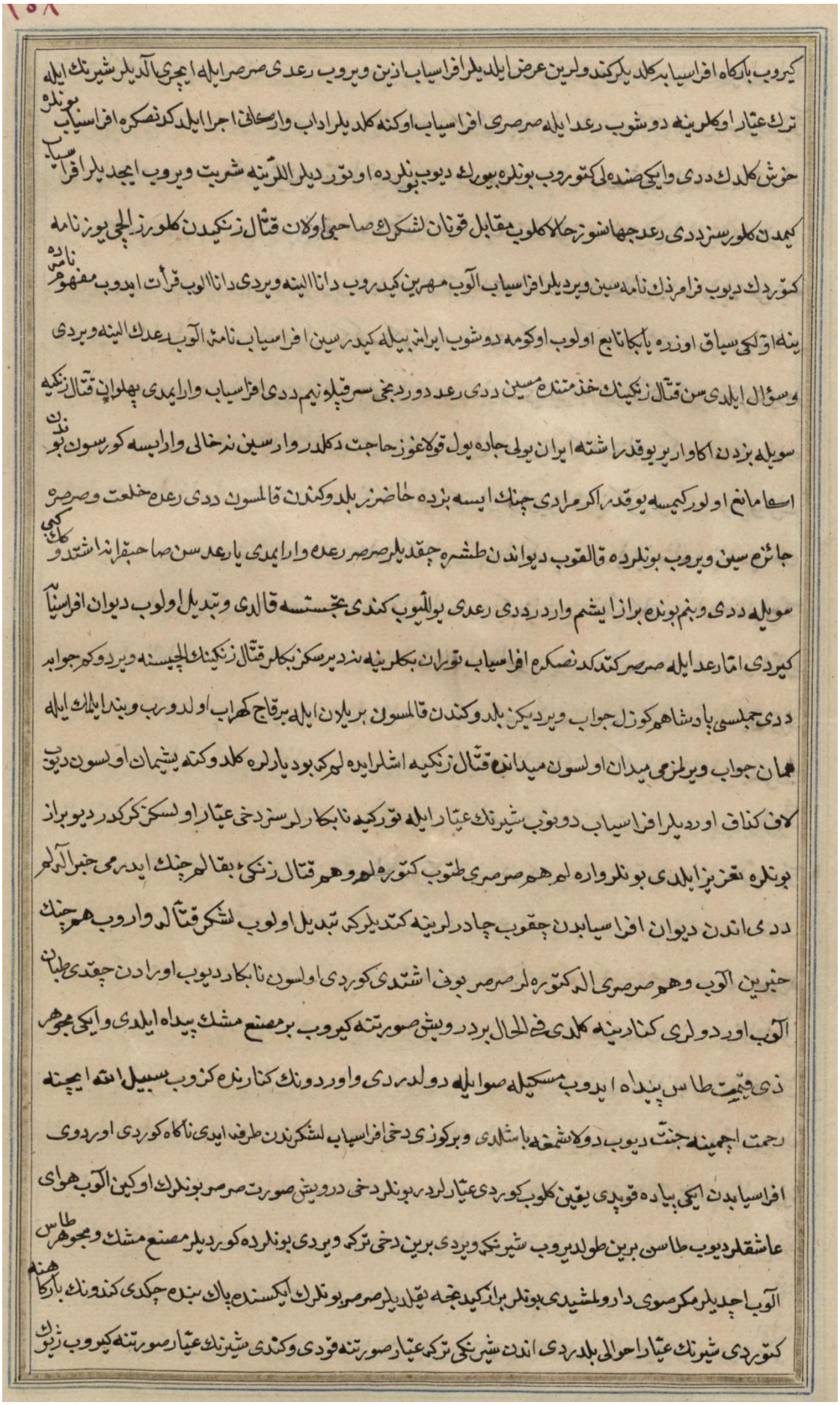
میدانه کیردی فرامرز اوکین آلوب بقه ای زنکی ندر بوایدوکاک بحاوزلک هیچ بودنیاده سکابرمعادل ابرلونمز
قیاس ایلرسین سلطان توزکستانه قرشوطوروب بن انک مملکتی الندن آلوب کندیمه قول ایلرمردیمک نه حمار قدر
بوقدر یلدن برو قهرمان او غلاری کمهربری صاحبقران اوغلوصاحبقران پکنورکن جواب ویرمکده عاجزلردرسن
بیلمک استرسین ددی فرامرز بحاهلدت کلوب اوکاسن کیمسین وتوزکستان دیارنده نه نام ایله یاد اولورسین ددی
تارخان توزک کندین بلدرمک مراد ایلدی بینه فکرایدوب مقدما تایع اولمزسک قلعه قپوسنه آصارم دیوحبرکوندردی
مشیدی شاید شول زنکی نابکاری بکاغالب کلوب دیدوکین ایلردیو دیویرمدی بیلرسین بنم کیمراولدوغم مسکره دوتیار سین
ددی فرامرز یاسن ایران دلاورلرین بیلورمسین ددی تارخان ایتدی بیلورم فرامرز ایتدی رستمک اوغلوفرامرز
ایله چنک ایلدکی ددی تارخان ایلدم بریشی دکل ایدی بن استسم انی برضرب ایله یقاردم هابرمقدار قلیچ قوللنه
بیلوردی اول دخی برینسنه دکل ایدی ددی فرامرز ایتدی حمله ایله کوره لم بنجه پهلوانسین ددی تارخان الینزه یه
اوروب ایرشدی فرامرزده برنیزه صوندی فرامرزال صنوب چکدی نیزه سین الندن آلدی وصرصره آتی ویردی تارخان
توزک داریلوب الکورنزه اوروب وایرشوب برضرب شدید حواله ایلدی فرامرز کورزین دخی چکوب الندن آلدی
وآتی ویردی تارخان توزک حجابه دوشوب الیتروکمانه اوردی ایواوق اتاردی اوچ اوق اتدی فرامرزاوقلرین
دخی برمایله طوتوب آتدی بوکره خشت انداخته ایلدی فرامرز آینده طوتدی تارخان غیری غضبلندن اوموزلرین
یکمکباشلادی ودال تیغ اولوب ایرشوب فرامرزی قلچلدی فرامرز بلکلندن قاوراروب صقدی تارخانک تیغی الندن
دوشدی دوالندن قپوب الک پهلوانکزی دیوب عسکره طوغری فرلامدی تارخان توزک عسکری توراندن طوغری
تقلله بازکوکرجین مثال یوارلنوروق کندی اکرچه براعضاسی شکست اولدی امّا وجودی مومیای آدمی کبی
بزمراولوب استخوانلری بالمومنه دوندی هله بونی عسکردن آلدیلر تربیر وجود بنه باش دردی صاروب تازه اسپجاق
صغرمایسنه یاتوردی قودیلر فرامرز میدانده قالوب ارطلب ایلدکده همان پیلسم توزک آت سوروب میدانه
کیردی حشم کین ایله فرامرزه مقابل اولوب یاقتال زنکی منجب خونریزلک ایلدک اول پادشاهه اویله حقدن
ایلک ارلکمدوشرمی ددی فرامرز پهلوان سن اصلی بلمزسین اکرسویلدوکی سوزه واقف اولسک قتل ایلک ایله منسلی
اولمازدک ابحق سکاکیمدیرلرآدک ندر دیبنجه پیلسم ابن پیلسم دیوب کندویی بلدردی وحالا افراسیاب پهلوانلغنده
بکاغلبه ایلریوقدر ددی واقعا بنه اویله ایدی بلکی قوت وشجاعتده پدری پیلسمدن ترقیسی وارایدی فرامرز
بنه ایران پهلوانلرین صورب فرامرز بنجه ایدی ددی بیلسم ایتدی حقین بیتورمیه لم ایو پهلوان ایدی رستم اوغلی زنک
سرافرازی وآب روی ایدی ددی فرامرز ایتدی یا بیلسم سن آنکله چنک ایلدکی ددی بیلسم یوق امّا برکلوزنک
یاخود بربرمزه جیزوی غلبه ایلردک ددی فرامرز ایمدی اویلدریانیجون بنم یولم اولوب سدراه اولدیکز بکایول

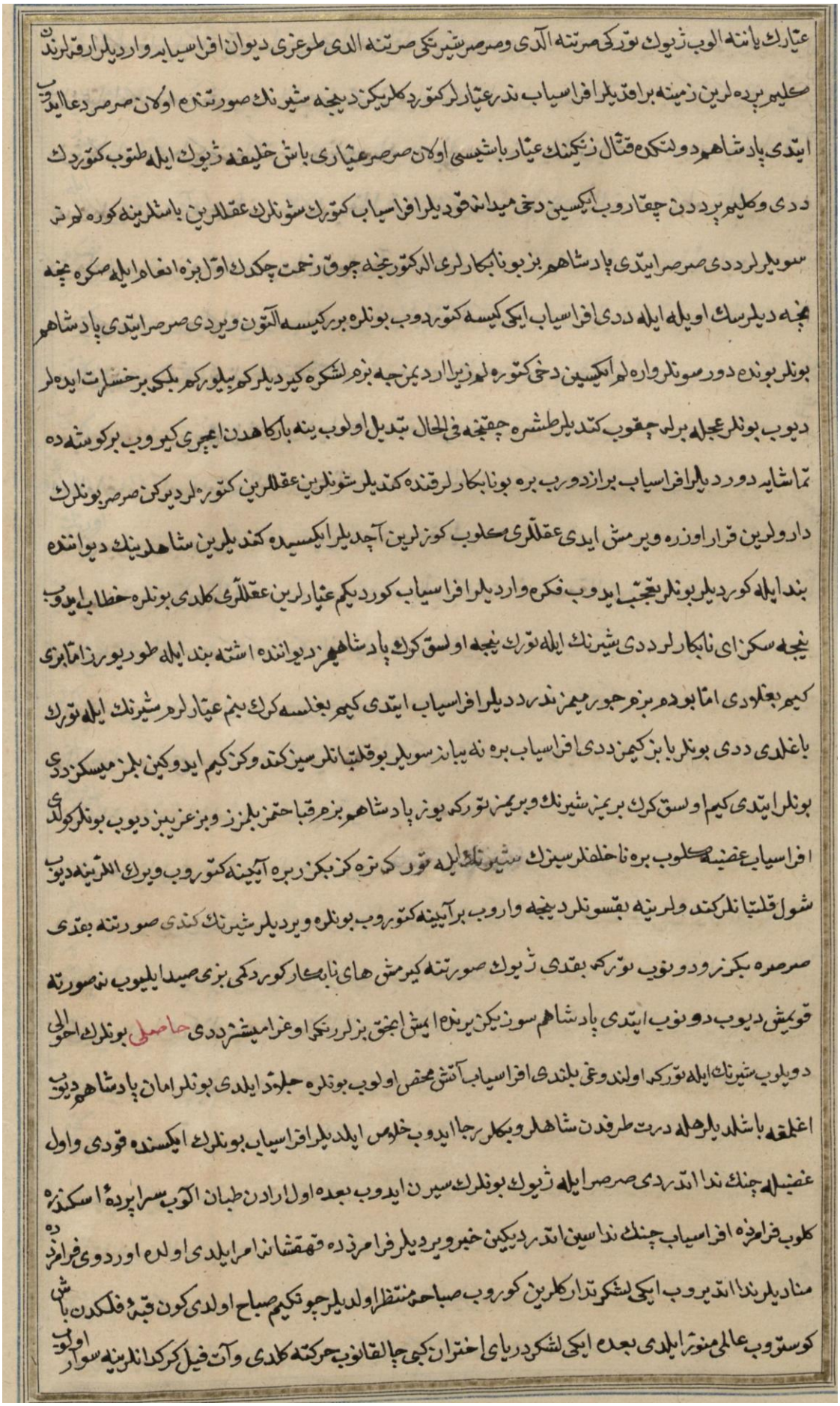

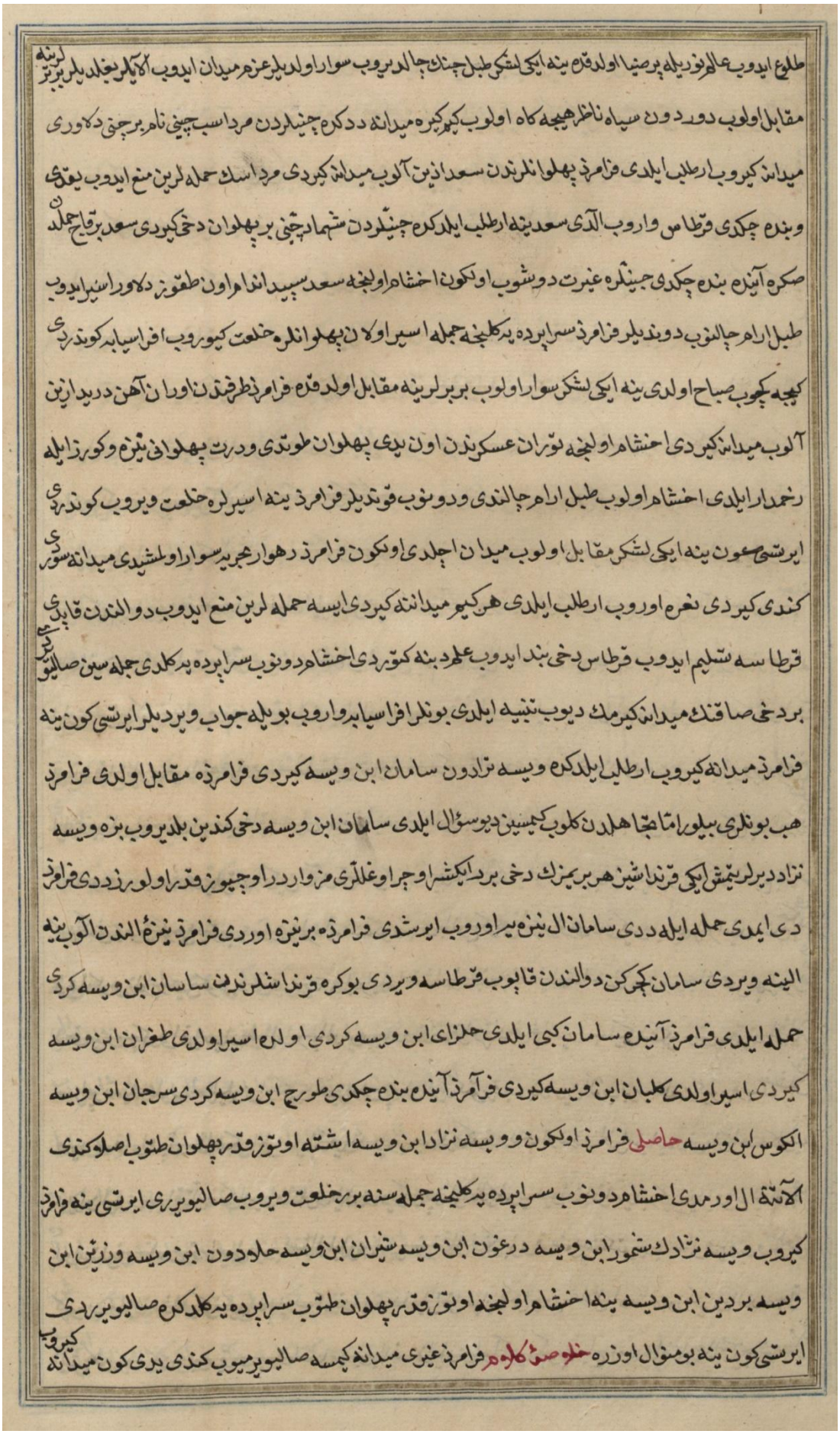
بو جواب كوش ايلدى غضبندن اولقدر آتش محض اولديكه اولماز دونوب پشنك پيلسمه بره نابكار محتشم براولم
ايچون واروب اويله زنكيمه قول اولدوغيكن قباحت يتشمز ايكن بنه بكا الچيلك ايله كله سز ديوب مراد ايلديكي
نامۀ دانا الندن الوب چاك ايليه قرطاس مردم سر ايسه كوردن نهان طوردى همان دانا الندن نامه غايب
اولدى افراسياب ديبه لك آتش اولوب بره طوتك شونلرى ددى پشنك ايله پيلسمى كلوب بنده چكديلر انلرده
مخالفت ايلدى بره جلاد دينجه جلاد دلر كلوب ديلديكي بونلرى چوكردوب استيذان ايليه اما قرطاس جلادك
صورتنه برسلۀ اجنى اويله اوردى كيم يوزى اردينه دوندى همان پشنكى و پيلسمى قاپوب طشره اولدى
اندن پيلسمى شهراق نره يه رويروب برهوادم چكديلر آز زمان ايچنده فرامرز عسكر بنه كلوب سراپرده دن ايچرى
اولديلر پشنك ايله پيلسمى ميدانه چيقوب بيندن آلديلر و اولان احوالى جمله نقل ايلديلر فرامرز خوش ايدى
كندى بيلور ديوب پشنكى شاهلر صفنده و پيلسمه پهلوانلر صفنده يرويه ديلر اندن تارخان تورك دخى ابو
اولوب فرامرزه ناچار تمنا ايلمشيدى شمدى ضيافت ايدوب اوچكون دربند تارخان اوكنده اوتوردىلر دورد نجى
كون اول تارخان تورك دخى ايو اولوب فرامرزه ارادن كوچوب عزم بهشتكند ايلديلر بونلر كلمكده اما از ينجانب
راوى ايدر قرطاس مردم سر چونكم جلاد دك سلم ايله يوزين اردينه دوندردى اما بر عجيبه صورته كيردى ناناز
يكارى كوروب بالضروره كولشديلر افراسياب بوحالى كورنجه ديبلك پر آتش اولوب غضبندن امر ايلدى اول جلادك
باشين كسديلر بوندن صكره قتال زنكينك كلجك اولدوغى مقرر اولوب محكم تدارك اوزره اولديلر افراسياب جاسوسلر
كوندروب يول اوزره نكهبانلر قودى تاكيم قتال عسكرى ظاهر اولدقده خبر ويره لر بر قاچ كوندى نصكره هركون خبرلر
كلمكده باشلادى اشته قتال زنكى فلان منزله كلدى يارين فلان يره كلور ديو بركون خبر ايلديلركه يارين قتال زنكى
عسكرينك مقدمه چيشتى كلوب مقابله قونارديو تورك تاتار يكلرى وحاقانلر حضوصوكاموس كشانيكم خاقان برزنكك قولى
ايدى امابر زيردست حريف ايدى اولدخى كلوب پاى محت صنده ليسنده اوتوردى قوتده پيرانه غالب اولمغين برين
ويرمش ايدى بونلرين جمله سى افراسيابه يوزطوتوب اى سلطان تركستان پريردن چقوب قتال زنكى عسكرك تماشا
ايلسك ددىلر افراسياب دخى مرادى ايدى نولديوب يولاوزره بريوكسك يره سايبان قوروب مطبخ واروب
ايرتسى چين سحردن بنوب واردىلر اول سايبان الننده قرار ايلديلر و عسكر قتالك كلمسنه منتظر اولدىلر اما از ينجانب
راوى ايدر بوطرفدن فرامرز دخى قوناق بر قوناق آهسته آهسته كلوردى تاكيم بر محل كلوب قوندىلر كيم يارين
افراسياب عسكر بنه قرشو قونارلر فرامرز اولكون اوطوراق ايدوب عسكره تنبيه ايلدى يارين اكاى ايچون اولميانلره
آت و سلاح ويردىلر جلسى حاضر و محتا اولوب على السحرى قالقوب ترتيب اوزره يولره دوزلديلر اويكادن افراسياب
وزراو بكلريله اوتوروب فرامرزك كلمكى جانبه ناظر ايكن آنى كوردىلر بر غبار ظاهر اولوب بادصبا قرشو ليوب دامنلرك

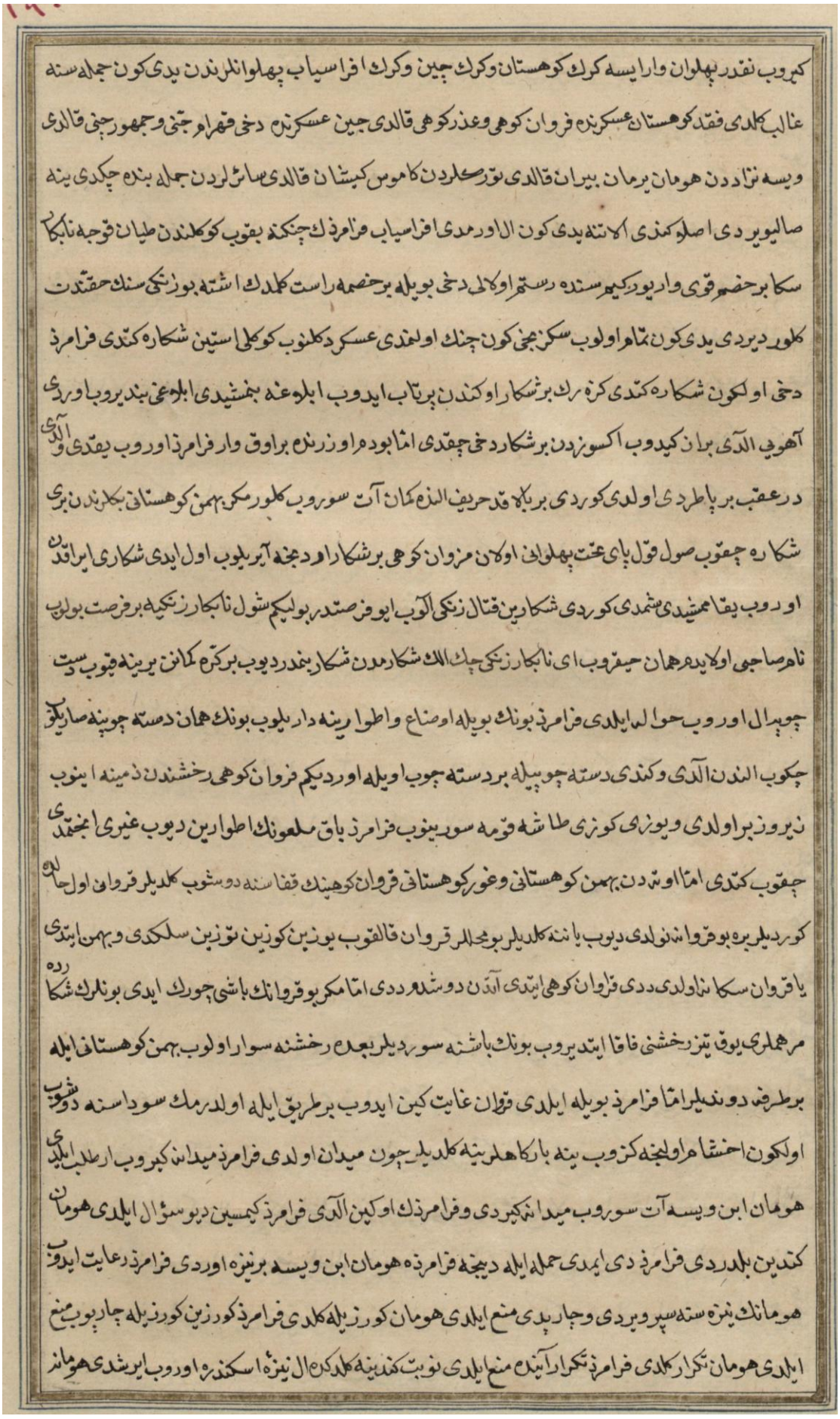

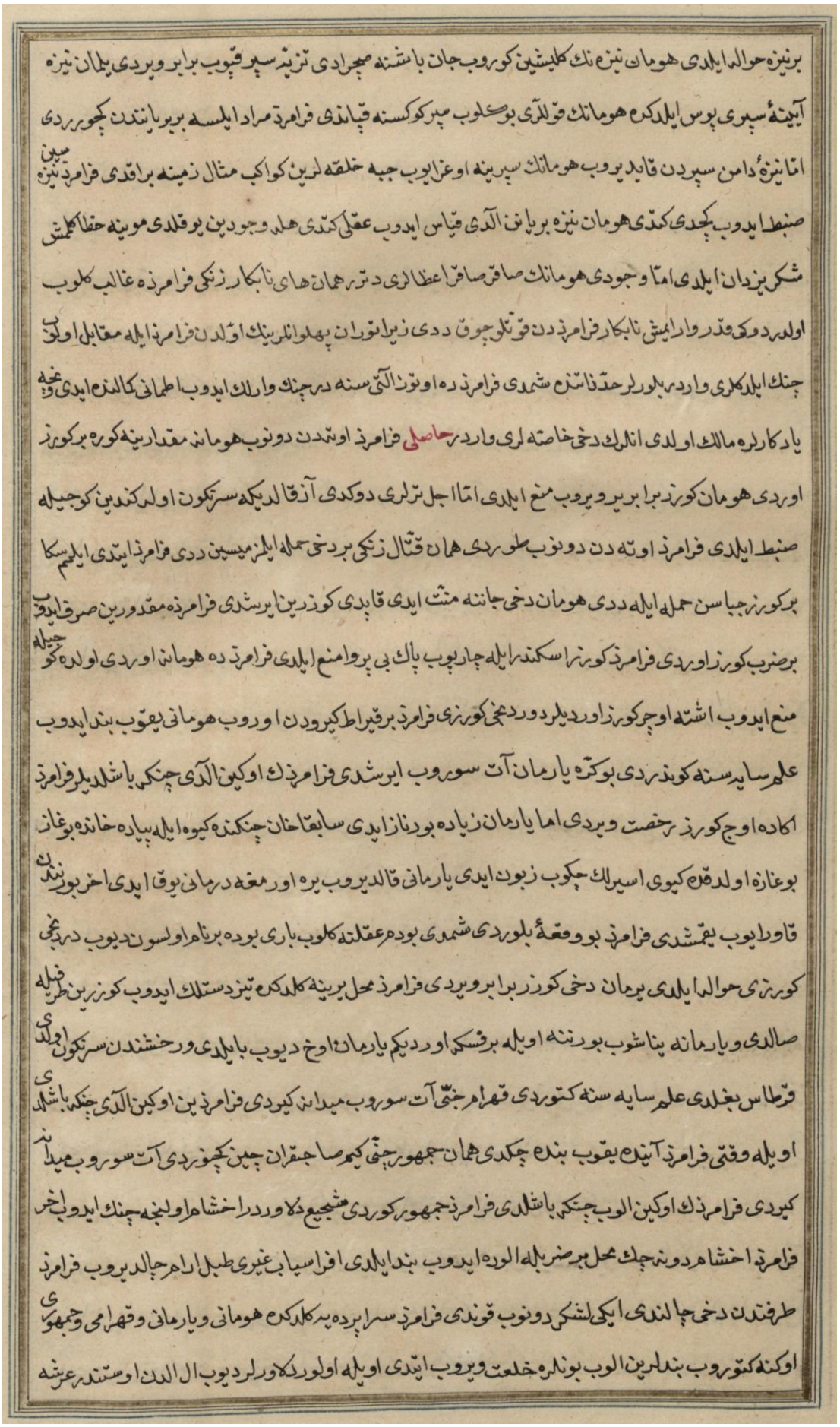

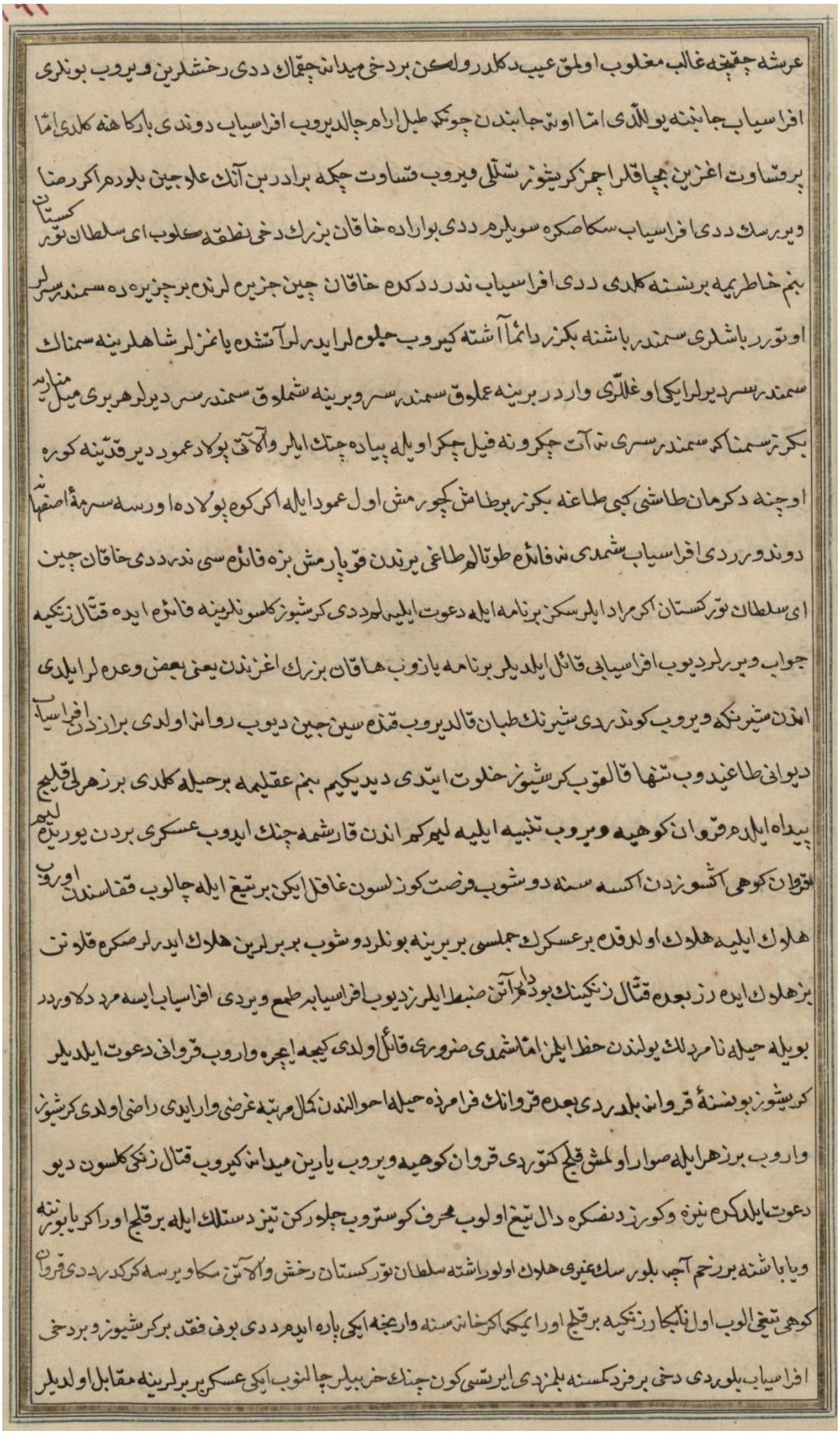
اولوب علم و سنجاق شقه لرین کشاد ایلدیلر و عزم میدان ایدوب بربرلرینه مقابل و مقادین اولوب اه ایلر یغلیوب
صاقلردوزدیلر میدان آچلدی ایکی جانبدن نظر بر میدان اولوب یا میدانه کیم کیره دیرکن آنی کوردیلر تورانلر عسکرندن
برسواد آت سوروب عزم میدان ایلدی تمام میان صحن چهاینه کلدکده براز طریدجولان ایدوب اندن قول قالدیروب
چالنان کوسلری دکدیروب نعره اوروب ایتدی بنم فرخان تورك و بنده افراسیاب ای قتال زنکی میدانه ارکوندر
دیلرسك کندك کل ددکده فرامرز مراد ایلدیکیم کندی کیره سهیل زرین پوش فرامرزه کلوب میدانه کیمه مکه اذین
طلب ایلدی فرامرز ایتدی وار ایمدی یا سهیل اما صیقین پهلوان اولدرمه قادیرسك یعقوب بندم چاك ددی سهیل نولدی
دیوب اتی دپدی میدانه کیردی فرخان تورکك اوکین آلوب عشق ایلدی وکندین بلدردی اندن چنکی باشلدیلر عاقبت
سهیل فرصت بولوب فرخان تورکی یقدی و بنده چکوب علم سایه سنه کوندردی فرخاد ارد نجه کلکوس تورك کیروب
براز چنکدنصکره سهیل آینده بنده چکدی بوکرّه کوهیلردن یملوق کوهی نام بر کوهی کیردی عظیم دسته چوب قوللنوردی
سهیله برابر اولوب چنکی باشلدی یملوق کوهی سهیلك رخشین اولدوروب سهیل زرین پوش پیاده قالنجه یملوق کوهی
دیلدیکیم برضرب دخی اوروب هلوك ایلیه عمران بدخشانی آت سوروب یملوق کوهینك بودمراوکین آلدی حصه بنم چك
الك اندن دیجنه یملوق بوکرّه عمر ابنه ای نابکار سنمسین بنم شکاریمی الدن الان دیوب ایردی عمر انده بر کوهزه حواله
ایلدی عمران کوهزه برابر ویروب منع ایلدی بوارا ده سهیله رخشی ایرمشدیروب سوار اولوب علم سایه سنه کندی وارروب
پرنده قرار ایلدی میدانده عمران بدخشانه ایردی یملوقه برکوهزه اوردی یملوق کوهی دخی دست چوب برابر ویردی منع
ایلدی بونلر برانچنك ایدوب عاقبت عمران بدخشانیه دخی یملوق بردسته چوب اوروب باشین یاردی بوکرّه بهرام کردن کشش
آت سوروب ایرشدی یملوقك اوکین آلدی قرطاس عمرانی میداندن آلدی یملوق کوهی بهرام ایله برانچنکه دیصکرم بهرام
کردنکشی یملوق کوهی یعقوب یغلدی علم سایه سنه کوندردی بالوج کوهی نام بر کوهی دخی کیروب بهرامه اینده بنده چکدی
فرهاد کوهی نام برمتین کوهی دخی کیروب بهرام ایله اخشام اولنجه چنك ایلدی اخشام دونه چك محل بهرام فرهادی
دخی بنده چکدی افراسیاب طبل ارام چالدیروب دوندی فرامرز دخی چالدیروب ایکی لشکر دونوب قوندیلر فرامرز
سراپرده یه کلوب امرایلدی اولکون اسیر اولن پهلوانلری کتوروب بندلرین آلوب برر خلعت کیوروب رخشلرین
ویردی وارك پادشاهکزه افراسیابه کیدك دیوب بونلری کوندردی اوتردن افراسیاب دخی بارکاهنه کلوب
دیوان ایلدی عجبا قتال زنکی اسیر اولنلری نیلدی دیرکن پهلوانلر کلوب دیوان افراسیابه کیردیلر افراسیاب کوردی
اوستلرنده خلعت ندر اصلی دیوب سؤال ایلدی انلر دخی قتال زنکی بزی فرشوسنه کتوروب صالی ویردی و بو خلعتی
کیوروب وارك شاهیکزه کیدك دیوب کوندردی دیلر افراسیاب فکر ایدوب عاقل پادشاه بوزنکینك اندن چوق
ایشی کلور بو حرکت و بو مروّت چوق اشدر دیوب انصاف ایلدی اول کیجه کچوب صباح اولدی افتاب عالمتاب چرخ جهاردن

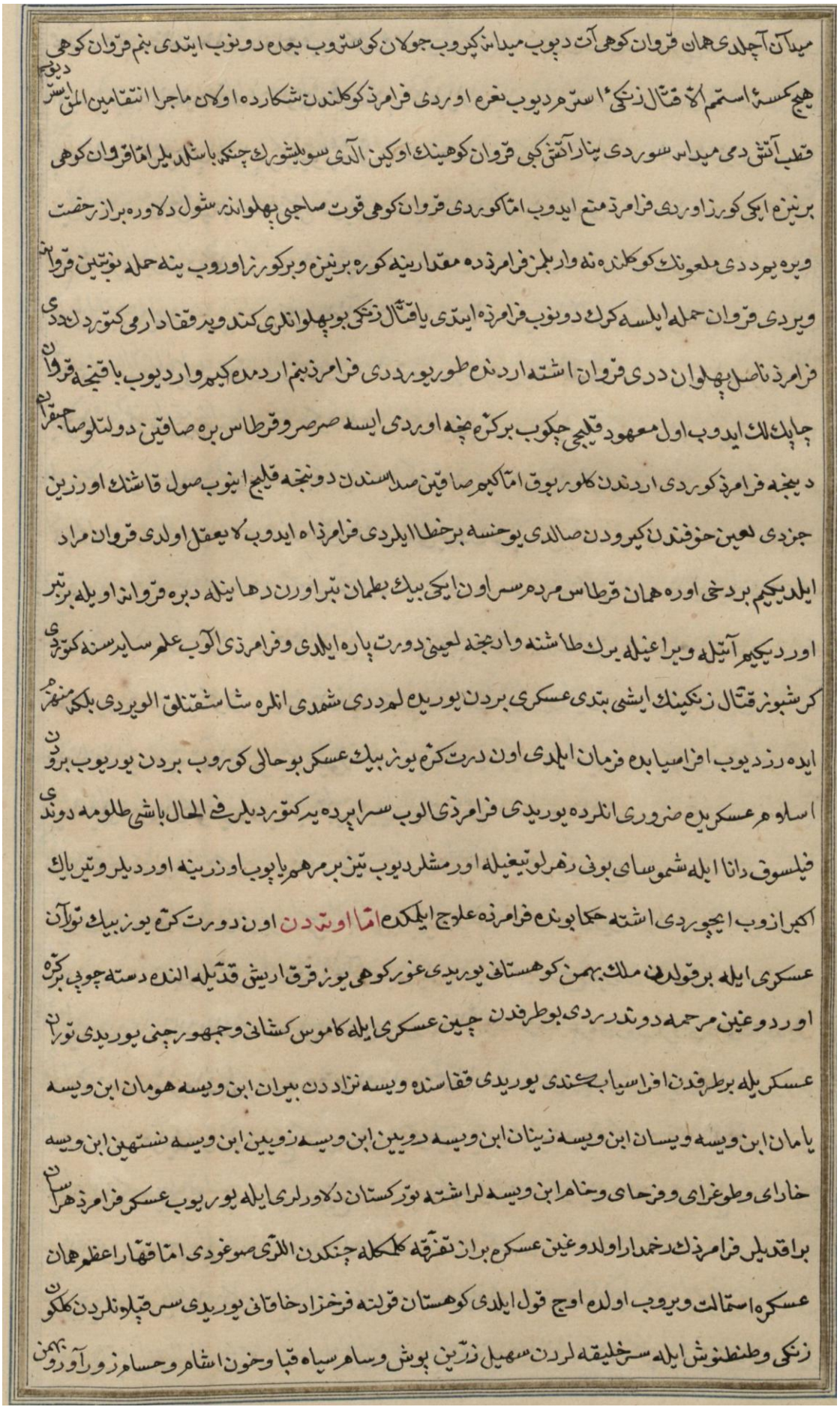

کیروب نقدر پهلوان وار ایسه کرك کوهستان وکرك چین وکرك افراسیاب پهلوانلرندن بدی کون جمله سنه
غالب کلدی فقد کوهستان عسکرینه فروان کوهی وعذرکوهی قالدی چین عسکرینه دخی قهرام جنی وجمهور جنی قالدی
ویسه نزاددن هومان یرمان بیران قالدی توزکلردن کاموس کیشتان قالدی سائرلردن جمله بنده چکدی بنه
صالیویردی اصلو کمذی الاتنه بدی کون الاورمدی افراسیاب فرامرزك چنکنه بقوب کوکلندن طیان قوجه نابکار
سکا برحضم قوی واریورکیم سنده رستم اوکالی دخی بویله برحصمه راست کلمدك اشته بوزنکی سنك حقندت
کلور دیردی بدی کون تمام اولوب سکزنجی کون چنك اولمذی عسکردکلنوب کوکلی استین شکاره کتدی فرامرز
دخی اولکون شکاره کتدی کرزمك برشکاراوکندن برتاب ایدوب ایلوغنه بنمشیدی ایلوغی بندیروب اوردی
آهویی الذی براق کیدوب اکسوزدن برشکاردخی چقدی امابودم اوزرینه براوق وارفرامرزاوروب یقدی والذی
درعقب برپاطردی اولدی کوردی بربالا قدحریف الذه کمان آت سوروب کلور مکرهومن کوهستانی بکلرندن بری
شکاره چقوب صول قول پای عمت پهلوانی اولان مزوان کوهی برشکاراودیجه آیریلوب اول ایدی شکاری ایراقدن
اوروب یقامیشیدی شمدی کوردی شکارین قتال زنکی الوب ایوفرصتدربولیکم شول نابکارزنکیه برفرصت بولوب
نام صاحبی اولایدوهمان حیفروب ای نابکارزنکی چك الك شکارمدن شکاربندردیوب برکرم کمانن یرینه قیوب دست
چپیدال اوروب حوالهایلدی فرامرزبونك بویله اوضاع واطوارینه داریلوب بونك همان دسته چوپنه صاریلوب
چکوب الندن آلدی وکندی دسته چوپیله بردسته چوب اویله اوردیکم فروان کوهی رخشندن ذمینه اینوب
زیروزبراولدی ویوزی کوزی طاشه قومه سوریوب فرامرزباق ملعونك اطوارین دیوب غیری ایمحمدی
چقوب کتدی امااوتدن بهمن کوهستانی وغورکوهستانی فروان کوهینك قفاسنه دوشوب کلدیلر فروان اول حالده
کوردیلرکه بوفروانلرنولدی دیوب یاننه کلدیلر بوحالرفروان قالقوب یوزین کوزین توزین سلکدی وبهمن ایتدی
یافروان سکانلرنولدی ددی فروان کوهی ایتدی آلدن دوشدم ددی امامکربوفروانك باشی چورك ایدی بونلرك شکار
مرهملری یوق تیزرخشنی فاقا ایتدیروب بونك باشنه سوردیلربعده رخشنه سوارا اولوب بهمن کوهستانی ایله
برطرفه دوندیلرامافرامرزبویله ایلدی فروان غایت کین ایدوب برطریق ایله اولدرمك سودا سنه دوشوب
اولکون احتشام اولنجه کزوب بنه بارکاهلرینه کلدیلرچون میدان اولدی فرامرزمیدانه کیروب ارطلب ایلدی
هومان ابن ویسه آت سوروب میدانه کیردی وفرامرزك اوکین آلدی فرامرزکیمسین دیوسؤال ایلدی هومان
کندین بلدردی فرامرزدی ایمدی حمله ایله دیمجه فرامرزه هومان ابن ویسه برنیزه اوردی فرامرزرعایت ایدوب
هومانك نیزه سته سپرویردی وچاربدی منع ایلدی هومان کورزیله کلدی فرامرزکورزین کورزیله چاربوب منع
ایلدی هومان تکرارکلدی فرامرزتکرارآیندمنع ایلدی نوبت کندینه کلدکدن الینزه اسکندره اوروب ایرشدی هومانه

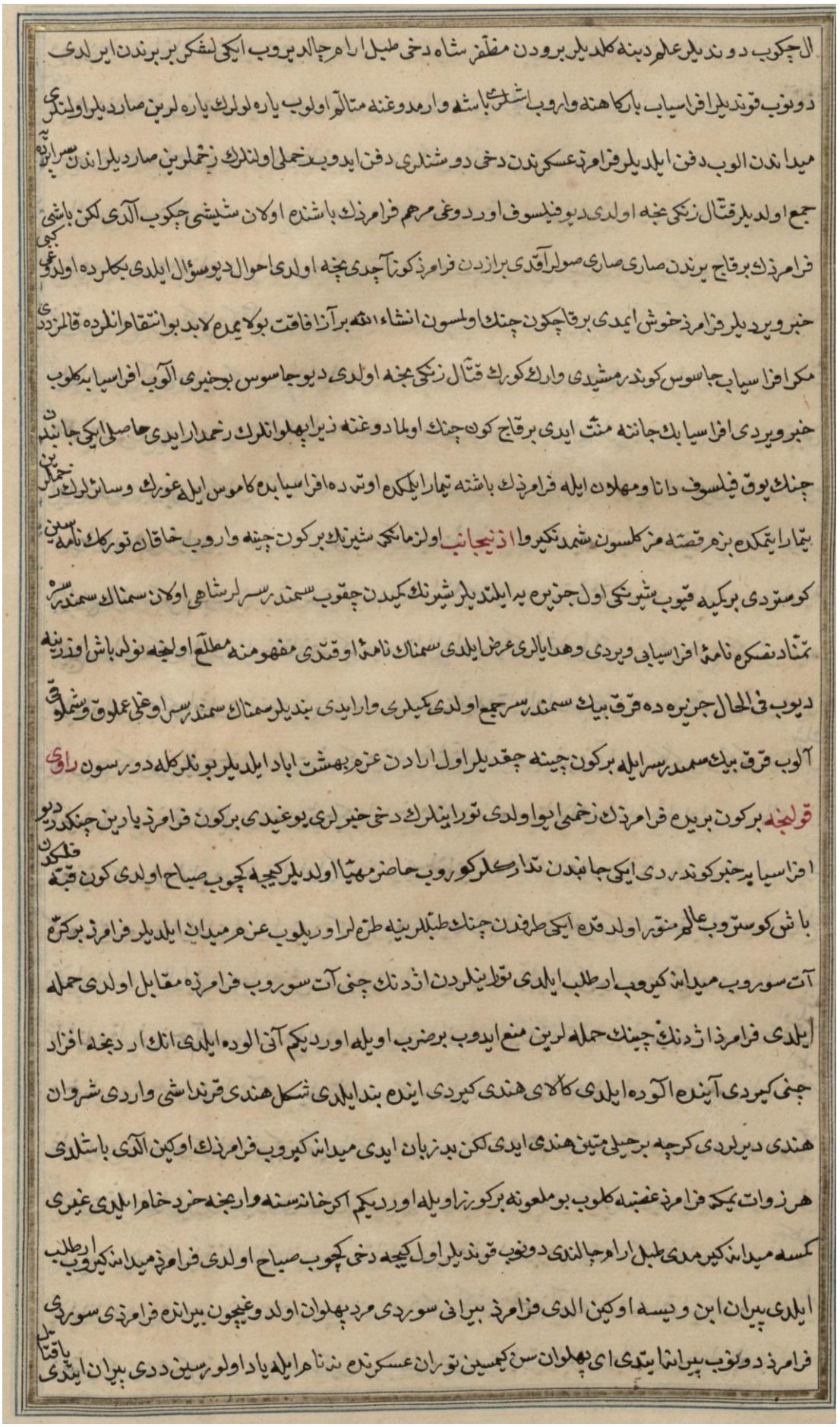

عریشه چقیچه غالب مغلوب اولمق عیب دکلدر ولکن بردخی میدانه چقمك ددی رخشلرین ویروب بوندری
افراسیاب جابنه یوللدی امّا اونی جابندن چونکه طبل ارام چالدیروب افراسیاب دوندی بارکاهنه کلدی امّا
پروساوت اغزین بچاقلرا چمز کریشوز رستملی ویروب قساوت چکه برادرین آنك علوجین بلودم اکر رضا
ویرسك ددی افراسیاب سکا صکره سویلرم ددی بوارادہ خاقان بزرك دخی نطقه مغلوب ای سلطان توران کستان
بنم خاطریمه برنسنه کلدی ددی افراسیاب ندر ددکده خاقان چین جزیره لرنده برچزیره ده سمندر سرلر
اوتورر باشلری سمندر باشنه بکزر دائما آشته کیروب جلوه لرایدرلر آتشده یاغرلر شاهلرینه سمناك
سمندر سرلر یرلرایکی اوغلدری وار در برینه عملوق سمندر سر وبرینه شملوق سمندر سرلر یرلرهر بری میل مناره
بکزر سمناك سمندر سری نه آت چکرونه فیل چکر اویله پیاده چنك ایلر والآتی پولاد عمود دیرقدینه کوره
اوچنه دکرمان طاشی کبی طاغه بکزر بوطاغش کچورمش اول عمود ایله اکر کوه پولاده اورسه سرمهٔ اصفهانه
دوندورردی افراسیاب شمدی نه فائده طوتالم طاغی یرندن قوپارمش بزه فائده سی ندر ددی خاقان چین
ای سلطان توران کستان اکر مراد ایلرسکز برنامه ایله دعوت ایلیه لم ددی کریشوز کلسون لرینه فائده ایده قتال زنکیه
جواب ویرلر دیوب افراسیابی قائل ایلدیلر برنامه یازوب خاقان بزرك اغزندن یعنی بعض وعده لرایلدی
اندن شیرنکه ویروب کوندردی شیرنك طبان قالدیروب قدم سین جین دیوب روانه اولدی برازدن افراسیاب
دیوانی طاغیدوب تنها قالوب کریشوز خلوت ایتدی دیدیکیم بنم عقلیمه برحیله کلدی برزهرلی قلیچ
پیداه ایلدم قروان کوهیه ویروب تنبیه ایلیه لیم کم اندن قارشمه چنك ایدوب عسکری بردن یوریه لیم
قروان کوهی اکشوزدن اکسه سنه دوشوب فرصت کوزلسون غافل ایکن برتیغ ایله چالوب قفاسندن اوروب
هلوك ایلیه هلوك اولدقده برعسکرك جملسی بربرینه بونلردوشوب بربرلرین هلوك ایدرلر صکره قلوتن
بزهلوك ایده رز بعده قتال زنکینك بودلمرآتن ضبط ایلرز دیوب افراسیابه طمع ویردی افراسیاب ایسه مردکاوردی
بویله حیله نامردلك یولندن حظ ایلمز امّا شمدی ضروری قائل اولدی کیجه ایچره واروب قروانی دعوت ایلدیلر
کریشوز بونسنهٔ قروانی بلدردی بعده قروانك فرامرزه حیله احوالندن کمال مرتبه غرضی وارایدی راضی اولدی کریشوز
واروب برزهرایله صوار اولمش قلیچ کتوردی قروان کوهیه ویروب یارین میدانه کیروب قتال زنکی کلسون دیو
دعوت ایلدکده نیزه وکورزدن صکره دال تیغ اولوب محرف کوستروب چلورکن تیز دستلك ایله برقلیچ اورا کر یا بورنینه
ویا باشنه برزخم آچه بلورسك غفوری هلوك اولورا شته سلطان توران کستان رخش والآتن مکاویرسه کرکدر ددی قروان
کوهی تیغی الوب اول نابکار زنکیه برقلیچ اورایکمه اکر خانه سنه وارنجه ایکی پاره ایدرم ددی بوفقد برکریشوز وبردخی
افراسیاب بلوردی دخی برفرد کسنه بلمزدی ایرتسی کون چنك خر بیلرچالنوب ایکی عسکر بربرلرینه مقابل اولدیلر

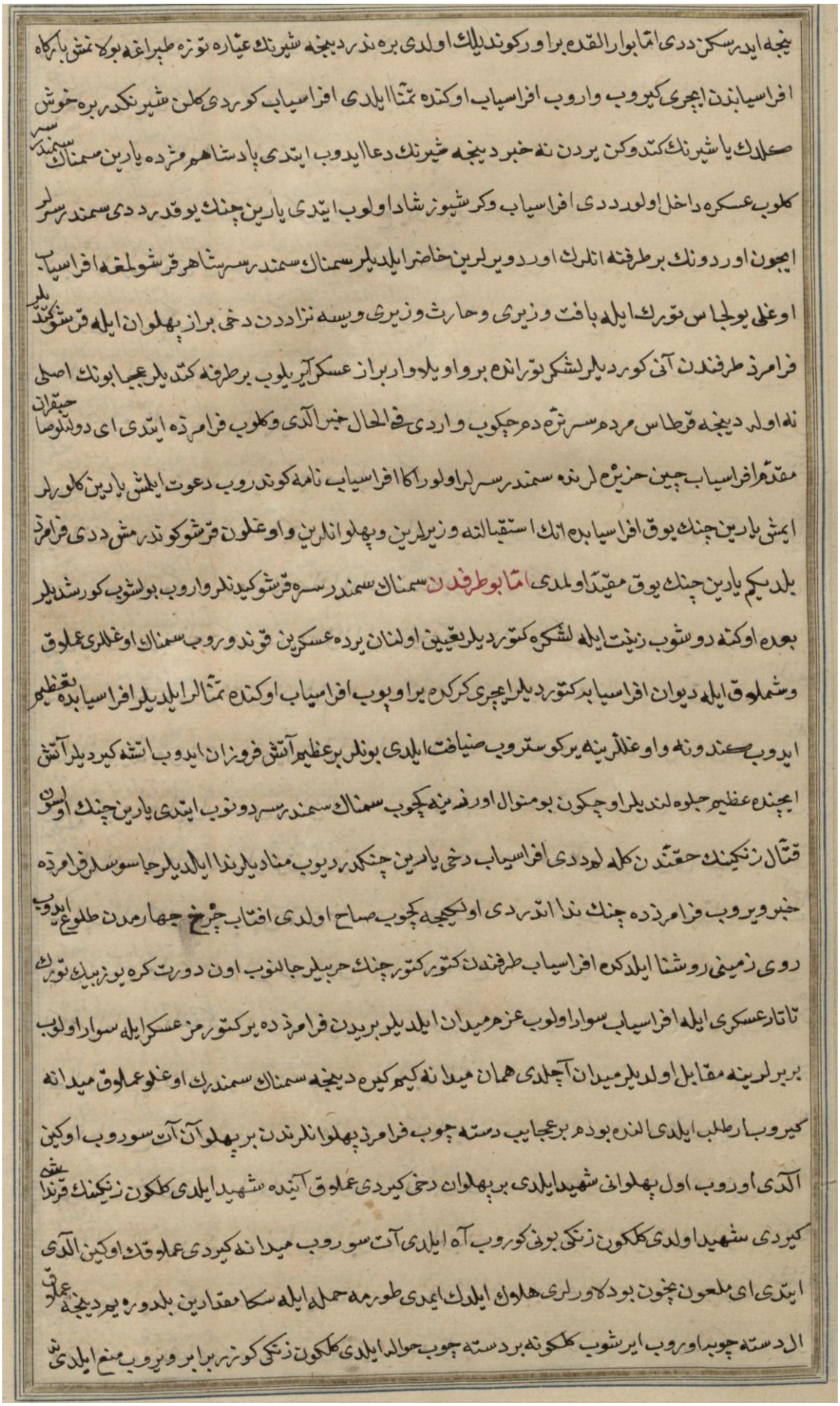

میدان آچلدی همان قروان کوهی آت دیوب میدانه کیروب جولان کوستروب بعده دونوب ایندی بنم قروان کوهی
دیوب
هیچ کمسنه استمم الا قتال زنکی استرمدیوب نعره اوردی فرامرزکوکلندن شکارده اولان ماجرا انتقامین المق استر
قطب آتش دمی میداسوردی پناراتش کبی قروان کوهینك اوکین الدی سویلیشورك چنکی باشلدیلر اما قروان کوهی
برنیزه ایکی کورزاوردی فرامرز منع ایدوب اما کوردی قروان کوهی قوت صاحبی بهلوانه شول دلاوره براز رحمت
ویره یوردی ملعونك کوکلنده نه وار بلمز فرامرزده مقدارینه کوره برنیزه وبرکورزاوروب یینه حمله نوبتین قروانه
ویردی قروان حمله ایلسه کرك دونوب فرامرزه ایندی یا قتال زنکی بوبهلوانلری کندویه قفادارمی کتوردندی
فرامرز ناصل بهلوان دری قروان اشته اردنده طوریوردی فرامرز بنم اردمده کیم وار دیوب یا قینجه قروانه
چاپدی لك ایدوب اول معهود قلیچ چکوب برکزه چنجه اوردی ایسه صرصر وقرطاس بره صاقین دولتلو صاحبقرانه
دینجه فرامرز کوردی اردندن کلوریوق اما کیم صاقین صداسندن دونجه قلیچ اینوب صول قاشنك اوزرین
جزدی لعین حوفندن کیرودن صالدی یوحنسه برخطا ایلردی فرامرزشاه ایدوب لا یعقل اولدی قروان مراد
ایلدیکیم بردنی اوره همان قرطاس مردم سراون ایکی بیك بطمان بترا ورن دها ینله دبره قروانه اویله برتیر
اوردیکیم آتیله ویراغینله یرك طاشنه وارنجه لعینی دورت پاره ایلدی وفرامرزی الوب علم سایر سنه کتوردی
کرشبوز قتال زنکینك ایشی بتدی عسکری بردن یوریه لمدی شمدی انلره شاشقنلق الویردی بلکه منهزم
ایده رزدیوب افراسیابه فرمان ایلدی اون دورت کره یوزبیك عسکر بوحالی کوروب بردن یوریوب بروندن
اسلوم عسکریه ضروری انلرده یوریدی فرامرزی الوب سراپرده یه کتوردیلر فی الحال باشی طلومه دوندی
فیلسوف دانا ایله شموسای بونی زهرلو تیغیله اورمشلردیوب تیز برمرهم یاپوب اوزرینه اوردیلر وتیریاك
اکبرازوب ایچوردی اشته حکما بوندن فرامرزه علوج ایلمکده اما اوتدن اون دورت کره یوزبیك توراندن
عسکری ایله برقولدن ملك بهمن کوهستانی یوریدی غور کوهی یوزفرق اریش قدیله النده دسته چوپی برکره
اوردوغینی مرحمه دوندردی بوطرفدن چین عسکری ایله کاموس کشانی وجهوره چینی یوریدی توراندن
عسکر ایله برطرفدن افراسیاب کندی یوریدی قفاسنده ویسه نزادن بیران ابن ویسه هومان ابن ویسه
یامان ابن ویسه ویسان ابن ویسه زینان ابن ویسه دویین ابن ویسه زویین ابن ویسه نستهین ابن ویسه
خارای وطوغرای وفرحای وخاماران ویسه لراشته توزکستان دلاورلری ایله یوریوب عسکر فرامرزه هرسندن
براقدیلر فرامرزك رخصارلری اولدوغینی عسکره براز تفرقه کلکله چنکدن الزی صوغودی اما قهار اعظم همان
عسکره استمالت ویروب اولده اوچ قول ایلدی کوهستان قولنه فرخزاد خاقانی یوریدی سر چلونلردن کلکون
زنکی وطنطنوش ایله سرخلیقه لردن سهیل زرین پوش وسام سیاه قبا وخون اشام وحسام زورآور دیمن

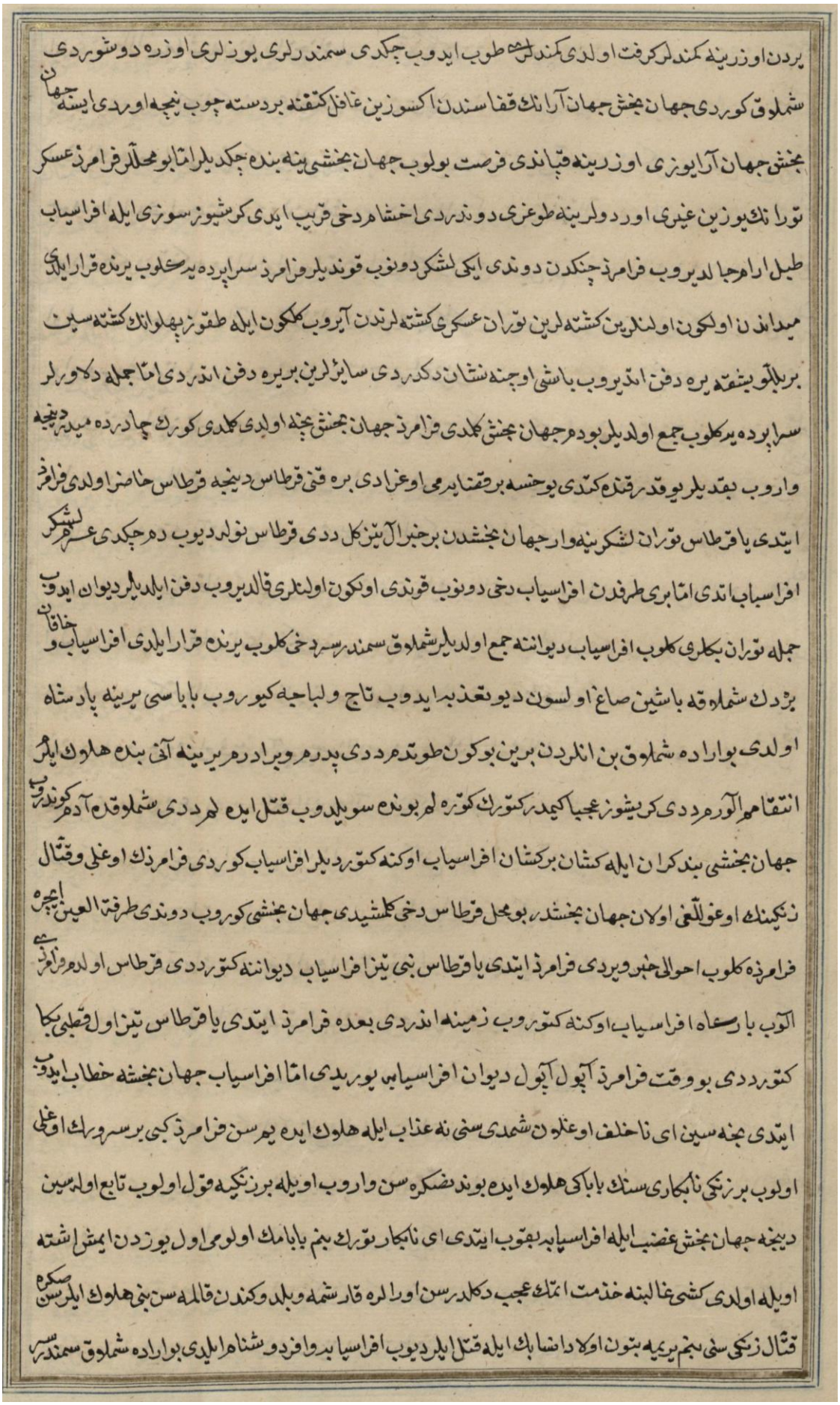
وبهمن خست انداز وشغایور تیغ زن وعلوق عمودکش وسعد سپید اندام وفیروزجها نگیر وبهمن زور
وبرهمزداد زنجیرزن یوریدی چین اوزرینه جهان بخش سرقیلونلردن رعدجهانسوز وملك سیف وقهوری
احضری وجمهورا حضری عمران بدخشانی صفدرصف شکن وغضبان تیغ زن وهلهلون هندی ولاهور هندی
وبالوس هندی وکالوس وحداد هندی وعدلان هندی یوریدی قهارا عظم ایله قناطورزنکی ملطراق پولاد دست
اشرم سیرگبی ومهنك دریاجوش ومشهورزنکی واردوان پولادپوش وپلنك افکن زرخ پوش وبیرافکن اردن
کوش وبهرام کردنکش وکذا پهلوانلری یوریدی بربرلرینه قاتلدی لربیر پنبه مثال آتلدی قهقشان زیردست
ایله اهرمن آهن دیل سکسان بیك ایله یوریدی اوردوی قوشادوب بکلدی دوشمان عسکری اوردویه
غلوایلمسون دیو دیولردن کهکشان وسحاب واونطوس اورن سرایله عقربئ اورن تن اوزرینه تعیین
اولنمشلردر بویله چنکلرده انلراول موذیلری کوزه درلردی بوشانمسون دیوپری عسکری دخی اوردویه
دوشمان هجوم ایلیوب دست درازلق ایلمدکجه کیمسنهٔ اغتمزلردی اویله تنبیه اولنمشیدی نتیجهٔ کلام
بواوج قول عسکر بربرلرین قرشولدی اوته دن توراینلر کلدی بریدن قراوزعسکری واروب بربرلرینه
قلیچ سماعنه کردیلر فرخزاد خافانی غورکوهیه مقابل اولوب چنکه باشلدیلر کلکون زنکی دخی چنکوش چفیه
برابر اولوب چنکه باشلدی طنطنوش دخی ملك بهمن کوستاینه مقابل اولدی زنجیرزن دخی قهرام جثی میر مقابل
اولوب چنکه طوردیلر فرخزاد عاقبت غورکوهینك رخشین اولدیروب زیرزبر ایلدی کلکون زنکی کورنجه چنکوشك
باشین یاروب زخمدار ایلدی طنطنوش چکردار دخی ملك بهمن کوهستاینك رخشین هلوك ایدوب ملك بهمن
دونیجه کوهیلرغلوایدوب فرخزادك اوکندن غوری طنطنوشك اوکندن ملك بهمنی قاپدیلر پهلوانلر فرصت بولوب
کوهیلری بوزدیلر عملری اوزرینه دوکدیلر بروردن جهان بخش دخی کاموس کشاینه مقابل اولوب الدنه قلیچ
جهان بخشه حوالهایلدی جهان بخش دخی تیغین عریان ایدوب کاموسه قلیچین ایکی بولدی وبرقلیچ اوروب اوموزی
باشنه برقارش زخم آچوب اندن قلیچ اینوب اویلوغنه دخی دورت پرموق مقداری برزخم آچوب بعده رخشك اویلوغنه
دخی اوردی حیوان جان آجیسیله قالدیروب کاموسی بره اوردی باشی برطاشه راست کلوب پارلدی تور کلر
غلوایدوب کاموسی کوپك لشی کبی آلوب پارکاهه کتوروب زخمنه مرهم اورمغه مقیداولدیلر رعدجهانسوزدخی
جمهورجثی زخمدار ایلدی همنزاد دخی قهرانی زنجیرایله صاروب یقدی پهلوانلرکیروردن یوریوب اول قولی دخی
عملراوزرینه دوکدیلر قهارا عظم افراسیابه مقابل اولوب رخشین اولدیروب یقدی تاتارغلوایدوب الدیلر وچکلنجه
پهلوانلرك هربری ویسه نزاددن بربرپهلوانه راست کلوب اکثری خصمین آلوده ایلدی اول قولیده کیروبیدسوردیلر
کرشیوزکوردی عسکر توران هرطرفدن کیرلنوب انقرامه یوزطوتدیلر تیزطبل ارام چالدیروب پهلوانان چنکدن

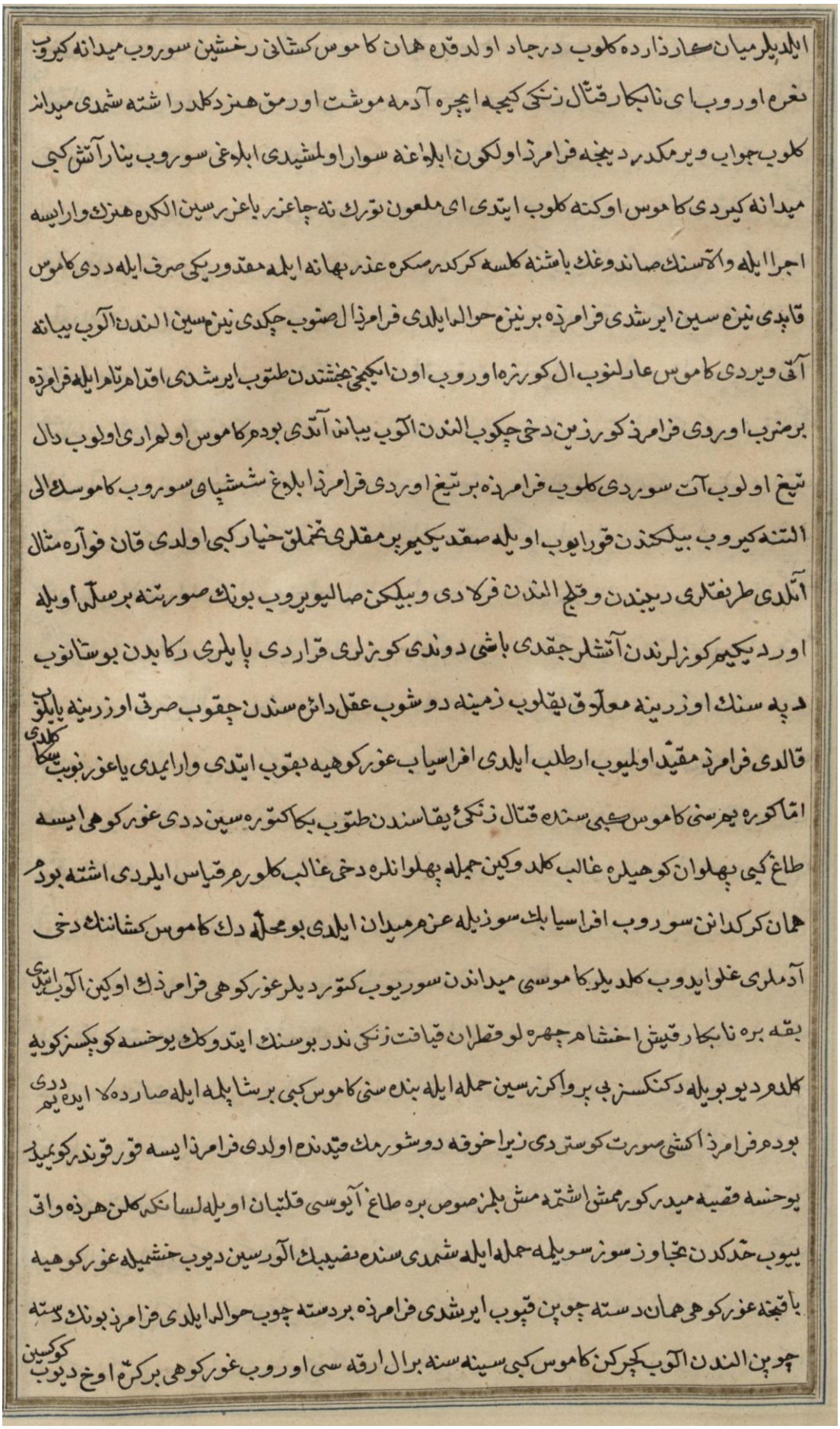
یافتال زنکی یکا پیران بن ویسه دیرلر افراسیابك پای محت پهلوانیمز واقلیمز تورانك حلا صاحبقرانیمز ددی فرامرز ایتدی
اویله ایسه یا پیران سکا رعایت لازمدر حمله ایله کوره لم بزه قطعه دکلدر سین ددی پیران ال ایتمزه جانسز دکلسه اوروب ایرتسون
فرامرزه برنیزه حواله ایلدی فرامرز سپر برابر ویروب پیرانك نیزه سین منع ایلدی بوکره پیران الکورزه اوروب
ایرشدی برضرب اوردی فرامرز کورزنده منع ایلدی پیران برضرب دخی اوردی فرامرز آنیده منع ایلدی بعده
نوبت فرامرزه کلدی ال نیزه به اوروب پیرانه محمّلته کوره برنیزه صوندی پیران سپر قیوب منع ایلدی
اما خیلی زحمت چکدی فرامرز برکورزاوردی پیران نه حال ایسه انیده منع ایدوب بنه نوبت پیرانه
کلدی اولدم کوزدین الوب فرامرزه برکورزاوردی فرامرز منع ایلدی فرامرز اوردی پیران منع ایلدی
حاصلی کلام فرامرز پیران ایله یکایك احشام اولنجه چنك ایلدیلر دونه جك زمان فرامرز ایتدی یا پیران وار
ایمدی بوکیجه ذوق صفالر ایله یارین سنکله بنه کوروشه لم دیوب فرامرز بری طرفه پیران اوته طرفه دونوب
ایکی لشکردن طبل اره جالندی ایکی سپاه دوندی افراسیاب دیوان ایدوب پیران کلدکده بره آفرین یا پیرانك
قتال زنکی ایله بوکون ایومردانه چنك ایلدك سندن غیری قتال زنکینك میدانندن سلامت ایله دونمش
یوق ایدی دیوب خلعت کیوردی وسؤال ایلدی نیجه کوردك قتال زنکی ددی پیران ایتدی پادشاهم
سوزك راستی بودرکه قتال زنکی بلمم اصلی ندر بکا حمایه ایلدی یوخسه یزدان پاك حقی ایچون مرد ایلسه
بنی برضربیله یقردی وبرنیزه ایله هلوك ایلردی ددی غور کوهی اولسون کاموس کشانی اولسون پیرانه
عتاب ایدوب یا پیران سنده برزنکی نابکارك اوکی اوکه افلوکه چیقردك ندر اولنابکارك خاصیتی
برسلله حالی واردر ددیلر مکر زیوك عیار تبدیل صورت جاسوسلغه کلمشدی بوکلماتی اشیدوب دونوب
سراپرده اسکندره کلوب کیچن کلماتی فرامرزه نقل ایلدی فرامرز خوش ایمدی دیوب مقیّد اولمادی اول کیجه
کچوب صباح اولدی مهر عالم افروز دن چرخ جهار مدن طالع وسری افتی خاوردن لامع اولدقده لشکره
ایکی سپاه اینوب مانند کروه کروه برلشکره یرلردن طوروب رخشلرینه سوار اولوب طبل ونای نفیر جاروزم
همجا ایلدیلر پیران ابن ویسه آت سوروب میدانه کیردی فرامرز اوکین آلدی بنه احشام اولنجه چنك ایدوب
دوندیلر صباح بنه بندیلر بو منوال اوزره فرامرز یدی کون پیرانه رخصت ویردی احشامه قریب پیرانی دوالندن
قیوب بنه رخشنه قودی وایتدی ای پهلوان وارایمدی بردخی میدانه کیرمه دیوب بونلردوندی ایکی جانبدن
طبل اره جالنوب دونوب قوندیلر پیران ابن ویسه کلوب دیوان افراسیابدن ایچری کیردی افراسیاب اوکنده
زمینی بوس ایدوب کچوب یرنده قرار ایلدی افراسیاب بنه سؤال ایلدی پیرانه اولان جوابلری سویلدی کاموس کشانیه
وغور کوهیه ایتدی ای دلاور لرلر اشته بن نوبتی صاودم بنه یدی کون مرداوزره مداومت ایلدك کوره لم سزلر

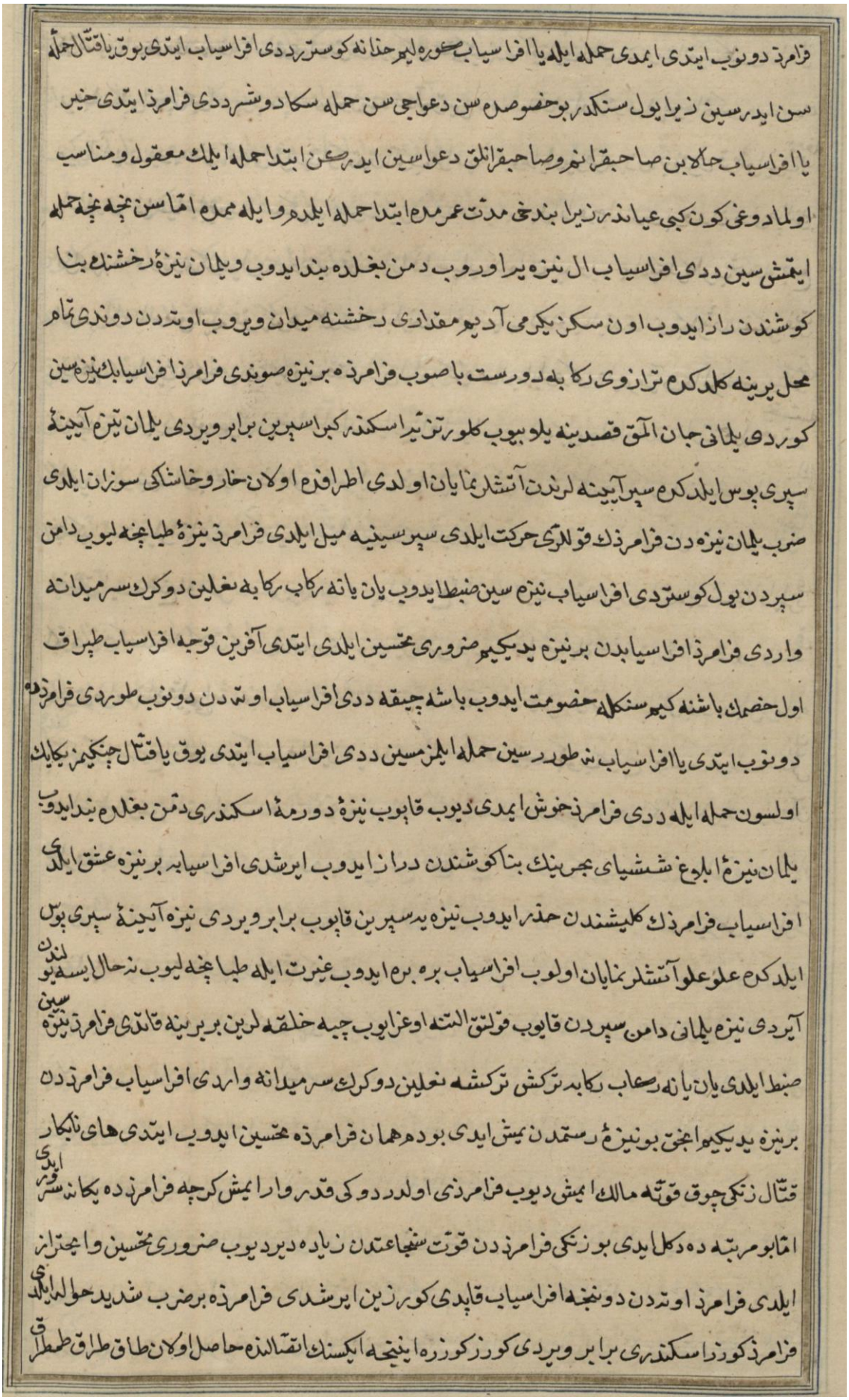
ایلدی نه حال ایسه اشته بونلر براز چنك ایدوب آخر کلکون غیرتر کلوب عملوقه برکوزاوروب عملوق دسته چوبی
برابر ویره میوب کلکونك کوزی عملوقك باشنه اندی باشی خورد خام اولوب جان ویردی همان سمناك سمندر
اوغلونك هلوك اولدوغنی کوریجه پیاده میدانه یوریدی زیرا لعینی آت وفیل چکردی یمش قولاج بر دسته
چوبی وار ایدی اوچنه بر دکرمان طاشی رسمندر برطاش کچوروب انی قوللنوردی اوموزینه اوروب میدانه
کیردی کلکون زنکیه مقابل اولوب ایتدی ای نابکار زنکی سمنسین بنم اوغلوم هلوك ایلین دیوب برکره
اول دسته چوبی الینه الوب تمام اتمان بولدیروب کلکون زنکیه برعمود حواله ایلدی کلکون زنکی کوزین
برابر ویردی اما ملعون حرصندن دسته چوبی انحراف اوزره اوروب کلکون زنکینك الندن کوزی
قایدی تزیه یاشین قاچوره مدی باشنه اینوب خرد ایلدی کلکون زنکی جام شمادق نوش ایلدی فرامرز علم
سایه سندن بوحالی کوریجه همان برکره های یره ملعون ابدی دیوب اویله برنعره اوردیکیم صحرای کاشکه رودی
صدا لرویردی قطب آتش دمی سوریدی برق خاطف کبی سمناکك اوکین آلدی ایتدی ای لعین بی دین حمله ایله
سندن اول سروریك قانن الایم دیوب سمناکه غضب ایله برنظر ایدنجه سمناکك زهره سی چاك اولوب هلوك
اوله یازدی ایتدی های نابکار زنکی سمنسین بویله دین سینده صکارك یانته کوندره یم دیوب اول معهود
دسته چوبی برکره قالدیروب فرامرزه حواله ایلدی فرامرز ایسه کلکون زنکیه بویله اولدوغنه زیاده
غضبنده ایدی همان فرامرز پنجه آچوب سمناك سمندر سرك اویله مخالف دسته چوبینه کف دستین برابر ویروب
صارلدی وچکدی عمودی سمناکك الندن الوب یره کندی عمودی ایله سمناك سمندر سره بردست چوب اویله
اوردیکم سمناك زیروزبر اولدی همان فرامرز قطب آتش دمدن زمینه آتیلوب ایکی ایاغیله برایاغین بصدیروب
ایکی الیله برایاغین طوتوب پنجه زور ایلدی ایسه چاپرچاپرا سکی برکبی پاره پاره ایلدی اوغلی شملوق سمندر سر
بوحالی کوروب قرق بیك سمندر سر ایله همان فرامرزك اوزرینه یوریدی سائر توران عسکری دخی یوریدی
اون درت کره یوز بیك تاتار ایله قرق بیك قدر سمندر سر قومی غلو ایدوب نعره لر اوروب یوریدیلر بو کره
فرامرز کوردی عسکر بوردن یوریدی بعده قطبه سوار اولوب میانندن تیغ آصف شاهی عریان ایدوب کندین
بوعسکره اوردی کلکون زنکینك آتشی ایله اوکنه کلنی دمت دمت دسته دسته ایدوب کشور کبی طولو غرابین
چنك ایدردی بریدن عسکر بوحالی کوروب پهلوانلر مقدم اسملرین یاد ایدوب چنکه کیردیلر اشته چنك قوشمه
اولدی جهان بخش جهان ارا چنك ایچره سمندر سر لرکروهنه دوشدی حکمت خدا شملوق سمندر سره راست
کلدی اوزرینه آت سوروب طولی دزکین کیدرکن قضا ارخشتك یابی بردلوکی کچوب رخش تکمل انوب کندی شملوق
بونی کوریجه امر ایلدی سمندر سر لر اوزرینه دورت طرفدن کمند لر سر یوب جهان بخش بردن قالقیجه اوتوز قدر

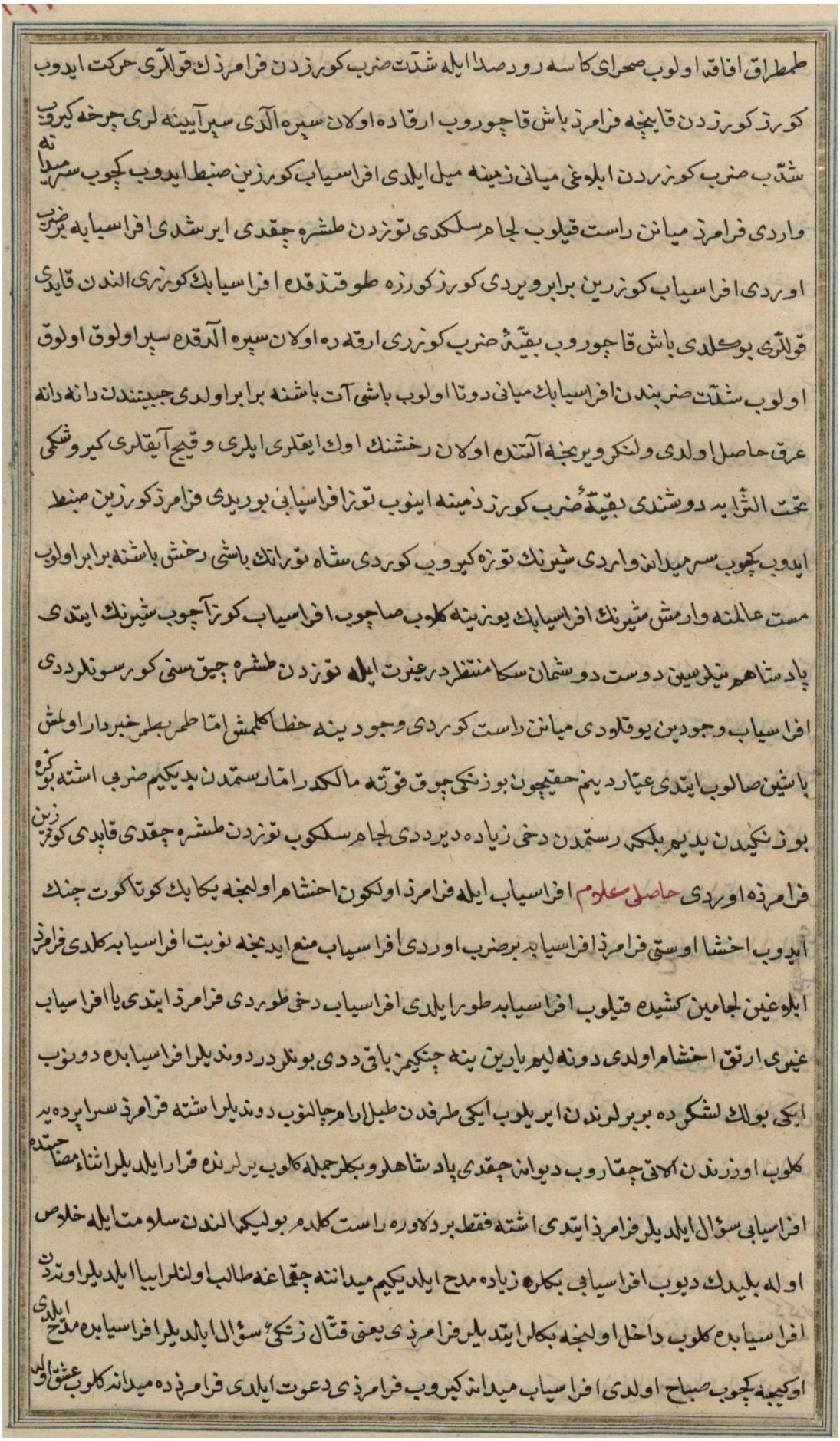

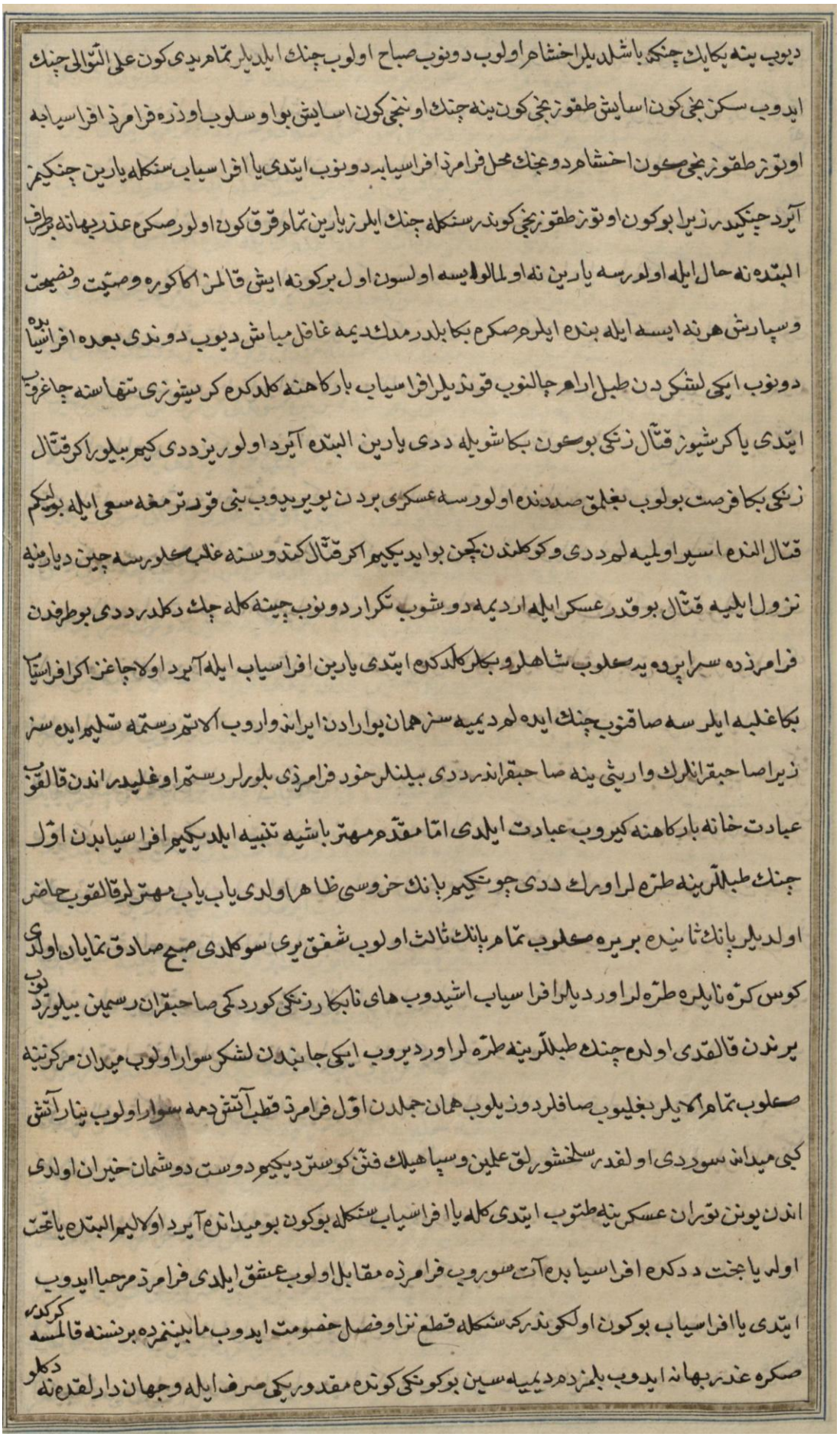
سمندرسرایدی ای شاه توران یونابکاری بخون سویلدرسین هان امرایله اولدرسونلرا کرسن اولدرمزسك
بکا ازین ویرین اولدوره یمرددی افراسیابده غضبه کلمشیدی اولدم بوجوابدن بره فنی جلاوده دی جلاود کلوب
تیغین عریان ایدوب جهان بخشك قفاسنه کچدی اوجکرم استیزان ایلدی بعده پیران دونوب ایتدی پادشاهم
اولدرمه سکره پشیمان اولورسون دینجه افراسیاب فراغت ایلمك سمتن طوتدی امّا اولدم شملوق ایاغ یاصوب
جلاود قیلیجین قالدردیکم بوینون اوره امّا مکر فرامرز دیوان افراسیابر کیروب تاجلاودك اکسه سنه کلمشیدی
جلاودك اکسه سی کوکنه برموشت اویله اوردیکیم جلاودك باشی بوینندن قیوب اوکنه دوشدی اندن
فرامرز همان اوزرندن یوشیده سین قالدیروب عیانه چقدی افراسیاب برج جلاوده نولدی دیوب جلاودك
قفاسنه بقدقده فرامرزی کوردی کاموس کشانی دخی صول قولده اونوروب تماشا ایلرکن کوردی قتال زنکی
کلمش جلاودی اولدردی وجهان بخشین بندین المق استرهان یرندن ایتلوب النده کورنرطوتاردی ایتدی
های نابکار زنکی سن کیم اولاسنکم توران سلطانی افراسیاب خان کبی پادشاهك دیوانن باصوب وجلاودنی
قتل ایلیوب غضب ایلدوکی اسیرین خلوص ایلمك دیلیه سین دیوب کورزی الندن فرامرزده حوالما ایلدی فرامرز
برنعره اوروب الصوندی کاموس کشانك چاپرجاپر کورنرین الندن آلوب بخچه فرلاتدی ایسه دیوان قیوسنه
طوغری کیدوب قرق الّی آدم اولدردی اندن کاموسك سینه سنه برموشت اویله اوردیکم کاموسك دم بغشی
سینه سنه بندا اولوب قچین قچین کتدی وکوتی اوزرینه اوتوره دوشدی جهان بخش دخی بومحلده کوردی
کلن پدرپدرهای بنی بندا یله کوردی دیوب غیرت ایله زورایدوب بندین قیردی افراد چنی نام پهلوان
یرندن آیتلوب دال خنجر اولوب جهان بخشك اوزرینه یوریدی جهان بخش افراد ك باشنه برموشت بخه
اوردی ایسه دپسی چوصوب جان ویردی فرامرز دونوب ایتدی ای اهل دیوان صاقینك بریکزده قالقماك
جمله کزهلوك ایلرم ددی اولدم دیوان خانه قیوسنه طوغری چکلوب جهان بخش ایله کتدی قرطاس
دخی قطبی کتورمشدی فرامرز سوار اولدی کاموس کشانك دخی شدیز نام تازی بریرار رخشی وار ایدی
جهان بخشك کوزی اول زخشه ایلشوب ستراجك الندن چکوب الدی واوزرینه سوار اولوب اوردویه
کلدیلر برمقدار سرا پرده ده اوتوروب اندن هرکس بارکاهلرینه کیدوب خوابه وارديلر امّا افراسیاب اوردوسندن
فرامرز کیدیخه کاموس یرندن قالقوب جهایندن یارین میدانه کیروب قتال زنکی بندایدوب برسلّه ایله یقایردی
بعده قالقوب بارکاهنه کتسه کرك طشره چقوب کوردیکیم رخشی یوقدر اولدم سؤال ایلدی ایتدیلر جهان بخش
بنوب کتدی دیلر کاموس نهر یونمش کلیه دوندی هله بوکا برغیری رخش کتوروب سوار اولدی بارکاهنه کتدی
اولکیجه کچوب صباح اولدی شمس ضیاکوستروب طلوع ایلدکده ایکی طرفدن سوار اولوب عزم اوردکاه

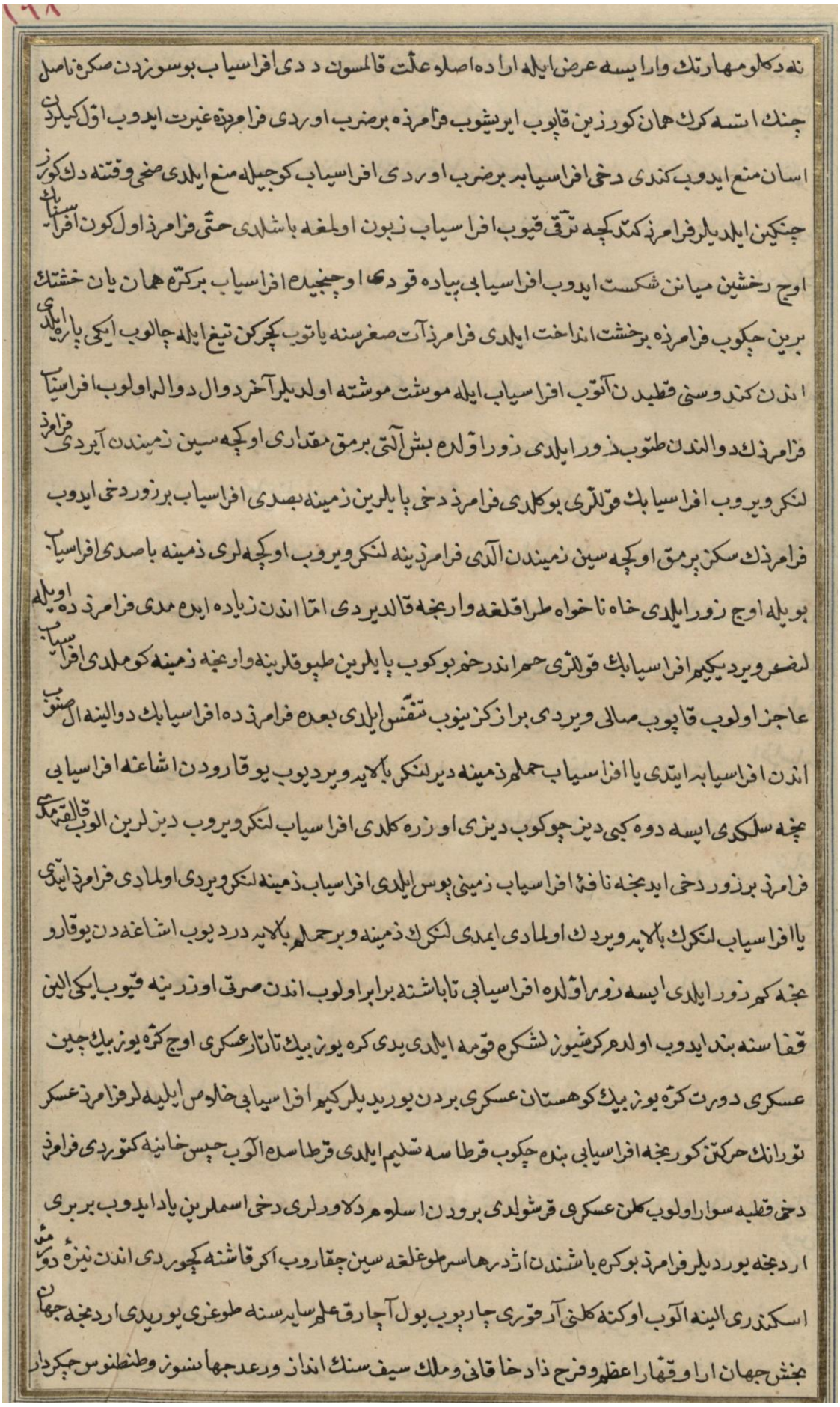

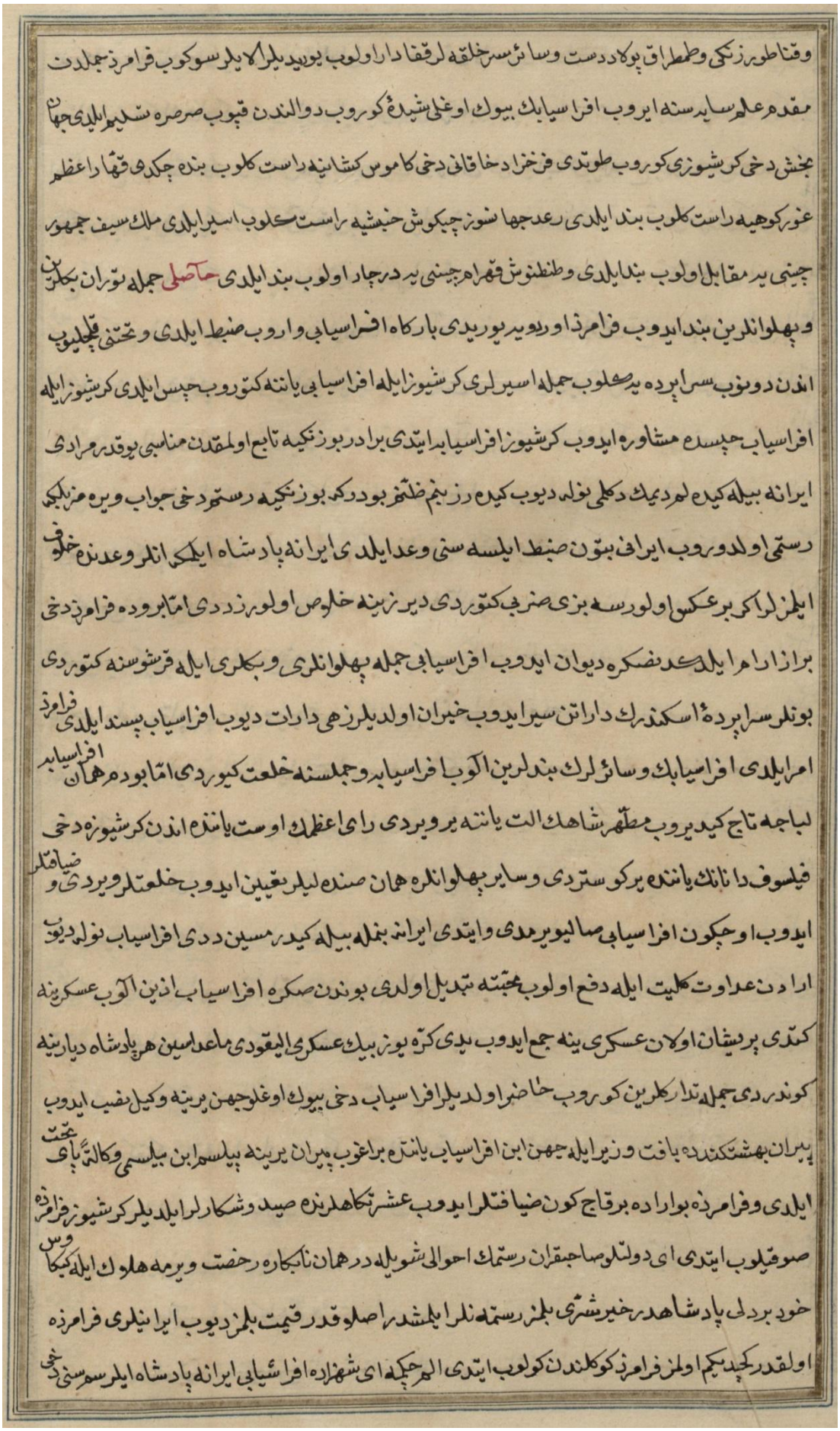
کوکسین اوغوشدی رمغه باشلادی اوغوشدور رکن عقلی کیدوب آیقلری رکابدن بوشانوب کلیسادامندن
رهبان کلبی اوچرکبی اوچوب دیه سی اوزینه معلوق یرم دوشدی اولدوکوهیلر یوحالی کوروب بردن
میدانه یوریوب غورکوهی فرامرزاوکندن آلوب فرامرزه هجوم ایلدیلر فرامرزده بونلری قرشولیوب قیرمغه
باشلادی افراسیاب بیهوده عسکری نیچون قیردوردم دیوب طبل ارام چالندی برودن دخی چالنوب
فرامرزده دوندی کوهیلرده دونوب قوندیلرافراسیاب دیوان ایدوب جمله بکلرکلوب شمعته جمع
اولدیلرصاموس ایله غورکوهی کلدی جمابلرندن افراسیاب دونوب ایندی ای بکلرشمدی نصکره غیرت
یزه کلدی یارین بنده میدانه کیروب قتال زنکی ایله برکره محاربه ایلرم کوره لیم مرآت عالم نه صورت کوستردی
دی اشته بودم بوسوزرایمکان اولدی یارین افراسیاب میدانه کیره جك اولدی سارق جمیله جوش بخبسته
کلمشیدی بوخبری الوب فرامرزه کلوب سویلدی فرامرز خوش ایمدی اکاره خدا کریمدر دی بکلرافراسیابك
چنکین استدیلرامافرامرز کیمسیه رضا ویرمدی زیرابیلوره کیم خونیدردار لنجه ال خشته اوزرافراسیابك
خشتی ایسه منع اولمز رستم بیله یدك سپرایله منع ایلردی زیرارستمك بیربیانته برنسنه کارایلرمزدی
الادرت کسنه نك اکاتی کذرایلدی بری کیوك نیزه سی وبری افراسیابك خشتی وبری اسفندیارك اوقی
وبری فرامرزك قلیجی اشته بودورت نسنه دن غیری برشی کذرایلمزدی امابهلوانلربورای بلمزلرارادہ
پهلوآن ضایع اولوردیوکیمسیه اذین ویرمدی حاصلی اول کیجه کچوب صباح اولدی توران عسکری دخی
چنك طبللری چالنوب اون دورت کره یورنبیك عسکر یرندن دوروب آت ینل کرکدانلرینه سوار اولوب
علم وسنجاق شقه لرین کشادایدوب فوج فوج موج موج میدان مرکزینه کلدیلر صفلرذوروب کایلر
بغلیوب بروجا بندن فرامرز عسکری دخی دخشلرینه سوار اولوب کروه کروه کناردشت غایر کلوب کایلرذوب
صفلرین دیزوب مردلرایلروومختلرکیروقالوب میمنه میسره قلب جناح اراسته وپیراسته اولدقده دوروردن
ناظر برمیدان ایدوب ایابوکون میدانه کیم کیره دیرکن آنی کوردیلرسلطان توركستان افراسیاب خان چین
پولاده غرق اولوب بنار آتش کبی آت سوروب میدانه کیردی سپاهیلك عرض ایدوب صکره باشلدن ستمور
قلپاغین چقاروب اکرك اوك قاشنه کچوردی وبغرم اوروب بنم سلطان توركستان ونسل فریدون
فرخ نژادافراسیاب ابن پشنك دیوب اندن کله یاقتال زنکی ستکله بزده امتحان اولالیم دیوب فرامرزدی
دعوت ایلدی فرامرزده ایلوغه سوار اولمشیدی میدانه سوروب افراسیابه مقابل اولوب السینه ده عشق
ایلدی افراسیاب مرحبا ایدوب دکله یاقتال زنکی جمله پهلوانلریه بورلعبله غلبه ایلدك اکربکاده غالب
اولورسك غیری سوزم یوقدرایران دیارنده دخی سکا کیمسه مقابل اولامزمیدان سنکدر دستمه دخی غالب کلورسین دردی

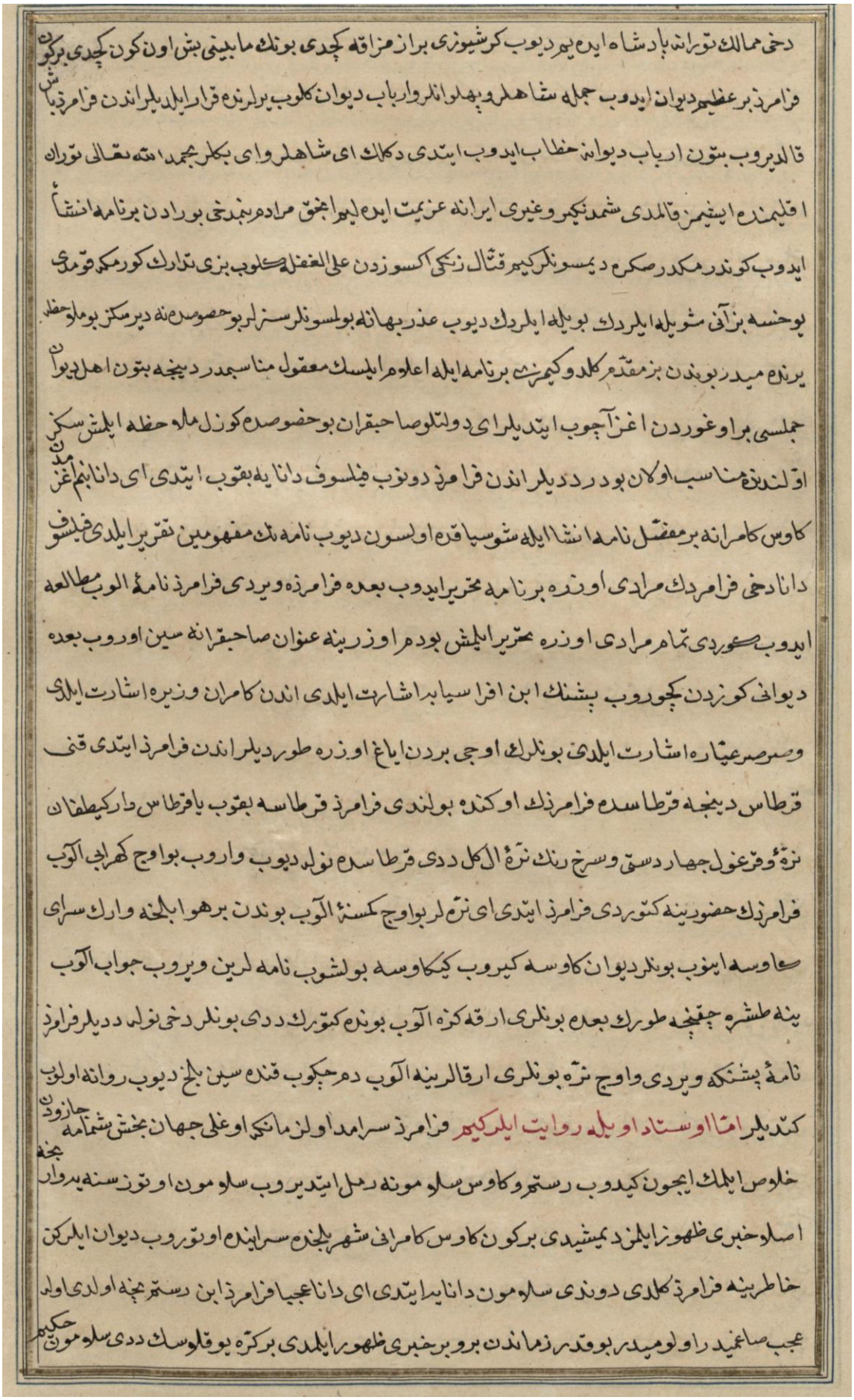

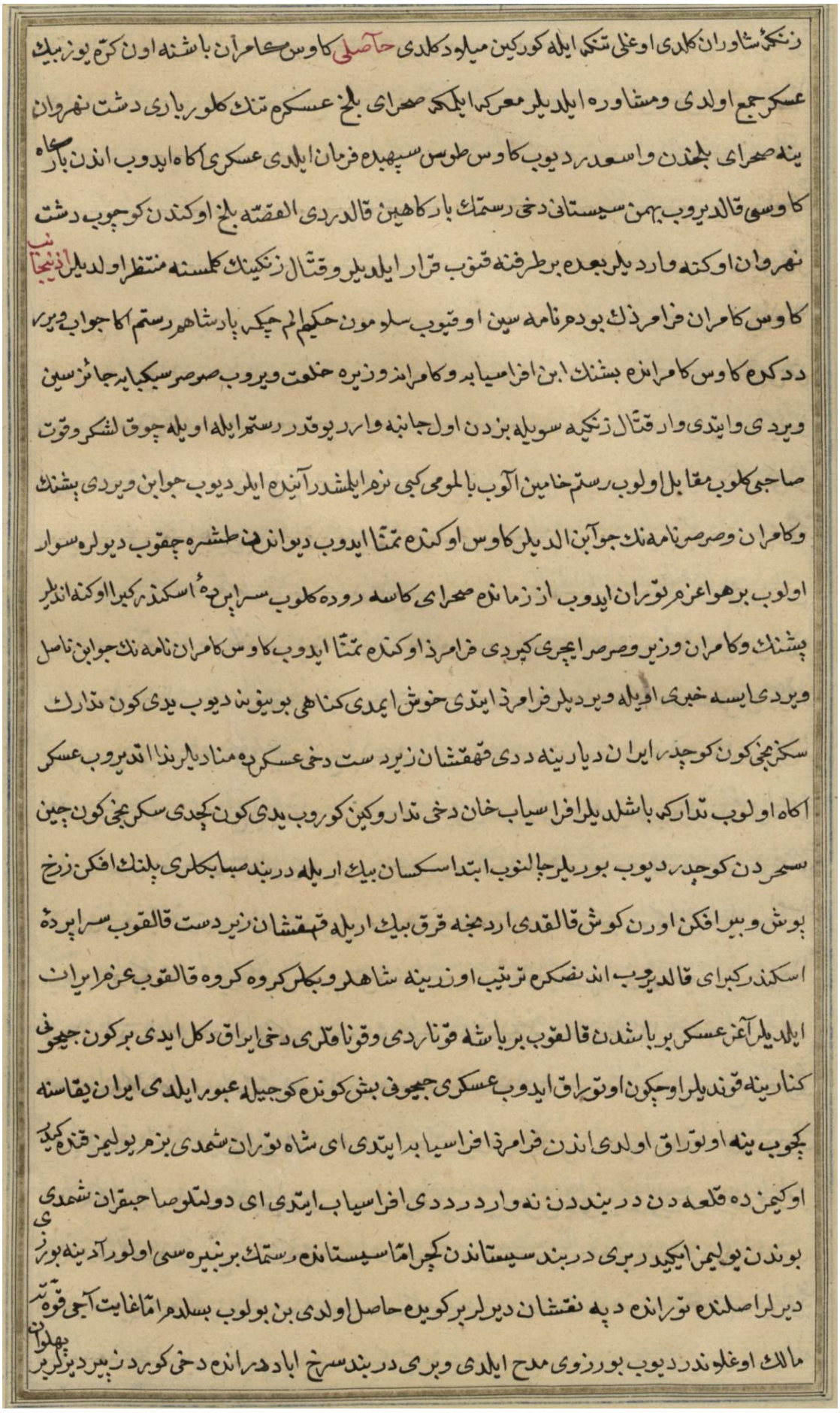

دخی ممالك توران پادشاه ایدوب یمر دیوب کرشیوزی براز مزاقه کچدی بونك مابینی بش اون کون کچدی برکون
فرامرز بر عظیم دیوان ایدوب جمله شاهلر و پهلوانلر و ارباب دیوان کلوب برلرنده قرار ایلدیلر اندن فرامرز باش
قالدیروب بتون ارباب دیوانه خطاب ایدوب ایتدی دکلك ای شاهلر وای بکلر بحمد الله تعالی توران
اقلیمنده ایشیمز قالمدی شمدیکیمز وغیری ایرانه عزیمت ایده لیم انجق مرادم بندخی بورادن برنامه انشا
ایدوب کوندرمکدر صکره دیمسونلر کیم قتال زنکی اکسوزدن علی الغفله کلوب بزی تدارك کورمکه قومدی
یوخسه بزآنی شویله ایلردك بویله ایلردك دیوب عذر بهانه بولمسونلر سزلر بوحصوصده نه دیرسکز بومابو حضله
یرنده میدربوبندن بزمقدم کلدوکیمزنك برنامه ایله اعلوم ایلسك معقول مناسبمدر دیمجه بتون اهل دیوان
جملسی براوغوردن اغزآچوب ایتدیلرای دولتلو صاحبقران بوحضوصده کوزل ماله حضله ایلمش سکز
اولندیغه مناسب اولان بودر دیدیلر اندن فرامرز دونوب فیلسوف دانایه بقوب ایتدی ای دانا بنم اغزمدن
کاوس کامرانه برمفصل نامه انشا ایله شوسیاقده اولسون دیوب نامه نك مفهومین تقریر ایلدی فیلسوف
دانا دخی فرامرزك مرادی اوزره برنامه تحریر ایدوب بعده فرامرزه ویردی فرامرز نامهٔ الوب مطالعه
ایدوب کوردی تمام مرادی اوزره تحریر ایلمش بودم اوزرینه عنوان صاحبقرانه سین اوروب بعده
دیوانی کوزدن کچوروب پشنك ابن افراسیابه اشارت ایلدی اندن کامران وزیره اشارت ایلدی
وصرصر عیاره اشارت ایلدی بونلرك اوچی بردن ایاغ اوزره طورديلر اندن فرامرز ایتدی قنی
قرطاس دیمجه قرطاسده فرامرزك اوکنده بولندی فرامرز قرطاسه بقوب یاقرطاس دارکیطفان
نرهٔ وقرغول جهاردستی وسرخ رنك نرهٔ الکل ددی قرطاسده نوله دیوب واروب بواوج کهرابی الوب
فرامرزك حضورینه کتوردی فرامرز ایتدی ای نرلر بواوج کسنهٔ الوب بوندن برهوا بلخه وارك سرای
کاوسه اینوب بونلر دیوان کاوسه کیروب کیکاوسه بولشوب نامه لرین ویروب جواب الوب
بینه طشره چقمجه طورك بعده بونلری ارقه کزه الوب بوندن کتورك ددی بونلر دخی نوله دیدیلر فرامرز
نامهٔ پشنکه ویردی واوچ نرهٔ بونلری ارقالرینه الوب دم حکوب قنده سین بلخ دیوب روانه اولوب
کندیلر امّا اوستاد اویله روایت ایلرکیم فرامرز سرامد اولزمانکی اوغلی جهان بخش شمامه جازودن
خلوص ایلك ایجون کیدوب رستم وکاوس سلاموننه رمل ایتدیروب سلاموندن اوتوز سنه بیروار
اصلا وخبری ظهوز ایلمز دیمشیدی برکون کاوس کامرانی شهر بلخدن سرایده اوتوروب دیوان ایلرکن
خاطرینه فرامرز کلدی دوندی سلاموندانایه ایتدی ای دانا عجبا فرامرز ابن رستم بجه اولدی اولدی
عجب صاغمیدر اولومیدر بوقدر زمانلدن برو بر خبری ظهور ایلمدی برکره یوقلوسك ددی سلاموندن حکیم

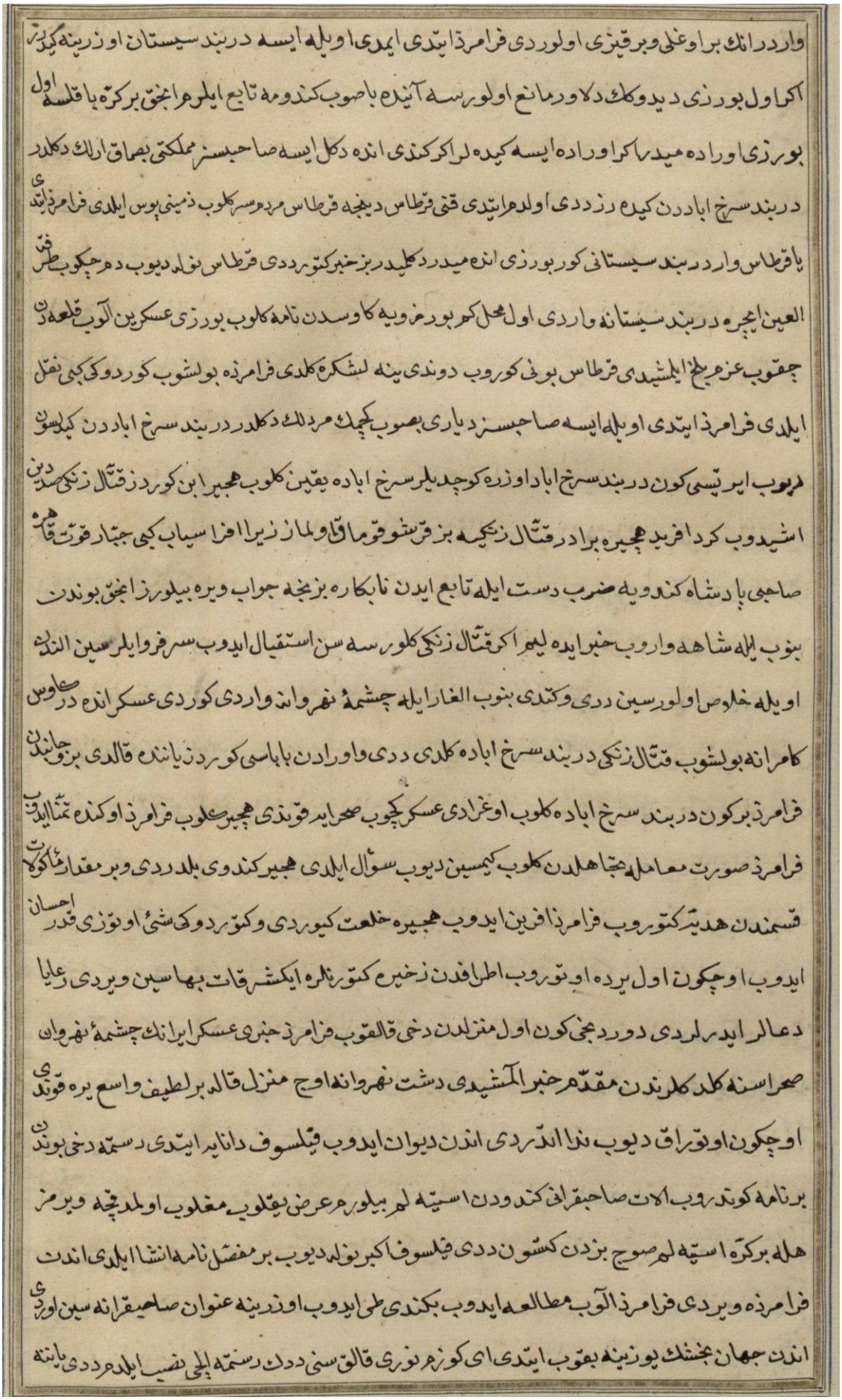
اوسطرلابن الینه الوب قوم دوکدی قرعه آندی جاسوس افلوك اولوب براز افلوکده جولان ایلدی اندن باش
قالدیروب ایتدی پادشاهم فرامرذك الله اعلم خبری بوکون حضوریکره بلکی ظهور ایلردی کاوس حساب
ایدوب کوردی کیده لی تمام اوتوز ستیه اولمش بونلر همان بوصدده ایکن دردیوانده برکورولدی قوپدی بوآیان
سرهنکان انی کوردیلر هوادن بر واوج قرالموظهور ایدوب بونلر اوجی دخی ذمینه سوزیلوب دیوان خانه قپوسنه
یقین یره ایندردیلر بونلر تعجب ایدوب نه اولدیرکن کوردیلر اوج کهراب هربرینك پنجه لرینه بر آدم صاریلش
بونلر دراول آدملری ذمینه اندردیلر بعده بونلر اینوب دیوان خانه قپوسنه کلدیلر کندولرین الجیوز
دیوب عرض ایلدیلر قتال زنکیدن کلورزدیلر انلرده اول ایدیکم سکردیشوب ایچروکیردیلر کلوب کاوس
اوکندره یراوپوب ایتدیلر پادشاهم شول صورت ایله اوچ کهراب ارقالرنده اولان آدملرك بری پادشاه بری
وزیر و بری عیار صورتنده قپویه کلدیلر کندولرین الجیوز بزلری پادشاهیکره عرض ایلك دیدیلر فرمانکز ندر
دیدیلر کاوس بوجوابی اشیدوب شاشدی ایا بونلر کیم اولدیخه سلومون دانانك سوزی خاطرینه
کلوب بوکون فرامرذك خبری کلوردیمش ایدی عجبا فرامرز طرفندن اولدی حاصلی اذین ویردی بوآیلر
واروب ایتدیلر بیورك دیوب بونلری ایچری آلدیلر بونلر ایچری کیروب کاوس برابرینه کلیخه بونلر یراوپوب
دعاایلدیلر کاوس کامران بقدی بری افراسیاب اوغلی پشنکه رابخق اول عیار ایله وزیر بلدوکی دکلدر
دوتوب کاوس پشنکی حوش کلدك پشنك شهزاده ندر اصلی بویله کلیش برخبر کی واردی پشنك شهزاده
دعاایدوب ایتدی پادشاهم بزلرالجیوز قتال زنکی طرفندن کلورزباقی جواب نامه ده دردیوب خاموش اولدی
وچقاروب نامهٔ صوندی کاوس کامرآن نامهٔ الوب ایتدی پاپشنك قتال زنکی کیمدر دیدی پشنك شهزاده دخی
اشتدوکی مقداری تعریف ایلدی کوه سپید معظمدن بری کلورانده فرامرز برجاز و سیبیله واروب بوقتال
زنکی فرامرزی اولدرمش وهرنسنه وارایسه ضبط ایتمش اورادن ظهور ایدوب قاعده وارمش وافردیو عسکری
کندوسنه تابع ایدوب اوکنه کلنی تابع ایدرك هنده کلمش بتون هندی اسلومه کتوروب رای اعظمی جمله هند
شاهلری ایله کندوسنه تابع ایلمش اورادن تورانکلدی پدرم افراسیاب ایله عظیم چنك ایدوب خاموش کشانی
وغورکوهی کبی حریفلری برسلم ایله یقدی ویانده پهلوانلر واردکیم هربری یالکن برممکنه بلاوقضایش
پدرم افراسیابی دخی یاصوب بتون توران توزکستان شاهلری ایله ضرب دستیله کندوسنه تابع ایدوب
مرادی کلوب ایرانیده بتون کندوسنه تابع ایدوب ورستمدن دخی الآن صاحبقرانی الوب عالمه صاحبقران اولدی
دیو نامهٔ یازوب کوندردی باقی جواب نامه ده دردی کاوس بوخبری اشیدوب پشنك ابن افراسیابدن اولدی
دخی عقلی یوقدر برمقدار بازاری ایدی شمدی هیچ قالمدی جان باشنه صحف ایوب نامهٔ او قوکوره لمرای سلومون

مون نه یازمش ددی ساوه مون نامهٔ الوب آچوب او قیدی مفهوم نامه بوایدی کیم یازمش دیباچهٔ نامه
بنام خدای عز جل و علی مادموره و خوش طیور افریده قلوب جهان ملکین انسان ایله مشرف و نور ایمان ایله
منور ایلدی ثانیا بنم قایمد تکیم حالیا ربیع مسکون دن خروج ایدن صاحبقران عالم و کشندهٔ فرامرز ابن رستم
و قتال زنکی مردم خورم رستکم ایران پادشاهی اولان کاوس کامران سین نامه وصول بولدقده کرکدر کیم
اعیان دولتکله حاضر اولوب بندخی اول طرفه وارد قده اوج قوناق استقبالیمه چیقوب کلوب خاکپایه
یوز سوره سز امریه رام و حکمه فرمان بر اولوب یکا تابع اولدسین و ممالک ایرانی بنم منشوره ایله ضبط
ایده سین بنده سنی بینه ایران دیارینه کما فی الاول اسلوب سابق اوزره شاه ایدوب دوستوکز دوست
و دوشمانکه محلنده جواب ویرم اکر یوق دیوب عناد و مخالفت ایلرسک روسته وسائر پهلوانلر یکی
مقدار لرک بیلدوروم زیرا دیار یوز بیک ار پهلوانک اولوب انلره دیانور سک انلر بنمله مقاومت ایده مزلر
زیرا فرامرز بنم برضربمه تحمل ایده میوب حزدایلدم حالا باشی جداده دکلمشدر اوکچه چکلوکر کسه رستم
وسائر پهلوانلرک فرامرزدن برچخ مرتبه ایلر و اولدانلره مغرور اولوب کندوکی عذر ایلیه سین صکره سنی
عزل ایدوب یرینه آخری پادشاه ایلرم برخوش فکر تأمل ایدوب اکا کوره حرکت ایلیه سین صولک بشیمانلق
فائده ویرمز بلدم بلدم دیمیه سین وقتکم حاضر اولدسین عذر بهانه برطرف غافل مباش دیوب نامهٔ تمام
ایتمش کاوس نامه دن بوجوابلری کوش ایدیجه خوفه دوشوب الین اووشدر مغه باشلدی ساوه مونه بقوب
ایتدی ای دانا یجه ایده لم یا ساوه مون نره یه قچالیم ددی ساوه مون ایسه علم قوتیله قتال زنکی فرامرز ایدوکین
یلوردی دونوب کاوسه ایتدی ای پادشاه الم چکه یزدان پاک سکا رستمک کبی برصاحبقران عطا ایلمشدر کیم
دنیا خلقی بریره کلسه جملسنه جواب ویرمکه قادیردر رستم پادشاهم بکر کلدی بکر کیدر برفرد اکا غالب
کلمز ابحق عسکر پادشاهلرک شهره یتدر سندخی اطراف اکنافه سکا تابع اولان ممالک محروسه یه نامه لر
پراکنده ایدوب عسکر جمع ایله وصاحبقران عالمه خبر کوندر جمله پهلوانلر کلوب حاضر بولنسون ددی
کاوس دخی تیز نامه انشا ایدوب مکرزابل قلعه سی دیزداری دراهوش زابلی برحذمت ایچون کلمشیدی
اتفاق راست کلوب کاوس کامران نامهٔ دراهوش زابلیه ویردی واریونامهٔ رستمه ویردی دراهوش نوله
دیوب نامهٔ آلدی ورخشنده سوار اولوب عزم زابل ایلدی وراهوش کندکدن عسکرم کاوس نامه لرانشا اندیروب
برنامه کابلدهٔ مهراب کابلی یه کوندردی وبرنامه سیستانده بورزو یه کوندردی وبرنامه جهانکیر ابن رستمه
کوندردی برنامه ملک شهربان شاه ستیز ایه کوندردی برنامه سام کیلویه اشته حاصلی ایران اولکمسنده
اولان شاهلر وکتوالره دخی ووزرالره نامه لر پراکنده ایدوب بتون کورزدیانه خبرلرو قاصدلر سال

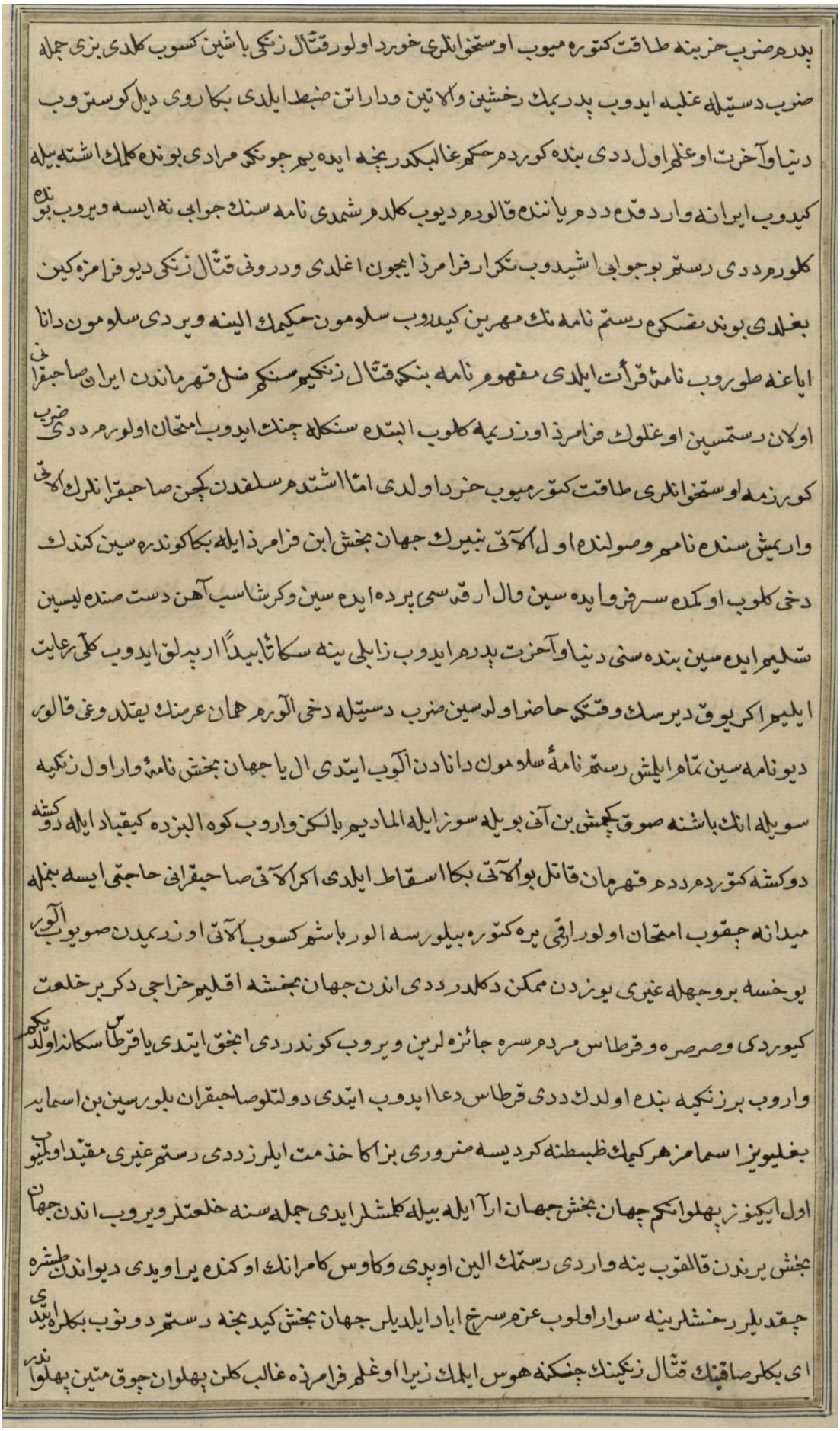
ایلدی امّا دراهوش زابلی الغار ایله زابله کلدی رستم زورمند دخی پدری زال زمان وبرادری ذواره
دلیر وقهرمان ایله بانوکشاسب وآرزبانو وبنیره سی بیژن ایاله زابلدن یعنی زابلده اوتوروب عشرت ایلکن
وراهوش زابلی کلوب رستمه بولستدی کاوسك نامه سین ویردی رستم اوقوب مطالعه ایلدی دیمشکه یارستم
قتّال زنکی نام برصاحب خروج ظهور ایدوب اوغلك فرامرزی هلوك ایدوب باشین جدایه رکمش اوکنه کلن
مملکت شاهلرین ضرب دست ایله کندویه تابع ایده رك هندوکلمش بتون هندوستانی اقلیمین دخی رای اعظمی
بیله امرینه رام ایدوب اوزادن توران کلمش ودخی افراسیابی جمله بکلری ایله طوب جیری کندویه
مسخر ایلدی اوزادن شوسیاق اوزره بکا بر نامه یازوب کوندرمش یانده اجناس مختلفه چوق عسکری وار
ایمش ایمدی نامه وصولنده برآن تأخیر ایلیوب بوجانبه کله سین اکر تیز کلز ایسك باشکه آوب برجانبه فرار
ایلرم دیمش رستم کاوسك فرار ایدرم دیدوکنه کولدی امّا فرامرزك فوقی حنبرین اشیدنجه اه ایدوب
کوزلری یاشیله طولدی هی دریغ یزدان پاك بکا فرامرزکیی بر پور کزین احسان ایلمشدیکیم بریه قایم
اولوب منزلیم بوش قومز دیو تخت ایلردم عاقبت فلك آینده چوق کوردی دیوب عظیم تأسف ایلدی
وایتدی اولسون نابکار زنکی اکر بوانتقام یانکه قالورسه اوکونه سین ددی زال زمان اولسون ذواره
اولسون بانولر اولسون بیژن اولسون فرامرزه قیان قتّال زنکی دیوکین ایلدیلر آه الیمزه کیررسه دیوب
دیمش بیله مکه باشلدیلر رستم اولدمده فرمان ایدوب اون ایکی بیك عسکر کندینك اون ایکی بیك عسکر
ذواره نك اوچر بیك عسکر بانولرك یدی بیك عسکر بیژه نك اوچ بیك عسکر زال زمانك حاصلی فرق
بیك عسکر حاضر اولوب بندیلره راهوش زابلوه محافظ قیوب اون بیك عسکر ایله عزم بلخ ایلدیلر بلخه
کلدکده کاوس کامران استقبال اتدیروب رستمك بارکاهك بلخ صحراسنه قوردیلر عسکر طشره قیوب
رستم پدری وبرادری ودختی لری ایله شهره کیروب سرای کاوس کامرانه ایردیلر دیوان کاوسك
کیروب پرا وپدیلر بللو یرلری کچوب قرار ایلدیلر کاوس کامران خوش کلدك یارستم ددی رستم خوش
بولدق پادشاهم ددکده کاوس ایتدی یارستم سویله برزنکی ظهور ایلدی بتون هندی توران ضبط
ایلمش نیجه اولور بزم حالیمز ددی رستم ایتدی الم چکمه پادشاهم خدا کریمدر انکله قیدی کوریلور الحمدلله
بنم کبی صاحبقرانه مالك سین نه الم چکرسین دیوب براز کولدیلر کاوس بارکاهك بزم طشره حقاروب
رسمه ضیافتلر ایلدی بوطرفدن عسکر کلوب برکون بنم روزشاهی ملك شاه کلدی کابل شاهی مهراب
کابلی کلدی سام بل کلدی خسرو ازدرهابند کلدی کوردزیان کلدی نامرنك بری دخی سیستانده بورزویه
واروب بورزی دخی فرق بیك عسکر ایله برکون کلوب وصول قولده بارکاهین قوروب قرار ایلدی زنکه

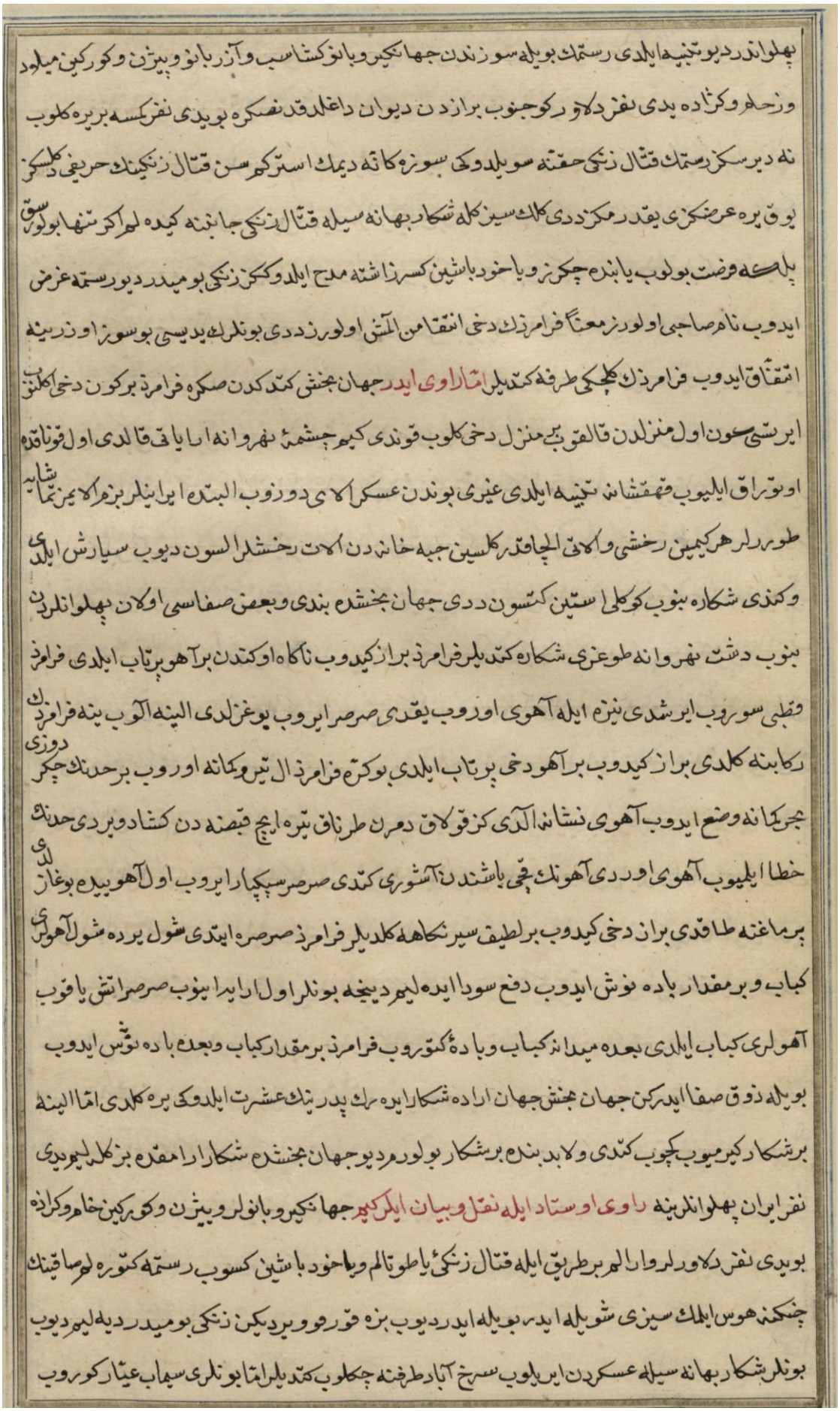

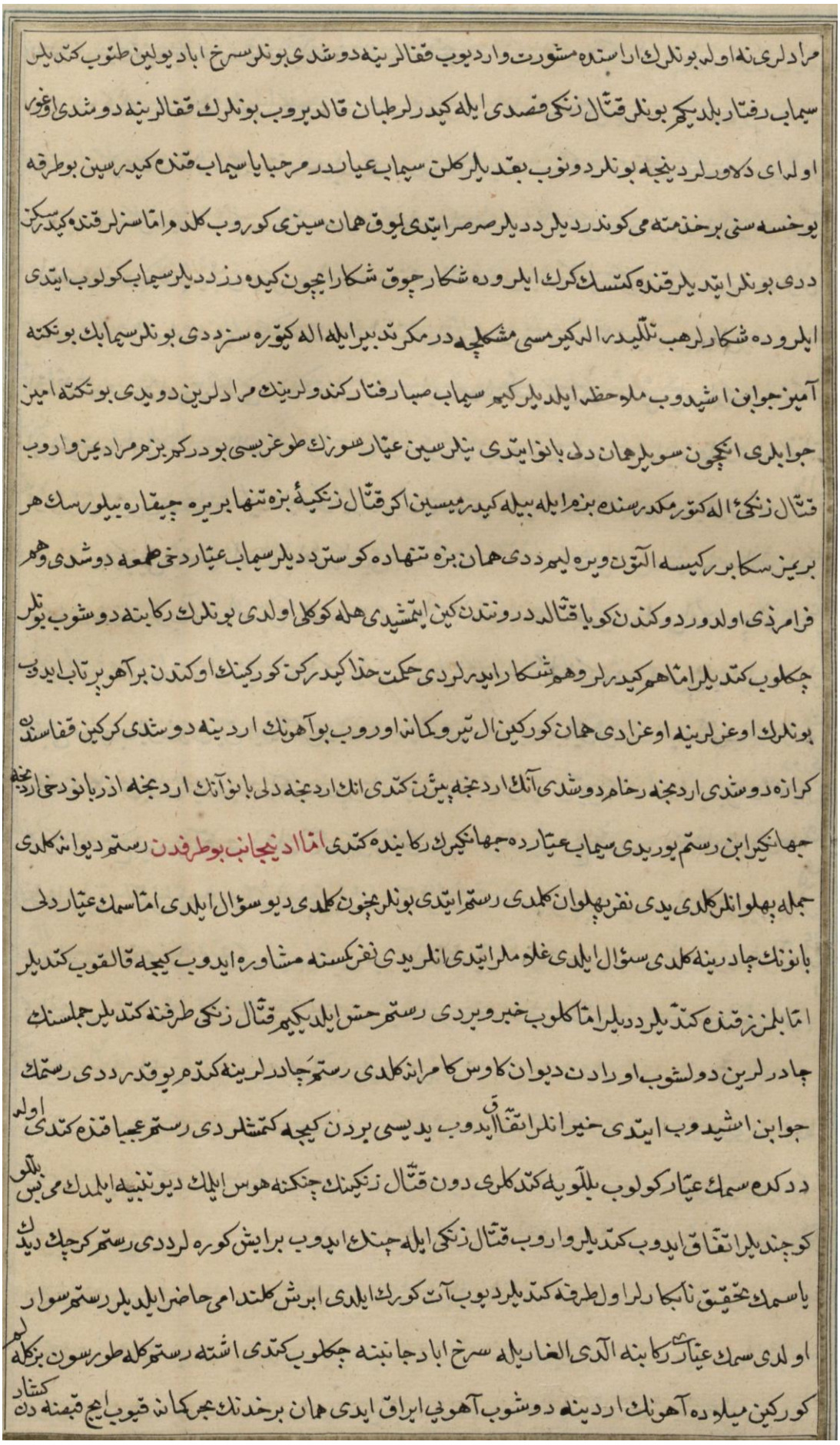
زنگه شاوران کلدی اوغلی تنگه ایله کورکین میلاد کلدی حاصلی کاوس کامران باشنه اون کره یوز بیک
عسکر جمع اولدی ومشاوره ایلدیلر معرکه ایلکه صحرای بلخ عسکر تنگ کلور یاری دشت نهروان
ینه صحرای بلخدن واسعد رد یوب کاوس طوس سپهبده فرمان ایلدی عسکری اکاه ایدوب اندن بارگاه
کاوسی قالدیروب بهمن سیستانی دخی رستمک بارگاهین قالدردی القصه بلخ اوکندن کوچوب دشت
نهروان اوکنه وارد یلر بعده برطرفنه قنوب قرار ایلدیلر وقتال زنگینک کلمسنه منتظر اولدیلر اذ نیجا ب
کاوس کامران فرامرزک بودم نامه سین اوقیوب سلومون حکیم الم چکه پادشاهم رستم اکا جواب ویره
ددکده کاوس کامرانه بشنک ابن افراسیابه وکامرانه وزیره خلعت ویروب صوصر سیکبایه جائزسین
ویردی وایتدی وار قتال زنگیه سویله بزدن اول جانبه وارد یوقدر رستم ایله اویله چوق لشکر وقوت
صاحبی کلوب مقابل اولوب رستم خامین آلوب بالمومی کبی یزم ایلشدر آیندم ایلدیوب جوابن ویردی پشنک
وکامران وصوصر نامه نک جوابن الدیلر کاوس اوکندم تمنا ایدوب دیوانده طشره چقوب دیولره سوار
اولوب برهوا عزم توران ایدوب از زماندم صحرای کاسه رودکلوب سراپرده اسکندر کبرا اوکنه اندیلر
پشنک وکامران وزیر وصوصر ایچری کیردی فرامرذ اوکندم تمنا ایدوب کاوس کامران نامه نک جوابن ناصل
ویردی ایسه خبری اویله ویردیلر فرامرذ ایتدی خوش ایمدی کناهی بویونه دیوب یدی کون تدارک
سکز یحی کون کوچدیر ایران دیارینه ددی قهقشان زیردست دخی عسکرده منادیلر ندا اتدیروب عسکر
اکاه اولوب تدارکه باشلدیلر افراسیاب خان دخی تدارکین کوروب یدی کون کچدی سکز یحی کون چین
سمرقند کوچدیر دیوب بوریلر جالنوب ابتدا سکسان بیک اریله دربند صابکلری پلنک افکن زرخ
پوش وببر افکن اورن کوش قالقدی اردنجه فرق بیک اریله قهقشان زیردست قالقوب سراپرده
اسکندر کبرای قالدیروب اندن عسکره ترتیب اوزرینه شاهدر وبکلر کروه کروه قالقوب عزم ایران
ایلدیلر آغز عسکر برباشدن قالقوب برباشه قوناردی وقوناقلری دخی ایراق دکل ایدی برکون جیحونی
کنارینه قوندیلر اوچکون اوتوراق ایدوب عسکری جیحونی بش کوندره کوجیله عبور ایلدی ایران یقاسنه
کچوب ینه اوتوراق اولدی اندن فرامرذ افراسیابه ایتدی ای شاه توران شهدی یزم پولیمز قنده کیدر
اوکیمزده قلعه دن دربنددن نه وارد ددی افراسیاب ایتدی ای دولتلو صاحبقران شهدی
بوندن پولیمز ایکیدربری دربند سیستاندن کچر اما سیستاندم رستمک برنیره سی اولور آدینه بوزنی
دیرلر اصلنده توراندم دیه نقشان دیرلر برکویده حاصل اولدی بن بولوب بسلدم اما غایت آچی قوه تلو
مالک اوغلو ندر دیوب بوزنوی مدح ایلدی وبری دربند سرخ اباد دراندم دخی کوردم پیر دیرلر پهلوان

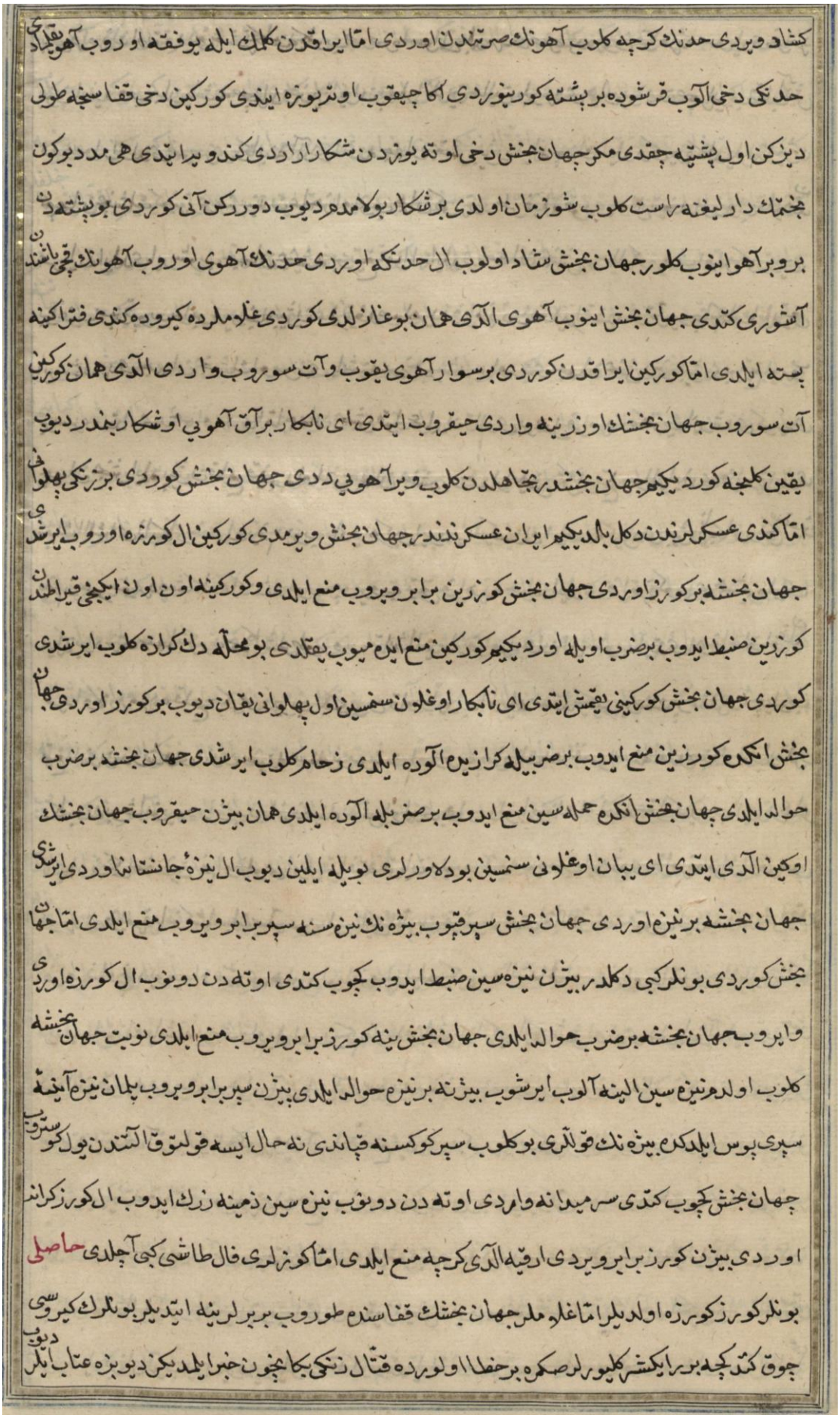

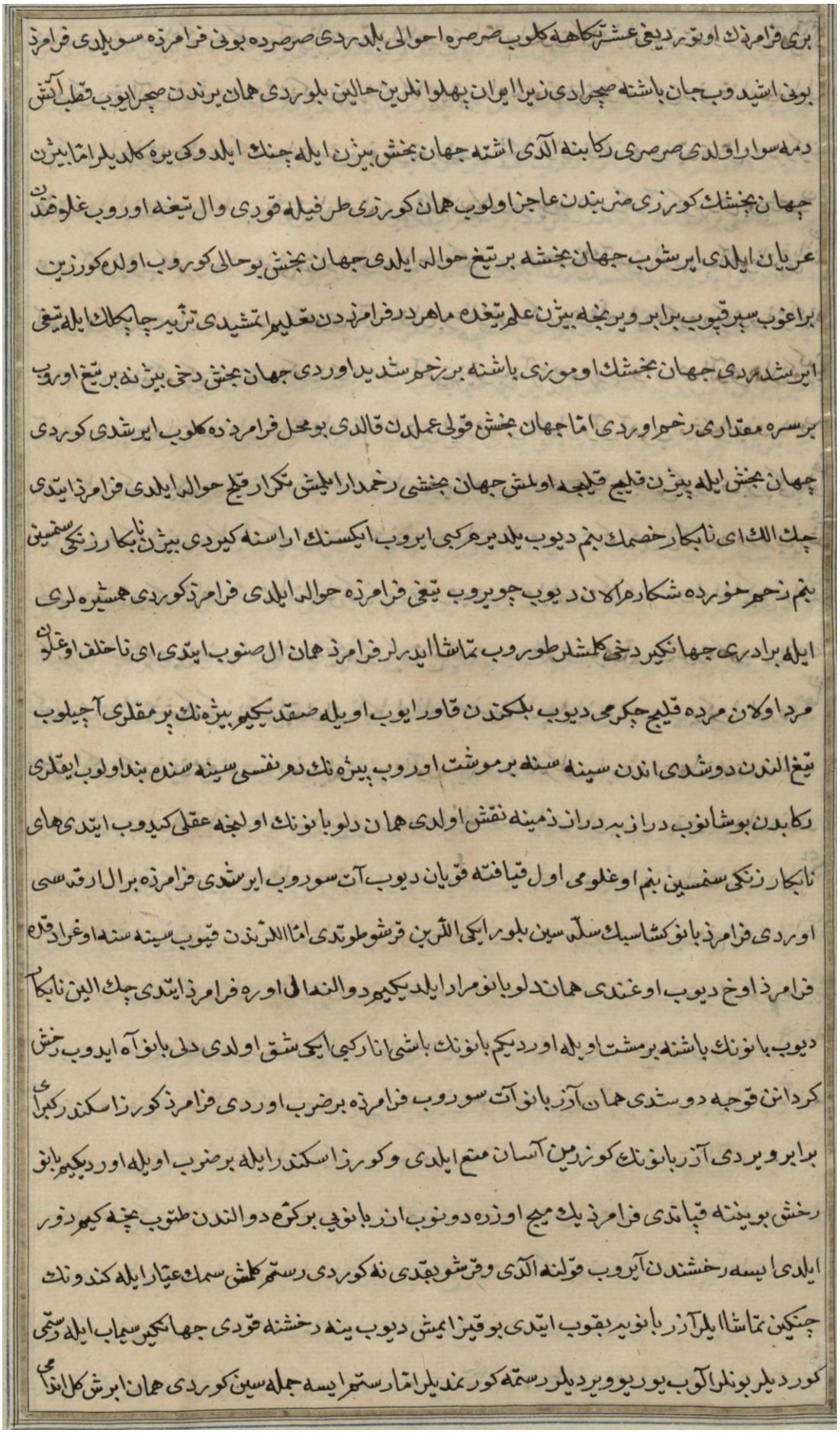
یانده ایکیوز قدر پهلوان قوشدی وصرصر سبکپای وقرطاسی قوشدی جهان بخش شیدیز تازیه سوار اولوب
قرطاس ایله صرصر رکابنده ایکیوز قدر دلاور قفاسنده عزم لشکر ایران ایلدی اولکون کیدوب برمنزله
قالدیلر ایرتسی کون دشت نهروانه ایروب اوردی ایرانه کیردیلر بارگاه کاوسه ایروب دیوان
قیوسنده کندین جهان بخش عرض ایلدی بوآیان وسرهنگان ایچری کیروب کاوسه ایتدیلر پادشاهم
ایکیوز نفر دلاور ایله برنوجوان دلاور رکابنده بردیو عیاری ایله بربنی آدم عیاری وارالجیم
دیو ایچروکیروب سزه بولشمق استر دیلر کاوس دستور ویردی سمك سکردوب طشره چقدی جهان
بخشی کوردی همان فرامرزه بکزر فرامرزه نه یك مشابهتی واردی ودخی کیم اولدوغنی بلمز جهان بخش
کاوس دیوانده کورمیش یوعیندی وصرصری کوردی اون سکز اریش قدی وارامتا اوبله مهیب رکیم
یوزینه باقلمز سیماب صیارفتار ایله شغاد عیاردهچقوب صرصری کوردیلر وسیماب صیارفتار قرطاسی
کوردی فرامرزك چاه قهرماندن خلاص ایلدوکی قرطاسدر بعجب ایلدی بونلرك اوکلرینه دوشوب
عیارلر جهان بخشی پهلوانلر ایله آلوب ایچروکاوس کامران اوکنه کتوردیلر جهان بخش تخت اوکنه
صلجنه براوپدی اندن واردی رستمین دست دامن اوپدی وقوینندن نامه سین چقاروب تعظیم
ایله رستمه صوندی رستم بوکزم جهان بخشك یوزینه بقوب ایتدی ای الحی بك بوسنك اداب وارکانی
اجرا ایلدوکنه کوره اویمدی یوخسه بوقاعدهٔ بلمز مسین نامهٔ پادشاهلره ویررلر بکانه ویررسین ددی
جهان بخش کولوب ایتدی ای دولتمده ده بونامه ده پادشاهه متعلق اصلا برحرفی یوقدر بونامه
ایچنده سزه دردینجه رستم تکرار جهان بخش یوزینه بقوب ایتدی ای نوجوان سن کیمسین بکانه بقرسین
وعینی ایله اوغلم فرامرزه بکزرسین صقین انك سزاوعلی اولیه سین ددی جهان بخش ایتدی بلی
ای دولتمده بن فرامرزك اوغلیم ددی رستم ایتدی سن بوقتال زنکینك یانده نه ارادسین خصوصا
باباکی اولدورمش ددی جهان بخش ایتدی دولتمده بکا اول زماتکم بنی شمامه جازوسحر ایله
کرفتار ایدوب جزیرهٔ باغ ایرمه قلعهٔ مردم ربایه ایلتدی پدرم فرامرز کلوب جازوی اولدیروب
بنی خلاص ایلدی صکره پیدان نزه کندین اویورایکن قاپوب کوه سپیده ایلدر پدرم فرامرز سپیدان نزهٔ
هلوك ایدوب صپید اعظم شاهی معطهر شاهك اوغلین وقیزین حبسدن خلاص ایدوب انلر ایله قلعهٔ
سپید معظمه واروب قیزی الوب صکره بزی دخی دعوت ایلدی واردق اول اثناده بوقتال زنکی ظهور
ایلدی بن صاحبقرانم ایرانی کیدره رم رانده رستم وارایمش واروب سلفزدن کچن صاحبقرانلرین الاتی
انده ایمش السمکرك دیوب پدرم فرامرز دخی واروب امتحان اولوریم دیوکندی امتازنکی یاوز نابکار ایمش

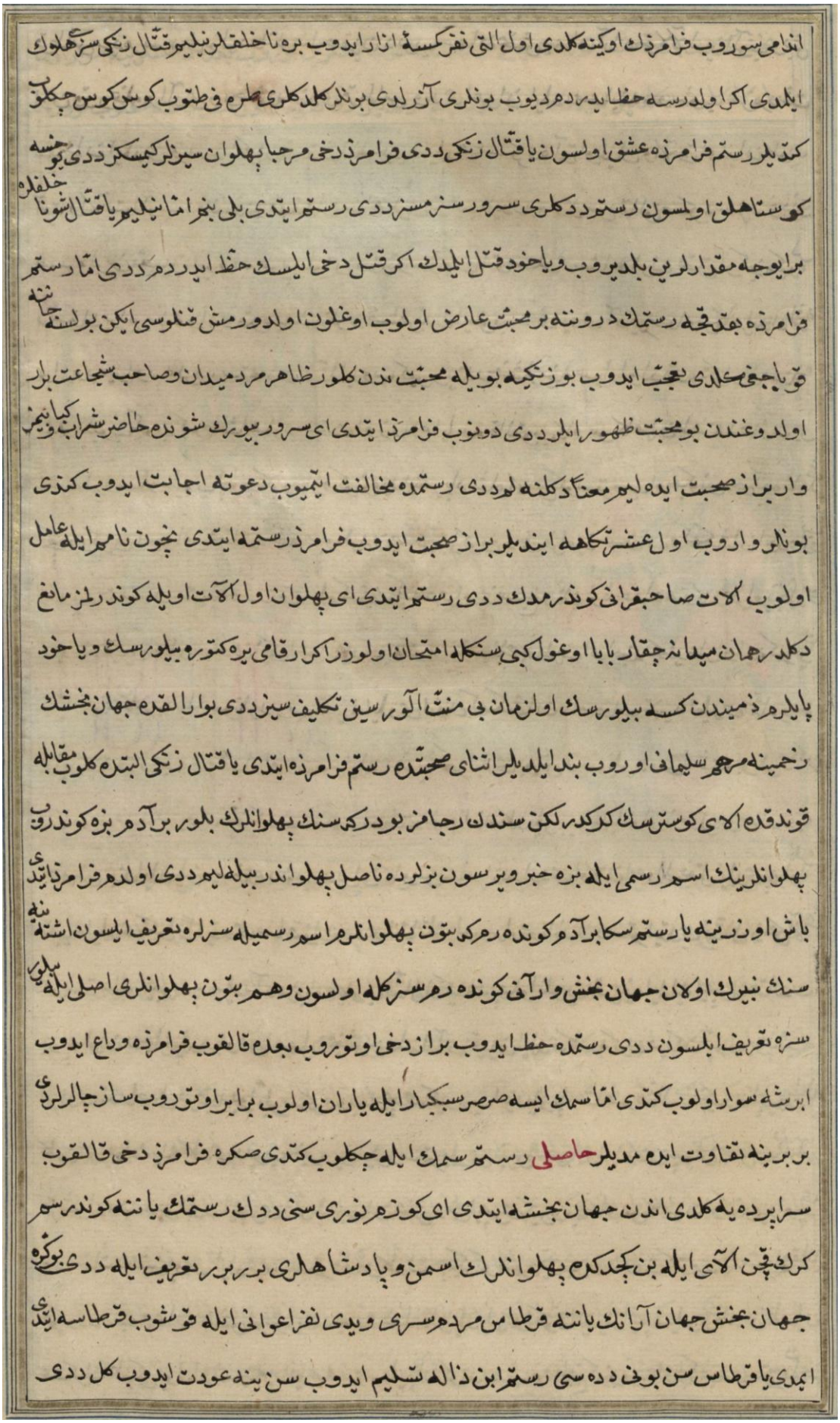

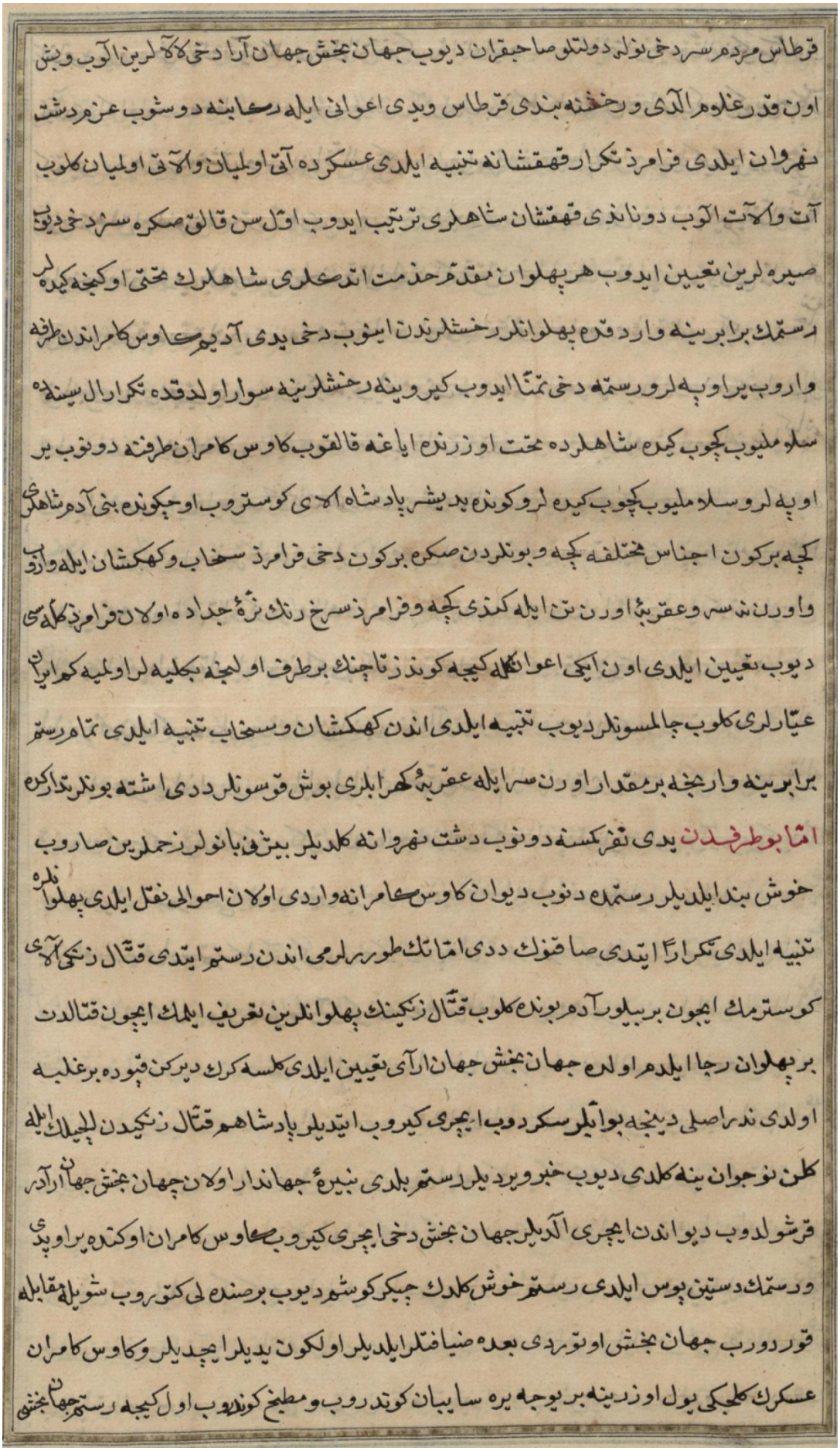

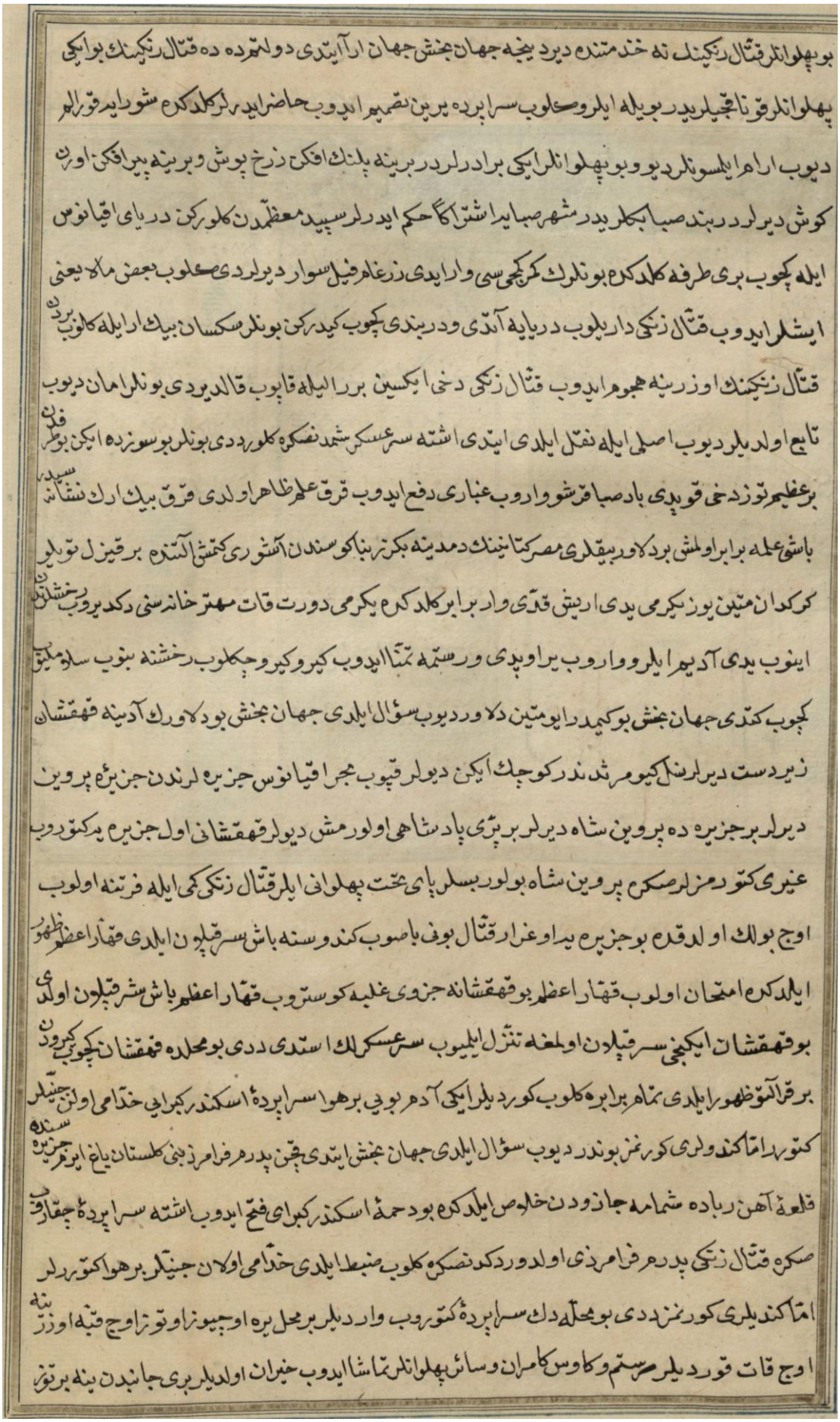
اندامی سوروب فرامرزك اوكینه كلدی اول الق نفر كسنه ازار ایدوب بره ناخلقلر بیلیم قتال زنكی سزگ هلوك
ایلدی اكرا ولدرسه حفظ ایدر دم دیوب بونلری آزرلدی بونلر كلدكلری طرم فی طتوب كوس كوسن چكلوب
كندیلر رستم فرامرزه عشق اولسون یا قتال زنكی ددی فرامرز دخی مرحبا پهلوان سیزلر كیمسكز ددی بو حنسه
كوستاهلق اولسون رستم دكلری سرورسز مسز ددی رستم ایتدی بلی بنم امانیلیم یا قتال شونا خلفلره
برا یوجه مقدارلرین بلدیروب ویا خود قتل ایلدك اكر قتل دخی ایلسك حفظ ایدر دم ددی امارستم
فرامرزه بقدقجه رستمك درونته برمحبت عارض اولوب اوغلون اولدورمش قلوسی ایكن بولسنه حاننه
قو یاجغی كلدی تعجب ایدوب بوزنكیه بویله محبت ندن كلور ظاهر مردمیدان وصاحب شجاعت براز
اولدوغندن بو محبت ظهور ایلر ددی دونوب فرامرز ایتدی ای سرور بیورك شونده حاضر شراب كیابنیم
وار براز صحبت ایده لیم معناً دكلنه لمددی رستمده مخالفت ایتیوب دعوته اجابت ایدوب كندی
بونلر وارروب اول عشرتكاهه ایندیلر براز صحبت ایدوب فرامرز رستمه ایتدی بنجون نامرایله عامل
اولوب الات صاحبقرانی كوندرمدك ددی رستم ایتدی ای پهلوان اول الآت اویله كوندرلمز مانع
دكلدر همان میدانه چقارباباوغول كبی سنكله امتحان اولوز اكرارقامی بره كتوره بیلورسك ویا خود
پایلرمزمیدن كسه بیلورسك اولزمان بی منت آلورسین تكلیف سیزددی بوارالقده جهان بخشك
رخمینه مرهم سلیمانی اوروب بندایلدیلر اثنای صحبتده رستم فرامرزه ایتدی یا قتال زنكی البته كلوب مقابله
قوندقده الای كوستر سك كركدر لكن سندن رجامز بودركه سنك پهلوانلرك بلورابرآدم بزه كوندروب
پهلوانلرینك اسم رسمی ایله بزه خبرویرسون بزلرده ناصل پهلواندربیله لیم ددی اولدم فرامرز ایتدی
باش اوزرینه یارستم سكابرآدم كوندره رمكه بتون پهلوانلرم اسم رسمیله سزلره تعریف ایلسون اشته بنه
سنك نبیرك اولان جهان بخش وارآنی كوندره رمسزكله اولسون وهم بتون پهلوانلری اصلی ایله بیلور
سزه تعریف ایلسون ددی رستمده حفظ ایدوب براز دخی اوتوروب بعده قالقوب فرامرزه وداع ایدوب
ابرشه سواراولوب كندی امانسمك ایسه صرصر سبكبار ایله یاران اولوب برابراوتوروب سازچالرلری
بربرینه تقاوت ایده مدیلر حاصلی رستم سمك ایله چكلوب كندی صكره فرامرز دخی قالقوب
سراپرده یه كلدی اندن جهان بخشه ایتدی ای كوزم نوری سنی ددك رستمك یانته كوندرسم
كرك بنجن الآی ایله بن كجدكدن پهلوانلرك اسمن و پادشاهلری بربربر تعریف ایله ددی بوكره
جهان بخش جهان آرانك یانته قرطاس مردم سری ویدی نفراعوانی ایله قوشوب قرطاسه ایتدی
ایمدی یا قرطاس سن بونی ده سی رستم ابن زاله تسلیم ایدوب سن بینه عودت ایدوب كل ددی

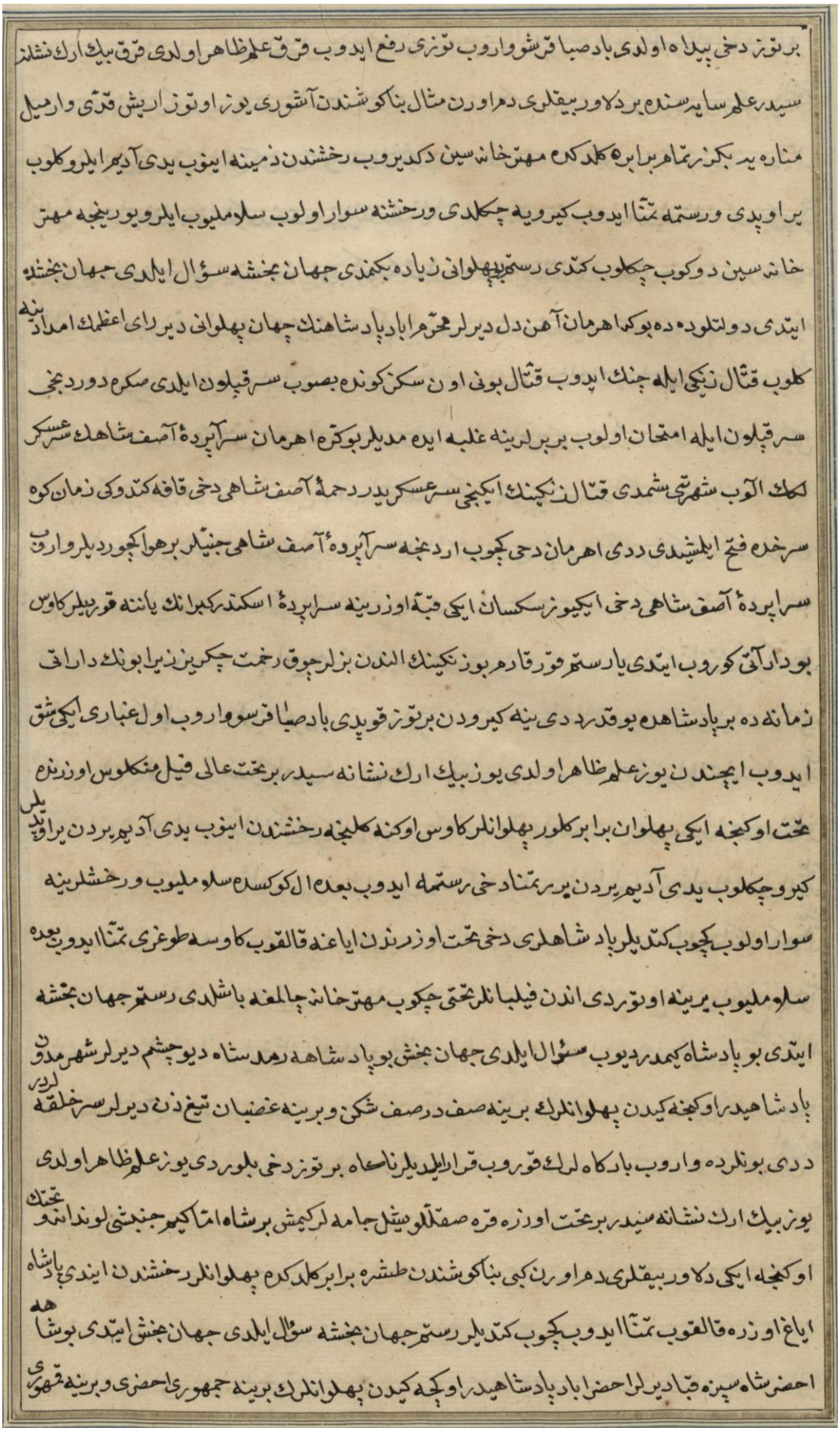
قرطاس مردم سرد خی نولی دولتلو صاحبقران دیوب جهان بخش جهان آرا دخی کاکه لرین آوب ویش
اون قدر غلوم آلدی و رخشنده بندی قرطاس ویدی اعوانی ایله رکابنه دوشوب عزم دشت
نهروان ایلدی فرامرز تکرار قهقشانه تنبیه ایلدی عسکرده آتی اولیان والاتی اولیان کلوب
آت والات آوب دوناندی قهقشان شاهلری ترتیب ایدوب اول سن قالق صکره سرد خی دیوب
صیره لرین تعیین ایدوب هر پهلوان مقدم حذمت اتدکلری شاهلرك محتمی اوکنجه کیده لر
رستمك برابرینه وارد قده پهلوانلر رخشلرندن اینوب دخی یدی آدیم کاوس کامرانك طرفه
واروب یراوپه لرو رسته دخی تمنا ایدوب کیروبنه رخشلرینه سوار اولدقده تکرار الی سنه ده
سلام ملیوب کچوب کیده شاهلرده محت اوزرنده ایاغه قالقوب کاوس کامران طرفنه دونوب یر
اوپه لرو سلام ملیوب کچوب کیده لرو کوندز بدیشر پادشاه اعلای کوستروب اوچکوندز بنی آدم شاهلری
کچه برکون اجناس مختلفه کچه و بونلردن صکره برکون دخی فرامرز سهاب و کهکشان ایله وارو ب
واورن نه سر و عقربه اورن تن ایله کندی کچه و فرامرز سرخ رنك نژه جداده اولان فرامرز کله سی
دیوب تعیین ایلدی اون ایکی اعوانکله کیجه کوندز تا چنك برطرف اولنجه بکلیه لر اولیه کمایرن
عیار لری کلوب جالمسونلر دیوب تنبیه ایلدی اندن کهکشان و سهاب تنبیه ایلدی تمام رستم
برابرینه وارنجه برمقدار اورن سرایله عقربه کهرابلری بوش قوسونلر ددی اشته بونلر تدارکده
امّا بوطرفدن یدی نفر کمسنه دونوب دشت نهروانه کلدیلر بیژن بانولر زملرین صاروب
خوش بندایلدیلر رستمه دونوب دیوان کاوس کامرانه واردی اولان احوالی نقل ایلدی پهلوانلره
تنبیه ایلدی تکرار اگا ایتدی صاقنوك ددی امّا تك طورمه رلر می اندن رستم ایتدی قتال زنکی آیی
کوسترمك ایچون بر بیلور آدم بوندن کلوب قتال زنکینك پهلوانلرین تعریف ایلدك ایچون قتالدن
بر پهلوان رجا ایلدم اولده جهان بخش جهان آرای تعیین ایلدی کلسه کرك دیرکن قپوده برغلبه
اولدی ندر اصلی دینجه بوا ایلر سکردوب ایچری کیروب ایتدیلر پادشاهم قتال زنکیدن لحیلك ایله
کلن نوجوانینه کلدی دیوب خبر ویردیلر رستم بلدی بنیرهٔ جهاندار اولان جهان بخش جهان آرادن
قرشولدوب دیواندن ایچری آلدیلر جهان بخش دخی ایچری کیروب کاوس کامران اوکنده یراوپدی
و رستمك دستین پوس ایلدی رستم خوش کلدك چیکر کوشم دیوب برصنده لی کتوروب شویله مقابله
قوردورب جهان بخشی اوتوردی بعده ضیافتلر ایلدیلر اولکون یدیلر ایچدیلر و کاوس کامران
عسکرك کلجکی یول اوزرینه بر یوجه یره سایبان کوتدروب و مطبخ کوندروب اول کیجه رستم جهان بخشی

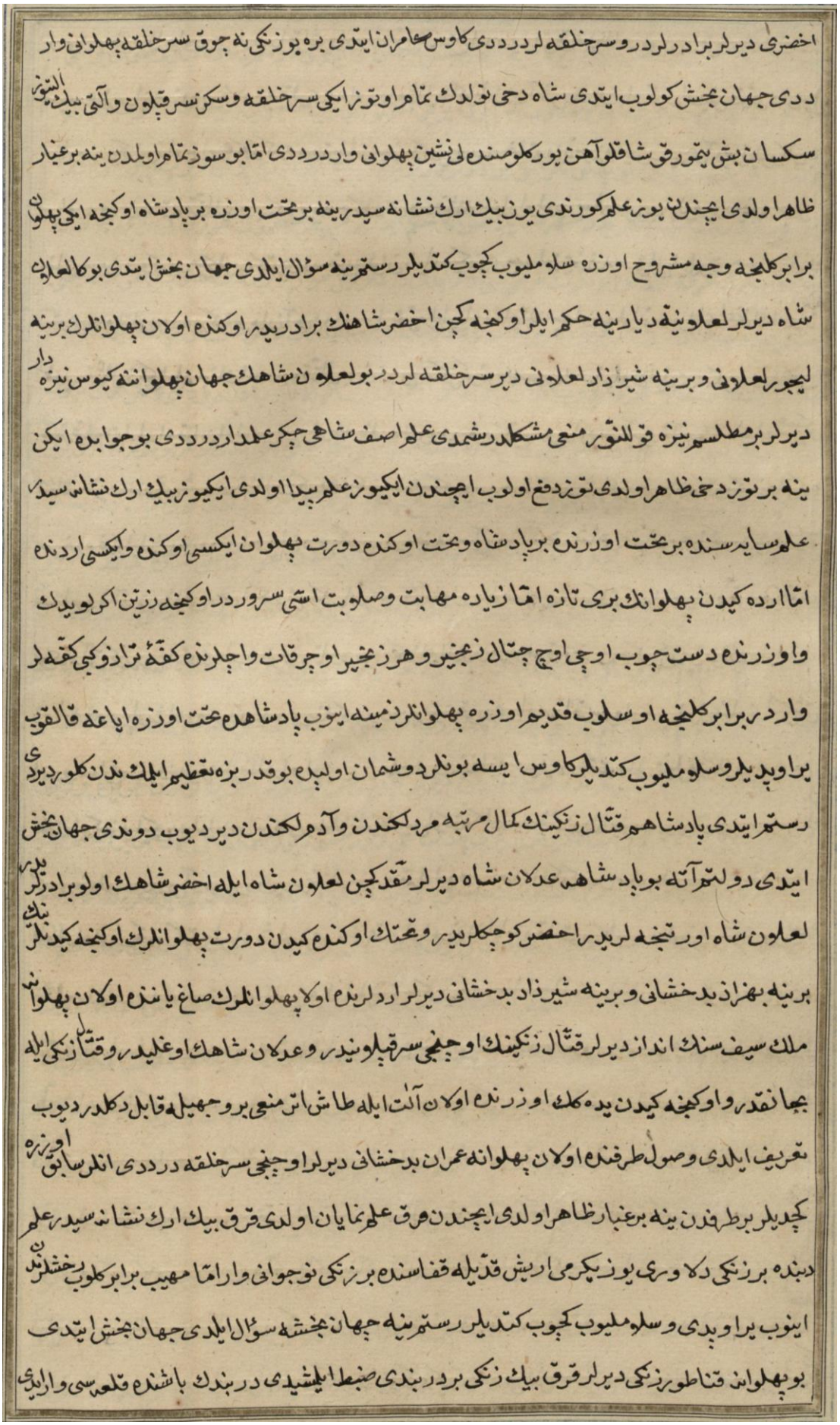
بخشی کندی بارگاهنه کتوردی صباح ارکندن قالقوب کیفلرین کوروب بعده رخشلرینه سوار اولوب
یارکاه کاوسه کلدیلر جمله دکاورلر کلوب جمع اولدیلر وقالقوب اول سایبانه صلوب نزول ایلدیلر

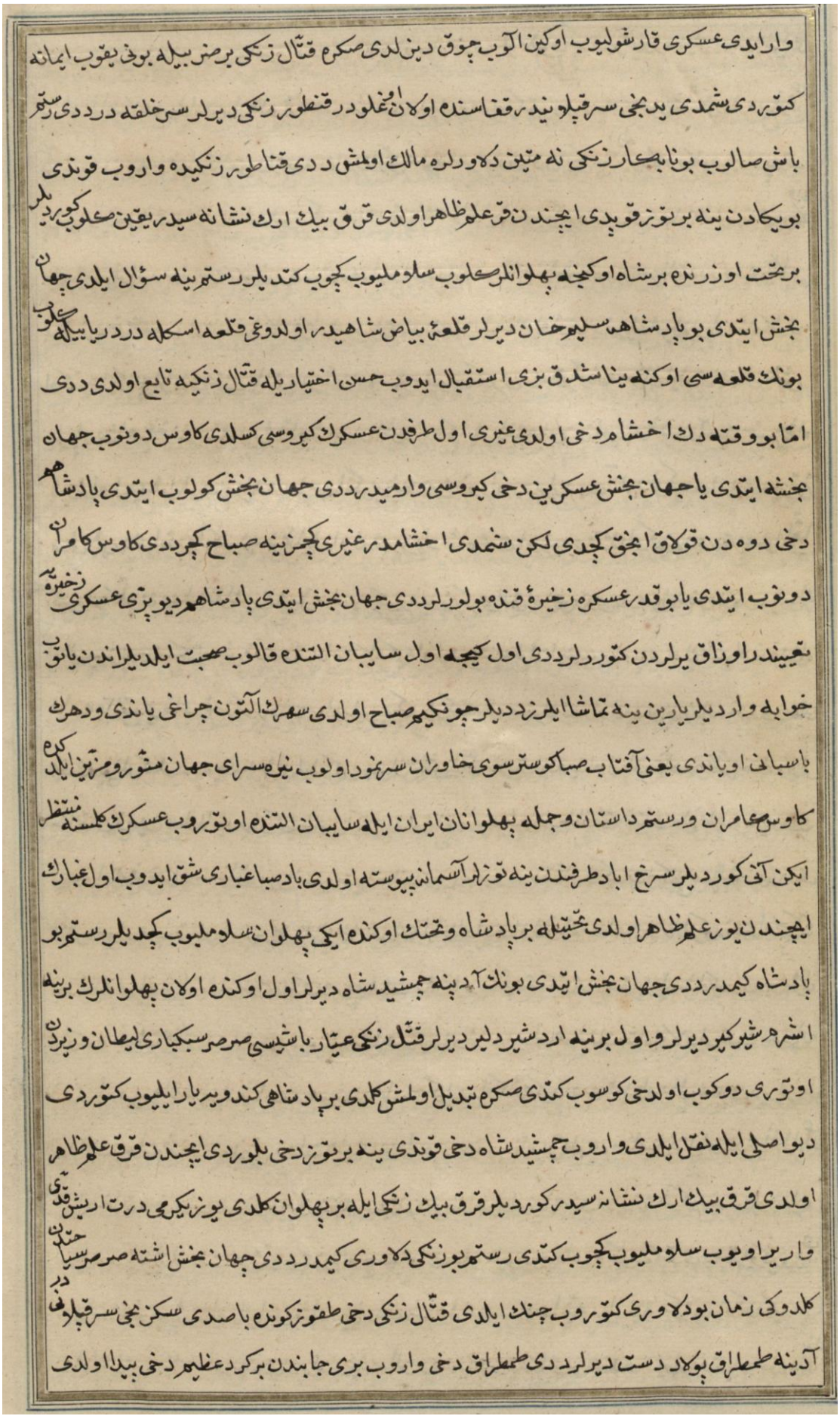
ومجلس قوروب عشرته بنیاد اوردیلر دستم جهان بخشی یانته الوب کون ضحی وقتنه وارنجه آنی
کوردیلر سرخ اباد طرفندن توزلر اسمانه پیوسته اولدی پهلوان باد صبا اول توزی دامنندن کریبانته
وارنجه ایکی شق ایدوب ایچندن سکز علم ظاهر اولدی سکسان بیك ارك نشانه سیدر وباش علم سایه سنده
ایکی پهلوان آت باشی برابر کلورلر وقفالرنده سکسان بیك عسکر عرب الای اون ایکی قات مهتر خانه پهلوانلرك
بری یوز یکرمی ایکی اریش قدیله وبری یوز یکرمی اریش قدیله تمام کاوس برابرینه کلنجه بونلرهمان مهترخانه
دکدیروب ایکسیده بردن رخشلرندن اینوب یدی ادیم کاوسه طوغری پیاده کلوب براوپدیلر ورسته
ال ارقه سی پرده ایلدیلر بعده کیروکیدوب رخشلرینه سوار اولدیلر تکرار ال کوکسنده سلام ملیونجوب کجوب
کندیلر واروب عسکر قوانا جق یری تخمین ایلدیلر سراپرده اسکندری نزه یه قورمق معقول ومناسبدر آنی تصمیم
باشلدیلر امتا کجوب کیدنجه کاوس شول ایکی دکاورنه اوصلو مؤدب پهلوانلرا اولور ظاهر یونلر قتال زنکینك عسکرك
اولق کرك امتا بویك معظم سراپرده سی واردیر دیرلر کچمدی ددی دونوب رستم جهان بخشه ابتدای کورنجه

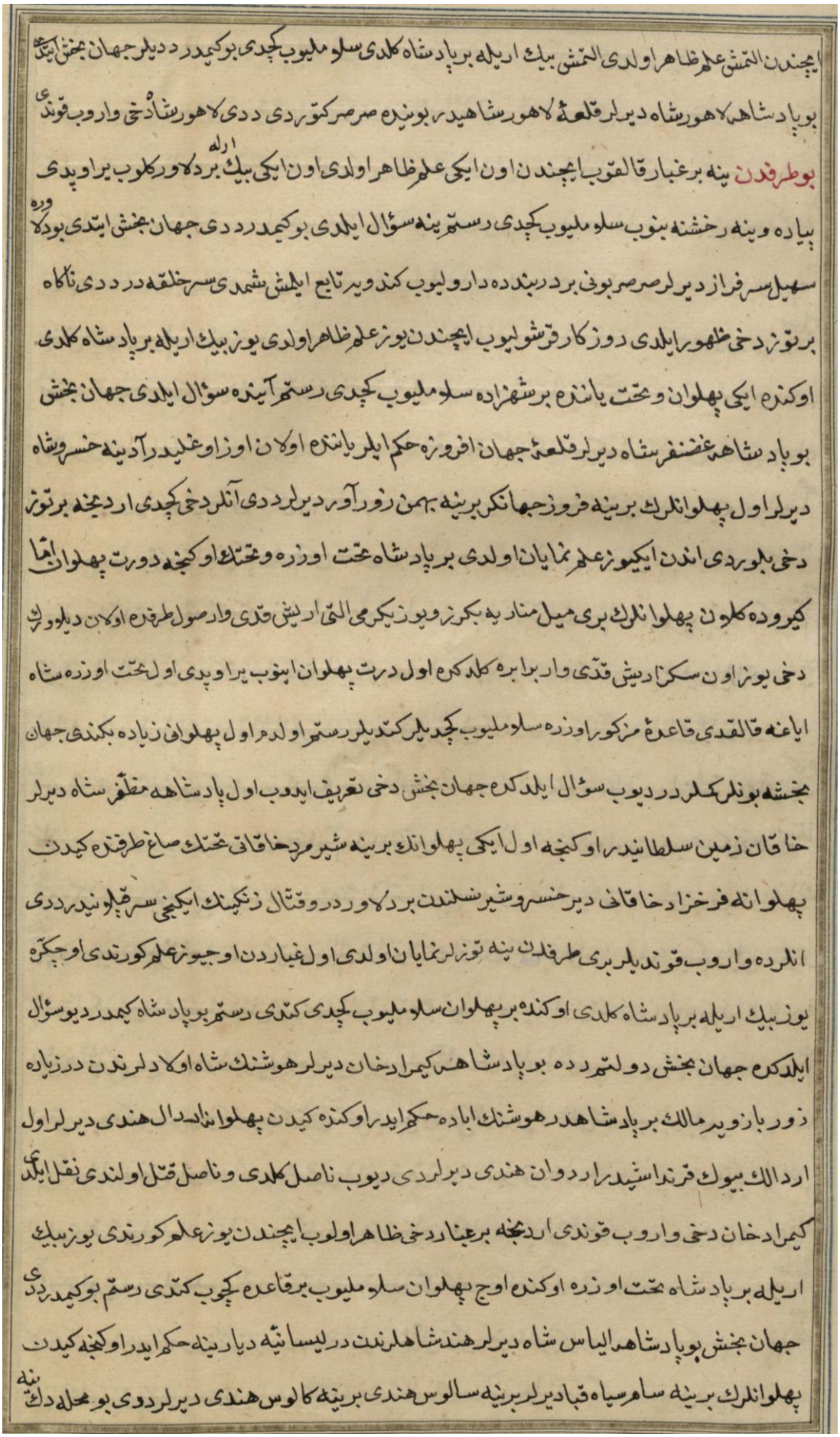

بو پهلوانلر قتّال رنکینك نه خدمتنده دیرد یدیجه جهان بخش جهان ار آیدی دولتمرده ده قتّال رنکینك بو ایکی
پهلوانلر قوتنا قجیلر یدر بویله ایلروصلوب سراپرده یرین تصمیم ایدوب حاضر ایدرلر کلدکده شوراید قورالهر
دیوب ارام ایلسونلر دیو بو پهلوانلر ایکی برادرلر دربرینه پلنك افکن زرخ پوش وبرینه پیرافکن اورن
کوش دیرلردیندصبا بکلریدر شهر صبا یه اشترا کاً حکم ایدرلر سپید معظّمدن کلورکن دریای اقیانوس
ایله کچوب بری طرفه کلدکده بونلرك کمرکجی سی وارایدی زرغام فیل سوار دیرلردی صلوب بعض ملاحه یعنی
ایشلر ایدوب قتّال زنکی داریلوب دریایه آتدی ودریندی کچوب کیدرکن بونلر سکسان بیك ارایله کلوب بردن
قتّال زنکینك اوزرینه هجوم ایدوب قتّال زنکی دخی ایکسین بررایله قاچوب قالدیردی بونلر امان دیوب
تابع اولدیلر دیوب اصلی ایله نقل ایلدی ایندی اشته سرعسکر شمد نصکره کلوردی بونلر بوسوزده ایکن بوطرفدن
برعظیم توزدخی قوپدی بادصبا قرشوار وب غباری دفع ایدوب قرق علم ظاهر اولدی قرق بیك ارك نشانلر سپیدر
باشی عمله برابر اولمش بردلاور بیقلری مصر کتانینك دمدینه بکزرینا کوسندن آشوری کتمش آلتنده برقیزل توبلو
کرکدان متین یوزیکرمی یدی اریش قدّی وار برابر کلدکده یکرمی دورت قات مهتر خانه سنی دکدیروب رخشلرین
اینوب یدی آدیم ایلروواروب یراوپدی ورسمه تمنّا ایدوب کیروکیروچکلوب رخشنه بنوب سلام ملیق
کچوب کندی جهان بخش بوکیمدر ایو متین دلاور دیوب سؤال ایلدی جهان بخش بودلاورك آدینه قهقشان
زیردست دیرلرنسل کیومرثدندر کوچك ایکن دیولر قپوب مجرا قیانوس جزیره لرندن جزیرهٔ پروین
دیرلر برجزیره ده پروین شاه دیرلر برپری پادشاهی اولورمش دیولر قهقشانی اول جزیره یه کتوروب
عنیری کتورمزلر صکره پروین شاه بولورسلر پای تخت پهلوانی ایلر قتّال زنکی کی ایله فرتنه اولوب
اوج بولك اولدقده بوجزیره یه اوغرار قتّال بوف باصوب کندوسنه باش سرقپلون ایلدی قهّار اعظم ظهور
ایلدکده امتحان اولوب قهّار اعظم بوقهقشانه جزوی غلبه کوسترّوب قهّار اعظم باش سرقپلون اولدی
بوقهقشان ایکینجی سرقپلون اولمغله تنزّل ایلیوب سرعسکرلك استدی ددی بومحلده قهقشان کچوب کیرودن
برقرآنوظهور ایلدی تمام برابره کلوب کوردیلر ایکی آدم بویی برهوا سراپردهٔ اسکندر کبرای خدّامی اولان جنیلر
کتورمه امتاکندولری کورنمز بوندر دیوب سؤال ایلدی جهان بخش ایندی چن پدرم فرامرز بنی کلستان یاغی ایرمش جزیره
قلعهٔ آهن زباده شمامه جاذودن خلاص ایلدکده بودحمهٔ اسکندر کبرای فتح ایدوب اشته سراپردهٔ چقاروب
صکره قتّال زنکی پدرم فرامرزی اولدوردکده نصکره کلوب ضبط ایلدی خدّامی اولان جنیلر برهوا کتورمزلر
امتاکندیلری کورنمز ددی بومحلّه دك سراپردهٔ کتوروب وار دیلر برمحل یره اوچیونراوتوزاوج قبّه اوزرینه
اوچ قات قوردیلر مرستم وکاوس کامران وسائر پهلوانلر تماشا ایدوب حیران اولدیلر بری جانبدن ینه برتوز

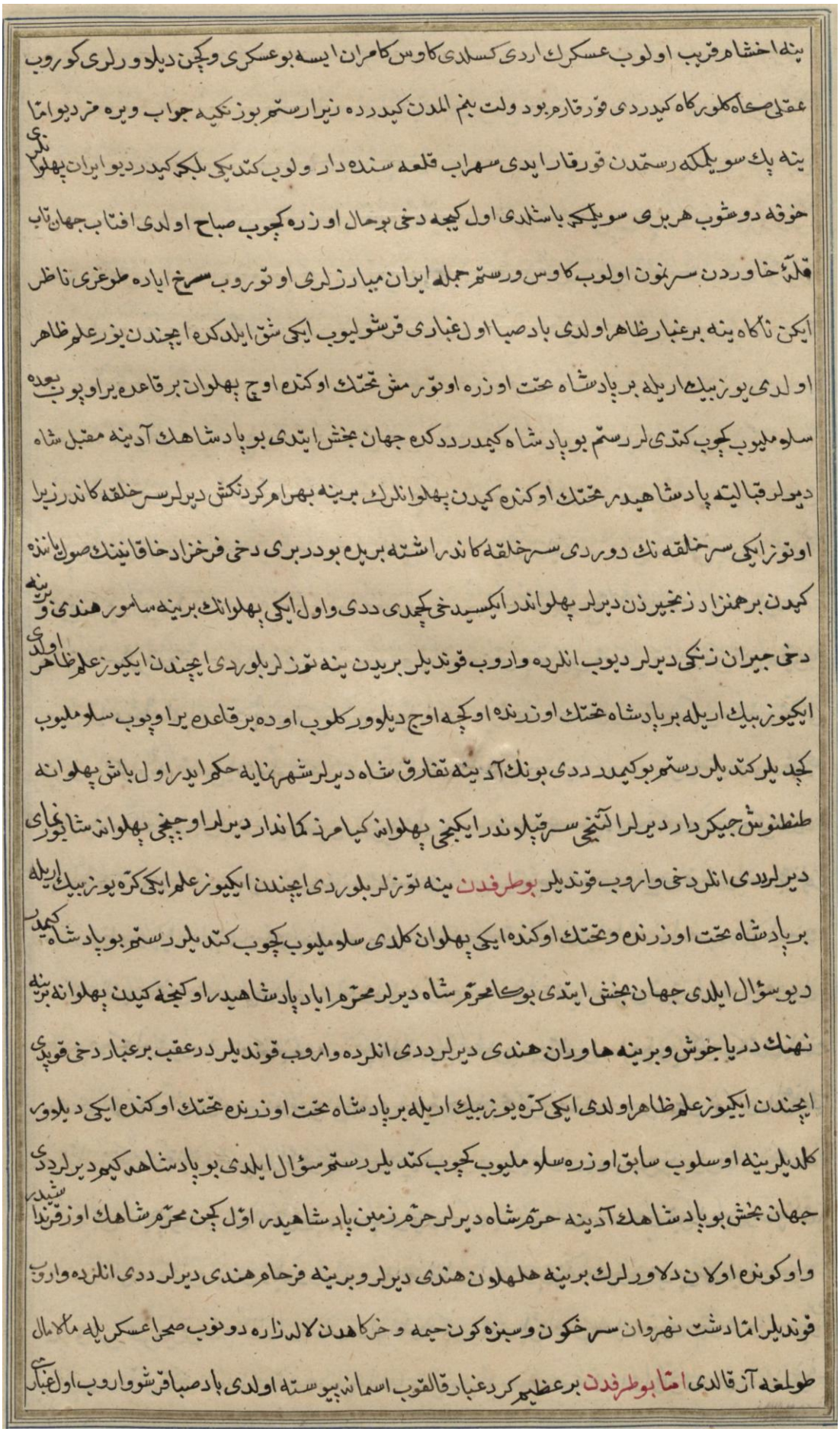

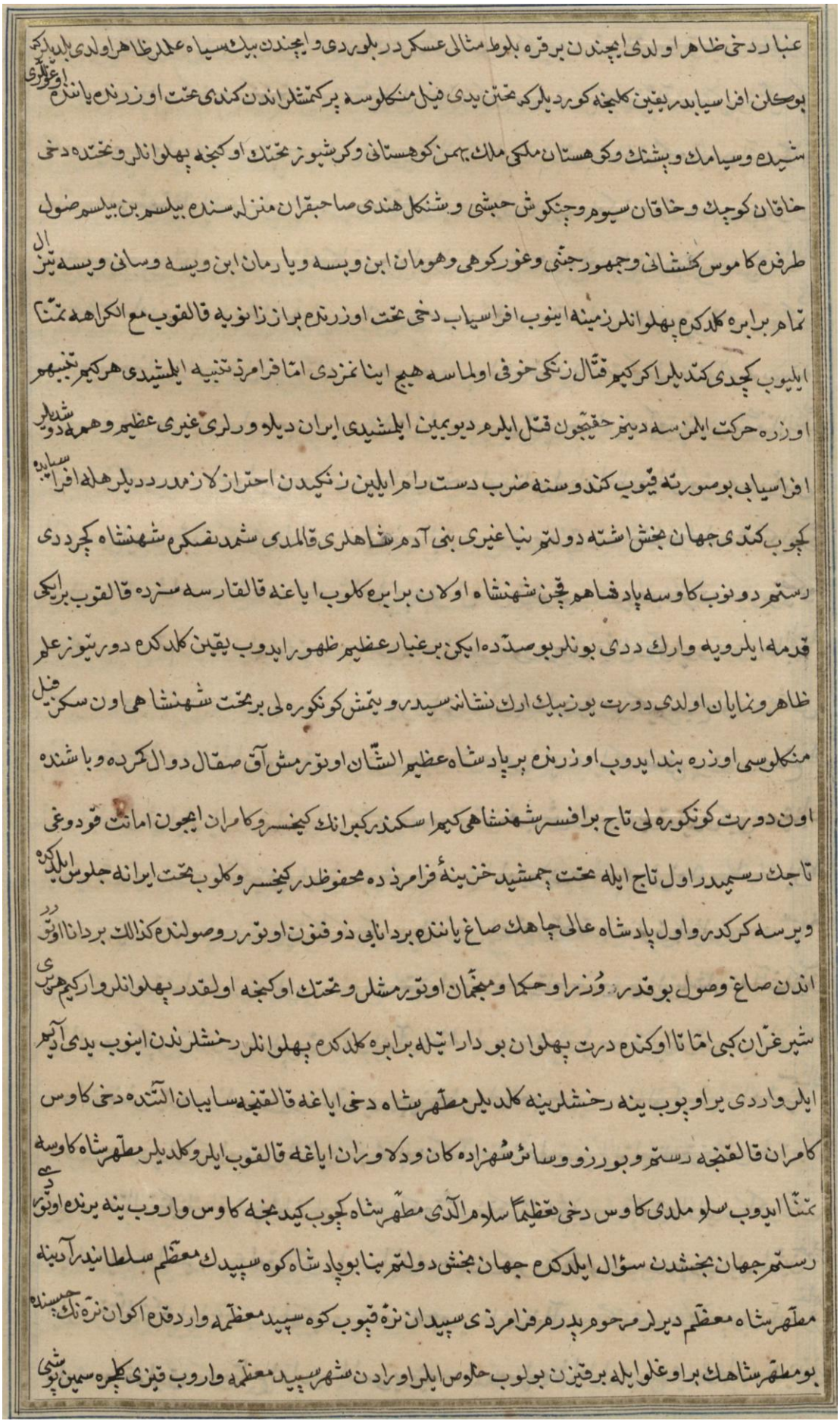

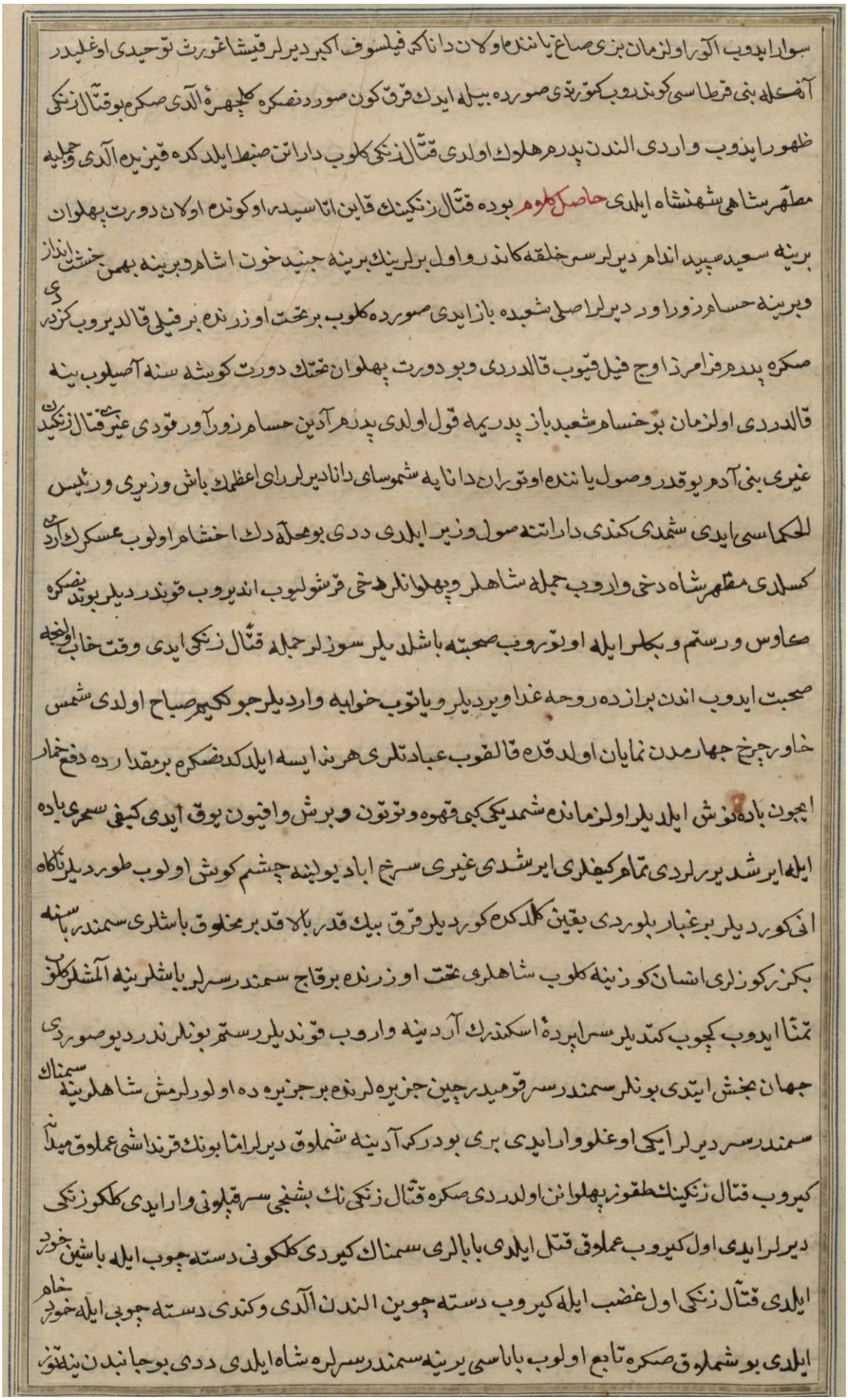
ایچندن التمش علم ظاهر اولدی التمش بیك ارپله پرپادشاه کلدی سلو ملیوب کچدی برکیمدر دیلر جهان بخش ایدهٔ
پرپادشاهه لاهور شاه دیرلر قلعهٔ لاهور شاهیدر بونده صرصر کتوردی لاهور شادخی واروب قوندی
بوطرفدن پنه برغبار قالقوب ایچندن اون ایکی علم ظاهر اولدی اون ایکی بیك ارپله بردلاور کلوب پراوپدی
پیاده وپنه رخشنه بنوب سلو ملیوب کچدی رستم پنه سؤال ایلدی برکیمدر دی جهان بخش ایدی بوده
سهیل سرفراز دیرلر صرصر بونی برد ربنده دارولیوب کندویه تابع ایلمش شمدی سر خلقه دردی ناکاه
برتوز دخی ظهور ایلدی دوز کار قرشولیوب ایچندن یوز علم ظاهر اولدی یوز بیك ارپله پرپادشاه کلدی
اوکنده ایکی پهلوان ومحتت یاشنده برشهزاده سلو ملیوب کچدی رستم آینده سؤال ایلدی جهان بخش
پرپادشاهه غضنفر شاه دیرلر قلعهٔ جهان افروزه حکم ایلر یاشنده اولان اوزاوغلیدر آدینه خسرو شاه
دیرلر اول پهلوانلرك برینه فروز جهانکر برینه بهمن زور آور دیرلردی آنلر دخی کچدی اردنجه برتوز
دخی بلورددی اندن ایکیوز علم نمایان اولدی پرپادشاه محتت اوزده ومحتتك اوکنجه دورت پهلوان اما
کیرودده کلون پهلوانلرك بری میل مناد یه بکرز ویوزیکرمی التی اریش قدی وار صول طرفنده اولان دیلورك
دخی یوز اون سکز اریش قدی وار برابره کلدکده اول درت پهلوان اپنوب پراوپدی اول محتت اوزده شاه
ایاغنه قالقدی قاعدهٔ مزکوراوزده سلو ملیوب کچدیلر کندیلر رستم اولدم اول پهلوانی زیاده بکندی جهان
بخشه بونلر کلردیوب سؤال ایلدکده جهان بخش دخی تعریف ایدوب اول پادشاهه مظفر شاه دیرلر
خاقان زمین سلطانیدر اوکنجه اول ایکی پهلوانك برینه شیر مرد خاقانی محتتك صاغ طرفنده کیدن
پهلوانه فرخزاد خاقانی دیر خسرو شیر شکندن بردلاور دروقتال زنکینك ایکینجی سر پهلوندر دی
انلرده واروب قوندیلر بری طرفدن پنه توزلر نمایان اولدی اول غیاردن اوجیوز علم کورندی اوچکنجه
یوز بیك ارپله پرپادشاه کلدی اوکنده برپهلوان سلو ملیوب کچدی کندی رستم پرپادشاه کیمدر دیوسؤال
ایلدکده جهان بخش دولتمرده پرپادشاهه کیمرادخان دیرلر هوشنك شاه اولادلرندن درزیاده
زور بازو پر مالك پرپادشاهدر هوشنك اباده حکم ایدراوکنده کیدن پهلوانلرندال هندی دیرلر اول
اردالك بیوك قرنداشیدر اردوان هندی دیرلردی دیوب ناصل کلدی وناصل قتل اولندی نقل ایلدی
کیمرادخان دخی واروب قوندی اردنجه برعیاردخی ظاهر اولوب ایچندن یوز علم کورندی یوز بیك
ارپله پرپادشاه محتت اوزده اوکنده اوچ پهلوان سلو ملیوب برقاعده کچوب کندی رستم پرکیمدر دی
جهان بخش پرپادشاهه الیاس شاه دیرلر هندشاهلرندن درلیسانیه دیارینه حکم ایدراوکنجه کیدن
پهلوانلرك برینه سام سیاه قبادیرلر برینه سالوس هندی برینه کالوس هندی دیرلردی بو محله دك پنه

بینه اخشام قریب اولوب عسکرك اردی کسلدی کاوس کامران ایسه بو عسکری وکچن دیلاور لری کوروب
عقلی صحاه کلوب کاه کیدردی قورقارم بود ولت بنم الدن کیدرده زیرا رستم بوزنکیه جواب ویره مزدیو امّا
بینه پك سویلکه رستمدن قورقار ایدی سهراب قلعه سنده دار ولوب کندیکی بلکم کیدر دیو ایران پهلوانلری
حوقه دوشوب هربری سویلکم باشلدی اول کیجه دخی بوحال اوزره کچوب صباح اولدی افتاب جهان تاب
قلعهٔ خاوردن سرینون اولوب کاوس ورستم جمله ایران میدارزلری او تورروب سرخ ایاده طوغری ناظر
ایکن ناکاه بینه برغبار ظاهر اولدی بادصبا اول غباری قرشولیوب ایکی شق ایلدکده ایچندن یوز علم ظاهر
اولدی یوز بیك اریله برپادشاه محتت اوزره اوتورمش تختك اوکنده اوچ پهلوان برقاعده یراوپوب بعده
سلوملیوب کچوب کندی لر رستم بوپادشاه کیمدر ددکده جهان بخش ایندی بوپادشاهك آدینه مقبل شاه
دیولر قبالیته پادشاهیدر تختك اوکنده کیدن پهلوانلرك برینه بهرام کردنکش دیرلر سرخلقه کاندر زیرا
اوتوزایکی سرخلقه تك دوردی سرخلقه کاندر اشته برپره بوددر بری دخی فرخزاد خاقانینك صوك یانده
کیدن برهمنزاد زنجیرزن دیرلر پهلواندر ایکسیدخی کچمدی ددی واول ایکی پهلوانك برینه سامور هندی وبرینه
دخی جیران زنکی دیرلر دیوب انلرده واروب قوندیلر بریدن بینه توزلربلوردی ایچندن ایکیوز علم ظاهر اولدی
ایکیوز بیك اریله برپادشاه محتت اوزرنده اوکچه اوج دیلوور کلوب اوده برقاعده یراوپوب سلوملیوب
کچدیلر کندیلر رستم بوکیمدر ددی بونك آدینه تفاوق شاه دیرلر شهرنایه حکم ایدر اول باش پهلوانه
طنطنوش جیکردار دیرلر اتنیخی سرچیلوندر ایکنجی پهلوانه کیامرز کماندار دیرلر اوچنجی پهلوانه شایورخای
دیرلردی انلرده دخی واروب قوندیلر بوطرفدن بینه توزلربلوردی ایچندن ایکیوز علم ایکی کره یوز بیك اریله
برپادشاه محتت اوزرنده وتختك اوکنده ایکی پهلوان کلدی سلوملیوب کچوب کندیلر رستم بوپادشاه کیمدر
دیو سؤال ایلدی جهان بخش ایندی بوکا محرم شاه دیرلر محرم اباد پادشاهیدر اوکچه کیدن پهلوانه برینه
نهنك دریاجوش وبرینه هاوران هندی دیرلر ددی انلرده واروب قوندیلر درعقب برغبار دخی قوپدی
ایچندن ایکیوز علم ظاهر اولدی ایکی کره یوز بیك اریله برپادشاه محتت اوزرنده اوکنده ایکی دیلوور
کلدیلر بینه اوسلوب سابق اوزره سلوملیوب کچوب کندیلر رستم سؤال ایلدی بوپادشاهه کیمدر دیرلردی
جهان بخش بوپادشاهك آدینه حرم شاه دیرلر حرم زمین پادشاهیدر اول کچن محرم شاهك اوزرینده
واوکونده اولان دلاورلرك برینه هلهلون هندی دیرلر وبرینه فرحام هندی دیرلر ددی انلرده واروب
قوندیلر امّا دشت نهروان سرخکون وسبزه کون خیمه وخرکاهدن لاله زاره دونوب صحرا عسکر یله مالامال
طولغه آز قالدی امّا بوطرفدن برعظیم کردغبار قالقوب اسمانه پیوسته اولدی بادصبا فرشواروب اول غبار

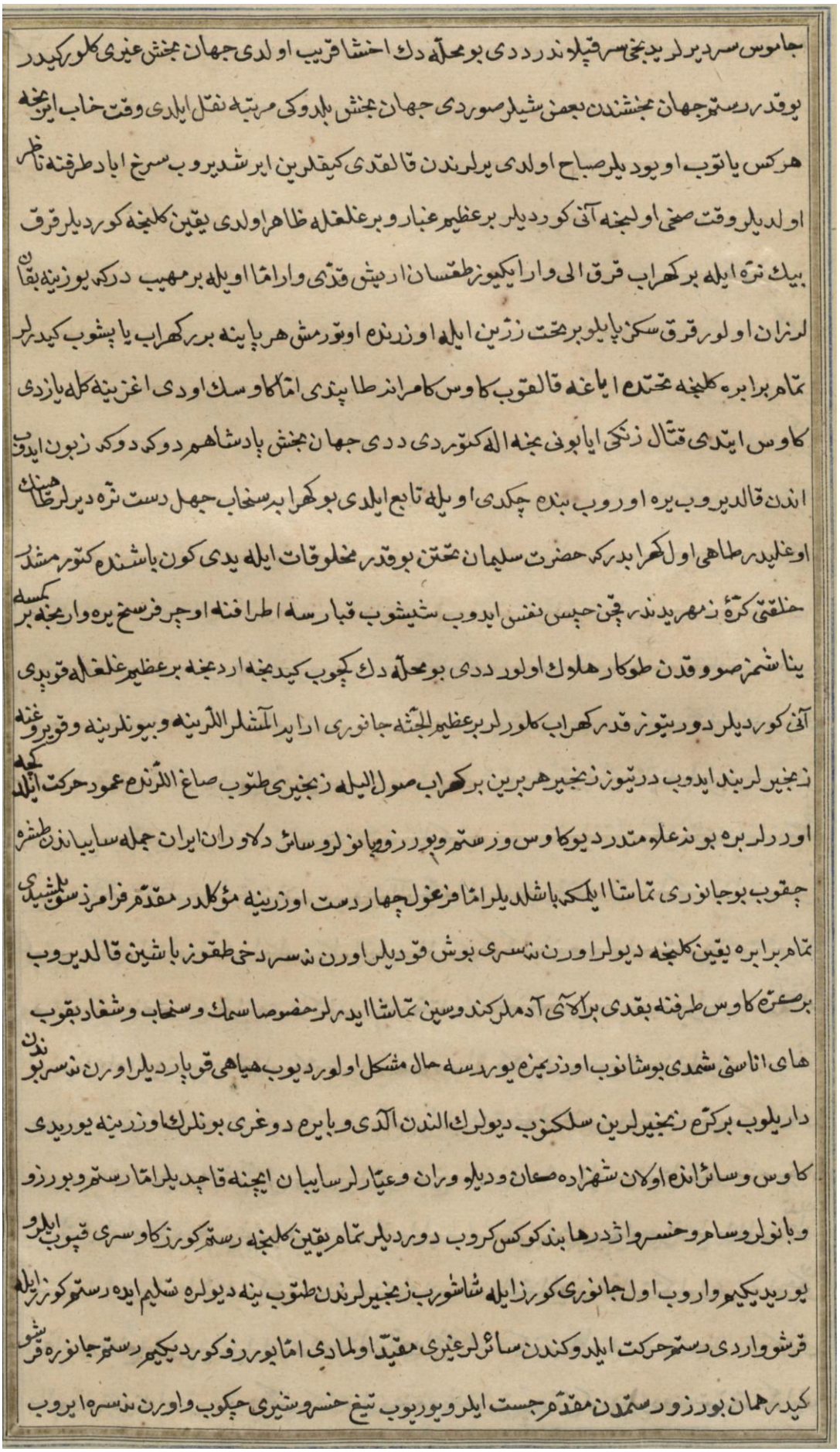
دامندن کریبانه وارنجه ایکی شق ایدوب ایچندن آلتون علم ظاهر و نمایان اولدی آلتی کره یوزبیک ارباله برعظیم
پادشاه ذوالحشم محتشین دورت فیل منکلوسی اوزره بند ایلمشلر صاغ وصول یانده وزیر او حکماسی کمندبنك باشنده
یدی کنکره لی تاج واکونده دورت پهلوان جهان پهلوانی برنده بر پهلوان یوز او نوز اریش قدی و یتمش اریش
سینه سنك فرنجی وار چین پولاده غرق اولمش آلتنده برسلیمانی رخش جهان بخش پیما سپاه طاغه بکزر و اوکونجه
برفیل منکلوسی اوزره طاغ قدر برکوه ری یشل غلونی ایله پرکمشلر صول طرفنده اولان نقاب ایله اوکونده
ایکی دیلاور درخی بری فیله بنمش رستم بوندن کورونجه شهنشاه لشکر قیاس ایلیوب دونری جهان بخشه
کوزم نوری بس بالتو بو پادشاه لشکرك شهنشاهی اولمق کرك دیه جهان بخش حنیر دولتمرده قنی درخی
شهنشاه لشکر کلیجه بویله برچغ یدی کنکره لو تاج کیر شاهلر وار در جواهر اباد اقلیمنه حکم ایلر اوکونده اولان
دیلاوره قهار اعظم دیرلر قتال زنکینك باس سر فیلوسیدر وجواهر شاهك دامادیدر صول طرفنده اولان
نقابدار جواهر شاهك اوغلیدر خورشید شاهی نقابدار دیرلر غایت حسنا لردندر لکن چنك آور پهلوانیدر
اوکونجه کیدن پهلوانك برینه چابو رفیل سوار دیرلر وبرینه شقابور تیغ زن دیرلر سر خلقه لردندر
وقهار اعظم قهرمان اوغلی ایمش دیوبه دیرلر قهرمانده اولان چنکلرین وصکره قتال زنکی قفسه قیوب
اصلی جواهر شاهك پای تخت پهلوانی کیم بیلیتن بیل افکن دیرلر شمدی علمدار در آنکله کچن چنکلرده قفسی
قیروب تکرارینه قفس یاننه کلوب کندك باغلو تمشدر دیو نقل ایدوب ایران دیلاورلری غشاولوب قالدی
زهی دیلاورلك کیم اینجق اولور دیو تحسین وآفرین ایلدیلر رستم بونلری اشیدوب فکره واردی وکوکلندن
نیاز ایلکه باشلدی یارب عرض صاحبقرانی سکا امانت ددی جواهر شاه دخی وارووب قوندی اندن برعظیم
غبار درخی ظهور ایلدی ایچندن طغوز علم ظاهر و نمایان اولدی طغوز کره یوزبیك ارك نشانه سیدر علم سایه سنده
برتخت عالی یدی فیل منکلوسی اوزره بند ایلمشلر اوزرنده برپادشاه عظیم العنوان اوتوروب صاغ وصول
حکیم وحکما و وزیر و وزرا اوکونجه دورت پهلوان برابر کلوب برقاعده ساولیوب کچوب کندی باشنده
یدی کونکوره لی تاج بوکیمدر دیو سوال ایلدی رستم جهان بخش شهنشاه هندستان اولان رای اعظمدر
وقتال زنکینك قاین اتاسیدر اوکونجه کیدن پهلوانلرك برینه رعدجهانسوز دیرلر قتال زنکینك
دورد بخی سر فیلوانی ورای اعظمك جهان پهلوانیدر صول جانبنده اولان عدلان تبردار دیرلر سر خلقه
کاندر انلرك اوکندر اولان دیلاورلرك برینه خوبخار هندی وبرینه سهیل زرین پوش دیرلر وبرینه
عملوق عمود کش دیرلر سر خلقه لردر لردی انلرده کچوب کندیلر کاوس کامران غیری حنیره تهواردی بره
بونا بکار قتال زنکی نه دایات وبو عسکره مالك ایمش دیوب درونندن رعشه اندازاولدی اندن ناکاه یرغبار

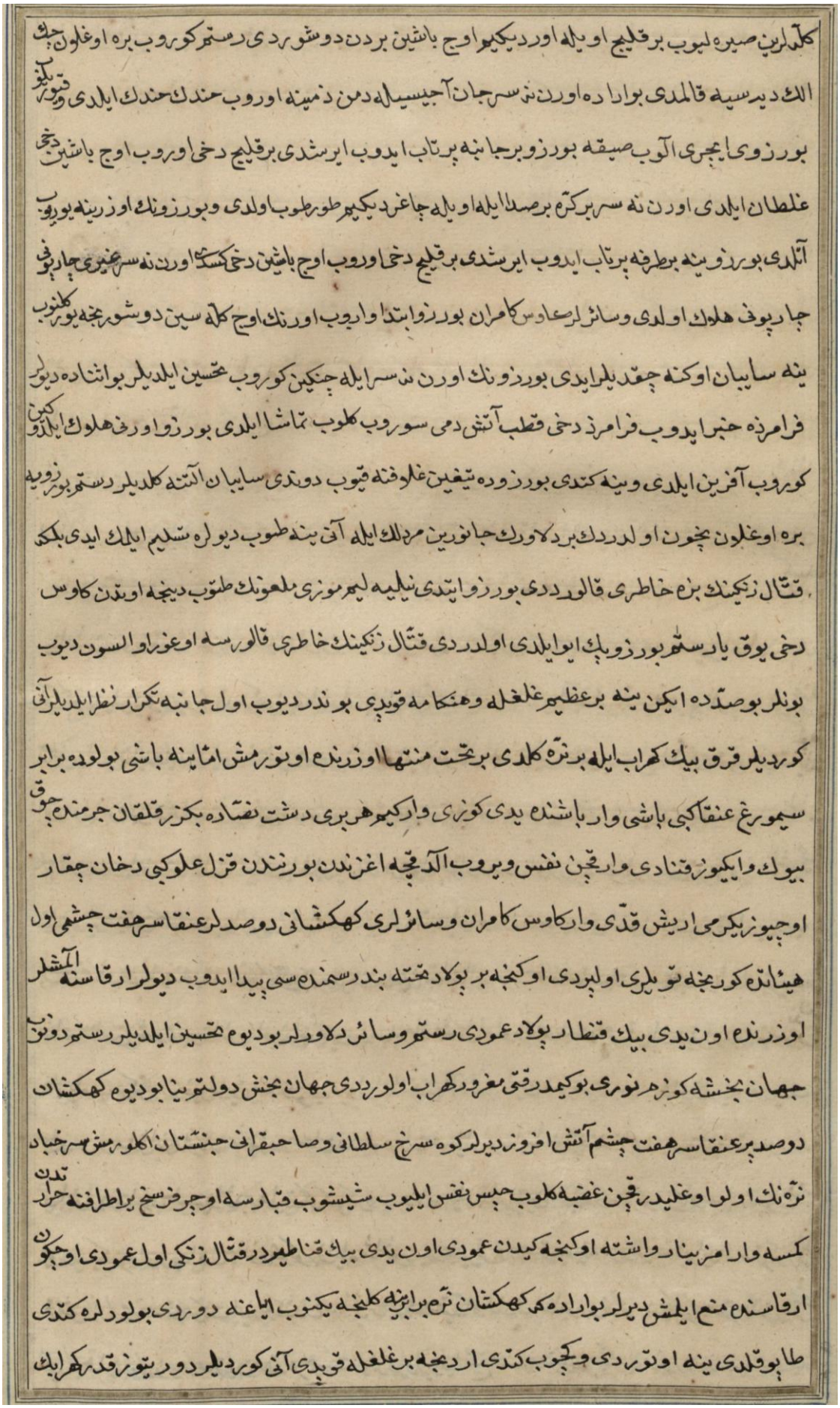

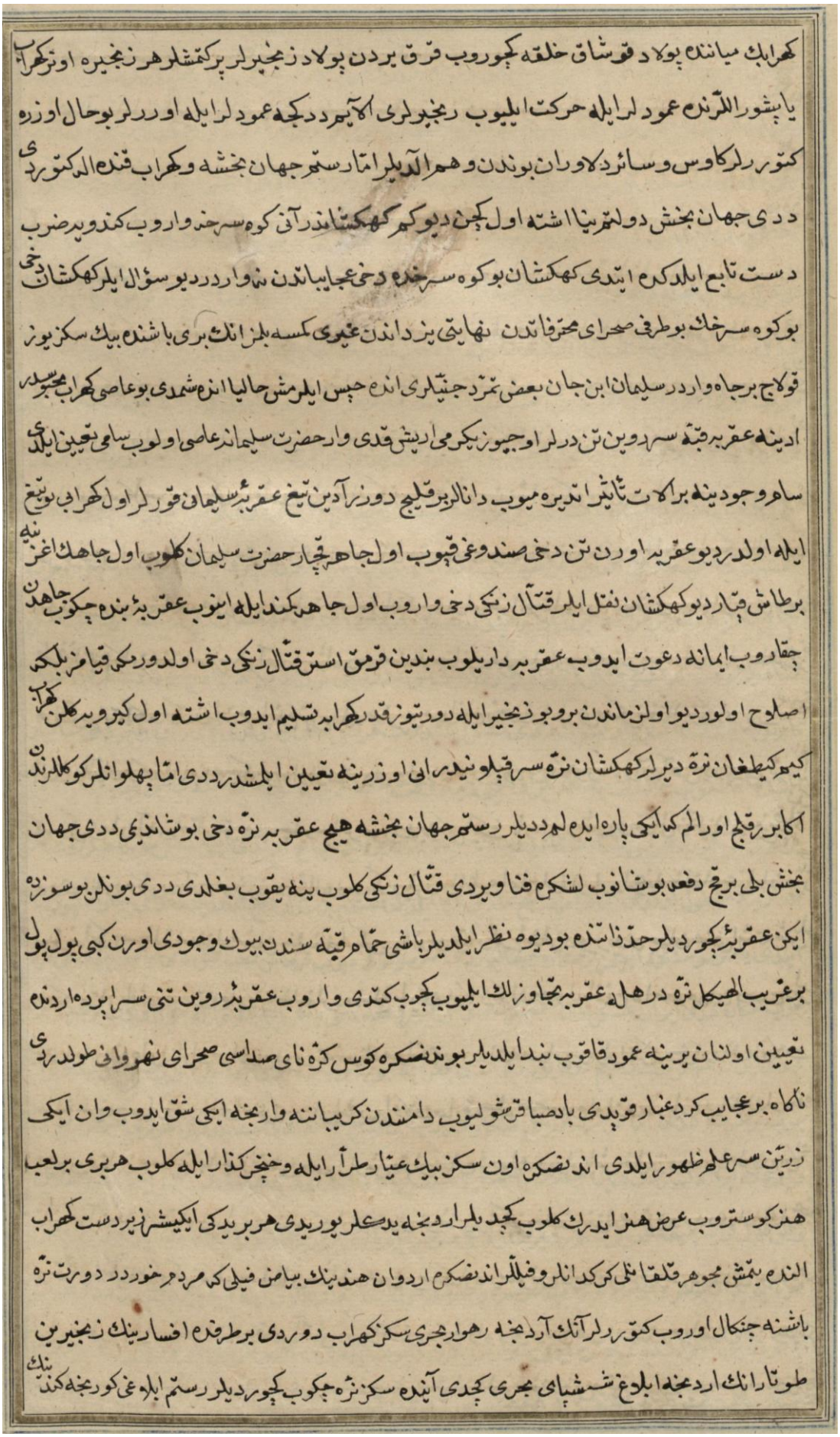

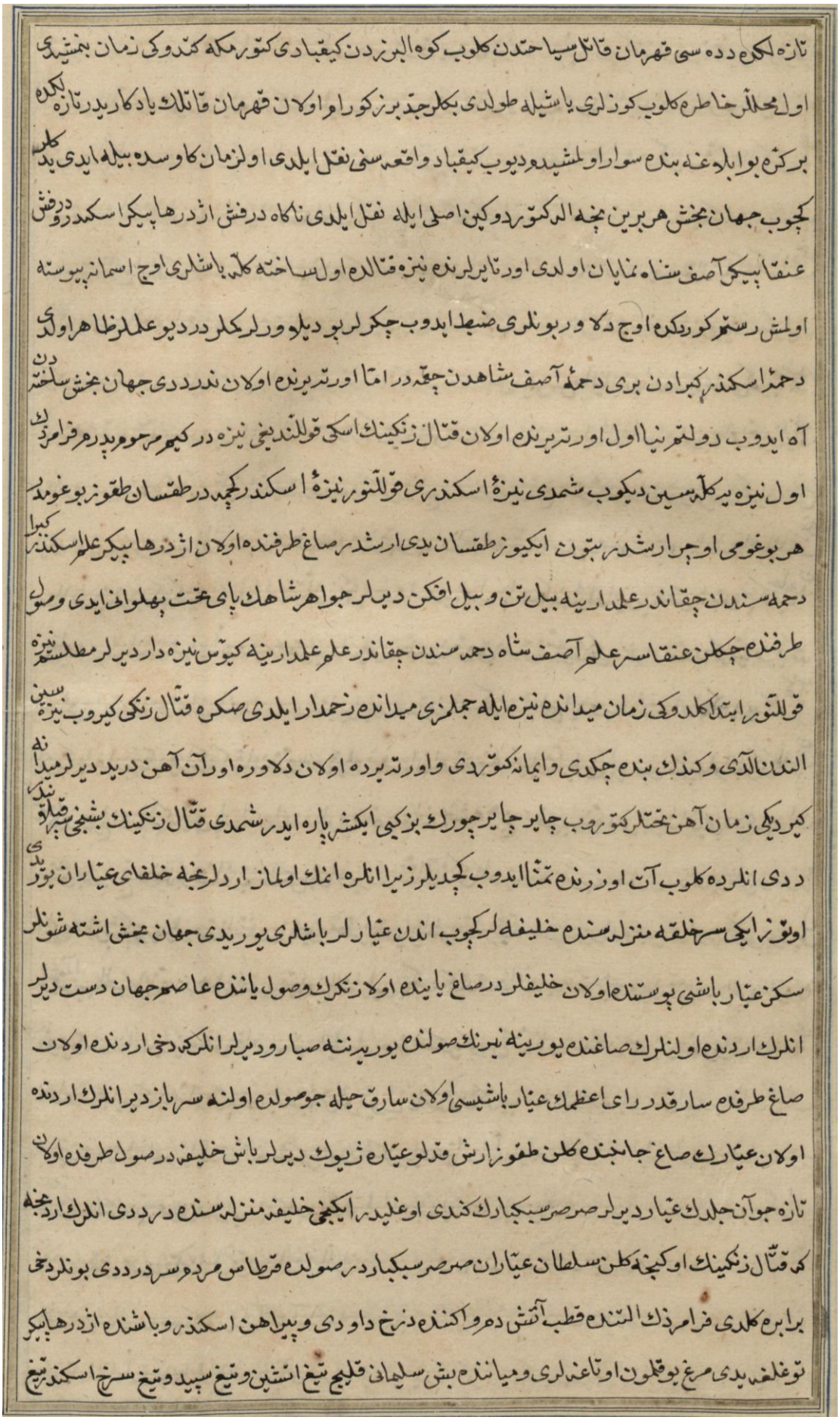
ینه توز قویدی سکسان علم ظاهر اولدی سکسا بیك پری ایله بر پری شاهی کجدی تختین دیولر باشنه
آلمشلر اوکونجه پری وجنی دیلو ورلری برقاعده یی آدم کبی انلرده تمنا ایدوب کجدیلر رستم بوکیمدر
ددی جهان بخش جزیرهٔ پرویز شاهی پرویز شاه دیرلر اشته سرعسکر اولان قهقشان زیردست پروریش
ایدن بو پادشاهدر ددی انلرده واروب قوندی انك اردنجه سکز بیك کرك سرلر کجدی جهان بخش او ایله
نزهٔ ده تابع ایلدوکین اصلی ایله نقل ایلدی انلر اردنجه اون یکی بیك آیینه تنلر کجدی شاهلری اشکال
آیینه تن ایله انك اردنجه اورن تنلر کجدی شاهلری شعبان اورن تن ایله انك اردنجه ماهی بونلر
کجدی سماك ماهی ایله کیم پادشاهلری در جهان بخش بونلری هب اصلی ایله تعریف ایلدی اندیکره
التمش بیك پری ایله بر پری نوجوانی کجدی رستم بوکیمدر ددی جهان بخش جهان ارا ایدن
کوه سرخ یانده کوه هفتکان دیرلر بر کوه عظیم وار ایمش یدی قلعه ایمش حق تعالی هر قلعه سین بر
طلاشدن خلق ایلمش یدی پادشاهلق یرایمش سهمنشاه لرینه الماس شاه دیرلر یدی کونکوره لو تاج کیر
وقتال زنکینك قاین اتاسیدر قیزی سمنسا بانو بیله دربو نوجوانه هرمز شاه دیرلر کوه هفتکانك
اول قلعه سی قلعهٔ لؤلو شاهیدر مقتدر پدرینه عدلان شاه دیرلر ایمش وفات ایلمش ایکنجی قلعه شاهی
زبرجد شاه پری مغلوب فضولی بونك باباسی تختین ضبط ایدوب بو هرمز شهزاده دخی شهنشاهلری
اولن الماس شاهه واروب زبرجد شاهدن شکایت ایدر الماس شاه دخی مقید اولمازامّا الماس شاهك
بروزیری وارددسهلون حکمت شناس زیاده کامل پرتدبر دانا جنستان اکلورمش تنها واروب هرمز
شاه اکا بولشوریم حالم یخه اولور دیرمکر سهلون قوت عملیله یقین زمانده قتال زنکی نام بربنی
آدم پهلوانی کلوب بتون هفتکانی فتح ایدیجکین بیلورمش بوکا یاهرمز سکا الماس شاهدن فائده
یوقدر ا بختی یقین زمانده کوه سرخه قتال زنکی نام برصاحبقران کلدی دیو سرخنبادك اولواو غلی
کهکشانی باصوب کندویه تابع ایلدی وارا کابولشوب ایاغنه دوشوب حالیکی اکا عرض ایله اول
سکا باباکك محتی اولان زبرجد شاهدن الیوبر دیو هرمز شاهده کوه سرخه واروب شکارده قتال
زنکیه راست مغلوب ایاغنه دوشوب حالین عرض ایلر قتال زنکیده رحمت ایدوب وار بتون کوه
هفتکانی اول بهانه ایله اسلامه کتوروب تابع ایلر زیرا بتون هفتکان پریلری آیینه پرست ایمشلر اصلی
بوکیم بر حکیم کامل یدیجی قلعه الماسدر اندہ شهر الماس ده بر آیینه دوزوب اندینه آیینهٔ حکمت نما قودی
بتون هفتکان یدی قلعه سنده نقد رحوادث ظهور ایلر سه آیینه دن کورینورمش اول سببدن پریلر
اکا طپار لرایمش دیوب پدری فرامرز دن اشتد وکی صبی جمله نقل ایلدی یو محله دك هرمز شاه واروب

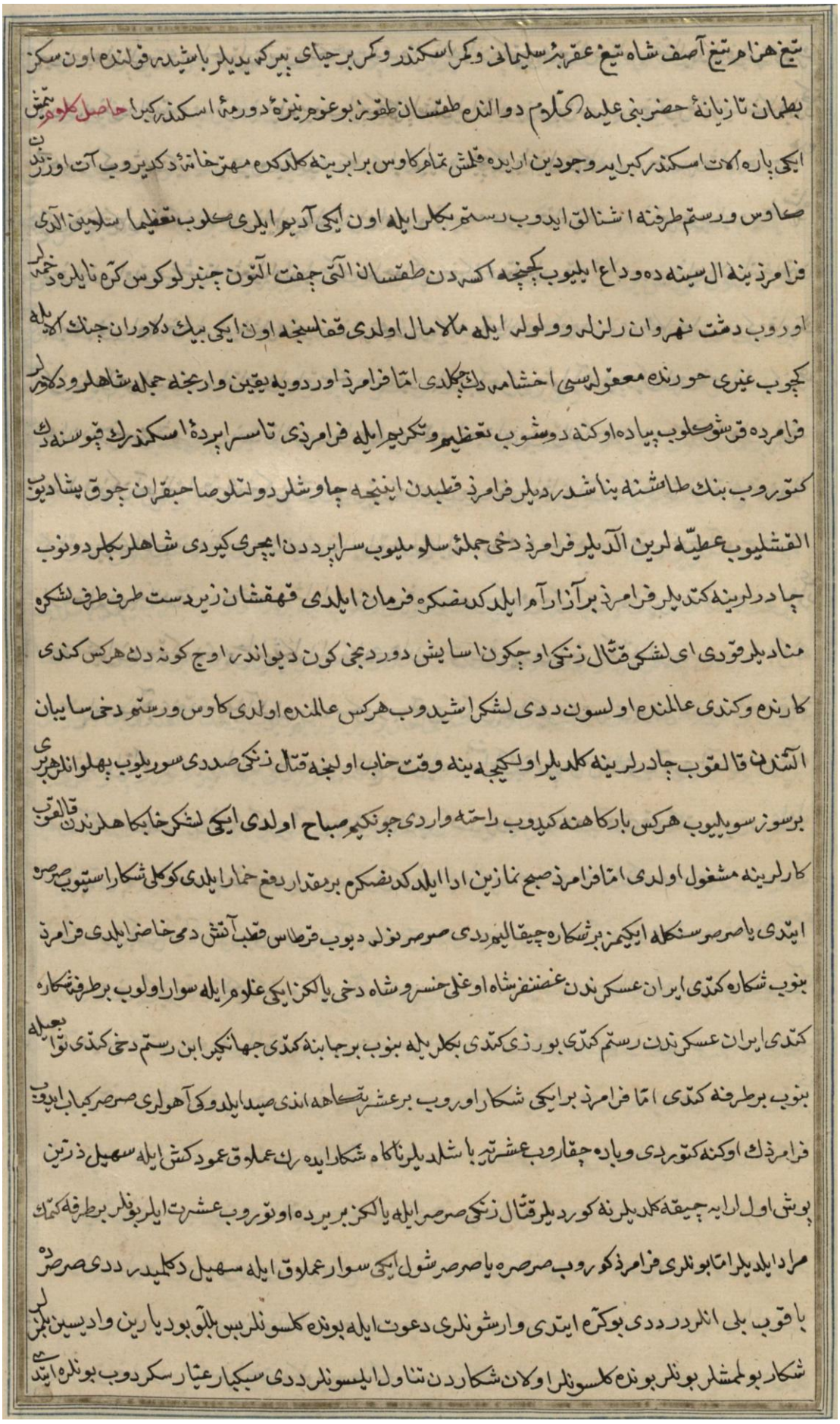
قوندی بویرمادن آلتمش بیك پرتی ایله زبرجد شاه کجدی جهان بخش ایندی اشته ایکینجی قلعه زبرجد
شاهی زبرجد شاه بودر دی انك اردنجه آلتمش بیك پرتی ایله برپادشاه کجوب کندی تختی اوزنده تختی
دیولر دوشنه المشلر اوکندی ایکی پری پهلوانی ایله برکهراب عمودین دوشنه اورمش ایکیوزاون طقوز
اریشی قدی وار وجودی بللو رکبی پارپار ینار برایره کلنجه برقاعده سلو ملیوب کجدی رستم بوکیمدر
دی جهان بخش دخی او چینجی قلعه که قلعه پیروزه در آنك پادشاهیدر پیروز شاه دیولرا وکجه کیدن
زبرجد شاهك قرنداشیدر اول پری پهلوانلرینك برینه اوقال پرتی وبرینه شهمادی پرتی دیولروا ول کهرابه
طیطنوش بللو رتن دیولر بشنجی سرقپلو نیدر اجناس طرفندن ددی انلرده کجدی درعقب برغبار دخی
ظاهراولوب آلتمش بیك پرتی ایله کندی تختی اوزنده برپادشاه اوکندی دخی بیقوش باشلو برکهراب
زیردستی وار دوسنده برعجایب عمود سلو ملیوب کجدی لرستم آینده صوردی جهان بخش ایندی بوپادشاه
دوردنجی قلعه که قلعه لؤلوانك شاهیدر ولعلون شاه دیولرا وکندی کیدن کهرابه ران برم سردیولر قتال
زنکینك التنجی سرقپلو نیدر یوز طقسان سکز اریشی قدوقامتله اولدخی کجدی بوطرفدن آلتمش بیك
پرتی ایله برپادشاهدخی کجدی تخت اوزنده اوکنجه برکهراب اوموزنده برعمود ایکیوزاوتوز سکز
اریشی قدی وار انلردخی برمعتاد قدیم سلو ملیوب کجدی رستم صوردنجه جهان بخش ایندی بشنجی قلعه
شاهیدر آدینه زمرد شاه دیولرا وکجه کیدن نزه پیراقراطوس هفت دست دیولریاوزکهرابه بوکهراب
دوردنجی سرقپلو نیدر ددی آنك اردنجه آلتمش بیك پری ایله برپادشاه کلوب کجدی تختك اوکندی ایکی
کهراب عمودلری دوشلرنده صاغ طرفنده اولا کهرابك یوزسکسان یدی اریشی قدی وار صولنده اولان کهرابك
یوز بیتش سکز اریشی قدی وار رستم بوفی صوردنجه جهان بخش آلتنجی قلعه شاهی یاقوت شاه دیولرا وکجه کیدن
کهرابك صاغ یاننده کیدن کهرابه طال نزه وصول طرفنده کیدن کهرابه بیطال نزه دیولر ددی انلرده وار وب
قوندیلر آنك اردنجه یوز بیك پری ایله برپادشاه ظهور ایلدی تختی دیولر باشنه آلتمش کندینك باشنده
یدی کنکره لی تاج مجوهر صاغ جانبنده برپرتی اوتورمش صاغ وصول وزیرلرا وتورراوکنجه نزه زیردستی
امابری طقوز باشلو هر برباشی حمام قیمه سنه بکزر ایکیوز طقسان اریشی قدی واربری دخی عنقا
باشلو ایکیوز اون یدی اریشی قدی واربری دخی جاموس باشلو برکهراب ایکیوز ایکی اریشی قدی وارایران
بهادرلری اورنطوسی کوروب هیبت آلدیلر رستم بونلرکمال دردی جهان بخش دولتمز بناکوه هفتکانك
یدنجی قلعه سنك شاهیدر الماس شاه دیولر جمله نك شهنشاهی بودراوکنجه یودرین نزه نك طقوز باشلو سنه
اورنطوس نامسردیولراوچینجی سرقپلو ندر عنقا باشلو کهرابه ارطالوش عنقا سردیولروجاموس باشلو نزه یه جاموس

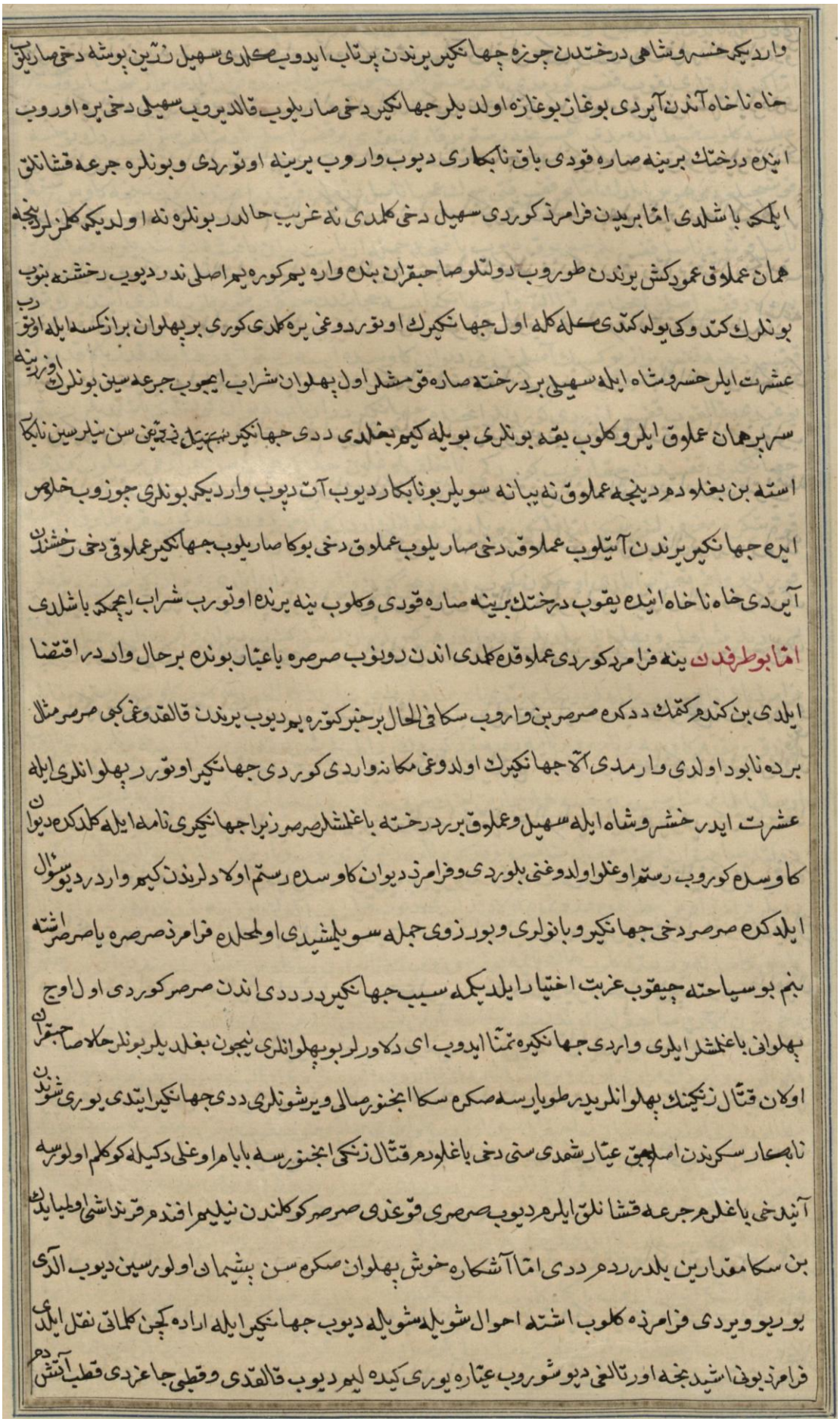

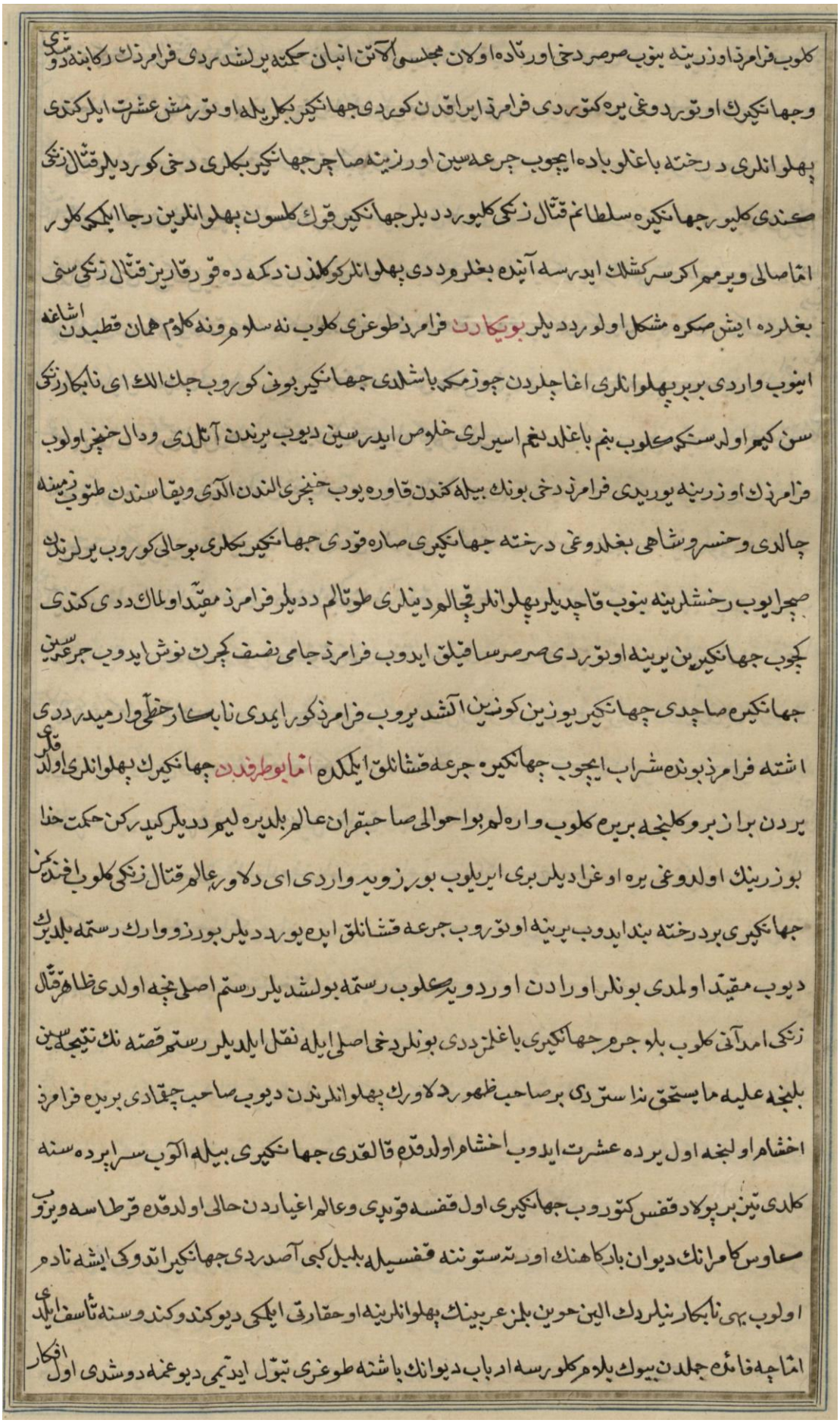

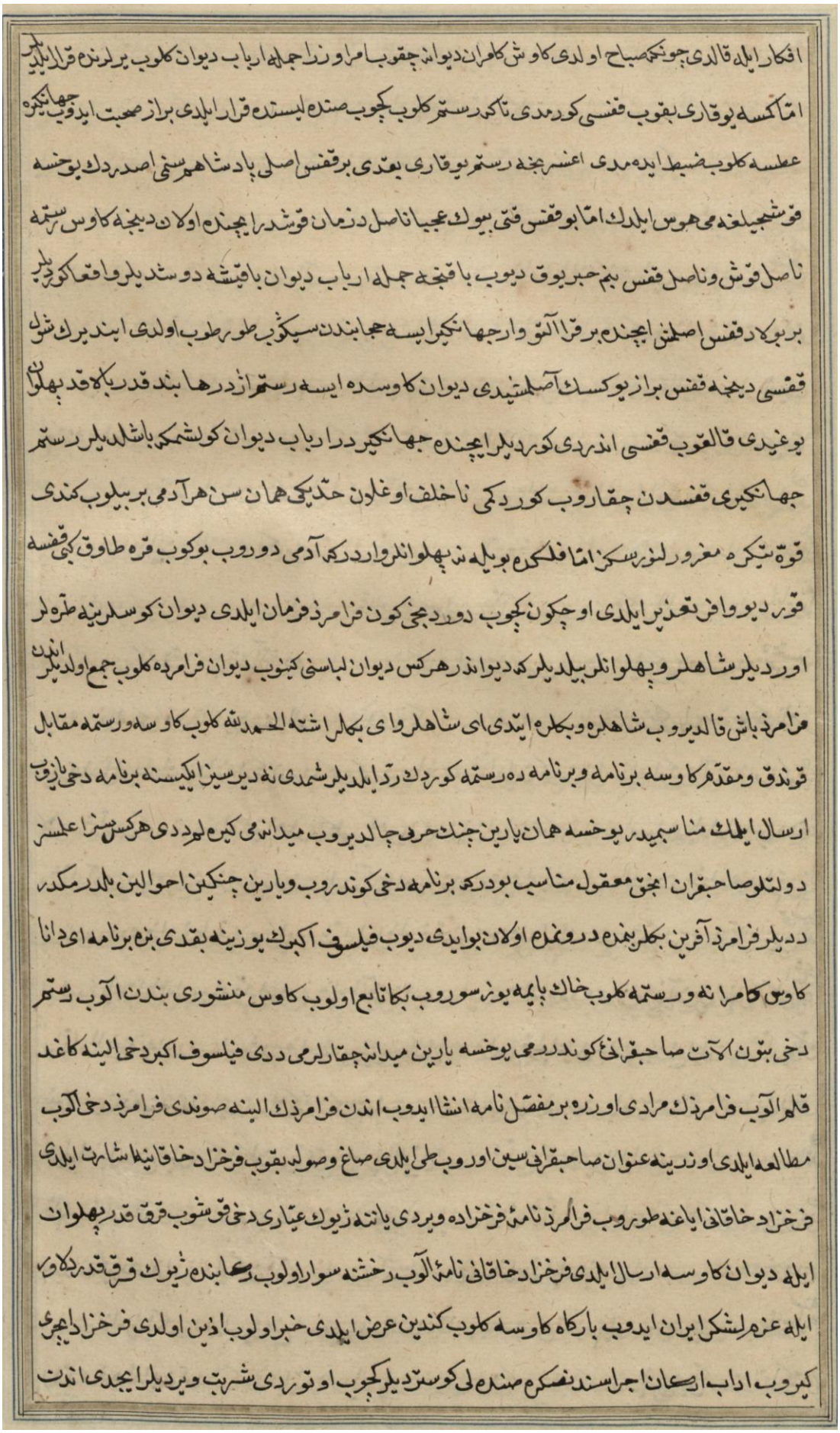

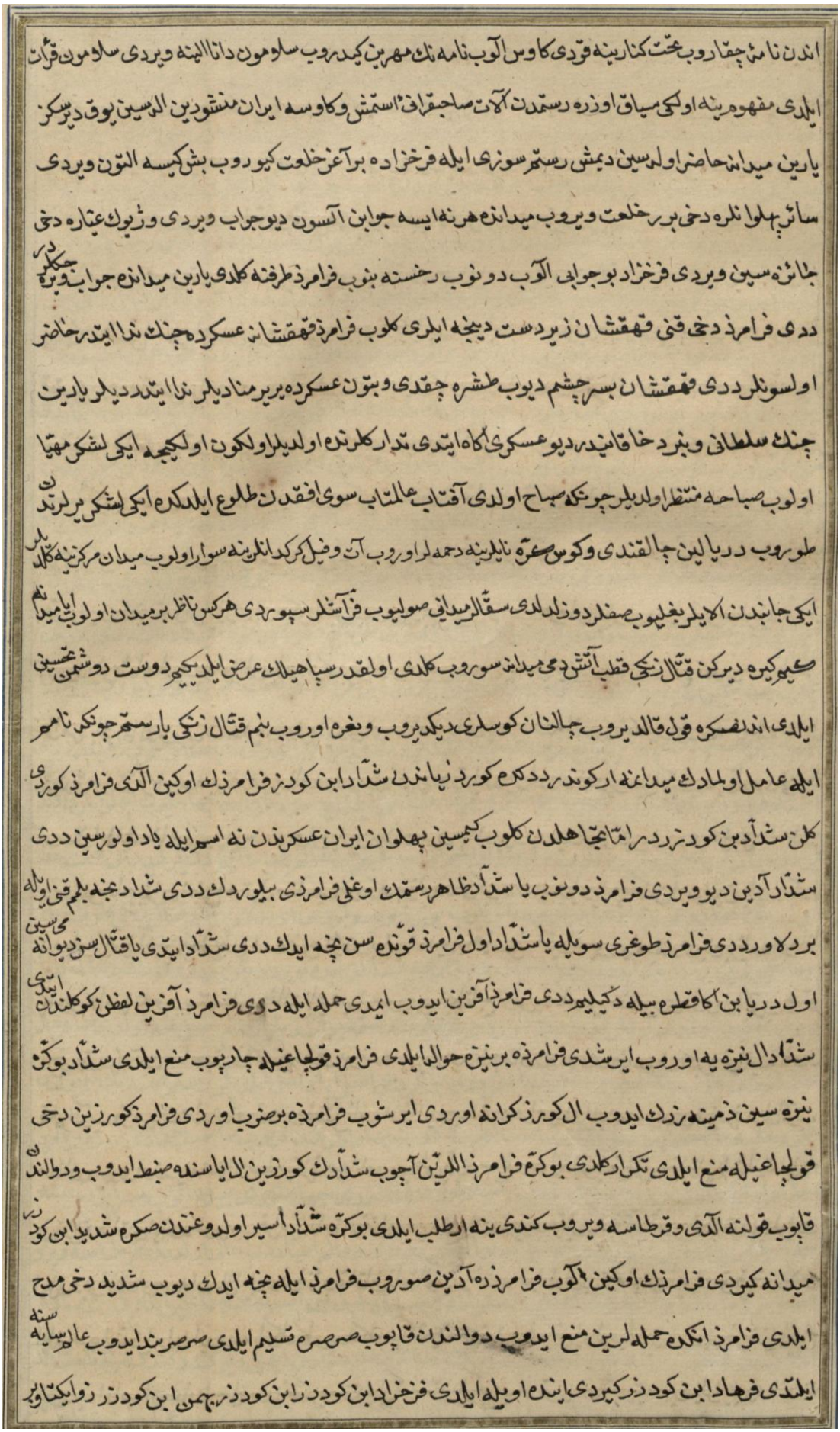
تیغ هزام تیغ آصف شاه تیغ عقربۀ سلیمانی وکر اسکندر وکس برجیای پیر کهیدیلر باشیده فولنده اون سکز
بطمان تازیانۀ حضرتی علیه الکلام دوالنده طقسان طقوز بوغوم نیزۀ دورمۀ اسکندر کبرا حاصل کلوم تمش
ایکی پاره الات اسکندر کبرایه وجودین ارایده قلمش تمام کاوس برابرینه کلدکده مهتر خانۀ دکدیروب آت اوزرنده
کاوس ورستم طرفنه اشتالق ایدوب رستم بکلر ایله اون ایکی آدیم ایلری کلوب تعظیما سلامین الدی
فرامرزینه الی سینه ده وداع ایلیوب کچنجه اکسردن طقسان آتی چفت آلتون چنبر لو کوس کره نایله دخمه لر
اوروب دشت نهروان رلزله وولوله ایله ملا مال اولدی قفاسنجه اون ایکی بیک دلاوران جنك آلایله
کچوب غیری حورنده معقوله سی اخشامه دك چکلدی امتا فرامرز اوردویه یقین وارنجه جمله شاهلر ودلاورلر
فرامرده قرشو کلوب پیاده اوکنه دوشوب تعظیم وتکریم ایله فرامرزی تا سراپردۀ اسکندرك قپوسنه دك
کتوروب بنك طاشنه بناشده دیلر فرامرز قطیدن اینجه چاوشلر دولتلو صاحبقران چوق پشادیوب
القشلیوب عطیه لرین آلدیلر فرامرز دخی جملۀ سلاملیوب سراپردن ایچری کیردی شاهلر بکلر دونوب
چادرلرینه کتدیلر فرامرز برآز آرام ایلدکدن لشکره فرمان ایلدی قهقشان زیردست طرف طرف لشکره
منادیلر قودی ای لشکی قتال زنکی او چکون اسایش دوردنجی کون دیواندر اوج کونه دك هرکس کندی
کارنده وکندی عالمنده اولسون ددی لشکر اشیدوب هرکس عالمنده اولدی کاوس ورستم دخی سایبان
آلتنده قالغوب چادرلرینه کلدیلر اولیجه دینه وقت خاب اولنجه قتال زنکی صددی سوریلوب پهلوانلر هربری
برسوز سویلیوب هرکس بارکاهنه کیدوب راحته واردی چونکیم صباح اولدی ایکی لشکر خابکاهلرندن قالغوب
کارلرینه مشغول اولدی امتا فرامرز صبح نمازین ادا ایلدکدن لشکره برمقدار دفع خمار ایلدی کوکلی شکار استیوب صرصره
ایلدی یاصرصر سنکله ایکیمز برشکاره چیقالیم ددی صرصر نولدیوب قرطاس قطب آتش دمی حاضر ایلدی فرامرز
بنوب شکاره کتدی ایران عسکرندن غضنفر شاه اوغلی خسرو شاه دخی یالکز ایکی علوم ایله سوار اولوب برطرفه شکاره
کتدی ایران عسکرندن رستم کتدی بورزی کتدی بکلر ایله بنوب برجابنه کتدی جهانکیر ابن رستم دخی کتدی نوا ایله
بنوب برطرفه کتدی امتا فرامرز برایکی شکار اوروب برعشرتکاهه اندی صید ایلدوکی آهولری صرصر کباب ایدوب
فرامرزك اوکنه کتوردی وباده چقاروب عشرتده باشلدیلر ناکاه شکار ایدرك عملوق عمود کش ایله سهیل ذرین
پوش اولدیغی ایشه چیقه کلدیلر نه کوردیلر قتال زنکی صرصر ایله یالکز بریرده اوتوروب عشرت ایلر بونلر برطرفه کمك
مراد ایلدیلر امتا بونلری فرامرز کوروب صرصره یاصرصر شول ایکی سوار عملوق ایله سهیل دکلمیدر ددی صرصره
یاقوب بلی انلردر ددی بوکره ایتدی وارشونلری دعوت ایله بوندن کلسونلر بس بللو بودیارین وادیسین بکلر
شکار بولمشلر بونلر بوندن کلسونلر اولان شکاردن تناول ایلیسونلر ددی سیکبار عیار سکردوب بوندن ایتدی

بیورك پهلوانلر سیزی صاحبقران استر ددی چو بردی فرامزدك یانته کتوردی بونلرده کلوب تمنا ایلدیلر فرامرز اوتورك
ددی بونلرده اوتورسون فرامرز ایله بیوب ایچمکمکی باشلدیلر امّا یورزی ابن سهراب دخی برپوم ایبوب شکار ایلدوکی
آهو وخرکوشدن کباب ایتدیروب کندی بکلری ایله بیوب ایچمکه باشلدی کله لیم بز خسرو شاهی خسرو شاهی
ایکی خذمتکار ایله کزرك فرامرز ایله پهلوانلرك اولدوغی یره کلوب فرامرز خسرو شاهی دعوت ایدوب خسرو شاه
دخی ایبوب اوتورب عشرته مشغول اولدیلر حکمت خدا جهانکیر دخی کندی توایله برقاچ شکار اوروب فرامرزك یانته یقین
بریره ایبوب اولدخی عشرته باشلدی بروده فرامرز مجلسنده کباب آز قالدی هاى مدد دیزم برشکار اولسه دیرکن فرامرزك
کوزینه براهو راست کلدی امّا حیلی ایراق سکردوب کیدر باقك براهو کیدر شول آهوی بریکن واروب صید ایلسه کزدی
همان دم خسرو شهزاده یرندن قالقوب واره یم دولتلو صاحبقران بن قولك لایم دیوب دخشنه سوار اولدی
طولی دیزکن آهونك ارقه سنه کین آلدی وال تیر وکمانه اوروب آهوی نشانه آلدی وکز قولنی طرنا قاچ قبضه دك
کشاده ویردی اکرچه حدنك درست ایدی امّا ایراق اولمق ایله صوق اوروب آهوی الی قویه مدی آهوز خم خورده
اولمغله دیبه لك قاچدی خسرو شاه اردینه دوشدی آهو سکردوب کیدرکن جهانکیرك اوتوردیغی یره اوغرادی
جهانکیر ابن رستم کوردی برحاضر شکار ایاغنه کلدی همان اوتوردوغی یردن ال تیر وکمانه اوروب برحدنك بحر کمانه
وصنع ایدوب آهوی یقدی پهلوانلرك بری سکردوب آهوی آلدی جهانکیره کتوردی بو محل خسرو شاه دخی کلوب
ایرشدی امّا کوردی بر پهلوان اوتورمش برقاچ بکلر ایله عشرت ایلرکن بر پهلوان قالقوب آهوی آلدی خسرو شاه
همان آت سوروب ایرشدی آهوی آلان پهلوانك اوکین کسدیروب ای دلاور آهوی قنده کتوررسین ددی اول
آهوی آلان پهلوان خسرو شاهك یوزینه بقدی کوردی برشهزاده صورت نوجوان کمسه درای نوجوان سنك
باشکه صوق یکمش اوّلا نکدر دیوب واردی آهوی اوتوردقلری پرده برد رخته آصه قودی خسرو شاهك بوکوشنه
کلدی بردخی بوکیم قتال زنکیه کتوره آهوی آله مدی بوش کتمکمکار ایدوب واردی البته ویرك آهوی دیوب آت
سوروب درختدن چوزوب المق مراد ایلدی همان جهانکیر یرندن آتیلوب نابکار اشته آهو سکا بودر دیوب
واردی خسرو شاهی طوب دخشندن ذمینه اندردی ودرختك برینه صاره قودی وینه کلوب یرینه اوتوردی
امّا بو یکادن فرامرز کوردی خسرو شاه کیده لی حیلی زمان اولدی کلدی اصلی ندر وار یا سهیل باقددی سهیل
زرّین پوشن تولدیوب یرندن قالقوب دخشنه بنوب خسرو شاهك کندوطرفنه کلدوغنی براز کیدوب کوردی
بردرخت سایه سنده برپهلوان اوتورمش برقاچ اتباعی ایله وخسرو شاهی اعاجك برینه صاره قومشلر اصلی نه
اولدیوب ایلری واردی بوشهزاده کیم بغلدی بویله ددی جهانکیر بن بغلودم ددی اکر بك کوکلم اولورسه
سنی دخی بغلرم ددی سهیل غضبه کلوب بره نابکار بوسنك کوکلك عالمه سلطانیمدر دیوب آت دیدی واردیکی

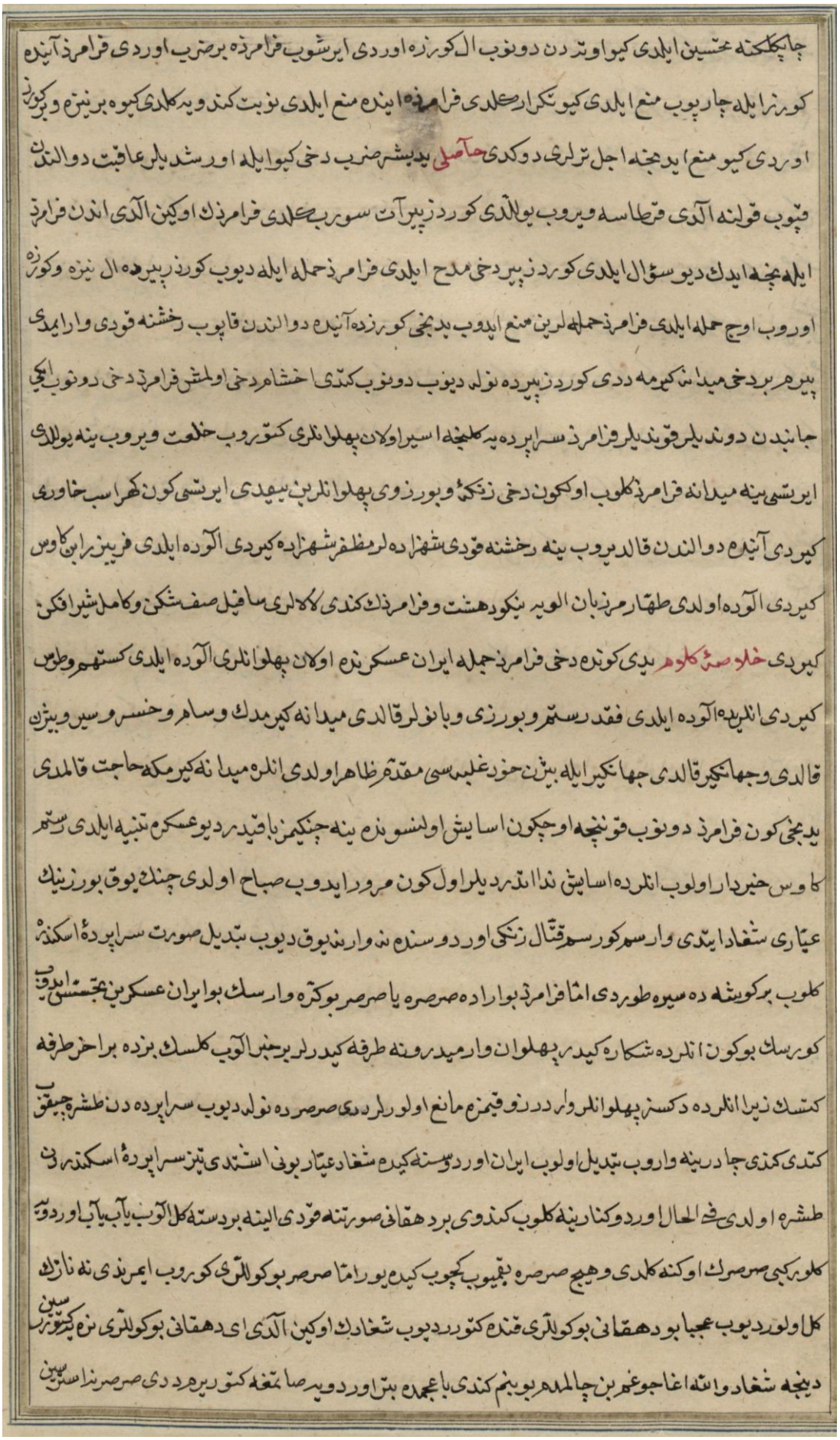

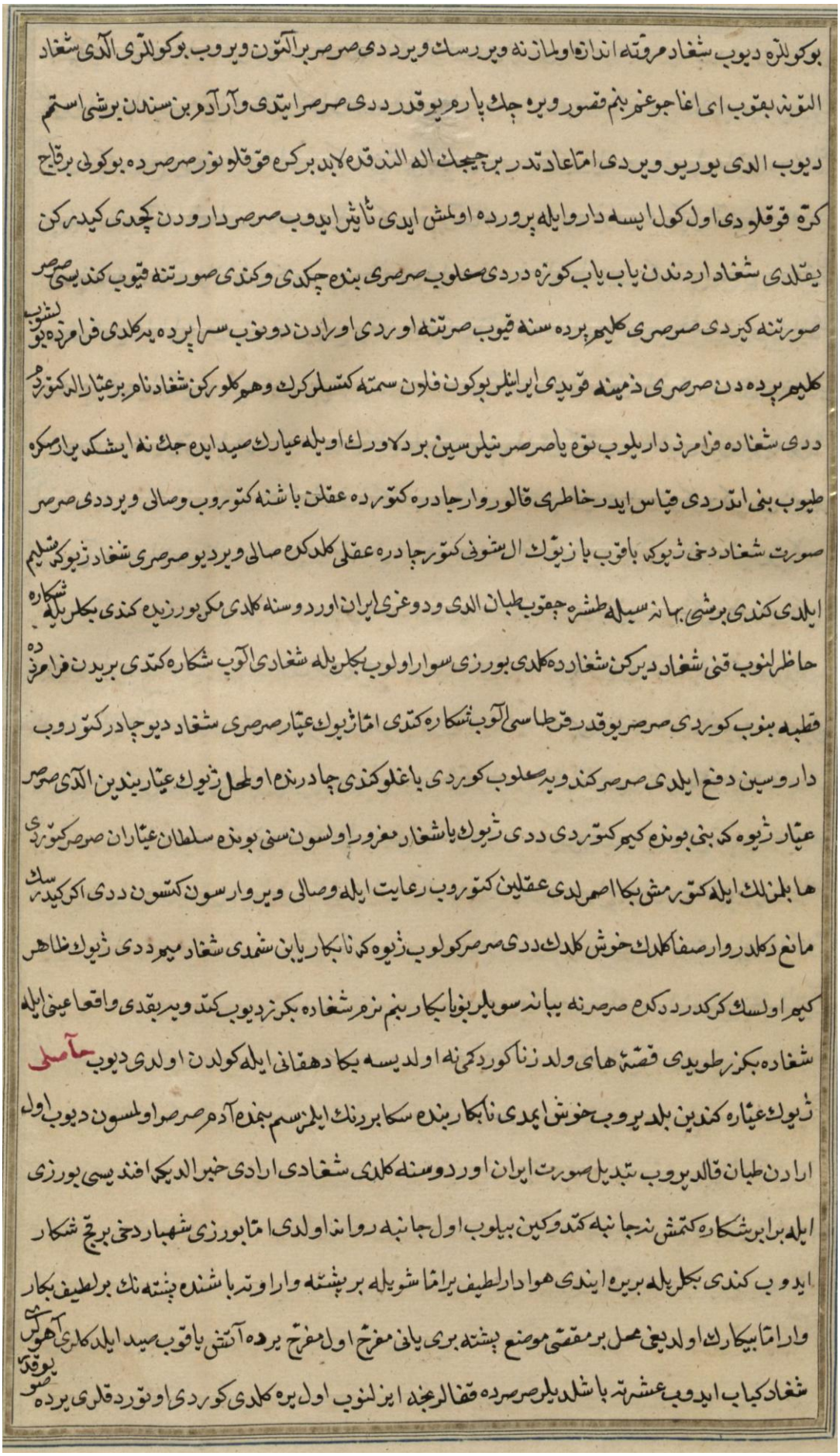

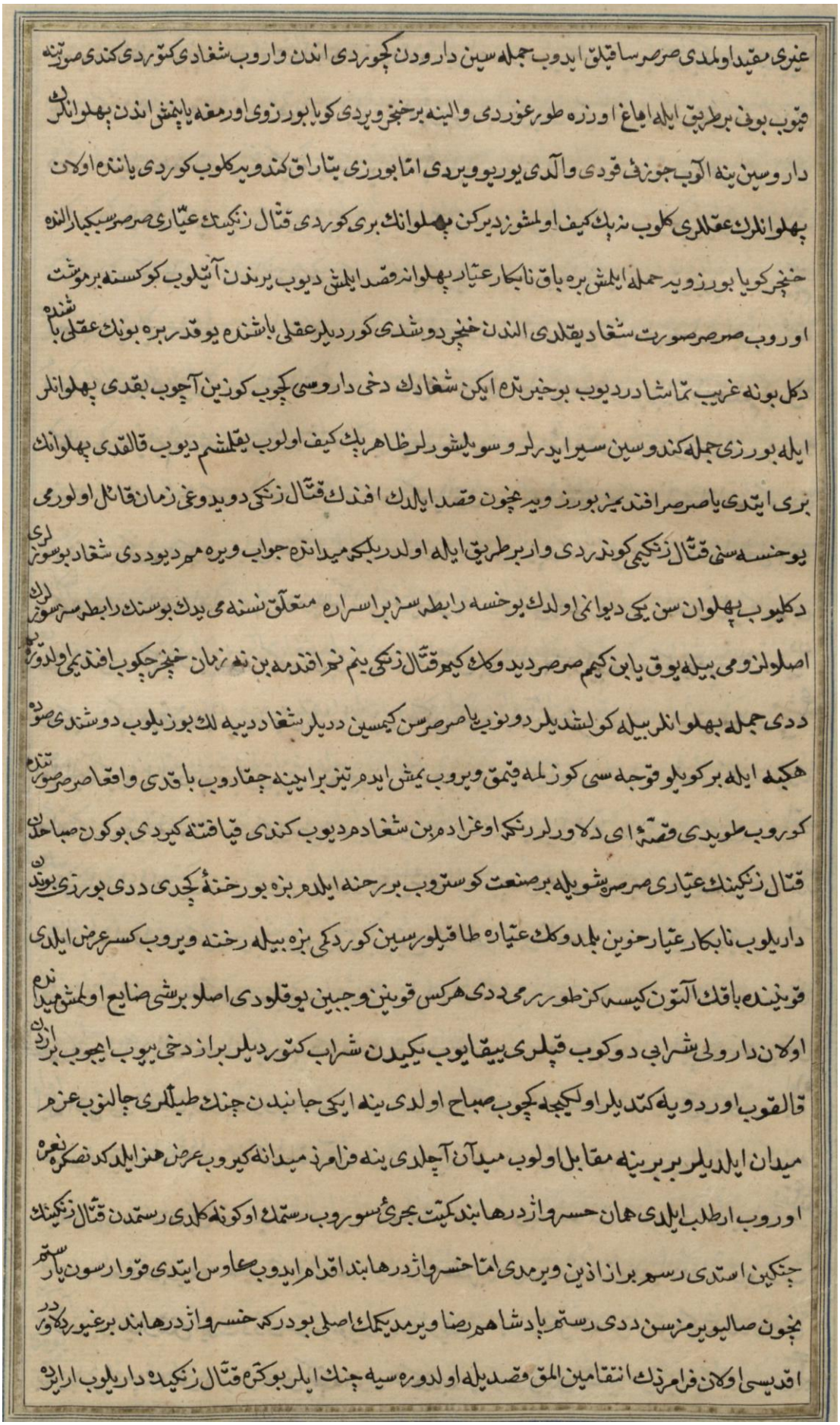
یکتا و بردزین این کودز خاصلی کلوم فرامرز اخشام اولنجه کودز یاندن اونوز قدر پهلوان آلوده ایلدی وجملسنه
فرامرز ایله نیجه ایدك دیو صوردی فرامرز دریا ایدی دینی دوالندن قپوب قرطاسه ویاصرصره ویردی فرامرز بر شی
دکل ایدی دیه نی سلّم ایله یاخود موشتاله یاخود پشت پا ایله زیروزبر ایلردی حقارتله بنده چکوب علم دینه
ایلتوردی اخشام اولدقده طبل ارام چالنوب دونوب قوندیلر فرامرز سراپرده سنه کلنجه اولکون طوتدوغی
پهلوانلری کتوردوب بندلرین بررخلعت ویروب رخشلر ویروب کاوس طرفنه یوللادی بریده رستم دونوب کاوس
دیوانه کلدکده سمك عیّار وار یاسمك کور قتال زنکی اسیر ایلدوکی پهلوانلری نیلر اکر برقصد ایلرسه کل خبر
ایله واروب دیوانی یاصوب پهلوانلری خلاص ایده یم دردی سمك دخی نولدیوب دیوان کاوسدن قالقوب
کندی چادرینه کلدی تبدیل صورت ایدوب چقدی لشکر فرامرزه یوریدی نصف راهده کوردی جمله اسیر اولمش
پهلوانلری برر خلعت کیمشلر کلوردی سمك کندین اظهار ایدوب بنده سنری قتال زنکی نیلر دیو برخبر المغه کیدردم
دردی بونلر قرشوسنه کتوروب بندلریمز آلدردی برر خلعت ویروب وارك کیدك اعنق برد خی میدانه کیر
دیو تنبیه ایلدی ویوللادی دردیلر سمك بونلر ایله بیله دونوب دیوان کاوسه کلدیلر رستم سؤال ایلدی نیجه اولدی
دیو سمك عیّار نقل ایلدکلری کبی اولدخی نقل ایلدی بوکره رستم فکر ایدوب بوزنکی متانت صاحبی برمرد زنکیدر
الله خیرلر ویره دردی دونوب سلومونه ای دانا قتال زنکی ایچون بررمل ایله کوره لم طالعی بخنه در
دردی سلومون ایسه علم قوتیله فرامرز ایدوکین بیلوردی یاقوب یارستم قتال زنکی بر پهلوان دکر بودنیاده
برکسه ظهور یارو ایله صرتن یره کتوره مزدی رستم بوسوزدن غمه دوشدی بوکره سلومون ایتدی الم چکمه
دولتلو صاحبقران سنك دخی صرتك یره کلمز وبودنیاده سکاره غالب کیمسه بولنماز دیو تسلی ویردی اولکیجه
کچوب صباح اولدی ینه ایکی لشکر سوار اولوب فرامرز آت سوروب میدانه کیردی کاوس طرفندن ارطلب
ایلدی اوکی کون کبی کیره نی یقدی اخشام اولنجه اونوز قدر پهلوان طتوب دوندیلر فرامرز سراپرده یه
کلنجه جمله سنك بندلرین الوب خلعتلاری ورستم طرفنه یوللادی القصه بو منوال اوزره یدی کون فرامرز میدانه
کیروب کندی لاآته ال اورمدی ایران پهلوانلرندن چوق پهلوانه غلبه کوسترمدی فقط نامدار لردن بشاوتی
کسه قالدی سکزنجی کون چنك اولیوب شکاره چقدیلر طقوزنجی کون ینه فرامرز میدانه کیردی لعب هنر
عرض ایلدکده نصکره ارطلب ایلدی زنکه شاورانك اوغلی تنکه میدانه کیروب فرامرزك اوکین آلدی فرامرز
انکده آدین صوروب فرامرز ایله نیجه ایدك دوکره تنکه دخی مدح ایلدی فرامرز دی امدی جمله ایله دینجه
اولدهر تنکه ال نیزه یه اوروب ایرشدی فرامرزده برنیزه صوندی فرامرز سپر قپوب تنکه نك نیزه سین چارپوب
ویچوردندن برقولاچ الارغه ده منع ایلدی تنکه کورز ایله کلدی کورز ینه کورز برابر ویروب هواده منع ایلدی

شکنه تکرار کلدی فرامرز منع ایلدی تنکه کورزین ضبط ایلدی فرامرزك یانندن کچرکن فرامرز دوالندن قاپوب قولنه
آلدی وقرطاسه ویروب علم سایه سنه کوندردی همان قارون اژدرهاکشی آت سوروب میدانه کیردی فرامرزك
اوکین آلدی برنیزه ایکی کورز اوردی فرامرز منع ایدوب آینده برضرب ایله آلوده ایلدی علم سایه سنه کوندردی
رخام این کودرز کیردی فرامرز بنم سلله مه طاقت کوتره مزدی فرامرز دی ایمدی حمله ایله دیینجه رخام نیزه
ایله کلدی فرامرز چکوب آلندن آلوب اندی کورز ایله کلدی کورزین دخی آلندن آلوب آندی رخام دخی آلندن
دال تیغ اولوب یوریدی فرامرز رخامك بیلکین صیقوب قلیجی آلندن آلوب وصورتنه اویله برسلهٔ سخت
صاحبقرانی اوردیکه رخامك کوزی دوندی آیقلری رکابدن بوشانوب تکمکراولدی صرصراوزرینه دوشوب
ایکی الین قفاسنه بند ایدوب فرامرزده میدانده قالدی بوکتره بهرام کیردی فرامرز اکاده صوردی بهرام
ابن کودرز مرد دلاور در وهم فرامرزی صوردی آه ایدوب نابکار زنکی اویله بردلاوره نیجه قیدك ددی کورزی
یاشیله طولدی فرامرز بیلدیکم کندوی پك سودمش یابهرام بندن اولمدی کندندن اولدی دی ایمدی حمله ایله
ددی بهرام الی نیزه پراوروب ایرشدی فرامرزه برنیزه حوالهٔ ایلدی فرامرز سپرینه آلوب منع ایلدی بوکتره
بهرام کورزی ایله کلدی فرامرزه تکرار حمله ایلدی فرامرز منع ایلدی بردخی اوردی آینده منع ایلیوب نوبت کندوده
کلدکده الی نیزه پراوروب بهرامه مقدارینه کوره برنیزه اوردی سپرویروب بهرامده نه حال ایسه منع ایلدی
بهرامه کلنجه برکسه حملسین منع ایلمش ایدی فرامرز کورزی ایله کلوب مقدارینه کوره برضرب اوردی بهرام
کورزی برایرویروب ارقه ده کوجیله منع ایلدی حاصلی فرامرز بهرامه براز رخصت ویروب یدیشر ضرب اوردیلر
نوبت فرامرزده کلدکده فرامرز آت سوروب فرامرز بهرامی کرندن قاپوب قولنه آلدی وینه رخشنه قیوب وار پهلوانه
سن میدانلدن چیق برغیرتسی کلسون دی بهرام دونوب علم سایه سنه کلدی بهرامه ایران بکلری حسد ایدوب
قتال زنکی ایله بوقدر پهلوان چنك ایلدی دخی بهرامه کلنجه کسه ایکی حمله ایلدی ایدی بهرام میدانلدن
جقنجه کیتوس ترك آت سوروب میدانه کیردی فرامرزك اوکین آلوب کیمسین ددکده دیو یروب فرامرز ایله
پنجه ایدك ددی کیو یاقتال فرامرزه باباسی رستملدن غیری معادل بر پهلوان یوقدر ددی فرامرز کیوسه اوزین
ایلدی وحمله تکلیف ایلدی کیوس نیزه سین الینه آلوب ایرشدی فرامرزه برنیزه اوردی فرامرز بیلورکه کیوك
نیزه سنه سپر حائل اولمازا صلا سپری یاپشمدی علم سایه سندن ایرانیلر کوروب کندی قتال زنکی ددیلر رستم
دخی واه یارزق کیوك نیزه سی احوالین بیلمز بیلسه کرك بولیکم برخطا اولمیه ایدی ددی امّا کیول تمام خطا برنیزه
کلوب نیزه سین فرامرزه طوغری حوالهٔ ایدنجه فرامرز نیزه یرجا یکلك ایله اکر بوشالدوب قطبك قارنی آلتنه
کیروب نیزه کیوك بوشه کلوب آت قویشیله کچدی کندی فرامرز نیزه اکراوزرینه کلدی هرکس فرامرزك چابکلکنه

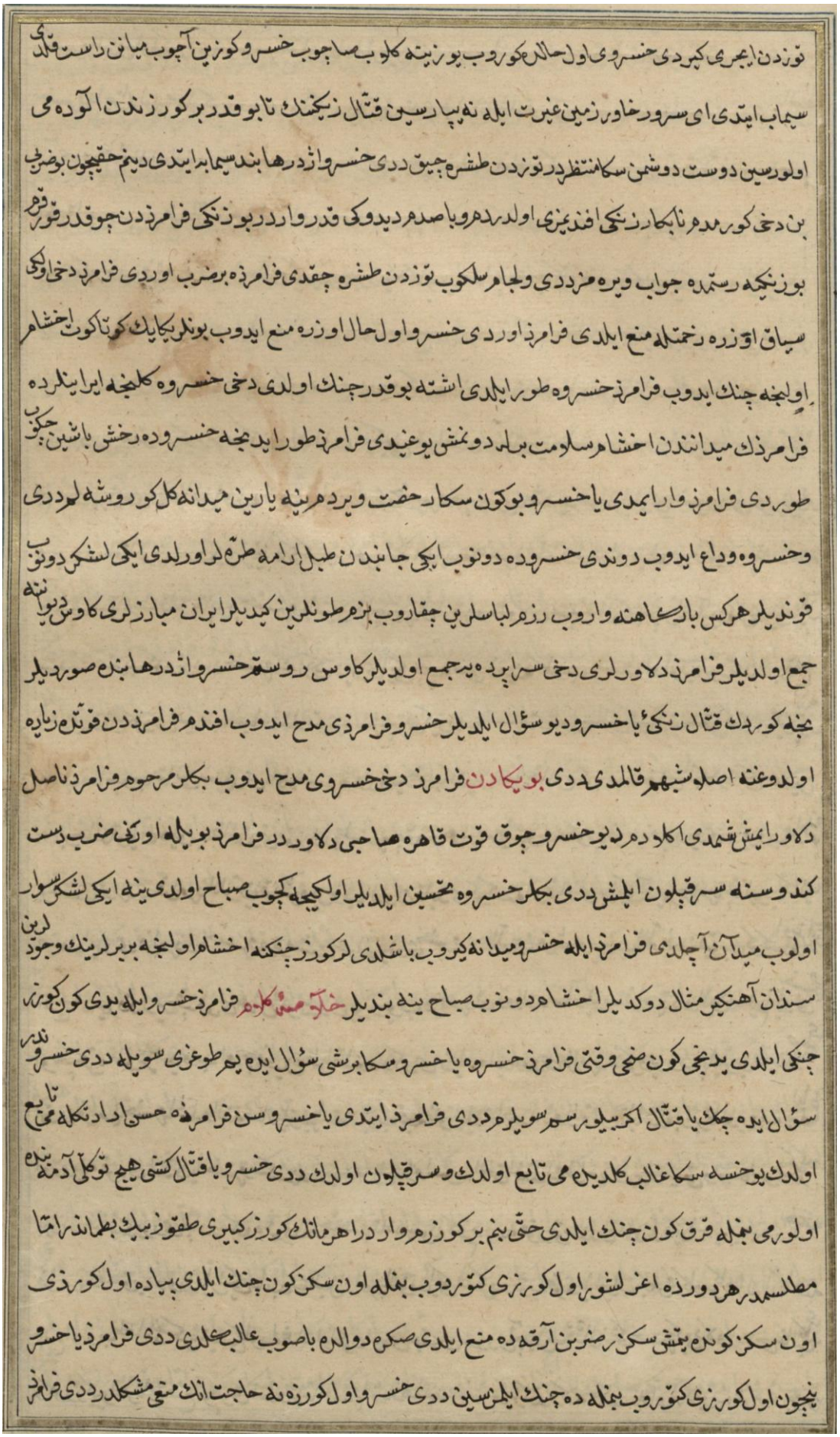

صویوقدرانجق صوبشته نك اوتدجانبنده لابد وارد ربونایسعاد صویرکلوردیوب تیز برکهنه هکبه پیدا
ایلدی برکوزینه براز قیماق وبراز هوشمری ایله برنازه ینن پوغاجه قویدی هکبهٔ شویله بوطرفه براغوب کندی
دخی براختیار دهقانی صورتنه کیروب یوزین زغفران ایله بیقاری اندن اونوروب رصدکوزنکی باشلدی
براز دن صوا قتضا ایدوب شغاد مشربهٔ آلوب بکاره کلدی صرصر کوردی شغاد عیار کلیور همان یانوب صاقر
صاقر دتره مکه باشلدی اما شغاد کلوب کوردی برکویلی قوجرسی بیکارك یاننده دتره یوب امان براچم صو
دیوب فریاد ایدر شغاد بونك یاننه کلوب یاباسکانولدی ددی بقدی جهره سی صاب صاری ایواید دوغنش
صرصر کوجیله کوزین آچوب شغادی کوردی اوغل مشربرایله بکا بریودم صویرانبا یغنلغم کچسونده
سکا اصلین دیه یم ددی وهم دتر شغاد متعجب ایدوب واردی مشربهٔ دولدیروب کوردی صرصر مشربه
خسته برداغه صاریلور کبی صارلدی براز صوایچوب کویا اول دتره بر مقدار ساکن اولدی اما شغاد کوردی
الارغه ده برکهنه هکبه ده یانور مقید اولمدی دوندی صرصر صوی ایچدکدن صکره شعاده ددی اولحال شوندم
برکوی واردراندن اولورم اوردویه برآز باغ ویوغورت وبولغور کتورم صاتمغه بوارایه کلیجه بنی
ستمه طتوب مرکبدن یقلدرم مرکب بنی براغوب کندی ولکن بوحالیله بن بوکیجه کویمه کیرم سنك زخیره دن
ومرکبدن کچدم جهنمه باشی بکا جان لازم انجق بواسکیجه هکبه ایله آزوغم وارایدی اوده قوجه قاری قوشیدی
اول الیمه کیرسه اوده پوق باری بری الله ایچون برلقمه ویره ایدی بوندم آچلقدن اولورم شغاد کولدن ایدی
های کیدی قوجه شول صفته کیرمش بنه بوغازی دردندن دیوب ایدی باباشوندم برکهنه هکبهٔ یانور
صقلین اول اولماسون ددی صرصر برم مدد اوغل اشته اودرایچندم هشرم وقایمق وکوزلمه وبوغاجه وار
ددی شغاد واروب کوردی بقدی دیدوکی کبی قیمق وارهشرم وبوغاجه واربرده بربزه صاریلور برنسنه وار
دخی بوغی چقار بس بللوکوزلمه بودر ددی اما کوزلمیه جانی چکندی صرصر هکبهٔ آلوب هاشته بودر اوغل
الحمدلله یزدان پاك احسان ایدوب هکبه اوزرندن دوشمش ددی ودتره یرك الین ایچنه صقلوب قیمق
ایله اشی کوزلمه دن براز چقاروب صرصرك اوکنده قویدی اوغل دینك عشقنه شونلری آلچی بکا پوغاجه ایله
هشرم بترددی شغاد دخی کوزلمهٔ الدی شمدی اویله کوتورمك بونلری عیبدر دیوب اونوردی کوزلمه
ایله قیمقدن استدیکی قدر یدی صرصر براز شغادی سوزه طتوب شغادك تمام داروسی ایرشدی ویقلدی
صرصر شغادی بریوده صقلیوب کندی شغاد اولدی ومشربهٔ طولدوروب بوزونك یاننه واردی بوردی
صرصره بره عیار قدره ایدك ددی صرصر صویه واردم شویله براختیاری مکر سمه طوتارمش مرکبندن دوشمش
براز باشی اوچندم طوردم دتره سی کچنچه اندن اشکنه بندردم کندی بندم مشربهٔ طولدیروب کلدم ددی بوزی

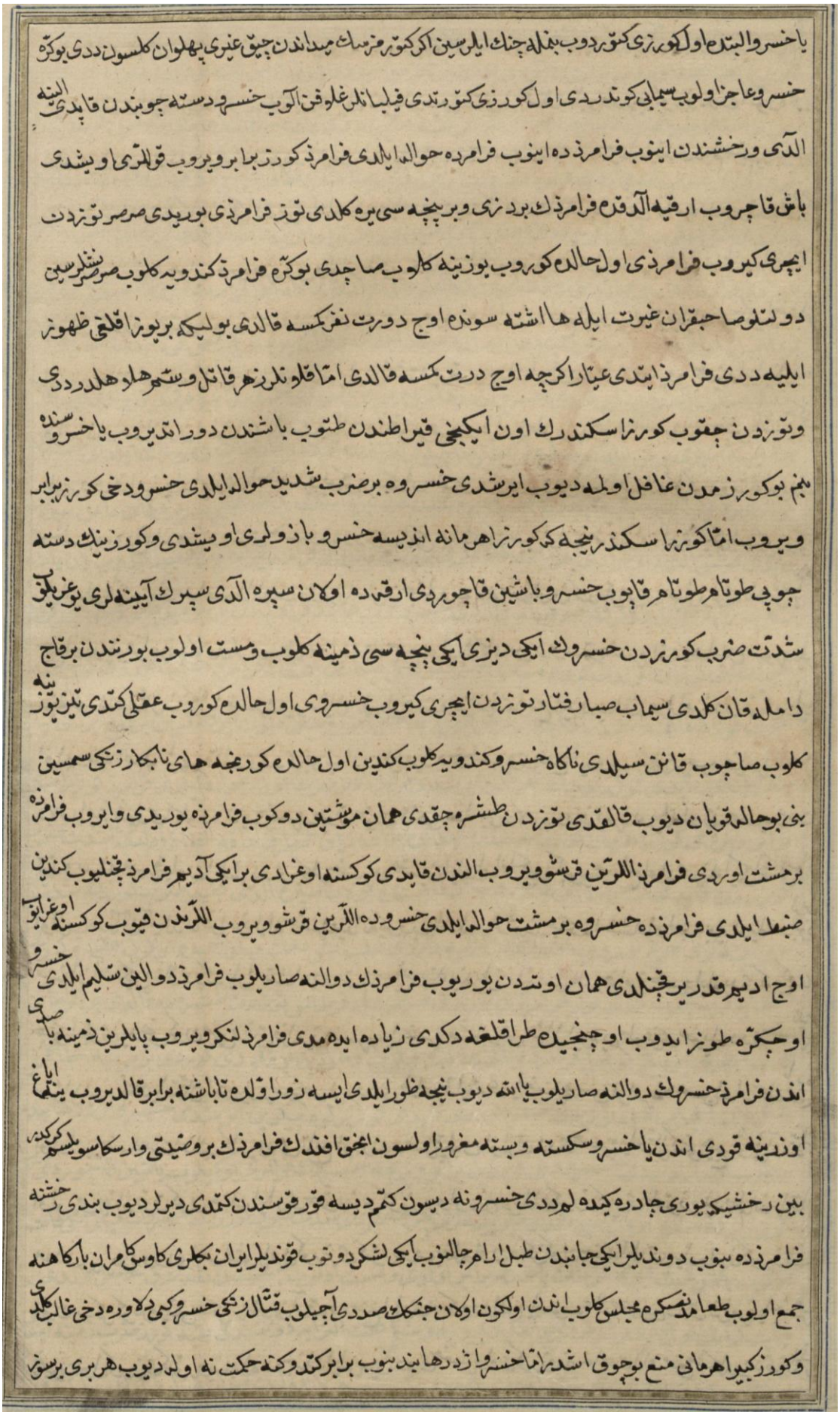

ارایرده برینه برخطا او لور یازقدر ددی معاوس البته صالیور دیوب رستم ناچار اذین ویردی خسرو ازدرهابند
کمیت کرهٔ پی نیار آتش کبی میدانه سوروب سیماب صبار فتار رکابنده فرامرز اوکین آلدی وآراب ایله فرامرزه عشق
ایلدی فرامرز سیماب ایله خسرو ازدرهابندی کورنجه برطرز اولدی اوتوز آلتی سنه دن بری کورممش ایدی
براشتیاق ال ویروب فرامرز دخی اداب ایله خسروك عشقن آلوب مرحبا ایلدی وکیمسین پهلوان ایران عسکرینه
نه نام ایله یاد اولورسین بکزرکه سنده برسرفراز عالمسین رستمك نیسیسین ددی خسرو ازدرهابند نسل
قهرمانده نمایندهٔ پدرم آدینه بهرام دیرلر کماهرماندر اهرمان دخی قهرمانك صلب اولادیدر وحالیا اولدرکلك
فرامرزك بنده باش سرقپلو ینمز دخی فرامرز دن غیری بوآنه کلنجه برکسه پنجه می بوکوب صرتمز یره کتورممشدر ددی
یاخسرو چونکه فرامرزك سرقپلونی ایمسن سین اویله اولنجه کلوب بکاتابع اولدینه بنده سنی سرقپلون ایده یراشته فرامرز
جمله دارای بکا نصیب اولدی اوعلی جهان بخش اوغوللغم اولدی وزیری بکاتابع اولدی حتی منکوحه سین بیله آلدم
وقرطاس مرده سرکاتابع اولدی ددی خسرو ازدرهابند یاقتال بن فرامرزدن غیری برکسیه بردخی قول
اولمام حالیارستم کم عالمك صاحبقرانی درکابیله تابع اولم بقالم بوچنك برطرف اولنجه ضاغ قالورسم باشیم
آلوب برجانبه چقارکیده رم زیراشمدیکیر وافندم وفرامرزك یرین بوش کورروب هرکون دردیله اولیم ددی
وکوزلری یاشیله طولدی فرامرز دخی خسرودن بوسورلری اشیدنجه رقت قالب کلوب امّا شجاعت صاحبقرانی
مدارا اولوب کذین ضبط ایلدی ودونوب خسروه چونکه پهلوان اویلدر ظاهرافندك فرامرزك انتقامن بندن
آلمق مراد ایدرسین دی ایمدی حمله ایله ددی رستم ازدرهابند خیریاقتال بندخی ابتدا حمله ایتدم وایتمم سن
حمله ایله ددی فرامرز یاخسرو سنك هیچ مدت عمرنده کسیه اول حمله ایلدکمی ددی خسرو افندم فرامرزدن
غیریه ایلدم ددی فرامرز ایتدی یاخسرو سن فرامرزه ایلمش سین بن خود فرامرزه غالب اولدم بکاینجون ایلمش سین
ددی همان اولدم خسرو ازدرهابند غضبه کلوب ایتدی نابکار زنکی کیم بیلور اول سرودی ناصل حیله ایله
هلوك ایلدك یوخسه مردلك ایله اکاجواب ویروب کسه غلبه ایده مزدی ددی بونلرواقع حمله نزاعی
ایدوب عاقبت کوردی اولماز رستم رسمکی کوندروب وارسویله خسروه ابتدا حمله ایلسون یاخود میدانه
چقسون ددی سمك کلوب خسروه رستمك امرین بلدیرنجه خسرو داریلوب غضبندن برکره نیزهٔ
اهرمانی قیوب الینه آلدی دمن بغلده ضبط ربط ایدوب بلمانن کمیت کرهٔ نك بناکوشندن آشوردی
وسینهٔ فرامرزی نشانه آلوب کندی فرامرزی اولدورن زنکی ددیلر امّا فرامرز خسروی بیلورتهز سپر
اسکندری برابر ویردی خسرو ازدرهابند محل برینه کلدکده فرامرزه برنیزه اوردی بلمان نیزه آیینهٔ سپری
پوس ایلدکده علوعلوآشلر ظاهر اولوب فرامرزك قوآلدی حرکته کلدی سپر کوکسنه میل ایلدی فرامرز نیزهٔ

اهرمانی طپانجه اوروب یولترن آیردی یلمان نیزه دامن سیودن قوب قولتق آلتنه اوغرادی زرخ داودك طوقن
لرین اوخشایوب یان یانه رکاب رکابه ترکش ترکشه نعلین دوکرك خسرواژدرها بند نیزه سن ضبط ایدوب
کچوب کندی سرمیدانه واردی فرامرز خسرودن برنیزه یدیکیم سیاحته چیقه لی بو نیزهٔ بلکه قهار وقهقشاندن بیله
یمشیدی باش صالوب آفرین قوجه دال اعظم دکاورسین دیو تحسین واوزین وافتخار ایلدی اونه دن خسرو دونوب
طوردی فرامرز بیلور بو حملهٔ دخی رستمك امری ایله یاکفتوری ایلدی غیر حمله ایلز فرامرزده نیزهٔ اسکندری قوب
پرماغیله قرافی دوراید پروب دمن بغلده ضبط ایلدی ویلمان نیزه اوچ یمچق قولاجدن متجاوز قطعك
بنا کوسندن آشروب ایرشدی خسرواژدرها بندی برنیزه صوندی خسرودخی سپراهرمانی برابر وپروب یلمان
نیزه آیینهٔ سپری پوس ایلدکده علوعلو آتشلر صاچیلوب اطرافنده اولان خارخاشکی سوزان ایلدی خسروك
قولتری بوکیلوب سپرسینه قپاندی خسرو غیره تندن هله نیزهٔ اسکندری طپانجلوب نیزه یلمانی دامن سپردن
قایدی قولتق آلتنه اوغرادی اهرمانك حلقه لری بربرینه قاتلدی فرامرز نیزه سین ضبط ایدوب بان یانه
رکاب رکابه نعلین دوکرك سرمیدانه واردی خسرواژدرها بند فرامرزدن برنیزه یدیکیم وجودی برك
خزان کبی لرزان اولدی کندوسنه یاخسرو بوزنکی نابکاری افندك فرامرزه غالب کلدوکی کرچکدر
چوق قوتله مالك زنکیدر اولمیه کرعرض قهرمانه حلال کتوره سین دیوب عیرت کمرین برقاچ بردن میانه
بند ایلدی وقایدی کوزرکوچك اهرمانی ایرشدی فرامرزه برضرب کوزرحواله ایلدی فرامرز کوزراسکندری
برابر ویردی کوزراهرمان کوزراسکندره ایندکده طاق طراق طمطراق افاقه الطاق اولدی شدت ضرب
کوزردن قایدی فرامرز یاشن قاچروب ارقاسنده اولان سپره آلدی بقیهٔ ضرب کوزرك شدتندن
سپرآیینه لری چرخ اوروب اوردکاه زلزله واردی قطب آتش دمك میانی حمیده اولوب خسرو کوزرین
ضبط ایدوب کچوب کندی توز فرامرزی بوریدی صرصرایله قرطاس توزدن طشره ده قالدی بونلرجاآن
آتوب ایچری کیردیلر بو محل فرامرز میانن راست قیلوب وجودین یوقاردی کوردی برمویه خطا کلمش
شکرنزان ایلیوب هله توزدن طشره اولدی قایدی کوزرکوه پیکرین ایرشدی خسرواژدرها بنده
برضرب کوزراوردی خسرودخی کوزرین برابر ویرنجه خسروك قولتری بوکیلوب باشین قاچوردی ضرب
کوزرارقه سنده اولان سپره آلدی سپرآیینه لری چرخه کیردی شدت ضرب کوزردن خسروك میانی ایکی قات
اولوب باشی یکیت بجری کرهٔ تك باشنه برابر اولدی ومست اولوب جبینندن دانهٔ عرق حاصل اولدی
ویکیت کرهٔ تك اوك آیقلری ایلروقیچ آیقلری کیروبه وشکمی تحت الثرایه دوشندی بقیهٔ کوزرضرب زمینه ایندی
توزخسروی بوریدی فرامرز کوزرین ضبط ایدوب کچدی سرمیدانه واردی سیماب صبارفتارك عقلی کیدوب توزدن

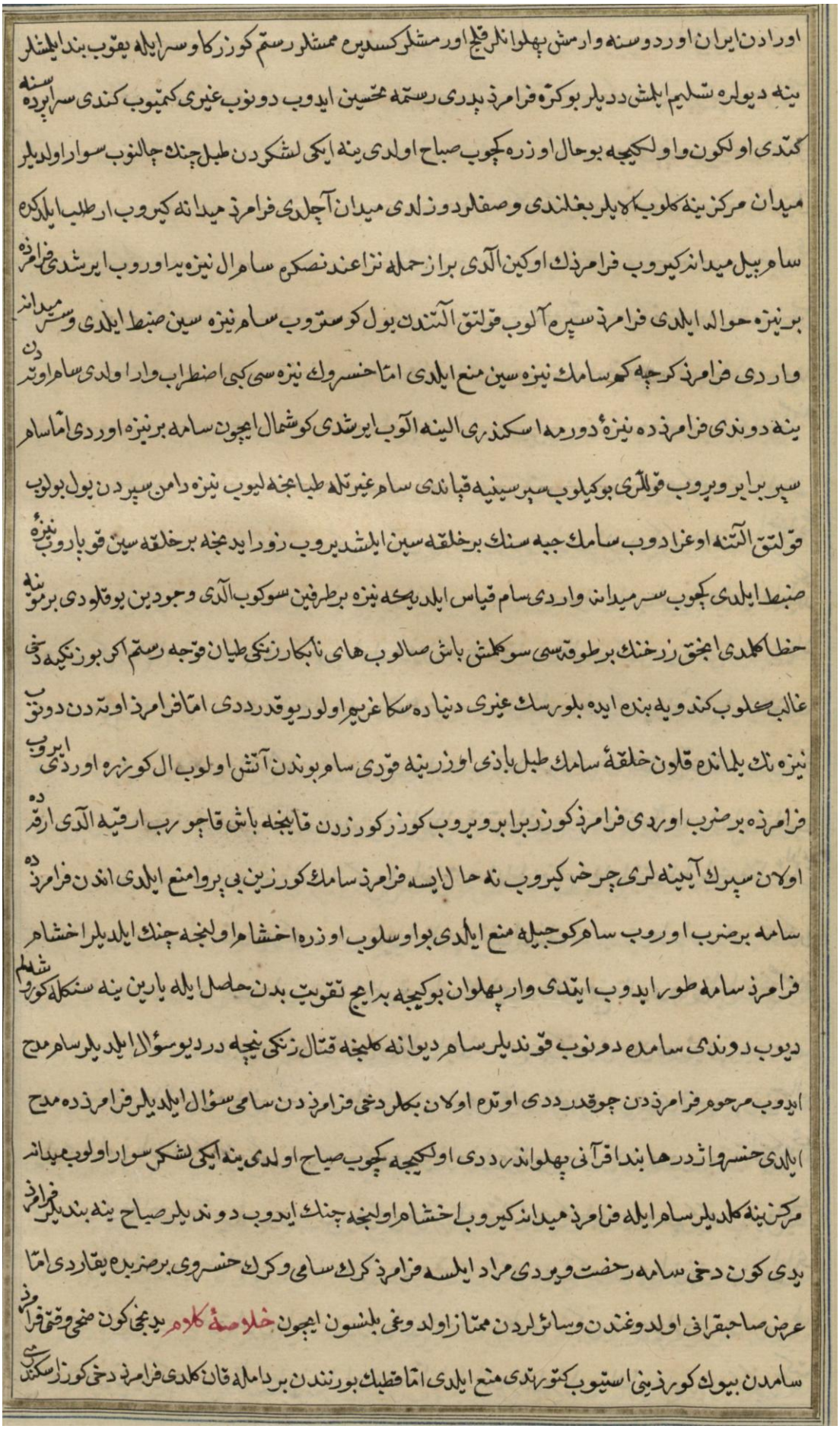

توزدن ایجری کپردی خسروی اول حالن کوروب یورزینه کلوب صاچوب خسرو کوزین آچوب میانن راست قلدی
سیماب ایتدی ای سرور خاور زمین غیرت ایله نه پیارسین قتال زیکنك تابوقدر برکورزندن آلوده می
اولورسین دوست دوشمن سکا منتظر در توزدن طشره چیق ددی خسرو اژدرها بند سیما ایتدی دیدم حقیقجون بوضرب
بن دخی کورمدم نابکارزنکی افندیمزی اولدرمدم ویاصدم دیدوکی قدر وار در بوزنکی فرامرزدن چوقدر قورقم
بوزنیکه رستمده جواب ویره مزددی ولجام سلکوب توزدن طشره چقدی فرامرزه برضرب اوردی فرامرز دخی اولکی
سیاق اوزره رخمتله منع ایلدی فرامرز اوردی خسرو اول حال اوزره منع ایدوب بونلر بکایك کوتاکوت اخشام
اولنجه چنك ایدوب فرامرز خسروه طور ایلدی اشته بوقدر چنك اولدی دخی خسروه کلیجه ایرا یتلرده
فرامرزك میدانندن اخشام سلامت برلرده دونمش یوغیدی فرامرز طور ایدنجه خسروده رخش باشین چکوب
طوردی فرامرز وار ایمدی یا خسرو بوکون سکا رخصت ویردم بنه یارین میدانه کل کوروشه لم ددی
وخسروه وداع ایدوب دوندی خسروده دونوب ایکی جانبدن طبل ارامه طرّه لر اورلدی ایکی لشکر دونوب
قوندیلر هرکس بارگاهنه واروب رزم لباسلرین چقاروب بزم طونلرین کیدیلر ایران مبارزلری کاوس دیوانه
جمع اولدیلر فرامرز دلاورلری دخی سراپرده یه جمع اولدیلر کاوس روستم خسرو اژدرها بندصوردیلر
بنجه کوردك قتال زنکی یا خسرو دیو سؤال ایلدیلر خسرو فرامرزی مدح ایدوب افندم فرامرزدن قوتلو زیاده
اولدوغنه اصلا شبهم قالمدی ددی بویکادن فرامرز دخی خسروی مدح ایدوب بکلر مرحوم فرامرز ناصل
دلاور ایمش شمدی اکلادم دیو خسرو جوق قوت قاهره صاحبی دلاور در فرامرز بویله اورنی ضرب دست
کند وسنه سر قیلون ایلیش ددی بکلر خسروه تحسین ایلدیلر اولکیجه کچوب صباح اولدی ینه ایکی لشکر سوار
اولوب میدان آچلدی فرامرز ایله خسرو میدانه کیروب باشلدی لر کوزکچنکنه اخشام اولنجه بریرلرینك وجودلرین
سندان آهنکیر مثال دوکدیلر اخشام دونوب صباح ینه بندیلر خلاصه کلام فرامرز خسرو ایله یدی کون کوزکوزه
چنکی ایلدی یدنجی کون ضحی وقتی فرامرز خسروه یا خسرو سکا برشی سؤال ایده یم طوغزی سویله ددی خسرو اندر
سؤال ایده چك یا قتال اکر بیلورسم سویلرم ددی فرامرز ایتدی یا خسرو سن فرامرزه حسن اداد نکله می تابع
اولدك یوخسه سکا غالب کلدیمی تابع اولدك وسر قیلون اولدك ددی خسرو یا قتال کشی هیچ توکلی آدمه بنزه
اولورمی بنمله فرق کون چنك ایلدی حتی بنم برکوزرمواردراهرمانك کوزکبیری طقوزیبك بطمانداماتا
مطلسمدرهردوردهاغزلشورا اول کوررزی کتوردوب بنمله اون سکز کون چنك ایلدی پیاده اول کوررزی
اون سکز کونده یتمش سکز رضنبن آرقه ده منع ایلدی صکره دوالدم باصوب غالب کلدی ددی فرامرز یا خسرو
پنجون اول کوررزی کتوروب بنمله ده چنك ایلمرسین ددی خسرو اول کوررزه نه حاجت انك متعی مشکلدر ددی فرامرز

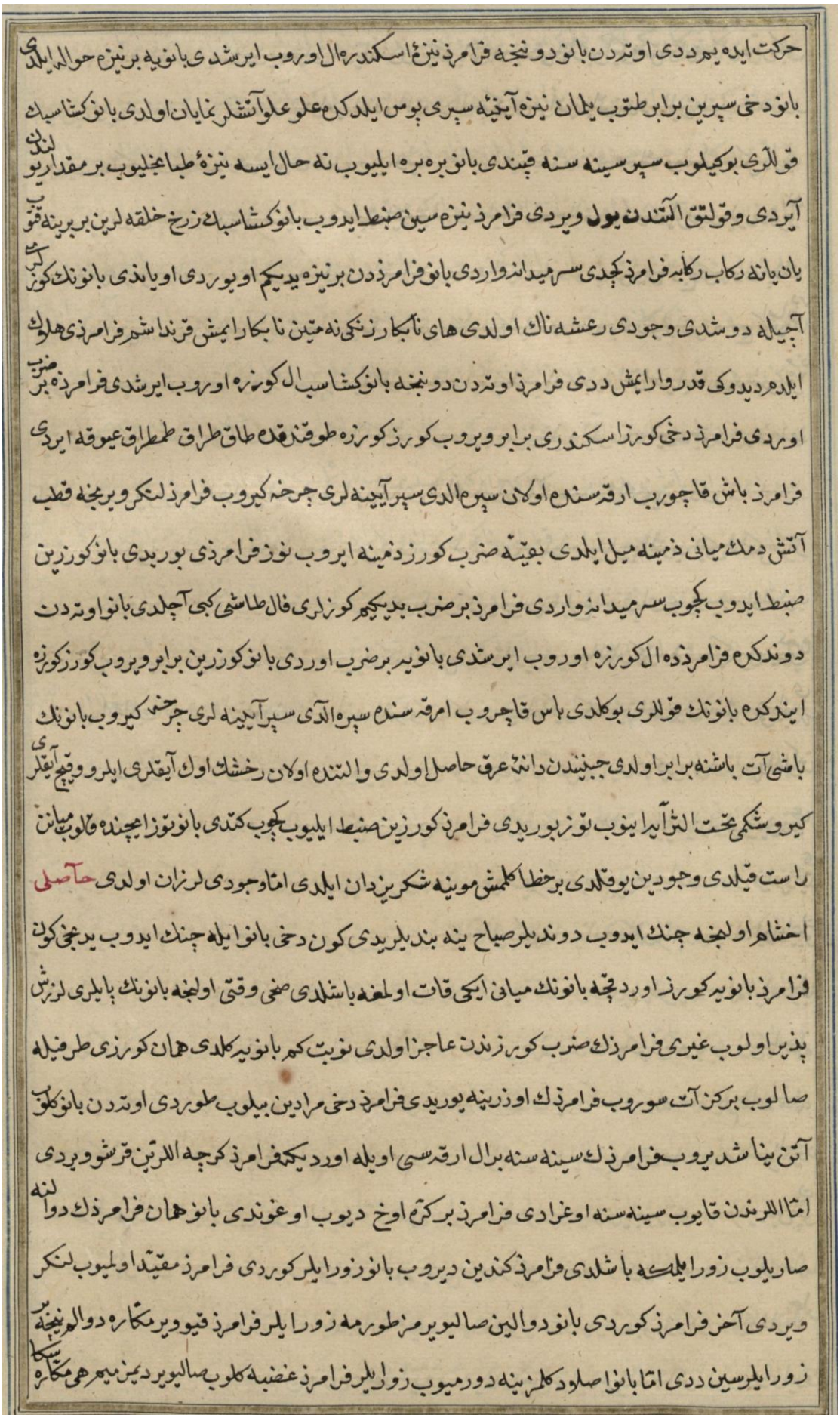
برسوز سویلدی اما بو یکادن راوی ایدر فرامرز خسروی الوب قرطاس ایله صرصردن غیری کسه قالمدی بزم
مجلس دونوب اوچر جام باده ایچدیلر بعده فرامرز خسروه ایتدی یا خسرو مرحوم فرامرز بکا اولورکن
وصیت ایلدیکیم چین ایرانه واروب اندن اولان پهلوانلری امتحان اولدقده بنم اندن برسر چیلو نوار در
خسرو انلرها بندآنکله امتحان اولوب غالب کلدکده بندن اول دلاوره سلوم ایله سکا تابع اولوب مخالفت ایلیسون
زیرا بر عالیجناب دلاور در کسیه تابع اولماز دیدی ایمدی یا خسرو کل بنمله یارو قرنداش اول بن سکا فرامرز دن
زیاده رعایت ایلرم دیدی خسرو فرامرزک کلماتن کوش ایدوب یا قتال بنی بوسوزلردن اوتوریی کتوردک شمدی
بن صاغ اولوب یلسم کرک بیهوده زحمت چکمه دیدی بر وجهله خسروه سوزنا تیر اتدیره مدی خسرو یا قتال
شمدیکی حالده بکا غالب کلدک سکا تسلیم اولدم دیلرایسک اولدر دیلرایسک حبس ایله مخالفتم یوقدر انجق
فرامرزدن غیری بر تابع اولمدیدی بوکره فرامرز خسروک بویله صداقتنه تحسین ایدوب کولدی آفرین برادر
برخوردار اول مرد دلاور سین الرحبکه برادر ریبا بنی دکلم فرامرزم دیوب کندین بلدردی ویمین ویردی
صفین برادر بوسنری برفرده سویلدی تابورزی ایله وپدرم رستم ایله امتحان اولوب مرادم حاصل اولمنجه
دیو اولدم خسرو اثر درها بند شاد اولوب قالقوب فرامرزک ایاغنه صارلدی فرامرز دخی خسرو در اغوش
ایدوب یوزندن وکوزندن اوپدی براندنی صحبت ایدوب وارایمدی برادرینه سن اول جانبه اشته اوغلم
جهان بخش دخی بوسنری بیلورا قتضا محلنده بنی بلدیرک دیدی وخسروه برفاخر خلعت کیدروب بولدی سیماب
صبا رفتار دخی بوسرین اکاه اولمدی خسرو درد وغری بارکاه اهرمان واروب اوزرندن چنک الاتن
براقدی اندن دیوان کاوسه کلدی خسروی کورروب اشته خسرو کلدی دیدیلر رستم خسروه سؤال
ایلدی میداندن برابرکتدوکنه سبب نه ایدی دیدی خسرو دخی دولتلو صاحبقران دوالطنو شدق بکا غلبه ایلدی
دونوب ایتدی یا خسرو بین آنوکیوری سنکله بزم بارمعاهده کیده لم فرامرزک سکا وصیتی امانتی وارد رویره
صفین قورقه بندن سکا زیان یوقدر دیدی بنده وواردم اول سوزحاطر یچون ضروری کمک اقتضا ایدی
کندک چادرینه وارنجه بکا افندک فرامرز وصیت ایلدی ایرانه واردقده اکر خسرو ایله امتحان اولوب غلبه
ایلرسک صفین اولدرمه کندوکه تابع ایله دیدی کل بکا تابع اول سنی بنه کندومه سرچیلون ایده یوردی
بنده اولمدم اشته برخلعت ویروب وارایمدی برینه پهلوان امتاصفین بردخی میدانه چقمه دیدی وهم یارین
اسایش ایده رزدیو تنبیه ایلدی دیدی نابکار زنکی کوردکی خسروی نزاکت ایله کندینه تابع ایلک استردیوب هرنری
برسوز سویلدی وقت خواب اولنجه صحبت ایدوب هرکس بارکاهنه کیدوب خوابه واروب واراحت اولدیلر
شب مرود ایدوب چونکه صباح اولدی جانبدن قالقوب چنک یوق کوکلی استین شکاره کندی امارستم وبورزی ودلی بانو

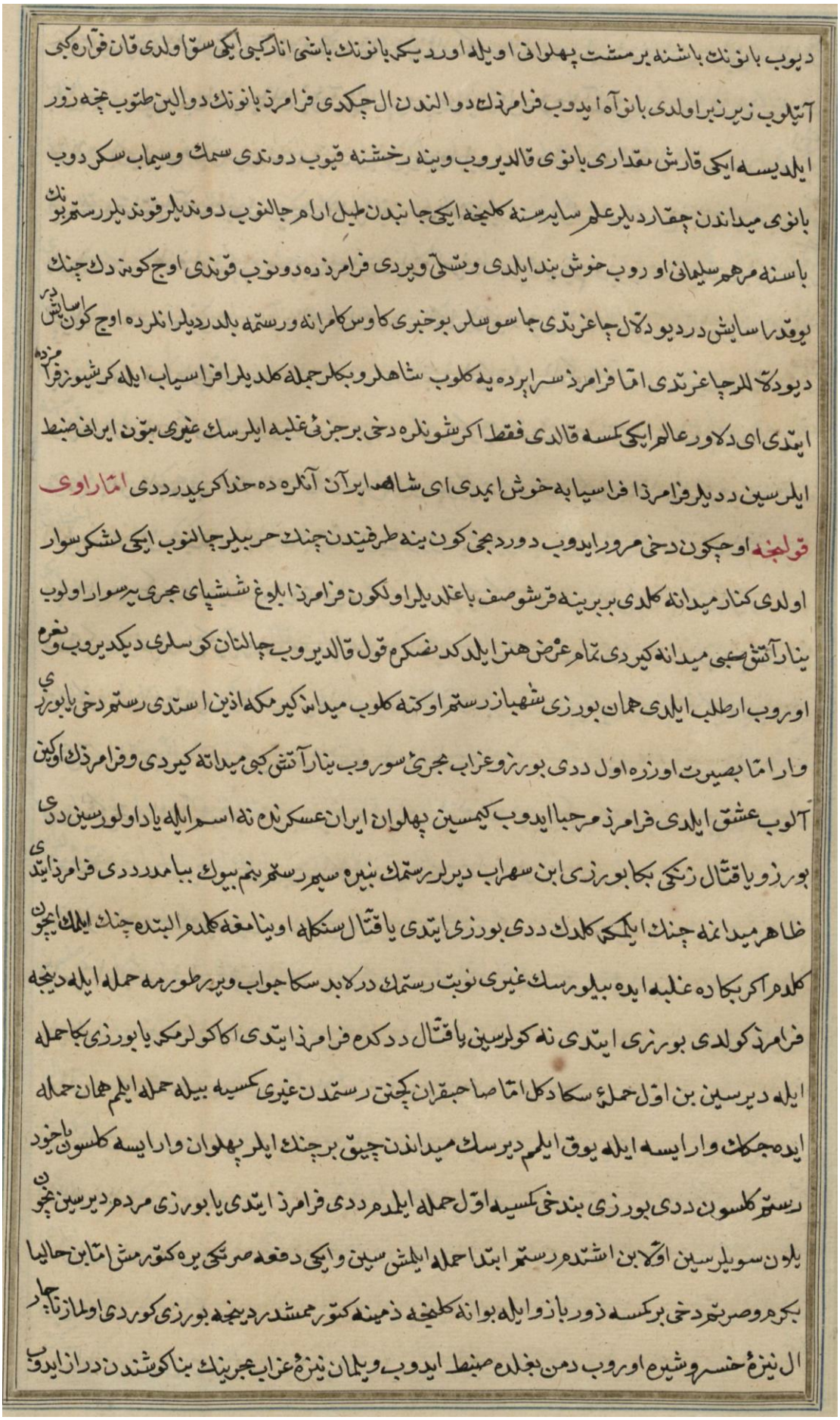
وحشره ووجهانگیر وبیژن وسام بونلر کیمیوب بارگاهلرنده عشرتله مشغول اولدیلر فرامرز براز بکلرایله بنوب
شکاره کیدی عقربه اورن تن اوزرینه توکل اولان کیمسه نره ایکی بیک قدر کهراب آلوب زخیره یرکندی عقربه
نره حالی قالوب برکز زورایلدی زنجیرلرین قیروب کندوسین بندایلدکلری عمودی چکوب برندن چقاردی وددیوله
کیرشدی دیولر بوحالی کوروب بره بره دیه سیته قالمدی واقردیوهلوك ایلدی دیولر کوردیلر اولماز قهقشان
نره یرخنبر ایلدیلر سنجاب نره دخی خنبردار اولدی اورنطوس خنبردار اولدی افراطوس وطنطنوش خنبردار اولوب عمودلرین
قاپدیلردم چکوب عقربه اوزرینه کلوب دورت طرفدن عمود اوستوروب عقربه النده اولان عمود ایله طنطنوش افراطوسی
واورنطوسی یقوب سنجاب وقهقشانی دخی برر عمود اوروب یوزلری اوزره قپادی کوردی بونلر چوقلقدر
همان عسکرك برجانبنه یورییوب یردی عسکره برکریش کردیکه چادرلری بربرینه قاندی عسکردن چقدی ایران
اوردوسنه یوریدی امّا ایران پهلوانلری چادرلرنده اوتوروب عشرتله ایلرکن برهای هویدر قوپدی
عالم زلزله واردی بره بونك اصلی یه اولدقتال زنگی عسکرین اکسوزدن اوزریمزه می یورتدی اولدیوب هرکس
یرلرندن قالقوب تیغلرین قاپوب سلاحلنوب طشره چقدیلر ورخشلرینه سوار اولوب بوکوردی اولان طرفه
یوریدیلر رستم دخی همان کوزرین قیوب بارگاهدن طشره اولوب نه کوردی قتال زنگینك اوردوسندن بری
بریلاقدکهراب کلورالنده برعمود اردنجه سنجاب وکهکشان نره لرواورنطوس وافراطوس وطنطنوش بللوبتن
نره لرالرنده عمودلرکلورلرپهلوانلرن بربرینه باقوب غیرتلنوب عقربئ قرشولدی جملدن اول عقربه نره نك خسرو
ازدرهاینده کوزی ایلشوب النده اولان عمودایله برعمود اوروب آت بوینونه قپادی بوارادہ بیژن ارقودی
کلوب بوکابرقلج اویله اوردیکه اکربیژن اول قلیجی کوه آهنه اورسه ایکی بولردی امّا عقربه نره نك قلج
وجودندن بوزدن قیارکبی قاپوب اصلا اثر بیله ایده مدی عقربه بیژنه برعمود اویله اوردیکه رخشی هلوك
اولوب کندی زیروزبر اولدی بوطرفدن جهانگیر کلوب قلجلدی انکده قلیجی بوزدن قیارکبی قایدی عقربه
اکاده برعمود اوروب زیروزبر ایلدی سام کلوب برکورز اوردی کهراب برکره اکیلوب ینه طوغرلدی بومحل بونجه
ایروب برقلج اوردی اولده کسدیره مدی امّا دیوك کوزی رسته راست کلوب النده اولان عمودی رسته حواله
ایلدی رستم النده کورزکاوسرواردیدی آنکله دیوین عمودین چاپوب منع ایلدی وکورزکاوسرك اون ایکینجی
بخشندن قاپوب یرشدی دیوه برعمود اویله اوردیکیم عقره بئ یوزی اوزره یقلدی رستم اوزرینه دوشوب دیولره
کتورك زنجیرلرین دیوب بندایلیوب دیولره تسلیم ایلدی دیولرینه آلوب یرینه کتوروب بغلدیلر امّا فرامرز شکارده
کزرکن اکسوزدن عسکر طرفندن برغلغله وهنکامه درمیان بره بره عسکرده برحال وارایچی دیوب دوندی
قرطاس ایله ایلروییوردیدی عسکر کنارینه کلنجه خبرالدیکم عقربئ قبه سربوشانمش دیولره وعسکره فناویرمش اوراك

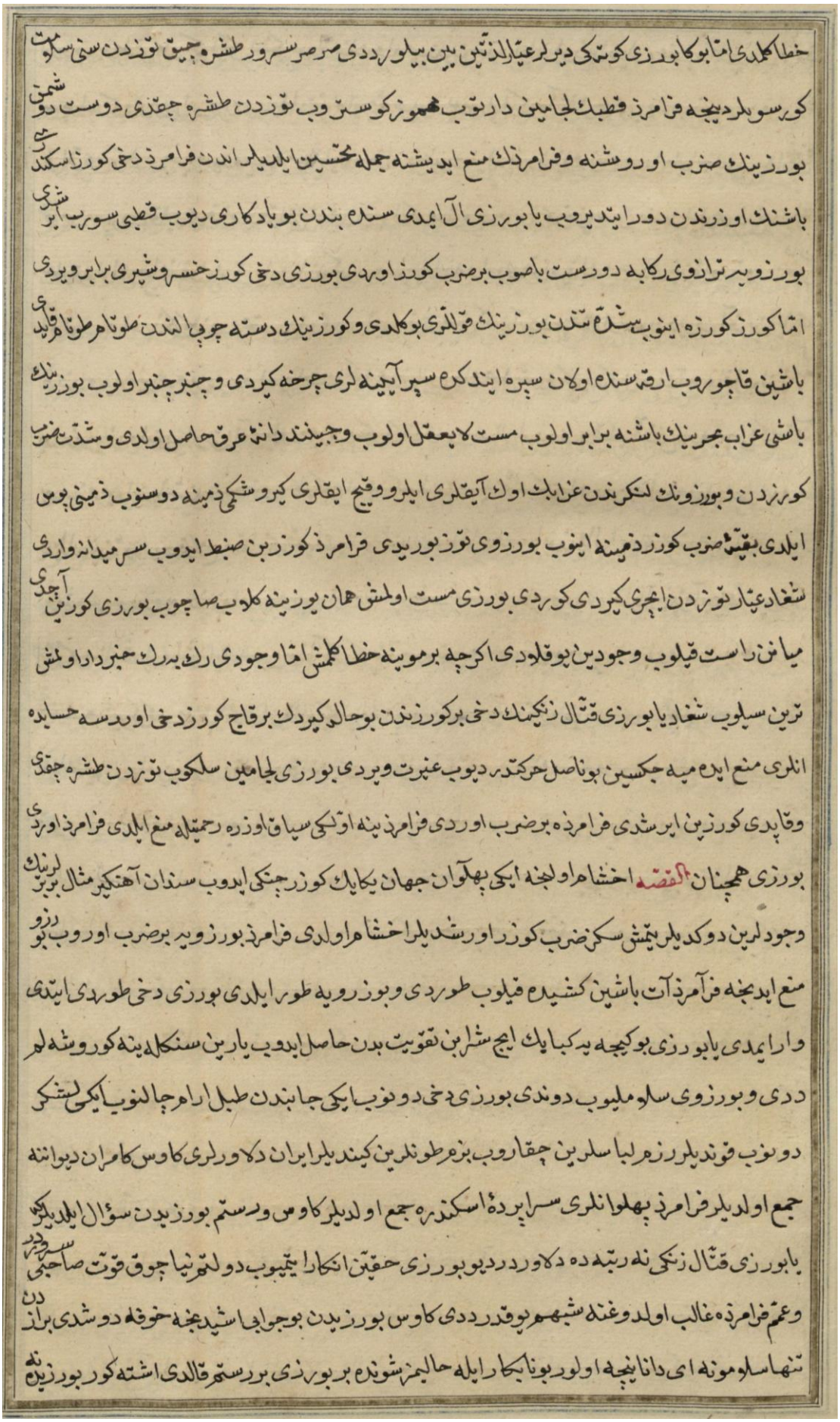
اورادن ایران اوردوسنه وارمش پهلوانلر قلچ اور مشلر کسدیرم مشلر رستم کوزرکاوسرایله یقوب بندایلمشلر
بنه دیولره تسلیم ایلمش دیلر بوکره فرامرز پدری رستمه تحسین ایدوب دونوب غیری کمیوب کندی سرایرده سنه
کندی اولکون واولکیجه بوحال اوزره کچوب صباح اولدی بنه ایکی لشکردن طبل چنك چالنوب سوار اولدیلر
میدان مرکزینه کلوب کلایلر بغلندی وصفلر دوزلدی میدان آچلدی فرامرز میدانه کیروب ارطلب ایلدکده
سام بیل میدانه کیروب فرامرزك اوکین آلدی براز حمله نزاعدن نصکره سام الی نیزه یداوروب ایرشدی فرامرزه
برنیزه حواله ایلدی فرامرز سپرینی آلوب قولنی آکندن بولکوستروب سام نیزه سین ضبط ایلدی وسر میدانه
واردی فرامرز کرچه کم سامك نیزه سین منع ایلدی اما خسروك نیزه سی کبی اضطراب وارا ولدی سام اوندن
بنه دوندی فرامرزده نیزه دورمه اسکندری الینه آلوب ایرشدی کوشمال ایچون سامه برنیزه اوردی اما سام
سپر برابروبروب قولاری بوکیلوب سپر سینیه قپاندی سام غیرتله طبانجه لیوب نیزه دامن سپردن یول بولوب
قولنی آکنده اوغرادوب سامك جبه سنك برخلقه سین ایلشدیروب زوراید نجه برخلقه سین قوپاروب نیزه
ضبط ایلدی کچوب سر میدانه واردی سام قیاس ایلدیکه نیزه برطرفین سوکوب آلدی وجودین یوقاودی برمونه
حفظا کلدی اینجق زرهنك برطوقه سی سوکلمش باش صالوب های نابکار زنکی طیان توجه رستم اکی بوزنکیه دخی
غالب کلوب کندویه بنده ایده بلورسك غیری دنیاده سکا غریم اولوریوقدر ددی اما فرامرز اونه دن دونوب
نیزه نك یلماندره قالون خلقهٔ سامك طبل بادنی اوزرینه قودی سام بوندن آتش اولوب الکونره اوردی ایروب
فرامرزه برضرب اوردی فرامرز کوزرکوزرابروبروب کوزرکوزدن قاینجه باش قاچوروب ارقیه آلدی ارقده
اولان سپرك آینه لری چرخ کیروب نه حال ایسه فرامرز سامك کوزرینی پرواسنه منع ایلدی اندن فرامرزده
سامه برضرب اوروب سام کوجیله منع ایلدی بواوسلوب اوزره اخشام اولنجه چنك ایلدیلر اخشام
فرامرز سامه طورایدوب ایندی وار پهلوان بوکیجه برایچ تقویت بدن حاصل ایله یارین بنه سنکله کورشه لم
دیوب دوندی سامده دونوب قوندیلر سام دیوانه کلنجه قتال زنکی نیچه دردیو سؤال ایلدیلر سام مدح
ایدوب مرحوم فرامرزدن چوقدردی اوندم اولان بکلردخی فرامرزدن سامی سؤال ایلدیلر فرامرزده مدح
ایلدی خسروانشدرها بندا قرآنی پهلوانلردی اولکیجه کچوب صباح اولدی بنه ایکی لشکر سوار اولوب میدانه
مرکزینه کلدیلر سام ایله فرامرز میدانه کیروب اخشام اولنجه چنك ایدوب دوندیلر صباح بنه بندیلر فرامرز
یدی کون دخی سامه رخصت ویردی مراد ایلسه فرامرز کرك سامی وکرك خسروی برضربده یقاردی اما
عرض صاحبقرانی اولدوغندن وسائرلردن ممتاز اولدوغنی بلنسون ایچون خلاصهٔ کلام یدنجی کون ضحی وقتی فرامرز
سامدن بیوك کورزینی استیوب کتورمدی منع ایلدی اما قطبك بوردنندن بر داماله قان کلدی فرامرز دخی کوزراسکندری

اون ایکنجی قیراطندن طتوب سامه برضرب شدید اوردی سام دخی کورزین برابر ویردی اما قوللری اویشوب
کورزالندن قرلادی سام تزیر باشین قاچروب ارقده اولان سپره آلوب شدت ضرب کورزدن سپر آینه لر خورد اولوب
بیلوش اولدی والتده اولان کرکدانك بلی قیریلوب سام پیل کرکدانیله یقلوب ایکی دیزی وایکی پنجه سی یره کلدی فرامرز
اوتدن دونوب قطبدن ایندی وکزنکه باشلدی تاسامك عقلی باشنه کلنجه کندین اول حالده کوروب یرندن قالقدی
بقدی قتال زنکی دخی ایمنش کزینوب طورردهان سام های نابکار زنکی سنسین بنی رخشمدن زمینه اندیرن دیوب دال خنجر اولدی
ایروب فرامرزه برخنجر حواله ایلدی فرامرز سامك تیز بیلکین طتوب خنجرین الندن آلدی سام بوکرزه فرامرزك دوالنه صاریلدی
زورایلدی اوچنجیده طرا قلغه دکدی زیاده ایدمدی فرامرز لنکر ویروب سامك قولتلرین بوکوب یابلرین زمینه
باصدی وسامك دوالندن طتوب زور اولدی سامی باشنه برابر قالدیروب اندن زمینه اوروب ایکی الین قفاسنه
بندایدوب علم سایه سنه کوندردی همان سام نصف راهده وارنجه بر کزه دیزی اوزرینه چوکوب زورایلدی
کمر کمر بندن قیروب دوندی ایران عسکرینه آلدی یورییوویردی فرامرزك یانندن کچرکن اوغزاو لسون اختیاردی
سام مرحبا یاقتال دیوب واردی علم سایه سنه یدك کرکدانلك برینه سوار اولوب طوردی فرامرز مرادایلدی
دونوب کیدر امتادلی بانو سامك مغلوب اولدوغین کورنجه قراری قالمیوب آت سوردی بلواذین میدانه
کیروب فرامرزك اوکون کسدیروب فرامرز کوردی همشیره سی بانو کشاسب کلدی کیمسین ای نقابدار نیه کلدك
ددی بانو ایندی نیه کلسم کرك نابکار زنکی سنکله جنك ایدوب قرنداشم فرامرزك انتقامن المغه کلدم ددی فرامرز
یاسن فرامرزك قرنداشی مسین ددی دلی بانو بن فرامرزك قرنداشی ورستمك قزیم آدیمه دلی بانو کشاسب
یکانه دیر لر طورمه حمله ایله ددی فرامرز بلورکه دلی بانو اول حمله ایلمز نزاع ایلمك اقتضا ایلر باری مکاره دار لرایمش
حمله ایلسون دیوب یا مکاره چونکه سن عورتسین ارنلر میدانده ایشك ندر بوری وار اوده اوره کم اکیر
وبز طوقی ددی بانو آتش محض اولوب عقلی اقلدنده یارد کل ایدی بوکزه هیچ قالمدی های نابکار زنکی سنسین
سویلین بکا بوسوزی سن بنی سائر عورتلر کبی می قیاس ایلدك دیوب بر کزه یرینه سین دورایتدیروب دمن
بغلده ضبط ربط ایلدی ویلمان رخشك بنا کوشندن اشروب غضب تام ایله ایرشدی فرامرزه برنیزه حواله
ایلدی فرامرز بانونك کلیشین کوروب کندو کندو یه یا فرامرز بو مکاره دن حذر کاه زمدر دیوب قزیر اسپر اسکندری
برابر ویردی یلمان نیزه آیینه سپری پوس ایلدکده فرامرزك قوللری حرکت ایدوب و سپر کوکسنه میل ایلدی
فرامرز غیرت ایله نیزه یی طباغلیوب یولندن آیردی وقولتق آلتندن یول کوستردی بانو نیزه سین ضبط ایلدی
یلمان نیزه رزخ داودی طوقه لرین چاغشدار ارق یان یانه رکاب رکابه بانو کچوب سرمیدانه واردی فرامرز دلی
بانودن برنیزه یدیکم وجودی طمن بطمن خبردار اولدی مکاره دار لندم اقدام ایله جنك ایده یورینده اکا کوره حرکت

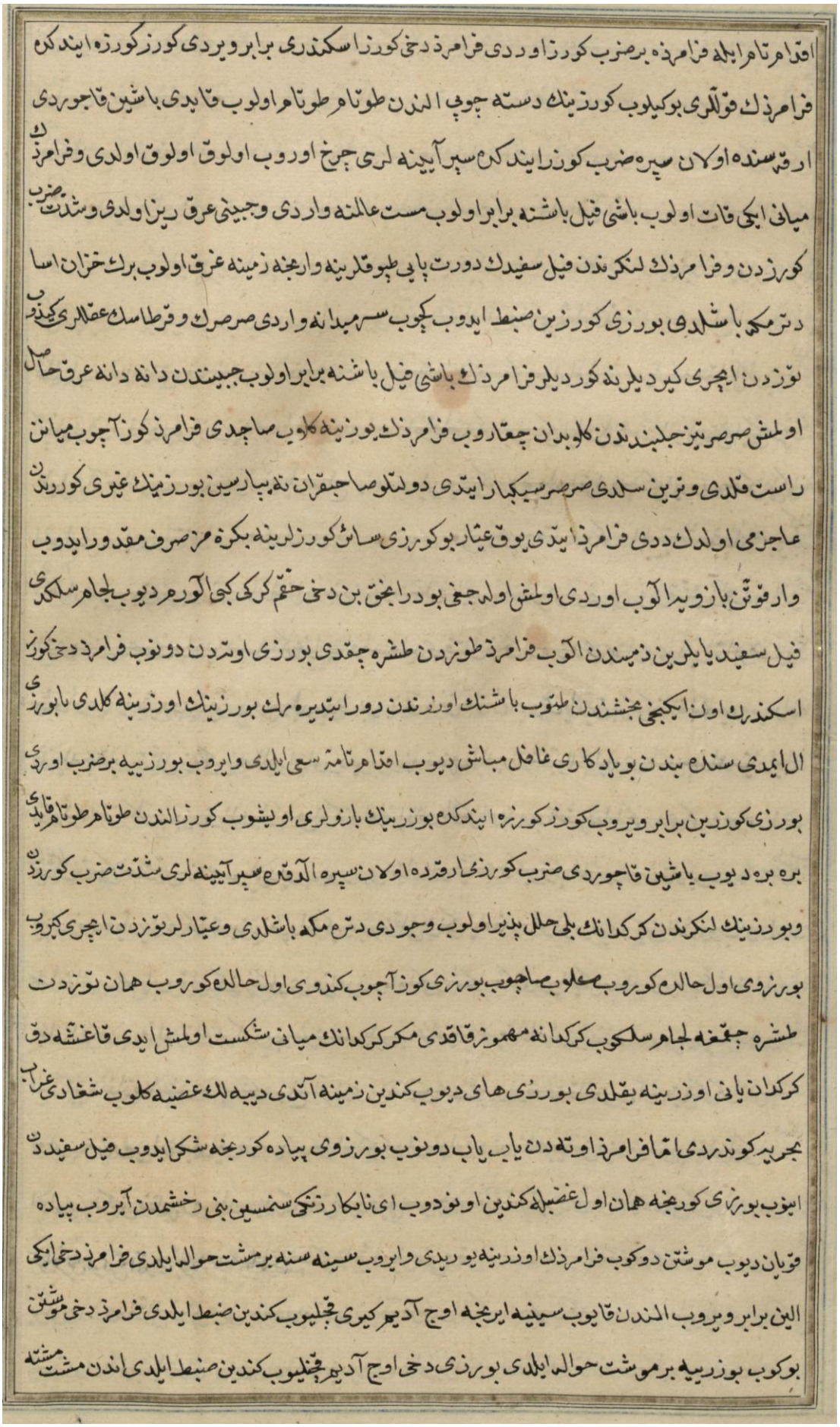

ایدوب برکلش کلدیکم ایکی لشکر یورزینك وادیسندن حذر ایلدیلر زیرادیاده غضبه کلمشیدی فرامرز
سپراسکندری برابرویروب یلمان نیزه اینهٔ سپری پوس ایلدکده آتشلو جقوب ضرب نیزه دن فرامرزك
قولاری بوکلدی سپرسینه سنه میل ایلدی فرامرز غیرت ایله بورزینك نیزه سین طیا بخلیوب یلمان نیزه
دامن سپردن قایدی فرامرز قولتوغ التدن یول کوستروب بورزی نیزه سین ضبط ایلدی زخم داوك
طوقه لرك چاغشدارق یان یانه کچوب سرمیدانه واردی فرامرزك وجودی نیزهٔ بورزودن خبردار
اولوب فرامرز کوکلندن تحسین ایدوب یابورزی سنی اکن آتیه رحمت اولسون دیوب آفرین ایلدی
وکندویه عنیت ویروب فرامرزا شته تکمیل عرض ایدیجك محل شمدی کلدك کوزك پك آج غافل بولنمه اولیکه
بورزویه زده لنوب اوتوزالتی یلدن بروچکدوکك زحمت هبااولددی وقطب آتش دمه مهموز کوستروب
بورزومیدان باشندن دونوب کلدکده اوکین کسدیروب نیزهٔ اسکندرك دمن بغلده ضبط ربط ایدوب
ویلمان نیزهٔ دورت قولاج مقداری قطبیك بناکوشندن درازایدوب یابورزوال ایمدی سندع بویادکاری دیوب
ایرشدی بورزویه برنیزه اوردی بورزوده سپرحنسروشیری برابرویردی امّا یلمان نیزه آیینهٔ سپری پوس
ایلدکده نارشراره باش ایله صحن وغاآتشکدهٔ آتنه دونوب ضرب نیزه دن بورزونك قولاری بوکلدی سپر
حنسروشیرکوکسنه قپاندی ازقالدیکه نیزه سپردن کذرایدیجك بورزوغیرت ایدوب هله نه حال ایسه نیزهٔ
طیا بخلیوب دامن سپردن قاپنجه قولتوغ التنه اوغرادی امّا بورزونك جبه وجوسن خلقه لرین بربرینه
قتوب فرامرز نیزه سین ضبط ایلدی ویکچوب سرمیدانه واردی بورزوبرنیزه یدیکم اوپوردی اوپاندی وجودی
رك پیرك خبردار اولدی باش صالوب های نابکارزنکی های دیوب دیدیکم حقیجون بورزنکی عمم فرامرزدن چوقدر
بونابکاردن احتراز لازمدر ددی وطرفیلندن کورزحنسروشیری چکوب دسته چوبندن محکم طتوب
ویاشنك اوزرندن دوراندورك کلوب اوتردن فرامرزده دونیجه ال یاقتال زنکی بویادکاری دیو
ایرشدی اقدام تاملله فرامرزه برضرب کورزحوالدایلدی فرامرز کوردی بورزونك کورزی قره قوش شکاره
اینرکبی کورزحنسروشیرکورلیوب اینه یورتیه نیزه سین میان دانه آلوب کورزاسکندری چکدی دسته
چوبندن طتوب برابرویردی کورزکورزه کم طوقندی قاق طراق طمطراق افاقه رسیده اولوب ضرب کورزدن
فرامرزك قولاری بوکلدی باش قاچروب ارقه سندع اولان سپره آلدی سپرآیینه لری چرخ اوروب فرامرزك باشنی
قطبیك باشنه برابراولدی وشدت ضرب کورزدن فرامرزك لنکرینن قطب آتش دمبل ویروب بقیهٔ ضرب ذمینه
اینوب توزفرامرزی بوریدی بورزی کورزین ضبط ایدوب کچدی سرمیدانه واردی صرصرتوزدن ایچری کیروب
کوردی فرامرز آلتنك ترین سیلرای دلاور عالم پنجه سین ددی بوکز فرامرز پنجه اولسم کرك الحمدلله برمویه

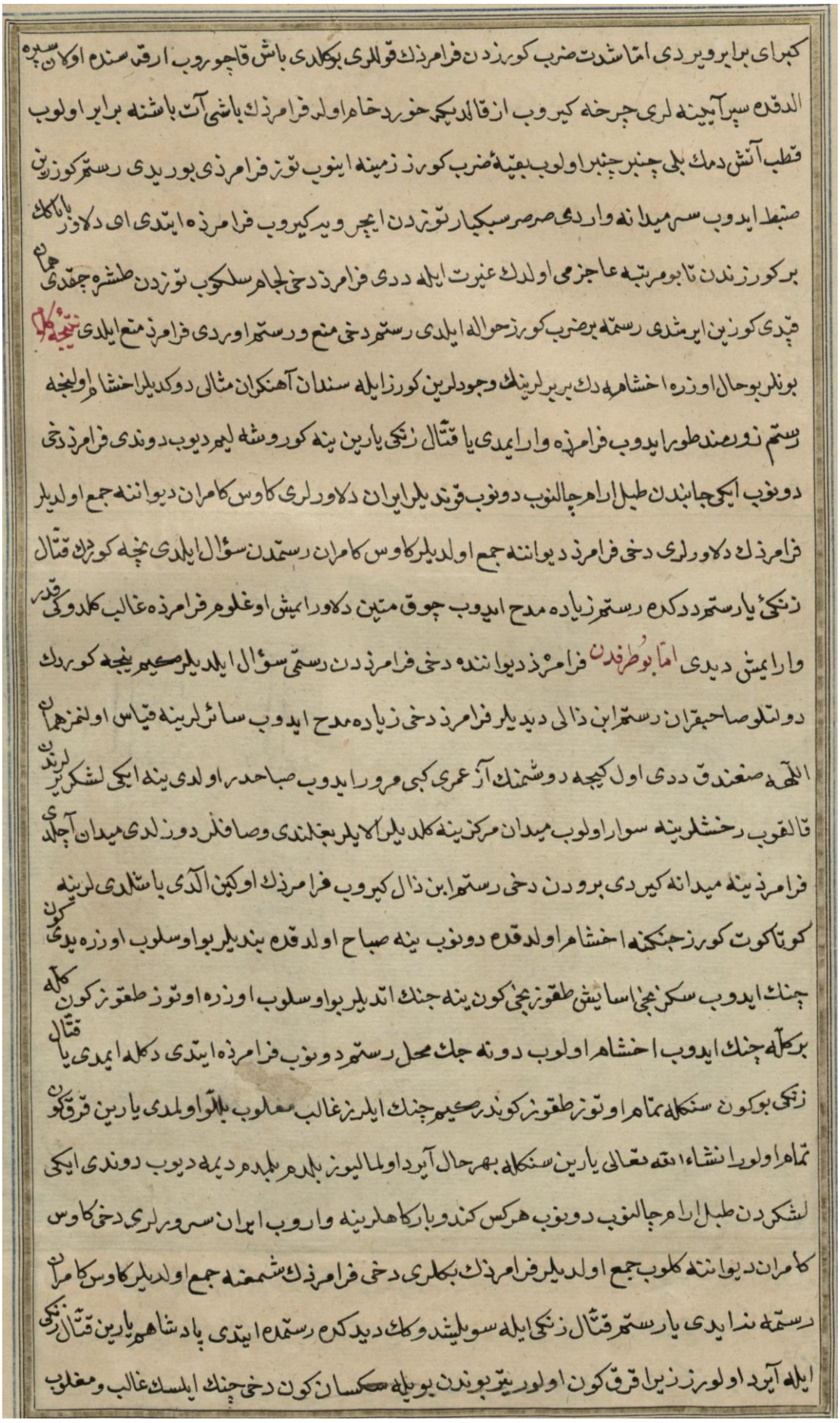

بورزیده نه سویلردی ساومون ایدی الم چکه پادشاهم قتال زنگینك صنری سکا طوقمز اما چوق قالمز
اولوب وینچه خدمتنده بولنوردی تسلّی ویردی بویله دن فرامرز دخی کلوب سراپرده یه ایندی پادشاهم
وبکلر جمع اولدقده جلسی دولتلو صاحبقران بوکون چنك ایلدیکك بورزی دکلری پهلوانی نجه کوردیکز دیو
سؤال ایلدیلر فرامرز ابتدی بکلر اشته دخی بر پهلوانه راست کلدم بنمله اقرآیتی اوزره یکایك چنك ایلمکه
قادر دلاور دیو لیکم یزدان پاك بریوزه اقلغی ویره ایدی کم دعوامزده کاذب اولمیه ایدك دیو بر نکته ایلدی
فرامرزین سرین بیلنلر مرادین فهم ایدوب بیوك آلتدن کولدیلر اول کیجه باشه چقاروب صباح اولدی مهر
عالمتاب شعله بخش روی زمین اولدقده چنك حربیلر چالنوب ایکی لشکر سوار اولدی بریرلرینه مقابل کلوب میدان
آچلدی فرامرز ایله بورزی بینه میدانه کیروب احتشام اولنجه کورز چنکی ایلدیلر احتشا اولدقده ایکی طرفدن
طبل ارآم چالنوب دوندیلر قوندیلر صباح بینه بندیلر یدی کون بویله اقران چنکی ایدوب سکز نجی کون
اسایش اولندی اما فرامرز هر کون بر رخشنده بزدی یعنی بر کون قطبه بر کون ابلوغ شششپای بحر پیمبر کون
رهوار بحریه بزدی بورزی دائما غزا بر بزدی ایران بکلری ایچره کمنکو اولدی بورزی قتال زنگیه طیانمزدی
الندن عزاب عجوی واریوحنسه اکر عزاب اولمسه ایدی قتال زنگی بورزوی بقاردی دیو اما بو فسلدوی
شغاد عیار اشیدوب بورزو یه بلدردی بورزی دخی خوش ایمدی یارین بر کرکدانه بنه یمدم میدانه
اویله چقایم قتال زنگی بینه قادر اولور دیو بورزو مغروراته براز تکبّرلك ایلدی مکر چلدك عیار ایران
اوردوسنه کلوب بورزینك بارکاهی اوکنه اوغرادی یالکز اوتوروب عشرت ایلر کوردی کوره یم بورزی
قتال زنگی حقنده نه سویلردیوب بورزی اسا عنك فیافتنه کیروب طوردی شغاد بو صدی سویلیوب
بورزوده یارین کرکدانه بنوب میدانه کیره یم قتال زنگی بینه قادر اولور دیدوکین اشیدوب اوراده
طیان اولوب سراپرده اسکندره کلدی فرامرزده اولکون شکاره کمدی یالکز نجه اوتوروب عشرت ایلردی
چلدك کلوب فرامرزك اوکنده بوجنوی سویلیوب فرامرز دخی شاد اولدی انشاء الله مرادم حاصل دردی
اول کیجه بیاذه باشلدی چونکم صباح اولدی بینه ایکی عسکر برلرندن قالقوب آت قیل کرکدانلرینه سوار
اولوب عزم میدان ایلدیلر فرامرز دخی اولکون اردوان هندینك بیاض فیلنه بنوب تمام ایکی لشکر مقابل
اولوب هرکس نظر بر میدان ایلدکده فرامرز فیل سوروب میدانه کیردی بورزی دخی کرکدان سوروب
فرامرزین اوکین آلدی بونلرینه کوتاکوت چنکم باشلدیلر ضحی وقتی اولنجه بورزی کندی کندویه ایدی یا بورزی
بوکون اشته قتال زنگی فیل ایله دربوندن زیاده فرصت الکیرمز دیوب کورز خسرو شیریك اون ایکینجی
بخشندن طوپ باشنك اوزندن دوراندیروب تمام میزانن بولدردقده ترازوی رکابه دوردست باصوب

مشته بوغاز بوغازه یقه یقیه اولوب دوال دوالی کلدیلر بورزی فرامرزین دوالندن طوب زور ایلدی
فرامرزی باش یارمغی اوزرینه دکدی فرامرز لنکر ویروب پایلرین زمینه زدك ایدوب بوکره بورزی زمینه
حمله ایلدی فرامرزین صول دیزین زمینه چوکردی فرامرز دخی بورزویه زور ایدوب صاغ دیزینی زمینه دیکدی
همان بورزی ایتدی بهی نابکار زنکی سنك وجودك عالمدن حك ایده یم دیوب الی تیغ حنسر وشیره اوردی
فرامرز دخی تیغ آتشی عریان ایلدیلر بورزی فرامرزه برتیغ حواله ایلدی فرامرز سپر اسکندری برابر ویروب
دامن سپردن قیوب پیر آهن اسکندره واریجه تیغ حنسر وشیر قایوب کندی فرامرز چالوب بورزی دخی
سپر برابر ویروب تیغ آتشکین دامن سپردن قایوب بورزینك اوموزی یاشنه برزخم آچدی بورزی تکرار
برتیغ دخی اوردی فرامرزینه سپره آلوب دامن سپردن قایدی ولکن پیراهن اسکندری کسمدی فرامرز
اوروب برزخم آچدی خلاصهٔ کلام بربرلرینه اوچر قلیچ حواله ایدوب فرامرز بورزی یه اوچ زخم آچدی
بورزی اوردی پیر آهن اسکندردن کچمدی فرامرزینه تیغ اورمقده ثانی کوستردی سوزن دورستی بودکه
فرامرز تیغ اورمقده مرآد ایلیسه بورزوی ایکی بولردی ولکن بینه رخصت ویردی اندن رستم ابرشی
کلندامی میدانه سوردی ایکیسنك اراسنه کیروب چك الك یا قتال عیب دکلدیر که پهلوان پهلوانه قیارمی
ددی فرامرز ایتدی یا رستم بنم نه صوجم وار درکندی قلیچ چکدی ددی رستم دخی بورزویه ایتدی
عیبدر یا بورزی بوبریکزه قیمق ندن کلرم کلدی الحمدلله ایکیکز دخی اسلام دینده دکلاورلرسکز ددی
ودونوب فرامرزه وارایمدی یا قتال زنکی اوچکون اسایش ایله یه ایچ تقویت بدن حاصل ایت زیرا
سکز طقوزکوندر بورزی کبی برآدم ازدری ایله چنك ایلدك البته یورغونسین دیوب بورزوی
الوب دوندی بوکره فرامرز دونوب ایکی جانبدن عسکر دونوب قوندیلر نتیجهٔ کلام اوچکون کچدی دورزمانی
کون فرامرز امرایلدی ایکی دمه دن چقان طقسان آلتی چفت آلتون چنبرلو کوس حربیلره طره لرا ویرلر
ودریا مثال عسکر سوارا اولوب عزم میدان ایلدیلر بورودن رستم وکاوس صعامران سوارا اولوب عزم
میدان ایلدیلر ایکی لشکر بربرلرینه مقابل ومقارین اولوب الایلر باغلندی وصفلر دوزلدی میدان
آچلدی کیم کیمه دیمچه آتی کوردیلر فرامرز قطب آتشی دمیدانه سوروب اولقدر سیاهیلك عرض ایلدیکیم
دوست دوشمن حیرتده قالوب اندن قول قالدیروب طرفیندن چالنان کوسلری دیکدردی وبلنداواز
ایله نعره اوروب یارستم میدانه کل سنکله امتحان اولالیم زیرا ایکی خورشید برآسمانده اولماز وایکی
صاحبقران برکوکب کوك قبهٔ تك آتنده اولمز غالب مغلوب بللی اولسون ددکده رستم زورمند دخی اکنده
قلیچ ببر بیان پوستی میانندن کرپند قهرمان صاغندن خنجر ذوالفقار وصولندن خنجر کبادشاه قهرمانی ویش

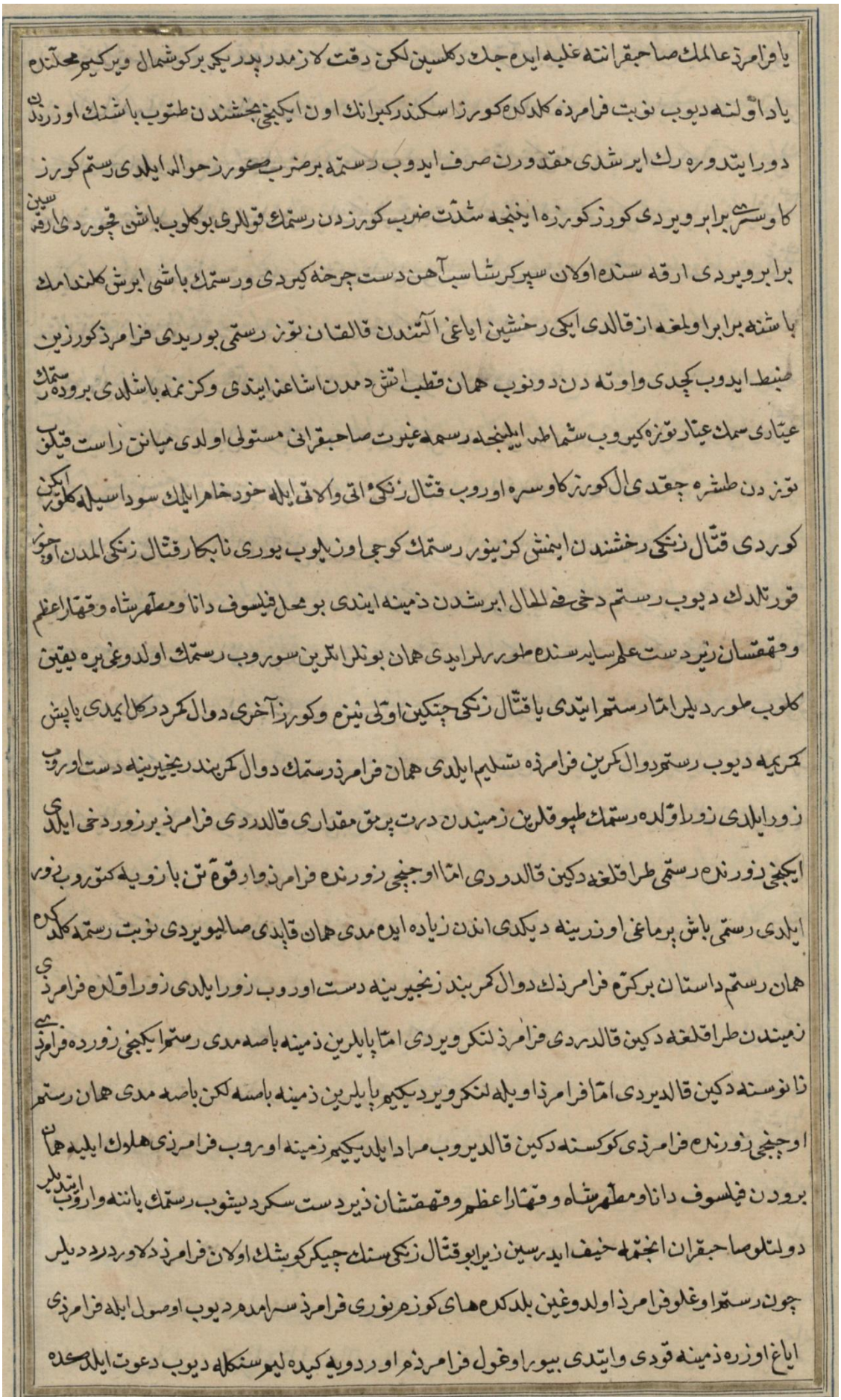
باش تیغی تیغ عنغر ایکیچی تیغی تیغ صفتاك ماری اوچنجی تیغی ظهوراث دوردنجی تیغ سیامك بشنجی تیغ کیومرث
وباشندم ارسلون سرتوغلغه کمر رستم آتوکله ایکی باشلوکبی کورینور ایدی واورزنده بدی دانه سیمرغ
عنقا اوتاغه سی فلوندره مثالی یلوبور وارقاسندم ایکی سپروقولنده اول بدی ارش دیوکرشی ایله بوکلش
حاجی کمان وبیلکنده یکرمی دورت بطمان تازیانهٔ قهرمان والنده اوچیوز ارش واوچیوز ارطال نیزهٔ
پارکشت والتنده ابرش کلندام مجری مقصل یتمش ایکی پاره آلات چنك صاحبقران اوزرینه اراسته ویراسته
اولوب پنار آتش محبی میدانه کیردی وفرامرزك اوکین آلوب اوایله عشق ایلدی فرامرز رستمی کورنجه جانی
خلقومه کلوب همان رخشندن اینوب ورکابنه صاریلوب دولتمر آته بن فرامرزم دیمکله پرمق قدر قالدی
اول مرتبه شوق ظهور ایلدی زیرا فرامرز قدر بابایه مطیع صاحبقران زاده لرده بردلاور کلمشدر حاصلی کلام
بینه کندین ضبط ایدوب مرحبا ایلدی دونوب رستم یا قتال زنکی مقابل اوللدن بروایران دلاورلرینه ایو
دست پردست کوستروب آتوب طوتدك اکربکادخی بچاق ارقه سی قدر علیه ایده بیلورسك عنری میدان
سنکلردی وایتدی دی ایمدی جمله ایله کوره لیم دیکله فرامرز خیر یا رستم جمله سنکلر زیرا سن بندن اختیارسن
اختیارلره رعایت واجب ردی حلوصهٔ کلوم بونلر بابا اوغول برابر جمله ایده جك اولدیلر ان نیزهٔ اسکندره فرامرز
اوردی وال نیزهٔ پارکشته رستم اوردی قطب آتش دمك باشین فرامرز دوندردی ابرش کل اندامك باشین
دخی رستم دوندردی صولا للرینه سپر بربرلرینه برر نیزه اوروب سپرلرین برابر صوندیلر ایکسنکده یلمان
نیزه سی آیینهٔ سپرلری پوس ایلدکده علوعلوآتشلر صاچیلوب ایکسنك دخی قولقری بوکلدی سپرلری دخی
کوکسلرینه قپاندی غیرت ایله نیزه لری طپانجه لیوب قولتق آلتندن پول کوستروب ایکسیدخی نیزه لرین
ضبط ایدوب بری برجانبه وبری دخی برجانبه کچوب کتدی امابربرلرندن برر نیزه یدیلر کیم وجود لرینه
دیزه دی هله اوچرنیزه اورسندیلر اندن نیزه لری براغوب اندن فرامرز الکورزه اوروب ایرشدی
رستمه برضرب کورز حواله ایلدی رستم کورزکاوسری برابرویردی امافرامرزك ضربندن رستمك
قولقری بوکیلوب باشنه طیاندی نه حال ایسه باشین چویروب ارقده سپره آلدی سپرآیینه لری چرخنه کیردی
امافرامرز ضربندن رستمك آلتنده اولان ابرشك اوك آیقلری ایلروقیچ آیقلری کیروشکی تخت الثرایه
دوشندی بقیهٔ ضرب کورزیره اوروب طوزرستی بوریدی رستم تونایچنده قالدی فرامرز کورزین ضبط
ایدوب کچدی سرمیدانه واردی سمك عیار توره کیروب نشلرسین دولتلو صاحبقران قتالك برضربندن بو مرتبه
عاجز قالدك دیمکله رستم لجام سلکوب توزدن طشره چقدی اوته دن فرامرز دخی دونجه رستم قپدی
بیك قطار اولان کورزکاوسری وایرشدی فرامرزه برضرب اوردی فرامرز دخی کورزاسکندر کیری

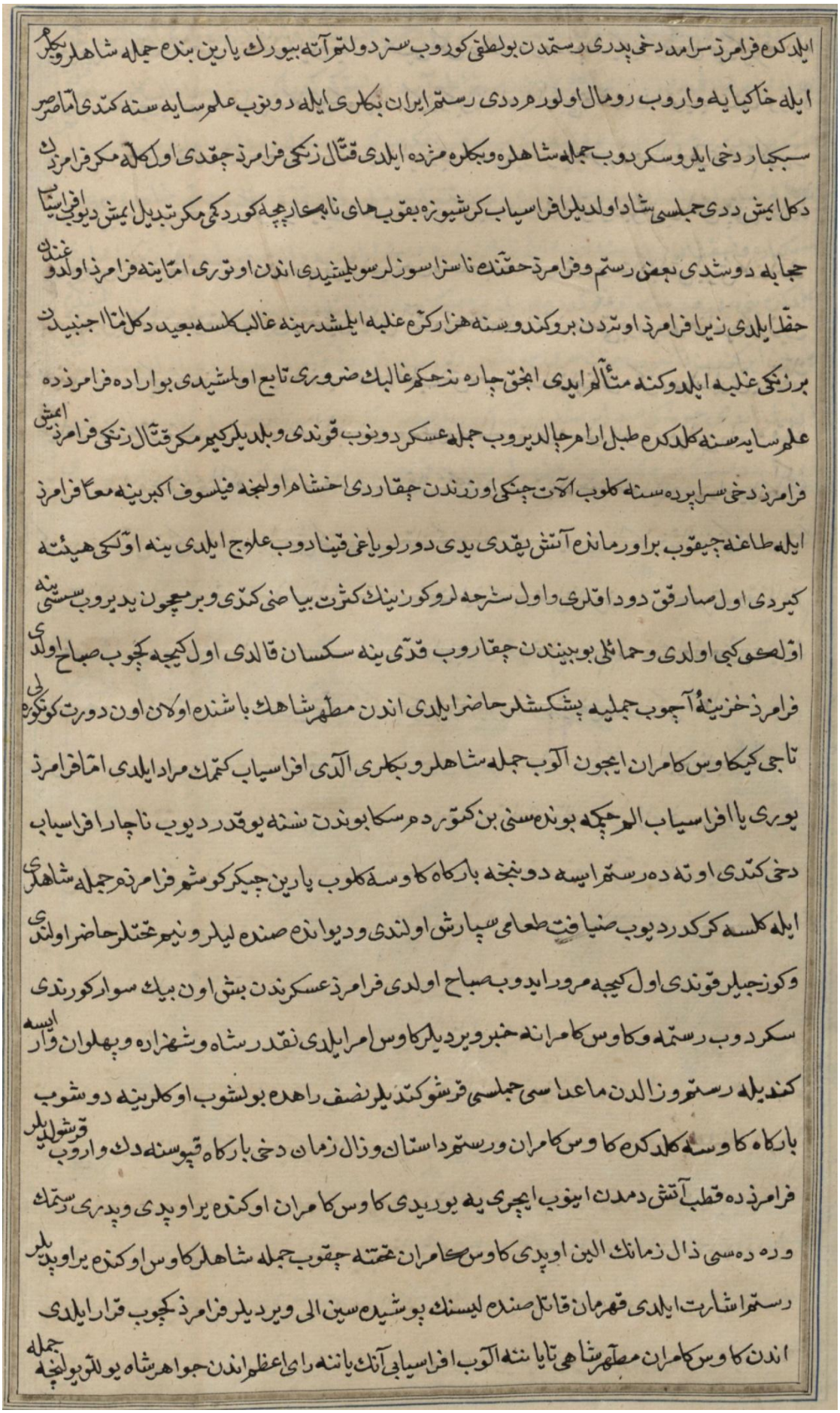
کبرای برابر ویردی امّا شدت ضرب کورزدن فرامرزك قولاری بوکلدی باش قاچوروب ارقه سندن اوکان سپره
الدقده سپر آیینه لری چرخه کیروب از قالدیکی خورد خام اولدی فرامرزك باشی آت باشنه برابر اولوب
قطب آتش دمك بلی چنبر چنبر اولوب بقیهٔ ضرب کورز زمینه اینوب توز فرامرزی بوریدی رستم کوزین
ضبط ایدوب سر میدانه واردی صرصر سبکبار توزدن ایچر ویر کیروب فرامرزه ایتدی ای دلاور باکاك
برکورزندن تا بو مرتبه عاجز می اولدك غیرت ایله ددی فرامرز دخی لجام سلکوب توزدن طشره چقدی همان
قیدی کوزین ایرمشدی رستمه یوضرب کورز حواله ایلدی رستم دخی منع ورستم اوردی فرامرز منع ایلدی نتیجه کلام
بونلر بوحال اوزره اخشامه دك بربرلرینك وجودلرین کورز ایله سندان آهنکران مثالی دوکدیلر اخشام اولنجه
رستم زورمند طورایدوب فرامرزه وارایمدی یا قتّال زنکی یارین بنه کوروشه لیم دیوب دوندی فرامرز دخی
دونوب ایکی جابندن طبل ارام چالنوب دونوب قوندیلر ایران دلاورلری کاوس کامران دیوانه جمع اولدیلر
فرامرزك دلاورلری دخی فرامرز دیوانه جمع اولدیلر کاوس کامران رستمدن سؤال ایلدی بنچه کوردك قتّال
زنکی یا رستم دیدکده رستم زیاده مدح ایدوب چوق متین دلاورایمش اوغلوم فرامرزه غالب کلدوکی قدر
وارایمش دیدی امّا بوطرفدن فرامرز دیوانه دخی فرامرزدن رستمی سؤال ایلدیلر صحیح بنچه کوردك
دولتلو صاحبقران رستم ابن ذالی دیدیلر فرامرز دخی زیاده مدح ایدوب سائرلرینه قیاس اولنمزدن
اللّهه صغندق ددی اول کیجه دوشمنك آز عمری کبی مرور ایدوب صباحدن اولدی بنه ایکی لشکر یرلرندن
قالقوب رخشلرینه سوار اولوب میدان مرکزینه کلدیلر الایلر بغلندی وصاغلر دوزلدی میدان آچلدی
فرامرزینه میدانه کیردی برودن دخی رستم ابن ذال کیروب فرامرزك اوکین آلدی یاشلدی لرینه
کوتاکوت کورز جنکنه اخشام اولدقده دونوب بنه صباح اولدقده بندیلر بواوسلوب اوزره یدی کون
چنك ایدوب سکز نجی اسایش طقوز نجی کون بنه جنك اتدیلر بواوسلوب اوزره اوتوز طقوز کون کامله
برکامله چنك ایدوب اخشام اولوب دونه جك محل رستم دونوب فرامرزه ایتدی دکامله ایمدی یا قتّال
زنکی بوکون سنکامله تمام اوتوز طقوز کوندر صحیح چنك ایلرز غالب مغلوب بلّوا ولمدی یارین فرقکون
تمام اولورا نشاء الله تعالی یارین سنکامله بهرحال آیرو اولمالیوز بلدم بلدم دیمه دیوب دوندی ایکی
لشکردن طبل ارام چالنوب دونوب هرکس کندو بارکاهلرینه واروب ایران سروری دخی کاوس
کامران دیوانه کلوب جمع اولدیلر فرامرزك بکلری دخی فرامرزك شمعنه جمع اولدیلر کاوس کامران
رستمه ندایدی یا رستم قتّال زنکی ایله سویلیشدوکك دیدکده رستم ایتدی پادشاهم یارین قتّال زنکی
ایله آیرو اولورز زیرا فرقکون اولورینه بوندن یویله مکسان کون دخی چنك ایلسك غالب ومغلوب

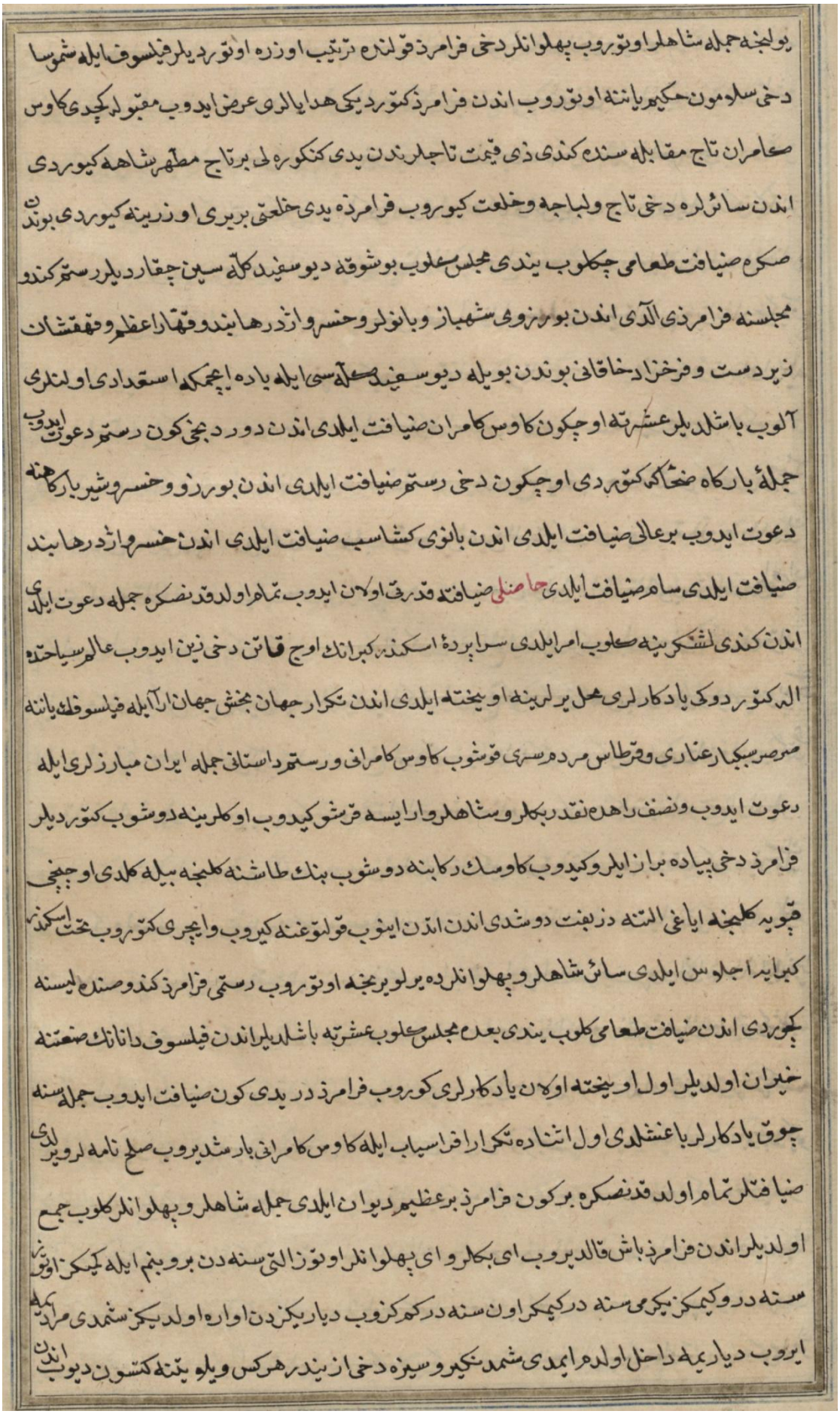
بالتو اولماز باری ایکی جانبده بوقدر عسکر بیهوده یره زحمت چکسونلر یا اوتا اولا لیم ویابری اولا لیم بونلرك
بویله فرامرز دخی دیواندم ای بجلر یارین رستم ایله آیرد اولسق کرکدر اکر رستم بکا غالب کلورسه صالوب قیوب
عسکر یورید وب چنك ایلیه لیم دیمیه سکن مکر ضرر چکرسز اکر بن رستم اندم هلوك اولورسم جمله دارا تم
رستمه تسلیم ایدوك دیوب وصیت ایلدی اندن تنها جه فیلسوفه وقهار اعظمه ومطهر شاهه وصرصر
سبکباره وقهقشان زیردسته تنبیه ایلدی قجن پدرم رستم ایله بن دوال طوتوشدوغم زمان محل یری
کلدکده بنی پدرم رستمه اوغلوکدر دیو بیلدیره سکن ددی اما اوته ده رستم زورمند دخی تنبیه ایلشیدکم
یارین ایرکندن قالقوب چنك حربی چالنسون دیوامتا بوقاعده فرامرزده بیلوردی اولده تنبیه وتاکید
ایلمش ایدی چونکی صبح ایرشدی آنی کوردیلر کیم ایکی لشکر چنك حربیلر برابر چالندی
ومیدانه رستم کرسه کرك ایدی علم سایرسندن قوپنجه فرامرز دخی قیوب میدانه برابر کیردی

رستم باشین صالوب بونا بکار زنکی هرشیده برابر کلورد یوب فرامرزه عشق ایلدی فرامرزده مرحبا
ایدوب باشلدیلر بینه بونلر کورز چنکنده تاضحی وقتی کچنجه فرامرز ملاحظه ایلدیکیم برر ایکشر کورز
دخی اوروشوبنجه رستم ابن دالی دورایدوب دوال طوتوشالیم دیسه کرکدر کندوکندویه ایتدی یا فرامرز

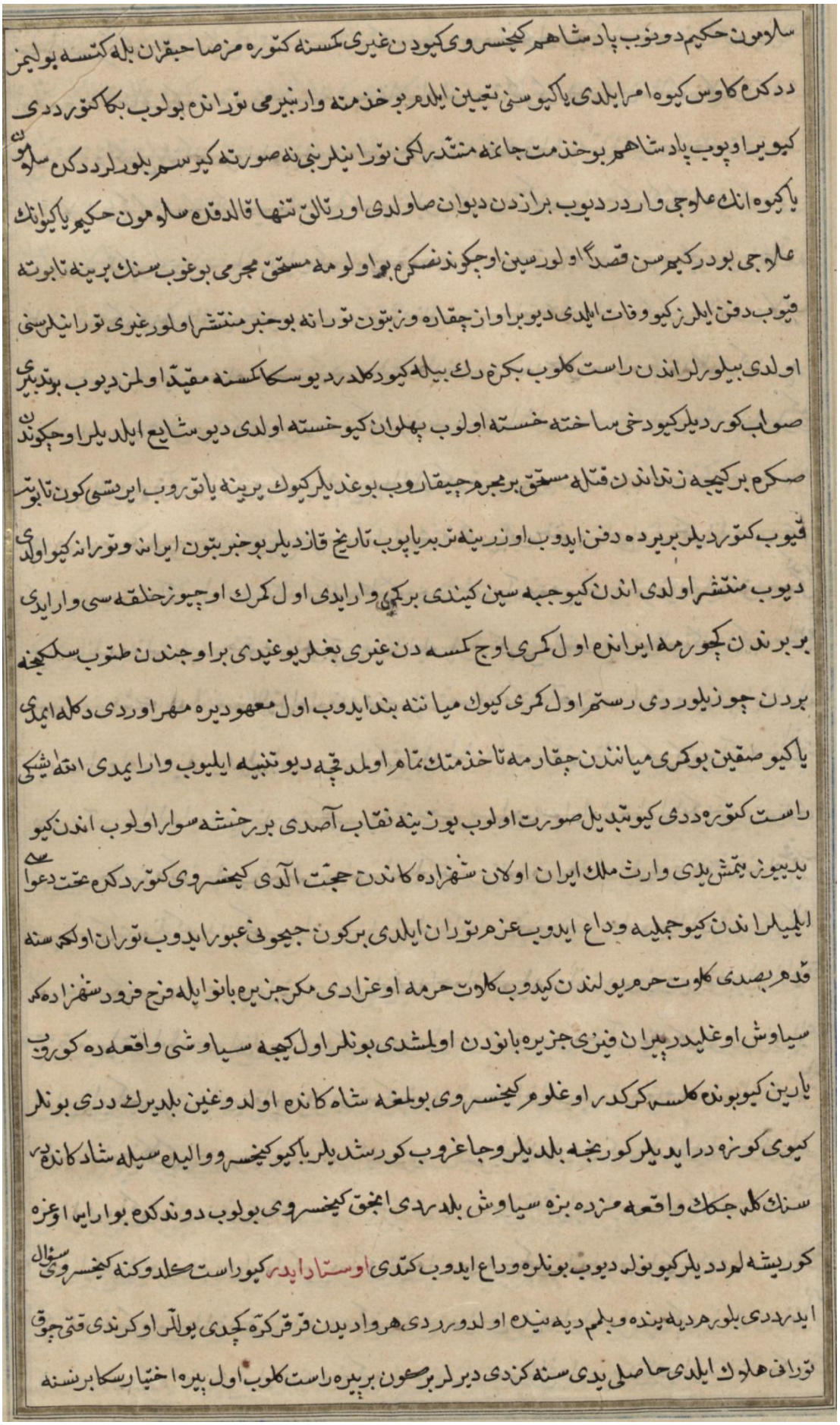

یا فرامرز عالمك صاحبقرانه غلبه ایدم جمله دکلسین لکن دقت کلازمدر بدریکم برکوشمال ویرکیم محلنده
یاد اولنه دیوب نوبت فرامرزه کلدکده کورزا سکندر کبرانك اون ایکینجی بخشندن طتوب باشنك اوزرندن
دورایتدوره رك ایرشدی مقدورن صرف ایدوب رستمه برضرب کورز حوالهٔ ایلدی رستم کورز
کاوسریه برابر ویردی کورز کورزه اینجه شدت ضرب کورزدن رستمك قولاری بوکلوب باشنی قچوردی ارقه سین
برابر ویردی ارقه سنده اولان سپر کرشاسب آهن دست چرخه کیردی ورستمك باشی ابرشکلندامك
باشنه برابر اولغه از قالدی ایکی رخشین ایاغی آلتندن قالقان توز رستمی بوریدی فرامرز کورزین
ضبط ایدوب کچدی واوتدن دونوب همان قطب اتش دمدن اشاغه ایندی وکزمه باشلادی بروده رستمك
عیاری سمك عیار توزه کیروب شما طه ایلیجه رسمه غیوت صاحبقرانی مستولی اولدی میانن راست قیلوب
توزدن طشره چقدی ال کورز کاوسره اوروب قتال زنکی اتی والاتی ایله خودخام ایلمك سودا سیله کلوب ایکن
کوردی قتال زنکی رخشندن اینمش کزیور رستمك کوجاوزیلوب یوری نابکار قتال زنکی المدن آوجور
قورتلدك دیوب رستم دخی فی الحال ابرشدن زمینه ایندی بو محل فیلسوف دانا ومطهرشاه وقهارا عظم
وقهقسان زیردست علم سایه سنده ملوك رلرایدی همان بونلرا کترین سوروب رستمك اولدوغنی بره یقین
کلوب ملوك دیلر امتا رستم ایدی یا قتال زنکی چنکین اوتلی نیزه وکورز آخری دوال کمر درکال ایمدی یاپیش
کمریمه دیوب رستم دوال کمرین فرامرزه تسلیم ایلدی همان فرامرز رستمك دوال کمربند زنجیر بینه دست اوروب
زورایلدی زورا اولده رستمك طپوقلرین زمیندن درت پرمق مقداری قالدردی فرامرز برزوردخی ایلدی
ایکنجی زورنده رستمی طرا قلغه دکین قالدردی امتا اوچنجی زورنده فرامرز واوقوه تن باز ویله کتوروب زور
ایلدی رستمی باش پرماغی اوزرینه دیکدی اندن زیاده ایدمدی همان قاپدی صالیویردی نوبت رستمه کلدکده
همان رستم داستان برکرم فرامرزك دوال کمربند زنجیر بینه دست اوروب زورایلدی زورا اولده فرامرز
زمیندن طرا قلغه دکین قالدردی فرامرز لنکر ویردی امتا پایلرین زمینه باصه مدی رستم ایکنجی زورده فرامرز
زانو سنه دکین قالدیردی امتا فرامرز اویله لنکر ویردیکیم پایلرین زمینه باصه لکن باصه مدی همان رستم
اوچنجی زورنده فرامرزی کوکسنه دکین قالدیروب مرادایلدیکیم زمینه اوروب فرامرزی هلوك ایلیه همان
بوردن فیلسوف دانا ومطهرشاه وقهارا عظم وقهقسان زیردست سکردیشوب رستمك یانته وارویتدیلر
دولتلو صاحبقران انجمله حیف ایدرسین زیرا بو قتال زنکی سنك چیکر کوشك اولان فرامرزدلاوردر دیلر
چون رستم اوغلو فرامرز اولدوغین بلدکده های کوزم نوری فرامرز سرامدم دیوب اوصول ایله فرامرزی
ایاغ اوزره زمینه قودی وایتدی بیورا وغول فرامرزم اوردویه کیده لیم سنکله دیوب دعوت ایلدکده

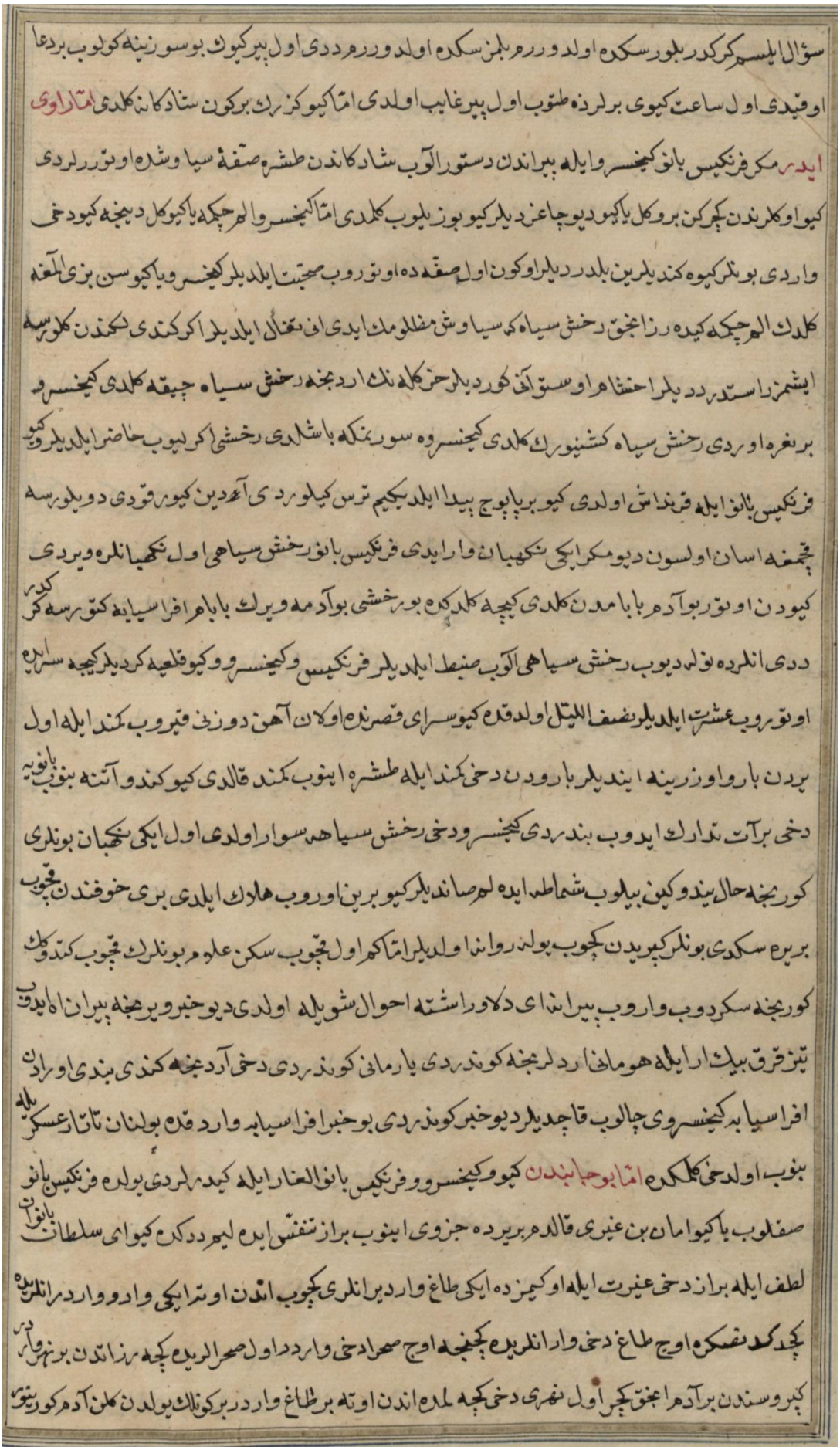

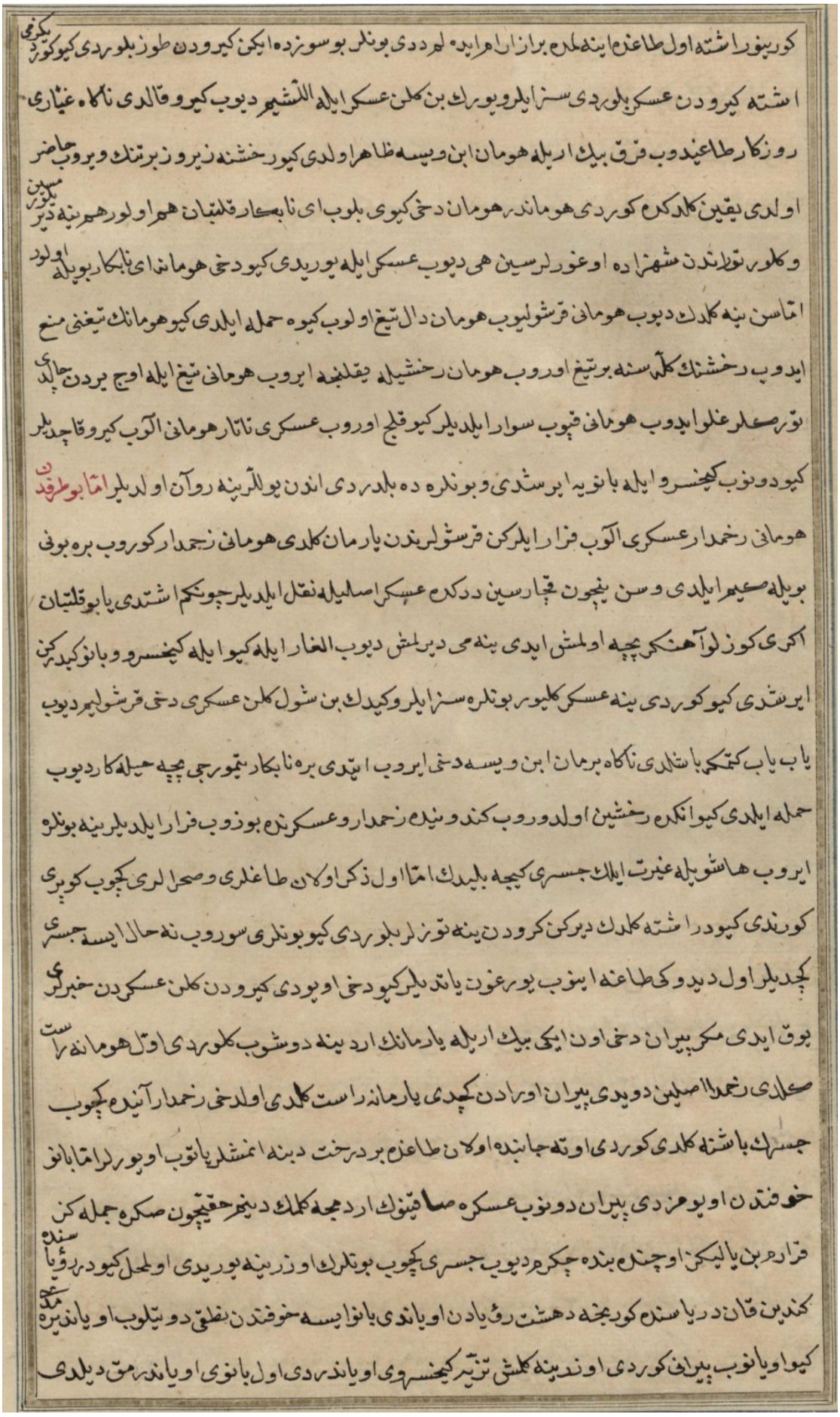

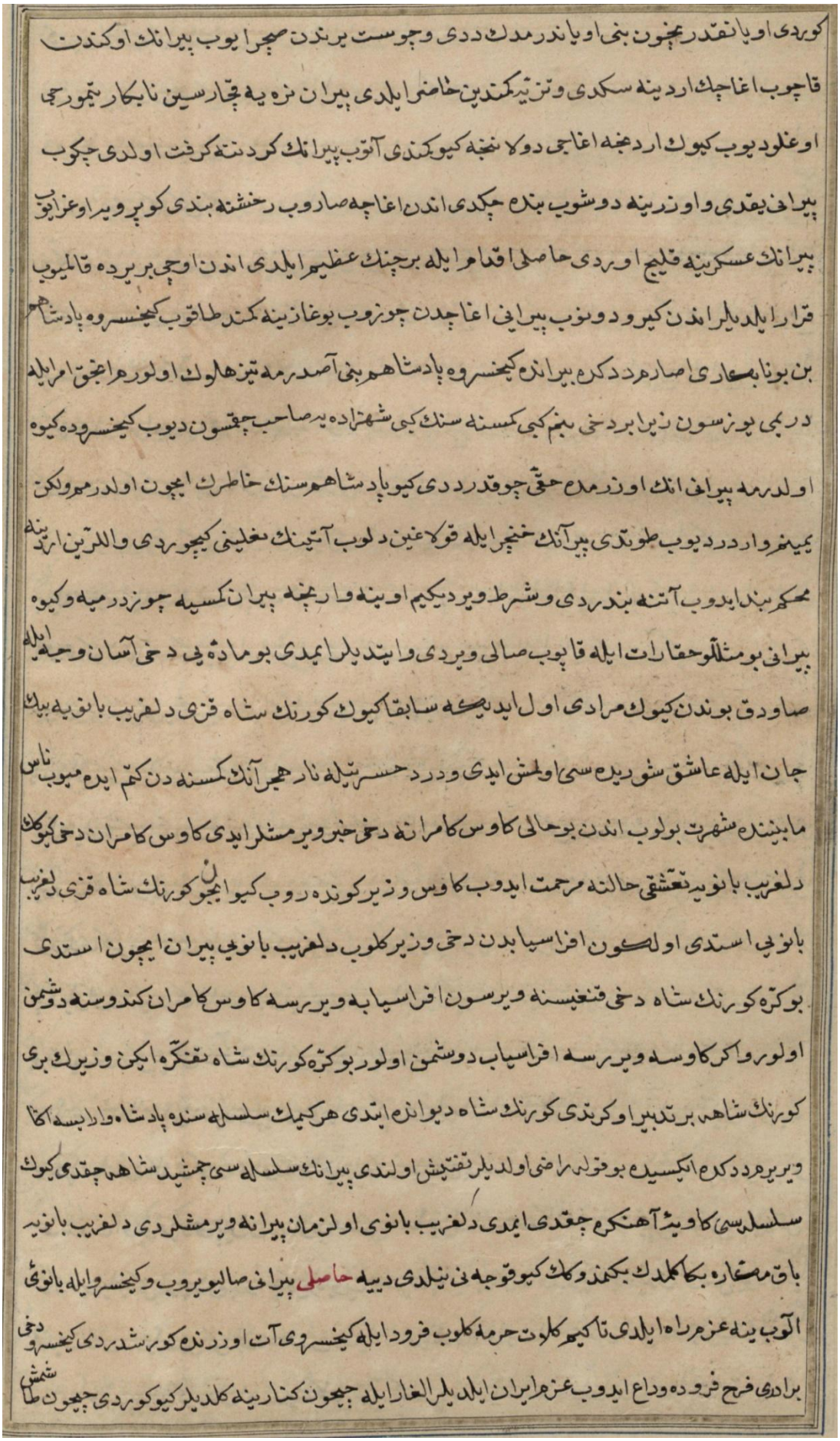
مطهر شاهده واحضر شاهد ورمد شاهده وعدلان شاهد ولعلون شاهد اذین ویروب اون دورت شاهد
تنبیه ایلدی اشته قاین اتام اولان مطهر شاه جمله کزك اوزرینه شهنشاه اولوب سوزندن طشره
بولنماکزا کراوندیکزه بردوشمن کلورسه خبر ایدوب امداد ایدك واکر مطهر شاهد دخی بردوشمن
اوزرینه کلورسه خبر کوندرکزکه بوجملکز امداد ایدك اکاواکر جوابه قادر اولیماز سکز بکا خبر
ایدك دیوب بوکونه پند ویروب ازین ویردی بونلر فرامرزه وداع ایدوب عزم راه ایلدیلر اندن اجناس
مختلفه عسکر بینه دخی اذین ویروب کندیلر اهل سمنسا بانوایله سعلون وزیر قالوب پرویز شادخی کیذوب
فهقستان زیردست قالدی وجواهر شاه کیدوب قهار اعظم قالدی حاصلی فرامرز فرق بیك ارایله
سر قبله نلردن کوکلی استین وسر خلقه لردن کوکلی استین قالدی جملسنه اذین ویروب هرکس دخی
دیارلو دیارینه کندی رای اعظم دخی هندشاهلری ایله وداع ایدوب هنده کندی کهکستان وسخاب
نزه لر دخی عسکرلرین الوب کندی سخاب نزه جزیرهٔ عین البقره کندی دیوه معلق قرطاسدن
غیری کسه قالمدی افراسیاب دخی توران وکوهستان وچین اولولری ایله قالقوب توران کندی اوزره
صاوس کامران دخی اوچکون اکلنوب دوردنجی کون عزم بلخ ایلدیلر برکون بلخه صاوب تخت زده قرار
ایلدی وکلن عسکرم اذین ویروب ویلو ویلرینه کندیلر برج کون دخی اکلوب رستمدن فرامرزدن پورمه
اندن بانولری وجهان بخشی الوب کاوسه وداع ایدوب سیستانه کندی برکون سیستانه واروب کندی
ذوقلرنده اولدیلر اوستاد ایدر برکون نوروز اولوب بتون شاهلر ودکاورلر کلوب بلخه جمع اولدیلر
ونوروزه ابتدا اولوب نوروزك هفته سی اولدی امتا برکیجه قرق نفر کسه بر واقعه کوردیلر جملسنك
کوردوکی واقعه بر صورتده ایدی کاوس صاحبقران واقعه سندن اوغلی سیاوش ضیا بخشی کوردی دولتم
آنده بکا چونکم عذرا ایدوب تخت ایراندن بنی محروم ایلدك باری اوغلم کیخسروی ایرانه شاه ایله زیرا
وقت کلدی دیدی رستم داستان او فرامرز سرامد وسلاموون دانا وبورزی شهباز وبانوی کشلب
وآذربانو وزال زمان وذواره وکودرز وگیو وبیژن وبهرام جمله اوتوز طقوز نفر کسنه
دخی کوردیلر سیاوش کلوب پدرم کاوس بکا عذر ایلدی البته اوغلوم کیخسروی برینه شاه ایلسون دیو چونکیم
صباح اولدی بونلر کاوس دیوانه کلوب برلو برنده قرار ایلدکده کاوس رستمه وسلاموونه بوکیجه شویله بر
رؤیا کوردم دیوب نقل ایلدکده رستم وسلاموون شاهم بن دخی عینی ایله بویله کوردك دیمجه اوتوز یدی
نفر کسه لردخی بزده بویله کوردك دیمجه کاوس کامران دونوب اکر برکسه واروب نبیرم کیخسروی
بولوب کتورسه تخت ایرانی تسلیم ایدوب کندم برکوشه ده انزوا اختیار ایدوب اوتوزیدی دکره سلاموك

سلاموں حکیم دونوب پادشاهم کیخسروی کیودن غیری کمسنه کتوره مزصاحبقران بله کتسه بولیمز
ددکرم کاوس کیوه امرایلدی یاکیوسنی تعیین ایلدم بوخدمته وارنیرمی تورانده بولوب بکاکتوردی
کیویراوپوب پادشاهم بوخدمت جانمه منتدرلکن تورانیلرنبی نه صورته کیرسم بلورلردکم سلاموں
یاکیوه انك علوجی وارددیوب برازدن دیوان صاولدی اورتالق تنها قالدقده سلاموں حکیم یاکیوانك
علوجی بوددرکیم سن قصدگاولورسین اوچکوندنصکرم بواولومه مستحق مجرمی بوغوب سنك برینه تابوته
قیوب دفن ایلرزکیووفات ایلدی دیوبراوازچقاره وزبتون تورانه بوخبرمنتشراولورغیری تورانیلرسنی
اولدی بیلورلراندن راست کلوب بکزم دك بیله کیودکلدردیوسکاکمسنه مقیداولمزدیوب بوتدبیری
صواب کوردیلرکیودخی ساخته خسته اولوب پهلوان کیوخسته اولدی دیوشایع ایلدیلراوچکوندن
صکرم برکیجه زندانندن قتاله مستحق برمجرم چیقاروب بوغدیلرکیوك برینه یاتوروب ایرتسی کون تابوته
قیوب کتوردیلربریرده دفن ایدوب اوزرینه تربیاپوب تاریخ قازدیلربوخبربتون ایرانه وتورانه کیواولدی
دیوب منتشراولدی اندن کیوجبه سین کیندی برکیی وارایدی اول کمرك اوچیوزخلقه سی وارایدی
بربرندن کچورمه ایرانده اول کمری اوچ کمسه دن غیری بغلرپوغیدی براوجندن طتوب سلکجه
بردن چوزیلوردی رستم اول کمری کیوك میاننه بندایدوب اول معهودیره مهراوردی دکله ایمدی
یاکیوصفین بوکمری میانندن چقارمه تاخذمتك تمام اولدقجه دیوتنبیه ایلیوب وارایمدی الله ایشکی
راست کتوره ددی کیوتبدیل صورت اولوب بوزینه نقاب آصدی برخشه سوراولوب اندن کیو
بدیبوزیمش یدی وارث ملك ایران اولان شهزاده کاندن حجت آلدی کیخسروی کتوردکم عقت دعوا
ایلیلراندن کیوجمایله وداع ایدوب عزم توران ایلدی برکون جیحونی عبورایدوب توران اولکه سنه
قدم بصدی کلوت حرم یولندن کیدوب کلوت حرمه اوغزادی مکرجزیره بانو ایله فرخ فرود شهزاده کم
سیاوش اوغلیدرپیران فینزی جزیره بانودن اولمشدی بونلراول کیجه سیاوشی واقعه ده کوروب
یارین کیوبوندن کلسه کرکدراوغلوم کیخسروی بولغه شاه کاندن اولدوغین بلدیرك ددی بونلر
کیوی کوزه درایدیلرکورنجه بلدیلروجاغروب کورشدیلرباکیوکیخسروواییه سیله شاد کاندن
سنك کلمجکك واقعه مزده بزه سیاوش بلدردی انجق کیخسروی بولوب دوندکده بوارایه اوغزه
کوریشه لمددیلرکیونولدیوب بونلره وداع ایدوب کتدی اوستاد ایدر کیوراست کلدوکنه کیخسروی سؤال
ایدردی بلورمدیه بنده ویلمم دیه بنده اولدوردی هرواددن قرقره کچدی بوالتراوکرندی قتی چوق
تورانی هلاك ایلدی حاصلی یدی سنه کزدی دیرلربرصون برپیره راست کلوب اول پیره اختیار سکابرسنه

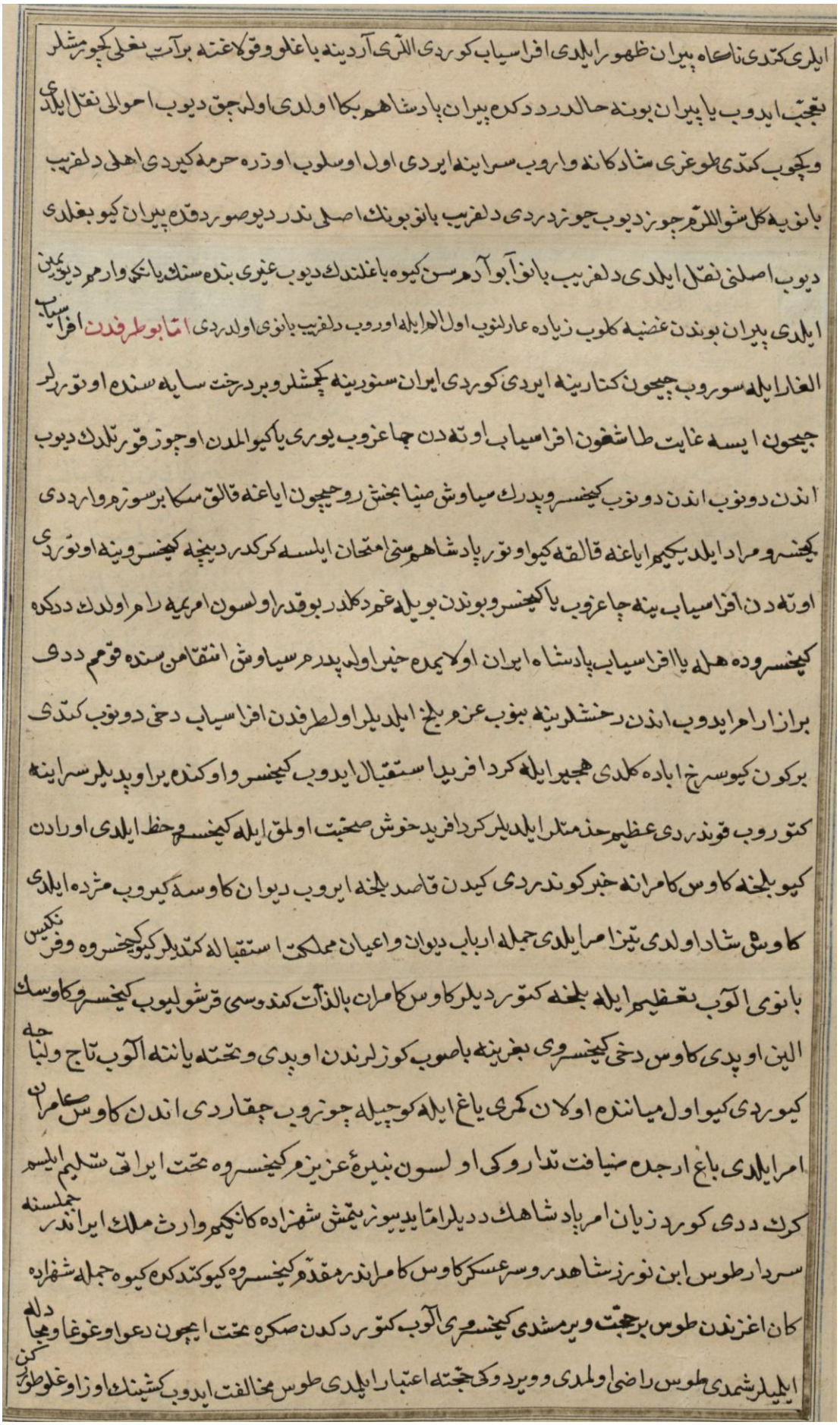

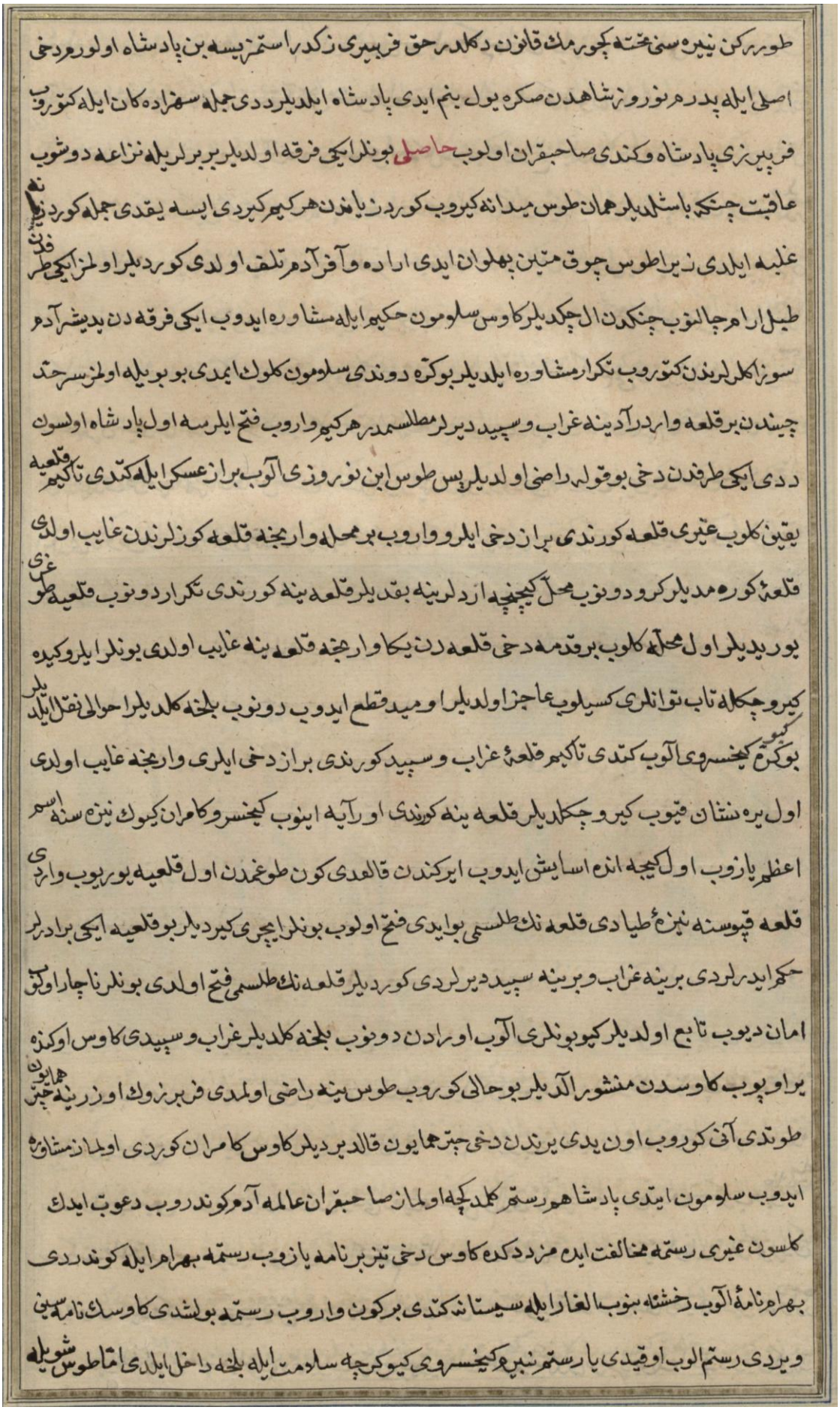

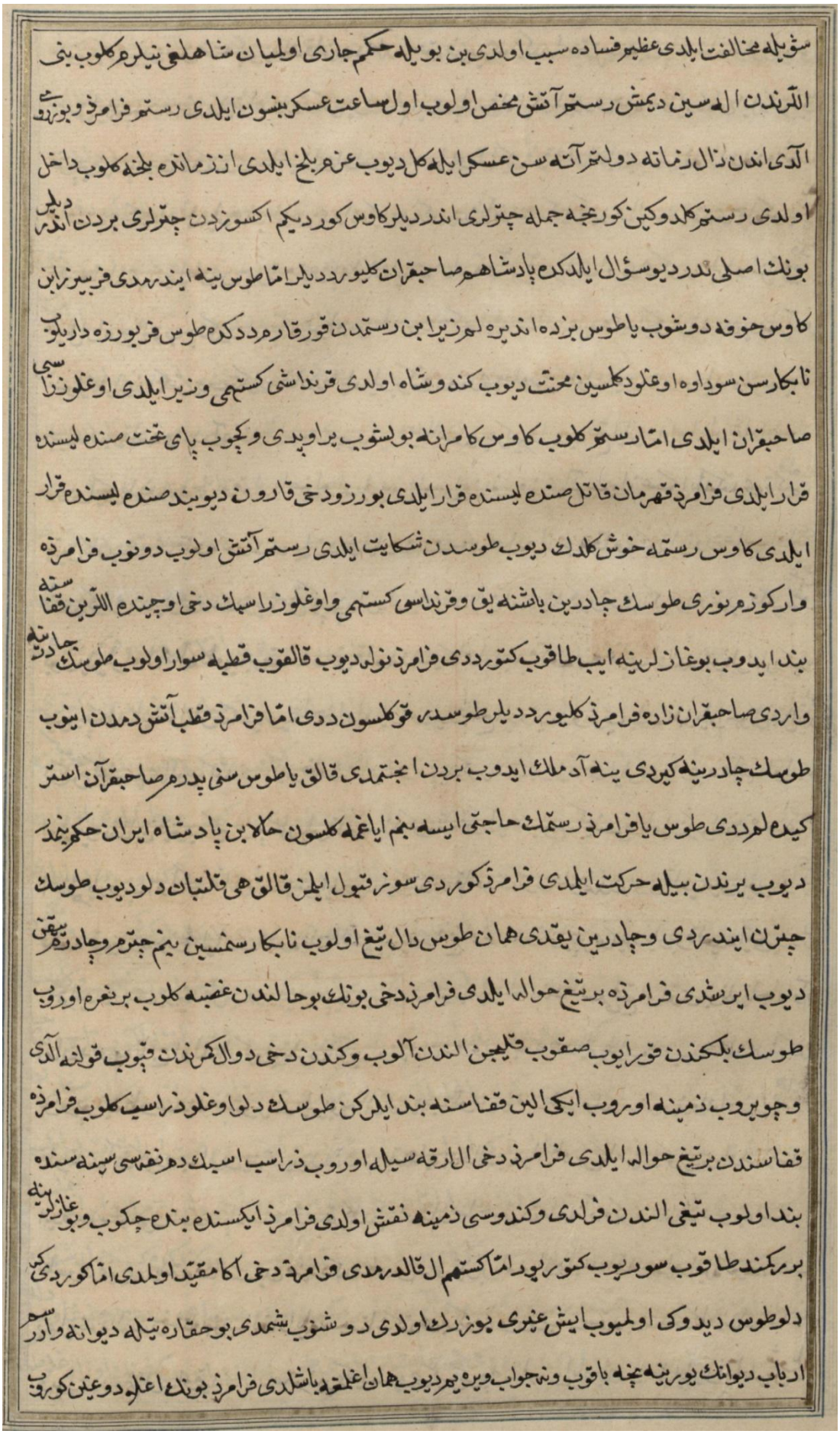
کوردی او یا نقدر بخون بنی او یاندرمدك ددی وچوست یرندن صچرایوب پیرانك اوکندن
قاچوب اغاچك اردینه سکدی وتزیه کمندین حاضرایلدی پیران نزه یه فچارسین نابکار تیمورجی
اوغلودیوب کیوك اردنجه اغاجی دولانجه کیوکمندی آتوب پیرانك کردنه کرفت اولدی چکوب
پیرانی یقدی واوزرینه دوشوب بندی چکدی اندن اغاچه صاروب رخشنده بندی کوپرویراوغرایوب
پیرانك عسکرینه قلیچ اوردی حاصلی اقدام ایله برچنك عظیم ایلدی اندن اوچی بریرده قالمیوب
قرارایلدیلر اندن کیرودونوب پیرانی اغاچدن چوزوب بوغازینه کمند طاقوب کیخسروه پادشاهم
بن بونابکاری اصارمردکره پیرانده کیخسروه پادشاهم بنی آصدرمه تیزهلوك اولورم اعجق امرایله
دربی یوزسون زیرابردخی بنم کبی کمسنه سنك کبی شهزاده یه صاحب چقسون دیوب کیخسروده کیوه
اولدرمه پیرانی انك اوزرمده حقی چوقدردی کیوپادشاهم سنك خاطرك ایچون اولدرمورلکن
یمینم واردردیوب طوتدی پیرآنك خنجرایله قولاغین دلوب آتینك مغلینی کیچوردی واللرین ارقه ینه
محکم بندایدوب آتنه بندردی وشرط ویردیکیم اوینه وارنجه پیران کمسیه چوزدرمیه وکیوه
پیرانی بومثللوحقارات ایله قاپوب صالی ویردی وایتدیلرایمدی بومادهٔ بی دخی آسان وجه ایله
صاودق بوندن کیوك مرادی اول ایدیکه سابقا کیوك کورنك شاه قزی دلفریب بانویه بیك
جان ایله عاشق شوردیکسی اولمش ایدی وددرحسرتیله نارهجرآنك کمسنه دن کتم ایدرمیوب ناس
مابینده مشهرت بولوب اندن بوحالی کاوس کامرانه دخی خبرویرمشلرایدی کاوس کامران دخی کیوك
دلفریب بانویه تعشقی حالنه مرحمت ایدوب کاوس وزیرکونده روب کیوانجون کورنك شاه قزی دلفریب
بانویی استدی اولکون افراسیابدن دخی وزیرکلوب دلفریب بانویی پیران ایچون استدی
بوکره کورنك شاه دخی قنغیسنه ویرسون افراسیابه ویررسه کاوس کامران کندوسنه دوشمن
اولورواکرکاوسه ویررسه افراسیاب دوشمن اولوربوکره کورنك شاه تفکره ایکن وزیرك بری
کورنك شاهه برتدبیراوکرتدی کورنك شاه دیوانده ابتدی هرکیمك سلسله سنده پادشاه وارایسه اکا
ویریرمردکره ایکسیده بوقوله راضی اولدیلرتفتیش اولندی پیرانك سلسله سی جمشید شاهه چقدی کیوك
سلسله سی کاوید آهنکره چقدی ایمدی دلفریب بانوی اولزمان پیرانه ویرمشلردی دلفریب بانویه
باق مشاره بکاکلدك بکمذوکك کیوقوجه نی نیلدی دییه حاصلی پیرانی صالیوبروب وکیخسروایله بانوئی
آلوب ینه عزم راه ایلادی ناکیم کلوت حرمه کلوب فرود ایله کیخسروی آت اوزرنده کورنشه دردی کیخسرو دخی
برادری فرح فزوده وداع ایدوب عزم ایران ایلدیلرالغارایله چیچون کنارینه کلدیلرکیوکوردی چیچون طاشمش

طاشمش کمال مرتبه طوغیا نلغی وارایدی کجد ویرمز کیلری دخی کناره چکمشلر کیو اول کیجیلرك برینه ایتدی
ای کشی کتوره کیمکی بنوب قرشویه کیجه لمرهرنه استرسك ویره لم ددی اولدی کیجیلر راضی اولدی عاقبت
کیخسروه شجاعت پادشاهی مستولی اولوب رخش سیاهی دیوب صویه اوغرایجه کیوه دخی جسارت بهلوانی
کلوب همان اولدم فرنکیس بانویی اوکسنه آلوب اول رتبه طوغیا نلغی حالندن چیقوبی اوته یوزه کچدیلر

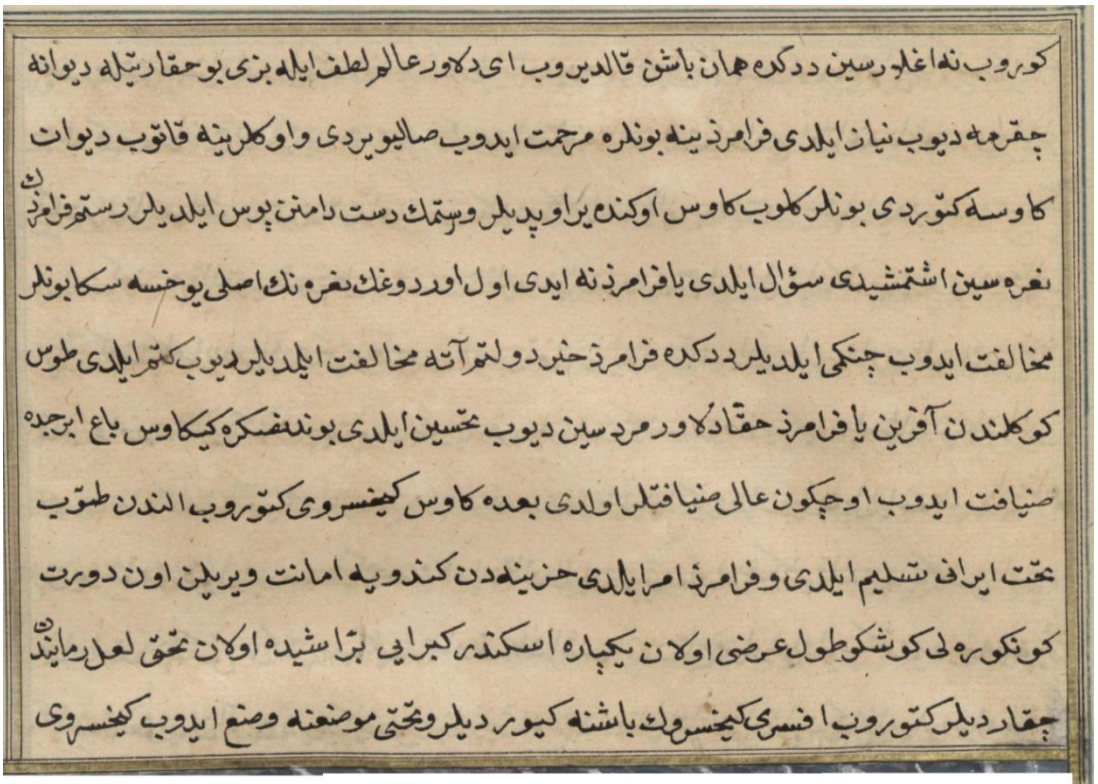
ایران خاکینه قدم یاصدیلر فریدون فرخ نژاد مقدماکاوه ایله سرخدچیقدقلرنده کلوب ایرانه شاه اولدقده
بویله کلوب چیقوبی طاشغین ایدی کیجیلر کلیوب آتیله یوزدروب پکمشیدی کیخسرو کامران اشته رخش سیاه
ایله چیقوبی کجدی ایران خاکینه قدم یاصنجه اندن برده رخت سایه سنه ایندیلر بویلر بوندهایلشونلر اما
اوستاد ایدیر بوطرفدن پیران ابن ویسه مقدما فراسیابه کیو کیخسروی آلوب قاچدقده افراسیابه خبر اوچوروب
کندی کیوك آردینه دوشدی افراسیاب دخی براز عسکر ایله بنوب اردلرینه دوشدی ابتدا یولده هومانه راست
کلوب احوالی نقل ایلدی افراسیاب هومانی دونده روب براز دخی کتدیلر ناکاه یارمانه راست کلدی اول دخی
زخمدار آینده دونده روب براز دخی کیدنجه پیران عسکرینه راست کلدیلر افراسیابه بولنردن سؤال
ایلدی قتی پیران نجه اولدی دیو انلرده ایتدیلر پادشاهم کوپرو باشنده دیوب نقل ایلدیلر افراسیاب دخی

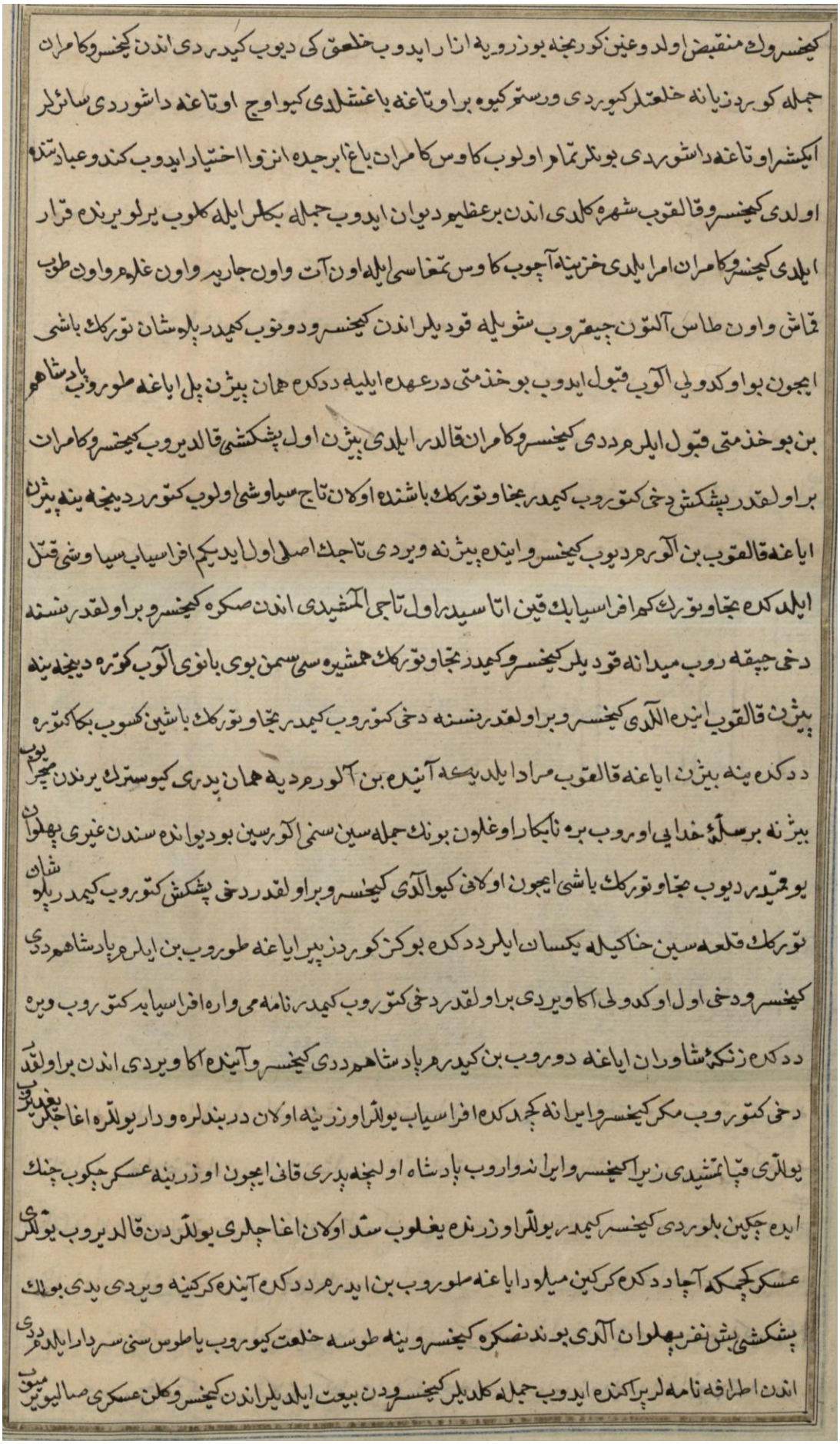

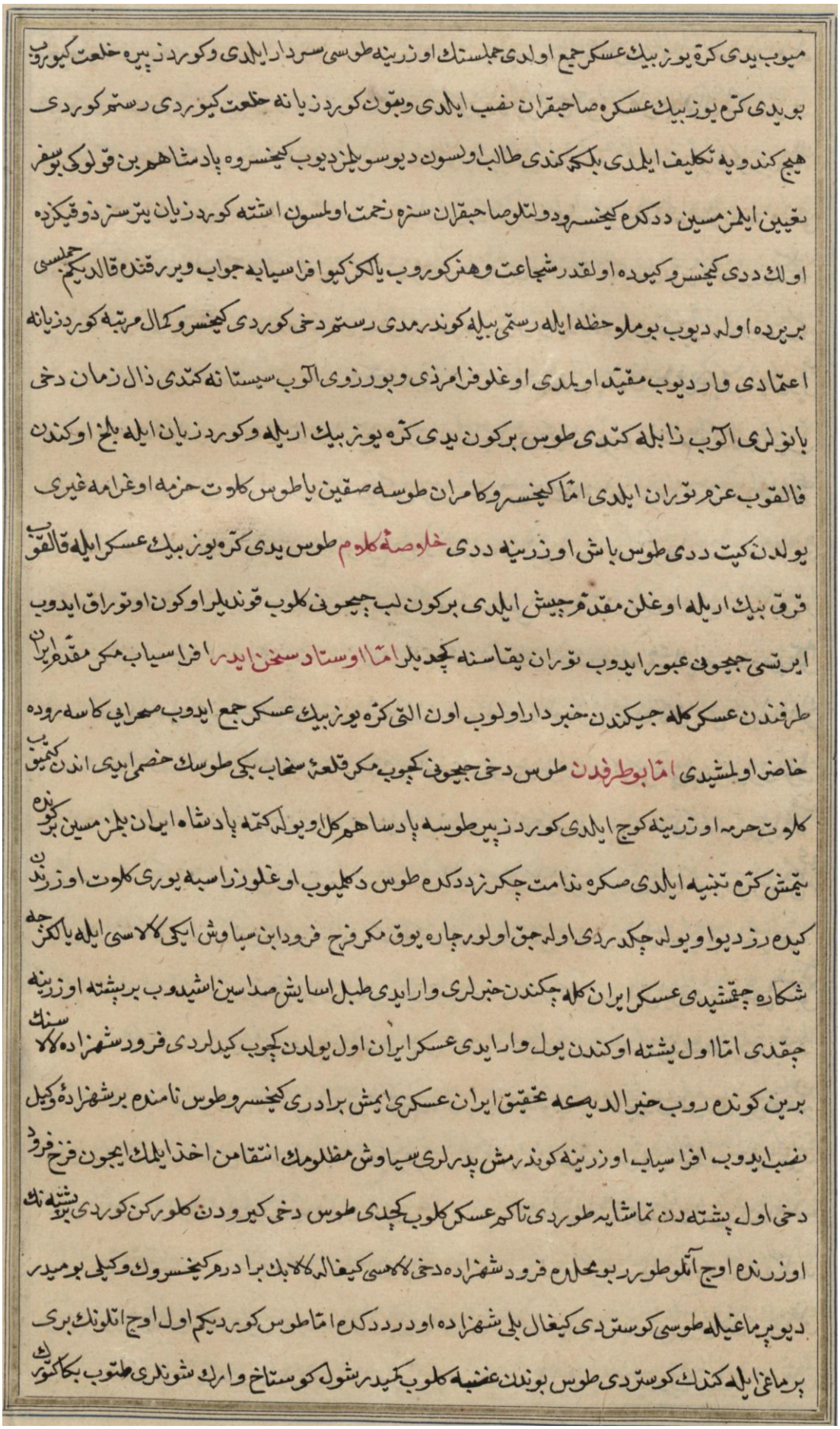
سوبیله مخالفت ایلدی عظیم فساده سبب اولدی بن بو یله حکم جاری اولمیان شاهلغی بیلرم کلوب بنی
الترندن اله سین دیمش رستم آتش مخلص اولوب اول ساعت عسکر بنسون ایلدی رستم فرامرز و بوزبه
آلدی اندن زال زماته دولتمر آته سن عسکر ایله کل دیوب عزم بلخ ایلدی اندن زماندہ بلخه کلوب داخل
اولدی رستم کلدوکین کورنجه جمله چترلری اندر دیلر کاوس کورد یکم اکسوزدن چترلری بردن اندر دیلر
بونك اصلی ندر دیو سؤال ایلدکده پادشاهم صاحبقران کلیورد دیلر اما طوس بنه ایندرمدی فریبرز ابن
کاوس خوفنه دوشوب یا طوس بزده اندیره لم زیرا بن رستمدن قورقارم ددکده طوس فریبرزه دار یوب
نابکار سن سود اوه اوغلود کلسین محنت دیوب کندو شاه اولدی قرنداشی کستهمی وزیر ایلدی اوغلوزراسی
صاحبقران ایلدی اما رستم کلوب کاوس کامرانه بولشوب براویدی وکچوب پای تخت صنده لیسنده
قرار ایلدی فرامرز قهرمان قاتل صنده لیسنده قرار ایلدی بورزو دخی قارون دیوبند صنده لیسنده قرار
ایلدی کاوس رستمه خوش کلدك دیوب طوسدن شکایت ایلدی رستم آتش اولوب دونوب فرامرزه
وارکوزم بنوری طوسك چادرین باشنه یق وقرنداسی کستهمی واوغلوزراسیك دخی اوچیندہ اللرین قفا سنه
بند ایدوب بوغازلرینه ایب طاقوب کتورددی فرامرز نولدیوب قالقوب قطیه سوار اولوب طوسك چادرینه
واردی صاحبقران زاده فرامرز کلیورد دیلر طوسدہ قوکلسون ددی اما فرامرز قطب آتش دمدن اینوب
طوسك چادرینه کیردی بنه آدملك ایدوب بردن انجمدی قالق یا طوس سنی پدرم صاحبقران استر
کیدہ لم ددی طوس یا فرامرز رستمك حاجتی ایسه بنم ایاغمه کلسون حالا بن پادشاه ایران حکم بنمدر
دیوب یرندن بیله حرکت ایلمدی فرامرز کوردی سوز قبول ایلمز قالق هی قلتبان دلو دیوب طوسك
چترن ایندردی وچادرین یقدی همان طوس دال تیغ اولوب نابکار سنمسین بنم چترم وچادرم یقمق
دیوب ایرشدی فرامرزه برتیغ حواله ایلدی فرامرز دخی بونك بوحالندن غضبه کلوب برنعره اوروب
طوسك بلکندن قوراوب صقوب قلیجن الندن آلوب وکندن دخی دوال کمرندن قیوب قولنه آلدی
وچویروب زمینه اوروب ایکی الین قفا سنه بند ایلرکن طوسك دلواوغلوزراسیب کلوب فرامرزه
قفا سندن برتیغ حواله ایلدی فرامرز دخی الارقه سیله اوروب زراسب اسیك دمر نفرسی سینه سنده
بند اولوب تیغی الندن فرلدی وکندوسی زمینه نقش اولدی فرامرز ایکسنده بندی چکوب وبوغازلرینه
بورکمند طاقوب سوریوب کتورییوردا ما کستهم ال قالدرمدی فرامرز دخی اکا مقید اولمدی اما کوردی کہ
دلو طوس دیدوکی اولمیوب ایش عنیری بوزرك اولدی دوشوب شمدی بوحقاره یتله دیوانه وار رسم
ارباب دیوانك یورینه بنمه باقوب ونه جواب ویره یم دیوب همان اغلمغه باشلدی فرامرز بونك اغلمه دوعین کوروب

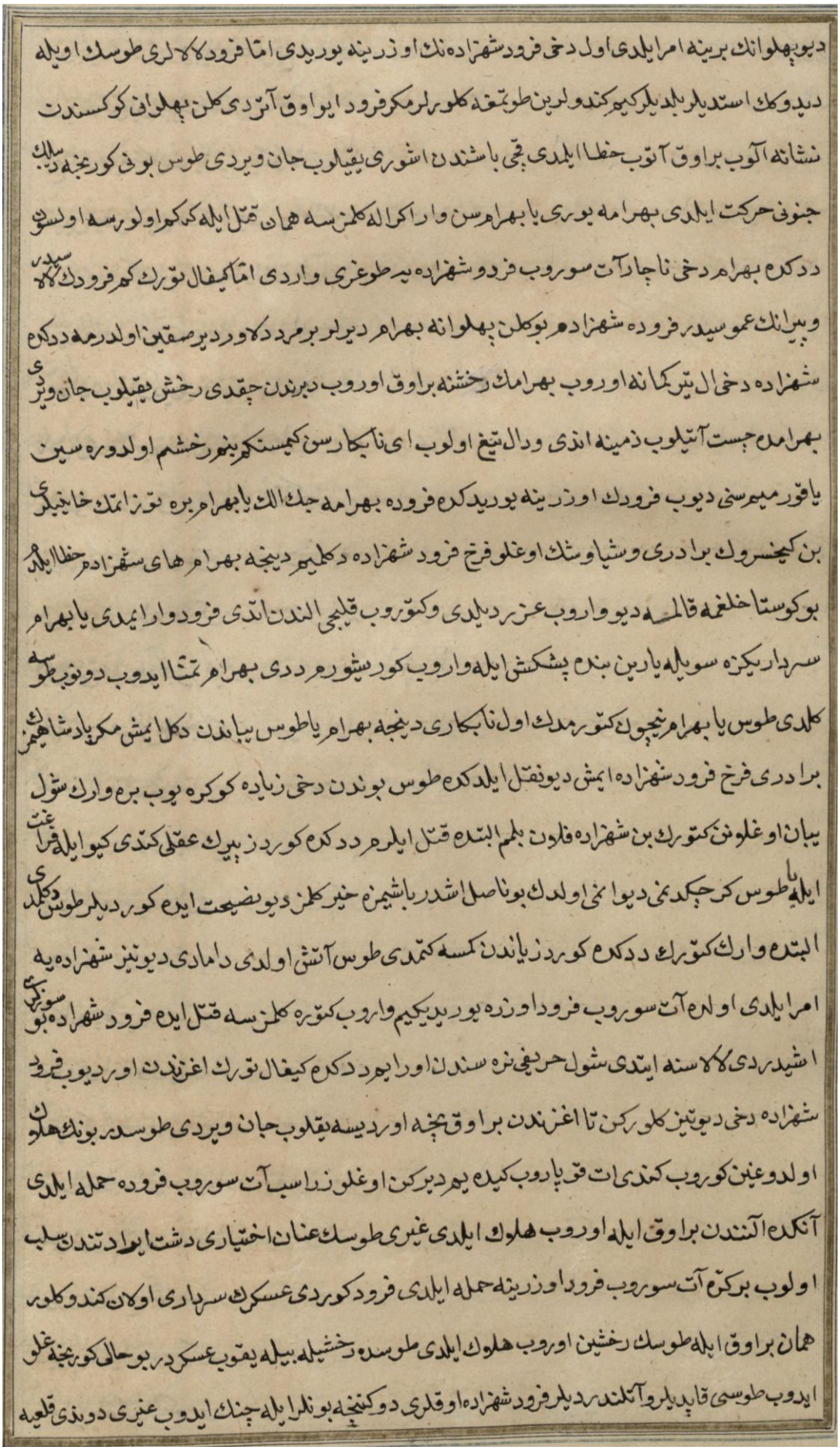

کوروب نه اغلورسین دد کده همان باشن قالدیروب ای دلاور عالم لطف ایله بزی بوحقارتیله دیوانه
چقرمه دیوب نیاز ایلدی فرامرز دینه بونلره مرحمت ایدوب صالیوبردی واوکلرینه قاتوب دیوانات
کاوسه کتوردی بونلر کلوب کاوس اوکنده یراوپدیلر وستمك دست دامنن پوس ایلدیلر رستم فرامرز
نعره سین اشتمشیدی سؤال ایلدی یافرامرز نه ایدی اول اوردوغك نعره نك اصلی یوخسه سکابونلر
مخالفت ایدوب چنکی ایلدیلر دد کده فرامرز خیر دولتم آته مخالفت ایلدیلر دیوب کتم ایلدی طوس
کوکلندن آفرین یافرامرز حقادلاور مردسین دیوب تحسین ایلدی بوندن صکره کیکاوس باع ارجده
ضیافت ایدوب اوچکون عالی ضیافتلر اولدی بعده کاوس کیخسروی کتوروب الندن طوب
تخت ایرانی تسلیم ایلدی وفرامرز امرایلدی حزینه دن کندویه امانت ویریلن اون دورت
کونکوره لی کوشکو طول عرضی اولان یکپاره اسکندر کبرایی بزاشیده اولان تحق لعل رمانیدن
چقاردیلر کتوروب افسری کیخسروك باشنه کیوردیلر وتختی موضعنه وضع ایدوب کیخسروی

اول تخته اجلوس ایلدیلر وافسر جمشید کیم آتمش بطمان دن خالصدن پرداخته اولوب زرین زنجیر ایله
تختك اوزرینه اویخته اولوب ایران شاهلری التذه اوتوره رکوبا اول تاج باشنده کبی کورینوردی کیخسرو
کامرانی انك آلتنه اوتورتدیلر ابتدا کاوس کلوب کیخسرودن بیعت ایلدی انك اردنجه رستم وفرامرز وبوزرجمهر
وزال زمان وبانولر حاصلی کلوم جمله ایران سرورلری بیعت ایلدیلر کیخسرو امرایلدی ایتدارستمه اوچ خلعت
بربری اوزرینه کیوروب صاحبقرانم سین ددی اندن ایکی خلعت فرامرزه وبرخلعت بورزویه کیوردی
بورزو کوچنوب خلعتی کیمیوب فرلاتدی کیخسرو بونی کورنجه بورزیلوب بورزویه دروغی اینجندی رستم

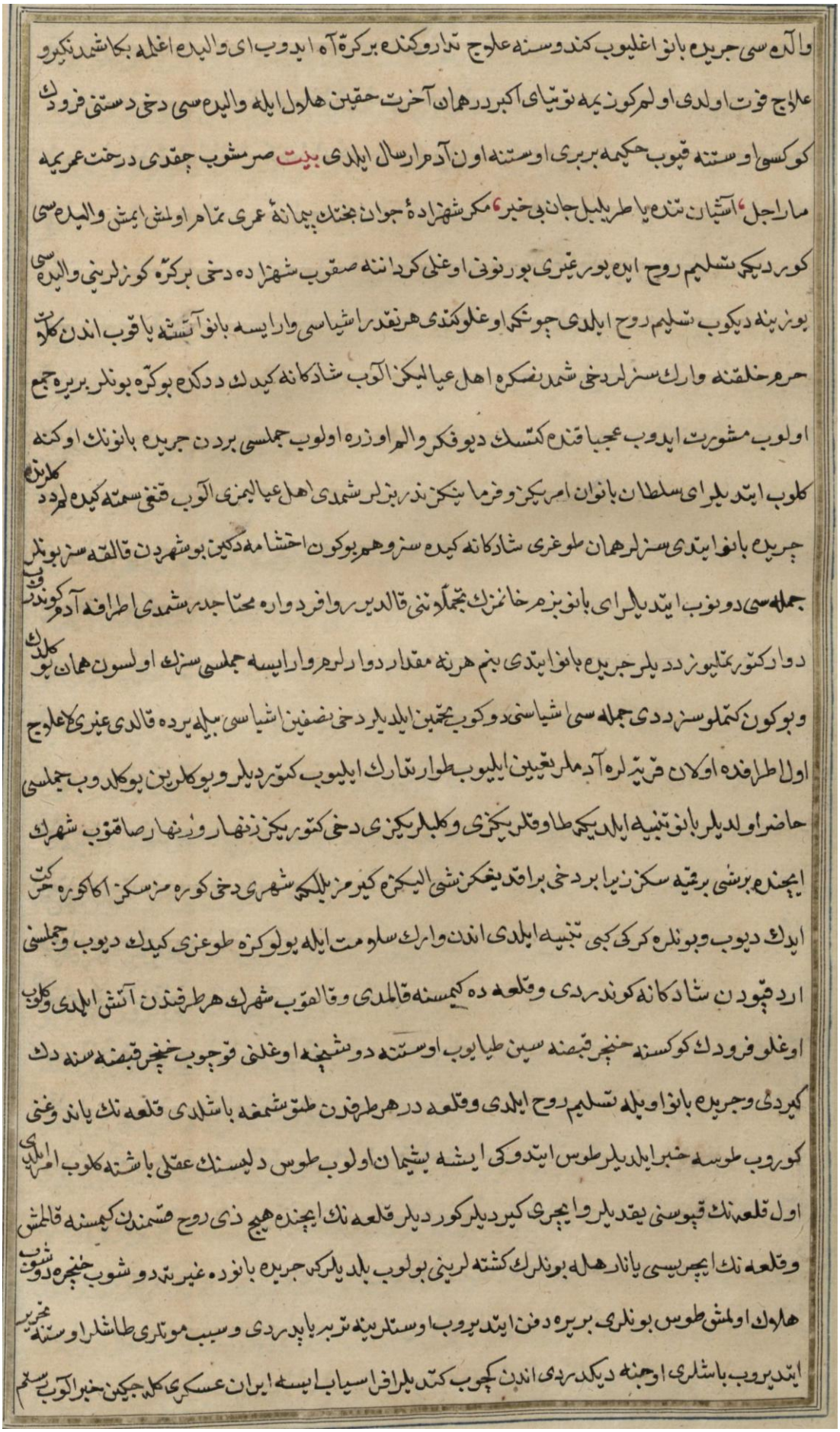

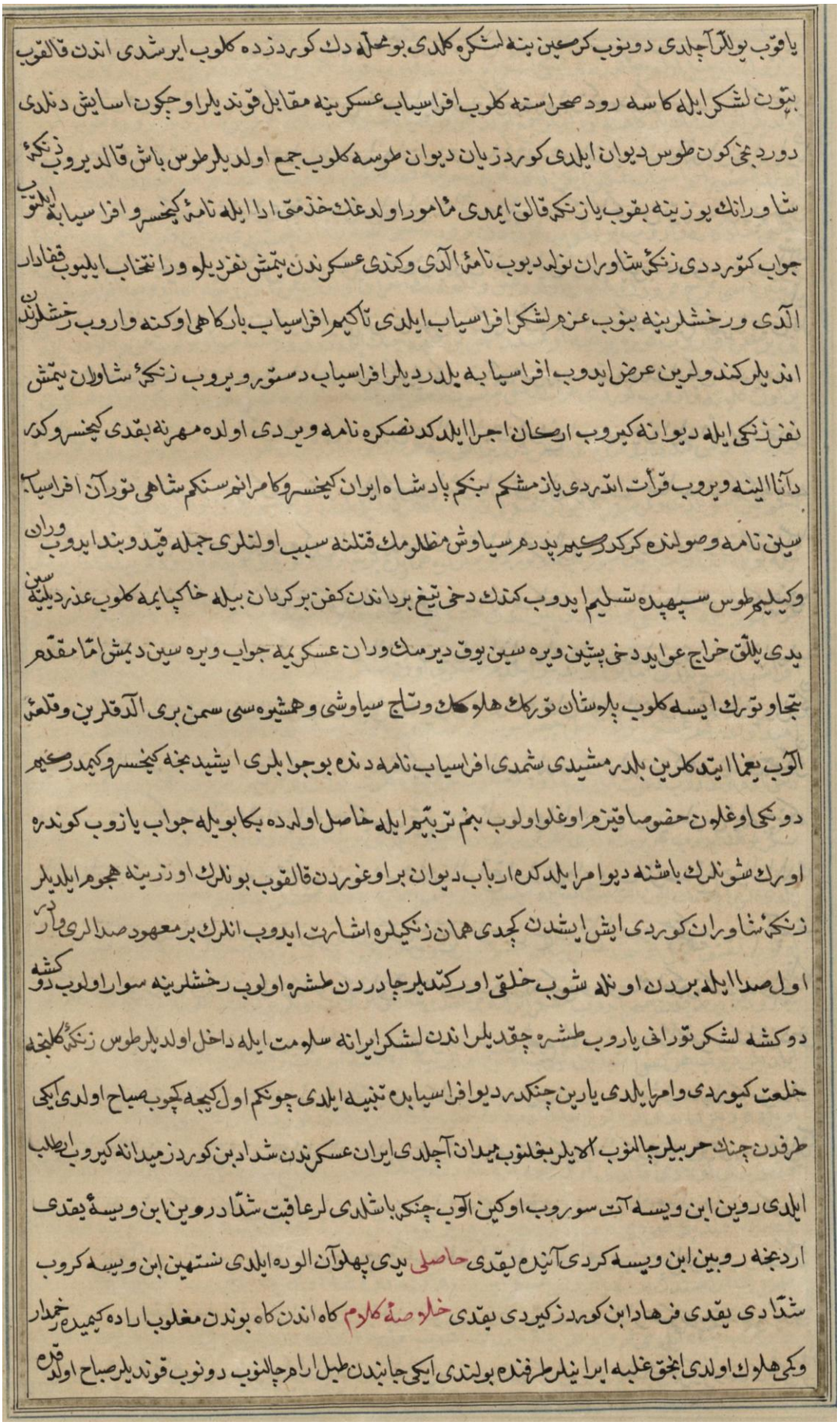
دیو پهلوانك برینه امر ایلدی اول دخی فرود شهزاده نك اوزرینه یوریدی اما فرود کلاه لری طوسك اویله
دیدوکه استدیلر بلدیلر کیم کندولرین طوتمغه کلورلر مکر فرود ایواوق آتردی کلن پهلوانی کوکسندن
نشانه آلوب براوق آتوب خطا ایلدی قچی باشندن اشوری یقیلوب جان ویردی طوس بونی کورنجه دیلدیك
جنونی حرکت ایلدی بهرامه یوری یا بهرام سن وار اکرالله کلمز سه همان قتل ایله کرکمز اولورسه اولسون
دیدکده بهرام دخی ناچار آت سوروب فرود شهزاده یه طوغری واردی اما کیفال تورك کرفرودك کلاه سیدر
وپیرانك عمو سیدر فرود شهزادم بوکلن پهلوانه بهرام دیرلر برمرد دلاور دیر صقین اولدرمه دیدکده
شهزاده دخی الینه کمانه اوروب بهرامك رخشنه براوق اوروب دیرندن چقدی رخش یقیلوب جان ویردی
بهرامده جست آتیلوب زمینه اندی ودالینغ اولوب ای نابکار سن کیمسنکم بنم رخشم اولدوره سین
یاقور میم سنی دیوب فرودك اوزرینه یوریدکده فرود بهرامه جك الك یا بهرام بره توزامك خاینلرك
بن کیخسروك برادری وشیاوشك اوغلو فرخ فرود شهزاده دکلیم دیدیکه بهرام هاى شهزادم حطا ایلدك
بوکوستاخلغه قالمسه دیو واروب عزیزدیلدی وکتورروب قلیجی الندن اندی فرود وارایمدی یا بهرام
سردار یکزه سویله یارین بنده پشکش ایله واروب کوریشورمدی بهرام تمشا ایدوب دونوب طوسه
کلدی طوس یا بهرام نیچون کتورمدك اول نابکاری دیدیکه بهرام یا طوس بیاندن دکل ایمش مکر پادشاهمزك
برادری فرخ فرود شهزاده ایمش دیونقل ایلدکده طوس بوندن دخی زیاده کوکره یوب بره وارك شول
بیان اوغلونی کتورك بن شهزاده فلون بلمم البته قتل ایلرم دیدکده کوردز بیرك عقلی کندی کیو ایله قراغت
ایله یا طوس کرچکدنی دیوانمی اولدك بوناصل اشدرباشیمزه خیر کلمز دیو نصیحت ایدوکوردیلر طوس دکلمدی
البته وارك کتورك دیدکده کوردز یاندن کمسه کتمدی طوس آتش اولدی دامادی دیو نیز شهزاده یه
امر ایلدی اولده آت سوروب فرود اوزره یوریدیکیم وارووب کتوره کلمز سه قتل ایده فرود شهزاده بو سوزلری
اشیدردی لاکن سنه ایتدی شول حرینی نره سندن اورایمدکده کیفال تورك اغزندن اوردیوب فرود
شهزاده دخی دیو تیز کلورکن تا اغزندن براوق بنجه اوردیسه یقلوب جان ویردی طوس دیدیکه هلوك
اولدوغینی کوروب کندیلرات قوپاروب کیدیه یم دیرکن اوغلو زاسب آت سوروب فرود حمله ایلدی
آنکده آتیندن براوق ایله اوروب هلوك ایلدی غیری طوسك عنان اختیاری دشت ایراد تندن سلب
اولوب برکره آت سوروب فرود اوزینه حمله ایلدی فرود کوردی عسکرك سرداری اولان کندوکلورر
همان براوق ایله طوسك رخشین اوروب هلوك ایلدی طوس ده رخشیله بیله یقلوب عسکر دریوحالی کوربنجه غلو
ایدوب طوسی قاپدیلر وآتلندیردیلر فرود شهزاده اوقدری دوکینجه بونلرایله جنك ایدوب غیری دوندی قلعه

قلعه کیردی امّا والیده سی بوندن خبردار اولوب تاج خانه اوزرینه کلمش سیرایدر ایدی اوغلینك اوزرینه
آدم کلمجنه عقلی کیدردی اوغلومه برخطا ایرشدیرمه یوهله فرود کلوب والیده سنك الین اوپدی جریده بانو
فروده اوغل قرنداشك عسکری ایله نیجون جنك ایلدك دیدکده فرود یا دولتم مادر یمز نه جرم وار در
اوزرینه هجوم ایلدیلر دیوب اولدوغنی کبی نقل ایلدی امّا بریدن طوس عسکری قپوب اولولری دفع
اندردی ومشاوره ایدوب البتده اول اوغلونی قلعه دن بنه چقارلکن قلعه قپوسنك ایکی یرنده کمینه ایکی
پهلوان کیرسن قچن اوزرلرینه اوغرایه اولزمان اوروب هلوك ایلسونلر دیو ندی روحام ایله پیغام ندر
امر ایلدی مسین کمین ویرك دیو انلر بولدیلر اولکیجه مرور ایدوب صباح اولدی فرود شهزاده بنه
کلاه لری ایله قلعه قپوسین آچدیروب طشره چقوب دیلدکده والیده سی چریده بانو کل کوزم نوری بوکون طشره
چقه زیرا بوکیجه بر واقعه کوردم سکا برخطا ایرشدیرمه یه لرد دیکده فرود دولتم مادر یاق خوفلندن قلعه قپاندی
دیسونلر البتده بنه چنك ایدرك ایچروکیرو رددی کلاه لریله قلعه دن طشره چقدی باشلدی بنه عسکر ایران
ایله چنك ایلمکه کوردنوکیو طوسه بنه بوقدر سویلدیلر کلبوچنکدن فراغت ایده لیم بولیمز کیده لم دیو طوس قبول
ایلدی فرود شهزاده بنه اوقدری دوکم بنجه چنك ایلدی طوس کوردی اولمز عسکری بردن یورتدی بونلر دخی چنکه
باشلدیلر چنك ایده چنك ایده عاقبت فرودك کلاه لرینی دوشوردیلر فرود شهزاده بالکز قالوب غیری چنك ایده رك
قلعه جانداری کیوآت سوروب همان فرودك اوکین آلدی شهزاده ایلری وارمه اوکلرینه ایکی پرده کمین وار در
هله صغین احتراز اوزره اول غافل یولنمه دیو آگاه ایلدی فرود جان آتوب یوریدی پیزه نك پوصویه کیدوکی یره
اوغرادی پیزن فرودی کوریجه مرحمتله کلوب اصلا حرکت ایلدی فرود شهزاده کچوب کندی بوکزه رحام اوزرینه
اوغرادی رحام فرود شهزاده یی کوریجه همان کمیندن حیقروب دال تیغ فرود شهزاده اوزرینه یوریدی فرود
رحامی کوریجه قلعه طوغری آت قوپاروب کندی رحام اردینه دوشدی فرود آچیلق قپوسی دیو بغره اوریجه
کلوب تزیه قپوسی اچدیلر فرود دخی قلعه قپوسنه کلوب ایچروکیرکن رحام ایریشوب آرقه سنی چالدی بیچه
برقلیچ اوردیسه فرود شهزاده نك برقولین دوشوروب کتفندن چکرهاهین دخی چاك ایلدی فرودك چکری
قندیل کبی آصله قالدی فرود آه ایدوب ای قولوقوپاجق ملعون بنم تازه لکمه مرحمت ایلمدیکی دیوب آت
قویله ایچروکیردی قلعه قپوسین تزیه بندایدوب فرودی آلوب سرایه کتوردیلر والیده سی چکر کوشه سین
اول حالده کوروب آه ایدوب اوزرینه دوشوب یایلدی برزمان فکره عقلین کتوردیلر بقدی زخمی ایچرو
فرودك چکری آصله قالمش چریده بانو تیز حکما کلسون بلکه علاج ایدرلر دکده بو محل فرود دخی کندوزدن
کچمش ایدی والیده سنك کوزی یاشی فرودك یوزینه طمله دقده فرود کندوسنه کلوب کونراجدی کوزی

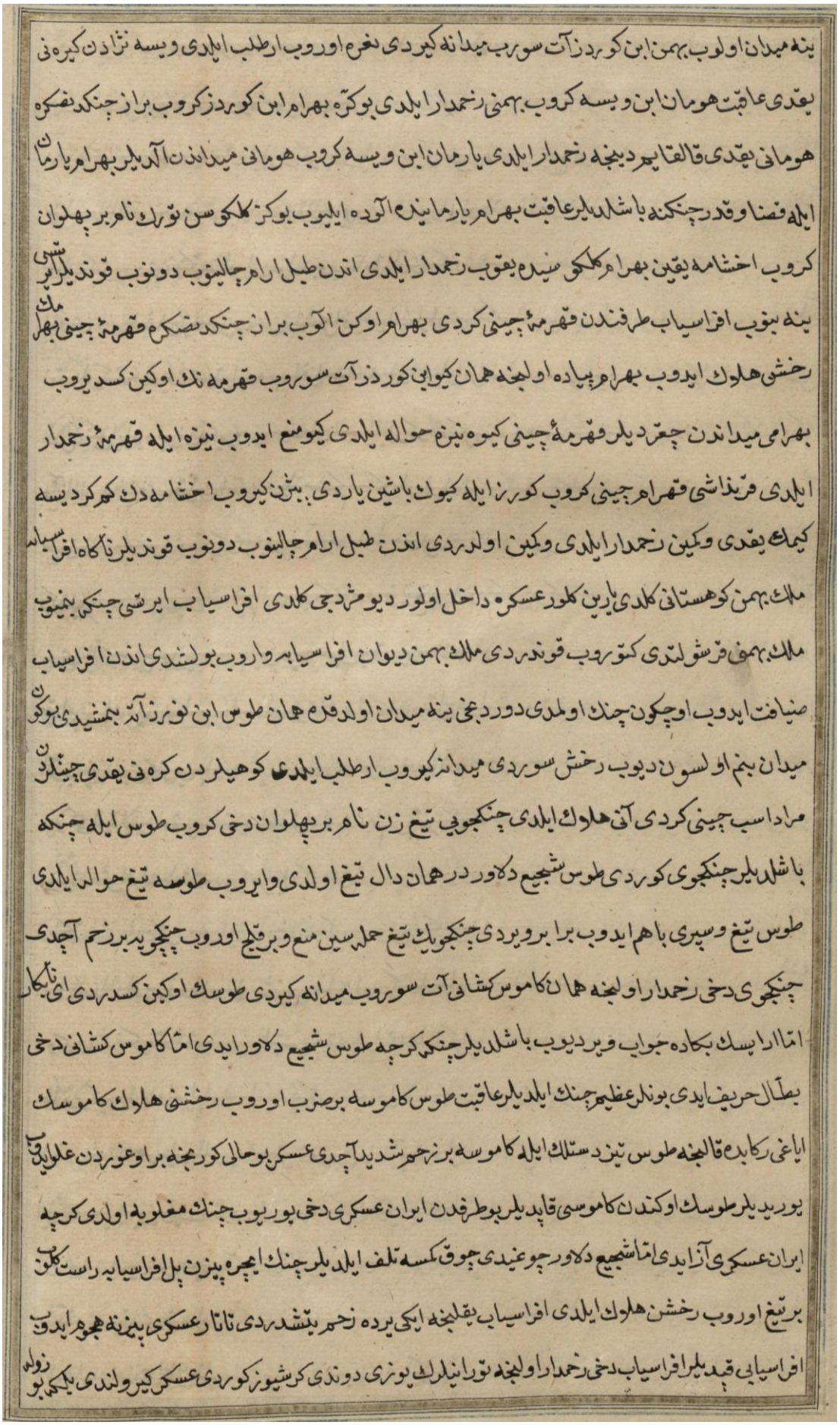

رستم وفرامرز وبورزو وبانولر ییله دردیو عظیم عسکر تدارك ایدوب هابره ها بوطرفدن کلمکده ایدی وعسکر ایران
کلوب مقابل اولنجه اوتوز آلتی کره یوز بیك عسکر صحرای کاسه رود ه اوتوروب ایران عسکرینه کوز قولاق
اوروب دوردیلر امّا ایران عسکری ایله طوسدرستان تورك قلعه سنه طوغری دیوب وقلعیه یقین بریره قو ندیلر
بیژن یالکز خشنه بنوب طاغه طوغری کندی واغلوق ایچینه کیری باشنه برسنه طوقندی عجیا ندر مکر
نجاو تورك عجیا ندر مکر نجاو تورك اوقنی غایت ایله اوزاغه آتر ایدی مکر آنك اوقی ایدی بیژن وارنجه
اوقلری آتوب کندیسی سمن بانو ایله شکاره کتمش ایدی تاج سیاه باشنده ایدی بوکره بیژن آت قویارو ب بلوشان
تورصك یانه کلدی بیژنی کوردی ایرانی طرزنده برمیاردر بیژنه خطاب ایدوب ایندی ای مرد سوار
کمسین وسن یالیکز نه کورسین صفین ایرانیلردن اولیه سین تحسین آفرین ازعانکه ابوبلدك بن حالیا
ایران پادشاهی اولان کیخسرو کامرانك قولارندن اسمره بیژنه دیرلر بنی وارپلوشان تورکك باشنی کسوب بکا
کوندردیو کوندردی بنده اشته باشنی کسوب کیخسرو کامرانه کوندر رمردی بلوشان تورك آفرین یا بیژن
بندخی حالیا پادشاه طوران اولان افراسیاب ابن پشنك خانك دامادی بلوشان تورکمو بنی افراسیاب
کوندردی وار بیژه نك باشنی کسوب کتوردی بنده اشته کلدم وبوندری چنك اوستنده بونلرازعشوب چنکم
باشلدیلر کندیکجه بلوشان زبون اولنجه باشلدی عاقبت بیژن بلوشانه بریخشی ضرب اوروب یقدی واوستونه
دوشوب باشنی کسدی وترکیسنه بغلدی دونوب لشکره کلدی بلوشانك باشین برتوریه ایچینه قویوب مهرلدی
وبرد لاوره ویروب ایرانده کیخسروه کوندردی برکون اولدیلاوره ایرانه کلوب کیخسروه بولشدی وتوریه
ایله باشنی ویردی کیخسرو اولکلن پهلوانه خلعت کیوروب بیژنه دخی قلج قفتان کوندردی بنه اولکون یلخدن
چقوب عزم توران ایلدی اویکادن بیژن کلدبلوشان تورکی کونده روب بنه شکاره چقدی مکر نجاو تورك
شکاره چقمشیدی بیژن شکارده نجاو تورصه راست کلدی همشیره سی سمن بوی بانو دخی یانندیله ایدی بیژن
نجاوی کوربنجه ای نابکار تورك ایوالیمه کردك دیوب نجاو تورك اوکنی آلدی نجاو بیژنی کوربنجه توریه ده
یلون کورمشه دونوب ناچار چنکم طوردیلر عاقبت بیژن نامور زیاده اقدام ایدوب دوکمدوکه ذبون ایلدی
نجاو تورك کوردی اولمزاکردخی طورمرسه بیژن کندوسین الجی همان بیژنك اوکندن فرار ایدوب شهره
طوغری طیان قالدردی بیژن نجاوك اردینه دوشدی آخرایروب سمن بوی الیقویدی طوب بردرخته
صاردی بنه نجاوك اوزینه دوشدی نجاو براده فرجه بولوب براز ایردی امّا بیژن رخشنه مهموز خارانکیر
کوستروب نجاو تورکك قلعه قپوسنه واردی بیژن دخی اردندن ایردی نجاو تورك جان حولیله قلعه دن
کیرایکن تاج سیاوشی باشندن یره دوشدی بیژن قلج ایله تاجی یردن آلوب اکرقاشنه کچوردی دوندی

سمن بوی صارد وغی یره کلوب ایندی سمن بوی الدی اندن لشکره کلدی اندن کورد زایله کیو دخی بیژنك ارد نجه
کمشلردی بولده راست کلوب برابر دوندیلر لشکره کلدیلر وقالقوب لشکر ایله قلعه اوکنه کلوب قوندیلر
وقلعهٔ محاصره ایدوب استدیلر نجاو ویرمدی کورد زپیر تدپیری ایله قلعه نك دورت قپوسی وارایدی برینه کیو طوردی
برینه بیژن برینه بهرام برینه کورد زطوردی دورت پهلوان کورد زیله قلعه قپوسین دوکمکه باشلدیلر ابتدا کورد ز
پیر یقدی ارد نجه بیژن یقدی دخی ارد نجه کیو یقدی صکره بهرام یقوب دورت قپودن عسکر ایچری یورید نجاو
تورك کوردی ایش ایشدن کچدی لغم یولندن قاچوب افراسیابه کتدی ایرانیلر بتون شهری یغما ایدوب خراب ایلدیلر
بو ایش دخی تمام اولدقدنصکره کورد زپیر کیمدر تاج سیاوش ایله سمن بوی ایرانه پادشاهه کتوره دنذی پهلوانلردن
کمسنه بن کتوررم دیمدی فرود قصه سی لابد دویلمشدر وارنجه شاه بزی اولدوردیو کتدیلر عاقبت
طوس کورد زه سن کتوردی دی کوکلی کوکلمز کورد زپیر دخی الوب الغار ایله عزم ایران ایلدی جیحون
کچوب برکون بلخه داخل اولدی دیوان کیخسروه ایروب کیخسرو اوکنده زمین بوسی ایلدی تاج ایله سمن
بوی تسلیم ایلدی وقلعه نك فتحن مژده ایلدی یدی ماده نك دوردی حضولده کلدی اوچی قالدی
کیخسرو شاد اولوب کورد زپیره خلعت کیوردی واوچکون صالیویرمیوب اکرام ایلدی دوردنجی کون
کورد زاذن آلوب شاهه وداع ایدوب بلخدن چقوب عزم توران ایلدی اراسی ایکی ساعت مرور ایلدکده
کلوت حرم طرفندن آدملر کلوب فرود شهزاده نك والده سنك احوالن نقل ایلدیلر کیخسرو بویدن خبری اشیدنجه
اه ایدوب های ناکهاردلو قلبتان دیوب براز طوسه لوم ایلدی وکورد زپیرن ارد نجه اون ایکی بیك عسکر
کوندردی واروب کتوره لراندن قتل ایده کورد زایسه کندوکندویه ایوهله فرود وقعه سی دخی دویلامش
کیخسرو ك الندن سهولت ایله خلوص اولدم دیوب الغار ایله کیدردی چیحون کنارینه وارنجه کیرودن توزلر
قوپدی وعسکر کلوب ایرشدی طوس یاکورد زام پادشاهی بودر کم سنی بند ایدوب بلخه کیدم یوزهمان حسن
رضا کله تسلیم اول صکره مخالفت ایدرسك ایوا ولماز دیدیلر پیر بلدیکم کندی ایراندن چقمجه خبر کلمشدر
دونوب بونلره دکلك ایمدی ای عسکر بن سنزه قابل دکلدر کم کندو اختیارمله تسلیم اولورد کولم چوغیکن ضایع
اولورایمش همان دونوب وارك ایرشمدك جیحونی کچوب کمشدیوك سنزه ساومت بولك بندم دی عسکر دخی
کوردیلر پیر تسلیم اولمز اوزرینه هجوم ایدوب چنك ایلیه لم دیسلر چوغی قیریلوراورادن دونوب بلخه
کلدیلر شاهه بولشوب ایرمدك پادشاهم کتمش دیدیلر شاهدرال قالدیروب بوعسکره بدغا ایلدی امّا
اذینجانب بوطرفدن عسکر ایران قلعهٔ بلوشانی خراب ایدوب کورد زپیری قیزی وتایجی الوب کیدنجه
کرکین میلاد دخی فرق بیك زنکی عسکری ایله ایلروکیدوب یولاوزره کسیلوب یقدقلری اغاچلری یاقوب

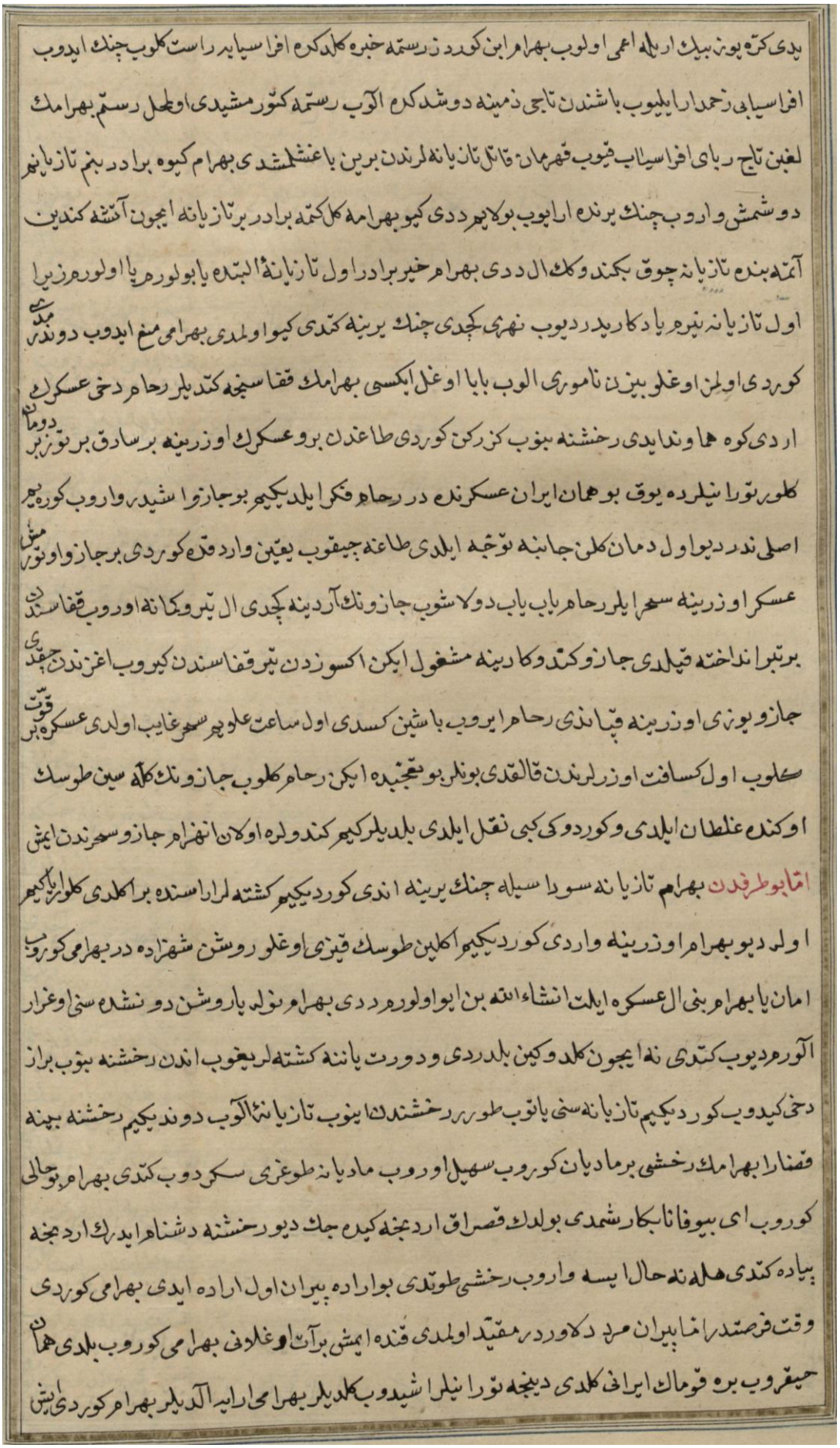

یا قوب یولار آچلدی دونوب کرمین ینه لشکره کلدی بو محله دك کوردزده کلوب ایرشدی اندن قالقوب
بتون لشکر ایله کاسه رود صحراسنه کلوب افراسیاب عسکر ینه مقابل قوندیلر اوچکون اسایش دنلدی
دوردنجی کون طوس دیوان ایلدی کوردزیان دیوان طوسه کلوب جمع اولدیلر طوس باش قالدیروب زنگهٔ
شاوراتك یوزینه بقوب یازدیکم قالق ایمدی مأمور اولدغك خذمتی ادا ایله نامهٔ کیخسرو افراسیابه ایلتوب
جواب کوردی زنگهٔ شاوران تولدیوب نامهٔ آلدی وکندی عسکر ندن بیمش نفر دیلاور انتخاب ایلیوب قفادار
آلدی ورخشلرینه بنوب عزم لشکر افراسیاب ایلدی تاکیم افراسیاب بارکاهی اوکنه واروب رخشلرندن
اندیلر کندولرین عرض ایدوب افراسیابه یلدردیلر افراسیاب دستور ویروب زنگهٔ شاوران بیمش
نفر زنکی ایله دیوانه کیروب ارکان اجرا ایلدکدن صکره نامه ویردی اولده مهرنه بقدی کیخسرو کدر
دآنا ایسنه ویروب قرأت اندردی یا زمشکم سنکم پادشاه ایران کیخسرو کامرانم سنکم شاهی تورآن افراسیاب
سین نامه وصولنده کرکدرکیم پدرم سیاوش مظلومك قتلنه سبب اولنلری جمله قید وبند ایدوب وران
وکیلیم طوس سپهبده تسلیم ایدوب کندك دخی تیغ بردانکدن کفن برکردان بیله خاکپایمه کلوب عذر دیلیه سین
یدی یللق خراج عوایدی دخی پشین ویره سین یوق دیرسك وران عسکریمه جواب ویره سین دیمش امّا مقدم
تجاوتورك ایسه کلوب پادشاهان تورکك هلوکك وتاج سیاوشی وهمشیره سی سمن بری آلدقلرین وقلعهٔ
آلوب بغما ایتدکلرین بلدرمشیدی شمدی افراسیاب نامه دندوه بوجوابلری ایشیدنجه کیخسرو کیمدرکیم
دونکی اوغلون حضوصا قیزم اوغلو اولوب بنم تربیتم ایله حاصل اولمده یکا بویله جواب یازوب کوندره
اورك شونلرك باشنه دیوامرایلدکده ارباب دیوان براوغوردن قالقوب بونلرك اوزرینه هجوم ایلدیلر
زنگهٔ شاوران کوردی ایش ایشدن کچدی همان زنکیلره اشارت ایدوب انلرك برمعهود صدالری وارر
اول صدا ایله بردن اونله شوب خلقی اورکندیلر چادردن طشره اولوب رخشلرینه سوار اولوب دوکشه
دوکشه لشکر تورانی یاروب طشره چقدیلر اندن لشکر ایرانه سلامت ایله داخل اولدیلر طوس زنگهٔ کلنجه
خلعت کیوردی وامرایلدی یارین چنکده دیوافراسیابه تنبیه ایلدی چونکم اول کیجه کچوب صباح اولدی ایکی
طرفدن چنك حربیلر چالنوب الایلر بغلنوب میدان آچلدی ایران عسکر ندن شداد بن کوردزمیدانه کیروب ارطلب
ایلدی روین ابن ویسه آت سوروب اوکین اوب چنکه باشلدی لرعاقبت شدّاد روین ابن ویسهٔ یقدی
اردنجه روبین ابن ویسه کردی آیزد یقدی حاصلی یدی پهلوآن اولوده ایلدی نستهین ابن ویسه کروب
شدّادی یقدی فرهاد ابن کوهدزکیردی یقدی خلاصهٔ کلام کاه اندن کاه بوندن مغلوب اراده کیمیدرخمدار
وکمی هلوك اولدی ابحق غلبه ایرانیلر طرفنده بولندی ایکی جانبدن طبل ارام چالنوب دونوب قوندیلر صباح اولدقده

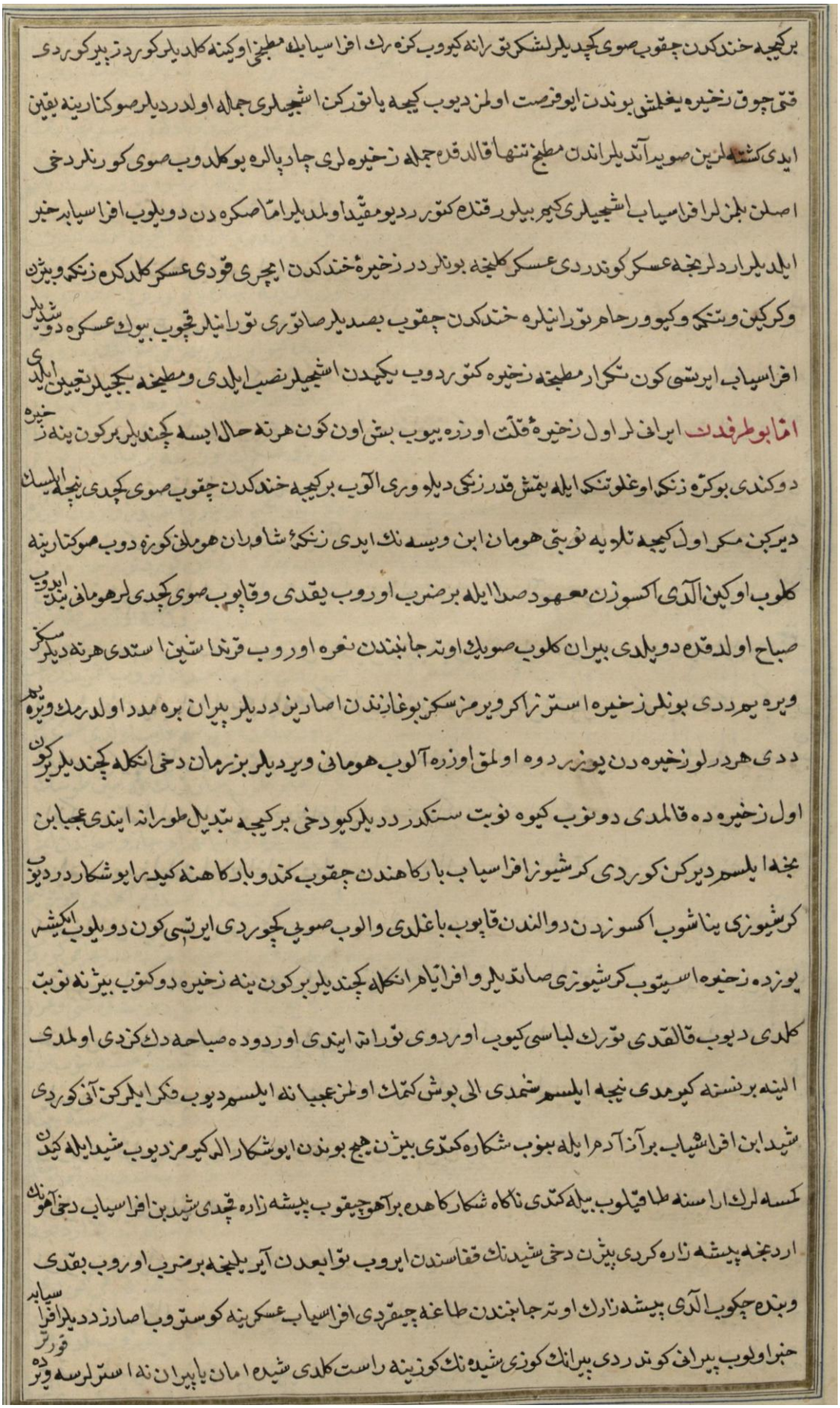
ینه میدان اولوب بهمن ابن کوردزآت سوروب میدانه کیردی نعره اوروب ارطلب ایلدی ویسه نژادن کیره فی
یقدی عاقبت هومان ابن ویسه کروب بهمنی رخمدار ایلدی بوکره بهرام ابن کوردز کروب براز چنکدن نصکره
هومانی یقدی قالقایم دیبجه رخمدار ایلدی یارمان ابن ویسه کروب هومانی میداندن آلدیلر بهرام یارمان
ایله قضا وقدر چنکنه باشلدیلر عاقبت بهرام یارمانی آلوده ایلیوب بوکز کلکوسن تورك نام بر پهلوان
کروب اخشامه یقین بهرام کلکوسنی یقوب رخمدار ایلدی اندن طیل ارام چالیوب دونوب قوندیلر ایرتسی
ینه بنوب افراسیاب طرفندن قهرمهٔ چینی کردی بهرام اوکن آلوب براز چنکدن نصکره قهرمهٔ چینی بهرام
رخشی هلوك ایدوب بهرام پیاده اولدیجه همان کیواین کوردزآت سوروب قهرمه نك اوکین کسدیروب
بهرامی میداندن چعردیلر قهرمهٔ چینی کیوه نیزه حواله ایلدی کیومنع ایدوب نیزه ایله قهرمهٔ رخمدار
ایلدی قریذاشی قهرام چینی کروب کورنز ایله کیوك باشین یاردی. بیژن کیروب اخشامه دك کم کردیسه
کیمك یقدی وکین رخمدار ایلدی وکین اولدردی اندن طیل ارام چالیوب دونوب قوندیلر ناکاه افراسیاب
ملك بهمن کوهستانی کلدی یارین کلور عسکره داخل اولوردیو مژدهجی کلدی افراسیاب ایرتسی چنکه بنیوب
ملك بهمن قرشولندی کتوروب قوندردی ملك بهمن دیوان افراسیابه واروب بولشدی اندن افراسیاب
ضیافت ایدوب اوچکون چنك اولدی دوردنجی ینه میدان اولدقده همان طوس ابن نوزرآت بنشیدی بوکون
میدان بنم اولسون دیوب رخش سوردی میدانه کیروب ارطلب ایلدی کوهیلردن کره فی یقدی چیقاردن
مراد اسب چینی کردی آنی هلوك ایلدی چنکجویی تیغ زن نام بر پهلوان دخی کروب طوس ایله چنکه
باشلدیلر چنکجوی کوردی طوس شجیع دلاور درهمان دال تیغ اولدی وایروب طوسه تیغ حواله ایلدی
طوس تیغ وسپری باهم ایدوب برابر ویردی چنکجویك تیغ حملهسین منع وبرقلچ اوروب چنکجویه برزخم آچدی
چنکجوی دخی رخمدار اولدیجه همان کاموس کشانی آت سوروب میدانه کیردی طوسك اوکین کسدردی ای نابکار
امادا پسك بکاده جواب ویردیوب باشلدیلر چنکه کرچه طوس شجیع دلاور ایدی امّا کاموس کشانی دخی
یطّال حریف ایدی بونلر عظیم چنك ایلدیلر عاقبت طوس کاموسه برضرب اوروب رخشی هلوك کاموسك
ایاغی رکابده قالدیجه طوس تیز دستلك ایله کاموسه برزخم شدید آچدی عسکر بوحالی کوردیجه براوغوردن غلواید
یوریدیلر طوسك اوکندن کاموسی قاپدیلر بوطرفدن ایران عسکری دخی یوریوب چنك مغلوبه اولدی کرچه
ایران عسکری آزایدی امّا شجیع دلاور چوغیدی چوق کسه تلف ایلدیلر چنك ایچره پیژن پل افراسیابه راست کلوب
برتیغ اوروب رخشن هلوك ایلدی افراسیاب یقلدیجه ایکی پرده زخم یتشدردی تاتار عسکری پیژنه هجوم ایدوب
افراسیابی قیدیلر افراسیاب دخی رخمدار اولدیجه تورانیلرك یوزی دوندی کرشیوز کوردی عسکر کیرولندی یکدیکی یوله

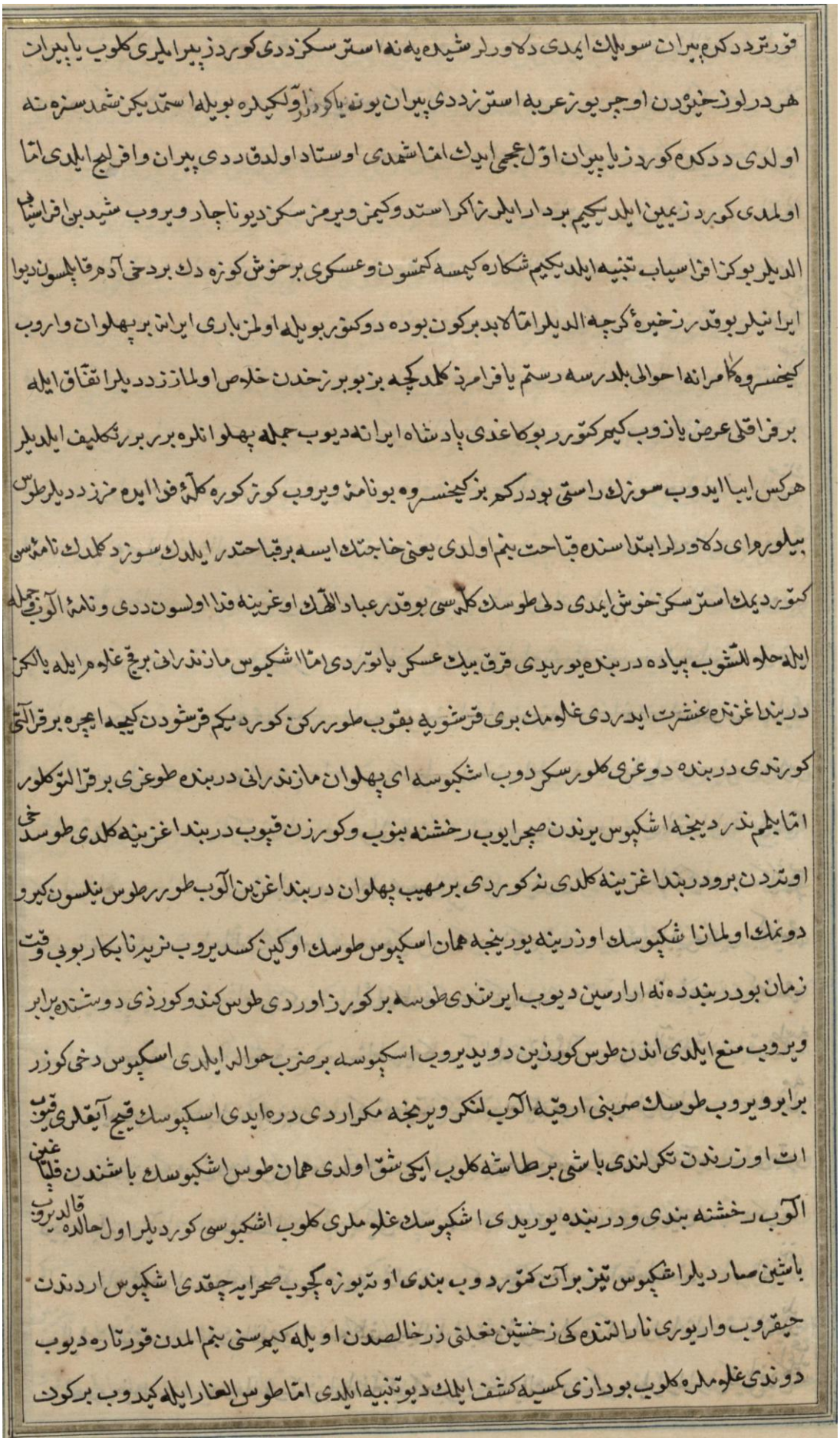
بو زولده دیو طبل ارام چالدردی ایکی لشکر آپریلوب دونوب قوبدیلر ایران مبارز لری طوس بارکاهنه جمع
اولدیلر افراسیابك بارکاهنه تورانیلر جمع اولدیلر افراسیابك وکاموسك رخملرین صاردیلر بروده طوس ابن
نوذر منصور افراسیاب عنکبن ایکی ناکاه کلوت حرمه قصته سی دویلوب بیرانه دخی خبر شمدی کلدی زیرا کلوت
خلقی شادکانه واروب بولشوب اوراددن برویه خبر کلنجه زمان کجمشیدی پیران فیزی جریره بانونك
وبنیره سی فرح فرودك هلوك اولدوغین وقلعه نك اخراق اولدوغین اشیدنجه اه ایدوب افراسیابه پادشاهم
بن بر صعره واروب کوره پرنجه اولمشدر انجق بن کلنجه چنك ایله ددی ورخشنده سوار اولوب عزم کلوت ایلدی
برکون کلوته واروب کوردی خراب اولمش بیلسون تاسف ایدرك دوندی بینه لشکره کلدی کلورکن ایران عسکرین
کوردی هرکس کندی زوقنده غافل آلر در زیرا طوسه غرور کلوب امتا پیران کلوب افراسیابه بولشدی وکلوت
احوالین سویلدی وکرشیوزه ایران عسکری زیاده غافل آلر در دیو بلدردی کرشیوز دخی بوفکرده ایدیکم ایران عسکری
ایله بویله مقاومت ایده میوز پنجه اولور دیو مکر کوه هماوندن برجاز واولوردی آدینه باز ودکر یه لقادیرلردی
کرشیوز ایله آشنالغی وار ایدی پیراندن عسکر ایرانك غافلین اشیدوب محل فرصتیدر دیوب بوصددی
افراسیابه سویلدی امتابن برتدبیر ایلدم عسکری اون سکن بولك ایدوب نصف اللیلده بو اوبوشجوق ایده رز
امید اولدرکم عسکر ایرانی دیل چیقه میوب قرارزدیوب بیلدیسه ایلدی افراسیابی اوبدیروب اندن بازور جازور به
دخی آدم کوندروب دعوت ایلدی بازورده کلوب کرشیوذه کلوب بولشدی کرشیوز مرادین بلدیروب وعسکری اون
سکن بولك ایدوب هربرینه آدی یازلو بر بهادر تعیین ایلدی بربینه دخی کندی یاشی اولوب هربرینی بر طرفه حوالی
ایلدی زیرا پشنك ابن افراسیاب ایله بیلسم ابن بیلسم خراج جمعنه کتمشلر ایدی بو عسکرده بو غیدی تمام اخشام
اولوب نصف اللیل اولنجه غافل بتان عسکر ایران اون سکز یوردن اکسوزدن نعره لر اوروب پوریدیلر یازور
جازور دخی بر طرفدن سحر ایدوب عسکر ایرانه برغفلت عارض اولوب بونلر یرلرندن طوروب بره تورانیلر شبخون
ایلدیلر دیوب هرکس اسیابن کیوب آلاتن اوزرینه اراسته ایدوب رخشلرینه سوار اولنجه عسکری ایرانی
اویله قردیلرکه یدی کره یوز بیك آدم دن یتمش بیك آدم قالدی کوردن پیرك یتمش ایکی اولادی وار ایدی
فقط یدی اولادی قالدی اول کیجه صباحه دك چنك اولوب صباح بینه چنکی ابقا ایلدیلر اخشام اولنجه
برچنك اولدیکم صحرای کاسه رودك برطرفی برکوه ایدی آدینه کوه هماوندیرلردی وبوکوه هماوندایله
صحرانك اراسندن برنهر آقردی عسکر ایران دوکشه دوکشه اونهری کیوب واردی کوه هماوندن ارقه
ویروب پناه ایلدی لرواوکلرینه خندك کسوب اول حال اوزره قالدیلر بو اثناده بهرام بقدی تازیانه سی
یوقدرد وشمش تازیانه ایسه اول تازیانه ایدیکیم مازندران سفرنده کاوس کامران چین دیوسفیدك سحری ایله

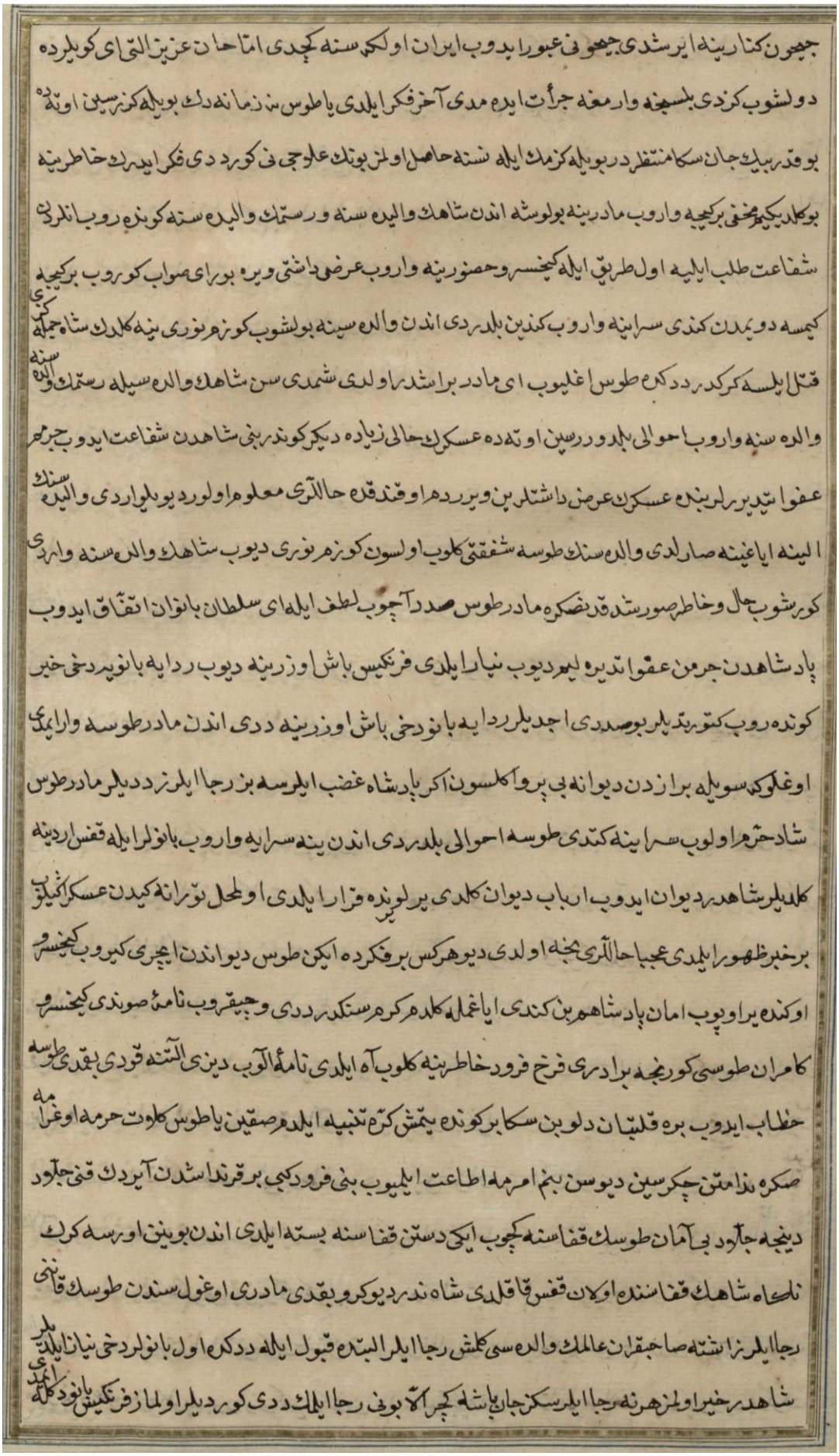

یدی کرّه یونه بیك ارباله اعمی اولوب بهرام ابن کودرز رستمه خبره کلدکده افراسیابه راست کلوب چنك ایدوب
افراسیابی زخمدار ایلیوب باشندن تاجی زمینه دوشدکده الوب رستمه کتور مشیدی اوحمل رستم بهرامك
لغبن تاج ربای افراسیاب قیوب قهرمان قاتل تازیانه لرندن برین یاغشلمشدی بهرام کیوه برادر بنم تازیانم
دوشمش واروب چنك یرنده اراپوب بولایم ددی کیو بهرامه کل کمه برادر برتازیانه ایجون آتشه کندین
آتمه بنده تازیانه چوق بکمز وکك الددی بهرام خیر برادر اول تازیانهٔ البته یابولورم یا اولورم زیرا
اول تازیانه بنم یادکاریدر دیوب نهری کچدی چنك یرینه کلدی کیو اولمدی بهرامی منع ایدوب دوندرمدی
کوردی اولمز اوغلو بیزدن ناموری الوب بابا اوغل ایکسی بهرامك قفاسنجه کلدیلر رحام دخی عسکرك
اردی کوه هاوندایدی رخشنه بنوب کزرکن کوردی طاغدن برو عسکرك اوزرینه برسارق برتوزبر دومان
کلورتوزا نیلرده یوق بوهمان ایران عسکرندن درحام فکرایلدیکیم بوجازوا شیدروارب کوره یم
اصلی ندردیواول دمان کلن جانبه توجه ایلدی طاغه جیقوب یعقین وارد قده کوردی برجازواوتورمش
عسکراوزرینه سحرایلرحام یاب یاب دولاشوب جازونك آردینه کچدی الیتروکانه اوروب قفاسندن
برتبراندا ختیه قیلدی جازوکندوکادینه مشغول ایکن اکسوزدن یتوقفاسندن کیروب اغزندن چکدی
جازویوزی اوزرینه قیاندی رحام ایروب باشین کسدی اول ساعت علویه سحرغایب اولدی عسکره بر قوت
کلوب اول کسافت اوزرلرندن قالقدی بونلربو تعجبده ایکن رحام کلوب جازونك کله سین طوسك
اوکندی غلطان ایلدی وکوردوکی کبی نقل ایلدی بلدیلرکیم کندولره اولان انهزام جازوسحرندن ایمش
امّا بوطرفدن بهرام تازیانه سودا سیله چنك یرینه اندی کوردیکیم کشته لرارا سنده براکلدی کلورایاکیم
اولدیو بهرام اوزرینه واردی کوردیکیم اکلین طوسك قیزی اوغلو روشن شهزاده در بهرامی کوروب
امان یا بهرام بنی العسکره ایلك انشاء الله بن ایواولورم ددی بهرام نولدیاروشن دونشده سنی اوغرار
آلورم دیوب کتدی نه ایجون کلدوکین بلدردی ودورت یانه کشته لریغوب اندن رخشنه بنوب براز
دخی کیدوب کوردیکیم تازیانه سنی یانوب طورر رخشندن اینوب تازیانهٔ آلوب دوندیکیم رخشنه بینه
قصدارا بهرامك رخشی برمادیان کوروب سهیل اوروب مادیانه طوغرمی سکردوب کتدی بهرام بوحالی
کوروب ای بیوفا نابکار شمدی بولدك قصراق اردنجه کیدم جك دیو رخشنه دشنام ایدرك اردنجه
پیاده کتدی هله نه حال ایسه واروب رخشی طوتدی بوارا ده پیران اول اراده ایدی بهرامی کوردی
وقت فرصتدر امّا پیران مرد دلاور در مقید اولمدی قنده ایمش برآت اوغلونی بهرامی کوروب بلدی همان
جیقروب بره قومك ایرانی کلدی دینجه تورانیلرا شیدوب کلدیلر بهرامی رایه آلدیلر بهرام کوردی ایش

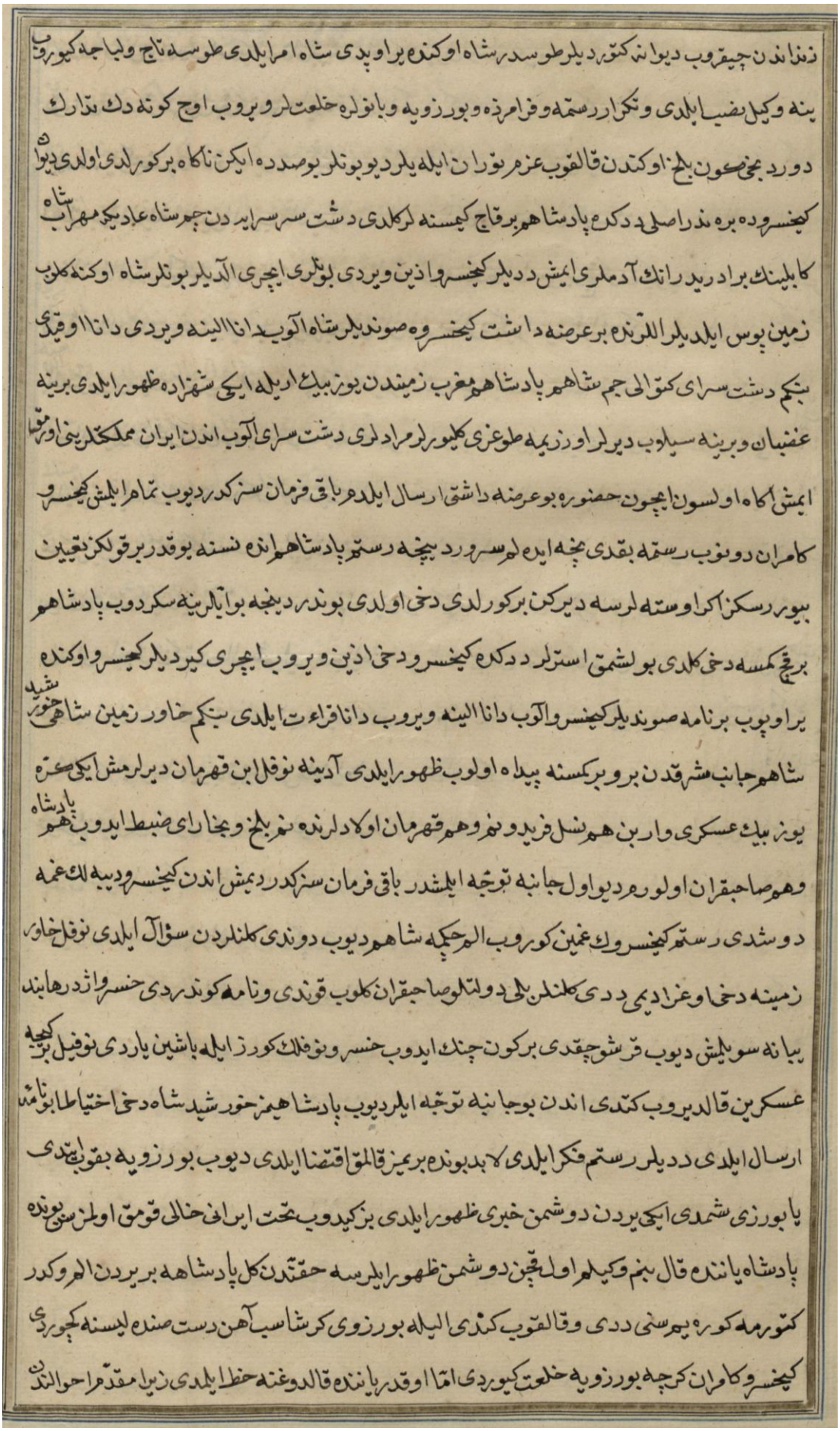
ایش اشدن کچدی تاجار چنکه طوروب باشنه جمع اولان تورانیلری پریشان ایلدی مکر عجاوترك اول ارایه
یقین ایدی کلوب بهرامی کوردی قرشوکلکی جرأت ایده مدی ال بتیروکمانه اوردی تا اغزندن اوروب
قفاسندن چقدی بهرام کندوی عجاوتورك اوردوعنین کوروب آه ایلدی ورخشندن زمینه ایندی عجاوتورك
اولدی دیو مقید اولمدی بریکا کندی اما کیوبیژن بهرامك قفاسندن کلوب کوردیلر بهرام زخمدار اولوب
یقلمش بونك یانندن کلوب کیوبرادرسنی کیمر اوردی ددکده بهرام نبی عجاوتورك اوردی ددکده بهرام کیو
بیژنه اوغل سن عمرکی کوزت بن واروب اول عجاوتورکی بولوب بهرامك انتقامین الایم ددی بیژنی بهرامك
یانندن قیوب کندی عجاوتورکی ارایو کندی وقفاسندن ایروب برضرب اوروب یقدی ایکی الین قفاسنه
بندایلدی بهرامك یانندن کتوردی اندن بهرامه عجاوتورکی کوستروب یا بهرام بومیدرسنی اوران ددکده
بهرام کوزآچدی عجاوتورکی کوروب بوددی کیواول ساعت عجاوتورکك باشنی بهرام بقرکن کوزی
قرشوسنده کسدی بهرام حضرایدوب الحمدلله دوشمندن برنفس صکره قالمق حیات جاوانی بولمق قدرواردر
دیوب تسلیم روح ایلدی کیوایله بیژن بهرامی وعجاوتورکك باشین آلوب دوندیلر نهری کچوب طاغ دامننه کلدیلر
صباح اولنجه بهرامی اولدقلری یره دفن ایلدیلر اوتدجا بنده افراسیابه دخی عجاوتورکك هلاك اولدوعنین خبر
ویردیلر افراسیاب اول اویکی ایله عسکره قوماك ایدوب یورویش اتدیلر صوی کچوب خندکدن کچمدیلر
زیرا عسکرکرچه ازایدی اما متین دلاورلرواردی خندکدن کیجه یمدیه نی اولدیررلر افراسیاب عسکرین
وافرکسنه تلف اولدی برایش کوره مدیلر افراسیاب عسکرینی کیروچکدی اول کیجه صبرایدوب ایرتسی کون ینه
بویله یورویش ایلدی اول طاغك اردی ایسه یالچین قیا ایدی برحال ایله آدم چقمزدی اوکلرینه خندك
کسمشلر افراسیاب اون یدی کون بونلره یورویش اولمدی بوا ثناده مازندرانلرین بر پهلوان کلدی آدینه
اشکبوس مازندرانی دیرلردی یوزیکرمی ارشن قدچکردی قرق بیك ارایله افراسیاب کوردی اولمز بونلری
محاصره ایدوب بویله طورالم آچلقدن هلاك اولسونلر ولکن ایچلرندن چقوب برکسه ایرانه خبر
ایلسون ددی فقط بردربند وارایدی اندن غیری برکیجه جك یول یوغیدی تورانلرن یکادخی بردربند
وارایدی افراسیاب ایرانلرن یکااولان دربنده اسکبوس تعیین ایلدی تورانلرن یکااولن دربنده قالون
کوهئ تعیین ایلدی اندن عسکری نهرك برطرفنه قوندیروب ایرانیلری دائماً مادراوج طرفین قوشادوب
اوتوردیلر اما کم زخیره لری قالمدی کلوب طوسدن زخیره مزقالمدی بنجه ایده لم دیوب نشکی ایلدیلر طوس
دخی شاشوب قالمشیدی بنجه ایلسون عاقبت جمله پهلوانلر بریره کلوب مشاوره ایلدیلر نتیجه خندکدن
چقوب طشره دن زخیره پیدا ایلیه لر ابتدا کوردزپیرینش اون قدر ایش بیلوردلاور آلوب تبدیل صورت

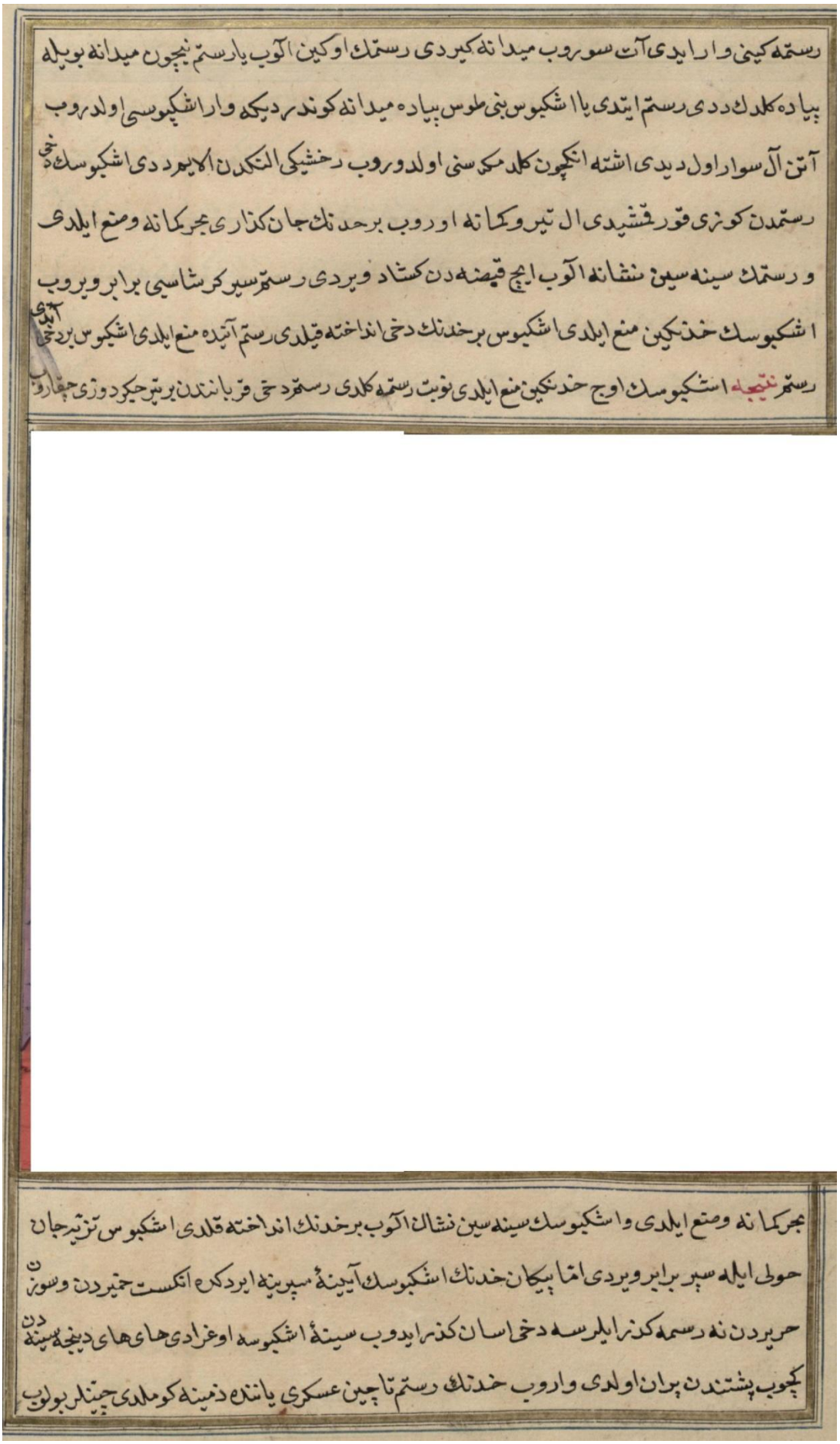
ایمدی اوغل برمحمدن امدیکك قان برندن امدیکك ایرن اولسون اکر اولدور رایسك دیو یمین ویرمجه کیخسرو
توه ای مادر قومزسین بنی کندی حالیمه قتلندن کچدم لکن حیف ایلرم دد کده بانولرده تك اولدرمه ده بیکلرسك
ایله دد یلر کیخسرو دونوب یوری نابکارد لوقتلیان اول یووایی یاپمش سین خوش ایمدی قتلکدن کچدم
ایمدی بوغازینه زنجیر طاقوب قالدیرك زندانه بونابکاری ددکده طوسك بوغازینه پالهنك طاقوب
زندانه قالدر دیلر کیخسرو کامران غضبندن نامهٔ دخی اونتدی اراسی برچ کون کچوب سلومون دانا کیخسرك
نامهٔ عقلنه کتوردی اوقیدیلر برمرتبه فراقلویاز مستلر دیکیم اشیدنلرك چکری پاره پاره اولوردی کیخسروه
بالضروری مرحمت کلوب سلومونه مجه ایده لیم ددکده مجه ایلسك کرك حق تعالی سکا رستم کبی صاحبقران
احسان ایلدی خبر کونده روب دعوت ایله کلسون واروب حضمکه جواب ویرسون اکر مقدم رستمی کوندره ایدك
بوایش بویله اولمزدی ددکده کیخسرو کامران دخی سلومون دانا سوزی ایله رستمه دعوت نامه یازوب
عسکر ایراندن کلن کاغدی دخی ایچینه قودی وبروزیر ایله رستمه کوندردی برکون وزیر رستمه وارزوب
بولشدی تمنا ایدوب نامهٔ صوندی رستم اوقیدی سنکم صاحبقران عالم رستم ابن زال زمان داستان سین
دولتلو صاحبقران کیفیت حال شویلدر وبویله اولمش نامه ایچنده اولان کاغدی دخی اوقیوب حالدن مرحمت
ایدوب اول دردمندلری خلوص ایده سین دیمش رستم اول کاغدی دخی اوقیوب فرود وکرك زراسیب وکرك
سائرلری ایچون اجیوب تیز عسکر حاضر اولسون ددی اوچکون تدارك دوردیمکون سیستاندن قالقوب
عزم بلخ ایلدی برکون بلخه کلدی طوسدن زندانبانه یلواروب برا زنجیرین صالیوردی ابتدا عسکر چکوب
کچدی صکره بانولر کچدی طوس ای بانولر باقك حالیمه مرحمت ایدوب بنی شاهدن رجا ایدك ددکده بانولرنولد
ددیلرادمجه فرامرز ایله بوبرزی کچدی طوس بنه جاغروب فرامرز بافوب طوسی کوردی بوبرزویه دخی
کوستروب الم چکه یاطوس ددیلراندن ذال زمان ایله ذواره کچوب انلره ده بویله ددیلرامارستم کچنجه
اما آن دولتلو صاحبقران بنی خلوص ایله دیمجه رستم بقوب طوسی کوردی الم چکه یاطوس سنی شاهدن رجا
ایدوب خلوص ایدرم دیوب کچوب کندی اندن زندانجی طوسی بنه ایچری چکدی رستم قنوب اولادلری
وپدری ایله دیوانه کلوب پراوپدی شاه ایاغه طوروب خوش کلدك یاصاحبقران دیو اکرام ایلدی ذال
زمان وذواره وفرامرز وبوبرزی وبانولر جمله پراوپوب هرکسك صندلیسی معلوم کچوب یرلرنده قرار
ایلدیلر کیخسرو رستمه عسکر صندن آچوب یارستم سنی انکچون دعوت ایلدمکه واروب افراسیابدن عسکر
ایراناك انتقامین الاسین ددکده رستم باش اوزرینه پادشاهم ایچون بنده سندن رجام بودرکه طوسك جرمین
عفوایدوب بنه سردار نصب ایده سین ددکده کیخسرو رستمك سوزین ردایده میوب اولدم امرایلدی طوسی

احوالندن ومشهر بن بیلورردی ابخق برنسنه سویلدی اولکون کچوب صباح اولدی رستم اولکون سوار اولوب
شکاره کندی براز شکار ایدوب دوندی کلورکن فریبرز ابن کاوسردخی شکاره چیقوب یول اوزرنده برزره
ایندی ورستمی کورنه دردی شمدی کلورکن اوکین الوب دعوت ایلدی رستم دخی دعوتنه اجابت ایدوب
فریبرزك مجلسنه ایندی فریبرز رستمه عظیم عزت ایدوب اثنای صحبتده اغلدی دولتلو صاحبقران
برادرم رسیاوش مظلومك خاطرینکه شاهك والده سیدراوته دن برو مانلم لطف ایدوب شاهدن رجا
ایدوب آلیوردکده ورستمك پاینه صارلدی رستم باشی اوزرینه دیوب عهد ایلدی اندن قالقوب
ایرتسی کون رستم دیوان کیخسروه کلدی وکیخسرودن فرنکیس بانوی رجا ایلدی فریبرز ایچون شاه نوله
سرهردابخق برکره کندوسنه دانشایر اکرضا ویرسه پك معقول دیوب قالقدی حرمه کیدوب والده سنه
ای والده صاحبقران سنی بندن فریبرزا ایچون رجا ایلدی نه دیرسین رضاك وارمیدر دکده فرنکیس بانو
سکوت ایدوب اوموزصقدی شاه اوچ کره تکرار لیوب دانشدی فرنکیس بانو اوموزصقدی کیخسروطشره
چیقوب احوال شویله اولدی ددی سکوت اقرار دندر واوموزصقی سن بیلورسین دیمکدر دیوب سلومون
دانا همان نکاح ایلدی وفریبرز شهزاده اول کیجه کویکو کردی بانودن مراد آلدی مراد ویردی امافرنکیس بانو
فریبرزك رخصه سندن حفظ ایدوب جانی سودی سیاوش مرحومك برمجوهر خنجری ایله برزی قیمت مجوهر
ومرصع کمری وارایدی اهلم سیاوش یادکاریدر دیوانلری صقلردی اوغلو کیخسروه بیله ویرممشیدی
بوکن فریبرزه ویروب اولده کمری قوشانوب خنجری طاقندی وغسل ایدوب النده دستمال ایله درین سیله رك
دیوان کیخسروه کلدی کیخسرو کامران نری کوردی ومیانندن خنجری وکمری کوردکده اولقدر غضبه کلدیکم
اولمز ابخق یلدرمیوب فریبرزه دامادلق خلعتی کیوردی ومبارك باد دیدی درعقب برخلعت دخی کیوروب
یافریبرز سنی عسکر ایرانه مقدم جیش ایلدم بوکون البدره قالقوب کیدسین ددی فریبرز شاشوب نیه
اوغراد وغینی بلدی اولسون پادشاهم ارسنکدر دیوب دیواندن طشره چقدی طوغری حرمه کیروب
بانویه بنجه اولوراحوال شویله اولدی دکده بانو کوزلرشاه اوغلدن سنی رجا ایده یم بیلیکه سوزم کچردیوب
کیخسروی حرمه چاغرتدی شاهد رپرغضب حرمه کیروب بانونك یانه واردی نذرای مادربنی نیه دعوت
ایلدك دکده بانو درکوزم نوری سنی انکچون چاغرتدمکه عمك فریبرزی سفره تعیین ایلمش سن انی عفوایدوب
یرینه برعنیزکسه تعیین ایده سین ددی کیخسرومادرندن یوجواب اشیدنجه تکرار اولقدر غضبه کلدیکم
اکر والده سی اولسیدی اولدم قتل ایلردی دونوب بانویه دکلیایدی ای مادر بردخی بوسوزی بکاسویله
مادرمدر دیم حقیچون سنی قتل ایلرم دیوب الذی طشره یه یورییوویردی بانو اندمند اولوب غیری

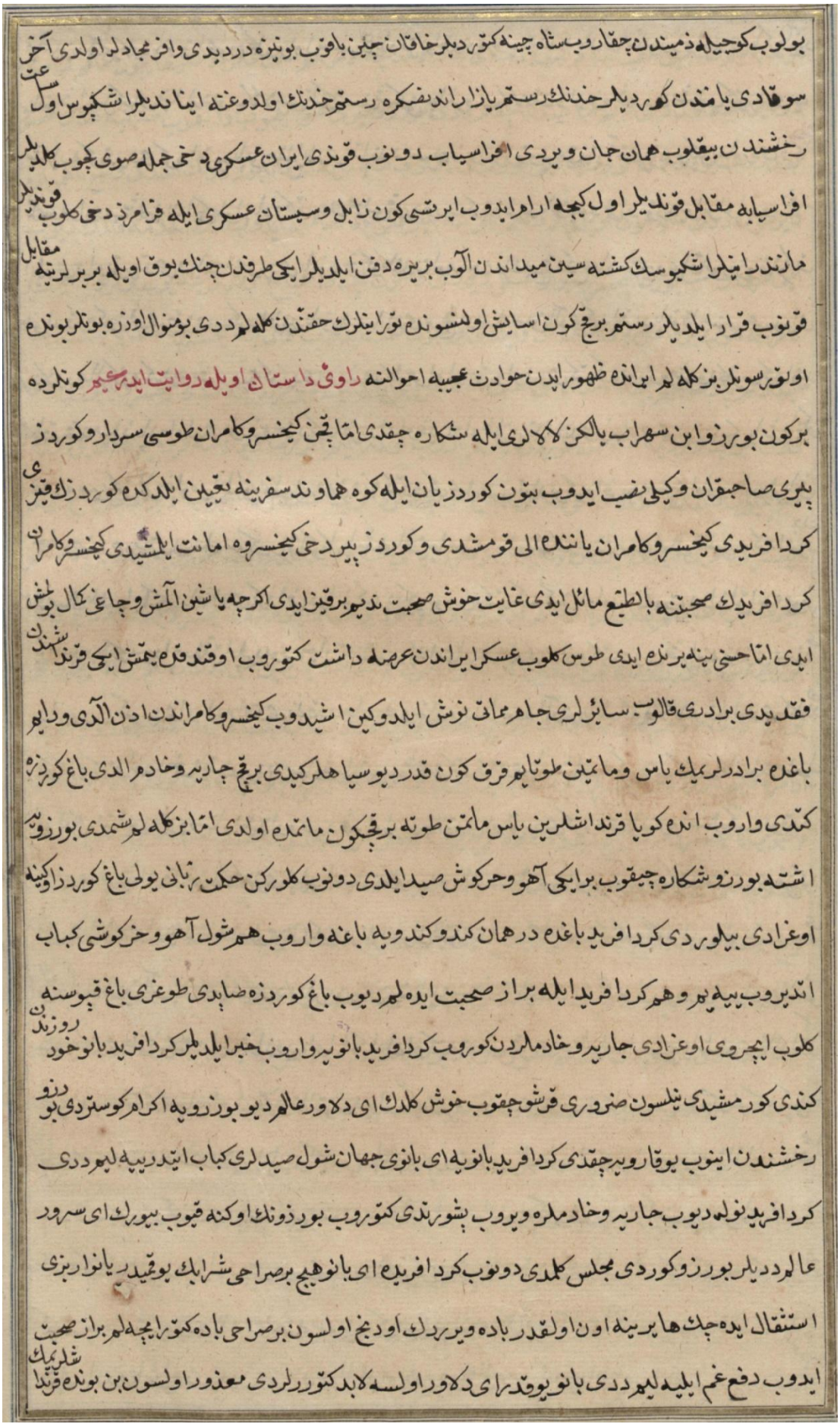
نطقه مجالی قالمدی اما کیخسرو طشره چقدقده رستمه ایتدی پارستم فرمانمز بوددر کیم تیز بوساعت فریبرز
قالقسون دد کده رستم امر شاهك دیوب فریبرزه تیز بوساعت قالق فرمان پادشاهی یوبله دردد کده فریبرز
ناچار اول ساعت قالقوب براز یرکیدوب قوندی اولکون رستم دخی ندار وکن کوروب ایرتسی کون کیخسرو
وبورزویه وداع ایدوب تکرار بورزویه یابورزو پادشاهی حفظ حراست اوزره اول صقین سرکشلك ایدوب
پادشاه اینجندوکی یره باصمه دیوب تنبیه ایدوب قالقدی فریبرزك نزول ایلدوکی یره قوندی ایرتسی کون
عموماً قالقوب عزم تورانزمین ایلدی دخی ایرتسی کیخسرو کامران دیوان ایدوب بورزو کلدی رستم یرنده
کچوب قرار ایلدی ناصاحه دیوان کیخسرو ده برکورلدی اولدی ندر اصلی دیمجه بوایکی ایچری کیروب کیخسرو
ای شاه هفت کشور دشت سرای کتوالی جم شاه عادی کلدی دستور استر ایچرو کرمکی دد یلر کیخسرو اذین
ویروب سرهنکلر طشره چقوب جم شاهه بیورك دیوب جم شاهی ایچری الدیلر آندن کیخسرو کامران اوکنده
یراو پوب دادبی دادای شاه داد کستر سیلوب وغضبان نام ایکی مغرب زمین شاهی مهلول شاه اوغللری شهزاده لر
یونزبیك اریله کلوب قلعه می محاصره ایلدیلر زبون اولوب آخر کار لغم یولندن چقوب بونده کلدم دد کده
بوکن کیخسرو کامرانك جم شاهدن بوسوزی اشیدنجه دونوب بورزویه یابورزو وارعسکرك الوب بوساعت
کیت سیلوب وغضبانك اللرین قفاسنه بندایدوب ایکیسنده حضوریمه کتوردی وخلعت کیوردی بورزو
نولد دیوب اول ساعت عسکرین الوب عزم دشت سرای ایلدی دشت سرایه ایکی منزل قالدقتوب عسکرین
کمینه قودی کندی فرق نفر پهلوان الوب سیلوب وغضبان اوردوسنه کلدی کوردی براختیار کسه اوتورمیوب
بریرده دعواد کلر بورزو واروب اول اختیاره بناشوب پیرم برمرد عزیمیر بودیاره کلوب بوعسکری کوردکده
بن نیان ایلرمکه شاهلره بناشدیره سین دد کده اول اختیار بورزویه بقدی برمتین دکاوردی نولد دیوب
بورزوی الدی سیلوب وغضبانك چادرینه کتوروب ای شاهلر شول دیلاوورسزه بناشمق استرسانیا قیافتی
برخیلی کوسترشلو بوندن یکتلك دخی ثامولدردد کده سیلاب وغضبان بورزویه نظرایدوب ای دلاور
آدك ندرونه دیارلوسین دد یلر بورزو آدیمه بورزوابن سهراب ابن رستم داستان ابن زال زمان
دیرلر شمدیکی حالده ایراندم اولورمدیمجه سیلوب وغضبان بوزیلوب اول اختیاره صاغلق ایله کتورمه
ای عمرنازنین باده ویرمش معتوه توجه دیوب بره نه طورهرسزاورك ایلدیلر دیوان ایچنده اولان پهلوانلر
براوغوردن قالقوب بورزویه هجوم ایلدکده فرق نفر دیلاوورد دخی بورزویه قفادار اولوب سیلوب وغضبان
قالقوب بورزویه حمله ایلدیلر بورزو دخی بونلرك حمله لرین منع ایدوب بررضرب ایله ایکیسنده یقوب
بنده چکدی مکر بورزو مشهباز بر پهلوان ایله عسکره آدم کوندرمش ایدی فرق بیك عسکر کلوب مغرب عسکرین

پریشان ایلدیلر بورزو بونلرك مال زخرینه سین ضبط ایدوب اندن سیلوب وغضبان آلدی طوغری کیخسروه ایلتیوب
رستم طرفته کندی رستم هنور جیحون کنارینه وارمدوب قونمشیدی بورزو الغار ایله رستمه ایرشدی بولشوب سیلاب
وغضبانی عرض ایلدی رستم بونلری قرشوسنه کتوردوب بخون بوقباحتی ایلدیکن ددی بونلرا غلیوب برخطادر
ایلدك دولتلو صاحبقران سن جرمن عفو ایله دیوتیاز ایلدیلر رستم بونلرك حالینه بقوب مرحمت ایلدی
بونلری بینه بورزویه تسلیم ایدوب واریابورزو بوشهزاده لری پادشاه ایران کیخسرو کامرانه ایلت ویندن
سلام ایدوب جرملرین عفو ایلسون دیدی بورزو بونلری آلوب اوردن دوندی برکون بلخه کلوب داخل
اولدی دیوان کیخسرودن کیروب سیلاب وغضبانی عرض ایلدی ورستمك رجاسین افاده ایلدی کیخسرو
بورزویه بوندن دخی رنجیده خاطر اولدی اول بورایه کلیوب رستمه کندی دیو سیلاب وغضبانی
حبسه قالدردی اولکیجه ایکسین دخی زهرلدوب صباح چیسده قورقولوندن اولری صیدوب هلاك
اولمشلردی بورزو دخی عسکره قتله ویروب عالملرندن اولدیلر بونلریوندن راوی قولیخه بزم داستانمز
رستمه کلدی رستم بورزوی سیلاب وغضبان ایله کرایکی شهزاده کیخسروه کوندروب ارتدسی قالقوب
جیحونی عبورایدوب اوتر جانبه کچدی توران یقاسنه قدم باصدیلر رستم فرامرزی پرینه وکیل نصب
ایدوب کوزم نوری سن عسکر ایله کل بن ایلروکیدمرددی وبانولری الدی طهار ومرزبان ونیکوده
والویه نعره پهلوانیله ایلروپوریدی براحشام اوستی درینداشکبوسه کلدیلر بونلری کوروب اشکبوسه
خبرایلدیلر اشکبوس رستمك اوکین آلوب نره یه کیدرسکن نابکارلرایلروده بالاومی یسکن کرك دیوب رستم
اوکرمایدی برنیزه حوالی ایلدی رستم اشکبوسك نیزه سین سپرایله چاریوب منع ایلدی وطعن نیزه ایله
اشکبوسی یقوب مقیدا اولکچدیلر کندیلر کیجه ایچره طاغه چقدیلر رستم عسکره وارمیوب بردرخت سایه
ایندی ابرش کلندام طاغه چقنجه طاشره قایوب افسادی پهلوانلرا ودون کتوروب برآتش یقدیلر
رستم طبانلرین بردرخته طیایوب یاتدی خوابه واردی ایران عسکری کوروب رستمی بیلدیلر همان
تورانیلر رستم کلدی دیو تیز واروب افراسیابه ای شاه توران رستم کلدی دیو خبرویردیلر افراسیاب
کرچکمی دیرسکن دیوب قالقدی کلوب باقدی رستمی کوردی های نابکار سکزی کوردکی کلمش ددی مکر صباح یقین ایدی
بانور ستمی اویاندردی رستم قالقوب تاکیم صباح اولدی ایران دلاورلری جمله خندکدن چقوب کلدیلر رستمك
قدمنده باش قودیلر رستم بونلره تسلی ویروب خاطرلرین صورردی اندن پیاده طاغدن اینوب
میدانه کیردی ونعره اوروب ارطلب ایلدی کیم میدانه کیردی ایسه هلوك ایلدی اشکبوس مازندرانینك

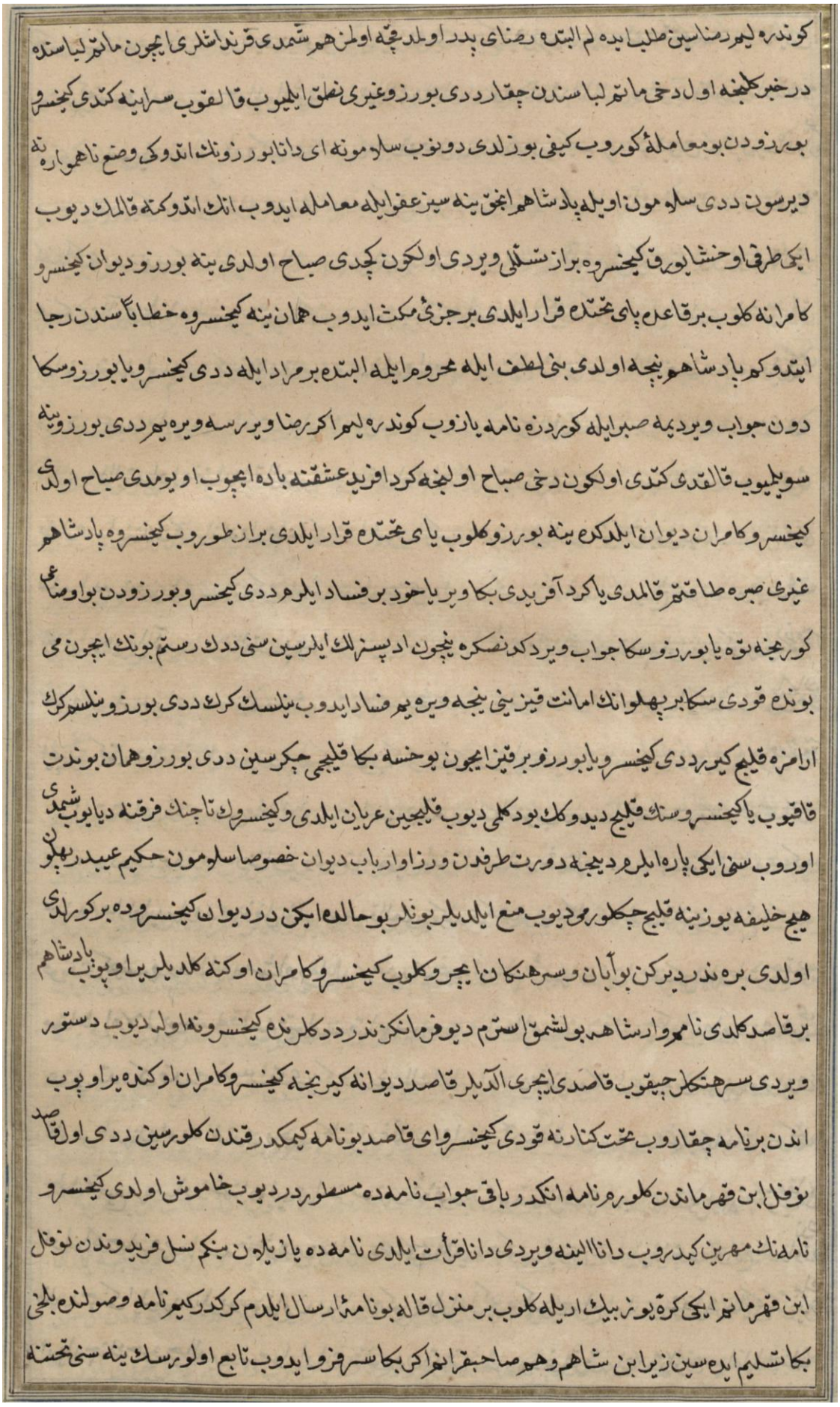

رستمه کینی وار ایدی آت سوروب میدانه کیردی رستمك اوکین آلوب یا رستم بنجون میدانه بویله
پیاده کلدك ددی رستم ایتدی یا اشکبوس بنی طوس پیاده میدانه کوندردیکه وار اشکبوسی اولدروب
آتین آل سوار اول دیدی اشته انکچون کلدم کرسنی اولدوروب رخشیکی النکدن الایمردی اشکبوسك دخی
رستمدن کوزی قورقشیدی ال تیر وکمانه اوروب برحدنك جان کذاری بحرکمانه وضع ایلدی
و رستمك سینه سین نشانه آلوب ایچ قیضه دن کشاد ویردی رستم سپر کرشاسبی برابر ویروب
اشکبوسك خدنکین منع ایلدی اشکبوس برخدنك دخی انداخته قیلدی رستم آتیده منع ایلدی اشکبوس بردخی آیدی
رستم نتیجه اشکبوسك اوچ خدنکین منع ایلدی نوبت رستمه کلدی رستم دخی قوبانندن برتیر چکروزی چقاروب

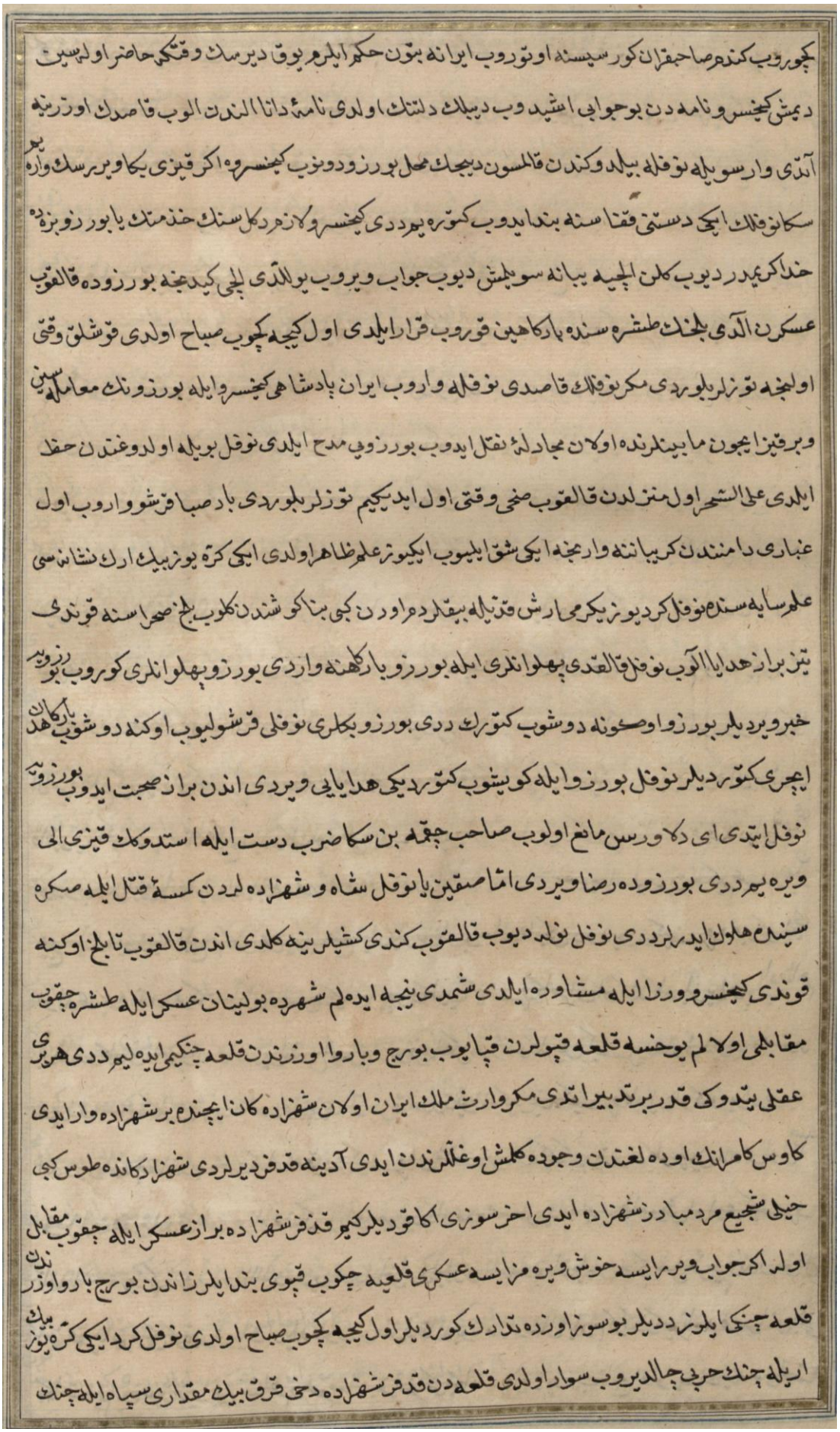
بحرکمانه وضع ایلدی واشکبوسك سینه سین نشانه آلوب برخدنك انداخته قیلدی اشکبوس تزتیر جان
حولی ایله سپر برابر ویردی اما پیکان خدنك اشکبوسك آیینهٔ سپرینه ایردکده انکست حیردن وسوزن
حریردن نه رسمه کذر ایلرسه دخی اسان کذر ایدوب سینهٔ اشکبوسه اوغرادی هاى هاى دینجه سینه دن
کچوب پشتندن پران اولدی واروب خدنك رستم تاچین عسکری یانده زمینه کوملدی چینلر بولوب

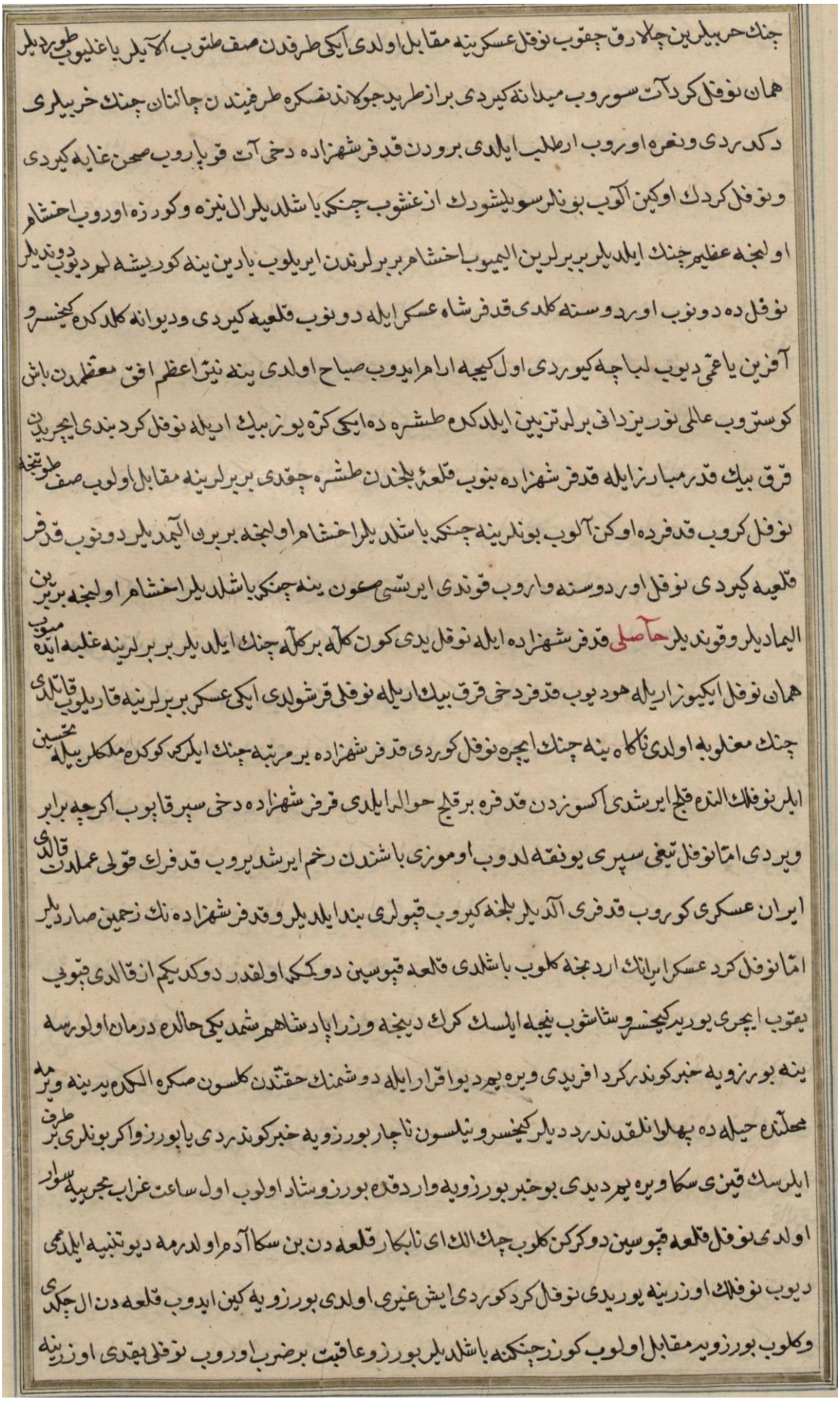

مائتین ایلکه کلدم ذوق ایچون کلدم اول سیبدن بادمزبولمدی دیوب عذر دیلدی امّا بورزوایدی باکردآفرید
بانو شرابسز کبابی نیلر لردیوب لالاسی تلکه صف شکنی چاغروب لالابك واربزه شهردن شراب کتوردیوب
شرابه کوندردی کردافرید بانوحفا ایلدی امّا نه دیسون زیرا بورزو بر مقدار آتشی ایدوکین بیلوردی اویکاردن
تلکه واروب شهردن ایکی طولم باده کتوردی مجلس قورردوب کردافرید بانویه دخی اوتوردیوابرام ایدوب زور
ایلدی واوتوردی وباده ایچوردی بانودخی کوکلندن لوم ایدوك برخ قدح باده ایچدی امّا بورزو تمام کیف
اولدقدم کوزلری قیزوب کردافرید بانویه صارلدی برخ پوسه سین آلدی کردافرید بانوقاچنوب عبیدرای
دلاورعالم کندوکی دیوشوردیه کوردی بورزودکلرمی اولدیوق وارایدی کندکجه بورزوشوقه کلوب کردافریده
باقدقجه میلی زیاده اولدی بورزوخودکردافریدك اوغلینك اوغلی پرنده ایدی زیرارستم اون ایکی یاشنده ایکن
ده ده سی کتوالی خلوص ایلمکی قلعهٔ روین دزه کندوکی محل هجیر ایله بوکردافرید سرخ اباده ایدیلر یاشق
حضوصنده رستمدن بیله بیوکدرامّا کوکل یاشه باقمز حاصلی بورزونك کیده رك صبره مجالی قالمیوب کردافرید دن
وصال طلب ایلمکه باشلادی کردافرید بانوکوردیکم بورزوکندکجه کیف اولوب دست درازلق ایده پور
بره مدد بلکم بربدا صلاق ایلردیوب جاریه نك برینه اشارت ایلدی دارو کتوردوب شرابنه قاندی بورزو
دارودن کچوردی اویله براقدی نه قدر جاریه وخادم وارایسه آلدی باغبانه ولالالرینه ایتدی کابندن
کوکره کی بولودخی یقیندردیوسپارش ایلیوب شهره کندی حرم پادشاهه کیروب کندی کارینه مشغول
اولدی امّا بورزوده بیتاراق دارو سی دفع اولوب قالقدی اوتوردی کوردی یانندهاصلاکمسه یوقدر
بره بره دیوب الی قاقیخه لالالری ایله باغبان کلوب بیورك ددیلر بورزوبونلری کورنجه شاشدی فتنی کرد
افرید بانوجاریه لرنجه اولدی ددکره بونلراحوالی نقل ایدوب اکابندن کوکره کی بولودخی یقیندردی
وجاریه لرین آلوب شهره کندی ددیلر بورزوحیف ایدوب خوش ایدی بن آنی بولورمددی اوراون قالقوب
شهره کلدی طوغری سرایینه واروب اول فکرایله اوکنه مجلس قوروب شراب ایچمکی باشلدی تااولقدرکیم
صیزوب یاتدی صباح اولدقدم قالقوب دیوان کیخسروه واردی اراب ارکانی اجرا ایلدکدنصکره کچوب
پای تخت صنده لیسنده قرار ایلدی کیخسروباقدی بورزوده برتلوش وارنه اولدیوب سؤال ایده جك محل
دونوب بورزوکیخسروه پادشاهم سندن برجام وارمدر البته کچه لیدرددی کیخسروسویله یابورزو
اکرممکناتدن ایسه تولدددی بورزوپادشاهم کوردزپیرك قیزی کردافریدی بکامنکوحه لکمویردی
کیخسروبقدی بورزونك وضعنه سویلدوکی سوزیولنده دکل امّا خاطری انجمنسون دیومخالفت ایلمدی
تولدیارزوباش اوزرینه بن سنی کندی المله اولندیروب عظیم سورایده یم انجق صبرایله پدری کوردزه جبس
کوندره یم

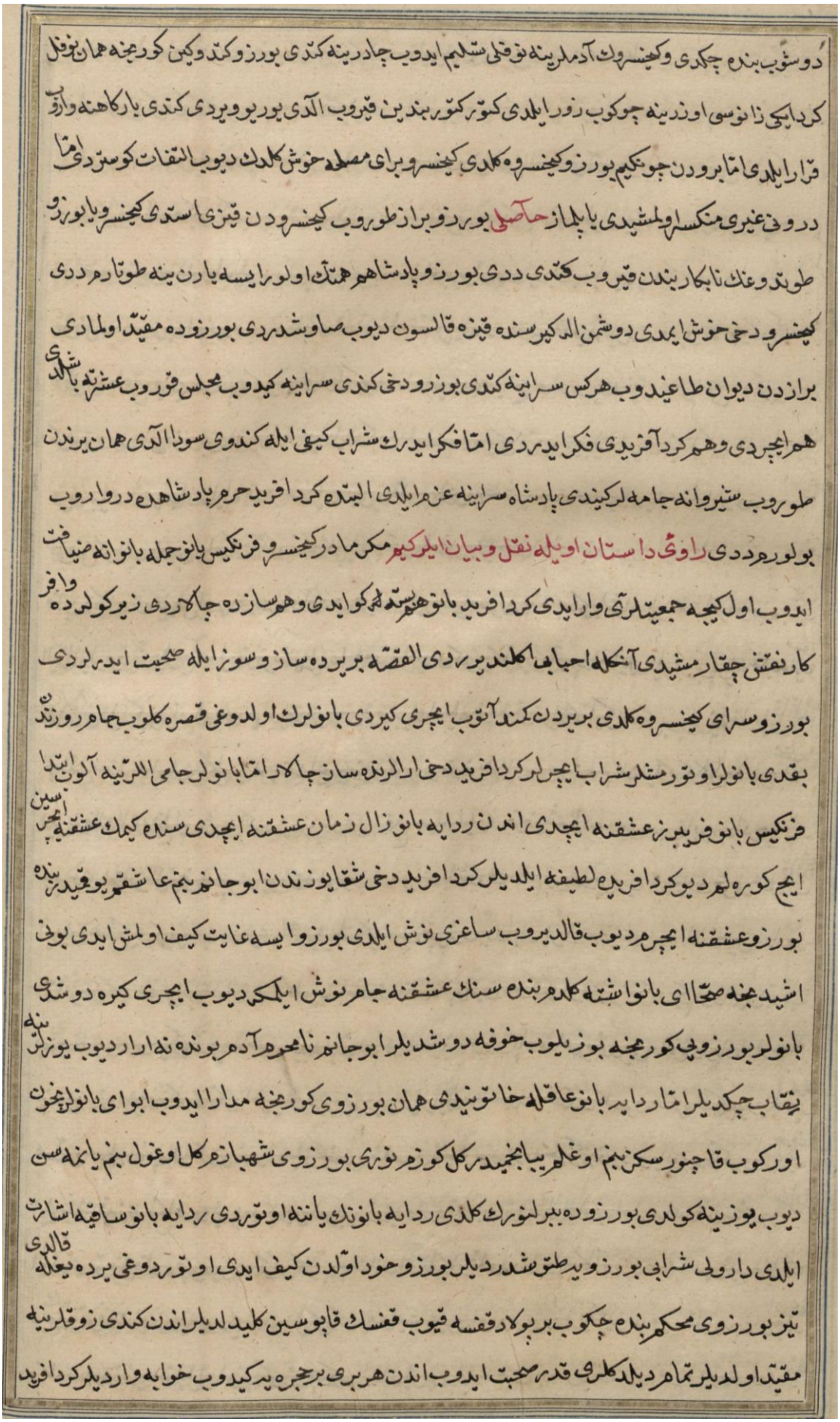

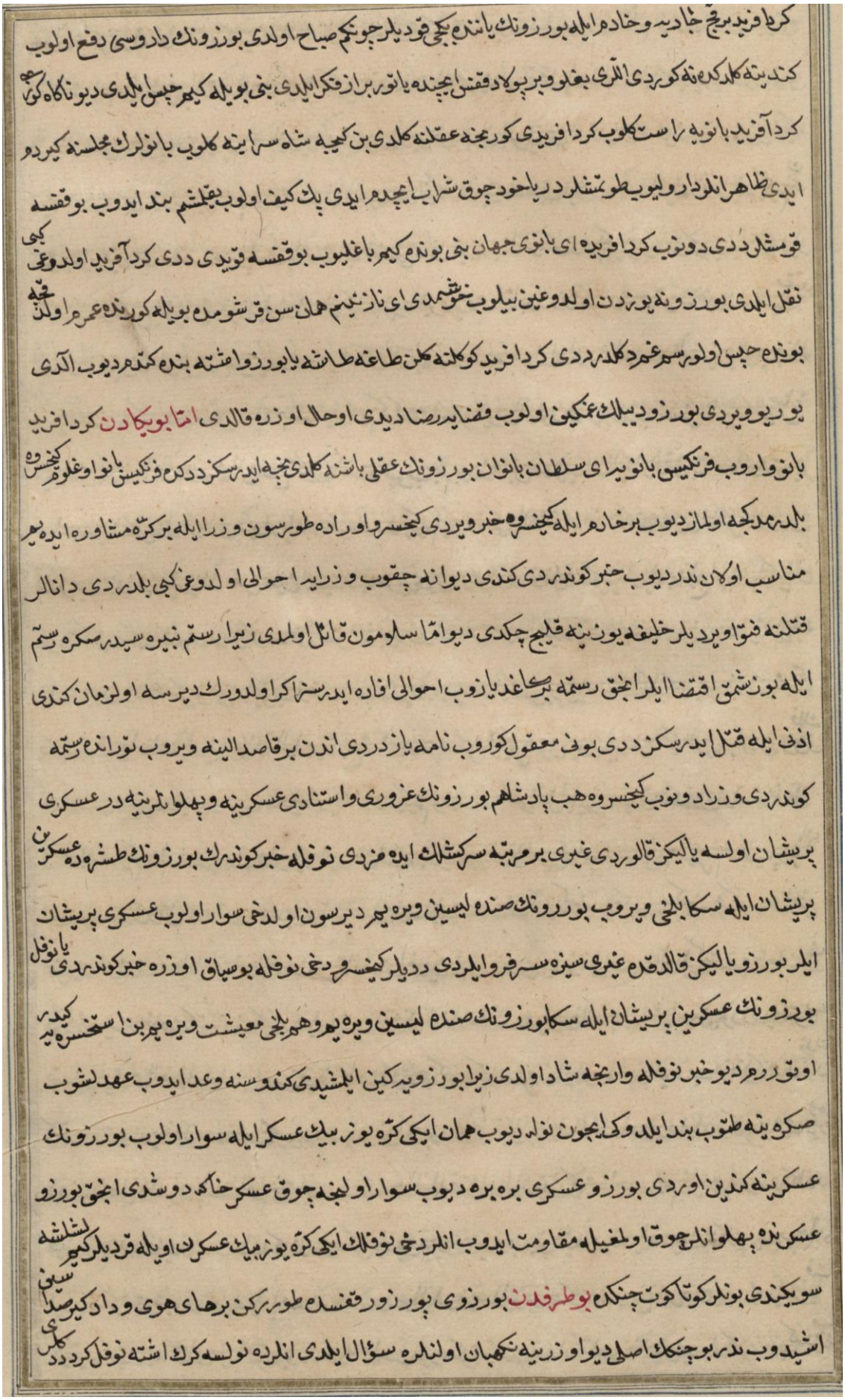
کوندره لیم رضا سین طلب ایده لم البته رضای پدر اولدیجه اولمز هم شمدی قرنداشلری ایچون ماتم لیاسنده
درخبر کلنجه اول دخی ماتم لباسندن چقاردی بورزو غیری نطق ایلیوب قالقوب سراینه کندی کیخسرو
بعد زودن بو معاملهٔ کوروب کیفی بوزلدی دونوب سلم مونه ای داتا بورزونك اندوکی وضع ناهموار نه
دیرسون ددی سلم مون اویله پادشاهم ایچون بینه سیز عفو ایله معامله ایدوب اتك اندوکمه قالمك دیوب
ایکی طرفی اوخشاتیوروب کیخسرو براز تسلی ویردی اولکون یکدی صباح اولدی بینه بورزو دیوان کیخسرو
کامرانه کلوب برقاعده پای تخته قرار ایلدی برجزئی مکث ایدوب همان بینه کیخسرو خطاباگاسندن رجا
ایتدوکم پادشاهم بنجه اولدی بنی لطف ایله محروم ایله البته برمراد ایله ددی کیخسرو یا بورزوسکا
دون جواب ویردیکه صبر ایله کوردزه نامه یازوب کوندره لیم اکر رضا ویرسه ویره یم ددی بورزو بینه
سویلیوب قالقدی کندی اولکون دخی صباح اولیجه کرد افرید عشقنه باده ایچوب او یومدی صباح اولدی
کیخسرو کامران دیوان ایلدکده بینه بورزو کلوب یای تخته قرار ایلدی براز طوروب کیخسرو پادشاهم
غیری صبره طاقتم قالمدی یاکرد آفریدی بکا ویر یاخود برفساد ایلرم ددی کیخسرو بورزودن بو اوضاع
کورنجه توه یا بورزوسکا جواب ویردکه نصکره پنجون اد پسرلك ایلرسین سنی ددك رستم بونك ایچون می
بوندره قودی سکا بر پهلوانك امانت قیز ینی بنجه ویره یم فساد ایدوب پلسك کرك ددی بورزو پلسم کرك
ارامزه قلیچ کیرر ددی کیخسرو یا بورزو برقیز ایچون بوحسنه بکا قلیچی چکرسین ددی بورزو همان بوندن
قاقیوب یاکیخسرو سنك قلیچ دیدوکك بودکلی دیوب قلیچین عریان ایلدی وکیخسرو ك تاجنك فرقنه دیایوب شمدی
اوروب سنی ایکی پاره ایلرم دیینجه دورت طرفدن ورزاوارباب دیوان خصوصا سلم مون حکیم عیبدر پهلوان
هیچ خلیفه یوزینه قلیچ چکلور مودیوب منع ایلدیلر بونلر بوحالده ایکن دردیوان کیخسرو ده برکورلدی
اولدی بره نذر دیرکن بوآیان وسرهنکان ایچروکلوب کیخسرو کامران اوکنه کلدیلر براوپوب پادشاهم
برقاصدکلدی نامه وارشاهه بولشمق استرم دیوفرمانکز نذر ددکلرنده کیخسرو نه اولدیوب دستور
ویردی سرهنکلر چیقوب قاصدی ایچری الدیلر قاصد دیوانه کیرینجه کیخسرو کامران اوکنده براوپوب
اندن برنامه چقاروب تخت کنارنه قودی کیخسروای قاصد بونامه کیمکدر قندن کلورسین ددی اول قاصد
نوفل ابن قهرمانلدن کلورم نامه انکدر باقی جواب نامه ده مسطور دردیوب خاموش اولدی کیخسرو
نامه نك مهرین کیدروب دانا الینه ویردی دانا قرأت ایلدی نامه ده یازیلدی بنکم نسل فریدوندن نوفل
ابن قهرمانم ایکی کره یوز بیك اریله کلوب برمنزل قاله بونامه ایله ارسال ایلدم کرکدر کیم نامه وصولنده بلخی
بکا تسلیم ایده سین زیرا بن شاهم وهم صاحبقرانم اکر بکا سرفرو ایدوب تابع اولورسك بینه سنی تحسنه

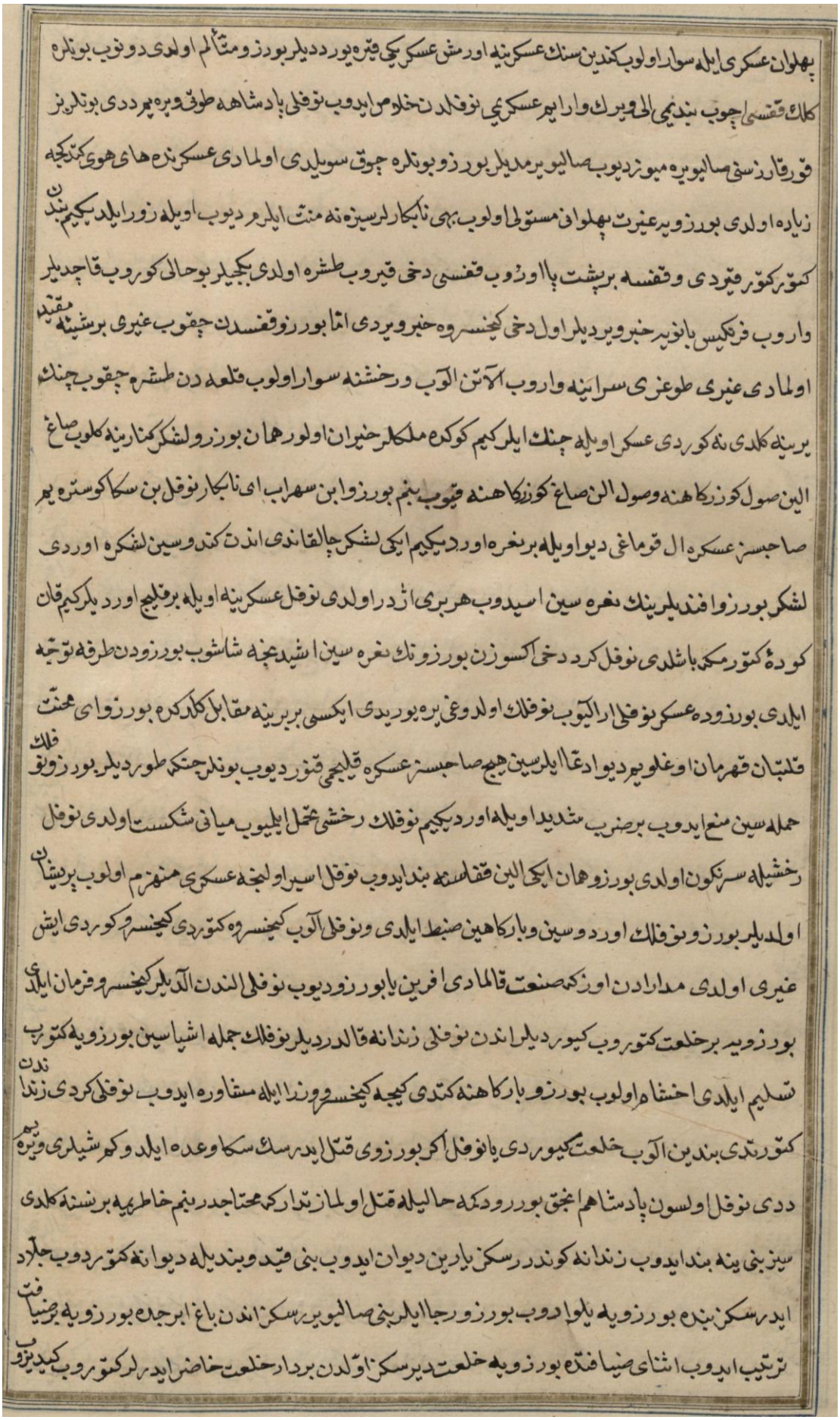

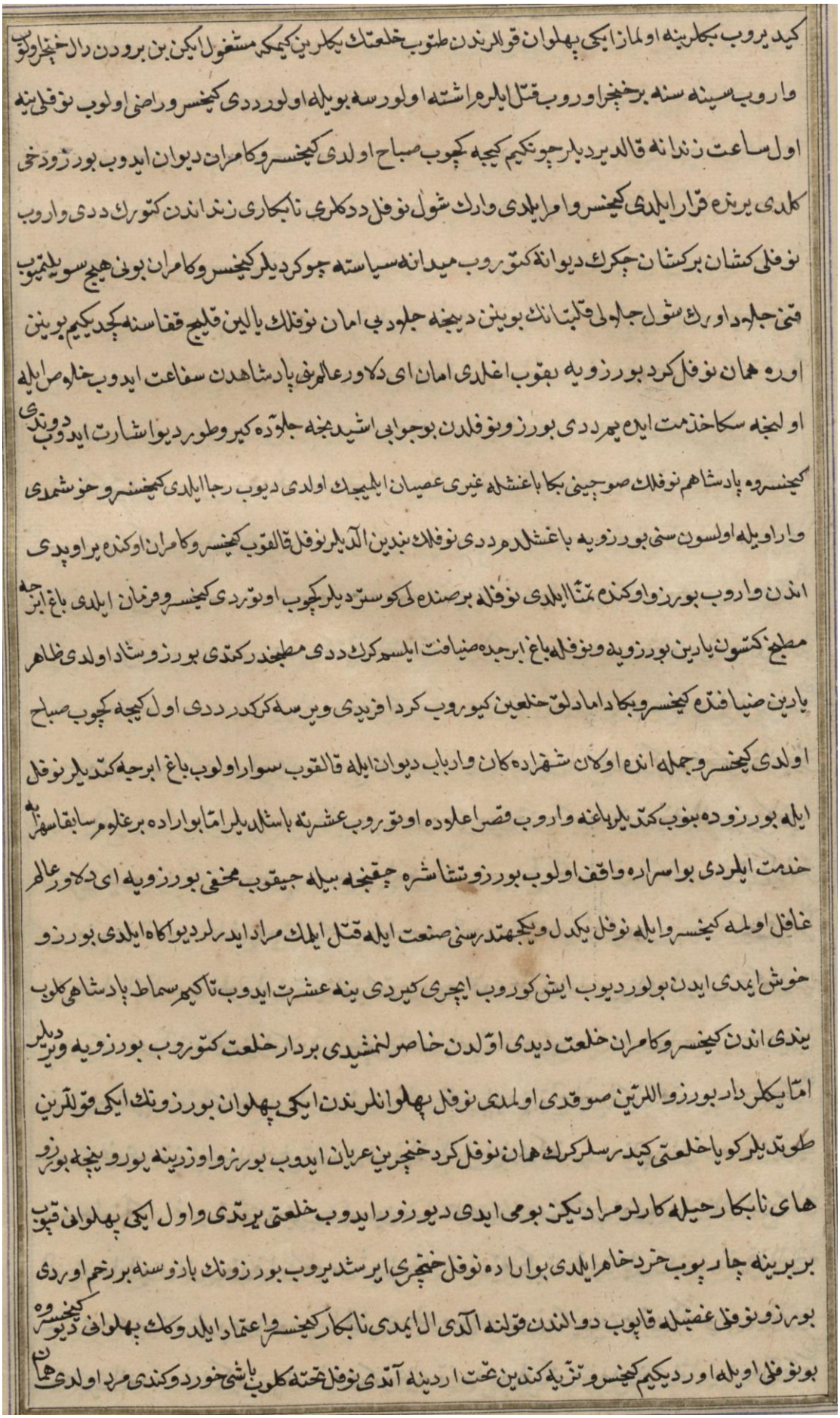

چنك حربيلرين چلارق چقوب نوفل عسكرينه مقابل اولدى ايكى طرفدن صف طتوب الايلر ياغليوب طوره بيلر
همان نوفل كردآت سوروب ميدانه كيردى براز طريد جولاندن صكره طرفيندن چالنان چنك خربيلرى
دكدردى ونعره اوروب ارطلب ايلدى برودن قدفرشهزاده دخى آت قوپاروب صحن غايه كيردى
ونوفل كردك اوكين آلوب بونلرسويلشوردك ازغشوب چنكه باشلديلرال نيزه وكوردزه اوروب اخشام
اولنجه عظيم چنك ايلديلر بربرلرين اليموب اخشام بربرلرندن ايريلوب يادينه كوريشه لمرديوب دوندىلر
نوفل ده دونوب اوردوسنه كلدى قدفرشاه عسكرايله دونوب قلعه كيردى وديوانه كلدكده كيخسرو
آفرين ياعمى ديوب لباچه كيوردى اول كيجه ارام ايدوب صباح اولدى ينه نيّر اعظم افق معظمدن باش
كوستروب عالمى نورينه يزدانى برلرتزيين ايلدكده طلشره ده ايكى كره يوزبيك ايله نوفل كردبندى ايچريدن
قرق بيك قدرمبارز ايله قدفرشهزاده بنوب قلعهٔ بلخدن طلشره چقدى بربرلرينه مقابل اولوب صف طوتنجه
نوفل كروب قدفرده اوكن آلوب بونلرينه چنكه باشلديلر اخشام اولنجه بربرين آيمديلر دونوب قدفر
قلعه كيردى نوفل اوردوسنه واروب قوندى ايرتسى صعون ينه چنكه باشلديلر اخشام اولنجه بربرين
اليماديلر وقوندىلر حاصلى قدفرشهزاده ايله نوفل يدى كون كله بركله چنك ايلديلر بربرلرينه غلبه ايده مبوب
همان نوفل ايكيوز ايله هوديوب قدفرد خى قرق بيك ايله نوفلى قرشولدى ايكى عسكر بربرلرينه قاريلوب قالدى
چنك معلوبه اولدى ناكاه ينه چنك ايچره نوفل كوردى قدفرشهزاده بر مرتبه چنك ايلركن كوكده ملكلر بيله تحسين
ايلر نوفلك النده قلج ايرشدى اكسوزدن قدفره برقلج حوالرايلدى قرفرشهزاده دخى سپر قاپوب اگرچه برابر
ويردى امّا نوفل تيغى سپرى يونقه لدوب اوموزى باشندن رخم ايرشديروب قدفرك قولى عملدن قالدى
ايران عسكرى كوروب قدفرى آلديلر بلخه كيروب قپولرى بندايلديلر وقدفرشهزاده نك زخمين صاردىلر
امّا نوفل كرد عسكرايرانك اردنجه كلوب باشلدى قلعه قپوسين دوكمكه اولقدر دوكديكم ازقالدى قپويى
يقوب ايچرى يوريركيخسرو شاشوب ينجه ايلسك كرك دينجه وزرايادشاهم شمدىكى حالده درمان اولورسه
ينه بورزويه خبركوندركرد افريدى ويره پمرديوا قرارايله دوشمنك حقندن كلسون صكره الكده يرينه ويرمه
محلدده حيله ده بهلوانلقدندرد ديلر كيخسرو بيلسون ناچار بورزويه خبركوندردى يابورزواگر بونلرى برطرف
ايلرسك قينى سكاويره پمرديدى بوخبر بورزويه واردقده بورزوشاد اولوب اول ساعت غراب مجربيه سوار
اولدى نوفل قلعه قپوسين دوكركن كلوب چنك الك اى نابكار قلعه دن بن سكا آدم اولدرمه ديو تنبيه ايلدمى
ديوب نوفلك اوزرينه يوريدى نوفل كردكوردى ايش غيرى اولدى بورزويه كين ايدوب قلعه دن ال چكدى
وكلوب بورزويه مقابل اولوب كوزرچنكنه باشلديلر بورزوعاقبت برضرب اوروب نوفلى يقدى اوزرينه

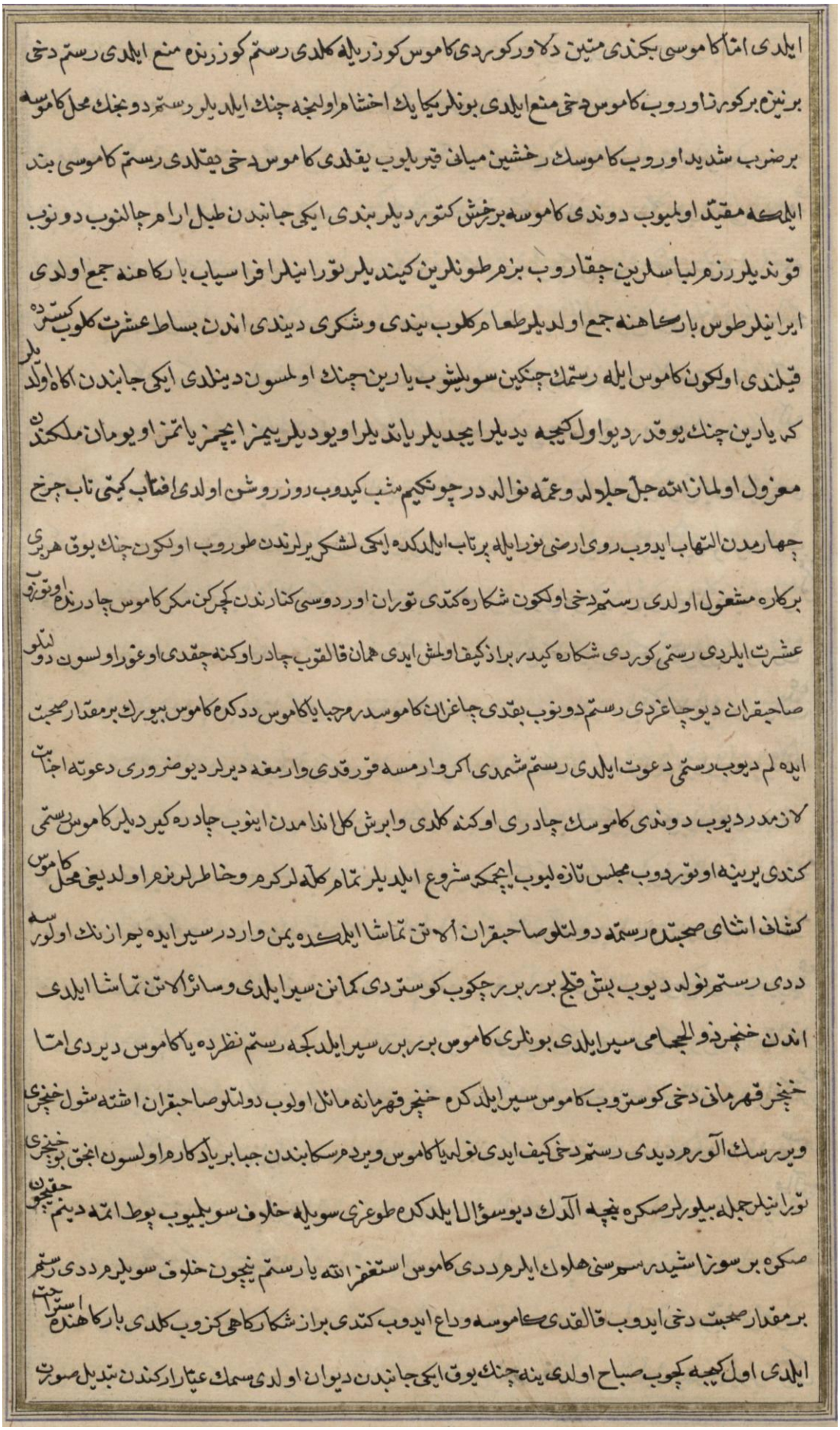
بورزو یا کیخسرو بیهوده سن بکا قیزور مزسین بن انی زور ایله دخی آلیبیلورم سکا نه منت ایلرم دیوب قصردن
ایندی وخشنه بنوب پهلوانلری ایله بلخه یوریدی شهردن کیروب ابتدا کوردزك سرایینی باصدی کرد آفریدی ارادی
بولیمدی اندن کیوك سرایین باصدی انده دخی بولیمدی طوسك سرایین بصدی رستمك وبیژه نك ویانولرك سرایلرین
باصدی حاصلی بدی سرای باصدی کرد آفریدی ارادی بولیمدی عسکره شاه سراینه کلدیکم آیدن باصه یتوب
شهرلی کیخسروك سرای قپوسنه جمع اولوب علو ایلدیلر یا بورزو بوسنك ایلدوکك فتو التی کوپری بلنده اولان
تورید یلر بیله دخی ارتکاب ایلمز بز جمله مز قریلورز شکا شاه سرایین باصدیر میوزدیو ایاق بصدیلر دانشی
پذیرد وندی بورزویه پهلوان فراغت ایله بو نفیر عامه در پادشاهلر ایله باشه چقلمز صوکی فنا اولور
ایچون طشره ده کمینه کیروب کوزلرکا بدبرصون قلعه دن طشره کرد آفرید چقارا ولزمان قاپ نزه یه
دیلرسك کوردیوب بورزوی دوندردی قلعه دن چقوب کندی لشکرینه کلدی همان اولدم لشکری قالدیروب
کوچدی کندی کیخسروه پادشاهم بورزو شهزاده کیروب بدی سرای باصدی حرمرهایونه دخی مراد ایلدی امارعایا
علو ایدوب قومادیلر بورزو دخی بیته ده دوشوب شهردن چقدی وعسکرین قالدیروب سیستانه طرفنه چقدی
کندی دد یلر کیخسرو شاد اولوب جهتمه کتسونلر اخلو قاعاصی نابکار دیوب باغدن قالقوب شهره کلدی اول
ساعت وقتی اوزره برنامه دخی یازوب رستمه کوندردی وجاسوس کوندروب بورزوی یولاوندی سیستانه
سمتنه کندی دیوخبر کوردیلر امابورزو بریخ کون کندی سمتسانه یقین وارنجه برکیجه عسکری قالدیروب
الغار ایله کیری دونوب صباحه دك کیدوب سحر وقتی بریره قنوب کیجه کندی بنه بلخه یقین کلوب
عسکرین کمینه قودی کندی دخی پهلوانلری ایله کمینه کیروب بریخ نکهبان قودی کندی دخی قچن کیخسرو
کرد افریدی قلعه دن طشره چقارکلوب بکا خبر ویرك دیو اشته بورزو کیندی بوطرفدن کیخسرو کامران
دخی شول نابکار دن خلوص اولدق یقلوب کندی دیوب کندی عالمنده اولدی بونك مابینی فرق کون مرور
ایلدی برکون کرد آفرید کیخسرو اوکندی یرا وپوب لطف ایله پادشاهم بکا اذن ویرشکاره چقایم بلوهسزین
سودایی مشربم دائم شکارسز اولمام بورزو غوغاسی ظهور ایده لی قاچ ایدر شکاره کمدمر بورزو خود کندی
شمدی غیری خوف ایده جك ایش قالمدی دیو نیازو الحاح ایلدی کیخسرو ده ناچار ایرامنه دیا نمیوب
قرق جاریه کرد افرید قیافتنه قیوب جمله سین سیاه اتلره بندردی الا کرد افریدك اتینك النده صباح
الخیری وارایدی اندن قدفرابن کاوس شهزاده اوزرلرینه نکهبان تعیین ایلدی کندی دخی قفا لرنجه
چقدی مکر بورزو شهرده جاسوس براقمشیدی خبر ویردی بورزو کیندن چقوب اکسوزین بونلرین
اوکلرین الده دوشدی کیخسرو بورزوی کورنجه توربه ده یلون کورمشه دوندی امابورزو همان آت سوروب

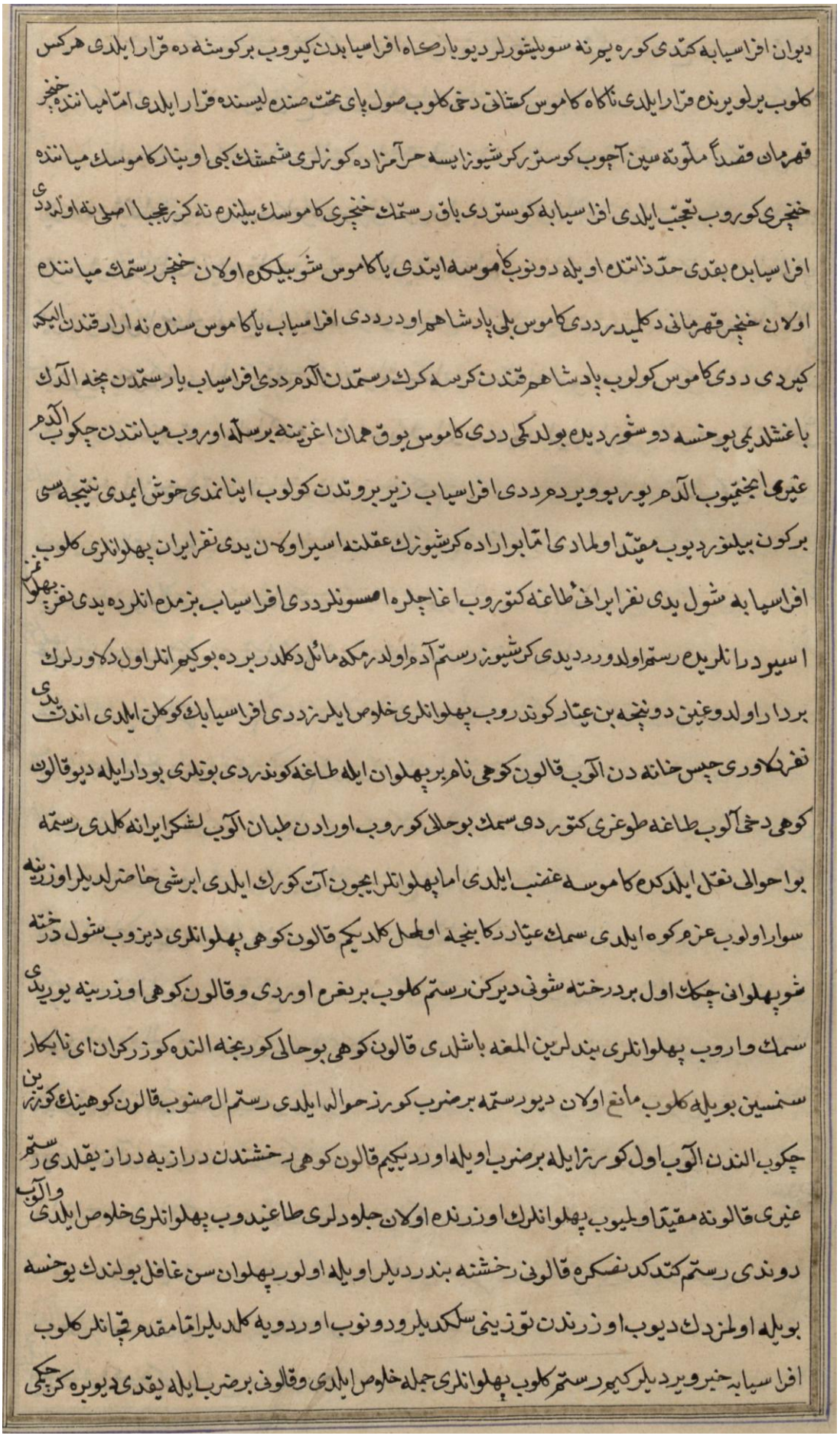
سورب واردی ایله قومش کبی کرد افریدك او زرینه و دوالندن قیوب قولته آلدی کیخسرو بوخالی
کوریجه صالیوبرنا بکاردیوب دال غدار ه اولدی وایروب بورزویه برزخم اوردی بورزواوریا کیخسرو فاود مجدد
ددی بره صالیوبرنا بکاردیوب برزخمدخی اوردی بورزواوریا کیخسرو نوبت بکاره کلوردیوب مقید اولدی
خلاصهٔ کلوم کیخسرو یدی یرده بورزویه زخم اوردی بورزوهیچ سویلدی کرد افریدی چادره کتوروب اشته
غیری نوبت بندر دیوب تیغ خسرو شیری عریان ایلدی وایروب کیخسروه برزخم اوردی کیخسروچك الك
نابکار پادشاهدره قیلیچی چکلوردیدکچه بورزواودمجدد دیوب یدی یرده کیخسروه زخم اوردی اشته بوده
فائده سیدردیوب ایکی یرده دخی رخم اوروب کیخسروه طعنه زخم آچدی کیخسرو کوردی امان یلرسوکرك
شهره طوغزی قاچدی بوارا ده قدفن شهرزاده کوردیکیم کیخسروی بورزوهلاك ایده یورچك الك شاه ایران
نابکار بورزودیوب اوکین آلدی کیخسروفرصت بولوب شهره فرار ایلدی بورزوقدفرایله چنکه طوروب
براز چنکدن صکره عاقبت بورزو برتیغ اوروب قدفری ایکی پاره ایلدی اندن دونوب بارکاهنه کتدی
کیخسروشهره کلوب سرایه پردکده زخملرین صاردردی ناکاه کیخسروه خبرکلدیکیم بورزوعمك قدفری
تیغ ایله ایکی پاره ایلدی کیخسروکامران دخی بوینی آلتنده قالسون دیوبدعا ایلدی مستجاب اولوب عاقبت
بوینی قرلسه کرکدر زیرا کیخسرو ایوآدمدر عاقبت قرقلره قاریشور اوطرفندن بورزوبارکاهه کلدکده
کرد افریدی جوروب نکاح ایلمك مراد ایلدی بانوقائل اولمادی البته پدرم اولمدقچه اولمازدی بورزو
یاکرد افرید پدرك ایراق یرده درخدابیلور بیچ سنه دن صکره کلسه کرکدر اول سودادن فارغ اولدی
کرد افرید پدرم اولمزسه باری مادرم اولسون ددی بورزوکوردی اولمازشهره آدم کوندروب مادرکرد
افریدی برصنعت ایله قیزك استر دیوکتوردوب زوراییله اذن الوب دانش پذیره نکاح اندردی
همان اول کیجه کرد افریدی بانوایله برمراد اولدی ومادرکرد افریدی بنه شهره کوندردی بورزوبرنج
کون یرده اوتوروب کرد افرید ایله عالم ایلدی امّاکرد آفرید کوردی غیری ایش بتدی شمدنکیروفائده
یوق دیوب بورزویه ایتدی پهلوان چوتکیم برایشدر اولدی بزبویله بولنده نه زمانه دك طورالم
شمدنکیروجملسی بزه خصم اولورالبته بویازك برده قیشی اولورلابد بزه برمکان لازمدر باری
سرخ اباده کیده یم واروب اندن برزمان اکلنه لیم کوره صوکی نیه واردردی بورزودوشندی حقدن
ذاتنده بزه برمسکن لازمدر سوزکرد آفرید کدردیوب راضی اولدی اول یردن قالقوب آیاق آیاق سرخ
اباده طوغزی چکلوب کتدیلر برکون سرخ اباده واردیلرمکر سرخ اباده کرد افریدك کلاسی پورا سب ایرانی
بکلردی بورزوکینه کیروب کرد افریدبش اون مقداری کسه ایله قلعه قپوسنه واروب کوردی قپوقپالی

مکر بورزو ایله کیخسرو ك بانو ایچون غوغاسی شید یلوب بلکه بورزو بوندن کلورد یو قلعه قپوسین قپالی طوتاردی همان
کرد آفرید نغره اوروب یورج اوزره اولنلره وارك پوراسبی چاغرك دیوب چاغرتدی پوراسب بورج اوزره
کلوب کوردی کلن کرد آفرید بانودر ندرای بانوی جهان ددکده کرد آفرید آچ قپوی لاابك بورزودن
قاچوب کلدم بنی ایچری آل دیدی پوراست نه بیلسون کرچك صانوب قپوی بانویه آچدی ویردی همان
بورزو کیندن چیقوب قپودن ایچری اولدی پوراسب ایرانی بوحالی کوروب های مکاره کوردکمی بنجه
حیله ایله شاه دوشمنی ایچری قودی دیوب بورزونك اوکین آلدی نره یه نابکارسنك بوقلعه ده
نه کارك واردر دیو ایروب بورزویه تیغ حواله ایلدی بورزو پوراسیك یتغین سپر ایله چارپوب
منع ایلدی وپوراسبی دوالندن قپوب یره اوروب بنده چکدی اندن بورزونك فرق بیك عسکری
قلعه دن ایچری یوریوب جلسی شهره کیردیلر ایچروده اولان عسکر حرکت ایده لم صاندیلر کرد آفرید
صقنك حرکت ایلمك صکره اراده ضایع اولور سکزدی انلرده الچکوب اولده ینه قلعهٔ سرخ اباد کرد آفرید
یاپاسی اوجاقلغندر نه اوزره لازم دیدیلر پوراسیه دخی کوردی ایش غیری یوزدن اولمش ناچار
پوراسب دخی تابع اولوب مخالفت ایلمدی کرد آفرید ایله بورزو قلعهٔ سرخ ایاده عیش ونوش
ذوق صحبتلرنده اولدیلر برکون سرحد چیننده ایران شاهلرینه تابع اولان مملکتلردن یدی یللق
عوایدی بهرام کانکش نام بردلاوره ویروب پادشاه ایرانه کوندردیلر بهرام دخی بر مقدار عسکر ایله
کلوراکین سرخ ایاده یقین بر یرده قوندی کرایرتسی صحون دربند سرخ ایاددن کچوب کتسه کرك بورزو
بوفی خبر آلوب چاپور چکردار ی کوندردی وارسویله بهرامه خزینهٔ کتوروب بکا تسلیم ایلسون دیدی
چاپور چکردار واروب بهرامه بولشدی بورزونك فرمانن بلدردی بهرام ویرمدی بوخزینه شاه
ایرانکدرین برامانت کارم بکا نجه تنبیه اولندی ایسه اویله ایلرم دیدی چاپوردونوب بورزویه
کلوب بویله جواب ویردکده بورزو غضبه کلوب رخشنه بندی براز پهلوان ایله واروب بهرام کانکشه
بره نابکار نیچون خزینهٔ ویرمدك دیوب اوردی بهرامی هلاك ایلدی وبتون عسکرین پریشان ایدوب
جمله خزینهٔ ضبط ایلدی واوتوروب عالمنده اولدی بوقصه دن کیخسرو خبردار اولوب برنامه انشا ایلدی
اراده یکن ماجرایی وسرخ ابادی الوب کلن خزینهٔ اوردوغن جمله بیلدردی اندن برچتال آتلو
پهلوانه ویروب رستمه کوندردی راوی شیرین زبان اویله نقل وبیان ایلر کیم توراندن صحرای
کاسه رود ه رستم افراسیابه مقابل اولوب کاه چنك وکاه اسایش ایدرلردی افراسیابه برطرفدن عسکر
وپهلوان های های کلوردی بومحله دك افراسیابك باشنه اوتوزآلتی کره یوزبیك عسکر جمع اولمشیدی زیرا

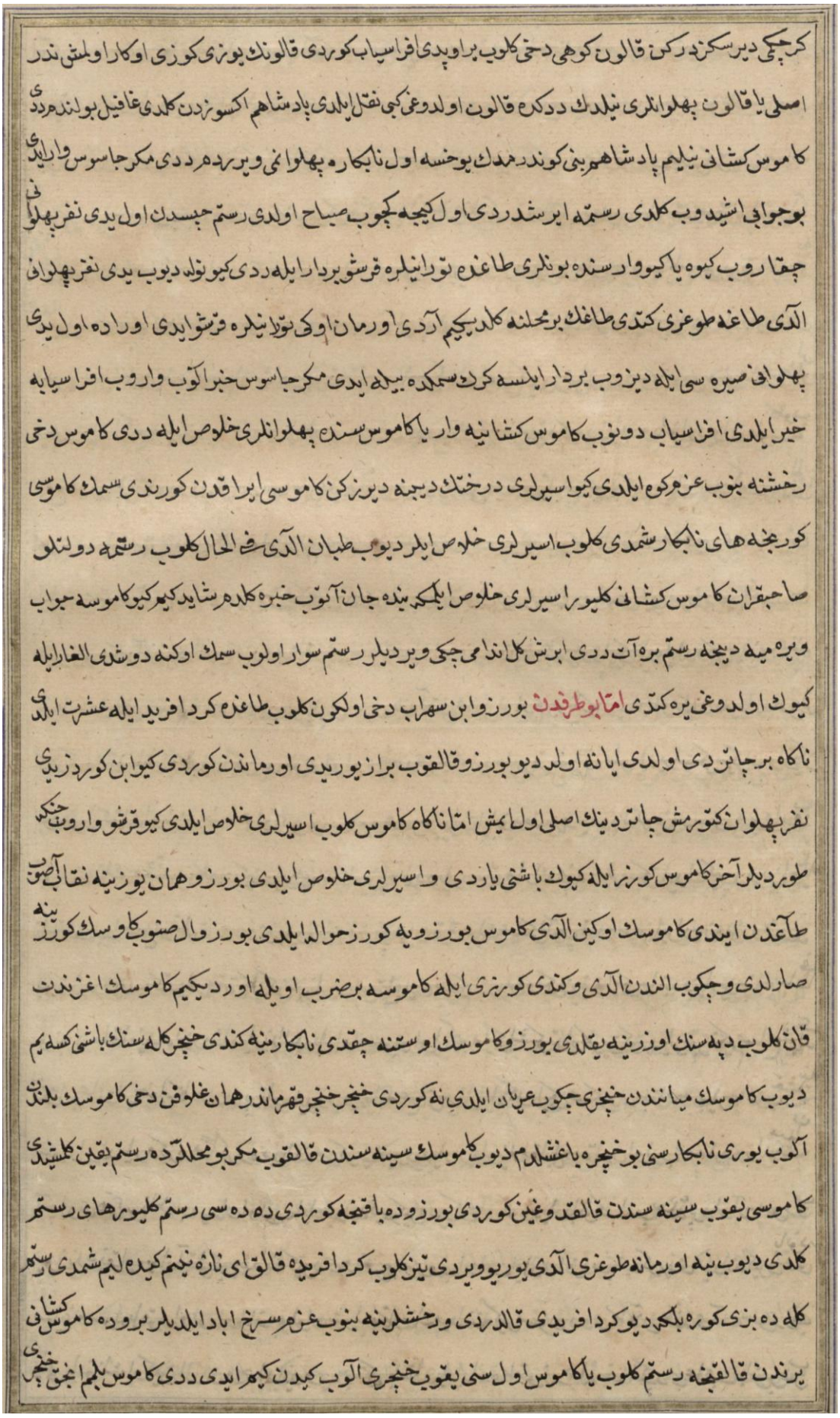
زیرا بوکوه هماوند چنکی شاه نامه ایچره مشهور چنکدر عسکر ایران بونده یکرمی سکز سنه علی التوالی مقابل
اولوب چنك ایدرلر حاصلی برکون ینه چنکدن دونوب برمجلس کون اسایش دیوندا اولندی رستم بارکاهنده
اوتوروب اوغلی فرامرز و یانوللرایله عیش عشرت بزم صحبت ایلرکن دربارکاهده برکورلدی اولدی ندر
دیمجه سمك عیار ایچری کیروب دولتلو صاحبقران برپهلوان کلمش نامه کتورمش سیزه بولشمق استر دی
رستم نه اولدیوب اذین ویردی کلن پهلوان بارکاه رستمدن ایچری کیردی یراوپوب تمنا دنصکره حقاروب
نامه سین ویردی رستم بقدی نامهٔ کیخسرو کدر مهرین بوزوب آچوب اوقیدی مفهوم نامه یارستم سن کندکدنصکره
بورزوی صعانه یامنده براقدك کیم دوشمن ظهورایلرسه حقندن کله بورزو خود بکا جلدن زیاده دوشمن
اولوب کرد افریدی خاطره سی ایچون بکا قلج چکدی ونوفل کردنام برپهلوان کلوب آنی اوزریمه حواله ایلدی
صکره هله وزراسوزی ایله قیزی اقرار ایدوب نوفلی طوتدی نوفل بندین قیروب عسکرینه کتدی بورزو اول
کیجه شیروالشایدوب حرم همایونه کرمش بانوللرك مجلسنه وارروب قیزه دست درازلق ایدنجه دارولیوب قفسه
قومشلر صباح بنده دونوب بوکاغدی کوندردم دیمش رستم باش صالوب ایوغریسه قفسه بواوغلون دلومی
اولدی برقیزایچون پادشاهه قلج چکر بونده برایش اولمق کرك دیوب کوردزی چاغرتدی کوردزپیر کلنجه
رستم یاکوردز کیخسرو بورزو برازمابین اولمشلر ونوفل نام برپهلوان کلوب بلخی محاصره ایلمش وار بورزو
ایله پادشاهی بارشدروب نوفلك حقندن کلسون اکر بورزوسرکشلك ایدوب رام اولمزسه اویله قفسده
دوردسون لابد انصافه کلوردی کوردزپیر نولدیوب قالقدی اوغلندن رزکیا ایله قارون اژدرکشی
آلوب اون بیك قدر آدم ایله عزم ایران ایلدی اولحل کلدی کیم بورزوسرخ ابادی آلوب بهرام کمانکشی
اولدرمشیدی کیخسرو بونلری خبردار اولوب نامه یازوب کوندردی کوردزپیر جیحونی عبورایدوب
ایران یقاسنه کلنجه نامه کتورن آنلوایه راست کلوب سؤال ایلدکده آنلو اولدوغنی کبی نقل ایلدی کوردز
پیراحواله واقف اولنجه عنری سرخ ابادهاوغرامیوب دوغری بلخه کلدی کیخسروه بوکشوب یراوپدی کیخسرو
کامران کوردزپیری کورنجه شاد اولوب خوش کلدك یاکوردز دیدی اوکلکی عداوتی اونتدی نیه کلدك
یاکوردز دیدی کوردز دخی نامه کلوب رستم وارشاهی بورزو ایله بارشدرکه بورزوسرکشلك ایلرسه
قفسده طورسون بن وارنجه دیدی ایچی جیحونی عبورایدنجه نامه ایله کیدن پهلوانه راست کلدمی اولان
وقایعی خبرالدمردی کیخسرو یاکوردز بزم بورزو ایله بارشمامز شمدی نکیروکتدی دیوب غیری کوردزی یاننده
صالیویرمدی کوردز کیخسرو یانده قالدی بزکله لم بوطرفدن بورزو احوالنه کرد افریدایله بورزو قلعهٔ سرخ
ابادده عیش نوش ایلردی برکون بورزو زیاده مست اولوب کرد افریدای نازنینم بوری سنکله وارروب دم

رستمك افراسياب ايله اولان جنكين سيرايليه لم ددى كرد افريد نولد ديوب قالقدى رخشلرينه سوار اولوب برخ
غلوم ايله عزم توران ايلديلر جيحونى عبور ايدوب برگون صحراى كاسه روده كلديلر كوه هماوند چقوب بر يوكسك
يرده اوتوروب عشرتله باشلديلر بويه عادن رستم بنه برگون جنك ندا ايتديروب افراسياب دخى اكاه اولدى
ايكى جانبدن جنك حربيلر چالنوب سوار اولديلر ميدان مركزينه كلوب بر برلرينه مقابل اولديلر اكا يلر
باغلوندى صفلر دوزلدى ميدان اچلدى كيم كيم ميدانه دينجه رستم زورمندا برش كل اندامى سوروب
ينار آتشى كبى ميدانه كيردى طريد حولاند نصكره غرم اوروب ارطلب ايلدى افراسياب طرفندن چنكوش
چيسى آت سوروب ميدانه كيردى رستمك اوكينه وارنجه ايلدى رستم نيزه وكورز حمله لرين منع ايدوب
طعن نيزه ايله چنكوشى يقدى سمك بند ايدوب علم دبنه ايلتدى اردنجه شنكل هندى آت سوروب
رستمك اوكينه آلدى برنيزه ايكى كورز اوردى رستم منع ايدوب برضرب ايله شنكل هندئ دخى يقوب سمك
بنده چكدى شروان هندى كيردى رستمه برنيزه وايكى كورز اوردى رستم انكده حمله لرين منع ايدوب
برضرب ايله سرنكون ايلدى سمك بند ايليوب علم دبنه ايلتدى كلاى زنكى نام بر پهلوان كلشيدى اوميدانه
كيردى رستم انكده حمله لرين منع ايدوب سمك بنده چكوب علم يانه كوتردى پولادوند ديلر نام بر پهلوان
دخى كلشيدى بوزيكرمى التى اديش قدى وارايدى رستم اينده بنده چكدى افراد چنى واژرنك چينى نام
ايكى پهلوان دخى كيروب رستم بنده چكدى حاصلى يدى پهلوان بنده چكدى افراسياب طبل ارام چالديروب
ايران عسكرندن دخى چالندى رستم دونوب ايكى طرفدن دوندلر وقوندلر رستم اول يدى نفر اسير اوكان
پهلوانلرى حبسه كوندردى اولكيجه مرورايدوب صباح اولدى بنه ايكى لشكر سوار اولوب بر برلرينه مقابل اولديلر
ميدان آچلدى افراسياب طرفندن كاموس كشانى ميدانه كيردى غرم اوروب ارطلب ايلدى بهمن ابن كوردزاذين آلوب
آت سوردى ميدانه كيروب كاموس كشانينك اوكينه آلدى براز چنكدن صكره كاموس كشانى بهمن يقوب بنده
چكدى بوكژه قوندا شى فرهاد ابن كوردزكيردى كاموس ايله چنكه طوردى عاقبت كاموس كشانى آنيده يقوب
بنده چكدى قرزدار ابن كوردزكيردى كاموس كشانى برقچ حمله دنصكره آنيده بنده چكدى مجير ابن كوردز
كيردى انيده بنده چكدى كرچين ميلود كيردى آنيده تنكدابن زنكه كيردى آنيده العقصه اولكون اخشام
اولنجه يدى دلاور دخى كاموس كشانى ايرانيلردن طلوب چونكم اخشام اولدى ايكى جانبدن طبل ارام
چالنوب ايكى لشكر دونوب قوندى افراسياب دخى اول يدى پهلوانى حبسه كوندردى اولكيجه مرورايدوب
صباح اولدى بنه ايكى لشكر سوار اولوب ميدان اولدى كاموس كشانى ميدانه كيروب رستم اوكينه آلدى
كاموس الى نيزه يراوروب رستمه برنيزه حواله ايلدى رستم سپره آلوب نيزئ طباعنجه لدى مردانه منع ايلدى

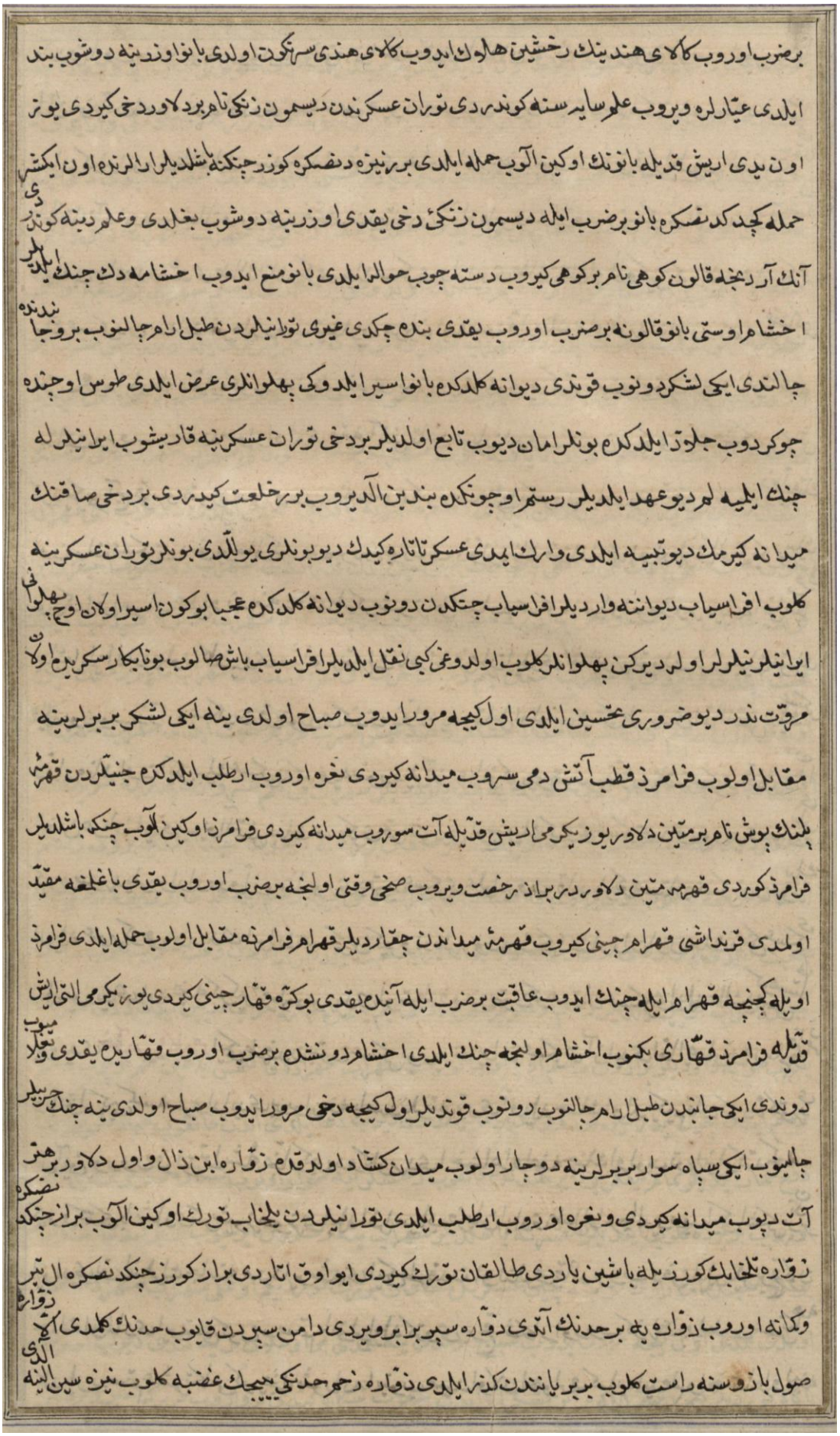

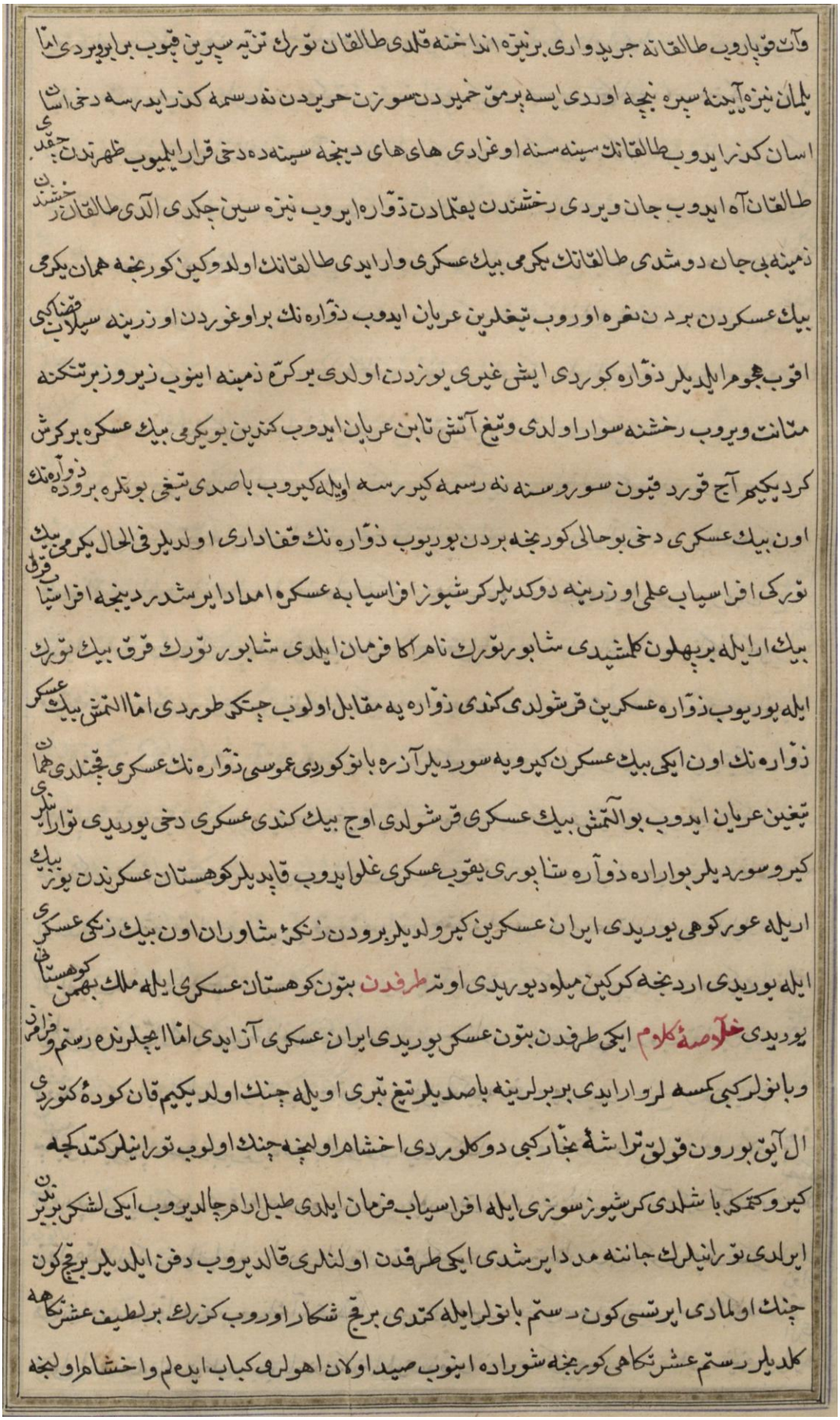
دیوان افراسیابه کمدی کوره یمرنه سویلیشورلر دیو یارماه افراسیابدن کیروب برکوشنه ده قرار ایلدی هرکس
کلوب یرلویرنده قرار ایلدی ناکاه کاموس کستانی دخی کلوب صول پای تخت صندلیسنده قرار ایلدی امّا میانده خنجر
قهرمان قصداً ملوثه سین آچوب کوستررکر شیوزایسه حرآمزاده کوزلری شمشك کبی اوپنار کاموسك میانده
خنجری کوروب تعجب ایلدی افراسیابه کوسترمدی باق رستمك خنجری کاموسك بیلنده نه کزر عجبا اصلی نه اولدی
افراسیابده بقدی حدّ ذاتنده اویله دونوب کاموسه ایندی یا کاموس شو بیلکده اولان خنجر رستمك میانده
اولان خنجر قهرمانی دکلمیدر دی کاموس بلی پادشاهم اودر دی افراسیاب یا کاموس سنده نه ار قدن ایکه
کیردی دی کاموس کولوب پادشاهم قدن کرسه کرك رستمدن آلدم دی افراسیاب یا رستمدن بخه آلدك
باغشلدیمی یوخسه دوشوردیده بولدکی دی کاموس بوق همان اغزینه برسله اوروب میاندن چکوب آلدم
غیری ایکیسوب آلدم یوریوب دم دی افراسیاب زیر بروندن کولوب اینمدی خوش ایمدی نتیجه سی
برکون بیلنور دیوب مقیّد اولمادی امّا بوارادهکرشیوزك عقلنه اسیر اولان یدی نفر ایران پهلوانلری کلوب
افراسیابه شول یدی نفر ایرانی طاغه کتوروب اغا چلره امسونلر دی افراسیاب بزمدن انلرده یدی نفر پهلوانمز
اسیر درانلریده رستم اولدوردیدی کرشیوز رستم آدم اولدرمکه مائل دکلدر برده بوکیم انلر اول دکاورلرك
بردار اولدوغین دونیخه بن عیّار کوندروب پهلوانلری خلوص ایلرزدی افراسیابك کوکلی ایلدی اندن یدی
نفرکاوری چیس خانه دن آلوب قالون کوهی نام پریه پهلوان ایله طاغه کوندردی بوتلری بودار ایله دیو قالون
کوهی دخی آلوب طاغه طوغری کتوردی سمك بوحالی کوروب اوراده دن طیران آلوب لشکر ایرانه کلدی رستمه
بوا حوالی نقل ایلدکده کاموسه غضب ایلدی اما پهلوانلر ایچون آت کورك ایلدی ابرشی حاضرلدیلر اوزرینه
سوار اولوب عزم کوه ایلدی سمك عیّار کابنجه اوطه کلدیکم قالون کوهی پهلوانلری دیزوب شول درخته
شو پهلوانی چمك اول بردرخته شونی دیرکن رستم کلوب برنعره اوردی وقالون کوهی اوزرینه یوریدی
سمك واروب پهلوانلری بندلرین المغه باشلدی قالون کوهی بوحالی کورنجه النده کوزرکران ای نابکار
سنمسین بویله کلوب مانع اولان دیو رستمه برضرب کورز حواله ایلدی رستم الصنوب قالون کوهینك کوزرینی
چکوب النده آلوب اول کورزایله برضرب اویله اوردیکیم قالون کوهی رخشندن درازیه درازیقلدی رستم
غیری قالونه مقیّداولیوب پهلوانلرك اوزرنده اولان جلودلری طاغیندوب پهلوانلری خلوص ایلدی والآلوب
دوندی رستم کندکدنصکره قالونی رخشنه بندردیلر اویله اولور پهلوان سن غافل بولندك یوخسه
بویله اولمزدك دیوب اوزرندن توزینی سلکدیلر ودونوب اوردویه کلدیلر امامقدم قچانلر کلوب
افراسیابه خبر ویردیلر کیم رستم کلوب پهلوانلری جمله خلوص ایلدی وقالونی برضرب ایله یقدی دیویره کزچکمی

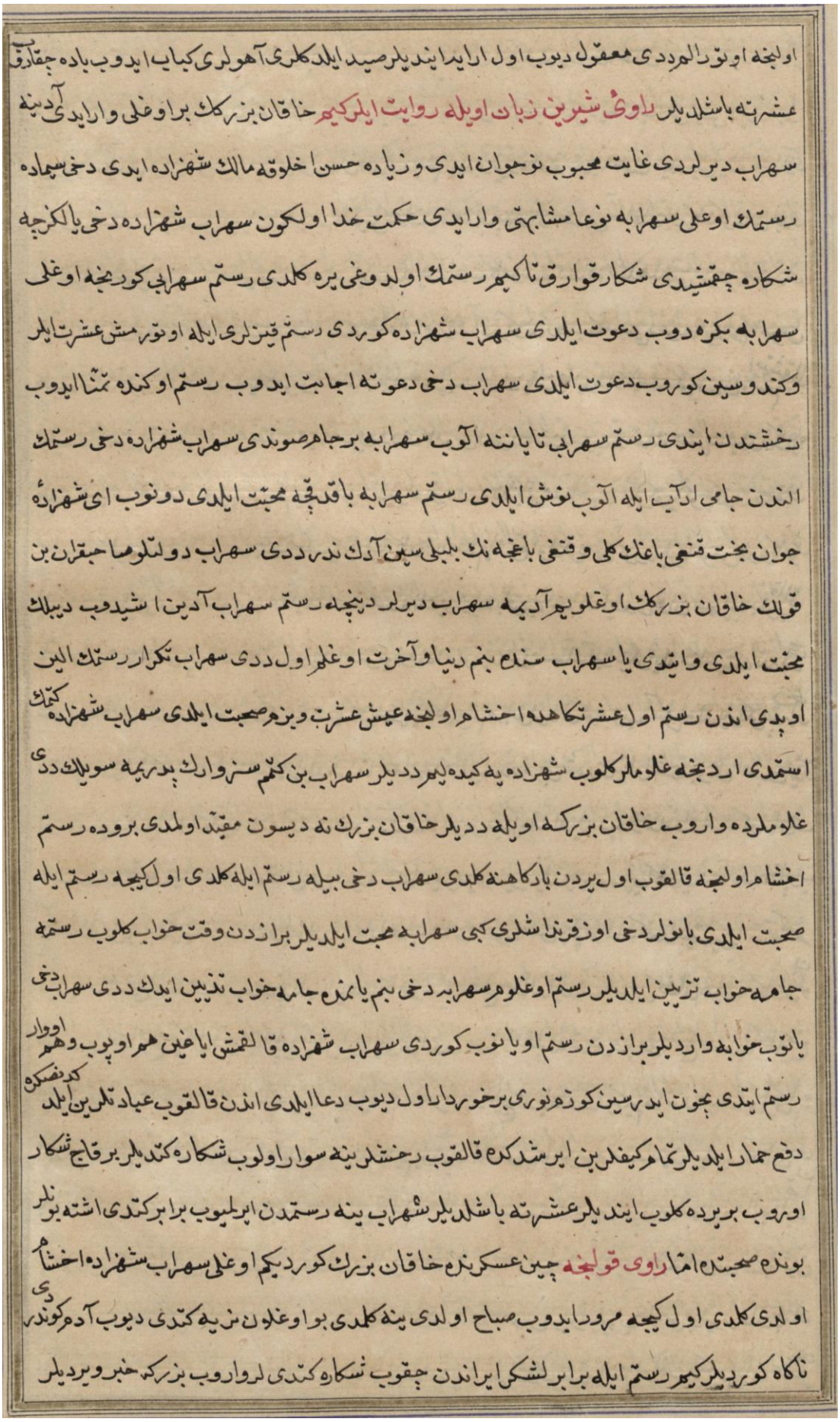
کرچکی دیر سکزدرکن قالون کوهی دخی کلوب براویدی افراسیاب کوردی قالونك یوزی کوزی اوکارا ولمش ندر
اصلی یا قالون پهلوانلری نیلدك ددکره قالون اولدوغی کبی نقل ایلدی پادشاهم اکسوزدن کلدی غافیل بولندمردی
کاموس کشانی نیلیم پادشاهم بنی کوندرمدك یوخسه اول نابکاره پهلوانی ویررده مردی مکر جاسوس وارایدی
بوجوابی اشیدوب کلدی رستمه ایرشدردی اول کیجه کچوب صباح اولدی رستم جبسدن اول یدی نفر پهلوانی
چقاروب کیوه یاکیوواردنده بونلری طاغدن توراینلره قرشو بردارایله ردی کیونولد دیوب یدی نفر پهلوانی
الدی طاغه طوغری کتدی طاغك برمحلنه کلدیکیم آردی اورمان اوکی توراینلره قرشو ایدی اوراده اول یدی
پهلوانی صیره سی ایله دیزوب بردارایلنسه کرك سمکده بیله ایدی مکر جاسوس خبرالوب واروب افراسیابه
خبرایلدی افراسیاب دونوب کاموس کشانیه وار یاکاموس سندن پهلوانلری خلوص ایله ردی کاموس دخی
رخشنه بنوب عزم کوه ایلدی کیواسپرلری درختك دیبنه دیرزکن کاموسی ایراقدن کوردی سمك کاموسی
کورنجه های ناکار شمدی کلوب اسیرلری خلوص ایلر دیوب طبان الدی فی الحال کلوب رستمه دولتلو
صاحبقران کاموس کشانی کلیورا سیرلری خلوص ایلکه بنده جان آتوب خبره کلدم شاید کیم کیوکاموسه جواب
ویره میه دیبجه رستم بره آت ردی ابرش کل اندامی چکی ویردیلر رستم سوار اولوب سمك اوکنه دوشدی الغار ایله
کیوك اولدوغی یره کتدی امتا بوطرفدن بورزوابن سهراب دخی اولکون کلوب طاغدن کرد افرید ایله عشرت ایلدی
ناکاه برچاتر دی اولدی ایانه اولدیو بورزوقالقوب براز یوریدی اورماندن کوردی کیوابن کوردزیدی
نفر پهلوان کتورمش چاتر دینك اصلی اولایمش امتا ناکاه کاموس کلوب اسیرلری خلوص ایلدی کیوقرشو واروب جنکه
طوردیلر آخر کاموس کورنزایله کیوك باشنی یاردی واسیرلری خلوص ایلدی بورزوهمان یوزینه نقاب آصوب
طاغدن ایندی کاموسك اوکین الدی کاموس بورزویه کورزحواله ایلدی بورزوالصنوبك وسك کورزینه
صارلدی وچکوب الندن الدی وکندی کورنزی ایله کاموسه برضرب اویله اوردیکیم کاموسك اغزندن
قان کلوب دپه سنك اوزرینه یقلدی بورزوکاموسك اوستنه چقدی نابکارینه کندی خنجر کله سنك باشنی کسه یم
دیوب کاموسك میاننده خنجری چکوب عریان ایلدی نه کوردی خنجر خنجرقهرماندرهمان غلوفن دخی کاموسك بلندن
آلوب یوری نابکارسنی بوخنجره یاغشلدرم دیوب کاموسك سینه سندن قالقوب مکر بومحلدرده رستم یقین کلمشدی
کاموسی یقوب سینه سندن قالقدوغین کوردی بورزوده یاقیجه کوردی ده ده سی رستم کلیورهای رستم
کلدی دیوبنه اورمانه طوغری الدی بوریوویردی تیز کلوب کرد افریده قالق ای نازه نینم کیده لیم شمدی رستم
کله ده بزی کوره بلکه دیوکرد افریدی قالدردی ورخشلرینه بنوب عزم سرخ اباد ایلدیلر بروده کاموس کشانی
یرندن قالقیجه رستم کلوب یاکاموس اول سنی یقوب خنجری آلوب کیدن کیم ایدی ردی کاموس بلمم اینجق خنجری

الدی یوری سنی بوخنجره باغشلدم دیوب الدی بوریبو ویردی طوغریسی دولتلو صاحبقران هرکیم ایسه دخی عرض ایده
بویله برزور بازویه مالك پهلوانه راست کلدم دیو بورزویی زیاده مدح ایلدوکندن رستم دخی تحسین ایدوب
کیوی الدی دونوب لشکره کلدی کیوك باشین صاروب زمین باغلدیلر بوندن صکره رستم اوتوروب مجلس کتوردی شراب
ایچمکه شروع ایدوب بونه دیکدرکاموس کبی قتال وبطال حریفك کورزن الوب برضرب ایله یقه جوق متاثر آل
قهرماندن اولان دلاورلرك دکمه سنده بولنماز بوخود اجنبیدن برپهلوان اولوب کلوب کاموسی بوقیاقته قویه
دیوب دوشندکده عشقنه طلولرایچدی کاموس دخی پهلوانلری الوب کندی افراسیاب دیوانته واروب اولان
احوالی نقل ایلدی طوغریسی پادشاهم چوق قوتلو صاحبی کسه ایمش کیمدر بیلمزدی دیوکاموس دخی عشقنه طلولر
ایچدی اول کیجه کجوب صباح اولدی طوس دیوان ایدوب رستم وفرامرز وکورد زیان وبانولر دیوان طوسه کلوب
جمع اولدیلر ناکاه دردیوان طوسده برغلیه اولدی ندراصلی ددکده بوّابان ایچری کیروب ایراندن کیخسرودن الجی
کلدی دیدیلر دستورا ولوب کلن پهلوان ایچری کیردی زمین پوس ایدوب کیخسروکامرانك نامه سین ویردی دانا قرأت
ایلدی مفهوم نامه یارستمربن اول چنکدن کجدم کلوب بنی بنیرك بورزوالندن خلاص ایده سین دیوب قفسدن
قورتیلوب کردآفریدی الوب کندویی طقوزیردن زخمدار ایدوب قدفرشهزاده ایکی پاره ایلدوکین یازوب عظیم
شکایت ایلدی رستم نامه دن بوجوابلری اشیدنجه آتشی محض اولدی بونا کاریبان اوغلانی نه یبانه سویلیر
کندکجه عقلی باشنه کلجك ایکن بدخوی اولدی شمدی نجه ایده لیم قرشمزده شویله برلشکر بیکران وارایکن
براغیوب کتمك اولمز دینجه همان کیوورحام وهجیر وبیژن ایاغه طورووب دولتلو بزه دستورویروارووب
بورزونك حقندن کلوب کیخسروك انتقامین الآلم دیدیلر رستم وارك نجه دیلرسکز ایدك کیجدم بن اویله
ناخلف بداصل اوغلوندن ددی بودورت نفرپهلوان قرق بیك عسکرالوب قنده سین ایران زمین وقصد
بورزو دیوب کندیلروقتی کلدکده بونلری استماع ایده سنکم نتدیلر اولکون نیه ایکی جانبدن یارین چنك سلطانی
ونبرد خاقانیندیر دیومنادیلرندا ایلدیلرا ولکون اول کیجه ایکی لشکرندارکلرین کوردیلرچونکیم صباح اولدی
آفتاب عالمتاب خوابکاهندن پرتاب ایدوب جهانه عرض جمال ایلدکده ایکی عسکردن جنك حریلرچالنوب رخشلرینه
سوارا ولدیلروکروهاکروه میدان مرکزینه یوریدیلر بربرلرینه مقابل ومقادن اولوب صفلردوزلدی میدان
آچلدی هرکس نامبربرمیدان اولوب ایامیدانه کیمکیره دیرکن آنی کوردیلر بانوکشاسب سلهٔ پردازآت سوروب
یوزنده نقاب بنارآتشی کبی میدانه کیردی ونعره اوروب ارطلب ایلدی افراسیاب کوردی میدانه کیرن دلی بانودر
صاغ وصولدیاقوب اولوراولماز پهلوان شول مکاره نك میدانه کیرمسون ددی کالآی هندی آت سوروب
دلی بانونك اوکین الدی وحمله ایدوب چنکه باشلدیلرارادهٔ طقوزرحملهٔ خطاکچدی عاقبت بانوبرضرب

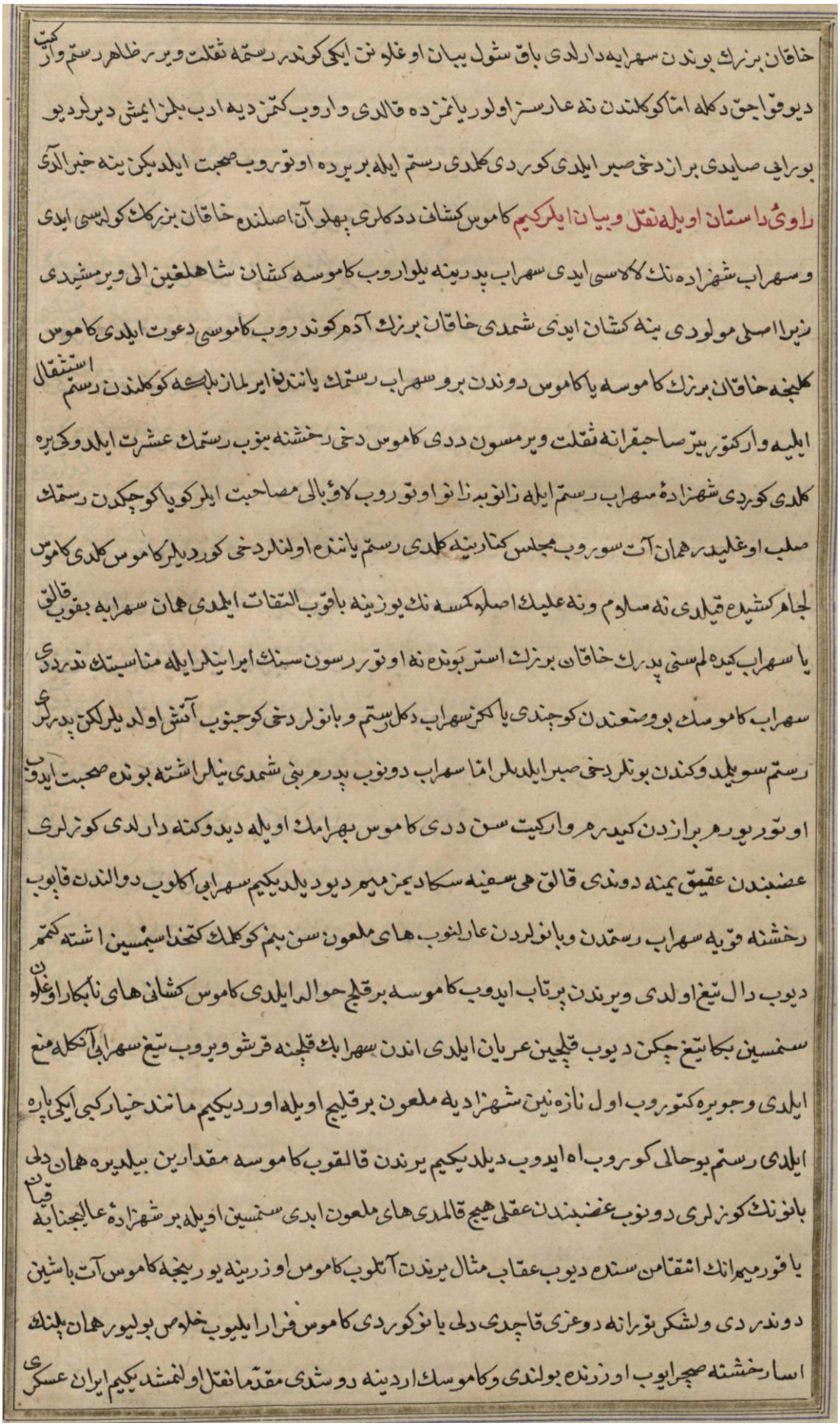

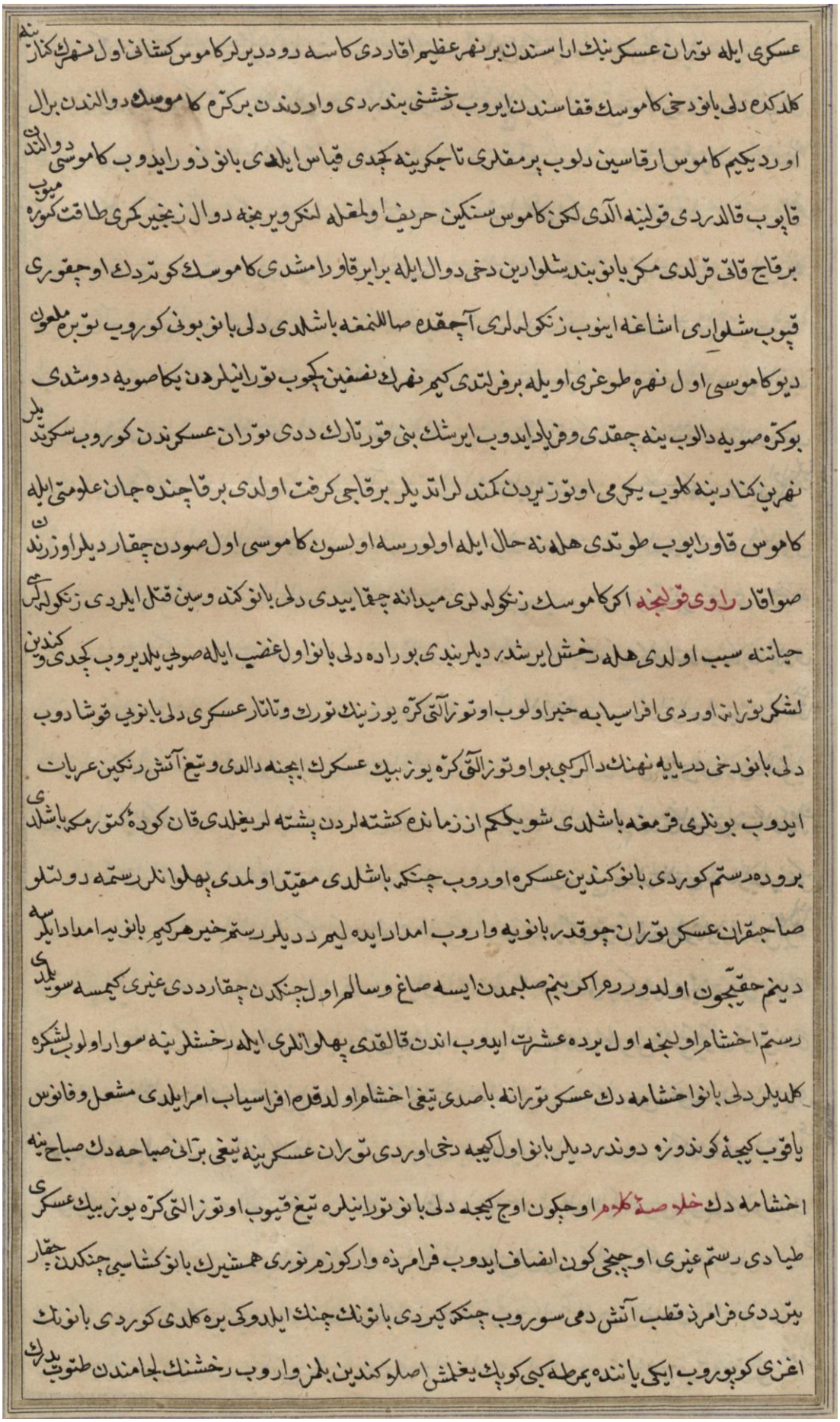
وآت قوپاروب طالقانه جريدواری برنيزه انداخته قلدی طالقان تورك تزيه سيرين قيوب برابرويردی اما
يلمان نيزه آيينه سپره بنجه اوردی ايسه برمق خميردن سوزن حريردن نه رسمه كذر ايدرسه دخی اساك
اسان كذر ايدروب طالقانك سينه سنه اوغرادی هاى هاى ديمجه سينه ده دخی قرار ايليوب ظهر تدن جقدی
طالقان آه ايدوب جان ويردی رخشندن يقلمادن ذوآره ايروب نيزه سين چكدی الدی طالقان رخشندن
زمينه بی جان دوشدی طالقانك يكرمی بيك عسكری وار ايدی طالقانك اولدوكين كورنجه همان يكرمی
بيك عسكردن برمدن نعره اوروب تيغلرين عريان ايدوب ذوآره نك براوغوردن اوزرينه سيلاب قضاكبی
اقوب هجوم ايلديلر ذوآره كوردی ايشی غيری يوزدن اولدی يركرچ زمينه اينوب زيروزبر تكنه
متانت ويروب رخشنه سوار اولدی وتيغ آتشتابن عريان ايدوب كندين بويكرمی بيك عسكره بركوش
كردييكيم آج قورد قيون سورو سنه نه رسمه كيرسه ايله كيروب باصدی تيغی بوتلره بروده ذوآره نك
اون بيك عسكری دخی بوحالی كورنجه بردن بوريوب ذوآره نك قفاداری اولديلر فی الحال يكرمی بيك
تورکی افراسياب علی اوزرينه دوكديلر كرشبوز افراسيابه عسكره امداد ايرشدر ديمجه افراسياب فرق
بيك ارايله برپهلون كلشيدی شابور تورك نام اكا فرمان ايلدی شابور تورك فرق بيك تورك
ايله پوريوب ذوآره عسكرين قرشولدی كندی ذوآره يه مقابل اولوب چنكی طوردی اما التمش بيك عسكر
ذوآره نك اون ايكی بيك عسكرن كيروبه سوردیلر آزره بانو كوردی عموسی ذوآره نك عسكری چقنلدی همان
تيغين عريان ايدوب بو التمش بيك عسكری قرشولدی اوج بيك كندی عسكری دخی پوريدی توراينلری
كيروسوردیلر بواراده ذوآره شاپوری يقوب عسكری غلوايدوب قاچديلر كوهستان عسكرندن يوز بيك
ارايله عورکوهی پوريدی ايران عسكرين كيرولديلر بروودن زنكره شاوران اون بيك زنكی عسكری
ايله پوريدی اردنجه كركين ميلاد ديوريدی اوته طرفدن بتون كوهستان عسكری ايله ملك بهمن كوهستانی
يوريدی خلاصهٔ كلام ايكی طرفدن بتون عسكر پوريدی ايران عسكری آزايدی اما ايچلرنده رستم فرامرز
وبانولر كبی كسه لر وار ايدی بربرلرينه باصديلر تيغ تبری اويله چنك اولدیكيم قان كودهٔ كتوردی
ال آيق بوروون قولق تراشهٔ بخار كبی دوكلوردی اخشام اولنجه چنك اولوب تورانيلر كتدكجه
كيروكتمكه باشلدی كرشبوز سوزری ايله افراسياب فرمان ايلدی طبل ارام چالديروب ايكی لشكر بريرندن
ايرلدی تورانيلرك جانينه مدد ايرشدی ايكی طرفدن اولنلری قالديروب دفن ايلديلر برچ كون
چنك اولمادی ايرتسی كون رستم بانولر ايله كندی برچ شكار اوروب كزرك برلطيف عشرتكاهه
كلديلر رستم عشرتكاهی كورنجه شوراده اينوب صيد اولان اهولری كباب ايدهلم واخشام اولنجه

اولنجه اوتوز المردی معقول دیوب اول اراید ایندیلر صید ایلدکلری آهولری کباب ایدوب باده چقارق
عشرته باشلدیلر راوی شیرین زبان اویله روایت ایلرکیم خاقان بزرك براوغلی وارایدی آدینه
سهراب دیرلردی غایت محبوب نوجوان ایدی و زیاده حسن اخلوقه مالك شهزاده ایدی دخی سیماده
رستمك اوغلی سهرابه نوعا مشابهتی وارایدی حکمت خدا اولکون سهراب شهزاده دخی یالکزچه
شکاره چقمشیدی شکار قوارق تاکیم رستمك اولدوغی یره کلدی رستم سهرابی کورنجه اوغلی
سهرابه بکزه دوب دعوت ایلدی سهراب شهزاده کوردی رستم قینلری ایله اوتورمش عشرت ایلر
وکندوسین کوروب دعوت ایلدی سهراب دخی دعوته اجابت ایدوب رستم اوکنده تمنا ایدوب
رخشتدن ایندی رستم سهرابی تا یانه آلوب سهرابه برجام صوندی سهراب شهزاده دخی رستمك
الندن جامی آلوب ایله آلوب نوش ایلدی رستم سهرابه باقدقجه محبت ایلدی دونوب ای شهزاده
جوان بخت قنغی باغك کلی و قنغی باغجه نك بلبلی سین آدك ندر ددی سهراب دولتلو ماحبقران بن
قولك خاقان بزرك اوغلویم آدیمه سهراب دیرلر دیمجه رستم سهراب آدینه اشیدوب دیبلك
محبت ایلدی وایتدی یا سهراب سنده بنم دنیا و آخرت اوغلم اولددی سهراب تکرار رستمك الین
اوپدی اندن رستم اول عشرتکاهده اخشام اولنجه عیش عشرت ویزم صحبت ایلدی سهراب شهزاده کتمك
استمدی اردنجه غلولرکلوب شهزاده یه کیده لیم ددیلر سهراب بن کتمم سزوارك پدریمه سویلك ددی
غلولرده واروب خاقان بزرکه اویله ددیلر خاقان بزرك نه دیسون مقید اولمدی بروده رستم
اخشام اولنجه قالقوب اول یردن بارکاهنه کلدی سهراب دخی بیله رستم ایله کلدی اول کیجه رستم ایله
صحبت ایلدی باتولردخی اوزقرنا شلری کبی سهرابه محبت ایلدیلر برازدن وقت خواب کلوب رستمه
جامه خواب تزیین ایلدیلر رستم اوغلوم سهرابه دخی بنم یاتمزم جامه خواب تدیین ایدك ددی سهراب دخی
یاتوب خوابه وارد یلر برازدن رستم اویانوب کوردی سهراب شهزاده قالقمش ایاغین همراوپوب وهم اووار
رستم ایتدی بخون ایدرسین کوزم نوری برخوردار اول دیوب دعا ایلدی اندن قالقوب عیاد تلرین ایلدکدن صکره
دفع حمار ایلدیلر تمام کیفلرین ایرشدکده قالقوب رخشلرینه سوار اولوب شکاره کتدیلر برقاچ شکار
اوروب بربرده کلوب ایندیلر عشرته باشلدیلر شهراب ینه رستمدن ایرلیوب برابر کتدی اشته بولر
بوزده صحبتده امتا راوی قولنجه چین عسکر بزه خاقان بزرك کوردیکم اوغلی سهراب شهزاده اخشام
اولدی کلدی اول کیجه مرود ایدوب صباح اولدی ینه کلدی بو اوغلون نریه کتدی دیوب آدم کوندردی
ناکاه کوردیلرکیم رستم ایله برابر لشکر ایراندن چقوب شکاره کتدی لرواروب بزرکه خبر ویردیلر

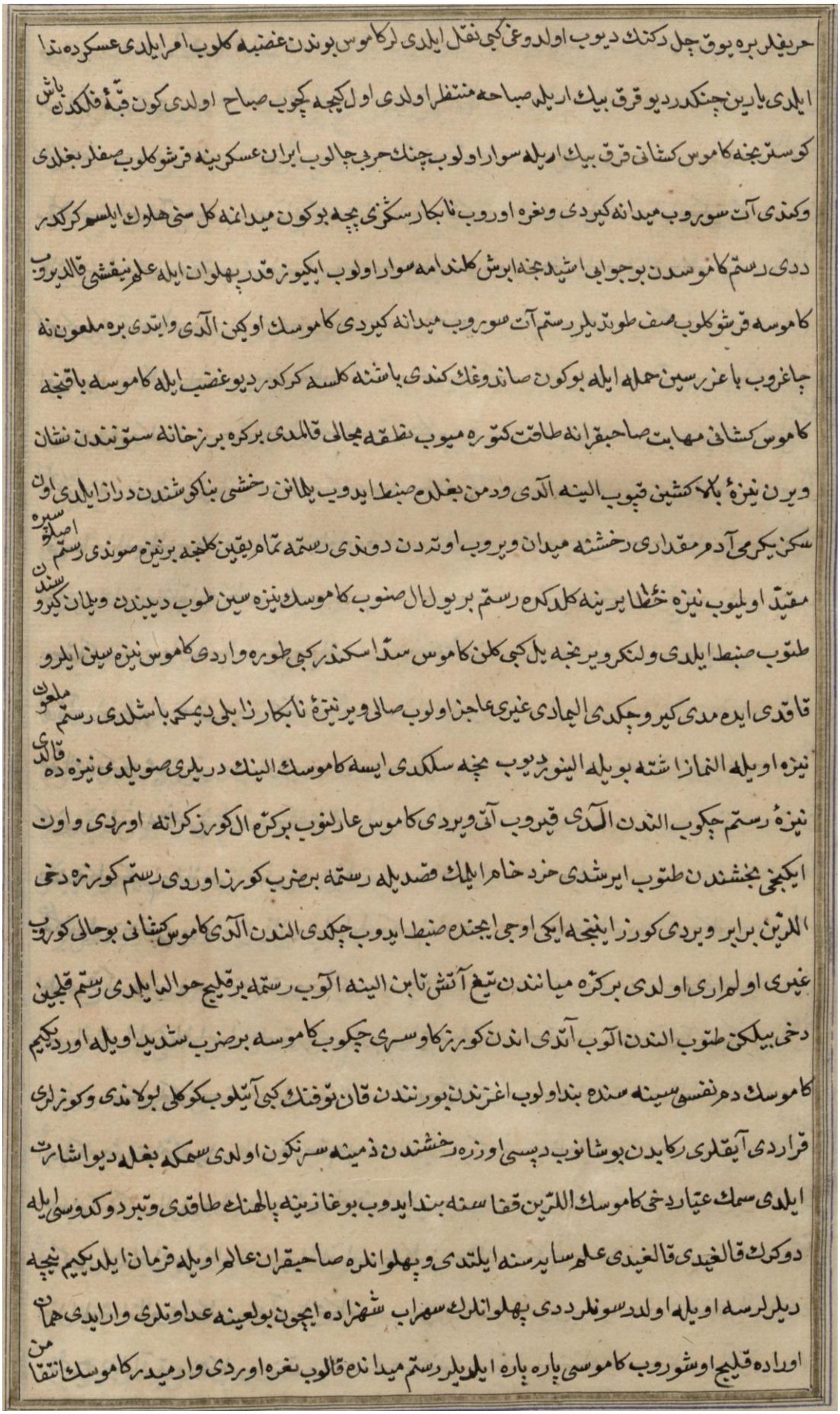

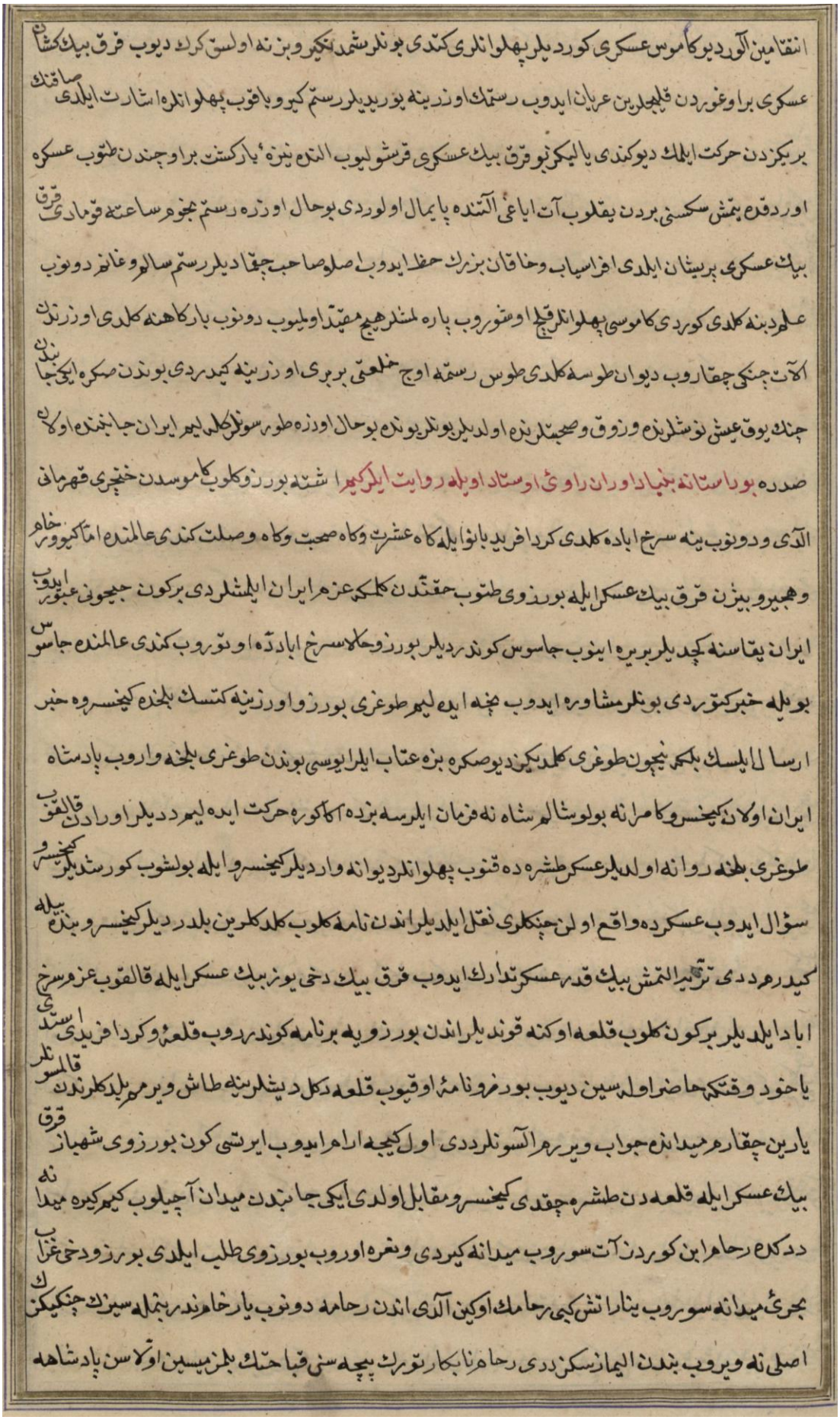
خاقان بزرك بوندن سهرابه دارلدی باق شول بیان او غلونن ایکی کوندر رستمه ثقلت ویرر ظاهر رستم وارکیت
دیو قواجق دکله امّا کوکلندن نه عار سزاولور یا نمزده قالدی واروب کتمز دیه ادب بلن ایمش دیرلر دیو
بورایی صایدی براز دخی صبر ایلدی کوردی کلدی رستم ایله بریرده اوتوروب صحبت ایلدیکن بینه خبر الدی
راوئ داستان اویله نقل وبیان ایلرکیم کاموس کشانی دد کاری پهلوان اصلنده خاقان بزرك کولیسی ایدی
وسهراب شهزاده نك کاکاسی ایدی سهراب پدرینه یلواروب کاموسه کشان شاهلغین الی ویرمشیدی
زیرا اصلی مولودی بینه کشان ایدی شمدی خاقان بزرك آدم کوندروب کاموسی دعوت ایلدی کاموس
کلنجه خاقان بزرك کاموسه یا کاموس دوندن بروسهراب رستمك یانندن ایرلماز بلکه کوکلندن رستم استیقال
ایلیه وارکتوریز صاحبقرانه ثقلت ویرمسون ددی کاموس دخی رخشنه بنوب رستمك عشرت ایلدوکی یره
کلدی کوردی شهزادهٔ سهراب رستم ایله زانو بزانو اوتوروب لاوبالی مصاحبت ایلرکویا کوچکدن رستمك
صلب اوغلیدر همان آت سوروب مجلس کنارینه کلدی رستم یانندن اولنلردخی کوردیلر کاموس کلدی کاموس
لجام کشیده قیلدی نه سلوم ونه علیك اصلو کمسه نك یوزینه باقوب التفات ایلمدی همان سهرابه یقوب قالدی
یا سهراب کیده لم سنی پدرك خاقان بزرك استر بوندن نه اوتورر سون سنك ایرانیلر ایله مناسبتك ندر ددی
سهراب کاموسك بو وضعندن کوچندی یا کمز سهراب دکل رستم وبانولردخی کوجنوب آتش اولدیلر لکن پدرلری
رستم سویلدوکندن بونلردخی صبر ایلدیلر امّا سهراب دونوب پدرمربی شمدی بنلرا شته بوندن صحبت ایدوب
اوتوریورمر براز دن کیدرمر وارکیت سن ددی کاموس بهرامك اویله دیدوکنه دارلدی کوزلری
غضبندن عقیق یمنه دوندی قالق هی سفینه سکا دیمزمیم دیو دیلدیکیم سهرابی اکلوب دوالندن قاپوب
رخشنه قویه سهراب رستمدن وبانولردن عارلنوب هاى ملعون سن بنم کوکلمك کتخدا سیمسین اشته کتمم
دیوب دال تیغ اولدی ویرندن پرتاب ایدوب کاموسه برقلیج حواله ایلدی کاموس کشانی هاى نابکار اوغلان
سمنسین بکا تیغ چکن دیوب قلچین عریان ایلدی اندن سهرابك قلچنه قرشو ویروب تیغ سهرابی آنکله منع
ایلدی وجویره کتوروب اول نازه نین شهزادیه ملعون برقلیج اویله اوردیکیم مانند خیار کبی ایکی پاره
ایلدی رستم بوحالی کوروب اه ایدوب دیلدیکیم یرندن قالقوب کاموسه مقدارین بیلدیره همان دلی
بانونك کوزلری دونوب غضبندن عقلی هیج قالمدی هاى ملعون ابدی سمنسین اویله برشهزادهٔ عالیجنابه قیلدین
یا قورمیمرانك اشقامن سندن دیوب عقاب مثال یرندن آتلوب کاموس اوزرینه یوریجه کاموس آت باشین
دوندردی ولشکر توراته دوغری قاچدی دلی یانوکوردی کاموس فرار ایلیوب خلوص بولیورهمان پلنك
اسار خشنه صچرایوب اوزرنده بولندی وکاموسك اردینه دوشدی مقدما نقل اولنمشدیکیم ایران عسکری

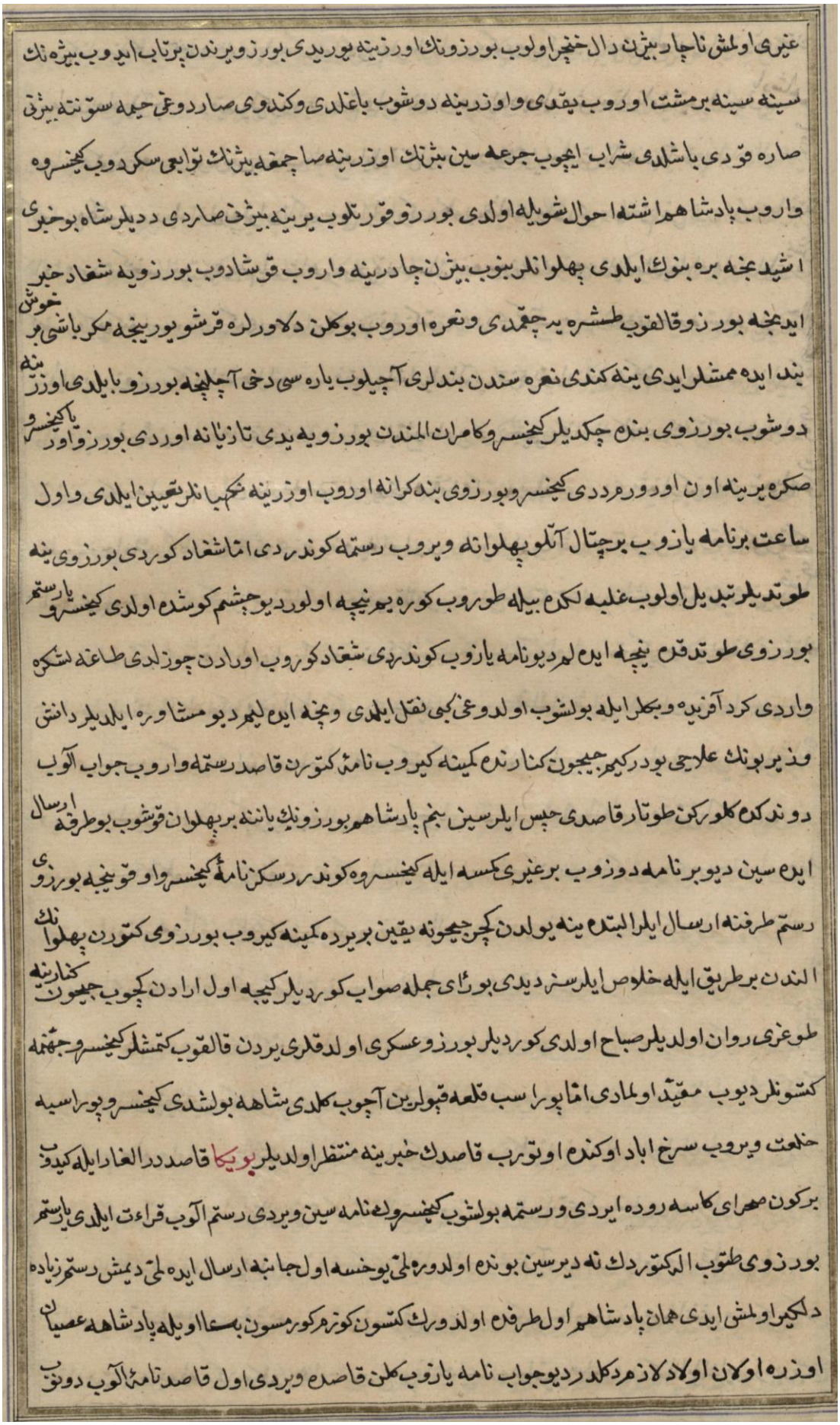
بانوی جنکدن چقاردی لشکر ایرانه کتوردی رستم کندی بارکاهی اوکندن اوتورمش بکلرایله عشرت ایدردی
فرامرز بانوی بارکاه اوکنه کتوردی بانو دخی اوبله بیهوده الندن قلیچ ایکی جانبه تیغ صالاردی هله فرامرز ای
همشیره کندین دیروب عقلك باشکی کتور چنکك تمام اولدی کوزك آچ دیوجاغزدی بانو فرامرزك صداسندن
کندویه کلوب کوزآچدی کوردی ایران لشکرندن پدری رستم بارکاهی اوکندن درینغی غلوفنه قویدی رستم
بانویه برخوردار اول قیزم دیوب چقاردی باشندن براوتاغه ویردی والندن جام وارایدی بانویه
ویردی آه نیلیم بانوده اوغلم فرامرز کبی ارکك اولیدی یکانه لردن اولوردی وصاحبقرانلق پوستنه
لایق اولوردی دیوب عظیم مدح ایلدی بانو اوچکوندن بیورغون اولیقوسز ایدی واروب بارکاهندن یاتوب
اسایش ایلدی اوطرفدن خاقان بزرك اوغلی سهراب واقعه سین خبرآلوب آدم کوندروب جنازه سین قالدردی
افراسیاب دخی کوردی دلی بانوی فرامرز کلوب آلدی کندی امرایلدی طبل ارام چالنوب عسکر چنکدن الچکدیلر اولنلرین
دفن ایدوب رخصت اولنلرك رخصتلرین صاردیلر افراسیاب دیوان ایلدی توران بکلری جمله دیوانه کلدیلر کاموس
جمالتندن دیوانه کلدی اما خاقان بزرك سهرابك جنازه سین تربیه ایدوب عاج ابنوس تابوته قودی ورخشنه
حمل ایدوب برازکسه ایله چینه کوندردی اندن قالقوب دیوان افراسیابه کلدی وکاموسدن شکایت ایلدی
بوقدر عسکرك دخی هلاك اولماسنه سبب اولدی وینی اول کوندن براوغلندن ایردی ددی افراسیاب ایتدی یاخاقان
وارنه طریق ایله حقندن کله بیلورسك کلددی خاقان بزرك بوقدر افراسیابدن اذن آلدی اوراندن قالقوب
کندی چادرینه کلدی وزیرلری ایله مشاوره ایلدی وزرا ایتدیلرای خاقان اعظم شمدی کاموسی ضرغا اولدرك
مرادایتسکز اراده چوق کسه هلاك اولور انجق برصنعت ایله اولدرمکه محتاج بردار خلعت حاضرایدرسکز
اندن اول ایکی پهلوانه سپارش ایلرسکز ایکی طرفدن خلعتی کاموسه کیدررکن قولندن طوتارلر اولحال بر پهلوان
دخی خنجر ایله سینه سندن اوروب اولدوردیلر خاقان بزرك بوفی صواب کوردی تیز فرمان ایلدی
اوبله بردار خلعت کتوروب حاضرایلدیلر ایکی پهلوانه دخی سپارش اولندی کاموس خلعتی کیرکن قولندن
طوتك دیو خاقان دخی کندی خنجر ایله اوراجق اولدی اندن آدم کوندروب کاموسی دعوت ایلدی ایوایلدی
سهرابی قتل ایلدوکنه زیرا اول اوغلمدن ایرانیلره تبعیت ایلدی دیوب کاموسه روی دل کوسترمیوب اینانمدی
کاموس کشانی دخی کرجك صانوب تفخر ایدرك کلدی خاقان بزرك خوش کلدك یاکاموس دیوب اکرام ایلدی
وفرمان ایلدی خلعت دیووا روب اول حاضر اولن اول دار خلعتی کتوروب کاموسه کیوردیلر یکلری دارایدی
اول ایکی پهلوان یکلرین کیدررمك بهانه سیله کاموسك قولندن طوتدیلر همان خاقان دال خنجر اولوب
کاموسك اوزرینه یورویوب کاموس خردهٔ دویدی جان علومتی ایله زورایدوب خلعتی یرتدی قولندن قوتارلر

قورتاردی واول ایکی پهلوانی اوروب هلوك ایدوب خاقان بزرك اوزرینه حیقروب یوریدکرم خاقان
بزرك کندین تخت اردینه آتوب اوراردن فرار ایلدی امّا کاموس بوندن زیاده غضبه کلوب کویا غضبندن
کلب عقوره دوندی همان عسکرین آلوب توران لشکرندن آیریلوب شویله بشقه قوندی وچنك حربی جالدیروب
بذی صف طتوب آت سوروب میدانه کیردی افراسیاب لشکرندن ارطلب ایلدی اکوار ایسکر بوکون میدانمه
کلك دیو نعره اوردی ضروری افراسیاب دخی پهلوانلرایله سوار اولوب مقابل اولدی اندن کاموس کشانینك میدانه
کیم کیردی ایسه کاموس برر لعب ایله یقدی کرهاولوب یا افراسیاب میدانمه سن کل غیر یسین دیکوندر رستك دکدکده
افراسیاب دخی کاموسك سوزینه غضبه کلوب آت سوردی میدانه کیروب کاموسك اوکین آلدی بره نابکار کشانی بندی
بوسنك ایلدوکك ملعنت حمله ایله باری سنك حقندن کلیم دیو نلر درچنکه باشلدیلر براز چنکدن نصکره افراسیاب
کاموسه برضرب شدید اوروب یقدی کندی دخی رخشندن آیلوب کاموسك اوزرینه کلنجه کاموس داورانوب
افراسیاب ایله بوغازبوغازه دوالدوالله اولدیلر کاموس قالدیروب اتنجه ایاغی سورچوب افراسیاب یقلدی کاموس
افراسیابك اوزرینه یقلدی کاموس فرصت بولوب داورانمدی افراسیابی بندهچکدی برنجی آدمه تسلیم ایدوب
رستمه کوندردی وارك بوفی رستمه ویرك اشنه کندینه خصمنی طوتوب ویردم بنجه دیلر ایسه ایلسون دردی
اول آدملردخی بینه رستمدن وافر بخشیش آلوزدیوشادا اولوب افراسیابی رستمه ایلتدیلر رستم دخی بارکاه
ضحاك اوکندهمجلس قوروب اوتوردی حریفلرافراسیابی آلوب کلدیلر رستمه عرض ایلدیلر اندن پهلوان
کوندردی اشته خصمی طوتوب ویردم بنجه دیلر ایسه ایلسون دردی وکوندردی دیلر رستم بوندن رستم اولقدر
غضبه کلدیکیم اولماز طوتك شول حریفلری دردی افراسیاب دخی سویله طوریور حریفلری جمله طوتدیلر
به کیدیلر بن خصمون عاجزمی قالدم مرادایلدوکیم زمان جمله سین برکوندهم طتوب حقندن کلورم دیوب امر
ایلدی بیخ کسه ایسه هربرینه یاتوروب ایکشر یوز پاك اوزنسوز دکنك اوردیلر اندن رستم افراسیابك بندین
آلوب اوتورایلدی افراسیابده اوتوردی براز یوب ایجه دیلر اندن رستم افراسیابك آلتنه آت چکدی براز پهلوان
قوشوب لشکرینه کوندردی افراسیاب رستمك مردلکینه وآدملکندن شرمسار اولدی کرشوزایله پیران مجاده ایده
ایدیلرکیم شمدی افراسیاب وارنجه رستم حیسه قالدیررسه کرشوز عنادایلر پیران خبر رستم اورستم دکلدرکیم
حصمنه آخرکسه ایلهجواب ویره واول نامی قبول ایلیه شمدی شاه توران کلورسه رستم وارده غی کبی صالی ویرر
دیرکن اشته افراسیاب کلدی ددیلرافراسیاب دخی کلوب رستمك مردلکن وحریفلره ایکشر یوز دکنك اوردوغن
نقل ایلدی امّا اوتورده کاموسك آدملری کاموسه سوکرك کلدیلر کاموس بونلره رستمدن بخشیش آلدیکن می
ددی حریفلرالدق ددی کاموس بزقدر ردددی حریفلردخی ایکشر یوز تمامجه ددیلر کاموس آلوبنمی ددی

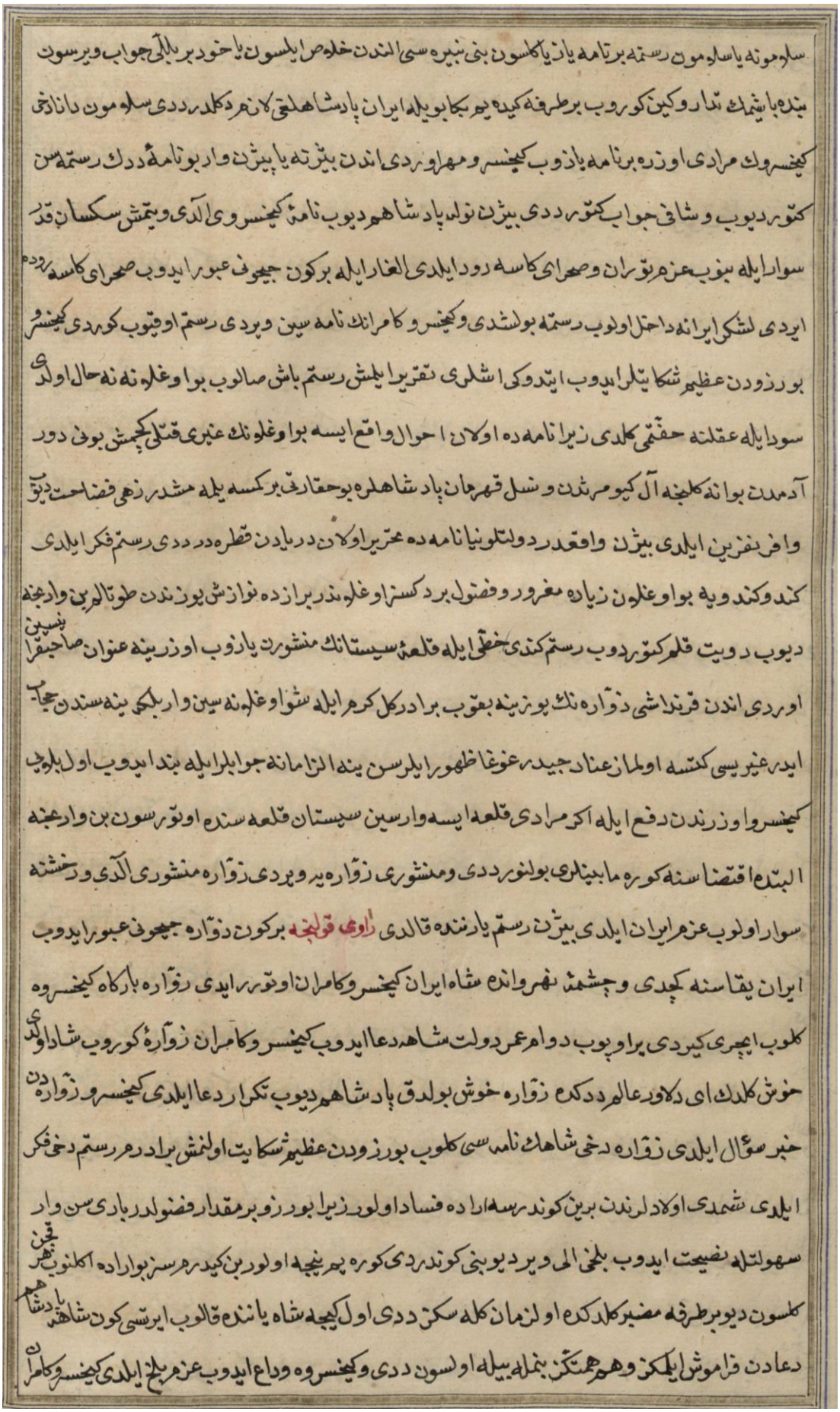

قلیچ چکدوکك قباحت ندراندن ماعدا بزم رقص قرنداشمزدن نه استردك کیمر فاحشه عورتلرکیی قیوب کتوروب گمش سین
زوریله کندیکه عورت ایدندك بره سنك قتلك چوقدان کچدی اما نیلیم برقتل ایلریوقدر دیوب سویلیشورك چنکه
باشلدیلر بورزو عاقبت رحامی برضرب ایله یقدی قارون ازدرکش همان آت سوروب بورزونك اوکین آلدی رحامی
میداندن چقاردیلر باشلدی قارون بورزو ایله چنکه بورزوی بورزو آخر قارونیده یقدی بوکره هجیر اوکین
آلدی خاصل کلوم اون یدی کونده بورزو جمله کوردزیانه علیه ایلدی آخرنده کوردز پیرکیروب کوردزایله کوردزلی
دخی باشین یاردی کیخسرو کامران عسکری بردن بورتدی بورزو عسکریده یوریوب ایکی لشکر مویرینه قاریلوب قاتلدی
چنك ایچره اتفاقی بورزو ایله کیو مقابل کلوب چنکه باشلدیلر بورزو کیوه برضرب اوروب کچوب سرمیداته
کیدرکن غرابك پایی برکسك یره کلوب تکرلندی غراب یقلیخه بورزو اوزرنده بوش بولنوب غرابدن یوارلندی
باشی برطاشه راست کلوب اناردین ایکی شق اولدی همان کیو اوزرینه آیتلوب مکر بیژن دخی اول اراده یقین
ایدی کلوب حواه ناحواه بورزوی بنده چکدیلر اما کیخسرو کلوب مقابل اولدقده بورزو کوندزچنك ایدوب
کیچه قلعه کیدردی کیخسرو وزراسوزیله ال آتتدن قلعه ده پوراسپه کاغذ کوندردی اکرباشك سکا
کرك ایسه بورزویی قلعه قومیاسین دیو پوراسپ دخی قیولرین بندایدوب بورزو احشام اولنجه
چنك ایدوب قلعه دونوب کوردی قیولری بندا ولمش اچوك قیویی ایلدی یوقاردن یابورزو قلعه
کیخسرو کدرانی یوقدر کسنه ایچری قومازدیلر بورزو حطه یی دویوب حوش امدی ددی طشره
قوندی وعنقای چهاردستی زخیره یه کوندردی اندن چنکه طوروب اشته قرشمه چنکده بورزوی
بنده چکدیلر کردافرید یوحالی کوروب لشکره فرمان چنکدن چیقوب طاغه چقدیلر کیخسرو کامران
دخی دونوب کیوایله بیژن بوردزویی شاهه عرض ایلدیلر کیخسرو بورزویی نه کیوایله بیژنه ویردی
ضبط ایدك دیوب بیژن بورزوی کندی بارکاهنه کتوروب خیمه ستونته صاره قودی وقرشوسنه کچوب
اوکنه مجلس قوروب شراب ایچوب شرابك جرعه سین بورزونك اوزرینه افشان ایلدی اوطرفدن
لشکر بورزو طاغه چقوب پناه اندیلر شغاد عیار دخی تبدیل صورت طاغدن ایندی لشکر کیخسرو کلدی
کزرك کوردی بیژن بارکاهنده اوتورب اوکنه مجلس قورمش شراب ایچروقرشوسنده بورزوی خیمه ستونته
صاره قومشلر بیژن شراب ایچدکچه جرعه سین بورزواوزرینه صاچار شغاد براز صبر ایلدی ناکاه بیژن قالقوب
طشره تشاشر ایلکن چقدی شغاد عیار بورزونك یاننه یناشوب کندین بلددردی واصول ایله بندن آیوردی
بورزو خلوص اولوب همان کلدی بیزه نك یرینه کچوب اوتوردی وسافیه طولدرایدوب شراب ایچمکه باشلدی
بیژن تشاشر ایدوب ایچری کیردی کوردی بورزو خلوص اولوب کندی یرینه کچمش اوتورمش شراب ایچرایش غیری

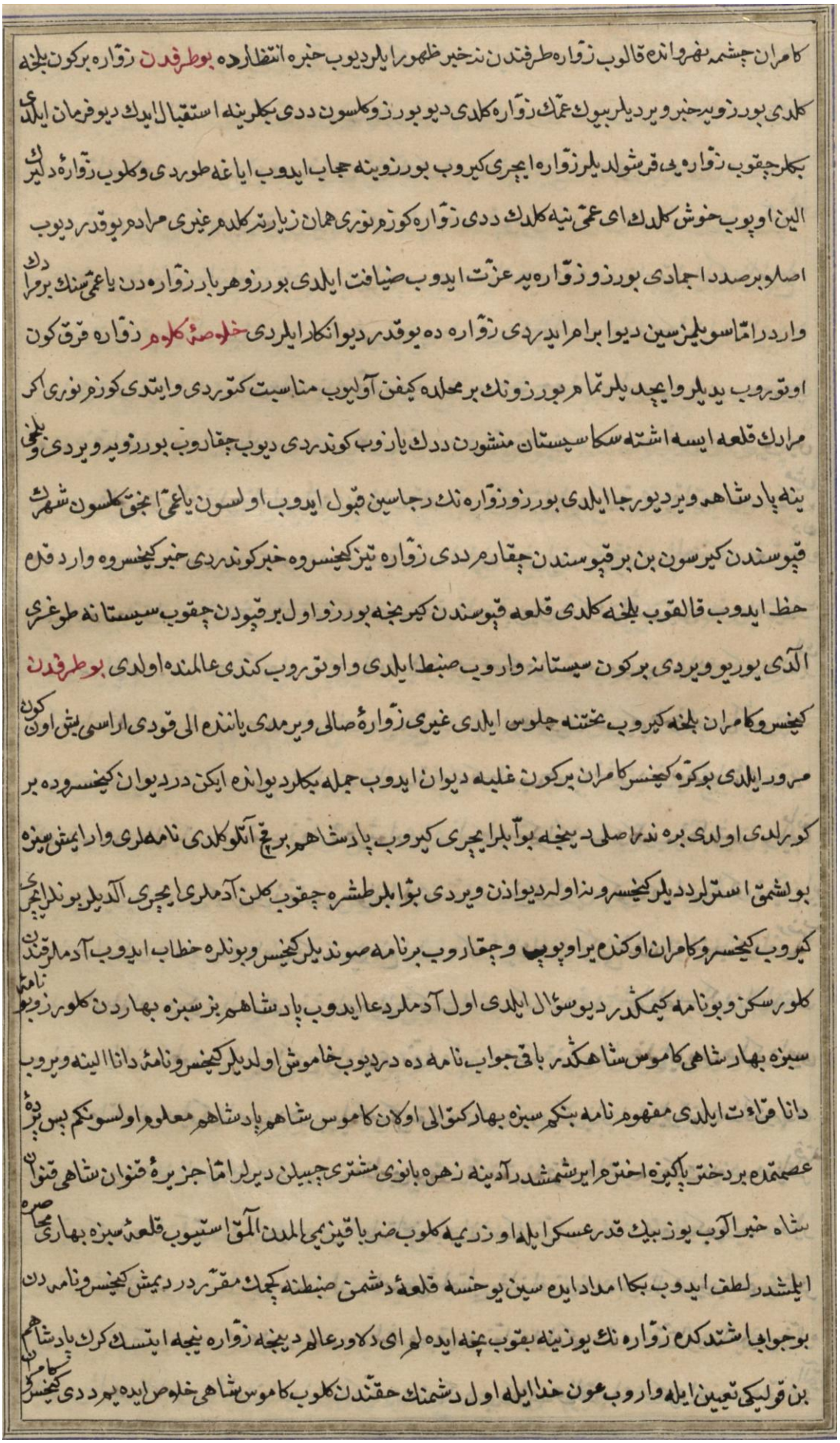

جیحون کنارینه کلدی جیحون عبور ایلیه کیندن اولان پهلوانلر قاصدی کوروب کیندن جقوب طوتدیلر اوزرنده رستمك
نامه سین بولدیلر آچوب اوقیدیلر کوردیلر رستم همان امزه اولدورك دیو یازمش بونلر نامه تبدیل ایدوب یادشاهم
بوطرفه کوندرمه سین بونده بن عذاب شدید ایله قتل ایده رمدیو تحریر اولنمش نامه ویرآخر پهلوان الینه ویروب
کیخسروه کوندردیلر اول پهلوان تاکیم سرخ اباد اوکنه کلوب شاهد بولنشدی ورستم اغز ندن اولان ساخته
نامه ویردی کیخسر اوقیدی بنم پادشاهم بوطرفه ارسال ایده سین بن بونده عذاب شدید ایله هلوك ایلرمدیمش
کیخسروکیم کتوره بونی درکده رحام ابن کودرذ بن کتوره ردی کیخسرو بورزویی رحامه تسلیم ایلدی رحام
بندایله بورزوی برکرکدانه حمل ایدوب فقط بیك ارایله آلوب عزم توران ایلدی کیخسرو دخی سرخ اباد اوکوندن
قالقوب چشمهٔ نهروانه طوغری روان اولدی امّا رحام برکون جیحون کنارینه کلوب بیك نفر آدم ایله اماراوی
قولنجه مکر رحامك برساقی جاریه سی وار ایدی هرقنده کتسه بیله کتوره ردی شغاد کوزتدی تبدیل صورت
کلوب رحامك بارکاهنده طوردی بورزویه اولدی برطریق ایله بنا شمدی آخر فرصت وقتن کوزتمکه
باشلدی بروقت اولدیکم اول ساقی اولان جاریه قالقوب قضای حاجته حیمه دن طشره چقدی برمختی برده قضای
حاجته اوتوردی شغاد یاپ یاپ آکسه سندن کلوب بوغازین آلدی ایله صقدیکیم جاریه بوغلدی شغاد
اول جاریه نك شکلنه کیروب بارکاهه کیردی یرینه اوتوروب فی الحال شرابی دارولدی ورحامه ویروب
رحامی دارودن کچوردی اندن رحام بالینه سوکینوب کچدی شغاد جاریه صورت غلومله دخی دارولدی شرابدن
ویروب جملسین دارودن کچوردی والینه برصراحی باده آلوب رحامك بارکاهنده متقبل بارکاهده بوردزو
جلس ایدی اکا کلوب بورزواوزرینه نکهبان اولنلره بنی رحام دکلاورسینز کوندردی برر جام باده ویرم
ایچنز زیاده تلبیه وتأکید ایلدیکیم اولمیاکم بورزوی چالدره یاخود بوشاندیره لر صکره کندولره عظیم عتاب
ایلرم ددی دیوب بونلر شیوهٔ عیار اظ ایله برر جام باده ویروب جملسین مست غفلت ایلدی اندن بورزونك
یاننه بنا شوب بندین آلدی وکندین بلدردی وایندی وارایه راسب وسلوح کتوره یوولشکره دخی خبر ایده یم ددی
زیرا لشکر دخی یقین یرده کمینده ایدی واروب عیار فی الحال لشکره خبر ویردی وبورزونك اسبی والاتن کتوروب
بورزویه سلوح اولوب رخشنه سوار اولوب لشکر بورزوده کلمیجه زمان کچوب رحامك داروسی دفع اولدی
کوزین آچوب کوردی اوردنالق غیری کونه قالقوب اوتوردی ال قاوذی کسه کلدی بره بونلره نه اولدی دیوب
چادردن طشره چقدی بومحل بورزوعسکری غافل یتان بیك نفر آدمه نعره لر اوروب قلج قویدیلر رحام
شاشوب تزیه سلوحلنوب رخشنه سوار اولنجه ایشی بتدی کوردیکیم رحام بورزوبوشانمش وعسکری کلمش
مقاومت بروجهله ممکن دکلدر همان ایوسی غوغانك ایچنده بولنمیوب سلامت درکنار ایلك ایودردیوب سرخ

سرخ اباده طوغری قرار ایلدی بیك نفر یکسه دخی تارمار اولدیلر بورزو عسکرین آلوب اوزادت دونوب
سرخ اباده یوریدی اذ بجانب راوی قولنجه شاه ایران کیخسرو کامران برکون دشت نهروانه کلوب قوندی
ناصعاه صنعوت بیك نفر آدم ایله رحام کلوب ایرشدی زیرا سرخ اباده اوغرادی کوردی شاه کتمش پوراسیه
بولشدی بورزوی خلوص ایلدکلرین بیلدردی صقین قلعهٔ بورزویه ویرمه دیو اصم لیوب شاهك اردنجه
دشت نهروانه کلوب کیخسروه بولشدی بورزوی خلوص ایلدکلرین بلدردی کیخسرو کامران بوخبری اشیدنجه
غمکین اولوب حیف شول نابکاری تج دفعه الدکتورمش ایکن اولدمدك شمدی بنه باشیمزه بلا اولدی
دیوب بوتاسفده ایکن انی کوردیلر تورزلر بلوردی راوی ایدر بورزو رحام عسکرین بورزوب اوزادن
دوندی سرخ اباده کلدی کوردی شاه کتمش و سرخ اباد قلعه سنك قپولری محکم بسته بورزو اکا مقید
اولیوب بلخه یوریدی دشت نهروانه کلوب اول ایدیکم تورزلر بلوردی ایچندن بورزو عسکری ایله
نمایان اولوب بورزو دخی کوردونوب بورزو کلیوردیوشاهه خبر ویردیلر کیخسرو ایانه ایچون کلور اولدیو
دیوب مقید اولمدیلر اما بورزو بارگاه کیخسرو دن کیروب نه سلاه رونه علیك همان تخته طوغری یوریدی
بیلسه کرك دیرکن واروب کیخسرو کامرانی برکنه یقاسندن قورایوب البته حقم قومام آلورم اندن برسنك
یرینه اون آلورم ددی پتمش تازیانه اکا جاغمز وارد دیوب مراد ایلدیکیم کیخسروه تازیانه ایله اوره همان
بکلر غلوایدوب سلومون دانادخی ارایه کیردی یا بورزو ناصل ایشدربوسنك اندوکك ایشی دیوب هله
شاهی اندن آلدیلر بورزو دونوب عسکرینه واردی اوزادن بلخه یوریدی تاکیم بلخه واردی اکسوزین
بلخدن ایچری قپولوب بلخی ضبط ایلدی اهالئ بلخ بوحالی کوروب شاشدیلر اما قالدرمغه قادر دکللرناچار
مطیع اولدیلر بورزو کیخسروك تختن قلچلیوب ضبط ایلدی وارایدی نابکار کیخسرو سن سرخ اباده اوتوره
دیوب قرق بیك عسکرین شهره تمام پرلشدردی واوتوروب عالمزده اولدی بروده بورزو کندکدن صکره
کیخسرو کامران اردنجه جاسوس کوندردی قنده کیدردیو جاسوس بیله کیدوب بلخی بورزو ضبط ایلدکده
جاسوس دونوب کلدی کیخسروه احوالی بلدردی کیخسرو آه ایدوب اغلمغه باشلادی بن قلعهٔ شادکامنده
اوتوروب کندی عالمزده اولیدم تك بوکونلری کورمیه ایدم بویله ایران پادشاهی اولمقدن طاغدی برجو بانده
اولمق دخی ایودر باری سنده قول اولدوغکی بیلورسین اکاکوره حرکت ایدرسین اما شمدی پادشاه ایران
اولوب یدی اقلیمه حکم جاریدرر دیرکن کندی زیرحکمکده اولان برپهلوان پاره سی سنی بومرتبه حقیر و ذلیل
ایلیه دیوب کندوکندوسن اوروب هلوك ایلك رتبه سنه واردی دورت طرفدن تسلی ویروب اویله
اولور پادشاهم البته صوکی سلومندرا بحق صاحبقرانه برنامه انشا ایدوب ارسال بیورك ددیلر کیخسرو دخی

سلاموته یاسلاموت رستمه برنامه یازیاکلسون بنی نبیره سی اندن خلاص ایلسون یاخود بربالی جواب ویرسون
بنده باشمك ندار وکین کوروب برطرفه کیده یم بکابویله ایران پادشاهلغی لازم دکلدر ددی سلاموت داناذخی
کیخسروك مرادی اوزره برنامه یازوب کیخسر ومهراوردی اندن بیژنه یاپیژن وار بونامهٔ ددك رستمه سن
کتوردیوب وشافی جواب کتوردی بیژن نولد پادشاهم دیوب نامهٔ کیخسروی آلدی ویتمش سکسان قدر
سوار ایله بنوب عزم توران وصحرای کاسه رود ایلدی الغار ایله برکون جیحون عبور ایدوب صحرای کاسه رودده
ایردی لشکر ایرانه داخل اولوب رستمه بولشدی وکیخسرو کامرانك نامه سین ویردی رستم اوقیوب کوردی کیخسرو
بورزودن عظیم شکایتلر ایدوب ایندوکی اشلری تقریر ایلمش رستم باش صالوب بوا وغلو نه نه حال اولدی
سوداید عقلنه حفتمی کلدی زیرا نامه ده اولان احوال واقع ایسه بوا وغلونك عنبری قتلی کچمش بونی دور
آدمدن بوانه کلنجه آل کیومرثدن و نسل قهرمان پادشاهلره بوحقارتی برکسه یله مشدر زهی فضاحت دیو
وافرنفرین ایلدی بیژن واقعه رد ولتلو نیا نامه ده محرر اولان دریادن قطره دردی رستم فکر ایلدی
کندوکندویه بوا وغلون زیاده مغرور وفضول بردکسزاوغلو نذر برازده نوازش یوزندن طوتالرین وارنجه
دیوب دویت قلم کتوردوب رستم کندی خطی ایله قلعهٔ سیستانك منشورت یازوب اوزرینه عنوان صاحبقرا پنسین
اوردی اندن قرنداشی دزواره نك یوزینه یعقوب برادر کل کرم ایله شوا وغلونه سین وار بلکه بینه سندن حجاب
ایدرعنیریسی کتسه اولمازعناد جیدرعوغاظهور ایلرسن بنه التزامانه جوابلرایله بندایدوب اول بلوب
کیخسروا وزرندن دفع ایله اکرمرادی قلعه ایسه وارسین سیستان قلعه سندن اوتورسون بن وارنجه
البته اقتضا سنه کوره مابینلری بولنوردی ومنشوری زواره یه ویردی زواره منشوری آلدی ودرحشنه
سوار اولوب عزم ایران ایلدی بیژن رستم یارنده قالدی راوی قولنجه برکون زواره جیحون عبور ایدوب
ایران یقاسنه کلدی وچشمهٔ نهرواندن شاه ایران کیخسروکامران اوتورر ایدی زواره بارکاه کیخسروه
کلوب ایچری کیردی براوپوب دوام عمر دولت شاهه دعا ایدوب کیخسروکامران زوارهٔ کوروب شاداولدی
خوش کلدك ای دلاور عالم ددکده زواره خوش بولدق پادشاهم دیوب تکرار دعا ایلدی کیخسرو زواره دن
خبر سؤال ایلدی زواره دخی شاهك نامه سی کلوب بورزودن عظیم شکایت اولنمش برادرم رستم دخی فکر
ایلدی شمدی اولادلرندن برین کوندرمسه اراده فساد اولورزیرا بورزو بر مقدار فضولدر باری سن وار
سهولتله نصیحت ایدوب بلخی الی ویردیو بنی کوندردی کوره پرنجه اولوربن کیدرم رستم بوارادهٔ اکلنوب نهر قجن
کلسون دیو برطرفه مضیر کلدکده اولزمان کله سکن ددی اول کیجه شاه یاننده قالوب ایرتسی کون شاهم یادشاهم
دعادن فراموش ایلمکز وهم همکن بنمله بیله اولسون ددی وکیخسروه وداع ایدوب عزم بلخ ایلدی کیخسروکامران

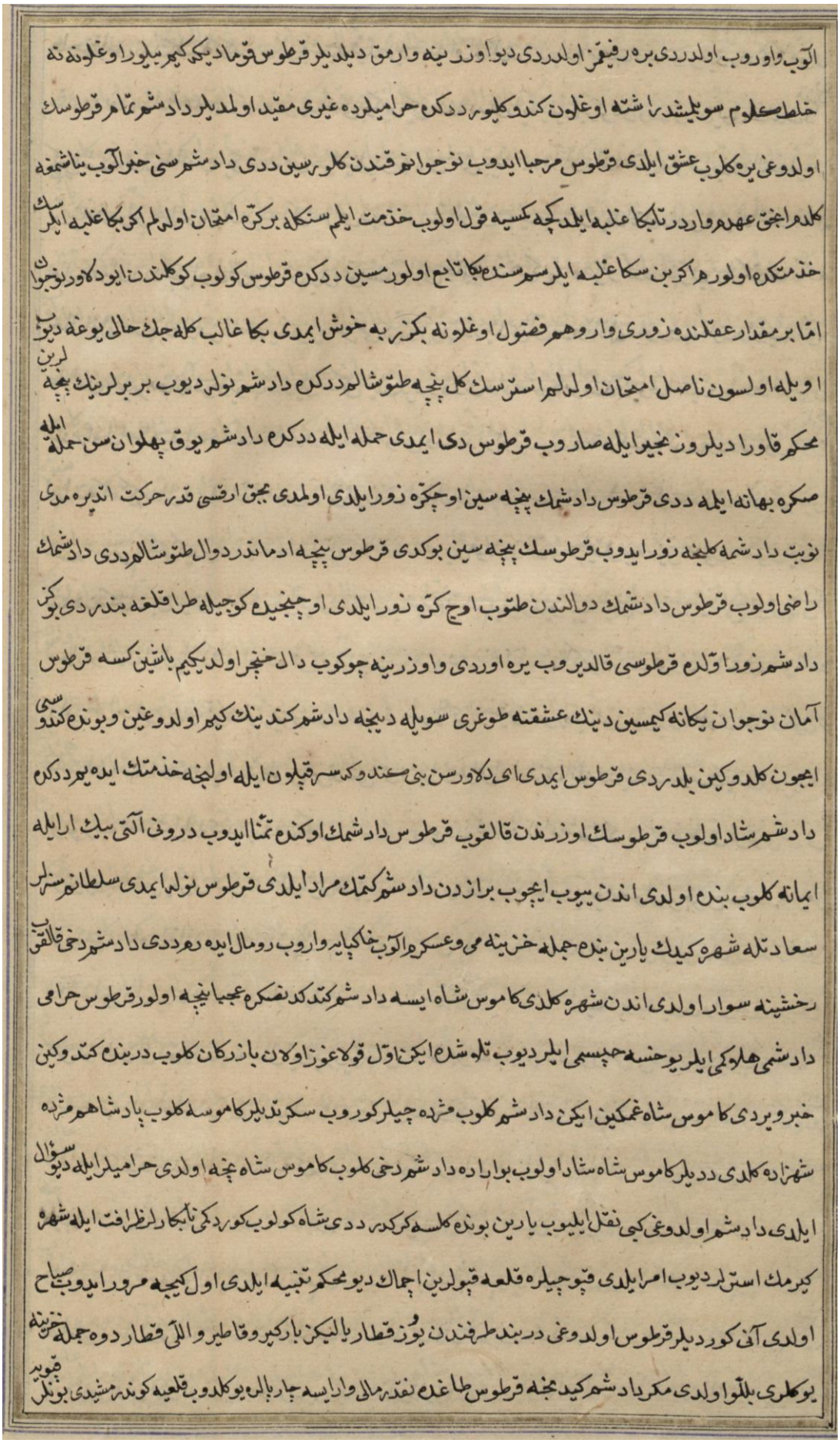
کامران چشمه نهر واندن قالوب زواره طرفندن نه خبر ظهور ایلردیوب خبره انتظار ده بوطرفدن زواره برکون بلخه
کلدی بورزو بیر خبر ویردیلر بیوك عمك زواره کلدی دیو بورزو کلسون ددی بکلرینه استقبال ایدك دیو فرمان ایلدی
بکلر چقوب زواره یی قرشولدیلر زواره ایچری کیروب بورزو ینه حجاب ایدوب ایاغه طوردی وکلوب زواره دلیرك
الین اوپوب خوش کلدك ای عمی نیه کلدك ددی زواره کوزم نوری همان زیارتر کلدم غیری مرادم یوقدر دیوب
اصلو برصدد اجمادی بورزو زواره یه عزت ایدوب ضیافت ایلدی بورزو هر بار زواره دن یاعمی سنك برورك
وار در امّا سویلمز سین دیوا برامر ایدردی زواره ده یوقدر دیوانکار ایلردی خلاصهٔ کلام زواره فرق کون
اوتوروب یدیلر وایچدیلر تمام بورزو نك برمحله کیفن آولیوب مناسبت کتوردی وایتدی کوزم نوری اکر
مرادك قلعه ایسه اشته سکاسیستان منشورن ددك یارنوب کوندردی دیوب چقاروب بورزو یه ویردی وبلخی
ینه پادشاهم ویردیور جا ایلدی بورزو زواره نك رجاسین قبول ایدوب اولسون یاعمی ایچون کلسون شهرك
قپوسندن کیرسون بن برقپوسندن چقارم ددی زواره تیز کیخسروه خبر کوندردی خبر کیخسروه وارد قدم
حظ ایدوب قالقوب بلخه کلدی قلعه قپوسندن کیرنجه بورزو اول برقپودن چقوب سیستانه طوغری
آلدی یوریوب ویردی برکون سیستانه واروب ضبط ایلدی واوتوروب کندی عالمنده اولدی بوطرفدن
کیخسرو کامران بلخه کیروب مختنه جلوس ایلدی غیری زواره صالی ویرمدی یانندن الی قودی اراسی بش اون کون
مرور ایلدی بوکره کیخسر کامران برکون غلبه دیوان ایدوب جمله بکلرد یوانده ایکن دردیوان کیخسروده بر
کورلدی اولدی بره ندر اصلی دیمجه بوآبلرایچری کیروب پادشاهم برچخ آنلو کلدی نامه لری وار ایمش سیزه
بولشمق استرلر دیلر کیخسرو بنه اولردیوادن ویردی بوآبلر طشره چقوب کلن آدملری ایچری آلدیلر بونلرایچری
کیروب کیخسرو کامران اوکنده یره اوپوب وچقاروب برنامه صوندیلر کیخسرو بونلره خطاب ایدوب آدملرقندن
کلورسکز وبو نامه کیمکدر دیو سؤال ایلدی اول آدملر دعا ایدوب پادشاهم بزسیزه بهاردن کلورز بو نامه
سیزه بهار شاهی کاموس شاهکدر باقی جواب نامه ده دردیوب خاموش اولدیلر کیخسرو نامهٔ دانا الینه ویروب
دانا قراءت ایلدی مفهوم نامه بنکم سیزه بهار کتوالی اولان کاموس شاهم پادشاهم معلوم اولسونکم پس پردهٔ
عصمتده بردختر پاکیزه اختر م ایرشمشدر آدینه زهره بانوی مشتری جبیلن دیرلر امّا جزیرهٔ قنوان شاهی قنوان
شاه خنبر اکوب یوزبیك قدر عسکر ایله اوزریمه کلوب ضرباقین یمی المدن آلمق استیوب قلعهٔ سیزه بهاری محاصره
ایلمشدر لطف ایدوب بکا امداد ایده سین یوخسه قلعهٔ دشمن ضبطنه کچمك مقرّر در دیمش کیخسرو نامه دن
بوجوابا شتد کده زواره نك یوزینه بقوب بچه ایده لم ای دلاور عالم دیمجه زواره بنجه ایتسك کرك پادشاهم
بن قولیکی تعیین ایله واروب عون خدایله اول دشمنك حقندن کلوب کاموس شاهی خلوص ایده یم ددی کیخسرو

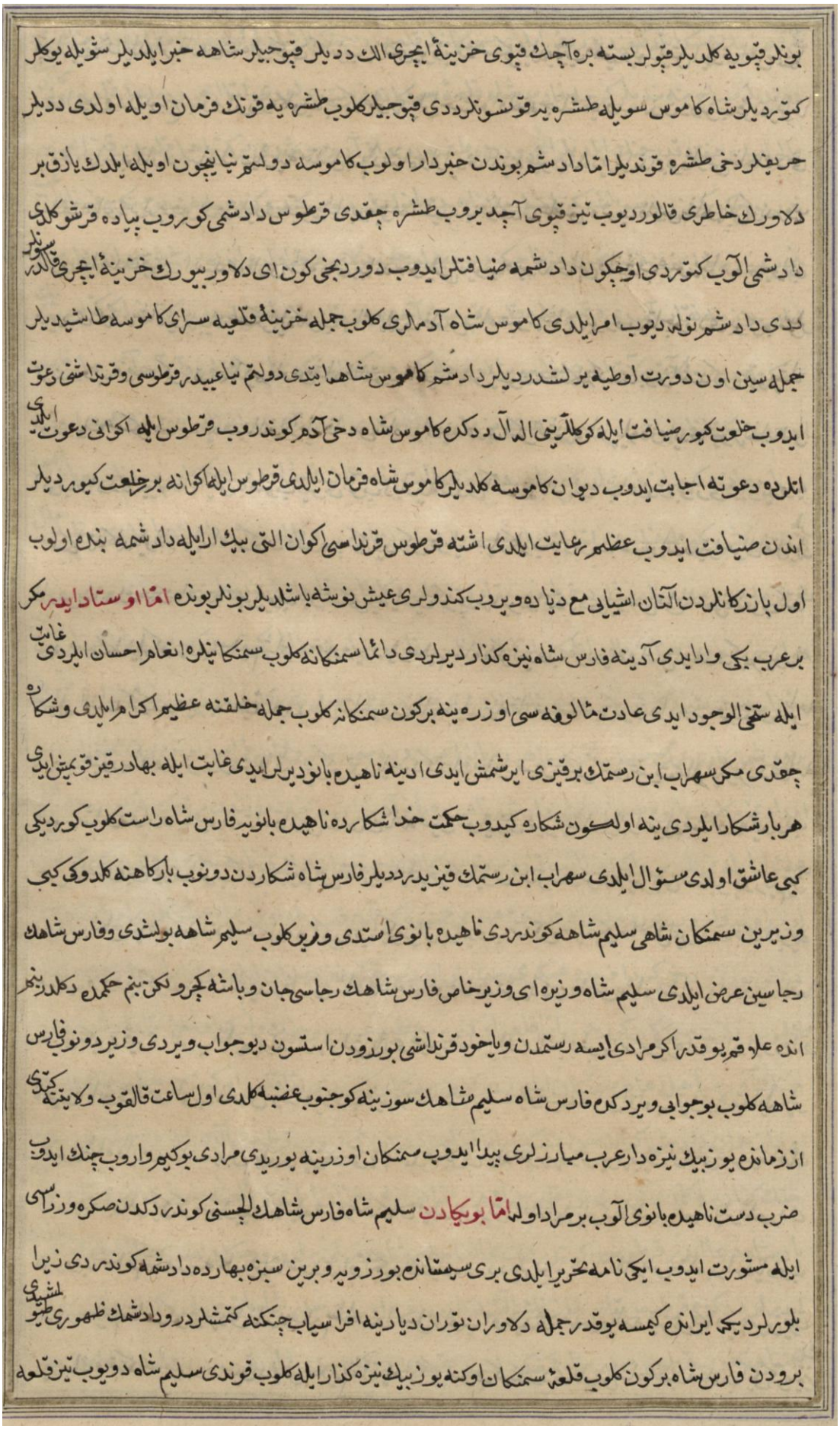
خلعت کیوروب زوّاره تعیین ایلدی زوّاره اون ایکی بیك دلاور ایله کاموس شاه آدملرین اوکنه قاتوب عزم
سبزه بهار ایلدی الغار ایله برکون سبزه بهاره ایرشدیلر قنوان شاه دخی قلعهٔ محاصره ایدوب طقسان دن چنك
ایلدی امّا اول کون یورویش ایدوب قنوان شاه‌ك کرداسیب جزیره نشین نام برجهان پهلوانی وارایدی یوز
یدی ارشن قدچکردی کرداسبی تعیین ایدوب کوزرایله قلعه قپوسین دوکردی قلعه قپوسین یقمغه آزقالمش
ایدی کاموس شاه تاج خانداوزرندن یوزن یرلره سوروب خدای جهان افریندن امداد ایلرکن ناگاه بلخ
جابلندن توزقپوب باد صبا اول توزه قرشوا روب دامنندن کریبانینه وارنجه ایکی شق ایلدی ایچندن
اون ایکی علم نمایان اولدی باش علم دبنده زوّاره دلیر برزنده رخش جهان پیمایه سوار اولوب وجودین
آهنه غرق ایلمش الغار ایله بادصرصر صعبی کلوب زوّاره دخی یقین کلمجه کوردی دوشمن عسکری یورویش
ایدوب قلعهٔ قوشامغه شلرچنك ایدرلرو برپهلوان قلعه قپوسنی کوزرایله دوکرغیری یقاق درجه سنه کوزمش
همان زواره دلیر رخش ایلروسوروب برنعرهٔ رعدوار ایله بخش ایلدیکیم قنوان شاه عسکری نعرهٔ زوّاره دن
عقل اولوب قنوان شاه دخی ستاشدی کرداسیب دخی قلعه قپوسین دوکرکن اکسوزن برنعره اشیدوب
اندومندا اولدی بوارادهٔ زوّاره اون ایکی بیك ارایله کندین عسکر قنوانه اوروب یوزبیك عسکری بولك بولك
بولکه باشلدی لرزواره دمبدم نعره اوروب قلج اوردمچه بوعسکری کشورکبی طوغراردی اکسوزن
قنوان عسکرینه برآتش دوشوب باشلرینه قیامت قوپدی کرداسیب جزیره نشین دخی بوهنکامهٔ کوروب
قلعه قپوسندن الچکدی دونوب زوّارهٔ قرشولدی ای نابکار سنکم اولاسنکه کلوب بزم ایشمزه بویله مانع
اولاسین دیوب النده کی کوزرزی زوّاره یرحوالرایلدی زوّاره دخی کوزرین چکوب کرداسیك کوزینه برابر
صوندی اینکن چارپوب کرداسیك کوزرین منع ایلدی وکوزرینك اون ایکیسنی بخشندن طقوب کرداسیه برضرب
شدید اویله اوردیکم کرداسیك رخشنك میانی شکست اولوب کندی دخی رخش ایله سرنکون اولدی
وباشی برطاشه کلوب انارلین ایکی شق اولدی زوّاره کچنچه عسکر قنوان شاه غلو ایدوب هلم کرداسیی
قاپدیلر واتلوندردیلر کرداسیب دخی بویله عسکر مقاومت ایده میوب کریزان اولدیلر قنوان شاه کوردی
ایش غیری یوزدن ظهور ایلدی قاچمدن مناسبی یوقدر قوسقونه قوّت قاچیه بره کت دیوب دریاطرفنه
طوغری کیلده جان آمدی کرداسیب دخی ناچار قاچوب براز عسکر زوّاره بونلری قووب کیروبردوندیلر
قنوان شاهك بتون اشیاسین ضبط ایلدی کاموس شاه تاج خانداوزرندن بوحالی کوروب سیحرهٔ شکر
ایلدی اندن فرق بیك قدر عسکر ایله قلعه دن طشره چقوب زوّاره ایله کورشدی وتمنّا ودعا ایلدی زوّاره
کاموس شاهه یاکاموس شاه بن اردلرینجه کیدرمسنده آردمجه کلددی التی بیك عسکری اوردوده قودی والتی

واتی بیك عسكر ایله قنوان شاهك قفاسنه دوشدی امّا قنوان شاه كیدن یكا جان آتوب كتدی كیمه كیلره بنوب
قاچوب قورتلولر وفرار ایلیه حكمت خدا یوله یا كلدی خلوف كتدی زوّاره اندن اوّل لب دریایه ایردی كوردی
كیلر طوپرا امّا قنوان شاه كلمش تیز كیلرك برقاچنه آتش ایدوب ندوقدركی وار ایسه بربرینه یقین ایدی
جملسی یاندی بردانه قالمدی وكیرو دوندی قنوان شاه دخی كیدرك كوردی یولتوری خلوف یره یولمز
خلوف كتدی دیوب نه حال ایسه ینه طوغری یوله چقوب لب دریایه یوردیلر ناصاه زوّاره قرشولرندن
نمایان اولوب قنوان شاه زوّاره كوربنجه كیروسی كچدی عسكری قنوانك غیری اللری وآیقلری شاشدی
زوّاره دخی قنوان شاه عسكرن كوربنجه دال تیغ اولوب نره یه ای قوم كراه دیوب یونلره تیغ اوردی الّتی بیك
سپاه دخی قفادا اولوب باصدیلر یونلره تیغی زوّاره جنك ایچره كرداسیه راست كلدی كرداسب زوّاره یه
تیغ حواله ایلدی زوّاره منع ایدوب كرداسیه برتیغ اویله اوردیكیم كرداسبی ایكی پاره ایلدی قنوان شاه
كیرو دونوب قاچدی زوّاره الّتی بیك ایله قفاسنه دوشوب قیره قوه ایلروده دربند وار ایدی قنوان
شاه كیرو قلون عسكر ایله دربنده كره جك مكر اوتردن سبزه بهار شاهی كاموس شاه فرق بیك ایله كلوردی
قنوان شاهك اوكین الوب زوّاره دخی كیرودن اویله قیردیكیم بونلردن دل چقادی زوّاره قنوان شاهی
طتوب بنده چكدی اورادن قلعه كلدیلر زوّاره قنوان شاهی قلعه قپوسنده بردار ایلدی كاموس شاه
زوّاره یه برنخ كون ضیافت ایدوب وزراسی ایله مشاوره ایلدی بزبو دلاوره نه ویره لم كی عوض اولدیو
باری زهره بانوی الوبسه ویرسك غیری دوشمندن امین اولوردق ددی وزرا معقول كوروب بركون
زوّاره تنها كیفی یرنده ایكن وزرا زوّاره یه زهره بانوی كاموس شاه اغزندن عرض ایلدیلر زوّاره دخی قبول ایلدی
اول ساعت كاموس شاهه مژده ایلدیلر كاموس شاه شاد اولوب دیوانده زوّاره پای تخت صنده یسنده اوتورركن داماد لق
حلعتی كیدیروب یدی كون محتصری سورایلدیلر سكزنجی كون دانالر زهره بانوی زوّاره یه عقد ونكاح ایلدیلر اندن
اخشام اولدقده زوّاره نك اوكینه دوشوب كردك خانه قپوسنه كلوردیلر وزهره بانونك اوزرینه قودیلر مبارك باد
ایدوب دوندیلر زوّاره ایچری كیردی كوردی زهره بانو آل وآكه ایله بركوشه ده طوپرا ایكی ركعت حاجت نمازی
قیلوب اندن واروب زهره بانونك دواغین قالدیروب نظر ایلدی نه كوردی بر پنجهٔ آفتاب بربانوی خوب
روی درخشیدن جمالینك شعله سی فروزان اولان شمع كافوری ضیاسین باصدردی زوّاره قولندن طتوب كتوروب
مجلس كنارینه اوتوردی ومجلسك بوشیده سین قالدیروب زوّاره كندوسا قیلق ایلدی اول طولدیروب كندی
ایچدی صكره بانویه ایچوردی حاصلی اوچرجام باده نوش ایدوب كوردی مجلسده شراب ایچمكدن مزه یوقدر باشلدی
بانوی صوبیغه اولقدر صوبدیكیم سمن آسا ساده بربیره هنله قودی كندیده صوینوب بند سلواره كشاد ویردكده فصكره

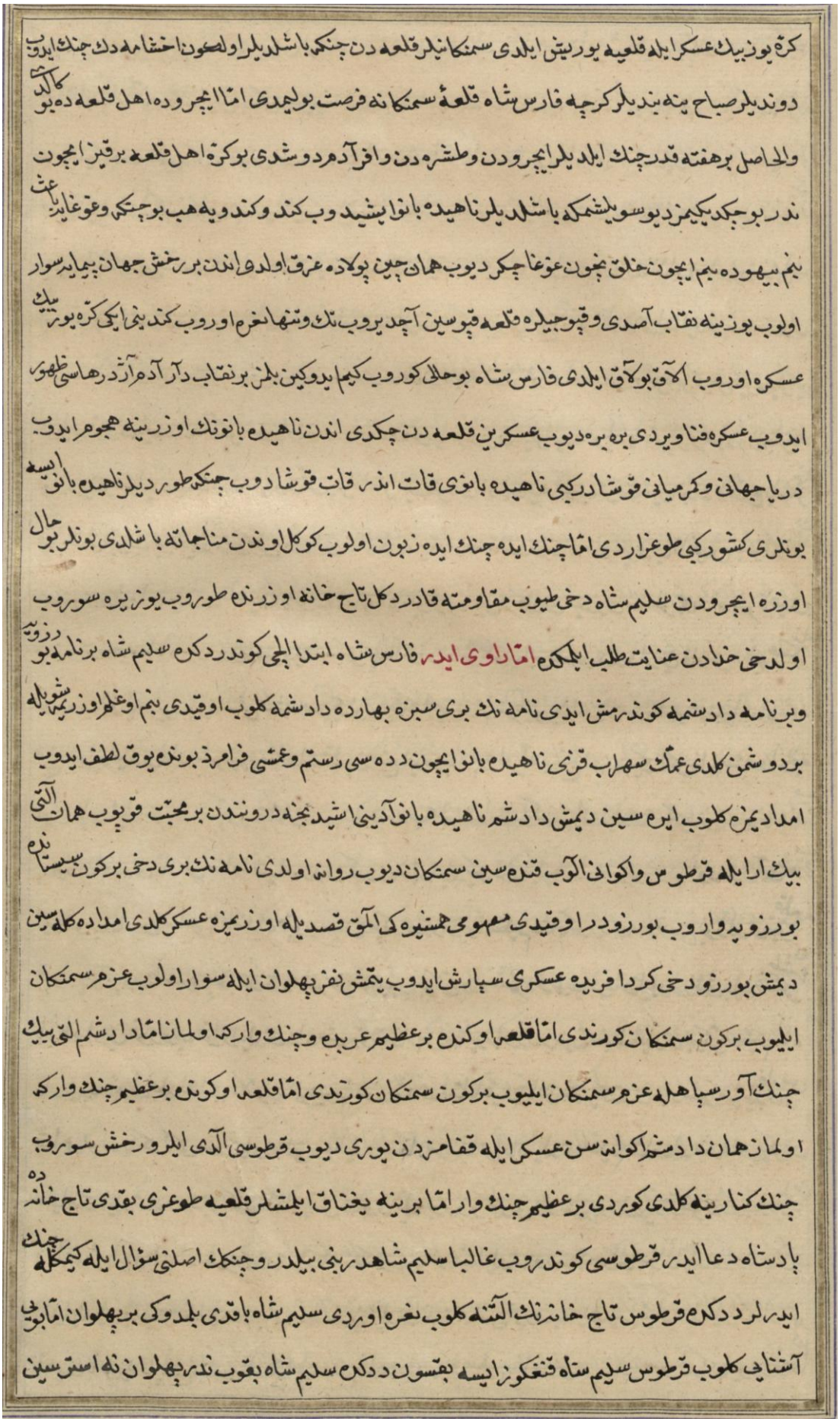
برکره زهره بانوبی بلیل قضسی کبی قپوب قعر جامه خوابدالدی وقوللرین بانو یرفرش والحاق ایدوب پوسه
کنارایدرك زواره نك میان زائنده اولان ابوالعبید کاشانرسی قیام کوستروب نافهٔ پهلوانیاش اوردی
زواره اویلوق صقدیچه کندین کتوروب اندی اولدی ضبط ایده مدی عاقبت زواره ایکی زانو اوزره کلوب
زد دستهٔ ادمه ال اوردی وزهره بانودن وصال طلبایدوب اراده نازونیازکمال بولیجه زواره زهره بانو نك
درکنجینهٔ وصلن کشادایلدکده بیت نهنك مجمع البحرین حرف جیم ایتدی مکانندن ٭ صدف اغزنده کی درّی
براقدی قعر دریایه ٭ صلب پدردن رحم مادره بردریکتا نازل اولدی القصه زواره بانوایله برمراد اولوب
زهره بانوزواره دن اول کیجه حامل اولدی زواره نك زهره بانودن براوغلی اولوب آدین دارشم دیه لر
انشاالله عن قریب نقل اولنور صباح اولوب زواره غسل ایلدکدنصکره دیوان کاموس شاهه واردی کاموس
شاه مکراولدن خاضوایلشیدی زواره یه اقلیم خراجی دکر برخلعت فاخره کیوردی زواره بشی اون کون دخی سپنزه
بهاردهٔ اکلنوب برکون کاموس شاهه وداع ایدوب قالقدی بلخه کندی برکون بلخه واروب دیوان کیخسروه ایردی
یراوپوب پای تخت صندلیسنده قرارایلدی کیخسرو زواره دن سؤال ایلدی بیجه اولدی ددی زواره دخی اولدوغی کبی
نقل ایلدی کیخسرو زواره یه تحسین ایدوب خلعت کیوردی وقیزی آذرغنه خطایلدی بونلر بوندهٔ عالملرینه اولشوك
بزکلیم دارشم احوالنه راوئی دانا اویله نقل وانشا ایلرکیم زهره بانوزواره دن اول کیجه حامله قالوب
مدّت تمامنده وضع حمل ایدوب براوغلان وجوده کتوردی دایه لرنافه سین کسوب قاطه صاردیلر اکرچه دهنلرین
دکل ایدی امّا زیاده سنکین ایدی دایه لر یقین ایدوب براوغلونك اسمین دارشم قودیلر وبسلکی باشلدیلر دورت
یاشنه کردکده پصکره کاموس شاه معلّم تعیین ایدوب سکن یاشنه کیرمجه اوقیدی کامل اولدی غیری اینوب بمکدی
هوس ایلدی غایت زورآور اولدی اکثری شکاره کیدردی تاکیم اون ایکی یاشنه بالغ اولدی برکون کاموس شاه
دیوانندهٔ پای تخت صندلیسنده اوتوروب محبّت ایلرکن دردیوان کاموس شاهده برکور لدی اولدی بره نذر
اصلی دیمجه بوآیلر اچیری سکردیشوب پادشاهم برچخ دانه بارزکانلرکلدی داد فریاد دیوب ایچری کیرمك استر
لرمز اصلی ندردیلر کاموس شاه کتورك کوره لیم فریاد لری کیمدندردی اذین ویردی بوآیلر چقوب بونلری
ایچری آلدیلر بارزکانلر کاموس شاه اوکنه کلوب داد وفریاد پادشاهم فریاد فریاد حرامیدن بزی صیوب جمله مالیمزی
الیمزدن آلدی ددیلر کاموس شاه بونلره آدملرینجه ایده لیم اشته برایکی سنه درپیدا اولدیلر برچخ دفعه اوزرینه
عسکرکوندردم عسکرم بوزدیلر جوابیر قادیر اولیمادم وارك ایران شاهنه شکایت ایدك بلکی حالیکزه مرحمت ایدوب
پهلوان کوندروب حقلرندن کلوردی بارزکانلر ثابوس اولوب کیرودوشه کرك دارشم ابن زواره بوصددی
پای تختده اول بارزکانلردن دکلیوب دوندی کاموس شاهی دولتمز نیاحرامیلردیدکلری کیملردر تابوقدر انلردن عاجز

عاجز قالمق ندن کلسه کرکدر بونلر بك چوق قیدر یوخسه اولدقلری برزیاده صعب ودشوار میدر ددی کاموس
شاه دونوب دادشمه بهی کوزونوری اصلی بوکیم ایکی سنه دربورایه یقین برکوه واردر توران یولی طاغنك دامنلرنده
کچراشته اول طاغده ایکی قرنداش حرامیلر توره دی التی بیك جردآتلو والی مصر اقلو حرامیه مالك لردر
برینه قرطوس حرامی دیرلر برینه اکوا حرامی دیرلر اول قرطوس جملیه باشدر طاغنك دامنی دربندالبتده قافله
اول دربندن کچر اول قرطوس نکهبان قومشدر ایکی جابندن هرکیم اوغرار سه خبر ایدر لرکندی دکمه
حال ایله دربنده ایمز قافله یه کوره حرامی کوندروب دربندی آلورلر وقافله واوروب نلری وارایسه آلوب
طاغده عظیم مغاره لرا ویوب کندیلر مسکن ایلمشلر دردی دادشم کاموسدن یونی اشیدوب دولتهم نیابن
کیدر اول حرامیلرك حقندن کلورم ددی کاموس اولماز دیوکوردی دادشم البتده کیدرم ددی اول بازرکانلری
ایرانه کمکله صالی ویرمدی کاموس دخی کوردی اولماز باری براز عسکر ال اویله وارکیت ددی دادشم خیر
کمسه استمم یالکز کیدرم دیوب اول بازرکانلردن بوینی قولاوزالدی رفیقلرینه سیز اکلنوك صقنوك ایران
شاهنه کمك بن سیزك مالکز حرامیلردن آلوب سیزه تسلیم ایلرم دیو تنبیه ایلدی اندن برسلاح اولوب رخشنه
سوار اولدی اول بازرکانی اوکنه قولاوزایدوب عزم دربند ایلدی تاکیم دربند کورندی اشته شو طاغده
اولور حرامیلر دیوب قولاغوزکیرو دوندی دادشم یالکز رخشین سوروب اول دربنده کلدی امّا اولکون هوا
غایت لطافت اوزره ایدی قرطوس قرنداشی اکوان براز حرامی اولولری ایله دربندك اوستیاتدی بریرده
اوتوروب عشرت ایلردی دربندن کچن اوتوردوغی یردن کورینوردادشم تاکه دربنده کلدی قرطوس حرامی
اوتوروب عشرت ایلرکن دربنده طوغری نظرایلدی نه کوردی ایراندن بروبریك سوار نوجوان ساده رو برطفل
نوره سیده کلورامّا اوزرنده آلاتی پاك والتنده برحش چهان پیما امّا نه کلورمکر قرطوسك برمقدار محبوب
دوستلغی وارایدی ساده روغلومللری سوردی دادشم کورنجه بکندی حرامینك برینه ایندی وارشول دربنده
کلن اوغلونی آلکورکندیمه ساقی ایده یم زیراچکردار نوجوانه بکزردی اول حرامی دخی نولدیوب رخشنه بندی
دربنده دادشمك اوکین آلوب طوره ای نوجوان یورى سنی حرامی باشی پهلوان قرطوس استر باشکده دولنك
وارایمش کندوسنه ساقی ایدنسه کرك ددکده دادشم بیانه سویلمش قرطوسك سنده یقل شوراردن هی ملعون
دیینجه حرامی دادشمك سوزندن دایلوب های سفیه اوغلون سنمسین بکا بویله سویلین دیوب النده شمشیری
وارایدی دادشمه حواله ایلدی دادشم الصنوب حرامینك شمشیرین الندن آلدی وباشنه برشمشیر نجه اوردیسه
قفاسی تارمار اولوب رخشندن زمینه بیجان یقلدی دادشم کوردی دربندك اوستیاتدی قرطوس اوتوروب
باده ایچر همان انك اوزرینه طوغری یوریدی امّا بوقاروودن کوردیلرکه اوغلون واران حرامینك شمشیرین الندن

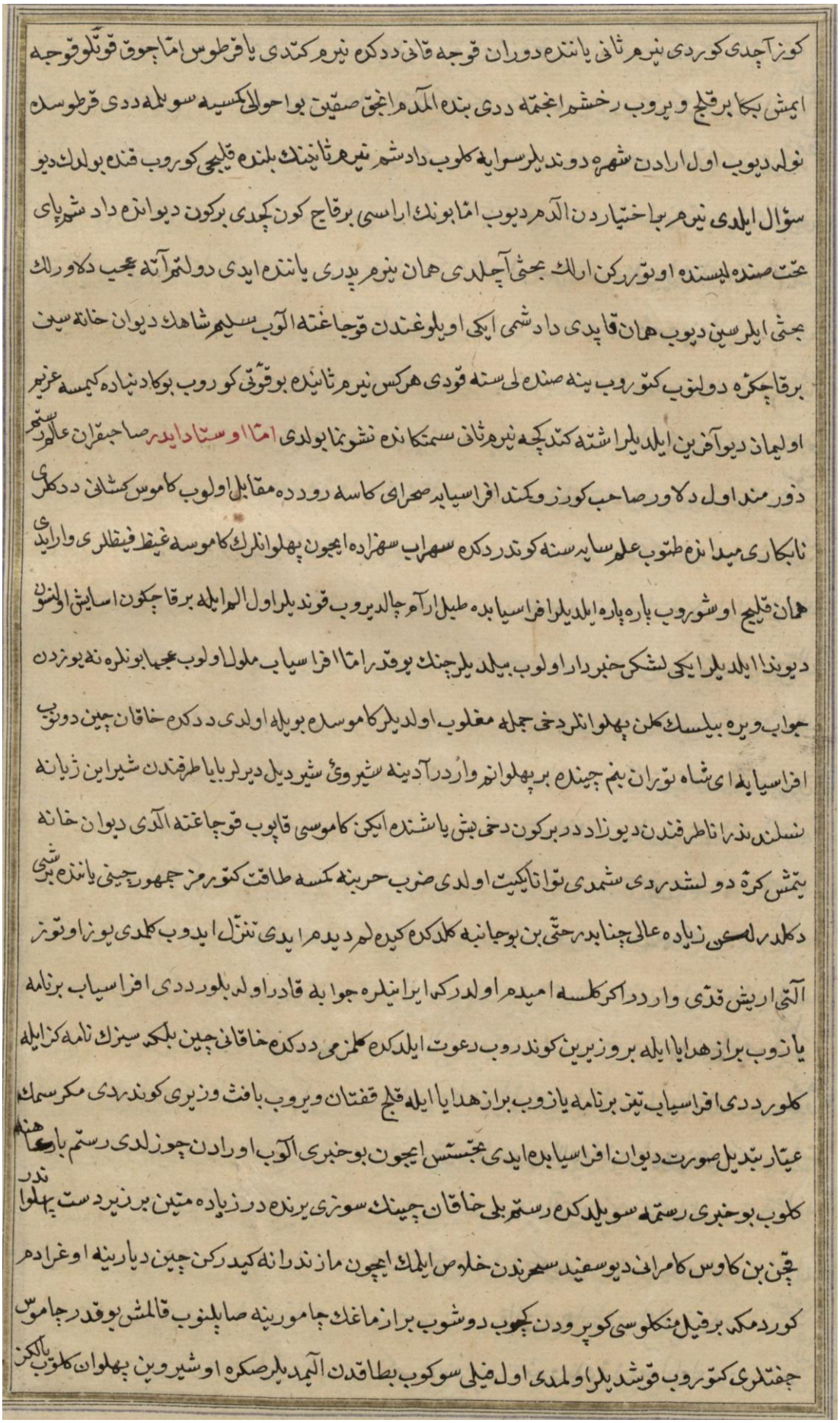
قیولرین بند ایلدیلر فارس شاه اولکون اکلنوب ایرتسی یوز بیك عسکر ایله یتوب قلعه یوریش ایلدی اهل سمنکان
دخی ایچرو دن بورج بارو اوزره کلوب چنك طوردیلر احشام اولجه چنك ایدوب اندن دونوب قوندیلر اما
راوی ایدر بو فارس شاهك دیارینه منتقل بر پادشاه وارایدی آدینه غیور شاه دیرلر اندن بو فارس شاهك دخی
آشفته بانو دیرلر بر قیزی وارایدی غیور شاه بو قیزه عاشق اولدقدن صکره اشیدوب قولقدن عاشق اولوب فارس شاهه الچی کوندروب
فارس شاهدن قیزینی استدی فارس شاه دخی بیانه سویلش دیوب و برمدی الچی واروب غیور شاهه بو جوابی
ویردی غیور شاه یوز بیك عسکر ایله کلوب چنك ایلدی فارس شاه غیور شاهی بوزوب قاچوردی بو کرتجاسوسلر
کوندروب فرصت کوزتدی تاکیم فارس شاه قالقوب ناهیده بانو ایچون سمنکانه کمدی بونی اشتدکده غیور شاه
اون بیك عسکر انتخاب ایدوب الغار ایله فارس شاه دیارینه کلدی مکر آشفته بانو بیله قده ایدی غیور شاه خبر
آلوب واردی بیله قده ایکن باصوب قیزی الوب دیارینه کتدی آشفته بانو نك اتباعندن برازی فرار ایدوب
سمنکانه کلدیلر فارس شاه برکون قلعه چنکی ایدرکن فریاد جیلر کلوب فارس شاهه بو اشتدیلر احوالی نقل ایلدیلر
فارس شاهك جانی باشنده صچرایوب تیز عسکر بنه یارین کوچدیر دیوندا اندردی ایرتسی علی السحر قالقوب کتدی
بونی سمنکانیلر کوروب سلیم شاهه خبر ویردیلر سلیم شاه فکر ایدوب غوریه واصل اولدی کیم بیلور نه
حیله ایلیسه کرکدر دیوب مقید اولدیلر اما غیور شاه دیارینه فارس شاه برکون وارو ب قوندی و بر نامه
یازوب غیور شاهه کوندردی یا قیزیمی کوندر یا خود کندك بیلور سین صکره سنی عبرت عالم ایلرم دردی نامه
غیور شاهه وارو ب غیور شاه فارس شاهك نامه سین اوقیدی غیور شاه وزراسیله مشاوره ایدوب
کلن قاصده بن قیزی الوب کوندردیکم کبی تصرف ایلدم اکر قیزی استرسك کوندره یم اینجق سکا بوکدرکیم قیزی
ویروب نکاح ایده سین بنده سنکله معاکیدوب ایکیمز ال برایدوب سنکده مرادیکی حاصل ایده وزددی و بو یله
جواب ویروب کوندردی الچیدر فارس شاهه کلوب بو جوابی کتوردکده فارس شاه مشاوره ایدوب واقعا
شمدیکیر و قیزی الوب یلیم برایشدر اولمش باری غیور شاه ایله برلك اولوب بر برمیزه ارقه اولورز واروب
ناهیده بانوی دخی الوب فارس رضا ویروب غیور شاهلی بارشدیلر سینه صاف اولوب قیزی عقد ایلدیلر
غیور شاه فارس شاهه یمین ایلدی قیزه دخی پاپشمدر مبکری ایله طوردردی یوز بیك اردخی غیور شاهك
وارایدی بونلرایکی کره یوز بیك ارایله عزم سمنکان ایلدیلر برکون سمنکان اوکنه کلوب قوندیلر قلعه دن
کوروب سلیم شاهه ینه کلدیلر اما شمدی اوکیدن زیاده دردلدیلر بوطرفدن فارس شاه برنامه یازوب
تکرار سلیم شاهه کوندردی نامه سلیم شاهه واصل اولوب اوقیدی مفهوم نامه قیزی بکاویره سین یوق
دیرسك و قتکه حاضر اولرسین دیمش سلیم شاه بنه اوکی جوابی کوندردی فارس شاه غضبه کلوب ایکی کره یوز بیك

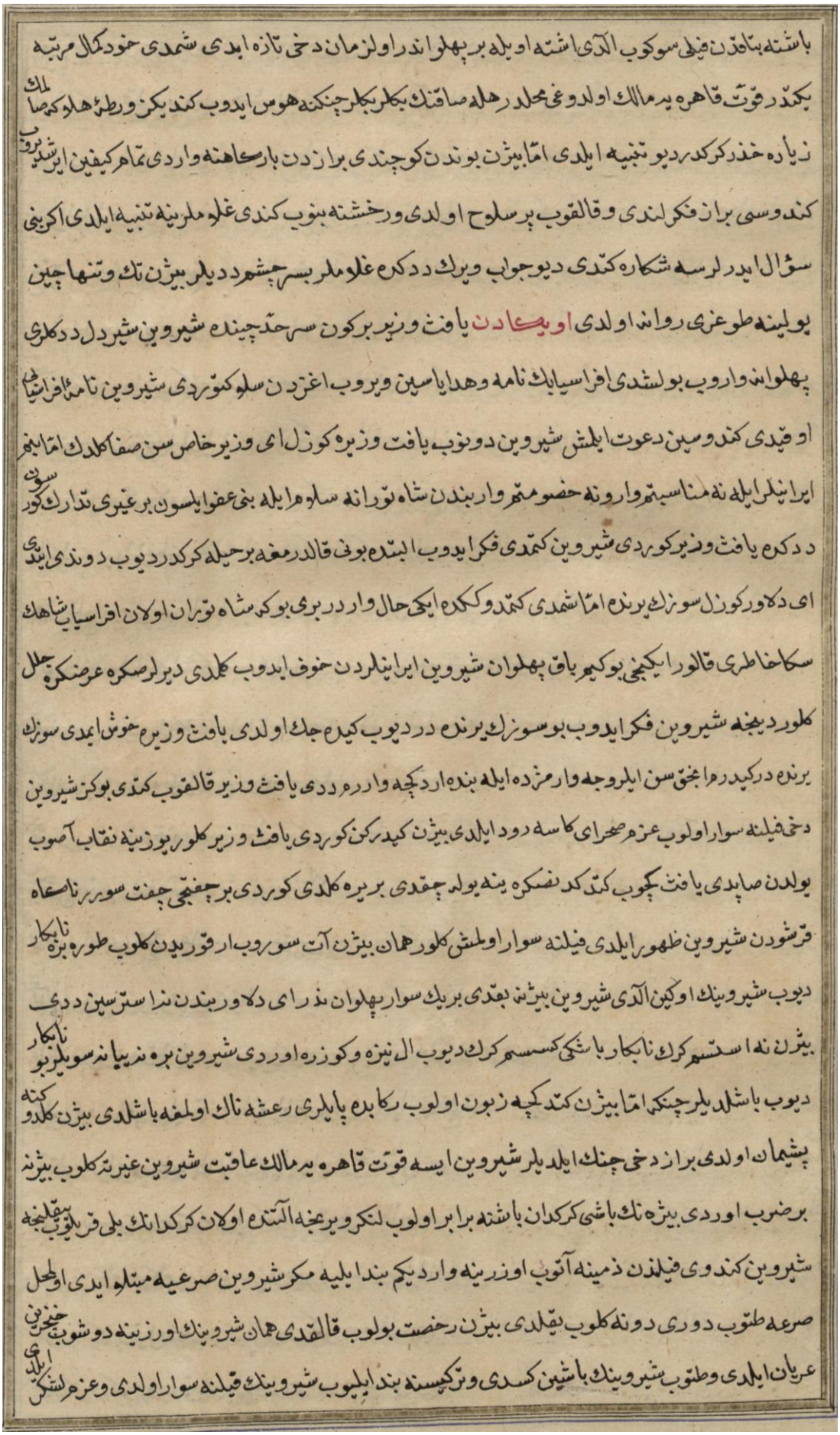

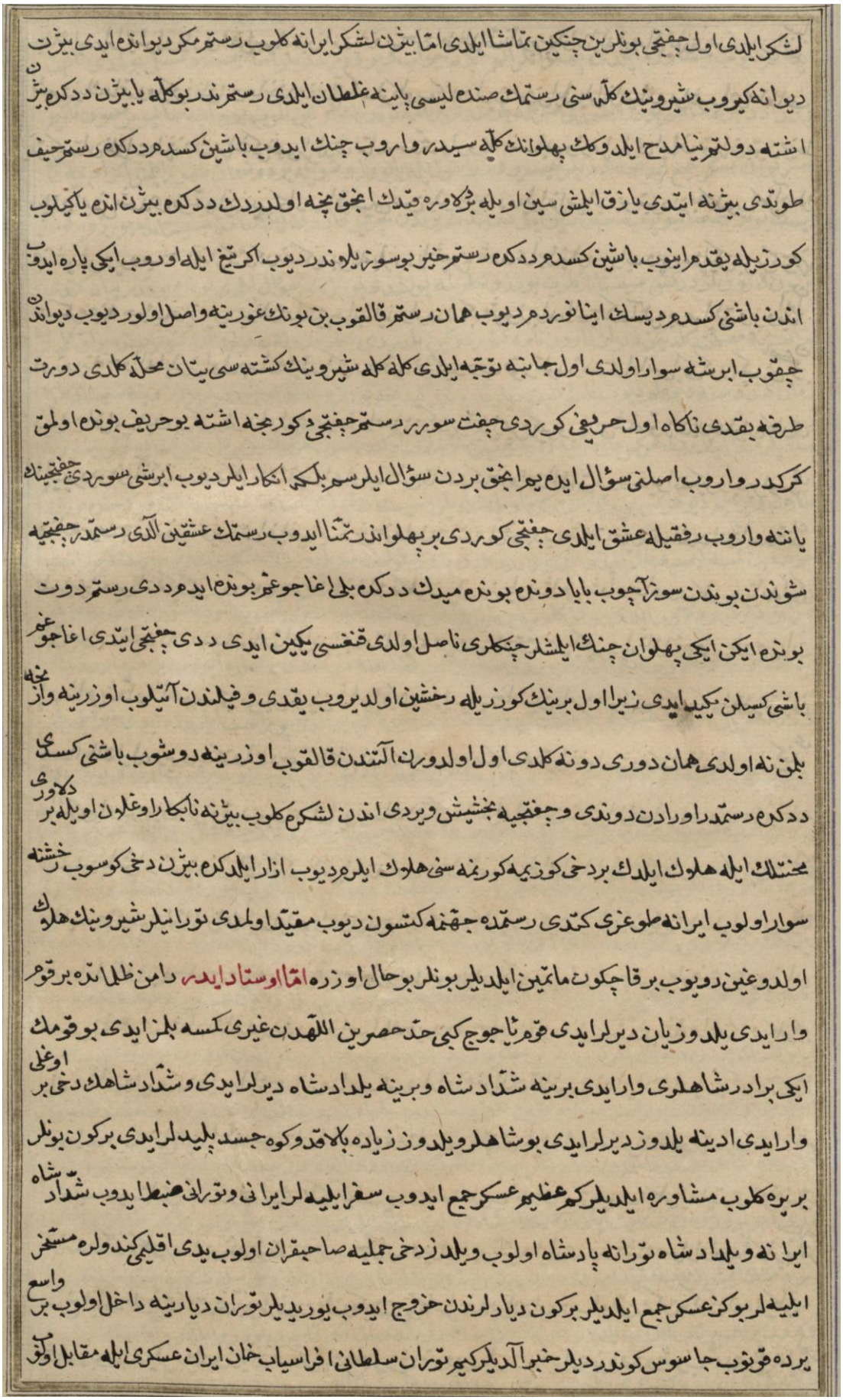
دیخچه قرطوس پادشاهم خاطرك خوش طوت صاحبقران عالمك برادرزاده سی داد شم کلدی چنکاك اصلی تدبیکله
چنك ایدرلر آنی سؤال ایلرد دکرم سلیم شاه بوخبری اشیدنجه شاد اولوب ایتدی ناهیده بانو در پالکو بر پاشیله
چنك ایده یوردی بوکز قرطوس خبری الیخه کلوب داد شمه یلدردی داد شم هراسان ایچون لشکر کنارینه کلوب
صاغ الین صول کوزکاهنه وصول الین صاغ کوزکاهنه طلوب چکرندن برنعره طنطنة الله اکبر اویله بخش ایلدیکی
زمین زمان وچرخ آسمان ولولیه وزلزلیه کلوب اندن ایتدی بنم داد شم ابن فواره ابن ذال ابن سام ابن نریمان
ابن قهرمان ای قوم عربان جان المدن قندرها ایدرسکز دیوب تیغ آتش تابن عربان ایدوب اوردوی
کندوی ایکی کره یوزبیك عسکر قرطوس عادمی دخی اردنجه قفادار اولوب بوعسکره برکرش کپرد یلر کبیر
کویا برقوری نیستانه آتش سوزان نه رسمه دوشوب فروزان ایلر ایسه اویله یاقدیلر بو محله دك بانو تك
اوزرینه علوایدوب درت طرفدن کمندلر حاضر ایلیشلردی اوزرینه آتوب کرفت ایده جك وقتده باشلرینه
قیامتلر قپوب بره کیمدر بوکلن قضای ناکهانی دیه سیه قالمدی داد شم ایروب ناهیده بانو اوزرندن
عسکری تارمار ایلدی ناهیده بانوده سلامت بولوب غیرتر کلدی بیصدی ساطوری داد شم ناهیده
بانوی کورنجه ناکاه کیرودن التی بیك عسکر ایله اکوان دخی کلوب ایرشدی کندولرین فارس وغیور عسکرینه
اوروب اویله قیردیلرکه لشی لشه سویکندی چنك ایچره داد شم غیور شاهه راست کلوب غیور شاه داد شمه
قیلچ حواله ایلدی داد شم غیور شاهك قیلچین منع ایدوب دیره اویله برتیغ اوردیکه اکر خانه سنه وارنجه
ایکی پاره ایلدی اندن کچوب علملرا وزرینه واروب علم علمداری ایکشر پاره ایلدی عسکره غیری یوزدوندروب
پریشان اولدی فارس شاه اشیاسندن کچدی مراد ایلدیکی قرار ایلیه داد شم کوروب اودندن آت سوروب
ایرشوب فارس شاهی دولندن قپوب بندن چکدی بوارا ره سلیم شاه کوردی دوشمن بوزلدی تیز قلعه
قپولرین آچوب طشره چقدی داد شم قرشولیوب بوکره داد شم دونوب فرمان ایلدی التی بیك عسکر طشره ده
بارکاهلرین قوروب قرار ایلدی داد شم بتون فارس وغیورا وردوسین ضبط ایلدی بوکره سلیم شاه
داد شمه خوش کلدك ای دلاور عالم دیوب کورشدی امانا ناهیده بانو شهره کتدی داد شم امرایلدی فارس
شاهی اولدرمکه لکن سمنکان خلقی رجا ایدوب فارس شاهی ازاد ایلدی سلیم شاه داد شمه اوچکوت
ضیافت ایلدی دوردنجی کون ناکاه یتمش دلاور ایله بورزو کلدی داد شم بورزویه قرشو واروب بربرلرین
درآغوش ایلدیلر داد شم بورزوی بارکاهنه کتوروب ضیافت ایلدی بورزو احوالی سؤال ایلدی اولدوغی کبی
نقل ایلدیلر بورزو حظ ایدوب داد شمه آفرین ایلدی اندن مجلس قوروب عیشر تبنیاد اوردیلر امادا داد شم
ناهیده بانویه قاپلش ایدی برطریق ایله سلیم شاهه یلدردی سلیم شاه دخی بورزویه سویلدکده بورزو امتحان

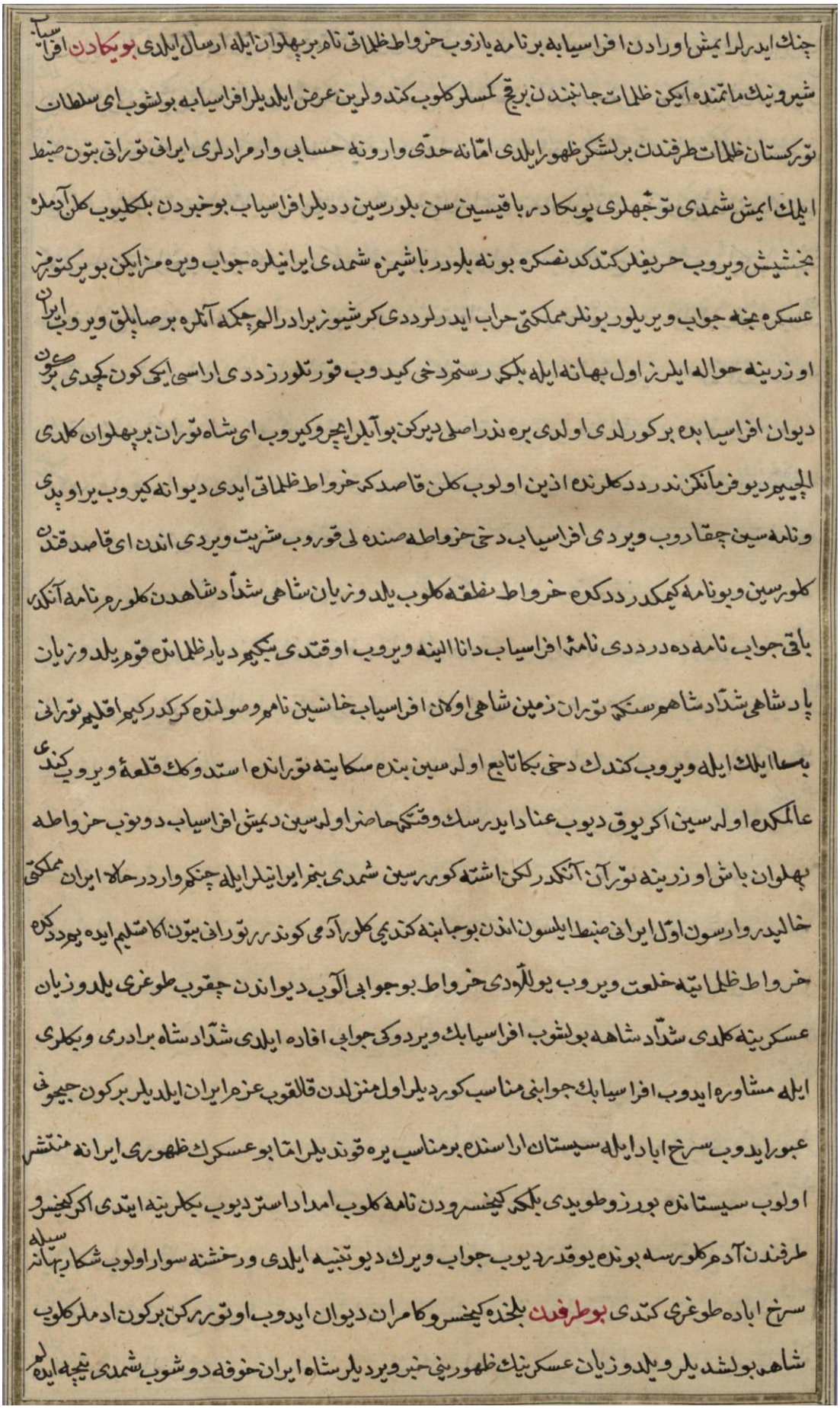
امتحان اولدقچه ویرمه دیوب دادشم ایله پنجه طوتوشدیلر دادشم اوچکره بورزونك پنجه سین
بوکدی ایده مدی بورزو اوچنجیده دارشمك پنجه سین جزئی برندن اوینادوب اکرچه غلبهٔ اقرات
کوسترمدی امابورزونك دخی بورنندن قان بوشاندی بورزو دارشمه آفرین ایدوب همشیره سین
عقد ایدوب بانوایله کردکه قوردیلر داد شم اول کیجه ناهیده بانوایله برمراد اولوب اندن اوج کون دخی
ییوب ایچوب بورزو دارشمه وداع ایدوب سیستانه کندی داد شم اندن قالوب سمنکان شاهی سلیم شاهه
پای تخت اولدی وسیزه بهاره خبر کوندروب کندی سمنکاندن قالدیغی خبرین افاده ایلدی زهره بانوکه دام
والیده سیدر خوش ایمدی دیوب دعایه مشغول اولدی امااوی ایدر دادشم ناهیده بانوی الدی طقوز
ای اون کون دینجه براوغلون وجوده کلدی امانهایت سنکین ایدردصاروب دادشمك الینه ویردیلر یوزین
آچوب یقدی انوار ولایت برقاوردکوشنه کولبانك داوری ویروب اردشیر دیو اسم ویردیلر امابو
اوغلون دهمیلردن اولدی دایه محمل ایلدی عاقبت کوتده اونی بطمان شیروآهو سودیله بسلدیلر بریاشنه
قدم باصدقده کورن اوچ یاشنده صانوردی اوچ یاشنه قدم باصدقده قرطوسك برادری اکوانه ویروب بورزو
ویلویتینه کوندردی سکز طقوز یاشنه وارنجه بورزوده یازوب اوقیوب تربیه اولدی امابرمقدار چاقریچه بو
اولدی آیندن وروندن ده عجاردن ابوآت وسلوح بولدقچه ضرب الوردی بازرکانلر اول حالین ارشیرك کوروب
یزدکرد کلش دیوب محترلردی اول مناسبت ایله اذی یزدکیرداون یاشنه قدم باصدی کسه پنجه سینه
یاپشمغه قادر اولدی برکون دادشم بورزوشاهه نامه کوندروب اوغلین استدی نامه شاه بورزویه
کلوب اوقیدی کوردی اوغلی بوطرفه کونده سین دیمش شاه بورزو دخی یزدکرده ایتدی ای پهلوان زاده
سنی پدرك اسمش دیوب عظیم اکرام ایله یانته دخی آدملرقوشوب یزدکردی سمنکان دیارینه کوندردی
یزده کیردبرکون سمنکانه کلدی ایلروآدم کلوب دادشمه مژده ایلدی اولده قرشوجیلر کوندردی الوب کوره دیلر
یزده کردسمنکان قلعه سی قپوسنه کلدکده ینه نه کوردی قلعه قپوسین اوندنده برپولاندن پنجه آصمشلر یاننده
اولانلره سؤال ایلدی دیلرکیم بو پنجه قهرمان قاتلك اطمان پنجه لرندندر بویله پولاد پنجه لرپایدار مشدر
قچنکم جنك اولیوب حالی قالدوغی محالدر بو پنجه لرایله اطمان ایدوب بونلری بورادمش دکلمیدن یزده کرد
ایتدی اویله ایسه بعدایم بندن بوره بیلورمیم اولدیوب اول پنجهٔ اندرتدی پنجه اوروب بوکدی مکر بو پنجه
زمانده ریاش یعنی ریدوکندن وسحدار پوشیده لنمش یعنی پاصلمش ایدی کوتردك قپوب شکست اولدی بو ندن
صکره غیری لغبی بنرم ثانی اولدی اردشیرلك ویزده کردلك نامی اکلمازدی بنرم ثانی اکلدی هله دیوان سلیم
شاهه واروب آداب ارکان اجرا ایلدکدن صکره واروب پدری دادشمك الین اوپدی دادشم دخی اوغلی بنرم ثانینك

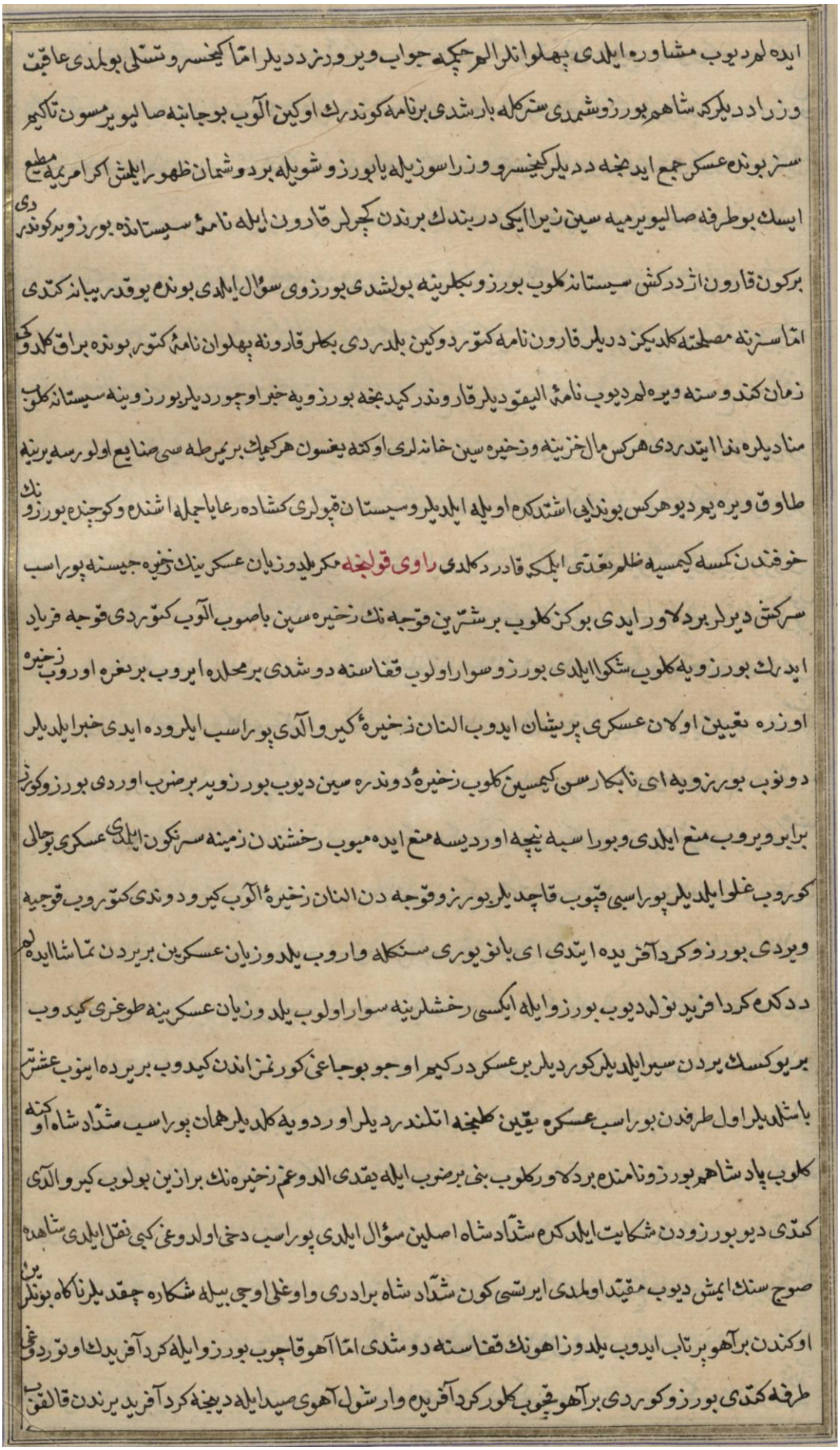
کوزلرندن اوپوب بغرینه بصدی ویاننه الدی سلیم شاه خلعت کیوروب ضیافتلر ایلدی داد شم بزم
ثانیده عظیم قوت مشاهده ایدوب قرطوسه ایتدی یا قرطوس اوغلم بزم ثانی یه سن سلحشورلق تعلیم ایله ددی
اولده نولد دیوب تعلیم ایلدی برکون قرطوس ایله شکاره چقوب کیدرکن بزم کوردی براختیار کسه کیدرمیا
التنده برخشن صبار فتاری وار کیم باد صبا و باد صرصر کبی اوچوب کیدر بزم بور خشی کورنجه مائل اولوب
قرطوسه ای اوستاد ماوار شول قوچه تک التنده اولان رخشی استه هرنه بهادیلرسه ویره لم وار سون غیرسین آلسون
دیوب قرطوسی کوندردی قرطوس آت سورب اول پیرك اوکین کسدیروب اوغورا ولی اختیار دکره اول پیر مرحبا ایدوب
ندیم پهلوان ددی قرطوس ایتدی پیرم شوقدار شوکی جوانه بزم ثانی دیرلر حالا صاحبقران عالم اولان رستمك چکر کوشی
سهراب سرافرازك قرنی اوغلی و بابا طرفندن برادرزاده سی اوغلیدر التکرم کی رخشی کوروب مائل اولدی هرنه بها
دیلرسه ویره لم رخشی بکا ویروب وارسین کندو بزیکندر وکی ات آلسون دیو بنی کوندردی هرنه استرسك ویره لم
آتی بزه ویردکده اول پیر کولوب وار پهلوان اول نوجوانه سویله آتك باشنه صووق کچمش بنم صائلق آتم یوقدر وهم
اول بوآتی بنمکله قادر دکلدر اول دکیله رستم دیدوکك پهلوان بیله بنه مزدد کره قرطوس دونوب پیرم قتی یوکسکدن
دم اوردك اکر ایلك ایله ویرمزسك زور ایله دخی الربیلوردکده اول پیر یوری پهلوان اشوکه الکدن کلمز دعوای
قودیوب یوردیو ویردی قرطوس بوندن کوجنوب باق ایمدی معتوه قوچه نجه الورم دیوب کورزکوه پیکرین
چکوب ورخشنه میدان ویروب ایرشوب اول پیره برضرب اوردی اول پیر همان برکزه ال صنوب چکدی قرطوسك
کورزنی الندن آلوب کندی کورزیله نیچه برضرب اوردیسه قرطوس آت بوینده قپانوب بیهوش اولدی
بزم ثانی بوحالی کورنجه های نابکار قوچه سنمسین قرطوس اول حاله قویان دیوب آت سوردی کلوب برضرب
اوردی اول اختیار بزم ملك دخی کورزینه الدین برابر ویروب چکدی کورزین الندن آلوب آتی ویردی بزم ثانی
بوندن اویله غضبه کلدیکیم کوزلری طاس پرخونه دونوب همان قبضهٔ شمشیره ال اوروب عریان ایلدی
آل ایمدی معتوه قوچه بویادکاری دیوب ایرشدی دیره برتیغ اوردی بوکزه اول پیرال صنوب نیزمك قلچین
الندن آلوب صاغ الیله دوالندن قپوب رخشندن آیردی وقولنه آلدی ینه رخشنه قپوب پانیزم الرحیمکه بن
حضرت حضرم سکا تربیه ایلمکم کلدم لکن بوستری صاقن کسیه سویله دیوب نیزمك ارقاسین صغادی صرتدی
یره کلمسون واباغك یردن کسلمسون دیو اوج ساعت مقداری سلحشورلق تعلیم ایدوب بر یشل قبضه لو قلیچ ویردی
نیزمك میانه قوشادوب صاقین پانیزم اول حمله ایله وچاق قوغه وامان دینه قیمه ونکاحسز عورت یانه
وارمه وکسیه قلچ چکمه تا خمك یا پشمدن چه ددی وعالم غیبه قدم باصدی نیزم ثانی رخشندن اینوب کورزین آلدی
وتیغك غلوفه صالدی ورخشته سوار اولوب قرطوسك یانه کلدی اولحاله قرطوسك دخی عقلی باشنه کلوب کوزه

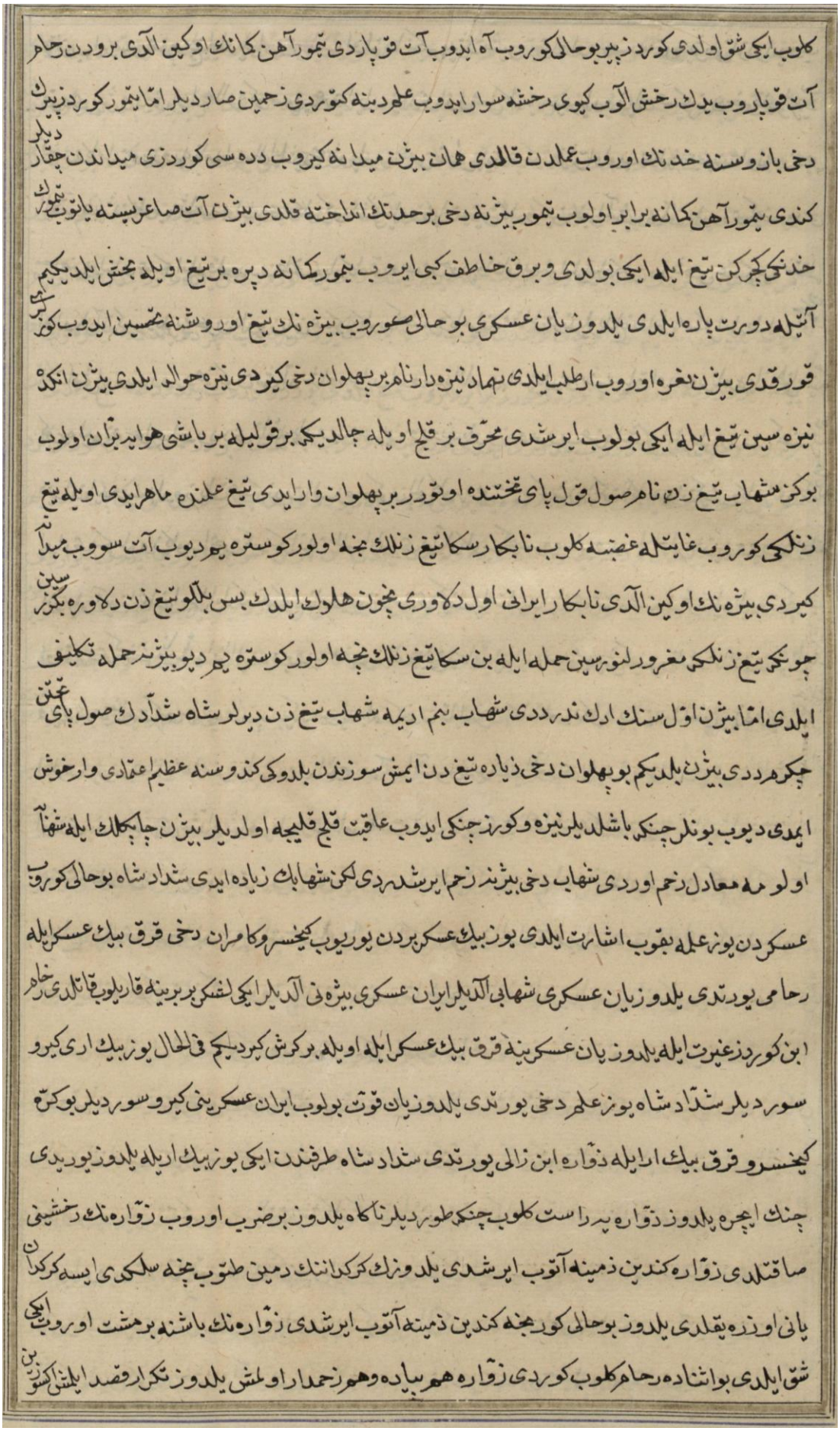

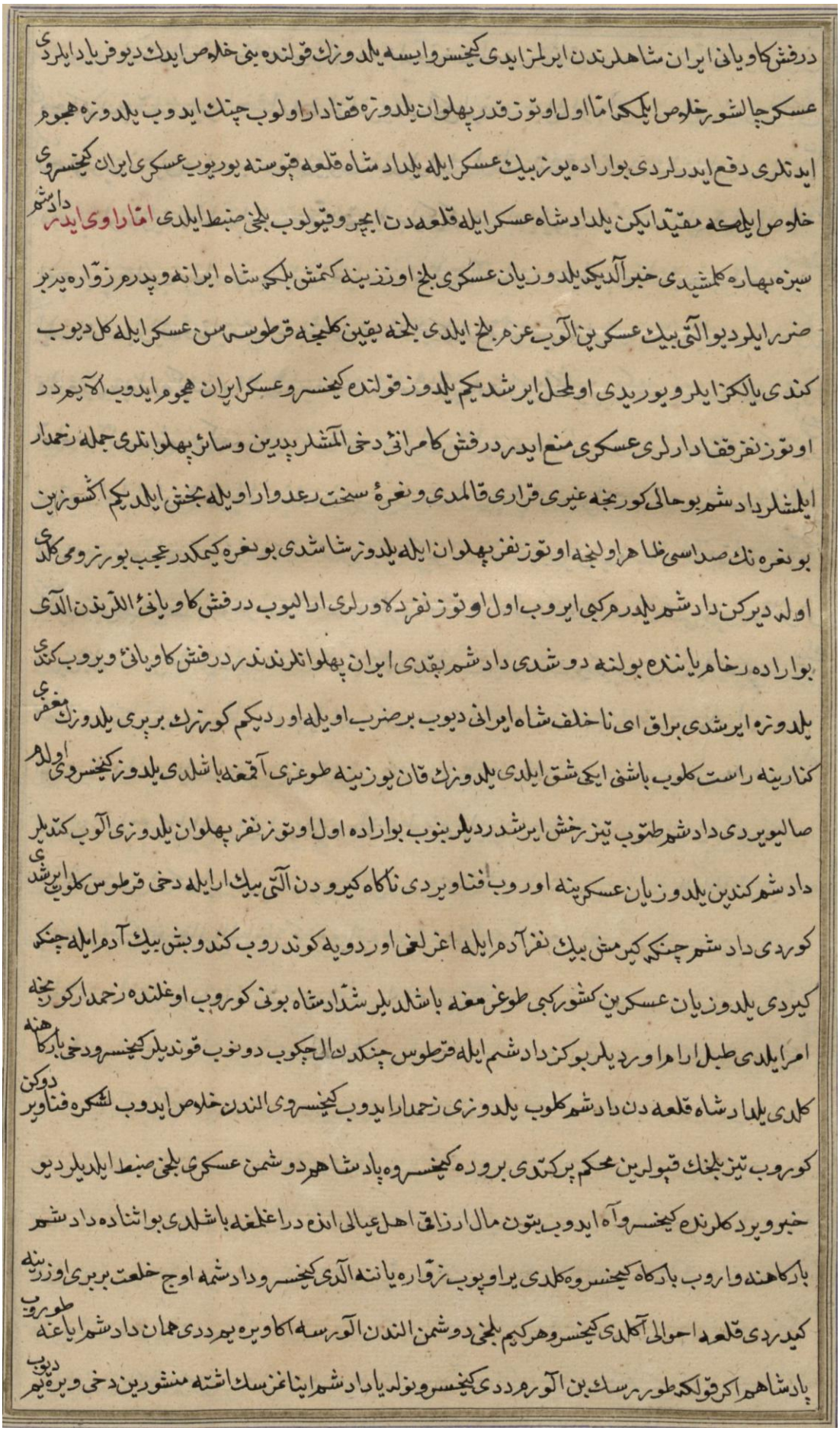

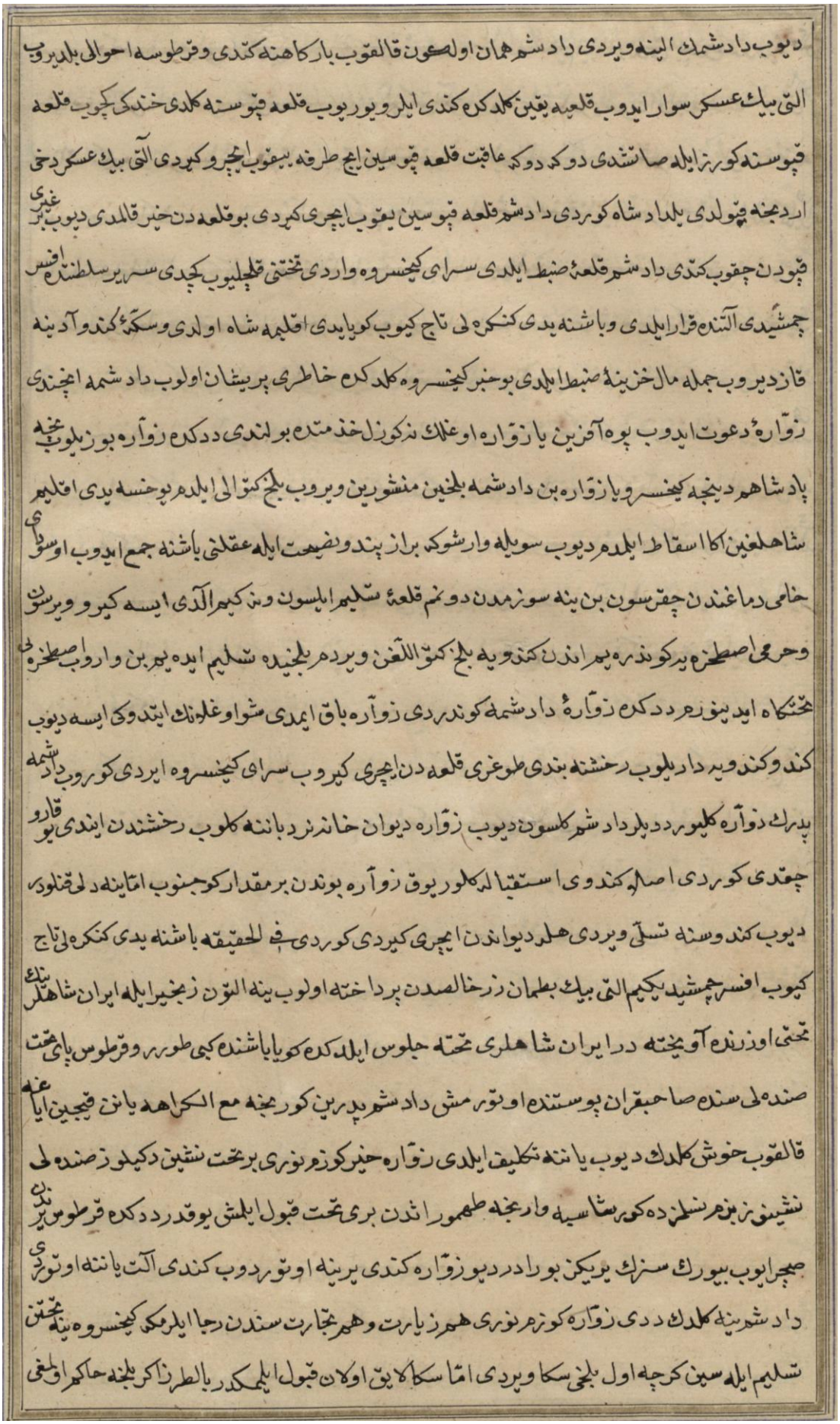
رخشنده سوار اولوب آهویه ایروب یقدی آنی کوردی بونی اوتوز آدیش قدر یاله بر مهیب پهلوان کلوب براق ای
نابکار آهو بیغمدر دیوب حمله ایدنجه کردافرید خوف ایدوب بورزویه طوغری قاچدی مگر یلدوز زنباره ایدی کردافرید
اردنجه کلدی اول یانوکلوب بورزینك آردینه سکدی یلدوز کلوب بورزویه عشق ایلدی وبوسنك بکلدر دیوسؤال ایلدی
بورزوجاریه دردی یلدوز کل بوجاریهٔ بکا صات تقدر التون استرسك ویره یم دردی بورزوخنیوصاتلغم دکلدر
اغرنجه التون ویرمك دردی یلدوز اما ایلك ایله ویرمز ایسك زورایله آلورم دردکده یلدوز کورایمدی نجه آلورم
دیوب این اوزاتدیکم کردافریدی قولندن قیوب کتوره بورزوکیروطوردیوب صچرادی یلدوزده قرشوکلوب یلدوز
پیاده بورزویه کورزحواله بورزوکورز برابرویروب منع ایلدی بورزواوروب یلدوزده منع ایلدی عاقبت
بورزوبرضرب شدیداوروب یلدوزی یقدی اورزینه دوشوب بغلدی وبردرخته صاره قودی کرد
افریدم اشارت ایلدی بن اولدورمدیه یم سن رجا ایله دیودونوب نابکار شمدی سنی اینکی پاره ایده یم
دیوب تیغه یاپندی کردافرید کرم ایله ای دلاور خطا ایلدی سن جرمن عفوایله دیورجا ایدوب یلواردی
بورزوخوش ایمدی سنی شول جاریه یلواردی باشی کوزی صدقه سی سنی اولدرمیم دیوب اویله درخته یاغلوبرا
قالقدیلر رخشلرینه سوار اولوب کمندیلر یلدوز اویله قالدی اما اوتده یلدوز شکارده براهوار دنجه کمندی
اراسی برقاچ ساعت کچدی کلدی غلاملری شهزاده نه چوق اکلمدی دیوب قفاسینه کلدیلر بولدم بورزویه راست
کلدیلر کوردیلر برنقابدار ایله برپهلوان کلور بلکه کورمشدر سؤال ایده لم دیوب ایچلرندن برینی ایلروکلوب
بورزویه ایدی پهلوان کلدوککزطرفده شوصورتده برکسنه کوردوکزمی دردکده بورزوبلی شوندم دیدوکوکزهیشنده
برشخصی بردرخته صاره قومشلرامابلمم اومیدوارك باقك دیوب کچدی وحریفلر بورزونك دیدوکی یره کلوب
کوردیلرحدذاتنده یلدوزی بردرخته صاره قومشلرغلامللر تعجب ایدوب یلدوزی درختدن چوزوب خلاص
ایلدیلرو سزی بویله کیم بغلدی دیوسؤال ایلدیلر یلدوز کلورکن هیچ کمسیه راست کلدیکزمی دردی بونلربلی
راست کلدك دردیلرا شته بنی اول پهلوان بغلدی اکا بورزودیرلردیوو سرافرازعالم ایمش سیستان قلعه سنده
اولورمش دردی اورادن رخشنه بنوب شدآد شاهه واروب باشنه کلن سرانجامی نقل ایلدی وبورزوی زیاده
مدح ایلدی شدآد شاه بورزونك اول دکلوصفین اشیدوب تیز بورزویه متعلق براز هدایادوزوب بورزوطرفنه
کندی قلعه دن کیروب سرایینه واردی بولشوب کتوردیکی هدایالری عرض ایلدی بورزودخی قبول ایدوب شدآد شاهه
عزت ایلدی شدآد شاه بورزودن ازین استدی دربند سیستاندن کچوب بلخه کتمکی بورزوکچ دیوب دستور ویردی شدآد
شاه قالقوب اورادن لشکرینه کلدی دیوان ایدوب اندن قرنداشی یلداده واغلی یلدوزه اشته بورزودن ازین اولدی
عسکره ندا اولسون یارین کوچه دیوب هرکس حاضر اولدی ایرتسی کون کچوب دربند سیستاندن کچدیلر اوتر جابنه قونوب

قونوب ایرتسی عزم بلخ ایلدیلر اذین جانب اولزمانکیم بیژن شیرویی اولدوروب رستمدن بیژه نی ازاراید وب
قودی بیژن دخی اول حالدن کوسوب عزم ایران ایلدی اول محل کلدیکیم یلدوزیان عسکرندن خبر ظهور ایدوب
کیخسرو کامران بورزویه نامه ارسال ایلمشیدی شویله بردشمن ظهور ایلدی کوزقولق اولوب بوطرفه بصیرت اولمسین دیو
القصه بیژن کلوب شاهه بولشدی وکلورکن لشکر یلدوزیان یقین کلدوکین خبر المشیدی آنی یلدردی کیخسرودخی
حاضر بولنان عسکر ایله قلعه دن طشره بارگاه قوروب موجود بولنانی پهلوانلرایله کلن دوشمن عسکرینه منتظر
اولدیلر آنی کوردیلر برحون یلدوزیان عسکری کلوب کیخسرو کامرانه مقابل قوندیلر طاغ طاش عسکر ایله طولدی اوحون
اسایش ایدوب دوردیحی کون شذآد شاه دیوان ایدوب دانا سنه امرایلدی ستوسیاق اوزره برنامه یازبلخی اسپه لیم
کوره لیم نه جواب ایدردی دی نامهٔ یازوب مهرین اوروب یلدوزه ویروب عزم لشکر ایلدیلر برودن کیخسروده
دیوان ایدوب یلدوزیان عسکرندن البتده بوکون بلخی کلوردیو چشم کوشده ایکن ناگاه دیوان کیخسرو کامرانده برکولدی
اولدی مکر یلدوز کلوب ایچروکیرمکه اذین طلب ایلردی بوآیلر کلوب کیخسروه خبرویردیلر اولده اذین ویروب دیوانه
الدیلر آیین ارکانی اجرا ایلدکدن صکره نامه سین ویردی کیخسرو اشارت ایلدی التنه صندلی قودیلر یلدوزکچوب
اوتوردی کیخسرو نامهٔ دانا الینه ویروب مفهوم نامه بلخی بکا تسلیم ایده سین دیمش کیخسرو نامهٔ دانا الندن آلوب یلدوزه
ویردی وخلعت کیوروب وارپدریکه سویله یلدوکندن قالمسون اکا قلعه دکل دیشنه طاش بیله ویرمم اکر جنك
ایلرم دیرسه بنده حاضرم یادین میدانده جواب آلسون دیوب یوللادی یلدوز دیواندن چقوب رخشنه سوار
اولدی اندن پدری شذآد شاهه واروب نامه نك جوابن ویردی چنك ایلسه کرك دینجه شذآد شاه دخی یادین
چنك سلطانی دردیو ندا اندردی ایکی جا بندن بدار کلرین کوروب صباحه منتظر اولدیلر چونکم اول کیجه کچوب
صباح اولدی ایکی جا بندن چنك حربیلر چالنوب ایکی لشکر سوار اولدی بربرلرینه مقابل اولوب اکا یلر یغلاودیلر
عجبا میدانه کیم کیره دیرکن یلدوزیان عسکرندن شاخوك دراز قدنام بریلید میدانه کیروب ایرانیلردن کوهی
اولدردی قارون اژدرکش کیروب براز چنکدن صکره شاخوك برضرب کورز اوروب کلمسین خورد ایلدی
یلدوزیان دن غربو چقوب بوکن تلخاسب تندخو کیردی قارونك اوکین آلوب چنکه طوردیلر قارون اژدرکش
عاقبت تلخاسب تندخویه رحمت بولوب هلوك ایلدی بوکره تیمورآهن کمان نام بردلاور اوزاق اوقاتاردی
آت سوروب میدانه کیردی خدنك برینه کلدکده قربانندن پتروکمان چقاروب قارونه برخدنك اندی قارون
سپربرابرویردی اما تیمورك خدنکی سپره ایرمجه سپردن کذرایدوب سینه سنه اوغرادی هاى دیمجه پتردر
قارونك طهرندن چقوب قارون جان ویردی کیوبوحالی کوروب هاى ملعون پنلدك دیوب آت سوردی میدانه
کیرکن لعین کیوك رخشنك آلتندن برخدنك اوروب دمندن چقدی کیورخشیله بیله یقلدی باشی برطاشه راست

اکسوزین یلدوزك ارقه سنه برضرب اوروب یلدوز سمه لندی رخام فرصت بولوب زوارهٔ سوار ایلدی
وچنکدن چقردی غیری اخشام دخی اولمش ایدی ایکی طرفدن طبل ارام جالنوب دونوب قوتدیلر ایکی
زخملولرین زحمینی صاروب اولنلر ایچون اغلدیلر ایرانیلر قارونك جنازه سین دفن ایلدیلر ویلدوزیان
دخی پهلوانلرین اینلری اوزره حقتنه قودیلر برایکی کون چنك ایلیوب شذادشاه ایله یلدارشاه ویلدوز
اوچی بریره کلوب مشاوره ایلدیلر نجه ایلسك بونلری آسان وجهیله پریشان ایدوب قلعهٔ بلخی ضبط
ایلسك ددیلر یلدوز ایتدی بنم خاطریمه برتدبیر کلدی اوکی سیاق اوزره برنامه یازوب بکاویرسکز
واروب دیواندن کیخسروه نامهٔ ویروره اول نامهٔ آلوب اوقورکن اکسوزین کیخسروی دوالندن قاپوب
قولومه آلوره شمدی کیخسرو دیواننده نقدر پهلوان وارایسه جملسی زحمدار دربریسنك چنکما اقدار
یوقدر اول اراده عمم یلدارشاه دخی یوزبیك مقداری چابك عسکر انتخاب ایدوب قلعه طرفنه یقین
وارسین بزبوراده عسکر ایله کشاکشده ایکن اکسوزن قلعه یوریش ایدوب قپولر آچق ایچری قپو
قلعه کیروب ضبط ایلسونلر غیری طشره ده قلون عسکر فی الحال پراکنده اولوب ایکسی بریرده قالمن بو
طریق ایله مرادیمز حاصل اولور ددی شذادشاه ویلدارشاه یلدوزك بوتدبیرین بکندیلر عسکردن یوزبیك
مقداری انتخاب ایدوب حاضر اولدیلر اندن کوزیده صندلی نشین پهلوانلردن اوتوز قدر نامدار ایروب
اندن برنامه یازوب یلدوزه ویردیلر اوتوز قدر دلاور دخی یلدوزه توابع شکلنده لشکر ایرانه یوریدیلر یلدارشاه
دخی یوزبیك عسکر ایله سوار اولوب قلعه جانبنه طوغری یاب یاب چکلدیلر امتا یلدوز ایران عسکرینه کلوب
بارکاه کیخسرو اوکنه ایریشوب اولدم بوآبان وسرهنکان کلوب پادشاهم اول اوّل الچیلك ایله کلن شهزاده
ینه کلدی امر بیکزندر غالبا الچی اولمق کرك ویانندن اوتوز مقداری آدمی وارایچروکیرمکه دستور استردیلر
شاه ایران اذین ویروب اندن اوکنه دوشوب امتا اوتوز نفر دلاور پرسلاح اوزرلری پوشیده لی بارکاه قپوسنده
قالدیلر برهای هوی اولورسه ایچرو اوغرایوب یلدوزه امداد ایلیه لر یلدوز ایچری کیروب نامه سین ویردی
کیخسرو نامهٔ آلوب التنه صندلی قپوب اوتوردیلر یلدوز اوتورمدی کیخسرو نامهٔ دانا الینه ویروب قراءت
ایلکه باشلادی همان یلدوز نامه اوقورکن اکسوزین کیخسروی دوالندن قاپوب قولنه آلدی بره برم دیوب
یلدوزك اوزرینه هجوم ایلدیلر امتا زواره وبیژن وکودرز وکیو جمله زحمدار ایدیلر بنه غیرت ایله دیوانه
کلوب اوتورمیوردیلر ایدی ناچار بونلردخی هجوم ایدوب کیخسروی خلاص ایلمك صددنده ایکن طشره دن اوتوز
نفر پهلوان دخی یوریوب زوارهٔ وبیژن وکیوی کودرزی زحمدار ایلدیلر یلدوز بواراده طشره چقوب کرکدانته
سوار اولدی بارکاه اوکنده درفش کاویانی دیکلوب طوررکن آنیده آلدی زیرا صورتی عسکر ایله تورانده دراصل

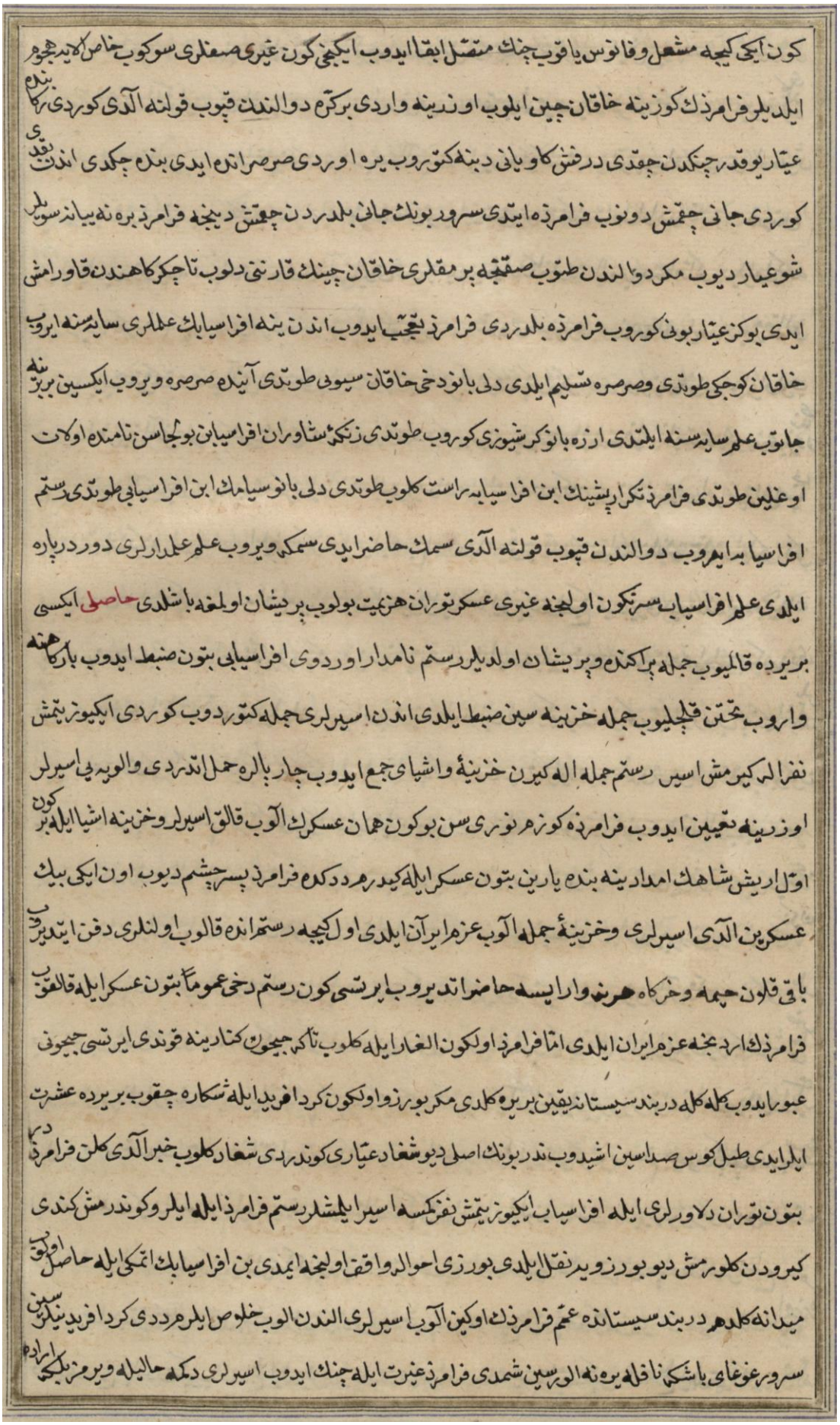

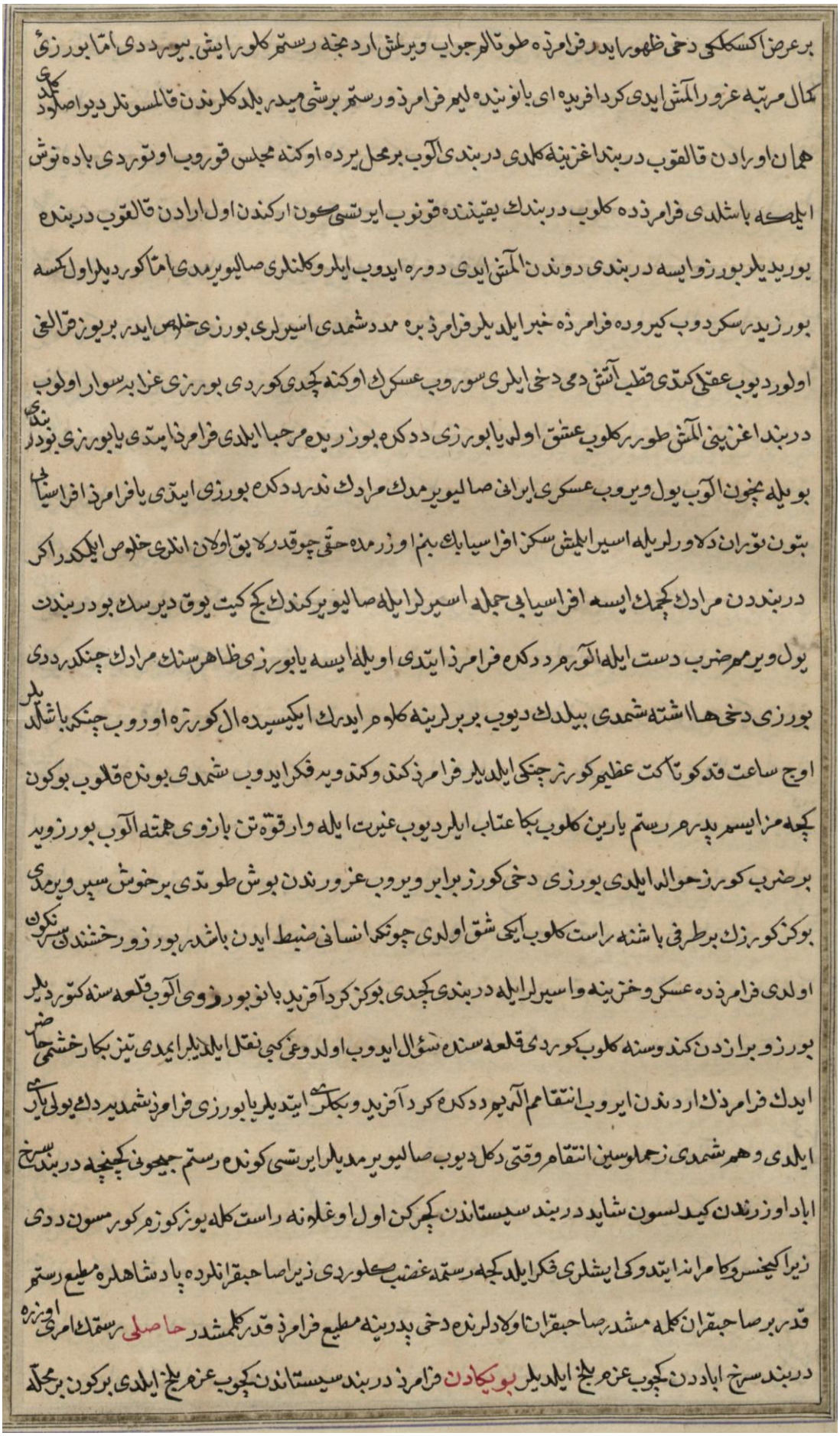

استرسك كيخسرو بينه بلخى سكاو يره جك ايغوق قلعهٔ شمدى شاهه تسليم ايله اولدغى ايچنده كندويه متعلق
اشياسنى آلسون اصطخره يه كوندرسين اندن بلخى كتوآلوق ايله سكا تسليم ايلسون اولبجه بلخك حكومتى باكز
سنك الكده اولسون باشكدن تاجى چيقر جمله خزينهٔ تسليم ايله ددكده دادشم بوسوزلردن غضبه
كلوب يوزين اكشتدى دونوب زواره يه اكر پدرم اولسيدك شمدى سنى قتل ايدردم بنده قياس ايلدمكه ايران
شاهلغنه مبارك باد ديمكه كلدك پورى شورادن ديوب بايا سين قوغدى زواره محزون قالقوب طشره چقدى
كوكلندن بواوغلون برحوداراولمزاللهدن ديلرويره ديوب اشاغه ايندى ورخشته بنوب كيخسروه كلدى ايمدى
قچن بورزوكلوب كيخسروه قلعهٔ بلخى الى ويردى كيخسرو ياننده الى قيوب قنوان شاه وقعه سنده دادشمك
والدهسى زهره بانوى آلوب حين انزالده اولمحل خاطرينه بورزونك سرخشكى وحربدارلغى كلوب بورزوى
تعييب ايلردى كندويه تكرى برفرزند روزى قلديكه بورزوانك ياننده يتمش كره آب زمزم ايله يونمش عود
ماوردايه بكزر حاصلى زواره كيخسروه كلوب اولمدى ديوب اندوكى معامالهٔ ددكده كيخسرو فريادهياشلدى
ناصل اشدربودیووزراكل پادشاهم كوكل الچقلغى ايدوب بوكره كندك تشريف ايله نقدرايسه يدى اقليم
خليفهسى عالیجاه سين شايدكه سنى كورنجه حجاب ايدوب بلخى تسليم ايده ددیلر كيخسروخوش ايمدى ديوب
پرازوزراوحكماوپهلوانان ايله سواراولوب عزم بلخ ايلدى قلعه دن كوروب تاكه كندى سراينه واردى
دادشمه كيخسروكندى كليورددیلر دادشم كلسون ددكده اندن اينوب يوقاروچقدى كوردى هيچ بنجانيه
صورت يوق كلدوكنه پشيمان اولدى اماچه فائده كيخسرو ديواندن ايچروكيروب دادشم اصلوحركت اتميوب
خوش كلدك خلعت كتورك ديوب خلعت كيدردیلر كيخسرو دخى زياده متألم اولوب حقك بلوسته اوغره
نابكار هيچ پادشاهلره خلعتمى ويريلور ديلرم خدادنكيم صاحبقران قليجنه اوغرايه سين ديوب كريه كنان بددعا
ايده رك دوندى بينه باركاهنه كلدى كيخسروك دعاسى مستجاب اولدى كيخسروكيدنجه دادشم مجلس قوروب عشرته
باشلدى قرطوس ايله اخشام اولنجه شراب ايچوب تمام كيف اولدى عقلنه حرم پادشاه كلوب پاقرطوس يورى
سنكله حرمه كيروب براز جاريه لرى سيرايدوب التذندن شراب ايچه لم ددكده قرطوس دادشمه كل فارغ اول سوزى
نه استرزالك جاريه سندن ددى دادشم غضبه كلوب يورى هى نابكار بزبيابخى دكيلوزديوب قالقدى قرطوس
ايله ايكسى حرمه يوريديلر اهل حرم خبردار اولوب هريرى بربوجاغه قاچوب پنهان اولدى دادشم شاهك عشرت
ايلدوكى اوطيه كيروب قرطوس ايله اوتوردى اهل حرمه زوراييدوب اوكلرينه مجلس كتوردى كيخسروك ايكى جاريه سى
وارايدى انلرى كتوردوب قدح سورددى فرنكيس بانوكوردى مدارادن غيرى چاره يوقدر جاريه لره اشارت ايلدى
بونلره اولقدر شراب ويردیلركه ايكسى دخى ياتديلر فرنكيس بانواوزرلرينه بورپورغان اورتوب اوطه قپوسين يوقوب

چکوب اویله براقدیلر صباحه دك بونلر یاتوب قالدیلر صباح اولدی داد شم و قرطوس بیدار اولوب قالقدیلر داد شم
بوراسی یزه دردکره قرطوس نقل ایلدی داد شم ایتدوکی ایشه نادم اولوب طشره اولدی اما فرنکیس بانو برخادم
ایله وقعهٔ کیخسرو بلدردی کیخسرو المندن بولسه کندوسین هلوك ایلردی تیز آدم کوندروب حرمین اسندی
بوخبر داد شمه وارد قده داریلوب اول ساعت نقدر حرم وارایسه اصطخره قلعه سنه سوردی کیخسرو بزنده
اشیدوب ندر بنم بونا خلفلردن چکدیکیم دردیلو دیوب تیز برنامه یازوب رسمه ارسال ایلدی اذ بجانب
رستم داستان ممالك توراندهٔ صحرای کاسه رودده کوه هاوندا وکنده افراسیاب ایله مقابل قونوب کاه چنك وکاه اسایش
ایده رك یکرمی سکز سنه اول حال اوزره کچدی برکون بنه اسایش ایدوب اوتورر کن کیخسروك کوندردیکی قاصد
کلوب رسمه یولشدی کیخسروك نامه سین ویردی رستم الوب اوقیدی مفهوم نامه یا رستم سکا بوقدر نامه
کوندردم بنچون کلمز سین بن افراسیاب چنکندن واز کچدم البته بو نامه وارد قده برآن تأخیر ایتیوب کله سین
بو زمان یورز والندن کوته کوته چورلر چکدم خون جکرم شمدی کباب اولدی زواره تك داد شم نامر اوغلی
ایریشوب کلدی قلعه می الوب نامنه سکی قازدیروب مال وخزینه می بتون ضبط ایلدی اندن ماعدا حرم کاه
حرامیه سیر اندیروب صکره اصطخره سوردی دیوب اولدوغی کبی نقل ایلدی اولقدر یانوب یاقلمشکن رستم
آتش محض اولدی بره بواوغلون نه یبانه سویلر غیری شمدی کروکتمك اقتضا ایلدی دیوب اول ساعت افراسیابه
خبر کوندردی البته اوچ کونده دك آیردا اولوب برطرف اولوردی عذر و بهانه ایلیه سین زیرا پادشاهم البته کلسون
دیو کاغد کوندرمش دوردیکی کون بوندن قالقوب کیدرم دیو بو خبر افراسیابه وارنجه افراسیاب دخی تدارکین
کورروب عسکر توراندهٔ چنك ندا ایتدردی اوتوزالتی کره یوز بیك توران عسکری کاه اولوب تدارکلرین
کورروب صباحه منتظر اولدیلر بروجانبدن رستم دخی چنك ندا اندیروب ایران عسکری دخی حاضر اولدیلر
چونکیم صباح اولدی چنك حربیلر چالنوب ایکی سپاه سوار اولوب عزم میدان ایلدیلر بربرلرینه مقابل اولوب صاقلر
دوزوب الایلر بغلدیلر ایابوکون میدانه کیمر کیره دیرکن آنی کوردیلر رستم زورمند اول سرور صاحب کوزه
وکمند طلسمان اریش قدیله ابرش کلندامی سوروب لعب هنر کوستردکده نصکره نعره اوروب یا افراسیاب بوکون
غیری آیرداولر حق کونلردر میدانه پهلوان کوندردکره افراسیاب صاغ وصولیه یعقوب کوزی قالون کوهیه دوش
اولوب اشارت ایلدی قالون کوهی آت سوروب میدانه کیردی رستمك اوکین آلدی رستم کوردی برکوهی پهلوایدر
سن کیمسین دیو سؤال ایلدکده قالون دخی بکا قالون کوهی دیرلر ملك بهمن کهستانی پهلوانلرندن نمردی قالون
رستم ایتدی دی ایمدی حمله ایله دیمکله قالون کوهی دسته چوبن قاپوب ایرشدی رستمه بردسته چوب حواله
ایلدی رستم دخی کوزکاوسر ایله چاپوب قالونك دسته چوبن هواده منع ایلدی قالون تکرار کلدی ایندهٔ منع ایدوب

برضرب پنجه اوردی ایسه قالوفی آت طرناغنه ایندردی سمك عیار رکابنده ایدی اوزرینه دوشوب بندایلدی
بوغازینه پالهنك ملاقوب پیاده تبردوکدوسی ایله دوکه رك علم سایه سنه ایلتدی بنه رسمك یانته کلدی ایندن
رستم نعره اوروب ارطلب ایلدی بوکره کوهیلردن هیتال کوهی نام ملك بهمنك برادرزاده سی وارایدی زیاده
کوه بوزدلاور ایدی کرکدان سوروب میدانه کیروب رسمه کیم ایدوکین بیلوب حمله ایله ددکده هیتال کوهی
رستمه برنیزه وایکی کورز اوردی رستم منع ایدوب برضرب ایله هیتالیده سرنکون ایلیوب سمك باغلدی کوهیلره
غیرت دوشوب یلوق کوهی کیردی رستم حمله لرین منع ایدوب برضرب ایله یقدی اهریمون کوهی کیردی مغلوب
اولدی غورکوهی کیردیکم ملك بهمنك جهان پهلوایندر رستم آنیده برضربیله یقدی بوکره جنلردن قهرمه چینی
کیردی اسیر اولدی جمهور چینی کیردی اسیر اولدی قهرمان چینی کیردی اسیر اولدی ویسه نژاد کیردی اسیر اولدی
یارمان هومان پیران جمله اسیر اولدی افراسیاب کوردی رستمك غضبی وار دربربر کیرمك فائده ویرمز همان
اوتوزالتی کره یوزبیك عسکره یورك ایلدی بوقدر سپاه اینوه مانند کوه پرشکوه یرلرندن حرکت ایلیوب یدرپای
بی پایان کبی رستمك اوزرینه غلوایدوب یوریدیلر رستم نامدار عسکرك بردن یوریدیکین کورنجه ایرشدی
اینوب زیرزبرشکسته محکم متانت ویروب ینه اوزرینه سوار اولدی ونیزه پارکشی ایلینه آلوب بوکلن
عسکری قرشولدی اوکنه راست کلوب حائل اولنلر صوقاق صوقاق ایدوب بروردن طوس این نوزهر
دخی درفش کاویانی ودرفش بنفشی دیره دوب ایکی کره یوزبیك مقداری ایران عسکرینه یورك ایلدکده
ابتدا هامان فرامرز لشکرکش قطب آتش دمه مهموز خارانکیز کوستروب یناراتش کبی میدانه آت سوروب
بنم فرامرز دلیر اول پهلوان نره شیر دیو نعره اوروب تیغ آتشی عریان ایلدی وکندین بوعسکره اوروب
آتش سوزان مثال یاقوب یقمغه باشلدی فرامرز قضاسندن بانوکشاسب یوریدی انك اردنجه آرزه بانو یوریدی
زنکنه شاوران واوغلو تنکه یوریدی کرکین میلاد یوریدی فریبرز یوریدی اندن باقی قالون دلاورلر
یوریدیلر فرامرز یانندن بولنان سیاحت پهلوانلری یوریدی نیکو دهشت الویه جاهاذمرزبان وزال زمان
جمله لشکره طوس کندی یوریدی ایرانیلر کرجه تورانیلره کوره براوج ایدی امّا ایچلرینده رستم کبی وفرامرز
بانولرکبی دلاورلرواردی اویکم ایله تورانیلره اویله اوردیلر تیغ تیریکیم فاندرسیل مانندی جریان ایدوب
چقورلرلرابکیراولدی کله لرمانند حباب اسادریای خون اوزره غلطان اولمغه باشلدی چنك ایچره پهلوانلر
راست کلدکلری توركستان دلاورلری ایله چنك ایدوب اسیر ایدرلرایدی رستم چنلوس حبشی یه راست کلوب برضرب
ایله یقدی سمك عیار بندایدوب چنك ایچندن چقاردی دلوبانو بولاوندتورکی یقوب اسیر ایلدی فرامرزده ملك
بهمن کهستانی کوروب حمله سین منع ایدوب برضرب ایله یقدی صرصر سبکبار یاغلیوب علم دبنه ایلتدی حاصلی ایکی کون

بر محلّه کلدیلر که قلعهٔ بلخ نمایان اولدی فرامرزه برقتور کلوب الویه یرسن یاب یاب اسیرلر ایله بیله آلوب کیده طور
بن شوندم برمقدار اسایش ایده یم دیوب قطیدن اینوب بردرخت سایه سنده اوتوروب صرصر سبکبار عیّار اوکنه
برانوالده وبرسراخی باده قودی فرامرز کیف ایرشدرمکه باشلدی الویه خزینه واشیایی اوچه چکدیروب اردنجه
اسیرلری چکدیلر الویه دخی قفا لرنجه یوریدی امّا خزینه اوزدینه یعقین اولنلر کیخسروی بلخدم قیاس ایدوب
قلعیه طوغری چکدیلر الویه کیرودن کوروب بره طورمك نره یه دیوب ایلری سکرتدی اسیرلری دخی براغوب
خزینه لره ایرشدی بره دونك دیبجه خزینه دن برچخ چاریا قلعیه طوغری قلعه قپوسنه وارمشدی دادشم
خبردار اولوب کلوب ایلروده بولنانلری قلعیه الدی الویه کیروده اولنلری دوندروب ایلری کیدنلری دوندره مکه
کیدبجه دادشم قرشولیوب ویرمدی الویه ویردیوب دادشم ایله چنکه باشلیوب الویه یه تیغ ایله دادشم برزخم
آچدی بونلر بوجنکده ایکی یلدوزیان عسکری اسیرلری کوروب خبر آلدیلر که توران شاهی افراسیاب خانی ایکنوز پسمش
پهلوان وشهزاده لرایله طقوب جمله اسیر ایدوب کتورمش لرلشکرك کی خزینه ایله ایلروالویه یانته کیدوب
ویکمی کیروده قالمش اسیرلرا وردیرده تنها قالوب طورديلر واروب شداد شاهه ویلداد شاهه ویلدوزه
خبرویردیلر شداد شاه مشاوره ایدوب افراسیاب تابع اولدی ایدی مناسب اولن شمدی انلری خلوص ایلکدر
هم انلر خلوص اولدقده ال برایدوب ایرانیلره کرکی کبی جواب ویره بلورز دیوب بنك ایلدی بره بره دیبجه اسیرلری
ارایرآلوب جمله سین صالیویردیلر عسکر فرامرز بوحالی کوروب کیروسکرتدیلر که فرامرزه واروب نره طورمرسون
ای دلاور واسیرلری دریا مثال برعسکر قوشادوب جمله خلوص ایلدیلر دیبجه فرامرز آه ایدوب نه یاوز خطا اولدی
شمدی پدرم بکا یارق سکا کم بش اون اسیری ضبط ایده میوب الکدن آلدرك دیدوکی زمان نه جواب ویره یم
دیوب برکرّم قطب آتش دمك اوزرینه کلوب برق خاطف کبی ایرشدی وکندین یلدوزیان عسکرینه اوروب اویله
بربغرهٔ سخت رعدوار صاعقه کردار بخش ایلدیکیم زمین زمان چرخ آسمان صدا ایله طولوب طاغلر
وصحرالرطوپ چاتلر کبی چاتلدی برکرّه تیغ آتشی عریان ایدوب یلدوزیان عسکرینه برکرش کردیکیم
کویا برقوری نیستانه آتش دوشوب ناصل سوزان اولورسه عسکر یلدوزیانی نار جلول سیفته اویله یقوب
کشور کبی طوغرمغه باشلدی عسکری یلدوزیان فرامرزی قات اندرقات قوشادوب اوزرینه هجوم ایدرلردی
امّا فرامرز یونلره اوردیجه حزمن قدرین آچیلوب اطرافندن یغناق ایدرلردی ایراقدن خشت وخدنکی
باران کبی یاغدرلرایدی امانه قطیه ونه کندوجودینه تأثیر ایلرایدی انجق فرامرزنه طرفه توجه ایدوب
قلیج صالرسه اول طرفی صوقاق صوقاق ایلردی خلاصهٔ کلام فرامرز یلدوزیان لشکرینه تیغ اورمقده بروده
کیخسروکامران بوهنکامه قوپیجه تیز باقی قلمون خزینه واسبابی کندی دائره سنه کتوردوب فرامرزك یارکاهین

دخی قوردیلر والویرکتوروب زحمین صاردیلر دادشمرینه قلعه قپولرین بندایلیوب تاج خانئ دو شندی
وچقوب اوتوردی اوکنه مجلس قوروب قرطوس ایله اوتوروب عشرته باشلدیلر وفرامرذك چنکین
تماشا ایدوب اول اراده فرامرد دمبدم نعره اوروب قیچ اوردقچه تحسین یاعی هزار تحسین دیوستایش
ایدردی وفرامرذك صاغ اولدوغین نعره سندن بیلوردی فرامرز اولکون اخشام اولیجه تیغ اوروب
خون دوشمن قزل اذماق کبی جریان اندی اخشام اولدقده شداد شاه مشعل وفانوس فروزان ایتدیروب
ینه چنکم طوردیلر کیجه ده صباح اولیجه اوردی تیغی ضحی وقتی اولدقده طبل کوس صداسی ظاهر اولوب
مقدم جیش فریبرز ایدی کلوب بارکاه طوسی وبارکاه رستمی قورمغه باشلدیلر کیخسرو امرایلدی جمله
وزراوپهلوانلر سوار اولوب قرشو کندیلر ناکاه رستمك درفش بنفشی ایله درفش صاویانی صورتی نمایان اولدی
علم سایه سنده تحت ایله طوس اوکیجه رستم نامدار ابرش کل اندامك اوزرنده وکورزکاوسر دوشنده کویا
لوح طاغ بربری اوزرینه قومشلر بری ابرش بری رستم بری دخی کورز لشکر ایران یقین کلدکده کیخسرو
دخی قرشو کلدی وپهلوانلر طوس شاهی کوریجه زمینه اینوب پیاده اولدیلر واروب کیخسرو اوکنده زمین
پوس ایدوب رستم رکابن اوپدی کیخسرو خوش کلدك سرور دیوب دوندی رستم وسائر لرینه رخشلرینه سوار
اولوب تاکیم بارکاه خسروه کلدیلر سائر عسکر قوندی امارستم یرهای هوی صداسوایشیدوب قارشغلغی کوروب
اصلنی سؤال ایلدکده اولدیغی کبی نقل ایلدیلر رستم بونی اشیدیجه غضبه کلوب اول پیاناوغلوشنك کیروده
ایشی نه ایدی اکرکه بیله اولایدی بلکم بوایش بویله اولیایدی هرکیم امدادینه وارسه دینم حقیچون قتل ایلر
اکرحاجتی ایسه کیروقالقوب بویله اعتماد کرك ایدی دیوب عنوی کمسه سویلدی کیخسرو امرایلدی رستمه وسائر
بیله کلنلره خلعتلر کیوروب رستم اثنای صحبتده دادشمراحوالین سؤال ایلدی کیخسرو دخی اولدوغی کبی دادشمدن
شکوایدوب اغلدی رستم مرحمت ایدوب الم چکمه شاهم انك حقندن کلوب سکا الدوغی شیلری جمله الی ویروم
دردی کیخسروه تسلی ویروب عشرته باشلدیلر رستم دالینه جام الوب صحبت ایدرایکن اکسوزین برشدید نعره
ظاهر اولوب رستمك الندن جام جام طاسی کبی چنکلدی رستم چنکی اونی تمشیدی نذر بونعره دیینجه بکلر
ایدیلرای دولتلو صاحبقران چکر کوشه کن فرامرذك نعره سیدر حاله چنکدن درد دیلر رستم ینه مقیدا ولدی
براز صحبت ایلیوب اراسی برایکی ساعت مرور ایلدکده نصکره ینه جام رستمك الندن چنکلیوب القصه
اخشام اولدی دمبدم رستمك الندن جام صداویروب فرامرذك نعره سیدر دیرلردی صباح اولیجه فرامرز عسکر
یلدوزیانه بصدتی تیغی برقاچ بکلر رجا ایلدی امداد ایده لیم دیو امارستم رضا ویرمدی اکربنم اوغلم فرامرز
ایسه کسه دن امداد استمز دیرایدی اولکون دخی اخشام اولیجه بوحال اوزره جنك ایلدی اخشام چنکی ینه ابقا

ینه ابقا ایدوب صباحه دك بصدی یعنی خلوصهٔ کلام اوچکون اوچ جیکیه دریا مثال عسکره قلیج اوروب دوزدی
کون جام ینه دیوان کیخسروده رستمك الندن صدا ویروب فرامرز نعره سیدردکلرنده کیخسرو کامران دینك
عشقنه یارستم اکر خاطرم استرسك فرامرزه امداد ایله دیکه غیری رستم دخی انصاف ایدوب دلو بانو یه یا قدری
وار یا بانو کشاسب برادرك فرامرزی چنکدن چیقرین غیری کلسون ددکده دلو بانو نوله دیوب قالقدی رخشنه
سوار اولوب کندینی لشکر یلدوزیانه اوردی دوکشه دوکشه فرامرزك اولدوغی محلّه کلوب فرامرزی کوردی
چنك ایمیندن مست اولمش ایدی اولدی بانو جسارت ایدوب یاقلشه مدی عاقبت قطبك لجامنه ایراقدن چوکان
ایلشدیروب چکدی قطب حسّ ایدوب بانونك اردینه دوشدی اول طریق ایله لشکردن چیقردی فرامرزی
آلوب کیخسرو بارکاهی اوکینه کتوردی فرامرز پیاپی قلیج صالردی رستم اوغل فرامرزم کورنرك آج کندوکی دیو سور
دیو صدا ایدنجه رستمك صداسی فرامرزك کوشنه کیروب کوزآچدی نه کوردی کیخسروك بارکاهی اوکنده
طوره رجمله بکلرایله پدری رستم طشره چقمشلرکندوسین سیرایدرلر همان مراد ایلدیکیم فرامرز دونوب
ینه کندی یلدوزیان لشکرینه اوره رستم لجامندن طوتوب یرلمك استرسین کوزم نوری ددکده فرامرز ینه کیندم
لشکره اوروب یاقره قره دوکه دورم یاخود جام مماتی نوش ایدرم ددی رستم اویله اولورچیکر کوشمارلك
ایسه ایچی اولورکما لیله اثبات وجود اندك برخوردار اول چکر کوشم دیوب دعا ایلدی اوطرفدن فرامرز
چنکدن فارغ اولوب کیدنجه شداد شاه امر ایلدی ارامرطبل چنك چالنوب عسکر چنکدن آل چکدی شداد شاه
افراسیابی وبکلری الدی بشعله چادره کتوردی فرامرزك ارکین وسیماعتن سویلرلردی ایرتسی کون کیخسرو
کامران دیوان ایلدی پهلوانلرایله رستم کلوب یرنده قرار ایلدی رستم باش قالدیروب سلومون دانا یه امر
ایلدی برنامه انشا اندیروب زنکهٔ شاورانه ویروب داد شمه کوندردی شاوران قلعه فیروسنه وارروب
کندینی عرض ایلدی داد شمه خبر ویروب ایچروالدیلرایچرویه الدقد نصکره دیوانه کیروب کوردی داد شمه
یدی کنکره لی تاج کیوب افسر جمشیدی النده قرار ایلمش زنکهٔ شاوران آدآب ایله چقاروب رستمك سین نامه
ویردی داد شم آلوب اوقیدی رستم قلعهٔ شاهه تسلیم ایده سین دیمش یوق دیرسك زیان کورمز سین دیمش نامهٔ
زنکهٔ شاورانك الینه ویردی وایتدی وار پهلوان رستمه سویله قلعه دکل برطاشین بیله ویرمم یارین میدانده
جواب ویرورم ددکده زنکیدردونوب کلدی رستم داد سمك جوابن ویردی رستم خوش ایمدی کناهی بینه
دیوب امّا ایرتسی داد شم آلتی بیك ارایله قلعه دن طشره چقوب صف طوتدی کیخسرو ده دورت کره یوز بیك
عسکر ایله مقابل اولدی بوکره داد شم آت سوروب میدانه کیردی ارطلب ایلدی یلدوزیاندن شابور ظلمانی نام
برپهلوان آت سوروب داد شمین اوکین آلوب سویلشورك ارغشوب شابور نیزه سین الینه الوب داد شمه بر نیزه

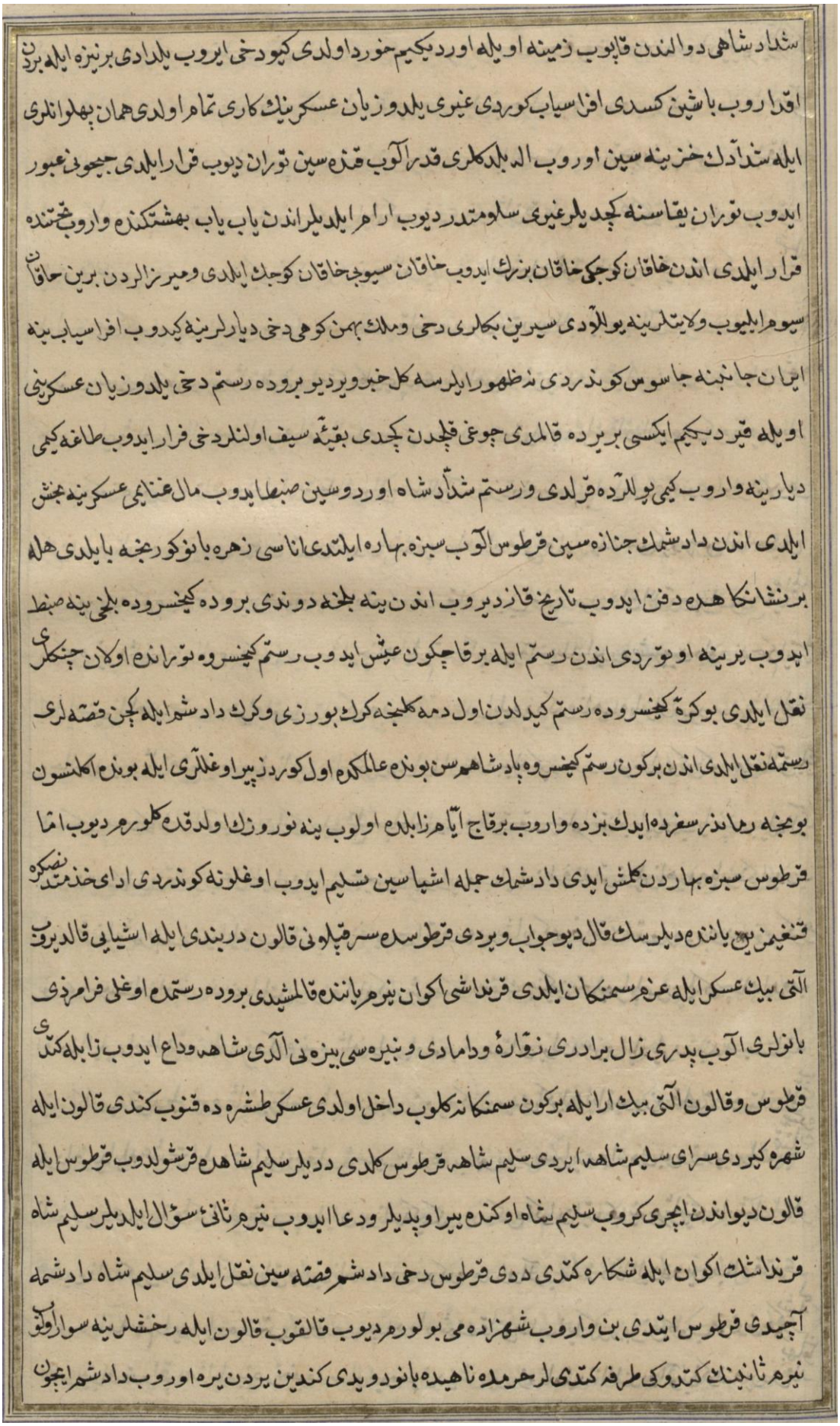
حواله ایلدی وداد شمه دخی سپر قاپوب برابر ویردی وار قوری چاپوب شابورك نیزه سنی ذمینه زرك ایدوب ال کورزه
اوردی سکسان دورت اریس قدری وارایدی داد شمه برضرب حواله ایلدی داد شمه کورزی برابر ویردی شابورك
کورزدن دخی آسان وجه اوزره منع ایلدی شابور تکرار کلدی داد شمه تکرار ین دخی منع ایدوب نوبت کندویه
کلدکده برکره ال نیزه جان کذاره اوروب اون سکز یکری آدم یردن درخشنه میدان ویروب نیزه سنك دمن یغلده
ضبط ایلدی ویلمان نیزه درخشنك بناکوشندن دیراز ایدوب شابوره بو کلیش کلدیکیم شابور داد شمك کلیشندن
خذر ایدوب تزیه ایکی قات پولاد چینی سپرین برابر ویردی امتا داد شمه حظا یرینه کلدکده شابوره نیزه یی
زرك ایدوب یلمان نیزه آیینه سپری پوس ایدیجه پرموی خمیردن وسوزن حریردن نه رسمه کذر ایلرسه دخی
آسان کذر ایدوب نشابوری ظلماتینك سینه سنه اوغرادی بره بره دیه سیه قالمدی ظهر بندن نیزه یلمان
کوستروب شابور جان ویردی داد شمه نیزه سین چکوب الیجه یقلدی داد شمه ینه ارطلب ایلدی طابوری
ظلماتی نام برقرنداشی وارایدی آت سوروب ای قولی قویاسی بنی قرداشدن آیردك ددی وایرشوب داد شمه
برکورزاوردی داد شمه کورزین برابر ویروب منع ایلدی اندن طاپوره برضرب اوردی طابور کورزین برابر
ویردیکیم منع ایلیه کورز کوزه اینجه طابورك کورزی الندن قیریلوب باش قاچوره یمرد دکده ایده مدی
داد شمك کورزی طابورن باشنه اینوب تارمار ایلدی امتا بربها دراوغلو وارایدی آدینه طاراج نیزن دیرلر
ایدی عمو سینك وبابا سنك هلوك اولدوغین کورروب آه ایلدی ورخشین سوروب عزم میدان ایلدی داد شمك
اوکین آلوب ای ناکبار ال آیمدی بندن بویادکاری دیوب دال تیغ اولدی وایروب داد شمه برتیغ دخی میانندن
تیغ آتش تابن عریان ایدوب اول تیغه برابر ویردی ایکی تیغ بربرینه افعی مثال صاریلوب داد شم تیغنی پنجه
سلکدی ایسه تاراجك تیغی ایکی بولندی داد شم تیغنك چویروب تاراجه قولتق آلتدن برقلیچ اوردی
برقول ایله باشی هوایه پران اولدی علم سایه سندن داد شمك چنکین تماشا ایدوب بویله خونریز لکین کورروب
بواوغلون برخوردار اولمازدی طاراج دخی کیدیجه داد شم ینه ارطلب ایلدی برپهلوان دخی کیردی آینده
هلوك ایلدی حاصلی اون یدی پهلوان هلوك ایلدی بوندنصکره یوش ایران عسکرینه دوندروب نعره اوردی
یارستم ارایسك میدانه کل سکا دخی مقدارین بلدوره یمرد پنجه ایران سروری رستمك یوزینه بقدیلرستم
همان ابرش کلندای میدانه سوروب داد شمك اوکین آلسه کرك همان زواره رستمك یانته کلوب امان برادر صاقین
اوغلومك سوزلرینه کوجنوب همان هلوك ایله دخی توردر کندین بلمز دیویلو اردی رستم الم چکه برادر اولدرمم
ددی اندن داد شمك اوکین آلوب عشق ایلدی داد شم رستمك عشقنی عنفله آلوب رستمدریا داد شم مجنون بویله
سرکشلك ایلرسین بیانه سویله کل سنی پادشاه ایران ایله بارشدیره یم اکر شاهلق مراد ایلرسك ممالك ایرانده هر قنغی

هرقنغی دیاری دیلرسك سكاویره یمرو شاهدن منشودین الیویره یمریوق اکرصنده لی نشین اولورمدیرسك
دیوان کیخسرو کامرانده سکابکمذ وکك صنده لی ویره یمردیو بوکونه نصیحت ایلدی امّا دادشم دکلمن خیرین
اویله سوزلری اصلاوقولاغیمه قویمم کیخسرو بکا بلخی ویروب اول قول ایله بنده چنك ایدوب دوشمن الندن
آلدم ظاهر بلخه پادشاه اولان بتون ایرانه مالك اولورشمدی بندخی ایرانه بتون حکم ایلرم کیخسرو وارسون
نره یه کیدرسه کتسون شمدیکیروبن اکا ایران شاهلغین ویرمم بلدوکندن قالمسون دیدکده رستم کوردی
برحال ایله سوزقبول ایلمز تندخو مشرب اوغلو ندرخوش ایمدی یادادشم چونکم سوزقبول ایلمزسین دی ایمدی
حمله ایله دیبخه دادشم الی نیزه یه اوروب ایرشدی رستمه برنیزه اوردی رستم نیزه ئ دادسمی سپره آلوب کرچه
منع ایلدی امّا دادشمك ذاتنده چوق قوّت کوردی بوکن رستم دخی نیزه ئ یارکشی الینه آلوب ایرشدی دادشمه
برنیزه صوندی دادشم سپروبروب یلمان نیزه آیینهٔ سپری پوس ایلدکده دادشمك قولتری بوکیلوب سپرکوکسنه
قپاندی بره بره ایدوب غیرایله نیزهٔ طپانچه لیوب براز یولندن آیردی وقبولتق آلتندن یول کوستروب جبه
خلقه لرین بربرینه قاتدی رستم نیزه سین ضبط ایدوب کچدی سرمیدانه واردی دادشم رستمدن
برنیزه یدیکیم مدّت عمرنده بویله نیزه یدوکی یوق ایدی وجودی صاقر صاقر دیره دی رستمك نه قوّتنه
مالك ایدوکین فهم ایلدی بوکره دادشم کورزین قبوب ایرشدی رستمه برضرب اوردی رستم کورزکاوسری برابر
ویروب ارقاده منع ایلدی رستم اوردی دادشم دخی نه حال ایسه منع ایدوب بونلریکایك اخشام اولنجه چنك
ایلدیلر اخشام رستم دادشمه طور ایدوب وارایمدی یادادشم بوکون سکا مهل ویردم بوکیجه طورسون یارین
قلعهٔ تسلیم ایله دیوب دوندی کیخسرودخی دونوب قوندیلر دادشمده بنه قلعهٔ بلخه کلوب قبولری بندایلدی
بنه عشرته باشلدی یلدوزیان عسکری دخی دونوب قوندیلرایرتسی بنه قلعه قبولرین آچدیروب طشره چقدیلر
ایران عسکریله سواراولوب مقابل اولدیلر یلدوزیان عسکری دخی بندی حاصلی بنه اوج بولك سپاه بربرلرینه مقابل
اولوب میدان آچلدی ابتدادادشم میدانه کیروب یونن یلدوزیان طرفنه دوندردی ونعره اوروب ارطلب ایلدی
بنه کیمسن پهلوانی قتل ایدوب اولکون دخی یلدوزیان عسکرندن اون دورت بنام پهلوان هلوك ایلدی اندن
یونن ایران عسکرینه دوندروب رستمی دعوت ایلدی رستم دخی ابرش کلندامی سوروب دادشمك اوکینه آلدی عشق
ایدوب یادادشم دونکی سوزلرسکا تأثیر ایلدیمی قلعهٔ بلخی حسن اختیارك ایله تسلیم ایده جك اولدکمی دیدکده دادشم
یارستم اویله جوابلری نیلرسن چنکی کوره لم دیوب قاپدی کورزین ایرشدی رستمه برضرب اوردی رستم کورزی
برابرویروب اخشام اولنجه یکایك چنك ایلدیلر اخشام اولدقده رستم بنه دادشمه طور ایدوب واربوکیجه ده
اشته سکا رخصت یارین سنی البته یا بندایلرم یا قتل ایلرم برخوش دوشنوب یارین قلعهٔ تسلیم ایله دیوب دوندی

اوج بولك عسكر دخى قونوب رستم بارگاه كيخسرو كلدى اثناى صحبتده كيخسرو يا رستم بو داد شم ايله بزم حالمز
نيجه اولور قلعه ويرمز وكلوب انقياد يلمز يارى قلعه يوريش اولسون كلجك برطرفدن رخنه آچيلوب قلعه
يول بولينوردى دركار رستم پادشاهم المرچكه البته قلعه داد شمده قالمز بوسهولتله ضرر اولمه دن الندن
الالم ديرز يوخسه اوغلونى هلوك ايلك برشى دكل اجنق اويله اولسون ديرم ددى براز نصيحت ايدوب رستم
قالقدى بارگاهنه كتدى امّا رستم فكر ايدوب بو اوغلون قورقارم اراده ضايع اولوب برادر يلك دلندن
قورتمايوز بلكه ميدان ايچنده جنك محلنده نصيحت ايلدوكده عار ايدر وارايم تنها قلعه يه كيروب كورهيم
شو اوغلونه برازده مخفى نصيحت ايده يم ديوب قالقدى سمك عيارى يانه آلوب ابرشه سوار اولدى قلعه
ديوارينه كلوب ابرشدى ابرشدن اينوب سمك عيارى بوندن سن ابرش ايله طورين كلمز ايله برجدن اشوب
داد شمه وارايم ددى خندكى كچوب قلعه برجنه كلمز اچوب اتوب پر كتدى وصاريلوب قدم قدم چقمغه باشلدى
با سبا ملى كوزدر لردى تين وار وب داد شمه خبر ايلديلر داد شم سكردوب اول ارايدكلوب برجدن
اشاغه باقدى كوردى رستم يقلشمش خنجر خاضر ايدوب تمام رستم يوقارو چقوب باشى بورجه برابر اولنجه
داد شم رستمك باشندن ارسلون توغلغه يى قيوب آلدى وخنجر ايله كمندى كسوب كمندر اكسوزين بوشاتوب
رستم بره بره دينجه آغز كوره ايله اشاغه اينوب دوشدى بوكز خندك صو ايله طولو ايدى ايچنه دوشدى
اكر قويه دوشيدى اول سنكين كوده ايله خورد خام اولوردى رستم صودن چقوب باشى چيلاق اوزرندن
صولر آقر اولغدر غضبه كلديكيم اولما زعيار ابرشى كتوروب هلى سوار اولدى اى عيار بوسعيه اوغلونه
اصلوح اولما زهمان الله خيرلر ويره قورقارم المدن برخطا چقوب بونده اوغلم سهراب كبى قتل ايدرم
ددى اوراد ن دونوب بار گاهه كلديلر هله صباح اولدى ينه اوج بولك سپاه سوار اولوب بر بر لرينه
مقابل اولديلر داد شم قلعه دن چقمغه كوردىلر كيم رستمك ارسلون سرتوغلغه سى داد شمك باشنده رستم
برغيرى معفر كيمش تعجب ايلديلر كسه اصلين بلمز امّا داد شم ميدانه كيروب يونون ايرانيلره طعنه باشلدى رستم
كيجه شير ولك ايله آدم اولدرمكه كلمك هنر دكلدر ايسك اشته كلوب ميدانه يكا جواب ويردىوب نعره اوردى
جمله پهلوانلر رستمك يوزينه يقشديلر رستمه برجواب كلوب ابرشى ميدانه سوروب داد شمه مقابل اولوب حمله
ايله بره بيان اوغلونه ديوب غضب ايله داد شمه حيقرمغه داد شمه وهم كلوب الكورزه اوردى وار قوه
تن بازويه كتوروب بركورز حواله ايلدى رستم كورزكاوسر ايله چاربوب منع ايلدى واپروب داد شمه
اويله برضرب اوردىكيم داد شم كورز برابرو پر دكده بازولرى اويشوب كورزى الندن قايدى باشن قاچورديوب
ارقيه آلدقده داد شمك عقلى كيدوب اكر قاشين قوجه دوشدى همان رستم باشندن ارسلون سرتوغلغه آلوب

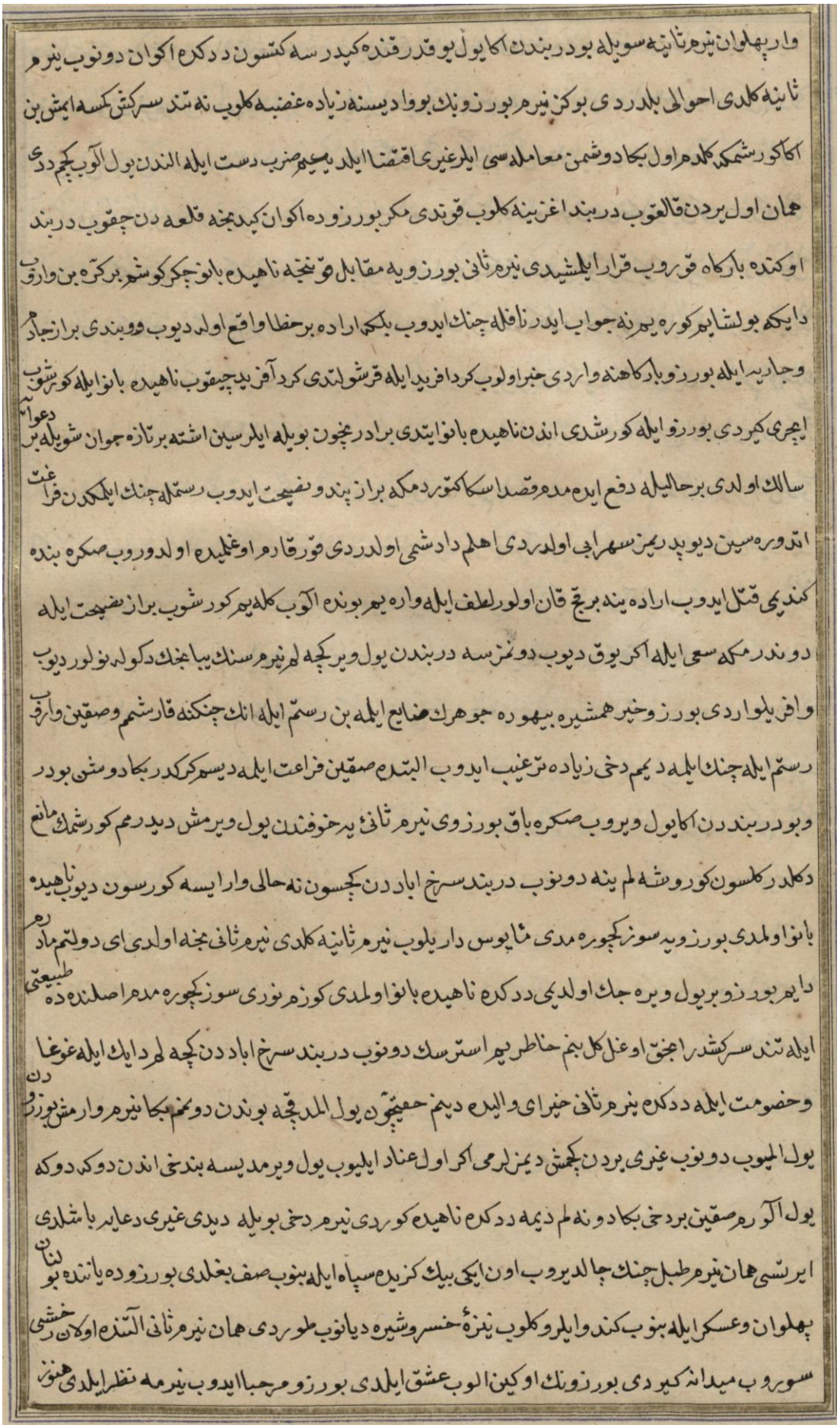
الوب صندی باشنده اولان مغفرت داد شمك باشنه كيد يروب كندی ارسلون سر تو غلغه يی كيدی وداد شمی
اويله برآغوب الدی پوريو ويردی علم سايه سنه كلدی داد شمك عقلی كلوب آت اوزرندن طوغريلوب
كندويی اول هيئتك كوريجه اويكه سندن كندويی اكل ايدردی همان اول غضبله برصچرايوب كندوني
لشكر يلدوزيانه اوردی يلدوزيان عسكريده يوريوب ايكی عسكر بربرلرينه قاريلوب قاتلدی ايران
مبارزلری دخی يوريدی رستم وفرامرز وكيو وبيژن وكودرز وزنگه وتنكه وكوركين ورهام وبانولر
وطوس وكوستهم وفريبرز وزواره حاصلی يلدوزيان عسكرين كشوركبی طوغرامغه باشلدیلر امداد شمشير
اوكينه كلن پهلوانی استر يلدوزيان استر ايراندن امان ويرميوب هلاك ايلردی حتی ايران شهزاده لرندك
برقاچ شهزادهٔ ايكشر پاره ايلدی بونی كوروب رستمه بلدردیلر رستم چونكی اتفاقی داد شمه راست كلدی ناگاه
غضنفر شاه ابن كاوس نام بر شهزاده لشكر يلدوزيانه اوروب كيدركن داد شم ارقوريدن كلدی برقلج اوروب
اول شهزادهٔ ايكی پاره ايلدی داد شم كچوب كيدنجه رستمه اندم ايدی كوتری رستمه ايلوب همان اندم قلج رستمه
حمله ايلدی رستم بونك تيغين منع ايدوب براز نصيحت ايلدی داد شم رستمه ينه قلج حواله ايلدی رستم آينده
منع ايدوب شول اوغلونی باری براز قورقوديم ديوب بهی اوغلون ندر بوسنده اولان عنادديوب ال قبضهٔ تيغه
اوروب مكر تيغ غمغم قبضه سنه ال اورمشيدی چكوب عريان ايلدوكی كبی دبره برتيغ حواله ايلدی داد شم سپرين
برابر ويردی اما تيغ غمغم پنجه سپره اندی ايسه پانجه اراسا ايكی بولوب دار سمك باشنه ايندی اكر خانه سنه
وارنجه ايكی بولدی رستم بره بره ديوب تيغه باقدی تيغ غمغم رحيف ايدوب كچوب كندی زواره چنك ايچره رستمی
قوللتيوب قفا سندن ايرلمزدی شايد اوغلم داد شم ايله مقابل اولوب برخطا اولمه ديو اولاچغه چاره يوقدر اول
ارايركلوب اوغلی داد شمی اول حالده كوريجه آه ايدوب آغلمغه باشلدی وبيلديكمه رستم ايلدی ايلری كيدوب
رستمی كوردی آت سوروب يانه واردی ورستمه آفرين برادر ايو تيغ زنلك اجرا ايلمش سين سنك بوقدر
اوغلدك وقزلرك وارهربری پادشاهه كيمی قليچ چكدی زخم آچدی تازيانه اوردی جلسی كچينوب كيدوبور
بنم براوغلوم صغيادی عاقبت آنيده ضنايع ايدنجه چالشدك ديينجه رستمه سرزنشلر ايلدی رستم شرمسار اولوب
زواره يه برادر ديينم حقيقتجون مرادم اولدرمك دكل ايدی انجق اراده خطا اولدی براز قورقوديم ديو قليچه
ال اوردم مكر تيغ غمغمی چكمشم واردی بويله اولدی انكدن خويداد لغی عاقبت باشين يدی ديوب اعتذار ايلدی
بواراده فرامرز كلدی وكيوكلوب داد شمی اويله كوروب ينه آجيدیلر زواره داد شمی چنكدن چقاروب علم
سايه سنه ايلندی كيخسروه اشنه شاهم مرادیكزه نائل اولدك يرك كلك اولسون ديو پادشاهه دخی وافر ستم آميز
جوابلر سويلدی كيخسر وكامران دخی داد شمی كوريجه تاسف ايلدی زواره يه براز تعزيه ايدوب تسلی خاطر ايلدی

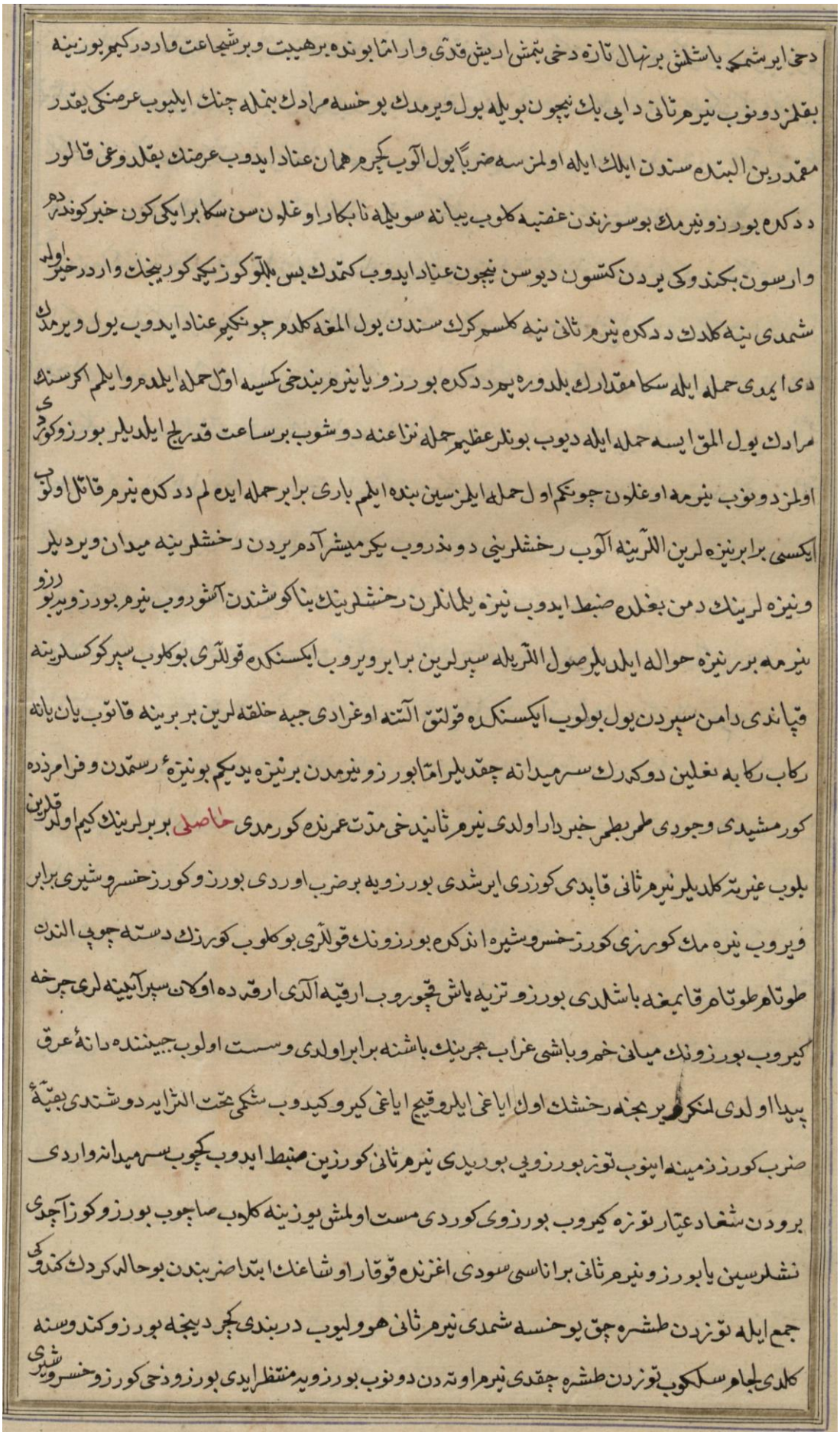
بونلر بو یلله امابروده رستم فرامرز وکیوه سن کله یلدوزیان عسکر بنی بوزمدقچه دونیمه ایمز انجق بن یلدوزم
بادا شورم فرامرز شدآدی کیودخی یلدادی دیوب رستم ابرشه زیروزبرتنکن ویروب سوار اولدی ونیزه
بارکشین اوچندن طتوب صویق واری لشکر یلدوزیانه برکیرش کیودیکیم اوکنه کلنلری چاربوب نیزه پارکشنک
اوچیوزاریش بویی وارد رصراسنه قاچ کلورسه کیمن خورد وکیمین سرنکون ایدرك بوریدی برطرفدن فرامرز
تیغ آتشنی عریان ایدوب اوکنه کلنلری خیارماندی ایکشر پاره ایده رك بوریدی وکیودخی نیزه سین الینه
الوب شیشه بلدرجین صانجارکبی اوکنه کلنلری صانجه رق اوده برطرفه بوریدی بونلرجنك اینوجنك
ایده یلدوزیان عسکرین یاروب علمدره یقین وارد یلرستم جنك ایچره بوراسب سرکشه راست کلوب حمله سین
منع ایدوب برطعن نیزه اویله اوردیکیم نصفندن یوقاریسی پنبه کبی توزردی کجوب کیدرکن قرشوسنه شهاب تیغ زن کلدیکیم شداد
شاهك صول قول پای تحتی ایدی الندره تیغ خون اشام برنعره اوروب ایرشدی فرامرزه برتیغ حوالدایلدی
فرامرز شهابك تیغنه تیغ آتشینی قرشو ویروب ایکی تیغ بری برینه افعی مثال صارلدی فرامرز تیغ آتشنی
سلکوب شهابك تیغی دورت پاره اولوب بالجاغی الندره قالدی غضبلندن فرامرزك چهره سنه طوغری فرلندی
فرامرز قولجاغیله چاربوب اینوب منع ایلدی ودیره شهابه برتیغ اویله اوردیکیم کرچه شهاب سپربرابرویردی
اما تیغ آتشی سپری خیارکبی ایکی بولوب باشنده اولان مغفرینك تولمه سنه راست کلوب آیندخی بولوب باشنه
اذی اندن قاشنه اندن دیشنه اندن دوشنه اندن بابالرچقاره جق قوشنه اندن اکرقاشنه یرك طاشنه
وارنجه شهاب تیغ زنی آتیله تاب یراغیله دورت پاره ایدوب نصفی برجانبه ونصفی برجانبه یقلدی فرامرز
کجوب کندی تاراسب ظلماق نامر پهلوانه راست کلدی انکده الندره کورز منتها ایروب فرامرزه یوضرب اوردی
فرامرز تیغ آتشین ایله کوزرین تااورتاسندن دسته چوبی اوجنه وارنجه ایکی بولوب بیله کین ضبط ایلدی وتیغ
آتشنی چویروب برتیغ اویله اوردیکیم نصفندن یوقاروسین ایکی بولدی تاراسب حرکت ایده یوماندی نصفندن
یوقاروسی زمینه دوشوب نصفی رخش اوزرنده قالدی فرامرز کجوب کندی کیودخی نهاد نیزه داره راست
کلوب الندره نیزه کیوه برنیزه اوردی کیودخی سپراینه چاربوب منع ایلدی کیوده برنیزه زرك ایلدی نهاد
دخی سپرین برابرویردی اماکیوك نیزه سی دامن سپردن کذرایدوب سینه نهماده اوغزادی وظهرندن چقدی
کیودرکجوب کندی حاصلی بومنوال اوزره قرماغنه باشلدیلر بوکن رستم علمدره ایریشوب سرنکون ایلدی یلدوزی
رستمك بوحالین کوروب قرشو کلدی الندره تیغ رستمه برتیغ حوالدایلدی رستم سپرکرشاسب ایله چاربوب
منع ایلدی بوکره دیره برتیغ اویله اوردیکیم یلدوزی تاآکرخانه سنه وارنجه ایکی بولدی درعقب فرامرز شداد

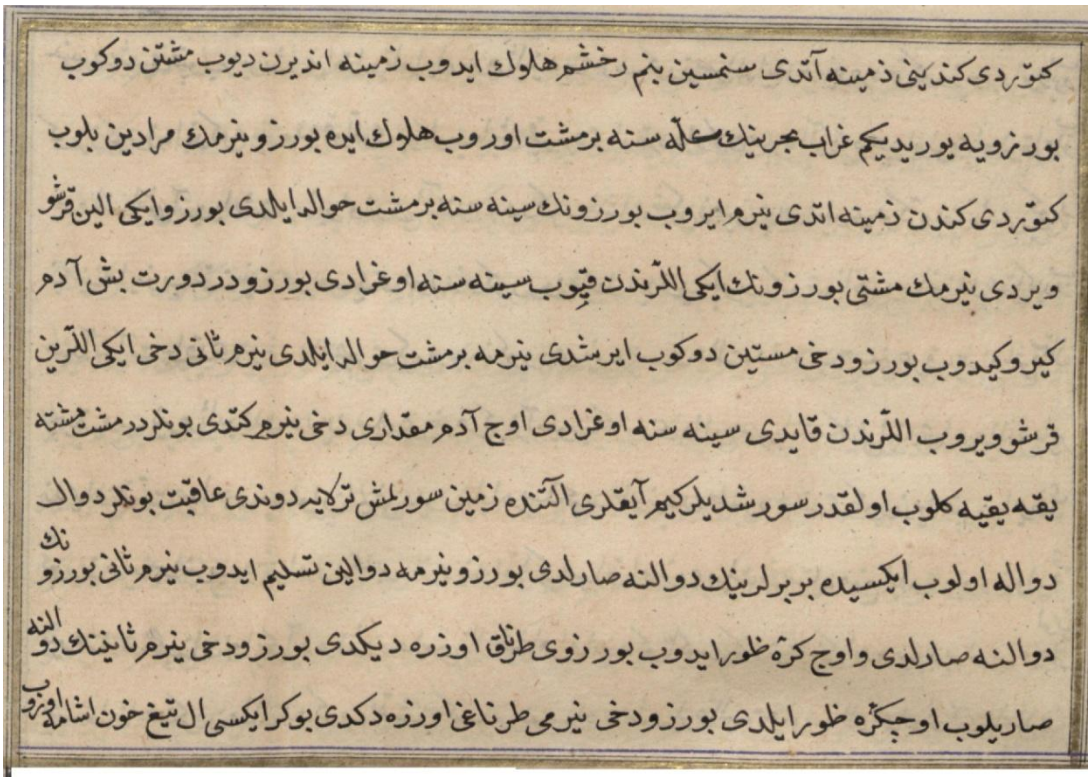
شداد شاهی دوالندن قاپوب زمینه اویله اوردیکیم خورداولدی کیودخی ایروب یلدادی برنیزه ایله بردن
اقدار وب باشین کسدی افراسیاب کوردی غیری یلدوزیان عسکرینك کاری تمام اولدی همان پهلوانلری
ایله شداد دك خزینه سین اوروب الدیلد کلری قدر آلوب قلزم سین توران دیوب فرار ایلدی جیحونی عبور
ایدوب توران یقاسنه کچدیلر غیری سلومتدر دیوب ارام ایلدیلر اندن یاب یاب بهشتکنده واروب تخته
قرار ایلدی اندن خاقان کوچکی خاقان بزرك ایدوب خاقان سیوجی خاقان کوچك ایلدی ومیرزالردن برین خاقان
سیوم ایلیوب ولایتلرینه یولاودی سیرین بکلری دخی وملك بهمن کوهی دخی دیارلرینه کیدوب افراسیاب بنه
ایران جانبنه جاسوس کوندردی نظهور ایلرسه کل خبرویردیو بروده رستم دخی یلدوزیان عسکرینی
اویله قیردیکیم ایکسی بریرده قالمدی چوغی قلجدن کچدی بقیهٔ سیف اولنلردخی فرار ایدوب طاغه کیمی
دیارینه واروب کیمی یولاردده قرلدی ورستم شداد شاه اوردوسین ضبط ایدوب مال غنایمی عسکرینه بخش
ایلدی اندن داد شمك جنازه سین قرطوس آلوب سیزه بهاره ایلتدی اناسی زهره بانو کورنجه بایلدی هله
برنشانکاهده دفن ایدوب تاریخ قازدیروب اندن بنه بلخه دوندی بروده کیخسروده بلخی بنه ضبط
ایدوب برینه اوتوردی اندن رستم ایله برقاچکون عیش ایدوب رستم کیخسروه تورانده اولان چنکلری
نقل ایلدی بوکره کیخسروده رستم کیدلدن اول دمه کلنجه کرك بورزی وکرك داد شم ایله کچن قصه لری
رستمه نقل ایلدی اندن برکون رستم کیخسروه پادشاهم سن بوندن عالمکده اول کوردزپیراوغللری ایله بوندن اکلنسون
بونجه زمانده سفرده ایدك بزده واروب برقاچ ایام زابلده اولوب بنه نوروزك اولدقده کلورم دیوب اما
قرطوس سیزه بهاردن کلنجه ایدی داد شمك جمله اشیاسین تسلیم ایدوب اوغلونه کوندردی ادای خدمتنه تصکره
قنغیمن یه یانندن دیلرسك قال دیوجواب ویردی قرطوسده سرقیلونی قالون دربندی ایله اشیایی قالدیروب
آلتی بیك عسکر ایله عزم سمنکان ایلدی قرنداشی اکوان نیرم یانندن قالمشیدی بروده رستمده اوغلی فرامرزی
بانولری آلوب پدری زال برادری زواره وداماد و نبیره سی بیزه نی آلدی شاهه وداع ایدوب زابله کلدی
قرطوس وقالون آلتی بیك ارایله برکون سمنکانه کلوب داخل اولدی عسکر طشره ده قنوب کندی قالون ایله
شهره کیردی سرای سلیم شاهه ایردی سلیم شاهه قرطوس کلدی دیدیلر سلیم شاهه قرشولدوب قرطوس ایله
قالون دیوانه اندن ایچری کروب سلیم شاه اوکنده پیراوپدیلر ودعا ایدوب نیرم ثانی سؤال ایلدیلر سلیم شاه
قرنداشك اکوان ایله شکاره کندی ددی قرطوس دخی داد شم قصه سین نقل ایلدی سلیم شاه داد شمه
آچیدی قرطوس ایتدی بن واروب شهزاده می بولورم دیوب قالقوب قالون ایله رخشلرینه سوار اولوب
نیرم ثانینك کندوکی طرفه کندی لرحرمده ناهیده بانو دویدی کندین یردن یره اوروب داد شم ایچون

یاس ماتم طونلرین کیدیلر قرطوس ایله قالون کیدرکن اکسوزین برشدید نعره ظاهر اولدی بلدیکیم نیرم تانینکدر
شکار قوار براز دخی کیدوب نیرم ثانی اولدوغی یره وارد یلر نیرم ثانی دخی کیدوب بونلری کوردی اما قرطوس
رخشندن ایندی نیزمك رکابن اوپمك دیلدی نیرم قومدی زیرا اوستادیدر قوچوشوب کورمشدیلر قالون
کلوب رکابن اوپدی قرطوس برادری اکوان ایله کورشدی نیرم ثانی قرطوسدن کلمکه سبب ندر دیو سؤال
ایلدی قرطوس دخی اولدوغی کبی نقل ایلدی نیرم ثانی پدری داد شمك قوتی خبرین اشیدنجه کوزلری یاشیله
طولدی چونکیم اویلدرالبتده بن واروب پدرم قاتن ددم رستمدن طلب ایدوب آلورم ددی اوراددن
دونوب سمنکانه کلدی نیرم ثانی طوغری لشکره کلوب پدری بارکاهن وخزینه واشیاسین ضبط ایلدی اندن شهره
کلوب سلیم شاهه ووالده سی ناهیده بانویه البتده بن کیدرم ددی رستمدن پدریمك قاتن آلورم ددکده ناهیده بانو
بره مدد کوزم نوری سنك ددك اولدیجق ظالم برالی خطا آلوآمدر ددك سهراب اولدردی کندی اوزاولادی
ایکن اصلو تازه دردیموب مرحمت ایمدی شمدی اشته پدرك داد شمی اولدرجك سن کیدرسن امما سینده
اولدوربه مکره بندخی کندیی هلوك ایلرم اراده بوقدر قاتن سیب اولورسون همان اللهدن بولسون مقیدّ وامله
ددکده نیرم ثانی ای والده بن کیدوب رستمله جنك ایلمم شرعاً پدرم قاتن طلب ایدرم شریعت داود نه حکم ایدرسه
اکا راضیم ظاهر رستمده راضی اولورالبتده کیدوب حقمدن طلب ایلرم ددکده ناهیده بانو اولسون سلیم شاه اوسوز
برحالیله نیرم ثانی منع ایده مدیلر ناهیده بانو کوردی اولمازبنده بیله کیدرم ددی تدارکن کوروب آلتی بیك
عسکرده سمنکاندن آلوب اون ایکی بیك قلج سپاه اولدی وفرق قدر علم انتخاب ایدوب یانجه بیله الدی
برکون سمنکاندن قالقوب عزم ایران ایلدی جیحونی عبور ایدوب ایران طرفنه قوندیلر ناهیده بانو فکر ایدوب
باری فرزندا شم بورزویه ایلتوب براز پند ونصیحت اندوره یم شاید کیم فراغت اندوره ددی دونوب کوزم
نوری سیستان اوزربندن دایك بورزوایله کورش سکا رستمك چنکین تعلیم ایلسون بلکم جنك ایدوب
اقتضا ایلیه اوطریقین بلوردد کده نیرم ثانی راضی اولوب سیستان یولنه عزم ایلدیلر دربند سیستانه
یقین کلوب قوندیلر نیرم ثانی برنامه یازوب بورزویه کوندردی اکوان ایله بورزو قلعهٔ سیستانده اولوب
کردافریدایله عشرت ایلردی اکوان قلعهٔ سیستانه کلوب بورزوسراینه واردی بورزویه برلشوب تمادان
نامهٔ ویردی بورزواکوانه بقوب پهلوان بونامه کیمکدر ددکده اکوان ایتدکده نیرم ثانینکدر داد شمك اوغلو
همشیره زاده کوزدرنامه انکدر باقی جواب نامه ده درددکده بورزوآلوب نامهٔ دانا الینه ویروب اوقندی
مفهوم نامه بنم دایم مرادم رستمدن واروب پدرم داد شمك قاتنی طلب ایلمکدر بونده کلوب قوندق هم کوررشه لم
وهم بیجك قدر اچه مزایله بزه رخنیوه ارسال ایده سین دیمش بورزونامهٔ دانا الندن آلوب اکوانه ویردی وار پهلوان

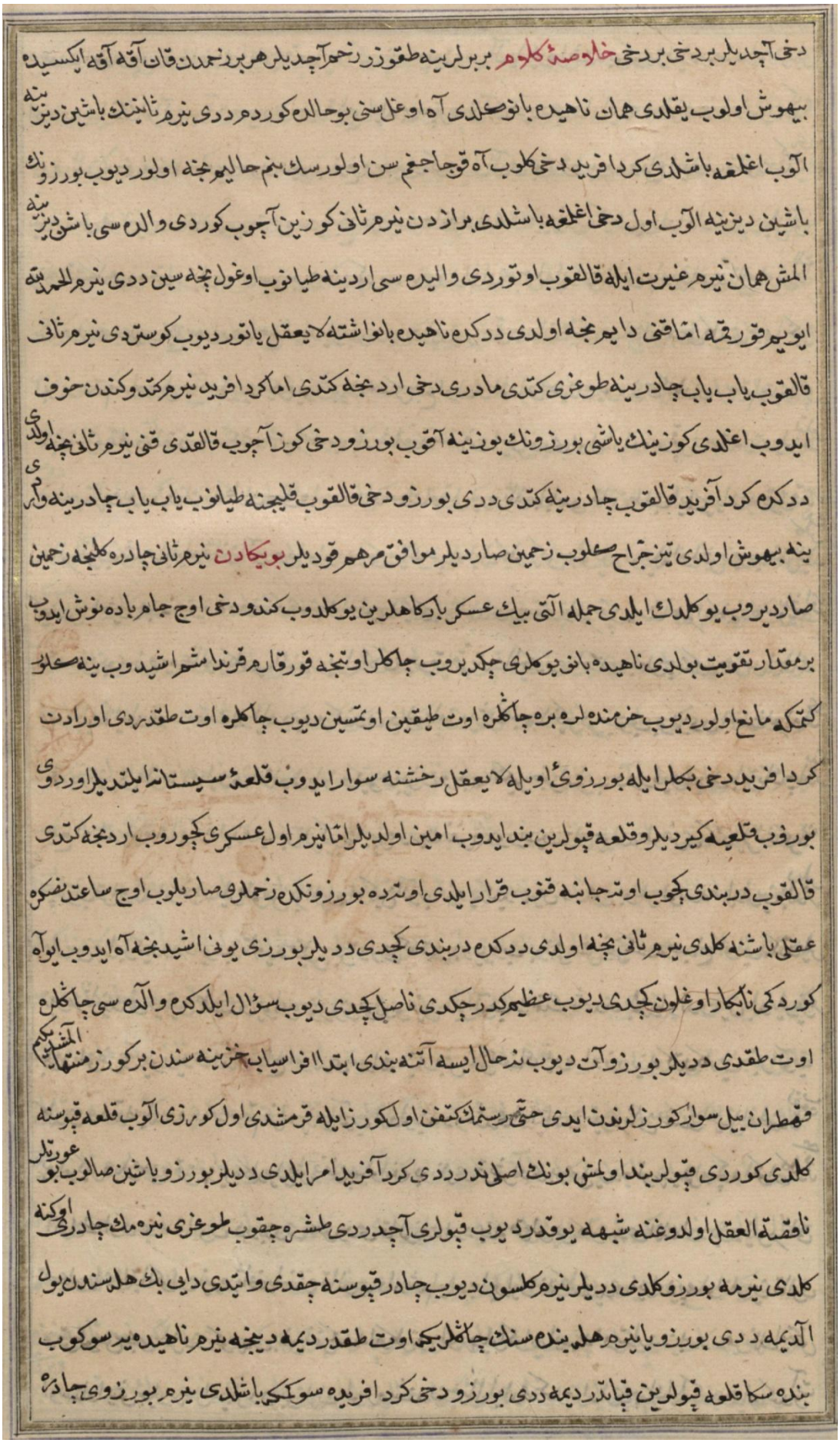

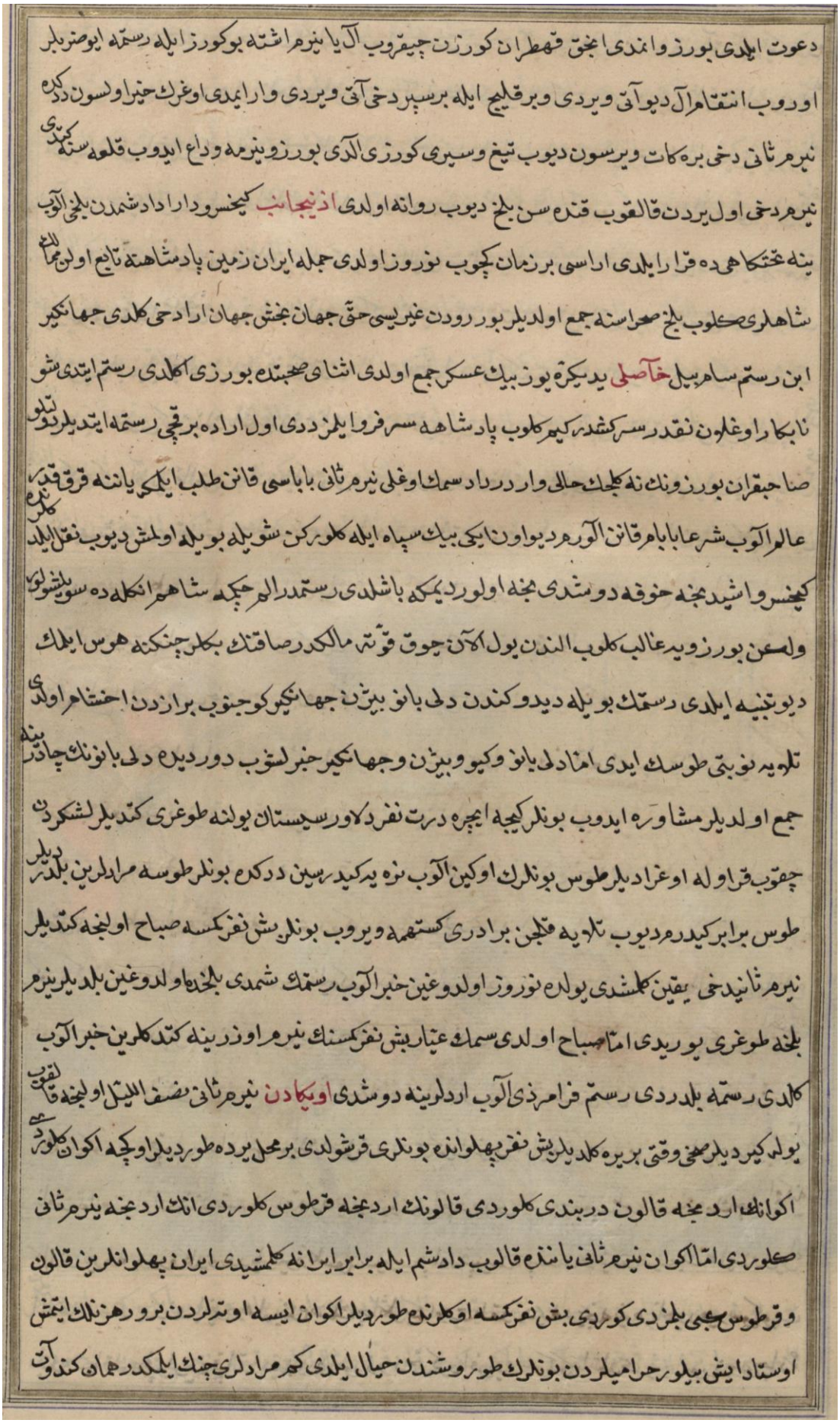
حنس وشیری قیوب ایرشدی اقدام تام ایله نیزم ثانیه برضرب کورز حوالی ایلدی نیزم دخی کورزین برابرویوب
کورز کورزه اندکدم نیزمك قوللری بوکلوب باش قچوردی ارقده اولان سپره الدقده سپر اولوق اولوق اولوق
نیزمك باشی آت باشنه برابر اولدی الننده بندوکی رخشك شکلی زمینی پوس ایلدی بوکره بقیه ضرب کورز
زمینه اینوب توزینه محی بوریدی بوردزو کوررن ضبط ایدوب کچوب کندی ناهید بانونك عقلی کیدوب
میدانه آت براقدی توزدن ایچری کیروب نرکوردی نیزم مست عالمنه واروب جیغی عرق ریز اولش دستمال
چیقروب نیزم ثانینك درین سلدی نیزم کوز آچوب کوردی والده سی یانه کلمش ایتدی ای والده دایم
نه یمان قوت صاحبی پهلوان ایمش دیوب لجام سلکوب طوزدن طشره چقدی کورزین قیوب ایرشدی
بورزویدی برضرب دخی اوردی بورزوینه اولکی سیاق اوزره بیك زحمتله منع ایلدی بورزاوردی
نیزم دخی همچنان بوایکی آدم ازدرهاسی تا اختشام اولنجه کوتاکوت کورز چنکی ایدوب بربرلرین وجودلرین
سندان اهنکران مثال دوکوب یتمش سکسان ضرب اورشدیلر غالب مغلوب بللو اولدی آت باشلرین
چکوب یارین کوریشه لیم دیوب ایکسیده دونوب بارکاهلرینه کلدیلر بورزوبکلری نیزم ثانی نجه در
دیو سؤال ایلدیلر بورزومدح ایدوب اکربو اوغلون یاشرسه چوق متین دلاور اولور کسیه بنجه سنه
ال اوره مزددی بوده قرطوس واکوان وقالون دخی سؤال ایلدیلر نیزم دخی مدح ایدوب دایم چوق
متین دلاور ایمش ددی اول کیجه بونلرا رام ایدوب صباح اولدی بینه ایکی جانبدن سوار اولوب بورزو
ایله نیزم ثانی میدانه کیردی کورز کرا تلرین الترینه الوب یکایك باشلدیلر بربرلرینك وجودلرین دوکمکه
اختشام اولوب بینه غالب مغلوب بلورمدی دونوب قوندیلر وبربرلرینك عشقنه طللولرا بچوب صباح بینه
چنکه طورديلر العهدة على الراوی بورزوایله نیزم ثانی بواوسلوب اوزره قرق کون متصل چنك ایدوب
بربرلرینه ظفر بولیمدیلر قرقنجی کون ضحی وقتی نیزم ثانی وارقوه تن باروی همتله الوب ایرشدی بورزویه برضرب
شدید حوالی ایلدی بورزوارقیه الدقده اغزندن بورنندن بورزونك آجی آجی توتنلر کلوب باشنه
اینوب باشنده اولان اوتاغه لرك اوجی زمینی پوس ایلدی وغراب مجری ایکی زانوسی اوزره چکوب بینه
قالقدی نیزم کورزین ضبط ایدوب کچدی کندی بورزوکندویه مغلوب بوحالی کورنجه لجام سلکوب توزدن
طشره چقدقده غراب مجری قان قشاندی بورزبوینیدخی کورنجه دیبلك غضبه کلدی ال کورز خسرو شیره
اوردی واون ایکیسی بخشندن قیوب نیزم ثانیه ای یبان اوغلونی سنده بنم کورزمدن صقن دیوب ایرشدی
صرف مقدورایدوب نیزمه برضرب شدید حوالی ایلدی نیزم ثانی دخی کورزین برابرویروب قوللری بوکلدی
ضرب کورزی ارقیه الوب لنکرویرنجه نیزمك التنده اولان رخشك بلی شکست اولدی نیزم حس ایدوب

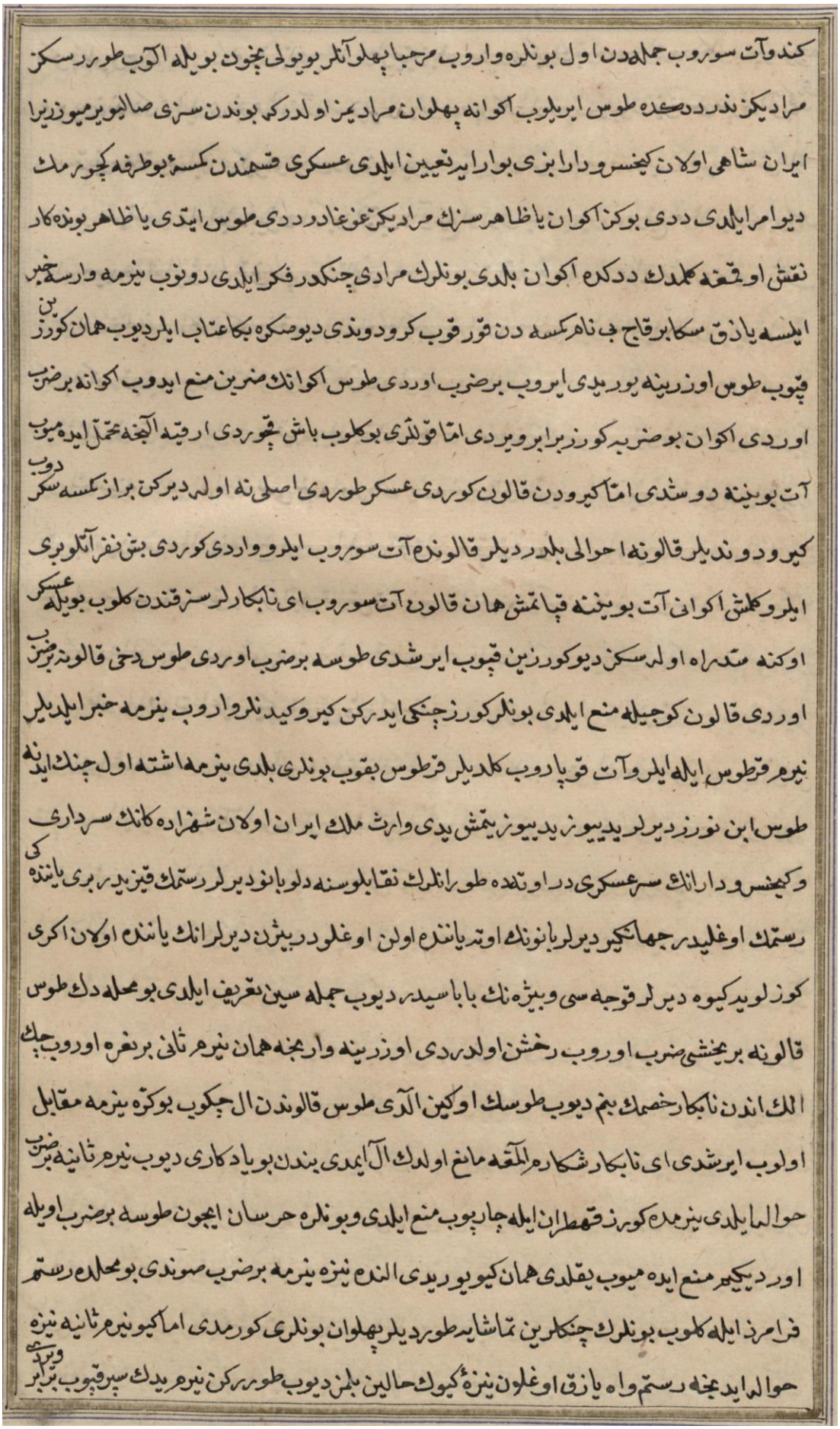

کوتردی کندینی زمینه آتدی سنمسین بنم رخشم هلوك ایدوب زمینه اندیرن دیوب مشتق دوکوب
بورزویه یوریدیکم غراب بحرینك سکله سنه برمشت اوروب هلوك ایده بورزو بنرمك مرادین بلوب
کوتردی کندن زمینه اتدی بنرم ایروب بورزونك سینه سنه برمشت حوالدایلدی بورزو ایکی الین قرشو
ویردی بنرمك مشتی بورزونك ایکی الرندن قیوب سینه سنه اوغرادی بورزو دردورت بش آدم
کیروکیدوب بورزو دخی مستین دوکوب ایرشدی بنرمه برمشت حوالدایلدی بنرم ثانی دخی ایکی الرین
قرشو ویروب الرندن قایدی سینه سنه اوغرادی اوج آدم مقداری دخی بنرم کتدی بونلردن مشته
بقه بقیه کلوب اولقدر سورشدیلرکیم آیقدری آتنده زمین سورلمش ترلایه دوندی عاقبت بونلر دوال
دواله اولوب ایکسیده بربرلرینك دوالنه صارلدی بورزو بنرمه دوالین تسلیم ایدوب بنرم ثانی بورزونك
دوالنه صارلدی واوج کره ظهر ایدوب بورزوی طرناق اوزره دیکدی بورزو دخی بنرم ثانینك دوالنه
صاریلوب اوچکره ظهر ایلدی بورزو دخی بنرمی طرناغی اوزره دکدی بوکرایکسی الی تیغ خون اشامه اوروب

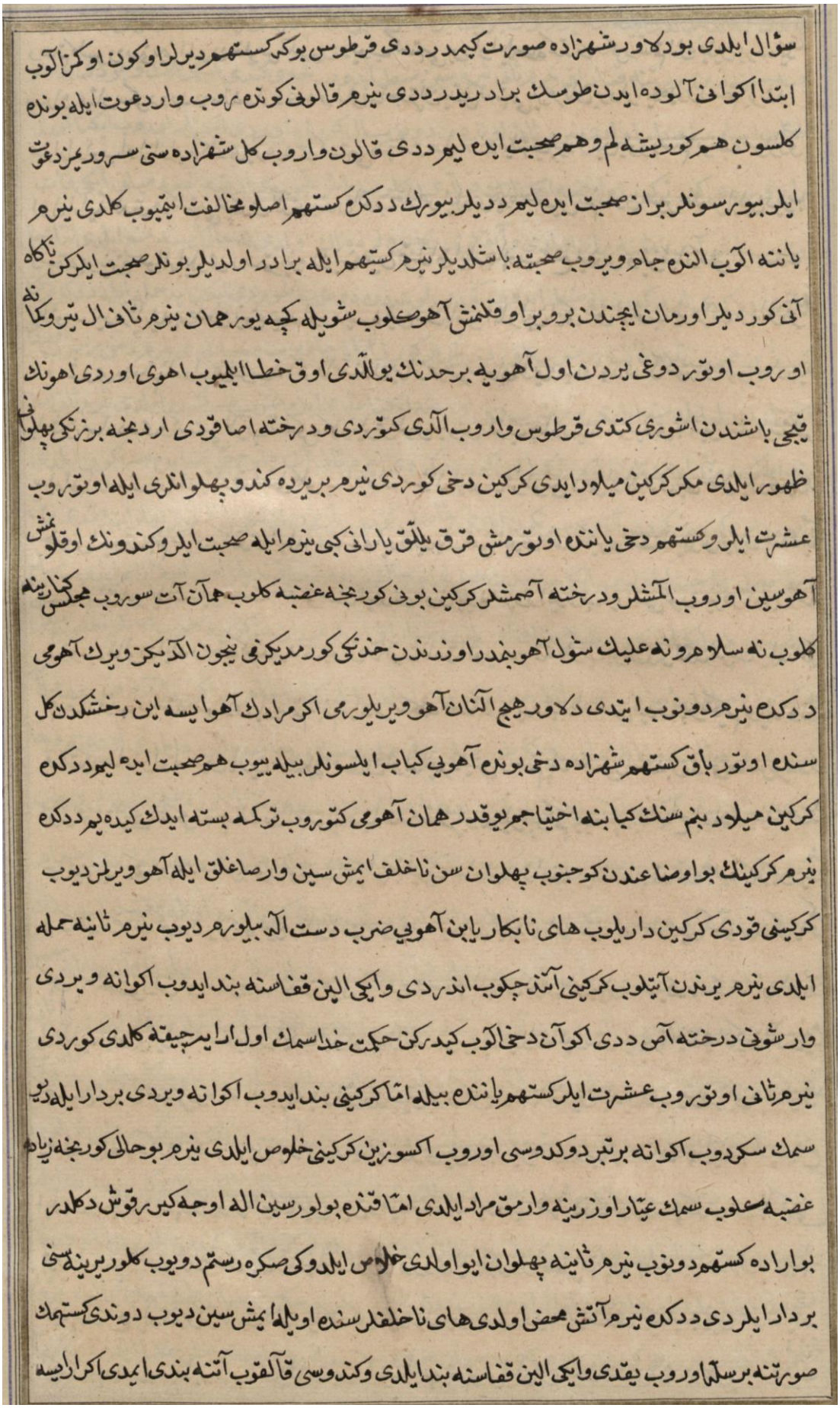
بورزو بنرمه بنرم ثانی دخی بورزویه بر تیغ حوالدایدوب سپرلرین برابر ویروب ایکسنکده دامن سپرلرنك
قایوب بربرلرینه بر قرش زخم آچدیلرایکسنکدخی قان فواره مثال آتلدی تیغلرین چویروب بر زخم دخی

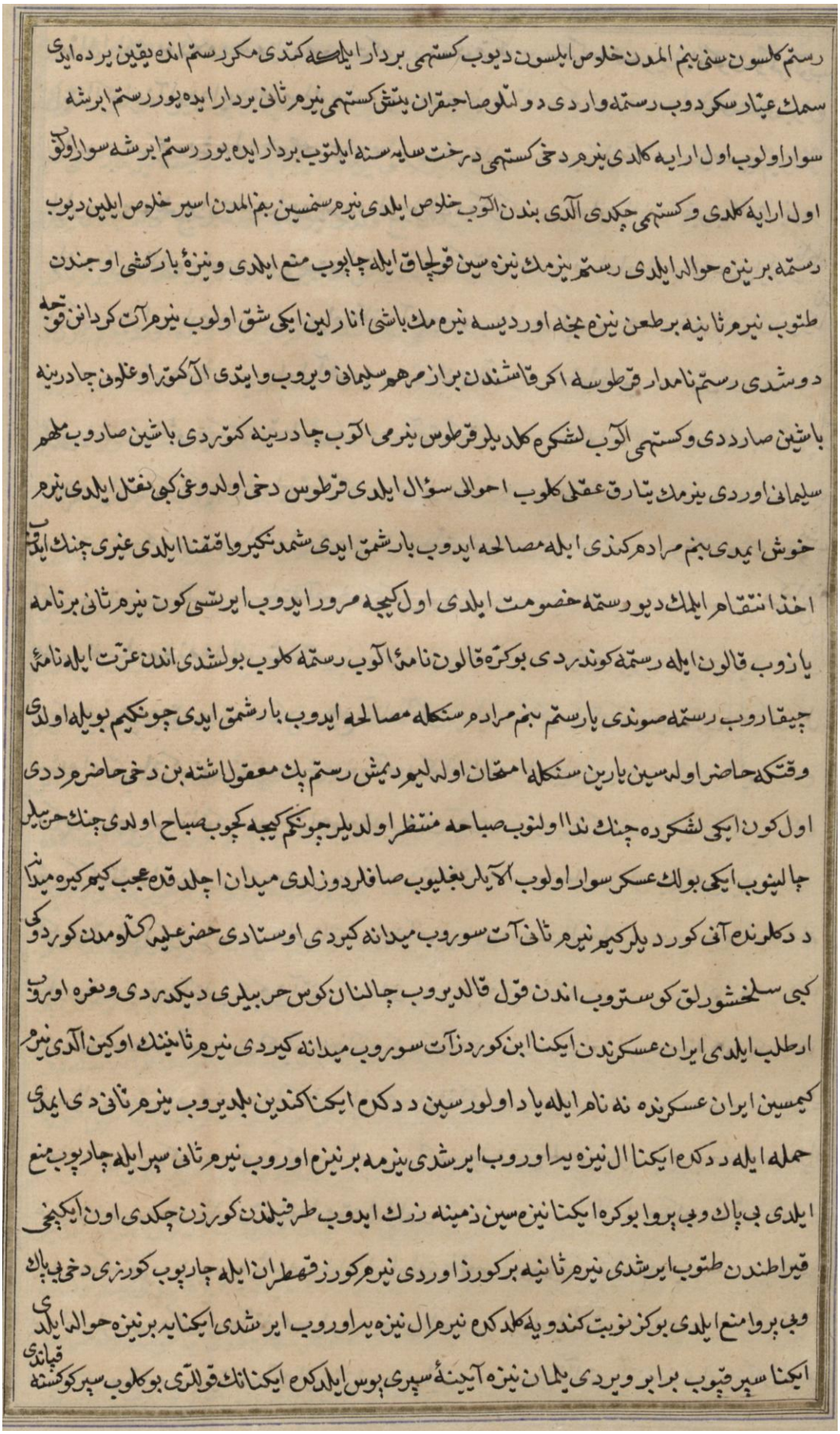

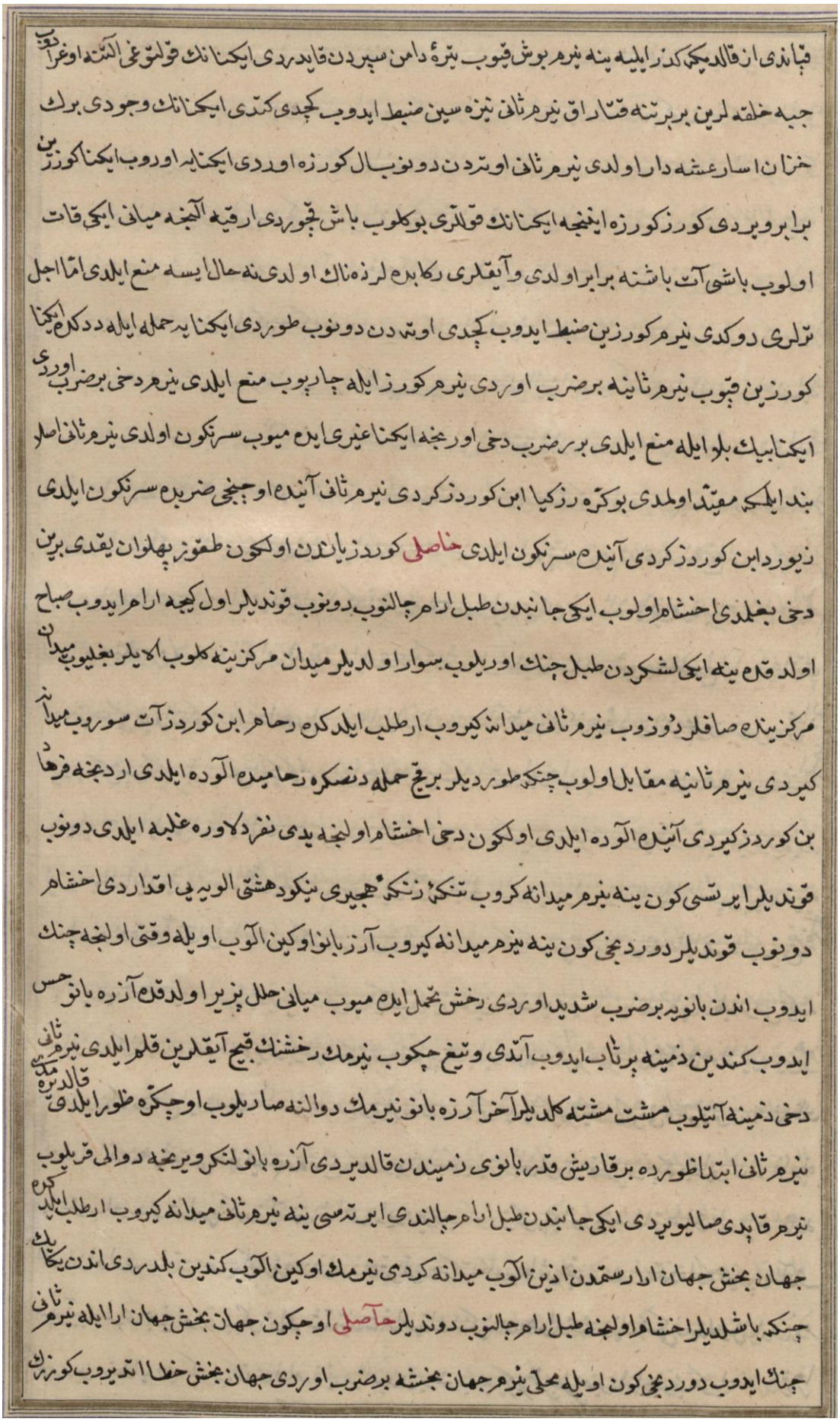

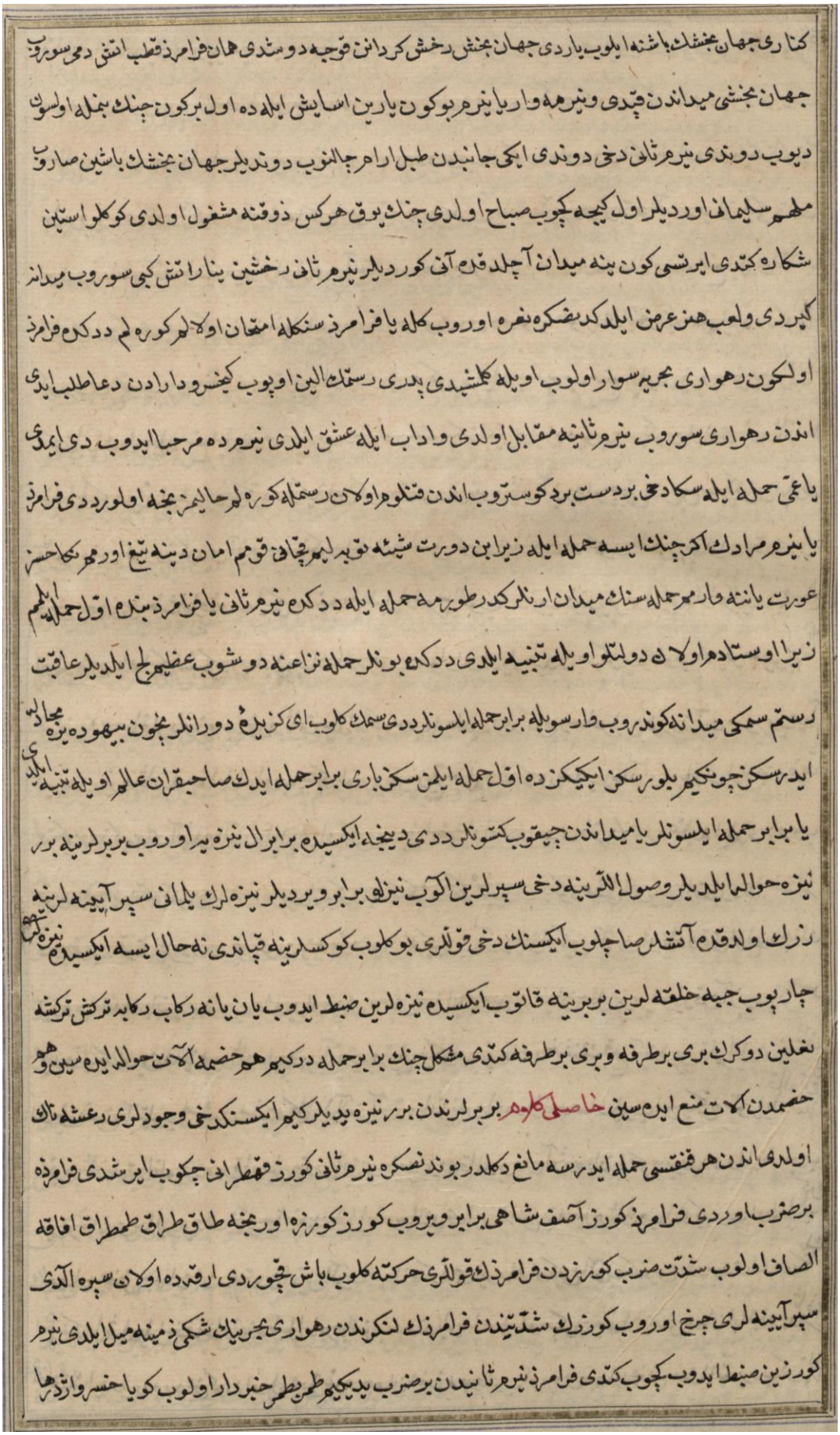
مکر قرطوس جمله ایران دلاورلرینك چنگلری طرپقین بلدر مشیدی کیوك نیزه سی اوتردن کلوب سپره اورنجه
بربریوزندن کذر ایلدی نیزه ثانی آت صغر یسنه یانوب سپره کشاد ویردی کیوك نیزه سی سپری آلوب کندی
رستم نیزه محسین ایلدی کیو اوتردن دونوب نیزه ثانی کیوه برضرب پنجه اورد یسه کیوك رخشی هلاك
اولوب سرنکون اولنجه بیژن اوکین آلوب دال تیغ اولدی ایروب نیزه برتیغ حوالدایلدی نیزه سپر
برابر ویردی اما بیژنك تیغی سپردن قایوب دورت پرمق قدر نیزه بزرحم ایرشدردی نیزه ثانی
زخمی کورنجه غضبنه کلوب کورز قهطرانك اون ایکیخی قیراطندن طتوب بیژنه اویله اوردیکیم بیژن دخی
کرچه کورز برابر ویردی اما قوللری بوکلوب باش قچوردی اولدمده ارقیه آلدقده شدت ضربه کورزدن
رخشنك بلی قریلوب بیژن رخشیله بیله یقلدی همان دلو بانوآت سوروب ایرشدی آتن یناشدیروب
نیزمك سینه سنه براق ارقه سی پنجه اوردی ایسه نیزه ثانی اللرین برابر ویروب قرشولدی اللرندن
قیوب سینه سنه وارنجه اوخ دیوب بایلدی اکی قاشنه قپاندی همان دلو بانو نیزمك دوالنه ال اوروب
ظلوم ایدنجه نیزمك اوتوراغین ایکی قارش قدر زمین خانه سندن آیردی قرطوسك عقلی کیدوب بیلرسین
ای دلاور عالم کندین دیو شوردینجه نیزه قرطوسك صداسندن کندویه کلدی نه کوردی بانوز والله
طتوب ظلوم ایلروا اوتوراغین ایکی قارش قدر اکی خانه سندن ایرمش های نابکار توف دیوب پنجه کیم
بانونك باشنه برمشت اوردی ایسه مغفریتك کناریته راست کلوب یاشی یاملدی بانوآه ایدوب دوالن
قاپدی صالیویردی کیو کلوز بانوی آلدی جهانکیرا وکین آلدی ونیزه ایله چنکه طوردی نیزه عاقبت اکاده
برضرب اوروب رخش کردانه قاپندی رخش آلوب جهانکیری برطرفه کندی نیزه کچوب کندی رستم دخی
فرامرز ایله دونوب لشکرکلدیلر اوته ده پهلوانلر بریره کلوب بانونك باشین صاردیلر دونوب بارکاهلرینه
کلدیلر رستم آدم قیوب بونلر کلدکده چاغرتدی دیوانه کلوب یرلرنده اوتوردیلر رستم بونلره قنده ایدکن
دکده بونلر شکارده ایدك دیلر رستم دونوب بانویه باشیکنه اولدی ددی بانوز ولتم آتزاندن دوشدم
ددی دونوب بیژنه صوردی اوده اویله ددی کیوه صوردی کیو دخی آلدن دوشدم ددی جهانکیره صوردی
اولدخی اویله ددی رستم بیلیم نابکارلر نیزه ثانی سنزی اولدرمدی دیوب براز تعنه یرایلدی او یکادن
نیزه ثانی کلوب ایرتسی کون مقابله قوندی وقوندوغی کبی اسایش ندا ایتدیروب اول کون اسایش ایلدیلر
کیجه مرورایدوب ایرتسی نیزه ثانی بکلریله شکاره کندی براز شکارایدوب بریره ایندی صیدا ولنان
آهولری کباب ایتدیروب عشرتله باشلدی ایرانیلردن دخی پهلوانلر شکاره کندی اما طوسك قرنداشی کستهم
ابن نوذر یالکز کیدوب صیدایدرك نیزه ثانینك عشرت ایلدوکی یره کلدی نیزه ثانی کستهمی کوروب قرطوسدن سؤال

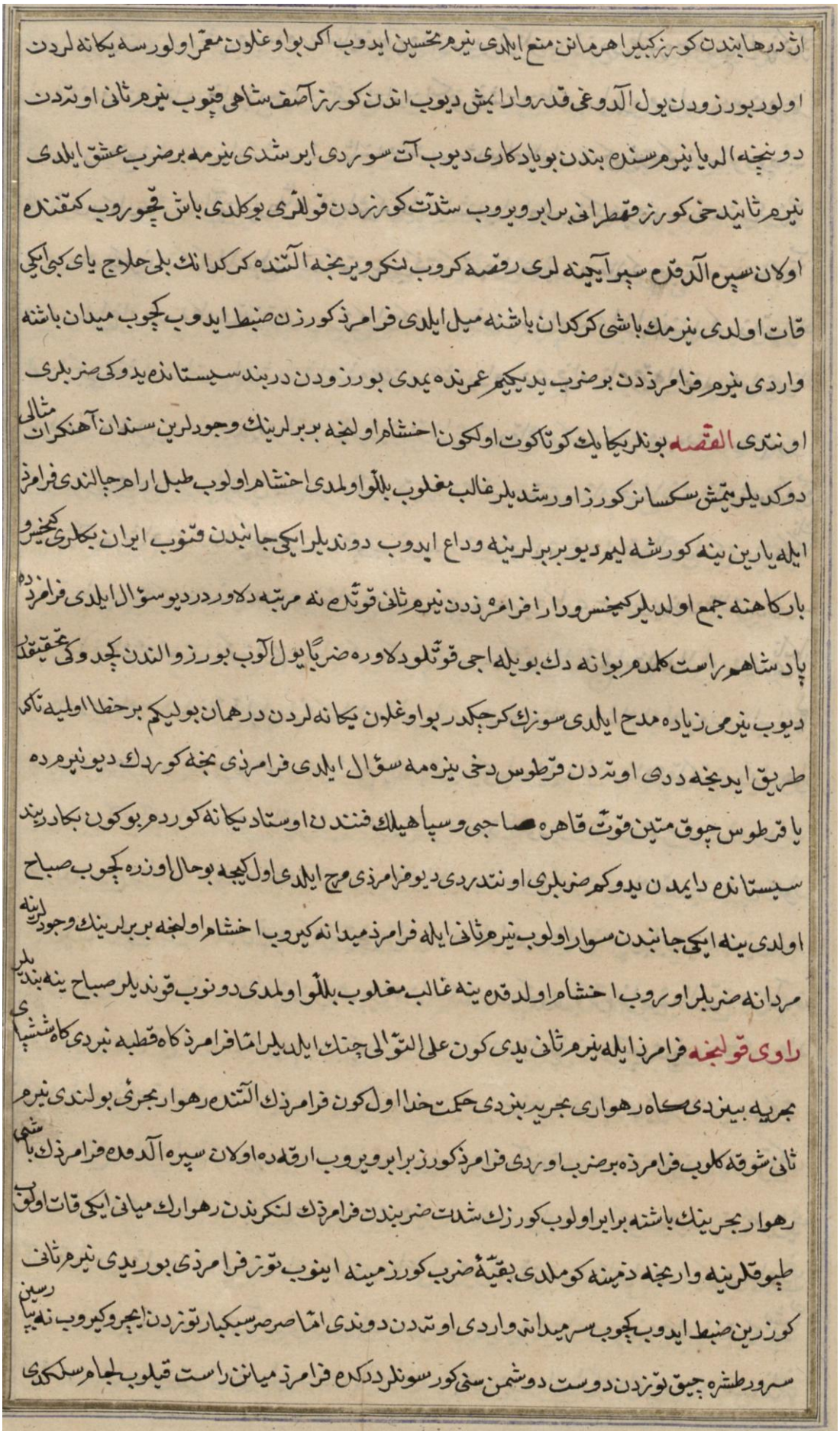

سؤال ایلدی بو دلاور شهزاده صورت کیمدر ددی قرطوس بوکن کستهم دیلر اوکون اوکز آوب
ابتدا اکوانی آلوده ایدن طوسك برادر ددی بنرم قالوفی کوندرروب وار دعوت ایله بوندن
کلسون هم کوریشه لم وهم صحبت ایده لیم ددی قالون واروب کل شهزاده سنی سرور یمز دعوت
ایلر بیورسونلر براز صحبت ایده لیم ددیلر بیورك ددکده کستهم اصلو مخالفت ایتیوب کلدی بنرم
یانته آوب النده جام ویروب صحبته باشلدیلر بنرم کستهم ایله برادر اولدیلر بونلر صحبت ایلرکن ناکاه
آنی کوردیلر اورمان ایچندن بروبراو قلمش آهو کلوب شویله کچه یور همان بنرم ثانی ال یتروکمانه
اوروب اوتوردوغی یردن اول آهویه برحدنك یوالدی اوق خطا ایلیوب اهوی اوردی اهونك
قیچی باشندن اشوری کتدی قرطوس واروب آلدی کتوردی ودرخته اصاقودی اردنجه برزنکی پهلوانی
ظهور ایلدی مکر کرکین میلاد ایدی کرکین دخی کوردی بنرم بریرده کندو پهلوانلری ایله اوتوروب
عشرت ایلر وکستهم دخی یانلرنده اوتورمش قرق یلاق یارانی کبی بنرم ایله صحبت ایلر وکندونك اوقلونمش
آهوسین اوروب المشلر ودرخته آصمشلر کرکین بونی کوردنجه غضبه کلوب همان آت سوروب مجلس کنارینه
کلوب نه سلام ورنه علیك سؤال آهو بندراوزرندن حذنکی کورمدیکزمی بیجون الدیکز ویرك آهومی
دکده بنرم دونوب ایتدی دلاور هیچ آلنان آهو ویریلورمی اکر مرادك آهو ایسه این رخشکدن کل
سنده اوتور باق کستهم شهزاده دخی بونده آهویی کباب ایلسونلر بیله یوب هم صحبت ایده لیم ددکده
کرکین میلاد بنم سنك کبابنه اختیاجم یوقدر همان آهومی کتوروب ترکمه بسته ایدك کیده یم ددکده
بنرم کرکینك بواوضاعندن کوجنوب پهلوان سن ناخلف ایمش سین وار صاغلق ایله آهو ویرلز دیوب
کرکینی قودی کرکین دار یلوب های نابکار یاین آهویی ضرب دست آلدیلورمدیوب بنرم ثانیه حمله
ایلدی بنرم یرندن آیتلوب کرکینی آشدچکوب اندردی وایکی الین قفاسنه بندایدوب اکوانه ویردی
وارشوفی درخته آص ددی اکوآن دخی آوب کیدرکن حکمت خدا سمك اول ارایه رچیقه کلدی کوردی
بنرم ثانی اوتوروب عشرت ایلر کستهم یانلرنده بیله امّا کرکینی بندایدوب اکوانه ویردی بردار ایله دیو
سمك سکردوب اکوانه برتبر دوکدوسی اوروب اکسوزین کرکینی خلوص ایلدی بنرم بوحالی کوردنجه زیاده
غضبه کلوب سمك عیّار اوزرینه وارمق مراد ایلدی امّا قدنده بولورسین الله اوجه کیررقوشدکلدر
بوارادہ کستهم دونوب بنرم ثانیه پهلوان ایوا ولدی خلوص ایلدوکی صکره رستم دویوب کلوریرینه سنی
بردار ایلردی ددکده بنرم آتش محض اولدی های ناخلفلر سنده اویله ایمش سین دیوب دوندی کستهمك
صورتنه برسلم اوروب یقدی وایکی الین قفاسنه بندایلدی وکندوسی قالقوب آتنه بندی ایمدی اکرارایسه

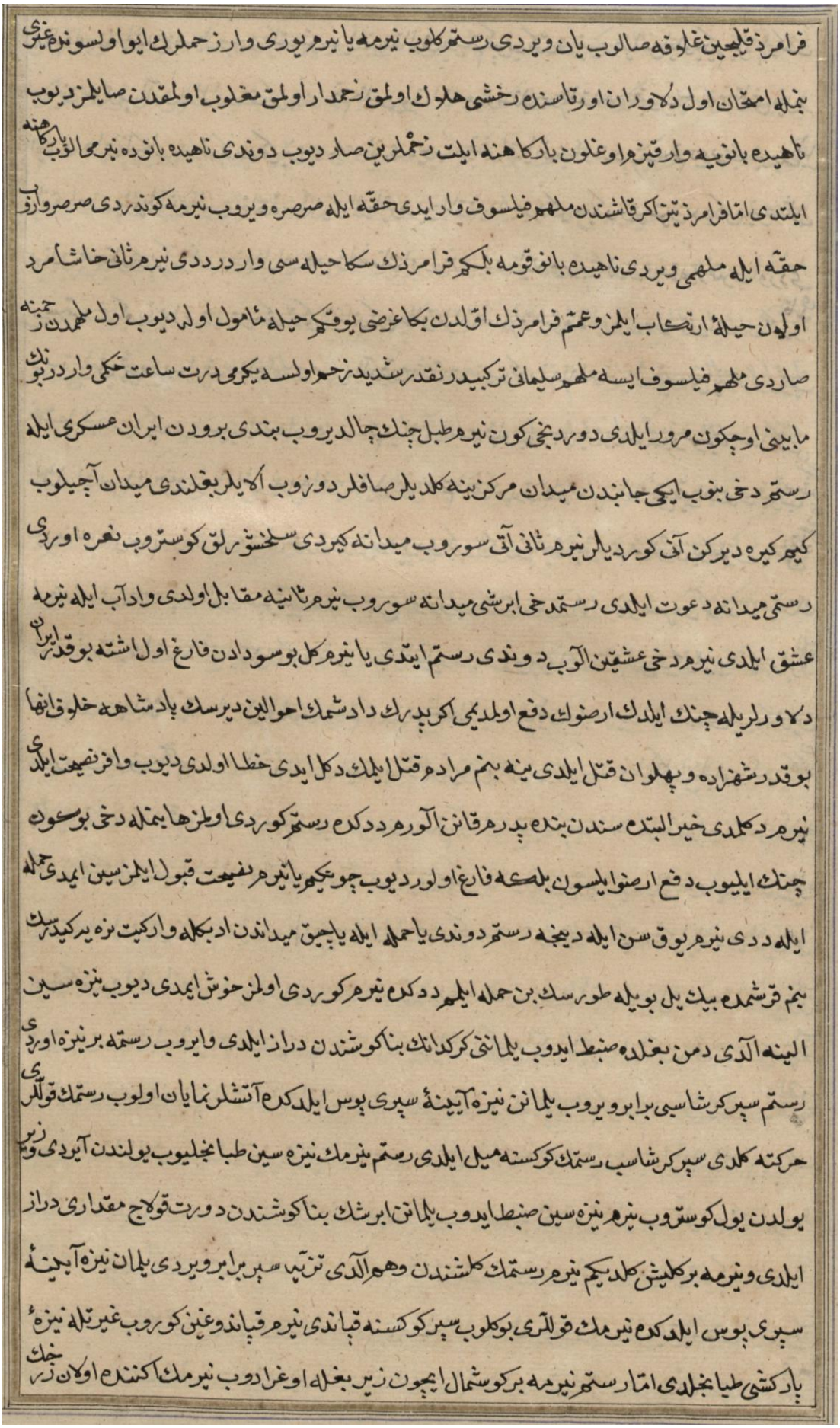

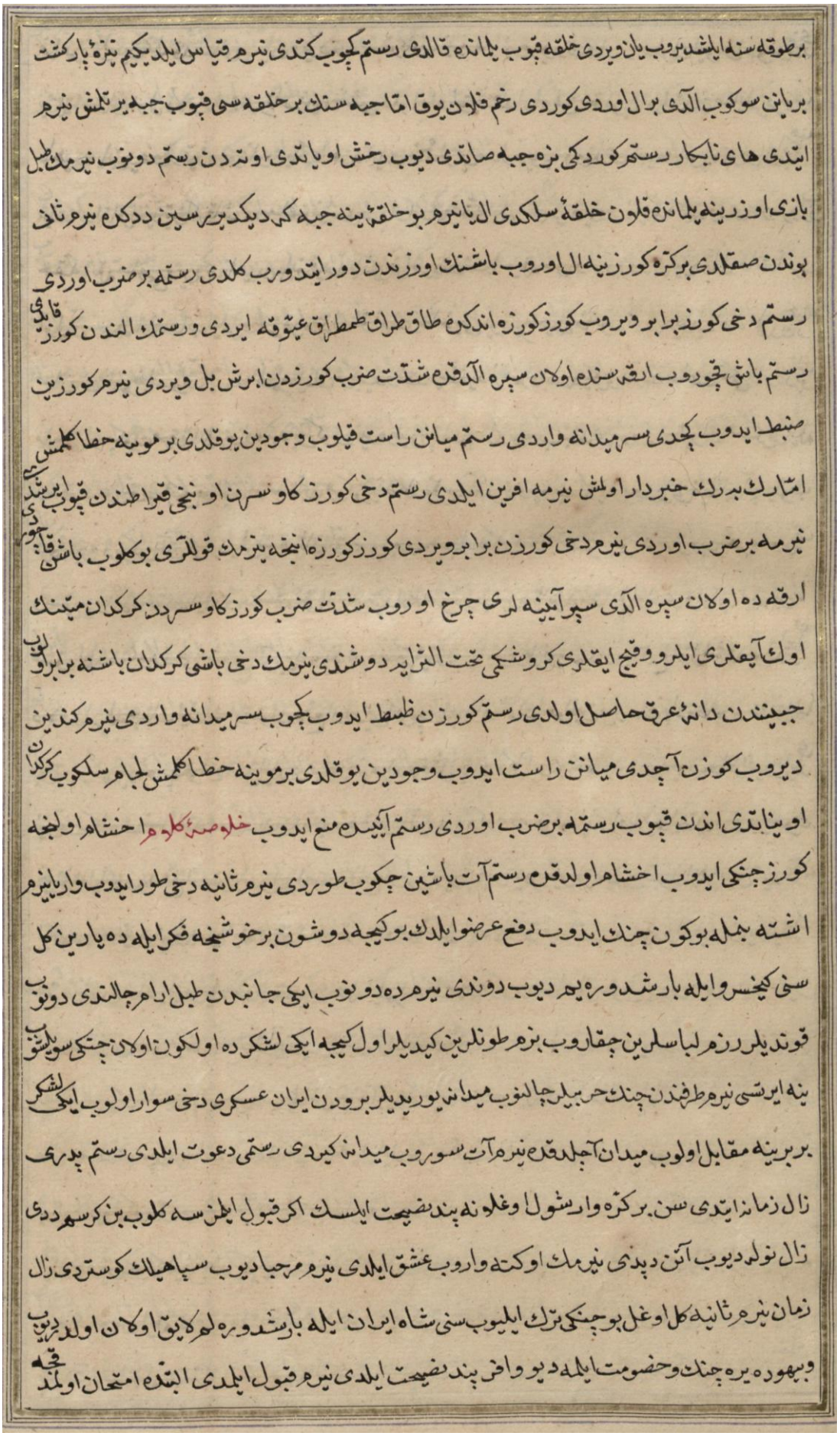

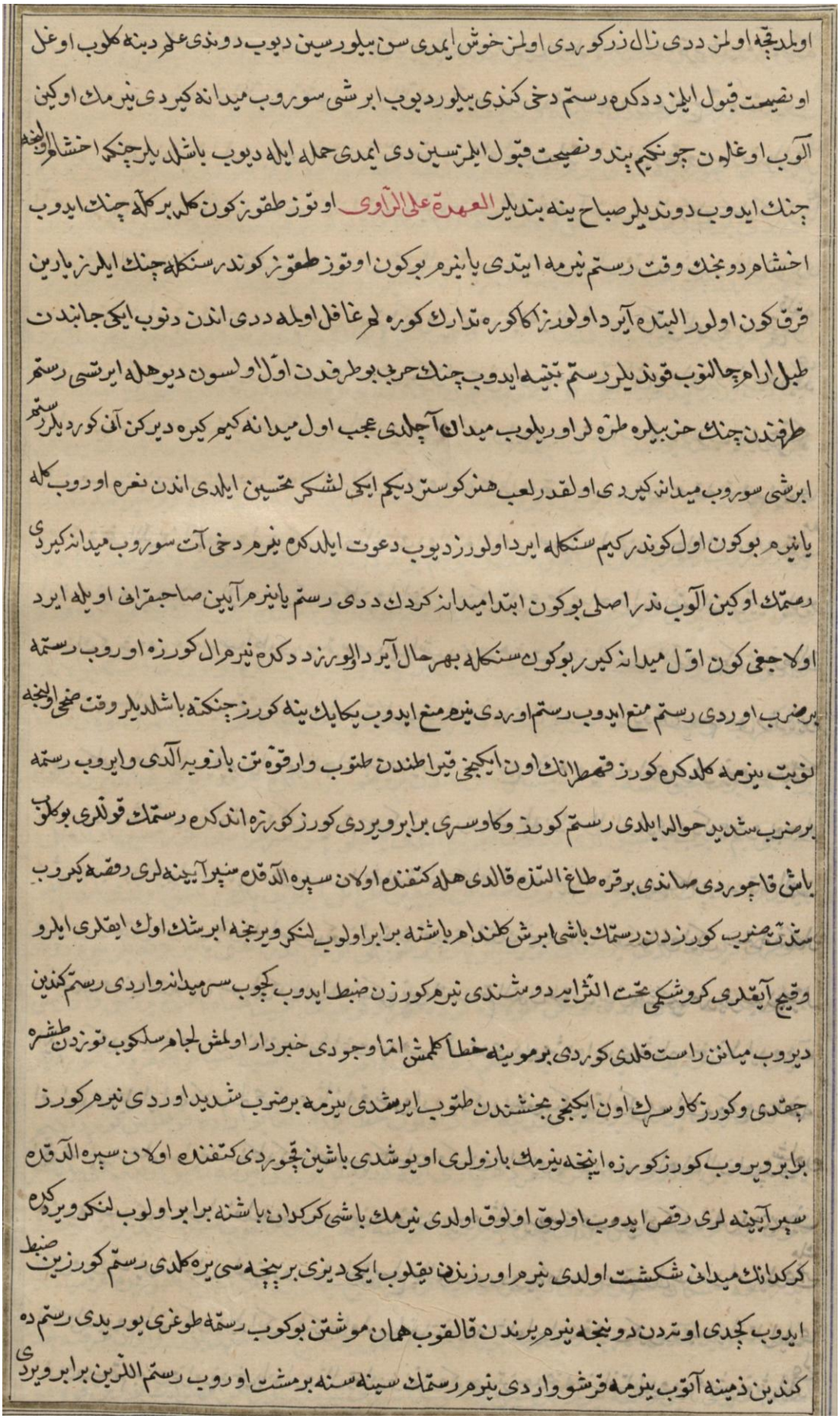

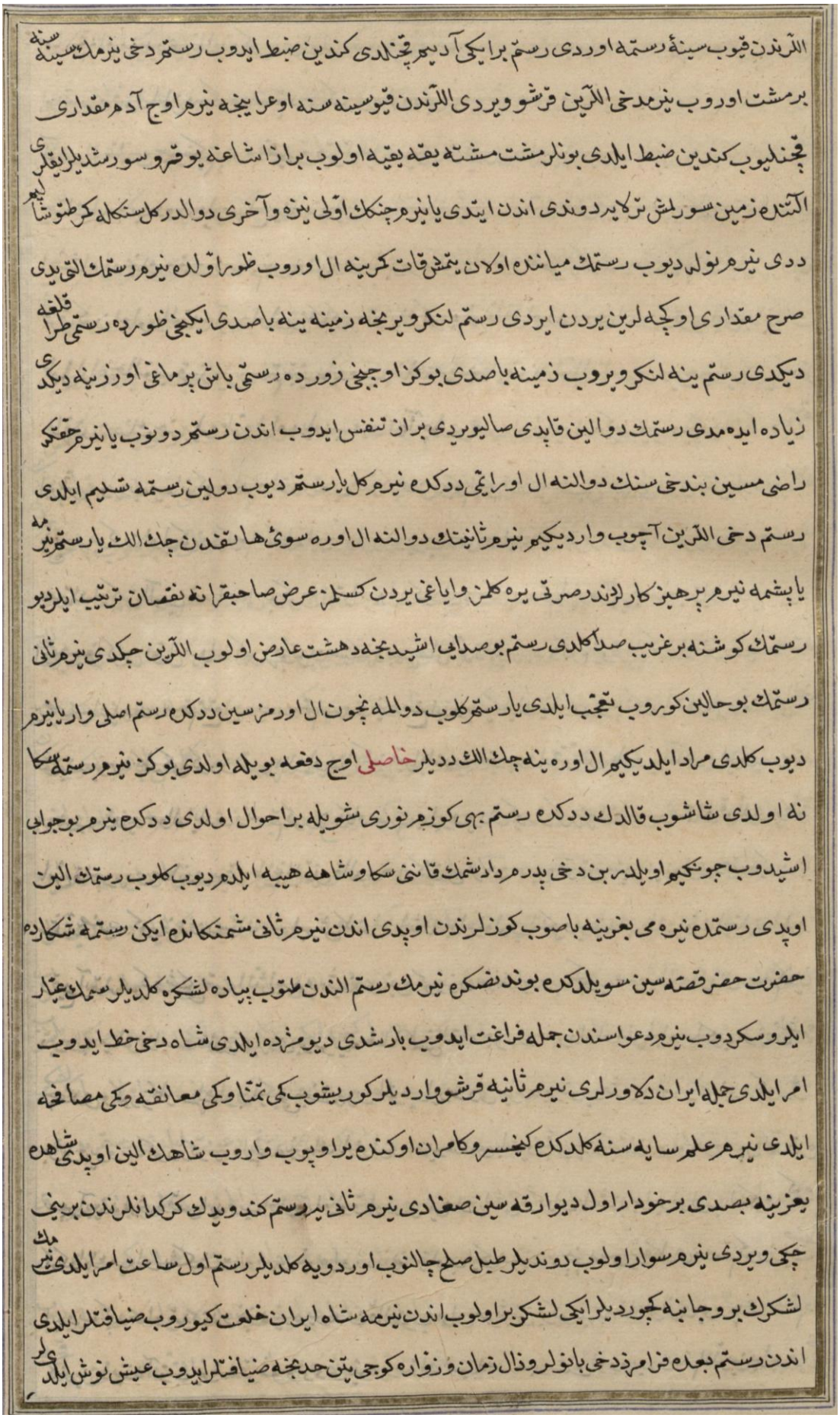
رهوار بحری کندین دیو شوروب دورت پائین بریره کتوروب آیتلوب توزدن طشره چقدی فرامرز کوردی
نیرم کندوسته منتظر درفرامرز دخی کورز آصفك اون ایکنجی بخشندن طوپ یا نیرم مرد ایسك سنده بنم
بوکورزم منع ایله دیوب ایرشدی نیرم ثانیه برضرب شدید اویله اوردیکیم نیرم کورز برابر ویروب
قولاری بوکلدی ارقیه آلنجه نیرم ثانینك باشی کرکدان باشنه برابر اولوب لنکر ویرنجه شدت ضرب کورزدن
ونیرمك لنکر ندن کرکدانك بلی طاقت کتورمیوب کتورکتورقولدی نیرم یوحالی کوروب جست زمینه پرتاب
ایدوب ایاغ اوزرینه کلدی تیز قوطوس برکرکدان کتوروب نیرم سوار اولدی اول عضبانه کورز قهطرانك
اون ایکنجی بخشندن طوپ ایرشدی فرامرزه برضرب شدید اوردی فرامرز امرقیه آلنجه رهوار بحرینك
پایلری آشقلرینه وارنجه یره باندی فرامرز ینه توزایچنده قالدی کندین دیروب رهواره مهموز
کوستروب همان رهوار پایلرین زمیندن آلوب توردن طشره چقدی وقان قشاندی فرامرز بوفی کورزدن
کورنجه آصف شاهك اون ایکنجی بخشندن قوپوب نیرمه برضرب اوردی نیرم ارقیه آلوب لنکر ویرنجه کرکدانك
بلی قریلوب ینه کندی زمینه اندی امّا بردیزی وبر پنجه سی یره کلدی جست یرندن قالقوب غیری
نیرم ثانینك عضبندن کورزلری جهانی کورمکدن قالوب برکره دال تیغ اشامه ال اوروب بهی نابکار
سنك رخشك سلیمانی تحمل ایلر بنم کرکدانلرم ایلمز باری بندخی سنك رخشك اولدیروب برابر اولالم
دیوب نیرم قصد ایلدیکیم رهوار بحری تیغ ایله چالوب ایکی پاره ایلیه فرامرز عقلی کندی زیرا رهوار
بحری کبی آت آت پازاردنده صاتلمز زیرا رهوار بحریه فرامرز طقوز یوز آلتی سنه عمرسورمشدر مدت
عمرنده اوچ رخشه مالك اولمشدر کوکلنجه رخش انلردن خاصلی فرامرز نیرمك قصدین بلوب رهوار
بحریدن آیتلوب زمینه اندی نیرم بوکره تیغی فرامرزه حواله ایلدی فرامرز سپر برابر ویروب نیرمك
تیغی سپر دامنندن قایوب فرامرزه ایردی پیراهن اسکندردن کچمدی بوکره فرامرز دال تیغ هزار آصفه
اوروب نیرمه برتیغ اوردی دامن سپردن قپوب نیرمك دوشنه برقاریش زخم آچدی نیرم زخمی کورنجه
تکرار فرامرزه برتیغ دخی حواله ایلدی فرامرز آینده منع ایدوب برزخم دخی آچدی نیرم خاصلی بش کره
فرامرزه تیغ حواله ایلدی کسدرمدی فرامرز نیرمه بش یردن زخم آچدی نیره مك زخملرندن قان فواره کبی
آقلمغه باشلدی همان ناهیده بانو کم سهرابك قزی ونیرمك مادری وداد شمك منکوحه سیدر یقین کلورایدی
آت قوپاروب فرامرز ایله نیرمك اراسنه کیروب یاعمی اللهدن قورقمز مسین بابامی اولدردیکز قوجامی دخی
اولدردیکز براولادم قالدی آیندخی اولدرمك استرسکز دیوب فرامرزه سوییلنجه فرامرز اندوکنه پشمان
اولدی بواراده رستم دخی علم سایه سندن چکیاوفرامرز الك دیوب ابرش کلندامی سوردی اندن فرامرز

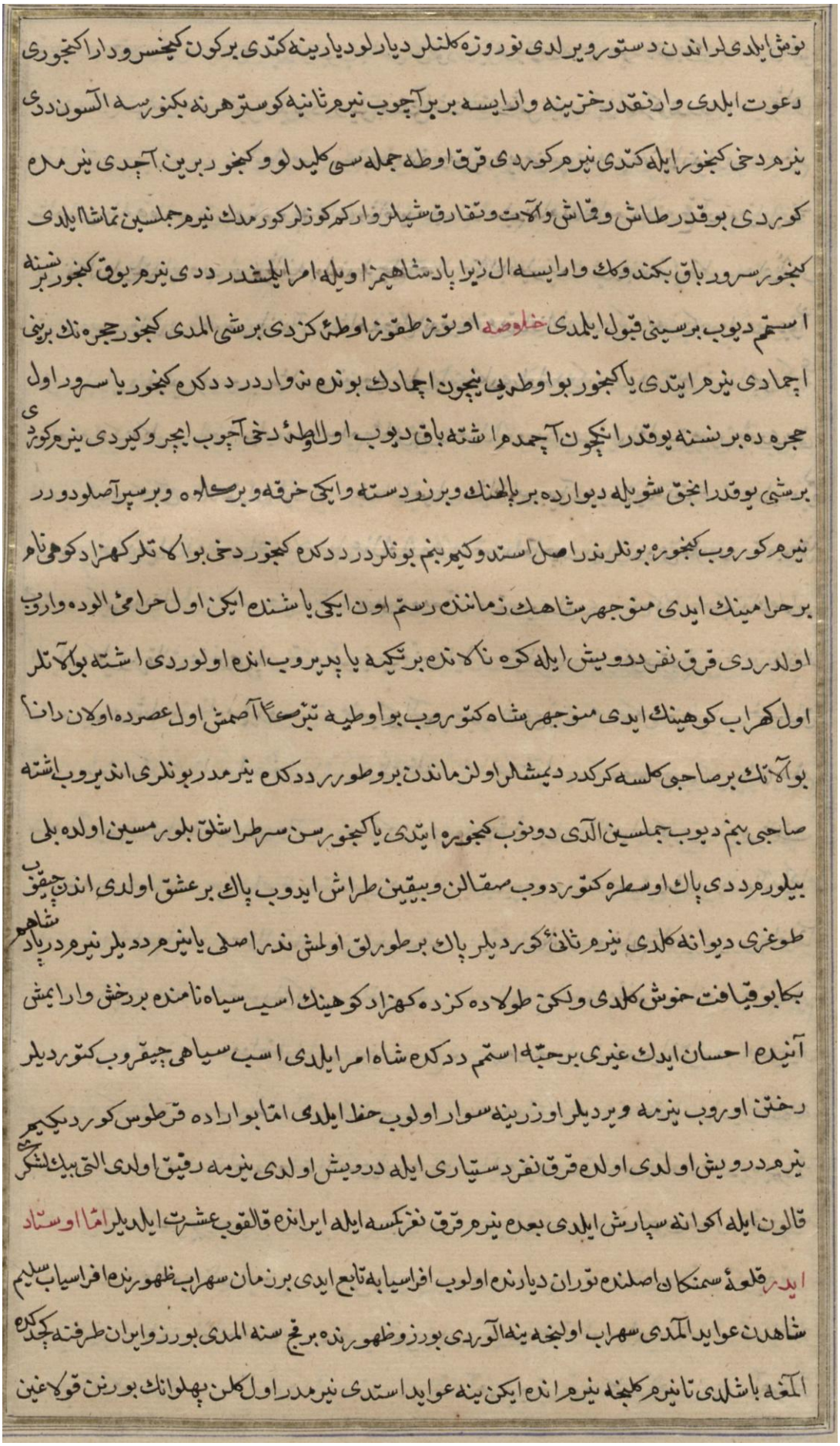

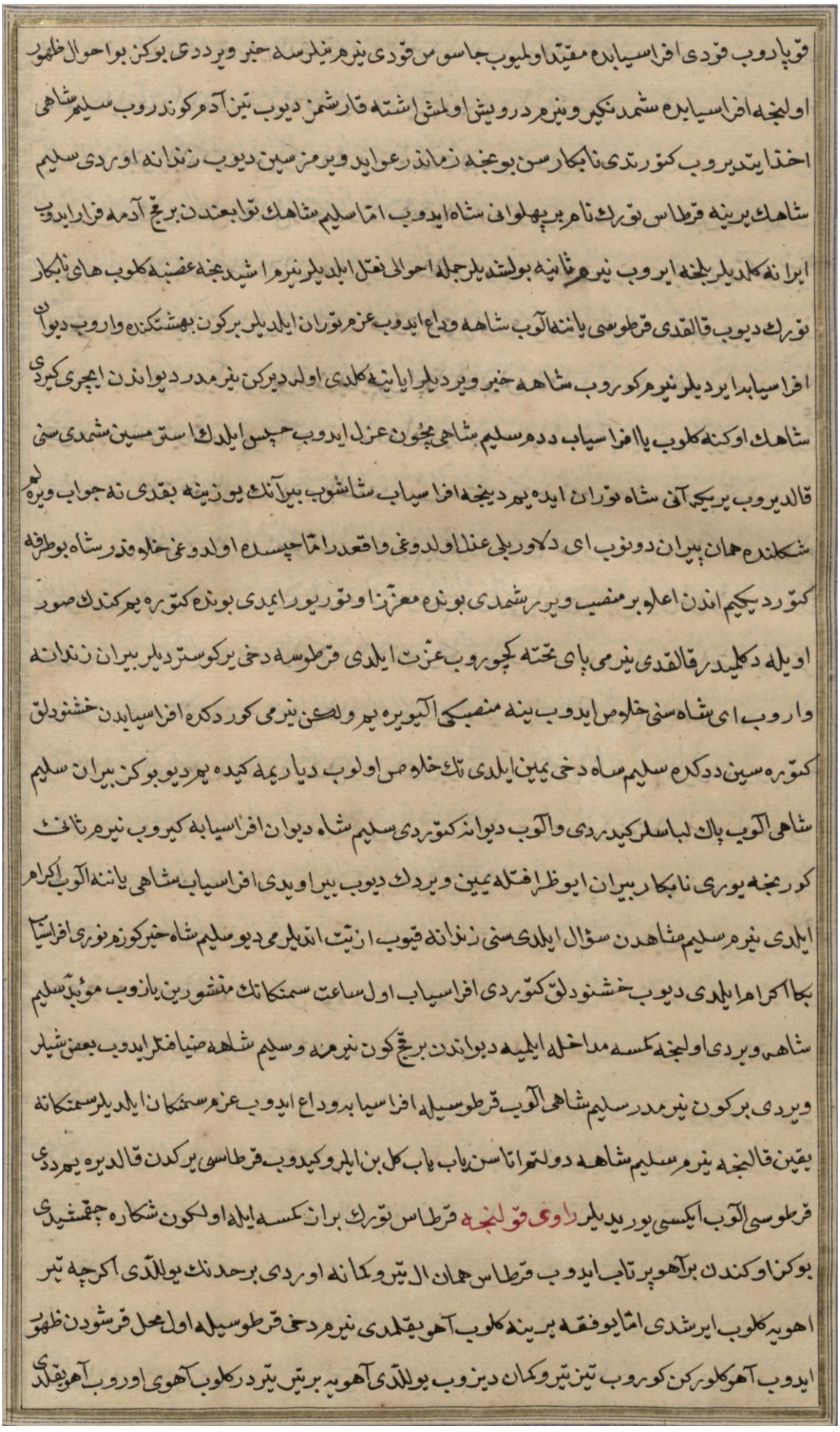

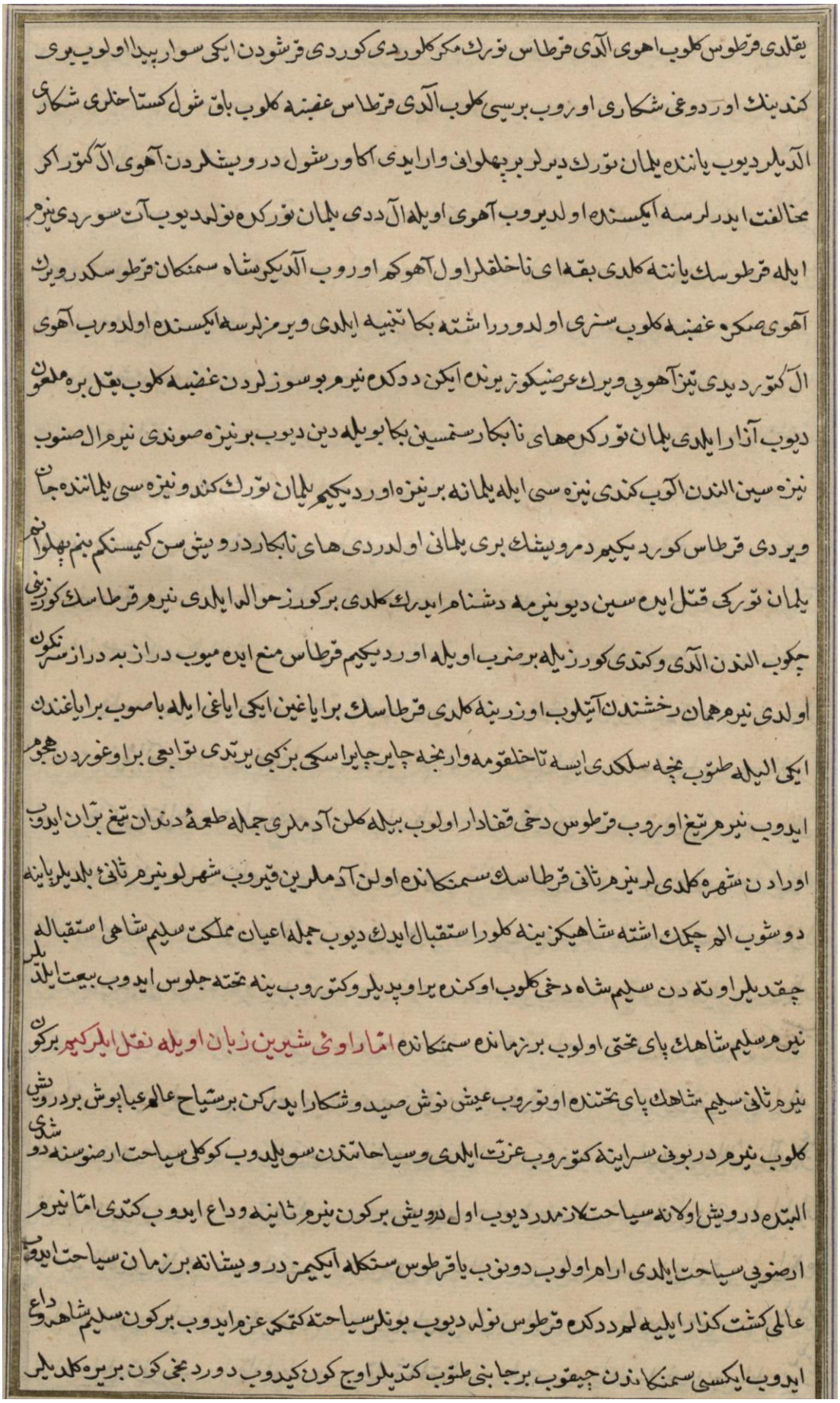
اولدیقجه اولمز ددی زال زر کوردی اولمز خوش ایمدی سن بیلورسین دیوب دوندی علم دینه کلوب اوغل
او نصیحت قبول ایلمز ددکده رستم دخی کندی بیلور دیوب ابرشی سوروب میدانه کیردی نیزمك اوکین
آلوب اوغلون چونکیم پند و نصیحت قبول ایلمزسین دی ایمدی حمله ایله دیوب باشلدیلر چنکی اخشامه دك
چنك ایدوب دوندیلر صباح ینه بندیلر المعهدة علی الراوی اوتوز طقوز کون کلیب برکله چنك ایدوب
اخشام دونجك وقت رستم نیزمه ایتدی یا نیزم بوکون اوتوز طقوز کوندر سنکله چنك ایلمز یادین
فرق کون اولور البته آیرد اولورز اکا کوره تدارك کوره لم غافل اوله ددی اندن دنوب ایکی جانبدن
طبل ارام چالنوب قوندیلر رستم بتیشه ایدوب چنك حربه بوطرفدن اوّل اولسون دیو هله ایرتسی رستم
طرفندن چنك حزبیله طرزه لر اوریلوب میدان آچلدی عجب اول میدانه کیم کیره دیرکن آنی کوردیلر رستم
ابرشی سوروب میدانه کیردی اولقدر لعب هنر کوستردیکم ایکی لشکر تحسین ایلدی اندن نعره اوروب کله
یا نیزم بوکون اول کوندر کیم سنکله ایردا اولورز دیوب دعوت ایلدکده نیزم دخی آت سوروب میدانه کیردی
رستمك اوکین آلوب ندرا اصلی بوکون ابتدا میدانه کردك ددی رستم یا نیزم آیین صاحبقرانی اویله ایرد
اولا جبغی کون اول میدانه کیرر بوکون سنکله بهرحال آیردا اولورز دکده نیزم رال کورزه اوروب رستمه
برضرب اوردی رستم منع ایدوب رستم اوردی نیزم منع ایدوب یکایك ینه کورز چنکنه باشلدیلر وقت ضحی اولنجه
نوبت نیزمه کلدکده کورز قصط الناك اون ایکیجی قیرا طندن طقوب وار قوه تن بارنویه آلدی وایروب رستمه
برضرب شدید حواله ایلدی رستم کورز وکاوسری برابر ویردی کورز کورزه اندکده رستمك قولتری بوکلوب
باش قاچوردی صاندی برقره طاغ الندن قالدی هله کتفندن اولان سپره الدقده سپر آیینه لری رقصه کیروب
سندن ضرب کورزدن رستمك باشی ابرش کلندام باشته برابر اولوب لنکر ویرنجه ابرشك اوك ایقلری ایلرو
وقیچ آیقلری کروشکی تحت الثرایه دوشندی نیزم کورزن ضبط ایدوب کجوب سرمیدانه واردی رستم کندین
دیروب میانن راست قلدی کوردی بر موینه خطا کلمش امّا وجودی خبردار اولمش لجام سلکوب توزدن طشره
چقدی وکورز کاوسرك اون ایکیجی بخشندن طقوب ایرشدی نیزمه برضرب شدید اوردی نیزم کورز
برابر ویروب کورز کوزه اینجه نیزمك بازولری اویوشدی باشین قچوردی کتفندن اولان سپره الدقده
سپر آیینه لری رقص ایدوب اولوق اولوق اولدی نیزمك باشی کرکدان باشته برابر اولوب لنکر ویردکده
کرکدانك میدانی شکشت اولدی نیزم اورزدن یقلوب ایکی دیزی بر پنجه سی یره کلدی رستم کورزین ضبط
ایدوب کجدی اوتردن دونجه نیزم برندن قالقوب همان موشتن بوکوب رسمه طوغری بوریدی رستم ده
کندین ذمینه آتوب نیزمه قرشو واردی نیزم رستمك سینه سنه برمشت اوروب رستم اللرین برابر ویردی

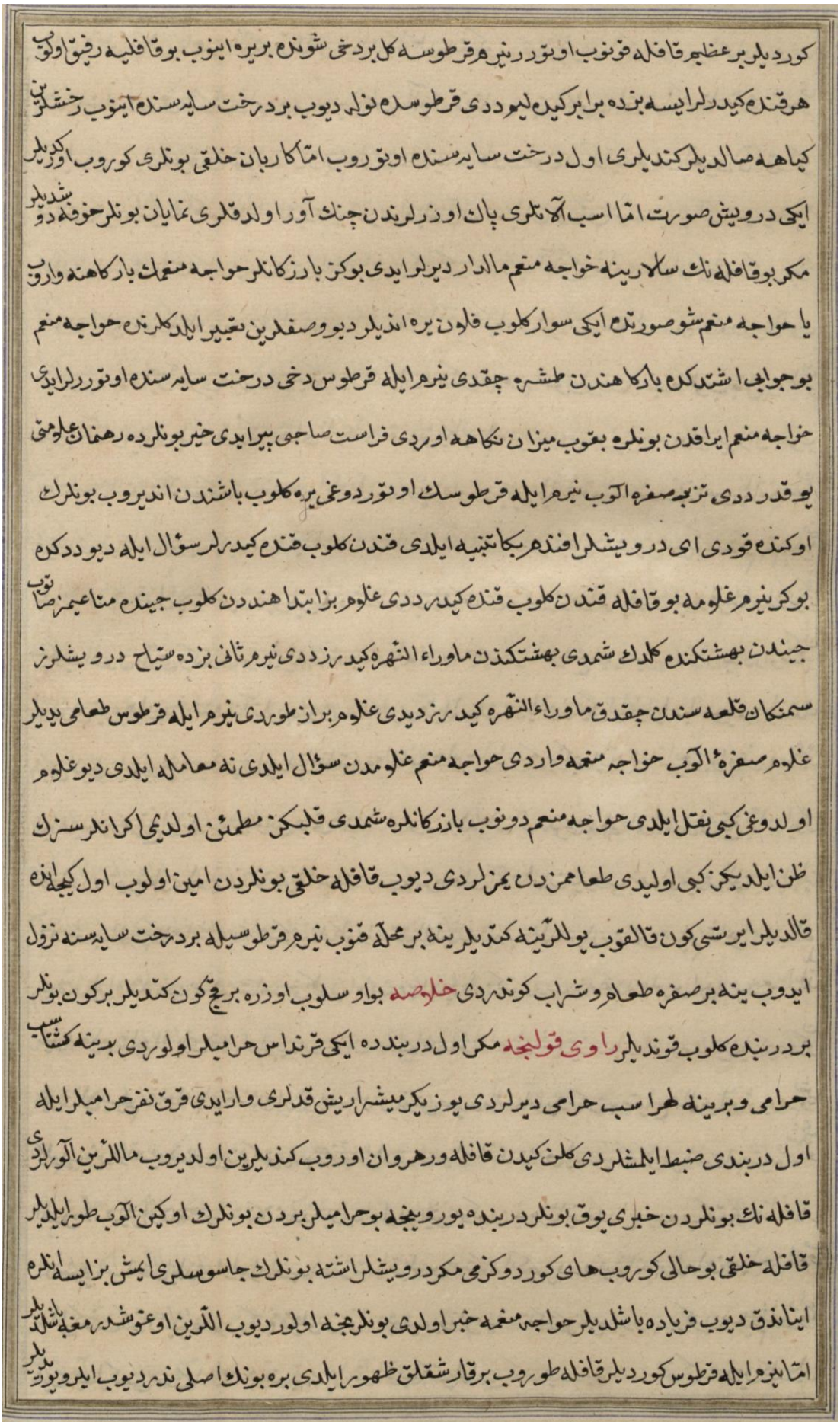

الترندن قیوب سینهٔ رستمه اوردی رستم برایکی آدیم قحنالدی کندین ضبط ایدوب رستم دخی پنرمك سینهٔ سنه
برمشت اوروب پنرمدخی الترین قرشو ویردی الترندن قیوسینه سنه اوعرایجه پنرم اوج آدم مقداری
قحنالیوب کندین ضبط ایلدی بونلرمشت مشته یقه یقیه اولوب برازاشاغه یوقرو سورشدیلرایقلری
آکتاره زمین سورلمش تراکیردوندی اندن ایندی یاپنرم چنگك اولی پنزه وآخری دوالدرکل سنکاله کرطوشایلهم
ددی پنرم نولی دیوب رستمك میانده اولان یتمش قات کرپنه ال اوروب ظورا اولده پنرم رستمك التی یدی
صرح مقداری اوچه لرین یردن ایردی رستم لنکرویرنجه زمینه یه باصدی ایکیجی ظورده رستمی طرا قلغه
دیکدی رستم یه لنکرویروب زمینه باصدی بوکزاوبیخی زوورده رستمی باش پرماغی اورزینه دیکدی
زیاده ایده مدی رستمك دوالین قاپدی صالیوبردی براز تنفس ایدوب اندن رستم دونوب پاپنرم حقتکم
راضی مسین بندخی سنك دوالنه ال اورایتی ددکده پنرم کل یارستم دیوب دولین رستمه تسلیم ایلدی
رستم دخی الترین آچوب واردیکیم پنرم ثانیتك دوالنه ال اوره سوئی هانقدن چك الك یارستم پنرمه
یاپشمه پنرم پرهیز کارلردندر صرف پره کلمز وایاغی یردن کسلمز عرض صاحبقرانه نقصان ترتیب ایلرديو
رستمك کوشنه برغریب صدا کلدی رستم بوصدایی اشیدنجه دهشت عارض اولوب الترین چکدی پنرم ثانی
رستمك بوحالین کوروب تعجب ایلدی یارستم کلوب دوالمه بنجون ال اورمزسین ددکده رستم اصلی وار پاپنرم
دیوب کلدی مراد ایلدیکیم ال اوره یه چك الك ددیلر خاصلی اوچ دفعه بویله اولدی بوکز پنرم رستمه سکا
نه اولدی شاشوب قالدك ددکده رستم بهی کوزم نوری بشویله براحوال اولدی ددکده پنرم بوجوابی
اشیدوب چونکیم اویلدربن دخی پدرم دارشمك قانی سکاوشاهه هیبه ایلدم دیوب کلوب رستمك الین
اوپدی رستمده نیره می بغزینه باصوب کوزلرندن اوپدی اندن پنرم ثانی شمنکاندن ایکن رستمه شکاره
حضرت حضرقصه سین سویلدکده بوندنصکره پنرمك رستم الندن طوتوب پیاده لشکره کلدیلر سمك عیار
ایلروسکردوب پنرم دعواسندن جمله فراغت ایدوب بارشدی دیومژده ایلدی شاه دخی خطا ایدوب
امرایلدی جمله ایران دکاورلری پنرم ثانیه قرشوواردیلر کوریشوب کمی تمنا وکمی معانقه وکمی مصافحه
ایلدی پنرم علم سایه سنه کلدکده کیخسرو کامران اوکندیرا وپوب واروب شاهك الین اوپدی شاهده
بغزینه بصدی برخوداراول دیوارقه سین صغادی پنرم ثانی یه رستم کندویدك کرکدانلرندن برینی
چکی ویردی پنرم سوارا اولوب دوندیلر طبل صلح چالنوب اوردویه کلدیلر رستم اول ساعت امرایلدی پنرمك
لشکرك بروجانبه کچوردیلر ایکی لشکر براولوب اندن پنرمه شاه ایران خلعت کیوروب ضیافتلرایلدی
اندن رستم بعده فرامرزدخی بانولرو ذال زمان وزواره کوجی پتن حدنجه ضیافتلرایدوب عیش نوش ایلدیلر

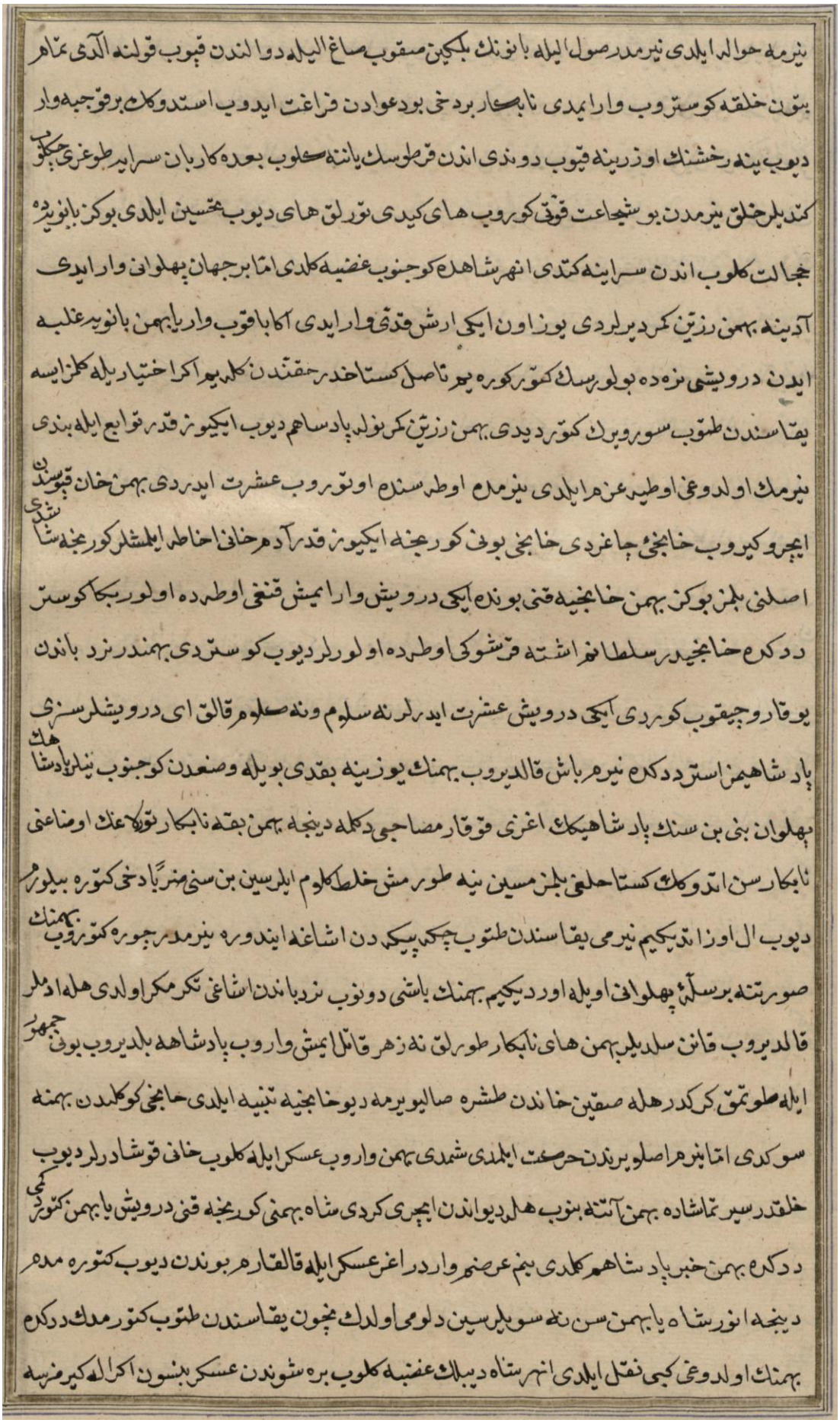

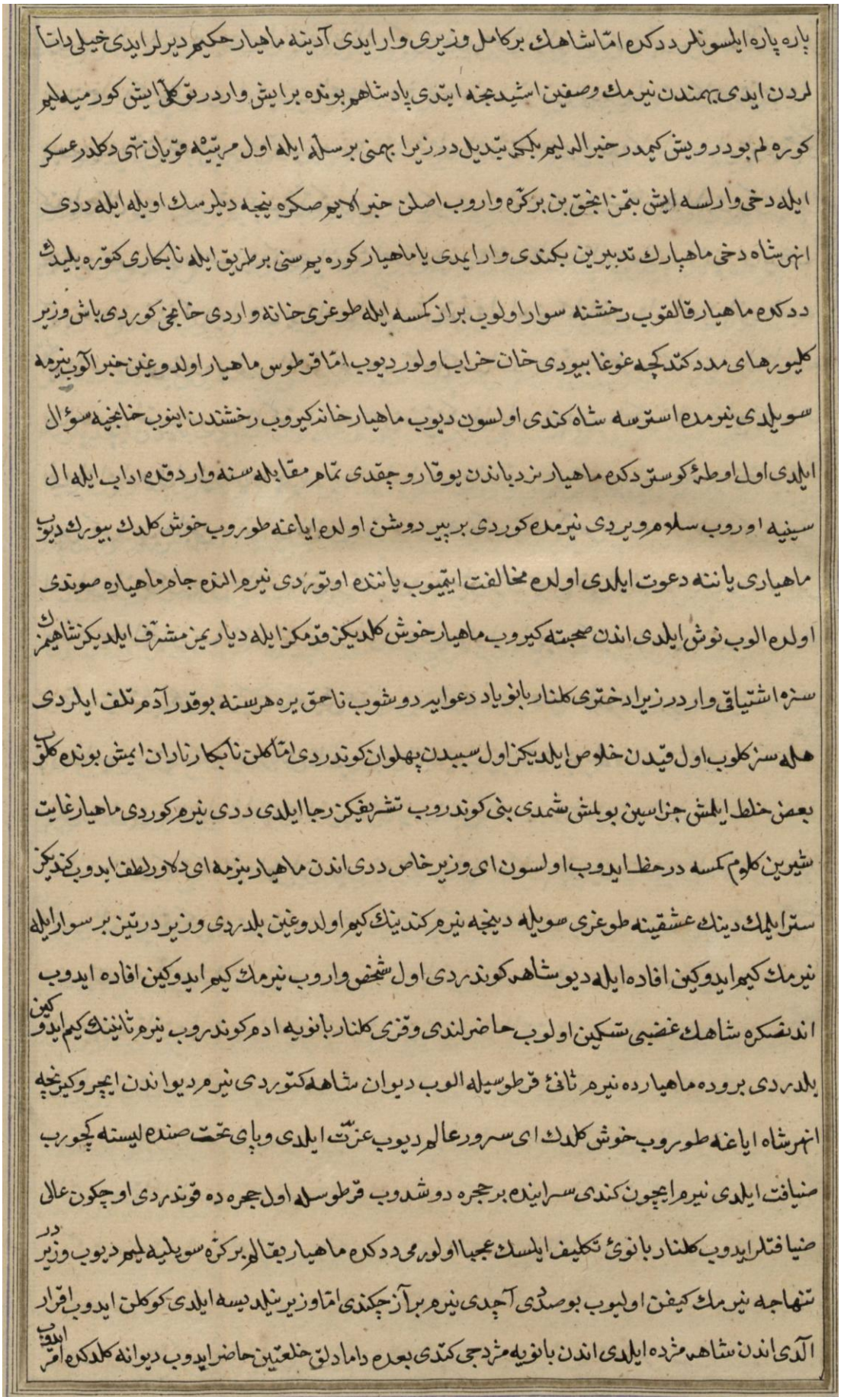

کوردیلر بر عظیم قافله قونوب اوتوردیلر قرطوسه کل بردخی شوندن بریره اینوب بوقافلیه رفیق اولوب
هرقندن کیدرلر ایسه بزده برابر کیدیلر لیوددی قرطوسدن نولی دیوب بردرخت سایه سنده اینوب رخشلرین
کیاهه صالدیلر کندیلری اول درخت سایه سنده اوتوروب امتاکاریان خلقی بونلری کوروب اوزکدیلر
ایکی درویش صورتی امتا اسب آلانلری پاک اوزلرندن چنك آورا ولدقلری نمایان بونلر خوفه دوشدیلر
مکر بوقافله نك سالاری نه خواجه منعم مالدار دیرلر ایدی بوکز بارزکانلر خواجه منعمك بارکاهنه واروب
یا خواجه منعم شو صورتده ایکی سوار کلوب فلان یره اندیلر دیو وصفلرین تقریر ایلدکلرنده خواجه منعم
بوجوابی اشتدکده بارکاهندن طشره چقدی نیرم ایله قرطوس دخی درخت سایه سنده اوتورر لرایدی
خواجه منعم ایراقدن بونلره بقوب میزان نکاهه اوردی فراست صاحبی پیرایدی خیر بونلرده رهمان علومتی
یوقدر ددی تزبه صفره الوب نیرم ایله قرطوسك اوتوردوغی یره کلوب باشندن اندیروب بونلرك
اوکنده قودی ای درویشلر افندم بکا تنبیه ایلدی قندن کلوب قنده کیدرلر سؤال ایله دیوددکده
بوکر نیرم علومه بوقافله قندن کلوب قنده کیدرددی علوم بزا بتدا هندن کلوب چینده متاعیمز صاتوب
چیندن بهشتکنده کلدك شمدی بهشتکندن ماوراء النهره کیدرزددی نیرم ثانی بزده سیاح درویشلرز
سمرکان قلعه سندن چقدق ماوراء النهره کیدرزدیدی علوم براز طوردی نیرم ایله قرطوس طعامی یدیلر
علوم صفره‌ء الوب خواجه منعمه واردی خواجه منعم علومدن سؤال ایلدی نه معامله ایلدی دیو علوم
اولدوغی کبی نقل ایلدی خواجه منعم دونوب بازرکانلره شمدی قلبکز مطمئن اولدیمی کرانلر سزك
ظن ایلدیکز کبی اولیدی طعامدن یمز لردی دیوب قافله خلقی بونلردن امین اولوب اول کیجه اینده
قالدیلر ایرتسی کون قالقوب یولارینه کندیلرینه بر محله قونوب نیرم قرطوسیله بردرخت سایه سنه نزول
ایدوب بینه بر صفره طعام وشراب کوندردی خلاصه بواوسلوب اوزره برنیچه کون کندیلر برکون بونلر
بردربنده کلوب قوندیلر راوی قولنجه مکر اول دربنده ایکی قرنداس حرامیلر اولوردی بربنه کشتاسب
حرامی وبربنه لهراسب حرامی دیرلردی یوزیکرمیشر اریش قدلری وار ایدی فرق نفر حرامیلر ایله
اول دربندی ضبط ایلمشلردی کلن کیدن قافله ورهروان اوروب کندیلرین اولدیروب مالارین آلورلردی
قافله نك بونلردن خبری یوق بونلر دربنده یورویکه بوحرامیلر بردن بونلرك اوکین الوب طوره ایلدیلر
قافله خلقی بوحالی کوروب هایکوردوکزمی مکر درویشلر اشته بونلرك جاسوسلری ایمش بزایسه انلره
اینانمدق دیوب فریاده باشلدیلر حواجه منعمه خبر اولدی بونلر بکه اولوردیوب الارین اوغوشدره مغبه باشلدیلر
امتا نیرم ایله قرطوس کوردیلر قافله طوروب برقارشقلق ظهوره ایلدی بره بونك اصلی ندر دیوب ایلرویوردیلر

یورید یلر بذر اصلی دیو سؤال ایلدیلر بازرکانلر نولسه کرك اشته حرامیلر اوکیمز آدی شمدی جملمز قرارلر
دد کلرندم بونلر آت سورروب قافله نك اوکنه کچدیلر حرامیلر دخی آت قویارروب یوریدی نیرم اوکچه
کلن ایکی پهلوان بر بالوبا شلریدر بر ینه سن وار و بر ینه بن دیوب قرطوسی کوندردی قافله خلقنه سز
یوکلری اوکچه چکوب کلوك دیوب کندی کشتاسب حرامیه قرشو واردی قرطوس دخی لهراسب حرامیه قرشو
آت سورروب بونلر ایکسیده حضملرینك اوکین الوب نره یه ملعونلرد دکلرندم کشتاسب حرامی نیرمه هاى ناکار
تورلاق سنك درویش اولدوغك صوج یتشمز ایکن چنکدم می ایلمك استرسین دیوب الندم کی بنزهٔ نیرمه
صوندی نیرم ال صنوب کشتاسب حرامینك نیزه سین طوب دیبندن طتوب ضبط ایلدی کشتاسب یل کبی
کلورکن سندا سکندر مثال طوره واردی کوردی نیزهٔ طتوب الیقویدی قیووبر نیزهٔ ناکار تورلاق سمدی قاچ
ویروب سینه کی سوراخ ایلرم دد کده نیرم بزطوبرسون ملعون همان اش کوردیکه کشتاسب حرامی نیزهٔ
ایلروایته کوردی اولمدی قلمدانمز اما شمدی نیزهٔ چکوب الینك دریلرین قویارورم دد کده نیرم الکدن کلنی کبیر
قومه دیوب کشتاسب حرامی نیزهٔ صنورایدوب کندندن یکا چکه کوردی اولیوب الیمدی نیرم در ملعون اشته
نیزه بویله النور دیوب بکه زورایلدیسه کشتاسبك الینك دریلری نیزه ده قالوب چکدی الندن آدی وکرودن
کلون فرق نفر حرامینك طوس نشانلیوب جریدواری نیزهٔ بکه آندی ایسه حرامیلرك یدی سکز قدرك شیشه
بالق صیلور کبی صاپلیوب بر بر لرینه یاپشدردی کشتاسب حرامی بوحالی کوروب همان دال تیغ اولدی ایرشوب نیرم
ثانیه حواله ایلدی نیرم مدرکشتاسبك بلکین قاورایوب اویله صقدیکیم قلج الندن زمینه دخی دوشمدن نیرم
یتمی قاپدی وکندی قلیجی ایله کشتاسبه بر تیغ اویله عشق ایلدیکیم اکر خانه سنه وارمجه ایکی پاره ایلدی اندن
حرامیلره کرشدی قرطوس کوردیکیم نیرم حضمن اولدردی غیرت ایدوب بوکن لهراسب تیغ حواله ایلدی
قرطوس منع ایدوب بر تیغ اوروب سینه سنه وارمجه ایکی بولدی اندن نیرمه قفادار اولوب حرامیلردن
دل قورتلمدی دربندی بازرکانلر کچوب اوتریوزه قوندیلر برم بودرویشلرنه آنجان ایمش قرق الی
حرامی هپ دوکندیلر بوق یره کنا هلرینه کیبر دك دیو خلاصهٔ کلام نیرم حرامیلرك مسکنلرینه وارروب
اولقدر مال بولدیکیم حسابه کلمز جمله سین الوب نصفین حواجه منعمه ویردی و نصفین سائر بازرکانلره
تقسیم ایلدی بازرکانلر نیرمه دعا ایلدی حواجه غیری قوناغه وارمجه کندی چادرینه منتقل نیرم و قرطوس
ایکیون برچادر قوروب خدمتنده بر واندار جمله کاربان خلقی دونلردی بو اسلوب اوزره یه ایچه برکون
ماوراء النهر دد کلری شهره کلوب کاربان سرایه قوندیلر اما بوورراء النهرك مکر شاهنه انهرشاه دیرلردی
بر قزی واردی آدینه کلنار بانو دیرلردی غایت حسنالردن ایدی لکن بهادیره قیزایدی وهرکیم بنی میدانمز

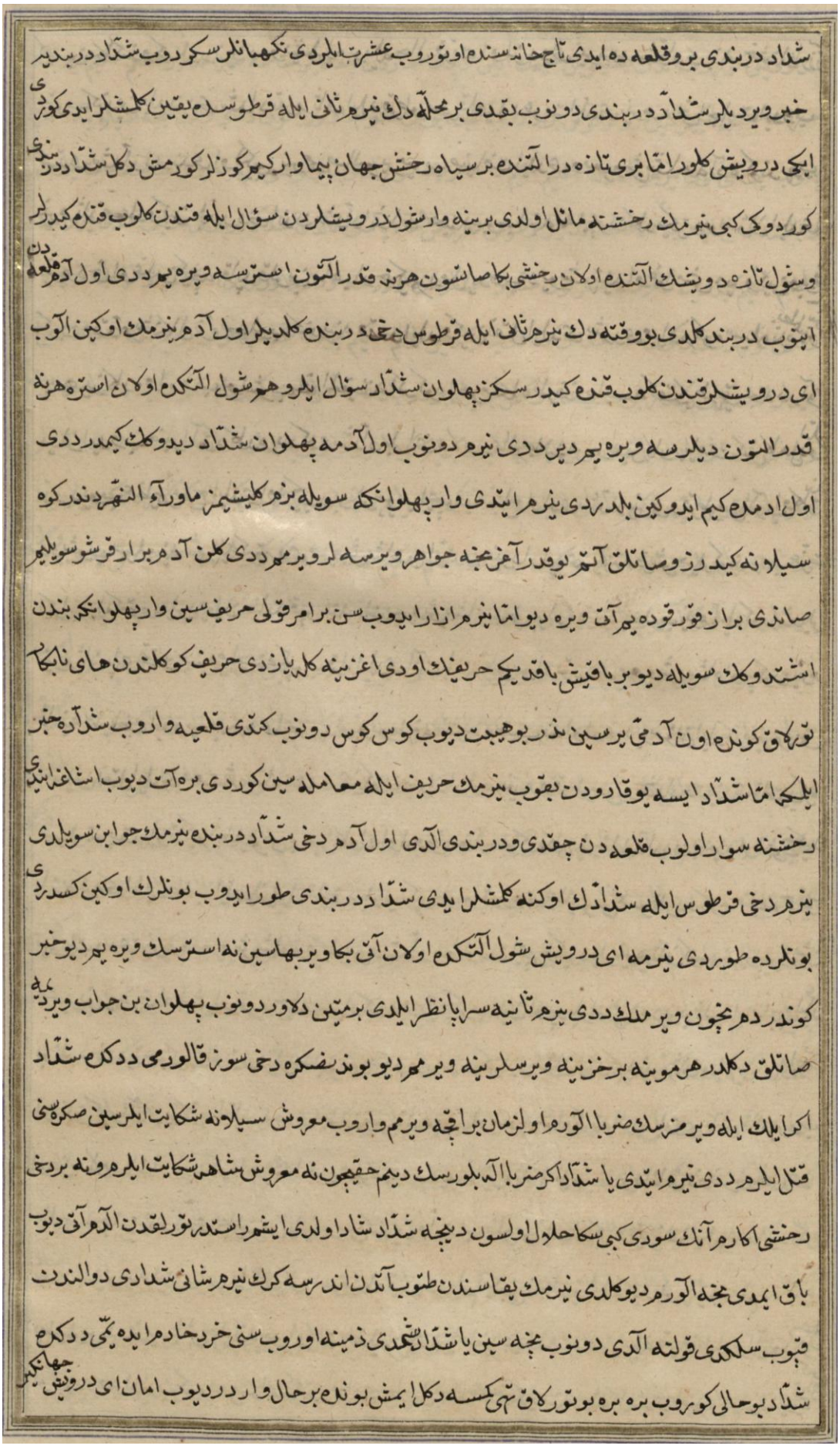
بصوب غلبه ایلرسه اکا وار رم دیرایدی یلدم بر کنره نوروز ایلردی اطراف کنا فدن بخه شهزاده لرکلوب چنك
ایدرلردی کلنار بانو یقوب باشلرین کسردی بو محلده نوروز ایدی بنرم قرطوسه برایکی آلتون ویروب
چارشویه کوندردی نوالدآل دیو اولده نولد دیوب کندی کوردی خلق بربرین باصوب کیدرلر اصلنی
سؤال ایلدی اول آدمده اصلیله خبر ویردی قرطوسده واروب کوره یم دیوب اردلرینه دوشدی
تاکیم قلعه دن چیقوب میدانه واردی کوردی برچخ یرده یولك بولك عسکر قونمشلر هرکس بانویه
منتظر اولوب طورلرلر قرطوس براز باقوب شمدی اوتده بنرم بکا بقر دیوب دوندی کاربان
سرایه کلدی بوکزبنرم ایدی یا قرطوس نه چوق اکلمدك ندر اصلی یوخسه یولی یا کلدك دد کرم قرطوس
حنیر سرور دیوب کوردوکن واشتد وکین بربربیان ایلدی هله نوالدن بیوب بادن ایچدیلر تمام
کینی کرم اولدقده ایمدی یا قرطوس واروب سنکله تماشا ایده یم کوره لم چنکلری بخه اولور دیوب
رخشلرینه سوار اولوب معرکه یرینه طوغری چکلوب کتدیلر جمعیت یرینه واروب بنرم دکوردی اوچیوز
قدر نقاب پوش جاریه ایله کلنار بانو کلوب اول کلن شهزاده لرك قرشولرینه صف طتوب اندن رخشنی
سوروب میدانه کیردی ورخش اویناتدوب هرکیم بکا عاشقدر میدانمه کلسون دیونعره اوردی التون شاه
نام برشهزاده کلمشیدی همان رخش سوروب میدانه کیردی کلنار بانونك اوکین آلدی کلنار بانو حمله ایله دیوب
التون شاه ال بنزه وکوزده اوروب حمله ایلدی کلنار بانو آلتون شاهك حمله لرین منع ایدوب برینه اوردی
یقدی باشن کسوب بینه رخشنه بندی نعره اوروب وارمیدردخی طالیب دیکه فیروز شاه نام برشهزاده
خلاصهٔ کلام بیش بولك عسکر ایدی دوردینك شهزاده لرینك باشین کسدی بشنجی سنه خورشید شاه
دیرلردی آیندم قتل ایلدی بنرم اول طرفده بولنوب وکلنار بانو خورشید شاهی حیله ایله هلاك ایلدو کندن
غیرینه کلوب همان اسب سیاهی میدانه سوروب کلنار بانونك اوکین آلدی کلنا بانو ایسه بش دانه شهزاده
قتل ایلدوکندن کرم اولوب دخی طالب وارمیدردیو نعره اوردی کوردی بردرویش کلوب اوکین آلدی
کلنار بانو ندرکرم استی سیدالله کلدك ایسه بورا احسان پری دکلدرچنك یریدرد دکرم بنرم دکرم مکاره
بن اویله جزاردرویشلردن دکولم بنم مرادم سنی بولدن خلاص ایدوب امین ایلکدر طورمه حمله ایله
دیوب کلنار بانویه بر باقیش باقدیکیم بانونك اودی صنه یازدی بانو کوردی بوکندی دکلدن دکلدر
وای بره نابکار طورلق سن بردرویش اولدسنده بنم کبی سلطان بانویه بو اوصناع قوللنه سین کورایمدی بنده
سکا بیلرم دیوب ال بنزه یه اوروب بنرمه برینزه اوردی بنرم بانونك بنزه سین قولجا غیله چاپوب منع
ایلدی بانو کوزرایله کلدی آیندم قولجا غیله چاپوب منع ایلدی بانو آتش اولوب یتغین عریان ایدوب بنرمه

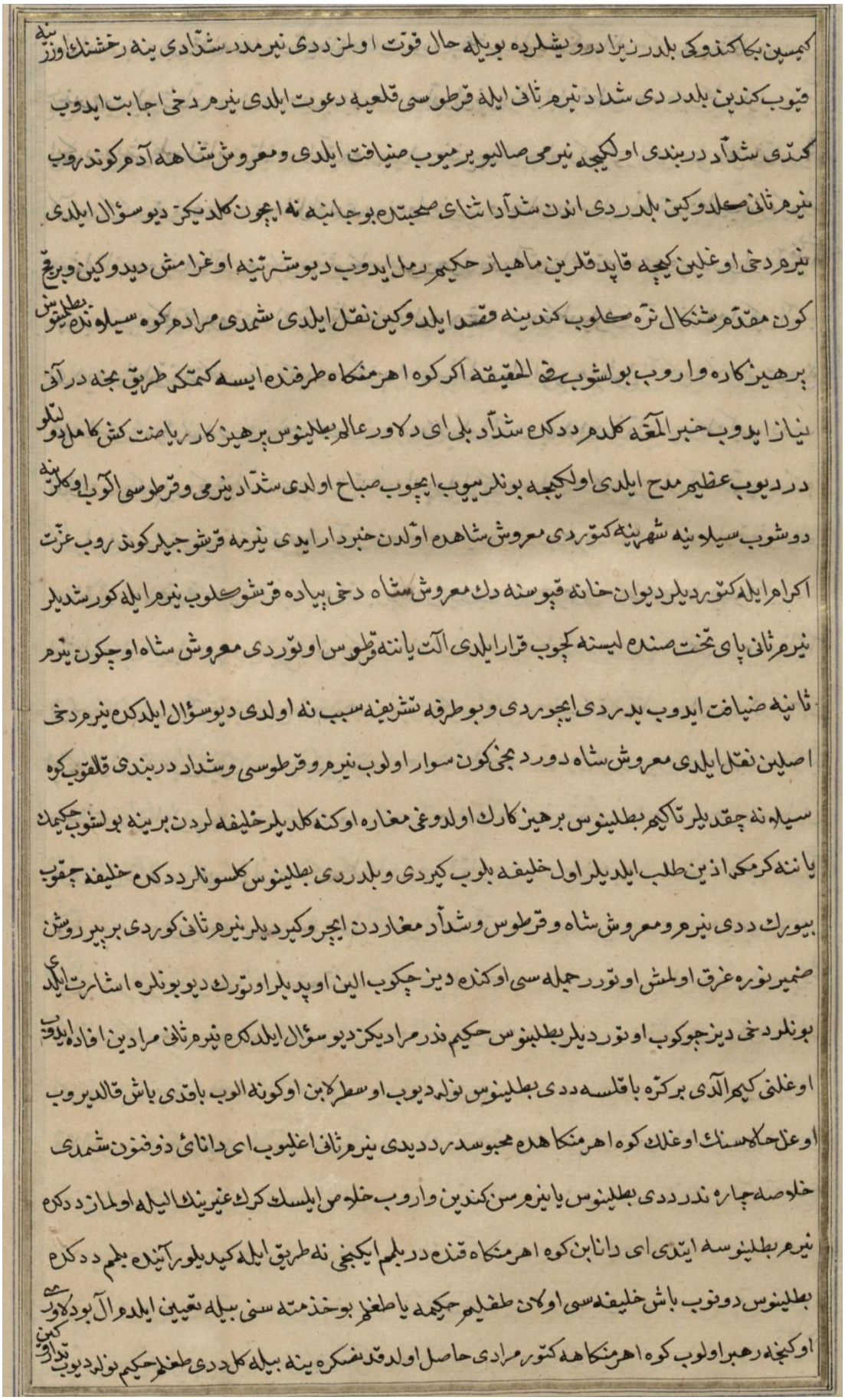

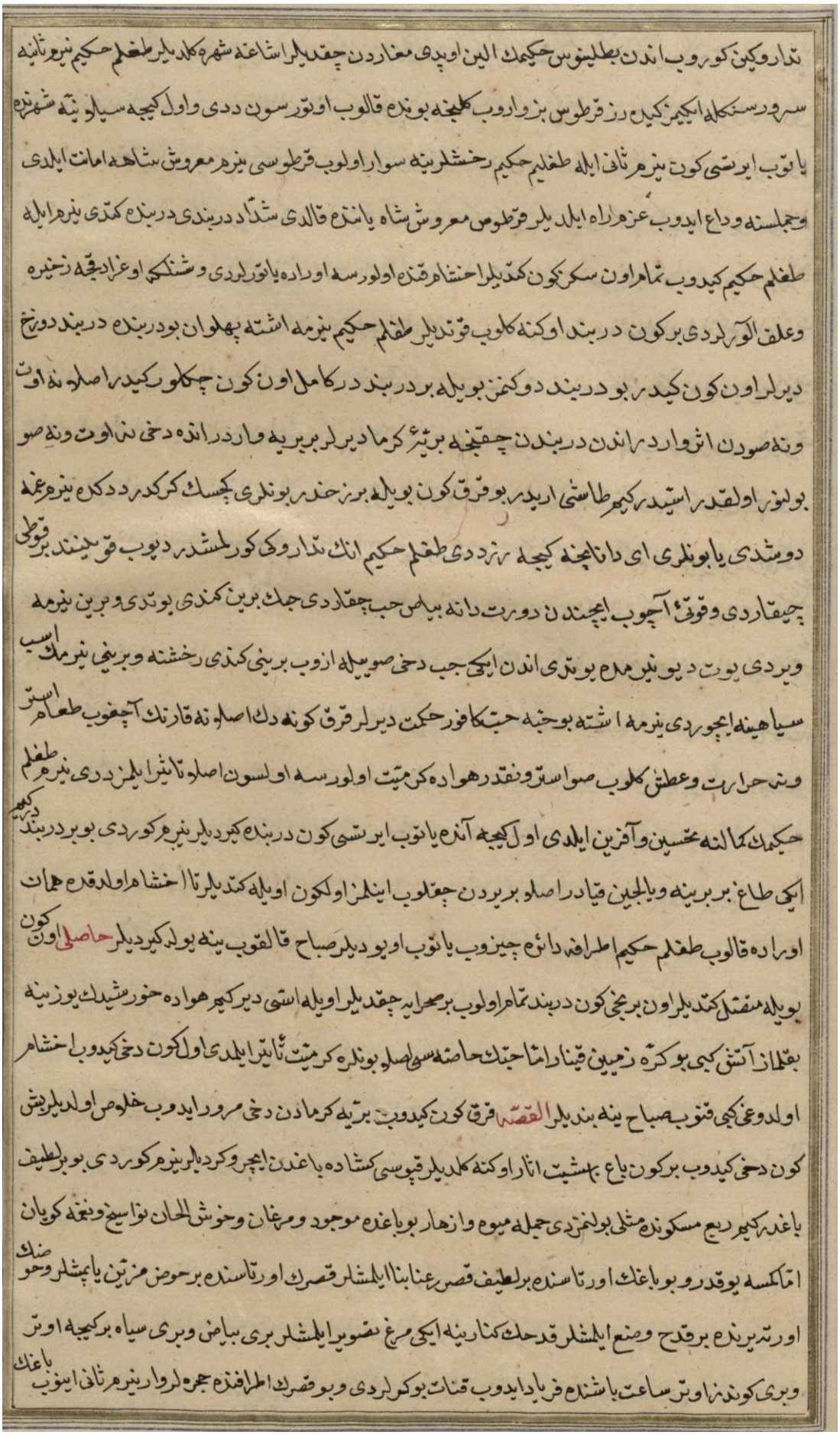

امرایدوب نیرم ثانیه خلعتی کیدردی انهرشاه منادی ندا ایتدیروب یدی کون محتصرجه سورایلدیلر وشهری
طوناتدیلر هرکس عیش نوش ایدوب یدی کون سورا اولدی سکزنجی کون کلنار بانوی عقد ایلدیلر طقوزنجی
کونك کیجه سی کردك قصرینی تذیین ایدوب کلنار بانوی دی مشاطه لرزین ایدوب اخشام اولنجه نیرم
اوکنه دوشوب کردك خانیه کتوردیلر وایچری قیوب دوندیلر نیرم ایچروکیروب کلنار بانوی الندن
طوتوب مجلس کنارینه اوتوردی براز یدردی ایچوردی بعده بانوی ساده پیراهنله قالنجه صویدی کندی
دخی خرقه لرین چقاروب بانوی قیوب قوجاغنه آلوب جام خانه دالدی هله مراد آلوب مراد ویردی صباح
اولنجه نیرم بعد الغسل دیوان انهرشاهه کلدی شاهده برخلعت فاخره کیوردی اندن عسکره نیرم ثانی ماوراء
النهرده برزمان قالوب کاه دیوان شاهده کاه صید شکار اول طرفی سیر تماشا ایلردی اما کلنار بانو
حامله قالمشیدی طقوزای اون کون دینجه وضع حمل ایدوب براوغلون وجوده کتوردی ماهیار طالعین بلتوب
ادینی همام قودیلر اما بواوغلون اویله نغره اوردیکیم یدی محلیه صداسی کیدردی اهل حرم صداسندن بیزار
اولدیلر بوکن اول سیبدن آدنی همام نغره زن قودیلر دایه لر تعیین ایدوب کوندن اون دایه امزیوردی کوجیله
قرق طوپاردی کلنار بانویه خامله قالدی سنه تمامنده براوغلون دخی وجوده کتوردی اما کوزلری قدر
سرملوو جبینده نور برق اوردی قوندا غنه صاردیلر وهرنه طرفه یاتورسلر ینه بویننی قبله دن طرفه
بولورلردی ودائما الننی برده سجده ایدرکبی طورردی بو معصومك دخی آدینی هوم عابد قودیلر ودایه لر
تعیین اولندی هوم عابد ممه لرین المدی اول دیارده رحمانه عابده دیرلر برخاتون وارایدی انی کوردیلر انك ممه
المدی حاصلی همام نغره زن اوچ یاشنه کیروب هوم عابد ایکی یاشنه کیردی برکیجه همام نغره زن جام خانیده
یاتورکن غایب اولدی صباح اولدی کوردیلر همام نغره زن جامه خانیدن یوقدر فریاد قوپدی بره ندر اصلی
دینجه بیوك شهزاده جامه خوابندن غایب اولدی دیدیلر نیرم ملول اولوب والده سی فریاده باشلادی نیرم ماهیاره
ای دانا عجبا اوغلومی کیم الدی جاروبی آلدی یوخسه دیومی قپدی بررمل ایلسك دیونیاز ایلدی ماهیار رمل ایدوب
ایتدی سرورسنك اوغلك الله اعلم دیوشربنه اوغرامش ددکلر نیرم هاها هیچ دکل شنکلول شربای شیرتره تك
اشیدرردی اوستاد ایدر وادی قافده کوه اهرمنکاه دیرلر برطاغ وارایدی اول طاغده دیواهرمان وغول بری
چوق ایدی امابرسمتده شنکلون شیرپای شرسر دیرلر یوز طقسان طقوزاریش قدلو برکهراب اولوردی دیو
سفید ایله خویشاوند ایدی وزیاده دیوسفیدی سوردی آه رستمك اولادلرندن بری الیمه کرسه دیرلردی
برکون یتمش ایکی ملتك دشمنی اولان رجیم علیه اللعنه شنکلون نره یه واروب یاشنکلون اکرسن دیوسفیدی
سوراپسك وارخالیا ربیع مسکوندن ماوراء النهرده کلری شهرده رستم اولادلرندن برپهلوان واردرآدینه نیرم دیرلر

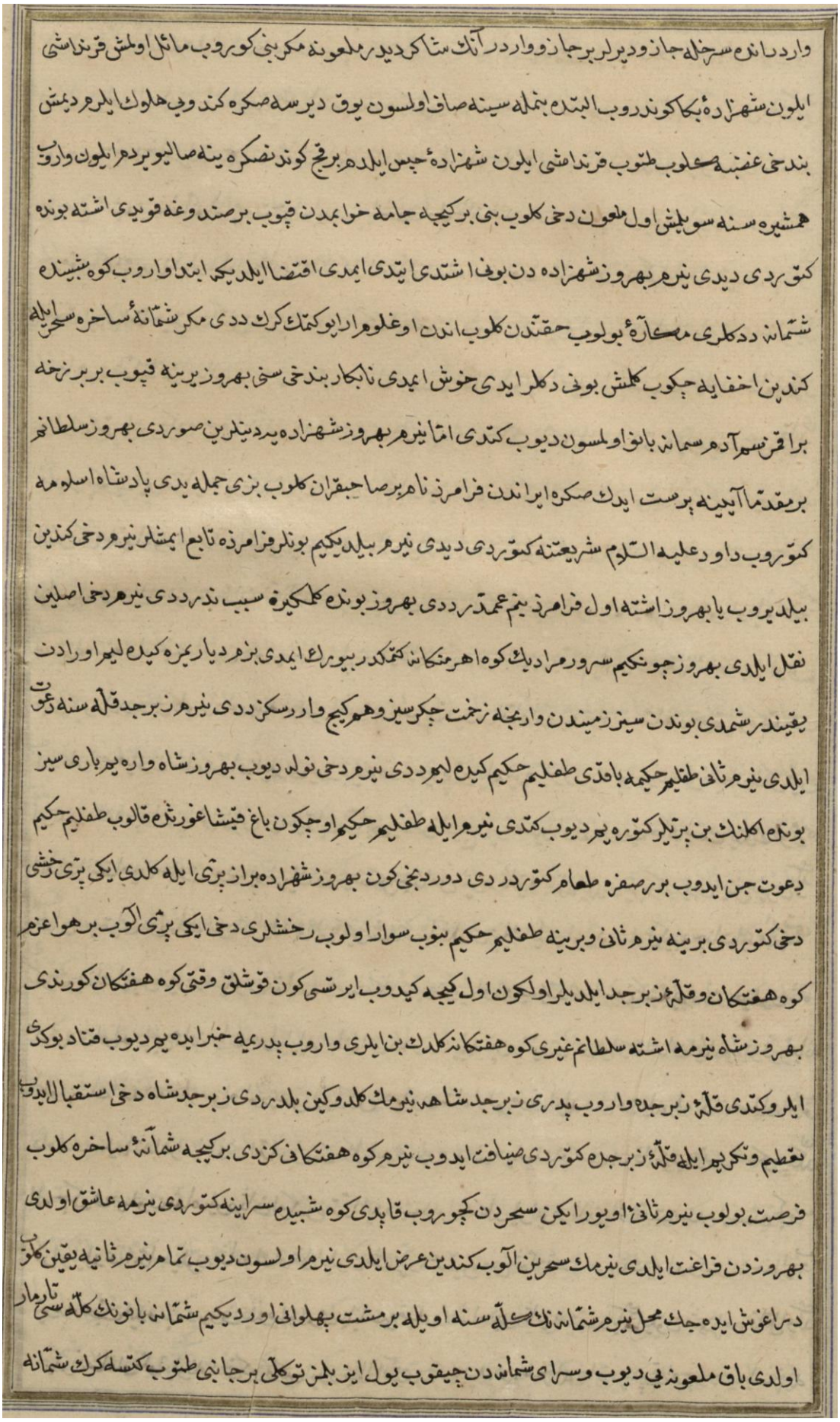
آنی قوب اولدردیو سفیدك انتقامین الددی وغیب اولدی شنکاون نژه رحیمك سوزیله کوه اهرمندن دم
چکوب برعون ماوراء النهره کلدی برکون نیزه ثانی یالیکز شکار ده چقدی شنکاون نژه قرشوسندن ظاهر اولوب
ای خاکی سنی هلوك ایدوب دیو سفیدك انتقامن سندن الیچردی نیزه سن کیمسین بندن نه استرسین ددکده
بکا شنکاول نژه دیرلر کوه اهرمنکاهده اولورمدیوب حمله ایلدی نیزه ثانی بونك عمودینه صاریلوب اندن آلدی
وکندی عمودیله شنکاله عمود حواله ایدنجه شنکاول برسحر ایدوب اوکندن غیب اولدی نیزه های ملعون
دیوب عمودین آتوب برطرفه یوریوب یردی نیزه کیدنجه شنکال نژه کلوب عمودین آلدی ونیزه مدن کوزی
قورقوب غیری بیناشمدی عاقبت بوفکر ایدوب همان نعره دن جام خوابدن قاچوب مکانته ایلدی
اکر نیزه اوغلونی ارایوار دنجه بوندن کلورسه الیندن بوندن حقندن کلورمدی اشته ایرتسی سحر
دویلوب ماهیار دیوشر تینه اوغرامش دیه نیزه شنکال نژه نك اشیدرديدوکنه سبب بوایدی ماهیار
وزیرینه اون کون مقدم شویله بردیوظهوره ایلدی ایدی دیو نقل ایلدکده ماهیار وزیر بلورسه رداول
لعینك اشیدرددی نیزه کوه اهرمنکاهده نیجه کیدیلورددی ماهیار بوندن کوه اهرمنکاهه نژه کمك
محالدر زیرا برنژه وبرتیرسی وار در قوتی وپهلوانلق فائق ویرمز انجق کوه سیلون دیرلر بر طاغ وارده
اول طاغده بطلیموس حکیم دیرلر بردانا وار در قیشا غورث توحیدی خلفا سندن درحالیا کندی فرق
قدره خلیفه وایکی بیك شاکردی وار در ایکی صنفدر برصنفی اشرافیون وبرصنفی مشاء بوندر اکر اولورسه
برچاره اندن اولور قوتله علم ایله یوخسه غیری چاره یوقدرددی نیزه ثانی ایتدی اویله ایسه البته
کوه سیلونه کیدرم واروب بطلیموس حکیمدن نیاز ایدوب کوه اهرمنکاهه یول بولوب اوغلی خلاص ایلرم
ددی قرطوسی آلدی وحمایله وداع ایدوب ایکسی عزم کوه سیلون ایلدیلر برایکی کون کیدوب برکون برچشمه
سارك اوکندن جیین منقه برطرفی شویله پشته زار اول کیجه اول صفه ده قالوب ارام ایلدیلر صباحه یقین
قرطوس اویاندی نه کوردی برشیر زیان کلشن نیزه ثانینك طبانن یالر تعجب ایلدی براندن نیزه اویاتوب
قالقدی اندن یولنه کیردیلر برکون درینده سیلونه کلدیلر مکر سیلونیه شاهی معروش شاه طرفندن
شنداد دربندی نام بردلاور اول دربندی محافظه ایدی اکر دشمن عسکری کلورسه یول ویرمیوب مکسه
کچورمیه فرق بیك ارایله دربندك ایکی باشنده دخی برر قلعه وار ایدی یکرمی بیك عسکر برنده ویکرمی بیك
عسکر برنده طورردی شنداد دربندی سحاه بر وقلعه ده وکاه اوته قلعه ده اکلنوردی انجق ایکی قلعه دن
دخی کوزجیلری وار ایدی کرك قلعه سیلون طرفندن کلن کرك بوطرفدن کلوب سیلون طرفنه کیدك اکر بیك
سوار واکر چوق عسکر اکر قافله اکر پیاده هرکیم کچرسه البته شنداد دربندیه خبر ویرر لر ایدی امّا اولکون شنداد

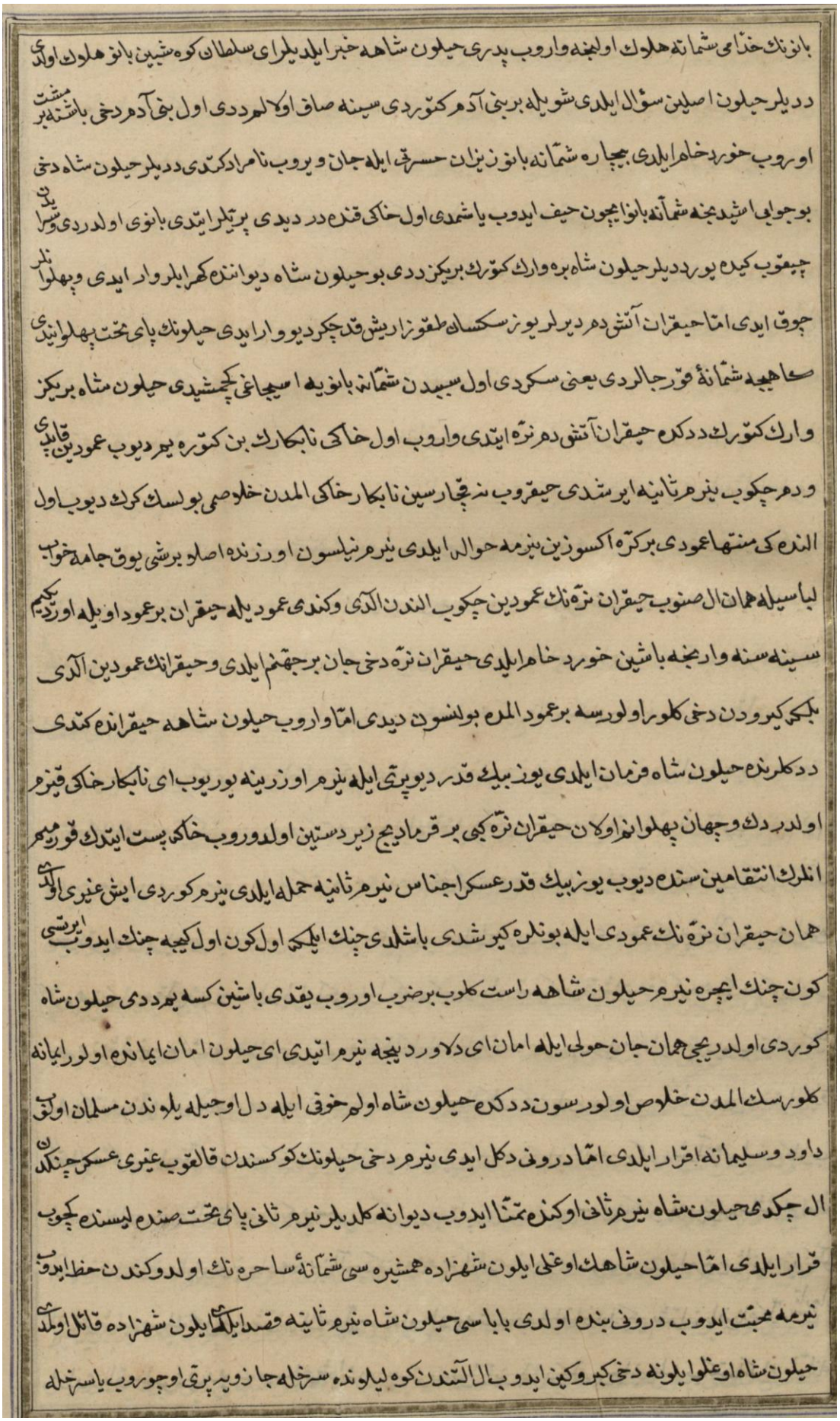

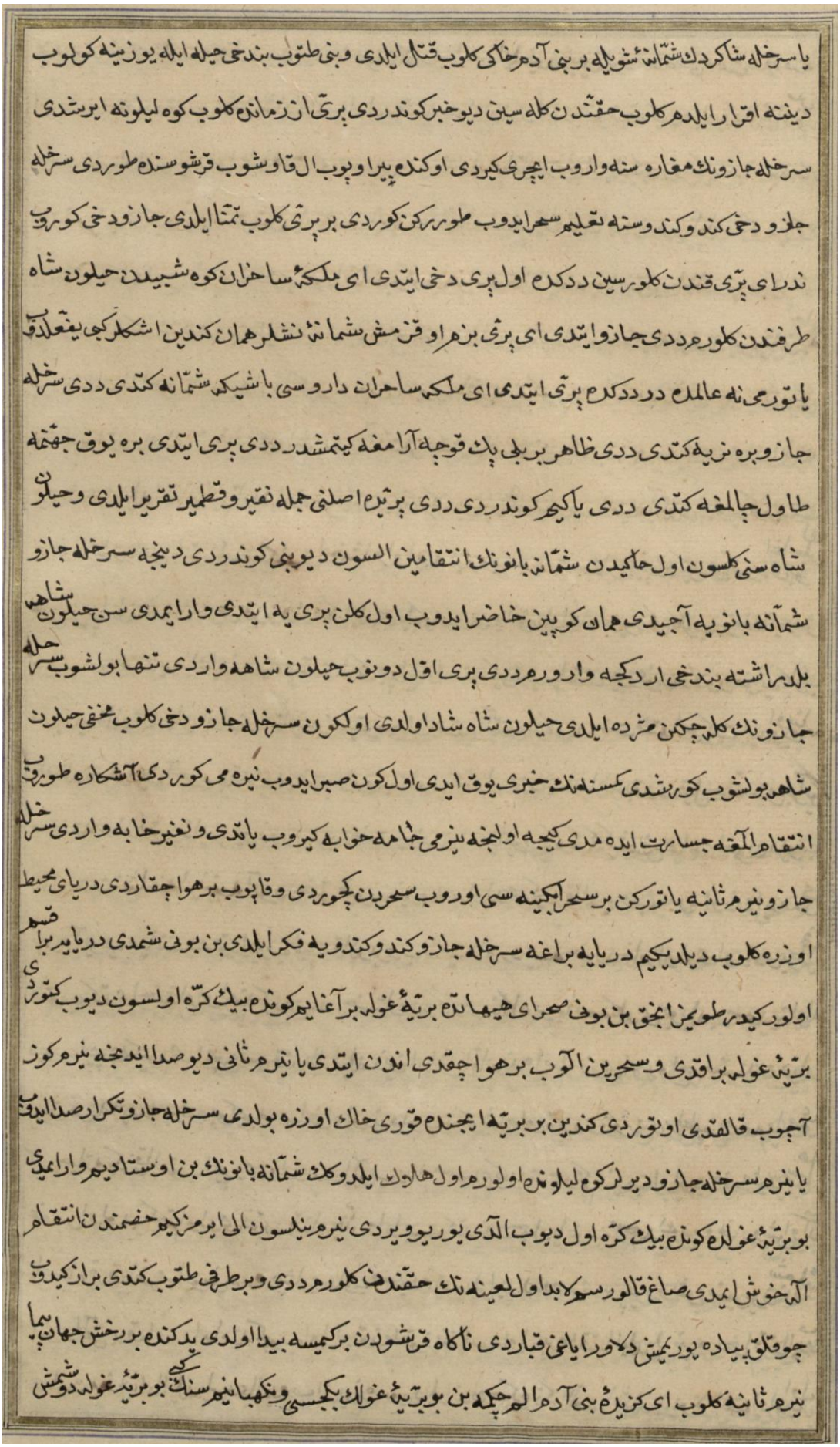

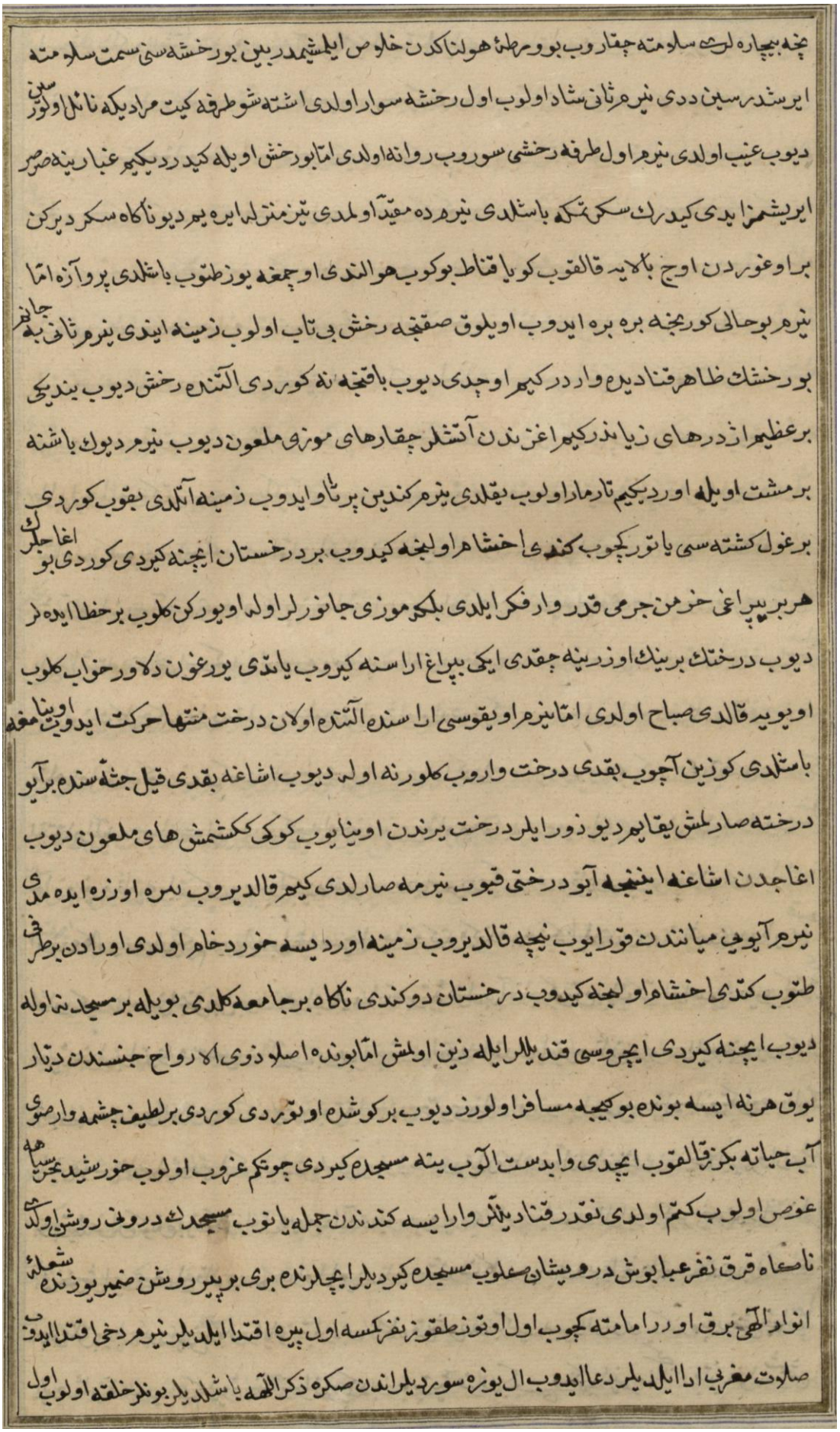
ایچنده کزدی کوردی رسیده اولمش امرود و قیسی و رمان و ایوا و انجیر و عناب کوناکون میوه لرها نشویله شیرین
یعقوب بنیرم بونلره امره نوب برینه ال اوزاتدیکیم قویاروب تناول ایلیه بوکز اول میوه یوقارو طوغزی قالقدی
بنیرم کوروب تعجب ایدوب اندن فکره برانداره ینه ال اوزاتدی اول دخی یوقارو کتدی بوکز بنیرم اولدی بر سندن
قوپره مدی عاجز اولوب کندویه برخوف عارض اولدی اندن حکیمه کلوب سویلدی طفلم حکیم انلرك میوه سنی تناول
اولنمز سرور زیرا بو باغ لطیف کیش غورث توحید ینکدر جمله بناسی مطلسم در طلسم ایله بنا اولنمشدر دکر بنیرم ثانی
ایجاد ایدن اوستاده تحسین ایدوب اندن اول کیجه اول باغ لطیفده قالوب زوق صفاده اولدیلر اما کیجه نك دورت
بخششدن برینی کچنجه ناکاه بر پارلدی اولدی بنیرم آنی کوردی برسوری کبوتر هوادن کلوب قصره ایندیلر و ملکوب
جمله بونلر پرنی اولدیلر اما بونلرك ایچنده بر پنجهٔ آفتاب بر پری محبوبه سی صدره کچوب اوتوردی سائرلر دخی
جمله قیزلر بونك قرشوسنده ال بغلیوب طوردیلر اول بانو پریلره امر ایلدی بر صندق کتوردیلر کندی برچیندن
بر مفتاح چقاروب اول صندوغی آچدی بنیرم ایسه بونلری کورنجه حکیم صوروب حکیم بونلر پرتیلر در بنی آدمی
کورنجه فجارلر اکر مرادك تماشا ایسه سسس ایله انلر بزی کورمزلر دیوب برعمل ایلدی کرك کندیلری و کرك رخشلری
پرتیلرك کوزندن نهان اولدی بنیرم سیره طوردی بو محل صندوغی اول نابکار آچدی ایچندن بنه بر پری نوجوانی
چقاردی قرشوسنده اوتوردوب کل یا بهروز مخالفتی قوسنی بتون کون کوه هفتکانه پادشاه ایده یم یعنی شهنشاه
ایده یم بمثله سینه صاف اول بیانه سویله سنی غیری هلوك ایلرمردی اول نوجوان اغلیوب بهی ملعون بندنه
استرسن سکا رام اولمم وسنی قتول ایلمم یلدوکتدن قاله ددی اول قیز بو نوجوانك سوزینه غضبه کلوب همان
قصد ایلدیکیم بو شهزادهٔ هلوك ایلیه بوکره بنیرم چك الك مشکاره اندن ضرر کورمزسن بندن دیوب حیقر بنجه
اول قیز و سائر قیزلر اورکوب قاچدیلر اول نوجوان اوربنده قالدی بنیرم بونك یانینه واروب ای نوجوان
تازه کیسین و بو قیز ایله سنك بازکشتك ندر ددی بهروز شهزاده دورت جانبنه بقوب ایتدی ای بکا خطاب
ایدن کمسنه سن یللی بنی آدمه بکزرسین اما اخفاده سین بکا کورنمزسین بنده سنی کوروب سکا دردیمی دیه مم
دیینجه بنیرم دونوب طفلیم حکیمه ایتدی یللی سرور سوزی یرنده درانلر بزی کورمزلر دیوب بنه اسم
او قودی بونلر آشکاره اولدیلر بهروز شهزاده کوردی ایکی بنی آدم بری تازه پهلوان صورت و بری اختیار یوللی
حکیم صورت بنیرم ثانی سویله ایمدی یا بهروز دردیکی ددی بهروز ایتدی ای دلاور عالم کوه هفتکان دیرلر
برطاغ وار دیریدی قلعه در هر بریسی برجوهردن در ایکیچی قلعه سنه قلعهٔ زبرجد دیرلر پادشاهنه زبرجد شاه
دیرلر بن اول زبرجد شاهك اول زبرجد شاهك اوغلیم کیم آدیمه بهروز دیرلر اول قچوب کیدن قیز جزیرهٔ نیرانده
کوه شین سلطانی حیلون شاهك قیزیدر آدینه شمانه بانو دیرلر ساخره در کوه لیلون دیرلر برطاغ وار در انده

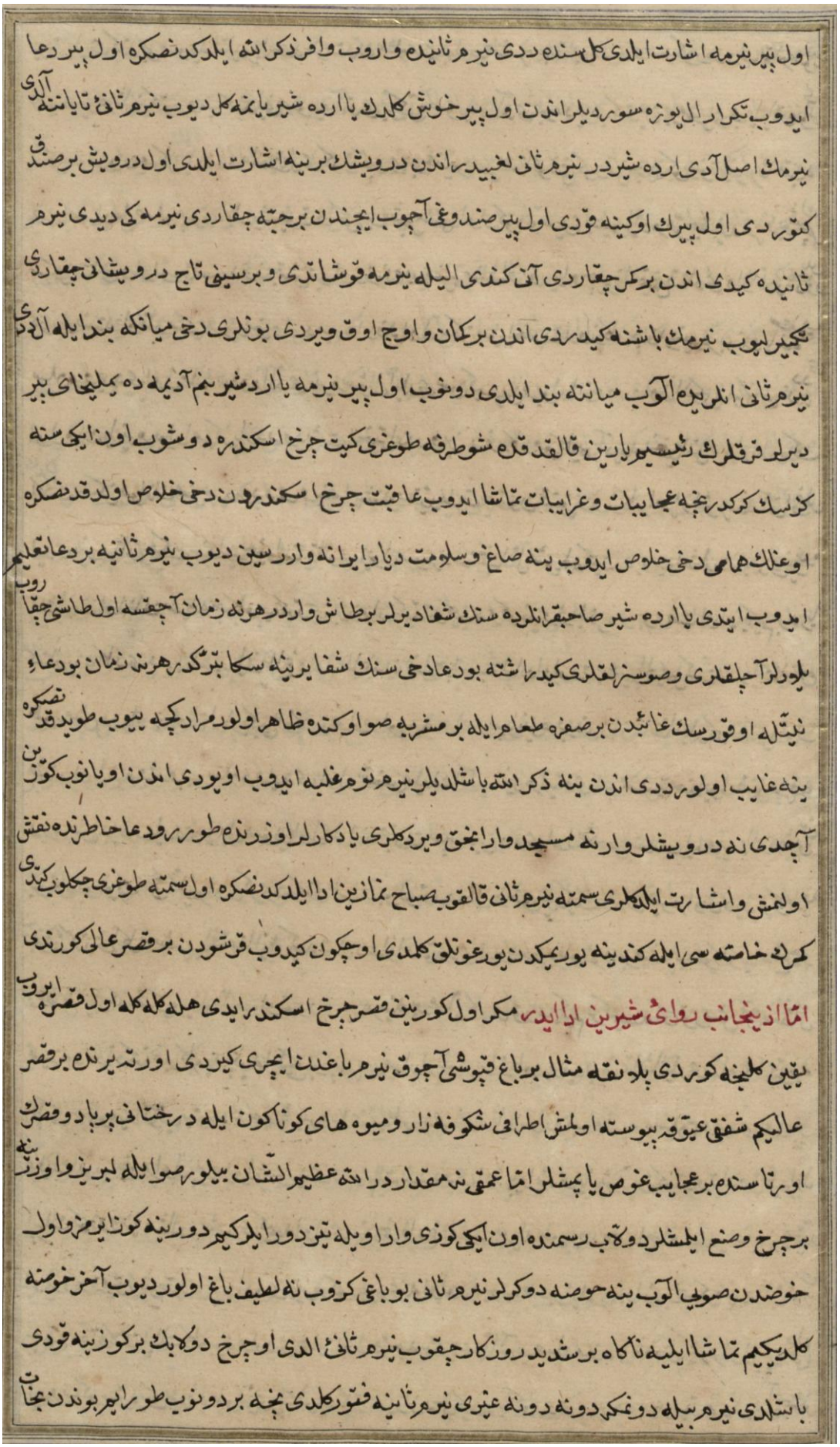

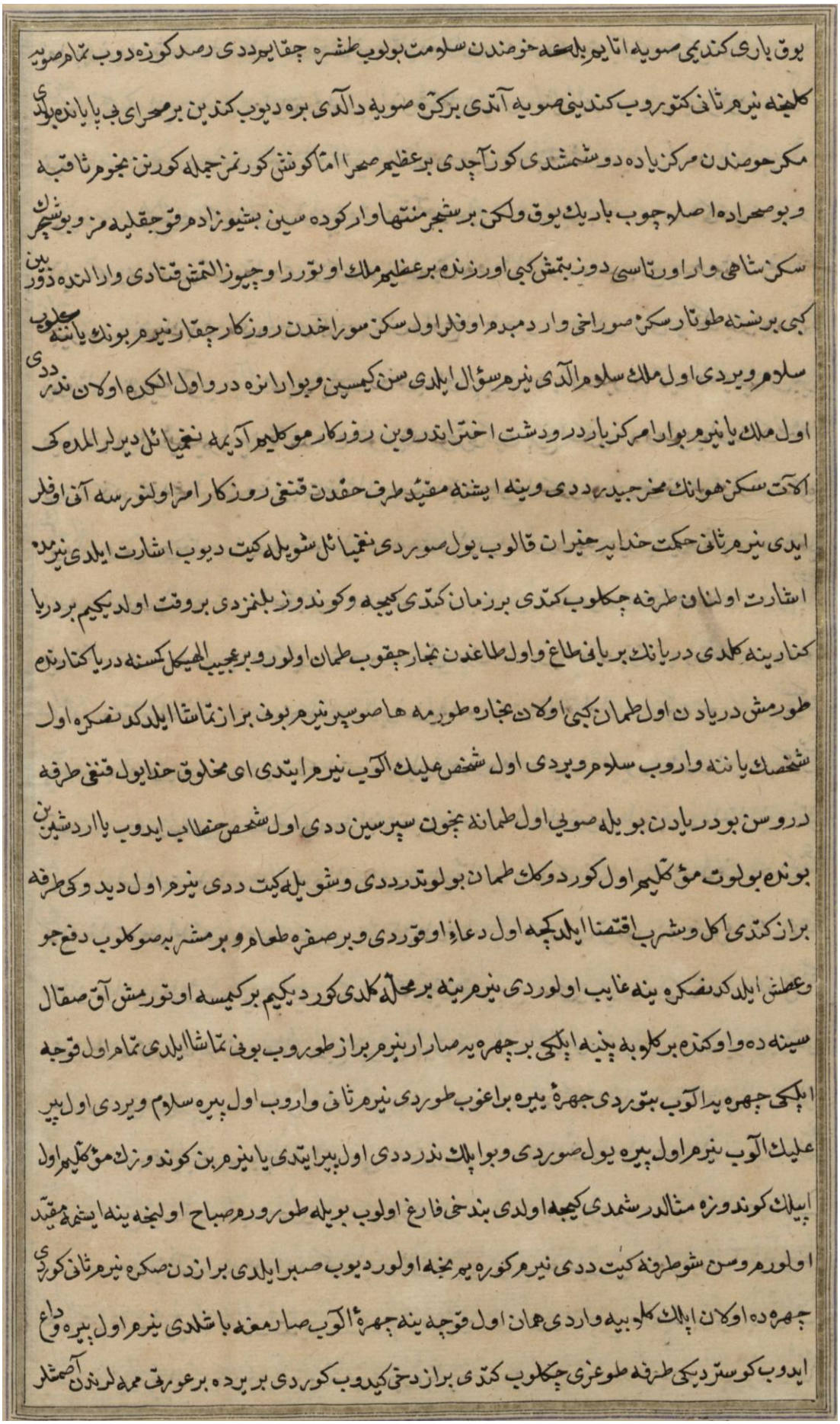
بانونك خدّامی شمّانه هلوك اولبجه واروب پدری حیلون شاهه خبر ایلدیلرای سلطان کوه شیین بانو هلوك اولدی
دیلر حیلون اصلین سؤال ایلدی شویله بربنی آدم کتوردی سینه صاف اولمردی اول بنی آدم دخی باشته پر مشت
اوروب خورد خام ایلدی بیچاره شمّانه بانوزیان حسرتی ایله جان ویروب نامراد کتدی دیلر حیلون شاه دخی
بوجوابی اشیدنجه شمّانه بانوایچون حیف ایدوب یاشمدی اول خاکی قندم دیدی پرتیلر ایتدی بانوی اولدردی وسرایدن
چیقوب کیدم یوردیلر حیلون شاه بره وارك کتورك بریکز دیدی بوحیلون شاه دیوانندن کهر ایلروار ایدی وپهلوانلر
چوق ایدی امّا حیقران آتشی دم دیرلریوز سکسان طقوزاریش قدچکردیووار ایدی حیلونك پای تخت پهلوانیدی
صاحبجه شمّانهٔ قورجالردی یعنی سکردی اول سیبدن شمّانه بانویه اسیجاغی کچمشیدی حیلون شاه بریکز
وارك کتورك دیدکده حیقران آتشی دم نرّه ایتدی واروب اول خاکی نابکارك بن کتوره یم دیوب عمودین قاپدی
ودم چکوب بنرم ثانیه ایرشدی حیقروب نره چارسین نابکار خاکی المدن خلاصی بولسك کرك دیوب اول
الندهکی منتها عمودی برکره اکسوزین بنرمه حوالی ایلدی بنرم نیلسون اورزنده اصلو برشی یوق جامه خواب
لباسیله همان ال صنوب حیقران نرّه نك عمودین چکوب الندن آلدی وکندی عمودیله حیقران برعمود اویله اوردیکیم
سینه سنه وارنجه باشین خورد خام ایلدی حیقران نرّه دخی جان برجهنم ایلدی وحیقرانك عمودین آلدی
بلکم کیرودن دخی کلورا ولورسه برعمود المدم بولنسون دیدی امّا واروب حیلون شاهه حیقراندم کتدی
دکلرندم حیلون شاه فرمان ایلدی یوزبیك قدر دیوپرتی ایله بنرم اوزرینه یوریوب ای نابکار خاکی قینرم
اولدردك وجهان پهلوانم اولان حیقران نرّه کبی برقرمادیمج زیردستین اولدوروب خاکه پست ایتدك قورمیم
انلرك انتقامین سندن دیوب یوزبیك قدر عسکر اجناس بنرم ثانیه حمله ایلدی بنرم کوردی ایش عنری اولدی
همان حیقران نرّه نك عمودی ایله بونلره کیرشدی باشلدی چنك ایلکم اول کون اول کیجه چنك ایدوب ایرتسی
کون چنك ایچره بنرم حیلون شاهه راست کلوب برضرب اوروب یقدی باشین کسه یمردی حیلون شاه
کوردی اولدریجی همان جان حولی ایله امان ای دلاور دیمجه بنرم اتیدی ای حیلون امان ایمانندم اولورایمانه
کلورسك المدن خلاص اولورسون دیدکده حیلون شاه اولم خوفی ایله دل اوجیله یاوندن مسلمان اولتی
داود وسلیمانه اقرار ایلدی امّا درونی دکل ایدی بنرم دخی حیلونك کوکسندن قالقوب عنری عسکر چنکدن
ال چکدی حیلون شاه بنرم ثانی اوکندم تمنّا ایدوب دیوانه کلدیلر بنرم ثانی پای تخت صندم لیسندم کچوب
قرار ایلدی امّا حیلون شاهك اوغلی ایلون شهزاده همشیره سی شمّانهٔ ساحره نك اولدوکندن حظ ایدوب
بنرمه محبّت ایدوب درونی بندم اولدی بابا سی حیلون شاه بنرم ثانیه قصد ایلدیکم ایلون شهزاده قاتل اولدی
حیلون شاه اوغلو ایلونه دخی کبروکین ایدوب الکتندن کوه لیلوندم سرخله جازویه پرتی اوچوروب یاسرخله

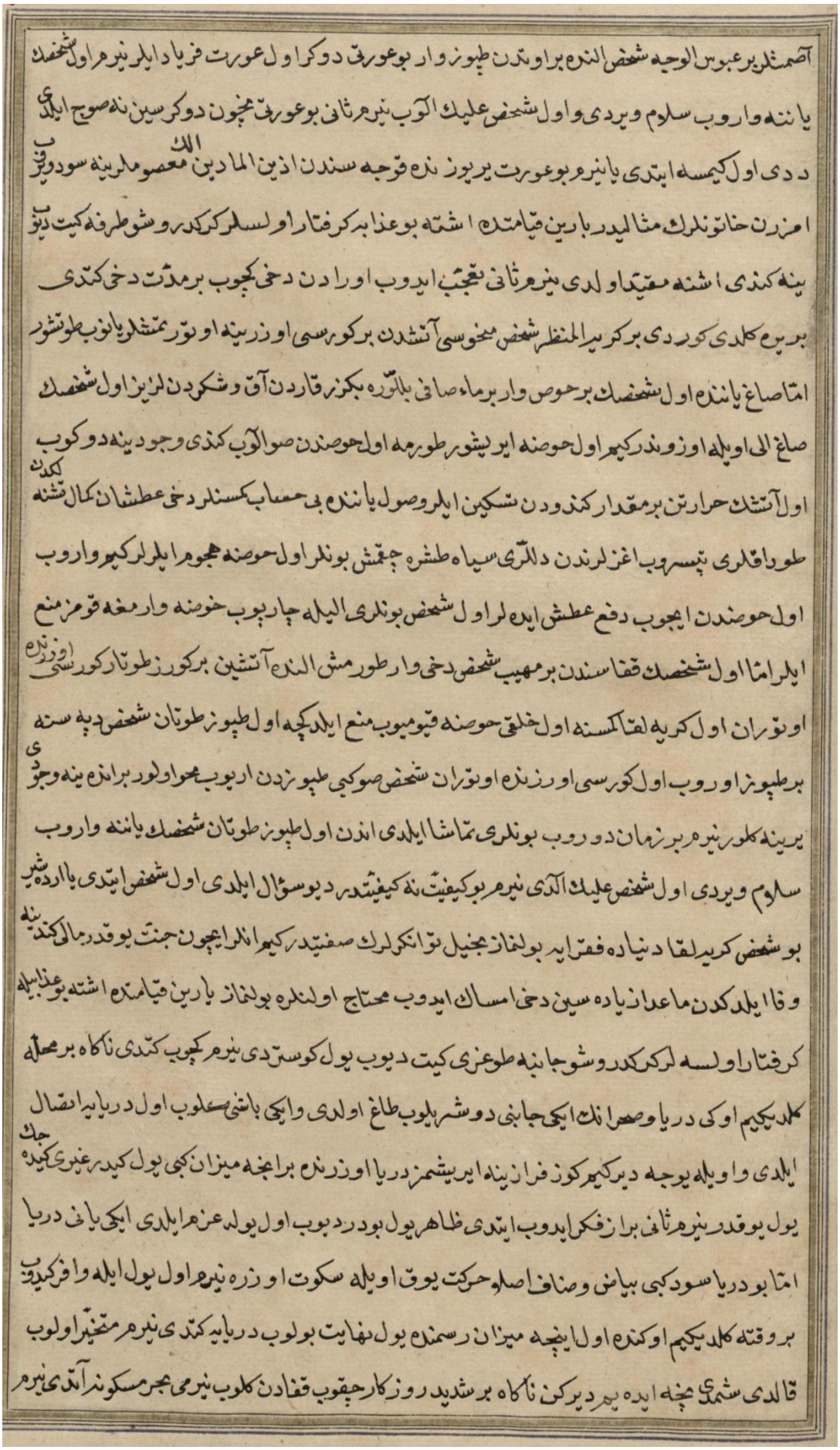

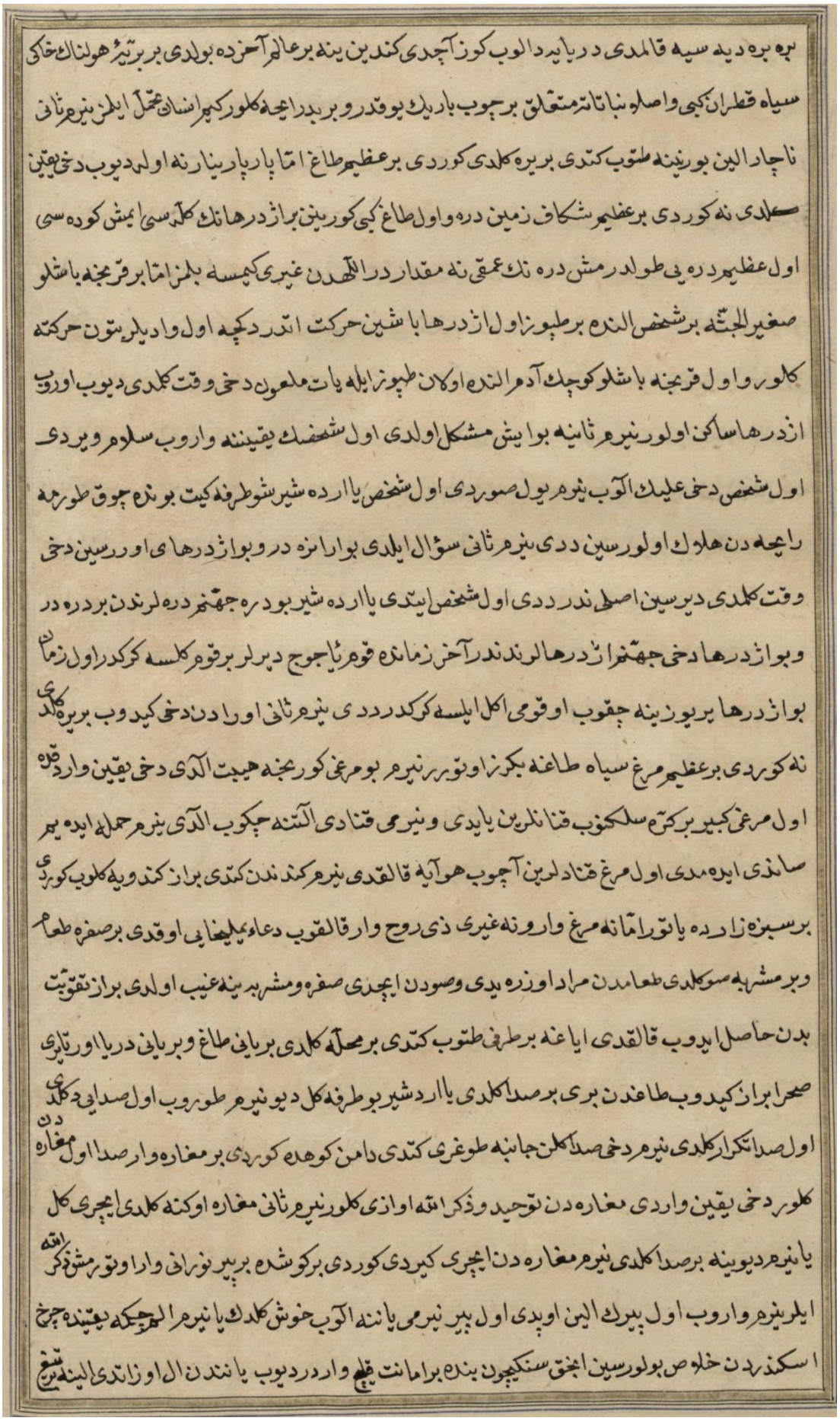

اول پیر نیرمه اشارت ایلدی کل سنده ددی نیرم ثانیده واروب وافر ذکر الله ایلدکدن صکره اول پیر دعا
ایدوب تکرار الیوزه سوردیلر اندن اول پیر خوش کلدرك یا ارده شیر یا نمه کل دیوب نیرم ثانی تا یا نته آلدی
نیرمك اصل آدی ارده شیر در نیرم ثانی لغبیده راندن درویشك برینه اشارت ایلدی اول درویش برصندق
کتوردی اول پیرك اوکینه قودی اول پیر صندوغی آچوب ایچندن برجبه چقاردی نیرمه کی دیدی نیرم
ثانیده کیدی اندن برکر چقاردی آنی کندی الیله نیرمه قوشاندی وبرسینی تاج درویشانی چقاردی
تکبیر ایوب نیرمك باشنه کیدردی اندن برکان واوج اوق ویردی بونلری دخی میانکه بند ایله آلدی
نیرم ثانی انلریده آلوب میانته بند ایلدی دونوب اول پیر نیرمه یا ارد شیر بنم آدیمه ده یمانخای پیر
دیرلر قرقلرك رئیسیم یارین قالقدقده شو طرفه طوغری کیت چرخ اسکندره دوشوب اون ایکی سنه
کرسك کرکدر بنجه عجایبات وغرایبات تماشا ایدوب عاقبت چرخ اسکندردن دخی خلوص اولدقده نصکره
اوعنك هما می دخی خلوص ایدوب بینه صاغ وسلومت دیارایرانه وارر سین دیوب نیرم ثانیه بردعا تعلیم
ایدوب ایندی یا ارده شیر صاحبقرانلرده سنك شفادیرلر برطاش وار در هرنه زمان آچقسه اول طاشی چقا روب
یلوردلر آچلقلری وصوسزلغلری کیدر اشته بو دعادخی سنك شفا یرینه سکا بترکدر هرنه زمان بو دعاء
نیتله اوقورسك غائبدن برصفره طعام ایله برمشربه صو اوکنده ظاهر اولور مراد کچه یوب طوید قدنصکره
بینه غایب اولوردی اندن بینه ذکر الله باشلدیلر نیرم نوم غلبه ایدوب اویودی اندن اویانوب کوزین
آچدی نه درویشلر وارنه مسجد وارانجق ویردکلری یادکارلر اوزرنده طورر رود عا خاطرنده نقش
اولنمش واشارت ایلدکلری سمته نیرم ثانی قالقوب صباح نمازین ادا ایلدکدن صکره اول سمته طوغری چکلوب کیدی
کرك خاسته سی ایله کندینه یورمکدن یورغونلق کلمدی اوچکون کیدوب قرشودن برقصر عالی کوردی
امّا ازینجانب رواق شیرین ادا ایده مکر اول کورینن قصر چرخ اسکندر ایدی هله کله کله اول قصره ایروب
یقین کلنجه کوردی بلا نقله مثال برباغ قپوسنی آچوق نیرم باغدن ایچری کیردی اورته یرنده برقصر
عالیکم شفقی عیوقه پیوسته اولمش اطرافی شکوفه زار ومیوه های کوناکون ایله درختانی پرباد وقصرك
اورتاسنده برعجایب غوص یا پمشلر امّا عمقی نه مقدار در الله عظیم الشان بیلور صوایله لبریز واوزرینه
برچرخ وضع ایلمشلر دولاب رسمنده اون ایکی کوزی وار اویله تیز دورایلر کیم دورینه کوز ایرمز اول
حوضدن صویی آلوب بینه حوضه دوکرلر نیرم ثانی بو باغی کزوب نه لطیف باغ اولور دیوب آخر حوضنه
کلدیکیم تماشا ایلیه ناکاه برشدید روزکار چقوب نیرم ثانیئ الدی اوچرخ دولابك برکوزینه قودی
باشلدی نیرم بیله دونمکه دونه دونه عیری نیرم ثانیه فتور کلدی بنجه برده دونوب طورامیه بوندن بجات

آصمغلر برعبوس الوجه شخص النده براوبتدن طپوز وار بوعورتی دوکرا ول عورت فریاد ایلر نیرم اول شخصك
یاننه وارروب سلام ویردی و اول شخص علیك الوب نیرم ثانی بوعورتی مجنون دوکرسین نه صوچ ایلدی
ددی اول کیمسه ابتدی یانیرم بوعورت پریوزنده قوجه سندن اذین المادین المعصوم الك ملرینه سودیقب
امرزن خاتونلرك مثالیدر بارین قیامتده اشته بوعذابه کرفتار اولسلر کردکدروشو طرفه کیت دیوب
بینه کندی اشنه مقیداولدی نیرم ثانی تعجب ایدوب اوراده دخی کجوب برمدت دخی کندی
بریرم کلدی کوردی برکریه المنظر شخص مخوسی آتشدن برکورسی اوزرینه اوتورمشلر یانوب طوتشور
امّا صاغ یاننده اول شخصك برحوض وار برماء صافی بلالّوره بکزرقاردن آق وشکردن لریز اول شخصك
صاغ الی اویله اوزوندرکیم اول حوضه ایریشور طورمه اول حوضدن صوالوب کندی وجودینه دوکوب
اول آتشك حرارتن برمقدار کندودن تسکین ایلر وصول یاننده بی حساب کسنلر دخی عطشان کمال قشنه لکدن
طورواقلری پتسروب اغزلرندن دلّری سیاه طشره چقمش بونلر اول حوضه هجوم ایلرلرکیم وارروب
اول حوضدن ایجوب دفع عطش ایده لر اول شخص بونلری الیله چاپوب حوضه وارمغه قومز منع
ایلر امّا اول شخصك قفاسندن برمهیب شخص دخی وارطورمش النده آتشین برکورز طوتارکور سی اوزرنده
اوتوران اول کریه لقا کمسنه اول خلقی حوضه قیومیوب منع ایلدکچه اول طپوز طوتان شخص دپه سنه
برطپوزلر اورروب اول کورسی اوزرنده اوتوران شخص صوکی طپوزدن اریوب محو اولور براندن بینه وجودی
یرینه کلور نیرم برزمان دوروب بونلری تماشا ایلدی اندن اول طپوز طوتان شخصك یاننه وارروب
سلام ویردی اول شخص علیك آلدی نیرم بوکیفیّت نه کیفیّتدر دیوسؤال ایلدی اول شخص ابتدی بااردهٔ شیر
بوشخص کریه لقا دنیاده فقرایه بولنماز بخیل توانکرلرك صفتیدر کیم انلرایچون جنّت یوقدرمالی کندینه
وفا ایلدکدن ماعدا زیاده سین دخی امساك ایدوب محتاج اولنلره بولنماز بارین قیامتده اشته بوعذابله
کرفتار اولسه لرکردکدروشو جانبه طوغری کیت دیوب یول کوسترمدی نیرم کجوب کندی ناکاه برمحلّه
کلدیکیم اوکی دریاوصحرانك ایکی جانبی دوشربلوب طاغ اولدی وایکی باشی صلوب اول دریایه اتصال
ایلدی واویله یوجه دیرکیم کوزفرازینه ایریشمز دریا اوزرنده براینجه میزان کبی پول کیدر غیری کیده جك
پول یوقدر نیرم ثانی برازفکر ایدوب ابتدی ظاهر پول بودر دیوب اول یولله عزم ایلدی ایکی یانی دریا
امّا بودریا سودکبی بیاض وصاف اصلو حرکت یوق اویله سکوت اوزره نیرم اول پول ایله واقرکیدوب
بروقته کلدیکیم اوکنده اول اینجه میزان رسمنده پول نهایت بولوب دریایه کندی نیرم متحیّراولوب
قالدی شمدی نجه ایده یم دیرکن ناکاه برشدید روزکار جقوب قفادن کلوب نیرمی بحرمسکوندن آندی نیرم

بره بره دیه سیه قالمدی دریایه دالوب کوز آچدی کندین یینه برعالم آخزده بولدی بر برتیز هولناك خاکی
سیاه قطران کبی واصلو نباتاتر متعلق برچوب باریك بوقدر وبر بدراجه کلور کیم انسان تحمل ایلمز بنرم ثانی
ناچار الین بورینه طوتوب کندی بریره کلدی کوردی برعظیم طاغ امتا پارپارینارنه اولدیوب دخی یقین
کلدی نه کوردی برعظیم شکاف زمین دره واول طاغ کبی کورینن براز درهانك کلدیسی ایمش کوده سی
اول عظیم دره یی طولدرمش دره نك عمقی نه مقدار درالله دن غیری کیمسه بلمز امتا برقریجه باشلو
صغیر الجثه برشخص الندره برطپوز اول ازدرها باشین حرکت اتدرکچه اول وادیلر بتون حرکته
کلور واول قریجه باشلو کوچك آدم الندره اوکان طپوز ایله یات ملعون دخی وقت کلدی دیوب اوروب
ازدرهاساکن اولور بنرم ثانیه بوایش مشکل اولدی اول شخصك یقینینه واروب سلوم ویردی
اول شخص دخی علیك الکوب بنرم یول صوردی اول شخص یاارده شیر شوطرفه کیت بوندن چوق طوررمه
رایحه دن هلوك اولورسین ددی بنرم ثانی سؤال ایلدی بوارانزه درو بوازدرهای اورسین دخی
وقت کلدی دیرسین اصلی ندر ددی اول شخص ایتدی یاارده شیر بودره جهنم دره لرندن بردره در
وبوازدرهادخی جهنم ازدرهالرندندر آخر زمانده قوم یاجوج دیرلر برقوم کلسه کوکدر اول زمان
بوازدرهایریوزینه چقوب اوقومی اکل ایلسه کوکدر ددی بنرم ثانی اوراد دن دخی کیدوب بریره کلدی
نه کوردی برعظیم مرغ سیاه طاغنه بکزر اوتورر بنرم بومرغی کورنجه هیبت الدی دخی یقین وارد قده
اول مرغی کبیر برکرم سلکنوب قنادلرین یایدی وبنرمی قنادی آلتنه چکوب الدی بنرم حمله ایده یمز
صاندی ایده مدی اول مرغ قنادلرین آچوب هوایه قالقدی بنرم کندندن کندی براز کندویه کلوب کوردی
برسبزه زاره یاتورامانه مرغ وارونه غیری ذی روح وارقالقوب دعاء یلیخایی اوقدی برصفره طعام
وبرمشربه صوکلدی طعامدن مراد اوزره یدی وصودن ایچدی صفره ومشربه ینه غیب اولدی براز تقویت
بدن حاصل ایدوب قالقدی ایاغنه برطرفی طوتوب کندی برمحله کلدی بریانی طاغ وبریانی دریا اورتاری
صحرا براز کیدوب طاغدن بری برصدا کلدی یاارد شیر بوطرفه کل دیو بنرم طورروب اول صدایی دکلدی
اول صدا تکرار کلدی بنرم دخی صدا کلن جانبه طوغری کندی دامن کوهده کوردی برمغاره وارصدا اول مغاره دن
کلور دخی یقین واردی مغاره دن توحید وذکر الله اوازی کلور بنرم ثانی مغاره اوکنه کلدی ایچری کال
یانیرم دیوینه برصدا کلدی بنرم مغاره دن ایچری کیردی کوردی برکوشده برپیر نورانی وارا وتورمش ذکر الله
ایلر بنرم واروب اول پیرك الین اوپدی اول پیر بنرمی یانه الوب خوش کلدك یانیرم الهمز چکه یقینده چرخ
اسکندردن خلوص بولورسین انجق سنکیچون بنده برامانت یقلم وارد ردیوب یانندن ال اوزاتدی الینه تیغ

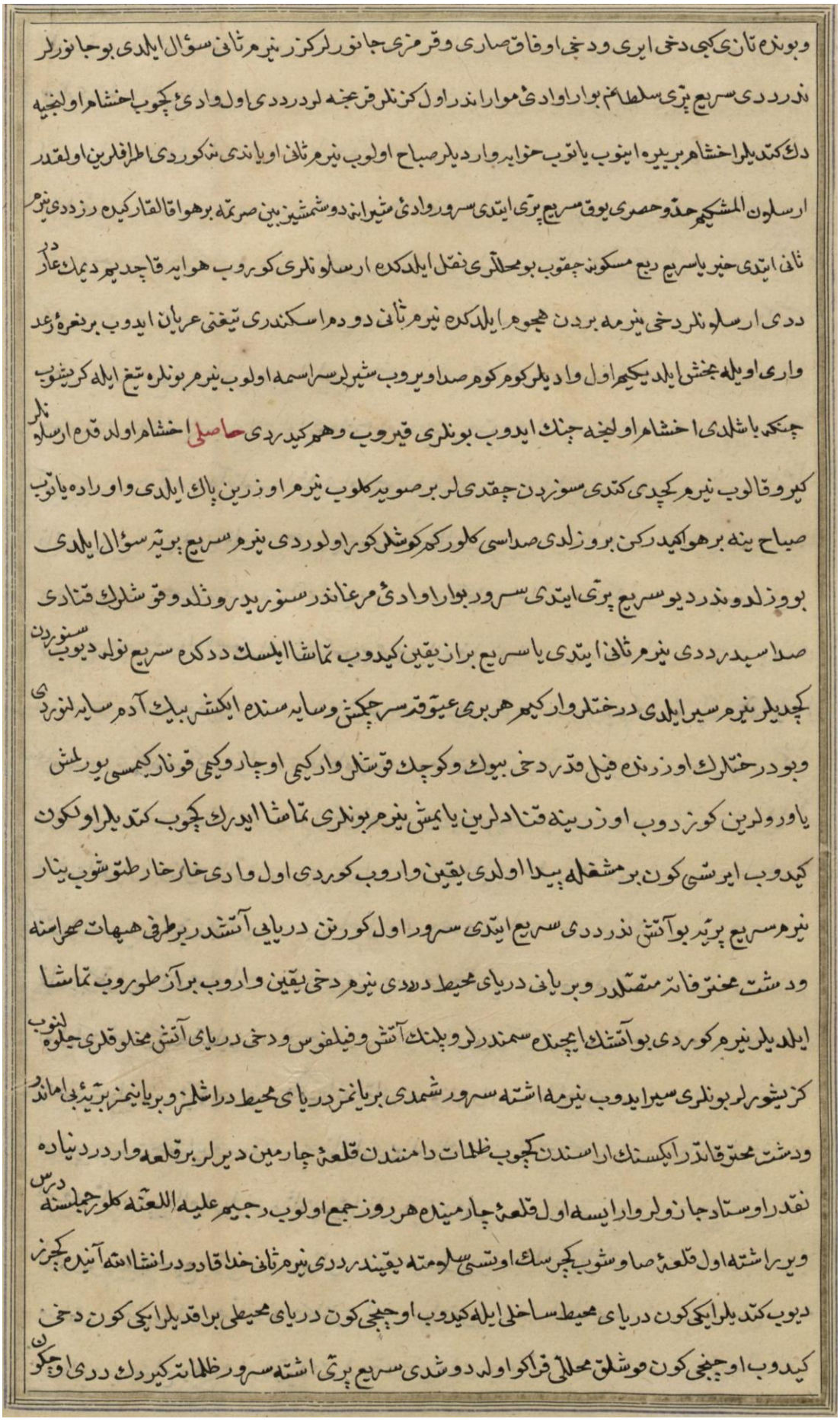
الینه برتیغ کلدی اول برتیغی بیزمه صوندی بیزم آلوب بقدی ایکی پوزلو برتیغ قبضه سی یاننده تیغ دوم
دیو یاز مشلر بیزم تیغی میانده بند ایلدی اول پیر دونوب بیزمه ایتدی اوغول بنم آدیمه اویسای عابد
دیرلر طقوز یوز الکی سنه در بومغاره ده عبادت ایلرم دیوب بیزمه برانار ویردی بیزم ثانی آلوب یدی
مدت عمرنده اولزتدن انار یمشیدی اندن اویسای پیر اوغل مغارادن چقنجه صاغ جانبه دامن کوهی
طلوب کید دیدی بیزم اویسای پیرك تکرارلین اوپوب مغاره دن چقدی صاغ جانبی طلوب برازکندی
برباغه کلدی قپوسی کشاده ایچری کیردی برباغك جمله اشجاری آلتوندن واثماری جواهردن وبتون دنیاده
نه قدر میوه وشکوفه وار ایسه بوباغده موجود بیزم بوباغی کزوب تماشا ایلدی اول باغدن چقوب بینه
برطرفی طلوب کندی اوچکون قدر کیدوب برکویه کلدی بیزم کویی کوروب شاد اولدی بوعجبه یلدرکز
دخی شنلك یوزی کور ممشیدی تمام کویه کیردی بیزم ثانی درکوردی بوندن اولان مخلوق جمله یشل تنلو
صورتلری انسان صاجلری اوزون پیرده سور بنورامتا اوزرلرنده اصلا لباس یوقدر عریانلر درو بولرك
اصلا دوبری وذکری وفرجی یوقدر بونلر بیزمی کوروب باشنه جمع اولوب تماشا ایلکه باشلدیلر بیزم
دخی بونلری تماشا ایدوب قدرت حقده مات متحیر قالدی وبوقومه راوئ خوش الحان قولنجه سبزاندلر
دیرلر ایدی عذالری نفس ایدی بیزم اوراندن دخی کچوب کندی برمصطلو یرکلدی کوردی یدی دانه طفل
نورست معصوملر اویون اویناركلرایچلرندن برین قاضی نصب ایلمشلر اونوررالتسی بربرین طلوب اوکنه ایلتورلر
قاضی افندی برخرسوز طوتدم دیرلر اول قاضی اولان معصوم دخی وارك بونی شویله ایدك دیوب حکم ایدر
بیزم کلوب بونلری تماشایه طوردی بونلر برقاعده بنی آدم کودکلری آدمیزاده یقین کلدم دیوب بیزم شاد
امتا کودکلك بری همان کلوب بیزمك یقاسندن الاوروب طوتدی اشته قاضی افندی برپیاپخی خرسوز
دخی طوتدم امتا قتی بیوك خرسوز دیوب چکرك قاضی اوکوته کتوردی بیزمه کودکلك بوسوزی خوش کلمکله
شوکن برمقدار زور ویره یم دیوب لطیفه یوزندن لنکر ویردی کودك اویله چکدیکه بیزم کرچکدن لنکر
ویره کوردی اولمادی تاقاضینك یانته ایلتدی قاضی اولان کودك بیزم ثانیه یاقوب بونك جزاسی ایاق
صباغی ایله بوغی وارکوه لیاولنده سرخله جازونك قصری اوکنه آت دیدی بیزم ثانی سرخله چاز وآدین
اشیدنجه شاد اولدی امتا اورابوندن کیم بیلورنه قدر پرده اورایه دوشن صاغنی قالوردیوب دوشونرکن
همان بیزمی اول کودك صاغ ایاغی اوزرینه بندوروب برکره ایاغین سلکدی ایسه بیزم ثانی درقاق یاپدی
اوق بوشانورکبی اول کودك ایاغی اوزرندن فرلادی کندی برده کوزین آچدی کندین برقصر عالی اوزرنده
بولدی بلدیکیم کندوسنه هدایت ربانی ایرمشدر چرخ اسکندر ورطه سندن خلاص اولدی راوئ شیرین

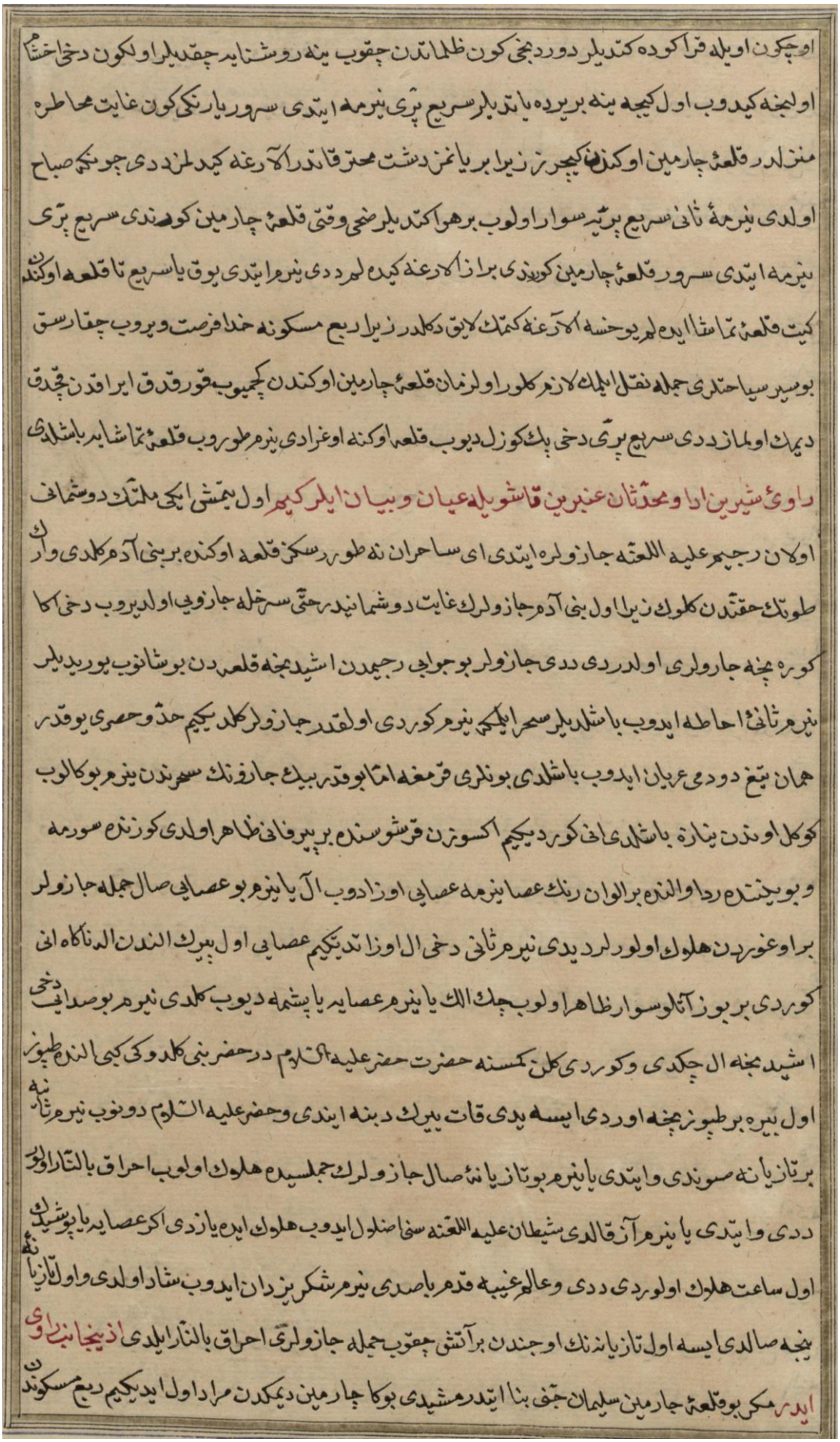
زبان ایدر مکر اول کودکلریدیلرایدی بنرم نظرایلدی برعظیم طاغ واول طاغنك قرازنده برقصر شدّادی قپوسی
آچوق بنرم قپودن ایچری کیردی نه کوردی قپونك ایکی یاننده ایکی فیل قدرارسلان طورر بنرمی کوردیکه
بنرمك اوزرینه هجوم ایلدیلرها تقدن بنرمك کوشنه برصدا کلدی بابنرم حدنك ایله اوردیوب بنرم
ثانی تیزتیه تیروکمانن الینه آلوب برحدنك جکردوزی بحرکمانه وضع ایدوب اول ارسلانك برینه بر
حدنك اوردی ارسلان غیب اولدی برینه دخی برحدنك اوردی اولدخی غیب اولدی بنرم کجوب
کندی قصرك تانهایتنده برزرتین تخت قورمشلر اونوزایکی پایه سی وارتختك اوزرنده سرخله جاروب
یاتمش حورحوراویورا ما بربانوی عالم اراهم بانونك ایاغین اوارهم اغلر بنرم تخت اوکنه واردیکه اول
بانو یاقوب بنرمی کوردی تیزتیه بلدی آکندی اولنلرزیراغیری جامه لرایدی دونوب ای بیچاره بوندن
نه کلدك یوری وارجاروله عینه اویاندن کیت یوخسه سنده بنم کبی مکرینه کرفتار اولورسین دیدیکه
بونك سیسندن بنرم بویی آشنایی معلوب دقت ایله بقدی نه کوردی کندینك اهلی کلنار بانو دریاکلنار
بوندن سن نه ارارسین دیدیکه کلنار بانو دخی بنرم ثانی ئ بیلوب دقیقه نظرایلدی کوردیکیم بنرم ثانی در
هایی افندم شکرسنی دنیاکوزیله کوردم دیوب بنرمك ایاغنه صارلدی بنرم ایندی یاکلنار بویله سنی
نه زمان کتوردی ددی کلنار بانو سلطانم سیزی قپوب برتهٔ غوله براقمش صکره چرخ اسکندره دوشدوکمز
اشیدوب حنبر آلوب معلدی برکیمه بنده قاپوب بونده کتوردی اشته بنرم چرخ اسکندره دوشدی غیری
اکا اندن خلاص یوقدرسنده اولیخه بکاخدمت ایله ددی اون ایکی سنه درکه بوندن بویله جاروبه
خدمت ایلرم ددی بنرم کوردی براژدرهازیان یدی قات تختی قوشادوب باشین قپودن یکایه ویرمش
هرکیم تختنه قصدایلرسه حمله ایلربنرم تیروکمانن چقاروب اژدرهایه براوق اوردی اژدرهادخی محو
اولدی امّا جاروله عینه شمامتدن اویانوب کوردی بنرم باشی اوچنده اژدرهاده یاطل اولمش همان لعینه
کلنار بانوسیده قاپوب برهوا سمرایدوب حیقدیکیم کلنار بانوی بریره قپوب کله بنرم ثانی دخی سحردن
کچوروب حقتدن کله بنرم ثانی بریغره اوروب وجاروبه برحدنك تیزتیه اوروب هلوك ایلدی جاروله
لعینه برهوا هلوك اولیخه برطراقه قپوب قصرغیب اولدی کلنار بانوی دخی برهوا قاپدی صالیوبردی
باش وقیچ دونك ایکسیده زمینه ایندی جاروده شوب پاره پاره اولدی کلنار بانوی ناکاه برپری
نوجوانی قپوب سلومت ایله بنرمك اوکنده بیره قپوب تمنا ودعا ایلدی بنرم ثانی بوفی کوروب ای نوجوان
کیمسین بوندن نره دن کلدك ددکده اول پری نوجوانی تکرار دعا ایدوب سرور بن ریحان شاه پری دیرلربزم پادشاه
وار درکوه ریحاندن اولور بن آنك اوغلیم آدیمه سریع پری دیرلربولعین بنی کوروب مائل اولمش قاپوب بوندن

بوندہ کتوردی یدی سنہ در محبوس ایدم بندن هرکون وصال طلب ایلرایدی بن راهراولمادم بوکیجه چوق
اغلیوب نیان ایلدم حضرت سلیمان شفیع طوتدم واقعمده یارین جازونك حضمی ظهور ایلروجازوی قتل ایلرسنده
خلوص اولورسین ایچی اول دکورك خدمتندن جدا اولمه تاسلامت بولنجه ددیلروبندم حوزدیلراویانوب کندم
بوش بولدم ایچی سیزه متروب ایدم للحمدلله مراد حاصل اولدی ددی بنرم ثانی سریع پریدن حظا ایدوب شاد
اولدی اوردن اوچی جازونك جمله مکانن کزوب برکوشده برپری محبوبه سی بولدیلر کندی صاچی ایله بنده
اورمشلر بنرم بونی خلوص ایدوب سن کیمسین دیوسوال ایلدی اول بانوایتدی بن کوه هفتکاندہ قلۀ الماسده
شهنشاه پریان اولان الماس شاهك قیزیم وربیع مسکونده ایران دیارنده حالا صاحبقران عالم اولان رستمك
اوغلی فرامرزك خانوتیم ددی بنرم مقدما اشتمشیدی یانوجازولعینه سی نه سبب ایله کتوروب حبس
ایلدی ددی سمنسا بانو سابقا فرامرز قتال زنکی نامنده تبدیل ابتدا کلوب کوه هفتکانی بتون فتح ایلدکده
قهطمور کوه سرنام برکهراب اولدردی مکر بوجازولعینه ایله علوقه سی وارایمش انك انتقامنه بنی
قانوب بوندہ کتوردی ددی بنرم شمدی کوه سبین بوارایه یقینمیدردی سریع پری بلی پری کیدیشیله
یقیندردیدی بنرم ثانی کوه هفتکاکوردی دخی اونه دروکوه اهرمنکان دخی اونه دروکوه اهرمنکان دخی اونه دروکوه بالتوراعظمی
اشمدقچه وارلمان ددی بنرم ابتدی ایمدی ابتداکوه سبینه واروب حیلون شاهك حقندن کلوب اندن
کوه هفتکانه واروب پریلرکونده روب جازونك اشیاسین قالدرده لیم اوردن لابد برطرهیقین
دخی بولوب کوه اهرمنکانه ده کیدیلوردی سمنسا بانو کلنار بانوی آلدی سریع پری دخی بنرم ثانی
آوب کوه لیلوندنقالقدیلر برهوا عزم کوه شبین ایلدیلر آز مدت ایچره کوه شبینه ایردیلر بنرم ثانی همان
طوغری سرای حیلون شاهه ایروب پریلرکوردیلرایکی بنی ادم برپری سرای حولیسنه ایندردی
کیملردردیوب بقدیلر بنیرمی بیلوب واردیلر حیلون شاهه خبرایلدیلرای سلطان بانوان شمامانه بانوبی
قتل ایدن خاکی کلدی ددیلر حیلون شاه ایتدی یلوندر اول دکلدر زیرا اول حاکی چرخ اسکندره
دوشمش اندن خود خلوص اولمش یوقدیوب اینانمدی بو محل بنرم ثانی ایچری کیروب بحه سین
نابکار حیلون دینجه حیلون شاه شاشوب اورك ایلدی وکندی دخی برآتشین حربه ایله بنرم ثانیه حمله
ایلدی بنرم بونی دوالندن قیوب پیره اوردی خرد خام ایلدی مکرکه عنبرین بانونام برقیزی وارایدی
کلوب بنرمك ایاغنه دوشوب امان دیدی وپری عسکرینه جنك ایلمین دیوب اشارت ایلیوب پریلردخی
چنکدن ال چکدیلر بنرم ایلون شهزادهٔ صوردی حبسده دردیلر سبین سوال ایلدی اولرمان کرشاه
سنی اولدرمك مراد ایلدی وسوء قصد ایلدی امّا شهزاده قاتل اولمدی صکره ال آتندن سرخله جازویه

خبر کوندروب سرخله کلدی سنی قاپوب برتهٔ غوله براقدقده حیلون شاه سن بکا خون عاصی اولوب اول خاکیدك
طرفه اولدك دیوب طوتدیروب حبس ایلدی تمام اون ایکی سنه درحبسدر ددیلر نیرم ثانی اول ساعت
واروب حبسدن چقاردوب باشنه تاج کیدیروب پدری حیلون شاه مقامنه شاه ایلدی اندن پری
کوندروب واردیلر کوه لیلاوندهٔ سرخله جازونك اشیاسین قالدیروب کتوردیلر نیرم ثانی کوه شبیده برقاج
کون اوتوروب برکون ایلون شاه برتخت پیدا ایلدی اوزرینه نیرم ثانی وکلناربانو و سمنسا بانو وعبترین
بانوا ایلون شاه اوتوروب پرتیلر دوشلرینه الوب برهوا عزم کوه هفتکان ایلدیلر یقین کلدکده ایلرو مژده جی
کیدوب زبرجد شاهه والماس شاه خبر ایلدیلر الماس شاه قیزی سمنسا بانو صاغ ایدوکین بیلوب شاد
اولدی بتون هفتکان پرتیلری و شاهلری خبردار اولوب قرشو کلدیلر نیرم ثانیه تمنا ایدوب کورشدیلر
نیرم ثانی اول قلهٔ زبرجده کلوب ایندی طفلیم حکیم ایله کوریشوب عظیم شنلك وشادمانلق ایلدیلر
نیرمه زبرجد شاه اوچکون ضیافت ایدوب سیر وسیاحتدن نیرمه سؤال ایلدی نیرم دخی باشنه کلن
سرانجامین جمله نقل ایلدی مستمعان اسمانعندن خیرته واردی الماس شاه قیزی سمنسا ایله کوریشوب
نیرم ثانی قلهٔ الماسه دعوت ایلدی نیرم دعوته اجابت ایدوب قالقدی قلهٔ الماسه کندیلر قلهٔ پیروزی
وقلهٔ زمردی قلهٔ لعلونی قلهٔ یاقوتی سیر ایدهرك قلهٔ الماسه کلدیلر نیرم ثانی آیینهٔ حکمت نمای سیر ایدوب
برقچ کون اکلندیلر قلهٔ الماس شاهی قیزی خاطر یجون وفرامرزك اقره باسی اولدوغین دخی بیلوب نیرمه
اولقدر اکرام وضیافتلر ایلدیکه وصفی قابل دکل نیرم دخی عظیم حظ ایدوب صفالر ایلدی اندن نیرم
اوغلی همام نغزه زن ایچون سهلون وزیره رمل ایتدیروب صاغ ردیدی نیرم ثانی کمك مراد ایدوب سریع
پری بن کتوردیرمردی نیرم ثانی عظیم صفا ایدوب سریع پری یه محبت ایلدی اندن نیرم ثانی برکون جمله سنه
وداع ایدوب سریع پریه سوار اولوب عزم قلهٔ اهره منکان دیوب برهوا چکلوب کندیلر برکون بللورا عظمه
کلوب سریع پری نیرم ثانیه اشته بللورا عظم بودر دیدی امانراوی عجیب البیان اویله نقل بیان ایلرکیم
مکر طفلیم حکیم حب کافور حکمتدن ایکی دانه حب ویرمشیدی برین نیرم یدی وبرین سریع پری یدی بللورا عظمك
حرارتی تأثیر ایلیوب دیواندن سریع پری نیرم ثانیٔ ارقاسنه الوب یدی کوندهٔ بللورا عظمی آشوب اوته یوزینه
اندیلر اولکون اندهٔ ارام ایلدیلر امابونلرك اولدوغی یری بردریایه ناظر ایدی نمام کیجه نك دورت بخشندن
بربخشی قالدقده نیرم ثانی آنی کوردی دریای محیط تموج ایدوب اولقدر مشعله ظهور ایلدیکیم حدی حصری
یوق دریادن برعجایب مخلوق چقدی هربرینك اندهٔ برشب چراغی نورانی کلوب بردرخت منتها سایه سنه
برتخت دزین قوروب اطرافنه صاغ وصول جواهر صندلیلر قورديلر بربیر سپیدریش کلوب اول تخته جلوس ایلدی

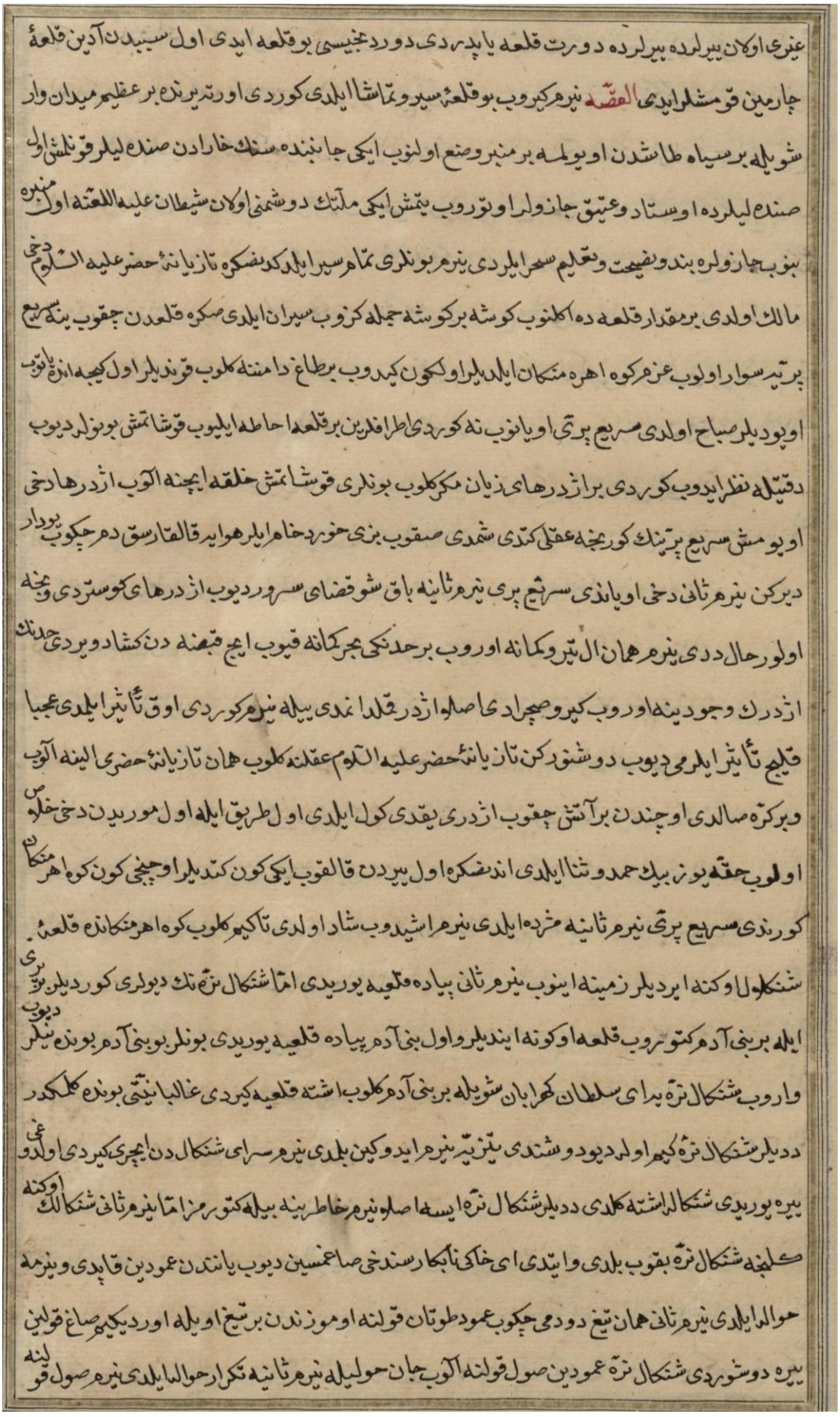
ایلدی بنیرم نظر ایلدی بونلرك حمله کوزلری اوچروبور نلری اوزون ودلوکی برنیرم ثانی قدرت یزدانه حیران قالوب
بونلری تماشا ایلکی یاشلدی وسریع پری دخی کوروب تماشایه طوردی امّا بوقوم براز صحبت ایدوب جلوه ایلدیلر
اندن اول پادشاهلری اولان پیر قنی باریجه کرلر کلوب براز هنرلرین کوسترسنلر جلوه ایده لم دیبخه ایکی طرفه
هیکل شخص میدانه کیروب بربرلرینه سلّم اوروب همان بری اول برینه برسلّم اوروب یقدی ودال خنجر اولوب
یقدوغی حریفك باشین کسدی میدانه آتی ویردی ایکی شاه طمر لرندن قان فوّاره کبی آتیلوب اولقدر آقدیکیم
زمین حزمن کبی اولوب قاندن ایکی حوض اولدی ناکاه اول کسوك باشین بونرف دلوکندن برکوچك آدم طاشره
چقدی النده قلیج اول خنجر چکوب اولدورن شخصك اوزرینه هجوم ایدیجه اول شخص قاچوب کندین اول
حوضك برینه آتوب غیب اولدی اول کوچك حریف دونوب چقدوغی اول کسوك باشی وکوده سین اول برحوضه
آتوب کندی دخی آردیجه آتیلوب باشلدی اول حوضلر قینایوب جوش ایلکم اول حوضلردن بردخان کبی بخار
قالقوب برمج بنزم یوپی یوقاری صعود ایدیجه اویله قالوب بویوددیلر وقالکلنوب ایکی میل اولدیلر ایکسنك
دخی فرازنده برر حجره کبی نسنه پیدا اولوب وبررروزن آچلدی اول ایکی حریفکیم بری باشی کسوك ایدی
بری دخی خنجر چکوب اول شخصك باشین کسن بری برمیلك فرارنده اولان روزنلرن باش کوسترّدی بری دخی
اول برحوضده اولان میلك روزنندن باش کوسترّوب روزنلردن بربرلرینه اول قدر آدم کلّه سی آتدیلر
کیم بویوزی کلّه دن کورعز اولدی ناکاه بینه بردومان قیوب میلکر کورعز اولدی دمان کیدوب کوردیلر
میلکر غیب اولوب حوضلر طورر اولایکی شخصك بری برحوضدن وبری برحوضدن باش کوسترّوب کندیلرین
طاشره اتدیلر وبونلرك اللرنده بررصپان اول میدانده طاغ کبی یغلون کلکری صپانه قیوب دریایه طوغری
آتدیلر هربرین آتدیجه برغریب صدا حاصل اولوردی ودریاموجلنوب کوناکون صدالر ویردی
تمام بوکلکلردوکندی اول حریفلر دخی کتوروب کندولرین بررحوضه آتوب نابود ناپیدا اولدیلر
اول ایکی حوض کینه قیناپوب دمان جوکدی برطراقه اولدی آنی کوردیلرنه حوضلر وارونه غیریسی
جلسی محو اولوب ایکی حریف بینه میدانده قالدی بونلر واروب شاهلری اوکنده پیر اوپوب کیروچکلدیلر
اول پیر بوندن حظ ایدوب وکسب صفا ایلدی بونلربنك حزوس اولیجه صحبت ایدوب قالقدیلر بینه دریایه
کیروب نابود ناپیدا اولدیلر بنیرم ثانی بوتماشایه حیران قالوب دوندی سریع پرّیه یاسریع بزغریب سیران
اولوربودیجه سریع پرّی سروربونلره طائفهٔ میططری دیرلر بونلر اجنی طائفه سنك سیماکرلریدر اول پیره
میططرون جتی دیرلرانی جیلوردندرمکانلری اکثر دریا قعریدر دیدی اول کیجه اول پیرده تاصباح اولیجه
اراما ایدوب صباح بینه برهوایوللرینه کندیلر وقت ضحی اولیجه بنیرم ثانی اشاغه نظر ایلدی برقوم سال زمین

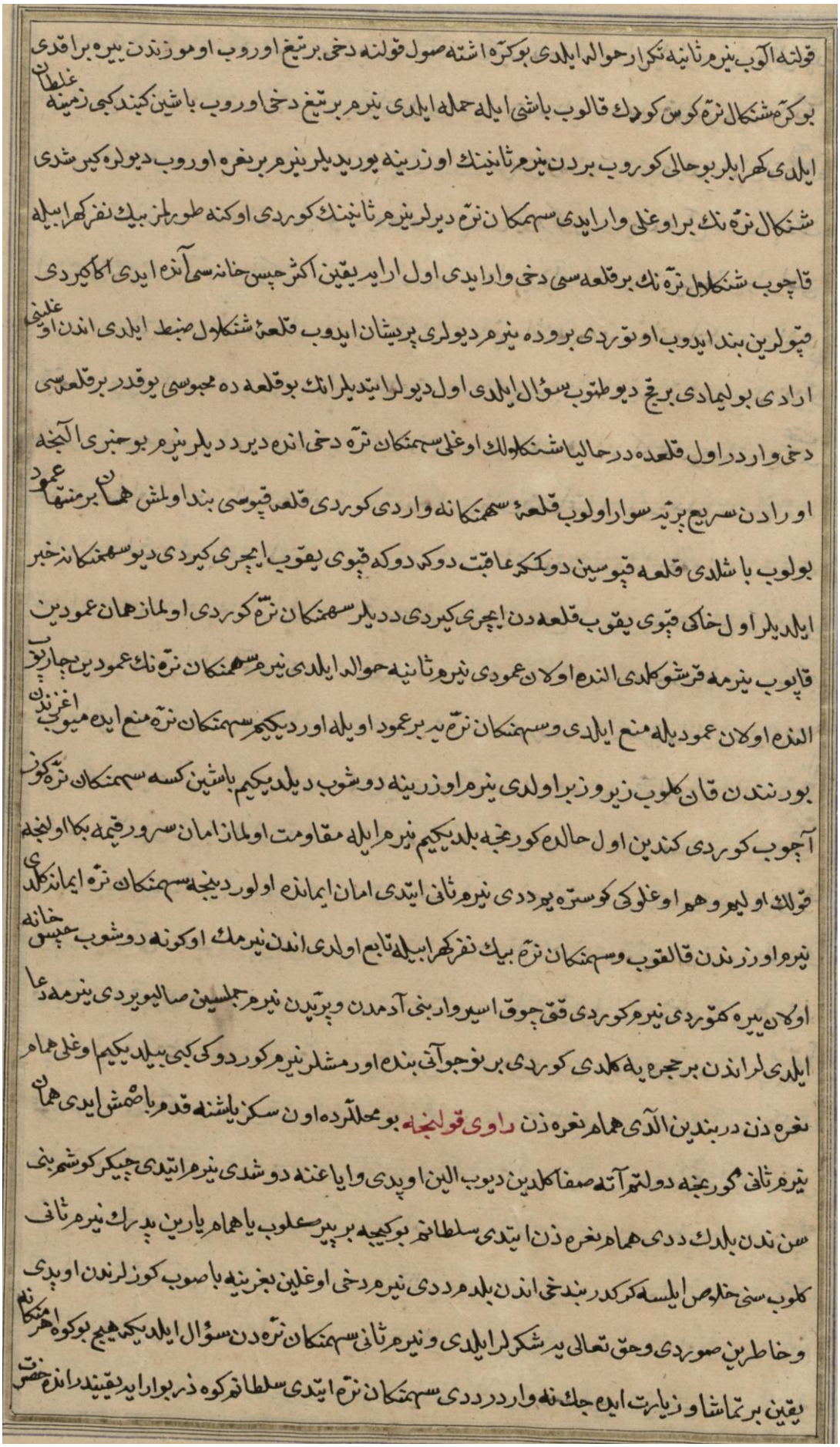

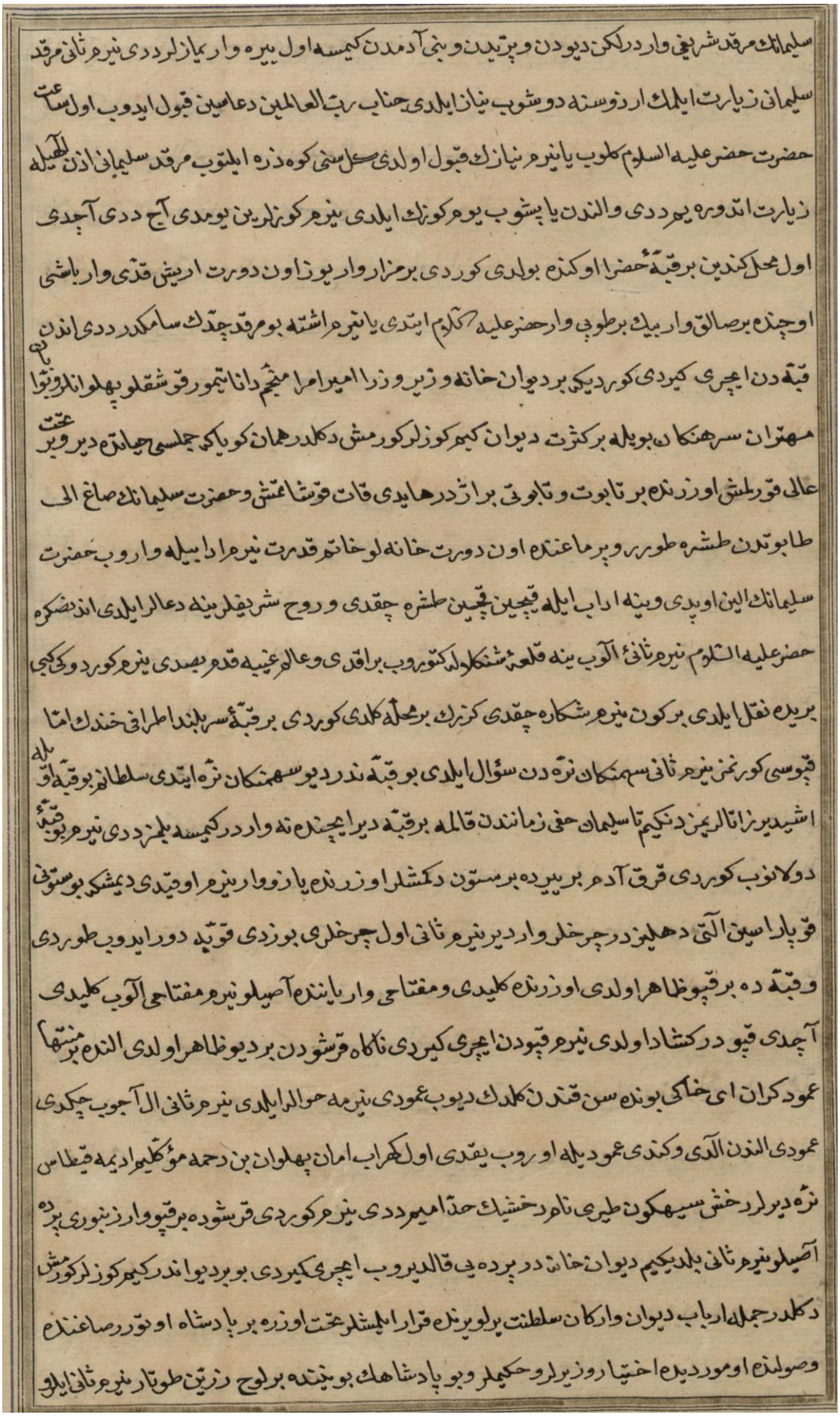

اوچکون اویله قراکوده کتدیلر دوردنجی کون ظلماتدن چقوب بنه روشنایه چقدیلر اولکون دخی خشام
اولنجه کیدوب اول کیجه بنه بریرده یاتدیلر سریع پری بنرمه ایتدی سرور یارنکی کون غایت محاطره
منزلدر قلعهٔ چارمین اوکندن کیجه رز زیرا بریانمز دشت محترقاتدر الا ارغنه کیدلمزدی چونکم صباح
اولدی بنرمهٔ ثانی سریع پرّیه سوار اولوب برهوا کتدیلر ضحی وقتی قلعهٔ چارمین کوهندی سریع پرّی
بنرمه ایتدی سرور قلعهٔ چارمین کوریدی براز الارغنه کیدیلمز دی بنرم ایتدی یوق یاسریع تا قلعه اوکندن
کیت قلعهٔ تماشا ایدهلم یوخسه الارغنه کمك لایق دکلدر زیرا ربع مسکونه خدا فرصت ویروب چقارسق
بوسیر سیاحتلری جمله نقل ایلمك لازم کلور اولزمان قلعهٔ چارمین اوکندن کچیوب قورقدق ایراقدن تحدق
دیمك اولمازدی سریع پرّی دخی پك کوزل دیوب قلعه اوکنه اوغرادی بنرم طوروب قلعهٔ تماشا یه باشلادی

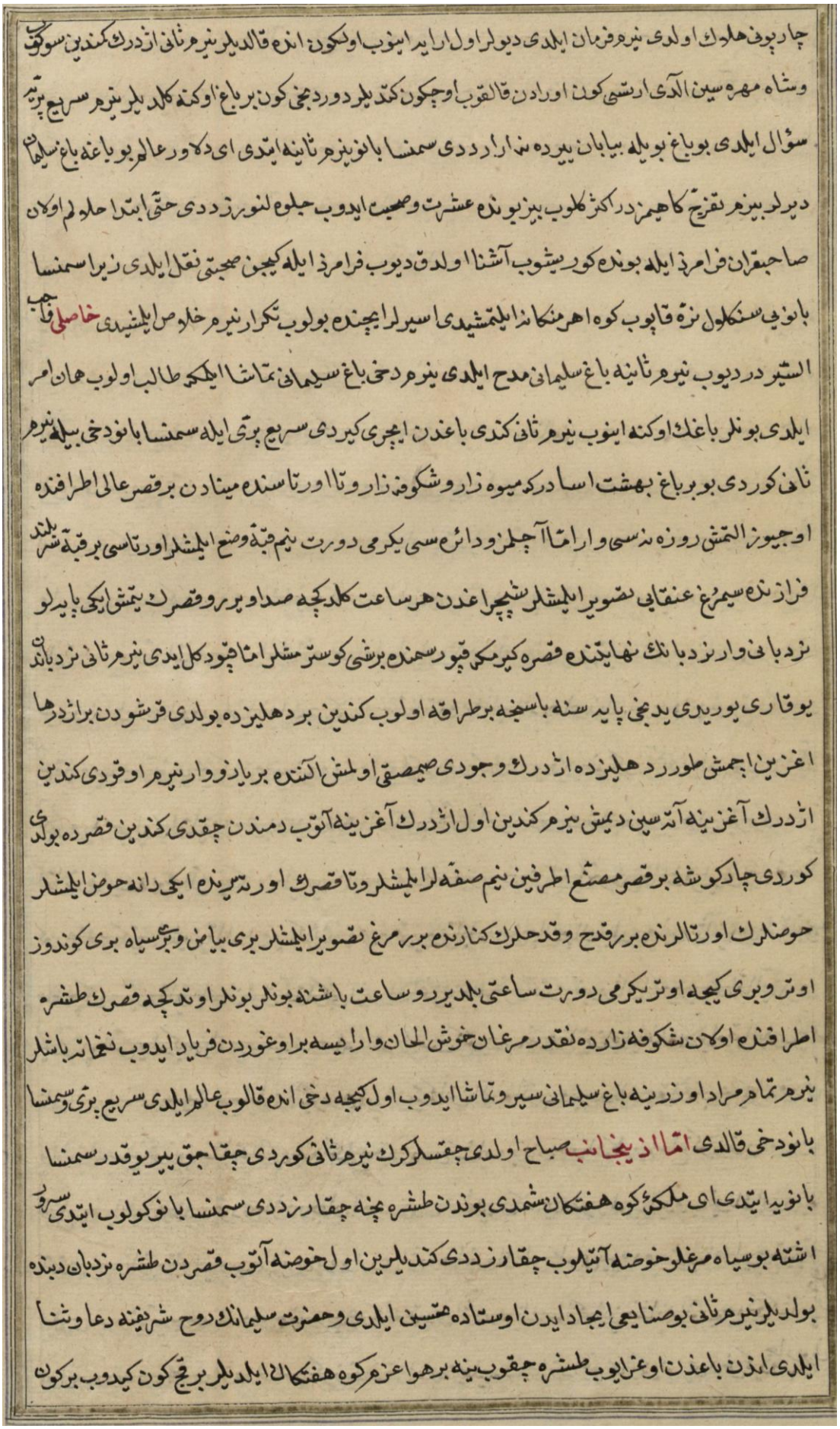
راوئ شیرین ادا و محدّثان عنبرین قاشو یله عیان و بیان ایلر کیم اول یمنشی ایکی ملتك دوشمانی
اولان رجیم علیه اللعنه جازولره ایتدی ای ساحران نه طور رسکز قلعه اوکنده بر بنی آدم کلدی وارك
طوتك حقندن کلوك زیرا اول بنی آدم جازولرك غایت دوشمانیدر حتی سرخله جازویی اولدیروب دخی اکا
کوره بچه جارولری اولدردی ددی جازولر بوجوابی رجیمدن اشیدنجه قلعه دن بوشانوب یوریدیلر
بنرم ثانیٔ احاطه ایدوب باشلدیلر سحر ایلکم بنرم کوردی اولقدر جازولر کلدیکیم حدّ و حصری یوقدر
همان تیغ دودمی عریان ایدوب باشلدی بونلری قرمغه امّا بوقدر بیك جارو نك سحرندن بنرم بوکالوب
کوکل اوندن بنازه باشلدی انی کوردیکیم اکسوزن قرشوسندن بر پیرفانی ظاهر اولدی کوزندن سورمه
و بویندن ردا و الندن برالوان رنك عصا بنرمه عصایی اوزادوب آل یا بنرم بو عصایی صال جمله جازولر
براوغوردن هلوك اولورلردیدی بنرم ثانی دخی ال اوزاتدیکیم عصایی اول بیرك الندن الدناکاه انی
کوردی بر بوز آتلو سوار ظاهر اولوب چك الك یا بنرم عصایه یا پشمه دیوب کلدی بنرم بو صدایه دخی
اشیدنجه ال چکدی و کوردی کلن کمسنه حضرت خضر علیه السّلام در حضر بنی کلدوکی کبی الندن طیور
اول بیره بر طیور بچه اوردی ایسه بدی قات بیرك دبنه ایتدی و حضر علیه السّلام دونوب بنرم ثانیه
بر تازیانه سوندی و ایتدی یا بنرم بو تازیانهٔ صال جازولرك جمله سیده هلوك اولوب احراق بالنّار اولورلر
ددی و ایتدی یا بنرم آز قالدی شیطان علیه اللعنه سنی اضلول ایدوب هلوك ایده یازدی اکر عصایه یا پوشیدك
اول ساعت هلوك اولوردی ددی و عالم غیبه قدم باصدی بنرم شکر یزدان ایدوب شاد اولدی و اول تازیانهٔ
بنجه صالدی ایسه اول تازیانهٔ نك اوجندن برآتش چقوب جمله جازولری احراق بالنّار ایلدی اذ بجا بنراوی
ایدر مکر بو قلعهٔ چارمین سلیمان جنّی بنا ایتدرمشیدی بوکا چارمین دیمکدن مراد اول ایدیکیم ربع مسکوندن

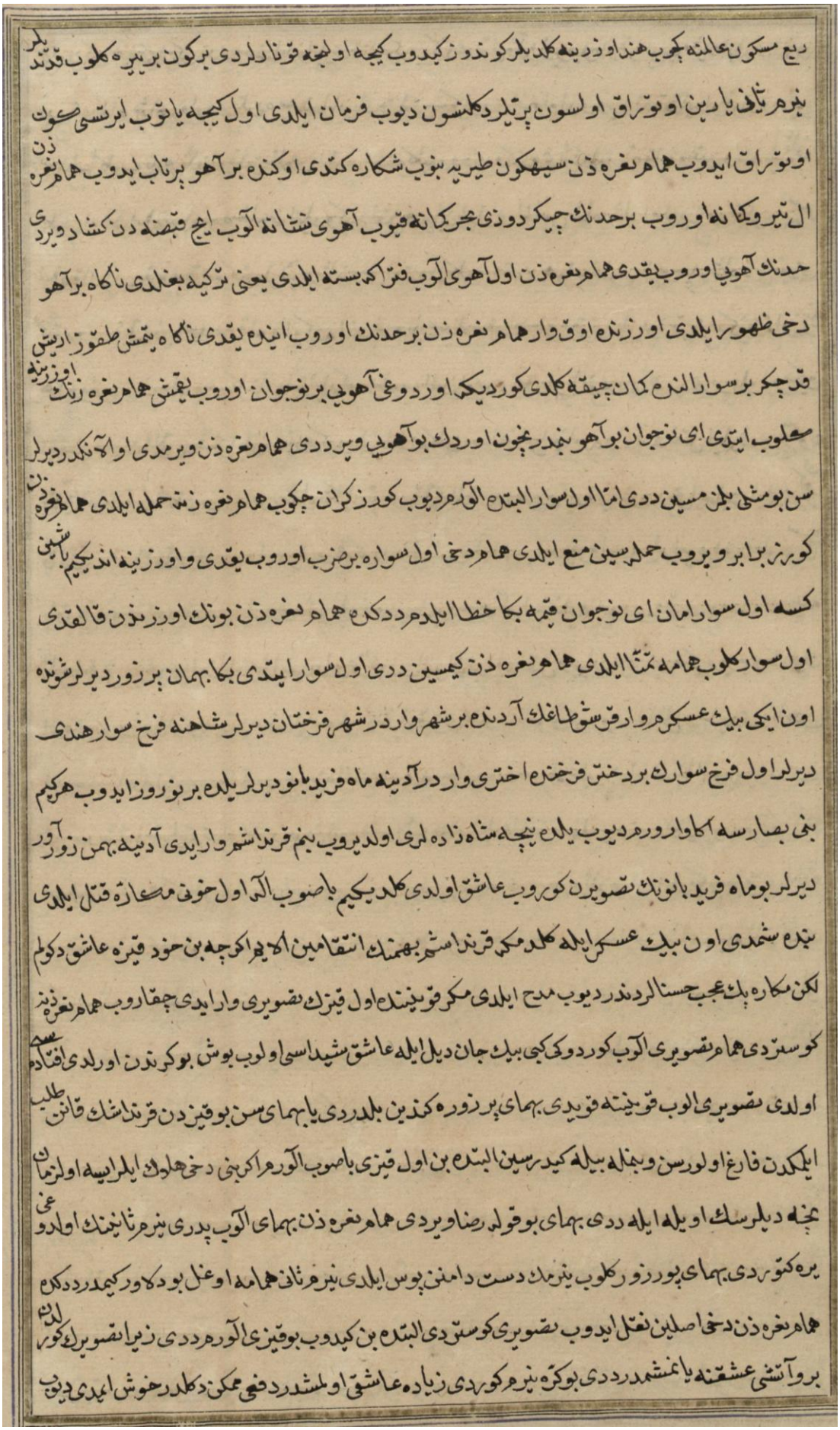

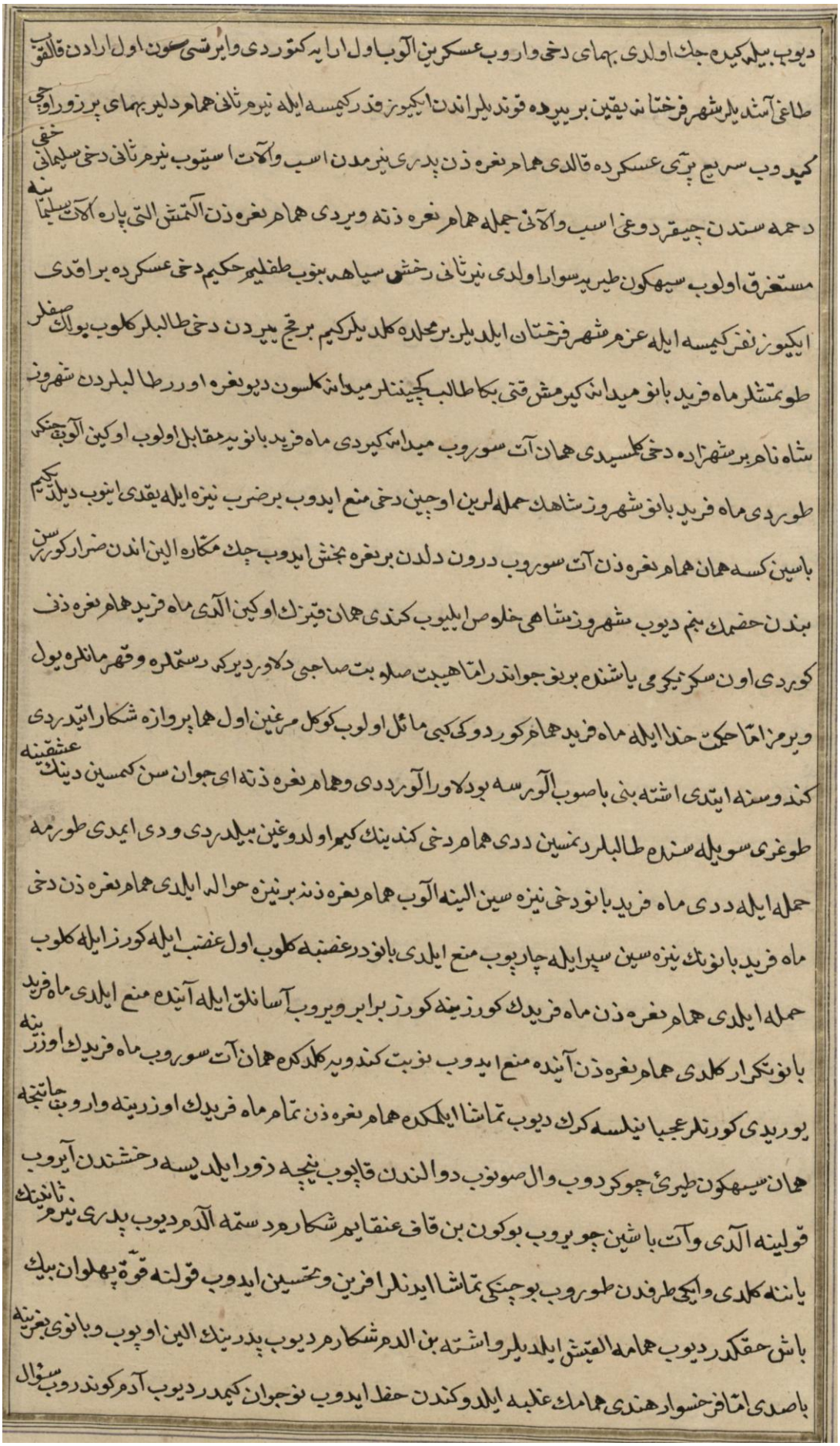

ثانی ایلرو واردوب اول لوحی آلوب او قیدی دیمشکم بیت ای زمانیله بونده کلن نامدار کیم کتوره بونده
سنی روزگار بنکم زمانده سلیمان خفی ایدم بونده کلوب بو دمه بنا ایلدم فرق کوب آلتون قودم و آلتمش التی پاره
الات چنك قودم وسیمکون طیری نامنده ایکی قنات لو برآت قودم او چار دیونر فرق سکز قبه لی شیر پوستدن
پریادگار بارگاه قودم بونلری آلوب روحم دعا ایله یاد ایده سین دیمش بنرم دیو اندن چقوب برحجره ده
بو دیدکلری شیلری بولوب جمله آلدی و دیولره آلتونلری جمله چقاروب قیطاس نزه دخی رخشی کتوردی
بنرم کوردی بو بر سیاه رخش که ایکی یشل قنادلری وار بنرم بو دمه ده موجود اولان جمله اشیایی آلوب بنه
دمه قپوسین بند ایدوب قلعهٔ سیمنکانه کلدی بنرم تنبیه ایلدی سیمنکان نزه تدارك کوروب و دمه ده
اولان اشیایی دیولره تقسیم ایدوب برکون کوه اهرمنکاندن برهوا قالعوب رخش سیمکوندن بنرم بندی همان
بغره زنی سریع پری ارقه سنه آلوب عزم کوه هفتکان ایلدی لربو اوسلوب اوزره یدی کون کیدوب ظلمات دیلر
اون یدی کون ظلمات ایچنده کیدوب بنه روشنایه چقدیلر بیلتورا عظم کیر و قالدی اندن بنه برهوا سلیمان
واری کیدوب برکون بنه کیدرکن بنرم کوردی زمینده برنسنه پارپار بنار سریع پریه ندر بونیان دیو سؤال
ایلدی سریع پری ایتدی سرور اول ازدردر اول پارپار دینان بولتریدر دیدی بنرم ثانی بونی اشیدوب همان
سیمکونه اشارت ایدوب اشاغه ایندی کوردی حد ذاتنده برعظیم ازدرهای زبان ایدی همان بنرم تیر وکمانین
چقاروب سرتیزی بحرکمانه وضع ایدوب وایچ قبضه دن کشاد و بردی حدنکدر آزدره او روب کذر ایلدی
کیرو یه صچرادی امّا یترك ضربندن ازدرها او یانوب آلاری کلری دورت جانبه بقوب همان بنرم کوردی
امّا بنرم ایسه بو محالّر سیمکون طیریدن اینوب قیطاسه ویرمشیدی انلر آلارغده قالمشلر ایدی ازدر بنرم ثانی
کوردیکنه برکره باشین قالدیروب کرلندردی و قویروغی ایله زمینی چاك چاك ایلدی و بنرم ثانیدن طرف بقوب
دم چکدی بنرم قاچی یایدن اوق چقارکبی ازدرك اغزینه طوغری کتدی بنرم ثانی لنکر ویردی امّا آیقلری
یری پولتی یرارکبی یاروب کتدی هله الله راست کتوروب بنرم ثانینك ایاغنه بریر لو قیا ایلوب بنرم
ثانی ازدرك حمله سین منع ایلدی بنرم همان تزیه کمانن اینه آلوب و برحدنك چقاروب بحرکمانه قودی
وازدرك صاغ کوزین نشانه آلوب حدنکی ایچ قبضه دن کشاد ویردی حدنك کلوب صاغ کوزندن اوروب
قفاسنه باشین میخلیه قودی ازدرجان آجیسندن سکلیوب کندین طور طوب ایدوب بنرمك اوزرینه
آتدی بنرم ثانی پرتاوایدوب برغیری یره واردی ازدرها بنرمك طور طوغی بیره دوشوب اولایی چقور
ایلدی بنرم تیزیه برحدنك دخی چقاروب بحرکمانه قودی ازدرهانك صول کوزین نشانه آلوب حدنکی کشاد ویردی
اول حدنك دخی کلوب ازدری صول کوزندن قفاسنه میخلیه قودی ازدر غیری ایکی کوزی دخی کیدوب چار پونی

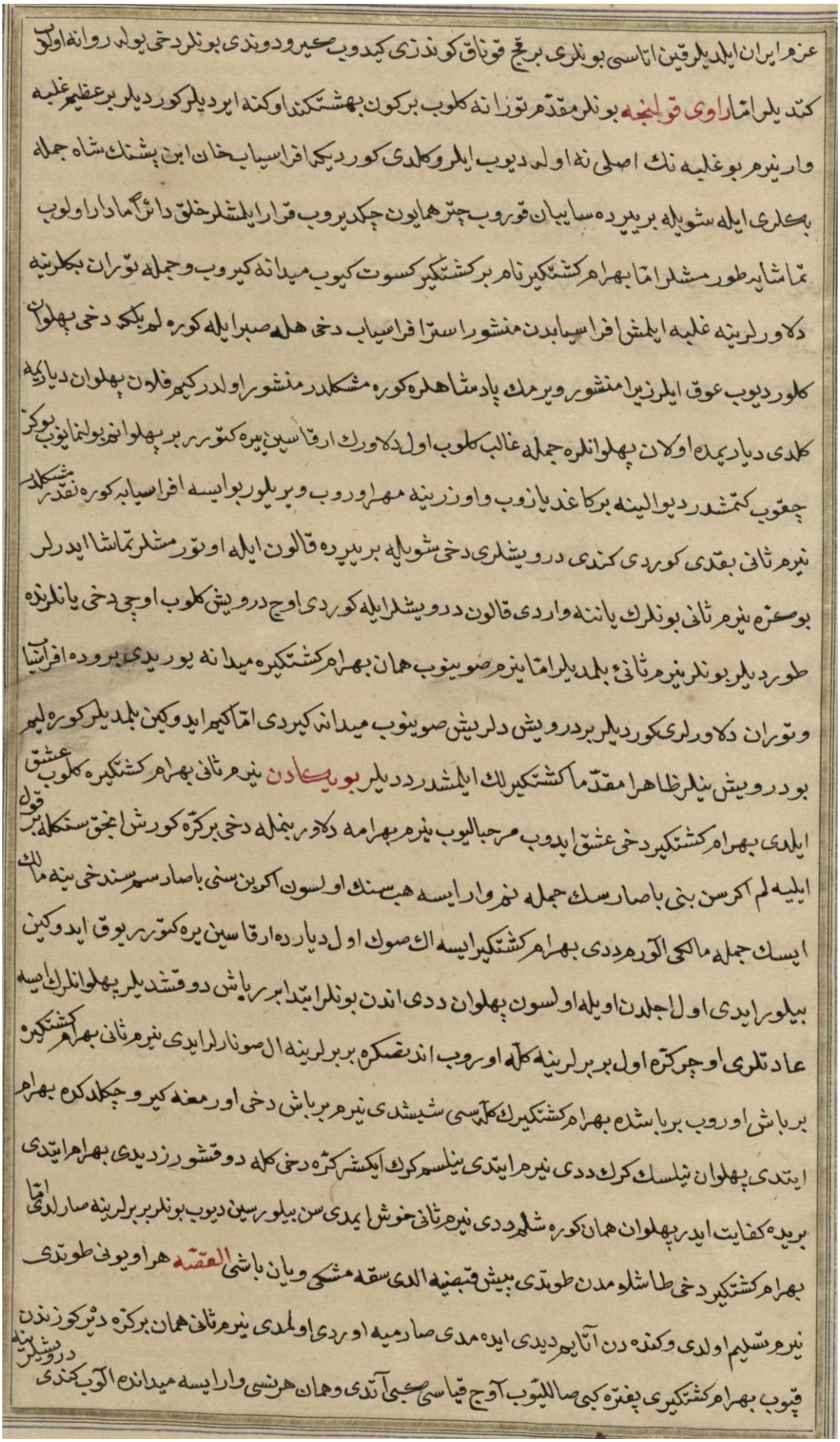

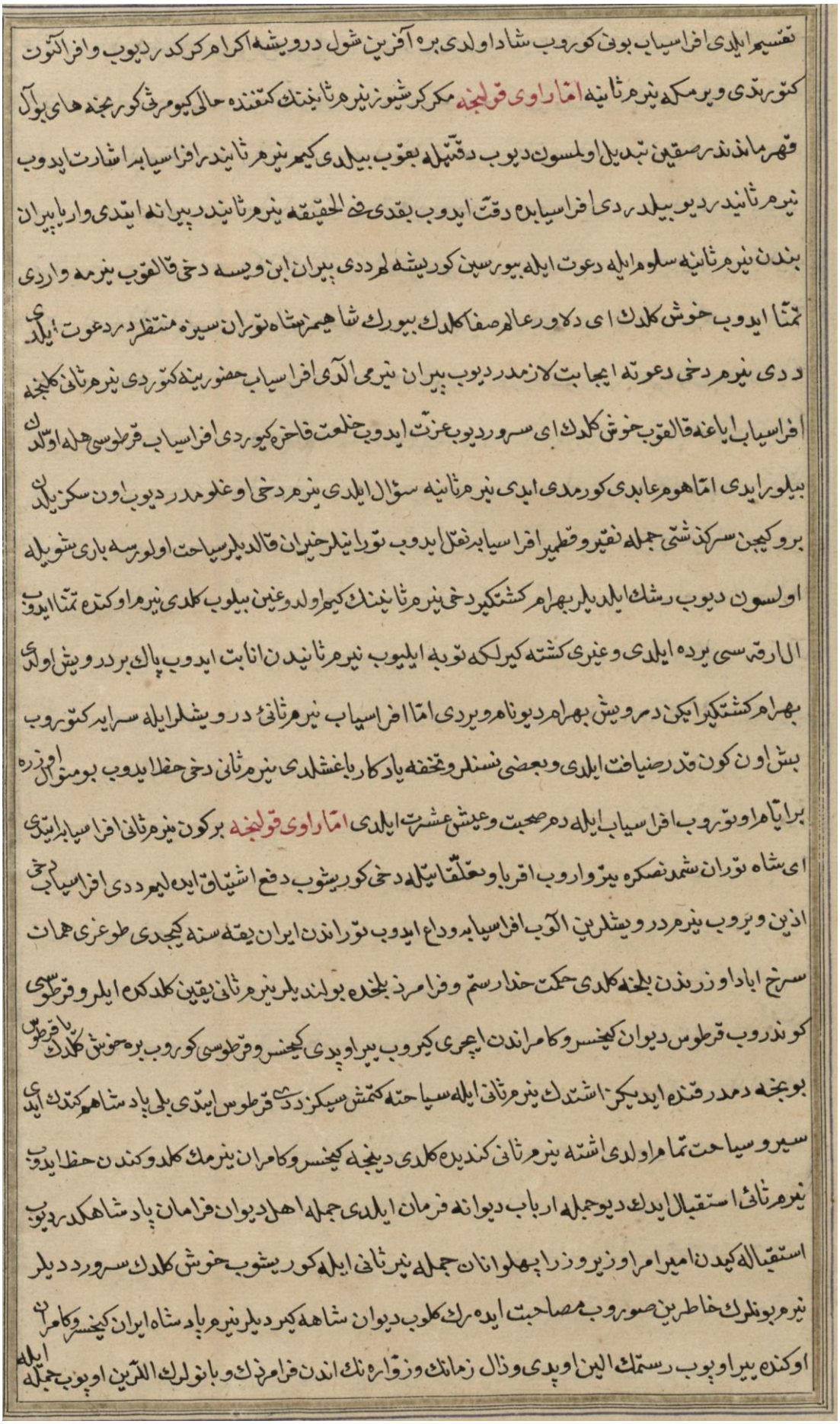
برکون کوه هفتکان کورندی سمنسا بانو ایلری قتا بوکوب کندی اول قلعهٔ زبرجده اوغرایوب مژده ایلدی اندن
پدری الماس شاهه واردی انلرده سمنسا بانو نك قتاوتن چکرلردی بچه اولدی وینه نه قضایه اوغرادی دیو
سمنسا کلوب بنیرم ثانی اوغلین خلوص ایلدی اشته کلیور ددی وکندوی شنکلول نزه قاپدوغین وینه بنیرم ثانی
کلوب اوغلی ایله بیله جه خلوص ایلدوکین نقل وبیان ایلدی الماس شاه شاد اولوب اورنطوس نزه سره
ایله قالقوب بنیرمه قرشو کندیلر بنیرم ثانی دخی اوتدن کلوردی برهوا بولشوب زبرجد شاه دخی بنیرمی
کتوروب قلعهٔ زبرجده قلعه اوکنه اندیلر وبارعاه سلیمان حنفیء قوردیلر بونرقرق سکز قبه اوزرینه
هامر نغره زنی والده سی کلنار بانو ایله کوریشوب الین اوپدی کلنار بانو هامی کوردی برجلوسین یکیت
اولمش ویرن اللهه شکر ایلدی بنیرم کیده لی باشنه کلن سرانجامی انجامنه واریجه نقل ایلدی برچ کون
قلعهٔ زبرجده اکلنوب الماس شاه تکرار بنیرمی قلعهٔ الماسه دعوت ایدوب بنیرم دخی اجابت ایلدی برکون
قالقوب عموماً قلعهٔ الماسه واردیلر برچ کون دخی اندہ اکلنوب یدیلر وایجدیلر بنیرم اورنطوس نزه سره
باقدقچه فزا مزده تحسین ایلردی شویله مهیب زیردست کهر ابر غلبه ایدوب ضرب دست کندوسنه
تابع ایلمش دیرایدی امّا ازینجانب راوئ عجیب البیان بویله نقل وبیان ایلرکیم مکرزبرجد شاهك
اوغلی بهروز شاه کوه شیتین سلطانی حیلون شاه قیزی عنبرین بانوی کوروب مائل اولمشیدی باباسی
زبرجد شاهه ایتدی دولتلو پدر عزیزم البته بنیرمه رجا ایدوب سویله عنبرین بانوی بکا الیویرسین ددی
زبرجد شاه دخی ایتدی اوغل بن بونی بنیرمه سویلیکم جهاب ایلرم انجق سهلون وزیره اکالم دیوب برچ کوندن صکره
سهلون وزیره اکدیلر سهلون وزیر دخی مناسبتین بولوب بنیرمه اکثدی بنیرم ثانی جواب ایلدیکیم بنم قیزده علوقم
یوقدر برادری ایلون شاهه سویلیه یم قیزك کوکلی اولورسه وارسون دیوب ایلون شاهه بنیرم ثانی اکثدی
ایلون شاهده رباش اوزرینه سرود دیوب واردی عنبرین بانویه سویلدی عنبرین بانو سن بیلورسین ددی ایلون
شاه دخی کلوب بنیرم ثانیه سویلدی بنیرم ثانی دخی سهلون وزیره سویلیوب سهلون وزیر ایکی طرفدن اذین الوب
بربرلرینه عقد ونکاح ایلدی بوکره یدی کون سور ایدوب بهروز شاهی عنبرین بانو ایله برمراد ایلدیلر راوی قولنجه
برکون بنیرم ثانی کیده جك اولدی سمنکان نزه یه یاسمنکان یوریسن غیری دیار یکه کیت بلکه بردوشمن ظهور
ایلیه دیوب سمنکا اندستور ویردی اندن ایلون شاهه سنده واردیار یکه دیوب اذین ویردی کندی دخی زبرجد
شاهك پرتیلرندن ایکیوز نفر پرتی الدی سریع پرتی وهامر نغره زن وطفلیم حکیم وکلنار بانو کیده جك اولدی
اندن مشاوره ایدوب برعدد دوزدیلر تخت اوزره بنیرم ثانی وکلنار بانو وطفلیم حکیم وهامر نغره زن اوتوروب
تختی پرتیلر دوشلرینه الوب سریع پرتی اوچه قولاغوزوردخشلری بربرپری الوب عزم ربع مسکون ایلدیلر برکون

اندردی کیم اولدوغین خبر الوب کلدی فرخسواره بلدردی فرخسوارهندی وزراسی ایله کلوب بنرم ثانیده تمنّا
ایلدی وشهره دعوت ایلدی بنرم دخی ایجابت ایدوب لشکره آدم کوندردی بوندن کلسونلر دیو هام نغره ذن ماه فرید
بانویی با صد قدم طالب اولنلر امیدی قطع ایدوب همان اول ساعت چکلوب ویلوینلرینه کندیلر شهر و شاه
کندینی هام اولدن خلوص ایلدوکی ایچون کیتوب همامه تابع اولدی فرخسوارهندی اول ساعت فرمان ایدوب سوره
بنیاد اوردی اوتدره اولان عسکر دخی کلوب قوندی فرخسوار بنرم ثانیده ضیا فتلر ایدوب یدی کون مختصری سور
ایلدیلر اندن برمبارک ساعتده طغلیم حکیم عقد ونکاح ایدوب بر کیجه هامی ماه فرید بانو اوزرینه قیوب برمراد
ایلدیلر وبر برندن مراد الوب مراد ویردیلر هام نغره ذنلک راوی قوانجه بوقیزدن فرهنگ فرخنانی نامریر
اوغلی دینایه کلسه کرکدر محلنده نقل وبیان اولنور بنرم ثانی بوندن صکره بشی اون کون دخی اندن اکلنوب برکون
کیدم چلک اولدی هام نغره ذن اندن قالوب بنرم ثانی دخمه دن چقاردوغی اشیایی وآلاتی بارکاهی جمله هام
نغره ذنه ویروب پرتیلردن سرتیع پرتی ایله اوتوز مقداری پری الیقودی ماعدا سین دیار لرینه کوندردی اوداده
فرخسوارهندیه واوغلی هام نغره ذنه برکون وداع ایدوب قالقدی سیلوبیه اوزرینه روانه اولدی برکون سیلوبیه اوکنه کلوب
ایندیلر ومعروش شاهه خبر اولوب استقبال ایلدی بنرم ثانی ایله کوریشوب کلنار بانویی حرمه آلدیلر اولکون
معروش شاه ضیافتلر ایدوب قرطوس کلدی بنرم ثانینك اوکنده تمنّا ایلدی وکورشدیلر بنرم ثانی اثنای صحبتده
سرکذشتین وسیر وسیاحتن نقل ایلدی جمله اشیدنلر حیرته واردیلر ایرتسی کون بنرم ثانی قالقوب کوسیلوبه
چقدیلر طغلیم حکیم بیله واروب بطلیموس دانایه براز حکیمه مناسب تحفه ویادکار ایله بولشوب کورشدیلر
طغلیم حکیم اندن قالدی بنه بنرم شهره اینوب اوچکون دخی اکلندی دوردنجی کون معروش شاهه وداع ایدوب
اوردن قالقدیلر برکون ماوراء النهره کلدیلر انهر ساه وهوم عابد خبردار اولوب بتون وزراواعیان
مملکتی ایله قرشولیوب کورشدیلر هوم عابد کلوب پدرمادرینك الین اوپوب انلرده هوم عابدی بغرینه
باصوب کوزلرندن اوپدیلر بنرم ثانی هوم عابدی کوردی درویشانه قیافت عبالرایچنه غرق اولمش وکندی
نور محض اولمش برکشف کرامت صاحبی ولی اولمشدر بنزر ولایت جبهه سنده لمعان ایلر کلنار بانودخی
پدری انهر شاه ایله کورشدی وحرمه کیدوب والیده سی ایله دخی کورشدی بنرم اول اردن کیده لی
تمام اون سکز سنه اولمشیدی حسرتلر جمله بر بیر لرینه ملوقات اولوب سرور ذوق صفا الویردی انهر شاه
بنرم ثانیه سیر وسیاحتدن سؤال ایلدی بنرمده کچن سرکذشتی وقایعی اوندره تغیر وتطییر من اوّله الی آخره
نقل ایلدی اشیدنلر حیرته واردیلر وبوندن صکره بنرم ثانی برایکی آی مقداری ماوراء النهرده مکث وارام ایدوب
کونلرده برکون قرطوسی وهوم عابدی الوب قاین اتاسی انهر شاهه واهلی کلنار بانویه وداع ایدوب اوجی عزم

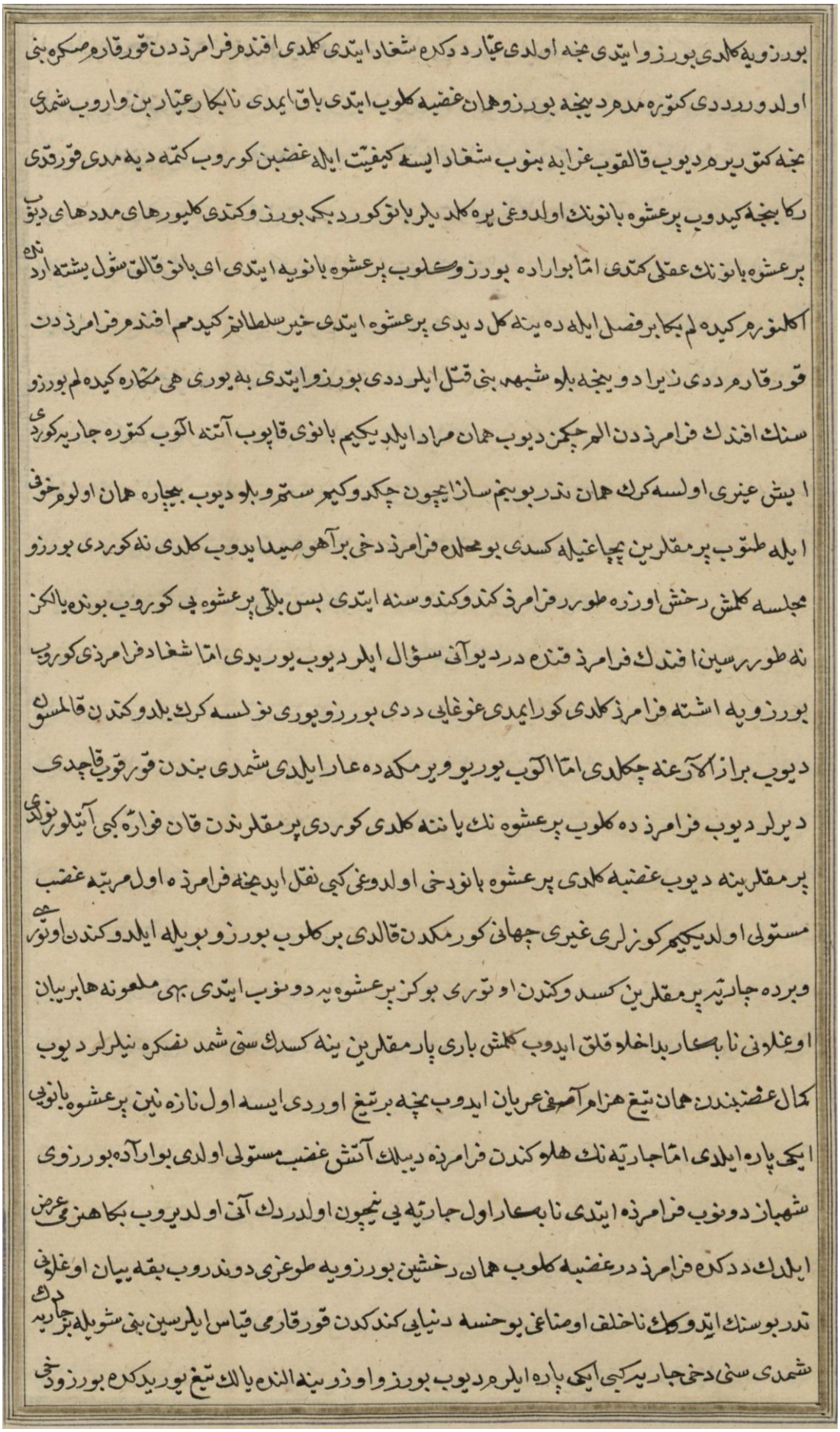

تقسیم ایلدی افراسیاب بونی کوروب شاد اولدی بره آفرین شول درویشه اکرام کرکدر دیوب وافراکتوت
کتوردی ویرمکه بنرم ثانیه اماراوی قولنجه مکر کرشوز بنرم ثانینك کتفنده حالی کیومرثی کورنجه های بوآل
قهرماندن رصقین تبدیل اولسون دیوب دقتیله بقوب بیلدی کیم بنرم ثانیندر افراسیابرا اشارت ایدوب
بنرم ثانیندر دیو بیلدردی افراسیابده دقت ایدوب بقدی فی الحقیقه بنرم ثانیندر پیرانه ایدی وار پایران
بندن بنرم ثانیه سلوم ایله دعوت ایله بیورسین کوریشه لم ددی پیران این ویسه دخی قالقوب بنرمه واردی
تمنا ایدوب خوش کلدك ای دلاور عالم صفا کلدك بیورك شاهمز شاه توران سیزه منتظردر دعوت ایلدی
ددی بنرم دخی دعوته ایجابت لازمدر دیوب پیران بنرمی الدی افراسیاب حضورینه کتوردی بنرم ثانی کلنجه
افراسیاب ایاغنه قالقوب خوش کلدك ای سرور دیوب عزت ایدوب خلعت فاخره کیوردی افراسیاب قرطوسی هله اولدك
بیلورایدی اما هوم عابدی کورمدی ایدی بنرم ثانیه سئوال ایلدی بنرم دخی اوغلومدر دیوب اون سکز یاشلك
بروکیجن سرکذشتی جمله نقیر وقطمیر افراسیابه نقل ایدوب تورانیلر حیران قالدیلر سیاحت اولورسه باری شویله
اولسون دیوب رشك ایلدیلر بهرام کشتکیر دخی بنرم ثانینك کیم اولدوغین بیلوب کلدی بنرم اوکنده تمنا ایدوب
الارقه سی یرده ایلدی وغیری کشته کیرلکه توبه ایلیوب بنرم ثانیدن انابت ایدوب پاك بردرویش اولدی
بهرام کشتکیر ایکن درویش بهرام دیو نام ویردی اما افراسیاب بنرم ثانی درویشلر ایله سرایه کتوروب
بش اون کون قدر ضیافت ایلدی وبعضی نسنلر وتحفه یادکار یاغشلدی بنرم ثانی دخی حظا ایدوب بومنوال اوزره
برآیلر اوتوروب افراسیاب ایله دم صحبت وعیش عشرت ایلدی اماراوی قولنجه برکون بنرم ثانی افراسیابرا ایدی
ای شاه توران شمدی نصکره بیرواروب اقرباوه تعلقاتیله دخی کوریشوب دفع اشتیاق ایده لیم ددی افراسیاب دخی
اذین ویروب بنرم درویشلرین الوب افراسیابه وداع ایدوب تورانه ایران یقه سنه کیجدی طوغری همان
سرخ اباد اوزرندن بلخه کلدی حکمت خدا رستم وفرامرز بلخده بولندیلر بنرم ثانی یقین کلدکده ایلروقرطوسی
کوندروب قرطوس دیوان کیخسرو کامراندن اچری کیروب بیراوبدی کیخسرو قرطوسی کوروب بره خوش کلدك یا قرطوس
بوبنجه دمدر قنده ایدیکز اشدك بنرم ثانی ایله سیاحته کتمش سیکز دیو قرطوس ایدی بلی یاد شاهم کتدك ایدی
سیر وسیاحت تمام اولدی اشته بنرم ثانی کندیله کلدی دیه نجه کیخسرو کامران بنرمك کلدوکندن حظا ایدوب
بنرم ثانی استقبال ایدك دیو جمله ارباب دیوانه فرمان ایلدی جمله اهل دیوان فرمان پاد شاهکدر دیوب
استقباله کیدن امیرامراوزیروزرا پهلوانان جمله بنرم ثانی ایله کوریشوب خوش کلدك سرور دیلر
بنرم بونلرك خاطرین صوروب مصاحبت ایده رك کلوب دیوان شاهه کیردیلر بنرم پادشاه ایران کیخسرو کامران
اوکنده بیراوبوب رستمك الین اوپدی وذال زمانك وزواره نك اندن فرامرزك وبانولرك الارین اوپوب جمله ایله

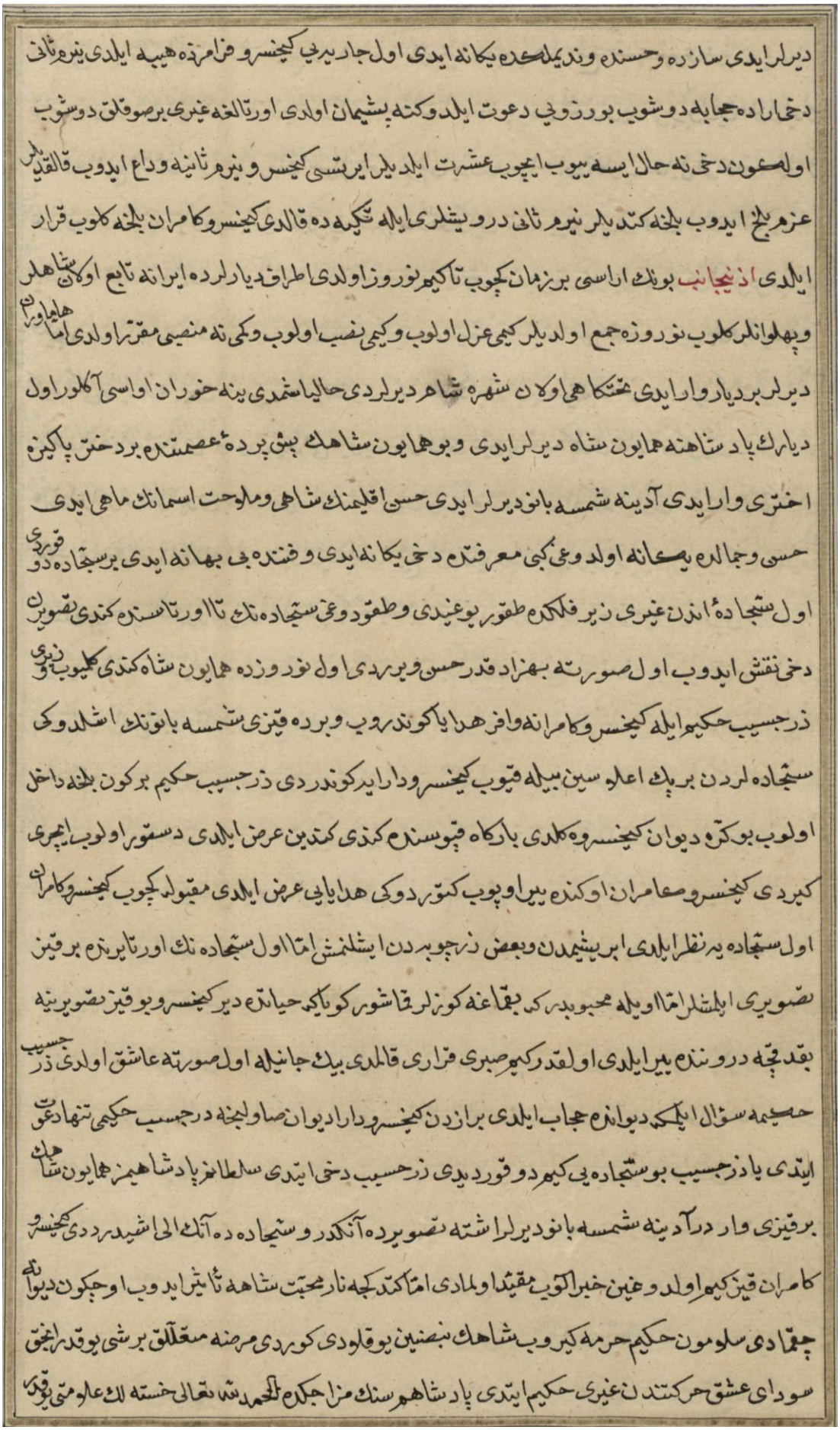
جمله ایله کورشدی کیخسرو کامران بزم ثانیه سیر سفر ندن سؤال ایلدی بزم ثانیده وقوعی اوزره من اوّل
الی آخره جمله نقل و بیان ایلدی اشید نلر خیران اولوب بزم ثانیه تحسین ایلدیلر فرامرز سمنسا بانوی ایکی
دفعه خلوص ایلدوکین اشید نجه زیاده حظا ایدوب بزم ثانیه دروفی محبت ایلدی کیخسرو کامران دخی
بزم ثانیه غایت محبت ایدوب عظیم اکرام ایلدی اندن ابتدا کیخسرو بزمه ضیافت ایدوب اوچکون
عیش عشرت ایلدیلر اندن پادشاه امر ایلدی جمله وزیر و وزرا و امیر امرا و پهلوانان بزمه ضیافت ایلیوبلر
دیواندن پادشاهدن صکره رستم ضیافت ایلدی اندن صکره فرامرز ایلدی اندن صکره بانو ایلدی اندن صکره
ذال زمان ایلدی اندن زواره ایلدی اندن صکره هرکس یوللو یولنجه ایلدی حاصلی فرق کون قدر ضیافتلر
اولوب بیدیلر ایچدیلر عجب زوق صفا لویردی امّا راوئی شیرین ادا و ناقلون عنبرین فام قولنجه
برکون بزم ثانی کیخسرو کامران دن نیاز ایدوب جیحون کناردن برتکیه یاپمغه اذین طلب ایلدی کیخسرو
کامران بن یاپدیره یم دیوب بزم ثانینك مرادی اوزره ایکی تکیه یاپدیردی بری جیحونك ایران طرفنده
ویردی و بریسی توران طرفنده هرقنغی سنده کوکلی دیلرسه اکلنسون دیو تکیه لر تمام اولوب هرتمّاق
کورلدی برکون کیخسرو دارا و رستم و فرامرز و سائر ایران دلاورلری عموما قالغوب جیحون کناردن
صید و شکار ایده رك و تکیه لری وارووب تماشا ایلدیلر بزم ثانی بوارا ده پادشاهه جمله بکلر ایله
تکیه ده بر عالی ضیافت ایلمك مراد ایلدی جمله دعوت ایدوب دوندی رسمه ایتدی دولتم سیزدن
نیاز ایده رمکم دایم بورزوبی دخی دعوت ایلیه یم اوده کلسون بو جمعیتده بیله بولنسون و هم شاه
ایران ایله دخی کوریشوب الفت محبّته بروسیله اولوردی دی رستم نامدار یراز فکر ایدوب باش قالدیردی
دونوب بزم ثانیه ایتدی کورم نوری کل بورزوبی دعوت ایلمکدن فارغ اول زیرا دخی بورزوبی برخوش
بلز سین غایت سرکش بدخوی براو غلوندر کلدوکی کبی البتّه بنه بربد وضع ناهموار ایدوب ایران
دلاورلری دخی اوضاغنه تحمّل ایده مزلر اراده بر فساد و غوغا پیدا اولوب نوشین نیش و عیشم تلخ اولوردی
بزم ثانی ایتدی هله دولتم نیانه وار کلسه ایوا اولوردی شمدی دعوت ایلسك باق همشیرم اوغلی اولسه کرك
خصوصا غیریلر ایله ما بینمزده کدورت واقع اولوب کورکانه نظر ایلسك انکله یوغه آدم دکل ایمش
دیو غیاب عمزده ستر آمیز سوزه باعث اولوردی رستم ایتدی یا بزم بندن یکا خاطرم خوش کلسه ده
بکا مانع یوق کلمسه ده ولکن شاه ایران کلسون دیرسه دعوت ایله واللّه انك رضاسی اولمدوغی زمان غیری
پادشاه ایله ارا کزه کدورت دوشردی بزم رستمدن بوجوابی الیجه عظیم شاد اولوب اوراده قالقدی
کیخسرو دارا اوکنه واردی ایچری کیردی بیراوپوب بیچاغنه طوردی کیخسرو ندرای ده لاورپاك روشن دل کدر

نیرم ثانی دعا ایدوب ایتدی پادشاهم برم جایه کلدم ددی پادشاه بیورمجاك ندر یا نیرم ددکده نیرم
ایتدی سلطانم شول دایم بورزوبی ازینکن اولورسه دعوت ایده یم کلسون بوجمعیتمز ده بیله بولنسون
ددی کیخسرو نوله یا نیرم دعوت ایله کلورسه قوکلسون بنم اولدلاوره عداوتم یوقدرها عشق یله
نیلدیسه ایلدی بین آتك ایتدوکنه قالمدق مضامامضا یکمن اونوزلدی ددی نیرم چونکیم پادشاهدن
بوجوابی الدی غایت حظا ایدوب تکرار بیراوپوب دیواندن طشره چقدی نکیه سنه کلدی اوغلو
هوم عابد ایله قرطوسه ایتدی وارك سیستانه دایم بورزوایله کوریشوب بوندن دعوت ایدك ویلجه
الوب کتورك وکلمکی اکرا استغنا ایدرایسه نیاز ایدك دیوب محکم سپارش ایلدی هوم عابد ایله قرطوس
دخی نیرم ثانینك سوزندن چقایوب کیدوب جك اولدیلر نیرم ثانی دخی براشیا قلی محبت نامه یازوب
ایچنده عظیم نیاز ایدوب بورزوبی دعوت ایلدی وهوم عابد ایله قرطوسه ویروب کوندردی مروراً یامیله
کونلرده برکون هوم عابد ایله قرطوس سیستانه وارووب بورزوبیه بولشدیلر الینن اوپوب نیرم ثانینك محبت
نامه سین بورزوبیه ویردیلر بورزو الوب اوقودی مفهوم کوردیکم نیرم ثانی جیحون کناردنه نکیه یاپدیروب
کیخسرو ایله جمله ایران بکلرین دعوت ایدوب ضیافت اتسه کرك ایمش کندین دخی دعوت ایلمش مفهوم
معلوم اولدقده بورزوبراز استغنا ایدوب ایتدی اولماز وشمدی بن اندن وارنجه ایران پهلوانلری بندن
حظ ایلمزلر برصوو قلق اولورتا نیا کیخسرو حظا ایلمز برصوق یوزکوسترده طورامم ددم رستمده بکا عنادم
ایدوب اراده غوغا یدسیب اولوردی قرطوس ایله هوم عابد نیاز ایدوب البتده کیدرسکز صکره کیمیجك اولورسکز
نیرم ثانینك خاطری قالورو کیخسرو دا راشو یله سویلدی دیوب هله نه حال ایسه کوکلین ایدوب قالدیلر
بورزو یا ننه کیمسه الیوب یا لکن همان شغاد عیاری الوب غراب بحریه سوار اولوب خسرو شیراه آتین
اوزرینه اراسته ایدوب قرطوس ایله هوم عابد یا نجه اوچی سوار شغاد عیار پیاده رکابنده نکیه کلدیلر
کیخسرو کامران خبردار اولدقده نیرمك خاطرچون استقبال ایدیروب کتوردی بورزو مع الکراهه کیخسرو
دار اوکنده بیراوپوب تمنا ایلدی بری بللی کچوب اوتوردی جمله پهلوانلر تمنا ایدوب خوش کلدك دیوب تعظیم
ایلدیلر خصوصا نیرم خوش کلدك دایی بك دیوب عظیم اکرام ایلدی اولکون اولکیجه ذوق صحبت ایلدیلر امّا
راوی قولیجه چونکیم صباح اولدی کوکلی استین شکاره کتدی امّا اشیده سنکی بورزو نیلیوب نتدی فرامرز
دخی یالکز جه بنوب برجاریه سی وار ایدی قین آتاسی رای اعظم ویرمشیدی بی مثل برجاریه ایدی کرك حسنده
وکرك سازنده فرامرز قنده کتسه یانندن آیرمزدی خاصلی شمدی فرامرز پرعشوه یانوبیده الوب شکاره کتدی
هله واروب برشکار اوروب برمسیره بیره اندیلر آهوی کباب ایدوب اورتایه کتوردیلر برعشوه نك فتراکنه یاده

باده وارایدی چقاروب عشرته باشلدیلر آهو در بوب فرامرز پر عشوه یه ایتدی وار ایمر بر شکار کتوره یم سن بونده
طور دیوب قالقدی اولکون فرامرز رهواره بنمشیدی بنه راهواره بنوب شکاره کتدی پر عشوه بانو دخی یالکز جه
او تورروب افتدم فرامرز کلوب فصل اسر دیوب وسازین چقاروب دوز مکه باشلدی امّا راوی شیرین زبان
اویله روایت ایدر کیم بودر وابن سهراب دخی شغاد عیّار ایله شکاره چقوب بر آهو اوردی بر بیر در کلوب
ایتدی شغاد عیّار اهوی یوزوب کباب ایلدی اندن بوردونك او کینه کتوروب سلکدی وصواحی ایله باده
عیش عشرته باشلدی لر تمام بوردی وکیف اولوب ایجدوکی سرایك بجاری باشنه چقدقدن ناگاه بوردونك قولاغنه
پشته اردندن برخزین ساز او آزی کلدی ایتدی یا شغاد قولاغیمه برساز اوارمی کلدی امّا غالبا شول پشته نك اردنده
دروار کورکیمدر وهر کیم ایسه بندن او تورمی سویله کلسون او کومده بر فصل ایلیوب بنه کتسون ددی
شغاد عیّار بونله دیوب قالقدی همان پشته آشدی نه کوردی بر درختك سایه سنده فرامرز پر عشوه
نام جاریه سی یالکز تنها او تورمش سازین دوزر شغاد عیّار ایلروی وارو ب پر عشوه دخی کوردی بوزونك
عیّاری شغاد عیّار کلدی بو محل شغاد کلوب ایتدی ای بانو بونده یالکز نه او تورورسین ددی پر عشوه ایتدی
یا شغاد یالکز دکیلم افتدم فرامرز ایله بیله کلدم ابغق شکار یمز دوکندی افتدم فرامرز بر آهو دخی صید
ایلمه کتدی ددی شغاد عیّار دخی نه دیسون دونوب بوردونك یانه وارددی بوردو کوردیکه شغاد
عیّار یالکز کلدی بوردو شغاده ایتدی یا شغاد اول ساز چالان کیم ایمش دیدی شغاد ایتدی پهلوان
عمك فرامرز ك پر عشوه بانو نام اولان جاریه سی یالکز او تورو ب سازین چالار یعنی سازین دوزر فرامرز
کندی آهولری دوکنوب آهو صید ایلمه کتمش ددی بوردو شغاده وار عیّار بندن سویله پر عشوه یه کلسون
بونده بکا بر فصل ایدوب بنه کتسون ددی شغاد دونوب کل یا بوردو بو سوداندن فراغت ایله صکره عمك
فرامرز دوبوب اراده بلکه بر عوغا پیدا اولور ددی بوردو ایسه غایت عنادینه مصر کیمسه ایدی غضبه
مغلوب ایتدی هی نابکار عیّار سن وار سویله دیدم سویله فرامرز کلورسه کلسون عوغاسی نه ایمش فرامرز
نولسه کرك دیوب عوغا ایلر ایسه بیلدوکندن قالمسون ددی راوی داستان قولنجه زیرا بوردوزده
دربند سیستانده کبوردزایله فرامرز بوردونك باشنه یاروب کچدوکی صدّدن او تورمی فرامرزه برکدورت
وار ایدی فرامرز ایله عوغا وچنك ایدوب انتقام الغه بهانه ارادی شغاد عیّار بنلسون ناچار وارو ب پر عشوه
یانوبه قالق ای نگار نازنین سنی افتدم یوردوی شهباز اسر شول پشته اردنده او تورو ب یالکز جه عشرت
ایده یوردوسیزه کلسون او کده بر فصل ایدوب بنه وارسین کتسین ددی بیورمك کیدم پر عشوه
بانو ایتدی یوق یا شغاد بن کیده مم صکره افتدم فرامرز بنی اولدوردیوب کتمدی شغاد عیّار بنه دونوب

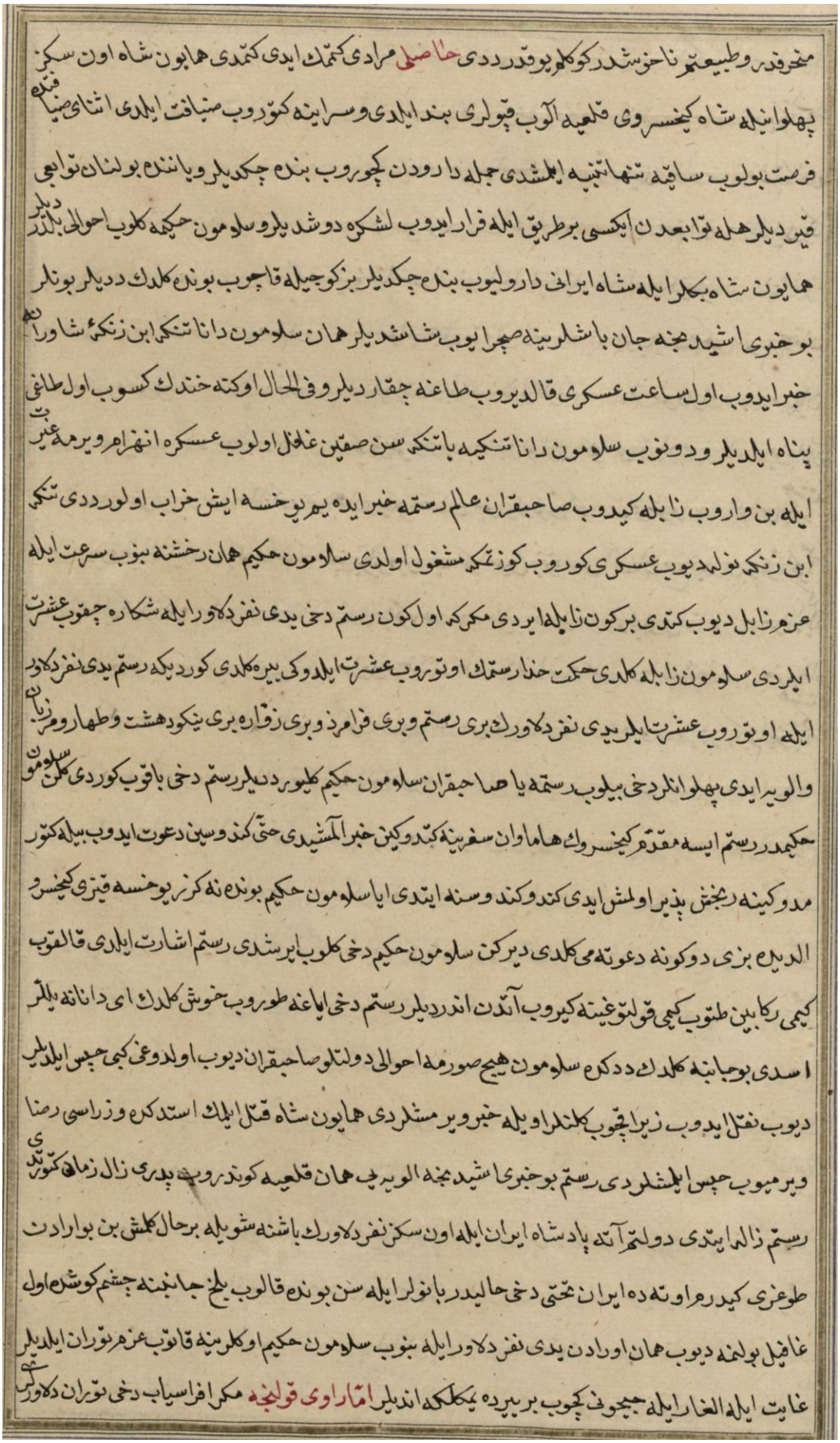
دخی ایتدی یا نابکار کیانی سنده قلیچ وار دده بنده یوقیدر دیوب همان تیغ خسرو شیری عریان ایدوب
فرامرزه یوریدی امّا شغاد عیّار بو حالی کوریجه جان یاسنه صچرادی شمدی بونلر بربرلرین هلوك ایدرلر
خصوصا قلیچ بخشنده خود فرامرزك احوالی معلوم پخن بورزو سیاحتدن کلوب مقابل قوتدقده فرامرز
بورزونك قرنین یاروب یاغز صقلرین طشره دوکدوکین شغاد بیلورایدی همان طبان قالدیروب
جان ائدی رستمه ایروب امّا آن دولتلو صاحبقران ایریش افندم بورزو ایله چیکر کوشکز فرامرز قلیچ
قلیجه جنك ایدهیورلر رستم یه دك بری بری کتمشدر دیجه رستمك عقلی کتدی دونوب بنم ثانیه یاقوب
کوردکی یا بنم دایسکی نشلمش سکادیمه میدی کی دعوت ایلهاوبرسفینه ومغرور کندین کورمش اوغلوندر
برفساده یاعث یادی اولوردیمه می دیوب همان وای دیوب غضبه کلدی همان آت کورك ددی ابرش
کلندام اکرلودکل ایدی همان چولك ایله سوار اولوب شغاده دوشن اوکه ایلدی اشته رستم کلکده
امّا بروده فرامرز ایله بورزو بربرلرینه برر قلیچ حواله ایدوب سپرلرین برابر ویردیلر حکمت خدا فرامرزك
اکنده پرآهن اسکندر کیرا بولنمادی بوکره تیغلر سپرلردن قایوب بورزو فرامرزه برقاریش برزخم آچدی
فرامرزده بورزویه بربوچق قاریش برزخم شدیدا چدی بررتیغ دخی اوردیلر بررده دخی حاصل کلام
بورزو فرامرزه بررقاریش اوچ زخم آچدی فرامرز بورزویه بررقاریش بش زخم اوردی بوحالك
رستم دخی کلوب ایرشدی وکوردکده چکك الیکزی نابکارلر دیوب برغزم اوردی وایکسنك اراسنه
کیروب بره نابکارلر ندر بوغوغا کزدیجه فرامرز الچکوب ایتدی بهی آته اشته احوال شویله شویله در
اولدی دیوب اصلنی نقل ایدوب کیروچکلدی رستم دونوب بورزویه ایتدی بره هی بیان اوغلونی ندر
بوسنك اوضاع اطوارین بوبدخویلقدن بیجه برکچن سنین اشته برکون کلك ایله باق ایلدوکك ایشی دیوب
تعذیر ایلدی بورزو ایسه پرغضب دونوب رستمه ایتدی بویور یا رستم اکر کوجندك ایسه اشته میدان
دیجه رستم آتش مخص اولوب ایتدی یقل بره سفینه دینم حیقیجون شمدی سنی هلوك ایلرم دیوب فرامرز
الوب دوندی بورزو دخی اوراد دن دونوب شغاد ایله سیستانه کتدی زمین شغاده صار دیروب
اکرقاشندم حقه ایله مرهم وارایدی قودردی وسیستانه کلوب کرد آفرید بورزویی کوردی زخمداراولمش
اصلین سؤال ایلدی بورزو دخی نقل ایدوب زمین تیماره مشغول اولدی بویکادن رستم داستان دخی فرامرز
ایله دونوب تکیه اوکنه کلدیلر فرامرز زمین خوش بندایدوب کیخسرو دارا حضورینه کلدی کیخسرو فرامرزه
بوغوغایه سبب نه اولدوغین سؤال ایلدی فرامرز ده اولدوغی کبی نقل ایلدی وآدم کوندروب جاریه نك کشتاسین
قالدیروب دفن ایلدیلر کیخسرو دارا فرامرزه تسلّی ویروب وبرجاریه سی وارایدی آدینه مویه پریبود

دیرلر ایدی سازده وحسنده وندیملکده یکانه ایدی اول جاریه‌یی کیخسرو فرامرزه هدیه ایلدی بزم ثانی
دخی اراده همایه دوشوب بورزویی دعوت ایلدوکنده پشیمان اولدی اورتالغه غیری برصوقلق دوشوب
اولمعون دخی نه حال ایسه بیوب ایچوب عشرت ایلدیلر ایرتسی کیخسرو بزم ثانیده وداع ایدوب قالقدیلر
عزم بلخ ایدوب بلخه کندیلر بزم ثانی درویشلری ایاله تکیه ده قالدی کیخسرو کامران بلخه کلوب قرار
ایلدی اذ نیجانب بونك اراسی برزمان کچوب تاکیم نوروز اولدی اطراف دیارلرده ایرانه تابع اولان شاهلر
وپهلوانلر کلوب نوروزه جمع اولدیلر کیمی عزل اولوب وکیمی نصب اولوب وکمی نه منصبی مقرر اولدی اما هایاوران
دیرلر بردیار وارایدی مختکاهی اولان شهره شاهر دیرلردی حالیا شمدی بزنه خوران اواسی آکلور اول
دیارك پادشاهنه همایون شاه دیرلرایدی وبو همایون شاهك پش پرده عصمتنده بردختر پاکیزه
اختری وارایدی آدینه شمسه بانو دیرلرایدی حسن اقلیمنك شاهی وملاحت اسمانك ماهی ایدی
حسنی وجمالده یکانه اولدوغی کبی معرفتده دخی یکانه ایدی وفتنه بی بهانه ایدی برسجاده دوقوردی
اول سجاده‌ٔ اذن غیری زیر فلکده طقور یوغیدی وطقود وغی سجاده‌نك تا اورتاسنده کندی تصویرین
دخی نقش ایدوب اول صورته بهزاد قدر حسن ویردی اول نوروزده همایون شاه کندی کلیوب زیری
زرجسیب حکیم ایله کیخسرو کامرانه وافر هدایا کوندروب وبرده قیزی شمسه بانونك اشلدوکی
سجاده لردن بریك اعلاسین بیله قیوب کیخسرو دارایه کوندردی زرجسیب حکیم برکون بلخه داخل
اولوب بوکره دیوان کیخسروه کلدی بارکاه قبوسنده کندی کندین عرض ایلدی دستور اولوب ایچری
کیردی کیخسرو وصاحبران اوکنده پیراوپوب کتوردوکی هدایایی عرض ایلدی مقبول کچوب کیخسرو کامران
اول سجاده یه نظر ایلدی ابریشمدن وبعض زرچوبه دن ایشلنمش امتا اول سجاده‌نك اورتاسنده برقیز
تصویری ایلشلر امتا اویله محبوبه‌یه کزلر قاشور کویاکه حیاتده دیر کیخسرو بو قیز تصویرینه
بقدقچه درونندن پیر ایلدی اولقدر کیم صبری قراری قالمدی بیك جانیله اول صورته عاشق اولدی زرجسیب
حکیمه سؤال ایلدکده دیوانده حجاب ایلدی برازدن کیخسرو دارا دیوان صاحبلنه زرجسیب حکیمی تنها دعوت
ایتدی یا زرجسیب بو سجاده یی کیم دوقوردی زرجسیب دخی ایتدی سلطانم پادشاهیمز همایون شاهك
برقیزی وار درآدینه شمسه بانو دیرلراشته تصویرده آنکدر وسجاده ده آنك الی شیدر دیدی کیخسرو
کامران قیز کیم اولدوغین خبر الکوب مقید اولمادی امتا کندکچه نار محبت شاهه تاثیر ایدوب اوحیکون دیوانه
چقمادی سلومون حکیم حرمه کیروب شاهك بنصفین یوقلودی کوردی مرضه متعلق برشی یوقدر انجق
سودای عشق حرکتدن غیری حکیم ایتدی پادشاهم سنك مزاجکده الحمدلله تعالی خسته لك علامتی یوقدر

یوقدر ایمخ عشق سودا علومتی وار دیر بندن صاقلمه هر نیجه مادّ ایسه معالجه و تدبیر حضولین کوره لیمر
یوخسه بو سودا سپره عاقبت جنون کتورر دیوب قورخو و یروب هله کوجیله شاهی اقراره کتوردی
شاه دخی همان ستیجاره ده کی بقصویری کورویب عاشق اولوب وذرجسیب حکیمدن صوروب مکر همایون
شاهك قیزی ایمش دیدی پس سلومون حکیم احوالی بیلوب دونوب شاهه ایتدی پادشاهم آنك قولایی وار
بر نامه ایله الچی کوندروب استه دیدی کیخسرو کامران دخی سلومونه حکیم سوزی ایله برنامه یازوب ذرجسیب
حکیمه احوالی بلدیروب یانته ذرجسیك اوج وزیر ایله یرار پهلوان قوشوب وافر پیشکشلر ده دوزوب
همایون شاهه ارسال ایلدی برکون ذرجسیب وزیر ایله کیخسرو کامرانك وزیرلری هاماوران اقلیمنه داخل اولوب
قلعهٔ شامه وارد یلر دیوان همایون شاهه کیروب کیخسروك پیشکشلریله نامه سین ویردیلر همایون شاه نامهٔ
آلوب مهرین بوزوب دانا الینه ویردی دانا ایاغه طوروب نامهٔ اوقیدی همایون شاه کوردیکه مفهوم نامه
کیخسرو کامران قیزی شمسه بانویی استمش همایون شاه الچیلره خوش کلدیکزدیوب سرای ویردی تعیین ویروب
اندنصکره ذرجسیب حکیم ایله تنها مشاوره ایدوب باشمدی نیجه ایده لیم دیو ذرجسیب وزیر همایون شاهه ایتدی
همان ویر پادشاهم هیچ اندن ایلرو داماد الکیر مزددی همایون شاه ایتدی حیرو برمم انلرا یرایندرب وفا اولور
ایکیجی بن قیزو غیری کوره مم دیوب ویرمدی کلن وزیرلره ده بویله جواب ویروب الچیلری کیروکوندردی
اذ ینجانب راوئ فردوسئ طوسی قولنجه الچیلر درکید نجه بلاسه ایران عسکری اکسوزین کلوب یاصارلر
دیو قیزی شمسه بانویی قرنداشی شاهه شهزاده کیم همایون شاهك اوغلیدر ذرجسیب حکیمی دخی یانته
قوشوب برنامه ایله قیزی شمسه بانویی افراسیابه کوندردی کونلرده برکون بهشتکندن کلوب افراسیابه بولشدیلر
ونامه ایله قیزی تسلیم ایلدیلر افراسیاب نامهٔ اوقیدی دیمشکه ای شاه توران قیزم شمسه بانویی ایران شاهی
اولان کیخسرو کامرانه ستدی بنده ویرمیوب حضوریکه کوندردم قیزم یانکده امانت طورسون تا ایران
عسکری ایله برطرف اولنجه صکره آلورم دیمش افراسیاب بونلره یك معقول دیوب قیزی الی قودی افراسیابك
اوغلی شیده شمسه بانویی کورنجه مائل اولوب بوش بوکرندن ورلدی پدری افراسیابه نیاز ایدوب البته
دولتم آته بو قیزی بن آلورم دیدی افراسیاب خان دخی اوغلی شیده یه ایتدی هله یاشیده بش اون کون
صبر ایله همایون شاه کوره لم ایرانیلر ایله نجه اولور ایرانیلری برطرف ایلسونده اولزمان قیز سنکدر الم چکمه
دیوب شیده نك دماغنه داد چالدی هله شیده دخی اول سروره ایله وقت کوزتمکدن کم عجیا قیزی نه زمان
آلورم دیو امادذرجسیب ایله شاهه بنه دونوب ولایتلرینه کلدیلر همایون شاهه واروب توران شاهی افراسیاب
خانه قیزی تسلیم ایدوب کلدك دیدیلر همایون شاه دخی پك کوزدی امّا اوستاد داستان بویله نقل ویاد

ایلرکیم سکز بو همایون شاهك برجهان پهلوانی وار ایدی آدینه بولاد وندیولاد دل دیرلر ایدی طمغاج خان ابن
طهمورات دیویند نسلندن ایدی یوز اوتوز اوج ارسن قد چکردی دخی اوانه کلیجه پنجه سین کیمسه بوکوب
کتفین زمینه کتورممشیدی دورت بش قوناق پیرده بشقه کندینك برقلعه سی وار ایدی انده اولوردی
اول دیار لرك صاحبقرانی کجنوردی همایون شاه بو پولاد وندزه نامه کوندروب دعوت ایلدی وکیخسرو
ایله اولان احوالی ما فیهایی جمله تحریر ایلدی بویکادن برکون الچیلر کلوب بلخه داخل اولدیلر کیخسرو
کامرانه بولشوب همایون شاه قیزی ویرمدی وشویله جواب ویردی دیدیلر کیخسرو بوجوابی اشیدنجه
پر غضب اولوب فرمان ایلدی تین عسکر جمع اولنسون سفرهاردیرهاماوران اوزرینه دیدی زیرا بو مملکت دن
نور وزه کلن عسکر کیدوب رستم وفرامرز بیله ذابله کتشلردی پادشاهم هرقجن اقتضا ایلر ایسه بزه خبر
کوندر کلورز دیمشلردی هله اشته عسکر جمعنه باشلدیلر وزراو سلوموندن حکیم کیخشروه ایتدیلر پادشاهم
صاحبقران عالمه خبر کوندرمزمسین ددیلر کیخسر وایتدی رستم یکرمی سکز سنه کوه هاوندچنکنده اکلندی اندن
کلوب داد شم چنکی ویلدوزیان چنکی برآن راحت اولمادی شمدی رستمه بیله کیده لیم دیو تکلیف ایلمکه
یوزمردویمز وهم بوندن رستم بیله کیده جك ایشی یوقدر عسکر ایله بن وارد وعزمکی همایون شاه قرشو کلوب
استقبال ایدوب قوندوروقیزی تسلیم ایلر واکر چنك ایلك دخی اقتضا ایلرسه بیله اشته کوردزیان ایله
زیکباران بیردی امااانشاءالله دیمدی اوچکره یوزبیك قدر عسکر جمع اولدی برکون کیخسروکامران اوچ کره
یوزبیك عسکر ایله بلخ اوکندن قالقوب عزم هاماوران ایلدی بیه ایچه قونه کوچه طی مراحل وقطع منازل ایدرك
بوکون کیخسروشامه ایکی منزل قاله قونوب ایلروتکرارنامه کوندردی همایون شاهه درنامه واروب همایون
شاه نامه اوقیوب شاه ایرانك کلدوکین کوردی اما دخی پولاوند کلمشیدی بیلسون ناچار همان مدارادن عزیمه
چاره وعلاج یوقدر دیوب همان امرایلدی وزراسی ایله شاهی قرشولیوب استقبال ایدوب اوکندن تمنا ایلدی
وشاهدن عذرلر دیلدی وایتدی پادشاهم قیزی اول کوندرمدیکه سبب بواولدیکه قیزاول طرفه کتدکده
بن مزوتن کوره مم انجق ویرمم دیو خبر کوندره یم لابد شاه ایران دار یلوب عسکر ایله کندی کلور بوندن عظیم شور
ایدوب بندخی شتلکن بیله بولنوب قیزمك مزوتین کوردرم دیو ایلدم ددی شاهك صقالینه بیاز ایلدی
اندن صکره شاهه برخ کون ضیافت ایدوب برکون جمله بکلر ایله شاهی قلعیه دعوت ایلدی اما تا سلوموندن حکیم
کوردی عسکرده برخ کون نخوست وار کیخسرو جمله اون سکز نفر دلاور ایله زنکنه شاوران وبیژن وکیوك
برادری کرازه وفرهاد وهجیروروحام وپدرلری کودرز پیروسام پیل وکرکین وانکیا حاصلی اون سکز نفر دلاور
قالقوب قلعیه کتدیلر تکنه ابن زنکنه شاورانی عسکرده براقدیلر وسلوموندن حکیم دخی کمندی مزاجم مخرفدر

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Türker Barış BULDUK

Doğum Yeri ve Tarihi : Adıyaman-31.01.1979

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : 9 Eylül Üni. Buca Eğitim Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Öğrt.

Y. Lisans Öğrenimi : Adıyaman Üni. Sosyal Bilimler Ens. Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

Bilimsel Faaliyetleri :

- BULDUK, Türker Barış. Adıyaman İndere (Zey) Köyü Ağzı, Yüksek Lisans Tezi, Adıyaman, 2011.
- **Prof. Dr. Şehreban ALLAHVERDİYEVA-Türker Barış BULDUK,** Adıyaman İndere (Zey) Köyü Ağzı - Ses Bilgisi, ***The Journal of Academic Social Science Studies, Mart 2013, s. 1109-1145.***
- "Aboş" Kelimesinin Kökeni ve Anlamı, Tarih Okulu Dergisi, Eylül-2013, s. 405-412.
- **BULUT, Serdar – Burak TELLİ – Türker Barış BULDUK,** *"Adıyaman Ağzından Derleme Sözlüğüne Katkılar",* (Adıyaman Üniversitesi Bilim, Kültür ve Sanat Sempozyumu – I, 03-04 Nisan 2014 Adıyaman).

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar : Samsun Vezirköprü Fazıl Ahmet Paşa Ortaokulu (Türkçe Öğretmeni)
Samsun Vezirköprü Lisesi (Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni)
İzmir Torbalı Mustafa Topalan Lisesi (Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni)
Adıyaman Bebek Ortaokulu (Türkçe Öğretmeni)
Adıyaman Kahta Anadolu Lisesi (Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni)
Adıyaman Fatih Anadolu Lisesi (Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni-Müdür Yardımcısı)
Adıyaman Altınşehir Anadolu Lisesi (Okul Müdürü)

İletişim

E-Posta Adresi : turkerbulduk@gmail.com

Tarih **:** Nisan 2017